BIBLIOTEKA UNIW. W POZNANIU
Inc. 31. C
INKUNABUŁY

Inc. 31. 5

Tabula

Sermo.lxxj.de eodem.z de testiū distinctione.ac ꝓscie bone vtilitate

Sermo.lxxij.de sctā Clara.z de lucis ꝓpietate ac gaudij origine.

Sermo.lxxiij.de assumptiōe gloriose virgis.q̄liter interrogabāt angeli.z cur fuit hic morata

Sermo.lxxiiij.de eodē.z quō fuit significata z denoīata

Sermo.lxxv.de sctō Ludouico episcopo.ō xp̄i ꝓsilijs q̄ sē z quō honorat⁹

Sermo.lxxvj.de sctō Stephano rege z de electōis cognitōe.ratōe ac beati Stephani pfectione.

Sermo.lxxvij.de eodem z diuīa ꝓuidentia.ac q̄bꝫ tenet princeps.

Sermo.lxxviij.de sctō Bartholomeo de vestimento ꝓ varietate.z quō est peccatum.

Sermo.lxxix.de eodē.q̄bus tenet dñs seruo z seruus dño.

Sermo.lxxx.de sctō Augustino.z vtilitate sciētie acquisite z infuse

Sermo.lxxxj.de decollatōe sancti Johānis baptiste.q̄ mala sunt ꝓuiuium ꝓiuriū z saltus

Sermo.lxxxij.de natiuitate Marie virginis quō est fundata ꝓsecrata z denominata

Sermo.lxxxiij.de eodem.z de eī⁹ ꝓfiguratōe ac eius originatōe

Sermo.lxxxiiij.de exaltatiōe sctē crucis q̄d ꝓdest.cui assimilat z quō exaltat

Sermo.lxxxv.de eodem quō exaltat figurat z venerat

Sermo.lxxxvj.de stigmatibꝫ sctī Frācisci q̄ a deo fuit missus et mirabiliter stigmatizatus.

Sermo.lxxxvij.de sctō Matheo apostolo q̄ xp̄s est misericors erga peccatores.z pharisei malicia.

Sermo.lxxxviij.de eodē.z de mō ꝓuertendi ad deū ac ip̄m sequēdi.

Sermo.lxxxix.de sctis angel' quō deos dignificauit.ac de eoꝝ officio.

Sermo.xc.de eisdem.z de illoꝝ exīstētia essentia ac custodia.

Sermo.xcj.de sctō Hieronymo.ꝓuidentie distinctōe ac eius opatōne

Sermo.xcij.de seraphico Frācisco q̄ modo ab extra assimilat xp̄o

Sermo.xciij.de eodem.quō ab intra assimilat xp̄o in septem

Sermo.xciiij.de eodē.quō religio distinguit.quomodo cōmendat

Sermo.xcv.de sctō Luca euāgelista q̄ fuit medic⁹ pictor.z de sacris

Sermo.xcvj.de eodē.de varietate legis z q̄ lex noua est melior q̄ vetus

Sermo.xcvij.de vndecim milibꝫ vīginū.de vīginitate et eī⁹ nobilitate

Sermo.xcviij.de sctis Symōe z Juda apostolis quare sunt electi quō fructificarunt

Sermo.xcix.de eisdem.amicicie distinctione operatiōe z ꝓcepti dilectōnis impletōne

Sermo.c.de oīnibus sanctis.quō deus sanctos remūerat z ipi quomodo gaudent.

Sermo.ci.de eisdem q̄ deum in celo sancti vocibus laudant.et quare.et q̄ sunt multi

Sermo.cij.de animabus purgādis que puniunt: et de testamentis ac suffragijs

Sermo.ciij.de eisdem.quare illis debemus subuenire et quomodo

Sermo.ciiij.de sancto Emerico duce et de spūsancti donis quomodo illa conseruauit.

Sermo.cv.de eodem.spūs distinctōe z de eius opatione

Sermo.cvj.de sancto Martino epō de militie distinctōe.z ō illi⁹ pugna

Sermo.cvij.de eodem.z de ignorātia z furis varietate et custodia

Sermo.cviij.ō sctā Elizabeth vidua

BIBLIOTECA ...

Sermones penitiles de
Sanctis ... a quodam
fratre hungaro [Michaele]
fratrum minorum de observ.

1499.

Inc. 31

120171 (5)

Tabula

Sermo.lxxj.de eodem.z de testiū distinctione.ac ꝓscie bone vtilitate

Sermo.lxxij.de sctā Clara.z de lucis ꝓpietate ac gaudij origine.

Sermo.lxxiij.de assumptiōe glorioſe virgis.q̄liter interrogabāt angeli.z cur fuit hic morata

Sermo.lxxiiij.de eodē.z quō fuit ſignificata z denoiata

Sermo.lxxv.de sctō Ludouico epiſcopo.ō xpi ꝓsilijs q̄ ſē z quō honorat⁹

Sermo.lxxvj.de sctō Stephano rege z de electōis cognitōe.ratōe ac beati Stephani pfectione.

Sermo.lxxvij.de eodem z diuia puidentia.ac q̄b⁹ tenet princeps.

Sermo.lxxviij.de sctō Bartholomeo de veſtimento ꝓ varietate.z quō eſt peccatum.

Sermo.lxxix.de eodē.q̄bus tenet dñs ſeruo z ſeruus dño.

Sermo.lxxx.de sctō Augustino.z vtilitate ſcientie acquiſite z infuſe

Sermo.lxxxj.de decollatōe ſancti Johānis baptiſte.q̄ mala ſunt ꝓuiui⁹ um piuriū z ſaltus

Sermo.lxxxij.de natiuitate Marie virginis quō eſt fundata ꝓſecrata z denominata

Sermo.lxxxiij.de eodem.z de ei⁹ pſiguratōe ac eius originatōe

Sermo.lxxxiiij.de exaltatiōe ſctē crucꝭ q̄d ꝓdeſt.cui aſſilat z quō exaltat

Sermo.lxxxv.de eodem quō exaltat figurat z venerat

Sermo.lxxxvj.de ſtigmatib⁹ ſcti Frācisci q̄ a deo fuit miſſus et mirabiliter ſtigmatizatus.

Sermo.lxxxvij.de sctō Matheo apoſtolo q̄ xp̄s eſt miſericors erga peccatores.z phariſei malicia.

Sermo.lxxxviij.de eodē.z de mō ꝓuertendi ad deū ac ip̄m ſequēdi.

Sermo.lxxxix.de ſctis angel' quō deos ſignificauit.ac de eoꝝ officio.

Sermo.xc.de eiſdem.z de illoꝝ exiſtētia eſſentia ac cuſtodia.

Sermo.xcj.de sctō Nicronymo.pꝛudentie diſtinctōe ac eius opatōne

Sermo.xcij.de ſeraphico Frācisco q̄ modo ab extra aſſimilat xp̄o

Sermo.xciij.de eodem.quō ab intra aſſimilat xp̄o in ſeptem

Sermo.xciiij.de eodē.quō religio diſtinguit.quomodo cōmendat

Sermo.xcv.de sctō Luca euāgeliſta q̄ fuit medic⁹ pictor.z de ſacris

Sermo.xcvj.de eodē.de varietate legꝭ z q̄ lex noua eſt melior q̄ vetus

Sermo.xcvij.de vndecim milib⁹ v̄ginū.de v̄ginitate et ei⁹ nobilitate

Sermo.xcviij.de ſctis Symōe z Juda apoſtolis quare ſunt electi quō fructificarunt

Sermo.xcix.de eiſdem.amicicie diſtinctione operatiōe z p̄cepti dilectōnis impletōne

Sermo.c.de oīb⁹ ſanctis.quō deus ſanctos remūerat z ip̄i quomodo gaudent.

Sermo.cj.de eiſdem q̄ deum in celo ſancti vocibus laudant.et quare.et q̄ ſunt multi

Sermo.cij.de animabus purgādis que puniunt: et de teſtamentis ac ſuffragijs

Sermo.ciij.de eiſdem.quare illis debemus ſubuenire et quomodo

Sermo.ciiij.de ſancto Emerico duce et de ſpūſſancti donis quomodo illa conſeruauit.

Sermo.cv.de eodem.ſpūs diſtinctōe z de eius opatione

Sermo.cvj.de ſancto Martino epō de militie diſtinctōe.z ō illi⁹ pugna

Sermo.cvij.de eodem.z de ignorātia z furis varietate et cuſtodia

Sermo.cviij.ō ſctā Elizabeth vidua

Tabula

et de gratia dei quã quõ quesiuit.
Sermo. cc. de eadẽ q̃ multiplicem substãtiã dedit deo. z hoc tripliciter
Sermo. cc. de sctã Katherina v̄gie quõ cõmẽdat de inq̃sitiõe diuitiaz.
Sermo. ccj. de eadẽ quõ xp̃o fuit desponsata z se ei p̃parauit.
Sermo. ccij. de dedicatõe ecclie: q̃re p̃secrat: quõ z q̃n violat.

Finit tabula breuis sermonũ de sanctis Bige salutis.

Cõtinentia ser

monũ Bige salut̃ de sctis cũ thematibus ipsorũ indicãs quõ q̃s in pmpto reperiat sermonẽ volitũ. Et vt sciat̃ q̃t sint sermones de vnoquoq; sancto totius anni (freq̃nter em̃ ponunt̃ in bꝫ libro duo sermones de vno sancto) numerus p̃cedẽs in hac tabula signat ordinẽ sermonũ totiꝰ libri ꝺ sanct̃, seq̃ns aũt numerus signat ordinẽ sermonuz istius sancti de quo q̃rit.

De sancto Andrea apostolo.
j Uenite post me z faciam j
ij Uenite post me z fa. ij
iij Uenite post me. iij
De sancto Nicolao epõ.
iiij Beatus q̃ intelligit j
v Mane semina semẽ tuũ. ij
De p̃ceptione btẽ virgis.
vj Domũ tuã dñe decet. j
vij Nõdum erant abyssi. ij
De sancto Thoma ap̃lo.
viij Quia vidisti me Thoma j
ix Dicit thome. Infer digi. ij
De natiuitate dñi nr̃i ihesu xp̃i
x Rex israel mutauit babitũ j
xj Paruulus nat̃ est nob ij
De sctõ Stephano ꝓthomar.
xij Ecce video celos aptos j
xiij Stephan̄ aũt plen̄ gr̃a ij
De sctõ Johãne euangelista
xiiij Dilect̃ deo et hoib̄ cui̇ j
xv Cõuersus petr̄ vidit illũ ij
De Innocentibus
xvj Mittes occidit oẽs pue. j
xvij Ecce angel̄ dñi apparuit ij
De circumcisione domini
xviij Postq̃ p̃sumati sũt dies j
xix Uocatũ ẽ nomẽ ei̇ ihesus ij
De Epiphania domini
xx Uidim̄ stellã ei̇ in oriẽte j
xxj Ecce magi ab oriẽte ve. ij
De q̃uersiõe sancti Pauli
xxij Saule saule q̃d me p̃seq. j
xxiij Uas electõis ẽ mihi iste ij
De purificatione btẽ virginis
xxiiij Suscepim̄ deꝰ miseri. j
xxv Accepit eũ symeõ in vlnas ij
De sancta Dorothea v̄gine
xxvj O q̃z pulcra ẽ casta gene.
De cathedra sancti Petri
xxvij Exaltẽt eũ in ecclia plebis j
xxviij Exaltaui electũ de ple. ij
De sancto Mathia apostolo
xxix Fiant dies ei̇ pauci z j
xxx Eligite meliorẽ z eũ q̃ vob ij
De sancto Gregorio
xxxj Bñcedebat me ista sapia j
xxxij Ecce sacerdos magn̄ q̃ ij
De annũciatõe virginis marie.
xxxiij Ingressus angel̄ ad eã j
xxxiiij Missus ẽ angel̄ gabel ij
De sancto Adalberto epo
xxxv Accingere gladio tuo
De sancto Georgio
xxxvj Labora sicut bon̄ miles j
xxxvij In ser tribulatõib̄ libe. ij
De sancto Marco
xxxviij Ascẽdit leo de cubili j
xxxix Qui fecerit z docuerit hic ij
De sctis Philippo z Jacobo
xl Dñe ostende nobis p̃em j

Inc. 31

Tabula

xlj Non turbet cor vestr. ij
De inuentione sctē crucis.
xlij Ecce arbor in medio terre j
xliij Uerbū em̄ cruc; peuntib; ij
De sctō Bernardino
xliiij Quasi tuba exalta vocem.
De sctō Anthonio ꝯfessore
xlv Quasi vas auri solidū.
De natiuitate scti Johis bap.
xlvj Erit magnus corā dño j
xlvij Quid existis videre ij
De sctō Ladislao rege hūgaroꝝ
xlviij Creuit rex Josaphat. j
xlix Simulq; ꝯsiderate ij
l Constituit eū dñm dom⁹ iij
De sctis Petro ⁊ Paulo apl'is
lj Fecit de⁹ duo lumiaria j
lij Lingue eoꝝ claues ee. ij
De visitatōe b. v̄gis ad elizabeth
liij Cātate dño canticū nouū j
liiij Magnificate dñm mecū ij
De sctō Bonauētura
lv Quicūq; hāc regulaꝫ secuti
De sancta Margaretha
lvj Audi filia ⁊ vide ⁊ inclina j
lvij Prudētes v̄o acceperūt ij
De sctā maria magdalena.
lviij Laudate dñm deū nostꝝ j
lix Ecce mulier q̄ erat in ciui. ij
De sancto Jacobo maiore
lx Potestis bibere calicē j
lxj Dic vt sedeant hij duo ij
De sancta Anna.
lxij Mulier timēs deū ip̄a j
lxiij Ora ꝓ nob qꝛ mlier sctā ij
De sctā Martha hospita xp̄i
lxiiij Mulier q̄dā martha noīe
De sancto Petro ad vincula
lxv. Dirupisti vincula mea tibi.
De sancta Maria ad niues.
lxvj Ego mater pulcre dilec. j
lxvij Bn̄dicite glacies et ij
De transfiguratiōe dñi
lxviij Hic est filius me⁹ dilect⁹ j
lxix Assumpsit iesus petrū ⁊ ij
De sancto Laurentio
lxx Igne me examiasti ⁊ nō j
lxxj Ecce in celo test; meus ij
De sancta Clara
lxxij Noua lux oriri visa est
De assumptiōe btē v̄gis
lxxiij Que est ista q̄ ascēdit j
lxxiiij. Signū magnū apparuit ij
De sctō Ludowico ep̄o ⁊ ꝯfes.
lxxv Uade ⁊ vēde oīa q̄ habes
De sctō stephano rege hūgaroꝝ
lxxvj Certe videt; quez elegit dñs j
lxxvij Ecce ꝯstitui te sup gētes ij
De sancto Bartholomeo
lxxviij Jussit rex expoliari iona. j
lxxix Esto fidelis vsq; ad mortē ij
De sancto Augustino
lxxx Dedit illi dñs sciam
De decollatiōe scti Johis bap.
lxxxj Male tractauerūt illū q̄ a
De natiuitate v̄gis gl'iose
lxxxij Dom⁹ quā edificare volo j
lxxxiij Egrediet v̄ga de radice ij
De exaltatiōe sctē crucis
lxxxiiij Ego dñs hūiliaui lignū j
lxxxv Leuabit signū in natōib; ij
De stigmatib; scti Frācisci
lxxxvj Uidi alteꝝ angelū des.
De sctō Matheo apl'o
lxxxvij Nō veni vocare iustos sed j
lxxxviij Uidit iesus hoīez sedentē ij
De sctō Michaele et oīb; angel'
lxxxix Angeli eoꝝ sp̄ vidēt fa. j
xc Qui fac; angelos tuos ij
De sancto Hieronymo
xcj Fidelis seruus ⁊ prudens
De sctō Francisco
xcij Uidi in medio septē cande. j
xciij Uidi in dextra dei sedent; ij
xciiij Quicūq; hanc regulā iij
De sctō Lūca euangelista
xcv Salutat vos lucas medi. j
xcvj Dicit dñs dabo legē meā ij

Tabula

De festo vndecim miliũ v̄ginũ.

xcvij Sile est regnũ celorũ decẽ ꝛc.

De sctis Symeõe ꝛ iuda apl'is

xcviij Ego vos elegi de mundo. j

xcix Uos amici mei estis. ij

De omnib⁹ sanctis

c Rex meus et deus meus. j

ci. Laudẽ dicite deo nostro ij

De animab⁹ in purgatorio.

cij Miseremi mei miseremi j

ciij Sancta ꝛ salubris ij

De sancto Emerico ꝯfessore

ciiij Cognouit eũ in bñdic. suis j

cv Spũs tu⁹ bonus deducet ij

De sancto Martino ep̄o.

cvj Precinxisti me v̄tute j

cvij Si sciret paterfa. q̄ hora ij

De sctã Elizabeth

cviij Repleta est spũsctõ eliza. j

cix Si dederit hõ oẽm subaz ij

De sctã Katherina v̄gine

cx Multe filie ꝯgregauerũt j

cxj Uenerunt nuptie agni ij

De dedicatiõe eccl'ie

cxij Sctificauit tabernaculũ suũ altissimus.

Finit Tabula.

Sermones per/utiles de sanctis ꝑ circulum anni Biga salutis intitulati feliciter incipiũt.

De sancto Andrea
Sermo primus.

Venite post me ⁊ faciã vos fieri piscatores hoim Math. iiij. ca. Charissimi hec verba dicebat christꝰ filiꝰ dei viui piꝰ oim redẽptor: dñ de captura pisciuꝫ vocacabat btõs petrũ ⁊ andreã ad se imitãdum: qui etiam nũc vocat pctõres ad penitentiam. Pro quo sciendũ ꝙ diuina vocatio est triplex. scꝫ

Prima generalis.
Secunda specialis.
Tercia singularis.

Prima inquã vocatio diuĩa est generalis: q̃ indifferenť tã iudeos: gẽtiles: q̃ꝫ catholicos ab occasu vsqꝫ ad orientem vocat ad eternã salutẽ. Que q̃dez vocatio d̃r nature instinctus. Naturalis em̃ instinctus semꝑ bonũ appetit. Hinc. j. Ethicoꝝ d̃r. Oĩa bonũ appetunt. Et ideo nemo põt se excusare dicendo illud p̃s. Quis ostendit nobis bona, qꝛ ꝓtinus rñdet eis ipse dicens. Signatũ est suꝑ nos lumen vultꝰ tui dñe. Et nõ solũ ꝑ nature instinctũ vocat deꝰ generaliť oẽs, sed ⁊ ꝑ generalez gr̃am. Nam sicut res materiales mouet ꝑ influxũ naturalẽ ad suum finez sic spũales ꝑ influxum spũalem ad ipsoꝝ finem. Et talis mouẽs a doctoribus d̃r instinctus diuinꝰ. Uñ Alexãder de Ales li. de errore gentiliũ dicit. ꝙ si paganus facit qđ in se est puta cauet se a peccato: supplicat deo: ⁊ exercꝫ se in ope pio. tũc deus ei reuelat salutẽ aut ꝑ inspirationem: aut ꝑ angelum: aut ꝑ hoiem. sicut Actuũ. x. Cornelio q̃ tali vocationi cõsenserat. Sic vocauerat btm̃ andream generaliť ad sui noticiaꝫ. sicut habeť Joh. j. qñ duo discipuli iohãnis baptiste audierunt ipsum dicentẽ de christo. Ecce agnꝰ dei. statim secuti sunt Jesum. Et ibidẽ d̃r. Andreas frať symonis petri erat vnꝰ ex duobꝫ q̃ secuti fuerant iesum. ⁊ mãserunt apud iesum die illo. Inueniẽs tandem andreas fratrez suum symonẽ adduxit ad iesum. Secunda vocatio diuina est specialis: q̃ specialiter vocat aliquẽ aut ꝑ gratiã: aut ꝑ angelum: aut ꝑ p̃dicationẽ ad fidem. De q̃ j. Pe. ij. De tenebris vos vocauit ĩ admirabile lumẽ suũ. q̃ aliqñ non populus dei: nũc aũt populus dei. Uñ etiã beatũ andreã christus dñs in huiꝰ signum secundo vocauit Lu. v. quãdo christꝰ ꝓpter turbas irruẽtes ascendit in nauẽ petri ad p̃dicandũ. et finita p̃dicatione iussit laxare rhete in capturã pisciũ. ⁊ Petrus visa multitudine pisciũ captiuoꝝ ꝓcidit ad genua iesu: dicens. Exi a me dñe qꝛ hõ pctõr sum Et sequiť. relictꝫ oĩbꝫ secuti sunt eũ. scꝫ familiariter secũ ꝯuersando. tñ postea iteꝝ ad ꝓpria redierunt. Tercia dei vocatio est qua singulariter vocat aliquos ad viã ꝑfectiõis. Taliter vocauit btm̃ andreã qñ ambulãte iesu secꝰ litus galilee vidit duos fratres petrũ ⁊ andreã rhetia mittẽtes ĩ mare. et vocauit eos dicẽs. Uenite post me ⁊ faciam ⁊c̃. q̃ relictꝫ oĩbꝫ secuti sunt eũ. deinceps etiam in crucꝫ patibulũ ⁊c̃. Unđ ex p̃missis thematis v̄bis tria ad honorẽ btĩ andree apl̃i insinuanť salutꝫ documenta gr̃a dei declaranda. scꝫ

Primum christi vocatio benigna. ibi. Uenite.

Secunduꝫ apl̃i imitatio ꝯdigna. ibi. post me.

BIBLIOTEKA GŁ. w Poznaniu Uniw. im. A. Mickiewicza

De la

Tercium officij ipsius cōditio pia ibi. faciam vos.

Primū dixi salutꝫ documentuꝫ qđ insinuat̄ ex verbis thematis est xp̄i vocatio benigna: cum dr̄. Uenite. Uocat nāqꝫ pctōres ad se pie clemēs xp̄s. sed pleriqꝫ terga v̄tūt. alij aurē declinant. alij alienoꝝ vocantiū vocē attēdunt ⁊ ideo ad ip̄m nō transeūt. Nam q̄tuor sunt voces vocantiū vt dicit Hugo đ claustro aīe. Quatuor ait sunt voces: mūdi: carnis: diaboli: ⁊ dei. Uox carnis voluptas. vox mūdi vanitas. vox diaboli iniq̄tas. vox dei bonitas. Attendamus igit̄ finez haꝝ vocū. Caro dicit. ego inficio et putrefio quocunqꝫ me seq̄ris. Mūdus dicit. ego deficio. q̄a scriptum est. j. Joh. ij. Transit mūdus ⁊ cōcupiscētia eius. Diabolus dicit. ego interficio. ac si dicat. quocunqꝫ me seq̄rꝫ nō ꝯtentabor nisi eterna morte occidam te. Deꝰ aūt dicit. ego reficio qꝛ scriptū est Math. xj. Uenite ad me omnes qui laboratis et onerati estꝫ et ego reficiā vos. Si igit̄ nō vis in et̄nū putrefieri: nō ꝑire: nō occidi. sed refici. audi dn̄m Jesum cui in baptismo fidelitatem ꝓmisisti: et dic cum ꝓpheta. Audiā inq̄t q̄d loquat̄ in me dn̄s deꝰ Qui q̄dez specialit̄ vocat ad salutē tripliciter. scilicet

Primo ꝑ internā inspirationē
Scđo ꝑ externā exhortationē.
Tercio ꝑ bn̄ficij largitionem.

Primo itaqꝫ deus vocat oēs ad salutē ꝑ internā inspirationē. Initiū em̄ salutꝫ homīs adulti est bona cogitatio quā ex se hō nō habet sed a deo īspirat̄ iuxta illud Job. xxxij. Spūs est in hominibꝫ: sed inspiratio altissimi dat intelligentiā. Et. j. Coꝝ. iij. Nō sumꝰ sufficientes aliq̄d cogitare a nobis tanq̄ ex nobis: sed oīs nostra sufficientia ex deo est. Et ideo si deus bonas cogitationes in cor nostꝝ non miserit nō poterimus saluari. iuxta illud Joh. vj. Nemo venit ad me nisi pater q̄ misit me traxerit eum. Nam gr̄a diuīa p̄uenit vt hō velit bonū: cōcomitat̄ ne frustra velit: sequit̄ vt ꝑficiat. Ideo dicebat apl's. j. ad Choꝝ. xv. ꝓpter hec tria Gr̄a dei sum id quod sum. q̄ꝫtum ad primum. et gratia eius in me vacua non fuit: q̄ꝫtum ad secundū. sed semꝑ in me manet: q̄ꝫtum ad terciuꝫ. Tn̄ ex hoc hō se excusare nō poterit si dānabitur. qꝛ pōt se disponere ad gr̄am faciēdo qđ in se est. ⁊ tūc deꝰ nō negabit suā gr̄am: q̄n potiꝰ gr̄a dei posset cōqueri de nobis dicēdo. Ecce oībꝫ presto sum et nō est q̄ me suscipiat. Hinc Apoca. iij. dicit dn̄s. Ego sto ad ostiū ⁊ pulso si q̄s mihi aꝑuerit ianuaꝫ intrabo ad eum ⁊ cenabo cū eo. O q̄ꝫ btā anīa est illa. o q̄ꝫ dilecta deo ⁊ angelis que hāc vocationē sollicita mente attēdit. et circa cor suum vigilādo dicit illud Job xiij. Uocabis me ⁊ ego respōdebo tibi id est tu inspiras bona ⁊ ego exeq̄r ea: intelligēs quot hoīes me meliores sapientia fortitudine diuitijs honoribꝫ ꝑierunt qui hanc tuam vocationē nō audierunt. Secundo deus vocat ꝑ externā exhortationē. ⁊ hoc tripl'r. generaliter: specialiter: ⁊ singulariter. Primo general'r. totus em̄ mundus cuꝫ sua quā habet līgua ne amet̄ clamat. sed vt ad deū viuū pctōres cōuertātur dicit. Infernꝰ em̄ ait. Nolite miseri seq̄ carnem: mundū ⁊ diabolum: ne inet̄num deuorem vos quēadmodū hos quos teneo. Sancti de celis clamant dicētes. Pctōres venite ad dn̄m deuꝫ vestrū: ⁊ habebitꝫ ineffabile gaudium q̄le nos habemus q̄ aliq̄n̄ fuimꝰ pctōres. Sil'r iste visibilis mūdus loq̄tur vt ad deum cōuertamur. Un̄ Grego. Cōtēnendus hic esset mundus etiaꝫ si

rebus ꝓspis abūdaret. sz cū tot aduer
sitatib⁹ pulsat: tot calamitatib⁹ inge/
minat: qd aliud q̄z vt nō amet̄ clamat
Quid v̄o ī suo clamore dicat Hugo
de sctō victore. li. ij. de archa noe expli/
cat dicens. Audiamus vocē creatura
rum trib⁹ vocibus nobis loquentiuz.
Prima vox dicit accipe. secūda redde.
tercia fuge. id ē accipe beneficiū. redde
seruitium: fuge suppliciū. Prima vo
ce dicit tibi celū. Ministro tibi lumē ī
die vt vigiles. tenebras ī nocte vt pau
ses. Sol dicit. ego ad vtilitatē tuaz fa
cio estatē: autūnuz hyemem ⁊ ver. Aer
v̄o ait. Uitalem tibi p̄beo flatū ⁊ om/
ne genus auiū ad tuū obsequiū. Ter
ra dic̄. ego te nutrio ⁊ te porto. vino le/
tifico: fructū ꝓfero ⁊ mēsam tuā diuer
sis aīalib⁹ repleo: illa oīa accipe a no/
bis. Scd̄a voce dicūt oīa. redde debi/
tū seruitiū. mūdus eī dicit. Uide o hō
quō amauit te q̄ ꝓpter te fecit me serui
re tibi vt tu seruias illi qui fecit me ꝓ/
pter te ⁊ te ꝓpter se. si sentis beneficium
redde debitū. accipis benignitatē red
de charitatē. aut si nō vis diligere deū
ꝯtēne eius si potes beneficia. Tercia
voce clamat oīs creatura valde cōmi
nando dicēs. Fuge mundū: fuge pec/
catū: fuge suppliciū. qd̄ si nō feceris di
cit ignis. a me cōbureris. Aqua. a me
submergeris. terra: a me absorberis. ī
fernus. a me deglutieris. Hoc est qd̄
dicit Grego. in omel'. Quia in cūct⁹ de
liq̄mus in cūctis ferimur: vt impleat̄
qd̄ dicit̄. Pugnauit ꝓ eo orbis terra/
rū cōtra insensatos. Et infra. Cūcta q̄
ad vsum cōuertimus praue delectati/
onis ad vsum nobis v̄tunt̄ vltionis.

Secūdo ꝑ externam exhortatiōem
vocat nos de⁹ specialit̄ ꝑ p̄dicatores.
Iuxta illud Math. xxij. Sil'e est reg/
num celorū hoī regi q̄ fecit nuptias fi/
lio suo: ⁊ misit seruos suos vocare in/
uitatos ad nuptias: ⁊ nolebāt venire
Iterꝫ misit alios seruos dicēs. Dicite ī
uitatis: ecce prādiū meū paraui. thau
ri mei ⁊ altilia occisa sunt ⁊ om̄ia ꝑa/
ta venite ad nuptias. Nuptie dicunt̄
filij dei incarnatōis mysteria: ad quas
vocādū ꝑ fidem primo misit prophe/
tas: deinde apl'os ⁊ p̄dicatores: q̄ qñ/
q̄z vocant pctōres ꝑ ꝯminationē pena
lē: dicētes illa saluator⁹ vera v̄ba Lu/
ce. xiij. Nisi penitentiā habueritis oēs
similit̄ ꝑibitis. s. et̄na morte. Et ego q̄
licz indignus nūcius dei altissimi cō/
fisus in v̄bis dñi mei iesu christi voco
ad deū meum ⁊ dico q̄ quotq̄t hic su
mus exceptis paruulis ⁊ innocētib⁹:
nisi ꝑ penitentiā ad deū eamus om̄es
dānabimur. Si dicas. ⁊ q̄d est penitē
tia ꝑ quam debeamus ad deū nostꝫ
ire. Dico q̄ est dolere de omnib⁹ pecca
tis mortalib⁹: ⁊ ꝓponere in futuruz se
p̄cauere ac habere spem remissiōis de
eis. Aliquādo vero p̄dicatores nuncij
altissimi (q̄b⁹ dixit christ⁹ Mat. x. Nō
vos estis q̄ loq̄mini sed spūs patr⁹ ve
stri qui loquit̄ in vobis) vocāt ꝓmittē
do talia gaudia q̄ oculus non vidit:
auris nō audiuit nec in cor hoīs ascē/
dit. Beati igit̄ qui audiūt v̄buz dei et
custodiūt illud. Lu. xj. Hec nāq̄z chri/
sti ꝓpositio est copulatiua. ad cui⁹ v̄i/
tatem requirit̄ vtrāq̄z partem esse ve/
ram. nō certe sufficit audire solūmō sz
etiā custodire. Sz si dicas. Uere si xp̄s
dñs veniret et p̄dicaret libent̄ ip̄m au
direm: ac etiam facerem audita. Ego
tñ dico q̄ nō aduertis q̄d dicis: q̄r nō
est ita sicut dicis. nā si xp̄s dñs ꝑ se lo/
queret̄ etiā nō faceres. Qd̄ ꝓbat̄ Lu. x.
ꝑ ip̄ius v̄buz dicētis sic. Qui vos au/
dit me audit. Oppositorū autē eadez
est disciplina. id est. Qui vos non au/
dit me non audit. Tercio deus vo/
cat hoīes ad salutē singulariter et sua

viua voce. iuxta illud Heb. j. Multifarie multisq; modis loquēs oliz patribꝫ in ꝓphetꝭ. nouissime vo diebꝫ istꝭ locutꝰ est nobis in filio quem ꝯstituit heredem vniuersoꝝ per quez fecit ⁊ secula. Uenit igit altissimꝰ dei filius ꝑ incarnationē vocare hoīes in ꝓpria ꝑsona: sic incipiēs ꝑmā predicationē suam Math. iiij. Pniam agite appropinquabit em̄ regnū celoꝝ. Et eiusdez ix. Nō veni vocare iustos sed pctōres. O dn̄e pie xp̄e si ꝓ pctōribꝫ fatigaris ⁊ ꝓ eis venisti: ecce hic sumus libenter te audituri. Uoca igit ꝑ tuā gr̄am: q̄nimo attrahe: accende gelida corda nr̄a O q̄s est tam infelix. O q̄s deniq; taz stultus qui ad fontem vite sitibūdus nō trāseat: qui dulciter inuitat dicens Math. xj. Uenite ad me oēs. sed ⁊ pigros excitat cū clamore magno dicēs sua p̄dicatione sub silitudine seminis Lu. viij. hec dicēs clamabat Qui habet aures audiēdi audiat. Et Joh. vij dr̄ sic de eo. In nouissimo aūt die magno festiuitatꝭ stabat Jesus ⁊ clamabat dicēs. Si q̄s sitit veniat ad me et bibat. Insuꝑ cū clamore magno finiuit vitā suā Math. xxvij. Jesus iteruz clamans voce magna emisit spirituz Suꝑ q̄ dicit Bern̄. sic. Ascendit in altū vt ab oībꝫ videret. voce magna clamauit vt ab oībꝫ audiret. clamori lachrymas addidit vt hō ei compateret Qui ad eiꝰ clamorē nō excitat: ad eius vocem non cōpungit: gauior est terra durior petra: fetidior sepulchro. Hec ille. Propterea merito dicere poterit ī iudicio illud Prouerb. j. Uocaui ⁊ renuistis: extendi manū meaz ⁊ non fuit qui aspiceret. despexistꝭ omne cōsiliū meum ⁊ increpationes meas neglexistis. ego q̄z in interitu vestro ridebo et subsannabo cuz vobis id quod timebatis euenerit. Tercio deus pius vocat oēs hoīes ad salutē ꝑ bn̄ficij largitōem. Tot certe ⁊ tanta bn̄ficia deꝰ ipe oībus est largitus vt merito oībꝫ illis ad se nō solū vocat sz ⁊ trahit. de q̄bus referamꝰ tria dona. scz

Primū donum creatōis
Secundū donū sustentatōis.
Terciū donū redemptōis

Primū donuz q̄d nobis oībꝫ deꝰ potimꝰ largitꝰ ē q̄ vocat ⁊ trahit ad se ē donū creatōnis. Nā si q̄s daret alicui mille ducatos g̃tis cū illis traherz ipsum ad sui dilectōem. Sed deꝰ plꝰ nobis singulis dedit q̄z mille milia ducatoꝝ. dedit nāq; corpꝰ ⁊ aīam intellectū honorē ⁊ totū mūduz. Un̄ Bern̄. Paruū ne tibi videt hō cogita qualē fecit. nēpe ꝑm corpus egregiā creaturā ꝑm aīam magis imagine creatoris īsignem: rōis participē: eterne btitudinis capacē. Porro ambo sibi cohere re fecit artificio incōprehēsibili ⁊ sapiētia inuestigabili. nec an̄ ꝓmeruit q̄ ante nō fuit: nec spes retributiōis fuit q̄niam bonoꝝ nostroꝝ non eget. hec ille. Insuꝑ om̄ia ꝓpter hominē creauit. ⁊ dedit ei potestatez suꝑ bestias terre: pisces marꝭ ⁊ volucres celi. Ps̄. Oīa subiecisti sub pedibꝫ eius. ⁊ Genesis. j. Dn̄amini piscibꝫ maris bestijs t̄re ⁊c̄ Hinc magr̄ in. ij. di. j. ait. Sicut factꝰ est homo ꝓpter deum vt ei seruiret. ita factus mūdus ꝓpter hominē vt ei seruiret. Positus ē ergo ī medio vt ei seruiretur ⁊ ipe seruiret vt accipet vtrunq; et refunderet totū ad bonū homis. ⁊ quod accepit obsequiū ⁊ q̄d impēdit Ita em̄ voluit sibi deus ab homie seruiri vt ea seruitute nō deus ipse sed hō seruiens iuuaret. Totum igit bonuz hominis erat ⁊ quod factū ē ꝓpter ipsum ⁊ ꝓpter q̄d factus ē ipse. O hō nobilis creatura intellige bene q̄ non dedit deus tuus pedes vt ꝯ suā volūta-

tem ad malũ curras. nec man⁹ vt ma
le facias. nec intelligẽtiã vt malũ ma/
chineris. sed vt deo tuo eisdẽ obseq̃ris.
Scd̃m donũ dei q̃ vocat nos ad se
est donũ sustentationis. nã iussit terre
⁊ sustentabit. p̃cepit soli lune et stell' vt
suos mot⁹ exercerẽt ad hoĩs vtilitatez
p̃cepit angelis suis vt a neq̃cia demo/
nũ custodirẽt. iuxta ps̃. Angelis suis
deus mãdauit de te et custodiãt te in
oĩb⁹ vijs tuis. Deinde die ⁊ nocte sustẽ
tat ne hõ ꝑeat. q⁊ dicit Gre. Oĩa in ni/
hilũ tẽderent nisi manu dei sustẽtaren
tur. In mortalibus pctis iacẽtes sup
portat ꝑ annum vel ꝑ duos aut q̃nq̃z
decẽ vel viginti: q̃ mox post ꝑpetrataz
culpã mererent̃ eternal'r damnari. O
magne de⁹. o misericors de⁹. o de⁹ de/
orũ cur hec facis cum tu sis iust⁹. cur
tuos inimicos statim nõ tradis d̃mo
nib⁹. an ignoras q̃d ipsi faciũt. vel for
te tibi pctã nõ displicẽt. aut nõ potes il
la punrie. Absit vt ista cogitem⁹ de te
dñe de⁹ nr̃: q̃ oĩa nosti: oĩa potes: q̃ oẽ
malũ abominar⁊. sed certe ideo ꝙ ne/
minẽ vis ꝑire sed omnes ad te vocare
Hinc. ij. Pe. iij. Dñs patiẽter agit no/
lens aliq̃s ꝑire sz oẽs ad pniam reuer
ti. Et Sap̃. xj. Miserer⁊ oĩm dñe qm̃
oĩa potes. ⁊ dissimulas pctã hoĩm ꝓ/
pter pniam. Terciũ q̃z dei donuz q̃
pctõres vocat ad se est donũ redẽptio
nis. Nã peccãte Adaz cũ oĩb⁹ posteris
merebat̃ eternã mortẽ. sed de⁹ nr̃ onus
pctĩ nr̃i dedit ad filiũ suum vt sua pia
morte liberaret nos ab eterna morte.
Iuxta illd̃. j. Pe. ij. Pctã nr̃a ipe ꝑtu/
lit ĩ corꝑe suo sup lignũ vt pctis mor/
tui iusticie viuamus: cui⁹ liuore sana
ti sum⁹. Fecit eñ de⁹ in reuocãdo pec/
catores sicut faciũt aucupes q̃ errati/
cos falcones tripl'r reuocant videlicz
de alto. carnis cruente frusto. ⁊ sibilõ.
Job. iij. Sic de⁹ dilexit mũdũ vt vni/
genitũ suũ daret: q̃ ascendit in altum
crucꝫ. ⁊ ostẽdit cruẽtũ vuln⁹ carnis. et
sibilauit fletu amaritudĩs. ⁊ dicit illd̃
Esa. xlix. Nunq̃d obliuisci põt mulier
infantẽ suũ vt non misereat̃ filio vteri
sui. Et si illa oblita fuerit ego tñ non
obliuiscor tui. Ecce ĩ manib⁹ meis de/
scripsi te. O dñe deus quõ descripsisti.
certe vt nõ deleremur. inde incaustum
fuit p̃ciosus sanguis tu⁹. pẽna v̄o du
ri claui. ⁊ ꝑgamenũ pia caro tua. Ue/
rũtamẽ ista ꝑuipẽdũt obstinati pctõ/
res. nec reuertunt̃ ad te deuz factorẽ et
redẽptorẽ suum potissime tria genera
pctõꝝ. sic̃ auis trib⁹ de causis non re/
uertit̃ ad se vocantẽ. vicz p̃mo illa que
est nimis repleta. scd̃o q̃ est in p̃da ca/
pta. tercio illa q̃ nõ est bñ domesticata
Sic p̃mo ñ reuertunt̃ ad deũ pctõres
diuitijs repleti. de q̃b⁹ d̃r Deuter̃. xxxij.
Incrassat⁹ dilatatus recalcitrauit: de
um factorẽ suũ dereliq̃t: ⁊ recessit a d̃o
salutari suo. Scd̃o delitijs dediti pec
catores nõ reuertunt̃: dicẽtes illd̃ Lu.
xiiij. Uxorẽ duxi ideo nõ possuz venire
Tercio obstinati ⁊ crudeles pctõres:
q̃s nec bñficia dei: nec horror pene ĩfer
ni: nec gaudium ꝑadisi mãsuefacere ⁊
reuocare pñt. Et tñ nõ sic fecit iste glo/
riosus xp̃i apl's andreas. de q̃ dic̃ bea
tus Greg. in omel'. Ad vni⁹ iussionis
vocem petrus ⁊ andreas relict' rheti/
bus secuti sunt redẽptorez. Nulla hũc
facere adhuc miracula viderãt. nihil
ab eo de p̃mio eterne retributiõis au/
dierãt. ⁊ tñ ad vnũ dñi p̃ceptũ hoc q̃d
possidere videbant̃ obliti sũt. Quãta
nos ei⁹ miracula videm⁹. q̃t flagellis
affligimur. quantis minarum asperi
tatibus deterremur. ⁊ tamen vocantẽ
sequi cõtemnimus. In celo iam sedet
q̃ de ꝯuersione nos admonet. iã iugo
fidel colla gentiũ subdidit. iam mũdi
gl'iam strauit. iam ruinis mundi cre/

brescētibꝫ districti sui iudicij ꝓpinquū denūciat diē. ⁊ tn̄ supba mēs nr̄a non vult spōte deserere qđ q̄tidie ꝑdit in vita. Quid ḡ fratres charissimi in eiꝰ iudicio dicturi sumꝰ q̄ ab amore pn̄tꝫ seculi nec p̄ceptis flectimur. nec ꝟberibꝫ emēdamur. Nec ille. Audiamꝰ igitur dilectissimi vocē dn̄i nr̄i vocantꝫ ꝑ int̄nam inspirationē: ꝑ externam exhortationē: ac ꝑ bn̄ficij exhibitionē: vt ꝯuertamur ad ip̄m. Ip̄e ꝟo hic dabit gr̄aꝫ et in futuro gl̄iam. ad quā nos ⁊c̄.

De eodem Sermo secundus.

Venite post me ⁊ faciā vos fieri piscatores hoīm Matth. iiij. Ad gl̄iam huiꝰ scti christi apl̄i andree hec ꝟba dicunt̄: in q̄bꝫ ipsum ⁊ fratrem suuꝫ petrū vocauit ad sequendum se. Ubi est sciendum ꝙ

Quidam christū p̄eunt.
Quidam cum ipso vadunt.
Quidam ꝯtra eū currūt.
Quidā post illū veniunt.

Primo itaqꝫ q̄dam xp̄m dn̄m cōtendūt p̄ire. et sunt illi q̄ vltra suas vires se in pn̄ie austeritate puta ieiunijs: vigilijs: ⁊ alijs opibꝫ bonis se exercent. Uel certe tales sunt sicut q̄ ambitiose appetūt hoībꝫ p̄esse nō vocati. de q̄bꝫ Bern̄. sic de se loquēdo dicit. Quotiēs hoībꝫ p̄esse volo: totiens deum meuꝫ p̄ire ꝯtendo. Scđo q̄dam cum xp̄o vadunt. ⁊ sunt illi q̄ in oībꝫ suis opibꝫ volunt ip̄m imitari: que nō pn̄t ꝑficere. sicut Joh. xj. dicebat thomas. Eamus ⁊ moriamur cū eo. ⁊ nō fuit concessum. qꝛ vult christus dn̄s vt ipsuꝫ seq̄mur. Tercio q̄dā ꝯtra xp̄m currunt. ⁊ sunt supbi obstīati ⁊ alijs modis criminosi. de q̄bꝫ Job. xv. Tetendit aduersus deum manū suam. ⁊ cōtra oīpotentē roboratus est. cucurrit aduersus eū erecto collo ⁊ pingui ceruice armatꝰ est. Quarto q̄daꝫ post christuꝫ veniūt. et sunt illi q̄ ip̄m in humilitate ⁊ pietate et charitate student imitari. aut in opibꝫ perfectiōis: puta obedientia castitate et pauptate. sicut apl̄i isti sunt q̄bꝫ xp̄s dn̄s dicebat. Uenite post me et faciā vos fieri piscatores ⁊c̄. Un̄ ex his thematis ꝟbis duo restant documenta salutaria dei gratia declaranda. scꝫ Primū documentū ex p̄missis thematꝫ verbis apl̄i istius imitatio ꝯdigna. ibi. Uenite pꝰ me declarandū. Scđm officij ipsius conditio pia. ibi. et faciā vos fieri ⁊c̄. Dixi p̄mo bti andree apl̄i imitatio ꝯdigna cū đr. venite post me. Uere dignum et iustum est vt filium dei regē gl̄ie ip̄m pie vocātē imitaremur. qꝛ đr Ecc̄i. xxj. Gl̄ia magna est seq̄ dn̄m suū. Et ideo circa christi imitationeꝫ dignam tria cōsideremus. scꝫ

Primo xp̄m imitādi necessitatem.
Secūdo xp̄m imitādi modalitatē.
Tercio xp̄m imitantiū vtilitatem.

Primo itaqꝫ ꝯsideremus xp̄m imitādi necessitatem. cuilibet em̄ saluādo a deo est christi dn̄i imitatio necessaria qꝛ sine ea saluari nemo adultoꝝ pōt. Quod ꝓbemꝰ tripliciter. vicꝫ

Primo autoritatibꝫ.
Scđo rationibus.
Tercio exemplis.

Primo inquā ꝙ nullus adultoꝝ hominum pōt saluari sine xp̄i dn̄i imitatione: ꝓbemus autoritatibꝫ. Dic̄ nāqꝫ ip̄a veritas Math. x. sic Qui non accipit crucē suam ⁊ sequit̄ me nō est me dignꝰ. Idē Math. xvj. Si q̄s vult venire post me abneget semetip̄m et tollat crucē suā ⁊ sequat̄ me. Idē Lu. xiiij. Qui nō baiulat crucē suā ⁊ venit post me nō pōt meꝰ esse discipulꝰ. Idē. Si

q̄s mihi mīstrat me seq̄t̄. ⁊ vbi ego sū illic ⁊ mīster meꝰ erit. Et. j. Pe. ij. dicit̄. In hoc em̄ vocati estis q̄ xp̄s passus est ꝓ nobis vobis relinq̄ns exēplū vt seq̄mī vestigia eiꝰ. Et Eph. v. ait apl's Estote imitatores dei sic̄ filij charissimi. ⁊ ambulate in dilectōe sicut et xp̄s dilexit nos ⁊ tradidit semetip̄m ꝓ nobis. Sed et btūs Hiero. sic ait q̄d habet̄ di. lvj. c. dn̄s nr̄. Qualicūq̄ modo nascamur ideo nascimur vt xp̄i vestigia imitemur ⁊ ab ip̄ius corpe nō separemur cuiꝰ ꝑ fidez mēbra effecti sumus. Scdo deniq̄ q̄ cuilibz saluādo necessaria ē xp̄i dn̄i imitatio probemus rōibꝫ. Prīo rōe ꝯiūctōis: q̄ xp̄s dn̄s sic est nobis ꝯiūctus q̄ ipse est caput omniū christiāoꝝ. iuxta illd̄ Eph. j. Ipsum dedit caput sup̄ oēm eccl'iaz q̄ est corpꝰ ⁊ plēitudo eiꝰ. Et eiusdez. v. ait. Sicut vir est caput mlier̄ sic xp̄s est caput eccl'ie et saluator corpis eius Et Ro. xij. Sicut inq̄nit in corpe vno multa mēbra habemꝰ. oīa aūt mēbra nō eūdē actū habēt: ita multi vnū corpus sumꝰ ī xp̄o. Mō sic̄ mēbra viuida debēt attēdere ad caput. sic oēs saluādi ad xp̄m ip̄m imitādo. Dr̄āt christus dn̄s caput saluādoꝝ ꝟm s. Tho. in. iij. ꝑte. q. vij. Quia sic̄ ī mat̄iali capite tria ꝯsiderāt̄. vicz ordo. q̄ oīa membra ordinant̄ ad ipsū. Influētia quia caput īfluit in oēs sensus exteriores ⁊ interiores. Directio q̄ dirigit oīa alia mēbra. Sic a sil'i in capite nr̄o christo sunt hec tria sp̄ualiter. Primo q̄ oēs christiani cū sint sub xp̄o ordināt̄ ꝑ vitā ad ipsum. Secūdo ipse christꝰ īfluit in christianos gratias suas vt dicāt illud Joh. j. De plenitudine eius om̄s accepimus. Tercio ipse xp̄s dirigit totā eccl'iam ꝑ viam virtutis ⁊ fidei. Qd̄ si sic est q̄ ita est tunc necesse est vt quō christus ambulauit ⁊ nos debemꝰ ipsum sequi. iuxta illud. j. Choꝝ. xij. Si q̄d patit̄ vnum mēbꝝ ꝯpatiunt̄ om̄ia mēbra. siue gl'iat̄ vnū mēbꝝ ꝯgaudēt oīa mēbra. Scdo h̄ idem ꝓbemꝰ rōe intentōis: q̄ ea intentōe vixit xp̄s dn̄s in pauꝑtate cū esset diues. in hūilitate cū esset gl'iosus vt ipsum seq̄mur dicens Joh. xiij. Exemplū em̄ dedi vob̄ vt quēadmodū ego feci ita ⁊ vos faciatis. Cuiꝰ q̄dē rōez assignat ph̄s. j. politicoꝝ dicēs. Debemꝰ simpl'r vti rebꝫ ad id ꝓpter quod date sūt a sapientissimo datore. Sz quero q̄re dedit tibi christus dn̄s exemplū sui: nōne vt ipsū imitareris. Quare dedit intellectū: nōne vt ip̄m intelligeres. Quare aīaz: q̄re corpꝰ: q̄re vires. nōne oīa iō vt ip̄z imitareris ⁊ ei seruires. Jō dic̄ Johes j. cano. ij. Qui dic̄ se in xp̄o manere debet sic̄ ille ambulauit ⁊ ipse ambulare. Tercio q̄libz saluādꝰ debz seq̄ xp̄z dn̄m rōe dilectōis: q̄ dilectio efficit diligentē ⁊ dilectū amicos. Et vt dic̄ philosophus. ix. ethicoꝝ q̄ amicus habz se ad amicū in oībꝫ tanq̄z ad seip̄m eo q̄ amicus est alter ego. Si aūt nō doleret cū dolēte. nec laboraret cū laborāte: nec gauderet cū gaudente nō ꝟe diligeret ip̄m et ideo nō esset eiꝰ amicꝰ verus. ⁊ ꝑ ꝯseq̄ns nec ꝯregnaret cū illo. Modo xp̄s deꝰ nr̄ laborauit: se hūiliauit: patiētiā habuit: se ꝓ nob̄ morti exposuit. g̃ ⁊ nos debemꝰ q̄ztū possumꝰ ip̄m imitari. q̄ dicit apl's. ij. Chori. j. Si socij passionū est̄ ⁊ ꝯsolatōis erit̄ ergo si cōpatimur cōregnabimꝰ. Tercio q̄ q̄libz saluādus debz seq̄ christū dominū ꝓbemus exēplis. Nam omnes sancti ⁊ electi quotquot salui facti sunt secuti fuerunt ipsuz. ⁊ ideo nunc honoramus apl'os: martyres: cōfessores q̄ secuti sunt ip̄m dn̄m iesum ī ꝟtutibus varijs et illuminati peruenerunt ad ipsuz. Dicebat enim saluator

Job. viij. Qui sequit̃ me nõ ambulat in tenebris. O igit̃ xp̃iane si nõ vis pi/re necesse est vt seq̃ris dñm tuũ iesum xp̃m et puenies ad vitam. Secundo ꝯsideremus xp̃m imitandi modalitatem. Audiuimus q̃ppe ꝙ nullus saluabit̃ nisi xp̃m imitat⁹ fuerit. restat tam scire modũ in q̃bꝫ et quõ ip̃m seq̃ debeam⁹. Pro q̃ est nob̃ sciendũ ꝙ sicut dicit seraphicus doctor Bonauẽtura in apologia paupeꝝ ꝙ ĩ xp̃o tanq̃ toti⁹ salut̃ nostre exemplari principio refulgẽt multiformes act⁹. Nam q̃dam act⁹ in xp̃o respiciunt sublimitatẽ. vt sup aq̃s siccis pedibꝫ ambulare. elemẽta ꝯuertere. panes mltiplicare. seip̃m transformare. ⁊ cetera miracula facere. ⁊ in his xp̃m imitari impium ⁊ luciferianuꝫ est. nisi fuerit alicui singulari dono ꝯcessum facere miracula. Hinc Aug⁹. ĩ sermõe de martyribꝫ dic̃. Nã ⁊ ipse dñs nõ dixit. discite a me mortuos suscitare. sicc̃ pedibus sup aq̃s ambulare. nõ hoc dixit. sꝫ q̃d ait. qꝛ mit̃ sum ⁊ hũil̃ corde. Uer⁹ em̃ medic⁹ aĩaꝝ xp̃s ad illa ideo nõ docuit. qꝛ sine illis saluari potim⁹. sꝫ ad illa puta hũilitatẽ pietatẽ ⁊c̃. sine q̃bus saluari nõ poterim⁹. Quidã act⁹ ĩ xp̃o respiciũt sapie sue lucẽ. vt archana celestia referre. secreta cordiũ scrutari. et futura p̃dicere. ⁊ nec in hoc debem⁹ ipsum imitari. sic̃ sciẽter null⁹ tenet̃ furẽ dispensatorẽ hr̃e sic̃ ip̃e habuit. Et illi sunt supbi q̃ volũt ⁊ laborãt futura p̃scire: eũdo ad phitonissas. vel faciẽdo aliq̃ puta fundẽdo plumbũ vl̃ ceram aut ex somnis vl̃ garritu auiũ. aut visu aĩaliũ ⁊c̃. Quidã deniqꝫ act⁹ in xp̃o respiciũt seueritatẽ iudicij. sicut vẽdentes eijcere de tẽplo. cathedras vẽdẽtiũ colũbas euertere ⁊ dure ĩcrepare põtifices. ⁊ nec in hoc debem⁹ ip̃m imitari: nisi illi q̃ sũt p̃lati sicut ip̃e fuit dñs oĩm. Quidam actus in christo respiciũt dignitatez officij: vt sacr̃a ꝯficere. manus ĩponere ⁊ pctã r̃laxare. Et nec in h̃ debem⁹ ip̃m imitari nisi illi q̃ sũt in dignitate sacerdotali vl̃ pontificali Quidã etiã act⁹ in xp̃o respiciũt ꝯdescẽsionẽ miserie: vt latere ĩ p̃secutõe: trepidare ⁊ ꝯtristari ĩ morte ⁊ p̃ amotõe calicis patrẽ exorare. in hoc possum⁹ ipsum imitari. vt si timeremus mortez possumus fugere vl̃ rogare deũ vt eruat sicut ipse fecit. Si v̄o optio detur vt aut fidẽ abnegabis aut mortẽ subibis s̃m Augu. melius est deo dilecto mori q̃ eo offenso viuere. Quidã q̃qꝫ actus in christo respiciũt informationẽ vite p̃fecte. vt paup̃tatẽ s̃uare: v̄gi/nitatẽ custodire. deo ⁊ hoĩbꝫ seip̃ꝫ subijcere. in orõne p̃noctare: p̃ crucifixoribus orare. ⁊ morti se ex charitate p̃ inimicis offerre. Et nec in hijs oĩbꝫ oẽs indifferent̃ debem⁹ ip̃m seq̃ sꝫ solũ illi q̃ ad hec voto se astrinxerũt sic̃ religiosi. Uerũtamẽ oẽs tenemur ip̃m seq̃ ĩ humilitate ⁊ pietate ac inimicoꝝ dilectõe Uñ Aug. ĩ s̃mone ait. Et licꝫ sint multa in quibus debeam⁹ ⁊ dñm ⁊ sctõs martyres imitari: ista tamẽ duo precipua sunt. id ẽ vt mites simus ⁊ humiles corde. ⁊ inimicos nostros corde toto ⁊ totis viribꝫ diligamus. De diligẽdis inimicis fratres charissimi null⁹ vnq̃ ĩ veritate poterit se excusare. Potest mihi aliquis dicere. non possuꝫ ieiunare. nõ possum vigilare. nunquid potest dicere. nõ possuꝫ amare. potest mihi dicere. non possum res meas totas paup̃ibus dare: ⁊ in monasterio deo seruire. nunq̃d potest dicere ñ possum diligere. Si dixeris qꝛ nõ possis a vino vel a carnibꝫ abstinere credim⁹ tibi. si aũt dixeris ꝙ nõ possis ĩ te peccãtibꝫ ĩdulgere oĩno nõ credim⁹. hec ille. Ergo charissimi christũ dñꝫ nostꝝ

nō gressu pedū sz imitemur volūtate in hūilitate ⁊ pietate si volum⁹ salua/ri. Istas em̄ duas dictōes scz hūilita/tem ⁊ mititatē addiscam⁹ ⁊ obꝑuem⁹ qꝛ istas easdē saluator nr̄ ꝓ lectōe nob dedit dicēs Math. xj. Discite a me qꝛ mitis sum ⁊ humil' corde Et in hijs de bemus imitari. Circa modū v̄o ip sum seq̄ndi est nobis notandū ꝙ qua druplicit' sequit' vna res aliā. Primo ꝑ violētiā. sicut rota rotam dū trahit': al'as nō. sic liberꝝ arbitriū nostꝝ nun/q̄z moueret' in deū nisi traheret'. Rote em̄ liberi arbitrij sunt due. s. ratio ⁊ vo lūtas. Boues trahētes iterꝝ sunt duo vicz miſicordia ⁊ iusticia. iuxta illd̄ p̄s Misericordia eius p̄ueniet me. Et ite rum. Iusticia ante eū ambulabit. De us em̄ ex sua magna miſicordia tra/hit rōem ⁊ volūtatē hoīs ad se: iuste ta men vt q̄ nō vult vēire ad eū ꝑmittit ī sua malicia. Scd̄o vna res seq̄t' aliaz ꝑ sapiētiā sicut discipulus magistruz Sic btūs Andreas seq̄bat' xp̄m audi ens ab eo v̄ba vite et̄ne. Tercio vna res sequit' aliā ꝑ ꝯueniētiam. sic sil'e at trahit simile. sicut videmus ꝙ bestie ⁊ aues ꝯformes ī natura ꝯgregantur. Eccl'i. xxvij. Volatilia ad sibi sil'ia con ueniūt. Ita btūs andreas seq̄bat' xp̄z qꝛ sicut xp̄s fuit pius hūilis patiēs mi sericors. sic etiā ip̄e. Quarto vna res se quit' aliā ꝑ ꝯplacentiā. sicut puer seq̄t' eum qui ei ostendit pomū. ⁊ capra se/quit' viride lignū. Hinc Virgili⁹ ī bu colicꝫ. Trahit sua quēq̄z voluptas. sic btūs andreas seq̄bat' xp̄m dn̄m qꝛ ei ꝓmiserat vitā eternā. ideo d̄r d̄ eo. Se/cutus est eterne vite p̄mia largientem Traxit q̄ppe christ⁹ ad se odore sue bo ne vite. Qui figurat' in pāthera qui est aīal ꝑm Isid̄. xij. ethimol'. omniū aīa liū amicus excepto dracōe de q̄ Plini us lib. viij. ait ꝙ cum saturatus fuerit ꝑ tres dies recōdit se in spelunca ⁊ dor mit continue. Tandem surgēs emit/tit clamorez: a cuius ore exit odor aro matic⁹ supra modū suauis: pro quo omnia aīalia ipsum sequūtur. Sic christus deus noster q̄ odit draconez id ē diabolū ꝓpter peccati venenū ab ī stanti ꝯceptōis sue diuīa dilectōe satu ratus ⁊ diuīa visiōe in morte ꝓ homi ne ꝑ triduū q̄euit in sepulchro. tādē re surgēs emisit clamorē p̄dicatoꝝ apl'o rū dicēs Mar. xvj. Ite ī mūdū vniuer sum ⁊ p̄dicate euāgeliū om̄i creature. Et nūc odore pietatis ⁊ charitatꝫ oēs traxit ad se. iuxta illud Joh. xij. Cū ex/altatus fuero oīa trahā ad me. O chri ste de⁹ q̄t milia hoīm traxisti ad te cuz odore v̄tutꝫ tue. O xp̄i dilecti discipu/li curram⁹ ⁊ nos post ip̄m vt dicam⁹ illud Cañ. j. In odore vngentoꝝ tuo/rum currim⁹. Unde Bern̄. sup̄ Cañ. Quis nō libent' atq̄z alacrit' currat p⁹ ip̄m q̄ ⁊ ab errore liberat ⁊ errata dis/simulat qui p̄mia moriēdo q̄rit. Idez Omnino ꝓpter mansuetudinē que de te p̄dicat' curremus post te bone Jesu audiētes ꝙ pauꝑes nō spernas: pec/catorez nō horreas. nō horruisti latro nem ꝯfitentē. nō lachrymantē peccatri cem: nō sedentem in theloneo. nō sup/plicantem publicanū. nō negātē disci/pulū. nō ꝑsecutorē discipuloꝝ. nō ip/sos crucifixores. Tercio ꝯsiderem⁹ xp̄m imitātiū vtilitatē. Nam ip̄m ali q̄ imitant' in via ꝯmuniū p̄ceptoꝝ. pu ta in opib⁹ miſicordie ⁊ decē p̄ceptis. ⁊ hoꝝ vtilitas est ꝙ saluabunt'. iuxta illud Math. xix. Si vis ad vitā īgre/di serua mādata. Aliq̄ v̄o imitāt' xp̄m in via ꝑfectōis seu ꝯsilij: sicut xp̄i disci puli tūc: ⁊ veri religiosi nūc. ⁊ hoꝝ tri/plicē declaremus vtilitatē. scz

Primo qꝛ iudicē mūdi ꝯstituit.
Scd̄o qꝛ om̄ia pctā remittit.

Tercio quia p̄mia magna acq̄rit. Prima vtilitas imitantiuz xp̄m i via pfectiōis est: qz mundi iudicē ꝯstituit. illi em̄ q̄ ꝓpter xp̄m oīa reliq̄rūt: castitatē ⁊ obedientiā seruauerunt ex voto: cum xp̄o in iudicio eminētius iudicabūt tanq̄z q̄ melius sciūt leges ⁊ iura. Et hoc est q̄d dicebat saluator Mat. xix. Vos q̄ secuti estꝭ me ī regeneratiōe cum sederit filiꝰ hoīs in sede maiestatis sue sedebitꝭ ⁊ vos sup̄ sedes duodecim iudicātes. xij. tribꝫ isrl'. i. vniuersuz mundū. Scd̄a vtilitas xp̄m imitātium est: qz oīa pctā remittit. qd̄ probemus tripl'r. s. autoritate. rōne. ⁊ reuelatione. Primo q̄ q̄ xp̄m sequunt̄ in suis ꝯsilijs oīm pctōꝝ suoꝝ remissionē pcipiant: ꝓbemꝰ autoritate. Dicit em̄ Bern̄. li. de p̄cepto ⁊ dispēsatōe. Audire vultis a me: vn̄ int̄ cetera pnīe instituta monasterialis disciplina hāc meruit p̄rogatiuā vt secunduz baptisma nuncupet̄. arbitror ob pfectam mūdi renūciationē ⁊ singularē excellentiam vite spūalis q̄ p̄eminet vniuersis vite humane generibꝫ. hmōi cōuersatio ꝓfessores et amatores suos dissimiles hoībꝫ similes angelis facit. īmo diuinā in hoīe reformat imaginem ꝯfigurans xp̄o īstar baptismi. Et ideo illis q̄ xp̄m in regulari vita imitant̄: qn̄ intrāt religionem nō debet eis alia pnīa imponi. sed postea ꝓ illis q̄ in monasterio delinquūt. Scd̄o hoc idem ꝓbemus rōne. Nō potest elemosynis suis pctā redimere. iuxta illd̄ Daniel'. iiij Elemosynis redime pctā tua rex. Et Prouer. xiij. Redēptio anīe viri diuitie sue. Sed q̄ sequit̄ xp̄m ī suis consilijs seu in regl'ari obseruātia tantā elemosynā facit q̄ nullus rex nullus p̄nceps tātaz p̄t facere. qz tal' tria bona affert d̄o sūme accepta: puta bōa fortūe bona corpis ⁊ bona aīe. Nā q̄ religiōez amore xp̄i ingredit̄ totū mundū istuz cū suis diuitijs ⁊ delicijs offert deo q̄ liscūq̄z paup̄ fuerit in mūdo isto. Qd̄ ꝓbans Gre. in ome. dicit. Sz fortasse aliq̄s tacitis secū cogitatōibꝫ dicat ad vocē dn̄icā. Uterq̄z iste piscator. s. Petrus ⁊ andreas q̄d aut q̄ntū dimisit q̄ pene nihil habuit. dū ī hac re fratres charissimi potiꝰ affectū debemꝰ pēsare q̄z censum. multū dereliq̄t q̄ sibi nil retinuit. ⁊ īfra. Mltū ḡ petrꝰ ⁊ andreas dimisit qn̄ vterq̄z etiā desideria habēdi reliq̄t. A seq̄ntibꝫ ḡ tanta dimissa sunt q̄nta a nō seq̄ntibꝫ ꝯcupisci potuerūt. sed qz a nō seq̄ntibꝫ totꝰ mundꝰ ꝯcupisci pōt ḡ totū mūdū deo ī elēosynā dimittēdo dederūt. Scd̄o viri religiosi in elemosynā dederūt bona corporis dū se ad dei fruitiū applicuerūt. ⁊ ista elemosyna ē maior et melior q̄z p̄ma. qz sicut corpus est meliꝰ q̄z tēporalia sic ista elēosyna. Hinc Job. ij. d̄r. Pellē ꝓ pelle ⁊ oīa q̄ habz hō dabit ꝓ aīa sua. Et btūs Aug. de bo. ꝯiug. ait. Bn̄ faciebāt q̄ christo ac discipul' eius mīstrabant necessaria de sua substantia. sed meliꝰ q̄ omnē suā substātiā dimiserūt vt expeditiores eundē dn̄m seq̄rent̄. Tercio xp̄m imitātes ī suis cōsilijs offerunt adhuc maiorē elēosynā puta bona aīe: q̄ sunt obedientia: castitas ⁊c. Unde. j. Reg. xv. d̄r. Melior ē obediētia q̄z victime. Et Eccl'i. vj. Nō est digna pōderatio ꝯtinentis aīe. Ergo merito ꝓpter tantam elemosynā cōsequentur suoꝝ remissionē peccatorū. Tercio h̄ idem ꝓbemꝰ reuelatōe. Legit̄ em̄ in vita spatꝝ. q̄ q̄dam patꝝ vidit in spū q̄ religiosi viri eādē gr̄az cōsequant̄ sicut baptizati. Tercia vtilitas xp̄m imitantiū ē: quia p̄mia magna acquirit. Quibꝫ ip̄a veritas et̄na Mat. xix. dixit. Oīs q̄ reliq̄rit domuz vel fratres aut sorores aut patrez aut

matrē aut vxorē aut filios aut agros ꝓpter nomē meū: cētuplū accipiet et vitā eternaz possidebit ꝛc. Scd̄m ex p̄missis themat̄ ꝟbis declarandū considerem⁹ bti andree apl̄i officij piā cōditionē. cū d̄r. Faciā vos fieri piscatores hoīm. Magna siq̄dē est dignitas officij p̄dicādi: q̄d ip̄e creator ꝛ redemptor exercuit. de q̄ Luce. viij. d̄r. Ita faciebat ꝑ ciuitates ꝛ castella p̄dicans ꝛ euāgelisans regnū dei. Hāc officij cōditionem cōmisit huic suo dilecto ꝛ p̄mo discipulo q̄ id quō execut⁹ fuit luce clarius patet in eius legēda. Rogemus igit̄ dn̄m deum ꝛc.

De eodem Sermo. iij.

Enite post

v me et faciā vos fieri piscatores hoīm. At illi ꝯtinuo relict̄ rhetibꝫ secuti sūt eū. Matth. iiij. c. Uerba sunt redēptoris mundi ad btōs apl̄os petrū ꝛ germanū fratrē ei⁹ andreā: de q̄ hodie sancta mr̄ ecclesia solennizat. qꝛ eosdem vocauit ad sue passionis imitationē. sicut em̄ ipse cruc̄ ꝑtulit supplicium: ita et isti veri ei⁹ imitatores. Nam pijssim⁹ christus deus noster vocat q̄nq̄z genera hominum. scz

Primo pctōres ad penitentiam.
Scd̄o penitētes ad ꝯtinentiā
Tercio pastores ad ppl̄i custodiā.
Quarto regl̄ares ad dei dulcedinē.
Quinto triūphatores ad suā gl̄iaz

Dixi p̄mo q̄ saluator nr̄ vocat pctōres ad pn̄iaz. sic em̄ incepit exordium sue p̄dicatiōis. Penitētiā agite appropinq̄bit em̄ regnum celorū. Et tādem Math. ix. dicebat. Nō veni vocare iustos sed pctōres ad penitentiā. De hac eadem vocatiōe dicit̄ Esa. xxij. Uocabit dn̄s in die illa ad fletū ꝛ planctū ꝛ ad caluitiū. ꝛ ad cingulū sacci. i. ad fletū cōpūctiōis in corde: et ad plāctū cōfessionis in ore. ad cingulū sacci. i. humiliationis ꝛ satisfactiōis in ope. Ad hanc vocauit Adam Gen̄. iij. dicens. Adā vbi es. q. di. Recordare excessus tuos ꝛ defectus ꝛ dole. ꝛ remissiōis fiduciam habe. Secundo penitētes vocat ad ꝯtinētiā. de q̄ d̄r. j. ad Thess. iiij. Nō vocauit nos deus in immūdiciam sed in sctīficationem. Et. j. Pe. j. Uocauit sanctos vt et ipsi in oī ꝯuersatōe vestra sancti sit̄. Hinc. j. Chor. j. Uidete vocationē vestrā frēs. Sz ꝓfecto pauci attendunt suam vocationem. ideo illis dicet in iudicio. Uocaui vos ꝛ renuistis venire: extendi manū meā ꝛ non erat q̄ aspiceret. oē consilium meū despexist̄. ego q̄z in interitu vr̄o ridebo Prouer. j. Tercio xp̄s deus nr̄ pastores vocat ad ppl̄i custodiam. Unde oībꝫ d̄r ad Heb. v. Nec q̄sq̄z sumat sibi honorez nisi q̄ vocat̄ a deo tanq̄z aaron. Prelati enim eccl̄ie sunt pastores venatores ꝛ piscatores. ideo de his subtilit̄ examiabunt̄. Nā inq̄ztum sunt pastores dicet̄ eis illud Ezechielis. xxxiiij. Pastores audite ꝟbuz dn̄i. ꝛ sequit̄. Ecce ego ipse req̄rā oues meas. Et illd̄ Hiere. xxxiij. Ubi ē grex q̄ datus est tibi pec⁹ inclitū. Inq̄ztum ꝟo sunt venatores dicet̄ eis illd̄ Gen̄. xxvij. Affer mihi de venatiōe tua. Inq̄ztum sunt piscatores dicet̄ eis illud Joh. xxj. Afferte de piscibꝫ q̄s prēdidistis nunc. Et non pascentibꝫ nec venātibus nec piscantibus animas fidelium dicitur Ezech. xxxiiij. Ue pastoribus pascentibus semetip̄os. Quarto regulares vocat ad dei dulcedinez. de qua vocatione dicit̄ ad Gal. v. In libertatem vocati estis: tm̄ ne libertatem in occasionē detis carnis. sed per charitatē sp̄ūs seruite inuicē. s. i deuo-

tionis dulcedine. In cui⁹ figura Joh. xj. vocauit martha sororē suā silentio dicēs, Magr̄ adest ⁊ vocat te. Anīa cōtemplatiua vocatur in silētio. qꝛ extra mundū debet fieri si dulcedinē supnā vult degustare. Osee. ij. Ducā eā solitariā ⁊ loq̄r ad cor ei⁹. Cant̄. ij. Uox em̄ tua dulcꝫ. Hic Gre. sup̄ Ezech. Quid dulci⁹ q̄ꝫ supni lumīs pasci ꝯtemplationib⁹. Quīto xp̄s deus nr̄ triumphatores vocat ad suam gl̄iaꝫ in fine mundi dicens illis illud Math. xxv. Uenite bn̄dicti patris mei p̄cipite regnū et̄nū; regnū suaue: regnū bonitate plenū: ad qd̄ neminē vocat nisi quē pri⁹ vocauerit ad penitentiā ⁊ ꝯtinentiā. Ideo d̄r. j. Choꝝ. vij. Unusq̄sq̄ꝫ ea vocatione q̄ vocat⁹ est in ea p̄maneat sic̄ btūs andreas p̄māsit in mūdicia: in fideliū sollicita custodia: in passionis tolerātia. qꝛ sic vocat⁹ fuerat. Uenite post me. In q̄b⁹ q̄dez v̄bis btūs andreas a q̄tuor special̄r ꝯmēdat̄. scꝫ

Primo a christi p̄fecta imitatione. ibi. Uenite post me.

Secundo a sui digna p̄motiōe. ibi et faciam vos fieri pisca. ⁊c̄.

Tercio a mali p̄mpta elongatione ibi. At illi ꝯtinuo relictis ⁊c̄.

Quarto ab vtili ⁊ pia afflictiōe. ibi. secuti sunt eum.

Primo itaq̄ꝫ btūs andreas cōmēdat̄ a xp̄i p̄fecta imitatiōe: cū d̄r. Uenite post me. Nō dicit: p̄cedite vel parit̄ eam⁹. sed dicit: venite post me. qꝛ nullus vnq̄ꝫ in vite p̄fectiōe ⁊ exēplaritate potuit p̄cedere vl̄ sibi ad plenū assil̄ari. sed oēs viri p̄fecti q̄ntū ip̄e eis dederit sequunt̄ nō total̄r sꝫ ī aliq̄b⁹: vn⁹ in hoc: ali⁹ ī illo. Iste tn̄ btūs apl̄us specialiꝰ secut⁹ ē ip̄m tā ī vita q̄ꝫ in morte qꝛ ad h̄ spēali⁹ erat vocat⁹ a xp̄o dicente. Uenite p⁹ me. Dic̄ em̄ sctūs Tho. scd̄a scd̄e. q. clxxxviij. ar. vij. q̄ ad seq̄ndū xp̄m tria specialit̄ sunt necessaria.

Primo paup̄tatē eligere.

Scd̄o alijs volūtatē submittere.

Tercio penalitatē subire.

Primū necessariū ad seq̄ndū xp̄m est paup̄tatē eligere. Un̄ ipse Lu. xij. dicebat. Uēdite q̄ possidetꝫ ⁊ date elemosynā paup̄ib⁹. Et Math. xix. Si vis p̄fect⁹ esse vade ⁊ vēde oīa q̄ habes ⁊ da paup̄ib⁹ ⁊ veni seqūre me. Et taliū pauperꝝ xp̄m seq̄ntiū s̄m sctm̄ Tho. li. iij. ꝯ gētiles. ca. cxxxij. q̄ttuor sunt genera s̄m q̄ q̄ttuor sunt modi viuēdi ī paup̄tate. Est em̄ vn⁹ modus viuēdi q̄ singuloꝝ possessiones vendant̄ ⁊ de precio oēs cōiter viuāt. sicut tp̄e apl̄oꝝ in hierl̄m fiebat. Dicit̄ em̄ Act̄. iiij. Quot quot possessiōes agroꝝ aut domorū erāt vēdentes afferebāt p̄cia eoꝝ q̄ vēdebant ⁊ ponebant an̄ pedes apl̄orū. ⁊ diuidebat̄ singl̄is p̄ut vnicuiq̄ꝫ op⁹ erat. Hic v̄o mod⁹ viuēdi n̄ fuit multū durabilis. tū qꝛ nō est facile q̄ plures h̄ntes magnas possessiones hanc vitā assumerēt: ⁊ paucoꝝ diuisuꝫ int̄ multos non sufficeret. tū etiā qꝛ hmōi p̄ciū defraudari possit p̄ furtū vel rapinā. ⁊ sic remanerent paup̄es ip̄i sine sustētatōe vite. Scd̄s mod⁹ viuēdi est vt possessiōes habeant cōes ex q̄b⁹ singulis p̄uideat̄ p̄ut cuiq̄ꝫ op⁹ fuerit sic̄ ī monasterijs pl̄imis obseruat̄. Sed nec hic mod⁹ videt̄ ꝯueniēs. possessiones eī t̄rene sollicitudīes affert̄. tū p̄pt̄ ꝯgregationē fructuū. tū p̄pt̄ defēsionē eaꝝ ꝯ fraudes ⁊ violētias. Et qꝛ tales possessiōes vt freq̄nt̄ sunt cā discordie ideo īpediūt vacatiōez mētꝫ circa diuina. ⁊ id̄o īpedire vident̄ finē volūtarie paup̄tatꝫ. Terci⁹ igit̄ mod⁹ viuēdi est vt de labore manuū suaꝝ viuāt q̄ volūtariā paup̄tatē sectant̄. quē viuendi modū paul⁹ sectabat̄: ⁊ alijs s̄uandū suo exēplo dimisit. Dicit̄ eī. ij. Thes. iij.

Non gratis panē manducauim⁹ ab aliquo sed in labore ⁊ fatigatōe nocte et die opantes ne quem vestꝝ grauare mus: nō quasi nō habuerim⁹ ptātem sed vt nosmetipos formā darem⁹ vobis. qm̄ si q̄s nō vult laborare nō mā ducet. Sed nec iste mod⁹ viuendi videtur esse cōueniēs. Uanū em̄ videtur aliq̄d iam habitū amittere quale post ea cū magno labore oporteret acquirere. volūtaria em̄ pauptas ordīat ad expeditius seq̄ndū xp̄m p h̄ q̄ a seculi solicitudinib⁹ liberat. maiorē v̄o solicitudinem sibi acq̄rere videret q̄ q̄s ꝓprio labore victuꝫ quereret q̄ꝫ is q̄ habuit ad sustentatōem vite necessaria. ⁊ ideo dn̄s talē videt interdicere Mathei. vj. dicēs. Respicite volatilia celi: qm̄ neq̄ serūt neq̄ ꝯgregāt ī horrea: et iteꝝ. Cōsiderate lilia agri quō crescūt: nō laborāt neq̄ nent. Quart⁹ igit mo dus viuēdi ī volūtaria pauptate ē vt viuāt de hijs q̄ ab alijs inferūt seu dabūt. Et hūc modū videt iesus christ⁹ dn̄s nr̄ cum discipul' suis obseruasse. Legit em̄ Luce. viij. q̄ mulieres q̄daꝫ seq̄bantur xp̄m ⁊ mīstrabāt illi de facultatib⁹ suis. Iste autē mod⁹ viuēdi sic videt valere q̄ illis a q̄bus accipiunt necessaria repēdāt aliq̄d: puta orationē vl' doctrinā: aut sacramētoꝝ admīstratōem. Quia dicit dn̄s Mat. x. Dign⁹ est opari⁹ cibo suo. Et. j. Chor̄. ix. q̄ dn̄s ordīauit vt hij q̄ euangeliuꝫ annūciāt de euāgelio viuāt. sicut q̄ altari seruiunt cum altari participant. Illi v̄o qui ī nullo officio populo ministrāt incōueniēs videt si a populo recipiāt vite necessaria. maxime si nō indigent. si tn̄ seruiūt illis q̄ ꝓsunt populo ꝑcipe possunt. Ex q̄b⁹ colligit q̄ licꝫ p̄dicti tres modi viuēdi sint boni: tn̄ ceteris parib⁹ quartus viuēdi mod⁹ est ꝑfectior: tum ꝓpter saluatoris exēplū: tum propt' apl'i dictum. j. ad Chor̄. ix. Si vobis nos spūalia seminam⁹ nō est magnū si nos carnalia vestra metamus. De⁹ em̄ plus pēsat spūalia q̄ꝫ tꝑalia. et multo magis acceptat affectum q̄ꝫ cēsum. Unde Grego. in ome. hodierna. Multū ergo petrus ⁊ Andreas dimisit qn̄ vterq̄ꝫ etiā desideria habēdi reliquit. multū dimisit q̄ cum re possessa etiam ꝯcupiscētijs renunciauit. A seq̄ntib⁹ ergo xp̄m tāta dimissa sunt q̄nta a nō seq̄ntib⁹ ꝯcupisci potuerunt. Nemo igit cum q̄sdā ꝯspicit multa dereliquisse apud semetip̄m dicat. Imitari volo hui⁹ mūdi ꝯtēptores sed q̄d derelinquā nō habeo. multa fratres dereliquistis si terrenis desiderijs renūciastis. Exteriora em̄ nostra deo quantūlibet parua sufficiūt. Cor nanq̄ ⁊ nō substantiā pensat de⁹. neq̄ ꝑpendit quantū in eius sacrificio sed ex quanto ꝓferatur. Nam si exteriorez substantiā ꝑpendamus ecce sancti negociatores nostri ꝑpetuam angelorū vitā datis rhetib⁹ ⁊ naui mercati sunt Estimatōem q̄ppe p̄cij nō habet sꝫ regnum dei tātū valet q̄ntū habes. Ualuit nanq̄ ꝫacheo dimidiū substantie. valuit Petro ⁊ andree dimissis rhetibus ⁊ naui. valuit vidue duob⁹ minutis. valuit alteri calicem aque frigide. Regnū itaq̄ dei (vt diximus) tantuꝫ valet quantū habes. Hec ille. Si igit tu non poteris om̄es res tuas relinq̄re ꝓpter familiā tuā saltem desideriuꝫ ⁊ amorē eaꝝ supfluū relinque. q̄r dicit Bern̄. Plus nocꝫ cōcupiscētia q̄ꝫ substantia. Et psal. Diuitie si affluāt nolite cor apponere. Cuius rōem dat August. Talis est vnusq̄sq̄ q̄lis sua dilectio. si terrena amas terra es. si deum amas de⁹ es. s. ꝑticipatiue. Bn̄ igitur dicebat Petrus ī ꝑsona seq̄ntiū xp̄m Math. xix. Ecce nos reliq̄mus om̄ia

et secuti sumus te. qꝛ al'as seq̄ ip̄m ꝑfecte nō potuissent. Hinc Bern̄. Petre qꝛ oīa dereliq̄sti bene fecisti. qꝛ onerat⁹ seq̄ eum nō poteras q̄ exultauit vt gigas ad currendā viā ꝑfectiōis. Secūdū ad seq̄ndū xp̄m necessarium est alijs suam voluntatē submittere ꝑ veram obediētiā. iuxta illud Math. xvj Qui vult venire p⁹ me abneget semet ip̄m ⁊ tollat crucem suam ⁊ sequatur me. Ubi Gre. Nec sufficit homī sua relinq̄re nisi relinquat ⁊ se. Nō em̄ ml'tū est relinquere sua. sed valde magnū est relinq̄re semetip̄m ꝑ obediētiā. qꝛ hoc magis acceptat deus. j. Reg. xv. Melioꝛ ē obediētia q̄ꝫ victime. Hinc Ber̄. ꝺ noua militia. Nec studiū bone actionis: nec ocium sancte contēplatiōis: nec penitētis lachryma valet sine obedientia. Terciuꝫ necessariū ad seq̄ndum christum est ꝓ ipso penalitatem subire. qꝛ dicit christus Lu. xiiij. Qui nō baiulat crucē suam ⁊ sequit̄ me nō est me dignus. Et sic in ꝑfecta xp̄i seq̄la requirit̄ totalis tꝑaliuꝫ contēptus. ⁊ a ꝓprijs volūtatib⁹ recessus. ac ꝓ ipso subire cruciat⁹. Quia si vnū horuꝫ triū defuerit: nō ꝺꝛ q̄s christum sequi. Nam multi sustinent cruciat⁹ sicut latrones: ⁊ tamē non sequunt̄ christum Sil'r multi ph̄i pagani oīa carnalia et carnaliuꝫ voluptates abnegauerūt ꝓpter scīe acq̄sitionem ac v̄tutū moraliū adeptionez que acquiri nō p̄nt nisi mortificatis passionib⁹. sicut Plato ⁊ socrates. Unꝺ Dyogenes de q̄ refert Hieronymus et Seneca ꝙ fuit maximus mūdi ꝯtēptoꝛ: ita ꝙ tm̄ baculuꝫ et ciphum seu picariū habuit cū q̄ ad fontem bibebat. Cum aūt semel vidisset hominē manibus bibentē ciphum suum fregit dicens. Nesciebā qꝛ natura mihi h̄ p̄stitisset isto carere adminiculo. Is etenim nolebat in ciuitatib⁹ habitare nec domum habere: sed ī deserto in quodaꝫ morabatur dolio. ita ꝙ in estate vmbrā ⁊ in hieme solez habebat. quia in estate fundū soli opponebat: in hieme vero os dolij ad solez voluebat. Cum autē Alexāder in venando ad eum veniēs ⁊ ꝯsistens ante eū vmbrā sibi faceret: dixit ei. Uellē vt mihi nō auferres qꝺ mihi dare nō potes. Qꝺ impato intelligens ad aliaꝫ partē diuertit dicens se mirari ꝙ non videbat̄ potestatē eius timere. Cui ille respōdit. Potentiā tuā nō timeo quia aut est p̄terita: aut p̄sens: aut futura. Illa que est p̄terita p̄terijt ⁊ nō est. futuram potētiā nō timeo qꝛ incerta est. nec p̄sentē qꝛ modica est ⁊ cito trāsitoria. Cū aūt q̄ astabāt in eū vellēt irruere p̄cepit ne q̄s eum tāgeret dicēs. Nō dei est q̄ ꝓpter potentie timorē v̄itatez nō tacet. Sil'r ꝺ Socrate dicit Hieronymus in omel'. Petrus piscatoꝛ erat diues nō fuerat. cibos manu ⁊ arte q̄rebat: ⁊ tn̄ loq̄tur ꝯfidenter: dimisim⁹ om̄ia. Et qꝛ nō sufficit tm̄ relinq̄re adiungit qꝺ ꝑfectū est. et secuti sumus te fecimus qꝺ iussisti. q̄d ḡ dabis nobis p̄mij. Jesus aūt dixit illis. Amen dico vobis ꝙ vos q̄ secuti estis me in regeneratōe cū sederit fili⁹ hoīs in sede maiestatis sue sedebit⁹ ⁊ vos sup̄ sedes. xij iudicātes. xij. tribus isrl'. Nō dixit tm̄. qui reliquistis om̄ia: hoc eī ⁊ Socrates ph̄s fecit: qui dum Athenas philosophandū ꝑgeret magnū pondus auri proiecit in mare dicens. Mergaꝫ te ne mergar a te. Nec tn̄ mersio nihil ꝓfuit ad eternā beatitudinez. O christe pijssime. o iudex omniū iuste. o nate v̄ginis intemerate respice de solio maiestatis tue: et vide sub tuo pio noīe ꝙ plus onerauerunt animas tēporaliū auaricia: carnaliū ꝯcupiscētia q̄ꝫ sub nom̄ie demonū ph̄i. et ipsi vere vere so

lo vno pede sequunt̃ te et alio diabo/
lũ. sequunt̃ em̃ noĩe te sed opere diabo
lũ. De q̃bꝫ ad Titũ. j. Cõfitent̃ se nosse
deũ ꝟbis fact̃ aũt negant. Sed beat⁹
andreas optime attẽderat ꝟba tua. q̃
oĩbꝫ relictis secut⁹ est in pauptate: hũi
litate: ⁊ passionis acerbitate. Scdo
beatus andreas apostolus ex premis
sis thematis ꝟbis cõmendat̃ a sui di
gna ꝓmotione. cum dr. ⁊ faciam vos
fieri piscatores hoĩm. nõ bonoꝝ tem/
poraliũ. non bonoꝝ mundialiuꝫ: sed
hoĩm. ideo mittens eos saluator ad p̃
dicandũ dixit Matth. x. Nolite possi
dere auꝝ ⁊ argentũ neqꝫ pecuniam in
zonis vestris: gratis accepist̃ grat̃ da
te. Uñ circa btĩ andree ꝓmotionẽ tria
vtiliter consideremus. scꝫ

Primo ꝓmotionis celeritatẽ.
Secũdo ꝓmoti q̃litatem
Tercio ꝓmotiõis vtilitatẽ.

Primo q̃dem ꝯsideremus ꝓmotõis
celeritatem. qꝛ mox vt elegit ip̃m secu/
tus est. Elegit aũt xp̃s dñs btm̃ An/
dream ad q̃ttuor. s. ad sui noticiaꝫ. ad
discipulatus gr̃am. ad apostolat⁹ ex/
cellentiam. ⁊ ad passiõis ignominiaꝫ.
Primo elegit btm̃ andreaꝫ saluator
ad sui noticiam. sic em̃ habetur Joh.
j. Stabat iohãnes et ex discipulis ei⁹
duo. ⁊ respiciẽs iesum ambulantẽ di/
xit. Ecce agnus dei. ecce q̃ tollit pecca/
ta mũdi. ⁊ audierũt eũ duo discipl̃i lo
q̃ntẽ ⁊ secuti sunt iesũ. Cõuersus autẽ
Jesus vidit illos sequẽtes se: dixit eis.
Quid q̃rit̃. Qui dixerũt. Rabbi vbi
habitas. Dicit eis. Uenite ⁊ videte. ⁊ ve
nerunt ⁊ viderũt vbi maneret. ⁊ apud
eum mãserũt die illo. Erat aũt andre/
as frater symonis petri vnus ex duo/
bus q̃ audierant a Johãne. Hic inue
nit p̃mũ fratrẽ suum symonẽ ⁊ dixit ei
Inuenim⁹ messiam. ⁊ adduxit euꝫ ad
iesum. ⁊ intuitus eum iesus dixit. Tu
es symon filius iohãna. tu vocaberis
cephas q̃d interp̃tat̃ petr⁹. O vera fra
ternitas. o amicicie sinceritas. vt tãtũ
thesauꝝ a fratre suo nõ occultaret sed
potius secum possidendo ꝯgauderet.

Scdo in ꝓmotione btũs andreas
elect⁹ fuerat ad discipulatus gratiaꝫ.
Matth. iiij. Uenite post me faciã vos
fieri piscatores hoĩm. At illi relict̃ rhe
tibus secuti sunt eum: tanq̃ꝫ discipuli
magistrũ. Hec aũt repentina secutio
eoꝝ oriebat̃ ꝟm Hiero. sup Math. p̃
mo ex verbi dei ꝟtuosa opatione. cuꝫ
em̃ dixit saluator. Uenite post me. cor
medullit⁹ penetrauit ⁊ mox post se cõ
uertit. Heb. v. Uiuus est sermo dei et
efficax ⁊ penetrabilior om̃i gladio an/
cipiti. Et ps̃. Dedit voci sue vocẽ ꝟtu/
tis. Scdo hoc ꝓuenit ex diuĩa inspira
tione. Uocauit em̃ ꝟboꝝ sono exteri⁹
sed intrinseca inspiratione cordinsec⁹.
vt dicere poterat btũs andreas illud
ps̃. Audiã q̃d loquat̃ in me dñs. Gre.
Uox dñi audit̃ cũ eius inspiratio mẽ
te ꝯcipit̃. Et hoc ꝓuenit ex mirabili fa
ciei irradiatiõe. Quidaꝫ em̃ fulgor di
uine maiestat̃ occulte relucebat ĩ hu/
mana xp̃i facie: vt etiam p̃mo aspectu
traheret homines. Hiero. Sicut ma
gnes attrahit ferrũ sua ꝟtute: sic dñs
celi ⁊ terre trahere potest quez vult.

Tercio ꝓmouit btm̃ Andreã chri/
stus ad apostolat⁹ excellentiã. Mat.
x. Conuocatis iesus. xij. discipulis de
dit eis ptãtem ⁊c̃. Quarto xp̃s b. An/
dream ꝓmouit ad passiõis sue igno/
miniã. qꝛ sicut ipse in cruce triumpha
uit: sic btũs Andreas. Scdo in ꝓ/
motione btĩ andree ꝯsiderem⁹ ꝓmoti
q̃litatẽ. q̃les scꝫ xp̃s elegit sibi ad sub/
iugãdũ totũ mũdũ iugo fidei: qꝛ sim/
plices illitteratos. Uñ Aug⁹. ĩ sermõe
de kalẽdis ianuarij. Non elegit reges
potentes aut hui⁹ mundi sapiẽtes: ne

vocatio fidei ascriberet sapiētie et potē
tie hūane. Et.j.ad Cor.j. Non cogno
uit deū mūdus ꝑ sapientiam placuit
deo per stulticiā ꝑdicatiōis saluos fa/
cere credentes. Et infra. Uidete voca/
tionē vestrā fratres. qꝛ nō mlti sapien
tes ꝑm carnē. nō mlti potētes. nō mul
ti nobiles: sed q̄ stulta sunt mundi ele
git deꝰ vt ꝯfundat sapiētes: vt nō glo/
rietur oīs caro in ꝯspectu eiꝰ. O deꝰ eter/
ne ecce iam nihil curant de bona vita
ꝓfectu aīaꝝ. sed eligūt sapiētes opulē/
tos et potētes: cum tñ oī ꝓcuratiōe et
defensione deberent eligere valentes. si
cut admonet Policratꝰ li.vij. ca.xix.
Illitteratꝰ est quē vult eligere. Rñdēt
Nec scolas freq̄ntasse legunt apl'i. Ju
uenis est. Legimꝰ seniores a puero da
niele cōdēnatos. Insipiēs est: sed ꝑ in/
sipientiā deus decreuit saluare fideles
Percussor est. sed petrus exemit gladi
um. Meticulosus est. sꝫ ionas ad ni/
niuitas veritus est accedere. thomas
ad indos. Uinolētꝰ ēꝛ gulosus. sed do
minus dictꝰ est vini potator. Cōtētio/
sus est. inter christi discipl'os facta cō/
tentio cōmemorat. Hec ille. Si v̄o
q̄ras Que est causa q̄ istos elegit ꝛ nō
alios ad apostolatū. Rñdet Augꝰ. su
per Joh. Causa in generali est vt ī ist
refulgeat ordo diuine misericordie. et
in alijs q̄s nō elegit ordo diuine iusti/
cie. In speciali v̄o causa esse potest sed
iniusta esse nō potest. sed stat in dei mi
sericordia que nulli est obligata de ne
cessitate. Ro.ix. Nō volentis neqꝫ cur
rentis sed dei miserent. Et subdit Au
gust. Noli velle iudicare si nō vis erra
re. sed potiꝰ ora vt eligar. si forte tunc
te elegisset dimisisses xp̄m. sicut multi
abierunt retro audito illo v̄bo. Caro
mea vere est cibus Joh.vj. Tercio
ꝯsideremus ꝓmotiōis vtilitatem. q̄a
xp̄s ꝓmouit ip̄m ad q̄rendū p̄ciosum
thesauꝝ videlicꝫ hoīm aīas: q̄bꝫ nihil
est deo acceptiꝰ. Uñ Greg. sup Ezechi
elē. Nullū deo tale sacrificium sicut ze
lus aīaꝝ. Que q̄dem discrete sunt q̄rē
de ꝛ si sollicite. vicꝫ ne perdat ꝓpria. q̄a
dicit saluator Math.xvj. Quid enim
ꝓdest homini si mundū vniuersuꝫ lu
cret: aīe v̄o sue detrimentū patiat. aut
quā dabit hō cōmutationē ꝓ aīa sua.
q.d. nulla res p̄ponderat anime rōna
li. Tercio beatꝰ andreas ex thema/
tis verbis ꝯmendat a mali prompta
elongatione. cum dicit. At illi ꝯtinuo
relictis rhetibꝫ. i. occasiōibꝫ omnibꝫ q̄
in mundo detinent hoīes. Per aquaꝫ
em̄ intelligit populus. iuxta illd Apo
cal.xvij. Aq̄ multe populi multi. Per
pisces saluati ꝑm illud Abacuc.j. Fa/
cies hoīes quasi pisces maris. Per pi
scatores v̄o intelliguntur p̄dicatores
iuxta illud Hiere.xvj. Mitto eis pi/
scatores mltos ꝛ piscabunt eos. Per
rhete aliquādo significat verbum dei
ꝑm illud Lu.v. In verbo tuo laxabo
rhete. Duplex em̄ est rhete. scꝫ saluatio
nis: quod beatus andreas non reliq̄t
sed potius refecit. Secundū dānatio/
nis qd̄ penitꝰ dereliq̄t. de q̄ ps̄. Cadēt
in rhetiaculo eius pctōres. Et tale est
sextuplex. scilicet

Primū lenitat.
Secundū pluralitatis.
Tercium benignitatis.
Quartum exemplaritatis.
Quintum iuuentutis.
Sextum necessitatis.

Primuꝫ rhete diaboli quo piscat ad
coquinā inferni est lenitat: q̄ dum ca/
pere vult pctōres suggerit homī q̄ nō
sit tam duꝝ sicut p̄dicatores dicūt in/
ferni tormentum. Et ideo vulgariter
dicit. Nō est tā horridus diabolus sic
depingit. qd̄ falsuꝫ est. Quia dic Gre.
Est taꝫ horrida visio demonum vt si

damnati nullā aliā penā sentirēt: maxima esset hec sola pena. sicut eñ sancti in celo ineffabile gaudiuz habēt de visione sctōꝝ: ita dānati de visione demonū. Unde in vitaspatrū legit̄ ꝙ q̄dā patꝝ dixit ꝙ taz terribile est videre demonē vt si vnꝰ caminꝰ esset cādens et ꝓtēdens vsqz ad finez mūdi: ⁊ optio daret̄ vt aut demones videat aut caminū intret: potiꝰ vellet intrare caminū. q̄z nullus possz viuꝰ videre demones q̄usqz vnū pr̄ nr̄ diceret̄: nisi deus ꝯseruaret. Itē irretiti a diabolo dicūt: ha infernꝰ nō est ita calidus sicut p̄dicatores dicunt. ⁊ in hoc miseri veꝝ dicūt ꝙ nō est ita calidus. sz magꝫ mille milies q̄z dici possit. q̄ non vno anno vel centū aut mille annis sed in eternuz cremabit dānatos. iuxta illud Mat. xxv. Ite maledicti in ignē eternum. O igit̄ irretite ⁊ captiue diaboli audi nūc q̄ disputas cum creatore tuo q̄d dicat Esa. xxxiij. Quis poterit habitare de vobis cū igne deuorāte. aut q̄s hītabit ex vobis cū ardoribꝫ sempiternis. Sil'r captiui diaboli si nō dicūt voce: dicūt tñ corde: ha nō est ita difficile saluari sicut allegāt p̄dicatores. Contra hos clamat saluator Matth. vij. Arta est via q̄ ducit ad vitā. Et. j. Pe. iiij. Justꝰ vix saluabit̄. ⁊ soluz saluant̄ iusti. p s̄. Hec porta dñi iusti intrabūt in eam. Et dei filiꝰ dicit. arta est via. Quis audet aliō p̄dicare nisi dei inimicꝰ. et idō talis nō audiēdus est. q̄z dicit Bern̄. Christꝰ q̄ nō fallit̄ elegit qd̄ carni molestiꝰ est. illud magꝫ eligēdū. ⁊ q̄sq̄s aliud docz aut suadet ab eo tanq̄z a seductore cauendū est. Scd̄m rhete diaboli d̄r pluralitatꝫ cū q̄ capit homies dū suggerit. q̄cquid tu fecisti mali: alij plura fecerūt. imo etiā viri eccl'iastici ⁊ religiosi q̄dā faciūt talia qd̄ tu vix auderes facere: ⁊ illi legūt in scriptura: et sperant saluari. si eñ tales ꝑirent oēs tūc q̄d hr̄et deꝰ de mūdo. Rñdet̄ ꝙ solū bonos ⁊ hūiles: si etiaz solū tres essent ī mūdo. sis igit̄ bonꝰ ⁊ hūilis ⁊ tu erꝫ vnꝰ. nec ꝯfidas de ml'titudie. q̄z dicit saluator Mat. xxij. Multi sūt vocati: pauci v̄o electi. Et hr̄. ij. q. j. ml'ti. Nō minꝰ ardebit q̄ cum ml'tꝫ ardebit. Et Hiero. Multitudo sociorū nō sinit crimē impunitū. Ideo respice exēpla bonoꝝ: p̄sertim filij dei q̄ dic̄. Discite a me. Amb. Sctōꝝ vita est nobis viuēdi norma. Terciū diaboli rhete d̄r benignitatis q̄ capit hoīes dum suggerit. deꝰ multotiēs misericorditer egit tecū: ibi lib̄auit: ibi custodiuit: ibi bona dedit. sz ꝓfecto totū h̄ fecit misericors deꝰ tibi ideo: vt ad ip̄m ꝯuertaris. non ideo vt ip̄m pctis tuis irritares. Cōsidera diligent̄ ꝑabolaz de tua sterilitate Lu. xiij. de ficulnea. de q̄ d̄r sic. Arborē fici habebat q̄dā plātataz ī vinea sua. ⁊ venit q̄rēs fructū ī illa ⁊ n̄ īuenit. dixit aūt ad cultorē vinee. Ecce anni tres sunt ex q̄ venio q̄rēs fructuz in ficulnea hac ⁊ nō īuenio. succide g̃ illā vt q̄d etiā t̄rā occupat. At ille dixit. Dñe dimitte illā ⁊ h̄ anno vsqz dū fodiā circa illā et mittā stercora et siq̄dē fecerit fructū. sin aūt: ī futuꝝ succides eā. Hec arbor ficulnea ē hō steril' bōis opibꝫ cui mors ꝓlōgat̄ vt cōuertat̄. q̄ fodit̄ ꝑ timorē. cui stercꝰ mittit̄ ꝑ mortis corruptiōez. cui tandē d̄r id Mat. vij. Oīs arbor q̄ nō facit fructū excidetur ꝑ mortē: ⁊ in ignem mittet̄ inferni.

Quartū diaboli rhete d̄r exēplaritatis q̄ capit hoīes stultos quando suggerit. petrus negauit xp̄m. paulus ꝑseq̄bat̄ eū. maria magdalena multuz peccauerat: ⁊ isti oēs magni sancti effecti sunt. tu g̃ si magnus sc tūs fieriñ poterꝫ: saltē nō dānaberꝫ. Sz hoc rhete rumpe sic cogitādo ꝙ isti non sunt

nobis dati in exemplu3 peccādi. sed in spem reuertēdi. cū hos secut⁹ fuisti i culpa: seq̄re z i pnīa. q3 nec isti fuissent scti effecti nisi penituissent. velis q3 deus te sine volūtate tua bona saluaret qō nullo mō faciet. Vnde pō. Spera i deo z fac bonitatē. ⁊Prouer. x. Spes ip̄ioꝝ pibit. Et btūs Bernā. Maledictus q̄ peccat i spe: dicēs. hoc facio z remittet de⁹. Quintū diaboli rhete ōz iuuētutē q̄ capit iuuenes dū suggerit. iuuenis es z adhuc sufficiens ps babes ad penitēdū. Sz h rhete rūpēduz est sic. indifferēter iuuenes moriunt⁹ sicut senes: ignoro certe si ad senilē etatē puenīā. q3 dicit Bernā. Quid in reb⁹ hūanis est certi⁹ morte. z Greg. super Ezech. Cōditor nr̄ die mortē incognitū esse voluit. vt dū ignorat⁹ sp̄ prim⁹ esse credat. z tāto q3 feruētior debet cē in opatōe q̄nto icertior ē vocatiōe. Ad h etiā saluator monet Luc. xij. Estote parati q3 q̄ hora n̄ putatis. Sextū rhete diaboli q̄ capit homines ōz necessitat⁹. q3 ponit dū suggerit. si debeo saluari saluabor: si debeo dānari damnabor. q3 de⁹ añ mūdi cōstitutionē p̄destinauit q̄s voluit. Q3 sic est rūpendū et exeundū de eo. Dicit scūs Tho. i. j. parte. q. xxiij. q3 p̄destinatio nō ponit necessitatē hūanā opandi i saluādis sicut nec p̄scientia male agendi in damnat⁹. vt patet xxiij. q. iij. Nabuchodonosor. Vasis ire nunq̄ de⁹ redderet interituz si non spōtaneū inuenirēt hō hāc pcīm. Quero. q̄re fac⁹ medicinā: si de⁹ p̄uidit sanaber⁹. q̄re in nauigādo vter⁹ remige: q̄re vter⁹ naue si de⁹ p̄scīuit q3 nō morieris in mari. O stultissima cogitatio: nō intelligentes q3 de⁹ sic ordinauit vt p̄ bona opa veniāt ad salutē homines. cur tūc fili⁹ dei passus fuisset. cur p̄dicasset. cur se hūiliasset: si de necessitate saluari hoies potuissent. Tene certū.

Quarto b. Andreas ex p̄missis thematis vbis cōmendat⁹ ab vtili et pia afflictiōe. cū ōz. secuti sunt eū scz ipsoꝝ magist⁹ in crucis patibulū. Quē autē secutus sit: patet in sua legēda vbi habet q3 sicut xp̄s innocenter passus est sic btūs Andreas. vnō pp̄lus clamabat dicēs. Innocēs hui⁹ sanguis sine causa mali dānat⁹. Rogemus tē.

De sancto Nicolao Sermo. iiij.

Beatus qui

b intelligit sup egenū et pauperē in die mala liberabit eum dñs. ps. xl. Ad gloriosam laudē btī antistitis Nicolai hec verba rōnabiliter dicunt⁹: q3 existēs beatus fuit pietate plenus z in die tentationis z mortis liberat⁹. q3 igit̄ vult a malo liberari debet btm̄ Nicolaū imitari in elemosynaꝝ largitione p̄ tria potissime. scz

⁊Prīo qz misēdia pniam impetrat.
Scdō. qz misēdia pctō obstat.
Tercio qz misēdia a diabolo libat.

⁊Primo nanq3 dixi q3 in misēdia debemus btm̄ Nicolaū imitari. qz ipa penitētiā verā impetrat. qz dicit Hiero. sic. Nō memini me legisse mala morte mortuū q̄ fecit misericordiā. Et ambro. Dis summa xp̄iane religionis in misericordia z pietate consistit quam aliquis sequēs z si lubricū patiat⁹ carnis: sine dubio vapulabit sed nō peribit scz si nō obstinata mēte peccat: aliq̄n thesaurizat sibi iram dei. ⁊Ro. ij.

Secundo q3 debem⁹ btm̄ Nicolaum seq̄ in misēdia q̄a ipsa peccato obstat. Dicit em̄ sic Eccī. iij. Ignem ardentem extinguit aq̄. et elemosyna resistit peccato. Vnde Bernā. super cant. Bonum est vnguētū p̄enitentie q3 dereconciliatione peccatoꝝ ꝓficitur. melius

deuotōis: qđ de recordatōe bñficiorū dei: porro vtrūq; vincit vnctio pietatis

Tercio deniq; debem⁹ sequi beatū Nicolaū in misericordia: quia ipsa a diabolo liberat. multa certe potest diabolus in q̄b⁹ supat hoīem. puta vigilare qr nunq̄ dormit. ieiunare qr nūq̄ comedit. sz quia crudelis est nō potest facere misericordiā. Uñ glo. sup illđ psal. Misericordia mea ⁊ refugiū: dicit De nullo sic vincit diabol⁹ sicut đ misericordia. Et quia btūs Nicola⁹ ipsa fuit plenus: ideo merito de eo dicitur Beatus q̄ intelligit sup egenū et pauperem. In q̄b⁹ q̄dē v̄bis gl'iosus Nicola⁹ a trib⁹ specialit ꝯmendat. scz.

Primo a pfecta btitudie. ibi. beat⁹.

Secundo a misericordie magnitudine. ibi. qui intelligit

Tercio a liberatōis munimine. ibi in die mala ⁊c.

Primo itaq; dixi q̄ ex verb thematis btūs Nicolaus ꝯmendat a pfecta beatitudine vie p̄sentis. Et qr ſm Aug. omnis homo naturalit appetit beatitudinē Idē dicit in li. de ciui dei q̄ nihil volitū nisi cognitū. īuisa inquit diligere possumus sed nō incognita. Et phs. iij. de aīa. ⁊. xij. metaph. Uolūtas nō fertur in aliquid p amorem nisi cognoscat vt bonū. Et ideo vt mag' magisq; ip̄am beatitudinē sciam⁹ appetere ⁊ intelligere eius quidditatē tripliciter declaremus. scz

Primo diffinitione

Secundo diuisione

Tercio similitudine.

Primo inq̄ quidditatē beatitudinis declarem⁹ diffinitōe quid vicz sit ſz rē Unde ſm Boeciū sic diffinit. Beatitudo est status omniū bonoꝝ aggregatōe pfectus. Et Isido. de sūmo bono sic diffinit. Uere inquit beat⁹ est q̄ ⁊ recte credendo bñ viuit ⁊ bñ viuēdo fidem rectam custodit. Idē libro ethymologiaꝝ. Beatus dicit quasi bene actus scz ab habēdo qđ vellet ⁊ nō patiēdo quod nollet. Ille autē vere beat⁹ est qui ⁊ habz om̄ia q̄ vult bona ⁊ nihil vult male. Ex hijs em̄ duob⁹ beat⁹ homo efficit. Et btūs Aug. de mor. ecclesie. Beatus q̄ntū existimo neq; ille dici pōt q̄ nō habz qđ amat neq; q̄ nō amat qđ habz: etiā si optimū sit. Nā ⁊ q̄ appetit ⁊ adipisci nō potest cruciat. ⁊ q̄ adeptus est quod appetendū nō esset fallitur. ⁊ qui nō appetit quod adipiscendū est egrotat. hec ille. Ex q̄bus oībus intelligere possum⁹ q̄ circa beatitudinem errauerūt omnes phi: q̄ꝝ q̄daz posuerūt eā ī voluptate carnis. quidā in tēporalib⁹ diuitijs: quidam in honoribus mūdanis. quidā in scientijs acquisitis. quidam in virtutib⁹ adeptis. Hec autē singula pertractemus ⁊ videbimus q̄ in hijs nō consistit vera btitudo. Primo dixi q̄ q̄daz philosophoꝝ sicut epycuri posuerunt beatitudinē in voluptate carnis. ⁊ hāc magno studio extulerunt ⁊ secuti fuerunt: vtpote luxuriantes: comedētes ⁊ bibentes: dormientes ⁊ quiescentes. Sed hūc errorē alij philosophi reprobauerūt: sicut stoycus Arestoteles secūdo ethicoꝝ dicit. Insatiabilis est delectabilis appetitus: ergo non est perfectus status omniū bonorū aggregatione: īmo est contrari⁹ status vere beatitudini. Uera beatitudo mentez eleuat in contēplatione. delectatōnem vero carnis deprimit. Unde Gregori⁹. Tanto inquit vnusquisq; a superno amore disiungitur: quanto inferi⁹ delectatur. Ideo dicit ip̄a veritas Luce vj. Ue vobis qui saturati estis qr esurietis. Et ideo christus filius dei ī presenti elegit quod carni molestius est q̄ tamen non fallitur. Quidam deniq;

btitudinē posuerūt in mūdanis diui/
tijs ⁊ has ꝑ phas ⁊ nephas prosecuti
sunt. de q̄bꝫ ps̄. Oues eoꝝ fetose abū/
dantes in gressibꝫ suis: boues eorum
crasse. Nō est ruina macerie neq̄ trāsi
tus: neq̄ clamor ī plateis eoꝝ. Prō/
ptuaria eoꝝ plena: eructātia ex hoc in
illud. Filie eoꝝ composite vt silitudo
templi. ⁊ subdit. Btm̄ dixerunt popu
lum cui hec sunt. Sed reuera nō sunt
btī q̄bꝫ hec sunt. sed q̄ꝝ est dn̄s deꝰ eo/
rū. quia diuitias saltez in morte relin/
quent velint nolint. Hinc ps̄. Relin/
quēt alienis diuitias suas: ⁊ sepulcra
eoꝝ domꝰ illoꝝ in eternū. Sed ⁊ sal/
uator mūdi docuit nō esse diuites be/
atos sed miseros: dicens Matth. xix.
Amē dico vobis q̄ diues difficile in/
trabit in regnū celoꝝ. Et iteꝝ dico vo/
bis: facilꝰ est cameluz ꝑ foramē acus
trāsire q̄ꝫ diuitē ītrare ī regnū celoꝝ. et
btūs Hiero. ad Eustochiuz. Diuinis
euāgeliū vocibꝫ intonat: nemo p̄t du/
obꝫ dn̄is ꝑuire. ⁊ q̄s audeat xp̄m dn̄m
mēdacē facere: deo ⁊ māmone ꝑuiēdo.
Uociferat̄ ille sepe Qui vult venire pꝰ
me abneget semetip̄m ⁊ tollat crucem
suā ⁊ sequat̄ me. ⁊ ego onustꝰ auro ar/
bitror me seq̄. O q̄ꝫ mlti xp̄iani q̄runt
plus diuitias q̄ꝫ etnā vitā: q̄bꝫ tn̄ do/
minꝰ deꝰ eoꝝ dedit v̄bo ⁊ exemplo for
mā pauꝑtat̄. q̄ꝛ nudus mori voluit.
Quidā etiā btitudinē posuerūt ī hono
ribꝫ mūdanis. puta ī fama ⁊ laude. sꝫ
hoꝝ errorē reprobauit xp̄s dn̄s Joh.
vj. quē duz regē facere vellēt fugit. vbi
Greg. ait. Rex fieri noluit ⁊ tn̄ ad pa/
tibulū crucꝫ spōte venit. ⁊ ps̄. Uidi im
piū superaltatū ⁊ eleuatū sic cedros li
bani. transiui ⁊ nō erat. q̄siui ⁊ non est
inuentꝰ locus eiꝰ. Quidā etiā btitudi/
nē putauerūt ī scientijs acq̄sit̄. et ideo
magno labore studebāt fugiētes diui
tias vt possent esse sapiētes. sicut So
crates dū athenas ꝑgeret magnū pō
dus auri ꝓiecit in mare dicēs. Mer/
gā te ne mergar a te. Sꝫ hūc errorē re
probauit xp̄s filiꝰ dei viui di. Math.
xj. Cōfiteor tibi pr̄ dn̄e celi ⁊ terre quia
abscōdisti hec a sapiētibꝫ ⁊ prudētibꝫ:
⁊ reuelasti ea ꝑuulis. Et apl̄s. j. Cho.
j. dicit. Ubi sapiēs: vbi scriba: vbi inq̄/
sitor huiꝰ seculi. nōne stultā fecit sapiē
tiam huiꝰ mūdi. Nā nō coḡuit mūdꝰ
ꝑ sapiētiā deū. placuit deo ꝑ stulticiaz
p̄dicatōis saluos facere credētes. Qui
dā insuꝑ btitudinē putauerūt in v̄tu/
tibꝫ naturalit̄ adeptis vel acq̄sitis: sic
in iusticia fortitudine temperantia ⁊c̄
Sicut dyogenes reliq̄t oīa bona sua
⁊ vt v̄tuosus esse possit nihil p̄ter cra/
terem secū in heremū portās ad bibē/
dum aquā. ⁊ dū is videret quendam
manu lābētē aquā ꝯfregit vas dicēs.
nesciui q̄ natura huic necessitati sub/
uenisset. Sꝫ reuera nō est vera btitu/
do in hmōi virtutibꝫ: sed in virtutibꝫ
charitate informatis. O igit̄ xp̄i disci/
puli. o veri christiani audite ⁊ attendi
te vbi sit vera btitudo ⁊ hāc totis viri/
bus: vtpote ieiunijs: vigilijs elēosynis
⁊ oratōibus acq̄ratis: q̄ꝛ qui hic bea/
tus nō fuerit nunq̄ꝫ beatificabit̄. q̄ hic
sctūs nō fuerit nūq̄ꝫ sanctus erit. Uis
igit̄ esse vere btūs attende magistꝝ tu/
um christū dn̄m q̄ recte docuit q̄d faci
endo btūs eris Mat. v. vbi dixit. Be/
ati pauꝑes spū qm̄ ip̄oꝝ est regnū ce/
lorū. Btī mites qm̄ ip̄i possidebūt ter
ram. btī q̄ lugent qm̄ ip̄i ꝯsolabūt̄. be/
ati mificordes qm̄ ip̄i mificordiā cō/
seq̄ntur. btī mūdo corde qm̄ ip̄i deum
videbūt. beati pacifici qm̄ filij dei vo/
cabunt̄. btī q̄ esuriūt ⁊ sitiunt iusticiaz
qm̄ ip̄i saturabūt̄. btī q̄ ꝑsecutōz pati
unt̄ ꝓp̄t iusticiā qm̄ ip̄oꝝ ē regnū celo
rum. Et vt hec clarius declarantur
Scdo quidditatē btitudis d̄clarem⁹

diuisione. Dicit em̄ Lyra sup Math. ca. v. q̄ btitudo dupliciter dicit̄. Uno modo in re. ⁊ sic est in patria. vbi facie ad faciē videbit̄ sancta trinitas ⁊ christi hūanitas: ac omnes angeli ⁊ electi. De q̄ btitudine saluator Joh. xvij. ait Hec est vita eterna vt cognoscāt te solum deum patrē ⁊ quem misisti iesuz. Alio modo btitudo d̄r in spe. ⁊ sic habet̄ in via in viris excellentibꝫ in virtute qui appropinquant vite beate. q̄ dicunt̄ q̄dāmodo beati. quia dicit phs ij. phisicoꝝ. Qd̄ paruz distat quasi nihil reputat̄ distare. Et sic ꝑm magnū Albertū septē sunt btitudīes ꝑm graduū distinctiones: q̄zuis octo sint ꝑm essentiā vt enumeratū est. Cuius ratō talis est. Nam ad ꝑfectionis integritatem tria req̄runt̄. scz recessus a malo. ꝓcessus in bono. ⁊ stat⁹ ꝑfectus ī optimo. Sed q̄ vult recedere a malo scire debet q̄ maluz aut ꝓcedit ex malicia: aut ꝯcupiscētia: aut superbia. Contra hec tria recessum a malo īpediētia sūt tres btitudines. scz pauptas spēs cōtra supbiam. mititas ꝯtra maliciam luctus ꝯtra ꝯcupiscentiā. Itē ꝓcessus in bono attendit̄ ꝑm diuinam imitationē q̄ habet duas vias. vicz misericordiā ⁊ veritatem. Ps̄. Uniuerse vie dñi miscd̄ia ⁊ v̄itas. Ad hec igit̄ duo imitationē dei iuuantia sunt due beatitudines. scz esuries iusticie et affect⁹ misericordie. Preterea status in optimo constat in duobus. videlicz ī limpida cognitione: ⁊ tranq̄llitate cordis Ad que sunt due beatitudines scz mūdicia cordis. ⁊ pax mentis. Ex his igit̄ patet q̄ nullus supbus: nullus auarus vl̄ crudelis: nullus īmūdus ⁊ ꝑuersus potest esse btūs. Tercio q̄qz q̄dditatē btitudinis poterim⁹ declarare similitudīe. Nam vita btā in spe assimilat̄ paradiso voluptatis: in q̄ posuit hoīem creatuz dñs deus. vbi erat omne lignum pulcrū visu ⁊ ad vescēdum suaue. lignū etiam vite in medio paradisi. lignūqz scientie boni ⁊ mali. et fluui⁹ egrediebat̄ de loco voluptatis ad irrigandū paradisum Gen̄. ij. Paradisus est ecclesia militans in q̄ sunt omniū sanctoꝝ exempla ⁊ merita. ac ī medio lignum vite. i. corp⁹ christi. de quo ip̄e dixit Joh. vj. Ego sum panis viuus qui de celo descendi. Lignū scientie boni ⁊ mali est ratio hūana. Fluuius q̄ diuidit̄ in q̄ttuor capita est sacra scriptura quam descripserūt q̄tuor euangeliste. Ergo qui vult esse beatus in spe sequat̄ exempla sanctoꝝ. ac sumat de corpe christi dñi. ac tandem se p̄paret ꝑm rationē rectam ad fontē gr̄e ⁊ sacre scp̄ture vt irriget̄ in mente. et tandem vireat in moribꝫ. ⁊ tandem ꝑueniat ad beatitudinē in re. i. visionē dei gl̄iosam. vbi appetitus hoīs quietatur. sine qua nihil potest q̄etare. naz si tibi daret̄ totus hic mundus ista cōditione vt contentarer̄. si diceres q̄ cōtentareris falsum diceres. Insuper si tibi darent̄ regna celestia ⁊ omnes angeli: adhuc vltra semp appeteres. Sz in dei visione statim affectus tuus q̄etabitur. quia nullum bonuz est qd̄ extra illam appetas. Uñ Aug⁹. ait. Domine fecisti nos ad te ideo inquietum est cor nostrum donec requiescat in te. Et Bernardus. Animam capacē dei nihil implere potest nisi ille ad cuius imaginē facta est. Secundo ex premissis thematis verbis beatus Nicolaus commendat̄ a misericordie magnitudine cum dicit̄. qui intelligit super egenum ⁊ pauperem. Ip̄e em̄ intellexit miseriam miseroꝝ. ⁊ suis elemosynis adiuuit eos Et hoc ī triplici suo statu. scz

Primo in statu seculari.

Secundo in statu pontificali.
Tercio in statu supnali.

Primo dixi beatus Nicolaꝰ suis elemosynis adiuuit ⁊ subleuauit miseriam inopũ in statu seclari: sciẽs ꝓfecto ꝙ cum operibꝫ misericordie potest q̃s puenire ad vitam eternã. Juxta illud Thob.iiij. Noli auertere faciem tuaꝫ ab vllo paupere.ita em̃ fiet vt nõ auertatur a te facies dñi. Sic em̃ ordiauit dominus deus vt qui misericors fuerit misericordiam consequat̃ Math. v. Beati misericordes: qm̃ ipsi misericordiam ꝯsequent̃. Et iteꝝ.qui misericors non fuerit misericordiam nõ cõsequetur. Jaco.ij. Judicium sine misericordia his qui nõ fecerint misericordiam. Et Prouerbioꝝ.xxj. Qui obturat aures suas ad clamorem pauperis ⁊ ipse clamabit et non exaudiet̃. sicut diues ille epulo Lu.xvj. Ideo habet̃.lxxxvj.dist.c.qui clementiã. et sunt verba Hierony. Qui inq̃t clementiaꝫ non habet:nec indutus est viscera pietatis ⁊ lachrymarum q̃ꝫuis spiritualis sit:legẽ tamen non adimpleuit xp̃i Unde sanctus Tho.scd̃a scd̃e.q.xxxij. arti.v.dicit.ꝙ dare elemosynam cadit sub precepto.⁊ qui p̃termittit ille dãnabitur. Quod ꝓbat sic.Nullus punitur pena eterna nisi ꝓ omissione alicuiꝰ quod cadit sub precepto. sed aliqui puniuntur pena eterna propt̃ huiusmodi omissionez. Math.xxv.Esuriui ⁊ nõ dedist̃ mihi manducare ⁊c̃. Ite maledicti in ignem eternum.ergo cadit sub precepto. Et hoc in duobus casibus.primo ex parte dantis. secundo ex ꝑte recipientis. Primo inquã ex parte dantis si habet superfluum. iuxta illud Luce.xj. Quod supest date elemosynam.⁊ hoc rationabile ẽ.quia charitas a se incipit.⁊ ideo hoc nõ debet subtrahere quod sibi ⁊ familie est necessariũ. iuxta illd̃.j.Thim̃.v. Qui curam nõ habet suoꝝ maxime domesticoꝝ fidem negauit ⁊ infideli deterior est. Secundo ex parte recipientis si indiget multum. iuxta illud Ambro. Pasce fame morientẽ:si nõ pauisti occidisti. Et iõ supfluũ licet sit diuit̃ ꝑm autoritatẽ administrãdi.tñ ꝑm vsũ est illoruꝫ q̃ habent euidentia signa extreme necessitatis. Unde Ambro. Captiuorum redemptio est pecunia quã tu in terram defodis.nudoruꝫ indumẽtum est quod tu recludis. O filij adã genus auarum. O eterni ignis pabulum. O spoliatores christi pauperuꝫ q̃ potius ꝑmittunt victualia corrumpi q̃ꝫ darent paupibꝫ. Tanta nãq̃ꝫ vestimenta recludunt quidam vt bene sufficerent sex vel decem sui similibus ꝑsonis.⁊ illi q̃d iesu meo paupi q̃ndã dicturi erũt ĩ iudicio quãdo dicet. nudus eram ⁊ nõ opuist̃ me. Et ideo cõtra illos clamat vox clamantis in deserto Luce.iij. Qui ait habet duas tunicas vnam det nõ habenti.⁊ q̃ habet escas similiter faciat. Prima em̃ tunica est iuste necessitatis ꝑm suum statũ secunda tunica est supfluitatis quam retinere sine periculo non potest.vnde qui vult fructum elemosyne sue habere addiscat a beato Nicolao ꝙ quatuor conditiones istas elemosyna danda habeat.scꝫ

Primo vt sit copiosa.
Scd̃o vt sit bona.
Tercio vt sit ꝓpria.
Quarto vt sit pura.

Primã dixi conditionẽ fructuose elemosyne fore vt sit copiosa. vt videlicet magna charitate fiat.quia dicit Hiero. Non quantũ sed ex quanto desiderio dederis deus considerat.et ergo si

non habes facultatē dandi habeas solum affectum z sufficit. Hinc Thobias sic docebat filium suū Thob. iij. Quantū potes esto misericors. si tibi multum fuerit abundanter tribue. si autem exiguū z hoc libenter impartiri stude Secundo fructuosa elemosyna debet esse bona. Nec autē bonitas ex duplici parte considerat. Primo ex parte anime vt ipsa i gratia sit: quia alias modicū proficit. Iuxta illd apostoli. j. Chorin. xiij. Si distribuero omnes facultates meas in cibos pauperum :charitatē autē nō habeam nihil mihi prodest. Secūdo bonitas considerat ex parte rei dande vt sit nō infecta :corrupta vel a vermibꝫ corrosa. sicut elemosyna seu oblatio Layn. Hinc Prouerb. iij. De primitijs frugum tuarum da pauperibꝫ. Tercio fructuosa elemosyna debet esse .p. pria z non aliena :puta de furto rapina vsura :quia talia debent restitui. Male ita qꝫ faciunt magni domini q̄ spoliant suos vt inde faciant calices i dumenta sacerdotalia zc. Quia dicitur Ecclesiastici. xxxiij. Dona iniquorum nō probat altissimus. Quarto elemosyna danda debet esse pura sine intentōne vane glorie .sicut docuit magister noster christus Matth. v. dicens. Cum facis elemosynā noli tuba canere ante te sicut faciunt hypocrite. Amen dico vobis receperunt mercedem suam. te autē faciente elemosynā nesciat sinistra quid faciat dextera tua Sic fecit gloriosus Nicolaus qui dedit copiosa quia tribus vicibus .dedit bona :quia aurum. dedit propria dedit pura. quia occulte deum soluz volens habere inspectorem et testez. vt patet in legenda. Secundo beatus Nicolaus fuit magnus in misericordia in statu pontificali. Ille enim status specialiter circa opera misericordie intendit .nō em̄ poterit episcopus se excusare quia predicauerit vel i scriptura aut oratōne laborauerit si opera misericordie pretermisit. Unde Gregorius sic scribit seruo dei. et habetur lxxxvj. dist. ca. Fratrem nostrū Marianum episcopū verbis quibꝫ vales excita :quia euz obdormiuisse suspicor. dic ergo illi vt cum loco z mentez mutet nec sibi credat solam lectōem z orationem sufficere sed largā manum habeat. necessitatē patientibus cōcurrat. alienam inopiam suam credat. quia si hoc non habet vacuum nomen episcopi tenet. Nec ibi. Episcopi nimirū sunt dispensatores rerum ecclesiaruz: vt sustentatores pauperū. Unde si ecclesie prouentus tam modicus essz q̄ non sufficeret ad sustentatōnem pauperum in magna necessitate constitutorum. extunc ecclesie calices cruces z monstrantie confringi debent z vendi z sic illis erogari :vt dicitur .xxij .q. ij. c. Aurum habet ecclesia non vt seruet sed vt pauperibꝫ eroget. Et infra. Cur passus es (dicturus est dominus) tot inopes fame mori :et ecclesie habeas aurum vnde ministrares alimoniaz. melius fuerat vt vasa viuentiū seruares q̄z metallorū . Et si diceres .timui ne ornatus templo dei deesset. Respōdetur. Ornatus sacrorum redemptio captiuorum est .Et propterea beatus Nicolaus in statu pontificali in hoc opere misericordie totaliter se exercebat :sicut patet tempore famis quid fecerat dum triticum de nauibus peteretur quere in legenda. Tercio beatꝫ Nicolaus est magnus i misericordia in statu supernali .id est in celo: quia ipse inde multis supplicantibus impetrat misericordiam. Quidam er misericordia filiū ipetrauit. cuiusdā filiū

a diabolo necatū resuscitauit. q̄busdā sanitatē obtinuit. vt patet in legenda.

Tercio q̄z btus Nicolaꝰ ex p̄missis thematꝫ v̄bis cōmendat̄ a liberatiōis munimīe. cū d̄. in die mala liberabit eum dn̄s. Liberauit nāq̄z ip̄m dn̄s p̄mo a malo peccati. q̄z nunq̄z mortal'r peccasse legit̄. Scd̄o a tentatione diaboli q̄ ip̄m supare nō potuit. Tercio liberauit ab et̄na dānatōe. q̄z ipse fuit v̄tutibꝫ plenꝰ: misericors erga pauperes. merito g̊ fuit ab illis malis liberatus fm illd̄ Thob. iiij. Elemosyna ab oī pctō ⁊ a morte liberat ⁊ nō patietur aīaz ire in tenebras. g̊ bn̄ de ip̄o dicit̄. Btūs q̄ intelligit sup egenū ⁊ pauperē ⁊c̄. Rogemꝰ igit̄ ip̄m vt ... ⁊c̄.

De eodem Sermo. v.

Mane semīa

m semē tuū ⁊ vespere nō cesset manꝰ tua Eccs. xj. Ad gl'iam btissimi antistitis Nicolai p̄tacta v̄ba rōnabiliter assumunt̄ q̄ mane ⁊ vespe. i. in puericia iuuētute ⁊ senectute noluit cessare ab opibus v̄tuosis. sic obseruauit tēpꝰ acceptabile. Un. ꝓpter q̄tuor rōnes solent hoīes magis obseruare tempus. scz

Primo qn̄ est magis sanatiuū.
Scd̄o qn̄ est magis pacificatiuuz.
Tercio qn̄ est magis lucratiuum.
Quarto qn̄ est magꝫ fructificatiuū

Primo inquā tēpus magis obseruatur qn̄ est magis sanatiuū. sicut infirmi ⁊ medici qui cum transierint aptū sibi diem vix de infirmitate curantur. sed cadunt in mortem aut in infirmitatem incurabilē. Sic pctōr debet obseruare tēpus penitētie. q̄z nisi in vita ista curet̄ ab īfirmitate pcti: ī alia nūq̄z poterit liberari. sed cadet in infirmitatem insanabilez. Hinc Ecclesiastici xviij. Ante iudicium para iusticiā tibi ⁊ ante languorem adhibe medicinā. i. ante iudiciū extremum facias iusticiam de teipso: et ante iudiciū condemnationis adhibe medicinā penitentie vulneribus peccatorū tuorum. Secundo tempus obseruat̄ quādo ē magis pacificatiuū. videmus enim q̄ aliquis pauper qui aliquem offendit tēpus obseruat quo magis dispositus ad placandū inueniat. Sic pctōr debet facere: licz deus quantū de se est sp̄ sit paratus misereri ⁊ parcere. tn̄ modo magis q̄z modo est tēpus miserendi. postea erit tēpus puniēdi. p̄s. Tēpus miserendi eius q̄z venit tempus. Et Thobie. iij. Benedictū est nomen tuum dn̄e deus patrū nostroꝝ: q̄ cuz iratus fueris misericordie recordaberꝫ. quod nō faciet tēpore vindicte. Juxta illud psal. Cū accepo tēpus ego iusticias iudicabo. Tercio tēpus obseruatur quādo magis est lucratiuum: sicut faciunt negociatores qui ita vadūt ad nundinas lucratiuas vt nihil curent de labore ꝓpter spem lucri. Sic debent facere etiam homīes qui ī breui tēpore eternas ⁊ ineffabiles diuitias in nundinis gratie possunt lucrari. Ideo dicit apostolꝰ. Ecce nunc tempus acceptabile: ecce nūc dies salutis Licz enim in beatitudine denariꝰ diurnus id ē visio dei est vnus: tn̄ alter videbit clarius altero. j. Choꝝ. xv. Stella differt a stella in claritate: sic erit ⁊ resurrectio mortuoꝝ. Nam si quis videret distantiā inter primū ⁊ secundū chorum angelorū libenter hic eligeret centum annos in arta penitētia. etiaz centum martyria ⁊ centum mortes vt sic de primo choro angelorū ad secundum possz ꝑuenire. ⁊ iterum tantū pateretur vt de secundo ad tercium posset ire. ⁊ sic de alijs. Ecce quanta negli

gentia est hominũ qui in vno anno ꝓ mereri possent ad quartũ vel quintuꝫ chorũ angelorũ ꝑuenire. pro q̃ nullus labor durus: nullũ tẽpus longũ quo gloriã eternitatis acquirimus. imo libenter debemus omnibꝫ delectatõibꝫ gaudijs ⁊ honoribus carere vt ad tale lucrũ possemus ꝑuenire: de quo Augustin⁹. Tanta est pulchritudo visionis dei. tanta est iocũditas lucis eterne: vt etiam si nõ liceret ampli⁹ manere in ea nisi vnius diei hora: innumerabiles anni huius vite pleni delicijs merito cõtemnerent̃. Hoc cogitabat frequenter beatus Nicolaus ideo indefesse bona faciebat. Gregori⁹. Consideratio p̃mij minuit vim flagelli.

Quarto tẽp⁹ obseruat̃ quãdo magis est fructificatiuũ. sicut agricole obseruant tẽp⁹ quãdo plãte ⁊ semĩa magis possunt fructificare. Ita spũaliter debet hõ facere in bene opando: quia post hanc vitã nõ erit tẽpus seminãdi sed metẽdi. Ideo dicit̃ ad Gal'. vj. Dũ tẽpus habemus opemur bonũ. tẽpore enim suo metemus nõ deficientes. ℣. Quid sibi quisqꝫ serit hoc sua messis erit: cum dicit̃. ite venite. Propt̃ea sacra pagina ad hoc hortat̃ Eccl'i. iiij. dicens. Fili obserua tẽpus ⁊ deuita a malo. Et in themate. Mane semĩa semen tuũ. quod bene adimpleuit btũs Nicolaus q̃ totũ tẽpus vite sue ad dei seruitiũ deputauit ⁊ expendit vsqꝫ ĩ senectam etatem. Ideo bene de eo dicit̃. Mane semina semen tuũ ⁊ vespe nõ cesset manus tua. In quibꝫ quidem verbis btũs Nicolaus a tribꝫ specialiter cõmendatur. scꝫ

Primo a iuuenili seu tẽpestiua bonitate. ibi. mane

Scd̃o ab vtili seu charitatiua liberalitate. ibi. semina semen tuũ

Tercio a finali seu ꝯsũmatiua ꝓhitate. ibi. et vespe non cesset ⁊c̃

Primo dixi q̃ btũs Nicola⁹ ex thematis ℣bis ꝯmẽdat̃ a iuuenili seu tẽpestiua bonitate: cũ d̃r mane. id ẽ ab ĩitio etatis sue. Sicut em̃ mane est diei principiũ: ita puericia est initiũ seruitutis dei. Notanter hic dicit. mane et vespere. nõ autẽ addit nocte: quia ĩ tenebris laborantes nihil capiũt: maxime laborantes post diẽ hui⁹ vite. Unde Eccl'es. ix. Qd̃cunqꝫ põt manus tua instanter opare. qꝛ apud inferos quo tu ꝓperas nec opus nec ratio nec scientia est. Unde ad tẽpestiuã bonitatẽ nos inducunt quattuor scꝫ

Primo autoritates multiplices
Secũdo ratões efficaces
Tercio sil'itudines indices
Quarto bonoꝝ opatões felices.

Primo itaqꝫ dixi q̃ ad tẽpestiuã bonitatẽ nos inducũt sanctoꝝ autoritates multiplices. Dicit̃ em̃ Eccĩ. v. Fili ne tardes conuerti ad dominũ ⁊ ne differas de die in diẽ. Et Eccl'es. xij. Memento creatoris tui in diebus iuuentutis tue. Hinc Treñ. iij. Bonũ ẽ viro cũ portauerit iugũ dñi ab adolescẽtia sua. Cyprianus quoqꝫ dicit. Matura ꝯuersio in iuuẽtute est grata ⁊ sãctificata dño tanq̃ꝫ p̃mitie etatis ⁊ vite nostre. Et Berñ. Nullum vnq̃ꝫ seruũ dei inueniat nec dies nec hora nisi in exercitij labore vl' ꝓficiẽdi studio vl' expiendi dulcedĩe aut fruẽdi gaudio. August. de verbis dñi. Ip̃e res q̃ multos occidunt cum dicunt̃ cras cras ⁊ subito ostiũ clauditur remãsit for⁊ cũ voce coruina qꝛ nõ habuit gemitũ colũbinũ. cras cras vox corui ẽ. Secũdo deniqꝫ ad tẽpestiuã ꝯuersionẽ nos inducũt rões efficaces spẽal'r q̃tuor. s.

Pria ratio conditõis tpis
Scd̃a ratio bone imp̃ssionis
Tercia ratio maioris acceptatõis.

Quarta rō maioris assecuratiōis. Prima nanq; ratio efficax inducens ad tēpestiuā bonitatē est ꝯditio p̄sentis tpis. Dicit em̄ Rayner⁹ in summa ō tpe q̄ de natura tpis est q̄ ē breue mobile z irreuocabile. Propter que homo debet tēpestiue in eo bona opa facere. Primo tēpus est breue taz respectu dei q̄ est eternus q̄z respectu vite nostre que est finibilis. Job. xiiij. Breues dies hois sunt. q̄z etiā respectu peccati qō in fine deficit et ei⁹ delectatio perit. Et sic tēpus est quasi punctus respectu celi. Unde. ij. ad Thoz. vij. Ita q̄z fratres tēpus breue est. s. ad faciēdū bona ad pgendū in patriam. Et ideo qui breue tempus habet z longā viaz si nō currit z mane nō surgit non pueniet ad locum optatum. Modo nos longissimā habem⁹ viam puta de terra ad celum. ideo debemus festinare. Unde. j. Paral. xxix. dicit. Dies nostri quasi vmbra super terram z nulla est mora. Et Eccēs. ix. Nescit hō finem suum. sed sicut pisces capiunt hamo: sic hoies tpe malo. Et ideo ꝯcludit btūs Grego. Omne tēpus vite hominis est dies laboris. Job. v. Sicut auis ad volandū sic hō nascit ad laborandū. Secūdo de natura temporis est q̄ est mobile. idō fm pbm. iiij. phisico. mēsurat oēm motū. Et sicut tēp⁹ est mobile: ita etiā hō nō pōt hic p̄fecte q̄escere. iuxta illud Job. xiiij. Homo natus de muliere breui viuēs tpe repletur multis miseriis: q̄ quasi flos egredit et cōteritur z nunq; in eodem statu pmanet. Nec a pte corpis. q̄z continue corrūpit. Nec a pte mentis. q̄z ꝓtinuis affectionibus variat. modo hoc appetit. mō illō. Et sic tēpus p se est causa senectutis nō aūt iuuētutis. qō sic patet. q̄z licz aliq̄s longo tpe viuat non tamē innouat sed antiquat. Sic a simili positū temp⁹ in peccato nūq; facit redire ad innocentie iuuentutē. licet ex diuina ḡtia possit redire ad eandē vel maiorez mercedē. Similiter ex parte mentis tēpus p̄ se est causa obliuionis. eo q̄ p̄pter tepus longū senescunt oīa. nō autē est causa memorie vel recordationis. quod sic patz. q̄z ille q̄ tpe multo viuit a studio ociosus nō addiscit sed obliuiscit. Sic a sili ḡnto aliq̄s maiori tpe pmanet in ꝯtō tāto magis obliuiscit sui z dei. Et sic ptz q̄ tp̄s est mobile z īmutat mobilia q̄diu mot⁹ celi durabit qui est causa generatiōis et corruptōis. Postq; aūt cessauerit i fine mundi tūc etiā tēp⁹ cessabit. Vnde Apoca. x. q̄ angel⁹ iurauit p viuentez in secula q̄ tēpus nō erit amplius sed sez eternitas. Ideo habemus nūc tempus misericordie z gratie in quo inueniemus deū z salutē nostrā. nūq; hoc tēpore erit melius: qui nūc deum non querit vix postea inueniet Unde Lañ. ij. dicit. Jam em̄ hyems. s. ire dei trāsijt ymber. s. carnalitat; abijt z recessit. flores sez bone affectōnis apparuerunt i terra nostra. tēpus putatōnis aduēit. sez quo peccata debent a mentib⁹ separi contritōe ꝓfessiōe z satisfactōe. Nō autē sic est q̄ qui habz tēpus pulchrū de mane si expectat vsq; ad vesperam: stultus est. Sic iuuenis si vsq; ad senectutē expectat ad bene faciendū stult⁹ est. eo q̄ morbus sp intēdit. natura debilitatur. diabolus magis insidiat. cō suetudo difficilius mutat. deus q̄ misereri potest magis offendit ac magis ad ira puocat. Vñ igit dicit ad Hat. vj. Cum tēpus habem⁹ operemur bonum ad omes. Et Eccl. xviij. A mane vsq; ad vespam mutabit tēpus. non expectamus in fine mūdi temp⁹ pacificatū sed potius turbidū. iuxta illud Matth. xxiiij. Erit tūc tēpus quale nō

fuit et quo homines esse ceperunt. Et ideo petimus deū vt det nobis pacez in diebꝫ nostrꝫ: dicēdo. Da pacem domine in diebus nostris. Tercio de natura tpis est q̄ sit irrevocabile. naz tempus p̄teritum non redibit sed sibi alio succedet. Eccl. xj. Nescit homo q̄ tempus transeat z mors appropinq̄t et relinquat omnia alijs et moriatur. O filij adaz vicioſi. O peccatores malicioſi. O abutentes dono dei gratioſi attendatis temporis breuitatem: mobilitatem z irrevocabilitatem: z ipſuz non expendatis ad damnationez animarum vestraruz: quinpotius ad salutem. quia si vestes vl pecuniam seu alias res amiseritis poteritis recuperare. tempus vo non. Secunda q̄z ratio inducens ad tempestiuam bonitatem est bona impressio. quia qui a iuuentute assuescunt bona profundius imprimitur bonitas in eis. Dicit em̄ Aresto. iij. de anima. q̄ anima puer est tanq̄z tabula rasa i qua nihil est depictum sed aptuz depingi. Et q̄cq̄d primo depingitur in eo difficulter delebitur de ea. Uel habet se sicut pergamenum bene preparatum in quo nihil est scriptuz. Et quicquid p̄mo scribitur in eo vix delebitur quin maneāt vestigia. Sic est de iuuenibus. q̄a q̄cquid eis primit⁹ imprimitur siue bonum siue malum ad hoc inclinantur quia ducunt in consuetudinem. Unde Isidorus de summo bono. Logi tatio prava delectationem parit. delectatio consensionem. consensio actionem. actio consuetudinem. consuetudo necessitatem. Cuius rationem assignat Philosophus in de memoria et reminiscentia. Quia inquit consuetudo est quasi altera natura. Idem p̄ mo rhetorice ait. Consuetum fit velut innatum. quia natura est semper: cōsuetudo vo sepe. Semper autem p̄pinquum est ei q̄d est sepe. Propterea dicitur Hieremie. xiij. Si ethiops potest mutare pellem suaz z pardus varietates suas. sic et vos poteritis bene facere cum didiceritis malum. scilicet ab adolescentia. O igitur vos christiani: quare non libenter auditis verbum dei. quare nō frequenter ieiunatis. quare deuote nō oratis. Si nescitis ego dicam vobis. quia non cōsueuistis ab adolescentia vestra. Et quare quidam cōmittunt luxuriam: quidam vsuram: quidam furtum: q̄daz detractiones. quia p̄sueuerunt. Nam apud quamlibet nationez vnū peccatum magis abominabile videt: etiaz si sit minoris culpe. Sicut apud milites maximū peccatum est torneamentum. apud negociatores defraudatio socij. apud ciues adulteriū. Cur hoc. quia sic consueuerūt. Hinc Augustinus in Enchiridion. Peccata q̄uis magna z horrenda cum in consuetudinem venerint aut parua aut nulla esse creduntur vsq̄z adeo vt non soluz occultanda sed etiam p̄dicanda et diffamanda videanť. Cū scriptum est. Laudatur peccator in desideriis anime sue. Tercia ratio inducēs ad tēpestiuam bonitatem est maior acceptatio. Gratius enim est deo seruitiuz iuuenum q̄z senum. quia optimū deo offerunt. scilicet florē iuuentutis. senes vo feces senectutis. De quibus dicitur Malachie. j. Maledictus homo qui habet in grege suo masculuz id est forte. z offert debile domino. q̄a optimo deo optima sunt offerēda. iuxta illud Nume. xviij. Omnia q̄ offeretis optima z electa erūt. Illi igit̄ q̄ suam iuuentutē z fortitudinē p̄supserūt

in seruitio diaboli et in senectute vo/
lunt seruire christo possunt orare illd
psal. Ne pijcias me dñe in tempore se
nectutis mee cum defecerit virtus mea
De ipsis qui tunc volunt seruire deo
cum iam non possunt aliqua pecca/
ta perpetrare dicit Aug⁹. li. de peniten
tia. Si vis agere pniaz cũ iam pecca/
re non potes: peccata dimiserũt te nõ
tu illa. qd tũc habebis p̃mij. q. d. nihil
qz nõ necessitatẽ sed arbitrij libertatez
respicit de⁹. Hoc aũt multũ gratũ est
deo cum hõ floret iuuẽtute: abundat
diuitijs: libertate z pulcritudine deco
rat̃ z ꝓpter deũ se p̃cauet: q̃si q̃ddaz est
martyriũ. iuxta illud Ecci. xxxj. Bea/
tus vir q̃ potuit trãsgredi et nõ est trãs
gressus: facere mala z non fecit: q̃s est
hic z laudabim⁹ eũ. Quarta rõ in/
ducens ad tẽpestiuã bonitatez est ma/
ior assecuratio. Ille em̃ q̃ a iuuentute
ꝯtinuauit bonũ magnaz habet de sa/
lute securitatẽ. qz videt tẽpus p̃teritu
in dei seruitio cõsummatũ. z de cetero
in futuꝝ ꝓponit facere bonũ. sicqz isti⁹
mors seu finis erit ad salutẽ. Vñ Au/
gustin⁹ de doctrĩa xp̃iana. Nõ põt ma
le mori q̃ bene vixerit. ecõtra v̄o dicit.
Vix bñ morit̃ q̃ male vixerit. Nã inq̃t
Aresto. iij. Ethi. Qualis est vnusq̃sqz
talis videt̃ ei⁹ esse finis. Sicut em̃ frõ/
des arboris q̃ ꝑ maxĩa ꝑte declinãt il/
luc arbor succisa corruet siue ad dexte
rã siue ad sinistraz. sic est de hoĩe. qz q̃/
les fuerunt ei⁹ cogitatiões locutiones
z opa: tal' erit z ei⁹ finis. Valde igit̃ in/
cautũ est differre bona de die in diem
qz dic̃ Aug⁹. li. de pe. Si q̃s ĩ vltĩa ne/
cessitate posit⁹ petit pniam: non nega
mus qd̃ petit. sed securitatem dare nõ
possum⁹. nõ dico dãnabit̃. sed nec di/
co saluabit̃. tene certũ z dimitte ĩcertũ
Age igit̃ pniam dũ san⁹ es. qz securus
es q̃d egisti. incertũ est aũt q̃d agas in
futuro tpe. i. in senio. neqz scis an sene/
sces. Hinc Gre. Qui veniã spopondit
diem crastinũ nõ ꝓmisit. Tercio de
niqz ad tempestiuã bonitatẽ nos idu/
cunt similitudines indices: que apte
indicant vt in iuuentute inchoem⁹ bo
na. Nã videm⁹ in rez natura q̃ arbu
sta parua facili⁹ incuruat̃ q̃z inuetera
ta. Sil'r videm⁹ q̃ oĩa aĩalia irratio/
nabilia citius mãuescunt in iuuentu
te q̃z senectute. Et btũs Hieronym⁹ in
epl'a ad Letaz ponit exẽpla de lana in
tincta z testa recẽte. Lana em̃ semel in/
tincta retinet colorẽ et testa saporẽ. vñ
dicit. Nulla alia causa difficultatem
benefaciendi facit q̃z sola ꝯsuetudo vi
cioruz. Et certe o iuuenes cauete vos
a malis: iterum dico cauete charissi/
mi. qz facilius est cauere et nõ assuesce
re q̃z assueta dimittere. Vñ Gre. Diffi
cile surgit quem moles praue consue
tudinis p̃mit. Hinc Arest. vij. ethi. Fa
cilius est transmutare naturam q̃z cõ
suetudinẽ. Et hoc est quod dicit̃ Pro/
uer. xxij. Adolescens iuxta viam suam
gradiens etiam cum senuerit non re/
cedet ab ea. Igitur bonum est viro cũ
portauerit iugum domini ab adole/
scentia. Quarto ad tempestiuaz bo
nitatem inducunt sanctorũ operatio/
nes felices. Nam illi sancti qui seruire
a iuuentute ceperunt deo: magis deo
fuerunt familiaritate coniuncti. sicut
beatus Johannes euangelista. Preci
pua nanqz familiaritate afficiebatur
christus ad iuuenes z paruulos. ideo
et illi currebãt ad ipsuz. Et apl'is ꝓhi/
bentibus dicebat Matthei. xix. Sini
te paruulos venire ad me et ne prohi/
bueritis eos: talium est enim regnum
celorum. Iterum. Quicunqz non re/
ceperit regnum dei velut paruulus
non intrabit in illud ꝛc̃. Sic beatus
Nicola⁹ a sua puericia domino cepit

seruire. Unde legit̄ de ip̄o q̄ nat⁹ ex patre Epiphano ⁊ mr̄e Johāna quez cū scti pentes in p̄meuo iuuētut̄ flore genuissent deīceps ꝯtinent̄ viuentes celibem vitā duxerūt. Hic p̄ma die dum balnearet̄ erect⁹ stetit in pelui. Insup q̄rta ⁊ sexta feria tm̄ semel vbera sugebat. Sanct⁹ aūt iuuenis alioꝝ iuuenū deuitās lasciuias eccl'iaꝝ poti⁹ terebat limīa: ⁊ q̄cq̄d ibidē d̄ sacris scripturis intelligere poterat mēorit̄ retinebat. Scd̄o btūs Nicola⁹ ꝯmēdatur ex p̄missis thematis v̄bis ab vtili ⁊ caritatiua liberalitate cū d̄r. semīa semen tuū. Nā btūs Nicola⁹ duplicia semīa semīauit. scz semen scīe ⁊ semen iusticie. De p̄mo dicit̄ ꝓuer. xv. Labia sapientū disseminabūt scientiā. Et h̄ semen si debz fructificare debz pluuia gratie irrigari. Esa. xxx. Dabit̄ pluuia semini tuo vbicunqz seminaueris ī terra. De secūdo autē semine vicz iusticie dicit̄ Sap̄. iij. Bonoꝝ laboꝝ gl'iosus est fructus. Et Osee. x. Semīate vobis in iusticia ⁊ metite in ore misericordie. Qui enī h̄ semen semīauerit in terram suā nō potest mori fame eterna. Unde p̄s. Non vidi iustū derelictū nec semē eius querens panē. Prouer. xj. Seminanti iusticiā merces fidel'. ⁊ Gal'. vj. Nolite errare: deus nō irridet̄: q̄ enim homo seminauerit hec et metet. Jō ad seminandū iusticie opa quiqz sunt obseruanda. scilicet

Primo seminis puritas
Secūdo seminis qualitas
Tercio seminis quātitas
Quarto agri fertilitas
Quinto pluuie necessitas

Primo nanqz ad seminādū opa iusticie necessaria est semīs puritas. id ē q̄ semen sit purū sine pctō mortali. qz d̄r Leui. xix. Agruz tuū nō seres diuerso semīe. s. bona mal' miscēdo. et Osee. x. Innouate vob̄ nouale et nolite serere sup spinas. Quia dicit Gre. Nulla bona acceptant̄ que maloꝝ admixtione maculant̄. Scd̄o ad seminādū opa iusticie necessaria est semīs q̄litas. s. q̄ semen sit durū ⁊ calore solis arefactū. Sic etiā opa nr̄a charitate dei solida debent eē. Un̄ Gre. Quecūqz agim⁹ siue cogitatōes siue locutōes siue opationes debent esse dura ⁊ fortia ⁊ calore charitatis arefacta. j. Choꝝ. xvj. Oīa opa vestra in charitate fiāt. In figura dicit̄ Leui. ij. Si obtuleris mun⁹ primitiarū frugū tuaꝝ dn̄o de spicis adhuc virētib̄ torreb̄. i. cremabis eas igne. Hinc Ber̄. Opa nr̄a ī feruore caritatis sūt agēda. ⁊ tūc fructū cētupluz de se gignūt. Tercio ad seminādū opa iusticie ꝯsiderādū ē semīs q̄ntitas h̄ ē q̄ntū hō debz semīare. qz tātū q̄ntū pōt. ij. Choꝝ. ix. Qui parce semīat parce ⁊ metet: ⁊ q̄ seminat in benedictōib̄ de bn̄dictōib̄ et metet. Bern̄. Modica seminis detractio n̄ modicū messis est detrimētū. ⁊ sic si opa nostra minuunt̄ paulatim etiam premiū priuabit̄ quia dicit̄ Leui. xxxvij. Juxta mēsurā sementꝫ estimabit̄ p̄ciū. Ergo s̄m posse nostꝝ debemus abundant̄ bona facere. Juxta illud ad Col'. j. Fructificātes in omni ope bono cū abundātia.

Quarto ad seminādū opa iusticie necessaria est agri fertilitas. qz vbi ager nō est fertilis labor est inanis. Sic est de nostro labore. Bene siq̄dem dicitur Lu. viij. q̄ q̄dā seminā̄t sec⁹ viā. i. ī ꝓp̄a ꝯplacētia. et h̄ perit. qz dic̄ Aug⁹. Ubi tibi placuisti ibi defecisti. Quia q̄ seminat in carne de carne metet et corruptōnem. ad Gal'. vj. Quidam inter spinas seminā̄t. id ē inter cupiditates mundi. Et sunt hij qui oīa que agunt terrēa cupiditate faciūt. ī q̄b̄ illd̄ Hiere. xij. īplebit̄. Semīauerūt triticum ⁊

spinas messuerũt. Et Aggei.j. Semi
nast multũ ⁊ intulistis paꝝ. Reuera
pua est vana glia. de q̃ Chrys. Quid ẽ
laus hoim nisi son⁹ ꝟboꝝ transeũtiũ
Hinc Osee.viij. Uentũ seminabant ⁊
turbinẽ metẽt. id est opa vacua chari/
tate seminabãt ⁊ eterna supplicia metẽt
Quidã seminãt in terrã bonã. i. ad aĩe
salutẽ ⁊ dei honorẽ ⁊ nõ ad vanã glori
am ordinãt cogitatiões ⁊ opa. De q̃b⁹
d̃r ad Gal. vj. Qui semĩat ĩ spũ de spũ
metet vitã eternã. Quinto ad semi/
nandũ opa iusticie est necessaria plu/
uie necessitas. al'as sata nõ germinãt
arefacta siccitate. Sic bona opera de
bent irrigari aq̃ cõpassiõis ⁊ deuotio
nis. Unũ Bern̄. Sunt lachryme pieta
tis q̃s sibi cõficit anĩa de necessitatib⁹
pauperꝝ: de anxietatibus opp̄ssoꝝ: de
oĩb⁹ miserijs miseroꝝ. Job.xxx. Flebã
q̃ndã sup eo q̃ afflict⁹ erat ⁊ anĩa mea
cõpatiebat paupi. Ista oĩa p̄dicta bñ
cõsiderabat ⁊ ita faciebat btũs Nico/
laus seminãdo opa iusticie. Unũ legit
de eo ꝙ parentib⁹ suis defunct⁹ cogi/
tare cepit qualiter tantã diuitiaꝝ co/
piam ad laudẽ dei erogaret. Tũc q̃dã
ꝯuicane⁹ suus sat⁹ nobilis tres filias
suas ꝟgines ob inopiã ꝓstituere cogi
tur vt eaꝝ ĩfami cõmertio alerẽt. Qd̃
ꝑpendens sctũs Nicolaus scelus ab/
horruit ⁊ massam auri ꝑ fenestrã no/
cte ꝓiecit clam: clamq; recessit. Mane
surgens hõ et inueniẽs massam auri:
deo gr̃as agẽs: primogenite nuptias
celebrauit. Non ml'to post famul⁹ dei
sil'e ꝑegit opus miscdie. et ille iteꝝ scde
filie nuptias celebrauit. Post paucos
ꝟo dies duplicatã auri massaꝫ in do
mũ ꝓiecit hominis. At ille ad sonituꝫ
excitat ⁊ Nicolaum fugientẽ insequit
dicens. Siste gradũ: teq; meo ne sub/
trahas aspectui. sicq; accurrẽs Nicola
um hũc esse recognouit. Mox humi
ꝓstratus volebat osculari pedes eius
Quod ille refugiẽs ab eo exegit ne euꝫ
de hoc publicaret in vita Tercio be
atus Nicola⁹ ex thematis ꝟbis ꝯmẽ/
dat a finali seu ꝯsummatiua ꝓbitate
cum dicit. Et vespe non cesset manus
tua. q. d. In iuuẽtute incipe bonũ. ĩ vi/
rili etate ꝯtinua. nec ĩ senectute ĩtermit
tas. Sic fecit btũs Nicola⁹. Dũ enim
mirree ciuitatis ep̄o defuncto ip̄e ĩ epi
scopũ fuit ex dei reuelatõe electus: tũc
cepit abũdantius misicordie opibus
inseruire ⁊ multis miracul' chorusca/
re. vt patꝫ in legẽda sua. Rogem⁹ igit
dñm vt ꝑ merita ip̄i⁹ scti antistit⁹ do/
net nobis gr̃am nũc ⁊ tandẽ gl'iaꝫ. ad
quã nos ꝑducat pr̃ ⁊ fili⁹ ⁊ spũssctũs.

De ꝯceptõe btẽ Marie ꝟginis
Sermo vj.

Domũ tuam

d dñe decet sctitudo in longitu
dine dierũ. p̄s. xcij. Prophe
ta illuminatus spũssctĩ gr̃a p̄uidit v/
nam virginẽ de q̃ nascitur⁹ erat dei fi
lius q̃ appellaret ⁊ esset domus dei ĩ
q̃ nouẽ mẽsib⁹ req̃euit. iuxta illd̃ Ecci.
xxiiij. Qui creauit me requieuit in tab
naculo meo. quã specialis sanctifica/
tio deceret tã ĩ ꝯceptõe passiua in qua
sine originali peccato ꝯcepta est q̃ꝫ etiã
in ꝯceptõe actiua qua virgo existẽs si/
ne virili semĩe deũ ꝯcepit et hominem
regẽ angeloꝝ dñm maiestatis. ideo ta
lem domũ dei decet sctitudo in secula
seculoꝝ. Ubi est nobis notandũ ꝙ
sanctũ tripliciter appellat. scꝫ.

Primo ꝑ ĩmundoꝝ eiectõem.

Secundo ꝑ mundoruꝫ ad dei cul/
tum applicationẽ

Tercio ꝑ essentie absolutã denomi
nationem.

Prĩo siq̃dẽ sanctũ appellat per in/

mundoꝝ eiectionē siue purificationē
Nā aīa pctis sordidata et tandē ꝑ ba/
ptismū vel pniam emūdata dicit̄ san
cta. ⁊ sic oēs boni xp̄iani dicunt̄ sancti
Juxta illud. j. Pe. ij. Vos aūt genꝰ ele
ctum regale sacerdotiuz: gens sancta
populus acq̄sitionis: vt virtutes an/
nunciet̄ eius qui de tenebris vocauit
vos in admirabile lumen suuz. Et sic
btā virgo Maria non d̄r sctā. qꝛ nun
q̄ꝫ a tenebris pctī vocata fuit q̄ sꝑ san/
cta extitit. Scd̄o aliq̄d d̄r sctm̄ per
mūdi alicuiꝰ ad dei cultū applicatio/
nē. sicut calix de auro puro vel argēto
aut purpureū vestimētū sctificat̄. i. ad
dei specialē cultū applicat̄. vt iaz alijs
vsibus vti illis nō liceat. Hinc Josue
vj. d̄r de hiericho. Quicq̄d auri vel ar/
gēti inuenit̄ in ea dn̄o ꝯsecrat̄. Sic be
ata v̄go dicit̄ sācta qꝛ diuīo cultui sin
gulariter applicata. Vn̄ Hiero. in ser
mone de assumptōe ait. Ante sane vte
rus v̄ginis q̄ꝫuis mūdus q̄ꝫuis īpol
lutus ⁊ alienus a ꝯtagione pctī q̄ꝫuis
sctūs: tn̄ adhuc vilitate hūanitat̄ īdu
itur. ac si lana cādidissima suo colore
dealbata. ad quā sane cū accessissꝫ spi
ritussctūs q̄i ipa cadēqꝫ lana cū īficit̄
sanguīe cōchilij vl̄ muric̄ v̄tit̄ in pur
purā. v̄sa est ⁊ ipsa sine coitu ī matrez:
vt nō sit iam āmodo qd̄ fuerat sꝫ pur/
pura verissima ad indumētū et gl̄iaz
summi reg̃ diuinitꝰ dedicata. vt nulli
deīceps ea vti vsu femineo licuerit ni/
si deo. Tercio aliq̄d appellat̄ sctm̄
ꝑ essentie absolutā denoiationez. ⁊ ita
ꝑ suā essentiā absolutā solus deꝰ trinꝰ
et vnꝰ d̄r sctūs. Jdeo de eo sic canit ec/
clesia. Tu solus sctūs. tu solus dn̄s.
Jste igit̄ sctūs sctōꝝ sctīficauit taber/
naculū suū v̄ginē mariā: quam decet
sanctitudo in lōgitudine dieꝝ. Jn q̄bꝫ
q̄dem v̄bis ad honorē ꝯceptiōis glo/
riose v̄ginis tria insinuant̄. scꝫ

Primo p̄seruationis eius cōgruē/
tia. ibi. Domū tuam decet.
Secundo sctīficatōis eius veritas
indubia. ibi sanctitudo.
Tercio ꝓtectionis eius certa fidu/
cia. ibi. dn̄e in longitudi. ⁊c̄.
Primo dixi q̄ ad honorē huius sa
cre v̄ginis ex v̄bis themat̄ īsinuat̄ p̄/
seruatiōis eiꝰ ꝯgruentia. cū d̄r. domū
tuā decet. Congruebat q̄ppe ⁊ decebat
vt hec v̄go ex q̄ nascituꝰ erat filiꝰ altis
simi q̄ totiꝰ mūdi pctā venerat tollere
p̄seruaret̄ ab oī cōtagione pctī. ⁊ h̄ tri/
plici ex parte. scꝫ
Primo ex ꝑte peccati feditat̄
Secundo ex ꝑte materne dignitat̄
Tercio ex ꝑte filij maiestatis.
Primo itaqꝫ cōgruebat vt pia virgo
p̄seruaret̄ ab oī pctō potissime ab ori/
ginali. cuius tāta est feditas q̄ quācū
qꝫ aīam infecerit mox ī odiū dei excel/
si ponit: ꝑtāti diabolice subijcit: eterne
damnatiōi obligat donec v̄tute passi
onis emūdet̄. vt dicit Augꝰ. et allegat
Magister in. iij. dist. iij. dicēs. Firmis/
sime tene omnem hominē qui per cō/
cubitum viri et mulieris concipitur
cum originali peccato nasci: impieta/
ti subditum: mortiqꝫ subiectum. ⁊ ob
hoc natura filiuz ire: a qua nullus li/
beratur nisi per fidem mediatoris dei
et hominum. Et vt melius intelligat̄
quid sit origīale peccatum: primo vi/
dendum est quid sit originalis iusti/
cia. Que fm̄ Nicolaum de Lyra sup
v. ca. ad Roma. erat quedam natu/
re rectitudo per quam corpus subijci
ebat̄ anime q̄ꝫdiu anima esset subdi/
ta creatori suo. Et quia anima per in
obedientiam se non subdidit deo suo.
Jdeo talis rectitudo seu origīalis iu/
sticia que non erat ex principijs natu/
re recte ablata est vt iam caro concu/
piscat aduersus spiritum et spiritus

reluctet deo. Hec feditatē hereditas ꝑ Adaz acq̄sita oēs inficit q̄ generant ex corrupta natura ade. Et ideo Scotꝰ in .ij. dist. xxxij. originale pctm̄ sic diffinit. Peccatū originale est carentia originalis iusticie debite reatusq; ad penā dāni ꝓueniēs ex culpa ꝑmi parētꝫ actuali in oēs q̄ ꝓpagant ab ipo naturaliter. Ex h̄ em̄ ꝙ dr naturalr excipit btā ṽgo q̄ ꝑ supnaturalē sctificationē ꝑseruata est vt postea dicet. Unde pro clariori huius intelligētia tria dubia erunt declaranda. scz

Primo quō in oēs venit.
Scdo q̄re deꝰ sic aīaz corpi vnit.
Tercio quō xp̄s dn̄s illud tulit.

Primū nāq; dubiū declaranduz dixi quō originale pctm̄ in oēs venit qd tā abominabilē facit animā vt dictū est. Nā pctm̄ est in aīa. sed aīa nō generat a pr̄e vl mr̄e. sed a deo creādo infunditur. Deniq; tā pr̄ q̄z mr̄ ꝑ baptismum sunt purgati ab origīali pctō. ⁊ nemo dat qd nō habet. natꝰ etiā puer nōduz peccauit. ḡ nō videt vn̄ pctm̄ originale veniat in oēs hoīes. Ad hāc q̄stiōez bn̄ rn̄det Augꝰ. in epl'a ꝯtra Julianū dicēs. Querit iulianꝰ. ꝑ q̄d īuenit peccatū in ꝑuulo; ita inquiēs. Nō peccat iste q̄ nascit: nō peccat ille q̄ genuit: nō peccat ille qui ꝯdidit. ꝑ q̄s igit rimas inter tot ꝑsidia innocētie peccatū fingꝫ ingressum. Rn̄det sacra pagina. Per vnū hoīem pctm̄ intrauit in mundū Ro. v. Quid q̄ris amplius. quid q̄ris aptius. Hec ille. Et licet parētes ī baptismo sint mūdati ab origīali pctō: tn̄ filij ex eis nati cum pctō ipso nascūtur. qz nō ꝓpagant ꝑm spm̄ seu regenerationē sed ꝑm carnē. vn̄ sicut triticuz sine paleis semīatū cum paleis crescit sic baptizati filiū cum originali generant. Nā pctm̄ origīale est ī carne causaliter: in aīa ṽo subiectiue. Un̄ sicut causaliter in cibo corrupto est infirmitas: qz cibꝫ infirmari nō p̄t sed causat: in cibato ṽo est subiectiue. sic aīa post q̄z vnit corpi statiz īficit infirmat et fedat a corpe. Scdo igit q̄rit q̄re deꝰ misericors aīam vnit corpi sciēs inde maculari. Rn̄det mgr̄ ⁊ Albertꝰ non iniuste id a deo fieri. ipse em̄ generationis modū sic instituit ⁊ sine mutatiōe cōtinue seruat. ⁊ si hō viciauit se: nō tn̄ ideo īmutabilis deꝰ hūane ꝯditiōis ꝑ mariā legē mutare debuit siue cessare a multiplicatiōe hoīm. In hoc tn̄ deꝰ nō peccat. sicut sacerdos matrimonio ꝯiūgens clericū cū vidua: irregularis efficit ipse clericꝰ: nō tn̄ sacerdos. vt hr̄ di. xxxiij. c. maritū. Tercio q̄rit quō xp̄s dn̄s in baptismo hāc feditatez ab aīa tulit. Ad qd rn̄det Tho. in. iiij. di. xlvj. dicēs ꝙ pctm̄ origīale sequit duplex pena. Una ꝑm ꝙ inficit ꝑsonā. et sic eius pena est carentia visionis diuine. Alia ṽo pena ꝑm ꝙ inficit naturā et sic inde causat mors: febris: fames: et hmōi. Puer igit ī baptismo absoluit a reatu mortꝫ eterne q̄ est carētia visionis diuine. remanet tn̄ adhuc reatꝰ mortꝫ tpalis et infirmitas ac ꝓnitas ad malū. vt hec patiēter tolerantes vl passionibꝫ resistentes coronemur ī futuro. ⁊ sic deꝰ has penalitates ꝓpt nostrā vtilitatē nō tulit vt recordaremur per tales miserias q̄z malū sit peccare ꝯ deū viuū. O pr̄ adā q̄z amarā hereditatē acq̄sisti. O īobediētia in q̄ntas miserias nos obligasti et a deo bono separasti. īsup dei pij odiū sup nos induxisti. Non tn̄ decuit matrē veri dei tali macula infici diaboliceq; ptāti subijci q̄ plena est omni pietate ⁊ gr̄a. De q̄ Bern̄. Reuolue inq̄t diligētiꝰ euāgelice hystorie seriem. ⁊ si q̄d increpatoriū. si quid durū. si q̄d deniq; signū vel leuis indignatiōis occurrerit ī Maria

de cetero suspectaz habeas et accedere verear⁊. ꝯsidera diligēter ⁊ si plena sūt oīa ei⁹ opa pietatis et gr̄e. age gr̄as ei q̄ talē mediatricē benignissima mise/ratiōe ꝓuidit. Scd̄o ⁊ tertio ꝯgruebat vt btā v̄go p̄seruaret̄ ab originali tam ex ꝑte materne dignitat⁊ q̄z ex ꝑte filij maiestat⁊. q̄z rationē ponit sctūs Bonauē. in. iij. dist. iij. dicēs. Decebat em̄ aīaz gl̄iose v̄gīs excellētissime scti/ficari sup aīas alioꝝ sctōꝝ nō solū q̄n tum ad abundantiā sctitatis. sed etiā q̄ztum ad accelerationē tp̄is. iō in istā ti sue creatiōis fuit sibi gratia infusa. ⁊ in eodē instāti aīa infusa est carni. sz q̄ oīm mobiliū mobilior est sapīa. et nescit tarda molimīa spūssctī gr̄a. et ml̄to potētior est gr̄a q̄z natura. hinc est q̄ gr̄a sctitat⁊ mag⁊ p̄ualuit ī carnē q̄z effect⁹ feditat⁊ in aīam. ⁊ iō culpam nō ꝯtraxit. Et firmat̄ hoc ml̄tiplici cō gruētia. tū ꝓpter xp̄i honorē quē dece/bat de purissima mr̄e nasci. tū ꝓpter virgīs p̄rogatiuā singularē in digni/tate sctificatiōis ceteros sctōs et sctās p̄ire. Et hoc est q̄d dicit Anselmus li. de cōceptu v̄ginali. Decebat inq̄t vt illi⁹ hoīs cōceptio fieret de mr̄e purissima q̄ ea puritate niteret q̄ neq̄t maior sub deo intelligi. In hoc em̄ notat gradū sue puritatis inferiorē respectu filij et supiorē respectu alioꝝ sctōꝝ. ⁊ ꝯsonat veritati sacre scripture ⁊ fidei xp̄iane si q̄s eius mysteria attēdat. Btā em̄ vir go signata fuit ꝑ arcā. Anīa v̄o ei⁹ si/gnata ꝑ vrnā in q̄ manna erat positū Cū ergo vrna illa pri⁹ fuit repleta mā na q̄z posita in arcā. pri⁹ saltē ꝑ gratiā sctificata anīa btē virgīs q̄z carne vni ta fidei xp̄iane ꝯsonat ꝑ eo q̄ ipsa libe rata est ab originali ꝑ gr̄am. q̄ q̄dē or/tum habebat a capite xp̄o. Et licz illa gratia p̄ueniret aīe infectionē. nō tn̄ p̄ uenit carnis feditatē. gratia em̄ nō ob uiat pene sed culpe. hinc est q̄ btā v̄go penalitatibus subiecta fuit. ⁊ sic patz q̄ ipsa liberata est ꝑ xp̄m ne ꝯtraheret origīale pctm̄. sed aliter q̄z alij. q̄a alij oēs post casuz sunt erecti sed btā v̄go q̄si in casu sustētata ne rueret. vt patet de duob⁹ in lutū cadere debentib⁹ nisi aliq̄s eoꝝ sustentaret̄. Et ideo oēs sctī alij regratiant̄ q̄z mūdati sunt de pec catis. Ista regratiat̄ filio q̄z a feditate oī p̄seruauit: ne mr̄ tāti dei ꝯtamina/ret̄ ⁊ deo exosa haberet̄ ac ptāti diabo lice subderet̄. et hoc est q̄d dicit Aug⁹. li. de natura et gr̄a. De matre dn̄i duz de pctīs agit̄ nullā prorsus volo ha/beri q̄stionē ꝓpter dn̄i honorez. O igit̄ xp̄e de⁹ matr⁊ tue p̄seruator. O virgīs hui⁹ fili ⁊ ei⁹ zelator respice d̄ solio ma iestatis tue sup eos q̄ cōtra tā credibi/lia nimis testimonia tua nō verentur obloq̄ ⁊ publice matrē tāti dei ꝯtami natā acclamare. Cōclude igit̄ eorum ora ꝯtra q̄s ꝯq̄rit̄ p̄s. di. De⁹ venerūt gentes in hereditatē tuā: polluerūt ta bernaculū noīs tui. erue igit̄ eā de ore leonis. Scd̄o ex p̄missis thematis verbis insinuat̄ sctificatiōis btē v̄gīs veritas indubia: cū d̄r. decet sanctitu/do. Cuius q̄dem veritatē p̄sertim ꝓpt̄ ꝯtentiosos ꝓbemus q̄druplicit̄. scz

Primo rationib⁹.
Secundo autoritatib⁹.
Tercio exemplis.
Quarto reuelationib⁹.

Primo dixi q̄ veritatē preseruatiōis virginis Marie ꝓbem⁹ rōnib⁹. Pri/ma ratio est Damasceni dicētis q̄ ho nor matris refert̄ ad filiū. sed oīs ho/nor debet̄ filio virginis maxīe q̄ztum ad īmunitatē peccati. Si ergo ad ho/norē filij spectat matrem habere purā et sanctam. ergo fuit p̄seruata. Secū/da ratio sumit̄ ex parte legis. dixit em̄ filius virgīs q̄ nō venit soluere legez

De cõceptione beate virginis

sed adiplere Math̃.v. Sed ī lege Exodi.xx.ōr. Honora patrē z matrez. q̃ debuit eā pſeruare, ꝑ legē: alīs nō gauderet de oīmoda libtate q̃ aliq̃n fuiſſz ſub ptāte diaboli. Scōo hoc idē ꝓbem⁹ autoritatib⁹. dicit enī Job.iij.c. Obtenebrent ſtelle caligīe ei⁹. i. ſcī originali pctō. expectet lucē. i. xp̃m. z non videat ſcz xp̃m. ſed nec ortū ſurgēt aurore. i. btē virgis q̃ ōr aurora Lañ.v. Que eſt iſta q̃ ꝓgredit q̃ſi aurora conſurgēs. Et btūs Aug⁹. dic. Si oēs ſcī z ſctē dū hic viuerēt interrogati fuiſſent vtrū ſine pctō fuiſſent: vna voce dixiſſent. ſi dixerim⁹ q: pctm̃ nō habemus noſipſos ſeducim⁹ et veritas in nobis nō eſt. Et btūs Hiero. Quicqd in maria geſtū eſt: totū puritas: totū veritas fuit. Tercio v̄ginis marie imaculatā ꝯceptionez ꝓbem⁹ exēplis. Refert enī Henric⁹ de haſſia q̃ anno dñi M.ccc.lxx. q̃dā doctor ordis p̃dicatoꝝ Paulus noie cū ī eccl'ia cracouiensi p̃dicaret cōtra imaculatā v̄gis cōceptionē in medio ſermonis cecidit z obmutescēs die clauſit extremū. Itē in regno arragonie q̃dā frat ordis p̃dicatoꝝ repiens vnū demoniacū adiurauit vt declararet ſibi vnū bonuz dubiū. ſcz. ſi btā virgo fuit in originali pctō cōcepta. Qui fortiter exclamās dixit. ve ve ve illis q̃ feſtum btē virginis nō celebrant z malū de virgine dicunt. In puincia eq̃tanie quidaz religioſus p̃dicabat in feſto cōceptiōis: aſſerēs etiam in oī p̃dicatione q̃ beata virgo fuit in originali pctō ꝯcepta. ſz pacta p̃dicatiōe venit q̃dam lupus et corā omnib⁹ ſuffocauit euz. In eadē puincia in cōuētu fratꝝ minoꝝ q̃daz frater p̃dicabat ꝯtra pfatā ꝯceptionē ſed ipſo deſcendente z volente celebrare ſup altare in quo erat imago beate virgis ſculpta de marmore: que ſtatim vultum retrouertit a fratre. et ſic imago pmanet vſq̃ hodie. Frater autē ſtatim factus eſt cecus et exclamās dixit. O virgo bñdicta redde mihi viſum z p̃dicabo oppoſituz. facto q̃ voto ſan⁹ factus eſt. Nec igit ſūt teſtimonia ōi credibilia nimis. O q̃nta eſt dignes iſta in q̃ noſtre repatric aia digna creat z cōſecrata extitit z ſctiſſimo corpori vnita. Erubeſcant inſani q̃ hanc ſacrā diez nō colunt. Maria etenī ruſticitas eſt eaz in hoc alīs ſanctis comparare in qua de⁹ carnē aſſumpſit. q: ſicut xp̃s dñs dicit ſanct⁹ ſctoꝝ: ſic hec ſancta ſctoꝝ. Quarto imaculatam virgis ꝯceptionē ꝓbem⁹ reuelatiōib⁹ Nam legit in legēda de belſino abbate q̃ btā virgo eidē apparuit z de piculo marꝝ liberauit ſic q̃ feſtū eiuſdē cōceptiōis ſp celebret. vt patet in legēda. Itē frater Mathe⁹ de ordie p̃dicatoꝝ interrogauit btāz Brigidā di. Interroga filia btāz virginē z dic mihi ſi in originali pctō fuit ꝯcepta. Cui ſancta Brigida rñdit. Semel inq̃t interrogaui ipſam z dixit mihi. Cōcepta ait fuit ex ioachim z anna ſine originali pctō. Ad idē legit q̃ tpe Karoli reg⁹ frāc oꝝ cleric⁹ q̃dam ordine leuita: german⁹ reg⁹ vngarie deuot⁹ btē virgini cuius horas ſingulis diebꝫ dicere conſueuerat. q̃ parentū ꝯſilio nubere voluit: z accepta a p̃ſbitero nuptiali bñdictiōe celebrata etiā miſſa recordatus q: btē virgis horas nō ꝓſoluiſſet: ſpōſaz domū mittēs z oēs alios licētians iuxta altare ſolus remāſit. Cūq̃ i horis hāc antiphonā diceret Pulcra es z decora. ſubito apparuit ei btā virgo cū duobus angelis dexterā z leuā tenentib⁹ di. ei. Si ego pulcra ſuz q̃d me dimittis et aliā accipis: nunq̃d ñ ego ſū pulcrior illa: vidiſti vnq̃z taz pulcrā. Cui ille. Dña mi pulcritudo tua oēz pulcri

tudinē excellit. qd ḡ vis vt faciā. At il/
la. Si sponsaz carnalē amore mei di/
miser⁊ me spōsam in celo habeb. ⁊ si fe
stū ⁊ceptiōis mee sexto idus decēbris
celebrauer⁊: ī reḡ filij mei laureat⁹ er⁊.
His dict⁊ dña disparuit. Cleric⁹ ꝟo
domū redire nolēs: habitū monachi
in q̄dā abbatia suscepit. inde post exi/
guū tp̄s aquilie ep̄s p̄riarcha est ordi
nat⁹: diē p̄dictū q̄usq; dixit solēnit̄ cele
brauit. Uñ si ipsa in origīali fuisset cō
cepta: tūc eccl̄ia erraret colēdo diē illū
q̄ btā ꝟgo fuit sub ptāte diaboli. Ue/
runtñ q̄dā soluēdo dicūt q̄ hec festi ce
lebritas d̄bet ad sctificatōez referri. sz
hij ꝓfecto fallunt̄. qꝛ btā ꝟgo et eccl̄ia
eadē facilitate potuissz noīare diē scti
ficationis sic diē ⁊ceptiōis. Et iō dicit
sctūs Bonauē. ī. iij. di. iij. q̄ si est a deo
reuelatū: ꝓculdubio verꝫ ē btāz ꝟginē
fuisse sine originali pctō ⁊ceptā qꝛ de⁹
nō pōt esse test⁊ falsitatis. Hec em̄ tria
testimonia nimis credibilia sufficiāt
deuot⁊ btē ꝟgīs. qꝛ in ore duoꝝ vl̄ tri
um stat oē ꝟbū. Tercio ex p̄missis
themat⁊ ꝟbis īsinuat̄ btē ꝟginis ꝓte/
ctiōis certa fiducia: cū d̄r. dñe in lōgi/
tudine dieꝝ. Hāc ꝓculdubio ꝟitatez
dñs de⁹ ⁊tra multos scīa inflatos et
d̄ btā ꝟgīe obloq̄ntes defensabit: eos/
dē q̄ dicūt. labia nr̄a a nob̄ sunt q̄s nr̄
dñs aut dña est: nesciētes cōfūdit. hij
nimiꝝ inflati magnificātes labia sua
dicūt Si btā ꝟgo sine origīali ⁊cepta
essz: tria seq̄rent̄ incōueniētia. Primū
q̄ eq̄ret̄ xp̄o. Hoc inq̄unt soli⁹ xp̄i est
p̄uilegiū q̄ sit sine originali pctō. Se/
cundū q̄ ip̄a tūc nō esset redēpta ⁊ ita
xp̄s nō oēs redemisset. Terciū q̄q; in
cōueniēs q̄ ei ianua celi nunq̄z fuisset
clausa. ⁊ sic si añ xp̄i passionē mortua
fuisset: statiz ī celū iuisset. ⁊ sic celū tūc
nō fuissz ꝑ xp̄i mortē aptum: q̄ nitunt̄
ꝓbare multipl̄r. Sed omissis ipsorū
cauillatiōib⁹: ad p̄mū s̄m eos incōue
niens respōdeo. q̄ in hoc btā ꝟgo exq̄
est sine originali ⁊cepta nō equat̄ xp̄o
qꝛ innocētia xp̄i tanta est q̄ repugnat
omni peccato actu: habitu: ⁊ potētia.
sed virginis gl̄iose inferior est ī hoc q̄
si diuina ꝟtute p̄seruata nō fuissz pec
catū ⁊traxisset. Ad secundū dicenduz
s̄m Scotū q̄ exq̄ originale pctm̄ non
⁊traxit: tñ p̄ alijs est redēpta atq; san
ctificata: non q̄dem a pctō q̄d ⁊traxit
sed a pctō qd̄ ⁊traxisset si p̄seruata nō
fuisset. sicut exempli gr̄a. Si aliq̄s re/
dimeret duos aliq̄s a seruitute: vnuz
iam natū ⁊ in seruitute existentē: aliū
nondū natū sed in vtero existentez vbi
nulla est seruit⁹: certū est q̄ vterq; est
redempt⁹. sed ille nobili⁹ q̄ notā serui
tutis nō cōtraxit. Sic a simili nobili⁹
est redempta ꝟgo btā q̄z alij oēs. Ad
terciū inconueniens s̄m eos dicendū
vt dicit Scot⁹ in. iij. dist. iiij. q̄ ianua
celi fuit clausa oīb⁹: etiam btē Marie
vsq; ad xp̄i mortē. Ratio. qꝛ licet in ea
nullū fuit pctm̄ ⁊tractū: fuisset tñ nisi
fuisset p̄seruata. ergo si añ christi pas/
sionē mortua fuisset iuisset ad lymbū
patrum qui etiam erant emūdati ab
originali peccato: tamen eis fuit clau
sa ianua celi. Sic eniz de⁹ decreuerat
q̄ licet passionē christi acceptaret p̄ui/
sam ad remittendū peccatū originale
omni credenti illā exp̄sse vel implicite
nō tamē remittebat penā scz carentiā
diuine visionis ꝓpter illam passionez
vt p̄uisam tm̄. sed vt p̄sentialiter exhi/
bitā. ⁊ ideo in morte xp̄i fuit aperta ia
nua celi. Hec aūt celi clauis christ⁹ fa
bricata est in domo vteri ꝟginalis. O
igit̄ virgo deo dilecta ⁊ ab eo preserua
ta. O domus dei digna: quāta deceat
te sctitudo nullus certe digne explicat

De eadem
Sermo septimus.

De cõceptione beate virginis

Ondũ erãt n abissi ⁊ ego iam ꝯcepta erã Prouerb. viij. ca. Ad gloriosam virginis ꝓpicie cõceptionẽ laudandã sapiẽs his pretactꝫ vtiꝫ verbis ac si dicat in ꝑsona virgĩs Taꝫ digna et ĩmaculata sum ego in oĩbꝫ: potissime in ꝯceptiõe ꝙ nõduꝫ erant abissi. i. ꝓfunditates ⁊ obscuritates pctõꝝ. dũ iam ego ꝯcepta fueram. Ex quibꝫ intelligere possumꝰ ꝙ beate Marie virginis puritas fuit triplex. scꝫ

Prima fuit ꝑfecta.

Secunda fuit continua.

Tercia fuit ĩmꝑmixta.

Primo q̃dem puritas huiꝰ virginis fuit ꝑfecta. qꝛ transcendit puritatẽ humanã ⁊ angelicã. Primo hũanã de q̃ dicit Anselmꝰ de ꝯceptu virginali. Nihil tibi o dña eq̃le. nihil ꝯꝑabile. om̃e quod est: aut sup̃ te: aut infra te est. supra te solus deꝰ. infra te om̃e illud q̃d deus nõ est. Puritatẽ etiã angeloruꝫ trãscendit. de q̃ Bern̄. sic dicit. Sic eiꝰ fuit mentꝫ puritas vt se ei nõ audeat cõꝑare angelica dignitas. Et si angelos trãscẽdit: pẽsa q̃nte ꝑfectiõis eius puritas fuit. ita vt ad puritatez diuinã appropinq̃uit: q̃ etiã diuinã puritatẽ nouẽ mensibꝫ in vtero baiulauit sicqꝫ eternã lucẽ mũdo apportauit. de q̃ Grego. in p̃fatiõe. Huic mdo lumẽ eternũ effudit iesum xp̃m dñm nostꝝ. Ad hoc dicit sctũs Tho. in. j. ꝑte. q. iij ar. xxvj. ꝙ de q̃nto aliq̃d magꝫ appropinq̃t p̃mo p̃ncipio de tãto magꝫ ꝑticipat eiꝰ effectũ. Et exẽplificat Dyon̄. ĩ d̃ celesti hierarchia. Angeli q̃ sunt deo ꝓpinq̃ores magis ꝑticipant bonis diuinis q̃ꝫ alij. Secundo puritas beate v̄ginis fuit ꝯtinua ⁊ nunq̃ꝫ interpolata. de ea em̄ d̃r Ecc̄i. xxiiij. Et sic ĩ syõ firmata suꝫ. i. in potẽtia li. ar. Qd̃ põt ꝯsiderari q̃drupliciter. Prĩo ꝓut se habet indifferent̃ ad peccãdũ vl̃ nõ peccandũ. et isto mõ li. ar. ĩ statu ĩnocẽtie in p̃mis parẽtibꝫ fuit. de q̃bꝫ Ecc̄i. xv. Deꝰ ab initio creauit hoĩeꝫ ⁊ reliq̃t eũ in manu ꝯsilij sui. Scd̃o li. ar. cõsiderat̃ cũ dispositiõe ad peccãdum. Et isto mõ est ĩ regeneratꝫ post baptismũ qꝛ ĩ eis remanet fomes peccati. Hinc Prouer. xx. Quis põt dicere: mundũ est cor meũ: purꝰ sum a pctẽ. q. d. nullus. Et Gen̄. viij. Sensus ⁊ cogitatio hoĩs ab adolescẽtia ꝓna sunt ad malũ. Tercio li. ar. ꝯsiderat̃ cũ necessitate ad peccandũ. ⁊ isto mõ est ĩ nõ regeneratꝫ ꝑ baptismũ: in q̃bꝫ fomes non solũ est dispositio sed quasi necessitas ad peccandũ. Quarto li. ar. cõsiderat̃ cũ dispositõe ad nõ peccandũ. i. nullo mõ peccandũ. ⁊ isto mõ est in angel' et btis. qꝛ li. ar. eoꝝ iã est ꝯfirmatũ in bono. ⁊ sic fuit in btã v̄gine. qꝛ fomes totaliter fuit ablatꝰ ab ea. ideo nullã inclinationẽ habuit ad malũ. nec difficult̃ ad bonuꝫ. qd̃ nulli sctõꝝ legit̃ ꝯcessum. vñ Bern̄. Propriũ delictuꝫ maria nõ habuit ⁊ ab alieno lõge innocẽs fuit. Tercia puritas huiꝰ virginis fuit ĩmꝑmixta quia nõ habuit admixtionẽ originalis pctĩ nec actualis venialis. vel mortalis. qd̃ asserit Anselmꝰ de ꝯceptu virgĩali di. Decuit vt illiꝰ homĩs. i. xp̃i ꝯceptio fieret de matre purissima q̃ ea puritate niteret q̃ sub deo maior neq̃t intelligi. Merito igit̃ dicit sapiẽs in ꝑsona v̄ginis. Nondũ erãt abissi ⁊ ego iã ꝯcepta erã In q̃bꝫ v̄bis ad honorẽ huiꝰ diei tria insinuant̃ salutꝫ documenta xp̃i gratia declaranda. scꝫ

Primo conceptionis virginis pie distinctio. ibi. nondum erant.

Scd̃o conceptiõis virginis alme p̃seruatio. ibi. abissi.

Tercio p̄seruatōis ipsius benigne affirmatio. ibi. ⁊ ego iam ⁊c̄.

Prīo nāq; dixi q̄ p̄mū documētū ex his themat; v̄bis īsinuat̄ ꝯceptōis pie v̄gīs distictio. cū d̄r: nōdū erāt abissi ⁊ ego iā ꝯcepta erā. Mirꝝ ꝓfecto videret̄ q̄ ipa añ suā mr̄ez. s. sctāz annā fuisset ꝯcepta: cū abissi fuerīt añ sctāz ānā: de cui⁹ sctā filia d̄r. nōdum erāt abissi ⁊c̄. Uñ ad h̄ clari⁹ itelligēdū scire debē⁹ q̄ triplex ē hui⁹ sacerrīe v̄gīs ꝯceptio. scz

Prima diuinalis.

Secunda supnalis.

Tercia maternalis.

Prima itaq; v̄gīs ꝯceptio ē diuīal' q̄ scz de⁹ illā ab et̄no ꝯcepit ī sua mente. Sic̄ eī aliq̄s volēs aliq̄d facere pri⁹ cōcipit ī sua mēte. ⁊ dic̄: sic ꝯcepi ī aīo. sic q; pri⁹ est forma rei q̄z ī op⁹ exeat. Sic de⁹ oīpotēs añq̄z aliq̄d crearet ī sua voluntate īmutabili ꝓposuit creare vnā puellā v̄gīez sctīssimā q̄ tpe suo essz vera mr̄ filij sui vnigēiti: camera spūssctī porta ꝑadisi: regīa celi. De hac ꝯceptōe dic̄ sapiēs ī ꝑsona v̄gīs Ecc̄i. xxiiij. Ab initio ⁊ añ secl'a creata sū. Et ꝓuer. viij Dñs possedit me in initio viaꝝ suaꝝ anteq̄z q̄cq̄z faceret a p̄ncipio ab et̄no ordīata sū ⁊ ex antiq̄s anteq̄z t̄ra fieret necdū erāt abissi ⁊ ego iā ꝯcepta eram necdū fōtes aq̄ꝝ erupant: necdū montes g̃ui mole ꝯstiterāt: ante oēs colles ego ꝑturiebar.. Dic̄ eī sctūs Bonauē. sup. j. dis. j. q̄ oīa q̄ nūc sūt ⁊ q̄ fuer̄t ac fut̄a sūt vsq; in finē: fuerūt ab et̄no in deo s̄m causatiuā potētiā ⁊ s̄m sil'itudinis p̄sentiā q̄ tñ hñt ī tpe actualē existētiā. elemēta itaq; corpa celestia āgeli ⁊ hoīes ac cūcta entia q̄ sūt: fuer̄t ī mēte diuīa añq̄z essent. nō eī aliq̄d extra īspiciebat s̄m qd̄ mūdū faceret. sz ipse ē exēplar ⁊ forma creat̄aꝝ simplex: licet creature et eaꝝ rōnes sint ml'tiplices. Uñ dic̄ Aug⁹. Absurdū ē dicere equū ea rōne creatū q̄ hoīez. Et sic̄ oēs circl'i linee vniunt̄ ī cētro: remote āt a cētro differ̄t ab īuicē. sic ydo reꝝ siue forme vniunt̄ ī deo. iō oīs creat̄a pri⁹ in deo existit q̄z ī seipa. ⁊ cū ab eo ꝑ creatōez ꝓcessit q̄dāmō distare cepit. Et hec diuina ꝯceptio d̄r vita. iuxta illud Joh. j. Oīa ꝑ ip̄m facta sūt ⁊ sine ip̄o factuz ē nihil. qd̄ factū est ī ip̄o vita erat. Uiuebat nāq; sic v̄go gl'iosa ī diuīa mente. iō de ea d̄r. Qñ p̄ꝑabat celos aderā ludens corā eo oī tpe. Sz di. sic̄ btā v̄go ita oīs res fuit ab et̄no ī mēte diuīa. g̃ nō ꝯpetit mag; v̄gini gl'iose h̄ q̄z alijs creatur;. Ad q̄d rñdet Aug. xij. li. ꝯfes. sic dicēs. q̄ aliq̄d d̄r prius alt̄o q̄tuor modis. Primo et̄nitate. sic de⁹ p̄cedit oēm creaturā. Scd̄o origīe. sic son⁹ p̄cedit cātū. Tercio tpe. sic flos precedit fructū. Quarto electōe vl' dignitate. sic aliq̄s mag; p̄eligit fructū q̄z florē. Uirgo igit̄ v̄ginū fuit p̄or oī creat̄a dignitate: excepta nat̄a creata dilectissimi filij. Sz di. iteꝝ. Angeli sūt ml'to digniores cū sint nat̄e ītellectual' q̄z hoīes. ⁊ quō gl'iosa hec puella angelicaz sublimitatē excedere pōt. Rñdet tibi sctūs doctor Bonauē. sup. j. dis. xliiij. ī q̄stione Utꝝ de⁹ potuit v̄gīez facere meliorē: q̄ btā v̄go p̄t ꝯsiderari tripl'r. Primo q̄ztū ad statū nat̄al' ꝯditiōis. et sic fuit paulomī⁹ ab angel' minorata. angel⁹ eī s̄m suā essentialē naturā potior est v̄gīe. q̄r ille īmortal'. ista mortalis. Scd̄o btā v̄go pōt ꝯsiderari q̄ztū ad gr̄am ꝯceptōis q̄ data est ei vt cōcipet xp̄m essetq; vera mr̄ dei. ⁊ q̄ztū ad hoc trāscēdit dignitatē oīm creat̄aꝝ: hoīm angeloꝝ ⁊ alioꝝ. Nā ī illo vno ꝯsensu cū dixit Ecce ancilla dñi: plus meruit ꝯsentiēdo ī ꝯceptionē filij d̄i q̄z oēs creature ab exordio mdi siue angeli siue hoīes ī oīb; suis cogitatiōib; locutiōibus actōib; ⁊ moribꝫ. Et q̄dē oēs q̄tq̄t

meruerũt nõ plus meruerũt nisi fm
dñersos stat⁹ gl'iaz felicitat⁹ ẽne. Nec
aũt ꝟgo ī illo ꝛ̄nsu meruit extinctio
nẽ fomit⁹: ꝑmatũ orbis: dñiuz vniuer
si: oĩm gr̃aꝝ ꝛ donoꝝ plenitudinẽ: fe/
cunditatẽ in ꝟginitate ꝛ mat̃nitatẽ fi
lij dei. Uñ audeo dicere q̃ ꝓpt̃ hãc vir
ginẽ in mẽte diuĩa ꝛceptã ꝑ multa an
noꝝ milia anteq̃z nasceret hũanũ ge/
nus fuit ꝑseruatũ ī esse. Mã ꝑ trãsgres
sione adã ꝛ eua nõ solũ mortẽ sed etiã
annihilationẽ meruerũt. sed ꝓpt̃ hanc
reuerẽdã ꝟginez ex eis nasciturã ꝛseruа
uit. Tercio btã ꝟgo ꝑt ꝛsiderari q̃n/
tũ ad excellẽtiã gl'ificatõis. ꝛ q̃ntũ ad h̃
trãscẽdit angelos. q̃ vt de ea eccl'ia ca/
nit. Exaltata est sup̃ choros angelorũ
ꝑtia deo. Bern̄. O bñdicta oĩs gr̃e q̃s
altitudinẽ gl'ie tue ꝑorit ĩuestigare. q.
d. nullus. Jdẽ. Quantã gr̃az adepta ẽ
in terr⁹ ꝑ ceter⁹ tantã excellẽtiorẽ gl'iaz
obtinet in celis: ocul⁹ nõ vidit. Scõa q̃z
ꝟginis gl'iose ꝛceptio est supnal'. Cõ/
ceperũt q̃dẽ illã angeli dũ a principio
sue btitudis ꝛgnouerũt xp̃m ĩcarnan
dũ ꝛ ex ꝛseq̃nti de ꝟgine nasciturũ. Ad
q̃d plene itelligẽdũ dic̃ sctus Tho. ī. j.
pte. q. lvij. q̃ in angel' est duplex ꝛgni/
tio. Una natural' ꝑ quã ꝛgnoscũt res
ꝑ existẽtiã suaz ꝑ spẽs ĩnatas. ꝛ hac co/
gnitiõe secreta diuĩa cog̃scere ñ ꝑñt. q̃z
illa ex dei volũtate depẽdet. si ei vn⁹ an
gel⁹ nõ ꝑt cog̃scere cogitatiões alteri⁹
angeli vl' hois ex eoꝝ volũtate depen
dẽtes: ml'to min⁹ ꝑt illa q̃ depẽdent ex
dei volũtate. Alia ꝛgnitio angeloꝝ est
q̃ eos btos facit q̃ vident ꝟbũ ꝛ res in
ꝟbo tãq̃z in spec'o. De⁹ ei angel' ꝛ aĩa/
bus btis ẽ speculũ viuidũ ꝛ volũtariũ
vt ea videãt ī eo q̃ ipe vult eis oñdere.
vñ q̃dã a ꝓncipio sue creatõis ꝛ ad de
um cõuersiõis cog̃uerunt. Quedã ꝟo
postmodũ fm q̃ eoꝝ officijs cõgruit.
hinc est q̃ mysteriũ icarnatõis ī gene/
rali oĩb⁹ angel' reuelatũ ẽ. Cui⁹rõ ẽ. q̃z
ꝟ est q̃dã generale ꝓncipiũ ad q̃d oĩa
eoꝝ officia ordinãt. Aug⁹. ad l'raz sup
Ben̄. Sic fuit incarnatõis mysteriũ
abscõditũ a secul' in deo vt tñ inotesce
ret ꝓncipijs ꝛ ptãtijs ī celestib⁹. Spe/
ciales tñ incarnatõis cõditiões nõ oẽs
angeli ꝛ g̃uerũt: imo q̃dã ãgeli postea
q̃dã didicerũt. vt dic̃ Dion̄. vij. ca. ꝟ ce
lesti hierar. Uñ dũ p⁹ victoriã de luci/
fero ꝛ suis seq̃cibꝫ habitã vidissent di/
uinã essentiã: mor btꝫ facti fuerũt ꝛ vi
derũt oĩa ꝓfecta ī celo: nisi q̃ sedes ru/
entiũ angeloꝝ erãt vacue. Sed rex ce/
loꝝ excelsus de⁹ dirit suis sctis angel'.
O mee creature nobilissime. o mei mi
lites fortissimi. o spũs btissimi ꝛ cives
celici gaudete ꝛ exultate q̃m statiz cre/
abo vnã elegãtẽ creaturã hoiez et ip̃m
multiplicabo: et q̃bꝫ iurta eoꝝ meri/
ta ordis vñ ruine ꝑplebunt. Ad id ꝟo
ereq̃ndũ dũ venerit plenitudo tp⁹ fi/
li⁹ me⁹ vnigenit⁹ icarnabit̃ de vna no/
bili ꝟgie noie Maria opatõe spũscti
q̃ q̃dez puella vocabit̃ mr̃ dei vestra q̃z
regia. Nec reuelatio cũ ingẽti leticia ẽ
ꝛcepta ī mẽtibꝫ angeloꝝ q̃ ꝑ ml'ta mi/
lia annoꝝ expectabant cũ magn̄ deside
rio hanc suã reginã de q̃ loq̃mur: de q̃
etiã ꝓphas ꝛ pr̃iarchas freq̃nt̃ edocue
rũt: ꝛ illi alijs ꝟbis ꝛ signis ꝓtẽdebãt.

Tercia q̃z ꝟgis gl'iose ꝛceptio ẽ ma
ternalis q̃n eã ꝛcepit sctã Anna ī sctõ
suo vtero a sctõ Joachim: sine orizgia/
li tñ pctõ. sed ñ sine semĩe virili: sic q̃dã
putãt q̃ sit ꝛcepta coopante spũsctõ si
ne semĩe virili: q̃ ẽ hereticа opinio licet
apparent videaꝫ ad ꝟgis laudẽ ꝑtine
re: tñ de⁹ ꝛ pia ꝟgo nõ eget nr̃o mẽda/
cio. Aug⁹. li. de mẽdacio. Mendaciũ
marie ꝓnciosuz ẽ q̃d fit ī bis q̃ ad ip̃i
anã religiões ꝑtinẽt. nõ g̃ putes q̃ oscu
lati fuerint se sctꝫ Joachi ꝛ Anna ꝛ sic
fuerit b. ꝟgo Maria ꝛcepta. sz sic alĩ

hoīes: excepto pctō origīali. Scdm
documētū declarādū ex themat⁹ verb
est ꝯceptiōis v̄gīs alme p̄seruatio cuz
dr̄ q̄ abissi.i. ꝓfunditates pctōꝝ nōdū
fuissent cū iā ipsa cōcepta fuit. ac si di/
cat. licz alios oēs sctōs origīale pctm̄
infecerit: nō tn̄ me. iuxta illud Job .iij
Obtenebrent̄ stelle.i. sctī caligine ei⁹.i.
pctō origīali. expectet lucē.i. xp̄m. ⁊ nō
videat: nec ortū surgēt⁹ aurore.i. conce
ptionē īmaculatā virgīs: q̄ aurora dr̄
iuxta illd Can. vj. Que ē ista q̄ ꝓgredit̄
q̄si aurora ꝯsurgens. Hoc aūt decuit
verā matrē veri dei q̄ essz sine īfectiōe
qr̄ tāta est abomīabil' īfectio pctī origi
nalis q̄ quēcūqz īfecerit mox ī odiū dī
altissimi v̄tit: diabolice ptāti subijcit:
et eterne dānationi obligat q̄usqz v̄tute
passionis xp̄i mūdabit̄ ⁊ recōciliabit̄.
Hinc Aug. d fide ad Petꝝ. Firmissi/
me tene et nullaten⁹ dubites oēm ho/
minē q̄ p ꝯcubitū viri ⁊ mlier⁹ cōcipit̄
cū origīali pctō nasci: īpietati subditū
mortiqz subiectū. ⁊ ob h̄ natura filiuz
ire a q̄ nullus liberat̄ nisi p fidē medi
atoris dei ⁊ hoīs. Un̄ xp̄s de⁹ nr̄ p̄nci
pali⁹ venit in hūc mundū ad destruē/
dū originale pctm̄ q̄z actuale. ido q̄rit̄
vtꝝ origīale pctm̄ sit graui⁹ q̄z actua
le. Rn̄det mgr̄ in .ij. dist. xxxiij. q̄ pctm̄
actuale mortale si cōparet̄ pctm̄ ad ip
sum cōmittētez: tūc est g̃ui⁹. qr̄ hō ꝓ eo
g̃ui⁹ puniet̄. qr̄ pena dāni ⁊ etiaz pena
sensus. sed ꝓ origīali pena dāni tm̄ et
sine remorsu ꝯscie q̄ ml'tū affligit dā/
natos. Sz mortale actuale si cōparet̄
ad totā naturā hūanā: non ita g̃ue est
sic origīale. qr̄ nō inficit nisi illā ꝑsonā
q̄ cōmittit. Christ⁹ aūt de⁹ nr̄ nō venit
vt solū ꝑsonā redimeret sed totū gen⁹
hūanū. idcirco p̄ncipali⁹ venit ꝓpt̄ de
structōez pctī origīalis q̄z actual'. cui⁹
rō est qr̄ xp̄s est medic⁹ aīaꝝ. iuxta illd
Math. ix. Nō est op⁹ valētib⁹ medic⁹
sed male ha. Perit⁹ aūt medic⁹ p̄mo
cām morbi curat. cā v̄o actual' pctī ē
pctm̄ origīale q̄d totā nat̄az hūanā eq̄
lit̄ ⁊ īdistincte īficit. Mō f̄m phum. j.
ethi. Bonū gēt⁹ ē diuini⁹ q̄z bonū vni⁹
hoīs. qr̄ bonū q̄nto cōi⁹ tāto diuini⁹.
g̃ xp̄s de⁹ nr̄ p̄ncipali⁹ venit ꝯ origīale
q̄z ꝯ actuale. Jō ꝯ ip̄m delēdū īstituit
sacr̄m baptismi. ꝯ actuale v̄o sacr̄m
pnīe. sz qr̄ hō hn̄s actuale mortale ba
ptisma n̄ p̄t tollere origīale remanēte
actuali mortali. qr̄ gr̄a dī nō ꝯpatit̄ se
cū mortale pctm̄. iō si ī baptisādo īue/
nit mortale cū origīali: oīa sil' curat. et
h̄ est q̄d dr̄ Math. xviij. Uenit em̄ fili⁹
hoīs saluare q̄d perierat. ⁊ j. Thim̄. j.
Xp̄s iesus vēit ī hūc mdm pctōres sal
uos facere O igit̄ pie xp̄e. o saluator iu
ste: quō regtiamur tibi de tua magna
miscdia: quō recōpēsabim⁹ d tua acer
ba passiōe q̄ nos ab eterna morte rede/
misti: pctā nr̄a sanasti: exēplū saluādi
dedisti: celū aꝑuisti: eternā vitā q̄n poti⁹
tēp̄m ī p̄miū ꝓmisisti. ⁊ q̄d his oīb⁹ ī/
estīabili⁹ ē te fratrē nr̄m fecisti. Ter/
ciū documētū ex themat⁹ v̄bis dclarā
dū erit h⁹ alme v̄gīs marie p̄seruatiōis
affirmatio. cū dr̄. ⁊ ego iā ꝯcepta erā. s.
sine pctō origīali. q̄d ꝓbem⁹ ml'tiplici
Prīo rōne dispēsatiōis (rōne. scz
Scdo rōne matris virginis.
Tercio rōne p̄mi hoīs.
Quarto rōne sue sublimatōis.
Quinto rōne sue p̄seruationis.
Sexto rōne filialis dilectionis.
Prīo nāqz ꝓbem⁹ ꝑpetuā v̄ginē ma/
riā fuisse ꝯceptā sine origīali pctō rōe
dispēsatōis. qr̄ p̄nceps statuēs legē au
toritate sua: eadē autoritate p̄t ip̄az le
gē reuocare. Itē p̄t eādē legē ad tp̄s su
spēdere. Itē p̄t eadē autoritate cū aliq̄
b⁹ dispēsare. vl' p̄t alicui p̄uilegiū dare
Oīa ista patēt ī legib⁹ diuisim vt insti.
⁊ autēti. ⁊ in alijs libris lega. ⁊ d h̄ etiā

sunt exēpla ī sacra scriptura. De p̄mo circūcisio fuit data a dño deo rege sū/mo sub anathemate. vt hr̄ Gen̄. xvij. Mascul⁹ cui⁹ p̄putij caro circūcisa n̄ fuerit delebit̄ aīa illa d̄ ppl'o suo. Sed hec lex ī nouo testam̄to total'r ē reuocata. iuxta illd̄ Gal'. vj. In xp̄o eī iesu neq̄ circūcisio aliq̄d valet neq̄ p̄putiuz. sz noua creat̄a. Et ibidē. v. ca. Dico vobis qm̄ si circūcidamī xp̄s vob̄ nihil p̄derit. De scd̄o scz d̄ dispēsatōe ad tp̄s hr̄ etiā de circūcisiōe. qz ad tp̄s fuit su/spēsa in deserto. p̄pt̄ laborez itinerꝫ Jo/sue. v. De tercio scz de dispēsatiōe legis hr̄ Exo. xj. Nā n̄ spoliare paupes īmo nec p̄xim quēq̄z fuit lex a deo data Leui. xix. Et tn̄ p̄ceptū fuit filijs isrl' spoliare egiptios Exo. xj. Et sic dn̄s legꝫ p̄t circa legē suā dispensare. Sic etiā fecit btē Marie eam p̄seruādo ab origīali pctō. Nā s̄m legē cōem d̄r Ro. iij. Oēs peccauerūt ⁊ egent gr̄a dei. Et Eph. ij. Eram⁹ nat̄a filij ire. Ps̄. Ecce in iniq̄tatib⁹ ꝯcept⁹ sū ⁊ ī pctis ꝯcepit me mr̄ mea. Hinc Prouer. xx. Quis pt dicere: mūdū ē cor meū. de q̄ lege de⁹ dispēsauit cū gl'iosa mr̄e sua. Dicit eī Scotus sup. iij. di. iij. q̄ de⁹ potuit ꝯseruare semē decisū ab ista morbida īfectiōe manēte suba ei⁹. sic ꝯseruauit tres pueros ī camīo ignis Dan̄. iij. Vel deus potuit illd̄ semē mūdasse. Scd̄o q̄ btā v̄go fuerit sine origīali ꝯcepta. p̄bemus rōne mr̄is v̄gīs. tātā em̄ hec virgo habitura erat dignitatē vt deū verū pareret ⁊ mr̄ dei diceret̄. p̄pt̄ quā dignitatē dz mūdissima esse. vn̄ Ans̄. de ꝯceptu v̄gīali. Decuit v̄ginē ea puritate nitere q̄ maior sub deo neq̄t ītelligi. Sz si n̄ fuisset p̄seruata tūc fuissz maior puritas angelica: q̄d ē ꝯ Aug. dicētē. Tāta ē puritas marie vt angelica dignitas n̄ audeat se ei cōpare. Tercio p̄bem⁹ idem rōne p̄mi homīs. Nā si hec v̄go p̄seruata nō fuisset tūc maior fuissz puritas p̄mor̄ parentū vicz Ade et Eue tp̄e īnocētie. qz fuer̄t ī originali iusticia. mō nō decuit mai⁹ p̄uilegiū adā ⁊ euā q̄z dei genitricē mariā.

Quarto q̄ ip̄a fuit p̄seruata a pctō origīali p̄bem⁹ rōne sue sublimatōis. Nā sic mr̄ veri d̄i erat sup oēs choros angelor̄ exaltāda: ita decuit vt angelicis p̄uilegijs esset honoranda. mō oēs angeli erāt in īnocētia creati sine originali pctō. Et nō est verisil'e q̄ aliq̄ creatura q̄ fuit in ira dei fieret oīb⁹ angel' p̄lata. Bern̄. Nequaq̄z sup oēs choros ascēdisset si eos ī puritate n̄ trāscēdissz

Quīto v̄gīs īmūitatez p̄bem⁹ rōne sue p̄seruatiōis. Nā sic dicit Aug. q̄ n̄ decuit vt corp⁹ marie fuisset īcineratū ⁊ corruptū. sz maior ē corruptio aīe q̄z corpis. g̃ xp̄s dn̄s multo min⁹ p̄misit q̄ aīa sue dilecte mr̄is subijceret̄ pctō origīali: q̄ n̄ p̄misit corrūpi corruptōe corpis. Sexto hoc idē p̄bem⁹ rōne filial' dilectiōis. qz nō est decēs aliquē filiū suā matrē odio hr̄e: cū sit p̄ceptū Exo. xx. Honora p̄rem tuū et matrez. Mō si fuissz ī pctō origīali ꝯcepta tūc ei⁹ fili⁹ ita ip̄az odio habuisset q̄ ꝯ eā ⁊ ipse sn̄iaz dānatōis tulisset: q̄d nō ē verisil'e. Id̄o sctā mr̄ eccl'ia p̄pt̄ p̄dicta ac innūera miracl'a suā īmaculatā cōceptionē attestātia silētiū īposuit sub pena excōicatōis late sn̄ie: a q̄ nō possint absolui nisi a romano pōtifice p̄terq̄z in mortꝫ articl'o oīb⁹ cuiuscūq̄z status grad⁹ ordīs ⁊ ꝯditōis fuerīt: ne d̄ cet'o ausu temerario p̄sumāt ī sermōib⁹ ad ppl'm seu al's quōlibet affirmare q̄ tenētes v̄ginē esse p̄seruatā a pctō origīali ī sua ꝯceptōe polluant̄ labe heres vl' mortal' pctī: vl' festū eiusdē ꝯceptōis celebrātes. nec tenere libros. vel legere aut hr̄e p̄ verꝫ h̄ ꝯtinentes. Sil'i q̄z pena etiā ligant̄ q̄ ausi fuerint asserere q̄

Sermo VIII

ꝯtrariã opinionẽ tenẽtes ĩcurrãt here/
sim vel mortale pctm̃. Hec habent̃ in
extrauagãti Sixti q̃rti q̃ incipit Gra/
ue nimis. Insup ip̃a sctã eccl'ia ꝯgtu/
lãs cũ suis filijs tãte matr̃ v̄gĩs puri
tati: d̄ ꝯceptiõe eiusdẽ festũ facit cũ lar
gitiõe idulgẽtiaꝝ q̃ in festo corpis xp̃i
sunt date illis q̃ int̃sunt diuĩs. g̃ cha/
rissimi ⁊ nos hodie tãt̃ donis ꝓuoca
ti: h̄ sctissimũ ꝯceptiõis festũ ob amo/
rẽ matris celebrem⁹ cũ gaudio exulta
tione ac gr̃aꝝactõe: rogãtes supplicit̃
vt ipsa ꝓ nobis ĩtercedat ad dñm no/
strũ iesũ xp̃m quẽ genuit gremioq; fo
uit q̃ est bñdictus in secula.

De sancto Thoma apl'o Ser. viij.

Quia vidisti

q me Thoma credidisti: bti
q̃ ñ vider̃t ⁊ crediderẽt Joh.
xx. ca. Hec v̄ba dixit ille ꝓ hoĩb⁹ cruci
fix⁹ ⁊ cũ cicatricib⁹ r̃surgẽs. ⁊ sic dũ ei⁹
lat⁹ ⁊ mã⁹ b. Tho. ꝑscrutãs suis mãi/
b⁹ tractaret: vidit ip̃z dñm iesũ tripl'r.

Primo visu corpis ip̃m intuẽdo.
Scdo visu cordis in ip̃m credẽdo.
Tercio visu opis ip̃m tãgendo.

Prĩo dixi q̄ btũs thomas vidit xp̃m
dñm visu corpis ip̃m intuẽdo. cuius
amorosa visio intãtũ attraxerat eũ vt
ad oĩa ꝓ ip̃o ꝑatũ dicebat se etiam ad
mortẽ Joh. xj. sic hortabat̃ cõdiscipu/
los. Eam⁹ inq̃t ⁊ nos moriamur cuz
eo. nõ dixit: fugiam⁹ cũ eo. qꝛ xp̃s mor
tẽ nõ fugit. nec dixit: expectem⁹ cũ eo. qꝛ
xp̃s mortẽ nõ expectauit. sed ait: eam⁹
cũ eo. qꝛ xp̃s spõte ad mortẽ ibat Esa.
liij. Oblat⁹ est qꝛ ipse voluit. Nec dixit
eat̃. sed: eam⁹. qꝛ voluit esse soci⁹ ĩ ad/
uersis: nõ tm̃ ĩ ꝓspis: sicut nũc multi
sunt tales. nec dixit: moriar añ illũ. qꝛ
h̄ nulli⁹ fuiss; vtilitat̃: cũ ianua celi ñ
ess; apta. nec dixit: moriamur p⁹ eũ. qꝛ
viuere p⁹ eũ ñ reputabat vitã s; mortẽ.
sed cũ eo. qꝛ btĩ mortui q̃ in dño mori
unt̃ Apoc. xiiij. Cõsidera o hõ cũ q̃nta
feruẽtia ĩtuebat̃ b. thomas xp̃m dñm
ꝓ q̃ etiã mortẽ ñ refutabat: et ĩtelliges
cũ q̃nta amaritudĩe ibat separat⁹ a xp̃o
tp̃e passiõis metu mort̃: vidẽs tantũ
dñm sic tractari: ꝑcuti: ligari: ꝑ terraz
volui. Scdo b. thomas vidit xp̃m
visu cordis ĩ ip̃m credẽdo Nã vidẽs il
lum solem iusticie xp̃m dñm acerba
passiõe obtenebrari dubitabat de eo
quẽ paulo añ viderat mortuos susci/
tare: secreta cordis reuelare: infirmos
curare ⁊c̃. Duos em̃ ocl'os aĩa hr̃e d̄r
siẽ ⁊ corp⁹. scz oculũ ĩtellect⁹. et oculuz
affect⁹. his ocul' respiciebat b. thomas
añ qñ voluit seq̃ xp̃m ĩt̃rogãdo Joh.
xiiij. di. Dñe nesci⁹ q̃ vadis ⁊ quõ pos/
sum⁹ viã scire. Cui dñs ait Ego sũ via
v̄itas ⁊ vita. Itẽ respiciebat retro duz
recordabat̃ d̄ xp̃i passiõe ⁊ vulneratõe
iõ dicebat. Nisi videro ĩ mãib⁹ ei⁹ fixu
rã clauoꝝ ⁊ mittã digitũ meũ in locũ
clauoꝝ nõ credã. Itẽ respiciebat sursũ
dñ ĩtelligebat ⁊ amabat xp̃i diuĩtatis
maiestatẽ ac dicebat. Dñs me⁹ ⁊ deus
me⁹. ideo d̄r abissus. qꝛ ꝓfũde ĩtellexit
xp̃i diuĩtatẽ. Itez respiciebat subt⁹ q̃a
t̃rena ĩtelligebat vilia ⁊ paꝝ duratu/
ra. Tercio b. thomas vidit xp̃m vi
su opis ip̃m tãgẽdo. nã de xp̃i vera re/
surrectõe ꝑ visũ ⁊ tactũ fuit expt⁹: in q̃
ope fidẽ nr̃am firmiter roborauit. vñ
Greg. ĩ ome. Egit nãq; miro mõ sup/
na clemẽtia vt discipul⁹ dubitãs dũ ĩ
mgr̃o suo vulnera palparet carnis: in
nob̄ sanaret vulnera ĩfidelitat̃. pl⁹ em̃
thome infidelitas ad fidẽ q̃z fides di/
scipl'oꝝ ꝓfuit. hec ille. Sed q̃d est h̄ q̄
palpauit ⁊ credidit. nã fides ẽ d̄ nõ vi/
sis. s; certe alid̄ vidit ⁊ alid̄ credidit. qꝛ
corp⁹ vidit ⁊ diuĩtatẽ credidit di. Dñs
me⁹ ⁊ de⁹ me⁹. Cui dñs. Quia vidisti
me thoma cre. ⁊c̃. In q̃b⁹ q̃dẽ v̄bis t̃a

ad honorē b. thome apl'i īsinuant'. scz
Prīo visiōis nobilitas. ibi. qz vi. me
Scdo assensiōis digtas. ibi. credi.
Tercio ꝯfessiōis vtilitas. ibi. Bea/
ti qui nō viderunt ꝛc.

Prīo inquā īsinuat' visiōis nobili/
tas: cū dr. qz vidisti me. Mag̃ ꝓfecto
nobilitas ē videre regē gl'ie ī hūana ef
figie quē ml'ti reges ꝛ ꝓphe videre desi
derauerūt ꝛ ñ viderūt Lu. x. Uñ inter
oēs sensus visū mag̃ diligi⁹. Cui⁹ ſm
ph̄m li. d sensu ꝛ sensa. assignat' rō. q̄a
visus ml'tas rer̄ drñtias nob demō/
strat. Nā cū angel⁹ thobiā stercore hy/
rūdinū excecatū salutaret dixit. Gau/
diū tibi sit sp. rñdit thobias. q̄le gau/
diū est mihi cū ī tenebris sedeo ꝛ lumē
celi ñ video Thob. v. Ex trib⁹ siq̄dem
claret corpal' visus nobilitas. simil'r ꝛ
Prīo ex natute opatiōe (spūalis.
Secūdo ex iacture ꝯsideratione.
Tercio ex dolenti amissione.

Prīo etem̄ nobilitas visus ostēdit' ex
nature opatiōe q̄ tot opimēta sibi po/
suit. Dicunt em̄ ph̄i ꝙ nat'a v̄tutē visi
uā opuit septē tunic⁹: q̄r̄ alt'a deficien
te necesse est vim visibilē ꝑdere. Itē de/
us fecit naturā ocl'i maxīe necessariaz
et maxīe passibilē ab extrīseco tāgente.
vñ naturale est hoī vt q̄dlibet mēbruz
q̄d pōt añ oculos ponat ꝓ defensione
Itē natura collocauit ocl'os in sūmo
capit⁹ nostri. Ex his opib⁹ nat'e cōclu/
dit' ꝙ visus ē valde nobil'. Sic spūal'
visus circūtegit' septē donis spūsscti q̄
custodiūt ītellectū ꝛ affectū: q̄r̄ si vnū
defuerit ocul⁹ ꝑibit. ꝛ h̄ ē figuratū Ju
dicū. xvj. dū dalida abrasit. vij. crines
sāsonis. ꝛ fec̄ eruere ocl'os ei⁹. i. carnis
amor aufert dona spūsscti ab aīa ꝛ in
sup excecat. Scdo ocul⁹ ē maxīe passi
bil' qz ad tactū vni⁹ festuce ledit'. sic spi
ritual' ocul⁹ Mat. v. Qui viderit mu
lierez ad ꝯcupiscēdū eā iā mechat⁹ ē in
corde. Tercio ꝓ defensiōe ocl'i alia mē
bra ꝑicl'o exponunt'. sic ꝓ defēsiōe visi/
onis aīe oīa tpalia ꝛ visibilia ꝯtēnēda
sunt. Uñ Bern̄. dic̄. Aīa nr̄a cuncta q̄
videt trist⁹ ꝯsiderat dū ñ videt ī eis quē
amat. Quarto ocul⁹ ē ī alto posit⁹. s. ī
capite vt caput nostr̄ xp̄m ītueamur
sp. sic ī supiori pte aīe ē q̄ddā nat'ale lu
mē q̄ videt aliq̄d eligēdū vl' cauēdum.
iuxta illd̄ ps̄. Quis ostēdit nob bona.
Rñdet. Signatum est sup nos lumē
vul. t. d. Et tale lumē vocat' synderes.
q̄ ſm magnū Albtū ē vis aīe motiua
q̄ sp nata est figi ī supioribꝫ: nat'al'r sti
mulās ad bonū ꝛ abhorrescēs malū.
hec eī aīe vis etiā ī dānat⁹ ñ morie'. iux
ta illd̄ Esa. lxvj. Uermis eor̄ ñ morie'
nisi q̄ztū ad displicētiā mali ꝛ īstinctū
boni Et nulla pēa īfernal' ē maior ista
dū amaricat ꝑturbat ꝛ rodit dicēs O
q̄ztū bonū amisisti. o q̄ztū malū īcurri
sti. o q̄z modica d̄lectatōe h̄ d̄meruisti.
Nā q̄ntūcūqz sanos q̄s hēat ocl'os tñ
est ñ vidēs ꝑ se nisi ī lumīe. vt dr. ij. de
aīa. Nihil videt' nisi ī lumīe. Sic q̄ztū
cūqz sit sapiēs nat'ali scīa sine lūine gr̄e
diuīe nō p̄t viaz salut⁹ īuenire. nec ex h̄
hō pōt se excusare. qz lumē gr̄e ad oēs
diffusū ē sic̄ lumē sol' q̄ ocl'os mēt⁹ vult
apire. Scdo visiōis nobilitas ostēdit'
ex iacture ꝯsideratōe. nā īcaut⁹ aspect⁹
dissipat bōa aīe ꝛ inimicū ad aīaz ītro
mittit. vñ Aug. Impudic⁹ ocl's īpudi
ci cordis ē nūci⁹: reuelādo cordis secre
ta tā d̄mōib⁹ q̄z hoīb⁹. O de⁹ me⁹ q̄t ex
aspectu ꝑierūt. o q̄t mala ex aspcū pul
lulauer̄t. Uñ supbia ī ornamēt⁹. nō ne
ex visu. qz si ñ eēt q̄ videret ñ se hō orna
ret. vñ ira vñ luxuria ꝛc. q̄z ml'ta dāna
īfert īcaut⁹ visus. sz ēꝯrio ml'ta bōa vi
sus honeste direct⁹. qz ꝑ hunc de⁹ q̄dā
mō ꝯgscit'. Ro. j. Inuisibilia d̄i ꝑ ea q̄
fcā ꝛc. Bti igit' mdo corde qm̄ ipi deū
videbūt. Tercio nobilitas visionis

oñdit ex dolorosa amissione qꝛ visus amittit cũ maxĩo dolore. vñ saluator introgãs cecũ dixit. q̃d vis vt faciã tibi q̃ ait: dñe vt videã Lu. xviij. Ubi sciendũ ꝙ q̃dã spũalẽ oculũ sic̃ corpalẽ hñt

Prĩo penit⁹ excecatũ. Scdo q̃dam obnubilatũ. Tercio q̃dã straboicum Quarto q̃dã sãguie ĩfectũ. Dixi p̃mo ꝙ q̃dã hñt oculũ corpis pẽit⁹ excecatũ sic̃ mẽt⁹. Ubi etiã sciẽdũ ẽ ꝙ pctõres ſm Tho. j. scde. q. lxxix. ar. iij. tria excecant Prĩo de⁹. scdo diabol⁹. tercio pctm̃. Prĩo de⁹ excecat reꝓbatos ñ q̃dẽ cl'pã ĩmittẽdo sz ñ dãdo gr̃az q̃ ẽ lumẽ spũale sbtrahẽdo ĩfusã ꝛ ꝑmitte ruere ĩ culpã qꝛ sine gr̃a null⁹ ꝑt se tueri a culpa. vñ Esa. vj. ait ĩ ꝑsona dñi. Exceca corppl'i h⁹ ꝛ aures ei⁹ aggua vt corde ñ ĩtelligãt nec ꝯuertent ꝛ sanẽ eũ Nã ꝑuari aliquẽ diuĩa gr̃a ex duob⁹ ꝯtigit. tũ qꝛ ipe ñ vult recipe. tũ qꝛ de⁹ sibi ñ ĩfũdit. hoꝝ ãt ordo tal'ẽ vt scdm. s. nolle ĩfũdere gr̃az ñ sit nisi ex suppositõe primi. i. nolle recipe oblatã gr̃az. cũ eĩ de⁹ nil vl't nisi bonũ ñ vult istũ carere gr̃a nisi ſm ꝙ bonũ ẽ. sz ꝙ iste careat gr̃a ñ ẽ bonũ simpl'r. iõ h̃ absolute ꝯsideratũ ñ ẽ volitũ a dõ. ẽ tñ bonũ carere gr̃a si eã hr̃e ñ vl't vl' se ñ ꝑpat ad hñdã. q̃a h̃ iustũ ẽ ꝛ h̃ mõ a dõ volitũ est. O de⁹ pie o deus iuste o xp̃e bẽigne. ecce mĩaz tuã effudisti sup totã t̃rã: ꝛ mĩa tua ipsa plẽa ẽ. solẽqz gr̃e oriri fac⁹ sup bonos ꝛ malos ꝛ ecce nolũt recipe: sz ꝯtẽnũt ꝑciosũ ꝛ diuinũ. thesauꝝ ꝓpt modicam mdi ꝛ carnis dlectatiõez. redẽisti nãqz eos. ĩstituisti eccl'ie sacr̃a. inspirãs ĩsup eis bonũ: retrahis a malo. q̃d vltra debuisti facere ꝛc̃. Scdo excecat diabol⁹ ĩqztũ ĩduc̃ ad cl'pã. ij. Coꝝ. iiij. De⁹ h⁹ secl'i. i. diabol⁹ excecat mẽtes ĩfideliuz. Tercõ excecat pctm̃ spẽal'r ꝑ tria vicia Prĩo ꝑ maliciã. Sap̃. ij. malicia exce. eos. Scdo ꝑ supbiã. p̃s. Supcecidit ignis. s. supbie ꝛ ñ vi. solẽ. Tercio per ig̃rãtiã. p̃s. Nescier̃t neqz ĩtel. ꝛc̃. Intm̃ eĩ excecat hoĩez ig̃rãtia vt ñ possit eũ cognoscere q̃ creauit redemit ac ml'tipl'r ditauit nec gr̃as ei agit. hij sil'es st̃ ceconato q̃ ñ ꝯgscebat illũinatorez suũ añ illũinatiõez Jo. ix. licet ei loq̃ret̃. Loq̃t̃ certe nob illũinator nr̃ di. Utinã sapẽt et ĩtelligerẽt ac nouissima ꝓuiderẽt. sz ñ ꝯgsci⁹ sic̃ corpal' ocul⁹ alia a se videt ꝛ iudicat ꝛ se nõ videt. O aĩe excecate si viderẽ⁹ q̃d fuim⁹ q̃d sum⁹ q̃d eri⁹: ꝓfecto ꝑ hũilitatẽ visũ recipem⁹. Hic ꝯ cecos clamat Esa. lvj. di. Oẽs bestie agri vẽite ad d̃uorãdũ. seq̃t̃. specl'atores tui ceci oẽs: nescier̃t vniuersi. Scdo q̃dã oculũ mẽt⁹ hñt obnubilatũ q̃ ñ vidẽt id ẽ ñ ꝑcipiũt nisi grossa pctã mortl'ia sic̃ iuramtũ ñ põderãt nisi sit solẽnizatũ. ꝛ tñ q̃cũqz false sciẽt̃ iurat ꝑ deũ etiã ĩ ioco: nõ excusat̃ a mortl'i ſm tho. ij. ij q. xcviij. Tercio q̃dã hñt oculũ mẽt⁹ straboicũ q̃ obliq̃ respiciũt q̃ ĩtẽdũt. tales sũt ypocrite ĩ q̃ꝝ ꝑsõa dic̃ Ber̃. Finxi esse q̃d ñ erã: dixi me velle q̃d nolebã alid ĩ corde volebã ꝛ alid me velle dicebã. ꝛ ita sub ouĩa pelle vulpĩaz ꝯsciaz abscõdebã. Uulpina plãe ꝯscia ẽ tepida ꝯuersatio: aĩal' cogitatio: ficta ꝯfessio: rara ꝯpũctio: atz breuis obedĩa sine d̃uotõe. orõ sine ĩtẽtõe. lectio sine edificatõe. ſmo sine circũspectõe. Qr̃to q̃dã hñt ocl'm mẽt⁹ sãguie ĩfectũ q̃ etiã sibõa faciũt ꝯscia coꝝ ñ q̃etat̃. nã ꝯfitẽt̃ pctã: dolẽt d̃ cõmissis ꝛ satisfaciũt. nec tñ ꝯtẽtat̃ ipoꝝ ꝯscia: cogitãtes ꝙ nũqz pñt satisfacere d̃ pctis q̃si de⁹ pl⁹ req̃reret q̃z hõ ꝑt. vl' q̃si de⁹ eẽt crudel' ꝙ nollet remittere. Sz tl'es attẽdãt Aug. q̃d dic̃. Nec crimĩs q̃ntitas nec tꝑm diuturnitas: nec vite enormitas: nec hore extrẽitas excludit a venia si mutet̃ volũtas. ꝛ Ber̃. Excedit pietas iesu oĩm criminũ q̃ztitatẽ ꝛ nũerositatẽ. Quidã hñtes malas cogitatões ĩ corde d̃ dõ vel btã v̄gĩe ꝯ ipsoꝝ volũtatẽ: ꝛ putãt

se a deo derelictos Sz certe tales cogi
tatões hr̃e ē ma[illegible]a fiducia et̃ne salut̃.
qr tales cogitatões ñ hñt fures: adul/
teri: ebriosi. sed bone vite: q̃bꝫ valēt ad
salutē qr hūiliant̃. vñ Gre. Cogitatio
q̃cūqz īmūda mētē nō polluit si ad eā
ꝯsensus ani nō īflectit̃. Sicqz patz vi/
siōis nobilitas. iō d̃r. Quia vidisti ꝛc̃.
Scd̃m q̃d īsinuat̃ in p̃missis ꝟbis ē
assensiōis dignitas. qd̃ notat̃ ibi. ꝛ cre
didisti. Nā btūs thomas tact̃ vulne/
ribꝫ manuū ꝛ later̃ statiz credidit. iō
dixit. Dñs me⁹ ꝛ de⁹ meus. Debem⁹ et
nos assentire et credere articul' fidei. qr
est fūdamētū nr̃e salut̃. qr sine fide im
possibile est placere deo. Heb. xj. Arti/
culi em̄ fidei ꝑm apl'oꝝ nūeꝝ sūt. xij. sz
ꝑm distinctionē sūt. xiiij. Quilibet xp̄i/
an⁹ tenet̃ credere trinitatē p̄sonaruz et
vnitatē diuīe essentie simpl'r et nō curi
ose p̄scrutari. qr dicit Bern̄. Scruta/
ri hāc temeritas ē: credere pietas: nosse
vita et̃na. Nā. xij. apl'i ꝯgregati ī p̄mo
ꝯcilio vt patz Act̃. xv. ediderūt simbolū
q̃libet vnā p̄ticulā. q̃d q̃dē simbolū q̃/
libet tenet̃ credere. ꝛ si ī vno articl'o du
bitaret ꝛ ñ crederet dānaret̃. Mar. vl.
Qui nō crediderit ꝯdēnabit̃. Primū
igit̃ articulū p̄nceps apl'oꝝ Petr⁹ po
suit dicēs. Credo ī deū p̄rez oīpotētem
creatorē celi ꝛ t̃re. et ꝑm Aug. creatorez
oīm visibiliū ꝛ īuisibiliū. ꝛ h̄ ꝯ Mani
cheū q̃ ait. q̃ visibilia sūt creata a dia/
bolo: īuisibilia ꝟo a deo: q̃ heresis odi
bil' est deo hoībꝫ ꝛ creaturis oībꝫ. Deo
qr tal' heres dominiū ei⁹ diminuit dū
creationē visibiliū dñio ei⁹ subtrahit.
Hoībꝫ. qr ꝯtūeliā eis facit: cū ex p̄te q̃
visibiles sunt diabolo eos attribuit.
īmo tal' heres dehonestat oēs creat̃as
visibiles dū eas a diabolo ait creatas
Et sic firmiter credam⁹ q̃ nō est aliq̃s
ꝟmicul⁹ q̃n sit a d̃o creat⁹. Ex isto igit̃
articulo fidei homo ad tria dirigitur.

Primo ad gr̃aꝝactiones.
Scd̃o ad bñ vtenduz creaturis.
Tercio ad cogtōez hūane dignitat̃
Prīo igit̃ īducimur ad gr̃aꝝactiōes.
Exq̃ ei de⁹ ē creator oīm certū ē q̃ q̃cq̃d
hēm⁹ totū a d̃o hēm⁹. j. Cho. iiij. Quid
hēs q̃d ñ accepisti. sz exq̃ oīa a deo ha/
bem⁹ merito ei reg̃tiari tenemur. Ps̃.
Quid retribuā dño p oībꝫ q̃ retribuit
mihi. Chryſ. Libalissim⁹ ē de⁹: q̃nta ti
bi largit⁹ ē ad sustētatōez: q̃nta ad eru
ditōez: q̃nta etiā ad d̃lectatōz. ꝛ hec oīa
g̃t̃ dedit. Scd̃o īducimur ad bñ vtē
dū creatur̃. sz pl'es st̃ q̃ ñ reg̃tiant̃ deo
d̃ creat̃is suis. īmo ml'ti abutūt̃ eis. de
q̃bꝫ Aug. d̃ ci. d̃i. Quiqz bñficia d̃i ñ vi
det cec⁹ ē. nec laudat ing̃t⁹ ē. q̃sq̃s ī lau
dādo reluctat̃ insan⁹ est. Tercio īdu
cimur ex illo articl'o fidei ad ꝯgnitiōez
hūane dignitat̃. qr de⁹ creaturas fecit
ꝓpter hoīez ꝛ subiecit eas homī. Gen̄. j
Dñami piscibꝫ mar̃. ps̃. Oīa sub. ꝛc̃.
Debet igit̃ hō obediēdo reg̃tiari deo et
ꝑuire p his ꝛ cauere a pctis vilibꝫ tātā
dignitatē. Scd̃m articulū posuit io
hānes euāge. dicēs. Et ī iesū xp̄m filiū
ei⁹ vnicū dñm nr̃m. Credere em̄ debē⁹
q̃ iesus ē vnigēit⁹ dei fili⁹. ꝛ q̃ fuit cuz
p̄re et̃nal'r. Joh. iiij. Ego et p̄r vnū su/
m⁹. s. ꝑm dei formā. sz maior me ē ꝑm
serui formā. s. hūanitat̃. Sequit̃. ꝛ ī ie
sū xp̄m dñm nr̃m. libēter ei d̃bem⁹ ꝑui
re tali dño q̃ ē nobil' Lu. j. Fili⁹ altissi/
mi. qr ē māsuet⁹ tāq̃z agn⁹ Joh. j. Ecce
agn⁹ dei. quia fort̃ ad ꝓtegendū. Ps̃.
Dñs ꝓtector vite mee a q̃ trepidabo.
Quia ip̄e creauit ꝛ r̃demit. Apl's. Em
pti enī est̃ p̄cio mag̃. qr ꝑm Augu. ipse
erit finis desideriorꝝ nr̃oꝝ. sine fine ait
videbit̃. sine fastidio amabit̃. sine fati/
gatōe laudabit̃. Jdē. qd̃ de⁹ p̄pauit di
ligētibꝫ se fide ñ capit̃. spe nō attingit̃.
charitate ñ app̄hēdit̃. desideria ꝛ vota
trāsgredit̃. acq̃ri pōt. estimari nō pōt.

Tertiū articulū posuit Jacobꝰ maior frater iohis. s. Qui ꝯceptꝰ est de spiritusctō natꝰ ex maria ꝟgīe. Credere eñ debemꝰ nō tm̄ ꝙ iesus sit filiꝰ dei sed etiā ꝙ sit incarnatꝰ de virgīe. Esa. vij. Ecce virgo ꝯcipiet ⁊ pariet filium Itē credere debemꝰ ꝙ solū ꝑsona filij assumpsit hūanitatez: nō ꝑsona patrꝫ vel spūssctī. licet filij īcarnatio sit a tota trinitate. Exēplū ponit Augꝰ. de cithara lira ⁊ manu tangēte. ⁊ tm̄ solū lira facit sonū. Quartū articulū posuit andreas dicēs. Passus sub pontio pilato crucifixꝰ mortuꝰ ⁊ sepultus Ubi sciēdū ꝙ sicut credere debemus filij incarnationē ita etiā eiꝰ passionez qꝛ ſm Greg. nihil nob nasci ꝓfuit nisi redimi ꝓfuissz. Uñ hic q̄rēda sunt pie aliq̄. Prīo q̄s patiat̄. Rñdet̄ dei filiꝰ sūme bonꝰ. Scd̄o q̄ ⁊ q̄lia patiat̄. Respondet̄. in rebꝫ exterioribꝫ spoliatōez. qꝛ in cruce nudus pepēdit nec haustū aq̄ habuit. In corpe amarissimā afflictionē. qꝛ a plāta pedis vsqz ad ꝟticez nō fuit in eo sanitas. In aīa magnaz tristiciā. Tercio a q̄bꝫ patit̄. Rñdet̄ a iudeis q̄bꝫ mlta bona fecerat. a gētilibus vilissimis. Quarto q̄re patitur. Rñdet̄ ꝙ ꝓpt̄ nr̄a pctā ⁊ salutē nostrā Esa. liij. Ipse aūt vulneratꝰ est ꝓpt̄ iniq̄tates nr̄as. Quīto q̄d coegit eū pati. Rñdet̄. maria charitas quā habuit ad nos. Apoc. j. Dilexit nos et lauit nos a pctis nr̄is ī sanguīe suo. Seq̄t̄. Passus sub pōtio pilato. Pōtiꝰ ē nomē appellatiuū. sed pilatꝰ nomē ꝓprium. Tūc eñ passus est sub vno pilato. nūc autē patit̄ q̄tidie ī suis mēbris a mlt̄. Math. xxv. Qđ vni ex mīmis meis fecistis mihi fecist̄. Et ideo si iniuriā paterꝫ a iudice iniq̄ noli remurmurare. sed memento dñm iniuriose passū sub iniq̄ iudice. Itē si seruus es ⁊ habes crudelē dñm ille ē tuꝰ pilatꝰ. Si mulier es ⁊ habes ꝑuersuz viꝝ ille est tuꝰ pilatꝰ ⁊c. ⁊ debes esse patiens qꝛ btūs erꝫ. Mat. v. Btī eritꝫ cū male dixerint vob hoīes ⁊ ꝑsecuti vos fuerint ⁊ dixerint oē malū aduersuz vos mētiētes ꝓpter me. gaudete ⁊ exultate qm̄ merces vr̄a copiosa ē ī cel̄. Quintū articulū posuit philippꝰ dicēs. Descēdit ad inferna. Credere debemꝰ ꝙ corpe xp̄i remanēte in cruce aīa eiꝰ descēdit ad limbū patꝝ q̄ est ꝑs īferni. ⁊ eos inde eduxit. Ubi est sciēdū ꝙ īfernus habet q̄tuor ꝑtes. Inferior ꝑs est locꝰ dānatorū vbi etn̄ ignis cruciat eos. ⁊ inde neminē eduxit. Uñ Gre. xj. li. moral̄. Nequaq̄z vltra ꝑcētꝫ misericordia liberat q̄s semel ī locꝫ penalibꝫ iusticia iudicātꝫ dānat. Scd̄s locꝰ est limbꝫ puerorꝝ. ⁊ nec īde eduxit aliquē qꝛ ad hūc locū xp̄s nō descēdit. Tercius est locꝰ purgatorij. ⁊ īde ſm Tho. nō eduxit nisi eos q̄ ꝯpleta satisfactōe fuerāt liberādi. Quartus est sup̄mꝰ. i. limbꝫ patꝝ. ⁊ inde oēs eduxit. Ideo đr Osee. xiij. O mors ero mors tua morsus tuꝰ ero inferne. qꝛ q̄si momordit infernū dum ꝑtē euacuauit. Sextū articulū posuit Thomas dicēs. Tercia die resurrexit a mortuis. q̄ certificatus fuit de resurrectiōe visu et tactu Noluit eñ christus ante terciā diē resurgere vt veritas mortꝫ eius ꝓbaret̄.

Septimū articulū posuit btūs bartholomeꝰ dicēs. Ascēdit ad celos sedet ad dexterā dei patrꝫ oīpotētꝫ. Debemꝰ eñ credere ꝙ cū oībꝫ sctis p̄ribꝫ ascendit in die ascēsiōis. p̄s. Ascēdēs ī altuz captiuā duxit captiuitatē. Octauuz articuluz posuit Matheꝰ dicēs. Indꝰ vēturꝰ est iudicare viuos ⁊ mortuos. Debemꝰ igit̄ firmit̄ credere ꝙ de oībꝫ opibꝫ iudicabimur etiā de ꝟbis ociosis. īmo etiā đ malis cogitatōibꝫ. Uñ Eccī. xij. Cuncta q̄ fiēt adducet deus

ad iudiciū. Et apl'us. Oēs inq̄t stabi/
mus añ tribunal xp̄i vt recipiat vnus
q̄sq; qd̄ gessit in corpe. Nonū articu/
lū posuit btūs Jacob; apl's mīor di/
cens. Credo in spūmsctm̄. Credere nā
q; debemus q̄ spūssctūs ꝓcedit a pr̄e
z filio. z q̄ est vna ꝑsona ī trinitate. Et
est sensus. credo in spūmsctm̄. i. credo
q̄ sit spūssctūs z amādo ī eū eo. Deci
mū articulū posuit Symō dicēs. san
ctā eccl'iaz catholicā. i. credo ī spm̄san/
ctū z sctām eccl'iaz sctificantē. Et scien
dū q̄ eccl'ia est ꝯgregatio fideliū. z q̄li
bet in gr̄a existēs est mēbrū eccl'ie. z ca/
put ecclesie est xp̄s. Ephe. v. Uir est ca/
put mulier; sicut xp̄s est caput eccl'ie.
Hec aūt eccl'ia habet tres ꝑtes. Una
est ī hoc mdo ī timore. Scda est ī pur
gatorio in expectatōe. Tercia ī celo in
secura dei visiōe. Et istas tres ꝑtes re/
p̄sentat eccl'ia in missa corp⁹ xp̄i diui/
dēs ī tres ꝑtes. Undecimū articulū
posuit Thade⁹ frat' symōis dicēs. san
ctoꝝ cōionē remissiōez pctōꝝ. i. credo
q̄ oīm bonoꝝ scz orōnū missarū ele/
mosynaꝝ ꝑegriatiōuz q̄ fiūt ab hoīb;
in gr̄a existētib; ꝑticeps ero. Ps̄. Par
ticeps ego sū oīm timētiū te. Itē q̄ oī/
um pctōꝝ ē remissio ī eccl'ia z nō al's.
O de⁹ me⁹ q̄ntū bonū est esse xp̄ianuz
q̄ ab exordio mūdi nullū pr̄ nr̄ dictū
est: nulla elemosyna data ē de q̄b; xp̄i
ano bono ꝑs nō sit zc̄. q̄cūq; ī h̄ dubi/
taret vt pctā sibi nō remitterent dāna
retur. Duodecimū articulū posuit
Mathias dicēs. carnis resurrectiōez
z vitā et̄nā. Credere dēm⁹ q̄ oēs hoīes
resurgēt in iudicio. z boni ibūt in vitā
et̄nā. mali v̄o ī ignē et̄nū. Uñ Joh. v.
Ueniet hora in q̄ oēs q̄ ī monumētis
sunt audiēt vocē filij dei z q̄ audierint
viuēt. Et sic patz assensiōis btī thome
dignitas. Tertio ī p̄missis v̄bis in
sinuat' b. thome ꝯfessiōis vtilitas. ibi.
Btī q̄ nō vider̄t et credider̄t. Quō aūt
ꝯfessus fuerit xp̄m dñm patz ī legēda

De eodem Sermo. ix.

Icit thome

d infer digitū tuuz huc et vide
man⁹ meas. affer manū tuā
z mitte ī lat⁹ meū z noli esse īcredulus
Joh. xx. Hec sunt v̄ba dulcissimi iesu
ad sctm̄ thomā apl'm: q̄ dū resurrexit
a mortuis z suū sacratissimū corpus
apl'is palpādū p̄buerat z cū eis come
derat ad ꝓbandū suā verā resurrectio
nē. q̄ viso discipuli crediderūt z gauisi
sunt. sed thomas nō erat tūc cū eis iō
dixerūt ei discipl'i. Uidim⁹ dñm. Ipse
v̄o ait. Nisi videro in manib; ei⁹ fixu/
rā clauoꝝ z mittā manuz meā in lat⁹
ei⁹ nō credā. Mltū p̄sumebat q̄ redē
ptoris etiā v̄bis nollet credere nisi tā/
geret. Uñ nō dēm⁹ p̄sumere ī q̄nq;. scz

Primo in fortitudine nostra.
Secundo in societate bona
Tercio in loci eminentia
Quarto in multa scientia.
Quinto in nostra feruentia.

Primo nō debem⁹ p̄sumere ī nr̄a for
titudine. qz dr̄. j. Reg. ij. Nō in fortitu
dine sua roborabit' vir. Natura enim
diuitat' est p̄sūptuosos hūiliare. iux/
ta illd̄ Judith. vj. Presumētes de se z
de sua v̄tute hūilias. Null⁹ igit' debet
de se p̄sumere sz poti⁹ timere. ad Gal'.
vj. Si q̄s existīat se aliq̄d esse cū nihil
sit ipe se seducit. Scdo nō debemus
p̄sumere ī societate bona. qz iudas fu
it vn⁹ de duodecim. z tñ d̄ eo dixit xp̄s
Joh. vj. Nonne duodecim elegi z vn⁹
vestꝝ diabolus est. Simil'r thomas
erat de. xij. vn⁹ q̄ dubitauit de xp̄o. Et
Nicolaus fuit vnus de septē diaconi
bus z prim⁹ in heresim cecidit z dixit
simplicē fornicationē nō esse peccatuz
Tercio non debem⁹ p̄sumere in lo

tieminētia. qꝛ lucifer in celo peccauit. Adā in terrestri ꝑadiso. ⁊ Thomas in scola saluatoꝛ. Ideo scribit̄ di. xl. Nō loca aut ordines creatori nostro nos ꝓrios faciunt. sed nos aut merita bona ꝯiūgunt: aut mala disiūgūt. Cui⁹ rationē dat Chryſ. qꝛ loc⁹ nō sctīficat hoīez sed hō locū. Quarto nō debem⁹ p̄sumere ī mlta scīa. Nā Salomō sapientissim⁹ peccauit ⁊ ſm opinionē Nico. de lyra dānat⁹ est. Rō est. qꝛ dꝛ. j Coꝝ. viij. Scīa inflat: charitas edificat. Seru⁹ em̄ sciens voluntatē dñi ⁊ nō faciēs vapulabit mltis plag. Lu. xij. eo q̄ dꝛ Jaco. iiij. Bonū sciēti et nō facienti pctm̄ est illi. Sed ⁊ Thomas sūmi mgr̄i discipul⁹ ꝑmissus ē errare de articul' fidei. s. de xp̄i resurrectione.

Quinto nō debem⁹ p̄sumere in nr̄a feruentia. dicit em̄ Bern̄. ad eugeniuz papā. Noli nimis credere affectui tuo nihil bonū fixū q̄d nō negligētia et tēpus abolescat. Sic fuit Thomas p̄ius ita feruid⁹ q̄ dixit Joh. xj. Eam⁹ ⁊ moriamur cū eo. Et petr⁹ feruida voluntate dicebat xp̄o Math. xxvj. Parat⁹ sum tecū mori ⁊ in carcerem ire. ⁊ postea illo sero dñm negauit. Ideo dicit Greg. xxix. mora. Sepe quē tētatio ñ superauit securitas strauit. bonuz em̄ est sperare de infinita dei miscdia. sed nō est bonū p̄sumere ⁊c. Sic btūs thomas faciebat q̄ alijs non credebat sed sensui suo. ideo dicit ei xp̄s. Infer digitū tuū ⁊c. In q̄bꝫ q̄dē ꝟbis btūs apl's thomas a tribꝫ special'r cōmendat̄. scz

Primo a sui noīs interp̄tatiōe. ibi. dicit thome.

Secundo a sui sensus exploratiōe ibi. infer digitū ⁊c.

Tercio a sui intellectus assensione ibi. et noli esse incredulus ⁊c.

Prīo dixi q̄ btūs thomas ꝯmēdatur ex p̄missis themat' ꝟbis a sui nominis interp̄tatōe: cū dꝛ. dic̄ saluator thome. Magna ꝓfecto gl'ia est q̄ ille creator oīm ac redēptor hoīm ī gl'ioso corpe resurgēs thomā ꝓp̄o noīe vocauit di. Infer ⁊c. Uñ h̄ nomē thomas q̄druplicē habet interp̄tationē. scz

Prīo thomas interp̄tat̄ geminus.
Scdo dꝛ thomas grece thomos.
Tertio interp̄tat̄ thomas abissus
Quarto interp̄tat̄ thomas dubi⁹.

Prīo nāqꝫ h̄ nomē thomas īterp̄tat̄ gemin⁹. qꝛ gemīo sensu. s. visu ⁊ tactu expiri voluit xp̄i verā r̄surrectōez cū dixit. Nisi videro ī manibꝫ ei⁹ fixu. cla. et mit. digi. meū in lo. clauorū nō credā. Spūal'r īcredul⁹ dꝛ vt thomas q̄ geminā ꝯsolatiōez ī h̄ mdo vult ꝑcipe. s. corpalē ⁊ spūalē. qꝛ teste saluatore vtraqꝫ ꝑcipi nō p̄t. dixit em̄. Mūd⁹ gaudebit: vos āt ꝯtristabimī. vñ Bern̄. Impossibile ē aīaz repleri delicijs spūs et corpalibꝫ d̄lectatiōibꝫ. Idē. Delicata ē diuīa ꝯsolatio: nō dat̄ admittētibꝫ alienā. In cui⁹ figura māna nō dabat̄ filijs isrl' durāte farina egipti. sꝫ ea ꝯsūpta dabat̄. Per farinā egipti ītelligit̄ mūdial' ꝯsolatio q̄ nō stat cū māna. i. spūali ꝯsolatōe. Hic Ber̄. Erras si te spm̄ ꝟitat' suscipe putas et carnalibꝫ ꝯsolatiōibꝫ ñ ꝯdic'. O q̄ꝫ mlti laborāt ad h̄ vt ī spūalibꝫ ⁊ mūdialibꝫ d̄lectēt̄ sꝫ ꝓrsus neq̄unt. Scdo thomas grece dꝛ a thomos q̄d est diuisio latīe ad d̄sig̃ndū q̄ cui xp̄s māifestabit̄ ille dꝫ diuidi ⁊ separi a maloꝝ ꝯsortio. iuxta illd̄ Nūe. xvj. Recedite a tabnacul' ipioꝝ: nolite tāgere q̄ ad illos ꝑtinēt ne ī uoluamī pctis eorū. Hic Isid. ī sino. Meli⁹ est hr̄e maloꝝ odiū q̄ꝫ ꝯsortiū. tal' fuit Ps. q̄ dicebat. Odiui ecclesiaz malig̃ntiū et cū ipijs nō sedebo. Cui⁹ rōnez idē assig̃t dicēs. Cū scto sctūs er' ⁊ cū ꝑuerso ꝑuerter'. Sic igit̄ vitāda ē societas mala: ita diligenda societas

bona ꝓpter multiplicē vtilitatē. Prīa etenī vtilitas bone societatꝭ est accēsio charitatꝭ. Nā sicut carbo accēdit cum multꝭ ardētibꝫ adiungit: ita frigidi ex societate feruentiū calefiūt. De q̄ Eccs iiij. Unꝰ quō calefiet sed si fuerit duo fouebunt mutuo. Hoc est q̄d dr dist. xlj. Societas reqrit concordiā moꝝ. August. sup Exo. Qui bonis adheret exēplo opis accēdit in amore vtutis. Scda vtilitas bone societatꝭ est subleuatio cadētꝭ. qr dr Eccs. iiij. Si vnꝰ ceciderit alter ab altero fulciet. Ibidem Ue homī soli qm̄ si ceciderit nō habet subleuātē se. qr q̄ habitat inter bonos nō solū exemplo sed ⁊ vbis corripit d malicia. Un̄ Bern̄. ad Sophiā vgi/nē. Malū qd nemo videt nemo arguit. ⁊ vbi nō timet rep̄hēsor citius acce/dit tentator. Tercia vtilitas bone so/cietatis est xp̄i p̄sentia q̄ dixit Math. xviij. Ubi duo vel tres in noīe meo cō gregati fuerint in medio coꝝ sum. Et sic xp̄s venit in mediū bonoꝝ discipuloꝝ. sed Thomas nō erat cū eis. ergo xp̄i p̄sentiā nō vidit ⁊ p totā octauā vera fide caruit. Quarta vtilitas bone societatꝭ est orōis exauditio. Dixit eniz ip̄a vitas Math. xviij. Si duo ex vobis ꝯsenserint de q̄cūq; re petierint fiet eis a patre meo. q̄nto magꝭ vbi fuerit magna multitudo. Nā rex citiꝰ exaudit totū regnū q̄z vnā p̄sonā. Ideo etiā sctūs paulus mltoꝝ orationē affectabat cū petebat sic Ro. xv. Adiuuetꝭ me orōnibꝫ vestrꝭ. Und cū abraā rogaret angelū ne subuerteret sodomā Gen̄. xviij. angelus dixit ei. Si inuenero in sodomitꝭ q̄nq̄ginta iustos sodomā n̄ subuertā. etiā si decē iustos inueniā nō subuertā. Ecce q̄nta est vtilitas bone societatꝭ. Oībꝫ igit ꝯsulēdū est sicut angelus ꝯsuluit Loth. Gen̄. xviij. Surge ne p̄eas in scelere ciuitatꝭ huius. i. mūdi. Nā totus mundus in maligno. i. malo igne positꝰ est. Tercio hoc nomē thomas interp̄tat abyssus ideo qr nimis ꝓfunde voluit scrutari resurrectiōez dn̄i quā pie sic ceteri credere debuit. Sed tn̄ dicit Augꝰ. ꝙ illa dubitatio p̄missa est ꝓpter nos qr deꝰ est adeo bonꝰ ꝙ nullū malū p̄mittit q̄n bonū ex eo elicere velit. Naz licet dubitatio in se fuit mala: tn̄ nr̄e fidei firmitas venit ex ea q̄ est bona. Ideo dic̄ Greg. i Omel. Plꝰ valet nob thome īcredulitas q̄z marie magdalene repētina fidelitas. qr dū ille palpādo ad fidē reducit nr̄a mēs oī dubitatōe postposita in fide solidat. nā sicut dispēsatiue voluit matrē suā despōsare vt sponsus esset testis vginitatꝭ: sic discipulū dubitare p̄misit vt esset testis vere resurrectōis. Egit nāq; miro mō sup̄na clemētia vt dū discipulꝰ dubitās ī mgr̄o vulnera palparet carnis: a nob vulnꝰ amputaret infidelitatis

Quarto thomas interp̄tat dubiꝰ: exq̄ referentibꝫ ceterꝭ discipulis ipse de xp̄i resurrectiōe dubitauit. Cuiꝰ q̄dez dubitationem ideo sctā mr̄ eccl'ia recitat vt intelligamꝰ q̄ntuz p̄iculū sit homini dubitare de fidei articl'is. qr sine fide nullus deo placere potit nec ip̄m videre. vt habet. xxiiij. q. j. Quia ex sola. Quia nisi q̄s soliditatē fidei tenuerit deū ꝯgnoscere nō potit. Hinc Augustinꝰ de verbis dn̄i. Ambula p fidē ⁊ p̄uenies ad spēm. nemo gaudebit in p̄ria nisi quē ꝯsolat in via. Jō dicebat Thobias. ij. ca. Uitā illā expectamus quā deꝰ daturꝰ est his q̄ fidē suā nunq̄z mutauerūt ab eo. nā dubitare de fide absolute. i. sine aliq̄ tentatōe diabolica est p̄iculosum. qr dr extra de hereticꝭ. Dubiꝰ in fide hereticꝰ est. ꝓpter qd aliq̄ insipiētes nō hn̄t tantā deuotōez ad btm̄ Thomā sic ad ceteros apl'os

nesciētes q̄ pctōr resurgere p̄t ad ma/
iorē gr̄am q̄z pri⁹ habuit. sicut beatus
Thomas apl's. Sic legit̄ de q̄dā ru/
stico pichuldo noīe q̄ dū in eccl'ia eli/
gerēt̄ apl'i sorte: q̄s quē eoꝝ veneraret̄
speciali⁹ iuxta doctrinā Celestini pape
q̄ dicit ī sermone q̄ vnusq̄sq̄z fideliuz
aliquē apl'oꝝ sorte eligat cui⁹ laudib⁹
iugiter deseruiat. et huic aduenit nomē
scti Thome: q̄ piecit cartā cū indigna
tione dicēs. Nolo hūc dubitantez hr̄e
sz vnū de dignioribꝫ. Cūq̄z carta scdo
z tercio eadē ei euenisset: dixit. Si aliū
habere nō possum nec huic seruire vo
lo. Pleban⁹ aūt ꝓpt̄ laici simplicitatē
dixit. Uade hierusalē z ibi potiorē īue
nies, q̄d z rustic⁹ ꝓmisit. Cūq̄z ciues d̄
parochia illuc ire disponerēt. ille q̄z li
cētiat⁹ ab vxore ꝓfect⁹ est cū ill'. Cū in
mari laborarēt nauigādo ventū vali
dū ꝯtrariū habuerūt: ita vt iā pene de
vita desperarēt. Inuocāt diuinū auxi
liū. sortē mittūt ꝑ cui⁹ culpa tāta tēpe
stas est suborta. z sors cecidit sup̄ ip̄m
rusticū. quē ligauerunt sup̄ asserē z in
mare ꝓiecerūt z statim tranq̄litas est
secuta. Nocte igit̄ vēit sctūs thomas
ad ip̄m di. Uelles illū venerari q̄ te li
beraret z ꝑduceret in hierusalē. Cui il
le. O q̄z libēter. Et accepta manu du/
xit ad q̄ndā villā di. Uade z mane in
ciuitatē ꝑuenies z inuenies q̄d deside
ras. Recedēsq̄z ab eo nō ei īdicauit q̄s
esset. Ipse v̄o ingressus ciuitatē oīa lo
ca sctā ꝑlustrabat. et elapsis duabus
hebdomadis venerūt socij. z īuenien/
tes eū gauisi sūt. eiusq̄z liberatiōis cāz
cū didicissent deū gl'ificauerūt. In vigi
lia aūt pasce socijs recedētib⁹: ipse ꝓpt̄
festū remāsit. Cūq̄z postea currēdo fe/
stinaret vt ad eos ꝑueniret: vid.t a ter
go vnū in albis eq̄tantē: q̄ euz saluta/
uit pie z q̄ tenderet req̄siuit. Et ille cuz
enarrasset: dixit ei eques. Longe inq̄t
sunt. sed veni ducā te ad tuos. Et ille
sedit in equo retro eq̄tantem. cui dixit
Dn̄e mi vellē libēter nomē vestrū scire
vt de bn̄ficijs scirē grates referre. Cui
ille. Expecta q̄usq̄z veniem⁹ ad notos
tuos q̄r sero est: et postea scies q̄s ego
sum. Cui tandez dixit. Descēde z vade
ad villā z īuenies notos tuos. et acci/
pe iā cedulā illā z in illa nomē meū in
uenies. Laic⁹ v̄o ire cepit ad pueros
pascētes porcos: q̄ vidētes eum agno
scūt z ei occurrūt. Ille aūt admirans
ait. O boni pueri q̄s vos vltra mare
duxit. credebat se vltra mare fore. Cui
pueri. Nos non iuim⁹ vltra mare sed
sum⁹ in villa. et currūt pueri z nūciāt
vxori eius aduētū. Sed illa indigna/
ta nec ei occurrit credēs q̄ non fuisset
hierosolymis. Alij sibi occurrūt req̄rē
tes vbi socios dimiserit. q̄b⁹ oīa secuz
facta refert. sed nō est q̄ credat. cedulaz
dat plebano: q̄ cog̃uit illā fore quā tri
bus vicib⁹ ꝓiecerat. et ait. Ecce quē tu
honorare noluisti ipse tecū miscd̄iam
fec̄. Qd̄ audiēs dixit. Sctūs thomas
dignissim⁹ est oīm sctōꝝ: en limia ip/
si⁹ visitabo. q̄ ꝑacto īterim socij reuer/
si sunt q̄ testimoniuz ꝑhibebāt de oīb⁹
ipsi⁹ gest̄. z q̄ in vigilia pasce hieroso/
lymis ip̄m dimisissent. Et dū sic refer/
rent venit ille laic⁹ et ab oīb⁹ reuerēter
suscipit̄. et exinde celebritas scti Tho/
me ꝑ totā illā ꝓuinciā in magna reue
rētia habebat̄ et colebat̄. Secundo
sanctus Thomas ex thematis v̄bis
cōmendat̄ a sui sensus exploratiōe. cū
dicit̄. Infer digitum tuum huc z vide
manus meas: affer manum tuam et
mitte in latus meum ꝛc̄. Magna ꝓ/
fecto dignitas illoꝝ digitoꝝ z manu/
um q̄ signa redēptiōis nostre ꝑscruta
ti sunt. Nam d̄r Lu. vlti. q̄ duo disci/
puli euntes in emaus cognito dn̄o in
fractione panis redierūt in hierusalez

et inuenerũt ꝯgregatos vndecim: iter
q̃s oportet ꝙ numeret̃ Thomas. q̃a
iudas iaꝫ ꝑierat. dicit tñ Beda ꝙ po/
tuit esse ꝙ dñ xp̃s ad illos discipulos
sero venerat: Thomas exierat ab apo
stoloꝝ collegio ꝛ añq̃ꝫ rediret: xp̃s ela
psus est ab illis. Thome v̄o ceperũt
discipl'i referre p̃sentiã xp̃i dicentes. O
thoma thoma si primo hic fuisses vi/
disses xp̃m dñm i ipsa carne q̃ passus
est resuscitatũ: q̃ nob̃ apparẽs ostẽdit
pedes man⁹ ꝛ lat⁹: hec ꝛ hec dixit nob̃
Quib⁹ thomas rñdit. Nisi videro in
manib⁹ eius fixurã clauoꝝ ꝛ mittã di
gitũ meũ i locũ clauoꝝ ꝛ mittã manũ
in lat⁹ eius nõ credã. Hec v̄o dubita/
tio ſm Greg. nõ fuit a casu. sed diuĩa
dispositiõe vt fides nr̃a firmaret̃. vnd̃
xp̃s nõ statiꝫ apparuit Thome vt de
sideriũ cresceret Thome. sed post dies
octo cũ essent discipuli ianuis clausis
ꝛ thomas cũ eis: stetit iesus i medio et
dixit. Pax vob̃. Deinde dicit Thome
Infer ꝛc̃. Cõsideremus q̃nta fuit beni
gnitas xp̃i q̃ nõ expectauit ꝙ iterroga
retur a Thoma dicẽte O bone mgr̃. o
pie redẽptor es ne tu ille me⁹ dñs ꝛ de
us. est ne ista illa sctissima caro de vir
gine nata. est ne hoc sacruꝫ corpus q̃d
flagellis fuerat laniatũ et cruci affixũ
da mihi optime dñe ad vidẽdũ ꝛ oscu
landũ. sed dñs p̃uenit Thomã: q̃ dũ
tãgeret dñm ait. Dñs me⁹ ꝛ de⁹ meus
Pro cui⁹ clariori intelligẽtia tria oc/
currũt dubia declarãda. scꝫ

Utrũ corp⁹ gl'iosum palpabile sit.
Utrũ Thomas xp̃i corp⁹ tetigit.
Utrũ xp̃s post resurrectionez vsus
vestibus fuit.

Primũ dubiũ declarãdũ occurrit
vtrum corpus gl'iosum sit palpabile
Aliq̃ em̃ dixerũt ꝙ gl'ificatuꝫ corp⁹ sit
intãgibile: assumentes ꝓ se dictũ beati
Greg. q̃ dicit. Corrumpi necesse est q̃d
palpat̃. sed gl'iosum corpus est icorru
ptibile g̃ et impalpabile. Sꝫ ꝯtrariuꝫ
ꝓbem⁹ ꝑ autoritates ꝛ rõnes. Dicit̃ ei
Lu. vl. ꝛ sunt v̄ba xp̃i. Palpate et vi/
dete. Et btũs Grego. in omel'. Palpa
bile fuit ꝑ veritatez nature et subtile ꝑ
effectũ sp̃ualis potentie. Postea i cor/
pore gl'ioso erit veritas ossis ꝛ carnis
caro v̄o est mollis ꝛ os duꝝ. sed duꝝ
ꝛ molle sunt obiecta tact⁹. q̃d clarius
declarat sctũs Bonauen. sup. iiij. dis.
xlix. dicens. Cũ dico tãgibile duo dico
scꝫ q̃d põt imutare sensum: ꝛ hoc est ꝑ
fectiõis. ꝛ q̃d nõ põt latere tactũ nostꝝ
ꝛ hoc est imꝑfectiõis. Ideo dicẽduꝫ ꝙ
corp⁹ gl'iosum põt se p̃bere tãgibile. et
potest se nõ p̃bere tangibile. qꝛ h̃ est in
voluntate gloriosi ꝙ tangat̃ vel non.
et hoc ſm diuersas conditiones. Naꝫ
tangi potest. quia potest impellenti re
sistere: cum sit veꝝ corp⁹: non fantasti
cum. Latere etiam potest. qꝛ põt pene
trare organũ tact⁹. p̃mũ põt ꝑ verita/
tẽ nature. scd̃m ꝑ effectũ sp̃ualis potẽ/
tie. ꝛ hec duo ꝯtraria sunt in nobis. qꝛ
velim⁹ nolimus tãgi possum⁹ ꝛ nõ la
tere. christ⁹ v̄o q̃ñ voluit se tãgibilẽ p̃/
buit. Secundũ dubiũ Utrum tho
mas apl's corpus xp̃i tetigit: an non.
Quidã dixerũt ꝙ nõ: ex eo qꝛ q̃ñ inqui
unt dñm facie vidit statim credidit. ꝛ
ꝓpter reuerentiam postea non fuit au
sus tangere tantũ dñm. sed dixit: dñs
me⁹ ꝛ de⁹ meus. Et xp̃s ei. Quia vidi/
sti me thoma credidisti. nõ dixit qꝛ te/
tigisti. Alij v̄o dicũt ꝙ realiter tetigit
xp̃m dñm. tum ex deuotione. tum ex
obedientia vt verbis magistri obedi/
ret q̃ dixit. Infer digitũ tuum huc. Et
q̃ndo xp̃s postea dixit ei. Quia vidisti
me. ibi visus accipit̃ ꝓ tactu. Nam vi
sus ꝓpter suũ nobilẽ modũ cognoscẽ/
di accipit̃ ꝓ alijs sensib⁹. vñ Aug. Nõ
ait tetigisti me: sed vidisti me. q̃m gene

ralis q̊dāmodo sensus est visus. Nā et ꝑ alios q̄ttuor sensus nomiari solet velut cū dicim⁹. audi ⁊ vide q̄z bñ sonat. gusta ⁊ vide q̄z bñ sapit. tāge ⁊ vide q̄z bene caleat. Uñ ⁊ hic dñs dicit. Infer digitū tuū huc ⁊ vide man⁹ meas. vbi nihil aliud ait q̄z tange ⁊ vide. Nā ⁊ in signū veri tact⁹: ei⁹ man⁹ habet̄ in ciuitate alba regali. cui⁹ duo digiti rubent mira deuotōe imissi ī lat⁹ xp̄i dñi. Terciū dubiū declarandū erat vtrū xp̄s dñs post verā suā resurrectōem vsus fuit vestibus. ⁊ videt̄ ꝙ nō. qꝛ vestimētis suis ip̄m milites spoliauerāt sortē mittētes sup ea. Unde ⁊ Pilat⁹ postea indut⁹ legit̄ sua tunica incōsutili. Alienū aūt vestimentū non decebat sup se portare: q̄ ideo se manifestabat vt cognosceret̄ ⁊ suā veram resurrectōem ꝯprobaret. sed suū gl̄iosuz corpus nudū eis ostēdere ad palpandū et adorandū. Sed hoc dictū est cōtra textū euāgelice v̄itatis vbi legitur Johā. xx. ꝙ Marie magdalene apparuit in forma ortulani. ⁊ Lu. vlt̄. Discipulis euntib⁹ in emaus ī forma pegrini quē estimabāt eē pegrinū ex forma vestiū. In diuersis eī suis regnis diuersas cōsuetudines obs̄uauit vt ī regno gl̄ioso sit sine vestib⁹ in corpore glorioso. In regno vero moriētiuz sit cū veste. Unde aūt habuerit illas vestes in q̄b⁹ apparuit: certū nō habem⁹ ex scriptura nisi ꝙ cū sit oīpotēs ⁊ optimus oīa optime pōt facere. nec apostolis claritatē sue gl̄ie ostendit. cuius claritatē mortalis oculus ferre ñ posset. sz sic se eis p̄buit vt eos ꝯfirmaret d̄ sua vera resurrectōe intātū vt ꝑ hac indubia veritate mortē subirēt. Tercio beatus Thomas ex p̄missis thematis verbis cōmendat̄ a sui intellectus assensiōe cum dicit̄. Et noli eē incredulus. Magna nanq̄z dignitas ē intellectui ratōnali suum nosse creatorem ⁊ credere in eū. Sed valde mirum videtur quomodo fides Thome a christo cōmendat̄: cum dicitur. Quia vidisti me thoma credidisti. Nā apl̄s dicit Hebre. xi. Fides est substātia rerū sperandaꝝ: argumentū non apparentiū. Et Augustin⁹ sup Johānem. Fides est virtus qua credunt̄ q̄ non videntur. Contra hoc tamē dicit saluator. Quia vidisti me thoma credidisti. Similiter beata virgo vidit filiū ex se virgine natū: vidit mortuū: vidit a mortuis resuscitatū. Et tñ ita laudat ip̄am btūs August. lib. de v̄ginitate. Beatior fuit maria ꝯcipiēdo fidē christi q̄z carnē christi. Materna propinquitas nihil Marie profuissz nisi felicius christum corde q̄z carne gestasset. Ad quod respōdet Bonauētura sup. iij. di. xxxiiij. ꝙ visio et fides nō potest esse de eodem vno et eodem respectu: sed bene diuersis respectibus. Nā quādo aliq̄d ita videt̄ ex vna parte ꝙ ex alia parte lateat s̄m id q̄d latet potest esse creditū licz ex parte altera videatur. Cum ergo in christo videretur vl̄ a beata Maria vel a sctō Thoma siue alijs apostolis illd̄ quod ad eius corpus spectabat: tamen diuinitas eius sensum ⁊ visum latebat. Et hoc est quod dicit Gregori⁹. Fides nō habet meritū cui humana ratio prebet experimentū. Sed in gloriosa virgine maxime cōmendatur fides. quoniā in filio tm̄ videns humanitatem: tamen credidit semꝑ eius diuinitatē. Similiter beatus iste apostol⁹ Thomas vidit corpus christi: et credidit eius diuinitatem. ideo vtrūq̄z confessus est dicens. Dominus meus ⁊ de⁹ meus. Unde btūs Grego. in omel̄. dicit. Thomas aliud vidit aliud credidit. vidit hominem ⁊ ꝯfessus est deū.

Sz qz vt dicit bñs Jacob. fides sine op̃ib mortua ē. ↄ bñs Thomas p/pter illū amorē quē vidit: cui⁹ cicatrices palpauit: i quē credidit: multa laborauit. insup mortē sustinuit vt patz in ip̃ius legenda. Rogem⁹ igit dominū vt p ip̃ius merita det nobis hic vere fidei gratiā z in futuro gl̃iam cū oi/bus suis sanctis. Amen

De natiuitate dñi nr̃i ihesu christi
Sermo decimus

Ex israel mu

r tauit habitū z ingressus ē bellum. iij. Regū. xxij. Ad gl̃iaz hodierne solēnitat̃ vba ista merito dicunt. Nam p̃ssimus iesus q̃ p̃us in creatōe nō fuerat cognitus ab apostata angelo et primo parente: mutauit habitū in redemptōe. vt in alieno nascat̃ qui cōtemnebat in p̃rio habitu. z sic diabol⁹ de alieno regno expugnetur viriliter q̃ repugnabat in p̃rio regno neq̃ter. Circa hāc em̃ pugnā tria possumus notare scz

Primo pugnantis excellentiā
Secūdo resistentis impotentiā.
Tercio nascentis victoriā

Primo dirī q̃ in ista pugna notare possum⁹ pugnātis xp̃i excellentiā. qz ip̃e ē rex isrl̃ legitim⁹ vt testat̃ bñs nathanael Joh. j. Rabbi inq̃t tu es fili⁹ dei. tu es rex israel. Dicit̃ rex israel. i. angelo⁹ videntiū clare deū qui i assumpta carne de v̄gine hodie stetit ad stadiū pugne. de q̃ p̃s. Dñi est assumptio nostra. scz bñanitas gl̃iosa: qua natus est hodie et sancti isrl̃ regis nostri. Attēde regis hui⁹ nati excellētiā: et vi/debis mutatōem habitus mirabilez. Nā p̃pa reg̃ nati sūt potētia: opulentia: sapiētia: gl̃ia: magnificētia: iustitia: q̃es pacifica. Potētiā magnā (de qua Hester. xiij. Dñe rex vniuerse po/testatis in ditōe tua cūcta sunt posita) mutauit in puuli infirmitatē: qz puulus natus est nobis. Esa. ix. Sapiam cui⁹ nō est numer⁹ hodie mutauit in taciturnitatē z vagitū. Lu. ij. Jnuenietis infantē. i. sine loq̃la: Opulētiā z gloriā (de q̃bꝫ Prouer. viij. Mecū sūt diuitie z gl̃ia) in pāniculos opulentiam gloriosā i diuersoriū. q̃etē pacificā i p̃/sepiū et tribulatōem. vñ Lu. ij. Et inuenietis infantē pānis inuolutū z positū in p̃sepio. Hec p̃fecto mutatio decet excelsi vbi eternus assumpsit mortalitatē vt te viuificet. pulcerrim⁹ obscuritatē vt eū videas. altissim⁹ induit abiectōem vt te exaltet. sapientissim⁹ simplicitatē vt te erudiat. fortissim⁹ induit infirmitatē vt te p̃tegat. diues pauptatē vt te ditet. dñs maie/statis seruī ↄditōnem vt te a seruitute redimat. Secūdo notemus in ista pugna regi israel resistentis ip̃otentiā Nā nulla p̃tās potest resistere hui⁹ regis t̃nētiā volūtati. Hester. xiij. Non est q̃ possit resistere volūtati tue. qz iste est dñs de q̃ Hiere. xx. Dñs mecū. s. p carnis assumptōem tāq̃ bellator fortis. Et qz hic est rex gl̃ie dñs fortis et potens in p̃lio: ideo nō est nr̃a pugna p̃sentis vite sed dei. ij. Paral. xx. Cui⁹ victoria nos victores effecit Tercio notem⁹ i ista pugna nascētis victoriā qz hodie carne indutus rex iste isrl̃ ingressus in stadium certaminis: z mira dei sapientia sua humilitate deiecit superbiā: pauptate diuitias. Rationabiliter igit̃ dicitur de nato rege glorie. Rex israel christ⁹ bñdictus hodie mutauit habitū. i. immensū gl̃ie sue splē/dorē tenit nube nr̃e carnis: z sic ingressus est p̃liū nostr̃. Jn q̃bꝫ quidē verbis tria mysteria insinuant nobis ad gl̃iam incarnati reg̃ isrl̃ declarāda. s.

Primo incarnati regis natiuitas iocūda. ibi. Rex isrl' mutauit hītū suū.

Secūdo xpi natiuitatis modalitas stupēda. ibi. ⁊ ingressus est.

Tercio regis nati vtilitas regratianda. ibi. bellum.

Primo dixi q̄ in p̄missis v̄bis īsinuat' iocūda natiuitas regis incarnati. Nā si natiuitas Johannis baptiste gaudiū generauit multis. et natiuitas btē virgīs matris scz xpi gaudiū annūciauit vniuerso mūdo. certe hec natiuitas regis israel q̄ hostē nostruz sua morte vicit ⁊ celū aperuit multo magis iocūda extitit: nō solū huic mūdo sed etiā sūmo celo. Unde hoc gaudiuz fm q̄druplicē dimēsionē est diffusum

Primo ad altum.

Secundo ad ꝓfundum.

Tercio ad longum.

Quarto ad latum.

Primo hoc gaudiū est diffusū ad altū celū empyreū ⁊ angelos sic letificauit vt celū relinq̄rēt et ad pastores descēdentes suū eis gaudiū etiā referrent dicētes. Annūcio vobis gaudiuz magnū qd̄ erit oī ppl'o. qr nat⁹ est vob̄ hodie saluator. Et facta ē cū angelo multitudo celestis exercit⁹ laudantiū ⁊ dicētiū. Gl'ia in altissimis deo. Et in terra pax hoīb̄ bone voluntatis. Non q̄dē est verisile q̄ oēs angeli ad tantā nouitatem venire distulissent. ⁊ tanq̄z apes aluearium egredientes vidissent. Juxta illud apl'i ad Heb. j. Et cum iterū ītro duceret p̄mogenitū in orbem t̄re dicit Et adorēt eū oēs angeli eius. Gauisi sunt em̄ angeli ꝓpter tria. Prīo ꝓpter legis obligationē. quia famuli obligātur diē dn̄i sui natalem vel p̄ncipium impij sui solenniter celebrare. vt d̄r L. de ferijs. l. vlti. Merito g̃ exultauerūt hodie q̄ eorū rex nat⁹ scz christus dn̄s fuit. Secundo hodie gauisi sunt propter supationē faciliorē hostis. qr ꝑ christum dn̄m facilius vincit diabol⁹ eorū hostis. Tercio gauisi sunt angeli ꝓpter repationem ruine ⁊ pacis. quia hodie nat⁹ est ille q̄ pacificauit hoīem cū deo. ⁊ ruinā repaturus angelorū. quia si gaudiuz est angelis sup vno pctōre pn̄iam agēte Lu. xv. multo magis sup natiuitatem oīm iustificantis. Un̄ canit eccl'ia Hodie nobis de celo pax vera descendit vt hoīem ꝑditū ad regna celestia ꝑducat. Scd̄o hoc gaudiū est magnuz qr est diffusum vsq̄z ad ꝓfundū. Nam infernū penetrauit ⁊ sanctos patres ibi letificauit q̄ captiui in limbo tenebant. Juxta illud Esa. ix. Habitātib̄ in regione vmbre mortis lux orta est eis. Quia si angelus in die natiuitatis pastorib̄ hoc gaudiuz intimauit q̄ non ita feruenter expectabāt hanc natiuitatem sicut patres sancti. multo magis patrib̄ q̄ cordialit' diligebant ⁊ expectabāt hūc diē iocunduz Unde Esa. lxiiij. Utinā dirūpes celos ⁊ descēderes. Et ps̄. Dn̄e inclina celos tuos ⁊ descende. Tercio hodiernuz gaudiū fuit magnū. qr diffusuz in lōgum. scz vsq̄z ad orientē. vbi tres reges gaudio repleuit dū eis stellam ostendit ⁊ ml'tū eos letificauit q̄ sua regna reliquerunt ⁊ ad natum regem ꝓperauerunt cum muneribus stella duce.

Quarto hodiernū gaudiū fuit magnū qr diffusum ad latum. nā vniuersū mūdū ꝑfudit q̄ ad oēs differētias tp̄m. q̄ ad p̄teritos qr scti p̄res gaudebant de h̄ sacro die. Un̄ ipa v̄itas dic̄ Joh. viij. Abraā p̄r vr̄ exultauit vt videret diē meū vidit ⁊ gauisus est. Itez xpi natiuitas repleuit gaudio p̄ntes. scz v̄ginē matrē: ioseph ⁊ pastores. p̄cipue repleuit ipsa natiuitas virginē. qr pepit filiū suū p̄mogenitū sine dolore Un̄ Aug⁹. i ser. Precisū est ī ea illd̄ eue

infelicitatis eulogiũ. de q̃ dr. In tristi/
cia paries filios tuos. quia ista in leti
cia dñm parturiuit. Eua em̃ luxit sed
ista exultauit. qꝛ illa pctõrem: ista edi/
dit innocentẽ. Sed o ṽgo puerpera. o
mr̃ dei inclita: vnd̃ tibi gaudiũ in isto
ꝑtu cum inueniar̃ cũ filio in diuerso/
rio frigido: tenebroso: mag̃ anialib
q̃z hoib apto. nõ in lecto q̃escens: sed
terra et lapide duro. nõ tibi ignis de/
seruiẽs: sed frig⁹ intẽsum medie noct̃.
nõ pãnis calidis te vel puer̃ reficiens
nec sericis regẽ gl̃ie opiens: sed modi/
cis ꝛ vilib pãnis. nõ tibi cibi delicati:
nõ ꝯfectiões: nõ vina p̃ciosa. vnde igit̃
tibi gaudiũ in tanta austeritate paup
tat̃. Certer̃ndere posses o norma vir/
ginũ sic. Gaudium sentio ꝛ suauitatẽ
que declarari nõ põt. Istud est em̃ ve/
rum gaudiũ qd̃ nõ de creatura sed de
creatore ꝯcipit̃: cuius compatiõe om̃e
pulcrũ fedum: omne dulce amarum
omne qd̃ delectari potest molestuz. vt
ait btũs Berñ. Quõ ergo nõ gaudeo
in deo iesu meo viuo ex vtero meo na/
to. cuius caro de carne mea. os de ossi
bus meis. q̃ est fons ꝛ origo oĩs boni.
vñ supabundo gaudio. nec egeo hũa/
no solacio cum ꝑfruar angelico obse/
quio. non q̃tior frigore qꝛ ardeo in cor
de. nõ cibum vel potum affecto qꝛ ha
beo panẽ verum de celo omne delecta
mentũ in se ꝯtinentẽ. p̃us gaudebã de
ꝯceptu virgineo. nunc ṽo de ꝯceptu ꝛ
partu. Item hoc gaudiũ ꝑfudit etiaz
futuros hoĩes. Unde Leo papa in ser
mone dicit. Saluator noster dilectis/
simi hodie natus est gaudeam⁹. neq̃z
em̃ phas est locũ esse tristicie vbi nata
lis est vite. Nemo ab hui⁹ diei alacri/
tate secernitur. vna cũct̃ leticie cõis est
ratio. exultet iust⁹ q̃a appropinq̃t ad
palmã. animet̃ gẽtilis qꝛ vocat̃ ad vi/
tã. gaudeat peccator qꝛ inuitat̃ ad ve/
niam. verbũ em̃ d̃i deus filius dei ad
liberandũ hoĩem ab eterna morte fa/
ctus est hõ. hec ille. O ania saluãda. o
corona gl̃ie decorãda: gaude et exulta
hac die quia merces tua copiosa est in
p̃sepio. qꝛ redemptio anĩe tue est in pã
nis ligata. qꝛ tricesimotercio anno h̃
p̃cium appendet̃ in staterã crucis pro
redemptione humani generis. quia ci
bus angelor̃ ꝛ hominũ est in feno lo/
cat⁹. Si speras beatificari. si affectas
refici: gaude. Sed heu qꝛ hac die mul
ti gaudent quibus non est pars cum
xp̃o. quidam in supbo ornatu. quidã
in supstitionib ꝛ carminationib. alij
in epulatiõib. de quib dicit̃ Job. xxj.
Tenent tympanũ ꝛ cytharã: gaudent
ad sonitũ organi: ducunt in bonis di
es suos ꝛ in puncto ad inferna descen
dunt. Ubi est nobis sciendũ ꝙ tria sũt
eor̃ signa q̃ ĩ xp̃o iesu gaudẽt. Primũ
ꝙ nullis exterioribꝫ aduersitatibꝫ ꝛ pe
nurijs perturbant̃ Act̃. v. Ibant apl̃i
gaudentes a ꝯspectu cõcilij qm̃ digni
habiti sunt ꝓ noĩe iesu ꝯtumeliã pati.
vbi dicit glo. vbi xp̃s est in causa ma/
ledictio ꝛ oĩs tribulatio est optanda.
Secundũ signũ qñ in dei seruitio de/
lectat̃ ꝛ in exterioribꝫ ñ dulcorat̃. Ecc̃i
iij. Nõ est oblectam̃tũ sup cordis gau
diũ. Terciũ qñ nullis vanis ꝛ trãsito
rijs delectat̃. vñ Berñ. Ania mea cun
cta que videt trist̃ ꝯsiderat dũ non vi
det ĩ eis quẽ amat. Et q̃a xp̃s de⁹ mu/
tauit habitũ q̃ est rex israel ꝛ sic hodie
ingressus per natiuitatẽ. ideo mlti nõ
cognoscunt eum et per cõsequens nec
gaudent. scz heretici. Primi sunt car/
patias ꝛ fotinus q̃ dixerũt xp̃m puri
hoĩem et non semp fuisse ante Mari/
am: negantes eius diuinitatẽ. Cõtra
quos Job. j. In p̃ncipio erat verbum
et verbũ erat apud deũ ꝛc̃. Scd̃i sunt
manichei dicẽtes ꝙ christ⁹ nõ habuit

verũ corp⁹ sz fantasticũ. exq̃ nat⁹ ẽ de
v̄gine mr̃e. ꝯ q̃s dicit saluator Lu. vl.
Palpate ⁊ videte q̃a spũs ⁊c̃. Tercij
sunt appollinaris ⁊ seq̃ntes ip̃m dicẽ
tes verbũ in carnẽ fuisse ꝯuersũ. ꝓbã/
tes ꝑ illud Joh. j. Uerbũ caro factum
est. Cõtra q̃s dicit Athanasi⁹. Un⁹ oĩ/
no nõ ꝯfusione substãtie. Quarti sunt
dari⁹ ⁊ ip̃m seq̃ntes q̃ dicũt ꝙ xp̃s nõ
habuit animã sz loco aĩe fuit ei⁹ diuĩ/
tas. Cõtra q̃s d̃r Matth. xxvj. Tristꝫ
est aĩa mea. Quĩti sunt eutices et eum
seq̃ntes q̃ dicũt vnaz naturã in xp̃o ex
diuĩtate ⁊ hũanitate ꝯpositã qd̃ ẽ falsũ
qꝛ sic xp̃s nõ esset deus nec hõ. Jõ d̃r
Joh. j. Et hõ fact⁹ est. Sexti sunt nesto
riani qui dicũt ꝙ licz christ⁹ fuit perfe
ctus de⁹ ⁊ hõ. sed alia fuit ꝑsona dei:
alia ꝑsona hoĩs. et sic nõ inhabitauit
deus in xp̃o nisi ꝑm gr̃am. Contra q̃s
dicit̃ Luce. j. Quod nascetur ex te san/
ctum vocabit̃ filius dei. Jsti eĩ tristes
lupi lacerant xp̃m regẽ israel mutatũ
habitu. alij diuĩtatẽ: alij humanitatẽ.
Nos v̄o gaudentes ꝯfiteamur credẽ/
do natũ regem hodie deũ ⁊ hominem
in vna ꝑsona. Scd̃o in p̃missis ver
bis insinuat̃ xp̃i natiuitatis modali/
tas stupenda: qꝛ d̃r. Et ingressus est. s.
mũdũ rex isrl̃ habitu inuentus vt hõ.
Stupẽda ꝓfecto est modalitas nati/
uitatis filij dei ꝑm omnẽ suã natiuita
tem. Ubi est sciendũ ꝙ christi natiui/
tas gratiosa est triplex.

Prima est paternalis vnde nascit̃
eternaliter.

Scd̃a ẽ mr̃nalis vñ egredit̃ tꝑalit̃.

Tercia est mentalis vnde producit̃
spiritualiter.

Prima est a pr̃e. scd̃a a mr̃e. Tercia a
spiramine. Ex patre nascit̃ sp̃. Ex ma
tre semel. Jn mente sepe. Scd̃z natiui
tatẽ diuinã xp̃s habz pr̃em sine matre
ꝑm natiuitatẽ hũanã habz matrẽ sine
patre. ꝑm gratuitã habz pr̃em ⁊ mr̃ez
Juxta illud Math. xij. Quicũq̃z fece/
rit voluntatẽ pr̃is mei q̃ in celis est h̃
me⁹ pr̃ frat̃ ⁊ soror ẽ. Has tres xp̃i na
tiuitates repñtat hodie sctã mr̃ eccl̃ia
in trib⁹ missis. Primã repñtat ĩ mis/
sa q̃ cãtat̃ in nocte. Sic̃ em̃ nox tene/
brosa est: ita paternalis natiuitas est
occulta. iuxta illud Esa. xxv. Genera/
tõem eius q̃s enarrabit. q. d. nullus.
Hec em̃ natiuitas xp̃i tã occulta ẽ ⁊ ĩ/
explicabil̃ ꝙ Hilari⁹ dicebat. Ego ne
scio qꝛ nõ req̃ro. ꝯsolabor me qꝛ arch
ãgeli nescierũt: angeli nõ intellexer̃t: ꝓ/
phete nõ senserũt. apl̃i nõ p̃dicauerũt.
Sz qꝛ h̃ scim⁹ qꝛ hec natiuitas ẽ ĩeffa
bilis ⁊ et̃na. Sic̃ em̃ splẽdor q̃ gignit̃
ab igne atq̃z diffundit̃ coeu⁹ ẽ illi ⁊ es/
set coet̃n⁹ si ignis eẽt et̃n⁹. sic fili⁹ ẽ coet̃
nus pr̃i. nã fili⁹ ⁊ pater relatiue dicũt̃
vt qñcũq̃z fuit pater sp̃ fuit fili⁹ ⁊ ecõ/
uerso: qꝛ pr̃ nõ d̃r nisi respectu filij nec
fili⁹ nisi respectu pr̃is. Uñ magr̃ in. j.
di. ix. dic̃. Saluator nr̃ splẽdor est cla
ritatꝫ. splẽdor aũt sil̃ nascit̃ ⁊ desinit. q̃
tiẽs g̃ ortũ fuerit lumẽ totiẽs orit̃ ⁊ splẽ
dor claritatꝫ. sic eĩ saluator sp̃ nascitur
De hac ei⁹ natiuitate d̃r Michee. v. c.
Egress⁹ ei⁹ ab ĩitio a dieb⁹ et̃nitatꝫ. Et
p̃s. Añ lucifer̃ genui te ⁊c̃. Utilitas ãt
h⁹ natiuitatꝫ ꝑz doc. ẽ. qꝛ nisi fili⁹ a pr̃e
egressus essz ꝑ et̃nã generatiõez. botr⁹
de vinea: pomũ de pomo nec pir̃ d̃ pi
ro possz gñari. qꝛ fecunditas pr̃is ẽ cã
oĩs fecũditatꝫ. iõ d̃r ĩ p̃s. Uerbo dñi celi
firmati sunt. Jdẽ p̃s. Sel̃ locut⁹ ẽ de⁹
duo hec audiui. duo q̃dẽ. s. ꝑsõar̃ ema
natõez ⁊ mdi creatõez. vñ ⁊ Job. xxxiij.
d̃r. Sel̃ loq̃t̃ de⁹. s. filiũ generãdo q̃ est
v̄bũ pr̃is ⁊ creat̃as ĩ eodẽ v̄bo creãdo
Scd̃az xp̃i natiuitatẽ eccl̃ia repñtat ĩ
missa q̃ cantat̃ in aurora. Nã sic̃ auro
ra ꝑtim ẽ tenebrosa: ꝑtim lumĩosa. sic
natiuitas xp̃i hũana ꝑtĩ fuit mãifesta

ptim occulta. Manifesta matri ⁊ Joseph pastoribꝫ ac regibꝫ. occulta tamē mlt̄. Utilitas huiꝰ xp̄i natiuitatis est vt hoīez deo recōciliaret ⁊ viā mōstraret ad deuz. Abacuc. iij. Egressus est ī salutē ppl̄i. Uidēs em̄ deꝰ pr̄ volūtatē suam frustratā eo q̄ hō nō veniret ad felicitatē quā creauerat: misit filiū suū post q̄nq; milia annoꝝ vt euz reduceret nascēdo de virgine: ꝯuersando cuz hoībꝫ: ac eis viā veniendi demonstrādo. De hac natiuitate d̄r Esa. ix. Paruulus natꝰ est nobis. i. ad nostrā vtilitatē. Terciā xp̄i natiuitatē eccl̄ia rep̄sentat in missa q̄ cātat̄ in die. q̄r natiuitas xp̄i gratuita est māifesta. qn̄ scz nascit̄ in mēte deuota. Und̄ mgr̄ in. j. dist. xv. dicit. Filiꝰ dei visibiliter semel missus est. sed freq̄nter mittit̄ a pr̄e īuisibiliter in aīas iustoꝝ vt ꝑcipiat̄ et cognoscatur. ꝑcipit̄ aūt ⁊ cognoscit̄ ꝑ inspirationem boni affectus. q̄tienscūq; em̄ boni affectū ꝯcipimꝰ ⁊ ad effectuz ꝑducimꝰ: totiēs dei filiū ꝯcipimꝰ et generamꝰ. Un̄ Leo papa. Deꝰ ꝑ affectū ꝯcipit̄. ꝑ effectū nascit̄. ꝑ ꝓfectū nutrit̄. et tribulationibꝫ roborat̄ ⁊ ꝑficit̄ in ꝑfectā etatē plenitudīs xp̄i. Huius natiuitatꝭ vtilitas ē vt aīaz ad se reducat.

Ad scd̄am igit̄ natiuitatez reuertamur. de ip̄a em̄ eccl̄ia speciali⁹ festiuat cuiꝰ modus tal̄ fuit. Cū cōpleti essent a mūdi creatione q̄nq; milia centū nonagintanouē anni Octauianꝰ ip̄abat mūdo: q̄ annis. xxvj. ꝑ multa p̄lia totū mundū fere sibi subiugauit. Et cū xiiij. annis totꝰ mūdus pace sub vno p̄ncipe gauderet: voluit cesar scire q̄t ꝓuincie: quot ciuitates: q̄t ville: q̄t homines essent sub suo ip̄io. Jussitq; vt q̄libet ad vrbē suā p̄ncipalē s̄m tribuz ꝑgeret ⁊ ibi denariū argēteum q̄ valebat decez vsuales numos p̄sidi traderet et ꝯfiteret̄ se eē subditū romāo ip̄io ⁊ tandē nomen eiꝰ inscriberet̄. Hec descriptio p̄mo facta fuit a Cyrino preside syrie. Joseph aūt cū esset de genere Dauid. de nazareth ad bethleē ꝓfectꝰ est. btām etiā v̄ginē tāq̄z thesauꝝ a d̄o sibi ꝯmissum nō audēs dimittere sed secum adduxit habens bouē et asinū. bouem vt vēderet vn̄ ⁊ cēsum solueret ⁊ de reliquo necessaria emeret. Asinuz vt btām virginē fatigataz alleuiaret. Et dum tarde ꝑuenissent bethleē vt dicit Uincentius ordīs p̄dicatoꝝ in sermone. vadit querēs hospitiū. interrogat hospes. Dn̄e quot eq̄tes habetis. Rn̄dit. Nullū sed asinū et bouem: et desponsatā mihi virginē. Qui rn̄dit. Hic hospitari nō poteris q̄r h̄ hospitiū notabilibꝫ ꝑsonis seruat̄. Transiuit ad aliud: ibi dictū fuit sibi. Bone senex hic nō poteris hospitari q̄r plures notabiles isto sero expecto. Et dū tristaret̄: pie credendū est q̄ btā virgo ꝯsolabat̄ eū dicens. Habete patiētiaz dn̄i dei volūtas est q̄ nobiscū adest. ip̄e dirigit iter nostruz: vnde diuertamur huc ad diuersoriū. vbi homīes simplices tēp̄e pluuie vel estus recurrebant. Erat etiā ibi p̄sepiū vbi ioseph bouez ⁊ asinum ligauit: fenū eis porrigens. Egressus est more solito ad oranduz. Intelligēs virgo v̄ginū tēpus partꝰ adesse ocul̄ in celuz eleuatis ⁊ manibꝫ erectis cepit feruētissime orare ⁊ in diuina bonitate delectari. Cepit etiā anima virginis dona gratie cumulatiꝰ sentire ac facies eiꝰ splēdescere. Sic igitur stans in diuina dulcedine cū ineffabili leticia pep̄it filium suū saluatorem mundi sine dolore. Moxq; vt vidit filium suū mundissimū infantem ī t̄ra iacētē an̄ se statī mirabili gaudio ꝑfusa: iunctis manibꝫ: capite inclinato: cum reuerentia ⁊ deuotōe ip̄m quē genuit adorauit dicēs. Salue mi di-

lecte nate. adoro te deū meum viuum
z verum. O benedicte fili gl'ifico te qui
dignatus es ingredi hanc vallem la/
chrymaꝝ. ꝑ salute hominū quem de/
siderabāt patriarche z ꝓphete. Et puer
iesus tremens et plorans p̄ frigore et
duricia loci aspicit matrē. At mat' pru
dentissima accipiens puerū z stringēs
ad cor osculabat' paruulas man⁹ di/
cens. O manus sanctissime q̄ fabrica
uerūt celos. nunc faciē. O facies sctīssi
ma in quam desiderant angeli ꝓspice
re. nūc os. O sctīssimū os de quo ꝓce/
dēt verba vite eterne zc̄. O gl'iosa ma
ter da etiā nobis tuū natū ad osculan
dum quia est lumen oculoꝝ nostroꝝ
ac p̄cium animaꝝ nostraꝝ. Nam tu⁹
natus deus me⁹ nō eget vmbilici pre
cisiōe: nec lotōe balnei: quia sine om̄i ī
q̄namento natus sicut radius de sole
Tunc sedens v̄go posuit filiū in gre/
mio: z eum cepit pannis inuoluere. ꝑ
mo lineis: tandem laneis stringēs cor
pusculuz brachia et crura tenerrima
cum fascia: z tandē locauit in p̄sepio
ante bouē z asinum. Qui statim cog/
nouerūt dominū omniū. z reuerenter
genuflectētes cum halitu calefaciebāt
euz. iuxta illud Esa. j. Bos cognouit
possessorē suū z asinus p̄sepe dn̄i sui.
Unde christ⁹ dn̄s septies fuit ligatus
In p̄sepio: in horto: in domo anne: in
domo cayphe: ī domo pylati. in preto
rio: in cruce. Sed hodierna ligatio a
matre dulcissima nō erat penosa. Nā
bone iesu ligauit manus tibi ne exten
das ad ꝑcutiēdū nos pctōres. ligauit
pedes ne effugias āte querētes te. Un̄
Bern̄. sic alloquit' virginem dicēs. O
maria splendor mūdi: gloria celi: qua
lem nobis filiū pepisti. iste nunq̄z prin
cipiū habuit qui cuncta principia fe/
cit. Hic est omniū deus. hic est vita q̄
nunq̄z moritur. tu tamen tantā excel/
lentiā: creatorem omniū: dn̄m vniuer
sorum: deum altissimū in stabulo po
suisti z in p̄sepio conclusisti. Quid feci
sti: quid p̄sumpsisti. nōne iste celos ex/
tendit: z tam rutilantib⁹ ornauit astr⁹
Uerūtamē in stabulo nascit': z a te pu
ellarum gl'ia vili fascia cingit' z in p̄se
pio collocat'. O virgo gl'iosa: sanctoꝝ
leticia nō habebas domū cedrinā. nō
erat tibi lectus eburneus in quo redē/
ptorē poneres. Hec ille. Et demū Jo/
seph intrauit z vidit dn̄m maiestatis.
z p̄ gaudio flendo adorauit. O aīa de
uota. O christi sanguine redēpta. va/
de hodie cum Joseph iusto. vade cuz
angelis: vade cum pastorib⁹ ī bethleē
Hijs de causis solēt hoīes ire ad aliā
ciuitatē ad emēdū necessaria. ad discē/
dum vtilia. ad exp̄iendū solacia. ad vi
dendū mirabilia. Primo vade beth/
leem ad emendū panem angeloꝝ. ip̄e
em̄ inuitat Esa. lv. ca. Omnes sitiētes
venite ad aq̄s: et q̄ nō habetis argen/
tum ꝓperate z emite absq̄z vlla ꝯmu/
tatōe vinū et lac. Secūdo vade ī beth
leem ad discendū vtilia. ibi docet' vn/
de effuget' ignorātia. vnde excludatur
inopia. vnde acquiratur sanitas. vn/
de ꝑcipiatur glorie sublimitas. ibi em̄
natus est dn̄s tuus qui te docet vtilia
Tercio vade ad experiendum solacia
O q̄z suauissimū solaciū osculari cre/
atorem mūdi: audire iubilū angelicū
Quarto vade ad videndū mirabilia.
ibi em̄ diues et paup. ibi sublimitas
honorat'. ibi deus homo circūligatur.
ibi sapiēs mutus putatur. ibi mater
virgo creditur. Ubi quattuor vtiles
questiones oriunt'

Prima. Cum cōceptus dicatur de
spūsancto sicut de virgine: quare non
dicatur filius spūssancti

Secunda. quare in bethleem nasci
voluit.

De natiuitate domini

Tertia q̃re ĩ diuersorio nasci voluit
Quarta. quare in presepium locari
voluit.

Prima q̃stio q̃re nõ dicat̃ filiꝰ spũs
sancti sicut filiꝰ virgĩs: cum de spũsan
cto ꝯceptus dicat̃. Rñdet magr̃ in. iij
dist. iiij. dicẽs. Proculdubio nõ sic de
spũsctõ cõceptꝰ vt de pr̃e. sed sic de v̄gi
ne ꝯceptꝰ ⁊ natus vt de mr̃e. Nõ est em̃
ꝯcedẽdũ q̄ q̄cq̄d de aliq̃ re nascit̃ eius
dem rei filium nuncupãduz. aliter ab
hoĩe nascit̃ filius. aliter capillus vl̃ pe
diculus aut vmbilicus: q̃ꝝ nihil est fi
liꝰ. Et q̄ nascunt̃ ex aqua et spũsancto
non dicunt̃ filij aque sed filij dei patr̃
et matr̃ ecclesie. Sil̃r nõ oẽs q̄ dicunt̃
filij alicuiꝰ de illo nati sunt. vt filij ado
ptiui. Vñ filiꝰ multipliciter dicit̃. Pri
mo filius dicit̃ natural̃r. sic xp̃s dicit̃
filius dei patr̃ Mar. vl. Euntes do
cete oẽs gentes baptisantes eos ĩ noĩe
patris ⁊ filij ⁊c̃. Scd̃o filius d̃r cre
atione. sic omnis res est filius dei. De
utero. xxxij. Nunq̄d nõ ip̃e est pater tu
us q̄ creauit ⁊c̃. Et sic d̃r Mathei. vj.
Pater noster q̄ es in celis. Tercio fili
us dicit̃ adoptiõe. sic fidelis q̄libet d̃r
filius dei Joh. j. Dedit eis ptãtem fili
os dei fieri his q̄ credũt in nomĩe eius
Quarto educatione d̃r filius. Esa. j.
Filios enutriui. Sic ioseph pater xp̃i
d̃r. Quinto filiꝰ d̃r gehẽne Mat. xxiij
Ve vobis scribis. ⁊ infra. vt faciat̃ fi
lios gehenne. Sexto filius d̃r gratie.
Math. v. Bt̃i pacifici q̃m̃ filij dei vo
cabunt̃. Septimo filius d̃r vnione.
Sic solus christꝰ bñdictꝰ est filiꝰ dei.

Secunda questio quare in bethleẽ
nasci voluit. Rñdet̃ ꝓpter tria. Prĩo
ꝓpter interp̃tationẽ. nã Bethleẽ domꝰ
panis d̃r. ad designandum q̄ ille ibi
erat nasciturus q̄ de se dicit Joh. vj.
Ego sum panis viuus q̄ de celo descẽ
di. Secũdo vt ostenderet̃ q̄ xp̃s est de
semine Dauid cui facta fuit repromis
sio qui fuit de bethleem. Unde Luce
j. Dabit illi dominus sedẽ dauid pa
tris sui. Tercio vt ostenderet se regem
ꝟ vtrãq̄z naturã. Michee. v. Tu beth
leem terra Juda ꝑuulus es in milib̃
iuda. ex te ei exiet dux qui regat popu
lũ meum israel. Tercia questio. q̃
re in diuersorio nasci voluit. Respon
detur q̄ ꝓpter tria. Primo ꝓpter facili
tatẽ inueniẽdi vt vndiq̄z ad eũ ire pos
sent q̄ vellent. Sed heu q̄z multi q̃rũt
ĩ turba cũ tamẽ etiã btã virgo eũ ami
serat in turba. Secũdo vt docerz nos
nõ q̃rere hic habitacula põposa: vbi
nõ habemus manentẽ ciuitatẽ sed po
tius futurã q̃reremus. Ecce natus est
dei filius: cuiꝰ domus diuersoriũ: ser
uitores bos ⁊ asinus: lectus p̃sepium
Et etiã h̃ mutuo a iumẽtis btã virgo
petierat: vt btũs Anſ. dicit. Tercio vt
ostenderet q̄ ip̃e via est ꝑ quã ad ꝑadi
sum itur. vñ dicebat. Qui sequit̃ me ñ
ambulabat in tenebris. Quarta q̃
stio: q̃re voluit in p̃sepiũ collocari. Re
spondet̃ q̄ ꝓpter tria. Primo q̄z p̃mꝰ
hõ peccauerat in ꝑadiso deliciaꝝ. ideo
xp̃s dñs poni voluit in p̃sepio bestia
rũ. Scd̃o vt pauꝑtatẽ nob̃ demõstra
ret quã nascẽdo inchoauit: viuẽdo cõ
tinuauit: moriẽdo ꝯsũmauit. O q̃nta
fuit pauꝑtas dulcis iesu vbi fuit defe
ctus opimenti lecti ⁊ habitaculi. O di
uites opulẽti. o p̃ncipes ⁊ tyrãni. o p̃
lati impij: q̄d respondebitis huic pau
ꝑi mũdũ iudicanti: qui curiosis vesti
bus ⁊ p̃ciosis pellibus induti ac lin
theaminib̃ inuoluti christi pauꝑtatẽ
spreuistis ac eũ fascia spoliastis dum
pauꝑes suos iniuste taxastis. O ꝑie ie
su multis placeret tua maiestas: sed
paucis tua pauꝑtas. Unde attenda
mus q̄d dicit Berñ. in ſmone. iij. na
tiuitatis. Christꝰ vtiq̄z qui non fallit̃

elegit quod carni molestius est. illud meli⁹. illud vtilius. illud potius eligẽ dum. et quisquis aliud doceat ab eo tanq̃ a seductore cauendum. Et ifra. Fratres ipse est oliz ꝓmissus per Esaiam: paruulus noster emanuel: sciẽs reprobare malum z eligere bonũ. malum ergo voluptas carnis: bonũ vo afflictio est. Vade igitur z tu fac simi⁹ liter. Tercio in presepiuz locari volu⁹ it propter significationẽ. Nam presepe sanctaz ecclesiam significat in qua po nendus erat christus Math. vl. Ego vobiscum sum omnibus diebus vs⁹ q̃ ad consummationem seculi. Hinc et Bernardus super Lãti. Homo in quit cum in honore essz non intellexit comparatus est iumentis insipienti⁹ bus zc. Venit igitur panis angelorũ et hominũ et positus est inter fenum. vt homo qui se iumentum fecerat gustaret et videret q̃ suauis est domin⁹. et sic ad pristinam rediret dignitatem

Tercio in p̃missis verbis insinuat nati regis vtilitas regratianda. Naz iste rex qui mutauit habituz glorie in carne nascendo ingressus est bellum pro nobis vt vincamus. Unde Hie⁹ remie. xx. Dominus est mecum tanq̃ bellator fortis. Jã non est nostra pu⁹ gna sed dei. ij. Paralip. xxj. Sed dice⁹ res. Uideo eum in presepio reclusum et ligatum: vbi fortitudo: vbi arma. Noli iudicare fm faciem: non est no⁹ bis colluctatio aduersus carnem et sanguinem. sed aduersus principes et potestates: aduersus mundi rectores tenebrarũ harum. ad Ephes. vj. Ideo arma huius regis israel non sunt car nalia sed spũalia. ij. ad Chorinth. x. Ideo indutus paupertate: munitus austeritate: decoratus patientia et po tentia: proclamat et congregat exerci⁹ tum: ꝓmittens magnum stipendiuz. scilicet infinitum bonum. Ad hoc sti⁹ pendiuz cucurrit die crastina beatus Stephanus ꝓthomartyr. Tandem beatus Petrus Paulus Andreas z ceteri. Curramus z nos videamus et adoremus regem israel bellantes cõ⁹ tra mundum z demonia: ac victorio so congaudeamus cum angelis: lete⁹ mur cum pastoribꝫ: congratulemur cum virgine matre: imitemur cũ apo stolis vt tandem inueniamus in pa⁹ tria. Amen.

De eadez festiuitate. s. natiuitate do mini nostri Jesu christi

Sermo vndecimus

Paruulus na

p tus est nobis z filius datus est nobis. z factus est princi⁹ patus super humeruz eius. Hec ver⁹ ba originaliter scribunt Esaie. ix. cap.

Ad gloriam nati regis christi de cu⁹ ius hodierna natiuitate ecclesia solen nizat: rõnabiliter dicunt premissa ver ba. Nam sctus ꝓpheta Esaias diuia illustratione p̃uidit dñm maiestatis nascituz in forma puerili. Cui cõgra tulans dicit. Paruulus natus est no bis zc. Cui ꝯgaudendum est etiam nobis triplici rõne. scz

Primo rõne prolis.

Secũdo ratione matris.

Tercio rõne vtilitatis.

Primo itaq̃ cõgaudenduz est nobis prophete in hac die ratione plis. quia ille altissimus dei filius eternaliter et ineffabiliter a patre eterno genit⁹ ho⁹ die nobis et matre tẽporaliter est na⁹ tus: quem predicauerũt ꝓphete: desi⁹ derauerunt patriarche. De Abraã nãq̃ dicit saluator Johãnis. viij. Abraam pater vester exultauit vt videret diem

meū. vidit. s. in spū ⁊ gauisus ē. De esa
ia v̄o q̄d dicā. ipse suū desideriū sic de
hac pia natiuitate exclamat. lxiiij. ca.
Utinā dirumpes celos ⁊ descenderes
Hunc ꝓfecto diē iocundū expectabat
miser adā cū sua posteritate: teste dño
Lu. x. Multi reges ⁊ ꝓphete voluerūt
videre q̄ vos videt⁊: et audire que vos
auditis ⁊c. Cui⁹ rō est. qꝛ ex xp̄i natiui
tate honoꝛ maxim⁹ subsecutus ē hūa
ne nature. Hō aūt de honoꝛe natura
liter gaudet. sic legit̄ de Tito q̄ cū au/
disset frēz suū Uespasianū in obsidiōe
hierl'm electū in impatoꝛē incidit pre
gaudio in infirmitatē. Sic nos q̄z de
bemus gaudere. qꝛ nō in impatoꝛem
terrenū sum⁹ ꝑ hanc xp̄i natiuitatem
electi. sed in filios dei. iuxta illd̄ Joh. j.
Quotq̄t aūt receperūt eū dedit eis po/
testatē filios dei fieri his q̄ credūt ī no
mine ei⁹. Aug⁹. sup Joh. De⁹ fact⁹ est
hō vt hō fieret de⁹. Idez sup ps̄. Fact⁹
est ꝑticeps nr̄e mortalitat⁊ vt hō fieret
particeps sue diuinitat⁊. Hinc etiam
Anſ. li. Cur de⁹ hō. Hō in creatiōe ad
imaginē. maioꝛ honoꝛ in incarnatio/
ne vt ipse suscepit imaginē nostrā. Jaz
em̄ sum⁹ heredes dei ⁊ coheredes xp̄i.
Gaudeamus igit̄ ⁊ exultem⁹ et dem⁹
gl'iam deo quia venerūt nuptie agni.
Apoc. xix. Scd̄o gaudendū est nob
hodie rōne pie matr⁊. Dicit em̄ Tho. ī
iij. ꝑte sūme. q. xxxj. ar. iiij. q̄ fili⁹ dei na
sci voluit de femīa ꝓpter tria. Prīo ꝓ/
pter nobilitatē ꝯditiōis nr̄e. vn̄ Aug⁹.
li. lxxxiij. q̄stionū. Hoīs libatio ī vtro/
q̄z sexu debuit apparere. nā qꝛ sex⁹ ma
sculin⁹ est nobilioꝛ q̄z femine⁹: id̄o hu/
manā naturā in masculino sexu assū
psit. Quia v̄o sex⁹ femine⁹ liberandus
erat: hinc apparet q̄ vir ille de feīa na
t⁹: ne igit̄ sex⁹ femine⁹ tanq̄z vilioꝛ ꝯtē/
neret̄ de femīa nat⁹ ē. Aug⁹. de agone
xp̄iano dicit. Nolite vosipsos ꝯtēnere
viri: filius dei viꝝ suscepit. nolite vos
ipsas ꝯtēnere femīe: fili⁹ dei nat⁹ est de
femīa. Scd̄o nasci voluit de femīa
ꝓpt̄ incarnatiōis v̄itatē. Hinc Aug. ī
epl'a ꝯ Uolusianū. Si omp̄s de⁹ ho/
minē vtcūq̄z formatū n̄ ex mat̄no vte
ro crearet: sed repētinū inferret aspecti
bus. nōne opiniōez ꝯfirmaret erroris
vt hoīez veꝝ nullo mō crederet̄ assum
psisse. ⁊ cuz oīa mirabil'r facit auferret
q̄d misericordit̄ fecit. Tercio dei fili
us de v̄gīe nasci voluit ꝓpt̄ hūane ge/
neratiōis ꝑfectionē. Nā p̄m⁹ hō ꝓdu/
ctus est ex limo t̄re sine viro ⁊ femina.
Eua de viro sine femīa. alij ex viro ⁊ fe
mina. xp̄o v̄o q̄si ꝓpriū reliquit̄ vt na/
scat̄ ex feīa sine viro ⁊ sine doloꝛe. iuxta
illud Lu. ij. Pepit filiū suū p̄mogeni
tū sine doloꝛe. q̄nimo cū īgēti gaudio.

Tercio q̄z gaudēduz est nob hodie
rōne hūane vtilitat⁊. Nā sctūs angel⁹
in presentia diuītat⁊ astando didicit b̄
gaudiū vtilitat⁊ ⁊ nob annūciauit di.
Annūcio vob gaudiū magnū q̄d erit
oī ppl'o qꝛ nat⁹ est vob hodie saluatoꝛ
Un̄ Bern̄. ī hodierno s̄mōe. Quid tā
necessariū ꝑdit̄ q̄d tā optabile miser⁊.
q̄d tā vtile desꝑat⁊. Nihil ita necessari/
um ē ꝑdit⁊ sic redēptio. nihil ita opta/
bile miseris sicut ꝯsolatio. nihil ita ne
cessariū desꝑat⁊ q̄z redēptio liberatio ⁊
saluatio. Gaudeāt hodie esuriētes q̄a
māna de celo descēdit. gaudeāt sitien/
tes qꝛ de vinea celi vit⁊ vera erupit vi/
nū gr̄e p̄stās. gaudeāt egrotātes qꝛ ho
die oleū effusū est sanās vulnera egro
tātiū. gaudeāt moriētes qꝛ hodie vita
nata est ī mūdū. Hinc Leo papa ī ser.
hodierno. Nēo ab hui⁹ alacritat⁊ ꝑtici
patiōe secernit̄: vna cūct⁊ leticie cōis est
rō. Exultet iust⁹: qꝛ īuitat̄ ad palmaz.
gaudeat pctōꝛ qꝛ īuitat̄ ad vēiaz. aniet̄
gētil' qꝛ vocat̄ ad vitā. Un̄ hec intelli/
gēs cāit eccl'ia sctā di. Grates nūc oēs

reddamus dño deo q̄ sua natiuitate nos liberauit de diabolica potestate. De cuius natiuitate dicit ꝓpheta Esa. Paruul⁹ nat⁹ ē nob ⁊ fili⁹ dat⁹ ē nobis. In q̄bus q̄dem ꝟbis tria īsinuat salutis documenta ad honorē nati regis ip̄ius gr̄a declaranda. scz

Primū nati regis hūilitatē imitandam. ibi. Paruulus nat⁹ est nobis

Scd̄m dei patris charitatē stupendam. ibi. ⁊ fili⁹ datus est nobis.

Terciū nr̄i redemptoris ptātez mirādā. ibi. ⁊ fact⁹ ē p̄ncipat⁹ sup hu. ⁊c.

Primū salut̄ documētū declarandū dixi q̄ ad honorē regis xp̄i Esaias īsinuat in p̄tactis ꝟbis ip̄ius nati regis hūilitatē cū dic̄. Paruul⁹ nat⁹ est nobis. Nō dicit q̄ adult⁹ siue adolescens sed ꝑuul⁹. Cui⁹ q̄dem hūilitas declarat̄ ex tribus. scz

Primo ex parua ciuitate

Secūdo ex angusta locatōe

Tercio ex parua forme dispositōne

Prīo q̄dem hūilitas xp̄i imitāda declarabit̄ ex ꝑua ciuitate Bethleē quā elegit ad nascēdū. De cui⁹ ꝑuitate dicitur Michee. v. Et tu bethleē terra iuda ꝑua es ī milib⁹ iuda. s̄m enī Rayneriū ī sūma. ti. de incarnatōne. ca. xxx. Christ⁹ q̄tuor ciuitates elegit. s. nazareth: bethleē hierl'm ⁊ rhomā In nazareth ꝯcept⁹ fuit. ī bethleē nat⁹. ī hierl'm passus. in rhoma caput eccl'ie statuit. Primo xp̄s ꝯcipi voluit ī nazareth ꝓpter extirpādā elatōez. nā supbi hoīes de h̄ spēalit̄ gl'iant̄ q̄ d̄ ciuitatib⁹ ⁊ curijs nobilib⁹ oriunt̄. christus ꝟo vt suam hūilitatē oñderet ⁊ illoꝝ īanē gloriā rep̄meret ꝯtriū fecit. q̄ ī ꝑua ciuitate ⁊ ignobili voluit cōcipi ⁊ nutriri vt nazaren⁹ vocaret̄. Joh. j. Dicebat nathanael. A nazareth p̄t aliq̄d boni eē: q̄si interrogatiue et despectiue loquēs s̄m vnū sensum. q. d. miꝝ esset q̄ a nazareth aliq̄d boni possit oriri. In hierusalē aūt noluit nasci. q̄ ciuitas erat regalis ⁊ sacerdotal'. Sil'r noluit nasci in rhoma. q̄ sicut dr̄ in q̄dā sermōe ephesini concilij. Si maximā rhomā elegisset ciuitatē ꝓpt̄ potentiā ciuium mutatōem orbis terraꝝ putarēt. Si filius fuissz impatoris ptāti vtilitatē ascriberēt. Sed vt hūilitas xp̄i oñderet̄ ⁊ diuitas ei⁹ cognosceret̄ orbē trāsformasse terraꝝ paupculā elegit matrem: paupiorem ciuitatē ⁊ ignobiliorem patriā. Nā vt dicit apl's. j. Cho. j. Que infirma mūdi sunt elegit de⁹ vt ꝯfundat fortia. Scd̄o xp̄s voluit in bethleem nasci ꝓpt̄ tres rōes. Prīo ꝓpter implēdā ꝓmissiōem: vt. s. ꝓphetia Michee impleret̄ q̄ sic ꝓphetauit. Et tu bethleem effrata ex te egredieť q̄ sit dñator ī isrl'. Et sil'r ꝓmissio facta dauid ex loco natiuitat̄ xp̄i. ij. Reg. xxiij Dixit vir cui ꝯstitutū est de xp̄o dei ⁊c. Scd̄a rō ꝓpt̄ verificādā interp̄tatōez. q̄ dicit Gre. Bethleē dom⁹ panis interp̄tat̄. Jp̄e aūt xp̄s ait Joh. vj. Ego sum panis viuus q̄ de celo descendi. Tercia rō ꝓpt̄ mysticā significatōem. q̄ dicit Gre. ꝑ hūanitatē quā assumpserat q̄si in alieno nasceret̄ nō s̄m potestatē sed s̄m naturaz. Tercio xp̄s elegit hierl'm vt ibi pateret̄. ⁊ h̄ duplici rōe. Prima ē vt ibi ꝓpt̄ sui nobilitatē regni sedem ꝯstitueret ⁊ tēplū dei edificaret. ⁊ sic hierl'm esset sil' ciuitas regalis ⁊ sacerdotalis. Sacerdotiū aūt ⁊ regnū xp̄i p̄cipue ꝯsūmatū est in ei⁹ passiōe. Scd̄o elegit hierl'm passioni ꝓpter nr̄am eruditōem ne honorē ī ciuitatib⁹ nobilib⁹ q̄rerem⁹. Quarto xp̄s elegit rhomā vt ibi caput eccl'ie cōstitueret vt inde fides ꝑ vniuersū mūdū diffunderet̄. ⁊ figura Daniel'. ij. visiōis nabuchodonosor ī statua cōminuta intelligeret̄. ⁊ xp̄s de⁹ ab oībus

BIBLIOTEKA GŁÓWNA w Poznaniu Uniw. im. A. Mickiewicza

cognoscerēt, iuxta illd̄ Esa .xxvj. Ciui
tatē sublimē hūiliabit ⁊ ꝯculcabit eaꝫ
pes pauꝑis .i. xp̄i. ⁊ gressus egenoꝝ. id
est petri ⁊ pauli. De q̄bꝫ Leo papa ī ser
mone de istis apl'is dicit. Isti em̄ sunt
viri ꝑ q̄s tibi euāgeliū xp̄i rhoma re/
splēduit. ⁊ q̄ eras mgr̄a erroris facta
es discipula ꝟitatꝭ. Hic nāqꝫ doctor
ꝟitatꝭ in hūilitate incipiēs vitā ꝯtinu/
auit ⁊ termīauit ⁊ se seq̄ntibꝫ imitādū
oñdit cū ī vltima cena dixit. Exēplū eī
dedi vob̄ vt quēadmodū ego feci ita ⁊
vos faciatꝭ. Uñ Aug. li. de agone xp̄i/
ano dic̄. Que suꝑbia sanari pōt si hūi
litate filij dei nō sanat̄. ⁊ q̄ auaricia sa
nari potest si pauꝑtate filij dei nō sa/
nat̄. que iracūdia sanari pōt si patīa fi
lij dei nō sanat̄. ⁊ infra. Erigat g̃ spez
suā genꝰ humanū et recognoscat na/
turā suā. videat q̄ntū bonū habeat in
opibꝫ dei. Nolite vosip̄as ꝯtēnere feīe
filius dei ex femina natꝰ est, nolite ta/
men amare carnalia: qꝛ ī filio dei nec
masculꝰ nec feīa sumꝰ. nolite amare
tꝑalia: qꝛ si bñ amarent̄ amaret ea hō
quē suscepit filiꝰ dei. Nolite timere cō
tumelias ⁊ mortē ⁊ crucē. qꝛ si nocerēt
hoī nō ea patereť quē suscepit filiꝰ dei.
Hec ille. Scd̄o deniqꝫ hūilitas chri
sti imitāda declarabit̄ ex sui angusta
locatōne. Cū em̄ plenitudo tꝑis a deo
pr̄e diffiniti aduēissꝫ vt suꝰ vnigēitus
nasceret̄ ex btā ꝟgīe: tūc augustꝰ facie
bat describere vniuersū mūdū vt scirꝫ
q̄t ciuitates: q̄t ville: q̄t homīes sub ro
mano essent īperio. Ibat nāqꝫ vnus/
q̄sqꝫ ad p̄ncipalē ciuitatē ꝓfitendū ⁊ cē
sum reddendū Iuit igit̄ etiā ioseph cū
ꝟgine maria dei filiū in vtero baiulā
te. Et cū venissent ad bethleem qꝛ pau
ꝑes erāt inuenire hospitiū nō poterāt.
tū qꝛ iā occupata erāt. tū qꝛ int̄ īhone
stos clamores ⁊ vituꝑia esse nolebāt.
ad diuersoriū domꝰ intrabat ioseph
vbi inhonesta videbat ⁊ audiebat. qui
reuersus dicebat btē ꝟgini. Nobis ap
tū hospitiū hic nō est. Et cū sctūs Jo/
seph molestareť maxime ꝓpt̄ ꝟginem
dei. s. thesauꝝ sibi ꝯmissum: ꝯsolatrix
afflictoꝝ maria potuit sibi dicere. O
bone ioseph gaude ī dño ⁊ iocūdare ī
spū. abijce tristiciā ⁊ p̄ꝑemur cū oī de
uotōe ad videndū ocul' nr̄is regē celi.
dñm maiestatis: saluatorem mundi.
Ego noui ex ꝓphetia Michee: ꝙ iste
dei filiꝰ altissimi quē baiulo ī vtero q̄
celū terrāqꝫ regit ī secl'a. q̄ oīa creauit
h̄ in bethleē dꝫ nasci. Et ex spūsctō itel/
lexi ꝙ añq̄ꝫ oriat̄ sol sup terrā videbi/
mus lumen veꝝ qd̄ illuminat homi/
nū corda. g̃ diuertamur huc ad diuer
soriū: quod s̄m magistꝝ ī hysto. scol'.
erat inter duas domos opīmētū ha/
bens sub q̄ ciues ad colloquendū cō/
ueniebāt. Ul' s̄m q̄sdā cū rustici ad fo
rū veniebāt aīalia ibidē ligabāt. vbi sā
ctus ioseph ligatꝭ boue ⁊ asino secessit
solito more ad orōez: p̄ꝑare se ad vidē
dū saluatorē. Cepit ⁊ pia ꝟgo donuꝫ
dulcedīs spūssci cumulatiꝰ sentire ele
uata mēte ī deū. Sicqꝫ vsqꝫ ad mediā
noctē stāte ecce xp̄s dñs sine lesiōe ma
tris exiuit de vtero ꝟgīs. Quē cū vidis
set gl'iosa mater añ se iacentē ⁊ vagiē/
tē in terra: inenarrabili leticia ꝑfusa:
mox ꝓstrata adorauit hūiliter iūctis
manibꝫ capite inclinato dicēs. Salue
mi dilecte nate: adoro te deū meū ve/
rum ⁊ viuū. O dilecte mi nate, o bñdi
cte fili gr̄as tibi ago. qꝛ dignatus es ī
gredi in hanc vallē lachrymaꝝ ꝓ salu
te hominū. te em̄ desiderabāt reges. te
expectabant patriarche: te predicabāt
ꝓphete: Ad te suspirabat adam cū sua
omni posteritate. vt patet in alterius
anni sermone. Quem virgo tandē cū
reuerentia recipiens: inuoluit mun/
dissimis pannis. et circūspiciens non

inueniēs locū mundiorē posuit in p̄se
piū coram aīalib: q̄ statim ꝯgnoue
runt suū dn̄m. O hūilitas stupenda.
O pauptas admirāda. filiꝰ pastoris
nascit̄ ⁊ ei lectus p̄parat̄. filius celest̄
impatoris natꝰ in p̄sepio collocatur.
et a mūdanis ⁊ supbis ipsiꝰ hūilitas
et pauptas ꝯtemnit̄. Un̄ Bern̄. Uide
q̄ pauꝑ ꝓ te factus est. si rex vbi aula.
vbi thronus. vbi curia. vbi regalis fa
milia. Aula eiꝰ stabulū. thronus p̄se/
piū. familia bos et asinus. Idē. O hō
quid sollicitus es de regali edificio cū
deus tuus iacet in p̄sepio. quid cogi/
tas de p̄cioso vestimēto cum deus tu/
us indutus sit vili pāniculo. quid la/
boras de clientū collegio cuꝫ saluator
tuus iacet cū boue ⁊ asino. Un̄ sic̄ sa/
gittarij apponūt signuꝫ ⁊ q̄ ad illd̄ ꝓ/
pius sagittat brauium ille reportat.
Sic deus pr̄ saluādis apposuit hūi/
litatē filij sui vt ꝑm suam hūilitatē cō/
formaremus nostrā vitā. Ideo ange/
lus pastoribꝫ cū maxima claritate ap
parens hoc signū dedit di. Lu. ij. Et h̄
vobis signū: iuenietꝫ infantē pānis in
uolutū ⁊ positum in p̄sepio. Est em̄ in
fans ꝯtra supbiā oris ⁊ locutiōis. pā/
nis inuolutus cōtra supbiā in actu et
in habitu. De h̄ signo dicit̄ Ecc̄i. xxxvj
Innoua signa īmuta mirabilia. Si
gna em̄ ostensa in natiuitate īmutata
sunt in passiōe. Hic īfans: ibi clamās
hic pannis inuolutꝰ: ibi vestibꝫ spoli
atꝰ. hic reclinatꝰ in p̄sepio: ibi affixus
patibulo. hic ortꝰ media nocte: ibi oc/
cisus in meridie. hic eternꝰ nascit̄: ibi
morit̄. Tercio xp̄i hūilitas declara
bit̄ ex parua forme dispositiōe. vn̄ d̄r.
Paruulus natꝰ est nob̄. Nā statiꝫ vt
v̄go Maria cōsensit in annūciatione
deꝰ hō factꝰ est ꝑm aīam gr̄a ⁊ v̄tutibꝫ
p̄fectissimꝰ. Corpꝰ v̄o illud sic forma/
tū adeo paruū fuit vt dicit mgr̄. q̄ ob
iectū oculis vix videri potuisset. Quā/
tum igit̄ ad q̄ntitatē molis nō statim
ꝓductū est sed successiue tā in vtero q̄ꝫ
extra. Quod ꝑm Bonauē. ꝯueniēs fu
it ꝓpter tria. Primo ꝓpter legꝫ vniuer
salis ꝯseruationē. qꝛ deꝰ nō opat̄ mi/
raculose vbi natura pōt operari. et qꝛ
natura poterat illud corpꝰ successiue
ad p̄fectā q̄ntitatē adducere. virtꝰ em̄
diuina opat̄ īmediate suos effectꝰ mi/
raculose. iō subito formauit illud cor
pus. quia natura nō poterat facere vt
v̄go ꝯcipet. Scd̄o ꝓpter fidei ꝯfirma
tionē vt ostēderet se habuisse verā car/
nē ⁊ nō fantasticā. Un̄ Augꝰ. ī epl'a ad
Uolusianū. Si nullas ex puulo ī iu/
uentutem mutarent̄ etates: nullos ci
bos: nullos eriꝑet somnos. nōne opi
nionē ꝯfirmaret erroris. s. q̄ nō habe/
ret verā carnem. Tercio in etate puuli
nasci voluit ꝓpter ꝯmēdationeꝫ hūili/
tatꝫ: q̄ ꝓ nob̄ cū sit excelsus deꝰ tā puu/
lus nasci voluit. Quis nā nō miret̄ vi
dere vagientē infantē inuolutū pānis
in cuna. de q̄ canit eccl'ia. Uagit īfans
int̄ arta cōditꝰ p̄sepia. mēbra pānis in
uoluta v̄go mr̄ alligat. et manus pe/
desqꝫ crura stricta stringit fascia. Ea/
mus igit̄ charissimi mēte in bethleem
et videamus hoc verbū caro factū. et
addiscamꝰ eius hūilitatē. quia nobis
natus: nobis datus in exemplum: in
remedium: et in premiū. Si em̄ ipsiꝰ
humilitatem didicerimus ⁊ fecerimꝰ
omnem iusticiam implebimus. Iu/
xta illud Math. iij. Sic em̄ decꝫ nos
implere omnē iusticiam. id est omneꝫ
humilitatem. Ad quam ipse idem do
cuit p̄dicens ⁊ dicens Mathei. xj. Di/
scite a me quia mitis sum ⁊ hūilis cor
de. Et ad Philippen̄. ij. Exinaniuit se
metipsum formā serui accipiēs. Nos
autem implebimur virtute si formā
domini nostri accipiamus. hoc est.

In natiuitate domini

innocẽtes et hũiles erimus. Quicũqꝫ nõ recipit regnũ dei velut ꝑuulus nõ intrat in illud. Secundũ documẽtũ declarandũ ad nati regis xp̃i honorez ꝓpheta Esaias in thematis v̄bis insinuat dei patrꝭ charitatẽ stupendaz. cũ dicit. z filiꝰ datꝰ est nob. i. ad nr̃az vtilitatem. Magna ꝓrsus charitas apparuit dei p̃ris erga nos hodie in filij sui vnigẽiti natiuitate: dũ ille excelsus deus nobilissimꝰ: potẽtissimꝰ: altissimꝰ rex regũ: dñs dñantiũ: ĩmortal': ĩcommutabil': ĩeffabil': incõprehẽsibil': fons et origo oĩs boni: creator et gubernator oĩm entiũ dedit filiũ suũ cõsubalẽ ad fletũ: ad pauptatẽ: ad hũilitatẽ. iuxta illd̄ ad Ro. viij. Propo filio suo nõ pepcit deꝰ sed ꝓ nob oĩbꝫ tradidit illũ. z hoc est qd̄ ip̃e saluator nr̃ dicebat Joh. iij. Sic deꝰ dilexit mũdũ vt vnigenitũ suũ daret vt oĩs q̄ credit in euz nõ ꝑeat sz habeat vitã et̃nã. Circa quã dei p̃ris charitatẽ tria ꝯsiderem⁹. scz

Primo ipsiꝰ charitatꝭ ĩmensitatez.
Scd̄o saluatoris matrꝭ sedulitatẽ.
Tercio creatarꝝ oĩm miracl'ositatẽ

Primo inquã circa dei p̃ris charitatẽ in xp̃i natiuitate ꝯsiderem⁹ ipsiꝰ charitatꝭ ĩmensitatẽ. Nã si oẽs homĩes ab initio mũdi viuerent q̄ creati sunt z q̄ in futurꝝ creãdi erũt. et q̄libet eorꝝ hr̃et tantã charitatẽ q̄ntã hn̄t oẽs angeli et illã totã hr̃et hõ vnꝰ: tã magna charitas q̄si nulla esset respectu charitatꝭ d̄i p̃ris quã nob ostẽdit in xp̃i natiuitate. Itẽ si celũ z terra esset ꝑgamenuz et mare incaustũ; z oĩa arborꝝ folia herbe z stelle celi z g̃mĩa segetũ essent scriptores q̄ incepissent scribere charitatẽ hãc dei p̃ris ab initio mũdi; essent q̄si pũctũ minimũ respectu celi. Jõ exclamat Greg. ĩ p̃fatiõe q̄dã dicẽs, O ĩestimabilis dilectio charitatꝭ: vt seruũ redimeres filiũ tradidisti. Et. j. Joh. iiij. In h̄ apparuit charitas dei in nobis qm̄ filiũ suũ vnigẽituz misit nob. Hic etiã Bern̄. Nesciui quõ me deꝰ diligeret nisi ꝓ me mori eligeret. i. mortalem carnẽ suscipet. O igit̃ anĩa aĩa aĩa xp̃i sanguĩe redẽpta: eleua te sup̄ te z ꝯsidera dei charitatẽ q̄ te dilexit z reama ipsum. si em̄ amas amicũ q̄ ꝓ te lachrymas fundit: q̄nto magꝭ amare debes deũ dei filiũ hodie natũ q̄ ꝓ te sanguinem fudit. Apoc. j. Dilexit nos z lauit nos in sanguine suo a pctis. Scd̄o circa dei p̃ris charitatẽ ꝯsiderem⁹ saluatoris mr̃is sedulitatem: q̄z sollicita circa filiũ suũ extitit. cui ipsa die q̄nqꝫ seruitia in ꝑsona nr̃a exhibuit. scz

Primo cũ gaudio adorauit.
Scd̄o cũ timore alligauit.
Tercio cũ honore reclinauit.
Quarto cũ fauore lactauit
Quinto cũ amore custodiuit.

Primo dixi q̄ gl'iosa v̄go natũ suuz cũ gaudio adorauit. videns em̄ dei filiũ suis oculis: tria ĩ eo cog̃uit z ꝯsiderauit. Primũ: miseriã volũtarie assũptã z insup̄ mortẽ futurã. q̄d ꝯgnouit ex ĩfantꝭ vagitu. Scd̄m qd̄ ꝯg̃uit erat eius vera diuinitas z hoc ex eiꝰ ortu z egressu iocũdissimo. Tertium: cognouit trinitatꝭ placationẽ et pctõꝝ nr̃oꝝ recõciliationem. z h̄ ex angeloꝝ exultatione. Ex primo fuit dolorose cõpassa ex scd̄o z tercio fuit valde gaudiosa. et hec duo sacrificia iugit̃ deo offerebat: gladiũ cõpassiõis z amorẽ ꝯgratulatiõis. iõ deuotissime adorabat. Sic z nos hodie z deĩceps debem⁹ ip̃m adorare. qꝛ dicit Amb. li. ij. de virginitate Uita marie est nr̃a viuẽdi forma. vnd̄ nos mutuo cohortãtes dicamus illd̄ q̄d canit eccl'ia. Uenite adorem⁹ qꝛ venit saluare nos. Scd̄m seruitiũ btã virgo exhibuit suo nato. qꝛ facta adoratiõe recipiẽs puerꝝ cũ tĩore d̄i pãnis

inuoluit ⁊ fascia circũligauit ipsa sola nõ Joseph. qꝛ dic̃ Chryſ. ꝙ ioseph mirabat̃ ⁊ gaudebat et attingere pueruꝫ nõ audebat. nec indigebat p̃cisiõe vmbilici vel balnei lotione. qꝛ mũdissime natus est. vñ Berñ. Qui totũ mundũ varijs vestit ornamentꝭ sine decore vestiũ apparuit. sed ⁊ ligatꝰ. Qd̃ deuota mẽte ꝯtẽplans idẽ Berñ. dicit ad mariã mr̃ez. O Maria splẽdor mdi. gloria celi: q̃lem nobis filiuꝫ pepisti. Iste nunq̃ p̃ncipiũ habuit q̃ cuncta p̃ncipia fecit. hic est oĩm deus: hic est vita q̃ nunq̃ morit̃. tu tantã excellentiã: creatorẽ oĩm: dñm vniuersoꝝ: deũ altissimũ in stabulo posuisti ⁊ in p̃sepio cõclusisti. Quid fecisti. q̃d p̃sumpsisti. nõ ne iste celos extẽdit ⁊ tã rutilãtibꝫ ornauit astrꝭ. Uerũtñ in stabulo nascit̃ et a te puellaꝝ gl̃ia vili fascia cingit̃ ⁊ in p̃sepio collocat̃. O virgo gl̃iosa sctõꝝ leticia nõ habebas domũ cedrinã. non erat tibi lectus eburneus in q̃ redẽptorẽ poneres. Nec ille. Sic tu o xp̃iane humilia te ob amorẽ hũiliter nati tui dñi. Tercio v̄go gl̃iosa cum honore in p̃sepiũ reclinauit. cuiꝰ rõnez euangelista subdit. qꝛ inq̃t nõ erat ei locus scꝫ mũdior ĩ diuersorio. Berñ. Ad dexterã dei patrꝭ sedet q̃ in diuersorio eget Idem in sermone hodierno. Arbitret̃ q̃s filio dei sublimia palatia esse q̃renda vt rex gl̃ie cũ gl̃ia suscipet̃. sꝫ ꝓpt̃ea de regalibꝫ sedibꝫ ipse nõ venit. in dextera em̃ eiꝰ diuitie ⁊ gl̃ia. in sinistra lõgiturnitas dieꝝ. eterna oĩm bonoꝝ in celo suppetebat affluentia. sed pauꝑtas non ĩueniebat̃. porro in terra abũdabat et suꝑabũdabat et hõ nesciebat p̃cium eius. venit filius dei ⁊ sibi sociauit vt sua estimatione nobis q̃ꝫ p̃ciosam redderet. Quarto virgo gl̃iosa suũ piũ natuꝫ cum fauore lactauit. ex miraculo q̃ppe factũ est vt virgĩs vbera lacte q̃ infantulũ lactaret replerent̃ ob hoc cantat eccl̃ia. Jacentẽ in presepio sola virgo lactabat vbere de celo pleno. vñ Berñ. in q̃dam sermone de assũptione dicit. Lacta Maria saluatorẽ. lacta creatorem. lacta panem celi lacta p̃cium mundi. p̃be lambẽti mãmillã q̃ ꝑcutiẽti se dabit maxillã. Ideo Augꝰ. dicit. Magni debitores sumꝰ huiꝰ btissime v̄gĩs genitricꝭ: multasq̃ gr̃as agere ei post deũ debemꝰ q̃ saluatorem mũdi nobis ꝯcepit: v̄go pepit: aluit: ĩ gremio fouit: fascia cinxit: materna sollertia curauit. Quinto virgo gl̃iosa suum natum cũ amore custodiuit. semꝑ suꝑ ip̃m habens mentem ⁊ oculos. iuxta illud Matth̃. vj. Ubi em̃ est thesaurus tuꝰ ibi est et cor tuũ. ⁊ q̃n audiebat plorãtẽ dulcissime alloq̃bat̃. Uñ Berñ. ĩ ꝑsona virginis sic dicit. Fili dulcissime noli flere: si exterius frigescit tua infantia corꝑalis: in charitate tñ calescit tua mẽs ⁊ anĩa vñ ⁊ tu fili mi noli flere. qꝛ angelꝰ Gabriel ꝓmisit mihi te regnatuꝝ ĩ domo iacob in eternũ. Noli ergo flere. an forte ploras miseriã hũane ꝯditionis: an forte tuaꝫ futurã mortẽ tue amarissime passiõis: an forte dolorem ⁊ planctũ mihi annuncias mee a te ꝑ mortẽ seꝑationis ⁊ gladium doloris q̃ tunc animã meã ꝑtransibit. sustine modicũ qꝛ nõdũ venit hora. Credẽdũ siq̃dẽ est ꝙ ip̃a amorose ĩtuẽs ĩ lucidos oculos filij lachrymãtes ⁊ oculi matrꝭ pariter lachrymabant̃. ⁊ deinũ amore eiꝰ succẽsa osculabat̃ nũc facies nũc manus nũc pectꝰ ineffabili suauitate. O deꝰ et̃ne q̃ꝫ suaue ẽ xp̃m cogitare: certe suauiꝰ tãgere. nã si ꝓpter ipsiꝰ amorem dulce ẽ etiã leprosum balneare. q̃d tũc fuit ipsiꝰ deosculatio. vñ Berñ. in ser. q̃ incipit. Signũ magnũ. dicit. ꝙ gaudiũ v̄ginis de filio fuit tam amenũ ꝙ

maiorē oblectationē ex intuitu illi⁹ pueri habebat q̄ habebāt p̄mi parentes ex amenitate paradisi. qꝛ fruct⁹ hui⁹ v̄ginis oēs fruct⁹ paradisi excessit. ideo ipsa virgo dicere poterat illud Cañ. v. Comedi fauū cū melle meo. bibi vinū cū lacte meo. i. delectata sum in ei⁹ diuinitate ⁊ hūanitate. Interim aūt veniunt pastores respiciētes elegantē puerū et adorātes laudāt deū deuote. Forte dicebāt. tu puer es filius altissimi. tu es rex angeloꝝ. tu es redēptor israel. et cū q̄reret virgo cur sic adorarēt ⁊ laudarent ceperūt dicere. O dña nostra vidimus hac nocte dei mirabilia. Naz in media nocte dū hic infans nat⁹ fuissz et nos circa gregez vigilarem⁹. ecce angelus ineffabili lumīe nobis apparuit ⁊ timētib⁹ nob̄ dixit. Ecce annuncio vob̄ gaudiū magnū qd̄ erit oī populo. qꝛ natus est vobis hodie saluator q̄ est xp̄s dñs. ⁊ hoc vobis signū. Ite ī bethleem ad diuersoriū ⁊ īuenietꝭ īfantem pānis īuolutū ⁊ positū in p̄sepio. Et mox facta est cū illo angelo multitudo celestꝭ exercit⁹ laudantiū deum ⁊ dicentiū. Gl'ia in altissimis deo. ⁊ ī terra pax hoīb⁹ bone volūtatꝭ. Et ecce venim⁹ ⁊ s̄m dictū angeli īuenim⁹. ideo bñdicta es tu gl'iosa v̄go q̄ talez parere meruisti filiū. ora igit̄ ꝓ nobis filiū Ecce patz q̄ humilib⁹ ⁊ simplicib⁹ reuelat de⁹ suū secretū. iuxta illd̄ Mat. xj. Confiteor tibi pater dñe celi ⁊ terre qꝛ abscōdisti hec a sapiētib⁹ ⁊ prudētibus et reuelasti ea puul' ⁊c̄. Tercio circa charitatez dei p̄ris in natiuitate xp̄i ꝯsiderem⁹ creaturaꝝ oīm miraculositatē. In hac em̄ natiuitate omniū mutabiliū mutabili⁹ factū est Bern̄. in sermōe de vigilia natiuitatꝭ dñi. A secl'o nō est auditū q̄ sublimitas ⁊ vilitas cōuenerūt in vnū. nihil deo sublimi⁹; nec limo vili⁹. ⁊ tñ de⁹ descēdit ī limū. Hoc etiā mirat̄ Esa. ca. vlti. di. Quis audiuit vnq̄z tale ⁊ q̄s vidit huic sil'e. O q̄z mirabile op⁹ de⁹ fec̄ hodie. O q̄z stupendū. de q̄ dic̄ Cyprian⁹. In xp̄i benedicta natiuitate dū dei fili⁹ de v̄gīe nascit̄: celū in terra ꝯcludit̄: sol tenebris īuoluit̄: īuisibil' cernit̄: īmortalis mortal': etern⁹ tp̄alis: dñs seru⁹ nascit̄: natura portat̄ q̄ portat oēm creaturā: v̄bū fit īfans ⁊ tacet: ī sūmis stat in imis iacet. q̄ ī nubib⁹ tonat ī p̄sepio plorat. Jō hāc mirabilē natiuitatē deus p̄r ex charitate mirabilib⁹ īauditꝭ testat̄. nā de celo oēs adorauerūt xp̄m hodie angeli. Juxta illd̄ apl'i. Et cū introduceret p̄mogenitū ī orbē terre dic̄. et adorēt eum oēs angeli ei⁹. Sil'r celi miracl'ose nouā stellā miser̄t. pagani ī trib⁹ regib⁹ ꝯsurrexerūt. Itē tēplū pacꝭ rome ꝯstructū in q̄ erat idolū romuli nato xp̄o corruit. vt patet ī legēda. Et alia mlta mirabilia facta fuerūt hac nocte deū venisse testātia q̄ longū esset edicere. Terciū documētū ad honorē nati regꝭ ꝓpha Esaias īsinuat ī thematꝭ v̄bis nr̄i saluatoris ptātez mirādā cū dic̄. Cui⁹ p̄ncipat⁹ sup hūeꝝ ei⁹. s̄m Lyrā. i. sctā crux cū q̄ d̄bellauit aereas ptātes q̄d fuit p⁹ trigītatres annos qñ sibi īposuer̄t crucē sup hūeros ei⁹ vt portaret ad locū passiōis ī q̄ moriēs redemit nos ab et̄na morte. celuz īsup apuit. Gaudeā⁹ igit̄ ⁊ exultem⁹ ⁊ g̃tes oēs reddā⁹ dño deo q̄ sua natiuitate nos lib̄auit de diabolica ptāte. de q̄ dic̄ ꝓpha Esa. Puer nat⁹ ē nob̄ ⁊ filius dat⁹ ē nob̄. q̄ ꝑ merita sue ntitatꝭ ⁊ passiōis nos ꝑducat ad gl'iaz et̄ni p̄ris cū q̄ ⁊ spūscō viuit ⁊ reg̃t ī secl'a secl'oꝝ

De sancto Stephano ꝓthomartyre Sermo. xij.

Ecce video celos apertos ⁊ filiuz hominis

stantem a dextris virtutis dei. Actuū vij. Hec ꝟba charissimi dicebat strennuꝰ christi miles: btūs vicz Stephanus dū ꝑfidi iudei in ꝯcilio ei calūniarent ꝑ falsos testes eū occidere volentes. vt patz ī actib⁹ apl'oꝝ. Ubi beatus Stephanus a trib⁹ spēal'r ꝯmēdat

Primo a gratie plenitudine

Scdo a ꝯstanti fortitudine

Tercio a miraculoꝝ multitudine.

Primo btūs Stephanꝰ ꝯmēdatur a gr̄e spūssctī plenitudine. Unde d̄r d̄ eo Stephanꝰ plenꝰ gr̄a ⁊ fortitudīe faciebat ꝓdigia ⁊ signa magna in populo. licz ⁊ alij scti fuerunt pleni spūsctō: tn̄ hūc sacra scp̄tura specialit̄ ꝯmēdat de gr̄e plenitudīe ꝓpt̄ tria sig̃ gr̄e plenitudīs. Primū signū ē abūdātie sic videmꝰ ꝙ aliqd̄ vas d̄r esse plenū cū tātū abundat aliq̄ liquore ꝙ alid̄ capere nō pōt. h̄ mō btūs Stephanꝰ fuit plenꝰ hūilitate: iō supbiā cape nō poterat. Itē fuit plenꝰ pietate: iō crudelitas in eo locū nō habebat. Un̄ ꝯpatiens miserijs iudeorū dicebat. Dn̄e ne statuas illis h̄ pctm̄. Sil'r fuit plenꝰ sapīa: ideo ignorātia locū ī eo non habebat. Nā de eo d̄r ꝙ nō poterāt resistere spūi ⁊ sapīe q̄ loq̄bat. Scd̄m gratie plenitudīs signū est supabūdātie. vas eī cognoscit̄ esse plenū cum supeffluit. sic btūs Stephanꝰ effluebat sacra doctrina ⁊ orōe deuota: q̄ nō solū ꝓ amicis sz etiā ꝓ inimic̄ positis genib⁹ orabat. Quō aūt eiꝰ orō effluxit dic̄ Aug. ꝙ si Stephanꝰ nō orasset nūq̄z eccl'ia Paulū apl'm habuissz. Terciuz signū gr̄e plenitudīs est patiētia. naz videmus ꝙ plenū vas ꝑcussum non resonat sz solū tinnit. Sil'r olla plēa posita iuxta ignē nō sibilat sz semiplena. Sic btūs stephanꝰ cū blasphemꝰ diceret̄ neminē maledicebat: ⁊ cū ꝑcutere tur lapidib⁹ exemplo sui mgr̄i ꝓ ip̄is dulci orōe tinniebat. Scd̄o be. Stephanus ꝯmēdat̄ a ꝯstāti fortitudīe qꝛ fuit fort̄ capitaneꝰ ī p̄ma acie militū xp̄i. Sūt āt q̄tuor gn̄a hoīm q̄ dicunt̄ corpal'r fortes: sic ⁊ spūal'r. Primi sūt fortes q̄ resistūt fortit̄ īimic̄ nō tn̄ vincūt. sic Judas machabeꝰ fortit̄ inimicis restitit nō tn̄ vicere valuit. sic illi spiritualit̄ fortes sunt q̄ resistūt passiōib⁹ suis: n̄ tn̄ oēs expugr̄e pn̄t. d̄ talib⁹ d̄r Ro. vj. Nō regnet pctm̄ ī vr̄o mortali corpe. Scd̄i st̄ fortes q̄ n̄ solū resistūt ī imic̄ sz etiā supant sic gedeō. Sic spūalit̄ illi q̄ supant tēptatōes fortiores st̄ ill' q̄ solū resistūt. vn̄ Gre. ī mora. Fortitudo iustoꝝ ē carnē vincere. voluptatib⁹ mūdi ꝯ̄ire: ⁊ delectatōes pn̄t̄ vite extīguere. Nā si q̄s supat linguā ne loquat̄ turpia: aures ne audiāt vana ⁊c̄ h̄ fort̄ ē. Tercij sūt fortes q̄ nō solū superāt sz etiā inuadūt eoꝝ regnū. sic dauid philisteoꝝ. Sic spūal'r qui ardua opa feruent̄ faciūt eijciēdo pctm̄ d̄ cordib⁹ etiā alioꝝ. In ꝯ̄riuz de mūdanis debilib⁹ dic̄ Gre. xviij. moral'. Oēs inq̄t huiꝰ seculi amatores ī terrenis reb⁹ fortes: in celestib⁹ āt debiles. Quarti sūt fortes q̄ īpauidi st̄ circa bonā mortē. vt dic̄ Aresto. li. eth̄. Sic Sāson elegit mortē vt moriāt̄ dei īimici. Judicū xvj. His q̄ttuor modis b. Stephanꝰ d̄r fortis. Tercio b. Stephanꝰ ꝯmēdat̄ a miraculoꝝ multitudīe. qꝛ ml'ta faciebat ꝓdigia ⁊ signa. nō solū in t̄ra sz etiā in cel' eiꝰ sctītas declarabat̄ cuz dicebat. Ecce video celos ⁊c̄. In q̄bus q̄dem ꝟbis ad gl'iosi martyris honorē tria īsinuāt̄ documēta declarāda. s.

Primo eterne felicitatis possessio. ibi. ecce video celos aptos

Scd̄o diuine maiestatis visio. ibi. ⁊ filium hominis.

Tercio hūane ībecillitatis assecuratio. ibi. stantē a dextris virtutis dei.

De scto Stephão protomar.

Primo dixi q̄ ad honorē beati ste/phani insinuaꝛ eēne felicitaꝛ possessio q̄a ōr. Ecce video celos aptos. vbi est eterna felicitas z nr̄a ppetua possessio z finis oīm nr̄oꝝ bonoꝝ. q̄ q̄dē eēne felicitaꝛ possessio nr̄a scz celū acq̄rit̄ im mediate. i. q̄ etiā purgatoriuz cuitet̄ p septē siē terrena possessio solet acq̄ri. s.

Primo hereditaria successione.
Secundo sollicita negociatione.
Tercio violenta occupatione
Quarto studiosa pmuratione
Quinto gratuita cōdonatione.
Sexto placida supplicatiōe
Septimo legitima redemptiōe.

Primo dixi q̄ terrena possessio acq̄ri tur hereditaria successiōe. sic̄ filiꝰ succedit in patrīa possessionez. sic spūalit̄ eterna possessio celi adipiscit̄ p baptis mi susceptionē in q̄ adoptamur in filios dei p fidē. iuxta illud Joh. j. Quot q̄t aūt receperūt eū dedit eis ptātez filios dei fieri his q̄ credūt in noīe eius. z sic iure hereditario succedūt in heredi tatē dei patr̄. Ro. viij. Si filij z heredes. Jsta aūt filiatio non est carnalis: sz spūalis. de q̄ dicit saluator Joh. iij. Amen dico tibi nisi q̄s renatꝰ fuerit ex aq̄ z spūsctō non potest videre regnuz dei. et subdit causam dicēs. Qđ natū est ex carne caro est. z q̄d natū est ex spū spūs est. Fm Lyrā. Per carnalez gene/rationē hō ꝓstituit̄ in vita carnali tm̄. sed p generationē spūalem in vita spi rituali. Tanta nāq; huius baptisma lis generatiōis est efficacia q̄ oēm cul pā z reatū tā originalis q̄z actualis pcti delet z restituit p̄mā innocētiā induen do veste regali tanq̄ filiū reg̃. z apien do palatiū sūmi regis. i. celū. Jn huꝰ signuz baptisato dño in iordane aperi sūt celi. Unde ꝓse. di. iij. c. Regenerāte. Regenerāte inq̄t spū ñ solū originaliū verūetiā voluntariorū fit remissio pec catoꝝ. Nec aūt remissio pctoꝝ nō re q̄rit gemitū vel ꝓtritoꝝ etiā in adultis. sed tm̄ mō i adultis dispūcētis. nec cō fessionē req̄rit d̄ ppetrat̄ añ baptismū q̄ baptismus est ianua oīm sacꝝoruz Unde Amb. sup epl'am ad Ro. Gra/tia inquit dei in baptismate nō requi/rit gemitū: nō requirit plāctū vl' aliq̄d opus sz solā fidē: z oīa gratis ꝓdonat Nam deus pater habz filiū legitimū z naturalē ies̄ christū quē ꝓstituit he/redē vniuersoꝝ: p quē fecit z sec'la. ad Heb. j. Jtē habz filiū legitimū nō na/turalē sz adoptiuū. s. fidelē z iustū. hūc er gr̄a fecit heredē vite eēne. ad Titū. iij Justificati gr̄a ipius heredes sum⁹ fz spem vite eterne. O felix generatio: o beata filiatio cui hereditas regni cele/stis succedit. Nō igit̄ debes dolore af/fligi si filiꝰ tuus mox baptisatus decē dit. q̄ pculdubio heres z rex celestis ef ficit̄. Talis heres fuit btūs Stepha/nus p sacm̄ baptismi. Sed di. vbi fu it btūs Stephanꝰ baptizatꝰ. Respō/det Lyra sup p̄mū cap'm actꝰ ap'oꝝ Quidā dicūt q̄ ap'li et xp̄i discipuli fu erunt baptizati in vltima cena. s. in pe dum lotōne. Alij vo dicūt q̄ vsq; ad missionē spūssancti nō fuerūt baptiza ti: fz in die pēthecostes in missione spi/ritussancti. Jurta illud Act̄. j. Vos aūt baptisabimī spūsctō. Sz Lyra tenet cū bto Aug. q̄ ap'li et xp̄i discipuli fue runt baptisati baptismo xp̄i. i. et aqua z spūsancto. q̄ post illā dñi sententiaz Joh. iij. Nisi q̄s renatus fuerit ex aq̄ z spūsancto nō pōt intrare in regnū dei nullus factus est membrū christi nisi p susceptōem baptismi vel alicui⁹ sup/plētis vicē: sicut baptismꝰ sanguis et flaminis. Unde et ap'lus vocatꝰ ad fi dem de dñi mandato baptisatus est. Act̄. ix. Et idē tenendū est d̄ alijs q̄uis nō sit septū: quia non oia facta christi

Baptismus

sunt scripta. vt patz Joh. vl. Uñ Joh. iiij. dr q̄ discipuli xp̄i baptisabāt. ⁊ nō est verisil'e q̄n essent baptisati eodē baptismo q̄ alios baptisabāt. Huic etiā cōsonat illud Joh. xiij. Qui lotus est nō īdiget nisi vt pedes lauet. Ubi Lyra sic dicit. Qui lotus est ꝑ baptismuz nō indiget. s. rebaptisari nisi vt pedes id est affectiōes mūdet. Et sic patet q̄ btūs stephan⁹ iure hereditario possedit aptum regnū celeste. Scdo terrena possessio acq̄rit' sollicita negociatiōe. nā negociatores acq̄rūt sibi agrū vineā dominiū ⁊c. ꝑ negociationē suā Sic spūal'r aptū regnū celeste acq̄rit' per negociationē. de q̄ Aug⁹. in ꝑsona dñi dic. Uenale habeo. q̄d dñe. regnū celoꝝ. q̄ emit'. pauꝑtate regnū. dolore gaudiū. labore req̄es. ignominia gl'ia morte vita. Taliter emerūt apl'i ⁊ xp̄i discipuli oīa relinq̄ntes ꝓpter amorez xp̄i: domum: agros: filios: fratres ⁊c. vñ dicebāt Mat. xix. Ecce nos reliq̄. oīa. q̄d g̃ erit nob. Rñdit iesus cuz iuramēto di. Amē dico vob q̄ vos q̄ reliq̄. oīa ⁊ secuti est' me cētuplū accipietis ⁊ vitā et'nā possidebit'. Talit' etiaz nūc emūt veri religiosi q̄ oīa relinq̄ntes nudi in cruce pnīe sequunt' nudū crucifixū xp̄m. Ideo ipsis sicut baptisat' celū aptum est. In signū hui⁹ iohāni in insula pathmos aptū fuit regnū celeste. Hinc dicit Bern̄. de p̄cepto ⁊ dispēsatiōe. Monasterial' disciplina meruit hāc p̄rogatiuā vt secūdū baptisma nūcupet'. Et infra. Hui⁹ inq̄t ꝓfessio amatores suos angelis similes ⁊ dissil'es hoīb⁹ facit. īmo diuinā in hoīe reformabit imaginē consignās xp̄o instar baptismi. Ex h̄ v̄bo sumptū est q̄ intrātib⁹ religionē de p̄terit' pctis nō est penitentia iniūgēda. de pe. di. j. §. His autoritatibus. Isto iure btūs stephanus etiam obtinuit aptuz regnū celeste. qz oīa reliq̄rat ꝓpter dilectū dñm Jesum xp̄m. O christe clemētissime. O de⁹ eq̄ssime q̄z ineq̄liter vendis tuas merces. ⁊ q̄nto q̄s tibi dilectior extiterit tāto cari⁹ regnum celeste emit. Nā huic discipulo sctō virgini nō suffecit oīa relinq̄re nisi etiam corpus lapidibus torrent' subijceret. Cur h̄ fac'. certe ideo vt ꝯgnoscāt mortales q̄ p̄ciosum est tale regnū q̄d taz care emit'. At ecōuerso q̄busdaz duob⁹ minut' er' dabis vt vidue. q̄busdam vno calice aq̄ frigide. et q̄busdā ꝑ solā bonā volūtatē. iuxta illd Luc. ij. Pax hoīb⁹ bone volūtat'. Cur hoc fac'. certe vt cognoscāt mortales q̄ ex īmensa miscdia dabis. Ps̄. Pro nihilo saluos facies illos. Uñ si q̄r'. quot florenis emit' regnuz celeste. Respōsio: q̄ntū habes tantū valet. si multū habes mult' dabit'. si paꝝ: modic'. vt nullus excludat' a miscdia dei que est infinita Sed heu qz mlti pctōres cum mult' expēsis ⁊ laborib⁹ acq̄rūt et'nā mortez q̄dam occulte. q̄daz manifeste. īmo q̄dā violēter. Occulte acq̄rūt infernum spēaliter q̄tuor genera hoīm. Prīo hypocrite cū magnis laborib⁹. de q̄bus Math. xxiij. Ue vob hypocrite q̄ sil'es est' sepulcr' dealbat'. Secundo sodomite. ad Ro. j. Hoc aūt scitote intelligentes q̄ neqz fornicarij neqz adulteri neqz molles regnum dei possidebunt Tercio deceptores et mendaces. j. ad Thes. iiij. Ne q̄s circūueniat fratrē suum in negocio: qm̄ deus vinder est de his omnib⁹. Quarto pctā nō ꝯfitētes. Apoc. vl. Foras canes venefici ⁊ timidi ⁊c. Sil'r sunt q̄tuor genera hoīm īfernū manifeste acq̄rentiū. Primi superbi in ornamēt'. Aug⁹. Quē supbū vider' filium diaboli esse nō dubites. Scdi auari q̄ dimittūt dñic' diebus missas ꝓpt' tꝑalia. Matth. vj. Nolite

solliciti esse ꝛc. Tercij gulosi. de q̄bus Phil'. iij. q̄ꝝ deꝰ cēter est. Quarti sunt meretrices ꝛc. Sil'r q̄tuor sūt genera hoīm infernū violenter acquirentiuꝫ. Primi sunt vsurarij. Scd̄i latrones. Tercij symoniaci: q̄ beneficia eccl'iastica vel sacr̄a vel sepulturas emunt vel vendunt. extra de symonia. Ad' apl'icā Quarti falsi iudices: maxīe mūera libēter accipiētes. Tertio terrena possessio acq̄rit̄ violēta occupatiōe. sic̄ rex violēter acq̄rit sibi regnū. Sic spūal'r acq̄runt regnū celeste fortit̄ pugnātes de q̄bꝫ Mat. xj. d̄r. Regnū celoꝝ vim patit̄ ꝛ violenti rapiūt illud: p̄sertim q̄ moriunt̄ ꝓ veritate. vñ Aug⁹. li. xij. de ciui. dei. Quicūq; inquit etiā non ꝑcepto regeneratiōis lauacro ꝓ ꝯfessione xp̄i moriunt̄ tantū eis valet ad dimittenda pctā q̄ntū si abluerent̄ fonte baptismat̄. Sic b. stephan⁹ isto iure meruit aptum celeste regnum. q̄r p̄mus oīm ꝓ veritate fidei catholice cōstāter mortem subijt. ideo ꝓtho martyrij nomē obtinuit. Sed diceres. Nunq̄d nō añ ip̄m fuerūt martyres. vt Abel Zacharias Johānes baptista ꝛc. Rñdet̄ q̄ q̄ttuor status distinguunt̄. In statu nature primus martyr fuit Abel a Cayn occisus Gen̄. iiij. In statu legis scripte fuit Ur vir marie sororis moysi ꝛ Aarō. quē cū moyses cū Aaron dimisisset int̄ filios isrl' dū ipse ascenderat in montē synai ieiunare. xl. diebus vt legē acciperet: dicēs ppl'o. q̄ si q̄d ītrim difficultat̄ ortum fuerit ferrēt ad eos. Qui insurrexerūt ꝯtra Ur et Aaron dicētes. Nescim⁹ quid ꝯtigit moysi: date nob̄ deos q̄s colam⁹. ꝓ q̄ dum argueret eos Ur: ceperūt in eū spuere ꝛ sic sputo suffocauerūt. ꝓpter hoc Aaron timēs ꝯflauit inaures ꝛ fecit vitulū. Verūtñ q̄r adhuc lex nō fuit declarata Jōo dicūt quidā q̄ p̄m⁹ martyr fuit Achimelech sacerdos sūmus quē occidit Saul rex eo q̄ ꝯsuluit dñm ꝓpter dauid. j. Reg. xxij. In statu ꝓphetaꝝ p̄m⁹ martyr fuit Zacharias filiꝰ Joiade sacerdot̄ quē occidit rex Joas inter templū ꝛ altare. ꝓut patet in hodierno euāgelio. In statu gr̄e fuerunt m'lti martyres añ btm̄ stephanū. Primi sunt inocētes. Scd̄s ē btūs Johānes baptista. Terciꝰ est btā v̄go. sic̄ p̄dixit Symeō Lu. ij. Tuā ipsius inq̄t aīaꝫ gladiꝰ ꝑtrāsibit. Quartꝰ fuit xp̄s dñs. Quintꝰ fuit btūs stephan⁹. Verūtamē ipse d̄r p̄m⁹ martyr q̄ttuor rationibꝫ. Primo q̄r post noui testamēti cōfirmationē p̄m⁹ est martyriū passus qd̄ s̄m apl'm fuit in xp̄i morte cōfirmatū. Innocentes aūt ꝛ Johēs baptista fuerūt martyrizati añ hanc confirmationē. Scd̄o q̄r ex martyribꝫ primus volauit ad celū. Alij aūt descenderūt priꝰ in īfernū. Tercio q̄r p̄m⁹ ꝓ lege xp̄i fuit passus. ceteri aūt ꝓ lege: ꝑter inocētes q̄ nō sunt ꝯfessi legē sic̄ beatus stephan⁹. Quarto q̄r passio eiꝰ fuit sil'is xp̄i. Nā sicut xp̄s dñs a iudeis ꝛ extra hierl'm: sic b. stephan⁹ ab eadeꝫ gente ꝛ extra eandē vrbē. Et sicut christus orauit ꝓ inimic̄: sic btūs stephanus. Itē sicut xp̄s inocēter passus est cuius innocētiā ꝓclamauit iudas eiꝰ ꝓditor: pilat⁹ eiꝰ iudex. sic btūs stephanus innocēter est lapidatus. q̄r in lege veteri lapidabant̄ festa non colentes. vt patꝫ de illo q̄ lig̃ colligebat i sabbo adulteri: sacrilegi. sic̄ achor Josue. vij. blasphemi: diuini ꝛ ꝑentibꝫ nō obediētes. btūs aūt stephan⁹ nō fuit trāsgressor sabbati q̄ oratōi instabat. nō sacrileg⁹: īmo sctissim⁹ mīster sacr̄oꝝ. non blasphem⁹: sed deū laudās i disputatiōe: p̄dicatiōe: ꝛ gr̄aꝝ actione. nō adulter: sꝫ v̄go purissim⁹. Quarto t̄rena possessio acq̄rit̄ studiosa permutatio-

ne. qñ scz vna res dat̃ pro alia re. Sic
spũaliter aptũ regnũ celeste acq̃rit̃ p/
mutatõne boni opis. s. elemosyne ieiu
nij ꝛc̃. Uñ dic̃ Aug. Da tectũ ꝛ accipe
celũ. Sic pmutauit Zache⁹ Luc̃. xix.
dicẽs. Dñe ecce dimidiũ bonoꝝ meoꝝ
do paupib⁹. Hinc ꝛ Aug. li. d̃ doc. xp̃i
ana dicit. Age illi gr̃as q̃ rẽtã p̃ciosaz
tã vili p̃cio fecit te emere. das qd̃ ĩ tẽpo
re perit: accipis qd̃ ĩ et̃nũ manet. vnd̃
sis soci⁹ angeloꝝ: vñ nũq̃z sitim famẽ
q̃z patiaris. In hui⁹ signũ ezechieli ap
tũ fuit celũ. eiusdẽ. j. c. Talit̃ b. stepha
nus pmutauit pñtẽ leticiã ĩ et̃nã. p̃sen
tẽ vitã breuẽ ĩ sempit̃nã. ṽginalẽ conti
nentiã ĩ puritatẽ angelicã. ꝯstãtẽ pseue
rãtiã in et̃nã securitatẽ. ꝛ breuit̃ om̃ia
vendidit vt illã margaritã emeret. de
qua saluator Math. xiij. Inuẽta inq̃t
vna margarita vendidit oĩa que ha/
buit ꝛ emit eã. Unde Math. xix. Uen
de que habes et da paupib⁹ ꝛ habebis
thesauꝝ in celo. Quĩto t̃rena posses
sio acq̃rit̃ g̃tuita ꝯdonatiõe: qñ aliq̃s
g̃tis dat alicui aliquã rẽ. Sic spũalit̃
aptũ regnũ celeste gratis dat: qꝛ opa
nr̃a de cõdigno nõ sufficiũt ad tã p̃cio
sum thesaurum acq̃renduz. Hinc ad
Tytũ. ij. d̃r. Nõ ex opib⁹ iusticie q̃ feci/
mus nos sz s̃z suã mis̃icordiã saluos
nos fecit. Tal̃r acq̃siuit btũs stepha/
nus aptũ celeste regnũ Habet̃ eĩ Joh.
j. Saluator vocauit Petrũ ꝛ andreã
Jacobũ ꝛ Jobem de piscatõe. ꝛ demũ
Philippũ ad discipulatũ. Philipp⁹
aũt ĩuenit nathanael sub ficu ꝛ dixit il
li. Quẽ scp̃sit moyses ĩ lege et ꝓphe ĩue
nim⁹ iesũ a nazareth filiũ ioseph. Cui
nathanael A nazareth põt aliq̃d boni
esse. Dixit ei philipp⁹. Ueni ꝛ vide. licz
xp̃s nat⁹ fuerit ĩ bethleẽ tñ fuit nutri/
tus in nazareth. iõ nazaren⁹ vocabat̃.
vt ptz Johãnis. j. Uidit iesus natha/
nael venientẽ ad se ꝛ dixit. Ecce ṽe isra
elita in quo nõ est dolus. qꝛ veniebat
bona intentiõe vt veritatẽ cognoscerz.
q̃ dixit. Unde me nosti. et xp̃s rñdit ei.
Priusq̃z philipp⁹ te vocaret cuz esses
sub ficu vidi te. Rñdit Rabbi tu es fi
lius dei. tu es rex israel. Rñdit iesus.
Amẽ amẽ dico vob̃ videbit̃ celũ aptũ
ꝛ angelos dei ascẽdentes ꝛ descẽdẽtes
sup filiũ hoĩs. s̃m em̃ q̃sdã iste natha/
nael fuit btũs Stephanus. Sexto
terrena possessio acquirit̃ placida sup
plicatõe. sicut faciũt paupes q̃ petunt
elemosinã vel vestimentũ aut domuz
ꝓpter deum. Sic spũaliter aptum re/
gnum acquirit̃ p supplicatõem orati
onis. Unde saluator. Om̃is q̃ petit ac
cipit. Sic acq̃siuit ille latro q̃ suppli/
cabat dicens. Dñe memento mei duz
veneris in regnum tuũ. Cui saluator.
Amẽ dico tibi hodie mecum eris ĩ pa
radiso. Talit̃ etiã btũs stephan⁹ acq̃/
siuit q̃ nõ solũ ꝓ se sed etiã ꝓ inimicis
supplicabat: dicẽs pro se. Dñe iesu ac
cipe spiritũ meũ. Et flexis genib⁹ pro
inimicis dicẽs. Dñe ne statuas illis h̃
peccatũ. Et cum hoc dixisset obdormi
uit in dño intrando in aptum celum

Septimo terrena possessio acqui/
ritur legitima redemptõe. licz aliq̃ pos
sessio legitime ptineret ad aliquem ta
mẽ ꝓpter debitum ꝓhibet̃ ab ea. Sic
spiritualiter regnum celeste licz nostꝝ
sit ex christi dñi passiõe. sit etiã aptum:
tamen ꝓpter debitũ pene arestat̃ a no/
bis donec solutum sit in purgatorio.
Et talis solutio põt fieri p indulgenti
as: que sunt thesauri eccl̃ie sup quos
constituti sunt prelati eccl̃ie dicẽte do/
mino Math. xvj. Tibi dabo claues
regni celorum. Sed ad hoc q̃ ista re/
demptio debito modo fiat quattuor
requiruntur. Duo ex parte dãtis: duo
ex parte suscipiẽtis. Primo ex pte dan
tis indulgentias requirit̃ auctoritas

De ſcto Stephão protho mar.

ra q̄ habeat autoritatē. naz papa habet plenariā autoritatem i tota eccl'ia militāte. Alijs aūt eccl'ie p̄lat̄ est limitata. vñ epi q̄dragita diez idulgētias largiri p̄nt. Scdo reqrit cā rōnabilis q̄ fm Bonauē. in. iiij. dist. ij. est duplex sicut thesaur⁹ reipublice solet expendi Aut ppt̄ gl'iam p̄ncipis vel seruoz ei⁹ Aut ppt̄ vtilitatez cōitat̄. qñ scz cōitas ledit tūc stipēdia diuidunt. Sic spūaliter p̄mo thesaur⁹ eccl'ie expēdit. i. idulgētie ꝯcedunt ppt̄ laudē z gl'iam p̄ncipis ihesu xp̄i. laus vo ei⁹ est in suis sanctis q̄ honorant in ꝯstructiōe eccl'iaz visitatiōe earundē: cōmemoratōe vtutum. vt in sermonib⁹ ꝛc. Utilitas vo est eccl'ie defensio: vl' ppli xp̄iani: vl' terre sancte: aut p motio studij. z filia. p q̄ bus recte indulgētie dant. Uñ indulgentie sub triplici differentia ꝯcedunt Aut fm numez diez. Aut fm numerū annoz. Aut fm nūez pctoz. z semper tantū valēt q̄ntū sonāt. fm Rich. sup. iiij. di. ij. Scdm numez diez valent fm eūdē Rich. vbi s. tantū centū diez indulgētie q̄ntū centū diez penitētie. z hoc fm taxationē: siue a iure: siue a sacerdote: siue a iusticia diuina. z absoluit a pna quā facere debuisset per centū dies. z sic centū diez indulgētie nō solū tantū valēt q̄ centū diebz debuisset puniri in purgatorio sed plus. scz vno die tantū posset penitere q̄ centū diez punitiones extinguere posset i purgatorio. Nec aūt indulgētia ex parte assecutio ꝛ redēptio. qz recipit meritū passionis xp̄i bñdicti z bte v̄ginis ac alioz sctoz q̄ fm diuinaz iusticiā plura bona fecerūt q̄z eis suffecisset. q̄rū merita in pmptuario ecclesie remāserūt. Similiter intelligendū est de numero annoz. vñ qñ dicit. Remitto tibi terciā ptē pctoz. i. q̄ntū deberes p tercia pte peccatoz puniri: soluo p te de thesauro eccl'ie. z q̄ ꝯsequitur plenariā idulgētiam si statim moritur statim euolabit i aptū celū. O magna miscōia dei O pietaz ifinita: p modica re q̄z magna pena dimittit. Sed ad h vt qs idulgētias ꝯseqūt duo req̄runt ex pte suscipiēt. Prio vt sit in gr̄a sine pctō mortali. Scdo vt faciat id p q̄ dat idulgētia fm formā ꝯcessionis. vt si sic dat q̄ visitet eccl'iaz: sic faciat. vl' q̄ det vnū denariū vel cand'elā ꝛc. Nā frēs minores nunq̄z ꝯsequunt illā indulgentiaz vbi sic dat: q̄ q̄cūq̄z dabit vnū denarium ad fabricā ꝛc. Silr alij pauper q̄ nō dāt p q̄ indulgētia est ꝯcessa. Q, ād indulgētia sit ante redēptio talit patz. Sint duo boies: vn⁹ fm diuinā iusticiā deberet vno die tm cremari in purgatorio. alius mille annis: z vterq̄z cōseqūt plenariā indulgētiā: vni tm ad vnā die pficit: alteri ad mille annos z nihil ampli⁹. qz in celo nullū p̄mium dabit p indulgētijs: licz p bono opere p qd ꝯsequit quis indulgentiā p̄miet̄ur. Uñ si tu habes p̄niam septennez z ꝯseq̄ris indulgentiā septennem: fm Hostie. sufficit tibi. sed ꝯsulit q̄ nō vtatur hō indulgētijs talib⁹ hic sz reseruet p redēptōe pene purgatorij q̄ acerbissima ē. Et sic patz q̄ hijs septē mo dis pōt q̄s statim ad aptū celū introire: ita q̄ nec ītrabit purgatoriū. sic beatus Stephan⁹ ꝛc. Scdo i p̄missis vbis ad honorē bti Stephani insinuatur diuine maiestatis visio. Nā dicebat q̄ ihesū aptis cel' videret. vbi beat⁹ Stephan⁹ q̄ntuoz miracula habuit. Primū qz vidit celos aptos cū fm naturam celū nō possit diuidi nec aperiri nec secari. Scdm qz vidit ihesū gloriosum cū im possibile sit corp⁹ glorificatum ab oculo mortali i sua gl'ia videri. Terciū qz vidit xp̄m stare. z sic vidit ip̄m vltra celū cristallinū. z empy-

reū. Impossibile ē autē ꝑm naturā vt oculꝰ videat ad tantā distātiā. sꝫ vt dicit Lyra sup. vij. c. actus apl'oꝝ hoc ñ fuit ex ꝑte visus btī stephani sꝫ ex parte corꝑis christi gl'iosi: in cuiꝰ ptāte est de longe videri sicut de ꝓpe. Quartuꝫ qꝛ vidit xp̄m stare. nos autez credimꝰ eū sedere dicētes ī symbolo. sedet ad dexterā dei p̄ris oīpotētꝭ. Rñdet magnꝰ Albertus ꝙ nos credimus regnantē ⁊ q̄escentē eternaliter post labores et passiōez. et sic dicimꝰ. sedet rex vnde licet stet vel ambulet. Sed btūs stephanus positꝰ in tribulatōe vidit christū adiuuantē: quia q̄ aliuꝫ adiuuat stat Et sic ꝑm Augustinū: agilitatis doti potius ꝯuenit stare q̄ꝫ sedere. Uñ oēs beati cum christo stant ī celo sine fatigatōe. qꝛ ibi nulla sedes est: sed tm̄modo locus determinatꝰ cuilibꝫ ꝑm meritū suum. Sed diceres vtrñ btūs stephanus vidit diuinā essentiā in ista visiōe. Dicendū ꝙ circa h̄ doctores varie loquunt. Aliq̄ dicunt ꝙ vidit: ⁊ ꝓbāt ꝑ hoc qd̄ dicitur Act. vij. Intendens ī celum vidit gl'iam dei. ita ꝙ oclo corporali vidit gl'iosam christi humanitatē. et oculo mentali diuinā essentiaꝫ. Huiꝰ opiniōis videt fuisse btūs Augustinus q̄ dicit in ꝑmōe hodierne solēnitatis. O inq̄t beata fidei officina: que tantū exaltasti martyrē vt ip̄aꝫ cōspiceret maiestatē. Ecce īquit video celos aptos et iesum stantē a dextrꝭ v̄tutis dei. Alij dicūt vt Lyra sup. vij. ca. Actus apostoloꝝ in quadā questiōe. ⁊ Tho. in. iiij. dist. xlix. ꝙ btūs stephanus vidit dominū iesuꝫ oculo corpali. diuinā v̄o essentiā nō vidit nisi ī aliqua sil'itudine deum rep̄sentāte. sicut Esa. ca. vj. vidit deum in sil'itudine q̄dam dicēs. Uidi dñm sedentē sup soliū excelsum et eleuatū ⁊c. nō aūt in essentia. Ratio quia nulli creature ē cōcessum ꝑm omnes doctores ꝙ aliq̄s vtatur sensibus exterioribus: ⁊ videat diuinā essentiā nisi tm̄modo christo q̄ loquebat comedebat: et qd̄ plꝰ est patiebat. tamē ab instanti ꝯceptōnis sue videbat diuinā essentiā clarissime. ⁊ sic btūs Stephanus diuinā essentiā nō vidit tūc clare quia loquebat cum iudeis sed solum in quadam sil'itudine deū rep̄sentāte quā virtutē dei nomīat

Tercio in p̄missis verbis insinuat hūane imbecillitatis assecuratio. Nā dicit ꝙ stabat Jesus adiuuare suū militem ꝑatus si fortiter pugnaret. Und̄ milites solent fortit dimicare ꝓpt tria. Primo si vident regem fortiter p̄liantem. Sic btūs stephanus vidēs christum a dextris qui fuit hic a sinistris. Ubi glo. Ne homo lapidādꝰ dubitet in terra deus homo crucifixus apparet in gloria. Scd̄o qñ habent grāde spectaculū. sic btūs Stephanus vidit celos aptos ⁊ totam celestem curiam. Tercio quādo habēt grāde p̄mium. Nam in tribꝫ p̄lijs fortis fuit beatus Stephanus. scꝫ in disputatōne. in testium accusatōe. in lapidatōe. ⁊ sp̄ speciale adiutoriū habuit ⁊c. vt patꝫ in legenda. Merito igit dicit. Ecce video celos aptos et Jesum stantem a dextris virtutis dei. Amen

De eodem
Sermo. xiij

Tephanus

s autē plenus gr̄a ⁊ fortitudine faciebat ꝓdigia ⁊ sig̃ magna ī populo. Actuū. vj. c. Ad gloriam beati Stephani ꝓthomartyris qui grece interp̄tatur corona. hebraice vero vite norma. qꝛ fuit p̄ncipiuꝫ ⁊ corona martyrū. Fuit deniq̄ stephanus sequētibꝫ se forma factus: ꝓ xp̄o p̄mo passus ⁊ gr̄a ac fortitudine ple-

nus. Uñ differentia plenitudinis gr̄e est quadruplex. scz

Prima supeffluentie.
Secunda specialis p̄rogatiue
Tercia notabilis abundātie.
Quarta totalis sufficientie.

Prima nāqz differētia plenitudinis gr̄e diuīe d̄r plenitudo supeffluentie. ⁊ illa fuit in xp̄o q̄ est caput eccl'ie catholice. et effluit sup alios oēs sicut fons scaturiēs. de q̄ Joh. j. d̄r. Uidimus eū plenū gr̄a ⁊ v̄itate. Et iterꝝ. De cui⁹ plenitudine nos oēs accepim⁹. Habuit tantā gr̄am aīa xp̄i quātā creatura capere potuit. iuxta illd̄ Joh. iij. Nō ad mensurā dat⁹ est ei spūsctūs. et talem plenitudinē nō habuit btā v̄go Maria: ad quā dixit angel⁹. Aue gr̄a plēa Nec btūs stephan⁹: de q̄ d̄r. Stephanus plen⁹ gr̄a ⁊ fortitudīe. Nec apl'i ī die penthecostes: de q̄bꝫ d̄r Actuum. ij Repleti sūt spūsctō. Scd̄a igit̄ differētia gr̄e plenitudīs est specialis p̄rogatiue qñ aliq̄ pura creat̄a dono dei sic p̄uilegiat̄ vt habeat oēs v̄tutes q̄ ñ solū ipsam custodiant a mortali pctō sed etiā a veniali. Et hec gr̄a erat ī maria: ad quā angelus ait. Aue gr̄a plena. Hiero. Ceteris gr̄a p̄stat̄ p partes Marie v̄o se totaz infudit plenitudo gr̄e. ideo mr̄ gr̄e d̄r. Tercia differentia plenitudīs gr̄e est notabil' abūdantie. ⁊ illa fuerūt pleni apl'i in die pēthecostes. cui⁹ effect⁹ ē q̄ nullū pctm̄ mortale admittit. ⁊ magnū habet ardorez ad bona opa. Ista q̄z gr̄a fuit plenus btūs stephanus. Act. vij. Judei nō poterant resistere spūi ⁊ sapientie qui loq̄batur in eo. Ita q̄ impleret̄ in ipso qd̄ dixerat saluator Luce. xxj. Ego dabo vobis os ⁊ sapientiam cui non poterunt resistere om̄es aduersarij vestri. ⁊ Math. x. Nō vos est̄ q̄ loq̄mini sz spiritus p̄ris vr̄i q̄ loquit̄ ī vob. Quarta drñtia plenitudīs gratie est totalis sufficiētie. Et hāc vnusq̄sqz hz electoꝝ intantū q̄ sibi sufficit ad salutē. Et sic zacharias implet⁹ est spūsctō ⁊ ꝓphetauit dicēs. Bñdictus dñs de⁹ israel. Lu. j. Sil'r Elizabeth repleta est spūsancto ⁊ exclamauit dicēs. Bñdicta tu in mlieribꝫ ⁊ bñdict⁹ ⁊c. Btūs aūt stephan⁹ fuit plen⁹ spūsctō: de quo dicit̄ Stephan⁹ āt plen⁹ gr̄a ⁊ for. ⁊c. In q̄bꝫ q̄dem v̄bis sctūs martyr stephanus a tribꝫ specialiter ꝯmendat̄. scz

Primo a gr̄e nobili plenitudīe. ibi. stephanus aūt plenus gratia.

Secūdo a ꝯstanti fortitudine. ibi. et fortitudine ⁊c.

Tercio a miraculi multitudīe. ibi. faciebat ꝓdigia ⁊c.

Primo dixi q̄ btūs stephanus cōmendat̄ a gr̄e nobili plenitudīe cū d̄r. Stephan⁹ aūt plenus gr̄a. Que quidem est tā p̄ciosa res q̄ oēs thesauros mūdi excellit in sui compatiōe. Quattuor em̄ sūt genera bonoꝝ p̄ciosoruz. Primū corpaliū int̄ q̄ p̄cipuū ēi vta q̄ tā p̄ciosa ē q̄ hō ꝓpt̄ ipaz redimēdā vl' ꝓlongandā oīa bona sua daret. iuxta illud Job. ij. Oīa q̄ habz hō dat ꝓ aīa sua. i. vita sua. Scd̄m bonū īuisibiliū inter q̄ p̄cipuū est sapīa. Prouer. viij. Infinitus em̄ thesaur⁹ ē. Terciū bonū spūaliū int̄ q̄ p̄cipuū ē natura angelica. Sz ꝓfecto maior est p̄ciositas gr̄e diuīe corpaliū bonoꝝ. īmo et ipsa p̄ciosa vita hoīs. Cui⁹ rō est: qr sancti martyres magis voluerunt amittere oīa bona terrena ac ꝓpriam vitam q̄z diuinam gratiā. Et hoc est quod docz christus Mat. x. Nolite timere eos q̄ occidunt corpus: animā autē nō possunt occidere. Itē melius est esse in gr̄tia q̄z habere magnā sapientiā sic̄ Aristoteles. Similiter melius est habere gratiā q̄z esse angeluz sine gratia. sicut

demones. Postremo melius est desi/
derare fore in gr̃a q̃z desiderare fore eq̃
lē deo. Meli⁹ siq̃dē fuisset lucifero ap/
petere gr̃am q̃z dei eq̃litatez. Uñ tanti
doni dei p̃ciositatez vt meli⁹ intelliga
mus ꝑscrutemur ei⁹ quidditatē. Quā
quidē tripliciter declarare possum⁹.

Primo diffinitione.
Secundo diuisione
Tercio similitudine.

Primo dixi ꝙ diuīe gr̃e q̃dditatē pos
sumus declarare diffinitōe. Nam ꝑm
Bonauē. sup. ij. di. xxvj. ad lr̃am Gr̃a
ꝑm q̃druplicem respectū quadrupli/
citer diffinit̃. Primo gratia cōsiderat̃
quo ad suū principiū scz deū. ⁊ sic gr̃a
est diuīe misericordie donū per qđ bo
ne voluntat̃ est exit⁹. Scđo q̃ ad suū
subiectū cōsiderat̃. ⁊ sic ꝑm Aug. Gr̃a
est lux anīe faciēs hoīem pctm̄ suum
agnoscere ⁊ deum sup oīa diligere ⁊ il
li firmiter adherere. Tercio q̃ ad suuz
oppositū cōsiderata Gratia est aīe iu/
stificatio et peccatoꝝ remissio. Quar/
to q̃ztū ad suū effectuz ꝯsiderata Gr̃a
est titulus victorie: robur ꝑseuerantie
dispositio ꝓfect⁹: ⁊ eterni regni vnica cā.
Ex q̃bꝫ oībꝫ elicit̃ vna cōis ipsius gr̃e
diffinitio que est ista. Gr̃a est quidam
aīe nitor a deo īmediate creatus: ⁊ cre
ature rōnali infusus: dignū faciēs vi/
ta eterna. Dicit̃ p̃mo nitor seu splēdor
aīe qui ipsam illūinat ⁊ dirigit in suis
actibꝫ sine quo aīa nō pōt cognoscere
suā fragilitatē: đi maiestatē: pene acer
bitatē: ⁊ celest̃ patrie iocūditatez. Sic
em̄ hoīs oculus sine lumine nō videt:
sic anīa sine gr̃a. hic v̄o splendor sic il/
luminat eam ꝙ mille soles ita illūina
re nō possent. Dicit̃ secūdo. a deo īme/
diate creat⁹. qꝛ si tota celest̃ curia an/
geloꝝ ac etiaz btā virgo vellent creare
vnā gr̃am alicui: nō possent. tñ a deo
impetrare possunt. quia gr̃az ⁊ glori/
am dabit dñs ⁊ nō alius. Dicit̃ tercio
creature rōnali infusus. qꝛ gr̃a nusq̃z
habet locū nisi in creatura rōnali: pu/
ta angelo ⁊ hoīe. vnde nec in vestibus
ꝯsecrat̃ nec in calicibꝫ materialibꝫ vel
in lapidibꝫ eccl̃ie: īmo nec ī aq̃ baptis/
mat̃ realiter gr̃a cōtinet̃. licet ꝑ illđ sa/
cramentū infundat̃ gr̃a. Dicit̃ quarto
dignū faciēs vita eterna. Naz sine hoc
dei dono nec carnis maceratio nec ele
mosynaꝝ largitio: nec martyrij ꝑpes/
sio est deo accepta. vt ꝯcludit apl̃us. j.
ad Coꝝ. xiij. Magnas igit̃ gr̃as aga
mus deo nr̃o qui tali dono dignat⁹ ē
nos dotare ex sua bonitate. ij. Petri. j.
Maxīa et p̃ciosa donauit nob̄ vt ꝑ h̄
efficiamur diuīe ꝯsortes nature. Se
cundo quoq̃z quidditatem gr̃e possu
mus declarare diuisione. Nā gr̃a dici
tur tripl̃r. Uno mō generalit̃. ⁊ sic gr̃a
est adiutoriū diuinuz creature gratis
impensum. Sine hac gr̃a nihil possu
mus facere nec in esse durare. iuxta il
lud. j. Coꝝ. xv. Gr̃a dei sum id qđ suz.
Igit̃ oē bonum siue tꝑale siue corꝑale
siue spūale đr gr̃a. qꝛ gratis datum a
deo. Apl̃us. Quid habes quod nō ac
cepisti. Scđo mō đr gratia specialiter
et sic đr gratia gratis data qua se vel
alios p̃parat homo ad suscipienduz
spūsscti donum. Huius gratie ꝓprie/
tas est reuocare liberꝫ arbitriū a ma/
lo ⁊ excitare ad bonū. sine q̃ nullus p̃/
parat se ad salutē. iuxta illđ ps̄. Mi/
sericordia ei⁹ p̃ueniet me. Et. ij. ad Co
rinth̄. iij. Non ꝙ sufficientes sum⁹ ali/
quid cogitare a nobis q̃si ex nob̄. sed
nostra sufficiētia ex deo est. Nam sicut
artifex p̃mo solus instrumētū opera/
tur. postea nō solus sed per instrumē/
tum operatur. Sic deus primo bonā
voluntatem in homine solus opera/
tur. sed postea per voluntatem ⁊ gra/
tiam operatur salutem. Unde Bern̄.

Deus tria hec.s.bonū cogitare. velle ꝛ
ꝑficere opaꝛ in nobis. Primū sine no
bis.secūdū nobiscū.terciū ꝟo per nos
facit. Oīs igiꝛ salus hoīs a gr̄a est et a
libero arbitrio.ꝑncipali⁹ tn̄ a gr̄a. vt
q̄cūq; nostꝝ saluabiꝛ deo ī eternū gr̄as
agere nō cesset. Sz q̄rit Ber̄.li.d gr̄a ꝛ
li.ar. Quid agit li.ar. Breuiter rn̄deo.
Tolle libeꝝ arbitriū ꝛ nō est qd saluet
tolle gr̄am et non est q̄ saluet.op⁹ hoc
sine duob⁹ effici nō potest. vno a q̄ fit.
alio cui fit.nec dare illā nisi de⁹. nec ca
pere valet nisi libeꝝ arbitriū. Ideo di
cit Aug. Cū coronat deus merita nr̄a
nihil aliud remūerat q̄z sua munera.
Hinc Gre.xvj.li.moral. Supna pie/
tas ꝑus agit in nob aliq̄d sine nob vt
subseq̄nte q̄q; nr̄o libero arbitrio bo/
nū qd iā appetim⁹ agat nobiscū.qd tā
dem ꝑ impēsaz gr̄am in extremo iudi
cio ita remūerat ī nob acsi solū ꝓcessis
set ex nob. Tercio mō gr̄a dr̄ ꝓprie scz
donū datū diuinit⁹ ad merēdū:sine q̄
nullus hō pōt mereri nec in bono ꝓfi
cere nec ad gl'iam ꝑuenire. Quā vt dic̄
glo.in clemen.extra de sum.tri.ꝛ fi.ca.
sup illis ꝟbis:informās gr̄a. Multi
theologi dicūt idē in re habituz gratie
ꝛ charitatꝫ.tū qꝛ charitas ꝛ gr̄a habēt
easdē opatiōes.tū qꝛ dicit Aug⁹.xv.de
trini.loq̄ns de charitate ꝙ nullū ē isto
dono excellēti⁹. sed oī dono distincto
a gr̄a ipsa est excellētior.tū etiā qꝛ si di/
stinguerent possent a dei ꝟtute separi.
et sic aliq̄s esset deo grat⁹ ꝛ nō carus ꝛ
ecōtrario. Alij ꝟo dicunt ꝙ gratia est
habit⁹ q̄ fundaꝛ in essentia aīe.caritas
ꝟo est ali⁹ habit⁹ q̄ fundaꝛ in volūta/
te.ꝛ ita tenet Tho.ꝑma scd̄e.q.cx.arti.
iiij. Et ideo magnas agam⁹ gr̄as cle/
mētissimo deo q̄ tale donū totiēs q̄ti/
ens requirim⁹ ꝑat⁹ ē nob dare sine vl/
lis meritis. Dicam⁹ igiꝛ in oī ope nr̄o
Adiutoriū nostꝝ in noīe dn̄i q̄ fecit ce
lum ꝛ terrā Tercio quidditatez gr̄e
possumus declarare sil'itudine.q̄ q̄dē
licet ml'tis reb⁹ necessarijs ꝛ vtilib⁹ as/
simileꝛ:tn̄ ad p̄sens de ml'tꝫ pauca re/
feramus. Prīo gr̄a assimilaꝛ aq̄ viue
Joh.iiij. Qui biberit ex aqua quā ego
dabo non sitiet in eternuz. Un̄ Jesus
in die magno festiuitatꝫ clamabat di.
Si quis sitit veniat ꝛ bibat.et de ven/
tre eius fluēt aque viue. Sicut aqua
satiat homīs sitim:sic gratia dei appē
titū terrenoꝝ.qꝛ appetitus homīs est
insatiabilis tpalib⁹. Bn̄ em̄ satiatus
erat qui dicebat. Habētes alimenta ꝛ
quib⁹ tegamur his ꝯtēti sum⁹. Scd̄o
assimilatur lumini.de q̄ Joh.iij. Lux
venit in mundū et dilexerūt hoīes ma
gis tenebras .erant em̄ opa eoꝝ mala
Sicut in lumine vident alba ꝛ nigra
sic ꝑ gratiam cognoscunt bona et ma
la. Tercio assimilaꝛ igni gr̄a.de q̄ Lu
ce.xij. Ignē veni mittere in terraz ꝛ q̄d
volo nisi vt ardeat. O de⁹ pijssime q̄z
copiose accēdisti hūc ignē.effudisti hāc
aquā.oriri fecisti hūc solem oīb⁹.ꝛ ecce
nō est qui incalescat:qui bibat: qui vi
deat. O fatuitas humana.o deceptio
diabolica manifesta ad h̄ donū dei se
nō p̄parare. Un̄ ipsa gr̄a ꝯq̄ri p̄t ꝛ di/
cere.ecce p̄sto suz ꝛ nō est q̄ me recipiat
Dicit em̄ Anf. Hō nō habet gr̄am nō
qꝛ de⁹ nō dat.sed qꝛ hō n̄ accipit. Hic
Aug⁹.li.de pnīa. Semꝑ p̄sto est gra/
tia si nō fuerit repulsa.deus qd suum
est semꝑ īspirat si est qui recipiat. Apo
ca.iij. Ego sto ad ostium ꝛ pulso:si q̄s
audierit vocem meā ꝛ aperuerit mihi
ianuam:introibo scz per gratiaz. Si/
cut em̄ sol est cōmunis omnib⁹:sic lu/
men gratie.iuxta illud Job.xxv. Su/
per quem nō fulget lumen eius. O q̄z
copiose irradiauerat beatum stepha/
num hoc lumē qui omnib⁹ ip̄m intu
entib⁹ appebat:id̄o dicebaꝛ plen⁹ gr̄a

Scđo btūs Stephan⁹ ex thematę ꝟbis ꝓmēdaꝯ a ꝓstanti fortitudie cuz ōr. plenus fortitudie. Uñ ſm sanctuz Tho. ſup. iij. ethicoꝝ. c. xvj. Ad ꝟtuoſam fortitudinem tria requirunt. ſ.

Primo ratio
Secundo electio
Tercio intentio

Primo nanqz ad ꝟtuoſam fortitudinē reqrit ratio vt ſciat qđ facit vel qđ patiť. ſicut cñ q opať bonū p ignorantiā licz appareat bonus vel ꝟtuoſus nō tñ ē. ſic q opať opa fortitudis p ignorātiā nō ē ꝟe fortis. ſic inſipiēs vl' fatuus qñqz opať op⁹ fortitudis vl' patiť aliqđ arduū: ñ tñ ē ꝟe fortis. Dupler cñ eſt actꝰ fortitudis. ſ. aggredi z ſuſtinere. diuerſimode tñ qz añ actū fortitudis eſt aggredi: i actu vo eſt ſuſtinere. z ſuſtinere eſt pfectꝰ ꝯ aggredi: qz difficiliꝰ eſt moueri a pſentib⁹ ꝯ futuris: ſz aggredi habet ſe reſpectu futuri. ſuſtinere vo reſpectu pſenť. Secūdo ad verā fortitudinez reqrit electio: vt ex libera volūtate op⁹ ꝟtuoſum aggrediať vel ſuſtineat. nā ſi q⁹ op⁹ fortitudinis nō ex electōe faceret ſz ex paſſione. puta ex ira: nō diceret op⁹ fortitudinis. Tercio ad fortitudinē ꝟtuoſam requirit finaľ intētio. Uñ ſi quis eligit actū fortitudis ꝓpť honores mūdi vel ꝓpter penā q ꝓponit ei a rectoribus ciuitatū nō dicit ꝟe fortis. ſō ve re fortis ē ille q licz ſit debiľ viribꝫ corporis tñ fortit z ꝓstāti ꝓpoſito aggredit bonū op⁹: z fortit ſuſtinet on⁹ illi⁹. Hinc Greg. in. vij. moral. dic. Iuſtoꝝ ꝙppe eſt fortitudo carnē vicere: ꝓpꝛijs voluntatib⁹ ꝓtraire: delectatōem pre ſentis vite extinguere. huiꝰ mūdi aſperā p eternus p̄mijs amare. pſpitaq blādimenta cōtemnere. aduerſitatis metū in corde ſupare. Reproboꝝ vo fortitudo eſt trāſitoria ſine ceſſatōne dilligere. cōtra flagella ꝙditoris inſenſibiliter ꝙdurare. ab amore rez tēporaliū nec ex aduerſitate ꝙeſcere. ad inanē gloriam etiā cum vite detrimēto ꝙtēre. malicie augmenta exqrere. bonoꝝ vitam nō ſolū ꝟbis ac moribꝫ: ſed etiaz gladijs ꝓpugnare. Nec ille. De iſtis ōr p ꝓphetā. Ue q potētes eſtis ad potandū vinū: z viri fortes ad miſcēdā ebrietatē. Iſti em dicūt illud Job. vj. Que eſt em fortitudo mea vt ſuſtineaz. aut qs finis me⁹ vt patienť agam. Sz ſancti patres vt dic̄ Aug. inſpiratōe diuina fecerūt z ſuſtinuerūt q naturaliť fuerūt impoſſibilia. Qđ ꝓfirmat apl'us Ro. viij. Ipe ſpūs coadiuuat infirmitatem nr̄am. Et ad Phil'. iij. Oia poſſum in eo q me ꝓfortat. Et Prouerb. xviij. Spūs viri ſuſtētat imbecillitatē eius. Qđ petebat p̄s. dicens. Spū p̄n cipali ꝓfirma me. Nam q hoc ſpū confirmati fuerint (vt dicit Eſa. Qui ꝓfiſdunt in dño) mutabūt fortitudinem. Sic be. Stephan⁹ ꝫ ſpū ꝓfortat⁹ fuit ideo viriliť certauit z ſupauit. iuxta illud Sap̄. x. Certamē forte dedit illi vt uiceret. Uñ legit Act. vj. z. vij. ca. eius fortitudo ſic. Creſcēte nūero diſcipulorū fact⁹ ē murmur grecoꝝ aduerſus hebreos eo q vidue coꝝ deſpiciebant in miniſterio quotidiano. Qđ dupl'r intelligiť. aut q nō admittebāť ad miſteriū aut numis ḡuabāť. Qđ audientes apl'i ꝓgregauerūt multitudinē diſcipuloꝝ et dixerūt. Nō ē equū nos relinqre ꝟbū dei z miſtrare meſis. Glo. q melioza ſunt fercl'a mentiſ ꝙ dapes corpis. Cōſiderate ḡ frēs viros ex vobis boni teſtionij ſeptē. plenos ſapia z ſpūſctō qs ꝓſtituam⁹ ſup̄ h op⁹. glo. vt miſtrēt z miſtrātib⁹ p̄ſint. nos vero oōi z p̄dicatōi inſtātes erim⁹. Et placuit ſermo omni multitudi. z elegerūt ſeptē q̄ꝝ ꝑmus fuit btūs Stephan⁹.

Et adduxerūt ad apl'os ⁊ imposuerūt
sup eos manus. Stephanus aūt ple
nus gr̄a et fortitudīe faciebat ꝓdigia
⁊ signa magna in populo. Inuidētes
em̄ ꝑfidi iudei triplici mō ei⁹ fortitudi
nem aggressi sunt. s. disputatōe: testiuz
adductōe: ⁊ tormentoꝝ illatōe. Et ī q̄
libet pugna adiutoriū sibi de celo da/
tū ē. In p̄ma dat⁹ est spūssctūs q̄ facū
diā mīstraret. In scd̄a vult⁹ angelic⁹
q̄ falsos testes terreret. In tercia visus
xp̄i q̄ martyrē ꝯfortaret. Cū igit̄ beat⁹
Stephanus multa signa faceret ⁊ po
pulo p̄dicaret iudei p̄mū bellū cuz eo
inierūt vt eū ꝑ disputatōez ꝯuerterent.
Surrexerūt q̄dam de synagoga liber
tinoꝝ ⁊ cyrenensiū a cyrene ciuitate: ⁊
alexandrinoꝝ: ⁊ eoꝝ q̄ erāt a cilicia et
asia disputātes cū Stephano. Ecce p̄
mū bellū. Deinde subiūgit triūphum
Et nō poterāt resistere sapīe ⁊ spūi qui
loquebat̄. ecce adiutoriū dei. Uidētes
ꝑ hūc moduz nō posse ip̄m supare ad
scd̄m modū se callide ꝯuerterūt: vt ꝑ
falsos testes suparēt Submiserūt em̄
duos falsos testes q̄ eūdē de q̄drupli/
ci blasphemia accusarēt in ꝯcilio. s. de
blasphemia in deū. in moysen. in legē.
⁊ in templū. ecce secūdū p̄liū. Et intuē
tes in eū oēs q̄ sedebant in ꝯcilio vide
bāt faciē ei⁹ tanq̄z faciē angeli. ecce au/
xiliū dei. Et cū excusaret se de obiectis
rōnabiliter: vt patz in actib⁹ apl'oꝝ de
inde assumūt terciā pugnā ꝯ eū vt sal
tem tormētis suparēt. Qd̄ cuz vidisset
btūs Stephan⁹ tripl'r voluit eos cor
rigēdo reuocare. s. pudore timore ⁊ a/
more. Prīo ipsos corrigebat pudore
dicēs. Dura ceruice ⁊ incircūcis cordi
bus vos sp̄ spūisctō restitist̄ sic ⁊ p̄res
vr̄i ita ⁊ vos. quē ꝓphetaꝝ patres ve/
stri nō sunt ꝑsecuti. ⁊ occiderūt eos q̄
annūciabāt de aduētu iusti. Audiētes
hec dissecabant̄ cordib⁹ suis: et stride
bāt dētib⁹ in euz. Scd̄o ipsos corrige
re voluit timore. qr̄ d̄r. Cū esset stepha
nus plen⁹ spūsctō intēdēs in celum vi
dit gloriam dei ⁊ ait. Ecce video celos
aptos ⁊ iesum stantē a dextr̄ ꝟtut̄ di
q̄si pat⁹ eos ꝑdere. Ideo ꝯtinuerūt au
res suas ⁊ impetū fecerūt ī eū. Tercio
correxit eos amore dū ꝓ eis flexis ge/
nib⁹ orauit di. Dn̄e ne statuas illis h̄
pctm̄. O fortissime xp̄i miles. o īnocen
tissime tiro: quē nec instantia: nec seui/
cia: nec mort̄ tolerantia a ꝟitate auer
tere potuit. Hic est exēplū oīm xp̄m se
quētiū q̄ prim⁹ ꝑ mortē secutus ē xp̄m
dn̄m. Tercio btūs stephan⁹ in pre/
missis themat̄ ꝟbis ꝯmēdat̄ a mira
culoꝝ mlt̄itudīe: cū d̄r. Faciebat ꝓdi/
gia ⁊ signa magna in ppl'o. Que autē
fuerunt illa signa scriptura in speciali
nō explicat. sz in generali. credēdū tn̄ q̄
mundabat leprosos: illuminabat ce/
cos: curabat infirmos: et suscitabat
mortuos. Illa em̄ q̄ p̄ter consuetū na
ture ordinē fiūt diuinitus dicunt̄ mi/
racula. Quedā em̄ sunt mira sed non
miracula. sicut admiramur aliq̄d cū
effectū vidētes causam ignoram⁹. Et
qr̄ eadē causa a q̄busdā cognita est ⁊ a
q̄busdā nō. ideo illi non mirant̄ q̄ cau
sam cognoscūt sed illi q̄ ignorāt. sicut
astrologus nō mirat̄ eclypsiz solis qr̄
cognoscit ei⁹ cām. ignorās aūt illi⁹ cāz
mirat̄. Uera aūt miracl'a illa sunt cu
ius effectus nō natura sed solus de⁹ ē
Hoꝝ aūt miracl'oꝝ diuersi sunt gra/
dus ⁊ ordīes. vt dicit Tho. li. iij. ꝯ gen
tiles. ca. cj. Nā summū gradū int̄ mi/
racula tenēt in q̄b⁹ aliq̄d fit a deo qd̄
natura nunq̄z facere pōt. sicut q̄ duo
corpa sint siml'. ⁊ q̄ ꝟgo pariat. aut q̄
sol retrocedat aut stet. ⁊ mare diuidat̄
Secūdū aūt g̃duz in miraculis tenēt
illa in q̄b⁹ de⁹ aliq̄d facit q̄d natura fa
cere p̄t sed nō ꝑ illū ordinē. opus enim

nature est q aliqd aīal viuat videat ⁊ ambulet. sed q post mortē viuat. post cecitatē videat. post debilitatē claud⁹ ambulet h̄ nat̄a facere nō p̄t sz de⁹ miraculose opat̄. Terci⁹ v̄o g̃d⁹ miraculoꝝ ē cū de⁹ fac̄ q̄d ꝯsuetū est fieri opatione nature: tn̄ absq; p̄ncipijs nature opantib⁹. sic cū a febre curabili per naturā curat̄ q̄s v̄tute diuīa. Unde dicit idē sctūs Tho. p̄ma pte. q. cv. arti. vij. q ad miraculū tria requirunt̄. Prīo q excedat facultatez nature. Scdo q sit raꝝ. qꝛ qd est vsitatū nullus mirat̄. vt solē oriri ⁊ segetes mltiplicari de paucis granis. Sed multiplicatio q̄nq; panū fuit miraculū Joh. vj. qꝛ raruz. Tercio q habeat cām oīb⁹ occultam Sic fuit in visiōe btī stephani q̄ vidit gl̄iam dei et iesum stantē a dextr⁹ v̄tutis dei. Circa quā visionē diuerse sunt doctoꝝ opiniōes. Quidā em̄ dicūt q illa visio fuit mētal' tm̄ ⁊ nō corpalis. ita q ex gr̄a speciali fuit ꝯcessū stephano videre nō solū xp̄i hūanitatē sz etiā diuīitatē. sic ⁊ paulo apl'o: d q̄ dic̄ August. ad paulā de vidēdo deū. q paulo fuit ꝯcessū videre diuīaz essentiā eo q erat doctor gētiū. ⁊ moysi q̄ fuit doctor iudeoꝝ. Et h̄ videt̄ dicere q̄dā glosa sup locū istū: q̄ tal'ē. Quidā electoꝝ adhuc ī hac vita detēti mūdato cordis ocl'o videre meruerūt gl̄iaz dei. vt hic stephan⁹. ⁊ paul⁹ ad terciū celū rapt⁹. Sed hoc dictū nō videt̄ sufficiēs: qm̄ vt dicūt doctores visio diuīe essentie n̄ est ꝯcessa alicui in vita p̄nti vtēti sensibus ext̄ioribꝫ nisi hoī xp̄o. Un̄ ⁊ Paulus n̄ d̄r deuz sic vidisse nisi ī raptu ab ist⁹ sensib⁹ ext̄ioribꝫ. Stephan⁹ aūt nō fuit tūc rapt⁹ a sensib⁹ sz mag⁹ vtēs eis dē. qꝛ loq̄bat̄ iudeis audiētibus. Alij igit̄ opinant̄ q visio stephāi fuit imaginaria. ita q in ei⁹ imaginatiōe fuert̄ effigies diuinit⁹ formate ad rep̄sentādū deū ⁊ hoīez xp̄m. sic loquit̄ de Esa. c. vj. q vidit dn̄m sedentē sup soliū excelsum. ⁊ mēte ꝯgnouit significatū illius. Ita ⁊ stephan⁹ habuit visionē imaginariā ⁊ agnouit significatū illi⁹ rep̄sentatiōis. Et sic q̄ztum ad h̄ fuit illa visio nō solū imaginaria sed etiā mentalis. ⁊ nō est dubiū q̄n potuit sic fieri. Sed ex mō loq̄ndi scp̄ture videt̄ q fuerit visio corpalis. qꝛ d̄r: intēdēs ī celū vidit gl̄iam dei. Alij g̃ dixert̄ q visus stephani fuit a deo intantū fortificat⁹ q vidit iesum existētē in celo empyreo celos acutie visus penetrādo. Sz istd non videt̄ verꝝ. qꝛ sic visus fuisset extra mittēdo ⁊ nō it⁹ suscipiēdo ab obiecto q̄d improbat Phs li. de sensu ⁊ sensato. Propt̄ qd̄ s̄m Lyrā sup hūc locuz videt̄ dicēdū q a corpe xp̄i existēt⁹ in celo fuit īmutat⁹ oculus stephani ad visionē hūanitat⁹ xp̄i. Nā in ptāte ei⁹ ē q corp⁹ sic videt̄ a lōge sic de ꝓpe. ⁊ sic forte est de q̄libet alio gl̄ioso corpe. sicut ī ptāte ei⁹ est vt īmutet visuz ⁊ videat̄ in ꝓpria vel ī aliena effigie. deitatē v̄o videre nō potuit isto mō. sz ī visiōe imaginaria in aliq̄ effigie quā ꝯgnouit q non erat ipa deitas nisi tm̄ rep̄sentatiue. Et huic mō vidēdi ꝯcordat lr̄a cuz dicit. Ecce video celos aptos. Si igit̄ visio stephani fuit corpal' tūc tria ibi fuerūt miracl'a. Primū qꝛ vidit celos aptos. q̄d s̄m Ly. ītelligēdū ē nō q celi fuert̄ diuisi cū sint īcorruptibiles. sz qꝛ sic clare vidit acsi nullū eēt obstaculū int̄mediū. Scdm miraculū fuit qꝛ vidit iesū ī gl̄ia p̄ris: cū s̄m nat̄az īpossibile sit vt corp⁹ gl̄ificatuz in sua gl̄ia ab ocl'o corpali n̄ gl̄ificato videri possit. Terciū miraculū fuit qꝛ cuz corp⁹ xp̄i sit ī celo ēpyreo vidēdo ip̄z vidit vltra celū sidereū aereū ⁊ cristallinū. īpossibile ē āt ad tātā distātiā videre corpalit̄. O q̄z dulce. o q̄z iocūdū fuit gl̄iosū

De sctō Johāne euangelista

xp̄m cū mortali oc'lo z ad horā p ipso moriturō videre. O q̄s bti oc'li q̄ xp̄m meruerūt videre in mortali corpe. Sz pfecto beatiores q̄ viderūt in imortali. Uñ iudei audiētes dicentē q̄ iesum videret stare ad dextrā dei: impetū fecerunt in eū. z pijciētes eū extra ciuitatē lapidabāt: q̄si fm legē agere arbitrantes q̄ blasphemū extra castra mandabat lapidari. Et illi duo falsi testes q̄ in eum primo lapidē debebāt mittere fm legem deposuerūt vestimenta sua ne illi⁹ tactu inq̄narent z vt expeditiores essent ad lapidandū: secus pedes adolescentē q̄ vocabat saulus: postea vocat⁹ est paulus. q̄ etiā sententiā capitalē portauerat super ip̄m. vt ipse dicit in actib⁹ ap'lor⁹. Cū aūt eos nec pudore nec timore posset btūs Stephanus reuocare: cepit eos amore reuocare. In non enimius amor fuit quē eis ostēdit qñ p se z p ipsis orauit. Pro se nec ei⁹ passio plōgarē z ipsi maiori culpa inuoluerent. p ipsis vo ne pctm̄ imputaret. Lapidabāt g̃ stephanū inuocantē z dicentē. Dñe Jesu suscipe spm̄ meū. Pro se stando orauit: in h̄ imitatus mgr̄m q̄ orōne cōmēdauit p̄ri spiritū. z p inimicis fleris genib⁹: dicens Dñe ne statuas illis h̄ pctm̄. O btē xp̄i discipule q̄s bñ didiceras a magro lectionē orōnis: q̄ dicebat. P̄r ignosce illis q⁹ nesciūt q̄d faciūt. Tu em̄ sancte dyacone lapidat⁹ vulnerat⁹ cruentatus: non dicebas. Heu morior sine cā morte. heu morior taz sapiēs. heu quō amitto iuuentutē meā: amicos et bona mea. Sed q̄d. Dñe accipe spm̄ meum. z ne statuas illis h̄ pctm̄. Cur sic orabas z mortē amarā tā patiēter tolerabas. Profecto ideo: q⁹ mercedem tue passiōis xp̄m dñm tā videbas. p̄pter quē lapides torrēt⁹ tibi dulces fuerūt. vñ or. Et hec cū dixisset obdormiuit in dño. Facta est aūt lapidatio bti Stephani eodē anno q̄ dñs ascendit in celū tercia die primi mēsis augusti Sctūs Gamaliel z Nicodem⁹ q̄ erāt p xp̄ianis i oib⁹ p̄cipijs iudeoz. sepelierūt eū in agro gamaliel' z fecerūt planctū magnū sup eum. Et facta ē magna psecutio in hier'lm in tantū q⁹ oēs xp̄ianī p̄ter ap'los q̄ erant fortiores p totā iudeam dispsi sunt. iuxta q̄d dñs p̄ceperat eis di. Di vos psecuti fuerint i vna ciuitate fugite i aliā. Post cuius mortē (vt refert Aug⁹) meritis ipsi⁹ sepulte mortui sūt resuscitati. z alij a diuersis ifirmitatib⁹ curati. Bñ g̃ de eo or. Stephan⁹ plen⁹ gr̄a z fortitudine faciebat p digia z signa magna in ppl'o. Rogem⁹ igit ip̄m vt p merita sue ingentis passionis intercedat pro nobis apud dilectū dñm suū z nr̄m Jesum xp̄m p cui⁹ amore mori elegit. quem z vidit regnātē cū p̄re et spūsctō in secla.

De sancto Johāne euangelista
Sermo. xiij.

Jlectus deo et hoib⁹ cui⁹ memoria in bñdictiōe est. Eccl. xlv. Hec verba ad lr̄am sapiēs dicebat de Moyse tñ rōnabil'r cōpetūt huic btō Johāni euāgeliste: cui⁹ sctā mr̄ eccl'ia hodie solennisat diē. q̄ fuit deo dilect⁹: hoib⁹ carus: z memoria dignus. Uñ cuilibet fideli necesse est q⁹ habeat hec tria.

Primo dilectionē dei.
Scdo. dilectionē primi.
Tertō memoriam sui.

Primo dixi q⁹ cuilibet necesse est habere dilectionē dei: q̄ fm mgr̄m in.ij. est q̄ deus diligit̄ p̄pter se z primus p̄pter deū vel in deo. Nam ois sacra scptura ad dilectionem dei z proximi docet vt dicit saluator Matth. xxij. In his

duobꝫ inq̄t mādatis vniuersa lex pendet ⁊ ꝓphete. vñ hō si ꝓfunda scp̄tura/rū penetrare nō poterꝫ: habe dilectiōez dei ⁊ ꝓximi ⁊ sufficit tibi ad salutē. q̄a dicit Aug⁹. Ille tenet ⁊ qđ latz ⁊ qđ patet in sacrꝫ codicibꝫ q̄ charitatez seruat in moribꝫ. Jō dicit idē. Nihil dulci⁹ p̄/dicat̄: nihil vtili⁹ audit̄ q̄ꝫ ꝑmo de charitate. Et h̄ merito. q̄z dicit Prosp̄ de vita ꝯtēplatiua ꝙ dilectio est sal⁹ mo/rū: finis celestiū p̄ceptoꝝ: mors criminis: vita v̄tutū: v̄t⁹ pugnātiū: palma victoꝝ: arma sctāꝝ mentiū: p̄miū ꝑfectoꝝ: sine q̄ nemo deo placuit nec placere pōt: cū q̄ nec potuit q̄s peccare. et infra. Ex q̄ q̄cq̄d boni operis est venit. Hinc ⁊ Hugo de laude charitat̄. Nescio ait q̄d maius in tua laude dicere possum q̄ꝫ vt deū de celo trahere pos/ses ⁊ hoīem de terra ad celū eleuares: magna virtus tua vt ꝑ te vsq̄z adhuc hūiliaret̄ de⁹ ⁊ vsq̄z adhuc exaltaret̄ hō Predicta breuibꝫ ꝯfirmat Aug. ꝙ si/ne dilectōe nemo deo placet. ⁊ cuilibet saluādo est necessaria: dicēs. Breue p̄/ceptū tibi p̄cipit̄. dilige ⁊ fac q̄d vis. siue taceas dilectōe taceas. siue clames dilectiōe clames. siue emēdes dilectōe emēdes. siue ꝑcas dilectōe ꝑcas. radix sit in te dilectiōis. nō pōt de ista radice nisi bonū exire. habere oīa sacramēta et mal⁹ esse pōt. hr̄e aūt charitatē ma/lus esse nō p̄t. Hac etem̄ dilectōis virtute b. Johes plen⁹ fuit: cui⁹ q̄tuor sūt sig̃. Primū q̄z null⁹ apl̄oꝝ vl̄ euāgelistaꝝ tā luculent̄ locut⁹ fuit ⁊ scp̄sit de dilectōe sicut btūs Johes. q̄z q̄d abundabat ī corde exibat de ore. teste saluatore. Ex abūdātia cordis os loquitur Nā etiā sctūs senex ꝓpe mortē ad h̄ docebat discipulos suos dicēs. Filij diligite alterutrū. Et cū q̄rerēt q̄re hoc se/pi⁹ diceret. Rn̄dit. q̄z h̄ solum sufficit Secundū signū. qn̄ diligēs dilectū in sep̄abiliter comitat̄. Sic fecit btūs iohānes. q̄z recedentibꝫ apl̄is ⁊ xp̄i disci/pulis sol⁹ iuxta crucē dn̄i matrē asso/ciauit. Tertiū signū dilectionis est qn̄ dilect⁹ a lōge cognoscit̄. sic btūs Johānes cognouit saluatorē dū post resur/rectionē cū petro esset in piscatiōe stantem in litore: dicēs. Dn̄s est Joh. xxj. Quartū signū dilectionis est qn̄ ꝑ di/lecto mors suscipit̄. Juxta illud Joh. xv. Maiorē hac dilectionē nemo ha/bet vt aīaz suā ponat q̄s ꝑ amicꝫ suis Sic b. Johes ꝑat⁹ fuit in feruēs oleū ⁊ in exiliū ⁊ ī mortē ire ꝑ suo dilecto iesu deo vero ⁊ hoīe. Scđo necesse est fideli vt habeat dilectiōez ꝓximi. iuxta illud. Diliges ꝓximū tuū sicut teip̄m. hāc habuit btūs Johānes ꝑ q̄bꝫ cōti/nue laborabat. Tercio memoriam sui optime habebat. cui⁹ etiā xp̄s dn̄s curā habebat dicēs. Sic eū volo ma/nere ⁊c̄. Merito igit̄ d̄r dilect⁹ deo et hoībꝫ cui⁹ ⁊c̄. In q̄bꝫ q̄dem v̄bis beatus Johānes a tribꝫ cōmendat̄.

Primo a diuine familiaritatꝫ cha/ritate. ibi. dilectus deo.

Scđo ab hūane vtilitatis copiosi/tate. ibi. ⁊ homībus.

Tercio a sue vite sctitatꝫ sublimitate. ibi. cuius memoria ⁊c̄.

Primo dixi ꝙ btūs Johes cōmendat̄ a diuine familiaritatis charitate q̄z d̄r ꝙ deo dei filio xp̄o dn̄o fuit sup̄ ceteros magꝫ dilect⁹. vt dicit Hiero. ī ꝓlogo. Et ꝑ se b. iohes freq̄nt̄ scribit d̄ seip̄o. Hic ē discipul⁹ quē diligebat ie/sus. ⁊ cōit̄ tacito ꝓprio noīe a xp̄o dilectus discipulus noīat̄. Magna ꝓfecto dignitas est ī regꝫ regū xp̄i dilectōe esse ⁊ singulari familiaritate. Ubi est sciendū ꝙ diligit̄ aliq̄d ꝓpter tria.

Primo ꝓpt̄ diligentꝫ bonitatē

Scđo ꝓpt̄ sil̄itudinis ꝓprietatez.

Tercio ꝓpt̄ dilecti r̄ciprocā caritatē

De sctō Johāne euangelista

Primo em̄ diligit̄ aliq̄d ꝓpter dili/
gentis bonitatē. ⁊ sic exquo nos deus
diligit absolute non ꝓpter ieiunia no
stra elemosynam vl' oratiōes. sed pro/
pter suam imensam bonitatē. q̄a bo/
noꝝ nostroꝝ nō indiget. ideo ait bea/
tus Johānes. Charissimi diligamus
deum quoniam ipe prior dilexit nos
Unde ait Bonauē. li. de reformatiōe
mentis. ꝙ deus dilexit nos ante mun
di constitutionē quando non fuimus
et quando fuim⁹. sed eius inimici fui/
mus. ⁊ magis quando eius amici eri
mus. Sed diceres. vtꝝ christus plus
dilexerit Johannem q̄ꝫ Petrum. Re/
spondet Bonauen. in. iij. dist. xxxij. ar.
vj. ꝙ de hoc est mltiplex modus loq̄n
di. ita ꝙ isti duo ſm diuersas conside
rationes se excedunt. Nam in aliquo
christus plus dilexit Johannem et in
aliquo Petrum. Est aūt quadruplex
christi dilectio. Prima que cōsistit in
precordiali amore affectus. et ſm hāc
christus vtrūq; id est Petrum et Jo/
hannem equaliter dilexit. quia de⁹ di/
lectione affectus nō plus afficitur ad
minorē sanctum q̄ꝫ ad maximū. Se/
cunda est que consistit in speciali p̄ser/
uatione. ⁊ sic christus plus dilexit Jo/
hannem q̄ꝫ Petrum. quia iohannes
est preseruatus in decore virginitatis
non aūt petr⁹. Similiter petrus chri/
stum negauit a qua negatione iohan
nes est preseruatus. Tercia dilectio ē
que consistit in familiaritatis ostensi/
one. ⁊ sic magis dilexit Johannem q̄ꝫ
petrum. quia maiora ei familiaritatꝭ
signa ostendit. nam sibi proditorez re
uelauit ac supra pectus eius recubu/
it. Insuper matrem suam ei cōmēda/
uit. Quarto dilectio consistit in dono
rum exhibitione. ⁊ sic magꝭ dilexit pe/
trum christus q̄ꝫ iohannez. quia ma/
iora dona sibi concessit. nam principē
apostolorum fecit ip̄m. vicariū suum
in terra constituit. ac oues precio san/
guinis sui redemptas ei recōmisit: di/
cens. Pasce oues meas. Et sic patꝫ ꝙ
gratuite ⁊ ex sua īmensitate bonitatis
diligit deus omnes. Unde Apocal'. j.
Dilexit nos et lauit in sanguine suo.

Secūdo diligit̄ aliquid ꝓpter simi/
litudinis ꝓprietatez. sicut videmus ꝙ
cerui in vno cetu ꝯueniunt. sil'r lupi. ⁊
oues: ꝓpter suam ꝓprietatez sil'itudis
quam inter se hn̄t. qꝛ om̄e animal dili
git sibi sil'e. Et qꝛ xp̄s fuit virgo puris/
simus: patiēs: humilis: mitis: ⁊ beni/
gnus. iuxta illud Math. xj. Discite a
me qꝛ mitꝭ ⁊c. Sil'iter talis fuit btūs
iohānes. Primo humilis. nam quia
exquo diuina secreta fuerūt ei reuela/
ta ⁊ ꝑ eum ꝯscripta nusq̄ꝫ nomen suū
exp̄ssit: vt nos arrogantiā vitandā do
ceret. Scdo fuit v̄go purissim⁹ vt dic̄
Grego. ꝙ specialis p̄rogatiua castita/
tis ampliori fecerat dilectiōe dignuꝫ.
quia virgo est electus ab eo ⁊ virgo in
euū ꝑmansit. ideo diligebat ip̄m xp̄s
dn̄s virgo v̄ginū spōsus. Hinc Pro
uer. xxij. Qui diligit cordis mūdiciā ꝓ
pter g̃tiā labioꝝ habebit amicū regē.
Tercio fuit btūs iohānes benignus
intantū ꝙ etiā gentiles afficiebant̄ ad
eū. qꝛ pie cum oib⁹ ꝯuersabat̄. Meri/
to igitur a xp̄o familiariter diligebat̄.
⁊ cum eo ꝯuersabat̄ ꝓpter eius sil'itu/
dinē ꝓprietatꝭ. Unde dicit̄ Ecc̄i. xxvij.
Uolatilia inq̄t ad sibi similia cōueni/
unt. ⁊ hoc videmus ad oculum. Unū
magnū volatile fuit xp̄s dn̄s q̄ de ter/
ra volauit ad crucez. de cruce ad lym/
bum. ⁊ inde iteꝝ ad terrā. Postremo
cunctis videntib⁹ volauit in celū sup̄
choros angeloꝝ. Ps̄. Ascēdit sup̄ che
rubin et volauit: volauit sup̄ pennas
vētoꝝ. i. ītelligētias angelicas. Scdm
volatile fuit beata virgo q̄ tanq̄ꝫ apis

mellificãs z dulciter canens dum dei filiũ nobis genuit z cantico ipm laudauit. de qua Eccli. xj. Breuis apis i volatilibꝫ. qz btã virgo modicũ volauit. s. de corpore z statim i brachijs xpi filij sui innixa concepit. vñ Can. viij. Que est ista q̃ ascẽdit de deserto delicijs affluẽs innixa sup dilectũ. Terciꝰ volatile fuit btũs iohãnes q̃ in aquile silitudine est demõstratꝰ. Ezech. j. Facies aquile desup ipoꝝ q̃tuor. Jsta tria volatilia ꝓuenerũt qz familiaritatem adiuicẽ habuerũt. Cõuenerũt inq̃s in die pasceue dum ꝑmũ volatile i arido crucis ligno residebat. Nec duo volatilia scz beata virgo z btũs iohãnes de terra cõtemplabanꝫ quomodo tanq̃ pellicanꝰ de sanguine suo vinificabat filios suos coꝝ maternũ eꝰ passio scindebat. dilectũ discipulũ amaricabat. sed ꝓsolatoꝝ tribulatoꝝz xps consolatꝰ est matrẽ et discipulꝫ. Matrẽ quia discipulũ derelict sibi i solaciũ: in obsequiũ et in ꝓsortium dicens. Mulier ecce filius tuus. O deꝰ eterne nõ est equalis ꝑmutatio vt pro filio dei patris fiat filius piscatoris. Similiꝫ discipulũ consolatꝰ est dicẽs Ecce mater tua. Unõ canit ecclia. Cui in cruce matrẽ virginem virgini ꝑmẽdauit. nõ eĩ habuit christꝰ thesauruz ꝑciosiorẽ nec in celo nec i terra nec sub terra. quem sibi cõmendauit beatã. s. virginez dei genitricẽ. O igit ego deo dilecte. o fili virginis intemerate. o custos tante reliquie beate discipule custodi hunc thesaurũ. et consolare coꝝ mestum quia gladius doloris ptrãsijt illud. Consydera etiã quã dignitatẽ cõsecutus es hodie et filij dei testamento quia antea fuisti filius mulieris: nũc filius virginis z dei genitric. inde germanitatẽ contraristi cum patre z filio z spiritu sancto. quia dicis in tuo euã/gelio cap. xix. Et accepit eam discipulꝰ in suam. Ecce patet quomodo christꝰ dilexit eum propter similitudis propetatem. z quomodo volatilia conuenerunt ad sibi silia. Unde propetates volatilis aquile quattuoꝝ sunt ppter quas in specie aquile describitur beatus Johannes. scz.

Primo qz est velox in volando
Secũdo qz est alta in nidificãdo
Tercio qz est limpida in intuẽdo.
Quarto qz est larga in ꝓuisiõndo.

Prima proprietas aquile est quia celer et fortis est in volãdo. Jurta illud Job. xxxix. Numquid ad preceptũ tuũ eleuabitur aquila. Aquila nostra scilicet beatus Johannes ad preceptum domini iesu celeriter volauit omnibꝫ relictis z patre sequendo ipsum. Et in isto sancto ostendit saluatoꝝ q̃s gtũ sit seruitiũ iuuenum: quia familiarius conuersatus est cum eo q̃s cum alijs. Jdeo dicit Eccliastici. ij. Fili ne tardes conuerti ad dominũ: et ne differas de die in diem: quia subito veniet ira eiꝰ z in die vindicte disperdet te. quia per prauam consuetudinẽ homo indurabitur z valde difficulter inclinabit ad bene operandũ. sicut btũs Hieronymus ad Letam ponit exempla de lana intincta quam ad priorem albedinem reuocari difficile est. Item de testa diu saporẽ retinente. Hinc ad Demetriadẽ dicit idez Hieronymꝰ. Nulla alia causa difficultatẽ benefaciendi facit q̃s sola consuetudo viciorũ. faciliꝰ profecto est non assuescere q̃s consueta dimittere: vt dicit beatus Gregorius. xj. moral. Sepe inquit nõnulli a prauis actibus exire cupiunt. sed quia eorundem actuum pondere premunt in male consuetudinis carcere inclusi a semetipsis exire non possunt. Ratõem huiꝰ dicit philosophꝰ i li. de

memoria ⁊ remiscētia. qꝛ inq̄t ꝯsuetu/
do est quasi alt̄a natura. Et idē. j. rhe/
torice dicit. Cōsuetū fit velut innatuz.
qꝛ ait natura est sp̄. ⁊ ꝯsuetudo sepe. se
pe aūt ꝓpinquū est ei qđ est sp̄. Inde d̄r
Hiere. xiij. Si ethiops p̄t mutare pel/
lem suā ⁊ pardus varietates suas. sic
⁊ vos poteritꝫ bn̄facere cū didiceritis
malū scz ab adolescētia. Nā sicut q̄ ꝓ/
ijcit lapidē nō habet ptātē tandē retra
hendi. sic est de mala ꝯsuetudīe. O igi
tur vos ebriosi. o vos vsurarij. o vos
p̄iuri. q̄re nō dimittitꝫ pctā vr̄a ꝓ q̄bꝫ
eternaliter dānabimī. certe ideo qꝛ cō/
sueuistꝫ ⁊ vob̄ videt̄ q̄si nihil. vn̄ Aug.
ī enchiri. ca. xliiij. Pctā q̄z̄uis magna
et horrēda cū in cōsuetudinem veniūt
aut parua: aut nulla esse credunt̄ vs/
q̄z adeo vt nō solū occultāda sed etiaz
p̄dicāda ⁊ diffamāda videant̄: q̄niaz
scriptū est. Laudat̄ pctōr in desiderijs
anīe sue. Hec ille. Bene ḡ d̄r Treñ. iij.
Bonū est viro cū portauerit iugū do
mini ab adolescētia sua. Rationē assi
gnat Cip̄an⁹ dicēs. Matura ꝯuersio
in iuuētute est grata et sctīficata tanq̄z
p̄mitie etatꝫ ⁊ vite nr̄e dn̄o. Nam ꝯuer
sus in senectute p̄t dicere dn̄o illd̄ ps̄.
Ne ꝓijcias me in tp̄e senectutꝫ cū defe/
cerit v̄t⁹ mea. Et qꝛ btūs iohānes non
solū bona fortune sicut btūs Petrus
sed etiā bona nature ꝓpt̄ dilectū dn̄m
iesum dereliq̄t. Ideo saluator eū plus
ceterꝫ dilexit. qꝛ ad oīa ꝯsilia sua eū ad
misit vt ptz ī puelle resuscitatiōe ⁊ trās
figuratiōe. Vn̄ xp̄s dn̄s si volebat ho
norē facere duodecim ipse erat vnus.
si tribꝫ ip̄e erat vn⁹. vt patet ī trāsfigu/
ratiōe. Si duobꝫ ipse erat vnus. qꝛ de
apl̄is tm̄ duo sūt euāgeliste. s. Johes ⁊
mathe⁹. Si vni gr̄am volebat facere
ip̄e erat ille cui ꝓditorē suū manifesta/
uit: ī suū pect⁹ recliauit: ac dilectā ma/
trē ei ꝯmēdauit. Scd̄o aq̄la ē alta in
nidificādo. de q̄ Job. xxxix. Aquila ī ar
duis ponet nidū suū Nidus em̄ a qui
le est vbi q̄escere solet. Certe nimis alte
posuit nidū iste btūs Johes dū supra
pectus dn̄i in cena recubuit. dū Petr⁹
innuit vt interrogaret dn̄m quis euz
esset traditurus. Cui (iesus inq̄t) buc/
cellam panis porrexero hic me tradi/
turus est. ⁊ intinctū panem dedit iude
Quē volēs iohes reuelare petro beni/
gn⁹ iesus noluit vt reuelaret sz attra/
xit ꝯuiuā ⁊ p̄dictū discipulū ad pect⁹
suū ⁊ ibi statī obdormiuit. O felix sō/
nus vbi pect⁹ xp̄i diuitate plenū ē cer/
uical. O btā mēsa vltime cene in q̄ sūt
delicie angeloꝝ. O desiderat⁹ fons di
uinus vbi sūt oīa dona gr̄e. O btā aq̄
la q̄z alte posuisti nidū tuū qꝛ volasti
sup̄ cherubin. Nā q n̄ famelic⁹ sedz ad
mēsam deliciaꝝ valde saturat̄. ⁊ q̄n/
do paup̄ ītrat ī ꝓmptuariū valde di/
tat̄. ⁊ dū sitibūd⁹ vēit ad aquā valde
replet̄. Sic btūs iohes ita saturat⁹ ⁊
ditat⁹ ac replet⁹ vt etiā nos oēs dita/
uit ⁊ salutari doctrina inebauit. Pro
hijs d̄r de eo Ecci. xv. Libauit illū do/
mini ac pane vite ⁊ intellect⁹. aq̄ sapiē/
tie salutaris potauit illū. iocūditatez
⁊ exultatōnem thesaurizauit sup̄ euz.

Tercio aquila est limpida in intuē
do. qꝛ solē irreuerberato ocl̄o respicit.
Ideo de ea dicit̄ Job. xxxix. c. Oculi ei⁹
de longe respiciūt. sic valde longe pro/
spexit beatus iohānes: qꝛ existenti ī ter
ra ei sunt reuelata celestia mysteria. iō
subtilius q̄z alij euāgeliste scripsit suū
euangelium. Propter quod alij tres
figurant̄ per animalia in terra gradi/
entia scz hominem leonem ⁊ vitulum
Johannes autē per aquilā. q̄ Ezechi/
elis. j. dicitur desup̄ ipsorū: quia lōge
in diuinitatis contemplatōe vidit q̄n
do dixit. In principio erat verbū ⁊ ver
bum erat apud deum: et deus erat v̄

bum. Vñ ꝑm Lyram. In principio. i. in ipso deo q̄ ab oībꝫ ꝯcedit̄ primū ꝑn cipiū. ⁊ verbū. i. filius erat apud deuꝫ id est in pr̄e. ⁊ v̄bum erat deus. Et tā dem ꝯspexit eius incarnationē cū sub didit dicens. Et v̄bū caro factuꝫ est. i. incarnatū est. Sed si diceres. Quō filius a patre gignit̄ vel in patre eē d̄r. Noli h̄ q̄rere ad q̄d nullus perfecte p̄t respōdere. qꝛ in patria reseruat̄ ista q̄stio declarāda. Nam quantācūqꝫ scientiā habeas hic sufficit tibi tantū videre ꝯtēplando de diuinitate quantū nostra aq̄la vidit ⁊ cecinit. Quia dicit Aug⁹. Si inq̄t Johānes altius intonuisset totus mūdus capē nō potuisset. Quod certe nō est mirū quia intrauit in causam causaꝝ. vt dicit Orige. Item sedit ad fontem diuinū. Grego. Fluenta euangelij de ipso sacro dñici pectoris fonte potauit. Itez habuit intellectū angelicum. vñ Aug⁹. Sapīa dei vt ait apl'us in cor hoīs nō ascendit quō in cor iohānis ascendit. sed intantū in cor ei⁹ ascendit inq̄ntum ipse non homo erat sed angelus esse cepit.

Quarto aquila est larga in conuiuando. Naꝫ capta preda nō q̄rit latebras sicut lupus sed palā comedit p̄dam ⁊ ipsam sequunt̄ cetere aues q̄bꝫ diuidit. vt d̄r li. de ꝓprietatibꝫ reꝝ. Sꝫ lupus non diuidit nisi prius fuerit saturatus. Sic beatus iohānes in aq̄la: ⁊ btūs paulus in lupo designatur vt dicit August. iuxta illud Gen. xlix. Beniamin lupus rapax mane rapiet predam ⁊ vespe diuidet spolia. Rapuit valde mane btūs paulus dum raptus diuinitatez intellexit: ⁊ noluit cito diuidere: dicens. ꝙ vidit archana verba que non licet homini loqui. ij. ad Choꝝ. xij. sed postea oībꝫ diuisit: dicens ad Roma. j. Oībꝫ debitor suꝫ sapientibꝫ ⁊ insipientibꝫ. Sed aq̄la nr̄a liberalis expressit mysterium trinitatꝫ nobiscum diuidendo: cum dixit. j. Johan. v. Tres sunt q̄ testimoniū dant in celo: pater verbum ⁊ spiritussanct⁹ et hij tres vnum sunt. Merito igitur ꝓpter has ꝓprietates erat dilectus deo et domīo nostro iesu christo: in cuius nuptijs primū miraculuꝫ fecit aquā in vinum cōmutando. Joh. ij. Spiritualiter quandocūqꝫ dominus aquā presentis delectationis in vinū spiritualis leticie mutauerit: tunc statim inebriat. Unde Bernardus dicit. Quicunqꝫ gustu charitatis semel inebriatus fuerit ad omnia hilarescit: deridetur ⁊ non aduertit: fatigatur ⁊ nō aduertit. Psal. Conuertisti planctū meum in gaudiuꝫ mihi ⁊ leticiā. Tercio diligitur aliquid ꝓpter dilecti reciprocam charitatem. Nam vt dic̄ Ambrosius. Nil ita insertum est mēti humane q̄ꝫ reamare amantē. Et qꝛ beatus Johānes xp̄m dñm ardenti amore diligebat: ideo ⁊ xp̄s eum familiariter diligebat. Juxta illud Prouerbiorū. viij. Ego diligentes me diligo. Q, autē beatus Johannes christum dilexerit: tria signa inter alia ostendunt. Primo quia ob ipsius amorem omnia dereliq̄t. scꝫ patrem: res ⁊ vxorem. Mira nanqꝫ vis charitatis attraxerat eum ad christum: quem nec amor cōiugis que fortis est vt mors separe a christo potuit. Secundum signum dilectionis eius ad christum. qꝛ tēpore passionis recedentibꝫ alijs discipulis solus contemplabatur oculis pēdētem in cruce dominū: videbat vulnera: recentem sanguinez: ora pallida ⁊ sic cum patiente patiebat̄. Tertium signum dilectionis eius ad christum quia post christi resurrectiōez prior inter apostolos ad monumentū cucurrit. Unde Bern̄. Qui amat ardētius

currit velocius ⁊ ꝑuenit citius. Pro/
pter ista igit̄ christus dn̄s ip̄m famili
ariter dilexit. Secundo beatus Jo
hānes comēdatur ab humane vtilita
tis copiositate. cum de eo d̄r. dilectus
hominib⁹. et merito. q̄a si aliquē euan
gelistam vel apostolū aut doctorē ho
noramus ⁊ diligimus: multo magis
beatum Johānem qui cum euangeli
stis fuit euangelista: cum apl̄is apo/
stolus: cum ꝓphetis ꝓpheta: cum do/
ctoribus doctor: cum pastoribus pa/
stor. Has em̄ dignitates instituit sal/
uator dum ascendit. Un̄ ad Eph. iiij
Ipse inquit ascendit super omnes ce/
los vt adimpleret oīa. quosdam q̄dez
dedit apostolos. alios ꝓphetas. alios
euangelistas. alios doctores et pasto/
res ad ꝯsummationē sanctoꝝ ī opus
ministerij in edificationez corpis chri/
sti. Unde inq̄ꝫtum est euāgelista est di
ligendus hoīb⁹: q̄bus scripsit euange
lium in quo probat christi veram di
uinitatem et humanitatē supra alios
euangelistas. Inq̄ꝫtum est doctor scri
psit vtiles epistolas in quibus docet
de excellēti dilectiōe que facta est a chri
sto domīo ad nos. ⁊ que debet fieri in
ter deum ⁊ homines. ⁊ qualis int̄ ho/
minē ⁊ hominē ac inter prelatū ⁊ sub/
ditum. Nam s̄m Tho. ij. ij. q. xxv. q̄tu
or sunt diligenda ex charitate. vnū q̄d
supra nos est scz deus. secundum q̄d
nos sumus. tercium quod iuxta nos
est scz ꝓximus. vt homo vel angelus.
quartum quod infra nos est. scz cor/
pus ꝓpriū vel ꝓximi. et debet fieri hoc
ordine. Primo vt pre omnib⁹ est dili/
gendus deus. deinde nosipsi. vltimo
corpus ꝓprium vel proximi. Inq̄ꝫtuz
aūt est beatus Johannes ꝓpheta scri/
psit Apocalipsim. De quo Hiero. ad
Paulinum dicit. q̄ tot sunt in hoc li/
bro mysteria quot sunt verba In quo
libro tria principaliter scribit. Primo
decursum militantis eccl̄ie vsqz ad fi/
nem mundi. Secundo describit felici
tatem saluandoꝝ. vnde vidit totā cele
stem curiaz sole diuinitatis illumina
tam. Tercio describit calamitatē eter
naliter damnatoꝝ. Et sic patet q̄ bea
tus Johannes ꝓpter istas īmēsas vti/
litates hominib⁹ impensas ab eisdem
summe est diligendus. Tercio bea
tus iohannes ꝯmendat̄ a sue vite san
ctitatis sublimitate. cuius sanctitatis
memoria in laude bn̄dictiōis est ap̄d
omnes homines. et hoc specialiter ꝓ/
pter tria. Primo ꝓpter suam patiētiā
qua tormenta ⁊ exiliuz tolerauit. Se/
cundo ꝓpter christi p̄sentiam qua ad
conuiuij delectamenta ꝓperauit. Ter
cio ꝓpter meritorū sufficientiā qua di
abolica tentamēta refrenauit. Hec so
le clarius patent sua in legēda veridi/
ca. Refert em̄ Isid. in libro de ortu
vita ⁊ obitu sanctoꝝ patrum. Muta
uit iohannes in aurum siluestres frō
diuz virgas: litoreaqz saxa in gēmas:
gemmarū fragmina in propriam re/
formauit naturā: viduam p̄cepto po
puli suscitauit: ⁊ rediuiuum corp⁹ iu/
uenis remeante anima reparauit: bi/
bens letiferum haustū euasit periculū
et eodez poculo ꝓstratos in vite repa/
rauit statum. Hec Isidorus. Roge/
mus igitur dn̄m nostrum vt ꝑ meri/
ta huius p̄dilecti discipuli misereatur
nostri: dando hic gratiam et tandem
gloriam. Amen.

De eodem
Sermo. xv.

Conuersus
c petrus vidit illum discipu
lum quem diligebat iesus
sequentem: qui recubuit in cena super

pectus eius. Johā. vlt. ca. Et in euāgelio. In quo q̄dē ad honorē scti isti⁹ euāgeliste tria nobis insinuant̄ documēta scilicet.

Primo petri inuitatio dolorosa
Secūdo petri int̄rogatio amorosa
Tercio xp̄i responsio gratiosa

Primū documētū ad gloriā beati iohānis dixi q̄ insinuat̄ dolorosa inuitatio petri. Naz dicit̄ ibidē q̄ post domini resurrectionē discipul̄ piscantib⁹ z nō capientib⁹ iesus stans in litore dixit. Mittite in dexterā nauigij rhete et inuenietis Sicq̄z faciētes concluserūt multitudinē pisciū. quib⁹ ad terrā tractis inuitauit eos ad prandiū. z inter prandiū ter interrogauit petrū. qz ter ipsum negauerat. z tercio amorē confitenti cōmisit oues pascēdas. deīde q̄ p ouib⁹ esset moriturus petr⁹ eidē christus p̄dixit dicēs. Cū esses iunior cingebas te z ambulabas vbi volebas. cū autē senueris extēdes man⁹ tuas z ali⁹ te cinget z ducet quo tu nō vis. scz volūtate sensualitatis: licz velis volūtate intellectus. Hoc autē dicebat significans qua morte esset moriturus Et protin⁹ subiūxit. sequere me. scz patiēdo pro me martyriū crucis. Et hec dicens surrexit iesus z cepit ire vt non solum verbo sed etiā sensibili signo innotesceret ei officiū pastorale z passionem martyrij. Ad pastorale em̄ officium multa requirunt̄. Primū est innocētia ita q̄ nulli noceat z cūctis p̄ficiat s̄m qd̄ dicit Aug. diffiniēs eā. Innocentia est que facit miserū nec deserit miserū. hoc est nulli nocet sed om̄ibus p̄dest. Secūdo requirit̄ spūalis sollicitudo. Roma. xij. Qui p̄est in sollicitudine scilicz p̄sit. vt qd̄ p̄misit ī susceptōne officij soluat in executōe eius. Tercio requirit̄ scripture notificatio seu intelligētia. Sap̄. xiij. Uani sūt omnes homines in quib⁹ nō est sciētia dei Quarto requirit̄ zelus animarum sine quo nullus debz prefici. Ideo dominus ter interrogauit petrū d̄ amore suo. et postea cōcessit ei custodiā ouium suarū. Secundū documentuz insinuat̄ petri amorosa interrogatio. Ut em̄ surrexit petrus ire volens post christū suscipiēdo impositū officiuz z etiam martyriū. Et conuersus vidit discipulū quē diligebat iesus sequentem: quia etiā Johannes sequebatur eos: dixit ad Jesum. Hic autez quid. Diligebat em̄ petrus iohannem magna charitate: ideo frequenter legunt̄ combinati. vt ante passionē ad parādum pasca. Luce. xxij. Item tempore passiōis duo simul sequebant̄ christum a longe. et simul introierunt in atrium principis. Johānis. xviij. Itez simul currebāt in die resurrectiōis ad monumentū. Johannis. xx. Item bini ibant ad horā oratōnis nonam in hierusalē. Actuū. iij. Propter que petrus volebat Johannē secum habere in prelationis officio z martyrio. Unde dixit. Domine hic autē quid. q̄si di. Bonū esset q̄ iste admitteret̄ mihi in socium. Terciū documentū ex predictis insinuatur christi responsio gratiosa: cum dicit̄. Dixit ei Jesus. Sic eū volo manere donec veniā. Occasione huius quidā dixerūt q̄ Johānes nō est mortuus sed cum Enoch z Helya translatus in paradisū. Alij autez dicunt q̄ in sepulchro suo iacet dormiens ex hoc accipiētes signū q̄ in sepulchro eius videtur quedam scaturitio manne per modū ebullitōnis. z dicūt q̄ hoc causatur ex anhelitu ei⁹. Uerūtamen statutū est omnib⁹ semel mori. Heb. ix. ideo dicūt ip̄m circa finē mūdi p xp̄o passuz. Sed ista improbat Aug⁹. qz xp̄s de iohe dixit per moduz

priuilegij hoc. modo hoc iohanni magis esset ad detrimentū si tādiu a diuina fruitione retardaret̄ alijs apl'is in gloria existentibꝫ. Nam christus respōdit ad verba petri petentis ipsum dari sibi in socium in officio ⁊ martyrio. Sed christus dixit. sic eum volo manere in q̄cte ꝯtemplatiōis ⁊ non mori ꝑ martyriū: vel esse in regimīe vniuersalis ecclesie donec veniā. nō ad iudicium in fine mūdi sed vocando ip̄m ad gl'iam ante suā mortez. Quid ad te. i. non ꝑtinet ad te scire q̄d ego in futurū ordinabo de iohanne. tu me sequere. Exijt sermo inter discipulos ꝙ discipulus ille nō morit̄. i. hoc intellexerūt ex xp̄i v̄bis. sed soluit euāgelista dicēs Et nō dixit iesus: nō morit̄. sed: sic eū volo manere donec veniam. qꝛ in fine vite sue apparuit ei xp̄s vocans eū ad gl'iam quē petrus voluit hr̄e collegā. ideo dicit̄. Conuersus petrus vidit illū discipulū quem diligebat iesus sequentē ⁊c̄. In q̄bꝫ q̄dem verbis ad honorē sancti euāgeliste iohānis tria tangunt̄ salutis documenta. scz

Primū iohannis laudāda stabilitas. ibi. ꝯuersus petrus.

Scd̄m saluatoris miranda charitas. ibi. vidit illum discipulū ⁊c̄.

Terciū iohānis multimoda dignitas. ibi. q̄ recubuit in cena ⁊c̄.

Primū documētū declarandū ad honorē bt̄i iohānis dixi ꝙ in themat̄ verbis tangit̄ iohānis laudāda stabilitas. cū d̄r. Cōuersus petr⁹. tāta nāqꝫ fuit stabilitas iohis in xp̄i seq̄la ꝙ dū oēs relicto magistro in passione fugissent. iuxta illā ꝓphetiā Zach. xiij. Percutiā pastorē ⁊ dispgent̄ oues gregis. Et iuxta xp̄i verbū. vos oēs scandalisabimini in me hac nocte. primo oīm Johannes reuersus est post xp̄m quē secut⁹ est ⁊ petr⁹. ⁊ deinceps q̄ntuz potuit associatus societati bt̄ē virginis Marie vsqꝫ finē firmiter secut⁹ est dominū christū in quatuor. scz.

Primo rei mundane abrenūciatōe
Scd̄o volūtat̄ ꝓprie abnegatōe
Tercio d̄lectatōis hūane refutatōe.
Quarto dulcedis diuīe ꝯtēplatiōe.

Primo dixi bt̄i iohis laudabil' stabilitas ostendit̄ in rei mūdane abrenūciatōe. Nā ꝑtinus ad xp̄i vocātis verbū relictis oībꝫ ⁊ patre zebedeo secut⁹ est saluatorē ita stabiliter vt de cetero illa ⁊ etiam alia mūdialia habere noluit p̄ter vite necessaria. ⁊ hoc ob amorem xp̄i qui p̄dicans de mūdialiū cōtēptu dicebat. Quid ꝓdest homī si vniuersū mundū lucret̄ anime vero sue detrim̄tum patiat̄. aut quā dabit hō cōmutationē ꝑ anima sua. Hinc Augustinus. Quantū quis despicit tantū diligit. Quia. j. Chorin. xiij. Charitas nō querit que sua sunt sed que iesu christi Hiero. Perfectus christi seruus nihil querit p̄ter xp̄m. Unde etiā Greg. viij. moral'. Ad culmen ꝑfectōis tendūt q̄ exterius cūcta reliquūt. Propt̄ quod ad tantā ꝑfectōnem ꝑuenerat vt etiaꝫ bt̄ūs Petrus vicari⁹ christi aliquid volens scire a christo ꝑ ip̄m intēdebat sicut Johā. xiij. volens scire xp̄i prodi/torem qꝛ dixerat. Unus ex vobis tradet me: īnuit oculis iohānī vt ip̄e scrutaretur sup̄ hoc de christo. De quo Petrus damia. in s̄mone dicit. Tacꝫ petrus. tacet celi clauiger. tacet lingua q̄ simul celū ⁊ terrā soluit cui porte inferi non p̄ualebūt. Silet andreas q̄ ad fontem vite primus fuit. Nō p̄sumit os aperire Philippus qui patrez sibi ostēdi poposcit. om̄es tacēt: oēs dubitant sed latēter inquirūt: nō prolatiōe verborū sed nutibꝫ oculoꝝ. Petr⁹ innuit iohānī vt interrogaret: quod ⁊ fecit dicēs. Domine quis est qui tradꝫ te

Considerandū est quāte deuotōis in/
stātia beati iohānis debemus implo/
rare auxilia quē sibimet inteructorem
t ipsi apostoli petierūt. quātum pdes/
se apud iustū iudicē peccatoribꝫ pote/
rit qui t pro ipsis celestis curie senato
ribus interuenit. t qui aduocat⁹ est sū
mus q̄z humiliter implorād⁹ est. hec
ille. Merito ergo petr⁹ cōuersus fuit
ad iohannē cuius exēplo t nos i tribu
latōe fidēter cōuerti debemus ad ipm

Secūdo stabilitas iohānis ostēdit
in volūtatis ꝓprie abnegatōe. Nec enī
volūtatis abnegatio difficilior est q̄z
renūciare bonis tēporalibꝫ: dicēte bea
to Grego. in omel. Nō magnū est reli
quere sua sed valde magnū est relinq̄
re semetipsū. Sic fecerat beatus iohā
nes qui nō suam volūtatē sed i oīmibꝫ
xpi bn̄placitū querebat. Petrus vero
nō statim pfecte abnegauerat volūta
tem ꝓpriam post suā conuersionez. q̄
vrdicit Matth. xvj. dicēte xpo q̄ passu
rus esset hierosolymis: tunc Petr⁹ di
xit. Neq̄uaq̄z sed ꝓpicius esto tibi. pro
quo dns redarguit ipm dicēs. Nō sa/
pis ea que dei sūt sed ea que hominū.
Et subdidit. Si q̄s vult venire p⁹ me
abneget semetipm: t tollat crucē suaz
t sequatur me. quasi di. tu ꝓhibes me
pati sed ego dico tibi nisi passur⁹ fue/
ris et vite tue renūcies saluari nō po/
teris. Unde Gregori⁹. Nisi quis a se/
ipso deficiat. s. per propriam volūtatē
ad eum qui supra ipm ē nō appropi/
quat. Post xpm venire est in se defice/
re t in christum ire. Sed heu valde
pauci sunt modo tales de quibꝫ conq̄
ritur Bernard⁹. Dne oēs vellēt ad
te venire pauci post te ire volūt. oēs
premia iustorū optant sed pauci eorū
sequūtur vestigia. Beatus autē Joha
nes pfecte volūtatē ꝓpriā abnegans:
volūtatem xpi cum oīmi passiōe et do
lore implere cupiebat. t etiā morte sua
nisi specialiter ab ipo reseruat⁹ fuisset
Uerūtamē triplicē dolorem sustinuit
Primū quia in doliuz feruentis olei
missus. Secundū quia in insulam re
legatus. Tercīū veneno mortifero po
tatus pro christi amore sed in omnibꝫ
stabilis ꝓmansit. Tercio stabilitas
beati Johānis ostendit in delectatōis
hūane refutatōe. de q̄ dic Hiero. in p/
logo sup iobem. Dic ē iohānes euāge
lista q̄ vgo a deo ē elect⁹. quē nubere
volētē vocauit a nuptijs de⁹ Uñ Ebri
ost. sup Matth. Perfecta ē cōuersio
vbi carnalis corrūpit delectatio. Uñ
virginalē mundiciā multuz acceptat
mundissimus de⁹ Prouerb. xxij. Qui
diligit cordis mundiciā habebit ami
cum regē. Et Sapie. vj. Incorruptio
facit proximū deo. Ideo hoc donū nō
omnibꝫ sed specialiter dilectis datur
a deo dicēte xpo Mat. xix. Nō oēs ca/
piūt vbū hoc. s. vt se castrarēt ꝓpter re/
gnum celoz. sz q̄ pōt capē capiat. i. cui
a deo datū est. Sap. viij. Nō possū es/
se ꝓtinēs nisi de⁹ det. Dicit nāq̄z i colla
tōibus patz q̄ maior virt⁹ ē castita/
tē tenere q̄z demones expellere. Quā q̄
dem ob amorē christi tenuit btūs Jo
hānes: ideo a xpo dño multū amaba
tur vt dicit Grego. Prerogatiua casti
tatis amplioꝛi dilectōe fecerat dignuz
Nā oīmi honore eccl'iastico xps eū sub
limauit. Uñ Petrus damia. Quid i
virtutibꝫ incōpabilit iohānes nō exce/
dit. Est nāq̄z apl's i epl'is. euāgelista i
euangelio. ꝓpha i apocalypsi. martyr i
oleo. epūs i epheso. fuit ꝓfessor t vgo. nō
canit ō eo. Valde honorādus ē beat⁹
iohānes. Certe valde honorād⁹ ē quē
honorauit rex angelorū christus. vir/
go maria. apostoloz cetus et omniz
electoz numerus. Chryſ. sup Matth.
Johānes ē celi ciuis: ecclesiaz colūna

angelus terrestris. hō celest. Merito ergo petrus ꝯuersus respiciebat ipm

Quarto stabilitas Johānis ostendit in ꝯtēplationis diuīe dulcedīe. Dicit aūt btūs Aug⁹. in ome. ꝙ ꝑ petruz significat vita actiua. ꝑ iohānē vita cōtēplatiua. modo vita actiua debet respectū hr̄e ad ꝯtēplatiuā tanq̄z ad ꝑfectiorē. ideo petr⁹ ꝯuersus respexit Johannem. Hinc est ꝙ iohānes in specie aq̄le significat. iuxta illud Ezech. j. Facies aq̄le desuꝑ ipoꝝ q̄tuor. ⁊ Apoca. iiij. Quartū aīal simile erat aq̄le volāti. Nā aq̄la existēs rex auiuz alti⁹ alijs volat. sic iohānes ceter euāgelistis. q̄a alij designant ꝑ aīalia suꝑ terrā gradientia. Nā Marcus in leone ꝑ desertū rugientē. qꝛ sic incipit euangeliū. Vox clamantis iu deserto. Lucas in vitulo rep̄sentat q̄ in sacrificio īmolabat. qꝛ de sacerdotio ⁊ sacrificio īcipit euāgeliū. Matheus in homīe intelligit q̄ in hūana xp̄i generatiōe incipit euāgeliū. Johannes v̄o in specie aq̄le describit q̄si in altū ꝯtemplatiōis eleuatus De quo d̄r Ezech. xvij. Aq̄la grandis magnaꝝ alaꝝ: iōgo mēbroꝝ ductu: plena plumis ⁊ varietate venit ad libanū. ⁊ tulit medullaz cedri. Volauit nāq̄z paulus vsq̄z ad terciuz celū. sicut testatur. ij. ad Choꝝ. xij. Scio inq̄ens hoīem in xp̄o ante annos q̄ttuordeciz raptū in terciū celū. Sed iohānes volauit suꝑ omne celū vsq̄z ad ipm deuz sicut hoc testat Aug⁹. suꝑ Johānē dicens. Transcēdit iohānes om̄ia cacumina montiū: oēs cāpos aeris: oēs altitudines sideꝝ: oēs choros angeloꝝ. Cui consonat Orige. dicēs. Beat⁹ Johannes vltime suꝑuolauit nō soluz q̄ audiri aut intelligi pñt. verūetiā q̄ omnem intellectū ⁊ sensum excedunt. et si altius volasset omnē intellectuz transcendisset. Ista itaq̄z aq̄la venit ad mōtem libani. i. xp̄m qui dicit mōs Dañ. ij. Lapis excisus sine manib⁹ fact⁹ est mons magn⁹ ⁊ impleuit totā terram Dicit etiā libani. qꝛ ꝑm Hiero. mons libani est mons securitat. ibi em̄ tute q̄escit a venenosis serpētib⁹ q̄s mōs ille sua aromaticitate ibi viuere non ꝑmittit. Sic in xp̄o est ꝑfecta securitas. Ad hunc montē venit aq̄la iohēs ⁊ īde tulit triplicē medullā. scz.

Primo medullam cognitōis
Secūdo medullā consolatiōis
Tercio medullā compassionis

Primo dixi ꝙ btūs Johēs ꝑ pennaz ꝯtēplatōis venit ad montē libani christū de quo portauit medullā cognitionis. Dicit em̄ Ambro. ꝙ Johēs dum caput suū suꝑ pectus iesu recliauit ꝓfunda diuīe sapientie hausit. vt impleret de eo illud Eccl'i. xv. Impleuit euz domin⁹ spū sapiētie et intellect⁹. Naz p̄mo ibi intellexit secreta diuīe ⁊ eterne generatōis. ⁊ vidit insuꝑ ꝑsonaꝝ distinctionē. Unde scripsit sic. In principio erat verbū ⁊ v̄bū erat apud deū ⁊ de⁹ erat verbū. Deinde intellexit assūptaz humanitatē cum dixit. ⁊ v̄bū caro factum est. Postea intellexit ipi⁹ familiaritatē cū hoīb⁹. ideo scp̄sit. ⁊ habitauit in nobis. Postremo intellexit ei⁹ plenitudinem gr̄e ⁊ iocūditatē gl'ie ei⁹. ideo subdidit. Vidim⁹ gl'iam ei⁹ q̄si vnigeniti a pr̄e plenū gr̄e ⁊ v̄itat. Propt q̄ Orige. ome. j. suꝑ Joh. p̄fert ipm paulo dicēs. Paul⁹ rapt⁹ est ī terciū celū iohēs suꝑ oē celū. paulus in ꝑadisuz. iohānes v̄o ī ꝑadisū paradisoꝝ. Paulus audiuit v̄ba q̄ nō licēt hoī loq̄. iohānes audiuit vnū v̄bū ꝑ qd̄ facta st̄ oīa. ⁊ licuit ei illud dicere hoīb⁹ et p̄dicare. Ideo merito compat volanti aq̄le. d̄ q̄ canit eccl'ia. Volat auis sine meta ꝙ nec vates nec propheta euolauit altius. Ubi Aug⁹. Si altius volas-

set totus mūdus eū capē nō potuisset Et Orige. Johānes nō potuit ascendere altius nisi tot⁹ fieret deus. Secūdo nostra aq̄la iohānes de mōte securitatis libani.i.xp̄i volando portauit medullā ꝯsolatōis. consolabat̄ em̄ in hoc q̄ intelligebat se deo ī trib⁹ vnitū. Primo in carne.q̄ natural'r cōiuncti erant xp̄s ⁊ iohānes ꝓpinq̄tat⁹ vinclo nā mr̄ xp̄i ⁊ mr̄ iohānis sorores erant Jdeo dicere poterat Cant̄.ij. Dilectus meus mihi ⁊ ego illi. Scd̄o meli⁹ erāt vniti p̄ v̄tutū ⁊ gratiarū amiciciā s̄m animā. Tercio optime erat vnit⁹ deo p̄ spm̄sanctuz.⁊ sic erat q̄si vnus spūs cū xp̄o.iuxta illud.j. Chor.vj. Qui adheret deo vnus spūs efficit̄ cū eo. Ex q̄bus iohannes adhuc in carne pregustauit eterne bt̄itudinis dulcedinē. O q̄z suauiter cōtemplabat̄ ineffabilem diuinitatez. O q̄z dulciter intelligebat xp̄i pietatē. O q̄z amicabil'r dicebat illud ps̄. Mihi adherere deo bonuz est Vñ dicit Rayneri⁹ in sūma.ti.d̄ amore dei.ca.xxj.q̄ sicut ebri⁹ ex vini calore sui ⁊ oīm alioꝝ obliuiscit̄.ita amās ex amore amati sic in amatū tēdit q̄ sui ipsius ⁊ oīm reꝝ p̄ter illū quem amat obliuiscit̄. De q̄ amore d̄r Cant̄.v. Comedite amici ⁊ inebriamini carissimi Que q̄dez verba p̄nt esse xp̄i ad deuotos: p̄sertiz ad bt̄m iohannē.q̄ rursus dicere potuit xp̄o illud Can.v. Comedi fauū cum melle meo: bibi vinū meum cū lacte meo. Glo. Comedi.i. mihi incorpaui. Fauus em̄ est mel in cera. Fauū g̊ cū melle comedere est christi diuinitatē cū sua hūanitate suauit̄ in ꝯtēplatiōe rumiare.tñ cū discretiōe q̄r d̄r Prouerb̄.xxv. Mel inuenisti comede qd̄ sufficit tibi: ne forte satiatus euomas illd̄. vñ subdit̄. Bibi vinū cū lacte meo.i.cōtemplabar sanguinē redemptōis cū lacte meo.i.cū carne mee ꝓpinq̄tat⁹. O q̄z dulce est mel diuinitatis ꝯtēplantib⁹. O q̄z suaue est vinum redemptiōis inebriatiuū deuotis. Ad que inuitat ps̄: dicēs. Gustate et videte qm̄ suauis est dn̄s. et Sap̄.xiiij. O q̄z bonus ⁊ suauis est dn̄e spūs tuus. Quidā comedūt p̄ auditū sed non bibunt p̄ deuotionē.⁊ isti nō inebriabūtur. Quidā comedūt ⁊ bibūt: sed nō inebriabunt̄.q̄r supficialit̄ audiūt vel recogitāt. Quidā comedūt ⁊ bibūt ⁊ inebriabunt̄.⁊ isti nō solū sunt amici sed ⁊ charissimi.sicut iohānes. Hoc vino inebriat⁹ nō curat amaritudinē veneni: nō calorem feruent⁹ olei: nō deniq̄z horrorē exilij. Tertio nostra aq̄la iohānes d̄ mōte libani.i.de mōte caluarie trāsportauit medullam cedri.i.medullā ꝯpassiōis xp̄i crucifixi: cui⁹ crux erat de celo. Freq̄nter siq̄dē mēte reuoluebat dispositōez filij dei magistri sui in cruce q̄ntū extense fuerant sctissime manus.quō corona spinea imp̄ssa fuerat sctissimo capiti.quō sctissimū caput fuerat inclinatū.quō lancea penetrarat lat⁹ xp̄i. Reuoluebat itaq̄z quō fleuerit in cruce. que v̄ba locutus fuerat matri sue ⁊ sibi. reuoluebat etiam quō nudū deposuerāt eū d̄ cruce. quō mr̄ pia cū ipso ⁊ sctis mlieribꝫ plangebant. et de ist⁹ scisso corde medullā cōpassiōis inde reportabat cū maxīs lachrymis. O q̄s potuisset ꝯtinere fletū q̄ sic dei filiū passum vidissz. Hinc est q̄ iohānes amaritudinē mort⁹ nō sensit.q̄r amaritudinē mort⁹ sub cruce degustauit. Jdeo dicit Hiero.de eo. Sicut inq̄ens a corruptiōe fuit extraneꝰ ita a dolore mortis alienus. Similit̄ beata virgo non sensit mortis amaritudinē.q̄r sub cruce senserat. Scd̄m salut⁹ documentū ex p̄tact⁹ thematis v̄bis tangit̄ saluatoris dei miranda caritas.cū d̄r. vidit illum discipulum

quē diligebat iesus seq̄ntē. Nā deꝰ oī/
potēs creaturas suas diligit tripl'r.s.
Primo generaliter.
Secundo specialiter.
Tercio singulariter.
Prīo inquā deꝰ diligit creaturas ge/
neraliter oēs. Unde dr Sap.xj. Diligis
oīa q̄ sunt ⁊ nihil odisti eoꝝ q̄ fecisti. ⁊
Joh.iij. Deus dilexit mūdū. Dicit em̄
Bonauen.sup.iij. dist.xxxij. Et Tho.
j.parte.q.xx.ꝙ in deo necesse est ponere
amorē.qꝛ in q̄cunqꝫ est volūtas opor
tet in eo esse amorē. Ille em̄ passiōes q̄
habent aliquā impfectionē nō sunt in
deo.sicut timor:odiū. sed ille q̄ nō ha/
bent impfectionē sicut amor gaudiuꝫ
⁊ delectatio sunt in deo. Nā ꝑm Aug.
Amare aliquē est velle ei bonū. sed de/
us vult bonū oībꝫ creaturꝫ. Si q̄ras.
Quid vult deꝰ oībꝫ creaturis. Dico ꝙ
oībꝫ vult assimilationē sui in aliq̄. vel
in ꝑticipatiōe sui esse vt irrōnabilibꝫ.
vel in fruitione sui vt electꝫ. Proinde
dicit Tho.li.iij.ꝯtra gētiles.ca.xxxvij.
ꝙ deus amādo suū esse ⁊ suā bonita/
tē vult eaꝫ diffundi ꝑm ꝙ est possibile
ꝑ cōicationē ⁊ participationē sue essen
tie oībꝫ creaturꝫ ⁊ sue gl'ie oībꝫ electis.
⁊ hoc est bonū cuiuslibet creature vt si
militudinē dei ꝑticipet.qd̄ patet.qꝛ q̄/
libet entitas alia a diuina non est nisi
sil'itudo diuīe entitatꝫ. ⁊ q̄libet alia bo
nitas ꝑticipata nō est nisi sil'itudo di/
uine bonitatꝫ. ⁊ q̄libet alia felicitas nō
est nisi sil'itudo diuīe felicitatꝫ. Und̄ ꝙ
deꝰ oīa diligat ꝓbat̄ sic. Nihil appro/
bat̄ ab aliq̄ nisi q̄d amat̄ ab ipso. sed
deꝰ oīa q̄ fecit approbauit ⁊ approbat
iuxta illud Gen.j. Uidit deꝰ cuncta q̄
fecerat ⁊ erant valde bona. Si dicas.
Nō oēs creaturas diligit deꝰ. qꝛ dr in
ps̄.de eo. Odisti oēs q̄ opant̄ iniq̄tatē
Et Ecc̄i.xij. Altissimꝰ odio habet pec/
catores. Sil'r si deus oīa diligeret tūc
oībꝫ bonū vellet. sed reprobis nō vult
bonū.qꝛ si vellet nō damnarent̄.qꝛ nō
est q̄ possit resistere volūtati eius. Ju/
dith.xiij. Ad q̄d dico ꝙ vnuꝫ ⁊ idē ꝑm
aliq̄d pōt amari ⁊ ꝑm aliq̄d odiri. ver
bi gr̄a. Pctōres inq̄ꝫtum sūt q̄dā crea
ture deꝰ amat.⁊ ideo sustētat tanq̄ꝫ ab
ipso factā naturā bonā. Inq̄ꝫtum v̄o
pctōres sunt et a sil'itudine dei vel ab
esse deficiūt qd̄ eis a deo non est:ꝑm h̄
metaphorice dicūt̄ a deo odio haberi.
Unde deꝰ in pctōribꝫ amat naturā q̄ ab
ipso est ⁊ approbat.odit v̄o in natura
maliciā q̄ naturā deformauit ⁊ ab ip/
so nō ꝓcessit. Unde deꝰ dr odire aliq̄d ex
hoc ꝙ volēdo maiꝰ bonū qd̄ sine ꝑua
tione minoris boni esse nō pōt vult ꝑ/
uationē illius minoris boni. v̄bi gr̄a.
Deꝰ volēdo bonū iusticie vult alicuiꝰ
malū pene. Qd̄ aūt dr.j. ad Thim̄.ij.
ꝙ vult oēs hoīes saluos fieri ⁊ ad ag/
nitionē veritatꝫ venire.⁊ tn̄ nō oēs sal/
uant̄. Ubi dicit Lyra ꝙ vult volūta/
te ꝯseq̄nte ⁊ nō volūtate añcedente. vo
lūtas em̄ añcedēs est q̄ q̄s vult aliq̄d
simpl'r ⁊ absolute ⁊ sine ꝯditiōe. ⁊ sic n̄
vult oēs hoīes saluos fieri ⁊ ad agni/
tionē veritatꝫ venire. Uolūtas aūt cō
sequēs est q̄ q̄s aliq̄d vult cū circūstā/
tijs ⁊ ꝯditiōibꝫ. ⁊ sic vult oēs hoīes sal
uos fieri sed cum vera fide ⁊ obedien/
tia mandatoꝝ.iuxta illud Math.xix
Si vis ad vitam ingredi serua man/
data. Scd̄o xp̄s q̄sdā creaturas su
as diligit specialiter dilectōe amicicie
rōnales creaturas ⁊ nō irrationales.
Cuiꝰ ratio. qꝛ dilectio amicicie req̄rit
redamationeꝫ ⁊ cōicationem in opibꝫ
vite. Sole autē rōnales creature pos/
sunt amare deum ⁊ cōicare vite beate
qua deus viuit. De ista dilectiōe dicit̄
in ps̄. Deus diligit iusto s. et Ecc̄i.xv.
Dilectꝰ deo ⁊ hominibus. ⁊ Joh.xiiij.
Qui diligit me diligetur a patre meo

ꝛ ego diligã illũ ꝛ manifestabo ei me/ ipsum. Sup q̃ Aug. Nunc em̃ ad hoc nos de⁹ dilexit vt credam⁹. tũc ad hoc nos diliget vt videam⁹. qꝛ ꝛ nos nunc diligim⁹ credẽdo qđ videbim⁹. tũc diligemus videndo qđ credidim⁹ Tercio xp̃s q̃sdã creaturas diligit singulariter. sicut btm̃ iohẽz. De q̃ Gre. ĩ ome. Priuilegio amoris p̃cipui meruit ceteris alti⁹ honorari. Vñ singulariť de ip̃o dr. Uidit petr⁹ illũ discipulũ quez diligebat iesus. Sup q̃ Aug. dic̃. Christus p̃ ceteris discipulis dilexit iohannẽ. Et Beda ibidẽ. Diligebat aũt eum iesus ñ exceptis ceterꝫ singulariť solũ sꝫ p̃ ceteris q̃s diligebat familiarius vnũ. Sꝫ diceres. g̃ videť q̃ iesus plus dilexit iohãnẽ q̃z petꝝ. Ad qđ rñdꝫ thomas p̃ma pte sũme. q. xx. ar. iiij. q̃ Petrus ꝛ iohãnes q̃ztũ ad h̃ se habẽt sicut excedẽtia ꝛ excessa. ꝛ iõ ad dicta respondendũ ẽ q̃tuor modis. Prĩo ꝟm Aug. q̃ dicit q̃ p petꝝ ĩtelligiť vita actiua. p iohãnẽ aũt significať vita ꝯtẽplatiua. Et qꝛ vita actiua magis sentit p̃ñtꝫ vite labores q̃z ꝯtẽplatiua que q̃dãmodo tenet deũ ꝛ q̃escit mẽte ĩ eo. ꝛ sic vitã ꝯtẽplatiuã q̃ p iohãnẽ significať magꝫ diligit de⁹ qꝛ cũ corpe nõ finiť sicut vita actiua. iõ dicit xp̃s iohi. sic eum volo manere. Scđo mõ dico q̃ petr⁹ dilexit christũ ĩ suis mẽbrꝫ. ꝛ xp̃s q̃ztũ ad hoc magis dilexit. vñ eccl'iaz suã ei cõmẽdauit. Johãnes v̄o pl⁹ dilexit xp̃m in se. ideo xp̃s eũ pl⁹ dilexit qꝛ matrem sibi ꝯmẽdauit. Tercio dico q̃ Petr⁹ pl⁹ dilexit christũ q̃ztũ ad ꝓmptitudinem ꝛ feruorẽ charitatis. iohãnes v̄o q̃ztũ ad q̃daz ĩdicia caritatis. ꝛ sic etiã q̃ntũ ad quedã indicia dilectõnis xp̃s magꝫ demõstrauit iohi q̃ ꝓpť eius ad xp̃m feruorẽ affinitatẽ ꝛ puritatẽ iohãnẽ magꝫ dilexit. Unde nec xp̃s petꝝ examinauit de maiori dilectõe omniuꝫ Joh. xxj. dicẽs. Symon diligꝫ me pl⁹ hijs. ipse non p̃sũpsit se oĩbꝫ p̃ferre. sed simpliciter respõdit. dñe scis qꝛ amote. Quarto circa h̃ dico q̃ ipsoꝝ merita põderare temerariũ ẽ nob. eo q̃ hoc soli⁹ dei ẽ. iuxta illud ꝓuer. xvj. Spirituũ põderator est dñs. Debem⁹ igitur nosip̃os examinare ꝛ dijudicare si sumus ĩ dei dilectõe. si obꝟuam⁹ ei⁹ mãdata. si sum⁹ ĩ via salutis. qꝛ h̃ nobis est vtile. ꝟm q̃ dicit apl's. Si nosmet/ ip̃os dijudicarem⁹ nõ vtiqꝫ iudicaremur. Nõ em̃ interrogabimur nec condẽnabimur in iudicio q̃re iohẽs plus dilexit vel petrus xp̃m: sed q̃re nos nõ dilexerimus. ip̃m sufficiat nob tenere q̃ btm̃ iohãnẽ diligebat christ⁹. diligebat eius pia mater Maria. diligebat caput apl'oꝝ petrus. diligebãt om̃es apl'i ꝛ discipuli xp̃i. sꝫ ꝛ gẽtiles ꝓpť suã innocentiã ꝛ mansuetudinẽ afficiebãť ad ip̃m ꝛ credebant christo p ip̃m.

Terciũ documentum tangiť in thematis v̄bis Johis multimoda dignitas cũ dr. q̃ recubuit ĩ cena sup pect⁹ ei⁹. Nã btũs iohẽs inter alios habuit tres dignitates singulares. scꝫ

Primã reclinatiõem regalem
Scđam ꝯmẽdatõez maternalẽ.
Terciã visitatõem finalem

Primã itaqꝫ dignitatẽ btũs iohãnes habuit reclinationẽ regalẽ de qua dic̃ textus. Recubuit in cena sup pectus iesu. O quis vnq̃z habuit tale reclinatorium. O res mirãda. nam Johannes baptista q̃ maior inť natos mlierũ nõ surrexit v̄ticẽ xp̃i eo etiã iubẽte tãgere trepidauit. Maria etiã magdalena pedes dñi osculãdos se idignã ꝟputauit: ido retro accessit. Thomas etiã tãgẽdo lat⁹ p̃ stupore Deus me⁹ ꝛ domin⁹ me⁹ exclamauit. Moyses faciez dñi videre desiderauit: cui tm̃ posteriora ꝛ nõ facies ꝓmittebať. Sꝫ iohẽs

euangelista in dulcissimo pectore in q̊ omnes thesauri sapiētie ⁊ scie dei sunt abscōditi reqeuit. O felix dormitatio vbi pect⁹ diuinitate plenū est ceruical. Unde Anſ. O altissime euāgelistaruz dei super apl'os dulcissime dilecte Johannes: tu es ille discipulus qui sup̄ illud sctissimū pectus q̄euisti: vbi ⁊ secreta celestia hausisti. ⁊ dicere potuisti illud Cañ. ij. Introduxit me rex in cellam vinariā: ordinauit in me caritatē qꝛ tu introduct⁹ es in secretariū eterni regis. Secundā dignitatez habuit beatus Johānes cōmendationē mat̄nalem. cui christus in cruce matrē virginem virgini cōmendauit. Qd̄ em̄ signum dilectionis potest esse dignius ꝙ in cruce extensus dn̄s noster in vltimo articulo amare mortis posit⁹ suorū etiam vulnerꝫ oblitus matris recordabat̄. sed eaz dilecto discipulo cōmēdauit miro charitat̄ mō. qꝛ nō dixit. Ecce seruus tu⁹: ecce nepos tuus. sed: ecce fili⁹ tu⁹. Nec dixit illi. Ecce domina tua. sed: ecce mater tua. Credendū em̄ est ꝙ si xp̄s meliorē inuenisset: hūc thesaurꝫ p̄ciosum sibi cōmēdasset Secure igit̄ iusti ad iohannē hn̄t accedere. quia in potestate habet matrem gratie. Secure ⁊ pctōres. quia in potestate habet matrez miscōie. Secure ⁊ moriētes. qꝛ in potestate habet eā que in hora mortis ꝓtegit. Unde canit de ea eccl'ia. Maria mater gr̄e mater misericordie: tu nos ab hoste ꝓtege: ī hora mortis suscipe. Ideo dicit Bernardus in soliloquio. Per iohannem ad virginem. per virginem ad filiuz. per filiū ad patrē: in hoc vehiculo vehitur ab hoc seculo. Terciā quoqꝫ dignitatem habuit btūs iohānes visitationē finalē. post pfecte vite ipsi⁹ plenitudinē visitauit ip̄m solus christ⁹ rex angeloꝝ inuitans eum ad eternū suum conuiuiū: vt patet in legenda. Rogemus igitur dominū vt ꝑ ⁊c.

De Innocentibus
Sermo. xvj.

Mittens occidit om̄es pueros q̄ erant in bethleem ⁊ in omnibus finibus eius a bimatu ⁊ infra. Mat. ij. Hodie charissimi sancta mat̄ ecclesia solēnizat de illis infantib⁹ quos crudelis rex Herodes occidit. nā de⁹ dei filius christus domin⁹ quem de⁹ pater coronauit corona diuinitatis. ⁊ mater virgo corona hūanitatis ostendere voluit suā maiestatē ꝑ angelos q̄ cantauerūt Gloria in excelsis. Suaz claritatez qui est candor lucis eterne. Sapie. vij. ꝑ radiantē stellam. Suaz potestatē ꝑ magos ꝓstratos coraz eo. Suā hūilitatē ꝑ pastores simplices. ⁊ suam innocentiā ꝑ pueros innocentes. Qui innocentes occisi innocentez regē suū sequunt̄ quocūqꝫ ierit induti albis stolis suis. Qui quidē cōmēdātur a tribus.

Primo a vite innocentia
Secundo a pene sufferentia
Tercio a gl'ie refulgentia

Primo inquā cōmendāt̄ a vite innocentia: qꝛ dicit̄ Apoca. xiiij. Sine macula em̄ sunt añ thronū dei. Nō ei nocuerūt deo ꝑ inobedientiā: nec ꝓximo ꝑ īiusticiā. nec sibijp̄is per peccati maliciam. sed innocētes ⁊ recti adheserūt domino. Unde ex hoc intelligere possumus ꝙ triplex est innocentia. Prima est cordis: quādo videlicz cor non fedatur malignis cogitatōib⁹ sed omnia ad dei honorē conatur facere. nulli iniuriam inferre. indigentib⁹ libent̄ subuenire. deum in omnib⁹ laudare. q̄ dicere possunt illud p̄s. Perambu

labam in innocentia cordis mei. Secunda innocētia est oris qñ q̄s custodit os suū a locutione scurrilitatꝫ: mēdacij: detractionis: adulatōis: exasperatiōis. De q̄bus Ps̄. Custodi innocentiā ⁊ vide eq̄tatē. Tercia innocētia est opis qñ q̄s nō facit aliq̄d opus vñ deus offendat̄: primus scandalisēt: ⁊ ipse maculet̄. Talium certe est regnū celoꝝ. Ps̄. Quis ascendet in montez dñi: aut q̄s stabit in loco sancto eius. Rñdet. Innocēs manibꝫ ⁊c̄. Hinc et Hiero. ad filiaꝫ mauricij in epl'a. Si inq̄t sanctoꝝ cupis habere consortiuꝫ a malicie ⁊ neq̄tie cogitatu pectꝰ emūda. nemo te circūueniat. nemo te ꝑmone seducat. nō nisi sanctas ⁊ simplices et innocētes ⁊ pueros celestis aula suscipit. nullum apud deuꝫ malicia habet locū. ab omni malicia ⁊ dolo mūdum necesse est esse qui cupit regnare cum christo. Secundo isti beati innocentes cōmendant̄ a pene sufferentia. quia sine ꝯtradictione mactabant̄ et in omnibꝫ christus dñs occidebat̄. hec fuit mors eoꝝ. Unde Aug⁹. in sermone. Nunq̄ꝫ ait ꝓphanꝰ hostis paruulis istis tantū ꝓfuissꝫ obsequio q̄ntum ꝓfuit odio. siq̄dez añ vite ꝑpetue adepti sunt dignitatē q̄ꝫ vsurā pñtꝫ vite accipent. Tercio cōmēdant̄ a glorie refulgentia. q̄a amicti stolis albis cantādo sequunt̄ agnuꝫ qui tollit peccata mūdi. de quibus dicebat̄ q̄ mittens herodes rex occidit oēs pueros q̄ erāt in bethleem. In q̄bꝫ q̄dē v̄bis specialit̄ duo ad eorū honorē īsinuant̄. s.

Primū eoꝝ passionis pia ꝑpessio. ibi. Mittens occidit omnes pueros.

Scd̄m eoꝝ passionis seriosa executio. ibi. q̄ erant in bethleem ⁊c̄.

Primo dixi q̄ insinuat̄ pia ꝑpessio passionis hoꝝ sctōꝝ infantiuꝫ. qꝛ volens crudelis rex herodes ꝑdere xp̄m natū ne auferret sibi regnū q̄ fuit alienigena cū didicisset a magis qui adorare eum venerāt q̄ regē iudeoꝝ vocarent. Et qꝛ intelligēs q̄ deceptꝰ fuisset a magis eo q̄ non redierūt ad eum ex diuina reuelatione. sed ꝑ aliam viam redierunt. Itē audiēs q̄ in hierusalez sctūs symeon adorasset ⁊ laudasset ac sancta anna applausisset sibi. et q̄ redissent iterū inde. ob hoc mittens seruos suos occidi mandauit om̄es pueros duoꝝ annoꝝ ⁊ īfra. qui sctōs innocentes coram patribꝫ ⁊ matribꝫ iugulabant: cōfodiebāt gladijs: amputabāt capita: trūcabant paruulas eorū manus: ꝓijciebant corpa. Ipsi v̄o fulgenti gladio potius arridebant q̄ꝫ timebant. Ubi nobis sciendū est q̄ triplex est genꝰ martyrij. scꝫ

Primū est occisionis tm̄ corꝑalis.

Scd̄m est affectiōis internalis.

Terciū est affectiōis et opis.

Primū genꝰ martyrij est opis tm̄. sic fuit hoꝝ sanctoꝝ innocentū martyriū qui vt p̄dictum est ab herode sunt occisi. ⁊ in q̄bꝫ q̄dāmodo christus occidebat̄. sicq̄ꝫ eoꝝ martyriū est ope tm̄. nō em̄ adhuc habebant vsuꝫ rationis cū essent circa duos annos a natiuitate eoꝝ. Sed quia pro christo occisi sunt merito coronā passiōis xp̄i acceperūt. Uñ d̄r Apoc̄. xiiij. Hij empti sūt ex hominibꝫ p̄mitie deo ⁊ agno. i. d̄ t̄ra hūani generꝫ sublati sūt p̄cio sanguīs xp̄i ꝑ q̄ passi sūt. coronati vt sint p̄mi fructus martyꝝ noui testamēti ad honorē dei ⁊ xp̄i incarnati. Hinc est q̄ in catalogo sanctoꝝ seu letanijs ante martyres locant̄. ⁊ in orōne d̄r. Deꝰ cuiꝰ p̄coniū īnocētes martyres non loq̄ndo sed moriendo cōfessi sunt. Nam ⁊ parentes infantiū dolorem ⁊ timorē maiorem habuerunt q̄ꝫ infantes. pie siq̄dem credenduꝫ est q̄ illuminati sunt

a deo vt ꝯsolationē accipent ꝓpter spez remuneratōis eoꝝ ex q̄ ꝓpter messiam occidebant̄. ⁊ hoc est q̄d d̄r Matth. ij. allegādo Hiere. Uox in rama. i. in excelsis audita est. quia magn⁹ fuit clamor ploratus ⁊ vlulatus rachel. i. circa illa loca bethleez vbi facta est talis cōgregatio ⁊ occisio ꝑuuloꝝ. qꝛ etem̄ ibi sepulta est rachel. ideo ille loc⁹ bethleem vel ꝓpe eā dicebat̄ rachel. Igitur matres ⁊ nutrices ꝯgregate fuerūt ibi Rachel deplorās filios suos ⁊ noluit cōsolationē recipe qꝛ nō sunt. i. ea rōne qꝛ mortui erant et amplius in mūdo nō erant. Nā illud est cōe motiuū sup cōsolatione mortui ex q̄ inde nō est reuersurus tanq̄z de re irremediabili. sz ipse matres ꝓpt̄ hāc rōnez non recipiebāt ꝯsolationē sed ex ea rōne qꝛ sūt i loco q̄etꝫ ⁊ salutꝫ: q̄zuis ad limbū descēderint. qꝛ adhuc ianua ꝑadisi nō fuit apta: tn̄ mō sūt i magna gl̄ia coronati. Un̄ de eis canit̄ illd̄ Apoc. xiiij. Uidi agnū stantē sup montē syon ⁊ cū eo cxliiij. milia habētes nomē ei⁹ ⁊ nomē patrꝫ eius scriptum in frōtib⁹ suis ⁊c. Ibi em̄ numer⁹ determīat⁹ ponit̄ ꝓ indetermīato. qꝛ nescit̄ q̄t fuerint. nec videt̄ verisil̄e q̄ tot fuerint in ꝑua ciuitate bethleē ⁊ finib⁹ ei⁹. Uerūtn̄ multi fuerunt gl̄iosi martyres tanq̄z ꝑmi nascētꝫ eccl̄ie flores q̄ dederūt odorē suū. Post hos tādē apparuit in sicca crucis arbore fructus ventrꝫ v̄gīs. Ac demū sunt multoꝝ martyꝝ fruct⁹ meritoꝝ repositi in ꝓmptuario eccl̄ie militantꝫ. Secundū gen⁹ martyrij est affectiōis internal̄ qn̄ q̄s suū affectū disponit ad tolerandū passionem ꝓ xp̄o dn̄o ⁊ ad ꝓximi vtilitatē. ⁊ sic ꝓ amore dei tpe pacꝫ possum⁹ fieri martyres Primo ꝑ v̄tutē patientie si vndecūq̄z subortas tribulatōes ꝓ amore dei patienter sustinemus. vnd̄ Grego. Sine ferro inq̄t martyres esse possumus si patiētiā in aīo veraciter custodimus. Scd̄o martyres fieri possum⁹ ꝑ v̄tutē castitatꝫ. i. si castitas seruat̄ in iuuentute. Quia dicit Greg. q̄ nequaq̄z cōtinentes dicēdi sunt q̄ tpe senectutis incipiūt caste viuere. sed tpe iuuētutꝫ seruata castitas est g̃ta deo vt dic̄ Bern̄. hoc mō fuit martyr Joseph. Tercio martyres fieri possum⁹ ꝑ dilectionez inimicoꝝ: qn̄ vincim⁹ nos ⁊ cū inimicis ꝯuersamur: diligim⁹: ⁊ eis bn̄facimus. Un̄ dicit Gre. Ferre ꝯtumelias et odientē diligere est martyriū ī occulta cogitatiōe. Quarto martyres fieri possum⁹ ꝑ afflictoꝝ cōpassionē. Gre. Qui dolorē exhibet in aliena necessitate crucē portat ī mēte. p̄sertim q̄ ꝯpatit̄ dulci iesu xp̄o crucifixo. O de⁹ crucifixe q̄t sunt martyres nūc q̄ cōpassione doloris tui īebriant̄ ⁊ q̄si in te trāsformant̄: dicētes illud apl̄i. Uiuo ego iā n̄ ego viuit v̄o ī me xp̄s. Quito martyres fieri possum⁹ si feruidā volūtatē ꝓ xp̄o patiēdi habuerim⁹. sicut patz d̄ sctō Frācisco q̄ trib⁹ vicib⁹ ierat v̄sus ꝑtes īfideliū ꝓ morte sustinēda ꝓ amore crucifixi. sz fuit reseruat⁹ ad xp̄i vulnera baiulandū. Jō canit de eo eccl̄ia O martyr desiderio Francisce. Sil̄r d̄ btō Martinio d̄r. O btā anīa quaz et si gladius ꝑsecutoris nō abstulit: palmā tn̄ martyrij nō amisit. Terciū genus martyrij est mors volūtaria pro xp̄o assumpta ab alio. ad q̄d nō ꝑuenit̄ nisi ꝑ ꝯtemptū sui ⁊ mūdi ac speciale donū dei. Ad hoc aūt gen⁹ martyrij q̄ttuor req̄runt̄. Prīo req̄rit̄ cā iusta. vt scz moriat̄ ꝓ iusticia diuīa non ꝓ culpa ꝓpria. sicut btūs stephan⁹ j. Pet. iij. Si q̄d patimī ꝓpt̄ iusticiā btī ⁊ Math. v. Btī q̄ ꝑsecutionē patiunt̄ ꝓpter iusticiā. Nā si q̄s pateret̄ ꝓpt̄ culpam ꝓpriam non esset martyriuz. ꝯm

Aug. in sermone de martyribꝫ. Nō pena ĩqt facit martyrē sed causa. Naz si ĩqt attendam⁹ solas passiones: corona nanᵏ z latrones. Idē. Tu ostendis pnā: ego qro cām. Nā etiā demones ꝑsideratiōnē pene possent dici martyres. Uñ bonā causam martyriꝫ habet q̄ ꝓ fidei vitate aut diuia caritate vel sui ĩmunitate aut primi vtilitate patitur. Prio est sustinēdū martyriū ꝓ fidei veritate Math. x. Qui me ꝑfessus fuerit coꝝ hoibꝫ: cōfitebor et ego eū coꝝ pre meo. vñ Saul nō est martyr q̄ ad euasionē illusiōis philistiꝫ irruit in suū gladiū. Itē nō est martyriū sustinēdū ꝓpē retributōez glie tm̃. sed ꝑn cipaliē ꝓpter diuiaz caritatē q̄ excludit timorē seruilē. Itē est sustinēdū martyriū ꝓpē sui ĩmunitatē ne pctō ꝑsentiat Aug⁹. Eligendū est magᵗ deo dilecto mori q̄z deo offenso viuere. Silr sustinendū est martyriū ꝓ vtilitate primi. sez ne fidez abneget vel pctm̃ aliq̄d cōmittat. vñ. vj. q. iij. estimant. Hieron⁹. Christ⁹ sapia est: iusticia est: veritas ē: fortitudo. Martyr vo ꝑe est nō solū q̄ mortē sustinet violētā ꝓ testificatiōe fidei xp̄iane. sz etiā ꝓ alijs opibus vtutū cū q̄s mortē sustineat magis q̄z assentiat ꝑtra illa agere corona martyriꝫ decorat. Nā et Johes baptista martyr o̲r q̄ mortē sustinuit non ꝓ ꝑfessiōe fidei sed ꝓ repbēsiōe adulteriꝫ. et illa mulier de q̄ hr̄. ij. Mach. vij. cū septē filijs passa. est ne comederet carnes porcinas ī lege phibitas cui⁹ festū ecclia solennisat. z sic isti scī innocētes vere dicunᵗ martyres q̄ bonā cāz habuerūt. nā in singulis coꝝ xp̄s occidebat. z sic xp̄s fuit cā mortis eoꝝ. Unde dicit Petr⁹ de palude sup. iiij. q. si mulier ꝓgnans occideret ꝓ fide catholica tunc etiam puer in vtero martyr esset. Uñ Bern⁹ dicit de innocētibꝫ. Si apꝰ deuz 'merita vis scire vt coronent q̄re apud herodē crimina vt trucidentur. an ĩqt forte mior est christi pietas q̄z herodis ipietas. vt ille potuerit innoxios trucidare. christ⁹ non potuit ꝓ se occisos coronare. Nec ille. Scdo req̄rit ad martyriū recta intētio vt nō patiat q̄s ꝓpē aliquā rē tpalē principaliē vel laudē hūanaz. vñ Judas machabe⁹ nō o̲r martyr q̄ ꝓpē hūanā verecūdiā nolēs diuertere de bello ait. Absit vt iferam⁹ crimē glie nr̄e. j. Machab. ix. Tertio req̄rit voluntas nō coacta vt spōte nō inuit⁹ moriat. qz vt dic apl's hilarem datorez diligit de⁹. Uñ latro a dextr̄ saluatoris nō o̲r martyr qz coacte subijt penā z causaz habuit latrocinij. sed innocētes cōtradicere nō poterāt q̄ vsum rōnis nōdum habebāt. Quarto req̄rit ad martyriū ꝑsona distincta: vt se q̄s nō inficiat. qz ꝑm Augustī. tales sunt sceleratiores homicidꝫ. ꝓpter hoc nō est martyr Eleazar⁹ q̄ seipm̃ ꝑcipitauit in ꝓsequntes legē ōi. ij. Mach. xiij. Nā z Sāpson licet cōnumerēᵗ inᵗ sctōs ad Heb. xj. z sit saluatus: nō tñ absolute o̲r martyr q̄ seipm̃ ex instinctu spūssctī occidit. Silr q̄dā mlieres ex instinctu spūssctī. vt dicit Aug⁹. de ciui. dei. seipsas occiderūt ne castitatē amitterēt. nō tñ sine instinctu spūssctī debet q̄s occidere se ꝓpē ea ne a turcꝭ captiu⁹ deducaᵗ. sed potius glie diuie se cōmittat q̄ vbiqz ꝑt saluare z liberare. Isti igit̄ scī innocētes ab alijs crudelibꝫ homicidis sunt necati O de⁹ iuste. o innocens xp̄e. o saluator benigne. q̄re hos innocētes sm̃ tuā iusticiā a crudelibꝫ z bestialibꝫ hoibꝫ occidi ꝓmisisti. q̄re nō defendisti: q̄re occisores coꝝ ī infernū nō ꝑcipitasti. sed certe miz nō est. qz veneras z teipm̃ ꝓ redemptiōe hūani generis passionem subire. trahi vicz flagellari. spinis co-

ronari ⁊ demũ miserabiliter occidi ꝑ/
mittere: nec tñ sine cã tuos martyres
occidi ꝑmisisti sapientissime deꝰ. certe
ideo vt eoꝝ gl'ia augeret ⁊ nob exẽplũ
patiẽdi tribueret: ac vt eoꝝ suffragijs
adiuuaremur. Nã si tales delicatissi/
mi occisi sũt ꝓ te vero deo. q̃d nos bar
bati facere debemꝰ: nob ita es creator
deꝰ sic̃ et ipsis: ita nos redemisti sicut
martyres: ita celũ ꝓparasti sicut ⁊ ipſ.
sed heu qꝛ ꝯ tuã iusticiã sine meritꝭ vo
lumꝰ coronari. de quibꝫ Chrysost. Tu
xp̃iane delicatꝰ es miles si putas te si/
ne pugna vincere: sine certamĩe trium
phare: exerce vires fortit̃: dimica atro/
citer. Nã ſm apl'um ad Heb. xj. mar/
tyres crudelia passi sunt. alij distenti
sunt. alij ludibria ⁊ ꝟbera expti. insup
⁊ vincula ⁊ carceres. lapidati sunt. se/
cti sunt. tentati sunt in occisione gladij
mortui sũt: q̃bꝫ dignꝰ nõ erat mũdus
Necesse est igit̃ vt eis ꝯformis fias in
volũtate patiẽdi patient̃ eoꝝ exemplo
vt tibi subueniãt qꝛ etiã tibi meruerũt
Vñ Augꝰ. O inq̃t ĩmensa dei pietas
q̃ martyꝝ merita nr̃a vult esse suffra/
gia. illos examĩat vt nos erudiat. illo
rũ cruciatꝰ nr̃os vult esse ꝓfectꝰ. Se
cundũ in p̃missis ꝟbis ĩsinuat̃ sctõꝝ
ĩnocẽtũ seriosa passiõis executio: vnd̃
scꝫ ortũ habuit occisio tãtorũ infantiũ
⁊ quõ occisi fuerũt: ⁊ q̃ xp̃s dñs moni
tu angelico fuit in egyptũ ꝑ ꝟginẽ ma
riã ⁊ Joseph delatꝰ et inde demũ iterũ
reportatꝰ. Circa qd̃ sunt nob valde di
ligenter ꝯsideranda tria. scꝫ

Innocentũ occisionis occasio.
Christi infantis ꝑsecutio.
Nostra salubris instructio.

Primo inquã ꝯsideremus occasionẽ
occisionis innocẽtũ. cuiꝰ q̃dem fuit oc
casio crudelis herodis malignitas or
ta ex christi regꝭ celestis natiuitate. qꝛ
nascente dño celi stella ꝓtinꝰ apparuit
magis in ꝑte orientali: declarãs ipsis
regẽ celi iam natũ. q̃ ꝯtinuo venerunt
in iudeã duce stella: et in hierusalẽ ciui
tate regia q̃rẽtes in deauratꝭ palatijs.
Sed certe boni reges sciatꝭ q̃ dei filiꝰ
nõ tali loco quiescit. sed in p̃sepio aut ĩ
virginis gremio. Dicebãt igit̃ dicti re/
ges herodi. Vbi est q̃ natus est rex iu/
deoꝝ. Quo audito turbatus est val/
de: timens ne regnum iudeoꝝ amitte
ret in quo ipse verꝰ heres nõ erat. Vñ
sciscitatus a legispitis vbi nasceretur
christus: qui in libris legis inuenerũt
q̃ in bethleez deberet nasci. Herodes
aũt dolose cogitauit statim interficere
dei filium ⁊ reges cum eo. O maligni
tas hũana. o ꝑuersitas cupida: nõ ar/
ripit terrenũ regnũ q̃ venit vt det cele/
ste ⁊ coronet corona gl'ie. Et dolose ait
regibꝫ. Ite ⁊ scrutemi ⁊ iteꝝ reuertimi
ni ad me. ⁊ ego ibo ⁊ adorabo eũ. ꝓfe/
cti igit̃ reges ⁊ inuẽto saluatore adora
uerũt ⁊ ei mũera obtulerũt. ⁊ tandem
post piam ꝯuersationẽ cũ virgine ma
tre: p̃moniti in somnis ne diuerterent
ad herodẽ: ꝑ aliã viam scꝫ tharsim re/
uersi sunt in regionẽ suã. Et cuꝫ reges
nil sibi nũciassent putauit eos per illã
stellã illusos ⁊ ad eũ erubuisse redire.
⁊ ideo tunc cessauit a pueri inq̃sitione
Sed dũ postea audisset q̃ oblatꝰ fuis
set in tẽplũ et a sctõ Symeone ample/
xatus ⁊ laudatꝰ ⁊ q̃ Anna de eo ꝓphe
tasset: iratꝰ est valde ⁊ cogitauit om̃es
pueros in bethleẽ ꝑdere vt cũ illis occi
deret̃ ⁊ xp̃s. O infelix ⁊ insipiẽs ꝯsiliũ:
nesciens quia non est ꝯsilium: non est
sapientia: non est prudentia cõtra do/
minũ. Dũ aũt de pueroꝝ nece tracta/
ret a cesare ꝑ epistolã romã est vocatꝰ.
Qui cum iter faceret ꝑ ciliciam: audi/
ens naues tharsensiũ magos transue
xisse: iratꝰ fecit oẽs eoꝝ naues combu/
ri. ⁊ hoc est quod dicitur in ps̃. In spi/

ritu vehemēti.i.ira cōteres naues thar
sis. De roma aūt reuersus hierl'ymaz
misit spiculatores: iussit occidi oēs pu
eros q̄ erāt in bethleem ⁊ circūquaq; i
fra duos annos .q̄ sic edoct⁹ fuerat a
regib⁹ ꝙ tunc stella apparuit eis. Ip̄e
autē herodes rome pausauerat. Un/
de illi spiculatores crudelissimi cepert
mactare infantes. vulnerare. capita ā/
putare: ꝯfodere rapientes de matrum
vbere: alios trahētes de cunis. ⁊ sic sā/
guine innocentū fedauerūt ciuitatem
bethleem quaz christus sua natiuita/
te sanctificauit. O quātus planct⁹ ma
trum .o quātus horror omniū ex iau
dita puero⁊ occisiōe Secūdo ꝯside
remus xp̄i infantis p̄secutōem que fu
it magna .quod patz ex q̄ttuor. Prīo
ex altitudīe. q̄ si ꝯsiderat̄ q̄s p̄seq̄t̄: di/
co ꝙ altissimus dei fili⁹ creator ⁊ dn̄s
angeloruz. A quo p̄sequit̄ quia a sua
creatura. Nā magna fuit p̄secutio da
uid dum Saul eius domin⁹ p̄seque/
batur: sed maior dum seruus Semei
Certe maior dum fili⁹ eius Absalō re
pulit eum de hierusalē: qd̄ fuit figura
p̄secutōnis dulcis iesu. Non soluz he/
rodes sed etiā iudei necem eius medi/
tati sunt: quib⁹ tāta bona fecerat ꝙ in
ter omnes hominū natōes illos speci/
aliter ad suū cultuz elegerat. Unde de
eis dicit in p̄s. Astiterunt reges terre ⁊
principes cōuenerūt in vnū aduersus
dn̄m ⁊c̄. qui debebat venerari. q̄ ē rex
magnus sup̄ om̄es deos. Secūdo
christi p̄secutio est maxima ex fortitu/
dine. Nam si cōsideretur ip̄ius fortitu
do est infinita vnde poterat eos anni
hilare qui s̄m p̄s .dominabat̄ a ma/
ri vsq; ad mare. Sed de⁹ maiestat⁹ vo
luit fugere ante vermiculos se īfirmū
ostendēs. O virtuosum exēplar patiē
tie n̄ resistere cui resistere potuisti. Ter
cio christi p̄secutio est magna ex teneri
tudine. q̄ vix erat etatis duoꝝ mēsiū
tenerrimus infans: cui om̄s debebāt
compati ⁊ iam ad mortē persequebat̄
Nam in somnis Joseph p̄ angeluz fu
it monitus vt tolleret puerū ⁊ matrē
⁊ portaret in egyptū. vt habet̄ Math.
ij. Qui in nocte cōsurgentes propter ti
morem herodis fugerūt: quia dixerat
angelus ꝙ Herodes vellz perdere pu
erum .et sic ibant per viā ignotam ⁊ ī
regionem alienā ⁊ longinquā. celestez
thesauruz aliquādo portabat ioseph.
aliquādo beata virgo. interdū impo/
nebant super asinū .et sic per multos
dies cum multis fatigatōnib⁹ porta/
uerunt. Pie credi potest ꝙ virgo ma/
ter blande alloquebatur eum dicens.
O celi heres nate mi cui nocuisti. tamē
omnia bene ordinasti. et ad saluāduz
venisti. ecce sumus inquam oues occi
sionis: et propter te mortificamur to/
ta die in multis laboribus: exulatōne
fame ⁊ siti et estu et frigore. Et interiz
amplexabatur natum suū et om̄is la
bor nihil videbat̄ sibi pre amore. Pu
er vero aspiciebat matrē et pulchritu/
dine oculoruz attrahebat eā. O virgo
virginum Maria certe nō solebas tu
tantū spaciari prius que de tēplo non
discedebas. s̄z puto ꝙ magnū thesau/
rū inuenisti quem times amittere. O
christe cōpatere matri tue pie ⁊ releua
laborē. O christiane huius pueri san/
guine redēpte perge cum maria: asso/
cia eam. et pete christū tuum dominū
brachijs eius amplexari ⁊ disce patiē/
tiam filij ⁊ matris que inter tot labo/
res vnicū aspeꝝ v̄bū nō legit̄ dixisse s̄z
tota suauis tota pia ⁊ misericors pati/
ens ⁊ benigna: portādo nutriebat p̄ci
um aīaꝝ nostraꝝ. Que aūt in egypto
egerit christus dū loqui cepit q̄d dixe
rit btē mr̄i in septez annis q̄b⁹ ibi fuit
euangeliste tacuerunt. Sed ecce ego

fascia ligatũ dei filiũ do ĩ vlnas tuas vt te sup̃ h̃ doceat. tu v̄o pone euz sup̃ cor tuũ sicut virgo btã ferebat sup̃ cor suũ. nõ recedat ab ore. non a corde. nec ab ope. sed ĩ oĩbꝫ opibꝫ pñtez aspicias z oĩs labor leuis erit tibi. Quarto xp̃i p̃secutio fuit magna ꝓpt̃ suã g̃titudiez qꝛ ip̃e erat puer g̃tiosus totꝰ suauis z dulcꝫ piꝰ et mãsuetus. vt dicere poꝛat Job. xxxj. Ab infantia mecũ creuit miseratio. ꝓpterea portabat̃ deo duce per desertũ p̃ viã aspaz gaudent̃. ps̃. Propter mãsuetudiez z iusticiam deducet te mirabil'r dextera tua. certe mirabil'r q̃ nõ solũ ex ista fuga mortẽ euasit. sed z scripturã impleuit dicẽtẽ. Ex egipto vocaui filiũ meuz. Ecce patz ꝙ sine cãrex herodes p̃seq̃bat̃ iesum z innocentes. Nã tp̃ales reges solent p̃seq̃ eos q̃ inuadũt regnũ eiꝰ. sed de xp̃o dic̃ Leo papa ĩ sermõe. Quid turbarꝫ herodes in aduẽtu xp̃i. nõ em̃ q̃rit tp̃ale regnuz q̃ p̃stat eẽnum. Scd̃o reges p̃sequunt̃ eos q̃ cõtra eoꝝ voluntatẽ eligunt̃ ad regiã dignitatẽ. sic̃ Saul p̃seq̃bat̃ Dauid. sed h̃ xp̃s noluit vt habet̃ Job. vj. Cũ ppl'us vellet euz regem facere viso miraculo de q̃nqz panibꝫ ipse fugit regiũ honorẽ. Tertio reges p̃sequuntur eos q̃ dant ꝯsiliũ: auxiliũ: vel fauorez ꝯtra regiã dignitatẽ. sed nec h̃ fecit xp̃s qꝛ q̃rentibꝫ iudeis vtrũ darent cẽsum cesari. Rñdit. Reddite ꝛc̃. Sic igit̃ hr̃ ꝙ solus herodes malicia p̃sequebat̃ xp̃m. Tercio ꝯsiderandũ est nostra salutaris instructio ex innocentũ passionis executione. nam si deꝰ pr̃ nõ pepercit ꝓprio filio sed in tenera etate p̃sequi p̃misit. nec eiꝰ matri: sed p̃egrinari voluit. nec puerꝫ innocentibꝫ: sed occidi permisit. putas ꝙ tibi parcit peccatis pleno. multi solent dicere quando infamantur se non tribulari. si inquiunt peccatum haberẽ nõ dolerẽ talia pati. sed male dicũt: qꝛ tũc potius deberẽt dolere. Cõsiderẽt tales quid nocuerat benedictus christus. quid beata virgo: q̃d innocentes. vñ si sine causa tribularis siue a ꝓximo: siue a filio siue a viro scias ꝙ ille est herodes tuꝰ q̃ misit vt occiderent̃ innocentes. si nõ in p̃sona saltem in figura. Qui qꝛ occidit infantes modo torquet̃. Innocẽtes autẽ sequunt̃ agnũ cantãtes canticum nouum ante thronũ dei qui pro nobis intercedant apud christũ pro q̃ occisi sunt. Amen.

De eisdem
Sermo. xvij.

Ecce angelus

e domini apparuit in somnis Joseph dicens. Surge z accipe puerũ z matrẽ eius et fuge in egyptum. Math. ij. Hodie sancta mater ecclesia recolit festũ sanctorũ innocentum: qui per impiũ Herodem occisi sunt propter christũ non isto die: sed postmodum elapsis multis diebus. Sed ecclesia hodie qui est quartꝰ dies post christi natiuitatẽ festiuat d̃ eis ad designãdum triplex martyriũ. Primum voluntate z ope. sicut martyriũ beati Stephani. Secunduz volũtate tm̃: sicut martyriũ beati Johãnis euãgeliste. Terciũ opere tm̃: sicut martyrium innocentũ: quod ĩter ista martyria tenet infimũ gradum: ex quo volũtarie nõ fuerũt passi: quia vsum liberi arbitrij nõ habuerunt. Attamẽ ecclesia festiuat de eis propt̃ multas prerogatiuas illis collatas: specialiter propter tres. scilicz

Prima sumit̃ ex p̃te tẽporis
Secũda ex parte eorũ conditõis
Tercia ex parte nati regis.

Prima eoꝝ p̃rogatiua sumit̃ ex parte tp̃is: qꝛ p̃mi fuer̃t q̃ sanguinẽ suũ ꝓ

christo fuderūt. Ideo Aug. vocat eos flores eccl'ie. Unde canit de eis illd Apocal'.xiiij. Hij empti sunt ex oibꝫ primitie deo ⁊ agno. imo nō tm̄ i se passi sūt sed etiā in ꝑsona xp̄i. qꝛ q̄dāmodo i q̄libet eoꝝ occisus fuit xp̄s. Unde volūtariū sacrificiū req̄rit in adult' nō aūt in infantibꝫ. Scd̄a p̄rogatiua capit ex ꝑte eoꝝ ꝯditōis. qꝛ in sua v̄ginitate sine macula vixerunt prius tm̄ circūcisi Hinc Apoc.xiiij. dicit d̄ eis. Hij sunt q̄ cum mulieribꝫ nō sunt coinquinati virgines em̄ sunt. s. mēte ⁊ corꝑe. qꝛ nihil ꝓdest v̄ginitas corꝑis sine virginitate mēt'. Tercia innocentū p̄rogatiua capit ex ꝑte nati reg' xp̄i. Sic em̄ cū rex coronat multos milites secū facit. sic iste rex celestis coronatus corona carnea a matre ꝑ piaꝫ incarnationem: hos milites innocētes elegit sibi innocens rex. ideo ecclesia eos festiuat. Et licet ipsi occisi mox ad limbum descenderūt ⁊ etiā libeꝝ arbitriuꝫ merendi nō habuerūt: tm̄ quicq̄d in eis minꝰ fuit gr̄a noui reg' adimpleuit. Unde dicit Tho. scd̄a scd̄e. q. cxxiiij. ar. j. q̄ martyrij gl'iam quā in alijs libera voluntas meret illi ꝑuuli occisi ꝑ dei gratiā sunt assecuti. nā effusio sanguīs ꝓpter xp̄m vicē gerit baptismi. Ideo sic pueris baptizat' ꝑ gr̄am xp̄i meritū opat ad gl'iam: ita occisis ꝓpt' xp̄m meritū martyrij opat ad palmā martyrij cōsequendā. De q̄bꝫ Aug⁹ in sermone de epiphania. Licet paruuli nō haberēt etatem vt in xp̄m crederēt. habebāt tm̄ carnē in q̄ ꝑ xp̄o passuro passionē sustinerēt. Idē in sermōe q̄rto de inocētibus. Occidunt ꝑ xp̄o ꝑuulo ꝑuuli. ꝑ iusticia morit' innocētia. O q̄ꝫ btā etas necdū xp̄s potuit loq̄ ⁊ iā ꝑ xp̄o merētur occidi: nōdū oportuni ꝯfessiōi et iā idonei passioni. O q̄ꝫ feliciter nati vix degustauerūt p̄sentē vitā ⁊ statiꝫ trāsierunt ad futurā. necdū egressi infantie cunas ⁊ iam ꝑueniūt ad coronas: rapiunt de sinibꝫ matruꝫ et recipiunt in gremijs angeloꝝ. hec ille. Et ido ne cū illis necaret saluator anteq̄ꝫ conderet euangeliū p̄dicādo: exēplū vite dando ecce angelus dn̄i apparuit in somnis ioseph dicēs. Surge ⁊ accipe pueꝝ et matrē ei⁹ ⁊ fuge in egyptuꝫ. vt patet in euāgelio. In quo q̄dem tria salut' tāgunt documēta gr̄a nati regis xp̄i ad honorē sctōꝝ infantiū declaranda. scꝫ

Primū fuge saluatoris occasio. ibi Ecce angelus dn̄i apparuit.

Scd̄m more ipsius pausatio. ibi. ⁊ erat ibi vsq̄ꝫ ad obitū herodis.

Terciū neq̄tie herodis executio. ibi Tūc herodes vidēs qm̄ illusus est.

Dixi q̄ p̄mū documētū ad honorē hoꝝ infantiū declarandū tāgit in euāgelio fuge saluatoris occasio q̄ fuit: ne occideret ab herode in infantili etate. ⁊ ideo angelus apparuit ioseph in somnis dicēs. Surge ⁊ accipe pueꝝ ⁊ matrē ei⁹ ⁊ fuge in egyptū: futuꝝ est em̄ vt q̄rat herodes pueꝝ ad ꝑdenduꝫ eum. Qui ꝯsurgēs nocte secessit in egyptuꝫ. Unde fugit ꝓpter tria. scꝫ

Primo ꝓpter angelicā reuelationē.

Scd̄o ꝓpter nature humane cōprobationem.

Tercio ꝓpter nostram instructiōeꝫ Primo em̄ dixi q̄ mūdi fabricator fugit in egyptum ꝓpter angelicā reuelationē vt d̄r in euangelio. Si q̄ras cur angelus apparuit ioseph in somnis ⁊ nō i vigilia. Rn̄det Chrys. i omel'. di. Ideo nō apꝑuit manifeste sicut pastoribꝫ qꝛ valde fidel' erat. pastores aūt idigebāt q̄si rudes. v̄go idiguit q̄si de maximis istruēda. Sil'r zacharias idiguit añ ꝓlis ꝯceptiōeꝫ visione mirabili. vñ Remigl⁹. Per h̄ q̄ in somnis apparuit angelus ioseph designat q̄

illi q̄ a curis terrenis ⁊ secularibus ne
gocijs requiescunt ꝑfrui angelica visi
one merent. Pro q̄ sciendū ꝙ in som/
nis apparent multe visiones ⁊ appa/
ritiones aliqñ delectabiles: aliquādo
tristes. ⁊ homies ex his p̄nosticare ha/
bent: vel illud puta bonū vel malū cō
sequendū: quod nō est faciendū. qꝛ di/
cit Aug⁹. de spū ⁊ aīa. Somniū est fi/
guris tectum ⁊ sine interp̄tatiōe intel/
ligi non potest. Unde fm Isid. li. iij. de
summo bono. mlta sunt genera som/
niorū. Quedaꝫ em̄ ex saturitate vel ab
stinentia occurrunt. sicut famelic⁹ fre/
quēter comedit in somnis. Secundo
q̄dam ex cogitatione p̄uia. sicut sepe q̄
in die cogitamus ī nocte cognoscim⁹
vt dicit Isido. ꝓpter sedationē motuū
interioruꝫ ⁊ exterioꝝ. Tertio ex diabo
lica illusione qualis fuit visio vxoris
pylati Math. xxvij. Multa passa sū
per visum ꝓpter illum: nihil tibi ⁊ iu/
sto illi. vbi diabolus volebat impedi/
re passionē christi ⁊ per consequēs no
stram redēptionē. Quarto cōtingunt
ex supnorum angeloꝝ reuelatione. vt
Joseph. Gen. xlj. qui exposuit somniū
pharaoni ꝓpter quod constitutus fu/
it p̄positus totius egypti. Quinto ori
unt ex corporis seu nature dispositiōe
vt q̄ndo quis somniat comedere dul/
cia: signum est ꝙ flegma dulce domi/
nat. Sanguine⁹ somniat aerea ⁊ leta.
Melancolic⁹ terrea ⁊ tristia. Coleric⁹
ignea. Flegmatic⁹ aquatica. puta plu
uias niues. Sexto somnia oriunt ex
imp̄ssione corpoꝝ celestiū quādo mo
tuū virt⁹ peruenit ad imaginationem
tunc imaginant effectus illoꝝ motu/
um. ⁊ huiusmodi mag⁹ sciunt in dor/
miendo quādo sensus quietat ab exte
rioribꝫ occupatiōibꝫ. Per hūc moduꝫ
q̄dam animalia p̄cognoscunt futura
sicut pisces tēpestates; ꝟmes pluuias
volucres vētos. q̄ sunt signa nō causa
somnioꝝ nec necessaria. qꝛ multa p̄nt
impedire. Septīo somnia oriunt ex ce
rebri ꝑturbatiōe vel sanguīs infectiōe
q̄ em̄ corruptū hn̄t sanguinē somniāt
se ambulare ꝑ loca īmunda. vt videre
terribilia aīalia vt leonē. vel ambula/
re in ruinosis vel ꝑiculosis. vñ q̄ꝝ na
turalis causa nullo mō est in hoīe ta/
lia somnia nō debet attēdere. qꝛ Isid.
dic̄ ꝙ ex diuersis imaginationū q̄lita
tatibꝫ oriunt. tñ vñ veniāt raro ꝯside/
rant. g̃ eis credere nō est opus ne forte
angelus sathane in angelū luc⁹ se trās
formās fraude erroris d̄cipiat. Hinc
Ecc̄i. xxxiiij. Multos errare fecerunt
somnia ⁊ exciderunt sp̄antes in illis. ⁊
Leuit. xix. Non obseruabit⁹ somnia. ⁊
Ecc̄i. xxxiiij. Somnia extollūt īprudē/
tes q̄si q̄ app̄hēdit vmbrā et sequit vē/
tū. ⁊. xxvj. q. v. Ep̄i. vbi d̄r. Quedā mu/
lieres post sathanā demonū illusiōibꝫ
seducte putāt se horis q̄etis cuꝫ dyana
dea paganoꝝ cū innūera mltitudine
eq̄tare ⁊c̄. Et subdit. nā q̄ talia credit fi
dem p̄dit. Qui aūt rectā fidē nō habet
hic non est ei⁹ sed illius in quē credit. i.
diaboli. Joseph ꝟo certitudinalr co/
gnouit illū angelū fore q̄ pri⁹ sibi ap/
paruit añ xp̄i natiuitatē qñ voluit di
mittere mariā occulte. Cui angel⁹ di/
xit. Joseph fili dauid noli timere acci/
pere mariā ꝯiugē: qd̄ em̄ in ea natum
est: de spūsctō est. pariet aūt filiū et vo/
cabis nomē eius iesuꝫ. Ipse em̄ saluū
faciet ppl'um suū a pctis eoruꝫ. Btūs
em̄ ioseph retulit forte a somno excita
tus gl'iose ꝟgini dicens. O gl'iosa ma
ter ⁊ ꝟgo fugiam⁹ hinc cū xp̄o salua/
tore mūdi. qꝛ p̄mo cum me disposuis/
sem añ somnū ad seruiēdū tibi et dn̄o
nostro ⁊ cū lachrymis peterē vt dign⁹
seruus esse merear. Ecce nūc dei ange
lus mihi apparuit mirabil'r ⁊ vt fugi

amus ĩdicauit. qꝛ Herodes q̃rit hũc dei filiũ vt perdat. Cui btã v̄go dicere poterat pauido corde. festinẽ⁹ charissime adhuc hac nocte. qꝛ angel⁹ dei apparuit trib⁹ regib⁹ ideo eos nõ ꝑmisit ire ad herodẽ ne hũc charissimũ notũ meũ dei filiũ ⁊ ip̄os ꝑderet. Hoc etiã ẽ scp̄tũ Osee. xj. Ex egypto vocaui filiuꝫ meũ. necesse ẽ em̄ vt oĩa scp̄ta d̄ eo ĩpleant̄. Qui ꝯsurgẽs eadẽ nocte. O cũ q̃nto pauore btã mater filiũ ĩ brachijs gestabat in noctis tenebris. O cũ quantis lachrymis portabat ⁊ dicebat. O fili mi vnice: cui nocuisti. quid herodi abstulisti. nõne oẽs saluare venisti. si ĩ tã tenera etate te ꝑsequũt̄. q̄d tũc erit ĩ etate adulta. Cõtẽplare nũc aĩa q̄t noctes duxerũt insomnes. q̄t vicib⁹ sitim ⁊ famẽ patiebant̄ tñ sꝑ cũ patiẽtia. vñ Chryſ. potuissꝫ ioseph dixisse. O angele dei nõne tu p̄dixisti mihi. qꝛ qd̄ nascet̄ ex ea d̄ spũsctõ est: ⁊ quõ iubes nũc fugere. quõ filius dei añ hoĩem fugit. aut q̄s liberet d̄ inimicis si ⁊ ip̄e inimicos suos timet. Hec nõ dixit qꝛ iaꝫ tot testimonijs fuit certificatus q̄ firmit̄ credebat oĩa circa ipsuꝫ ex diuĩa dispositõe fieri. Scd̄o saluator mũdi voluit fugere ꝓpt̄ nature hũane ꝯprobationẽ. Nam si se occultasset vel diuina v̄tute se inuisibilẽ fecisset de v̄itate humane nature aliq̄ dubitassent. Jõ voluit fugere in egyptum vt verã hũanitatem se habere ꝓbaret. nã post p̄ñtationẽ in templũ statĩ fugit. qꝛ dic̄ Mathe⁹ de crac̄. q̄ eadẽ nocte dñs egyptũ intrauit q̄ popul⁹ isrl̄ inde exiuit. ⁊ sic̄ tũc nõ fuit dom⁹ in q̄ nõ iacebat p̄mogenitũ mortuũ. ita tũc nõ fuit tẽplũ ĩ q̄ nõ corruissꝫ idolũ. iuxta illd̄ Esa. xix. Ingredie t̄ dñs egyptũ ⁊ ꝯmouebũt̄ simulachra egypti a facie ei⁹. Tercio saluator mũdi fugit ꝓpt̄ nr̄am instructionẽ. Nã postea dixit Joh̄. xiij. Exemplũ em̄ dedi vobis vt quẽadmodum ego feci ita ⁊ vos faciat̄. futuꝝ ꝓfecto sciuit q̄ ip̄e ꝑsequeret̄ ĩ suis fidelib⁹. nã dũ sui sibi nati fuerint. i. ei ſuire ceperint ⁊ eis tribulatiões euenerĩt nõ debent turbari sed poti⁹ ꝯsiderata fuga xp̄i ꝯsolari. qꝛ dicit Aug. Magna cõsolatio est mẽbris ex capite. Nam ipse dixit Joh̄. xv. Si me ꝑsecuti sũt ⁊ vos ꝑsequent̄. ⁊. ij. Thim̄. iij. Oẽs q̄ pie volũt viuere in xp̄o ꝑsecutõꝫ patiẽt̄. Hic Actuũ. xiiij. Per multas tribulatões oportꝫ nos ĩtrare ĩ regnũ dei. Unde si aliqua tribulatio tibi iniuste suborta fuerit recordare fuge innocẽt̄ xp̄i. ⁊ alleuiabit. qꝛ d̄r Apoca. iij. Ego q̄s amo arguo ⁊ castigo. sicut em̄ pater dũ filios castigat amat. ita deus Hebre. xij Quẽ em̄ diligit de⁹ castigat: flagellat autẽ omnẽ filiũ quẽ recipit. Aug⁹. Si exceptus es a passiõe flagelloꝝ ñ eris heres in regno celoꝝ. Ideo christ⁹ exẽplũ nobis dãdo voluit fugere. Unde Aug⁹. Non necessitate sed dispẽsatõe qua pepẽdit in ligno latuit in egypto. Idem super Johannẽ. Poterat nõ occidi nõ ledi si vellet. fugit nõ timore sꝫ dispensatõne. oportebat em̄ eum pri⁹ p̄dicare ⁊ mirabilia facere ⁊ fidẽ publicare. Postq̄ autẽ illa facta fuerãt volũtarie se ad passiõeꝫ obtulerũt Secũdũ salut̄ documẽtũ ex p̄missis euãgelij v̄bis tãgit̄ more christi in egypto pausatio cuꝫ dicit̄. Et erat ibi vsq̄ ad obitũ herodis. Dicit em̄ Symõ de cassia. Jã incipiebat cudi gladi⁹ doloris cum tenera proles cogeretur reguꝫ timore egyptias prouincias ĩcolere. vadit peregre angelorum domina: originali relicta patria. Et subdit. Ecce regina mundi egyptiacas ingreditur ciuitates. nulla iuuencula: nulla pedissequa. nec famulorum copia legit̄ concomitata. non curribꝫ aut equis sub-

uecta: sed vt paupcula iucedebat. Cō/
ducit carpētarius hospitiū: introdu/
cit matrē cū ꝓle: ꝯgregat modicā sup/
pellectilē ad fouēdā ⁊ ꝓlē: artꝫ carpēta
rie instrumēta ꝓducit: incipit inq̄rere
si ex illa modicā posset captare stipaz:
denūciat se in arte ꝑitū: explorat si q̄s
ꝯueniat ꝑ mercede vt sustentare virgi
nē matrē et posset alere ꝓlez. necnō ob
id etiā insinuat se hui⁹ artꝫ magistꝝ ne
ociosus videret ad illā ꝓuinciā acces/
sisse. Mater ⁊ virgo Maria laboribꝫ
insistit ⁊ q̄rit sic stipendia: nullas vici/
nas visitat edes. Sic nota oībꝫ magꝫ
q̄ꝫ ingrederet limina vicinoꝝ: admirā
tur oēs q̄ in egypto silis mulier nun/
q̄ꝫ fuit. trahit oēs ī sui ꝯsiderationē ꝓ/
pter suaz honestatē: velut magnes ad
se ferrū secreto tractu nature. Nā talez
grām in v̄gine matre deus posuit: vt
nullus eā intueat q̄n eaz diligeret. nec
ita diligeret q̄ aliq̄ cōcupiscētia mala
insurgeret. Nec meditabat de ameni/
tate p̄rie. nec stimulabat ioseph si tp̄s
repatriādi adessz. nō attediabat ꝑegri
natiōis sufferre īcōmoda. nō ꝯturbat
viꝝ mlta reficiētia. sed in paucꝫ ꝯtenta
⁊ supnis intēta: ⁊ q̄d pater etn⁹ decer/
nat expectat: vt iussiōibꝫ diuinis obe/
diat. Hec ille. Et erat ibi vsqꝫ ad obitū
herodis. i. septē annis. ad significāduz
spūaliter q̄ xp̄s in hoc mūdo septupli
cē miscdiam cōicat pctōribꝫ in egypto
id est in tenebris vicioꝝ existentibꝫ. scꝫ

Primo a pctō p̄seruat.
Scdo a peccādi occasione elōgat.
Tercio ad penitentiā expectat.
Quarto verā ꝯtritionē dat.
Quinto peccata relaxat
Sexto a recidiuo ꝯseruat.
Septimo virtutibꝫ dotat.

Prima inquā miscdia quam exhibet
pctōribꝫ in pctō quasi ī egypto existēti/
bus ē q̄ꝛ a peccato p̄seruat. Quis eniz
nō videat q̄ sic in multa cecidisti sic in
plura potuisses cecidisse nisi misericor/
dia dei p̄seruasset. nā nullū est pecca/
tū q̄d ꝑpetrauit alter q̄n tu facere po/
tuisses nisi dn̄s ex speciali misericordia
te ꝯseruassz. iuxta illud p̄s. Nisi q̄ꝛ dn̄s
adiuuit me paulomin⁹ habitassz in ī/
ferno aīa mea. Et hec ē magna miseri
cordia. q̄ꝛ dic̄ sctūs Bonauē. q̄ citra
etnā dānationē non ē maior ira dei q̄ꝫ
q̄ nō ꝓhibet a pctō: sz libere peccare ꝑ
mittit. Scda miscdia pctōribꝫ cōica
ta est: q̄ꝛ a peccādi occasiōe elongat. iu
xta illud Osee. ij. Ego vias tuas sepiā
spinis ⁊ in semitis ei⁹ non inueniaris
Euenit plerūqꝫ vt homo intēdit ma/
lū facere: sed supuenit aliq̄ plaga īpe/
diēs ex dei misericordia: sic paulo Act.
ix. q̄ intēdebat fideles vinctos ꝑducere
in hierlm. vn̄ Hugo. De⁹ mltos fla/
gellat ne peccēt. aufert aliq̄n potētias.
diuitias. sanitatē corpis cū q̄bꝫ impe/
diunt ne volūtatē malā ꝑficiāt: vt īple
atur illud Prouer. xxvj. Cū defecerit
ligna extinguet ignis. h̄ est: subtractis
occasionibꝫ praue ꝯcupīe tūc deficiet
⁊ op⁹. Tercia misericordia pctōribꝫ
cōicata a deo est q̄ꝛ eos ad pniaz expe/
ctat. iuxta illud Esa. xxx. Expectat vos
de⁹ vt misereat vr̄i. imo non solū expe
ctat sz etiā clamat p⁹ tergū vt reuerta
mur ad ip̄m Hiere. iij. Tu aūt forni/
cata es cū amatoribꝫ multis tn̄ reuer
tere ad me ⁊ ego suscipiā te dic̄ domi/
nus. Qd̄ exponēs Gre. dic̄. Pēsate fra
tres ꝯclusit dei pietas duriciā nr̄az. nō
est q̄d excusatōis q̄ hō nō veniat deus
despicit ⁊ expectat. ꝯtēni se videt ⁊ reuo
cat iniuriātes. īiuriā de ꝯtēptu suo su/
scipit ⁊ tn̄ dissimulat ac si nesciret. de q̄
etiā Ber. Ego peccabā ⁊ tu dissimula
bas. ego n̄ ꝯtinebā a sceleribꝫ ⁊ tu cōti
nebas a verberibꝫ. ego ꝓlongabā iniq̄
tatem ⁊ tu ꝓlōgabas pietatē. cur hoc:

certe propter penitētiā .ad Ro .ij. An ignoras quoniā benignitas dei ad penitētiā te adducit. Ideo dicit Gre. Nemo longanimitatē eiꝰ negligat; quia q̄nto diutius expectat tāto districtius iudicat. Quarta miſicordia impensa peccatoribꝫ est qꝛ eis verā ꝯtritōnez dat. iuxta illud Hiere. xxxj. Postq̄ cōuertisti me egi penitentiā. vera em̄ conuersio ꝛ ꝯtritio nō est ab hoīe sed a dō. Treno. vlt. Conuerte nos dñe ad te ꝛ ꝯuertemur. Initiū em̄ ꝯuertēdi pctōribus ad deū ē penitētia .quā sine dubio spūs opaꝛ nō noster sꝫ dei. Ad idē poniꝛ exēplū. Quis algens ad ignē venerit ꝛ fuerit calefactus nō dubitabit ab igne habuisse calorē quez sine illo habere nō poꝛat. Sic q̄ pus sine igne caritatꝭ frigidus erat ꝛ iā feruore pnīe ardet: ab igne gr̄e spūssctī ꝓcessisse credat. qꝛ dicit Aug. li. de pñia. Uere penitere nō est hoīs sed dei gr̄e .iō dic̄ Ber̄. in ſmōe q̄ icipit. Miscōias dñi. Magnā miscōiam dei cognosco ī me in eo q̄ visitauit cor meū ꝛ īmutauit illud. vt amara fierēt q̄ pus dulcia erant. letabar in rebꝫ pessimis q̄s nūc recogito ī amaritudīe aīe mee Quīta misericordia pctōribꝫ cōicata a deo ē quia pctā relaxat. frustra em̄ exhiberet priores miſicordias si penitētibꝫ nō indulgeret. Uñ Aug. Deꝰ tā libaliꝛ īdulget vt iā nō damnet vlciscēdo nec ꝯfūdat improperādo. nec minꝰ diligat imputando. Sunt aliq̄ qui sic ꝯdonāt iniuriā licz nō vlciscāꝛ ope: sepiꝰ tñ īproperāt ore. Sūt ꝛ alij licz sileāt alta tamē mēte repositū habēt ī aīo rācorē q̄rum neutra plena ē īdulgētia Sꝫ de deo dr̄ illꝰ Ezech. xviij. In q̄cūq̄z hora pctōr ī gemuerit oīm pctōꝝ eiꝰ ñ recordabor ampliꝰ Sexta miſicordia data peccatoribꝫ a deo ē qꝛ a recidiuo cōseruat Bern̄. Magna est miscōia tua ꝑ quā deinceps ꝯtinēdi ꝛ emēdantiꝰ viuendi p̄stitisti v̄tutē ne recidiuū paterer ꝛ eēt nouissimus error peior priore. Et beatus Gre. Cito bonū amittiꝛ nisi a largiēte custodiaꝛ. Aug. Miſicordie tue dñe deputo q̄ bona ago ꝛ mala refuto. Septima miſicordia data pctōribus a deo est: qꝛ eos virtutibꝫ dotat An nō est magna miſicordia q̄ ꝑ vilibus meritis vult nobis dare eternaz vitā. vñ Ber̄. Nō sunt talia merita ꝓpter q̄ daꝛ vita eꝛna nisi ex dei gr̄a Istināq̄z sunt septē anni egyptijs pie exhibiti q̄ vt dictū ē daꝛ pctōribꝫ q̄si egyptijs. Terciū documētū ex euāgelio īsinuaꝛ neq̄tie herodis executio cum dr̄ Tūc vidēs herodes quia illusus esset a magis iratus ē valde. ꝛ mittēs occidit oēs pueros q̄ erāt ī bethleē ꝛ ī oībꝫ finibꝫ eiꝰ a bimatu ꝛ īfra ſm tp̄us qd exq̄sierat a magis. Iratꝰ itaq̄z erat valde ꝓpꝛ zelū regni q̄d timebat ne amitteret. Unde Chryſ. Reges ꝛ principes si ex aliq̄ causa irascunꝛ faciliꝛ placantur. Illa aūt ira inextinguibiliꝛ ē quaz regni zelus accendit. qꝛ ꝓpꝛ regnuz reges nō parcūt pr̄i fratri amico ꝛ etiaz filio. Uñ herodes licz audita natiuitate xp̄i a magis statim cogitauit occidere tñ distulit ꝓpter tria. Prīo qꝛ putauit magos falsa apparitōe fuisse illusos exq̄ ad ip̄m nō redierūt. Scdo iō distulit vt sic subaudiēdo puer ī medium ꝓduceret. ꝛ sic facilius ꝑdere posset. Tercio qꝛ fuit citatꝰ ad curiam romanā ad instātiā filioꝝ suoꝝ .s. aristoboli ꝛ alexādri qꝛ ip̄m accusauer̄t apd cesarē; ꝛ ideo nō fuit ausus tūc pueros occidere ne vinceret de crudelitate. vñ eundo ꝛ redeūdo pausauit annū aut plꝰ. Et rediēs accepta fiducia a romanis auditisq̄z miraculis de christi natiuitate q̄modo angelꝰ pastoribꝫ apparuit ꝛ quō Simeō ꝯmēdauit ꝛ be-

nedixit in hierusalem. ac Anna sctā vi
dua laudauit. irat⁹ est valde: nō intel/
ligēs miser illud Prouer. xxj. Non est
prudentia: nō est sapīa neqꝫ fortitudo
ꝯtra dñm. Et eiusdē. iij. Illusores ipe
deludit. Chryſ. Herodes debuit ami
cari ⁊ cepit irasci. ⁊ in ira mittens occi
dit oēs pueros. i. occidi fecit ꝑ milites.
Unde neqtiosa iussionis herodis exe/
cutio apparet ex tribus. scꝫ

Primo ex numero magno.
Secundo ex loco lato.
Tercio ex tpe modico.

Primo dixi ꝙ seuissima executio p̄ce/
pti herodis patet ex nūero magno oc/
cisoꝝ. qꝛ nullū excipiēs p̄cepit oēs oc/
cidi pueros. Hinc Chryso. Herodes
forsitan dicebat intra se. Quis puer il
le: anteq̄ꝫ nascat̄ in terra iā apparet in
celo. nōdū ipse se ostēdit: ⁊ iā oēs illum
q̄rūt. ⁊ adhuc terrenū populū non ha
bet ⁊ q̄rūt eū iam incliti: celestes. i. stel/
le q̄ sibi mīstrāt. Quis est ille q̄ anteq̄ꝫ
mecū pugnet iaꝫ vincit: anteq̄ꝫ vincat
iam regnat. Quid putas factur⁹ est
ille ī regno meo si creuerit. ego et bona
hoībꝫ porrigo ⁊ gladiū porto: q̄ nō di
ligit saltez timeat. Sic misit ⁊ interfe/
cit oēs pueros vt inueniret vnū in oī/
bus. sic nec vnū inuenit in oībꝫ ⁊ vitaꝫ
eternā p̄stitit oībꝫ: vt impleret̄ illd̄ ps̄.
Effuderūt sanguinē innocentez tanq̄ꝫ
aquā in circūitu hierusalem. Scd̄o
apparet herodis crudelitas ex loco la
to. qꝛ iussit occidere nō solum in beth/
leem sed etiā in oībꝫ finibꝫ eius. Raba
nus. Herodes nō ꝯtent⁹ vastare beth
leem sed adiacētia loca vastauit. O he
rodes nō vis euꝫ regnare in iudea: ve/
lis nolis regnabit ī celo ⁊ in terra. Sꝫ
sunt pleriqꝫ qui dicunt herodem pessi
me egisse in occisione puerorum. ⁊ ve/
rum dicūt in hoc. tñ crudeliores sunt
quidam q̄ꝫ herodes qui non alienum
puerū vt herodes sed propriū quādo
qꝫ occidūt adhuc ī vtero in corpe ⁊ aīa
Quidam in aīa nō corrigēdo de mal'
nec instruēdo in bonis. Quidam vero
occidūt in corpe tm̄ sicut herodes qui
iā baptizatos filios incaute ponūt iu
xta se in lecto ⁊ opprimūt eos. O con/
iugate. o matres genitrices considera
te officia vestra. custodite infantulos
vestros: educate eos ad replendū celū
quia hoc est bonū matrimonij vestri.
hec vtilitas Tercio seuicia herodis
apparet ex tēpore modico cū dicitur ī
euāgelio. a bimatu ⁊ īfra. i. occidit pu
eros duorū ānoꝝ vsqꝫ ad pueros vni
us noctis vel diei. ſm Haymonē ly in
fra dicit ordinē tpis. sed ſm Chryſ. ly
infra dicit ordinē numeri. ⁊ est sensus.
A bimatu ⁊ infra. i. a pueris duoꝝ an
noꝝ vsqꝫ ad pueros quinqꝫ annoruꝫ.
Et videt̄ ex hoc ꝙ quedā ossa īnocētuꝫ
habent̄ ita grandia ꝙ duoꝝ vel triuꝫ
annoꝝ esse nō pñt. Prima tñ exposi/
tio est vsitatior. Et pōt dici ꝙ lōge ma
ioris quātitatis erāt tūc hoīes q̄ꝫ nūc
sunt. ideo nō est mirū si maiora videāt̄
ossa puerorū. Uñ satellites Herodis
diffusi in bethleem ⁊ circūquaqꝫ in vil
lis ⁊ castellis rapiebāt innocētes tāq̄ꝫ
lupi agnos. quosdaꝫ decapitabant.
quosdam ꝑ mediū diuidebāt. nonnul
los trāsfigebāt: plerosqꝫ suffocabant.
alios ad parietē vel lapides allidebāt.
quorū corpora ꝓijciebāt in plateis vl'
flentibus matribꝫ dabant. ipsi v̄o as/
persi sanguine innocente. O q̄nt⁹ erat
vagitus infantiū. quia a dilecta mr̄e
sepabant̄. O quantus clamor matꝝ.
O quāta maledictio tortorum ⁊ hero
dis. O quāta amaritudine discerpta/
bant se euellendo crines: cruētando fa
cies: scindendo vestimēta. O quantus
fletus patrū in plateis. O vlulat⁹ vir
ginū ⁊ puerorū decem annorū. Unde

Aug⁹.in sermone.iij.de innocētibus. Cū paruuli victimabant̄ matres misere lamentabant̄.vlulabant matres q̄ agnos ꝑdūt.sed voce balantes matres crines dissipabāt ⁊ ornamēta capit̄ amittebāt. Quāt̄ modis volebāt infantes abscōdere ipsi se publicabāt. nesciebāt tacere.nōdū didicerāt formidare.mater pugnabat et carnifex trahebat.illa tenebat.ad carnificē mater clamabat. Quid sep̄as a me quod genui ex me.vterus meus genuit.vbera mea lacte nutrierunt ⁊ tu crudelis interimis.modo fuderūt viscera mea et tu illidis in terram. Alia dicebat mat̄ Occide matrē cū puero vt q̄d me mittis manere si culpa est mea. sed si non est crimē iūge mihi mortem. Alia dicebat. Quid apud me q̄ritis: vnuz q̄rit̄ et omnes occiditis Hec ille. Ideo dicebat euangelista. Ut impleret̄ q̄d dictū est ꝑ Hieremiā ꝓphetā. Vox in ramis audita est: ploratus et vlulat⁹ mult⁹ Rachel plorās filios. Propter hāc seuiciam herodis fugit saluator in egyptū. O pie christe quali cōpassione de egypto cōspiciebas sanguinē innocentū martiꝝ tuoꝝ in quibus omnibus tu occidebaris. Ipsa illa compassiōe per merita eoꝝ miserere nostri dando hic gratiam ⁊ tandem gloriam tuam in qua cum patre ⁊ spūsancto viuis ⁊ regnas ꝑ eterna secula Amen.

De circumcisione domini.
Sermo.xviij.

Postquā cōsummati sunt dies octo vt circūcideret̄ puer vocatum est nomē eius iesus Luc̄.ij. Ubi sctūs euāgelista describit xp̄i dn̄i circūcisionē nō sine causa vt postea dicet̄. Nam ipse ad illam nō obligabatur.q̄ circūcisio fuit in remediū ꝯtra origīale peccatum quod christus nō habebat.sed alij omnes q̄ modo cōmuni nascunt̄. Unde misericors deus nunq̄z viaz salutis hominib⁹ voluit p̄cludere saluari volentib⁹.sed in omni statu p̄ter statum innocentie quādo nō erat morb⁹ instituit remedium cōtra originale et actuale. scz

In statu legis nature.
In statu legis scripte.
In statu legis gratie.

Primo tp̄e legis nature ab initio īstituit ꝑ occultā suā inspirationē sacrificium.vt habet̄ Gen̄.iij.q̄ respexit dn̄s ad Abel ⁊ ad mūera eius. Cōtra actuale aūt pctm̄ instituit pn̄iaz. Secūdo in statu leḡ scripte instituit circūcisionez q̄ ad mares tm̄.vt habet̄ Gen̄.xvij.sed femine saluabant̄ in fide parētum ꝯm Bonauē.in.iiij.di.j. Alij aūt dicūt q̄ addebant̄ oblatiōes ⁊ sacrificia.⁊ sic ꝑ fidem ⁊ sacrificia mundabātur femīe. Alij aūt tenent q̄ femīe lauabant̄ aqua.⁊ ꝓbant ꝑ illud Ezech̄.xvj Pater tu⁹ amorreus ⁊ mr̄ tua cethea etiā qn̄ nata es in die ort⁹ tui nō est p̄cisus vmbilic⁹ tu⁹ ⁊ aqua nō es lota in salutem. Instituit aūt clemētissim⁹ deus circūcisionē vt dicit Tho.ī.iiij.dis.j.duplici rōne.scz in remediū ꝯtra originale.⁊ in signū. Primo instituit de⁹ circūcisionez in remediū. ⁊ ideo fiebat in illa p̄te corp̄is ꝑ quā corpus pctī ꝓpagat̄. Scdo circūcisio fuit instituta in signū distinctiōis fidelis ppl̄i ab infideli.q̄ ex qua natione dei filius erat nasciturus oportebat vt talis maiori sctītate polleret. Hec aūt circūcisio fiebat octauo die.tū ꝓpter pueri teneritudinez qui adhuc est inhabilis ad scindendum. tū etiam ad significandū q̄ in octaua resurrectiōis ab oī miseria et pctī pena circūcidemur. Et ꝯm hoc

octo dies significant octo etates mundi. Prima ab ada vsq; ad noe. Scda a noe vsq; ad abraã. Tercia ab abraam vsq; ad moysen. Quarta a moyse vsq; ad Dauid. Quinta a Dauid vsq; ad christũ. Sexta a christo vsq; ad finẽ mũdi. Septima est morientium. Octaua est resurgentiũ. In hui⁹ signũ tpe Josue qñ filij israel ingressi sũt terram ꝓmissionis oẽs fuerunt circũcisi Vñ ſm Alex. d̃ Ales. iiij. pte sũme. ar. xij. paruuli añ octauũ diẽ si moriebãtur saluabanť ꝑ sacrificia. ⁊ sic q̃ztum ad remediũ original' peccati talis puer nõ tenebať circũcidi q̃ ꝑ sacrificia fuerat mũdat⁹ si suꝑuiueret. tenebať tñ q̃ztum ad signũ ⁊ p̃cepti trãsgressionẽ.

Tercio in statu legis gr̃e christ⁹ deus noster instituit remediũ scz baptismũ ꝯtra pctm̃ originale cõmune. Voluit tñ prius christus noster ĩfans suscipe in se circũcisionẽ. Ideo dicit̃ de eo Postq̃z consummati sunt ⁊c̃. In q̃bꝫ q̃dem verbis tria insinuanť salutaria documenta ad honorem christi circũcisionis declaranda. scz

Primo christi humilitas stupẽda in sui circumcisione.

Scdo xp̃i largitas p̃dicanda in sui sanguinis effusione.

Tercio christi dignitas laudanda in sui noĩs impositione.

Primo dixi q̃ in p̃missis v̄bis ĩsinuať christi hũilitas stupenda. Magnũ q̃ppe ⁊ stupendũ miraculũ extitit q̃ ille q̃ pctã delere venerat: oneri legꝭ se sic subijciebat: tali nõ indigẽs remedio qꝛ carebat morbo. Ad hui⁹ igit̃ intelligẽtiã tres occurrũt vtiles q̃stiões declarãde: ex q̃bꝫ clarebit xp̃i dñi hũilitas in sui circũcisione. scz

Prima questio quos circũcisio obligabat.

Secũda questio q̃re christus se circumcidi permittebat.

Tercia q̃stio quõ nunc christ⁹ circũcisionem tolerat.

Prima siq̃dem q̃stio q̃rit. Illa veteris legꝭ circũcisio cui p̃mo data fuit et quõ obligabat. Ad hãc q̃stionẽ rñdet Lyra sup Matth. xxiij. c. q̃ circũcisio nõ obligabat oẽs hoĩes q̃ tũc fuerunt in mũdo sed solũmodo iudeos de stirpe abraam descẽdentes ⁊ vernaculos et empticios q̃ volebãt suscipe ritũ iudaicũ. qꝛ si fuisset p̃ceptũ ad oẽs nationes tunc clementissimus deus fecisset publicare ꝑ totum mũdũ ꝑ ꝓphetas: sicut baptismũ ꝑ apl'os. Modo autẽ sine ritu iudaico q̃z plurimi sũt saluati vt dicit Isidor⁹ d̃ sũmo bono. vt ptz de Melchisedech et de sctõ Job q̃ fuit sacerdos in gente sua. Sil'r nec femĩe circũcidebanť sed tm̃ mares. Cui⁹ rationẽ dicit Tho. in. iiij. dist. j. qꝛ em̃ per virũ. s. adã origĩale est trãsfusuz pctm̃. qꝛ si adam nõ peccasset origĩale pctm̃ nõ venisset. Hinc ad Ro. v. Per vnũ hoĩem pctm̃ intrauit in mundũ. ideo merito tm̃ viros obligabat. Que q̃dẽ circũcisio p̃mo fuit data Abrae Gen̄. xvij. magꝭ q̃z ceterꝭ patribꝫ p̃cedentibꝫ triplici rõne. Primo in signũ paternitatꝭ tanq̃z ei ex q̃ nascitur⁹ erat pctĩ destructor Cui etiã primo oĩm ꝓmissus fuerat christ⁹: dicente dño. In semine tuo inquit benedicenť omnes gentes. Secundo in signum fidelitatis. Naz tpe abrae d̃r idolatria incepisse. Et q̃a solus abraam prim⁹ inter omnes fidem veram tenuit ⁊ se ab infidelibꝫ seꝑauit. Caldei em̃ qui colebant ignẽ ꝓ deo arguentem eos abraam ꝓiecerũt in ignem quasi blasphemuz ignis dei sui: de q̃ illesus exiuit. Hoc est q̃d dicit̃ Gen̄. xj. Dñs liberauit eum d̃ vr caldeorũ. Tercio in signuz seruãde castitatꝭ ꝯtra turpissimã ꝯcupiaz. qꝛ tpe abrae

idolatre corrupti cōcupiscētia intātuz erant vt dñs sodomitas subuerterit. Et sic patet q circūcisio p̄mo data fuit abrahe. postea moysi. ⁊ solūmō iudeos obligabat de necessitate. Scda q̄stio q̄re xp̄s se circūcidi p̄mittebat ad quā nō obligabat̄. tū quia erat legislator et supra om̄es leges. tū qr nō indigebat ea qui omni peccato carebat. Sed assumpsit multiplici rōe q̄s tangit Lyra sup. ij. c. Lu. et Tho. iij. parte sūme. q. xxxvij. ar. j. Prima vt veritatem humane carnis ostenderet. Sciebat em̄ xp̄s dñs q futuri essent heretici qui negarent eius veram hūanitatem sicut manichei q̄ dicebāt corp⁹ fātasticū habuisse christū. ⁊ valentiniani q̄ dicebāt ip̄m corpus de celo attulisse Scda vt circūcisionē quam olim instituerat approbaret q tēpore suo bona erat. iuxta illud. Non veni soluere legem sed adimplere. Tercia vt fratrē iudeorū se oñderet ne haberēt iustā occasionē repellēdi xp̄m dicētes. Dissimilis es patribꝫ nr̄is. ad Heb. ij. Debuit fratribꝫ assil̄ari. Quarta vt hūilitatez nos doceret q̄ etiā cerimonialibꝫ ad q̄ nō tenebat̄ se subiecit. Gre. Remediuz nullū vulner⁊ nr̄i refugit q̄ sine pctō ē. ꝯ eos qui pctōres sūt. ⁊ tū ad sacr̄a saluti necessaria nō recurrūt. Quinta vt pctm̄ purgarz. sic̄ videm⁹ q p infirmitate alicui⁹ mēbri ponit̄ i sano mēbro cauteriū. sic i sano mēbro suo xp̄s q̄ ē caro ⁊ frater nr̄ curauit morbum nr̄e carnis. Sexta vt se filiū abrahe oñderet cui hoc p̄ceptū datum erat. Septima vt onus legis suscipiēs: alios ab onere legis liberaret. ad Gal̄. iiij. Misit deus filiū suū factū sub lege vt eos q̄ sub lege erant redimeret. Octaua vt nos spūaliter circūcidēdos ostēderet. Non em̄ nos obligamur ad legalē circumcisionē. licz dicat btūs Gre. q oīs christi actio est nr̄a instructio. sufficit em̄ nobis vt sequamur xp̄m i circūcisiōe spirituali. vt dicit Tho. i. iij. p̄te sūme. q. xxxvij. vt. s. scindam⁹ ab ore d̄tractōem mēdacium ⁊c̄. a corde p̄uersas cogitatōes. a carne malā cōcupiscētiā Ubi est sciēdū q duplex ē circumcisio legalis ⁊ spūalis. Legalis est q̄ s̄m legē veterē fiebat ad quam nō tenemur nūc. iuxta illud Gal̄. v. Si circūcidamini nihil vobis christ⁹ p̄derit. Nam aduenīēte p̄fectōe cessauit imp̄fectum ⁊ vmbra cessauit aduenīente eo cuius erat vmbra. Sed di. tū Gen̄. xvij. d̄r q circūcisio dat̄ i fedus sempiternuz. Ad qd̄ dicit Richar. i. iiij. di. j. q circūcisio est fedus sempit̄nū. nō q̄ ad seipsam sed q̄ ad significatū suū qd̄ ei succedit. Sed Lyra dicit sup. xxxj. Exo. q vbi nos habem⁹ pactū sempit̄nū. i hebreo habet̄ beallū. i. in seculū: qd̄ nō significat eternitatē sed aliqd̄ tp̄us sicut dicit̄ Hiere. ij. A secl̄o ꝯfregisti iugum meū. i. ab antiq̄. ⁊ sic seculuz significat tēp⁹ noue leg⁊ quā dñs se daturū promisit. Hiere. xxxj. Ecce dies veniunt: ⁊ feriā fedus nouum domui israel ⁊ domui iacob. id ē nouam legem ⁊c̄. imo aliqñ accipit̄ p breui tp̄e. vt Deut̄. xvij dicit̄. Perforabis aurem eius ⁊ erit tibi seruus ineternum. In hebreo habetur beallū. i. ineternū. i. vsqz ad annuz iubileum q̄ fuit. l. annoꝝ spacio. et sic nūc circūcisio expirauit. qr dicit Aug. q legalia ante christi passionē fuerūt viua p⁹ passiōez mortua. sz postq̄z claruit euāgelij v̄itas sūt sepulta. Jō paulus apl̄s thimotheū circūcidit q̄ erat de iudea mr̄e añ euāgelij publicatōez. Tytū v̄o q̄ erat gentil̄ etiā tūc nec postea circūcidit. Scda circūcisio ē spūalis q̄ durat inet̄nū. ⁊ dz fieri s̄z Bern̄. exterius ⁊ interius. Exteri⁹ in habitu ne sit notabilis. in actione ne sit repre

hensibilis. in sermone ne sit ꝯtẽptibil'. Interi⁹ debet fieri in cogitatione vt sit sctã. in affectõe vt sit pura. in intentiõe vt sit recta. De tali circũsione d̃r Ro. ij. Neq; circũcisio in carne sed circũcisio ĩ spũ ꝓdest. Tercia q̃stio quõ nũc xp̃s dñs circũcisionẽ tolerat. Ubi est sciendũ ꝙ circũcisus fuit xp̃s nõ solũ circũcisione legali sed etiam spũali. Naz q̃druplicit̃er fuit circũcisus. Prĩo circũcidit eũ pater ĩ natiuitate cultello pauꝑtat̃. Scd̃o circũcider̃t parẽtes octauo die cultello legis Tercio circũcidit seip̃z in tota vita sua cultello hũilitat̃ Quarto circũciderũt eum iudei ĩ passione cultello cruc̃. ⁊ hoc ꝑ milites pilati. Uñ xp̃m dñm et nũc circũcidunt in suis q̃druplicit̃. Primo scindunt: mutilant ac dilaniãt ip̃m detractores amputãtes amicos ⁊ famã que p̃ciosior est q̃z vnguentuz p̃ciosum. Scd̃o xp̃m circũcidũt in suis ⁊ cruentant raptores q̃ auferũt bõa tꝑalia oues vicz boues vestes ⁊ hmõi. Tercio xp̃m circũcidũt heretici maligni auferẽtes animas xp̃ianoꝝ xp̃i sanguine redẽptas Quarto in suis crudeliter circũcidũt iam in celis regnantez tyrãni q̃ resecãt corp⁹ xp̃ianoꝝ iniuste vulnerãdo: verberando: labore opp̃mẽdo. O xp̃e gloriose. o nate v̄gĩs Marie. o de⁹ sic cruentate: respice terraz de solio maiestat̃ et vide crudelitatẽ filioꝝ adã quõ vbiq; te cruciãt: te piũ dñm circũcidũt: affligunt: tormentãt ⁊ ꝑsequunt̃ scelera/tissimi ⁊ maligni hoĩes. Audacter dico ꝙ si te non ꝑsequunt̃ ego christian⁹ nõ sũ. qr dixisti Math̃. xxv. Qd̃ vni ex minimis meis fecist̃ mihi fecistis. Et Act̃. ix. paulo dixisti. Saule saule q̃d me ꝑseq̃r̃. Scd̃o in xp̃i circũcisione insinuat̃ ipsius largitas p̃dicanda in sui sanguinis effusione. Nam ex hac sanguĩs effusione ostẽdit erga humanũ genus largitatẽ sue caritatis. q̃ nõ solũ in adulta etate sed etiã in infantili p̃ciosũ dignatus est effundere sanguinem. Uñ ẽ nobis notãdũ ꝙ christus dominus ꝯtra septẽ vicia capitalia septies effudit sanguinẽ. Primo ĩ circũcisiõe contra luxuriã. Scd̃o ĩ orto dũ ꝓlixius oraret ⁊ fact⁹ est ĩ agonia. ecce angel⁹ apparuit ei ꝯfortãs eũ. ⁊ facta est species eius vultus q̃si gutte sãguinis decurrẽt̃ ĩ terrã ꝯtra gulã. Tercio in sui flagellatõe cõtra inuidiã. Quarto in spinaꝝ coronatõne ꝯtra suꝑbiaz Quinto in manuũ transfixiõe contra auariciam. Sexto in pedũ ꝯfossiõe ꝯ accidiã. Septimo ĩ lateris aꝑtõe ꝯtra irã. Ecce quõ pijssim⁹ saluator nr̃orũ medet̃ vulnera pctõꝝ. O igit̃ deuota aĩa christi sanguĩs p̃ciũ: veni ꝑ piũ affectũ in bethleẽ ⁊ hodie videbis p̃ciosũ thesaurũ xp̃i. s. sanguinẽ recentẽ q̃ tu redimeris de ignibus eternis ⁊ cruciatibus sempiternis. de ꝯsortijs horribilibus. de locis penalib⁹: et locaberis cũ celi ciuibus. ⁊ hoc sanguine efficieris dei filius. Ueni inq̃z ⁊ vide quõ iesus tuus iacẽs supinus scindit̃ ⁊ cruentat̃ ⁊ recõde in tuo corde hũc ei⁹ sanguinẽ. Uide oc'os ei⁹ lachrymãtes. ꝯsidera sanctũ et paruulũ eius os versus patrẽ celestem clamantẽ. Quasi di. O de⁹ pater ecce s̃m equitatẽ tue iusticie occupo nũc genus humanũ: ⁊ ecce arrãdo recentẽ ⁊ viuũ sanguinẽ fundo. Cõpletis demum. xxxiij. annis totũ meũ sanguinem effundam ꝓ redemptõe generis hũani. Accipe igit̃ nũc hãc sanguinis mei arraz ⁊ meã obedientiã. ⁊ esto placabilis super malicia filij Adã. Ecce lachrymis clamo: sanguĩe fuso flagito. maius offero preciũ q̃z prim⁹ parens intulerat peccando damnum et nocumentum. O deus eterne quid est hoc ꝙ octaua die rex glorie in hoc suo

regno sic hospitat̃. Tercio in p̃mis/
sis v̄bis insinuat̃ xp̄i dignitas laudā
da in sui noīs impositione. ibi. et voca
tum est nomē eius Jesus. Uñ merito
oīs etas om̄is sexus tenet̃ ad laudan
dū hoc salutiferū nomē. Unde ps̄. Re
ges terre et oēs populi laudent nomē
dñi. Nullus locus excipit̃ ab ei⁹ lau/
de. Esa. xxiiij. Glīficate deū ⁊ ī īsul̃ ma
ris nomē dei israel. Nulluz tēpus exci
pit̃ ab eius laude. Ps̄. Sit nomē dñi
bñdictū ex hoc nūc ⁊ vsqz in seculū. Ju
uenes igit̃ ⁊ virgines: senes cū iuniori
bus laudent nomē dñi. Et hoc tripli/
ci de causa. scz

Primo ꝓpter hui⁹ noīs suauitatē.

Secundo ꝓpter huius nomīs vir/
tuositatem.

Tercio ꝓpter huius nominis vene
rabilitatem.

Primo siq̄dez hoc nomē Jesus est
laudandū ꝓpter ei⁹ suauitatē. qꝛ etiaz
sanct̃ p̄rib⁹ erat suaue. Uñ Esa. xxvj.
dr̄. Nomē tuū in desiderio aīe. Hinc ⁊
Bern̄. ait. Jesus est mel in ore: melos
in aure: iubilus in corde. Ratio est. qꝛ
hoc piuz nomē Jesus allicit affectum
suauitate. Ex trib⁹ etem̄ in aīa causat̃
suauitas hui⁹ noīs. scz

Primo ex gratie influentia.

Scdo ex noīati clementia.

Tercio ex spei confidentia.

Primo dixi q̄ suauitas nominis ie/
su causat̃ ex gratie influētia. qꝛ satiat
ruminatū. Et hoc innuit̃ Luce. ij. vbi
dr̄. ⁊ sanctū nomē eius. Non em̄ deuo
te sine gr̄a noīat̃. vt dr̄. j. ad Choꝝ. xij.
Nemo pōt dicere dñs iesus nisi in spi/
ritusctō. Quod exponens Aug⁹. dicit.
Nemo pōt dicere: dominus iesus cor
de ore ⁊ ope nisi in spūsancto. Hinc et
Cañ. j. dr̄. Oleū effusum nomē tuum.
Dicit̃ aūt nomē iesu oleū ꝓpter gr̄e in/
fluentiā, effusum ꝓpter ei⁹ affluentiaz.
qꝛ q̄nto frequentius noīat̃ tanto gra/
tiā infundit affluentius. Scdo cau
sat̃ in anīa suauitas nomīs iesu ex no
minati clemētia. Scit̃ bñ charissimi
q̄ qñ est hō terribilis ꝓpter tyrannidez
quā exercet: etiam nomē est horribile ⁊
terribile ad audiendum. sicut dr̄. Ecce
turci veniūt. Sic ecōtrario est de dul/
ci Jesu q̄ est pius peccatorib⁹ ꝓ q̄bus
etiā mori voluit Ideo de se dic̄ Mat.
xj. Mitis sum ⁊ hūilis corde. Et apo
stolus. ij. ad Choꝝ. x. Obsecro vos ꝑ
mansuetudinē iesu xp̄i. Sil̃r ad Thi/
tū. iij. dicit. Apparuit benignitas ⁊ hu
manitas saluatoris nr̄i iesu xp̄i. Cui⁹
quidem benignitas ⁊ suauitas om̄es
sensus hominū letificat ⁊ satiat. Nam
delectat visuz. Unde Bern̄. Jesus in/
quit dulcis est in voce: dulcis in facto
dulcis in nomine: dulc̃ in opere. ⁊ tā/
to suauius est nomen quanto suaui/
or est ille cuius est nomē Hec ille. Ido
saluator dicebat Luce. x. Beati oculi
qui vident que vos videtis. Et infra.
Multi em̄ reges videre voluerūt que
vos videtis ⁊ non viderunt. Ille enim
rex multum desiderabat ipsuz videre
cum dicebat. Adimplebis me leticia
cum vultu tuo ⁊c̄. Beatus etiam Jo
hannes euangelista quādo fuit ꝑ Je/
sum inuitatus ad eternas delitias: di
xit. Uidi em̄ faciē tuā ⁊ quasi de sepul/
cro resuscitatus sum. Itez delectat au
ditum. iuxta illud Canticoꝝ. v. Ani/
ma mea liquefacta est vt dilectus lo/
cutus est mihi. Et beat⁹ iohānes. Uox
ait tua plēa suauitate: ⁊ allocutio tua
incomparabilis eloquijs angeloruz.
Itē delectat gustum. ideo inuitat ps̄.
dicēs. Gustate ⁊ videte qm̄ suauis est
dñs. Hinc ⁊ Anſ. ait. O bone iesu tā/
ge palatū cordis mei vt nulluz preter
te q̄ram amorez: nullam p̄ter te sentiā
dulcedinē. Sil̃r delectat olfatum suo

dulci odore. iuxta illud Cañ. j. Curre/
mus p⁹te in odorē vnguentoꝝ tuoꝝ.
Rōnez hui⁹ cursus dic̄ Bern̄. Odore
em̄ xp̄i iesu arida virescūt: frigida cale
scūt: mortua resurgūt. Hinc btūs Jo
hānes vbi s̄ dicebat. Odor tu⁹ ꝯcupi/
scētias in me excitauit et̄nas. Itē dele/
ctat tactuz vt dicit ps̄. Delectatiōes in
dextera tua vsqz in finē. O q̄z btī oculi
q̄ xp̄m videre meruerūt. O q̄z btē ma/
nus q̄ xp̄m attigere poterūt. O q̄z feli/
ces nares ꝛ aures q̄bꝫ xp̄i odor et vox
ꝑcipit̄. Tercio causat̄ suauitas no/
minis iesu ex spei ꝯfidentia. ex h̄ em̄ q̄
iesus saluator iterp̄tat̄ ꝯcipim⁹ spem.
qꝛ dr̄ Math. j. Ip̄e em̄ saluū faciet po
pulū suū a pctis eoꝝ. Hinc ꝛ Aug. su
per ps̄. lxij. dic̄. Dulce nomē iesu sub q̄
nemī est desp̄andū. Ad h̄ nomē ꝯfugit
illa peccatrix q̄ audiuit Remittunt̄ ti
bi pctā tua. Ad h̄ ꝯfugerūt publicani
ꝛ pctōres de q̄ fructū salut̄ receperūt.
Ab h̄ noīe se subtraxit iudas ido ꝑijt.
nō em̄ ē alid nomē sub celo ī q̄ opteat
vos saluos fieri Act̄. iiij. ꝛ ps̄. ob h̄ di
cit. In noīe sctō ei⁹ sp̄auim⁹. Hoc igit̄
nomē delectabile cōfortat pctōrem qꝛ
suaue est ꝛ benignū. Scdo h̄ nomē
iesus est laudādū ꝓpter ei⁹ v̄tuositatē.
nā hui⁹ sctissimi noīs iesu v̄t⁹ claret in
aīa ꝛ in corp̄e vbi op̄at̄ mlta bona. scz

Penitentibꝫ est in refugiū.
Egrotantibꝫ in remediū.
Pugnantibꝫ in p̄sidiū.
Patientibꝫ in solacium.
Predicantibus in testimoniū.
Memorantibꝫ in suspirium.
Postulantibꝫ in suffragiū.

Primo hoc sctm̄ nomē penitētibꝫ est
in refugiū. q̄s em̄ pctōr nō timeat no/
mē diuīe potentie. Quis audeat susti
nere diuinā vltionē. qꝛ dr̄ Esa. xxx. Ec/
ce nomē dñi de longinq̄ venit ardens
furor ei⁹ ꝛ grauis ad portādū. ꝛ h̄ ī le/
ge veteri. vbi deus grauiter puniebat
pctōres. vt patz in diluuio. ps̄. Sctm̄
ꝛ t̄ribile nomē ei⁹. Sz venit iesus dul
ce refugiū in q̄ exinanit̄ maiestas: dul/
cescit pietas. ipse em̄ est vnica spes ad
veniā. Uñ. j. Joh. ij. Scribo vob̄ filio
li qm̄ remittunt̄ vob̄ pctā ꝓpt̄ nomen
ei⁹. Scdo est nomē iesus egrotanti
bus in remediū. Mar. vlt̄. In nomīe
meo sup̄ egros man⁹ īponēt ꝛ bñ ha/
bebūt. Sup̄ q̄ Bern̄. ait. O aīa mea
habes recōditū electuariuz in vasculo
noīs hui⁹ qd̄ est iesus: qd̄ nulli tue pe/
sti īueniat̄ inefficax. habes aīa mea in
noīe iesu vñ act⁹ tuos p̄uos corrigas
vel min⁹ p̄fectos diligēter īpleas. Naz
hoc noīe Dionisi⁹ illūinauit cecū p̄nte
paulo apl'o. O q̄t claudi sunt erecti. o
q̄t p̄alitici curati. o q̄t leprosi mūdati.
o quot mortui sunt resuscitati hoc no
mine iesu: certe null⁹ explicabit. Ter
cio h̄ sctm̄ nomē iesu est pug̃ntibꝫ in p̄
sidiū. Nā habem⁹ tres hostes. s. carnē
mundū ꝛ diaboluz: cōtra q̄s viriliter
debem⁹ pugnare. Uñ sic̄ rex tp̄alis nō
p̄mittit ciuitatē vl' seruū nomē ei⁹ īuo
cantē p̄ire: sic rex celi. Hinc ps̄. dic̄ ī p̄/
sona dñi. Protegā eum qm̄ cognouit
nomē meū. Quarto sctm̄ nomen ie
su patientibꝫ est in solaciuz. Uñ habet̄
Act̄. v. Ibāt apl'i gaudentes a conspe
ctu ꝯcilij qm̄ digni habiti sunt ꝓ noīe
iesu ꝯtumeliā pati. ꝛ Matth. v. Btī q̄
p̄secutiōez patiunt̄ ꝛc̄. ꝛ seq̄t̄. ꝓpt̄ nomē
meū. Uñ ꝛ Ecc̄i. lj. dr̄. Propt̄ mltitu/
dinē miscōie noīs tui libasti me. Gre.
in moral'. Tūc de⁹ liberat cū patiētiaz
donat. Quinto hoc nomē iesu p̄di/
cantibꝫ est in testimoniū. Mar. vl. In
noīe meo linguis loq̄nt̄ nouis. Hinc
ꝛ apl's. j. Choꝝ. ij. Nō em̄ iudicaui me
int̄ vos aliq̄d scire nisi xp̄m iesuz ꝛ hūc
crucifixū. Sexto nomē sctm̄ iesu me
morātibꝫ est in suspiriū. vñ Bern̄. dic̄

Dulcꝫ iesu memoria dans cordis ve/
ra gaudia. sed sup̄ mel ⁊ oīa eiꝰ dulcis
p̄sentia. Hinc est q̄ frat̄ Egidiꝰ sociꝰ
bt̄i p̄ris nr̄i Frācisci q̄tiēs de pio Jesu
recordabat̄ totiēs rapiebatur extra se.
Septimo postulātibꝫ est in suffragiū
q̄a dic̄ saluator Joh. xvj. Si q̄d petie/
ritis patrē in nomīe meo dabit vob. ⁊
sctā eccl'ia termīat cū hoc nomīe suas
orōnes di. p̄ dn̄m nr̄m iesuꝫ ⁊c̄. O igit̄
deꝰ p̄r et̄ne rogat ista plebs tua hūilit̄
⁊ deuote p̄ magnum nomē filij tui ⁊ p̄
hodiernā effusionez sanguīs sui vt ab
hostibꝫ visibilibꝫ ⁊ īuisibilibꝫ intꝰ ⁊ fo/
ris tuearꝫ: robores: et final'r ī tua gl'ia
corones feliciter. Tercio hoc sctissi/
mū nomē iesu est laudādum ꝓpter sui
venerabilitatē. q̄d q̄dē debemꝰ venera
ri q̄drupl'r. Prīo deuota genuflexiōe.
qꝛ dr̄ Phil'. ij. In noīe iesu oē genu fle/
ctat̄ celestiū. i. angeloꝝ: terrestriū. i. ho/
minū: ⁊ īfernoꝝ. i. ī purgatorio existen
tiū. Sed heu qꝛ de mult̄ ꝯquerit̄ dn̄s
Malach. j. Despicꝫ nomē meū. qꝛ hu/
ic pio noī ī missa reuerētiā facere negli
gūt. Scd̄o debemꝰ reuereri h̄ sctm̄ no
mē deuota adoratiōe. ps̄. Adorabunt
corā te dn̄e ⁊ gl'ificabūt nomen tuum.
Tercio debemꝰ reuereri laudabili sa
lutatōe. vn̄ btūs frācisc̄ docebat vt di
ceremꝰ. Adoramus te dn̄e iesu xp̄e ⁊c̄.
Quarto d̄bemꝰ reuereri h̄ sctm̄ nomē
iesu venerabili ꝓnūciatiōe. qꝛ dr̄ Exo.
xx. Nō assumes nomē d̄i tui ī vanū. sꝫ
potiꝰ cū gr̄aꝝactōe recurramꝰ ad cruē
tatū iesum xp̄m hodie: q̄ nos sub h̄ sa
lutifero noīe ꝯgregauit ⁊ ꝯseruabit ꝓ/
pter nomē sctm̄ suū ad vitā et̄nā ⁊c̄.

De eodem Sermo. xix.

Vocatū ē no
mē eiꝰ Jesus q̄d vocatū est
ab angelo p̄usq̄ꝫ in vt̄o cō/
cipet̄ Lu. ij. ca. Ad laudē huiꝰ sacratis/
sime solennitatꝫ in q̄ recolit̄ effusio p̄ci
osi sanguīs xp̄i in sua circūcisiōe: ac di
gnissimi noīs eiꝰ vocatio māifesta. nō
tn̄ īpositio qꝛ h̄ ei est īpositū a deo p̄re.
nec p̄ma noīatio. qꝛ priꝰ vocatū est ab
angelo Gabriele anteq̄ꝫ ī vtero ꝯcipet̄
Un̄ s̄m Tho. i. iij. p̄te sūme. q. xxxvij.
ar. ij. noīa īponūt̄ hoībꝫ q̄nq̄ꝫ rōnibꝫ. s.

Primo a ꝓprietate.
Secundo a festiuitate.
Tercio a ꝯsanguinitate.
Quarto a q̄litate.
Quinto a gratie largitate.

Prīo itaq̄ꝫ nomē imponit̄ hoī a rei ꝓ
prietate. noīa em̄ debēt reꝝ ꝓprietatibꝫ
rn̄dere. ꝓut dr̄. iiij. metha. q̄ ratio quā
signat nomen est diffinitio q̄ designat
ꝓpriā naturā rei. vn̄ nomē dr̄ q̄si nota/
mē eo q̄ nob vocabulo suo res notas
efficiat. Hinc Pap̄. Nisi em̄ nomē sci
erꝫ cognitio rei perit. ⁊ qꝛ in p̄ria erit p̄
fecta cognitio ideo non erit necesse ali/
quē ibi noīare nisi ꝓpter laudē ⁊ gl'iaꝫ.
Nā ⁊ angeli nō habēt noīa nisi ex offi/
cio q̄d exequunt̄. vt notat mgr̄ ī. ij. dis.
ix. Nam Gen̄. xxxij. dixit angelꝰ. Quid
q̄ris nomē meū q̄d est mirabile. Et qꝛ
iesus interp̄tat̄ saluator. g̃ s̄m ꝓprieta/
tē ipsiꝰ debuit vocari h̄ noīe. de q̄ Esa.
lxij. Uocabit̄ tibi nomen nouū q̄d os
dn̄i nomīauit. Istud nouū nomē ore
dn̄i noīatū fuit p̄ angelū marie v̄gini
⁊ ioseph denūciatū: ⁊ hodie ab eis ī cir
cūcisione publicatū. Secundo no/
men homī imponit̄ a festiuitate. sicut
videmus q̄ illi q̄ nascunt̄ in festo san
cti stephani imponit̄ ipsis illud nomē
Et sic xp̄o dn̄o nō fuit impositū tanq̄ꝫ
a digniori deriuatū: q̄n potius ipse fi/
deles suos oēs alio noīe vocauit. iux/
ta illud Esa. lxv. Seruos suos voca/
bit noīe alio. in q̄ q̄ bn̄dictꝰ est sup̄ t̄rā
bn̄dicet̄ in deo amē. Serui em̄ dei an̄
aduentū messie vocabant̄ noīe israel.

sed messias in suo aduẽtu vocauit suos a se christo christianos. nõ iudeos vel israel. Si ꝟo dicunt̃ israel: hoc fit moraliter. sicut Esa. xliiij. in noĩe israel assimilabit̃. ⁊ Aggei. ij. Et erit uũer⁹ filioꝝ israel q̃si arena mar⁊. i. xp̃iani multiplicabunt̃. Tercio nomẽ imponit̃ homi a ꝯsanguinitate. sic̃ Lu. j. ꝓpinq̃ iohannis baptiste vocabant eũ noĩe patr⁊ sui zachariã: dicẽtes matri eius: nõ est in cognatiõe tua q̃ vocet̃ h̃ noĩe scz Johãnes. Sic etiã iesus nõ est vocat⁹ ab hoĩb⁹ q⁊ parẽtes sunt venerabiliores filijs. iõ ipsoꝝ nomẽ ad suos descendit. sed xp̃s oĩm erat dignior nec habuit patrez in terra a q̃ noĩaret̃ a matre ꝟo viri nõ solẽt noĩari. ip̃e em̃ etiã matrẽ dignificauit noĩe vt vocaretur dei genitrix. Quarto nomẽ hoĩ imponit̃ ex aliq̃ q̃litate ei⁹ cui ĩponit̃. sic̃ Gen̄. xxv. d̃r. ꝙ p̃m⁹ q̃ egressus est d̃ vtero matr⁊ rufus est ⁊ tot⁹ in moduz pellis hispidus. vñ vocatũ est nomen ei⁹ Esau qd̃ interp̃tat̃ rube⁹. nec sic vocat⁹ iesus. q⁊ flẽdo cepit vegetare post partũ tanq̃z ĩfirm⁹: nõ q̃si saluator.

Quinto alicui nomẽ imponit̃ a gr̃e largitate. sicut Math̃. xvj. dictum est Symoni. Tu es petr⁹ et sup̃ hanc petrã ⁊c̃. q⁊ igit̃ xp̃o dño h̃ mun⁹ collatũ gr̃e vt p̃ ip̃m oẽs saluarent̃. ideo bñ de eo d̃r. vocatũ est nomẽ ei⁹ iesus ⁊c̃. In q̃b⁹ q̃dẽ ꝟbis tria ad gl̃iam salutiferi noĩs iesus ĩsinuãt̃ salut⁊ documẽta. s.

Primo noĩs Jesus totalis p̃fectio ibi. vocatũ est nomẽ eius iesus.

Scd̃o noĩs iesus ꝓphetalis p̃ostẽsio. ibi. qd̃ vocatũ est ab angelo

Tercio noĩs iesus ꝟtualis fructificatio. ibi. p̃usq̃z in vtero ⁊c̃.

Primũ documentuz de noĩe sacro iesus ex p̃missis ꝟbis themat⁊ insinuatur hui⁹ noĩs iesus total' p̃fectio. licz em̃ dei fili⁹ multis noĩb⁹ a ꝓphet⁊ sit ꝓphetatus anteq̃z nasceret̃. tñ om̃ia illa noĩa in h̃ noĩe iesus cõtinent̃. Nã Esa. vij. noĩat̃ Emanuel. iuxta illd̃. Et vocabit̃ nomẽ ei⁹ emanuel q̃d interp̃tat̃ nobiscũ deus. ⁊ Esa. ix. Et vocabit̃ nomẽ ei⁹ admirabilis ꝯsiliari⁹ deus fortis p̃nceps pac⁊ pater futuri seculi. Et eiusdem. viij. Uoca nomẽ ei⁹ accelera spolia detrahe festina p̃dari. Et eiusdẽ lxij. Uocabit̃ tibi nomen nouũ qd̃ os dñi nouit. Et Lu. ij. Uocatũ est nomẽ ei⁹ Jesus. Et Zach̃. vj. Ecce vir oriens nomẽ eius. Ad cui⁹ clariorẽ intelligẽtiã tria notem⁹ dubia declaranda. scz

Primũ quõ intelligunt̃ p̃fate noĩationes de dei filio.

Scd̃m cur nos potius noĩam⁹ eũ isto noĩe iesus q̃z alio.

Terciũ quõ hoc nomẽ iesus vere dicatur nomen nouũ.

Primũ dubiũ declarãdũ erat quõ scz intelligant̃ dicte noĩatiões de filio dei. Et rñdet̃ s̃m Raynerium in summa ti. nomẽ dei. ꝙ Emanuel d̃r nobiscũ de⁹ ⁊ ꝯuenit ei⁹ natiuitati. q̃ñ ĩ forma humana nobis sil'is mortalis apparuit deus ⁊ hõ. Deinde d̃r admirabilis in natiuitate q⁊ inauditũ est ⁊ admiratiõe dignũ ꝙ de⁹ fact⁹ est hõ et ꝙ clauso exijt vtero p̃uul⁹ ⁊ ĩmẽsus mortalis ⁊ ĩmortalis ꝯtinẽs ⁊ ꝯtẽt⁹. Hinc ps̃. Dñe dñs nr̃ q̃z admirabile est nomẽ tuũ in vniuersa terra. Uocabit̃ deniq̃z ꝯsiliari⁹ in p̃dicatiõe ⁊ ĩ euãgelic⁊ ꝯsilijs. Tandẽ vocat̃ de⁹ ꝓpt̃ creatõez oĩm ⁊ gubernationem. Ps̃. Jp̃e fecit nos ⁊ nõ ipsi nos. Uocat̃ etiã fortis in passiõe nulla fract⁹ iniuria q̃nimo diabolum vicit ⁊ debilitauit. Ps̃. Dñs fort⁊ et potẽs dñs potẽs in p̃lio. Dicit̃ pr̃ futuri secl'i ꝓpt̃ resurrectõez gl'iosaz ad vitã et̃nã. Juxta illud apl'i. Xp̃s resurgẽs ex mortuis iã nõ morit̃: mors illi vltra non dñabit̃. Dicit̃ postremo

p̄nceps pacis ꝓpter recōciliatōz hūani generis deo pr̄i ⁊ angelis. Uel sic. Uocabit̄ nomē ei⁹ admirabil' ī miracul'. ꝯsiliari⁹ in doctrinis. de⁹ in tribꝫ substantijs. fortis ī triūphis. pr̄ futuri seculi ī ꝓmissis. p̄nceps pacꝫ ī p̄mijs. Illa v̄o v̄ba sunt pr̄is ad filiū dicētꝫ. velociter spolia. i. hoīes captiuos detrahe a diabolo ⁊ cito p̄dare diabolū. i. p̄dam quā iniuste rapuit ei diripe. Nec ad h̄ faciendū angelos vel ꝓphas mittes sꝫ tuipse descēde. q̄si dicat de⁹ pr̄. accelera scꝫ ī ingressu. spolia detrahe ī ꝓgressu. festina p̄dari in egressu. Hinc Col'. ij. Expoliās p̄ncipatus ⁊ ptātes traduxit ꝯfidēt̄ palam triūphās illos in semetip̄o. Dicit̄ deīde oriēs in natiuitate. Juxta illud p̄s. Exortū ē ī tenebris lumen rectis corde. Scd̄m dubiū declarādū est cur nos dei filiū poti⁹ noīam⁹ isto sctō noīe iesus. ⁊ ñ emanuel. vel alio noīe. puta admirabil': cōsiliari⁹ ⁊c. Rñdet̄ q̄ ꝑm ph̄m. j. d̄ aīa. A fine denoīat̄ res. Xp̄s igit̄ debuit denoīari a fine intento q̄ finis fuit saluatio hūani generis. ⁊ id̄o debuit noīari iesus qd̄ īterp̄tat̄ saluator. Mat. j. Ipse em̄ saluū faciet ppl'm suū a pctis eorū. Uñ dic̄ etiā sctūs Tho. vbi sup̄ q̄ poti⁹ debuit noīari isto noīe iesus qd̄ ē sal⁹ vl' saluatio q̄ꝫ alio. qꝛ oīa alia nomina includūt̄ ī isto. Nā saluatio hūani generꝫ ꝯtinet p̄ncipiū mediū ⁊ finez. Istud nomē emanuel qd̄ īterp̄tat̄ nobiscū de⁹ ē p̄ncipiū saluatiōis nostre. ⁊ quō ī diuīo supposito vnite st̄ due nature. s. diuīa ⁊ hūana. Ista v̄o nomīa admirabil' ꝯsiliari⁹ ꝯtinēt mediū inq̄ꝫtū ꝑ miracl'a ꝓbauit suā diuītatē ⁊ inq̄ꝫtū dedit salutaria ꝯsilia in euāgelio. Ista v̄o noīa p̄nceps pacis pr̄ futuri seculi ꝯtinēt finē qꝛ nr̄a saluatio ad pacē ⁊ ad futurū seculū possidendū ordinabit̄. Sꝫ istud bñdictuꝫ nomē iesus totū ꝓcessum nr̄e saluatōis ꝯtinet. scꝫ p̄ncipiū mediū ⁊ finē. iō isto noīe tāq̄ꝫ oīm alioꝝ ꝑfectiori noīam⁹ nr̄m redēptorē. Si q̄ras exq̄ istd̄ nomē iesus est ip̄i⁹ ꝓpriū ⁊ magꝫ ei ꝯuēit cur nos xp̄iani a iesu nō noīamur iesuite vl' saluati sꝫ a xp̄o xp̄iani. Rñr q̄ hec duo nomina iesus xp̄s spēal'r ꝯueniūt filio d̄i Jesus em̄ ē nomē ꝑsōe ⁊ ꝯuēit ei ꝑm diuītatē ob h̄ ī p̄ñti ñ denoīamur saluati. Christ⁹ v̄o ē nomē dignitatꝫ ⁊ ꝯuēit ei ꝑm hūanitatē. ⁊ ob hoc ī p̄ñti d̄noīamur a noīe dignitatꝫ. qꝛ debem⁹ eē reges spūales ⁊ sacerdotes nos regētes ⁊ spūales hostias offerētes. olim ei reges ⁊ sacerdotes vocabāt̄ xp̄i. Et qꝛ d̄i fili⁹ nos fecit reges ⁊ sacerdotes iō sic noīamur. iuxta illud Apoc. j. Fec̄ nos deo nr̄o reges ⁊ sacerdotes. ⁊ j. Pe. ij. Uos estꝫ genus electū regale sacerdotiū. Hinc Augus. de spū et lr̄a. Miser ego q̄ntū deberē diligere deū meū qui me fecit cū nō erā. redemit cū perieram nō erā ⁊ de nihilo me fecit. nō lapidem nō arborē. nō aliqd̄ de aīalibꝫ sꝫ voluit me esse hoīem: dedit viuere sentire ⁊ discernere. reduxit me d̄ exilio. redemit me de ꝑuitio. vocauit me noīe suo vt memoriale suū sp̄ essꝫ apud me. vnxit me oleo leticie q̄ ip̄e erat vnctus vt ab vncto essem vnctus ⁊ a christo dicerer christianus. hec ille. Sed ve illis q̄ tm̄ ꝑticipāt nomē ⁊ nō rē: qꝛ opa xp̄ianorū nō habēt. De q̄bꝫ Orige. Audite desides audite negligētes q̄ sperat̄ ī hoc saluari q̄ christiāi appellamī ⁊ xp̄ianoꝝ opa non facit̄. cum dic̄ saluator Mat. vij. Nō oīs q̄ dic̄ mihi dñe dñe intrabit in regnū celoꝝ sꝫ q̄ facit volūtatē p̄ris mei. Et btūs Aug⁹. Frustra xp̄iani nomen sortit̄ q̄ xp̄m mīme imitat̄. Non igit̄ in v̄bo sed in virtute ē salus. Juxta illud. j. ad Chorinth. iiij. Nō in sermone est regnū dei: sed in vir

tute. Ideo terribiliter ꝯcludit munda
nis Chrys. sup Math. di. Qui nō cō/
uersat̄ s̄m xp̄i verbū nō intrabit in re/
gnū celorū. ipse q̄z dixit. Arta est via q̄
ducit ad vitam. O hō si ego dicerē tibi
nō es xp̄ian⁹: certe doleres ⁊ irascerer⁊
tn̄ v̄bū meū nihil tolleret de tua boni
tate. ⁊ tu ipse fecisti te nō xp̄ianū et h̄ nō
doles. Terciū dubiū declaranduz
quō hoc nomē iesus dicat̄ nouū: cū tn̄
multi an̄ ip̄m vocati fuerūt hoc noīe.
Et specialit̄ tres fuerūt. Primus fuit
Josue. de q̄ Ecc̄i. xlvj. Fort⁊ in bello ie
sus fili⁹ naue successor moysi qui sic/
co pede p iordanē duxit populū in ter
rā ꝓmissionis Josue. iiij. Secūdus ie
sus fuit filius Sirach: q̄ fuit doctor ⁊
cōposuit Ecclesiasticū vt dicit Hiero.
ī ꝓlogo. Hic docuit vicia vitare ⁊ vir/
tutes opari. de q̄ Ecc̄i. xxj. Fili si pecca
sti nō adijcias iterꝝ: sed de p̄stinis dep̄/
care vt tibi dimittant̄. q̄si a facie colu/
bri fuge pctā. Ipse q̄z docuit virtutes
Ecc̄i. ij. Fili accedēs ad seruitutem dei
sta in iusticia ⁊ timore: inclina aurem
tuā ad v̄ba intellect⁹ vt in nouissimo
crescat vita tua: in dolore sustine: ī hu
militate patientiā habe: crede deo ⁊ re/
recuperabit te. Tercius iesus fuit ma
gnus sacerdos de q̄ Zacha. iij. Osten/
dit mihi dn̄s sacerdotē magnū iesum
stantē corā angelo dn̄i. Iste fuit auus
illi⁹ q̄ cōposuit Eccl'iasticū. Hic iesus
hostias ꝓ ppl'o obtulit. g̃ non videt̄ ꝙ
hoc nomē iesus dicat̄ nomē nouum.
R̄ndet̄ ꝙ istud nomē iesus est nouuz
ꝓpter nouū effectū in christo. quia et si
alij vocati sunt hoc noīe iesus q̄bꝫ ali/
qualiter cōueniebat. q̄r saluauerūt po
pulum a multis malis ⁊ dānis: tn̄ so
lūmodo tp̄aliter ⁊ non a pctīs q̄ est ve
ra ⁊ pfecta saluatio: sicut bn̄dictus ie/
sus christ⁹. de q̄ dixit angelus Mat/
thei. j. Uocabis nomen ei⁹ iesum: ipse
em̄ saluū faciet populū suū a peccatis
eoꝝ. Et. j. Thimoth. j. Fidelis sermo ⁊
om̄i acceptiōe dignus: q̄r iesus christ⁹
venit in hunc mundū peccatores sal/
uos facere. Ip̄e enim trāsduxit popu/
lū p baptismū cū facilitate īnocētie q̄d
figurabat diuisio iordanis p iesū filie
naue facta. Ip̄e quoq̄z christ⁹ iesus do
cuit ppl'm suū legē irreprehēsibilē me/
li⁹ q̄z iesus fili⁹ syrach. Insup obtulit
seip̄m ī ara cruc⁊ ꝓ salute oīm. ⁊ sic me
li⁹ recōciliauit deū p̄rez q̄z iesus sum/
mus sacerdos. iuxta illd̄ Heb. ix. Se/
metip̄m obtulit d̄o ⁊ sanguis ei⁹ emū
dauit ꝯsciam nr̄am ab opibꝫ mortu/
is. iō v̄e d̄r de ip̄o illd̄ Joh. iiij. Nūc co
gnouimus ⁊ scim⁹ q̄r hic ē vere salua/
tor mūdi. q. d. q̄ nō tp̄alit̄ tm̄ sz et̄nalit̄
saluauit nos ab et̄na morte Et ideo h̄
nomē iesus ī eo tm̄ habz verā ꝓp̄etatē.
q̄r etiā s̄m logicos nomē est vox signi/
ficatiua sine tp̄e: q̄r eternal'r saluauit.
Hoc igit̄ sctissimū nomē iesus sub q̄
nos seruim⁹ est ei ꝓpriū. Sit g̃ nomen
dn̄i bn̄dictū ī secula O bn̄dictū nomē
p q̄d pctōres a pctīs saluant̄. O dulcis
simū nomē p q̄d infernus claudit̄. O
honorabile nomē p q̄d celū ap̄it̄. O q̄z
admirabile ē nomē tuū dn̄e iesu ī vni/
uersa terra. q̄r nullū hominē saluas si
ue sapiētē siue insipientē: siue diuitē si/
ue paupem. siue sanū siue infirmū ni/
si q̄ sub h̄ noīe iesus ꝯtinet̄. Magnas
g̃ debem⁹ honores exhibere huic sctis/
simo noī iesus ⁊ sub eo fidel'r ⁊ deuote
deo militare Scd̄m documētū d̄cla
rādū ex themat⁊ v̄bis īsinuat̄ noīs ie/
su ꝓphetal' p̄ostēsio cū d̄r. q̄d vocatū ē
ab angelo. s̄m illud Lu. j. Ecce ꝯcipies
ī vtero ⁊ paries filiū ⁊ vocabis nomē
eius iesum. h̄ erit magn⁹ ⁊ fili⁹ altissi/
mi vocabit̄. Abac. iij. Ego aūt gaude/
bo ī deo iesu meo. Ex h̄nāq̄z sctissimū
nomē iesus tripliciter ꝯmendat̄. scz.

Primo qꝛ est nobilissimū.
Scdo qꝛ est deliciosissimū.
Tercio qꝛ est gratiosissimū.
Prio q̄dē nomē bñdictū iesus ē nobi/
lissimū. qd̄ q̄dez nobilitat ⁊ laudat ac
gl̄ificat oē qd̄ ē. Dicit eī Tho. sup. j. di.
viij. ar. j. ꝙ nomē ꝓpriū d̄i int̄ alia oīa
puta bonū vnū sapiēs itelligēs volēs
omp̄s ⁊c̄. est q̄ est. vñ Exo. iij. dixit dñs
ad moysen. Si q̄sierint nomē meū q̄s
est q̄ misit dices. q̄ ē misit me. Ille igit̄
q̄ est. i. deꝰ laudat ⁊ gl̄ificat h̄ sctm̄ no/
mē iesus. iuxta illd̄ Phil. ij. Deꝰ exalta
uit illū ⁊ dedit ei nomē qd̄ est sup omē
nomē: vt ī noīe iesu oē genu flectat̄ cele
stiū terrestriū ⁊ īfernoꝝ. Insup deꝰ glo
rificauit h̄ nomē dū ad īuocatōez ipiꝰ
mlta miracula fecit: mortuos suscita
uit: cecos illū inauit: īfirmos curauit.
iuxta illd̄ Marci vl. In noīe meo de/
monia eijciēt. linguis loq̄nt̄ nouis. ser
pētes tollēt. ⁊ si mortiferū q̄d biberint
nō eos nocebit. sup egros manꝰ īponēt
⁊ bñ habebūt. Scdo h̄ sctm̄ nomē glo
rificat illa v̄go q̄ deū genuit dicēs Lu
ce. j. Et sctm̄ nomē eiꝰ. Tercio laudat
illd̄ angelica nat̄a Neemie. ix. Exercitꝰ
celi te adorat. i. angelica nat̄a. nā ⁊ ma
li angeli laudāt qꝛ timēt hoc nomē ie/
sus. ps̄. Sctm̄ ⁊ t̄ribile nomē eiꝰ. san/
ctū q̄ztū ad bonos. t̄ribile q̄ztū ad ma
los. Hinc Jac̄. ij. Demōes credūt ⁊ cō
tremiscūt ⁊ subijciunt̄. ⁊ Esa. xxx. Ecce
nomē dñi vēiet de lōginq̄ ardēs furor
eius ⁊ g̃uis ad portādū. s. demonibꝫ.
Quarto creat̄a rōnalis gl̄ificat h̄ san
ctū nomē iesus Hest̄. xiij. Uiuētes lau
demꝰ nomē tuū dñe. Phil. ij. Oīs lin
gua ꝯfiteat̄ qꝛ dñs ih̄s ī gl̄ia ē d̄i p̄ris.
et ps̄. Senes cū iunioribꝫ lau. no. dñi
qꝛ exal. ē no. eiꝰ soliꝰ. Qd̄ q̄dē nomē est
laudādū nō tm̄ lingua sꝫ etiā ope. iuxta
illd̄ Col. iij. Qd̄cūqꝫ facitꝫ ī v̄bo aut ī
ope ī noīe dñi nr̄i iesu xp̄i facite. Quin
to laudat istd̄ nomē bñdictū creatura
irrōnal. qꝛ ad eiꝰ īuocatōez sibi obedit
Mat. viij. Qual̄ est hic qꝛ vēti ⁊ mare
obediūt ei. Et iō ad h̄ sctissimū gl̄ificā/
dū ī matutīs aduocamꝰ celuz et t̄rā ⁊
oīa q̄ ī eis sunt: dicētes. Bñdicite oīa
opa dñi dño ⁊c̄. sil̄r Laudate dñm de
cel̄ ⁊c̄. Scdo qꝛ h̄ sctm̄ nomē fuit p̄/
ostēsuz iō est deliciosissimū ī sua suaui
tate. vñ Ber̄. sup illd̄ Cañ. j. oleū effu/
sū nomē tuū. dic̄. Aridꝰ ē oīs cibꝫ si isto
oleo ñ ꝯdiet̄. īsipidꝰ si isto oleo ñ vnget̄
⁊ subdit. Hoc nomē iesus īstar olei lu
cet p̄dicatū: pascit cogitatū: lenit īuoca
tū. ps̄. Psallite noī eiꝰ qm̄ suaue ē. Re
uera suaue. qꝛ d̄lectat gustū ⁊ auditū.
Ber̄. Jesus ē mel ī ore: melos in aure:
iubilꝰ ī corde. vt dicat spōsa illd̄ Cañ.
ij. Sonet vox tua ī auri. meis: vox em̄
tua dulcꝫ ⁊ fa. t. d̄cora. iō ꝯcludit Ber̄.
Si scribis. si legꝫ: nō sapit nisi legerꝫ ie/
sus. Tercio h̄ nomē sctissimū iesus ē
g̃tiosissimū intātū vt dic̄ apl̄s. j. Coꝝ.
xij. ꝙ nēo p̄t. s. voce ⁊ re dicere: dñs ih̄s
nisi ī spūsctō. Quicq̄d igit̄ ī h̄ sctō noīe
petīꝰ obtiebīꝰ. s̄m ꝙ ip̄a v̄itas cū iura
mēto pollicet̄ Joh. xvj. di. Amē amen
dico vob̄ si q̄d petieritꝫ p̄rez ī noīe meo
dabit vob̄. ps̄. Fidel̄ deꝰ ī oībꝫ v̄bis su
is. O igit̄ honorabile nomen iesus. o
delectabile. o g̃tiosū. tu es gaudiū āge
loꝝ. tu es terror d̄monū. tu es refugiū
pctōꝝ. tu es turrꝫ fortitudis a facie ini
mici. tu es desp̄antiū saluatio omniū
esto g̃ nob̄ iesus. i. saluator. Terciū
docum̄tū ī themat̄ v̄bis īsinuat̄ noīs
iesus v̄tual̄ fructificatio. cū d̄r. p̄usq̄z
in vt̄o ꝯcipet̄. Nā taz p̄ribꝫ veterꝫ testa/
mēti q̄z fidelibꝫ noue legꝫ g̃ra huiꝰ noīs
salꝰ ꝯdonata ē. iuxta illd̄ Act̄. iiij. Nō ē
alid̄ nomē sub celo da. hoībꝫ ī q̄ opor:
nos sal. fieri. Et vt h̄ clariꝰ itelligāꝰ sciē
dū ē ꝙ p pctm̄ q̄nqꝫ dāna īcurrerāꝰ. s.
Primo vulnerauit naturam.

Scdo abstulit gratiam.
Tercio elogauit gliam.
Quarto augmentauit cupiam.
Quinto obligauit ad penam.

Primo dixi q̄ pcm̄ vulnerauit naturā rectā quēadmodū saluator declarat sub silitudie Lu.x.di. Ho q̄dā.i. hūanū gen⁹ descendebat ab hierlm in hiericho.i.de statu iustitie in statū culpe.z incidit i latrones.i.i man⁹ diaboli.q̄ plag⁊ ip̄osit⁊ et spoliat⁊ abierūt semiuiuo relicto:quem vidit leuita z sacerdos:sed ei nō subuenerūt.q⁹ lex z pphete hūanum gen⁹ restaurare z sanare neq̄erūt.Sz samaritan⁹ nr̄ iesus benedict⁹ aīe nr̄e custos appropinquās alligauit vulnera hūani gener⁊ p suaz pīā icarnationē infūdens oleū miscēdo z vīnū iusticie z iposuit in iumentū suum.i.i corp⁹ suū.j.Pet.ij. Tulit pcā nr̄a i corpe suo sup lignū.ut pfecto curauit vulnera nr̄a.iuxta illō Esa.liij. Vere languores nr̄os ipse tulit z pcā nr̄a ipe portauit cui⁹ liuore sanati sumus.z Sap̄.xvj.Neq⁹ herba neq⁹ malagma sanauit eos sed fmo tu⁹ dñe q̄ sanat oīa.hoc orabat ps̄.di.O dñe saluū me fac ppt̄ no.tuū. et Joel.ij.Quicūq⁹ iuocauerit nomē dñi salu⁹ erit.

Scdo pcm̄ abstulit gr̄am et īduxit mortē.iuxta illud Ro.v.Per vnū hominē intrauit pcm̄ i mūdū et p pcm̄ mors.z ita i oēs hoīes mors ptrāsijt. Sz ꝯ ꝟ venit iesus vt restitueret vitaz gr̄e.de q̄.j.Job.iij. In ꝟ apparuit charitas dei qm̄ filiū suū misit i hūc mundū vt viuam⁹ p eū.Et iesus bñdict⁹ ꝟ dicebat Job.x.Ego veni vt vītā habeant z abūdāti⁹ habeāt.Et Lu.ix.Non venit fili⁹ hois aīas pdere sz saluare.s. viuificādo p gr̄am Job.j.Lex p mosen data est:gr̄a z vītas p iesuz xp̄m facta ē.ꝟ petebat ps̄.Propt̄ nomē tuuz viuificabis me. Tercio pcm̄ elogauit gl̄iam.iuxta illud Apoc.xxj. Nihil coinq̄natū itrabit i illō.In cui⁹ signū Adā p⁹ pcm̄ fuit electo⁹ ō paradiso Beñ. iij.Electi de⁹ hoiez de paradiso voluptatis. Sz ꝯ hoc vēit iesus apire q̄ Adā clauserat.Heb.x. Hūtes fiduciā in introitu sctōz i sanguie xp̄i.Hinc mgr̄ i iij.dis.iij.Nec circūcisio nec baptism⁹ apuit aditū regni celest⁊ sed hostia salutar⁊.de q̄ canit eccl̄ia.O salutar⁊ hostia.Et ps̄.In noie dñi dei nr̄i magnificabimur sez in etna gl̄ia.Ro.x.Quicūq⁹ iuocauerit nomē dñi salu⁹ erit.

Quarto pcm̄ augmētauit cupiscētiā.iā cū sum⁹ nimis ꝓni ad malu z difficiles ad bonū.Fm illud Beñ.viij. Sensus z cogitatio hois ab adolescētia sua ꝓna sunt ad malū.hec vo ꝓnitas orit ex corpe pcī. Sap̄.ix. Corp⁹ qđ corrūpit aggrauat aiam.ō nō solū corp⁹ ifecit pcm̄ sed aiam obnubilauit.vñ pctōres excecati ad tātam dementiā venēt vt opa manuū suaz.p deo creatore adorarēt. Sz venit iesus z illūinauit mētes hoīm vt vez deum ꝯgnōscāt.ido dixit Jo.viij. Ego sum lux mūdi.hoc rogabat zacharias pr̄ iobis baptiste Lu.j. Illūinare his q̄ in tenebris et ī vmbra mortis sedēt.et Esa.xlij. Dedi te i lucē gētiū vt apires oculos ceco:. Quīto pcm̄ obligauit ad penā multiplicē.q⁹ dic̄ Greg.Si nō adesset iniquitas nulla noceret aduersitas.et Jsido.Si hō inocēs viueret ignis eū nō vreret:aq̄ ñ submergeret:nō spinarū aculei nocerēt:nec oīa q̄ nocēt mortaliby eū ipedirēt.Mō vo fames:sitis: lassitudo:est⁹:frig⁹ zc.sup nos irruēt Jō ad remouēdū pfecte ista vēit iesus fm q̄ dixit Joh.viij.Si fili⁹ vos liberauerit ve liberi eritis.nunc vo saluari ꝓfugim⁹ ad nomē suū tāq̄ ad turrim fortitudinis a facie inimici.iuxta illō Prouer.xviij.Turris fortitudinis nomē

dñi. ad ip̄z ꝯfugit iust⁹ ⁊ saluabit̄. Ad qd̄ ꝯfugerat be. Ignati⁹ discipul⁹ bti iohis euāgeliste. quē cū troian⁹ īpator idol' nolētē sacrificare p̄cepissz plūba/tꝫ scapulas ei⁹ ꝯtūdi ⁊ vngul' latera laniari ⁊ durꝫ lapidib⁹ ei⁹ vulnera ꝯfricari. deīde carbōes viuos afferri ⁊ ip̄z sup̄ illos nudis plātꝫ ambulare ꝯpelli. ⁊ cū h̄ fecissz dorsū ei⁹ vngul' laniari eiusqꝫ plagas sale pfūdi ⁊ vltio tradi duobus leōib⁹ p̄focādū. int̄ tot genera tormētoꝝ nūqꝫ ab īuocatōe noīs ih̄u xp̄i cessabat. Quē cū tortores req̄rerēt cur h̄ nomē totiēs īuocarz ait. Hoc nomē cordi meo īscp̄tū habeo ⁊ iō ab ei⁹ īuocatōe cessare nō valeo. p⁹ mortē ei⁹ q̄dā volētes curiosi⁹ expiri cor ei⁹ a corpe euellūt ⁊ illd̄ scindētes p̄ mediū totū īscp̄tū h̄ nomē ih̄s lr̄is aureis īuenerūt. sup̄ q̄ pl'imū admirātes ml'ti ad dñm ꝯuersi sūt. Qd̄ q̄dē nomē hodie publice sup̄ xp̄m vocauerūt. p̄us tñ ip̄m circūcidert cultro lapideo. dūqꝫ recēs sāguis ei⁹ deflueret ⁊ ip̄e vagiēdo cum lachrymis clamaret ad deū p̄rez. q. d. O de⁹ p̄r ecce flēs ⁊ cruētat⁹ ī tenera etate rogo p̄ hūano genere vt placerꝫ sup̄ eius malicia demū p̄actur⁹ sctm̄ tuū p̄ceptū tricesimo t̄cio āno totū sāguinē p̄ eo effundā. cū tenero tñ sanguīe ⁊ meis lachrymis nūc occupo a diaboli ptāte. Interim q̄rit pōtifex v̄ginē mariaz quē vis vt no minē eū. Et ip̄a. dñe mi secretū habeo tibi dicere. Qui ait. dic. Que cepit seriē sui ꝯcept⁹ enarrare di. Iste puer cui⁹ abscisā carnē tenes ī manu tua ē v̄e fili⁹ dei a me sine viro ꝯceptus ⁊ sine dolore nat⁹. ī cui⁹ ꝯceptōe angel⁹ ad me veniēs int̄ alia v̄ba dixit q̄ ip̄m iesū vocē. g̃ iesus ē nomē ei⁹. Pōtifex v̄o aduocās ⁊ ioseph sctm̄ dicēs. quē noīem īfantulū hūc. ⁊ ille Dñe mi de celo hz nomē. ego eī d̄spōsaui hāc v̄ginē de q̄ teste ꝯscia nihil mali cogitaui sz ⁊ neqꝫ tetigi. Cūqꝫ viderē g̃uidam admirat⁹ sū ⁊ volui occulte eā dimittere. Et ecce ī sōnis astitit angel⁹ q̄ ⁊ dixit. Joseph fili dauid noli timere accipe mariā ꝯiugē tuā. qd̄ em̄ ī ea natū ē de spūsctō ē. pariet eī filiū ⁊ vocab̄ nomē ei⁹ iesū. ip̄e saluū faciet ppl'z suū a pctis eoꝝ. g̃ q̄d aliō possū dicere nisi q̄ iesus ē nomē ei⁹. sicqꝫ vocatū ē nomen ei⁹ iesus qd̄ vocatū ē ab angelo p̄us q̄z ī vt̄o ꝯcipet̄. hodie tñ ē māifestatū oīb⁹ cū ip̄e d̄i fili⁹ sāguinē fuderit ac lachrymis flerz. Jō ⁊ nos sctissimū nomē fusis lachrymis deuote ter ad honorē trinitatis p̄lixe clamē⁹ f̄m eleuatōz manuum meaꝝ alta voce dicēdo. Jesus iesus iesus q̄ ē bñdict⁹ ī secl'a regnās cū p̄re ⁊ s. s. bñdicat oēs et̄na bñdictōne sua Amen

De Epiphania dñi Sermo. xx

Vidimus stellā ei⁹ ī oriēte ⁊ vēim⁹ cū mūeribus adorare eū Mat. ij. Hodie carissimi sctā mr̄ eccl'ia recolit filij dei reuelatōez gētilib⁹ factā q̄ p̄us die natiuitatꝫ dñi recoluit reuelatōz iudeis factā dū angel⁹ pastorib⁹ īdicauit xp̄i natiuitatē. Nūc magi q̄ fuerāt gētiles stella duce venerūt ad adorādū nati regis maiestatē. Decuit siq̄dē f̄m Gre. vt iudeis tāqꝫ rōe vtentib⁹ angel⁹ rōnalis nūciaret ⁊ magis tāqꝫ vti rōe nesciētibus stella indicaret. q̄ fuit eis q̄si lingua celoꝝ. ideo dicūt apud herodem. Ubi ē q̄ nat⁹ ē rex iudeoꝝ. vidim⁹ em̄ stellā ei⁹. Ubi nob̄ notādū ē q̄ isti magi q̄ntuplicē stellam viderunt. scz

Primo stellā materialem
Scd̄o stellam spūalem
Tercio stellam intellectualē
Quarto stellam rationalē
Quinto stellam sup̄substātialē

Prīo em̄ viderūt magi isti stellā ma/

terialē in oriēte respectu hierl'm. q̄ visa statiz ītellexerūt q̄ illa esset stella quaz olim Balaā p̄dixerat dū ad petitiōez Balach regꝫ moabitaꝝ venisset male dicere ppl'm israel: quē de mōte vidēs cepit laudare di. Quā pulcra sūt tēto/ria tua isrl' ꝛc. ꝛ subdidit. Orieť stella ex iacob et ꝟga cōsurget ex isrl'. videbo eū sz nō mō. ītueor eū sz nō ꝓpe Num̄. xxiiij. Nec em̄ fuit illa stella. ꝟga aūt significat xp̄i regiā dignitatē. vñ ps̄. Reges eos in ꝟga ferrea. quez xp̄m vidit Balaā nō tūc sz ī posterꝫ suis hodie in istꝫ. s. magꝫ. nō ꝓpe qꝛ ꝑ ml'tū tp̄s pꝰ eiꝰ ꝓphetiā. Scd̄o magi viderūt stellaz spūalē. i. fidē. nisi em̄ fidei stella priꝰ in eoꝝ cordibꝫ irradiasset neq̄q̄z ad visionē p̄me stelle reg̃ relicto ī bethleē venis/sent. vñ huiꝰ stelle lumīe q̄rebāt deū et hoīez natū: dicētes. Ubi est q̄ natꝰ ē rex iudeoꝝ. ecce fides xp̄i hūanitatꝫ. Et cōseq̄nť īferūt: ꝛ venimꝰ adorare euz. ecce fides xp̄i diuītatꝫ. de ista stella d̄r Eccī xliij. Spēs celi gl'ia stellaꝝ. i. spēs cele/stis hoīs gl'ia ꝟtutū. Terciā q̄z stellā magi viderūt ītellectualē. s. angeluz in somnis admonētē ne redirēt ad herodē. de ista stella dicit Baruch. iij. ca. Stelle. i. angeli dederūt lumē in custodijs suis. Quartā etiā stellā magi viderūt rōnalē. s. btāz mariā ī diuersorio de q̄ stella dicīꝰ Aue marꝫ stella dei mr̄ alma. Quītā stellā ꝓ q̄ specialr̄ venerāt viderť magi supsubalē. i. xp̄m iesū ī p̄sepio vel ī mr̄is gremio sup q̄ gauisi sūt valđ. de ista stella d̄r Apoc. vl. Ego sū radix ꝛ genꝰ dauid stella splēdida et matutina. merito igiť magi dicebant vidīꝰ stellā eiꝰ. In q̄bꝫ ꝟbis ad honorē hodierne solēnitatꝫ tria spēalr̄ tāgūť. s.

Primū magoꝝ inq̄sitio mota. ibi.
Scd̄m xp̄i inq̄siti ī/ (vidimꝰ stellā
uentio certa. ibi. et venimus.
Tercium xp̄i inuenti adoratio de/uota. ibi. adorare eum

Prīo dixi q̄ ad gl'iaz regꝫ natiꝛ magorū insinuať inq̄sitio mota magoꝝ. vñ scz mota fuit ista solicita eoꝝ inq̄sitio. q̄ tātis laboribꝫ expēsis ꝛ terroribꝫ q̄sierūt natū regē. sapiētes q̄dē fuerūt ꝛ scire potuerť q̄ ī aliēo reg̃ q̄ regē q̄reret p̄ter eū q̄ est īstitutꝰ crimē lese maiestatꝫ incurreret. nihilominꝰ tñ isti btī reges mortis ꝑiculo se exponētes q̄rebāt solicite natū regē multiplici de causa. scz

Primo ꝓpter stelle claritatem
Secūdo ꝓpter scripture veritatem
Tercio ꝓpť fidei nr̄e firmitatem.
Quarto ꝓpter xp̄i q̄siti necessitatez.
Quīto ꝓpť inq̄sitōis modalitatē

Prīo magi ad q̄rendū xp̄m regē moti fuerť ꝓpť stelle apparētꝫ claritatē q̄ exteriꝰ illumīabat oclos eoꝝ. ꝛ īteriꝰ oclos mentis. qꝛ nll'o mō ad solā claritatē forinsecā vēissent nisi ꝑ lumē gr̄e ꝛ fidei ītus edocti fuissēt. Uñ Ber̄. Profecto inq̄t q̄ magos adduxit ip̄e ꝛ īstruxit. ꝛ q̄ ꝑ stellā foris admonuit ip̄e ī occulto cordis edocuit. hec ille. Hāc etiā stellā a Balaā ꝓphetizatā Nūe. xxiiij. ītellexerūt fore ex multis. Prīo ex situ qꝛ nō erat ī firmamēto fixa cū alijs sz ī aere vicino t̄re. Scd̄o intellexerūt ex motu. qꝛ ꝟm Damas. qñq̄z mouebať ab oriēte ī meridiē ꝛ iteꝝ ad aq̄lonē ꝟm q̄ viā dirigebat magoꝝ. Tercio ex illumīatōe intellexerūt q̄ nō solū ī nocte sz etiā ī die illuminādo viā eoꝝ dirigebat. cuius claritatē sol' claritas ñ poťat obūbrare. īmo ꝟm Fulgētiū erat clarior in meridie. Quarto ex actōne qꝛ aliq̄ñ apparebat aliq̄ñ se occl'tabat. qñ. s. hierosolymā appropinq̄uerūt. pꝰ q̄z āt egressi sūt iteꝝ se māifestauit. vñ cū eūtibus ibat ꝛ cū stātibꝫ stabat donec ad pueꝝ eos ītroduceret. Sz d. q̄re oēs alij nō venerť cū istis magis. Rñdz Ubtinꝰ q̄ nō oēs hāc stellā viderť ꝛ si viderť ñ

tñ sic magi intellexerẽt. natiuitas eĩ xpi nõ debuit eẽ mãifesta oĩbꝫ ꝑmo ne ipe ditũ fuissꝫ redẽptõis bñficiũ. Sm q ꝺr). Lor. ij. Si coguissent nũqꝫ dñz gl'ie crucifixissent. Scõo ne diminutũ fuis set fidei meritũ. iustitia eĩ dei ẽ p fidẽ ie su xpi. Ro. iij. Fides ꝟo ẽ argumẽtũ ñ apparẽtiũ. Heb. xj. Tercio natiuitas xpi nõ debuit oĩbꝫ mãifestari ne bñanitas xpi vẽiret ĩ dubiũ. Nã sm Aug. in epla ad Volusianũ. Si nllas ex puulo ĩ iuuẽtutẽ imitarẽt etates nullos ciibos. nllos caperet sõnos. nõne opiones ꝓfirmaret errozis. s. q nõ hꝫet verã carnẽ. ꝺcuit tñ aliqbꝫ apparere sz modũ ꝛ quietã ac dispositõez eoz q testifi/caturi erãt ipz. gẽtibꝫ ei magi dñs xps q splẽdoz ꝑis ꝛ lux va q illumiat oẽz boiez nũqꝫ melꝰ suã ntitatẽ demõstrare ꝺbuit qꝫ stelle fulgoze vt ppls gẽtiũ q ĩ tenebris ãbulabat lumie stelle vexlumẽ reqrez. sz postqꝫ fideles effecti ac plene ꝺ xpo edocti iã ñ stella sed ãgelꝰ ĩsõnis appuit ne redirẽt ad herodẽ. pastoribꝫ ꝟo iudeis q sm legẽ rõnabilit viuebãt angelꝰ rõnal' xpi natiuitatẽ idicauit. iuste ꝟo ꝛ pfectꝫ. s. symeõi ꝛ anne tpe xpi pñtatois ĩ tẽplũ tãqꝫ spũali/bus nõ stella vl' angelꝰ sz ipe s. s. ispiratuit. q mox cũ xpo ꝛ ꝺ eo iocũdati ꝓphetabãt ꝛ ꝓfitebãt. Scõo magi q̃rebãt solicite xpm natuz ꝓpt sceptre vitatẽ. nã s. s. p oza ꝓphaz dudũ pditerat q reges ꝛ gẽtiles ꝓcordiẽ adoraturi essent xpm. vñ Esa. xlix. Et reges videbũt et surgẽt ꝓncipes ꝛ adorabũt dñz deũ tuũ. Reges inqt videbũt et erẽtioi miraculo. ꝛ ꝓsurgẽt ꝓcordes deuotõe ꝛ adorabũt ꝟbũ ĩ carne deũ ĩ hoie. ꝛ idẽ Esa. lx. ppbauit sic ꝺ his magi. Oẽs inqt ꝺ saba venĩẽt aur ꝛ thus ꝺferẽtes ꝛ laudẽ dño ãnũciãtes zc. qꝺ ĩ ist regibꝫ imoim boz regũ gñat regnũ saba vocabaꝫ a qdã fluuio q fluit circa illa regiõ sz spẽal' eoz reg diuersꝰ noibꝫ vocabant vt testat dauid ĩ ps. Reges inqt thar/sis ꝛ isule mũera offerũt. reges arabuz ꝛ saba dona adducẽt. Extq ei s. s. sic disposuerat ꝛ p ꝓphaz oza pnunciauerat neẽe fuit ipleri vt ꝓphe sui fideles iuenirẽt. Tercio isti magi solicite q̃rebãt xpz deũ ꝓpt fidei nre firmitatẽ: vt dic Leo papa ĩ ser. ad roborãdũ hãc fidez q ꝺ oẽs pmuniebat errozes et magꝝ factũ ẽ diuie pietatis ꝓsilio vt gẽs ĩ lõginq oziẽtal' plage regiõe ꝓsistẽs signũ nati pueri q sup oẽm isrl' essz regnaturꝰ ac ciper. Dicz b. Bre. ĩ ome. hodierna dic Dia eleñta auctorẽ suũ vẽisse testata sẽ. vt ei ꝺ his qdã vsu hũano loqr deũ hũc celi eẽ coguerẽt qz stellã. ptinꝰ miserũt. mare coguit qz sub plãtis eiꝰ se cabile ꝑbuit. tra coguit qz eo moriẽte ꝓtremuit. sol coguit qz lucis sue radios abscõdit. saxa ꝛ pietes aguerũt qz tpe mortis eiꝰ scissa sẽ. ifernꝰ coguit qz hos qs tenebat mortuos reddidit. ꝛ tñ quẽ oia isensibilia elemẽta dñm senserẽt: ad huc ifideliũ iudeoz corda deũ mime esse cogscunt ꝛ duriora saxis scindi ad pniaz nolũt eũqz ꝓfiteri abnegãt: q̃ quez vt dirimꝰ elemẽta aut signis aut scissi onibꝫ deũ clamant. hec ille. Uñ ꝛ Leo papa. Sic inqt oibꝫ nob pfuit q post resurrectõez dñi vestigia vulnez. ĩ corpe eiꝰ Thome apli explorauit manꝰ. ita ad nraz vtilitatẽ pficeret q infãtiaz ipiꝰ magoz ꝓbauit aspectꝰ. Hec igit est vera fides quã tãta diuia miracla ꝓfirmãdo clamãt. magi ꝓfecto fuit ĩ ꝺ diuia pietas q oẽs boies ad fidei iditit vitatẽ tã iudeos qs gẽtiles vt nullꝰ ifirmꝰ desparet. nullꝰ sapiẽs supbiret. qz vt dic Aug. ĩ ser. Ipe ẽ par nra q feẽ vtraqz vnũ. iã ꝺ ifãs natꝰ atqz nũciatꝰ oñdit lapis ille angularis. Jã i ipo pri mordio natiuitatis apparuit duos ex

diuerso pietes in se copl'are. iā cepit pa
stores a iudea: magos ab oriēte pdu/
cēs. Quarto magi sollicite q̄rebant
xp̄m natū ꝓpt̄ xp̄i inq̄siti necessitatē. q̄r
ipe ē vita ꝟitas ⁊ via. itellexer̄t ei isti bti
magi q̄ nō pñt inet̄nū sine xp̄o viuere
iō q̄rebāt inq̄ꝫ vitā. ps̄. Querite dñm ⁊
viuet aīa vr̄a. Hic ⁊. ij. Paral'. xv. Si
q̄s ñ q̄sierit dñm deū isrl' moriat̄ a mi
nore vsq̄ ad maximuꝫ. a viro vsq̄ ad
ml'ierē. Querebāt igit̄ isti scti magi do
minū tanq̄ꝫ ille dilectū q̄ amore lāgue
bat: tāq̄ꝫ ille aquā cui⁹ dom⁹ ardebat
Amos. v. Querite dñm ⁊ viuite ne for
te ꝯburat̄ vt ignis dom⁹ ioseph. i. cor.
Itē q̄rebāt tāq̄ꝫ ille panē quē fames vr
gebat. Job. vj. Ego sū panis viu⁹.
Quinto magi sollicite q̄rebāt xp̄m na
tū ꝓpt̄ inq̄sitōis nr̄e modalitatē vt vicꝫ
nob̄ darēt exēplū q̄rēdi xp̄m. q̄r ipi q̄sie
rūt feruent̄: pseuerāter ⁊ reuerent̄. Fer
uēter dixi q̄r statiꝫ vt stellā vider̄t q̄rere
cepert̄. Perseuerāt̄. q̄r ꝓpt̄ occultatōeꝫ
stelle ñ cessauer̄t. Reuerent̄. q̄r ī corde
quē deū credebant ore ꝯfitebant̄ ⁊ ope
hūilit̄ demōstrabāt. Quoꝝ inq̄sitiōis
mod⁹ tal' esse potuit: q̄ dū isti tres nu
tu dei essent īsil' ⁊ tractarēt d̄ ortu stelle
quā Balaā p̄dixerat. ecce vt xp̄s dñs
egressus ē de vtero ꝟgis in media no/
cte statim stella ī oriēte appuit mag⁹ et
oēs eos in admiratōeꝫ ꝯuertit ac int⁹
illustrauit ⁊ edocuit q̄ sine mora irent
ad inq̄rēdū natū regē iudeoꝝ q̄ ē de⁹ ⁊
hō saluator ab et̄no supplicio. q̄ mox
ꝯcordit̄ dixerūt. hoc signū magni reg⁹
ē: eam⁹ ⁊ inq̄ram⁹ eū ⁊ offeram⁹ ei mu
nera. accept⁹ secū mūeribꝫ ire ceperunt
p dromedarios (q̄ sūt velocissimi) ver
sus iudeā ꝟm stelle ducatū q̄ antecede
bat eos: fulgebat tā ī die q̄ꝫ in nocte. et
vbi debebāt q̄escere ipa stabat. et p de/
uia eos stella q̄si trahebat. Et dū p ali
q̄t dies seq̄ntes stellā dulciter ⁊ iocūde
venissent et appropinq̄re hierl'ymis ce
pissent stella occultata est ab eis. Ecce
ptꝫ feruētia magoꝝ. Et dū sic ꝯferrent
ad iuicē det̄miauerūt vt ī hierl'm ciui/
tatē regiā diuerterēt ⁊ ibi natū regē iue
nirēt. Intrātes aūt regio comitatu et
solēni ornatu ad herodē. ⁊ cū famuli
regis vidissent tam solēnes psōas nū
ciauerūt herodi. q̄ egressus q̄rebat p ī/
terp̄tē q̄d q̄rerēt. Isti dixerūt. Ubi est q̄
nat⁹ ē rex iudeoꝝ. Herodes ꝟo statim
obstupuit ⁊ dixit. Quō scit⁹ q̄ rex iude
orū nat⁹ sit. Rñder̄t. vidim⁹ o dñe mi
rabil' stellā ei⁹ ⁊ nos ī admiratōeꝫ cō
uertit vt dimitterem⁹ regnū nr̄m ⁊ q̄re
rem⁹ natū regē ad adorādū cū mūeri
bus decentibꝫ. ⁊ ipa stella sp̄ p̄cedebat
nos nisi añ hāc ciuitatē se occl'tauit. co
gitauim⁹ igit̄ ī hac ciuitate fore natuꝫ
vñ q̄siuim⁹ si ꝯstat loc⁹ vob̄ vbi sit ille
rex nat⁹. q̄r certitudīal' scim⁹ eū natuꝫ
reuelatōe celica sꝫ ig̃ram⁹ locū q̄ dicere
eis potuit. O vos dñi videmī sapiētes
opulēti ⁊ potētes sꝫ certe leues ⁊ d̄cepti
q̄ tāt⁹ laboribꝫ expēs̄ vnā erraticā stellā
secuti est⁹. q̄ rñdere potuer̄t. Uere dece/
pti ñ sum⁹ q̄r illa stella sic nos illustra
uit ī corde ⁊ certificauit q̄ pati sum⁹ vs
q̄ꝫ ad mortē q̄rere regē iudeoꝝ spretis
mūdi oībꝫ pōpis dūmō cog̃scam⁹ euꝫ
sꝫ q̄sum⁹ dicite. Ubi ē q̄ nat⁹ ē rex iude
orū. Ecce isti btī reges ꝯfessi ei⁹ hūani/
tatē q̄r eū regē vocāt. ⁊ eius diuitatē q̄r
adorare vener̄t. ⁊ ꝟm Chry. ꝯsiderabāt
regē futurū iō nō timebāt p̄ñtē. añ cō/
fessores xp̄i effecti q̄ꝫ ꝯtēplatores. o lau
dāda magoꝝ deuotio. o p̄dicāda eoꝝ
ꝯstātie pfectio. o viuida xp̄m q̄rentiuꝫ
forma. Ecce quō querunt. credunt ⁊ q̄
runt interrogāt et predicant. Erubesce
miser xp̄iane exēplo magoꝝ xp̄m non
q̄rere. p⁹ q̄ꝫ puul⁹ ihs iā ñ vnica stella
sꝫ mille milibꝫ miracul' sctōꝝ exēplis
martyꝝ victorijs tuā pigriciaꝫ excitat

ꝛ tuã cecitatẽ illũinat ꝓcipue qꝛ iã sta/
bulũ mutauit ĩ celi palat.ũ; ꝑsepiũ in
regꝫ solũ. ꝰgis gremiũ ĩ ꝑris sinũ. fa/
scia ĩ gl'iosaz stolã. bestiaꝛ ꝙ sozciũ ĩ an
geloꝛ exercitũ. Uere pie timeas ad der
terã patrꝫ iã sedẽtẽ ꝛ tuã pigriciã ꝙside
rãtẽ quẽ herodes timuit adhuc mꝛis
vbera lãbentẽ. ꝛ cum tremoꝛe inꝛroga
magos di. ꝙs vos mouit oĩa sic cito
relin ꝗre. ꝙs vos duxit ĩ itinere. ꝙs vos
ꝙsuluit ad herodẽ crudelẽ regẽ diuerte
re. Profecto rñdere ꝓñt qꝰ hec oĩa ille
natꝰ rex iudeoꝛ fecit ꝙ potuisset si vo/
luisset ꝑ stellẽ ducatũ nos ĩ bethleẽ ire.
ſz meliꝰ idicauit sic iter nꝝm. Lãz cuꝰ
assigt Lyra sup. ij. c. Math. ꝗre ibidẽ.

Scdo ad honoꝛẽ ꝓñt festiuitaꝫ in
sinuaꝛ xpi inqsiti ĩuẽtio certa. nã post/
qꝫ herodes callida cautela declinasset
magos turbatꝰ vehemẽter ꝛ oĩs hiero
solyma cũ illo. i. maioꝛes de hierl'm ꝙ
qdãmõ ꝛ vtualr totã ciuitateꝫ repsen/
tabãt. Uñ herodes turbatꝰ fuit. quia
magi audaceꝫ coꝛã eo regẽ iudeoꝛ na/
tũ ꝗrebãt ꝙ erat alienigena idumeꝰ nõ
iudeꝰ timẽs ne ꝓderet regnũ. Ob hoc
fm Chryſ. oẽs libꝛos iudeoꝛ ꝙ genea
logiã regum ꝙtinebãt cremari fecerat
Judei ꝛo ꝙsi simlaꝛozie turbatiõez ꝑ/
fẽdebãt vl' ne pugnãtib ad inuicẽ regi/
bus ipsi verarenꝫ. ꝙnpotꝰ inicꝫ erãt. iõ
õ aductu iusti gaudere ñ poterãt. sicqꝫ
rex herodes turbatus ꝙgregauit ꝓnci
pes sacerdotuꝫ ꝛ scribas et sciscitabaꝛ
ab eis vbi xps nascereꝫ. exꝙ scrutinio
magi xpm iuenerũt in triplici loco. scz

Primo in legis testimonio.

Scdo in matris gremio.

Tercio in celi solio.

Primo magi natũ regẽ iudeoꝛ inue/
nerũt in legꝫ testimonio. qꝛ ipsi legispi/
ti tanꝗ ad regis coꝛ ꝓceptũ ꝙgregati
cõportauerũt oẽs libꝛos legis fm di/
uersas trãslatões. ꝛ ceperũt inuestigare ꝛ
inꝛ se ꝙferẽdo disceptare. ꝙdã dicebant
qꝰ ĩ hierl'm ꝛ ĩ syon nasci deberet ꝓban
tes ꝑ illõ Esa. ij. De syõ exibit lex ꝛc. ſz
istã opiniõez reiecerũt di. qꝰ forte messi
as ibi daturꝰ sit suã legẽ. ꝙd factũ fuit
in die pẽthe. alijs alia dicẽtib. tãdẽ cõ/
cordauerũt qꝰ ĩ bethleẽ essz nasciturꝰ. qꝛ
õꝛ Mich. v. Et tu bethleez ẽra effrata
puulꝰ. s. vicꝰes in milib iuda. ex te eĩ
exiet dux ꝙ regat po. m. isrl'. fm trãsla/
tionẽ caldaicã hꝝ sic. ex te eĩ exiet mes/
sias. Oliz ei bethleẽ effrata vocabaꝫ. ſz
postea ꝓꝛ abũdãtiaz panis dicta fuit
bethleẽ. Demũ ceperũ inꝛ se ꝙferre õ tpe
si iã messias rex iudeoꝛ vẽire deberet.
Quidã sapiẽtũ direꝛt qꝰ nõ. qꝛ õꝛ Esa.
ij. Erit mons ꝓparꝰ domꝰ dñi ĩ vꝛtice
montiũ. Dicebãt ꝙdã iudeoꝛ sic ꝛ mõ
dicunt qꝰ qñ messias nascꝛ tunc dñs
portabit mõtẽ thaboꝛ in mõtẽ sinay. ꝛ
montẽ carmeli ad locũ vbi est hierl'm.
Jrẽ ꝙdaz direꝛt qꝰ adhuc ñ venit. qꝛ õꝛ
Esa. vij. Egrediẽ vga õ ra. yesse. ꝛ seqꝛ
hitabit lupꝰ cũ agno et pardꝰ cũ hedo
accubabit. ꝛ delectabit ifãs ab vbe ꝛc.
Sz ad hoc rñdẽtib qꝰ hec locutõ ẽ me
taphoꝛica sic Beñ. xlix. sile õꝛ Benia/
min lupꝰ rapax. tibidẽ. fiat dan colub
ĩ via. ꝛ sic ẽ sensus qꝰ tpe sui aduẽtꝰ ꝙ ꝑ
us ad iuicẽ fuerꝛ nociui erꝛ pacifici sic
iudei ꝛ gẽtiles. Finalr õ ꝙduxerꝛ qꝰ ꝑci
se nũc ẽ tps aduẽtꝰ messie. qꝛ sic õꝛ geñ.
xlix. Non auferet sceptꝝ õ iuda donec
ve. ꝙ mit. ẽ ꝛc. caldaica trãslatio hꝫ: do
nec veniat messias. Et ecce nũc inꝙunt
herodes regt cꝰ ꝑ fuit idumeꝰ antigo
nꝰ. sed caucaꝫ ne ꝙsꝗ õ tpe ei ꝙd loqꝛ.
vñ vnanimiꝛ veneꝛ ad herodẽ ꝛ retu/
lerũt ei qꝰ messias fm ꝓbicã vꝛtatẽ in
bethleẽ dꝫ nasci. O vos iudei negligen
tes ꝛ ignri. o adulãtes ꝛ elati. o sapiẽtes
delicioſi cur nõ festinaꝫ regẽ vꝛm vob
ꝓmissũ õ vro gñe natũ cũ magꝫ ꝗrere
cur timetꝫ tpalia vra. ꝙ eo amittere ꝙ. ꝙ

vobis mori natꝰ est. cur formidatis ab impio herode despici. cur cū istis magis ad vite fontē nō ibitis: quē in diuis codicibus iueniſtis nō solū qꝝ nasceret. sz etiā vbi nasceret. Certe si distuleritis ad euz ire vt dicit Aug. aliis demōstrato vite fōte vos moriemi siccitate. Uñ Aug⁹. Quid aliud significauit hic diuina pudentia nisi apud iudeos solas lras remāsuras q̄b⁹ gētes instruerent illi excecarent q̄s portarēt nō ad adiutoriū salutis sue sed ad testimoniū salutis nre. Hinc Grego. in omel. Quos inqt perfecto ysaac bñ cū iacob filiū suū bñdiceret designauit. q̄ t caligātib⁹ oculis t prophetās in p̄senti filiū suuz nō vidit cui tñ multa in posteꝝ puidit. qꝝ numerū iudaicꝰ populus prophetie spū plenꝰ t cecꝰ cū de q̄ multa in futurū p̄dixit in p̄senti positum nō agnouit. Hec ille. Herodes hec audiens statim dolose cogitare cepit quō xp̄m natū regē pdere posset. vñ excluſis iudeis timēs de eoꝝ infidelitate ne regē suū recipent t ip̄m reiicerēt: clā vocatis magis diligēter didicit ab eis tps stelle q̄n apparuit eis. et mittēs eos i bethleē ostēdit ip̄i forte viam dicens. Per hāc portā exeatis t illuc tendatis t inērogate studiose de puero. et cū inueneritis reuertamini ad me t ego cū honore recipiā vos. t tandē vadā et ego eū reuerēter adorabo. Hec aūt dicebat vt tā magos q̄z natū regē facilꝰ pdere posset. O ipia dolositas tua herodes. o insipiēs cogitatio cordis tui nō ē ei ꝓsiliū ꝙ dñm. t q̄z felix esses si cū magis ires t eū adorares. qꝝ pfecto tua ītētio frustrabit. Nic exclamat ꝙ hero dē Leo papa in ser. di. Uñ inqt pdēdū ē euāgeliū. an p̄dicādū di regnū. an sanitas donāda. an sūt faciēda miracla cur herodes q̄d alieni ē opis tui vis ē crimis t nō habitur⁹ effectū sceleris. nihil hac molitiōe pficis: nihil pagis. q̄ eīm volūtate natꝰ ē arbitriū sui ptāte morietur. Magi vo rege herode audito et ꝓfortati legis testimonio vbi p̄ora iudeorū xp̄m iuenerāt abierūt vsus bethleē. t ecce stella quā viderāt in oriēte ite⁹ apparuit eis t añ eos ibat. quā videntes gauisi sūt gaudio mag valde. ipa āt stella i bethleē vbi puer erat cepit fulgere. cepit descēdere. ac si di. hic ē ille rex quē indico: quē lex ꝓphetat. vñ magi natū regē inuenerūt i mris gremio. qꝝ dr Mat. ij. Et intrātes domū inuenerūt puerū cū maria mre ei⁹. Tercio āt loco cūdē regē inuenerūt i celi solio vt patebit iferi⁹ qꝝ ꝓpe sollicitā inuestigationē i ēr̄ meritō inuenerūt i cel'. Tertio ii sinuat in p̄missis vbis inuēti xp̄i adoratio deuota q̄ b intēdebāt di. venim⁹ adorare eum. Postq̄z ingressi viderūt egregiā v̄ginez cū gātē puez gremio v̄gineo tenentē tāto stupore sūt pcussi q̄ statiz cadētes pni i ēr̄ adorauerūt eū tāq̄z oim rez creatorē gubnatorē redēptorē ac gl'ificatorez Uñ statiz mūera ei obtulerūt: singli singula. i. oēs tres tria dona. tria etiā dona a nato rege se recepisse ꝓfitent. s. corpus res t aiaz. De ist⁹ oib⁹ homagiū sibi p̄stāt. de suba corpali qꝝ excelsi regis humilit sunt ꝓstrati. de suba spūali adorauerūt fidel'r. de suba tpali mūera ei obtulerunt. s. auz thus t mirrhā. Circa quā magoꝝ adoratōez tria ꝓsiderē. s.

Adorantiū deuotōez specialē.

Nostrā instructionē salutarē.

Magoꝝ reuersiōez mirabilē.

Prio inq̄z ꝓsiderem⁹ adorātiū deuotionē spēalez. Mag pfecto fuit deuotio ista regib⁹ ad natū xp̄m q̄ mor vt videtur in ēr̄ se ꝓstrauerūt. forte man⁹ et pedes tā p salute hūani generis serta diei circūcisiōe vulnerati iesu osculantes t eū deum ꝓclamātes. Uñ Chrys. sup Mat. Si magi t renū regē q̄rere vēisent fuissent cōfusi qꝝ tāti itineris laborē

sine causa suscepissent. vñ nec adoras/
sent nec munera ei obtulissent. Nūc āt
vider̄t hoīez ⁊ cog̃uerūt redēptorē illu
mīati ī fide. O magi deuotissimi cur
hūc īfantē adorat̄ ⁊ regē eū eē dicitis.
Ecce vnicū v̄bū vobiscū nō loq̄t̄. Si
igit̄ rex vbi diadema regni. vbi militū
copia. vbi lect⁹ aure⁹. vbi palaciū rega
le. Ecce rex vr̄ ī stabulo soci⁹ q̄si bestia
rū. q̄d agit̄ ꝯsiderate. quē adoratis in
telligite. Quis ē iste puer cui tāte d̄uo
tōis famulatū īpēditis. Certe rñdere
potuissēt. Iste puer nōdū ī t̄ris loq̄ns
⁊ iam ī cel' edicta ꝓponēs. Iste ē ille rex
gl'ie cui militie famulāt̄ celi. Iste inqui
unt ē rex salomō. vñ vēite nobiscū ⁊ vi
dete regē salomonē ī dyademate. i. sua
hūanitate q̄ coronauit eū mr̄ sua ma/
ria. Scd̄o ī adoratōe ⁊ regū mune/
ratōe ꝯsiderem⁹ nr̄am instructōez sa/
lutarē. Nā ex q̄ obtulerūt aur̄ signifi/
cabant nob ei⁹ regiā dignitatē. ꝑ thus
qd̄ sacrificio ponit̄ ei⁹ diuitatē. ꝑ myr/
rhā q̄ corpa mortuor̄ ꝯdunt̄ ei⁹ mor
talē hūanitatē. Vñ docēt nos isti deuo
ti magi vt ꝓstrati offeramus xp̄o regi
aur̄ ꝑfecte dilectōis. thus deuote orō
nis. myrrhā carnis mortificatōis. hūc
nāq̄ regē gl'ie dēm⁹ sup oīa diligere q̄
amore nr̄i dig̃t⁹ ē mortalē carnē assu/
mere. et sic nos ad viā salutis īforma
re. Hec em̄ ē ineffabil' dilectio caritat̄.
Scd̄o debem⁹ eū deuotissime adora/
re ei reg̃tiādo de bñficijs ⁊ supplicare
ꝓ g̃tijs nob necessarijs. Tercio debe/
mus appetitū carnalē ꝓ ip̄ius amore
mortificare. vicz ieiunādo vigilādo ge
nuflectēdo. Sz heu mlti nō ꝓsternūt
se corā xp̄o dño dū a sacerdote ī missa
eleuat̄ idē dñs quē magi hodie adora
uerūt. et h̄ ꝓpt̄ multa. Quidā iō qr ha/
bēt vestimēta p̄ciosa q̄ ne maculēt̄ se ñ
ꝓsternūt pl⁹ honorātes vestim̄ta q̄z cre
atorē cui de⁹ pr̄ nō pepcit sz ꝓ nob oīb⁹
tradidit illū. Alij id̄o ne nimis fatigēt
corpa delicata q̄ gerūt. Alij nec pñt li/
gati caligis. q̄b⁹ tāde ligabūt̄ pedes ⁊
man⁹ ⁊ mittentur ī tenebras ext̄iores.
Mat. xxij. Alij id̄o qr sūt diuites ⁊ cre
dūt se nō mlt̄ū īdigere deo. sz certe ge/
nu ⁊ ceruix q̄ nō inclinat̄ ī diuis obse/
quijs incliabit̄ in ꝑpetuis supplicijs.

Tercio ꝯsiderem⁹ magor̄ reuersio
nē mirabilē. nā postq̄z sic d̄uote vider̄t
⁊ adorauer̄t deū in hūanitate natū ac
mūera ei obtulerūt. Interī aūt aduēit
sctūs Joseph ⁊ mirabat̄ de tā solēnib⁹
hoīb⁹ hūilit̄ forte lachrymātib⁹ ex de/
uotōe ⁊ colloq̄ntib⁹. pie credēdū ē q̄ sal
tē ꝑ interp̄tē colloq̄bāt̄ cū honesta v̄gi
ne mr̄e de puero. ⁊ q̄rere potuer̄t dicē/
tes Quō tu felix v̄go hūc dei filiū ꝯce/
pisti. Prudētissima v̄o v̄go dicere po
tuit. Erā ego inq̄t puella a iuuētute in
tēplo dñi dño seruiēs cū ꝓposito ꝑpe/
tue v̄gītatis. ⁊ sū despōsata huic sctō
hoī ⁊ v̄gini ioseph. Tādē venit ad me
angel⁹ dñi gabel ⁊ mihi annunciauit
hūc filiū dei quē ꝓphete lōge añ p̄dixe/
rāt. et postq̄z ego ꝯsensū dedi stati ex spi
ritusctō ꝯcepi. cui⁹ partū miraculose
ꝯgnata mea elizabeth pariēdo p̄uenit
que absq̄z vllo dicēte filiū dei in vtero
meo fore intellexit et disponente deo in
diuersorio h̄ pepi sine dolore. imo in/
estimabili gaudio hūc celi heredē quez
videtis q̄ est deus et hō mihi dñs ⁊ fi/
lius. Et mox vt reclinaui in p̄sepiū ve
nerūt pastores quib⁹ angel⁹ exultans
annūciauit cū multitudīe celestis exer
citus. Et ecce quē videtis hic ē gaudi
um cordis mei ⁊ omniū hoīm salus.
Qui dicere potuerūt. O felix v̄go o be
ata mater q̄ talē pepisti filiū. nobis nā
q̄z in ip̄a hora natiuitat̄ ei⁹ stella ap/
paruit ⁊ statim ad eū inq̄rendū indu/
xit. Sz dic nob sctā v̄go qd̄ seruitium
optat iste dei filius. Que ait. Credo q̄

fidem spem et caritatē.i. credat; q̄ iste est verus deꝰ ⁊ hō ⁊ sperate ꝑ hūc eternaliter beatificari.et diligite eū p̄ oībꝫ. Qui dixerūt. Nec oīa stella apparēte in corde nostro fixa sunt.q̄bꝫ v̄go dicere potuit. Uidete de vtero meo natuꝫ: q̄ntam elegit hūilitatē:q̄ntam hūano generi fecit pietatē. humilitatē ⁊ pietatem sectamini si ei placere cupitis. Et tādē in nocte angelus admonuit eos in visu ne redirēt ad herodē.q̄ mane facto retulerūt virgini. et possibile est q̄ rogauerint. O btā virgo. o sacra mat̄sis deuota ad euꝫ q̄ te elegit:obseq̄re ei et ora ꝓ nobis.⁊ valefacientes:ꝑ aliaꝫ viā reuersi sunt in regionē suā. O fidelis anīa si audisses collocutiōes suaues eoꝝ:scissum fuisset cor tuū p̄ gaudio. Thomas aūt apl'us post ascēsionem dñi iuit illuc ⁊ eos baptisauit: ac archiepiscopos ordinauit: cū q̄bꝫ illa regna ad fidē ꝯuertit.⁊ post opa v̄tutū in dño obdormierūt: vidētes xp̄m natū regem in patris solio q̄ priꝰ eius stellā viderant in oriente. Amen.

De eodem Sermo.xxj.

Ecce magi ab

e oriēte venerūt hierosolymam dicentes. Ubi est q̄ natꝰ est rex iudeoꝝ Matth.ij.⁊ ī euangelio. Ubi euāgelista dicit q̄ cū natꝰ esset iesus de v̄gine mr̄e tp̄al'r q̄ est genitꝰ a pr̄e et̄naliter. De q̄ fulgētiꝰ in sermone hodierno dicit. Puer iesus ꝑuus in presepio sed īmēsus in celis.vilis in pannis sed p̄ciosus ī stellis.ꝑmittit se in terr; manibꝫ portare:sed p̄cipit sibi celestia famulari. Quid g̃ infantulā attēdis etatē ⁊ eius non intelligis ptātem.hic ille natus est nuꝑ in terris a matre q̄ ab euo genitꝰ ē a pr̄e. Sed vbi:subdit. In bethleē iude.ad differētiā alteriꝰ bethleem q̄ est in galilea in tribu zabulon. Et ecce tūc magi ab oriēte venerūt hierosolimā.qꝛ tp̄e natiuitatis xp̄i triplex malū regnabat inter hoīes.scꝫ.

Primo malū excecationis
Secūdo malum inquinatōis.
Tercio malum delectatōis

Primū malū tp̄e xp̄i natiuitatis īter hoīes regnabat malū excecatōis. Excecati em̄ fuerūt q̄dā infidelitate.iuxta illud Sophonie.j. Ambulauerunt vt ceci.q̄dam sup̄bia vt iudei.d̄ q̄bꝫ dicit̄ Esa.xlij. Quis cecus nisi populꝰ meꝰ Quidā varijs pctis.puta auaricia inuidia luxuria .de quibꝫ p̄s .Nescierūt neqꝫ intellexerūt:in tenebris ambulauerunt. Sic erit etiā in fine mūdi q̄ndo vēturus ē iudicare.fm q̄ saluator p̄dixit. Cum venerit inq̄ens filiꝰ hoīs putas inueniet fidē sup̄ terrā. Et ideo gētibꝫ infidelitate excecatis lucida stella orta est que ad cognitōeꝫ dei eos ꝑduxit. De q̄bꝫ d̄r Esa.ix. Populꝰ q̄ ambulabat in tenebris vidit lucē magnā scꝫ stellam fulgentē. ⁊ habitātibꝫ ī regione vmbre mortis lux orta ē eis. Isti tandē sctī reges incitabāt iudeos cecos ad videndū diuītatis lumē dicētes eis dē illud Esa.lx. Surge illumīare hierusalē qꝛ venit lumen tuū.⁊ gl'ia domini sup̄ te orta ē.⁊ ambulabūt gentes.i. nos reges ī lumine tuo .i.fm lumē ꝓphetie tue.⁊ reges in splēdore ortꝰ tui. Leua in circūitu ocl'os tuos Oēs isti ꝯgregati scꝫ cū magna comitiua venerunt tibi.i.ad tuā vtilitatem.vt vicꝫ ex eoꝝ inq̄sitiōe videas lumen. de q̄ dicit̄ Joh.iij. Lux venit in mundū et dilexerunt hoīes magis tenebras q̄ꝫ lucem Hoc etiā rep̄sentabat stella quā iudei non viderunt sed gentiles magi q̄ iudeis annūciabāt dei filiū: sicut modo nos q̄ fuimꝰ de genere gentiliū annunciamus eis iesum.sed ip̄i magis excecant̄ de lumine. Unde hoc festuꝫ ꝓpter

stelle appatitionē d̄r epiphania ab epi
qd̄ est sup̄ ⁊ phanos apparitio. Tunc
stella desursum apparens magos ho
die sua luce ad veruz lumē xp̄m ꝑdu/
xit. de q̄ canit eccl'ia. Ibāt magi quam
viderant stellam seq̄ntes p̄uiā lumen
req̄runt lumine ⁊c̄. Secundū ma/
lū: tp̄e christi natiuitatꝭ regnabat inter
hoīes malū coinq̄natiōis. q̄r inquina
ti fuerūt tam sacerdotes q̄ꝫ populi di
uersis pctīs: potissime abomīabili lu
xuria. vt vere de eis diceret̄ illud ps̄.
Oēs declīauerūt: simul inutiles facti
sunt. nō est q̄ faciat bonum nō est vsqꝫ
ad vnū. Idē. Corrupti sunt ⁊ abomi/
nabiles facti sunt. Ideo ꝯtra hanc co/
inq̄nationē medic⁹ aīaꝝ xp̄s isto die
tricesimo anno p̄parauit lauacꝝ rege
neratiōis dū ipse p̄m⁹ baptizari volu
it a iohāne. de quo ip̄e p̄dixerat Ezech.
xxxvj. Effundā sup̄ vos aquā mundā
et mūdabimini ab oīb⁹ inq̄namentis
vestrꝭ: ⁊ dabo vobis sp̄ūm nouuz. Ad
qd̄ lauacrū sub cēsura eterne damna/
tionis obligauit: cū dixit Joh. iij. Nisi
q̄s renat⁹ fuerit ex aqua ⁊ sp̄ūsctō non
pōt introire in regnū dei. Et ꝓpter hoc
istud festū vocat̄ Theophania a the/
os qd̄ est de⁹ et phanos apparitio. q̄a
tūc in xp̄i baptismate sancta trinitas
apparuit. pater in voce. filius in car/
ne. ⁊ sp̄ūsctūs in colūbe specie. Ter
ciū malū tp̄e natiuitatꝭ xp̄i erat malū
delectatōis. erāt eīm tūc sic̄ ⁊ nūc igna/
ri dulcedinis diuine: ideo ꝯsolationez
q̄rebāt in terrenis voluptatib⁹ vbi nō
inuenit̄ ad saturitatez. iuxta illd̄ Job
xxxvij. Nō inuenieť in terra suauiť vi/
uentiū. Ideo cōtra hoc malū delecta/
tionis saluator hodie tricesimo p̄mo
etatꝭ sue anno cōuertit aquā in vinuz
ad designādū q̄ tp̄alis tribulatio mu
tabit̄ in vinū cōsolationis diuine. ꝑm
qd̄ dicit ps̄. Scd̄m mlt̄itudinē dolo/
rum meoꝝ consolationes tue letifica
uerunt aīam meam. Et ex hoc istud fe
stū dicit̄ bethphania a beth qd̄ est do/
mus ⁊ phanos apparitio. q̄r hodie in
domo nuptiarū apparuit xp̄s de⁹ in
mutatōe aq̄ in vinū. Vñ ꝓpter p̄dicta
tria canit ecclesia. Hodie inq̄ens trib⁹
miraculis ornatū diē festū sanctū coli
mus. Hodie stella magos duxit ad p̄
sepiū. hodie vinū ex aqua factū est. ho
die christus a iohāne baptisari voluit
vt saluaret nos. Verūtamē de primo
speciali⁹ solēnisam⁹. de q̄ d̄r. Ecce ma/
gi. In q̄b⁹ q̄dē v̄bis ad gl'iosaz solēni/
tatē p̄ñtꝭ diei tria īsinuāt̄ documēta. s.

Primū inq̄rentiū xp̄m sollicitudo
ibi. ecce magi ab oriente ⁊c̄.

Scd̄m inq̄rentiuz modus et ordo
ibi. vbi est qui natus est.

Terciuz inq̄siti xp̄i altitudo. ibi. rex
iudeorum.

Primū nanqꝫ documentū ex p̄mis
sis thematꝭ v̄bis insinuat̄ xp̄m inq̄rē/
tiū magoꝝ sollicitudo cū d̄r. Ecce ma
gi ab oriente venerūt hierosolymam.
Quoꝝ q̄dem sollicitudo a trib⁹ speci/
aliter cōmendat̄. scꝫ

Primo a veniendi celeritate.

Scd̄o ab inq̄rendi modalitate.

Tercio ab inq̄rendi volūtate.

Prīo itaqꝫ magoꝝ xp̄m inq̄rentiū cō
mendat̄ sollicitudo a veniēdi celerita/
te. q̄r viso signo celesti nec morā ꝯtraxe
runt: nec tepide iter aggressi sūt: q̄npo
tius festine surgētes spacio. xiij. dieꝝ a
finib⁹ p̄saꝝ ⁊ caldeoꝝ in iudeā deuene
rūt. q̄s Hiero. dicit vectos dromeda/
rijs q̄ sunt aīalia minora camel'sꝫ ve/
lociora. Huic consonat Esa. lx. ca. di.
Mirabit̄ cor tuum hierusalē qñ forti
tudo gentium venerit tibi. inundatio
cameloꝝ operiet te. dromedarij madi
an et effa. que animalia diffusa fue/
runt circumquaqꝫ iuxta hierusalē de

I^m documentu

De Epiphania dñi

exercitu triũ regũ. Aug⁹ vñ dicit mira culose factũ vt iter vn⁹ anni in .xiij. die bus pficerẽt. Et h̄ q̃dem docemur sol licite xp̃m inquirere. iuxta illũ Esa. lv. Querite dñm dũ inueniri pot: iuocate eũ dũ ꝓpe est. Oñ tractãs Greg. i moral'. dicit. Querite dñm dũ inueniri pt modo nõ videt dñs z ꝓpe est. i iudicio videbit z ꝓpe nõ erit. Jdeo dicit salua tor Job. xij. Ambulate in luce dũ lucẽ habetis. Nã isti scti magi xp̃m q̃rere nescissent nisi p⁹ stellã vidissent. Sic homines q̃rere nesciũt nisi illuminentur gr̃a. Vnde Aug⁹. de deo dicit. Jp̃m est qõ amat oẽ qõ amare pt siue sciens siue nesciẽs. ip̃m est q̃d nemo amittit nisi decept⁹: q̃d nemo q̃rit nisi admonitus: q̃d nemo inuenit nisi purgatus. Bern̄. Nemo te dñe q̃rere valet nisi q̃ prius inuenerit. Et Aug⁹. sup ps̄. Oñ difficili⁹ q̃rit̄ solet dulci⁹ inueniri. Jdeo ꝺr de ist̄ scis q⁹ er̄q cum magna difficultate z mort̄ piculo q̃sierunt dulcit̄ inuenerũt. magi em̄ dicunt sapientes. sapientiũ vo ꝓpriũ est ad sapidũ finez laborare: etiã cũ difficultate. z q̃d dulci⁹ deo esse poterit vel excogitari. q̃d ve suaui⁹ xp̃o estimari poterit: certe nihil Jp̃m igit̄ intelligere est vera sapientia et ip̃m ignorare est maxima stulticia. Dicit em̄. xxvj. q. ij. q̃ sine. Qui sine vera sapia putat se esse prudentẽ fatuus est. Et Sap̄. xiij. Vani sunt oẽs hoies in q̃bꝫ nõ est dei scia. Et g̃ nõ est maior sapia nec vtilior scia q̃z fides catholica. q̃ facit suũ creatorẽ intelligere. iuxta illud Esa. vij. Nisi credideritis non intelligetis. s. dñm deũ vestrũ. Ergo isti sapientissimi magi magna sollertia q̃ sierũt z inuenerũt. quẽ vt inuenirẽt non curarũt de tpalibꝫ diuitijs: nõ de gl'ia regnoꝝ: nõ deniq; de ifamia. vñ Hie re. ix. ꝺr. Nõ gl'iet sapiẽs in sapiẽtia sua et nõ gl'ietur diues in diuitijs suis. sed in hoc gl'iet q̃ gl'iat scire z nosse me scz ꝓ verã fidem. Scõo magoꝝ sollicitudo cõmendat ab inq̃rẽdi modalitate: q̃ q̃dem in q̃tuor apparet. scz

Primo qz q̃sierũt diligẽter.
Scõo qz q̃sierũt dulciter.
Tercio qz q̃sierũt finaliter.
Quarto q̃a q̃sierũt viriliter.

Primo modalitas inq̃rẽdi xp̃m ipsorũ magoꝝ apparet: qz q̃sierũt diligenter. pscrutabant em̄ sagaciꝫ scripturas ꝓphete Balaam z ibi inuenerũt q⁹ i ortu xp̃i stella oriri debebat. Nũe. xxiij. Orietꝫ stella ex iacob z surget de israel. Sic nos debem⁹ xp̃m q̃rere et scripturaꝝ testimonio: ad q̃d destinabat ipe xp̃s dñs iudeos Joh. v. Scrutamini inq̃ scripturas in q̃bꝫ putatis habere vitã: ille testimoniũ phibent de me. Dicit em̄ Dion⁹. li. celestis hierarchie. q⁹ impossibile est nob lucere diuinũ radiũ nisi sub velamine scripturarũ. Et Tho. j. ꝑte. q. j. ar. ix. dicit. Ma ior cognitio nõ habetꝫ de deo in hac vita nisi in sacra scriptura. Vñ isti sancti magi nõ solũ diligẽter scrutabant scripturas de xp̃o sed z vigilabant z orabant in mõte victoriali. Sic z nos debemus hũc modũ seq̃ in q̃rendo xp̃m z inueniem⁹. iuxta illud Prouer. viij. Qui mane vigilauerint ad me inuenient me. j. Pe. iij. Estote prudẽtes z vigilate in orõnibꝫ. Orabant certe magi visa stella dñm: z forte dicebãt. O creator oim. o rector celestiũz fac nos ad tuã sctãm cognitõez venire. manifesta nobis o dñe deus voluntatẽ tuã. ecce oĩbꝫ dimissis pati sum⁹ te q̃rere cũ labore penuria z morte. Scõo modalitas inq̃rẽdi magorũ cõmendat et h̄: qz xp̃m q̃sierunt dulciter ita q⁹ pmissionibꝫ herodis nõ allicieb̄t. O q̃s pauci sic q̃runt mõ xp̃m vt nõ seducantur diaboli callidit̄ate. de q̃bꝫ apostolus

ñ. Chor.xj. Timeo eñ ne sicut serpēs seduxit Euā astutia sua ita corrūpantur sensus vestri. Tercio modalitas q̄rendi magozū cōmēdak in b qz xp̄m q̄sierūt finaliter.vt scz ip̄m honorarēt: adorarent:dotarēt.Nā inuentū honorauerūt:hūiliť se pſternētes.adorauerūt:in ip̄m credētes.dotauerūt:munera ei offerētes. Quarto inq̄sitio magoz cōmēdak qz q̄sierūt xp̄m viriliter. ita ꝙ nec occultatiōe ſtelle. nec timore herodis inq̄sitionē dimiſerūt.ideo dic̄ p̄s. Uirilit̄ agite z ꝙfortet coz vestr. et Eph.vj. Cōfortamini in dño z i potentia virtuſ illi⁹. O q̄z mlti ex eozū ſeruis dicebāt. Dñi reuertamur ecce abſcondit ſe ſtella.ecce rex crudelis iſti⁹ regni reſidet in hac opulēta ciuitate. reuera oēs trucidabimur ſi audierit q̄ nouiter natū regē q̄rim⁹.ſed ipi ꝙſtates nō omiſerūt ſed pon⁹ publice q̄rēdo dicebāt. Ubi eſt q̄ nat⁹ eſt rex iudeoz. Iſti igit̄ ſcti reges forma facti ſūt oīb⁹ chriſtū q̄rētib⁹. Bern.in ſer. Si nolumus fruſtra q̄rere dñm: q̄ram⁹ veracit̄: q̄ram⁹ freq̄nter: q̄ram⁹ pſeuerāter.facilius eſt eñ celū z terraz trāſire q̄z vt ſic q̄rēs nō inueniat: ac perēs nō accipiat et ſic pulſanti nō apiat̄. Tercio magoz xp̄m q̄rētiuz cōmēdak ſollicitudo ab inq̄rēdi volūtate.nō eñ ea volūtate inq̄rebant xp̄m vt eos tpal'r ditaret vel vt ſanitatē eiſdē ꝙferret.ſz vt ꝙgnoſceret ſuū creatorē. Sed ꝙ b faciūt mō multi xp̄iani qz iō faciūt orōnes et elemoſinas vt tpal'r ditent.qō ītelligētes mendici pauꝑes ſic pl⁹ accepťos ſe: ſic petūt. Date nob⁹ vt deus det vob⁹ bonā fortunā.nō dicūt: vt de⁹ det tibi gr̄am qz mīn⁹ recipent. Sz iſti reges ſcti tanta volūtate q̄rebāt q vſq; ad mortem relict̄ vroz ib⁹z liber⁹ q̄ſſent.iuxta illō p̄s. Querite faciē eius ſp.ſup. q̄ Aug⁹. Si ſp q̄rit qñ inuenitur.an ſp dixit in tota vita qua hic viuit̄. Jam deū inuenit fides ſed adhuc q̄rit eum ſpes.charitas aūt et inuenit eum ꝙ fidē z eum q̄rit habere ꝙ ſpem vbi tunc ſic inuenit vt vltra nō q̄rat.forte et cū facie ad faciē videri⁹ eum ſicuti eſt adhuc erit ſine fine q̄rendus.qz ſine fine amādus Nec ille. Sic quoq; magi q̄rentes ia inuenerūt. Secunduz documentū ex p̄dictis thematis verbis inſinuat chriſtū inq̄rentiū modus z ordo.cum ór. Ubi eſt qui natus eſt rex. Iſti nāq; reges dum appꝛopinq̄rent hieruſalez ipſa ſtella q̄ eos ducebat elapſa eſt ab oculis coz.ſup quo ꝙturbati non diuerterunt ab inq̄ſitione.ſed intrātes ciuitatē publice interrogabant a ciuib⁹ et etiā a rege Herode. Chryſ. Sciebāt bene q in hieruſalē regnaret herodes. intelligebant etiam iuſticiā legis q̄ q̄cunq; rege viuente alterum nunciaret quaſi inimic⁹ puniret in ſanguine.ſed ſic ꝙſiderabant regem futuꝝ q non timebant p̄ſentem.qō valde eſt acceptū chriſto.iuxta illud Matth.x. Oīs q cōfitebit me coram hom̄ib⁹ cōfitebor et ego eū coram patre meo. Sancti aūt reges ꝙfitebant eius humanitatē z diuinitatē dicentes. Ubi eſt q nat⁹ eſt rē. Quib⁹ ad eoz inq̄ſitōez ſertuplicit̄ poterimus rñdere.ſcz

Primo generaliter.
Scōo localiter.
Tercio ſingulariter.
Quarto ſpecialiter.
Quinto ſpūaliter.
Sexto ſacramētaliter.

Primo ita q; ad inq̄ſitionē ſcōz poterimus rñdere q valde difficilem rem querant.quia diuinitatem vbi ſit.Nā ſi rerum viſibiliuz naturas ad plenū nō poſſumus intelligere. multo min⁹ diuinitatē.Dicit eñ.ij.metha.q intellectus nr̄ eſt ſicut oculus veſpertilionis

ad solē. cui etiā ꝯsonat Job. xj. di. Forsitan vestigia dei ꝯphēdes ⁊ oīpotentē vsq; ad ꝑfectū reꝑies. ⁊. xxxvj. Ecce deꝰ magnꝰ vincēs sciaz nostrā. Et. j. Coꝝ. xiij. ex parte cognoscimꝰ. Igit̄ ex parte huic inq̄sitiōi rn̄dere poterimꝰ ꝙ generaliter deꝰ est vbiq; ꝑ essentiā potētiaz ⁊ p̄sentiā. vt dicit mgr̄ in. j. sniaꝝ. Primo deꝰ est ꝑ essentiā in oīb; dū mouet oīa ad suā ꝑfectiōez. ⁊ sic est ī nob inq̄ztū oīa bona facit. iuxta illd̄ Esa. xxvj. Oīa opa nr̄a opatꝰ es dn̄e. ⁊. j. Choꝝ. xij. Diuisiōes opationū sunt: idē autez dn̄s deꝰ q̄ opat̄ oīa in oīb;. noli g̃ gl'iari de tuo ope bono. qꝛ d̄r Phil'. ij. Deꝰ opat̄ in nob velle et ꝑficere. Scd̄o deꝰ est vbiq; general'r ꝑ potentiā inq̄ztum oīa ꝯseruat. qꝛ dicit Greg. Oīa in nihilū tēderēt nisi manu d̄i seruarent̄. Tercio general'r est vbiq; qꝛ oīa cognoscit. Heb. iiij. Nō est vlla creatura inuisibilis in ꝯspectu eiꝰ. oīa aūt nuda et apta sunt ocul' eiꝰ. ⁊ Ecc̄i. xxiij. Oculi dn̄i lucidiores sole circūspicientes oēs vias nr̄as. O igit̄ adulter. o vsurarie. o fur. o iniuste iudex: estimas tu tecū esse deum corā q̄ peccas: q̄ oīa videt etiā cogitatiōes cordis. Juxta illd̄ Prouer. xv. In oī loco ocl'i dn̄i ꝯtemplant̄ bonos ⁊ malos. bonos ad p̄miādū. malos ad puniēdū. Ideo dicit Boetꝰ de ꝯsolatiōe. Magna est nob indicta necessitas ꝓbitat; cū oīa agamꝰ corā oculis oīa cernentis. ergo o sancti reges si deū q̄rit; vbi est. dicimꝰ ꝙ generaliter vbiq; est. vobiscum est. et in omnib; in q̄ oēs mouemur viuimꝰ ⁊ sumus ⁊c̄.

Secūdo q̄z ad magorū inq̄sitionez vbi est q̄ natꝰ est. dicimꝰ ꝙ localiter per assumptā hūanitatez est in hoc mūdo licet añ incarnationē non esset in loco cū sit inuisibilis et incircūscriptibil'. ꝑ naturā tn̄ assumptā cepit esse ī mūdo q̄ priꝰ fuerat in celo. et vbiq;. in celo tn̄ ꝑ specialē miscd̄iam. s̄m ꝙ dicit Ps̄. Dn̄e in celo miscd̄ia tua. modo v̄o in mūdo diffusa est ⁊ repleuit terrā. iuxta illud ps̄. Miscd̄ia dn̄i plena est terra scz intantū vt ꝑ nihilo saluos faciat filios hoīm. O misericors xp̄e. O redēptor pie q̄s possit mereri visionē dulcissimā faciei dei patr;. q̄s angeloꝝ cōsortiū. q̄s dei filiationē. q̄s eternā glorificationē: certe nullus nisi ex tua infinita miscd̄ia. Tercio ad inq̄sitionē magoꝝ dicentiū. vbi est q̄ natꝰ est. dicimus ꝙ singulariter est in hūana natura per ꝑsonalē vnionē ita ꝙ deꝰ ⁊ hō est vna ꝑsona Job. j. Uerbuz caro factū est ⁊ habitauit in nob. i. in terra humane nature. ex q̄ vniōe factꝰ est frater nr̄. iuxta illd̄ Heb. ij. Nō ꝯfundit̄ nos vocare fratres suos dicens. Narrabo nomē tuum fratrib; meis. In q̄ nos oēs dignificauit vt dei filiū haberemꝰ fratrē. ⁊ nos vere filij dei noīemur et simus. Insup assecurabit qꝛ in fine mūdi videbimꝰ fratrē nr̄m iudicē vniuersoꝝ. iō non dicit̄. Datū est iudiciū filio dei. sed filio hoīs. qꝛ ī forma humana ꝓferet sententiā ꝓut ipse p̄dixit Mat. xxv. dicet his q̄ a sinistr; eius erūt. Ite maledicti ī ignē eternuz. Hinc Job. v. Potestatē dedit ei iudiciū facere q̄a filius hoīs est. g̃ singulariter deꝰ quē q̄ritis sancti reges est in hūana natura ꝑ vnionē. Quarto deinde ad inquisitionē magoꝝ dicentiū. vbi est qui natus est. dicimus ꝙ specialit̄ est in bethleem. ideo iudei interrogati ab herode rege vbi xp̄s nasceret̄ dixerūt. in bethleem iude. sic em̄ scp̄tuz est ꝑ ꝓphetā scz Micheā. v. c. Et tu bethleez iuda neq̄q̄z minima es in p̄ncipibus iuda: ex te em̄ exiet dux q̄ regat ppl'um meuz isrl'. Judei em̄ abbreuiauerūt ꝓphetiā nec in forma exposuerūt herodi. qꝛ ibidez sequit̄ scp̄tuz. Et egressus eiꝰ ab initio

a diebꝫ eternitatis ⁊ hoc obticuerūt. sic
q̄ꝫ iniquū regem deceperūt ⁊ se reos sā
guinis innocētū fecerūt: qꝛ si herodes
cognouissꝫ eius eternitatē nō quesissꝫ
tanq̄ꝫ tꝑalem occidere. Unde Chryso.
Si integrā ꝓphetiā ꝓtulissent in tātū
furorem herodes nō exarsissꝫ. Hinc ꝑ
pendere possumꝰ quantū nocet metu
potestatꝭ veritatē occultare. Uñ .xj .q.
iij. Quisq̄s metu ꝑtātis ꝟitatez occul
tat irā dei sup̄ se ꝓuocat. qꝛ magis ti/
met hoīem q̄ꝫ deū. vterq̄ꝫ reus ē: ⁊ qui
veritatē occultat ⁊ q̄ mendaciuꝫ dicit.
nā ille ꝓdesse nō vult ⁊ ille nocere desi/
derat. Ideo de eis dic̄ Aug. Judei īter
rogati de scripturis sanctis fuerūt pa
rati ad legendū. ceci ad intelligendū:
⁊ duri ad credenduꝫ. Dixer̄t em̄ q̄ xp̄s
nasceret̄ in bethleem ⁊ h̄ q̄rebāt scti re/
ges. natiuitatē q̄dē sciebant credebant
⁊ ꝯfitebant̄ sꝫ locū natiuitatis ignora
bāt: ideo de hoc q̄rebāt dicētes. vbi est
q̄ natus est ⁊c̄. Quīto ad magoꝝ ī/
quisitionē dicentiū. vbi est q̄ natꝰ ē di/
cimus. q̄ spūaliter est in iustis ꝑ gr̄aꝫ.
iuxta illud Joh. xiiij. Si q̄s diligit me
sermonē meū seruabit ⁊ pr̄ meꝰ diliget
eū ⁊ ad eū veniemꝰ ⁊ mā̄sionē apd̄ eū
faciemꝰ. Dicit notāter veniemꝰ. s. pr̄ fi/
lius et spūssctūs. Et isto mō o scti re/
ges vobiscū est dei filiꝰ quē taꝫ deuote
tā ardent̄ tā confidēter queritis. qꝛ ni/
si vobiscū esset ꝑ gratiā nequaq̄ꝫ que/
reretis eius p̄sentiā. Sexto ad inq̄
sitōnem magorū dicentiū. vbi est q̄ na
tus est dicimus: q̄ sacramētaliter est
sub specie panis ⁊ vini cōsecrati: sicq̄ꝫ
vsq̄ꝫ in finē p̄sentis vite erit nobiscum
ipse idē natꝰ rex. iuxta illd̄ Math. vlt̄.
Ecce ego vobiscū sum oībꝫ diebꝫ vsq̄ꝫ
ad ꝯsūmatōem seculi. Querite igit̄ do
minū xp̄m sub sacr̄o cū cordis ꝯtritōe
cū deuota susceptōe. cum reuerēti ado
ratōe sicut isti sancti reges. p̄s. Queri/
te dn̄m ⁊ viuet aīa vestra. xp̄s em̄ ē vi
ta ꝑ essentiā. Terciū documentū ex
p̄missis thematis ꝟbis insinuat̄ inq̄si
ti christi altitudo cū d̄r. rex iudeorum
vbi est q̄ natus est. Dicit̄ autē rex iude
orū licꝫ sit rex vniuersoꝝ ꝓpter ꝓpheti/
cā ꝟitatem vt dei ꝓmissio ꝑ ꝓphetas ī
pleta sciat̄. qꝛ p̄ncipaliter patriarchis
fuerat ꝓmissus sicut abrahe Gen̄. xxij
⁊ Dauid. Ideo dicebat saluator. Non
sum missus nisi ad oues q̄ ꝑierūt do/
mus israel. Unde huiꝰ regis altitudo
excellit omnē altitudinē creaturarum
Ideo sub hoc titulo voluit a sanctis
regibꝫ inueniri. ⁊ hoc sibi in die solēni/
tatis ꝑ Zacha. ix. c. predici. Ecce rex tu
us venit tibi. Demū sub hoc titulo vo
luit mori quē Pilatus scripserat. Je/
sus nazarenus rex iudeorū. Cuiꝰ q̄dē
regis altitudinē isti sancti reges cōfes/
si sunt in tribus. scꝫ

Primo in adoratione deuota.
Secūdo in oblatōe larga
Tercio in consultatōe certa

Primo dixi q̄ sancti reges ꝓfessi sunt
in adoratōe d̄uota. qꝛ postq̄ꝫ herodes
eos clā vocatos misit ī bethleē natū re
gē inq̄rēdū: egressi de ciuitate certifica/
ti ex dei magni lege viderūt ꝓtinꝰ stellā
iteꝝ ante se fulgentē cū maximo gau/
dio deuenerūt ad locuꝫ vbi puer erat.
Et vt dic̄ hystoria de tribꝫ regibꝫ rega/
lit̄ se induerūt ⁊ cū muneribꝫ regijs di
uersoriū intrauerūt: et ibi solū puerū
cū maria mr̄e eius inuenerūt. Et statī
ardēti deuotōe succēsi ꝓcider̄t ⁊ adora
uerūt. Unde Leo papa. Reges eī erāt
⁊ tn̄ puerum venerant̄ in fascia. ⁊ diui
tes: et tamen pauꝑculo genuflectunt
sapientes erant ⁊ tamē infantem ado
rāt nondū ꝟba ꝓferentē. Hic Chryso.
Inuenerūt pueꝝ cū maria matre eiꝰ.

3m documentū

non dyademate coronatū. aut in lecto aureo recumbentē. sed vix tunicā habē tē vnā nō ad ornatū corpis sed ad nu/ditatꝫ tegumentū. ⁊ forte v̄go Maria aduentū magoꝝ p̄sciuerat. vt dū eēnt ante tuguriū: intuens magne potētie viros (vt aliq̄ volunt) tulit ipsa puerū de cunis. i. de p̄sepio. hoc em̄ fuit ma/gnum gaudiū v̄ginis q̄ altissim⁹ dei filius talē locū ad nascendū sibi elege/rat ⁊ posuit ip̄m int̄ sua brachia. Ma/gi igit̄ ingressi corruerunt in facies su/as reuerētes matrē ꝓpter filiū ⁊ dicen/tes. Hec est illa felix mat̄ q̄ deū pepit. hec est porta celi. hec est aduocata pec/catoꝝ. hec est terror demonū. hec est il/la v̄go quam q̄ inuenerit: īueniet vitā ⁊ hauriet salutez a dño. qꝛ Maria si/ne filio nō inuenit̄ q̄ est vita. ḡ magi in uenerūt pueꝝ cum Maria mr̄e ei⁹. et ꝓcidentes adorauerunt. vbi exclamat August. di. O stupenda infantia cui ⁊ astra subdunt̄. cui⁹ ille magnitudis ⁊ supne gl̄ie ad cui⁹ pānos ⁊ angeli excu bant ⁊ sydera obsequunt̄ ⁊ reges trepi dant ⁊ sectatores sapie geniculant̄. O beatū tuguriū. O sedes d̄i sancta post celum vbi non lucerna lucet sed stella O celeste palatiū in q̄ habitat non rex gēmatus sed de⁹ incorporat⁹: cui erāt ꝓ mollibus thoris dura p̄sepia. ꝓ la/quearib⁹ aureis fumigata culminuz tecta: sed syderꝫ obseq̄o decorata. Stu peo cum video pānos et ītueor celos. estuo cū aspicio in p̄sepio mendicuz. et astra p̄clarū. Hinc Chryſ. Paruulū nō adorassent nisi q̄d diuinū in eo vi/dissent. Scd̄o scti reges altitudinez christi professi sunt in oblatione larga Nam regio more eoruz q̄libet obtulit auꝝ thus ⁊ mirrham. ꝑ que significa bant q̄ tria erant in christo scz diuini/tas p̄ciosissima. caro integra. ⁊ anima deuotissima. Per aurū qd̄ est p̄ciosi⁹ omnibus metallis significat̄ diuitas Per thus v̄o christi anima d̄uota. iu xta illud p̄s. Dirigatur oratio mea sic incēsum ⁊c̄. Per myrrhā significat̄ ca ro incorrupta. qꝛ myrrha conseruat a corruptione. Vel ꝑ aurū significat̄ di lectio. per thus deuotio. ꝑ myrrhā car nis mortificatio. Et ista sūt sacrificia deo accepta que deuote hodie isti sācti reges obtulerūt dño christo. Qd̄ ad/mirās Bern̄. ait. Quid facitꝫ o magi q̄d facitis. lactētē puerū adoratis ī tu gurio vili: in vilibus pannis. ergo ne deus est iste. Quid facitis q̄ aurū of/fertis: ergo rex est iste. ⁊ vbi aula regia vbi thronus. vbi curie regalis frequē/tia. nunq̄d aula est stabulū. thalam⁹ p̄sepium. curie frequētia maria et Jo seph. Ecce patet q̄ in xp̄o dño nō soluz fuerunt humilia sz etiā excelsa vt dicit Hylarius de trinitate. Parit v̄go sed partus a deo est. infans vagit: laudā tes angeli audiūt: pāni sordent: deus adorat̄. Itaqꝫ potestatis dignitas nō amittit̄ cū carnis hūilitas p̄dicat̄. vñ isti reges deo dilecti insipiētes facti sūt vt fierent sapiētes. qꝛ stulta mūdi ele/git deus vt cōfundat sapiētes. j. Chor̄. j. Tercio sancti reges altitudinē xp̄i ꝓtestati sūt in ꝯsultatōe certa. qꝛ post/q̄ꝫ dñm maiestatis adorassent iocūda tiqꝫ fuissent de ip̄ius inuentiōe ac col/locuti fuissent cū virgine maria de ei⁹ conceptōe ⁊ natiuitate leti disponebāt reuerti ad patriā per eandē viā qua ve nerant: puta ꝑ hierusalē. nō suspican/tes herodis nequiciā q̄ eos et pueruz decreuisset ꝑdere. ideo in somnis ad/moniti fuerunt ne redirēt ad Herodē Aliquibus vero diebus in Bethleem spiritualiter delectati sunt cum puero iesu singul' dieb⁹ ip̄m vidēdo. ⁊ tandez salutata virgine reuersi sūt ſm admo nitionē angeli per aliam viam in regi

nē suā q̄ sp̄ tā eundo vel in p̄ria residendo annūciabāt oībꝫ filiuꝫ dei iā in terra iudeoꝝ natū. Quos post dn̄i ascensionē thomas apl'us baptisauit. cū q̄bus eoꝝ regna ad verā xp̄i fidē cōuertit. postremo gl'iose defūcti sepulti sūt circa mōtē Faus. Helena demū mat̄ Cōstantini imp̄atoris audiēs triū regū reliq̄as circa dictū montē recondi/tas: cū honore suscepit ⁊ Cōstātinopolim detulit. Deinde tp̄e Mauricij imperatoris dicta ciuitas rebellauit qui auxilio mediolanēsiū ciuitatē vi cepit et triū regū reliq̄as ipsis condonauit. Nouissime p̄ Henricū imp̄atorē post q̄ꝫ mediolanuꝫ possedit in Coloniā p̄ renū fluuiū detulit ipsas reliq̄as. vbi in magna deuotione et reuerētia cōseruant̄. q̄ꝛ de gētilibꝫ p̄mū ipsi mūdi saluatorē q̄rentes ⁊ dicētes Ubi est q̄ natus est rex iudeoꝝ: inuenerūt. cū q̄ nūc eterna btitudine ineffabiliter potiunt̄ Rogemus ⁊ nos natū regē iudeoꝝ a magis istis inuentū vt p̄ horū regum suffragia det nobis hic gr̄am ⁊ in futuro gl'iam. vbi cuꝫ patre ⁊ sp̄ūsctō viuit ⁊ regnat deꝰ p̄ īmensa secula Amē.

De cōuersione scti Pauli apl'i Sermo. xxij.

Saule Saule q̄d me p̄seq̄r̄. q̄ dixit. Quis es dn̄e Act̄. ix. Hec v̄ba dicebat Paulo apl'o ille iesus bn̄dictꝰ q̄ pro hoībꝫ crudelem subijt mortem: resurrexit ac in celum ascendit: nolēs aliquē perire sed omnes homīes ad agnitionem veritatis venire. Inter q̄s specialiter vocauit hunc peccatorem nomine saulū dicens. Saule saule quid me p̄sequeris. Ubi est sciendum q̄ triplex est peccatoꝝ cōuersio. scꝫ

Prima diuinalis.

Secunda humanalis

Tercia demonialis.

Prima nāq̄ꝫ cōuersio est diuinalis eo q̄ fit pctōris ꝯuersio ex diuīa gr̄a. iuxta illud ps̄. Misericordia eiꝰ p̄ueniet me. q̄ꝛ anteq̄ꝫ peccamus libeꝝ habemus arbitrium. sed postq̄ꝫ peccauerimus iā nr̄a volūtate tm̄ resurgere nō possumꝰ. vt dicit saluator Joh. vj. Nemo venit ad me nisi q̄ misit me pr̄ traxerit euꝫ. Hec aūt inductio aliq̄n̄ fit p̄ int̄nā inspirationē vt latroni iuxta latus xp̄i pendēti. vt dicit Aug. Quis inq̄t illū docebat nisi q̄ iuxta illū pendebat. erat illi fixus in latere: sed habitabat ī corde. vn̄ dicebat saluatori. Memento mei dū veneris in regnū tuum Aliq̄n̄ deꝰ inducit pctōrem ad ꝯuersionē p̄ externā exhortationē. hoc mō q̄ti die cōuertunt̄ pctōres in sacra p̄dicatione. Hinc Grego. in omel'. Predicatio p̄uenit ⁊ tūc ad mentis nr̄e habitaculū dn̄s venit. Un̄ et deꝰ ad Esaiam. lviij. c. dixit. Clama ne cesses ⁊ annuncia populo meo scelera eoꝝ. Aliq̄n̄ deus inducit ad ꝯuersionē pctōrem per terroris incussionē. Un̄ Esa. xxvj. c. dr̄ A timore tuo ꝯcepimus ⁊ pep̄imꝰ spiritū salutis. Aliq̄n̄ deꝰ inducit pctōreꝫ ad ꝯuersionē p̄ flagellationē: vt vexatio det intellectū auditui. Hinc Greg. ait. Mala que hic nos p̄munt ad deum ire cōpellunt. His omnibus modis pietas nr̄i saluatoris hūc peccatorē christianitat̄ specialē inimicū ad se cōuertit gr̄am ei infundendo. q̄d notatur in nomīs eiꝰ exp̄ssione dicēs. Saule. p̄us em̄ vt dicit Lyra sup. j. ca. Ro. saulus vocabat̄. sed postea ꝓpter conuersionē sergij pauli viri potētis vocatus est paulus. Scd̄o ꝯuertit eū p̄ externaꝫ vocationē. q̄d notat̄ in eo q̄ geminauit nomen dicens. Saule saule q̄d me ⁊c̄. Tercio cōuertit eum deꝰ per

timoris incussionez. qd̃ notat̃ in eo q̃ tremens ac stupes dicebat. Dñe quid me vis facere. Quarto ꝯuertit eũ deꝰ ꝑ flagellationẽ. quod notat̃ in eius excecatione. Pro tantis igit̃ dei miseratio nibus ecclesia eius cõuersionem solen nisat solum inter oẽs peccatores ꝯuer sos. Scd̃a etem̃ cõuersio est huma/ nalis qñ scz quis per li. ar. excitat se ad deũ ⁊ disponit se ad gr̃am quã miseri cors deus sibi non negat. Juxta illud Zach. j. Cõuertimini ad me ⁊ ꝯuertar ad vos. Tercia conuersio est demo nialis cũ vicz ficte q̃s ꝯfitet̃ vel sine ꝓ/ posito cauendi se de cetero. De q̃bꝫ Jsi dorus. Jrrisor est inq̃t et nõ penitẽs q̃ adhuc agit qd̃ penitet. Non talis fuit beatꝰ Paulus cuiꝰ auribꝫ ꝯtinue in/ sonabant v̄ba xp̃i de celo vocantꝫ ⁊ di centꝫ Saule saule. Jn q̃bꝫ q̃dem v̄bis tria ꝯsiderare ad honorẽ beati Pauli possumus. scz

Primo ꝯsiderem⁹ detestatõez eiꝰ of fensiõis. ibi. Saule saule.

Scd̃o ꝯsiderem⁹ rõnez eiꝰ ꝯuersio/ nis. ibi. durũ est tibi ꝯ̃ sti. ⁊c̃.

Tercio ꝯsiderem⁹ ꝑfectionẽ eiꝰ ꝯuer sationis. ibi. q̃s es tu dñe.

Primũ documentũ dixi q̃ ꝯsidera re possum⁹ detestationẽ eiꝰ offensiõis q̃ ꝓpter mlta magna ⁊ horrẽda crimi na deo fuerat exosus ⁊ ppl'o xp̃iano ĩ/ festus: adeo vt saluator de celo clama bat cõtra eum di. Saule saule q̃d me ꝑsequeris: nolẽs ampliꝰ eius maliciã tolerare q̃ fuit magna ꝓpter mlta pec cata horrenda ⁊ magna. scz

Primo q̃ errorẽ fouebat.

Scd̃o q̃ blasphemiã inferebat.

Tercio q̃ homicidio ꝯsentiebat

Quarto q̃ p̃sumptuosus erat.

Quinto q̃ dei eccl'iam deuastabat.

Primo inquã deo ⁊ hoĩbꝫ eius offen/ sio fuit detestabilis. q̃ errorẽ fouebat. Erat em̃ pharise⁹ vt ipse dicit Act. xxiij Ego inq̃t sum pharise⁹ ⁊ filius phari/ seoꝝ qui diuidebant̃ a ceterꝫ iudeis in cõuersatione ⁊ habitu. Pro q̃ est notã dum q̃ circa tp̃a aduentus xp̃i fuerũt tres secte apud iudeos a cõi vita alio/ rũ distantes. ⁊ in singulis erant aliqui errores. ꝟm Uincẽ. in spe. hy. li. vij. vicz pharisei: saducei: ⁊ essei. Pharisei q̃dez victu parco ⁊ austero ac habitu parco cultu traditiones statuentes: in q̃bus Moysi determinationes seruabant: scripturã cartarũ in fronte gestabant: et in sinistro brachio in qua decalogꝰ inscriptꝰ erat. ⁊ hec dicebat̃ philateria q̃si legis obseruatio. isti maiores fim/ brias ferentes spinas eis affigẽtes q̃/ bus puncti deambulando memores essent mãdatoꝝ dei. ⁊ iudicij dei futu/ ri: dicentes oẽm animã incorruptam esse: solas bonoꝝ animas in alia cor/ pora trãsire vsq̃ ad resurrectionẽ et iu diciuz. ⁊ ĩ hoc errabãt. maloꝝ aũt ani/ mas eternis trudi carceribꝫ. ⁊ sic patet error bti pauli. Saducei generalez re/ surrectionem negabant. sed anĩas cũ corporibus mori putabant: nec ange los esse dicebant: solos quinq̃ libros Moysi recipiebãt: nimis seueri erant: nec ĩter se sociales. ob hoc se saduceos id est iustos nuncupabãt. Essei v̄o q̃si in omnibus vitam monasticam gere bant: nuptias abhorrentes: om̃ia ha/ bebant cõmunia: squalorẽ decus pu/ tabant: nulla eis ciuitas. sed in singu lis domicilia habebãt: solem vt oriret̃ orantes. postea vsq̃ ad quintã horaz opantes: loti aquis simul cum silẽtio edebant. dep̃hensum in peccatꝫ a se re/ pellebant: vt herbas more pecorũ de/ cerpens vsq̃ ad mortẽ peniteret. spue/ re in mediũ vl' ad sui dexterã ꝑtem vi/

tantes. intantũ sabbatũ custodiebant vt nec ea die aluũ purgarẽt. aĩas a p̃ncipio creatas corporib⁹ vniri: ⁊ exutas bonas vltra occeanũ degere. mal' v̄o ꝓcellosa loca delegãtes. Ecce patet error hoꝝ. Uerũtamen Lyra dicit d̄ beato Paulo sup. xxiij. ca. actus apl'oꝝ. Ego inquit sum phariseus fili⁹ phariseorum. ꝙ paulus dicit se phariseum q̃tum ad fidẽ resurrectõis ⁊ existẽtiuꝫ angelorũ. fuit tamẽ filius phariseorũ quia pater ei⁹ carnalis fuit phariseꝰ. similit̄ pater eius spũalis. scꝫ gamaliel. Secũdo offẽsio beati pauli ĩ statu peccati fuit deo ⁊ homib⁹ detestabilis: quia in christũ sepe blasphemiam inferebat latrãdo cõtra ip̃m ⁊ sanctos ac legem hanc immaculatã. Ubi ẽ sciendum ꝙ blasphemia specialit̄ ex tribus oritur. scꝫ

Primo ex sup̄ba elatione
Secũdo ex ire malignitate
Tercio ex maligna infidelitate

Primo blasphemia orit̄ ex sup̄ba elatione. ⁊ hoc fit multiplicit̄. Primo cuꝫ vicꝫ veritas sacre scp̄ture p̄uertit̄: ⁊ ad sensum aliũ sibi repugnantẽ trahitur deus blasphemat̄. sicut faciũt oẽs heretici iudei. Ido dicit̄ de eis Esa. v. Abiecerũt legẽ dñi ⁊ eloquiũ scti isrl' blasphemauerũt. Secũdo de⁹ blasphematur cũ iusticia diuĩa detestat̄. dicũt multi blasphemi. deus nõ est iustus: qꝛ illis q̄ ei seruiũt dat aduersa ⁊ malis ꝓspa. d̄ quib⁹ dicit Hiere. xij. Quare via impiorũ prosperat̄. bene ẽ his q̄ p̄uaricant̄ et inique agũt. Hec ꝓfecto est pessima blasphemia vt dic̄ Amb. ĩ li. qui dicit̄. epl'a paradisi ꝙ blasphemia est cũ deo attribuit̄ qd̄ ei nõ cõuenit vel remouet̄ ab eo quod ei ꝯuenit. Isti vero attribuũt ei qd̄ ei nõ ꝯuenit. scꝫ iniusticiã. Sed certe debẽt aduersitates vite p̄sentis putare felicitates. qꝛ dicit Aug. sup psal. Credidisti inq̄t in xp̄m quare credidisti: quid tibi ꝓmisit si felicitatẽ hui⁹ seculi tibi ꝓmisit xp̄s murmura aduersus illum quãdo vides infidelem felicẽ. Quid tibi ꝓmisit felicitatis nisi in resurrectõne mortuorum. Quid autem in hac vita ipse inquam promisit. an dedignaris serue ⁊ discipule quod dñs ⁊ magister. nõne ab ipso audis. Nõ est seru⁹ maior domino suo. Ille ꝓ te dolores: flagella crucẽ: mortẽ: obprobria portauit. ⁊ quid horũ iusto debet̄ quod tibi pctõri non debet̄. Tercio blasphemat̄ de⁹ cũ christi deitas denegatur. Hoc modo christũ blasphemant omnes iudei pagani ⁊ antichrist⁹ Talis fuit Paulus qui irascebat̄ contra christuꝫ. persequebat̄ eius legeꝫ: ac discipulos vituperabat: capiebat: truncabat. Ideo dicit ipse. j. ad Thimo. j. Fui blasphemus ⁊ p̄secutor ⁊ cõtumeliosus. Secũdo blasphemia orit̄ ex ire malignitate. vtpote cuꝫ quis ex vehemẽti furore cõmouet̄ contra deũ vel sanctos loquendo inania vel etiã cogitãdo. Unde Math. xv. domin⁹ dicit. De corde exeunt cogitatõnes male: homicidia: blasphemie ⁊c̄. Tercio blasphemia oritur ex infidelitate eorũ qui ex imaginibus crucifixi faciũt maleficia oculos effodiendo vel sanctoꝝ imaginibus improperãdo ⁊c̄. Tercio peccatum Pauli erat deo ⁊ hominib⁹ abomĩabile: quia homicidio cõsentiebat. Nam quãdo trahebatur beat⁹ Stephanus extra ciuitatẽ hierusalem et ꝓ fidei veritate lapidabat̄ Paulus omnium lapidantiũ vestimenta custodiebat quasi de omnium manibus lapidasset. Uolebat igitur mortem eius: ⁊ laborabat ad hoc sententiã executioni deferendo. Unde Act̄. vij. dicit̄. Testes deposuerunt vestimenta sua sec⁹

pedes adolescentꝫ q̃ vocabat̃ saulus. ⁊ infra. Saulus aũt erat cõsentiẽs neci eiꝰ. Nã ⁊ ipse post ꝯuersionẽ dixit dño sibi in extasi apparenti ⁊ dicenti vt exiret de hierusalem quia non susciperẽt verba eius. Dñe ait ipsi sciunt q̃a ego eram concludens in carcerẽ et cedẽs ꝑ synagogas eos qui crediderunt in te. ⁊ cum funderet̃ sanguis Stephani testis tui ego stabam ⁊ consentiebã ⁊ custodiebam vestimenta interficientiuꝫ eum. Act̃. xxij. O deus eterne q̃ꝫ horrẽdũ peccatũ ꝑpetrarat Saulus mortem beati Stephani ꝓcurando ⁊ euꝫ odiendo quẽ magis diligere debebat quem tu et angeli tui diligebãt. O q̃ntum intulit cõmunitati damnum tã virtuoso ⁊ sancto homine eam priuãdo. Quarto offensio pauli ante conuersionẽ erat detestabilis deo ⁊ hominibus qꝛ p̃sumptuosus erat. presumebat em̃ de ꝓpria iusticia. de sua sciẽtia. de iusta potẽtia. Primo de iusticia ꝓpria p̃sumebat intantũ vt iusticie dei per miracula manifesta declarate nollet credere. Secũdo p̃sumebat de sua scientia q̃si ipse totam legẽ intelligeret qd̃ nõ debebat p̃sumere sic. sed sic̃ magister eius Gamaliel debebat humiliter attendere hanc fidem ⁊ deuote deũ dep̃cari vt sibi rei veritatẽ ostẽdere dignaret̃. Uñ doctor venerabil' Gamaliel dicebat Act̃. v. in ꝯcilio ꝯgregatis. Discedite inq̃t ab hoĩbꝫ istis ⁊ sinite illos: qm̃ si est ab hominibꝫ ꝯsiliuꝫ hoc aut opus dissoluet̃. si v̄o ex deo est nõ poteritꝫ dissoluere illud ne forte et deo repugnare videamini. sed saulus nõ tali vsus consilio quin potius presumebat de sua scientia. Tercio de potẽtia iusta. vnd̃ abijt ad principeꝫ sacerdotum ne videretur autoritate propa christianos persequi. Uel ideo: vt audacius ei nocere posset. Quinto peccatũ Pauli fuit detestabile quia ecclesiam dei deuastabat: xp̃i labore ⁊ p̃dicatõe ꝯgregatã dispgebat. Unde dicit̃ Actuũ. viij. Saulꝰ deuastabat eccl'iaꝫ ꝑ domos intrans ⁊ trahens viros ac mulieres tradebat in custodiam. Et ca. ix. habet̃ q̃ spirãdo furebat minabatur christianis ⁊ cedebat eos ligando affligebat. Accessit igit̃ ad principẽ sacerdotũ ⁊ petijt ab eo epistolã in Damascum ad synagogas. ⁊ si q̃s inuẽisset huius vie viros ac ml'ieres senes ⁊ iuuenes: sanctos ⁊ innocẽtes vinctos ꝑduceret in hierusalẽ scꝫ ad torquẽdũ cruciandũ ⁊ fidem negãdũ. Uñ deuotissimi christi discipuli clamabant lachrymabiliter ad dñm dicẽtes. O xp̃e crucifixe. o deꝰ infinite potẽtie. o pastor eterne. respice de solio maiestatꝫ tue super oues p̃cio sanguĩs tui redemptas vide ⁊ visita vineã istã quaꝫ manꝰ tua recẽter plãtauit v̄bo vite rigauit ⁊ exẽplo stabiliuit. Ecce os dolosi ⁊ pctõris Sauli sup̃ te ⁊ nos aptũ ẽ. ecce sãctos tanq̃ꝫ oues mactat: quasi lupus lacerat dispgit ⁊ reliqua pedibꝫ conculcat Cur pijssime christe blasphemũ ñ vindicas: cur homicidã toleras. cur p̃sũptuosum nõ humilias. cur hereditatẽ tuã deuastãti nõ obuias: qui est totus malus peruersus: aduersus te malicia armatus. nomẽ sanctũ tuũ machinat̃ delere de terra ꝓ quo tãq̃ꝫ oues occisionis mori parati sumꝰ. O q̃ntum malũ in damasco ꝯtra sanctos exercebit ꝓ quibꝫ iam ire cepit. Quid igit̃ facies de eo. ⁊ si terra absorbebit meret̃. si v̄o ad te traxeris misericordiã tuã magnã in eo oñdes. Et qꝛ dñs ꝓpe est omnibꝫ inuocãtibꝫ eũ in v̄itate. subito circũfulsit eum lux de celo ⁊ cadẽs ĩ terrã audiuit vocẽ dicentẽ sibi. Saule saule quid me ꝑsequeris. cur meuꝫ membrum dilanias. cur nomẽ meuꝫ blas-

phemas. cur legē meā destruis. durū est tibi calcitrare ꝯ stimulū. Ecce patz eius detestabilis offensio ꝯtra deuz ⁊ sanctos quē tamē diuina pietas ad se ꝯuertit miraculose. Scdo siq̄dē cōsiderem⁹ rationē ꝯuersiōis. quare vicz talē abominabilē deo et hoib⁹ pctōrez diuina pietas xp̄i ad se ꝯuertit sine vllis suis meritis. Respondet̄ ꝙ licz p̄ma ⁊ p̄ncipalis causa huius ⁊ omniū peccatoꝝ alioꝝ cōuersionis est misericordia dei et sue pietatis bonitas que q̄ntum in se est omnes vult saluare. tñ causa secūdaria hui⁹ peccatoris ꝯuersionis est multiplex. scz

Ex pte xp̄i vt declararet ei⁹ diuītatē
Ex pte fidei vt ostēderet ei⁹ v̄itatez.
Ex pte rei vt mōstrarz ei⁹ bēignitatē
Ex pte iusti vt ei darz e⁹ exēplaritatē
Ex parte sacri eloquij vt īpleret ei⁹ autoritatem

Prima causa dixi ꝙ ꝯuersiōis beati Pauli ex pte xp̄i est vt christus dn̄s d̄clararet ei⁹ diuītatē. Cum em̄ xp̄s a iudeis occisus erat ⁊ resurgēs in celū ascēderat. ⁊ apl'i eius actus ⁊ fidei v̄itatem testificaturi ī terra remāserant. opus erat vt ꝯtra p̄sequētiū rabiez se verum deum d̄ celis declararet. qd̄ fuit in isto pctōre. Unde cū iuxta crucis imaginē beati Petrus ⁊ Paulus depinguntur. petrus apostol⁹ a sinistr⁹: paulus vero a dextris scribuntur. q̄a ille de terris iste de celis ē ad christi noticiaz vocatus. In btō igit̄ paulo xp̄s declarauit suā diuītatē p̄ tria vera diuinitatis argumēta. vicz

Per cogitationis cognitionē
Per volūtatis subitā īmutationez
Per diuinitatis nudā reuelationē.

Primū em̄ argumentū deitatis est cognitio cogitatōis que solius dei ē s̄m Aug. qui dicit. ꝙ solus deus menti illabi potest. Propterea dicit Scotus sup̄ plogū sniaꝝ. q. ij. q̄ antichristo et cuilibet deū se asserenti hoc queri pōt. Si tu es deus dic mihi quid cogitem vel quid appetaz pro tali hora Secundū argumētū diuītatis subita voluntatis īmutatio. Uoluntas enī hominis est magna libertate a deo dotata. Uñ Bern̄. de li. ar. Uoluntas inq̄t p̄ sui ingenita libertate nulla cogit̄ necessitate. licz inclinari possit p̄ blandicias ⁊ terrores. nō tñ cogi vt de nolente fiat volens quia hoc solius diuītatis est Terciū argumentū diuinitatis est diuīe essentie nuda reuelatio: q̄z hoc solius dei est. ideo nec antichrist⁹ nec aliquis p̄ter deum hoc facere pōt. vt vicz clare ⁊ sine hesitatione se probet deū esse p̄ sue essentie ostēsionē. Ad propositū christus in ꝯuersiōe bti Pauli hec tria fecit. quia eius p̄secutōis affectum cognouit. Unde dixit. q̄d me p̄sequeris. Item eius volūtatē immutauit: q̄z p̄tinus dixit. Domine q̄d me vis facere. Deinde diuinā essentiā nude sibi reuelauit. Ideo. ij. ad Choꝝ. xij. dicit se raptū ad terciū celum ⁊ vidisse archana v̄ba que nō licet homī loqui

Scd̄a causa ꝯuersionis bti Pauli est ex parte fidei vt ostēderet ei⁹ veritatem. Magnā profecto fidei v̄itatē ostēdit deus cū p̄ fidei p̄secutorē veram catholicam fidē p̄dicari fecit vsq̄z ad īcarcerationē verbera ⁊ mortē. Hic Aug. ī sermōe. Elisus est seuiens ⁊ factus est credens. elisus est p̄secutor ⁊ factus est p̄dicator. elisus est filius p̄ditionis: et factus est vas electōis. Tercia causa conuersionis beati pauli est ex parte rei vt christus mōstraret peccatoribus suā benignitatē qui p̄ peccatorib⁹ mori voluit et ad se verbo ⁊ conuersatione attraxit. Insup̄ etiam de celo tā abominabilē peccatorē ⁊ blasphemū ad se vocauit vt ostenderet ꝙ null⁹ de

ctero desperare deberet de venia cum hunc in conatu malo querit. Ideo dicit aplus de se.j. Thimo.j. Fidelis sermo z oi acceptione.i.reuerentia dign9 quia christus iesus venit in hũc mundum peccatores saluos facere quorũ primus ego sum. Glo. primus nõ ordine tẽporis: sed magnitudine iniqtatis. Unde pctõr qlicunqz coactus necessitate ingemuerit oim iniqtatuz ei9 clemens deus miserebit Ezech.xviij.

Quarta causa cõuersionis bñ pauli est ex pte iusti vt ei daret ei9 exemplaritatẽ. vt vicz ex modo ei9 conuersiõis erudiret. Cui9 qdem quersio talis fuit Cũ ex subita luce de celo corruisset in terrã: ecce benign9 xps de luce sic allo quit euz. Saule saule qd me pseqris. ac si di. Sic recipio iniuriã meoz ac si mihi in dextera pris regnanti inferres Ideo scias q durũ est tibi ctra stimulum calcitrare. q. d. tu es qsi iumentũ in iugo potestat mee. Qui dixit. Quis es dñe. Et ille. Ego sum iesus quez tu psequeris. Et tremens ac stupens dixit. Dñe qd me vis facere. Et dñs ad euz. Surge z ingredere ciuitatẽ z ibi dicet tibi qd te oporteat facere. Uiri aũt qui comitabant eũ cum eo audiebãt qdez vocẽ: neminẽ tñ videbãt. Qui surrexit de terra: aptisqz oculis nihil videbat. ad manus eũ trahẽtes introduxerũt damascũ. z erat ibi tribus diebus nõ videns. z nõ mãducauit neqz bibit. vt patet Act.ix. z i epistola Quinqz nãqz documenta accipe poterimus ex beati pauli quersione si bñ mentis oculi inspicimus tanqz ad viuidũ speculũ Primũ documentũ vt bñ faciamus nostri psecutoribus: exemplo christi iesu q retribuit Paulo bona p malis. Fm aũt August. qdrupler retributio distinguit. Prima cum redditur malũ p bono: qd iniquitatis est. sicut fecit iudas christo z iudei. z modo faciũt ingti xpiani. De quibus querit saluator dicens illud ps. Retribuebãt mihi mala pro bonis. Scõa retributio est qñ redditur malũ p malo. malum. s. pene p malo culpe. z hoc si fiat ordine iusticie ẽ laudabile. Sic faciet in iudicio xps mal. vt dicit Math.xvj. Reddet vnicuiqz fm opa sua. Tercia retributio quando redditur bonũ p bono. z hec fiet electis in iudicio qñ pro breui bono opere reddet eternum regnũ. Mat.xxv. Uenite bñdicti pris mei pcipite regnũ. Quarta retributio est qñ redditur bonũ p malo z hoc ẽ pfectõis. Hoc modo fecit christus iesus paulo: z facit nũc pctõribus q licz obstinata mẽte peccẽt: tñ dat eis bona tpalia z imittit inspiratões suas oibus. vt dicit Lyra sup. viij. ca. ad Ro. q sicut deus p influxũ generalẽ mouz creaturas ad pfectões suas naturales. sic p influxum specialẽ creaturam rationalẽ ad bonũ supnaturale. Et talis influxus a doctoribus vocat instinctus diuinus q nulli negatur: siue sit iudeus siue pagan9 siue mal9 christianus vt quertat z vitã eternam det ei. sicut btũs paul9. O ineffabil' dei misericordia erga pctõres quos trahit tali instinctu: vocat viuo vbo. Unde Esa.xl. dicit. Loqmini ad cor hierusalẽ z advocate eaz quoniã cõpleta est malicia eius: dimissa est iniqtas ipius. suscepit de manu dñi duplicia p oibus peccatis suis. Scõm documentũ in conuersione bti Pauli vt quertamur velociter sicut ipe q statim oñdit suã obedientiam dicẽs. Dñe qd me vis facere Unde Eccli.v. Ne tardes cõuerti ad dominũ et ne differas de die in diẽ. subito enim venit ira eius Terciũ documentũ vt post quersionẽ orõni instem9 z ieiunijs ac bonis opibus sicut beatus Paulus de q Act.ix.dr. Ecce enim orat

Insup grates de gratia dei agamus sicut btūs paulus q̄ dicit.j. Thimo.j Gr̄as ago ei q̄ me cōfortauit: q̄ prius fui blasphemus ⁊ ꝑsecutor ⁊ ꝯtumeliosus. sed miscd̄iaꝫ dei ꝯsecut⁹ sum. q̄a ignorās feci in incredulitate. Nō tamē talis ignorātia excusabat eū a toto. qꝛ talis ignorantia fuit crassa. Quartū documentū in cōuersiōe btī Pauli vt impetrem⁹ orōnes sctōꝝ. qꝛ dic̄ August. q̄ si stephan⁹ ꝓ paulo nō orasset ecclesia ip̄m nō haberet. Quintū documentū in ꝯuersione btī pauli vt vsqꝫ in finem ꝑseueremus. sicut ip̄e dicit Ro. viij. Quis nos sep̄abit a charitate q̄ est in christo iesu. mors fames nuditas tribl̄atio ⁊c̄. Quinta causa cōuersionis btī pauli ex ꝑte sacri eloquij est vt impleret ei⁹ autoritatem. Sicut em̄ dicit Aug⁹. de btō Paulo ī ꝑmōe hodierno Occisus inq̄t agn⁹ a lupis ⁊ faciens agnuꝫ de lupis. Predictū em̄ erat in p̄clara illa ꝓphetia cū iacob patriarcha benedixit filios suos p̄sentes tangēs futuros ꝓspiciens: q̄d in paulo contigit. Erat aūt paulus de tribu beniamin. Cū aūt iacob venissꝫ ad benedicendū beniamin: ait de illo beniamim. Lupus rapax mane rapiet p̄dā ⁊ ad vesperā diuidet escas. Hoc ī apostolo paulo impletū est q̄ pri⁹ nomen sctm̄ iesu inuocātes rapuit tanq̄ꝫ lup⁹ vespere. i. postea diuidebat ꝓ hoc noīe laborē res ⁊ bona: insup corpus ꝓprium. Ubi est nobis sciēdū q̄ sicut d̄r li. de ꝓprietatib⁹ reꝝ inter alias tres ꝓprietates habet lupus.

Prīo oues anteq̄ꝫ comedat occidit

Scd̄o hoīem si p̄or viderit raucidū reddit.

Tercio de eius intestinis corda in cithara ouium rodit.

Prima em̄ ꝓprietas lupi est q̄ oēs oues nisi impedit⁹ fuerit anteq̄ꝫ comedat occidit. Sic faciebat iste noster lupus btūs paulus: nō parcebat viris: nō ml̄ieribꝫ: nō sctīs: nō amicꝫ. sic btō stephano nō pep̄cit cum q̄ familiarit̄ in scola gamalielis cōuersat⁹ erat. sed viros ac mulieres vinctos ducere volebat ī hierl̄m Act̄. ix. Scd̄a lupi ꝓprietas est q̄ si hoīem viderit maxime yctericū inficit et raucidu ꝫ reddit. ideo cōiter d̄r illi q̄ patit̄ oppilatiōes: lupū vidisti. Sic noster lupus beatus vicꝫ paulus ml̄toꝝ ora ꝯcludebat sua sapientia. nō tn̄ oīm an̄ suā ꝯuersionem qꝛ btūs Stephanus sepi⁹ in disputatione de messia oēs legis doctores cōcludebat. ideo d̄r de eo Act̄. vij. Nō poterāt resistere sapīe ⁊ spūi q̄ loq̄bat̄. int̄ q̄s etiā aderat paulus. Un̄ ꝑ se nō dic̄ q̄ oēs conclusisset sed multos. Gal̄. j. Proficiebaꝫ inquit ī iudaismo supra ml̄tos coetaneos meos ī genere meo Sꝫ tandeꝫ post cōuersionē oīm ora ꝯ xp̄m clamātiū ꝯcludebat. disputabat em̄ cū sapiētissimis grecꝫ. vt hr̄ Act̄. ix. et q̄ndā magū Borien noīe sup̄auit. ⁊ insup excecauit q̄ sergiū paulum conabat̄ ꝑuertere quē saulus ꝯuertit vnde ⁊ paulus noīat⁹ est. Tercia nāqꝫ ꝓprietas lupi q̄ si de intestinis ei⁹ fiant corde ꝓ citharꝫ ⁊ ponant̄ cū cordis de intestinis ouiū factꝫ corrodūt cordas ouinas. Sic intestinū. i. cor nostri lupi ad citharā laudis dei appositū t̄rebat corda ouiū xp̄i. vn̄ ananias n̄ audebat ad eū accedere dicēs dn̄o Act̄. ix. Dn̄e audiui a ml̄tꝫ d̄ viro h̄ q̄nta mala sctīs tuis fec̄ ī hierl̄m. ⁊ hic hꝫ ptātez alligādi oēs q̄ inuocāt nomē tuū. Dic epl̄aꝫ ꝑ totū. Et cū de damasco ꝑ sportā ꝑ muꝝ fuissꝫ demissus nō iuit mox in hierl̄m ad apl̄os sed abijt ī arabiaꝫ ⁊ ibi euāgelisauit. ⁊ inde reuersus iteꝝ damascū p⁹ annos tres vēit hierl̄ymā videre petrū ad Gal̄. j. ⁊ cū voluisset se

iungere discipulis oẽs timebãt eũ. nõ credebãt ꝙ esset discipulus. sed Barnabas appꝫhensum illũ duxit ad apostolos ⁊ narrauit illis qm̃ in via vidisset dñm ⁊ q̃liter ei locut⁹ fuisset. ⁊ ꝙ fideliter egisset in Damasco. Act̃. ix. O vere oues xp̃i discipuli. o lũinaria mũdi q̃d timetis hunc lupũ: q̃d eũ formidatis: q̃d expauescitis. iã ex lupo agn⁹ factus est. iam non rapit p̃dam sed diuidet escã verbi dei. iam nõ lacerat. iaz nõ cruciat. iã non occidit. sed lacerari: cruciari et mori parat⁹ est ꝓ noĩe agni dei ⁊ iesu xp̃i. Dicit̃ em̃ Act̃. xxj. ꝙ cum Agabꝫ ꝓpheta venissꝫ ad eum tulit zonam ei⁹ ⁊ alligauit sibi pedes: dicens. Hec dicit spũsctũs. viꝝ cuius est hec zona sic alligabũt iudei ĩ hierl'm ⁊ tradent in manus gentiũ. Qđ cum audissent discipuli rogauerunt ne ascẽderet hierusalẽ. qui dixit. Quid facitis flentes ⁊ affligẽtes cor meũ. ego nõ solũ alligari sed ⁊ mori in hierl'm pat⁹ suꝫ ꝓ noĩe dñi iesu. Ecce patet causa ⁊ rõ ei⁹ ꝯuersionis. Tercio in p̃missis verbis notat̃ eius ꝑfectio conuersatiõis. que ꝑm Tho. sup. iiij. dist. xxix. cõsistit in dei charitate. Cuius charitatis ꝑfecte tria sunt signa. scꝫ

Primũ si q̃s bonũ agit feruẽter.
Scđm si q̃s op⁹ opat̃ mirabiliter.
Tertiũ si q̃s aduersa patit̃ libẽter.

Primũ charitat̃ signũ est si q̃s bonũ agit feruẽter. iuxta illđ Grego. Amor dei non est ociosus opat̃ em̃ magna si est. Sic btũs paulus opabat̃. de quo Act̃. ix. dñs dicebat. Vas electiõis est mihi iste vt portet nomen meũ corã regibus ⁊ gẽtibꝫ ⁊ filijs israel. Portauit ꝓfecto nomẽ Jesu corde ꝑ dilectiõem. in ore ꝑ frequentẽ inuocationẽ. q̃ngentis vicibꝫ legit̃ nomẽ iesu ĩ suis epistol' scripsisse. ⁊ insup post mortez caput ei⁹ ter nomẽ illud ꝓclamasse. Jtẽ portauit hoc nomẽ opẽ in p̃dicatiõe. Vñ dicebat Act̃. xx. in Ep heso. Argentũ ⁊ aurum aut vestẽ nullius ꝯcupiui vt ipsi scit̃. qm̃ q̃ mihi opus erãt ⁊ his q̃ mecum sunt ministrauerunt man⁹ iste. ⁊ nihil vtilius vobis q̃min⁹ annũciarẽ et docerẽ vos publice. ⁊ ecce scio qꝛ amplius no videbit̃ faciẽ meã. Et hec cũ dixisset positis genibus orauit cũ omnibus illis. Magn⁹ autẽ fletus fact⁹ est oĩm. ⁊ ꝓcũbentes super collũ pauli osculabãt̃ eũ dolẽtes maxime ĩ verbo qđ dixerat. qꝛ amplius faciẽ eius non essent visuri. O de⁹ eterne q̃ꝫ ardenter a tuis diligebat̃ q̃ ita feruenter iniunctũ opus opabat̃ circũiens ꝑ ꝓuincias ⁊ regna plus oĩbꝫ apl'is laborauit

Secundũ signũ charitatis est cum q̃s opus opat̃ mirabiliter. Nã licꝫ ꝑm Greg. miracula nõ faciãt sanctuꝫ et in charitate existentẽ: tamẽ ostendũt. Vñ Act̃. xiiij. đr. ꝙ cum lystris esset q̃dam claudus ex vtero matr̃: erexit eũ paulus. et videntes turbe clamabant lycaonice dicentes. Dij similes facti hominibus descenderũt ad nos. et vocabãt paulum mercuriũ: barnabã ṽo iouẽ. Venerũt aũt q̃dam ab Anthiochia et ꝑsuasis turbis lapidauerũt paulum Jtez mortuos suscitauit. demones effugauit ⁊c̃. Tertiũ signũ charitatis est. si quis aduersa ꝓ deo patit̃ libẽter. Talis fuit btũs paulus. Sic eniꝫ de eo breuiter Hylari⁹ ait. Paul⁹ apl's ĩ Philippis virg̃ cedit̃: ĩ carcere ponit̃ ⁊ lignis pedibꝫ affigit̃. ĩ lystr̃ lapidat̃. in epheso feris dat̃. in damasco ꝑ sportã a muro deponit̃. in hierl'm cedit̃: ligat̃: insidiat̃: romã veniẽs sub nerone occisus finit̃. Jõ saluator dicebat đ eo Ego ostẽdã illi q̃nta opteat euꝫ ꝓ noĩe meo pati. Merito igit̃ reuocãdo dicebat Saule saule. Rogem⁹ ⁊ nos dñm vt statũ viciosuꝫ ṽtat ĩ ṽtuosũ. Amẽ

Sermo XXIII

De eodem Sermo.xxiij

Vas electōis

Vas est mihi iste vt portet nomē meum coram gentib⁹ ⁊ regib⁹ ⁊ filijs isrl'. Ego em̄ oñdā illi q̄nta opteat eu⁊ ꝑ noie meo pati. Act'.ix. Ad gl'iaz bti Pauli p̄dicatoris gētiu⁊ hec v̄ba dicūt'. q̄ q̄dem pius iesus ī visiōe apparēs Ananie dicebat assecurādo ip̄m vt iret ad ip̄m Paulū quē iaz ꝓstrauerat ⁊ exceccauerat ⁊ baptizaret ⁊ illumīaret. Uñ vt dicit sctūs Tho.ij ij.q.cxiij.ar.viij.q̄tuor requirūt' ad iustificatōem peccatoris.scz

Primo diuine gratie infusio
Secundo liberi arbitrij motio
Tercio vera contritio
Quarto peccati remissio

Primo dixi q̄ ad impij iustificatōem requirit' diuīe gr̄e infusio quā habuit sctūs Paulus .de q̄ d̄r q̄ dū acceptis epl'is spirās iret in damascū vt fideles vinctos adduceret ī hierusalē: circumfulsit eū lux de celo.i.illumīatio diuīa Aug. Gr̄a est lux aīe faciēs hoīez pctm̄ suū cognoscere. Et Gre. Nisi gr̄a diuini respectus nos illumīaret mens nostra in peccatoꝝ tenebris remaneret. Hinc Osee.xiij. Perditio tua ex te saluatio ex me.i.ex mea gr̄a. Ideo h̄ petebat p̄s.cū dicebat. Illumīa ocl'os meos ne vnq̄ obdormiā ī morte crimīs.

Scd̄o ad iustificatōem impij req̄ritur motus liberi arbitrij ad detestandū peccatū ⁊ ad diligendū deu⁊. Hoc Saulus habuit: ⁊ innuit' cū dicit'.cadens in terrā. Glo. In terrā cadere est pctā q̄ q̄s ex terreno amore cōmisit cognoscere ⁊ de eis dolere. Quid prodest pctā cognoscere ex lumīe gr̄e cū hō etiā ea nō detestet'.cū dicat Hiero. Nulla culpa delebit' nisi tristicia anxiet'. Ideo d̄ saulo subdit'. Tremens ac stupens dixit. Quis es dñe. At ille. Ego su⁊ Iesus nazaren⁹ quē tu ꝑsequeris. Nō dixit.cui⁹ seruos ꝑsequeris: q⁊ christ⁹ nostrū caput sibi reputat qd̄ suis mēbr⁊ impendit'.iuxta illud Math.xxv. Qd̄ vni ex mīmis meis fecistis mihi fecist⁊ Deīde iesus subiūxit. Du⁊ est tibi calcitrare ꝯ stimulū. Propt' q̄ v̄ba pauidus statim ex timore immutatū ē ei⁹ liberum arbitriū d̄ conatu ꝑsecutiōis in suū obsequiū dicens. Dñe quid me vis facere. Eccl'i.j. Timor dñi expellit peccatū. Pius em̄ dñs vnum quādoq⁊ flagellat vt ceteri timeāt ⁊ ꝯuertāt'. q⁊ dicit' Prouer.xvj. In timore dñi declinat oīs hō a malo. Hinc dic̄ Tho. sup.iiij.dist.xvj. Omnino nō pōt tolli culpa nisi reordinet' volūtas s̄m diuinam volūtatē. Eccl'i.xviij. A voluntate tua auertere. Talis motus volūtatis fuit ꝯformis iā diuīe voluntati.

Tercio ad iustificatōnez impij req̄rit' vera ꝯtritio. Hec fuit ī Paulo. q⁊ socij apt⁊ ocul' nihil videntē introduxer̄t Damascū. ⁊ erat ibi trib⁹ dieb⁹ nō mādūcās neq⁊ bibēs sed orās dolēs ⁊ īgemiscens. Hinc Hugo de sctō victore. Tūc salus pctōꝝ incipit cū v̄aciter ꝑ delictis ingemiscit Quarto ad iustificatōem īpij requirit' pctōꝝ remissio. hec sequit' tria p̄dicta q⁊ est finis iustificatōis. Et hec fuit in paulo .q⁊ dicit' de eo. Uas electōis est mihi iste vt portet ⁊c̄. In q̄b⁹ q̄dem verbis a trib⁹ specialiter cōmendatur.scz

Primo ab vtiliū gl'iosa capacitate. ibi.vas electiōis est mihi iste.

Scd̄o ab opeꝝ gratiosa v̄tuositate.ibi.vt portet nomen meū ⁊c̄.

Tercio ab afflictionū studiosa longanimitate.ibi. Ego em̄ oñdam illi ⁊c̄

Primo siq̄dē btūs Paul⁹ apl's cōmendat' ab vtiliū gl'iosa capacitate cū dicit'. Uas electiōis est mihi iste. Uas

em̃ materiale d̃r q̃d est ꝯtinens alicui⁹ rei. Sic btũs Paulus sil̃itudiarie fuit electionis vas triplex. scz

Primo vas singularꝫ gr̃e.

Secũdo vas doctrinalis sap̃ie.

Tercio vas admirabilis gl̃ie.

Primo nanqꝫ btũs paulus fuit vas singularꝫ gr̃e. De q̃ d̃r Ecc̃i. xliij. Vas admirabile opus excelsi. Admirabile nãqꝫ fuit hoc vas quia mirabilit̃ effecit manus oĩpotentꝫ. qꝛ p̃us fuit vas cõtumelie ꝛ ꝑditionis ꝯtinens irã eterni dei. ergo admirabil̃ gr̃a quã ei cõtulit de⁹ fuit. qꝛ de voluntate feruida ꝑsequẽdi in sua ꝑsona reuocauit ꝛ gr̃a repleuit sup̃ alios. iuxta illud Rom̃. v. Ubi abũdauit delictuꝫ supabũdauit ꝛ gr̃a. Certe hec dei gr̃a supabũdauit. qꝛ pauli cor duꝝ emolliuit: cõtriuit: ꝛ tandẽ humore gr̃e alid̃ vas inde fecit. Un̄ querit Bern̄. li. v. de cõsideratiõe. Quid est cor duꝝ. hoc est q̃d nec cõpũctione scindit̃. nec pietate mollitur. nec mouet̃ p̃cibꝫ. minis nõ cedit. flagellis indurat̃. ingratũ ad beneficia. infiduꝫ ad ꝯsilia. deuium ad iudicia. inuerecũdum ad turpia. ĩpauidũ ad pic̃la. inhumanũ ad hũana. temerariũ ad diuina. p̃sentia negligens. p̃terita obliuiscẽs. futura nõ p̃uidẽs. hoc est cui p̃teritoꝝ preter solas iniurias nihil oĩno p̃terijt. futuroꝝ nulla nisi ad vlciscendũ ꝓspectio est. Hec ille. Tale ꝓfecto cor habuit paulus q̃ eccl̃iaꝫ dei super alios ꝑseq̃bat̃ et deuastabat intãtũ vt etiã ille famosus xp̃i discipul⁹ ananias ip̃m metueret. Cui Act̃. ix. dn̄s Jesus ꝑ visum apparẽs dixit. Surge et vade in vicũ q̃ vocat̃ rect⁹ ꝛ q̃re in domo iude sauluꝫ noĩe tharsensem. qꝛ vt dic̃ Lyra sup. ij. ad Thim̃. vl. de tharsis erat oriundus. Illuc em̃ p̃r ei⁹ trãslatus fuerat de iudea. ꝛ ibi creuerat in ptãte et fama. addidit dn̄s. Ecce enim orat. q. d. mentẽ eleuatã habꝫ ad deuꝫ. Ex raptu em̃ paul⁹ regressus deo g̃tias agebat q̃ vidit ꝑ diuinã reuelatiõeꝫ Ananiã introeuntẽ ꝛ imponentez sibi manus. Et Paulus in visu nõ tm̃ vidit ꝑsonam sed etiã nomen ei⁹ cognouit. Ananias v̄o considerata duricia Pauli dixit se excusando. Dn̄e pat⁹ sũ facere q̃d iubes. sed vnũ est valde mirabile q̃d me iubes. qꝛ audiui a multꝫ de viro hoc q̃nta mala fecerit sc̃tis tuis in hierusalẽ. ꝛ hic habꝫ ptãtem a p̃ncipibꝫ sacerdotũ alligandi oẽs q̃ inuocant nomen tuũ. q. d. Uis vt meip̃m volũtarie tradã in manus ei⁹ vt non viuam diuti⁹ ꝓ sustentatõe fideliũ tuorum in fide Dixit autẽ ad eũ domin⁹ Uade qm̃ vas electõis est mihi iste vt portet nomen meũ corã gentibꝫ regibꝫ ꝛ filijs isrl̃. ego aũt oñdã illi q̃nta op̃teat eũ pati ꝓ noĩe meo q̃ tãta mala fecit fidelibꝫ sub noĩe meo existẽtibꝫ vt de decus culpe nõ sit sine decore iusticie: nec pctm̃ remaneat inultũ ꝛc̃. Quocirca tria sunt inuestiganda. scz

Primũ vnde cor Pauli fuerat induratum.

Secundũ quomodo cor Pauli fuerat demollitum.

Terciũ ad quẽ finẽ fuerat h̃ factuꝫ.

Primo inuestigandũ ẽ vnde cor pauli ĩduratũ fuerat. Rñdet̃ q̃ ex tribꝫ q̃bus solet cor indurari. vicꝫ ex generis nobilitate. ex scientie claritate: ꝛ florẽtietate. Primo inq̃ꝫ cor pauli fuerat induratum ex generis nobilitate. Inq̃t em̃ Aug⁹. in s̃mõe q̃ erat Paulus de tribu beniamin. ꝛ ip̃e sol⁹ testat̃ Ro. xj. dicens. Ego israelita sum ex semine abrahe de tribu beniamin. Tribꝫ v̄o beniamin satis ĩ sc̃ptura magnificat̃. tum qꝛ illi ĩ diuisiõe terre ꝓmissionis hierusalẽ fuit distributa. sic̃ ptꝫ Josue xviij. Tũ quia habuit bellatores strẽ-

nuos. Judic̄.xx.tum q2 ſm Hiero. ex illa tribu ꝑ maiori ꝑte innocentes fuerunt occisi. Sed hoc videt̄ aliq̄bꝫ mirꝫ ꝙ paulus aliq̄n̄ se dicit iudeum. sicut Actuū.xxij. Ego inq̄t sum iudeꝰ a tharso cilicie natus. ⁊ Act̄.xxiij. Phariseus ait sum ⁊ filius phariseoꝝ. Aliq̄n̄ ꝟo dicit se romanuꝫ ciuem. sicut Act̄.xxij. cum tribunus iussissꝫ paulū flagellari: ⁊ cum astrinxissent eum loris: dixit astanti sibi cēturioni paulus. Si hominē romanū et indemnatū licet vob flagellare. Quo audito centurio accessit ad tribunū ⁊ nūciauit dicēs. Quid actur⁹ es: hic em̄ hō ciuis roman⁹ est Ad quod rn̄det Lyra sup̄ hūc locū ꝙ pater pauli a romanis obtinuerat romanā ciuilitatē. ideo cū tribunus q̄sisset ip̄m Dic ait mihi si roman⁹ es. At ille dixit. Etiā. Ideo Lyra sup̄ hunc locum.ij. Thim̄.iiij. Penulam quā reliqui troade apud carpū veniēs affer tecum ⁊ libros: ait. Duꝫ esset paulus in carcere neronis scribebat thimotheo vt ferret sibi penulā. Erat autē penula vestis ꝯsularis q̄ a romanis data fuit patri pauli in signū amicicie cū ipso ⁊ ꝙ esset factus ciuis roman⁹. quā reseruauerat paulus ob memoriaꝫ patris: et in signū ꝙ esset ciuis roman⁹ si necessitas incumberet hoc ostendendi Erat ergo paulus natiōe israelita. dignitate roman⁹ ciuis. religione phariseus. ꝓpter que ceterꝫ despectꝫ īdurato corde sup̄biebat. Secūdo cor pauli fuerat induratū ex scientie claritate. De q̄ dicit Hiero. Cur paulus apl̄us vas electiōis. Nēpe q2 vas legis ⁊ scripturaꝝ sanctarū armariū est. Ipse q̄ꝫ Act̄.xxj. dixit se eruditū ad pedes gamalielis. Et.ij.ad Coꝝ.xj. Nā etsi imperitus sermone nō tn̄ scīa. Ut aūt idē ipse ait. Scientia inflat. g̊ inflat⁹ magna scientia cor eius fuerat induratū sup̄bia. Tercio cor ipsius induratū fuerat ex florēti etate. Erat em̄ etate iuuenis. Dicit aūt Phus.ij. rhetorice ꝙ iuuenes sunt cōcupiscitiui talia facere q̄cunq̄ꝫ ꝯcupiscūt. Et vulgariter d̄r ꝙ in iuuenibꝫ est recens et bulliens sanguis. Ideo d̄ eo d̄r Act̄.vij. Testes deposuerūt vestes secus pedes adolescētis q̄ vocabat̄ saulus. Un̄ cū Act̄.xxij dn̄s diceret paulo. Exi velocit̄ de hierusalem qm̄ nō recipiēt testimoniū tuum de me. Et ego dixi. Dn̄e ipsi sciunt quia ego eram concludens in carcerē ⁊ cedēs per synagogas eos q̄ credebāt in te. Et cuꝫ fundaret̄ sanguis stephani testis tui ego astabam et cōsentiebā et custodiebam vestimenta interficientium illum. Unde q2 sanctoꝝ sanguinem sitiebat effundere: ideo erat indurati cordis. O deus eterne q̄ꝫ multoꝝ cor īdurat generꝫ nobilitas. O q̄ꝫ multoꝝ scientie claritas. ⁊ certe multoꝝ superbia ⁊ malicia. Secundū inuestigandū erat quomodo cor Pauli fuerat demollitū. Ad quod rn̄det petrus de Tharantasia sup̄.iiij.sentētiaꝝ. di. xvij. dicens. Q, sicut in materialibus durum dicitur quod non cedit tactui Hoc aūt frangi dicitur quod per aliquod fortius agens in ꝑtes magnas diuiditur. Conteri ꝟo quando in partes minimas redigit̄. Ita metaphorice cor hominis durum dicitur q̄ꝫdiu diuine inspirationi quasi manu se tāgenti non cedit sed obuiat dum in affectu peccati moratur. Frangi ꝟo dicitur quando a proposito resipiscere incipit: q̄ꝫuis nondum perfecte. Conteri ꝟo dicitur quando affectus peccati ſm omnem sui partem in se destruit̄. Et hoc fit quando voluntas perfecte ab effectu peccati resilit. et talis resilitio vocat̄ duri cordis contritio. Clarius adhuc declarat sanctus Bonauē.

sup.iiij.dicẽs. q in ꝯtritione tria sunt attẽdenda.s.q̃d ꝯterit̃:q̃ ꝯterit̃:ꝛ ad q̃d cõtritio terminat̃. Quod ꝯterit̃ est cor pctõris q̃d est tanq̃ vas fictile repletũ veneno pctĩ. Quo ꝯterit̃ est duplex q̃si due mole.s.inferior et supior. Una est spes venie veniẽs ex ꝯsideratiõe diuine misericordie. Alia timor pene veniẽs ex consideratiõe diuine iusticie. Illud vas duri cordis ideo ꝯterit̃ vt emolle scat ꝛ pctĩ delectatio totaliter de eo effundat̃.ꝛ amor pctĩ repellat̃. Et hec delectatio peccati licet totalit̃ expellat̃ in pena eterna:ita q̃ q̃ꝫtuꝫ ad delectationem pctĩ cor duruꝫ in inferno in puluerem redigit̃. sed nõ sic vt aliud vas inde fiat.iuxta illud ps̃. Nõ sic ĩmpij non sic:sed tanq̃ puluis quẽ ꝓijcit vẽtus a facie terre.qꝛ eternaliter contriti erunt in dolore. Sed in ꝯtritiõe peccatoꝝ in p̃senti ꝑ gr̃am aliud vas nouũ et solidũ humore gr̃e generat̃. Sic de duro corde Pauli d̃r Act̃.ix. Vas electionis est mihi. Et.ij.ad Thim̃.ij.d̃r. Si q̃s emũdauerit se ab his erit vas in honorẽ sctĩficatum. Terciũ inuestigandũ.s.ad quem finem fuerat cor pauli demollitũ. Rñdet̃ q̃ ꝓpter multa. Primo vt in eo deus ostẽderet suã magnã misericordiã.ꝛ vt xp̃m p̃dicando fidem christianaꝫ firmaret. Gal̃.j. Vocauit me ꝑ gr̃am vt reuelaret ĩ me filium suum vt euangelisarẽ illum ingentibꝫ.ꝛ ꝓpter alia multa. Et vt exemplũ daret omnibꝫ pctõribꝫ cõuertendi ad se,quia cor duruꝫ male habebit in nouissimo. Durũ profecto habet cor qui in illo statu viuit quo mori nõ audet. Unde ex omni ꝑte durũ erit duro cordi. Ab inferiori.qꝛ ignis inferni.a sinistris demones terribiles.a dextris pctã mlta.ab ante dies iudicij ꝛ mortis.a supiori celum clausuꝫ ꝛ iudex cõtra se iratꝰ.ergo charissimi exẽplo huius sancti conuertimĩ ad clementiam xp̃i. Secũdo btũs paulus fuit vas doctrinalis sapiẽtie. de q̃ Prouer.viij. Quasi vas solidũ auri ornatũ oĩ lapide p̃cioso.ꝛ Ecc̃i.xv. Repleuit eũ dñs spũ sapientie ꝛ intellectꝰ. Vera em̃ sapientia est cognitio vera dei et sui.ex q̃bus causat̃ vera hũilitas. Und̃ Prouer.xj. Ubi hũilitas ibi sapĩa. Et ĩ vita ph̃oꝝ. Ille sapiẽtior q̃ hũilior. Beatus v̄o paulus cognouerat deũ.qꝛ vt dicit Augꝰ.li. de vidẽdo deũ q̃ Paulus adhuc in mat̃iali corpe existẽs vidit in raptu diuinã essentiã. q̃cũqꝫ v̄o deum cognouerit statim diliget. Sic paulus diligebat deuꝫ vt diceret Ro. viij. Quis nos sepabit a caritate q̃ est in xp̃o iesu. Et subdit. Certꝰ sum q̃ neqꝫ mors neqꝫ vita neqꝫ angeli neqꝫ archangeli neqꝫ p̃ncipatus neqꝫ v̄tutes neqꝫ tribulatio neqꝫ angustia neqꝫ fames neqꝫ nuditas neqꝫ persecutio nec gladiꝰ nec altitudo nec ꝓfunditas nec creatura aliq̃ poterit nos separe a caritate dei. Cognoscebat etiam se veraciter: ideo se veraciter hũiliabat.vt q̃cq̃d boni in se sciebat deo attribuebat. iuxta illud.j.ad Choꝝ.xv. Gr̃a dei sũ id quod sum.ibidem. Ego sum minimus apl̃oꝝ ꝛ nõ sum dignus vocari apl̃us. Et.j. Thim̃.j. Fidelis sermo ꝛ oĩ acceptiõe dignꝰ. qꝛ iesus xp̃s filius dei venit in hunc mundũ pctõres saluos facere:quoꝝ ego primꝰ sum.i.p̃ncipalis. Ecce ipsius vera sapientia.

Tercio beatus paulus fuit vas admirabilis gl̃ie.de q̃ d̃r Ro.ix. Vas in honorẽ. Gl̃ia em̃ correspondet gr̃e. Et qꝛ fuit vas singular̃ gr̃e.g̃ merito admirabilis gl̃ie.qꝛ gl̃ia est cõsummata gratia. Unde canit de eo ecclesia. Magnus sanctus Paulus vere digne est glorificãdus. qui et meruit thronum duodecim possidere. Inuenitur tamẽ

aliqñ ꝙ Paulus est minor petro. qñ
ꝗ maior. qñ ꝗ eq̄lis. sed reuera minor
dignitate. maior p̄dicatione. eq̄lis san
ctitate. ḡ merito ip̄e d̄r vas gr̄e: vas do
ctrine. ⁊ vas gl̄ie. Scd̄o beat⁹ Pau
lus apl̄us ex p̄missis themat⁊ verbis
cōmēdat̄ ab opeꝝ suoꝝ gratiosa v̄tu/
ositate. cū d̄r. vt portet nomē meū corā
gentib⁹ ⁊ regib⁹ ⁊ filijs israel ⁊c̄. q̄d q̄dē
portauit corde ꝑ sctm̄ desideriuꝫ. ore ꝑ
p̄dicatiōis eloq̄um. opē ꝑ freq̄ntē scri/
pturā ac vite austeritatē. nā quingētis
vicib⁹ legit̄ scripsisse nomē iesu xp̄i ī su
is epl̄is. qꝛ q̄d abūdabat ī corde h̄ ver
sabat̄ in ore ⁊ manu. iuxta illd̄ Mat.
xij. Ex abūdantia cordis os loquitur
Vñ nomē dñi iesu portauit tripl̄r. scꝫ
Primo mirabiliter.
Scd̄o vtiliter.
Tercio ꝑseueranter.
Primo dixi ꝙ btūs paulus portauit
nomē dñi iesu mirabil̄r. qꝛ ꝑ illd̄ san/
ctissimū nomē multa fecit miracula.
vñ d̄r Act̄. xix. Uirtutesq̄ nō modicas
faciebat de⁹ ꝑ man⁹ pauli. ita vt etiaꝫ
supra lāguidos deferret sudaria vl̄ se/
micīctia. glo. semicinctiū est vest⁊ soluꝫ
ab vno latere pēdēs. ⁊ recedebāt ab eis
lāguores: ⁊ spūs nequaꝫ egrediebant̄.
tentauerūt aūt q̄dā ⁊ de circūuenienti
bus iudeis exorcist⁊ īuocare sup̄ eos q̄
habebāt spūs malos nomen dñi iesu
dicētes. Adiuro vos ꝑ iesum quē pau
lus p̄dicat. Erāt aūt cuiusdā p̄ncipis
sacerdotū septē filij q̄ hec faciebāt. Re/
spōdens autē spūs nequā: dixit. Jesuꝫ
noui ⁊ Paulū scio. vos aūt q̄ estis ne
scio. ⁊ insiliēs hō in eos in q̄ erat demo
niū pessimū inualuit ꝯtra eos et dña/
tus est amboꝝ ita vt nudi ⁊ vulnera/
ti effugerēt de domo illa. hoc aūt notū
factū est oīb⁹ iudeis ⁊ gētib⁹ q̄ habita/
bant Ephesi ⁊ cecidit timor sup̄ oēs il
los et magnificabat̄ nomen dñi iesu.
multiq̄ credentiū veniebant cōfitētes
⁊ annūciantes act⁹ suos. multi aūt ex
eis q̄ fuerūt curiosa sectati. curiosa. i.
artes magicas. ꝯtulerūt libros ⁊ com
busserūt eos corā oīb⁹ ⁊ ꝯputat⁊ p̄cijs
illoꝝ. inuenerūt pecuniā denarioꝝ q̄n
quaginta miliū. Et sil̄r legit̄ Act̄. xvj.
Factū est aūt euntib⁹ nob̄ ad orōnem
puellā quandā habentē spm̄ phitonez
id est spūm malignuꝫ obuiare nob̄: q̄
questū magnū p̄stabat dñis suis di/
uinādo. hec subsecuta paulum et nos
clamabat dicēs. Isti homīes serui dei
excelsi sunt q̄ annūciant vob̄ viā salu/
tis. hec aūt faciebāt mult⁊ dieb⁹. dolēs
aūt paulus dixit. p̄cipio tibi in noīe ie
su xp̄i exire ab ea. ⁊ exiuit eadē hora. Ui
dentes aūt dñi ei⁹ ꝙ exijt spes q̄st⁹ eo/
rū: app̄hendentes paulū ⁊ sylā ꝑduxe/
rūt ad foꝝ: offerētes eos magistratib⁹
⁊ dixerunt. Hij homines conturbant
ciuitatē nr̄aꝫ cū sint iudei ⁊ annūciāt
morē quē nō licꝫ nob̄ facere cū sim⁹ ro
mani. ⁊ cucurrit plebs aduersus eos ⁊
mgr̄at⁹ scissis tunic⁊ eoꝝ ⁊ iusser̄t illos
virg⁊ cedi. et cū multas plagas eis im
posuissent miserūt in carcerē p̄cipiētes
custodi vt diligēter eos custodiret: qui
misit in inferiorē carcerē et pedes eorū
cōstrinxit ligno. media aūt nocte pau/
lus ⁊ sylas orantes laudauerūt deuꝫ.
et terremot⁹ ē fact⁹ ⁊ ostia aperta sunt
Expgefact⁹ custos carce[illegible] euaginato
gladio volebat se int̄ficere estimās fu/
gisse vinctos. Clamat aūt paulus di/
cēs. Nihil mali tibi fecer⁊. vniuersi em̄
hic sum⁹. et portato lumīe eduxit eos.
et ꝓcidens ad pedes eoꝝ dixit. Dñi q̄d
me oportet facere vt salu⁹ fiam. At illi
dixer̄t. Crede in dñm iesum xp̄m et sal
uus er⁊. Sil̄r cū paul⁹ circa vespas in
q̄dā solario p̄dicaret q̄dā iuuenis noīe
patrocl⁹ pincerna neronis ꝓpt̄ multi
tudinē fenestrā ascendit vt mag⁊ audi

ret. ⁊ ibi dormitans decidẽs expirauit
Paulus aũt ꝑ spũm ꝯgnoscens dixit
astantib⁹ vt defunctũ ad se adducerẽt
Quẽ allatũ in noĩe dñi iesu suscitauit.
Et mlta alia mirabilia fecit in nomĩe
dñi iesu xpi. Scdo q̃z btũs paulus
portauit nomẽ Jesu vtiliter. qꝛ vt ipse
met dicit: plus oĩb⁹ apl'is laborauit
erat em̃ eloq̃ntissim⁹: sapiẽtissim⁹. ita
vt in vniuerso mũdo nõ haberet sil'ez.
q̃cũq̃z eũ audiebãt afficiebant̃ ad ip̃m
ita vt dũ vellet recedere ab eis corruen
tes sup ipsi⁹ collũ plurimũ flebant. O
vtilẽ vir ꝑ quẽ fides xpi feruida sic cre
uit. O charitate plenũ q̃ ꝓ fidelib⁹ fla/
gellari ⁊ mori voluit. Tercio deni/
q̃z btũs paulus portauit nomẽ dñi ie
su ꝑseuerãter. qꝛ vsq̃z ad mortẽ p̃dica/
uit iesum. ⁊ dũ caput ipsius amputa/
tũ fuisset ter iesus ꝓclamauit saliẽs. et
ibi tres fontes eruperũt: q̃ vsq̃z hodie
rome ꝑsistũt. de q̃ sic scribit Dionisius
Thymotheo. Heu frater mi thymo/
thee dilecte aĩe mee: vbi est pr̃ tu⁹ mgr̃
et amator. vñ te vlteri⁹ salutabit. ecce
em̃ orphan⁹ factus es. iã nequaq̃z ve/
nient ad te epistole eius in q̃b⁹ scp̃tũ sit
Paulus modic⁹ seruus iesu xpi. Jaz
nõ scribet de te vlteri⁹ ciuitatib⁹ dicẽs.
Suscipite filiũ meũ dilectũ. complica
frater libros ꝓphar ⁊ signa super eos
qꝛ neminẽ habem⁹ interp̃tez ꝑabolaꝝ
Dauid ꝓpheta plãgebat filiũ suũ ⁊ di/
cebat. Ue mihi pro te fili mi ve mihi.
Ego aũt dico ve mihi magister mi. ve
re ve mihi. amodo defecit ⁊ cessauit cõ
cursus discipuloꝝ tuoꝝ romã venien
tiũ ⁊ q̃rentiũ nos. iã nemo dictur⁹ est.
eamus ⁊ videam⁹ doctores nr̃os ⁊ in
terrogem⁹ eos q̃liter nos regere opor
teat eccl'ias nobis cõmissas. Tercio
btũs paulus ex p̃fatis themat⁹ v̄bis
cõmendat̃ ab afflictionũ studiosa lon
ganimitate. cũ d̃r. ego em̃ ostendã illi
quãta eũ oporteat ꝓ nomĩe meo pati:
vt de oĩb⁹ q̃bus in me peccauit patien
do satisfaciat. Peccauerat eĩ corde: de
q̃ satisfecit dolendo. peccauit ore blas/
phemãdo xp̃m: de h̃ satisfecit p̃dicãdo
Peccauerat manu: fideles ligando et
cruciãdo: d̃ h̃ satisfecit epl'as scribẽdo
peccauit pedib⁹ discurrẽdo ad fideliũ
afflictionẽ: satisfecit discurrẽdo diuer/
sa loca ꝓ salute fideliũ. Naz triplex est
passio satisfactoria. scz

Prima voluntarie assumpta.
Secunda a natura innata.
Tercia ab alijs illata.

Prima passio satisfactoria dixi q̃ est
volũtarie assũpta. vtputa opa penitẽ/
tialia. ⁊ talia passus est libent̃ ꝓut d̃ se
dicit. ij. Coꝝ. xj. In ieiunijs multis: in
vigilijs: fame ⁊ siti ⁊ nuditate in labo/
re ⁊ erũna in carceribꝫ. Vñ si nõ habes
tribulationes tu teip̃m affligas. qꝛ di
cit apl's. ij. Thim̃. iij. Oẽs q̃ pie volũt
viuere in christo ꝑsecutionẽ patiunt̃. et
Act̃. xiiij. Per multas tribulationes
oportet intrare in regnũ dei. Secũ/
da passio satisfactoria est a nat̃a ĩnata
sicut cũ q̃s est inclinat⁹ ad sup̃biã: lu/
xuriã ⁊c̃. Hãc passionez apl'us dicit se
habuisse. ij. Choꝝ. xij. Ne inq̃t magni
tudo reuelationũ extollat me: dat⁹ est
mihi stimul⁹ carnis mee angelus sa/
thane q̃ me colaphizet. ꝓpter q̃d ter do
minum rogaui vt auferret a me. ⁊ di/
xit mihi. sufficit tibi gratia mea. ⁊ Ro
ma. vij. Uideo aliã legẽ in mẽbris me
is repugnãtẽ legi mẽt⁹ mee ⁊ captiuuz
me ducẽtẽ in legẽ pcti q̃ est in mẽbris.
Infelix ego hõ q̃s me lib̃abit de corpe
mort⁹ h⁹. ⁊ subdit. gr̃a d̃i ꝑ iesũ xp̃m. ec
ce ptz q̃ h̃c passio ñ fuit modica. Ter
cia passio satisfactoria ẽ ab alijs illata
quã etiã pass⁹ ẽ apl's. ꝓut dic̃. ij. Coꝝ.
xj. A iudeis ĩq̃t q̃nq̃es q̃dragenas vna
min⁹ accepi. ter virg⁹ cesus sũ. semel la

pidat⁹.ter naufragiū ꝑtuli. Et Hylari⁹ ipi⁹ passiões breuit̄ sic enūerat di. Paul⁹ apl's ī philippis ꝟgꝫ cedit̄.ī carcerē ponit̄ ꝛ lig̃ pedib⁹ affigit̄.ī lystrꝫ lapidat̄.ī iconio ꝛ thessalonica ab iniq̄s ꝑseq̄t̄.ī epheso feris dat̄.in damasco ꝑ sportā e muro d̄ponit̄.ī hierl'm sistit̄.cedit̄.ligat̄.īsidiat̄.in cesarea claudit̄:criminat̄.nauigās ī italiā ꝑicl'o dirigit̄. romā veniēs sub nerone iudicat̄.ꝛ occisus finit̄.hec ille. Sꝫ dic̄ Chryſ.ꝙ in oīb⁹ his suis passiōib⁹ saxo fuit durior oī colūna īmobilior.oī adamāte fortior.nll'a vi a caritate xp̄i separi potuit. Jō bn̄ de ip̄o dic̄ saluator. Ego eī oñdā illi q̄nta opteat eū ꝓ noīe meo pati Attēdam⁹ ꝛ nos carissimi ꝙ ꝓ p̄mio celū vl' suppliciū et̄nū ꝓpōit̄. igit̄ sim⁹ vasa electōis portātes in cordib⁹ ore ꝛ opib⁹ nomē dñi nr̄i iesu. sicqꝫ aduersa patiēt̄ sustineam⁹ vt ī futuro ī et̄na cōq̄escam⁹ gl'ia cū isto sctō dei apl'o. Ad quā ꝑ ip̄i⁹ merita nos ꝑducat ieffabil' trinitas p̄r ꝛ fili⁹ ꝛ ss. Amen

De purificatōe beatissime virginis Marie. Sermo.xxiiij.

Vscepimus de⁹ miscōiaꝫ tuā ī medio tēpli tui.p̄s.xlvij. Ad gl'iaꝫ huius solēnitatis p̄missa ꝟba dicit Dauid ille eximius ꝓphetaꝝ in spū preuidens certitudīalit̄ dñm iesū nascituꝝ ac ſm legem moysi in tēplū oblaturū. Jdeo more ꝓphetici ſmōis ꝓpter certitudinez fiende veritatis dic̄ in p̄terito. Suscepim⁹ de⁹ miſicordiā tuā ī medio tēpli tui.i.xp̄m hodie ī tēplū p̄sētatū:ꝑ quem cōsecuti sum⁹ oēz dei misericordiā ꝛ gr̄am filiatōis dei ac hereditatis participatōem. Uñ circa pñt̄ solēnitatis seriē quinqꝫ sunt nobis consideranda vt cū Jesu in celesti templo mereamur suscipi.scꝫ.

Primo vt a bethleem ꝓficiscamur.
Scdo vt a xp̄i ꝑentib⁹ deferamur.
Tercio christi simus vt oblatōnes acceptabiles efficiamur
Quarto vt in dñi tēplū pñtemur
Quīto vt ꝑ sctōꝝ man⁹ īmolemur

Prīo in tēplū celeste si volum⁹ suscipi necesse ē vt a bethleem ꝓficiscamur. i. a cura carnis. Nā ſm vnā īterp̄tatōez bethleē d̄r dom⁹ panis. Et ſm aliā domus carnis. Jstud est p̄mū iter ad celeste tēplū vt a delectatiōib⁹ carnalib⁹ hō recedat. qꝛ dicit apl's Ro.viij. Si ſm carnē vixerit̄ moriemī Jsta ē p̄ma regula sacrificādi se deo ab oīb⁹ spūalib⁹ viris obſuāda ꝙ pri⁹ delectationes carnis rep̄mat ꝛ se pnīe ieiunij vigiliaꝝ austeritate:īmo ꝛc̄.sicqꝫ moraliter a bethleē.i.domo panis se sacrificādo discedat Scdo si ī tēplū celeste volum⁹ suscipi nec̄e ē vt a xp̄i ꝑentib⁹ deferamur. Prim⁹ igr̄ parēs ē et̄n⁹ p̄r ei⁹ diuītat̄ q̄ hītat lucē īaccessibilē q̄ illumīet te luce gr̄e sue.al's mīaꝫ ei⁹ ī tēplo celesti suscipe nō valeb.iuxta illd̄ Joh. vj. Nēo venit ad me nisi p̄r q̄ misit me traxerit eū. Scda parēs xp̄i fuit b. ꝟgo mr̄ ei⁹ hūanitat̄ q̄ hūilitate meruit gestare ī vt̄o ꝛ ī brachio.iuxta illd̄ Lu.ij. Respexit hūilitatē ancille sue. Uñ q̄cūqꝫ miscōiaꝫ vult suscipe dei nec̄e ē vt se hūiliet.qꝛ de⁹ suꝑbis resistit hūilib⁹ āt dat gr̄aꝫ. ꝟgo siq̄dē mr̄ xp̄i nūq̄ꝫ aliqd̄ gestauit foris vl' int⁹ qd̄ displiceret filio.scias ꝙ si es suꝑb⁹ nec illa gestabit te. qꝛ de⁹ te despiciet. iuxta illd̄ Amos vj.dicit dñs exercituū.detestor ego suꝑbiā. Tercio si ī tēplo celesti volū⁹ miſicordiā suscipe nec̄e ē vt xp̄i sim⁹. ꝛ sic oblatōes acceptabiles efficiamur ei q̄ se d̄dit formā d̄o offerētib⁹ vt eēm⁹ xp̄s cū xp̄o:hūilis cū hūili.pauꝑ cū paupe patiēs cū patiēte.bēign⁹ cū bēigno.misericors cū misericorde ꝛc̄. Quarto

si miscdiaz dei volum⁹ suscipe: necesse est vt in dñi tẽplũ p̄sentemur ĩ hierl'm: recogitãdo cũ gr̃aꝝactõe q̃ et q̃lia opa xp̄s dñs ꝓ salute nr̃a egit in hierl'm. ⁊ sic deuota aĩa p̄senta te in hierl'm in tẽplũ vbi docuit: in crucẽ vbi pepẽdit: in sepulchrũ vbi iacuit: in mõtẽ vñ ascendit. Quinto si volum⁹ dei miscdiaz suscipe necesse est vt ꝑ sctõꝝ man⁹ imolemur. Nã xp̄s dñs hodie ꝑ man⁹ symeõis (q̃ obediẽs ĩterp̄tat̃) offerri voluit. Debem⁹ igit̃ ⁊ nos xp̄i exẽplo aĩas nostras deo offerre ꝑ cõsiliũ in p̄dicatione cõfessiõe ⁊c̃. boni iusti ⁊ timorati viri. vt dicere possimus veracit̃ Suscepim⁹ de⁹ pr̃ xp̄m dñm q̃ est tua misericordia: in medio tẽpli vteri v̄ginalis. qꝛ a cura carnis recessim⁹ ⁊ in medio tẽpli nr̃i cordis. qꝛ ꝑ te nr̃m patrez illũinamur. ac in medio templi saluatoris qꝛ xp̄o ꝯformamur. demũ suscipiemus ĩ medio tẽpli celest̃ vbi oẽs dicemus gl'iam. qꝛ sctõꝝ ꝯsilia et exẽpla imitamur. Pro his oĩbꝫ rõnabilit̃ dicere possum⁹ Suscepim⁹ ⁊c̃. In q̃bus q̃dez v̄bis tria salutaria tangunt̃ documenta ad decorẽ p̄sent̃ solẽnitat̃. s.

Primo christi p̄sentatio miraculosa. ibi. misericordiam tuã.

Secundo p̄sentati receptio gratiosa. ibi. Suscepimus.

Tercio recepti cõmendatio famosa. ibi. in medio tẽpli tui. Primũ dixi q̃ insinuat̃ salutare documentũ ad d̃corẽ p̄sent̃ solẽnitat̃ p̄ñtatio xp̄i dñi miracl'osa ⁊ pia. qꝛ ad hãc p̄ñtatõez ñ obligabat̃ q̃ fuit ver⁹ de⁹ ⁊ hõ ac legislator. ex mag̃ tñ pietat̃ ꝯsilio ad nr̃az eruditiõez voluit ĩ tẽplũ p̄ñtari miraculose. q̃ q̃dẽ p̄ñtatio ñ erat necessaria

Tam ratione legis date.

Tam ratione ꝓlis nate

Quã rõne matris bñdicte.

Primo nãq; xp̄i p̄sentatio in tẽplũ nõ erat necessaria rõe legis date q̃ dic̃ sic Leuiti. xij. Mulier si suscepto semine peperit masculũ ĩmunda erit septẽ diebus. Et ex hac lege tali ml'ieri nõ cõicabãt hoĩes ĩ cibo potu vl'lecto. sz ĩfra dictos septẽ dies erat suspensa a ꝯsortio hoĩm. ⁊ h̃ de⁹ sic statuerat fieri ꝓpt̃ fedã ĩ origĩali pctõ ꝯceptõez. Octaua die circũcidebat̃ puer. ⁊ tũc mũda efficiebat̃ ml'ier q̃ztum ad ꝯsortiũ hoĩm: sed ĩmũda q̃ztũ ad tẽpli ingressuz vsq; ad xxxiij. diẽ. ⁊ sic in toto post partũ. xl. die expleto tẽplũ ĩtrabat ⁊ pueꝝ offerebat Et si diues fuissz d̃bebat agnũ offerre anniculũ ⁊ pullũ colũbe: aut turtures aut duos pullos colũbaꝝ. Ista itaq; oblatõne ꝯfitebat̃ se peccatricẽ: ⁊ sacerdos orabat pro ea ⁊ sic mũdabat̃. Et si feminã pariebat duplicabat̃ tẽp⁹ tã q̃ ad ꝯsortiũ hominũ q̃z q̃ ad ingressũ tẽpli. Uñ hec lex btãm v̄ginẽ ⁊ xp̄m excipiebat: qꝛ moyses ex spũssctĩ reuelatione cog̃uit q̃ vna v̄go exurgeret d̃ isrl' que paritura esset deũ ⁊ hoĩez sine seĩe viri. iõ apposuit illã ꝯditiõem in lege. si suscepto semine: alioquin frustra addidisset illã cõditionẽ nisi ex hoc aliq̃d daret̃ intelligi. et sic frustra diceret̃. iste morit̃ ꝑ sepationem anime a corpore: quia illa dicit̃ mors. Hinc ⁊ Exo. xxj. dicit̃. Si ꝑ industriã occiderit q̃s hominem morte moriat̃. ꝑ hoc q̃ addit̃ ꝑ industriã dat̃ ĩtelligi q̃ si quis ex casu aut aliq̃ legitima causa essz interfecturus fratrẽ illi dat̃ loc⁹ refugij. ⁊ sic patz q̃ xp̄i p̄ñtatio in tẽplũ nõ erat necessaria ex lege. Scd̃o etiã rõne ꝓlis nate q̃ ẽ xp̄s p̄ñtatio in templũ nõ erat necessaria. qꝛ illd̃ quod alicui est p̄sens nõ potest ei p̄sentari. sed christi humanitas semper fuit ei maxime pꝛesens. quia in vnitate persone semper ei coniuncta. tum etiam ex sui natura. q̃a in christo dño triplex natura fuit oĩno

puríssima. scz diuítas lucida. de qua Sap. vij. ór. Lád or est luc ẽne et ímago bonitat. Jtẽ aía sctíssima de q. viij ibidẽ. Sortíẽ aíaz bonã. Jtẽ caro ím/macl'ata. hinc Sap. viij. Veni ad cor pus incoínq́natũ. Sz voluit xp̃s dñs ín tẽplũ p̃sentari i ecclũ nob. vt sic nõ gr̃a sui de⁹ fact⁹ est hõ sz vt nos p gr̃az faceret deos. nec ꝓpter se circũcisus ẽ in carne sz vt nos spũal'r circũcidamur. sic ꝓpt nos p̃sentak dño vt díscã⁹ dño pñtare nosípos p⁹ circũcisiõez a vicijs Uñ euãgelista dat ꝓcor dantiã legi/cens. sic scptũ est in lege dñi. s. Exo. xiij. Quia oẽ masculinũ a da piens vuluã sctm̃ dño vocabit. i. oẽ masculinũ offeret dño ꝑmogenitus. Ubi duo fuerũt p̃cepta. Unũ generale. aliũ speciale. generale vt oẽ masculinus offerret dño. spẽale vt ꝑmogenita tãdez redimerent excepta ꝑmogenit de tribu leui q̃ dño ꝓsecrabant. z hoc fuit ꝓpter ꝑmogenita egyptioz p angelũ pcutientẽ fuerũt occisa z iudeoz saluata. Ubi notãter dicit. sctm̃ dño vocabit. sanctũ em̃ in sacro eloqo q̃uor modis ór. Prío p essentiã. ꝓriã. z sic sol⁹ de⁹ ór sctũs. ío canit eccl'ia Tu solus sctũs. Scõo sctm̃ ór q̃d ab alio ẽ sctificatus. sic oẽs scti et electi i celo q̃s elegit añ mũdi ꝓstitutionẽ vt essent scti z imacl'ati Eph. j. Tercio sctm̃ dicebãt ꝑmogenita etiã si mali fuissent vt cayn q̃ occidit fratrẽ suum abel. z Manasse q̃ ipleuit tẽplum sanguine ꝓbaz. qz ísti dño offerebantur sic mõ sacerdotes etiam si sint mali tñ dño ꝓsecrank. Quarto sctm̃ ór signifi/catiõe sicut agn⁹ pascal' q̃ significabat xp̃m imolãdũ. Et qz ples vgis marie fuit sctã p eẽntiaz q̃ oẽs sctificat z mũdat. de q̃ Lu. j. Od em̃ ex te nascẽt sctm̃ vocabit fili⁹ dei. ío p̃sentatõe i tẽplum nõ indigebat. Tercio etiã rõne matris bñdicte p̃sentatiõe z purgatõe nõ indigebat: etiã fm̃ legi ꝓceptuz. qz sine viri semine pepit secũ saluatorẽ et regẽ angeloz. Purgari etem̃ illud indiget q̃d i se maculaz ꝓtinet. sic ꝓuer. xxv. ór. Auser rubiginem de argẽto z egredietur vas purissimũ. Rubigo ẽ pctm̃ vt dicit Tho. ij. ij. Pura ór aliq̃ res q̃ ñ est mixta seu ꝓiũcta cũ alia se ignobiliori. sic vinũ ór ípuz cũ miscet aq̃. sz cũ miscet cũ nobiliori. s. malmatico nõ ór ípuz sz puz. ór tñ malmaticũ ípurũ. Sil'r si includak lapis pciosus in anulo aureo nõ ór aurũ ípuz. z sic de alijs. Ad ꝓpositũ oía ẽrena sũt min⁹ pciosa aía hũana: q̃nposti⁹ planete stelle sol luna celi z oía corpa. z ío aía his ꝓiũcta per cogitationẽ z affectũ inordinatũ z delectationẽ nociã imũda efficit z purgari indiget. sz vtutes: gr̃a: angeli: multo magi ipse de⁹: sũt pciosiora aía. z ideo hijs ꝓiũcta mũdari ñ indiget. qz efficitur purior z pfectior. Purissima q̃dẽ vgo maria ꝓiũcta erat oibz vtutibz q̃ gr̃a plenissima fuit. z vltra hoc ipi deo pri p⁹ filiũ magi q̃z aliq̃ pura creatura. ío purificari ei necessariũ non fuit. nec filiũ in templũ p̃sentare. sed voluit xp̃s dñs se p̃sentari z matrẽ purificari inter alia ꝓpt tria. scz

Prío ꝓpter ꝓphetici fmõis ipletiõez.

Scõo ꝓpt sue hũiliatõis demfatõez

Tercio ꝓpt purificatõis emiationẽ.

Prío xp̃s dñs voluit se pñtari i tẽplũ z mr̃z purificari. ppt ꝓphetici fmõis ipletiõez. Nã pdictũ fuit Malach. iij. Statiz veniet ad tẽplũ sctm̃ suũ dñator quẽ vos q̃ritis et angelus testamẽti quẽ vos vultis. i. xp̃s dñs. Scõo ꝓphetatũ fuerat Aggei. ij. sic. veniet inqt desiderat⁹ cũctis gẽtib⁹ et implebo domũ istã gl'ia. Magna erit gl'ia dom⁹ isti⁹ nouissime plus q̃z ꝑme dicit dñs exercituũ. Primũ em̃ tẽpluz edificauerat

De purificatiõe btẽ virginis

Salomõ ope mirifico. vt habet in. iij. Regũ. Secũdũ ꝟo zorobabel: qđ nõ fuit ita p̃ciosum in structura sicut primũ. sed hec gl'ia intelligit de christi presentatione ⁊ p̃dicatione et miracul' ibidem fact. O q̃z multa fuit illa gloria secũdi tẽpli qñ desiderat⁹ rex angelorũ xp̃s dñs oblatus hodie ad illud: tãdẽ disputauit: p̃dicauit in illo: ac sup̃ naturã cecos videre fecit. ideo nõ erit terciũ tẽplum vbi iudei sacrificiũ offerrẽt qđ ip̃i adhuc expectãt. ꝟm illud Zach. vj. Ecce vir oriẽs nomẽ ei⁹. ⁊ sequit. et ipse edificabit tẽplũ dño. nõ intelligentes ꝙ xp̃s edificauit tẽplũ spũale. Uñ ps̃. Hierl'm q̃ edificat vt ciuitas. Ido dr Hiere. vij. Nolite ꝯfidere ĩ ꝟbis mẽdacij dicẽtes. tẽplũ dñi. tẽplũ dñi. tẽplũ dñi est. q. d. tẽpla mat'ialia non debent esse nisi duo. ⁊ q̃ dicit terciũ: mendaciũ dicit. Tercio ꝓphetatũ fuit a dauid di. Suscepim⁹ deus miscđiaz tuam in medio tẽpli tui. q̃d hodie est impletũ. Scđo xp̃s voluit ĩ tẽpluz presẽtari ⁊ matrẽ purificari ꝓpt sue hũiliatonis demõstratiõez. qꝛ more pctõꝝ voluerũt in tẽplo apparere. vt nos exẽplo xp̃i dñi ⁊ ei⁹ matr veracit pctõres cognoscerem⁹. et exẽplo eius hũiliaremur. vñ Bern. Esto int feminas sicut vna illaꝝ. Nã et filius tu⁹ sic est in medio puerorũ. Tertio voluit xp̃s in tẽplũ p̃sentari ⁊ matrẽ purificari ꝓpter oblatiõis ⁊ purificatiõis terminationẽ. qꝛ talia cerimonialia ve. le. erãt vmbre veritatis noue leg. vñ mr̃ noue legis legislatoris maria purificari voluit vt purificationẽ ve. le. terminaret Jã em̃ in noua lege nõ tenent mlieres cauere post partum ab ingressu eccl'ie neq; q̃draginta dies obseruare. vt habet extra de purificatiõe post ꝑtum. c. volentes. vbi dicit. ꝙ postq̃z vmbra legis euanuit ⁊ illuxit veritas euangelij si mulieres post ꝓlez emissam acture gratias ecclesias ĩtrare voluerint: nulla ꝓinde peccati mole grauant. nec ecclesiaꝝ est eis adit⁹ denegandus ne pena videat illis cõuerti in culpã. Si tñ ex veneratiõe voluerint aliq̃z diu abstinere deuotionẽ caꝝ non credimus reprobandã. Uñ hec xp̃i p̃sentatio miraculosa tali modo fieri potuit. Cũ em̃ ĩ die natiuitat pastores vidissent xp̃m natũ in p̃sepij angulo. demum reges xiij. die in matris gremio: hodie susceperũt regem gl'ie qui cũ essz diues ꝓpt nos egenum factũ de diuersorio ⁊ portauerunt in hierl'm statuentes in tẽpli medio. Nõ em̃ videt verisil'e ꝙ btã virgo diuersorium infra. xl. dies mutauerit q̃d saluator mundi sua natiuitate ꝯsecrauerat vt pauꝑtatẽ et hũilitatem quã iam inchoauerat vsq; in finez firmiter obseruaret. Recepit igit btã virgo p̃ciũ mũdi: dñm maiestat: creatorẽ matr: pãnis ligatuz ĩ brachijs suis ponẽdo caput ei⁹ ad cor. ⁊ sic de bestiarũ habitacl'o vicz diuersorio admirabili leticia ꝓgredit. ⁊ ꝟsus hierl'm iter dirigit et pie dicere et cogitare potuit. O de⁹ pr̃ ecce hũc tuũ filiũ tibi ꝯsubalem ex me natũ et panẽ celestẽ p̃sento tibi: offero oblationẽ inauditã. qꝛ in homine deitatẽ. in pauꝑe diuitias. in infirmitate infantili potentiã. in mortali carne vitã. offero inquaz hũc tibi ⁊ me in ei⁹ sempiternũ obsequiũ. Gestat igitur b. ꝟgo paruulũ pauꝑculũ pauꝑcula sed celesti dono p̃dita. et portauit eũ in hierusalẽ sine mũdi pompa aut hoĩm solẽni comitiua. Hodie siq̃dem btã ꝟgo fuit illud aureũ cãdelabrum qđ in Salomonis tẽplo septẽ lampades ardentes tenebat. qꝛ corp⁹ filij q̃si lampadẽ: aĩam ei⁹ q̃si oleũ: diuinitatẽ lumen q̃d paratũ dr. i. in carne natuz ante faciem oĩm populoꝝ. O aĩa des

uota h̄ lumīe fidei illumīata O mens christi v̄bo satiata. o hō cui⁹ spes ē de matre dei intemerata curre ad mirandā hāc ꝓcessionē. associa ibi dei mr̄ez. pete deuote vt det tibi suū natū. quem osculare ꝯstringe tene exurge letare et gaude. in cui⁹ signū rep̄sentatiuū ī hodierna ꝓcessiōe accēsam porta cādelā. q̄si Maria mr̄ filiū: in q̄ optime xp̄s rep̄sentat̄. qꝛ sic̄ in candela est cera ab ape sine cōmixtione facta. intus ē lichinus (vulgo gerthyabel) ꝛ hijs duob⁹ adheret lumē. Sic in christo est pura caro de virgine sine cōmixtione nata. ē intus aīa īmaculata et lumen diuitatis anime ꝛ corpi vnita. Porta igit̄ cādelam reuerent̄ ꝓpter eū quē rep̄sētat: scz christū quē beata virgo hodie reuerent̄ portauit et reuerenti⁹ ī corde xp̄z dn̄m ꝓcedendo dic illud p̄s. Circūiui ꝛ īmolaui in tabernaculo eius hostiā vociferatōis cātabo ꝛ psalmū dicam dn̄o. Debes em̄ circūire totā vitā tuaz quā si in vanitate ꝯsūpsisti īmola ī tabernacl̄o cordis tui amaricādo ꝛ dolendo cū hostia vociferatōis accusando ī confessiōe. ꝛ tandē psalmū acceptabilē dic dn̄o: recolēdo ac regratiādo eius bn̄ficia impēsa. Scd̄o īsinuat̄ p̄sentati receptio gratiosa in v̄bis thematꝭ cū p̄mittebat̄. suscepim⁹ inquit: suscepimus certe magnā mis̄icordiaz dei in pctōrum remissiōe. magnā ī nostra eruditōe ꝛ redemptōe. ac maximā in celestis gl̄ie certa ꝓmissiōe: quā oculus nō vidit. auris non audiuit. Ubi tria notare possumus. scz

Primo recipiētis conditōem
Scd̄o recipiētis exultatōem
Tercio recepti redemptōem

Primo nanqꝫ notemus recipiētis scz Symeōis cōditōez: quam euāgelista Lucas. ij. ca. optime describit dicens. Ecce hō erat in hierl̄m cui nomē Symeon. ꝛ hō iste iustus ꝛ timorat⁹ erat. qꝛ difficile custodit̄ iusticia sine timore dn̄i q̄ est sanct⁹ ꝛ ꝑmanet in secl̄a. non timore seruili. Iste igit̄ sctūs Symeō habebat spm̄sanctū ꝑ gr̄am inhabitātem ꝛ respōsum accepat a spūsancto ꝑ reuelatōem nō ꝑ visum nō gustaturū se mortē nisi p̄us videret christū dn̄i. Et qꝛ erat iust⁹: timoratus ꝛ ḡtiosus annosus: famosus: magno cordis desiderio in oratōe petebat venire saluatorē isrl̄ in lege ꝓmissū. qꝛ tūc erat opinio cōmunis apud intelligētes ꝙ tūc īminebat aduētus christi tēpus. Unde s̄m Aug. sic orabat ꝛ suspirādo q̄ti die dicebat. Quādo veniet: qn̄ nascet̄: qn̄ videbo. putas me h̄ inuēiet. putas durabo. putas isti oculi videbūt eum ꝑ quē oculi cordis illuminabūt̄. Potuit nanqꝫ hec insup ex animo desiderāti dicere. O clemētissime de⁹. o misericors et benigne. si ocul̄ meis illū saluatorē viderē siue mox morerer. Et qꝛ sic desiderio vidēdi christū accēsus fuit Ideo responsum accepit a spiritusācto: ꝙ vsqꝫ non moreretur nisi pri⁹ ipsum oculis videret. Ex quo responso vere liquefactū est cor ip̄ius. Ideo

Secūdo notare possumus recipientis exultatōnem. Nam dum hodie in oratōne ardentiori flāma succēsus peteret a spiritusancto promissum: reuelatum extitit ei ꝙ iam teneretur ad fores templi. Qui mox oblitus imbecillis senectutis citius surgens ire cepit. Et dum familia sue domus ꝛ filij forte mirarentur de eius exhilaratōne et veloci transitu potuerūt querere q̄ iret Qui respōdere potuit eis dicens. Uenite et videte o filij charissimi. venite sine mora: et ostendam vobis quanta fecit dominus anime mee desideranti: quia nunc deus et homo saluator israel propheta magn⁹ ꝛ messias stat

ante fores templi. q̃ omnib⁹ dimissis
sequi cum libẽter potuerũt. ⁊ sic spũ ve
hementi veniẽs flens p̃ gaudio cadẽs
in terram adorauit. q̃ facto dicere po/
tuit. O felix mater q̃ deũ pepisti. o inet
nũ bñdicta mulier q̃ redẽptorẽ attuli/
sti quẽ diu desideraui. da euz mihi: vt
quẽ videre merui ⁊ tãgere deuoti⁹ me/
rear. quẽ cum in vlnas accepisset ebri
us spũ: cepit amplexari ꝑuuluz. cepit
osculari man⁹: nũc pedes: nũc pectus
et flendo bñdicere alta voce oĩb⁹ audi
entib⁹. Bñdictus sis dñe deus miseri
cors. ⁊ q̃d dicã iã. nunc dimitte de h̃ se
culo seruum tuũ in pace. q̃ oculi mei
viderũt saluatorẽ. iã securus moriar.
iã obprobriũ senectutis mee fiduciali
ter deponã. Hinc dic̃ Orige. Si ad ta
ctũ inq̃t fimbrie vestimẽti mulier sana
ta est. q̃d putãdũ est de symeone q̃ ip̃m
in vlnas accepit infantẽ ⁊ gaudebat q̃
gestaret paruulũ. sciẽs neminẽ eũ pos/
se emittere de claustro corꝑis cũ spe fu
ture resurrectiõis: nisi ille quez in bra/
chijs ꝯtinebat. Cũq̃z circũstãtes mira
rent̃ de tali insolita cõgratulatione ac
laudatiõe: tũc aduenit illa sctã vidua
Anna ⁊ cepit clamãdo nũciare oĩb⁹ di
cens. Ecce iã plenitudo tꝑis q̃ iam ve
nit mundi saluator. Ite igit̃ filij ⁊ filie
p̃dicate oĩb⁹: dicite vniuersis. q̃ iã sal/
uator isrl̃ natus aduenit quẽ ꝓphete p̃
dixerũt: patres desiderauerunt: quẽ ex
virgine matre natũ videmus ⁊ palpa
mus. Tercio nãq̃z notare possum⁹
christi recepti redẽptionez. Postq̃z em̃
Symeon ⁊ Anna ꝓphetissa corã ꝟgĩe
matre ⁊ alijs mult⁹ sic iocũdati ⁊ leta/
ti fuissent. ⁊ eũ iam venisse predixissent
sctũs senex Symeon portauit a q̃ por
tabat̃ in tẽplũ ⁊ obtulit eũ ibi dño d̃o
patri cum oblatione turturũ aut pul
loꝝ colũbarũ: q̃d fuit sacrificiuz pau/
perũ. q̃ diuites q̃ habere poterant of/
ferre tenebant̃ ⁊ agnum. Ex q̃ ptz pau
ꝑtas christi ⁊ matris ĩ oblatõe. q̃ pau
ꝑtatis pia amatrix btã virgo aurũ et
alia a trib⁹ magis christo oblata non
sibi retinuit sz edocta a pauꝑtat⁹ ama
tore christo in vsus pauperꝝ intantuz
diuiserat vt tẽpore oblatõis filij ñ ha/
berz agnũ quẽ offerret sz habuit agnũ
incõtamĩatũ q̃ tollit pctã mũdi. s̃m eĩ
Tho. in. iij. ꝑte sũme. q. xxxvij. vt dictũ
est duplex fuit p̃ceptum de prole nata.
Unum generale scz q̃ cõplet⁹ christo
dieb⁹ purgatõis matris offerret̃ sacri
ficiũ ꝓ prole. vt habet̃ Leui. xij. Secũ
dum p̃ceptũ speciale de p̃mogenit⁹ tã
hominũ q̃z iumẽtoꝝ. sibi em̃ dñs d̃pu
tauerat p̃mogenita oĩa in isrl̃ ꝓ eo q̃ ĩ
egypto saluauerat p̃mogenita eorum
ꝑcussis p̃mogenitis egyptioꝝ ab hoĩe
vsq̃z ad pecus. vt habet̃ Exo. xiij. Et q̃
xp̃s dñs erat ꝟginis p̃mogenit⁹ ⁊ vo
luit esse sub lege vtrũq̃z factũ est circa
eũ. scz q̃ ip̃m obtulerũt ⁊ redemerunt
q̃nq̃z siclis. Ubi est sciendũ q̃ primo/
genitorũ que dño offerebant̃ s̃m legẽ
quedã nõ redimebant̃ sz diuĩo cultui
mancipabant̃ vt p̃mogenita leuitarũ
sicut patz de samuele. j. Regũ. ij. Que
dam offerebant̃ sed postea redimebãt̃
sicut primogenita aliaꝝ tribuuz ex q̃/
bus erat ⁊ xp̃s. q̃ de tribu iuda. Que
dam mutabant̃ vt p̃mogenita asini ꝑ
ouẽ. quedã occidebant̃ vt primogẽita
canũ. Hec ꝓfecto moraliter nos ĩstru
unt. Est em̃ quoddã p̃mogenitũ ĩ ho/
mine scz intentio: q̃d sine redemptõne
deo debem⁹ offerre. i. ĩ nostris actib⁹ ñ
q̃rere gl̃iaz nostrã sed dei honorẽ ⁊ ei⁹
bñplacitũ. ⁊ sic omnia in ei⁹ gl̃iam fa/
ciamus quam sibi soli vult offerri. iu
xta illud Esa. xlij. Gloriã meaz nõ da/
bo alteri. Secũdo est in nobis q̃dãz
p̃mogenitũ quod deo offertur. sz post
modũ nobis relinq̃t̃. s. ip̃a voluntas

om̄e em̄ quod agim⁹ volūtas p̄cedit. ⁊ dr̄ q̄ddā p̄mogenitū qd̄ deo offerre ⁊ ꝯsecrare debem⁹ sed tñ in nr̄a ptāte ab eo recipim⁹. qꝛ al'as nr̄a bona opa nō essent meritoria nisi essent voluntaria Hinc p̄s. Uolūtarie sacrificabo tibi. Tercio quoddā p̄mogenitū nostꝝ est cōmutandū. s. fatuitas pueril' q̄ dr̄ asinina in simplicitatē ouinā. nā fatuitas pueril' q̄ddā p̄mogenitū ē. qꝛ p̄us puer ab insipiētia īcipit. Uñ. j. Choꝝ. xiiij dicit. Nolite pueri effici sēsibꝫ. Ecce fatuitas asinina. sꝫ malicia ꝑuuli estote: ecce simplicitas ouina. Quarto q̄ddā primogenitū nostꝝ ē simpl'r occidendū. s. mala suggestio diaboli qd̄ est p̄ncipiū pctōꝝ. ⁊ iō ē q̄ddā prīogenitū qd̄ sp̄ latrat ⁊ mordet opus bonuꝫ. Hinc Eccl'i. xxv. Nō est caput neq̄us sup̄ caput colubri. i. pctī mortal'. q̄cūqꝫ intētōeꝫ dirigit cū bona volūtate in gl'iaꝫ dei: ac simplicitate ouina resistit tentatōni hic se totū offert creatori ī sacrificiū acceptabile ⁊ tenet xp̄m cū sancto Symeone iocūde ⁊ pie. Cogita benigne aīa deuota quō btā v̄go p̄ symeonē offerebat xp̄m q̄ .xxxiij. anno se oblaturus erat ī ara crucis. Cogita quō illū celestē thesauꝝ q̄nqꝫ siclis redimebant q̄ totū gen⁹ humanū erat redemptur⁹. Cogita inquā ⁊ vade ī spūsctō ī tēplū. nō in spū sup̄bie ⁊ luxurie. ⁊ adora iesū pueꝝ ⁊ bñdic eius mr̄eꝫ cū sancto Symeōe. ⁊ lauda deū tuū cū Anna ꝓphetissa. Tercio in p̄missis v̄bis insinuat̄ recepti christi cōmēdatio famosa. qꝛ dicit̄. in medio tēpli: loci scꝫ sacri. Nam oblatōe facta ac ei⁹ redemptione ⁊ ineffabili iocūdatōe celi heredē christū reddidit eius genitrici marie. ⁊ igne spūssancti succēsus cepit bñdicere v̄ginē ⁊ laudare ⁊ ꝓphetizare dicens. Ecce posit⁹ est hic iesus bñdict⁹ in ruinā ⁊ in resurrectionē multorū in israel et in signū cui contradicet̄. ⁊ tuā ip̄ius animā ꝑtrāsibit gladius. Et v̄e christus dñs q̄ꝫtū in se est nulli⁹ ē occasio ruine q̄npotius ruine repatio. p̄s. Judicabit in natōes implebit ruinas scꝫ angelicas. Sed fuit ruina viciorꝫ qui omnia vicia sua sanctissima vita et exemplo ac doctrina destruxit. Iteꝫ fuit ruina infideliū ⁊ obstinatorū iudeorū ⁊ peruersorū christianoꝝ. ⁊ est ī signum federis inter deū ⁊ hominez. quia in se placauit deū patrē cū homine innocente sua morte. ⁊ tūc gladius ꝑtrāsiuit animā virginis benedicte. Ubi est nobis sciendū q̄ sanct⁹ ꝓpheta Symeon hic nō loq̄t̄ de gladio materiali q̄ corpus ꝑtrāsit nō animā: sed spūali ⁊ methaphorico q̄ ē q̄ntuplex. s.

Primus gladius diuini sermōis.
Scd̄s gladius malignatiōis
Tercius gladius diuini amoris
Quartus gladius intimi doloris.
Quintus gladi⁹ pie ꝯpassiōis

Prim⁹ nanqꝫ gladius est diuī sermonis. de quo ad Ephe. vj. dicitur. Gladiū spūs sumite quod est verbum dei Hic em̄ gladius acumine intelligētie animā v̄ginis ꝑtrāsiuit qñ angelo nūciante dei verbū in cor ⁊ in ventrē recepit. Et iste gladius semp̄ in virgīs corde penetrādo fixus stetit. Oīa em̄ christi mysteria scꝫ conceptōis: natiuitatꝭ: oblatōis in templū: cōuersatōis: passionis ⁊ resurrectōis ⁊ in celum ascensiōis fuerūt a ꝓphetis p̄nunciata ⁊ figurata. Que cum beata virgo legisset et audisset ⁊ successiue videret singula impleri. sic gladi⁹ verbi dei ꝑtrāsibat animā eius intellectiuā acumine intellectus. Hinc ⁊ in isto euāgelio dicit̄ q̄ Maria ꝯseruabat omnia v̄ba hec. scꝫ que fiebant de christo conferens ī corde suo. Quod sic exponit Beda. qꝛ scꝫ habuit in mente scripturas sacras et

ferebat q̃ scripta erãt cũ hȳs q̃ fiebãt
Nã videns se virginẽ cepisse intellige
bat illud Esa.vij.impletum esse.Ecce
virgo cipiet.Et vidẽs se pepisse intel/
ligebãt illõ impletũ Esa.ix.Paruul⁹
natus est nob ẽ.z sic gladi⁹ sermonis
dei ptrãsibat aiaz ei⁹. Scõs gladi⁹
est malignatõis.de q̃ Pſ.orat erui di
cẽs.De gladio maligno eripe me. Iſte
itaqz gladi⁹ acutissim⁹ ptrãsibat aiaz
ginis qñ audiebat q filiũ dei z suuz
potatorẽ vini z voratorẽ carniuz dice/
bant:qñ demoniacũ appellabant:pci
pue qñ eleuatum in cruce blasphema
bãt.et sic aiaz gis z filij simł vn⁹ gla
dius blasphemie cidebat trãsiẽs de
corde gis in cor filij. Ideo notanť di
cit euãge.tuã ipsi⁹.i.tuã z ipsi⁹ pi simł
O xpe de si matrẽ tuã dignissimaz nõ
cauisti ab ist; gladio detractõis:odij:
blasphematõis. quẽ nostr; custodies:
certe nullũ.sed oportet ire p infamiã z
bonã famã. Terci⁹ gladi⁹ est diuini
amoris.de quo ps.ait.Accingere gla
dio.s.charitat; sup femur tuũ.i.i assũ/
pta hũanitate. Nic eĩ gladi⁹ aiaz be/
ate gnis ptrãsiuit specialiter ab illa
hora dũ sensum angelo pbuit z ĩ vte
ro filiũ dei cepit z gra dei supabũda
uit. Nã quãto maiorẽ gram qs a deo
accipit tãto magis ipm diligit. sed bea
ta go oes hoies pter xpm i dono gre
excellebat.iõ ipm plus oib⁹ diligebat.
tũ qz ei⁹ vera et naturalis mr erat.tuz
qz dona maiora scz dei maternitatẽ et
virginitatẽ accepat.tũ etiaz qz videbat
q filius eã pre oib⁹ diligebat.z ex hȳs
qñ intuebať filiũ ex imenso amore ser/
uiebat ei.qñ audiebat vocẽ ipsi⁹ aniaz
eius liqfactam gladius amoris ptrã
sibat. Merito igitur Symeõ prophe
ta dicebat de ea.z tuam ipsi⁹ aiam ẽ.
quod tripliciter exponit. Uno modo
vt ly tuã ipsi⁹ sit vna dictio.z tũc est sen
sus.tuã animã .Alio mõ put sũt due
dictões.z tũc sensus est.tuã animã q ẽ
ipius scz christi p vinculũ amoris per
transibit ẽ. Tercio mõ sic.tuã.i.chri/
sti que est tua anima ptrãsibit gladi⁹
amoris intimi Quart⁹ gladi⁹ est in
timi doloris.ō q̃ ps. Ferrũ.i. gladius
ptrãsiuit animã eius. Iste siqdẽ gladi
us trãffixit cor gineũ tpe passiois fi/
lij sui.tũ qz videbat q oes amici z pri
mi in maxima tribulatõne eũ dimise/
rãt.tum qz singula vulnera z passio/
nes itime cplebať.z qñ voluebat se
corã ea filius in cruce et recẽs sanguis
ebulliebat scindebať cor maternum.z
eadẽ crux z idẽ claui affligebãt cor vir
ginis qui z filij corpus O qs põt cogi
tare gis doloẽ cũ et pheta symeon
añ triginta annos admirãdo phetet
de eo dicẽs. Tuã ipi⁹ aiaz ptrã.ẽ.

Quit⁹ gladi⁹ ẽ pie passiois.ō quo
põt exponi illud ps .Gladius cor ũ in
tret in corda ipor ũ. i. gladi⁹ passiois
intret in cor filij z matris. Filij⁹ eĩ cõ/
patiebať mri vidẽs amaritudinẽ cor/
dis sui quã p omnib⁹ diligebat. z ma
ter filio vidẽs carnẽ filij q erat de suba
mris sic crudeliť lacerată quã ipa ole
ctabiliť foouerat gremio suo.et sangui
nẽ pciosũ cernẽs largiť fluere sup ter/
ram:et videns spineã coronã pũ gentẽ
eius caput ac faciẽ sputis maculatã.
z in morte tã duro lecto arida.s.cruce
mori potuit dicere O dulcedo mei cor
dis.o redemptio hũani generis:qlem
mortẽ crudelez elegisti p salute homi/
nũ. O qnto dolore tuã mi fili mortez
sidero.amaritudo mea est amarissi/
ma. Hoc fuit inqz symeõis vaticiniũ
dicentis.Tuam ipius animã ẽ.cuz i
templo suscepimus misericordiã tuã
Rogemus igiť misericordiã dei p̃is
christũ dñm vt p matris sue intercessi
onẽ in medio templi celestis misericor

diam suscipiamus p quaz creati et re/
dempti misericorditer sumus. Amē.

De eodem Sermo. xxv.

Ccepit eum

a symeon in vlnas suas z bñ/
dixit deū. z dixit. Nūc dimit
tis seruū tuū dñe fm vbū tuū in pace
Lu. ij. Que q̄dē vba ad gl'iam solēni/
tatis p̄sentis dici rite dicunt. in q̄ sancta
mater eccl'ia tria recolit. et fm hoc hec
festiuitas triby noibz nuncupat. scz.

Primo vocat festum purificatiōis
Secūdo appellat festū oblationis
Tercio nūcupat festuz obuiatiōis.

Primo inquā b festū vocat festū puri
ficationis ex eo q̄ mr̄ vgo dei genitrix
maria de bethleez pficiscēs cū filio dei
et ioseph in hierusalē ad dñi tēplū fm
legē moysi purificāda: ad quā nō
obligabatur. q: ler dicit Leuit. xij. Si
mulier suscepto semie filiū pepererit im
mūda erit septem diebz. ipsa vo a spū
sancto ꝓcepat. Ideo dicit de ipsa Ber.
O vgo nō est tibi op⁹ purificatiōe. sic
nec filio tuo circumcisione. Sed sicut
xps q fm diuinitatē legez moysi dedit
apparēs in humanitate implere volu
it. sic maria virgo licet purificatiōe nō
indigeret tñ implere voluit. tum ꝓpter
obedientie exemplū. tum ꝓpter iudeo/
rū scandalū. tū etiā ꝓpter vere humili/
tatis fue indiciū. Scōo q̄z hoc festuz
appellat festū oblatiōis ex eo q̄ obtu/
lerūt hodie xpm dñm cū oblatiōe: ad
quā oblationē deus nō erat necessari/
us. Dicit tñ sctūs Tho. prima scōe. q.
cij. q̄ deus voluit sibi offerri sacrificia
ꝓpter tria. scz ꝓpter mentis ordinatio/
nē. ꝓpter idolatrie declinatiōez. et pro/
pter figurationē. Prio nāqz de⁹ volu/
it sibi offerri sacrificiū in lege veteri. p/
pter mentis ordinationē. vt hō recogno
scat oīa se habere a deo. z ordiet in deū
tanq̄z in vltimū finem. qd̄ repzesenta/
bat in oblationibz et sacrificijs. Hinc
est q̄d Dauid dicebat. j. Paralip. xxix.
Tua sunt oīa: et q̄ de manu tua acce/
pimus dedimus tibi. Secūdo volu/
it deus sibi offerri sacrificiū ꝓpter ido
latrie declinationē. vt p honorē q exhi/
bebat deo retraheret populus a cul/
tu idolo z. ideo multe fuerūt in veteri
lege cerimonie z diuersa sacrificia q̄bz
populus se occuparat. Tercio de⁹ vo
luit sibi sacrificium offerri ꝓpter figu
rationem. Omnia em̄ illa veteris le/
gis sacrificia figurabant vnā pfectam
oblationē et mortē christi iesu qua ge/
nus humanū redemit: deū placauit:
et celum aquit. iuxta illud ad Eph. v.
Tradidit semetipm̄ p nobis oblatio
nem z hostiā deo in odorez suauitatis
Et Heb. x. Christus vnaz semel p pec/
catis hostiā obtulit in sempiternū. er/
go deus clemēs voluit sibi offerri sa/
crificia p nra vtilitate. Qd̄ etiā ꝓcepat
Leuitici. j. dicens. Oblata oīa adole/
bit sacerdos sup altare in holocaustū
et in odorē suauissimuz dño. Deus tñ
hūs non indigebat. quia dicit in ps̄o/
na eius in ps̄. Nunquid māducabo
carnes thaurorum aut sanguinē hir/
corū potabo. Immola deo sacrificiuz
laudis zc. Hodie igitur virgo maria
accipiens filium suum omniū sacrifi
ciorz terminū obtulit deo patri. Unde
Bern. in ps̄ona vgis. O pr̄ celestis offe
ro tibi filiū tuum atqz meū a me geni
tum tpaliter: a te eternaliter. offero tibi
eū hodie in odorē suauitatis. q̄ seipsum
offerre venit p totius mundi peccatis
Nam veniet tēpus q̄ non portabitur
manibus virginis: sed brachijs cru
cis. Tercio etiam hoc festum nun/
cupatur festum obuiationis: pro eo
q̄ ille sanctus Symeon prophetā in

spū ꝯgnoscēs adesse deū maiestatꝫ cre
atorē oīm venit obuiā ei: quez supplex
adorauit inspexit ⁊ manibꝫ baiulauit
Et hoc est q̄d dicit euangelista Lucas
Accepit eū symeō in vlnas suas et bñ/
dixit ⁊c̄. In q̄bꝫ q̄dē verbis ad gloriaz
nr̄i saluatoris ac eiusdē pie matrꝫ tria
insinuant̄ documēta declarāda. scz

Primo saluatoris deuota baiula/
tio. ibi. Accepit eū symeō in vlnas

Scd̄o symeonis gratiosa bñdictio
ibi. ⁊ benedixit deum ⁊c̄.

Tercio matri saluatoris vētura ꝓ
phetatio. ibi. ⁊ dixit: nūc dimittꝫ ⁊c̄.

Primū itaqz documētum declarā/
dū dixi ꝙ in p̄fatꝫ thematꝫ v̄bis īsinu/
atur saluatoris deuota baiulatio. cū
d̄r. accepit eum symeon in vlnas suas
Nā hodie a tribꝫ hoībꝫ saluator mūdi
baiulabat̄. s. a matre v̄gine. a ioseph ⁊
a sene symeone: ad significanduz ꝙ so/
lū hoīes in triplici statu existētes por/
tant xp̄m ad ipsoꝝ salutē. scz

Primi incipientes.

Secundi ꝓficientes.

Tercij cōtemplantes.

Prīo dixi ꝙ hoīes ad suā salutē por/
tant xp̄m incipientes. q̄ de statu culpe
ꝯuersi sunt ad amaritudinē pnīe. ⁊ isti
significant̄ ꝑ v̄ginē mariā q̄ interp̄tat̄
amaꝝ mare. ad innuendū ꝙ pnīa de/
bet esse cū dolore. ⁊ sic purgant̄ in ipsa
pnīa pctā. ⁊ hoc est ꝙ maria voluit ob
seruare purificationē post partū q̄ nō
indiguit. sed nobis exēplū dare voluit
Hinc Amb̄. Marie vita est nobis exē
plar ⁊ doctrina. Jō debemꝰ purgari a
macula peccati si xp̄m volumꝰ porta/
re in nob̄. Debemus em̄ mundi esse in
corde ore ⁊ ope. Primo debemus esse
mūdi in corde. qꝛ filiꝰ dei cū sit cādor
lucis eterne ⁊ speculū sine macula re/
q̄rit cor mūdū. iuxta illud Sap̄. j. Nō
habitabit in corpe subdito pctīs. Jd̄o
hortat̄ btūs Jacobꝫ. iiij. c. dicens. Pu
rificate corda vr̄a. ⁊ Hieremias. iiij. c.
Laua a malicia cor tuū. Hinc Aug.
dicit ꝙ a solis mundis purisqz cordi/
bus deꝰ haberi ⁊ teneri poterit. Pro/
pterea hoc dauid petebat dicens. Cor
mundū crea in me deus. ⁊ Matth̄. v.
Btī mūdo corde qm̄ ipi deū videbūt.
Et Hugo li. de aīa dic̄. In oī nāqz cre
atura q̄ sub sole vanitatibus occupa
tur mūdanis nihil hūano corde subli
mius: nihil nobiliꝰ. nihil deo sublimi
us repit̄. quapropt̄ nihil alid̄ req̄rita
te nisi cor tuum. Scd̄o debet penitēs
purificare os ab oī inhonesta locutōe
iuxta illud Eph̄. iiij. Oīs sermo malꝰ
ex ore vr̄o nō ꝓcedat. qꝛ d̄r Math̄. xij.
Ex v̄bis tuis iustificaberꝫ ⁊ ex verbis
tuis ꝯdēnaberꝫ. Tercio debet vere pe/
nitens purificare opꝰ suū ab oī illicita
actiōe. iuxta illd̄ Jacobi. iiij. Emūda/
te manus pctōres. Et merito. quia in
vnoquoqz verificabit̄ illd̄ ps̄. Scd̄m
puritatē manuū meaꝝ retribuet mi/
hi. Et Apoc̄. xiiij. Opa eī illoꝝ sequū/
tur illos. Scd̄i hoīes ad salutē suā
portātes christum sunt ꝓficientes qui
de suis peccatis ꝑpetratis dignaz ege
runt penitentiā ⁊ eoꝝ opera iam nō tā
sunt satisfactoria q̄z apud deum meri
toria. ⁊ hij significant̄ per Joseph qui
accrescens interp̄tatur. quia tales de/
bent de v̄tute in virtutem ꝓficere. sicut
ioseph iuit hodie de bethleē in hierusa
lem. Unde Augꝰ. sup ps̄. Quātūcūqz
hic profecerimus nemo dicat: sufficit
mihi. iustus sum dixit qui remāsit in
via. non nouit peruenire. vbi dixit: suf
ficit mihi: ibi hesit. Scd̄m enim Be/
dam super Johannem Proficiēs est
ille qui exteriorez hominem iusticie la/
boribus occupat et seipsum imma/
culatum ab hoc seculo continet. et mē
tem: manuz: linguam: ceteraqz mem/

bra corpis ab omi inqnamēto culpe
retrahit ac diuis se subiugare ꝓuitijs
studet. deinde primis iuxta vires suc/
currere. esuriēti cibū: sitiēti potū: nudo
vestē pbere. ⁊ talis vere portat: nutrit
⁊ reficit christū. q̄ ait Math. xxv. Qd
vni ex mīmis meis fecistis mihi fecist̄

Tercij hoies portātes xp̄m dn̄z sūt
ꝯtēplātes q̄ a terrēis desiderijs elōga/
ti circa deū solū ⁊ celestia intendūt: di/
cēdo cū apl'o. Nr̄a ꝯuersatio in cel' est.
Et hij significāt̄ p symeonē cui xp̄i ad/
uentuz spūsctūs suggessit: q̄ in dulci
sua orōe respōsū accepat a spūsancto
nō visurum se mortē nisi pri⁹ videret
christū domini ocul' corpis quē vide/
rat oculis mētis. ⁊ hodie vidit adora/
uit ⁊ ꝯtrectauit ī magna leticia. De q̄
Amb. O q̄z piū spectaculū quo nō ni/
si pij delectari ꝓbant̄. stat v̄go ⁊ mat̄.
fili⁹ dei suscipit̄ ⁊ d̄ eo ꝓphetizat̄. O mi
ra res vidit puerulū ⁊ ex ei⁹ aspectu ī/
tantū fuit ꝯsolat⁹ q̄ iā let⁹ mori vole
bat dicēdo illud Gen. xlvj. Jā let⁹ mo
riar qr vidi faciē tuā. ido dicebat. Nūc
dimittis seruū tuum in pace. qr vide/
rūt oculi mei salutare tuum. Hic Au
gust. in sermone hodierno. Symeon
vidit ⁊ cognouit eū. intus est ei reuela
tus qui foris est nat⁹. cognouit illū in
infantia quē iudei crudeles occidebāt
faciētē mirabilia. O q̄z sepe ei oscula ī/
p̄ssit. O q̄z amāt̄ eū īspexit. o q̄z multi
filij nobiliū oblati sūt: nulluz aduerte
bat. in illius aūt intuitu tot⁹ in spū ar
debat. Un̄ sic Symeon viso iesu ma/
gno gaudio spūali pfundebat̄. ita viri
ꝯtēplatiui in dei meditatōe magnā sē/
tiūt ꝯsolatiōem. Hinc Ber. Mlti ait
vident nr̄as tribulatiōes sed nō vidēt
nr̄as ꝯsolatōes. Mag̃ em̄ multitudo
dulcedīs sue quā largit̄ de⁹ seq̄ntib⁹
se: et nō inuenit̄ in terra suauiter viuē/
tiū. Absit hoc a nobis vt maiores ī spi
ritu nō inueniamus ꝯsolatōes q̄z in q̄
libet corpis feditate. Et hoc est qd̄ dic̄
Gre. Dulce est esse in hūanis reb⁹ sz eis
tm̄ q̄ spūalia nō gustāt. Gustato ei spi
ritu desipit oīs caro O q̄z bti sunt qui
xp̄m dn̄m sic portāt: qr hos diligit rex
gl'ie xp̄s: v̄go mater ei⁹: ⁊ scti angeli ⁊
electi. Nā penitētes portāt xp̄m ī cor/
pore cū dolore. iuxta illud apl'i. Gl'ifi/
cate ⁊ portate deum in corpe vr̄o. ꝓfi/
ciētes ī corde cū dulcore. ꝯtēplātes ī cor
pore ⁊ aīa cū mira suauitate. Pctōres
v̄o nō portāt xp̄m sz ꝯculcāt pedibus
suis. q̄dam v̄o nō solū ꝯculcāt sz ⁊ cru
cifigūt q̄ ꝑm apl'm sunt inimici crucis
xp̄i. Scd̄m salutis documētū d̄cla
randū insinuat̄ ex thematis v̄bis sy/
meonis gratiosa bn̄dictio cum d̄r. Et
bn̄dixit deū. ⁊ infra subdit̄. Et benedi
xit eis Symeon. s. puero marie ⁊ Jo/
seph. Sz ꝓfecto mirū videt̄ quō Sy/
meon bn̄dixit eis cum dicat apl'us q̄
minor a maiore bn̄dicit̄ ⁊ nō ecōuerso
Sed xp̄s maria ⁊ Joseph fuerūt ma/
iores q̄z symeon. ergo ip̄i magis debe/
bāt bn̄dicere. Rn̄det̄ q̄ nō ē incōueni/
ens aliquā psonā minorē esse merito
⁊ maiorē officio. Et sic licz symeō fue/
rit minor merito q̄z maria: tn̄ fuit offi
cio maior qr sacerdos. bn̄dicere aūt ē
officiū sacerdot̄. Nā d̄r. j. q. j. Dictuz ē
a dn̄o ī nūeris. Uos ponite. i. inuoca/
te nomē meū sup filios isrl'. ego domi
nus bn̄dicā eos vt gr̄am traditā p mi
steriū ordīati trāsfundāt hoīb⁹. nec vo
lūtas sacerdotis obesse vel ꝓdesse pos
sit sed meritū bn̄dictōez poscēt̄. O igit̄
q̄z stulte faciūt multi vitā ꝓpriā negli/
gentes vitā sacerdotū discutiūt de q̄b⁹
nō interrogabunt̄ in iudicio. ex hoc fit
vt diuina ꝓpter eorū vitam cōtemnūt
De q̄b⁹ dic̄ Gre. ⁊ habet̄. j. q. j. Multi
secularīū hominū cū pl⁹ sacerdotū vi
tā q̄z suā discutiūt ī magnū ꝯtēptiōis

diuinoꝝ sacramẽtoꝝ crimẽ incurrũt. Magna em̃ trabe vulneratos habẽ/tes oc'los eã negligentes festucã tenuẽ in alioꝝ ꝯspiciũt oculis: quã dũ ĩcau/te festinant euellere in foueã dilabunt̃ erroris. Sed di. quõ symeon bñdixit xp̃m qui fuit ⁊ est rex ⁊ summus sacer dos. Respõdet̃ ꝙ triplex est bñdictio. Una gratie donationis. secunda lau/dis. et tercia gratiaꝝ actionis. Prima igit̃ bñdictiõe de⁹ pr̃ ip̃m bñdixit dan do gratiã nõ ad mensurã. Scd̃a ⁊ ter cia bñdictiõe bñdicim⁹ et nos xp̃m de um nr̃m dũ laudãtes ⁊ gr̃as agentes dicim⁹ illud Dañ. iij. Bñdict⁹ es dñe de⁹ patꝝ nr̃oꝝ ⁊ laudabil' et gl'iosus ĩ secula. Et sic oẽs creature dicunt̃ deuꝫ bñdicere inq̃tum ip̃m laudabilẽ ostẽ dũt. Isto mõ etiã symeon bñdixit xp̃m gr̃as agẽdo de adimpletõe ꝓmissiõis pr̃ib⁹ facta. ⁊ laudãdo dei magnã mi/sericordiaꝫ q̃ ad nos venire in assũpta hũanitate dignat⁹ est. Et hoc est qd̃ di/cebat. Nunc dimittis seruũ tuum dñe ſm ꝟbum tuũ in pace. qꝛ viderũt ocu li mei salutare tuum q̃d parasti añ fa ciẽ oĩm ppl'oꝝ. lumẽ ad reuelatiõeꝫ gẽ tium ⁊ c̃. Et licet symeon bñdixerit ma riam virginẽ laudãdo: plus tñ ei⁹ fili um. qꝛ ip̃a bñdicta ẽ ꝓpt̃ filiũ. ſm ꝙ ca nit eccl'ia. Bñdicta filia tu a dño q̃a ꝑ te fructũ vite cõicauim⁹. Uñ notãduꝫ ꝙ. xij. sunt bñdictiões singulares q̃b⁹ beata ꝟgo excellit omnẽ creaturã. chri stus tñ in illis ipsam excellit. Prima em̃ bñdictio virginis est ꝙ ipsa nun/q̃ peccauit. iuxta illud Can. iiij. Tota pulcra es amica mea ⁊ macula nõ est in te. sed fili⁹ nec peccare potuit. Unde Berñ. O bone iesu pctm̃ nõ cõmisisti nec ꝯtraxisti. est em̃ tibi pater ab et̃no. sed deus est in quẽ pctm̃ cadere nõ p̃t. est ⁊ mater tibi ex tp̃e sed virgo est ⁊ cor ruptelã parere nõ potuit incorruptio. Et Damasce. Impeccabil' erat dñs ie sus Scd̃a beate ꝟgis benedictio sin gularꝫ ẽ ꝙ in omni actu liberi arbitrij meruit: nõ tamẽ mox cõcepta vsum li beri arbitrij habuit quẽ fili⁹ ip̃i⁹ ab ĩ/stanti cõceptõis habuit. iuxta illd̃ Hie re. xxij. Femina circũdabit virũ. Dicit virũ ꝓpt̃ pfectũ vsũ liberi arbitrij. Ter cia btẽ virginis benedictio est ꝙ habu it puritatẽ in sũmo gradu: receptiuaꝫ tamẽ. Hinc Anſ. Decebat vt illi⁹ hoĩs ꝯceptio fieret de purissima matre q̃ ea puritate niteret q̃ maior sub deo neq̃t intelligi. Sed xp̃s habuit in sũmo g̃/du puritateꝫ datiuã. Sap̃. vij. Cãdor est lucis eterne ⁊ speculum sine macl'a Quarta bñdictio seu laus btẽ marie est qꝛ ẽ ꝟgo ꝟginũ. xp̃s ꝟo fili⁹ virgis. modo plus est esse filiũ virginis q̃ eẽ virginẽ. Quĩta bñdictio marie ꝟgis est qꝛ ip̃a est mater ⁊ virgo ꝑ generati/onẽ. christ⁹ vero est pater ⁊ virgo ꝑ cre atione. mõ pl⁹ est creare q̃ generare. qꝛ ad creare infinita potẽtia requirit̃. ⁊ ideo nullus angel⁹ creare põt cuꝫ sit creatura ⁊ ꝑ cõseq̃ns finite potẽtie: sed xp̃s d̃r creator oĩm ꝑ creatõeꝫ. p̃s. Uer bo dñi celi firmati sũt. Sexta ꝟginis bñdictio ẽ: qꝛ ip̃a d̃r mater oĩm inq̃tũ ꝑ ei⁹ partũ oĩa renouabũt̃. Hic Anſ. Hec est illa femina ꝑ quã renouãt̃ ele menta: euacuant̃ inferna ⁊ hoĩes sal/uant̃. Sed christ⁹ d̃r pater oĩm nõ so/lũ rõe creatõis verũetiã rõe gubnatio nis ⁊ redemptõis. qꝛ sicut oĩa creauit ita singul' ꝓuidet. mõ pl⁹ est esse p̃rem q̃ matrẽ. Septima bñdictio ꝟgis est qꝛ ip̃a d̃r fenestra celi. iuxta illud. Celi fenestra facta es Sꝫ xp̃s dñs ẽ celi osti um ⁊ porta. iuxta illd̃ Joh. iiij. Ego sũ ostiũ ꝑ me si q̃s introierit saluabitur. Octaua ꝟgis bñdictio est qꝛ ip̃a nulli us habuit ignorãtiã q̃ decuit scire. ve/rũtñ nõ oĩa sciebat. qd̃ ptꝫ qꝛ Luc̃. ij. si

sciuisset filiuz remãsisse ĩ triduo ĩ tẽplo hierl'm nõ q̃sisset int̃ ꝯgnatos ⁊ notos nec oĩa ĩtellexit. qꝛ ibidẽ d̃r a xp̃o Quid est ꝙ me q̃rebat̃ an nesciebat̃ qꝛ ĩ his q̃ pr̃is mei sunt oꝑtet me esse. et subdit̃ Et ipsi nihil hoꝝ ĩtellexerũt. Sed xp̃s oĩm habuit sciaz in v̄bo. qꝛ in eo recõditi sunt thesauri sapĩe ⁊ scĩe d̃i. Nona v̄ginis bñdictio est ꝙ tp̃e filij passiõis ipsa habuit cõicationẽ ei⁹ passionis ꝑ cõpassiõez sic̃ inferi⁹ patebit. Sed xp̃s dñs habuit mr̃is ꝯpassionẽ. ĩsup ꝑtulit ĩ se sensibilẽ passiõem. Esa. liij. Vere lãguores nr̃os ipse tulit ⁊ dolores nostros ipse portauit. Decima virgĩs bñdictio est. qꝛ ipa ĩ gl'ia exaltata est sup oẽs angeloꝝ choros. xp̃s v̄o sup̃ eam qꝛ datũ est ei nomẽ q̃d ẽ sup oẽ nomen vt in noĩe ei⁹ oẽ genu flectat̃ celestiũ terrestriũ ⁊ ĩfernoꝝ. ⁊ oĩs lĩgua ꝯfiteat̃ qꝛ dñs iesus in gl'ia ẽ dei pr̃is. Undecĩa bñdictio v̄gĩs est qꝛ ipa est regĩa misericordie. ĩdo canit eccl'ia. Salue regĩa miscd̃ie. sed xp̃s dñs est pr̃ miscd̃iaꝝ ⁊ de⁹ toti⁹ ꝯsolatiõis. Duodecĩa v̄gĩs et maxĩa bñdictio est qꝛ ipa obtinet oĩm celestiũ ꝑfectionẽ. s. angeloꝝ et hoĩm. et est vera dei mr̃. Sed xp̃s cõtinet ⁊ dat oẽs ꝑfectiões. insup est de⁹ ĩ ꝑsona filij ḡ merito dicim⁹. ⁊ bñdict⁹ fruct⁹ vẽtr̃ tui: q̃ in eternũ in celo reficiunt̃ angeli et hoĩes. O igit̃ btã v̄go felix es ⁊ omĩ laude ac bñdictiõe dignissima ac huius symeonis bñdictõe digna. de q̃ d̃r et bñdixit deũ. Terciũ salutare documentũ ex themat̃ v̄bis ĩsinuat̃ matri saluatoris vẽtura ꝓphetia. cũ d̃r. et dixit nũc dimit. ⁊c̃. ⁊ ecce posit⁹ ẽ hic in ruinã ⁊ in resurrectiõez mul. in isrl' ⁊ in sig. cui ꝯdicet̃. ⁊ tuã ipsi⁹ aĩaz ꝑtrãsibit gladi⁹. vbi Symeõ ꝓphetauit tribꝫ generibus hoĩm ꝓphetauit de xp̃o. scz

Primo iudeoꝝ genti

Secũdo nationi omni.

Tercio matri virgini.

Prĩo symeõ ꝓphetauit spẽalit̃ genti iudeoꝝ: cũ dixit. ecce posit⁹ ẽ h̄ puer ĩ ruinã ⁊ ĩ resur. mul. ĩ isrl'. Et certe posit⁹ est in resurrectõez hũiliũ ⁊ ruinã supboꝝ qd̃ declarat maria in cãtico Luc̃. j. di. Deposuit potentes de sede ⁊ exaltauit hũiles. Ipse em̃ xp̃s supbos iudeos d̃ q̃ꝝ natiõe nasci elegit humiliauit et destruxit. hũiles v̄o gẽtiles sublimauit. Hic Ecc̃i. x. Sedes ducũ supboꝝ destruxit de⁹ ⁊ sedere fecit mites ꝑ eis. iudei em̃ pri⁹ sedebãt in cathedra vere fidei ⁊ in honore cult⁹ veri dei sz mõ destructi. ibi sedem⁹ xp̃iani in fide gl'iantes. Scd̃o hodie symeõ ꝓphauit oĩ natõi cũ di. Ecce iste fili⁹ tu⁹ deus me⁹ posit⁹ ẽ in signũ cui ꝯdicet̃. Jesus em̃ h̄ posit⁹ est oĩ natiõi in triplex signũ. scz

Primo in signũ pauꝑtatis.

Scd̃o in signũ veritatis.

Tercio in signũ charitatis.

Prĩo dixi ꝙ iesus puer posit⁹ ẽ in mũdo in signuz pauꝑtat̃. qꝛ in natiuitate in via ⁊ ĩ stabulo nat⁹ ẽ. ⁊ ĩ vita sua nõ habuit vbi caput recliaret. Mat. viij. Uulpes foueas hñt ⁊ volu. ⁊c̃. Hinc dic̃ Aug. ꝙ ꝓpt̃ h̄ xp̃s veniens docuit pauꝑtatẽ voluntariã: castitatẽ ⁊ iusticiã quibꝫ respublica xp̃iana instaurat̃ Lyra etiã sup. xx. c. Act̃. apl'oꝝ dic̃ sup illo v̄bo Beati⁹ est dare q̃z accipe. ꝙ tãta est differentia int̃ possidẽtiũ ⁊ relinq̃ntiũ bona tꝑalia. qꝛ relinq̃ntes iudicabũt. possidẽtes iudicabũt̃. ⁊ b. Aug. in epl'a ad Marcellinũ dicit ꝙ aliq̃ libri pl⁹ deplorãt romãoꝝ pauꝑtatẽ q̃z copiã ꝑisse. qꝛ statim sic̃ creuerũt diuitie creuerũt libidĩes et discordie. Hoc em̃ pauꝑtat̃ signũ dederat angel⁹ pastoribꝫ Lu. ij. di. Annũcio vob̃ gaudium mag. qd̃ erit oĩ ppl'o. qꝛ nat⁹ ẽ vob̃ hodie sal. q̃ est xp̃s dñs. ⁊ h̄ vob̃ signũ: inuenietis eũ pannis inuolutũ ⁊ posi

tū in p̄sepio. vbi [illegible]. Lyra q̄ illō fuit ꝓ/
priū signū saluatoris nati. Ad cui⁹ in/
tellectū cōsiderādū q̄ illa q̄ fuer̄t ī veti
testamento fuerūt figure noui. vt dr̄. j.
Lor̄. iiij. In veti aūt testam̄to duo sal
uatores iudeor̄ īpfecti tn̄: p̄cesserāt tā
q̄z figure saluator̄ pfecti iesu xp̄i. Pri
mus fuit moyses q̄ liberauit eos d̄ serui
tute egyptiaca. vt hr̄ in Exo. Scd̄s fu/
it Cyr⁹ q̄ liberauit eos de captiuitate ba
bylonica. vt hr̄. j. Esdre. j. Et vterq̄z de
nuo nat⁹ fuit rept⁹ in mag̃ pauptate.
sic̄ ptz de moyse Exo. ij. quē īuenit filia
pharaonis ī flumīe positū in fiscella.
Sil'r de Cyro dr̄ in scolast. hysto. q̄ fu
erat exposit⁹ iussu astragis reg̃ a filia
sua ne reg̃ret. g̃ signū pauptat̃ ē ꝓpriū
signū saluatoris. Sz huic signo ꝯdi/
cūt auari q̄ nō sunt d̄ familia paupis
reg̃ xp̄i. Eph. v. Scitote ītelligētes q̄
oīs auar⁹ qd̄ est idolor̄ ꝟuit⁹ n̄ hz here
ditatē ī reg̃ xp̄i ⁊ dei. Scd̄o iesus pu
er oīb⁹ posit⁹ ē ī signū credulitat̃: qd̄ ꝓ
bauit mlt̄iplicib⁹ miracul'. vn̄ dicebat
Nicodem⁹ leg̃ doctor Joh. iij. Rabbi
scim⁹ qr̄ a deo venisti mgr̄: nemo eī p̄t
hec signa facere q̄ tu fac̃ nisi ess̄z deus
cū eo. Sz huic sig̃ ꝯdicūt īcreduli. de q̄
bus dr̄ Esa. xlv. Ue qui ꝯdicūt factori
suo. Tercio puer iesus posit⁹ est in si
gnū caritat̃. s. in cruce. Passio eī ipsi⁹
in cruce fuit signū pac̃ et caritat̃. de q̄
Exo. xij. Erit aūt sanguis vob̄ ī signuz
nec erit vob̄ plaga disp̄dēs. sic sāguis
xp̄i pacificauit nos deo p̄ri. Dic̄ eī Ly
ra q̄ fedus dictū est ex eo q̄ cū oliz pa/
cē ordīabāt tunc bouē vl' aliq̄d tale in
duo diuidebāt ⁊ int̄ illas ptes pacati
ptransibāt: ad īnuendū q̄ sup̄ ip̄m fie
ret sanguis q̄ fed⁹ īfringeret. Sic xp̄s
dn̄s ī duo diuisus pacificauit. Sz hu
ic sig̃ ꝯtradixer̄t iudei dicētes Lu. xxiij
Alios saluos fecit: seip̄m nō p̄t sal. fa/
cere. si h̄ ē xp̄s dei elect⁹ ⁊c̄. Sic hodie
mlt̄i sunt p̄ q̄s nomē xp̄i blasphemat̃

Tercio symeō ꝓpha spēaliter hodie
ꝓphetauit marie v̄gini dicēs. ⁊ tuā ip/
sius aīaz ptrāsibit gladi⁹. Sup̄ q̄ dic̄
Origenes. Nulla hystoria dic̄ v̄ginez
gladio occisam. al's diceret̃: ptrāsibit
corp⁹. Ideo dic̄ Ber̄. q̄ h̄ est ītelligēdū
de gladio spūs. s. verbo xp̄i dū dixit de
cruce illud Joh. xix. Mlier ecce fili⁹ tu
us. Ex illo eīm verbo ꝯgnouit se separi
a filio. ⁊ Beda. Quāuis maria credi/
derit ip̄m mortē supaturū resurrectu/
rūq̄z: tn̄ nō potuit filiū videre crucifigi
sine affectu doloris mat̃ni. Sed ꝯ h̄
q̄daz conant̃ ꝓbare q̄ ip̄a dei genitrix
maria tpe xp̄i passiōis non habuit do
lorē sed poti⁹ gaudiū. Et ꝓbare volūt
ist̃ rōnib⁹ Prīo dicētes q̄ btā v̄go ad
lachrymas ꝓna n̄ fuit sicut cetere mu/
lieres. sed erat sapiēs et ī oīb⁹ ꝯformis
diuine volūtati: sciensq̄z diuinā volun
tatē sic ordinasse vt moriat̃ xp̄s in cru
ce. iuxta illud ꝓpheticū. Morie t̃ filius
meus iesus ⁊ cōuerte t̃ populus. ꝓpter
qd̄ non videt̃ q̄ lachrymata fuerit vel
doluerit ne a diuīa volūtate discrepa
ret. Scd̄o dicūt q̄ btā v̄go fuit plena
caritate: ideo ex caritate liberationē ge
neris hūani mlt̄ū desiderabat. sed scie
bat hanc liberationē p̄ mortez filij sui
fiendā. g̃ nō dolebat q̄n poti⁹ de morte
filij gaudebat. Tercio sciebat mortē fi
lij sui tp̄alē transiturā ⁊ post triduū de
morte resurrectur̄ ad vitā gl'iosam. et
q̄dragesimo die in celū gl'iose ascensu
rū. in q̄bus oīb⁹ potius gaudebat q̄z
dolebat. Sed iste rōnes q̄ztum ad ali
q̄d sūt v̄e. s. q̄ de his gaudebat. q̄ztum
ad aliq̄d sunt nulle. īmo si q̄s ptinacit̃
teneret hereticus putaret̃. s. q̄ ipsa tpe
filij passionis dolorem non habuerit.
Quia ꝟm sanctū Bonauen. in. iij. dis.
xvij. ar. j. q. j. ijsdem rationib⁹ possit ꝓ/
bari xp̄m non habuisse passionis do

lorē. Nā ⁊ xp̄s fuit sapientissim⁹ et p̄dicta oīa cognouit ⁊ tñ verissime in sensualitate dolorē sensit. iō sctūs Bonauen. vbi sup̄ in. q. ij. sic declarat dicēs. Contingit acerbitatē esse in dolore q̄ntum ad duo. scz q̄ztum ad sensualitatē ⁊ q̄ztum ad rōnem. Fuerūt igit̄ p̄dicta ꝯseruata in pte rōnali vñ ip̄a gaudebat ꝯsiderata vtilitate passiōis filij et ista ꝯsideratio p̄seruabat eā ab ip̄atientia. sed ꝓpter hoc nō tollit̄ q̄n ip̄a ⁊ filius passi sint in pte sensuali. i. in portione inferiori. qđ ꝓbat̄ tripliciter. scz

Primo rationibus.

Secundo autoritatib⁹.

Tercio exemplis.

Primo ꝙ btā v̄go tpe passiōis christi habuit dolorē ꝓbemus rōnib⁹. Prima est respectu sui. sic snīa est ph̄i ī thopicꝫ dicētis. Qđ min⁹ videt̄ inesse ⁊ iest ḡ ⁊ illud q̄d magꝫ. sed v̄go doluit tpe q̄ nō videbat̄ mltū dolēdū: qñ. s. amiserat filiū in hierl'm ī triduo. quē vt đr Luc. ij. post triduū inuenit in tēplo in medio doctoꝝ: cui ⁊ dixit. Fili q̄d fecisti nobis sic. pater tu⁹ ⁊ ego dolentes q̄rebā⁹ te. Si ḡ btā v̄go tūc doluit qñ nō fuit tāta causa doloris. ḡ q̄nto magis qñ audiebat filiū blasphematū a iudeis: audiebat filiū dilectū flentez ⁊ de cruce ei loquentē: ac videbat sctissimā ipsius carnez nudā flagellis laniatam: in crucē cōfixam: ac recentē sanguinē ipsi⁹ defluentē in terrā. Scđa ratio ꝙ btā v̄go doluit est respectu nr̄i Ait em̄ Bern̄. Qđ paucis mortalium ꝯstat esse collatū phas nō est certe dicere tante v̄gini fuisse negatuz. Hec ille. Immo btā v̄go habuit oēs gr̄as ⁊ p̄uilegia q̄ fuerūt ī sctis pfectissime. Si igit̄ alicui mortaliū ꝯcessa est gr̄a dolendi de passione filij. nā frater Johannes de aluerna ordinis minoꝝ tantā gr̄am habuit ꝙ dum videret christuz in cruce lachrimas ꝯtinere nō poterat Sil'r frater iacob⁹ de tuderto audiēs legere euāgeliuz de passione christi: nō solū lachrymas sed nec clamores valuit ꝯtinere. īmo clamās ⁊ dicens. Ue mihi misero misero pctōri pctōri ꝓ q̄ filius dei tāta passus est. ⁊ extra ecclesiā ad cellam cucurrit. Sil'r de beato Frācisco scribit sctūs Bonauē. ꝙ passionez xp̄i alta voce plāgebat ⁊ iugiter añ oculos mētꝫ cernebat. ⁊ anīa ei⁹ liq̄facta oculi lachrymas fundebāt intātū vt cecus efficeret̄ et stigmata christi dñi portare mereret̄. sed et mlti ex nob̄ miseris pctōrib⁹ audita pia xp̄i passione vix lachrymas pñt cōtinere. mlto ampli⁹ credendū est ip̄am v̄ginē intensius doluisse q̄ maiorē oīm gr̄am habuit. Tercia rō ꝙ ipsa dolorē habuit de xp̄i passione est respectu ipsi⁹ xp̄i. Amor em̄ debet esse reciproc⁹ q̄a vnit amatū cū amato s̄m Dyoñ. in. iiij. de diui. no. Et ph̄s. viij. Ethi. dic̄ ꝙ amātiū est idē velle ⁊ idē nolle. Vñ int̄ xp̄m ⁊ matrē v̄ginē sic erat amor reciproc⁹ vt essent vnū cor ⁊ vna aīa. Si igit̄ filius in cruce doluit ⁊ fleuit sic̄ fides tenet catholica: nō ē verisil'e ꝙ tāti amoris mr̄ tūc gauderet qñ filius doleret. vel rideret qñ fili⁹ fleret. q̄npoti⁹ tanta mēte intēta fuit filio passo ꝯsiderabat crucē ⁊ dicere poterat. O dilecte fili q̄z strictū ⁊ durū lectū in morte habes. cōsiderabat caput cuz spinea corona dicens. O rex gl'ie fili mi q̄z pūgitiua corona es coronatus. ꝯsiderabat deniq̄z clauos in pedib⁹ et māib⁹ dicēs. O fili mi moriture quō te giras int̄ clauos. O q̄z felix mr̄ ego mō essem si sup̄ brachia mea mori posses. Scđo ꝙ btā v̄go in xp̄i passiōe habuit dolorē ꝓbemus autoritatib⁹. Dixit symeon ꝓpha Lu. ij. btē marie cū eaz bñdiceret. Ecce posit⁹ est hic ī ruinā ⁊ in resurrectionez

multoꝝ in isrl' et in signū cui ꝯdicet et tuā ipsi⁹ aīam ꝑtrāsibit gladi⁹. Et Damascen⁹ sup Lucā ait. Dolores q̄s virgo effugit pariēs hos in passiōe xp̄i sustinuit. Nec ille. Ergo ī sua morte sine amaritudine decessit. qꝛ q̄dāmodo cū mortuo filio mortua fuit. Et Aug. in sermōe. viij. de dñi passione dic̄. Juxta crucē stabat maria vultu benigno ꝯsiderās xp̄m pēdentē in crucꝫ patibulo: pedibꝫ innitēs: man⁹ leuabat: amplexans crucē: ruens in oscula eius: q̄ ꝑte sanguis xp̄i nuda rigabat: vt xp̄m valeret amplecti cū nō poterat sursuz volebat ascēdere. sperat amor nōnunq̄ q̄ raro fieri pñt. volebat amplecti xp̄m ī alto pendentē sed man⁹ frustra in se copiose redibāt ꝛ sepe ad terrā ꝓstrata iacebat ꝛc̄. Tercio q̄ꝫ ꝙ btā v̄go ī xp̄i passione magnū dolorem habuit ꝓbemus exēplis. Primo exēplo oīm matrū naturaliū. nunq̄ꝫ certe repta ē mr̄ tā crudelis q̄ nō plāgeret mortem filij sui. Sed v̄go maria fuit dilecta ꝛ natural' mr̄ xp̄i q̄ cū ꝯcepit pepit ꝛ nutriuit taꝫ piū filiū ꝙ nunq̄ꝫ vnico v̄bo sibi inuicē ꝯtradixerūt vsqꝫ ad. xxxiij. annum. ergo de morte tāti filij v̄go multū doluit. Scd̄o hoc idē ꝓbem⁹ exēplo singulari btī Aug. q̄ cum post ꝯuersionē suā ꝛ mortē matrꝫ sue disputaret de ꝯtēptu mūdi: recordatus mr̄is sue nō valēs se cōtinere a lachrymis: dimissa disputatiōe camerā intrauit. vt ip̄e dicit in. ix. ꝯfes. Quāto magis dolere debebat btā v̄go de tā dulci filio q̄ est deus ꝛ hō. cū s̄m ph̄m. viij. Ethi. Amor parētū maior est ad filios q̄ꝫ filioꝝ ad parētes. Hinc Hiero. ad Eustochiuꝫ Int̄ hostiū manus ꝛ captiuitatꝫ durā necessitatez nihil crudeli⁹ ē q̄ꝫ ꝑentes a filijs separi. Tercio hoc idē ꝓbem⁹ exēplo ꝑticl'ari vni⁹ v̄gis: q̄ desiderabat certificari de dolore Marie quaꝫ habuit tp̄e xp̄i passiōis. At vbi dormiendo videret sibi pepisse vnū filiū. et post partū ꝙ ab ea ablat⁹ fuisset: cum illa imaginatiōe excitata q̄rēs filiū ꝑ lectū et nō inueniēs cepit plorare ꝛ clamare et d̄ lecto exiliēs plorabat filiū. Et isto mō v̄go maria cōicauit dolorem suū de morte filij sui. Uñ ipsa v̄go maria sup alias matres doluit de filio: ideo ipsi⁹ martyriū mai⁹ fuit q̄ꝫ alioꝝ. Primo qꝛ ipsi⁹ martyriū fuit amoris. aliorū v̄o martyriuꝫ fidei. mō maior est charitas q̄ꝫ fides. j. Coꝝ. xiij. Maior hoꝝ est charitas. Scd̄o iō qꝛ alij vulnerati sunt ī corpe ip̄a ī aīa. Tercio qꝛ alij alijs instrumētꝫ q̄ꝫ crucifix⁹ xp̄s fuit. sed ip̄am eadē crux et idē claui cōfodiebāt. Quarto qꝛ alij martyres post xp̄m passi. ip̄a cū xp̄o. Rogemus igit̄ ipsaꝫ ꝑ dolores sctissimos q̄s habuit sub dñi cruce vt obtineat hic gr̄aꝫ ꝛc̄.

De sctā Dorothea virgīe Ser. xxvj.

Quā pulcra

o est casta generatio cū claritate: īmortalis eī est memoria illi⁹ Sap̄. iiij. Que q̄dē sapiētꝫ v̄ba rōnabil'r assumūt̄ ad honorē pulcre ꝛ castissime v̄gis dorothee q̄ p̄ciosū d̄i donū castitatē ob dei amorē retinuit sua morte. Ubi ē nob sciēdū ꝙ triplex ē castitas. s.

Prima ꝯiugal' ꝛ bona.

Scd̄a vidualis ꝛ melior.

Tercia virginalis ꝛ optima.

Prima est castitas cōiugalis ꝛ bona q̄ pōt fieri sine pctō. iuxta illud. j. Coꝝ. vij. Uirgo ñ peccat si nubat. ꝛ. j. Thi. v. Adolescētiores viduas volo in xp̄o nubere. filios ꝓcreare. matres familias esse. sed apl's ñ p̄ciꝑet nisi castitas ꝯiugalis bona eēt. Jdē etiā rep̄hēdit illos q̄ criminār̄ eā: di. Nouissimis diebꝫ q̄dā ꝓhibēt nubere. vñ bonū est matrimoniū qꝛ de septē sacram̄tꝫ vnū. tñ sic

dicit Grego. de eo .xxij.li. moral'. Bo/
nū est cōiugiū sz mala sūt q̄ circa illd̄
ex hui⁹ mūdi cura succrescūt. dū g̃ te/
net̄ qd̄ nō nocet ex reb⁹ iuxta positis cō
mittit̄ plerūqz qd̄ nocet. sic̄ sepe mūdū
iter ꝑgim⁹ et tñ ortis iuxta viā vepri/
bus ꝑ vestimēta retinemur. ī via q̄dez
mūda nō offēdimur sz a latere nascit̄
q̄ pūgamur. Quatuor nāqz g̃uamīa
sequūt̄ mr̄imoniū. Primū solicitudo
sup̄flua. Uñ Theophastr⁹ ph̄s. Mlt̄
ta sūt q̄ matronaꝝ vsib⁹ necessaria vi
dēt̄. p̄ciose vestes. aurū. gēme. sumpt⁹.
ancille: suppellex varia. Uñ. ij. Choꝛ.
vij. Qui autē cum vxore est sollicit⁹ est
q̄ sunt mūdi quō placeat vxori: ꝛ sic di
uisus ē. Scd̄m grauamē seq̄ns mr̄i/
moniū est seruit⁹ ꝯtinua. qꝛ dic̄ apl's
j. Choꝛ. vij. Uir em̄ nō habz ptātē sui
corpis sed vxor. nec vxor sed vir. seruit⁹
aūt de se est amara. Terciū g̃uamen
seq̄ns mr̄imoniū ē retractio sp̄ualiuz
nociua Nā ꝑ actū mr̄imonij animus
hoīs nimis recliat̄ ad t̄rena ꝛ difficul
ter eleuat̄ ad et̄na. iō orōnes tal' nō p̄t
tā pure facere. vñ Hiero. Quicūqz vx
ori d̄bitū reddit vacare nō pōt orōi. ꝑ/
pt̄ h̄ tp̄ib⁹ orōnū ꝓhibite sc̄ nuptie. hic
j. Choꝛ. vij. Nolite fraudare īuicē nisi
forte ex ꝯsensu ad tp̄s vt vacet̄ oratōi.
Quartū g̃uamē seq̄ns mr̄imoniū ē ze
lotipie subiectio mag̃. Nihil em̄ sic ti/
mēt ꝯiuges q̄z se inuicē. magnū igit̄ pi
culū ē violatio mr̄imonij. ꝛ g̃uis eius/
dē regule obs̄uatio. Multi em̄ putāt
q̄ oib⁹ liceat vti ī ꝯiugio. sed certe sine
pctō nō nisi ī duob⁹ casib⁹. s. rōe ꝓcreā/
de ꝓlis ꝛ reddēdi debiti. q̄cūqz tali ar/
dore in suo ꝯiugio viuit vt vltra limi/
tes mr̄imonij appetitū ponat. i. etiam
vellet sic vti si ei⁹ ꝯiūx nō essz mortal'
peccauit. vñ Hiero. Nil ē fedi⁹ q̄z vxo/
rē amare q̄si adulterā. Et in sententijs
Sexti pytagorici legit̄. O is ardentior
amator ꝓprie vxoris adulter est Se
cūda castitas est vidual' ꝛ melior q̄z cō
iugal' ꝓpter ꝓmptitudinē seruiēdi d̄o.
qꝛ d̄r. j. Choꝛ. vij. Qui aūt sine vxore ē
solicit⁹ est q̄ dñi sunt. ꝛ p̄mittit ibidez.
Solut⁹ es ab vxore noli q̄rere vxorē.
s̄m Lyrā. si potes ꝯtinere qd̄ ē magis
bonū. Tercia castitas est v̄ginal' q̄ est
optima ꝛ deo magis accepta de celesti
scola allata. primaz magistrā habuit
dei matrē mariā. Ideo dicit Aug. li. de
bono ꝯiugali. Sic̄ bonū erat qd̄ mar
tha faciebat occupata circa mysteriuz
sctōꝝ. sz meli⁹ q̄ maria audiēs v̄buz
dei. Ita etiā bonū Susanne in castita
te cōiugali laudam⁹ sed bonuz vidue
Anne ꝛ magis marie virginis añpo/
nim⁹. iō merito de b. Dorothea d̄r. O
q̄z pulcra ē ꝛc̄. qꝛ ip̄a v̄go erat. In p̄nti
siq̄dē s̄mōe ad honorē b. Dorothee de
castitate tria declarem⁹ documēta. s.

Primū de castitat̄ q̄dditate ibi. O
q̄z pulcra est casta ꝛc̄.

Secundū de ip̄i⁹ arduitate. ibi. cū
claritate.

Terciū de eiusdē vtilitate. ibi. īmor/
talis est enim memoria ꝛc̄.

Primū documētū declarādū d̄ casti
tate dixi q̄ erit de ip̄i⁹ q̄dditate. q̄d vicz
sit s̄m rē. qꝛ cuilibz saluādo ē nec̄aria.
cui⁹ q̄dē q̄dditatē tripl'r optīe pot̄im⁹
declarare. s. diffinitōe: diuisiōe ꝛ sil'itu
dine. Prīo q̄dē q̄dditas castitat̄ pote
rit declarari diffinitōe. s̄m eī Tho. ij.
ij. q. clv. castitas sic diffinit̄. est abstinē/
tia a d̄lectatōe illicita extra ꝯiugiū. Dr̄
p̄mo a d̄lectatōe illicita. qꝛ licite p̄t q̄s
delectari visa pulchra spē hūana tāq̄z
dei creatura pulcra. p̄s. Delectasti me
in factura tua dñe. sz illicitā d̄lectatōez
i. extra mr̄imoniū vl' vltra de⁹ ꝓhibu
it ab oib⁹ in corde. ī visu: ī tactu. Prīo
ꝓhibuit deus delectatōem illicitaz in
corde. Exo. xx. di. Nō ꝯcupisces vxorez

primi tui. Dicit enim sctus Bonauē. su
per.ij.di.xxxiiij.q si cogitationez hmōi
delectatōis sentis i corde in cui⁹ actū nō
ꝯsentis.i.nolles ꝑpetrare etiā si posses.
sed tm̄ delectatōi ꝯsentis.i. delectaris i ta
li cogitatiōe ꝛ nō expellis.ꝛ sic cōsentis
in delectatiōez hmōi:ideo mortal'r pec
casti.qꝛ talis vocat̄ delectatio morosa
Uñ Grego.li.xxj.moral'. Malū luxu
rie aut cogitatiōe ꝑpetrat̄: aut ope.cal
lidus em̄ aduersari⁹ nr̄ cuz ab effectu
opis expellit̄ secreta cogitatiōe pollue/
re nitit̄.ex q̄ em̄ luxuria semel mortē oc
cupauerit vir eū bona desideria cogi/
tare ꝑmittit.sunt em̄ viscosa desideria
qꝛ ex suggestione orit̄ cogitatio.ex cogi
tatione affectio.ex affectiōe delectatio.
ex delectatiōe ꝯsensus.ex cōsensu opa/
tio.ex opatione ꝯsuetudo.ex ꝯsuetudi/
ne desperatio.ex desperatiōe pctī defen
sio.ex defensiōe gl'iatio.ex gl'iatōe dam
natio. Scdo deus amator castitatis
ꝓhibuit oculū ne ꝑ eum amittat̄ casti
tas:dicēs Math.v.Audist̄ qꝛ dictuz
est antiq̄s:nō mechaberis.ego aūt dico
vob. Qui viderit mlierē ad ꝯcupiscen/
dū eam mechat⁹ est in corde. Uñ si in
vna ciuitate videres cētū ꝑsonas post
se se cum ꝯsensu pctī:cētū pctā morta/
lia incurristi.qꝛ volūtas totiēs fuit de
ordinata.Si v̄o insimul videres tali
intentiōe:solū vnū pctm̄ mortale īcur
reres.iō dicebat Job.xxxj. Pepigi fed⁹
cū ocul' meis ne cogitarē de v̄gine.Au
gust.de vita clericoꝝ. Non dicat̄ vos
habere aīos pudicos si habetis ocl'os
impudicos.qꝛ īpudic⁹ oculus īpudi/
ci cordis est nūci⁹. Tercio de⁹ ꝓhibuit
actū ne amittat̄ castitas.Exo.xx. Non
mechaberis.vñ oscula:ꝯfabulatōes:
aspect⁹:tactus:mūeꝝ missiōes:cogi/
tatiōes:male intētiōes: sunt pctā mor
talia. O de⁹ et̄ne q̄z multi ꝑeunt ꝓpter
hāc pestē.o rhete diaboli q̄z ml'tos in/
uoluis ꝛ paucos inde exire ꝑmittis.ꝛ
intātū excecas vt d̄ cogitatōe osculi ni
si rari peniteāt ꝛ ꝯfiteāt̄.de quib⁹ d̄r di.
l.c.Quia tua.Quid em̄ graui⁹ est aut
carnale delictuz admittere sine q̄ pau
ci inueniunt̄. aut dei filiū iureiurādo
negare.Dicit̄ secūdo .extra cōiugium.
qꝛ extra illud sp̄ est mortale si fiat cuz
volūtate. Scdo q̄dditatē castitatis
possum⁹ declarare diuisiōe.Nā casti/
tatis sex sunt grad⁹ s̄m suas excellenti
as.Prim⁹ est s̄uare pudiciciā sine re/
sistētia sicut pueri ꝛ infrigidati.ꝛ taliū
castitas nec est meritoria nec demeri/
toria.qꝛ dic̄ ph̄us. Natura nec mere/
mur nec demeremur. Scds grad⁹ ē
s̄uare castitatē cū ꝓposito interdū nu/
bēdi ꝛ hec ex pugna meret̄ aliq̄d. Ter/
ci⁹ g̃d⁹ ē s̄uare pudiciciā ī lege m̄rimo
nij.s.fidē ꝯiugi s̄uando.ꝛ sil'r ē merito
ria.Quart⁹ g̃d⁹ est s̄uare pudiciciā ꝓ
pter dei amorē soluto m̄rimōio.ꝛ hec
est valde meritoria. Quint⁹ grad⁹ ca/
stitatis ē seruare virginitatē ob amo/
rem dei in m̄rimonio.ꝛ hec est ex ma/
ximo dei dono.sicut btūs Emeric⁹ be
atus Crisantus ꝛ ceteri. Sextus gra
dus castitat̄ ē seruare ꝯtinētiā v̄gina/
lē ob dei amorē voto solēni obligataz.
ꝛ hec ē optima. Tercio castitat̄ q̄d/
ditatē possum⁹ declarare sil'itudie.ipa
nāq̄z castitas maxime v̄ginal' reb⁹ ꝑci
osissimis assimilat̄. Btūs Hiero. sic
assil'at. Uirginitas ait se habz vt auꝝ
viduitas vt argentū.matrimoniū vt
ferrum. Uirginitas vt diuitie. vidui/
tas vt mediocritas:cōiugiū vt paup/
tas. Uirginitas vt pax.viduitas vt re
demptio.cōiugiū vt captiuitas. Uir/
ginitas vt regina.viduitas vt domia
ꝯiugiū vt ancilla. Uirginitas vt p̄ia
viduitas vt portus. coniugiū vt pela
gus. Uirginitas vt caro sana. vidui/
tas vt cicatrix.coniugium vt vulnus

Quāobrē saluator assimilat thesauro abscōdito in agro Math. xiij. Secūdū documentū declarandū erit de castitatis arduitate. cū dr: cū claritate. s. est pulcra castitas. Non em̄ oīs castitas est deo cara. sed bene custodita. Unde Bern̄. Castitas sine caritate lampas sine oleo. subtrahe oleum lāpas nō lucet. tolle caritatem castitas non placz. Quicūqz ergo castitatē deo placidam habere vult totis viribus laboret ad hec quatuor. scz

Primo vt viuat abstinenter.
Secūdo vt vincat viriliter.
Tercio vt se habeat prudenter
Quarto vt deū petat suppliciter.

Primo dixi q castitatē deo placidam q̄ seruat necessario est vt viuat abstinēter. qz castitas est sobrietatis filia z nutrit ab ea. q̄cūqz igit non est abstinens nō pōt esse ꝯtinens. Hinc Bern̄. Periclitat castitas in delicijs: humilitas i diuitijs: pietas in negocio: caritas in hoc nequā seculo: vitas in multiloq̄o Et btūs Hiero. Si exp̄to credit seruꝰ dei vinū ꝑ veneno fugiat. vinuz em̄ et adolescentia duplex est incēdiū. Et ad Ephe. v. Nolite inebriari vino in quo est luxuria. ac Prouer. xx. Luxuriosa res est vinū. s. effectiue. Ideo dicit. dis. xxxv. Loth quē sodoma nō vicit vina vicerūt. Un̄ btūs August. Facilꝰ cōseruat ignis et aqua in vno vase q̄z cū supfluitate ꝯtinentia. Cuius rōnez dicit Hiero. Uēter inq̄t vino estuans cito in libidinē spumat. Scdo q̄ castitatē bene vult seruare necesse est vt vincat viriliter. magnā ꝓfecto pugnā habet ꝯtinens. Und Cassianꝰ li. collationū. Maior inq̄t virtꝰ est castitatez obseruare q̄z demōes expellere. Hinc Augustinꝰ in ser. Inter oīa xp̄ianoꝝ certamina duriora sunt p̄lia castitatis. nā ibi q̄tidiana pugna z rara victoria. rara auis in terris nigro simillima cigno et btūs Hiero. in epistola. Etiam ferreas mētes libido domat q̄ maiorem in virginibus patit famē dū dulciꝰ putant oē quod nesciūt. Unde Hugo de sctō vic. Tribus generibus armoꝝ impugnat castitas: telo: hasta gladio. tela sunt visus. hasta verba. gladiꝰ contactus. sicut em̄ a longe telo vulnerantur: sic visu. sicut hasta ꝓpius ledit: sic verba. sicut gladius ꝓpius occidit: sic et tactꝰ. Un̄ ps. Sacerdotes eius gladio ceciderunt. q̄cunqz em̄ etiā sancti se viriliter nō p̄cauerūt om̄es corruerūt. Ideo dicit Augꝰ. de singularitate clericoꝝ. Crede mihi (ep̄us loquor). vidi pestē illā deijcere cedros libani de q̄rū casu non minus dubitabā q̄z hieronimi z ambrosij. Hinc Johes Abbas i collatiōe dicit. Nō credas luto carnis tue etiaz donec obuiaris xp̄o. nō em̄ es fortior Samsone. nec sanctior dauid. neqz sapientior salomone. q̄ oēs luxuria corruerūt. O deꝰ eterne q̄z multi dānant ꝓpter hoc abominabile scelus q̄ nesciūt custodire se. nesciūt fragilitatez humanā ad hoc ꝓnā. Und dicit Hiero. q tāta est securitas viri cū muliere aliena sicut stupe cum igne q̄ ꝯiuncta statim fumigāt. Jō dicit Bern̄. Cum muliere cōuersari z nō ledi maiꝰ miraculū est q̄z mortuos suscitare. quod minꝰ est nō poteris facere vis q credā tibi q maiꝰ facere posses. Tercio q̄ bene vult obseruare castitatem necesse est vt se habeat prudēter. Ille eī dr prudens q̄ principiū mediū z finē sui actꝰ ꝯsiderat. Prio em̄ ꝯtra castitatez prauus cogitatus insurgit tam de sua q̄z alioꝝ pulcritudine: de diuitijs: de iuuentute: de delitijs. Un̄ Hiero. ad eustochiū. Quia īpossibile est in sensum hoīs nō irruere motū medullaꝝ calore. ille laudat. ille p̄dicat btūs q̄ statiz

vt cepit cogitare interficit cogitatus ⁊ allidit ad petraz. petra aũt est xp̃s. Debet em̃ q̃libet suos malos cogitat⁹ ꝑcutere ad xp̃m sic. O pie xp̃e statiz si cogitationi ꝯsensero amitto fructuz tue passiõis: ꝑdo te deũ viuũ ⁊c̃. Mediũ deinde castitat⁹ est honestas. impudicicie v̄o turpitudo. Finis aũt castitatis vita eterna. impudicicie v̄o eternꝰ interitus. Vñ Grego. Momentaneuz est q̃d delectat sed et̃nũ qd̃ cruciat. Hinc Hiero. in epistolis. O q̃z acerbꝫ fruct⁹ luxurie: amarior felle: crudelior gladio. et infra. O ignis infernalis luxuria: cui⁹ materia gula: cui⁹ flãma sup̄bia: cui⁹ scintille praua colloq̃a: cui⁹ fum⁹ infamia: cui⁹ cinis inopia: cui⁹ finis gehẽna. Hec ille. Vñ sancti ⁊ sancte virgines mag⁹ elegerũt mori ⁊ q̃q̃z tormenta pati q̃z castitatẽ amittere. sic beata Dorothea ꝯ katherina Lucia ⁊c̃. Scribit nãq̃z btũs Hiero. q̄ videns sctũs Paulus xp̃ianoꝝ tormenta aufugit in heremũ. eo siq̃dẽ tp̄e duo iuuenes xp̃iani cõprehẽdunt̃ a Decio: q̃ruz vn⁹ toto corp̄e melle ꝑungit̃ ⁊ sub ardore solis aculeis muscaꝝ ⁊ scabrorũ ⁊ vespaꝝ lacerãdus exponit̃. Alter v̄o mollissimo lecto ĩponit̃ vbi aeris erat tẽperies: riuorũ sonitus: auiũ cantus ⁊ floꝝ olfatus funibꝫ tñ florei coloris obteci⁹. sic cingit̃ iuuenis vt manibꝫ ⁊ pedibꝫ se iuuare nõ posset. Adest q̃daz iuuencula corp̄e pulcerrima ac impudica et impudice tractat iuuenem dei amore impletũ. Cum aũt ille in carne motus cõtrarios rõni sensisset nõ habens arma quibꝫ ab hoste se eruat: linguam ꝓpriã dẽtibꝫ suis incidit ⁊ in faciẽ impudice expuit. ⁊ sic tentationẽ dolor fugauit. Quarto q̃ bñ vult castitatẽ seruare necesse est vt deũ petat supplicitet. tant⁹ nãq̃z est ꝯcupĩe ardor vt rõnem penit⁹ excecare possit ne videat eternũ sui interitũ vel tp̄alem infamiã ideo necesse est vt clamet ad deũ adiutorẽ q̃ ꝓprijs viribꝫ nõ valet. vñ Sap̃. viij. Scio qꝛ ꝯtinẽs esse nõ potero nisi tu dederis mihi. Legit̃ em̃ in vita Crisanti et Darie martyꝝ q̄ cũ polemius pater crisanti q̃nq̃z puellas assignassz ei ⁊ interminat⁹ fuisset nisi a fide christi cuz retraherẽt. q̃ puellas q̃si vip̄as abhorrebat. Jacebat aũt ĩ orõne ĩmobilis ⁊ oscula q̃si sagittaꝝ ici⁹ fidei sue secuto excipiens clamabat ad dñm dicens. Exurge dñe in adiutoriuz mihi. dic aĩe mee salus tua ego sum. q̃s eniz istã pugnã a diabolo excitatã vincere p̄ualet: nisi tua fuit ꝑ eo dextera dimicata. Errat q̃ putat castitatẽ ꝑfectã suis nisibꝫ obtinere. nisi em̃ tuo imbre fuerit extincta flãma libidinis nõ potest anim⁹ ꝑuenire q̃ ꝑgit. Hinc btũs Augustin⁹ dicebat. Dñe ꝯtinẽtiam iubes da q̃d iubes ⁊ iube q̃d vis. Ecce arduitas castitatis. Terciũ documentũ declarãdũ erit de castitat⁹ vtilitate. cũ d̃r. Immortalis em̃ est memoria illi⁹ scz castitat⁹. ⁊ merito. qꝛ tanta est vtilitas castitat⁹ vt nullũ op⁹ bonũ placet deo sine ipsa. Grego. in omel'. Nec bonũ op⁹ est aliq̃d sine castitate. et Prouer. xxvj. d̃r. Non est digna põderatio ꝯtinent⁹ aĩe. Verũtamẽ de multis ipsius vtilitatibꝫ q̃tuor referam⁹. scz

Primo deũ inclinat.
Scd̃o qd̃ postulat impetrat.
Tercio angelis assimilat.
Quarto p̃mium cumulat.

Primo dixi q̄ castitat⁹ vtilitas est q̃a deũ inclinat ad diligẽduz castuz. iuxta illud Prouer. xxij. Qui diligit cordis mũdiciã regẽ habebit amicũ. vñ deus sic voluit vt castitas p̄ncipatuz teneat in celo ⁊ in t̃ra. hinc Hiero. In oĩ inq̃t sexu ⁊ gradu pudicicia obtinet principatũ. Notãter dicit sexu ⁊ gradu. quia

in sexu masculino tenet principatū xps In sexu vo femineo gliosa virgo Maria. Jte in gdu in pphet Jobes baptista. In pdicatoribz noui testamti paulus. In euāgelistis iobes. In martyribus Stephanus. In confessoribz Nicolaus. Scōa castitatis vtilitas ē: qr castus qō postulat ipetrat. sicut ptz de Judith eiusdem .xv.c. eo q castitatem amaueris z post virū tuū alterū nescieris eris bñdicta in etnū. Et btā Dorothea tpe mortis orās audiuit vocē. qō postulasti ipetrasti. Impudicoz vero orōes spernit altissim⁹ etiā in sacrā existentiū. vñ Aug. Pl⁹ placz deo latrat⁹ canū. mugit⁹ boū. grunit⁹ porcoruz q̄ cātus luxuriantiuz clericoz. Beati igit mūdo corde quoniā ipi deū vide/būt. Hinc Beda ō tēplo Salomonis rōem dat dī. Sic volutabra sues paluſtria. colūbe limpida solēt frequntare flueta. ita cogitatōes ipurā mētē imū/de turbāt castā spūales scificāt. hec ille. Beatū igit ē mentē ab imūdis cogitatōibz purgare et sic in deū eleuare: q̄ rū orōnes ipossibile ē repelli. vñ null⁹ debz cū pcubinario publico missaſ celebrare facere. qr null⁹ debz aliquē inducere ad faciendū aliqō op⁹ qō fit cōtra bonoz ē dei z opantis dānatōem q̄ missa sic fieret. Tercia castitatis vtilitas ē: qr angelis assimilat. vñ Bern. in epla. Sola ē castitas q̄ i ħ mortalitatis loco z tpe q̄ndā statū imortalis glie repsentat. Et btūs Amb. li. ō offi. Supgredit virginitas cōditōem hūane nature p quam hoies angel' assimilant. Idem. Qui nō nubunt z vxores nō ducunt sicut angeli in terris sunt. Hinc Hiero. In carne pter carnez viuere nō est vita humana sed angelica. Quid em sunt virgines nisi hoies celestes z angeli terrestres. Et q̄ em tā arduū bonuz est fragilibz hominibz nō est pceptū seruare virgitatē. Jō dic apl's j. Chor. vij. De virgīb⁹ pceptū dñi nō habeo ? siliū aut ē do tāq̄z mīficor dīaz ? secut⁹ a dño vt sim fidel' z saluator Matth. xix. Sūt eunuchi q̄ se castrauerūt. pr regnū celorū. q̄ pōt cape capiat nō oēs pnt cape. Jdē Matth. xxij. Errat? ignorātes scripturas z vtutē dei. in resurrectōe nō nubēt neq̄z nubētur.

Quarta castitatis vtilitas est. qr p/miū cumulat. vltra em cōmune salūdorum pmiū casti habebūt aliquem decoz ē z virgies aureolā q̄ dabit p opi/bus superogatōis z excellētie. Tres ei sūt principales hoīm inimici. s. mūd⁹ caro z diabol⁹. z istis q̄ pfecte vincūt debebit aureola. mūdū em vincūt martyres p vitate moriēdo. carnē vincunt virgines delectatōi resistēdo. diabolus pdicatores: diaboli a se z ab alijs expellēdo q̄ figurati fuerūt in veteri lege Exo. xxv. ac. xxx. c. vbi habeb' q̄ tria ornabant aureis coronis. archa que significat virgines. altare incensi qō significat martyres. z mensa ꝓpositōnis que significat predicatores verbi dei. Quā q̄dem aureolam meruit btā Dorothea que fuit virgo pdicatrix z martyr. Sic em legit de ea q̄ de roma pater eius doro z mater thea noīe ppter psecutōem xp̄iano⁹ oia reliq̄rūt z trās fretauerūt cū duabus filiab⁹ Cristen z Calisten in cesarea: z ibi nata ē Dorothea. que baptizata oīm disciplina z virtutibus imbuta: Inimic⁹ tamē castitatis dyabolus Fabriciū pfectuz in concupiscentia eius stimulauit. p/mittens ei thesaurū absq̄z compositosi ei consentiret. que oīa Dorothea q̄si lutum despiciebat seq̄z christo despōsatam fatebatur. Quod audiens Fabricius furore repletus in dolium feruentis olei iussit mitti: in quo illesa p/māsit. Quo viso mīti pagani xp̄o cre/

diderūt. Fabrici⁹ ꝟo credēs magic⁷ ar
tib⁹ fieri eā in carcerē reclusit: vbi nouē
dieb⁹ absq; cibo stetit ꝑ angelos sustē/
tata. tādē educta: tā formosa vt antea
videbat̄. Tūc Fabrici⁹ dixit. Nisi de/
os adorauer⁷ eculeū nō euades. Doro
thea rn̄dit. Deū adoro nō demones q̄
dij tui sūt. ⁊ ꝓstrata orauit ⁊ mox ido/
lū cū colūna cōminutū est ꝑ angelos.
et audita est vox demonuz: Dorothea
cur nos sic d̄uastas. Quo audito ml̄/
ta milia paganoꝝ ad xp̄m ꝯuertunt̄.
Ipsa ꝟo suspensa in eculeū pedib⁹ ele/
uat⁷ virgis ⁊ flagellis castigat̄ ac mā/
mille faculis adurunt̄. ⁊ sic semiuiua
vsq; ad crastinuz clausa est. De mane
nulla lesio in ea apparuit. duas tādez
sorores suas q̄ metu mortis xp̄m ne/
gauerūt ꝯuertit. Tūc pulcrā faciez sic
ꝑcusserūt vt nec vult⁹ videret̄. q̄ dixit.
Libēter patior ꝓ dn̄o xp̄o: in cui⁹ orto
rosas ⁊ poma colligo. Tandem extra
muꝝ ducit̄ ⁊ Theophilus ꝓthonota
rius regni illusorie dixit. De viridario
spōsi tui mitte mihi Dorothea aliq̄d.
qd̄ illa ꝓmisit. In loco āt decollatōis
multū orās rogauit vt q̄ eā inuocarēt
libarent̄ a tribulatōe. Et audita ē vox
Ueni electa mea q̄ petisti ipetrasti. Et
ecce puer ꝑuulus appuit cū sporta ro
sis plena q̄s misit theophilo. q̄ accipi/
ens cepit clamare Magnus est deus
Dorothee.

De cathedra sancti Petri
Sermo. xxvij.

Exaltent euz
in eccl'ia plebis ⁊ in cathe/
dra senioꝝ laudēt euz. ps̄.
cvj. Ad laudē btī Petri apl'i hec ꝟba
psalmiste merito dicunt̄. cui⁹ festū ho
die sancta mat̄ eccl'ia deuote celebrat
de ipsius dignitat⁷ exaltatione. qui q̄/
dem fuit exaltat⁹ in triplici ecclesia ꝟm
q̄ tres sunt ecclesie seu congregatōes.
Primo in ecclesia militantiū
Secūdo in eccl'ia malignantiū
Tercio in ecclesia triūphantiū
Prīo quidē btūs petrus est exalta/
t⁹ ī eccl'ia militantiū. Nā cū antiochie
filiū cuiusdā p̄ncipis n oīe Theophili
xiiij. annis mortuū p̄cib⁹ suscitass; fa/
bricata magna eccl'ia ⁊ in ei⁹ medio ca
thedrā magnā ordinauerūt. ⁊ beatuz
petrū ī ea collocātes vt sic oēs eū vide/
rent et audirēt. vbi septē annis sedit. ⁊
post hec romā venit ⁊ ibi. xxv. annis se
dit. sed p̄mam ip̄ius sessionē eccl'ia ho
die honorat. q̄ tūc p̄muz p̄lati ecclesie
ceperūt loco nomīe ⁊ ptāte sublimari.
Secūdo btūs petrus est sublima/
tus in eccl'ia malignantiū. de qua p̄s.
Odiui ait eccl'iam malignātiū. quā ip
se dissipauit ad fidē ꝯuertēdo. ⁊ ꝟtute
clauiū peccata absoluēdo. iuxta illud
Math. xvj. Tibi dabo claues regni
celorum. sequit̄. Et porte inferi nō pre/
ualebunt aduersus eam Tercio be
atus petrus est exaltatus ī eccl'ia triū/
umphantiū. i. ī celo vbi est sublimat⁹
ꝟm mensurā sui boni opis. iuxta illud
saluatoris Math. xvj. Filius q̄dē ho/
minis venturus est cum angelis suis
in gloria patr⁷ sui. ⁊ tūc reddet vnicui/
q; ꝟm opa sua. Unde ꝓpter predictas
exaltatōes eccl'ia sancta triplex festū in
anno de eo celebrat. Primū hodie: q̄
in ecclesia militantiū fuit sublimatus
Secundū ad vincula. quia sicut tunc
angelus rupit eius vincula. sic ip̄e dis
sipat eccl'iam malignantiū ⁊ pctōruz.
Terciū celebrat eccl'ia de eius passio/
ne. quia ꝑ hanc sublimat⁹ est in eccl'ia
triūphantiū. Un̄ merito laudare pos/
sunt eum in cathedra senioꝝ. Nā tri/
plex ē cathedra. s. regalis de qua. ij. Re
gū. xxiij. Dauid sedens ī cathedra sapi
entissim⁹ p̄nceps int̄ tres. sacerdotal'

de q̄.j. Reg.j. Hely sacerdote sedēte su
ꝑ sellā. Mgr̄al': de q̄ Math. xxiij. Su
ꝑ cathedrā moysi sederūt scribe ⁊ pha
risei. Btūs igit̄ Petr⁹ ē laudādus in
hijs cathedr; qꝛ ē maior oīm regū. qꝛ ē
pastor oīm electoꝝ. ⁊ ē doctor oīm xp̄i
anoꝝ. Merito g̊ de ip̄o d̄r. Exaltēt eū
in eccl'ia plebis. In q̄bꝫ v̄bis tres no/
tare possumus articulos ad honorez
bt̄i Petri ⁊ nostrā vtilitatem. scꝫ

Primo sacerdotū excellētem digni
tatem. ibi. Exaltent eū.

Secūdo sacerdotū eminentē pote/
statem. ibi. in ecclesia plebis

Tercio sacerdotū decentē qualita/
tem. ibi. ⁊ in cathedra senioꝝ.

Primo dixi ꝙ sacerdotū dignitatē
possumus notare ex eo ꝙ d̄r ī thema/
te. Exaltent eū. Beat⁹ eī Petr⁹ fuit ex/
altat⁹ a xp̄o dño ⁊ ppl'o xp̄iano ꝓpter
dignitatē sacerdotalē. ⁊ eadē rōe sūt ex
altādi ī tali dignitate ꝯstituti. Jō dic̄
btūs Petr⁹. j. canonica sua. ij. c. Vos
estis genus electum regale sacerdotiū
gens sancta: populus acq̄sitōis. ⁊ Ec
clesiastici. vij. Honora deum ⁊ hono/
rifica sacerdotes. Sūt igit̄ ip̄i venerā/
di ꝓpter quinqꝫ. scꝫ

Primo ꝓpter legis obligatōem
Scd̄o ꝓpt̄ populi mediatōem
Tercio ꝓpter mēbri rep̄sentatōem.
Quarto ꝓpt̄ mltiplicē fructificatōz
Quīto ꝓpt̄ cōdignā nobilitatōem.

Primo itaqꝫ sacerdotes sunt venerā/
di ꝓpt̄ legis obligatōem. Nam om̄is
lex ⁊ hierarchia oñdit sacerdotiū eē ve/
nerādū. Primo lex nature. Antiq̄ em̄
ph̄i ciuili lege ducti in ciuitatibꝫ p̄po/
suerūt sacerdotes ex eo ꝙ natural' ra/
tio dictat ꝙ p̄mū oportꝫ vnūquēqꝫ bñ
esse ordinatū ad deū. qd̄ fit ꝑ sacerdo
tis officiū. vt patꝫ. j. Polit̄. Hinc ē ꝙ
pharao honorans sacerdotes dabat
eis alimentū. ⁊ ideo nō sunt ꝯpulsi tē/
pore famis vēdere suas possessiōes sic̄
ceteri egyptij. vt patꝫ Gen. xlvij. Scd̄o
lege eccl'iastica sacerdotes sūt venerā/
di. qꝛ vt dicit Dyoñ. li. d̄ eccl'iastica hie
rarchia. Inter eccl'iasticos ordīes tenꝫ
sūmū locū. Rō ē qꝛ ep̄us inq̄ꝫtū ep̄us
p̄cise nō habꝫ ptātē nisi sup̄ corp⁹ chri
sti mysticū. sacerdos v̄o sup̄ corp⁹ xp̄i
veꝝ. Tercio lege celica sacerdotes sūt
venerādi. qꝛ angeli in celo q̄ sunt in p̄/
ma hierarchia sp̄ assistūt deo īmedia/
te ⁊ sunt loco sacerdotū. q̄ īmediate ad
deū accedūt ⁊ ꝓ ppl'o orāt. Hinc. xj. q.
ij. c. sacerdotibꝫ. Gregori⁹ papa mau/
ricio imp̄atori sic scribit. Quid miꝝ si
pietas vr̄a dignet̄ eos honorare q̄bus
de⁹ ī suo eloq̄o honorē tribuēs eos aut
angelos aut deos etiā ip̄e appellat de
us. Nam ꝓpheta dic̄. Labia sacerdo/
tis custodiūt sciaꝫ ⁊ iusticiā et legē req̄
rūt ex ore ei⁹. qꝛ angel⁹ dñi exercituū ē
Et rursū scp̄tū ē. Dijs nō detrahes. id
est sacerdotibꝫ. hec ibi. Uñ ⁊ diuīa lex
decreuit aīaꝫ sacerdotis q̄dā mirifico
⁊ singulari signaculo adornare. qꝛ sic̄
decet ministrū regis terreni vestibꝫ et
alijs insignijs decētibꝫ decorari. sic rex
celestis sacerdotes decorauit signacu
lo caracteris sacerdotalis quod est ī/
preciabilis valoris intantuꝫ ꝙ nulla
re tēporali potest emi vel vendi. Hinc
est ꝙ increpant̄ symoniaci qui sacerdo
tium emūt s̄m Magistrū in. iiij. dist.
xxv. quia istud signum emunt qd̄ cō/
parari nō potest. Insuper iste anīe de/
cor est indelibilis. quia aliquo scelere
nō potest deleri q̄ꝫuis quis sit d̄grada
tus. et etiam in inferno istud signū sa/
cerdotij remanebit. De quo Esaie. lxvj
Uidebunt gl'iam meam ⁊ ponā ī eis
signū. Secūdo sacerdotes sūt vene
randi ꝓpter dei ⁊ ppl'i mediatōnem.
Nam ip̄i sunt mediatores inter deuꝫ
⁊ ppl'm. qꝛ diuina mīstrāt ⁊ nunciant

populo ex parte dei ⁊ vota populi offerūt deo. Propter hoc dicit Scotus in.iiij.dist.xvij.q sicut extremū oportz reducere ad extremū p mediuz: ita peccatorē q̄ est longe a deo oportet in deū reducere p sacerdotem. In huiꝰ signuz christus dñs in via apparens saulo ⁊ excecās illūinare voluit p ananiā Act. ix. Unde.j.q.j.c. vbi.dicit q ipsi sacerdotes interpellāt pro populo ⁊ peccata populi comedūt. quia suis p̄cibus ea delent.atq; quia quanto digniores fuerint: tanto facilius in necessitatib; pro quibus clamant exaudiunt. Hec ibi. Nam sacerdos dicit quasi sacruz dans seu sacramenta ministrans. Et licet ille peccator sit: tamen gratiā per suum ministeriuz in alios effundit.vt ponit magister in quarto dist.xix. vbi ait Augustinus. Dictum est a dño in libro Numeri ad moysen et aaron sacerdotes. Uos ponite nomen dñi super filios israel.ego dñs benedicā eos vt gratiam per ministerium ordinati transfundāt hominib;. nec voluntas obesse ⁊ pdesse possit sed meritū poscētis. Hec ibi. Ideo dr.xj.q.j.c. sacerdotibus.q populus ipsis debitā reuerentiam impendat. Tercio sacerdotes sunt venerandi propter mēbri rep̄sentationē. In corpe em̄ mystico sacerdotes caput dicunt.quia officium capitis habēt.sicut caput membris ministrat vitam ⁊ sensuz:ita sacerdotes populo. Sz si dicas. dum caput lāguet cetera mēbra dolent. Si igit sacerdos qui dicit caput populi est peccator:nō ne ⁊ populus. Respōdet q pfecto melius est caput habere languidū q̄z esse acephalum.i.sine capite.hoc est meliꝰ p̄sbiterz peccatorē habere q̄z non habere oīno. Unde ꝓpter hoc nō debes ab eorum veneratione cessare vel eos arguere. quia p̄latis inutilib; est debita reuerentia impēdenda. Nā ad mēbra nō ptinet caput ledere ⁊ impugnare sz a lesione defendere. Et.vj.q.j.ca.oues. dicit. Oues pastorem suū nō rep̄hendant.plebs ep̄m nō accuset:nec vulgꝰ eū arguat: quia nō est discipulꝰ super magistrz. Quarto venerādi sunt sacerdotes ꝓpter multiplicē fructificationem. Nam sacerdotes populū p absolutionē purgant:⁊ tanq̄z medici spirituales a varijs languoribus sanant. Juxta illud Math.xvj. Quodcūq; ligaueris sup terrā erit ⁊ ligatū in celis. ⁊ quodcūq; soluerꝫ sup terrā erit solutum ⁊ in celis. Unde si q̄s vnū oculuz erutum ⁊ pditū restauraret magna g̅tiarū actōe esset dignus licz iterz p mortem necessario amitteret. penset igit q̄ potest quanta reuerētia sit dignꝰ ille q̄ non solū oculū et pedem sed etiā totuz corpus ⁊ animā sanat in eternū duraturam Quinto sacerdotes sunt venerādi propter cōdignam nobilitatōem Nam sacerdotes p consecratōem efficiūtur nobiles:ideo sup oēs reges terrenos sunt.q; sicut spūs ē nobilior corpore:sic dignitas sacerdotal' est nobilior quacūq; dignitate tpali.vt notat vj.di.c.duo q̄dem.vbi dicit.q aurum nō tā p̄ciosiꝰ plūbo q̄z regia ptāte sit ordo sacerdotalis altior. Hinc est q per sacerdotiū iubente dño regalis ptās ē ordinata.j. Regū.viij.dixit dominus ad samuelē sacerdotē. Audi vocē eorū scz filiorum israel petentiū habere regē et constitue sup eos regem. Et sic patz q spiritualis potestas habz terrenaz instituere ⁊ iudicare si bona sit vel nō. Quod pbat p paulum.j.ad Chor.vj. Nescitis inq̄t qm̄ āgelos iudicabimꝰ: q̄nto magis secularia. Si igit famulus regis terreni est honorandus mlto magis ip̄e rex.⁊ super omnes reges sacerdotes. quia sic christus exalta-

uit eos in ecclesia plebis. Quod volu
uit ostēdere in btō petro aplo. Sic eniz
legit de eo q cū anthiochie predicaret
Theophilus p̄nceps illi⁹ ciuitatis di
xit ei. Petre q̄re populū meū subuert⁹.
Cū ergo petr⁹ ei fidem p̄dicaret ille eū
vinculari fecit. ⁊ sine cibo et potu eū in
carcere manere ꝑmisit. Cū aūt petrus
pene deficeret: eleuās oculos in celum
ait. Dñe iesu xp̄e miseroꝝ adiutor ad
iuua me in his tribulatiōib⁹. Cui do
minus. Petre credis te derelictū. si ta
lia circa me dicere non formidas mee
bonitati derogas. nā presto est q̄ sub
ueniat tue miserie. Audiens aūt Pau
lus de icarceratōe petri venit ad The
ophilū: et se in mlt⁹ artificijs summū
opificem esse asseruit: ligna ⁊ tabulas
sculpere ⁊ tentoria depingere. ⁊ multa
alia. quez Theophilus rogat vt ī sua
curia cōsistat. Euolutis paucis dieb⁹
paulus ad Petrū absconse introiuit
quē vidēs q̄si mortuū amarissime fle
re cepit. ⁊ in amplexus eius ruēs dice
bat. O petre frater mi gl'ia mea gaudi
um meū: in aduentu meo resume vi
res tuas. Et petr⁹ oculos apiens et eū
agnoscēs flere cepit. sed loq̄ non potu
it. Et paulus vix os ei⁹ aperuit ⁊ ipo
sito cibo refocillauit. Paulus igit̄ re
diens dixit Theophilo. O theophile
magna est gloria tua ⁊ honestas tua.
sed dehonestat mlta bona exiguū ma
lū. Cui theophilus. Quid est hoc. At il
le. Reminiscere q̄d fecisti illi deicole pe
tro. Nā de ipso d̄r q̄ infirmos sanat ⁊
mortuos suscitat. Cui ille. Fabulosa
sunt ista paule q̄ dicis. qr si mortuos
possz suscitare se a carcere libaret. Cui
paulus. Sicut christ⁹ suus a mortu
is resurrexit q̄ tñ de cruce vt dicūt non
descendit. sic et petrus hoc exēplo se nō
liberat ⁊ pati ꝑ christo non formidat.
Cui theophilus. Fac vt filiū meū iam
p. xiiij. annos mortuuz suscitet ⁊ eū li
beruz dimittā. Ingressus paulus di
xit quō filiū p̄ncipis suscitari spopon
disset. Cui petr⁹. Rē grandē paule ꝑ
misisti sed dñi v̄tute facillimā. Sz cū
petr⁹ de carcere eductus ꝑ eo orassz cō
tinuo surrexit. Und theophilus et oīs
populus credidit ⁊ gl'iosaz eccl'iam fa
bricauerūt: in cui⁹ medio excelsam ca
thedrā collocauerūt ⁊ petꝝ vt ab oīb⁹
videri ⁊ audiri posset exaltauerūt. vbi
sedit septē annis. Et sic patet sacerdo
tij venerabilitas tā a xp̄o q̄z ecclesia ac
populo. Scdo q̄z notare possum⁹
sacerdotū eminentē ptātem: ex eo q̄ d̄r
in ecclesia plebis. qr in sancta eccl'ia ha
bent magnā ptātem. Que q̄dem eorū
potestas apparet ex trib⁹. scz

Primo ex cōmissione.
Secundo ex compatione
Tertio ex inductione.

Primo sacerdotes habent magnam
ptātem ex cōmissione. qr a xp̄o dño est
ipsis ptās ꝯcessa in celo in terra ⁊ sub
terra. In celo em̄ habent ptātem. qr ce
lum pñt apire et claudere. iuxta illud
Math. xvj. Quodcūqz ligaueris sup
terrā erit ligatū ⁊ in celis. et quodcūqz
sol. ⁊c. Itē in terra hñt ptātez dimitten
di pctā mīsterialiter siue instrumētali
ter intantū vt nullus adult⁹ nisi ex eo
rū ministerijs saluat̄. vt d̄r Joh. xx. Ac
cipite spūm sctm̄ q̄ꝝ remiserit⁹ pctā re
mittunt̄ ⁊ q̄ꝝ retinuerit⁹ retenta sunt.
Itē habēt potestatē sub terra. s. in pur
gatorio. qr inde aīas eripiūt ꝑ misse ce
lebrationē: ꝑ pctōꝝ relaxationē: ⁊ ꝑ in
dulgentie donationē. vñ Matth. xvj.
d̄r. Tibi dabo claues regni celorū ⁊c.
⁊ porte inferi nō preualebūt aduersus
eā. quia eternā penam cōmutāt in tpa
lem. Itē christus dñs cōmisit ipsis sa
cerdotib⁹ q̄cunqz p̄ciosa habuit q̄ nec
regibus nec imperatoribus: nec alijs

BIBLIOTEKA GŁÓWNA w Poznaniu Uniw. im. A. Mickiewicza

ꝑncipibꝫ cōmittere voluit: cōmisit eīm potestatē ꝯficiēdi corpus suū veruz et sanguinē. Hinc canit eccl'ia. Cui⁹ officiū cōmitti voluit solis ꝑsbiteris qbꝫ sic ꝯgruit vt sumāt ⁊ dent ceterꝫ. ⁊ sunt verba bti Thome de aq̄no. O igit̄ sacerdotū sublimis potestas. O iestimabilis christi largitas vt q̄cunqꝫ die et hora volunt adesse ip̄m filiū dei statiz adest. colloquunt̄ ei sicut eorū aīa desiderat. que potestas non fuit cōcessa ꝓphetis ⁊ p̄riarchis. Sil'r cōmisit ipsis etiā corpus suuz mysticū. i. oues ꝓprio sanguine redemptas: dum dixit Petro Joh. xxj. pasce oues meas. Jdo dicit̄ Act. xx. sacerdotibꝫ ꝑ paulū apl'um Attendite vobis ⁊ vniuerso gregi in q̄ vos posuit spūssanctus regere eccl'iaz suam quam acq̄siuit precioso sanguine iesu christi. Pro q̄ sciendū ꝙ triplex est sacerdotū gradus a christo institutus. Prim⁹ est gradus inferioꝝ sacerdotū. Nā habuit dn̄s septuagintaduos discipulos q̄bus succedūt ꝑsbiteri q̄ sunt minores in auxiliuz opis. vt notat̄. xcv. dist. c. Olim. Scd̄us g̅dus est ep̄oꝝ qui sacerdotes maiores respectu inferioꝝ sacerdotū dici pn̄t. hij locū. xij. apl'oꝝ tenent in eccl'ia. sicut patz lxviij. di. c. Quoꝝ vices. Terci⁹ g̅dus est pōtificū maxioꝝ. Nā dn̄s super alios elegit petrū in summū sacerdotem vt notat̄ di. xxj. c. In nouo testamento Ex q̄ patet ꝙ oēs reges et ꝑncipes t̄re debent subiecti esse sacerdotibꝫ tanq̄z oues pastoribꝫ q̄bꝫ ipsi habent mīstrare sacramēta. Scd̄o potestas sacerdotū apparet ex aliaꝝ potestatū cōpatione quas oēs excedūt. scz

Primo potestatē demonū
Scd̄o potestatē angeloꝝ
Tercio ptātem v̄ginis virginū.

Nam ꝑmo sacerdotū ptās excedit potestatē demonū qn̄ demones tāto suo studio ac conatu dant operā claudere celū hoībꝫ ipsos varijs tētationibꝫ instigādo ⁊ in pctā ꝑcipitādo. Hinc Sapiētie. ij. d̄r. Inuidia diaboli mors intrauit in orbē terraꝝ. Sed sacerdotes sacramēta hoībꝫ mīstrādo diabolum supant. et in hora vna pctōribꝫ celum aperiūt q̄d multis annis vl' diebꝫ diaboli clauserant. Scd̄o supant ptātem angeloꝝ: licet vn⁹ possit celū mouere. sacerdotes aūt mouēt creatorē omnium celoꝝ dum sub specie sacramenti veꝝ corp⁹ xp̄i eleuāt. Dicit tn̄ Scotus ꝙ sacerdos solū species mouet. sed corpus xp̄i mouet̄ ab ipsius aīa. anima v̄o a diuītate. Et sic qn̄ sacerdos portat corpus xp̄i nō portat̄ ab eo sub speciebus sicut ꝯtentum in ꝯtinente. sed se mouet v̄tute sua. Insup sacerdotes n̄ solum mouere possunt ip̄m sed etiam v̄tutes celoꝝ. Un̄ Greg. dic̄ ⁊ hr̄. i. iiij. dist. xj. Quis inq̄t fideliū habere dubium possit in ipsa īmolatiōis hora ad sacerdotꝫ vocē celos apiri et in illo xp̄i mysterio angeloꝝ choros adesse: summa ⁊ ima sociari. Tercio q̄qz videt̄ q̄dāmodo supare ptātez virginis virginū potestas sacerdotū. qz licet beata virgo oēm purā creaturaz excellat in hoc ꝙ de suo corpe humanatus est filius dei ⁊ ipsa dicat̄ vera mater dei. tn̄ hoc semel tm̄ factum est ⁊ ampli⁹ nūq̄z fiet. Sacerdotes v̄o nō tm̄ semel sz multotiens hoc idem sacerrimuz corpus christi cōficiūt. Et sic ex omnium potestatū compatione magna est potestas sacerdotum. Tercio sacerdotū potestas apparet magna ex inductione. Nam ad sacerdotū potestatem considerandam inducūt inter alia specialiter tria. scz

Primo ꝑceptū diuinū.
Scd̄o exemplū diabolicum.
Tercio iudiciū humanū.

Primo ad ptātem sacerdotū ꝯsiderā/
dā inducit p̄ceptū diuinū Nā dn̄s p̄ce
pit Exo.xij.dicēs. Dijs ⁊ sacerdotibꝫ n̄
detrahes. Et ꝑ p̄s.dicit. Nolite tange/
re christos meos ⁊ in ꝓphetis meis no
lite malignari. Sil'r et saluator in suis
amicis dignitatē et ptātē magnā ꝺcla
rauit cum leprosos ad sacerdotes de
stinauit. Un̄ ⁊ dixit Math.xxiij. Que
cunqꝫ dixerint seruate ⁊ facite Secū
do sacerdotū dignitatē declarat exem
plū diabolicū. Nam tpe btī Remigij
cū semel deferret corpus xp̄i cuidaꝫ in
firmo obuiauit ei q̄dā obsessus .quez
intuēs subito se ꝓstrauit in terrā.post/
q̄ aūt reuertebat̄ iterꝫ occurrit ei ⁊ tūc
tm̄ genuflexit. Cui beatus Remigiꝰ.
Cur inquit p̄us ꝓstratꝰ fuisti et nunc
tm̄ genu flexisti. Cui diabolus .qn̄ ait
ibas deū verꝫ ꝺferebas cui necessario
ꝓsterni debui.in cuius noīe om̄e genu
flecti debet.nunc v̄o qꝛ dn̄m infirmo
porrexisti :ideo tibi tanq̄ꝫ eiꝰ ministro
genuflexi. Ideo ꝺꝛ Marci.vlti. In no
mine meo demonia eijciēt. Tercio sa
cerdotū ptātē declarat iudiciū hūanū
Nā cū corā Cōstantino imꝑatore v̄sa
rent̄ q̄dā lites ⁊ discordie inter ep̄os ⁊
sacerdotes.q̄s audiēs dixit. Ite ⁊ īter
vos causas vestras disponite.quia di
gnū nō ē vt iudicemꝰ deos .hec habēt̄
xj.q.j.c. Sacerdotibꝫ. Hinc ⁊ b. Frāci
scus vir vtiqꝫ angelicꝰ in suo testamē/
to sic legauit. Om̄es inq̄t sacerdotes ⁊
theologos volo honorare ⁊ nolo attē/
dere in ip̄is peccatū .qꝛ filiū dei discer/
no in ip̄is ⁊ dn̄i mei sunt. Nā nihil vi/
deo ꝺ ip̄o altissimo filio dei nisi quod
ip̄i soli sumūt et admīstrant. Un̄ ali/
qn̄ dicebat .ꝙ si inquit viderē sanctuꝫ
Uincentiū vel laurentiū ⁊ sacerdotez
p̄us sacerdotis manꝰ osculare r. Sil'r
legit̄ in cronica hungaroꝝ ꝙ cum rex
Atyla ytaliā deuastaret :sanctus Leo
papa post oratōem triū dierū cū clero
ꝓcessit obuiā ei. Quem vidēs atila sta
tim eius ꝓuolutus pedibus cepit ro/
gare vt postularet quod vellet. Qui re
spōdit. Uolo vt discedas ab ytalia :et
captiuos relaxes. Qui statim iussa cō
pleuit. Cū aūt argueret̄ a suis cur vi/
ctor orbis ab vno sacerdote victꝰ essꝫ
Respondit.ꝓuidi mihi ⁊ vobis. Naꝫ
in eius dextera vidi militē fortē gladi
um tenentē ⁊ dicentē. Nisi huic parue/
ris cū tuis ꝑibis. Si igit̄ paganꝰ sic ī
tellexit potestatē sacerdotū cur intelli/
gere nō magis debeat xp̄ianꝰ. Unde ⁊
eccl'ia anathematizauit oēs q̄ inijciūt
manus violētas in clericū. vt ptꝫ.xvij
q.iiij. Si quis suadēte dyabolo. Et ꝑꝫ
Ray.non solum illi qui manus sic in
ijciūt sed etiā qui spuunt in clericū vel
aquam effundūt: vel claudunt ostiuꝫ.
vel ponūt custodes ad capiēdū si ꝺ do
mo exeat. vel ei eq̄tanti capit habenas
vel rumpit cingulū selle. aut minis et
terroribꝫ arestat eū. aut facit eū ire q̄si
captū ad iudicem. aut aliq̄d de manu
eius rapit aut vestes scindit. Simili/
ter quicunqꝫ pedagia seu telonea exi/
gunt de clero aut eiꝰ rebꝫ q̄ ad suū vsū
defert. Ex q̄bꝫ oībꝫ patꝫ sacerdotū emi
nens ptās Tercio ex p̄missis thema
tis verbis possumꝰ notare sacerdotū
decentē qualitatē.quales vicꝫ debēt eē
dei excelsi mīstri. qꝛ dicit̄ ꝙ ī cathedra
seniorum laudent eū. Debēt nāqꝫ mo/
res ⁊ vitam sic ꝯponere vt int̄ seniores
laudabiles appareāt sicut btūs petrꝰ
Nā vt tradit̄ in hystoria martiniana:
ip̄e instituit coronā clericalē oībꝫ cleri/
cis. Ex h̄ em̄ a q̄busdā ꝺꝛ exordiū sum
psisse ꝙ antiochie btō petro qꝛ xp̄m p̄/
dicabat barbā absciderūt ⁊ caput ra/
serunt in ignominiā.que tādem ē insti
tuta ad ordinis sacerdotalis gl'iam.q̄
q̄dē corona ostendit q̄litatē sacerdotū

in qua tria sunt attendenda. scz
Primo capitis abrasio.
Secdo capillorꝝ detruncatio.
Tercio forme figuratio.

Primo in clericali corona fit capitis abrasio a supiori pte capitis ad designandū q̄ in sacerdotibꝫ mens ad deū semper debet esse apta et munda. ⁊ sic docet btūs paulus quō clerici spūaliter abradi debēt. j. Thim̄. iij. Oportet episcopū ꝑm Lyrā etiā sacerdotē esse irreprehensibilē: vnius vxoris virū: sobrium: prudentē: pudicū: ornatū: hospitalez: doctorē: nō violentū: nō pcussorē: non litigiosum: nō cupiduz: domui sue bn̄ p̄positū. Et si dicas q̄ ꝑm hāc formaz pauci ordinarent sacerdotes. Rn̄det tibi clemēs papa. ⁊ habet. xxiij. di. c. tales. Melius inquit est dn̄i sacerdotes paucos habere ministros q̄ possint digne opus dn̄i exercere q̄z multos inutiles qui onus graue inducāt ordinationi. Hinc ⁊ Aug. ait. Nemo in ecclesia amplius nocet q̄z q̄ puerse agens nomen vel ordinē sanctitatis seu sacerdotis habet. Et de hoc btūs Hiero. ꝯfirmando dicit. Qualis edificatio discipuli si intelligat se magistro esse meliorem. Nā ⁊ ꝑm legem moysi aīalia maculam habentia non offerebant. Qd̄ ponit btūs Greg. in pastoral. ⁊ habet dis. xlix. Hinc etem̄. Si fuerit cecus Lecus est q̄ supne lucis ꝯtēplationē ignorat: q̄ p̄sentis vite tenebris p̄ssus dum venturā lucē nequaq̄z diligēdo conspicit: quo gressum operis dirigat nescit. Claudus est q̄ quo pgere debeat aspicit sed p infirmitatē mentis viam vite pfecte nescit tenere. Paruo naso ē qui ad tenendū viam discretionis idoneus non est. Naso quippe odores fetoresq̄z discernimus. recte ḡ p nasuz discretio exprimit: p quā vtutes eligimus ⁊ delicta reprobamus. Grādi ⁊ torto naso signatur discretōis subtilitas īmoderata: q̄ dū plus q̄z decz excreuerit actōnis sue rectitudinē ipa ꝯfundit. Fracto autē pede ⁊ manu est q̄ p viā dn̄i om̄ino n̄ valet pgere. Gibbosus est quē terrene sollicitudinis pōdus deprimit ne vnq̄z ad supna respiciat. Lippus est cuius q̄dez ingeniū ad cognitōem vitatis emicat. sed tn̄ hoc carnalia opa obscurāt. Albuginē habet in oculo q̄ veritatis lucē videre nō sinit quia arrogantia sapiētie siue iusticie cecat. Jugē scabiē habz cui carnis petulātia sine cessatōne dominat. Impetiginē habet in corpore q̄ auaricia vastat in mente. Secūdo in clericali corona fit capillorꝝ detruncatio versus aures ad designandū q̄ terrena sollicitudo ⁊ questus lucri debz a se clericus remouere. Unde. ij. Thimoth. ij. Nemo militās deo implicat se negocijs secularibꝫ. Hinc ⁊ Augus. lxxxviij. di. c. Fornicari. Fornicari nunq̄z licz negociari aliqn̄ licz anteq̄z clericus fias: licz postq̄z factus fueris nō licz. nec debēt venatōi intendere. vt ptz extra ne clerici vl' monachi. c. j. ⁊. ij. exceptis venatōibꝫ que fiūt sine clamore ⁊ canibꝫ. vt ponere laqueū ⁊c̄ Tercio in corona clericali fit forme circulatio ad designandū q̄ ipi debēt esse idonei sūmi regis mistri. ⁊ ex hoc gloria se coronari ac in sortem dn̄i d̄putari. vt dicere possint vere. Portio mea dn̄s. et sic cum maxima reuerētia debēt ad diuina explēda ministeria accedere. Un̄ Aug. Aīaduertite o sacerdotes cū q̄nta puritate ⁊ tremore ac reuerentia debeatis accedere ad id sacrificiū ad qd̄ christus accessurus fuit dū pati voluit. ⁊ p̄ angustia sanguinē sudauit. in q̄ sacrificio ipe sacerdos est ⁊ sacrificiuz mirabiliter ⁊ ieffabiliter. Sz heu nūc nr̄is tpibꝫ sine p̄patiōe q̄dam accedūt tanq̄z ad ꝯuiuiū et tabernaz: quibus

eternũ ve ꝓclamat̃ a btõ Bern̄. Ue homini inq̃t illi cui salus mũdi iudiciuz est: cui vita mors est: cui ablutio damnatio: cui gr̃a ira: cui calix ꝓpiciatiõis vas est dãnationis. Hinc ⁊ btũs Augustin⁹ in ꝑsona xp̄i ait. O pctõr tu sacerdos noli ampli⁹ me pctis tuis cruciare. pl⁹ em̄ ledit me vulnus pcti tui q̃ vuln⁹ later⁊ mei. Idẽ. Mag⁊ delinquunt q̃ iam regnantẽ in celis ꝯtẽnũt scz indigne tractãdo corp⁹ christi q̃ q̃ crucifixerũt eũ ambulantẽ in terr⁊. nõ q̃si crucifixores sed q̃si sacramẽti indigni tractatores ⁊ p̄sumptuosi ꝑceptores. qꝛ illi semel crucifixerũt: isti v̄o q̃ntum in eis est q̃tidie crucifigunt indigne tractãtes ⁊ sumẽtes. hec ille. Und btũs Johes maior int̃ natos mlierũ xp̄i verticẽ nõ audebat tãgere. De talibus p̄sumptuosis legit̃ terribile exemplũ in. iiij. li. reuelatõnis b. Birgitte. c. cxxxiiij. Semel em̄ cũ xp̄s loq̃ret̃ cum ca: ecce demones vnã aiaz adduxerũt corã eo iudice dicẽtes. Ecce pugil. Respõdit iudex. Licz corꝑales ocl'i hec videre nõ pñt. tñ ꝓpter istã q̃ astat cuius ocl'os apio dicite quã iusticiã in eo habet⁊. R̄nderũt. ꝑ nouẽ iura trãsgressionis possidem⁹ eã. Trib⁹ em̄ fuit ĩfra nos. trib⁹ par nob. et trib⁹ supra nos. Prĩo extra fuit bonus et int⁹ malus. Scd̃o qꝛ q̃nq̃z fuit plenus cupiditate gula ⁊c. q̃nq̃z abstinuit ꝓpter vtilitatẽ corꝑis vl' infirmitatẽ. Tercio q̃nq̃z fuit seuer⁹ ĩ verbis et facto. q̃nq̃z blãdus ꝓ sui vtilitate. nos v̄o intus ⁊ extra sumus mali: sꝑ seueri ⁊ sꝑ cupidi ad malum. Trib⁹ fuit par nob q̃b⁹ cecidim⁹ scz sup̄bia cupiditate et inuidia. Tribus erat supra nos. qꝛ maior in malicia. sacerdos em̄ erat ⁊ corp⁹ tuũ tractabat. nec os suũ custodiebat cũ quo v̄ba tua ꝓferret. sed sicut canis latrat sic ipse ꝓtulit verba tua. nos v̄o timuimus q̃si ille q̃ audit aliquẽ terribilez sonũ. ipse aũt sine timore substitit. Secundo non custodiebat man⁹ q̃b⁹ tractabat corp⁹ tuũ. sed oĩ delectabili maculabat. tunc nos nimiũ timuim⁹ nõ ex charitate aliq̃ diuina. sed ex timore potẽtie tue. ipse aũt stabat imꝑterrit⁹. Tercio applicuit te ad os suuz quod erat quasi vas ĩmũdissimũ om̄i spurcicia. nos fuimus quasi homines dissoluti viribus et quasi mortui p̄ timore. ob hoc ad horam discessimus ⁊ iterum reuertebamur ad eum cuz furore. in his om̄ibus precellit nos in malicia: ideo iuste possidemus eã. Et ido quia iustus iudex es fac de eo iudiciũ. Respondit iudex. Tu misera aĩa ista audiente qualem habuisti voluntatẽ dum adhuc in corpore existebas. Respondit illa. Uolũtas mea fuit sine fine peccare. Sed quia sciui me nõ semper victurum: statui vsq̃z ad extremũ punctũ peccare. ⁊ in tali intentione seꝑabar a corꝑe. Tunc ait iudex. Cõscientia tua iudex est tu⁹. dic igit̃ q̃d merearis. Tũc illa misera anima respõdit. Ego eternũ mereor supplicium sine vlla misericordia. Tunc demones his audit⁊ rapta ipsa discesserũt. Tũc dominus ad beatam Birgittam ait. Ecce sponsa: quid faciũt mihi sacerdotes quos pre angelis et hominib⁹ elegi mihi. Sacerdotes v̄o digni christũ dominũ laudant ⁊ honorant corde et opere. sicut beatus Petrus apostol⁹. ideo rationabiliter fuit exaltat⁹ in ecclesia plebis. ⁊ nunc in cathedra celesti Ad quam nos perducat per merita beati Petri p̄ncipis apostoloꝝ. summus põtifex Jesus christus bñdictus qui cum patre et spũsancto viuit ⁊ regnat in secula seculoꝝ. Amen.

De eodem Sermo. xxviij.

De cathedra sancti Petri

exaltaui ele/

ctū de plebe mea. ps. lxxxviij. Ad gl'iosam exaltatōez bū ꝓ Petri ap'li hec ꝟba merito dicunt a dño nr̄o ihesu xp̄o q̄ ip̄m in vita duz sui vicariū in t̄ra ordinauit: exaltauit i morte dū in cruce eleuat⁹ vitam finire voluit. exaltauit demū post mortē dū in gloria eterna sublimauit. Ecclesia tamen de prima eius exaltatione festiuat. Pro quo sciendum q̄ triplex est exaltatio. scilicet

Prima laudabilis.
Secunda vitupabilis.
Tercia tolerabilis.

Prima inquā exaltatio est laudabil'. et est illa q̄n do⁹ alicui dat gr̄am in baptismo z annūerat int̄ dei filios. z illā datam gr̄am ꝓseruat. Magna q̄ppe est exaltatio vsq; ad dignitatē filiozuz dei oipotēt̄ z ei⁹ hereditatē. iuxta illud ad Gal'. iiij. Si filij et heredes. Hanc aūt exaltationē p tres vrtutes pōt bō conseruare. vicz. Primo p miscōiam. iuxta illō Matth. vj. Estote misericoz des sicut z p̄r̄ vester celestis misericors est. Scōo p verā patientiā Matth. v. Beati pacifici q̄m filij dei vocabunt. Grego. Dilecti z electi dei q̄nto amplius a dño diligunt: tāto in tritura pscutionis duri⁹ cōterent. Tercio p inimicoz dilectionē. iuxta illud Matth. v. Diligite inimicos vestros vt sit⁹ filij patr⁹ vr̄i q̄ in celis est. Multū igit̄ deus oipotēs exaltauit illū quē ad veraz fidē vocauit z vrtutes. q; filiū dei cōstituit. iuxta illud Joh. j. Quotq̄t recepe rūt eum dedit eis ptātem filios dei fieri bis q̄ credūt i noīe ei⁹. Scōa exaltatio est vitupabilis. z hec est q̄ ds ista tus supbia supra alios se extollit z ceteros despicit in sui ꝓpatione dū vult alios excedere viribus: aliqs diuitijs: aliqs scia: aliqs nobilitate: aliqs pulcritudine. De q̄ Aug⁹. de ciui. dei. Audeo dicere supbis vtile eē cadere in aliquod aptū z manifestū pcm̄ vnō sibi displiceant q̄ iam sibi placēdo ceciderant. salubri⁹ eī Petro displicuit q̄n fleuit q̄z sibi placuit q̄n p̄sumpsit. hoc etiā dic̄ ps. Imple facies eoz ignominia z q̄rent nomen tuū dñe. Supbus eī semper exaltari q̄rit z eleuari. z fm Bern̄. p gradus ascēdit sed p gradus descēdere nescit sed p̄ceps in ima ruit. Un̄ Hugo ō aia. Supbia in celo nata est. sed velut immemoz q̄ via inde cecidit illuc postea redire n̄ potuit. Et Isido. li. ethimol'. Supbus dic⁹ est q; supvult videri q̄z est. q̄ cū vult supgredi quod est: supbus est. et talis non ambulat in terra cū hoīb⁹ sed q̄drigat in aere cū demonib⁹. De q̄ Hugo de claustro aīe dicit. Quatuoz eī sunt q̄ trahunt elatōis currū. scz amoz dñandi. amoz ꝓprie laudis. ꝓcept⁹. z inobedientia. Rote ꝟo sunt iactātia mēt̄ z arrogantia. ꝟbositas z leuitas. Auriga in hoc curru est spūs supbie. amatoꝛes mūdi sūt q̄ ferunt in h̄ curru. infrenes sūt eq̄. volubiles rote. auriga puersus z q̄ portat infernus. Ista exaltatōe petrus fuit exaltatus dum facta cena p̄sumebat de se q̄ nunq̄z xp̄m negaret. facta ꝟo negatiōe descēdit in vallē lachrymar. Tercia exaltatio est tolerabil' et hec est q̄ ds legitie p̄ficit in aliqua dignitatē. sicut petr⁹ sublimatus fuit antiochie in cathedra epāli. de q̄ eccl'ia hodie festiuat. z talis exaltatio ē tolerabilis. q; bonis bona ē. mal⁹ ꝟo mala. Et q; bt̄ō petro fuit bona. iō de eo dicit dñs. Exaltaui electū de ple. zc. In q̄b⁹ q̄dem verbis bt̄us petr⁹ a tribus spēaliter cōmendat. scz

Primo ab officij dignitate. ibi Exaltaui.

Scdo a psone sctitate.ibi.electū.
Tercio a subiectorū vnitate.ibi. de plebe mea ꝛc.

Primo dixi ꝙ btūs Petr⁹ ex p̄missis themat⁹ v̄bis cōmendat ab officij sibi iniūcti dignitate.cuz dr. Exaltaui. Magna nāqz dignitate exaltauit ipsuz rex gl'ie xp̄s cū sibi soli dixit Mat. xvj. Tu es petrus ꝛ sup hāc petrā edificabo eccl'iaz meā et tibi dabo claues regni celorū:et q̄dcunqz ligaueris sup terrā erit ligatū ꝛ in celis: ꝛ q̄dcūqz solueris sup terrā erit solutum ꝛ in celis. Nunq̄d nō magn⁹ est honor cui rex cōmittit claues regni sui ī recessu.sic xp̄s volēs recedere ex hoc mundo ad patrē nō tradidit clauē regni sui spūaliū thesauroꝝ dignissime mr̄i sue Marie. sz petro.vñ de pe.ꝛ re.c.noua.dic̄ Innocenti⁹ papa. Licet btissima v̄go Maria dignior ꝛ excellētior fuit vniuersis apl'is.nō tñ sibi sed ist⁹ dñs claues regni cōmisit in btō petro.quod ꝓbem⁹ tripliciter.scz

Primo autoritatib⁹.
Scdo rōnibus.
Tercio exemplis.

Primo ꝙ xp̄s cōditor et redēptor noster claues tradidit petro ꝛ suis successorib⁹: ꝓbem⁹ autoritatibus. Dixit eñ xp̄s dñs Matth.xvj. Tibi dabo claues regni celoꝝ.ad designandū ꝙ oēs alij q̄b⁹ ligādi atqz soluēdi ptās concedenda erat dependētiā haberēt ab ipo vt scribit.xxiiij.q.j.c.manet.ꝛ c. q̄dcunqz. Insup Lu.xxij.dixit xp̄s bñdictus petro. Ego ꝓ te rogaui petre vt nō deficiat fides tua.s.final'r ꝑm Lyrā. non rogauit vt petr⁹ nō caderet sed vt in casu nō remaneret.ido seq̄t.ꝛ tu aliqñ cōuersus.s.de pctō ad gr̄az cōfirma frēs tuos.q̄d ideo dr ei qꝛ eccl'ia erat sibi cōmittēda. Impletū v̄o id fuit qñ Joh. vl.ter xp̄s illi dixit. Symō iobis diligis me plus his.respōdit. dñe scis q̄a amo te. Tunc scdo ꝛ tercio interrogauit si diligeret.q̄ facto dixit.pasce oues meas. Trina vice introgauit:ad designādū ꝙ btūs petr⁹ cū suis successoribus ppl'm sibi subiectū tripl'r pascere deberet.scz v̄bo exēplo ꝛ orōne.j. Pet. v.pascite q̄ i vob est gregē. Rōnez dat Bern̄.di. Justo ordie oues pascunt a pastoribus qꝛ lana ꝛ lacte pascunt ab ouib⁹. Ido dic̄ dñs Ezech.xxxiiij. Ego ipse req̄ram oues meas de manu tua vbi denotat quēlibet pastorem. Hinc Greg.in moral'. Grādis honor graue onus. Scdo ꝙ autoritatē btō Petro apl'o dedit xp̄s ꝓbem⁹ rōnib⁹. Prima rō sumit respectu officij sacerdotū Officiū eī sacerdotū spēale ē sacr̄oꝝ dispensatio. iuxta illd.j.Choꝝ.iiij. Sic nos existimet hō vt ministros xp̄i ꝛ dispēsatores misterioꝝ dei. Sz ꝑm sctm̄ Tho.li.iiij.ꝯ gentiles.c.lxxiiij. In oib⁹ sacr̄is spūalib⁹ ꝯferr̄ gr̄a sub sacr̄o visibiliū reꝝ.oīs aūt actio d̄bet esse ꝓportionata agēti. oportet g̊ ꝙ dispensatio sacr̄oꝝ fiat ꝑ hoīes visibiles spūalem v̄tutē hñtes.nō eñ cōpetit angelis sacramētorū dispēsatio sz hoib⁹ carne indut⁹.ꝑm illud Heb.v. Oīs pontifex ex hoib⁹ assūpt⁹ ꝓ hoib⁹ ꝯstituit in his q̄ sunt ad deū. Manifestū est eñ ꝙ xp̄s ī vltīa cena sacr̄m sui corpis ꝛ sanguinis īstituit ꝛ apl'is freq̄ntādū cōmisit: di. Hoc facite ī meā ꝯmemoratōez. ac eisdē tribuit ptātez pctā remittēdi. ꝑm illd Joh.xx.q̄ꝝ remiseritis pctā remittunt eis. Eisdē etiā docēdi ꝛ baptizādi officiū iniūxit di. Mat.vl. Eūtes docete oēs gētes baptizantes eos. Secūda rō ꝙ xp̄s dñs dedit petro ptātez magnā sumit ex ꝑte ipsi⁹ xp̄i. Naz xp̄s dñs autoritate ꝛ v̄tute ꝓpa nr̄az salutē opat⁹ est inq̄ntū fuit de⁹ et hō. vt ꝑm ꝙ hō ad nr̄am redēptōem passus.ꝑm

aũt q deus est passio ei⁹ nobis saluta
ris est ⁊ sufficiẽs. oportet igit̃ ipsi⁹ mi/
nistros ei ꝯformes esse. vt. s. sint hoĩes
⁊ aliq̃d diuĩtatis ei⁹ participẽt. qꝛ sunt
q̃si xp̃i instrumentũ. Instrumẽtuꝫ v̄o
in v̄tute p̄ncipalis agẽt⁊ agit. vñ mini
stris ecclesie quãdo hec potestas spũa/
lis ꝯfert̃: sub q̃busdã sensibilib⁊ signis
tradit̃. vtputa impositiõe manuũ iun
ctione: porrectiõe libri vel calicis ⁊c̃. vt
mĩstri ꝑ talia ꝑcipiãt spũalẽ ptãtem et
alijs admĩstrẽt ꝑ sacr̃a iuisibilẽ gr̃am
Iuxta illud. ij. Choꝝ. vl. Potestatẽ de
dit ei dñs ĩ edificationẽ ⁊ nõ in destru
ctionez. Tãdiu igit̃ oportet hãc ptãtez
ꝑpetuari q̃ꝫdiu necesse est edificari ec/
clesiã. hoc aũt necesse est vsq̃ ad finem
mundi. ⁊ dñs de⁹ spũali ptãte ⁊ gr̃a sp
assistit. iuxta illd̃ Matth. vl. Ecce ego
vobiscũ sum vsq̃ ad ꝯsũmationẽ secl̃i

Tercia rõ q dñs petro dedit ptãtẽ
magnã sumit̃ ex ꝑte toti⁹ eccl̃ie. Nam
sancta eccl̃ia ex mlt̃is ꝑsonis ꝯstat q̃si
vnũ corp⁹ ex mlt̃⁊ mẽbris s̃m q dicit
apl̃s. Multi vnũ corp⁹ sum⁹ sꝫ ĩ vno
corꝑe vnũ caput debet esse ꝑ qd̃ influ/
at ceter⁊ mẽbris motũ ⁊ vitã. et tale ca/
put eccl̃ie in terra est btũs petrus ⁊ sui
successores. Osee. j. Cõgregabunt̃ filij
iuda ⁊ filij israel pariter ⁊ ponẽt sibi ca
put vnũ. Et saluator Joh. x. Fiet vnũ
ouile ⁊ vn⁹ pastor. Si q̃s v̄o dicat q
ille vn⁹ est xp̃s ⁊ nõ ali⁹ nõ bñ respon/
det. qꝛ licet oĩa sacr̃a ip̃e xp̃s ꝑficiat: ip
se q̃ baptisat: ipse q̃ pctã remittit: ipse ẽ
ver⁹ sacerdos q̃ seip̃m in ara cruc⁊ ob/
tulit: ⁊ cui⁹ v̄tute corp⁹ eius cõficit̃. tñ
vt dictũ est ipse corꝑalit̃ recessurus in
stituit q̃ statuta sacramẽta ꝑficiãt. vñ
et dixit petro. Tibi dabo claues regni
celoꝝ. Idcirco si volum⁹ ĩtrare regnũ
celoꝝ recurram⁹ ad btm̃ petruꝫ tanq̃ꝫ
ad xp̃i vicariũ. qꝛ dicit Amb̃. Puto ce
los aliter aꝑire non posse nisi claues
petri apl̃i aꝑiendi sumpserim⁹. ⁊ sub/
dit di. Rogemus petrũ vt nobis tãq̃ꝫ
bon⁹ pastor ⁊ ianitor portas regni ce/
lestis aꝑiat. O igit̃ vos fideles xp̃iani
gaudete qꝛ vobis aꝑtum est regnũ ce/
loꝝ. O vos oẽs ꝑfidi iudei. o gẽtiles. o
heretici. o scismatici flete ⁊ vlulate quia
vobis regnũ celoꝝ clausum est. ⁊ post
paucos dies ad et̃nũ ibit⁊ ignẽ cruciã
di ibidẽ. Sed reuertamur ad scismati
cos q̃ putãt sibi celum aꝑtũ fore ⁊ q̃ra
m⁹. Dicite vos o greci q̃d est caput ve/
strũ seu p̄ncipal̃ pastor vr̃ vel ecclesia.
vnde dicit⁊ tenere fidẽ vestrã. Si dicit⁊
q a pr̃iarcha Cõstãtinopolitano. ⁊ q̃/
rimus. q̃s fecit pr̃iarchalẽ sedẽ ꝯstãti/
nopolim q̃ olim dicebat̃ bisantiũ. Nã
fere ꝑ trecẽtos annos erat suffraganea
cũ suis ep̃is archiep̃o heradiẽsi q̃ fuit
ꝑua villa respectu cõstantinopol̃. Ti/
tulũ q̃ pr̃iarchat⁹ nõ habet⁊ a xp̃o nec
ab apl̃is. qꝛ ibi nunq̃ꝫ fuerũt. nec a cõ/
cilijs. qꝛ concilia sine romano põtifice
nihil fecerũt nec facere potuerũt. qꝛ in
ꝯcilio niceno Cõstantinus imꝑator et
cccxviij. patres ꝯgregati dixit simpl̃r.
In oĩbus ecclesijs toti⁹ orbis ep̃s qui
est in romana eccl̃ia d̃bet esse gl̃iosus
et altior q̃ꝫ oẽs sacerdotes mũdi. et q̃c/
q̃d est ad salutẽ ⁊ vtilitatez fidei corre/
ctionẽ ⁊ firmitatẽ vt ab ipso videat̃. et
ĩfra. Quoniã vbi est caput eccl̃ie ⁊ xp̃i/
ane religionis a rege celoꝝ tradite ĩdi/
gnũ est vt terren⁹ rex habeat ptãtẽ. et sic
patet q sedes ꝯstantinopolitana non
solum ecclesie romane sed etiam eccle/
sie heradiensi erat subiecta. Nam eccle
sia romana vsq̃ ad Fociũ deponebat
et reponebat ep̃os constantinopolita
nos. qꝛ Johãnes papa. viij. fociũ neo/
phitũ a papa Nicolao depositũ inter
uentu augustorum basilij Leonis et
Alexandri in sedem constantinam in/
stituit. Naꝫ et in synodo niceno in qua

vos fundatis inter alia statutũ fuit ex traditõe btĩ Clemẽtis vicarij btĩ Petri q̃ nulla sedes debet esse p̃riarchal' quã xp̃s nõ fundauit vel apl'i. Beat⁹ em̃ Petrus antiochie p̃fuit ⁊ alexãdriam p̃ Marcũ fũdauit. p̃ seip̃m romã ⁊ aq̃leiam p̃ eundẽ Marcũ: q̃uis sit vna de minoribꝫ. ⁊ hierosolymis dat⁹ fuit vnus ꝓpt̃ reuerentiã dñice p̃dicatõnis passiõis ⁊ resurrectõis: saluo iure ep̃i cesaree vbi fuit Corneli⁹ p̃m⁹ institutus p̃ petrũ cui⁹ vices gerebat ibi sicut ptz in ꝯcilio Niceno. Ex q̃bꝫ patz q̃ nec xp̃s nec apl'i instituerũt sedẽ constãtinam in patriarchalẽ. Si v̄o dicitis o vos greci q̃ habetis ex p̃uilegijs. certe nõ sunt p̃uilegia nisi eccl'ie romane. q̃ in p̃mis roman⁹ põtifex ad ĩportunas petitões imp̃atoꝝ fecit ep̃m cõstãtinopolitanũ sedere iuxta se ⁊ dedit ei locũ inter p̃riarchas. q̃d patribꝫ nõ placuit. ideo erexit se ꝯ matrẽ suã. ⁊ fec̃ se caput scismatis general'. ⁊ nolẽs corrigi recessit ab eccl'ia. et vsq̃ ad. ccc. annos non ꝯdemnauit eccl'iam ꝓpt̃ articulũ de spũsctõ. nec p̃ ꝯciliũ nicenẽse ⁊ ꝯstantinopolitanũ sed reuerebat̃. Nõ g̃ ꝓpter articulũ fidei sed ꝓpt̃ suam sup̃biam eccl'ia greca recessit q̃ corrigi noluit. ⁊ ideo occasionẽ de articulo fidei ꝯfinxit. Et q̃ p̃ter formã ab apl'is datam fuit exaltata ideo rebellauit ⁊ facta est acephalũ. i. sine capite. iõ corruit data in man⁹ infideliũ thurcoꝝ. O gens sine deo. o membꝝ sine capite q̃ eras olim sciẽtia p̃dita: nũc ꝓstrata iaces errore decepta. ⁊ cũ oĩbꝫ tuis ꝯplicibꝫ celeriter ibis ad tartara. Quia dixit dñs Math. xviij. Qui eccl'iam nõ audierit sit tibi sicut ethnic⁹ ⁊ publicanus. Hinc Innocenti⁹ di. xj. Quis nesciat q̃ ab omnibꝫ debꝫ obs̃uari q̃d sãcta romana seruat ecclesia Et Augus. xj. lib. contra Faustũ. Ego euãgelio nõ crederem nisi me catholice eccl'ie autoritas admoneret. Ad idez sctũs Thomas scd̃a scd̃e. q. ix. Maximã hꝫ autoritatem eccl'ia que ab om̃ibꝫ est emulãda. ĩmo pl⁹ est standũ in autoritate ecclesie q̃z Augustini aut Hieronymi. q̃ spiritusãcto dirigit̃. Gregori⁹. Peccatum paganitatis incurrit qui ecclesie sancte cõtradicit. Ecce dignitas ecclesiastica Tercio q̃ christ⁹ dominus dedit petro claues ꝓbemus exẽplis in numeris que fecit virtute christi. vt patebit infra. Secũdo quoq̃ in p̃missis thematis verbis btũs Petrus cõmendat̃ a p̃sone sue sctĩtate: cũ dicitur electum. Fuit eniz a deo electus ad dignitatẽ ecclesiasticã tanq̃z idone⁹ pontifex. Cui⁹ quidẽ idonea sanctitas claret ex tribus. scz.

Primo ex miraculoꝝ opatione
Secũdo ex occultoꝝ reuelatõne
Tercio ex penaꝝ ꝑpessione

Primo nanq̃ beati petri idonea sanctitas claret ex multorũ miraculoruz operatõne. Licz em̃ s̃m Grego. miracula hominẽ nõ faciãt sanctũ tñ ostendunt. Ip̃m v̄o sanctũ ostendũt multa miracula q̃ fecit. ĩmo fecit maiora q̃z christ⁹. q̃ ip̃e ꝓmiserat dicẽs Joh. xiiij Opera que ego facio qui in me credit ⁊ ip̃e faciet ⁊ maiora hoꝝ faciet. Nam Actuũ. v. dicit̃. q̃ infirmi ponebant̃ in plateis in lectulis vt saltem vmbra illius obumbraret quẽq̃z illorum. ⁊ liberarent̃ ab infirmitatibꝫ suis. ⁊ Act̃. ix. quendã infirmuz noĩe Eneam solo verbo sanauit dicẽs. Enea sanet te dominus iesus christus surge ⁊ sterne tibi. qui surrexit statim. Et ibidẽ subdit̃ de quadã discipula nomine Thabita que cũ infirmata moreret̃: petr⁹ rogatus a discipulis orauit ⁊ dixit. Surge et ap̃uit oculos. ⁊ viso Petro resedit. Silr̃ Act̃. xiiij. Paul⁹ quẽdã claudũ

De cathedra sancti Petri

curauit in lystris. Ista signa dū vidis
sent tam fideles q̄z infideles vocabant
eū nō hoīem sed deuz dicētes. Dij sil'es
facti hoīb⁹ descēderūt ad nos. q̄z erro
rem vera hūilitate decliauit di. Quid
nos q̄si ꝓpria virtute et ptāte fecimus
hunc ambulare de⁹ Abraā. de⁹ Isaac
deus Jacob. deus patꝝ nostroꝝ glo/
rificauit ꝑ filiū suuz iesum xp̄m. Sil'r
filiū Theophili p̄ncipis ciuitatis an/
thiochie iā q̄tuordecim annis mortu/
tuū d̄r Petrus suscitasse. Pro q̄ sub/
limat⁹ extitit in alta cathedra. ⁊ multa
alia fecit miracula. vt dicat̄ de eo illd̄
Ecc̄i. xvij. Dedit ei ptātez eoꝝ q̄ sunt su
per terrā. imo nō solū opat̄ miracula
sup terrā. sed etiā subt⁹ terrā. Dicit em̄
Uincē. in spe. hyst. li. xxxij. c. xlix. q̄ Ka/
rolus imperator nocte quadā sacri diei
dn̄ice cū post matutinuz reiret pausa/
tū: audiuit vocē terriblē dicentem sibi
Karole exeat a te spūs tu⁹. q̄ cū exisset
de corpe duxit eū angelus in vallē q̄ ex
vna ꝑte erat tenebrosa et velut cliban⁹
ardēs. ex alia v̄o ꝑte erat amenissima
Respiciēsqz Karolus cōtra tenebrosā
ꝑtē: ibi vidit doliū cum feruēti aq̄ in q̄
vidit patrē suū Ludowicū vsqz ad fe/
mora stantē: q̄ dixit. Noli timere karo
le. qz ꝑmisit te deus venire huc vt vide
res q̄d paterer ꝓ pctīs. Nā vno die suz
in pena hui⁹ dolij et altera die mittar
in suauissime aq̄ dolio. et h̄ p̄cib⁹ san/
cti apl'i petri. cui⁹ p̄cibus genus nostꝝ
liberat̄ ⁊ ad ꝑadisuz ꝑducit̄. Scd̄o
deniqz sctitas btī petri claret ex occul/
toꝝ reuelatiōe. qz occultā xp̄i diuinita
tē in hūanitate sctā diuīa reuelatiōe in
tellexit dū xp̄s q̄siuit Math. xvj. Quē
dicūt hoīes esse filiū hoīs. Rn̄dit Pe
trus tanq̄z p̄ alijs illūinat⁹. tu es xp̄s
filius dei viui. q̄d non est miꝝ. qz illu
minat⁹ fuit ꝑ tres magistros. Primo
ꝑ patrē reuelantē. ideo subdit̄ ibidem.
Btūs es symon bariona qz caro ⁊ sā/
guis nō reuelauit tibi sz pater me⁹ q̄
est in celis. Scd̄o ꝑ filiū instruentem.
Joh. xv. Oīa q̄ audiui a p̄re nota feci
vob. Tercio petr⁹ fuit illuminatus ꝑ
spm̄ sanctū irradiātē. Joh. xiiij. Spūs/
sctūs quē mittet p̄r ī noīe meo ille vos
docebit oīa. Un̄ ad verā dei cognitōez
possum⁹ venire ꝑ septem. scz.

Primo ꝑ naturalē cognitionē
Scd̄o ꝑ gratie infusionē
Tercio per angeli reuelatōem
Quarto ꝑ humanā eruditōem
Quinto per creaturaꝝ ꝯsideratōez.
Sexto ꝑ scripturaꝝ inspectōem
Septimo ꝑ miraculoꝝ operatōez.

Primo dixi q̄ ad verā dei cognitōem
possum⁹ ꝑuenire per naturalē cogni/
tionē. cū em̄ cog̃scim⁹ sūmū bonum ⁊
fontē oīm reꝝ. sic̄ agnus ex naturali ī/
stinctu m̄rez balatu cog̃scit. sic ī lumīe
rōis in quo creati sum⁹ ad imaginem
⁊ sil'itudinē dei cognoscim⁹ deū. iuxta
illud p̄s. Signatū est sup nos lumen
vultus tui dn̄e. i. natural' rō ꝯg̃scendi
deū. ⁊ ideo nemo excusat̄ si deū veꝝ ig̃
rat. Sic q̄z ꝑhi cognouerūt vt sūmuz
bonū: sed nihil aliud īuestigare potue
runt. ⁊ sic vbi inceperūt ibi finier̄t. hic
Ro. j. Qui cū deū cog̃uissent nō sic̄ de
um gl'ificauerūt sed euanuerūt in cogi
tatōib⁹ suis. Modo etiā illi iniq̄ ⁊ ne/
quā q̄ p̄ter ordinem rōis viuūt deū su
um nō agnoscunt. de quib⁹ dic̄ Esa. j.
Ue genti peccatrici ⁊ populo g̃ui iniq̄
tate semini nequaz ⁊ filijs scelerat̄. Et
subdit. Bos cognouit possessorē suū:
⁊ asin⁹ p̄sepe dn̄i sui: isrl' aūt me nō co
gnouit ⁊ ppl's me⁹ nō intellexit Se
cūdo ad verā dei cognitōem possum⁹
ꝑuenire ꝑ gr̄e īfusiōez. Sic̄ em̄ hō in
splēdore cog̃scit colores differre ab īui
cem: sic ꝑ infusionē diuīe gr̄e cog̃scim⁹
q̄tū differt creator a creatura. p̄s. In

lumine tuo. s. gr̃e videbimus lumẽ. scz diuine essentie. et Eph. v. Eratis aliqñ tenebre: nũc aũt lux in dño vt filij lucꝫ ambulate. Tercio deũ cognoscimꝰ ꝑ angeli reuelationẽ. Nam sic hõ ꝑ nũciũ cognoscit negocia: sic ꝑ angelũ diuina. qꝛ angeli sunt nũcij dei. Vñ Richardus. Angelus est diuinꝰ nunciꝰ ꝑ quẽ diuinã volũtatẽ cognoscimꝰ. licet nõ visibiliter tñ inuisibiliter. Dicit em̃ Dyonisiꝰ ꝙ angelus est mãifestatio diuini lumis. ⁊ sic cognouerũt deũ antiq̃ p̃res abraã ysaac ⁊ iacob: q̃bꝫ angeli freq̃nter visibiles apparuerũt et docuerunt eos de celestibus ⁊ de deo. Sed multi hoĩm maliciosoꝝ nõ intẽdẽtes his q̃ inspirant̃ a deo vel reuelant̃ ab angelo. ꝑm illud Hiere. vij. Nõ audierunt neqꝫ intellexerũt sed abierũt ĩ voluptatibꝫ suis. Quarto deũ cognoscimꝰ ꝑ hũanã eruditionẽ. sic̃ discipuli lr̃as discũt a magistrꝫ. Ps̃. Auribus nr̃is audiuimus p̃res nr̃i annũciauerũt nob̃ opꝰ q̃d opatꝰ es in nobis. vicꝫ opus creatiõis: gub̃natiõis: gl̃ificationis. ⁊ sic de alijs. O q̃ꝫ ml̃ti sunt q̃ in p̃dicatõe deũ suũ ꝯgnouerũt. O q̃ꝫ multi nec audire volũt. de q̃bꝫ ps̃. Noluit intelligere vt bñ ageret. Sed certe tales ipse altissimꝰ deus etiã nõ recognoscit. sꝫ dic̃ eis illud Mat. xxv. Amẽ dico vob̃ nescio vos. ⁊ Joh. x. Ego ꝯgnosco oues meas ⁊ ꝯgnoscũt me mee.

Quinto cog̃scimꝰ deuꝫ ꝑ creaturarũ ꝯsideratiõeꝫ. Ro. j. Inuisibilia dei per ea q̃ facta sunt intellecta ꝯspiciunt̃. Et j. Coꝝ. xiij. Videmꝰ nũc ꝑ speculũ ⁊ in enigmate. Hinc Augꝰ. de ciui. dei. per speculũ. i. ꝑ sil̃itudinẽ creaturaꝝ ꝯgnoscimꝰ deũ. qꝛ in creaturis videmꝰ vestigia dei. sicut d̃r Sap̃. xiij. A magnitudine speciei creature cognoscibilis poterit eorũ creator ĩtueri. Sexto deuꝫ ꝯgnoscimꝰ ꝑ scp̃turaꝝ inspectiõeꝫ. sic̃ hõ vultũ in specl̃o. Vñ dic̃ sctũs tho. j. ꝑte. q. j. ar. ix. Maior noticia de deo nõ habet̃ in hac vita q̃ꝫ in sacra scp̃tura. Hinc Greg. Sacra scriptura ẽ q̃d dã speculũ q̃d mẽtꝫ oculis opponit̃ vt interna facies videat̃. Ad q̃d intuẽdũ dirigit etiã mundi saluator Joh. v. dicẽs. Scrutamĩ scripturas in q̃bꝫ vos putatꝫ habere vitã et̃nã: q̃ testimoniuꝫ ꝑhibẽt de me. Septio deũ ꝯg̃scimꝰ ꝑ miraculoꝝ opationẽ. Cum em̃ videmus miracula fieri ꝯ nature cursum ĩtelligimꝰ ibi adesse ꝑ effectũ dñm nature. q̃d maxĩe fuit necessariũ ĩ doctrĩa fidei. qꝛ fides catholica excedit facultatem nr̃i intellectꝰ. Et ideo dicebat xp̃s Joh. v. Si opa ñ fecissem q̃ nemo alius fecit pctm̃ nõ hr̃ent. nũc aũt excusationẽ nõ hñt de pctõ suo. s. infidelitatꝫ. Istis nẽpe modis in p̃senti poterimꝰ venire ad veri dei noticiaꝫ ⁊ tandeꝫ ad gl̃iam. Sed sunt pleriqꝫ ita ĩdurati et voluptati dediti vt nec diuine ꝓmissiones nec cõminatiões nec miraculoꝝ opatiões excitare pñt ad veri dei et sui ꝯgnitionẽ. sed indurato corde soluꝫ q̃ carnis sunt sentiunt. De q̃bꝫ Hiere. v. Indurauerũt supra petrã corda eoꝝ. et Esa. vj. Exceca cor populi huiꝰ vt videntes nõ videant ⁊ audiẽtes nõ ĩtelligant. O pessima excecatio deũ in p̃senti nõ intelligere. Tertio idonea sctĩtas btĩ petri claret in penaꝝ ꝑpessiõe. qꝛ xp̃s ad crucis passionẽ spẽalit̃ ip̃m elegerat cum dixerat Math. iiij. Venite post me. ⁊ Joh. vlt̃. exp̃ssit dicens. Cũ eẽs iunior cingebas te ⁊ ambulabas vbi volebas. cum aũt senuerꝫ alter te cĩget ⁊ ducet q̃ tu nõ vis. hoc aũt dixit significãs q̃ morte esset clarificaturus deũ. Ex q̃bꝫ patet ꝙ btũs petrꝰ fuit electꝰ xp̃i. ideo merito de eo d̃r. exaltaui electuꝫ. Tercio btũs petrꝰ ex p̃missis thematꝫ v̄bis cõmẽdat̃ a sub

iectoꝝ vnitate: cū dr. in plebe mea. naz licet summꝰ pōtifex p̄sit oībꝫ in mūdo existētibꝫ ꝑ ptātez autoritatis: tñ ꝑ effectū solū p̄est fide xp̄i adunat. Dicit em̄ sctūs Tho. li. iiij. ꝯ gētiles. ꝙ ad vnitatē eccl'ie reqrit ꝙ oēs fideles in fide cōueniāt. christꝰ em̄ venit ordinare pacez pax ꝟo fit in concordia ⁊ vnitate fidei Circa ꝟo ea q̄ sunt fidei ꝯtingit q̄stiones moueri. ꝑ diuersitatē aūt sentētiarū diuideret eccl'ia: nisi ꝑ vnꝰ sniaz in vnitate ꝯseruaret. g̃ dñs iesus optime btm̄ petꝝ p̄fecit oībꝫ apl'is ⁊ sui successores: vt rite dicat de eo. Exaltaui electū de plebe mea. Qui sic a xp̄o electꝰ ⁊ sublimatꝰ dignitate ⁊ sctitate extitit: ipse ꝑ nob per magna sua merita ītercedat ad dñm nr̄m iesum xp̄m q̄ cū p̄re in vnitate spūssancti viuit ⁊ regnat deus in secula Amen.

De sancto Mathia apl'o
Sermo. xxix.

Fiant dies eius pauci ⁊ ep̄atuz eiꝰ accipiat alter qꝛ ꝑsecutꝰ est hoīem inopē ⁊ mendicuz ps̄. clviij. Nec ꝟba dixit sanctꝰ ꝓpheta Dauid de iude depositiōe et bti Mathie electiōe. p̄uidens em̄ spūsctō reuelante xp̄m dñm inopē et mendicū humilē ⁊ benignū ꝑ crudelē iudā sine misericordia tradendū. ⁊ tandē se suspendendū. ac eiꝰ loco aliū instituēdū. ideo dicebat. Fiāt dies eiꝰ. s. iude pauci. paucis nāq; diebꝫ maledictꝰ iudas stetit ī discipuloꝝ ꝯsortio: in apl'oꝝ collegio ⁊ ī ꝓcuratōis officio. xp̄s em̄ dñs ip̄m fecerat p̄us discipulū. tandē apostolū postremo ꝓcuratorē. Uñ ex psalmiste ꝟbis tria notare de iuda possumꝰ. scz

Primo eiꝰ a xp̄o ꝓmotionē.
Scdo eius iustā depositionē.
Tercio depositi dignā punitiōez.

Prīo etem̄ notare possumꝰ iude a xp̄o ꝓmotionē. Miꝝ ꝓfecto mltis videt q̄re xp̄s dñs q̄ est dei p̄ris sapiētia ipsum posuit in ꝯsortio suoꝝ ouium quē sciebat esse futuꝝ lupū. Itē in consortio apl'oꝝ quē sciebat fore futuꝝ ꝓditorē. Itē in ꝓcuratiōis officio quem sciebat esse furē. Sed reuera h̄ factū est altissima sapīa xp̄i. Nā ideo eū posuit in ꝯsortio discipuloꝝ suoꝝ vt bonos cū malis in hoc mūdo admixtos fore ostēdat. Nā in h̄ mūdo diabolus īuenit int̄ filios dei Job. j. Cū assisterēt filij dei affuit inter eos ⁊ sathan. Itē inuenit inter mīstros dei Zach. iij. Ostēdit mihi dñs iesum sacerdotē magnū et sathan stabat a dextr̄ eiꝰ vt aduersaret ei. Itez inuenit int̄ apl'os dei. vnde Joh. vj. Nonne duodecim vos elegi ⁊ vnꝰ ex vob diabolus est. Hinc Augꝰ. ad Uincentiū donatistā. ꝛ hr̄ di. xlvij. c. Quātumlibet. Uigilet disciplina domus mee. hō sum et int̄ homīes viuo nec mihi arrogare volo: vt domꝰ mea melior sit q̄z arca noe: vbi tm̄ int̄ octo hoīes vnꝰ reprobꝫ inuētꝰ est. aut melior sum q̄z domꝰ abrae. cui dictum est. Eijce ancillā ⁊ filiū eius. Scdo xp̄s dñs ideo fecit eum apostolū quez sciebat suum futurū ꝓditorem vt vanaz fiduciā ab homībꝫ amputaret. nec aliquis in hoc mundo se securū crederet que est mater torporis. Unde Bern̄. Nusq̄z em̄ est securitas fratres mei neq; in celo neq; in ꝑadiso: mlto minus in mūdo. In celo eniz cecidit angelus sub p̄sentia deitatis. Adam in paradiso in loco voluptatis. Judas in mundo in scola saluatoris. Tercio fecit iudā ꝓcuratorē christus dñs quez sciebat furem vt ex hoc tꝑalia vilia ⁊ contemnenda doceret. quia qd̄ vile habuit scz temporale: vili scz iude cōmisit. charissimā ꝟo matrē dilecto discipu-

lo cõmisit. Scdo notare possum⁹ eius depositõem iustã. Cui⁹ ratio est. qꝛ vt idẽ p̄s. ait. Persecut⁹ ẽ hoĩez in/ opem ⁊ mendicũ ⁊ cõpũctũ corde mor tificare. Christus em̄ domin⁹ fuit in/ ops maxime tẽpore passiõis: qꝛ non habuit substantiã tẽporalẽ nec amicũ fidelem: nec cibum delectabilẽ. Fuit ⁊ mendicus potũ quasi petẽs dicebat si tio. Fuit etiam cõpunctus corde dolo re tristicie ⁊ amaricatõis Tercio no tare possum⁹ iude dignam punitõez Ideo dicit̄ ꝑ psal. Induit maledictio/ nem sicut vestimentũ ⁊c. vbi ip̄ius pu nitio assimilat̄ vestimẽto: aque: zone ⁊ oleo. quia vestimentũ cingit corpus zona vestimentũ. aqua intrat viscera: oleum in ossa. ⁊ sic ꝑ ista ip̄ius eterna damnatio insinuat̄. qꝛ licz existentes ĩ purgatorio pena quasi vestimẽtũ cir/ cũdet ad tẽpus, nõ tamẽ stringitur zo na eternitatis. nec sicut aqua ĩtrat vi/ scera vel oleũ in ossa. Dicit igitur psal mista. Fiant dies eius pauci. In q̄bꝫ v̄bis duo solũmodo salutaria note/ mus documẽta ad honorẽ btẽ Ma/ thie ⁊ nr̄am vtilitatem. scz.

Primo notem⁹ iude maligni deie ctõis rationẽ. ibi. Fiant dies ei⁹ pauci

Secũdo notemus mathie benigni electionis cõmendatõem. ibi. ⁊ episco/ patum eius ⁊c.

Primo dixi ꝙ notare possum⁹ ma ligni Jude deiectõis rationẽ. quia dici tur. Fiant dies eius pauci. Non em̄ ĩ/ uenit diuinã misericordiã licz dolue/ rit peccatũ traditõnis ⁊ satisfecerit ac cõfessus fuerit ꝓut dicit̄ Math. xxvij. Judas inq̄t penitẽtia ductus retulit triginta argenteos dicẽs. Peccaui tra dens sanguinẽ iustũ. q̄npoti⁹ depositi onem demeruit ⁊ iuste eternã damna/ tionẽ. quod ꝓbat̄ triplici lege. scz

Primo lege christi siue diuinali

Secũdo lege ecclesie seu canonicali

Tercio lege ciuili seu humanali.

Primo siquidẽ diuina lege iudas iu ste depositus est ab episcopali dignita te. sic ꝓbãdo ꝑ saluatoris dictũ. Mat. xij. Qui ait peccat in patrem ⁊ filiũ di mittet̄ ei. qui autẽ peccat in spiritũ san ctum nec hic nec in futuro dimittetur ei. Sed iudas peccauit in spiritũ san/ ctũ. hoc est ex certa malicia. quia scie/ bat christũ dñm dei filiũ esse quẽ vide bat oculis proprijs mortuos suscita/ re: cordis secreta intelligere. cui⁹ etiam virtute ip̄e infirmos curabat: demo/ nes eijciebat: baptizabat ⁊ multa alia miracula faciebat. Similit̄ sciebat ĩ/ nocentis tradimentũ fore grande pec/ catũ: et tale est in spiritũ sanctũ: quia ĩ patrẽ peccare est peccare ex impotẽtia. in filiũ ex ignorãtia. in spiritũ sanctum ex certa malicia. Nam hoc ostendit̄ in tribus christi apostolis. Petrus eniz peccauit in patrẽ ex infirmitate negã/ do christũ timore pene. Paulus pec/ cauit in filium ignorãs eũ dei filium. Sed Judas in spiritũ sanctũ ex certa malicia. ergo diuĩa lege nõ meruit mi sericordiã sed deiectõnem ⁊ damnatio nem. quia tale peccatũ sic cõtrariat̄ di uine gratie ꝙ nõ habet colorẽ excusati onis. quia q̄ztũ in se est impugnat me dicum. id ẽ deum: et remediũ. id ẽ gra/ tiam per quã habet fieri remissio pec/ cati. ⁊ ideo tale peccatũ cõmuniter di/ citur irremissibile in hoc seculo ⁊ ĩ fu/ turo. nõ quia remitti nõ posset. sed qꝛ raro dimittit̄ aut vix in hoc seculo q̄n tum ad culpã. Item quia nõ legit̄ di/ missũ sicut Melchisedech sine p̄re di/ citur esse. qꝛ nõ legit̄ de ei⁹ p̄re. Item qꝛ aduersat̄ fonti remissiõis spũisctõ. Itẽ d̄r irremissibile tale pctm̄ etiã ꝓpt̄ impotẽtiã hoĩs q̄ vix põt se p̄pare ad g̃ tiã quẽ tanta moles pcti p̄mit. Unde

notandū est q̄ hoc nomē irremissibile capit tripliciter. s. negatiue. ꝓuatiue. et contrarie. Negatiue capit. i. q̄ nullo mō pōt remitti. hoc modo soluz pctm̄ diaboli et dānatorū est irremissibile q̄ fm dei diffinitiuā sniam ad eternū incēdiū sunt iudicati. Scōo mō irremissibile capit ꝓuatiue. i. q̄ nō habet cōuenientiā ex se q̄re remitti debeat. licet ex benigna dei voluntate possit oē peccatū remitti. hoc mō omne pctm̄ mortale irremissibile est. q̄ nihil inuenitur in pctō mortali quare remitti deberet. Tercio mō irremissibile capit ꝓtrarie id ē q̄ aliq̄ culpa habet ꝓtrariā dispositionē ad remittēdū. hoc mō pctm̄ in spm̄sctm̄ est irremissibile. q̄ deo et gr̄e remittēti ꝓtraria. Et talis pcti sex sūt species. s. desperatio. ꝓsumptio. agnite veritat̄ impugnatio. fraēne charitat̄ inuidētia. obstinatio. z finalis impenitentia. O misericors iesu xp̄e. o pctōrū saluator bñdicte. o ad te ꝓfugientium pctōr̄ receptator benigne ex imēsa misericordia tua cur eternaliter de scola tua hunc Judā cadere ꝑmisisti. cur in gr̄am sicut latronē vel Lōginū tuū latus ꝓforantē nō recepisti. cui sepe tuuz osculū nō negasti: cur miscdiam negasti. Sed attēde o hō q̄ diuīa pietas ñ potuit iudā in gr̄am recipe: licet laborabat xp̄s dñs q̄ntū in se erat vt eū inclinaret ad pniaz. Aliq̄n seueritate. di. Ue hoi illi ꝑ quē tradet filius hois. bonū illi erat si nat⁹ nō fuisset hō ille. Aliq̄n humilitate. q̄n vicz deus dei filius xp̄s dñs pedes sui traditoris ablue bat: extergebat: z osculabat. Aliq̄n sua largitate. s. suuz sacratissimū corp⁹ ei porrigendo. Aliq̄n familiaritate: osculum ei nō negando sed amicū appellādo d. Amice ad quid venisti. q. d. si ad pniam venisti ego ꝓmptus sum te in gratiā z amicitiam recipere: nō pensotuam culpā. non curo tuā malitiā. q̄ maior est misericordia mea q̄z tua delicta essent. Rationē cui⁹ dicūt doctores q̄ christus dñs iudā in gr̄iā suā recipe nō debuit: q̄ in pctī remissiōe tria sunt. scz ipe remittens z ille cui remittit: ac dispositio eius cui fit remissio. In ipo remittente pctm̄. i. deo duo sūt scz misericordia z vitas. Unde ps. Uniuerse vie dñi misericordia z veritas. Cōtra misericordiā est desperatio q̄n quis credit deū crudelē vt sibi etiā penitenti peccatū nō remitteret. Cōtra iusticiā ē ꝓsumptio: nihil curādo de dei lege vel contritōne. In eo sil⁹ cui remittit peccatū sunt duo. s. dolor de cōmisso. z ꝓpositū de nō cōmittēdo. ꝓtra ꝓtriciōis dolorez ē obstinatio nunq̄z volēdo penitere. contra bonū ꝓpositū est finalis ipenitentia q̄n q̄s morit sine vera penitētia licet ꝓfiteat. tñ aliq̄n si supuiuerz vellet peccare z cum ꝓposito de illo nō penitere. In eo etiā cui remittit peccatū duplex dispositio debz esse. s. cognitio veri et amor boni. Cōtra veri cognitōem est agnite veritatis ipugnatio: q̄n aliq̄ negociū scit esse verū. et tñ ex aliq̄ passiōe ꝓdicit z falsificare nitit. Cōtra amorē boni est inuidētia fraterne charitat̄. q̄n vicz videt aliquē deuotū gtiosum virtuosū z odit in eo illō dei donū. In hijs em̄ maximis pctis in spm̄ sanctū peccauerat iudas. ió nō meruit xp̄i misericordiā. cogitabat em̄ de peccati sui magnitudie nō de diuīa misericordia q̄ est infinita. et que expectat soluz q̄ hō ꝙuertat se ad eā. Jdeo ipe obstinatus z in corde amaricat⁹ decreuit se suspēdere. Demū ipugnabat agnitā veritatē: ꝏtrahebat xp̄o dño di. Ut q̄d pditō hec ynguēti facta ē. z ex h̄ iuidebat xp̄o q̄ eū honorarēt q̄ ei cōpaterent. z noluit veritatē agnoscere: bonū amare fz iniq̄tatē meditatus est i cubili suo asti

tit oī vie nō bone ⁊ maliciā nō odiuit. O miserrime iuda q̄ꝫ ꝓpe eras ad fontem misericordie tāgendo xp̄i hūanitatem ⁊ noluisti bibere de poculo pnie sicut petrus ⁊ latro: ideo ad eternā famez ⁊ sitim puēisti. O q̄t sunt nūc ī mūdo: īmo etiā ī ista ciuitate q̄ sciēter ⁊ ex malicia peccāt. nolūt penitere. nolūt dolere sꝫ potiꝰ gl'iant̄ de malefactꝭ. inuidēt bonis ⁊ spūalibꝫ ꝑsonis: nō ꝯfidentes de dei miscdia: sꝫ obstinati vadūt cum iuda ad eternū interitū ⁊ fiūt p̄da demonū. obstruētes oēm venā diuīe gr̄e intātū ꝙ nihil emollire poterit eoꝝ corda. nec exemplū mortis xp̄i. nec eiꝰ documētū. ne ꝫ ꝓphetaꝝ oraculū. Clamat nāqꝫ spūsscūs ꝑ os Ezech. c. xviij. Quacunqꝫ hora pctōr īgemuerit oīm iniq̄tatū eiꝰ ñ recordabor. Secūdo lege eccl'ie seu canonicali ꝓbemus iustā iude deiectōem de tꝑali dignitate. Nam ꝟm iura eccl'iastica nihil inuenimꝰ in ip̄o quod eū a pena depositōis ⁊ damnatōis excusare possit. sed potiꝰ multa pctā q̄bus demeruit. ꝟm em̄ Ray. septem sunt que excusant a pena siue culpa que nō inueniunt̄ in iuda. Primū est mentis alienatio que triplicit̄ ꝯtingit. vel ꝑ stuporē. ⁊ sic videt̄ Aug. excusare Loth q̄ voluit filias ꝓstituere vt angelos hospites liberaret. di. xiiij. qd̄ ait. Vel ꝑ soporez. xv. q. j. aliquos. vel ꝑ ebrietatē. xv. q. j. inebriauerūt. Et debet intelligi hoc si ex toto tales sunt alienati. al'as nō excusat a toto sed a tanto. Scd̄m ē coactio absoluta a toto si cōditionata a tāto excusat. di. l. p̄s byteros. Terciū ē deceptio: vt si aliq̄s ꝑ dolum alteriꝰ seu ꝑ errorē ꝓbabilē fec̄ aliq̄d ⁊ obmisit. xxxiiij. q. ij. in lecto. Non tñ excusat in hijs q̄ nō licet ig̃rare. vt q̄ sunt ꝯtra fidem ⁊ p̄cepta. dist. xvj. q. j. Si cupis. Quartū est multitudo in simili pctō q̄ excusat aliq̄ñ a cēsure pēa ꝓpter vitandū scandalū scismatis vel aliud graue malū. xliiij. di. comesationes. Unde vniuersitas excōicari nō dꝫ tñ talis multitudo ī peccato nō excusat a pena diuī iudicij. vt dic̄ Augus. Non ꝓpterea inq̄t minus ardebit q̄ cū multis ardebit. ij. q. j. multi. Quītū ē etas vt si est puer ⁊ infans nō doli capax. xv. q. j. illud relatū. Sextū ē casus ⁊ si contingat dando opam rei licite: ⁊ adhibēdo omnē debitam diligentiā excusat̄ a toto. extra de homici. c. Johānes. Secus si dabat operaz rei illicite Septimū est iocatio ⁊ si ludꝰ innoxiꝰ est vel honestꝰ etiā sꝫ nō cū debita diligētia excusat a tāto. xv. q. j. illud. Per has em̄ p̄dictas vias excusandi maledictū Judā ꝟm iura excusare non possumus. Nō em̄ fuit amēs sꝫ iniquus. nō coactꝰ sꝫ spōtaneꝰ. nō deceptꝰ sꝫ dolosus. nullꝰ ei sociꝰ sꝫ solꝰ. nō puer sed robustꝰ. nullꝰ casus sꝫ conatꝰ deliberatus. nō deniqꝫ ludꝰ vñ mors subsecuta. O maledicte iuda q̄s te ad h̄ induxit vt traderes mūdi redēptorē. non em̄ h̄ suggessit Petrꝰ: q̄ audiēs a xp̄o mori volūtarie dicebat. absit dñe h̄ a te. nec Thomas apl'us q̄ dicebat. Eamus ⁊ moriamur cū eo. Nec alij discipuli q̄ diligūt dñm suū ⁊ mgr̄m plus q̄ꝫ pupillā oculoꝝ. Nō docuit ad hoc mater christi maria cuiꝰ animā morte filij sui amaricasti. sꝫ solūmodo tua virulēta neq̄tia. Ubi sciendū ꝙ int̄ alia quattuor fuerūt peccata in Juda ꝑ quibꝫ ꝟm iura depositōnem meruit de dignitate episcopali. scꝫ.

Primū manifestū homicidiū
Scd̄m symonie viciū
Tercium seditionis et vltionis sue fla gitium
Quartum negatōnis dispendiū

Primū peccatū dixi in iuda ꝑ quo depositiōz meruit manifestū homicidiū

Nā xp̄s dn̄s summus pontifex in vlti
ma cena vna cum alijs apl'is ip̄m in/
stituit ⁊ ꝯsecrauit in ep̄um: licet fuerit
malus et homicida occult⁹. tn̄ postq̄ꝫ
manifestū extitit est iuridice depositus
qꝛ q̄libet homicida ep̄i vel etiam cleri/
ci incurrit excōicationē maiorez ⁊ irre/
gularitatē. ⁊ debet deponi: nisi miseri/
corditer fuerit dispēsatū cū eo. extra de
homici. interfecisti. Et qꝛ talis fuit ip̄e
iudas vt ꝑ se testat̄ Math. xxvij. Pec
caui inq̄t tradens sanguinē iustū. me/
rito igit̄ fuit deposit⁹. Secūdū pec/
catū fuit in iuda symonie viciū ꝓ quo
deponi debuit. Symonia aūt s̄m tho
mā in. iiij. dist. xxv. est studiosa volun/
tas emendi vel vendendi aliq̄d spūale
vel spūali annexū. cū dicit̄ spūale: intel
lige ordīes: sacr̄a ⁊ baptismū: nuptia/
rū bn̄dictionez ⁊c̄. cū dicit̄ spūali anne
xum: intellige iuspatronat⁹: calices: se
pulturā ⁊c̄. Un̄ Uincen. in specl'o mo
rali li. iij. ꝑte. vij. dist. xvij. ponit septez
species symonie ꝑ q̄ spūalia male acq̄
runt̄. Primo cum emunt̄ ꝓ pecunia
spūalia. vt ordines: dyaconatus: p̄sbi
teratus: episcopatus: psalteriū: missa
baptism⁹: sepultura: bn̄dictio nuptia
rū ⁊c̄. Sicut voluit emere symō mag⁹
Act̄. viij. q̄ vidēs q̄ ꝑ impositionē ma
nuū daret̄ spūsscūs obtulit pecuniaꝫ
petro dicēs. Date mihi hanc ptātez vt
cuicūqꝫ imposuero man⁹ recipiat spi/
ritūsctm̄. Cui Petr⁹ ait. Pecunia tua
tecū sit in ꝑditionem. qꝛ existimasti do
nū dei pecunia possideri. Talis etiaꝫ
fuit iudas q̄ sacramentū altar̄. i. xp̄m
dn̄m vendidit. xxx. argēteis imp̄ciabi/
le sacramentū: inestimabilē thesaurū.
O q̄t sunt modo iude cōplices ⁊ soda
les q̄ vendunt missas ⁊ alia spūalia q̄
cum eo lucrant̄ eternū inferni suppli/
cium. Sed diceres. Quid g̊ debemus
facere. debem⁹ ne salaria nostra et ec/
clesie ꝓuentus minuere vt a nullo exi/
gamus de baptismate: qd̄ olim pie in
stitutū est: vel de sepultura aut de nu/
ptiarū benedictōe. Rn̄det tibi bn̄ d̄cre
talis extra de symonia. Ad apostolicā
Quidaꝫ clerici ꝓ exequijs mortuoꝝ ⁊
benedictōe nubētiū ⁊ similib⁹ pecuniā
exigunt ⁊ extorquēt. ⁊ si eoꝝ cupiditati
satisfactū n̄ fuerit impedimēta ficticia
fraudulent̄ opponūt. Econtra v̄o qui
dam laici laudabilē consuetudinē ni/
tunt̄ infringere: quapropt̄ sup̄ hijs p̄
uas exactōnes fieri ꝓhibemus: et pias
cōsuetudines p̄cipimus obseruari sta
tuentes vt libere conferant̄ ecclesiasti/
ca sacramēta. sed ꝑ episcopū loci v̄ita
te cognita ꝯpescant̄ q̄ maliciose nitun
tur laudabilē ꝯsuetudinem īmutare.

Scd̄a species symonie cuꝫ spūalia
acquirunt̄ p̄cio lingue. Hoc mō dn̄s n̄
admisit p̄ces mr̄is filioꝝ zebedei vt v/
nus fili⁹ sederet ad dextrā xp̄i: ali⁹ v̄o
ad sinistrā. Math. xx. ⁊ h̄ est intelligen
dū qn̄ p̄ces ꝓ indigno porrigunt̄ ⁊ p̄n
cipalis respectus est ad p̄ces nō ad ꝑ/
sonā. Tercia species symonie ē quā/
do spūalia acq̄runt̄ ꝑ obseq̄a p̄ncipali
ter. O quot sunt capellani magnatoꝝ
q̄ ideo obsequūt̄ dn̄is vt obtineāt bn̄/
ficiū eccl'iasticū qd̄ est symonia cuꝫ s̄m
Ray. Quarta species symonie ē qn̄
quis dat ⁊ ꝓcurat bn̄ficia consangui
neo ea intentōe vt suis consanguineis
subuēiat manifesta symonia est. ar. ex/
tra de vsur̄. Nemo. Quinta species
est quādo per vim ⁊ minas magnato
rum acquirunt̄ spūalia. Ist̄ fiet sicut
Chore dathan ⁊ abyron q̄s terra ab/
sorbuit. Numeri. xvj. Sexta species cū
ꝓpter fauorē magnatoꝝ dant̄ bn̄ficia
eccl'iastica indignis. Eccl'i. vij. Noli q̄/
rere ab homine ducatum: neqꝫ a prin
cipe cathedrā honoris. Septīa species
symonie cum acq̄runt̄ spūalia per do

lum vel fraudē. q̄a fraus ⁊ dolus nulli debent patrocinari. Tercium peccatum in iuda fuit seditionis ⁊ vltionis flagiciū. Nā seditiosi rixosi et se vltores non debent ꝓmoueri. vt dr̄ dist. xlvj. c. Seditionarios statuim⁹ nunq̄ ordinādos clericos sicut nec vsurarios ⁊ iniuriaꝝ suaꝝ vltores. Tal' fuit impius iudas qui seditionē cōmouit inter discipulos dicēs. Ut quid ꝑditio hec. ex hoc em̄ et alios sil'ia loqui īstigauit. Itez fuit vltor iniurie sue. q̄ ex quo vnguentum vēdere nō potuit ⁊ de p̄cio subtrahere. ꝓpterea dn̄m vēdidit. g̊ merito fuit deponēdus. Quartum peccatum in Juda fuit negociationis dispendiū. Nam negociatio clericis est īterdicta vt habet' dist. lxxxviij Negociatorē clericuz inquit Hieronimus ex inope diuitem ex ignobili gloriosum quasi quandam pestem fuge. et si moniti se nō correxerint debent deponi. vt dicit'. xcj. dis. c. clericus. Talis siq̄dem negociator fuit iudas q̄ dominū. xxx. argenteis vendidit. O stulte et nequissime negociator qui dei capax corpus christi ad voluntatē iudeoruz emendū cōmisisti dicens. Quid vult̄ mihi dare et ego eum vobis tradam. q̄si dicas. Ita vilis est mihi q̄ quicq̄d dederitis tradam eum vobis. Uñ cōtra te clamat venerabilis Beda dicēs O latro ꝑuerse: īfidelis fur si nolebas misereri filio: debebas misereri matri eius. ⁊ si vendere voluisti: cur ꝓ mille milib⁹ denarijs nō vendidisti. O si vēdidisses matri certe tibi mendicando tantum p̄cium ordinasset. Et q̄a iniq̄ egisti ideo ꝑisti ꝑuatus honore pontificali. Tercio lege ciuili seu hūanali iuste depositus est iudas a ꝓcuratoris officio. Nā inter alia quatuor peccata inueniunt' in ipso q̄b⁹ depositiōez ab officio ꝑm legē ciuilez demeruit. scz

Primo ꝓpter furtum.
Scd̄o ꝓpter incorrigibilitatē.
Tercio ꝓpter stulticiā.
Quarto ꝓpter traditionem.

Primo iudas lege ciuili merito est depositus ꝓpter furtū. nā fur dn̄i sui debet ab officio deponi ⁊ q̄nq̄z morte plecti. Tal' fuit iudas q̄ xp̄o dn̄o et apl'is furabat'. vt dr̄ Joh. xij. q̄ fur erat ⁊ loculos habebat. ⁊ ea q̄ dabant' xp̄o domino pro vsu necessario subtrahebat. merito igit' deponi debebat ab officio

Scd̄o iudas est deposit⁹ ꝓpter suaz īcorrigibilitatē. q̄ famul⁹ ꝑm legē ciuilē si est ingr̄tus ⁊ īcorrigibil' debet amoueri. Tal' erat iudas quē pijssim⁹ xp̄s corrigebat: aliq̄n duro v̄bo: aliq̄ndo pio: aliq̄n caritatiuo. ⁊ nūq̄z voluit recipe disciplinā sed indurato corde contemnebat dn̄i monitōez. Tercio iudas est deposit⁹ ꝓpter suā stulticiā. Nā stult⁹ dispēsator debet ab officio deponi ne dilapidet bona dn̄i. Sic stultissimus iudas merito est deposit⁹ q̄ stulte egit rē p̄ciosam ꝓ ꝑuo p̄cio vēdēdo.

Quarto merito iudas est deposit⁹ ꝓpter dn̄i sui traditionē. Nā ꝑm legē ciuilē q̄cūq̄z dn̄m ꝓpriū tradiderit morte plecti debet. spēaliter q̄ in mortē regī cōspirauerit crimē lese maiestis incurrit. Tal' fuit iudas q̄ dn̄m ꝓpriū ⁊ regē hoīm ⁊ āgeloꝝ tradidit. merito igit' his trib⁹ legib⁹ bn̄ficio ⁊ officio ꝑuat⁹ extitit. ac dies suos iste vir sanguinuz nō dimidiauit. sed maledictiōez p s̄. īcurrit dicēt'. Fiāt dies ei⁹ pauci ⁊ ep̄atū ei⁹ accipiat alt'. Scd̄o notem⁹ mathie electōis modalitatē. q̄ dicebat in themate q̄ ep̄atū ei⁹ accipiat alt'. scz beatus mathias. Cui⁹ q̄dē electōis modalitas spēaliter cōmēdat' a trib⁹. scz

Primo ab electoꝝ nobilitate.
Scd̄o ab electōis mirabilitate.
Tercio ab electi sanctitate.

De sctõ Mathia apostolo

Primo electois modalitas btĩ mathie cõmẽdat̃ ab electoꝝ nobilitate. nã ipsi electores fuerũt sctissimi hoĩes xp̃i dñi apl'i ⁊ amici q̃ fecerũt hãc electiõez Ubi est sciendu3 ꝙ triplex est electio. et ſm hoc triplices erunt electores. sc3 diuina tm̃. humana tm̃. diuĩa et hũana siml'. Diuĩa electio est duplex. vna eternalis. alia tp̃alis. Eternal' electio dei idẽ est qd̃ p̃destinatio ꝑ quaꝫ p̃ꝑamur nũc ad gr̃am: tandẽ ad gl'iam. de q̃ d̃r ad Eph̃. j. Elegit nos deꝰ añ mũdi cõstitutionẽ vt essemꝰ sctĩ ⁊ ĩmacl'ati. Et ista fit sine meritꝫ nostrꝫ. sed ex mera d̃i bonitate. Alia dei electio ẽ tp̃alis q̃ eligit aliquẽ ad aliq̃d officiũ exeq̃ndũ tẽporalit̃. ⁊ isto officio p̃t q̃s vti bene vl' male. Uñ Joh̃. vj. d̃r. Nõne ego duodecim elegi vos ⁊ vnꝰ vestꝝ diabolus est. Scd̃a electio est hũana tm̃ q̃ tria genera hoĩm solet eligere. s. sapientes. opulẽtos. ⁊ potẽtes: q̃s dñs nõ eligit. Baruch. iij. Fuerũt gigãtes nomĩati a p̃ncipio viri famosi statura magni non hos elegit dñs. sed q̃s dicit apl's j. ad Choꝝ. j. Infirma mũdi eligit deꝰ vt ꝯfundat fortia. stulta mundi eligit vt ꝯfundat sapiẽtes. Tercia electio est diuina ⁊ hũana simul. hec fit qñ p̃ncipalis respectꝰ fit ad deũ et honorẽ eiꝰ. ⁊ demũ ad vtilitatẽ ⁊ idoneitatẽ p̃sone sicut fuit in electiõe mathie apl'i ⁊ oĩm canonice electorũ. Est insup̃ ⁊ alia electio q̃ nec est diuĩa nec humana sed diabolica q̃ fit qñ q̃s eligit̃ ad bñficia ecclesiastica ꝑ symoniã ⁊ ambitõnez: q̃s ꝓfecto xp̃s dñs iesus examĩat de p̃rimonio q̃d precio sui sanguĩs acq̃siuit q̃rẽdo illas tres q̃stiones ab eis q̃ habent̃ Judic̃. viij. Quis inq̃t te huc adduxit. q̃d hic facꝫ. ob quã causam venisti. Heu multi illegitime electi respondere poterũt illd̃. ij. Reg. j. Casu veni ĩ montẽ gelboe: q̃d voluptas interp̃tat̃ ꝑ quã p̃latio significat̃. Ad quã p̃lationis voluptatẽ alij veniũt in noĩatiuo casu: q̃ sunt noĩati doctores: magistri: baccalarij. Alij in genitiuo: q̃ sunt filij baronũ nobiliũ ⁊ potentũ. Alij in datiuo: q̃ electoribꝫ offerũt dona ⁊ munera vel indebita seruitia. Alij in accusatiuo qui alios vilipendunt ⁊ lacerant vt ad hoc minus idonei habeant̃. Alij in ablatiuo qui ꝑturbant bona ecclesie vt cessando a tali infestatione habeant ꝓ se vel suis ecclesiastica beneficia. Hij oẽs sũt fures ⁊ latrones. q̃ aliunde ascendunt in ouile dñi. ⁊ nõ ꝑ ostiũ Solũ q̃ veniũt ꝑ vocatiuũ casum illi intrant per ostium. iuxta illud ad Hebre. v. Nemo sibi assumat honorez nisi q̃ vocat̃ a deo tanq̃ꝫ aaron. Secũda talium q̃stio erit. Quid hic facis. q̃lit̃ gregem custodis. gloriaris an humil' es ⁊c̃. Tercia taliũ questio Ob quam causam venisti: gregem vel teip̃m pascere. Qui respõdere p̃nt Uere venimꝰ non ꝓpter aĩaꝝ salutẽ sed ꝓpter libertatem: cupiditatẽ: vel voluptatẽ. vt inter gregẽ viuamus sicut monstrũ in mũdo: phanũ in templo. q̃ q̃cunq̃ꝫ est fidelis seruus quem dominꝰ constituit sup̃ familiã suam prius se rectificat ꝑ vite p̃fectionem q̃ꝫ alios: al'as vix alios bene docere potest. sicut vmbra nõ potest rectificari: nisi prius illud cuiꝰ ẽ vmbra rectificet̃. Secundo modalitas electionis beati Mathie cõmendatur ab electionis mirabilitate. mirabiliter nanq̃ꝫ ipsius electio facta fuit. vt habetur Actuum primo. Quia post domini ascensionez regressi sunt apostoli et christi discipuli in hierusalem. Et exurgens Petrus tanq̃ꝫ principalis dixit. Uiri fratres oportet impleri scripturam quam predixit spiritussanctus per os Dauid. scilicet ꝙ fiant dies eius pauci: et episcopatum

eius accipiat alter. Dic hystoriā d̄ acti
bus apl'oꝝ. Et statuerūt ioseph iustū
ꝛ mathiā. ꝛ orantes dixerūt. Tu dñe
nosti quē elegisti ex hijs duob⁹ ꝛc̄. ꝛ de
derūt eis sortes. ꝛ cecidit sors sup̄ ma
thiam ꝛ annumerat⁹ est cū vndecim.
Pro q̄ querit̄. vtrū vti sortib⁹ sit lici
tū exquo apl'i sic vsi fuerūt. Rñdz Ly/
ra sup̄. j. c. Actus apl'oꝝ q̄ vti sortib⁹
ex vario euētu fit vt det̄miare aliquod
dubiū vel incertū ex festucis ꝓpositꝫ. vt
q̄ breuiorē accepit vel q̄ longiorez. aut
i ꝓiectōe taxilloꝝ. vt q̄ ꝓijcit plura pū
cta vel pauciora. et taliū sortiū euētus
si expectet̄ a fortuna tm̄ nullū viciū ē.
causa tm̄ motiua pōt esse pctm̄. vt si ꝓ/
pter cupiditatē proꝑaz nō pñt alit̄ cō/
cordare. Si aūt euēt⁹ sortiū nō solum
expectet̄ a fortuna sꝫ etiā ab alia causa
h̄ fit dupl'r. Uno modo a demone. ꝛ h̄
est illicitū. qꝛ includit pactū cū demōi/
bus. Alio mō a deo īmediate vl' medi
antib⁹ angel' sctis. ꝛ h̄ ē licitū si fiat cuz
reuerētia Uñ ꝓuer. xvj. Sortes mittū
tur in sinū sed a dño tēperant̄. Pōt tm̄
talis sors quadruplicit̄ eē illicita. Pri
mo si absqꝫ vlla necessitate ad sortes
recurrat̄. qꝛ hoc est deū tētare. Scd̄o si
q̄s etiā in necessitate absqꝫ debita reue
rētia sortib⁹ vtat̄. Tercio si diuīa ora/
cula ad terrena negocia cōuertantur.
Quarto si ī electōib⁹ eccl'iastic̄ q̄ a spū
sancto inspirāte fieri debēt sortib⁹ vtāt̄
Unde Beda sup̄ Act̄. apl'oꝝ. Mathi
as añ pēthecostē ordinād⁹ sorte q̄rit̄ qꝛ
nondū erat spūssctī plenitudo ī eccl'ia
effusa Septē aūt dyaconi postea ñ sor
te sꝫ electōe discipuloꝝ ordiati st̄. Pro
pter hoc ꝓhibet̄ talis electio extra d̄ sor
tilegijs. c. vlt̄. Non tm̄ apl'i peccauerūt
in tali electiōe mathie. qꝛ electio ꝑ sor/
tes adhuc nō erat ꝓhibita. ꝛ etiā qꝛ fe/
cerūt ex familiari ꝯsilio spūssctī. Ter
cio modalitas electōnis btī Mathie
cōmendat̄ ab electi sctitate. qꝛ p⁹ apo/
stolos ī mūdo null⁹ inuēt⁹ ē tā idone⁹
ad apl'atus officiū sic btūs mathias:
q̄ etiā illū iustū ioseph excedebat. vnde
merito ep̄atū iude accepit ꝛ fidelit̄ exe
cutus fuit. vt ptz in legēda. Rogem⁹ g̃
dñm iesū christuz vt ꝑ merita sic electi
apostoli det nobis hic gr̄am. ꝛ ī futu/
ro gloriam Amen

De eodem Sermo xxx

Ligite melio

e rē ꝛ eū q̄ vobis placuerit de fi
lijs dñi vr̄i. et eū ponite super
soliū p̄ris vr̄i. et pugnate ꝓ domo dñi
vr̄i. iiij. Regū. x. Hodie sctā mr̄ eccl'ia
celebrat electionē btī Mathie ad apo
stolat⁹ dignitatē. ideo merito p̄fata v̄/
ba dicunt̄ de eo. qui post apl'os ad di
ctum officiū omnib⁹ melior fuit. ideo
placuit apl'is ꝛ imposuerūt ip̄m ī cul
mē apostolat⁹. Hec aūt electio fuit cō
mendabil' ex omni parte. scꝫ

Primo ex parte eligentiū
Secūdo ex parte modi eligendi
Tercio ex parte ip̄ius electi

Primo inquā hec ip̄a electio fuit ꝯmē
dabilis ex ꝑte eligētiū. nā electores hij
fuerūt magne autoritatis. qꝛ fuerunt
apl'i q̄ sunt p̄ncipes mūdi. ianitores ce
li ꝛ iudices secl'i. Ad ip̄os igit̄ ꝛ nō ali/
os spectabat hmōi electio q̄ ad h̄ speci
aliter ꝯgregati fuerūt. Dicit em̄ sanct⁹
doctor Bonauē. sup̄. j. di. xj. q̄ sic̄ q̄tu
or fuerunt ꝯcilia patrū p̄ncipalia: de
q̄bus d̄r. xv. di. c. Canōes. ita q̄tuor fu
erūt ꝯcilia apl'oꝝ ī p̄mitiua eccl'ia Pri
mū fuit ad electōez mathie. Scd̄m ad
electōnem septē dyaconoꝝ. Actuū. vij.
Terciū ad nō īponēda legalia gētib⁹.
Act̄. xv. Quartū ad tolerandū legalia
ad tp̄s q̄usqꝫ euāgeliū publicatū fuit.
Act̄. xv. Ergo ad hanc electōem Ma/
thie sanctiores hoīes q̄ fuerūt in mdo

De sancto Mathia apostolo

cõuenerũt. Scdo hec electio cõmen
dat ex pte modi eligẽdi. qz inchoata fu
it ab exhortatiõe p̃ncipis apl'oꝝ petri.
Qui exurgẽs in mediũ vbi erat turba
hoim fere centũ viginti dixit. Uiri fra/
tres oportet ĩpleri scp̃turã quã p̃dixit
spũsctũs ꝑ os dauid de iuda qui fuit
dux eoꝝ q̃ cõprehẽderũt iesum q̃ cõnu
merat⁹ erat in nob ⁊ sortit⁹ est sortẽ mi
nisterij hui⁹. Et hic q̃dẽ possedit. i. pos
sideri fecit agꝝ de mercede iniq̃tatis. ⁊
suspẽsus crepuit medi⁹. ⁊ diffusa sunt
oĩa viscera. ⁊ notũ factũ est oĩb⁹ habi/
tãtib⁹ in hierl'm. ita vt appellaret ager
ille lingua eoꝝ acheldemach. h̃ ẽ ager
sanguis. Scp̃tũ est em̃ ĩ libro psalmo
rũ. Fiat habitatio eoꝝ deserta ⁊ nõ sit
q̃ inhabitet ĩ ea. ⁊ episcopatũ ei⁹ accipi
at alt̃. Oportet g̃ ex his vir⁹ q̃ nobiscũ
sunt ꝯgregati oĩ tpe q̃ intrauit ⁊ exiuit
int̃ nos dñs iesus incipiens a baptis/
mate iohis vsq; in diẽ q̃ assumpt⁹ ẽ a
nobis testẽ resurrectionis ei⁹ nobiscuz
fieri vnũ ex his. Et statuerũt Joseph q̃
vocabat barsabas q̃ cognoĩat⁹ est iu/
stus. ⁊ Mathiã. Tũc orãtes dixerũt.
Tu dñe qui nosti corda oĩm ostende
quẽ eleger⁹ ex his duob⁹ vnũ accipe lo
cum misterij hui⁹ ⁊ apl'at⁹ de q̃ p̃uari
cat⁹ est iudas vt abiret in locũ suuz. et
dederũt eis sortes. ⁊ sors cecidit super
Mathiã. et annũerat⁹ est cũ vndecim
apl'is. Ecce patet modus eligendi bo/
nus. qz fuit p̃missa orõne. Neq; sortes
fuerũt tũc cũ pctõ. qz faciebant ex spũs
sancti familiaritate vt essent duodeciz
q̃ fidem trinitat⁹ ꝑ q̃tuor ptes mundi
erant p̃dicaturi. Tercio hec ipsa ele
ctio cõmẽdat ex pte ipsi⁹ electi. s. bti ma
thie qui fuit rect⁹ simplex ꝓbus mun/
dus iustus innocẽs intantũ vt etiã il/
lũ famosum iustũ ioseph suparet ido
neitate ad apostolatum. Ergo merito
d̃r de eo. Eligite meliorem et eum qui
vobis placuerit ⁊c̃. In q̃b⁹ q̃dez v̄bis
ad honorẽ ip̃ius bti Mathie tria insi
nuant documẽta. scz

Primo electõis modalitas. ibi. eli/
gite meliorẽ q̃ vobis placuerit ⁊c̃.

Scdo electi magna dignitas. ibi. d̃
filijs dñi vr̃i ⁊ eũ imponite ⁊c̃.

Tercio electõis debita studiositas
ibi. ⁊ pugnate ꝓ domo dñi vr̃i ⁊c̃.

Primũ documẽtũ dixi q̃ ex p̃missis
thematis v̄bis insinuat electõnis mo
dalitas cum dicit. eligite meliorẽ ⁊ eũ
q̃ vobis placuerit ⁊c̃. Mod⁹ nãq; ele/
ctõis tũc est bonus si qd̃ meli⁹ iudicat
h̃ eligit. Ad cui⁹ intellectũ est nob sciẽ/
dũ q̃ electio capit tripliciter. scz

Primo generaliter
Secundo specialiter
Tercio singulariter

Primo itaq; electio capit generalit. ⁊
ꝑtinet ad oẽs hoĩes vsum rõis haben
tes. qz talis electio est act⁹ voluntatis:
vt dicit. iij. ethicoꝝ. Et s̃m san. Tho. p̃
ma pte sũme. q. xiij. ar. j. electio est pre/
acceptio vnius respectu alteri⁹. Et s̃m
Ph̃m. vj. ethicoꝝ. est actus volũtatis
⁊ ratõis. Nam irrationalia nõ vtunt
electõne. qz carent ratiõe ⁊ volũtate. s̃z
dirigunt impulsu nature. Unde oĩs
hirũdo sil'z facit nidum. sed si hõ natu
raliter eligeret et nõ ꝑ voluntatẽ opor/
teret q̃ oẽs hoĩes eodem mõ eligerent
qd̃ ad sensum patz falsũ. Nã vt dic̃ sã.
Tho. li. iij. ꝯ gentiles. c. lxxxv. q̃ v̄tuo/
sus ⁊ viciosus differt ex hoc q̃ ꝯtraria
eligunt. virtutes aũt politice ⁊ vicia ñ
sunt nobis a natura s̃z ex assuetudine
vt ꝓbat ph̃s. ij. ethicoꝝ. Quia quales
opatões assuescim⁹ maxime a pueri/
cia ad tl'es habitũ hẽm⁹. iõ volũtas cũ
sit libera ñ cogit ad eligẽdũ nec ab im
p̃ssiõib⁹ celestib⁹. iuxta illd̃ Hiere. x. A
signis celi nolite metuere q̃ timẽt gẽtes
qz leges ppl'oꝝ vane sũt. Nec ab obie/

cto.qꝛ ad occursuꝫ alicui⁹ delectabilis
puta cibi vel mulieris tẽperat⁹ nõ mo
uet̃ ad eligẽdũ ip̃m sed intꝑat⁹. virt⁹ eĩ
est habitus electiu⁹ ĩ medio ꝯsistẽs. vñ
iustissim⁹ de⁹ nullius act⁹ approbat
vel reprobat nisi libere eligat bonũ vl̃
maluꝫ. Sicqꝫ hoĩs salus vel dãnatio
ex libera sua electiõe fit. Hic. xvj. q. j. c.
nõ est. dr. Uoluntariũ sibi militẽ eligit
xp̃s. volũtariũ sibi seruũ actionat̃ dia
bolus. Ecce em̃ charissimi añ nos sũt
virt⁹ ꝛ viciũ: bonũ ꝛ malũ: mors ꝛ vi/
ta: pena ꝛ gl̃ia: via arta ꝛ lata: volũtas
q̃ꝫ sine coactõe libera. Sapiẽs Ecc̃i.
xv. sic dicit. De⁹ ab initio ꝯstituit hoĩeꝫ
et reliq̃t illũ in manu cõsilij sui. adiecit
mãdata ꝛ p̃cepta sua. si voluer̃ mãda
ta ꝯseruare ꝯseruabunt te. apposuit ti
bi aquã ꝛ ignem ad q̃d volueris por/
rige manũ tuã. Añ hoĩem vita ꝛ mors
bonũ et malũ: q̃d placuerit dabit̃ illi.
Hec ibi. Et certe vt dicit ph̃us. iij. ethi
coꝝ. meli⁹ est mori q̃ꝫ facere ꝯtra bonũ
v̄tut̃. ad q̃d inclinat natura: docꝫ scri
ptura: ꝛ actio xp̃i pura. Primo dixi q̃
ad bonũ eligendũ inclinat natura. q̃a
dr. j. Ethi. Bonũ est q̃d oĩa appetũt. et
marĩe idem ph̃us. Rõ sp̃ deprecat̃ ad
optima. g̃ p̃ter intentionẽ nature recte
est eligere malũ. Scd̃o ad hoc docꝫ sa
cra scp̃tura. Nam Josue. xxiiij. dr. Op
tio vobis dat̃ eligite q̃d vobis placet.
Tertio ad bonũ docet fili⁹ d̃i viui xp̃s
verbo pariter ꝛ exẽplo. Uñ Bern̄. in se
cundo sermone de dñi natiuitate ait.
Christ⁹ vtiqꝫ q̃ nõ fallit̃ elegit q̃d carni
molesti⁹ est. illud g̃ meli⁹: illud vtilius
illud poti⁹ eligẽduꝫ est. ꝛ q̃squis aliud
doceat aut suadeat: ab ipo tanq̃ꝫ a se/
ductore cauendũ est. Et infra. Et tñ ip
se est fratres olim ꝓmissus ꝑ Esaiam
paruulus nr̃ emanuel sciẽs reproba/
re malũ ꝛ eligere bonũ. malũ g̃ volu/
ptas carnis. bonũ v̄o afflictio est. siq̃/
dem ꝛ hãc elegit ꝛ illaꝫ reprobauit pu/
er sapiẽs v̄bũ infans. hec ille. Ergo fi/
lius dei cũ oĩ sua familia afflictioneꝫ
p̃ntẽ ꝛ v̄tuosã vitã elegit. Nã dr. j. Ma
chab. j. Elegerũt mag̃ mori q̃ꝫ cibis ĩ/
q̃nari ĩmũdis ꝛ noluerũt infringere le
gem dei sustinẽtes fortiter cruciat⁹. Et
de Moyse ad Heb. xj. dicit apl̃us sic.
Magis eligens affligi cũ ppl̃o dei q̃ꝫ
tꝑalis hr̃e iocũditatẽ pctĩ. Et Job. vij
Suspendiũ elegit aĩa mea et mortem
ossa mea. Et Ps̃. Elegi abiect⁹ esse in
domo dei mei mag̃ q̃ꝫ habitare ĩ tab/
naculis pctõꝝ. Quare laudamus xp̃i
martyres: nõne ꝓpter cruciat⁹ electiõeꝫ
Quare attollim⁹ xp̃i ꝯfessores: nonne
ꝓpter arte vie electionem. Uñ in eoruꝫ
solennitatib⁹ eoꝝ v̄tuosam vitam re/
citamus ad ipsoꝝ gl̃iam. Greg. Ecce
dei electi carnẽ domãt: v̄tutes ꝑpetrãt
mundũ despiciũt: demonib⁹ ĩmꝑant:
deũ vocib⁹ moribusqꝫ p̃dicãt. Ecõtra
rio reprobi et dei viui inimici eligunt
voluptatẽ vanitatẽ et iactãtiã tꝑalem.
ꝛ taliũ ĩfinit⁹ ẽ nũer⁹. Ecc̃s. j. Stulto/
rũ infinit⁹ ẽ nũer⁹. De q̃b⁹ Baruch. iij.
dic̃. Disce vbi sit prudẽtia. vbi v̄t⁹. vbi
sit intellect⁹: vt scias siml̃ vbi sit lõga/
nimitas vite ꝛ v̄tus: vbi sit lumẽ ocu
loꝝ ꝛ pax. vbi sunt p̃ncipes gẽtiũ q̃ do
minant̃ sup̃ bestias q̃ sunt sup̃ terrã. q̃
in auib⁹ celi ludũt. q̃ argentũ thesauri
sant ꝛ auꝝ in q̃ ꝯfidũt hoĩes ꝛ nõ est fi
nis possessiõis eoꝝ. Qui argẽtũ fabri/
cãt ꝛ solliciti sunt: nec est inuẽtio opeꝝ
illoꝝ. extr̃miati sunt ꝛ ad inferos descẽ/
derũt et alij ĩ locũ eoꝝ surrexerunt. O
mira ĩ eligẽdo filioꝝ adã vãitas. o stu
pẽda fatuitas. o detestãda erroꝝ. ml̃ti
plicitas eligere q̃d nec est honestũ: nec
vtile: nec plene iocundũ: q̃npoti⁹ ꝯfu/
sione dignuꝫ. vt ex ipsoꝝ electiõe fiant
p̃de demonum. Contra quos sic cla/
mat in testamento gloriosus Hiero.

De sctō Mathia apostolo

Quid de his q̄ in caducꝫ suis diuitijs
gl'iant̄ dicā q̄ post fetide carnis in cine
rē reuersure voluptatē ambulāt: alios
ꝯtēnendo depmūt nobilitate et digni/
tate vana. et leui siq̄dē q̄rundā stulto/
rū insufflatōe hoīm extollunt̄. ac se ob
hoc illā credūt attingere gl'iaꝫ quā sol'
hūilibꝫ et mundi ꝯtēptoribꝫ pi⁹ dn̄s p̄
parauit. Quid de his vt ꝯuenit dixerī
Ue ve ve vobis q̄ ad celoꝝ regna diui
tiaꝝ itinere festinatꝫ. qm̄ facili⁹ ē came
lū trāsire ꝑ foramē ac⁹ q̄ꝫ diuitē intra/
re ī regnū celoꝝ. Nō mea sunt hec ver/
ba. si hec reuocabilis sententia est: xp̄s
oīno de⁹ nō est. Celū idē inq̄t ⁊ t̄ra trā/
sibūt: v̄ba aūt mea nō trāsibūt. Et in/
fra. Uis ḡ regnare cū xp̄o patiaris cū
ip̄o. Si xp̄m dn̄m ⁊ regē cui nomē est
sup̄ oē nomē oportuit pati ⁊ ita ītrare
in gl'iaꝫ suā: quā fiduciā habem⁹ nos
ītrare sine labore. hec ille. Igit̄ dilectis/
sime aīe xp̄i sanguīe lote eligite melio/
rē vitaꝫ: eligite meliores mores: eligite
hanc breuē ⁊ tp̄alē pn̄iam vt euadatꝫ
eternū tormētū. Quia dicit btūs Gre/
go. Momētaneū est q̄d delectat et̄nū
aūt q̄d cruciat. Et btūs Aug⁹. Meli/
or est modica amaritudo ī faucibꝫ q̄ꝫ
eterna cruciatio in visceribꝫ. Nā p̄sens
vita est tanq̄ꝫ foꝝ in q̄ q̄s q̄d emere eli/
git hoc et̄naliter habebit. Scdo di/
xi ꝙ electio accipit̄ spēaliter. ⁊ sic electio
īportat dominiuꝫ sup̄ subditos. Que
q̄dē electio ꝑm Hosti. extra de elec. cuꝫ
in cūctꝫ. ⁊ c. cū eccl'ia vulterana. est ali/
cui⁹ p̄sone idonee ad dignitatē vel fra/
ternā societatē seruata forma canoni/
ca facta vocatio. Uñ licꝫ de⁹ attīgat a
fine vsq̄ꝫ ad finē. ⁊ disponat per se p̄nci
palit̄ oīa. Greg. De⁹ inq̄t mūdū per se
ip̄m regit q̄ ꝑ seip̄m ꝯdidit. tñ aliq̄ me
diantibꝫ alijs gubernat. Hinc Aug⁹.
sup̄ Gen̄. ad lr̄am. Habet ait de⁹ ab/
sconditas in semetipso q̄rūdā factorū
causas q̄s rebꝫ ꝯditꝫ nō inseruit: easq̄ꝫ
implet nō eo ope ꝓuidētie q̄ naturas ī
stituit vt sint. sed eo q̄ illas admīstrat
vt voluerit. Hunc em̄ instituit ordinē
in creaturis vt postrema ꝑ media de/
ducant̄ ad sūma. Uñ mgr̄ in. ij. di. vj.
Quādiu durat mūdus angel' angeli:
demones demonibꝫ: hoībꝫ hoīes p̄sūt
Et hoc de⁹ facit ex magna miscdia: vt
q̄s p̄cio sanguīs filij redemit adiuuet
ꝑ angelos ⁊ hoīes fortiores ⁊ pruden/
tiores vt vndiq̄ꝫ diuīa ꝓtectōe adiuue
tur hūana fragilitas. Et ideo magna
cautio debet fieri in electione vniuscu/
iusq̄ꝫ ad p̄sidentiā. q̄r si negligēter fue/
rit v̄git ꝯtra cōe bonū: ꝯ ip̄m electū: et
ꝯ dn̄m xp̄m. Quia dicit Astesan⁹ ī sū/
ma li. vj. c. xxxviij. ꝙ si modus acq̄rēdi
p̄sidentiā sit iniust⁹ tūc ꝑ cōpationem
ad meritū subiectorū est iusta. q̄r aut ē
ad bonoꝝ ꝓbatōeꝫ aut ad maloꝝ pu
nitionē. Per cōpationē v̄o p̄sidentꝫ est
iniusta: q̄d fit deo ꝑmittēte non appro
bāte. iuxta illud Osee. xiij. Dabo regeꝫ
vob ī furore meo. Et Job. xxxiiij. Qui
regnare facit ypocritam ꝓpter pctā po
puli. Hinc Osee. viij. dr. Regnauerūt
et nō ex me p̄ncipes extiterūt ⁊ non co/
gnoui. Magno ḡ studio debent p̄lati
eligi ne electores p̄ficiāt quenq̄ꝫ ꝓpt̄ su
um cōmodū. q̄r dicet̄ eis illud. j. Reg.
Fecerunt sibi regem ⁊ non ꝑ me princi
pē ⁊ non ꝑ ꝯsiliū meū. Sup̄ q̄ Hiero.
et habet̄. viij. q. j. audacter. Fortasse ali
q̄d dicim⁹ tamē q̄d scriptū est dicim⁹.
nō semp̄ p̄nceps ⁊ iudex eccl'ie ꝑ dei ar
bitrium dat̄. sed ꝓut merita nostra de
poscunt. Si mali sunt actus nostri et
opamur maligna in cōspectu dn̄i: no
bis dant̄ p̄ncipes ꝑm eor nostꝝ. et h̄ ti
bi de scripturis ꝓbo. Audi q̄d dn̄s di
cat. Fecerūt sibi regē ⁊ nō per me. Inde
em̄ est tanta modo iusticie ⁊ v̄tutꝫ dis/
sipatio: tāta mali īundatio. q̄a p̄sidētꝫ

nō fit ꝑm deū electio. Juxta illud.j.q.j. Pricipat⁹ quē met⁹ extorsit aut ambitus occupauit. ⁊ si moribꝫ aut actibus non offendit: ipsi⁹ tñ initij ꝑnitiosus est exēplo. ⁊ difficile est ꝙ bono pagant exitu q̄ malo sunt inchoata ꝑncipio. nullus em̄ q̄ntūcūqꝫ idone⁹ p̄t petere bñficiū cū cura aīaꝝ. qꝛ ex tali presumptiōe facit se indignū. Cura eī aīarū ꝑm Joh. andree in nouell. est vigil onerosa ac sollicita custodia aīaꝝ cōmissa alicui vt curet ne pereant sed saluent. Tercio q̄ꝫ electio capit singulariter. ⁊ sic respicit electionez ep̄oꝝ. ⁊ isto mō electio est alicui⁹ ꝑsone ad dignitatē vocatio. vt patꝫ extra de electōibꝫ. cū in cūctꝫ. §. Quia ꝓpt. Qui q̄dez ad tātā dignitatē vocādi debēt hr̄e tria in se. s.

Primo vite sanctitatem.
Scdo scie claritatē.
Tercio ecclesie vtilitatem.

Primo itaqꝫ ad ep̄alem dignitatē vocādi debēt hr̄e vite sctitatē. qꝛ dicit Grego. in pasto. c.j. ꝙ tantū debet trāscēdere actiōez ppl'i vita p̄sul': q̄ntū distare solet a grege vita pastoris. Debet nēpe p̄sul vitā suā sctāꝫ alijs p̄bere tanq̄ꝫ signū ad sagittā: vt odore bonoꝝ opeꝝ oēs post se i via v̄tutū trahat. Alioq̄n p̄sidentiā suā ad suā dānatiōez portat ꝑm qd̄ dicit Greg. in pastora. Nō d̄bet hoīm ducatū suscipe q̄ nescit bñ viuēdo p̄ire. Cū em̄ pastor ꝑ abrupta viciorꝝ gradit: necesse est vt ad p̄cipitium grex sequat. Scdo in ep̄o req̄rit scie claritas q̄ valeat gregē defendere: colligare: ad pascua vite spūalis educere et v̄bo p̄dicatiōis reficere. q̄bꝫ nō sufficit vt ipsi soli ad deū accedant. sed etiā req̄rit vt alios adducāt: p̄sertim cum ipsi sint pastores venatores ⁊ piscatores. Propter p̄mū dicet eis illd̄ Gen. xvij. Affer de venatione tua. Propter secundū illd̄ Ezech. iij. Sāguinē ei⁹ de manu tua req̄rā. Propter terciū dicet eis illud Joh. xxj. Afferte de piscibꝫ q̄s prēdidistꝫ nūc. Hinc q̄libet penset q̄nti sit ꝑiculi vnicā aīam ꝓ mlt̄ꝫ obligare. Tercio ep̄i debent hr̄e eccl'ie vtilitatē. qꝛ dicit btūs Ambro. i suo pasto. Ne sit nomē inane. honor sublimis et vita ꝓcliuis. deifica professio ⁊ illicita actio. religiosus amict⁹ et irreligiosus ꝓfect⁹. gradus excelsus ⁊ deformis excessus. cathedra sublimior ⁊ vita hūilior. Scdo in p̄missis themat̄ꝫ verbis insinuat btī mathie magna dignitas cū d̄r. De filijs dñi vr̄i ⁊ eū imponite sup̄ soliū patris. Debebat em̄ electio fieri de xp̄i discipul' vnde iudas cecidérat q̄ fuerūt filij dei ꝑ verā fidē. iuxta illud Joh. j. Quotq̄t aūt receperūt eum dedit eis ꝑtātem filios dei fieri. Et h̄ ē q̄d d̄r Act. j. Ex his virꝫ q̄ nobiscū sūt. Unde dignitas beati Mathie ex tribus ꝯgnoscit. scꝫ

Primo ex diuīa p̄seruatione.
Scdo ex diutina p̄figuratione.
Tercio ex matura p̄latione.

Prīo nanqꝫ dignitas btī Mathie cognoscit ex diuīa p̄seruatiōe. p̄seruauit eū diuīa clemētia ne caderet sic̄ iudas. qꝛ nullus hoīm ꝑ se stare pōt in bono nisi de⁹ p̄seruet ip̄m. Uñ Tho. li. ꝯ gētiles. iij. ꝓpe finē dicit. Licꝫ ille q̄ peccat impedimētū gr̄e p̄stet ⁊ inq̄ꝫtum ordoreꝝ exigit gr̄am nō deberet recipere. tñ de⁹ p̄ter ordinē rebꝫ inditū operari pōt sicut cū cecū illūinat vel mortuū resuscitat. Et sic̄ nō oēs cecos illūinat nec oēs lāguidos sanat: vt i illis q̄s curat op⁹ v̄tutꝫ ei⁹ appareat ⁊ in alijs ordo nature seruet. ita nō oēs q̄ gr̄am īpediunt auxilio suo p̄uenit. sed aliq̄s i q̄bꝫ vult suā miscdiaꝫ appere. ita ꝙ i alijs ordo iusticie manifestat. ꝑm qd̄ dicit apl'us Ro. ix. Uolens de⁹ ostēdere irā ⁊ notam facere potentiā suaꝫ sustinu-

it in mlta patientia vasa ire apta in in/
teritū vt oñderet diuitias glie sue i va
sa miscdie q̄ p̄pauit in gliam. vñ ꝙ de
us Mathiā elegit ꝛ iudā cadere ꝑmi/
sit: hoc ex simplici eiꝰ voluntate ꝓcessit
sic ex simplici voluntate artificꝭ ꝓcedit
vt ex eadē materia silr dispositā q̄dam
vasa format ad nobiles vsus: q̄dā ꝟo
ad ignobiles. Hinc Ro. ix. An nō hꝫ
ptātem figulꝰ luti ex eadē massa facere
aliud q̄dē vas in honorē. aliꝺ ꝟo i cō/
tumeliā. Ita isti duo. s. mathias ꝛ iu/
das ceciderūt. qꝛ oēs tpe mortꝭ xp̄i scā/
dalizati fuerūt fm qꝺ p̄dixerat eis xp̄s.
et finaliꝛ mathiā erexit ꝛ p̄seruauit. iu/
dā ꝟo nō. cuiꝰ tñ ꝑditōis deꝰ nō est cā.
qꝛ ꝺr Ecci. xv. Nemi mādauit deꝰ ipie
agere ꝛ nemini dedit spaciū peccandi.
Et Jaco. j. Nemo cū tētaꝛ dicat qm̄ a
deo tenteꝛ. deus em̄ intētator maloꝝ
est. Et si alibi inueniaꝛ in sacra scp̄tu/
ra ꝙ deꝰ sit causa peccādi est sane intel
ligendū sicut Exo. x. Ego īdurabo cor
pharaonis ꝛ seruoꝝ illiꝰ. ꝛ Esa. vj. Ex
ceca cor ppli hꝰ ꝛ aures eius aggua ne
forte videāt oculꝰ suis ꝛ ꝯuertanꝛ ꝛ sa/
nē eos. et Esaie. lxiij. Errare nos fecisti
de vijs tuis: īdurasti cor nr̄m ne time/
remꝰ te. ꝛ Ro. j. Tradidit illos deꝰ in
reprobū sensum vt faciāt q̄ non ꝯueni
unt. q̄ oīa fm h̄ sunt intelligēda ꝙ deꝰ
aliq̄bꝫ nō dat auxiliū ad vitādū pctm̄
q̄d alijs q̄busdā ꝯfert. ꝛ hoc subtrahit
aliq̄bꝫ ꝓ merito sue actōis fm ꝙ eiꝰ iu
sticia exigit. ꝛ sic ꝺr indurare vel errare
facere. Nā ꝙ aliq̄s ꝯseruat hoc facit ex
volūtaria miscdia sicut oīa ex volūta
te creauit ex nihilo. et sic iudā dānauit
ꝓpter ipsiꝰ demeritū. Mathiā exalta/
uit nō ꝓpter ipsiꝰ meritū p̄ncipaliꝛ sed
suā bonitatez. Scdo dignitas beati
Mathie apli ostēdiꝛ ex diutina ipsiꝰ
p̄figuratione. qꝛ iste nūerꝰ duodenariꝰ
de q̄ ipse debebat esse vnꝰ fuit mltipli/
citer p̄figuratꝰ ī veteri testamēto. Pri/
ma figura fuit in duodeciꝫ ducibꝫ. de
q̄bꝫ dixit dñs Abrae sup Ismael. Ex/
audiui te: ecce bñdicā ei ꝛ augebo ꝛ mlt
tiplicabo eū valde. xij. duces generabit
ꝛ faciā illū in gentē magnā. Gen. xvij.
Isti duces figurāt aplos q̄ duxerunt
nos ad deū. Scda figura fuit in duo
decim p̄riarchis filijs Jacob. de q̄bꝫ
descendit pplus dei. q̄ figurāt aplos
filios iesu xp̄i q̄ patres vocanꝛ totiꝰ po
puli christiani. Tercia figura fuit in
duodecim fōtibꝫ. de q̄bꝫ ꝺr Exodi. xv.
Uenerūt filij isrl in helym vbi erāt du
odecim fontes aq̄ꝝ. apli q̄ꝫ fontes fue
runt de q̄bꝫ hausta fuit aq̄ sapie salu/
tarꝭ. Quarta figura fuit in duodecim
vitulis oblatꝭ in dedicatōe altarꝭ post
cōpletū tabernaculū. de q̄bꝫ ꝺr Num.
vij. Apli em̄ obtulerunt corpa dño in
martyrio ad ecclie catholice dedicatio
nē. Quinta figura fuit in duodeciꝫ ex/
ploratoribꝫ missis a moyse de deserto
ad terrā ꝓmissionis Num. xiij. Quia
apli tanq̄ꝫ vere ꝯtēplatiui p̄us ierunt
ad patriā celestē ꝑ ꝯtēplationē. vt dice/
rent illud Phil. iij. Nostra ꝯuersatio
in cel est. Sexta figura fuit in duodeci
virꝭ Josue. iiij. qui de mādato dñi tule
rūt duodeciꝫ lapides de medio alueo
iordanis: qñ iordanis cōuersus est re
trorsum. Hij apli portauerūt duode/
cim articulos fidei tanq̄ꝫ duodeciꝫ la
pides ad fundamentū ecclie catholice
Septima figura fuit in duodecim le/
unculis in throno salomonis. iij. Re
gū. x. q̄ aplos significant q̄bꝫ xp̄s dixit
Math. xix. Sedebitꝭ sup thronos. xij
iudicātes. xij. tribꝫ isrl. Octaua figura
fuit in. xij. bobꝫ sustinētibꝫ mare eneū.
iij. Reg. vij. Apli q̄dē fuerūt p̄mi mīstri
baptismi: q̄d ꝑ mare eneū figuraꝛ. q̄bꝫ
dixit dñs Math. vlt. Eūtes baptisa/
te oēs gentes. Nona figura fuit in. xij.

iugis boũ in q̃bꝫ arabat Helyseꝰ .iij. Reg.xix. Helyseꝰ significat xp̃m. qꝛ interp̃tat̃ deꝰ meꝰ saluator: q̃ arat sctm̃ agrum eccl̃ie p.xij. apl̃os: q̃bus dixit Mat.xj. Tollite iugũ meũ sup vos. Decima figura fuit in .xij. ꝓphetꝫ ĩ vno volumĩe. qꝛ apl̃i fuerunt ꝓphete noui testamẽti. Ex q̃bus patꝫ dignitas beati Mathie sic ab oli p̃figurati. Tercio dignitas eiꝰ oñdit̃ ex matura p̃lati one. Nã p̃latꝰ debꝫ esse maturꝰ etate ꝛ moribꝫ. sic̃ b. Mathias. iõ d̃r Actuũ.j Ex hijs virꝫ q̃ nobiscũ sũt: ad significãdũ q̃ puer ñ debꝫ eligi ĩ p̃latũ. qꝛ ĩ ip̃o est vana lasciuia iuxta illd̃ Eccl̃es.xij. Adolescẽtia ꝛ voluptas vana sũt. Jõ statutũ ẽ vt neophitꝰ ñ p̃ficiat̃. qꝛ ĩ p̃lato debꝫ eẽ exp̃iẽtia: hũilitas ꝛ auc̃tas. vñ Ecci.xxxiiij. Vir ĩ multꝫ expt̃ꝰ cogitabit mlt̃a. q̃ nõ ẽ expt̃ꝰ paucos recog̃scit. iõ.j. Thim̃.iij. dic̃ apl̃us. Nõ suscipe neophitũ ne ĩ sup̃biã elatꝰ ĩ iudiciũ diaboli ĩcidat. Putaret enĩ tal̃ q̃ ip̃o eccl̃ia vl̃ religio carere nõ possꝫ: iõ sup̃biret. Jõ d̃r Act̃.j. Qui nobiscũ sũt oĩ tp̃e ex q̃ ĩtrauit ꝛ exiuit dñs iesus ĩcipiens a baptismate iohĩs testẽ resurrectionis eiꝰ nobiscũ fieri ex hijs vnũ Terciũ deniqꝫ documẽtũ ex p̃missis thematis v̄bis ad honorẽ bt̃i Mathie ĩsinuat̃ electiõis debita studiositas: cũ d̃r. Et pugnate ꝓ domo dñi vr̃i. i. pro eccl̃ia q̃ ẽ domꝰ v̄bo ꝛ exẽplo xp̃i edificata. iuxta illd̃ Mat.xvj. Tu es petrꝰ ꝛ sup hãc petrã edificabo eccl̃iaꝫ meã. Debꝫ igit̃ ꝓ h̃ nõ tm̃ electꝰ verũetiã q̃libet catholicꝰ pug̃re ꝓ fide ꝛ bonis moribꝫ. qꝛ d̃r.ij. Thim̃.ij. Non coronabit̃ nisi q̃ legitĩe certauerit. Jõ b. mathias electꝰ ad dignitatẽ apl̃atꝰ toto studio pug̃uit ꝓ ꝯgregatõne fideliũ q̃ ẽ eccl̃ia dei viuẽtꝫ. ꝛ tãdẽ morte sua triũphauit vt ptꝫ ĩ sua legẽda. g̃ merito de ip̃o dicebat̃. Eligite meliorẽ ꝛ eũ q̃ vob̃ placuerit. vt p̃lati cũ suis subditꝫ pugnẽt cũ antiq̃ serpẽte ꝛ accipiãt regnũ et̃nũ Ad qd̃ nos ꝑ merita bt̃i Mathie ĩtroducat xp̃s filius dei viui. Amen.

De sancto Gregorio Ser.xxxj.

Antecedebat a me ista sapĩa ꝛ ignorabã q̃m oĩm bonoꝝ mr̃ ẽ quã sine fictõe didici. ꝛ sine ĩuidia cõmũico. Sapiẽtie.vij. Licꝫ hec v̄ba sapiẽtissimꝰ salomõ ad lr̃am de se dixerit. tñ rõnabiliter eadem v̄ba dicere potuit b. Gregorius quẽ diuĩe clemẽtie sapĩa: q̃ est oĩm bonorũ origo p̃uenit cũ didicit celeriter: docuit feruẽter. ꝛ ope impleuit diligẽter. Nã ꝯmũit̃ vt apd̃ oẽs hoĩes dicũt̃ q̃dã v̄sus sic. Tres infelices in mũdo dicimꝰ esse, Infelix q̃ pauca sapit spernitqꝫ doceri. Infelix qui mlt̃a spernitqꝫ docere. Infelix q̃ recta docet opat̃ inique. Et qꝛ btũs gregoriꝰ fuit felix: ideo ip̃e ꝯ dictas tres ĩfelicitates tria opa felicitatis exercuit. scꝫ.

Primo multa ardent̃ studuit
Scd̃o necessaria libẽter docuit
Tercio vtilia euident̃ exercuit

Primo nãqꝫ mlt̃a ardẽter studuit. qꝛ in ipsa sua puericia ph̃ie apicẽ adeptꝰ fuit. Qui igit̃ indocti nolũt discere q̃si ꝯtra naturã agũt. qꝛ d̃r.j. metaphisice q̃ oẽs hoĩes natura scire desiderant. Cuiꝰ rõ est qꝛ vnũquodqꝫ appetit naturalit̃ suã p̃fectõeꝫ. sic̃ ignis tẽdit sursũ: lapis deorsũ vt q̃escat ĩ loco sibi cõueniẽti ꝛ p̃ficiat̃. Et qꝛ cognitio v̄itatꝫ p̃ficit intellectũ. qd̃ ẽ p̃ncipiũ in homĩe ideo appetit hõ scire vt p̃ficiat̃. Q, aũt ait Aug. q̃ sũt q̃dã q̃ meliꝰ ẽ nescire q̃ꝫ scire. di.xxxviij. q̃ꝫuis nõ ideo h̃ dic̃ q̃si sit aliq̃ scĩa mala de se sꝫ ꝓpt̃ abusũ eiꝰ inquantũ quis male vtitur aliq̃ sciẽtia vicꝫ ad ostentatõeꝫ suam. vl̃ ad cu-

piditatē. aut curiositatē. iuxta illud. sci
entia inflat. vñ Bern. Sūt q̄dā q̄ scire
volunt vt sciāt. ⁊ curiositas est. sunt q̄
dam q̄ scire volūt vt sciant̄. et vanitas
est. sunt q̄dā q̄ scire volūt vt lucrent̄. et
cupiditas est qñ lucrū q̄rūt ꝑ phas et
nephas. sunt q̄ scire volūt vt edificent
alios ⁊ edificent̄ in se. ⁊ prudētia vl̄ ca/
ritas ē. de q̄ scīa d̄r Sap̄. x. Dedit. s. de
us illi sciaz sctōꝝ. honestauit illū in la
boribꝫ suis. Nec aūt sciētia ꝯsistit spe/
cialiter in duobꝫ. vt vicz cognoscāt de/
um ⁊ seip̄m. ⁊ finalit̄ oīa referāt ad de/
um. Al̄as idē Sap̄. xiij. dic̄. Vani sūt
sensus hoīs in q̄bꝫ nō subest dei scīa.
Certe vani q̄ freq̄nt̄ supbiūt ⁊ irascun
tur. vñ Ecc̄i. j. In multa scīa mlt̄a est
indignatio. Scd̄o b. Gregoriꝰ felix
fuit. qꝛ necessaria saluti libent̄ docuit.
scz v̄bo: exēplo: ⁊ subsidio. Primo be/
atus Gregoriꝰ docuit ppl̄m v̄bo sctē
p̄dicatōis vt merito de eo dñs dicat il
lud Hiere. iij. Dabo vob̄ pastorez iux/
ta cor meū q̄ pascet vos scīa et doctrīa
Scd̄o docuit exemplo. ideo ipse dice/
bat in pastorali. Nō debet hoīm duca
tū suscipe q̄ nescit eos bñ viuēdo p̄ire.
Tercio docuit tp̄ali subsidio ꝑ elemo
synaꝝ largitionez. Hinc ipse dicebat.
Qui non dat sub̄am suā ꝓ ouibꝫ: quō
ꝓ his daturus erit aīam suā. Et btūs
Aug. Talis inq̄t debet esse rector q̄ ꝓ/
ponat v̄bum doctrine ignorantibꝫ et
ad mensam ꝯiungat de indigentibꝫ. li
benter em̄ audit eius linguā lōq̄ntem
cuiꝰ expectat dexterā porrigentē. Ter
cio btūs Gregorius fuit felix qꝛ vtilia
opa euidenter exercuit. iuxta Titū. v.
In omnibꝫ temetip̄m p̄be exemplum
bonoꝝ. Et qꝛ btūs Gregoriꝰ fuit bene
discēs: vtilit̄ docēs: ⁊ salubrit̄ opans.
merito igit̄ dicere potuit v̄bū p̄missū
dicendo. Antecedebat me ista sapien/
tia ⁊c̄. In q̄bꝫ q̄dem v̄bis tria ad ho/
norem beati Gregorij notemus salu/
taria documenta. scilicz

Primo sapiētie excellentē cōmēdati
onem. ibi. omniū bonoꝝ mater est.

Scd̄o ip̄ius diligentē acquisitōem
ibi. quam sine fictione didici

Tercio eiusdē decentē admīstratōez
ibi. ⁊ sine inuidia ꝯmunico.

Prīo nāq̄z dixi q̄ p̄mū documētuz
notare possumꝰ ī p̄missis v̄bis sapiē
tie salutaris excellētē cōmendatōez. qꝛ
d̄r q̄ omniū bonoꝝ ip̄a sit mater ⁊ ori
go sine qua cetere v̄tutes deo displicēt.
Unde sapiētia diuīa ꝯmendat̄ specia
liter propter tria. scz

Prīo ꝓpter ip̄iꝰ magnā necessitatē.

Scd̄o ꝓpter eius nimiā vtilitatem.

Tercio ꝓpter ip̄ius indubiā v̄itatē

Prīo siq̄dē sapīa dei ē cōmēdabil̄ ꝓpt̄
ip̄ius magnā necessitatē. tāta est neces/
sitas sapīe diuīe q̄ sine ea nullꝰ salua/
ri potīt cuz qua nullꝰ p̄ire. iuxta illud
Sap̄. vij. Quo q̄ vsi sūt p̄ticipes facti
sunt amicicie dei. qd̄ sic possumꝰ ꝓba
re. Nam p̄fectio hoīs in hac vita ꝯsi
stit ī imitatōe dei q̄ ē ꝑ dilectōez. sz dile
ctio p̄supponit cognitōez. cognitio aūt
v̄a de deo ē ꝑ dei sapīaz siue sacrā scri/
pturā. Q, autē imitatio dei ad quā q̄/
libz ꝓ posse dz tendere fit ꝑ dilectiōz ꝓ
bat apl̄us Ephes. v. di. Imitatores
dei estote sic̄ filij charissimi. et q̄si mo/
dū dās huiꝰ ꝓtinꝰ subdit. Ambulate
ī dilectōe sic̄ ⁊ xp̄s dilexit nos. Sil̄r cū
xp̄s apl̄is dixissz Math. v. Estote p̄fe
cti sic̄ ⁊ p̄r vr̄ p̄fectꝰ ē: subiūxit exēplū de
dilectōe ñ solū amicoꝝ sz etiā īimicoꝝ
exēplo dei di. Qui sol ē suū oriri fac̄ su
ꝑ bonos ⁊ malos mat̄ial̄r. s. ⁊ sp̄ual̄r.
Q, āt dilectio ex ꝯgnitōe generat̄ patz
qꝛ obiectū volūtatis cuiꝰ ē dilectio ē bo/
nū ꝯgnitū. vñ Aug. Inuisa inq̄t dilige
re possumꝰ īcognita neq̄q̄z. ⁊ sic ptz q̄
cognitio dei v̄a ē ꝑ diuinaz sapīam q̄

innotescit p̄ scp̄turā sacrā. O igit̄ vani hoīes.o viui z corporales demones.o dei odibiles:q̄re nō audiūt v̄bū diui/ num in q̄ est salus aīaꝝ.q̄re se nō p̄formant sensui scripture sacre in q̄ est spi/ rit⁹ dei.q̄re nō diligūt eū cui⁹ in scp̄tu/ ra sacra tātā dilectionē audiūt ad ho/ mines Job.iij. Sic dilexit mūdū zc.

Scō sacra scp̄tura seu sapīa diui na cōmendat̄ ꝓpter ei⁹ vtilitatē. Nil p/ fecto vtili⁹ dei sapīa q̄ exp̄mit̄ p v̄buꝝ dei esse potest q̄ ꝓseruamur z btifica/ mur.iuxta illud Esa.j. Nisi dñs reliq̄s set semē suū sicut sodoma essemus zc. Bñ eq̄dē b̄tūs gregori⁹ aduerterat sa/ pientie diuīe vtilitatē q̄ in moralibus sic dicebat. Sacra inquit scp̄tura oēs scīas locutiōis sue more trāscēdit. qz i vno eodēq; sermone dū narrat gestuꝝ p̄dit mysteriū.z sicut sapientes mysteri/ is exercet sic superficie simplices refouet. habet em̄ in publico vñ parvulos nu triat z seruet.z in secreto vnde mentes sublimiū admiratione suspēdat. Oīa igit̄ ad salutē necessaria z vtilia īueni/ unt̄ i sacra scp̄tura q̄ edita est p dei sa/ pientiā. Hinc Chryſ. sup Matth. ait. In scr̄ptur⁹ em̄ sacr⁹ ignorās inuenit q̄d discat:ꝛtumax q̄d timeat:laborās p̄mia:pusillanimis mediocr⁹ iusticie cibos.qui et si pinguē non faciūt aīaꝝ mozi tn̄ nō p̄mittunt. Qui aūt magni animi est iuenit ibi spūales escas q̄ du cant eū ꝓpe ad angelozuꝝ naturā. Qui v̄o est a diabolo vulneratus inuenit ibi cibos medicinales p p̄miam. Unō Empedocles ait. In tota rer̄ varieta/ te tria sunt.s.affluentie cōtempt⁹.futu re felicitat⁹ appetit⁹.z mēt⁹ illustratio. q̄z p̄mo nihil honesti⁹.scō nil felici⁹. tercio ad ambo ꝝ adeptiōez nihil effi/ cacius. Nec aūt mētis illustratio fit p diuīnā sapīam. Uñ igit̄ x̄piane credis pcō ꝝ tuo ꝝ remissionē;nōne qz au di/ sti q̄ deus benignus:pi⁹ z miserico:s est:q̄ nō vult mortē ei⁹ nam pcō:is sed vt ꝙuertat̄ p p̄niam z viuat. Unde spe ras eternā felicitatem: nōne qz audisti q̄ deus est verus in p̄missione: larg⁹ in remunerādo q̄ ex sua bonitate p̄mi sit eternam felicitatem:qui p̄m suaꝝ sa/ pientiā se ei cōformant. Quid igit̄ hac dei sapīa vtilius:q̄d suauꝰ vel esse vel dici possit.quam p̄m carnem viuētes ꝙtemnūt. Tercio diuina sapientia cōmendat̄ ꝓpter eius indubiā veritatē Nam alie doctrine que p rationē hu/ manā habent̄ licet m⁹tas veritates ō deo z de creaturis cōtineant:tn̄ oīes habent admixtos errozes.iuxta illud ps̄. Omnis hō mendax. ex eo q̄ ratiōi naturali innitunt̄ que deficit sepe:p̄ci/ pue circa diuina. Uñ oēs p̄hi inuenīū tur errasse circa ea q̄ sunt credenda ne cessario. Nam inter p̄hos veri⁹ sensit Aresto.tn̄ errauit in hoc q̄ dixit mun dū sp̄ fuisse z nō incepisse. Ueritas igi tur diuine sapīe excellit alias scīas hu manas q̄ licet vera multa vt dictū est doceant.nō tn̄ supno lumīe aīam ex se irradiare p̄nt.sed solū diuia sapīa hoc efficit.iuxta illud Matth.xxiij. Un⁹ est mg⁹ vester q̄ in celis est.q̄.s. mouet itel lectū.qz vt ōr Eccl.j. Oīs sapīa a dño deo est q̄ est summa vitas. Uñ Amb. sup epl'am ad Col'.ait. Oīs ratio sup/ ne scie vel t̄rene creature in eo ē q̄ est ca put ea ꝝ z autoꝛ.z qui hunc nouit nil vltra q̄rat.qz hic est p̄fecta v⁹t⁹ z sapīa. Quā q̄dē sapīaꝝ b. Gregori⁹ p̄fecte iue nerat. Uñ legit̄ de eo q̄ p̄fe ordbat⁹ ser monasteria i sicilia ꝙstruxit z septimū intra menia vrbis in honoꝛez bt̄i An/ dree apl'i in ꝓpria domo fabricauit.in q̄ relict⁹ vestib⁹ seric⁹ auro gēmisq; ra/ diantibus vili monastico habitu te/ gebatur. Tanta deniq; destructione corpus suum afflixit vt videret mozti

appropinq̃re. Quadã die dũ in monasterio vbi abbas fuerat scp̃titaret: angelus dñi in specie naufragi sibi affuit. q̃ elemosynã lachrymabilit̃ postulauit: cui sex argẽteos dari fecit. Eodem die iterꝫ rediit seqꝫ mlta ꝑdidisse ⁊ pauca recepisse asseruit. q̃ cũ ab eo totidez argẽteos recepisset: iteruz tercio reuersus est misereri sibi clamoribꝫ postulabat. Sꝫ cũ btũs Gregorius didicisset ꝙ nihil haberet q̃d daret p̃ter scutellã argenteã quaz mater sua cũ legumĩbꝫ mittere solebat. illã statim dari p̃cepit quam ille libenter accepit ⁊ abscessit. ⁊ postmodũ insinuauit alio tp̃e se angelũ dei fuisse: addens ꝙ ab illo tp̃e dñs iesus elegit ip̃m ad dignitatẽ apl'atus

O aĩa xp̃iana hec ꝓfecto est sapĩa sctõrũ quã laudãt ppl'i vicꝫ carnẽ domare: miscdie opibꝫ insudare: aduersa libenter portare: nulli⁹ bona vsurpare. sed sua libẽter dare. Ueraciter certe dicit sapientia ꝙ stultoꝝ infinit⁹ est nũerus: q̃ sapiaz dei nõ hñt ĩmo nec q̃rũt Cur dñe iesu dei patr̃ sapĩa: hãc sapientiã nõ q̃runt mortales hoĩes q̃ inferni eterna euaderẽt tormẽta: ⁊ sempiterna possidere valerent gaudia. Nimirꝫ ideo: qꝛ sunt auari: gulosi: voluptatũ amatores: elati: incõpositi: maliuoli. ideo in maliuolã aĩaz nõ introibit spirit⁹ sapĩe. qꝛ vt dicit Greg. elatio mentꝫ est obstaculũ veritatꝫ. Ecce patet sapĩe diuĩe cõmẽdatio q̃ est necessaria continens vtilitatẽ ⁊ veritatẽ. Nã vt dr̃. j. de aĩa. duobꝫ modis aliq̃ scientia est nobilior alia. Primo si habet obiectũ nobili⁹. Scdo si certiori mõ ꝓcedit. et sic vtroqꝫ modo sapiẽtia sacre scp̃ture est nobilissima. qꝛ eius obiectum est ens optimũ scꝫ de⁹. q̃ est tot⁹ dulcis. totus suauis. tot⁹ pi⁹. tota leticia. tota beatitudo ⁊c̃. Itez certissimo mõ ꝓcedit q̃a nõ facit errare sed ꝑducit ad et̃na gaudia. ideo est mater oĩm bonoꝝ. Secundũ salutare documentũ q̃d notat̃ in p̃missis themat̃ v̄bis est diligẽs diuine sapĩe acq̃sitio. qꝛ dr̃ in ꝑsona beati gregorij. Quã sine fictõe didici. Manifestũ siq̃dez est ꝙ null⁹ nascit̃ doctor vel mgr̃. sed vacuus oĩ scĩa. vt dr̃. ij. de anĩa. Anĩa inq̃t nostra nascit̃ sicut tabula rasa in q̃ nihil ẽ depictũ: sed apta depingi. vnde q̃libet indiget doctore. Hinc Hiero. ad Rusticũ. ⁊ hr̃. xvj. q. j. Si clericat⁹ titillat discas q̃d possis docere: ne miles añq̃ꝫ tyro: ne pri⁹ mgr̃ q̃ꝫ sis discipul⁹. Btũs igit̃ Gre. ĩ q̃druplici libro studuit libẽt̃ hãc dĩ sapiaz. s.

Primo de libro scientie.
Scdo de libro nature.
Tercio de libro ꝯscientie.
Quarto de libro vite.

Primo inquã btũs gregori⁹ sapĩam sine fictiõe didicit de libro scĩe scꝫ artiũ liberaliuz. vt de grãmatica. rhetorica. logica. aritmetrica. geometria. musica et astronomia. q̃ sunt q̃si manuducentes seu instrumenta ad intellectũ sacre scripture. Ideo dr̃ dist. xxxviij. Si ĩ laycis videt̃ intolerabilis insciẽtia. q̃nto magꝫ in sacerdotibꝫ. nec excusatiõe digna est nec venie. Dicit em̃ dñs ꝑ ꝓphetã Osee. iiij. Quia tu scĩam repulisti. et ego te repellã ne sacerdotio fũgarꝫ mihi. Hic p̃dicta dist. Gratian⁹ dic̃. Nõ sufficit p̃latꝫ bõa ꝯuersatio ⁊ honestas moꝝ nisi addat̃ et scĩa. q̃ q̃dẽ ꝑ artes liberales vt ꝑ instrumẽta facilius ⁊ ꝑfecti⁹ q̃runt̃. Nã paulus doct⁹ in lege et petrus piscator vterqꝫ a spũsctõ cõfirmat⁹. petrus tñ in p̃sidentia p̃cellebat paulus aũt in scĩa. Uñ scribit ipse ad Gal'. ij. Ab his inq̃t q̃ videbant̃ aliq̃d esse q̃les aliq̃n fuerũt: nihil mea int̃est deus ꝑsonã hoĩs nõ recipit. mihi em̃ q̃ videbatur esse aliq̃d nihil cõtulerunt. sed econtra ⁊c̃. et infra. Cũ ait venisset

cephas antiochiā in faciē eius restiti. qꝛ rep̄hensibilis erat. Unde ⁊ Arestoꝛ. dicit de somno ⁊ vigilia. Angeli ⁊ non hoīes q̄bus apiunt̄ secreta sciētie sine disputatōe primarū ꝓpositionū. s. logicalium. De isto igit̄ libro sciētie beat⁹ Gregorius instituit cantū eccl'iasticū. sulcauit diuinū eloquiū. ⁊ īminuit obscuritates ei⁹ declarādo ⁊ ornādo deuotissimis v̄bis. Hinc cōmuniter de istis quattuor doctoribꝫ ecclesie dicit̄ ꝙ Hieronymus in eccl'ia fundamentū iecit. Augustin⁹ parietes erexit. Ambrosi⁹ texit. ⁊ gregori⁹ depinxit. Secūdo btūs gregori⁹ diuinā sapientiaꝫ didicit de libro nature Nam creatura huius mūdi est quasi liber quidā quē q̄ intuet̄ videt ī eo potētiā dei infinitaꝫ q̄ tā magna multa ⁊ optima d̄ nihilo potuit creare. videt ⁊ ei⁹ sapīaꝫ q̄ tā sapiēter ordīauit. videt ei⁹ clemētiā q̄ cōseruat oīa. ⁊ demū ex hijs ītelligit vnuꝫ p̄ncipiū oīm. s. deū. ad Ro. j. Inuisibilia dei ꝑ ea q̄ facta sunt intellecta ꝯspiciunt̄ sempit̄na q̄ꝫ diuītas ei⁹ ⁊c. Taliter ⁊ ph̄i intellexerūt esse vnū deū Un̄ Aresto. j. celi dic̄. Sic̄ vnic⁹ ē mūd⁹ sic vnus motor seu p̄nceps q̄ mouet mūdū. Ex isto libro b. Gregori⁹ didicit ꝓp̄etates reꝝ quas moralizādo interp̄tatus ē p̄sertim in libro moraliū. Itez ex nature libro didicerat tēpalia fore caduca ⁊ trāsitoria. iō oīa arbitrat⁹ ē cū apl'o vt stercora vt xp̄m lucraretur Legit̄ em̄ ꝙ q̄dā heremita vir magne v̄tutꝫ oīa ꝓpt̄ deū dereliq̄rat p̄ter vnā cattā quā crebro gremio fouebat tanq̄ cohabitatricē. q̄ orauit ad dn̄m vt ostēdere dignaret̄ sibi cum q̄ futuram remuneratōenꝫ sparet q̄ ei⁹ amore nihil possideret. Cui reuelat̄ vt cū gregorio romano pōtifice. At ille fortit̄ ingemiscens parū sibi volūtariā paupta/tē putauit si reciꝑet cū illo remunerationē q̄ tātꝫ diuitijs abūdaret. Nocte igit̄ audiuit vocē dicētē sibi. Cū diuitē non possessio diuitiaꝝ faciat sꝫ cupido cur audes paupꝫtatē tuā diuitijs gregorij ꝯpare. cū illā cattā quā habes palpādo pl⁹ diligꝫ q̄ꝫ ille cūctas diuitias q̄s nō amādo sꝫ ꝯtēnēdo cūctꝫ libalit̄ dispgit. Tercio btūs gregori⁹ diuinaꝫ sapīam didicit de libro ꝯscie. qꝛ ꝯscientia cuiuslibꝫ hoīs ē liber in q̄ dꝫ q̄libet inspicere ⁊ emēdare. qꝛ oēs alij libri et sermōes ad hūc libꝝ corrigēdū spēaliter sunt inuēti. vn̄ Bern̄. ī tractatu de tēplo spūali dic̄. Unicuiqꝫ em̄ nostruꝫ liber est ꝯsciētia ꝓpria. ⁊ ad hūc libruꝫ discutiendū ⁊ emendandū alij oēs repti sunt. Aīa cū egredieꝫ de corpe nullum alium p̄ter ꝯscientie librū secum portare pōt atqꝫ in illo cognoscit q̄ debeat ire ⁊ q̄d debeat recipe. Ex his em̄ q̄ scp̄ta erūt ī libris nr̄is iudicabimur ⁊ ideo scribi debēt ſm exēplar libri vite. vt si q̄d alit̄ habuerint corrigant̄. ne in illa vltima collatiōe si q̄ppiā inuēti fuerint alit̄ habētes abijciant̄. O igit̄ aīa xp̄i sanguīe redempta sed peccatis iterum deturpata. cur nō emēdas tuū librū ꝯscientie. cur negligis ad quem ꝯfidis. cur ꝓcrastinas. Intra ergo in conscientiā tuā quā diabolus occupauit ⁊ cōclusit per peccatū nō dimittēs inspicere ⁊ emenda: quia liber consciētie est tanq̄ꝫ littera que continet possessionem celestē virtualiter. Unde si hāc litteram ꝑdideris perdes eternā felicitatē. Ut aūt hāc lr̄am ꝯseruare valeas duo debes facere ne perdas vel a tineis corrodi ꝑmittas. Primo frequenter aspicias et extergas per penitentiā ⁊ bonam voluntatē cum apl'o Paulo Actuū. xxiiij. Studeo inquit sine offendiculo conscientiā habere ad deuꝫ. Scd̄o ꝑlinias gumi cedri. quia dicit Isid̄. x. ethimol'. li. ꝙ resina cedri ī ꝯser

uandis libris adeo est vtilis vt plini/
ti ex ea nec tineam patiunt̃. nec tpe sene
scũt. Perliniam⁹ igit̃ librũ ꝯscie nr̃e re
sina cedri. i. sanguie xp̃i: cui⁹ crux erat
de cedro: vt expurget̃ ⁊ ꝯseruet̃. vñ He
bre. ix. Sãguis iesu xp̃i emũdabit ꝯsci
entias vr̃as ab opib⁹ mortuis. O de⁹
meus q̃z bñ didicerat de libro ꝯscie b.
Gregori⁹ hũilitatẽ: charitatẽ: ⁊ pietatẽ
Prio hũilitatẽ. iõ prim⁹ ip̃e ĩ lr̃a apl̃i/
ca apposuit hec v̄ba. Gregori⁹ ep̃s ser
uus seruoꝝ dei. q̃ postea oẽs ꝯtinuãt.
Dũ Pelagi⁹ papa decessisset: Grego/
riũ (licet tot⁹ virib⁹ renitentẽ) plebs ro
mana in papam elegit. Cũ aũt bñdici
deberet pestilẽtia populũ intãtũ deua
stabat vt vna hora. lxxx. hoĩes spm̃ exa
larent. Sed ip̃e facto sermone monu/
it ppl'm ne ab orõne cessaret. sed miseri
cordiã dei hũilit̃ imploraret. tandẽ fa/
cta ꝓcessione fugere voluit. sed nequit
qꝛ ꝓpter ip̃m portas ciuitat⁹ custodie/
bant. Tandẽ mutato habitu a q̃bus/
dã negociatorib⁹ obtinuit vt in q̃dam
dolio sup q̃drigam de vrbe educeret̃.
Qui mox siluas petijt et ibi in q̃dã ca/
uerna latitabat trib⁹ dieb⁹. sed cũ solli
cite q̃reret̃: q̃dã reclusus vidit colũnaꝫ
descẽdere luc⁹ vbi ipse latebat et ange/
los ascẽdẽtes ⁊ descẽdẽtes. Moxq̃z ab
vniuerso ppl'o capit̃ et summ⁹ põtifex
ꝯsecrat̃. ⁊ merito. qꝛ dic̃ Sapiẽs. Qui
se hũiliat erit in gl'ia. O de⁹ et̃ne nũc fe
re oẽs gl'iam suã q̃runt. nõ fugiũt. sed
vsurpant vel emũt p̃cio fauore vel ser
uitio. qꝛ nõ student de libro ꝯsciẽtie.

Scdo d̃ isto libro ꝯscie b. Gregori⁹
studuit charitatez. qꝛ anglicos voluit
ad fidem ꝯuertere. vt patet in legenda
Sed cũ iret licẽtia pape obtẽta ppl'us
romanus sic vociferabat̃ ad papã di.
Petrũ offendisti. Romaꝫ destruisti.
Gregoriuꝫ dimisisti. sicq̃z territ⁹ papa
ꝑ nũcios eũ reuocauit. Tercio btũs
gregori⁹ in libro ꝯsciẽtie didicit pieta/
tem. Nã legit̃ de eo ꝙ quotidie ad mẽ
sam suaꝫ oẽs ꝑegrinos ĩuitabat. inter
q̃s die q̃dã vn⁹ accessit ĩ cui⁹ manib⁹
dũ ip̃e aquã ex hũilitate fũderet ꝯuer/
sus vt vrceolũ capet ip̃e disparuit. Cũ
aũt h̃ factũ miraret̃ eadẽ nocte ꝑ visio/
nem dñs dixit ei. Ceter⁹ dieb⁹ me ĩ mẽ/
br⁹ meis: hesterno aũt die me ĩ memet
ip̃o suscepisti. Alio q̃z tpe p̃cepit celle/
rario vt duodecim ꝑegrinos ad pran
diũ inuitaret. q̃ cũ iussa ꝯplesset ⁊ duꝫ
discũberẽt intuẽs papa tredecim nũe/
rauit. ⁊ accersito cellerario cur ꝯ iussi/
onem tredecim inuitasset req̃siuit. q̃s
ille numerãs tm̃ duodeci inueniẽs ait
Crede pater qꝛ nõ sunt pl'es q̃z duode
cim. Aduertit b. Gregori⁹ viꝝ ꝓpi⁹ dis
cũbentẽ vultũ crebro mutãtẽ. nũc ado
lescentẽ nũc caniciẽ simulare. Finito cõ
uiuio eũ ad cubiculũ duxit vehemen
ter adiurãs vt nomẽ suũ ei pãderet. q̃
ait. Cur int̃rogas nomẽ meũ qd̃ ẽ mi
rabile. verũtamẽ scito ꝙ ego sum nau
fragus ille cui scutellã argenteã dedi/
sti. ⁊ h̃ ꝓ certo scias ꝙ ab illo die desti
nauit te dñs p̃sulẽ eccl'ie romane. Cui
gregori⁹. ⁊ vnde h̃ nosti. At ille: qꝛ ego
angel⁹ ei⁹ sũ ⁊ dñs misit me vt sp̃ ha/
beã te ꝓtegere. ⁊ q̃cq̃d petier⁹ ꝑ me apd̃
eũ valebis ĩpetrare. Ecce ptꝫ q̃z bñ di/
dicerat sapiam diuinã de libro ꝯsciẽ/
tie btũs gregori⁹. Quarto btũs gre
gori⁹ didicit sapiaꝫ diuinã de libro vi/
te. de quo d̃r Apoca. v. Vidi libꝝ in de
xtra sedẽt⁹ scp̃tũ int⁹ ⁊ foris. In isto li/
bro oĩa sunt scp̃ta q̃t capillos q̃s ha/
bet. quot passus hõ q̃libet facit. quot
buccellas comedit: quot horas viuet.
vnde psal. Et in libro tuo oẽs scribẽt̃.
De isto libro docuerat christ⁹ apl'os ĩ
die penthecostes repẽte eos replẽdo oĩ
sapiẽtia ad salutẽ necessaria. Hic Gre/
gorius. Solum tetigisse docuisse est

Et btūs Hierony. dicit. Qđ illis scz apl'is suggerebat spūssctūs h̄ alijs cōfert q̄tidiana in lege dñi meditatio. O q̄z beat⁹ quē tu dñe erudieris ⁊ đ libro tuo docueris. qꝛ mox ꝑfectā scientiam omniū artiū liberaliū intelliget. docet em̄ grāmaticā. s. recte loq̄ndi: recte scribendi. Linguā em̄ quā vt dic̄ Jacob⁹ apl's null⁹ domare potuit scz ex se q̄ ē inq̄etuz malū ⁊ plena mortifero veneno ꝑuerse loquentē ⁊ peius scribentez liber vite docet vt recte vera loquatur ⁊ in oratiōe velocit̄ scribat. Juxta illđ p̄s. Lingua mea calam⁹ scribe velociter scribētis. Uñ et spūssctūs in specie lingue apparuit apl'is Act. j. Deniqz suggerit rhetoricā deū hūilib⁹ orōnib⁹ demulcēdo ⁊ ꝓximū pacificādo: nō in ꝑsuabilib⁹ hūane sapie v̄bis sz ī ostensione spūs et v̄tutis. vt ⁊ regē angelorū flectat suis orōib⁹. O q̄z vtilē logicā docet liber vite vicz verꝝ a falso discernere. qꝛ scrutat̄ etiā int̄iora. ⁊ ꝯclusit ñ solū ꝑuerso sz etiam diabolo: q̄ logica hūana facere nō pōt. Sillogizat nāqz diabol⁹ hoī talit̄ suggerēs. Oē bonū est ꝓsequendū. sz delectatio ē bona. g̃ ē ꝓseq̄nda. Sz certe liber vite docz ītelligere q̄ delectatio carnal'ē bōa ꝑm q̄d. id ē sensualitati nō aūt rōnali: qꝛ nō est delectatio honesta. Itē arguit ꝯ̄ potentes opulētos ⁊ sapiētes mūdi eis suggerēs. tu es diues vl' potēs vel sapiēs: ⁊ habes magnā curā. Itē es nimis delicat⁹ nō potes ieiunare. nō potes vigilare. nō licz tibi iniuriā pati. nō licz tibi ꝑegrinari sz poti⁹ elēosynā facere. et h̄ ē tibi vtili⁹. O de⁹ me⁹ q̄z multis sic arguēdo ꝯclusit diabolus decipiēdo. Respice o clemētissime p̄r. ecce q̄si oēs potētes et sapiētes mūdi student de libro mortꝭ nō de libro vite dū solicitāt̄ đ honore ⁊ voluptate ⁊ cupiditate. hec docet liber mortis. Uñ Gre. Tēporal' vita ēterne vite comꝑata mors est potius dicēda q̄z vita. Intelligebat profecto btūs gregorius q̄ impossibile essz de delicijs ad delicias ire. ideo hic penalia opa elegerat. Nam ne duob⁹ diebus tm̄ cremaret̄ in purgatorio toto tēpore vite sue magnā p̄elegerat īfirmitatem exquo ꝓ traiano orauerat. dic si vis de legenda. Similit̄ liber vite docet aritmetricā: omnia pctā numerare ⁊ singulos dies ⁊ horas cōputare: et vite breuitatē intelligere. Et dicere illđ Job. xliiij. Breues dies hoīs sunt: et numerus mensiū eius apud te est. Ceterū docet musicā dulciter ī aurib⁹ dei resonare. vt christus dicat illđ Canti. iij. Sonet vox tua in aurib⁹ meis. vox em̄ tua dulcis scz in deuota oratōne. Item liber vite docet geometriā pōderando amorē diuinū erga hoīes: cōsiderādo longitudinē eternitatis. latitudinem charitatis. altitudinē potestatꝭ illius qui ꝓ hoīb⁹ nasci ⁊ pati dignatus est. et terrena om̄ia quasi nihil pōderans. Postrēo liber vite docz astrologiam circūeundo girū celi contēplādo diuinam maiestatē angelicā iocunditatē et sanctoꝝ felicitatē. ⁊ intelliget q̄ stella differt a stella ī claritate. Hec omnia btūs Gregorius didicerat đ libro vite. Insuper fidem spem ⁊ charitatem que omnia largiuntur de libro vite. iuxta illđ Ecci. xxiiij. Hec omnia liber vite. Optime fidē btūs Gregori⁹ de isto didicerat qui fide sua panē corā multis in carnē ꝯuersū ī specie carnis suis orōib⁹ ostenderat. charitatez similiter qui omniū salutē cupiebat. ⁊ sic patz q̄ sine fictōne didicit dei sapiētiam. Tercio in p̄missis v̄bis insinuat̄ documētū q̄ btūs gregori⁹ hāc dei sapiētiā decenter administrauit. qꝛ dicit̄. Et sine inuidia cōmunico. In ꝑsona ip̄i⁹ cōicauit siq̄dez v̄bo facto et

scripto. ⁊ nunc cōicat oībꝫ saluari volē
tibus de suis libris. vt patet in notabi
li pastorali ⁊ dyalogoꝝ. Rogemꝰ do/
minū deum vt per merita beati Gre/
gorij doceat nos de libro vite ꝯgnosce
re librum nostre ꝯscientie. ⁊ tandē vti/
litatem sue gratie et glorie qui viuit et
regnat ⁊c̄.

De eodem Sermo. xxxij.

Ecce sacerdos

e magnꝰ q̄ in diebꝫ suis placuit
deo et inuentꝰ est iustus. Ecc̄i.
xliiij. Ad gl̄iam btī Gregorij hec ꝟba
rōnabilit̄ assumunt̄: q̄ fuit summꝰ sa/
cerdos et caput eccl̄ie catholice. Idem
fuit magnꝰ non solū dignitate seu au/
toritate spūali. sed ⁊ magnꝰ gener̄ no/
bilitate. Pro q̄ est nobis sciendū ꝙ tri
plex est nobilitas. scz

Prima temporalis.
Secunda naturalis.
Tercia moralis.

Prima em̄ nobilitas est temporalis
ꝑm quaz q̄s d̄r magnus. qꝛ genitores
fuerunt opulenti: nomiati et potentes
Et taliter beatus Gregoriꝰ dicit̄ ma/
gnus. quia de senatoria stirpe ꝓgenitꝰ
cuius pater dicebat̄ Gordianꝰ ⁊ mat̄
Siluia. sed ista tēporal̄ nobilitas ꝑue
reputationis est apud deum. De qua
Grego. nazanzenꝰ. Nescio q̄ et q̄lis sit
nobilitat̄ differentia ꝑm carnez: cum
omnibꝫ sit corruptio vna. q̄a oīa q̄ in
terra sunt in terrā cōuertent̄. Et Chry
sost. super Math̄. Quid ꝓdest genera
tio clara quam mores sordidant. q. d.
nihil. Et Joh. viij. cum iudei iactarēt
se esse de genere abraam respondit eis
iesus. Si filij abrae estis opera abrae
facite. Hinc dicit Cassiodorꝰ in qua/
dam epistola. Melius est de contēpti
bili genere nasci et clarū fieri q̄z de cla/
ro genere nasci ⁊ crimīose viuere vt cō
muniter nūc faciūt nobiles. Jō Chry
sost. sup̄ Math̄. dicit. Quid nocuit thi
motheo patrē habuisse gentilē: nonne
discipulus pauli apl̄i fuit. Et q̄d no/
cuit abrae patrē habuisse Tare luteo/
rum deoꝝ cultorē. nōne in caput fide/
lium est electus. Ideo ꝯcludit beatus
Gregoriꝰ quō hec nobilitas sit habē/
da dicēs. Nulli vnq̄z te de generis no/
bilitate p̄ponas. qꝛ deꝰ nō respicit ꝑso
nas hominū sed aīas. Qd̄ est ꝯ illos q̄
rusticos etiā bonos reputāt q̄si bruta
⁊ se quasi nō sint de terra sed de aere. ex
quo nomē nobilitatis habēt: ñ aduer
tentes miseri ꝙ deus nō creauit duos
Adam. vicz vnū de terra ⁊ aliū de au/
ro: sed vnū tm̄ ⁊ de terra vt sciat se ho
mo fragilē ⁊ terreū. iuxta illd̄ Gen̄. iij.
Puluis es ⁊ in puluerem reuerteris.
Gre. Nonnullis solet nobilitas gene/
ris parare ignobilitatē mentis vt mi/
nus se in hoc mūdo despiciāt. q̄ plus
se ceteris aliq̄d fuisse meminerūt. Et
btūs Ambro. Bona libertas ⁊ bona
seruitus apud deum equa lāce appen
duntur. Secūda nobilitas est na/
turalis in qua om̄es sumus equales.
qꝛ omnes ad dei imaginē creati. Et ī
hoc sumꝰ magni. De qua Aug. Sicut
deus omnē creaturā sic aīa omnē cor
poralē creaturā natura dignitate ⁊ no
bilitate excellit. Et sic om̄es nobiles su
mus. quia animas omniū nostꝝ deꝰ
creauit ad suā imaginē et sil̄itudinem.
Ideo vnusquisqz nostꝝ debet vnicam
suā aīam custodire solicite. qꝛ dic̄ Au/
gust. ꝙ maiꝰ dānū habet̄ ī amissione
vniꝰ aīe q̄z mille corpoꝝ. Hoc ꝑpēdēs
beatus Gregoriꝰ dicere poterat illud
Thobie. iiij. Tu scis domine quoniā
mundā seruaui animā meā ab omni
concupiscētia. Tercia nobilitas est
moral̄ q̄ quis ꝟtuosus efficit̄. Et ista
nobilitas nō ex longis tunicis ⁊ p om

paticis ornamētis nascit̄ sed ex bonis moribꝫ. qꝛ dicit Aresto. in polit̄. Uirtꝰ et malicia determināt nobiles ꝛ ignobiles. Et dist. xl. c. nos. Nobilitas morū plus ornat q̄ꝫ ꝓgenitorū. et Hiero. Ille apud deuꝫ est p̄ciosior et nobilior q̄ fide deuotior: vita sanctior et v̄tuosior. Et btūs Gregoriꝰ tāt̄ virtutibꝫ claruit vt in papā eligeret̄. Ideo bñ de ipso d̄r. Ecce sacerdos magnus ꝛc̄. In q̄bus verbis a tribus specialiter cōmēdatur. scꝫ

Primo a magnitudīs sublimitate. ibi. Ecce sacerdos magnus.

Scd̄o a bonitatis copiositate. ibi. q̄ in diebus suis ꝛc̄.

Tercio a v̄tutis finalitate. ibi. ꝛ inuentus est iustus.

Primo dixi q̄ btūs Gregoriꝰ ex p̄missis verbis themat̄ cōmēdat̄ a magnitudinis sublimitate. cum d̄r. Ecce sacerdos magnꝰ. Nullus em̄ int̄ doctores sctōs tanta fuit dignitate sublimatus. qꝛ fuit papa ꝛ p̄riarcha romanus. Nā vt d̄r dist. xxj. c. clericos. Quatuor sunt patriarche p̄ncipales. scꝫ romanus cōstantinopolitanus ex p̄uilegio hierosolymitanus ꝛ alexādrinus. Sūt etiā alij minꝰ p̄ncipales. vicꝫ aq̄lensis. byturiensis. cātuariēsis. gradēsis. ꝛ anthiochenꝰ. Tñ int̄ istos caput est papa romanꝰ q̄ fuit btūs gregoriꝰ cuiꝰ magnitudīs sublimitas in tribꝫ specialiter declarat̄. scꝫ

Primo in clauiū potestate.

Scd̄o in vera humilitate.

Tercio in p̄fecta charitate.

Primo siq̄dez sancti gregorij magnitudinis sublimitas declarat̄ in clauium potestate. habuit nāqꝫ ptātem clauiū a xp̄o petro ꝛ successoribꝫ traditā Matth. xvj. Tibi dabo claues regni celoꝝ. Que q̄dem claues s̄m Richar. in. iiij. dist. xviij. ar. j. q. iij. sunt aliq̄ potestas sup̄ naturalē facultatē q̄ est p̄ncipiū aliq̄ꝝ actuū sup̄naturaliū. Que claues sunt due q̄ꝫtuꝫ ad actū. scꝫ clauis scīe ꝛ potētie. in radice tñ sunt vna. Uñ clauis scīe nō est habitꝰ nec actus sciendi q̄ꝫuis nō debet claues eccl̄ie recipe nisi habeat habitū scīe sufficientez ad executiōez ptāt̄. Actꝰ em̄ clauis scīe est ptās discernendi in cause examinatione. Clauis v̄o potētie est actꝰ diffiniendi in cause determīatōe. Et ist̄ clauibꝫ papa ꝛ cui ipse ꝯcedit soluit et ligat tripl̄r. Prīo iudicādo. s. hoīs ꝯscientia examinata iudicat ei celū clausū vel aptum. Scd̄o apit relaxando aliquā ptē pene debitā. ꝛ claudit dū penitentem aliqua pena sensus ligat quā explere oportebit vel hic vel in purgatorio anteq̄ꝫ celum ingrediat̄. Tercio claudit vel apit excōicando. vel ab excōmunicatione absoluendo. Adde q̄rtum quando de non cōtrito contritū facit vi clauium. Dicit em̄ Scotꝰ sup̄ quarto. dist. xiiij. q̄ attritus confitens volens recipere sacramentum penitētie: non ponens obicem peccati mortalis in voluntate in vltimo instāti p̄lationis verboꝝ in quibus est vis sacramenti istius recipit gratiam nō de cōgruo sed ex pacto diuīo: assistēte sacramento. Alioquin non appareret q̄modo sacramentū penitētie esset secūda tabula post naufragiuꝫ si nunq̄ꝫ p̄ ip̄m vt est sacramentū gr̄a amissa posset recupari. Unde qui ad cōfessionem accedit non contritus sed solum attritus: si confiteat̄ oīa pctā sua sacerdoti et ip̄m ꝯtingat mori anteq̄ꝫ sacerdos verba absolutōis dicat damnabitur. Sed si post absolutionē mori ꝯtingat saluabit̄. Et hoc est q̄d dixit saluator Joh. xx. Quoruꝫ remiserit̄ pctā remittuntur eis ꝛ quorum retinueritis retēta sunt. O clemens christe q̄ꝫ facilem

viam instituisti ad celuz euntibꝫ hoībꝫ sacramentū.s.pnie:ꝑ qđ facta cōfessiōe nisi habeat volūtatē peccādi mortaliť certus est iam de peccati remissiōe.certitudine dico fidei. Hinc Apoc̄.xj.dicitur ꝙ lingue eoꝝ claues facte sunt celi Ideo dicit Ambro.in pastorali. Nihil em̄ est excellentiꝰ in hoc seculo sacerdotibꝫ.nihil potest sublimius ep̄is repiri Dicit em̄ Augꝰ. in questionibꝫ noui et veteris testamēti ꝙ in q̄libet sacerdote tria sunt sapientius considerāda. Primo humana natura:et in hac sil'is est omnibus hominibꝫ. Secūdo diuina gratia.ꝛ sic nōnunq̄ꝫ aliq̄bꝫ supior est: aliq̄bꝫ par:aliq̄bꝫ v̄o īferior.de hꝫ nullus certe pōt loq̄. qꝛ đr.j. ad Choꝝ.ij. Quis em̄ scit hominū que sint homīs nisi spūs hoīs q̄ in ipso est. Tercio ꝯsideranda est in sacerdotibꝫ dignitas officij.ꝛ sic p̄ omnibꝫ hoībꝫ supior est De qua Bern̄.in sermone de cena dn̄i dic̄ O p̄clara.o reuerenda.o venerāda potestas vestra sacerdotes incliti ꝛ reuerendi: cui potestati nihil in celo vel in terra compari potest.consecrare.s. corpus ꝛ sanguinem dn̄i nostri iesu christi. Sup hac em̄ ptāte vestra:sup hꝫ taz insigni p̄uilegio vestro stupet celū: mirať terra:cōtremiscit homo: reueretq̄ꝫ q̄ꝫ plurimū vniuersalis angelica celsitudo. Hinc.j. Thim̄.v. Qui bn̄ p̄sunt p̄sbiteri duplici honore digni sūt. Et iteꝝ. Aduersus p̄sbiteꝝ accusationez noli recipe. Et Ecc̄i.vij. Honorifica sacerdotes.q̄a q̄cunqꝫ te baptizat vel absoluit:statim spūalis pater tibi efficietur.ꝛ plus q̄ꝫ pr̄ carnalis.qꝛ pr̄ carnalis genuit te ad mortē.presbiter v̄o de morte ad vitā te regenerauit. Hec aūt ptās fuit in beato Grego.sicut in capite. Secundo beati Gregorij magnitudinis sublimitas declarať in vera humilitate. Nam q̄ veraciť hic se humiliauerit ille erit magnus. Ideo dicebat saluator Math̄.xviij. Qui se hūiliauerit sicut puulus iste hic magnus vocabiť in regno celorū. Et Amb̄.sup Lucā. Nihil excelsiꝰ hūilitate q̄ quasi supior nescit extolli.qꝛ nemo illud affectat quod infra se iudicat. Et Lu.xiiij Qui se humiliat exaltabiť. O q̄ꝫ pauci sunt in dignitate humiliores. De q̄bꝫ Bern̄.in epl'a ad Eugeniū papā. Bona ꝛ recta facere ꝛ inutilem se reputare apud paucos inueniť. Idem sup missus est dicit. Non est magnū hūilē esse in deiectiōe.sed magna ꝛ rara v̄tus est honorata hūilitas. Et Richar.de mystico somno. Hūilis est q̄ seip̄m v̄aciť cōtemnit.hūilior q̄ se ꝯtēni ab alijs nō refugit.hūilior q̄ honorať ꝛ tn̄ ꝯtemni concupiscit. Talis erat btūs Gregorius q̄ se laudari ꝑmittere nolebat. Naz in epl'a ad Norsum patriciū sic scribit ꝙ cause et noīs sil'itudinem faciēdo ꝑ scripturas clausulas declamatiōesq̄ꝫ formatis certe frater charissime symeam leonē vocas.ꝛ ꝙ eo mō hos agere cōspicimꝰ q̄ scabiosos catulos se pardos vel tigres vocamus. Itez in epl'a ad Anastasiū patriarchaz anthiochenū. ꝙ vos me os dn̄i:ꝙ lucernā dicitꝫ ꝙ loq̄ndo multꝫ ꝓdesse mltisq̄ꝫ posse lucere ꝑhibetꝫ:estimationē meā fateor mihi in dubitatationem maximā perduxistis. Considero nanqꝫ qui sum et nihil me huiusmodi boni signo deprehendo. Considero aūt qui estis et vos mentiri posse nō arbitror. Cum ergo credere volo quod dicitis contradicit mihi infirmitas mea. Cum disputare volo qđ in laude mea đr: cōtradicit mihi sanctitas vestra. Sz q̄so vir sancte nobis aliq̄d de hoc certamine nr̄o cōueniat vt si non qđ dicitis ita est sit ita qꝛ dicitis. Unde primo omniuz in suis epl'is se p̄mum seruū seruorū dei

noīauit ⁊ alios noīari instituit. nihil penitus ostentatōis querēs in scriptꝫ verbis et factis. Uñ Innocētio p̄fecto africe sic scribit. ꝙ expositiōez scti Job vobis trāsmitti voluistis vr̄o studio ꝯgaudemus. sed si delicioso cupitꝫ pabulo saginari bti Augustini ꝯpatrio/te vr̄i opuscula legite. ⁊ ꝯpatiōem illiꝰ similagīs nostꝝ furfurē nō queratis. neqꝫ em̄ volo dū ī hac carne sū si q̄ me dixisse cōtingit ea faciliꝰ hoībꝫ īnotesci Hinc q̄ꝫ legit̄ ꝙ dū iohes abbas Romā venissꝫ ⁊ btm̄ Gregoriū ꝑ mediuꝫ ciuitatꝫ ire videret voluit ei occurrere. ac reuerentiā exhibere. Cernēs v̄o beatus Gregoriꝰ ꝙ se ī t̄rā vellet ꝓsterne/re p̄mo ip̄e se corā eo ī t̄rā ꝓstrauit nec īde surrexit q̄usqꝫ abbas p̄mo surrexisset. Uñ dicebat. xxxiij. li. mor̄. Cōsiderꝫ hō q̄d elatꝰ ī t̄ra merebit̄ si angelꝰ alijs p̄latꝰ ī infernū ꝓsternit̄. Et. ij. Pet̄. ij. Si deꝰ angel̄ peccātibꝫ nō pepcit sꝫ rudētibꝫ īferni detractos in tartaꝝ tradidit cruciādos q̄d faciet figmēto ⁊ neqꝫ seruo. ⁊ Job. xxij. Qui hūiliatꝰ fuerit erit ī gl̄ia. Et Innoc̄. Quāto q̄sqꝫ sibi vilior tāto deo acceptior ⁊ p̄ciosior. ḡ b. Gregꝰ erat magnꝰ ⁊ admirabil̄ dei sacerdos. qꝛ mira hūilitate sublimis. vt v̄e dicat̄ de eo. Nō ē inuētꝰ sil̄is illi.

Tercio bti Gregorij magnitudinis sublimitas d̄clarat̄ ī p̄fecta charitate. nā aīa hūana mēsurat̄ s̄m charitatez. vt dic̄ Aug. ita ꝙ q̄ habꝫ magnā charitatē d̄r mag̃ corā deo ⁊ q̄ paruā ꝑua ⁊ q̄ nullā nulla d̄r. qꝛ tal̄ nō habēs charitatē malignꝰ ē. d̄ q̄ p̄s. Ad nihilū deductꝰ ē ī ꝯspectu eiꝰ malignꝰ. Charitas v̄o habētē sublimat. vñ Hugo d̄ laude charitatꝫ. Nescio q̄d maiꝰ in laude tua dicere possū q̄ꝫ vt deū de celo traheres ⁊ hoīem d̄ t̄ra ad celū eleuares. mag̃ v̄tus tua vt ꝑ te vsqꝫ ad hūc hūiliaret̄ deꝰ ⁊ vsqꝫ ad h̄ exaltaret̄ hō. Et apl̄s p̄pōit charitatē oībꝫ v̄tutibꝫ etiā theologicꝫ cum dicit. Nūc manent fides spes ⁊ charitas: maior aūt hoꝝ ē charitas. Uñ saluator īsinuat ꝙ magnꝰ erit q̄ ex charitate docuerit dicens Qui aūt fecerit ⁊ docuerit hic magnꝰ vocabit̄ ī regno celoꝝ. Nā b. Gregoriꝰ magnā habuit charitatē erga deū ⁊ ꝓximū intantū ꝙ om̄es ad dei noticiaꝫ ⁊ salutē conabat̄ ꝯuertere. Nam semel dū ꝑ forū vrbis rome iret vidit q̄sdaꝫ pulcerrimos pueros vultu venustos esse venales. Int̄rogat mercatorē de q̄ patria attulissꝫ: q̄ rn̄dit de britānia cuius incole sil̄i cādore fulgēt. Int̄rogat iteꝝ si xp̄iani sūt. Cui mercator nō inq̄t sꝫ pagāi. Tūc gregꝰ acrit̄ īgemiscēs heu inq̄t q̄ꝫ splēdidas facies p̄nceps tenebraꝝ possidet. Int̄rogat īsup q̄d eēt vocabulū gētꝫ. cui ille. Anglici vocāt̄. Bene inq̄t anglici q̄si angelici. Int̄rogat q̄d nomen h̄ret ꝓuincia. Cui mercator deiri. Et Gregoriꝰ. Bñ deiri qꝛ de dei ira sūt eruēdi. Rursus de noīe regꝫ int̄rogat. Et ille ꝙ aelle diceret̄. et Gregꝰ. bñ aelle vocat̄ qꝛ ī ꝑtibꝫ ill̄ alleluia decātabit̄. Qui mox sūmū pōtificē adiuit ⁊ difficult̄ vt ad illos ꝯuertēdos iret obtinuit. Cūqꝫ iter arripuissꝫ romani de eiꝰ recessu ꝯturbati papaꝫ adeūt dicētes. Petrū offendisti. romā destruxisti. gregoriū dimisisti. ideo papa ad reuocandū eū nūcios destīauit ⁊ sic redire cōpellit̄ licꝫ de hoc pl̄imuꝫ tristaret̄. Tūc papa ip̄m a mōasterio suo abstraxit ⁊ suū p̄s byteꝝ cardinalē īstituit. O magna charitas. O ignita volūtas que ꝓ ꝓximoꝝ salute mori libens volebat. Scd̄o btūs Gregoriꝰ ex p̄missis thematꝫ v̄bis ꝯmēdat̄ abonitatꝫ copiositate cū d̄r. q̄ ī diebꝫ suis placuit deo. licꝫ em̄ ip̄e oībꝫ v̄tutibꝫ fuerit adornatꝰ tñ copiosiꝰ placuit deo ī tribus. scilicꝫ.

De sancto Gregorio

Primo elemosynarũ largitione.
Secũdo sua ꝓmotione.
Tercio populi doctrinatione.

Primo dixi ꝙ btũs Gregori⁹ placuit deo elemosynaꝝ copiosa largitiõe. q̃a oĩb⁹ indigentib⁹ ꝓ posse subueniebat. q̃d op⁹ deo mlt̃ũ placet: diabolo multũ nocet: ⁊ homĩ multũ ꝓdest. Prĩo ꝙ deo placeat patet ꝑ Aug. dicẽtẽ sic. Nõ est q̃d nos ita facit deo amabiles vt pietas ⁊ miscdia. iuxta illud ps̃. Misericordiã ⁊ iudiciũ diligit deus. Et Prouer. xxj. Facere miscdiaꝫ ⁊ iudiciũ magis placet dño q̃ꝫ victime. Cui⁹ rõ est. qꝛ est ei⁹ natural' ꝓprietas. Grego. De⁹ cui⁹ ꝓpriũ est misereri sp̃ ⁊ ꝑcere. Nam miscdia est vnguẽtũ q̃ vngit̃ xp̃s ĩ mẽbris suis. Uñ Bern̄. Bonũ est vnguẽtũ ꝯtritõis qd̃ de recordatiõe pctõꝝ cõficit̃. sed meli⁹ est vnguentũ deuotiõis q̃d fit de recordatiõe bñficioꝝ. sed optimũ est vnguẽtũ q̃d vincit vtrũqꝫ. s. vnctio pietatis. Ideo hanc docuit misericors xp̃s Lu. vj. dicens. Estote misericordes sic̃ ⁊ pr̃ vester celest̃ misericors est. ⁊ Math. ix. Eũtes discite q̃d est: misericordiã volo ⁊ non sacrificiũ. Hinc Amb. ⁊ hr̃ dist. lxxxvj. In singul'. Misericordia est cõis vsus ideo cõmune p̃ceptũ est oĩb⁹ statib⁹: oĩb⁹ etatib⁹: omnib⁹ officijs. nõ publican⁹: non miles excipit̃: nõ agricola: vel vrban⁹: diues vl' paup̃. Quia dic̃ Hiero. ⁊ ponit̃ dis. lxxxvj. §. Qui clementiã. Qui clementiã nõ habet nec indut⁹ est viscera misericordie ⁊ lachrimaꝝ q̃ꝫuis spũalis sit nõ adimpleuit legem xp̃i. ꝑ eo ꝙ dicit Ambro. sup̃ epl'am ad Thim̃. Om̃is summa discipline xp̃iane ꝯsistit in misericordia ⁊ pietate. Ideo mlt̃ũ debent timere crudeles potissime viri ecclesiastici q̃ licet habeant: tñ obliti dei ⁊ ꝓximi nihil oĩno volunt dare paupib⁹ nisi inq̃ntum verecũdia ducunt̃. Quib⁹ iudiciũ sine misericordia fiet q̃ꝛ nõ fecerũt misericordiã Scdo elemosynaruꝫ largitio diabolo multũ displicet. Dic̃ em̃ glo. sup̃ illd̃ p̃s. Misericordia mea ⁊ refugiũ meũ. De nll'o ita vicit̃ diabolus inimic⁹ sicut de misericordia. Et h̃ facit eius inuidia. Nã ip̃e inimic⁹ pl⁹ laborat pl⁹ patit̃ pl⁹ vigilat q̃ꝫ hõ: sed misereri nõ põt. Tercio eleõsynarũ largitio hõi faciẽti mlt̃ũ ꝓdest. iuxta illud ꝓuer. iij. Misericordia ⁊ v̄itas te ñ deserãt ⁊ inuenies gr̃am ⁊ disciplinaꝫ bonam corã deo ⁊ hoĩb⁹. Hinc Greg. Terrena suba ꝑ hoc ꝙ paupib⁹ distribuit̃ mlt̃iplicat̃. Sic fecerat ip̃e vt ptꝫ de angelo q̃ in specie naufragi venerat ad ip̃m. q̃ postremo dixit ꝙ ab illo die elegit eũ de⁹ in papã qñ scutellã argenteã dederat ei. Sil'ꝛ xp̃m dñm in ꝓpria ꝑsona meruit hospitare q̃ antea ĩ mẽbris suis hospitauerat. vt ptꝫ ĩ sermõe alteri⁹ anni. Ex q̃bus discim⁹ ꝙ mlt̃ũ placet deo btũs gregori⁹. Scdo ip̃e deo placuit sua ꝓmotõe ad quã nõ anhelabat: quinpoti⁹ quantũ potuit fugiebat ⁊ ꝯtemnebat sciẽs ꝙ q̃ ambit p̃latõeꝫ deo placere nõ põt. vt scribitur di. xl. c. mlt̃i. Quicũqꝫ desiderauerit p̃matum in terra inueniet ꝯfusiõeꝫ ĩ celo. nec int̃ sctõs xp̃i ꝯputabit̃ q̃ de primatu tractauerit. Hic ⁊ ip̃e btũs gregori⁹. Sic̃ is qui inuitat⁹ renuit quesitus refugit sacris est altarib⁹ admouẽd⁹. sic q̃ vltro ambit vl' ĩportunũ se iugerit est ꝓculdubio repellẽd⁹. nã qui sic nitit̃ ad altiora ꝯscẽdere q̃d agit nisi vt crescẽdo decrescat: et ascẽdendo exterius interius in ꝓfunda descendat. Jõ ip̃e fugit: sꝫ sic̃ ptꝫ in alio s̃mõe ꝑ reuelationẽ tandẽ inuent⁹ fuit. Sicqꝫ videns diuinũ bñplacitũ hũiliter suscepit. Uñ dicit Tho. ij. ij. q. clxv. ar. ij. ꝙ in p̃latione duo considerari possunt. Primũ q̃d deceat hoĩem appetere s̃m

ꝓpriā voluntatē. Secundū q̄d deceat
hoīem facere ad alteri⁹ volūtatē. Quā
tū ad ꝓpriā volūtatē ꝯuenit hoī intēde
re ꝓprie saluti. q̄ꝫtum ad alteri⁹ volūta
tē ꝯuenit homi ex dispositiōe alterius
sup eū ptātem habentis ꝙ faciat qđ si
bi iubet. Unde sicut ad īordinatā vo/
luntatē ptinet ꝙ hō ꝓprio motu ferat
in hoc ꝙ gubernationi alteri⁹ p̄ficiat.
ita ad īordinatā volūtatē ptinet ꝙ q̄s
cōtra supioris p̄ceptū oīno recuset su/
scipe p̄lationē. qꝛ hoc repugnat chari/
tati ꝓxīoꝝ. qꝛ dicit Aug⁹. ix. de ciui. dei
Ociū sctm̄ q̄rit charitas. veritatꝫ nego
cium iustū suscipit necessitas charita/
tis. quā sarcinā si nullus imponit ꝑci
piēde atq̄ intuēde vacandū est verita/
ti. si aūt imponit suscipiēda est ꝓpt ne/
cessitatē caritat. sed nec sic oīno verita
tis delectatio est deserēda. Beatus em̄
Gregori⁹ his v̄tutib⁹ placuit deo pu/
ta elemosynaꝝ largitiōe: debita ꝓmo/
tione: et Tercio ppl'i doctrinatiōe. qꝛ
tā p̄dicādo q̄ꝫ scribēdo q̄ꝫ etiā bona di
stribuēdo ad aniaꝝ salutē laborabat.
ideo dicebat sup Ezechielē. Nulluꝫ oī/
potēti deo tale sacrificiuꝫ est q̄le est zel⁹
aniaꝝ. O q̄ꝫ felix est ille negociator qui
post sua aliaꝝ lucra q̄rit aniaꝝ. O q̄ꝫ
beatus q̄ post aurū non abijt sed post
aīe bonū. q̄s est hic ꝛ laudabim⁹ eum
Talis fuit btūs Gregori⁹. Tercio
btūs Gregori⁹ ex p̄missis themat ver
bis cōmēdat a virtutꝫ finalitate. cū d̄r
et inuent⁹ est iustus. Justicia em̄ gene/
raliter cōprehēdit oēs virtutes. iuxta
illud Math. v. Attēdite ne iusticiā ve
strā faciatis coram hoīb⁹ vt videami/
ni ab eis. Hiero. Oēs virtutū species
vno iusticie noīe cōtinent. Et Cassiod.
sup ps̄. Justicia non nouit patrē: non
nouit matrem: veritatem nouit: ꝑso/
nā nō accipit: deū imitat. Et ideo bea/
tus Gregorius dum iustus inuent⁹
dicit: omni virtute plenus credit. Et
ideo securus obijt. quia dicit Prouer
bioꝝ. x. Justicia liberat a morte. s. eter/
na. Quod patuit ī Traiano impato/
re infideli diu iam ante beatū Grego/
rium defuncto. cuius filius exquo cu
iusdam vidue filium ꝑ equuꝫ discur/
rendo intemerat: ip̄i vidue eū dederat
in filium et eam dotauerat. Dū semel
btūs Gregori⁹ ꝑ forū Traiani transi
ret et talis iusticie recordatus fuisset ꝛ
ad sancti Petri basilicā venit: ꝛ ama/
rissime ꝓ illius errore fleuit. Tūc sibi
diuinitus est responsum. Ecce petitio
nem tuam concessi ꝛ Traiano penaꝫ
eternam peperci. De cetero aūt diligen
tissime caueas ne ꝓ damnato aliq̄ pre
ces fundas. Et angelus adiecit. q̄a ꝓ
damnato orasti ideo duoꝝ tibi optio
datur. aut in purgatorio duob⁹ dieb⁹
cruciaberis. aut toto tempore vite tue
infirmitatibus fatigaberis. Qui p̄ele/
git toto tempore vite cruciari infirmi/
tatibus q̄ꝫ cremari in purgatorio du/
obus dieb⁹. Unde factum est vt dein/
de febribus laboraret ꝛ podagre mo/
lestia. Similiter q̄nq̄ꝫ iusticia meritis
beati Gregorij liberat a dolore mortꝫ
Unde legit ꝙ post mortem ipsi⁹ qui/
dam insurrexerunt contra beatū Gre
gorium ꝛ omnes libros eius cremare
volentes: quosdam iam cremauerāt.
tūc Petrus diaconus cum quo q̄tu/
or libros dyalogoꝝ disputauerat re/
stitit: dicens. Uos in cremando nihil
ꝓficitis. qꝛ iam in diuersis mundi ꝑti
bus habent exemplaria. adiūgēs hoc
īmane esse sacrilegium. Tandē eos in
hanc sententiaꝫ adduxit: vt si aliquod
miraculum de eo dicēs moreretur: li/
bri manerent intacti. sinautē: combu/
rerentur. quia si beatus Gregorius
adhuc viuēs dixerat ꝙ quando pub/
licaret hoc: statim moreretur. Fertur

euangeliũ cũ apparatu diaconi. petr⁹ mox vt tactis sacrosctis euãgelijs testimoniũ ꝑhibuit dicẽs. Si ego vidi spiritũ sanctũ in specie columbe freq̃ntissime sup̄ caput scti Gregorij pape moriar. ⁊ si nõ: sim a dolore mort⁹ extrane⁹ Inter hec ꝟba spũm deo reddidit. Similiter iusticia a diabolo liberat. Uñ scribit Johes diacon⁹ q̃ ei⁹ vitã cõscripsit q̄ dũ cõpilaret ipsi⁹ vitã q̃daz vir sacerdotaliter insignit⁹ ei dormiẽti astitit. cui desuper candidissima vest⁹ erat valde tñ tenuissima vt ei⁹ raritate nigredo tunice appareret. Hic ꝓpius accedens ⁊ inflatis buccis risum ꝯtinere nõ potuit. Cunq̃z Johes eum interrogaret cur vir g̃uioris officij sic dissolute rideret: ait. Quia tu scribis d̃ mortuis q̃s viuẽtes nunq̃z vidisti. Cui iohes Et si illũ non noui facie: tñ de illo scribo q̃ didici lectione. At ille Tu inq̃t vt video sicut voluisti fecisti. ⁊ ego q̃ facere potero non cessabo. Moxq̃z illi lumẽ laterne extinxit ⁊ adeo ip̄m ꝑterruit vt vehemẽter exclamans putaret se ab illo gladio iugulari. Moxq̃z Gregori⁹ affuit hñs secũ a dextr⁹ nicolaũ ⁊ a sinistris Petꝝ diaconũ. eiq̃z dixit. Modice fidei q̃re dubitasti. Cũq̃z p⁹ cortinã lecti aduersari⁹ latitaret. Gregori⁹ ex manu petri diaconi magnaz facẽ arripiens eiusq̃z flãmis os ⁊ faciem ipsius aduersarij exurẽs ad instar ethiopis deniguit. Quedã aũt scintilla ꝑuissima cadẽs in ei⁹ vestẽ cãdidaz eã dicto citius ꝯflagrauit. ⁊ sic nigerrimus tot⁹ apparuit. Dixitq̃z btũs Petrus gregorio. sat⁹ denigrauim⁹ euz. q̃ ait. Nos illũ nõ denigrauimus sed nigrũ fuisse demõstrauimus. Sicq̃z ibidẽ mlto relicto lumĩe abierunt. Merito igit̃ d̃r de eo q̄ fuit sacerdos magn⁹ magni dei q̃ in diebꝫ suis placuit deo et inuentus est iustus. Cui⁹ merit⁹ dominus de⁹ nos adiuuet ⁊ defendat ac postea ad celoꝝ regna ꝑducat Amen.

De annũciatione ꝟginis Marie Sermo. xxxiij.

Ingressus angelus ad eã dixit. Aue gr̃a plena dñs tecũ Luc. j. Hec ꝟba charissimi dicunt̃ ad laudem bñdicte ꝟgĩs Marie: q̃ hodie cooperante spũ sancto cõcepit in vtero ꝟgineo deũ verum ⁊ hoĩem. ⁊ hoc ꝑ angeli gabrielis nũcium. q̃r ꝯgruebat vt tam inauditam rem angelus nũciaret

Primo ex ꝑte repationis.
Scdo ex parte nunciantis.
Tercio ex ꝑte mittẽtis.
Quarto ex ꝑte virginis.

Primo siq̃dẽ ꝯgruũ erat vt tale negociũ angelus nũciaret ex ꝑte repatiõis. Nã sũm⁹ de⁹ q̃ est sũme bon⁹ ex sua bonitate ꝑ ꝟbũ munduz creauit q̃ ꝑ peccatũ q̃dãmodo fuit deformat⁹ ⁊ dissipat⁹. sicut em̃ diabol⁹ angelus sathane in serpẽte decepit mulierẽ inducẽdo eã p̃mo ad dubitationẽ de dei p̃cepto. tãdẽ ad ꝯcupiscẽduz. postremo aũt ad pctĩ ꝯsensum. sic ꝯgruũ fuit vt hec mũdi ꝑ ꝟbi incarnatiõem repatio fieret ꝑ angelũ luc⁹ q̃ virgĩs fidẽ firmaret: ad obedientiã induceret ⁊ ad ꝯsensum. vt sic de⁹ hoĩez saluaret ꝑ silĩa. ⁊ ita factũ est vt angelus nũciãdo excitaret virginẽ ad fidẽ: ꝑ fidem ad ꝯsensum: ⁊ ꝑ ꝯsequẽs ad ꝯcipiẽdũ. Scdo ꝯgruebat vt angel⁹ nũciaret ex ꝑte nũciant⁹. s. angeli. q̃r ꝑ hãc felicẽ incarnatiõez nõ solũ fiebat hoĩs redẽptio sed etiã angelice ruine repatio. iõ ꝯgruũ erat vt angelicũ adesset mĩsteriũ. ⁊ etiã q̃r angelus est minister dei. btã aũt ꝟgo electa erat vt esset mater dei. ideo ꝯgruebat angelũ dñe sue decẽter famlari. Tercio

cōgruebat angelū nūciare ex pte mittē tis scz dei. vt seruaret ordo quē deꝰ sta tuit: q̄ ordine mediātibꝫ angelis diuīa hoībꝫ nunciant. Et hec est rō Dyonisij iiij. c. angelice hierarchie. vt p talē nūci um deꝰ eleuaret mentē virgīs ad se: et sic ardētiori charitate flāmesceret. et p̄ us p amorē ip̄m mēte q̄ carne ꝯcipet. vt ait Augꝰ. li. d̄ v̄ginitate. Beatior in q̄t maria erat ꝯcipiēdo fidē xp̄i q̄ car nem xp̄i. ꝛ postea subdit. Materna p pinq̄tas nihil Marie pfuisset nisi feli ciꝰ xp̄m corde q̄ carne gestasset. Quar to ꝯgruebat hoc negociū angelo nūci are ex pte virgīs scz Marie. qꝛ em̄ pu ra virginitas Marie oīm hoīm p̄cel lebat puritatē: q̄npotiꝰ ꝛ angeloꝝ. ido vt ostēderet v̄gīs marie angelica vita ꝛ puritas: ideo debuit angelꝰ nūciare Uñ Hiero. Semp est angelis cogna ta v̄ginitas. qꝛ in carne p̄ter carnē vi uere nō est hūana vita sed angelica. ac etiā q̄ddā mr̄imoniū spūale esse debe bat in ipsa annūciatiōe inter deū et hu manā naturā in v̄gīe. Merito igit̄ p angelū req̄rebat ꝯsensus v̄gīs loco to tius generꝭ hūani. Hinc Augꝰ. in ser mone q̄dā d̄ natiuitate dñica dic̄. Re q̄rebat etiā ꝯsensus v̄gīs in speciali p suo mr̄imonio q̄ deꝰ pater eā despōsa bat vt esset vnigeniti sui mater ꝛ nō so lū sui vnigeniti filij. sed in ip̄o oīm re dēptoꝝ. Decēter igit̄ angelus Gabriel dei altissimi nūcius missus est de celo empyreo in ciuitatē galilee cui nomen Nazareth ad virginē desponsatā viro cui nomē erat Joseph d̄ domo dauid ꝛ nomē virgīs Maria. et īgressus an gelus ad eaꝫ dixit Aue gr̄a plena dñs ꝛc̄. Uñ p̄sens sermo ad honorē annū ciate v̄gīs gl'iose gr̄a saluatoris fauē te in tribꝫ mysterijs inchoabit̄ psequet̄ ꝛ terminabit̄. scz

Primū mysteriū d̄r āgelica salutatō

Secundū mysteriū dicit̄ v̄ginea re sponsio.

Terciū mysteriū d̄r dñica cōceptio.

Primū scz dixi mysteriū q̄d erit de an gelica salutatione. Nā cum btā v̄go a puericia fuisset in tēplo dñi ꝯuersata. ꝛ tandē aduenīēte s̄m legem opportu no tpe d̄ tēplo ex volūtate dei fuissꝫ de sponsata viro. s. Joseph. ꝛ hoc ideo vt matrimoniū approbaret. vel s̄m Ori genem vt hoc sacr̄m a diabolo celaret tunc in mēse sexto scz a ꝯceptiōe Johis baptiste s̄m Lyrā missus est Gabriel angelus ad Mariā v̄ginem di. Aue gr̄a plena. Que q̄dē salutatio speciali ter a tribꝫ est cōmēdabilis. scz

Primo ab angelo apparēte.

Secūdo ab eloq̄o pferente.

Tercio ab exemplo astruēte.

Primo nanq̄ salutatio angelica cō mendat̄ ab angelo apparēte q̄ s̄m q̄s dā fuit de sūmis hierarchijs scz de or dine seraphin. Hinc Greg. dic̄ q̄ sum mū angelū venire dignū erat q̄ sūmū oīm nūciabat vicꝫ dñm incarnandū. Si em̄ seraphin missus est ad Esaiaꝫ ad purgandū labia eius calculo igni to sumpto de altari Esa. vj. ml'to ma gis ad virginē Mariaꝫ in tam diuīa ꝛ mirifica annūciatiōe. qꝛ dicit mgr̄ in ij. dist. ix. Interdū oēs angeli mittunt̄: vt plurimū tñ inferiores. Alij aūt cōi ter tenent q̄ tres ordines angeloꝝ su piores nunq̄ mittunt̄ ad extra. sed as sistunt. Dicunt̄ tñ mitti inq̄tum me dijs diuina mysteria reuelāt. et sic s̄m Tho. in. iij. parte summe. q. iij. iste Ga briel fuit supremus in ordine archan geloꝝ. Et dicit Ubertinus q̄ vndecū q̄ sit missus. tamē verisimile est q̄ nū q̄ maioris dignitatis angelus hoībꝫ quicq̄ nunciandū apparuit sicut Ga briel: quem non decuit tñ hoc sacrū se cretū cum multis milibꝫ angelorum

nũciare. sed ip̃m soluz vt secretũ serua
ret. q̃ quidẽ s̃m Tho. vbi sup̃ in specie
corporali apparuit. Primo ꝓpter ap/
paritionis similitudinez. quia diabo/
lus in specie serpentis seduxit euã. sed
Gabriel in specie hũana instruxit ma
riam. Secũdo ꝓpter icarnati magni/
tudinẽ. qꝛ non solũ mente sed etiaz ven
tre erat dei filium receptura. ideo non
solum mens eius sed etiam sensus eiꝰ
corporei erant visione corpali refouẽ/
di. Tercio ꝓpter certitudinez vt sic vir/
go intellectu ꝛ sensu esset certa de chri/
sti incarnatiõe. Unde dicit Augꝰ. ꝙ in
gressus ẽ Gabriel archãgelus facie ru
tilans: veste choruscans: gressu mira/
bilis qui virginẽ salutauit. O aĩa de
uota cogita more angelico q̃z blãde q̃z
dulciter ꝛ suauiter eam salutando al/
loq̃bat̃ foris. ꝛ q̃z iocũdo igne inflam/
mabat intus cor virginis. Secun/
do salutatio angelica cõmẽdat̃ ab elo
quio ꝓferente: que vicz eloquia sanctꝰ
angelus beate virgini protulit. Tria
nanqz vt dicit Ubertinus intendebat
angelus. scz

Primo mentem virginis attentaz
reddere.

Scdo virginem de tali mysterio in
struere.

Tercio animã virginis ad consen/
sum inducere.

Primo angelus Gabriel intende/
bat aĩaz ꝟgĩs attentã reddere qđ qui/
dem fecit eã noua ꝛ insolita salutatiõe
ineffabiliter collaudãdo. Unde dicit
Origenes sup̃ Lucã ꝙ si sciuisset ꝟgo
ad aliũ quẽpiã factũ esse sermonẽ simi
lem vtpote que habebat legꝫ sciam nũ
q̃z eam q̃ntũcunqz ꝑegrina salutatio
terruisset. In hac em̃ salutatiõe ange/
lus p̃mittit virginis idoneitatem ad
deum concipienduz cum dicit. gratia
plena. Sup̃ quo Berñ. In vẽtre gra/
tia deitatis. in corde gratia charitat̃.
in ore gratia affabilitatis. in manibꝫ
gratia misericordie ꝛ largitatis. Idez
Uere plena. quia de plenitudine eius
capiunt vniuersi: captiui redemptõez:
eger curationem: tristes cõsolationez:
peccatores veniam: iusti gratiam: an/
geli leticiam: deniqz tota trinitas glo/
riam: filius hominis humane carnis
substantiam. Deinde exprimit ip̃m cõ
cipiendum quis et qualis erit dicens.
dominus tecum. Tandem infert ho/
norem debitum ad filij dei conceptuz
cum dicit. Benedicta tu in mulieribꝫ.
Ut aũt ostenderet eam ab omni male
dictione exceptã: his p̃misit. Aue. q. di.
Talẽ ambasiatã tibi q̃ es gl̃ia ꝟginũ
et mulierꝫ a deo porto ꝙ a te excludet̃
omnis maledictio nature corrupte vi
delicet ꝛ legꝫ. qꝛ tu sine pudore ꝯcipies
et sine dolore paries ꝛ ꝟgo in eternum
ꝑmanebis. Ex hac igit̃ salutatiõe vir/
go admirari cepit. admiratio ꝟo ani/
mũ attentũ reddit. Ecce q̃z optime nũ
cius celestis eloquit̃ celeste mysterium
di. Aue. i. sine ve. Ubi est nobis sciẽdũ
ꝙ triplex ve in sacra scriptura inuenit̃
De quibus dicit̃ Apocalipsꝭ. viij. Ue
ve ve habitantibus in terra. et quodli
bet istorum triplicat̃. ꝛ sic nouem sunt
ve. scilicet

Primũ ve miserie originalis
Scdm ve culpe actualis.
Terciũ ve pene gehennalis.

Primũ igit̃ ve est miserie originalis q̃
triplicat̃. qꝛ ex peccato originali venit
in nos ve miserie nascentiũ. ve parien/
tium. ve morientium et incinerantiũ.
Primo ve nascentiũ venit in nos. q̃a
oẽs nascimur filij ire Ephꝭ. ij. Ab hꝫ ve
fuit ĩmunis beata virgo que sine ori/
ginali concepta ꝛ nata extitit nec vnq̃z
ad peccatum inclinata. Unde Berñ.
Puto ait ꝙ copiosior gratia sanctifi/

cationis in ipam descendit que nō solum ortū eius sanctificauit: sed etiam vitā ab oīi peccato custodiuit. Item est ve parientiū et originali pcō: quia dictū est Eue Genes. iij. In dolore paries filios tuos. A quo excepta fuit beata virgo: quia vt dicit euāgelista Lucas. Peperit sine dolore filiū suuz primogenitū. Hinc Augustin⁹ ait. O q̄z beata mater ista est que sine contamiatōne cōcepit: z sine dolore pepit medicinam. Similiter est ve morientiū z incinerantiū et peccato proueniens. quia hoi peccanti dixit dñs Genes. iij. Puluis es z in puluerē reuerteris. Ab hoc ve etiam fuit beata virgo imunis quia licz mortē subierit tēporalē tamē neribus incinerationis deprimi nō potuit: teste psalmista z dicēte. Surge domine scz iesu christe in requiē tuam tu z archa sanctificatōis tue. i. mater tua que per archam significat. sicut enim de lignis imputribilibz facta fuerat. sic caro virginis nō vidit corruptōez. vt tenent cōmuniter doctores. Sic igit̄ beā virgo fuit sine ve nascētiū parientiū z incinerantiū. vnde bene dixit angel⁹ Aue. Secundū ve est culpe actualis quod iterū triplicatur in ve cordis oris z operis. Ue cordis habēt oīes peccare volētes et proximo nocere desiderantes. Iuxta illud Esa. xxix. Ue q̄ profundi estis corde vt a domino abscōdatis cōsiliū. Tales ve in corde habentes fuerūt pharisei: ō quib⁹ dominus Math. xxiij. dicit. Ue vobis scribe z pharisei hypocrite qui similes estis sepulchris dealbatis que foris hominibus apparēt speciosa. intus autē plena sunt ossibz mortuorū. Cor vero virginis matris erat hospitiū spiritussācti adornatū floribus tāq̄ paradisus. Unde Hieronym⁹. Vere ortus est deliciarū in quo cōsita sunt vniuersa florum genera et odoramenta virtutuz. Item est ve oris: in quorū scz ore sūt mendacia: falsa testimonia: detractiones: adulatōnes: de quib⁹ Esa. v. ca. dicit. Ue qui dicitis malum bonuz et bonū malum. ponētes amaruz i dulce z dulce i amarū. Ue igitur talibus qui venenum diaboli in ore portāt. de quibus Psalmista. Uenenū aspiduz sub labijs eorū. Sed certe sine tali ve fuit beata virgo: de qua dicit Cantic. iiij. Fauus distillās labia tua mel z lac sub lingua tua. Fauū mellis distillauit dum deuotā orationē p liberatiōe generis humani ad deū fudit. lac sub lingua habuit dum hodie angelo dixit nūcianti. Quomodo fiet istud quoniam virū non cognosco. Mel dulcissimū habuit dū dixit. Ecce ancilla domini zc. Item est z ve operis: in quo operib⁹ sunt homicidia: furta: rapine zc. De quib⁹ Ecclīastici. ij. Ue duplici corde z labijs sceleratis z manib⁹ malefacientib⁹. O deus omnipotēs q̄z longe fuit mater vnigeniti tui ab isto vicq̄ palpabat verbū vite siue creatorē mūdiq̄z redemptorē alebat osculabat z i gremio gestabat. Terciū quoq̄ ve est pene gehennalis corū qui et virgie concepto christo domino infideles fuerūt aut mortaliter peccauerūt. quod iterum triplicat in penarum magnitudine: multitudine z lōgitudine. De quo Ezechiel. xxiij. Ue ciuitati sanguinum cuius ego grandem ponam piram. Ciuitas enim sanguinum est infernus damnatorū: cuius magn⁹ ignis succensus est in furore dei. Ab hoc enim ve quotq̄t sunt erepti homines in mūdo siue qui p̄cesserunt siue q̄ sequti sunt p̄ceptū virginis marie iesū vicz christū sūt liberati. vñ z nos confidimus p ipm merito hui⁹ v̄ginis liberari: insuper eternaliter glorificari.

De Annũciatõe btẽ virginis

Merito igĩ dixit angelus Aue. Uñ z nos debemus frequẽter recitare z ỹgi nem eiſdẽ ỹbis ſalutare: que in conſi/ ſtorio trinitatis ſunt inuenta: ab ange lo deuote recitata: ab eccleſia introdu cta: z virgini Marie accepta: ac om ni bus hominibus tanq̃ gratifica et ſa/ lutis exordia. Hinc Bern. Dum dico aue Maria celum rider: exultant an/ gelı: terra letatur: demones fugiũt: in/ fernus ꝓtremiſcit: homines in gr̃a re/ nouãr: gaudiũ Marie ampliar. deni qz tota trinitas gaudet. Scõo intẽ/ debat angelus virginẽ de tanto myſte rio inſtruere quod in ea erat implẽdũ et hoc fecit ꝓnunciando conceptum et partum z oſtendendo ꝓlis dignitatez di. Ecce concipies z paries filiuz z vo/ cabis nomẽ eius Jeſum: hic erit ma/ gnus z filius altiſſimi vocabir. Altus nanq̃ eſt hõ inter creaturas: altior an gelus. ſed altiſſimus deus. z ſubdidit angelus. Et dabit illi dñs deus ſedez Dauid patr̃ ei⁹ z regnabit in domo Jacob in eternũ z regni eius nõ erit fi/ nis. Per regnuz em̃ Dauid ſm Lyrã intelligĩ regnũ celeſte. licz Dauid i reg̃ celeſti nõ ſederit ꝓ tunc. tñ fuit figura regni celeſtis regnum Dauid. qz ſicut per multas ꝓſecutiones peruenit in re gnum ſuum dauid. ſic z chriſtus. iux/ ta illud Lu. xxiiij. Oportuit pati chri/ ſtũ z ſic intrare in regnũ ſuũ. Dicit em̃ in domo Jacob magis regnare chri/ ſtus q̃z in domo Abrae vel dauid aut Jſaac. qz ſm Lyram de domo abraã aliquis eſt reprobatus ſicut Jſmael. ſimilĩr de domo Jſaac vt Eſau. z do/ mo dauid vt Abſalon. ſed filij Jacob omnes inter electos ſunt computati. quia ſi aliqui eorum peccauerunt tñ penituerunt. z ſic eſt ſenſus. In domo iacob. i. in domo electorum. ſequitur. Et regni eius non erit finis. quia chri ſtus nõ ſolũ inquantũ deus: ſed etiaz inquantũ homo regnabit ſup omnes creaturas hoies et angelos. Unde di cebat Math. vlti. Data ẽ mihi oĩs po teſtas in celo z i terra. O electa dei ma ter Maria. O ỹgo regia: audis ne q̃d loquitur angelus tibi de prole ex te na ſcitura. vere magnũ dicit. vere nemini dictum. vere a ſeculo inauditũ. vere a prophetis deſideratũ. Audi igĩr z mo dum huius conceptõis ſupnaturalez vnde ſubdidit angelus. Spũſſanct⁹ ſupueniet in te z virtus altiſſimi obũ brabit tibi. quaſi di. angelus. Modũ huius conceptõis exp̃mere ſum inſuf ficiens. ſed te o virgo chara deo doce/ bit de tali modo magiſter me⁹ z oim angelorũ vicz ſpũſſanctus. quia tu ha/ bebis plenitudinẽ diuinitatis corpo/ raliter i te: cui omnis alia cognitio cõ parata poteſt merito vmbra dici. vel obumbrabit. id ẽ in vmbra carnis la tebit vera diuinitas. Tercio ex his quaſi inclinabat virginem ad conſen ſum. z ideo tercio angelica ſaluratio ẽ cõmẽdabilis ab exemplo aſtruẽte di. Et ecce Elizabeth cognata tua licz ſit ſterilis tamen ſupnaturaliter iam cõ/ cepit. z huius conceptus hic mẽſis eſt ſextus. O igĩr virgo ſup omnes femias benedicta ꝑbe conſenſũ z ſuſcipe filiuz Nam ſeculũ omne captiuũ tuũ ꝑſto/ latur aſſenſum. Dic o virgo ỹginum vnũ iocundũ verbum ne mozeris fac magnã ſolẽnitatẽ et eis qui ſunt i lym bo: et his qui ſunt in mundo. imo etiã illis angelis qui letantur in celo in vi/ ſione dei: vt perficiatur in te oĩs cre atura et renouetur oĩs vetuſtas ea⁹ per culpam introducta. Secundũ myſterium dicitur virginea reſponſio quomodo videlicz beata virgo Ma ria reſpõderit nuncio celeſti Gabrieli. Nam licz expreſſum nõ ſit in euange/

gelio q̄d tūc virgo opabat̄. Uerisil'r tñ credi pōt q̄ tūc fuerit in diuina ꝯtēplatione eleuata cogitādo de diuīo ꝓmisso ⁊ de ꝓphetia Esa. vij. q̄ scz v̄go filiū esset ꝯceptura q̄ deꝰ ⁊ hō essz. Et tūc angelus ingressus eaz honorifice salutauit. ⁊ v̄go ei prudent̄ rñdit. Que q̄dez virgīs responsio a tribꝫ cōmendat̄. scz

Primo a v̄gīs magnitudine.
Scdo a sue locutiōis seriositate.
Tercio a nūciantis iocūditate.

Primo dixi q̄ virginis respōsio commendat̄ ab ipsius magnimitate. qꝛ vt angeli salutationē audiuit turbata ē. ⁊ tacuit. nō tñ fuit turbata turbatione incredulitatꝭ sicut zacharias. nec de visione angeli. qꝛ angelos videre solita erat. Sed turbata fuit ꝑm Chryꝰ. ꝓpt̄ noue apparitiōis speciē. qꝛ ⁊ si cōsueta fuerat videre angelū: nūc tñ nouo mō apparuit ei sumpta hūana specie ⁊ cū ingenti lumīe ⁊ splendore: ex quo fuit aliq̄liter ꝑterrita. Unde canit eccl'ia. Et expauescit virgo de lumīe. Scdo turbata est propter noue salutatiōis formam. Unde Ambro. Bñdictiōis nouā formā mirabat̄ q̄ nusq̄z est añ repta. soli Marie salutatio hec seruabat̄. Tercio fuit turbata ꝓpter laudatiōis excellentiā. qꝛ in hac salutatōe excellenter eā de tribꝫ laudauit. Primo q̄ essz gr̄a plena. Scdo q̄ dñs essz secū. Tercio q̄ esset benedicta sup oēs mlieres. Propter q̄ hūilis v̄go nō potuit non turbari. sancte em̄ mētes humiliū q̄nto amplius laudibꝫ attollunt̄ tāto magis timēt. Hinc dic̄ Lyra q̄ nihil mirabilius vero humili q̄z sua exaltatio O virgo pia ⁊ humilis. o mater dei īsignis: quid turbaris: q̄d miraris. audi q̄d dicit celestis nūciꝰ q̄ tu sola ꝑfectissime inuenisti gr̄az apud deū quā tristis eua ꝑdiderat. Unde Chrysost. Qui apud deum meret̄ gr̄am non habet quid timeat. Inuenisti itaq̄z gr̄az scz dei et hoīm pacem: mortis destructionē ⁊ vite reparationē. vt ꝑ te deus mundū redimeret. per te illuminaret. et ꝑ te vitā reuocaret. Plena g̃ gr̄a īuenit gr̄am: sed ⁊ alijs ad dispensandū. Unde Augꝰ. O maria gratiā apd̄ deum inuenisti ⁊ hanc ꝑ totū mundum effundere meruisti. Notant̄ em̄ dic̄: inuenisti. nō dicit: habuisti vl' acq̄sisti. qꝛ res habita vel iuste acq̄sita vt ꝓpria custodit̄. sed inuenta his q̄ ꝑdiderūt restituit̄. Sic maria inuenit gr̄am nō sibi retinendā sed alijs restituendā. qꝛ q̄ inuenit rem ꝑditā tenet̄ restituere. Tristꝭ eua mater nostra gr̄am ꝑdiderat quā gl'iosa virgo teste angelo inuenit. Ido clamat oībꝫ saluari volentibus q̄ ipa parata est restituere dicēs. Trāsite ad me omnes q̄ ꝯcupiscitis me ⁊ a generationibꝫ meis adimplemini Ecc̄i. xxiiij. Hinc ⁊ Bern̄. Filioli: hec pctōrum scala: hec maria mea fiducia: hec tota ratio spei mee. dico vobis: si pie a vob pulsata fuerit: si pie fuerit īuocata: cōpatiet̄ vobis: nō deerit necessitati vr̄e. Idem. Queramus ait gr̄am ꝑ mariā Nam q̄ q̄rit inuenit et pulsanti apiet̄. Ipsa em̄ oībꝫ oīa facta est. oībꝫ sinum miscdie apit: vt d̄ plenitudīe eiꝰ accipiant vniuersi. captiuꝰ liberationē. eger curationem. tristꝭ ꝯsolationē. pctōr veniam. iustꝰ gr̄am. angelus leticiaz. deniq̄z tota trinitas gl'iam. Disce hō magnanimitatē virginis. ecce nō fuit preceps ad respondēduz angelo sicut eua diabolo. sed prudenter pōderabat verba eiꝰ: nō q̄si incredula sed modū scire volens talis cōceptiōis: cū dicebat. q̄modo fiet istud q̄m virū nō ꝯgnosco. id est me virꝫ nō cogniturā in anio voui. qꝛ q̄zuis desponsata erat: tñ se ꝑpetue v̄ginē ꝑmansurā sciebat. ideo dic̄. Quō fiet istud. q. di. rem credo sed de

modo q̃ro. Legerat em̃ btã v̄go Esa. di. Ecce virgo ꝯcipiet. sed non moduz. qꝛ nulli ꝓphetaꝝ fuit taliter reuelatus Et angelus ꝓsequit̃ dicẽs. Spũssan/ctus supueniet in te ꝛc̃. Vñ Bern̄. Au disti v̄go qꝛ cõcipies. audisti qꝛ nõ per hoĩem sed ꝑ spũm sctm̃. Expectat ange lus responsum tuum. tp̃s est em̃ vt re uertat̃ ad dñm q̃ misit illuz. Expecta/mus ꝛ nos o dña v̄bũ miseratõis q̃s miserabilit̃ p̃mit snĩa dãnatõis. ecce p̃ ciũ tibi offert̃ nostre salut̃ statimqꝫ li/beramur si ꝯsentis. hoc supplicat a te pia mr̃ flebilis Adam cum misera so bole exul de ꝑadiso. hoc dauid. hoc ce/teri flagitãt patres tui: q̃ ꝛ ipsi habitãt in regione vmbre mort̃. hoc totꝰ mun dus tuis genibꝫ ꝓuolutꝰ expectat. O dña respõde v̄buz: q̃d terra: qd̃ inferi: quod celi expectant. responde verbũ ꝛ suscipe verbum. ꝓfer tuũ ꝛ suscipe do/minũ. emitte transitoriũ ꝛ amplectere sempiternũ. Hec ille. Scd̃o v̄ginis responsio cõmendat̃ a sue locutiõis se riositate. Nam postq̃z edocta sufficien ter fuit de modo huiꝰ cõceptiõis: tunc virgo prudẽtissima ꝯsensit. ꝛ vt d̃r ꝓfũ da deuotione genuflexit ac manibꝫ ex/passis ꝛ demũ ꝯiunct̃ ꝛ oculis in celũ eleuatis cum inestimabili humilitate desideratissimũ verbũ toto cordis af/fectu ꝓtulit dicens. Ecce ancilla dñi: fi at mihi ſm v̄bũ tuum. O aĩa xp̃i san/guine redempta. o hõ merit̃ virginis dotatꝰ expergiscere: gaude ꝛ letare: age gr̃as deo: lauda ꝛ bñdic virginẽ quaz sancti ineffabiliter bñdicũt. Dicit nãqꝫ hic exclamãdo b. Augꝰ. O felix obediẽ tia. o insignis gr̃a q̃ dũ hũilit̃ fidez de/dit celi in se opificẽ cõpauit. vñ et Anſ. O fides deo accepta. o humilitas deo grata. o obedientia oĩ sacrificio deo io cundiꝰ oblata. o sublimis virgo mat̃ dei. o hũilis ancilla dei: q̃d sublimius esse possit. q̃d humilius sentiri possit. Hec ille. Singula siq̃dez verba v̄gis redolent virtutibꝫ specialit̃. hec sex ver ba sex v̄tutibꝫ redolent. dicit em̃. Ecce: in quo obediẽtia prompta. ancilla: in q̃ hũilitas ꝑfecta. dñi: in q̃ virginitas ĩmaculata. fiat: in q̃ charitas inflãma ta. mihi: in q̃ spes secura. ſm v̄bũ tuũ: in q̃ fides deuota Et sic patz seriosa lo cutio virginis. Tertio hec virgĩs re sponsio cõmendat̃ a nũciantis angeli iocũditate. Audit̃ em̃ his virgĩs ver/bis: angelus statim reuertit̃ optata re latione ꝛ iocũda. Vñ Augꝰ. Nec mo/ra reuertit̃ nuncius ꝛ virginalẽ thala/mũ ingredit̃ xp̃s. ꝛ ĩ reditu cepit ange/los dulciter ad dei laudez inuitare di. Cantate dño cãticũ nouum qꝛ mira/bilia fecit. Terciũ mysteriũ dicit̃ do minica cõceptio. Nam cum ꝑacto ga/briel legationis officio dñe sue reuerẽ ter valefaciẽs discessisset: remãsit cũ ea rex angeloꝝ dei filiꝰ ĩ carne assumpta Unde hoc mysteriũ a tribꝫ specialit̃ est cõmendabile. scz

Primo ab ĩcarnatõis p̃cipua rõne

Secundo ab incarnatiõis magna admiratione.

Tercio ab hodierne solẽnitatis exi/mia veneratione.

Primo etem̃ dñica ꝯceptio est com mendabilis ab incarnatõnis p̃cipua rõne. rationẽ cuius Bonauẽ. sub bo/na distinctiõe assignat in. iij. di. j. ar. ij. q. ij. dicẽs. ꝙ de incarnatiõe est loq̃ du pliciter. Est em̃ ĩcarnatio carnis assũ/ptio. de carne aũt assumpta est loq̃ du pliciter. aut q̃ntum ad subiectum. aut q̃ntũ ad defectũ. Si loq̃mur de incar natione ſm ꝙ dicit assumptionẽ hũa/ne nature solũ: sic p̃cipua eiꝰ ratio nõ est redẽptio hũani gener̃. qꝛ sic etiaz si hõ non peccasset xp̃s incarnatꝰ fuisset quia si homo non peccasset nihilomi/

nus fuisz sacrm mrimoniꝫ i seruũ cõ
iũctõe.qõ significat fm apl'm Epb .v.
ꝓiũctõez xpi: z eccl'ie di. Sacrm b ma/
gnũ ẽ. ego aũt dico in xpo z eccl'ia. ḡ si
hõ stetisset aut sacrm mrimoniꝫ nõ es/
set.aut christꝰ incarnatꝰ essz.sz ꝑmum
est ipossibile.igit necessariũ scm Zlio
mõ est loqui de incarnatõe ꝗtũ ad de
fectũ passibilitatis z mortalitatꝭ.et sic
incarnatõis xpi ratio ꝓcipua est bũa/
ni generis redẽptio.nisi em hõ peccas/
set xps carnẽ mortalẽ nõ assũpsisz.z b
est qõ dicit Zugꝰ.sup illõ Joh.rj. Ecce
quẽ amas infirmat. Si dns pctores
nõ amaret ad terrã de celo nõ descẽde/
ret. Et ipe saluator Joh.iij.ait Sic de
us dilexit mũdũ vt vnigenitũ suũ da/
ret vt ois q credit in eũ nõ peat sz habe
at vitam eternã. Hoc etiã intelligens
btus Greg.i qdã pfatõe dicebat. O in
effabilis dilectio charitatꝭ vt seruũ re/
dimeres filiũ tradidisti. Scõo dñi
ca ꝓceptio ꝓmẽdat ab incarnatõis ad
miratõe Jn hac pfecto incarnatõe filiũ
dei vt dic Ber.tria fecit miracla deꝰ.
nunqz visa:nunqz repta. nunqz audi/
ta.z nunqz amplꝰ fiẽda. Cõiũcta nã/
qz sunt a diuicẽ deꝰ z hõ.mr et ygo :fi/
des z cor hũanũ. Mirũ ẽ quõ cor hũa
nũ his duobꝫ fidẽ accõmodauit. quõ
credi potuit q deꝰ cẽt hõ.q ygo essz q
pareret. Nec em neq̃unt fieri sine glu/
tino spũssci q oẽm habz sciaz. Uñ pdi
cis ybis a ygie.plat.statim supuẽit spi
rituſſctũs z sepauit i instãti sãguinẽ y
ginis ab alijs .z vt cõir or q de corde
ipi recepit bũc sãguinẽ.tũ qz cor ẽ mẽ/
brũ nobilꝰ qõ decebat nobilissimũ fi
liũ dei.tũ qz cor ẽ ꝑmũ viues z vltimũ
moriẽs fm ph'm. qõ decebat illũ q est
vita p eẽntiã.tũ etiã qz cor ẽi medio ho
mis.qõ decebat illũ q ẽ mediator dei z
hoim. Uñ petit a nob dns cor di. Fili
ꝑbe mihi cor tuũ : sufficit. z sic i eodez

instãti creata ẽ aia xpi. z mox hec duo
sc; aia z corꝑ i psonã filij sũt vnita:et
statim aia xpi clare vidit z itellexit oia
q fuerũt sũt z erũt. z fm ptẽ rõnalẽ fu/
it btã z statim volũtate xps martyr est
effectꝰ.qz de ygis vco.licz vt dic Zug.
fuerit tã puulꝰ q vix ocul' tunc videri
potuisz.videbat maledictũ iudã qui
eũ vẽderet.videbat ifideles iudeos q ꝫ
eũ isurgerẽt. videbat flagella. videbat
spineã coronã.videbat crucẽ. Hec igit
sũt mirabilia dei magꝝ.qz deꝰ i vẽtre y
ginis factꝰ hõ z fuꝰ:ecꝰ factꝰ ẽ tpal'. i
mẽsus factꝰ ẽ puulꝰ.incõprehẽsibil' fa
ctus ẽ local'.z qd dicã. O btã ygo quẽ
celi cape nõ poterãt tuo gremio ꝓtuli/
sti. Salutamꝰ ḡ te illa iocũdissima sa
lutatõe angelica q nulla laus tibi gti/
or videt.cuiꝰ ipe deꝰ ẽ iuẽtor intelligen
tie inspiratoꝝ:ad ꝓsensũ puocatoꝝ:mo
di huiꝰ iestimabil' ꝓceptõis expositor.
O ygo sublimis.o hũil' puella vim fe
cisti i domo regꝭ eterni :vulnerasti cor
illiꝰ tuo pio amore. Tercio ꝓceptio
dñica ꝓmendat ab hodierne solẽnita/
tis eximia veneratõe. hodierna sicdez
dies ẽ oi veneratõe digna. qz ẽ exordiũ
nre salutꝭ. Deuota igit aia ꝓsidera iau
ditã a seculꝰ huiꝰ diei solẽnitatẽ. hec est
solẽnitas dei pris q nuptias fecit suo fi
lio. hodie etiã est solẽnitas filij dei z nu
ptiaꝝ in virginis vtero q hũanã natu
rã inſepabilit sibi vniuit. hodie deniqz
est solẽnitas ygis q a pre i filiã. a filio
in mrez. a spũsctõ in spõsã est assũpta.
Hodie ẽ solẽnitas totiꝰ celestꝭ curie qz
inchoat eiꝰ repatio. hodie ẽ multo ma
gis solẽnitas nature hũane qz eiꝰ salꝰ
z redẽptio icepit. hodie ipleta sũt ꝑam
bula figuraꝝ. docuñta sc̃turaꝝ. z de
sideria, ꝓphaꝝ. hodie pãis i vco ygis ẽ
ꝓfectꝰ. hodie lux vera descẽdit de celo.
hodie ybũ caro factũ ẽ :qz ingressus ẽ
angelus dicens. Aue gratia plena ꝛc.

De Annũciatõe btẽ virginis

Qui q̃dem dñs ex v̄gine mr̃e ꝯceptus hodie nobis ꝑ merita matris det gr̃az nunc et gl̃iam tunc Amen.

De eodem festo
Sermo.xxxiiij.

Issus ẽ angelus Gabriel a deo ĩ ciuitatẽ galilee cui nomen Nazareth ad v̄ginẽ despõsatã viro cui nomẽ erat Joseph de domo Dauid ⁊ nomen v̄ginis Maria Lu.j. Ad gloriã btissime virginis hec v̄ba rõnabiliter dicunt̃ q̃ hodie angelo nũciante concepit creatorẽ ⁊ redemptorẽ mũdi in suo virgineo vtero ad homĩs ꝑfectionez.⁊ hoc decebat q̃tum ad tria.scz

Primo q̃tum ad naturã.
Scdo q̃tum ad gratiam.
Tercio q̃tum ad gl̃iam.

Primo q̃ppe decebat filiũ dei ĩcarnari ad hoĩs ꝑfectiõez q̃tum ad naturã. qꝛ in ipsa incarnatione est ꝯsummata ꝑfectio modoꝝ educẽdi hoĩem in esse. Quadruplex nãqꝫ modus est educendi hoĩez in esse. Prim⁹ nec de viro nec de ml̃iere.sicut fuit adã de t̃ra formatus. Secũdus de viro sine muliere sic̃ fuit Eua d̃ costa ade formata. Terci⁹ de viro et ml̃iere.sicut educimur oẽs. Quart⁹ de muliere sine viro sic̃ educt⁹ est xp̃s.⁊ isto mõ nullus ali⁹.qꝛ tal' decet part⁹ deuz.ergo si talis ꝓductio facta nõ fuisset tũc vniuersum ꝑfectũ nõ fuisset.qd̃ est maximũ incõueniẽs et cõtra veritatẽ sacre scp̃ture.qꝛ d̃r Deute. xxxij.Dei ꝑfecta sunt opa. Et Aug.li.d̃ li.ar.q̃ vniuersum habet tãtã ꝑfectionẽ q̃ nemo põt in eo imperfectũ aliq̃d rõnabil'r inuenire nec rõnabiliter aliq̃d addere.Mõ v̄o natura ẽ ꝑfecta cũ ꝑmũ.s.de⁹ vnitũ fuit nouissimo.s.hoĩ. tũc oĩno ꝑfecta est oĩs creatura qñ creator vnit⁹ fuit creature. Scdo decuit deũ ĩcarnari ad hoĩs ꝑfectionẽ q̃tũ ad gratiam. Naz xp̃s est caput ecclesie non solũ ꝑm diuinam naturã sed etiã ꝑm humanã.iuxta illud Eph.j. Ipsuz dedit caput super omnẽ eccl̃iam.⁊ ĩdo influit motũ ⁊ vitam gratie in hoĩem. ꝑm illud Joh.j.De cuius plenitudine nos omnes accepim⁹ Tercio decuit deum incarnari quãtũ ad gl̃iaz ad hominis ꝑfectõem vt hoĩem tã in anima q̃ꝫ in corpe btĩficaret. Hinc Aug⁹ li.de spũ et anima. Totũ hominẽ assũpsit vt totuz hominẽ beatificaret.vt siue intus ingrederet̃ siue extra egrederetur pascua inueniret. Et qꝛ ꝓpositus dei debuit adimpleri cui⁹ ꝓpositũ ab eterno erat q̃ hominẽ sublimaret ⁊ visione ꝓprie essentie beatificaret in qua ẽ omnis dulcedo ⁊ tota bonitas que cõcupisci rationabilit̃ potest. Ad qd̃ insinuandũ moysi petenti videre faciez dei dixit. Ego ostendã tibi oẽ bonũ qd̃ hodie est inchoatũ.de quo d̃r. Missus ẽ angelus Gabriel a deo in ciuitatẽ ⁊c. In quo q̃dem euãgelio tria ꝑ ordinez insinuant̃.scilicz

Primo diuina legatio amorosa
Secundo angelica executio g̃tiosa.
Tercio dñica ĩcarnatio miracl̃osa

Prĩo siq̃dẽ ex p̃senti euãgelio insinuat̃ diuina legatio amorosa.ipe enim altissimus de⁹ in suo deitat̃ ꝯsistorio decreuit ex suo immẽso amore ad hoĩem facere ei memoriale bonũ ⁊ exaltare vsqꝫquo exaltari potuit.vocauit vnũ de nobilioribꝫ sue militie Gabrielẽ:anno a creatõne mũdi quinto millesimo cẽtesimononagesimonono.vltima hebdomada marcij feria sexta hora ꝯpletorij dicẽs. Uade festina ad nazareth. ⁊ ibi Mariã v̄ginẽ a me p̃electã ĩclina ad ꝯsensũ vt ꝯcipiat filiũ meũ ⁊ pariat deũ ⁊ hominẽ regẽ vestꝝ:gl̃iam hominũ:terrorẽ demonũ.⁊ h̃ ẽ qd̃ d̃r.mis

sus est. Que q̄dem diuina legatio a tribus specialiter ꝯmendat̄. scz

Primo a ꝑsona mittente
Scd̄o a ꝑsona deferente
Tercio a ꝑsona recipiente

Primo itaq̄z ip̄a diuīa legatio ꝯmendat̄ a ꝑsona dei patris mittēte que realiter misit ꝑsonaz filij. ꝟm illd̄ Gal. iiij Misit deus filiū suum. Et ibidē. Misit deus spiritū filij sui in corda vestra Et Joh. iij. Non em̄ misit deꝰ filiū suū in mundū vt iudicet mundū. Et eiusdem. vj. ca. Misit me viuēs pater. Et viij. c. Qui misit me verax ē. Ecce manifeste patz ꝙ filius a p̄re missus ē ī incarnatōne. Sz ꝯtra p̄dicta obijciūt q̄dā ⁊ dicūt ꝙ si filius dei missus essz a deo p̄re tūc duo incōueniētia seq̄rent̄. Primū ꝙ deꝰ vnꝰ ñ essz in essentia. qꝛ qd̄ mittit̄ separat̄ ab eo q̄ mittit. q̄ enim mittit̄ ꝑ loci mutatōem vadit ad aliū locū. Scd̄m incōueniēs ꝙ illa ꝑsona que missa est esset inferior respectu illiꝰ q̄ mittit qd̄ ꝯtra fidem catholicam est. Dicit em̄ Damascenꝰ ꝙ filius ꝟm ꝙ deus nō dicitur obediens vel inobediens patri. subiectoꝝ enim est hoc. Que optime dissoluit seraphicꝰ doctor Bonauentura sup. j. dist. xv. dicens. Missio habet sub triplici habitudīe comparari. vicz vt ad dantez esse. ⁊ sic mittit̄ radius a sole. vt ad dantē virtutem. ⁊ sic mittit̄ iaculuz a proiectore. et vt ad dantē iurisditiōem ⁊ sic mittit̄ nūciꝰ a p̄ceptore. ꝟm omnē hanc ꝯparationez est missio in diuinis. qꝛ filius mittit̄ a patre tanq̄z habens esse ⁊ virtutez et autoritatez a patre. et ideo missio ꝟm hunc respectū cōpletissime est in diuinis. Missio vero quantū ad missum in istis inferioribꝫ ponit triplicē imꝑfectionem. scz separatōem subiectōem ⁊ mutatōnem que nō sunt in diuīs. cū pater ⁊ filius et spiritussanctꝰ sit vna essentia diuidi nō potest. ⁊ cum pater ⁊ filius ⁊ spiritussctūs sit vbiq̄z mutari non potest. ⁊ cum diuītas presideat omnibꝫ subijci nō potest. Et ideo filiꝰ dicit̄ missus esse in mundū ꝟm ꝙ incepit esse in mūdo visibiliter ꝑ carnē assumptā. et tamē antea in mūdo erat ꝑ diuinam naturā. vt dicit̄ Johannis. j. Cōmēdabilis quippe est hec legatio ex parte dei altissimi qui cū totū mundū creauit nō legitur vsus cōsilio. Sz dicitur in psal. Ip̄e dixit ⁊ facta sunt. Cū vero nouissime hominē voluit creare ꝯsilio vsus est dicēs Genes. j. Faciamꝰ hominē ad imaginē ⁊ sil̄itudinē nr̄az. nō tamē angelus cooꝑabat̄ in homīs creatōne sed in filij dei incarnatōe non solū affuit diuina volūtas vel cōsiliū sed et ministeriū angelicū. Plus eniz fecit deus pater in filij incarnatōe q̄z ī mundi totius et angeloruz creatione. quia illa facta sunt extra se quodāmodo. hec vero in seip̄o: quod opus ē maxime dilectōis. Quod p̄dicabat christꝰ Joh. iij. dicens. Sic deꝰ dilexit mundum vt vnigenitū daret: vt omnis q̄ credit in illū nō ꝑeat sed habeat vitam eternā. Et btūs Gregoriꝰ. O ineffabil̄ dilectio charitatis vt seruū redimeres filium tradidisti. Et psalmista admirās in spiritu dicebat. Quid est homo ꝙ memor es eius aut filius homīs qꝛ visitas eū. Magnas igitur agamꝰ g̅tias deo omnipotēti de tā maxīa charitate erga nos Secūdo hec diuina legatio cōmendatur a persona deferēte: que fuit Gabriel angelus. Dicit tamen Albertus ꝙ sibi soli cōmissuz fuerat nunciare hanc diuinā legatōnem. attamē cū eo erat magnus angeloruz exercitus qui nesciebāt in speciali A simili sicut vnus angelus nūciauit natiuitatem domini pastoribꝫ: venit tamen cum eo magna multitudo cele/

stis exercitus. modo nõ est minoris dignitatis incarnatio q̃z natiuitas. Solus tamen Gabriel apparuit ⁊ colloquiũ cũ virgine habuit. ideo scp̃tura d̃ ip̃o tm̃ facit mentionẽ. Qd̃ fuit ꝯueniens ꝓpter tria. scz

Primo ex parte dei
Secundo ex parte angeli
Tercio ex parte virginis

Primo dixi q̃ fuit ꝯueniẽs q̃ angel⁹ gabriel hanc legatõnez nũciaret ex ꝑte dei vt in hoc seruaret̃ ordo quẽ ip̃e statuit. quo mediantib⁹ angel' ad homies diuĩa ꝓueniunt. Unde Dyoñ. iiij. celestis hierarchie dicit. Diuinũ iesu benignitatis mysteriũ angeli primuz edocti sunt. postea ꝑ ip̃os ad nos cognitionis gratia transiuit. Sed aliquis diceret q̃ v̄go mater dei superior erat angelis: sed vt Dionysi⁹ dicit. vij. ca. celestis hierachie. sũmis angelis fit reuelatio ĩmediate a deo: g̃ et ip̃i virgini. Respondet̃ q̃ btã virgo q̃ztũ ad dignitatẽ ad quã eligebat̃ sup̃ior erat angel'. sz q̃ztum ad statũ p̃sentis vite erat inferior. quia angeli semꝑ vident faciẽ p̃ris. ĩmo etiã ip̃e christus inquantum fuit mortalis dicit̃ paulominus minoratus ab angelis. ad Hebre. ij. Sed q̃a christ⁹ fuit viator ⁊ comp̃hẽsor: ideo ñ indigebat ab angelis instrui. Secũdo fuit cõueniẽs ex parte angeli. vt ip̃e deferret hanc legationẽ. q̃z ꝑ hãc fiebat reuocatio ad regnũ celorũ. ergo celest⁹ nuncius debebat mitti vt eorum reparatõi congauderẽt. Nam sicut eua ab angelo mortis fuit seducta. ita expediebat vt maria ab angelo dei foret edocẽda Tercio hoc expediẽs fuit ex parte v̄ginis. Tum vt ex tali nũcio mens eius eleuaret̃ ĩ deum. q̃z dicit Aug. li. de virginitate. Beatior fuit maria cõcipiendo fidem christi q̃z concipiendo carnẽ christi. ⁊ postea subdit. Materna ꝓpinq̃tas nihil marie ꝓfuissz nisi felicius christum corde q̃z carne gestassz Tum etiam vt esset certior testis hui⁹ sacramenti. q̃z sup̃ hoc diuinit⁹ erat instructa. Tũ vt mediãte tali nũcio consensum p̃beret. Erat em̃ q̃ddaz spũale matrimoniũ inter deũ humanãq̃z naturã. ⁊ ideo ꝑ angelũ expetebat̃ consensus virginis loco toti⁹ hũane nature quod fecit dicens. Ecce ancilla dñi fiat mihi s̃m v̄bum tuum. Hec em̃ sola fuit digna in suo vtero portare regẽ celoꝝ et dñm omniũ. Ob hoc canit de ea eccl'ia. Sancta ⁊ ĩmacl'ata virginitas q̃bus te laudibus efferam nescio quia quem celi capere nõ poterãt: tuo gremio cõtulisti. Insup̃ in eius p̃sona cunctos sic inuitat dicens. Congratulamini mihi omnes qui diligitis me. quia cum essem paruula placui altissimo. ⁊ de meis visceribꝫ genui deuz et hominẽ. Tercio hec diuina legatio describit̃ a p̃sona legationem recipiente. de qua euangelista tria ꝑ ordinẽ describit. scz

Primo ipsius habitationẽ.
Secundo ipsius conditionẽ.
Tercio ipsi⁹ denoĩationẽ.

Primo itaq̃z de p̃sona legationez recipiente. i. virgine Maria euãgelista describit ipsius patriã seu habitationez: cũ dicit. in ciuitatẽ galilee cui nomẽ nazareth: q̃d interp̃tat̃ flos. ad significãdũ q̃ ipse esset ille de quo Cant̃. ij. dicitur. Ego flos cãpi. Dicit notãter: flos campi. non horti. quia flos horti clausus est. sed campi omnib⁹ apertus. Et sic christus dicebat. Uenite ad me omnes. Nam sicut flos cũ conterit̃ longe spargit odorem. Sic xp̃s in mortario lo crucis cõtritus ꝑ vniuersum mundũ diffudit odorem fidei et v̄tut⁹. Iste flos in ꝯceptiõe floruit in nazareth inter virginem ⁊ angeluz. In natiuitate

apparuit in bethleem inter bouē et asinum. In morte emarcuit in hierusalē inter duos latrones. De isto flore generatus est bn̄dictꝰ fructus ventris virginis. De q̄ Bern̄. Benedictꝰ in odore. bn̄dictus in sapore. bn̄dictus in decore. Odore em̄ replet vim cognoscitiuā Juxta illud Cant̄. j. In odorē vnguētoꝝ tuoꝝ currimꝰ: cuius etiā odore reuiuiscunt mortui. Sapore reficit affectum. iuxta illd̄ Cant̄. vij. Fructꝰ eius dulcis gutturi meo. Et ps̄. Gustate ⁊ videte q̄niā suauis est dn̄s. Decore reficit volūtatē. qꝛ in ip̄m desiderāt angeli ꝓspicere. Bn̄dictꝰ ḡ iste fructꝰ oī bn̄dictione dignꝰ vicꝫ nature. qꝛ bn̄dicta caro gr̄e. qꝛ bn̄dicta aīa gl̄ie. qꝛ bn̄dicta diuinitas. Secūdo euāgelista de ꝑsona legationē diuinā recipiēte describit ipsius ꝯditionem. cū dicit. ad v̄ginem despōsatā viro cui nomē erat Joseph de domo Dauid. De qua tria notat ꝑ ordinem. scꝫ

Primo eā virginē cōmemorat.
Secūdo eam desponsatā affirmat
Tercio sui viri nomē explicat.

Primo nanqꝫ euāgelista ꝑsonā dei legationē recipientē virginē cōmemorat dicēs. missus ad virginē. que q̄dē fuit v̄go an̄ ꝑtum: in partu: ⁊ post ꝑtum. De p̄mis duobꝫ d̄r Esa. vij. Ecce v̄go ꝯcipiet ⁊ pariet filiū. Per hoc qd̄ addidit: pariet filium: significauit virginitatē eius in ꝑtu. De tercio v̄o q̄ virgo fuit ⁊ est post partū ꝯtra hoc insurrexerat q̄dam heresiarcha heluidiꝰ noīe q̄ ex autoritatibꝫ sancti euāgelij male intellectis affirmare p̄sumebat eaꝫ post partū a ioseph fuisse cognitā. Primo adducēdo illud Matth̄. j. Joseph nō cognoscebat eam donec peꝑit filiū suum p̄mogenitū. ⁊ sic videt̄ inquit q̄ cognouerit eā postea. Itez affirmabat ꝑ illud Joh̄. ij. vbi d̄r de iesu q̄ descendit capharnaū ipse ⁊ mater eius ⁊ fratres eius et discipl̄i eiꝰ. ḡ inq̄t fratres habuit carnales. qꝛ aliter nō poneret̄ copula int̄ fratres et discipulos si idē significarēt. Un̄ doctrinale alexādri. Jūgit diuersa ꝯiūctio significata. Ad q̄ respōdet Lyra sup̄ Matth̄. j. q̄ ibi scp̄tura vocat p̄mogenitū nō post quē aliꝰ sed an̄ quez nullus. sic̄ in lege p̄mogenitꝰ redimebat̄ si etiā post illū nullꝰ nascebat̄. Nec v̄o dictio donec dupl̄r accipit̄ in scp̄tura. Aliqn̄ ꝓ semꝑ. aliqn̄ ꝓ certo tp̄e. Pro sꝑ qn̄ capit̄ tūc includit oē tp̄s. sic̄ i ps̄. Dixit dn̄s dn̄o meo sede a dextr̄ meis. Donec ponam inimicos tuos scabellū pedū tuoꝝ. nō est ītelligēdū q̄ tūc solūmodo sederet xp̄s a dextr̄ dei q̄usqꝫ inimici eiꝰ penis subijcerent̄. ⁊ sic d̄r ibi. Joseph non cognouit eā donec peꝑit filiū suuꝫ p̄mogenitū. i. nunq̄ꝫ cognouit. Sil̄r d̄r. iste non penituit donec vixit. id ē nunq̄ꝫ. qꝛ post mortē nō est locꝰ pn̄ie. Pro certo v̄o tēpore qn̄ capit̄ tūc aliud tp̄s p̄ter determinatū excludit. sicut cū d̄r. iste nō comedit donec sit hora sexta. Fratres v̄o xp̄i nō dicunt̄ de eadē mr̄e nati. sed cōsāguinei. sic̄ apl̄s Gal̄. j. dic̄. Aliū autē apl̄oꝝ vidi neminē nisi iacobū fratrez dn̄i. ⁊ ꝯstat q̄ ille fuit germanꝰ iesu xp̄i scꝫ filiꝰ matertere sue. nā si ip̄a v̄go alium filiū pꝰ xp̄m peꝑisset d̄ ioseph derogaret filij dei honori. q̄ sic̄ ꝑm diuinaꝫ naturā vnigēitꝰ ē p̄ris tanq̄ꝫ ꝑ oīa ꝑfectꝰ: ita etiā decuit vt vnigenitꝰ essꝫ matris tanq̄ꝫ ꝑfectissimū germē eiꝰ. Deinde hic error heluidij iniuriā facit spūisctō cuiꝰ sacrariū fuit vterꝰ v̄gīal̄. ḡ nō decuit violari. Itē derogaret etiā sctītati mr̄is dei q̄ ingtissima videret̄ si tāto filio ꝯtēta nō esset: ⁊ v̄gītatē sctāꝫ q̄ miraculose sic fuit ꝯseruata ī ꝑtu ꝑdere vellet ꝑ carnis ꝯcubitū. Et etiā sancto Joseph magna p̄sumptio essꝫ si eā

tangere attẽtasset quã angelo reuelan te de spũsancto concepisse ꝯgnouerat. Ergo natꝰ est christus de Maria sem per virgine. vt fides tenet catholica: di cens. natꝰ ex Maria ꝟgine. Secũ/ do euãgelista dei legationẽ recipientẽ ꝑsonã desponsatã affirmat dicens ad virginẽ desponsatam viro. qđ deꝰ mi/ sericors ex altissimo diuinitatꝭ cõsilio fieri voluit. quia sic cõgruebat ex omi parte. scꝫ

Primo ex parte xp̃i.
Scđo ex parte matris.
Tercio ex ꝑte nostra.

Primo q̃dem ꝯgruebat virginẽ dei matrẽ desponsari ex ꝑte ipsiꝰ christi. tũ ne ab infidelibꝫ tanq̃ illegitime natus abijceret. Quia dicit Amb. sup Lucaꝫ Quid iudeis: q̃d herodi posset ascribi si natũ viderẽt ex adulterio ꝑseq̃. tũ vt cõsueto modo genealogia describeret ꝑ virꝝ. Ideo dicit Amb. Qui in seculũ venit seculi debuit more describi. tum vt partus eius ꝟm Ignacium diabo lo celaret. et licet diabolus virtute ꝓ/ prie nature potuisset cognoscere mr̃ẽ dei fuisse ꝟginẽ. ꝓhibebat tñ a deo co/ gnoscere modũ partꝰ diuini. Nam vt docet Augꝰ. iij. de tri. diabolus mul/ ta potest ꝟtute sue nature a q̃bꝫ tñ ꝓ/ hibetur virtute diuina. Tandẽ cum christus p̃dicabat et miracl'a faciebat opinabat ip̃m esse messiam. ideo dice/ bat. Quid tibi ⁊ nobis iesu fili dei vi/ ui Marci. j. Et erat in synagoga eorũ hõ in spũ ĩmundo ⁊ exclamauit dicẽs Quid tibi ⁊ nobis iesu nazarene veni/ sti ante tẽpus ꝑdere nos. scio ꝙ sis san ctus dei. Secũdo matrẽ dei despõ/ sari ꝯgruebat ex ꝑte matrꝭ. Primo ne a iudeis lapidaret ꝟm Hiero. nõ solũ ista sed etiã illa q̃ despõsata esset ⁊ vir/ go non esset. qꝛ dicit Deut. xxij. Si nõ est inuẽta in puella ꝟginitas: lapidibꝫ obruent eam viri ciuitatis. Vñ Amb. Maluit dñs de suo ortu q̃ de matrꝭ pudore dubitari. sciebat em̃ teneram esse virginis verecundiã ⁊ lubricaꝫ fa/ mã pudoris. nec putauit ortus sui fi/ dem matris iniurijs astruẽdã. Scđo ideo voluit deus matrẽ despõsari ꝟm Hiero. vt a ioseph mĩsteriũ exhiberet.

Tercio hoc ꝯgruebat ex ꝑte nostra vt christus natus de virgine certiꝰ cre deretur. Quia dicit Amb. sup Lucaꝫ. Locupletior testꝭ pudoris maritꝰ ad/ hibet q̃ possit delere iniuriã ⁊ vindica/ re obprobriũ si non agnosceret sacra/ mentũ. Potest etiam alia ratio addi. vnde Augꝰ. li. de virginitate. ꝙ scꝫ ma ter dñi fuerit despõsata ⁊ ꝟgo: ideo. vt in ꝑsona ipsius ⁊ virginitas ⁊ mr̃imo niũ haberet cõtra hereticos alteri eoꝝ detrahentes. Ideo exultent in dño vir gines ⁊ ꝯiugate. qꝛ sunt in statu salutꝭ si sint bone. Tercio euangelista ꝑso nam legationem dei recipientẽ descri/ bit cum viri sui nomen explicat dicẽs Cui nomẽ erat Joseph de domo Da/ uid vt significaret ꝓmissionem ip̃i da uid ĩpletã. Dicit em̃ Matth. xiij. Erat ioseph faber lignariꝰ. Ideo Chryꝭ. su/ per Matth. Fabro lignario Maria desponsata erat. q̃m xp̃s ecclesie spon/ sus oẽm salutẽ opaturꝰ erat ꝑ lignuꝫ crucꝭ. Nã ⁊ xp̃s vt dicit Lyra sup illđ Mar. vj. Hic est faber. vsq̃ ad tricesi mũ annuꝫ opꝰ fabri lignarij exercuit. qꝛ lr̃as nõ didicit. nec ociari voluit. O deꝰ et̃ne q̃ suaue. o q̃ deuotũ esset ma nere in domo ꝑ xp̃m facta. poterat em̃ dicere ioseph. Dñe mi Jesu. hoc egregi um opꝰ tu adapta. tu em̃ meliꝰ nosti.

Tercio euãgelista de ꝑsona legatio nẽ dei recipiẽte describit ipsiꝰ denoiati/ onẽ cũ dic. ⁊ nomẽ virgis maria. dicit Isidorꝰ ꝙ antiq̃s pr̃ibꝫ noĩa ĩponebã tur secreta futoꝝ ꝯtinentia. A fortiori

g̃ virgini dei genitrici q̃ oĩbꝫ fuit sãcti/
or. de qua Chryſ. in ſmõe de annũcia
tõe. Nihil erit ĩ gl'ia respectu btẽ v̄gis
ꝛ oĩm p̃cedentiũ memoria. Dr̃ g̃ Ma
ria qđ hebraice ĩterp̃tat̃ stella maris q̃
nauigãtibꝫ viã indicat. Sic btã virgo
misit radiũ ꝑ quẽ totũ mũdũ illumĩa
uit. Gre. Huic mũdo lumẽ eẽnũ effu/
dit iesũ xp̃m dñm nr̃m Jõ dic̃ Augus.
in li. retractationũ. Scio me ꝑire non
posse p̃ pietate marie. Uñ possum⁹ ei
dicere illđ. iij. Reg. ij. qđ dixit Adoni/
as ad mr̃em regis salomõis. Pro no
bis loq̃re regi q̃ in te ẽ pietas ꝛ mise/
ricordie clemẽtia: neq̃ tibi q̃cq̃ dene/
gare poterit. Scđo hoc nomẽ Ma
ria grece amaꝝ mare đr latĩe. q̃ ĩ pas/
siõe filij fuit amaricata. iuxta illđ Lu
ce. ij. Tuã ipi⁹ aĩaꝫ ꝑtrãsibit gladius.
Tercio h̃ nomẽ maria syriace đr dña
q̃ est dña angeloꝝ ꝛ hoĩm ꝓtegẽs nos
ab infestatõe inimicoꝝ. Hic Ambro.
Totum collegiũ ptãtis maligne ter/
ret̃ ad inuocatiõem virginis Marie.
Et Ber̃. Sic̃ cera fluit a facie ignis sic
đmões ad ĩuocatõꝫ noĩs marie v̄gis
Et sic nomẽ v̄gis mr̃is dei nõ a casu
sꝫ spẽali spũssctĩ instĩctu ꝛ angelica re/
uelatõne est ei ĩpositũ ꝛc̃. Scđm do
cumentũ deniq̃ insinuat̃ ex p̃nti euã/
gelio angelica executio gr̃osa cũ dicit̃.
Et ingressus angel⁹ ad eã dixit. Aue g̃
tia plẽa dñs tecũ bñdicta tu ĩ mlieribꝫ
Ubi tria ꝑ ordinem tangunt̃. scꝫ

Primo angel⁹ v̄ginem salutat
Scđo ipa salutatio virginẽ turbat
Tercio ipe angel⁹ conceptõis mo/
dum declarat

Primo itaq̃ angel⁹ virginẽ mariã sa
lutat dicẽs. Aue gr̃a plena ꝛc̃. Dic̃ eniꝫ
Berñ. sup̄ missus ẽ. Angel⁹ ĩgressus ĩ
secreto cubicl'o vbi clauso sup̄ se ostio
orabat patrẽ in abscondito. Et ad eaꝫ
dicit orantẽ suspirantẽ lachrymantez.
Nam si ꝯceptio p̃curioris fuit denũci
ata patri occupato ĩ sacro officio. ml'/
to ꝓbabili⁹ ẽ q̃ ꝯceptio saluatorꝫ đnũ
ciata fuit v̄gini ĩ feruẽti deuotõe existẽ
ti. Ubi angel⁹ elegãter eã ꝯmẽdat duꝫ
nomẽ eue ꝑmutat di. Aue. i. sine ve ori
ginalis actual' ꝛ venial' culpe. deĩde g̃/
tia plena sup̄ oẽs alios post filiũ. quia
dicit Hierony. Ceteris gr̃a p̃stat̃ ꝑ par
tes marie v̄o totã se infudit plenitudo
gr̃e. Uñ dicit sctũs Tho. iij. ꝑte sũme
q. vij. Nõ est dubiũ q̃n btã v̄go accepit
excellenter donũ sapiẽtie ꝛ gr̃aꝫ v̄tutũ
ꝛ etiã gr̃aꝫ ꝓphetie. nõ tñ accepit vt ha/
beret oẽs vsus haꝝ ꝛ similiũ gr̃aꝝ sic̃
habuit xp̃s sed ſm q̃ ꝯueniebat ꝯditõ
ni ip̃ius. Miraculoꝝ em̃ vsus sibi nõ
ꝯpetebat dũ viueret. q̃ tũc tẽporis do
ctrina fidei ꝯfirmãda erat miraculis
xp̃i ꝛ apl'oꝝ q̃ fuerũt baiuli doctrĩe. ꝓ
pter quod etiã de Johe baptista dicit̃
Joh. iiij. q̃ signũ nullũ fecit. vt. s. oẽs ĩ
xp̃m intẽderent. vsuꝫ vero ꝓphetie ha/
buit sicut ĩ cantico Magnificat patꝫ.
Similit̃ vsũ sciẽtie in ꝯtẽplãdo. q̃ đr
Lu. ij. Maria autẽ ꝯſuabat oĩa v̄ba
hec ꝯferens in corde suo. Scđo q̃q̃
ip̃a ãgeli salutatio virginẽ turbat. vñ
dicit̃. Que cũ audisset turbata est ĩ ser
mone eius: et cogitabat q̃lis esset ista
salutatio. Turbata aũt ẽ de angeli ser
mone nõ de ei⁹ visione. qm̃ angelos se
pe viderat sed nunq̃ talia loq̃ntes au
dierat. Uñ dicit Frãcisc⁹ de marone ĩ
suo. iij. dist. iiij. q̃ v̄go sctissima in hac
sua turbatõe cogitabat mysteriũ ĩcar/
natõis verbi quod sibi in salutatõe ex
titit reuelatũ. mod⁹ tñ redẽptõis ei nõ
fuerat reuelatus: puta traditõnis: fla
gellatõis ꝛc̃. Tercio deniq̃ angel⁹ dei
nũci⁹ vidẽs v̄ginẽ turbatã. q̃ nihil sic
turbat vere humilẽ q̃ꝫ sua exaltatio. iõ
modũ virgini declarat di. Ne timeas
maria. s. de salutatõne insolita. Cuius

causa subdit. Inuenisti em̃ gr̃am apd̃ dñm. non solũ ꝑ te sed etiã ꝑ toto gene re hũano. Ubi Bern̄. ait. Quã gr̃am. dei ⁊ hoim pacẽ: mortꝫ destructionẽ: et vite repationẽ. Et subdidit angelꝰ. Ec ce ꝯcipies in vtero ⁊ paries filiuꝫ et vo cabis nomẽ eiꝰ iesum: hic erit magnꝰ ⁊ filiꝰ altissimi vocabit. ꝟm em̃ Lyrã hõ est altꝰ inter creaturas corꝑales. ange lus altior. deꝰ solus altissimꝰ. Sequi tur. ⁊ dabit illi dñs deꝰ sedẽ dauid pa tris eiꝰ et regnabit ĩ domo iacob inet̃ nũ. ⁊ regni eiꝰ nõ erit finis. Ubi angelꝰ loquit de reg̃ spũali ⁊ nõ tꝑali. qd̃ figu ratũ fuit ꝑ regnuꝫ dauid tꝑale. qꝛ dixit xp̃s pilato. Regnũ meũ nõ est de hoc mũdo. Ideo dixit: regnabit ĩ domo ia cob inet̃nũ. i. sup electos. Dixit aũt ma ria. Quõ fiet istd̃ qm̃ virũ nõ ꝯgnosco Licet em̃ crederet firmit̃ verbũ angeli cõplendũ de xp̃i ꝯceptiõe. sed exq̃ ange lus modũ huiꝰ nõ exp̃sserat ideo q̃rit. q̃si di. Rẽ credo sed modũ q̃ro. qꝛ ego virginitatẽ ꝯseruare volo. Dicũt eĩ do ctores sup. iiij. dist. xxx. ꝙ btã v̄go ante q̃ꝫ despõsaret ioseph habuit obseruan tiã castitatꝫ v̄gĩalis in ꝓposito ex insti ctu spũssctĩ: nõ tñ vouerat exp̃sse. Sꝫ postea d̃ũ esset ei despõsata q̃ erat ĩ sil̃i ꝓposito: siml̃ emiserũt votũ. Rñdens angelus declarãdo modũ dixit. Spi ritussctũs supueniet in te. qd̃ sic expo nit Tho. in. iij. dist. iij. Primo: supue niet in te. i. sup possibilitatẽ et cursũ na ture dando fecũditatẽ ⁊ seruando v̄gi nitatẽ. Scd̃o supueniet in te. i. sup̃ me rita tua ⁊ sup̃ merita oĩm creaturaꝝ. Tercio sic. i. sup oẽs q̃ añ fuerũt. ⁊ sub dit. Et virtꝰ altissimi obũbrabit tibi. i. sub vmbra carnis latebit virtus diui nitatis. Ideoqꝫ ⁊ q̃d nascet ex te sanctũ vocabit filius dei. Et subdit exẽplum Et ecce elisabeth cognata tua ⁊ ipsa cõ cepit filiũ in senectute sua. et hic mẽsis est sextus illi que vocat̃ sterilis. quia ñ erit ĩpossibile apd̃ deũ om̃e v̄bũ. Mt̃ tũ igit̃ accepta est v̄gini hec salutatio ꝑ quã effecta est vera mat̃ dei. vñ Ber̄. Celũ ridet. angelꝰ gaudet. mũdꝰ exul tat. infernꝰ ꝯtremiscit: demões fugiũt dũ dico. Aue maria. Qd̃ patꝫ ĩ illo mi raculo. Uñ legit̃ ꝙ q̃dã miles q̃ddaꝫ in ꝯmuni via castꝝ habebat. oẽs trã seuntes spoliabat: virginẽ tñ q̃tidie sa lutabat. Accidit ꝙ q̃dã religiosus san ctꝰ ĩde trãsiret: quẽ miles expoliari iu bet. Uir aũt sctũs rogauit p̃dones vt ad suũ dñm deducãt qꝛ secretũ habe ret ei loqui. Qui adductꝰ rogauit mi litẽ vt oẽs de familia ꝯgregaret vt eis verbũ dei p̃dicaret. Cunqꝫ congregati fuissent ille ait. Neq̃q̃ꝫ hic estis omnes Tũc vnꝰ ait. qm̃ solꝰ camerariꝰ nõ ve nisset. Ille v̄o dixit. Uere ip̃e est q̃ solꝰ deest. Pro eo igit̃ mittit̃ ⁊ statĩ addu cit̃. Cũqꝫ virum dei vidisset reuolutis terribiliter ocul̃ caput ĩstar insani agi tabat nec ꝓpiꝰ accedere audebat. Cui vir sctũs dixit. Adiuro te ꝑ nomẽ dñi nr̃i iesu xp̃i vt q̃s sis nob̃ dicas ⁊ cau sam cur huc vẽisti pãdas. Cui ille rñ dit. Heu adiuratꝰ ꝓdere cogor ĩuitꝰ. Ego em̃ ñ sũ hõ sꝫ demõ q̃ formã hoĩs suscepi. xiiij. annis cũ h̃ milite sic ꝑmã si. Nã nr̃ p̃nceps me ad h̃ misit vt diez in qua marie salutatõnem nõ diceret obseruarẽ. ⁊ ptãte sup eũ accepta strã gularẽ. sicqꝫ in mal̃ vitã finiẽs nr̃ esset. ⁊ ecce diligentius obseruaui: sed nullũ diem p̃termisit. Hec miles audiẽs ve hement̃ obstupuit ⁊ ad pedes viri dei se proijciens veniã postulauit ⁊ vitam in melius mutauit. Uir autẽ sanctus dixit demoni. Precipio tibi ꝑ nomen dñi nr̃i iesu xp̃i vt hĩc abscedas. ⁊ nul li vnq̃ꝫ virgini marie deuoto noceas. Qui ꝓtinus abscedẽs euanuit Ter cio demũ in euãgelio insinuat̃ dñi in

carnatio miraculosa cũ ꝟgo Maria dixit angelo eleuatis (vt credo) oculis ⁊ manibꝫ in celũ expassis: et tandẽ demissis oĩ deuotõe. Ecce ancilla dñi: fiat mihi ſm ꝟbũ tuũ. mox vt dic̃ Tho. iij. ꝑte sũme. q. xxxiij. q̃tuor hic simlʳ facta fuerũt ꝟtute dei. vicꝫ cõuersio sanguinis in carnem et alias ꝑtes corꝑis xp̃i. Secũdũ formatio mẽbroꝝ organicoꝝ. Terciũ animatio corꝑis organizati. Quartũ assũptio corꝑis ⁊ anĩe a diuinitate in vnitatẽ ꝑsone. ita ꝙ in eodẽ instãti inuẽtꝰ sit xp̃s in vtero virgineo verus hõ ⁊ verꝰ deꝰ. Nã q̃daꝫ cõtraria videbanť inter deuꝫ ⁊ virginẽ q̃ hodie ꝯcordata sunt. puta impossibile erat deum nõ generare. impossibile erat virginẽ generare. impossibile erat deũ generare nisi deũ. impossibile erat virginẽ generare deũ. impossibile erat deũ generare cũ alia ꝑsona. impossibile erat ꝟginẽ generare sine alia ꝑsona. Accessit hodie deꝰ ad virginez ⁊ necesse fuit virginẽ generare nõ aliũ q̃ꝫ deuꝫ. ⁊ nõ de alio q̃ꝫ de se. Sed deꝰ non potuit generare nisi deũ de se. ⁊ tñ ꝟgo deũ fecit hoĩem. Deus nõ potuit generare nisi infinitũ: ĩmortalẽ: eternũ: insensibilẽ inuisibilẽ: impalpabilẽ sub forma dei sed ꝟgo generauit finitũ: mortalẽ: mẽdicum: temporalẽ: visibilem: palpabilem et sensibilẽ sub forma serui. O magne ꝑtãť virgo. o celestꝭ curie admiratio. o. ĩeffabilis leticie tripudiatio que talem filium taliter genuisti vt tota celestis curia miraret̃ ⁊ exultãdo iocundaret̃. Sed diceres vtrũ btã virgo vere dicať mater dei exq̃ xp̃m non genuit ſm diuinitatẽ sed ſm hũanitatez. Ad qđ respõdet Tho. in tercia ꝑte. q. xxxv. ꝙ vere dicit̃ mr̃ dei ꝟgo maria. qꝛ q̃c quid cõuenit diuĩe nature ⁊ hũane potest attribui illi ꝑsone. Cõcipi aũt ⁊ nasci illi attribuitur ꝑsone ⁊ ypostasi ſm naturã illã in q̃ ꝯcipit̃ ⁊ nascit̃. Cum ḡ in ipso ꝯceptionis p̃ncipio fuit hũana natura assumpta a diuĩa ꝑsona: conueniens est dici deum esse ꝯceptũ et natũ de ꝟgine. Quia ideo đꝛ mr̃ alicuiꝰ aliq̃ mulier ꝙ eum concepit ⁊ genuit. Sic beata virgo đꝛ vere mater dei nõ ꝙ mater sit diuinitatꝭ. sed qꝛ ꝑsone habentis diuinitatẽ ⁊ hũanitatẽ est mať ſm hũanitatẽ ꝓpť cõicationẽ idiomatũ. Ideo Johes damascenꝰ ait. Theotocon vere sctãm mariam p̃dicamus Et ĩ capitulʳ Cyrilli approbatꝭ in ephesina synodo đꝛ. Si q̃s nõ ꝯfiteť sanctã virginem genitricez dei anathema sit. Hinc sancta mater eccl̃ia eam sic appellat in diuino officio dicẽs illđ Sedulij. Salue sancta parẽs enixa puerpera regẽ q̃ celũ terrãqꝫ regit in secl̃a seculoꝝ. ꝟgo dei genitrix quẽ totꝰ nõ capit orbis ĩ tua se clausit viscera factus hõ. Silʳ in offertorio misse. Post ꝑtũ ꝟgo ĩuiolata ꝑmãsisti. dei genitrix intercede ꝓ nob. Silʳ in letanijs. Sctã dei genitrix ora ꝓ nobis. Rogemꝰ igiť eã ꝑ illã ineffabilẽ dignitatẽ maternaꝫ qua hodie sublimata est vt nobis nũc impetret gr̃am ⁊ postmodũ gl̃iaꝫ sempiternam. Amen.

De sancto Adalberto ep̃o Sermo. xxxv.

a Ccĩgere gladio tuo sup̃ femur tuũ potẽtissime. p̃s. xliiij. Que q̃dẽ ꝟba ad lr̃aꝫ licet dicanť đ potẽtissimo xp̃ianitatꝭ duce iesu bñdicto q̃ fortem inimicũ hũani generꝭ diabolũ fortiter atriũ custodiẽtẽ deuicit ⁊ spolia abstulit ĩ q̃bꝫ ꝯfidebat. tñ rõnabilʳ dicere potuit hec ꝟba eadẽ btũs Adalbtꝰ ep̃s q̃ gladio oris sui interficere voluit ĩpietatẽ in bohemia: in hungaria: in pruscia tanq̃ꝫ potẽtissimus miles christi.

De sancto Adalberto

In q̄bꝫ regnis btūs Adalbertꝰ fortiter pugnauit cū tribꝫ accinctꝰ: q̄bꝫ q̄libet xp̄i miles vt vincat accingi debet. scꝫ

Primo cū decenti armatura.
Scd̄o cum vigilāti diligentia.
Tercio cū finali ꝑseuerantia.

Primo dixi ꝙ btūs Adalbertꝰ fortiť pugnauit cū decenti armatura accinctus sine q̄ nemo pōt resistere. id̄o hortať apl'us ad Eph. vj. dicēs. Induite vos armatura dei vt possitꝫ stare aduersus insidias diaboli. Que aūt sint ista arma ostendit dicēs p̄mo ꝙ debemus armari castitate: dicēs. State g̊ succincti lūbos vr̄os in v̄itate. Unde Greg. omel'. xxxiiij. Lūbos em̄ p̄cingimus cū carnis luxuriā ꝑ ꝯtinentiam coartamꝰ. Et notanter dicit apl'us in veritate. qꝛ nō tm̄ apparenť est seruanda castitas sed etiā imūdis cogitatōibus est vigilāter obuiandū. Scd̄o dicit. induite loricā iusticie. Nā sicut lorica fit ex mlt̄ circul' ferreis: sic iusticia ē seruāda ī oībꝫ actibꝫ. qꝛ iusticia est reddere vnicuiqꝫ qd̄ suū est. Tercio debemus calciare pedes. qꝛ dic̄ apl's. calciati pedes in p̄parationē euāgelij pacꝫ. Per pedes intelligunť affectiōes anie q̄s debemꝰ calciare exēpl' sctōꝝ patrū. calciamentū em̄ fit de pellibꝫ aīalium mortuoꝝ. p̄cipue exēplo xp̄i q̄ est mortuus ꝑ nob̄. Quarto debemꝰ sumere scutū fidei. Nā dic̄ apl's. In oībꝫ sumētes scutū fidei ī q̄ possitꝫ oīa tela neq̄ssimi ignea extīguere. Tūc em̄ sumimꝰ scutū fidei cū firmiť credimꝰ ꝙ ꝑ oībꝫ opibꝫ nr̄is ducemur ad iudiciuꝫ diuinū recepturi p̄miū vl' ꝑ eis penā. Quinto debemꝰ sumere gladiuꝫ sp̄ūs qd̄ est v̄bū dei. Nā iste gladiꝰ est bis acutꝰ ꝑcedens de ore xp̄i Apoc. j. q̄ resecanť vicia ꝛ custodiunť v̄tutes. Sic erat accinctus btūs adalbertꝰ. Lūbos em̄ p̄cinxerat v̄gīali castitate. induerat loricā iusticie: reddens oībꝫ q̄d suū erat. vicꝫ p̄latis reuerentiā. subditꝫ correctioneꝫ ꝛ disciplinā. eq̄libꝫ dilectionē. Itē calciatꝰ erat exēplis sctōꝝ: p̄sertim xp̄i dn̄i ꝑ q̄ mori optabat assidue. qd̄ et factuꝫ est. Demū habebat gladiū v̄bi diuini q̄ penetrabat corda deuotoꝝ: increpabat obstinatoꝝ. Scd̄o accinctꝰ erat sollerti vigilātia. Nā si miles est armatus sed negligēs ī pugna cito succūbit sed vigilās vincit. Un̄ btūs Petrꝰ dicebat. Frēs sobrij estote et vigilate q̄a aduersariꝰ vr̄ diabolꝰ tanq̄ꝫ leo rugiens circūit q̄rēs quē deuoret. sed btūs Adalbertꝰ vigilabat: ideo diuersa regna circūibat ex feruoris diligētia.

Tertio btūs Adalbertꝰ erat accīctꝰ finali ꝑseuerātia. Nā animꝰ eiꝰ nō q̄etauit donec ꝑ christo martyriū sustinuit Optime igiť de eo dicunť p̄fata verba Accīgere gladio tuo sup̄ femur ꝛc̄. In q̄bꝫ q̄dē v̄bis ad ipsiꝰ honoreꝫ tres eiꝰ excellentie exp̄munť. scꝫ

Prīo ipsiꝰ special' ornatꝰ. ibi. Accingere.
Secundo ipsiꝰ sp̄ūalis gladius. ibi. gladio tuo.
Tercio eiꝰ victorialis cruciatus. ibi potentissime.

Prīo exp̄miť in p̄missis v̄bis specialis ornatꝰ btī Adalberti. cū d̄r. accingere. Item ipse accinctus erat post sese q̄ntuplici amictu. scꝫ

Primo ornatu seculari.
Secundo ornatu pontificali.
Tercio ornatu regulari.
Quarto ornatu gentili.
Quinto ornatu celesti.

Primo nanqꝫ ornatꝰ erat ornatu seculari s̄m decentiā sui statꝰ hūilioribꝫ ornamentꝫ intantū vt etiā ipsiꝰ vestimenta secularia futurā eiꝰ ꝑfectionē acclamarēt. iuxta illud Ecc̄i. xix. Amictꝰ inq̄t hoīs annūciat de illo. Tūc em̄ sic ꝛ nunc indicabāt mlt̄i cum suis vestibꝫ

inconstantiā animi mutātes vestimē/
ta sua nūc more paganorū: nūc more
ioculatoꝝ: nunc more pegrinoꝝ. ꝯtra
q̄s dicit dn̄s ꝑ Sophoniā.c.j. Uisita/
bo sup oēs q̄ induti sūt veste pegrina.
Alij ꝓuocabāt irā dei supfluitate vesti
um recludēdo. ꝯtra q̄s dicit Amb.di.
xlvij. Nudoꝝ indumentū est q̄d tu re/
cludis. Alij p̄ciositate vestiū gl'iando.
ꝯtra q̄s btūs Greg.omel'.xxiiij. Nemo
q̄ppe vestimēta p̄cipua nisi ob inanez
gl'iam q̄rit vt honorabilior ceterꝭ esse
videat. Nam in cāpo vel silua vbi nul
lus videret nō se q̄sq̄z studeret induere
sic curiose sicut in ciuitate vl' alibi vbi
multitudo intuentiū ꝯuenit. Certe nō
talis fuit btūs Adalbert⁹ de q̄ sic legit̄
ꝙ in bohemia nobilibꝫ ort⁹ ꝑentibꝫ q̄
dū puer vi febriū teneret̄: ꝑentes mor/
tem ei⁹ timētes ad basilicā dei genitri/
cis eū detulerūt ⁊ ibidē ad clericat⁹ or/
dinē deuouerūt. moxq̄z ꝑ diuinū auxi
liū ꝑfectā sanitatē adept⁹ est. trāsactis
aūt infantie annis liberalibꝫ disciplīs
imbuēdus tradit̄. q̄ diuīa gr̄a illustra
tus ad plenuz in breui īstruct⁹ est. tāta
nāq̄z moꝝ grauitate in puerili adhuc
posit⁹ etate pollebat: vt iā nō miles fu
turus sed monach⁹ a curiēsibꝫ et frībꝫ
diceret̄ ꝓpt̄ ipsi⁹ hūilē habitū. Fratribꝫ
em̄ suis q̄ bonis paternis īseruiebant
dicebat. Uos frēs mei de his curā ha/
bete. ego v̄o de aīa mea curā habebo.
et ipsis relictꝭ deo sedule seruiebat.

Scd̄o b. adalbt⁹ accinct⁹ fuit orna/
tu pōtificali. q̄ q̄dez ornat⁹ duplici or/
namēto. s. interiori ⁊ exteriori debet de
corari. Interi⁹ ornamentū ꝯsistit ī vir
tutibꝫ q̄bꝫ debēt esse ornati clerici ⁊ p̄ci
pue sacerdotes ⁊ p̄lati. ne al's male se/
dētes ī cathedra: cathedre iniuriā faci
ant. vt d̄r. xl. dis. multi. Hinc ⁊ Hiero.
et hr̄ di. xl. Nō est facile stare in loco pe
tri ⁊ pauli ⁊ tenere cathedrā regnantiū
cū xp̄o. nō sctōꝝ filij sunt q̄ tenent loca
sctōꝝ. sed q̄ exercēt opa eoꝝ. Et idē sup
Micheā. Si in apl'orū loco sum⁹ nō
solū sermonē eoꝝ imitemur sed ꝯuer/
sationē ⁊ abstinentiā. ⁊ sic ꝟm sniaz sal
uatoris Joh. viij. Si filij abrae estis:
opa abrae facite. Debēt igit̄ ep̄i ornari
vite sctītate. ⁊ sic exēplo gregez pascere.
vt dic̄ b. Petr⁹. j. cano. c. v. Pascite eū
q̄ in vob est gregez nō turpis lucri gr̄a
neq̄z q̄si dn̄antes in clero. sed forma fa
cti gregꝭ ex aīo. Sz heu mō nil vl' paꝝ
curāt de sctā vita vel gregꝭ salute. sz cu
rant de lana ⁊ lacte. de q̄bꝫ dic̄ Aug⁹. ⁊
hr̄ di. xl. Añ oīa peto vt cogitet religio/
sa prudentia tua nil esse in hac vita et
maxīe in h̄ tpe facili⁹ leti⁹ et acceptabi/
li⁹ hoībꝫ ep̄i p̄sbiteri aut diaconi offi/
cio. Sz si ꝑfunctorie. i. negligent̄ atq̄z
adulatorie res agat̄: nihil apd̄ deū mi
seri⁹ tristi⁹ et dānabili⁹. Scd̄o ep̄i et
alij clerici debēt ext̄iori ornatu decora
ri ī gressu maturo: in cibo ⁊ potu ꝑco:
in habitu honesto. ⁊ ꝟm Ray. non de/
bēt deferre vestes īcisas. i. lingulatas
ad modū ioculatoꝝ. neq̄z varij colorꝭ
nec rubeas nec virides nec nimis lon
gas neq̄z breues. Sed mō vide vestes
sacerdotū. ꝯtra q̄s clamat canon. xxj.
q. j. c. Ep̄i. Ep̄i inq̄t presbiteri ⁊ diaco/
nes secl'aribꝫ īdumētꝭ nō vtant̄: nisi vt
ꝯdecet tunice sacerdotali. q̄d̄ si temere
p̄sumpserint ꝯ statuta agere cōione p̄
uent̄: donec q̄ statuta sūt adīplere ma
turēt. Hec nimiꝝ adīpleuit b. Adalb.
qꝛ sic de eo legit̄ ꝙ snia ducꝭ et senioꝝ ī
antistitē est elect⁹ ad albertū. i. post al/
bertū pragen̄. ep̄m p̄ficiēdus. iō Adal
bert⁹ d̄r qꝛ ad albtū elect⁹ ⁊ diuīo nu/
tu factū est. in q̄ q̄dez pastorali officio
hūiliter ⁊ sobrie gregi intendebat. pra/
uos ad caulā īducere ītēdebat. Nā cō
secratōis ipsi⁹ die cū ꝑ exorcismū mali
gn⁹ spūs exire cogeret̄ a q̄dā hoīe ille ex

clamans dixit se ꝓ ꝯ Adalbertū electū ep̄m hic diuti⁹ manere non posse. sicq; exiit z hō p bti viri meritū san⁹ pmāsit Ubi fm q̄sdā vel fm alios q̄dā alius noīe Adalbert⁹ de alemania dū missā celebraret: post ꝯsecrationē tenēs ī manibꝫ dñi corp⁹: p deuotiōe dixisse phibek. O dñe de⁹ verus de deo nat⁹ ex virgine: nō te pus dimittā neq; leuabo nisi mihi reuelaberis bñpla etiū tuū. q audiuit mox vocē sibi dicentes. Nec inq̄t fuit mihi placidiora tibi vtiliora ꝓximū. dare vnū denariū p amore meo ī vita tua plus est mihi gratū et tibi vtilius q̄z si habueres vnū montē aureum attingentē a terra vsq; ad celos et post mortē tuā darēt p aīa tua. z hoc vez ē. qz ex vno denario ex ꝓpria volūtate dato nō solū liberaret a pena purgatorij sed etiā haberz tale pmiū qđ q̄uisq; de⁹ viuit. i. eternaliter nō deficiet. non aūt sic de elemosina p⁹ ipm facta ꝯtūcunqz magna q̄ solū valet p liberatōe purgatorij de pena. z sic effectus ei⁹ est tpalis. secus si in testamēto legasset. qz tūc siue dent siue retineāt q̄tum ad pmiū nō fraudabit. qz ex ꝓpria voluntate dependet pmiū. vt colligit ex dict⁹ Richardi in. iij. dist. xlv. z Tho. in q̄dlibeto.

Scō vor dixit b. Adal. vna sola lachryma in memoriā passiōis mee et p peccīs effusa pl⁹ mihi placet z tibi vtilior est q̄z p tpalibꝫ plorare sicut est aq̄ maris. vel post mortē tuā alij p te facerent balneū de lachrymis. z hoc similiter verum est. qz vt dicit Jsiō. Una lachryma de puro corde plata p baptismo reputat. Tercio vor dixit b. Adal. Unū verbum iniuriosum tibi ꝓrarium tolerare ob amorem mei mihi est gratius z tibi vtili⁹ q̄z si rūpes oēs virgas siluaꝝ sup dorsuz tuū te discipliando. qđ verū est. qz sine patiētia nullū opus placz deo. deus nō respicit pene acerbitatē sed cordis bonitatez. als compateret diabolo qui maiores penas patit q̄z oīes pene mūdi. vt dicit Aug⁹. Quarto vor dixit bt̄o Adal. vigilare orare z gaudere in me et auferre aliq̄ntulū de somno ob amorem mei plus est mihi gratū z tibi vtilius q̄z si decem milites mitteres in terraz saracenoꝝ pugnaturos ꝓtra ipsos oībus diebꝫ vite ipsoꝝ. quod est verū. qa hoc etiam in mortali peccō existentes facere possent. illō aūt nō. Quinto vor dixit b. Adal. q̄ p teipso inquit orare vt tibi tua peccā dimittā grati⁹ est mihi z vtilius tibi q̄z si dilecta mater mea oēs archangeli z angeli scī quot̄t ab Adaz fuerunt p te orarent. z hoc similiter vez q̄z dicit Aug⁹. Qui creauit te sine te nō saluabit te sine te. Idem. Deū nemo videt sez adultus nisi qui bene orat: bene studet: z bene facit. Sexto vor dixit b. Adalber. q̄ habeas spem z fidem in solo deo semper z vbiq; quod gratius est mihi z tibi vtili⁹ q̄z si erigeres vnaz columnam attingentē a terra vsq; ad celos insertam gladijs et eam nudus ascenderes z sic corpus tuum dilaniares et sanguinem tuuz effunderes. qđ etiam verum est. quia Heb. xj. dicitur q̄ sine fide impossibile est placere deo. Septimo vor dixit b. Adalber. q̄ renunciare omnibus terrenis consolationibus z in me solo quercre consolationem: hoc est charius et tibi vtilius q̄z si laborares tantum ꝓpꝛijs manibꝫ q̄ omnes pauperes huius mundi inde reficeres. O anima christiana intellige ex bis q̄ oīs salus tua et diuina gratia z tua voluntate dependet Attende queso quantum nunc in tempore misēie mereri valeas si velis hec b. Adalber. reuelata obseruare. Tercio q̄z beatus Adalbert⁹ est accinct⁹ ornatu regulari. i. religioso. Ep̄i enim

ex licētia pape possunt fieri religiosi et deferre habitū religiosū. qꝛ q̄libꝫ religiosus tenet̄ habitū sue religiōis deferre in signū ꝙ se deo consecrauit aīa ⁊ corpore ad ꝑpetuū ⁊ specialē cultum dei. Si aūt nō obseruat suā ꝓfessionez seu suam regulā. vt dic̄ Bonauē. li. de reformatōe mētis est tanq̄ꝫ testa sine nucleo. ⁊ sicut pila ante tabernā sine vino Uñ si temere dimitteret habitū religiosus incurreret excōicatōem. vt hr̄ extra Ne clerici vl̄ monachi. vt ꝑicl̄osa. li. vj. O deus meꝰ q̄ꝫ multi sunt istꝫ tꝑibꝰ sub religiosa veste peiores q̄ꝫ latrones peiores q̄ꝫ fures: īmo peiores q̄ꝫ demōes. qꝛ demōes intꝰ et foris st̄ vniformes. illi āt foris ex habitu iusti denotant̄. intꝰ ex malicia ⁊ hypocrisi maligni ⁊ fallaces. de q̄bꝫ dicit Augus. ad Uincentiū donatistā. ⁊ habet̄ di. xlvij. Quātūlibꝫ. Simplicit̄ fateor charitati vr̄e corā dño deo nr̄o q̄ est test̄ mihi sup̄ animā meā ex quo deo seruire cepi quoniā sicut difficile sum exp̄tꝰ meliores q̄ꝫ q̄ ī monasterio ꝓfecerūt. ita nō sū deteriores exp̄tꝰ q̄ꝫ q̄ ī mōasterio defecerunt. Profecto nō talis fuit beatꝰ Adalbertꝰ de quo sic legit̄. Positus ī episcopali officio cūctis bonis operibus intentꝰ pastorali cura prauos ad recta vertere instāter laborabat. sed cū ceruicis dure populū emendare minime potuisset locū deseruit vbi piscatio sua nihil cape potuit. Ueniens autez romā monachalē habitū ibidem accepit in quo cū sūma obedientia ⁊ patiētia domino militauit: et de virtute in virtutē processit. Tēpore quodā duz presente papa missam celebrare deberet rome cappā deposuit. et cum nō esset qui eam recipet radiꝰ solaris ipāz recipiēs more partice tenuit. Cū autez ventū fuisset ad illū locū vbi memoria de mortuis solet fieri. angelus domini eū admonuit vt iret in lubich. ⁊ tres fratres germanos occisos sepeliret Qui statim iuit cū angelo vmbra stante ante altare. Sed cū papa ⁊ omnes astantes de tam ꝓlixa mora mirarent̄ ipm dormire credentes excitauerunt. qui dixit ꝙ ipis excitantibꝫ cyrothecaz cum anulo in lubich nō recepit. De q̄ plurimū admirans papa misit nūcios ad hec scrutanda: qui sicut beatus Adalbertus dixerat inuenerūt ibidez cyrothecā cum anulo. Igit̄ rome duz in sacre religionis amictu quīquēniū complesset populꝰ bohemie satisfactionem sue malicie pollicēs ꝑ nuncium suum episcopū reuocare cepit. Facto autē synodo coactus populi ⁊ sui abbatis imperio gregē quem deseruerat recepit. Reuerso itaqꝫ Adalberto episcopo populꝰ p̄mo christianitatꝫ se cultorem simulauerat. sed citius ad consueta sue malicie vicia reuertit̄. Uidēs eps vetera scelera nō p̄caueri q̄npotiꝰ noua adinuenire: atleta xp̄i quasi post ꝑicula ad q̄etam cōtemplatōez diuinā reuertit̄ vt familiariꝰ diuina fruatur dulcedine. Nō post multū ꝑ synoduz statutū ē vt episcopꝰ semel susceptum gregē nō deserat. Uñ btūs Adalbtꝰ coactus redire sed clā ab apostolico licētiam impetrat vt liceat sibi ire ad nationes que nomē dei ignorāt: vt ex hijs anīas christo lucraret̄. Quarto nāqꝫ btūs Adal. amictus extitit ornatu gentili induēdo desup̄ eorū vestimētū Unde licꝫ nō deberent clerici ⁊ monachi sine causa mutare habitū: tamē ex causa ratōnabili: puta ꝑegrinationis timoris vel alterius vtilitatis licitum est clerico habitū transformare. vt habetur. xxj. q. iiij. Episcopi. Sic fecit be. Adalb. int̄ prussos vidēs ꝙ eū nollent audire. et sic proficere nō posse mutauit habitū suū vt mores gentis illius

familiarius exploraret. et eoꝝ salutez efficaciꝰ ꝓcuraret. Quito q̄z b. adalbertꝰ accinctꝰ est ornatu celesti gl'ia. s. aīe. q̄ ornatꝰ est ineffabilr̄ iocūdus. vñ de ip̄o dici pōt illud Ecc̄i. xv. Stolaz iocūditat' induit eū z coronā pulcritudinis posuit sup̄ z c̄. Scd̄o in p̄missis v̄bis exp̄mit̄ b. Adalb̄ti spūal' gladius. qꝛ d̄r ꝙ se accīgere debet suo gladio: nō alieno. Ep̄i aūt gladius seu arma nō sunt carnalia sed spūalia. Hīc et b. Ambro. dicit. z hr̄. xxiij. q. viij. Cōuenior aduersus milites z gothos arma mea lachryme mee sunt. s. siue vt tales infideles cōuertant̄ siue vt xp̄ianos ꝑturbare desistāt. et sic lachryma talis est gladiꝰ amoris. Ubi est sciēdū ꝙ b. Adalbertꝰ q̄druplici gladio spūali erat accinctꝰ seu armatꝰ. scz

Primo gladio iuste vltōis.
Scd̄o gladio sup̄ne dilectiōis.
Tercio gladio diuīe ſmocinatōis.
Quarto gladio plurime passiōis.

Prīo nanq̄z gladio vltiōis accinctus erat b. Adalb̄tꝰ. ideo nō dissimulabat pctā obstinatoꝝ bohemoꝝ. sed arguebat: īcrepabat: corrigebat: z q̄sdā excōicabat. vñ merito dicere poꝛ̄at illd̄ Deutero. xxxij. Si acuero vt fulgur gladiū meū z arripuerit iudiciuz manus mea: reddā vltionē hostibus meis. hostes em̄ p̄lati pctōres obstinati sūt. de q̄bꝫ d̄r. xxiiij. q. iij. Ecce. ꝙ q̄ diu portati z salubrit̄ obiurgati corrigi noluerūt: tanq̄z putride corp̄is ꝑtes debēt ferro excōicatiōis abscīdi ne putredīs sue cōtagiōe reliq̄s corrūpāt. De isto gladio etiā d̄r Esa. xxvij. Uisitabit dñs in gladio suo duro z grādi. O deꝰ pijssime. o xp̄e iuste. ecce isti bohemi specialit̄ prageñ. q̄ noluerūt huiꝰ sancti z sui dilecti antistit' gladiū punitiōis tolerare: inciderūt ī gladiū malignū heresis z falsitatis. O ꝑuersissimi prageñ. q̄ntum malū fecistis: z q̄ntū dānū incurristis dū btm̄ Adalb̄tū a vob̄ doctorē z pastorē repulist'. nūc q̄si sine pastore oues miserabilit̄ erratis. Duplici em̄ ex causa ſm btm̄ Gre. verbū v̄itatis seu gladius increpatōis a populo subtrahit̄ Sepe em̄ ꝑ sua neq̄tia p̄dicātiū restrīgit̄ lingua. sepe ex subiectoꝝ culpa agitur vt eis qui p̄sūt p̄dicatōis ſmo subtrahat̄. ex sua q̄ppe neq̄tia p̄dicant' lingua restringit̄. Hinc p̄s. ait. Quare tu enarras iusticias meas. z rursum. Ex vicio subiectoꝝ vox p̄dicantium prohibet̄. Sicut ad Ezechielē dñs dic̄. Liguam tuā adherere faciā palato tuo z eris mutꝰ q̄si vir obiurgās qꝛ domus exaspans ē. ac si apte dicat. Idcirco tibi sermo p̄dicatōis tollit̄ qꝛ dū me in suis actibꝫ plebs exaspat nō est digna cui exhortatio fiat. hec ille. Tales siq̄dem fuerūt prageñ. Scd̄o b. Adal. accinctꝰ erat gladio spūali sup̄ne dilectōis. nā h̄ gladiꝰ est aureꝰ quē in spiritu vidit Judas machabeus sibi dari ab Onia sūmo sacerdote apparēte et dicēte. In h̄ vīces. s. inimicos noīs dei Hūc gladiū exemit be. Adalb̄. dū oīm salutē affectauit Uñ legit̄ d̄ eo ꝙ apparuit ei dñs z dixit. Ppl's ꝑgit ꝑ abrupta z tu stert'. q̄ stati trāsiuit polonia z ꝑ morauiā z cū duobꝫ mōachis tādez deuēit ī hūgariā. Dñs eī eiꝰ aduētū in hūgariā p̄uēit z Gyesse z vxori eiꝰ ī visione p̄dixit ꝙ sctūs adalb̄. a deo missus die crastina vēturꝰ eēt. z eū ī via dñi instructurꝰ. iō dux p̄dictꝰ gyessa neophitus obuiā ei ꝓcessit z solēnit̄ cū recepit ac eiꝰ ꝯsilijs salutaribꝫ ꝑ oīa acq̄euit. O bohemi ablatū est regnū dei a vob̄ z datū ē gēti hūgaroꝝ faciēti fructū qꝛ indignos vos iudicastis eterne vite. Ecce is antistes ꝯuersus est iam ad gētes vbi tercio exemit gladiū sermocinationis diuīe q̄ erat accinctꝰ De q̄ ait apl's

ad Ephe. vj. Et gladiū spūs assumite
qđ est verbū dei. Isto nimiꝝ gladio ce
pit ꝑ audaciā hūgaroꝝ vulnerare cor
da q̄ paulo añ vulnerabat gētes: occi
debat xp̄ianos: spolia diuidebat: de
populabat̄ eccl'ias. iam diuini sermo
nis gladio vulnerati currunt ad ba
ptismū: diuidūt sua: ꝯstruūt monaste
ria: edificāt eccl'ias: Metropolitanaꝫ
eccl'iaꝫ in ciuitate Stergonieñ. erigūt
in honorē btī Adalberti: quā dotāt p̄
dijs ꝛ possessiōibꝫ. Quarto quia ac
cinctus erat gladio plurime passiōis
De q̄ Deut. xxxij. Gladiꝰ inq̄t meꝰ de
uorauit carnes. Ideo corpꝰ suū volu
it deuorari ꝛ ꝯsumi gladio tribulatio
nis ꝑ amore xp̄i dñi. O btē ep̄e. o btē
Adalberte. o miles xp̄i inclite q̄ tēdis
ire: q̄ conarꝭ declinare. Ecce filij tui hū
gari q̄s ꝑ euāgeliū genuisti in xp̄o ipsi
subueniūt. te sequunt̄. te amāt. te liben
ter audiūt tanq̄ oues pastoreꝫ. o apl'e
hūgaroꝝ. o norma p̄sulū: nōne suffici
unt tibi hūgari suis potētijs ꝛ diuitijs
certe credo ꝙ non. qꝛ ꝛ alijs ciuitatibꝫ
teste saluatore oportet te euāgelisare re
gnū dei. Uade pr̄ saluādoꝝ et memor
esto inter cruciatꝰ hūgaroꝝ. Tercio
in dictꝭ ꝟbis thematꝭ exp̄mit̄ btī Adal
berti victorialis cruciatꝰ excellētia. qꝛ
magnis cruciatibꝫ ꝑuenit ad suū p̄di
lectū dñm iesum xp̄m. ꝛ iō merito sibi
đꝛ potētissime. s. certa ꝑ fide: fortiter di
mica gladio charitatꝭ ꝑ amore aīaꝝ.
et sic ꝑuenies ad me ꝑ martyriū. Tria
em̄ de necessitate req̄runt̄ ad deo acce
ptū martiriū. scꝫ causa rōnabil'. ꝯstan
tia infatigabil'. ꝛ pena mortalis. q̄ tria
habuit btūs Adalbertꝰ. ideo deo carꝰ
extitit martyr. Habuit causaꝫ bonā ꝛ
rōnabilē zelū aīaꝝ xp̄i sāguīe redēpta
rū. Uñ dicit Aug. Nō pena facit mar
tyrē sed causa. Itē habuit infatigabilē
ꝯstantiā et penā mortalē. qꝛ de eo legit̄
Btūs adalbertꝰ accēsus igne charita
tis vidēs ī hūgaria optatū ꝑ xp̄o mar
tyriū nō posse adipisci: ad terrā tūc gē
tiliū prussoꝝ ire festinauit. Audita fa
ma eiꝰ pagani: adueniūt. viꝝ dei atro
citer feriūt. Ille aūt soloten' ꝑstratus
suffragijs dei bñdicebat. circundātibꝫ
paganis sic loq̄bat̄. De terra inq̄ens
xp̄ianorū ꝑ vestra salute ad vos veni
illius seruꝰ q̄ fecit celū ꝛ terraꝫ mare et
cūcta aīantia vt vos de manu diabo
li auferā. et vt vestꝝ creatorē cognosca
tis ꝛ ritꝰ sacrilegos deponatis. Talia
eo dicēte salutaria ꝟba pagāi deridēt.
terrā bacul' ꝑcutiūt. ꝛ vt citiꝰ de eoꝝ fi
nibꝫ exeat letū crudele minant̄. Uidēs
miles xp̄i fructū ī eis aīaꝝ nō posse cō
seq̄ prudēti ꝯsilio cogitauit habitū ad
morē gētꝭ mutare: clericalē tonsurā si
nere: barbā crescere. vt sic familiariꝰ in
ter eos cohabitaret ꝛ efficaciꝰ salutē eo
rū ꝓcuraret. Post hec relictꝭ prussis ce
pit ad feroces lyuonū gentes ire vt vel
hos xp̄o lucrifaceret vl' ab eis pro fide
xp̄i succūberet. In q̄ itinere alt̄ duorū
fratꝝ q̄ secū comitabant̄ Gaudētius
noīe q̄dā nocte vidit in somnijs ꝙ de
calice q̄ erat in medio altarꝭ aureo su
mere sibi custos altaris ꝓhibuit: asse
rens solū ep̄m totū illū poculū sume
re debere. Qđ somniū duꝫ ille viro dei
retulisset: ille tp̄s martirij sibi īminere
intellexit. Sexta die adueniente predi
ctꝰ Gaudētiꝰ viro dei missaꝝ solennia
celebrauit. Cūq̄ in q̄daꝫ loco fatigata
mēbra sopori dedissꝫ: ecce idolatre ad
ueniūt: barbarico more sctm̄ dei inua
dunt: ligant: ꝛ ad cacumē montis cu
iusdam ꝑducūt. ibiq̄ sancti viri visce
ra septē lāceis ꝯfodiūt. Uir autē dei in
ter ipsa vulnera sic affari cepit. En ha
bes quod semꝑ volebas mori ꝑ desi
derato xp̄o. sicut ꝛ ip̄e xp̄s ꝑ te crucifi
xus est ꝛ ꝑ mūdo. Septem donis di

tauit te xp̄s ⁊ multa virtute fluxit tibi gr̄a spūssctī nūc in eos honore septem lanceis fixus calca tartaꝝ et dulcē cō/ p̄hendes saluatorē. Egregi⁹ aūt mar/ tyr xp̄i Adalbert⁹ cū sub martyrij triū/ pho emisisset spūm: ꝯtinue vincula q̄/ bus ꝯstrict⁹ erat nemīe soluēte soluta sunt. Ipse ꝟo cadēs in terraꝫ man⁹ in modū cruc⁷ expādit. corp⁹ ꝟo in loco dimittētes caput palo affixerūt et leto clamore ad ꝓpria redierūt. In ipso die cuidā p̄sbitero missam celebranti de/ uote spūs in aurē dixit vt sctī viri cor/ pus redimi faceret ⁊ īde deferri. qđ tā/ dem sūmo honore sepultū est. Qui q̄/ dem claruit miraculis in vita: in mor te: ⁊ p⁹ mortē. Nā in vita dū iret in via q̄dā eū deriserūt nec viā ostēdere volu erūt: muti effecti sunt. q̄ p nīa ducti ad sanctū accedentes: officiū lingue rece/ perūt. ⁊ mox baptisati ⁊ ī fide ꝯfirma/ ti sunt. Itē puellā quandaꝫ quā febris durissima adurebat tactu sue man⁹ curauit. Silr claruit miracul' ī mor/ te. digitū em̄ suū in vanduluꝫ. i. in flu/ uiū ꝓiecerūt. queꝫ pisc⁷ deuorauit q̄ in moduꝫ candele ardētis in vētre piscis rutilabat. Qđ vidētes piscatores piscē capiūt ⁊ de vētriculo ei⁹ digitū in mo/ dū cādele accense extrahūt. Silr mlt⁷ et nūc claret miraculis. O igit̄ fide for tes hungari intueamini patrē vestrū q̄ p euangeliū vos genuit in xp̄o septē lanceis accinctū potētissime: videte ip sius beniuolentiā ⁊ seq̄mini ipsius pa tiētiā ne sit⁷ degeneres a p̄ris vestri di/ uitijs. q̄ ditatus charitate: hūilitate. et indut⁹ gladio ꝟbi diuini regnat mar tyrij dignitate. Amen.

De sctō Georgio Ser. xxxvj.

Abora sicut bon⁹ miles xp̄i iesu. ij. Thi mo. ij. Ad honorē btissimi xp̄i milit⁷ Georgij vicꝫ martyr⁷ specia lit̄ hec ꝟba dici p̄nt q̄ in fide fortiter la borādo pugnauit ⁊ in celo coronatus est. Generaliter tñ oīb⁹ xp̄ianis p̄dicta verba conueniunt. nam eorum quili/ bet debet laborare signanter propter quatuor. scꝫ

Primo ꝓpter tp̄is breuitatē.
Scđo ꝓpter suā securitatē.
Tercio ꝓpter op̄is facilitatem
Quarto ꝓpt̄ meritoꝝ mltiplicitatē

Primo ꝓpter tp̄is breuitatē q̄libet xp̄i miles debet laborare. Nā breuissimū est oē tēpus q̄ viuimus vt đr Sap̄. ij. Exiguum est ⁊ cum tedio tempus vi/ te nostre. Hinc et Job. xiij. ca. ait: Hō natus de muliere breui viuens tēpo/ re repletur multis miserijs. Et hoc est qđ saluator suos mil tes hortatur ad laborem Job. ix. di. Uenit nox in qua nemo potest op̄ari. nunc em̄ stam⁹ in foro miscđie. nunc est tempus lucran/ di regnum celoꝝ. et est temp⁹ bñ op̄an di. ad Gal'. vj. vt dicit apl'us. Dum tē/ pus habemus op̄emur bonuꝫ. nā vi/ demus q̄ non pōt bonā dietā facere q̄ mane non surgit. vnde valde deriden/ dus est qui tunc venit ad opus quan do tp̄s est de op̄e excūdi. aut tūc semīat quādo est tēpus metendi. Bene igitur Ecēes. ix. đr. Quodcūqꝫ pōt man⁹ tua instanter op̄are. quia nec opus scꝫ ad merenduꝫ nec ratio scꝫ ad excusandū nec sapiētia scꝫ ad sapide contemplan dū. nec scientia scꝫ ad euadendū: erunt apud inferos quo tu ꝓperas scꝫ p ne/ gligentiam. Secūdo debemus la/ borare ꝓpter securitatem nostram vt vicꝫ hoc breue tempus laborando bo nis operibus consumamus. Uñ Au gustin⁹. Si vita breuis fuerit expedit vtiqꝫ q̄ bona sit. Si autem vita bona longa fuerit meli⁹ est q̄ bona sit. Si multum haberes de vino: frumento

z oleo ꝛc. velles ꝙ totū essz bonū. z doleres si pars aliqua esset corrupta. sed modo homies stulti omia volūt hare bona p̄ter eorum vitā qua ꝑuenitur ad eternā vitā. Hinc Aug. Quid inq̄t te offendit vita tua quam solā vis habere malam vt inter omnia bona tua tu solus sis malus. nunquid plus diligis res tuas q̄z te. talis em̄ iniqu⁹ est sibi ip̄i dum plus vult se esse malū q̄z bonū. infirmū q̄z sanum. mortuuz q̄z viuū. vnde si bene vixeris in morte securus eris. Tercio debem⁹ laborādo bona facere ꝓpter opis facilitatem vt scz i etate tenera caro domet̄ z sic discat sustinere labores. Nam z equi canes aues fere in iuuentute domātur. Ideo dicit̄ Prouer. xxij. Adolescēs ambulans iuxta viā suā etiā cuz senuerit nō recedet ab ea. Propt̄ h̄ nūc multi sunt senes fatui. qz in iuuentute ñ sūt assueti bona opa. et iam malā cōsuetudinem nō possunt faciliter vitare sicut quāto diutius fuerit rubigo i ferro tanto plus corrodit illud. Quarto debem⁹ laborare ꝓpter meritorum multiplicitatē. nam q̄ citius incepit et diutius opatur ceteris paribꝫ pl'a merita acquirit. z etiam quia fructus prime etatis fructus chariores sunt deo. Unde dicit̄ Michee. vij. Precoquas fic⁹ desiderauit aīa mea. Ideo abbas Hylarion q̄ in iuuentute incepat seruire christo dicebat in hora sue mortis. Egredere aīa mea q̄d times: septuagīta annis ꝟuiuisti christo z mortem times. Sic btūs Georgi⁹ attendēs tēporis breuitatē z ad deum securitatez opis facilitatē ac meritoꝝ ml'tiplicitatē i iuuētute ꝟuiuit xp̄o carnē domādo Jō dr̄ Georgi⁹ q̄si t̄rā. i. carnē colēs ꝑ opus bonum. z sic adimpleuit ꝯsiliuz apl'i dicētis. Labora sicut bon⁹ miles christi iesu. In q̄bꝫ q̄dem v̄bis tria de xp̄i milite btō georgio insinuant̄. scz

Prīo sedulitas i opādo ibi. labora

Scdo strēnuitas i p̄liādo. ibi. sicut bonus miles (iesu xp̄i

Tercio fidelitas in obsequēdo. ibi. Primo dixi ꝙ i p̄missis v̄bis insinuatur btī georgij sedulitas i opando cū dr̄. labora. Ip̄e enim sedule laborauit carnez domādo: p̄dicādo: idola d̄struendo. populū ꝯuertēdo ac acerbissimā mortē ꝑ multoꝝ tormētoꝝ genera sustinēdo. Sūt enim tria que inducunt militē ad laborandum scilicz

Primo ꝯsideratio laboris in rege.

Scdo ꝯsideratio ꝯditōis i milite

Tercio cōsideratio magnitudinis i mercede.

Primo nāqz inducit militem ad laborandū ꝯsideratio laboris i rege. rex ei angeloꝝ z nr̄ xp̄s sp̄ fuit i labore ab infantia. qz hinc in egyptū fugit. z insuꝑ multa sustinuit. vt psal. in ꝑsona ei⁹ dicit. Pauꝑ sum ego z i laboribꝫ a iuuentute mea. Si em̄ cogitat xp̄i miles q̄ntum suus rex a p̄ncipio mūdi vsqz nūc ꝓ sua dilectōne opatus ē repiet ꝙ ei toto corde et viribꝫ opari dz. Primo q̄dem ꝓ sua dilectōne mūdū creauit vt dic̄ magr̄ i. ij. dis. j. Sic̄ inq̄t fact⁹ hō ꝓpt̄ deū vt ꝟuiret ita fact⁹ ē mūd⁹ ꝓpt̄ hoīem vt ei ꝟuiret. Scdo ꝓpter ip̄m hō fact⁹ ē Joh. iij. Sic de⁹ dilexit mundū vt vnigenitū suū daret vt oīs q̄ credit i eū nō ꝑeat. z insuꝑ trigītatribus annis forti labori ꝓpt̄ ip̄m se subiecit vt sic libaret. z h̄ ē qd̄ dr̄ Esa. xliij. Seruire inq̄t me fecisti i iniq̄tatibꝫ tuis. Tercio ꝓ suo milite xp̄s rex aīam suā posuit p⁹ ml'ta obproba: vitupia ꝑsecutōes ꝛc. Hinc Ber̄. O si ꝯgnuisses hō q̄z ml'ta debeas videres ꝙ nihil est qd̄ facis. Scdo quoqz militem īducit ad laborē ꝯsideratio sue ꝯditōnis. nomē em̄ militis est nomen exercitij et

laboris toto tpe vite vsq; ad mortem. vñ Job. vij. Militia est vita hois sup terrã. nã et cuidã militi xpi. ij. Thimo. iiij. dicebat aplus. Tu vo vigila in oi bus ꝛc. Iste aũt labor militis xpi debet fieri ꝓtra ꝙq; bella tentationũ. scz

Primo ꝓtra hoiem malũ.

Scõo ꝓtra mundũ vanũ.

Tercio ꝓtra exteriorẽ sensum.

Quarto ꝓtra diabolũ iniquum.

Primo ꝙdẽ labor belli eis ꝙ vult xpo militare debet fieri ꝫ hoiez malũ ꝙ intendit nobis in aia nocere: aut vt capiat i sermone. sicut pharisei xpm di. Licet censum dare cesari an nõ. Quibus saluator ait. Quid me tẽtatis hypocrite Matth. xxij. Itẽ ꝙdaz intẽdũt a via dei vel ab ingressu religiõis puertere: blãdiendo: adulãdo: suggerentes carnis cognationẽ: eox ꝓtristationẽ dicentes Quo dimittis tuã matrẽ vel patrez ꝙ te genuit. vel nos tuos fratres ꝙ vsq; ad mortẽ parati sum⁹ ꝓ honore tuo laborare. De talib⁹ dicit Aug⁹. de pe. dist. j. noli. Si fratri tuo male psuades occidis. vñ Iero. Si pr in limine iaceat mater vbera ꝙb⁹ lactauit ostendat: sorores sparsis crinib⁹. ꝛ infra sequitur. Per calcatũ pge patrẽ et ad vexillum crucis euola. Hinc dicit saluator Luc. xiij. Si quis venit ad me ꝛ nõ odit patrẽ suũ ꝛ mrez ꝛ vxorez ꝛ filios ꝛ frẽs et sorores: nõ põt me⁹ esse discipulus. super ꝙ Greg. Quasi inqt p odiũ diligit ꝙ carnalr sapiẽs dum prava nob⁹ ingerit nõ audit. ꝛ infra. Amãdi sunt proximi. impẽdẽda est charitas oib⁹ ꝛ ꝓximis ꝛ extraneis. nec tñ p cadẽ charitate a dei amore flectendũ. scim⁹ aũt qz dñs de terra philistijm arca dñi ad terraz israelitaz rediret: plaustro supposito. ꝛ plaustro vacce subiuncte sunt. ꝙ fecte fuisse memorant ꝙz filios clauserunt domi. ꝛ scptũ est. Jbant aũt in directũ p viã ꝙ ducit bethsamis pgẽtes ꝛ mugientes. ꝛ nõ declinabãt neqz ad dexteram neqz ad sinistraz. Quid igit vacce nisi fideles ꝙsqz designãt i ecclia: ꝙ dũ sacri eloquij ꝑcepta ꝑsiderant ꝙsi supimposita dei archã portãt. ó quib⁹ hoc est etiam notandũ ꝙ fecte fuisse memorant: qz sunt pleriqz ꝙ in via dei positi foris carnalib⁹ desideriis liganꝫ seu affectib⁹ sed nõ declinãt a recto itinere qz archam dei i mente portãt. Scõus labor est i pugna ꝫ mũdũ vanũ. ꝙ suis vanitatib⁹ aggredit suis amabilib⁹ alicies vt ei adhereã⁹. Vñ ór Sap. xiij. Creature facte sunt in odiũ ꝛ tẽtatõem ꝛ muscipulã pedib⁹ insipiẽtiũ. sicut ei in muscipula ponit aliquid delectabile quo capitur mus ꝛ occidit. sil⁹ piscẽ hamo adescato trahit ꝛ auis laqueo. ita insipientes. i. pctõres qui nõ habẽt gustum vere noticie de vltimo fine attẽdentes dulcedinẽ in cibis. pulcritudinem in feminis. vtilitatẽ in pecunijs nõ aduertũt quõ illa queranꝫ. ꝫ dum inordinate ea appetũt incurrũt in laqueum diaboli ꝛ damnatõis eterne. Jõo dicit Aug⁹ in sermone. Duplicẽ cõtra nos mundus acie mittit. demulcet ꝓsperis. deterret aduersis. nõ te terreat aliena crudelitas. nõ te vincat propria voluntas ꝛ victus est mund⁹. Tercius labor christi militis est in pugna cõtra exteriorẽ sensum qui fortiter pugnat contra rationem. Cantico. ij. Filij matris mee pugnauerũt contra me

Prima mater hominuz ẽ sensualitas qua ꝙlibet regit ꝛ nutrit ante vsum rationis. Jste igit sensus multiplicit pugnat ꝓtra nos sua curiositate. qz vt dicitur Eccli. j. Non satiat oculus visu. nec auris auditu. vnde nisi ꝙs viriliꝫ pugnet ipos refrenãdo cito interficiũt animam. Hiere. ix. Mors introiit p fenestras nostras. s. sensuũ ꝙ tamẽ sub

iugari possunt discreta mortificatõne In huiꝰ figurã Josue q̃nq; reges ꝯtra se bellantes ꝺuicit ⁊ crucibꝫ affixit qui ſm Orige. significãt q̃nq; sensus quos fideles mortificatõis cruci affigũt. iuxta illud apl'i ad Gal'. v. Qui xp̃i sunt carnem suã crucifixerũt cũ vicijs ⁊ cõcupiscentijs. O sensus fallax. O ꝯcupiscentia vorax q̃ꝫ mlt'os ꝓpt' vos deuictos flãma iferni deuorat. ⁊ q̃ꝫ ignominiose etiã sapiẽtes supat'. ⁊ q̃s ẽ q̃ effugiat manus vr̃as. certe q̃ virilit' agit ⁊ ꝯfortatur a dño. Age igit' aĩa saluanda virilit'. qꝛ vbiq; laqueꝰ. vbiq; mors vbiq; ꝑiculũ nõ solum in turpibꝫ actibus pcti sꝫ cauete in ꝟtutibꝫ ab inimicis. q̃libꝫ em̃ virtus habꝫ duos inimicos. vnũ a dextris ꝑ excessum. qñ. s. q̃s virtutes vltra q̃ꝫ deberet facit. alium ꝑ defectum qñ. s. minus q̃ꝫ deberet facit. Ideo apl's in hijs instruit. ij. Chor̃. vj. Per arma inquit iusticie virtutis dei a dextris et sinistris exhibeamus nosmetip̃os vt dei ministros. Quartꝰ labor christi militis est in pugna contra interiorẽ appetitũ. debet em̃ quilibet laborare ⁊ pugnare contra concupiscentiã. irã. delectatõem. odiũ. tristiciam. elatõem. timorẽ. desperatõem. his aduersarijs vnusquisq; ꝯcutit'. Unde Jaco. j. Unusq̃sq; ait tentat' a propria ꝯcupĩa. Quintus labor ẽ christi militis ĩ pugna ꝯ diaboluꝫ iniquũ q̃ sup oĩa conat' decipe qꝛ hoc est suũ officiũ ꝯtra quẽ animat btũs Petrꝰ dicens. Uigilate quia aduersariꝰ vester diabolus tanq̃ꝫ leo rugiens circũit querens quez deuoret. Cui em̃ ex nobis ad pugnandũ impares sumꝰ. quia sic dicit' de eo Job. xlj. Q; nõ est potestas sup terrã que compari ei possit. vnde ꝺuota mente clamare ad deũ necesse habemus ⁊ dicere. O dñe deꝰ. O clemẽs pater de ore leonis libera nos. Tercio inducit militẽ ad laborem cõsideratio magnitudĩs ĩ mercede. Nam boni laboris magna est merces. qꝛ dicit' Sapiẽtie. iij. Bonoꝝ laboꝝ gl'iosus ẽ fructus. iste aũt gl'iosus fructꝰ nõ dabit' omnibꝫ equalit' sed differenter. vt dic̃ apl'us. j. Choꝝ. iij. Unusquisq; ꝓpaꝫ mercedem recipiet ſm suũ laborẽ. Ecce claret ꝙ btitudinis felicitas dat' laborãtibꝫ non tñ p̃cise ſm valorẽ laboris tm̃. qꝛ dicit Tho. j. ij. q. vl. ꝙ opus meritoriũ dupliciter potest considerari. Uno modo ꝓut ꝓcedit ex libero arbitrio homĩs et sic nullus de cõdigno potest mereri vitã eternam. quia non potest equari actio homĩs vite infinite. Ideo dicit' Roma. viij. Non sũt cõdigne passiões ad futuram gl'iaꝫ que reuelabit' ĩ nobis. Alio modo opꝰ meritorium potest cõsiderari ꝓut procedit ex gr̃a spũssctĩ. et sic q̃ntũcunq; sceleratus de cõgruo assequi potest quia tunc meritũ attendit' ſm infinitã ꝟtutem spũssancti que ip̃m hominẽ adiuuat. et hoc est ac si hõ esset comes negociatõis spũssancti. ⁊ sic ꝑ spiritũsanctũ ditatus efficiet' rex celestis. Ideo dicit' ad Titum. iij. Non ex operibꝫ iusticie que fecimus nos sed ſm suam misericordiam saluos nos fecit. Igit' magnas gratias agamus christo dño per quẽ hec virtus spũssancti venit ĩ nos. et ꝓ posse debemus laborare vt ꝑ ꝟtutem spũssancti violenter rapiamꝰ regnum celorũ. Nam triplex locus repitur eorum qui ex hoc seculo migrant. scꝫ celum: purgatoriũ ⁊ infernꝰ. ociosi in celo nõ locantur sed tm̃ operarij. iuxta illud Math. xx. Uoca operarios ⁊ redde illis mercedem. Nec vadũt in purgatorium: quia hic non laborant cum hoĩbus nec ibi flagellabunt' cuꝫ eis. p̃s. In labore hominũ non sunt et cum iustis non flagellabũt'. restat igit'

vt sint in inferno. O filij Adā stultissimi ꝓtra diuinā iusticiā sine labore bonoꝝ opeꝝ ymo cū ocio vultis esse beati. Attēdite q̄d dicit sapiēs Prouer .xij Qui sectat ociū stultissimꝰ est. Nā fm Hugonē de wienna. tres sūt gradus stulticie. Primꝰ gradus .qz stultꝰ est q̄ vite ꝑprie necessaria nō querit. Scōs stultior q̄ seipm indefensuz hostib⁹ exponit. Tercꝰ stultissimꝰ q̄ hostes in se nutrit q̄ eū interficiāt. Nā z sapiētes iudeoꝝ statuerāt vt etiam pueri euitarēt ociū vt dicit Lyra sup Matth .xj. c. q̄ pueri in diebꝫ festiuis ꝙuenicbāt ad forū ciuitatꝫ z diuidebanꝫ in duas ptes Una pars lamentū sumebat .alia ps cantū. Qui lamentū sumebāt dicebāt pueris et aduerso existētib⁹. Lamētauimus z non fleuistis .z illi dicebant. Nos cāuimꝰ z vos nō saltastꝫ. Un dicebat saluator ibidē. Cui estimabo generationē istam ꝛc. silis est puerꝫ sedentib⁹ in foro q̄ clamātes coeq̄lib⁹ dicunt. Cecinimus vobis et nō saltastꝫ lamētauimꝰ et nō plāxistꝫ. Certe laborauit xps dns fatigādo: patiēdo: flendo .z nos ñ lamētamur .cecinit ille innocentissimꝰ dei pris puer xps dns vbo sancte p̄dicatiōis .z nos ociosi non saltamus laborādo ꝓ salute aiaꝝ nraꝝ. Sed btus Georgiꝰ intelligebat regez suum xpm sic laborasse .ac se ad laborem deputatū in hoc mūdo esse .insup magnā mercedē sui laboris fore in remuneratione iustoꝝ. Ideo totꝫ viribꝫ vsq; ad mortē laborauit fortit. Secundo insinuat de xpi milite btō vide licet Georgio strēnuitas in p̄liādo .qz dicat .sicut bonus miles. Nā btus Georgius fuit bonus z strēnuꝰ xpi miles q̄ fortiter pugnauit cōtra dacianū tyrannū. Et sicut eiꝰ rex dns iesus morte sua triūphauit. Un Augꝰ in sermōe de martyr. Apud belligeros viros victus dr occisus. ℔ dic suis dilectoribꝰ mundus .sed fidelibus suis aliud loq̄tur christꝰ .z infra. Uicit ꝓ fide moriēdo q̄ vinceret sine fide viuēdo Strēnuum autē militē tria spēal⁹ faciunt .s.

Primo robur virtutis
Secūdo ars militaris
Tercio armatura singularis

Prio nāq; strēnuū militē facit robur virtutis :qui in trib⁹ consistit .vt .s. habeat robustū animum seu audacē ad aggrediendū suos hostes .ideo formidolosi de plio dñi eiciuntur .vt habet Deutero .xx. Sic btus Georgius fuit strēnuus miles: qz audacter z sponte se ꝓfessus fuit xpi militē inter tot crudeliter furentes tyrānos. Scōo robur virtutis milit ꝓsistit in ℔ vt habeat robustaz manū ad feriendū aduersariū. Ecc̄ .xlix. Manus tua in ceruicib⁹ inimicoꝝ tuoꝝ .Sic btus Georgiꝰ forti manu cordis feriebat aduersarios nominis christi. Tercio ꝓsistit robur virtutis in hoc vt habeat robustū dorsū ad sustinendum. psal. Supra dorsuz meū fabricauerūt peccatores. Sic beatus Georgius fortiter innumerabiles cruciatus sustinuit ꝓ christo. Secūdo strēnuū militē facit ars militaris: Necesse ꝑfecto est vt miles sciat insidias aduertere .ferienti obijcere z fortiter repcutere ac discrete in labore belli p̄cedere. Sic cuilibet christiano. i. militi christi necesse est in hui⁹ mundi cāpo certaminis vt sciat opus suū ordinate facere .vt fiat opus eiꝰ recta intentōne. qz q̄lecūq; bonū sit opꝰ ex suo genere tū si recta intētōe ñ fuerit adornatū displicet deo .vt habet extra ō collisiōe detegenda .c. scḟta .i glo .ij. q. vltꝰ nō est remuneratoꝝ nominū sz aduerbiorū. Hoc ē q̄ deꝰ nō remunerat bonuz qđ fit sed qđ bñ et recte fit et recta intētōne propter deum. Un non remunerauit

iudeos q̄ hoc bonū opus fecerūt cru/
cifigendo xp̄m vnde nostra salus ꝓue
nit. q̄a non recta intentione fecerūt sed
ꝓpter inuidiā. Deꝰ em̄ interrogat cor et
nō manum. xiiij. q. j. si q̄d īuenisti. Ui/
deant igit̄ illi dñi q̄ suos iniuste calū/
niant̄ ⁊ opprimūt ac spoliāt ⁊ inde fa/
ciunt calices: paramenta: altaria: edi/
ficia in ecclesijs: que abominat̄ deus.
Dicit̄ em̄. xv. q. vj. c. j. Nec cōsiderat q̄d
fiat sed q̄ aīo fiat. Hinc et saluator ait
Math. vj. Si oculus tuꝰ nequam fu
erit totum corpꝰ tuū tenebrosum erit.
Ubi Lyra. Si oculus tuus. i. intētio
tua nō fuerit recta: tota ꝯgeries operū
tuoꝝ nō erit deo accepta. Hūc em̄ ocu
lū scz intentiōis nitit̄ inimicus nr̄ dia
bolus effodere. vt dicat illud. j. Reg.
xj. Faciam vobiscum fedus vt eruam
oīm vestrū oculos dextros. ⁊ ponam
vos obprobriū vniuerso isrl̄. O deus
eterne respice sup̄ nos ⁊ visita nos ī sa/
lutari tuo. et illumīa his q̄ in tenebris
sunt. qꝛ multi sunt q̄s diabolus exce/
cauit. pauca em̄ bona agunt et de his
humanas laudes appetūt. foris ostē/
dunt pietatem ⁊ intus habent crudeli
tatē. foris catho: intus nero. Quid erit
igit̄ his hypocrit̄. certe illud Matth.
xxiij. Ue vobis scribe ⁊ pharisei q̄ mū/
datis quod deforis est: intus aūt ple/
ni estis rapina et immūdicia. Ne igit̄
miles christi eternum cōminatiōis ve
super te veniat: disce s̄m hec documen
ta tuos actus regulare. Primū do
mentuz q̄ nullus actus malus fit ex
fine bonꝰ. Uerbi gratia. Iste furatur
vt inde faciat elemosynam ⁊ vt cōstru
at ecclesiam. sicut faciunt nunc dicato
res. Similiter iste luxuriat̄ vt sanita/
tem consequat̄. hoc deo nō est acceptū.
quia dicit apl̄us ad Roma. Nō sunt
facienda mala vt veniāt bona. Se/
cundū documētū q̄ multi fines tem/
porales sunt boni ꝓpter vltimū finez.
Uerbi gratia. Iste ibit ad forū vt me/
dicinā accipiat. ideo emit medicinā vt
sanitatē ꝯsequat̄. ideo desiderat sanari
vt deo seruiat. Sil̄r iste māducat vel
bibit seu dormit vel laborat vt meliꝰ
possit deo seruire. Oīa ista sūt merito/
ria ꝓpter finem vltimū. Terciū do/
cumentū q̄ nulla actio spiritualis po
test referri ad tp̄alem finem p̄ncipalit̄.
alioq̄n non est gratū deo. Exēpli gr̄a.
Iste p̄dicat vt pecunia sibi detur. al̄as
nō faceret ꝓpt̄ deū. Un̄ Augꝰ. Mādu
camus vt euāgelizemꝰ. ⁊ nō ideo euā/
gelizamus vt māducemꝰ. Sil̄r q̄ p̄n/
cipaliter p̄sbiterat̄ vt leuiꝰ viuat ⁊c̄.

Quartū documentū q̄ in aliq̄ ope/
re bn̄ licet duos fines ꝯstituere. s. tp̄alē
et eternū. ita tn̄ q̄ eternuz sit finis vlti/
mus. Uerbi gr̄a Iste celebrat missam
vt sibi aliq̄d det̄ vt possit sustentare vi
tam suā. finaliter tn̄ celebrat ꝓpt̄ salu/
tem viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ. Si v̄o finis p̄
uertat̄ nō erit deo gratū hoc opus. pu
ta q̄ finis vltimus sit lucrum tp̄ale.

Quintū documentū q̄ illud opus
q̄d de genere esset bonuz: ex fine malo
erit malum. Exemplū. Iste ieiunat vt
inde laudet̄ ⁊c̄. Tercio strēnuū mi/
litē facit armatura singular̄. Nullus
em̄ martyr mūdi p̄ncipes ⁊ corpꝰ suū
potuisset sup̄asse nisi armis dei scz vir
tutib; esset ex alto indutus. q̄b; etiā be
atus Georgiꝰ optīe fuit indutꝰ vt vin
ceret. vt patet in eiꝰ legenda. Tercio
insinuat̄ de xp̄i milite beato vicz Geor
gio in p̄missis v̄bis themat̄ fidelitas
in obsequēdo. qꝛ dicit̄ q̄ bonus miles
christi debet laborare sicut christꝰ rex
angelorum. qui in suo labore tria ha/
buit. scilicet

Primo humilitatē ꝓfundam
Scdo obedientiā magnam.
Tercio patientiam veram.

De sancto Georgio

Primo nimiꝝ xp̄s dn̄s forma suo
rū militū habuit hūilitatem ꝓfundaz
in suo labore. qꝛ ī oīb⁹ hūilia elegit. vi/
delicz mr̄ez hūilē locū natiuitat⁹ ⁊ mor
tis. O q̄z duꝝ lectū habuit ī natiuita/
te sua. scz fenū in p̄sepio. sed mlto duri
orē in morte. s. aridū cruc⁹ lignū. sic em̄
decebat satisfacere ꝓ pctō ade q̄ voluit
fieri de⁹ supbiēdo. vt sic satisfactio cor/
respōderet culpe duz de⁹ factus est hō.
Un̄ apl's Phil'. ij. Hūiliauit semetip
sum formā serui accipiēs. Scdo q̄z
xp̄s dn̄s exēplar suoꝝ militu⁊ habuit
obedientiā magnā. obediebat em̄ de⁹
hoīb⁹ vt dr̄ Lu. ij. Erat subdit⁹ illis. s.
marie ⁊ ioseph. Qd̄ ꝑtractans Bern̄.
dicit. Mirare vtraq⁊ ⁊ elige id qd̄ am
pli⁹ mirar⁹: siue filij benignissimā dig̃
tionē: siue matr⁹ excellētiā ⁊ dignitatez
vtrūq⁊ stupor vtrūq⁊ miraculū. ꝙ feīe
deus obtēpet hūilitas absq⁊ exēplo. ꝙ
feīa deo p̄ncipet̄ sublimitas sine subie
cto. Et subdit. Disce g̃ hō obedire. disce
terra subdi. disce puluis obtempare.
Erubesce supbe cinis: deus se humili
at ⁊ tu te exaltas. de⁹ se hoīb⁹ subdit ⁊
tu dn̄ari gestiens hoīb⁹ tuo te p̄ponis
autori. q̄tiens em̄ hoīb⁹ p̄esse desidero
totiēs deū meū p̄ire cōtēdo. ⁊ tūc v̄e nō
sapio ea q̄ dei sunt. Hec ille. Insup rex
angeloꝝ nō solū iust⁹ hoīb⁹ sed etiam
obediuit pctōrib⁹ crucifigētib⁹. Un̄ di
cebat pilato Job. xix. Non haberes in
me ptātem nisi tibi desup datū esset. et
apl's. Christ⁹ fact⁹ ē ꝓ nob̄ obediēs vsq⁊
ad mortez. Tercio xp̄s dn̄s forma
suoꝝ militū habuit patiētiā verā. Nā
cū demoniacū ip̄m dicebāt nō remor
debat. cū ꝑcutiebat̄ nō reluctabat nec
vitupabat. sed tanq̄z ouis q̄ ducit̄ ad
victimā nō apuit os suuz. Esa. liij. ⁊. j.
Pe. ij. Qui cū maledicerēt nō maledi/
cebat: cū pateret̄ nō cōminabat̄. trade
bat aūt se iudicāti se iniuste. O xp̄e eter
ni patr⁹ fili. o tuoꝝ militū doctor opti
me q̄z durā formā tuis dedisti discipu
lis ⁊ militib⁹. vt vicz habeāt illi q̄ tecuz
volūt regnare hūilitatē: obedientiaz et
patientiaz. Sic ꝓfecto militauit beat⁹
Georgi⁹. Hūiliauit em̄ se vsq⁊ ad acer
bissimā mort⁹ passionē. Obediuit deo
plus q̄z hoīb⁹ ⁊ sp̄ patiens extitit. ideo
laborauit sicut bon⁹ xp̄i iesu miles. vt
patet in sua legenda. Rogemus g̃ do
minū vt ꝑ sui militis hui⁹ merita det
virtutē hūilitatis obedientie ⁊ patiētie
⁊ tandem felicitatē gl'ie.

De eodem Sermo. xxxvij.

In sex tribu

i lationib⁹ liberabit te ⁊ in se/
ptima non tāget te malum
Job. v. Que q̄dem licet ad lr̄az dicant̄
de ipso Job. tn̄ rōnabilit̄ etiā dici pn̄t
de btissimo xp̄i martyre Georgio quē
de mlt⁹ tribulatiōib⁹ libauit sic ꝑfecte
vt iā nullū malū in eternuz tāgat ip̄m
in sempit̄na gl'ia existentē. Ad cui⁹ in/
tellectū tria ꝯsideremus. scz

Primo dictoꝝ v̄boꝝ intelligētiaz.
Scdo modoꝝ occurrēdi diligētiā.
Tercio tal' diligētie excellentiam

Primo nanq⁊ ꝯsideremus dictorum
v̄boꝝ intelligentiā. quō scz intelligan
tur illa verba. In sex tribulatiōib⁹ libe
rabit te. Primo sic. In sex tribulatiōi/
bus ⁊c. noīe sex tribulationū intelligū
tur oēs tribulatōes ⁊ pene pn̄t⁹ vite. in
q̄ vita sex sūt dies laboris Gen̄. j. septi/
ma aūt sabbatū est. i. req̄es dn̄i. Hinc
Deut'. v. Sex diebus opaber⁹ ⁊ facies
oīa opa tua. septīa dies sabbati est. i.
req̄etiōis dn̄i. ⁊ hoc est q̄d dr̄. ī septima
scz vite fut̄e nō tāget te malū afflictōis
iuxta illud Apoc'. vij. Absterget deus
oēm lachrimā ab ocul' sctōꝝ suoꝝ ⁊ iā
nō erit ampli⁹ neq⁊ luct⁹ neq⁊ cla. ⁊c.
Scdo mō sic expōit̄. in sex tribl'at. ōib⁹

liberabit te. Nā sex tribulatiōes sūt fa/
mes: sitis: frigus: calor: lassitudo: īfir/
mitas: septima ipa mors que btm̄ ge
orgiū liberauit ab oī pena. Tercio mō
exponit̄. in sex tribulatōnib; liberabit te.
q; btm̄ georgiū sex notabiles tribula/
tōes inuaserāt. Prīa erat cū dracone.
secūda cū mago ī potatōne veneni. ter
cia cū daciano ī tormētatōne. q̄rta cū
eodē in acutissimis rotis. q̄nta cū eo/
dē ī sui adulatōe. sexta ī sui decollatōe.
z iā septima tribulatio eterne damnati/
onis nō tāget eū Scdo ꝯsideremus
modoꝝ occurrēdi diligētiā. hoc ē: q̄b;
modis has tribulatōes euadere pote
rimus: q; nusq̄ poterim⁹ esse sine tri/
bulatiōe. sz optebit vbiq; vt pugnem⁹
z vincam⁹. Uicim⁹ aūt si ꝯ illas qua/
druplex scutū obijcim⁹. Prīo igit̄ cō/
tra tribulatōes obijciam⁹ scutū fidei.
iuxta illd Eph. vj. In oīb; sumētes scu
tū fidei. Dicit em̄ Bern̄. Undiq; circū
dati sum⁹ tētatōib; vt vita nr̄a tētatio
noīet̄. Ideo est necesse scuto dn̄i vndiq;
circūdari. ps. Scuto circūdabit te ṽi
tas ei⁹. Scdm scutū ꝯ grauē tribula/
tionē obijciam⁹ scutū passiōis christi.
Un̄ Ber. Quid durū poterit esse tibi
cū recordatus fueris q̄d ꝓ te sustinuit
autor mūdi. Nā si ꝯpant̄ oēs labores
secl̄i z oīm hoīm q̄ sunt fuerūt z erunt
nihil essent ī ꝯpatōe laborū xp̄i. Terci
um scutū obijciam⁹ īfra nos ꝯ tribu/
latōes scutū meditatōis pene īferni: in
telligētes ꝙ meli⁹ ē hic modicū pati q̄z
in inferno eternalit̄ flagellari. q̄ hic nō
patit̄ ibi patiet̄. Job. vj. Qui timet pru
inam cadet sup eū nix. s. eterne dānatōis
Quartū scutū ꝯ tribulatōes obijcia/
mus meditatōis gaudioꝝ celestiū ad
q̄d tribulatiōib; puenit̄. Act. xiiij. Per
multas tribulatōes optet nos intrare
in regnū celoꝝ. Et si hoīes paterēt̄ oēs
afflictōes omniū martyꝝ adhuc nō es
sent cōdigne respectu illi⁹ gaudij. Ro.
viij. Nō sūt ꝯdigne passiōes hui⁹ tem/
poris ad futurā gl̄iam q̄ reuelabit̄ in
nobis. ideo h̄ quēlibz optet pati aliq̄d
velit nolit. iuxta illud Grego. Si chri
stus sine flagello hinc nō exiuit q̄ sine
pctō venit: quō flagellis digni nō erūt
q̄ in peccatis vixerūt. Tercio ꝯside/
remus hmōi diligētie seu tolerātie ex/
cellentiā. q; oīm bonoꝝ q̄ q̄s hic facit
vtilior est talis sufferētia tribulationū
Grego. Meli⁹ ē mala patiēter tolera/
re q̄z bonis opib; insudare. De h̄ lau/
datur btūs Georgi⁹ q̄ oīa tolerauit ꝓ
xp̄o. g̃ bn̄ d̄r de eo. In sex tribulatiōib;
liberabit te. In q̄b; q̄dem ṽbis btūs ge/
orgius a trib; spēalit̄ ꝯmendat̄. scz

Primo a multiplici tribulatōe per
pessa. ibi. in sex tribulatiōib;

Scdo a diuina subuentōe impēsa.
ibi. liberabit te.

Tercio a celesti remuneratōe īmen
sa. ibi. z in septima non zc̄.

Primo siq̄dē btūs georgius ex p̄/
missis themat; ṽbis ꝯmendat̄ a mul
tiplici tribulatōe ꝑpessa cū dicit̄. in sex
tribulatōib;. q; ipe mult; tribulatōib;
circūdat⁹ oēs ꝓ xp̄o sustinuit patiēter.
Ita z nos ipi⁹ exēplo animati aduer/
sa patiēter toleremus. Nam tribulati
ones sunt triplices. scz

Quedam sunt innate
Quedam sunt illate
Quedam sunt volūtarie assumpte

Primo dixi ꝙ q̄dā tribulatōes sūt in/
nate. vt cū aliq̄s a natura est inclīat⁹
ad supbiā auariciā vel luxuriā zc̄. huic
est ꝑ rōez repugnādū. q; dic̄ Ptolome
us. Sapiēs dn̄abit̄ astris. Nisi em̄ ta
libus tribulatōib; fortit̄ restiterimus
succūbem⁹. iuxta illd Eccl̄i. viij. Me/
mēto qm̄ oēs ī corruptōe sum⁹. ꝯrieta
tis scz z pugne corpis ꝯ spm̄. Hic Ja/
cobi. iiij. Un̄ bella z lites in vob. nōne

ex ꝯcupiscētijs vestris q̄ militāt in mē/
bris vr̄is.q.d.sic. Dō ꝓbās apl's Ro.
vij.dic. Uideo aliā legē in mēbris me/
is repugnātē legi mēt̄ mee.z captiuuz
me ducētē in lege pcti. Et hec fuit ei nō
modica tribulatio. qz subdidit. Infe/
lix ego hō q̄s me liberabit de corpe mor/
tis hui⁹. Sed ꝓtra hāc pestem xp̄i mi/
les ipse sic militabat dicēs.j.ad Cor.
ix. Castigo corpus meū z in seruitutez
redigo. Greg. Uuln⁹ corp̄is sanat vul
nus mēt̄. Fornicationē v̄o non tā resi
stēdo q̄z fugiēdo possum⁹ vincere.iux/
ta illud.j. Cor.vj. Fugite fornicatiōez
vbi glo. Alia vicia subiugare potes p
resistentiā:solā luxuriā p fugā. Se/
cunde tribulatiōes sunt illate. Et tres
sunt qui has inferunt.scz

Primo primus vt noceat.
Scō diabolus vt decipiat.
Tercio deus vt corrigat.

Primo eñ primꝰ infert tribulatiōes
vt noceat.z tal' tribulatio est patienter
sufferēda sine mali retributiōe z vindi
catiōe. Ro.xij. Nulli malū p malo red
dētes.qz ōr Deu⁹.xxxij. Mea est vltio
et ego retribuā eis in tpe.z Prouer.xx.
Ne dicas.reddā malum p malo.expe
cta dñm z liberabit te. Dicit eñ Bona/
uen.in li.de reformatiōe mēt̄.q̄ si pri/
mus dixerit de te aliq̄d v̄bū iniuriosū
q̄ si vez est qō dixit tibi ꝑputa. qz qō ti
bi licuit facere hoc alijs licz dicere. Si
v̄o vez nō est q̄d dicit tūc nec aduerte
sed ptrāsi.sicut auiū garritus z latrat⁹
cānū cū audis ptrāsis.qz in nullo no/
cebit tibi.sicut si q̄s dicat te nigz cum
sis albo:nihil omin⁹ es q̄d es.ideo alte
ri⁹ verba te non pñt mutare nisi in cor
tuū recipias z cor tuū volūtarie cū eis
intoxices. Scō diabolus tribulat
vt decipiat.nā q̄n ꝓcurat vt aliq̄s sub
stantiā nr̄az vt tollat nō ꝓpter illā rem
facit qz ipe nō idiget illa re. sz iō vt ira/
scamur z vindicem⁹ nos vel saltē vin
dicari appetamus. Hinc Greg. Anti/
quus hostis nō curat vt nr̄a tollat sed
vt charitatē in nobis feriat. Bñ ei ōr
Thob.iiij. Caue ne vnq̄z pctō ꝯsentias
z ptermittas legem dei nostri. Ter/
cia tribulatio est a deo illata .z ista est
gaudenter amplectēda.qz hoc facit ad
maiorē vtilitatē. Unde Aug. i enchiri/
dion. De⁹ est adeo bon⁹ q̄ nō ꝑmittit
malum q̄n vult elicere bonū. Et hui⁹
tribulatōnis a deo illate ser sunt vtili/
tates.scilicet

Prima qz peccatū purgat
Secūda quia malū vitat
Tercia quia hominē probat
Quarta quia ad bonū instigat.
Quinta qz filiū dei demonstrat.
Sexta qz meritū augmentat

Prima tribulatōnis a deo illate vtili
tas est.qz peccatuz purgat. Ecci.ij. In
dolore sustine z in humilitate patiētia ha/
be.qm̄ in igne pbaf aurū z argentū: ho
mines v̄o receptibiles in camino hūi/
liatōis. Hinc Apocal'.vij. Johānes vi
dit multitudinē magnā in albis. Qui
angel⁹. Qui sunt hij z vnde venerunt.
Cui iohes. Dñe mi tu scis .z rñdit an/
gelus .Hij sunt q̄ venerūt de magna tri/
bulatiōe z lauerūt stolas suas z deal/
bauerūt eas in sanguie agni. Nā z ōr
v.q.v. Non ois. Sepe de⁹ mordacissi
mū genꝰ vrit ad aie medicamētū Me
dic⁹ ei freneticū ligat. litargicū excitat
ābob⁹ molest⁹ existit. z tñ ābos amat.
Et Aug.sup psal. Intellige deū medi/
cum tribulatōnem medicinā z esse ad
salutē nō ad damnatōez. Secunda
vtilitas tribulatōis a deo illate est :qz
malum vitat. vnde ps. Luz occideret
eos q̄rebāt eum z reuertebāt. Et Bre.
in moral'. Quicunq̄z stultus est in cul
pa erit sapiēs in pena.z Esa.xvij. Tā
tūmodo sola vexatio intellectū dat au

ditui. ꝛ btūs Hiero. Nulla res ita cō/
seruat hoīez a pctō sicut timor suppli/
cij ꝛ amor dei. Tercia q̄z tribulatio
nis vtilitas est. qꝛ hoīem ꝓbat. Unde
Grego. Qualis vnusq̄sq; apud se late
at illata ꝯtumelia ꝓbat. Nā multi lo/
quunt̄ de patientia ꝛ iudicāt alios im
patiētes interim ꝙ nō aduenit eis tri/
bulatio. sed tp̄e tribulatiōis q̄les sint
apparēt. Bern̄. sup̄ Cant̄. Sicut stel/
le in nocte lucēt in die latēt: sic vera vt⁹
q̄ in ꝓsperꝫ nō apparet in aduersis cla
ret. Quarta vtilitas aduersitatꝫ est
qꝛ ad bonū instigat. iuxta illd̄ ps̄. Tri
bulatiōez ꝛ dolorē inueni ꝛ nomē dñi
inuocabo. Nā sicut equ⁹ calcaribꝫ sti/
mulat̄ vt veloci⁹ currat: ita hō tribu/
lationibus agitat̄ vt ad deum vadat.
Greg. Mala q̄ nos hic p̄mūt ad deū
i re cōpellūt. qd̄ bn̄ figurat̄. ij. Reg. xiiij
in Joab q̄ primo ꝛ scd̄o vocat⁹ noluit
venire ad absalon q̄usq; succēdit sege/
tes ei⁹. ꝛ tūc venit. Ps̄. Multiplicate
sunt infirmitates eoꝝ: postea accelera
uerūt. De q̄ Greg. De⁹ electꝫ iter asperū
facit in via ne obliuiscant̄ eoꝝ q̄ sūt in
patria. Quita tribulatiōis vtilitas
qꝛ filiū dei demōstrat. iuxta illd̄ Aug.
Si inq̄t except⁹ es a passiōe flagelloꝝ
nō erꝫ heres in reg̃ celorū. Et ad Heb.
xij. Q, si extra disciplinā estꝫ cui⁹ ꝑtici/
pes facti sunt oēs. g̃ adulteri et nō filij
estis. i. nō veri heredes. Ibidē. Quē di/
ligit dñs castigat. flagellat aūt oēm fi
liū quē recipit. Idcirco dicit Aug⁹. cō/
tra Jouinianū. Si diligent̄ attēderes
tunc nulla tibi maior tristicia q̄z dum
nullū tibi lamentū accidit in hac vita
vt patet de illo in vita sancti Ambro/
sij. q̄ cum romā ꝑgeret ad quēdā ꝓ ho
spitio declinauit nimiū locupletē. quē
cū sup̄ statu suo requisisset: rn̄dit. Dñe
mi status me⁹ sp̄ felix extitit ꝛ gl̄iosus
Quod audiēs Ambrosi⁹ dixit comiti
bus suis. Surgite ꝛ fugiamus hinc.
qꝛ dñs nō est in loco isto. Et cū aliq̄n/
tulū ꝓcessisset: terra hoīem illū cū vni
uersis suis absorbuit. Propter quod
petebat dñm Aug. dicēs. Hic seca hic
vre vt in eternū parcas. Sexta vtili
tas tribulatiōis est. qꝛ meritū augmē/
tat. q̄nto em̄ plura q̄s patit̄ ꝓ deo: tan
to mai⁹ p̄miū merebit̄ in celo. iuxta il
lud. j. Coꝝ. iij. Unusquisq; ꝑm ꝓpriuz
laborē accipiet. Et btūs Greg. Tanto
spes solidior surgit quāto maiora q̄s
pro illo ꝑtulit. Hinc etiam Aug⁹. sup̄
ps̄. Si ꝓmissionē patris bene cogno/
uisti non timeas flagellari sed peccare
Si te terreat tribulatio intuitu mentꝫ
tue sit consequens consolatio. quia in
tribulatis implebit̄ illud ps̄. Scd̄m
multitudinē doloꝝ meoꝝ cōsolatōes
tue letificauerūt aīam meā. Btūs igit̄
vir q̄ suffert tentationez: qm̄ cū ꝓbat⁹
fuerit accipiet coronaz vite. Tercia
tribulatio est volūtarie assūpta. Sūt
nanq; multi qui non sunt contenti ex/
trinsecis tribulationibꝫ sed pro amo/
re dei castigant corpus: ieiunijs: vigi/
lijs: austeritatibꝫ. Tal' fuit btūs Geor
gius qui se ob fidei defensionē sponte
ad tormentū mortꝫ obtulit sciēs ꝓ cer
to illud Esa. lxiij. A secl'o nō audierūt
neq; auribꝫ ꝑceperūt: oculus nō vidit
deus abs te q̄ prepasti expectantibꝫ te.
Et in corde reuoluens illud Sap̄. iij.
In paucꝫ vexati: ī multꝫ bn̄ disponent̄
quoniā de⁹ tētauit illos: ꝛ inuenit eos
dignos se. Nam nullus rhetor potest
explicare: nec aritmetricus numerare:
nec geometer ponderare quanta sint
gaudia patrie danda his qui tribula
tionem pro deo hic patienter tolerant
Gregorius. Consideratio p̄mij minu
it vim flagelli. Secūdo ex p̄missis
thematis verbis btūs Georgi⁹ cōmē/
datur a diuina subuentione impensa

cũ dr liberabit te. In triplici em̃ bello specialiter diuina ei clemẽtia subuenit efficaciter. scilicet

Primo in bello tpali.
Secũdo in bello spũali.
Tercio in bello passionali

Primo inq̃z diuĩa clemẽtia subuenit btõ Georgio ĩ bello tpali. Ipse nanq̃z dũ esset tribun⁹ multa gessit bella deo ꝓpicio victoriose. Uñ introgat⁹ a daciano p̃side vñ esset aut q̃ noĩe vocaret. Rñdit Georgi⁹ vocor ex nobili capadocũ ꝓsapia. palestinã xp̃o fauente deuici. sed oĩa deserui vt liberius seruire possim deo celo. in q̃ bello null⁹ vincit nisi diuinit⁹ adiut⁹. Dicit lyra sup. x. c. Daniel' q̃ angeli custodes exercituũ ꝓponũt corã deo ambor̃ merita exercituũ. ⁊ tandẽ accepta a deo snĩa ꝑti victoriose fauẽt ⁊ vincũt q̃ntũ de⁹ ꝑmiserit. Et ideo vt milites vincãt tpali bello aduersarios necesse ẽ q̃ habeãt hec

Primo iustũ affectum.
Scdo cor magnanimũ.
Tercio obsequiũ promptũ
Quarto fidele ꝓmissum.
Quinto dispositũ exercitũ.
Sexto supnum auxiliũ.

Primo itaq̃z vt milites vincãt in tpali bello necesse est q̃ habeãt iustũ bellãdi affectũ: vt bellũ ⁊ intẽtio bellãdi iusta sit. s. vt militet ꝓ defensione p̃rie vel cõi vtilitate ⁊ ꝓ finali pace reformãda Hinc Tulli⁹ li. de officijs. Belluz ita suscipiat vt nihil aliud nisi pax q̃ri videat. Et Aug⁹. li. d ꝟbis dñi. ⁊ hr̃. xxiij q. j. Militare nõ est pctm̃ sed ꝓpter predã militare pctm̃ est. Nõ igit debet miles finẽ sue militie lucrũ tpale ponere. sz cõe bonũ. Propterea Ualeri⁹ li. iiij. rubrica de abstinẽtia ꝯmendat Curiũ q̃ ꝯsul fact⁹ ꝯ samnites ab ipsis auro deuinci tẽtat⁹ est. Nã duz scãno sederet ligneo legat samnitũ vt erat se spectãdũ p̃buit. q̃ pauptatẽ eius mirati magnũ põdus auri publice missuz benignis ꝟbis hortati sũt recipe. Risit curius ⁊ ait. Carũ vob ⁊ mihi supuacuum metallũ ĩ p̃riam reportate. nõ em̃ hr̃e auꝝ mihi p̃ciosuz existimo sed aurũ hñtib⁹ impare. Scdo vt in bello tpali milites vincant necesse est eis habere cor magnanimũ. vñ Salusti⁹ in catillinario. Sp in bello his maximũ est piculũ q̃ maxĩe timẽt. audacia pro muro hr̃. Hinc Uegeti⁹ li. j. de re militari. Hoc est ĩ q̃ toti⁹ reipublice salus ꝯsistit vt tirones non tm̃ corporib⁹ sed etiã anĩs p̃stãtissimi eligant. Et q̃dem cauẽdũ est ne dubitantez formidãtẽq̃z exercitũ ad pugnã publicã aliq̃n ꝑducas. Et sequit. Ipsa die q̃ certaturi sũt milites quid sentiãt diligẽter explora. Nã fiducia vl' formido ex vultu: ꝟbis incessu cernit. ⁊ nouer te oportere differre si exercitati bellatores metuũt dimicare. Tercio vt in bello tpali milites vincãt necesse est obsequiũ promptũ. nihil militib⁹ ita est necessariuz sic ꝓmpta obediẽtia: qm̃ vbi non est obediẽtia nõ est ordo. ⁊ vbi nõ est ordo ibi ꝯfusio. Jõ Aug. li. v. de ci. dei narrat q̃liter Malli⁹ torq̃t⁹ ꝯsul missus ꝯ tusculanos p̃cepto edixit ne q̃s extra ordinẽ pugnaret in hostẽ. q̃ cũ oraturus rei gr̃a in p̃torio esset: fili⁹ ei⁹ in castr̃ remanens a tusculanorũ duce iniurijs fuit ꝓuocat⁹ ad irã a q̃ tãdez audiuit. Tuipse ꝯgredere mecũ vt modo iam hic euẽtu cernat q̃ntũ latin⁹ eq̃s p̃stet romano. Qui ꝟbis ꝓuocat⁹ atq̃z imperij p̃ris oblit⁹ ad bellũ ĩgredit ⁊ hostem interfecit. spolijsq̃z detract ad patrẽ accessit dicẽs. Ut me pr̃ oẽs tuo sãguine natũ referãt hec spolia capta ex hoste ceso porto. Qd vt pr̃ cogũit cõcilio ꝯuocato eũ morti tradidit dicens. Qñ neq̃z impium ꝯsulare neq̃z maie-

statē paternā verit⁹ aduersus edictum nostꝝ extra ordinē pugnasti q̄ntū in te fuit. disciplinā militarē q̄ stetit vsq; ad hanc diē res romana soluisti. meq; in eā necessitatē induxisti vt aut reipublice. aut mei meorūq; obliuiscenduz sit. Mādauit igitur lictori vt ip̄m morti traderet. qꝛ tuti⁹ erat ip̄m int̄ficere q̄ꝫ rēpublicā militari disciplīa carere. O de⁹ et̄ne q̄d fiet de inobedientib⁹ in bello spūali. certe oēs inobediētes eterna morte interficient̄. Quarto vt in bello milites vincāt necesse est fidele ꝓmissum. debēt nāq; milites fideles eē etiā inimic⁹ in suis ꝓmissis. Und̄ Aug⁹. ꝛ hr̄. xxiij. q. j. c. noli ait. Fides qn̄ ꝓmittitur etiā hosti seruāda est. Quinto in bello milites vt vincant necesse est vt habeāt dispositū exercitū. Refert em̄ Uegeti⁹ q̄ in oī bello nō tā multitudo et v̄t⁹ q̄ꝫ ars ꝛ exercitiū solet p̄stare victoriā. Nā Alexā. macedo. xl. milib⁹ bn̄ assuefact⁹ orbē terraꝝ aggressus īnūeras hoīm copias supauit. Debet q̄dez exercit⁹ maxīe xp̄ian⁹ ne ꝯ eos irascat̄ rex celoꝝ sub cui⁹ noīe militāt esse pudic⁹: sobrius: benign⁹: ꝓ veritate mori parat⁹. O xp̄e de⁹ q̄ꝫ pauci sunt tales milites. nā q̄sdam vana gl̄ia cogit pugnare: q̄sdam lucꝝ p̄de. q̄sdā v̄o ante ꝯflictuz timor fugere cōpellit. qꝛ plenipctīs nō audēt pugnare neq; ꝓ veritate mori. Sexto vt ī bello milites vincant necesse est vt sperēt supnū auxiliū Und̄. ij. Machab. iij. dicebat Judas machabe⁹. Nō in mlt̄itudine exercit⁹ victoria belli. sed de celo fortitudo est. Hinc dicit sapiēs ī ꝑsona dei. Per me reges regnāt ꝛ p̄ncipes decernūt iusticiā. Has nēpe ꝯditiōes habuit b. Georgi⁹ ī tpali bello. iō de eo d̄r Ecc̄i. xlvj Fort⁹ sctūs est ī bello. fort⁹ inquā intātum vt diuīo auxilio in q̄ ꝯfidebat nō solū hoīes pessimos sed ꝛ bestiā terribilē draconē occidit. Nā cū btūs Georgi⁹ trāsiret. ꝓpe quādā ciuitatē sileita noīe in q̄ molestat⁹ hoīb⁹ intātū a dracone vt sorte euētū quēcūq; ei ad deuorandū darēt. tūc v̄o filia regis vnica ei sorte venerat. q̄ cū inenarrabilibus lachrymis ad locum deducta fuit. nec h̄miꝝ ꝛ impossibile debet credi. qꝛ dicit Plini⁹ li. viij. d̄ naturali hystoria a cunicul' suffossum in hyspania oppidū. et a talpis in thesalia. ꝛ a ranis in gallia ciuitatez Pulsan: qm̄ dei flagella sūt. Georgi⁹ itaq; sctūs miles se signo cruc⁹ muniēs draconē interfecit. vt patet in legēda. ꝛ ppl'm tādē ad xp̄i fidem ꝯuertit. Scd̄o diuīa clemētia subuenit b. Georgio ī bello spūali. de q̄ bello d̄r Job. vij. Militia est vita hoīs sup terrā. Exq̄ em̄ b. Georgi⁹ erat hō sensualitas mlt̄ū reluctabat ei ne se tormentis ꝛ morti exponeret. et forte suggerebat ei. tū es fort⁹: diues: iuuenis: nobilis. ꝛ etiā via alia poter⁹ saluari. Hinc apl's. Caro ꝯcupiscit aduersus spm̄. ꝛ Seneca in ꝓuer. Uictoria sine aduersario breuis est laus. bis vīcit q̄ se vincit. in victoria bis interimit̄ q̄ suis armis perit. In hac pugna spūali null⁹ vnq̄ pōt vincere nisi adiut⁹ dei gr̄a.

Tertio diuīa clemētia subuenit btō Georgio in bello passionali ne ī maximis cruciatibus deficeret. Uidēs eniz veram xp̄i fidem a multis metu mortis abnegari: ipse sponte xp̄m cōfessus est. g̃ magna ipsius gl̄ia. Un̄ Ambro. in offi. Non est gl̄iosa victoria nisi vbi fuerint gl̄iosa certamīa. Quā grandia v̄o btī Georgij fuerunt certamina ac diuersa: patent in legenda. que omnia gratia dei supauit. Bern̄. in epl'a. Uere tuta ꝓ xp̄o ꝛ cuz xp̄o pugna est in q̄ nec vulnerat⁹ nec ꝓstratus nec cōculcatus fraudaber⁹ a victoria tm̄ ne fugias. sola causa q̄ ꝓdere possis victo-

riã fuga est. fugiẽdo potes illã amitte/
re: moriẽdo nõ potes. ⁊ btũs si pugnã
do moriar⁊. qꝛ mox coronaber⁊ sic be/
atus Georgi⁹. Tercio btũs Geor/
gius ex p̃missis themat⁊ ꝟbis cõmen
dat a celesti remuneratõe imensa. cum
dicit. in septima nõ tanget te malũ. q̃a
sex tribulatiões gr̃a dei supauit. ⁊ iam
ampli⁹ nullũ maluz pene pati poterit
in eternũ q̃npoti⁹ ineffabili eternaliter
iocũdabit gl̃ia. de q̃ Aug⁹. de ciui. dei.
Qd̃ deus p̃pauit diligẽtib⁹ se fide non
capit. spe nõ attingit. charitate non cõ
prehẽdit. desideria ⁊ vota trãsgreditur
acquiri põt: estimari nõ põt. O q̃z felix
tribulatio. O q̃z btã passio p quaz ad
tantã puenit gl̃iaz. Ad quã nos p me/
rita dilecti sui martyris Georgij pdu/
cat xp̃s filius dei viui. Amen.

De sancto Marco euãgelista.

Sermo. xxxviij.

Scendit leo

a de cubili suo Hiere. iiij. ca.
Hec verba optime assumũ
tur ad honorẽ beati Marci euãgeliste
qui figurat⁹ est in specie leonis. vt d̃r
Ezech. j. Facies inq̃t leonis a dextr⁊ ip
sor̃ q̃tuor. q̃ quidez ascendit de cubili
carnis sue hodie ad imensam gl̃ie leti
ciam. Ubi est sciendum q̃ licet beatus
Marcus de oib⁹ christi factis scribat
sicut ⁊ alij euãgeliste. specialiter tñ im/
morat circa dñi resurrectionẽ ⁊ ipsius
regnũ q̃d assecut⁹ est in sua bñdicta re
surrectiõe. vt dixit Math. xxviij. Data
est mihi oĩs ptãs in celo ⁊ ĩ terra. qd̃ q̃/
dem regnũ p leonẽ designat qui est rex
animaliũ. vt dicit Isid. ethimol. li. xij.
Ideo marci euangeliuz in noĩe leonis
designat. ⁊ hoc ꝓpter tria vt dicit Lyra
sup̃ ꝓlogum Marci: scz

Primo ꝓpter resurrectõis efficiens
principium.

Secundo ꝓpter resurrectionis tem
pus ⁊ modum.

Tercio ꝓpter resurgentis assecutuz
imperium.

Primo dixi q̃ euangeliũ btĩ Mar
ci in noĩe leonis designat ꝓpter resurre
ctionis efficiẽs p̃ncipiũ. qꝛ alij oẽs ho/
mines ptãte aliena scz dei in die nouis
simo resurgẽt. sed xp̃s dñs ꝓpria ꝟtu/
te resurrexit. iõ ipse dicebat Joh. x. Po
testatẽ habeo ponẽdi aĩaz meã ⁊ ptãtẽ
habeo iterũ sumẽdi eã. Et sil'e hui⁹ in ꝓ
prietatib⁹ leonis repit. dormit em̃ ocu
lis apt⁊. vt dicit idẽ Isid. vbi sup̃. Licet
em̃ caro xp̃i in sepulcro dormierit per
verã aĩe sepationẽ: tñ diuĩtas vtriq̃z cõ
iuncta vigilabat. vt d̃r Cantic. v. Ego
dormio ⁊ cor meũ vigilat. ⁊ ꝟtute hu/
ius deitat⁊ leo de tribu iuda surrexit a
somno mort⁊. Scd̃o euãgelium b.
marci q̃ spẽaliter tractat de xp̃i resurre
ctione assimilat leoni ꝓpter xp̃i resurre
ctionis tp̃s ⁊ modũ. qꝛ resurrectõis tẽ
pus factũ est post triduũ. ⁊ hoc p syno
dochen. ita sil'r leo nat⁹ de nouo trib⁹
dieb⁹ d̃r dormire ꝑm Isid. ⁊ postea fre
mitu ⁊ rugitu p̃ris excitat. sic xp̃s post
triduũ dormitiõis in sepulchro ꝟtute
dei patr⁊ fuit excitat⁹ a mortis somno
ꝑm q̃ d̃r Act. iij. Hũc de⁹ suscitauit a
mortuis. Et ideo de h̃ põt exponi illd̃
Gen. xlix. Catul⁹ leonis iuda. ⁊ subdit
Req̃escẽs accubuisti vt leo. s. in sepul/
chro. Et subdit. q̃s suscitabit eũ scz de
somno mort⁊ post triduuz. Ad q̃d põt
respõderi. de⁹ pater. Nec istud dictum
ꝯtrariat ei qd̃ dictũ est scz q̃ xp̃s resur
rexit ꝓpria ꝟtute qꝛ vna ⁊ eadez est po/
testas p̃ris ⁊ filij. Tercio assimilat
leoni euãgeliũ btĩ marci quod specia/
liter tractat de xp̃i resurrectõe ꝓpter xp̃i
resurgent⁊ assecutum impium. qꝛ licet
xp̃s ante suã resurrectionẽ humilis et
abiectus apparuit. tñ in resurrectione

dominiũ obtinuit ꝟm qđ dicit apl'us Phil'.ij. Hũiliauit semetip̃z fact⁹ obediẽs vsq̃z ad mortẽ mortẽ aũt crucis. ꝓpter qđ ⁊ deus exaltauit illũ ⁊ dedit illi nomẽ qđ ẽ sup̱ om̃e nomẽ. vt ĩ noĩe iesu oẽ genu flectat̃ celestiũ terrestriũ ⁊ infernoꝝ. Et in leone inuenit̃ hmõi similitudo inq̃ntũ est rex animaliũ. ⁊ b̃ dicit̃ Apocal'.v. Ecce vicit leo de tribu iuda: qꝛ sua bñdicta passiõe ⁊ resurrectõe subiecit sibi omnẽ creaturam etiã angelicã. Et sic btũs Marc⁹ qꝛ hanc xp̃i resurrectõem specialit̃ describit iõ merito in leone p̃figurat̃ ⁊ ei verba p̃missa optime ꝯueniũt scz Ascendit leo de cubili suo ad celũ hodie. In q̃bꝫ q̃dem ꝟbis ad honorẽ btĩ Marci euãgeliste tres notemus articulos. scz

Prĩo leonis variã significatõez. ibi

Scđo euãgeliste nimiã ꝑfectionem. ibi. ascendit (leo

Tercio eius innoxiam passionem. ibi. de cubili suo

Primo inq̃z ad honorẽ btĩ Marci notemus leonis variã significatiõem exquo btũs marcus in specie leõis designat̃. Nã in sacra scriptura ꝓ diuersis designatõibꝫ accipit̃ leo. specialꝛ tñ significat tria. scz. dñm christũ. hominẽ iustũ ⁊ diabolũ ꝑuersũ. de quibꝫ loquunt̃ sancti doctores. Dicit nãq̃z ĩ. v. moral'. Grego. Quia natura vniuscuiusq̃z rei ex diuersitate cõponit̃ in sacro eloquio ꝑ rem quãlibꝫ licite diuersa figurant̃. Habet quippe leo virtutẽ habet et seuiciã. virtute ergo dñm: seuicia diabolũ significat Unde dr̃ ĩ Apoc̃. v. de dño. Uicit leo de tribu iuda. Et de diabolo dicit ꝟtex apostoloꝝ. Sicut leo rugiẽs circũit querẽs quem deuoret. Prĩo igit̃ leo significat dñm christũ quia vltra ea q̃ p̃dicta sunt leo habet q̃ttuor ꝓprietates quas ⁊ dñs habere ꝑhibetur. scz.

Primo parcit ei qui se humiliat

Secundo quando insequitur non latitat

Tercio suo benefactori ministrat

Quarto eius adeps ⁊ fel sanitatem conseruat.

Primo siquidẽ christ⁹ dñs optime assimilat̃ leoni. qꝛ sicut parcit bestijs coram se humilit̃ ꝓstratis ⁊ hoĩes captiuos obuios repatriare ꝑmittit: vt dicit Isid̃. ethimol'. li. xij. sic christ⁹ dñs leo de tribu iuda parcit vere hũilibus Unde p̃s. Parcet paupi ⁊ inopi ⁊ saluas faciet aĩas pauperꝝ. nã ꝓpt̃ hũiles ⁊ pauꝑes vẽit in mundũ. p̃s. Propt̃ ĩopiã ⁊ gemitũ pauperꝝ nũc exurgã dicit dñs. Et idẽ. Orphano tu eris adiutor. Jõ sepius inducebat ꝟbo ⁊ exẽplo ad verã hũilitatẽ dicens ꝟbo Lu. xiiij Qui se hũiliat exaltabit̃: ⁊ q̃ se exaltat hũiliabit̃. Et exemplũ hũilitat̃ seip̃m p̃buit dicens Math. xj. Discite a me quia mitis sum ⁊ humilis corde. Ratio hui⁹ est. quia iste leo fortissim⁹ christus dñs vult omnes hoĩes saluos fieri ⁊ neminẽ ꝑire. nullus autẽ saluari poterit nisi verus humilis. Exquo angel⁹ sup̱biẽdo de celo corruit ⁊ homo de paradiso exulauit diffinitũ est in cõsistorio trinitatis deifice ꝙ nullus ad sup̱boꝝ angeloꝝ ex hominibꝫ ĩtroducatur locũ nisi qui hic se vere humiliauerit. vnde misericors leo de celi solio ad hoc venit vt miseros verbo ⁊ exemplo humilitatẽ doceret: et per humilitatem ad beatitudinem introduceret. Jõ nõ docuit ipse mortuos suscitare. mundũ creare. super aquas siccis pedibus ambulare: sed humilitatem: qꝛ sine illis saluari possumus sine humilitate vero non Secũdo christ⁹ dñs assimilat̃ leõi. quia sicut ꝓp̃etas leõis est ꝙ qñ a venatoribꝫ inseqũt̃ nõ latitat sed sedet ĩ campo vt videri possit sicut

dicit Plinius li.v. Sic leo de tribu iuda nō occultauit se qñ iudas cū ministris p̄cipū z sacerdotū q̄rebat eū ad mortē. sed ꝓcessit ei obuiam di. Amice ad qđ venisti Mat.xxvj. Tercio xp̄s dñs assimilat leoni. qz sicut leo suo benefactori mistrat vt dicit Plinius vbi supra z etiā in multis exemplis. p̄sertz in btō Hieronymo cui tanq̄z aial mā suetū ministrabat. Sic xp̄s leo p̄ssimus p̄cinget se z trāsiens mistrabit illis q̄b dicturus est. Esuriui et dedistis mihi māducare zc. Math.xxv. Quarto xp̄s dñs assimilat leoni. qz sicut leonis adeps z fel sanitatē ꝓseruat. Nam vt dicit Plinius li.xxviij. Adeps leonis mixt⁹ cū rosaceo cutem faciei custodit ab infectiōibz z tumore. z si qs cū adipe ei⁹ inunct⁹ fuerit: venena illo tpe nō timebit. z fel ei⁹ aq̄ addita oculoꝝ acuit claritatez. Sic xp̄s dñs leo de tribu iuda effectus et pinguedo passiōis ei⁹ a qua fluxerūt oia sacra fm Aug. si cū roseo z recenti sanguine eius mentis facies inungat: cōseruat ab infectiōe malicie z tumore superbie. ac veneno iracūdie z inuidie. Fellis aūt potatio in cruce acuit claritatē oculi affectus. O qs esset tam excors q̄ felle tanto dño ꝓ se potato nō cōpateret z amore eius nō cōpungeret q̄ tam bñ in via huius mūdi incessit. De q̄ leone dicit Salomon xxx.ca. Prouerb. Tria ingt sunt q̄ bñ gradiunt z q̄rtuz qđ incedit feliciter. leo fortissimus bestiaꝝ ad nullius pauebit occursum. gallus succinct⁹ lūbos. et aries: nec est rex q̄ resistit ei. z q̄ stultus apparuerit postq̄z eleuat⁹ est in sublime. qđ sic exponit Grego. in.xxx.li.moral. Ipse quippe in hoc loco leo ponit de quo in Apoc. scptum est. Vicit leo de tribu iuda q̄ fortissim⁹ bestiarū ōz. quia qđ in illo infirmū est dei fortius est hominibus. q̄ ad nullius pauebit occursum. dicit enim. Venit p̄ceps mūdi huius z in me nō habet quicq̄. Balthus succinctos lūbos. i. p̄dicatores sancti. z inter huius noctis tenebras verū mane nūciantes qui castitate succincti lumbos. z aries nec est rex q̄ resistat ei. Arietem accipim⁹ primū inter ecclesiā ordinem sacerdotū de quib⁹ scriptum est. Afferte domino filios arietū q̄ per exempla sua gradiente populū quasi subsequentē ouiū gregem trahūt. quibus recte viuētib⁹ null⁹ rex sufficit oīno resistere. quia q̄ntumlibz ꝓsecutor obuiet intentōem eoꝝ nō valet p̄pedire. sicut em̄ ad eum quē desiderāt z anxie currere z moriēdo peruenire. Primo ergo leo p̄mus. gallus scōs. tercius aries. Apparuit em̄ christ⁹ p̄mo. deinde sancti p̄dicatores apli. z demū spūales p̄res eccliaꝝ p̄positi duces gregis qui sunt doctores sequentiū populoꝝ. Postq̄z antixp̄us in sublime eleuabit deum se esse mentiet z stultus apparebit. qz p aduentū veri iudicis deficiet. q̄ incedet feliciter z nō bene. Non em̄ oē quod feliciter bene. nec in hac vita omne qđ bene feliciter. sed antixp̄s feliciter id ē locupletanter. De quo daniel dicit. Robur datū est ei contra iuge sacrificium ꝓpter peccatū z ꝓsternet veritas in terra: z faciet z ꝓsperabit. qđ Salomon ait incedet feliciter: hoc Daniel dicit ꝓsperabit. Secūdo quoq̄z leo significat hominē iustū. sicut dicit Prouer. xxviij. c. Homo iust⁹ quasi leo fortis. z sic significat beatū Marcū q̄ specialiter in tribus ꝓrietatib⁹ assimilat leoni. scilicz

Primo in audacitate
Secūdo in p̄de capacitate
Tercio in cursus velocitate

Primo em̄ btūs Marcus assimilat leoni in nimia audacitate. quia leo inter aialia est mīt̄ū audax. vñ Prouer.

xxi. dicit. Leo fortissimus bestiarū ad nullius pauebit occursum. Sic btūs Marc⁹ audacter p veritate fidei mor tē subijt. Licz aūt leo sit multū audax tū vt naturales z Jsiō. dicūt septē sunt q̄ leo naturaliter timet. Sic leo noster licz btūs marcus illa septē spūalit̄ in tellecta timuit. Primo nāq; leo timet strepitū rotarū. p qō intelligit vetus et nouū testamentū. Has rotas in visi one viderat Ezechiel dicēs. Rota erat in rota. i. vetus testamentū in nouo. et econuerso. tanq̄ veritas rei in vmbra Nec aūt rota sacre scripture. propter sui magnū strepitū z stridorē est valde ti menda. magnū em̄ strepitū reddit cuz dicit Job. v. Mortui audiēt vocē filij dei z q̄ audierint viuēt. Et. j. Chor. xv Canet em̄ tuba z mortui resurgēt icor rupti. Hunc pfecto strepitum timebat iste sctūs leo btūs marcus. z sil'r btūs Hieronymus q̄ sic dicit sup Matth. Quotiēscūq; die illū ꝓsidero toto cor pore contremisco. nā siue comedā siue bibā siue aliq̄d aliō faciā sp videt mi bi in auribꝫ sonare illa vox. Surgite mortui venite ad iudiciū. O de⁹ meus q̄ intolerabilē stridorē reddit hec rota dū dicit Matth. xxv. Jte maledicti in ignē eternū. O q̄s habitare pōt cū ar doribꝫ sempiternis. O q̄s cōuiuere et cōsolari potit cum horrēdo diabolo. Uñ sicut rota aliq̄n ascendit. sic sacra scptura aliq̄n loquit de celestibꝫ gau dijs q̄ hō non vidit. nec auris audiuit nec in cor hois ascēdit. Aliq̄n de tremē dis inferni penis vbi dānati cruciabū tur die ac nocte i secula secl'oꝝ. Apoc. xx. Aliq̄n indicat q̄ ituri sunt sursuz: et q̄ deorsum. qz humiles sursum: superbi vo deorsuz. Juxta illud Lu. xiij. Qui se exaltat hūliabit z q̄ se humiliat exal tabit. Secūdo leo timet lazaym qō est aial ferocissimū: ante q̄d nulla via est tuta. quod significat xp̄m quē etiā iu stissim⁹ timet. quia ꝺr Heb. iij. Horrendum est incidere in manus dei vi uentꝫ. Et btūs Greg. dicit qō habet. xj q. j. Sacerdotibꝫ. Nescim⁹ q̄s in terri bili dei iudicio q̄lis futur⁹ sit. nā multa sunt que de illius iudicio homines ignorant. qz fortasse q̄s vos laudatꝫ ille reprehendet: quos vos reprehenditꝫ ille laudabit. Terciū qō timet leo ē ignis. Justi em̄ licet sint fortes vt leo: tamen timēt ignē purgatorij z inferni. licet nō timore seruili. vt scz ꝓpter hoc ꝓncipa liter caueant a malis. sed q̄ in multis cognoscunt se offendisse mortaliter vl' venialiter. Pro mortalibꝫ etern⁹ ignis debet. vt ꝺr di. xxv. Qualis. §. al's. Si q̄s aliq̄d horr. s. mortaliuz in se dñari cognouerit si se hic nō emēdauerit: eter na illa flāma cruciabit. Pro venialibus aūt tpalis pena purgatorij debe tur. licet sit tpalis est tñ acerbissima. j. ad Cor. iij. Si q̄s superedificauerit su per hoc fundamentū scz fidei xp̄iane li gnū fenū stipulā: ipe salu⁹ erit sic q̄si p ignem scz transiens purgatorij. Unō interrogatus machabeus q̄re taz ma cilētus erat q̄n comedebat sicut q̄n ie iunabat: respondit. Sicut inq̄t ligna que versant z reuersant in igne paula tim consumēt. ita q̄ mentem sepe re tinet in timore dei cogitando ignez fu turū cōsumit. Quartum qō timet leo est animal leorofiliꝰ p̄m aliq̄s leontho feus. quia de eius carnibꝫ leo intorica tur. z significat pctm̄ quod iusti timēt Hinc ꝺr Eccl. xxj. Quasi a facie colu bri fuge pctm̄. Naz si scires in picario esse venenū nunq̄d biberes de eo: certe non. Sic nec actū peccati debes face re in q̄ est eterna mors. Job. vj. An gu stare pōt q̄s q̄d gustatū affert mortez. q̄si di. nullus. Ideo dicit Grego. Bo narū mentiū est ibi culpam agnoscere

id est timere vbi culpa non est. Et beatus Iero. ait. Ego omia tuta timeo. Quintū qō timet leo est insidie venatoris vt pedicas z laqos z hmōi. sic iusti timent laqos diaboli ne sub specie boni decipiant. vnde Eccī. ij. Fili accedens ad seruitutē dei sta in iusticia z timore z ppara aiaz tuā ad tēptationem Sextū est qō timet leo custodis sui flagellū q catulū verberat añ eum. z sic leo cū timet. sic iusti suū custodē christum dñm q ñ dormit neq; dormitat qñ vident illū magnū angelorum exercitū q eternis penis flagellauit. z qñq; flagellat etiā iustos tpaliter. sicut Jobez baptistā Job Thobiā z martyres. Septimū z vltimū qō timet leo est strata publica. z significat mortē. q. fm philosophū. mors est vltimū terribilium quā etiā sancti timēt et etiā sctūs sctoz horruit naturalit. Et mors sic est via publica q; null⁹ est q cauere possit aea. etiā vgo beata q deū genuit ptāsiuit. ideo dicit. ij. Reg. xiij. Omes morimur z sicut aq in terrā dilabimur q ñ reuertūt. Hinc Greg. in Ome. Ecce mundus iam senuit. tū in nostris cordibus reuiuiscit. vbiq; morſ. vbiq; desolatio. vbiq; piculum. vbiq; ei⁹ amaritudine repellimur: et tamen cecā mētē eius amaritudinē amamus. fugiētem sequimur. labenti inheremus. Et quia labentem retinere nō possumus necesse est vt cū labente labamur. Vñ Aresto. in sua poetria inducit cuiusdā poete fabulam. Qui cum palatiū deauratū z desertuz videret plorans his verbis alloquit dicens. Domus egregia cōpungar ad lachrymas tuaz intuens solitudinē. Et illa ptremuit cōpulsa mihi respōdere pter lachrymarum multitudinē. Cui dixi. Ubi quaso sunt q quondaz in te habitauerūt et securā vitam cū omni iocunditate duxerunt. At illa. Tpales inq; existentes cum tpe trāsierūt z me quoq; sub sorte tpis transiturā dimiserunt. Et subdit ibidē Aresto. Nēpe res nec stabiles sunt q cum fluxu tpis fluxibiles fluūt O igit miserabilis conditio pctōz plenoz iniq; tibz q stant cōtinue ad portam inferni. nec tū timent eternū ignez qnpotius letant: inebriant: rirant. ducunt in bonis dies suos z in pūcto ad inferna descendunt Job. xxj. Scōo q; b. Marcus assimilat leoni in prede capacitate. q; leo in cacumine montis gignit filios z inde respicit feras et magno rugitu facto omes fere territe stabunt. z ipe descendēs cauda lustrat cacumen montis feras includendo. z tandem nulla bestia audet circulum caude egredi. z sic postmoduz capit pdam. Sic iste noster leo b. Marc⁹ in sancte meditatiōis vtice existēs circūdabat mores z sensus suos cogitatōe vltime btitudinis. et sic sensus q̄si bestias recludebat ac mortificabat. O q; mala bestia est lingua hūana si libere pmittat. vñ Jaco. dicit. iij. c. Oīs natura bestiarū domita est: linguā aūt nullus domare pōt. Similit oculus depdat animā. similiter p auditū mors intrat ad animā. Tercio b. Marc⁹ assimilat leoni i cursus velocitate. leo cū dū multū comedit z videt se ex tali comestione grauatuz: sentiens post se venatorē: paulatiz gradit quousq; ad siluam ueniat. sed ibi tandem pedes ori apponit vt euomet comesta z cum cauda fortiter se pcutiendo exasperat vt velocioz fiat. Sic noster leo beatus vicz Marcus multū comederat de tēporalibus bonis cōgregādo. sed sentiens post se mortem et diabolū venatorem: dū peruenit in siluā. i. ecclīam apl'oz omnia euomuit: relinquēdo omia. et fortiter se exasperauit cauda. i. recordā

tione suoꝝ nouissimorũ. Sicut enim cauda est vltimũ membrũ animaliuꝫ ⁊ aĩalia cauda se gubernãt. sic vltimũ hominũ est mors. iudiciũ pena ĩferni: vel gloria celi quibꝫ homo se exasperãdo debet regere. Unde Eccl'i. vij. Memorare nouissima tua ⁊ in eternũ nõ peccabis. Et Deutero. xxxij. Utinã saperent ⁊ intelligerẽt ac nouissima ꝓuiderent. s. sic se a peccato p̃cauerẽt vt dicit Hieronym⁹. Facile cõtemnit om̃ia qui se semꝑ cogitat moriturũ. Tercõ leo significat diabolũ peruersum. ⁊ h̃ ꝓpter tres suas ꝓprietates. scꝫ

Primo qꝛ fortiter seuit ⁊ terret.

Secundo quia sanguine symie curatur dum languet.

Tercio quia gallũ maxime albũ timet

Primo leo fortiter seuit ⁊ hominẽ occidit. sic diabolus qui est tam fortis ⁊ potẽs ꝙ nõ est potestas suꝑ terram que ei compari possit. vt dꝛ Job penul. sed christ⁹ dñs debilitauit euꝫ sua bñdicta passione. Jã est tanq̃ꝫ leo ligatus neminẽ põt mordere nisi volẽtem ꝑ cõsensum peccati appropinq̃re. Jdeo p̃monet btũs Petrus apl's dicens. Aduersari⁹ vester diabol⁹ tanq̃ꝫ leo rugiẽs circũit querẽs quẽ deuoret. cui resistite fortes in fide Secũda leonis ꝓprietas ẽ ꝙ sanguĩe symie curat̃ dum languet vt dicit Johẽs ianuẽsis in catholicon. Sic diabol⁹ suꝑbos sibi incorꝑat q̃ sunt sicut symie oẽs nouitates q̃s vident vt symie exercẽt: vñ dicit̃ Job. xlj. Jp̃e est rex suꝑ oẽs filios suꝑbie. Tercia leonis proꝑetas est ꝙ album gallũ timet. Sic diabolus veridicuꝫ et castum predicatorẽ timet qui per gallũ significat̃. quia peccatorum extrahũt de eorũ faucibus anĩas O quot anime sunt extracte de ore leonis infernalis per cantũ predicatõnis quare tu dimisisti peccare. quare ꝺ his contritus ⁊ cõfessus es. quare ꝓposuisti de cetero p̃cauere. quia audiuisti a p̃dicatore ꝙ peccatũ deus abominat̃ ⁊ per verã penitentiã deo reus reconciliatur. Jdeo domin⁹ per Esa. lviij. dicit. Exalta quasi tuba vocẽ tuam ⁊ annuncia populo meo scelera eoꝝ Secundũ articulũ notare possum⁹ ex p̃missis verbis ad honorem beati marci nimiã eius ꝑfectõnem. quia dicit̃ ꝙ ascendit scꝫ de virtute in virtutẽ donec videre meruit deuꝫ deorũ in syon. Cuius quidẽ perfectio apparet in tribus eius statibus. scilicꝫ

Primo ante cõuersionem

Secundo in cõuersione.

Tercio post ꝯuersionem

Primo dixi ꝙ perfectio beati Marci claret ante cõuersionẽ suam ad christum. quia fuit de genere sacerdotali ⁊ leuitico: vt dicit Hieronym⁹ in ꝓlogo super Marcũ. et ex hoc fuit in statu ꝑfectiori scientie ⁊ morum: quia ad sacerdotes pertinebat ⁊ leuitas scire pre alijs scripturas veteris testamẽti. Unde s̃m Lyram magis idoneus reddebatur ad intelligendum dicta prophetarum de christo testimonium perhibentia. Jdeo ipse in italia scripsit euãgelium suũ s̃m Hieronymũ: vbi tunc vigebat sapiẽtia: quia studium a grecis fuerat Romã translatum. Et ĩ eadem ciuitate Marcus rogatus a fratribus scripsit euangelium. Jn talibꝫ enim locis nõ solent nisi autentici scribere. Hinc et Paulus apostol⁹ summe afficiebatur ad eum. quia sic scribebat. ij. ad Thimotheũ vlti. Marcum assume et adduc eum tecũ. est mihi enim necessarius in ministerium.

Secũdo eius ꝑfectio apparet in cõuersione: quia ad hoc officiũ scꝫ vt essꝫ cancellarius regis angelorum fuit ab eterno predestinatus. Jdeo in visione

Ezechieli fuit demõstratus. vñ et p̃nci
pis apl'oꝝ fuit baptismalis fili⁹ et di/
scipulus. vt dicit Hiero. sup̄ ꝓlogum
Marcus euangelista dei electus ⁊ pe
tri in baptismate filius ac in diuĩo ser
mone discipul⁹. Tercio p̄fectio san
cti marci apparet post conuersionẽ. et
hoc ex multiplici donoꝝ et virtutũ co
piositate ⁊ hũilitate. fuit em̃ oĩm v̄tu/
tum possessor. Unde dicit de eo Hie/
ro. in q̃dã glosa. Marcus inq̃t euan/
gelista seminat post matheũ. fremit vt
leo. volat vt aq̃la. discit vt homo. ĩmo
lat vt sacerdos. irrigat vt flumẽ. flore/
scit vt ager. feruet vt vinum. Hec ille.
Tam em̃ admirande hũilitat̃ extitit:
vt amputauerit sibi pollicez vt sacer/
dotio reprob⁹ haberet̃. Considerabat
nãq; diuinã maiestatẽ ⁊ sacerdotũ di/
gnitatem et nõ audebat fieri sacerdos
sicut et btũs Fran. O quot sunt nunc
in mundo qui amputatis animab⁹ ⁊
demonib⁹ tradit̃ effrõtes cum diuer/
sis peccat̃ currunt ad consecranda di
uina sacramenta. O deniq; quot sunt
q̃ per phas ⁊ nephas vsurpant sibi be
neficia ecclesiastica vt lautius viuant:
saginari volunt de sanguine innocen/
tis christi cuius patrimonium inutili
ter consumunt. Sed diceres. vtꝝ lice/
at homini se occidere vl' mutilare. Re
spõdet Lyra sup̄ ꝓlogũ Marci ꝙ nõ
licet. qꝛ q̃libet p̄s corp̄is ordinat̃ ad to
tũ corpus. ⁊ hõ ordinat̃ ad totã cõmu
nitatẽ. Si igit̃ mẽbrũ aliquod sit noxi
um corpori vtpote ꝓpter putredinem
est alioꝝ corruptiuum: potest abscin/
di ab eo cuius est: ne inficiat alia mẽ/
bra. vel ipsius autoritate ab alio am/
putari potest. sic homicida vel raptor
et hmõi licite a iudice occidi potest vt
ꝯseruetur cõmunitas. Si aũt mẽbrũ
est sanum: non licet homini se mutila/
re. quia dicitur dist. lv. c. Si quis am
putauerit sibi vilia clericus non fiat
qꝛ homicida sui est. Nam se mutilans
primo agit cõtra sui charitatẽ. qꝛ natu
raliter homo amat seip̃m ⁊ oĩa mem/
bra sunt de integritate ip̃ius. Secũ
do facit cõtra cõmunitatẽ: quia agit ꝯ
cõmune bonũ priuãdo cõmunitatem
adiutorio. Ideo religiosi inculpãt etiã
eos qui se incaute ledũt. Tercio se mu
tilans agit cõtra deum qui est institu
tor nature. In casu tñ licitũ est quãdo
scz fit ex instinctu spũssancti. Hoc mo
do dicit Aug⁹ lib. j. de ciui. dei ꝙ Sã/
son seip̃m interfecit ex instĩctu spiritus/
sancti. Quod ꝓbat per hoc quia dñs
ad hoc agendũ restituerat sibi pristinã
fortitudinẽ miraculose. Idẽ etiã patet
de quibusdã mulierib⁹ que tẽpore p̄se
cutõnis seip̃as occiderũt: quod nõ li/
cet sine instinctu spũssancti. Hoc etiaꝫ
legit̃ de Anthonio anachorita ĩ li. q̃ dr̃
paradisus. quẽ cum ciues rapere ⁊ cõ/
stituere episcopũ vellent ferro secuit si
bi aurẽ sinistrã dicens. Lex diuĩa iu/
bet nullũ aure precisa aptare in episco
pum. Quod cũ Theophilo relatũ fu/
isset dixit. A iudeis illa lex obseruatur
ego autẽ si dederis mihi narib⁹ trun/
catum et morib⁹ probũ nõ dubito eũ
episcopũ ordinare: hoc modo nõ ser/
uatur. Ex predictis patet ꝙ btũs mar
cus pollicẽ ex instinctu spiritussancti
amputãdo optime fecit. Tercio no
tare possumus innoxiã passionẽ bea/
ti Marci: quia dicitur de cubili suo.
vt patet in legenda.

De eodem
Sermo. xxxix

Qui fecerit et
docuerit: hic magn⁹ vocabit̃
in regno celorum. Math. v.
cap̃. Ad gloriam beatissimi euange/

liste Marci hec verba a saluatore pla/
ta bene intelligunt q̄ salubriter opat⁹
et docuit verbo ⁊ scripto. Nam tria re
quirunt ad hoc ꝙ quis sit magnus ī
regno celorum. scz

Primo vt recte viuat
Secundo vt iuste doceat
Tercio vt honeste regat

Prīo equidē requirit vt quis sit ma/
gnus in regno celorū vt recte viuat: ⁊
se tanq̄ signuz ad sagittā suis omnib⁹
p̄beat ⁊ verbo ⁊ exemplo omnes ad se
trahat. Unde Grego. Doctrina cū oī
imperio docetur que prius agatur q̄z
dicat. Naz doctrine subtrahit fiduciā
quādo cōscientie p̄pedit linguā. Et be/
atus Ambrosi⁹ sup Beati īmaculati
Ante vita q̄z doctrina querēda est. Ui/
ta bona sine doctrina gratiā habet. do
ctrina sine vita integritatē non habet.
Nam etiā de christo dicit Actuū. j. Ce/
pit facere ⁊ docere. Et ideo notāter hic
dicit. qui fecerit et docuerit. Grego. Cu
ius vita despicit restat vt et ei⁹ p̄dica/
tio contēnat. Secūdo vt q̄s sit ma/
gnus in regno celorū requirit vt iuste
doceat: nihil falsi ꝓpter deuotōem vel
aliquā aliā causam interserat. sine ve/
ro apocriphū doceat. quod nō dr̄ sim
pliciter falsū sed scriptura sine firmita
te tunc insinuet talē fore scripturā. Uñ
Chris. In lectionib⁹ nō verba sed san/
ctitas est amanda. sepe autē reperitur
simplicitas veridica ⁊ falsitas cōposi
ta que hominē suis erroribꝫ allicit ⁊ p
lingue ornamēta laqueos dulces asp
git. verūtamen pulchre mentiri nō est
verum. Et August. in epl'a. Ueritas ⁊
dulcis ⁊ amara ē. quādo dulcis ē par
cit ⁊ quādo amara curat. Tercio vt
quis sit magnus in regno celorū req/
ritur vt honeste regat scz se prius ad re
gulam sanctitatis ordinet q̄z subditū
Quia dicit Solon philosoph⁹ ꝙ qui
vmbram vult rectificare prius illd cu
ius est vmbra erigat. Gregori⁹ Sum
mus locus bene regit dum is q̄ p̄est
vicijs potius q̄z fratrib⁹ dominatur.
Hec tria in se habuit beatus Marc⁹
quia recte vixit. iuste docuit ⁊ honeste
rexit. ideo magnus vocabit. In quib⁹
quidem verbis beat⁹ Marcus a tri/
bus specialiter cōmendatur. scz

Prīo a vite sue sanctitate. ibi. Qui
Secūdo a sue doctri/ (fecerit
ne vtilitate. ibi. et docuerit
Tercio ab eterne glorie sublimitate
ibi. hic magnus ⁊c.

Primo dixi ꝙ beat⁹ Marcus ex p̄
missis themat verbis cōmendat a sue
vite sanctitate cum dicit. Qui fecerit.
Licz enim sanctitas nō consistat tm̄
in operatione: sed in virtutib⁹. Juxta
illud quod dicit Hugo. In philoso/
phis nō fuit venerabilis imago virtu
tis dum sine fide ⁊ dilectōe substātia v
tutis esse nō possit. tm̄ opportuno tpe
requiritur ⁊ operatio. Uñ ad sanctita
tem tria requirunt p̄cipue. scz

Primo dilectio diuina
Secūdo operatio virtuosa
Tercio cōsūmatio gratiosa

Primo itaq̄z ad sanctitatē vite requi/
ritur diuina dilectio. Unde Augus. de
doctrina xp̄iana. Ille iuste ⁊ sancte vi
uit qui rex integer estimator est q̄ ordi
natam habet charitatē. ne aut diligat
quod nō est diligenduz. aut nō diligat
quod est diligendū. aut amplius dili
gat quod est minus diligendū. aut mi
nus diligat quod ampli⁹ diligenduz
est. aut minus aut ampli⁹ qd̄ eque di
ligendū est. Nam nullū opus est acce/
ptum deo sine ip̄ius dilectōne. Greg.
Non hz viriditatis ramus boni ope/
ris si non manet in radice dilectionis
Ergo spūssanctus ⁊ volūtas homīs
simul faciūt sanctū. qr dicit Tho. li. 3

gentiles.iiij.ca.xxj. Oportet em̃ opans et opatũ in actu simul esse. sic̃ mouẽs et motũ. necesse est vt vbicunq; est aliq̃s effectus dei ibi sit ⁊ ipse deꝰ effector. vñ cũ charitas q̃ deũ diligimꝰ sit ĩ nobis ꝑ spũmsctm̃: oportet ꝙ etiã spũssãctus in nob sit q̃ꝫdiu charitas in nob ẽ Vñ apl's dicit.j. Chor.iiij. Nescit q̃niã templũ dei est ⁊ spũssctũs habitat in vobis. Sic igit̃ oẽ amatũ in amante est ⁊ ecõuerso. Hinc.j. Joh.iiij. Qui manet in charitate in deo manet ⁊ deus in eo. Et q̃ꝫdiu deus manet in hoĩe tãdiu oĩa minus amari vult a se. Hugo. Dilectio dei est oĩa cõmoda ⁊ incõmoda postponere causa fruendi deo. in nullo enim cordis hospitio habitat vbi q̃s diligit se vel aliud a se plus q̃ꝫ deũ vel eque. ergo vera sanctitas cõsistit in diuina dilectiõe. Diuĩa ṽo dilectio esse nõ põt nisi i vera fide spe ⁊ gr̃a qꝛ dicit Hiero. in epl'a. Oẽs ṽtutes sibi herent. vt q̃ vna caruerit oĩbꝫ careat Qui g̃ habet vnã omnes habet virtutes. sanctitas non cõsistit in exterioribꝫ opibꝫ sed in ipsa voluntate. Vñ si vis scire an sis sanctus vel nõ: cõsidera voluntatem q̃d vis facere et qua intẽtiõe quia non opus sed volũtas ⁊ intentio dirigit in vitam eternã. sicut volẽs ire romam priꝰ intentiõe trãsibit ⁊ postea ope exequet̃. Sic igitur patet ꝙ sanctitas consistit in aĩa in qua est diuĩa dilectio. Hinc abbas moyses. Jeiunia: vigilie: meditatio scripturarum: nuditas ac ꝑuatio oĩm facultatũ: non ꝑfectio sed ꝑfectionis instrumenta sunt. quia non in ipsis consistit discipline finis. sed ꝑ illa ꝑuenit̃ ad finẽ. Secũdo ad sanctitatẽ requirit̃ opatio virtuosa Non em̃ sufficit bonuꝫ solũmodo cogitare. sed et facere. Jdeo dicit saluator p̃mittendo: q̃ fecerit ⁊ docuerit. nã hõ si post baptismũ nunq̃ꝫ mortaliter peccaret ⁊ bonũ nõ faceret ꝓpter negligentiã damnaret̃. Quod ꝓbat̃ de illo qui pecuniã domini reposuit in sudario dicens. Ecce habes quod tuũ ẽ. q̃ tandem punitꝰ fuit. Hinc Grego. in omelia. Probatio dilectõis exhibitio est opis. Jdem ĩ moral'. In ope ꝑfectꝰ nõ est cui adhuc lĩgue prauitas cõtradicit. nec in ſmone laudabilis qui hoc qd̃ loquit̃ ope nõ ostendit. Hec aũt extrinseca opatio vt sit sancta ⁊ deo accepta tria debet habere. scꝫ

Primo ꝓfundã humilitatem
Secundo laudandã sobrietatẽ.
Tercio amandã pauꝑtatem

Primo enim vt operatio sit sctã debꝫ habere profundã humilitatẽ. Jdeo in ꝑsona christi dicit Augustinꝰ de ṽbis dñi. Discite a me nõ mundũ fabricare. nõ cuncta visibilia ⁊ inuisibilia creare. nõ in ipo miracula facere ⁊ mortuos suscitare. sed quia mitis sũ ⁊ humilis corde. Cogitas magnã fabricã cõstituere celsitudĩs; de fundamẽto ꝑus cogita humilitatis, Et btũs Grego. in omel'. Qui sine humilitate virtutes cõgregat in vẽtũ puluerẽ portat Et Ber. in epistolis. Fode in te fundamentum humilitatis: et peruenies ad fastigiuꝫ charitatis. Vis capere celsitudinẽ dei cape prius humilitatẽ christi. qui hãc in omnibus operibꝫ nos habere docuit dicens. Attendite ne iusticiã vestraꝫ faciatis coram hominibus Secundo vt opatio sit sancta debꝫ habere laudãdam sobrietatẽ vt abstineat a suꝑfluitate cibi ⁊ potus. Quia dicit Augꝰ li. ad sacras virgĩes. Sobrietas est mentis ⁊ sensus membrorũ omniũ corporisq; tutela castitatis pudicicieq; munimẽ. pudori ꝓxima: amicicie pacisq; serua. honestati semꝑ ꝯiũcta: criminũ viciorumq; omniuꝫ fuga. Et breuiter q̃ sobrietatẽ non seruat omnibꝫ vicijs

ad suum cor aditū parat. qz sine ea nō castitas: nō deuotio: nō fides: nō par: nō amicicia esse possunt. Tercio vt oratio sit sancta debet habere amādā pauptatē. Quia dicit Chrys. Pauper tas est manuductrix q̄dā in via q̄ du/cit ad celum. Et btūs Aug⁹. Fecūdus est ager paupex cito reddit donantib⁹ fructum. Via celi est pauptas p quaz venit ad patriā. incipe ḡ erogare si nō vis errare. Ista nanqz vtus est pau/ptatis vt dei filius ꝓpter eos venit per incarnationem. Juxta illud Luce. iiij. Euāgelizare paupibus misit me. Er/go nullꝰ saluabit nisi paup aut paup tatꝫ amator z paupex adiutor. Quid em est paupertas nisi amaz bonū. qd diuitie nisi dulce amaruz. Securi igit sunt viri pauperes et pauidi diuites. Hinc Grego. in pastorali. Offerenda est eis consolatio quos cam:nus pau ptatis exco quit. atqz illis inferendus est timor quos ꝓsolatio glie tēporalis extollit. Tercio quoqz ad sanctitatē vite requirit consummatio gl̄iosa: ita q⁹ in bono quod iam incepit firmiter ꝓseueret. quia multi bene inceperūt et male terminauerunt. Jdeo Gregoriꝰ in moralib⁹. Incassuz bonum agitur si ante vite terminuz deserat. quia fru/stra velociter currit qui priusq̄z ad me tas puenerit deficit. Et beatus Bern̄. in epistola. Perseuerantia est vnica fi lia regis summi: finis virtutū: earūqz consummatio: totiusqz boni reposito rium: et vtus sine qua nemo videt de/um. Et q⁹ ille tm̄ erit sanctus q̄ in bo/no opere ꝓseuerauerit clare ostendit ip sa veritas dicēs. Qui ꝓseuerauerit vs/qz in finē hic saluꝰ erit. Hec oīa habu/it btūs marcꝰ euangelista. Diuina em dilectio intantū vrebat eiꝰ aiaz vt mor tem quipenderet p deo. tanta oratiōe fuit vt oim virtutū mgr̄ videret. Que videns btūs Petrus apl̄us constan tem in fide: cuiꝰ filiꝰ baptismal fuerat eum destinauit Aqlegiā: vbi innume/ras gentiū multitudines ad fidē con/uertit xp̄i. vbi euangelium suum secū/do conscripsit z ibidem reliqt. Tandē quendam ciuē aquilegiēsem cōuertit et romā ad petrū adduxit vt ip̄m aq/legie ep̄m cōsecraret. z ita factum fuit. Qui postea martirio migrauit ad do minū. Tante etiā hūilitatꝫ fuisse dicit btūs Marcus vt pollicē sibi ampu/tauit vt sacerdotio reprobus haberet. Ueruntamē dei ꝓsiliū imutari nō po test ideo ep̄s ordinatus est alexandrie. vbi tanta pauptate z sobrietate cū oi/bus fidelib⁹ viuebat sicut nunc religi/osi. Unō Petrus damiani sic dicit de eo. Tantā ei deꝰ apud Alexādriā gra/tiam p̄rogauit vt oēs q̄ tūc ad fidei ru dimenta ꝓfluerent mor p continentiā ac totius sctitatꝫ instātiā tanq̄ ad mo nastice pfectionis fastigiū ꝓuolarent. ad qō nō modo miraculorū ꝓdigijs: non modo predicatōnis eloquijs sed etiaz erimijs ꝓuocabat exemplis. in q̄ finaliter ꝓseuerauit. qz ibidē finem vi/te optato terminauit martyrio. Jdeo bn̄ dicit de eo. q̄ fecerit. Secūdo et p̄ missis thematꝫ verbis btūs marcus euāgelista cōmēdat a sue doctrine vti/litate. cū dr. et docuerit. q̄ docuit opere (vt dictū est) z scripto. qz vite christi se/riem subtiliter descripsit. Predicauit insup verbo sicut alij christi discipuli. Unde eius doctrine vtilitas consistit in tribus. scz

Primo in veritatꝫ comp̄hensione.
Secundo in errorīs exclusiōe.
Tercio in vtilitatꝫ fructificatiōe.

Primo dixi q⁹ doctrine vtilitas beati Marci cōsistit in veritatꝫ cōprehēsiōe qz q̄cquid dixit: quicq̄d scp̄sit: tota ve/ritas fuit. qz imediate ab ipsa veritate

talis fidei ⁊ veritatꝭ noticia ĩfundebat̃ q̃ nõ fuerat cũ iesu in tota vita sua. sed ab alijs forꝭ didicerat. potissime a beato petro patre spũali euãgelicã ꝟitatem. intꝰ ꝟo ꝑ diuinã hauserat ꝯtẽplationem. Que q̃dem tripl'r fit.

Primo mentis dilatatione.
Secũdo mẽtis subleuatiõe.
Tercio mẽtis alienatiõe.

Primo inquã diuĩa ꝯtẽplatio fit mẽtis dilatatiõe: duꝫ cũctꝭ vicijs exclusis de cubiculo cordis diuina dilectio cũ oĩbꝫ ꝟtutibꝫ dilatat ip̃m cor. et incipit desiderare scire q̃d magꝭ vellet deus ⁊ nõ est cõtentꝰ nuda p̃cepta solũmodo seruare in q̃bꝫ est salus: sed etiã ꝑficere euangelica ꝯsilia. ⁊ in hoc die ac nocte laborat feruenter. iuxta illud ps̃. Uiã mandatoꝝ tuoꝝ cucurri cũ dilatasti cor meũ. Nã pctm̃ ꝯstringit cor sic̃ frigus ad ista inferiora. charitas ꝟo sic̃ calor dilatat ad supiora. Et iõ ad cordis dilatationẽ tria sunt necessaria: de q̃bꝫ Berñ. de ꝯsideratiõe. Tria sunt q̃ oculũ intelligentie ꝯfundũt atqꝫ a contemplatione veri lumĩs excludunt. scꝫ tenebre pctõꝝ. recordatio eorundẽ peccatoꝝ. ⁊ cura actuũ terrenoꝝ. Contra triplicem morbuꝫ triplex remediũ est. Nam p̃mus eijcit̃ ꝑ cõfessionẽ. secundus ꝑ orationẽ. terciꝰ ꝑ q̃etem. ⁊ q̃cũqꝫ cor suũ ab his liberauerit puta a peccato: vana cogitatione: ⁊ terrena occupatione: aptus erit ad dilatanduꝫ cor suũ. ⁊ in ꝯtẽplatiõe ad intelligendũ diuina secreta. Uñ Aug. in epl'a. Qui didicerũt a dño iesu xp̃o mites esse ⁊ humiles corde plus cogitãdo ⁊ orãdo ꝓficiũt q̃ꝫ legẽdo ⁊ audiẽdo. De elatꝭ ꝟo dicit ecõtrario Greg. ĩ moral'. Cõtẽplari d̃i sapiaꝫ ñ pñt q̃ sibi videnť esse sapientes. qꝛ tanto ab eius luce longe sunt quanto apud semetipsos hũiles non sunt. Nã cũ humilibꝫ est sermocinatio dei. ⁊ cum q̃bus sermocinatio cũ illis et amicicia. amicorũ ꝟo ꝓprium est ꝙ secreta suo amico reuelent. Juxta illd̃ Joh. xv. Jam nõ dicã vos seruos sed amicos meos. qꝛ om̃ia que audiui a patre meo nota feci vobis. Et beatus Marcus qꝛ cor habebat dilatatuꝫ et humiliatũ ideo spũssanctus ꝓfunda fidei sibi reuelauerat. Juxta illd̃. j. Corinth. xiiij. Spũs loquit̃ mysteria. Et Matth. x. Non vos estis q̃ loq̃mĩ sed spũs patris vestri q̃ loquit̃ in vobis. Et. ij. Pet̃. j. Spũsctõ inspirati locuti sunt sctĩ dei homĩes. Ergo errare non potuerũt. qꝛ spũssctũs nõ est testis falsitatis. Scd̃o diuina cõtemplatio fit mentis subleuatione. Mens em̃ p̃sentia sui creatoris dilatata ⁊ inflãmata sursum se erigere om̃ibꝫ modis nititur. ⁊ q̃nto visibilia transcẽdit: tãto ad dei cognitionẽ ꝑueniet: in q̃ cupit delectari. Unde ps̃. Ascendit hõ ad cor altũ ⁊ exaltabit̃ deus. quia quãto intensius deus ꝯtemplat̃ tanto in corde cõtemplantis immẽsior erit. Et quia beatus marcus in dei ꝯtemplatiõe fuerat: ideo veritateꝫ fidei ꝑfectius nouerat. Sicut existens in altissimo monte longiꝰ videt: ita in tali contemplatione suspensus clarius diuina secreta cognoscit. Tercio diuĩa cõtemplatio fit mentis alienatione q̃n mens ex admiratione diuine magnitudĩs: potestatis: pietatis: extra cõmunem statum naturalẽ rapit̃. ⁊ tũc non vtit̃ sensibus. sicut fuit in beato Paulo. ij. ad Choꝝ. xij. qui sic dicit de se. Scio hominem in xp̃o ante annos quatuordecim: siue in corpore siue extra corpꝰ nescio deus scit raptuꝫ hm̃õi vsqꝫ ad tercium celum. Et vt dicit Augꝰ. ad paulam de videndo deũ ꝙ paulus tũc in raptu vidit diuinaꝫ essentiã. sil'r moyses. Alij vero quando sic rapiuntur

cōmunit̄ nō vidēt diuinā essentiā ī sua specie sz sub q̄dā sil'itudīe. Sic potuit ⁊ btūs Marc⁹ ꝯtēplari ī raptu. qđ in nui videt̄ Ezech. j. vbi đr. Totū corp⁹ plenū erat ocul' ī circūitu ip̄oꝝ aīaliū. cūqz ambularēt aīalia ābulabāt pit̄ ⁊ rote iuxta ea. Et cū leuarent̄ de t̄ra aīalia eleuabant̄ sil' et rote. quocūqz ibat spūs illuc eunte spū et rote parit̄ leuabant̄ seq̄ntes eū. spūs em̄ vite erat ī rotis. Qđ luculent̄ exponēs btūs Greg. dicit. Quid ꝑ faciē nisi noticia. q̄d ꝑ pēnā nisi ꝯtēplatio designat̄. ꝑ rotas v̄o sctā q̄ttuor euāgelia figurabāt̄ ī q̄bꝫ ē spūs dei. qꝛ ex spūsctō ꝯscp̄serūt. Qđ cōfirmans btūs Hiero. in ꝓlogo super Marcū dicit Marcus euāgelista dei electus ⁊ petri ī baptismate fili⁹ atqz ī diuino s̄mōe discipul⁹ In eo q̄ dic̄ dei electus insinuat̄ q̄ ab et̄no fuit elect⁹ vt de⁹ ꝑ ip̄m veritatē euāgelicā traderet. Nā rome vbi tūc fuerūt mlti sapiētes ibi greco s̄mōe ꝯscp̄sit euāgeliū. in alexādria v̄o latino s̄mōe. qꝛ spūsācto plen⁹ oīm liguaꝝ v̄tutē nouerat. g̃ mlt̄ū vtil' ē ei⁹ doct̄na. Scđo doctrine ei⁹ vtilitas ꝯsistit ī erroꝛ exclusiōe. Añ em̄ sctā dei euāgelia ⁊ apl'oꝝ p̄dicatōz totus mūd⁹ diuersis erroribꝫ fuerat ī uolut⁹. Alij colebāt ꝓ deo celestia corꝑa: sicut saturnū: iouē: martē: solez: lunam ⁊c̄. Alij elemēta insensibilia vt ignem aerez aquā ⁊c̄. Alij corruptibiles homines. vt herculē ⁊c̄. Alij bestias vt dracones sicut babilonij. vt ptz in Daniele. Alij piscē sic̄ philistini dagō. Alij idola muta ⁊ surda aut fusa aut fab̄cata. in quoꝝ sacrificijs faciebāt inexplicabiles pctōꝝ abomīatōes. ⁊ h̄ cuz tanta obstinatōe vt ꝓprios filios ⁊ filias viuos īmolarēt. p̄s. Immolauer̄t filios ⁊ filias sculptilibꝫ chanaan. Dic̄ Lyra q̄ erat quoddā idoluz de ere lōgos habēs vngues de ferro qđ calefaciebant ⁊ pueꝝ aut puellā in manib⁹ illius dabāt. qđ idolū ꝑ artificiū stringebat ad se q̄si amaret ⁊ acceptaret ⁊ sine lesiōe de hac vita portaret. cū tñ vnguibꝫ ⁊ calore moriebat̄. Interim v̄o idoloꝝ pontifices timpanū ꝑcutiebāt ⁊ instrumētis musicis canebāt ne audiret̄ clamor pueri a parentibꝫ. Hic dicit Eusebi⁹ pāphili li. j. de euāgelica p̄paratōe. Perse mr̄es ꝓp̄as nephādis nuptijs cog̃scebāt. Scithe carnibꝫ vescebāt̄ hūanis. Massagete ⁊ derbices ꝓpinq̄s ⁊ affines suos senectute confectos miserrimos putātes interficiebāt ip̄os idol' īmolādo deniqz comedebāt Thibareni seniores suos viuos p̄cipitabāt. quoꝝ errorē breuis sermo nō explicat q̄ pene oēs ibāt ad tartara excepta modica israelitica gēte de q̄bꝫ etiaz pauci valde euadebāt eternū interitū ꝓ eo q̄ dimissa dei lege totꝫ conatibꝫ ītendebāt suꝑbie auaricie ⁊ luxurie. ꝓpt̄ q̄ veꝝ sacre scp̄ture ītellectū ꝑuertebāt male exponētes. O clemētissime de⁹. o misericordissime creator cur tāta mala in t̄ra fieri ꝑmittebas. cur ip̄am v̄itatē. i. xp̄m iesū ad docendū v̄itatē nō dimittebas: ideo certe qꝛ nulli obligat⁹ fueras. Mō v̄o o christe de⁹ vēisti ꝑ te ⁊ tuos docuisti v̄bo ⁊ exēplo. ⁊ ecce adhuc ꝓ q̄bꝫ mori dignat⁹ es nō suscipiunt tue doctrīe v̄itatē q̄ dixisti. Arta est via q̄ ducit ad vitā ⁊ pauci inueniunt eā. Et certe pauci qꝛ q̄si oēs trāseūt per viā latā voluptatū deliciaꝝ ⁊ honorū q̄ꝝ finis interit⁹ ⁊ gl'ia in ꝯfusiōe q̄ terrena sapiūt. Tercio doctrīe vtilitas btī Marci ꝯsistit in ip̄i⁹ fructificatōe Nā doctrina hec euāgelica vsqz ad finē mūdi om̄i die fructificat. qꝛ ī fide nut̄unt̄ fideles ꝑ eā. Aliq̄ de statu pctī conuertunt̄. Uñ merito de ea đr illđ Prouer. viij. Fructus ei⁹ p̄ciosior ē cunctꝫ opibꝫ. Ex hijs pz vtilitas mag̃ doct̄ne

beati Marci euãgeliste. Tercio beatus marcus ex thematis verbis commẽdat ab eterne gl'ie sublimitate. cum dr. hic magn⁹ vocabit in regno celorũ Nã ipse mirabiliter austerã vitã duxit verbũ dei vtiliter pdocuit. z p ipsa veritate amarã mortez subijt. ideo i celo sublimari meruit Anno ab incarnatione dñi. cccclxvij. Tpe Leonis impatoris veneti corpus sctĩ marci de Alexandria trãstulerũt: vbi ecclesia in honore ipsius mire pulcritudis fabrica ta est. Quidaz nãqz mercatores veneti q alexãdriã prererant duos p̃sbiteros custodes corpis sctĩ marci pcibz z promissionibz induxerũt: vt occulte corp⁹ illõ tolli pmitterẽt z venetias trãsportarent. sed cũ corp⁹ de tumulo leuarẽt tantus odor totã alexãdriaz sic pfudit vt oẽs vñ tanta suauitas odoris pdiret mirarent. Cũqz ipsi veneti corpus in naui deferẽt. z alijs in alia naui existentibz reuelassent: tunc vn⁹ illoz ait, Forsitan alicui⁹ egiptij corpus datuz est vobis qõ putatis btĩ marci. continuo nauis in qua erat corp⁹ btĩ marci versa cepit lat⁹ nauis alterius pcutere. nec dimisit donec confessi fuissent ibi forte corp⁹ btĩ marci. Rogem⁹ zc.

De sctis Philippo et Jacobo aplis Sermo. xl.

Omie ostẽ

d de nob patrẽ et sufficit nob. Joh. xiiij. Ad honorez beati Philippi apli q er tẽpestiua 2uersiõe ad xpm z cõuersatiõe cum eo magno amore afficiebat ad euz. vñ mltos invitabat ad ei⁹ noticiã. nã btm Nathanaelẽ ipse adduxit ad xpm di. ei Joh. j Quẽ scpsit moyses in lege z pphete: invenim⁹ messiã zc. Itẽ gẽtiles petierunt ab eo videre ieſuz Joh. xij. q cũ andreaeos duxit ad ieſũ: qz ardebat caritate nimia erga ieſum. ideo oẽs volebat ad ei⁹ noticiã puenire. Ei⁹ aũt charitatis tria signa fuerũt p̃cipua. scz

Quia gndia postulauit fiducialit.
Quia petitiõem formauit prudent
Quia in simili cathedra triũphauit feliciter.

Primũ signũ caritat xpi in beato Philippo fuit qz grãdia postulauit fiducialit. Nã signũ magne familiaritatis fuit qñ Jobes i cena petijt sibi reuelari pditorẽ. Itẽ signũ magne charitatis qñ Petr⁹ Jacob z iobes petierũt sibi reuelari aduẽtũ suum ad iudiciũ. Mat. xxiiij. Dic nobis qñ hec erũt. z qõ signũ aduẽtus tui z 2summatõnis seculi. Sed pfecto signũ magne caritatis fuit qñ Philippus petijt sibi ostẽdi p̃em i quẽ desiderãt angeli pspicere z in quo est omne bonũ. Exo. xxxiij. dixit dñs ad moysen petẽti videre faciez dei. Ego oñdã tibi oẽ bonũ Et h̃ bonũ q̃tũ licz scire in hac vita declarauit sibi saluator di. Philippe q videt me videt z p̃em meũ. An nõ credis qz ego i p̃e ſũ z p̃ i me ẽ. Videre vo p̃z facie ad faciẽ nõ est p̃sentis vite sz future glorie. Jurta illud Exo. xxxiij. Nõ videbit me hõ z viuet. Scõm signũ charitatis xpi in btõ Philippo fuit qz suã petitiõem formauit prudent. Nã i sua petitõe excellere videt alios apl'os. qz quidam ex apl'is petierũt singularẽ potentiã vt filij zebedei Mar. x. Da inquit nobis vt vnus ad dexterã tuã z alius ad sinistrã tuã sedeã⁹ i gl'ia tua Quidã petierũt futuroz scias Mat. xxiij. Dic nobis qñ hec erũt. Quidã inimicoz vidictã qñ xpm dñm i ciuitatẽ itrare nõ pmiserũt Luc. ix. direrũt. Vis dicim⁹ vt ignis descẽdat de celo z cõsumat illos. Sz beatus Philippus nõ petijt secularẽ potentiam. qz breuis est Ecci

x. Dis potētatus breuis vita. Nec pe/
tijt futuroꝝ sciam. qꝛ curiosa est. Ro.
xij. Nō plus sape q̄ꝫ oportꝫ sape. Neqꝫ
inimicoꝝ vindictā qꝛ ꝓhibita ē. Mat
thei. v. Diligite inimicos vestros. Sꝫ
petijt visionē paternā q̄ est ꝑfecta btitu
do. Joh. xvij. dic̄ saluator Hec est vita
eterna vt cog̃scāt te deū p̄rem ꝛ quē mi
sisti iesuꝫ xp̄m ꝛc̄. Terciū signū cha
ritatꝫ xp̄i in btō Philippo fuit. qꝛ in si
mili cathedra triūphauit. Nā sicut sal
uator noster ī cruce mori voluit: sic be
atus philippus. Isti em̄ tres apl'i scꝫ
petrꝰ andreas ꝛ philippus fuerunt de
bethsayda et in cruce triūphauerūt in
q̄ cathedra dn̄s eoꝝ ꝛ nr̄ xp̄s vitaꝫ ter
minauit: diabolū supauit. ꝛ hūanum
genꝰ redimēdo ꝑadisuꝫ apuit. vbi nūc
clare a btīs deꝰ pr̄ videt̄. quē sibi btūs
philippus ostēdi petebat di. Dn̄e ostē/
de nob̄ p̄rez ꝛc̄. In q̄bꝫ v̄bis ad hono/
rē btī philippi ꝛ nostre salutꝫ vtilitatez
tria insinuant̄ salutaria docum̄ta. scꝫ

Primum difficultatꝫ decens q̄stio
ibi. Dn̄e ostende nobis.

Scd̄m diuinitatis euidens cogni/
Terciū sctē trini/ (tio. ibi. patrē.
tatis sufficiēs ꝯfessio. ibi. ꝛ suffic̄ nob̄.

Primū em̄ dixi q̄ in verbis thema
tis insinuat̄ documētū ad honorē btī
philippi difficilis q̄stio de trinitate. qꝛ
ipse difficilē rē q̄rebat a saluatore. quā
difficultatē apl'us in terciū celū raptꝰ
nō sufficit explicare. sed admirans ait
O altitudo diuitiaꝝ sapie ꝛ scie dei q̄ꝫ
incōprehēsibilia sunt iudicia eiꝰ ꝛ inue
stigabiles vie eiꝰ. Nihilominꝰ tn̄ vt di
cit Tho. ij. ij. q. ij. ar. viij. vnusquisqꝫ
modo possibili ꝛ cōgruo obligat̄ scire
ꝛ itelligere mysteriū sctē trinitatꝫ expli/
cite. id est nō sub generalitate v̄borum
dicēdo. Credo sctām trinitatē. sed cre/
do in deum patrē ꝛ filiū et spūm sctm̄.
Ergo cum btō philippo apl'o cuilibet
est necessaria inuestigatio eiꝰ. Quā q̄/
dē hoīes tripl'r inuestigauerūt. scꝫ

Primo q̄dam naturali lumine.
Secūdo q̄dam curiose.
Tercio q̄dam diuīa illustratiōe.

Primo q̄dā inuestigauerūt diuinita/
tē naturali lumīe. sic̄ ꝑhi q̄ diuinā illu
strationē ꝑ gr̄aꝫ nō habuerūt sicut ꝓ/
phete. sed solū ꝑ naturale lumē ex crea
turꝫ tanq̄ꝫ effectibꝫ deuenerūt in cogni
tionē creatoris tanq̄ꝫ cause. licꝫ em̄ nō
ꝯg̃uerūt ꝑsonaꝝ diuīaꝝ distictiōeꝫ: tn̄
aliq̄ mō deuenerūt ī cognitionē diuīa/
rū ꝑfectōeꝫ. Nā vidētes creaturaꝝ ma
gnitudinē: multitudinē: pulcritudinē
intellexerūt deū esse potētissimū ex ma
gnitudine creaturaꝝ. sapientissimū ex
diuersitate eaꝝ. ꝛ optimuꝫ ex bonitate
eaꝝ. Ideo de ipsis dic̄ apl's Ro. j. In/
uisibilia dei a creatura mūdi. i. homīe
ꝑ ea q̄ facta sunt intellecta cōspiciunt̄.
sempit̄na q̄ꝫ v̄tꝰ eiꝰ ꝛ diuītas. Et seq̄t̄.
Quē cū cognouissent nō sicut deū glo
rificauerūt. sed obscuratuꝫ est insipiēs
cor eoꝝ. s. creaturas adorādo. Un̄ dic̄
glo. sup hūc locū q̄ licet ꝑhi cognoue/
runt appropata trinitati. s. potētiaꝫ q̄
appropat̄ p̄ri. sapīaꝫ q̄ appropat̄ filio
bonitatez q̄ appropat̄ spūisctō. nunq̄ꝫ
tn̄ tres ꝑsonas distincte ītellexer̄t in tri
nitate. Scd̄o q̄dā diuinitatꝫ cogni/
tionē inuestigauerūt curiose. i. vltra q̄ꝫ
deberent. Hoc aūt mō inuestigare est

Primo vanum.
Scd̄o ꝑiculosum.
Tercio cōfusione dignum.

Prio vanū. qꝛ intētū suū ꝯseq̄ nō pōt
eo q̄ deꝰ ē icōprehēsibil'. iō d̄r Prouer.
xxv. Sicut q̄ mel ml'tū comedit nō ē ei
bonū. sic q̄ scrutator est maiestatꝫ opp̄
met̄ a gl'ia. Rō huiꝰ ē f̄m magnū Alb̄
tū. qꝛ q̄dā cognoscibilia sunt infra ra/
tionē vt album nigrū rubeū ꝛc̄. Que/
dam iuxta rationez. vt verum falsum

iuſtū iniuſtū.bonū malū. Quedā ſup
rōnem vt diuitaſ vna eſſentia in trib⁹
pſonis. Primū faciliter cognoſcim⁹.
Secundū cum magno labore ⁊ indu
ſtria. Terciū ſola reuelatiōe diuīa vel
ſacra ſcriptura. Vnde Eccī.iij. Altiora
te ne q̄ſieris ⁊ fortiora te ne ſcrutat⁹ fue
ris. ꝓterea dicit Aug⁹. Creator a crea
tura cognoſci non p̄ot ad plenū in via
vl' in p̄ria. hic em̄ ꝓgnoſcim⁹ q̄ eſt. ibi
q̄lē eſt. ſz nec hic nec ibi q̄d eſt. q⁹ ſicut
ei⁹ potētia eſt infinita ita ⁊ eſſentia. Nā
(ſalua grāmatica) mille mūdos crea
re poſſet ſua potētia q̄s oīes repleret
ſua eſſentia. Idē Aug⁹. Dem⁹ deo oīa
poſſe. nos aūt itelligere nō poſſe. Et iō
curioſe ipm intelligere nō poſſum⁹. ſz
p fidē verā charitate ⁊ humilitate for
matā. Vñ Eſa. vij. Niſi crediderit⁹ nō
intelliget⁹. Igit̄ ad idē dic̄ Aug. q̄d mi
rū eſt ſi nō ꝓhēdis cū de deo loq̄mur
q⁹ q̄d cōprehēdis de⁹ nō ē. vl' tu de⁹ es.
Sed ſcōm eſt ip̄oſſibile ḡ p̄mū neceſ
ſarie vez. Si dicas. De⁹ vbi fuit ante
mūdi p̄ncipiū. Rñdet Aug⁹. et Anſ.
vbi nūc ibi tūc. Si itez dicas. Ubi eſt
nūc. Rñdet Albert⁹ q̄ de⁹ diuerſimo
de ⁊ eſſe alibi. Naz in reb⁹ creat⁹ eſt p
naturā. ⁊ ſic eſt vbiq̄ potētialiter p̄ſen
tialiter ⁊ eſſentialiter. In bonis aūt ſo
lū eſt p gr̄am. iuxta illō Job. xv. Qui
manet in me ⁊ ego in eo. In btis p glo
riā. In xp̄o p vnionē. In celo p veſtigi
orū excellentē relucentiā. In patre filiꝰ
vel p̄ſ in filio. ⁊ ſp̄ūſctūs ī vtroq̄ p na
ture idētitatē. vñ ℣. Dic vbi tunc eſſet
cū p̄ter eū nihil eſſet. Tūc vbi nūc in ſe
q̄m ſibi ſufficit ipſe. Bern̄. Ubiq̄ reḡt
vbiq̄ impat vbiq̄ maieſtas ei⁹ oīa re
plet. In angel' eſt vt decor. in eccl'ia vt
p̄ſfamilias. in inferno vt eḡtas. O igi
tur negligēs tui ⁊ ſupbe. o diuine ma
ieſtat⁹ ꝓſcrutator vane: ſcias q̄ q̄cūq̄
te vertis ſp̄ iuenies eū īmēſum. Si cō
ſiderar⁹ in ſe ſic eſt infinitus. Si ꝓſide
rar⁹ in cōgatione ad intellectū ſic eſt in
cōp̄rehenſibil'. Ro. xj. Quis cognouit
ſenſuz dñi. Jdeo dr ambl'are ſup pen
nas vētoꝝ. ⁊ ſup alas cherubin. i. ſup
intelligentias angelicas. Si ꝓſideraꝰ
in cōgatiōe ad locū ſic eſt incircūſcpti
bilis. Si in ꝓgatiōe ad duratiōez ſic ē
etern⁹. iuxta illud. j. Thīm. j. Regi ſe
culoꝝ īmortali ⁊ inuiſibili ſoli deo ho
nor ⁊ gl'ia in ſe. ſecu. Ecce patz q̄z vanū
ſit curioſe inueſtigare diuinā naturā.
Btūs em̄ philipp⁹ nō ſic iueſtigabat
hāc difficultatē ſed cū hūilitate ⁊ chari
tate volēs dulci⁹ intelligere de clemen
ti ⁊ pio deo dicēs. Dñe oñde nob p̄ez
⁊ ſufficit nob. ac ſi dicat. O q̄z dulc⁹ es
dñe ieſu. o q̄z ſuauis es in ꝝbo: ꝓuerſa
tione ⁊ exēplo. Certe dulciſſim⁹ eſt pat
tu⁹ celeſt⁹ q̄ te ecn̄al'r genuit: quē queſo
dulciſſime dñe oſtēde nob ⁊ ſufficit. in
q̄ eſt oīs dulcedo: tota refectio ⁊ ineffa
bilis charitat⁹ deguſtatio. Ratio aūt
q̄re altiſſim⁹ deus nō p̄ot cōprehendi
ab hūano intellectu. q⁹ cū ſit maior in
tellectu creato nō p̄ot itrare totalit'. ſic
aīa neq̄ ſcīpam plene intelligit. q⁹ aīa
tota maior eſt q̄z intellect⁹ eius. Se
cūdo curioſe inueſtigare deitatē eſt pi
culoſum. q⁹ ex nimia īmēſitate lumis
q̄s poſſet incurrere cecitatē mentis. vt
patet in Arrio alexādrino ep̄o q̄ credi
dit q̄ ſicut deus eſt trin⁹ in pſonis. ita
etiā i eſſentia. Sil'r ſabelli⁹ errauit cre
dēdo q̄ ſic de⁹ vn⁹ eſt in eſſentia ita et
in pſonis. Sed aliq̄ ſe noīat p̄ez. ali
q̄ filiū. aliq̄ ſp̄m ſcm̄. Ecce q̄z picl'o
ſe erraueruṅ tales ſapiētes curioſi. q⁹
modica mēſura ſui igenij p̄ſūpſerūt mē
ſurare diuitat⁹ īmēſitatē. Cui⁹ tāta eſt
dignitat⁹ excellentia q̄ mens cogitās
de deo deficit: cū ſit incōp̄rehēſibil'. ſen
ſus nō p̄cipit: cū ſit iuiſibil'. lingua nō
explicat cū ſit ieffabilis. ēps ñ mēſurat

cum sit intermiabilis. locus nõ capit cũ sit incircũscp̃tibilis. scp̃tura eã non explicat cũ sit inestimabil'. virt⁹ eã non attingit cũ sit inaccessibilis. desideria et vota trãsgredit̃ cũ sit incõpabil'. ideo dicebat Aug⁹. li. j. de trini. De hac igit̃ re sup̃ma ⁊ excellẽtissima cũ modestia ⁊ timore agẽdũ est. vbi q̃rit̃ vnitas patris ⁊ filij ⁊ spũssctĩ: nusq̃ ꝑiculosius alicubi errat̃. nec laboriosi⁹ aliq̃d q̃rit̃ nec fructuosi⁹ aliq̃d inuenit̃. Vñ legit̃ in apocriphis Esdre q̃d est liber terci⁹ vbi hr̃. iiij. c. ꝙ cũ Esdras miraret̃ q̃re deus ppl'm israel tradidit in man⁹ gẽtium q̃ erãt idolatre pessimi ⁊ multis vicijs expositi. In populo v̄o isrl' erãt multi iusti. apparuit ei angelus dñi ⁊ dixit. Vade Esdra ⁊ põdera ignis põdus: aut mẽsura flatũ venti: aut reuoca diẽ q̃ preterijt. Cui respõdit esdras. Quis natoꝝ poꝛit facere hec. Cui angelus. Si interrogassem te quãte habitatiões sunt in corde mar⁊: aut q̃nte vene sunt in p̃ncipio abyssi: aut quãte sunt vene sup̃ firmamentũ: aut q̃ sunt exit⁹ ꝑadisi. Diceres mihi fortassis. In abyssum nõ descẽdi neq; in infernum adhuc neq; in celum vnq̃ ascẽdi. Nũc aũt interrogaui te de igne vento et die ꝑ q̃ transisti ⁊ a q̃bꝫ separi nõ potes. et nõ mihi rñdisti de eis. quõ igit̃ poterit cape vas tuũ altissimi viaꝫ. Tercio curiose inuestigare diuinitatẽ est ꝯfusione dignũ. Nã dicit rabbi Moyses ꝙ mlti phi ista dixerũt vt q̃cũq; ingeniũ suuꝫ posuerit circa q̃ttuor recipiet ꝯfusionẽ. s. qñ vult scire q̃d est ĩ sup̃mo q̃d est in imo. q̃d fuit p̃mo. et q̃d erit vltimo Sup̃mũ ⁊ primũ vocat deũ inq̃ntũ est p̃ncipiuꝫ oĩm. Imũ ⁊ vltimũ vocat ip̃m inq̃ꝫtũ est finis oĩm. Quantũ aũt ad ista de⁹ inuestigabilis est. vñ Esa. vj. dr̃ de seraphin ꝙ duabus alis velabãt suã faciez. ⁊ duabꝫ alis pedes velabant. g̃ caput ⁊ pedes. q̃a de⁹ ꝓut est p̃ncipiũ ⁊ finis ẽ nobis ininuestigabilis. media aũt nõ sunt velata. q̃a ea q̃ sunt a p̃ncipio in finẽ dei opa nobis sunt cognita. Exq̃ igit̃ tã ꝓfundissima est ipsa deitas ⁊ tã incõprehẽsibil': ideo nulli alteri de deo credamus nisi soli deo vel hominibꝫ quibꝫ ipse reuelauit vt dicit Hylari⁹. Soli deo de se credẽdum est q̃ se solus nouit. deus aũt reuelauit nobis ꝑ filiũ suũ ꝙ ipse sit trinus ⁊ vnus. eq̃lis in potentia: sapĩa: ⁊ clemẽtia. Vñ dicebat btõ philippo ille etern⁹ dei fili⁹ xp̃s. Philippe q̃ videt me videt ⁊ patrẽ meũ. nõ credis quia ego in patre sum ⁊ pr̃ in me. s. ꝑ naturę identitatẽ. Hec aũt nulla hũana ratione cape valem⁹ nisi deuota fide. vt dicit Esa. vij. c. Nisi credideritꝫ nõ ĩtelligetꝫ. Tercio q̃dã inuestigãt diuinitatẽ diuina illustratione. s. hũiliter et deuote. hoc mõ inuestigauit btũs Philippus ⁊ sctĩ doctores. iõ ꝑ dei reuelationẽ didicerunt. Sic em̃ dicit Aug⁹. li. de trini. Btã trinitas. s. pr̃ ⁊ filius et spũssctũs est vnus de⁹ ⁊ summuꝫ bonum qd̃ nõ nisi purgatissimis mentibus cernit̃. O igit̃ aĩa xp̃iana tenebris ignorãtie inuoluta. O mens peccatis fedata habilita te expurgãdo a peccatꝫ supplica deo te hũiliãdo vt te illustret fidem dando vt possis credere amare eum: seruire ei: ⁊ tandem cum eo btĩficari. Scd̃m documentũ ad honorẽ btĩ Philippi insinuat̃ diuinitatis euidẽs cognitio. q̃a dr̃ in ꝓpositꝫ v̄bis patrem. Debet nanq; q̃libet xp̃ianus mõ sibi ꝯgruo ⁊ possibili credere et scire deũ trinũ in ꝑsonis ⁊ vnuꝫ ĩ essentia q̃ licet ita subtilis sit ꝙ naturalit̃ ocl'i nr̃i intellect⁹ ĩtuẽdo cognoscere nõ pñt qꝛ dic̃ Arest. ij. metha. ꝙ sicut se habet ocul⁹ nocticoracꝫ ad lumẽ sol'. sic se habet oculus nr̃e mẽtis ad ea q̃ sunt ma

nifesta nature ꝛ multo minus ad ea q̃ sunt sup̃ naturã. s. diuina q̃ oẽs essentias supat fm Dyoñ. li. de diui. noib. c. j. Possum⁹ em̃ diuinã bonitatẽ cognoscere ꝑ ifallibilẽ scp̃ture sacre ꝟitatẽ q̃ ꝑ spm̃sctm̃ est inspirata q̃ nõ p̃t eẽ testꝫ falsitatꝫ. ij. Pe. j. Spũsctõ inspirãte locuti sunt scti dei hoies. Sacra autẽ scp̃tura clamat de deo ꝙ ip̃e sit

Immensus.
Eternus
Incircũscriptus.
Incõprehensibilis.
Immortals.
Immutabilis
Ineffabilis.

Primo inquã deo ꝛ soli cõuenit ꝙ sit ĩmẽsus potẽtia. ita ꝙ de⁹ solus ẽ oĩpotens qꝛ de⁹ põt oĩa q̃ sunt possibilia. vt dicit Bonauẽ. in. j. di. xlij. Hec aũt dei potẽtia est duplex. scꝫ absoluta ꝛ ordinata. Potẽtia ei absoluta dei se extendit ad oĩa q̃ bonitati diuĩe nõ obuiãt. et sic ista potẽtia mlta p̃t facere que nõ põt potẽtia ordinata. qꝛ hac ptãte posset dãnatos saluare ꝛ saluatos oẽs dãnare. Huiꝰ q̃dẽ potẽtie ĩmẽsitas apparet in reꝝ creatiõe de nihilo: in resurrectione mortuoꝝ. ꝛ alijs mltꝫ. Ideo dicim⁹ ĩ symbolo. Credo in deũ p̃rez oĩpotentẽ. ea tñ q̃ ꝯtradicunt ꝓprietatib̃ diuĩs de⁹ d̃r non posse facere. vt facere maiorẽ seip̃o vel augeri aut minui. vl̃ alterari vel corrũpi aut fatigari: eo ꝙ oĩa talia insunt hoĩ ꝑ defectũ ꝟtutis ꝛ ꝯtradicũt diuĩe potẽtie. Scd̃o dicitur nõ posse facere ea q̃ ꝯtradicũt ei⁹ ꝟitati vt facere siml̃ esse ꝛ nõ esse. vel ꝙ p̃teritũ sit futuꝝ. vel peccare. vñ q̃ talia diceret deũ facere posse talis blasphemaret eũ. Tercio d̃r facere nõ posse ea que ꝯtradicũt sue bonitati. vt saluare iudã ꝛ dãnare scim̃ petꝝ. ꝛ sic de⁹ d̃r oĩpotẽs fm Raynerĩũ titulo de essentia diuĩa nõ tñ oĩuolens. qꝛ nõ oĩa vult q̃ põt.

Scd̃o soli deo ꝯuenit ꝙ sit eternus Vñ ps̃. Dñs inetnũ ꝑmanet. ꝛ Athanasi⁹ in symbolo. Etern⁹ pater etn⁹ filius etern⁹ spũsctũs Et tñ nõ tres eterni sed vn⁹ etern⁹. Ubi sciendũ ꝙ q̃daꝫ sunt q̃ hñt p̃ncipiũ ꝛ finez. sic tp̃s ꝛ oĩa tpalia generatiõi subiecta: Quedã ꝟo q̃ p̃ncipiũ hñt sed nõ finẽ vt sube spũales. sic angelus aĩa. et est aliq̃d ens qd̃ nec habet p̃ncipiũ nec finẽ. sicut deus.

Tercio soli deo ꝯuenit ꝙ sit incircũscriptus q̃ nullo termĩo ꝯtinet sed ipse ꝯtinet oĩa. qꝛ vbiqꝫ idẽ est. vñ ps̃. Quo ibo a spũ tuo ꝛ q̃ a facie tua fugiã. Si ascẽdero in celũ tu illic es. ꝛ si descendero in ĩfernũ ades. Ad idez btũs Aug⁹. De⁹ est ĩ mũdo nõ inclusus: extra mũdũ nõ exclusus: sup̃ mũdũ nõ elat⁹. i. eleuat⁹. infra mũdũ nõ dep̃ssus. ideo d̃r Hiere. xxiij. Nunq̃d celũ ꝛ terrã ego impleo. ꝛ sic oĩa sunt in deo. i. in dei noticia ꝛ p̃ntia: tã boni q̃ꝫ mali. Quarto soli deo ꝯuenit ꝙ sit incõprehẽsibil̃. Nã intellect⁹ hũanus deũ bñ põt videre sicut est sua maiestas. j. Joh. iij. Videbim⁹ eũ sicuti est. tñ nõ põt cõprehẽdere. Joh. j. Deũ nemo vidit vnq̃ꝫ. s. cõprehensiue fm Lyrã. Nõ igit̃ intellect⁹ hũan⁹ aut angelic⁹ p̃t cõprehẽdere deum. qꝛ oẽ cõprehẽdens est mai⁹ cõprehenso. deo aũt in cognitiõe et in re nil ẽ mai⁹. Quinto deo soli cõuenit ꝙ sit ĩmortalis: ita ꝙ mori aut annihilari nõ põt. Nã oẽs alie creature p̃nt mori siue annihilari: siue aĩa siue angel⁹. vñ Grego. li. moral̃. Oẽs inq̃t creature in nihlũ deuenirẽt sicut d̃ nihilo facte sũt nisi man⁹ ꝯditoris cõseruaret. De deo aũt dicit Isid̃. li. j. de sũmo bono. ꝙ solus de⁹ est ĩmortal̃. creature aũt spũales sũt ĩmortales qꝛ ñ moriunt̃. iõ dic̃ apl̃s. Regi secl̃oꝝ ĩmortali ꝛc̃. Sexto ꝯuẽit soli deo ꝙ sit ĩmutabil̃. nã sua

diuīa bonitas est īmutabil'. qꝛ nō pōt de bono in malū mutari. nec de bono in meli⁹ ꝓficere. vñ scīa ei⁹ nō pōt mutari in ignorātiā. vt vicꝫ qđ ꝑus sciuit nesciat modo. Dicit̄ tñ ī scꝑturis deus aliq̄d nescire. i. nō approbare: nō ꝑmiare nō punire. sic dꝛ Math. xxv. Amē dico vobis nescio vos. i. nō approbo. Similit̄ ī volūtate mutari nō pōt qꝛ qđ ab et̄no noluit ħ ꝑ nullā supplicatōem facit. sed ſm ꝑs. Oīa quecūqꝫ voluit fecit in celo ꝛ in terra. vult tñ nr̄aꝫ salutē sic ꝙ ꝑ seruitia nr̄a q̄dāmodo facit ꝛ petitōes sctōꝝ ꝛ nr̄oꝝ. Itē ē īmutabil' in iusticia. qꝛ apud eū nō est ꝑsonarū acceptio. nec alicui⁹ ꝑcibꝫ flectit̄ a iusticia. Prouer. vj. Nō acq̄escet cuiusq̄ꝫ ꝑcibꝫ nec suscipiet ꝓ redemptiōe dona pl'ima. Sil'ꝛ est īmutabil' a misericordia. qꝛ miſicordiā suā nunq̄ꝫ continet ab eis q̄ timēt et diligunt eū ꝛ se disponūt ad miſicordiā. ideo dic̄ Malach. iij. Ego dñs ꝛ nō īmutor. Et Nu. xxiij Nō est de⁹ vt mutet̄ vt hō. Hinc ꝛ ꝑs. Mutabis eos ꝛ mutabunt̄: tu autē idez ipe es ꝛ anni tui nō deficiēt. Nam etiā angeli sūt mutabiles: qꝛ q̄dā eorū mali facti sunt. Uñ Grego. in moral'. Sola natura incōprehensibil' a statu suo nescit moueri. Septimo soli deo ꝯuenit ꝙ sit ineffabilis qꝛ nulla creatura ei⁹ potentiā: bonitatē: dulcedinē: sapiētiā: essentiā: pulchritudinē: gl'iaꝫ: iusticiam: misericordiā effari poterit. Legit̄ em̄ ꝙ quidā rex habuit subtilez magistrū in theologia quē rogauit vt q̄d essꝫ de⁹ sibi diceret. Et dū tp̄s ml'tū ꝓrogasset tandē dixit ꝙ deū effari nesciret. qꝛ inq̄t q̄nto pl⁹ de eo cogito tāto magis deficio. Jō dicit Ber̄. De⁹ est q̄ nihil meli⁹ cogitari pōt. Nō igit̄ debet de⁹ curiose iuestigari sic̄ faciūt q̄dā q̄rētes q̄d faciebat de⁹ qñ nec celū fuit nec t̄ra nec angeli Talibꝫ curiosis ſm Aug. respōdere potes ꝙ talibꝫ curioſ sicut tu es infernū parabat. qꝛ ꝛ tūc sicut nūc in diuīa fuit voluntate elatos ꝛ suꝑbos dānare. ac iustos ꝛ hūiles exaltare. ꝛ sic ptꝫ diuītatꝭ aliq̄lis ꝯgnitio

Tercio ad honorē btī philippi apl'i insinuat̄ in ꝑmissis v̄bis trinitatꝭ sctē sufficiens ꝯfessio: qꝛ dicebat btūs philippus. Et sufficit nobis. s. scire pr̄ez ꝛ filiū ꝛ spm̄sanctū ad salutē. Quō vero sciēdū sit ꝛ ꝯfitēdū de hac sacratissima re hr̄ extra de sūma trini. ꝛ fi. ca. c. firmiter credim⁹ ꝛ simpl'ꝛ ꝯfitemur ꝙ vnus solus ē ver⁹ de⁹ etern⁹. īmēsus īcōmutabil'. incōp̄hēsibil': oīpotēs ꝛ īeffabilis pr̄ ꝛ fili⁹ ꝛ ss. tres q̄dē ꝑsōe sꝫ vna eēntia seu nat̄a simplex oīno Pr̄ a nll'o fili⁹ a pr̄e solo ac ss. ꝑit̄ ab vtroqꝫ. ab īitio sꝑ ac sine fine. hec ibi. Ergo dēm⁹ credere de nec̄itate salutꝭ ꝙ de⁹ ē vn⁹ ī eēntia ꝛ trin⁹ ī ꝑsonis. Ad ħ saluator docuit b. Philippū di. Pr̄ ī me ē et ego ī pr̄e. qđ ꝓbare et demōstrare possum⁹ tripl'ꝛ. s.

Primo scripturaꝝ testimonio
Scđo creaturaꝝ vestigio
Tercio figuraꝝ indicio.

Primo eī ꝓbem⁹ vnitatē diuīe eēntie et trinitatē ꝑsonaꝝ scꝑturaꝝ testionio Oīs scꝑtura sacra aut ē diuīa aut angelica aut hūana. Primo diuīa scꝑtura ꝓbem⁹ p̄dicta. Nā dꝛ Deut. vj. Audi isrl' dñs de⁹ tu⁹ vn⁹ ē. ꝛ Deut. xxxij. Uidete ꝙ ego sim sol⁹ et nō ē ali⁹ de⁹ p̄ter me. Sil'ꝛ ꝑsonaꝝ trinitatē docꝫ đs dei fili⁹ xp̄s Mat. vlti. di. Eūtes docete oēs gētes baptizātes eos ī noīe pr̄is et filij ꝛ spūssctī. Scđo angelica scꝑtura ꝓbare poterim⁹ vnitatē diuīe essentie in tribꝫ ꝑsonis. Nā dixit angel⁹ btē marie Lu. j. Spūssctūs suꝑueniet ī te et v̄t⁹ altissimi obūbrabit tibi. iōqꝫ et qđ nascet̄ ex te sanctū vocabit̄ fili⁹ dei. Ecce angel⁹ exp̄mit pr̄ez et filiū ꝛ spm̄sāctū. Tercio ꝓbare poterim⁹ vnitatē

De sctis Philippo et Jacobo

diuine essentie in tribꝫ ꝑsonis scꝑtura hūana. qꝛ dꝛ ad Ephe. iiij. Unꝰ deus. vna fides. vnū baptisma. Et. j. Joh. v Tres sunt q̄ testimoniū dant in celo: pater. v̄bū. ⁊ spūssctūs. ⁊ hij tres vnuz sunt. Scdo ꝓbare valemus vnitatem diuine essentie in tribꝫ ꝑsonis creaturaꝝ vestigio. nā oēs creature sūt in triplici differētia. qꝛ aut sunt supiores aut medie aut inferiores. et sic ꝑcurrēdo oēm dei creaturā vbiqꝫ inuenies vestigiū creatoris q̄ sit vnꝰ in essentia et trinus in ꝑsonis. Nā in celo empyreo relucet sigillū creatiōis in tribꝫ hierarchijs. Itē in sole quē videmus currentē fulgentē ⁊ calētez. ⁊ sicut sol est vnus tria tñ ī se habet. s. subaz. radiū. ⁊ calorē. radiꝰ a sole nascit̄ qꝛ filiꝰ de pr̄e generat̄. calor ab vtroqꝫ ꝓuenit qꝛ spūssanctus ab vtroqꝫ ꝓcedit. suba v̄o solis a nulla creatura causat̄ qꝛ pr̄ a nullo deriuat̄. Scdo vestigiuz trinitatꝭ relucet in creatura media et in oī. specialit̄ tñ in homīe intus ⁊ foris. Naz cū sit vna ania hoīs habet tres potentias. s. memoriā: intelligentiā: ⁊ voluntatē. Memoria a nulla illaꝝ. sed ab ea intelligētia: ⁊ ab vtraqꝫ voluntas causat̄. q̄a si de aliq̄ re vis meditari: ꝑmo memoraris: deinde ītelligꝭ: tādē ꝯcludis si vis aut nō. Sil'r relucet trinitas sancta in hoīs facie foris in qua sunt tria. scꝫ caro color ⁊ figura. Nā caro a nullo illorū duoꝝ ꝓcedit. sed color a carne: ⁊ figura a carne et colore. Sil'r relucet in artibꝫ liberalibꝫ. Nam grāmatica tractat specialiter de lr̄a: sillaba ⁊ dictiōe. ⁊ ponit tres ꝑsonas scꝫ ꝑmā vt ego. secundā vt tu. terciam vt ille. Item logica ꝓcedit ꝑ ꝓpositiones q̄ fiūt ex subiecto copl'a ⁊ ꝑdicato. Et sil'r syllogismꝰ ꝑ tres t̄mīos scꝫ maiorē: minorē: mediū ⁊c. Tercio vestigiū creatoris relucet in creatura īfima. scꝫ ī inferno vbi est purgator iū. limbus pueroꝝ ⁊ īfernus damnatoꝝ. O igit̄ btissima trinitas. O sctissima ⁊ vnica essentia q̄ꝫ subtilit̄ creasti oīa ⁊ prudent̄ sigillo trinitatis vniuersa vt nulla oīno creatura remaneat in qua non reluceat imago trinitatis deifice. Tercio hoc idē possumus ꝓbare figuraꝝ indicio. Nā in figura huiꝰ Esa. vj. Angeli cantabant ter sctūs dicentes. Sctūs sctūs sanctꝰ ⁊ in singulari dicebāt dñs deus sabaoth. Sic eñ btūs Philippꝰ moriendo confitebat̄ diuinitatē verā que sibi suffecit. Rogemꝰ igit̄ dñm ⁊c.

De eisdē apl'is. Sermo xlj.

On turbetur

n cor vestꝝ creditis in deū ⁊ ī me credite. ī domo patris mei mā siones multe sūt. Joh. xiiij. Uerba sūt iesu christi filij dei viui istis apostolis beatis videlicꝫ Philippo ⁊ Jacobo loquentis. quibꝫ tria in p̄senti euāgelio ī sinuat. scilicet

Primo difficilē q̄stionē soluit
Scdo sil'ez se cū pr̄e oñdit (mittit
Tercio mirabilē opatōz eis repro/

Prīo siq̄dē ipa v̄itas xp̄s istꝭ sctis apostolis difficilē q̄stionē soluit. ⁊ hec difficultas ꝯsistit circa tria. vicꝫ. circa patriam. circa viā. ⁊ deitatē piā. Primo nāqꝫ difficultas q̄stiōis cōsistit circa patriā ꝓ eo q̄ dicit hic. Uado vob̄ ꝑare locum. Mirū eñ est q̄ deꝰ ꝑfectꝰ cuius opa st̄ ꝑfecta q̄ adhuc celestē pr̄iaz nō dū ꝑfecit sꝫ adhuc xp̄s dic̄ se ire parare locū. cū potissime dicat̄ Math. xxv. Uenite bñdicti pr̄is mei ꝑcipite regnū qd̄ vob̄ ꝑatū ē ab origīe mdi. si g̃ ꝑatū fuit vt q̄d adhuc xp̄s vadit ꝑare locū. Rñdet Lyra q̄ locꝰ btitudinis nō indiget aliqua preꝑatōne q̄ a ꝯstitutione mūdi paratꝰ ē. ipi tñ electi indigēt preparatōe ad hoc q̄ possent btitudinez

conseq. qz licet sint ab eterno ꝓdestinati
ñ brtudinē nō cōseqnt nisi mediante
gra q̄ dat tpaliť in ꝑsenti. ideo subdit
saluator. et si abiero z ꝓparauero vob
locū: iterꝫ veniā z recipiā vos ad meip
sum vt vbi sum ego z vos sitis. qō pfe
cte cōplebiť in fine mūdi qñ aia cū cor
pore assumeť ad brtudinē. Hic Aug.
Dñe tūc locuz ꝓparas cū te nob nosqz
tibi ꝓparas. q̄tēscūqz gras z vtutes
dat totiēs locū nob xps ꝓparat. Se
cundo difficultas q̄stionis ꝙsistit cir
ca viā. ideo dicit xps. et quo vado. s. p
mortē scitis et viā scitis. Dic ei Thomas
Dñe nescim⁹ q̄ vadis z quō possum⁹
viā scire. Mirū q̄dē videť z q̄si ꝓrium
cū xps dicit. viā scitis. z brūs Tho. dic.
dñe nescim⁹ q̄ vadis. Dicendū fm Ly
ram q̄ non est incōueniens vnū z idez
sciri et ignorari diuersimode. cognitio
em̄ humana ꝓcedit de impfecto ad p
fectū. vt habeť. j. phisicoꝝ. Nam pueri
primo oēs femias vocant matres. sed
postea discernūt. z ideo illud q̄d scitur
in generali z ꝙfuse bñ ignorat in ꝓticu
lari z determiate. sic erat in ꝓposito. qz
xpi doctrinā in generali accepant. z sic
dicit xps eos scire. tñ pfecte adhuc ne
scieba nt. z sic thomas negauit se scire.
Ꝓpter q̄d xps explicauit in ꝓticulari di
cens. Ego sum via ambulare vis. fal
li nō vis ego sū veritas. ego vita mori
nō vis. nō est q̄ quo eas nisi ad me. nō
est vñ trāseas nisi a me. nō est vbi quie
scas nisi in me. hec Aug⁹. Nā fm būa
nitatē est via ad patriā. ideo dic. nemo
venit ad pr̄em nisi ꝑ me. fm vo deitatē
est terminꝰ brtudis. iō dicit. si ꝙgno
uisseť me z patrē meū vtiqz cognouis
seť. z amodo cognoscetis eū. qz eadē est
diuitas pris z filij. Tercio difficul
tas q̄stionis ꝙsistit circa deitatē p̄am
ideo philippꝰ interrogauit dicens. Dñe
ostende nobis patrē z sufficit nob. Cre
debat em̄ philippus q̄ de⁹ pater pos
sit videri oculo corpali sicut filius eq̄
diterat: z vidistis z amodo cognoscetis
ideo xps declarat q̄ nō visione corpa
li videť de⁹ pr̄ dicēs. Tāto tpe vobiscū
sum z nō cognouistis. philippe q̄ videt
me videt z patrē meū. quō tu dicis: ostē
de nobis patrē. nō credis qz ego in pa
tre z pater in me est. Secūdo christꝰ
ostēdit silem se esse cū patre di. Verba
q̄ loquor vobis a meipso nō loq̄r. pa
ter in me manēs ipse facit opa. nō cre
dis qz ego i patre z pr̄ i me est. Tercio
xps mirabilē opatōez eis reprōmittit
dicēs. Amē dico vob q̄ credit i me opa
q̄ ego facio z ipse faciet. Uñ et p̄missis
themat̄ vbis isti sancti apli a tribus
specialiter cōmendant. scz

Prio a xpi dulci ꝙsolatōe. ibi. Non
turbetur cor vestrum.

Scdo a fidei vtili assensione. ibi. cre
ditis in deū z i me credite.

Tercio a loci felici māsiōe. ibi. in do
mo patris mei man. tē.

Primo dixi q̄ isti apli philippꝰ z ia
cobus cōmendant a xpi dulci cōsola
tione: cū dr. Nō turbeť cor vestꝝ. Ma
gna nāqz est ꝙsolatio vbi deus ꝙsolat
cor būanum. Hinc Bern. Quid non
tempabit ista dulcedo q̄ etiam mortez
fecit dulcissimā. vt patet in istis sctis
aplis. Unde Grego. Sustato spū desi
pit ois caro. quia talem sua uitatē ho
mini affert vt totum mūdū desipe fa
ciat. Ideo dicit p Esaiam c. vlti. Quō
si cui mater blādiať ita ego cōsolabor
vos. Uidens em̄ pissimus xps q̄ di
scipuli sui de ipsius morte tristabant:
eos sic cepit cōsolari dicēs. Nō turbeť
cor vestrū. s. de mea acerba morte. cre
ditis in deum z in me credite. i. credite
q̄ ego sum deus z post modicū resur
gam a mortuis. Quisnā explicet cum
quāta benuolētia discipulos suos cō

solabat replicans eis totā seriem passionis sue ac resurrectionis necnō ascēsionis dicēs. Nō turbet cor vestr. Unde triplex est turbatio.

Prima laudabilis.
Secunda tolerabilis.
Tercia vitupabilis.

Prima inquā turbatio est laudabilis cū homo recordat de peccatis suis quibus deū inhonorauit: diabolo se subiecit: dei gr̄am pdidit: primū scādalizauit: et penā meruit. incipit tristari et conturbari. ps. Ipsi videntes scz pctā turbati sunt: cōmoti sunt: tremor appēhēdit eos. Hec est bona turbatio. qr signuz salutis. de q̄. ij. Chor. vij. Gaudeo ppter vos qr ꝯtristati estis ad pniam. Ibidez Que fm deū est tristicia pniaz in salutē stabilē opatur. qr fm Hiero. nulla culpa deleret nisi tristicia anxiet. qd̄ considerās apl'us dicebat Ro. ix. Tristicia mihi est magna et ꝯtinuus dolor cordi meo. et talis turbatio vtilis est. quia cōuertet in gaudiū sempiternū. imo adhuc in p̄senti habet annexū gaudium dolor de pctis. Aug. Pctōr de peccato doleat et de dolore gaudeat. Bern. Equū indomitū flagella domāt: aiaz vincunt cōtritio spūs et assiduitas lachrymarū. Hec em̄ vtilis turbatio nō tm̄ solet esse de ppriis pctis sed de oibus q̄ fiūt ꝯtra dei legē et iusticiā potissime ex primoꝝ cōpassiōe. iuxta illud apl'i Rom. xij. Flere cū flentibus. qd̄ ipse p se fecit qd̄ docuit. ij. Chor. xj. Quis infirmat et ego non infirmor. Sic etiā fecit Job. xxx. Flebā q̄ndā sup eo q̄ afflictus erat et aīa mea cōpatiebat paupi. hoc docuit et fecit etiaz xp̄s filius dei Job. xj. Infremuit spū et turbauit seip̄m sup Lazarū mortuum. sil'r Lu. xix. Fleuit sup ciuitatē hierl'm q̄ non habuit in se q̄d fleret. Fleuit aūt de anīe miseria ad significandū q̄ magis debemus cōpati de spūalibus defectibus q̄z corpalibus. Unde Isid. Magis est cōpatiendū et ꝯtristandū male facientibus q̄z male patientibus Nā sicut aīa maior est corpe sic maior cōpassio debet de ea esse. Bern. Sunt ne in te viscera xp̄iane cōpassiōis: plāgis corpus a q̄ recessit aīa et nō aīaz a q̄ recessit deus. De hac tristicia dr. ij. Corinth. j. Scientes qm̄ sicut socij passionū estis: sic eritis et ꝯsolatiōis. Scda turbatio est tolerabilis qn̄ hō ex naturali affectu nullo extrinseco accidente ꝯturbabit seu tristis efficitur. Et qr fm ph̄m ex naturalibus hō nec meret nec demeret ideo p talē turbationē nec bonū nec malū ꝯsequet. sed tn̄ eadē naturalia cū p volūtatem ad bona reflectimus meremur. si vero ad mala: tūc demeremur. Nā homo natural'r horret mortē. et ideo eius meditatio ꝯturbat. similiter meditatio pene eterne. tn̄ valde pficuuz solet freq̄nter esse. Unde Hiero. Facile ꝯtēnit oīa q̄ sp se cogitat moriturꝝ. Tercia turbatio est vitupabilis scz p amissione rei tpal'. iuxta illud ps. Turbati sunt et moti sunt sic ebrius et oīs sapīa eoꝝ deuorata est. Et talis turbatio solet oriri ex q̄tuor. scz

Primo ex nimia auaricia
Scdo ex īmotione supflua.
Tercio ex subditoꝝ inobediētia.
Quarto ex locutione maligna.

Prīo itaq̄z turbatio vitupabilis orit ex nimia auaricia qn̄ magna sollicitudine acq̄rit et supfluo amore retinet: et si amiserit [illegible]. Hinc Prouer. xv. Conturbat domū suā q̄ sectat auariciā. et Tullius. Tota vita auari hoīs est plena miserie et doloris. Nam sic fons turbat pede vt nō resplendeat imago: sic turbatio auaricie obfuscat claritatē rōnis. Talē turbatōez habuit ille iuuēis cui xp̄s dixit Mat. xix. Si vis eē pfectus vēde oīa q̄ habes et da pau-

perib⁹ ⁊ veni sequere me: et abijt trist⁹: erat em̄ multas habens diuitias. de hac turbatōe d̄r. ij. Cho. vij. Seculi tristicia mortē opat̄. Et Ecci. xxx. Tristiciā lōge repelle a te multos occidit tristicia. ⁊ non est vtilitas in illa. ⁊ certe q̄ vtilitas dolere ꝑeuntia que nec īportamui⁹ nec efferem⁹. Scd̄o turbatio vituꝑabilis orit̄ ex īmotōe seu p̄ceptiōe suꝑflua qn̄ p̄latus p̄cipit qd̄ nō ē vtile cōitati. sic̄. j. Reg. xiiij. d̄ Saul dixit Jonathas. Pater me⁹ turbauit terrā qꝛ p̄cepit ꝙ nemo gustaret cibuꝫ vsq̄ ad vesꝑas. ⁊ sic erāt attenuati ꝙ n̄ poterāt ꝑseq̄ inimicos. Sil'r. ij. Reg. xxiiij. Dauid turbauit po pulū ꝓpter indiscretū p̄ceptū numerādi populū. ꝓpter qd̄ dn̄s misit pestilentiā ī populum de mane vsq̄ ad tēp⁹ cōstitutuꝫ ⁊ mortui sunt ex populo a Dan vsq̄ ad Bersabee septuaginta milia viroruꝫ. Nam dicit apl's. ij. Choꝝ. vlt̄. de p̄lat⁹ Dedit eis ptātē in edificatōeꝫ ⁊ nō ī turbatōeꝫ ⁊ destructōem. qualē turbatōeꝫ fecit achab in cōmunitate. iij. Regum xviij. cui dixit Helyas. Nō ego turbaui isrl'. sed tu ⁊ dom⁹ p̄ris tui q̄ dereliq̄sti viā dn̄i. Tercio turbatio vituꝑabilis orit̄ ex subditoꝝ inobediētia q̄ndo subditus nō obedit p̄lato p̄cipiēti: tūc oritur turbatio ⁊ murmur. Und̄ Aug. Jussisti dn̄e ⁊ ita ē ꝙ oīs inordinat⁹ anim⁹ sit sui pena. Et Jsid̄. Nulla pena grauior ꝯscia mala. nā cōitas est vnū corp⁹ integꝝ. mō vbi nō faciūt volūtatē p̄cipiētis tal' cōitas ē sic̄ hō infirmus q̄ nō pōt leuare man⁹ ad operādū. pedes ad ambulādū ⁊c̄. ⁊ tali cōmunitati freq̄nt̄ irascit̄ dn̄s. In cui⁹ figura hr̄ Jos. vij. ꝙ tot⁹ exercit⁹ turbat⁹ est ꝓpt̄ furtū Achior: cui dictū ē. Quia turbasti nos ꝯturbet te dn̄s. Bn̄ igit̄ d̄r de inobediētib⁹ illd̄ Ecci. xxviij. Uir pctōr turbat amicos. Quarto turbatio vituꝑabil' orit̄ ex locutōne maligna vbicūq̄ fuerit detractor vl' susurro seu maledic⁹ ibi erit ⁊ turbatio. vn̄ Ecci. xxviij. Susurriū ⁊ bilinguiū ml'tos ꝑturbant pacē hn̄tes. ciuitates muratas diuitū destruxit. ⁊ subdit. Btūs q̄ rect⁹ ē a lingua neq̄ꝫ. Un̄ dn̄s de turbatōe ꝓ pctō siue laudabili ꝯsolat̄ occulta īspiratōe dulcit̄: iuxta illd̄ Sap̄. xij. O q̄ꝫ suauis est dn̄e spūs tuus. De turbatōe v̄o tolerabili dn̄s ꝯsolat̄ verbo suaui dicēs. Non turbet̄ cor vestrū De turbatōe aūt vituꝑabili nō ꝯsolat̄ sed cominat̄ dicens. Turbabūt̄ a facie dn̄i. O q̄ꝫ magna turbatio erit impijs videre mitē xp̄m in iudicio Secūdo btī apl'i ex p̄missis themat⁹ v̄bis ꝯmēdant̄ a fidei vtili assensiōe cū dicit̄ Creditis in deū ⁊ ī me credite. q. d. s̄m Aug. Cōseq̄ns ē ꝙ in me credere debeatis qꝛ ego sum creator ⁊ redēptor ac remunerator vester. nā null⁹ pōt vere ī deū p̄rem credere nisi etiā credat ī filiū qꝛ fili⁹ est eiusdē essentie cū patre. Jdeo dicit̄ Joh. v. Qui nō honorificat filiuꝫ nō honorificat patrē q̄ misit illū. Naꝫ christus dn̄s fidē ponit remediū ꝯtra turbatōem. qꝛ fides purgat oculū cordis vt videat vtilitatē tribulatōis. Juxta illud Actuū. xv. Fide purificās corda eorū. Et btūs Hiero. Fides serenat vt appareāt pic'la q̄ ī tribulatōne latebāt. ideo dic̄ saluator. Non turbet̄ cor vestꝝ credit⁹ ī deū ⁊ ī me credite. Sup q̄ Aug. dic̄. Aliud ē credere deo. aliud credere deū: alid̄ credere in deū. Credere deo est credere ea esse vera q̄ de⁹ loq̄tur. h̄ nō saluat qꝛ h̄ credūt etiā mali. Sꝫ credere deū est credere ꝙ de⁹ ē et h̄ credit diabol⁹. Jac̄. ij. Demōes credūt ⁊ contremiscūt. In deū v̄o credere ē credendo deū diligere ⁊ ī eū ire ⁊ ei firmit̄ adherere ⁊ ei⁹ mēbris īcorꝑari. ⁊ h̄ est solū bonoꝝ. ⁊ hec p̄cellit omnia bona

mūdi. vñ Aug. de ꝟbis dñi. Nulle maiores diuitie. nulli thesauri. nulli honores. nulla huiꝰ mūdi maior est substātia q̄ꝫ est fides catholica. q̄ꝛ pctōres hoīes saluat. cecos illūinat. infirmos sanat. cathecuminos baptizat. fideles iustificat. penitētes reparat. iustos augmētat. martyres coronat. virgines ꝛ viduas ac ꝯiugales casto pudore conseruat. clericos ordinat. sacerdotes cōsecrat. in eṫna hereditate cum sctis angelis collocat. Jdē. Jlle apd̄ deū plus habet loci q̄ plus attulit nō argēti sed fidei. Hinc hr̄. xxiij. q. j. Quia nisi soliditatē fidei q̄s tenuerit diuinā p̄sentiā nō cognoscit. Unde fidei veritatez sine q̄ nō est salus ꝓbemꝰ tripl'r. scz

Primo docentiū paucitate.
Scd̄o patientiū qualitate.
Tercio mirabiliū copiositate.

Primo dixi q̄ verā fidē catholicā ꝓbemus docentiū paucitate. Nā dñs Jesus paucissimos ꝛ indoctos hoīes elegit ad totū mundū iugo fidei sue subiugādū: ne fides ascriberet̄ potētie aut sapie. q̄s spūsctō ignitos misit in vniuersū mūdū ꝛ ꝯuerterūt sapiētes opulētos ꝛ delicatos ad artā vitā euangelicā. Uñ q̄cūq̄z hec tria ꝯsiderat diligēter intelligit fidei xp̄iane veritatē. puta q̄ hanc fidē p̄dicauerūt. scd̄o q̄d p̄dicauerunt. tercio q̄bus p̄dicauerūt. De q̄bus trib̄ dicit Augꝰ. li. j. de ciui. dei. c. v. Si q̄dē q̄d credimꝰ dicat̄ incredibile esse nō minꝰ incredibile est homīes ignobiles infirmos paucissimosq̄z ac impitos rem tā incredibilē tā efficacit̄ mūdo ꝛ in illo doct̄ ꝑsuadere potuisse vt mūdus illd̄ crederet sic̄ credidisse videt̄. Hinc Bern̄. in epl'a ad fratres de monte. Licet inq̄t magna miracula in terr̄ dñs gessit. hoc tñ maximuz sup oīa emicuit ꝛ ceṫa illustrauit q̄ in pauc̄ simplicib̄ totū mundū ꝛ omnē sapīe eius altitudinez sibi subiugauit. Jsti em̄ fidei fundatores nō diuitijs: nō potētijs tp̄alib̄ armati sed gladio ꝟbi dei vulnerabāt sapiētes d̄licatos nec eis ꝓmittebāt tp̄alia sed sp̄ūalia. ꝛ ideo ip̄os ad mortē tp̄alē destinabant securos q̄ antea errori idoloꝝ sic heserant vt ꝓprios filios demonijs īmolarent. Hij igit̄ p̄dicabāt carnē mortificare. voluptatib̄ cōtraire. mūdū contemnere. ꝓpria largiri. aliena nō appetere. se nō vindicare. Hec ē fides verax q̄ diuīa ꝟtute tā celerit̄ sapiētes mūdi strauit. Dic̄ ei sctūs Tho[illegible] gētiles c. vj. q̄ de secta machometi [illegible] etiā n. l'tū est dilatata nō est sil'e q̄ꝛ ꝯtraria via ꝓcessit. q̄ꝛ ip̄is sectā seruātib̄ ꝓmisit voluptatē: delitias ꝛ paradisum. i. ortū deliciaꝝ aquis p̄terfluētib̄ irrigatū: in q̄ sedes habebunt ꝑpetuas nec frigore aut estu aliquo affligent̄. omnib̄ cibo rū vescent̄ generib̄ sericis vestiment̄ omnis coloris induent̄. et virginibus speciosissimis cōiūgent̄. In delicijs oībus accubabūt quib̄ angeli pīcernarum more cū vasis aureis ꝛ argēteis ministrabūt offerētes eis vinuz lac et mel dicētes. Comedite ꝛ bibite ī leticia Contra q̄s fatuitates de ip̄a secta existens Auicēna. ix. metaph̄. c. v. dicit. ij Lex nr̄a quā dedit machometꝰ oñdit dispositionē felicitatis ꝛ miserie q̄ sunt s̄m corpus. nullꝰ em̄ s̄m corpꝰ tm̄ beatus esse poterit sz s̄m aīaz potiꝰ q̄d etiam philosophi gētiles intellexerunt. ꝛ q̄ꝛ etiā xp̄ianꝰ q̄ est in vera fide ꝓnꝰ est ad voluptatē intātū q̄ sciēs se damnādū propt̄ eam adhuc se nō ꝯtinet. Nō igit̄ est mirū si rudes hoīes susceperūt hac Machometi legē ad quā natura ꝓna est. prohibuit etiā l'ras addiscere ꝛ disputare dicēs q̄ deꝰ ip̄m misit nō in miracul' sz ꝟtute armoꝝ. q̄d etiā latronib̄ ꝛ furib̄ cōmune est. ꝛ hoc ideo

dicebat ne falsitas sue legꝫ deꝑhēderet̄ q̄ mlt̄as ꝯtinet fatuitates risu dignas Dicit em̄ in alchorano ꝙ cū dormiret in lecto iuxta vxorē in mecqua in arabia apparuit ei Gabriel angelꝰ ⁊ dixit ei. Surge ⁊ veni post me. ⁊ cū venisset ad portā domꝰ vidit ꝙ gab̄el tenebat ꝑ habenas q̄ndā bestiā cui nomē erat alborach q̄ erat grādior asino ⁊ habebat faciē hoīs ⁊ crines de perlis et pectus de smaragdo. caudā de rubino. oculos clariores sole. sellam de perlis ⁊ auro p̄ciosam. ⁊ erat illa bestia circū data angelis q̄ custodiebant eā. ⁊ cum dixisset angelꝰ Machometh. Ascēde ⁊ equita bestia stare nolebat. Cui dixit angelꝰ. alborach sta in pace qꝛ nunq̄ꝫ talis homo equitauit suꝑ te nec equitabit. Tunc bestia int̄rogauit. Quis est iste. Et gabriel rn̄dit. Hic ē machometh dei nunciꝰ et ꝓpheta magnꝰ. Ut hec audiuit bestia stetit. ⁊ ille eq̄tauit. ⁊ gab̄el tenuit sibi scandile. Scd̄a fatuitas ē ꝙ alborach cōfestim ire cepit et passus eius ita magni erāt ꝙ int̄ vnū passum ⁊ aliū erat tantū spacij q̄ntuz hō possit longiꝰ ꝓspicere Tercia fatuitas ꝙ associatus ab angelo ꝑuenit ad templū in hierusalē ⁊ inuenit om̄es ꝓphetas stātes quos deꝰ fecerat exire d̄ sepulchris vt honorarēt eū: qui saluta uerūt gaudentes. Quarta fatuitas ꝙ inde exeūtes angelus ostendit ei q̄ndā scalam que durabat a terra vsq̄ ad p̄mū celum. tūc Gabriel dixit. ascende machometh: et ascendit cū angelis sil̄ ⁊ inuēit in via vnū angelū ita magnū ꝙ tenebat caput suū supra celū et pedes in abyssum. ⁊ erat factus ad modum galli. Cui deus ostēdebat quando erat orandū. Nam venit ad euz q̄dam vox dicēs. Tu creatura que deo es obediens lauda deum. Et ille dicebat alta voce. Benedicat̄ deus rex sanctissimus. Quo dicto galli qui sunt in terra cantabāt. Quinta fatuitas ꝙ vidit quendā alium angelū cuius medietas erat ignis ⁊ medietas nix. nec ignis destruebat niuem nec econuerso. Sexta fatuitas ꝙ ꝑuenit ad celuz lune quod erat totū ferreū. et cum pulsaret ad portaz venit quidā angelus ita magnus ꝙ habebat ī longitudīe spacium itineris homīs ꝑ mille annos. Et mlt̄as tales fatuitates dicit ibidē: ꝙ vidit āgelos qui habebāt facies ad modū hominū: ⁊ corpora ad moduz vaccarū: ⁊ alas ad modū aquilarū: et erāt in numero septuaginta milia capita. et quodlibet caput habebat septuaginta milia cornua. ⁊ qd̄libet cornu septuaginta milia nodorū. et inter vnū nodum et aliū erat spaciū itinerꝫ ꝑ q̄draginta annos. et in q̄libz p̄dictorū capitū erāt septuagīta facies. ⁊ q̄libet facies habebat septuaginta milia ora. et quodlibet os septuagīta līguas et q̄libet sciebat septuaginta loq̄las. et laudabāt deū septuagīta milibꝫ horis ī die. Hec nec audiuit nec vidit nec miraculꝰ ꝯfirmauit sz ipse miser ex se ꝯfinxit q̄bꝫ mēdacijs simplicē ppl'm decepit. sz vera fides catholica fuit in veteri testamēto p̄figurata et a ꝓphetis p̄nūciata ac maximis miraculꝰ ꝯfirmata. Scd̄o fidē catholicā ꝓbemꝰ verā esse patiētiū q̄litate. nā q̄ hāc fidē p̄dicauerūt erāt sctissimi hoīes. ita ꝙ mortuos suscitabāt: vmbris suis īfirmos curabāt: sobrij: pacifici: māsueti: austeri in vita: ⁊ que docebāt qꝛ vera erant ideo moriebant̄ libenter pro ip̄a veritate. pessima em̄ essz fatuitas si h̄ se afflixissent et acerbe morti tradidissēt. tādē in futuro ꝑ falsitate puniti fuissent Vñ Hiero. ī q̄stiōibꝫ ad Helbidiam. Triūphus dei est passus: passio martyrū ꝑ xp̄i noīe cruoris effusio: et inter

tormēta leticia. Cū em̄ q̄s viderit tāta cōstantia stare martyres atq; torq̄ri et in suis cruciatib; delectari odor noticie dei disseminat̄ in gentib; ⁊ subit tacita cogitatio q̄ nisi ver̄ esset euāgeliū nunq̄ sanguīe defenderet̄. Idē ad palmachiū. An credim⁹ iocādo locuti sūt sancti: ridendo loquant̄ apl̄i: xp̄s īfantiliter cōminet̄. s; ioca nō sunt vbi supplicia intercidūt. si iocando passi sunt credant̄ iocando locuti. O sctissima fides xp̄iana q̄t scti ꝑ tua veritate se spōte morti tradiderūt. O q̄t ꝑ te felicia regna iam possidēt. nullus nisi iustus ⁊ innocēs ꝑ te morit̄. Tercio q̄; fidez catholicā ꝓbem⁹ esse verā mirabiliuz copiositate operū. ex q̄ em̄ fides hec est sup̄ facultatē hūani itellect⁹. ideo christus de⁹ noster dedit apl̄is ⁊ alijs sanctis fidē suā p̄dicantib; v̄tutē miraculoꝝ sup̄ hūanam ptātem vt hanc magnam fidem opib; diuīs ꝯfirmarent. qui non potest esse testis falsitatis. vñ Aug⁹. ī s̄mone de apl̄is. Dedit eis potestatē sup̄ naturā vt eam curarēt. sup̄ demones vt eos vincerēt. sup̄ elemēta vt ea mutarēt. sup̄ mortē vt eā contēnerent. sup̄ angelos vt corp⁹ xp̄i cōsecrarent. O de⁹ verax tāta miracl'a ꝑ tuos testes fecisti ꝯfirmādo fidē tuā. q̄ si error est in tua fide per te decepti sumus Sed ⁊ q̄tidianis miraculis adhuc fidē roborare nō cessas. Unde de multoꝝ sctōꝝ aridis ⁊ inaniat; ossibus liquor emanat indesinent̄. sicut de ossibus sancti Nicolai apud barū. de ossibus scti Andree apud almasiā. sancti Mathei apd̄ Salernū. Uñ tāta vis colūne in romana vrbe vt vexati a demonio ibi liberent̄ nisi q̄r olim tu xp̄e ad eam ligat⁹ fueras. vñ tanta vis ligni cruc; vt si in ignez ponat̄ inflāmet̄. nō tñ cōburat̄. ⁊ si ponat̄ in aq̄ nō natat sed submergit̄. nōne ex virtute tua. Nam ⁊ in ciuitate brundusij adustuz corpus sancti Theodori martyris tēpore siccitatis cū deuotōe et letanijs extrahit̄. et propter merita illi⁹ pluuia ipso die descēdet. Sed et multoꝝ sctōrū corpora suauissimis odoribus redolent. Audiui nāq; a fidedignis q̄ ī castello sancti Petri ꝓpe rodū qd̄ milites sancti Johānis hierosolymitani tuent̄ sunt canes ferocissimi qui in die ligāt̄ in nocte vero soluunt̄. ⁊ extra castelluz liberi dimittūt̄. hij si christianū aliquē inueniūt nullam molestiā ei inferunt. Si vero aliquem thurcū vel saracenū inueniunt latratib; et morsib; vsq; ad mortē insequūtur. ex odoratu christianos ab īfidelib; discernūt. Et q̄s explicet in diuersis mundi ꝑtib; quot sunt dei mirabilia in fide Tercio isti apostoli cōmendant̄ a loci felici māsiōe ex verbis thematis cū d̄r. In domo patris mei māsiōes multe sunt s̄m diuersitates meritoꝝ. Unde Aug. Unaq̄q; anima ꝑ meritis suis illic honoratur s̄m q̄ amplius in merito se dilatauit. j. Choꝝ. xv. Stella differt a stella ī claritate ⁊c̄. Licz ei obiectū beatitudīs sit vnū. s. deus quē oēs scti vidēt: tñ vnus excedit aliū in claritate eterna ⁊ dignitate qui cū maiori charitate aggredit̄. sicut qui maius vas habz magis recipit ⁊ nō erit ibi inuidia. Hic Ber̄. Qd̄ est meuz ꝑ laborem fit tuū ꝑ amorem. Aug⁹. Unusquisq; qd̄ in se nō possidz in alio se possidere gaudet. De hac māsione dicit p̄s. Unā petij a dño hāc req̄ram vt inhabitem in domo dñi. Isti vero sancti apl̄i nō solum petierunt a dño vt īhabitarēt in ip̄a domo dñi s; et ꝑ ea se morti amarissime exposuer̄t. vt patet in eorū legenda.

De Inuentōne sancte crucis
Sermo xlij

Ecce arbor i medio terre et altitudo ei⁹ nimia ⁊ magna et fortis et fruct⁹ eius nimi⁹. Dañ. iiij. Ad gl'iosā venerationē inuētōis cruc⁷ sctē hec verba trāssumunt. Nā ipsa arbor xp̄i crucis q̄ in medio t̄re habitabil' erecta fuit. iuxta illud ps̄. Saluator in medio terre opat⁹ est salutē. q̄ erat alta: mag̃: fort⁷ ⁊ fructuosa. hodie ab Helena matre Cōstātini īpatoris est inuēta. Que q̄dem est inuēta ⁊ īuenit q̄nq̄ vicib⁹.

Primo in domo salt⁹ a salomone.

Scdo a saluatore in passione.

Tercio a fidelibus in carnis mortificatione.

Quarto ab Helena sancta sollici-
Quinto ab vni (ta īuestigatione.
uerso mundo in resurrectione.

Prīo q̄dē sctā crux est inuēta in domo salt⁹ a salomone. vt habet in hystoria scolastica. sic q̄ regīa Saba vidit in domo saltus q̄ddā lignū de q̄ dixit salomoni q̄ in eo q̄dam suspendēdus erat. p cui⁹ morte regnū iudeoꝝ deleri debebat. Ideo Salomō hoc lignū sic inuentū in pfundū in visceribꝫ t̄re abscōdi fecit: vbi postea pbatica piscina est facta. Scdo sctā crux inuenta fuit a saluatore i passiōe quā p instrumēto redēptionis hūani gener⁷ trigintribus annis magnis laboribꝫ ⁊ fatigijs ac obprobrijs q̄sierat. Nā ip̄m redemptorē nr̄m crudeles iudei alijs generibus mort⁷ occidere conabant sepe. puta p̄cipitādo. vt hr̄ Lu. iiij. ⁊ lapidādo Joh. viij. nō tn̄ alio genere mort⁷ mori voluit q̄z cruc⁷. Et hoc ꝓpt̄ q̄tuor. vt dicit glo. in clemētinis de sūma tri. ⁊ fide ca. Prīo vt in illa pēdens in aere se int̄ deū ⁊ hoīem mediatorē ostenderet Uñ. j. Thim̄. ij. Un⁹ em̄ de⁹ vn⁹ ⁊ mediator dei ⁊ hoīm hō xp̄s iesus q̄ in redemptionez dedit semetip̄m p oībus. Scdo ideo vt dāna q̄ obuenerāt p lignū p̄mis pentibꝫ vetitū: p lignū crucis restauraret. Tercio ideo vt diabolū q̄ p lignū vincebat p lignū suparet. Et has duas rōnes btūs Grego. tangit in p̄fatiōe de sctā cruce. Qui inq̄t salutē hūani gener⁷ in ligno cruc⁷ constituisti vt vñ mors oriebat inde vita resurgeret. et q̄ in ligno vincebat i ligno q̄z vinceret. Quarto ideo vt euidenter ostēderet p q̄bꝫ restaurādis patiebat scz p supbis angeloꝝ ruinis replēdis: p infer⁷ euacuādis: p amic⁷ redimendis ⁊ p inimic⁷ recōciliādis. Primuz designat p brachiū supi⁹. scdm p īferi⁹ terciū p dextꝝ. q̄rtū p sinistꝝ. Ideo tpe passiōis h̄ lignū a salomone in t̄ra abscōditū i pbatica piscina supnatauit. q̄d iudei passiōis xp̄i tpe acceperunt ⁊ crucē ei pauerūt ⁊ ei flagellato et spinis coronato in hūeros īposuerūt ⁊ ad locū passiōis deportare secū fecerūt. Et tandē sup illud euz crucifixerūt. Et sic saluator inuenit lignū sctē cruc⁷: nob q̄z q̄rendū insinuauit di. Luce. ix. Qui vult venire p⁹ me abneget semetip̄m ⁊ tollat crucē suā ⁊ seq̄t me. Uñ tercio crux inuenit a fidelibꝫ in carnis mortificatione. Nā q̄ sctām crucē sic in mūdo nō q̄rit in futuro suppliciū īueniet qꝛ dicit ad Gal. v. Qui xp̄i sunt carnē suā crucifixerūt. Et quō illi crucifigūt q̄ neq̄z crucē q̄runt. Ex h̄ em̄ ipsi ꝯuincunt q̄ nō sūt mēbꝝ xp̄i crucifixi. Uñ dicit Aug⁹. Tota vita xp̄iani hoīs si ſm euāgeliū viuat crux est ⁊ suppliciū Optīe q̄ppe īuenerat hāc xp̄i crucez b. frācisc⁹ q̄ ītātū se mortificauerat vt merito dicere potat. Christo ꝯfix⁹ sū cruci īmo ⁊ xp̄s dñs ī eo crucifix⁹ erat. in cuius signū sua vulnera sibi baiulando ꝯcesserat vt sentiret ei⁹ amorē ⁊ dolorē Quarto sctā crux fuit īuēta a scā helēa

matre Cōstantini imp̄atoris sollicita inuestigatione. cui⁹ modus postea patebit. Quinto ipsa sctā crux īuenieť ab vniuerso mūdo in resurrectiōe. qr tūc vt dicit saluator Math. xxiiij. apparebit signū filij hoīs. i. crux. s̄m eī Rich. in expositiōe lr̄e q̄rti sniaꝝ crux gl'iose restaurabiť in eťnū duratura in btōꝝ ꝯsolationē ac dānatoꝝ terrorē. Jō d̄r optime de ea. Ecce arbor ꝛc̄. In q̄bus v̄bis sctā crux a q̄tuor spēal'r ꝯmēda/ (tur. scz

Primo ab altitudīs co/ gnoscibilitate. ibi. Ecce altitudo ei⁹ nimia ꝛ ꝓceritas eius ꝛc̄.

Secundo a magnitudīs dignita/ (te. ibi. magna

Tercio a fortitudi nis venustate. ibi. ꝛ fort.

Quarto a fructuositat. copiositate ibi. et fruct⁹ eius ꝛc̄.

Primo em̄ dixi q̄ ipsa sctā crux cōmendať ab altitudīs cognoscibilitate qr d̄r. Ecce arbor in medio terre et altitudo nimia. Ad alicui⁹ rei sufficientez cognitionē q̄tuor cause sunt inuestigāde p q̄s ad rei noticiā p̄ueniť. scz

Primo causa materialis

Scd̄o causa formalis.

Tercio causa efficiens.

Quarto causa finalis.

Primo igiť vt ad verā cognitionē sctē crucꝭ p̄ueniam⁹ inuestigem⁹ cāz ipsius materialē. ꝛ si volumus scire de q̄ materia crux christi fuit facta: dicenduz q̄ de q̄druplici ligno vt dic̄ mgr̄ ī hystorijs. qr pes siue trūc⁹ q̄ in terra figebať fuit de cedro. stips q̄ in altuz erigebať fuit de cyp̄sso. lignū trāsuersuz de palma. tabula v̄o in q̄ fuit titulus scp̄t⁹ erat de oliua. p q̄ significanť crucꝭ xp̄i mysteria. Nā vt dic̄ Jsid̄. xviij. ethimo. Resina cedri ꝯseruat res ꝛ libros a putredine. ita passio xp̄i in cruce cedrina ꝯseruat aīas fideliū ac deuote passionē xp̄i meditantiū. iuxta illud Heb. ix. Sanguis xp̄i emūdabit ꝯscīas vr̄as ab op̄ib⁹ mortuis. Item ꝯseruat libꝝ sacre scp̄ture ab heretica prauitate. q̄a si xp̄s dn̄s ī cruce passus nō fuisset sic p̄dixerat: tot⁹ mundus errasset. Et sicut odor cedri fugat serpentes: sic crucis mysteriū venenū hereticorū et diaboli repellit vt dicit Chrysost. in q̄daz omel'. sup Johem. Clauis inq̄t christi crucis aperuit portas celorū. ianuas expandit paradisi. ingressum renouauit. demones fugauit. orbē terraꝝ saluauit. errorē abiecit. veritatez reduxit. terrā celū fecit ꝛ hoīes angelos. Et id̄o ꝓpter hoc demones nō sunt bonis hominib⁹ terribiles sed ꝯtēptibiles. Ista em̄ cedrus tam alta est q̄ attingit vsq̄z ad celū. qr figurata est p scalā iacob cui⁹ sūmitas celos tāgebat. ꝛ dn̄s īnixus erat scale Gen̄. xxiiij. Naz dn̄s angeloꝝ xp̄s innix⁹ erat hui⁹ ligni sup̄mitati. ꝛ sic de terra hoīes per hanc traxit ad celū. Joh. xij. Cū exaltat⁹ fuero oīa traham ad meip̄m. Hinc canit eccl'ia Hec ē scala pctōꝝ p quā xp̄s rex celoꝝ ad se traxit oīa. Scd̄o lignū qd̄ erigebať erat de cypresso q̄ est arbor aromatica ꝛ suauis odoris. ꝛ fruct⁹ eius ꝯsolidatiu⁹ membroꝝ. sic memoria crucis valde recreat hoīez ne desperet. Dicit em̄ Esa. liij. Et ipse pctā multoꝝ tulit ꝛ ꝓ trāsgressorib⁹ exorauit. Nam et d̄ ista arbore latroni sceleratissimo paradisum promisit vt nobis spem erigeret ꝛ desperationē excluderet. Tercio lignum trāsuersum erat de palma cui⁹ fruct⁹ est dulcis. O q̄z dulcꝭ est istius sctē crucꝭ fructus deuotꝭ. Un̄ btūs Paulus q̄ gustauerat eius fructū dicebat Gal'. vj. Mihi autez absit gl'iari nisi in cruce dn̄i nr̄i iesu xp̄i. Quarto lignū in q̄ titulus inscp̄t⁹ erat fuit d̄ oliua. cuius fruct⁹ est pinguissim⁹ q̄ etiā infirmi inunguntť. qr suā magnaz

misericordiā in h̄ crucis ligno declara/
uit xp̄s ⁊ s̄m suā misericordiam saluos
nos fecit vngendo oleo misericordie.
Scdō vt ad verā cognitōez crucꝭ p/
ueniamus inuestigem⁹ causaz forma
lem. q̄liter scz formata fuit ip̄a bn̄di/
cta crux. qꝛ sūmitas eius erigebat̄ ver
sus celum ⁊ alia extrēitas decliabat v̄
sus infernū. ⁊ duo brachia ꝓtēdebat̄ p
mūdū. Et ꝯgruū fuit s̄m Bonauē. in
iij. di. ij. ar. j. q. v. ꝓpter quattuor. scz.
Primo ad placandū deū
Secūdo ad curandū morbū
Tercio ad attrahendū gen⁹ hūanū
Quarto ad expugnādū inimicum.
Primo ad placādū deū p̄rem fuit cō/
gruētissima: qꝛ fuit acceptissima. Naz
vt dicit Aug. li. de trini. ⁊ allegat mgr̄
in. ij. li. di. ij. Dicim⁹ inq̄t aliū modum
deo possibilē fuisse saluare gen⁹ hūa/
num cui⁹ potētie cūcta subiacēt. ⁊ Gre
go. in mora. Qui nos fecit ex nihilo ex
istere reuocare sine morte ⁊ passiōe sua
potuit: nō tn̄ tā ꝯgrue. Un̄ Ans. ij. lib.
Cur de⁹. Nihil inq̄t aspi⁹ ⁊ difficili⁹ p̄t
hō pati ad honorē dei sponte ⁊ non ex
debito q̄z mortē. Et nullaten⁹ pōt seip
sū hō dare deo q̄z cū se ad mortē tradit
Ephe. v. Tradidit seip̄m oblatōz ⁊ ho
stiā d̄o ī odorē suauitatꝭ. Sz di. ī ꝯri/
um de⁹ mortē nō fecit nec letat̄ in ꝑdi/
tōe moriētiuz. g̃ mors xp̄i nō fuit deo
patri accepta. Rn̄det Bonauē. vbi su
pra ꝙ deus nō delectat̄ in pena qꝛ est
afflictiua et nature corruptiua. d̄lecta
tur tn̄ et placet sibi optima volūtas ꝑ
quā pena sustiet̄ ⁊ ad honorē dei ordi/
nat̄ ⁊ ad satisfactōz iusticie ip̄i⁹ ac ab/
solutōez hoīs. Sz d. hō ꝑ xp̄i passiōez
nō placat̄ deo p̄ri sz ꝑ gr̄az. ⁊ qꝛ nullū
corꝑale habz īfluere iusticiā ⁊ gr̄az ī rē
spūalē. sz passio xp̄i fuit corꝑal̄: qꝛ dei/
tas nō patiebat̄. g̃ nō sum⁹ ꝑ ei⁹ mor/
tē placati p̄ri. Rn̄det Bonauē. ꝙ verꝝ
est ꝙ ꝑ modū efficiētis influere corpo/
rale nō pōt g̃tiā sz ꝑ modū merētꝭ ⁊ ex/
citātis q̄lis fuit xp̄i passio q̄ nob̄ ami/
ciciaz dei p̄ris meruit. Scdō mors
christi ī cruce fuit ꝯgruētissima ad cu
randū morbū. Primus em̄ hō pecca
uerat ꝑ suꝑbiam inobediētiā ⁊ gulam
sicut dicit Grego. Uoluit em̄ assimila
ri deo per sciētie sublimitatē. gustare li
gni vetiti suauitatē. ⁊ trāsgredi diuī p̄/
cepti limitē. ⁊ qm̄ curatio habz fieri ꝑ
contrariū. ideo ꝯgrue ꝑ crucē christ⁹ se
ꝓ nobis hūiliauit. volūtatē p̄ris īple/
uit ac acetū ⁊ fel degustauit. vn̄ Phil.
ij. Hūiliauit semetip̄m fact⁹ obediēs
vsqz ad mortē. Tercio mors xp̄i in
cruce fuit ꝯgruētissima ad attrahēdū
genus hūanū. Nō em̄ decreuit alit̄ ge/
nus hūanū saluare nisi li. ar. volūtatꝭ
⁊ nullo mō liberꝝ arbitriū potuit tra/
here ad amorē suū q̄z sustinēdo pro eo
crucꝭ patibulū. Job. xij. Ego si exalta/
tus fuero oīa trahā ⁊c. O mēs rōnal̄.
o hō spūal̄ attēde diligent̄ quō tu⁹ cre
ator subijt crucē. quō tuā eternā occidit
ibi necē ⁊ te attraxit ad se vt totalit̄ nō
valeas ei reg̃tiari. Un̄ Ber. Si inquit
totū me debeo ꝓ me facto q̄d addā ꝓ
me refecto. Nec em̄ tā facile sū refectus
vt fact⁹. in p̄mo dixit ⁊ facta sunt. ī refi
ciēdo ꝓfecto dixit multa. gessit mira. ꝑ
tulit dura. nec tm̄ dura sz etiā īdigna.
dura v̄ba. duriora v̄bera: durissima
crucꝭ tormēta. In p̄mo me mihi dedit
in secūdo se ⁊ sua me q̄z mihi reddidit.
Quarto mors christi fuit ꝯgruētissi
ma in cruce advincēdū aduersariū. de
cebat em̄ vt xp̄s sua prudētia suꝑaret
aduersarium sicut diabolus sua astu
tia decepit hominē. vn̄ Job. xxvj. Pru
dētia sua percussit superbū. Hic Aug.
Uenit redēptor ⁊ vict⁹ ē deceptor. teten
dit illi muscipulā. i. crucez: et posuit ei
q̄si escā sanguinem ⁊ corpus suuz. ⁊ sic

captus est. Prouer. xxvj. Qui fodit fo
ueā incidit in eā. qꝛ diabolus ītrās in/
iudā foderat xp̄o foueā mortꝫ. Ter/
cio vt ad verā crucꝫ sctē ꝯgnitionē ꝑue
niamus necesse est inuestigare cām ef/
ficientē. Hanc aūt effecit tota trinitas
vt sic inimicū cū tali signo salutꝫ fuga
ret. Esa. xxx. A voce dñi pauebit assur
virga ꝑcussus. Vñ Augꝰ. in q̄dā ser/
mone de vita xp̄iana. Rogo ait vos
vt attētiꝰ cogitemꝰ quare xp̄i sumꝰ et
crucē xp̄i frōte portamꝰ. nō em̄ suffic̄
nob̄ ꝙ nomē xp̄ianuz accepimꝰ si ope
ra xp̄iana nō facimꝰ. si em̄ xp̄ianuz q̄s
se dicat ⁊ cruce xp̄i se sig̃t ⁊ elemosynas
ꝑm posse suū nō facit: charitatē et iusti
ciā habere nō vult nil ei ꝓdest xp̄ianuz
nomē. Quid em̄ ꝓdest si aureū scriniū
facias ⁊ putridas paleas intus reclu
das. Quid em̄ ꝓdest si signū crucis in
fronte ⁊ in ore portamꝰ et intꝰ fetoribꝫ
diaboli pleni sumꝰ. mlti em̄ ad furtū
vadūt ⁊ ad adulteriū ⁊ signāt se cruce.
et tñ de malo ope se nō reuocāt. ⁊ nesci
unt q̄a crimīe magꝫ includunt in se de
mones q̄z expellūt. Quarto vt ad ve
rā sctē crucꝫ cognitionē ꝑueniamꝰ ne/
cesse est vt inuestigemꝰ cām crucꝫ fina/
lem. Nā cā final' sctē crucꝫ est vt ꝑicula
mūdi ꝑ eā euadere possimꝰ. Est ei hic
mūdus sic̄ mare tēpestuosuz vbi q̄dā
submergunt̄ suꝑbia: q̄dā auaricia: q̄/
dā luxuria: q̄dā gula: q̄dā desꝑatōe ⁊c̄.
Sed ne submergant̄ fideles xp̄s dñs
ex sua īmensa miscdia de sua cruce fe/
cit pontē in q̄ pōte caro eiꝰ cū clauis fi
xa fuit q̄si tabula: ne trepident trāseun
tes. Heb. ix. Christus assistens pōtifex
id est pontē faciēs. q̄. s. in celum itur.

Scdo sctā crux cōmēdat̄ a magni/
tudīs dignitate. qꝛ illa arbor a nabu/
chodonosor visa erat mag̃ q̄ repñta/
bat xp̄i crucē. q̄ q̄dē est mag̃ dignitate
ꝓpt̄ illa duo magna q̄ ī ea fec̄ saluator

Primo ꝓpter maximū supplicium
Secūdo ꝓpter caritatis indiciū

Primo inquā crux christi dr magna
ꝓpt̄ maximū suppliciū qd̄ ī ea sustinu
it dñs maiestatis rex angeloꝝ. salua/
tor nr̄. Hoc v̄o supplicium erat maxi
mum ex triplici parte. vicz

Primo ex parte generis
Secundo ex parte corporis.
Tercio ex parte mentis

Prīo christi suppliciū fuit maximuz
ex ꝑte generis penaꝝ. Nā licz xp̄s n̄ sit
passus oēs spēs passionū vt dic̄ Ray
nerius ī sūma sua. qꝛ multe sunt passi
ones sibijnuicē ꝯtrarie: sic̄ ꝯbustio ig/
nis ⁊ submersio aq̄. silr̄ nec passiōes q̄
causant̄ ab extrīseco vt sunt egritudīes
corꝑales. tñ xp̄s excedit oēs martyruz
passiōes: qꝛ passus est oīa genera pas
sionū. qd̄ possumꝰ intelligere si consi/
deremus hec tria vicz.

Primo mala inferentia
Secūdo bona amissa
Tercio membra passa

Primo xp̄i suppliciū fuit maximū si
ꝯsideremꝰ em̄ q̄ inferebant ei malum
Inferebant nocumentū q̄ntū in eis e/
rat iudei: gētiles: masculi. femīe: pōtifi
ces: mīstri: reges: populares. p̄s. Qua
re fremuerūt gētes ⁊ ꝑpl'i meditati sūt
inania. Itē familiares sic̄ iudas. Ido
p̄s. dicit ī ꝑsona xp̄i. Cōsiderabā ad de
xterā ⁊ videbā ⁊ nō erat q̄ ꝯg̃sceret me
O dulcis iesu q̄d fecisti istis oībꝫ. nōne
dulcit̄ eis p̄dicasti. nōne eoꝝ infirmos
curasti. nōne eos conabaris ab infer/
no reuocare. quare igit̄ te sic ꝑcusserūt
Rñdēt p̄s. Retribuebant mihi mala
ꝓ bonis sterilitatē anime mee. Secun
do suppliciū christi fuit maximū si cō
sideremꝰ bona amissa. naz ipe passus
est ī oībꝫ bonis q̄bꝫ hō pōt pati. s. ī ami
cicia. fama gl'ia natura: sub stātia aīa:
oēs em̄ amici eius dereliq̄rāt eū. ⁊ iu/

dei ⁊ gentiles blasphemauerūt ⁊ irrise
runt et vestib⁹ suis eū spoliauerūt. O
dñe iesu rex gl'ie q̄ntaꝫ pauptatē ꝑ no/
bis sustinuisti. nō em̄ habebas nisi vi
les vestes in hoc mūdo ⁊ etiā ipsis spo
liat⁹ es. Uñ dulcꝫ mr̄ tua duꝫ de cruce
fuisses deposit⁹ spēalit' plorabat te de
tua pauptate dicens. O fili mi dilecte.
solaciū aīe mee: tu q̄ppe creasti celum
et terrā: ⁊ decēter oīa q̄ ambitu celi ꝯti
nent' ornasti. ⁊ ecce nō habuisti vbi ca/
put tuū sctissimū reclinares. ⁊ nūc ex/
poliatus tuis vestib⁹ nudus ⁊ mortu
us iaces coraꝫ me. Tertio xp̄s dñs
passus est in oīb⁹ mēbris. ī capite ꝑ co
ronationē. in facie ⁊c. ita q̄ a plāta pe/
dis vsqꝫ ad v̄ticē nō erat in eo sanitas
Sed di. Minima passio ei⁹ sufficie/
bat ad redēptōeꝫ gener' hūani. ḡ videt'
q̄ nō debebat tāta pati. Rñdet Tho.
in tercia ꝑte sūme. q. xxvij. ar. v. q̄ ꝑm
sufficientiā minima passio xp̄i sufficie
bat ad toti⁹ hūani gener' redēptiōeꝫ. sꝫ
tñ ꝑm ꝯuenientiā expediēs fuit vt pate
ret' oīa genera passionū haꝝ. vt sic ma
gis hoīem reuocaret a mal'. Sed heu
hoīes mūdani hoc nō attēdūt sed ini/
mici facti crucꝫ xp̄i rursuꝫ ꝑ pctm̄ cru/
cifigūt filiū dei. Scdo xp̄i suppliciū
fuit maximū ex ꝑte corꝑis. nā corpus
q̄nto nobili⁹ est formatū tāto magis
dolore afficit'. sed xp̄i corp⁹ fuit nobilis
sime cōplexionis. eo q̄ opatiōe spūsscti
fuit formatū ex purissimo sanguīe vir
ginis Marie. Heu hoc nobilissimuꝫ
corp⁹ q̄ꝫ turpit' ⁊ incōpassibilit' lacera
uerūt ⁊ cruci affixerūt. Uñ Bern̄. Ca/
put illud angelicū dēsitate spinaꝝ pū
git'. facies pulcre p̄ filijs hoīm sput' iu
deoꝝ deturpant'. oculi sole lucidiores
velant' et in morte caligāt. aures q̄ au/
diūt cātus angelicos audiūt blasphe
miā ⁊ obprobria iudeoꝝ. os qd̄ docet
angelos felle ⁊ aceto potat'. man⁹ que
celos formauerūt ⁊ pedes q̄ꝝ scabellū
adorat' (qm̄ sctm̄ est) in cruce extendun
tur ⁊ clauis crucifigunt'. lat⁹ lācea ꝑfo
rat' ⁊ totū corp⁹ in colūna crudel'r ver
berat'. et q̄d pl'a. sola lingua libera fu/
it vt ꝑ crucifixoribꝫ exoraret ⁊ mr̄eꝫ di/
scipulo cōmēdaret. hec ille. Tercio
suppliciū xp̄i fuit maximū in cruce ex
ꝑte mēt'. nā tota aīa xp̄i in passiōe fuit
doloribꝫ plena. ps̄. Repleta est malis
aīa mea. glo. nō vicijs sꝫ doloribꝫ. Cō
patiebat' em̄ pctōribꝫ de pijssima eius
morte ingrat' ⁊ martyribꝫ ꝑ se in futu
rū mortificādis. et p̄sertiꝫ genitrici sue
charissime cui⁹ aīaꝫ gladi⁹ doloris ꝑ/
trāsibat. Uñ ꝓpha hieremias Treñ. j
clamabat ī ꝑsona xp̄i oīb⁹ homīb⁹ di.
O vos oēs q̄ trāsit' ꝑ viā attēdite ⁊ vi/
dete si est dolor sil'is sic̄ dolor me⁹. O
igit' aīa excecata. o mēs īdurata. o vo/
lūtas diabolica attēde ⁊ vide: ecce xp̄s
rex angeloruꝫ dolet ⁊ flet tua scelera in
cruce. tu autē nō vis dolere tuas iniq̄/
tates. Dicit em̄ Tho. vbi s̄. q. xlvj. q̄
xp̄s ī cruce ꝑ pctis oīm sil' doluit. Esa.
liij. Uere lāguores nr̄os ipse tulit. et ꝑ
trāsgressoribꝫ orauit ne ꝑirēt. Heb. v.
et exaudit⁹ est ꝑ sua reuerētia. Scdo
crux xp̄i d̄r mag̃ ꝓpt' charitat' indiciū
Nā in cruce recōciliati sum⁹ deo pr̄i. ⁊
in ipsi⁹ charitatē sum⁹ recepti vt dicit
apl's Ro. v. Recōciliati sum⁹ d̄o per
mortē filij sui. nō q̄ nat'aꝫ nr̄am deus
odiret quā ipse bonā ꝯdidit. nec de no/
uo nos īcepit amare. cuꝫ dicat Hiere.
xxxj. In caritate ꝑpetua dilexi te ⁊ iō at
traxi te miserās tui. sꝫ dicimur recōcili
ati deo eo q̄ ꝑ xp̄i passiōeꝫ cā odij ē sub
lata. qꝛ nr̄m pctm̄ sāguīe xp̄i ē ablutū
Apoc. j. Dilexit nos ⁊ lauit nos a pctis
nr̄is ī sāguīe suo. Magnū igit' caritat'
īdiciū ī lig̃ crucꝫ ē oñsū. qꝛ vt dic̄ Amb.
sup illo v̄bo. Et q̄ p̄ibant et q̄ seq̄bant'
clamabāt Osanna. Siue q̄ p̄cesserūt

iesum in veteri lege siue q̄ secuti sunt in noua lege nō sunt saluati nisi ī fide mediatoris. s. christi iesu. Hoc inq̄ꝫ est magnū charitatꝫ dei indiciū vt ꝓprio filio nō ꝑceret sed ꝓ nobis miserꝫ in tā crudelē mortē traderet. Unde Grego. in p̄fatione pascali. O ineffabil' dilectio charitatis vt seruū redimeres filiū tradidisti. Hinc dicit Scotꝰ sup. j. dist. xlj. q̄ omne bonū gr̄e ꝛ gl'ie qd̄ post culpā ade collatū est vel ꝯferr̄ hoīb' rōne passiōis xp̄i. ꝯferr̄ etiā qn̄ solū creditū ꝛ nōdū ī volūtate xp̄i hoīs nec in actu fuit. nūc em̄ passio xp̄i est efficacior q̄ꝫ fuit exhibenda. Unde ꝓ eodē actu bono deꝰ minorē gr̄am dedit añ xp̄i aduentum dū nōdum fuit in volūtate xp̄i hoīs ꝛ nūc dat plus gr̄e ꝓ eodē bono op̄e qn̄ passio xp̄i est exhibita volūtate et actu exteriori. Tercio lignū sctē crucꝫ cōmendat̄ a fortitudīs venustate. q̄ dr̄: et fortꝫ arbor. Certe fortꝫ arbor erat q̄ dn̄m oīm portare poterat. ꝛ quā dn̄s maiestatis sic p̄elegerat. Esa. iiij. Forte lignū ꝛ imputribile elegit artifex sapiens. Erat em̄ imputribile nō ex natura sed ex asp̄sione sanguis xp̄i. q̄ ducētis annis stetit in t̄ra nec tn̄ cōputruit sed hodie recēs īuēta est a sctā Helena mr̄e Cōstantini imp̄atoris. Et ideo dr̄ forte lignū sctē crucꝫ. q̄ ꝑ h̄ fortē mūdi p̄ncipē diabolū xp̄s dn̄s deuicit. Joh. xij. Nūc iudiciuꝫ est mūdi nūc p̄nceps mūdi huiꝰ eijciet̄ foras. Et dic̄ mgr̄ in ij. dist. xj. q̄ ꝑ passionē xp̄i oēs sumꝰ liberati a ptāte diaboli q̄ꝫtū ad sufficiētiā. q̄ꝫtū v̄o ad efficaciā solū illi q̄ sunt de corp̄e eiꝰ. Et sic patꝫ hoc. Diabolus em̄ añ xp̄i passiōeꝫ hēbat duplicē manū. vicꝫ attrahentē ꝛ impellētē Manꝰ attrahēs erat ptās deducēdi ad lībū. et hec ꝑ xp̄i passionē est amputata. q̄a p̄us quēlibet etiā iustū ibi ducebat. sꝫ nō modo. Alia manꝰ. s. p̄cipitandi in malū q̄ tāte erat fortitudīs vt cū difficultate posset q̄s ei resistere. et iō ī mlt̄ꝫ regnabat. q̄ trahebat ꝑ fraudulētiā et violentiā sic draco ꝛ leo. Sed hec fortitudo ē debilitata ꝑ xp̄i passionē ꝑ quā apparuit lumē veritatꝫ ꝑ inspiratiōeꝫ intꝰ: ꝛ foris ꝑ hūanitatꝫ instructioneꝫ.

Quarto arbor sctē crucꝫ cōmendat̄ in v̄bis thematꝫ a fructuositatꝫ copiositate. q̄ dr̄ q̄ fructꝰ eiꝰ erat nimiꝰ ꝛ esca vniuersoꝝ ī ea. Qui aūt ꝛq̄nti sc̄t fructꝰ huiꝰ sctē crucꝫ ostendit Leonardus de Utino in suo q̄dragesimali sub q̄daꝫ sil'itudine dicēs. Quidā medicꝰ obuiauit cuidā militi valde tristi. q̄ req̄rens cām tristicie: rn̄dit. Ego inq̄t sum miles talis regꝫ ꝛ habeo terrā valde corruptā: cuiꝰ oēs fontes sūt corrupti. rex em̄ dedit mihi filiā suā in vxorē tali pacto vt eā mundā seruarē. q̄ si sub mea ptāte maculā incurreret amitterē hereditatē ꝛ vitā. Et vt p̄mū filia dicti regꝫ terrā meā est īgressa leprosa ē effecta. ꝛ nūc ideo sum tristꝫ ꝛ timidus. Cui medicꝰ. Ne timeas sed audi cōsiliū meuꝫ vt sanes spōsaꝫ tuā. Et duxit ip̄m medicꝰ ī q̄ddā viridariū ꝛ oñdit ibi ei medicīales herbas ꝛ fructꝰ. et int̄ spineta q̄ndā arborē magnā frōdosaꝫ. de cuiꝰ radice ꝓcedebāt septē fontes irrigātes viridariū. ꝛ ī ip̄a arbore erāt fructꝰ. xij ac in q̄dā ꝑgameno trib' clauis arbori affixo erāt. xij. regl'e vite. Et dixit medicus. In istꝫ fontib' lauabis spōsam tuā ꝛ tādē de herbis ꝛ folijs ligni facias electuariū q̄ vescat̄ ꝛ de fructib' reficiet̄. ꝛ regulas arbore affixas de ꝯseruatiōe vite obs̄uabit. ꝛ sic sp̄ spōsa tua manebit īmaculata. Sp̄ūal'r itelligēdo medicus est sp̄ūssctūs. miles est hōpctōr. rex est deꝰ pr̄. filia regꝫ est aīa rōnalis ad imaginē dei facta sine macula. terra corrupta est corpꝰ nr̄m. cuius oēs fōtes sūt corrupti. s. nares: os: ocl'i

aures ꝛc. de q̄bꝫ nō exeūt nisi imūda. mox ꝙ vt aīa corpi corrupto vnīt la ꝑsu originalis pctī leprosa efficit ꝛ ide bō tot⁹ morti eterne adiudicat. quia i odiū dei incidet. Viridariū est eccl̄ia. herbe sunt exēpla scōr. arbor īnt spi/ nceta est crux xp̄i spinis coronati q̄ est frondosa ꝙbis xp̄i i passione decora/ ta. De arbore ista septē fontes ꝓceden tes sunt septē sacra eccl̄ie q̄ fm Aug. a passiōe xp̄i hñt efficaciā. i q̄bꝫ ꝑsertim in baptismo lauari dz aīa rōnal. alias nō mūdabit. Juxta illud Joh. iij. Nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aq̄ ꝛ spūsctō non pōt videre regnū dei. Duodecim vero fruct⁹ arbor⁹ sancte cruc⁹ sūt duodeciz vtilitates passiōis xp̄i. Prim⁹ igit fru ctus est recōciliatio deo p̄ī. Secund⁹ ianue celestis aptio. Terti⁹ nature hu mane exaltatio. Quart⁹ angelice rui/ ne repatio. Quint⁹ nr̄i pcī solutō. Se xtus pctōr nr̄oꝝ ablutio. Jpoc. j. Di/ lexit nos ꝛ lauit nos in sanguine suo. Septim⁹ ē nr̄a defensio. q̄ notat i ex tensione brachiorū. ps̄. Sub vmbra alaꝝ tuaꝝ ꝓtege me. Octau⁹ ē tribu/ lationū alleuiatio. Grego. Si passio xp̄i ad mēoriā reuocet nil tā duruz ꝛc. Non⁹ tētationū superō. Decim⁹ amo ris inflāmatio Undecim⁹ patr̄ visita tio. Duodecim⁹ gl̄ie collatio. Jō dice/ bat latroni xp̄s ō ista arbore cruc⁹. ho die mecū eris i paradiso. O arbor deco/ ra. O arbor bñdicta q̄ tales ꝛ taz dul/ ces fruct⁹ hoibꝫ ptulisti. ascēde igit aīa xp̄i sanguie lota de terrena tua ꝙuer/ satiōe ad arborē cruc⁹ pnīe ꝛ appbēde fruct⁹ ei⁹. ꝛ senties q̄ fruct⁹ ei⁹ erit dul cis gutturi tuo. Sz beu q̄ subt⁹ hāc arborē vt ōr Dan. iij. bestie q̄escunt. i. bestialiē viuētes xp̄iani q̄ p̄ciosos ar/ boris hui⁹ fruct⁹ pediby ꝙculcāt dum sacra quipēdūt ꝛ p̄ciū redēptōis aīaꝝ suaꝝ nō curāt. Hāc cū frondosam et fructuosam arborē videbat Johānes Jpoc. vlt. de q̄ dic. Lignū vite afferēs fruct⁹ duodecim ꝛ folia ligni ad suaui tatē gētiū. pgamenū igit regl̄as ꝓtinēs ac trib⁹ clauis affixū. ē caro xp̄i tribus clauis cruci affixa i q̄ fideliby suis. xij. regl̄as viuēdi descēdit. Pria est inesti mabil̄ dilectio. q̄ etiā inimicis os ad osculandū iclinauit. Scōa ē voluptā tū abdicatio in capitis sui coronatiōe Bern. Nō decz sub spinato capite mē bra viuere deliciose. Tertia regl̄a est obediētie ꝑmpte. ꝛ hec ꝓtinet in capit⁹ inclinatōe. Cum em̄ p̄ iniūriss̄et filio mortēꝑ pctōrib⁹. fili⁹ caput inclinauit tāq̄z ver⁹ obediēs. Quarta ē pie cōpas sionis. ꝛ hec ꝓtinet in lachrymatione. Heb. v. Cuz clamore valido ꝛ lachry/ mis emisit spm̄. Quinta regula ē ve hūiliatōis. hec ꝓtinet in obꝓbriorū patiēti tolleratōe. q̄ cū pateret non cō minabat. Sexta est sobrie degustatio nis. hec ꝓtinet in fellis potatōne. Se/ ptima est i paupis denudatiōe. paup em̄ fuit i pecunia. q̄ nō habuit vñ di/ dragma solueret. paup in amicis. qa nullū habuit q̄ ꝑ eo itercederet. paup in possessiōe. q̄ vnū passuz pedis nō habuit. sz ambos pedes sil̄ fixer̄t. pau per i cibo ꝛc. Octaua regl̄a ē liberalis erogatōis. q̄ ꝑz i manuū ꝓforatione Nona ē maternal affectōis q̄ cogit mr̄em ō cruce. Decima ē orōis q̄ ꝑz i manuū eleuatōe. Undecia ē apte cfes siōis q̄ ꝑz i later⁹ aptōe. Duodecima regl̄a ē pseuerātie q̄ ꝑz q̄ nec indeo/ rū irrisiōe nec cruc⁹ dolore nec matris amore descēdit ō cruce. sz ibidē vitā fi/ nivit. O igit xp̄i ve imitator⁹ serua has regl̄as ꝛ reꝙsce sub vmbra h⁹ arbor⁹ ꝛ reꝙre eā deuote sic brā Helena bo/ die studiose reꝙsiuit ꝛ iuenit. vt ꝑz in legēda. Rogem⁹ igit dñm nr̄m iesum xp̄m in cruce ꝛc.

De inuētione sancte crucis

De eodem Sermo.xliij.

Verbū enim crucis pereūtib⁹ quidē stulticia ē. his aūt q̄ salui fiunt id est nob: virt⁹ dei est. j. Cho. j. Ad gloriam inuēte crucis hec ꝟba rōnabilit̄ dicunt̄. qꝛ p̄destinat⁹ ad vitā eternam inuētio sancte cruc⁹ est dei virt⁹. d̄ qua d̄r Sap̄. xiiij. Bn̄dictū lignuꝫ ꝑ qd̄ fit iusticia. ꝑ hāc nāqꝫ oīs iusticie ꝑfectio facta est in q̄ dei fili⁹ voluit mori vt iusticia poti⁹ redimeret hoīem q̄ꝫ potentia. Jō hoc crucis lignū est bn̄dictum ꝓpter quattuor. s.

Primo ꝓpt̄ nr̄am recōciliatōem
Scd̄o ꝓpt̄ xp̄i honoratōem
Tertio ꝓpt̄ generalē bn̄dictōem.
Quarto ꝓpt̄ ianue celest⁹ reseratōeꝫ

Primo dixi q̄ lignū cruc⁹ est benedictū ꝓpt̄ nr̄am recōciliatōꝫ. ꝑ hāc em̄ pius xp̄s nos recōciliauit deo p̄ri. Col. j. Pacificās ꝑ sanguinē cruc⁹ q̄ in cel ꝛ in terris sunt. In cui⁹ signū ambas man⁹ extēdit in cruce ad recōciliāduꝫ ambas ꝑtes inimicas. de q̄ Rom̄. v. Cū inimici essem⁹ recōciliati sum⁹ ꝑ sanguinē filij ei⁹. Jō Aug. in s̄mone d̄ dn̄i passiōe dicit Crux xp̄i nob ē causa toti⁹ beatitudīs. hec de cecitate liberauit erroris. hec de tenebris reduxit ad lucē. hec debellatos q̄eti sociauit. hec alienatos deo ꝯiunxit. lōge cōstitutos ꝓximos rep̄sentauit. hec ꝑegrinantes ciues effecit. hec discordiā amputauit hec est pacis firmamētum. hec est largitio oīm bonoꝝ. Scd̄o itaqꝫ lignuꝫ crucis est bn̄dictū ꝓpt̄ xp̄i honoratōeꝫ In ea siquidē meruit suā exaltatiōem ac sui noīs ꝑ vniuersum munduꝫ diffusionē. Sic quoqꝫ in hac cruce christus meruit sibi honorē ꝛ gl̄iam: nob autē vitā eternā. Jō d̄r Phil. ij. Christus factus est obediens vsqꝫ ad mortem. mortē aūt cruc⁹ ꝓpt̄ qd̄ ꝛ deus exaltauit illū ꝛ dedit illi nomē qd̄ est super om̄e nomē vt in noīe Jb̄u om̄e genu flectat̄. Hinc dic̄ mgr̄ i. iij. di. xviij. vt xp̄s clarificaret̄ in sua resurrectōne humiliat⁹ est in crucis passiōe. Nam humilitas cruc⁹ ē meritū claritatis resurrectōis. ꝛ claritas resurrectōis ē p̄miū hūilitat⁹ sue passiōis Tertio lignū crucis est bn̄dictū ꝓpt̄ generalem bn̄dictōꝫ. nā ꝑ illd̄ oīs bn̄dictio ꝑficit̄. vt habet̄ de ꝯse. dis. v. nunq̄d. vbi dicit̄ Sacerdotalis grad⁹ aliaqꝫ sacramēta signo cruc⁹ ꝑficiunt̄. iō dic̄ Raban⁹ de laude cruc⁹. Tu crux sctā es q̄ egrotos curas. mestos letificas. tribulatos ꝯsolas. tu status credentiū. tu firmitas opantiū. tu beatitudo ī te sperātium Quarto crucis lignū est benedictum ꝓpter ianue celestis reseratiōem nā ꝑ illud celū aptū ē. vn̄ Damascen⁹ Crux xp̄i ē clauis ꝑadisi. Et b. Grego. in omel. Crux xp̄i ꝑadisum patefecit. qd̄ ꝑ q̄nqꝫ milia annoꝝ ꝛ ampli⁹ clausum fuit. De hac aptione dic̄ saluator latroni Luc̄. xxiij. Hodie mecū eris ī ꝑadiso. Ad h̄ dic̄ Raban⁹ sup̄ Gene. Dn̄s in meridie crucē ascēdit ꝛ ꝓmissa latroni habitatōe ꝑadisi post meridiē hora nona sp̄m tradidit. vt vicꝫ hora eadē q̄ p̄m⁹ hō lignū p̄uaricatōis tetigerat. scd̄s hō lignū redēptōis ascēderet. et q̄ hora diei p̄uaricatorē Adā de ꝑadiso expulerit ea hora latronē eū cōfitentē in ꝑadisuꝫ īduceret. Btūs igit̄ hō ille ē q̄ h̄ cruc⁹ lignū inuenire meretur. qꝛ d̄r Prouer. viij. in ꝑsona cruc⁹ Qui me inuenerit inueniet vitā ꝛ hauriet salutē a dn̄o. Et h̄ est qd̄ dic̄ apl̄s. Verbuꝫ em̄ crucis pereūtib⁹ quidem stulticia est. his aūt q̄ salui fiūt virtus dei est. In quib⁹ quidē ꝟbis ad gl̄iam inuente crucis duo insinuātur salutaria documēta. s.

Primū crucē q̄rere negligētiū pricu lū.ibi. Uerbū ei cruc̄ peuntibꝫ.st. rē.

Scōm crucē sollicite iueniētiū ad/ miniculū.ibi. Nis āt q̄ salui fiunt rē. Primū documētū dixi q̄ ex thematꝫ vbis insinuat crucē xp̄i q̄rere negligē tiuꝫ priculum: cuꝫ dr. Uerbuꝫ cruc̄ p/ euntibꝫ stulticia. i. p̄dicatō cruc̄. Crux vo duobꝫ mōis accipit. s. p materiali ligno qō hodie sancta helena iuenit. Alio mō p spūali cruce pnie seu passi onis quā debem⁹ totꝫ viribꝫ q̄rere. qz nō q̄rētes magnuꝫ incurrunt piculū qō pbem⁹ tripl'r. s.

Primo autoritatibus.

Secundo rōnibus.

Tertio exemplis.

Primo siq̄dē crucē pnie nō q̄rētibꝫ q̄ magnū sit piculū pbem⁹ autoritati/ bus. Dicit em Luc. xiiij. Qui nō baiu lat crucē suā z sequit me ñ ē me dign⁹ q̄ vo xp̄o dign⁹ nō ē: eternis penis di/ gnus erit. Et Matb. xvj. Si q̄s vult venire p⁹ me abneget semetip̄m z tol lat crucē suā z seq̄t me. sup q̄ Chrys. dic̄ Si quis vult post me venire. i. si mu/ lier. si vir. si rex. si liber. si ꝺu⁹. abneget semetip̄m. i. suū intellectū. suū affectū suū sensū. vt dicat illud Bal'. ij. Uiuo ego iā nō ego viuit aūt in me xp̄s. Et Greg. sup Ezech. dicit. Semetip̄m ab negat q̄cūq; imitat ad meliora. z inci pit esse qō nō erat. z desinit ee qō erat. Et subdit. Tollat crucē suā. Grego. in ome. Crux dr a cruciatu. Duobꝫ ergo modis crucē dñi baiulam⁹. aut cuꝫ p abstinentiā corp⁹ affligim⁹. aut cuꝫ p cōpassionē primi necessitatē illi⁹ nr̄az reputam⁹. Et subsequit. Et seq̄t me. Ubi Chrys. Quia etiā latrones mlta grauia patiunt vt nō existimes q̄ pas sio malox sufficiat. adiūgit causā pa/ tiendi: cuꝫ dicit. Et sequat me. vt pro/ pter eū oia sustineas z alias oēs vir/ tutes ei⁹ addiscas. Hoc em ē seq̄ xp̄m vt oporter diligentē esse circa vtutes z pati oīa ꝓpter ip̄m. Uñ dicit Seq̄ tur me. nō mea sicut faciūt mūdani q̄ sequūtur ꝓpter tpalia. vt imitator xp̄i recte dicat illud Ps̄. Propter te mor tificamur tota die. Multi em portāt crucē tribulatōis z afflictōis. sed nō se quūtur xp̄m. Hinc Grego. in ome. di cit. Sed qz nōnulli carnis abstinētiā nō p deo sz p inani gl'ia exhibent et cō passionē primo nō spūaliter sz carna liter impendunt. recte dicit. z seq̄t me Baiulare em crucē z post dñm ire est vel carnis abstinētiā vel cōpassionē p rimo p studio eterne intentionis exhi bere. Unde glo. etiaz dicit sup Bal'. v. Congruit nostre deuotiōi vt qui dñi crucifixi passionē celebrem⁹ rep̄men/ darū carnaliū voluptatū nobis cru/ cē faciamus. In hac cruce sp pendere debet xp̄ianus ꝓfixus clauis. i. p̄cept̄ iustitie. Dicit Maxim⁹ in sermone ō martyribꝫ. Uita ois xp̄iani q̄ fm cuā/ gelīū vixerit crux ē atq; martyriū. Ab hac q̄ppe spūali cruce nō debem⁹ de/ scēdere vsq; in finez. Hinc Bern̄. Ne/ minē audiam⁹ nec carnē neq; sangui nē a cruce descēdere suadentē. sed p̄se/ uerem⁹ quousq; deponamur. qz dicit Aug. sup Jobem. Signū crucis a no bis expellit exterminatorē si tm̄ cor no strū habeat deū ihabitatorē. Et Chrys̄ sosthe. Ubicūq; demones signū crucis dñici viderint fugiūt. timentes bacu lū quo plagam perceperunt. O deus eterne. o pie xp̄e quantā virtutez acce/ pit afflictio z crux spūalis de tua mor te. z tm̄ verbū crucis peuntibꝫ stulticia videt. Ecce p̄dicamus virtutē crucis z afflictionis. et non curant mali: sed quasi somnia audiunt. Sed statim veniet tempus quando intelligent. et signo crucis se signare incipient. et

forte sine fructu. qꝛ dicit Chrys. Crux xp̄i nō p̄rocinat̄ crimi sꝫ deuotio cū fi/de ꝛ dilectōe dꝫ p̄cedere. iuxta illd̄ Eze chiel. ix. Sup quē videꝛ signū thau ñ nocebis. Scdo crucē pnie nō q̄rēti/bus ꝙ sit magnū piculū ꝓbem⁹ rōni bus potissime trib⁹ scꝫ

Primo rōne diuine iusticie.
Secūdo rōne modice ꝑmanētie.
Tertio rōne stulte mercātie.

Primo nāqꝫ nō q̄rētib⁹ crucē pnie ꝙ sit piculū maximū ꝓbem⁹ rōe iusticie De⁹ em̄ op̄s sic ē op̄s: ita ꝛ iust⁹. ꝛ iusti cias diligit q̄ ex ieffabili ꝓuidētia sua hoiem ꝯstituit inter celū ꝛ infernuꝫ vt iusticia exigēte q̄ merent̄ assumi ad ce lū assument̄. ꝛ q̄ ad infernū depōi: de ponent̄. ita ꝙ si sibi eligerēt hic crucez penitētie assumerent̄ ad sempiternaꝫ leticiā. iuxta illud Matth. v. Bti qui lugēt. qm̄ ip̄i consolabūt̄. Et rurs⁹ qui hic delectarent̄ eternaliter punirent̄. iu/xta illd̄. Ue vob diuitib⁹ q̄ hēt̄ h cōso/lationē vestrā. sicut ꝛ epuloni dictuꝫ ē ab abraā Luc. xvj. Fili recordare qꝛ re cepisti bona in vita tua. ꝛ lazar⁹ simi/liter mala. nūc v̄o h letat̄: tu v̄o cruci aris. s. ſm diuinā iusticiā. Jō dic̄ Hie ro. ad iulianū. Difficile īmo īpossibi/le ē vt p̄ntib⁹ q̄s ꝛ futur̄ fruat̄ bōis. ꝛ hic ventrē ꝛ illic mentē īpleat. ꝛ de de litijs transeat ad delitias vt in vtroqꝫ seculo p̄mus sit ꝛ in celo ꝛ in terra ap pareat gl̄iosus. Scdo ꝙ nō q̄renti bus crucē pnie sit piculosū ꝓbem⁹ rō ne modice ꝑmanētie. qꝛ q̄ntūcūqꝫ q̄s delectat⁹ sit tñ cū angustia finiet̄. ꝛ erit tāqꝫ somniū. Uñ Esa. xxix. Sic̄ somni at sitiēs ꝛ bibit. cū aūt fuerit exꝑgefa/ctus adhuc sitit ꝛ aīa ei⁹ vacua ē: sic a/matores voluptatū q̄ dormiūt in sō/no pcti q̄rētes satiari delitijs nō ītelli/gētes suā miseriā. sꝫ postqꝫ euigilaue/rint in penis dicet̄ illd̄ Sap. v. Quid nob̄ ꝓfuit supbia aut diuitiaꝝ iactan tia q̄d ꝯtulit nob̄. trāsierunt oīa velut vmbra. Quid em̄ ꝓdesset hoī si a ꝯsti tutōe mūdi sp in delitijs vixisset ꝛ mō mori deberet. certe nihil. Jō dic̄ Job. Breues dies hoīs sūt. Et de his q̄ ī ist̄ breuib⁹ dieb⁹ delectāt̄ dicit. xxj. ca. Te nēt tympanū ꝛ cytharā ꝛ gaudēt ad so nitū organi. ducūt ī bonis dies suos ꝛ in pūcto ad inferna descēdūt. Ter tio ꝙ nō q̄rētib⁹ crucē pnie sit piculo/sū ꝓbem⁹ rōne stulte mercātie. Stul/tus ꝓfecto est ille mercator q̄ ꝓ vili re dat p̄ciosam rē. ꝛ ꝓ modici valor̄ dat magnā. sic stultissim⁹ pctōr ē q̄ aīaꝫ p̄ ciosam quā filius dei suo sanguīe ap/p̄ciauit dat demōib⁹ ꝓ vili ꝛ breui de/lectatōe. Uñ Grego. Momētaneuꝫ ē qd̄ delectat. eternū aūt qd̄ cruciat. Et Aug. in ſmōe. Qui dat ꝓ modica de/lectatōe illud ꝓ quo se tradidit xp̄us: stultū xp̄m reputat mercatorē. O filij adā miseri. o pctōres delitiosi. o redē/ptori vestro ingrati attēdite finez vite vestre. ecce nihil tā auide q̄ritis q̄ꝫ de/lectationē p̄ntē. qꝛ cū dāno reꝝ anie et fame detrimēto q̄ tñ nō poteritis sati ari. Uidete videte rogo ad xp̄i sangui nē q̄ redēpti estis. ꝙ nihil in toto mun do tā care vendit̄ sic̄ noxia delectatio. qꝛ ꝑ eternū tormētū. O maledicta de lectatio. o infelix voluptas. o insana mercātia q̄ eterna mors emit̄. sꝫ heu qꝛ hec audiētes v̄ba cruc̄ peūtes stultici am reputāt nolētes crucē pnie. Ter tio crucē pnie nō q̄rētib⁹ ꝓbem⁹ exem plis ꝙ sit piculosū. Nā oēs sancti ꝛ d̄i amici de q̄b⁹ festa celebram⁹ ꝛ alij de cruce pnie ierūt ad gl̄iam. de q̄b⁹ cāit eccl̄ia. Istoꝝ ē em̄ regnū celoꝝ q̄ cōtē/pserūt vitā mūdi ꝛ ꝑuenerūt ad p̄mia regni. Sed veni o pie iesu ī cruce mo/riens qui es exemplū exemplorū do/ceas voluptuosos verbo et exemplo

Certe scio q̄ Matth.xvj.dixisti. Qui vult venire post me abneget semetipsum ⁊ tollat crucē suā ⁊ seq̄t̄ me. ⁊ eiusdem.vij. Intrate p̄ āgustā portā q̄ lata ē porta ⁊ spaciosa via q̄ ducit ad p̄ditōz ⁊ mlti sc̄ q̄ intrāt p̄ eā. Exēplo q̄z tuo irrep̄hēsibili sic docuisti. q̄ ī te causam id faciēdi nō habuisti. vt veniens in mundū ī stabulo nat⁹. in p̄sepio reclinat⁹. vilib⁹ pāniculis inuolut⁹. fleuisti. demū in tota vita ī paup̄tate et austeritate vixisti. postremo ī stricto lecto cruc⁹ nud⁹ mori voluisti. sic quoq̄z crucē baiulās. crucē p̄dicās. ī cruce moriēs nob̄ crucē q̄rēdaz oñdisti. Hic Ber. Christ⁹ vtiq̄z q̄ nō fallit̄ elegit qd̄ carni molesti⁹ est. illd̄ meli⁹. illd̄ vtili⁹. illud poti⁹ eligenduz. Igit̄ charissimi ne eternalit̄ peream⁹ eligam⁹ ⁊ q̄ramus austeritātē cruc⁹ ī istis pauc⁹ diebus: vt tandē eternalit̄ gaudeam⁹ cū xp̄o. q̄z dic̄ Chrys. Non suffic̄ crux sua sine tua Scd̄m salut⁹ documētum ex p̄fatis themat⁹ v̄bis insinuat̄ crucē solicite q̄rentiū amminiculū. cuz d̄r v̄bū crucis his q̄ salui fiūt v̄tus dei ē Ex p̄dicatōe em̄ cruc⁹ p̄destinati inueniūt v̄tutē miscd̄ie d̄i ī v̄a pnīa q̄ crux d̄r q̄z cruciat. Uñ siue saluād⁹ siue dānand⁹ necesse ē vt crucē portēt velint nolint. Jō tp̄e passiōis xp̄i tres cruces fuerūt ad significādū q̄ q̄libet in aliq̄ haz̄ pēdet in hac vita. s.

Prima mali latronis.
Scd̄a boni latronis
Tertia dñi saluatoris

Prima etenī crux fuit mali latronis a sinistris saluator⁹ erecta. de q̄ latro ip̄o die ad inferni tormētū iuit. Sic sc̄ pctōres ī mortali q̄ affligūt̄ ꝯtra legez dei. In oī em̄ culpa ē pena etiā adhuc in p̄nti. Uñ Aug. Unaq̄q̄z culpa sibi ipsi pena ē. Et Ecc̄i.xij. Nō est ei bñ q̄ est assidu⁹ in mal. q̄z ad min⁹ ꝯsciētia die noctuq̄z stimulat. ps̄. Pctm̄ meū ꝯ me est sp̄. Ad idē Jsid̄. Nulla pena g̃uior ꝯsciētia mala. De hac cruce etiaz Bern̄. sic dicit. Sunt q̄ labores sustinēt: nō tñ est p̄s eis ī dño: vt raptores adulteri Et sic cruc⁹ hui⁹ latronis mali tria fuerūt cornua. sic spūalit̄ pctōres in mortali tripl̄r cruciant̄. Nā cornu a dextris ē pena añ pctm̄. sic iracūdi: sup̄bi: fures puniūt se cogitatiōib⁹ quō p̄ueniāt ad pctm̄. ita vt nec ī mēsa nec ī eccl̄ia q̄escere p̄mittūt tales cogitatus. vt impleat̄ illud ps̄. Multa flagella pctōris. Sic em̄ aranea se inuoluit multis laborib⁹ vt capiat muscas. Esa.lix. Telas aranee texuerunt veniet paru⁹ vētus mortis ⁊ destruet telā. Sic diues mlta solicitudīe adq̄rit ⁊ vna hora amittit. iuxta illud ps̄. Dormierūt somnū suū ⁊ nihil īuenerūt oēs viri diuitiaz̄ ī manib⁹. Scd̄z cornu cruc⁹ mali latronis a sinistr⁹ significat penā ⁊ ꝯfusionē corā hoīb⁹. quia mali hoīes sp̄ suspicāt̄ vt homines de ip̄is loq̄nt̄. iuxta illd̄ Sap̄.xvij. Semper p̄sumit seua ꝯturbata ꝯscīa. et sic velit nolit pctōr nō erit ei req̄es. Esaie lvij. Cor ip̄ij q̄si mare feruēs qd̄ nō p̄t q̄escere Tertiū cornu inferi⁹ significat eternū tormentū. q̄z sic d̄ hac cruce latronis descēdit latro ad infernū. ita d̄ cruce culpe p̄uenit̄ ad eternā mortem Ro.vj. Stipēdia pctī mors. q̄z dicit̄ ī p̄s. Abissus abissum inuocat. q̄z abissus crimīs īuocat abissum ꝯdēnatōis Et Ezech̄.xviij. Aīa q̄ peccauerit ipsa morie t̄. s. morte et̄na: nisi sanet̄ cruce pnīe Scd̄a crux fuit boni latronis q̄ solicite q̄ri et inueniri dz. q̄z sicut in hac cruce pendēti dictū ē a xp̄o. Amen dico tibi hodie mecū eris in paradiso ita dicet̄ illi qui in cruce v̄e penitentie in morte inuētus fuerit. Hec autem crux ē pena volūtarie p̄ pctīs assum-

pta vel si a deo inflicta puta dānum: infirmitas ꝛc. tñ patienter tolerata ꝛc Et hec crux silr habz tria cornua. Primū cornu a dextris est ꝯtritio ꝛ dolor de pctis. quē habuit Dauid post peccatū. q̄ dicebat. Dolor meꝰ in cōspectu meo sp. Et iste dolor ꝑm san. Tho. in iiij. nō pōt esse nimiꝰ in volūtate sz bñ in sensualitate. ita ꝙ tātū p̄t plangere ꝛ se affligere ī sensualitate ꝙ se destruat. Sz in volūtate dolor talis dz esse ꝓ mortali ꝙ potiꝰ voluisset mori ꝛ oībus bonis tp̄alibꝫ p̄uari q̄z mortalit̄ peccasse vl̄ de cetero peccare. O deus eterne q̄z paucoꝝ est v̄a ꝯtritio q̄ solū modo ꝑm q̄d penitēt. q̄ nō ꝓponūt firmiter se cauere ī futuꝝ. Secūduz cornu a sinistris ē ꝓmptitudo ad ignoscēdum ꝓximis. qꝛ dic̄ Chryꝑ. Hec ē v̄tꝰ que hoīem assil̄at d̄o. q̄ nō solū inimicis indulsit sz etiā ītercessit. Luc̄. xxiij. cū dixit. Pr̄ dimitte ill̄. Sine hac iuanum q̄s dolet de pctis ꝛ frustra ꝯfitet̄ ꝛ inuanū satisfacit qꝛ ei pctm̄ non dimittet̄. ꝑm qd̄ dr̄ Math. vj. Et dimitte nobis debita nostra sic̄ ꝛ nos dimittimus debitoribꝫ nr̄is. Augꝰ. Unusq̄sq̄z talē indulgentiā merebit̄ qualē ip̄e dederit. Hinc Ecc̄i. xxviij. Relinque ꝓximo nocēti tibi. Tertiū cornu inferius significat dignā satisfactionez. iuxta illud Luc̄. iij. Facite dignos fructus pnīe. ꝛ Roma. vj. Sicut exhibuistis mēbra vr̄a seruire iniq̄tati ad iniquitatē: ita nūc iusticie ī iustificatōem Et Gal̄. v. Qui xp̄i sunt carnē suā crucifixerunt cum vicijs ꝛ cōcupiscētijs.

Tertia crux dñi saluatoris debz q̄ri ꝛ inueniri que fuit maior duaꝝ premissaꝝ. ꝛ significat vite ꝑfectōem. que quidez habuit cornua q̄ttuor. ita vite ꝑfectio debet habere q̄ttuor virtutes. Cornu supius ꝑm Bern̄. sup Cañ. significat charitatē verā que sicut xp̄m coegit ad incarnandū ꝛ moriēduz. ita ꝑfectū cogit ad oīa v̄tutū opa. Unde Augꝰ. Radix sit in te charitatis. et nō potest de ista radice nisi bonum exire.

Secundū cornu a sinistris est vera obediētia vt sicut xp̄s in re tam difficili. s. morte obediens fuit p̄ri. ita ꝑfectꝰ dei seruus debz obedire nō soluz deo: sed etiā vice dei hoībus. Et hec est valde acceptabilis deo. Juxta illud. j. Regum. xv. Melior est obediētia q̄z victime. Tertiū cornu a sinistris est v̄a patientia in aduersis. vt sicut christus cū malediceret̄ non maledicebat. sed potius pro crucifigentibꝫ orabat. ita debet facere ꝑfectus. Unde Gregorius. Crux christi tollitur cū aduersitas patienter tolerat̄. Quartū cornu crucis christi inferius est ꝓfunda humilitas Magna om̄ino humilitas fuit christi quando se humiliauit vsq̄z ad nos carnē assumendo. maior quādo se humiliauit vsq̄z ad mortez. sed maxima quando rex angeloruz se humiliauit vsq̄z ad patibulū latronū. Hoc est qd̄ dicit apostolꝰ Phil̄. ij. Exinaniuit semetipsum formā serui accipiēs: factꝰ obediens vsq̄z ad mortē: mortē autez crucis. Unde Augustinꝰ de v̄bis dñi Que superbia sanari potest si humilitate filij dei nō sanet̄. Ideo Hieronyꝰ. Quātumcūq̄z te humiliaueris christo humilior nō eris. qui seipsum om̄ibꝫ in exemplar humilitat̄ ꝓbuit dicens Matth. xj. Discite a me quia mit̄ suz ꝛ humilis corde. Uñ de prima cruce blasphemat̄ dei filius. d̄ secūda defensatur. de tertia ꝓ inimicis orat̄. Igitur qui hāc inuenerit inueniet vitā ꝛ hauriet salutē a dño Sicq̄z verbuz crucis qui salui fiūt v̄tus dei est qua vincūt se mundum ꝛ diabolū ꝛ ꝑueniunt ad gl̄iam. Ad quam nos ꝑducat christꝰ crucifixus Amen.

De sancto Bernardino Ser. xliij.

Quasi tuba

q eralta voce tua z annūcia pplo meo scelera eoz. Esa. lviij. Nec ꝟba licet ad lram dicta sint Esaie, ꝓphete, optime tñ eadē ꝟba dicere potuit redēptoz z amatoz aiaruz nraz, xps be. bernardino vt alta voce pdicatōis clamaret ꝛ op⁹ diaboli. ꝛ impedimētū salutꝭ būane pctīm qđ altissim⁹ dei pris filius bñdict⁹ iesus venit destruere z delere de mūdo. vt dicit. j. Joh. iij. In h apparuit filius dei vt dissoluat op⁹ diaboli. imo ꝓpt pctīm dei filius factus⁹ z fuus extitit, iuxta illud Esaie. xliij. Seruire me fecisti in iniq̄tatibus tuis. Insup ꝓpt illō vt occideret occisus ē Esa. liij. Propt scel⁹ populi mei pcussi eū. Odit aūt deitatis natura peccatū, ꝓpter tria scz

Primo qz sibi multū displicet.

Secundo qz boi multū nocet.

Tertio qz diabolo mlt̄ placet.

Primo dixi q diuinitatis natura odit pctīm. qz ei mlt̄ displicet. Naturalit ei de⁹ nihil odit nisi pctīm. vl ꝓpt pctīm h vbiq; pseqt. vbiq; punit. vbiq; abominat i ḡlicuq; excellēti creatura inuenit. Un Aug. Punitur⁹ ē de⁹ pctīm puenī eū puni tu nō ille. qz horrendū ē fm Apl'm incidere in man⁹ dei viuē tis. Rō aūt q̄re de⁹ abominat pctīm ē qz sapiēs de⁹ oia creauit sapiēter p se cui⁹ opa sūt pfecta. sz in bonā creaturā dei pter deū diabol⁹ adinuenit peccatū cū q̄ creaturā dei vilificauit. z tā dē id suasit boi. Un mgr i. ij. di. xxxiij. dicit. Hic illa dyalecticoz regula defecit q̄ dicūt nulli rei duo simul iesse cōtraria nullū simul vbi albū ibi nigrū qz mala oīno sine bonis. z nisi in bonis eē nō pñt. nec fuit pius vñ oriret ylla mali natura nisi ex angelo z homīnis bona natura. Jtē oia dī creata ei fuiūt. sz pctīm ñ ei sz diabolo. iuxta illō Job. viij. Qui facit pctīm fu⁹ ē pctī z sic ptz q pctīm peioz ē diabolo q̄ ē creatura dei. Scōo odit de⁹ peccatuz tō. qz boi multū nocet quē sup̄ modū dilexit de⁹. nullū ei venenū tātū nocet sic peccatū mortale. qz nō statim occidit venenū sz peccatū. nō corpe sz etiaz in aīa occidit. iuxta illō Jacob. j. Pctīm cū p̄sūmatū fuerit generat mortez. Et Ezech. viij. Aīa q̄ peccauerit ipa morietur. Hinc ē q nullū obsequiū. nulla oīo. nullū sacrificiū ē deo ab hoie peccante mortalit acceptū. Un Esa. j. Ne offeratis vltra sacrificiū frustra. incēsū vest⁹ abominatio ē mihi. et seqt. Cū extēderitis man⁹ vras auertā oculos meos a vob. z cū mlt̄iplicaueritis oīones nō exaudiā. man⁹ ei vre plene sūt sanguine. Hinc Grego. Attēdite q̄ntū malū sit pctīm p qđ etiā illa abiect⁹ p q̄ pctā relaxāt. nullū igit piculū. null⁹ cruciatus. null⁹ error ira ē timēd⁹ sic peccatū Eccl. xxj. q̄si a facie colubri fuge pctīm.

Tertio deus odit pctīm. qz diabolo multū placz. i nllo ei alio inimic⁹ aiarū delectat nisi i pctō. ō nūq̄ q̄escit sz die z nocte laborat vt in peccatū iducat. O q̄t mille milia hoim aias pdidit z adhuc nō ē satiat⁹. Jō pissimus amator aiaz iesus neminē volēs pire fepi⁹ sorꝭ mittit pdicatores a pctō revocādos int⁹ispiratōes. inc q̄s fuit beat. cui z dicere potuit. Quasi tuba exalta voce t. z annū. po. m. sce. e. zc. Jn q; b⁹ q̄dē ꝟbis saluator nr̄ suo dilecto pdicatori b. bern. tria ꝛ peccatū iniūgit.

Primo vt alta voce ꝛ peccatū clamet. ibi. Quasi tuba exalta.

Secūdo vt mānifeste pplo peccatū denūciet. ibi. Et annūcia pplo.

Tertio vt publici pctī piculū declaret. ibi. Scelera eoz.

Primo siquidē dixi ꝙ saluator aīaꝝ nostraꝝ iniūgit suo p̄dilecto p̄dicatori vt alta voce ꝯ pctm̄ clamet cū dicit. Clama ne cesses q̄si tuba exalta vocē tuā.q.d. Ego multū clamaui ꝯ pctm̄ ita vt iuxta ps̄. Rauce facte sunt fauces mee. Et silr̄ mi dilecte bern̄.clama si forte sint q̄ expgiscāt ꝛ recedāt a suis pctis q̄ sūt piculosa ꝓpter tria scz

Primo ꝓpt̄ aīe debilitatiōz.

Scdo ꝓpt̄ cordis obduratōz.

Tertio ꝓpt̄ hoīs interfectionē.

Primo pctm̄ ē piculosū ꝓpter aīe debilitationē.sic certe debes fugere peccatū aīa saluāda vt astutia sathane te nō mordeat.qꝛ si momorderit sic eris īpotēs ꝛ debilis ꝙ nūq̄ ꝑ teip̄m resurgere valebis.hoc aūt ꝓbare possum⁹

Primo rōnib⁹ (tripl'r vicz

Secūdo autoritatib⁹.

Tertio exemplis.

Primo ꝙ hō ꝓpria ptāte d̄ pctō mortali resurgere nō valet ꝓbem⁹ trib⁹ rōnib⁹.s.rōne subiugatōis.rōne ꝯcathenatōis.rōne ablatōis. Prīo inq̄ ꝓbemus rōne subiugatōis. Naz q̄ peccat mortalit̄ efficit̄ ꝟu⁹ diaboli.de cui⁹ seruitute nll'o mō p̄t euadere.vñ Chryſ. Noīes corruētes in pctā mortalia efficiūt̄ mēbra diaboli.ꝛ nisi valida manu misericordie dissoluāt̄ vsq̄ ī mortē in pctis ꝑmanebūt. Oēs eī añq̄ peccem⁹ libeꝝ habem⁹ arbitriū.si v̄o peccam⁹ iā nr̄a volūtate resurgere ñ possum⁹ nisi gr̄a ꝛ misericordia d̄i. Q, āt hō ꝟu⁹ diaboli efficiat̄ ꝑ pctm̄ pz Job viij. Qui fac̄ pctm̄ ꝟu⁹ ē pctī.et.ij. Pe. ij. A q̄ q̄s supat̄ ei⁹ ꝛ ꝟu⁹ ē. Hinc Aug. Bon⁹ hō si ꝟuit liber ē.mal⁹ v̄o etiā si regnet ꝟu⁹ ē.nō vni⁹ sz tot demonioꝝ q̄t vitioꝝ. O aīa d̄i imagine insignita xp̄i sanguīe redēpta.libertati donata ꝯsidera tuā libertatē ꝛ ne velis te crudeli diaboli dñio subiugare ꝓ momētanea delectatione. Scdo hō mortaliter peccās ꝑ se resurgere nō pōt rōne ꝯcathenatōis. qꝛ diabol⁹ ꝟuos suos tenet vincl'atos ne possint fugere. qd̄ bñ ē figuratū Act̄.xij.in petro.quē cū herodes app̄hēdisset misit in carcerez ꝛ erat vinct⁹ catenis duab⁹.q̄ due catene sūt delectatio pctī ꝛ difficultas bōi ꝛ nisi ꝑ gr̄az dei cadāt iste catene nō exibit q̄s de carcere pctī. Tertio ratōne ablatōis gr̄e hō ꝑ se de pctō resurgere nō pōt.qꝛ diabol⁹ ꝑ pctm̄ aufert gr̄az ne resurgere possit.sicut aucupes deplumāt aues captas ne auolent. Hic ē ꝙ aliqñ hō ebriosus vel luxuriosus ꝛc̄.volat ad ꝯfessionē p̄dicationē ꝛc̄.et statī cadit in pctm̄ p̄stinū.qꝛ nō hz pēnas gr̄e q̄s optabat ps̄. Quis dabit mihi pēnas vt colūbe ꝛ volabo ꝛ requiescaz. Secūdo ꝓbat̄ autoritatib⁹ ꝙ hō ꝑ se de pctis resurgere nō pōt. Naz d̄r Threñ.vij. Dedi me in manu forti de q̄ nō potero resurgere. Et Amos̄.v Cecidit israel ꝛ nō adijciet vt resurgat

Tertio ꝓbat̄ exemplis ꝙ hō resurgere ꝑ se de pctō nō pōt.qꝛ hō sicut potest se occidere ꝛ nō viuificare: ita pōt ꝑ pctm̄ in aīa occidere sz non excitare. Itē pōt se hō exoculare sed nō illuminare. Vñ pctm̄ ē sicut sagena diaboli ad quā faciliter q̄s ingredi pōt sic̄ piscis sed nō egredi ꝛc̄. Secūdo pctā sūt piculosa ꝓpt̄ obdurationē. Est em̄ natura mortal' pctī ꝙ illud cor qd̄ penetrat indurat.ꝛ insup̄ in aliud pctm̄ trahit. Vñ Grego. Pctm̄ qd̄ ꝑ penitētiā nō diluit̄ mox suo pōdere in aliud trahit. O de⁹ eterne q̄ multi sūt nunc indurati corde q̄ q̄nto ampli⁹ audiūt eterne pene acerbitatē.glorie iocunditatē.xp̄i pietatē.tāto magꝫ indurabūt̄ de q̄bus dicit̄ Job.xli. Indurabit̄ cor eius quasi lapis ꝛ stringet̄ q̄si malleatoris incus.qui quāto pl⁹ ꝑcutit̄:tan

to plus indurat. Sic pctōres aliqñ p cutiunt a dō infirmitate. aliqñ predicatōe. aliqñ bonoꝝ largitōe. ⁊ sp peiores efficiunt. Sz qd erit talibꝫ dr Ecci iij. Cor duꝝ male hēbit ī nouissimo. i. ī hora mortꝭ. qd nūc nec igne tribulatōis. nec malleo p̄dicatōis. nec xp̄i sanguis effusiōe vult emolliri. Hic Ber. Nēo duri cordis salutē vnq̄z adeptꝰ ē nisi forte cuz dñs misericors abstulit cor lapideū. ⁊ dedit cor carneū. Hinc ē ꝙ duro corde nūc pctōres gl'ant ⁊ letant dū fecerint male. dū p pctm̄ seruiunt diabolo. dū se obligāt inferno. dū excludunt a celo. dū elongant a xp̄o. imo efficiūt ꝓcuratores diaboli dicētes ebriosi ⁊ gulosi si rep̄hendant. impossibile ē aliquē viuere sine cibo ⁊ potu. ⁊ vsurarij dicūt. Multis habeo ꝓuidere ⁊c. Uñ sic infatuati etiā peccata maxima nō curāt ex quo vidēt ī mltis talia. de qbus dicit Aug. in enchi. peccata q̄zuis magna ⁊ horrēda cū in ꝯsuetudinē venerint. aut pua aut nulla esse credūt. vsqz adeo vt nō soluz occultanda. verū etiā p̄dicāda videant. qm̄ scriptū est. Laudat pctōr in desiderijs aīe sue. Tertio pctā fūt piculosa ꝯtra q̄ be. Bernardino iubet clamare ꝓpter hoīs interfectionē. qr peccatū interficit aīam ⁊ facit eā mortuā mō suo. Uñ Aug. xiij. d ci. di. c. ij. Quāuis em̄ aīa hūana veraciter īmortalis p̄hibeat. habet tñ quādā etiā ip̄a mortē suaz. Nā ideo dicit īmortalis qr qñqz nō desinit viuere atqz sentire. Corpus autē mortale ideo dicit. quia deseri om̄i vita pōt nec per seip̄m aliq̄tenus viuit. Mors igitur anime fit cū eam deserit deus. sicut corporis cū illud deserit aīa. ergo vtriusqz mors est cū anima a deo deserta deserit corpus. Ex his patet ꝙ hec triplex mors venit ex peccato. Prima que fit per separationē anime a corpore que mala est. Secunda sp̄ualis que fit per separationē anime a deo que ē peior. Tertia gehennalis que fit per separatiōez anime et corporis a deo que est pessima. Ps. Mors peccatoruz pessima. ⁊ vere pessima. qr separat a vera vita. et beata vita ⁊ gloriosa vita. et damnat ad eterna supplicia vicz ignē: fetorem famem: sitim ⁊c. O misericors deus. o pijssime deus cur tam duꝝ lectū penarū inferni das animabꝫ a te creatꝭ. qui es totus dulcis. totus suauis. totus pius. ⁊ cui ꝓpriū est misereri. Respondet ꝓpter peccatū. Reuera si peccatuz nō esset deus in nullius letaret perditiōe. sed modo per suam equissimā iusticiā cogit vnicuiqz reddere qd suū est. peccati aūt suū est pena. Und Augꝰ. Nunq̄z dedecus culpe erit sine decore iusticie. Hinc est ꝙ deus infinite misericordie nō parcit peccatoribꝰ obstinatis eius exigente iusticia. Naz homies ꝓpter quattuor solent parcere alicui rei. Primo ꝓpter generis nobilitatē. quia rex aliquādo parcit baroni vel nobili de aliq̄ peccato puniendo ꝓpter eius nobilitatē. Sed certe hac d causa deus ꝓpter peccatū nō pepercit principi militie celestis scz lucipero quin potius ꝓ vno sup̄bie peccato vnacū sibi adherentibꝫ oībus dānauit. qui tot fuerunt quot modo sūt demones. Unde Sap̄. vj. Non verebitur dñs cuiusq̄z magnitudinē: pusillū ⁊ magnū ip̄e fecit. Secūdo parcitur alicui rei ꝓpter raritatē. Hac de causa nō pepercit p̄mis parētibus. licet tm̄ duo essent sed morti eos sentētiauit ꝓpter peccatū. Gen. ij. Quacunqz hora comederitis de ligno scientie boni ⁊ mali morte moriemini. Si ei ⁊ nūc tm̄ duo homines essent ⁊ vnus mortalit peccaret ille dānaret nisi pe-

niteret. Tertio parcitur multitudini
que est in culpa. Hinc est ꝙ vniuersi/
tas seu cōmunitas nō excōmunicat.
xxiij.q.iiij.ipa. Sed hac de causa non
pepercit deus ꝓpter peccatū. sed totū
mundū cū oībus bonis suis ⁊ diuiti
is exceptis octo ꝑsonis submersit ī di
luuio: specialiter ꝓpter peccatū luxu/
rie que ortū habet a gula. Quarto ꝑ/
cit parentele. vt quia frater vel filius
est qui peccauit. ideo talis nō punit.
sed iustissimus deꝰ pater vt peccatuz
deleret de mūdo ꝓprio filio suo nō pe
percit ad Ro. viij. Bern. Qui nō pep
cit filio nūq̄d ꝑcet figmēto. ꝑcet seruo
neq̄. magis enim voluit penā a ꝓpo
filio solui q̄ oīno peccatuz sine vltiōe
remittere. O deꝰ iuste. o saluator xp̄e.
respice ꝺ sancto solio gl'ie tue sup̄ stul
tissimos filios adā. ⁊ vide pctōres p̄
sūptuosissimos ñ curātes ꝓpter pctā
vana: eternā mortē ꝑuipēdētes p̄ciuz
q̄ie sue p̄ciosū tuū sanguinē. visita eos
ī mltitudine misericordie tue eis mit
tēdo doctorē spiritūsanctū ignituz sic
olim misisti btō bernardino vt corri/
gant de eoꝝ stulticia ne ꝑeant eterna
liter. qꝛ vere stulti sūt. vere insipiētes.
vere fatui sūt oēs in pctō mortali ꝑse/
uerātes. Eccēs. j. Stultorū infinitꝰ est
nūerus. Nōne stultꝰ ē ille q̄ ambulat
ꝑ latā viā q̄ ducit ad mortē. Matth.
vij. Talis ē pctōr. Nōne stultꝰ ē q̄ ꝓpt
modicā delectationē in cibo sumit ve
nenū. talis ē delectatio pctī. Talibus
dulcedīe pctī inebriat; misit saluator
hūc diuinū p̄dicatorē beatū bernardi
nū oportuno tp̄e vt exaltaret vocē su/
am q̄si tuba ⁊ annunciaret ppl'o scele
ra eoꝝ. Quia tunc italia multiplicibꝰ
pctīs ꝓstrata iacebat. inter religiosos
disciplina tepuerat. sed quadā insati/
abili cupiditate possessiōes augebāt.
nō deuotionē. nō pietatē. nō charitatē
fuerāt pleriq̄ sine obediētia: patiētia:
pauptate ⁊ castitate. In ppl'o aūt erāt
odiū ꝑtinax. vsura multiplex. festoruz
violatio. ꝑiuriū. parentū dehonesta/
tio. luxurie abomiatio. crudelitas. su/
perbia: gula: inuidia ⁊c. cōtra q̄ fortit
clamauit be bernardinꝰ. ⁊ de finibus
eoꝝ expul[illegible] natꝰ ex tuscie ꝓuincia
nobili gen[illegible] tertio anno mater eius
ex h̄ seculo migrauit quā pater secutꝰ
ē morte. ⁊ sic sexto etatis āno puer ber
nardinꝰ vtroq̄ orbatꝰ ꝑente remāsit
sb̄ cura sororis matr; sue noīe dyana.
q̄ qꝛ deuota erat v̄gini gl'iose ip̄m pu
erū ad v̄ginis deuotionē verbis ⁊ exē
plis excitabat. Qui tāq̄ nō surdꝰ au/
ditor eccl'ias frequēter visitabat. mis/
sas ⁊ p̄dicatōes audiebat. dūq̄ domū
reuerteret aduocatis pueris deuoto
corꝑis gestu ⁊ verboꝝ grauitate q̄tū
illa patiebat etas feruēs predicabat.
Nec vere fuerūt p̄sagia futuroꝝ. Uñ
idē dicebat. Ego adhuc magnꝰ p̄dica
tor ero. iō q̄si ad hoc opꝰ quodā diuio
munere a puericia se disponebat. nul
la vana falsa ⁊ illicita loq̄ volebat sed
coeuos de his arguebat. Uñ pueri in
solentes vidētes dicebāt. Recedamꝰ
ecce bernardinꝰ venit vel de alijs tra/
ctemus. Studio aūt applicatꝰ ꝓficie
bat. ⁊ si paupi elemosyna negaret di/
cebat nutrici. Demꝰ portionez meam
paupi ob amorē xp̄i. de q̄ nutrix pluri
mū gaudebat vidēs ī eo future sctita
tis signuz. Rediēs de scholis dicebat
ꝙ ip̄e in illa vrbe quandā sp̄ōsam vir
ginē haberet. cuiꝰ venustatē nullus ex
plicare vel pingere posset. de quo re/
darguebat a nutrice sua. Sed qꝛ ar/
debat ī corde tacere ñ potat q̄n sepius
talia loq̄ret. vñ explorare cepit nutrix
ꝺ q̄ loq̄ret ⁊ īuēit diluculo ꝙ corā ima
gie v̄gis sup̄ portā ciuitat; ꝺpicta ge/
nuflectebat: suspirabat lachrymabat

ꝛ magna dulcedīe iocūdabat̄ Uñ tūc a mr̄e gr̄e hausit gr̄az quā postmodū effudit Anno dñi. M.cccc.ob amorē v̄ginis ī ei⁹ hospitali maxīa pestilētia seuiēte infirmis se seruitu⁊ obtulit. q̄bus inestimabili hūilitate ꝛ beniuolētia q̄ꝫdiu pestis durauit ministrauit. Tandē xp̄m in cruce sequi decreuit ꝛ ebrius spū seraphici Frācisci fratꝝ ordinē intrauit. vbi cepit oībꝫ v̄tutibus florere. hūilit̄ oībꝫ mīstrabat. elemosynā ꝓprijs humerꝫ portabat. ꝛ in eccl̄ia q̄si p̄sente deo psallebat. sepe pane tm̄ ꝛ aqua ꝯtētus cilicio corp⁹ ac vigilijs edomabat. ꝛ vilissimū pctōrē se reputans gemitibꝫ inenarrabilibꝫ misericordiam a dño postulabat. xp̄i v̄o passionem tā amarissime deflebat vt p̄ dolore cor scindi videret̄ ꝯpassionis gladio ꝯfossus. admirabat̄ filij dei pegrinatōem: fugā sitim ꝛ famē: ꝑsecutōes flagella: illusiōes ꝛ crucꝫ dolores. ꝛ cū v̄gine mr̄e regē gl̄ie depositū de cruce iacentē spinis coronatū deflebat. Imposito tandē sibi p̄dicatōis officio cepit clamare ꝯ vicia ꝛ tā gratiose loqui vt beatū se reputabat q̄ ei⁹ s̄mōes audire poterat. diuersis vicijs īuolutos ad pniam reuocabat. multi deniq̄ diuites ꝛ nobiles relictꝫ pōpis seculi religionē intrabāt. Uñ iste angelic⁹ vir mūdū renouauit ꝛc̄. Scd̄o xp̄s dominꝰ potuit dicere btō bernardino vt māifeste ppl'o pctā denūciet. ibi. ꝛ ānūcia ppl'o meo scelera eoꝝ. p̄dicabat eī nō inania ꝛ nouitates sꝫ salutē aīarū. q̄ ꝯsistit in declinatōe mali ꝛ opatōne boni ac amore dei: clamās corda hominū scindebat. manifeste ꝛ lucide declarabat pctūm. qd̄ q̄dez tribꝫ modis optime pōt declarari. s.

Primo diffinitione.
Scd̄o diuisione
Tertio similitudine.

Primo dixi ꝙ pctūm pōt declarari diffinitōne. Nā licꝫ pctūm s̄m rē nihil sit: formalit̄ tñ circa aliq̄d est. vt dicit Bonauē. in. ij. dis. xxxvij. Tenēdū igit̄ est ꝙ pctūm nō est res vl' suba aliqua sꝫ defect⁹ ꝛ corruptela. et sic pctūm dr̄ nihil ꝓpter tria. Primo ꝓpt̄ defectum qꝛ nō est res material' sꝫ defect⁹. Secundo ꝓpter effectū. qꝛ pctm̄ ānihilat hoīem ꝛ deficere facit a vero esse. Ps̄. Ad nihilū deduct⁹ est ī ꝯspectu ei⁹ malignus. Tertio dr̄ pctūm nihil ꝓpt̄ despectū. despicabilē fac̄ hoīem ꝛ īdignū vite p̄mio. Hiere. ij. Quā vilis fctā es nimis iterans vias tuas. Et qꝛ peccatum vt dixi est circa aliquid. Ideo ab Augu. sic diffinit̄. Pctūm est dictum vel factū vel ꝯcupitū ꝯtra legem dei. Scd̄o ab eodē sic. Peccatū ē volūtas retinēdi vel ꝯsequēdi qd̄ iusticia vetat Tertio sic ab eodē. Peccare est spreto incōmutabili bono rebꝫ mutabilibus adherere. Ubi est notandū ꝙ quedaꝫ antecedunt pctm̄. quedā sequūt̄. quedam ꝯcomitant̄. Ista em̄ p̄cedūt. vicꝫ ꝯtemptus. inobediētia. ingratitudo. cogitatio. ꝯcupiscētia. ꝑuersa delectatio ꝛ consensus. Ista aūt sequūtur. videlicet. deformatio imaginis dei. reatus. id est obligatio ad penā. Quedaꝫ cōcomitātur. vt patet in his versibus Quis quid vbi per quos: quotiēs cū quo quando ꝛc̄. Scd̄o dixi ꝙ peccatum potest declarari diuisione. Cuius multiplex est diuisio. Primo modo peccatū sic diuidit̄. Peccatorū aliud est ex impotentia. aliud ex ignorātia. aliud ex certa malicia. quod patet in tribus christi discipulis peccātibus Primus enim negando christuꝫ dominum peccauit ex impotentia timēs flagellari ꝛ mori cum christo qui pro eo patiebatur. Paulus vero peccauit ex ignorantia: christianos perse-

quēdo existimās se zelare ꝓ lege. Sed iudas peccauit ex certa malicia xp̄m vendēdo. sciebat ip̄m esse innocētem: iustū: piū: om̄ipotentē: q̄ etiā ei ꝺderat potestatē miracula faciēdi: demones expellēdi. O deus meus q̄ꝫ mlti sunt modo complices iude qui peccant ex certa malicia in sp̄m sctm̄ scientes aliq̄ꝺ esse pctm̄ ⁊ se p̄cauere nolūt: q̄n potius prece ⁊ precio ac fatiga laborent ꝓ pctis Scdo sic diuidit. peccatorū aliud est ex amore malo accendēte. aliud ex timore male humiliāte. hoc ē dicere q̄ hō potius vult pctm̄ cōmittere q̄ꝫ amato aliquo carere. vel magis cōmittere pctm̄ q̄ꝫ malū pene incurrere siue malū sit pene corꝑalis lesionis siue fame siue substātie tempalis. Certe multi ꝓ talibꝫ peccāt ne damnū patiant. aut ꝑiurāt. aut false iudicāt: aut male se vindicāt. Tertio sic diuidit peccatoꝝ aliud est cogitatōis. aliꝺ locutōis. aliud opatiōis. Uñ si nūq̄ꝫ loquereris ore tuo de aliquo pctō: si tm̄ in corde ꝯsensisti: peristi mortalit pec cando. si id locutꝰ fueris amplꝰ peccasti. si ꝟo ope ꝑpetrasti magis deliq̄sti. Uñ ad h̄ designandū saluator tres mortuos legit suscitasse. vnū i domo filiā scꝫ archisynagogi. ꝑ quā designat pctm̄ cordis. aliū in porta ciuitatis: filium mulieris vidue. ꝑ quē designat pctm̄ oris. Tertiū de monumēto fetidum Lazaꝝ: ꝑ quē designat peccatū opis ⁊ ꝯsuetudinis Quarto pctūm diuidit sic. pctōꝝ aliud in deū. aliud i seip̄m. aliud in ꝓximū. In deum peccat q̄s ꝑ infidelitatē: male de deo sentiendo vel credēdo vel blasphemando. vel sacramēta indigne sumēdo. vl' dei potentiā tētando. vl' qñ q̄s petit signa sine vrgēte necessitate. vl' dei iusticiam tētando ꝑ candēs ferrū vl' ꝑ duellum querēs iudiciū. vel dei bonitatem examinando se cōmittit stultis periculis In seip̄m peccat q̄s tribꝫ modis. s. necessaria sibi subtrahēdo vl' vltra vires q̄ppiā aggrediēdo: aut sup̄flua sumēdo. In ꝓximū sil'r tripl'r peccat q̄s. aut sua auferendo. aut sua i necessitate ei nō cōmunicando. aut ad pctm̄ euꝫ dictis vel exemplis trahēdo. Quinto pctm̄ diuidit sic. pctōꝝ aliud carnale: aliud spūale. Carnalia pctā maior ⁊ infamie sunt. sed spūalia maioris culpe vt sup̄bia. odium. inuidia ⁊c. Sexto peccatū diuidit sic. Peccatoruꝫ aliud mortale: aliud veniale. Pctm̄ mortale est totalis auersio ab incōmutabili bono ⁊ cui debet pena eterna. Sꝫ veniale est amor volūtatis i creatura infra deū: ⁊ cui debet pena tꝑal'. Uñ circa clariorē intelligētiā huiꝰ diuisiōis ē sciendū q̄ ꝟm Ray. oēs trāsgressiones p̄ceptoꝝ decalogi sunt pctā mortalia Quedā eni enumerat apl's Roma. i. Idolatria mollicies. i. pctm̄ ꝯ naturā iniq̄tas. malicia. fornicatio. auaricia. neq̄cia. inuidia. homicidiū. ꝯtētio. detractio. dolꝰ. malignitas. susurratio. ꝯtumelia. sup̄bia. elatio. iuētio malorū. inobediētia. insipiētia. incōpositio. ⁊ subdit. q̄ sine affectōe ⁊ sine federe fiunt ⁊ sine miscōia. q̄ talia agūt digni sūt morte. ⁊ Gal'. v. q̄dā enumerat di. Manifesta st̄ opa carnis. q̄ st̄ fornicatio. imūdicia. ipudicicia. luxuria. auacicia q̄ ē idoloꝝ ꝟuitꝰ: veneficia: inimicicie: ꝯtētiōes: emulatōes: rixe: dissensiōes: secte: ebrietates: comesatōes ⁊ hissilia. ⁊ subdit. q̄ talia agūt regnū dei n̄ ꝯsequūt. Et b. Aug. dic sic. ⁊ hr̄ di. xxv. §. crimis. q̄ mortalia st̄ sacrilegiū: homicidiū: adulteriū: fornicatio: falsū testioniū: rapia: furtū: sup̄bia: iuidia: auaricia. ⁊ si mlto tpe tētat iracūdia et ebrietas si assidua sit. q̄cūq̄ꝫ aliquid ꝺ istis i se dñari permiserit: eterno igne

ertiabit. O deꝰ clemētissime ḋs est ḋ aliḋ istoꝛ aut nō fecit aut facere nō ꝓposuit. Ecce o hō spēculū eterne mortis plꝰ debes credere sacre scpture i q̄ ēspūs ōi q̄z tuo vicino vel amico mū dano ḋ dicūt. Certe añ. xxv. ānos chorizatio nō fuit pctī. necvsura. ꝓuriū nec ebrietas. certe scias ꝙ ante ser mīa annoꝛ os inferni aptū fuit. z omnes mortalit peccantes devoꝛauit sic mō. Et notādū ē ꝙ oia supdicta si a coꝛde repellant nō sūt mortalia vt dicit Lyra sup. v. c. Mat. Primꝰ ei motus nō ē mortale. nā in pctō tria sūt. s. p̄ncipiū medū z finis. Principiū ē in nob ꝓnitas ad malū. iuxta illō Beñ. viij. Cuncta cogitatio coꝛdis būani ꝓna est ad malū. z hec ꝓnitas nō ē pctī. sz pena pctī originalꝭ. Medium vo pctī ē imaginatio mali. z hec ē a nob. ḋ etiā ñ ē pctm̄ mortale. Finis vo peccati mortalis ē ꝙ sensus totalis. z hoc ē pctm̄ mortale. iō dic Jacꝭ. j. Pctm̄ cū ꝙsūmatū fuerit generat mortē. Nō dicit ich oatū vel mediatū: sz cōsūmatuz zē. Uñ dicit mgr̄ in. ij. di. xxxij. z sūt verba Hiero. ꝙ p̄m⁹ pulsus cogitatiōis nō punit a deo eternalit. qō de genesi asserendū est. Cham em̄ peccauit irrideꝰ nuditatē patris: z sententiā nō ipse sz filiꝰ ei⁹ accepit. Maledict⁹ inḋt noe chanaan puus fratꝛ suoꝛ erit. ḋ ei iustitia est vt pater peccauerit et filiꝰ ei⁹ punit⁹ sit. sed in mysterio illud dictū ē iō in Exodo moysi ait dñs. Ego sū deus fortis z zelotes visitās iniḋtates patrū in filios vsq̄ in tertiā z quartā generationē. his ḋ oderunt. Prima igit generatio ē mor⁹ naturalis. Secūda mor⁹ sensualitatis. Tertia consensus. Quarta ꝓpetratio opis. Prima igit z scḋa generatio nō visitat ad eternaliter punitēdū sed tertia z quarta. Jō oꝛ in Ezech. xviij. Quid ē ꝙ inc vos parabolā vtitis in puerbiū istud in israel: dicētes. Pꝛes nri comederūt vuā acerbā z dētes filioꝛ obstupescunt. Uiuo ego dicit dñs. si. i. nō erit vltra hec parabola in puerbiū in israel. oēs aīe mee sunt vt aia pꝛis. ita aīa filij mea est. et aia ḋ peccauerit morief. filiꝰ nō portabit iniḋtatē pꝛis nec pat iniḋtatē filij. Pcta āt venialia enūerat Aug. di. xxv c. alꝭ. Quotiēs aliḋs in cibo vel potu plꝰ accipit q̄ necesse ē: ad minia peccata nouerit ꝓtinere. q̄tiēs paupem im portune petētē erasp̄at. q̄tiēs plꝰ loḋt q̄ oꝛtet. plꝰ tacet q̄z expedit. q̄tiens sono dedit⁹ tardi⁹ ad eccl̄iam vadit. aut discordes ad ꝯcordiā reuocare neglexerit. si plꝰ ꝓximū aut vxorē aut filiū aut suū erasp̄auerit. aut amplius blādit⁹ fuerit q̄ oꝛtet. Si paupib⁹ esurientib⁹ sibi nimis delitiosa cibaria ꝓpauerit. si se fabulis ociosis dederit. si incaute iuram⁹ z p aliquā necessitatē implere nō poterim⁹. z cuz oi facilitate maledicim⁹. Tertio pctm̄ ōclarare possum⁹ silitudine q̄llā ḋ habet Beñ. ij. Ut aūt tūc serpēs mulieri malū suasit ipa q̄z ꝙsensit: deinḋ viro dedit. sicq̄z ꝙsūmatū ē pctm̄. Ita nunc in nobis ꝓ serpēte est sensualis mor⁹ aie q̄ ꝓ delectabilia serpit. mulier ē iferioꝛ portio rōnis. vir supioꝛ portio rōnis. q̄ postq̄z ꝙsenserit pctm̄ ꝙsūmabit. Ecce vociferat pꝛ⁹ saluatoꝛ diuinis vocibus. Matth. vij. Arta ē via ḋ ducit ad vitā z pauci inueniūt eā. q̄ nō q̄runt q̄ ie su xpi sūt sz suā delectatoz. lata vero via ḋ ducit ad interitū. z multi ambulāt ꝓ eā sequendo sensualitatē. nec aduertūt q̄n misera eoꝛ aīa morte pctī moꝛtalis moꝛit. q̄ carnales sūt. Naz si vn⁹ pulex pūgat coꝛp⁹ sentiūt. si vo diabol⁹ leo z draco mordeat aiaz nō sentiūt nūc: sentient aūt postea in eterna iferni pena. Jō saluatoꝛ idē vocife

rabat in beato Bernardino ꝯ pecca/
ta cui⁹ dicta innũeris signis ꝯfirma/
bat. Nã ad ei⁹ mellifluã p̃dicationẽ re
ligio xp̃iana ẽ innouata. qꝛ euidẽtib⁹
signis dicta ꝯfirmabat. Cũ semel me
diolani p̃dicaret subito fact⁹ in extasi
ꝛ ppl'o sic expectãte diu mãsit. rediens
ad se dixit. Scio ꝙ mea dilectissima
nutrix hodie migrauit ad dñm. Uñ
ciues mediolanẽses senas miserunt.
ꝛ ita inuenerũt. Post obitũ ꝟo ip̃ius
centũ ꝛ vnũ miracula ꝓbata miserũt
pape vt eũ canonizaret. Qui ẽ canoni
zat⁹ nostris tp̃ib⁹. anno vicꝫ dñi. M.
ccccl. Frater etiã iohes de capystrano
publice p̃dicauit ꝙbti bernardini me
ritis de⁹. liij. mortuos suscitauerit. ex
q̃bus cũ. xij. ipse locut⁹ fuit ꝛc. Ter
tio pijssim⁹ saluator iniũxerat suo di
lecto p̃dicatori btõ vicꝫ bernardino vt
pctĩ p̃icula declaret. qd̃ fecit ore p̃dicã
do. manu ꝯtra pctã scribẽdo. ope san/
ctissime viuendo. ac pctã imũdissima
detestãdo. vt patet in sua legẽda. Ro
gem⁹ igit̃ dñm xp̃m vt meritis ip̃i⁹ be
ati p̃ris emũdet a pctis. det gratiã hic
ꝛ in futuro gloriã ꝛc.

De sancto Antonio confesso
re Sermo. xlv.

q Vasi vas
auri solidũ ornatũ om
ni lapide precioso Ecc̃i
xlvij. Ad laudẽ bti an/
tonij cui⁹ aĩa charitate ornata fuit sic
vas aureũ. lapides autẽ p̃ciosi q̃b⁹ ta
le vas diuinũ decorat̃ sunt ꝟtutes. cu
ius q̃dẽ ꝟtutis p̃ciositas ꝑpẽditur ex
tribus scꝫ

Primo ex ip̃i⁹ assimilatiõe.
Secũdo ex ip̃i⁹ cõmendatiõe.
Tertio ex ip̃i⁹ acceptatõe.

Prĩo dixi ꝙ p̃ciositas ꝟtut̃ ꝑpẽdit̃ ex
ip̃i⁹ assil'atiõe. Nã aĩa hũana ꝟtutib⁹
decorata p̃mo assil'at̃ ꝑadiso celesti et
terrestri. Paradiso eĩ terrestri assil'at̃
ꝓpt̃ amenitatẽ ꝛ fecũditatẽ. Nã q̃tuor
ꝟtutes cardĩales sũt sic q̃tuor flumĩa
ꝑadisi ex q̃b⁹ ꝑadisus fit amena et fe/
cũda. Iste etem̃ fons ꝟtutũ irrigat ꝑa
disũ. i. aĩaꝫ hũanã. Gen̄. j. Fluui⁹ egre
diebat̃ de loco voluptat̃ ad irrigãdũ
ꝑadisuꝫ. Hic Ecc̃i. xl. d̃r. Gr̃a d̃i sic ꝑa
disus ĩ bñdictiõib⁹. Itẽ assil'at̃ t̃restri
ꝑadiso rõe securitat̃. q̃a ꝟtutes null⁹
põt auferre ab hoĩe. nõ fur. nõ latro.
nõ tyrãn⁹. sic ptꝫ de martyrib⁹ q̃s tor/
mẽtauert cruciar̃t ꝛ occiderũt aliq̃ñ ꝓ
pter ꝟtutẽ fidei. aliq̃ñ ꝓpt̃ castitat̃ vel
ꝟtutẽ aliã. nõ tñ ꝟtutes abstulert. q̃a
libeꝝ ar. nõ potuert supare ꝑ qd̃ ꝟtu/
tes acq̃runt̃ aut ꝑdũt̃. Itẽ assil'at̃ etiã
ꝟt⁹ ꝑadiso rõe altitudĩs. nã dic̃ glosa
strabi sup̃ Gen̄. ꝙ ꝑadisus ẽ in alto si
ta ꝑtĩgẽs vsq̃ ad lunarẽ circulũ. sic ꝟ
tutes eleuãt hoĩes ad celestia. iõ dicit
Macro. ꝙ sole ꝟtutes faciunt beatũ
Assil'at̃ etiã ꝑadiso celesti rõe diuine ĩ
habitatõis vt dic̃ Hiero. ꝙ nil q̃etius
nil puri⁹ ea dꝫ eẽ q̃ ĩ hĩtaculuꝫ d̃i p̃pa/
rãda ẽ. Itẽ rõne gaudij. qꝛ sic ĩ celo est
gaudiũ ꝯtinuũ: sic ĩ aĩa ꝟtuosa. Esa.
lj. Ponã desr̃tũ ei⁹ delitias ꝛ solitudi/
nẽ ei⁹ q̃si ortũ dñi. Desr̃tuꝫ eĩ d̃r aĩa ꝟ/
tuosa. s. a vanitatib⁹ mũdi. Scd̃o as/
sil'at̃ ꝟt⁹ auro: cuꝫ d̃r. q̃si vas auri soli
dũ ꝛc. Et Apoc̃. iij. Suadeo tibi eme
re auꝝ ignitũ vt locuples fias. Tertõ
assil'at̃ ꝟt⁹ vestimẽto corp⁹ decoranti.
hic ẽ ꝙ ĩ baptismo addit̃ baptisat̃ cã/
dida vest̃ dicẽte sacerdote Accipe vestẽ
cãdidã quã ĩmacl'atã ꝑferas añ tribu
nal xp̃i. q̃ significat ꝟtutes q̃b⁹ aĩa ẽ ĩ/
duta. Secũdo p̃ciositas ꝟtut̃ ꝑpẽdit̃
ex ip̃i⁹ cõmẽdatõe. Nã oẽs sct̃i multi/
plicit̃ cõmẽdant ꝟtutes ope ꝛ ꝟbo. im
mo ip̃e sanctussanctoꝝ xp̃s dñs. Uñ
Aug⁹. Amatores ꝟtutis xp̃s beatos

p̄dicat cū ꝯtēptores tp̄aliū btōs dicit. Hinc Gre. ī mora. Ad oñdēdū inq̄t ī/nocētiā veīt abel. ad māifestādā obedientiā venit abraā. ad docēdā vite ꝯiugal' castimoniā vēit isaac. ad īsinuādā labor⁊ tolerātiā vēit iacob. ad retribuendū ꝓ mal' bōa vēit ioseph. ad oñdē/dū māsuetudinē vēit moyses. ad oñdēdū int' flagella patiaz venit iob. magisteriū āt hūilitat⁊ sib ij̄pi ascribit saluator di. Discite a me qꝛ mit⁊ suz ⁊ hūilis corde Tertio v̄tut⁊ p̄ciositas attēditur ex ip̄i⁹ acceptatōe. Nā v̄tutes cū libero ar. tm̄ diligit d̄s ꝙ sine eis nullū saluat. etiā vni⁹ diei infantez. Btī igit' anthonij aīa v̄tutib⁹ plēa amena extitit tāq̄ ꝑadisus ac iocūda ac sic aurū p̄ciosa. iō merito d̄r de eo. Quasi vas auri solidū. In q̄b⁹ v̄bis tria īsinuant' ad honorē btī anthonij. s.

Primo v̄tutis q̄dditas. ibi. Quasi vas auri.

Scd̄o acquisitiōis modalitas. ibi. solidum.

Tertio acq̄site v̄tut⁊ fructuositas. ibi. omni lapide p̄cioso

Prīo dixi ꝙ ad laudē btī anthonij īsinuat' v̄tut⁊ q̄dditas q̄b⁹ fuit plen⁹. vñ d̄r. q̄si vas auri. Cui⁹ q̄dē v̄tut⁊ q̄dditas ex trib⁹ manifestari p̄t. vicz.

Primo ex diffinitione.

Scd̄o ex diuisione

Tertio ex similitudine.

Primo eī v̄tut⁊ q̄dditas māifestabit' ex v̄tut⁊ diffinitōe. Nā fm Aug. li. ij. d̄ li. ar. sic diffinit'. Uirt⁹ ē bōa q̄litas mētis q̄ recte viuit'. q̄ nēo male vtit'. quaz d̄s ī nob' sine nob' opat' Ex q̄ diffinitōe q̄ttuor bōa v̄tut⁊ itelligūt'. Primū est hoīs ꝑfectō qꝛ d̄r. ē bōa q̄litas mēt⁊. ꝑficit eī hoīs itellectū prudētia. appetitū rōnalē ꝑ iusticiā. appetitū sensualē ꝑ fortitudinē fortit' stādo ꝯ delectamēta carnis ⁊ mdi. appetitū irascibilez ꝑ tp̄antiā. ꝑficit ⁊ alias aīe potētias. bona ē eī scīa cui⁹ obiectū ē verꝝ. sz ꝑfectio melior v̄t⁹ cui⁹ obiectū ē bonū: iō v̄t⁹ melior ē q̄ꝫ diuitie ml'te. qꝛ bōa ē possessio extra ciuitatē: sz melior ītra ciuitatē exñs q̄lis ē v̄t⁹ ī aīa ꝯsistēs: nō ī capit⁊ īclinatōe: ñ ī simplici incessu ⁊c. q̄ etiā ypocrice facere p̄nt. Scd̄z ex diffinitōe īnuit' opis directō. vñ subdit'. q̄ recte viuit'. recte eī viuere ī opatōe boni ꝯsistit. qꝛ tota vita hoīs sup terraz ē qd̄dā iter. vñ d̄r Michee. ij. Surgite ⁊ ite qꝛ ñ hēt⁊ b̄ req̄ez. Et qꝛ oīs mot⁹ ē ꝓpt' q̄etē. q̄ vult igit' salu⁹ eē optet ꝙ in mēte ꝯstituat sibi terminū ad quē ꝑuenire ītēdat: ad quē dū ꝑuenerit requiescat. Sz ad h̄ necessariū ē vt īcedat ꝑ viā lumīe illustratā. lumē est gr̄a q̄ q̄s carēs errat solū ī h̄ mdo. Joh. xij. Qui ambulat ī tenebr⁊ nescit q̄ vadat. Uia est v̄t⁹: d̄ q̄ dic' saluator Mat. vij. Arcta ē via q̄ duc' ad vitā ⁊ pauci īueniūt eā. qꝛ v̄t⁹ ē circa difficilia. iō plures vadūt ad et'nū int'itū ꝑ latā viā delectationis mdi ⁊ carnis. qꝛ oēs q̄ sua sūt q̄runt nō q̄ iesu xp̄i. Termin⁹ āt ad quē q̄s tēdere dz est vita et'na sup̄na hierusalē visio pac⁊. vbi sedet ppl's ī pulcritudine pacis ⁊ in req̄e opulēta. vt dicitur Esa. xxxij. Tertiū bonū ex diffinitione insinuat' crimīs exclusio. vnd̄ subdit'. qua nemo male vtit'. null⁹ em̄ potest vti male actu v̄tutis inquantū a virtute ꝓcedit. sz pōt male vti v̄tutibus tāq̄ꝫ obiecto. cū scz odit v̄tutē aut sup̄bit de ea. Qd̄ Isido. de summo bono ꝓhibet dicēs. Cū q̄s ex deteriori iam melior esse cepit caueat d̄ acceptis extolli v̄tutib⁹ ne g̃ui⁹ ꝑ v̄tutes corruat q̄ p̄us ex lapsu vicioꝝ iacebat. Uñ scias tria genera esse bonoꝝ. alia nāq̄z sūt magna. alia mīma. alia media. vt ait Aug⁹. Uirtutes quib⁹ recte viuit' magna bona sunt. Spēs aūt quorundā

corporꝝ sine quibꝫ recte viui pōt mini
ma bona sunt. potētie ꝟo aīe sine q̄bꝫ
recte viui nō pōt media bona sc̄. Itez
ꝟtutibꝫ nemo male vtit̄. Ceteris aūt
bonis. s. medijs ⁊ mīmis nō soluz bñ
sz etiā male quisqꝫ vti pōt. nō solū aūt
magna sz etiā media ⁊ mīma bona p̄
stitit bonitas dei. Hinc Aug. j. d̄ ciui.
dei dicit. Ista tp̄alia bona ⁊ mala vo/
luit deus bonis et mal' esse cōmunia
vt nec bona cupidi⁹ appetant̄ q̄ mali
q̄z hr̄e cernuntur. nec mala. i. aduersa
turpit̄ euitent̄ q̄bꝫ ⁊ boni plurimū af/
ficiunt̄ Quartū bonū ex ꝟtutis dif
finitōe innuit̄ qd̄ ē infusio diuini nu/
minis cū ꝯsensu volūtat̄. Vñ d̄r. quā
de⁹ in nob̄ sine nob̄ opat̄. Nā dona ꝟ/
tutū a solo deo dant̄. nō ab angelo vl'
hoīe sz a deo. cui⁹ donatōz retinuit ad
manū suaz. ps̄. Gr̄am ⁊ gl'iam dabit
dñs. ⁊ cuicūqꝫ dederit statim amicus
ei⁹ efficit̄. ⁊ nūq̄ ab eo aufert quousqꝫ
ꝓpriā volūtatē nō pdiderit/ Scd̄o ꝟ
tutis q̄dditas manifestabit̄ diuisione
Nā virtus vno mō sic diuidit̄. Uirtu
tum etenim q̄dā sunt naturales. q̄dā
acq̄site. ⁊ quedā infuse. Naturales ꝟ/
tutes dicunt̄ ille q̄ insunt hoī ex dispo
sitione naturali. q̄ nō sūt p̄fecte ꝟtutes
sz q̄dā semīa ⁊ inchoatōes ꝟtutum. et
sic tales inclinatōes ⁊ aptitudines ad
virtutes solo noīe dicunt̄ virtutes. qꝛ
dic̄ pb̄us. Natura nec laudamur nec
vitupamur. Uerūtñ si q̄s hz inclinati
onē ad hūilitatē facili⁹ exercebit se i ta/
li virtute. sil'r in misericordia. vñ Job
xxxj. d̄r. Ab infantia mecū creuit mise
ratio ⁊ d̄ vtero mr̄is mee egressa ē me
cum. Ecce cōmēdat̄ miseratio q̄ a na/
tura ē. ⁊ glo. sup illd̄ Mat. iiij. Circūi/
bat iesus totā galileā: dic̄. docēs natu
rales iusticias. i. ꝟtutes. s. castitatē. hu
militatē. iusticiā q̄s naturaliter hō hz
Nā vnus habet aptitudinē ad sciam
alius ad fortitudinē. ali⁹ ad tp̄antiaz
⁊ sic virtutes sunt nobis a natura s̄m
aptitudinē ⁊ inchoatōem. p̄ter theolo
gicas que sunt totaliter ab extrinseco
Scd̄m ꝟo p̄fectōz vt dictū est nulle ꝟ
tutes sunt nobis a natura. qꝛ qd̄ i no
bis est a natura cōe est oībꝫ hoībꝫ. nec
p̄ pctm̄ amittit̄. sz viri⁹ nō est oībꝫ ho/
minibꝫ. qꝛ amittit̄ p̄ pctūm mortale.
Hāc p̄fecto ꝟtut̄ inclinatōez habuit
beat⁹ Anthoni⁹. Nā nat⁹ in hispania
ciuitate vlixbona nomē ei⁹ fernādus
imponūt parētes. quē in eccl'ia gl'iose
ꝟginis educādū tradūt ⁊ lr̄is imbuē/
dum. Qui annos pueriles simpliciter
transactus domi: spretis tandē mūdi
⁊ carnis illecebris ad qd̄dā cenobiuz
sctī Augustini ordīs dicte ciuitati vici
nū se ꝯtulit: habitū religionis sumēs
Ubi dū animi pacē īportuna amico/
rū frequētia p̄turbaret post duos an/
nos ad alid̄ sctē crucis eiusdē ordinis
mōasteriū se licētia obtēta ꝯtulit. vbi
in oī religiōis p̄fectiōe p̄fecit. Interea
apud Marochiā sanguis innocētuz
q̄nqꝫ fratꝝ minoꝝ fundit̄ ab infideli/
bus q̄ꝝ reliq̄as venerādas dñs Pe/
trus infans a marochia deferēs sui li
beratōz p̄ ip̄oꝝ merita ⁊ ordinē passi/
onis eoꝝ diuulgauit Audiēs hec bea
tus Anthoni⁹ elephant̄ more ex aspe
ctu sanguis ad p̄liū animat⁹: ita fidei
feruore succēsus vt xp̄i iniuriā ⁊ mar/
tyꝝ mira in seꝯpassione retorq̄bat: ad
eandēqꝫ martyꝝ palmā p̄rsus anhela
bat. Habitū igit̄ fratꝝ minorū assu/
mere deliberat vt optatū fidei agonē
efficaci⁹ p̄ficiat. Frēs autē ꝓpe colym/
briā cōmorātes ad ip̄m mōasteriuz p̄
elemosyna petēda diuertūt. q̄s dñi ser
uus ad p̄tē ducēs animi sui ꝓpositum
eis reuelauit. diēqꝫ aptū ad h̄ istituūt
⁊ sic frēs dicti q̄ p̄itiā lr̄aꝝ ñ hēbāt: lr̄a/
rū sciam moribꝫ gerebāt. leti reuertūt

Naturalis

vñ statuto die iuxta ꝓmissum fratres
btõ Anthonio in suo monasterio ha-
bitũ sui ordis imponũt. q̃ mox cũ fra-
tribꝫ inde recessit. Quidã aũt abeunti
ex ꝯcanonicꝫ ĩ amaritudine cordis di
xit. Uade inq̃t vad̃ qꝛ forsitã sctũs erꝫ
Cui pie sic rñdit. Cũ me sctm̃ audierꝫ:
deũ vbiq̃ collaudab̃. Uenit g̃ ad sim-
pliciũ cetũ in locũ q̃ sanctꝰ Anthonius
dicebat̃. iuxta qd̃ se d̃inceps Anthoni
um appellari rogauit. vt pia cautela
req̃rentiũ sub ignoto noĩe declinaret ĩ
portunitatẽ. Scd̃e v̄tutes sunt acq̃
site q̃ ex actibꝫ bonis frequẽtatis cau-
sant̃. Ex h̃ enĩ ꝙ q̃s frequẽter vtit̃ cibo
moderate acq̃rit abstinẽtiã. Et ex h̃ ꝙ
carnis ꝯcupiscẽtijs frequẽter resistit ac
quirit castitatẽ. ꝛ sic de alijs. vt ostẽdit
pb̃s in. ij. ethi. Nec tñ ꝑ vnũ actuꝫ bo-
nũ causat̃ v̄tꝰ. sic̃ nec vna hyrũdo fac̃
ver. nec vna dies facit btm̃ aut felicez
aut paruũ tp̃s. vt dic̃ pb̃s. j. ethicorũ.
Nec ignis põt statim vincere suũ ꝯbu
stibile ita ꝙ subito totũ lignũ ꝯuertat̃
in ignẽ: sꝫ paulatim ꝯsumẽdo disposi-
tiones ꝯtrarias. sic nõ ex vno actu ha
bet̃ habitꝰ acq̃situs v̄tutis. nec tamen
hm̃oi v̄tutes acq̃site ex assuetudĩe ope
rum sine gr̃a dei sufficiũt ad salutem.
Uñ Augꝰ. Ubi deest agnitio v̄itatis
incõmutabilis. i. dei ꝑ fidẽ: falsa est v̄-
tus etiã in optimis moribꝫ. Non igit̃
tales sunt v̄tutes ꝑfecte simplicit̃. q̃a
nõ ducũt sine gratia ad vltimũ finẽ q̃
est deus. sꝫ sunt v̄tutes ꝑfecte s̃m q̃d.
qꝛ ducunt ad ciuilẽ ꝯuersatõez. Hinc
Hiero. Uirtutibꝫ ait romani ꝓmeru
erunt imperiũ. Ex his siq̃dez v̄tutibꝫ
acq̃sitis q̃dã dicunt̃ s̃m pb̃m ĩ ethi. in
tellectuales. ꝛ sunt q̃nq̃. vt sapĩa. ĩtel-
lectus. scĩa. ars. prudẽtia. Et quatuor
cardinales. vicꝫ tp̃antia. iusticia. pru-
dẽtia. fortitudo. He aũt v̄tutes ĩ hoĩ
bus maiores vl̃ minores eẽ pñt. etiaꝫ
in eodẽ hoĩe vno tp̃e q̃ꝫ alio spẽalit̃ q̃-
druplici de cã. Primo ꝓpt̃ meliorẽ di
spositõꝫ inq̃ntũ vnꝰ ex naturali cõple-
xione ẽ magꝫ dispositꝰ ad aliquã v̄tu-
tẽ q̃ꝫ aliꝰ. vl̃ idẽ hõ vno tempe q̃ꝫ alio.
Scd̃o ꝓpt̃ maiorẽ assuefactiõꝫ. qꝛ iste
plꝰ ẽ assuetꝰ q̃ꝫ ille. vl̃ idẽ hõ vno tp̃e q̃ꝫ
alio. Tertio ꝓpt̃ maiorẽ discretõem ĩ-
quantũ vnꝰ hꝫ ꝑspicaciꝰ vsum ratõis
q̃ꝫ aliꝰ. Quarto ꝓpt̃ ampliorẽ infusio-
nem spũsscti. Hinc. j. Choꝝ. iiij. Uni-
cuiq̃ data est gr̃a s̃m mẽsurã donatõ
nis xp̃i. hec Tho. j. ij. q. lxvj. ar. j. Has
nimiꝝ v̄tutes btũs Anthoniꝰ acqui-
sitas ꝑfecte habuit. Nã habuit sciẽtiã
intellectũ scripturaꝝ prudẽtiã iusticiã
ꝛc̃. Sic em̃ d̃r de eo ꝙ cũ feruẽti deside
rio martyrij conaret̃ire ad terram sa
racenoꝝ mori ꝓ xp̃o. sꝫ deꝰ aliud fidei
xp̃iane vtiliꝰ decreuerat de eo. iõ egri-
tudine correptꝰ ad ꝑtes infidelium re
meare necesse cõpulsus siciliã in capi-
tulũ generale est reuersus. ꝛ ĩde ad he
remum mõtis Pauli trãsmissus vbi
cellã in cripta semotã a fratribꝫ orõni
ꝯgruã repit. ibi nocturnis vigilijs so-
lus in orõne ꝑstitit. ibi se totũ disposi-
tioni diuĩe cõmẽdãs. ibi etiã tanta pa
nis ꝛ aq̃ abstinẽtia corpꝰ macerauit ꝙ
aliqñ reditur̃ ad frẽs p̃ debilitate vix
se reportare posset sicq̃ int̃ simplices
simplicẽ vitã duxit. Postmoduꝫ frẽs
ꝓ ordinibꝫ suscipiẽdis missi ad ciuita
tem forlinij int̃ q̃s affuit ꝛ Anthoniꝰ ꝛ
q̃dã frẽs de p̃dicatoribꝫ. Cũq̃ collatio
nis hora mĩster p̃dicatores solicitarꝫ
vt exhortatõis v̄bũ ꝓponerẽt q̃ ad h̃ se
ĩparatos dixer̃t. Tãdẽ mĩster ad An-
thoniũ instigãte spũ ꝯuersus de cuius
scĩa nil sibi ꝯstabat. rogat eũ vt v̄bum
dei ꝓponat. q̃ se minꝰ idoneũ ad h̃ rñ-
dit q̃ exercitatior habebat̃ ĩ abluẽdis
coq̃ne necessarijs vtẽsilibꝫ q̃ꝫ exponen
dis diuĩs eloquijs. sꝫ tãdẽ deuictꝰ tãta

Acquisita

cripta

BIBLIOTEKA GŁÓWNA w Poznaniu Uniw. im. A. Mickiewicza

De scto Anthonio cofessore

vbor luculētia tātaq; mysticaꝝ sniarū ꝓfunditate audiētiū suspēdit aīos vt vix se vllꝫ talia audisse fateret. De inde ꝑdicatōis officio sibi īposito quicalice dñi diu sitierat, tāta auēte feriebat veritat sacul magnos z paruos vt ruboze ꝓfusi lōge se abesse volebāt Circūibat igit ciuitates: z rura mirabant in eo ingenij subtilitatē z lingue disertitudinē. vñ etiā ipe romanꝰ pōtifex eū archā testamēti vocabat. ꝓfutabat oīm heretico ꝝ quersum dogma. Nā apud ariminū plures hereticoꝝ ad fidei veritatē reduxit. facto miraculo circa eucharistie sacrz hereśiarchianoie bononilꝰ asinicinꝰ inc alias nō ꝓsecratas hostias adozauit. Tertie ꝗz vtutes dicūt infuse. z sunt ille que causant ex dei gra, z sunt nō solū theologicales, vicz fides. spes z charitas. sz etiā humilitas. prudētia. iusticia. castitas zc. O deꝰ liberalissime ꝗz magna dona donasti nob vt essemꝰ cōsortes diuīe nature. ij. Pet. ij. O deus meus ꝗz beatꝰ ille quē tu erudieris z de lege tua docuerꝫ eū sīc b. Anthō. Ubi nota ꝙ quidā dixerūt idē esse realiter fm essentiā gram z vtutē infusam. sz differre rone qz inquntū gtis dat a deo z facit hoiem deo gratum z opa eiꝰ. sz vtus oz inquntū ducē hoiem ad bñ opandū. z h videt mgr sensisse in. ij. di. vj. Sz b. Tho. j. ij. q. lv. arti. iij in corpe. q. dic. Q, differūt realit z fm essentiā virtꝰ z gra. qz gra est accidens existēs in essentia aie sicut in subiecto. Virtutes vo i potētijs aie sīc i sbiecto z sicut radij ꝓcedunt a sole: ita vtutes a gra. Has ꝗz virtutes ꝑfecte habuit b. Anthoniꝰ supnaturales. iō deꝰ eas supnaturali miraculo in eo oñdit. nā cū in capitulo q̄dam ꝓgregat b. Antho. de titulo crucꝭ dulcꝭ iesu. qz passionē dulcit ꝑdicaret, Ecce beatissimꝰ frā ciscus tūc corpalit viuēs sz i remot extstens filijs suis i aere se miraculose ꝑsentauit qsi viri dei approbādo fmonem tāq; brachijs i patibulo crucꝭ extensis apparuit z signo crucis eos bñdixit. Tertio virtutis q̄dditas manifestari poterit ex silitudine. nā virtutes assilant lucī. Sicut em color purpureꝰ aureꝰ vel albꝰ nō discernit nisi i lumie z reputat vilis: sic aīa sine vtutibꝰ. Unde Amb. in exam. aiam virtuosam picture assilat dicēs. Illa aīma a deo pingit q̄ bz i se virtutū gram rentē splēdorē q̄ pietat. Illa aīa bñ picta ē in q̄ relucet diuīe operōis effigies. Et sic optime ptz virtutꝭ q̄dditas. ex diffinitōe: diuisiōe z silitudie q̄bꝰ b. Anthoniꝰ vas auri solidū plenꝰ fuit.

Scdo in ꝑmissis verbis ad honorē bti Antho. insinuat virtutū acquisitionis modalitas. qz oz ꝙ vas virtutū dz esse nō q̄dā sz solidū forte z bonū vt sic tale vas grat. Unde q̄cūq; vult vtutes acquirere: debet

Primo ad ptrariū appetitū dirigere
Secdo infectiuū abijcere
Tertio medium attendere
Quarto se bonis associare.
Quinto deuote petere

Primo dirī ꝙ debet appetituz ad cōtrarium dirigere: nō qd appetit vl in quo delectatur ex corrupta intentiōe id faciat. sed in cōtrariuz conet sicut q̄ rectificat ligna distorta ad aliā partez inclinando. Et sic intelligit ꝙ regnuz celorum vim patit: z violenti rapiūt illud. Mat. xj. Ista em violētia infert sibijpsi quo ad appetitū sensuale. Unde de pe. dis. ij. Si qs sel notat fuerit i uidie aut ꝓtentōis vicio z rursus i b ipm inciderit. sciat se ꝑmā cām ex qua inuidia vel ꝓtētio nascit in interioribꝰ medullis hīe recōditā. qz Beñ. viij. oz ꝙ sensus hois sit ꝓni ad malū Se

cūdo q̄ vult eē v̄tuosus necesse ē infe/
ctiuū abijcere. nō em̄ possum⁹ in dele
ctatōib⁹ diu morari q̄n gratulemur ī
eis ⁊ maculemur ab eis. qꝛ dr̄ Rom̄.
viij. Fratres debitores sum⁹ nō carni
vt ꝑm carnē viuam⁹. si em̄ ꝑm carnez
vixerit⁊ moriemini. Abijciam⁹ g̊ opa
tenebraꝝ ⁊ īduamur arma luc⁊ Ro.
xiij. Ille em̄ q̄ cupit esse in loco odori/
fero necesse habet relinquere locū feti
dū. Tertio debet mediū attēdere q̄
vult fieri v̄tuosus. h̄ autē facit qn̄ ab
extremis vitiosis recedit. Ubi nota q̄
oīs v̄tus aliq̄ mō ꝯsistit in medio sed
nō vno et eodē mō. Nā virt⁹ moralis
ꝯsistit in medio rōnalis. Manifestuz
em̄ est q̄ inter excessū ⁊ defectū mediū
est optimū sicut si iusticia excedit mē/
surā ⁊ regulā suā crudelitas dicit̄. rur
sus si deficit remissio dr̄. similit̄ tp̄an
tia si excedit metas gula dr̄. si deficit ī/
discretio iudicat̄. ⁊ sic de alijs. Uirtu/
tes etiā theologice dicunt̄ eē in medio
sed nō ita ꝓprie sz ꝑ accidēs. Nā mēsu/
ra ꝓpria eaꝝ ē de⁹. fides eī nostra mē/
surat̄ ꝑm veritatē diuinā. spes ꝑm ma
gnitudinē potētie ei⁹. charitas ꝑm bo
nitatē ei⁹. ⁊ ista ē mēsura excellens oēz
facultatē creatā. Un̄ nūq̄ pōt hō tātū
diligere vel sperare vel credere in euz
q̄ntū debet. ⁊ sic nō pōt ibi eē excessus
sed quāto pl⁹ tāto meli⁹. Sz ꝯsiderā
do mensurā haꝝ v̄tutū ex ꝑte nostra
id ē ꝑm ꝯditionē nostrā infirmaz. pos/
sunt in eis ꝯsiderari mediū ⁊ excessus
vel defectus. Nā in spe defect⁹ est ꝑde
sperationē excessus ꝑ p̄sūptionez. In
dilectiōe excessus est. si q̄s tātū diligit
ꝓximū vt ꝓ ip̄ius salute pctm̄ cōmit/
tit. defect⁹ cū odit vel ei inuidet. ī fide
excessus vel defect⁹ credere nimis le/
uiter aut difficulter. Quarto q̄cun
q̄z vult v̄tutes acq̄rere debet se bonis
associare. Nā vt Sapiēs dicit Qui cū
sapiēte gradit̄ sapiēs efficit̄. sic q̄ cū vir
tuoso ambulat virtuosus efficit̄. Si/
cut em̄ malū ē alteri⁹ corruptiuū: ita
bonū est alteri⁹ refectiuū. Ps̄. Cū sā/
cto sanctus eris. ⁊ cū viro innocēte in
nocens eris. ⁊ cū ꝑuerso peruerteris.
Un̄ dicit Lyra. q̄ q̄ cuz lupis habitat
vt lup⁹ vlulare debet. Difficile em̄ val
de ē vt bon⁹ ⁊ v̄tuosus sit q̄ cū malis
associat̄. specialiter ꝓpter tria. Primo
qꝛ mala societas ꝯsumit oīa hoīs bo
na .s. naturalia. tp̄alia ⁊ gratuita. Cō
sumit naturalia bona mala societas.
qꝛ aliquando hō vulnerat̄: ꝑcutit̄: tra
dit̄. interdum ꝑ sociū malū occidit̄ vt
patet Luce. x. in illo hoīe q̄ inciderat ī
latrones q̄ despoliauerunt eū ⁊ vulne
rauerunt. ⁊ si in eos nō incidisset tale
malū passus nō fuisset. Itē mala so/
cietas ꝯsumit bona tp̄alia. quia mu/
tuo expendunt substantias suas ī gu
lā luxuriā ⁊ superbiā. vt patet Lu. xv.
ī filio prodigo q̄ cū meretricib⁹ deuo/
rauit substātiā suā. Itē mala societas
ꝯsumit bona gratuita. vt gratiā: pati
entiā: tēperātiā: castitatē ⁊ bonos mo/
res. j. Cor⁊. xv. Corrūpunt bonos mo
res colloquia praua. sicut grex mor/
bidus. sicut putridū pomū. sicut cib⁹
toxicus. Secūdo difficile est vt vir
tuosus sit q̄ malis sociat̄. quia a dō di
uidit̄. In cuius figura dicit̄ Josue. vij
Nō ero ait dn̄s vltra vobiscum sc̄z q̄z
diu amorreus esset cū eis. Ideo eī di/
uidit̄ a deo. qꝛ irā eius meret̄. vt dicit̄
ij. Paral̄. xix. Impio p̄bes auxiliū ꝓ/
pter qd̄ iram dei merebaris. Ter/
tio difficile est vt virtuosus quis effi/
ciatur malis sociatus propter peccati
vinculū quia praua consuetudo tāq̄z
vinculū colligat hic simul in malis et
in futuro in penis. Un̄ dr̄ Mat. xiij.
Colligite zizania et ligate in fasciclos
ad cōburēduz. vt videlicet cum q̄bus

peccauit cum illis torqueatur. Hinc et Eccl.xxj. Stupa collecta synagoga peccãtiũ ⁊ ꝯsũmatio eoꝝ ignis. Quinto q̃cũq; vult v̄tutes acq̃rere debet deuote petere a deo a q̃ oẽ bonũ ꝓcedit. Dicit em̃ Tho.j.ij.q.lv.ar.iiij.ꝙ v̄tus infusa causat̄ in nob̄ sine nobis agentib̄ vel opantib̄. nõ tñ sine nob̄ ꝯsentiẽtib̄. Jõ monet saluator Lu.xj. Petite ⁊ accipietis. oĩs enĩ q̃ petit accipit ⁊ q̃ q̃rit inuenit. Disponit ꝓfecto diuina maiestas ab eterno oĩa bona v̄tutũ nobis dare. sic tñ hũiliem⁹ nos ad tale bonũ. His nãq; modis be. antonius v̄tutũ copiã acq̃sierat. qꝛ contra appetitũ sensitiuuꝫ voluit pie mori ꝓ xp̄o. ⁊ ob ip̄ius amorẽ oẽ pctm̃ cauere ⁊ mediũ v̄tutũ tenere. Jnsup̄ bonis ĩmo melioribꝫ hoĩbꝫ mundi studuit se sociare scꝫ fratribꝫ minoribꝫ vbi instãter supplicabat deo ꝓ v̄tutibꝫ ꝯsequẽdis. Tertio in p̄missis v̄bis ad honorẽ beati antonij insinuat̄ acq̃site v̄tutis fructuositas. qꝛ d̄r. ornatũ oĩ lapide p̄cioso. nã lapides mltas habẽt virtutes. sic acq̃site v̄tutes specialiter tria opant̄ in nobis scꝫ

Primo a malo exclusionẽ.
Secũdo in p̄lio triũphationẽ.
Tertio in celo p̄miationẽ.

Primo v̄tutes opant̄ in nobis mali exclusionẽ. Excludũt enĩ v̄tutes a nobis nõ solũ culpã sꝫ ⁊ penã. Cõtraria eĩ sic̃ simul eẽ nõ pñt: sic v̄t⁹ ⁊ vitiũ. q̃libet aũt v̄tus hꝫ vitiũ sibi directe cõtrariũ. vt castitas luxuriã. liberalitas auariciã. hũilitas supbiã ⁊c̃. q̃ oĩa virtus infusa excludit. qꝛ nũq̃ simul cuꝫ pctõ mortali stare p̄t. Uñ Aug. Mẽs nõ põt habere regimẽ v̄tutũ nisi p̄us iugũ excusserit vitioꝝ. licet pctm̃ veniale v̄tus non excludat. tñ excludit penã. qꝛ q̃nto q̃s v̄tuosius opat̄: tãto pena ei⁹ minuet̄ ⁊c̃. Secũdo v̄tutes opant̄ ⁊ fructificãt in nobis in p̄lio triũphationẽ. Nã inter alia q̃tuor sũt iacula quibus ab aduersario percutimur videlicet stulticia. iniusticia. incõstantia ⁊ concupiscentia. Per oppositũ quattuor sũt virtutes quibus armamur quibus ꝓtegimur. scilicꝫ prudentia contra stulticiã. iusticia contra iniusticiã. fortitudo ꝯtra inconstãtiaꝫ ⁊ tp̄antia contra ꝯcupiscentiã. Sed ⁊ vltra hec potiora arma sunt s̄m Apostolũ scꝫ scutũ fidei. galea spei salutis. ⁊ gladiũ charitatis. Et breuiter q̃cunq; vna v̄tute debite indut⁹ fuerit omnibus v̄tutibus ꝓtinus est circũdat⁹ quia v̄tutes sunt ꝯnexe. Uñ quicũq; vnã solã virtutẽ non habuerit debite nullã habet. Hinc Greg. Unaqueq; virtus tãto sola vera nõ est quãto deficiũt cetere. nã sepe nos pudicos ꝯtingit sed nõ humiles. quosdã v̄o q̃si humiles sed nõ misericordes. Certũ est. qꝛ nec castitas ĩ eius corde vera ẽ cui hũilitas deest. q̃ppe si superbia intrinsecus fomentet̄ seip̄m diligens a diuino amore fornicatur. nec humilitas vera est cui misericordia iuncta nõ ẽ. Et infra. vna igitur queq; virtus sine alia aut omnino nulla est aut imperfecta. O igitur insipiens genus ade. O virtutibus vacue quid gloriaris d̄ castitate si plenus es crudelitate. quid d̄ sobrietate plen⁹ furore ⁊c̃. Tertõ virtutes fructificant in nobis premiationẽ in celo. quia quanto quis fuerit hic virtuosior: tanto in celo splẽdidior. j. Cor̃.xv. Stella differt a stella ĩ claritate. Hinc est ꝙ beatus antonius per virtutes declinauit a peccato. triumphauit de inimico. ideo copiose premiari meruit in celo. Cuius hec sunt inter alia signa euidẽtia. Appropinquante enim die mortis sue cepit egrotare. accepta absolutõne cepit de

uotiº cãtare hymnũ btẽ ꝟgis O gl'osa dña. deinde ocul' sursum erectꝫ in direcũ aliqñdiu pserit. Et cuz iterrogarº fuisset qd cerneret. rñdit. Video dñm meũ. z afferentib⁹ itez sacz oleũ dixit. Habeo hãc vnctõz itra me. vez tñ bñ placet vt inungar. z pº dimidiã q̃ horã inf manº fratz obdormiuit i dño Anno dñi. M. ccxxxj. Leperũtqz prodigijs miracl'a multiplicari z ppl'i circũq; qz ꝓcurrere z eiº bñficia exhibita narrare. Uñ qdã miles a ꝓmeua etate hereticº ad mẽsam secũdº audiuit de miracul' scti viri narrãtes. q̃ mortuos piccarium vitreũ manu tenẽs i terrã ab alto piecit dicẽs. Si virtz ẽ anthoniº ꝓseruauerit integz tũc vtiqz credo sanctũ Quo licz ad petrã collisu tñ mirabil'r ꝓfuato mox erroribꝫ abdicatꝫ fide ꝓfecta credidit xp̃o. Ex q̃ pz q̃ b. anthonius fuit vas auri solidũ aia z corpe ornatũ olim vtutũ venustate. cuiº meritis vitreũ vas a fractõe fuit ꝓfuatuz. Rogemº igit dñm vteiº meritis zc.

De natiuitate scti Johis baptiste Sermo. xlvj.

Rit magnus e coram dño. Lu. j. Nec ba. prulit archangelº gabriel zacharie ꝓphete pñi Johis baptiste ad cõmẽdationem bti Johis. q̃ fm Amb. magnus fuit coram dño: nõ corpe sz animi virtute Magnº certe ẽ sctus extitit q̃ tot testimonijs cõmẽdari dignº fuit. vicz.

Primo diuinis
Scõo angelicis
Tertio humanis

Primo nãqz bearº Jobes ꝓmẽdat testimonijs diuis. z ẽ a tota trinitate supra hoies alios post xp̃m z eiº genitricẽ. Deº em̃ pr̃ in veteri lege hos tres spẽaliter cõmẽdauerat. Primo Noe Beñ. vij. Te em̃ vidi iustũ coram me in generatõne hac. Scõo Job. c. j. dixit dñs ad sathã. Nũqd ꝓsideraſti puum meũ Job q̃ ñ sit ei silis i terra hõ simplex z rectº: ac recedẽs a malo. Tertio Moysen a fidelitate. Num. xij. Et seruus ait meº Moyses fidelissimº est i oi domo mea. Sz ꝓfecto supra hos cõmẽdat a deo pze q̃ btm̃ Jobem vocat angelus. Malach. iij. Ecce ego mitto angelũ meũ q̃ ꝓparabit viã añ faciẽ meam. i. xp̃m. Scõo i noua lege a deo filio dei spẽaliter cõmẽdat Nathanael Joh̃. j. Ecce vere israelita i q̃ nõ est dolus. Sz certe supra eũ deº dei filiº xp̃s cõmẽdauit btm̃ Johannez a quattuor. Matb. xj. videlicz

Primo a soliditate ꝓstãtie
Scõo ab austeritate pnie
Tertio a claritate noticie
Quarto ab auctre doctrine

Primo inq̃ cõmẽdauit xp̃s dñs beatũ Johannẽ a soliditate ꝓstãtie dicẽs Quid existis videre i desertũ: arundinẽ vẽto agitatã. q. d. nõ. qz Johãnes itacõstans erat q̃ nec timore nec amore nec fauore a vitate declinabat. Unde arguebat herodẽ cõstanter de scelere.

Scõo cõmẽdauit xp̃s btm̃ Johannẽ ab austeritate pnie cũ dixit. Existis videre hoiem mollibꝫ indutũ. q. d. nõ qz Johãnes habebat vestimẽtũ de pilis camelorz. vñ subdidit saluator Ecce q̃ mollibꝫ vestiunt in domibꝫ regũ sunt Tertio btm̃ Johãnẽ cõmendauit saluator a claritate noticie cum dixit. Existis videre: ꝓphetam. z subdit. z plº q̃z ꝓphetã. q̃ ve fuit plº q̃z ꝓpheta. qz nõ solũ xp̃m puidit z ꝓdixit sic alij ꝓphete sz etiã digito oñdit dicens. Ecce agnus dei. Quarto xp̃s cõmẽdauit btm̃ Johannẽ ab autoritate doctrine sicut deº pr̃ cõmẽdauerat di. Hic est ẽ quo scriptũ est Ecce ego mitto angelũ

id est iohānē: q̄ angelicā vitā duxit añ faciē meaz. i. xp̄m. qz filiꝰ dei d̄r figura p̄ris z p̄ ꝯñs facies eiꝰ. q̄ p̄ꝑabit viam añ faciē meā. i. corda audiētiū p̄ suā p̄dicatōem. z baptisma suū. z summaz cōmēdatōis saluator ibi ꝯcludit dicēs Amē dico vob̄ ꝙ int̄ natos mulierꝫ ñ surrexit maior iohāne. Tertio cōmēdat̄ b. iohānes a spūsctō Lu. j. Et Zacharias p̄r eiꝰ repletꝰ spūsctō z ait Tu puer ꝓpheta altissimi vocaber] Secūdo b. iohānes ꝯmēdat̄ testimonijs angelic] Lu. j. Erit magnꝰ coraz dño. vinū z sicerā nō bibet: z spūsctō replebit̄ adhuc ī vtero mr̄is sue Tertio cōmēdat̄ sctūs iohānes testimonijs humanis dicētibꝫ Lu. j. Quisputas puer iste erit. vñ merito z rōnabilit̄ d̄ eo dicit angelꝰ p̄missa v̄ba. Erit magnꝰ corā dño. In q̄bꝫ q̄dē v̄bis a tribꝫ subtiliter ab anglo b. iohānes cōmēdat̄.

Primo a gaudiosa sua natiuitate ibi. Erit

Secundo a gratiosa vite vtilitate. ibi. magnus

Tertio a gloriosa patrie felicitate. ibi. coram dño

Primo em̄ dixi ꝙ btūs Johānes ab angelo cōmēdat̄ a gaudiosa sua natiuitate. qz dic̄ ꝙ erit vicz p̄ natiuitatez Nā hoꝝ duoꝝ viroꝝ solūmō natiuitatē gaudiose celebramꝰ. s. xp̄i dñi z iohānis baptiste. vt dic̄ Beda. qz pastoribꝫ nato dño angelꝰ ait. Annūcio vobis gaudiū magnū q̄d erit oī pplo qz natꝰ ē saluator mūdi. Ita etiā nascitu rū angelꝰ p̄dicēs zacharie iohānez. Et erit tibi gaudiū z exultatio z mlti ī natiuitate eiꝰ gaudebūt. Jure g̃ vtriusqz natiuitas cōmode celebrat̄ qz illiꝰ oī pplo. s. iudeo z gētili gaudiū. istiꝰ autē mltis denūciat̄ q̄ corda patꝝ ꝯuertit in filios. Jā em̄ ꝓ p̄ribꝫ filij nasci ceperunt. Hec aūt btī iohānis natiuitas fuit gaudiosa ꝓpt̄ quattuor. s.

Primo ꝓpt̄ figuralē p̄ostensionem.

Scdo ꝓpter mirabilē cōceptionem.

Tertio ꝓpt̄ singularē sanctificatōez.

Quarto ꝓpt̄ spēalem denominatōez

Primo natiuitas b. iohānis fuit gaudiosa ꝓpt̄ figuralē p̄ostēsionē. Nā dñs deꝰ p̄cipuos sctōs p̄nūciari p̄ ora prophetaꝝ ꝯsueuit. vt d̄r. c. iij. Amos. Nō faciet dñs v̄bum q̄n p̄us loquet̄ ad ꝓphetas suos. Ex q̄ patz argumētuz ꝙ p̄cipui sancti fuerūt p̄nūciati mundo affuturi. vt Jsaac Gen̄. xviij. Samson Judicū. iiij. Samuel j. Reguz. j. Maxime b. iohā. maior hoꝝ fuit prenunciatꝰ p̄ Malachie ꝓphetiā. vt exponit saluator Mat. xj. di. Hic est de quo scriptū est Ecce ego mitto angelū meū zc̄. ac p̄ figure euidentiā. Exo. iij. vt exponit Lyra moralizādo dictū capitulū. Moyses autē pascebat oues yetro sacerdotis cognati sui. Nūc per Moysen inq̄t significat̄ iohānes baptista pascens fideles xp̄i cognati sui. Lu. j. Ecce elizabeth cognata tua. Johānes em̄ fideles xp̄i pauit pabulo p̄dicatōis. Cūqz minasset gregē ad ite riora deſti. i. ad asperitatē p̄nie quā p̄dicauit v̄bo z ope: venit ad montē d̄i id est ad xp̄m q̄ d̄r mons. Dañ. ij. Lapis q̄ ꝑcusserat statuā factꝰ est mons magnꝰ z īpleuit vniuersam terrā. Ad hūc montē venit iohānes xp̄m p̄sonalit̄ cognoscēdo ac eū baptizādo. Apparuit eī dñs ī flāma ignis. i. ī plenitudine spūsscti. in colūbe specie. de medio rubi. p̄ spinosum rubū intelligit̄ silitudo carnis pctī q̄ fuit ī hoīe xp̄o. z vidit ꝙ rubꝫ ardebat z nō cōburebat̄. p̄ q̄d designat̄ ꝙ mortalitas carnis nō absorbebat̄ in xp̄o ex p̄sentia diuinitatis. Et ait Moyses. id est Johānes. Uadā et videbo visionē hāc. Uolebat enim plenius cognoscere mysterium incar

natōis. ⁊ ait dñs. Nō appropinques huc. q. d. talis cognitio quā tu q̄ris in vita p̄nti nō habet̄. iō seq̄t̄. Solue calciamētū tuū. ac si dicat. p̄us oportz te deponere carnē mortalē. sz veni mittā te ad pharaonē. i. ad lymbū patꝝ q̄ ē ī pte inferni ad denūciandū p̄ribꝫ eoꝝ liberationē ꝓpinquā vt dic̄ Grego. in ome. Quē p̄currēs nascēdo nunciauerat hūc moriēdo ⁊ ad inferos p̄currebat. nō tñ p̄currebat ascendēdo celuz. sz xp̄s dñs p̄ibat q̄ est p̄mogēit⁹ ī mlt̄ fratribꝫ. Uñ sicut moyses ꝑ mare rubrū ppl'm israeliticū transduxit. nō tñ ad terrā ꝓmissiōis transiordanē ip̄e ī troduxit. sz iesus siue Josue. sic b. ioh. īduxit ppl'm ad desertū pnie post suū baptismū. sz iesus ducit ꝑ iordanē: id ē baptismū suū ī iordane factū ad terrā ꝓmissiōis celi ecce ptz gaudiosa natiuitas tā solēniter p̄nūciati viri. Secūdo natiuitas b. iohā. fuit gaudiosa ꝓpter mirabilē ꝯceptionē q̄ ꝯceptō fuit mirabilis ꝓpter q̄ttuor vicz

Primo ꝓpt̄ nūciant̄ apparitionē.
Scdo ꝓpt̄ iohānis cōmēdationez.
Tertio ꝓpt̄ zacharie punitionē.
Quarto ꝓpt̄ sterilis fecūdationē.

Primo em̄ natiuitas b. iohā. fuit mirabilis ꝓpt̄ nūciātis angeli appitiōez qꝛ idē angel⁹ gabriel fuit nūci⁹ ꝯcept⁹ iohan. q̄ ⁊ saluatoris. Uñ Aug. in ser. Jaz inq̄t id quāte glorie ē ꝙ zacharie seni et elyzabeth sterili a gabriele. i. ab illo angelo fili⁹ ꝓmittit̄. a q̄ marie natiuitas dñi nunciat̄. Et infra Salua igit̄ reuerentia saluatoris (qꝛ nō derogam⁹ regi si militē sibi dilectuz honoram⁹) digniori p̄monstratiōe iohan. nūciat̄ q̄z xp̄s. Ab eodē em̄ angelo ī loco digniori. qꝛ xp̄s in thalamo. iohā. v̄o in tēplo. ⁊ nō solū in tēplo sz ⁊ in sācta sanctoꝝ vbi nō licebat nisi soli pōtifici stare. in q̄ erat arca testamēti. tabule manna ⁊ cherubin ⁊ ꝓpitiatorium in q̄ dñs moysi apparuerat. Uerūtamē ille v̄ginis marie thalam⁹ in quo dei fili⁹ incarnari dignat⁹ est dignitate ⁊ opis nouitate excellebat. nō solū sancta sanctoꝝ: sz etiā illud celuz empyreū. qꝛ quē celi capē nō poterant v̄go suo gremio cōtulit. vbi erat arca quā p̄figurabat vter⁹. s. v̄ginal' ī quo erat manna diuinitatis. tabule. i. sapiētissima xp̄i aīa. ꝓpitiatoriū. i. corp⁹ xp̄i veꝝ ī q̄ nob̄ visibilis appuit. Modū v̄o q̄ āgel⁹ gabriel natiuitatē iob. nūciauit. ip̄m cōmēdauit. p̄rez ꝓpt̄ incredulitatē puniuit. ac elyzabeth fecūda extitit optīe b. lucas euāge. ca. j. describit. Sic fuit inq̄t in diebꝫ herodis regis iudee sacerdos q̄dā noīe zacharias de vice abya. qꝛ dauid volēs ampliare cultū diuinū statuerat. xxiiij. sacerdotes de. xxiiij. familijs q̄ descenderāt ab aaron vt vicissim mīstrantes ꝑ hebdomadā a sabbato vsqꝫ in sabbatū ip̄i vicis sue singuli castimonie studerēt manēdo ī domūcul' iuxta tēplū edificatis. ⁊ hoꝝ oīm erat vn⁹ sup̄m⁹ sacerdos q̄ p̄nceps sacerdotū dicebat̄ ⁊ sic ptz s̄m Lyrā ꝙ zacharias nō fuit sup̄m⁹ sacerdos. Uxor ei⁹ erat de filiabus aarō. et nomē ei⁹ elyzabeth. Erāt āt ābo iusti añ deū īcedētes ī oībꝫ mādat̄ ⁊ iustificatōibꝫ dñi sine q̄rela. ⁊ ñ erat illis fili⁹. eo ꝙ elyzabeth eēt steril' ⁊ ābo ꝓcessissent ī diebꝫ suis. Ex q̄ apparet ꝯceptio p̄cursor̄ miracl'osa. q̄a ñ fuit tm̄ ꝑ naturā sz ꝑ naturā gr̄a diuīa adiutā. qꝛ ābo senes erāt. īsup elyzabeth steril'. Factū ē āt dū sacerdotio fūgeret̄ zacharias ī ordīe vic̄ sue sorte exijt vt incēsū poneret ingressus in tēplū dñi. ⁊ oīs mlt̄itudo ppl'i erat for̄ orās hora incēsi. Apparuit aūt illi angelus dñi stans a dextris altaris incēsi. et zacharias turbatus est videns

angelū ⁊ timor irruit sup eū. qr ꝓprie/
tas boni angeli ē ꝙ ꝑmo terret hoīez
cui apparuerit. ⁊ demū dulcedine re/
plet. Sz ꝓprietas mali āgeli ē ꝑ ꝯriū.
scz ꝙ ꝑmo demulcet sz postea amari/
cat. Dixit aūt ad illū angel⁹. Ne time/
as zacharia qm̄ exaudita est oro tua.
Orabat em̄ nō ꝓ sobole de q̄ iā nō spe
rabat cū de sua sueqz vxoris etate dif/
fideret. ⁊ āgelo id ꝓmittēti ñ crederet.
sz orabat ꝓ pctis ppl'i ⁊ aduētu messie
Potuit em̄ sic orasse. O clemētissime
de⁹. o pijssime dñe. mitte de alto solio
tue maiestatꝫ manū tuā q̄ liberet po/
pulū a pctis. Ecce vnusq̄sqz eoꝝ decli
nauit in viā suā prauā. nō ē q̄ erudiat
nō ē q̄ adiuuet nisi tu dñe rex isrl'. Uñ
scdo mirabil'ē ꝯceptio be. Joh. ꝓpt' ei⁹
cōmēdatōz. qr mox subiūxit angelus.
Uxor inq̄t tua elyzabeth ꝑiet tibi filiū
⁊ vocab nomē ei⁹ ioh. et erit tibi gau/
diū ⁊ exultatio. et mlti ī natiuitate ei⁹
gaudebūt. ⁊ tādē ꝓle ꝫ nasciturā cepit
mirabilit' extollere d'. Erit magn⁹ co/
rā dño. vinū ⁊ sicerā nō bibet. ⁊ spūsā/
cto replebit' adhuc ex vtero mr̄is sue. ⁊
multos filios isrl' ꝯuertet ad dñm de
um ipoꝝ. ⁊ ipe p̄cedet illū scz d̄i filiū ꝓ
q̄ oras in v̄tute ⁊ spū helye. i. sic helias
feruēter p̄dicauit ⁊ dure īdut⁹ erat sic
iste vt ꝯuertat corda patꝝ in filios ⁊ ī
credulos ad prudētiā iustoꝝ ꝑare do
mino plebē ꝑfectā. Tertio hec iohis
ꝯceptio ē mirabil' ꝓpt' zacharie puni/
tionē cū dixit ad angelū. Uñ hec sciā.
ego em̄ sū senex ⁊ vxor mea ꝓcessit ī di/
ebus suis. Et angel⁹. Ego suz gabriel
q̄ asto añ deū ⁊ missus sū ad te hec ti/
bi euāgelizare. ⁊ ecce eris tacēs vsqz in
diē q̄ h̄ fiāt ꝓ eo ꝙ ñ credidisti v̄bis me
is q̄ īplebūt' tpe suo. Et erat plebs ex/
pectās zachariā ⁊ mirabant' ꝙ tarda
ret ī tēplo. Egressus aūt nō pot'at loq̄
ad illos. ⁊ cog̃uerūt ꝙ visionē vidisset.
⁊ ipe erat innuēs illis ⁊ ꝑmāsit mut⁹.
ecce patet pūitio zacharie. Uñ Chrys.
Si is q̄ erga natiuitatē mortalē incre
dul⁹ erat punit'. q̄lit' q̄ celestē ⁊ ieffabi
lē natiuitatē calūniat' vitabit vltionē.

Quarto natiuitas ioh. fuit mirabil'
ꝓpt' sterilis fecūdationē. nā vt d̄r Lu.
j. Postq̄z ipleti sūt dies officij ei⁹ abijt
ī domū suā ⁊ post hos dies elyzabeth
vxor ei⁹ ꝯcepit. ⁊ occultabat se mēsib⁹
q̄nqz donec btā maria ꝯciꝑet ⁊ fet⁹ ei⁹
exultās ī vtero ꝓphetaret. licet d̄ cōce/
ptu tā sctō valde gauderet. ⁊ de abla/
to sterilitatꝫ obprobrio. tñ aliq̄ntuluz
erubescebat ne in senectute videret' li/
bidini vacasse. antiq̄ em̄ vbi non erat
spes de ꝓle nō ꝯueniebāt int' se. Unde
Beda. Quāta sctis sit cura ne q̄d tur/
pe de q̄ erubescere debeāt admittant
oñdit elyzabeth q̄ ⁊ d̄ ipis q̄ accipe cu/
piebat donis erubescit. Cōsidera g̃ h̄
quō elyzabeth etiā d̄ licitꝫ erubescebat
corā hoīb⁹. stude ⁊ tu de illicitꝫ erube/
scere ⁊ abstinere nō solū corā hoīb⁹ sed
corā d̄o ⁊ angelis eius. Uñ Ans. Ibi
pecca vbi deū eē nescꝫ. Int' ꝓpetates eī
hoīs vna ē verecūdari ī turpi ꝑpetra/
to ꝓpt' qd̄ inuerecūdi dicūt' inemēda/
biles. qr in aliq̄ a rōnis honore muta
ti sūt pecorinā naturā assumētes. ⁊ sic
ptz natiuitas b. ioh. gaudiosa ꝓpt' ei⁹
mirabilē ꝯceptōz. Tertio b. ioh. na/
tiuitas fuit gaudiosa ꝓpt' ei⁹ singula
rē sctificatōz. Na ī vtero matrꝫ sue fu/
it sctificat⁹. ⁊ sic añ sctūs q̄z nat⁹. qr in
sexto mēse ab ei⁹ ꝯceptōe ꝯcepit ⁊ bea/
ta v̄go saluatorē mūdi. ⁊ mox inspirā
te spūsctō vēit ad elyzabeth suā cogna
tā quā mox vt salutauit iohes aduen
tū dñi sui sensit ⁊ sctificat⁹ exultauit et
mater ꝓphetissa ē effecta. Ubi sciēduz
ꝙ duplices sūt oꝑatōes spūsscti scz ge
nerales ⁊ speciales. Generales oꝑati/
ones sūt culpā remittere. aīam gratā

deo facere ꝛ virtutibus adornare. ac vita eterna dignū facere. Hec bona ī estimabilia oībus ꝓfert gr̄a spūssc̄ti se ad eā dispōnēt̄ib⁹. Istas oēs opatōes habuit bt̄us ioh. qz gr̄a spūssc̄ti origi nalē culpā in eo purgauit. ꝛ in ꝫ bt̄us iohan. habuit silēz gr̄am puerj bapti satis. vt si in vtero mortuꝰ fuisset ad lymbū puerox nō fuisset ductꝰ. verū ēm doc̄. caracterē q̄ in baptismo ī ꝓmiſ nō habuisset. Jrē spūssanctꝰ eux virtutib⁹ adornauit. Hinc Chryſ. Cō uersatio inq̄t iobis oim vitā faciebat culpabilē apparere quēadmodū si vi deres albā vestē di. Cādida ē vestis. si vo ꝓposuerj eaz circa niuē incipit tibi sordida apparere. Secūdo q̄dā opa tiōes spūssc̄ti sūt speciales q̄s nō dat oībus sz q̄busdā vt sic stabiliret cor ī gr̄a vt nūq̄z de cetero mortaliꝫ pecca ret. reuelatiōes imittere. Hanc eēm de dit b. iohā. q̄ nunq̄z mortaliꝫ peccauit ac deū adhuc in vtero existēt̄ē cogno uit ꝛ tandē digito demōstrauit. iō me rito ei⁹ natiuitas extitit gaudiosa ex oi cā. Nā alioꝛ hoim natiuitas cōiter ē flebilis ꝓp̄ tria. Primo qz q̄libet ꝺ lege cōi nasciꝫ ī pcto originali. pē. Ec ce in iniq̄tatib⁹ ꝓcept⁹ suus. ꝛ ī pctis cē. Et ꝓpterea ꝓ tunc q̄libet est in ira dei ad Eph. ij. Eram⁹ natura filij ire. Se cūdo qz q̄libet ad miserias hui⁹ mun di nasciꝫ subdēd⁹. Job. v. Sicut auis ad volandū: sic hō nasciꝫ ad laborem Tertio qz q̄libet nasciꝫ in timore eter ne dānatōis. Eccl. ix. Nescit hō vtrum odio aut amore dign⁹ sit. Et ꝓp̄ hec duo sūt hoim cantilene valde flebiles ꝛ terribiles. Una in natiuitate a. si fu erit mas. vl̄ e si fuerit femella. Alia in morte cantilena ē ff. O īsipientes filij adā. o delectabilib⁹ mūdi inebriati q̄ mō sūt obliti cantilenā sue natiuitatiſ sz sc̄iāt ꝙ omittere nō ꝑt cantilenaz mortis. certe si has cātilenas frequen ter reuoluerēt nō sic caput suū vittis ꝛ peplis ornarēt. nō sic epularenꝫ. nō de niq̄z vanitatib⁹ illecti riderēt sz ꝓfecto flerēt. Uñ ꝫ hec natiuitas b. iohā. extitit gaudiosa. qz nat⁹ ē a pctō sctificat⁹ in gr̄a ꝓfirmat⁹. ꝛ de salute certificat⁹ igiꝫ merito multi gauisi sūt in ei⁹ nati uitate. Quarto natiuitas b. iohā. extitit gaudiosa. ꝓp̄ specialē denotatōz. Nā vt dr Lu. j. Elyzabeth implet̄ est tps pariendi ꝛ pepit filiū ꝛ audierunt vicini ꝛ cognati ei⁹ ꝛ gratulabanꝫ ei ꝛ in die octauo venerūt circūcidere pue rū ꝛ vocabant eū noīe p̄is sui zacha riā. Et di. mr̄ ei⁹. Neq̄ ꝫ sz vocabiꝫ io bānes. ꝛ dixerūt ad illā. qz nemo in co gnatiōe sua vocabaꝫ ꝫ noīe. iō innue bant p̄i quē vellet vocari eū. ꝛ postu lans pugillarē. i. instrumētū scribēdi scripsit di. Johānes ē nomē ei⁹. ꝛ mira ti sūt vniuersi q̄ tā maꝫ q̄s p̄ q̄ a seipsi cē nō didicerūt ꝙ iter iob. vocauerūt. ꝛ ilico aptū ē os zacharie ꝛ loq̄baꝫ bene dicēs deū. ꝛ factꝰ ē timor sup oēs vici nos eoꝝ di. Quisputas puer iste erit. ꝛ zacharias iplet⁹ ē spūsc̄tō ꝛ ꝓpheta uit di. Bñdict⁹ dñs deꝰ isrl̄ qz visita uit ꝛ fecit redēptionē plebis sue. ꝛ tan dē nato puero ait. Tu puer ꝓpheta al tissimi vocaberis. Ubi ē nob sciendū q̄ b. iohan. ꝓp̄ excellentē sctitatē octo noib⁹ vocat⁹ ē vltra. ꝓpriū nomē suū. ꝛ ꝫ ꝓp̄ illoꝝ ꝓpetates q̄s in se habu it. Primo em̄ vocaꝫ angel⁹ a deo p̄e. Malꝫ. iij. Ecce ego iq̄t mitto āgelū me uz añ faciē meā q̄ ꝓparabit viā añ te. vox ē dī p̄is ad filiū vbi iohā. vocaꝫ ange lus ꝓp̄ angeli ꝓpetatē. cui⁹ ꝓpetas ē illuminare inflāmare ꝛ purgare. Sic b. iohan. populū doctrina illumina uit. exēplo iflāmauit. ꝛ baptismo pur gauit. Uñ Chryſ. Johānes maior bo mīe. par angel⁹. felix q̄ sic viuit ꝙ a ꝺo

ab angelis ⁊ ab hoīb⁹ testimoniū ha/
beat. Secūdo b. iohan. vocat̄ helyas
Uñ saluator di. Mat. xvij. Helias iā
venit ⁊ si vultis scire ipse ē iohānes. et
sic iohannes vēit in spū ⁊ v̄tute helye.
Naz iohānes d̄r helyas nō ī ꝑsona. iō
iudeis q̄rētib⁹ si helyas eēt. Rñdit. nō
sz d̄r ip̄e iohannes helias rōne sit⁹. qꝛ
sic̄ helyas habitauit in deserto: sic b. io
hannes. rōne vict⁹ qꝛ ambo parco vi
ctu ꝯtēti. rōne vestit⁹ qꝛ ambo vestitu
īculti. rōne officij qꝛ ambo p̄cursores
vicz ille p̄cursor iudicꝫ: iste saluatoris.
rōne zeli qꝛ vtriusq̄ v̄bū erat ignituz
diuio igne, Eccī. xlviij. Surrexit hely
as q̄si ignis. Naz sic̄ helyas arguebat
reges; sic iohannes herodē dicēs. Nō
licet tibi habere vxorē fratrꝫ tui. Ter
tio b. iohā. vocat̄ vox Joh. j. Ego vox
clamantꝫ in deserto ꝑate viaz dño. nā
sic̄ ꝑ vocē cognoscim⁹ verbuz in corde
positū: sic v̄bū dei patrꝫ cognouimus
xp̄m in hūanitate latētē. Uñ Gre. Si
cut vox p̄cedit v̄bū. sic iohannes d̄i fi
liū. Quarto b. iohānes vocat̄ ꝓphe
ta ⁊ pl⁹ q̄ꝫ ꝓpheta. Prophete em̄ ali/
qñ spūsctō inspirati sūt ad cognoscen
dū p̄terita sic̄ moyses creationē mūdi
quaz descripsit. aliqñ p̄sentia sz occul/
ta. sic̄ b. petr⁹ p̄sciuit occultaz agri de/
fraudationez Actꝫ. v. Aliqñ futura sic̄
dauid de xp̄i morte dicens. Foderunt
manus meas ⁊c̄. Sed beat⁹ iohānes
oēs p̄dictos modos ꝓphetandi habu
it. Nam in matris vtero cognouit sal
uatorē quē oēs ꝓphete ibi latentez ig/
norabant. De futuro dixit, Post me
venit vir cui⁹ nō sum dignus corrigi
am calciamenti soluere. De p̄terito di/
xit. ante me factus est. Merito igitur
plus q̄ꝫ ꝓpheta fuit. quia quē illi a lō
ge clamauerūt. iste e ꝓximo digito de
monstrauit dicēs. Ecce agn⁹ dei. Uñ
maior fuit spū q̄ꝫ helyas. qꝛ ī helya spi
ritus fuit simplex. in discipulo duplex
sed in iohāne triplex. Helyas fuit ple
nus spiritu ꝓphetie in vita. heliseus ī
morte. iiij. Regꝫ. iiij. mortuū ꝓpheta/
uit corpus eius. quia mox vt in sepul
chro tetigit cuiusdaz mortui corpus
surrexit. Johannes vero fuit plenus
spiritu ꝓphetie ante vitaz. quia vt di/
ctū est. in vtero dñm xp̄m cognouit. in
vita qꝛ ip̄m digito demōstrauit. post
vitaz qꝛ sanctꝫ patrib⁹ in lymbo denū
ciauit dñm venisse. Quīto b. iohan/
nes vocat̄ p̄cursor Lu. j. Preibis em̄
ante faciē dñi. Cui⁹ Chryf. ponit tres
rōnes quare scz xp̄us voluit habere p̄
cursorē. Primo ꝓpter xp̄i dignitatez.
vt iste magn⁹ sanct⁹ p̄iret ⁊ mūdo ip/
sum in lege ꝓmissum venisse demon
straret. cui nō possent ꝯtradicere pro/
pter vite sue sanctitatē ⁊ cōceptus mi
rabilitatē. Hinc Aug⁹. Johannes p̄/
nunciat saluatorē venturū sicut et lex
gratiaz precucurrit. Secundo voluit
xp̄s p̄cursorē habere ꝓpter nostraz in
excusabilitatē vt dicit Aug⁹. Per hūc
dñs aduentū suū ne subito homines
insperatuz nō agnoscerent voluit esse
testatū. Tertio xp̄s voluit habere pre
cursorē ꝓpter maiorē fidei firmitatez.
Naz iohānes attestatiōe sua de xp̄o fi
dē xp̄ianā firmissime roborauit. Joh.
j. Hic venit in testimoniuz vt testimo
niū ꝑhiberet veritati vt oēs crederent
ꝑ illū. Sexto d̄r baptista. qꝛ xp̄m do
minū baptisauit: licet cū magno reue
rentie timore ⁊ tremore dixit. Ego a te
debeo baptisari. Cui dñs Matth. iij.
Sic decz nos īplere oēm iusticiā. q. d.
O bone iohannes. o dilecte baptista
mi. tu consideras dignitatē meaz ⁊ ex
tua hūilitate indignū te arbitrarꝫ ad
tam excellens officiū. ⁊ bene. Ego v̄o
q̄ sū deus ⁊ homo tibi ⁊ aque me hūi
lio vt ex h̄ homies abluēs ad dignita

tem filioꝝ dei exaltē. Baptiza igit̄ me aqua. qꝛ sanguine ꝓprio ꝓ hoīb⁹ veni baptizari. iuxta illud Lu. xij. Baptismo habeo baptizari. i. morte. ⁊ quō coartar donec ꝑficiaꝫ illud Septimo beat⁹ iohānes vocat̄ lucerna ardens ⁊ lucens Johā. v. Et ꝟe erat lucerna q̄ ardebat charitate ⁊ lucebat exēplaritate Octauo btūs iohānes vocat̄ p̄co q̄ p̄dicauit feruēter: efficacit̄ ⁊ prudēt̄. vt postea patebit. Uñ merito gaudiosa fuit ei⁹ natiuitas nō solū vicinis et cognatis: sꝫ etiā om̄ib⁹ xp̄ianis. Gaudeam⁹ igit̄ ⁊ nos ī natali ip̄i⁹ tā excellētis dei hoīs q̄ nob aquā demōstrauit suo digito ne siti moriamur: viā celestis patrie īdicauit ne ab ea deuiem⁹: p̄ciū mūdi attrectauit vt ei firmit̄ credam⁹. trinitatē ītellexit vt ī ea beatificemur dū p̄rem ī voce: sp̄m̄ sctm̄ in colūbe specie: ⁊ filiū ī humanitate vidit.

Secūdo beatus iohānes ī p̄missis verbis cōmendat̄ ab angelo a gratiosa sue vite vtilitate. qꝛ dicebat ꝙ magnus erit corā dño. Sic em̄ fuit magnus: vt sue vite austeritate ſm Chrysostomū omniū vitā faciebat culpabilem apparere Excellere videbatur austera vita ⁊ ip̄m angeloꝝ regē christuꝫ Mat. xj. Uenit Johānes nō manducans neqꝫ bibēs: ⁊ dicūt demoniū hꝫ. venit fili⁹ hoīs māducās ⁊ bibēs: ⁊ dicunt. Ecce hō vorax carniū: ⁊ potator vini. Uñ vita ip̄i⁹ btī iohis gratiosa ī trib⁹ cōmendat̄. s.

Primo in mira austeritate
Scdo ī doctrine fructuositate
Tertio in stat⁹ eccl̄ie dignitate

Primo dixi ꝙ vita b. iohis fuit g̃tiosa in mira vite austeritate Null⁹ ei hoīm cū tāta innocētia tātam elegit pn̄iam. Nā septēnio vt cōmuni⁹ d̄r relict⁹ parentib⁹ senib⁹ ꝓphet⁹ ⁊ sanctis. dimissa patria cognatisqꝫ pulcer puer nō aduertēs cōpassiuū parentū fletū: nec tenera dubitauit mēbra tradere artissime pn̄ie. Poterāt em̄ parētes ⁊ vicini ⁊ cognati dicere ei. q̄ vadis sctē puer. cur sctā adhuc ī vtero m̄ris mēbra vis affligere. nō ei in tuo corpe reg̃re poterit pctm̄. qꝛ tu er⁹ ꝓpha altissimi ⁊ precursor xp̄i. Ad hec ip̄e rñdere potuit. Os meū qd̄ p̄dicatuꝝ ē regnū celeste: qd̄ allocutuꝝ ē dei p̄ris ꝟbū xp̄m dñꝫ nō decet vanis colloquijs pollui. manus q̄ d̄mōstrāde sunt redēptorē mūdi agnū dei īmaculatū: ⁊ ip̄m ꝯtrectādū: nō expedit mūdi scelest⁹ opib⁹ inq̄nari. Sicqꝫ valefact⁹ parētib⁹ suis sanctis ī inhabitabil' locū deserti. vbi pro ꝯsortio hoīm societatē habuit feraruꝫ vbi lectū nudā humū. vestem de dur⁹ cameloꝝ pilis. Uñ Chrys. Seruis d̄i nō ꝯuenit habere vestimentū ad speciem visionis vel ad carnis delectamētum: sed tm̄ ad nuditatis tegumentū Habebat em̄ Johānes non mollem neqꝫ delicatā vestē sed cilicinā grauē ⁊ asperam ⁊ cōterentē potius corpusq̄ꝫ fouētem. vt d̄ virtute anime eius ipsi⁹ habitus corporis loqueret̄. Item habebat zonā pelliceaꝫ. id est. de siccis et crudis animaliū pellib⁹ factam circa lumbos Scdo eius vite austeritas attendit̄ in cibo et potu. cuius cibus erat locuste. id est herbe sic dicte: ⁊ potus aqua tm̄. ⁊ sic totū qd̄ erat in Johāne pn̄iam p̄dicabat. ⁊ nomē qꝛ dei g̃ra. loc⁹ qꝛ desertū. ⁊ habitus qꝛ cilicinus. ⁊ cib⁹ qꝛ locustaꝝ. ⁊ sermo qꝛ penitētie dñi. ⁊ opatō qꝛ baptisma assue faciēs ad bonū. O de⁹ dei fili iesu bone. O amator ⁊ custos innocētie. O p̄dicator ꝟe pn̄ie q̄d nos debem⁹ facere miseri multiplicib⁹ pctōꝝ fecibus inuoluti. ⁊ q̄d excusatōnis in districto tuo iudicio rñdere poterim⁹ qui carnis desideria seq̄mur. mūdo instabili

ꝯformamur. d̄ te vix recordamur. Ecce oēs ab initio q̄ tibi placuerūt carnez domare studuerunt. tua v̄ba suscepe rūt. vanitates abiecerūt Certe si s̄m carnē vixerim⁹ moriemur morte eterna. Ro. viij. Sz ne sic moriamur fetidaz aīam nr̄am pctis pnie opib⁹ salsem⁹. Nā frater egidi⁹ soci⁹ btī p̄ris Frācisci sel' interrogat⁹ cur btūs iohānes ī taz puerili etate cepit artā pniam. q̄ mox q̄stionē q̄stione soluit dicēs. q̄re ait pisces salsant̄ añq̄ fetere icipiāt. Rn̄dit ille vt a fetore z putredine ꝯseruent̄. At ille. Sic btūs iohānes ne fetore pctī ī ficiat̄: arte pnie se dedit. Scd̄o vita btī iohānis gr̄osa erat in doctrine fructuositate Nā ipe p̄dicauit q̄drupl'r. s.

Primo feruenter
Secundo prudenter
Tertio efficaciter
Quarto constanter

Primo em̄ b. iohānes p̄dicauit feruēter. qz post vigintiduos ānos vt dicit̄ Lu. iij. factū ē v̄bū dñi sup iohānem z venit ī oēm regionē iordanis p̄dicans baptismū pnie. Et Matt. iij. d̄r. ꝙ sic p̄dicabat. Pniam agite appro. reg. celoꝝ. z Lu. iij. Parate viā dño. Hec āt ita feruēter dicebat ꝙ scindebat oīum corda. ꝯburebat vicia z accēdebat ad pnie lamēta. Vñ dicere poterat illud Esa. xlix. Posuit os meū dñs vt gladium acutū. O btē p̄dicator pnie q̄z dulce eloquiū emisisti p̄dicās pniam per quā venim⁹ pctōres ad celestē patriā. Hinc Petr⁹ rauēnas. A p̄ncipio inq̄t mūdi vsq̄z ad iohānē vniuersitat̄ humane electōz recollige. nec ī sermōe regni celest̄ poter̄ īuenire dulcedinē. veni g̃ ad iohānē z audi vocē exultatōis vocē leticie. miscd̄ie v̄buz. s̄monē gl'ie. gr̄e largitatē q̄d celauerat de⁹: tacuerat angel⁹. latuerat patriarchas. prophete nescierāt. pniam inq̄t agite ap. eī reg. ce. Uerbū pnie dulce z iocūdū z gl'iosum. z addit. A dieb⁹ ade vsq̄z ad iohānē organū nr̄m v̄sum fuit ī vocē flētiū. qz vbi pctōꝝ frequētia: nec pnie loc⁹: duplex erat deplorādi materia. z infra. Immisit ī os nr̄m cāticū nouuz carmē d̄o nr̄o z resonat ī ore nr̄o gr̄aꝝ actio z vox laudis. supexaltat̄ miscd̄ia pctōrib⁹ parcit̄. regnat pietas. iusticia dissil'at̄. z miserēdi ñ feriēdi q̄rit occasionē mis̄icors z mis̄ator dñs. hec Petr⁹ Scd̄o b. iohānes p̄dicauit prudēter. qz mal' ꝯmiabat̄ di. Mat. iij. Jaz secur̄ ad radicē arbor̄ posita ē. z sic terrebat breuitate vite īducēdo eos ad verā pniam. Itē iudicij seueritate reuocabat eos a malo qz dicebat. q̄ inq̄t p⁹ me vētur⁹ ē. i. xp̄s: fortior me ē. z infra Cui⁹ vētilabꝝ ī manu z purgabit aream suā. glo. vētilabꝝ purgās ē districtio iudicij p q̄d sepant̄ boni a mal' sic palee a g̃nis. Itē īducebat eos ad penitētiā et̄na felicitate. iō di. ꝯgregabit scz xp̄s triticū ī horreū suū. i. bonos q̄ pniaz egerūt ī reg. ce. Itē īducebat ip̄os ad pniaz et̄ne pene acerbitate di. paleas āt ꝯburet igni. i. hoīes sine v̄a pnia dānabit igne cruciādo Tertio b. iohānes p̄dicauit efficacit̄. Nā audita e⁹ p̄dicatōe exibat ad eū oīs hierosolyma z oīs iudea z oīs regio circa iordanē z baptizabāt̄ Uidēs āt mltos phariseorū z saduceoꝝ ñ ꝯfitētes pctā sua venientes cū turbis ad baptismū ñ bōa ītētōe sz ficte dixit eis. Genimīa vipaꝝ id ē venenati z venenatoꝝ filij q̄s oñdit vob ñ penitētib⁹ fugere a ventura ira. q. d. null⁹: nisi a vr̄a malicia r̄cedatis z pniaz faciat̄. lz eī falsitas vr̄a lateat ī ꝯspcū ppl'i: ñ tñ ī ꝯspectu d̄i. qz tūc māifesta erūt abscōdita cordis vr̄i. z dicebat talib⁹. Nolite dicere. s. s̄m falsaz estimatōem. p̄rem habem⁹ abraā: de ei⁹ iusticia ꝯfidēdo: credentes videlicz

saluari sine opibꝫ pnie potēs ē deꝰ ꝺ la
pidibꝫ istis filios abrae suscitare.i. de
pctōribꝫ corda dura hñtibꝫ. Sic mo/
do multi ꝯfidūt alij ī filijs suis.qꝛ sūt
sacerdotes ꝛc̄. Uñ sā.iohes tā efficacit̄
p̄dicabat ꝙ oīs ꝯditōis homies ad se
trahebat.veniebāt milites.veniebant
mercatores.veniebāt diuites ꝛ popu
lares hoīes dicētes.q̄d faciemꝰ mgr̄.s.
vt vitā eternā ꝑcipiamꝰ.q̄bꝫ q̄drupli
cē regulaꝫ dedit. Dixit em̄ stipēdiarijs
Lu.iij. Neminē cōcutiatꝫ.neminez vi
opp̄matꝫ.s.si vultis saluari. nemī ca
lūniā faciatis.sꝫ iuste iudicate ꝛ cōtēti
estote stipēdijs vr̄is.ꝑ qꝺ ꝓhibet iniu
stā exactionē.ꝛ extraordinariā dicā.qꝛ
ip̄i ponūt̄ in infernū vbi nullꝰ ordo sꝫ
sempiternꝰ horror inhabitat. de tali/
bus dicit Petrꝰ bleseñ. Exq̄ hodie mi
litari cingulo decorant̄ statim insur/
gūt in xp̄os dñi.deseuiūt ī p̄rimoniuꝫ
crucifixi.spoliāt et p̄dant̄ sibi sb̄iectos
pauꝑes.ꝛ miserabil̄r atqꝫ īmisericor/
diter affligūt miseros vt in doloribꝰ
alienis illicitos appetitꝰ ꝛ extraordia
rias impleāt volūtates. Scdam re
gulā dedit diuitibꝫ di. Qui hꝫ duas tu
nicas det vnā nō habenti.ꝛ q̄ hꝫ escas
sil̄r faciat.q.di.si saluari vultis mise/
ricordie opa facite Una tunica ē iuste
necessitatꝫ.ꝛ alia sup̄fluitatis quā nō
ē licitū retinere. Tertiā regulā dedit
mercatoribꝫ publicanis.i. officialibꝰ
publicis.vt sunt thelonarij dicatores
decimatores dicēs illis Lu.iij. Nihil
amplꝰ q̄ꝫ ꝯstitutū ē faciatꝫ. Per qꝺ in
terdicit oēm fraudē vsurā ꝛ iniustū lu
crū. Quartā regulaꝫ dedit generalit̄
oībus hoībꝫ di. Facite dignos fructꝰ
pnie. Rōnabilit̄ dicebat dignos fru/
ctuꝫ pnie. qꝛ q̄cūqꝫ adultoꝝ extra fru
ctus pnie in morte reptꝰ fuerit eterna
liter ꝑibit.iuxta illud Lu.xiij. Nisi pe/
nitētiā habueritis oēs sil̄r ꝑibitis. q̄li
bet igit̄ studeat suā regulā obseruare
si vult saluari. Quarto beatꝰ iohes
p̄dicauit ꝑseuerāter. Nā ꝓpt̄ sue p̄dica
tōis v̄itatē vitā amisit. O xp̄e mōi sal
uator.o iesu patrini tui verꝰ amator
cur tā magnū sanctū ꝛ tuū dilectū sic
occidi ꝑmisisti.certe iō vt sciant hoīes
ad magna p̄mia nō posse ꝑuenire ni
si ꝑ mlta ꝛ magna v̄tutis opa.ac pec
catores ꝯtremiscāt ex hoc q̄ sūt xp̄i ini
mici q̄ntū pati debeāt in futuro si sic
dilectꝰ tātū passus ē in pñti. Uñ Gre.
in.iij.li.mora.ait. Dū bt̄i iob vulnera
cruciatusqꝫ ꝯsidero repēte mētis ocu/
los ad iohem reduco.ꝛ nō sine g̃uissi
ma admiratōe ꝑpendo ꝙ ille ꝓphetie
spū intra matris vteꝝ repletꝰ:atqꝫ vt
ita dixerim añq̄ꝫ nasceret̄ renatus ille
amicꝰ spōsi.ille q̄ int̄ natos mulieruꝫ
maior nō surrexit.ille sic ꝓpheta ꝛ plꝰ
q̄ꝫ ꝓpheta ab iniq̄s in carcerē mittit̄. ꝛ
sic ꝓ puelle saltu capite trūcat̄.ꝛ vir tā
te sobrietatꝫ ꝓ risu turpiū morit̄. Nun
q̄d credimꝰ aliq̄d fuisse in eiꝰ vita qꝺ
illa sic despecta mors tegeret. sed quā
do ille vel in cibo peccauit q̄ locustas
solūmō ꝛ mel siluestre comedit. Quid
deo vel de q̄litate sui teguminis deli/
q̄t q̄ cameloꝝ pilis corpꝰ opuit.q̄d de
ꝯuersatōe sua offendere potuit q̄ ꝺ he
remo nō recessit. Tertio vita bt̄i io/
hānis fuit gratiosa in statꝰ eccl̄iastici
dignitate. Nā ip̄e cū p̄riarchis ē p̄riar
cha.cū ꝓphetis ꝓpheta.cū apl̄is apl̄s.
cū martyribꝫ martyr.cū v̄ginibꝫ v̄go.
cū doctoribꝫ doctor.cū p̄dicatoribꝫ p̄/
dicator.cū heremitꝫ heremita.cū ꝯfes/
soribꝫ ꝯfessor.ꝛ sic oīm saluandoꝝ di/
gnitatez habet. Tertio beatꝰ iohes
cōmendat̄ a gl̄iosa patrie felicitate.qꝛ
ꝺr.corā dño.exq̄ post beatā v̄ginē oīm
hoīꝫ maior fuit teste saluatore Mat
thei.xj.iō merito in celo corā dño ma/
ioris ē p̄mij.qꝛ p̄miū correspōdet me

rito. Hincē ꝙ in letanijs añ oēs apostolos inuocam⁹ dicētes. Sancte iohānes baptista ora ꝓ nob. Rogem⁹ ⁊ nūc vt suis gl'iosis meritꝫ intercedat ꝓ nob apd eū quē digito demōstrauit ⁊ tādē baptisauit dñm iesū xp̄m q̄ cum p̄re ⁊ spūsancto viuit ⁊ regnat ⁊c.

De eodem Sermo. xlvij.

Vid existis

q videre: ꝓphetā. etiā dico vobis ⁊ pl⁹ q̄ꝫ ꝓphetā Math. xj. c. Uerba sūt xp̄i nr̄i redēptoris turbis iudeoꝝ iohānē cōmēdātis suū dilectū p̄cursorē de quo hodie sācta mater eccl'ia festiuat. De quo tria notare possum⁹ ex p̄fatoꝝ verboꝝ xp̄i sententia scilicet

Prīo iohis admirādā cōmēdatōz
Scdo ꝯmēdatōis ꝓfūdā d̄claratōz
Tertio iohis stupēdā hūiliatōz.

Primo nāq; ex xp̄i dñi v̄bis notem⁹ iohānis admirandā cōmendatōez ex eo ꝙ dicit. Quid existis videre. nunq̄ꝫ certe de⁹ legit̄ aliquē puꝝ hoiem tam mirabiliter cōmēdasse sicut hūc p̄dilectū suū patrinū. licet multos cōmendauerit, sicut Gen̄. vij. dixit de⁹ ad noe Te vidi iustū corā me ex oibus gētib⁹ Et Job. c. j. dixit dñs ad sathan. nūq̄d ꝯsiderasti seruū meū iob ꝙ nō sit ei similis in terra. Et Dauid ps̄. lxxxviij. Inueni inq̄t dauid seruū meuz. oleo sancto meo vnxi eū. Et. j. Reg. xvj. Inueni virū ꝑm cor meū. Sed ꝛ pauluz cōmēdans xp̄s Act. ix. dixit. Uas electiōis est mihi iste. ⁊ d̄ stephano. Ecce vere israelita in quo nō ē dolus. De iohanne v̄o baptista his oibus multo maiora cōmēdās locut⁹ ē Matth. xj. Dixit iesus turbis d̄ iohāne. Quid existis in desertū videre arundinē vēto agitatā ⁊c. Ubi cōmēdauit eū de q̄ttuor. Primo de ꝯstantia dicēs. Arundinē vento agitatā. q. d. nō. qꝛ iohannes fuit ita ꝯstans ꝙ nec timore nec amore nec fauore a v̄itate declinabat. Secūdo cōmēdauit ab austera penitentia. dicens hominē mollibus vestituz q. d. non. Tertio cōmēdauit a diuina noticia dicens. Prophetā existis videre. etiā dico vobis plus q̄ꝫ ꝓphetā. q̄a nō solū xp̄m p̄uidit venturū sicut alij ꝓphete. sed etiā digito ostendit. Quarto cōmēdauit a sana doctrina dicens Hic est de quo scriptū ē scz ꝑ Malachiā. Ecce ego mitto angelū meū. i. iohannē q̄ vitā duxit angelicā: ante faciem meā. i. xp̄m q̄ est figura patris qui p̄parabit viam ante te. Amen dico vobis inter natos mulieruz nō surrexit maior iohāne baptista. Uñ nō est bona cōmendatio a turpib⁹: iō xp̄us demones nō sinebat se filiū dei cōfiteri. Hinc Seneca in ꝓuerbijs. Tā turpe est laudari a turpibus q̄ꝫ si lauderis ob turpia. sz a bonis hoīs bonitas cōmēdat̄ sicut isti⁹ bti iohānis. Quē sanctus pater ip̄ius zacharias cōmēdās dixit. Et tu puer ꝓpheta altissimi vocaberis. Et angelus gabriel. Erit magnus corā dño. Sup hoīes aūt ⁊ angelos ip̄e deus dei filius mirabiliter cōmendauit vt patuit. De qua commendatione dicit Hierony. in sermone de assumptiōe. Quicquid humanis dici pōt verbis minus est a laude dei. Secūdo ex dictis xp̄i dñi notare possum⁹ cōmēdatiōis ꝓfundā declarationē cū dicit. Existis videre prophetā. tñ Joh. j. iudeis querētib⁹ si ꝓpheta esset rñdit. nō sū. Et ecce xp̄s dicit ꝙ ē ꝓpheta ⁊ pl⁹ q̄ꝫ ꝓpheta. Ubi dicit Lyra ꝙ iudei q̄rebant si esset ille ꝓpheta de q̄ Deut. xviij. Prophetā suscitabit vobis dñs d̄ fratrib⁹ v̄ris. sil'r xp̄s dixit. helias vēit. ⁊ si vult̄ scire ip̄e ē iohānes. Johānes v̄o req̄sit⁹ si esset

helias ait. nõ sum. Ubi Lyra. Judei q̃ rebãt de ꝑsona iõ iohes negauit. erat tñ helyas i spũ ⁊ ꝟtute vt dixit ãgelus Gabriel. qꝛ sic̃ helyas p̃cedet scd̃m xp̃i aduẽtũ. ita iohes p̃mũ. ⁊ sic̃ helyas austeritatẽ vite duxit. ita iohã. Tertio ex xp̃i verbis notare possum⁹ iohãnis stupendã hũiliatõz. qꝛ cũ esset plus q̃ꝫ ꝓpheta inq̃sit⁹ rñdit. Ego vox clamãtis i deserto. sil'r ait. Medi⁹ vr̃m stetit quẽ vos nescit⁷. q̃ post me venit: ante me fact⁹ ẽ: cui⁹ nõ suꝫ dign⁹ soluere corrigiaꝫ calciamẽti. Jõ merito laudat̃ a xp̃o dño dicẽte. Quid exist⁷ videre. In q̃bꝫ q̃dẽ ꝟbis beat⁹ Johãnes a duobꝫ spẽalit̃ cõmendatur. s.

Primo ab officij sui dignitate. ibi. Quid exist⁷ videre: ꝓphetã

Scd̃o ab oĩm ꝓphetaꝝ maioritate ibi. pl⁹ q̃ꝫ ꝓphetam

Primo itaqꝫ btũs iohãnes cõmẽdat̃ ab officij sui dignitate. cũ dr̃. q̃d existis videre: ꝓphetã. Beat⁹ em̃ iohãnes fuit officio ꝓpheta. qd̃ q̃dẽ officiũ magnũ est in eccl'ia militãte. qd̃ ꝓbare poterimus tripliciter. s.

Primo diffinitione.

Scd̃o distinctione

Tertio similitudine.

Primo nãqꝫ ꝙ officium ꝓphetãdi sit magnũ in eccl'ia militãte ꝓbem⁹ diffinitione. Diffinit Cassiodor⁹ sic. Prophetia est inspiratio vl' reuelatio diuina reꝝ euẽtus ĩmobili ꝟitate denunciãs Quã diffinitõz allegat san. Tho. ij. ij. q. clxxj. arti. vj. Dr̃ p̃mo. Prophetia est inspiratio vl' reuelatio diuia. nã tal' reuelatio p̃ncipal'r ẽ a deo. instrumẽtalit̃ ab angelo. ⁊ aliqualit̃ q̃ñqꝫ a diabolo. Dixi p̃mo ꝙ ꝓphetie reuelatio p̃ncipalit̃ fit a d̃o. iuxta illd̃. ij. Petri. j. Nõ em̃ volũtate hũana allata ẽ aliq̃ñ ꝓphetia sꝫ spũsctõ inspirati locuti sunt sancti dei hoĩes. qꝛ illud quod fit volũtate humana deorsum venit. id est ꝑ naturales rões. ꝓphetia vero desursum venit qꝛ ꝑ inspiratiõez. Nã si volũtate hũana essꝫ tũc sꝑ adesset facultas ꝓphetãdi. qꝛ esset q̃dã habitus quo hõ ad placitũ vteret̃ qd̃ est falsuꝫ qꝛ dicit Gre. suꝑ Ezech. ꝙ spũs ꝓphetie deest ꝓphetis. nec sꝑ eoꝝ mẽtibꝫ p̃sto est: quaten⁹ cũ non hñt agnoscant se hũc habere ex dono dei. Uñ Helyseus dixit. iiij. Re. iiij. de muliere sunamite. Aĩa ei⁹ in amaritudine est ⁊ dñs celauit a me ⁊ nõ indicauit mihi. Et h̃ est qd̃ dr̃ in ꝓphetijs. locutus est dñs. Nã ⁊ apl'is q̃ magꝫ fuer̃t illumĩati q̃ꝫ ꝓphete dictũ est. Dũ steterit⁷ añ reges ⁊ presides nolite cogitare quõ aut q̃d loq̃mini. dabit̃ em̃ vob̃ ĩ illa hora q̃d loq̃mini. Nõ em̃ vos est⁷ q̃ loq̃mĩ sed spũs p̃ris vr̃i q̃ loq̃t̃ in vob̃. Qd̃ exponens beat⁹ Gre. dic̃. Uos ꝟba editis: sed ego sum q̃ loquor. ⁊ sic donũ prophetãdi est gr̃a grat⁷ data: nõ gr̃a gratum faciens. Gr̃a em̃ gratũ faciẽs ad hoc datur vt aĩa hoĩs deo ꝯiungat̃ ꝑ charitatẽ. Gr̃a ꝟo gratis data dat̃ ad vtilitatẽ aliorũ. s̃m illud. j. Chor̃. xiiij. Qui ꝓphetizat hoĩbus loquit̃ ad edificatõem exhortatõem ⁊ ꝯsolatõnem. Et ideo ad actũ ꝓphetandi nõ requiritur de necessitate bonitas prophete Uerũtñ dicit sanct⁹ Tho. ij. ij. q. clxxij. ar. iiij. ꝙ bonitas moꝝ põt cõsiderari dupliciter. s. s̃m radicẽ interiorẽ et s̃m passiones ⁊ actões exteriores. Primo modo nõ requirit̃ bonitas ꝓphete vt dictũ est. sꝫ scd̃o mõ requirit̃. qꝛ aliq̃s ĩpedit̃ a ꝓphetia ꝑ moꝝ maliciã. Cui⁹ rõ est. qꝛ ad ꝓphetiã requirit̃ mẽt⁷ eleuatio ad spũalium cõtemplationem. que quidẽ impedit̃ ꝑ vehemẽtiam ire ⁊ concupiscentie ac occupationẽ reruꝫ exterioruꝫ. Unde et de filijs ꝓphetaꝝ legit̃. iiij. Re. iiij. ꝙ simul habitabant

cū heliseo vitā solitariā ducētes. ne a
dono ꝓphetie mūdanis occupatiōibꝫ
impedirēt Sic q̄z beat⁹ iohes in etate
puerili fugit in desertuz. vt aptior ad
xp̄m ꝓphetandū ⁊ demōstrādū habe/
ret. ne saltē leui culpa macularz vitā
suā Scdo ꝓphetica reuelatio fit ab
angelo vt ab instrumēto dei. Dicit tñ
reuelatio diuīa sic rei agētis. qꝛ opera
tio instrumēti attribuit ꝑncipali agē/
ti. sic faber fac̄ cultellū cū malleo: dici
tur tñ faber fecisse. Tertio ꝓphetica
reuelatio aliq̄lit qñq̄z fit a diabolo. di
cit ei glo. sup. xxij. Nūeri. q̄ balaā diui
nus erat: demonuz. s. misterio et arte
magica nōnūq̄z futura cog̃scebat. sed
ipe mlta ꝓphetauit ꝟa sic Num̄. xxiiij
Oriet stella ex iacob ⁊ ꝟga ꝯsurget ex
isrl. Dic̄ em̄ Lyra q̄ Balaam solebat
futura dicere ex reuelatōe demonū; sz
qñ absolute ꝟa ꝓphetauit tūc ꝑuenit
angel⁹ bon⁹ malū ⁊ ipe edocuit ad ꝟa
Uñ dic̄ san. Tho. vbi. s̄. q̄ ds gl'iosus
ꝑmittit demoni dicere aliq̄ vera q̄nq̄z
rōnibꝫ. Prīa ē vt mēdaciū suum rara
ꝟitate cōmendet. Hinc Beda dicit q̄
nulla ē falsa doctrina q̄ nō aliqñ aliq̄
ꝟa falsis īmisceat. Scda ē vt credibili
or fiat ꝟitas q̄ etiā ab aduersarijs te/
stimoniū hz. Tertia est vt hoīes q̄ tali
bus credūt inducāt mag̃ ad ꝟitatez.
Jō etiā sibille mlta ꝑdixerūt d̄ christo
Quarta ē vt naturales actiōes libere
faciāt. Nā ꝓphetia īportat cognitōz ꝓ
cul a cognitōe hūana. intellect⁹ ꝟo su/
perior pōt q̄dā cog̃scere q̄ nō ꝑt īferior
Cū igit nō solū intellect⁹ diuin⁹ vel an
gelic⁹; sz etiā demōis sit sup̄ ītellectuz
humanū ꝟm ordinē nature. iō demo
nes sua naturali cognitōe q̄dā cogno
scūt q̄ pñt alijs reuelare. Rō ē q̄re de⁹
demōibꝫ ꝑmittit reuelare futura vt ī/
telligāt hoīes q̄ ea q̄ demones a se di
cūt sc̄ pctā ⁊ mēdacia. ea tñ q̄ hñt a d̄o
vt est ꝓphetia sc̄ ꝟa. Uñ demonum ꝓ
phete nō sp̄ loquūt ex demonuz reue/
latōe sz qñq̄z ex diuīa reuelatiōe. vt de
balaā ptz. ⁊ h̄ iō ē. qꝛ vtit mal' ad vtili
tatē alioꝝ. Dr̄ scdo ī diffinitōe ꝓphetie
Reꝝ euētus īmobili ꝟitate denūciās
qꝛ de⁹ est infallibil' veritas. iō q̄ ipe re/
uelat infallibil'r eueniūt. iuxta illd̄ ps̄
Que ꝓcedūt de labijs meis nō faciaz
irrita. Sz ꝯ h̄ videt q̄ hec diffinitio ñ
valet. qꝛ dicta veroꝝ ꝓphaꝝ nō sp̄ sūt
impleta sic in ꝓphetia Esa. xxxviij. vbi
Esaias ꝑdixit regi Ezechie ex ꝑte dei.
Dispone domui tue. qꝛ morieris tu et
nō viues. q̄ tñ tūc nō est mortu⁹ sz sup̄
uixit q̄ndecim annis. Sil'r Jonas. c.
iij. ꝑdicauit ex ꝑte dei. Adhuc quadra
ginta dies ⁊ niniue subuertet. q̄ tñ nō
est subuersa eo q̄ ꝑniam egit. Ad qd̄
dicēdum est q̄ ꝓphetia est duplex. s. cō
minatiōis siue ꝓmissiōis; ⁊ diffinitio
nis. Prophetia cōminatōis siue pro/
missiōis qñq̄z mutat: de⁹ tñ nūq̄z mu
tat. licz dicat Hiere. xviij. Repēte loq̄r
aduersus gentē ⁊ aduersus regnuz vt
eradicē ⁊ dispdā ⁊ destruā illd̄. Si pe/
nitentiā egerit gēs illa a malo suo qd̄
locut⁹ suz aduersus eā: agā ⁊ ego peni
tentiā sup̄ malo qd̄ cogitaui vt facerē
ei. i. cauebo eos a malo q̄ ꝓphe mei lo
cuti sc̄. ⁊ tl'es locutōes ⁊ ꝯsil'es sic Gen
vj. penitet me fecisse hoīez sc̄ locutōes
metaphorice. Nā qñ hoīes nō implēt
qd̄ minati sunt facere: penitere vident
⁊ sic volūtatē mutare. sz de⁹ nūq̄z mu/
tat. iuxta illud Malach. iij. Ego em̄
de⁹ ⁊ nō mutor. Et Nu. xxiij. Nō ē de⁹
q̄si hō vt mētiat. nec vt fili⁹ homīs vt
mutet. g̃ de⁹ nunq̄z vult aliud nisi qd̄
ab eterno voluit. Uoluit autē vt Eze/
chias tūc ñ moreret sz ex ꝓphetia esaie
fleret ⁊ rogaret dñm vt mereret super
uiuere. xv. annis. Sil'r noluit vt nini
ue tūc subuerteret. sz vt ex ꝑdicatione

Jone pnīam agerēt ⁊ ꝯseruarētur. Q
aūt dicta ꝓphetaꝝ ī talibꝫ cōminatiōi
bus vl' ꝓmissionibꝫ nō implenr̄ ꝓpt̄ h̄
ꝓphete nō sunt mētiti qꝛ ipīs sic fuit re
uelatū. qꝛ sic fuit ī causa inferiori. Nā
Ezechias debebat mori ⁊ niniue sub/
uerti nisi deꝰ aliter ordinaret. dei autē
ordinatio nō fuit eis reuelata. sic̄ v̄bi
gr̄a. Quicūqꝫ vidisset Lazaꝝ mortuū
potuisset dixisse. iste nō resurget quia
in cā inferiori sic fuit. si q̄s in cā prima
id est. diuīa dispositōe resuscitāduꝫ vi
disset bn̄ dixisset. iste resurget. ⁊ tn̄ am
bo veꝝ dixissent. sic fuit in ꝓphetꝫ. Se
cūda est ꝓphetia diffinitionis q̄ nulla
via mutabit̄ sic̄ diffinitiue p̄cepat de/
us ipī adā dicēs Quacūqꝫ hora come
deritꝫ ⁊c̄. Et ita firmit̄ stat ꝙ oēs tam
ꝑuulos q̄ꝫ maxīos oportet mori q̄n
potiꝰ ⁊ dei genitricē ab oī pctō īmunē.
Insup ipm dei filiū oportuit mori. O
igit̄ dn̄e deꝰ q̄ꝫ mirabil' es ī te. O q̄ꝫ in
cōp̄hensibil' in tuis dispositōibꝫ. O q̄ꝫ
verax ī tuis sentētijs. credite igitur filij
Adā miseri ꝙ q̄ bona agūt ibūt in vi/
tā eternā. q̄ v̄o mala ī ignē eternū abs
qꝫ vlla mutatōe. hec ē fides catholica.

Scd̄o q̄ꝫ ꝙ officiū ꝓphetādi sit ma
gnū in eccl'ia militāte ꝓbemꝰ distinctō
ne. Nā Isid̄. vij. li. ethimo. ponit septē
genera ꝓphetie. Primū est extasis q̄
fit ꝑ eleuatōꝫ mētis in aliq̄ altiora. iō
d̄r extasis mētis siue excessus qꝛ a pa/
uore nō alienat̄. sꝫ inspiratōe diuīa ele
uat̄. de qua Act̄. iij. Repleti sūt timore
⁊ extasi. Istū excessum mētis hūit Pe
trus Act̄. x. cū vidit in stupore mentis
vas quoddā submissum d̄ celo plenū
varijs aīalibꝫ. Scd̄m genꝰ ꝓphetie ē
visio que fit ī vigilādo. qualeꝫ habuit
Esaias q̄ vidit dn̄m sedentē sup soliū
excelsum ⁊ eleuatū ⁊ plena erat domꝰ
a maiestate eiꝰ ⁊ ea que sub ipo erant
replebāt templū. Seraphin stabant
sup illud sex ale vni ⁊ sex ale alteri. ⁊ in
fra. Dicebāt sanctꝰ sanctꝰ sanctꝰ. Esa.
vj. Ubi sibi fuerat reuelatū mysteriuꝫ
trinitatis. Tertiū genꝰ ꝓphetie ē som
niū. sic̄ Gen̄. xxviij. Jacob vidit dormi
ens scalā subnixā de celo: angelos q̄ꝫ
descēdentes. Nā cognitio in dormien
tibꝫ meliꝰ pōt fieri de futuro q̄ꝫ vigilā/
tibꝫ. qꝛ tūc sedant̄ passiōes. Vn̄ Augꝰ
Jacob dormiēs angelos vidit. q̄a illi
diuīa ꝯspiciūt q̄ ab appetitu tꝑalium
reꝝ oculos claudūt. q̄s bn̄ clausos di
aboliꝰ apuit di. In quacūqꝫ die come
deritꝫ ex eo apient̄ vob̄ ocl'i vr̄i. Scala
em̄ significat xp̄i generatōꝫ ꝑ diuersos
gradꝰ. cui tandē innixus ē dn̄s Jesus
Jō iacob lapidē suppositū capiti vn/
xit oleo ⁊ dei domū futurā cōsecrauit.
vbi tandē ꝯstructuꝫ est tēplum Salo
monis. Quartū genꝰ ꝓphetie ē qn̄ ali
qua res sensibil' exteriꝰ apparet. ⁊ hāc
ꝓphetiā habuit moyses qn̄ ei dn̄s per
nubē locutꝰ ē. Exod̄. xix. in q̄ quattuor
fuerūt Moysi reuelata. s. ꝙ deꝰ ē infi/
gurabilis. hoībꝫ nūc iuuisibil' ī patria
incōp̄hensibil'. ⁊ Moyses ē venerabil'
Quintū genꝰ ꝓphetie est qn̄ aliq̄ vox
exterior ad auditū hoīs insonat. sicut
Gen̄. xxij. Abrae dixit. Ne extēdas ma
nū tuā sup pueꝝ nec facias ei q̄cq̄ꝫ. nūc
cognoni ꝙ timeas dn̄m ⁊ nō pepcisti
filio tuo vnigenito ꝓpt̄ me. in q̄ intel/
lexit passionē xp̄i futurā. Sextū genꝰ
ꝓphetie est ꝑabola. puta qn̄ vox ꝑ ho
minē format̄ cuꝫ sil'itudine alicuiꝰ rei
sicut Num̄. xxiij. fuit ꝓphetia Balaā:
q̄ assumpta ꝑabola ait. Sta Balach
⁊ ausculta: audi fili sephor nō ē q̄si hō
d̄s vt mētiat̄ nec vt filiꝰ hoīs vt mutet̄
⁊. c. xxiiij. Irruēte ī se spū d̄i assumpta
ꝑabola ait. Dixit Balaā filiꝰ Beor. di
xit hō cuiꝰ obturatꝰ est oculꝰ. dixit au/
ditor s̄monū dei q̄ visionē oīpotētꝫ dei
intuitꝰ est q̄ cadit ⁊ sic apiunt̄ oculi eiꝰ

Quā pulcra tabernacula tua Jacob.
z tentoria tua isrl' vt valles nemorose
z horti iuxta fluuios irrigui. vbi exp̄s
sit xp̄i incarnatōem: cū dixit. Orieť stel
la ex Jacob z ꝯsurget v̄ga ex isrl' z per
cutiet duces moab. Septimū gen⁹ ꝓ
phetie est repletio spūsscti. sic̄ Actuū. j.
apl'i fuerūt repleti spūsctō. Hāc ꝓphe
tiā habuit b. Joh. q̄ adhuc ex vt̄o ma
tris sue replet⁹ fuit spūsctō. Tertio
deniq; ꝙ officiū ꝓphetādi sit magnuz
in eccl'ia militāte ꝓbem⁹ sil'itudie. Nā
sicut secretari⁹ reg⁹ terreni d̄r magn⁹ ī
regno regis. ita ꝓpha q̄ cog̃scit secreta
diuina alijs occulta magn⁹ ē in eccia
Verū tn̄ in h̄ ꝓphe nō debēt gl'iari. q̄a
rex etern⁹ xp̄s terribile de mal' ꝓphet⁹
p̄dicauit Mat. vij. dicētib⁹ in iudicio
Nōne in plateis nr̄is docuisti. nōne ī
noīe tuo ꝓphetauim⁹. dicet illis. Amē
dico vob nō noui vos. discedite a me
om̄es q̄ opamī iniq̄tatē. Beat⁹ v̄o io
hānes fuit sanctissim⁹. iō laude dign⁹

Scd̄o b. iohes baptista ex p̄missis
thematis v̄bis cōmēdať ab oīm pro/
phetaꝝ maioritate cū d̄r. Dico vobis
pl⁹ q̄ꝫ ꝓphām. q̄r alij oēs ꝓphete ꝓphe
tabāt xp̄m d̄ lōge. sz ip̄e digito suo de/
mōstrauit dicēs. Ecce agn⁹ dei ꝛc̄. Un̄
san. Tho. dic̄. ij. ij. q. clxxiiij. ar. iiij. ꝙ ꝓ
phete noui testamēti p̄ferūť ꝓphet⁹ ve
teris testamenti quasi magis reuela/
te gl'iaz dn̄i speculātes. iuxta illd̄ Jo. j.
Vidim⁹ gl'iam ei⁹ gl'iam q̄si vnigeni/
ti a p̄re. Et. j. Johā. j. Qd̄ fuit ab initio
qd̄ vidim⁹ z ꝑspexim⁹ z man⁹ nr̄e con
trectauer̄t d̄ v̄bo vite z vita manifesta
ta ē. Sz iohes baptista nō videť ꝑtine
re ad nouū testamentū. q̄r d̄r Heb. ix.
Testamētū ī morte scz xp̄i ꝯfirmatū ē
g̃ cōparem⁹ p̄cipuos ꝓphas veter⁹ te/
stamēti vt ex eoꝝ ꝯpatōe ītelligamus
q̄s fuerit maior int̄ eos. cōparem⁹ em̄
istos tres p̄cipuos. s.

Primo Moysen
Scd̄o Dauid.
Tertio iohannem.

Primo em̄ videť ꝙ moyses fuerit ma
ior int̄ om̄es ꝓphetas veter⁹ testamē/
ti. z h̄ tenet san. Tho. vbi s̄ et ꝓbat du
pliciter. s. rōnib⁹ et autoritatib⁹. Pri/
mam rōnem sumit q̄ntū ad visionez
intellectiuā: eo ꝙ vidit essentiaz dei sic̄
Paulus in raptu. vt dic̄ Aug⁹. super
Gen̄. ad lr̄am. quā nec Dauid nec Jo
hannes ī vita pn̄ti legunť vidisse. id̄o
d̄r Num̄. xij. ꝙ nō ꝑ enigma deū vidit
sed facie ad faciē Scd̄o fuit excellētior
q̄ntū ad visionē imaginariā quaz q̄si
ad suū nutū habebat: nō solū audiēs
loquentē sz etiā vidēs. et nō solū in spe
cie angeli: sz etiā in specie dei. z nō solū
dormiēdo sz etiā vigilādo. iō d̄r Exod̄.
xxxiij. ꝙ loquebať ei facie ad faciez. sic̄
homo solet loq̄ cum amico suo. sz Da
uid nō sic loquebať. Tertio Moyses
videť maior q̄ꝫtū ad denūciatiōem. q̄r
loquebať toti ppl'o fideliū ī ꝑsona d̄i.
eis legē de nouo ꝓponēs. qd̄ non fecit
dauid neq; iohes bap. sz nec alij. sz lo/
quebāť ppl'o ī ꝑsona dei q̄si īducētes
ppl'm ad obs̄uātiā leg⁹ moysi. s̄m illd̄
Malach. iiij. Mem̄tote leg⁹ Moysi
s̄ui d̄i. Quarto vid̄r maior q̄ꝫtū ad mi
raculoꝝ opatōz q̄ fuer̄t mag̃ z mlta z
fec̄ toti ppl'o. q̄ nō fec̄ dauid neq; iohā
nes bap. q̄npoti⁹ d̄r de Jobe ꝙ nullū
miraculū fecit Scd̄o s. Tho. h̄ idez
ꝓbat auc̄te. Deuť. vl. vbi d̄r. Nō surre
xit vltra ꝓpheta ī isrl' sic̄ Moyses quē
nosset dn̄s facie ad faciē ī oīb⁹ signis z
portētis q̄ misit ꝑ eū vt facerz in terra
egypti Pharaoni z oīb⁹ seruis suis.

Scd̄o p̄cipuū ꝓphām veter⁹ testa/
mēti capiam⁹ dauid. quē Nico. d̄ lyra
sup ꝓlogū psalterij tenet ꝙ fuerit ma
ior ip̄o moyse z oīm ꝓphetaꝝ ve. te. cu
ius rōz dic̄. Q, summ⁹ grad⁹ ꝓphie est

qñ sine apparitione alicui⁹ figure vel signi sensibilis capit̃ ꝟitas ĩtelligibil̃ ꝺ occult; ꝑ diuinã reuelationẽ. ⁊ h̃ mõ reuelatões facte fuerũt ip̃i dauid. iõ dicebat. Sup̃ senes ĩtellexi. Et iste grad⁹ ẽ sũm⁹ in ꝓphetia. Sic̃ em̃ ille diceret̃ melioris ingenij q̃ caꝑet ꝯclusionũ geometricaliũ ꝟitatẽ sine descriptiõe figurarꝝ sensibiliũ q̃ ille q̃ caꝑe nõ posset absq; tali descp̃tõe. Sic ĩ cognitõe ꝓphetica ille ꝺr excellẽti⁹ diuinit⁹ illustrat⁹ q̃ ꝟitatẽ ĩtelligibilez capit absq; sensibilib; signis q̃lis fuit dauid. ⁊ iõ dauid fuit excellẽtior ꝓpha q̃ moyses q̃a ei pl̃a xp̃i mysteria sine sensibilib; signis sũt reuelata. Ad rõnes aũt scti Tho. rñdet Ly. q̃ p̃ma nõ valet scz q̃ moyses vidit diuinã eẽntiã. g̃ ẽ maior ꝓpha. qꝛ visio diuĩe eẽntie excludit actũ ꝓphetãdi sic̃ ⁊ actuz fidei. qꝛ vterq; act⁹ ẽ nec̃ario enygmatic⁹. ⁊ iõ visio diuine eẽntie nõ ꝯstituit excellẽtiorẽ prophetã. licz faciat clariorẽ noticiã. nã vt dicit s. Tho. ij. ij. q. clxxvij. ar. vl. q̃ xp̃s fuit cõp̃hẽsor ⁊ viator. ⁊ inq̃tũ fuit cõp̃hẽsor nõ cõpetit sibi rõ ꝓphetie. sz solũ inq̃tũ viator. ⁊ sic bñ dicebat̃ ꝺ ip̃o Lu. vij. Propheta magn⁹ surrexit in nob̃. Et eiusdẽ. xxiiij. de iesu q̃ fuit vir ꝓpheta. Uñ si visio diuĩe eẽntie ꝯstitueret excellentiorẽ ꝓphetaz. tũc moyses fuisset excellentior apostolis p̃ter paulũ quibus nõ fuit concessũ videre diuinã essentiã. q̃ tñ habuerunt spirituz ꝓphetie tam copiose vt etiã in cruciatibus ꝓphetarẽt. nõ sic autẽ ꝓphete veteris test, sed specialiter ad h̃ eleuabãt̃ sic̃. iiij. Reg;. iij. Heliseus turbat⁹ ex ĩtuitu regis israel psalteriũ fecit applicari. vt ꝑ laudẽ psalmodie eleuaret̃. et ad spiritũ ꝓphetie posset attĩgere. Similiter moyses q̃ denũciauit suã prophetiã toti ppl̃o h̃ nõ ꝑtinet ad ꝓphetiã sz sequit̃ eã. Sil̃r q̃ maiora sig̃ fec̃ etiã nõ ꝑtinet ad ꝓphetiã sz seq̃t̃. Und̃ ⁊ Job. nullũ fecit signũ. vt ꝺr Johan. x. ⁊ tñ est ꝓpheta ⁊ pl⁹ q̃z ꝓpheta. Aliq̃ em̃ sũt sanctiores ⁊ mlta signa faciũt q̃ tñ nõ sũt ꝓphete. aliq̃ sũt ꝓphe q̃ sig̃ nõ faciũt. g̃ dauid licz nõ fecerit tanta signa q̃nta moyses tñ ꝺr eo excellẽtior rõne p̃dicta. Tertio p̃cipuũ capiamus istũ sanctũ iohez bap. quẽ iesus marie fili⁹ tenet q̃ post ip̃m ip̃e ẽ maior ꝓpheta oĩm taz veteris q̃z noui testamẽti di. Quid existis videre ꝓphaz etiã dico vob pl⁹ q̃z ꝓphetã. cũ q̃ nos ⁊ oẽs catholici tenẽt q̃ iohes ẽ maior int̃ ꝓphetas. licet vsq; ad tẽpus nõ surrexerat maior moyse. sed certe iohes eo multo maior. de q̃ saluator Matth. xj. Lex ⁊ ꝓphete vsq; ad iohannẽ. s. exclusiue ꝓphetauerunt. ideo iohãnes nõ est ꝓpheta veteris testamẽti sz noui. licet em̃ testamentuz nouũ in christi morte sit confirmatũ. tamẽ in iohãnis p̃dicatiõe est inchoatũ. Ideo eius natiuitas et vita ac p̃dicatio in nouo testamẽto continet̃. cuius maioritas luce clarius patet in ip̃ius denũciatione conceptionis. in natiuitate. vita. ac christi dñi nostri commendatione. que patent in euangelio. Rogemus igit̃ ip̃m vt intercedat ⁊c̃.

De sancto Ladislao rege Hungarorũ Sermo. xlviij.

Reuit rex

c iosaphat ⁊ magnificat⁹ ẽ vsq; ĩ sublime. ⁊ edificauit domos in iuda ad ĩstar turriuz ij. Paral̃. xvij. Licet charissimi hec ꝟba ad lr̃am dicta sint de iosaphat rege iudee. Rõnabiliter tñ assumũt̃ ad gloriã beati ladislai regis hũgaroꝝ ꝓpter tria specialiter videlicet

Primo ꝓpter noĩs significationẽ.
Secũdo ꝓpter eius sublimationẽ.

De sctō Ladislao rege Hūgaroꝝ

Tertio ꝓpt̄ opis sil'is executionē
Primo dixi ꝙ dicta v̄ba ꝯueniūt me
rito b.ladislao ꝓpt̄ noīs significatōz.
Iosaphat em̄ iudicās seu dn̄i iudiciū
interp̄tat̄ qd̄ ꝯuenit b.lad̄.q̄.xix.ānis
fuit iudicās regnū hūgarie ꝑm d̄i bn̄
placitū. Ad h̄ aūt ꝙ iudiciū sit dn̄i re/
q̄runt̄ tria. Primū recta intētio. Se/
cūdū iusta executio. Tertiū ꝑfecta iu/
stificatio. Primo ad dei iudiciū req̄ri
tur recta intētio. vt vicz iudiciū nō sit
ꝑuersū timore: amore: fauore: odio et
munere. sz neqz iustū iudiciū fiat pro
mūere. qz vt dicit Grego. ꝛ hr̄.xlj.q.iij
c.recte. Qui inq̄t recte iudicat ꝛ p̄miū
remūeratōis expectat: fraudē in deuz
ꝑpetrat. qz iusticiā quaz gratꝫ imꝑtiri
debuit: acceptōe pecunie vēdidit. non
sic certe b.lad̄. iusticiā admīstrabat. sz
pure ꝓpt̄ deū de q̄ sic legit̄. In exami/
nādis iudicijs nō tā iudicare q̄z iudi/
cari sibiqz magꝫ terribile iudiciū īmi/
nere credebat q̄z his q̄ ab eo iudicabā
tur. Un̄ vigorē iusticie lenitate tꝑans
misericordie talē se erga subditos exhi
bebat vt potiꝰ ab eis amaret̄ q̄z time/
ret̄. Nō em̄ in iudicio personā accipie/
bat cuiusq̄z diuitis aut potētis. omni
bus eq̄ssime iudicabat. vt d̄r Deutꝫ.x
Apud deū nō ē acceptio ꝑsonaꝝ. et sic
neqz debet esse apud hoīes q̄ iudicia
dei iudicant. Secūdo ad dei iudiciū
req̄rit̄ iusta executio scz vt causam q̄s
pauperuz ꝛ orphanoꝝ defendat. al's
calūniātibꝫ ꝯsentire vr̄. vt d̄r di.lxxxiij.
Ueritas cū minime defensat̄ oppmit̄
Negligere quippe cū possis ꝑturba/
re ꝑuersos nil aliud est q̄z fouere. nec
caret scrupulo societatis occulte qui
māifesto facinori desinit obuiare. Un̄
contra multos nūc crudeles iudices
clamat Esa.j.c.di. Principes tui infi
deles oēs diligūt munera. pupillo nō
iudicāt ꝛ causa vidue nō ingredit̄ ad
eos. heu ꝯsolabor super hostibꝫ meis.
Beatꝰ em̄ ladislaꝰ veritatē pauperuz
defendebat in iudicio nec munera ex/
pectabat q̄n potius sua eis largiebat̄
Sic d̄r de eo ꝙ erat copiosus in mise/
ricordia longanimꝰ in patiētia. pieta
te rex serenꝰ. gr̄aꝝ donis plenꝰ. cultor
iusticie. patronꝰ pudicicie. ꝯsolator af
flictoꝝ. subleuator oppssoꝝ. misator
orphanoꝝ. piꝰ pat̄ pupillorū. Tertio
ad dei iudiciū req̄rit̄ ꝑfecta iustificatō
vt iudex in sil'ibꝫ pctis vel grauioribꝰ
et p̄cipue notorijs nō sit. qz d̄r Ro.ij.
In q̄ aliū iudicas teip̄m ꝯdēnas. talis
erat b.lad̄. de q̄ sic legit̄. Nō em̄ sua: sz
q̄ iesu xp̄i sūt q̄rebat ꝓpt̄ qd̄ a ꝓprieta/
te reꝝ ꝛ noīm q̄si mutato noīe ab om
ni gēte sua piꝰ rex vocabat̄. Scd̄o di
cta v̄ba bn̄ ꝯueniūt b.lad̄. ꝓpt̄ eiꝰ sub/
limatōz. Nā sic iosaphat rex fuit sbli/
matꝰ: sic b.lad̄ ꝓpt̄ suā pietatē: miseri/
cordiā ꝛ iusticiā. Unde Prouer.xxix.
Rex q̄ iudicat in iusticia soliū eiꝰ fir/
mabitur. Tertio dicta v̄ba ꝯueniūt
b.lad̄. ꝓpt̄ sil'is opis executōz. qz sic rex
iosaphat domos edificauerat ī iuda
ad instar turriū: sic b.lad̄. monasteria
ep̄alia duo ꝯstruxit scz. waradiēse ꝛ al
bēse. q̄ regia largitate dotauit. iō meri
to d̄ ip̄o d̄r. Creuit rex iosaphat ꝛc̄. In
q̄bꝫ q̄dē v̄bis b.lad̄. a tribꝫ specialit̄ cō
mendat̄ scz

Primo a v̄tutū abūdātia. ibi. Cre
uit rex iosaphat.

Scd̄o a sctitatꝫ excellētia. ibi. ꝛ ma/
Tertio ab opeꝝ ma/ (gnificatꝰ ē.
gnificētia. ibi. Et edificauit domos.
Primo dixi ꝙ b.lad̄. cōmēdat̄ a v̄tu/
tū abūdātia. qz d̄r ꝙ creuit. Nā q̄libet
in hac vita dz v̄tutibꝫ crescere. qz dicit
Bern̄. Nō ꝓficere ē deficere. vbi eī ste/
tisti: ibi peristi. Et ps̄. Ibūt scti de v̄tu
te ī virtutē vt videāt deū deoꝝ in sion
sic beatus lad̄. abundauit.

Prīo hūilitate ꝑ mdi ⁊ sui ꝯtēptū
Scdo pietate ꝑ ꝓximi sui respectū.
Tertio caritate ꝑ dei deuotū ītētū:
Prīo siq̄dē b. ladisla. abūdauit ꝑ mdi ⁊ sui ꝯtēptū. Cōtēnebat etenī mūdi ꝓsperitatē ⁊ ei⁹ pōpā. ac abhorrebat corporis delectatōz sciēs ꝓ certo ꝙ q̄ auide pñtia ⁊ trāsitoria attēdūt: futura diligere nequeūt. Uñ Gre. li. j. mora. dicit. Sūt nōnulli q̄ vitā suā negligunt ⁊ dū trāsitoria appetūt: eterna nō ītelligunt vel intellecta ꝯtēnūt. Cūq; supna q̄ amiserūt nō ꝯsiderāt esse se heu miseri in bonis felices putāt. nequaq̄ ad veritatis lucē cui cōditi fuerant mētis oculos erigūt. Cui⁹ rōnem assignat idē beat⁹ Gre. viij. moral'. dicens Pensandū v̄o est ꝙ carnales mentes idcirco pñtia diligūt qꝛ vitā carnis q̄ fugitiua sit mīme attendūt. Nā si velocitatē eius trāsitus aspicerēt: hanc ⁊ ꝓsperitatē mīme amarēt. Idē. Jam īquit eos vltra ad iudicium ꝓtrahit ⁊ ipi cū ordinatiōe solicita reb⁹ trāseūtibus occupati nīhil alid cogitāt nisi ꝙ in h̄ mdo adhuc viuāt. relinq̄nda oīa q̄si possidēda disponūt. qꝛ spes viuendi n̄ frāgit̄ etiā cū vita termīat̄. Uñ ꝯ mūdū exclamās idē b. Gre. ait. O vita pñs q̄ multos decipis q̄ duz fugis nihil es. dū videris vmbra es. cū exaltaris fum⁹ es. dulcis es stult⁹: amara sapiētib⁹. q̄ te amāt non te cog̊scūt. q̄ te fugiūt ipi te intelligūt. alijs te ꝓmittis longā vt decipias. alijs breuē vt in desperatiōez īducas. Optīe siq̄dē ītellexerat b. ladisla⁹ h⁹ mūdi fallacias. iō ei⁹ blādicias nō curabat. Uñ sic legit̄ d eo Illustrat⁹ em̄ spūssctī gr̄a arridēt⁹ sibi atq; blādientis mdi gl'iam caducam reputās ⁊ trāsitoriā esuriuit ⁊ sitiuit iusticiā vt ad eternaz ꝑueniret patriam. Quāuis em̄ mūd⁹ sibi florēs allude/ret in ei⁹ corde tñ aruerat: cui⁹ cōcupiscentijs crucifix⁹ fuerat In h̄ itaq; mortali corpe viuēs nō ipe sz in ipso xp̄s. Si dicas ꝙ mūdū mīme ꝯtemnebat dū tātis diuitijs honorib⁹ ⁊ ptātibus affluebat. Dicēdū ꝙ licz tātis mdi huius bonis abūdabat: tñ ī tot diuitijs paup erat. qꝛ tria sunt genera pauperū. q̄dā deo ⁊ nō mdo. vt abraā dauid ⁊ btūs ladisla⁹. q̄ tāq̄z dispēsatores bonoꝝ mūdi fuer̄t. Quidā mdo tm̄ ⁊ nō deo. vt fures: latrones ⁊ paupes īpatiētes. Quidā deo ⁊ mūdo. vt volūtarie mūduz abnegātes: et ob amorem paupis iesu xp̄i nihil supfluū hr̄e volētes neq; ꝓpriū possidētes. Illi eī qui sunt dei paupes ⁊ mūdi diuites tria ī se hñt sig̃. Primū si regratiant̄ deo de suis bñficijs: dicētes illd ps̄. Quid retribuam dño ꝓ oib⁹ q̄ retribuit mihi. Scdm si vtunt̄ simplicib⁹ alimētis et nō pōpatic⁹ indumēt⁹. Tertiū si amore illi⁹ q̄ hec dedit libenter petēti tribuunt. iuxta illd Luce. vj. Oī petēti te tribue Hec oīa btūs ladis. ī se hūit. iō xp̄i paup ⁊ mdi ꝯtēptor ver⁹ extitit. Unde nō solū sua tpalia ob amorē dei sz etiam semetip̄m ꝑ hūilitatē ꝯtēnebat. qꝛ vt dic̄ Gre. ī omel'. Min⁹ enī est abnegare qd hz. sz ml'tū ē abnegare qd est. Idē dic̄ in. x. mora. Spūs defic̄ vbi caro req̄escit. vt eī caro mollib⁹: sic aīma dur⁹ nutrit̄. illā blāda refouent: hanc aspa exercēt. illa delectatōib⁹ pascitur: hec amaritudīb⁹ vegetat̄. Hic ⁊ Hiero. ī epl'a ad Julianū. Difficile īmo īpossibile ē vt pñtib⁹ q̄s ⁊ futur⁹ fruat̄ bonis: vt hic vētrē ⁊ illic mētē impleat et d diuitijs trāseat ad diuitias. vt in vtroq; secl'o p̄m⁹ sit vt ⁊ in celo ⁊ in terra appareat gl'iosus. Jō d btō La. sic legit̄ ꝙ ieiunijs ⁊ orōib⁹ iugit̄ īsistebat pctā ppl'i plangebat ⁊ ī ara cordis semetip̄m d̄o hostiā viuā offerebat. Q, si nocturnis vigilijs ⁊ ꝓlixiorib⁹ orati

onibꝫ ip̄m fatigari ꝯtigisset nō delica
tū thoꝝ repetebat sꝫ ī exedris eccl'iarū
paululū pausabat. O exēplar viuidū
hūgaroꝝ. o pfectōnis norma magna
toꝝ. o lumē oīm xp̄ianoꝝ. ecce ī die re
gni negocia tractabat. nocte ꝟo vigi/
lijs corpꝰ hūiliabat. ecce p̄dicanda hꝰ
hūilitas q̄ q̄si ī vicioꝝ hospitio. s. regia
dignitate. vbi ꝯfluit supbia. torꝫ aua
ricia. pallꝫ īuidia. extollit̄ luxuria. vbi
seuit ira. ibi inuenit̄ hūilitas stupēda.
Uñ Bern̄. Nō magna oīno ꝟtus est
hūilitas in abiectōe. sꝫ rara ꝛ maxima
ꝟtus est hūilitas honorata. Habuit
nāqꝫ be. Ladis. oēm materiā supbiēdi
Fuit eī de genere regali. etate iuuenili
decoratꝰ fortitudine robusta. diuitijs
plenꝰ. ꝛ tñ ob xp̄i amorē se ꝟe humili/
auit. Legit̄ em̄ d̄ eo q̄ ī naturalibꝫ bo
nis diuīe mis̄atōis gr̄a spēali eū p̄ro/
gatiue p̄eminētia supra cōem hoīum
valorē p̄tulerat. Erat em̄ manu fortis
visu desiderabilis. ꝛ s̄m phisonomiā
leonis magnas hn̄s extremitates. sta/
tura ꝓcerus. ceterisqꝫ hoībꝫ ab hume
ris supra p̄eminēs. ita q̄ exuberātem
in eo donoꝝ plenitudinē ip̄a q̄ꝫ corpo
ris spēs impio digna declararꝫ Se/
cundo b. Ladislaꝰ abūdauit ꝟtute pi
etatis p̄ primi sui respectū. qꝛ oīm in/
digentiā suā reputabat. paupibꝫ sub/
ueniebat. ꝛ ita voluntatē ꝛ legē xp̄i ad
implebat. Uñ Mat. ix. Eūtes discite
q̄d est. misericordiā volo ꝛ nō sacrifici/
um. Hinc ꝛ Hierony. vt hr̄ dis. lxxxvj.
Qui clementiā nō hꝫ nec est indutus
viscera miscd̄ie ꝛ lachrymaruꝫ: q̄ꝫuis
sp̄ūalis sit nō adimplet legē xp̄i. iō deꝰ
hāc legē instituit vt q̄ fecerit h̄ pietateꝫ
p̄ximo ꝯsequat̄ miscd̄iā a deo. Lu. vj
Estote misericordes sicut ꝛ pr̄ vr̄ miseri
cors ē. ꝛ p̄ ꝯriū q̄ nō fecerit miscd̄iaꝫ de
negabit̄ ei miscd̄ia. Jac̄. ij. Judiciū si/
ne misericordia fiet ei q̄ nō fecerit mise
ricordiam. Uñ ꝛ Thob. iiij. c. sic doce
bat filiū. Fili inq̄t mi noli auertere fa/
ciem tuā ab vllo paupe. ita em̄ fiet vt
nō auertat̄ a te facies dñi. Et qꝛ btūs
Ladis. plenꝰ erat pietate oībꝫ subueni
ebat. ꝛ si deficiebat subuenire: diuina
bonitas adiuuabat. Sic em̄ legit̄ de
eo. q̄ latrunculi bissenoꝝ ꝯfinia hun/
garoꝝ irruperunt ꝛ illic viros et mu/
lieres captiuos abduxerūt. q̄s ip̄e cuꝫ
exercitu suo p̄sequēs venit in solitudi
nē magnā: nec habebant qd̄ māduca
rent. ꝛ dū fame p̄iclitaret̄ exercitꝰ euul
sus est ip̄e ab eis seorsum. et in orōe p̄
stratꝰ implorabat miscd̄iam dei. vt q̄
quondā filios isrl' māna d̄ celo pluēs
pauerat xp̄ianū pp'lum fame p̄ire nō
sineret. Cūqꝫ ab orōne surgēs reuerte
retur: ecce grex ceruoꝝ et bubalorum
obuiauit ei et cū ip̄o simul in mediuꝫ
exercitū deposita feritate ꝯuenit. tulit
ergo vnusquisqꝫ ex aīalibꝫ quantū si/
bi sufficiebat: laudātes et glorificātes
deum in sancto suo. p̄ quē misericordi/
am talē ꝯsecuti fuerāt. Cū itaqꝫ pius
rex Ladislaus armatꝰ esset hūilitate.
potēs pietate. p̄cipuus tñ erat largita
te. om̄es em̄ eccl'ie ꝛ monasteria rega/
lia siue ab ipso: siue a quocūqꝫ funda
ta elemosynis eius sunt locupletata.
Uñ merito vsqꝫ in hodiernū diem ele
mosynas eiꝰ enarrabit om̄is ecclesia
hungaroꝝ. Erat em̄ magnꝰ ꝛ munifi
cus s̄m nomē suū gl'iosum Ladislaꝰ
quasi laus diuinitus data popul' d̄r.

Tertio btūs Ladislaus abūdauit
claritate p̄ dei deuotū intētū que eum
qui habet intēdere facit deo p̄ loco ꝛ tē
pore oportuno. qꝛ ipsa vnit amātem
cū amato. Unde s̄m magistrum ī. iij.
dis. xxvij. Charitas est dilectio qua di
ligitur deus p̄pter se: ꝛ p̄ximus p̄pter
deum vel in d̄o. Pro quo nota q̄ du
plici dilectōe potest homo diligere de

um. Primo dilectiõe naturali. et hoc mõ omẽs homines diligunt ipm. immo etiã demones vt dicit Diony. li. d diui. noĩbus. q omĩbus naturaliť diligibile ẽ bonũ diuinũ. Cuius ratio ẽ quia dilectio dei naturalis fundatur sup cõmunicatione bonoꝝ naturalium. ipe em̃ dedit nobis omnia bona naturalia ⁊ esse ⁊ viuere ⁊ sentire ac intelligere. ⁊ sic pro tã multis bonis collatis naturaliť ẽ diligẽdus. Naz si qs daret tibi centuz florenos gratis contra naturaz faceres si pro tanto dono odires ipm. Deus dedit oculos manus: os: linguaz ⁊c. qbus nolles carere mille milibus aureis. Uñ nihil est in deo ꝓ quo ipe naturaliter eẽt odiendus. quia est totus suauis. totus dulcis. totus pius totus misericors ⁊ iustus. ⁊ peccatores ac demones odiunt eũ ꝓpter sue iusticie executionez. ex quo ſm sue iusticie equitatez acrius punit eos. Secũdo mõ diligiť deꝰ dilectiõe charitatis que fundať sup cõmunicatõe bonoꝝ supnaturaliũ scz ſm dona gratuita. ⁊ hoc mõ nulla creatura potest deũ diligere ṽtute naturali. sed ex spũssancti infusione talis charitas fit in nobis. Rõnez huiꝰ dicit Tho. ij. ij. q. xxiiij. ar. ij. di. Quia illud qd excedit facultatez nature nõ põt p naturales potẽtias acquiri. quia effectꝰ naturalis nõ transcendit suã causam. sz effectus charitatis est vita eterna. i. p eaz meremur vitã beataz. g̃ ⁊c. Ideo dicit Apl's Ro. v. Charitas dei diffusa est in cordib⁹ vestris p spiritũ sanctũ qui datus ẽ vobis. Et beatꝰ maximꝰ i sermone de vno martyre. Charitas hominis nõ ẽ a semetipso: sed salubriter donať a xp̃o. Sed di. q̃ ⁊ q̃lis ẽ ista dilectio dei q̃ nõ potest haberi naturaliter. sed donať a xp̃o. Rñdet Tho. i q̃t li. q. xiij. ar. j. q ista dilectio charitatis nihil aliud ẽ nisi velle deo id qd ẽ in eo id est vult ⁊ ꝯgaudet deo. qr intelligit deum piũ. misericordẽ. iustum. potentem. sapientem ⁊c. ⁊ q prius vellet homo amittere omĩa bona tẽporalia scz res mundiales ⁊ naturalẽ vitã q̃z peccare contra tale bonũ. imo ꝓponit perpetue seruire ei ꝓpter semetipm. aliqñ omittit somnũ. aliquando subtrahit de cibo vel potu ꝓpter dilectũ deuz. et breuiter omnia facere vult que ad eiꝰ honorẽ spectant ⁊ omĩa vitare que ei displicent. orat vt amplius ⁊ pfectius eũ amare posset. Talis fuit beatꝰ Ladislaus q intẽdebat deuote deo. in oĩbus voluntatẽ eius pficere conabať. orabat sepius in nocte omissis sõnis vt in eius dilectione pfectius solidaretur. Unde sic de eo legiť. Quadaz em̃ nocte waradiense monasteriũ ingressus est vt oraret. factũ est autẽ dũ prolixius oraret. quidã cubiculariꝰ eius qui foris euz expectabat solus pre nimia mora tedio affectus surrexit ⁊ introspexit. viditqz dñm suuz quasi glorificato corpore sursum in aere eleuatũ. O vere charitate plenũ virum quẽ adhuc in carne ꝯstitutũ carnea moles non p̃mebat. sed charitas de terrenis ad consortiũ supernuz subleuabat et deo iungebat. Secũdo beatus ladislaus cõmendať in p̃missis verbis a sanctitatis excellentia. circa qd diciť q magnificatus ẽ vsqz in sublime. cuius quidẽ sublimis sanctitas cognosciť ex quattuor scz

Primo ex meritoꝝ cumulo.
Secũdo ex feruoris desiderio.
Tertio ex angelico obsequio.
Quarto ex iusto iudicio.

Primo em̃ sublimis sanctitas be. la. cog̃sciť ex meritoꝝ cumulo q p mltoꝝ opeꝝ merita magnificatꝰ fuit apd deum. Sic em̃ p tpaliũ cõgregatõez qs

magnꝰ habeť apud terrenũ regẽ: sic ꝑ
meritoꝝ cumulatõꝫ magnꝰ hr̃ apud
celestẽ regẽ q̃ ad taliũ acq̃sitiõꝫ admo
net Matth. vj. Thesaurizate vob̃ the
sauros in celo vbi fures nõ furanť. q̃
em̃ terrena cõgregãt: velint nolint in
morte saltẽ amittũt. iuxta illd̃ ps̃. Re
linquẽt alienis diuitias suas. Et solũ
peccatũ iniuste ꝯgregatõis taliũ secũ
portãt. Uñ in iudicio dicturi sũt illud
Sap̃. v. Quid inquiũt ꝓfuit nob̃ leti
cia inanis. diuitiaꝝ iactãtia q̃d ꝯtulit
nob̃. trãsierũt oĩa velut vmbra. sꝫ me
rita vere diuites faciũt. Hinc Grego.
dicit. Si vere diuites eẽ cupitꝫ: veras
diuitias amate. Meritũ aũt ꝑ qd̃ ve
re diuites eẽ possumꝰ a doctoribꝫ sup̃
ij. di. xxvij. sic diffiniť. Meritũ ẽ opus
vel labor cui ex debito iusticie debeť p̃
miũ. i. merces. Ex hoc patet ꝙ differẽ
tia ẽ inter meritũ ꝛ p̃miũ. qꝛ merituꝫ ẽ
ille labor cui debeť merces. sed p̃miũ
ĩpa merces d̃r. vñ ex hac diffinitõe duo
documẽta eliciunť. Primũ ꝙ q̃cunq̃
vult mereri apud deũ debet laborare
in exercitijs v̄tuosis opeꝝ. iõ d̃r in dif
finitiõe. est opus vel labor. Huiꝰ rõ ẽ
qꝛ hõ nõ solũ in aĩa sed etiã in corpe ẽ
beatificãdꝰ. ideo debet laborare vt sic
ĩvtroq̃ mereať. qꝛ d̃r. j. Corꝫ. iij. Unus
q̃sq̃ ꝓpriã mercedẽ accipiet ſm suũ la
borẽ. O igiť ociosi. o pigri. o ſm carnẽ
viuẽtes credãt apl̃i dictis. Ro. viij. ꝙ
morte eterna moriẽť. Interroga mdi
huiꝰ filios diabolũ imitãtes si merce
dẽ eterne retributiõis accipient. dicẽt
stulti ꝙ sic. sed reuera nõ sic impij non
sic. qꝛ dicit Grego. in ome. Ad magna
p̃mia ꝑueniri non põt nisi ꝑ magnos
labores. Uñ taliũ stulticia ẽ sicut eoꝝ
q̃ zizanias seminãt ꝛ dicũt fruges me
tere. ego autẽ dico ꝙ nullus hoĩm. nõ
dico soluꝫ mereri sed neq̃ saluari po
tuit. ꝛ deinceps poterit sine merito ꝓ
prio aut alieno. ĩmo nec angeli sũt be
atificati sine meritꝫ. qꝛ vt dicit Bona
uen. li. ij. ꝙ reale bellũ erat inter ange
los Apocꝫ. xij. Factũ ẽ p̃miũ magnuꝫ
in celo michael ꝛ angeli eiꝰ p̃liabanť.

Secũdũ documẽtũ qd̃ ex dicta dif
finitiõe eliciť ꝙ merito bonoꝝ operũ
debeť ex iusticie obligatiõe p̃miũ. s. vi
te eťne. Pro cuiꝰ ĩtellectu dic̃ Tho. ij.
ij. q. cxiiij. ar. j. ꝙ merito bonoꝝ operũ
pluribꝫ rõnibꝫ debeť p̃miũ vite eťne.
Primo rõne iusticie corrñdẽtis. Naꝫ
actio nr̃a ſm se nõ põt equalere p̃mio
vite eterne. sꝫ inq̃ꝫtũ ꝓcedit a spũssan
cti gr̃a. cuiꝰ v̄tus ẽ infiniti valorꝫ per
quã hõ efficiť ꝯsors diuĩe nature ꝛ ad
optať in filiũ vt decẽter dicat deo. pať
nr̃ q̃ es in celis. Hinc Ro. viij. Si fi
lij ꝛ heredes. sine gr̃a aũt q̃ viuũt pec
cãdo iure hereditario acq̃rũt infernũ.
qꝛ filij sũt diaboli Joh. viij. Uos ex pa
tre diabolo estis. qꝛ opa eiꝰ facitꝫ. Se
cũdo merito bonoꝝ opeꝝ debeť p̃mi
um vite eterne rõne dei debẽtis. Naꝫ
oẽ bonũ opꝰ qd̃ facimꝰ deꝰ simpliciť ꝛ
absolute nõ efficiť debitor. sed ex infi
nita misericordia ꝓmissiõis sue. qꝛ est
v̄itas infallibilis q̃ ꝓ minimo bono
ope nobis miserꝫ ꝓmisit vitã btãꝫ di.
Mat. x. Quicũq̃ dederit calicẽ aq̃ fri
gide tm̃ in noĩe discipuli. amẽ dico vo
bis nõ ꝑdet mercedẽ suã. O d̃i miseri
cordia mag̃. o d̃i pietas immẽsa quõ
nos aĩando inuitas ad p̃mia q̃ etiã ꝓ
ꝑuo bono ope mercedẽ magnã ꝓmit
tis. Uñ Bern̄. Charitas ẽ bonũ cuꝫ q̃
nec minimũ opus despiciť. sine q̃ nec
maximũ acceptať. Et Aug. Ubi adest
charitas q̃d est qd̃ possit abesse. et vbi
deest charitas quid est qd̃ possit pro
desse. Sꝫ diceres vtꝫ sola volũtas suf
ficiat ad meritũ acq̃rendũ. ꝛ ꝑ ꝯseq̃ns
ad saluãdũ an necessario adiũgendũ
sit opus bonũ. Rñdet Bonauẽ. in. ij.

di.xl.ar.j.q.iij. Q, in bonis obligatio/
nis scz p̄ceptoꝝ opib⁹ necesse ē op⁹ ad
merēdū ⁊ nō sufficit sola volūtas. vt q̄
libenter vellet honorare patrē ⁊ nō fa
cit. ⁊ vellet nō furari ⁊ furat̄ ⁊c. nō suf/
ficit talis volūtas. Sz in bonis super
erogatiōis si voluntas nō pōt exire in
actū sola sufficit. Uñ b. lad̄. libēter vo
luisset xp̄i paup̄tatē. libēter eē virginē
libēter abrenūciationē mūdi. sz regia
dignitate insignit⁹ nō ē p̄missus. Sz
pone q̄ iste habuit volūtatē sed nō po
tuit exire in actū. ⁊ ille habuit volūta/
tē ⁊ actū: vtrū ad paria iudicent̄ ī me/
rito ⁊ demerito. Rñdet Alex. d̄ ales. ij
p̄te sū. q. iiij. q̄ si sūt in eq̄li charitate et
in merito sūt eq̄les q̄ ad p̄miū eēntia/
le. i. q̄ ad visionē dei. nō autē q̄ ad p̄mi
um accidētale qd̄ ꝯsistit in gaudio de
creatura ꝯcepto. q̄le est bonū opus p̄/
petratū. Scd̄o sublimis sanctitas
cognoscit̄ ex feruoris desiderio. Dicit
em̄ Tho. ij. ij. q. clxxxij. Magis est d̄o
acceptū ⁊ sibi meritoriū si offerat ani
mā suā ⁊ alioꝝ deo q̄ q̄cūq̄z exteriora
dona. Talis fuit b. lad̄. q̄ aīam p̄priā
desiderabat p̄ xp̄o ponere. Uñ sic legi
tur d̄ eo q̄ se hierosolymā iturū voue
rat vt vbi sanguis dñi nostri iesu xp̄i
p̄ redēptiōe nostra fusus est. ip̄e ibi sā
guine suo ꝯtra inimicos crucis chri/
sti dimicaret. Duces autē francoꝝ. lo/
thoringoꝝ ⁊ alemanoꝝ q̄ cū exercitu
dñi illuc p̄fecturi erant. oēs p̄iter piuz
regē ladislaū digne dignū sibi ducem
ac p̄ceptorē p̄ficere ꝯcorditer disposue
rant. p̄us aūt q̄z de francia alemania
ceterisq̄z occidētalib⁹ regionibus exer
citus dñi in hungariā ꝯueniret. pius
rex vrgente necessitate ꝯtra bohemos
in expeditionē p̄fectus est. ibiq̄z repen
tina egritudine corrept⁹. Conuocatis
q̄z regni p̄ncipibus indicauit sui cor/
poris dissolutionē īminere. Quo au/
dito clamor multitudinis plangētiū
⁊ gementiū morte pijssimi regis lad̄.
vsq̄z in celū extollit̄. Sed pius rex ac/
cepta eucharistia corp̄is dñi nostri ie/
su xp̄i in quē fideliter credidit. quē to/
ta mente dilexit feliciter migrauit ad
dñm. Planxit autē eū vniuersa mul
titudo hungaroꝝ clerus ⁊ popul⁹ sil̄
in vnū diues ⁊ paup̄: iuuenes ⁊ virgi
nes triū annoꝝ spacio in vestib⁹ squa
lidi choreas nō duxerūt ⁊ om̄e genus
musicoꝝ vltra tēpus luctus siluit. Ec
ce pijssim⁹ deus ex īmensa miseratōe
tā p̄ciosa margarita corp̄e scz beati la
dislai hungaros voluit dotare nolēs
ī alieno regno dissolui. Tertio sub
limis sanctitas b. lad̄. cognoscit̄ ex an
gelico obseq̄o. nō em̄ alicui dubiū esse
poterit vt dicit Hiero. q̄n cuilibet aīe
ab exordio natiuitatis sue angel⁹ bo
nus sit deputatus in custodiā inuisi/
biliter. iuxta illud Math̄. xviij. Ange
li eoꝝ semp̄ vident faciē patris q̄ in ce
lis est. Sz huic pijssimo ⁊ angelico re
gi famulabant̄ angeli etiā visibiliter.
Uñ cū fideles sui corp⁹ ip̄ius waradi
nū efferrent. p̄ labore ⁊ merore dormi
erunt. cūq̄z sopore grauati plus iusto
demorarent̄. currus in quo positū fu
erat corpus beati regis sine subuecti/
one alicuius anīalis recto itinere wa
radinū ducit̄. Euigilantes autē ⁊ cur
rum nō inuenientes contristati cepe/
runt per loca discurrere. inuenerunt/
q̄z currū versus waradinū vltro cur/
rentē. ⁊ sanctū corpus in eo positū. vi/
dentes itaq̄z miraculū q̄ corpus bea
ti confessoris ad locū quez ip̄e p̄elege/
rat diuinit⁹ deferret̄. deo gratias agē/
tes laudauerūt deuz. O beatū funus
cui talia famulant̄ obsequia. quia ve
re sanctū erat spiritussancti instrumē
tū. Quarto sublimis sanctitas be.
lad̄. reg̃ cognoscit̄ ex dei iusto iudicio

cuius q̄dē indiciū ē obstinatos ꝑcute/
re ⁊ penitentes atq; ꝯtritos sanare. iu
xta illud Ps̄. Qui sanat oēs cōtritos
corde. qd̄ suū iustū iudiciū oñdit in ex
equijs b. lad̄. Cū em̄ multitudo mag̃
officiū humanitatis exhibendo sepul
ture eius astaret. quidā de circumstā
tibus dicebat corpus fetere reliq̄s oī/
bus suauissimā odoris fragrantiā sē/
tiētibꝫ. retortū ē ilico mentū illius ad
dorsum eiꝰ. ⁊ reflecti nō poterat. Qui
seip̄m diuīa vltōe debilitatū vidēs mi
serabiliter clamabat. Peccaui in san
ctuꝫ d̄i. ⁊ ꝑcidēs ad sepulchrū be. lad̄.
misericordiā eius īplorauit. Auulsa ē
itaq; cutis cū carne menti sui q̄ dorso
eius inheserat. ⁊ ip̄e quidē sanitatē re/
cupauit. sed cicatrix rupte cutis ī men
to eius occalluit. i. occulto apparuit

Tertio beatꝰ lad̄. cōmēdat̄ ab ope/
rū magnificētia. qꝛ d̄r ꝙ edificauit do
mos in iuda. Iuda em̄ interp̄tat̄ con
fitens ꝑ qd̄ significant̄ xp̄icole xp̄m cō
fitētes. in q̄bus edificauit domū ma/
terialē ⁊ spiritualē. Materialē q̄a du
os episcopatꝰ ordinauit. Spiritualē:
qꝛ corda ꝯfitentiū christū meritis su/
is ⁊ miraculis quasi turres fortitudi
nis a facie inimici ꝯfortauit. specialit̄
in quattuor videlicet

Primo dū egr̄ sanitatē obtinuit.
Secūdo dū iustū ab īpio eripuit.
Tertio dū de celo stella emicuit.
Quarto dum de corpore eius oleū
emanauit.

Primo dixi ꝙ beatꝰ ladislaꝰ edifica/
uit inter xp̄m ꝯfitētes domos cordis
dū sanitatē egris obtinuit. Naꝫ anno
dñi M. xcv. feliciter migrauit ad do/
minū. ⁊ qñ sacruꝫ ip̄ius corpus cano
nizatū est. Tūc em̄ plures ceci ꝑ ip̄ius
merita illuminati sūt. muti q̄ꝫ facul/
tatē loquēdi receperunt. Claudi: ꝑaly
tici varijsq; languoribus attriti ad eiꝰ
sepulchꝝ sc̄t sanati. In ip̄a etiā hora ca
nonizatiōis quidā puer cui loco ma/
nuū ⁊ pedū tumida carnis massa os/
sibus penitꝰ carēs fluitabat meritis
eiusdē sancti ossibus increscentibꝫ ꝑfe
ctā manuū ⁊ pedū sanitatem recepit.
Post hec anno dñi M. cciiij. ipso die
penthecosten canonicis p̄me officiuꝫ
celebrantibꝫ quedā mulier cuius ma
nus ⁊ brachia pectori eiꝰ connexa fue
erant ad sepulchrū eiꝰ sanata ē. Se
cundo beatus lad̄. inter xp̄m ꝯfitētes
edificauit domos spirituales. scꝫ fide
liū corda duꝫ iustū ab impio eripuit.
Quidā em̄ miles necessitate vrgente
argenteā scutellā suā quā patri suo pi
us rex donauerat cuidā comiti vena
lem exposuit. quaꝫ ille comes cupidi/
tate illectus a se furtim sublatam esse
confinxit. Per sententiā itaq; iudicia
riā dictum est ꝙ ipsa scutella poneret̄
sup̄ sepulchrū beati ladislai vt cōpro/
baret dominꝰ quis eoꝝ iuste scutellā
deberet habere. Comes igitur de se ni
miū p̄sumēs scutellaꝫ accepturus se/
pulchro appropinquauit. statimq; ce
cidit quasi mortuus ⁊ vehemēter at/
tonitus. nec scutellam accipe. nec de
terra poterat surgere. Paup̄ vero mi
les ad sepulchrū humilit̄ accedēs: do
gratias agēs qd̄ suū erat accepit. O ī/
clite rex hūgaroꝝ ladislae. o iuste par
tis adiutor. vtinā ⁊ nūc iudicares cu/
pidos ⁊ eripes iustos. quia iam qua
si vbiq; regnat iniusticia. triūphat ma
licia. Tertio b. lad̄. inter xp̄m ꝯfitē/
tes edificauit domos spūssctī. i. corda
fideliū dū de celo stella emicuit. Eadē
em̄ canonizatiōis die hora quasi sex/
ta stella p̄clara stetit sup̄ ī directo mo
nasterij vbi sctm̄ ip̄iꝰ corpꝰ positū fue
rat. Sic aūt maxīa mltitudo ꝯgrega
toꝝ ꝑ spaciū duaꝝ horaꝝ clare viden
tes gauisi sunt gaudio magno valde.

Quarto beat⁹ Ladisla⁹ int̄ xp̄m cō fitētes edificauit domos cordis g̃tiā eius auxiliū implorātib⁹ obtinendo. In signū hui⁹ de corpe ei⁹ oleū miseri cordie manauit lāguidos curās. merito igit̄ de ip̄o d̄r q̄ creuit in om̄ibus v̄tutib⁹ ⁊ magnificat⁹ sctitate extitit q̄ sic xp̄o dño domos materiales ⁊ spiri tuales edificauit ⁊ nūc q̄tidianis bñ/ficijs edificat. Rogem⁹ igit̄ xp̄m dñm vt meritis eiusdē regis pijssimi abun dare faciat bonis opib⁹: ⁊ magnificet spūaliter donis vt edificatis domib⁹ ꝯscientie eū digne suscipe mereamur: h̄ p̄ gr̄am tandē ip̄e nos in patria vbi regnat cum patre ⁊ spūsctō in secl̄a se/culoꝝ Amen.

De eodem Sermo. xlix.

Imulq; cō/siderate q̄ os vr̄m ⁊ caro ve/stra sum. Judicū. ix. ca. Licet hec v̄ba dixerit abimelech sychimitis tñ eadē v̄ba rite dicere pōt beatus rex Ladislaus oib⁹ hūgar⁹ de q̄ꝝ ꝓgenie oriūd⁹ eosdē regali iusticia guberna/uit decē ⁊ nouē annis. iō oēs inuitat ī p̄missis v̄bis ad suā dilectionem tri/pliciter. s.

Primo vinculo ꝓpinq̄tatis
Scdo debito eq̄tatis
Tertio excessu bonitatis

Primo siquidē beatissim⁹ rex Ladis/laus īuitat ad sui dilectōz vinculo ꝓ/pinq̄tat⁹. q̄ q̄libet mag⁹ diligere deb⁹ aliq̄ vinculo ꝓpinq̄tatis sibi ꝯiunctos q̄ extraneos. Sic̄ em̄ magis hō deb⁹ seip̄m diligere q̄ alios. ita mag⁹ suos q̄ alienos. iō eis mag⁹ ꝓuidere. Hic j. Thim̄. v. Si q̄s suoꝝ ⁊ maxime do mesticoꝝ curā nō habet fidē negauit ⁊ infideli deterior est. Dicit em̄ sanctus Tho. in. iij. dis. xxvj. arti. vij. q̄ homo pluribꝰ modis diligit sibi coniunctos q̄ extraneos etiaz meliores. q̄ ad ex/traneos nō habemus nisi amiciciam caritat⁹. ad ꝯiūctos v̄o nr̄os habem⁹ etiā alias amicicias ꝑm modū ꝯiun/ctionis ad nos. Aliq̄ em̄ sic sunt ꝯiun cti nob̄ ꝑm naturalē ordinē vl̄ originē a qua discedere nō possum⁹. sed boni tas v̄tutis potest accedere vl̄ recedere augeri aut minui Modo beatus rex Ladislaus nūq̄ potest dicere q̄ ip̄e ñ fuisset hungarus natōne ⁊ rex hūga/rie. Ideo merito magis eū q̄ alios di ligere debemus. Ip̄e em̄ dicit. Os ve/struz ⁊ caro vestra sum Secūdo be/atus rex Ladisla⁹ inuitat hungaros ad se diligendū debito eq̄tatis. Nam ipse p̄uenit nos diligēdo ⁊ bona largi endo. Ideo ex debito eq̄tatis obliga/mur ip̄m diligere ꝓpter suū bñficium nob̄ impēsum. Ip̄e nāq̄ rexit natōem nostrā ab inimicis defensando: ī fide dirigendo. mō autez exquo recessit ex hoc mdo nō ꝑdidit dominiū sup̄ nos quia tp̄alē cōmutauit coronā ī celestē ideo potentior patron⁹ nobis est effe/ctus ⁊ mag⁹ diligēdus. Uñ Aug. li. de cathezizādis rudib⁹ dicit. Nulla ē ma ior ꝓuocatio ad amorem q̄ p̄uenire amādo. nimis em̄ dur⁹ est anim⁹ qui dilectōem ⁊ si nō vult īpendere nolit repēdere. Tertio beat⁹ rex Ladis. in uitat hungaros ad sui dilectōez exces/su bonitat⁹. nā meliores ī v̄tutib⁹ ma gis s̄t diligēdi ceter⁹ parib⁹. q̄ p̄ncipio diligēdi. s. d̄o ꝓpinq̄ores sunt. Jō dicit Amb̄. q̄ boni domestici s̄t mal̄ filijs p̄ ponēdi. Sz q̄ os nostꝝ ⁊ caro nr̄a b. vicz La. ē ꝓxim⁹ d̄o p̄ btitudinē et̄naz g̃ est a nob̄ diligēd⁹. excellit eī oēz statū sctitat⁹ p̄nt⁹ vite ei⁹ stat⁹ in btitudīe. q̄a minim⁹ sctōꝝ est maxim⁹ respectu via toꝝ. Uñ Mat. xj. cū xp̄s btm̄ Johan nem baptistā cōmendasset q̄ inter na tos mulieꝝ eo maior non surrexisset

ptin⁹ adiũxit. q̄ inq̄t minor ē in regno celoꝝ maior est illo Btũs rex iste erat magn⁹ etiã ĩ pñti sctitate. g̃ ⁊ ĩ gl̃ia. nã de eo scribit̃ sic. Illustrat⁹ ei s.s. gr̃a arridentꝫ sibi atq̄ blãdiẽtis m̃di gl̃iam caducã reputãs ⁊ trãsitoriã esuriuit ⁊ sitiuit iusticiã vt ad eternã puenirꝫ patriam. Quãuis ei mũd⁹ sibi alluderet in ei⁹ corde tñ aruerat. cui⁹ ip̃e ꝯcupiscentijs crucifix⁹ fuerat. In h̃ itaq̄ mortali corpe viuẽs iã nõ ip̃e sꝫ ĩ ip̃o xp̃s. ⁊ ĩfra. Erat ei copiosus ĩ miscd̃ia. lõganimis ĩ patiẽtia. pietate rex seren⁹. gr̃aꝝ donis plen⁹ cultor iusticie. patronus pudicicie. subleuator opp̃ssoꝝ. pi⁹ pr̃ pupilloꝝ. Jõ merito nos ĩuitat ad sui dilectõꝫ dicẽs. Simulq̄ ꝯsiderate. q̄a os vestꝝ ⁊ ⁊c̃. In q̄bꝫ v̄bis a duobus spẽalit̃ cõmendat̃. s.

Primo a sanctitatꝫ indubia v̄itate ibi. Simulq̄ ꝯsiderate

Scd̃o a sue ꝓsapie nimia sublimitate. ibi. q̄r os vestꝝ

Prĩo itaq̄ b. rex ladisla⁹ ex p̃missis v̄bis thematꝫ cõmẽdat̃ a sctitatꝫ sue ĩdubia v̄itate cuꝫ d̃r. Simulq̄ ꝯsiderate. Nam de ei⁹ sctitate dubitabãt diuersi hoĩes. s. magnati ⁊ sapiẽtes. fortes milites. ⁊ legati pape solẽnes. Prĩo q̄dẽ d̃ sctitate regꝫ ladis. dubitabãt magnates ⁊ sapiẽtes notantes eũ ĩdiscrete de pessimo ambitõis vicio ꝓ eo q̄ fratrẽ suũ solomonẽ filiũ andree albi p̃uauerat regno. ⁊ ip̃o viuẽte ip̃e regnauerat adducẽtes ad suũ intẽtũ m̃lta scripturaꝝ argumẽta. Dic̃ ei Aug⁹. li. de ciui. dei. xix. Loc⁹ supior sine q̄ ppl̃s regi ñ põt ⁊ si vt debet admĩstrat̃: indecẽt̃ tñ appetit̃. Et Chry. sup Mat. q̄d h̃r dis. xl. multi. Qui desiderauerit p̃matũ in terra: inueniet ꝯfusionẽ in celo. nec int̃ sctõs dei cõputabit̃ q̄de p̃matu tractauerit. Hi nãq̄ dicebãt. Licꝫ m̃lta viuens is rex faciebat sctitatꝫ opa tamẽ vix ei ꝓfecerũt. q̄r d̃r Jac̃. ij. Quicunq̄ totã legem seruauerit. offendat aũt in vno factus est oĩm re⁹. Et. j. q. j. Principat⁹ quẽ met⁹ extorsit aut ambit⁹ occupauit. ⁊ si moribꝫ aut actibꝫ non offendit: ip̃i⁹ tñ initij sui exẽplo ē ꝑnicio/sus. ⁊ difficile est vt bono ꝑagãt̃ exitu que malo sunt inchoata p̃nc pio. Sꝫ hoꝝ dubiũ dissoluam⁹ in ꝑsona beati regis Ladislai. q̄ est os nr̃m ⁊ caro nostra dupliciter. s. scp̃ture auc̃te. ⁊ diuina reuelatõe. Primo inq̄ q̄ beatissimũ os nostꝝ regnũ fratre Solomõe viuẽte occuparat legitime ⁊ nõ ꝑ ambitiõem ꝓbem⁹ scp̃ture auc̃te. Dicit̃ ei Ecc̃i. iiij. Usq̄ ad mortẽ certa ꝓ iusticia. Et Astesan⁹ in summa lib̃. vj. c. xxxviij. dicit. q̄ triplex est potestas. s. ꝑ hereditariã successionẽ. scd̃a ꝑ principis substitutõem. tertia q̄ hꝫ aĩmaꝝ cure submĩstratiõꝫ. Prĩa inq̄t licite põt peti ⁊ appeti. ⁊ de hac nõ intelligunt̃ p̃dicte auc̃tes allegate. Scd̃a etiã põt appeti tribꝫ ꝯcurrẽtibꝫ q̄ notat ph̃s. j. politic̃. Primo si hꝫ amorẽ ad politiam scd̃o si hꝫ potentiã. tertio si hꝫ v̄tutem ⁊ iusticiã in vnaq̄q̄ꝫ politia. Et licꝫ tal̃ possit appetere potestatẽ: nõ tñ debet petere. q̄r dic̃ ph̃s. ij. politicoꝝ. Nõ bñ statutũ est ip̃m petere q̄ p̃ncipatu dignificabit̃. Tertia v̄o ptãs videlicꝫ spiritualis nec debet appeti nec peti. Et de hac loquunt̃ p̃dicte auc̃tes. Q, autem regnũ hũgarie legitime cõcernebat btm̃ regẽ Ladislaũ poti⁹ q̄ꝫ solomonem regẽ patet ꝑ hũgaroꝝ cronicam: vbi habetur q̄ in secũdo ĩgressu hungaroꝝ in pãnoniam primus p̃nceps fuit Arpad. Secundus Zothan Tertius Thoxon qui genuit tres filios. scꝫ Geysam Michlem̃ ⁊ caluum Ladislaum. Geysa genuit sanctuꝫ regem Stephanum. Michl̃ wazul ⁊ obijt per effossionez oculoꝝ ꝑ reginã

Besla ꝯsortē regꝫ scti stephani. ladisla
us ꝟo genuit tres filios. s. andreā. be-
lam ⁊ leuenthe. q̄ ꝓpt̄ metū dicte regīe
ꝓfugerūt in poloniā. vbi bela ī singu-
lari certamine ꝑ rege polonie deuicit
quēdā alemanū statura magnū. ideo
rex polonie filiā suā tradidit ipi bele ī
ꝯiugiū. de q̄ genuit in polonia duos
filios. s. geysaꝫ ⁊ ladislaū. ⁊ in hūgaria
vnū. s. lūptū. Cūqꝫ hūgari grauarēt ꝑ
regē petrū alemanū coacti introduxe
rūt heredes legitimos regni. s. andre-
am. belā ⁊ leuēthe. tali int̄ se dispositi-
one p̄habita vt vn⁹ q̄usqꝫ viueret re-
gnaret. post cui⁹ mortē etiā si successo
rē haberet ali⁹ regnare deberet. dein-
de terti⁹. ⁊ sic inter triū fratrū genera-
tiōes circūiret regimē. Primo igit̄ an
dreas alb⁹. qꝛ maior erat natu regna
uit q̄ genuit salomonē quē ꝯ iuramē-
tū suū ⁊ initū fed⁹ adhuc ī cunis coro
nauit: bela metu mortꝫ ꝯsentiēte. leuē
the ꝟo in īfidelitate obijt. ⁊ sic regnuꝫ
legitime ad geysam ⁊ sctm̄ regē ladis-
laū erat deuolutū. verūtn̄ ānis mltis
fidelissime seruierūt salomōi. Sꝫ ipe
volēs eos iniuste occidere fugerūt in
poloniā. ⁊ inde copioso exercitu ꝯgre-
gato expulert̄ salomonē. ⁊ sb̄ eo geysa
frat̄ btī lad̄. trib⁹ ānis regnauit. ipe āt
xix. annis. Tādē coloman⁹ fili⁹ geyse
xviij. ānis. Secūdo dubiū magna
toꝝ ⁊ sapiētū d̄ sctitate regꝫ lad. dissol
uamus diuīa reuelatōe. Nā de⁹ mira
culoꝝ reuelatōib⁹ declarauit sctitatez
scti regꝫ ladis. De⁹ aūt nō pōt eē testis
falsitatis cū ipe sit p̄ma ꝟitas. Mira
culū ꝟo s̄m Rich. ē op⁹ creatoris diui
ne ꝟtutis manifestatiuū. Un̄ Nico. d̄
Lyra sup illd̄ Joh. ix. Quō pōt homo
pctōr hec signa facere: dicit: q̄ miracu
lū ē op⁹ excedēs oēꝫ ꝟtutē creatā. ⁊ ꝑ cō
seq̄ns fit a solo deo. Talia aūt fiūt ad
testificādū aliq̄d qd̄ ē sup̄ hūanam co
gnitionē. Et h̄ dupl'r. Uno mō ad te-
stificādū ꝟitatē alicui⁹ doct̄ne existētꝫ
sup̄ facultatē nr̄i intellect⁹. ⁊ tūc doct̄-
na fit ꝟa cū de⁹ nō pōt eē testis falsita
tis. tn̄ nō oportet q̄ ille q̄ docꝫ illā do-
ctrinā sit bon⁹. qꝛ illd̄ miraculū nō fit
ad testificādū docētꝫ bōitatē: sꝫ doct̄ne
ꝟitatē. ⁊ sic ꝑ malos p̄dicatores fiebāt
miracl'a ad testificādū fidei catholice
ꝟitatē. de q̄b⁹ d̄r Math. vij. Mlti di-
cēt mihi ī illa die. Dn̄e nōne in nomīe
tuo ꝓphauim⁹: ⁊ ī noīe tuo demonia
eiecim⁹. ⁊ ī noīe tuo ꝟtutes mltas feci
mus. tūc cōfitebor qꝛ nūq̄ꝫ noui vos.
discedite a me q̄ opamī iniq̄tatē. Alio
mō miracl'a fiūt ad testificādū bōita-
tē docētis. ⁊ tūc optet q̄ ille sit bon⁹. qꝛ
de⁹ nō pōt eē testis falsitatꝫ. iō dicebat
xp̄s Joh. v. Opa q̄ ego facio testimo-
niū ꝑhibēt de me. Un̄ ⁊ cec⁹ nat⁹ dice
bat Joh. ix. Nisi eēt h̄ a d̄o nō poterit
facere q̄cq̄ꝫ. Hinc dicit Job ca. v. Qui
facit mag̃ ⁊ īscrutabilia. Et Ps̄. Qui
facis mirabilia magna sol⁹. Un̄ dicit
Tho. j. p. sūme. q. cx. ar. iiij. q̄ sol⁹ de⁹
facit miracl'a p̄ncipaliter. angel⁹ autē
vel hō instrumētaliter. de⁹ em̄ opat̄ ꝑ
illos sic̄ artifex ꝑ instrumētū. De⁹ ꝟo
sic testat⁹ ē sctitatē scti regꝫ q̄ hierosoly-
mā se iturū vouerat. vt vbi sāguis do
mī nr̄i iesu xp̄i ꝓ redēptōe nr̄a fusus ē
ipe ibi ꝯ inimicos crucꝫ sanguīe dimi
caret. duces aūt frācoꝝ. lothoringoꝝ.
⁊ alemanoꝝ ꝑiter piū regē ladislaum
ducē exercit⁹ p̄fecerāt. p̄us autez q̄ꝫ de
frācia ⁊ alemania ac ceterꝫ regiōib⁹ ex
ercit⁹ dn̄i in hūgariā ꝯuenirēt pi⁹ rex
vrgēte necitate ꝯ bohemos ī expediti-
one ꝓfect⁹ ē. ibiqꝫ repētina egritudine
corrept⁹ ꝯuocatꝫ regni p̄ncipib⁹ indi-
cauit sui corpis dissolutiōez īminere.
Quo audito clamor mltitudinis plā
gētiū lamētātiū ⁊ gemētiū mortē pijs-
simi regꝫ vsqꝫ ī celū extollit̄. Sed pius

De sctō Ladislao rege Hūgaroꝝ

rex accepta eucharistia feliciť migūit
ad dñm. Plāxit aūt eū vniuersa mlti
tudo hūgaroꝝ cler⁹ ⁊ ppl'us diues et
paup triū ānoꝝ spacio ī vestibꝫ squa/
lidi choreas nō duxerūt. ⁊ oē gen⁹ mu
sicoꝝ ⁊ delinitiua dulcissona vltra tē/
pus luct⁹ siluerunt. Cuz āt sui fideles
corp⁹ ipi⁹ waradinū efferrēt p̄ labore
⁊ merore fatigati dormierūt. cūqz pl⁹
iusto demorarēť curr⁹ in q̄ positū fue
rat corp⁹ ei⁹ sine subuectiōe alic⁹ aīal'
recto itinere waradinū ducit. vigilan
tes autē ⁊ currū nō iueniētes ꝯtristati
ceperūt p̄ loca discurrere. iueueruntqz
currū ꝟsus waradinū vltro currentē
⁊ corp⁹ in eo positū. Uidētes itaqz mi
raculū q̄ corp⁹ b. ꝯfessor ad locū quē
ipe p̄elegerat diuinit⁹ deferret: d̄o gra
tias agētes laudauerūt deū. Et ita du/
biū d̄ ipi⁹ sctitate ꝓpť ambitōis vitiuz
opinatū euanuit ⁊c. Scd̄o q̄z d̄ scti
tate scti regꝫ lad̄. dubitabāt fortes mi
lites p̄ eo q̄ multū sāguinē ꝓprijs ma
nibꝫ effuderat. nō solū infideliū tarta
roꝝ. sz ⁊ fideliū ⁊ deuotissimoꝝ xp̄ico/
laꝝ alemanoꝝ; dicētes int̄ se. Licz mlt
ta bona faciebat tñ vix suffecerūt p̄ pe
nitētia vni⁹ hoīs occisi: cuz tñ ipe occi/
derit mltos. Insupvsqz ad mortē vsur
patū regni īperiū tenuit coronato re/
ge salomōe viuēte. Quoꝝ q̄dē dubiuz
dissoluam⁹ dupl'r in p̄sona bti regis.
qr ē os nostꝝ ⁊ caro nr̄a. s. aucte et re/
uelatiōe. Primo inq̄z q̄ beat⁹ rex lad̄.
licite effuderit sāguinē ī sui ⁊ suoꝝ de/
fensionē p̄bem⁹ aucte. Naz dic̄ Amb.
Qui nō repellit a socio si pōt iniuriaz
tā ē in vitio ⁊ nō min⁹ p̄ticipat q̄z ille q̄
infert. Et Tulli⁹. Qui nō defendit ne
qz obsistit iniurie si pōt tā ē in vitio q̄z
si p̄entes aut amicos aut patriā dese/
rat. ⁊ Tho. ij. ij. q. lxiiij. ar. vij. dic̄. q̄ vī
vi pellere decet incōtinēti cū modera/
mine inculpate tutele. Inculpata ꝟo
tutela est id facere sine q̄ aliq̄s defēde/
re se nō pōt sine p̄iculo p̄sone vel reꝝ.
Et s̄m Joh. d̄ lignano ī tractatu d̄ iu
sto bello. etiā religiosis sine licētia su/
perior qñ licētia cōmode haberi non
pōt. licet se defendere ⁊ iuasorē occide/
re. Cui⁹ rō ē. qr h̄ cōpetit de iure natu
rali. di. j. ius naturale. ⁊ q̄ ad act⁹ na/
turales religiosi nō cēsent mortui. xvj
q. j. c. placuit. Et etiā aduersus suū su
periorē pōt q̄s se defendere dūmō su/
perior iniuriose vult ip̄m ledere. sec⁹ si
iuste. qr tūc nō liceret se defendere. ar.
c. ex p̄te. de accu. Uñ nō solū p̄ defensi
one ꝓprie p̄sone sz etiā p̄ rebꝫ suis ⁊ su
oꝝ licet defendere. qr d̄r Exo. xxij. Si
effringēs fur domū siue effodiēs fue/
rit inuentus. ⁊ accepto vulnere fuerit
mortu⁹ p̄cussor nō erit re⁹ sanguinis
Uñ nō dz pati dānū q̄ dānificeť si dā
nuz ē irrecup̄abile. al's sec⁹. vt. ff. ad. l.
corne. l. furez. Mō b. rex ladisla⁹ occi
dit illos xp̄ianos q̄ veniebāt ꝯ euz su/
os iniuste occidere ⁊ spoliare. ⁊ ipe nō
intēdebat p̄ncipaliť illos occidere sed
se suosqz defendere. qd̄ aliter fieri non
potuit nisi cū xp̄ianoꝝ occisiōe. Unde
etiā p̄sbyter īdut⁹ ad celebrāduz iuxta
altare. si aliq̄s volēs ip̄m occidere quē
nullo modo declinare potest arripiat
librū ⁊ occidat ac inceptā missam de/
mū compleat. Similiter volentē spo
liare laicus potest occidere nō tamen
clericus. Ergo a fortiori beatus rex la
dislaus licite potuit occidere hoīes.
Secūdo dubiū militū domin⁹ de/
us dissoluit sua reuelatiōe de sancti/
tate sancti regis. Legiť em̄ q̄ cū mul/
titudo magna officiū hūanitatꝫ exhi/
bēdo sepulture ei⁹ astarent quidā mi
les de circumstantibus dicebat fetere
corp⁹ reliquis oībus suauissimā odo
ris fragrantiā sentientibꝫ. retortuz est
ilico mentū illius ad dorsū eius. ⁊ re/

flecti nō poterat. Qui seipm diuīa vl/
tione debilitatū vidēs miserabilit̄ cla
mabat. Peccaui ī sctm̄ dei. ⁊ ꝓcidens
ad sepulcrū btī Ladislai misericordi/
am eiꝰ implorauit. Auulsa est itaq; cu
tis cū carne mēti sui q̄ dorso eius ihe/
serat. ⁊ ipe sanitatē recupauit. sed cica/
trix rupte cutis ī mēto eius occalluit.
O gl'iosum regē. O felicem principez
ꝓ quo diuina pugnat maiestas. cuiꝰ
sanctitatē diuina declarat ꝑ miracula
pietas Tertio q̄z de sanctitate ipius
dubitabāt legati dñi pape solennes ꝓ
eo qr sciebant q̄ in potestate difficult̄
se homo pōt p̄cauere a ꝑiculo. magnā
em̄ potestatē magna tētant pericula.
Uñ Augꝰ de singularitate clericoruz.
Plus duces ⁊ p̄ncipes q̄z milites ab
hostib; appetunt̄ in pugna. ⁊ violētiꝰ
ꝓpulsant̄ ventis ⁊ turbinib; culmina
quecūq; sunt altiora. Ideo magꝭ ma
gisq; q̄ plus ceteris vnusquisq; potest
magis sciat sibi esse metuendū. Et be
atus Grego. in moral'. Subtilissima
ars viuendi est culmen tenere. gl'iam
rep̄mere. esse quidē in potentia: sz po/
tentē se esse nescire. Hinc etiam Isid.
de summo bono Quato q̄sq; ī supio/
ri loco ꝯstitutus est tāto ī maiori ver/
satur ꝑiculo. Chryſ. Diuitiaꝝ sequela
est luxuria ira intemperās. furor iniu
stus. arrogantia suꝑba. omnisq; irra/
tionabilis motꝰ Unde anno domini
M. xcv. veniētes legati dñi pape wa
radinū ad examinādū sanctitatez btī
regis Ladislai vt cathalogo sanctoꝝ
ascriberetur ſm iura inquirebant de
quattuor. s.

Primo de ipsius labore iusto
Secūdo de eiꝰ humili facto
Tertio de eius pacifico animo
Quarto de eius v̄o miraculo

Primo q̄dē legati dñi pape inq̄rebāt
de iusto labore beati regis Ladislai.
quia d̄r. lxj. dis. miramur. ⁊. xij. q. ij. q̄t/
tuor. Oportet em̄ p̄nti testificatione p̄
dicari ⁊ bone fame p̄conijs non taceri
si fuit in laborib; multis ⁊ iustis. Sic
nāq; deus iustus ordinauit vt ꝑ me/
rita bona homines adulti veniāt ad
celeste p̄mium. Juxta illud Gregorij
Ad magna premia ꝑueniri nō potest
nisi ꝑ magnos labores. Qd̄ etiam sal
uator insinuat Matth. xx. dicēs. Uo/
ca opārios ⁊ redde illis mercedez. Et
gloriosus Hieronymꝰ. Unusquisq;
ꝓ opibus mercedē recipiet. nec p̄nt in
die iudicij alioꝝ virtutes alioꝝ vicia
subleuare. Sciebāt nempe sapientes
legati illud qd̄ dicit beatus Gregoriꝰ
in omel'. Nunq̄z amor dei est ociosus
operat̄ em̄ magna si est. si vero opari
renuit amor dei nō est. Jō diligētiꝰ in
quirebant de ipius beati regis bonis
operib; quia in regali sublimitate oci
um ⁊ vanitas solēt adesse. Uñ ad du/
orum legatoꝝ solicitam inq̄sitionem
multi testes accesserūt taz eunuchi q̄z
extranei dicentes ⁊ fatentes illa q̄ con
tinentur in sua legenda: vbi habetur.
In examinandis iudicijs nō tam iu/
dicare q̄z iudicari credebat sibiq; terri
bile iudiciuz imminere q̄z his qui ab
eo iudicabant̄. Unde rigorē iusticie le
nitate temperās misericordie talem se
erga subditos exhibebat: vt potius ab
eis amaretur q̄z timeretur. Regni q̄p
pe gubernaculū non solū honori sibi
erat sz ⁊ oneri. Nō enim que sua sunt:
sed que Jesu christi sunt querebat. ꝓ/
pter quod mutato nomine ab omni
gente sua pius rex vocabat̄. Jeiunijs
⁊ orōnib; iugiter insistebat. pctā ppl'i
plāgebat. ⁊ in ara cordis semetipsum
deo hostiā viuam offerebat. Q; si no
cturnis vigilijs ⁊ orōnib; ꝓlixioribus
ipm fatigari ꝯtigisset nō delicatū tho
rum repetebat: sed in exedris ecclesie

pausabat paululũ. vñ accedẽs q̃dam cubiculari⁹ fide mediãte fassus ẽ ꝙ q̃dã nocte waradiẽse mõasteriũ ingressus vt oraret: ⁊ dũ diu ĩ orõe ꝑmãsissꝫ tedio affect⁹ surrexi ⁊ ĩtrospexi ĩ eccl'iaꝫ vidi dñm regẽ gl'ificato corꝑe sursum in aere mirabiliter eleuatũ. O ꝟe btm̃ viꝝ quẽ carnea moles nõ p̃mebat. sꝫ feruor deuotõis adhuc viuẽtẽ ad suũ creatorẽ erigebat aĩa ⁊ corꝑe Scdo dñi legati inq̃rebant de ei⁹ hũili facto sciẽtes q̃ꝫ difficile sit humilitatẽ tenere in sublimitate sine q̃ tñ sal⁹ esse nõ põt extra de p̃sump. ex studijs querẽdum est de simplicitate ⁊ humilitate. Hinc Bern̄. Nõ est magnũ hr̃e hñilitatẽ in abiectõe. sꝫ oĩno magna ⁊ rara ꝟt⁹ est humilitas honorata. ⁊ tñ ad sctĩtatez ip̃a necessario req̃rit̃. Uñ Hiero. sup Matt. Humilitas ẽ ꝟuatrix custosq̃ ꝟtutũ. ⁊ nihil ẽ qd̃ ita gratũ deo faciat ⁊ hoĩb⁹ q̃ꝫ si vite merito nõ magni sed humilitate infimi videamur. Et Cassiodo. Per hũilitatẽ fideles sup̃ reg̃ ꝓficiũt. ꝑ hãc sup̃bia tyrãnica supat̃. per hãc in eternũ martyres coronant̃. nec põt dici ꝑfect⁹ q̃ hac ꝟtute est p̃uatus Licet eĩ beat⁹ rex Ladislaus oẽm materiã habuit se exaltãdi. tñ fuit humillim⁹. Uñ fatebãt̃ tã nobiles q̃ꝫ ignobiles dicẽtes. In naturalib⁹ bonis diuine miseratõis gr̃a spẽali p̃eminẽtia supra cõem valorẽ hoĩm p̃tulerat. Erat em̃ manu fortꝫ. visu desiderabil'. ⁊ ꝟm phisonomiã leonis magnas hñs extremitates. statura ꝓcer⁹: ceterisq̃ hominib⁹ ab humero supra p̃eminens. ita ꝙ exuberantẽ ĩ eo gr̃e plenitudinẽ ipsa q̃ꝫ corꝑis spẽs imꝑio digna d̃clararet. sꝫ se ex humilitate cum tãtis donis exhibuerat vt ab oĩb⁹ amaret̃ potius q̃ꝫ timeret̃ Tertio q̃ꝫ legati domini pape inq̃rebãt d̃ ei⁹ pacifico aĩo ꝟm iura. qꝛ d̃r. vij. q. j. oĩs q̃ gemebat. Sine pace certe null⁹ sanct⁹ efficitur. qꝛ dicit Aug⁹. de verbis dñi. Pax est serenitas mentis: trãquillitas aĩ: simplicitas cordis. vinculũ amoris. ꝯsortium charitatꝫ. ⁊ infra. Hãc q̃ accepit teneat. q̃ ꝑdidit repetat. q̃ amisit exq̃rat. qm̃ q̃ in ea nõ fuerit inuẽtus a p̃re abdicat̃. a filio exhereditat̃. nihilominus a spũsctõ alien⁹ efficit̃. Jõ affuer̃t q̃dã fatẽtes tãtã patiam sctĩ reg̃ ꝙ ꝓ ĩ iurijs bñficia exhiberet. Sic ꝯtigit aliqñ ĩ mõasterio ⁊ varadiẽsi ĩ noctꝫ silentio vt q̃dã mlieres flẽtes altꝫ vocibus maledicerẽt regẽ Ladislaũ ꝓ eo ꝙ vni vir: alteri ꝟo fili⁹ ĩ bello occisi fuerant q̃s pi⁹ rex q̃siuit ĩ q̃ vico ⁊ domo manerẽt. ⁊ seq̃nti die eas decẽter dotauit ad se vocatas. q̃b⁹ ⁊ ãnonã dari instituit.

Quarto dñi legati inq̃rebãt de eius vero miracl'o. Et lꝫ ꝟm Gre. miracl'a nõ faciãt sctm̃: tñ oñdũt. Uñ dñs de⁹ volẽs testꝫ esse d̃ sctĩtate sui p̃dilecti cõfessoris: ĩ ip̃a hora canonizatõis q̃dã puer cui loco manuũ ⁊ pedũ tumida carnis massa ossib⁹ penit⁹ carẽs fluitabat meritꝫ eiusdẽ sctĩ regis ossib⁹ increscẽtib⁹ ꝑfectã manuũ ⁊ pedũ sanitatem recepit. Plures etiã ceci illumiati. muti q̃ꝫ loq̃le bñficiũ recepert̃. claudi: paralitici: varijsq̃ languorib⁹ diuturno tꝑe attriti ad sepulcꝝ ei⁹ sanati sunt. Eadẽ etiã hora diei q̃si sexta rutilans stella stetit sup̃ ĩ directo mõasterij vbi sctm̃ corp⁹ positũ fuerat. quaꝫ maxĩa mltitudo ꝯ mõasteriũ ꝯgregata ꝑ spaciũ duaꝝ horaꝝ vidẽtes gauisi sunt gaudio magno valde. sꝫ et dñi legati admirãtes ⁊ dicentes. O q̃ꝫ magni meriti est ap̃d deuꝫ gloriosus iste rex Ladisla⁹ cui de⁹ tãta corã oĩm oculis oñdit testimonia. Insup leprosus q̃dã ad solẽnitatẽ ei⁹ veniẽs mũdat⁹ ẽ. O igit̃ magnates ⁊ sapiẽtes ꝯsiderate diuĩa miracl'a ꝑ merita sctĩ reg̃ facta

et credite. O milites fortes attēdite beneficia p ij regꝫ huiꝰ et credite. ecce celū terra et oīa in eis clamāt ipiꝰ sctitatez. O vos hūgari ac poloni silꝫ ꝯsiderate qꝛ iste gl̄iosus rex est os vestꝝ et caro vestra quē deus gl̄ie tātis illustrat miraculꝰ Scdo q̄z ex p̄missis thematis v̄bis btissimꝰ rex ladis. cōmēdat̄ a sue ꝓsapie sublimitate cū dr. os vr̄m. Magna ꝓfecto fuit ipiꝰ regꝫ carnalis ꝓgenies. sꝫ certe mlto maior spūalis: q̄ iam est filiꝰ eternꝰ dei viuētis. Nam s̄m btm̄ Gregor̄. xxiij. moral̄. Ossa in scriptura sacra v̄tutes accipiūt̄. sicut scriptum est. Dn̄s custodit om̄ia ossa eoꝝ vnū ex his nō cōteret̄. qd̄ vtiqꝫ nō de ossibꝫ corꝑis sꝫ de virtute dr mētis Nā multoꝝ corꝑaliter ossa martyruꝫ ꝯfracta sunt. Jō beatꝰ rex ladissaꝰ ē os nostꝝ. quia adiutor fortis i v̄tutibus: puta iusticia. vt patet de illo milite q̄ scutellam argenteā vsurpauerat. similiter adiuuat in om̄ibꝫ. vt patet in sermone p̄cedenti. Rogemus igit̄ dn̄m nostrum Jesum christum ꝛc̄.

De eodem Sermo. l.

Onstituit eū

c dn̄s domus sue et p̄ncipē omnis possessionis sue. Ps̄. ciiij. Licet ꝓpheta h̄ ad lr̄am loquat̄ d̄ Joseph quē dn̄s suꝰ phutiphar cōstituit dn̄m sup oīa bona sua. tn̄ rōnabiliter eadē verba intelligi pn̄t d̄ beatissimo rege hūgaroꝝ ladissao quē dn̄s deus ꝯstituit dn̄m sup spēalē domū suaz. i. ep̄atus et monasteria vt sibi ordinaret. et ꝯstituit p̄ncipē. i. regē oīs possessiōis eiꝰ. i. hoīz i fide deuotoꝝ. p̄cio sui sanguīs acq̄sitoꝝ vt eos salubriter regeret. ex q̄ dei ordinatiōe tria debemꝰ tribus. scilicet

Primo deo vt eū amemꝰ

Scdo p̄ncipi vt eū honoremꝰ

Tertio ꝓximo vt inuicē excitemꝰ

Primo siq̄dē debemꝰ deo ꝓ tāto dono nob̄ gratiose collato vt eū amemꝰ qꝛ vt dic̄ Bonauē. sup. iij. Sic̄ odor ꝛ sapor cibi excitat famē in hoīe. Naz ꝑ odorē sentit̄ bonitas cibi vel potus q̄ cognita facit appetere eum Sic h̄ dei bn̄ficium gēti hūgaroꝝ impēsum. qꝛ dedit regē salutarē: triumphalē: exemplarez: obligauit vt amet̄. Hec enī est debita solutio deo de suis bn̄ficijs vt amemꝰ eū q̄ honorū nr̄oꝝ non īdiget Un̄ Bern̄. Nō inq̄t melius ac decētius q̄ꝫ ꝑ dilectōiem repēdi pōt qd̄ ꝑ dilectōem donatū est Scdo p̄ncipi tā p̄claro et regi sancto et gratioso debemus vt eū honoremꝰ. Nā iter alia triplici de causa ē aliquis honorandus. Primo ꝓpter v̄tutē. vt si q̄s est humil̄ pius: misericors: obediēs: pacificꝰ ꝛc̄. merito est honorādus. qꝛ vt dic̄ Arest. iiij. ethico. Scdm veritatē solꝰ virtuosus est honorādus. qꝛ. iij. ethico. dic̄ q̄ honor est p̄miū v̄tutis. Scdo aliquis est honorādus ꝓpt̄ dignitatē. sic̄ imperatores: reges: p̄ncipes ꝛ p̄lati. qꝛ v̄tualiter om̄es subditi sunt in p̄ncipe. sic̄ in computo vnꝰ denarius in linea superiori stat ꝓ mille. vnde etiā si malus est princeps in se: tn̄ ꝓpter dignitatem est honorādus. qꝛ in multitudine cui principat̄ sunt aliqui virtuosi. ideo dr j. Pet̄. ij. Deū timete: regem honorate Rōnem assignat apl̄s ad Rom̄. xiij. Quia nō est potestas nisi a deo. ꝛ q̄ resistit potestati: dei ordinatōni resistit.

Tertio q̄s est honorādus ꝓpter antiquitatē. Nam senes ꝛ adulti a iunioribus ꝓpter etatē sunt honorandi. Leuit̄. xix. Corā cano capite cōsurge. ꝛ honora ꝑsonam senis. Et qꝛ beatissimꝰ rex Ladissaus oēs hz istas ꝯditiones ꝓ q̄bꝫ honore est dignꝰ. Fuit em̄ pius:

benign⁹: misericors: iustus ⁊ ceterꝫ v̄tutib⁹ plenus. Itē fuit dignitate regia sublimatus. ⁊ iā multis annis regnat in beatitudine gl'ia ⁊ honore coronatus. Uñ bñ d̄r de eo. Salue rex benigne Ladislae laude digne ⁊ patrone pie honor nr̄. Tertio ꝓximo debemus vt nos inuicē excitem⁹ ad amādum deū ⁊ laudādū regē. Assurge igr̄ gens inclita hūgaroꝝ in dei amorem exulta ⁊ iubila qꝛ dedit tibi doctorē iusticie Johel'. ij. assurge ⁊ excitādo dicas Laudem⁹ viros gl'iosos ⁊ p̄res nr̄os in generatōe sua. Ecc̄i. xliiij. qꝛ Ladislaus ꝑm noīs interp̄tatōꝫ laus diuinitus data ppl'o d̄r. ⁊ hūc pijssim⁹ Jesus ꝯstituit dñm dom⁹ sue ⁊ p̄ncipem oīs possessiōis sue. In q̄b⁹ q̄dē verbis tres ꝯditōes btī Ladis. a d̄o īstituti regis exp̄muntur. s.

Primo legitimū ipsi⁹ dominium. ibi. Constituit

Scd̄o laude dignū ei⁹ exercitiū. ibi dñm dom⁹ sue.

Tertio btōꝝ celestiū magnū ei⁹ ꝑticipiū. ibi. p̄ncipē oīs possessiōis

Primā dixi ꝙ ꝯditōem pij regis Ladislai exprimit psal'. legitimū ipi⁹ dominiū cū dicit. Cōstituit eū scꝫ b. ladis. regē xp̄s fili⁹ dei. Nā quēcūqꝫ de⁹ principem instituerit approbādo hunc ex sua institutiōe legitimabit. v̄tutibus sublimabit ⁊ glorificabit. Dñi em̄ ē terra ⁊ plenitudo eius. ⁊ cui vult. qualit̄ vult. qñ vult assignabit. ⁊ nō est q̄ possit resistere potestati ei⁹. Sicut terraꝫ chananeoꝝ eneoꝝ phereseoꝝ ⁊c̄. septē gentiū exigentib⁹ eoꝝ culpis legitime dedit filijs isrl' possidendā. sil'r regnuꝫ Saulis ꝓpt̄ ipsi⁹ inobediētie peccatū dedit dauid legitime. Pro quo ē nob̄ notandū ꝙ principes constituūtur a tribus. scꝫ

Primi ab elatōis spū ꝑ ambitōem

Secūdi a cupiditatis estu ꝑ vsurpationem.

Tertij a maiestatis nutu ꝑ debitā institutionem

Primo em̄ dixi ꝙ quidā instituūtur in dignitatē ab elationis spū per ambitionē Nā sunt nōnulli qui seruiunt aliquib⁹ etiā cōtra dei p̄cepta. aut dāt dona vel ꝓmittunt vt aliquod dominium obtineāt floreāt glorient̄ ī terra imparēt hoīb⁹. De quib⁹ dicit Chryſ. ⁊ habetur. xl. dis. c. Multi. Quicūqꝫ inquit desiderauerit primatū in terra: ī ueniet confusionez in celo. Ambitio eī ꝑm Thomā. ij. ij. q. cxxxj. est inordinatus appetitus honoris. Talis aūt honoris appetitus tripliciter est inordinatus. Primo cū quis appetit honorem de excellentia quā nō habet. qd̄ ē appetere honorē supra suā ꝓportionē. vt si ille qui est malus desideret honorē qui debet̄ bonis. quia honor vt p̄dictum est debet̄ bonis in testimoniū virtutis. Secūdo inordinate appetit̄ cum quis cupit honorari vel exaltari nō curans ꝙ hoc fiat ad dei gloriam. sed vt tm̄modo suo inordinato appetitui satisfiat. cū tamē dominus dicat Esa. xlij. Gloriā meā non dabo alteri. De hmōi dicit apl'us Phil'. iij. Gl'ia eoꝝ in cōfusione qui terrena sapiunt. glo. gloria eorū terrena ducet eos ad eternā ꝯfusionem. qꝛ dicit Ber̄. Quotiens p̄esse desidero: totiēs deū meū p̄ire ꝯtendo. qd̄ est ꝯtra rōem. Jō saluator etiā minimū gradū ambitōis rep̄hendit dicēs Math. xxiij. Amant primos recubit⁹ in cenis ⁊ salutatōes in foro. Tertio īordinate appetit̄ honor quādo quis sic appetit honorē vt nō solū nō refert ad dei gl'iam ⁊ proximi vtilitatē. īmo vt adipiscat̄ multa facit ꝯtra charitatē proximi scꝫ vulnerādo spoliando. alios inflammādo, de q̄b⁹

xlvij.di.c.catholicū viz. Mēs poten/
tie auida nec abstinere nouit a vetitis
nec gaudere ꝓcessis. nec pietati adhi/
bere ꝓsensū. imo vult oēs ꝓculcare. vi
cinos libertos ī seruitutē redigere. ec/
clesiasticā libertatē ifringere. eccl'iasti/
cas psonas dehonestare ꝛ oppmere.
qz postposito diuino honore ꝛ primi
vtilitate solū qō suū ē querit nō qō ie
su xpi. Certe nō talis fuit beat⁹ rex la.
filij⁹ bele. cui⁹ mater erat filia regis po/
lonie. de quo sic ōr. Pura mētis intē/
tiōe xpo fuire studuit. illustratus cm̄
spūssancti gra arridētis sibi atqz blā/
dientis mūdi gloriā caducā reputās
ꝛ transitoriā. eluriuit ꝛ sitiuit iusticiaz
vt ad eternā pueniat patriā. Quāuis
em̄ sibi mūdus florens alluderet ī ei⁹
tñ corde aruerat cui⁹ ꝓcupiscētijs ipe
crucifix⁹ fuerat. In ꝟ itaqz mortali cor
pore viuēs iā nō ipe sz in ipo xpo⁹. Ec
ce patet qm̄ nō sua sz q̄ iesu xpi sūt que/
rebat. Secūdo quidā ꝓstituūt ī pn
cipatus dignitatez a cupiditatis estu
p vsurpationē. Nā ad hoc qm̄ ds sit ve/
rus dñs alicui⁹ possessiōis necesse est
vt legitimo titulo possideat non vsur
pet. nec modico pcio ꝓpter metum ab
aliq extorqat. nec p calūniā aliquē pri
uet sua hereditate. qz talis fur est et la
tro ꝛ cōtinue est in peccato ꝛ statu dā/
natiōis eterne donec satisfaciat. nec ta
li dño subditi renenť obedire ꝛ solue/
re tributuz. O stultícia humana. o fa/
tuitas mētis. appetere dñatiōz quaz
naturalis ꝓditio nostra suadet fugiē
daz. Nā natura oēs homies equa/
les fecit que nō ꝓposuit hoiem hoī ni
si p rōnis abusū peccādo se faciat bru
tū. Bern̄. Nihil bestiali⁹ hoie q est rō/
vtunť rōne tūc sūt silis cōditiōis. Un̄
Grego. in moza. Nō ē data hoi platio
vt dominet hominibuz sz vt plit bestijs
terre piscib⁹ maris ꝛ volatilib⁹ celi. et
si indurēt facies eoz vbi nō delinqm⁹
pares sum⁹. Mō vo boies sūt sic viti
osi ꝛ infirmi qm̄ vnā corpis ptē. s. oculū
linguā vel aures nesciūt bene regere.
ꝛ volūt alijs dñari. ꝛ ex hoc serui effici
unť demonū. put scripserūt bragman
ni alexandro dicētes. Tu oīm homi/
nū acqrendo dominiū seruuz te facis
oīm demoniozuz in eoz seruitutē re/
digens vniuersitatē mēbroz tuoruz.
Duplici em̄ ex causa tyrānos ꝛ crude
les pmittit ꝓncipatū sibi vsurpare de
us. Primo ꝓpter exercitiū bonoz. nā
si nero nō fuisz quō petrus ꝛ paulus
martyrio coronati fuissent. Un̄ Aug.
Dis mal⁹ aut tiō viuit vt ꝙuertať. aut
vt boni p eū exerceanť. Secūdo regre
pmittit malū ꝓncipē ꝓpter ppli mali
punitionez. Hinc dicit dñs Osee. viij.
Ipi regnauerūt ꝛ nō ex me. sup q̄ Mie
ro. ꝛ hz. viij. q. j. Audacter fortasse ali/
qd dicim⁹. tñ qō scriptū est dicim⁹. nō
semp princeps populi ꝛ iudex eccleſie
per dei arbitriū datur. sed prout meri
ta nostra deposcunt. si mali sūt actus
nostri ꝛ operamur maligna ī ꝓspectu
domini nobis dantur principes ꝑm
nostrū meritum. Hinc ꝛ Job. xxxiij.
dicit. Qui regnare facit hypocritā pro
pter peccata populi. Et Osee. xiij. dicit
dñs. Dabo vobis regē in furore meo
Nempe nō sic fuit constitutus beat⁹
ladislaus rex qui erat copiosus in mi
sericordia. longanimis in patiētia. pi
etate rex serenus. gratiarū donis ple/
nus cultor iusticie. patron⁹ pudicicie.
ꝓsolator afflictoz. ſbleuator oppſſoz
pi⁹ pr̄ pupilloz. Tertio qdā istituūť
ad ꝓncipatū a maiestať nutu p debi/
tā istitutiōez. qñ vicz hereditario iure
succedit hereditati bñ morigerat⁹ aut
p diuinā ordinationē ꝓpē rectoris seu
principis vite puritatē. aut instituēde

De sācto Ladislao rege Hūgaroꝝ

ꝑsone dignitatē ⁊ ꝑpl'i vtilitatē. sic̄ do/
min⁹ ꝓiecerat saulem ꝓpter pctm̄ in/
obediētie ⁊ ꝯstituerat dauid ꝓpt̄ eius
idoneitatē. iō dicebat dn̄s. Inueni re/
gē ꝟm cor meū. Sic pijssim⁹ de⁹ cōsti
tuit hūc b. lad̄ regē q̄ tā iure heredita/
rio q̄ꝫ diuīa ordinatōe regnare debu/
it. Nā in scd̄o ingressu hūgaroꝝ in pā
noniā p̄m⁹ p̄nceps fuit arpad. scd̄us
zothan. terti⁹ taxon. q̄ genuit geysam
patrē scti stephani regꝫ p̄mi. ⁊ michae
lē q̄ genuit wazal q̄ ꝑ reginā keslavxo
rē sancti regis stephani ꝑ effossionem
oculoꝝ fuit interfectus. ⁊ caluū ladis/
laū q̄ genuit andreā: belam ⁊ leuēthe.
Bela em̄ genuit tres filios. duos ī po
lonia scz geysam ⁊ hunc beatū ladis.
⁊ lampertū in hungaria. Andreas ve
ro genuit solomonē qui dū coronat⁹
regnaret. corruptus per prauoꝝ cōsi/
liū machinabatur contra geysaz quez
domin⁹ sicut saulē deiecit de regno. ⁊
beatū ladislaū vt alteꝝ dauid p̄fecit
populo. ideo optime dicit̄ de eo. Dn̄s
ꝯstituit eū dn̄m domus sue. ⁊ p̄ncipē
oīs possessionis. Secūdo v̄ba the/
matis exp̄mūt b. la. laude dignū exer
citiū. qꝛ d̄r ꝙ dn̄s cōstituerit euz dn̄m
domus sue. q̄ optime rexit domū mē
tis sue hospitiū spirituisācto p̄pando
⁊ domū carnis eā mortificādo. ⁊ talis
est dignus ordinari supra alios xp̄ia
nos vt dic̄ Apl's. j. Timoth̄. iij. Si q̄s
p̄esse domui sue nescit quō eccl'ie d̄i di
gnitatē habebit. Nā quēcūqꝫ dn̄s de⁹
ad dignitatē ꝟm cor suū. i. beneplaci/
tuz ordinauit. ille debet se bene exerci
tare circa tria videlicet

Primo circa seip̄m.
Secūdo circa deū.
Tertio circa ꝓximū.

Primo dixi ꝙ p̄nceps q̄libet constitu
tus a deo debet se exercitare circa seip
sum ꝟm regulā a domino Deutꝫ. xvij.
datam vbi ait. Cū fuerit constitutus
rex nō multiplicabit sibi equos quo/
rū scz numerositate sit subditꝫ onero/
sus. Equos multiplicare ē plures q̄ꝫ
necessitas exigit vane glorie causa cō/
gregare. multo minus licet eis multi
plicare canes: volucres: ioculatores.
Hinc Aug⁹ li. de ciui. dei. ca. xiiij. Re/
ges felices dicimus si iuste imperant.
si inter linguas sublimiter honoran/
tiuz ⁊ obsequio obsequēdo nimis hu/
militer salutantiū nō extollit̄. si se ho/
mines eē meminerint. si suā potestatē
ad dei cultū maxime dilatandū ma/
iestati eius famulatū faciūt. Felix q̄p/
pe rex noster erat in quo vltra p̄dicta
hec tria copiose erant videlicet

Primo hūilitas stupenda.
Secūdo castitas laudanda.
Tertio austeritas sequēda.

Primo erat ī isto beato rege ladislao
humilitas stupenda. Naz soli humi/
les sunt securi ⁊ deo accepti. ⁊ testimo
nio christi exaltandi. Vn̄ Isid̄. Si hu/
militatē tenuerꝫ gloriosus eris. descē/
de vt ascendas. humiliare vt exalterꝫ.
ne exaltat⁹ humilieris. humilitas ca
sum nescit. lapsum nō nouit. qui sibi
visus est ꝑuus: ante deū magnus est
⁊ qui sibi displicet: deo placet. Cui⁹ ra
tionē assignat Grego. sic dicens. Nū/
q̄ꝫ vera hūilitas ⁊ obedientia sine cha
ritate aut fuerunt: aut esse potuerūt.
Et infra. Om̄is em̄ labor sine hūilita
te vanitas ē. hūilitas vera nec ip̄a ira
scitur nec alios irasci ꝑmittit. humili
tas est p̄cursor virtutis. Sicut em̄ io/
hannes trahens ad iesuz om̄es: ita et
humilitas p̄cursor est charitatis. et q̄
nō habet charitatē ꝑdet vitam. Opti/
me nāqꝫ dicit beat⁹ Hiero. quō ꝑ hu/
militatem quis exaltet̄ coram deo di
cēs. Ad sūmitatē virtutū nō potentia
sed humilitate ꝑuenit̄. ꝯ in sūmo ho/

nore sūma sit tibi hūilitas. Hanc stu/
pēdo modo habuit beatus Ladisla⁹
licet oīa fomēta supbie haberet quib⁹
vani hominū filij intumescūt. Erat ei
de regali ꝓsapia sublimatus dignita
te regia. insup in naturalibus bonis
diuina gratia speciali p̄eminentia su/
pra cōmunē hominū valorē p̄tulerat
erat em̄ manu fortis. visu desiderabi
lis ⁊ ꝑm phisonomiā leonis magnas
habēs extremitates. i. humeros: bra/
chia: manus ⁊c̄. Statura procer⁹. ce/
teris hominib⁹ ab humero supra pre
eminens. ita ꝙ plenitudinē donoruz
ip̄a quoqꝫ corpis species impio digna
declararet. Stupenda ꝓfecto virtus
humilitatis est inter tāta supbia inci/
tamenta non inflari. Un̄ Bern̄. Non
om̄ino magna v̄tus est humilitas in
abiectōe. sꝫ magna ꝓfecto ⁊ rara v̄tus
est hūilitas honorata Scd̄o in nr̄o
beato rege Ladislao erat castitas lau
danda. Nam intantū dilexit castitatē
ꝙ potius voluit tātus rex sine herede
mori q̄ꝫ rursus aliā vxorē accipe. sciēs
ꝙ castitas vt dicit Chryſ. est res ange
lica. ꝑ hanc em̄ solā singulariter hoīes
angelis similant̄ ⁊ vincit̄ natura v̄tu
tibus. Inter om̄ia em̄ christianoꝝ cer
tamina duriora sunt p̄lia castitat⁹ vbi
q̄tidiana pugna ⁊ rara victoria. Ne/
mo certe viribꝫ ꝓprijs pōt ſuare casti/
tatē qꝛ sic dic̄ Sap̄. viij. Scio qꝛ cōti/
nens esse nō potero nisi tu deder⁹ mi/
hi Tertio in isto beato rege austeri
tas sequēda erat. sciēs em̄ ꝙ cū carnis
mortificatiōe peruenire potest q̄s ad
xp̄m. Juxta illud ad Gal̄. v. Qui chri
sti sunt carnē suā crucifixerūt cum vi/
cijs ⁊ ꝯcupiscētijs. Qui v̄o ꝑm carnez
viuūt moriūtur. Jō apl̄s vtiliter quē
libet saluādū ꝯsulit ad Col̄. iij. Mor
tificate mēbra vestra que sunt sup ter
ram. q. d. qꝛ dum erūt sub terra dila/
cerabūtur a vilissimis vermib⁹ tn̄ in/
utiliter. Sil̄r in inferno affligent̄ sine
fructu. Jdeo btūs Ladisla⁹ ieiunijs ⁊
orōnib⁹ iugiter insistebat. peccata po/
puli plangebat. ⁊ in ara cordis semet
ip̄m hostiā viuā deo offerebat. ꝙ si no
cturnis vigilijs ⁊ ꝓlixioribꝫ orōnibus
ip̄m fatigari ꝯtigisset nō delectatum
thoꝝ repetebat: sꝫ ī exedris eccl̄iarum
paululū pausabat. Scd̄o p̄nceps
ꝯstitut⁹ a deo dꝫ se ordinare circa deū
maxime in trib⁹. s.

Primo in ip̄i⁹ honor⁹ ꝓmotōe.
Scd̄o ī illi⁹ bonitat⁹ ꝯtēplatōe
Tertio in ei⁹ ſuitut⁹ se obligatōe.

Primo princeps debꝫ se ordinare cir
ca deū vt honorē diuinū ꝓmoueat. qꝛ
ꝓpter h̄ specialiter ordinat̄ vt catholi/
cam fidē a corrūpentib⁹ defendat. ⁊ in
suo dominatu deo debitū honorē im
pendat vice cui⁹ principat̄. Unde dic̄
sanctus Tho. ij. ij. q. xcj. ar. iij. ꝙ nō so
lum princeps sed etiā q̄libꝫ homo ob
ligatur laudare deū sub pena damna
tionis eterne. quia ad hoc est creatus
vt d̄r Deut̄. xxvj. Om̄es gētes creauit
in laudē ⁊ gl̄iam noīs sui. Nam si pa
trem honorare tenemur q̄ ad miseri/
as ⁊ mortē genuit multo magis q̄ pa
trem ⁊ nos in laudē ⁊ honorē creauit.
Sed quidā deū honorāt labijs tm̄. d̄
quib⁹ Esa. xxix. d̄r. Populus h̄ labijs
me honorat: cor aūt eoꝝ longe ē a me
Glo. hoꝝ laus est inutilis. Secun
do quidā deū honorāt corde tm̄ dum
delectātur in dei bonitate pietate: ma
iestate ⁊c̄. ⁊ talis honor est deo accept⁹
Juxta illud Job̄. iiij. Deus spiritus ē:
⁊ qui eum adorāt in spiritu ⁊ veritate
oportet adorare. Tertio quidam de
um laudāt corde simul ⁊ ore. Psalm̄.
Benedicā dn̄m ī om̄i tp̄e sp̄ laus ei⁹ ī
ore meo. Quarto quidam deū hono/
rant corde ore ⁊ op̄e. vt qui ex deuotōe

faciunt super calices sacerdotalia in/
dumenta cōstruūt ecclesias ꝛc. vt ho/
nor diuinus amplieť in eis. Tal' fuit
btūs Ladislaꝰ rex qui corde diligēdo
sup̄ om̄ia ore laudādo. ope suū cultuz
ampliādo laudabat deuz. sic em̄ dicit
de eo. Cū itaqꝫ pius rex Ladislaꝰ ar/
matus esset pietate: p̄cipuus tn̄ erat
humilitate a quibꝫ solū magna d̄i po
tentia honorať. om̄es em̄ eccl'ie ꝛ mo/
nasteria regalia siue ab ip̄o siue a q̄cū
qꝫ alio fundata elemosynis eiꝰ sūt lo/
cupletata. Unde merito vsqꝫ in hodi
ernum diem elemosynas eius enar/
rat om̄is eccl'ia hungaroꝝ. duos q̄qꝫ
episcopatus ordinauit ꝛ regia largi/
tate locupletauit. waradien̄. ꝛ alban̄.
gyele ī trāsiluania. Scd̄o princeps
a deo ordinatꝰ debet se componere cir
ca deum in cōtemplatione illius bo/
nitatis vt intelligat dn̄m cuiꝰ vicē ge/
rit in terris. sed quicunqꝫ vult diuina
dulcedīe īebriari necesse ē vt ab oībꝫ vi
cijs abstīeat. bōis opibꝫ se exerceat. oīa
tp̄alia d̄lectamēta respuat. euagatōez
mētꝫ cohibeat. crebrꝫ suspirijs deū īui
tet ꝛ sincera charitate p̄ om̄ibꝫ affectet
Dicit eī beatꝰ Gre. q̄ hec distare inter
delicias corp̄is solet ꝛ cordis q̄ corpa
les delicie cū nō habenť graue in se de
siderium accendūt. cum vero habite
edunť comedentē p̄ satietatē in fastidi
um vertūt. At [illegible]ra sp̄uales delicie cū
nō habenť in fastidio sunt cū vero ha
benť in desiderio tantoqꝫ a comeden/
te amplius esuriť: quāto ab esuriente
amplius comediť. In illis appetitus
placet. experiētia displicet. in istis au/
tem appetitꝰ vilis est exp̄ientia q̄ ma/
gis placet. iō inuitat ps̄. dicēs. Gusta
te [illegible]idete qm̄ suauis est dn̄s. vbi glo
sa. Per exp̄im̄tū p̄bate qm̄ suauis est
dn̄s. ꝛ loquiť ad modū hoīm suauita
tem vini p̄bantiū: qui p̄mo modicuz
degustant ꝛ extūc cognita vini dulce/
dine alliciūtur ad amplius degustan
dum. sic est de gustu diuine contēpla/
tionis. O filij Adam sitientes. O deli/
ciosi delectamenta affectantes venite
ꝛ comedite bibite ꝛ inebriamini d̄ fon
te diuine bonitatis. ꝛ qui non habetis
argentum venite ꝛ accipite absqꝫ vl/
la commutatiōe. Nō em̄ decet saluan
dis in mundialibus iocundari. vt di
cit Augꝰ lib. confes. Querebā ait sine
offensione iocundari ꝛ vbi hoc possez
nō inueni p̄ter te dn̄e. Idem. Quid est
nisi impunita neq̄tia luxuriari: īebri/
ari. comesatiōibꝫ vacare. vanitatibus
ītēdere. ꝛ p̄ his nihil ī hac vita sustine/
re putant omniū securos se esse mali
in delicijs cū nō corrigunť ꝛ nō curāt:
quia nihil infelicius felicitate peccāti/
um. Hinc ꝛ s̄m Bern̄. Bibere ꝛ come
dere cum hoc seculo nō est homīs sen
sati sed frenetici. qꝛ mūdū cor non cuz
hoc seculo sed cū deo iocundum est ꝛ
letum. Nā illud solū veꝝ est gaudiuz
qd̄ nō de creatura sed de creatore cōci
pitur. Merito igitur in ip̄o solo deo
est gaudenduz quia suauitate attra/
hit cor humanū: illuminat ꝛ in se mi/
rabiliter eleuat. Taliter btūs Ladis/
laus rex iocūdabať in eo Quadaz em̄
nocte waradiense monasteriū ingres/
sus est vt oraret. Factū est aūt dū p̄lixi
us oraret q̄dā cubiculariꝰ eius q̄ foris
eum solꝰ expectabat p̄ nimia mora te
dio affectꝰ surrexit ꝛ introspexit. vidit
qꝫ dn̄m suū gl'ificato corpe sursum in
aera mirabiliter eleuatū. O ve beatū
viꝝ quē adhuc ī carne ꝯstitutum car/
nea moles nō p̄mebat sꝫ meritoꝝ san
ctitas ꝛ diuīa suauitas subleuādo ad
se trahebat Tertio p̄nceps a deo cō
stitutus dꝫ se circa deū ordīare in eius
s̄uitutꝫ obligatōe ita vt tā corpꝰ q̄ aīaz
bone volūtatꝫ gladio d̄o īmolet. nihil

ẽm charis⁹ habet hō q̄z vitā suā p q̄ oīa sua daret ne amitteret. iuxta illō ꝺ ḡ. Oīa que habet hō dat p aīa. ideo hō nihil grat⁹ offerre pōt q̄z ad honorez ipius voluntariaz mortē subire. Ps. Pciosa in ꝓspectu dñi moꝛs sanctoꝝ eius. Hoc intelligēs be. laꝺ. hieroſolymā se iturū vouerat. vt vbi sāguis dñi nr̄i iesu xp̄i p redēptiōe nr̄a fusus est ipe ibi sanguie suo ꝛ inimicos crucis xp̄i dimicaret. Duces aūt francoꝝ lotharingoꝝ z alemanoꝝ q cū exercitu dñi illuc ꝓfecturi erant oēs pariť piū regē laꝺ. digne dignū sibi ducē ꝓfecerant. ſz anteq̄z ꝺ francia z alemania ceteriſq̄z occideralibꝫ regionibꝫ in bungariā cōuenirent pius rex laꝺ. iuit i celestē hierusalē vbi viuū xp̄m z eius sepulchrū aīatū templū beatā videlicet mariā felici⁹ inuenit. nolēs cū dominus de⁹ hūgaros tā p̄ciosa margarita ꝓuare ſz eis tāq̄z singulare refugiū dereliquit. Tertio ꝑnceps a deo cōstitut⁹ debet se ordiare habere circa ꝓximū siue suos subditos. z specialiter in tribus ſcz

Primo in benigna pietate.
Secūdo in prudēcie fidelitate.
Tertio in iusticie eq̄tate.

Primo dixi q̄ rex z ꝑnceps a deo constitut⁹ debet se erga ꝓximū ordinare in benigna pietate. vt oīz suoꝝ necitates suas putet z dū poterit oīb⁹ subuenire intēdat. sicq̄z xp̄o dño se assimilabit. q̄ ait Matth. xj. Diſcite a me q̄z mitis sum z hūc. Unꝺ salomon. Clemētia ꝓparat viam misericordia et vitas custodiunt regē z roborabit clemētia thron⁹ eius. Hinc z cypan⁹. Neq̄z ꝓmereri dei misericordiā poterit q̄ misericors ipe nō fuerit. Quare ār nūc ꝑncipes nō sunt misericordes. rōnē diē Jsiō. sic. Null⁹ i alio misericors eē pōt q̄ praue viuēdo i se misericors nō fuerit. licet em̄ misericordia z pietas oīb⁹ ꝓueniant. nulli tn̄ ita deceter sic ꝑncipi. iuxta illud. iij. Reg. xx. Reges dom⁹ isrl clemētes sc̄t Tal fuit b. la. rex a deo ꝓstitut⁹ q oīm i digētias suas putabat z oīm miſias solita pietate releuabat. z si aliq̄n n̄ habebat de⁹ ad hō miracl'oſe adiuuabat. Nā dū latrūculi bissenoꝝ ꝓfinia bungaroꝝ irrupissent. z viros ac mlieres captiuos abducerēt rex pi⁹ la. eos cuz exercitu ꝓseq̄ns veit i magnā solitudinē vbi nec hēbāt qd māducarēt. et dū fame piclitaret exercit⁹ euulsus ē ipse ab eis seoꝛsū. z in oīone ꝓstrat⁹ iploraba mifricordiā dī vt q̄ q̄ndā filios isrl ꝺ celo māna pauerat. xp̄ianū ppl'z fame ꝑire n̄ sineret. Cū q̄z ab oꝛōe surgēs reuerteret. ecce grex ceruoꝝ z bubaloꝝ obuiauit ei. z cū ipo sil' ꝺpositā ferit te veit. tulit q̄ vn⁹ q̄ſq̄z ex aīalibꝫ q̄ tū sibi sufficiebat laudātes z glorificātes deū i scō rege p quē mifricordiā ꝓsecuti fuerāt. hodie ve dñs ꝺ ml'tꝫ ꝑncipibus p̄t q̄ri z dicere illō ps. Deuoraꝛuerūt plebē meā sic escā panis. sed q̄d talibꝫ fiet diē dñs p Ezech. c. xxxiiij. Ue pastoribꝫ isrl'. i. ppli fidel' q̄ pascebant semetipos nō greges. nōne greges pascūt a pastoribꝫ. lac comedebatis et lanis opiebami. i. extorſiſtis victū deliti osū vestitū p̄ciosū. Qꝺ crassū erat occidebatꝫ. i. hūtibus soluere calūniā ipo nebatis. q̄ꝺ infirmū fuit nō cōsolidaſtis ꝓvestrū subsidiū. q̄ꝺ egrotuz scz ꝑ peccatū nō sanaſtꝫ ꝑ bonū exēpluz. q̄ꝺ fractū ꝑ ꝓsuetudinē nō alligaſtis eos ad bona compellendo zc̄. Secūdo ꝑnceps a deo instituꝰ debet se circa ꝓximuz ordinare in prudētie fidelitate. Nā dicit Uegeti⁹ q̄ null⁹ est nat⁹ quē optet vel meliora scire q̄z ꝑncipē. ideo dicit saluator Matth. xxiiij. Fidel⁹ ſu⁹ z prudēs quē ꝓstituit dñs sup familiā suam. Nec autez prudentie fidelitas

De sācto Ladislao rege Hūgaroꝝ

ſm Lyrā in ꝓlogo ſuꝑ canōicas apl'o
rū in q̄ttuor cōſiſtit.ſ.in ꝯtēptu tꝑalis
ꝓſꝑitatis.ītuitu future btitudīs. Se
cūdo ī ſuſtinētia aduerſitatꝫ obtētu q̄e
tis ꝑpetue. Tertio ī amore fr̄nitatis.
Quarto ī fuga carnal' voluptatis .de
his Eccs.iiij. Melior ē puer pauꝑ et
ſapiēs rege ſene ꝛ ſtulto q̄ neſcit p̄uide
re īpoſteꝝ ꝙ de carcere cateniſq̄ꝫ inter
dū q̄s egredit' ad regnū. O deꝰ eterne
mō hoꝝ ꝯtraria ſectant' p̄ncipes non
aduertētes btī regꝫ prudētiā. ſꝫ ſic po
tētes crapulati a vino oīs ſapia eorū
deuorata ē. Tertio p̄nceps debet ſe
circa ꝓximū ſeu ſubditū ſuū ordinare
in iuſticie eq̄tate.vt oībꝫ ſuis ſm deuꝫ
iuſticie eq̄tatē admīſtret.qꝛ iuſticia ſꝫ
Amb.li.de offi.ē q̄ vnicuiq̄ꝫ q̄ ſuū eſt
tribuit.alienū nō vēdicat. vtilitatē ꝓ
priā negligit.vt cōem eq̄litatē cuſtodi
at. In q̄ diffinitōe tria tāgit beatꝰ am
broſiꝰ ſcilicet

Primo vt ſe iudicet.
Secūdo vt ne alienū vſurpet.
Tertio vt ſubditos iuſte defenſet

Primo dixi p̄nceps ſm iuſticie eq̄ta
tē tenet' iuſte iudicare vt ꝑſonā alicu
ius nō accipiat.mūera vel obſeq̄a ne
ītueat'.nec fauore aut amore declinet
a iuſticia.qꝛ dicit dn̄s Math.vij. In
quo iudicio iudicaueritꝫ iudicabimī.
Et Prouer.xv. Qui ſequit' iuſticiā di
liget' a dn̄o. Et qꝛ b.rex ladiſ'.ſic dilige
bat iuſticiā ꝙ q̄n actor ꝛ ī cāꝫ attractꝰ
corā eo ꝑſonalit' ꝯſtituebāt'.nō reſpici
ebat vultū eoꝝ ne ad vnū eoꝝ natura
li īcliatōe magꝫ afficeret'. iō diligebat'
a dn̄o ꝛ ab oī ꝑpl'o:ſic em̄ d̄r de eo. In
examinādis iudicijs n̄ tā iudicare q̄ꝫ
iudicari ſibiq̄ꝫ magꝫ terribile iudiciū ī
minere credebat q̄ꝫ his q̄ ab eo iudica
bant'. Un̄ ſerenitatē iuſticie lenitate tē
perās miſericordie talē ſe erga ſubdi
tos exhibebat vt potiꝰ ab eis amaret'
q̄ꝫ timeret'.nō em̄ ſua ſꝫ q̄ ieſu xp̄i ſunt
q̄rebat.ꝓpter q̄ d̄ a ꝓprietate reꝝ ꝛ no
minuꝫ q̄ſi mutato noīe ab oī gēte ſua
piꝰ rex vocabat'. Secūdo ſm iuſti
cie eq̄tatē p̄nceps tenet' vt tāgit b.Am
bro.ne alienum vſurpet.ſine hac iuſti
cia nec ciuitas nec regnū nec ꝓuincia
īmo nec ſocietas latronū ſtare diu p̄t.
Ubi em̄ talis nō habet' iuſticia. dicit
Augꝰ.li.de ciui.dei. Remota iuſticia
q̄d ſūt regna niſi latrocinia. O deꝰ iu
ſte vide nūc d̄ ſolio maieſtatꝫ tue quō
diſſipat' hereditas. conculcat' iuſticia
ꝑ p̄ncipes,q̄ nō ſoluūt ſuis famul' di.
ꝙ nō ꝯuenerūt cū eiſ cū tn̄ eoꝝ ſuitiū
recepert. Itez ſuos ſbditos n̄ dimittūt
diſponere ī morte d̄ bonis ſuis vt eis
placet aut teſtata nō habētiū ꝯſangui
neos ſibi vſurpāt q̄d ē rapina. Itē ꝓ
pter eos in ſuis ciuitatibꝫ ꝛ villis īter
dictū īponit' ꝛ nihil curāt. Itē faciunt
freq̄ntes venationes cogētes ſuos ad
venādū cū eoꝝ grauamībꝫ. inſuꝑ cō
culcāt vineas ꝛ ſegetes pauperꝝ. Itez
cogūt ſuos ſubditos ad ꝯhendū ma
trimoniū ꝯ eoꝝ volūtatez. Itē ſpoliāt
captiuāt ꝛ iurare cogūt volētes ad ali
oꝝ poſſeſſionē ſe trāſferre moraturos
auferētes libertatē eoꝝ q̄ ꝓ toto auro
nō bn̄ vēdit'.ꝛ neq̄ꝫ eſtimant pctm̄ .qꝛ
nec ꝯfitent'. Inſuꝑ tallias ſuis graues
imponūt ꝛ exigūt cū captiuitate ꝛ an
gariāt ad metenduꝫ fruges ad falcā
dū ſeneta ad vindemiandū ꝓmonto
ria ad fodiēdū caſtrorū foſſas ad eri
gendū ſepes in q̄bus pauꝑes labore
ꝯſumpti ꝛ fame clamāt ad dn̄m vin
dictā impc̄ātes ꝛ clamor eoꝝ ītroibit
in aures dn̄i ſabaoth.q̄bus dic̄ dn̄s ꝑ
Micheā ꝓphetā.c.iij. Audite p̄ncipes
iacob ꝛ duces domꝰ iſrl'.nūq̄d veſtrū
eſt ſcire iudiciū q̄ odio habetis bonuꝫ
ꝛ diligitis malū.q̄ violēter tollitꝫ pel
les eoꝝ deſuꝑ eis ꝛ carnē eoꝝ deſuper

ossibus eoꝝ. q̄ comederunt carnē po/
puli mei ⁊ pellē eoꝝ desup̄ excoriaue/
runt scz p̄ labores īdebitos. ⁊ ossa eo/
rū ꝯfregerunt ⁊ ꝯciderunt sicut in le/
bete quasi carnez in medio olle. tunc
clamabūt ad dn̄m ⁊ nō exaudiet eos.
⁊ abscondet faciem suā ab eis in tem/
pore illo sicut nequit̄ egerūt in adiuē/
tionibus suis. hec dicit dn̄s. O igitur
vos dn̄i principes qui floretis de su/
dore pauperum saginati estis de ieiu
nio ⁊ fame pauperū nisi p̄dictas iniu
sticias dimiseritis penitētes. ⁊ de ꝑpe
tratis satisfeceritis dn̄i gloriosam fa/
ciem nō videbitis. vt dicit Anthonin⁹
in. iij. p̄te sūme sue. ti. iij. Sed multi ex
cusantes se dicūt mea est hereditas et
potestatē habeo faciendi de eis et d̄ eo
rū bonis. certe adhuc tu nescis bn̄ tu
am hereditatē. sed dicit tibi Sapiens
Ecc[illegible] ij. Nō cū morietur hereditabit
serpētes ⁊ bestias scz infernales. Naz
tuā hereditatē possides p̄ p̄uilegiū. le/
ge tuū priuilegiū si inuenies q̄ totiēs
tallias īponere possis q̄tiēs volueris
certe credo q̄ nō inuenies sed a p̄enti/
bus tuis didicisti. aut a tui similib⁹ q̄
āte te possederūt nec secū auferre po/
tuernnt. quia in eis tm̄ dispensatores
fuerūt. Tertio princeps tenet̄ ꝓxio
vt subditos defenset. ideo em̄ accipit
legitimā dicā vt eoꝝ negocia dirigat:
al's iniustus est. Ps̄. Iniusti autē pe/
ribūt. Sic faciebat be. ladis̄. rex suos
ab infestatorib⁹ defendēdo. Nam an/
teq̄ exercitus de francia alemania et
ceteris occidētalibus p̄tibus conueni
ret in expeditione vrgente necessitate
ꝯtra bohemos ꝓfectus est. dic ei⁹ obi
tum in alio sermone cōscriptū. Ter
tia ꝯdicio beati lad̄. in p̄missis thema
tis verbis insinuat̄ bonoꝝ celestium
magnū eius participiuz. quia dicitur
principem om̄is possessionis ei⁹. om
nis autē possessiōis nomīe gloria ce/
lestis intelligi pōt vbi om̄e bonuz est.
O, aūt sit princeps om̄is possessiōis
dei: id est eterne glorie: patet in ml'tis.
quia egris sanitatē obtinuit. quia iu/
stū ab impio eripuit. quia de celo stel/
la emicuit. patet in articulo tertio al/
teri⁹ sermōis. Rogem⁹ igit̄ dn̄m ⁊c̄.

De sanctis Petro ⁊ Paulo aposto
lis Sermo. lj.

Ecit deus

f duo luminaria magna
luminare maius vt pre
esset diei. lumīare minus vt p̄essz no/
cti Gen̄. j. Licet em̄ ad lr̄am hec verba
dicta sūt d̄ sole ⁊ luna q̄ sūt magna lu/
minaria diei ⁊ noctis. tn̄ optime trās/
sumunt̄ ad gl'iam hoꝝ apl'oꝝ q̄dicūt̄
lumīaria magna in velo militātis ec
clesie ad illuminādū fideles instituti ī
q̄ꝝ īstitutōe tria ꝯsiderare possum⁹. s.

Primo xp̄i pietatē eos instituēdo.
Scd̄o hoīs necitatē eos attēdēdo.
Tertio apostoloruz charitatē suos
illustrando.

Primo nāqz in hoꝝ apl'icoꝝ luminū
institutōe possum⁹ ꝯsiderare magnā
xp̄i pietatē eos īstituēdo q̄ nullis ip̄o/
rū vel nostrorū meritis instituit ip̄os
tā magnos sanctos ⁊ mūdi illumina
tores. sz ex mera sua bonitate ⁊ pieta/
te p̄ordinauit añ mūdi cōstitutionez.
Eph̄. j. c. Elegit nos ante mūdi ꝯstitu
tionē vt essem⁹ sancti ⁊ īmaculati ī cō
spectu ei⁹. Dicit em̄ magister. in. ij. di.
xiiij. ⁊ habet̄ Gen̄. j. q̄ deus īcepit mū
dū creare meridie. ideo dicit̄. Factum
est vespere ⁊ mane dies vnus. Sic de
us dei filius xp̄s dn̄s volens recrea/
re corruptū mūdū per peccatū venit
ad vite vesperaz. Unde canit ecclesia.
Uergente mundi vespere vti sponsus
de thalamo egressus honestissima vir

ginis matris clausula. ⁊ sic in fine mũ
di spũalia lumina hoĩbus saluandis
intuenda instituit sanctos scz aposto
los tanq̃ celi sydera. inter quos hos
beatos petrũ ⁊ paulũ tanq̃ duo ma/
gna luminaria videlicet solem ⁊ lunã
instituit. luminare maius. id est bea/
tum petrũ vt p̃esset diei: id est synago
ge siue saluãdis de iudaismo q̃ tũc di
cebat̃ dies. quia sol iusticie iudeã spe/
cialiter voluit illuminare gratia. ideo
dicebat Math. xv. Non sum missus
scilicet tam specialiter nisi ad oues q̃
perierunt domus israel. Luminare
minus: id est beatuz paulũ: qui dicit̃
minor rõne tp̃is. quia post dñi ascen/
sionem vocatus fuit ad apostolatũ. ⁊
etiã rõne sue estimatiõis. quia omni/
bus apl'is se minorẽ estimabat. Unde
dicebat. j. Cor. xv. Ego sum minim⁹
apostoloꝝ. Istud igit̃ luminare: id est
beatus paulus est ordinatũ vt p̃esset
nocti: id est populo gentili. quia tene
bris ignorantie erat excecatus. Esa. ix
Populus gentiũ qui ambulabat in
tenebris vidit lucem magnã: id ẽ au/
diuit paulũ egregie predicantẽ p̃ quẽ
illuminatus est ad verã fidem. et hoc
est qd̃ dicit Gal. ij. Paulus. Qui ope
ratus est petro in apostolatũ circũcisi
onis operatus est ⁊ mihi inter gẽtes ⁊
cognouerunt gratiã que mihi data ẽ
a xp̃o domino. Secũdo in institutiõe
horũ spiritualiũ luminũ possum⁹ cõ
siderare hominis magnã necessitatẽ
eos attendendo. Nam videm⁹ q̃ ma
terialis sol est ita necessarius om̃ib⁹ ĩ
mundo existentibus q̃ sine eo nullus
nasci vel generare posset. Unde dicit
ph̃us. Homo generat hominẽ et sol.
Et vt dicit Diony. li. d̃ diuinis nomi.
ca. v. q̃ lux renouat nutrit perficit: fe
cundat: auget: mutat: plantat: viuifi/
cat om̃ia. Sic spiritualiter isti aposto
li verbo ⁊ exemplo ac scripto renouãt
in vita nutriũt ⁊ p̃ficiũt gratia. augẽt
merita. plantant fide. Unde paul⁹ di
cebat. Ego plantaui appollo rigauit
deus autẽ incrementũ dedit. Tertio
in institutiõe hoꝝ luminũ spiritualiũ
possumus cõsiderare apostoloꝝ ma/
gnaz charitatẽ suos illustrãdo. Naz p̃
eos illustrati fide videmus locuz bo/
noꝝ intelligendo scz celestem beatitu/
dinẽ. ⁊ locũ maloꝝ. videlicet eternũ ĩ/
ferni suppliciũ ac viã dei mandatoꝝ.
Unde dicit beatus Paulus Eph. v.
Eratis em̃ aliqñ tenebre nũc autẽ lux
in dño vt filij lucis ambulate. Hinc
⁊ Leo papa in sermõe hodierno. Isti
inquit sunt viri per quos tibi euange
liuz xp̃i roma resplẽduit. ⁊ q̃ eras ma/
gistra erroris facta es discipula veri/
tatis. Et infra. Isti sunt qui ad hauc
gloriã prouexerunt vt sis gens sancta
populus elect⁹. Merito igit̃ d̃r d̃ ip̃is
p̃missũ themat. ꝟbũ vicz. Fecit deus
duo lumĩaria magna. i. ordĩauit hos
duos apl'os p̃ q̃s mũdũ illuminauit
In quib⁹ quidẽ ꝟbis tria ad honores
hoꝝ beatoꝝ apl'oruz insinuant̃ docu
menta salutaria.

Primũ eoꝝ a deo sublimatio. ibi.
Fecit deus.

Secũdũ ip̃oꝝ ab eccl'ia assimilatõ
ibi. Duo luminaria.

Tertiũ apl'orũ a gr̃a mira op̃atio.
ibi. Luminare maius.

Primũ siquidẽ documẽtũ dixi qd̃ ẽ a
deo eorũ sublimatio. quia dicit̃ q̃ de/
us fecit hec duo luminaria. licet eniz
om̃ia tam naturalia q̃ spiritualia do
na ⁊ bona sint a deo. iuxta illud Joh.
j. Om̃ia per ip̃m facta sunt ⁊ sine ipso
factũ est nihil: id est peccatum. tamen
specialiter sublimauit hec luminaria
videlicet beatos petruz et paulũ. qui/
bus et dicebat. Uos estis lux mun/

di. Nam christus dominus tal' ac tā/
tus p̄nceps recedens a nobis p̄sentia
corporali vicarium suū reliquit in ter
ris. s. beatum Petrū. qui vt ait Ho/
stieñ fuit maior homine sed mīor an
gelo. quia mortalis homo maior ta/
men potestate. neq; ei angelus pōt cō
secrare corpus ꝛ sanguinē xp̄i. neq; ab
soluere vel ligare. nec ordinare vel in/
dulgentias dare ꝛ hmōi. cuius iuris/
ditio plenarie fuit in beato Petro. er/
go fuit magnum luminare. vnde fuit
glorie et honoris corona sublimatus
Inter alia triplici gloria fuit sublima
tus. scilicet

Primo gl'ia cōmendatōis
Scdo honore cōmissionis
Tertio corona ꝯsecratōis

Primo nāq; beatus Petrus est sub
limatus gl'ia cōmendationis. statim
em̄ post suam cōuersionē christus do
minus cōmendauit eum in nominis
impositione cuꝫ ei hoc magnū nomē
imponēdum ꝓmisit Joh. j. En voca/
beris cephas quod interpretatur Pe
trus. i. firmus: qui prius vocabat sy/
mon. Secundo christus dominus ꝓ
missionem impleuit Mar. ij. ꝛ impo
suit Symoni nomē petrus. Tertio
ꝯfirmauit Matth. xvj. cum exegit de
se confessionem. vos aūt quē me esse
dicit. s. quia alij quasi oēs hoīes errāt
Respondit Petrus in p̄sona omni/
um dicens. Tu es christus fili⁹ dei vi
ui. q. d. Tu es christus. id ē homo s̄m
q̄ vnctus es oleo gratie p̄ cōsortibus
tuis. Et sic eius confessus est huma/
nitatem. Et es ait filius dei viui. scꝫ fi
lius naturalis. id est. eiusdem nature
non adoptiuus sicut alij. et sic confite
tur eius diuinitatē. Cui Jesus respon
dit: Beatus es symon bariona. id est.
filius Johanna. s̄m Chryso. hoc dicit
vt ostendat quoniā ita naturaliter est
christus filius dei sicut Petrus filius
Johanne eiusdem substantie cum eo
qui genuit Beatus inquā es propter
vere fidei confessionē: que ducit ad be
atitudinem. Beatus es quia caro et
sanguis non reuelauit tibi: sed pater
meus qui est in celis. q. q. Tu dicis ꝛ
verum dicis: quia ego sum christ⁹ fili
us dei viui. Et ego qui sum veritas ī/
fallibilis dico tibi. quia tu es Petrus
a me petra dictus. Et sup̄ hanc petrā
quā modo cōfessus es ꝛ pro fidei fun
damento posuisti. id est christum edi/
ficabo ecclesiā meam. Huic sententie
apostolus cōcordat. j. ad Chorin. iij.
dicens Fundamentū aliud nemo po
test ponere preter id quod positu; est
christus iesus. quod nō est aliud fun/
damentū nisi illa petra quam petrus
posuit pro fundamento. quia porte ī
feri que sunt suggestiones demonum
delectationes vicioꝝ: doctrine hereti/
corum: tormenta p̄secutoꝝ. q̄ iter p̄se/
cutionis ostendūt nō p̄ualebunt ad/
uersus eam. quia a charitate xp̄i non
sep̄abunt eam. Sed ꝛ xp̄s homo de⁹
minus luminare. i. beatū Paulū plu
rimū cōmendauit dicens Actuum. ix.
Uas electionis est mihi iste vt portet
nomen meum corā regibus ꝛ gentib⁹
ꝛ filijs israel Secundo hec lumina
ria. i. beati apl'i sunt sublimati hono/
re cōmissionis. Nā xp̄s dn̄s rex ange/
lorum tria eis p̄ciosa cōmisit que no/
luit cōmittere regib⁹: imperatorib⁹: et
principib⁹ alijs. Primo potestatē cō/
ficiendi corpus suū ꝛ sanguinē. Hinc
canit eccl'ia. Cuius officium commit
ti voluit solis p̄sbyteris quib⁹ sic con/
gruit vt sumant ꝛ dent ceteris. Et sūt
v̄ba sancti Thome de aquino. O igi
tur sublimitas apostolorum ꝛ pres/
byterorum vt quacunq; die vel hora

volunt adesse filium dei statim adest
z colloquũtur ei prout desiderat ani-
ma eorum Secundo cõmisit ei oues
ꝓprio sanguine redemptas. Unde di
xit Petro Job.xxj. Pasce oues meas
Sed ꝑus ter interrogauit eũ dicens.
Symon diligis me, z tũc dixit. Pasce
oues meas. Unde Bern̄.in sermone
sup Cant̄. Non ociose inquit totiẽs re
petitum est Petre amas me in cõmis
sione ouium.ac si dicat. Nisi me perfe
cte z valde ames.hoc est.plus q̃z tuos.
scz ꝯsanguĩ eos.plus q̃z tua scz tempa
lia.plus q̃z te nequaq̃z suscipias curã:
nec te intromittas de ouib⁹ pro q̃bus
sanguis meus effusus est. Ideo notã
ter dixi pasce z ñ tũde vel occide oues
Semel enim Actuũ.x.dixit occide qñ
quoddam vas quasi lintheamen q̃t-
tuor initijs .i. funib⁹ demittebatur d̄
celo in quo nõ erant aues sz quadru-
pedia z serpentia immũda. z illa dixit
occide.quia p̄latus ecclesiasticus de-
bet occidere immũda peccata in suis
ouibus. Tertio cõmisit ei virtutẽ cla-
uium quas domin⁹ illis cõcessit in ꝑ
sona petri dicẽs Matth.xvj. Tibi da
bo claues regni celoꝝ. z quodcũq̃z sol
ueris super terrã erit solutũ z in celis
zc̄. Hec autẽ absolutio habet locum ĩ
penitente. Unde penitẽtia sacramen-
talis ꝟm Scotuz super quarto .xviij.
dist.sic describitur.est absolutio homi
nis cõfitentis facta certis verbis cum
debita intentiõe prolatis a sacerdote
iurisditionem habente in euz ex insti-
tutiõe diuina efficaciter significãs ab
solutiõem a peccato. Dicit̄ primo in
diffinitione.absolutio scz non princi-
palis iudicis christi sed cõmissarij scz
sacerdotis. Hec aũt absolutio ꝟm pe
trum de palude fit a peccatis realiter
per ministeriũ sacerdotis.non princi-
paliter z autoritatiue .quia hoc est ꝓ-
prium dei.de pe.dist.j. Uerbum. Nec
solum ostensiue quia hoc etiam facie
bant sacramẽta veteris legis. Nec so-
lum deprecatiue. quia sic magis ab-
solueret bonus laicus q̃z malus cleri
cus.nec solũ per cõtritiõem confitẽtis
quia sic nunq̃z quis ibi efficeret̄ de at
trito cõtritus:sed operat̄ instrumẽta-
liter disponendo ad gratiam. z sic nisi
ponatur obstaculũ facit de attrito cõ
tritum z iã cõtrito adauget gratiam.
Nam ꝟm Ray.triplex est iudicium.s.
dei:petri et cleri. In primo iudicio ab
soluitur peccator ꝑ contritiõem.in se-
cundo ꝑ confessionis absolutõem. in
tertio ꝑ approbatõem. de pe. dis.j.ca.
Nunq̃d Layn. Similiter ꝟm Petruz
de pal̄.triplex est etiã clauis regni ce-
lorum. Prima est auctoritatis. z hãc
habet solus deus.qui est trinus in ꝑ-
sonis et vnus in essentia. quia omne
peccatũ auctoritatiue solus de⁹ remit
tit. Secunda clauis est excellentie. et
hanc habet christus inquantũ homo
Ipse em̄ merito sue passionis aperu-
it celum nobis:quod nemo facere po
tuit. Tertia est ministerialis. Hãc ha
bet Petrus z sui successores sacerdo-
tes: qui ministerialiter et dispositiue
agunt ad amotionẽ vectis.id est.pec-
cati:z aperitõem.id est collatõem gra
tie. Hec autẽ clauis est duplex in effe-
ctu sed vna in essentia.scz ordinis z sci
entie. Dicitur secundo in diffinitione
hominis confitentis.quia in hoc fo-
ro non absoluitur nisi penitens.id est
penam tenens seu attritus.quia vt di
cit Astesanus in summa libro quinto
q̄ in absolutione de necessitate non re
quiritur q̄ confitens habeat charita-
tem:sed sufficit q̄ habeat dispositiõez.
id est attritõz. z ĩ p̄sbyteri absolutione
format̄ ꝑ gr̄az vt ꝯtritio fiat. Et sic ml̄
ti habebũt gr̄az in fine confessionis q̄

nō habebāt i p̄ncipio. Tales eī si añ absolutoz sacerdotis mortui fuissent dānati eēnt. O igit magn vt absoluti/onis sacramētalis. In foro vo iudicialī inuit etiā z nō penitēs ab excōicatiōe absolui pōt. Dī tertio in diffini/tiōe cert vbis .s. Ego te absoluo a peccatis tuis. Dicit em Scot q ñ oportet in absolutōe ita p̄cisa vba eē sīc in baptismo vel p̄secratiōe eucharistie. qz ꝺ sacrm ē iudiciale z nō p̄sistit i p̄secrati/one alicui rei sctificāde. sz in remotōe mali .s. pctī. qō ē materia pnie saltē remota. Sz di. sacrm pnie integrat ex tribꝫ .s. ptritiōe. p̄fessiōe z satisfactōe. q̄ pteſſunt succeſſiue: vbi igit dat spēat gīa penitēti p ꝺ sacrm. Rndet q in cōfessiōe vbi ē forma z matia. Materia ē hō penitēs vel saltē attrit. Forma vero fm Tho. Ego te absoluo. Addit tñ Scot. a pctis tuis. Nec autē forma fm Gerson ē sufficiēs tā de absolutōe ab excōicatōe z suspēsiōe in foro p̄scie: sz nō i foro ptētioso. Et sic q̄dā dicūt vt Gerson q nō debet in absolutōe addi illa dictio ptrit. videt tñ q siue addat siue omittat nihil variat imo potiꝰ cōfirmat. Rō huiꝰ ē. qz plat a sacerdote illis verbis in instanti infundit gīa q̄ꝫ dicat ptrit. illa dictio potiꝰ p̄firmat. qz sacerdos nullū debet absolvere nisi eū quē credit a deo absolutū. et sic credit q dict vbis de attrito factē ptrit. Si aūt absoluēs intēderet solū eū absoluere q tpe absolutōis eēt ptritus z nō alīū mltas aīas videret pdere. Dicit q̄rto cū debita intētōe. qz si a casu pferret dicta vba vel dormiēs diceret sine itētōe absoluēdi nihil ageret. Dī q̄nto a sacerdote iurisdictiōez habēte. qz a nullo laico pōt q̄s absolui cū nō habeat claues. nec a q̄libz sacerdote sz a suo q habet sup eū iurisdictionē. Cōtra ꝺ faciūt quidā laici non solū villani: sz etiā vrbani q eligunt sibi plebanos z statim incipiūt eos absoluere añ q̄ꝫ administratio p̄cedat a p̄lato. gaudēt laici bibētes z epulantes dicūt. Deꝰ p̄uidit nob plebanū q nos absoluit. z tñ eos sine supiozis licētia absoluere nō pōt. Dic em regula iurꝭ in sexto q bñficiū eccl̄iasticū nō pōt sine institutiōe canonica possideri. ptinet aūt ad institutoz canonicā vt solū p̄ferat ab eo q de iure pōt p̄ferre: puta p̄lato eccl̄iastico nō dño tpali q̄ solus hz idoneas p̄sonas p̄tare. O deꝰ meus q̄t sūt in isto regno curati solū p tyrānos z tpales dños instituti aut per laicos solus p̄fecti q nō p̄t absoluere eos. qz nō sūt eoz p̄lati. de pe. di. vj. c. placuit Uerūtn aie taliū simpliciū nō peūt sz excusant p ignorantiā. sz tñ ab illis sanguis eoz exigēt. qz q̄ntū i ipis fuit eos pdiderūt. extra de off. oz. irrefragabili. z tales sp peccāt mortaliter ex se exequēdo officiū illiꝰ eccl̄ie vl etiā fructꝰ p̄cipiēdo vt fur. Tertio xp̄us deꝰ nr̄ sublimauit hec magna lumiaria coronā p̄secratōis quā nūq̄ꝫ quis poterit amittere semel p̄secratꝰ etiā si degradet. Un ē notādū fm Astesanuz in sū. li. v. q quedā ptās fūdat sup ordinē. vt ptās p̄ficiēdi. q̄dā sup ordinis eēntiā vt ptās ordinādi. q̄dā sup iurisdictionē. vt ptās iudicādi vel excōicādi. q̄dā sup iurisdictionē z ordinē simul. vt ptās absoluēdi in foro penitētiali. Prima nō pōt auferri sicut nec ordo. nec scda. qz ois ptās q̄ dat cū p̄secratione nō pōt auferri. Un etiā inaniata p̄secrata nō recōsecrant. tertia vo z q̄rta pōt auferri. Un sacerdos p suum p̄latū suspēdit pt ab officio tñ si celebrat vere p̄secrat in piculū tñ aie sue. O igitur magn sublimatio petri et sacerdotū q habēt ptātē in celo in terra z in inferno. Hāc aūt ptātē deꝰ fecit eis gra/

tiose ꝯferẽs. Scdm dixi documẽtũ qđ ẽ ipoꝝ ab eccl'ia assimilatio. qꝛ dr ꝙ deꝰ fecit duo lumiaria magna. ꝛ sic eccl'ia lumini ipos hic assil'auit qđ inter creaturas irrõnales ẽ iocũdiꝰ. iõ ꝑmo die creatiõis formatũ ẽ. formauit em̃ quãdã lucidã nubeculã. q̃ (vt dicit mgr̃ i scdo) suo circũitu in aere causabat diẽ ꝛ noctẽ. de qua ꝟm quosdã die quarta corpꝰ sol' formatũ ẽ. Sic splẽdor patris xp̃s transactis tribus diebus: scꝫ infantie: puericie: adolescẽtie: quarto die iuuentutis sue ex luce gratie diuine ordinauit hec duo luminaria. i. btõs petrũ ꝛ paulũ q̃ merito per ip̃a duo lumiaria designant̃ int̃ alia q̃druplici rõne videlicet

Primo rõne claritatis.
Secũdo rõne mobilitatis.
Tertio rõne magnitudinis.
Quarto rõne potestatis.

Primo etem̃ dixi ꝙ hi btĩ apl'i merito designant̃ ꝑ hec lumiaria rõne claritatꝫ. qꝛ sicut hec lumiaria habẽt magnã claritatẽ siue splẽdorẽ vt patet ad sensũ: sic ꝛ isti beati apl'i mũdi lumiaria habent magnã sapiẽtie claritatez. Petrꝰ q̃dẽ tãta luce splẽduit ꝙ totum mundũ illuminauit quã tñ a seipo ñ habuit sed a triplici magistro didicit. scꝫ a deo p̃re reuelãte. Matth. xvj. Caro ꝛ sanguis nõ reuelauit tibi sꝫ pater meꝰ. A filio notificãte. Joh. xv. Oĩa q̃cũqꝫ audiui a p̃re meo nota feci vob. Itẽ a spũsctõ docẽte. Joh. xvj. Cũ autẽ venerit spũs ꝟitatꝫ docebit vos oẽm veritatẽ. Quis queso docuit petrũ dicta ꝓphetarũ cũ in sua ꝑma p̃dicatiõe allegabat ꝓphetas qñ ꝯuertit tria milia hoĩm: nõne spũsctũs. ꝺ quo dicit Gre. sup Ezech. Nulla mora ad docẽdũ agit. statim em̃ vt tetigerit mentez docet. solũ em̃ tetigisse docuisse ẽ. Similiter ꝛ minꝰ luminare. s. paulꝰ claritatẽ sapĩe quã habuit: ĩ tribꝫ scholis didicit. Nã legẽ moysaicã secus pedes gamaliel'. Act. xxij. Euãgeliũ ꝟo ĩ schola xp̃i didicit. ad Gal'. j. Neqꝫ eĩ ab homine accepi illud neqꝫ didici: sꝫ ꝑ reuelationẽ iesu xp̃i. Itẽ in schola angeloꝝ didicit legẽ sup̃substãtialẽ ꝛ diuinã. et h̃ qñ raptꝰ ẽ vsqꝫ ad tertiũ celũ. ibi em̃ didicit ordinez hierarchie sup̃celestꝫ q̃ ꝯsistit in distinctiõe diuinaꝝ ꝑsonaꝝ. quã nobis tradidit Gal'. iiij. Quoniã estis filij dei misit deꝰ spiritũ filij sui ĩ corda vestra. Itẽ ordinẽ hierarchie celestis q̃ ꝯsistit in ordine angeloꝝ. quã nobis tradidit ad Col'. j. Siue throni siue dominationes siue ꝑncipatꝰ siue potestates. Itẽ ordinẽ hierarchie subcelestis q̃ consistit in distinctõe statuũ saluandoꝝ. s. p̃latoꝝ ꝯtẽplatiuoruꝫ ꝛ actiuoꝝ. tradẽs vnicuiqꝫ specialez regulã. Nã scp̃sit regulã p̃latoꝝ. j. Tim̃. iij. Oportet ait ep̃m irrep̃hẽsibilez esse sobriũ: pudicũ: prudentẽ ꝛc. Itẽ regulã ꝯtẽplatiuoꝝ. ij. Corꝫ. iij. Nos aũt reuelata facie gl'iam dñi speculãtes ĩ eãdẽ imaginẽ transformamur. Sil'r regulã actiuorũ tradidit. j. ad Corꝫ. vij. di. Qui habẽt vxores tanq̃ꝫ nõ habentes sint. ꝛ qui gaudent tanq̃ꝫ nõ gaudentes. ꝛ q̃ emũt tanq̃ꝫ nõ possidẽtes. ꝛ q̃ vtunt̃ hoc mũdo tanq̃ꝫ nõ vtant̃. Istã sapientiã eius taꝫ ꝓfundã admirat̃ btũs petrꝰ. ij. canonica c. vl. dicẽs. Charissimꝰ frater noster paulus ꝟm datã sibi sapiam scripsit vobis in q̃bꝫ sunt quedã difficilia intellectu. Secũdo hi beati apl'i assil'ant̃ soli ꝛ lune rõne mobilitatis. Nã sicut ista lumiaria habẽt in suo motu velocitatẽ, sic et b. petrꝰ ꝛ paulꝰ habẽt velocitatẽ ĩ motu. Per velocẽ aũt motũ possumꝰ intelligere eoꝝ feruẽtẽ amorẽ. Motꝰ eĩ aĩe ẽ amor anĩe. qꝛ ꝟm Augꝫ. sicut corpus mouet̃ pedibꝫ: sic aĩa affectibus.

Est aūt triplex motꝰ aīe sic̄ dic̄ Diony. li. de diui. no. s.

Primus circularis
Secūdus obliquus
Tertius rectus

Primꝰ motꝰ est circularꝫ. h̄ motu mouetur aīa ad mūdū ꝑ amorē. De q̄ ps̄ In circūitu impij ambulāt Glo. i. i cupiditate reꝝ tꝑaliū q̄ q̄si septē dieꝝ repetitione reuertit̄. ⁊ ideo nō ꝑuenit ad octauā q̄ dabit̄ in octaua. Motꝰ obliquꝰ est q̄ q̄s mouet̄ ꝑ amorē ad seip̄m de natura em̄ amoris ē vt dirigat̄ ad alium. Qñ igit̄ q̄s amorē suū reflectit ad seip̄m: tūc q̄ndam curuitatē ⁊ obliquitatē facit. De h̄ amore hr̄ ad Tytū iij. In nouissimis diebꝫ instabūt tꝑa periculosa ⁊ erūt hoīes seip̄os amantes. Motꝰ rectꝰ est qñ q̄s mouet̄ per amorē ad deū. De q̄ Cañ. j. Recti diligunt te. Beatꝰ igit̄ Petrꝰ nō moueba tur motu circulari ad mundū. qꝛ oīa mūdana despexit. Math. xix. dicebat Ecce nos reliquimꝰ oīa ⁊c̄. nec motu obliq̄ mouebat̄ ad seip̄m ꝑ amorem. qꝛ vitā suā ob xp̄i amorez despexit qñ se crucifigi ꝑmisit. Sꝫ mouebat̄ motu recto ad xp̄m ꝑ amorez. Jō dicebat Joh. vlt̄. Tu scis qꝛ amo te. Uñ cum ad instātē petitiōꝫ fideliū discederet a captiuitate vidit xp̄m sibi occurrētē: ⁊ ait. Dñe q̄ vadis. Qui rñdit. venio romā iteꝝ crucifigi. Et petrꝰ. Dñe iteruꝫ crucifigeris. Cui dñs. etiā. Et petrus. Reuertar g̊ ⁊ tecū pariter crucifigar. His dictis dñs in celū ascendit. Qđ cū dictum de sua passione intelligeret redijt. O deꝰ eterne. o saluator xp̄e: certe nō est charitas maior te teste q̄ꝫ qui aīaꝫ suā dat ꝓ te. Sil'r ⁊ beatꝰ paulꝰ ñ mouebat̄ ad mūdū ꝑ amorem motu circulari q̄ dicebat Gal'. vj. Mihi mūdus crucifixꝰ ē ⁊ ego mūdo. Nec motu obliq̄ ad seip̄ꝫ q̄ dicebat. Uiuo ego iā nō ego: viuit v̄o ī me xp̄s. sꝫ mouebat̄ motu recto ad deū ꝑ amorē Jō dicebat Ro. viij. Quis nos seꝑabit a caritate q̄ est ī xp̄o iesu: mors fames nuditas ⁊c̄. nimiꝝ nec tribulatio nec promissio nec mors a deo hec luminaria seꝑare potuerūt sꝫ vno die diuerso tñ supplicio ⁊ vico sua morte illuxerunt mđo. de q̄bꝫ Diony. ī epl'a ad Thim̄. sic ait. O frat̄ mi thimothee si vidisses agōes ꝯsūmatōis eoꝝ: defecisses q̄dē ꝑ tristicia ⁊ dolore. Quis nō fleret illa hora qñ ꝑceptū snīe egressuꝫ ī eos est. vt. s. petrꝰ crucifigeret̄ ⁊ paulꝰ decollaret̄. videres tūc turbas iudeoꝝ ⁊ gētilium ꝑcutiētes eos ⁊ expuētes in facies eoꝝ. Cū eī seꝑarēt̄ ab iuicē ligauert̄ colūnas mđi: nō vtiqꝫ absqꝫ fratꝝ gemitu. Tūc inq̄t paulꝰ petro. Pax tecum fundamētū eccl'iaꝝ ⁊ pastor ouium ⁊ agnoꝝ xp̄i. Petrꝰ āt ad paulū. Uade in pace p̄dicator bonoꝝ moꝝ. mediator ⁊ dux salutꝫ iustoꝝ. hec ille. Tertio hi btī apl'i assil'ant̄ duobꝫ lumīaribus magnis rōne magnitudīs. Naꝫ sic̄ illa lumīaria vicꝫ sol ⁊ luna hñt excellētē magnitudinē: sic isti apl'i st̄ alijs sctīs dignitate maiores. Ps̄. Nimis honorati st̄ amici tui deꝰ ⁊c̄. Quānis etenī gl'ia sctōꝝ sit mag̅ tñ pctōribꝫ videt̄ ꝑua. iō qꝛ ab ip̄a se nimis elōgāt. ⁊ si ñ ꝑ distātiā localē saltē ꝑ vite dissil'itudinē. nimia eī distātia s̄m Basiliuꝫ fac̄ errare circa q̄ntitatē q̄litatē ⁊ figurā. Prīo circa q̄ꝫtitatē fac̄ errare distātia. qꝛ id qđ ī se ē magnū: ꝓpt̄ nimiā distātiā vidꝛ ꝑuū eē. ⁊ pōit exēplū de sole q̄ s̄m astrologos octies maior đꝛ t̄ra. Scđo distātia fac̄ errare circa q̄litatē: qꝛ id qđ est vniꝰ colorꝫ ꝓpt̄ distātiā alteriꝰ coloris videt̄ esse. Exēplū in velis nauiū que cū sint alba ꝓpt̄ distātiam vident̄ nigra. Tertio circa figuraꝫ. q̄a quod est vnius figure ꝓpter distātiaꝫ

Sol octies d
esse maior
ta terra

alteri⁹ videt esse. ⁊ ponit exēplū in turribꝫ ciuitatū q̄ cum sint q̄dre: tñ ex nimia distātia apparēt rotūde. sic om̄s pctōres nimis elōgati a celesti gl'ia errant circa ip̄i⁹ q̄ntitatē nō ꝯsiderātes q̄ꝫ magna sit De cui⁹ magnitudine d̄r Baruch. iij. O isrl' q̄ꝫ magna ē domus dei. Sil'r errant circa q̄litatē: nō ꝯsiderātes q̄ꝫ p̄ciosa sit. iō ꝓ nihilo eā habēt Ps̄. Pro nihilo habuer̄t terrā desiderabilē. De cui⁹ p̄ciositate Aug⁹. lib. de corpis ⁊ aīe misera vita. O caro illam vitam amplecti debuisti vbi vita sine morte. vbi iuuētus sine senectute. vbi lux sine tenebris. vbi gaudiū sine tristicia. vbi pax sine discordia. vbi volūtas sine iniuria. vbi regnū sine mutatiōe. vbi merces sctōꝝ tā mag̃ est q̄ nō pōt mēsurari. tā copiosa ē q̄ nō p̄t numerari. tā p̄ciosa ē q̄ nō pōt estimari. Itē pctōres errāt ꝓp̄t distātiā circa glorie stabilitatē. i. et̄nitatē. de q̄ d̄r Matthei. xxv. Ibūt hi ī suppliciū et̄nū iusti ꝟo ī vitā et̄nā Quarto q̄z hi bti apl'i assil'ant̄ magnis lumīaribꝫ rōe ptātis qr sic illa duo lumīaria. vicz sol ⁊ lūa hñt magnā ptātē in istis inferioribus qr coopant̄ ad ꝓductōz vegetabiliū ⁊ sensibiliū. qd̄ inuit̄ Deut̄. xxxiij. vbi dixit moyses de bñdictōe Joseph. De pomis inq̄t fructuū sol' ⁊ lune. i. generatis ꝟtute sol' ⁊ lune. Sic ⁊ bti apl'i habent magnā ptātē in inferioribꝫ. quia vn⁹ eoꝝ ē ianitor celi: alter ꝟo doctor orbis. Ut autē debite ītelligere possimus eoꝝ ptātē Sciendū q̄ de⁹ hz triplicem thesauꝝ. s.

Primo thesauꝝ potētie.
Scdo thesauꝝ sapiētie.
Tertio thesauꝝ misericordie.

Primo dixi q̄ de⁹ hz thesauꝝ potētie de q̄ Hiere. l. Aperuit dñs thesauꝝ suum ⁊ ꝓtulit vasa ire sue. Vasa eī ire. i. iusticie ꝓferunt̄ de potētie thesauris q̄ est thesaur⁹ p̄ris. Scdo de⁹ hz thesauꝝ sapie. de q̄ Col'. ij. In q̄ sunt oēs thesauri sapie et scie absconditi. ⁊ iste ē thesaur⁹ filij. Tertio hz de⁹ thesauꝝ miscdie. de q̄ Nu. xx. Api eis thesaurū tuū fontē aq̄ viue. i. abūdātiā miscdie et iste thesaur⁹ ē s. s. Et qr tres thesauros hz de⁹. thesaurari⁹ dei p̄ris ē btūs petr⁹ cui p̄r cōmisit thesauꝝ sue potētie: vt xp̄s dñs dixit ei Mat. xvj. Caro et sanguis nō reuelauit tibi: sz p̄r meus ⁊c̄. Magnā ꝓfecto ptātē accepit petrus. s. aperiēdi et claudēdi celū: et insup miracula faciēdi. Thesaurari⁹ āt filij est beat⁹ paul⁹: cui xp̄s ꝯmisit thesauꝝ sapie sue: sic ip̄e dicit ad Gal'. j. q̄ euāgeliū didicit ꝑ reuelatōez iesu xp̄i. Vñ thesauꝝ sapie nemo īgredi p̄t nisi ꝑ doctrinaz pauli. Thesauraria ꝟo spūssctī sup thesauꝝ miscdie ē btā virgo. vñ vocat̄ mr̄ gr̄e et miscdie. O igit̄ aīa saluāda. o angel' associāda si vis ī celū secure ire. qr nō habes manētē ciuitatē h̄. si errasti ī hui⁹ mūdi solitudine. si incurristi laqueū diaboli. clama ad petꝝ et paulū vt te sua sapia dirigāt et potentia defendāt. Clama inq̄ꝫ deuoti⁹ ad mr̄em miscdie mariā vt te introducat ī sempit̄nā gl'iaz. Tertio postremo ī themat̄ ꝟbis insinuatur apl'oꝝ hoꝝ a diuīa gr̄a mira operatō qr d̄r q̄ luminare mai⁹ factū est vt p̄esset diei. i. beat⁹ petr⁹. min⁹ vt preessz nocti. Preest siq̄dē petr⁹ diei. i. huic ecclesie ꝓ q̄ orat nunc corā deo. q̄ adhuc viuēs dicebat. ij. ca. j. c. Dabo inq̄t operam h̄re vos ī memoria post obitum meum. Sil'r beat⁹ paul⁹ p̄est huic catholice eccie sua sapia. ⁊ ambo illumināt ꝑ sua q̄tidiana miracula. vt pz in eoꝝ legēda. Rogem⁹ igit̄ dñm deū vt illustrati his lumīaribꝫ īcreatū videre mereamur lumē qd̄ est p̄r filius et spiritussanctus Amen.

De eisdē apl'is Petro ⁊ Paulo
Sermo.lij.

Lingue eoꝝ claues celoꝝ facte sūt. Apoc̄ iij.c. Ad gl'iosam solēnitatē btōꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ p̄missa ꝟba rōnabilit' ꝯueniūt. q̄ꝝ felices linguas celoꝝ claues ip̄e rex celoꝝ xp̄s ordinauit sp̄ūalē ptātē eisdē ꝯferēdo. p̄ncipaliter tñ petro dicēs. Tibi dabo claues regni celoꝝ. Pro q̄ sciēdū ꝙ ad apiendum celū q̄ttuor req̄runt̄. s.

Primo ostij apertio
Scdo ip̄e aperiēs
Tertio causa aperiēdi
Quarto ptās exequēdi

Primo dixi ꝙ ad apiendū celū req̄rit̄ ostij apertio. cui⁹ quidē ostiū nō videt̄ materialiter q̄d sit nisi ille q̄ de se dicit Joh.x. Esto sum ostiū ꝑ me si q̄s itroierit saluabit̄ q̄d in̄ passione claue crucis fuit apertū. iuxta illud Apoca.iiij. Vidi ⁊ ecce ī celo ostiū apertū. Naz sic̄ ostiū cū aperit̄ a cardine vel postibus separat̄. sic ꝑ crucꝫ clauez aīa xp̄i celi ostij fuit separata ⁊ iam patefactū est celum. Ideo d̄r Apoc̄.ij. de xp̄o. Claudit ⁊ nemo apit. apit ⁊ nemo claudit Scdo ad aperiendū celū req̄rit̄ ip̄e aperiens. Et qꝛ xp̄s ascēdit in celū. iō potestatez aperiēdi cōmisit petro ⁊ sibi succedētibus vt ad celū ire volētib⁹ apiant suis linguis p̄dicando verā xp̄i fidē. q̄ videtur ostiū q̄d est xp̄s ꝟtutes faciēdas ⁊ vicia vitāda. ac sacr̄a ꝑ xp̄m ī remedium instituta mīstrādo que oīa fiūt ꝑ linguā. qꝛ verbū eternū dei patris per verbuz tempale voluit ad se in celum trāsire homines Nā qñ baptizat̄ q̄s ꝑ verbum baptizat̄. qñ in matrimoniū ꝯsecrat̄ ꝑ verbū ꝯsecrat̄. qñ a peccatis absoluit̄ ꝑ verbū absoluit̄. Ideo merito lingue apl'oꝝ dicunt̄ claues celoꝝ. quia petrus ipso die penthecostes q̄nq̄z milib⁹ hoīm cū sua p̄dicatōe celum aperuit. ⁊ postea trib⁹ milib⁹. ⁊ tādem innumeris. Sil'r beatus Paulus in numeris multitudinib⁹ paganoꝝ. iō ipse specialiter d̄r p̄dicator gentiū seu paganoꝝ. s̄m q̄d ipse dicit. Qui opatus Petro in apostolatu opatus est ⁊ mihi inter gentes ⁊ cognouerūt gr̄am q̄ data est mihi a xp̄o dño Tertio ad aperiendū celū requirit̄ causa aperiēdi que est meritū. ꝟtutes em̄ reddunt hoīem dignū vita beata ⁊ vicia excludunt ab ea. Vñ Aug⁹. in s̄mone d̄ dedicatiōe dicit. Ita laboremus vt nob̄ bonoꝝ opeꝝ clauib⁹ ianuā regni celestis apire possim⁹. sic̄ eī malis opib⁹ quasi q̄busdaz seris ⁊ vectib⁹ vite nob̄ ianua claudit̄. ita ꝓculdubio bonis opib⁹ aperit̄. i. bonū op⁹ ē cā aperiēdi.

Quarto ad apiendū celū req̄rit̄ potestas exequēdi s̄m meritū ⁊ demeritū. ⁊ iō in catholica eccīa claues s̄m ꝙ dicūt̄ esse. nec ostij apertio nec ip̄e aperiens vl' causa aperiēdi dicūt̄ claues: sz ip̄a ptās illud exequēdi q̄d fit ꝑ verbum sacerdotis. Ideo optime d̄ istis dicta ꝟba dicunt̄. Lingue eoꝝ claues celoꝝ facte sunt. In q̄b⁹ q̄dē ꝟbis isti gl'iosi xp̄i apl'i a duob⁹ spēaliter cōmēdantur. s.

Primo a magna sp̄ūali ptāte. ibi. Lingue eoꝝ

Scdo a celuz aperiendi modalitate. ibi. claues facte sunt

Primo nāq̄z btī apl'i cōmendant̄ ex thematis ꝟbis a magna sp̄ūali ptāte cū d̄r. lingue eoꝝ. qꝛ ptās sp̄ūalis in ꝟtute lingue ꝯsistit. qꝛ vt dictū est eccl'ie sacr̄a ministrant̄ ꝑ ꝟba. Iō duplex est ptās. s. secularis ⁊ sp̄ūalis. Secularis exequet̄ ꝑ gladiū seu tp̄alem potētiaz. Sp̄ūalis aūt ꝑ verba. ⁊ he potestates significant̄ ꝑ duos gladios, de quib⁹

dixerũt discipuli. dñe ecce duo gladij hic. Ad ꝓpositũ igit̃ circa spũalẽ ptãtez quã habent p̃lati ecclesie tria conside/remus. scilicet

Primo ipi⁹ ptãtis diffinitionẽ.
Scdo eiusdẽ distinctionẽ.
Tertio ipsi⁹ opationẽ

Primo itaq; circa spũalẽ ptãtem cõsideremus ei⁹ diffinitõz. Dicit ei Rich. sup. iiij. dis. xviij. ar. j. q. iij. ꝙ claues in ecclesia sunt ptãs iudicãdi in foro aĩarum. s. nõ in foro causaꝝ. q̃ ptãs ex duobus integrat̃. s. ex potestate discernẽdi in cause examinatõe. ⁊ ptãte diffiniendi in cause determinatõe. p̃ma dicitur clauis scie. scda clauis potẽtie. ⁊ q̃ꝫ uis p̃dicte claues distinguant̃ penes act⁹. tñ in radice sunt vna: nõ tñ inter se sed cũ ptãte sacr̃m cõficiendi. q̃a iste tres ptãtes fundant̃ in caractere sacerdotali. ⁊ ido solis sacerdotib⁹ noue legis date sunt vt veꝝ xp̃i corp⁹ ꝯficiãt: ac pctõres seu penitẽtes absoluãt. O q̃ꝫ magna est sacerdotũ spũalis ptãs qua corp⁹ filij dei ꝯsecrãt. ⁊ hoĩem de faucib⁹ diaboli extrahũt ⁊ ad deum ꝑducũt Scdo circa ptãtem spũalem ꝯsiderem⁹ ipi⁹ ptãtis distinctõem. Dicit em̃ sanct⁹ Tho. sup. iiij. dis. xviij. ꝙ regni celest⁹ ostiũ nob̃ ꝑ pctm̃ claudit̃. ⁊ q̃ntũ ad culpã. i. maculã que in aĩa ex pctõ causat̃. ⁊ q̃ntũ ad reatũ. i. obligatiõez pene etiã tpal̃. ⁊ iõ ptãs q̃ tale obstaculũ regni celestis remouet̃ dicitur clauis q̃ est triplex. s.

Prima autoritatis
Scda p̃eminẽtie.
Tertia ministerialis

Prima clauis autoritat⁹ ẽ quã habet ipa sũma trinitas p̃ncipalit̃ pctm̃ remittẽdo. iuxta illd̃. Quis ẽ hic q̃ etiam pctã dimittit: nemo dimittit pctm̃ p̃ncipaliter nisi sol⁹ de⁹. Esa. xliij. Ego suz q̃ deleo iniq̃tates vr̃as. Et vt dic̃ Scotus. Hãc autoritatẽ sic̃ ⁊ diuinitatem nulli põt dare. qꝛ se hac sũma ptãte p̃uare nõ põt. O igit̃ pctõr ꝯsidera pcti põdus ꝙ nulla pura creatura põt remittere pctm̃ p̃ncipalit̃ sz sola sanctissima trinitas. O q̃tiẽs tua pctã tibi remisit de q̃b⁹ ei ingrat⁹ es nec scis recogitare Scda clauis ẽ p̃eminẽtie q̃ ẽ in xp̃o ihu hoĩe q̃ merito sue passiõis celũ aꝑuit. d̃ hac d̃r Esa. xxij. Dabo clauem dom⁹ dauid sup̃ humeꝝ ei⁹. Et Apoc. v. Nemo poterat aꝑire libꝝ nisi agn⁹ q̃ occisus ẽ. Tertia clauis est ministerial̃ q̃ est in eccl̃ia. Juxta illud Mat. xvj. Tibi dabo claues regni celoꝝ. qd̃ etiã ꝓbari p̃t sil̃itudĩe. Sic em̃ rex terren⁹ hñs thesauꝝ magnũ in domo sua nõ cuilibet sz maiorib⁹ ⁊ fideliorib⁹ claues thesauri dom⁹ sue ꝯmitteret. ita rex etern⁹ ad cõicandũ thesaurum gl̃ie sue nõ cuilibet sz determiat⁹ ꝑsonis, i. sacerdotib⁹ claues dedit. Similit̃ oĩs dispẽsator dz hr̃e claues eoꝝ q̃ dispẽsat. sz mĩstri eccl̃ie sũt dispẽsatores diuĩoꝝ. vt patz. j. ad Cho. iiij. Sic nos existiet hõ vt mĩstros xp̃i ⁊ dispẽsatores mysterioꝝ d̃i. g̃ hr̃e dz claues. ⁊ has claues petr⁹ singularit̃ recepit. vñ Hiero. Petr⁹ singularit̃ r̃cepit vt oẽs intelligãt̃. q̃cũq; scz ab vnitate fidei se seꝑant nec a pctĩs absoluũt̃ nec regnũ celoꝝ ĩgredi pñt nec alios a pctĩs absoluere Tertio circa ptãtẽ spũalẽ ꝯsiderem⁹ ptãt⁹ opatiõz q̃d. s. facere põt. Ad qd̃ dicẽdũ ꝙ sex. s.

Primo pctã remittit
Scdo penã minuit
Tertio extra cõionẽ ponit
Quarto sacr̃a ꝯficit
Quinto eccl̃ie mĩstros disponit.
Sexto indulgentiã tribuit

Primo dixi ꝙ spũal̃ ptãs pctã remittit nõ ꝟtute ꝓpria qꝛ sic sol⁹ d̃s r̃mittit iuxta illd̃ Lu. v. Quis ẽ q̃ pctã dimit/

tit nisi sol⁹ ds. sz dispositiue ⁊ misteria
lit. iuxta illd Joh. xx. Accipite spm san
ctū q̄ꝝ remiseritꝫ pctā remittunt eis ⁊
q̄ꝝ retinueritꝫ retēta erūt. et sic vtrūqꝫ
verꝫ ē q̄ de⁹ remittit pctā ⁊ sacerdos sz
differēter. Ex pctō em̄ mortali tria in
cōmoda ī hoīe generāt. Primū est dei
īimicicia. Aug. Scio deū oīscrimioso
inimicuz. Scdm ē deformis macula
Hiere. ij. Quāvilis facta es nimis ite
rās vias tuas. Tertiū reat⁹. i. obliga
tio ad penā eternā. qꝛ ꝯ eternū deū pec
cauit. Mō ista tria sol⁹ de⁹ ꝟtute con
tritiōis remittit. sol⁹ em̄ remittit offē
sam. sol⁹ lauat maculaz. sol⁹ dissoluit
obligationē eternā. ista figurant Lu.
xv. in filio ꝓdigo. de q̄ tria dicūt. Pri
mū q̄ pr̄ ip̄m āplexat⁹ ⁊ osculat⁹ fuit
Scdm q̄ ip̄m stola īdui fecit. Tertiū
q̄ dixit. fili⁹ me⁹ mortu⁹ fuit ⁊ reuixit
Per p̄mū q̄ āplexat⁹ fuit dat̄ ītelligi
q̄ sol⁹ de⁹ remittit inimicicias. iuxta
illud Ezech. xviij. Si auerterit se īpi⁹
ab īpietate sua oīm iniq̄tatū nō recor
dabor. Per scdm. s. q̄ ip̄m stola īduit
dat̄ ītelligi q̄ sol⁹ de⁹ reornat turpitu
dinē aīe. Per terciū. s. q̄ dixit. fili⁹ me⁹
mortu⁹ fuit ⁊ reuixit dat̄ ītelligi q̄ eter
nā mortē ip̄e remittit. Sacerdos vero
hac ptāte clauiū etiā remittit pctā īq̄z
tū sacr̄a mīstrat. Dic̄ Astesan⁹ in sū. li.
v. ca. xviij. q̄ q̄dā sacr̄a sūt ordinata a
xp̄o ad gr̄az acq̄rēdā. q̄ sūt duo vicz ba
ptism⁹ ⁊ pnia. q̄dā ad gr̄am habitā ꝓ
mouēdaz vt oīa alia sacr̄a q̄ si mīstrēt̄
gr̄az ñ hñtib⁹ nihil ꝓficiūt. Sz baptis
mus ꝓficit nō hñtib⁹ gr̄az sil'r pnia. sz
pnie tres sūt ꝑtes. s. ꝯtritō. ꝯfessio. ⁊ sa
tisfactio. mō si ꝑ ꝯtritōz gr̄a īfūdit̄ h̄ fi
eri p̄t etiā sine admīstratiōe sacr̄i pnie
sz cōiter īfūdit̄ gr̄a ꝑ sacr̄m pnie nō hñ
tib⁹ eā ī absolutōe pctōr̄ vbi ē materia
⁊ forma. mat̄ia ē hō attrit⁹. forma ꝟo
sūt ꝟba q̄b⁹ sup̄ attritū ꝓlat̄ a sacerdo
te cū debita ītētōe d̄ attrito fit ꝯtrit⁹ ni
si ponat obicē seu nisi habeat ꝓpositū
ad peccandū mortalit̄. Scdo deni
qꝫ ptās spūalis penā remittit. iusticia
eī dei nō patit̄ vt remaneat aliqd̄ ma
lū īpūitū vt dic̄ Aug. Uñ lz de⁹ remit
tat penā eternā tñ adhuc remanet obli
gat⁹ ad penā purgatorij a q̄ ptāte cla
uiū absoluit sacerdos et pena satisfa
ctoria pñti ligat: ita q̄ si sufficiēs fue
rit aliā penā purgatorij ñ sustinebit. q̄
ē acerbissima respectu pene pñtis vi
te. p̄t etiā de pena pñti satisfactoria ali
q̄d relaxare. ij. Cor̄. ij. Nā ⁊ ego qd̄ do
naui si q̄d donaui ꝓp̄t vos ī ꝑsona xp̄i
⁊ sic illā relaxatiōz ꝓ rato hēbit de⁹. O
de⁹ misericors q̄nta clemētia ⁊ miseri
cordia tua admīstrabit̄ hoīb⁹ ꝑ ptātē
sacerdotū. q̄s p̄t recogitare. ⁊ q̄s reg̃ti
ari. Tertio ptās spūal' hoīez pctōrē ex
tra cōionē fideliū ponit. i. oīb⁹ spūali
bus bōis q̄ ī eccīa catholica fiūt p̄uat
ꝑ excōicatiōem. qꝛ dixit saluator. Qd̄
cūqꝫ ligaueris sup̄ terrā: erit ligatū ⁊ ī
celis. nō qꝛ in celis aliq̄s sit ligat⁹: sz a
celis ligabit̄: ita q̄ nō ꝑmittet̄ ibi trāsi
re. Uñ dic̄ Aug. ⁊ hr̄. xj. q. iij. Oīs excōi
cat⁹ sathane tradit̄. iō dic̄ Gre. Sentē
tia excōicatōis siue iusta siue īiusta sp̄
ē timēda. Dicit tñ Aug. sup̄ ps̄. Qui iu
stus ē ⁊ īiuste maledicit̄ p̄miū illi red
dit̄ ⁊ ecōuerso. Hic. xv. q. iij. Nemo cō
tēnat vincula eccl'iastica qꝛ nō ē hō q̄ li
gat: sz xp̄s q̄ hāc ptātē dedit. In p̄mitī
ua em̄ eccl'ia timebat̄ excōicatio. qꝛ ex
cōicatū statim diabol⁹ accepta ptāte
sup̄ ip̄m vexabat. sz iō iā nō vexat visi
bilit̄ vt excōicatio min⁹ timeat̄. Quar
to ptās spūal' sacr̄a ꝯficit. s. sacr̄m cor
porꝫ ⁊ sanguis ad qd̄ cōsecrādū tanta
ptās req̄rit̄ q̄ si oēs mūdi hoīes nō sa
cerdotes vellēt ꝯficere nō possent. īmo
si oēs angeli vellēt h̄ facere nō possent
ideo dicit sanct⁹ Thomas. Sic sacri

ficiū istud instituit cui⁹ officiū cōmitti voluit solis p̄sbyteris q̄bꝫ sic ꝯgruit vt sumāt ⁊ dēt ceterꝫ. Quito ptās spūalis eccl'ie sctē mīstros disponit ꝯsecrando eos q̄sdā in ostiarios. q̄sdā ī accolitos quosdā in subdiaconos. quosdā in diaconos. quosdā in p̄sbyteros. q̄sdā in ep̄os q̄s tanta ptāte ꝯsecrat vt totius mūdi p̄ncipes vnicū p̄sbyteꝝ cōsecrare nō possent. Sexto ptās spūalis indulgētiā tribuit. Indulgētia v̄o ē thesaur⁹ eccl'ie ꝓueniēs ex passione xp̄i et meritis sanctoꝝ ⁊ toti⁹ eccl'ie ex misericordia oīpotētis dei. vt patet de pe. et re. cū ex eo. c. vl. li. vj. ⁊ d̄r thesaurus qr nulla res charior q̄ꝫ sanguis xp̄i effusus. de q̄ deriuant̄ p̄ncipaliter indulgētie. Uidēs em̄ clemēs xp̄s fragilitatē humanā ⁊ ad malū ꝓnā ei quez ab eterna morte redemit ꝯ penā etiā purgatorij ꝓuidit merito sue passiōis. cuius clauē petro ⁊ sibi succedētibꝫ ꝯmisit vt ip̄as īdulgētias dispēsent. Et iō sol⁹ papa pōt dare plenariā īdulgētiā ī toto orbe. qr ip̄e sol⁹ ē assūpt⁹ ī plenitudinē ptātꝫ. xxiiij. q. j. q̄d cūq̄ꝫ. Alij aūt oēs legati ⁊ ep̄i tātū dare pn̄t q̄ntū papa voluerit. Ad h̄ aūt ꝙ q̄s īdulgētias ꝯseq̄t q̄ttuor req̄rūt. Primū ꝙ sit ꝯtritus ⁊ ꝯfessus. videt̄ tn̄ sat̄ rōnabile ꝙ h̄ intelligit̄ s̄m eccl'ie interp̄tatōz. Un̄ ille q̄ fuit ꝯfessus ī pascha ⁊ postea cecidit in mortale pctm̄ si ꝯterat̄ d̄ eo et deliberet ꝯfiteri in q̄dragesima futura cēsebit̄ ꝯfessus ⁊ ꝯtrit⁹. ⁊ sic habebit indulgentiā. Secūdū ꝙ credat tantā ptātē eē apd̄ eccl'iam. Tertiū ꝙ sit subdit⁹ ei⁹ q̄ facit indulgētias. Quartum ꝙ faciat illud ꝓ q̄ dat̄ indulgētia. al's nō valet. licet habeat bonā voluntatē Nā qn̄ sic dant̄ indulgentie ꝙ q̄ dederit vnū denariuz ad talis eccl'ie fabricā ꝯsequat̄ tantuz de indulgētia. Ego cū sim frater minor nūq̄ꝫ conseq̄ possem illam indulgentiaz exquo nunq̄ꝫ denariū habere possuz. Sed diceres: quantū valent indulgētie centū dieꝝ Rn̄det̄ ꝙ tātū diminuūt de pena q̄ntū si ꝑ tot dies fecisset q̄s penitentiaz. nō aūt tantū valent ꝙ si centū diebus deberet q̄s puniri in purgatorio ꝙ illos diminueret: sed plus. qr vni⁹ diei penitētia multi dies purgatorij relaxant̄. ḡ indulgētie valent ad euadēdū penā purgatorij ⁊ satisfaciendū ꝓ iniūcta penitētia a sacerdote. Si q̄s em̄ ꝯsequit̄ plenariā indulgentiā iā liberat⁹ ē a satisfactiōe quā ꝯfessor iniunxit ⁊ a pena purgatorij. ⁊ sic indulgentie tantū valēt quantū sonāt. Si ei dicat̄ a dāte indulgētias. dam⁹ indulgētiā oīm pctōꝝ vel centū annoꝝ de penitētia sibi iniūcta. tūc solū remittitur penitētia imposita a ꝯfessore. ⁊ si moreret̄ puniret̄ d̄ alijs q̄ deberet exoluere. Aliqn̄ dicūt. dam⁹ indulgētiā oīm pctōꝝ de q̄bus ꝯtriti ⁊ ꝯfessi sūt. et sic oblita vel ignorata nō remittunt̄. Aliquādo simplicit̄ dat̄ remissio oīm peccatoꝝ. ⁊ tūc si post ꝯsecutionē talis indulgētie nullū peccatū cōmittunt statim euolant ad gloriam. O misericordia dn̄i dei infinita. o pia clemētia xp̄i o ineffabile meritū crucifixi. q̄ꝫ copiose subuenis peccatoribꝫ ad te ꝯuersis vt eternā penā cōmutes in tēporalē et tp̄alem redimas passiōe pia tua. certe īplebit̄ in nobis illud Ps̄. Pro nihilo saluos facies filios hoīm. Secūdo isti apl'i xp̄i ex p̄missis thematis v̄bis cōmēdant̄ a modalitate apiendi celū. cū d̄r. Lingue eoꝝ facte sūt claues celoꝝ. Mirū nāq̄ꝫ videt̄ ꝙ lingua sua apiant celū cū celum iā diu sit apertum ꝑ xp̄i passionē. Quocirca tria dubia hic declarabunt̄ scz

Primū si vere celū sit apertū.

Secūdū quō q̄s ad id hēat ītroitū.

Tertiū quō ĩsti bn̄ aplī ierūt ĩ celū ꝓmū dubiū declarādū dixi quod ē si ve celū aptuz sit. Rñdeť q sic. ꝗa ꝺr Mar. j. q baptizato xpō iobes ascen dēs de aq̄ vidit celos aptos z spm̄sanctū tāq̄z colūbā. Sz ꝫ ꝺ arguiť q non fuit ꝛgueniēs baptizato xpō celū apiri. qz talis aptio nō fuit fm veritatē: cuz corpa celestia nō sē corruptibilia. Nec debuit fieri fm apparētiā tm̄. qz falsitas fuisset in opib̄ diuis qō nō ꝛgueūt. Jtē xpō baptizato nō fuit apta ianua celestis: sz in passiōe. Lū g̃ talī apertio celi significaret aptiōem beatitudinis videť q nō debuit fieri xpō baptizato sz ipō passo. Ad qō dubiū rñdet Lyra sup. j. c. Mar. q xps baptizat⁹ fuit a iobe nō vt baptismo idigeret sz vt vtrū tem regenerādi aḋs ꝓferret. z vt testimonio iobis manifestaret. z ꝓpē vtrū qz ꝛgueniēs fuit celū apiri. qz cum testimonio iobis qō erat bn̄anū fuit testimoniū dei pr̄is z spūsscti apparētiuz ĩ vocez columba. z sil'r creature irrōnalis z insensibil' testimoniū p illā aptionē celestē. Jtē ꝛgueniēs fuit ad designādū virtutē baptismi ꝺādi p xpm: per quē est introit⁹ in regnū dei. fm qō ꝺr Job. iij. Nisi ḋs renat⁹ fuerit ex aqua z spūsctō nō pt introire ĩ regnū dei. Ad ꝑmū dicēdū q illa aptio nō fuit ĩ corpore celesti sz i aere: sic̄ solz fieri ĩ corruscatōe qñ videť celū apiri. z sic dicunt boies vulgares. celū apiri corruscatōe scptura aūt sacra cōiť tenet modū loquēdi vulgarē. nec fuit ibi aliq̄ falsitas qz sufficies erat ad significādū aptōez ianue celestis p baptismū. sic fm alios doctores colūba illa nō fuit vera colūba. sz tm̄ nō fuit ibi aliq̄ falsitas. qz sufficiebat ad repn̄tandū spm̄sctū m. Ad scōm dicēdū q licet p passionez xpi ianua celi sit apta q̄tū ad remotōez impedimēti general' qō erat ex pcto Ade tm̄ applicať vt⁹ passiōis xpi ad singlares ꝑsonas bn̄rudinē intrātes per baptismū p quē incorpant xpo: z efficiunť ꝑticipes redēptōis facte p passionē. q̄ ḋ applicatio fit vt cōmuni⁹ p verba sacerdotis. iō lingue eoz efficiūť claues reg. ce. Ex ḋbo ꝑz q ostiū regni celest' dr̄ metaphorice sic̄ z apiri. iō etiā claues dicūť metaphorice. vñ p qō ḋs intrabit in celū illud dici pōt clauis. sive sit lingua p̄dicatoris sive vera penitētia

Scōm deniq̄z dubiū declarādum quō sez ḋs ad celū habeat ĩtroitum. Et rñdeť q p q̄ttuor. Primo p verā fidē z baptisma. Mar. vlc. Qui crediderit z bap. fue. sal. erit. iō ĩ xpi baptismo celū fuit aptū. Scōo p verā penitētiam. Mat. iij. Pniam agite. ap. ei reg. celo. In cui⁹ figurā iobi i insula pathmos in loco. s. pnie aptuz fuit regnū celoz. Tertio p innocētiā. iuxta illud psalm. Quis ascēdet ĩ mōtē dn̄i aut ḋs stabit in loco sctō ei⁹. Et rñdet. Innocēs manibꝫ z mū. zc. Hinc Hiero. ad filiam mauriciꝫ. Nēo te seducat. nēo fm̄oibꝫ circūueniat. celest' ei aula nō nisi sctōs pueros z innocētes suscipit. ab oi malicia z neḋcia mūdū ee optz ḋ cupit regnare cū xpo. nullū ei malū locū habz apō deū regnū celoz. sic̄ ifideles hereticī z scismatici ñ habebūt. ita catholici crimiosi ñ possidebūt. ĩ e⁹ figura eze chieli aptū fuit celū Quarto celū apitur p opa vtuosa recta itētōe fctā. ĩ cuius signū stephano ꝓthomarť. aptuz fuit. Vic Mat. vij. Nō ois ḋ dic̄ mihi dn̄e zc. Quo igī vadūt oēs pagani. dico q ĩ infernū. q̄ heretici z scismatici. ĩ infernum. q̄ mali xpiani. dico beu nisi penitēāt ad er̄nū torm̄ētū. o misera vita oim talū Tertiū dubiū declarādū ē. quō vicz isti bn̄ aplī petr⁹ z paul⁹ ierunt ĩ celū. Rñdeť q p fidei ꝓstātiaz ꝓniam: innocētiā z p martyriū tolerātiā

De visitatõe marie ad elizabeth

vt patet in legenda

De visitatõe ꝟgis gl'iose ad Elyzabeth. Sermo.liij.

Cantate domino cãticũ nouũ.laus eꝰ in eccl'ia sctõꝝ.ps.cxlviij.

Hec ꝟba dauid ꝓpha ex spũsscti ĩstinctu ꝓtulit ad honorẽ ꝟgis marie.ĩtelligẽs beatã ꝟginẽ ĩ nouo testamẽto nouum cãticuz dño decãtãdã ĩ sua deuotione cum cecinit Magnificat. Unde circa h̃ tria notare possumꝰ.vicz

Primo canẽtium diuersitatẽ

Scdo cãtici ꝟgis necessitatẽ.

Tertio ꝟboꝝ ꝟgis raritatẽ

Primo siq̃dez notemꝰ canẽtiuz in ecclesia sctõꝝ.i.catholica:diuersitatẽ.nã aliq̃ in eccĩa canunt triplici rõe.s.ꝓpt ostentationẽ faciẽdã.ꝓpt delectatõem habendã.ꝓpt deuotõz excitãdã ĩ se vel in audiẽtibꝫ.Primo q̃dã cantãt ꝓpter vocis et sui ostentatiõez.q̃s rep̃hendit Hugo de sctõ victore.li.ij.de claustro aĩe.Cum inq̃t ĩ eccl'ia ad opus ꝑuentum fuerit:humilitatꝫ honestas diligentiꝰ obseruet ne vbi añ ꝯspectuz dei venimꝰ ibidẽ deteriores simꝰ.sunt enĩ q̃dã mẽte vagi.ocl'is attoniti.habitu dissoluti.plana ꝑietuz ꝓspiciẽtes ꝑlustrãdo.aliud cantãt:ꝛ aliud cogitãt.ĩ choro st̃ corꝑe:et ĩ foro mẽte.et subdit. Si sic cãtas vt ab alijs laudẽ queras vocẽ tuã vẽdis ꝛ facꝫ eã nõ tuã sꝫ aliorum. Hic ꝛ Gre.ꝛ hr̃ di.xcij.c.ĩ sancta Plerũq̃z ait fit vt duz blanda vox q̃ritur ꝯgrua vita negligat̃.ꝛ cãtor minister deũ moribꝫ stimulat cũ ppl'm vocibꝫ delectat.Scdo q̃dã cãtãt ꝓpt delectatõz hñdã.d q̃bꝫ Ber̃.Frãgis vocez.frãge ꝛ volũtatẽ.ꝟuãs ꝯsonãtiã vocuz serua ꝯsonãtiã moꝝ.Et btũs Augꝫ.li.ꝯfess.Quotiẽs ait me plꝰ delectat cãtꝰ q̃z ꝟba fateor me peccare.Tertio q̃dã cantãt ꝓpt deuotõz in se vel ĩ alijs excitandam.de q̃bꝫ dic̃ Hiero.Deo ñ voce sꝫ corde cãtandũ est.Uñ ꝛ Aug.dic̃ Clamor ad dñm ẽ intẽtio cordis ꝛ flagrãtia dilectõnis.q̃z sꝑ petit̃ q̃d optat̃ tales ꝓfecto dño cãtãt cãticũ nouum. Nã in no.te.Zacharias ĩpletꝰ spũsctõ videẽs ĩpleri diuinũ ꝓmissum ac sui loquelã restitui ĩ signuz ꝓmissi angelici repletꝰ ex deuotõe cecinit cãticũ nouũ dño dicẽs.Bñdictꝰ dñs deꝰ isrl'.Sil'r Symeon accipiẽs ĩ manibꝫ suis ihm xp̃m mũdi p̃ciũ igne succẽsus deuotõnis.cantauit dño canticũ nouũ dicẽs Nũc dimittis ꝟuũ tuũ dñe ꝟm ꝟbuz tuũ in pace.p̃sertim btã ꝟgo sentiẽs ĩ ꝟginali suo vẽtre dei filiũ repleta spiritussancti suauitate cãtauit dño canticum nouũ hodie di. Magnificat aĩa mea dñm. Scdo q̃z notare possumus cãtici ꝟgis necessitatẽ.q̃z de tãto bñficio diuĩo sibi ꝛ generi hũano exhibito tenebat̃ deo ad gr̃aꝝactõem. Iuxta illud Gre.Si crescũt dona:rõnes etiã crescũt donoꝝ.tãto g̃ q̃sq̃z dz eẽ ad seruiendũ deo ꝓmptior.q̃zto se obligatiorẽ ꝯspicit ex reddẽda rõne Tertio notare possumꝰ ꝟboꝝ ꝟgis raritatez Nã vt ex tota euãgelij serie colligit̃ cuz q̃ttuor ꝑsonis locuta esse inuenit̃ btã ꝟgo.ꝛ sꝑ cũ magna vtilitate. Primo cũ angelo ꝛ tũc ꝯcepit ĩ vtero dei filiũ. Scdo cũ elyzabeth.ꝛ tũc infans ĩ ip̃iꝰ vtero ad vocẽ ꝟgis exultauit ꝛ Elyzabeth ꝓphauit. Tertio ĩ nuptijs cũ ministris.ꝛ tũc dilectꝰ filiꝰ suꝰ aquã ꝯuertit in vinũ. Quarto cum filio ĩ tẽplo ꝛ tũc dei filiꝰ erat subditꝰ ei. Hec ãt ꝟginis oĩa fuerũt deo q̃si noua cãtica ad q̃ inuitabat eã ps.di. Cãtate.s.zacharia:symeon:ꝛ btã ꝟgo dei aĩatũ tẽplũ cãticũ in eccl'ia sctõꝝ. In q̃bꝫ q̃dẽ ꝟbis bñdicte ꝟgis canticũ sp̃ealiter a tribꝫ cõmendat̃.s.

Primo ab excellētia nouitatis ibi. Cantate dño canticuz nouū.

Scdo ab intelligētia ꝓfunditatis. ibi. Laus eius.

Tertio a ꝯtinētia celestꝭ iocunditatis. ibi. In eccl'ia sanctoꝝ.

Primo dixi ꝙ beate v̄ginis canticuz cōmendat̄ ab excellētia nouitatis. q̄a ad laudē dei inuitando ꝓpheta dauid deuotis noui testamēti dicit. Cantate dño canticū nouū. q. d. p̄us patres ꝛ matres veterꝭ testamēti cantauerūt domino canticuz vetus respectu noui. certe vetus canticuz eue coram serpēte erat lugubre. iō dic̄ Aug. Eua luxit. maria exultauit. Uerūtn̄ canticuz qd̄ s̄m Isid̄. li. ethi. ē vox laudis ex leticia cordis ꝓueniēs: ē triplex. s.

Primū synagoge figuratiuū ꝛ bonum.

Scdm eccl'ie desiderati-uū ꝛ mellifluū.

Tertiuz celestis patrie viuidum et dulcissonum.

Primū cāticū ē synagoge figuratiuū ꝛ bonū qd̄ figurabat cāticū noue legꝭ iuxta illud. j. Corꝭ. x. Oīa in figura cōtingebāt illis. Nā s̄m Diony. nr̄a hierarchia. i. stat⁹ noster ē media int̄ celestē ꝛ eā q̄ in veteri lege erat. tpe em̄ veteris legis erat v̄itas ꝓmissa tm̄. sꝫ in noua lege est v̄itas inchoata ꝑ xp̄m ī carnatū. in patria aūt erit v̄itas cōsūmata. ꝛ iō in veteri lege figure sole ꝓponebant̄ sine re figurata. ī nouo autē ꝓponunt̄ figure cū rebꝰ. qꝛ in sacramēto eucharistie est veꝝ corp⁹ xp̄i. sub specie tn̄ panis et vini. in p̄ria v̄o erit res sine figurꝭ. Un̄ dic̄ Apl's. Nunc videm⁹ ꝑ speculū in enygmate. tūc autē facie ad faciē. Jō orat eccl'ia vt qd̄ nūc gerim⁹ in spe in via. reꝝ v̄itatē capiamus in p̄ria. Hinc est ꝙ in veteri lege duplicia cantica fuerunt. scilicet simplicia. ꝛ cantica canticoꝝ. Simplicia cantica sunt de beneficijs tēporalib⁹. Sed cantica canticoꝝ de p̄mijs celestibus que om̄ia figure fuerunt noue legis. quia ꝛ in lege noua sunt duplicia cantica. videlicet de beneficijs ꝛ de p̄mijs. Naz zacharie ꝛ simeonis sunt de beneficijs diuinis. Angeloꝝ autez scꝫ gloria in excelsis est de p̄mijs. sꝫ benedicte virginis vtraqꝫ ꝯtinet. ideo excellit tam cantica veteris legis q̄ꝫ noue legis. qd̄ patet discurrēdo singula. Simplicia em̄ cantica sex fuerūt ī veteri lege significantia sex famosos actus tympanistrie nostre virginis benedicte. Precessit p̄mo in figura canticū moysi de liberatione mirabili de egyptijs ꝛ submersiōe inimicoꝝ. Exo. xv. ꝛ significat liberationē a peccatis. que liberatio ꝑfectissime īpleta est in benedicta virgine. quia ab om̄i peccato tam originali q̄ꝫ actuali extitit immunis. Ideo optime sic cōmendauit eam gabriel dicēs. Aue. i. sine ve peccati originalis actualisqꝫ. Secunduz canticū populi in figura erat de largitate donoꝝ dei quādo aquā eis dedit dñs Nume. xxj. Sic angelus virginē de diuino dono cōmēdauit di. gratia plena. Tertiū canticū populi israel ī figura delbore erat dicentis. Qui spōte obtulistis aīas vestras ꝛc̄. ꝛ significat obedientiaz sb̄ditoꝝ. que in beata virgine ꝑfecte impleta est que soli⁹ imperio dei subiugata extitit. Jō angel⁹ sibi dixit. Dñs tecū benedicta tu ī mulieribus. q. d. ꝛ mulieres oēs sub potestate viri sūt. Quartū cāticū alid̄ moysi vicꝫ illd̄. Audite celiq̄ loquor Deut. xxxij. ꝛ significat īstructōz diuinoꝝ eloq̄orū q̄ ꝑfecte ī v̄gīe claruit. vt describit Lucas. j. c. di. Cogitabat q̄lis eēt ista salutatio. ruminās scp̄turas ꝛ iteꝝ q̄rēs quō fiet istud qm̄ viꝝ non cognosco. ꝛ instruit angel⁹ di. Spūssctūs su

De visitatõe marie ad elyzabeth

pueniet in te ꝛc. Quitũ canticũ ĩ figu/
ra fuit anne vicz illud. Exultauit cor
meũ.j. Regꝫ.ij.ꝛ significat vbertatẽ fi
lioꝝ.q̃ impleta ẽ in beata v̄gine q̃ talẽ
filiũ nobis genuit vt ꝑ illũ oẽs q̃ reci/
pim⁹ filij dei p̃ris esse possum⁹ Joh.j.
Sextũ canticũ in figura fuit quodli/
bet dauid in ps̃.qđ significat in no.le
ge varietatẽ dulciũ sonoꝝ.i.gaudioꝝ
psallentiuz.qđ in beata v̄gine ꝑfecte ĩ
pletũ ẽ.duz in domo zacharie eleuata
diuina ꝯtẽplatiõe iocunde laudabat
deũ di. Magnificat ania mea dñm.

Secũdũ canticũ synagoge ẽ cãticuz
canticoꝝ qđ post dicta cantica ẽ decã/
tatũ.in q̃ deuote petit̃ spõsus mentis
dei fili⁹ incaruãdus ad oscula.qđ im
pletũ ẽ in beata v̄gine q̃ genuit deum
ꝛ hoĩez quẽ osculabat̃. ei famulabat̃.
cibabat in lecto:reclinabat. currebat
post eũ.afficiebat̃ ad eũ.ꝛ ista in figu/
ra petebant̃ in canticis canticoꝝ.ꝛ sic
patet cantici v̄ginis marie excellẽtia.
Secũdũ canticũ ẽ eccl'ie desideratiuũ
ꝛ mellifluũ. Nã eccl'ia triplicia cãtica
habet desideratiua ꝛ melliflua q̃ dicũ
tur noua cantica videlicet

Primũ canticũ humanũ.
Secũdũ canticũ angelicũ.
Tertiũ canticum virgineũ.

Primũ canticũ mellifluũ ꝛ nouũ est
humanũ.de quo põt intelligi illđ ps̃.
Cantate dño canticũ nouũ quia mi/
rabilia fecit. Hoc autẽ nouuz cãtauit
zacharias pater iohãnis baptiste:qđ
ĩ eccl'ia cãtat̃ semꝑ in matutinis:no/
cte quia adhuc quando hoc canticuz
cecinit nondũ fuit exortus in mundo
sol iusticie xp̃s de⁹ noster.sed latebat ĩ
vtero virginis matris.ideo in suo sã/
cto filio nato benedicebat xp̃m nasci/
turũ dicens. Et tu puer ꝓpheta altissi
mi vocaberis. Canta igit̃ zacharia sã
cte senex ꝛ sacerdos dei altissimi. can/
ta nouũ cãticũ:id est corde cũ deuoti/
one ꝛ ore cũ gratiarũ actiõe.quia dñs
fecit mirabilia dũ tibi filiuz supra na
turã dedit.loquelã abstulit ꝛ iteꝝ red
didit.ac spiritusancto ĩpleuit te ꝛ vxo
rẽ tuam elyzabeth. vt mirabile factuz
dei.i.filiũ eius incarnatũ in vtero vir
ginis intelligeres. Secũdo humanũ
canticuz ꝛ nouũ cecinit simeon ꝓphe/
ta dum beata virgo filiũ in templũ p̃
sentauit cognoscẽs ꝑ reuelationẽ spiri
tussancti accedens ꝛ petens in vlnas
suas benedixit ꝛ dixit. Nunc dimittis
seruũ tuuz dñe s̃m verbũ tuũ in pace
Quia viderunt ꝛc.qđ in eccl'ia cantat̃
post solis occasum.i.in cõpletorio.qꝛ
adhuc xp̃s nõ erat manifestatus toti
mundo sed aliq̃bus.de hoc põt expo
ni illud ps̃. Cantate dño canticuz no
uũ laus eius in eccl'ia sanctoꝝ.i.in tẽ/
plo seu ꝯgregatiõe iustoꝝ. Canta igit̃
sancte senex simeon canta nouũ canti
cũ.qꝛ ibi est ꝯgregatio sanctoꝝ.naz in
vlnis habes sanctũ sanctoꝝ. coraz te
habes matrẽ dei virginẽ. ꝛ ioseph iu/
stum.ac annã sanctã samuelis filiaz.
ꝛ tu ex ip̃o quẽ tenes sanctificaberis.

Secũdũ canticuz eccl'ie mellifluuz
ꝛ nouũ est angelicũ. Nã nato saluato
re statim angeli corã pastoribꝫ nouuz
solenniter decantauerũt canticuz di.
Luc.ij. Gloria in altissimis deo et in
terra pax hominibꝫ bone voluntatis
de quo põt dici.j. Regꝫ.ij. Recedãt đ
ore vestro vetera.q.d.olim ꝓphete ĩ le
ge veteri cantabãt cãticũ expectatiuũ.
hoc autẽ recedat qꝛ natus est dñs sciẽ/
tiaꝝ cui p̃parant̃ cogitatões.iam igit̃
est pax ꝑ mediatorẽ xp̃m hoĩbus bõe
voluntatis:nõ impijs. Tertiũ eccle
sie canticũ mellifluuz desideratiuuz ꝛ
ꝛ nouũ est canticuz virgineuz qđ bea
ta virgo cecinit dum filio in vtero cõ/
cepto abijt in montana.i.hierusalẽ ꝑ

quā iter suū fecit in domū zacharie q̄ erat vltra hierusalē respectu galilee ꝑz Lodolphū. vel abijt ꝑ montana hūilitatis. ꝑ montana charitatis. ꝑ montana diuine ꝯtēplatōis. ⁊ intrauit domū zacharie ⁊ salutauit elyzabeth. iohānes autē existens in vtero matrꝭ intelligens adesse creatorem mundi dominū maiestatꝭ exultauit ī vt̄o repletus spiritusācto. repleta ⁊ mater amplexata matrē ꝟginē cū dei filio cepit ꝓphetare di. Bn̄dicta tu in mulieribꝰ ⁊ vn̄ hoc merui vt dn̄i dei mat̄ veniat ad me. Ecce em̄ vt facta ē vox salutationis tue in auribꝰ meis exultauit infans in gaudio in vtero meo. ⁊ btā es q̄ credidisti angelo. qꝛ perficient̄ oīa q̄ dicta sunt tibi a dn̄o. Et ꝟgo deo chara maria eleuata in dei ꝯtēplatiōez cepit exaltare deū de tāto bn̄ficio ⁊ cantare nouū cāticū di. Magnificat aīa mea dn̄m. qđ in eccl̄ia cantat̄ in clara die sꝑ ad vespas. qꝛ ip̄a iā claritate solis iusticie erat illustrata. O q̄ꝫ suaue. o q̄ꝫ dulce. o q̄ꝫ mellifluū btē virgini h̄ canticuz nouū erat qđ nō hoībꝰ soluz desideratiuū. verumetiā ip̄i đo p̄ alijs acceptum. In cuiꝰ figura đꝛ Cantꝭ. ij. Ostēde mihi faciē tuā. i. ꝑm Gre. noticiā seu ꝯsensuz ꝯcipiēdi. sonet vox tua in auribꝰ meis. vox em̄ tua dulcꝭ ⁊ facies tua decora. Ecce ptz excellētia nouitatꝭ gaudij ⁊ cātici ꝟginis noui. qđ cātauit in eccl̄ia catholica vel iustoꝝ.

Tertiū canticuz ē celestis patrie viuidū ⁊ dulcissonū. de q̄ đꝛ Apocꝭ. xiiij. Cantabāt sancti canticū nouuz añ sedē đi ⁊ agni. Suauitas ⁊ dulcedo huius cātici ꝑpēdit̄ si ꝯsiderat̄. q̄ canūt̄ cū q̄ instrumēto. ⁊ q̄d canunt. Nā si cantor bonꝰ voce rauca vtat̄ male cātat. ⁊ bonꝰ cythareda fracto instrumento dissonat. ⁊ si materia cantici displiceat: canticū nouū nō erit suaue. sꝫ in celesti patria cantores sunt sapiētissimi angeli ⁊ hoīes. Btī vtunt̄ instrumento gutturꝭ btīfico. iuxta illđ. ps̄. Exultatiōes dei in gutture eoꝝ. Materia illiꝰ cātici ē vox laudis diuīe. canūt igitur beati in patria exultādo ⁊ laudando deū di. Bn̄dictio ⁊ claritas ⁊ sapiētia ⁊ gr̄arūactio honoꝛ ꝟtus ⁊ fortitudo deo nr̄o in secula seculorum amen Apocꝭ. vij. Un̄ Bern̄. O q̄ꝫ gl̄iosuz est regnuz illđ in q̄ reges ꝯueniūt ad laudāduz ⁊ gl̄ificādum euz q̄ est rex regū ⁊ dn̄s dn̄antiuz. Secūdo h̄ ꝟginis g̃te cāticuz ex ꝟbis thematꝭ cōmēdat̄ ab intelligētia ꝓfunditatꝭ. qꝛ đꝛ. laus eiꝰ ē ex sua intelligētia in eccl̄ia sctōꝝ. Nā hec prudētissima virgo animatū eius templū in suo nouo ⁊ laudabili ac suaui cātico ꝓfundissime intelligēdo decantauit diuinā bonitatē a parte triplici scilicet

Primo in se existentem.

Secūdo sibi largientē.

Tertio hūano generi subuenientē.

Primo em̄ btā ꝟgo decātauit diuinā bonitatē in se existentē. Nā ꝑm Bedā beata ꝟgo suā magnificētiā plene cognouit sꝫ cognitā totaliter deo reddidit. Dic̄ em̄ Magnificat aīa mea dn̄z voce: opē: affectu. Magnificat quidē dn̄m oīs creatura. sꝫ aīa mea sup̄ oīa. Inter oēm q̄ppe creaturā puraz nihil tā magnifice fecit dn̄s sic̄ aīam meaz eā ab originali pctō p̄seruando. Et qꝛ vt dic̄ ps̄. Pctōri em̄ dixit deꝰ. q̄re tu enarras iusti. ⁊c̄. Et Eccl̄i. xv. Nō ē speciosa laus in ore pctōris. Et ꝑz Apl̄m Oēs in adā peccauimꝰ excepta tn̄ hac ꝟgine. iō hec sola digna ē ad deū laudāduz vt dicat. Magnificabo euz nimis in ore meo. Et in alio ps̄. Repleatur os meū laude tua vt cantez tota die magnitudinē tuā. Un̄ dū inter cetera elyzabeth ip̄am ꝟginē magnifica

ret dicẽdo eã matrẽ dei. ipa in deuz re
fudit. ac si dicat. O elyzabeth cognata
dilecta: tu me magnificas dicens me
matrẽ dñi. sz ego hoc totũ deo attribu
ens tota mea ania laudat z magnifi-
cat dñm. qz sic eaz dignificauit. Hinc
Amb. tãto z tã iaudito mũere me dñs
sublimauit q̃ lĩgua ad h̃ explicandũ
sufficere nõ possit. sz totũ interiorz af-
fectũ aĩ in agẽdis laudib⁹ ei⁹ offero. to
tũ qd̃ sentio viuo z discerno in ꝯtẽplã
do ei⁹ magnitudinẽ gratulant̃ impẽ-
do. Duo nãqz z angeli z anie btẽ in di
uina ꝯtẽplant̃ bonitate. s. incõphensi-
bilẽ ei⁹ maiestatẽ z ineffabilẽ ei⁹ boni-
tatẽ. iõ venerant̃ ꝓpt̃ p̃mũ z degustant
ꝓpter scd̃m. Talis fuit beata v̄go ad-
huc ĩ via q̃ venerabat̃ dñm di. Ma-
gnificat ania mea dñm. z degustabat
di. Et exultauit spũs me⁹ in deo salu-
tari meo. Uñ Hugo. Duo em̃ bona
sũt q̃ angeloꝝ z hoĩm spũs in illo fon
te boni eterna ꝯtẽplatiõe hauriũt vicz
incõphẽsibilis maiestas z ineffabilis
bonitas dei. ꝑ maiestate venerant̃ eũ
q̃ generat castũ timorẽ. ꝑ bonitate di-
ligũt eũ ne reuerẽtia sine dilectiõe pe-
nalis sit. Ad hãc celestis patrie dulce-
dinẽ beata v̄go ꝑuenerat. cũ magnifi
care dñm se ꝑhibuit z exultari in deo
salutari se asseruit. Uñ Basili⁹. q̃a p̃-
mus fruct⁹ spirit⁹ ẽ pax z gaudiũ. cuz
g̃ v̄go sacrata totaz sibi hauserat gr̃az
spũssancti merito subdidit. Et exulta
uit spirit⁹ me⁹ in deo salutari meo. sz
Lyrã dicit in deo rõne creatiõis. salu-
tari rõne recreatõis. meo rõe assũpte
hũanitatz. qz sic fuit ip̃i⁹ v̄gĩs z nõ al-
teri⁹. q. d. Nõ exulto in terrenis. nõ in
mundi ꝓspis sz in d̃o meo creatore re
dẽptore z ex me nasciturо filio dulci ie
su quẽ in vtero porto. Hic Amb. Sit
charissimi in singulis vestꝝ spũs ma
rie vt exultet in domio. In dño inq̃z
nõ in voluptate carnis. nõ in honore
aut mundi ꝓspitate. nõ generis nobi
litate. nõ in corꝑis pulchritudine zc̃.
O igit̃ gaudiũ matrz in d̃o filio q̃z ma
gnuz q̃z ineffabile. qd̃ vt q̃daz dicunt
null⁹ explicare sz neqz ad plenuz ĩ pñ
ti intelligere poterit. Naz si alicui sctõ
vt beato francisco tam dulcz fuit chri
sti dulcis redẽptoris ꝯtẽplatio vt sepe
de terra in aera eleuabat. q̃d q̃so fuit
v̄ginis matris que ꝯcepit: genuit: la-
ctauit: baiulauit: nutriuit: adorauit:
z allocuta est ꝯtemplare. Secundo
beata v̄go decãtauit diuinã bonitatẽ
sibi largientẽ. cognoscebat siquidẽ na
turalẽ suã ꝯditionẽ post diuinã ꝯtem
plationẽ. z intelligebat gratuitũ d̃i be
neficiũ sibi collatũ. z inde se humilia-
bat. q̃ em̃ tãtũ ascẽderat in diuina dul
cedine z cognitõe totuz bonuz deo re-
fudit a quo accepat: z in suã vilitatis
ꝯsideratiõnẽ resiliuit dicens. Quia re
spexit humilitatẽ ancille sue. Et quia
humiliter recognouit se dicẽdo ancil-
lam ideo sublimat̃ q̃ mater dei eẽ ꝓ-
meruit. Unde Hiero. Beata v̄go nõ
a filio suo dño nostro celos didicit fa
bricare. nõ angelos creare. nõ mirabi
lia nec diuinitatis insignia perpetra
re sed se humiliare. ceteraqz documẽ-
ta virtutũ intra humilitatis custodi-
am aggregare. Uñ z in se solã humili
tatẽ respexisse fatetur dominũ que cu
stos est ceteraꝝ virtutuz. Hinc Aug⁹
in sermone de assumptiõe. O inq̃t be
ata humilitas marie que deũ homi-
nibus peꝑit. vitã mortalib⁹ edidit. ce-
los renouauit. mũdũ purificauit. ꝑa
disũ aperuit. z hoĩm anias liberauit.
Facta est marie hũilitas scala celestis
per quã deus descẽdit ad terraz. quid
em̃ est dicere respexit nisi approbauit
Hec ille. Itẽ ex diuino bñficio intelli-
gebat se merito btificandã ab om̃ib⁹

et ne q̄si ingrata esset de tanto bñficio diuinuz mun⁹ ī se laudabat dicēs. Ecce eñ ex h̄ beataz me dicent oēs generatōes. Uñ Beda. Cui⁹ humilitas a deo tam grate respicit̄: recte beata ab oib⁹ cognominat̄. Ueraciter nāq; beata ṽgo ꝓphetia est repleta. qr eaz oēs natiōes bñdicunt tam iudei q̄ gentiles. qr ex oib⁹ generatōib⁹ aliq̄ sunt cōuersi ad fidē q̄ ꝯfitent̄ ṽginē beatam. Hoc etiam ꝑm Lyrā patz ī saracenis Uñ ī alchorano machometi dr d̄ maria ṽgine. Dixerunt angl̄i. O Maria de⁹ denunciat tibi ṽbum ex ip̄o. ⁊ erit nomē ei⁹ iesus fili⁹ marie. Et ī eodē libro dixer̄t angeli. O Maria de⁹ vtiq; elegit te ⁊ purificabit te. ⁊ elegit te claram sup̄ mulieres seculoꝝ. Uñ ⁊ Ber̄ sic eam beatificat. Utinam mihi eēnt tot lingue q̄t sunt stelle celi: vt oñs illas possem ꝯuertere ī laudes genitricis dei: nec sic satiarer. Sz ve illis q̄ ṽginis negligunt laudes vbi etiaz gētiles sic eā exaltando btificant. Nam et hanc btificatōis rōem subiungit ṽgo mr̄ dicēs. Quia fec̄ mihi magna ī sanctificatōe: p̄seruatōe. sz maxīa ī filij dei ꝯceptiōe. Et hec facta sunt potētia infinita. iō subdit̄. Qui potens est. Et his oib⁹ ṽgo mr̄ decantat diuinā bonitatem dicēs. et sanctū nomē ei⁹. qr q̄cq̄d sanctitas pōt cogitari totū p̄fecti⁹ est ī eo: et post eū in ṽgine. Jō dic̄ Anſ. lib. de ꝯceptu ṽginali. Nihil tibi inq̄t domina est equale. nihil ꝯpabile. Omne eñ qd̄ est aut infra te est: aut supra te supra te est sol⁹ deus et qd̄ infra te est oñe qd̄ de⁹ nō est. Jdē in eodem libro Quid eñ excellēti⁹ illi dare valeret q̄ vt in ꝑpetua ṽginitate p̄manēs deuz de sua carne carnē factum generauit. Hec ille. Tertio btā ṽgo decantat diuinā bonitatez humano generi subuenientem di. Et misericordia ei⁹ a ꝓgenie in ꝓgenies. i. bñficium incarnationis qd̄ ex misericordia dei factū est a ꝓgenie iudeoꝝ in ꝓgenies gentium Uerūtñ h̄ incarnatōis bñficiū licet se extēdat ad oēs q̄ztū ad sufficiētiā: non tñ q̄ztū ad efficaciā sz tm̄ ad iustos. iō subdit̄. Timētib⁹ eum. s. timore filiali Fecit potentiā in brachio suo. i. ī filio suo q̄ vocat̄ brachium dñi. Esaie. liij. Brachiū dñi cui reuelatū est. dispersit sup̄bos. s. legisperitos ⁊ phariseos qui fuerunt superbi. mēte cordis sui: spernentes ꝯsiliuz dei. q̄ cū ceteris iudeis post quadragintaduas annos a passione dñi fuerūt captiuati ⁊ p̄ orbem dispersi p̄ Tytū ⁊ Uespasianū. Et loq̄tur hic virgo beata de futuro p̄ modū p̄teriti ꝓpter certitudinē sue prophetie Sequit̄. Deposuit potētes de sede. i. iudeos qui erāt potentes in lege ⁊ ꝓphetis. dimittens eos ex suo demerito in ꝓfundū erroris. et exaltauit humiles id est gentiles: p̄redicatōem apostolorum humiliter suscipiētes. Jdeo subditur. Esurientes. i. gentiles verbū dei magna auiditate suscipiētes: īpleuit bonis. id est p̄ verbū dei fide spe ⁊ charitate. ⁊ diuites. id est legisperitos: diuitijs scripturarum prius plenos: dimisit inanes p̄ excecationem ⁊ falsum scripturaꝝ intellectum. Suscepit israel puerum suuz. id est. xp̄m in puerili etate nascēdum. qui accepit carnē puerilem de israel. recordatus misericordie sue. id est ad modum recordantis se habuit: quando filium suum patribus promissum in carnem misit. Jō sequitur. Sicut locutus est ad patres nostros Abraham ⁊ semini eius. ꝑm quod dicitur Geneſ. xxij. In semine tuo benedicentur omnes gentes terre. in secula. qr caro christi deitati vnita permanet eternaliter. Et sic patet ꝓfundissima intelligentia cātici ṽginis

Esaie liij
brachium

bñdicte Tertio h̄ btē ꝟgīs nouū cā/
ticū cōmēdat̄ ex p̄missis ꝟbis a ꝯtinē/
tia celest̄ iocunditat̄. qꝛ laus eiꝰ in ec/
clesia. i. ꝯgregatõe sctōꝝ. In celo eī cō/
gregabunt̄ scti oēs. qꝛ dr̄ Apoc. vltio.
Nullū coinq̄natum intrat i illd̄. Uñ
h̄ ꝟginis cāticū ꝯtinet i se spēales oēs
celestes iocūditates. ꝛ sic ꝯformat̄ can
tic̄ vite et̄ne. Nā fons ꝛ origo btītudi
nis ē ip̄a visio diuītat̄. Ex qua tāq̄z ex
fonte oēs alie btītudies accidētalit̄ de
riuant̄. vt dic̄ san. Tho. in. iiij. dis. xlix.
qꝛ mox vt aīa diuinaꝫ essentiā ītuebit̄
supꝛa se rapta incipit gl̄ificare ꝛ bñdi
cere tale ineffabile bonū. sic btā ꝟgo ī
terris sic̄ btī in cel̄ ip̄m magnificando
dicit. Magnificat aīa mea dominuꝫ
Scd̄o ex tali visiõe indicibile gaudiū
ꝛ exultatio generat̄ in aīa. Uñ stati di
cit. Et exultauit spūs meꝰ ī deo saluta
ri meo. Tertio in h̄ diuinitat̄ lumi
ne ꝛ gaudio aīa seip̄am cog̃scit ꝛ videt
se tāta gl̄ia ex se indignā. Uñ dic̄. qꝛ re
spexit humilitatē ancille sue ecce em̄ ex
tāta gl̄ia oēs beatā me dicēt Quarto
ꝯsiderat p̄miū seu gaudiū ꝛ p̄miātē. i.
dñm. ꝛ inde admirās dic̄. Quia fecit
mihi magna q̄ potēs ē ꝛ sctm̄ nomen
eiꝰ. Sexto intelliget aīa ꝙ tāta gau
dia nō ex opib̄ iusticie q̄ fecit sꝫ f̄m me
ram suā miscd̄iam ꝯtulit ei deꝰ. iō dic̄
Et misericordia eiꝰ a ꝓgenie in ꝓgeni
es timētib̄ eum Septimo ītelligit
tanta bona supꝛa ꝟtutē ꝛ potētiaꝫ na
turalē ꝯsecuta. vñ ꝓtinꝰ addit. Fec̄ po/
tentiā in brachio suo. i. filio. Hoc vero
videt equissime factum. iō subiungit.
Dispersit supbos mēte cordis sui. Oc
tauo videt vndiq̄z gaudiū ꝓcedere ꝛ ī
ebriata aīa tāta dulcedine dic̄. Esuriē
tes impleuit bonis. qꝛ p̄us esurierāt ī
via se ꝓpter talia gaudia affligēdo. de
repletis ꝟo hic delectatiōibus carnis
ꝛ mundi dicit. Diuites dimisit īanes.

Nono hec patrie ebrietas fuisse ꝓ/
missa sciet̄ ī duob̄ testamēt̄. s. veteri ꝛ
nouo. iō ī duob̄ ꝟsib̄ vltimis gaudꝫ
de īpleta fctā ꝓmissiõe di. Suscepit is
rael pueꝝ suū ī cordatꝰ misericordie sue
Sicut locutꝰ ē ad ꝛc̄. Sicq̄z h̄ nouuꝫ
btē ꝟgīs cāticū oīa cātica ꝯtinet ꝑadi
si. vbi sine fine sꝑ cātat̄ cāticū nouum
Magnificat. qd̄ dr̄ nouum nouitate
vniuersitat̄. qꝛ factū a mr̄e oīm ꝛ do/
mina. Nouitate ptātis. qꝛ nūq̄z visa
vel audita ē tāta ptās. iuxta illud. No
uuꝫ faciet dñs sup terrā. Nouitate io/
cunditat̄. qꝛ nullū cāticū cātat̄ ī eccia
cū tāta solēnitate sic̄ Magnificat. Cā
temꝰ igit̄ dño deo h̄ cāticū nouū in ec/
clesia sctōꝝ vt ꝑ bñdicte ꝟginis suffra
gia tādē laudemꝰ eiꝰ filium in eccl̄ia
btōꝝ q̄ cum p̄re ꝛ spūsctō viuit ꝛ reg̃t
deꝰ ꝑ immēsa secula secl̄oꝝ Amen.

De eodē festo Sermo. liiij

Agnificate

m dñm mecuꝫ. ꝛ exaltemꝰ no/
mē eiꝰ ī idip̄m. i. in vnū. ps̄.
xxxiij. Ad laudabilē solēnitatē visita
tiōis gl̄iose ꝟgīs marie hec sacerrima
psal. ꝟba rōnabilit̄ dicūt̄. Sctā em̄ ec
clesia hodie recolit illū diē ī honorē p̄/
fate ꝟgīs q̄ sctām cognatā suā Elyza/
beth visitauit cū filio dei ī suo purissi/
mo vt̄o existēte. queꝫ iohēs ī vt̄o mr̄is
existēs cog̃uit ꝛ tripudiauit. mr̄ q̄z eiꝰ ī
flāmata spūsctō ꝓphauit. ꝟgo deniq̄z
pia eleuata mēte deū d̄uote laudauit
di. Magnificat aīa mea dñm. Nosq̄z
ꝑ p̄s. ad dei deuotā laudē īuitat dicēs
Magnificate dñm mecuꝫ ꝛc̄. Ubi est
nob̄ ꝯsiderāduꝫ ꝙ illi q̄ laudāt deum
sunt ī triplici differētia. s.

Primo q̄dā magnificāt cuꝫ demõe
Scd̄o q̄dā laudāt cuꝫ malo hoīe
Tertio q̄dā exultāt cuꝫ maria ꝟgīe

Primo nãq; q̃dã magnificãt deũ cuz demõe. ⁊ sũt illi q̃ cũ sup̃bia orãt: p̃dicãt aut cantãt seu elemosynã faciũt vel alia op̃a de genere bonoꝝ exercẽt in q̃bus q̃dã dei laus eẽ deberet nõ ꝓpria. qꝛ in oĩ op̃e v̄tuoso duo sunt. s. laus ⁊ vtilitas. laudẽ de bono op̃e sibi reſuauit di. p̃ Esa. xlij. Gl̃iaz meã alteri nõ dabo: sz vtilitatẽ bonoꝝ opeꝝ facienti dedit si p̃tẽ dei. i. gl̃iam nõ sibi vsurpauerit. alioq̃n p̃det vtrãq;. de q̃bꝫ dicit Ps̃. xlix. Pctõri autẽ dixit deꝰ. q̃re tu enarras nomen meũ ⁊ assumis testamẽtũ meũ p̃ os tuuz. Q, autẽ talis laudatio deo displiceat patet ex h̃. q̃a xp̃s a demonibꝫ se laudari nõ p̃misit sic d̃r Mar. iij. ꝙ spũs ĩmundi cũ illũ videbãt ꝓcidebãt ei. ⁊ clamabãt dicẽtes. Tu es filiꝰ dei. ⁊ vehemẽter cõminabat̃ eis ne mãifestarẽt illũ. Scd̃o q̃dã laudãt deũ cũ hoĩe malo. ⁊ sũt illi q̃ in dei laude ꝓpriã delectationez q̃runt. sic suauiter cãtãtes ĩ eccl̃ia. Vñ Berñ. in meditatõibꝫ. Ego q̃dẽ miser ad sacra mysteria meã sepe fregi vocẽ vt dulciꝰ cantarẽ. magꝫ eĩ delectabar in vocis modulatõe q̃z in cordis compũctiõe. deꝰ nõ q̃rit vocis lenitatẽ: sed cordis cõpunctõz. dũ em̃ ppl̃s a cãtore mulcet̃ deꝰ irritat̃. Et nec talia placẽt deo: qꝛ dicit sanctꝰ Bonauẽ. ꝙ si suauitas vocꝫ flecteret magꝫ deꝰ delectaret̃ in instrumẽtꝫ musicis q̃ suauit̃ sonãt. Tertio igit̃ q̃dã exaltãt deũ cuz maria v̄gine. ⁊ sunt illi q̃ recta intẽtõe deũ laudãt corde ⁊ ore: ac alios ad d̃i laudẽ inuitãt dicẽtes illud Apocꝫ. xix. Laudẽ dicite d̃o nr̃o oẽs serui eius q̃ timetis euz pusilli ⁊ magni. Vbi dicit Glo. Laudẽ dicere ẽ bñ op̃ari. laudez g̃ dicite qꝛ estis ad h̃ facti ⁊ ad id alios ad idẽ ꝓuocãdũ. Deutꝫ. xxvj. Quas creauit in laudẽ ⁊ nomẽ ⁊ gl̃iam suã. Et talit̃ soluz laudãt scti ⁊ nõ pctõres. q̃a d̃r Eccĩ. xv. Non ẽ speciosa laus in ore pctõris. Vt igit̃ fructuose deuz laudemus v̄go btã inuitat ad laudãdũ secum nõ cũ pctõribꝫ cũ dicit. Magnificate dñm mecuz ⁊ exaltemꝰ ⁊c̃. In q̃bus q̃dẽ v̄bis sanctꝰ Ps̃. ĩ p̃sona virginis gl̃iose duo nob̃ insinuat scz

Primo ĩuitat ad d̃i laudatõez. ibi. Magnificate dñm mecũ.

Secũdo dat de h̃ modificatõz. ibi. Et exaltemꝰ nomẽ eius.

Primo dixi ꝙ ps̃. in p̃missis v̄bis in p̃sona v̄gĩs marie ĩuitat ad d̃i laudatiõz p̃fectã: cũ dic̃. Magnificate dñm mecũ. ac si dicat. Nõ oĩs laudatio dei ẽ ei accepta. sed magnificate. s. corde ⁊ ore ip̃m laudãdo amãdo ⁊ ei gr̃as agẽdo. Ex q̃bꝫ intelligere possumꝰ ꝙ homies tripliciter laudãt deũ videlicet

Primo quidã tm̃ ore.

Secũdo quidã tm̃ corde.

Tertio quidã corde ⁊ ore.

Primo eĩ q̃dã laudãt deũ suũ tm̃ ore vtpote q̃ alta voce clamãt cãtãdo: vel aliq̃d ad d̃i honorez facere p̃tẽdẽdo. q̃ tñ interiꝰ in aĩa nõ placẽt d̃o. de q̃bus dicit saluator Math. xv. hipocrite. bene ꝓphetauit de vob̃ Esaias. s. ca. xxix. dicẽs. Ppl̃us hic labijs me honorat. cor aũt eoꝝ lõge ẽ a me. Qd̃ v̄buz ſm Remigiũ sic exponit̃. Hipocrita d̃r simulator. qꝛ alid̃ op̃e simulat. ⁊ aliud corde gestat. Sic ppl̃s iudaicꝰ hipocrita d̃r. qꝛ sub honore dei terrena lucra sibi cumulare cupiebat. Et ſz Rabanũ sic exponit̃. Judei xp̃m labijs honorabãt qñ dicebãt. Mgr̃ scimꝰ qꝛ verax es. sz cor eoꝝ lõge ab eis fuit quãdo miserũt ĩsidiatores vt eũ cap̃ent in ſmõe. De hmõi deũ laudãtibꝫ dic̃ etiã Hugo d̃ sã. vic li. ij. d̃ claustro aĩe. Cũ ĩ eccl̃ia ad opꝰ p̃uẽtũ fuerit hũilitatis honestas diligẽtiꝰ obſuet̃ ne vbi ante ꝯspectũ dei venimꝰ ibidẽ deteriores si

mus. Sũt em̃ q̃dã vagi oculis atto/
niti. habitu dissoluti. plana ꝑietũ pro
spiciẽtes ꝑlustrãt. aliđ cãtãt ⁊ aliud co
gitãt. ĩ choro sunt corꝑe. ĩ foro mente.
Et sb̃dit ibidẽ. Si sic cãtas vt ab alijs
laudẽ q̃ras vocẽ tuã vẽdis. ⁊ facꝫ eã ñ
tuã sꝫ alioꝝ. Uñ b. v̄go maria ñ cũ cã
tu oris laudauit deũ. qꝛ laudare deũ
oĩbꝫ ꝯuẽit. cãtare ãt nõ decet oẽs. s. ma
iores q̃ sũt ĩ eccl̃ia vt hr̃ di. xcviij. Cuiꝰ
rõ ẽ. qꝛ melior ẽ modꝰ ꝓuocãdi hoĩes
ad deuotõꝫ ꝑ doctrinã ⁊ ꝑdicatõꝫ q̃ꝫ ꝑ
cãtũ. Et iõ diaconi ⁊ ꝑlati q̃bꝫ cõpetit
ꝑ ꝑdicatõꝫ aĩos hoĩm ad deuotionez
ꝓuocare nõ debẽt cãtibꝫ ĩsistere ne ꝑ h̃
a maioribꝫ retrahant̃. Uñ b. Gre. ibi/
dẽ dicit. Cõsuetudo ẽ valde rep̃hẽsibil̃
vt ĩ diaconatꝰ ordĩe ꝯstituti modula/
tiõi vocꝫ ĩseruiãt. q̃s ad ꝑdicatõis of/
ficiũ ⁊ elẽosynaꝝ studiũ vacare ꝯgrue
bat. Sꝫ certe modernis tꝑibꝫ rep̃hen
sibiliores sũt q̃dã q̃ nec cãtant nec ꝑdi
cãt: nec elẽosynas dãt. ⁊ vtinã orarent
deuote ⁊ agerẽt deo g̃tes. Nã cantũ ec
clesiasticũ vt dicit Aug. ix. li. ꝯfes. Am
brosiꝰ ĩ eccl̃ia mediolanẽsi ꝑmũ ĩstitu
it. vt tꝑe ꝑsecutõis ab arrianis hymni
⁊ psalmi s̃m morẽ ꝑtiũ oriẽtaliũ in ec/
clesia cantarẽt̃ ne ppl̃us meroꝛꝫ tedio
contabesceret. Et ideo v̄go gl̃iosa isto
cantu eccl̃iastico suũ canticũ nõ decã/
tauit: sꝫ pia voce simpl̃r deprõpsit. ve
rũtñ d̃r cecinisse s̃m morẽ hoĩm loq̃n
di q̃ dicũt. sic canũt iura. Scđo de/
niq̃ q̃dã laudant deũ corde tm̃ interi
us ⁊ nõ ore. ⁊ tal̃ laus dei ẽ ꝑncipalis
Deꝰ em̃ ꝑncipalit̃ mente colit̃ ⁊ corde
laudat̃ dũ deꝰ magnꝰ piꝰ misericors
in se ꝯtẽplat̃. Quãto em̃ sinceriꝰ ⁊ intẽ
sius ac deuotiꝰ ꝯtẽplat̃: tanto maior ⁊
ĩcõp̃hẽsibilior in corde ꝯtẽplantꝫ erit.
iuxta illđ ps̃. Accedet hõ ad cor altuꝫ
⁊ exaltabit̃ deꝰ, Ecõtrario illoꝝ cordi/
bꝰ q̃ nihil de đo ruminãt deꝰ nihil vi/
det̃. iuxta illđ ps̃. Dixit ĩsipiẽs in corde
suo nõ ẽ deꝰ. dixit. i. cogitauit. iõ tales
offendũt deũ. infringũt eiꝰ ꝑcepta. q̃a
nõ cogitant de đo ĩmẽso exq̃ ocl̃is cor
poreis nõ vidẽt. O miser. o eternis ig/
nibꝰ deputande. o eterna ꝑda demo/
nũ. nõne intelligis ꝙ tuã ĩpiꝰ ñ vides
⁊ credis aĩam habere. nõne scis ꝙ ce/
luꝫ ⁊ terra ⁊ oĩa in eis ꝯtẽta nõ a te sũt
creata. sꝫ ab illo oĩpotẽti deo a q̃ ⁊ aĩa
tua corpꝰ capillus ⁊ oĩa tua. O si ĩtel/
ligeres quõ đ illa ineffabili sapĩa sua
ꝯsiderat oẽs cogitatus tuos. põderat
si boni sũt quãti meriti erũt. si v̄o ma
li q̃nti tormẽti. Insuꝑ nũerat oẽs aspi
ratões ⁊ respiratiões tuas ac gressus
iuxta illđ Job. xxxj. Gressus meos ĩpe
dinumerat. Lauda igit̃ deũ in corde
tuo dicẽdo deuotiꝰ illud Ps̃. Bñdic
aĩa mea dñm ⁊ oĩa interiora mea no
mẽ sanctũ eiꝰ. Tertio insuꝑ quidaꝫ
laudant deũ corde ⁊ ore siml̃. i. exteriꝰ
⁊ interiꝰ dicẽdo illud ps̃. Benedicam
dñm in oĩ tꝑe sꝑ laus eius ĩ ore meo.
vbi tangit cordis ⁊ oris laudẽ. Dic̃ eĩ
q̃dã glo. Clama g̃ voce si ẽ hõ q̃ audi/
at h̃. sꝫ qꝛ audit deꝰ igit̃ bñdic. i. lauda
aĩa mea dñm. Debet igit̃ aĩa dñꝫ lau
dare cũ oĩbus cogitatõibꝫ. cũ oĩbꝫ affe
ctiõibꝫ ⁊ cũ oĩbꝫ viribꝫ regratiãdo ei đ
bñficijs collatis. Naꝫ creauit sine no/
stris meritis nõ tñ lapidẽ: nõ arborẽ:
nõ deniq̃ vermẽ: sꝫ sine nostra petitio
ne hoĩeꝫ rõnalẽ sue imagini sil̃eꝫ. In/
suꝑ nr̃aꝫ naturã ĩduit in q̃ sacr̃a salutꝫ
instituit. v̄bo ⁊ exẽplo docuit vt ad in
effabilẽ gl̃iaꝫ traheret. Nũc q̃ꝫ vitaꝫ et
alimẽta ministrat. Et si oĩa creata ꝓ
modulo suo deũ laudant. sicut vide/
mus aues volando. pisces natando.
vermes reptando. quanto magis ho
mĩes obligant̃: de tãtis receptis bñfi
cijs. Hinc Grego. Dignũ inq̃t est sem
per deo gratias agere: qꝛ nũq̃ cessat

benefacere. Et iō mr̄ dei Maria de fi/
lij sui incarnati bn̄ficio gr̄as agendo:
cord̄ ⁊ ore deū laudādo dicebat. Ma
gnificat aīa mea dn̄m. ⁊ exultauit spi
ritꝰ meꝰ ī deo salutari ⁊c̄. Un̄ tal' laus
cordis ⁊ oris valet ad q̄ttuor. s.

Primo ad excitādū affectū
Scd̄o ad retrahēdū conatū
Tertio ad exoluendū debitum.
Quarto ad ꝓuocandū ꝓximū

Primo dixi ꝙ laus cordis ⁊ oris va/
let ad excitādū affectū laudāt̄. Nā hu
manꝰ affectꝰ est tardꝰ ⁊ a corpe ad ter/
rena inclinatꝰ. iō necesse est cū diuinis
laudibꝫ ip̄m erigere vt affectu ⁊ intel/
lectu ascēdat in deū. Un̄ ps̄. Sacrifici
um laudis honorificabit me. vbi glo.
dicit. Nemo offert deo sacrificiū lau/
dis ⁊ malus est. qꝛ nemo deū laudat
q̄ malꝰ est. Si em̄ laudat ⁊ bene viuit
bonus est. nō em̄ laudat si bn̄ dicit et
male viuit Et subdit̄. Et illic. i. in sacri
ficio laudis est iter. qꝛ h̄ sacrificium est
via ad deū. quo itinere on̄dam illi sa/
lutare dei. i. xp̄m. Un̄ quātūcūqꝫ lau/
des deū ⁊ magnifices: nihil ex tali lau
de tua deus magis habebit. qꝛ est in/
cōmutabilis. iō sua gl'ia nūq̄ꝫ pōt au/
geri vel minui. sꝫ ab eterno quā habu
it sp̄ eandē hꝫ. iō laudās deū nō deo sꝫ
sibi ꝓficit in deuotōe ⁊ suauitate d̄i. iu
xta illud ps̄. Sicut adipe ⁊ pinguedi
ne repleat̄ aīa mea: ⁊ labijs exultatio/
nis laudabit os meum. Secundo
laus cordis ⁊ oris valet ad retrahēdū
conatū laudātis a malis. Nam sicut
dictum est: homo ꝑ diuinā laudeꝫ ele
uatur in deū ⁊ retrahit̄ ab his q̄ sunt
ꝯtra deū ꝑm qd̄ dic̄ Esa. xlviij. c. Lau/
de mea infrenabo te ne intereas. Re/
frenat aūt deus laudantē se ne peccet
mortaliter tripliciter. videlicet benefi
cijs: flagellis ⁊ doctrinis Tertio laus
cordis ⁊ oris valet ad exoluēdum d̄o
debitū obsequiū Nam homo constat
ex anima ⁊ corpe a deo datis. ideo te/
netur deo vt seruiat ꝑm illud totum
qd̄ a deo habet. vt videlicet nō solum
mente sed ⁊ ore laudet deū. Hic Esa.
lxiij. c. Miserationū dn̄i recordabor:
laudē dn̄i sup̄ om̄ibꝫ que reddidit no
bis. quasi diceret. Misericordias do
mini mente reuoluā ⁊ ore laudes reci
tabo. ⁊ laudabo eū sup̄ om̄ibꝫ bonis
ab eo datis. ⁊ sup̄ omnibꝫ malis a d̄o
indultis. quia fecit nobiscum ꝑm suā
misericordiā magnā. Un̄ legit̄ ꝙ duꝫ
beatus Frāciscus iret ad montem al/
uerne vbi sacra stigmata r̄cepit a xp̄o
⁊ tam infirmitate corporis q̄ꝫ labore
itineris fatigatus sederet cū fratribus
subtus quandā arborē sup̄ quā auis
philomena sedens cātabat. Cui btūs
ait. Soror philomena ego ⁊ tu obli/
gamur deuꝫ laudare ꝓpter bn̄ficia ab
eo recepta. Ideo laudemus deū alter
natim. videamus quis nostrū alterū
superabit. Incepit beatus Franciscus
deuote cantando deū laudare: et ces/
sauit. ꝓtinus incepit ⁊ philomena. Et
cum sic alternatis vicibus diu cantas
sent superauit philomena beatū Frā/
ciscum. Qui flens eleuatis oculis ī ce
lum dicebat. O dn̄e deus ecce ista aui
cula ī tua laude me superauit cui tan
ta beneficia nō p̄stitisti sicut mihi. nec
eternā beatitudinē ꝓmisisti ei Quar
to laus cordis ⁊ oris valet ad prouo/
candū proximū ad dei laudem. Naꝫ
laus oris ꝓximū audientē ꝓuocat ad
laudandū deū. iuxta illud ps̄. In do
mino laudabitur anima mea: audi/
ant mansueti ⁊ letentur. Igitur ꝓpter
excitandā populi deuotōem institutꝰ
est ecclesiasticꝰ cātꝰ in q̄ oīs creatura ī/
uitat̄ ad laudādū deū īcipiēdo a cele/
stibꝫ dicēdo. Laudate dn̄m de cel' lau
date eū ī excelsis. Ad id etiā p̄s. ī ꝑsona

De visitatõe marie ad Elizabeth

virginis marie inuitat dicẽs Magni
ficate dñm mecũ corde ⁊ ore ip̃m lau/
dando. O q̃ꝫ btã aĩa. O q̃ꝫ felix lingua
q̃ cũ dei genitrice deũ laudat. qꝛ talis
ad eternã dei laudẽ ꝓperat. Ue aũt ho
mini q̃ creatorẽ suuꝫ laudare negligit
ad quã creat⁹ est. iuxta illud Esa. xliij.
Populũ istũ formaui: laudeꝫ meam
narrabit. Hinc Aug. de ciui. dei. Qui
qꝫ bñficia dei nõ videt cec⁹ est. nec lau/
dat ingrat⁹ est. q̃squis in laudãdo re/
luctat̃ insan⁹ est. ĩmo insanissimus. qꝛ
ꝑ hãc dei laudẽ põt ꝑuenire ad vitam
beatã. ſm qd̃ dicit Aug⁹. Ip̃e de⁹ q̃ est
om̃ia in om̃ib⁹ erit finis desideriorꝫ
nr̃oꝝ. q̃ sine fine videbit̃: sine fastidio
amabit̃. sine fatigatõne laudabit̃. hoc
munus. h̃ affectus. h̃ act⁹ ꝓculdubio
erit oĩb⁹ sicut vita eterna cõis ẽ oĩbus
Igit̃ immola deo sacrificiuꝫ laudis ⁊
redde altissimo vota tua Scd̃o ps̃.
ex ꝑsona ꝟginis Marie in premissis
thematis verbis dat de dei laude mo
dificatõem cũ dic̃. ⁊ exaltemus nomẽ
eius in idipsum. i. in ynũ. qꝛ de⁹ solus
laudãdus est absolute. Cui⁹ rõ est. q̃a
solus de⁹ est bon⁹ essentialit̃. iuxta il/
lud Mar. x. Quid me dicis bonuꝫ: ne
mo bon⁹ nisi sol⁹ de⁹. ⁊ dic̃ ph̃us. j. rhe
torice. c. xij. laudabile est bonũ. In cu/
ius quidẽ laude mod⁹ a btã ꝟgine in
suo sancto cãtico exp̃ssus est seruãd⁹:
q̃ fuit quadruplex. s.

Primo fuit fidelit̃ ⁊ cũ ꝯtẽplatõe.
Scd̃o fuit hilarit̃ ⁊ cũ recognitõne
Tertio fuit suauit̃ ⁊ cũ gr̃aꝝ actiõe.
Quarto fuit ꝑennit̃ ⁊ cũ assensione

Primus igit̃ modus laudãdi deum
fuit fideliter ⁊ cũ ꝯtemplatiõe. Ut em̃
audiuit ab angelo gabriele ꝙ cogna/
ta sua Elizabeth iam cõcepisset: abijt
ad eam ꝯgratulans ei de dei dono. et
vt domũ ingreditur mox illã salutat.
Quam salutatiõem audiens Johan
nes ĩ vtero sanctificatus ⁊ spiritusan/
cto repletus exultauit. ⁊ mater ei⁹ Eli
zabeth spũsancto repleta mr̃em dei fo
re mariã cognouit. ⁊ ꝓtinus exclama
uit dicens. Benedicta tu in mulierib⁹
et bñdictus fructus vẽtris tui. ⁊ vnde
hoc mihi vt veniat mater dñi mei ad
me. ecce em̃ vt facta est vox salutatõis
tue in aurib⁹ meis exultauit infans ĩ
gaudio in vtero meo. ⁊ beata q̃ credi/
disti qm̃ ꝑficient̃ ea que dicta sũt tibi
a dño. Ex cui⁹ verbis pia mater spiri
tusancto inflammata eleuata in deũ
tota mẽte cepit laudare deum dicens
Magnificat aĩa mea dñm. q. d. Ego
ex aĩa mea ⁊ spũ meo. i. toto corde. to/
ta volũtate laudo deũ de salutatione
quã de⁹ humano generi p̃ꝑauit. nũc
video de me assumi qd̃ credo pro me
debere offerri. Jã video tp̃s gr̃e adesse
⁊ ꝓmissum patrib⁹ ĩpleri. ⁊ attẽti⁹ con
templãs diuinã maiestatẽ in se incõp̃
hensibilẽ. iõ potuit oĩb⁹ angel' ⁊ hoĩb⁹
dicere. Magnificate dñm mecũ ⁊ ex/
altem⁹ nomẽ ei⁹ in idip̃m. q. d. Ego li
cet mr̃ dei sim: tñ nõ sum sufficiẽs tan
tam maiestatẽ in se plene laudare. sed
adiuuate me. Uñ Berñ. Magnitu/
dinẽ dei mecum p̃dicate. magnificate
mecũ. qꝛ carnẽ iã de me ꝓ nob̃ assum/
psit. Magnificate mecũ. qꝛ sic de⁹ di
lexit mdm vt filiũ suũ daret vnigeni/
tum. Magnificate dñꝫ mecũ. qꝛ quẽ
celi cape nõ poterãt ĩ meo ꝟgineo vte
ro ꝯclusi. Magnificate mecũ. qꝛ quẽ
desiderãt angeli. quẽ expectãt p̃res scti
in me ⁊ ex me est incarnat⁹. Igit̃ q̃cun
qꝫ deũ desiderat fidelit̃ laudare ꝯtem/
plet̃ diuinã maiestatẽ vbiqꝫ regnantẽ
oĩa potentẽ. oĩa gubernãtem. oĩa ꝯser
uantẽ. et talẽ ac tantũ ad nos ex mise/
ricordia descẽdentẽ. Scd̃o btã ꝟgo
in laude dei modum habuit. qꝛ lau/
dauit ipsum hilariter ⁊ cũ recognitõe

sui. Dic̄ em̄ apl's. Hylarē datorez dili
git de⁹. ⁊ iō dixit ꝟgo gl'iosa ī suo cāti/
co. Et exultauit spūs me⁹ ī d̄o saluta/
ri meo. Un̄ dic̄ san. Tho. ij. ij. q. xxviij
ar. j. ꝙ illd̄ gaudiū qd̄ de d̄o h̄r̄ est effe
ctus felicitat̄: spei: ⁊ caritat̄. Cui⁹ rō ē
ista. qꝛ aliq̄s tribꝰ modis gaudet d̄ d̄o
Primo ī se ꝯsiderato. ⁊ istd̄ gaudium
efficit felicitas vbi angeli ⁊ btē aīe vi/
dēt ip̄m facie ad faciē nō ī enigmate ⁊
in speculo sic̄ nos viatores. ⁊ tale gau
diū est ieffabile. qꝛ angeli ꝑ xp̄m dn̄m
nr̄m laudāt maiestatē dei. tremūt po/
testates. cherubin q̄z ⁊ seraphī nō ces/
sant clamare vna voce dicētes. Sctūs
sctūs sctūs dn̄s sabaoth. ⁊ isto mō nō
laudabat deū exq̄ fuit viatrix. Scd̄o
mō aliq̄s gaudet d̄ deo expectādo ī fu
tur̄ illā ieffabilē ꝯditor̄ visionē. ⁊ istd̄
gaudiū causat spes: q̄ ē certa expecta/
tio future btitudīs. sic btā ꝟgo sup̄ oēs
mūdi hoīes gaudebat de deo certa d̄
eterna btitudine. Tertio mō aliq̄s gau
det de deo p̄sentialit̄ ꝯtēplādo. seu ꝑ g̅
tiā p̄ntē fore itelligēdo. ⁊ istd̄ gaudiuz
causat caritas ꝑ quā de⁹ in nob̄ habi/
tat: ⁊ nos in deo. vt d̄r. j. Joh. iiij. Qui
manet in charitate ī d̄o manet. Et q̄a
btā ꝟgo sentiebat deū fore p̄ntē nō so
lum ꝑ gr̄am sz etiā ꝑ carnis sub̄am. iō
hylarit̄ gaudebat de eo ⁊ dicebat. Et
exultauit spūs me⁹ ī d̄o salutari meo
q. d. Exulto nō ī tp̄ali ꝓsperitate. nec ī
mūdiali vanitate. sed in deo salutari
meo. Hic Ber̄. Exultauit. i. extra om/
nē creaturā ⁊ extra seip̄am p̄ īmēsitate
gaudij saltauit. attn̄ hūanā ꝯditōz in
se ꝟaciter cognoscēs subiūxit di. Quia
respexit hūilitatē ancille sue: ecce em̄ ex
h̄ btām me dicēt oēs generatōes. Un̄
Bern̄. Dat̄ humil' ꝓ sup̄ba. Nā sic̄ per
sup̄biā Eue habuim⁹ dānatōis sn̄iaz
sic ꝑ hūilitatē marie saluatōis gratiā.
Jō dic̄ Aug. Audeo dicere ꝙ nec pla/
cuisset ꝟginitas marie d̄o sine ei⁹ hūi/
litate. ꝓpterea exclamās dic̄. O btā hu
militas marie q̄ deū hoīb̄ pepit. vitā
mortalib̄ dedit. celos īnouauit. aīas
liberauit. ꝓpt̄ qd̄ maria licz oīb̄ g̅tijs
⁊ ꝟtutib̄ plena fuerit: tn̄ de hūilitate
spēalit̄ se recog̅scit. Bern̄. Magna ꝟ/
tus hūilitas cui facile se īclinat diuīa
maiestas. Et Esa. vlt̄. Ad quē respiciā
nisi ad hūilē q̄etū ⁊ tremētē ꝟmōes me
os. Qd̄ virgo recog̅scēs ait. Respexit
hūilitatē ancille sue. ⁊ ꝓphetās subdi/
dit. ecce em̄ ex h̄ beatā me dicēt oēs ge
neratiōes. ⁊ merito qꝛ dic̄ Ber̄. Nihil
nos d̄s h̄re voluit qd̄ ꝑ man⁹ marie n̄
trāsijt. Tertio btā ꝟgo ī suo cantico
hūc habuit modū ꝙ laudauit deum
suauit̄ ⁊ cū gr̄aꝝ actōe dicēs. Quia fec̄
mihi mag̅ q̄ potēs est ⁊ sctm̄ nomē ei⁹
Magna q̄ppe secū fec̄ oīpotēs deus
dū eā ab originali ⁊ actuali pctō p̄ser/
uauit. mai⁹ dū ex ea carnē assumpsit.
Un̄ Hugo. Nihil vnq̄z fuit mai⁹ q̄z ꝙ
de⁹ hō fact⁹ ē. De h̄ beat⁹ Amb. Op⁹ h̄
excedit hūanū sensum ⁊ itelligētiam. ⁊
qd̄ nō pōt cape rō: sz fidel' ꝓfessio. Jd̄o
exclamās Bern̄. dic̄. O mag̅ dignitas
marie facta illi⁹ mr̄ cui⁹ de⁹ est pater:
a seculo nō est auditū ꝙ sublimitas ⁊
vilitas ꝯuenirēt ī vnū. nihil deo sub/
limi⁹ ⁊ limo vili⁹. ⁊ tn̄ de⁹ descēdit in li
mū. qd̄ mirat̄ Esa. c. vlt̄. di. Quis vnq̄z
audiuit talia vl' vidit huic simile. q. d.
null⁹. ꝙ fili⁹ sit de⁹ ⁊ mr̄ ꝟgo. Que q̄dē
diuīa bn̄ficia ip̄a ꝟbo suauit̄ ꝯsiderās
⁊ intelligēs regratiabat̄ d̄o Exēplo igi
tur h⁹ virgīs debem⁹ deo g̅ti eē de ac/
ceptis bn̄ficijs. qꝛ d̄r. xvj. q. j. Reuera
hō de eo qd̄ possidet p̄mū deo gratias
agat q̄ cūcta largit̄. ⁊ Bern̄. in epl'a ad
heremitā cācellariū. Nihil grati⁹ dāti
ab accipiēte pōt rependi q̄z si gratum
habuerit qd̄ accepit. De ingrat̄ dicit q̄
dem Aug. Qd̄ de⁹ dederat grat̄: tulit

ingratis. Vñ dicit seraphicus doctor Bonauẽ. li. de ꝓfectu religiõis ꝙ ꝯsideratio hoꝝ triũ accendit in hoĩnie gratiarum actiões. s.

Primũ ꝯsideratio beniuolẽtie dãt
Scdz ꝯsideratõ negligẽtie recipiẽt
Tertiũ ꝯsideratio doni offerẽtis

Primũ dixi qđ ĩ hoĩe accẽdit gr̃arum actionẽ est ꝯsideratio beniuolẽtie dãt. Si eĩ ꝯsideremꝰ deũ cũ q̃zta beniuolẽtia ip̃e sũmꝰ oĩm ꝛ ĩmẽse dignitat dat nob largit̃ sua dona a q̃ magnũ esset etiã si dignaret̃ cogitare đ nob. mõ nõ solũ cogitat sz etiã oẽm pietatẽ ꝛ misericordiã erga nos oñdit. ita vt admirãtes dicamꝰ illud ps̃. Quid est hõ qꝛ magnificas eũ: aut filiꝰ hoĩs qꝛ reputas eũ Scđm qđ in hoĩe accẽdit g̃tiarum actiõem est ꝯsideratio negligẽtie recipiẽt. nos nõ meremur ip̃iꝰ bñficia q̃ sumꝰ tã negligẽtes ĩ eiꝰ seruitio ĩmo abutimur eiꝰ bñficijs. q̃d eĩ nos sumꝰ nisi puluis ꝛ lutũ miseri ĩopes repleti multꝫ miserijs expositi oĩbꝫ periculis ꝛ sumꝰ pene nihil: et tñ cũ tãta vilitate deo bñfactori rebelles sumus vt ꝓ dilectõe et bñficijs reddamꝰ cõtumelias ꝛ ꝯtẽptũ. O q̃zta est dei nr̃i pietas erga nos tãtis miserijs circundatos Tertiũ qđ in hoĩe accẽdit gr̃aꝝ actionẽ est ꝯsideratio doni offerẽt ꝑciosi. qꝛ dat nob gr̃am q̃ efficimur filij dei viui. s̃m ꝙ dicit b. Petrꝰ. Mag̃ ĩquit et ꝑciosa dona donauit nobis vt essemus ꝯsortes diuĩe nature. Quid h̃ dono ꝑciosiꝰ. q̃d eo vtiliꝰ excogitari põt. Nec gl'iosa virgo attẽte regratiabatur. Cogitabat eĩm maiestatẽ dei q̃ bñ fecit cum humano genere. cogitabat incarnatiõis filij dei vtilitatẽ ac ꝓprie ꝑsone humilitatez. Ideo dicebat. Fecit mihi magna q̃ potẽs ẽ ꝛ sanctuz nomẽ eiꝰ. ꝛ misericordia eiꝰ a ꝓgenie in ꝓgenies timẽtibꝫ eũ. Fecit potẽtiaz in brachio suo: dispersit suꝑbos mẽte cordis sui. Deposuit potẽtes de sede et exaltauit humiles. esuriẽtes ĩpleuit bonis ꝛ diuites dimisit ĩanes. Quarto btã v̄go in suo cãtico s̃uauit hunc modũ ꝙ laudauit deũ ꝑennit̃ et cum assensiõe. reuoluebat eĩm dicta ꝓpharum ex q̃bꝫ ĩtelligebat ꝓmissionẽ đ incarnatõe filij dei ꝛ firmit̃ sacris credebat scp̃turꝫ. đ quaꝝ ĩpletiõe ad eternã laudẽ dei se obligabat dicẽs illud p̃s. Bñdicã dñm ĩ oĩ tp̃e sp̃ laus eiꝰ ĩ ore meo. ꝛ iõ in cãtico ait. Suscepit israel pueꝝ suũ recordatus misericordie sue. Sic locutꝰ est ad p̃res nr̃os Abraam ꝛ semĩ eiꝰ in secl'a. Et ꝓpt̃ ꝑmissa laus v̄ginis fuit đo accepta ꝛ hoĩbꝫ sic grata vt q̃zdiu durat mundꝰ oĩ die ipsius laudis memoriã eccĩa fac̃ in vesperis decãtando honorifice. qꝛ ip̃a inuitat ad h̃ dicẽs. Magnificate dñm mecũ Ualde reuera est ip̃i v̄gini talis laus vel aliud opꝰ v̄tuosum acceptũ. vt pz in illo exẽplo latronis. Legit̃ eĩm ĩ dyalogo Cesarij ꝙ in vicinia ciuitatis tridẽtine est silua in q̃ latro noĩatissimꝰ versabat̃ a q̃ multi depdabant̃: ꝛ q̃ se defendere voluer̃t nõ potẽtes occidebant̃. Hic cũ mõachũ ordĩs ꝑdicatorum obuiã h̃ret sperãs portare pecuniã ait. Nisi volũtarie seq̃ris me occidã te. Quẽ cũ seq̃ret̃ ꝛ q̃reret in via q̃s esset vl' q̃d opis h̃ret. rñdit. Ego suz latro ille famosus nomẽ suũ exponens Cui cũ frater diceret. Jã incepistis canescere ꝛ ñ timetꝫ ꝑiculũ aĩe vr̃e. Rñdit. Nõ plꝰ q̃z pecꝰ. ꝛ tacuit. Frat̃ veniens ĩ spelũcã illiꝰ ait ĩtra se: possez istũ ꝯuertere magnũ ꝑstarẽ đo obsequiuz dixit ad latronẽ. Si licz mihi aliq̃d interrogare vos. Rñdẽte illo licz. Frat̃ subiũxit. Qual' extitit vita vr̃a a ꝑncipio. rñdit ille. pessima. quia qñ puer erã cũ oĩbꝫ socijs meis ꝯtẽdebã. factus

adolescens furto opam dedi. deide in
viꝝ ꝓficiēs latrocinia exercui. in q̄bus
adeo ꝓfeci vt hodie caput et mgr̄ sim
oīm latronū ꝓuincie. Ad quē frat̄. nū
q̄d timetis penas eternas ꝓ hmōi opi-
bus p̄paratas. Dicēte illo. de anīa mea
nulla ē q̄stio. qꝛ ꝑdita ē. Frat̄ rn̄dit. q̄d
si possem vob̄ ondere viā salutꝭ velle-
tis mihi acq̄escere vl' nō. ait latro. Eti
am ꝯsentirē. ꝛ ille. Jeiunate vnā diem
ī hebdomada in honorē sctē dei geni-
tricꝭ marie. ꝛ nullū eodē die ledatis ꝛ
sciatis ꝓ certo qꝛ gr̄am apd̄ eius filiū
obtinebitꝭ. Rn̄dit latro. h̄ reuera faci
am. etiā voueo ꝙ nihil eadē die come
dā. nullū dep̄dabo. nullū ledā. Elegit
q̄ diē sabbati. nihil mali in eo opans
imo pl'imos de socioꝝ māibꝫ dep̄dā-
dos ꝛ occidēdos ad honorē v̄ginis eri
puit. Eodē die tridētini ꝑ circūituꝫ ab
hostibꝫ īfestabant̄. ꝛ exeūtes satellites
ciuitatis cū hostes die sabbati inseq̄-
rent̄. iā dictū latronē inermē ꝓpt̄ sab-
batū cū ceteris ceperūt. ꝛ cū eēt fortissi
mus se non defendebat qn̄ capiebat̄.
nec se excusabat nec loq̄ voluit intro-
gat⁹ cū duceret̄. veniēs ī ciuitatē mox
ē cognit⁹ ꝛ patibl'o adiudicat⁹ ē. nutu
tn̄ d̄i (vt credit̄) sup̄ pulchritudinē cor-
poris ei⁹ iudices moti in h̄ ꝯuenerūt
vt ꝓuincia abiurata viueret. qd̄ cū il-
le diceret nō faciā. meli⁹ ē em̄ vt h̄ pec
cata mea luā q̄ꝫ ī futuro. Rn̄deīt. sine
tn̄ vt decolleris. Nec curo inq̄t q̄lis sit
pena dūmō occidar. At illi. Vis tibi
vocet̄ sacerdos. rn̄dit. Nō est nec̄e oēs
xp̄iani estis. oībꝫ vob̄ pctā mea q̄ in p̄
senti vita feci ꝯfiteor. Qd̄ cū fecisset cū
mlta ꝯtritōe se nūq̄ꝫ aliq̄d boni fecisse
testat̄. p̄ter illud ieiuniū qd̄ a fratre di
dicerat. Sicq̄ extra ciuitatē duct⁹ de
collat⁹ ē. ꝛ in eodē loco sepult⁹. Nocte
eadē vigiles portaꝝ circa ei⁹ tumulū
lumīa celit⁹ emissa viderūt. q̄nq̄ em̄
matrone corp⁹ ei⁹ effodiētes et caput
corpi adaptātes posuerūt in feretro.
mire texture purpura supposita. ex q̄
bus q̄ttuor singulas cādelas ardētes
in manibꝫ hn̄tes ꝑ q̄ttuor ꝑtes feretꝝ
tollētes. q̄ntaq̄ clarissima oīꝫ erat cū
cādela seq̄nte ad portā ciuitatis vsq̄
venerūt. corp⁹ ibi deponētes. Custo-
des itaq̄ ista vidētes timuerūt putā-
tes eē fantasma. q̄bꝫ vna illaꝝ dicebat
Dicite ep̄o vr̄o vt capellanū meū a vo
bis decollatū ī tali loco eccl'ie honori-
fice sepeliat. minas addēs si negligerꝫ
ꝛ noīauit se mariā eē. Mane v̄o cū h̄
ep̄o nūciata eēnt cū clero ꝛ pp'lo exiēs
purpurā deposuit. caput p̄cisuꝫ corpi
vnitū vidēs expauit. texturāq̄ purpu
re hūanū artificiū excedētē admirās. re
latis credidit. hoīemq̄ cū timore ꝛ ho
nore maxīo n̄ vt latronē sꝫ vt xp̄i mar
tyrē in loco designato sepeliuit. Ab il-
lo igit̄ tp̄e vsq̄ hodie vix aliq̄s adult⁹
inuenit̄ in illa ꝓuīcia q̄ diē sabbati ei⁹
exēplo ī honorē v̄ginis marie nō ieiu-
net. Magnificem⁹ igit̄ ꝛ nos deū ꝛc̄.

De sctō Bonauētura Sermo. lv.

Vicūq̄ hāc

q regulā secuti fuerīt pax sup̄ il
los ꝛ misericordia ꝛ sup̄ isra-
el d̄i ad Gal'. vlt. Ad honorē sctī Bo-
nauēture. ex quo em̄ q̄libet saluādorū
tenet̄ sequi suū dn̄m deū. tū rōne crea
tionis. cōseruatiōis. redemptōis. tuꝫ
etiā rōe ꝓmissionis. Nā seip̄m in eternā
hereditatē ꝓmisit nobis. q̄ est fons et
origo totius bonitatis. Jdeo ad h̄ cō-
pendiosam viā spū ꝓphetico p̄ce gen-
tiū Paul⁹ demōstrat ordinē. s. fratrū
mīoꝝ. ī q̄ b. Bona. vixit di. Quicunq̄
hāc regulaꝫ secuti fuerīt ꝛc̄. Quocirca
ē notādū ꝙ triplex ē stat⁹ saluādoꝝ. s.
Prim⁹ status ē incipiētiū. ꝛ ē in vi-
tioꝝ detestatione.

Secūd⁹ stat⁹ ē ꝓficiētiū. ⁊ est in ꝟtutū opatione.

Tertius stat⁹ ē ꝑfectoꝝ. ⁊ est in ꝑfecta dei dilectione.

Primo dixi ꝙ stat⁹ incipiētiū ē in vitioꝝ detestatōe. ꝑm em̄ Aug. oīs moralis iusticia sine q̄ nō ē salus cōsistit ī declinatōe mali ⁊ opatōe boni. iuxta illud ps̄. Declina a malo ⁊ fac bonū. qꝛ q̄ꝫdiu q̄s ē in pctō mortali. tādiu ē ī dei odio. Un̄ ps̄. Iniq̄s odio habui. Et Sap̄. iiij. Odio ē deo impi⁹ ⁊ īpietas ei⁹. Hinc Aug. Audis qꝛ de⁹ odit pctm̄ et times nūq̄d te odit. ſz in te est pctm̄. g̊ oderis ⁊ tu. ſz tu si odis pctm̄ puni id. ⁊ iā te non odit. qꝛ h̄ facis qd̄ ipe qn̄qꝫ eēt factur⁹. punitur⁹ ē d̄s peccatū p̄ueni eū puni tu nō ille. naꝫ natura diuinitatꝫ ē pctm̄ odire ⁊ ꝑseq̄. iō q̄usqꝫ pctm̄ q̄s nō ꝑseq̄t nō p̄t tādiu simul hītare cū d̄o q̄ facit vni⁹ morꝫ habitare ī domo sua. Scd̄o stat⁹ ꝓficiētiū ē in ꝟtutū opatōe. Qui em̄ non vult ꝓficere in ꝟtutib⁹: nō vult fieri sāctus. qꝛ dic̄ ps̄. Ibūt scti d̄ ꝟtute ī virtutē. Hinc etiā Aug. Sp̄ ꝓfice. sp̄ ambula. ī via d̄i nō ꝓficere ē deficere. vbi eī stetisti: ibi ꝑisti. ⁊ si nō potes opa bona tua augere: puta ieiunare: vigilare: orare: saltē habeas desideriū ꝓficiēdi ⁊ sufficit. al's nō videt̄ d̄i dilectio in te. qꝛ dicit Hiero. ꝙ sic̄ ꝑentes nō videt̄ diligere natū q̄ nū q̄ꝫ crescit corpaliter: sic de⁹ pr̄ illū q̄ nō ꝓficit spūaliter.

Tertio stat⁹ ꝑfectoꝝ ē in dei ꝑfecta dilectōe. Ille eī q̄ ꝑfecte deū diligit studet puritati cordis ⁊ ꝯtēplatōi ⁊ q̄si ꝑ q̄sdā grad⁹ sup̄ se ascēdit. ꝑ puritatē eī cordis accedit ad d̄i dilectōꝫ ⁊ ꝓximi. ꝑ hāc demū ad dei ꝯtēplatōꝫ ꝑueniet. Un̄ Greg. in mora. ait. Pri⁹ mēs ab appetitu gl'ie tpalis atqꝫ ab oī carnalis ꝯcupīe delectatōe tergēda ē. ⁊ tunc ad arcē ꝯtēplatōis erigēda. q̄ igit̄ culmē app̄hēdere ꝯtēplatōis nitit̄. cū ꝯtēplatōis arcē tenere desiderat p⁹ se ī cāpo opis ꝑ exercitiū ꝓbet vt sollicite sciat si nulla iaꝫ mala ꝓximis irrogat. si irrogata a ꝓximis eq̄nimiter portat. si obiectis bonis tpalib⁹ neq̄q̄ꝫ mens leticia soluit̄. si subtractꝫ nō nimio merore sautiat̄. ⁊ hi solūmō expiunt̄ q̄ꝫ suauis sit dulcis de⁹. nō aūt cupidi voluptuosi aut ambitiosi. qꝛ dic̄ Bern̄. Delicata ē diuīa ꝯsolatio nō dabit̄ admittētib⁹ alienā. Et b. Greg. Dulce est esse in reb⁹ hūanis. ſz eis tm̄ q̄ spūalia non gustant. gustato nāqꝫ spū desipit oīs caro. Nec aūt degustatio spēali⁹ fit in mōte ꝑfectōis regularis. Sicut em̄ de mōte clari⁹ ⁊ remoti⁹ videt̄: sic de statu regulari clari⁹ videt̄ de⁹ ⁊ suaui⁹ degustat̄. Ad qd̄ Apl's ī p̄missis ꝟbis īuitat culmē p̄fectōis di. Quicūqꝫ hāc regulā secuti fuerint ⁊c̄. In q̄b⁹ q̄dē ꝟbis seraphic⁹ sctūsqꝫ doctor Bonauē. a q̄ttuor special'r cōmēdat̄. s.

Primo a sua regulari excellētia ibi
Scd̄o a sua hi- (Quicūqꝫ hāc ⁊c̄.
lari patiētia. ibi. Pax sup̄ illos.
Tertio a dei salutari misericd̄ia ibi
Quarto a trāslata (Et misericd̄ia.
denoīatōe isrl'itica. ibi. ⁊ sup̄ isrl' dei.

Prīo siq̄dē doctor sctūs Bonauē. cōmēdat̄ in p̄missis thēatꝫ ꝟbis a sua regulari excellētia cū d̄r. Quicūqꝫ hāc regulā tāq̄ꝫ ꝑfectōis formā secuti fuerit Ipe eī regularē vitā fratꝝ mīoꝝ secutus fuit tāq̄ꝫ excellētiorē vitā seculari. Q, āt regl'arꝫ vita ⁊ mōastica sit excellētior q̄ꝫ secl'arꝫ ꝓbat̄ q̄druplici rōe. s.

Primo rōne ꝑiclitatōis.
Secūdo rōne supatiōis.
Tertio rōne absolutiōis.
Quarto rōne derelictiōis.

Prīo nāqꝫ vita regl'arꝫ ē excellētior seculari rōne ꝑiclitatōis. qꝛ ī statu secl'ari multi ꝑiclitāt̄. Un̄ Hiero. Uita in-

quit mūdi nō vita sz mors. vita fallax vita mēdax. Reuera vita tota peccās vita onusta tristicijs. ibecillis et vmbratica. vita momentanea z caduca. nūc florēs z statim arescēs. O inqt vita plena laqis. qt hoies illaqas. quot baratro pcipitas. qt iā p te sustinēt tormēta gehēne. qz btūs q tuas agnoscit fallacias. qz beatior q tuas non curat blādicias. qz btissimꝰ q te bñ puatꝰ ē. Et Elynādꝰ i suo hystoriali speculo qrta pte sic dic. Uis inqt extinguere libidinis ignē: amoue ligna ab igne z subsidet incēdiuz. q sr ligna nisi q struēda sunt in ignē. Jsta qppe sunt. Ocia: segnicies: somnꝰ: caro: femina: vinū: locꝰ pspera: ludus: forma: carmina: puer. Hec em oia sunt irritamēta viciorum hec sunt incitamēta voluptatꝫ. tormēta castitatꝫ. ipedimēta puritatꝫ. h oleo hac pice. his sarmētis. hac stupa succēdit fornax babilonis. Uis g fugere voluptatꝫ incēdiū. fuge h oē genꝰ fomēti. Sz q fugies a facie istoꝝ. totū circumspice mūdū. vbiqz diabolꝰ. vbiqz pctī hamꝰ. Reuera mūdꝰ totꝰ malignus z vanꝰ. Fugiēdꝰ est g mūdꝰ: nō qdē mūdus sz imūdꝰ. non vita sz mors. Alioqn si in mūdo manere voluerꝫ nec abscisis manibꝫ. nec trūcatis pedibꝫ. nec effossis ocul'eo q scandalizauerint te scādalo ñ carebis. Jgit qñ qdē nec sine mēbris officialibꝫ possumꝰ viuere. nec ipis scādalizātibꝫ bene viuere. necessario qrēdꝰ est salubrꝫ locꝰ. nō tā corpibꝫ qz moribꝫ. vbi sensuū nō carentes officijs illoꝝ careamꝰ scādal'. Sed quis locꝰ inqt ad h idoneꝰ: nisi claustꝝ. vbi pax includit. honestas claudit. voluptas excludit. Redi g de fornace ferrea ad claustri refrigeriū vt i loco amenissimo sub dño ihesu pijssimo voluptuose trāsigas hꝰ pñtis vite breuem calamitatē Sz dicis inqt. Nunquid soli saluāt claustrales aut oēs pereūt seculares. Sane neutꝝ. sz isti soli. scilicet. claustrales facile saluāt. Jlli vero oēs. s. seculares difficile. Cur h. Nisi qr tutior est ab incendio remotꝰ ab igne qz pximꝰ igni. Hec Elynādꝰ. Pretea z deuotꝰ Bern. tractās illd Matt. xvij. Bonū ē nos h eē di. Religiosus inqt viuit puriꝰ: cadit rariꝰ: r surgit velocius. icedit cautiꝰ: qescit securiꝰ: irrorat freqntiꝰ: purgat citiꝰ: morit ꝯfidētiꝰ. z pmiabit copiosiꝰ. hec ille Scdo status religiōis i q fuit sctūs Bonauen. excedit statū secl'arē rōe supatōis. lz in secl'o possz qs largas elemosynas erogare paupibus. vestire nudos. pascere famelicos. visitare ifirmos. tñ igrediens religiōz z faciens i ea pfessiōz vbi regl'arit viuūt supat oia hmōi pietatꝫ opa sic Hiero. i epl'a ad iulia. ait. Nolo inqt vt tm ea offeras dño q pōt furrape. hostꝫ iuadere. pscptio tollere. q accedere pñt z recedere. atqz vt vno cuncta ꝯplectar fmōe q nolēs i morte dimissurꝰ es. illd offerre magnū ē qd nullus possit hostꝫ auferre. z infra. Extiꝰ mōasteria ml'tꝰ a te p insulas dalmacie mōachoꝝ nūerꝰ sustētat. sz meliꝰ faceres si z ipe sctūs inter sctōs viueres hec ille. Faciliꝰ qppe ē dare i elēosynaz sua qz seipz. iuxta illd Job. ij. Pellez p pelle z oia q hz hō dat p aia sua. Et b. Gre. in ome. Minꝰ qppe ē abnegare qd hz. ml'tū aūt ē abnegare qd ē. Sic ei faciliꝰ ē pellē alienā icidere qz ppriaz sic tpalē subaz qz seipz. z qzto difficiliꝰ: tāto vtuosiꝰ. qr vtꝰ ē d difficilibꝫ. ideo oēm aliā elēosynā excellit igressus religiōis. imo etiā oia alia vtutꝫ z salutis opa excepto martyrio. Uñ Hiero. ad paulinū. Phs gl'ie aial' z ppl'arꝫ auri vile mācipiū totā sel' sarcinā deposuit z tu reputas i vtutū culmie ꝯstitutū si ptē ex toto offerat quis. te vult dñs

nõ tua te inq̃t vult hostiã viuã placẽ/
tẽ deo. Supat insuper stat⁹ religiõis
oẽ gen⁹ pnie arte quã q̃s possit facere
in secl'o. ob h̃ igrediẽti religionẽ nulla
alia pnia ẽ imponẽda ꝓ pctis p̃teritis
sz postea ꝓ culpis ĩ religiõe cõmissis.
vt notat̃ extra d̃ regl'aribꝫ ⁊ trãseũtibꝫ
ad religionẽ. c. vl. Hic ⁊ Ber. ĩ li. de p̃/
cepto ⁊ dispẽsatõe ait. Audire vultis a
me vñ int̃ cetera pnie istituta mõaste
rial' disciplina hãc meruerit p̃rogati/
uã vt scd̃m baptisma nuncupet̃. arbi/
tror ob ꝑfectã m̃di renũciatõz ⁊ singl'a
rẽ excellẽtiã vite spũal' q̃ p̃eminet vni/
uersis vite hũane generibꝫ. hm̃oi ꝯuer
satio ꝓfessores ⁊ amatores suos dissi
miles hoĩbꝫ: sil'es angel' fac̃. ĩmo diui
nã in hoĩe reformat imaginẽ ꝯfigurãs
xp̃o ĩstar baptismi. Hoc idẽ ĩnuit san
ct⁹ Tho. ij. ij. q. vl. Si v̄o ꝯ hec q̃s di/
cat. Quid ẽ qd̃ sctĩ doct[illegible] dicũt. Ec/
ce videm⁹ manifeste religiosos nõnul
los dissolutiores. ĩmo peiores secl'ari
bus. Dico ꝙ tl'es corã d̃o nõ st̃ veri re
ligiosi q̃ solũ habitũ mutauert̃ ⁊ ñ ani
mũ. ĩmo vicia ad q̃ extirpãda venerãt
magꝫ inserũt. Jõ de⁹ pi⁹ ꝓpt̃ eoꝝ ingti
tudinẽ de tanto bñficio non cauet eos
sic̃ bonos secl'ares. De q̃bꝫ Aug. ad vĩ
centiũ donatistaz. ⁊ hr̃ di. xlvij. c. Quã
tũlibet. Simpl'r fateor caritati vr̃e co
ram dño d̃o nr̃o q̃ ẽ testꝫ mihi sup ani
mam meaz: ex q̃ deo ꝓuire cepi. qm̃ sic̃
difficile sum expt⁹ meliores q̃z q̃ ĩ mo
nasterio ꝓfecerũt. ita nõ suz deteriores
exptus q̃z q̃ in mõasterio defecert̃. Et
idẽ Aug⁹. Supbis angel' nõ ꝓfuit ce/
lum. ꝯstat g̃ qꝛ supbis hoĩbꝫ ñ erit vti
le mõasteriũ Tertio stat⁹ religionis
excellit statũ secularẽ rõne absolutõis
Nam absoluit ab oĩ voto tpali qd̃ q̃s
in secl'o ĩplere possz. vt hr̃ extra d̃ voto
⁊ voti redẽptõne. c. scp̃ture. Re⁹ fracti
voti aliq̃ten⁹ nõ hr̃ q̃ tpale obsequm ĩ
ꝑpetuam religiõis obꝓuantiaz noscit̃
cõmutasse. vt ait Rich. sup. iiij. di. xxx
viij. exceptis ꝑsonis alicui⁹ dignitatis
q̃ debẽt ꝯsulere summũ pontificẽ. Qui
libet ali⁹ obligat⁹ voto ad visitandaz
terram sanctã p̃t absqꝫ alia absolutõe
religionẽ intrare. ⁊ ꝓfessionẽ ĩ ea faciẽs
absolut⁹ est a voto. qꝛ obediẽtia ẽ ma/
xima votoꝝ. Nã etiã m̃rimoniũ ꝯtra/
ctum ꝑ v̄ba de pñti nõ tñ ꝯsũmatum
dissoluit. ita ꝙ alter ꝯiugũ etiã altero
inuito põt ĩtrare religionẽ. ⁊ facta pro
fessione ille q̃ remanet ĩ seculo p̃t libe/
re nubere. vt ptz extra de ꝯuersiõe ꝯiu
gatoꝝ. c. veꝝ. Quarto stat⁹ religiõis
excellit statũ secularẽ rõne derelictiõis
Nã licet filijs p̃rem derelinq̃re et illis
inuitis intrare religionẽ nisi essent cõ
stituti in extrema necessitate. Cui⁹ rõ ẽ
qꝛ vnusquisqꝫ magis diligere deuz q̃z
p̃rem dz. Hic saluator Math. x. Qui
amat p̃rem pl⁹ q̃z me nõ ẽ me dignus
Sz diceres. si oẽs religiosi essemus
q̃d eẽt d̃ m̃do. h̃ ẽ fatuũ q̃rere. qꝛ mũdi
gubernatio spectat ad deũ. vñ Hiero
nym⁹ aduersus vigilãtiũ ait. Argumẽ
tarꝫ ⁊ dicꝫ si oẽs se clauserint ⁊ fuerint
in solitudĩe q̃s celebrabit eccĩas. q̃s se
culares hoĩes lucrifaciet. ⁊ q̃s peccan
tes ad pniam poterit cohortari. h̃ enim
mõ si oẽs tecũ fatui eẽnt sapiẽs q̃s esse
poterit. ⁊ ĩfra. Rara v̄t⁹ ẽ nec a pl'ibꝫ
appetit̃. atqꝫ vtinã h̃ oẽs eẽnt qd̃ pau
ci st̃. de q̃bꝫ d̃r. Multi st̃ vocati pauci
v̄o electi. Sz dicꝫ. si tale bonũ eẽ ĩ reli/
giõe est. q̃re nõ oẽs ĩtrãt. ⁊ cur ml'ti q̃ ĩ/
trãt exeũt. Rñdet̃ ꝙ ꝓpt̃ q̃ttuor rõnes
sic̃ ĩuenim⁹ in euãgelio. s.

Primo ꝓpt̃ auaricie tpal' ardorem
Scd̃o ꝓpt̃ parẽtꝫ carnal' amorẽ.
Tertio ꝓpt̃ amicicie secl'arꝫ fauorẽ
Quarto ꝓpt̃ vite difficil' terrorẽ

Prio ꝓpt̃ tpal' auaricie ardorẽ multi
refugiũt religiosũ statũ. terrena eĩ pos

sessio ita aim vincit z catenat vt neq; at separari ab ea nisi gra spēali adiutus aut qsi cruētat⁹. sic patet i illo iuuene Mat.xix.q mlt̄as possessiões habēs dixit pfectōz ꝙsulēti xpo. Mgr qd faciam vt habeā vitā eternā. q dixit ei. Si vis ad vitā igredi serua mādata. q dixit Quę seruaui a iuuētute mea. cui iesus Adhuc vnū tibi deest. Si vis pfect⁹ eē vade z vēde oia q habes z da paupibus z veni seqre me. Qui abijt tristis Tūc ait iesus. Qm difficile ē q pecuniaz hñt itrare i regnū celoz. Dines vo dz ille q tpalia pl⁹ vel eq diligit sic deū z ei⁹ legē. de qb⁹. j. Thi. vj. Qui volūt diuites fieri icidūt i laqueū diaboli z tētatões varias. ac desideria multa z vana. Un ad oculū videm⁹ q pauci ex diuitib⁹ efficiūt religiosi. qzuis statuz religiosū sciāt meliorē. iō bn dz Ecclē. viij. Buz z argētū mlt̄os pdidit. Secūdo mlti statū religiosū refugiūt ppē pentis carnal' amorē. Amor em̄ pentū naturali vinculo sic ligat hoiem vt difficulē posset separari. cui⁹ testimoniū hī Lu.ix. dixit iesus ad quēdā. Seqre me. q dixit. Mitte me pus sepelire patrē meuz. iō dicebat saluator Mat.x. Qui amat patrē aut matrē pl⁹ qz me nō ē me dign⁹. z be. Hiero. in epla ad Heliodoz de ꝛēptu mūdi. Licz puulus ex collo pēdeat nepos. licet i limine iaceat pr̄. lz sparso crine z scissis vestib⁹ vbera q̄b⁹ te nutrierat mat' ostēdat. pcalcato pge pr̄e siccis oculis ad vexillū crucis euola solū pietatis gen⁹ ē i hac re fuisse crudelē. Tertio statuz religiosū mlti refugiūt ppē amicicie seculares fauorē. fauor em̄ amicoz z charoz ita fortiē ligat sic vita. In cui⁹ signū Lu.ix. dixit dns cuidā. seqre me. Rndit ille. Seqr te. mitte me p⁹ nunciare his q domi sū. O qz mlt̄os fefellit iste fauor q ve ē falsus. qz si ppē tui fauorē illi nolūt te seq i bono. cur tu vel' eos seq i vanitate. Quarto statū religiosū mlti refugiūt ppē vite regularis difficilis terrorē. Terret ei mlt̄os ꝙsideratio silētij. abstinētia ieiunij. orões plixe. hūiliatões pfūde. z cetera dei ꝭuitia. qsi lesi⁹ sit iugū diaboli qz xpi. q ait Mat.xj. Jugū ei meū suaue est: z on⁹ meū leue. z sic fm ps̄. Illic trepidauerūt vbi nō erat timor. Hic Ber. Mlti inqt videt nros labores sz non videt nostras ꝙsolatões. mag ei multitudo dulcedis sue quā largit de⁹ seqntib⁹ se. z nō inueniri terra suauitatis uētū. absit ꝭ a nob vt maiores in spū ꝙsolatōes sū iueniam⁹ qz illi i qlibz carnis fedit̄are. Mlti aūt audiētes artā obediētiā purā castitatē z paupt̄atē dicūt. sic q dā xpi discipli dicebāt Job. vj Dur⁹ ē ꝭmo z qs pt cape. z abierunt retro. de qb⁹ Bern̄. Dur⁹ mlt̄ videt ꝭmo. Abnega teipm z tolle crucē tuaz z seqre me. lz certe durius erit audire. Ite maledicti in ignē eternū. Hec ꝙsiderās b. Bonauē. de multis diuitijs in flore iuuētutis igressus fuit ordinē dicēs illud Eph̄. iij. Oia possuz in eo q me ꝙfortat. Scōs seraphicus doctor Bonauē. ꝙmēdat a sua hilari patiētia cū inferk. Pax sup illos q hāc regulā secuti fuerint. Talis siq dē elegerat regulā in q nulla dubietas. nulla calūnia debet eē de salute. sed pax z securitas. z hoc ppē tria q ꝙsistunt in regula minoz scz

Prio qz i ea relucz xpi z apl'oz vita

Scōo qz i ea ꝙsistit pax stabilita.

Tertio qz in ea niteat tuta via.

Primo dixi q i regula minoz quā be. Bonauē. pelegerat relucet xpi z apl'oꝝ pfecta vita. cui⁹ q dē vite formā euāgeliste luculēter scripserūt. de qz scptis de ꝟbo ad verbū. vel de sensu ad sensū hec sanctissima ē recollecta regula

mioꝝ de q̄ ⁊ Apl'us ī ꝟbis thēat⁊ ait. Quicūq̄ hāc regulaꝫ secuti fuerīt pax sup̄ illos ⁊ misericordia ⁊ sup̄ isrl' d̄i. De cetero nēo mihi molest⁹ sit. ego em̄ stigmata dn̄i iesu ī corpe meo porto. Q, aūt Apl's spū ꝓphetico loq̄t̄ de regula mioꝝ claret ex hoc. qꝛ dic̄ se stigmata dn̄i iesu ī suo corpe portare. cū tn̄ nusq̄ꝫ legim⁹ ip̄m ꝓ xp̄o crucifixuꝫ nisi sel' lapidatū. Hoc etiā testat̄ Nico. iij. extra de verboꝝ sig. li. vj. di. Jp̄a regula mioꝝ euāgelico fūdat̄ eloq̄o. vite xp̄i roborat̄ exēplo. fūdatorūq̄ militāt⁊ ecclesie. apl'oꝝ ſmōib⁹ actibusq̄ firmat̄ Hec ē illa apd̄ deū ⁊ patrē mūda et īmaculata religio q̄ descēdēs a pr̄e luminū p̄ ei⁹ filiū exēplarit̄ ⁊ ꝟbalit̄ apostolis tradita. ⁊ demū p̄ spiritū sanctū b. frācisco ⁊ eū seq̄ntib⁹ īspirata. toti⁹ ī se q̄si ꝯtinet testimoniū trinitat⁊. Hec ē cui attestāte Paulo. nēo dꝫ de cetero eē molest⁹. quā xp̄s passionis sue stigmatib⁹ ꝯfirmauit. Hec ibi. Est igit̄ vita sctā. ꝯuersatio tuta. vbi nō opiniōibus hoīm seu declaratōe doctoꝝ tm̄ viuūt fr̄es obſuātes. sꝫ declaratōe sacri ꝯcilij wiennenſ. qd̄ conciliū errare nō potuit circa p̄dicta cū ꝑtineāt ad fidē ⁊ bonos mores. vt d̄r. xxiiij. q. v. ca. Recta. Jgit̄ si aliaꝝ regularuꝫ ꝓfessores timorati eēnt de suo statu. non tn̄ mīores. qꝛ dicit saluator Lu. vj. Perfect⁹ oīs erit si sit sic̄ mgr̄ ei⁹. Quis autē ē mgr̄ nr̄. idēip̄e dic̄ Mat. xxij. Magister vr̄ vn⁹ ē xp̄s q̄ ex ineffabili misericordia hāc īspirauit b. frācisco. ⁊ inspiratā postea approbauit. Naꝫ vt dicit Bartholo. d̄ pisis li. ꝯformitatū. q̄ b. frācisc⁹ postq̄ꝫ mūdo renūciauit n̄ statim sūpsit euāgelicā vitaꝫ. imo biēnio stetit hītu heremitico indut⁹. portādo ꝓ cingulo corrigiā. in pedib⁹ calciamēta. in manu baculū. q̄ tpe ſm q̄ a xp̄o mādatū accepat tres eccl'ias reformauit. dū in q̄dā apl'oꝝ festo a xp̄o apl'is formā viuēdi traditā ītelligeret. statiꝫ reiecit corrigiā calciamēta ⁊ perā ⁊ sūpsit cordā ꝓ cingulo. ⁊ extūc cepit penitētiaꝫ publice p̄dicare facto ⁊ ꝟbo. Et cū multi ei⁹ p̄dicatōe aīati fuissent ad pn̄iaꝫ ⁊ p̄cipue Ber̄. miles d̄ q̄nta valle vellet mūdū relinq̄re. ⁊ b. frācisc̄ū se qui tractabāt cui⁹ regulā assumerent Dixit b. frā. Dn̄e mi h̄ magnū negocium ē qd̄ vis facere. iō req̄ram⁹ de hoc diuinū ꝯsiliū. Qui intrātes eccl'iaꝫ cathedraleꝫ. p̄mo vsq̄ ad tertiaꝫ orātes missaꝫ a q̄dā deuoto sacerdote audiētes. q̄ cōpleta sacerdos ad rogamē b. fran. sig̃ crucis se muniēs missale aperuit in q̄ p̄mo occurrit illud euāgelij. Si vis ꝑfect⁹ eē vade ⁊ vēde oīa q̄ habes ⁊ da pauꝑib⁹ ⁊ veni seq̄re me. In scd̄a aptiōe occurrit. Qui vult venire p⁹ me abneget semetip̄m ⁊ tollat crucē suā ⁊ seq̄t̄ me. In tertia ꝟo aptōe occurrit illud. Nihil tulerit⁊ in via. q̄b⁹ audit⁊ ait ad Bern̄. Hec ē regula nr̄a ⁊ oīm nos seq̄ntiū. Cū āt vsq̄ ad duodenariū numeꝝ excreuissent fr̄es beatus frā. illustrat⁹ celit⁹ d̄ ꝟbis euāgelij q̄ndā cōposuit regulā pauc⁊ alijs verbis nec̄arijs īteriect⁊. Ex q̄b⁹ ptꝫ q̄ regula mioꝝ ē a d̄o īspirata. qꝛ b. franc̄. erat hō simplex ⁊ idiota q̄ ex se nō potuisset regulā fecisse. iō etiā mirabili⁹ fuit approbata ⁊ ꝯfirmata. Cū ei socij b. frā. ex simplicitate sūmū pōtificē ad īre formidarēt. ꝓ regule ꝯfirmatōe. ip̄i b. fran. talis visio ē mōstrata q̄ arbor magne altitudinis oñsa ē ei sub q̄ dū staret et ei⁹ altitudinē miraret̄ subito diuīa ꝟtute tātū leuabat̄ vt cacumen ip̄i⁹ ꝯtīgeret eiusq̄ sūmitatē facillime īclinaret ad ima. ꝑ quā visionē intelligēs summū pōtificē ad se inclinari debere. sicq̄ ꝯfortat⁊ socijs ad dn̄m Innocētiū tertiū romā ꝑrexit. Qui ī mul

tis negocijs g̃uat⁹ b.frā.cū socijs suis
īdignāter repulit. Sz nocte dñs tali
visiōe illi oñdit be.fran. Uidebat eī q̄
eccl'ia laterañ.eēt ꝓxīa ruine quā q̄dā
paupcul⁹ modic⁹ ⁊ despect⁹ dorso sub
misso sustētabat ne caderet. mox per
paupem illū b.frā.itelligēs eū mane
inq̄ri fec̄ ⁊ postulata cuncta ꝯcessit re-
gulā ānotauit sz nō ꝯfirmauit. nisi q̄
mādatū dedit d̄ p̄dicāda pnīa. ⁊ extūc
eū spēali amore dilexit ⁊ puā coronaz
fr̄ib⁹ ī v̄tice ꝯcessit. Tādē mltiplicatis
fr̄ib⁹ cū regulā annotatā vellet confir
mare facere q̄ erat ꝓlixa. de h̄ iterꝝ di-
uinit⁹ fuit edoct⁹ vt eā abbreuiaret. vi
debat nāq̄z sibi ī visiōe micas panum
subtilissimas collegisse mltisq̄z fame
lic⁹ fr̄ib⁹ ipās debere tribuere. sz ꝓpt̄ te
nuitatē ne int̄ man⁹ d̄ciderēt dare for
midabat. facta ē vox dicēs ei. Frācisce
vnā de mic⁹ oīb⁹ facito hostiā ⁊ man-
ducare volētib⁹ tribue. q̄ faciēte q̄cūq̄z
nō deuote recipiebāt aut receptū ꝯtē-
nebāt donū mox lepra īfecti appebāt.
Cūq̄z visionē b.frā.nō itelligeret. seq̄n
ti nocte cū vigil eēt audiuit dicētē. Frā
cisce mice noct⁹ p̄terite v̄ba sūt euāgeli
ca. hostia regula. lepra iniq̄tas. Qua
visiōe b.frā.p̄monit⁹ assūpt⁹ secū duo
bus fr̄ib⁹ leone ⁊ bonico. de bononia
ꝓrexit ad mōtē font⁹ palūbe iuxta Et̄.
vbi pane tm̄ ⁊ aqua ꝯtēt⁹ regulā fecit
scribi s̄m q̄ orāti sibi diuin⁹ spūs sug
gerebat. Quā descēdēs fratri helye suo
vicario tradidit s̄uandā. Ille v̄o ipsa
ꝓlecta cuz sibi nō placeret eā destruxit
dicēs se ꝑ incuriā ꝑdidisse. Sz iterato
vir dei ad dictū mōtē rediēs ⁊ ieiunās
⁊ orās ad īstar p̄oris eā repauit ac si ex
ore d̄i v̄ba susciper. Ex q̄b⁹ ptz q̄ sicut
dñs moysi ieiunanti bis legē dedit in
mōte synai: sic b.fran. bis dedit regu-
lā. Nā frater helyas q̄ p̄us regulaz vi
debat ⁊ d̄struxerat notificauit mīstr⁹.

q̄ b.frā.artissimā regulā vellet facere
Qui ad ip̄m ꝯgregati īducebāt fratrē
helyā tanq̄z b.fran. vicariuz vt diceret
ei ex ꝑte ip̄oꝝ q̄ ip̄am regulā faceret ꝓ
se. qꝛ illi nollēt se obligare ad eā. rñdit
frater helyas q̄ facere nollet aliq̄ mō
nisi ⁊ ip̄i irēt cuz eo. ⁊ tunc oēs ꝑiter ie-
runt cū eo. Cūq̄z eēt frater helyas ꝓpe
locū vbi b.fran. erat. vocauit ip̄m be.
fran. q̄ rñdēte ⁊ vidente mīstros dixit.
q̄d volunt fr̄es isti. ⁊ frat̄ helyas rñdit
Isti oēs sunt mīstri q̄ audiētes q̄ faci
as nouā regulā ⁊ timētes q̄ facias eā
nimis aspam ꝓtestant̄ q̄ nolūt eē ob
ligati ad eā. sz facias eā ꝓ te. Quo au-
dito vertit faciē suā v̄sus celū. ⁊ sic lo-
q̄bat̄ xp̄o. Dñe nōne bñ dixi tibi q̄ ip̄i
nō credūt mihi. Tūc statim oēs audi
erūt vocē xp̄i rñdēt⁹ in aere. Francisce
nihil ē in regula de tuo. sz totū ē meuz
q̄cq̄d ibi ē. ⁊ volo q̄ regula sic s̄uet̄ ad
litterā ad lr̄am ad lr̄az. sine glosa sine
glosa sine glosa. Et addidit xp̄s. Ego
scio q̄ntū valet hūana fragilitas. ⁊ q̄n
tū volo eos iuuare. ⁊ q̄ nolūt eaz s̄ua
re exeant d̄ ordie. Tūc b.fran. vertit se
ad fr̄es mīstros ⁊ dixit eis. Audist⁹ au
distis. vultis q̄ iterꝝ faciā vob̄ dicere.
Tūc mīstri ꝯfusi ⁊ territi recesserunt.
O btā mīoꝝ regula q̄n poti⁹ ip̄i⁹ xp̄i
vite norma. o v̄a euangelica vita q̄ te
culpat xp̄o iniuriat̄. q̄ tibi īsidiat̄ xp̄o
calūniat̄. p̄sertiz q̄ te dicit durā nimis
⁊ inobs̄uabilē. qꝛ xp̄s scit q̄ntū hō po-
test facere sua gr̄a adiut⁹. Igit̄ q̄ eā cō
tēnit xp̄m ꝯtēnit. q̄ eā ex īmēsa pietate
dedit mūdo. vt illi q̄ eā nō valēt susci-
pere ī ꝑsona ꝑ effectū saltē teneāt ꝑ af-
fectū. Uñ Honori⁹ papa q̄ eā ꝯfirma
uit dixit. Btūs ille q̄ gr̄a dei roborat⁹
hanc regulā fideliť ⁊ deuote s̄uauerit
qm̄ oīa q̄ in ea scp̄ta sūt sctā ⁊ catholi-
ca ⁊ ꝑfecta sunt. Et iō gl'iosus doctor
Bonauē. hanc dilexit elegit ⁊ assūpsit

Natꝰ em̄ in balneo regio ex pentibus
honestissimis p̄re iohe. mr̄e ꝟo kytel/
la noie dū puerulꝰ esset: ⁊ infirmaret
ad mortē voto ꝑ matrē ad b. franciscū
emisso d̄ mortꝫ faucibꝫ liberatꝰ extitit
put ip̄e in legēda bti̅ francisci insinu
at euidēter. Crescēs aūt ip̄e Bonauē.
de ꝟtute in ꝟtutē anno etatis sue. xxij
religionē sanctaꝫ hanc īgressus ē in q̄
tantū ꝓfecit in om̄i deuotiōe ⁊ studio
litteraꝝ ꝙ septimo anno post ingres/
sū religiōis legit sententias parisiꝰ. ⁊
x. anno īgressiōis cathedraꝫ magistra
lez suscepit. ⁊ anno decimotercio post
religiōis ingressū ī generalē mīstrū in
capl'o rome celebrato corā dño alexā
dro papa ē electꝰ āno dñi M. cclxxvj.
⁊ fuit octauꝰ mīster post b. fran. gene/
ralis. q̄ tandē. xviij. annis totaꝫ religi
onē laudabilit̄ rexit. ⁊ ip̄e in ꝓuincias
religionē distinxit. Scd̄o dixi ꝙ in
regula mīoꝝ quaꝫ sanctꝰ bonauē. ele
gerat ꝯsistit pax stabilita. Cuiꝰ q̄dem
materia est pauꝑtas castitas ⁊ mentꝫ
tranq̄llitas. Primo nanq̄ stabil' pa/
cis materia ē pauꝑtas q̄ pacificat cuꝫ
ꝓximo ꝓ eo ꝙ resecat litꝫ materiā. Ue
re em̄ pauꝑvix aut nūq̄ ꝯtendit seu li
tigat. qꝛ nō hꝫ q̄d ꝑdat aut aliq̄d tꝑa/
le req̄rat. Jō dicit Sene. Pacifice vi/
uerent hoīes si hec duo tollerent meū
⁊ tuū. Tāta siq̄dē est cupiditas tꝑaliū
ꝙ filiū sepat a p̄re. matrē a filia fratrē
a fratre. imo etiaꝫ qñq̄ īfestat ꝑfectos
Hinc abraaꝫ ⁊ loth sepati ꝓpt̄ tꝑaliū
abundantiā. qꝛ pastores sil' esse paci/
fice nō poterant exq̄ habebant multa
pecora. Gen̄. xiij. Quaꝫ q̄dē discordiaꝫ
excludit regula mīoꝝ ꝑ sanctaꝫ pauꝑ
tatē. qꝛ in oībꝫ religiōibꝫ eēntiale votū
est pauꝑtas: ita ꝙ vt videt. xij. q. j. nō
dicatis aliq̄d meū sꝫ nostrū. Frat̄ em̄
nihil pōt dicere meū nisi culpam dicē
do mea culpa. Hinc Augꝰ. Mona/
chus habens obolū nō valet oboluꝫ
Et licet q̄dā nō habeāt in speciali: hn̄t
tn̄ in cōmuni possessiōes que est ma/
teria litis: sicut patet de regula bti̅ be/
nedicti que fuit famosa: deo ⁊ homi/
nibꝰ gratiosa. ꝙ sicut dic̄ iohānes. xxij
in archiuis sūmoꝝ pōtificū. a tꝑe bea
ti benedicti vsq̄ ad eius pontificatnꝫ
fuerant de dicta regula q̄ndecim mi/
lia septingenti ⁊ q̄ttuor abbates: q̄rū
ꝯfirmatio spectat ad papā. Et episco/
pi q̄nq̄ milia ⁊ q̄ttuor. archiepiscopi
dcc. cardinales. cccxxx. Sūmi ꝟo pon
tifices. xxv. Insuꝑ reg̅ ꝑ fratres dicte
regule ad fidē sunt ꝯuersa: etiā hūga/
ri. Mō ꝟo sicut videtꝫ ad quantā rui
nam deuenerunt vt secularis ptās ꝑ
violentiā vl' ꝑ cōmendaticios dñi pa
pe occuparet. Et vbi singultus deuo
tionis resonabat: calcaria tinnirent.
vbi diuina laus audiebat̄ mō ibi cā/
tus theatrales ꝑstrepunt. Regula ve
ro minoꝝ nihil ꝓrsus habet nec ī spe/
ciali nec in cōmuni nisi solū vsum re/
rū in illis que vsu nō ꝯsumunt̄. Ideo
bene dicit̄. Quicūq̄ hanc regulā secu
ti fuerint pax suꝑ illos ⁊c̄. Quā beatꝰ
Bonauētura secutus ad tantā pacez
deuenerat cuꝫ oībus hoībus vt dicit
frater Bartholomeꝰ de pis̄. in li. con
formitatū ꝙ defuncto papa clemen/
te cū ꝑ plures menses in electiōe sum
mi pontificꝫ cardinales ꝯcordare nō
possent: tante opinionis erat apd̄ eos
Bonauē. vt oēs in eū vota sua cōpro/
miserūt vt si se vel aliū in papaꝫ noīa/
ret illū eligerēt. Jp̄e ꝟo noīauit dñm
theobaldū archidiaconū leodoniēsez
viꝝ sctissimū q̄ fuit Gre. x. ⁊ mltꝫ coru
scat miracul'. Itē cū oībꝫ pacificatꝰ ab
oībꝰ amabat̄. Nā greci audita morte
eiꝰ dicebāt. cecidit colūna xp̄iāitatꝫ. Et
Petrꝰ cardinal' eps̄ Hostien̄. q̄ p̄sens
fuit in exequijs. et habuit sermonem

in funere: assumpto themate. Doleo sup te frat mi Jonatha. i q̄ inf alia re
cultit q̄ q̄cūq; Bonauenturā videbat
ipsi⁹ amore capiebat. eiusq; pīssima
monita obedīēter recipiebat Scō o
materia ve pacis ē castitas. q̄ q̄dē pa⁄
cificat cū ō. iuxta illō Prouerb. xvij.
Qui diligit cordis mūdiciā. ꝓp gram
labioꝝ regē habebit amicū. q. d. al's ñ
Nā ꝫ pciosuꝫ donū null⁹ ex se seruare
pōt. iuxta illud Sap̄. viij. Scio q̄ cō⁄
tinēs esse nō possum nisi tu dederis mi
hi. q̄ nō solū hoīes sz z bruta aīmalia
discordāt ꝓp pastū tectū z coitū vt di
cit pbs. Jō necesse ē oīb⁹ potissime re⁄
ligiosis a dño hāc vtutē deuot⁹ pete⁄
re ac se mortificare. q̄ dīc Aug⁹. ō sin
gularitate clerico z. Audi eps loquor
vidi pestē illā deiicere cedros libani ō
q̄ꝝ lapsu nō min⁹ dubitabā q̄ hiero⁄
nymi z ambrosij. Et Jobes abbas in
collat. Nō credas luto tue carnis etiā
donec obtulaueris xp̄o. Nō em̄ fortior
es samsone. sanctior dauid. sapiētior
salomone: qui oīes ceciderūt. San⁄
ctus Bonauēcura em̄ nō solū castita
te simpliciter gr̄a dei possedit. sed et vi⁄
go purissim⁹ extitit. put ex dictis ipsi⁹
sup̄ secūdo sniaꝝ itelligere possumus
dicētis. Qualē delectatiōem i tali actu
dicunt fedītatis magis est penitudis
q̄ honestatis. Et quia regula minoꝝ
sicut z alioꝝ cōtinet in se votū castita⁄
tis. Jdeo sanct⁹ Bonauēcura fuit pa
cificus cū deo. Hui⁹ signū est. quia te
ste p̄sal. dei locus in pace factus est: dū
ex humilitate aliquibus diebus absti
nuisset a celebratiōe misse. Dūq; genu
flexo quodā die missam audiret atten
te: facta diuisione a sacerdote particu
la vna ꝓ seipam ad os beati Bonauē
ture ꝓperauit. quā reuerēter z cum la
chrymis suscepit. Jtē frequenter deus
r spēalem deuotōnis ardorē ipm visi
tabat z sepenumero rapiebat. Sicut
dum scribebat legendā bn̄ Frācisci pa
risius accessit ad eū sctūs Thomas ō
aquino ad visitandū q̄ fuit ei charissi
mus. sciebat em̄ eū insistere ꝛtēplatōi
illi⁹ legēde. Cūq; aperuisset ostiū celle
Bonauē. vidit eū pēnā i manu tenētē
sz raptū extra se. q̄re ad sociū reuersus
dixit. Recedam⁹ z sinamus sctm̄ q̄ la
borat ꝓ sctō. Alexāder sīr de ales ordi
nis minoꝝ cui⁹ auditor fuit b. Bona
uen. videns in eo moꝝ maturitatē. cor
poris pulcritudinē dicere solebat q̄ ñ
videbat adam peccasse i Bonauen.

Tertio materia ve pacis est mentis
trāq̄llitas q̄ pacificat hoiem i se. Na⁄
mititas custodit ab extra z est sic ante
murale ip̄i⁹ aie. sz trāq̄llitas est ipsum
fortaliciū intrinsecū aie cauēs ne nox
mot⁹ inualescāt. Unde Aug. in ome. Pa
cifici inq̄t in semetip̄is sunt q̄ oēs ani⁄
mi sui mot⁹ cōponētes z subijcientes
rōni aut spūi. carnalesq; ꝛcupiscētias
bñtes edomitas fiūt regnū dei i quo
ita ordinata sunt oīa vt illō q̄ est i ho
mine ꝓcipuū z excellēs ꝫ impet ceteris
nō reluctātib⁹: q̄ sunt nob⁹ bestiālesq; cō⁄
munia. atq; idipm q̄ excellit mens z
rō subijciat potiori: q̄ est ipsa vitas
vnigenit⁹ dei fili⁹. neq; em̄ impare in⁄
feriori pōt nisi superiori seip̄m subijciat
Et hec ē pax q̄ dat in terra hoīb⁹ bone
volūtatis. Que q̄dē pax seu aī trāq̄lli⁄
tas q̄z sit p̄clara atq; ad salutē necessa
ria idem ipse Augustin⁹ explicat i epi⁄
stola ad fratres heremitas dicens. O
pax beatus qui te habet. z maledictus
qui te odit z te impedit z frangit iter
homines. quoniaz talis antichrist⁹ ē
et filius perditionis. O pax qui te ha
bet teneat. qui te non habz perquirat
qui te perdit requirat si filius dei esse
preoptat. Quia vt idem Augustinus
ait de verbis domini, Nō poterit ad

hereditatē dñi ꝑuenire q̄ testam̄tū pa
cis noluerit obſuare. nec poſit cōcor/
diā hr̄e cū xp̄o q̄ diſcors eē voluerit cū
hoīe xp̄iano. Hāc eī ſctāz pacē nullus
ſuꝑb: null⁹ voluptuoſus: null⁹ crude
lis hr̄e poſit. qꝛ dr̄ Eſa. xlviij. Nō ē pax
īpijs dic̄ dñs. Et ꝓuer. xiij. Int̄ ſuꝑbos
ſꝑ iurgia ſunt. Rō ē. qꝛ ſuꝑb⁹ vl̄ volu
ptuoſus ſiue cupid⁹ finē ſui actus nō
debite attēdit ex q̄ furia ducit. Und̄ re
fert Lactāti⁹ q̄ poete tres furias eē di
xerūt. vicz irā: libidinē: ⁊ cupidinez. q̄a
he paſſiōes cui dñant̄ furioſum effici
unt. luxurioſus em̄ durāte libidine ſꝑ
iudicaret fornicādū. ſil̄r iracūd⁹ ſe vi/
dicāduz. ꝓp̄ter ea ſaluator dictas furias
q̄ pacē mēt̄ ꝑturbāt ſub pēa eterne dam
natōis ꝓhibuit Mat. v. di. Qui vide
rit mlierē ad ꝯcupiſcēdū eā iā mecha/
tus ē ī cord̄ ſuo. Irā ꝯſil̄r īterdixit di.
Qui iraſcit̄ frī ſuo re⁹ erit ꝯcilio. Et de
mū cupidinē: di. Mat. vj. Nolite ſoli
citi eē. ſ. qꝛ pacē mēt̄ ꝑturbāt. Jō q̄cun
q̄z vult ſuare h̄ xp̄i teſtam̄tū ⁊ demuz
obtiere hereditatē celeſtē dz ſe habilita
re ſeu diſponere ad hūilitatē: obediēti/
am ⁊ pauꝑtatē q̄ ī mīoꝝ regl̄a diſtricte
obſuāt̄. Quā ſecut⁹ fuit b. Bonauē. iō
in ſe pacific⁹ fuit. cui⁹ ſignū ē. qꝛ ſi in ſe
trāq̄ll⁹ nō fuiſſz nūq̄z tot ſalutaria ope
ra in ſacra ſcp̄tura feciſſz. Qui ſcripſit
elegāti ſtilo legēdā bt̄i frācisci. Itē libel
lum de ſex alis ſeraphin. Itē lib̄ꝝ apo
logie q̄ excuſatori⁹ dr̄ ꝯ Girardū q̄ reli
gioſos dānabat ⁊ leproſus mortu⁹ ē.
Scripſit deinde regl̄az nouicioꝝ. In
ſuꝑ op⁹ ſuꝑ Gen̄. q̄ ītitulat̄ d̄ ſeptē viſi
onib⁹. Itē ſuꝑ. iiij. li. ſniaꝝ. Itē ſ̄mōes
dñicales ꝑ āni circulū ⁊ breuiloq̄um;
ac alia īnumera opuſcl̄a mire deuoti
onis ⁊ ſpūal̄ ſuauitat̄ ac ſi d̄s hoī loq̄
ret̄ Tertio dixi q̄ ī regl̄a mīoꝝ nitet
ſalut̄ tuta via. In ip̄a enī inducimur
ad abſtinētias: vigilātias ⁊ auſterita/
tes. vtpote pauꝑtatē ſuare. ꝓpriaz vo
luntatē frāgere. carnis d̄ſiderijs relu/
ctari q̄ faciūt viā artā tn̄ ad ſalutē ſecu
rā. q̄d ꝓbat̄ tripl̄r. ſ.

Primo auctoritatib⁹.

Scd̄o rōnib⁹

Tertio exemplis moralib⁹

Primo dixi q̄ vita arta ſit ad ſalutez
ſecura ꝓbem⁹ auc̄tib⁹. Dic̄ eī Aug. To
ta vita xp̄iani hoīs ſi ſ̄m euāgeliū vi/
uat: crux ē ⁊ martyriū. Et Paul⁹ Ro.
viij. Si inq̄t ſ̄m carnē vixerit̄ morie/
mī. Idē. Mortificate mēbra vr̄a q̄ ſūt
ſuꝑ terrā. q. d. q̄cq̄d boni op̄is recipere
poteritis ꝑ corp⁹ ꝓ lucro reportate. qꝛ
ſtati abſcōdet̄ ſub t̄ra vbi v̄mes mor/
tificāt corrodendo. deinde deputabit̄
ad ignē inferni ſi cū pctō mortali hinc
exierit vbi demōes mortificāt et nihil
ꝓderit. ſi aūt in celū d̄putabit̄ ibi mor
tificari neq̄bit. ſz certe vtil̄ ē mortifica/
tio carnis ſuꝑ t̄rā ad quā ip̄a veritas
via ⁊ vita xp̄s docuit. Lu. ix. dicēſ. Si
q̄s vult venire p⁹ me abneget ſemet/
ip̄m ⁊ tollat crucē ſuā ⁊ ſeq̄t̄ me. Idez
Mat. vij. Intrate ꝑ anguſtā portam
qꝛ lata ē porta ⁊ ſpacioſa via q̄ duc̄ ad
ꝑditōz ⁊ mlti ſt̄ q̄ itrāt ꝑ eā. q̄z anguſta
⁊ arta via ē q̄ ducit ad vitā ⁊ pauci īue
niūt eā O d̄s eterne. o xp̄e mgr̄ h⁹ doctri
ne. vide q̄z pauci ſe mortificāt abſtinē
do vigilādo orādo aduerſa patiendo
ſe hūiliādo. ꝓpriā volūtatē frāgēdo. de
ſiderijs reluctādo ſz oēs q̄ ſua ſt̄ q̄rūt:
nō q̄ tibi placita. Nā laute comedere.
ſuꝑbe īcedere. ociari. ſe vindicare. mū
dū diligere q̄d ē alid̄ niſi ꝑ latā viā ire
Un̄ Chryſ. ſuꝑ Mat. Qui iuſſi ſum⁹
ꝑ anguſtā portā īcedere ꝑ latā ſꝑ īcedi
m⁹. Et q̄dē ſi hoīes ſecl̄i latā viā ſpaci
oſamq̄z g̃diant̄ nō valde mirū ē. Eos
aūt q̄ videt̄ ſuſtuliſſe crucē ſuā ⁊ ſequi
xp̄m per hanc latam ⁊ ſpacioſam vel
le incedere non tibi prodigiū videtur

Deniq; mõachi cũ de mõasterijs inq̃rũt. añ oĩa inq̃rũt si req̃es sit in loco. si abũdẽt oĩa. si nihil desit eoꝝ q̃ lata via exposcit. Quid ag; o hõ. q̃d loq̃ris. artã viã iussus es ambulare vt q̃d de requie. vt q̃d de abũdãtia ꝑcũctar;. Est aliq̃d ista ꝑuersitate deteri⁹. Et q̃dẽ q̃ ꝑncipib⁹ seculi mĩstrãt hoꝝ nihil req̃rũt. sz tm̃ si lucri habeat aliq̃d militie ei⁹ ioc⁹. qđ si solũ esse cognouerit iam null⁹ refugit̃ labor. nullũ ꝑiculũ vitat̃ nulla indiguitas excusat̃. ꝑegrinationes q̃z lõgissimas ꝑiculosasq; non respuet. ꝯtũelias cruciat⁹: ꝑmutatiões tꝑm feret oĩa spe lucri. seꝑatõz suoruz ꝯiug; ac liberoꝝ absentiaz tolerabilit̃ patit̃. z cupiditate pecũie vltra om̃es agitat̃. z amore ei⁹ cẽsus nihil laboris sentit. nihil doloris ĩtelligit. Nos ecõtrario q̃ nõ pecuniã q̃rim⁹ sz sapiẽtiã. nec terrã sz celũ petim⁹. z ad celi diuitias festinam⁹ q̃s neq; ocul⁹ vidit neq; aur; audiuit nec in cor hoĩs ascendit. hec inq̃z q̃rentes de req̃e ꝑcunctamur. vide illis q̃nto miseriores sum⁹ z molliores. Celũ paras ascẽdere z interrogas ne q̃ tibi difficultas occurrat ĩ itinere z nõ erubescis. nõ pudore deꝑssus teiꝑm sub terrã defodis. Si eĩ oĩa mala tibi occurerẽt. si ꝯuitia. si iniurie. si ignominie. si calũnie. si gladi⁹ si ignis. si fames si egritudo. si ꝑecipitia. si cũcta q̃ dici vel excogitari ꝑñt super te irruerẽt dignũ ẽ ꝙ hec oĩa ridẽda z sꝑnẽda viderẽt̃. alioq̃n nõ video charissime ꝙ aliq̃s v̄a z ꝑfecta cupiditate celestiũ teneat̃. q̃z oĩa q̃ vidẽt̃ grauia vmbras putaret z risũ. Hec ille. Et licet arta sit via z angusta: tñ leuis. iuxta illud Mat. xj. Jugũ em̃ meũ suaue ẽ z on⁹ meũ leue. Uidet̃ v̄o difficilis illis q̃ in pctĩ catenis iacẽt q̃ nõdũ bonũ inceperũt. Jõ dic̃ Sene. Quedã nõ q̃z difficilia sũt nõ audem⁹. sz q̃z ñ audem⁹ difficilia sũt. Sz certe q̃ timet ꝑruinã irruet sup eũ nix. Hinc Bern̄. Dur⁹ multis videt̃ h̄ ꝑmo. abnega temetiꝑm z tolle crucẽ tuã z seq̃re me. sz certe duri⁹ erit audire. Jte maledicti ĩ ignẽ eternũ. Secũdo ꝙ vita arta regule mĩoꝝ sit secura ꝓbem⁹ rõnibus Primo diuĩe volũtat;. Uult eĩ de⁹ vt q̃ se hũiliant exaltent̃ ĩ futuro. iuxta illud Luc̃. xiiij. Oĩs q̃ se exaltat hũiliabit̃. Secũdo rõne diuĩe iusticie q̃ ordinauit vt h̄ amaricet se q̃ in futuro delectari desiderat. alioq̃n dicet̃ ei illud Luc̃. xvj. Recepisti bona in vita tua. z illđ. Ue vob̄ q̃ ridet; q̃z flebitis. Uñ Hiero. ad iulianũ. Difficile ĩmo ĩpossibile ẽ vt ꝑñtib⁹ q̃s z futur; fruat̃ bonis. z h̄ vẽtrẽ z illic mentẽ ĩpleat vt đ diuitijs trãseat ad diuitias z ĩ vtroq; seculo ꝑm⁹ sit z in celo z in terra appareat gl̃ios⁹. O igit̃ maledicta delectatio. o detestãda gl̃iatio q̃vẽdit̃ eẽna beatitudo z emitur ꝑpetua cruciatio.

Tertio ꝙ vita arta mĩorũ sit secura ꝓbem⁹ exẽplis moralib⁹. Oẽs em̃ sctĩ z đi amici q̃ꝝ festa celebram⁹ hac via ambulauerũt z inde ad vitã ꝑuenerẽt de q̃b⁹ canit eccl̃ia sic. Jstoꝝ ẽ eĩ regnũ celoꝝ q̃ ꝯtẽpserũt vitã mũdi z ꝑuenerũt ad ꝑmia regni. Maximũ aũt morũ exẽplar xp̄s fili⁹ dei viui. cui⁹ vita ĩ regula mĩoꝝ rep̄sentat̃ v̄bo actu z habitu. q̃ artã viã elegit in mũdũ veniẽs h̄ ꝓgrediẽs z inde exiẽs vt patet euangelia intuẽti. O dulcis mi iesu q̃z strictũ lectũ habuisti ĩ ꝑma die natiuitatis tue. q̃z ꝑsepiũ. sed certe vltimũ strictiorẽ habuisti. s. cruc; asserẽ. sz z vnaz diẽ in q̃ete nõ lego ꝑtrãsisse nisi ĩ labore z tribulatõe vt v̄bo z exẽplo hãc eligẽdã ꝑmõstrares hoĩb⁹. Uñ Bern̄. in ser. de dñi natiuitate dic̃. Xp̄s vtiq; q̃ nõ fallit̃ elegit qđ carni molestius est illud melius illud vtilius illud poti⁹

eligendū. Et q̄sq̄s aliđ doceat aut sua deat ab eodē tanq̄ꝫ a seductore ē cauē dū. Et infra. Et tñ ip̄e ē olim ꝓmissus ꝑ Esa. ꝑuul⁹ nr̄ emanuel sciēs repro/ bare malū ⁊ eligere bonū. maluꝫ igit̄ voluptas carnis ē. bonū v̄o afflictio. siq̄dē ⁊ hāc elegit ⁊ illā reprobauit pu/ er sapiens: verbū infans. Tertio se raphic⁹ doctor cōmēdat̄ a salutari đi misericordia cū đr. Et misericordia su per illos q̄ hāc regulaꝫ secuti fuerint. Que quidē misericordia ī isto sancto cōmendat̄ in triplici statu videlicet

Primo in vita.
Secūdo in morte.
Tertio post mortē.

Primo misericordia dei erga beatuꝫ Bonauēturā cōmendat̄ in vita. gene ralatū em̄ salubriter rexit decē et nouē annis. deinde assūptus fuit ad ep̄atū albanēsem. ⁊ postea ad cardinalatuꝫ. vñ induxit grecos ad eccl'ie sctē vnita tē. ⁊ tartaros ad baptisma. qꝛ tāta ī eo erat đi misericordia vt v̄ba sua in pre dicatōe corda penetrarēt. ⁊ in ꝯsilio ac cēderēt. Secūdo misericordia đi fu it cuꝫ eo in morte. qđ euidēti claret sig̃ Nā q̄dā mulier cū mortuū filiū pepe risset ad sanctū Bonauē. detulit. q̄ fa/ cto signo cruc⁄ sup eū viuū mr̄i reddi dit. deinde lugduni vitā finiuit etatis sue āno. liij. tertiodecimo die mensis iulij. Tertio đi misericordia fuit cuꝫ b. Bonauē. post mortē. qđ ptꝫ ī mult⁄ miracul'. Nā q̄dā iohēs fili⁹ petri clau dus dextra tibia ita vt sine bacl'o am bulare nō posset. q̄ voto ad sctm̄ emis so mox liberat⁹ ē. Quedā etiā ml'ier fi lios multos mortuos pariēs iā viro suo ingrata erat. tādē voto emisso ad beatū Bonauē. pauc⁄ elapsis diebꝫ fi liū pepit quē vocauit Bonauē. Mul ta siq̄dē ⁊ alia miracula de⁹ ex miseri cordia opat̄ ꝑ ip̄m q̄ ī arta regl'a mio rū vixit ⁊ cū xp̄o gaudet. Quarto b. bōauē. cōmēdat̄ a trāslata denoīatōe israelitica: cū đr. Pax ⁊ misericordia sup̄ israelē đi. i. sanctū bonauē. q̄ regu/ lā minoꝝ ⁊ xp̄ianitatis ꝟuauit ad q̄s ē translatū nomen israel ⁊ iacob. Nā ꝓut đr Gen̄. xxxij. c. israel p̄us vocaba tur iacob. sꝫ qñ luctabat̄ cū angelo tūc angelus ip̄m bñdixit et noīauit israel dicens. Nequaq̄ꝫ vltra vocaberis ia/ cob sed israel erit nomen tuū. Et iste is rael genuit. xij. p̄riarchas a q̄bus de/ scēderunt filij israel siue iudei vsq̄ꝫ ad xp̄ꝫ. Qđ q̄dē nomē gl'iosū ꝓ certo ami serūt ꝟm rē qđ ⁊ trāslatū ē ad xp̄ianos qđ ꝓbat̄ tripliciter scꝫ

Primo scriptura.
Secūdo figura.
Tertio dei cultura.

Primo inq̄ꝫ ꝙ btā noīa iacob ⁊ israel sint translata ad xp̄ianos ꝓbem⁹ scri ptura. Dicit̄ eī Esa. xliiij. Iste dicꝫ. dñi ego sū. ⁊ ille īuocabit in noīe iacob. et b scribet manu sua dño ⁊ ī noīe israel assimilabit̄. Et Osee. j. sic đr. Et erit nu mer⁹ filioꝝ israel q̄si arena maris. et erit in loco. i. in orbe terraꝝ. vbi dicet̄ eis. Nō ppl's me⁹ vos. ꝟm Lyrā qꝛ gē tiles vsq̄ꝫ ad xp̄i aduētū idolatrie de/ diti fuerūt: dicet̄ eis filij dei viuētis. s. ꝑ susceptionē fidei. Joh. j. Quotq̄t au tē receperūt eū dedit eis potestatē fili/ os dei fieri his q̄ credūt in noīe eius. ⁊ cōgregabunt̄ filij iuda. i. apostoli et alij credētes de iudea. ⁊ filij israel. id ē gentiles ꝯuersi ꝑiter. i. in vna ecclesia et ponēt sibi caput suū. i. xp̄m. Quam etiā auctem allegat ad litterā Apl'us Ro. ix. de ꝯuersiōe gētiliū. Jō dicit in v̄bis thematis Apl'us. Pax ⁊ miseri/ cordia sup̄ israel dei. i. fideles. nō sup̄ iudeos a q̄bꝫ v̄a fides iacob ⁊ isrl' ab/ latū ē ⁊ ꝑ ꝯñs regnū đi. vñ dicebat sal uator Math. xxj. Auferet̄ a vobis re/

gnū dei. ⁊ dabit̄ gēti faciēti fructꝰ eius
Quid v̄o sint moderni iudei: dicit Jo
hānes Apoc. ij. Qui dicūt se iudeos et
nō sūt sz sūt synagoga sathane. Scd̄o
q̄z ꝙ hec felicia nomīa iacob ⁊ isrl̄ sint
ad xp̄ianos trāslata ꝓbemꝰ figura. Dī
em̄ Gen̄. xxv. ꝙ cū rebecca vxor ysaac
gemīos hr̄et ī vt̄o luctabātur ibidem
Pro q̄ duz oraret dn̄m q̄d h̄ eēt. rn̄dit
ei dn̄s. Duo ppl̄i d̄ vt̄o tuo diuident̄.
ppl̄us ppl̄m supabit: ⁊ maior seruiet
mīori. Et ī natiuitate p̄us d̄ vt̄o egre/
diēs esau postea iacob sequēs plātam
pedis tenebat manu. Demū igr̄ ꝓces/
su tp̄m esau dignitatē p̄mogeniture ⁊
sacerdotalē symoniace vēdidit ip̄i Ja
cob ꝓpt̄ escā. Nā vt dic̄ Lyra. An̄ legez
datā p̄mogeniti erāt sacerdotes. ideo
spēales vestes habebāt ⁊ duplicē por/
tionē ī hereditate pr̄na recipiebāt. Et
qz d̄r. j. Cho. x. ꝙ oīa ī figura ꝯtigebāt
ill̄. vn̄ sic̄ ꝓpositū ē d̄ ꝓposito: ita oppo/
situ d̄ opposito. Nā sic̄ ī vt̄o esau et ia
cob collidebāt. sic ī vt̄o spūali sacre scri
pture q̄ ē mr̄ vtriusqz. qz d̄ ea alimoni
am vite spūal̄ sumit tā eccia q̄z sinago
ga ꝯtinue collidūt̄ repugnātes ī eiꝰ in
tellectu. ī q̄ iudei errāt. De q̄b̄ dauid ī
p̄s. Errauer̄t ab vt̄o: locuti sunt falsa.
Sic̄ etiā p̄mo d̄ vtero egresso esau Ja
cob eiꝰ plātā tenebat. sic synagoga pa/
trū p̄mogenita d̄r Exo. iiij. Primoge
nitꝰ meꝰ isrl̄. ⁊ eccia ī p̄mo suo exordio
q̄ īcepit a xp̄i passiōe q̄dāmō ritū syna
goge tenebat ī obs̄uātijs legalib̄. Nā
a xp̄i passiōe vsqz ad diuulgatiōz euā
gelij s̄m Aug. lz legalia mortua erāt: n̄
tn̄ mortifera. iō Paulꝰ circūcidit Thi
motheū. Sic̄ deinde pꝰ egressuz tota/
liter sūt diuisi. qz dictū fuerat a domīo
Duo ppl̄i de vtero tuo diuident̄. Sic
eccl̄ia ⁊ synagoga oīno sūt diuise ī fide
⁊ moribꝫ. Et sicut p̄dictū fuerat ꝙ po/
pulꝰ ppl̄m supabit ac maior seruiret
minori. sic synagoga q̄ ē maior natu
separata ab eccl̄ia fide ⁊ v̄tutib̄ s̄uit ei
codices deferēdo: ad eoꝝ tn̄ dānatōez
Et sic pz ꝙ eccl̄ia xp̄i v̄e ⁊ ꝓprie d̄r isrl̄.
⁊ domꝰ iacob. qz sic̄ esau vēdidit p̄mo
genita iacob: ita synagoga xp̄m tradi
dit pilato ꝑ quē adoptiōez filioꝝ d̄i re
cepimꝰ. Jō dixit āgelꝰ marie Luc̄. j. de
xp̄o dn̄o. Et reg̃bit ī domo iacob ī et̄/
nū ⁊ regni eiꝰ n̄ erit finis Tertio ꝙ h̄
honorificum nomē isrl̄ sit a iudeis ad
xp̄ianos trāslatū ꝓbēꝰ d̄i cultura. Isrl̄
eī s̄m lyrā īterp̄tat̄ directꝰ cū d̄o vl̄ p̄n/
ceps cū d̄o. ⁊ s̄m Job. ianuēsem in ka
tholicō: isrl̄ īterp̄tat̄ vir vidēs deū. po
pulꝰ eī xp̄ianꝰ īterp̄tat̄ isrl̄ directꝰ cuz
d̄o ī d̄bito cultu diuīo. nll̄a ꝓfecto gēs
sic honorifice colit deū sic̄ ppl̄s xp̄iāꝰ.
⁊ iō d̄r p̄nceps cū d̄o int̄ oēs natōes. qz
deꝰ ml̄ta ⁊ mag̃ mirabilia fac̄ ad ip̄iꝰ
d̄uotā īuocatōz vt pz ī h̄ sctō isrl̄ita bo
nauē. ⁊ alijs ml̄tꝫ sctis. Interp̄tat̄ etiā
isrl̄ vir vidēs deū. qz ppl̄s xp̄ianꝰ vidz
deū īuisibilē q̄drupl̄r. s.

Primo in speculo generaliter
Secundo ī enigmate spēaliter
Tertio in deuotōe suauiter
Quarto ī facie sua ineffabilit̄.

Primo q̄dē ppl̄s xp̄ianꝰ vidz deū ī p̄/
senti vita ī specl̄o generalr̄. ⁊ h̄ ꝑ ītelle
ctū ꝯsiderādo creat̄aꝝ magnitudinē ī
telligit creatorꝫ potētiā. Potēs q̄ppe ē
q̄ taz mag̃ potuit creare ac sine fatiga
ꝯs̄uare: ꝯsiderādo creat̄aꝝ dispositōz
ītelligit eiꝰ sapiaz q̄ tā multa ⁊ diuersa
sciuit creare ⁊ sic pulcre ordīare. ꝯside/
rādo demū ꝯs̄uatōez creat̄aꝝ q̄s sine
tedio die ⁊ nocte sustētat ne ꝑeāt ītelli/
git eiꝰ clementiā. iō d̄r Sap̄. xiij. A ma
gnitudīe eī spēi ⁊ creat̄e cog̃scibil̄r po/
t̄at creator hoꝝ videri. Et possz sic cog̃
sci n̄ solū a xp̄ianis sz etiā ab īfidelib̄:
tn̄ īꝑfectiꝰ. vn̄ Ro. j. d̄r. Inuisibilia d̄i
a creat̄a mūdi. i. ab hoīe: ꝑ ea q̄ fctā sūt

intellecta ꝙ spiciũt. sempiterna q̃z diuini
tas ei⁹ ꝛc. Nũc ei creatura est speculuz
creator⁹. sz i futuro creator spect'm erit
creatura ꝛ. i q̃ cognoscem⁹ earũdẽ rez
rõz pfecte. nũc aũt ipfecte. Rõ b⁹ imp⁹
fecte cognitõis qz creature ñ solũ dicũ
tur creator⁹ speculũ sz etiã vestigiũ. vt
dic̃ mgr in .j. di. iij. Uestigiũ aũt ẽ q̃dã
notícia ꝺ eo cui⁹ ẽ fm gen⁹ vl' spẽm: ñ
aũt fm idiuiduũ Exẽplũ gra. videndo
vestigiũ hois cogñscis q̃dẽ q̃ sit hois: ñ
aũt q̃ sit petri vl' pauli ꝛc. Nic ps. Ue
stigia tua nõ cognoscẽt. s. pfecte. ꝛ Job
xj. Forsitan vestigia ei⁹ cõphẽdis. q. d.
nõ pfecte. Jõ ꝺr Ecc̃s. j. Cũcte res dif
ficiles nõ põt hõ eas explicare fmone
Sup q̃ Lyra dicit. qz non pót eas ad
plenũ itelligere. sz tm valde ipfecte. vt
ptz de folio vl' fructu arbor⁹. de q̃bus
null⁹ q̃ztũcũ qz studuerit p̃t ad plenuz
vitatẽ dicere. vtpote q̃re ẽtãte q̃ntita
tis p̃cise: vl' tal' figure sapor⁹ aut vtu
tis. Uñ q̃ tal' herba vl' fruct⁹ sanet ta
lem infirmitatẽ ꝺr saltẽ in plibꝰ q̃ hoc
bz a tota specie. hẽ ab aliq̃ p̃rietate cõ
sequẽte spẽm. q̃ tñ nõ noiaꝫ. eo q̃ igno
raꝫ. Nec ille. Scõo fidel' popul⁹ vi
det deũ in enigmate spẽalit̃. de q̃. j. ad
Ebo. iij. Uidem⁹ nũc p speculũ ꝛ i eni
gmate. Hoc aũt enigma ẽ sacra scptu
ra. qz i enigmate p. aliqõ dictũ aliud i
telligit̃. sic p sacrã scpturã. Uñ dic̃ rps
Job. xiiij. Uado parare vob locum. q̃
tñ Mat. xxv. dic̃. Uenite bñdicti p̃ris
mei pcipite regnũ qõ vob patũ est ab
origine mũdi. Hinc etiã de⁹ cũ sit spi
ritus Job. iiij. ꝺr hẽ caput manus pe
des ꝛc. qõ pcessit ex hẽ q̃ fm Lyrã sup
xxiij. c. Act̃. apl'oz. intellect⁹ hũan⁹ sem
per itelligit cũ fantasmate qõ ñ p̃t coz
poralia trãscẽdere. Uñ cogitãs deum
formar sibi fantasma cuiusdã reg⁹ ma
gni oĩby p̃sidẽtis. Cũ tñ fm Brego. in
moral'. de⁹ manet intra oĩa. ipse extra
oĩa. ipe supra oĩa. ipe infra oĩa. supioz
est p potẽtiã. inferioꝛ p sustẽtatõem. ex
terioꝛ p magnitudinẽ. iterioꝛ p subtili
tatẽ. sursum regẽs. deorsum cõtinens
extra circũdãs. iterius penetrãs. O q̃z
bonũ ꝛ vez enigma ẽ sacra scriptura
ex q̃ creator oĩm videt̃. ꝛ hois defectus
cognoscit̃ Tertio videt̃ de⁹ in p̃senti
in deuotõe suauit̃. dũ q̃s affectum
cordis totalit̃ effundit i deũ i ꝓplati
one. qz ve dicere cogit̃ q̃libet illud ps.
q̃z bon⁹ ꝺs isrl' his q̃ recto sũt corde. ñ tñ
illis qui hñt corda ad terrena retorta
Hinc ps. Gustate ꝛ videre q̃m suauis
est dñs. Quarto de⁹ videt̃ in p̃senti
facie ad faciẽ. i. i sua ꝓpria essentia inef
fabilit̃. Dicit ei Aug. in li. de videndo
deo. q̃ Moyses i pnti vidit diuinam
essentiã q̃ fuit pmulgator veter⁹ legis
ꝛ paul⁹ q̃ fuit noui testam̃ti p̃dicator
De moyse ꝺr Deut̃. xxxiij. q̃ dixit ei do
min⁹ petẽti videre faciẽ suã. nõ videbit
me hõ ꝛ viuet. i. vtẽs sensibꝰ. Et ꝺ pau
lo. ij. ad Ebo. xij Scio ait hoiem ante
annos. xiiij. siue in corpe siue extra cor
pus nescio de⁹ scit raptum hmõi vsq̃z
ad tertiũ celũ. ꝛ audiuit archana ẽba
q̃ nõ licet hoi loq̃. Ubi Lyra dicit q̃ li
cet apl'us sciuerit tũc se fuisse in spũ in
celo empyreo. ꝛ corp⁹ suũ fuisse i terra
tñ nesciebat vtꝝ tpe illi⁹ visiõis aĩma
fuerit separata a corpe ꝛ iterum reunita
Uñ ꝛcludit ex q̃dã q̃stiõe Nico. de ly
ra sup. vij. c. act⁹ apl'oz. q̃ nec adaz vi
dit diuinã essentiã. ꝺ q̃ ꝺr Geñ. iij. Dũ
deambularet dñs ad aurã p⁹ meridi
em. neq̃z Esaias. de q̃ eius dez. vj. Uidi
dñm sup soliũ excelsum ꝛ eleuatuz. et
plena erat ois terra maiestate ei⁹ Si
militer nec stephan⁹ q̃ dicebat Actuũ
vij. Ecce video celos aptos ꝛ filiũ ho
minis stantẽ a dextr⁹ ꝛtut⁹ dei nisi i q̃
dã silitudine deũ repsentãte. Cui⁹ rõ ẽ
qz ꝓtunc illi vrebãtur sensibꝰ corpor⁹

Nā tūc p̄dicti loq̄bant̄ ⁊ audiebāt ⁊c̄. Sol⁹ em̄ bn̄dict⁹ iesus vidit diuinaz eēntiā ab instāti ꝯceptiōis sue ꝯtinue vtens sensib⁹. ip̄e ꝟe loq̄bat̄. comedebat. audiebat. fatigabat̄, ⁊ qđ pl⁹ ē patiebat̄ in p̄te sensitiua licet videret iudā ꝓditorē. cayphā. pilatū. crucē. coronā ⁊c̄. p̄terita p̄sentia ⁊ futura. Videbat ꝓfecto ꝙ nos isto tp̄e sic audim⁹ p̄dicationē. ⁊ q̄rūdā corda plena iniq̄tate. q̄rūdaz pietate. ⁊ iō adhuc in vtero existēs ꝓponebat mori ꝓ hūano genere ⁊ sic ibidē volūtate martyr fuit. Unde de tali visiōe dicebat Job. j. Deum nemo vidit vnq̄z nisi filius q̄ ē in sinu patr⁹. O deitas ineffabilis q̄z subtilis ⁊ dulcis es. tn̄ tā occultus ꝙ etiā luciper te videre in tua essentia nō potuit quia si vidisset nūq̄z cadere potuisset. Iste aūt israel verus Bonauen. videbat deū ex creatura enygmate deuotioneq̄z. ideo dicebat. Om̄ bon⁹ de⁹ isrl̄ his q̄ recto sunt corde. Dicam⁹ ⁊ nos. Bn̄dict⁹ dn̄s deus isrl̄ qꝛ visitauit ⁊c̄.

De sancta Margaretha virgine ⁊ martyre Sermo lvj.

a Vdi filia et vide ⁊ inclina aurē tuam ⁊ obliuiscere populū tuuz et domū patris tui qꝛ ꝯcupiscet rex decorē tuū. ps̄. xliiij. Ad beate Margarethe honorez hec verba dici possunt a sp̄ūsancto inclināte eā ad sapientiā. castitatē. ⁊ fidei veritatē. Unde dicit. Audi diuinū instinctū. ⁊ vide castitatis decorē. ac obliuiscere domū patr⁹ tui gētilē. qꝛ rex regū xp̄us cōcupiscet decorez tuū. licet em̄ oēs iustos ille rex regum diligat. tn̄ specialiter diligit ꝟgines. iuxta illud Prouer. xxij. Qui diligit cordis mundiciā habebit regē amicū. ⁊ hoc ꝓpt̄ q̄ttuor videlicet

Primo ꝓpter verā prudentiā.
Scđo ꝓpter diuitiaꝝ copiā.
Tertio ꝓpter sanitatis elegantiā.
Quarto ꝓpter nimiā cōplacentiā.

Primo dixi ꝙ xp̄s dn̄s specialiter diligit ꝟgines ꝓpter verā prudentiā. nā vere ꝟgines raro ⁊ cum prudētia loquūtur. Un̄ Hiero. Sit sermo virginis prudēs. modest⁹ ⁊ rar⁹. qꝛ verba bona loq̄ est signū bonitatis cordis. iuxta illud Math. xij. Ex abundātia cordis os loquit̄. Debet igit̄ ꝟgo tacere. iō dicit̄. Audi filia. Si ꝟo necessitas coegerit loq̄ tūc cū prudētia vt dicere possit illud Ps̄. Os meū loquet̄ sapientiā. vt q̄ audiūt rn̄dere possint diffusa est gratia in labijs tuis ꝓpterea bn̄dixit te de⁹ in eternuz. Scđo xp̄s de⁹ spēaliter diligit ꝟgines ꝓpter diuitiaꝝ copiā: id est virtutes sicut tēporaliter homo diues eligit diuitem sponsam. Sic sp̄ūaliter xp̄s dn̄s plenus gratia ⁊ virtute virtuosas virgines sibi eligit. Debet em̄ habere hūilitatē cū beata ꝟgie vt dicat ⁊ ip̄a. Respexit hūilitatē ancille sue. Nā marie virginitas deo nō placuisset si humilis nō fuisset. Item debet habere dei charitatē sine qua etiā virginitas nō est deo accepta. Un̄ Bern̄. Castitas sine charitate ē sicut lāpas sine oleo. sb̄trahe oleum ⁊ lampas nō lucet. tolle charitatē ⁊ castitas nō placz. Hinc et Grego. sup̄ Ezech. dicit. Antiqu⁹ inimicus castitatē sine charitate non timet. qꝛ ip̄e nec carnē p̄mit. Tertio xp̄s dn̄s specialiter diligit virgines ꝓpter sanitatis elegantiā. Inter sanitatis aūt signa p̄cipuū est agilitas. s. ad bona opera. Sicut enī vir nō eligit sibi libenter sponsam paralyticaz leprosam vel claudam. Sic spiritualiter nō libenter acceptat illā que diu dormit laute cōedit et claudicat ma-

ne eccl'iaz visitādo ⁊ post prādiū cho/
reā. Quarto xp̄s dn̄s specialiter di
ligit v̄gies ꝓpt̄ nimiā cōplacētiā. q⁊ si
bi multū placet v̄gitas. q⁊ tales toto
corde pn̄t ei seruire vt dic̄ Apl's. Uir/
go eni cogitat q̄ dn̄i sūt. ⁊ illas diligit
p̄cipue q̄ ob xp̄i amorē ꝑpetuā v̄gini
tatē volūt seruare. q⁊ dic̄ Aug⁹. Felici
or mihi videt̄ mulier nupta q̄z virgo
nuptura. hz eni illa qd̄ ista cupit. illa
vni placere cupit. ista mlt̄. talib⁹ etiā
si i v̄gitate moriant̄ nō dabit̄ aureo/
la v̄ginū. q⁊ nō habuerūt ꝓpositū ser
uādi v̄ginitatē. sz illis dabit̄ q̄ cū ꝓpo
sito ꝑpetue v̄ginitat̄ moriūt̄. ⁊ tales
xp̄s multū diligit. qd̄ patet ꝑ Hiero.
q̄ dicit q̄ in oī sexu ⁊ gradu pudicicia
obtinet p̄ncipatū. In sexu ei masculi
no xp̄s v̄ginū spōsus. in feminino be
ata v̄go. in gradu ꝓpharū iohes ba/
ptista. i gradu p̄dicatoꝝ paul⁹ q̄ in si
gillo pape an̄ponit̄ petro. in gradu
euāgelistaꝝ iohes. in gradu martyꝝ
stephan⁹. ⁊ ꝓpter ista iclinat ad se vir
gines dicēs. Audi filia ⁊ vide ⁊ iclina
⁊c̄. In q̄b⁹ q̄dē v̄bis beata margare/
ta a tribus optime cōmēdat̄ scz

Primo ab auditus inclinatione.
ibi. Audi filia ⁊ vide.

Secundo a domus distinctōe. ibi
Obliuiscere ppl'm tuū ⁊ domū.

Tertio a sui cruciatus acceptatio
ne. ibi. Et ꝯcupiscet rex decorē.

Primo dixi q̄ beata margareta cō/
mēdat̄ ab audit⁹ inclinatiōe. q⁊ dicit̄
Audi filia ⁊ vide ⁊ iclina aurē tuā. ac
si dicat̄ ei a dn̄o. Si vis mihi placere
tunc ama silentiū. considera ⁊ vide lo
quacitatis periculū. ⁊ inclina aurez
tuā ad verba mea. Hec eni tria iple/
uit beata margareta videlicet

Primo auditū custodiuit.

Scd̄o ꝑiculū lo q̄citat̄ ꝯsiderauit.

Tertio dei v̄bū attēte audiuit.

Primo dixi q̄ btā margareta audi/
tū suū bn̄ custodiuit. nō eni curauit
dare auditū v̄bis subuersorijs sugge
rētiū. intelligēs illud Ezech. ij. Incre/
duli ⁊ subuersores sūt tecū. ꝯ q̄ꝝ blā/
dicias ad moduz aspidis obturabat
cauda aures. i. ꝯsiderabat fragilita
tē ⁊ mortē. ⁊ sic p̄ua suggerētiū verba
declinabat. Sic ei legit̄ de ea q̄ orta
fuit de ciuitate antiochie filia theodo
sij gētiliū patriarche. q̄ nutrici christi/
ane tradit̄ ⁊ ad adultā veniēs etatez
baptisat̄. ⁊ cū blandicijs a fide auer/
ti nō possz a patre exosa habebat̄ val
de. sed ip̄a in xp̄i fide firma obliuiscēs
populū suū ⁊ domū patris sui. pasce
bat oues nutricis sue vt sic suū audi
tuz ꝑfecte custodiret. custodiebat eni
suū auditū propter tria videlicet

Prio ꝓpt̄ deuotiōis ꝯseruationē.

Scd̄o ꝓpt̄ demōis subiugationē.

Tertio ꝓpt̄ mētis purgationē.

Primo ei suū auditū custodiebat ꝓ
pter deuotōis ꝯseruationē. Nā ꝑ au/
ditū multiloquij vel turpiloquij ⁊c̄.
sepe amittit aīa suā deuotionē que in
tēdebat vacare diuinis. In huius fi/
gura habet̄ Leuit̄. xxiij. Nō accepta/
bit dn̄s qui offert ei animal habens
aurē amputatā. Ille habet aurē a d̄o
amputatā qui cuilibet illicito sermōi
habet apertā. Unde sepe fit q̄ ex au/
ditu vanoꝝ sermonū negligit̄ oratio
missaꝝ auditio ⁊ p̄dicatio. hinc est q̄
sancti patres in monasterio ordina/
uerūt silentiū ne mēs impediat̄ a de/
uotiōe. Secūdo beata margareta
custodiebat suū auditū ꝓpter demo/
nis subiugationē. Nā ꝑ turpiū audi
tū homo efficit̄ seruus diaboli vt du
cat euz quo vult ne possit euadere si/
cut facit carnifex de porcis empt̄ cuz
eos ad terrā suam ducere vult. carni
fex habet ad hoc aptos canes q̄ inse/

quũtur illos qui vellẽt ad suã terrã redire, z capiũt p aures eos pro volũtate sua. ad carnificẽ vt interficiat reducũt. Sic canes diaboli sunt detractores, susurrones, adulatores, turpiloqui q̃ p aures capiũt eos q̃ ipor verba libenter audiũt, z adducũt eos ad carnifices infernales occidẽdos. In figura huius habet Exo. xxj. ca. q̃ volebat possidere hominẽ seruũ pforabat ei subula aurem, z exquo babebat aurẽ pforatã erat ei seruus sempiternus. Sic homo q̃diu habz aurem pforatã ad mala z vana verba ẽ seruus diaboli. Un de tã bos p aurẽ ducit ad trahendũ iugũ sui domi. Sed beata margareta nec blandis promissionibus nec terroribus permisit aures suas capi. nã cũ sanguis recens ex eius carne defluere t etiã pagani cõpatiẽdo dicebãt flentes super eã. O margareta vere de te dolemus q̃ tuũ corpus tam crudeliter laniari conspicimus. O qualez amisisti pulchritudinẽ propter tuã incredulitatẽ tam vel saltẽ crede vt vivas. Quibus illa. O mali inquit consiliarij recedite z abite hec carnis cruciatio est animẽ saluatio. Tertio beata margareta custodiebat suũ auditũ, ppẽ mẽtis purgationẽ. qui enĩ non custodit auditũ efficit immũd⁹. Unde Osee viij. Ephraim quasi vas imundũ in natiõibus. q̃ vas q̃ nõ habebat operimẽtũ erat imũdũ fm legẽ moysi Nume. xix. Sic q̃ auris nõ claudit verbis vanis. Hinc dicit q̃dã patrũ. q̃ homo babẽs inimicũ qui ꝛsueuit pfenestras sordes p̃icere debet fenestrã claudere. Fenestre sũt aures que turpibus debent clause esse. iuxta illud Hiere. ix. Mors intrat per fenestrã nostrã. Beata igitur margareta claudendo aures turpib⁹ z seducto/rijs verbis aĩe puritatẽ conseruauit.

Secũdo beata margareta piculũ loquacitatis ꝛsiderauit. z sic aurem dño iclinauit. Nã icauta loquacitas trib⁹ generibus hoim specialiter nocet. Primo nocet loquenti. q̃ aufert gratiã de corde loquacis. Un Bernẽ. Leuis res sermo, sed grauiter vulnerat gratiã ex corde euacuãdo. Secũdo nocet ei sepe cui loquit. quia eum frequẽter ad iracundiã, luxuriã, rapinã, furtũ, vsurã ꝛc. iclinat. Hinc Prouerb. x. Os stulti confusio in primus est. Tertio nocet ei de quo loquit. q̃a ei detrahit z inde sepe oriũtur odia rixe homicidia Eccl. xxviij. Multi ceciderunt in ore gladij scz morte corporali. sed nõ sic sicut per linguã. q̃ caduntmorte eternali. O quot homines p incautã loquelã amiserunt dei gratiã. z primos incitauerũt ad malitiã. O quot incurrerũt, ꝓpter loquelam mortem eternã. O quot blasphemauerũt deum viuentẽ z detraxerũt dei dilectis amicis. Ut autẽ eternaz morte evadere possis obserua hanc discretionem in loquendo quam beata margareta obseruauit. Primo enim cum loquebatur considerabat cur loquebatur. Unde Hieron⁹. Ipondere verborũ probatio extitit humane vite. Disce igitur o homo a beata margareta q̃ anteq̃z loqui incipias examina conscientiã tuam quare loquer, scilicet odio aut amore ad dei honorẽ vel proximi edificationẽ. z vtrũ verba tua sũt arguenda iusto dei iudicio an non. quia dicitur Eccl. vij. Ne temere quid loquaris. nec cor tuũ sit velox ad proferendum sermonem. Dicitur enĩ Matth. xij. De oĩ verbo ocioso q̃ homines locuti fuerit reddent rõnẽ in die iudicij. Secõ beata margareta considerabat quis

loq̄bat̄ vtꝝ p̄lat⁹. an subiect⁹. doctus
vel indoct⁹. infidelis aut xp̄icola. Nā
infideli prudēter rn̄debat. ⁊ fideli hūi
liter auditū p̄bebat. iuxta illud Ecc̄i
xxxij. Adolescens loq̄re in tua cā. vix si
bis īterrogat⁹ fuerꝫ habeat caput tu
um respōsū. Hinc Ecc̄i. iij. Est tp̄s lo
quēdi ⁊ tp̄s tacendi. Tertio. beata
margareta ꝯsiderabat quō fuerat lo
quēdū. dure scꝫ an benigne. qꝛ obsti
nati sūt dure īcrepādi. boni v̄o dulci
ter admonēdi. ij. Timoth. iiij. Argue
obsecra īcrepa in oī patiētia ⁊ doctri
na. Uñ ista spūssctī gr̄a plena b. mar.
ꝯsiderabat p̄iculū loq̄citatꝫ ad quā p
ni sūt hoīes p̄sertim mulieres. iō au
rē suā diuīs eloquijs inclinabat. v̄ba
etiā īfidelis Holibrij audiebat ⁊ vide
bat plena fallacia ⁊ deceptiōe. Ter
tio. b. mar. verbū dei attēte audiuit.
īclinabat siquidē aurē suā ad dei ver
ba audiēda in q̄bus ē oīs sal⁹ xp̄iani
hoīs. qꝛ est verbū dei tāq̄ speculū aīe
Jacꝫ. j. Audiēs verbū dei cōpat̄ viro
ꝯsiderāti vultū natiuitatis sue in spe
culo. In speculo em̄ videt hō suā pul
chritudinē ⁊ turpitudinē. Ubi sciēdū
q̄ de⁹ fecit duo specula hoī. in q̄bus
se homo frequēter inspiciēs sp̄ualiter
se adornet vt deo placeat. Primū spe
culū est ꝯsciētia. de qua Hugo de ar
ra aīe dicit. In speculo quidē ꝯsciētie
oīs status hoīs interior ⁊ exterior di
noscit̄. aīa que sine speculo est sine cō
sciētia ē. Sꝫ heu qꝛ istud aīe speculū
in multis intantū obtenebratū ē pec
catis vt etiā magna peccata in eo nō
videant̄. Unde Aug⁹ in enchiri. cap̄.
lxxxij. Peccata inquit q̄ꝫuis magna
⁊ horrēda cū in ꝯsuetudinē venerint
p̄ua aut nulla eē credant̄ adeo vt nō
solū nō occultāda: verū etiā diffamā
da p̄dicāda q̄ꝫ esse videant̄. qꝛ laudat̄
peccator in desiderijs aīe sue. ⁊ quia
multi negligūt in hoc speculo se p̄spi
cere. iō putāt se sapiētes q̄ p̄fecto stul
ti facti sūt nolētes discipuli hūilis xp̄i
eē sꝫ sup̄bi diaboli. aut mēdacis v̄gi
lij. vel īfidelis Arestotelis. Itē nō au
diētes neq̄ vidētes suaꝝ ꝯsciaꝝ defe
ctus ⁊ sp̄uales egritudines. iō nō pu
tāt xp̄m dn̄m deū sibi fore necessariū
iuxta illud Mat. ix. Nō ē op⁹ valēti
bus medic⁹ sꝫ male habētib⁹ q̄ videli
cet suos defect⁹ pēsando dolēt. Se
cūdū speculū ē sacra scp̄tura. mlti em̄
q̄ suos defect⁹ ī speculo ꝯscīe nō vide
bāt ī isto speculo p̄spexerūt sic̄ maria
magd̄. Uñ Grego. ī moral̄. dic̄. Sa
cra scp̄tura mētꝫ oculis nr̄e q̄si quod
dā speculū opponit̄ vt ī eo īterna nr̄a
facies videat̄. ibi em̄ feda ibi pulchra
nr̄a cog̃scim⁹. O q̄ntū bonū ē frequē
tare v̄bū dei. nā saluator dic̄ rōnē cur
pctōres aurē v̄bo diuīo nō īclināt. p
pterea ait. Uos nō auditis qꝛ nō estꝫ
de ouib⁹ meis. Et Joh. viij. Qui ex d̄o
ē v̄ba d̄i audit. in dei eī v̄bo videt hō
suoꝝ pctōꝝ turpitudinē inferni pene
acerbitatē ⁊ celestis gl̄ie iocūditatem
Jacꝫ. j. Estote factores v̄bi ⁊ nō audi
tores tm̄ fallētes vosmetip̄os. ille em̄
fallit seip̄m q̄ ī dei v̄bo videt turpitu
dinē suā ⁊ nō emēdat. nā saluator nō
simpl̄r dixit btōs q̄ audiūt v̄buꝫ dei.
sꝫ addidit q̄ custodiūt Luc. xj. Sic fec̄
btā margareta q̄ neq̄ blandicijs nec
t̄roribꝫ īclinari potuit a sensu v̄borū
dei. iō btā extitit q̄ audiuit vidit et au
rē his inclinauit. vnde domū patris
sui gentilis oblita fuit perfectissime.
Secūdo btā margareta cōmendat̄ a
dom⁹ distinctiōe. qꝛ dicit̄ de ea. Obli
uiscere populū tuū ⁊ domuꝫ p̄ris tui
que erat locuples. sed tamē infidelis
⁊ xp̄i inimica. Est em̄ notāduꝫ nobis
q̄ multiplex domus inuenitur in sa
cra scriptura scilicet

Prīa dom⁹ familie siue material'.
Scda dom⁹ carnis siue corpalis.
Tertia dom⁹ ꝯscie siue spūalis.
Qrta dom⁹ curie celest; siue eternal'.

Prīa nāq; dom⁹ ē familie siue material' q̄ ē obliuiscēda. iō dic̄ ps̄. Obliuiscere ppl'm tuū ⁊ domū pr̄is tui. inq̄z tū vicz a diuīo ꝟuitio retrahēdo īpediret. Un̄ dic̄ saluator Lu. xiiij. Qui venit ad me ⁊ nō odit pr̄ez suū ⁊ mr̄ez et vxorez ⁊ filios ⁊ fr̄es ⁊sorores. adhuc aūt ⁊ aīaz suā nō p̄t me⁹ eē discipul⁹. Nec aūt obliuiscēda ē. qz pauc; dieb; hō ī ea ē moratur⁹. iuxta illd Sap̄. ij. Exiguū ē ⁊ cū tedio tpus vite nr̄e. Et Job. xiij. Hō nat⁹ de mlīere breui viuēs tpe replet̄ mlt; miserijs. Hec igit̄ btā marga. hāc pr̄is sui domū cuz oī opulētia ⁊ delitijs oblita fuit. sciēs q̄ q̄cūq; domū vl' pentes ad pctm̄ inclinātes exosas ꝟ nō habuerit ītroibūt ī ꝓgenies patꝝ suoꝝ. ⁊ ī eternū nō videbūt lumē vbi ptes vulpiū erūt sepulti ī iferno eternal'r ibidē habitaturi. iuxta illud ps̄. Sepulchra eoꝝ dom⁹ illoꝝ ī eternū. Ibi em̄ iā habitat ille diues epulo in eternū q̄ sepult⁹ ē in īferno. qz domū suā diuitijs ⁊ vitijs plenā obliuiscēdo nō odiebat q̄n poti⁹ ī duebat̄ purpura ⁊ bysso: epulabatur gaudebat: ducebat in bonis dies suos ⁊ ī pūcto ad īferna descendit Job xxj. q̄ hō fuit sic̄ q̄libet nostꝝ qd̄ illi ꝯtigit ⁊ nob̄ eueniet si tali via ip̄m sequimur. qz iusticia dei īmutabilis pseuerat. O q̄z btūs ille. o q̄z sapiēs q̄ ꝯsiderat illd Eccs̄. ij. Magnificaui opera mea edificaui domū plātaui vineaz. feci ortos ⁊ pomeria. ⁊ īfra. Uidi inq̄t q̄ in oīb; vanitas ⁊ afflictio ⁊ nihil p manere sub sole ⁊c̄. Scda q̄z dom⁹ ē carnis siue corpalis q̄ ē ꝯtēnēda. q̄a dicit Apl's Ro. viij. Si ꝟm carnē vixeritis moriemī. Ille eī in domo carnis viuit ꝟm carnē q̄ dū ⁊ q̄ntuz vult loq̄t̄. qn̄ ⁊ quātū appetit: comedit ⁊ bibit. quantū vult dormit ⁊ q̄escit. ⁊ sic mors intrat p fenestrā ad talē domū carnis. Un̄ excitat saluator dicēs Luce. xij. Si sciret pr̄familias q̄ hora fur veniret. vigilaret vtiq; ⁊ nō sineret p fodi domū suā. Btī sūt serui illi q̄s cū venerit dn̄s īuenerit vigilātes. qm̄ super oīa bōa sua ꝯstituet eos. De negligētib; ⁊ delitiosis ī domo carnis dicit idē saluator. Seruū aūt īutilē eijcite ī tenebras exteriores. Tertia dom⁹ ē ꝯscie siue spūalis q̄ ē mūdāda. ⁊ sic ī ea q̄escēdū. iuxta illud Sap̄. viij. Intrās ī domū meā ꝯq̄escā. s. ꝓficiēdo vl' defect⁹ ꝯsiderādo. ⁊ si aliquē defectuz q̄s īuenerit faciat sic̄ mulier q̄ amiserat vnā dragmā ex decē Lu. xv. q̄ accēdit lucernā ⁊ euertit domū ⁊ q̄siuit diligēter donec īuenit. q̄ īuēta gauisa ē. Sic aīa debet euertere. i. discutere domū ꝯscie vt īueniat dragmas decez. i. obseruantiā decē p̄ceptoꝝ sine q̄b; ad eternā vitā puenire nēo p̄t: vt dic̄ saluator Matth. xix. Si vis ad vitā ingredi serua mādata. Tūc eī vnā de decē amittit cū vnū ex eis trāsgredit̄. reīuenit cū p penitentiā satisfacit cōfitēdo. Et vt meli⁹ inuēiat dz accipe lucernā accēsaz ⁊ nō extinctā. i. q̄rere ꝯfessorez scientē. qz dic̄ b. Aug. Qui vult ꝯfiteri vt īueniat gr̄az. sacerdotē q̄rat scientē soluere ⁊ ligare ne si circa se negligēs fuerit negligat̄ ab eo q̄ salubriter monet vt vitet cecū ne ambo in foueā cadāt. de pe. dist. vj. ca. j. Debes igit̄ o hō hāc ꝯscie domū purgare ⁊ custodire. qz est multū p̄ciosa. Nā domus materialis ex trib; dicit̄ cōmendabilis ⁊ famosa. Sic domus spūalis scz

Primo ex nobilis inhabitatiōe.
Secūdo ex cara emptiōe.
Tertio ex decēti adornatiōe.

Primo em̄ dixi q̄ dom⁹ materialis ē famosa a nobilis ĩhabitatōe. vt. s. q̄n rex vel baro ĩhabitat aliquā domuz. ex talis ꝑsone inhabitatōe erit famosa. Sic dom⁹ cōscie ē p̄ciosa ⁊ famosa quā rex regū ⁊ dn̄s dn̄oꝝ sic creauit vt eēt ei⁹ habitaculū in p̄nti ꝑ gr̄az. ⁊ in futuro ꝑ gl'iaz. Un̄. j. Cor. iij. Tēplū dei sanctū ē q̄d estis vos. Et Job. xiiij Si q̄s diligit me sermonē meū seruabit ⁊ p̄r me⁹ diliget eū ⁊ ad euz veniemus ⁊ mānsionē apd̄ eū faciem⁹. Magna q̄ppe ē gl'ia h⁹ dom⁹ ĩ q̄ ille rex angeloꝝ hitat delitiose. iuxta illud Prouer. viij. Delitie mee eē cū filijs hoīm. Sz heu q̄dā stultissimi ⁊ et̄na morte digni an̄ talē ⁊ tātū regē gl'ie claudūt ostiū ꝯscie ne ĩtret ⁊ ibi q̄escat ⁊ aꝑiūt diabolo ꝑ ꝯsensū in pctm̄. Alij v̄o dū rex gl'ie q̄esceret ĩ sua domo ĩcēdūt super ip̄m. ⁊ sic cū igne ire auaricie ⁊ fumo sup̄bie expellūt eū. de q̄b⁹ dicit ps̄ Incēderūt igni sanctuariū tuū. Alij ĩ sup̄ polluūt fetidissimo pctō luxurie de q̄b⁹ ꝯq̄rit̄ ps̄. di. Polluerūt tabernaculū noīs tui. Scd̄o dom⁹ materialis ē ꝯmēdabilis ex cara emptione vt si dom⁹ emit̄ mille ducat. Sic dom⁹ ꝯscie ē p̄ciosa. q̄z magno ĩmo ĩestimabili p̄cio ē redēpta. Un̄ Apl'us Empti estis p̄cio magno q̄d p̄ciū declarat b. petr⁹. j. canonica. j. c. Nō corruptibilib⁹ inq̄t auro vel argēto redēpti est̄ sz p̄cioso sāguie agni ĩcōtamiati iesu xp̄i. Cōsidera igit̄ o hō p̄ciositatē tue domus. s. ꝯscie. ⁊ noli ꝑ modica tp̄ali delectatōe vēdere quā tā caram ⁊ p̄ciosā iudicauit altissim⁹ de⁹ p̄r. vt ꝑ ea redimēda nō misit angelū. nō archāgelū n̄ cherubin ⁊c̄. nec p̄r̄iarchas vel ꝓph̄as. sz filiū vnigenitū Job. iij. Sic de⁹ dilexit mūdū. i. aīam vt filiū suū vnigenitū daret vt oīs q̄ credit in eū nō ꝑeat sz habeat vitā et̄nā. Ip̄e āt fili⁹ dei p̄r̄is. xxxiij. ānis cū magno labore ⁊ angustia eā q̄rēdo ĩuenit. et ꝑ ip̄a redimēda sanguinē fudit p̄ciosuz cui⁹ vna gutta p̄ciosior est terra. aere celo. sole luna ⁊ stellis. Et iō dic̄ Aug. ꝯ q̄nq̄z hereses ĩ ꝑsona xp̄i. Cū eēs inimic⁹ p̄r̄i meo recōciliaui te ꝑ me ⁊ p̄r̄i meo reddidi te. laboraui. sudaui ⁊ caput meū spinis subieci. sāguinē meū fudi. aīam meā morti exposui. lancea lat⁹ meū aꝑui vt ꝯiūgerē te mihi. ⁊ tu diuideris a me. Tertio aliq̄ dom⁹ cōmēdat̄ ex decēti ordinatiōe vt si caris tapecijs ⁊ cartinis ⁊ alijs clenodiis ⁊ iocalib⁹ adornet̄ domus. Sic domus ꝯscie ē p̄ciosa. q̄z est adornata v̄ tutib⁹ ⁊ gr̄a. q̄ sūt taz cara q̄ thesauro totius mūdi emi nō possit. immo totus mūd⁹ etiā angeli dei talē vestē texere vel ꝑare nesciūt. sz sola sctā trinitas. Un̄ ps̄. Gr̄az ⁊ gl'iaz dabit dn̄s. Hinc ē q̄ b. marga. poti⁹ voluit mori q̄z hāc domū fedare. Quarta domus ē curie celestis siue et̄nalis q̄ est appetēda. Hic eī vt Apl's dic̄. Nō habem⁹ manētē ciuitatē sz futurā q̄rim⁹ Jō dic̄ ps̄. Dn̄e dilexi decorē domus tue. ⁊ locū habi. gl'ie tue. Cui⁹ rōnē sb̄dit idē. q̄z inq̄t. Melior ē dies vna in atrijs tuis ⁊c̄. Idē. Inebriabūtur ab vbertate dom⁹ tue. s. hītātes ĩ ea. Hic ⁊. ij. Cor. v. Si terrestr̄ dom⁹ nr̄a dissoluit̄ habem⁹ domū nō manufactaz et̄nā ĩ celis. ĩ q̄ q̄dē sūt oēs in maxima dignitate. iuxta illud Apoc. v. Fecisti nos deo nr̄o regnū ⁊ reges ⁊ sacerdotes ⁊ regnabimus. ibi tota dulcedo tota suauitas. pax ⁊ concordia. satietas ⁊ vita. ibi abūdātia oīs boni. ibi videbit̄ excels⁹ de⁹ facie ad faciē. Un̄ Gre. in omel'. Si inq̄t ꝯsiderem⁹ q̄ ⁊ q̄nta sint q̄ nobis ꝓmittūt̄ in celis vilescūt anio oīa q̄ habent̄ in terris. Et infra. Que aūt lingua dicere vel quis intel

lectus cape sufficit illa superne felicitas quāta sint gaudia āgelorū chorus itereſſe cū btissimis spiritibꝫ glie qdi torus assistere. pñtē dei vultū cernere circūscptū lumē videre. nullo meru morꝫ affici. incorruptōis ppetuo mu nere letari. Et Aug. i fi. de ciui. dei i p sona dei dicit. Ego ero his. s. in domo dei existētibꝫ qcqd ab hoibꝫ iuste desi derari pōt. ego ero his honor ꝫ gl'ia. sal'ꝫ vita. victꝫ ꝫ copia. pax ꝫ oē bonū O filij adā laborate vt hāc domū eternalit' habiteꝫ. modicus ei ē labor sz magnū pmiū. Jō dic Aug. Si labor te terret ꝓsidera pmiū. Ad magna pmia vt dicit Grego. pueniri nō pt ni si p magnos labores. Nō dicit gues. qꝫ nō ē graue deū diligere ꝫ primū. ꝫ mūdū ꝓtēnere ac vitia cauere. Ter tio brā mar. cōmēdat a sui cruciatꝫ ac ceptatōe. Placuit eī sua passiōe dei filio vt patet in legenda rē.

De eadem Sermo. lvij.

Rudentes

p ro acceperūt oleū i vasis suis cū lāpadibꝫ Math. xxv. Uerba sūt eccl'ni regꝫ. p nob tū spi nis coronati. ad nostrā doctrinaz di cta. in qbꝫ dicit q prudētes ꝫgies ha bitis lāpadibꝫ cū oleo ītromisse ad eas spōsi nuptias sūt. Jlle ro q fatue ꝫ impate exterāt exclse sūt. Nec au tē sctā marga. qꝫ decēti ppatōe aduen tū spōsi pstola bat. iō ꝫ ipa intromitti digne meruit ad agni nuptias in ce lestibus. ꝫ hoc p qnqz virtutes sez

Primo per humilitatē.
Secūdo per sobrietatē.
Tertio per laboriositatē.
Quarto per castitatē.
Quinto per charitatē.

Primo inqz b. marga. se spōso xpo p parauit p hūilitatē. qꝫ licet fuerit filia ditissimi pōtificis idoloꝝ. tū ꝑ vera xpi fidē intātū se hūiliauit q oues sue nutricꝫ pasceret. iō dic Ber. sup Mis sus ē. Pulchra ē pmixtio ꝫginitas et hūilitas. qꝫ hūilitas cōmēdat ꝫginitatē ꝫ ornat. Nā ꝫ ꝫgo ꝫginuz tacita virginitate de sola hūilitate sua gl'iat Luce. j. Respexit (ait) hūilitatē ancille sue. de q Bern. dicit. Laudāda ē ꝫginitas. laudabilior hūilitas. ꝫginitas ꝓsulit. hūilitas ꝓcipit. Scō beata marga. se ꝓpauit spōso xpo p sobrietatē. Nā sic amplexata fuerat fidē xpi vt p ea delitias ꝫ delicata cibaria genti liū abhorreret ꝫ cū paupcula nutrice pori manere eligeret. qꝫ ꝫgitas est so brietatꝫ filia. ꝫ nutrit ab ea sicut luxu ria ab igluuie vētris. Jō ꝛ Hiere. v. Saturaui eos ꝫ mechati sunt. Hinc Apls ad Titū. ij. Sobrie ꝫ pie ꝫ iuste viuam⁹ i hꝫ sclo. Tertio b. mar. se xpo ꝓpauit p laboriositatē. Dr ei ō ea qꝫ pascebat oues sue nutricꝫ nō ociabat. Unā Aug. ō sacrꝫ ꝫginib⁹ ait. Dñi ca ꝫgo i domo dei posita lanifico opi ſistere dz. Cui⁹ rōnē dat b. Hiero. di. Ociū parit fastidiū. exercitiū famē. fames aūt miro mō dulcia reddit q fa stidiū facit ſsipida. Jdē in ser. Sp ali qd opis facito vt te diabol⁹ occupatū ueniat. nō em facile capit a diabolo q bono vacat exercitio. Et b. Bern. in ser. Ociositas ē mat nugaz. nouerca oim ꝫtutū. Jpa em ē q virū fortē fortissime ꝓcipitat i reatū. facit ei suffocare ꝫtutē. nutrire superbiā ꝫ uiā ꝓstruere ad gehēnā. Otro b. mar. ꝓpauit se xpo p castitatē. qꝫ purissimā ꝫgitatez nec blādicijs nec ꝫroribꝫ pdidit sz retinuit etiā durissima morte. ꝫ hꝫ ē acceptū ō. iuxta illō Eccl. xxvj. Bta sup gē tiā mlier sctā ꝫ pudica. g iste thesaur⁹ sollicite ē custodiēd⁹. Nic Hugo. Si ꝫgo es custodi diligēt qō habes. ꝫ b.

Amb. Uirgo q̄ xp̄z q̄rit ñ dz eē vulgaris.i.cōis.nō in foro .nō i platea.nō i voce garrula.nō gressu lubrica.Quīto b.marg.se xp̄o spōso p̄pauit p̄ charitatē sine q̄ alie v̄tutes d̄o nō placēt. Bern̄.i epl̄a ad Senonē.Subtrahe oleū lāpas nō lucet.tolle charitatē castitas deo nō placet.Igit̄ hec fuit vna de prudētib⁹ v̄ginib⁹ plena charitate dei.de q̄b⁹ d̄r. Prudētes v̄o ꝛc̄. In q̄bus quidē v̄bis ip̄a beata margareta a duob⁹ specialit̄ cōmēdat̄ scz

Primo a virtuali prudentia. ibi. Prudētes v̄o virgines.

Scd̄o a salutari v̄tutū excellentia ibi.Acceperūt oleū in vasis ꝛc̄.

Prīo siq̄dē ip̄a b.mar.ex p̄missis thematꝫ v̄bis cōmēdat̄ a v̄tuali prudentia cū d̄r. Prudētes v̄o v̄gies. Nā d̄r i euāgelio q̄ sole v̄gies prudētes sunt recepte ad nuptias spōsi. Cui⁹ rōnez dic̄ Seneca sic.Si prudēs ē animus tu⁹ trib⁹ tp̄ib⁹ dispēset̄.p̄ntia ordīa.futura ꝓuide.p̄t̄ita recordare. Nā q̄ nihil d̄ p̄teritꝫ cogitat vitā ꝑdit.q̄ nihil d̄ futuro p̄meditat̄ i oīa īcautus īcedit. Uñ d̄ prudētia q̄ttuor cōsiderem⁹ scz

Prīo ei⁹ distinctionē seu varietatē.

Scd̄o ip̄i⁹ fructificatōz seu nc̄c̄itatē

Tertio ei⁹ ꝯsuatōz seu stabilitatē.

Quarto ip̄i⁹ destructōz siue ꝯrietatē

Primo dixi q̄ d̄ prudētia ꝯsiderem⁹ ip̄i⁹ distinctionē seu varietatē .nā s̄m sctm̄ Tho.ij.ij.q.xlvij.q̄dā prudētia ē falsa.q̄dā imꝑfecta.q̄dā naturalis industria.q̄daz apta malicia.q̄dā vera prudētia. Primo q̄dā prudētia ē falsa.ꝛ ē in pctōrib⁹ q̄ ꝓpt̄ obtinēdū finez malū sciūt ordinare media ad illū finē. Uñ ꝯsueuim⁹ dicere q̄ ille latro vl̄ fur ē prudēs. qꝛ scit vias subtiles ad p̄dandū vel furanduz.de q̄b⁹ Hiere. iiij.Sapiētes sūt vt faciāt mala.bene aūt facere nesciūt. Ubi glo.dicit. Ubi assidue ē trāsgressio nō sapiētia vocat̄ sz versutia ꝛ calliditas.Scd̄o q̄dam prudētia ē imꝑfecta in pctōrib⁹ illis q̄ ꝯueniētē viā sciūt adiuēire ad asseq̄ndū aliquē finē ꝑticularē:puta diuitias.honores vel talia.de q̄b⁹ d̄r Luce xvj.Filij hui⁹ seculi.i.seculares mūdani ꝛ pctōres prudētiores.i.fraudulētiores.sūt filijs lucꝫ.i.iustis ꝛ bonis.in generatōe sua. ad oñdēdū q̄ pctōres nō sūt iustis prudētiores simpl̄r.sz in generatōe sua.i.in negocijs seculi .et tales sūt sil̄es q̄busdā aīalib⁹ imꝑfecte vidētib⁹ i die.sz clari⁹ i nocte .sicut bubo vesp̄tilio nicticorax ꝛ sil̄ia.qꝛ iusti aspiciūt ad claritatē sp̄ualē siue futurā.nō curātes tenebras p̄ntis vite. pctōres v̄o ecōtrario respiciūt p̄ntia. iō dicūt̄ filij hui⁹ secl̄i. Tertio quedā prudētia ē natural̄ industria.ꝛ sic etiā bruta dicūt̄ h̄re talē prudētiā. Nā agnus nouit̄ nat⁹ cognoscit balatu matrē ꝛ fugit lupū .licet antea nūq̄z viderit. Hic est q̄ hoīes freq̄nter monent̄ addiscere prudētiā aīaliū.sic̄ Job.xij. Inf̄roga iumēta ꝛ docebūt te.ꝛ Prouer.vj. Uade ad formicā o piger ꝛ cōsidera vias ei⁹ ꝛ disce sapiam.q̄ cū nō habeat ducē q̄ oñdat.nec p̄ceptorez q̄ iubeat.nec p̄ncipē q̄ cōpellat. parat i estate cibū sibi.ꝛ ista prudētia naturalis pōt eē in bonis ꝛ malis q̄ nec laudāda nec vituꝑanda ē. Quarto q̄dā prudētia ē vera.ꝛ est illa qua hō scit sibi sufficiēter ꝓuidere de his q̄ ad salutē ꝑtinēt.ꝛ hāc pctōres h̄re nō p̄nt. nā talē prudētiā d̄r i euangelio habuisse b.marga.qꝛ habuit lāpadē nō vacuā sic̄ fatue.sz cuz oleo. Uñ cū inf̄rogata fuisset a p̄fecto Holibrio.q̄ ꝛ cui⁹ ꝯditiōis eēt. R̄ndit. Ego sū de nobili genere nata noīe margareta ꝯditōe xp̄iana. Cui p̄ses.Duo tibi bñ ꝯueniunt scz q̄ sis libera ꝛ nō ācilla.ꝛ q̄ ꝓpt̄ pul

chritudinē tuā dicar⁊ margareta. sed tertiū minime ꝯuēit ꝙ tu tā pulchra vnū hoīem crucifixū ⁊ occisū adores. Ad hec b. marga. Uñ h̄ scis ꝙ xp̄s sit crucifix⁹. Rñdit p̄ses. Ex libr⁊ xp̄iano rū. Cui illa. Miror prudētiā tuā ꝙ in eodē libro legas de xp̄o ignominiam cruc⁊ ⁊ gl̄iaz resurrectōis. vnū credas ⁊ nō alid̄. Ecce q̄z prudēter v̄go d̄i cō fudit ifidelē p rōnē. qz in lāpade oleū habebat. Scd̄o circa prudētiā ꝯsi derem⁹ ip̄i⁹ fructificationē siue neces sitatē. Dicit em̄ sctūs Tho. j. ij. q. lvij. ar. iiij. ꝙ prudētia est necessaria regu la directiua ⁊ excessiua. Primo itaqz prudētia est necessaria ad bñ viuēdū Cui⁹ rō ē. qz ad bñ viuēduz inter alia duo sūt necessaria. Primū ē intentio finis debiti. Secūdū electio medij cō grui. Hec aūt duo prudētia vel rō hz facere. s. dirigere intētionē vel volūta tē respectu finis ⁊ ꝯsiliari ⁊ iudicare ⁊ eligere mediū ꝯueniēs fini. iō dicitur Sap̄. viij. Sobrietatē ⁊ prudētiā do cet ⁊ iusticiā ⁊ v̄tutē q̄bus nihil vtili⁹ ē in vita hoīb⁹. Scd̄o iusticia ē regl̄a directiua v̄tutū moraliū. Cui⁹ rō est qz ip̄a ponit ordinē rōnis in alijs vir tutib⁹ moralib⁹. Uñ Gre. ij. mora. sic dicit. Cetere v̄tutes nisi ea q̄ appetūt vt prudēter agāt v̄tutes neq̄q̄z eē pos sūt. Nā ieiunare. orare. elemosynā da re. ꝓpt̄ vanā gl̄iaz vel aliū malū finez nō sūt deo accepta. licet de se essent de genere bonorū. Tertio q̄z prudētia ē excessiua. Nā ip̄a excellit artez in hoc ꝙ prudētia ē necessaria ad bene viuē dū. nō aūt ars. Cui⁹ rō est. qz ars non rectificat appetitū sed intellectū. et ꝓ pter hoc pctōr artifex p̄t facere bonuz artificiū sicut faber cultellū pulchruz ⁊ acutū. sutor calceos bonos ⁊c. Pru dētia v̄o rectificat appetitū. ex rectitu dine aūt appetit⁹ seq̄t̄ bonitas ī agen te in ope ⁊ in actiōe. Nā intellect⁹ p̄ce dit volūtatē. iō malū ītelligere possu mus sine pctō. velle aūt nō possum⁹.

Tertio deniqz circa prudētiā ꝯside rem⁹ ei⁹ ꝯseruationē siue stabilitatē. Quīqz em̄ sūt ꝯseruatiua prudētie scz

Primū ē memoria p̄teritoꝝ.
Secūdū ē intelligētia p̄sentiū.
Tertiū ē ꝓuidētia futuroꝝ.
Quartū est circūspectio medioꝝ.
Quintū est cautela maloꝝ.

Primū nāqz prudētie ꝯseruatiuū est p̄teritoꝝ memoria. Cui⁹ rō ē. qz pru dētia ē recta rō reꝝ agibiliū vt dic̄ ph̄s vj. rheto. Recta aūt rō ⁊ electio agibi liū generat̄ in nob̄ tp̄e ⁊ exp̄imēto. sed exp̄imētū ē ex plurib⁹ mēorat⁊. Fatui igit̄ sūt oēs illi q̄ memorāt̄ male egis se ⁊ nolūt d̄ illis rep̄hēdi nec emēdari cū tñ ītelligāt ꝙ oēs q̄ talia egerūt et̄ nalit̄ p̄ierūt. Clamat xp̄s Luc̄. xvj. ꝙ diues epulo delitiosus ⁊ crudelis est sepult⁹ in īferno. nec curāt fatui. Cla mat xp̄s ꝙ in inferno ē et̄na pena nec aduertūt. Jō d̄r Prouer. xviij. Nō re cipit stult⁹ v̄ba prudētie. Cui⁹ rō po nit̄ Ecc̄s. xij. Uerba sapiētū sūt q̄si sti muli p q̄s corripit̄ vesania. ⁊ q̄ talia v̄ ba nō recipit ē signū fatuitat⁊. iuxta il lud Prouerb̄. xv. Stult⁹ deridet do ctrinā p̄ris sui. Et Ecc̄i. xxj. Cor fatui q̄si vas ꝯfractū ⁊ oēz sapiaz nō tene bit. Nā sic̄ cribrū tenet furfura sz ñ fa rinā: sic tales stulti retinēt īutilia sz ñ ꝓficua. Uñ tales fatui recogitādo ru inā p̄t̄itoꝝ nolūt emēdari q̄n poti⁹ se quūt̄ eos in pctis. ⁊ tales saluo hono re sūt stultiores asinis. Nā cū asinus aliū cadētē viderit ip̄e circūit locū illū Fatui p eādē viā sequūt̄ dicētes. Iste fec̄ h̄ silr ⁊ ille. cur igit̄ ñ ego. Cōtra q̄s Hiero. dic̄. Mlt̄itudo socioꝝ ñ sinit impunitū crimē. Et b. Gre. Nō min⁹ ardet q̄ cū mlt⁊ ardet. Uidem⁹ em̄ ꝙ d̄ q̄nto ligna mlt̄iplicāt̄ ad ignē: de tā to ignis auget̄. in īferno aūt nō sunt

ligna alia ardētia nisi pctā hoīm. Jō dicit Hugo. Mlte scie hoīm sz nulla melior q̄z q̄ hō seip̄m cog̃scit. Secū dū prudētie ꝯseruatiuū ē itelligētia pñtiū. Magna ꝓfecto ē itelligētia scire q̄ hō xp̄ian⁹ q̄cq̄d nūc facit ꝑ illis: postea recipiet retributionē. ꝟm q̄ dicit Athanasi⁹ in symbolo. Qui bōa egerūt ibūt in vitā eternā. q̄ v̄o mala in ignē eternū. ⁊ ecōtrario. Magna oīno ⁊ nimis mag̃ ē fatuitas hr̄e solūmō verā fidē ⁊ nō bona opa. Uñ Prouer xiiij. Qui cogitat mala facere stultus vocabit̄. ⁊ si ille q̄ cogitat mala mag̃ ille q̄ opat̄. Tales ꝟm Aug. sūt q̄ lāpades habēt ⁊ nō oleū. i. fidē ⁊ non opa. Hic Grego. Sicut lāpas sine oleo fetet ⁊ nō lucet: sic fides sine opib⁹ bōis Nā fides sine opib⁹ ē fides demonū. de q̄ Jac. ij. Demōes credūt ⁊ contremiscūt. Et subdit ibidē. Sic̄ corp⁹ sine spū mortuū ē: sic fides sine opib⁹. Et tales viuūt in tali statu in q̄ mori nō audēt. O fatuitas magna. ecce nū q̄z vnica hora securi sūt. Eccs. ix. Nescit hō finē suū: sz sic̄ pisces capiūt̄ hamo: sic hoīes tpe malo. Et Job. xxxij. Nescio q̄z diu subsistaz ⁊ tollat me factor me⁹. Neq̄z hō scit locū vtꝝ in mēsa vel ī lecto vel ī domo vel ī foro. Uñ Bern. Q̄ moriemur certū ē. incertuz autē vbi vel quō. mors vbiq̄z te expectat. sed si tu prudens es vbiq̄z expecta eā. O q̄z multi sunt eterne de⁹ q̄ pñtia sic diligūt q̄si eterna īmo ampli⁹ ⁊ tales fatui ⁊ miseri sūt. de q̄b⁹ Eccs viij. Sūt ip̄ij q̄ ita securi sunt ac si vitā iustoꝝ habeāt. Sz h̄ vanissimū iudico. q̄z dic̄ saluator Matth. xxv. Vigilate q̄z nescitis diē neq̄z horā. Tertiū prudētie ꝯseruatiuū ē prouidētia futuroꝝ. Dicit em̄ sanctus Tho. ij. ij q. xlix. ar. vj. q̄ ad h̄ q̄ aliq̄s futura cōtingētia recto ordine deducat ad finē tria ei sunt necessaria. s. rectitudo cōsilij iudicij ⁊ p̄cepti. sine q̄bus recta ordinatio in finē esse nō pōt. Et ideo fatui oēs sunt q̄ solūmō ꝟm īpetū agūt sine ꝯsilio ⁊ iudicio. Et tales q̄nq̄z ad tantā insaniā deueniūt vt velint querere q̄d inuenire nō pñt sc̄z longaz vitā in hoc mūdo ⁊ nō querūt q̄d faciliter possent inuenire. s. v̄tuose viuere. q̄d est sapiētis. Eccs. vj. Quid habet amplius sapiēs stulto nisi vt ꝑgat illuc vbi ē vita sc̄z ꝑmanēs. stult⁹ vero solū videt vt in hac vita fluida viuat Seneca. Stultus est q̄ querit vt diu viuat. sz nō vt bene viuat curat. Talis fatu⁹ fuit ille diues. de q̄ xp̄s Lu. xij. q̄ dixit. Aīa mea habes multa bona reposita in annos plurimos req̄esce comede ⁊ bibe epulare. Cui dixit de⁹. Lyra. Dicere dei ē facere. Stulte hac nocte aīam tuā repetēt a te. q̄ v̄o ꝯgregasti cui⁹ erūt. Et breuiter cōcludit oīb⁹ hoīb⁹ Apl's Heb. xiij. Nō habem⁹ hic manentē ciuitatē sz futurā ī q̄rim⁹. Igit̄ nunq̄z vera hoīs ꝯseruat̄ prudētia meli⁹ q̄z p̄cogitatōe futurorū qualis erit caro in delitijs nutrita post mortē. ⁊ vbi manebit aīa peccatis infecta. Quartū prudētie cōseruatiuū ē circūspectō medioꝝ. Nā dic̄ sanct⁹ Tho. ij. ij. q. xlix. ar. vij. q̄ necessaria ē circūspectio medioꝝ ꝑ q̄ conat̄ ꝑuenire ad finē optatū siue sit bōa vl̄ mala. circūspectio. i. vndiq̄z spectio vt vndiq̄z circūspiciat ⁊ ꝯsideret an q̄d ē illud mediū sit ꝯueniēs vel repugnās Cōsideret igit̄ p̄mo opus si sit bonuz secūdo si faciat bona intētiōe. q̄z sic ordinauit etern⁹ de⁹ vt ad vitā eternaz hoīes ꝑueniāt ꝑ bona opa recta intētiōe facta. Nā etiā v̄gines fatue lāpades habuerūt sed nō oleū. de quibus Aug. Qui nō ꝓpterea gaudent vt deo placeāt nō habēt oleū secū. Nihil em̄

habēt dū ꝯtinent viuūt nisi illud qđ ī laudib⁹ hoīm attingūt. De talib⁹ dic̄ Grego. Qui rectā intentionē in opere nō tenēt totū opus amittūt. Unde cōiter d̄r. Quicq̄d agāt hoīes intētio dijudicat eos. Cui ꝯsonat magister ī ij. di. xl. di. Actus simpliciter mali sūt q̄ puersam intētionē habent. Ni dicēt in iudicio. Date nobis de oleo vestro id ē ꝑhibete nobis testimoniū bonorū opeꝝ. Respōdēt prudētes. Ite potius ad vendētes ⁊ emite vobis id est ad hoīes adulatores quoꝝ laudē acceptastis. q̄si dicāt. Quid ꝓfecit vobis laus hoīm. certe solū fuit son⁹ verborū trāseuntiū. O q̄ꝫ stulti sūt filij adaꝫ q̄ in bonis ⁊ malis querunt laudari. O q̄ꝫ multi sunt tales. Eccs. j. Stultoꝝ infinitus est numerus. Quintū prudētie ꝯseruatiuū ē cautela maloꝝ. ne in aliqđ peccatum ruat ⁊ illa queet. sumus īter hostes et in medio laqueoꝝ. Uñ Ecci. ix. In medio laq̄orū ingredieris. Propterea Apl's ꝺ hac cautela dicit Eph. v. Uidete quō caute ambuletis. Quarto de prudentia ꝯsideremus prudentie destructionē siue ꝯtrarietatē ꝑ que videlicet vera prudētia ab hoīs aīa destruat. Uñ quattuor sunt peccata per q̄ ipsa impugnat ⁊ destruit scilicet

Primū est negligentia.
Secundū est incōstantia.
Tertiū est ꝑcipitatio.
Quartū est incōsideratio.

Primū pctm̄ dixi ꝑ qđ prudētia destruit ē negligētia. Cui⁹ rō ē. qꝛ sic̄ prudēs obseruat tp̄s: ita negligēs amittit illud. Hic Ecci. xx. Lasciu⁹ ⁊ īprudēs nō obseruāt tp̄s. Uerūtn̄ non oīs negligētia destruit prudētiā. sꝫ tm̄ illa q̄ negligit illa q̄ sūt de necessitate salut. Et de tali d̄r. Prouer. xix. Qui negligit viā suam mortificabit. Et Hiere. xlviij. d̄r. Maledict⁹ hō q̄ fac̄ op⁹ dn̄i fraudulēter. Ubi dic̄ glo. Sol⁹ in dei ope fraudē nō facit q̄ ī studio bōe actionis vigilat nec ad corꝑalis rei p̄mia nec ad laudis v̄ba nec ad hūani iudicij gr̄aꝫ anhelat. Scđm pctm̄ ꝑ qđ prudētia destruit ē īcōstātia. Cu⁹ rō ē. qꝛ sic̄ p̄ferri mai⁹ bonū mīori bono ꝑtinet ad prudētiā: ita desistere a maiori bono ꝓpter min⁹ bonū ꝑtinet ad ī prudētiā. ⁊ talis incōstātia aut orit ex luxuria. qꝛ dicit Gre. xxxj. moral'. Incōstātia ē filia luxurie. aut ex īuidia et ira. Jacꝫ. iij. Ubi zel⁹ ⁊ ꝯtētio: ibi incōstātia ⁊ oē op⁹ p̄uū. aut ex cordis duplicitate. vt d̄r Jacꝫ. j. Uir duplex aīo īcōstās ē ī oīb⁹ vijs suis. Uir duplex aīo ē q̄ aliud gestat ī corde ⁊ aliđ ī ore De tali d̄r Ecci. ij. c. Ue duplici corde. Dr̄ aūt ve duplici corde poti⁹ q̄ꝫ duplici ope. qꝛ dolositas ⁊ duplicitas ⁊ oīs malignitas a corde ꝓcedit. iuxta illud [illegible] ttb. xv. De corde exeūt cogitatōes male ⁊c̄. Tertiū pctm̄ qđ destruit prudentiā ē ꝑcipitatio. Cui⁹ rō est. qꝛ sic̄ prudēs ē q̄ rōnabilit̄ gradit: sic ille īprudēs ē q̄ de alto ad ima se ꝑcipitat nō īcedēdo ordinate ꝑ grad⁹. Spūalit̄ aūt sūmū ī hoīe ē oꝑatio rōnis. īfimū v̄o oꝑatio corꝑis. grad⁹ āt medij ꝑ q̄s oꝑatio rōnis ordiate ꝓcedit ad oꝑationē corꝑis sūt q̄nq̄ꝫ. s. memoria p̄teritoꝝ. ītelligētia p̄ñtiū. ꝓuidētia futuroꝝ. circūspectio mediorū. ⁊ cautio maloꝝ. Si q̄s aūt his p̄termissis ferat ad aliq̄d oꝑandū talis se ip̄m ꝑcipitat. Q, vero aliquis nō agit s̄m regulā rōnis hoc prouenit ex duobus. Primo ex impetu passiōis ꝑtransitis quinq̄ꝫ predictis. ⁊ hoc precipitatio facit. Secundo ex contēptu regule dirigentis. ⁊ hoc prouenit ex temeritate q̄ nō vult subdi regule aliene. Quartū pctm̄ ꝑ qđ prudētia de

De sctā Maria magdalena

struit̄ est incōsideratio. Cui⁹ rō est. qꝛ sicut ꝯsiliari iudicare p̄cipe ꝑtinet ad prudētiā: ita nō recte ꝯsiliari ⁊ iudicare ꝑtinet ad imprudentiā. Ideo dicit̄ Eccī. xxxij. Sine cōsilio nihil agas. et post factū nō penitebis. Et Prouer. iiij. Om̄i custodia custodi cor tuū. remoue a te os prauū ⁊ labia detrahētia sint ꝓcul a te. Oculi tui recta videant. ⁊ palpebre tue p̄cedāt gressus tuos. Uñ Ber̄. Uulgo d̄r. Qui custodit cor suū: bonū castꝝ custodit. Hec oīa ad prudētiā ꝑtinētia copiose fuerūt ī btā margareta. iō vere v̄go prudens d̄r. ⁊ a xp̄o ad eternas nuptias recepta. qꝛ vt dic̄ Sapiēs. De⁹ neminē diligit nisi q̄ cū sapia gradit̄ Jō charissimi simus prudētes ꝯ aīe ꝑicula. ⁊ in custodiēdis v̄tutib⁹ fortes vt a deo recipiamur. Scdo btā marga. cōmēdat̄ ex p̄missis thematis v̄bis a salutari virtutū excellētia: cū d̄r. Acceperūt oleū ī vasis suis cū lāpadib⁹. Sicut eī qui ambulat in nocte accēsa lāpade secure vadit: sic q̄ v̄tuose viuit in lumīe īcedit. Hec autē btā licet oīb⁹ v̄tutib⁹ plena fuit. tñ spēaliter trib⁹ illuxit scz

Primo fide
Scdo spe.
Tertio charitate.

Primo nāqꝫ ip̄a btā margareta illuxit lāpade fidei. quō inter tot tormenta fortit̄ defensauit sicut patet in legēda. Rogem⁹ igit̄ eā vt prudēter intercedat ꝓ nobis apud iesū xp̄m ⁊c̄.

De sancta Maria magdalena.
Sermo. lviij.

Laudate dominū deū nr̄m q̄ ñ deseruit spantes ī se. ⁊ ī me ācilla sua adīpleuit m̄iaꝫ suā Judith. xiij ca. Ista nāqꝫ v̄ba dixit sancta iudith cū holofernē decollauit. se suosqꝫ a tyrānide ip̄i⁹ liberauit. iō ꝯgrue p̄t dicere eadē v̄ba btā maria magd̄. quam dñs a diabolo ꝑ suā piā misericordiā liberauit. ac ad ꝑfectionis statū sublimauit. de q̄ tāqꝫ grata inuitat et nos di. Laudare dñm deū. Et subdit causaꝫ di. qꝛ ī me inq̄t ācilla ⁊c̄. Et merito q̄libet dꝫ laudare deū ꝓpt̄ m̄lta sua ī pēsa bñficia potissime ꝓpt̄ hec tria scꝫ

Primo ꝓpter creationē.
Secundo ꝓpter redēptionē.
Tertio ꝓpter ꝓmissionē.

Prīo itaqꝫ dꝫ q̄libet laudare deū viuū ꝓpt̄ creationē q̄ oīno ex sua misericordia creauit. ñ certe sciuim⁹ petere ne nos crearet irrōales vl̄ īsensibiles q̄ nec fuim⁹. nec īdigebat nr̄o seruitio ⁊c̄. g̊ filij adā si cogitarēt q̄ꝫ nobil̄r de⁹ oīm int̄ cet̄a creata hoīez creauit s̄m corp⁹ egregie. s̄m aīam nobili⁹ ꝓfecto ī dei laudē assurgerēt ⁊ dicerēt cū btō aug. id qd̄ scribit li. d̄ spū. ⁊ lr̄a d. Miser ego q̄ꝫtū deberē diligere ⁊ laudare deū meū q̄ me fec̄ cū non erā. redemit cū ꝑirē. nō em̄ erā ⁊ de nihilo me fecit. nō lapidē nō arborē nec aliqd̄ de aīalib⁹. sꝫ voluit me eē hoīez. dedit mihi viuere sentire ⁊ discernere. reduxit me de exilio. redemit me d̄ seruitio. vocauit me noīe suo. ⁊ vt mēoriale suū sp̄ eēt apd̄ me. vnxit me oleo leticie. q̄ ip̄e erat vnct⁹ vt ab vncto eēm vnct⁹. et a xp̄o dicerer xp̄ian⁹. Nec ille. Ad h̄ em̄ ꝯditi sum⁹ vt deū laudem⁹. iuxta illd̄ Esa. xliij. Ppl̄m istū formaui laudez meā narrabit. Scdo debem⁹ deuꝫ laudare ꝓpt̄ nr̄aꝫ redēptōꝫ. Si eī cogitam⁹ redēptorē nr̄m qꝛ fili⁹ d̄i ē. si modū. qꝛ turpissima sua morte redemit certe rō ip̄a excitat vt ip̄m laudem⁹ ⁊ ei regratiemur. Hic Bern̄. Si inq̄t me totū debeo ꝓ me facto q̄d addā ꝓ me redēpto. nec eī tā facile sū redēpt⁹ q̄ꝫ factus. In creādo de me sicut et de

oibus dixi scptū est. Ipe dixit ⁊ facta sūt. In redimēdo aūt dixit mlta. gessit mira. ptulit dura. dura vba. duri ora vbera. durissima crucꝫ tormēta. In pmo me mihi dedit. i scdo. s. redimēdo se ⁊ sua dedit. me q̄z mihi reddidit. Ergo q̄ntūcūq̄z pctor laudet deum adhuc remanet obligatꝰ. Tertio deū debet q̄libet laudare ppt ipiꝰ pmissionē. pmisit nāq̄z deꝰ se laudantib ⁊ sua pcepta obseruātib ineffabile ⁊ eternū gaudiū vicz seipm. qd oculus nō vidit. auris nō audiuit. nec in cor hoīs ascēdit. Uñ Gre. i omel. ait. Que aūt lingua dicere: aut q̄s itellectꝰ cape sufficit illa supne ciuitatꝫ q̄nta sint gaudia āgeloꝝ choris iteresse cū btis spiritib eterni ꝯditorꝫ gliaz agnoscere. pñtē dei vultū videre. nullo mortis metu affici. icorruptōis ppetuo mūere letari. Hec siq̄dē btā maria magd. itellexerat. puta q̄z nobilit creata. q̄z misericordit redēpta. q̄z largiter dotāda foret. iō oēs ad deū creatorē redēptorē ⁊ remūeratorē laudandū i pmissis vbis iuitat di. Laudate dñm ⁊c. Uñ ex pdictꝫ thematꝫ vbis d btā maria magd tria gra dei declaremus salutis documenta scilicet

Primo in via perditōis q̄z fuit abominanda. ibi. Laudate ⁊c.

Secundo in via ꝯuersiōis q̄z fuit admiranda. ibi. Qui nō deseruit ⁊c.

Tertio in via pfectiōis q̄z fuit laudanda. ibi. Et in me ancilla ⁊c.

Primū nāq̄z salutis documētū d beata maria magdalena ex verbis thematis declaremꝰ i via pditiōis ⁊ peccati do q̄z abomināda fuit cū dr Laudate dñm deū. acsi dicat. vos q̄ ñ estꝫ i tali via pditōis laudate dñz. q̄r ego peccatrix laudare deū nō sū digna q̄r dr Ecci. xv. Nō ē speciosa laus in ore pctōrꝫ. Et Ps. ait. Peccatori aūt dixit deꝰ: q̄re tu enarras iusticias meas ⁊ assumis testamentū meū p os tuū Hec vo fuit talis. cuiꝰ pctā fuerūt mlta magna ⁊ manifesta. Fuerunt dixi multa: q̄r nō solū in vno vel duobus pctis fuerat irretita sz multis. qd notat Mar. vlt. vbi dr. Hec est illa maria de q̄ dñs septē demonia eiecerat. Ubi Gre. Septē demonia maria habuit q̄ vniuersis vitijs plena fuit. Dixi deinde q̄ pctā ipiꝰ erāt magna. ⁊ b notat Luc. vij. vbi dr. Ecce mlier. vbi ly ecce notat pcti magnitudinē p modū admiratōis. Dixi postea q̄ ipius pctā erāt māifesta. hoc notat Lu. vbi sup dicēs q̄ erat in ciuitate: ita q̄ non vnꝰ vl duo sz tota ciuitas sciebat eiꝰ pctā. ⁊ iō pdito noīe ppo ppter mlta magna ⁊ māifesta pctā āthonomasice peccatrix vocabat. Uerūtñ q̄dā vitati euāgelice directe nō psumētes cōtraire sz p obliquū dicētes (acsi beate marie magdalene fauētes) q̄ ipa fuit vgo sz multū dissoluta elata ⁊ pōposa: ita q̄ cordis lasciuiā signis exterioribꝫ idicabat. nō aiūt ē visile q̄ tā nobil tā egregiā suā pgeniē tātꝫ criminibꝫ ifamauerit. Sz pfecto hoc ñ ē tenēdū tāq̄z vitati ꝯriū. nec ipa i laudē reputat si q̄s mē dacit excusare conet sz potiꝰ vt diuinā misericordiā in ea laudet ⁊ eiꝰ exēplo se emēdet. nā ecclia officiū de ea nō facit sic solet d vgibꝰ. sed sicut de viduis. sz et ecclia nō iudicat de occultis sz de māifestis. Hic dr di. xxxij. c. Erubescāt. Occultoꝝ cognitor ⁊ iudex deꝰ ē iō solꝰ hz iudicare de occultis. sm q̄ ait salomō. Tu solꝰ nosti corda filioꝝ hoīm. Et. ij. q. j deꝰ omps Euaristꝰ papa dicit. Nos q̄ hoīes sumꝰ ⁊ pctōres. q̄bꝫ icognita sūt occulta iudicia dei. hec pcauētes nullū ante verā iustāq̄z pbationē iudicare ⁊ damnare debemꝰ. Ergo ipa

fuit in pctis multis magnis ⁊ mani
festis. Attamē nō possum⁹ absolute
diffinire in q̄bꝫ pctis fuerit nisi ꝙ fuit
peccatrix. Sꝫ vt cōmuni⁹ femīe infa
mant̄ de pctō carnis. Probabile eq̄
dē videt̄ ꝙ radicē oīm pctōꝝ in se ha
buit. qꝛ btūs Gre. de ea dic̄ ꝙ vniuer
sis vitijs plena fuit. Sūt aūt q̄ttuor
radices oīm pctōꝝ. s. inuidia. aposta
sia. auaricia ⁊ supbia. De īuidia dicit̄
Sap̄. ij. Inuidia diaboli mors ītra
uit in orbē terraꝝ. qꝛ ex diaboli inui
dia secutū est odiū ꝯ deū ⁊ hoīez. Se
cūda radix pctōꝝ est apostasia a deo
Ecc̄i. x. Initiū pctī hoīs apostatare a
deo. p̄us enī ē auersio a deo q̄ꝫ cōuer
sio ad creaturā. Tertia radix pctī est
auaricia. de q̄. j. Tim. vj. Radix oīm
maloꝝ ē cupiditas. qꝛ alijs oībꝫ pec
catꝫ fomētū ⁊ materiā mīstrat. Quar
ta pctī radix ē supbia. d̄ q̄ Ecc̄i. x. Ini
tiū oīs pctī supbia. Et Thob. iiij. Ab
ip̄a. s. supbia sūpsit initiū oīs pditio.
Et Isid̄. dic̄ ꝙ sic̄ supbia ē origo oīm
criminū: ita ⁊ ruina oīm ꝟtutū. et sic
sola supbia simpl̄r ē radix oīm pctōꝝ
qꝛ in oī pctō inuenit̄ ꝯtēptus dei q̄ est
supbia. His q̄ppe pctis maria ma
gdalena fuit plena. Fuit enī multuꝫ
supba in corde. ore ⁊ ope. ex hoc reces
serat a deo suo. ⁊ exinde alijs inuide
bat. Et qꝛ diues erat oīa pctā liberi⁹
exercebat. iō a tota ciuitate mlier pec
catrix vocabat̄. qꝛ forte faciebat epu
latiōes. cātilenas. ⁊ q̄ nō licet nob̄ lo
qui. Uñ ⁊ ī btā maria magdalena si
cut ⁊ in nobis frequēter pctā solēt ori
ri ex p̄ma pctōꝝ radice: puta supbia.
que quidē orit̄ ex his q̄ttuor scꝫ

Primo ex naturaliū elegantia.
Secūdo ex facultatū abūdantia.
Tertio ex dignitatū p̄eminētia.
Quarto ex p̄sonaliū ignorātia.

Primo nāq̄ꝫ peccatū supbie frequē
ter orit̄ ex naturaliū elegātia bonoꝝ
q̄ sūt mlta. videlicet nobilitas generꝭ
pulchritudo corpis. magnitudo ro
boris. Prīo supbia orit̄ ex nobilita
te generꝭ dū suā ꝓgeniē cōpant ad ali
orū. ⁊ vidētes se de honorabiliori stir
pe ꝓgenitos: ex ip̄a estimatiōe in se in
tumescūt alta de se sentiētes. Ideo di
cit Aristoteles. ij. ethic̄. ꝙ nobiles ha
bent duos mores vitupabiles. Pri
mus ꝙ nimis appetunt honores. iu
xta illud Osee. ix. Gl̄ia eoꝝ a partu et
vbere. Secūd⁹ ꝙ sūt ꝓgenitoꝝ despe
ctores reputantes se meliores illis: a
fortiori alijs. Sed ꝓfecto valde stul
tū ē in hoc supbire. eo ꝙ vnū patrem
habem⁹. s. adā. ⁊ vnā matrē. Non enī
legitur deū fecisse vnū adā de auro: ⁊
aliū de luto: sed solū vnū de limo. iō
dicit Gre. xxxj. moral̄. Oēs hoīes na
tura equales sunt. Secundo q̄dā su
perbiūt ex pulchritudine corpis. Ta
les sūt stulti ⁊ decepti de pelle corru
ptiua curātes nō de aīa in eternū vi
ctura. Uñ Prouer. vl. dr. Fallax ⁊ va
na ē pulchritudo. Hec q̄ppe gl̄iatio
multos iā fefellit etiā sapiētes: potis
sime mulieres illas q̄ se colorāt cōtra
dei volūtatē quas sepe deus ꝑmittit
cadere in fornicationem. iuxta illud
Ezech. xvj. Habēs fiduciā in pulchri
tudine fornicata es. Sed hmōi pul
chritudo quid sit dicit dñs Esaie. xl:
Clama inq̄t. Et ip̄e. Quid clamabo.
Oīs caro fenū ⁊ oīs gloria eius qua
si flos agri. exiccatum est fenuꝫ ⁊ ceci
dit flos eius. ⁊ decor vultus eius de
perit. Hoc fit specialiter in morte ho
minis. Hinc Bern̄. dicit. Quid feti
dius humano cadauere. quid horri
bilius mortuo hoīe. cuius erat in vi
ta gratissimus amplexus: fit in mor
te horribilis aspectus. Tertio q̄dam
supbiūt de roboris magnitudine. q̄

bus clamat Hieremias.ix.c.dicens. Nō glorietur fortis in fortitudine sua.

Secundo quoq; peccatū superbie oritur ex facultatuz abundantia. qa habens diuitias credit se habere omnia bona. Ideo dicit August.libro de verbis dñi. Nihil sic generant diuitie sicut supbiā. Idē omel.xiij. Tolle superbiā diuitie nō nocebunt, Quelibz enī res habet suuz vermē. vermis vero diuitiarum superbia est. Difficile est autē vt nō sit superbus q̄ diues est Nam ex facultatū abundātia nō solū superbia sed quasi omnia alia peccata oriunt. Inde seductio:epulatio: ebrietas:scurrilitas:luxuria ꝛc. Hic Bern̄. Periclitatur castitas in delitijs. Sic fuerūt ꝑiclitati sodomite:d̄ q̄bus Ezech.xvj.dicit. Hec fuit iniq̄tas sodome sororis tue.saturitas panis.abundātia ꝛ ociū. Sed optimū remediū est cogitare ꝙ ista temporalia bona solū sunt nobis accommodata.ꝛ cum ratione repetenda.quia quilibet velit nolit saltez in morte relinquet ea.ꝛ erit pauper.nud⁹. cecus ꝛc. Hinc Ps̄. Relinquent alienis diuitias suas. Et Hieronym⁹.de miseria humana ait. Quid prosunt o fratres diuitie. quid vana gloria. quid leticia mundi cū non liberent hominē de morte.nec defendant a verme. nec eripiant a fetore. Ecce enī qui heri sedebat gloriosus in aula:nunc latet despectus sub tūba.ꝛ qui vescebatur delitijs in cenaculo:modo consumit̄ a vermib⁹ in sepulchro. Cur ergo superbis cinis ꝛ vermis. Hec ille.

Tertio deniq; peccatū maxime superbie orit̄ ex dignitatū p̄eminentia. Uidemus certe ad sensū ꝙ in dignitate seculari siue eccl̄iastica sublimati se aliq̄d magni reputāt ꝛ alios despiciūt.ꝛ ex libertate sua multa mala perpetrāt. De q̄bus sanctus Gregori⁹.xxvj.moraliū ait. Nōnūq̄ eo ip̄o ꝙ p̄est alijs elatōe cogitationū intumescit. Hinc dicit Apl's ad Phil'.iij. Gloria in confusione eorū qui terrena sapiūt. Glosa dicit. Gloria eoꝝ tēporalis ducit eos ad eternā confusionē. Et ideo dignitates in mūdo nō solum nō est tutū acquirere.sed nec appetere si homo cogitat pro quo appetit. Unde Chrysostomus dist.xl.cap̄. Multi.ait. Quicunq; desiderauerit primatū in terra inueniet confusionē in celo. Si dicas.homo assimilat̄ trinitati eo ꝙ factus est ad imaginez dei qui est trinus ꝛ vnus.pater et fili⁹ ꝛ spiritussanct⁹.sed bonitas attribuit̄ spūi sancto.sapiētia filio. ꝛ potētia patri. Homo igit̄ sicut habet naturalē appetitū ad sapiētiā ꝛ bonitatē:s̄m q̄d dī p̄mo methaphisice. Oēs homines natura scire desiderant. Et p̄mo ethicoꝝ. Bonū est q̄d oīa appetūt:ita habet naturalē appetitū potētie. Sed si nō licet dignitatē appetere est contra naturaz. Ad q̄d respondet Alexander de Hales in.ij.par.sūme ꝙ aliter est loqui de potestate in se. et aliter respectu subiectionis alioꝝ hominū. Primo modo erat appetitus naturalis sicut sapientie ꝛ bonitatis Secundo modo autē nō nisi inquātū spectat ad dei gloriā ꝛ p̄ximoꝝ vtilitatem. Nam si appetitus dignitatis esset a natura:extūc remaneret in patria. Ibi autem cessat omnis prelatio vt dicit magister in.ij.dist.xvj. Jō dicit Bern̄. Quotiens preesse desidero:totiens deū meū preire contendo Propterea ad demonstrandū fidelibus suis xp̄s dñs exempluz hūilitatis quādo ip̄m regē facere volebāt Job. vj.fugit.ꝛ quādo voluerūt eū occidere spōte ad eos iuit dicēs. Quē queri-

tis. Silr alij sancti scz Grego. Mar
cus Frāciscus ꝛc. Quarto peccatū
maxime supbie orit ex psonaliū igno
rantia. Nā sicut ex cognitiōe infirmi
tatis ꝓprie ꝛ psonalis existētie orit hūi/
litas q̄ est mat salutis. sic ex ignoran
tia sui orit supbia. Unde Bern. sup Cā
tic. ait. De ignorātia tui venit supbia
O deus eterne. o pie xpe si homies co/
gnoscerent q̄z fragiles sunt fm corpus
q̄z multis miserijs ꝛ infirmitatibus
circūdati. de spolijs alioꝝ habent vi/
ctū ꝛ amictū ꝛ nōne lana fuit vestimē
tū tuū. Unde B[illegible]ij. li. ꝯsiderationuz
ait. Cōsiderāti tibi q̄d sis occurret ti/
bi q̄ es hō nudus ꝛ paup miser ꝛ mi
serabilis. natus d̄ muliere: iō cū reatu.
breui viuēs tpe: iō cū metu. repletur
multis miserijs: iō cū fletu. Idē i ser/
mone de passiōe. Cogita g̊ vñ venis
ꝛ erubesce. vbi es ꝛ ingemisce. q̊ vadis
ꝛ ꝯtremisce. Si deniq̄z hoies q̄d sunt
fm aīam intelligerent: q̄z dignissima
sit dei creatura: ad cuius imaginē ꝛ sili
tudinē est creata. de qua dicit Bern.
li. meditationū. Totus siq̄dē mūdus iste
ad vnius aīe p̄ciuz estimari nō pōt ꝑ q̄
xpi sanguis effusus ē: ꝛ q̄ nisi xpi san/
guine redimi nō potuit. ꝛ tā p̄ciosam
[illegible]z hō maculat ꝛ annihilat. iuxta illd̄
[illegible]ern. ser. de dedicatiōe. Cogitās de
aīa mea iuxta rei veritatē itueor. ꝛ ni
hil de ea verius sentire possū q̄z q̄ ad ni
hilū sit redacta q̄ ē onerata pctis: irre
tita illecebris. ipleta illusiōibus. prona
ad malū. Idē in lib. meditationū. O
aīa ꝓpt carnē aliena tibi pctā iputant
cur carnē tuā p̄ciosis ipinguas ꝛ or/
nas: quaz post paucos dies deuora/
turi sunt vermes. ꝛ aīaz tuā o homo
nō curas que cito deo ꝛ angelis p̄sen
tanda ē. Hec reuera nō cogitabat be
ata maria magdalena in via deuia/
tiōis. sed ex quo erat speciosa et de re/
gali ꝓsapia. diuitijs plena. et ignara
sui. iō gl'iabat de generis nobilitate.
de corpis pulchritudine. de sua pote
state. epulabat: gaudebat: ridebat: et
alia talia faciebat. licet specialit euā/
geliste nō exp̄sserūt q̄ mlier peccatrix
in tota illa ciuitate ꝛ regiōe vocabat.
Et in v̄itate dico vobis oībus q̄ oēs q̄
nō bñ recognoscūt se ꝛ deū sūt in sta/
tu piculosissimo. Secūdū salutis
documētū ex v̄bis thematis declare
mus. btā maria magdalena in via cō/
uersiōis sue ad deū q̄z admirāda fuit
cū d̄r. q̄ nō deseruit sperātes in se. Ad
mirādū certe opus dei ē q̄n diuia mise
ricordia peccatricē aīam ad se cōuer
tit. qz dicit Augus sup illud Job. xiiij.
Maiora hoꝝ faciet. q̄ maius opus ē vt
ex ipio fiat iustus q̄z creare celū ꝛ terrā.
iudicet q̄ pōt vtꝝ maius sit iustos āge/
los creare q̄z impiuz iustificare. certe
si equalis vtrūq̄z potētie tñ hoc ē ma
ioris gratie. Maior enī indispositio
est impij ad gratiā q̄z iusti ad gl'iaz. et
ideo magis relucet diuia misericor/
dia in iustificatiōe impij q̄z in glorifi
catiōe iusti. Hinc d̄r in collecta. Deus q̄
oīpotentiā tuā parcēdo maxime ꝛ mi
serādo manifestas. Unde sancta mater
eccl'ia ante oc'los mentis nr̄e ꝓposuit
hāc beatā peccatricē vt q̄ in innocētia
mariam iesu matrē imitari nō possu
mus saltē istā peccatricē imitemur. ꝛ
ī illa via q̄ ipa misericordiā dei iuēia
mus cū spe firma. Dicē nāq̄z Petrus de
tharā. in. iiij. sentē. q̄ quatuor req̄rūt
ad pctōris iustificationē. s. gr̄e īfusio.
culpe remissio. motus liberi arbitrij et
ꝯtritio. Duo p̄ma ex pte dei. ꝛ duo vl
tima ex pte rei. Prīo dixi q̄ ad iustifi
cationē ipij necessario req̄rit ex pte di
gratie sue infusio. quia dicit Augus de
peccatore. Nō potest bonū velle nisi
iuuet ab eo qui nō potest malū velle.

Et Bern̄. sup̄ Cāt̄. Sciāt hostes gr̄e nec ad bonū cogitādum sufficere cor hūanuz. Scd̄o ex p̄te dei req̄rit̄ culpe remissio. nulla em̄ creatura pctm̄ potest remittere etiā angelica natura. nisi natura diuīa. iuxta illud Esa. xliij. Ego sū ip̄e q̄ deleo iniq̄tates vestras ꝓpter me. Nā vniuerse vie dn̄i misericordia ⁊ v̄itas. Misericordia fit in g̅tie īfusiōe. v̄itas ī culpe remissiōe. q̄a sic remittit culpaz vt obliget ad detestādū eā. ⁊ iō Tertio ad h̄ req̄rit̄ motus liberi arbitrij p̄ fidē ⁊ spē credēdo ⁊ sperādo. q̄ deꝰ nō deserit ī se sp̄antes Jō d̄r Ro. iij. Justificati p̄ fidē. Un̄ si vis īuenire dei magnā misericordiaz necesse est vt excites te p̄ li. ar. al's dānaberꝫ. iuxta illud Augꝫ. Qui creauit te sine te nō saluabit te sine te. Quarto ex p̄te pctōrꝫ ad sui ꝯuersionē req̄ritur pctī detestatio. cū eī ī pctō sit aliq̄ delectatio oportet ī eiꝰ sanatōe q̄ aliq̄ fiat tristicia. et hec d̄r pctī detestatio. Gre. ī pasto. dic̄. Deꝰ cruciatibꝫ nr̄is n̄ pascit̄ sꝫ delictoꝝ morbis ꝯ̄rijs medicamībꝫ medet̄. Uide igit̄ o hō saluande hoc claꝝ speculū vicz b. magd̄. quō hec q̄ttuor ī ip̄a fuerūt vt patet in hoc euāgelio. Rogabat iesū q̄dā phariseꝰ ⁊c. dic ip̄m. Primo nāq̄ notat̄ gr̄e infusio. cū d̄r. vt coguit q̄ iesus accubuit ī domo symōis leprosi. Aīa eī mortalit̄ peccās mox excecat̄ ⁊ nō videt salutꝫ viā. iuxta illud Sap̄. ij. Malicia eoꝝ excecauit eos. dū b. maria magd̄ coguit p̄ lumē gr̄e p̄ qd̄ coguit peccati mltitudinē magnitudine ⁊ turpitudinē. coguit ꝯ̄ pctōres seuerā dei iusticiā. circa penitētes dei magnā clemētiā. Si dicꝫ. quō coguit xp̄m ibi in domo eē. dicēdū q̄ forte soror ip̄iꝰ. martha dixerit ei talia v̄ba. O soror charissima si tu audisses pijssima xp̄i veri messie v̄ba. audisses certe mirabilia. vt patet ī ser. ij. Secūdo b. maria ma. mouebat se p̄ li. ar. dicebat forte corde saltē. O dulcꝫ iesu. o vnica spes anīe mee. miserere mihi miserere mihi. ego em̄ sum illa infelix peccatrix q̄ te offēdi. me p̄didi. ⁊ mltoꝝ aīas meo ornatu aspectu ⁊ exēplo p̄didi aut illaqueaui. ego sū illa misera peccatrix q̄ mūdū plꝰ q̄ꝫ deū. corpꝰ plꝰ q̄ꝫ aīam vitia plꝰ q̄ꝫ v̄tutes dilexi. Tertio fuit ī ea v̄a ꝯtritio. iō fortit̄ aggressa ē viā penitētie nō sic mō faciūt hoīes q̄ ꝯfitent̄ ī pasca. ⁊ paulo post recidiuant. Nā d̄ ip̄a dic̄ Gre. ī omel'. Discite quo dolore ardeat q̄ etiaz flere int̄ epulas nō erubescit. per illa eī p̄ q̄ peccauerat satisfecit. Primo peccauerat corde. ⁊ īde satisfecit ꝯtritōe. Un̄ Gre. ī omel'. ait sic. Cogitāti mihi d̄ marie pnīa flere magꝫ libet q̄ꝫ aliq̄d dicere. Cuiꝰ em̄ vel saxeū pectꝰ ille hꝰ peccatricꝫ lachryme ad exēplū pnīe n̄ emolliūt. Cōsiderabat nāq̄ q̄d fecit ⁊ noluit ꝯsiderare q̄d faceret. sup̄ ꝯuiuātes īgressa ē. nō iussa vēit. int̄ epl'as lachrymas obtulit. Scd̄o peccauerat ore. iō ip̄o osculabat̄ pedes dn̄icos. Tertio peccauerāt ocul'. iō ill' lachrymas copiose effūdebat ⁊ capill' tergebat. Hic Grego. Tot inq̄t ī se īuenit holocausta q̄t ī se p̄us habuit oblectamēta. Quarto ex his fuit ī ea culpe remissio. iō dixit ei xp̄s. Dimissa sūt ei pctā mlta qm̄ dilexit multū. hec igit̄ est v̄a pnīe forma.

Tertiū salutꝫ documētū ex p̄missis thematꝫ v̄bis declaremꝰ ī via p̄fectōis q̄ꝫ laudāda fuit. cū d̄r. Et ī me ancilla sua adīpleuit misericordiā suā. q̄ q̄dē misericordia dei patet in tribus scꝫ

Primo in defensiōe.

Secūdo in ꝯsolatiōe.

Tertio in beatificatiōe.

Prīo d̄i misericordia ī b. maria magda. claret ī defēsiōe. qꝛ xp̄s ex sua mi

sericordia eaꝫ defēdit a tribꝰ. Primo a phariseo Lu. vij. Scdo a sorore Luce. x. Tertio a iuda neqssimo Math xxvj. Scdo misericordia dei claret ī ipa ī ꝯsolatōe. qꝛ septies ī die eleuabatur ad diuīas ꝯsolatōes. Tertio h̄ ptꝫ ī btīficatōe q̄ patēt in legēda.

De eadem Sermo. lix.

Ecce mulier

e q̄ erat ī ciuitate peccatrix. vt coḡuit ꝙ iesus accubuisset ī domo pharisei attulit alabastrū vnguēti Lu. vij. c. ꝛ ī euāgelio. Ad gloriā btīssime marie mag. d̄ q̄ hodie sācta mr̄ eccl'ia solēnizat ꝓ eo ꝙ deꝰ dei filiꝰ ī hac femīa declarauit sue diuītatꝫ ꝓpetatē. cꝰ q̄dē ꝓpetas ē misereri sp̄ ꝛ pcere. iō misericordia q̄ ad effectꝰ est maior eiꝰ iusticia. licꝫ vniuerse vie eiꝰ sint mīa ꝛ v̄itas. qd̄ ꝓbat̄ triplr̄. s.

Primo autoritatibus.

Secūdo rationibus.

Tertio similitudinibus.

Prīo in q̄ꝫ ꝙ dei misericdia sit maior ī effectu q̄ꝫ eiꝰ iusticia ꝓbemꝰ auctatibus. Uñ ps̄. Miseratiōes eiꝰ sup̄ oīa opa eiꝰ. Et Jacꝫ. ij. Superaltat āt misericordia iudiciū. i. mīa supponit̄ iudicio. Glo. qꝛ iudiciū qd̄ cū mīa est cōmēdabiliꝰ ē ꝛ magꝫ placet. qꝛ paucivl' nulli saluarēt̄ de rigore iusticie. Hic ps̄. Si iniquitates obseruauerꝫ dñe. dñe q̄s sustinebit. Quia apud te ꝓpititio ē. Glo. si iudex solū eē velles ꝛ misericors eē nolles nullꝰ possꝫ tuū iudiciū sustinere. īmo q̄libet desparet. sed ego nō despero sciēs. qꝛ apd̄ te ē ꝓpitiatio. Scdo ꝙ dei mīa sit maior eius iusticia ꝓbemꝰ rōnibꝰ. Prīa rō ē ex pte sue volūtatꝫ. qꝛ oēs hoīes vult saluos fieri ꝛ oībꝰ misereri. j. Timoth. ij Nō āt oībꝰ vult sue iusticie rigorē. q̄a iusticia ipiꝰ ñ solū ꝓcedit a sua voluntate. sꝫ etiā ab actu rōnalis creature. ita ꝙ qñ vult deꝰ aliquē ꝑꝫ iusticiā punire. tūc nccē ē vt p̄cedat aliqd̄ demeritū. sꝫ qñ vult miseri tūc nihil reqrit̄ nisi sua volūtas. Uñ Amb. sup̄ illud Ro. ix. Cuiꝰ vult miseret̄ ꝛ quē vult īdurat: dic̄. miseret̄ deꝰ maḡ bōitate. ꝛ īdurat nll'a iniq̄tate. vt nec liberatꝰ d̄ suis meritꝫ gl'iet̄. nec dānatus d̄ suis suppliciis ꝯqrat̄. Jō subdit apl's ibidē. Miserebor cꝰ miserebor ꝛ mīaꝫ p̄stabo cui miserebor. q. d. Mīam dabo cui dāda ē. ꝛ nō dabo cui dāda ñ ē. nō eī ē ī volūtate petētꝫ sꝫ dātis. Scdo rō ꝙ scꝫ misericdia d̄i ī effectu ē maior eiꝰ iusticia ē ex pte vindicte. qꝛ licꝫ ī punitiōe vtat̄ sua iusticia. tñ supabūdat etiā ibi misericordia. qꝛ sp̄ punit citra ꝯdignū. Uñ ps̄. Nō ꝑm pctā nr̄a fec̄ nob̄ deus. Hic etiā Bern̄. ī ser. lxxxix. Quā benigna ꝛ suauis ē mīa tua. ego peccabā ꝛ dissil'abas. nō ꝯtinebā a sceleribꝰ ꝛ tu ꝯtinebas a v̄beribꝰ. ꝛ certe nisi ex misericordia dissil'asset punire iā diu mlti nr̄m ꝓpt̄ pctā fuissent ī penā īferni deputati vbi dñs pius blasphemat̄. Ps̄. Mīa d̄i maḡ sup̄ me ꝛ eruisti aīaꝫ meā ex inferno īferiori.

Tertio q̄ꝫ ꝙ misericordia dei sit maior ī effectu q̄ꝫ eiꝰ iusticia ꝓbemꝰ sil'itudinibꝰ. Nā debitori q̄druplr̄ p̄t impēdi misericordia. Primo si debituꝫ misericordit̄ exigit̄. ñ sic̄ ille ꝑuꝰ nequā q̄ dicebat ꝯꝑuo. Redde qd̄ debes. suffocās eū Mat. xviij. Scdo qñ dilatō ꝯcedit̄ debitori. Tertio qñ solutiōis terminꝰ diuidit̄. Quarto dū totalr̄ debitū relaxat̄. Sic ītelligit̄ d̄i maḡ misericordia q̄ ē creditor nr̄ q̄tidie expectās ad pniaꝫ vt misereat̄. Prīo cum mīa exigit. qꝛ ꝓ et̄na pena debita accipiet pauca opa pnīe. Scdo differt d̄ die ī diē. Tertio debitū diuidit ptim h̄ ī mūdo: ptiꝫ ī purgatorio puniēdo.

Quarto oīa qñq̄z ꝑ ꝯtritionē dimittē do tā culpā q̄z penā. sic fec̄ marie magda. cui dixit. Fides tua te saluā fecit vade ī pace. q. d. Licet merearꝫ exclusionē a nūero filioꝝ dei. licet obligerꝫ ad eternā ꝛ acerbā penā īferni tñ misericors sū. igit̄ vade ī pace. Dicit̄ g̃. Ecce mlr̄ q̄ erat ꝛc̄. In q̄ q̄dē euāgelio duo salubrit̄ notem⁹ documēta declaranda ad honorē btē marie magda. s.

Primo peccatoꝝ formā ad misericordiā veniendi.

Secūdo ꝑfectoꝝ normā ꝑ gratiaꝫ proficiendi.

Primū dixi documētū declarādū qđ notem⁹ ex euāgelio pctōꝝ formā veniēdi ad dei misericordiaꝫ. Nā ad dei magnā misericordiā veniēdi sūt due vie. vicꝫ via īnocētie ꝛ via pnīe. quaꝝ forma ostēdit̄ in duab⁹ marijs. Uia seu forma īnocētie oñdit̄ in īnocente maria mr̄e xp̄i q̄ pctī alicui⁹ penitudine ñ egebat. qꝛ nullū pctm̄ vnq̄z habuit. Forma v̄o pnīe ostēdit̄ ī maria mag. q̄ p̄us vniuersis vitijs plena fuit. sꝫ ꝑ viā pnīe v̄e venit ad dei misericordiā. igit̄ hec oīb⁹ nob̄ pctōrib⁹ ꝓponit̄ ītuēda tāq̄z claꝝ salutꝫ speculū. ac imitāda tāq̄z oīs pēitētie forma. Uis igit̄ o hō pctōr d̄i magnā misericdiaꝫ īuenire attēde ad hāc mariā mag. cuius q̄dē penitētie forma ex trib⁹ questionib⁹ videbitur scꝫ

Prima pnīa q̄bus est necessaria.

Secūda pnīe q̄t sūt impedimēta.

Tertia que est operatio ad penitētiā dispositiua.

Prima nāq̄z q̄stio ex q̄ videbit̄ marie mag. penitētie forma ē q̄b⁹ ip̄a pnīa ē necc̄aria. Et rñdꝫ Tho. sup. iiij. di. xiiij ar. iij. ī solutiōe argumētoꝝ. ꝙ q̄tuor generibus ꝑsonaꝝ ꝯuenit ip̄a penitētia. s. beatis in celo. dānatis in īferno ꝛ īnocētib⁹ ac pctōrib⁹ in mūdo. Primo beatis in celo ꝯuenit pnīa. nō tñ ꝑm act⁹ ꝓp̄os viatorꝫ. qui sūt plāgere pctā. ꝯtristari de eis. ꝓponere emēdationē. sꝫ ꝑm alios act⁹ q̄ sūt agere deo grates ꝓ misericordia relaxāte peccata ꝛ ꝓ gr̄a volēdi penituisse. ꝛ ꝑꝫ Scotū habēt volūtatē vindicādi pctā in se si eēt possibile vel in alijs ꝑm dei iusticiā. Secūdo penitentia ꝓut capit̄ cōiter ꝯuenit dānatis in inferno q̄b⁹ displicēt pctā ꝛ dolēt. nō qꝛ diuinā bonitatē offenderūt. aut vt veniā sperarēt sed dolēt solū ꝓpt̄ penā quā inde sustinēt. iō amaricati dicūt. Ue nob̄. quia peccauim⁹ ꝓ q̄b⁹ tā acerbā penā sustinem⁹. d̄ q̄b⁹ d̄r Sap̄. v. Intra se gemētes ꝛ pnīam agētes. O maledicta dānatoꝝ pnīa quā nunq̄z subsequet̄ venia. quā oēs impenitētes sustinebūt post hanc vitā. Tertio penitētia q̄dāmō ꝯuenit īnocētib⁹ saltē ꝑm habitū vel aptitudinē ꝛ nō ꝑm actū. Nā act⁹ v̄tutꝫ nō pōt eē sine materia v̄tutꝫ. sꝫ bñ habit⁹ v̄tutis: sicut paup̄ pōt habere habitū magnificētie sꝫ nō actuꝫ. quia nō habet magnitudinē diuitiarū que sunt materia magnificētie. A simili. cū innocētes nō habeāt peccata cōmissa q̄ sūt materia penitētie actū penitendi nō habēt. sꝫ possūt habere habitū. vt si ꝯtingat peccare statim volūt dolere ꝛ vindictam sibi īferre. Quarto pnīa ꝯuenit oīb⁹ pctōrib⁹. et h̄ de pctīs ꝓprijs volūtarijs p̄teritis mortiferis ꝛ recolitis. ꝓpter p̄mū de originali pctō nō est necessaria penitētia sed solū displicētia etiā in adultꝫ sufficit. ꝓpter secundū de peccato omnino inuolūtario nō ē necessaria penitentia. quia dicit Aug⁹. Omne peccatū adeo peccatū inquantū voluntariū. Unde si aliqua femina opprimeret̄ ꝑ vim nō esset pctm̄. vl̄ si q̄s in furia occideret hoīem ꝛc̄. ꝓpter tertiū

nō est nccaria pnīa de futuro nondū
ꝯmisso pctō nec volito. secꝰ si haberet
ꝓpositū cōmittēdi. qꝛ ꝺ tali ꝓposito eēt
nccaria. ꝓpt̄ q̄rtū de pctō mortali ē ne
cessaria pnīa nō de veniali de q̄bꝫ suf
ficit displicētia. ꝓpt̄ q̄ntū de pctō oīno
oblito nō p̄t q̄s dolere vel penitere ex
q̄ nescit de q̄ doleat nisi ī generali di.
Scio ꝙ multa pctā cōmisi de q̄bꝫ nō
recolo. Uñ hec pnīa. s. dolere ꝺ pctis.
cauere ꝺ futurꝫ. ⁊ sparevenīā ꝺ eis. sic
ē nccaria pctōꝛi ⁊ accepta saluatoꝛi vt
si q̄s tā magnꝰ p̄us fuisset sicut sctūs
iohēs baptista. ⁊ postea peccasset et ī
penitēs obijsset etnaliter dānaret̄. Et
ecōuerso. si oīm hoīm pctā ꝑpetrasset
q̄s ⁊ ī v̄a pnīa moreret̄ saluaret̄. Jdo
ad eā īducit saluatoꝛ. īuitāt sancti. po
tissime hec peccatrix mlier. ꝺ q̄ beatꝰ
Gre. sic dic̄. Cogitanti mihi de marie
pnīa flere magꝫ libet q̄ꝫ aliq̄d dicere.
cuiꝰ eī vl̄ saxeū pectꝰ ī lle hꝰ peccatritꝫ
lachryme ad exēplū penitēdi nō mol
liūt. Cōsiderauit nāq̄ q̄d fec̄ ⁊ noluit
ꝯsiderare q̄d faceret. sup ꝯuiuātes in
gressa ē. nō iussa vēit īter epl̄as lachri
mas obtulit. Discite q̄ dolore ardꝫ q̄
flere ⁊ īter epl̄as ñ erubescit. Ecce cla
rū exēplar oībꝫ pctōribꝫ q̄ nō expecta
uit tp̄s senectutꝫ nec mortꝫ nec īfirmi
tatꝫ. sꝫ statiꝫ vt ītellexit adesse suū me
diū sup ꝯuiuātes irruit ⁊ misericꝺiaꝫ
īuenit. Uade igit̄ ⁊ tu fac silr̄ vt si secu
tus fuisti ī culpa. iā seq̄re eā in pnīa.
Hinc Gre. Scriptura sacra nō solū
v̄tutes sctōꝝ asserit. sꝫ ⁊ casus īnote
scit vt videamꝰ ī lapsibꝫ q̄d timere de
beamꝰ. in v̄tutibꝫ q̄d imitari studea
mus ⁊c̄. Scꝺa siq̄dē q̄stio ē ex q̄ vi
debit̄ marie forma pnīe. q̄ videlicꝫ sūt
pnīe impedimēta. ⁊ rñdet̄ ex serie pñ
tis euāgelij ꝙ quattuoꝛ sc̄ꝫ

Primū cordis induratio.
Secundū mala ꝯsuetudo.
Tertiū ꝯcupiscētie magnitudo.
Quartū bonitatꝫ falsa estimatio.

Primū īpedimētū v̄e pñie dixi esse
cordis īdurationē q̄ꝺ ī ꝓposito malo
indurat̄ q̄si lapis vt nec cōpūctōe sci
dat̄ nec v̄bo dei frāgat̄. nec diuīa īspi
ratiōe īmutet̄. nec horrore pene reuo
cet̄. nec sanguīe xp̄i ꝓuocet̄. O deꝰ eter
ne q̄ꝫ mlti habēt talia corda. O status
picl̄osissimꝰ taliū q̄ post pauca ibūt
ad eternū suppliciū. Si dicas ⁊ q̄d ē
duꝝ coꝛ cū q̄ itur ad etnū ignē vt sciā
⁊ de cetero ꝯterā. Rñdet Ber̄. tibi. li. v
ꝺ ꝯsideratiōe di. Quid ē duꝝ coꝛ. ip̄m
ē q̄ꝺ nec cōpūctiōe scindit̄. nec pietate
mollit̄. nec mouet̄ p̄cibꝫ. minis nō ce
dit. flagellis īdurat̄. ingtū ad bñficia
infidū ad ꝯsilia. deuiū ad iudicia. in
uerecūdū ad turpia. īpauidū ad peri
cula. īhūanū ad hūana. temerarium
ad diuīa. pñtia negligēs. p̄tita obliui
scēs. futura nō ꝓuidēs. Jp̄m ē cui p̄te
ritoꝝ p̄ter solas iniurias nihil oīno
nō ꝓterit. futuroꝝ nll̄a nisi ad vlciscē
dū ꝓspectio ē. hec ille. Cogita igit̄ sol
licite vt ītelligas si tale coꝛ hēas. qꝛ te
stimoniū tūc tue dānatōis tecū fers
⁊ ꝑibis. iuxta illꝺ Ecc̄i. iij. Coꝛ duruꝫ
male hēbit ī nouissimo. Sꝫ ꝯ h̄ ma
ria mag. habuit molle ⁊ ꝯtritū coꝛ in
tātū vt nihil ī eo remāserat ꝺ pctī affe
ctu. īmo maximꝰ doloꝛ sb̄secutꝰ fue
rat. iō ꝺꝛ ī euāgelio. Ecce mulier. q. d.
ecce q̄ p̄us erat īdurati cordis supba
ꝺo exosa īfamata. mlr̄ iō ꝺꝛ qꝛ nat̄ali
ter mlieres corde sūt molliores. Hic
ꝺꝛ Ecc̄i. iij. Ubi deest mlier: ibi īgemi
scit eger. i. vbi deest ꝯtritū coꝛ ibi egra
aīa īgemiscit. Scꝺm īpedimentū
v̄e pnīe ē mala ꝯsuetudo q̄ pctōrē for
tit̄ ligat. ⁊ certe facilꝰ ē mala cauere
q̄ꝫ ꝯsuetudinē euitare. iō ꝺꝛ Hier̄. xiij
Si ethiops p̄t mutare pellē suā ⁊ ꝑdꝰ
varietates suas. ⁊ vos potestis bñfa

cere cũ didiceritis malefacere. Naz ꝑ
prauã ꝯsuetudinẽ diabolus sic tenet
pctõrẽ sicut auceps falconẽ ꝑ corrigiã
ne auolet. Sz ꝯtra h̃ ĩpedimẽtũ ma/
ria magd̃. abiecta p̃stina ꝯsuetudine
ꝓmptaz ⁊ feruidã se in bono fecerat.
Uñ d̃r d̃ ea ĩ euãgelio. q̃ erat. q. d. euã
gelista. p̃us erat peccatrix inimica d̃i
mãcipiũ diaboli sz nõ mõ. Tertiũ
ĩpedimẽtũ ꝟe pnĩe ẽ ꝯcupiscẽtie carna
lis magnitudo: ex q̃ hõ distrahit̃ ad
diuersa cõcupiscẽda. aliqñ hõ ꝯcupi/
scit diuitias. aliqñ honores. aliqñ vi
dictã. aliqñ lõgã vitã. aliqñ volupta/
tes. ⁊ sic nõ ẽ pax ĩ tali hoĩe. qz misera
caro sic subiugauit aĩam vt nec respi
rare ꝑmittit f̃m dei volũtatẽ. sz tanq̃z
mortuã portat ad tumulũ ĩferni. Sz
ꝯ h̃ maria magd̃. recolligẽs se in aĩa
carnalẽ appetitũ supante vno ⁊ sum/
mo bono. i. d̃o adheserat. qz vnũ ẽ ne
cessariũ exq̃ ĩ se pacata fuerat. Uñ di
cit euãgelista d̃ ea. ĩ ciuitate. ciuitas eĩ
d̃r ciuiũ vnitas. Quartũ ꝟe pnĩe ĩ
pedimẽtuz ẽ bonitat̃ falsa estimatio.
Qñ em̃ pctõr se estimat ĩnocẽtẽ nõ re/
flectit̃ ad penitẽtiã sic ĩfirm⁹ nõ repu
tãs se egrũ spernit medicinã iõ nõ sa/
nat̃. neq̃z pctõr nisi p̃us recog̃scat pec
catorẽ se. h̃ em̃ ẽ initiũ salutis pctõris
Alioq̃n dicet̃ ei illud Math. ix. Nõ ẽ
op⁹ valẽtib⁹ medic⁹ sz male habẽtib⁹.
O de⁹ omp̃s q̃z multi pleni iniq̃tate
se nõ recog̃scũt q̃n poti⁹ cũ deo ꝯtẽdũt
si q̃d aduersitat̃ eis ꝯtigerit de q̃bus
d̃r Hiere. ij. Dixisti ĩnocẽs ⁊ absq̃z pec
cato ego sũ ⁊ ꝓpterea auertat̃ furor tu
us a me. ecce ego iudicio ꝯtẽdã tecuz.
eo q̃ dixisti. nõ peccaui dic̃ dñs. Sed
ꝯ h̃ maria mag. habuit verã de se esti
mationẽ se peccatricẽ reputãdo et di/
gnã morte. iõ dic̃ euãgelista. erat pec/
catrix. Tertia nãq̃z q̃stio ex q̃ vide/
bit̃ marie mag. pnĩe forma ẽ q̃ ẽ opa/
tio ad salutez nc̃cario dispositiua. Et
rñdet̃ ex euãgelio q̃ q̃ttuor opatiões
sũt nc̃carie ad salutẽ cuilibet saluari
volẽti q̃s habuit btã maria magd̃. s.

Prima est vie salutis inq̃sitio.
Secũda est animi p̃paratio.
Tertia ẽ maloꝝ actuũ abomĩatio
Quarta ẽ vera sui hũiliatio.

Primã opationẽ nc̃cariã dixi vie sa/
lutis inq̃sitionẽ sic̃ btã maria magd̃.
xp̃m sollicite q̃siuit ⁊ ĩuenit. iõ dic̃ euã
gelista de ea. Ut cognouit q̃ iesus ac
cubuisset in domo pharisei. Sic pec/
cator postq̃z cog̃uerit suũ statũ ꝑiclo/
sũ dz q̃rere xp̃m fontẽ misericordie vi
rilit̃ ⁊ ĩueniet. qz ꝑ se dic̃ Lu. xj. Queri
te ⁊ ĩuenietꝫ. petite ⁊ accipietꝫ. pulsate
⁊ apiet̃ vob̃. Et ꝓpha ad hoc ĩcitat d.
Querite dñm dũ ĩueniri p̃t. inuocate
eũ dũ ꝓpe ẽ. q. d. qz postea nõ ĩuenietꝫ
ei⁹ mĩam. Scd̃a ad salutẽ nc̃cariã
opatio ẽ aĩ penitẽtis p̃patio. Postq̃z
eĩ pctõr viã salutꝫ q̃sitã ĩuenerit opor
tet vt se p̃pet quõ ĩ ea ĩcedat. iõ dic̃ sa/
lomõ Ecc̃i. ij. Fili accedẽs ad seruitu/
tẽ dei sta ĩ iusticia ⁊ timore ⁊ p̃pa ani/
mã tuã ad tẽtationẽ. dep̃me cor tuuz
⁊ sustine ⁊ ĩclina aurẽ tuã ⁊ suscipe ꝟ/
ba intellect⁹. Hãc opationẽ habuisse
ĩsinuat euãgelista btãz mariã magd̃.
qz dic̃ q̃ attulit secũ alabastrũ vnguẽ
ti ⁊ significat deuotã volũtatẽ seruiẽ/
di d̃o. Tertia ad salutẽ nc̃caria opa
tio ẽ maloꝝ actuũ abomĩatio. postq̃z
eĩ pctõr ĩcipit ĩcedere ĩ via salutꝫ ĩuẽta
dz erubescere de p̃ori mala vita ꝯside
rãdo q̃ nulli⁹ vtilitat̃ fuerat. Uñ ad
Ro. vj. d̃r. Quẽ fructuz habuistis tũc
ĩ ill' ĩ q̃b⁹ nũc erubescitꝫ. nã finis illoꝝ
mors ẽ. Hoc habuisse euãgelista nar
rat mariã ma. ĩ eo q̃ stabat retro eru
bescẽs corã facie xp̃i stare tãq̃z peccatr̃x
Hic Gre. ĩ ome. Ecce qz turpitudinis
sue macl'as aspexit lauãdo ad fontez

miscdie cucurrit. ꝯuiuātes ñ erubuit nā qꝛ semetipam grauiť erubescebat intꝰ. nihil esse credidit qđ verecūdare tur forꝫ. Cōtra ħ faciūt mlti penitētes q̄ de pctis etiā ꝯfessis gl'iant. ꝛ gl'iando mortificata viuificant Quarta ad salutē necessaria opatio est ṽa sui hūiliatio. postq̄ ei pctōꝛ erubescit de mal' actibꝫ: necesse ē ꝙ hūilieť se vilez reputādo qꝛ nūq̄ vilior res ē q̄ pctōꝛ iuxta illud Hiere. ij. Quā vilis facta es nimis iterās vias tuas. Profundā ꝓfecto hūilitatē hec sctā maria habuit. qꝛ đ ea euangelista dic̄ ꝙ posuit se secꝰ pedes iesu. lachrymis cepit rigare pedes eiꝰ ꝛ capillis tergebat. O q̄ iocūda lotio aīe ē lachryma. Unde Isid. Una lachryma đ puro corde ꝓcedēs totū ignē inferni extinguit. Lachryma eī puri cordis ꝑ baptismo reputať. Et qꝛ hec sctā viā salutꝫ inq̄sitā iuenerat. aīm p̄pauerat. mala facta erubuerat. ṽacit se hūiliauerat. iō de oībꝫ crimībꝫ iuxta pedes iesu satisfec̄ Uñ Gre. de ea sic dic̄ ī omel'. Ocul' terrena ꝯcupierat: sꝫ hos iā deo ꝑ pnīaꝫ ꝯterēs flebat. capillos ad cōpositiōez vultꝰ exhibuerat. sꝫ iā capill' lacrimas tergebat. ore supba dixerat. sꝫ pedes dñi osculās ħ ī redēptorꝫ sui vestigia figebat. q̄t g̃ in se habuit oblectamenta. tot in se inuenit holocausta. cōuertit ad numeꝝ ṽtutū numeꝝ criminū vt totū deo ſuiret in pnīa q̄cq̄d deuꝫ ꝯtēpserat ī culpa Hec ille. Modꝰ em̄ sue ꝯuersiōis ad deum tal' esse potuit Cū vanitati se totā dedisset: diuersisq̄ pctis ꝛ publicꝫ etiā infamata. ñ curās de sua nobili ꝓsapia: audiuit forte a sorore sua martha vl' ab alia dicēte. O si dña fuisses tu ī p̄dicatōe boni iesu veri messie: audisses dei mirabilia. Et qꝛ curiosa erat: īducta iuit ad ſmonē dñi. q̄ vidēs eā vicijs plenam cepit tā dulciť loq̄ foris intꝰ illūinare gr̄a dicendo forte. O misera cur te sic vanitati dedisti. cur aīaꝫ tuā eternis cruciatibꝫ obligasti. cur deū veruꝫ sic ꝯtēpsisti. ꝯsumēť statim pauci dies tibi ꝯcessi: ꝛ q̄s demū erit finis vite tue Reuertere ꝑdita aīa ad me fontē misericordie. ecce dulciť voco: vlcisci dissimulo. gr̄aꝫ ꝛ gl'iaꝫ ꝓmitto. ꝓ te mori volo. Hec ꝛ his sil'ia hec btā audiens amaritudīe replebať. qꝛ ꝯsiderabat q̄ mlta q̄ mag̃ pctā ꝯmiserat. q̄nta bōa amiserat. q̄nta picl'a īcurrerat cepit flere ꝯpūcto corde. sicq̄ domuꝫ rediēs cepit capillaturā euellere. ornatū suū abijcere. serta ꝓijcere. flēs et di. O deū viuū ihm vbi īueniā: surgā ꝛ īuerecūda q̄rā. Et vt cog̃uit ꝙ recubuisset ī domo symōis leprosi. lugubri veste īduta arripuit alabastꝝ vnguēti: cucurrit ad ꝯuiuiū nō vocata ꝛ stās retro secꝰ pedes dñi cepit đuote vngēto liq̄do q̄si aq̄ roseacea vngere sctm̄ caput eiꝰ. ꝛ ꝓstrata añ pedes iesu. lacrimis rigabat sctōs pedes ꝛ capill' extergebat ac osculabať. O Maria mag. q̄d facꝫ. quē thesauꝝ repisti. tñ antea nō ꝯsueueras flere sꝫ ridere. nō te hūiliare sꝫ supbe īcedere. O peccatores hec ē forma ṽe pnīe. hec ē illa maria cui dñs oīa pctā remisit. quaꝫ a phariseo sorore ꝛ iuda ꝓditore excusauit. cui resurgēs p̄mo apparuit. hec est illa maria quā dñs đ pctī remissione assecurauit. Dic̄ Lyra sup. xj. ca. Job. sup illo ṽbo. Maria aūt erat q̄ vnxit dñm vnguēto. Q, đ ista Maria sctī varie loquūť Hiero. āt ꝛ chrysosto. dicūt istā fuisse aliā quā Lucas scribit. c. vij. Uñ illa đꝛ peccatrix. hec sctā ꝛ honesta. ꝛ ꝓpť ħ nomē illiꝰ tacet ibidē. Istiꝰ āt nomē ħ exp̄mit vt dicūt isti ꝙ ambe mlieres fecerť sil'e factuꝫ sꝫ illa fec̄ ex cōpūctōe. ista ex deuotiōe Grego. ṽo ꝛ Aug. dicūt ꝯriū. Dic̄ tñ Aug. ꝙ ista Maria bis vnxit dñm.

ex h̄ loco sumēs argumētū qd̄ d̄r h̄ q̄ vnxit loq̄ndo de p̄terito. Jbi eī nō d̄r q̄ vnxerit caput. sz in sequēti ca. dic̄ q̄ vnxit caput dn̄i. Pr̄ia igit̄ vnctio fuit ex ꝯtritiōe quā Luc̄. declarat diffuse. Scd̄a v̄o ex deuotiōe quā Joh̄. c. xij. describit. Et Matth̄. xxvj. Et Marci xiiij. Cōsuetudo etiā eccl̄ie tenet q̄ ea dē fuit mlier q̄ h̄ d̄r soror lazari. Nec ibi. Un̄ potuit fieri q̄ etiā Lu. vij. vnxerit caput iesu. licet nō exp̄mat euangelista. Secundū documētū notemus p̄fectoꝝ normā p̄ gr̄az in bono p̄ficiēdi. licet em̄ in bono hō oīb̄ bōis possit p̄ficere. p̄fecti⁹ tn̄ p̄ tria bona. s.

Primo p̄ dei p̄fectā dilectionē.

Secūdo p̄ dei ꝯtēplationē.

Tertio p̄ op̄is bōi p̄mptitudinē.

Primo dixi q̄ q̄lib̄z p̄fecti⁹ p̄ficere p̄t p̄ dei dilectionē p̄fectā. Dilectio v̄o d̄i p̄fecta s̄m Joh̄em ianuēsez in catho. dupl̄r pōt itelligi. Uno mō ex p̄te diligibilis. Alio mō ex p̄te diligētis. Ex p̄te q̄dē diligibilis dilectio p̄fecta ē. vt diligat̄ aliq̄d q̄ntū diligibile ē. de⁹ āt tātū ē diligibilis q̄ntū bon⁹ ē. bonitas aūt ei⁹ ē īfinita. iō īfinite diligibilis ē. nll̄a āt creatura p̄t eū diligere īfinite cū q̄libet creatura sit finita. et s̄m hūc modū nulli⁹ creature. i. nec āgeli nec hoīs p̄t eē dilectio p̄fecta. sz solū dilectio d̄i q̄ d̄r spūssctūs q̄ seip̄m diligit. Ex p̄te v̄o diligētis dilectio d̄r p̄fecta qn̄ aliq̄s s̄z totū suū posse diligit. qd̄ q̄dē ꝯtingit tripl̄r. Uno mō sic q̄ totū cor hoīs actualit̄ ferat̄ sp̄ in deū. ꝛ hec ē p̄fectio dilectiōis p̄r̄ie. vbi vidēt āgeli ꝛ homīes deū sp̄ dulcē suauē ꝛc̄. In via v̄o p̄n̄tis vite p̄p̄t hūanā īfirmitatē n̄ possum⁹ sp̄ cogitare de deo ꝛ moueri ī ip̄z. Alio mō dilectio ē p̄fecta ex p̄te diligētis vt studiū suū totū deputet ad vacandū deo ꝛ reb̄ diuīs. p̄termissis alijs nisi inq̄ztū necessitas p̄n̄tis vite req̄rit. ꝛ ē p̄fectio dilectōis vie q̄ nō ē cōis oībus. Tertio mō dilectio dei ē p̄fecta ex p̄te diligētis ita q̄ si nō actualit̄ saltē habitualiter totuz cor suū ponat ī d̄o vt nihil cogitet vl̄ velit qd̄ eēt diuine dilectōi ꝯr̄iū. ꝛ has duas p̄fectiōes habuit beata maria magd̄. qꝛ totaliter se deputauerat diuinis reb̄ nihil penit⁹ volēs qd̄ eēt cōtrariū diuīe dilectiōi. qd̄ patet ex euāgelio vbi d̄r q̄ pharise⁹ vidēs q̄ vocauerat xp̄m ait ītra se. Hic si eēt p̄p̄hasciret vtiq̄z q̄ ꝛ q̄lis ē mlr̄ q̄ tāgit eū. qꝛ peccat̄x ē. Et iesus dixit ad eū. Symō habeo aliq̄d tibi dicere. At ille. Mgr̄ dic. Et iesus. Duo debitores erāt cui dā feneratori vn⁹ debebat denarios q̄ngētos. ꝛ ali⁹ q̄nq̄ginta. nō hn̄tib̄ illis vn̄ redderēt donauit vtrisq̄z. q̄s g̃ eū pl⁹ diligit. q̄ rn̄dit. Estimo qꝛ is cui pl⁹ donauit ꝛc̄. Dico tibi remittūt̄ ei pctā mlta qm̄ dilexit multuz. i. p̄fecte cui aūt min⁹ dimittunt̄ min⁹ diligit. Sz quō h̄ veꝝ ē. g̃ pl⁹ peccem⁹ vt pl⁹ diligam⁹ deū. An magdalēa pl⁹ deū diligit cui mlta sūt dimissa q̄z xp̄i mr̄ cui nihil ē dimissū. Rn̄det̄ s̄m Bōauē. q̄ p̄ remissiōe pctī magdalēa pl⁹ diligit q̄z xp̄i mr̄ qꝛ huic nihil dimissū ē. sz p̄ īnocētia sup̄ oēs hoīes diligit b. v̄go deū quā p̄s̄uauit ab oī pctō p̄ q̄ magdalena nō diligit. qꝛ eā nō p̄s̄uauit. sz ī mlta cadere p̄misit. Secūdo hō p̄t p̄ficere p̄fecte ī dei ꝯtēplatiōe. q̄ ꝯsistit ī meditatōe diuīe bōitat̄ ꝛ dispositōe creaturaꝝ. ac ī deuota or̄one ꝛ auditiōe v̄bi dei quā sibi hec p̄elegerat. dulcit̄ eī audiebat xp̄i v̄ba. iō saluator cōmēdauit eā Lu. x. d. Maria optimā p̄tē elegit q̄ nō auferet̄ ab ea. qꝛ dei ꝯtēplatio hic īcipit ꝛ ī p̄r̄ia non deficit. sz potius p̄ficiet̄. Tertio hō potest perfecte proficere per boni operis promptitudinem. Hanc habuit

btā maria magd. q̄ ꝯtinue seq̄bat̄ xp̄z
mīstrās ei de facultatib⁹ suis seq̄bat̄
tā suauit̄ vt recedētib⁹ apl'is tp̄e passi
onis xp̄i ip̄a moriētē intuebat̄ ⁊ mor
tuū plāgēs sepeliuit. ac sepultū cona
bat̄ vnguēto vngere. iō p̄ma meruit
xp̄m resurgētē videre. demū in celum
ascēdēti anīas lucrari qd̄ multū acce
ptū ē deo. Un̄ Gre. sup̄ Ezech. Nullū
sacrificiū acceptabili⁹ deo offert̄ q̄z lu
crū aīaꝝ. ꝑ q̄b⁹ b. maria magda. quō
ꝓmpte laborauit patet in sua legēda
Rogem⁹ igit̄ dn̄m vt p̄ merita ⁊c̄.

De sctō Jacobo apl'o Sermo. lx.

Potestis bi/

p bere calicē quē ego bibitur⁹
sū. dicūt ei possum⁹ Mat.
xx. Charissimi hec v̄ba dicebat salua
tor mūdi duob⁹ filijs zebedei iacobo
vicz ⁊ iohi. q̄ audientes a saluatore ꝙ
post multa obprobria ⁊ mortē tertia
die resurgeret reg̃tur⁹. iō mr̄ez submi
ser̄t vt apud xp̄m ip̄is obtineret sessi/
onē ei⁹ dextre ⁊ sinistre. et q̄z p̄miū da
bit̄ s̄m meritū q̄re bn̄ redarguit eos
saluator di. eis. Nescit⁹ q̄d petat⁹. ⁊ sb
didit modū p̄uēiēdi ad p̄miū. potest⁹
⁊c̄. Bon⁹ em̄ mgr̄ bn̄ dixit eis ꝙ nesci
rēt q̄d peterēt ꝑ eo ꝙ īordinate appe/
tebant. Inordinate aūt acq̄rit̄ digni
tas tripliciter scz

Primo corde affectādo.
Secūdo ore postulādo.
Tertio opere acq̄rēdo.

Primo inq̄z dignitas acq̄rit̄ inordi/
nate corde affectādo. Dic̄ em̄ s. Tho.
ij. ij. q. cxxxj. ꝙ ambitio ē īordinat⁹ ap
petit⁹ honoris. talis aūt appetit⁹ est
tripl'r īordinat⁹. Prīo cū appetit ho/
norē de excellētia quā nō habet. et sic
appetit honorē sup̄ suā ꝓportionē. vt
si ille q̄ malus est desideret honorē q̄
debet̄ bonis. q̄z dicit ph̄s. j. ethico. ꝙ
honor ē p̄miū v̄tutis. Scd̄o īordīa
te appetit̄ honor cū q̄s cupit exaltari
nō curās ꝙ hoc fiat ad dei honorē. sz
tm̄mō vt ip̄e honoret̄. ⁊ hoc ē peccatū
mortale. Jō rep̄hēdit saluator ī pha/
riseis di. Matth. xxiij. Amāt primos
recubit⁹ in cenis ac salutatōes ī foro
⁊ vocari rabbi. Tertio honor inordi
nate appetit̄ qn̄ honoris appetit⁹ in
ip̄o honore req̄escit: ita ꝙ nō curat re
ferre ad alioꝝ vtilitatez. Scd̄o ho/
nor īordīate acq̄rit̄ ore postulādo. nā
s̄m sctm̄ Tho. Goffre. Hostiē. petere
ꝑ se aliq̄s eccl'iasticas dignitates etiā
si sit dign⁹ ē pctm̄ mortale. q̄z inducit
symoniā ꝑ eo ꝙ porrigit p̄ces ꝑ indi
gno rōne p̄sūptiōis. Hinc. j. q. j. Prī/
cipatus quē metus extorsit aut am/
bitus occupauit. ⁊ si actibus suis vel
moribus nō offendit. respectu tn̄ ini
tij est p̄nitiosus. sed nō dicit̄ p̄nitiosū
nisi mortale. Tertio honor inordi
nate obtinet̄ ope acq̄rēdo: puta p̄ vio
lentiā vel quoquo mō p̄ iniusticiaz ⁊
cū detrimēto alioꝝ. Sic isti apostoli
nō curabāt ꝙ alij apostoli ex eoꝝ pe/
titiōe ꝯtristarent̄. ⁊ ꝙ in futurū alijs
esset occasio pcti. iō saluator eos rep̄/
hēdit di. Nescitis q̄d petatis. ⁊ vere ne
sciūt mortales q̄z breuis sit tp̄ale do/
miniū. q̄z mlt'is p̄icul' circūdatū. q̄z di
stricta rōne exigēdū. ꝓpterea pi⁹ mgr̄
īducit suos ad tutior ē salutis viā di.
Potestis bibere calicē ⁊c̄. Un̄ ex his
v̄bis ꝓpositis tria salutis nr̄e (gr̄a di)
declarem⁹ documēta scz

Primū calicis diuersitatē. ibi. po/
testis bibere calicē.

Secundū sūptiōis modalitatē ibi
quē ego bibitur⁹ sum.

Tertiū sumētis idoneitatē. ibi. Di
cūt ei possumus.

Prīo dixi ꝙ ex thematis v̄bis decla/
rē⁹ calicis sumēdi diuersitatē. calix ei

realiter accipit̃ ꝓ vase potum ꝯtinẽte. methaphorice tñ accipit̃ ꝓ passiõe. sic̃ hic ĩ euãgelio. ⁊ alibi freq̃nt̃. Et ꝑm h̃ triplex ẽ passio seu calix diuersos potus in se ꝯtinens. s.

Primus calix mũdi.
Secũdus calix diaboli.
Tertius calix christi.

Primꝰ nãq̃ calix ẽ mũdi seu passio ꝓ mũdo q̃ ẽ aureꝰ. De q̃ Hiere. lj. Calix aureꝰ babilon ĩ manu dñi inebrians oẽm terrã. d̃ vino eiꝰ biberũt oẽs gentes. ⁊ ĩde ꝯmote sũt. Iste eĩ calix est aureꝰ ꝑ ꝯplacẽtiã mũdial' ꝓspitat̃ in corde vanoꝝ hoĩm. sz ⁊ ẽ babilon. i. ꝯfusionis. ꝯfundit q̃ppe mũdial' cõplacẽtia siue labor ꝓ mdo saltẽ ĩ morte. qꝛ nihil iuuabit sz velut somnũ p̃teribit Iste deniq̃ calix d̃r ĩ mãu dñi. qꝛ dñi est t̃ra ⁊ plenitudo eiꝰ ⁊ cui vult tribuit tãq̃ dispensatori. Hic p̃s. ait. Dñs ditat ⁊ pauperẽ fac̃ sz postea strictam rõnẽ req̃rẽs dicet. Redde rõz villicatiõis tue. qꝛ nũq̃ manũ suã dñs excipit de bonis collatis. sz sꝑ sibi retinet dñium q̃cũq̃ labore q̃s q̃rat. Uñ iste calix d̃r ĩebriare totũ mũdũ exq̃ ꝯmouet̃ tãq̃ potẽs crapulator a vino. qꝛ a maiore vsq̃ ad mĩmũ oẽs student auaritie. laborãt. fatigãt̃ ⁊ pugnãt ꝓ mũdialib. Primo ex eo bibẽt oẽs gẽtes. i. gẽtilit̃ viuẽtes q̃ nõ sperãt futurã btitudinẽ. sz h̃ ĩ mũdo tm̃ d̃siderãt gl̃iose viuere ñ curãdo d̃ fut̃o. de q̃b beda ait. Ne ĩdignemĩ frẽs mei si mali ĩ mũdo florẽt ⁊ vos patimĩ. qꝛ nõ ẽ xp̃iane dignitat̃ ĩ tꝑalib exaltari sed potiꝰ deꝑmi. mali nihil hñt ĩ celo. vos nihil ĩ mũdo. iõ spe illiꝰ gaudij ad qd̃ tẽdit̃ q̃cq̃d ꝯtigerit gaudere debetis. O q̃ mlti sũt q̃ patiũt̃ ꝓ mũdialib. ꝓ honorib. ꝓ diuitijs. ꝓ delicijs cruciãtur ĩ aĩo ⁊ tñ illis nõ ꝑs ĩ deo. vñ Ber̃li. iij. d̃ ꝯsideratõe ait. O ambitio ãbientiũ crux. quõ omnes torq̃s ⁊ oĩbus places. nihil acriꝰ cruciat. nihil molestiꝰ inq̃etat q̃ ãbitio. De isto passiõis calice bibẽt oẽs pctõres terre. ⁊ inde ĩebriati nõ cognoscũt nuditatẽ et turpitudinẽ suã. sz qñ exꝑgiscũt̃ ĩ morte: dicẽt illd̃ Sap̃. v. Quid nob̃ ꝓfuit iactãtia. breuis leticia. diuitiaꝝ copia q̃d ꝯtulit nob̃. trãsierũt oĩa velut vmbra. Scd̃s est diaboli calix seu passio ꝓ pctõ vel malicia. ⁊ h̃ ẽ triplex. scz material'. spũal'. ⁊ gehẽnal'. Primꝰ calix diaboli ẽ material' vini meri plenꝰ mixto (mixtũ em̃ est spẽs aromatica) ⁊ de isto calice bibũt ebrij ad mẽsurã. ⁊ alios bibere cogũt ⁊ ĩebriãt. de q̃b dic̃ Aug. Qui inq̃t aliũ cogit vt bibat plꝰ q̃ necesse ẽ. ⁊ eũ inebriat. meliꝰ essz vt carnẽ eiꝰ gladio vulneraret q̃ aĩaz ꝑ ebrietatẽ occideret. Hic Esa. v. Ue q̃ potẽtes est̃ ad bibẽdũ ⁊ viri fortes ad miscẽdã ebrietatẽ Nã si tales bibulosos interroget xp̃s dicẽdo. potestis bibere calicẽ. dicerẽt. possumꝰ ĩ duplo sed nõ de isto calice q̃rebat xp̃s discipulos suos Ideo dicebat. quem ego bibiturꝰ sum. Hic quoq̃ aduertẽdũ est q̃ iste materialis calix potest eẽ etiam xp̃i quãdo q̃s ad bonũ vtitur eo dãdo pauꝑib amore xp̃i. Uñ Matthei. x. dicebat saluator. Quicũq̃ dederit vni ex minimis istis q̃ in me credunt calicẽ aque frigide tm̃ in nomĩe discipuli. amẽ dico vob̃ nõ ꝑdet mercedẽ suã. Secũdus diaboli calix ẽ spiritualis id est ignominie q̃ rubor est verecũdia seu pctĩ turpitudo. de q̃ d̃r Treñ. iiij. Gaude ⁊ letare filia edom id est sanguinea (ironia est) qꝛ ad te ꝑuenit calix inebriãs atq̃ nudaberis. hunc q̃ppe peccati calicẽ diabolus sic ꝓpinat vt vix aliquis sic bibit de calice peccati q̃n oporteat euz sumere eiꝰ ignominiã etiã in p̃nti. videmꝰ eĩ ad

sensū q̄ fures suspēdūt̄. adulteri dep̄
hēdūt̄ ꝛc. Terti⁹ calix diaboli est ge
hēnalis q̄ ē calix exterminās. de q̄ ps̄
ait. Ignis sulphur ꝛ spūs ꝓcellaꝝ ꝑs
calicis eoꝝ. Ignis ꝓpt̄ ardorē auari/
cie. sulphur ꝓpter fetorē luxurie. spūs
ꝓcellarū ꝓpt̄ vētositates supbie. Hec
sūt ei ꝑs illi⁹ calic̄. q̄ ml'to pl'es sunt
his pene dānatoꝝ. Uñ iste dānatorū
calix ꝯtinet irā magni dei. iuxta illud
Apoc̄. xiiij. Si q̄s adorauerit bestiaꝫ
ꝛ imaginez ei⁹ h̄ bibet de vino ire dei.
q̄d mixtū ē mero ī calice ei⁹. Prim⁹ ei
diaboli calix ē dulc̄ pctōrib⁹. scd̄s est
amar⁹. terti⁹ v̄o ē amarissim⁹. Et q̄cū
q̄ biberit de p̄mo nisi postea biberit
de calice pnīe necesse ē vt bibat d̄ secū
do. ꝛ tādē de tertio. O dñe de⁹ iuste re
spice ꝛ vide q̄ q̄si tot⁹ mūd⁹ currit p⁹
diaboli calicē ꝓpt̄ modicā ꝛ vitiosam
ei⁹ delectatōꝫ. ꝛ ecce vix īuenit̄ q̄ d̄ xp̄i
dñi calice velit bibere q̄ tñ g̃tis et cuꝫ
amore daret̄. Terti⁹ calix ē dñi nr̄i
iesu xp̄i q̄ etiā ē triplex. s. tp̄al' pene. spi
ritual' leticie ꝛ iocūditat̄ eterne. Prim⁹
calix xp̄i dixi q̄ ē tp̄alis pene. de q̄ loq̄
bat̄ ip̄e dicēs. Potestis bibere calicez
quē ego bibitur⁹ sū. Et Matth̄. xxvj.
Pr̄ si fieri p̄t trāseat a me calix. i. pas/
sio. Hūc passiōis calicē xp̄s ꝯtinue bi
bit ī via sꝫ maxime ī morte. Uñ Ber̄.
Ab vt̄o v̄gīs vsq̄ ad patibulū crucis
volue ꝛ reuolue vitā saluator̄ ꝛ nō ī/
uenies ī eo nisi stigmata paup̄tatis ꝛ
doloris. Oñdit tibi xp̄s o hō man⁹ vt
facias q̄ fecit. lat⁹ vt sētias q̄ sensit. pe/
des vt ambules q̄ p̄rexit. Sꝫ hūc xp̄i
calicē pura tp̄alē tribulatōꝫ oīb⁹ ꝓpi/
nat ꝛ valde pauci sūt q̄ recipiāt ꝓpter
modicā ei⁹ amaritudinē. Alij cū ī pa/
tiētia repellūt a labijs. alij vitupando
reijciūt cū tñ sine h̄ ī celū ñ itur. iuxta
illd̄ Act̄. xiiij. Per ml'tas tribl'atiōes
op̄tꝫ ītrare ī reg. ce. Et Bern̄. sic ait. O
bōe iesu si op̄tuit te pati ꝛ ita ītrare in
gl'iaꝫ tuā quō nos misericredim⁹ in/
trare ī gl'iaꝫ nō nostrā nisi patiamur.
Btūs igit̄ vir q̄ suffert tētatōꝫ. qm̄ cū
ꝓbat⁹ fuerit accipiet coronā vite. Ta
lis v̄e orat illd̄ ps̄. d. Calicē salutaris
id ē xp̄i accipiā ꝛ nomē dñi īuocabo.
Scd̄s xp̄i calix ē spūal' leticie. Nā ī oī
tribulatōe seu passiōe ꝓ xp̄o tolerata
ē spūal' leticia. iuxta illd̄ ps̄. Scd̄z ml'
titudinē doloꝝ meoꝝ ꝯsolatiōes tue
letificauerūt aīaꝫ meā. Iste nāq̄ calix
ē īpinguās delectās ꝛ īebriās. d̄ q̄ ait
ps̄. Impinguasti ī oleo caput meū: ꝛ
calix me⁹ īebriās q̄ꝫ p̄clar⁹ ē. Certe p̄/
clar⁹ quē oēs scti desiderāt: sic̄ beatus
Aug. q̄ dicebat. Quis mihi det dñe vt
venias ī cor meū ꝛ īebries illd̄ dulce/
dine tua: ꝛ obliuiscar oīa mala mea.
ꝛ te vnū bonuꝫ amplectar. Ad h̄ alli/
cit ps̄. di. Gustate ꝛ videte qm̄ suauis
ē dñs. Quicūq̄ hoīm d̄ isto calice fre/
quēter biberit īsipid⁹ erit illi tot⁹ hic
mūd⁹. Uñ Gre. ait. Dulce ē eē in reb⁹
hūanis sꝫ eis tm̄ q̄ spūalia nō gustāt
Gustato nāq̄ spū desipit om̄is caro
Isto calice īebriati fuerūt apl'i in die
pēthe. iō fidē feruēter p̄dicabāt licet ꝑ
fidi iudei eos ebrios dicebāt Act̄. ij.
Isto deniq̄ calice fuer̄t īebriati mar/
tyres q̄ mortē ꝓ xp̄o libēter susceperūt
Isto etiā calice īebriati fuerūt ꝯfesso/
res q̄ artā pnīaꝫ ꝑegerūt ī dulcedine
spūs. Uñ Bern̄. O bōe iesu si tā dul/
ce ē flere ꝓ te: q̄ꝫ dulce erit gaudere de
te. si tā dulcis es q̄rēdo q̄ꝫ dulcis eris
īueniēdo. Sꝫ ve aīe nō q̄rēti te. ve aīe
te nō amāti. ve mūdū diligēti. ve pec/
catis seruiēti. Hec ille. Terti⁹ chri
sti calix ē iocūditatis eterne. de q̄ Ps̄
Dñs ꝑs hereditatis mee ꝛ calic̄ mei.
In hoc calice christus propinabit su
is ineffabilem dulcedinem bonita/
tis sue quo inebriati eleuabuntur su

pra se. s̄m illud ps̄. Inebriabunt̄ ab vbertate dom⁹ tue. Prim⁹ em̄ xp̄i calix est amar⁹. scd̄s dulc̄. terti⁹ dulcissimus. Prim⁹ hz potū sanantē. secūd⁹ delectantē. terti⁹ beatificantē. Unde Bern̄. Gaude ⁊ exulta ⁊ mercedē tui laboris cōsidera. q̄ reuera est tā mlta q̄ nō pōt numerari. tā magna q̄ nō potest mēsurari. tā p̄ciosa q̄ non pōt estimari. tā copiosa q̄ nō p̄t termiari Apl'i em̄ calicē dn̄i biberūt ⁊ amici d̄i facti sunt. Scd̄m salut̄ documentū ex thematis v̄bis dixi declarāduz calicis xp̄i sumptōis modalitatē cuz d̄r. quē ego bibitur⁹ sum. Nā xp̄s de⁹ noster bibit suū calicē. hoc ē sustinuit passionē innocēter patiēter ⁊ ꝑseuerāter. Sic debem⁹ ⁊ nos sustinere. sed si nō habemus aliquē calicē xp̄i ꝓpinātem siue ꝑsequentē ꝓ iusticia saltē debem⁹ tripl'r gustare xp̄i dn̄i calicē seu passionem. scz

Prīo ī recognoscēdo ꝑ gr̄a ꝛactiōz
Secūdo in sentiēdo ꝑ cōpassionē
Tertio in recordando ꝑ iugez meditationem.

Primo itaq̄z debem⁹ xp̄i calicē degustare in recognoscēdo ꝑ gr̄a ꝛactiōez. Cognoscam⁹ p̄mū oīm illā dignissimā ꝑsonā q̄ opat⁹ ē nr̄am salutē. illā passionē ignominiosaz q̄ redemit. illam penā sempiternā a q̄ redemit. Ille nēpe q̄ passus ē dei fili⁹ ē. q̄ est passus. opprobria v̄bera vulnera ⁊ amarā mortē. ꝓ q̄bꝫ. qꝛ ꝓ nobis ingratis vt ab eterna morte redimeret. Hinc Aug. li. d̄ v̄gitate ait. Inspicite vulnera pēdent̄. sanguinē moriētis. p̄ciuz redimētis. cicatrices resurgētis. Hec q̄nta sint cogitate. hec ī statera cordis appēdite. totus figatur in corde qui totus fixus fuit in cruce. Et beatus Bern̄. O homo agnosce q̄z grauia fuerunt crimina tua pro quibus oportuit xp̄m dn̄m pati. si nō fuissent hec ad mortē sempiternā nūq̄z ꝓ eis fili⁹ dei moreret̄. Ue tibi amaritudo peccatoꝝ meoꝝ ꝓpter quā tollendā tāta amaritudo xp̄i necessaria fuit Si viste fore felicē redde vicem. tātis procul dubio impēsis bn̄ficijs sub pēa eterne mortis obligauit ad gr̄a ꝛactōes. Si dicas vtruz homo magis teneat̄ regratiari deo ꝓ redemptōe q̄z creatione. Rn̄det tibi seraphic⁹ doctor Bonauentura in. iij. dis. ix. q̄ homo plus tenet̄ regratiari de bn̄ficio redēptōis q̄z creatiōis. quia in redemptiōe maiora dona donata sunt homī. s. gr̄a ⁊ gl'ia q̄z in creatōe. s. corpus et anima. Ideo Amb. li. de virginitate dic̄. Pl⁹ dn̄e Jesu debeo tuis iniurijs q̄bꝫ redemptus sum q̄z tuis v̄tutibꝫ q̄bus creat⁹ sum. nihil enī nasci ꝓdesset nisi redimi ꝓfuisset. Scd̄o debem⁹ bibere hūc christi calicē ꝑ compassionē sentiendo. Quia Johānes de sancto Geminiano ait. Conueniēs ē vt sentiat membruz qd̄ sentit caput ne fiat distinctio in corpore. Hinc. ij. ad Corinth. j. Si socij passionū est̄ eritis ⁊ ꝯsolationū. Si igit̄ vere christi mēbꝝ es ei cōpateris. Quia dicit apostolus ad Ro. xij. Si q̄d patit̄ vnū mēbruz cōpatiunt̄ oīa mēbra. siue gl'iat̄ vnuz mēbꝝ ꝯgaudēt oīa mēbra. Uos aūt est̄ corp⁹ xp̄i ⁊ mēbra mēbro. vbi glo. ait. Indecēs valde est vt membꝝ carnis patiat̄ cū capite. ⁊ aīa q̄ est mēbꝝ xp̄i nō patiat̄ christo patiēte. O igitur homo dei creatura v̄e si sentires christi dn̄i tui dolores ⁊ tormēta nō sic in vestibꝫ suꝑbires. si p̄nctiones spinaꝝ in capite nō ī ornamēt̄ capit̄ gl'iareris. rep̄hēsibile certe ⁊ v̄ecūdū xp̄o denudato ꝓ te spinis coronato cū tāta tua ābitōe occurrere Tertio dēm⁹ bibere hūc xp̄i calicez recordādo ꝑ iu

De sancto Jacobo maiore

gē meditationē. Ad qđ hortaꝛ p Ie remiā ꝓphetā Thren. iij. d. Recorda re pauꝑtatis mee ab ſinthij ꝛ fellis. et Bern. deuotꝰ ſic dicebat. Mēor ero ꝗdiu vixero laboꝛ ꝗs ꝓtulit in predi cādo. fatigationū in diſcurrēdo. tēta/ tionū i ieiunādo. vigiliaꝛ i orādo. la/ chrymaꝛ ꝓpatiēdo. recordaboꝛ etiā doloꝛ tuoꝛ. ſputoꝛ. colaphoꝛū. cla/ uoꝛ horū ꝗz ſimiliuz. alioqn reqret a me ſāguis iuſtꝰ q effuſus ē ſup terrā. Debemꝰ aūt recordari de xpi paſſiōe potiſſime ꝓpter tria. ſ. Primo ꝓpē vtu/ tū opationē. Scdo ꝓpē gre ipetratoz. Tertio ꝓpter pnie dulcoratiōnē. Pri mo inqz dēmꝰ recordari ō xpi paſſiōe ꝓpē vtutū opationē. Jpiꝰ qppe recor datio docet ad oia virtutū exercitia. Nā ſi vis addiſcere hūilitatē flagella tus pendet in cruce. ſi pauꝑtatē. quia nudus. ſi charitatē qz ꝓ crucifixoribꝰ orat. Hinc Bern. Xps inqt factus q ſi liber poſitus in pulpito crucis vbi diſcimꝰ obedientiā. hūilitatē. patiētiā pauꝑtatē. charitatē ꝛ ceteras vtutes. Secūdo debemꝰ recordari ō xpi paſ ſione ꝓpter gre ipetrationē. Si em tu es arido corde ꝛ nō habes graz deuo tiōis ꝛ lachrymaꝛ. cogita flētē dñm i cruce cū matre lachrymāte ꝛ ifundet tibi gra lachrymaꝛ. Unū Bern. Uiſa xpi paſſiōe ꝗs tā malitioſus q nō pe/ niteat. ꝗs tā delitioſus q ñ abſtineat. ꝛ tā rigidꝰ q nō doleat. Exēplū ō qđaz nouicio ordis mioꝛ q cū eſſet magi/ ſter in theologia ꝛ ordinez intraſſet a mre monet frequēter ad egreſſū d. Fi li mi ego te nutriui elemoſynis iā i ſe nectute noli me derelinqre. Cū igit ō egreſſu deliberaſſet ꝓstratꝰ añ cruci/ fixū dicebat. O dñe ieſu rōne matris mee iā me oportet te derelinqre. Qui vidit de xpi vulneribꝰ ſāguinē emana re. ꝛ audiuit vocē dicētē ſibi. Ego inqt te cariꝰ nutriui qz mr tua ꝛ iſto ſāgui/ ne te redemi. nec igit me debes ꝓpter mrez dimittere. Stupefactꝰ nouiciꝰ i ordie poſtea remāſit deotꝰ. recolēs illud euangeliū. Qui amat patrē aut matrē plꝰ qz me nō ē me dignꝰ. Ter tio deniqz debemꝰ recordari ō xpi paſ ſiōe ꝓpē pnie dulcoratōz. ipa ei oēz au ſterā pniaz dulcē facit. in cuiꝰ figura le gif Judicū. xiiij. q i ore leonis mortui mel fuit reptū. Leo em de tribu iuda ēxps dns. i cuiꝰ ore mortui. i. ꝓſidera ta paſſiōe eiꝰ mel dulcorās inuenif. Hinc Heb. xij. Recogitate eū q talez ſuſtinuit a pctoribꝰ ꝓdictionē vt nō fa/ tigemī animis vris deficietes. Ter tiū ſalutis documētū ex themat ſcr bis declaremꝰ ſumētis idoneitatē. cū oꝛ. Dicūt ei. possumꝰ. Jſti siqdem xpi apli ad ſuſtinēdū p ipo mortē idonei ꝛ aio ꝓmpti fuerūt. ꝛ tō calicē mortis biberūt. vt patet in legenda.

De eodem Sermo. lxj.

Dicit ſede ant hi duo filij mei. vnuſ ad dextrā tuā ꝛ vnꝰ ad ſi ni. tuā i regno tuo. Rndēs aūt ieſus dic. Neſcitis qđ petatis. Mat. xx. ꝛ i euange lio. In q qdē oſtēdūt tria p ordinē. ſcz

Primo honoris cauta ambitio.

Secūdo matris ſollicita petitio.

Tertio ſaluatoris diſcreta rnſio.

Dicit primo q in ꝛ euāgelio iſinuat hо norīs cauta ambitio. qz fm Job. os auri i ſer. hi duo frēs filij. ſ. zebedei. ia cob ꝛ iobes cū audiſſent a xpo eū paſ ſuꝝ ꝛ tertia die ſurrectuꝝ. ꝛ demū re gnaturꝝ cepert dicere itra ſe cū eēnt fi/ deles. ecce rex deſcēdz ad regē tartarea. vt deſtruat ꝛ hīta victoria qđ reſtat ni ſi vt regni glīa ſubleqt. q qđ faciemꝰ frēs. ſi rogamꝰ mgrm fortitā ceterorū fratrū corda cōcutiemꝰ. ſubmittamꝰ

mr̃ez nr̃am vt suo noĩe depcet̃ nob p̃/
laturã. si em̃ ip̃a petitio rep̃hẽsibil' fu
erit facile meret̃ veniã. q̃si mlier. si ãt
nõ fuerit rep̃hẽsibilis facili⁹ ĩpetrabit
mater ꝓ filijs. Ecce q̃ꝫ subtilis ⁊ cau/
ta honoris ambitio discipulo⁊ xp̃i q̃
adhuc fuer̃t carnales lꝫ ĩ schola salua
tor⁊. mõ v̄o nõ solũ tã caute acq̃rit ho
nor sꝫ etiã ꝑ symoniã. Uñ Bern̄. ĩ ser.
xl. Ambitio subtile malũ. secretũ vir⁹
pest⁊ occulta. doli artifex mr̃ hypocri
sis. liuor⁊ parens. vitio⁊ origo. tinea
sctitat⁊. excecatrix cordiũ. Scdo in
euãgelio ĩsinuat̃ sollicita mr̃is petitõ
ꝓ filijs q̃ accedẽs cũ filijs ad iesũ. ⁊ vt
dr̃ Marci. x. p̃mo petijt ĩ generali di.
Mgr̃ volum⁹ vt qdcũq; petierimus
facias nob. At ille dixit eis. Quid vul
tis vt faciã vob. nõ ĩterrogat q̃si igno
rãs. sꝫ vt manifesti⁹ appareat petitio
nis irrõnabilitas. ⁊ occasio fiat repre
hẽsiõis eo⁊. Et dixit mr̃ eo⁊. Dicvt se
deãt hi duo filij mei ⁊c̃. Ista eĩ mat̃ ꝓ
aĩab⁹ ⁊ corpib⁹ nato⁊ aduocabat. nõ
sic̃ cetere mr̃es. q̃ s̃m Joh. os auri cor
pus nato⁊ suo⁊ tm̃ amãt. aĩam aũt
ꝯtẽnũt. desiderãt em̃ illos valere in h̃
secl'o ⁊ nõ curãt q̃d passuri sint ĩ alio.
Alij militiã filijs ꝓuidẽt. alij honores
⁊ nemo filijs ꝓuidet deũ. ꝑditionẽ il/
lo⁊ mag̃ p̃cio cõpant ⁊ salutẽ illoruꝫ
nec dono accipe volũt. Si viderĩt il/
los seruire xp̃o tristãt̃ ⁊ suspirãt. si aũt
viderĩt eos peccãtes nemo tristat̃. vt
oñdãt q⁊ corpo⁊ sũt ꝑentes nõ aĩarũ
Hec ille. Tertio ex euãgelio ĩsinuat̃
xp̃i discreta rñsio. q̃ cũ viderꝫ filios ad
talẽ petitõꝫ mr̃em ĩduxisse nõ mr̃i rñ
dit sꝫ filijs di. Nescitis q̃d petat⁊. certe
nescit q̃d q̃rit ille q̃ t̃renã dignitatẽ q̃/
rit q̃ꝫ breuis sit. q̃ꝫ ꝑiculosa. q̃ꝫ onero/
sa sit q̃ꝫ ĩfructuosa. Et subdidit salua/
tor. Potestis bibere calicẽ quẽ bibitu
rus suꝫ. i. potestis sustinere passionẽ.
quã ego sustinẽd⁹ sũ. ⁊ dicũt. possum⁹
loquũt̃ tãq̃ꝫ ĩexpti. q⁊ tpe passiõis xp̃i
fuger̃t. Quid ait saluator. Calicẽ q̃dẽ
meũ bibet⁊. q⁊ iacob⁹ mortẽ sustinuit
ꝓ dño. ⁊ iohes venenũ bibit ⁊ ĩ exiliũ
relegat⁹ post iniectõꝫ feruẽt⁊ olei. Dic̃
tãdẽ saluator. Sedere aũt ad dextraꝫ
meã vel ad sinistrã nõ ẽ meũ dare vo
bis sꝫ q̃b⁹ ꝑatũ ẽ a p̃re meo. i. s̃m lyraꝫ
nõ ẽ meũ dare vob adhuc carnalib⁹
sꝫ spũalib⁹. nesciebãt q̃d petebãt. q⁊ il/
lis q̃ a sinistris erũt dicet xp̃s. Discedi
te a me maledicti ĩ ignẽ eternũ. Et licꝫ
irrõnabiliter petebãt. tñ ex h̃ nob vtil'
doctrina declarata ẽ ne honorẽ ambi
amus. Hic Joh. os auri. Frequẽter
dñs patit̃ discipulos aliq̃d non recte
aut dicere aut agere aut cogitare. vt
ex eo⁊ culpa occasionẽ ĩueniat docẽ/
di exponendiq; regulã pietat⁊. Uñ ex
hui⁹ euãgelij tenore tria ꝓponam⁹ sa
lutis documẽta declarãda scꝫ

Primũ ambitiõis periculositatez
ibi. Nescitis q̃d petatis ⁊c̃.

Secũdũ seruitutis xp̃i vtilitatem,
ibi. Potestis bibere calicẽ.

Tertiũ iacobi passiõis seriositatẽ.
ibi. Calicẽ q̃dẽ meũ bi. ⁊c̃.

Primũ documentũ de ambitiõe de/
clarandũ erit ambitõis ꝑiculositas.
Magna nãq; ꝑiculositas est ambire
dignitatẽ eccl'iasticã. q⁊ ad quodcũq;
cor ĩtrare poterit inde oẽs v̄tutes ex/
pellit. Ideo ip̃am ambitionẽ

Primo vetat scriptura.
Scdo improbat natura.
Tertio dãnat figura.
Quarto declinat iactura.

Primo dixi q̃ ambitionẽ vetat scp̃tu
ra. Dicit eĩ Chrys. sup Matth. Et ha
bet̃ di. xl. c. mlti. Qui desiderauerit p̃
matũ in terra ĩueniet ꝯfusionẽ ĩ celo.
nec int̃ sctõs dei cõputabit̃ q̃ de p̃ma
tu tractauerit. Ecc̃i. vij. Noli querere

De sancto Jacobo maiore

ab hoīe ducatū. neq; a rege cathedrā honorſ. Phil. iij. Glia eoꝝ ī cōfusione q̄ terrena sapiūt. Et. j. Lorſ. xiij. Charitas nō ē ambitiosa. Et. lxj. di. Miramur. ij. q. vij. nō oēs epī. xxiij. q. iij. sic excellētiā. ī mlt̄is aliis ſcpture ſctē locſ ió q̄cūq; ambit plationez fac̄ ꝺ xpi ordinationē q̄ dixit Matth. xx. Quicūq; voluerit inē vos maior fieri sit vr̄ minister. Uñ q̄rit vtꝝ appetere platiōez sit ſp pctm̄. Rñdz Aſtesanꝰ ī sū. li. vj. ti. xxviij. q; tripler ē platio. Una q̄ habēt p hereditariā successionez. z licite pt peti z appeti. Scōa ē platio p secularſ p̄ncipis īstitutiōz. z hec etiā pt appeti tribꝰ ꝛcurrētibꝰ q̄ notat phs. j. politicoꝝ. Prio si hz amorē ad ꝛſistentē policiā. Scō si hz potētiā ī maiorū opeꝝ p̄ncipatu. Tertio si hz vtutē et iusticiā ī vnaq̄q; policia. licet ät aliq̄s hec habēs possit licite p̄ncipatū appetere. nō tn̄ debet petere. q; ōr. ij. politſ. Nō bñ statutū ē ipm petere q̄ p̄ncipatu dignificabil. Tertia ät platio ē q̄ hz aiaꝝ curā annexā. z talis nec debz peti nec appeti. q; dic̄ b. Aug⁹. ix. de ciui. dei. c. xix. Loc⁹ supior sine q̄ pplus regi nō pt. zſi vt dz admistrat ī decenē tn̄ appetit. Nā ī hac platiōe tria attēdūt vicz celsitudo honorſ. abūdantia rei tpalis. z exercitiū spūalis opatōis Propt̄ p̄mū igit̄ appetere platōz ē p̄ſūptuosū z a xpo reprobatū Matth. xxij. Amāt inq̄t p̄mos accubit⁹ in cenis z p̄mas cathedras ī ſynagogſ. et vocari ab hoīb⁹ rabbi. Scōo appetere plātōz q̄t̄ res tpales ē signū cupiditatſ. q; finē melioꝝ bōi ponit min⁹ bonū. i. res tpales. cū dñs dicat Mat. vj. Primū. i. p̄cipali⁹ q̄rite regnū ꝺi z iusticiā ei⁹. Et sic cupid⁹ puertit xpi ordinatiōez primū q̄ credo res tpales. Tertio appetere plātōez ꝓpter bonū op⁹ ē fatuū. q; fatuū ē appetere cū periculo q̄ ꝺ fieri eq̄ bñ pt̄ sine piculo. hec ne ei opari pōt hō sine piculo plat̄dis Jō ꝛ tale ſsic arguit Chrys⁹. ſup Mat Qui (ait) appetit plationē ꝓpt̄ bonū op⁹ annexū aut credit se ad h̄ dignuꝝ z tunc ē p̄ſūptuosus. z ió indign⁹. aut credit se indignū z tūc ē fatu⁹ z puerſus. q; obligat aiam suā p aiaꝝ aliorū. Si em̄ h̄et mille aias vt vnā daret vel centū p aiaꝝ alioꝝ etiā sic nō eēt bonū appetere plātōz cū cura. q̄n tomin⁹ erq̄ hz vnicā aiam quā z ipignorat. iuxta illud Ezech. iij. Sāguinē ei⁹ de manu tua reqūrā. O q̄s ñ appetit plāturā cā honorſ. o q̄s nō cā ſb stātie locupletiorſ. o deniq; q̄s nō ſitit eā cā vite lautiorſ. q̄ heu oīa sunt turpia vana z breuia. Ecce fatuitas eoꝝ q̄ acq̄rūt talē p̄sidētiā p oēz idustriaz. z q̄ñq; p symoniā vel pcū suaꝝ istātiā

Scōo dixi pic'osam ambitiōz improbat natura: q; natura oēs hoies eq̄lis ꝺditōis fec̄. nō em̄ fecit vnū adā de auro. aliū de argēto. tertiū ō luto. ſz oēs ō luto ne aliq̄s alteri pferreť. ió ꝺ⁹ nō ꝓposuit hoīez hoī nisi p abusū rōis peccādo. q; tūc hō se q̄dāmō bruti facit. z talibꝰ hoiez vtuosū pfecit. iuxta illud Gen̄. j. Dñami bestijs ⁊re piscibꝰ mar̄ z volatilibꝰ celi. Dic Greg. ī moral'. Nō ē data hoī platio vt dñet hoīb⁹ ſz vt p̄sit bestijs terre piscib⁹ maris z volatilib⁹ celi. Et nisi idurēt faciēs eoꝝ vbi nō deliq̄m⁹ pares sum⁹. Uñ q̄ñ tu vtuose viuis null⁹ platus pōt tibi iuste nocere. neq; lex ī aliquo molestare q; lex malis hoīb⁹ ē data q̄ eoꝝ malicia compescat. iuxta illud. j. Timoth. j. Lex iustis nō ē posita ſz iniustis z nō subditis ipijs z pctōribus ſceleratſ z ꝺēnatis patricidis z matricidis. homicidis z fornicarijs ⁊c. z ſi aliq̄d sane doctrine aduersatur. Ecce patet q; hō abutens ratiōe bestijs

cōpat̄.iuxta illd̄ ps̄. Hō cū in honore eēt ñ itellexit cōpat⁹ ē iumētis ꝛc̄. ꝛ beat⁹ Berñ. An nō tibi videt̄ bestia bestialior hō rōne vigēs ꝛ rōne nō vtēs. O vanissima ambitio q̄ appetit hoībus p̄esse ꝛ freq̄nter ex h̄ se subijcit demoni vilissimo. Nā vnū oculū vl' linguā nō pōt bñ regere ꝛ vult alios ml'tos regere. Uñ Bragmāni sic scp̄sert alexādro. Tu inq̄ūt oīm hoīm acq̄rēdo dominiū seruū facꝫ te oīm demonioꝝ ī eoꝝ ꝓuitutē redigēs vniuersitatē mēbroꝝ tuoꝝ. Tertio ꝑiculosaꝫ ābitōꝫ dānat figura. Nā.ij. Reg.xviij habet̄. ꝙ crinibus suis absalon q̄rcui adherēs trib⁹ lāceis trāsfix⁹ īterijt q̄ regnū p̄ris ambiēs sctm̄ p̄rez suū dauid ꝑseq̄bat̄. Et figura q̄ h̄r Judicꝫ.ix. dānat ambitōꝫ. vbi sic h̄r. Jerūt ligna vt facerēt sibi regē. dixerūtq̄ oliue. impa nob. Rñdit oliua. Nūq̄d possū deserere pīguedinē meā q̄ vtūt̄ dij ꝛ hoīes vt ꝓmouear īter ligna. Dixert̄ deinde ad arborē ficū. Ueni ꝛ accipe regnuꝫ sup̄ nos. Que rñdit. Nūq̄d possū deserere dulcedinē meā fructusq̄ suauissimos ꝛ ire vt ꝓmouear int̄ lig̃. locutaq̄ sūt ligna ad vitē. Ueni ꝛ impa nob Que rñdit. Nunq̄d possū deserere vinū qd̄ letificat deū ꝛ hoīes vt ꝓmouear int̄ lig̃. Quib⁹ ꝑiter regimē recusantib⁹ postea dixerūt ad ramnū. Impa nob. Qui rñdit. Si me regē cōstituitꝫ venite ꝛ sub vmbra mea req̄escite. ꝛ egrediat̄ ignis d̄ rāno ꝛ cōburat vos. Ligna ī hac ꝑabola a ioathā dicta ꝯ Comestorē ī sūma hoīes sūt q̄ sibi volūt p̄ficere piū p̄latū. ꝯ hō pietate plenus refugit ꝑ oliuā significat⁹. ꝯ ꝛ cōtēplatiu⁹ ꝑ ficū denotat⁹. ac dilectiōe clar⁹ ꝑ vitē repñtat⁹. spinosus v̄o ambitiosus acceptat ꝛ sitit tāq̄ rān⁹. a q̄ exibit ignis tribl'atōis ꝛ maligni act⁹ q̄ īfestat̄ subdit⁹. Sꝫ sup̄ has figuras accedat rei v̄itas. Ueni o rex gl'ie xp̄e viuēdi forma ꝛ regēdi norma exēplar celeste. veni ꝛ visita de solio maiestatꝫ tue ppl'm sāguis tui cōmerciū. apī ei semitaꝫ hūilitatꝫ q̄ ī terra p̄isti. īsinua q̄d egisti. quō vixisti. q̄d de p̄latōe dixisti. quō hīc existi. ac gl'ia coronat⁹ in p̄ris dextra ꝯsedisti. Certe h̄ scire dedisti ꝙ null⁹ sic̄ tu reg̃re potuit sine culpa. ꝛ tñ dū te regem facere voluissent Joh.vj. eos declinasti. Insup̄ Math xx. ītulisti. Qui maior ē vestrū fiat vr̄ mīster. Deīde corā pilato d̄ p̄latione t̄rena te exinanisti d. Regnū meū nō ē hīc. iō tuos ad sui abnegatōꝫ ꝛ crucꝫ baiulatōꝫ īduxisti d. Lu.ix. Si q̄svl't vēire post me abneget se. ꝛc̄. h̄ eēt ambiēdū. ad h̄ aspirādū. sic̄ sctī d̄i videnť fecisse. Nā Exo.iiij. dū moyses mitteret̄ a dño vt eēt dux ppl'i hebreoꝝ excusabat se di. ꝙ īpeditiorꝫ līgue esset. Sil'r Hiere.d. A a a dñe de⁹ nescio loqui Hiere.j. sil'r.b. Gre. fugit ne papa ordinaret̄. ꝛ sctūs marc⁹ euangelista pollicez āputasse d̄r vt sacerdotio reprob⁹ h̄ret̄. Et b. Francisc⁹ noluit fieri sacerdos ꝓpter sacerdotij dignitatē. Quarto ꝑiculosā ambitionē declinat iactura. Nā ip̄a ambitio tria potissime dāna causat videlicet

Primo sibi mentē inq̄etat.
Secūdo ꝓximū dānificat.
Tertio se ꝛ aliū dānat.

Primū dānuꝫ qd̄ ambitio causat ꝙ mentē inq̄etat. qꝛ q̄busdā inuidet. alios odit. alijs detrahit. nō nullis maledicit. Unde Berñ. in li.iij. de ꝯsideratiōe. O ambitio ābientiū crux quō oēs torques ꝛ oīb⁹ places. nihil acri⁹ cruciat. nihil molesti⁹ inq̄etat. Et infra. An nō limīa apostoloꝝ terit ambitio magis q̄ deuotio. An nō questionib⁹ eius tota legū ꝛ canonū disciplina insudat. Hec em̄ ambitiōis

pestis sup alia negocia inqetat. Jdeo
dic Amb sup Lu. Sepe qs vitia nul
la delectant. qs nulla potuit mouere
luxuria. nulla auaricia subuertit. fa/
cit ābitio crimīosos. hz eī forēsez gl'iaz
domesticū scel⁹. z vt dñet alijs p⁹ ser/
uit. Ut em̄ dic Alexā. ij. ij. tractatu de
auaricia. q ambitio aut ē appetitus
potētie vt p eā acqrat honorificētia. z
tūc reducit ad supbiā. aut est appetit⁹
sufficiētie vel abūdātie. z tunc reducit
ad auariciā. z talis potentie appetit⁹
nō sp ē pctm̄ mortale. sz ē mortale aut
rōe finis. z ē tūc qñ ī tali appetitu cō/
stituit finē. s. qz pat⁹ eēt qdcūqz morta
le cōmittere p ꝯseqndo potētiā vl' ho
norificētiā. Uel ē mortale ambitio rō
ne rei appetite. vt puta qz appetit pl'a
bñficia eccl'iastica. ar. c. qz ītātū. d pre
bē. nisi in casu licito. vel appetit aliqd
bñficiū seu officiū eccl'iasticū vl' secl'a
re sciēs se ad id īdignū rōne crimīs vl'
ignorātie z hmōi. Rō qz vult qd lex p
hibet. Sil'r si appetit bñficiū cū cura
aiaꝝ p̄ncipal'r ꝓpt honorē videt mor
tale rōne p̄dicta sic patet ar. di. lxj. sta
tuim⁹. z. viij. q. j ca. licet. Et h ītelligit
si sit deliberatio volūtat. al's venia/
le. Secūdū dānū qd ambitio causat
ē. qz p̄ximū damnificat ī aia. qz malo
suo exēplo corrūpit alios. Uñ Greg.
Cū pastor p abrupta gradit ncce ē vt
in p̄cipitiuz grex sequat. Et dānificat
etiā in tpalib⁹ vim īferēdo. Hinc. j. q.
j. Pricipat⁹ quē met⁹ extorsit aut am
bit⁹ occupauit. z si actib⁹ suis aut mo
rib⁹ nō offendat. ipi⁹ tñ initij ē ꝯnitio
sus exēplo. z difficile ē vt bono pagāt
exitu q̄ malo sūt inchoata p̄ncipio O
de⁹ iuste ecce q̄nta sūt nūc mala ī tua
eccl'ia. z vñ. certe ꝓpter pessimā ambi/
tionē. Tertiū damnū qd ambitio
causat ē. qz se z aliū dānat. Se. qz ob/
ligat se ꝓpter alioꝝ aīas rōnē reddere
Luce. xij. Cui pl⁹ cōmittit: ab eo plus
exigit. Aliū etiā dānat inducēdo ad sy
moniā vel aliud peccatū vel nō corri
piēdo eosdē. Jō Sap. vj. Potētes po
tēter tormēta patiunt. Et Eccs. viij.
dñat hoī hō in malū suū. Secūdū
salutis documētū declarem⁹ seruitu
tis xpi vtilitatē. qz dr in v̄bis thema/
tis. Potestis bibere calicē quē ego bi
bitur⁹ sū. qlibet em̄ saluād⁹ debet ca/
licem xpi bibere. i. seq ip̄m ei seruiēdo
Uñ sciendū q triplex est seruitus.

Prima est christi.
Secūda est peccati.
Tertia est mūdi.

Prima seruit⁹ dixi q est xpi. z ē qñ qs
se occupat in v̄tutib⁹: puta hūilitate.
pietate zc. vel cū se occupat in orone
ꝯtēplatiōe lectiōe p̄dicatōe zc. z talis
seruit⁹ nūqz p̄hibet. Uñ glo. Nume.
xxviij. dic q fabri z hmōi artifices oci
ant ī die sabbati. lector aūt diuīe scri
pture nō desistit ab ope suo. nec tñ cō
tamiat sabbatū. Scda s̄uit⁹ ē pctī z
ē qñ qs ꝯtēpto deo z ei⁹ mādat viuit
s̄m suū appetitū. de q Job. viij. Qui
facit pctm̄ seru⁹ ē pctī. Tertia s̄uit⁹
ē mūdi. z ē qñ qs ꝓpt tpalia estuat z la
borat: qd p̄hibet Exo. xx. Oē op⁹ s̄uile
nō faciet ī die sabbati. nō eī de⁹ crea/
uit hoīez solūmō ad laborē sz vt serui
at deo z eo beatificet. Uñ magister in
ij. di. j. Mūdus creat⁹ est vt seruiret
hoī sicut hō creat⁹ est vt seruiret deo.
Jō deo seruire debem⁹ ꝓpter tria scz

Primo ꝓpter dignitatē.
Secūdo ꝓpter nobilitatē.
Tertio ꝓpter suauitatē.

Primo inqz debem⁹ deo seruire ꝓpt
dignitatē. Magna pfecto dignitas ē
s̄uire regi gl'ie q eterna felicitate remu/
nerat. Uñ Eccī. xxiij. Gl'ia magna est
seq dñm. lōgitudo em̄ dieꝝ assume/
tur ab eo. Et Job. xij. ait saluator. Si

ꝺs mihi mīstrat honorificabit eum pr̄
me⁹ q̄ ē in celis. O de⁹ eccne q̄z mīti sūt
mō filij adā q̄ erubescūt seq̄ xp̄z dei fi
liū p̄serti iuuenes pulcri ꝺs de⁹ deco
rauit. diuites ꝺs locupletauit. de qb⁹
q̄rit̄ p̄ ꝑbam Dauid di. Retribue
bāt mihi mala ꝓ bonis z odiū ꝓ dile
ctōe mea. oīa em̄ excelsus de⁹ creauit
ad fruēdū ei. z faciūt iuxta p̄s. Om̄
oīa fruūt tibi. Et licz sūm⁹ de⁹ i oīb⁹
sibi fruētib⁹ gaudeat. iuxta illō Sap
vij. Letat⁹ suz i oīb⁹. pl⁹ tñ diligit fru
tiū duaꝝ creaturaꝝ q̄z oīm aliaꝝ q̄
bus sol' ꝓ mercede dat vitā eternā an
gel' vicz z hoīb⁹. Cui⁹ rō ē. qz he sole f⁹
uiūt ei ex libero arbitrio z amore. et
etiā he sole resistūt ei⁹ volūtati. Hinc
Judith⁹. xvj. Adonaꝝ dñs magn⁹ es
tu z nō est q̄ resistat tue volūtati nisi
due creature. s. angel⁹ mal⁹ z hō pra
uus. Nā ei fruūt angeli archangeli z
oīa supiora: sol. luna. stelle. celi. ignis
aer. aq̄. ira. purgatorij mūdādo ani
mas. infern⁹ cruciādo inimicos. z sic
de alijs. Et sup oīb⁹ his magꝝ gaude
ret de⁹ ō fruitio hoīm q̄z boꝝ oīm vel
etiā āgl'oꝝ. fm qđ ꝺr. Prouer. viij. De
licie mee esse cū filijs hoīm. O miseri
cors de⁹. O aiaꝝ amator xp̄e cur pl⁹
gaudes ō fruitio hoīm vilū q̄z sublī
miū angeloꝝ. ecce ip̄i fuicēt tibi ab ī
itio mūdi z seruiēt vsq̄z ad finē. homi
nes vo breui tpe puta decē vel vigin
ti aut triginta annis z remuneras si
cut angl'os. imo pl⁹ q̄z angl'os. qz do
te corpis z aie. cur ꝟ fac. forte iō qz sa
piētissimi angli nesciūt tibi fruire aut
nō sufficiūt. vel gl'ia tua forte ex hoīz
seruitio augmētat. Scio certe q̄ nō
ꝓpter hoc. qz angeli sunt diuina gl'ia
illustrati: sciētes ad bñplacitū tibi ser
uire. z sunt innumerabiles. Juxta il
lud Job. xxv. Numq̄d est numer⁹ mili
tū ei⁹. q̄z neq̄z gl'ia tua ineffabilis au
gebit ex hoīm fruitio. qz si oīes dā
narent: nō minueret. z si oēs saluarēt
nō augmētaret tua gl'ia. q̄z q̄ seruiunt
tibi misericors de⁹ sibi nō tibi ꝓficiūt
z iō gaudes pie xp̄e de hoīm vilū ser
uitio ꝓpter fauorē tue gl'iose hūanita
tis. ac vt tua magꝝ mia oñdat. ac me
ritū tue passiōis effectū sortiat et tua
doctrina z exemplū. Aug. de vā reli
gione. Tota vita xp̄i i terris q̄ p ho
minē gessit disciplina morū fuit. Et
b. Brego. Oīs xp̄i actio ē nra instru
ctio. Secūdo dēm⁹ fruire regi xp̄o
ꝓpt̄ nobilitatē. qz tā nobile ē seruitiuz
xp̄i q̄ ñ sufficit vt ꝺs ei fuiat solūmō
corpe. q̄z potius mēte. iō nobilitas f⁹
uoꝝ xp̄i est ex trib⁹. s.

Primo ex pte mentis.
Scō ex pte finis.
Tertio ex pte laudis.

Primo dixi q̄ nobilitas xp̄i fuorū ē
ex pte ip̄oꝝ mentiū. qz mens coꝝ cō
iūgit̄ deo dño coꝝ z q̄ndā ꝑticipatōz
dei ꝓcipit. z qđāmō adhuc i hac vita
diuia efficit. Hinc apl's. Qui adherz
deo vn⁹ spūs efficit cū eo. z ecōtrario
q̄ fuit dia bolo aut mūdo. adherz ist̄
inferioribus q̄ sūt vilia z sordida. ideo
maculat̄ ab eis. Hinc ē q̄ opa corpa
lia mechanica dicūt. i. sordida. Se
cūdo seruitiū xp̄i nobilitat ex pte finis
Nā finis nobilior z p̄stātior ē coruz q̄
sunt ad finē. qz finis ē p̄mū in intētōe
z vltimū in executōe. vt ꝺr. q̄. phisico.
Sz finis fruitiꝰ est eterna beatitudo.
Juxta illud dictuz saluatoris. Volo
pater vt vbi ego sum ibi sit z miſter
meus. Ecōtrario finis fruitus carnis
est delectatio sensibilis que bruti z ho
minib⁹ est cōmunis. Un Boeti⁹. ij.
de ꝯsolatōe. Tristes esse extitus volu
ptatū q̄squis reminisci voluptatū su
arū volet intelliget que si beatos effi
cere possent nihil cause ē q̄n pecudes

L

queq; btē esse dicant̄ Tertio xp̄i ser
uitiū nobilitat ex pte laudis. nā serui
tiū xp̄i vbiq; ē laudabile ⁊ fit publice
seruitiū carnis ⁊ diaboli ē vitupabile
iō occulte faciūt illd̄. iuxta illd̄ Jo. iij.
Qui male agit odit lucē ⁊ nō veit ad
lucē ne arguant̄ opa eius. Tertio de
bemus xp̄o seruire ꝓpt̄ suauitatē. nā ser
uitiū ip̄ius ē suaue nō acerbū sic̄ q̄dā
estimāt. iō dic̄ saluator Math̄. xj. Ju
gū em̄ meū suaue ē ⁊ onus meū leue
qd̄ facit leue charitas seu s. s. gr̄a. Un̄
Ecc̄i. xxiiij. Spūs meus sup̄ mel dul
cis. ⁊ Ber̄. Ubi ē caritas n̄ labor sz sa
por sentit̄. ⁊ b. Aug. Oīs labor n̄ amā
tibꝫ ē difficilis. q̄ āt seruitiū xp̄i sit sua
ue. h̄ iō qr ī seruitio eius ꝯscia n̄ remor
det sic̄ in mūdi seruitio. tuz etiā qr p̄ce
ptū xp̄i ē dilectō q̄ dulcit̄ fieri p̄t. Hic
Ber̄. dic̄. Multi inq̄t vidēt nr̄os la
bores sz nō vidēt nr̄as ꝯsolatōes. ma
gna eī multitudo dulcedīs sue quaz
deus largit̄ seq̄ntibꝫ se ⁊ n̄ iuenit̄ ī ter
ra suauiter viuētiū. Absit h̄ a nob̄ vt
maiores ī spū nō iueniamus ꝯsola
tiōes q̄z ī q̄libz corpis feditate. qd̄ te
stat̄ b. Gre. sic di. Dulce ē eē ī hūanis
rebꝫ sz eis tm̄ q̄ spūalia nō gustāt. gu
stato em̄ spū desipit oīs caro. O q̄ztā
suauitatē sentiebat qn̄ dulcissimum
xp̄i v̄bū audiebat qn̄ cū eo comede
bat ⁊ bibebat btūs Jacobꝫ. qn̄ ip̄z re
surrexisse videbat ⁊ ī celū ascēdere cō
spiciebat. Tertiū documētū decla
remꝰ btī Jacobi passiōis seriositatez
ꝓ eo q̄ ī v̄bis thematis d̄r. Calicem
q̄dē meū bibetis. i. passionē acerbam
ꝓpter me sustinebit̄. Quō aūt beatꝰ
Jacobꝫ bibit dn̄i calicē luce clariꝰ ha
bet̄ in ipsius legenda.

De sancta Anna Sermo. lxij.

Mulier ti mēs de
um ipsa
m laudabit̄. Prouer. vltimo

Hec v̄ba optime ꝯueniunt huic sctē
mulieri laude digne. q̄ qr deuz filiali
timore timuit. iō deꝰ ip̄az oībꝫ laudā
dā on̄dit Nā tria ad dei magni timo
rē nos specialiter inducūt. s.

Primo scriptura theologica
Secundo rō interna.
Tertio vniuersalis creatura

Primo dixi q̄ ad d̄i timorē nos īdu
cit scp̄tura theologica. d̄r eī Deute. x.
Quid petit a te dn̄s nisi q̄ timeas do
minū deū tuū. Ad hāc v̄tutē inuitat
etiā p̄s. di. Uenite filij audite me: tio
rem dn̄i docebo vos. Hinc Bern̄. su
per Can̄. ait. In v̄itate cōperi nihil eē
ita efficax ad gr̄am ꝓmerēdā: retinen
dā ⁊ recupandā. q̄z si oī tpe corā deo ī
ueniaris: nō alta sapiēdo sz deū timē
do. Secūdo īduc̄ ad timorē dei in
terna rō. ip̄a eteni natural̄ rō dictat
deū magnū sūme timēdū. qr si natu
ralit̄ timet̄ q̄ flagellare p̄t. mlto magꝫ
cui resistere nō p̄t oīs dn̄atio celestꝫ ⁊
terrestrꝫ. Juxta illd̄ Deut̄. x. Ip̄e ē deꝰ
deoꝝ ⁊ dn̄s dn̄antiū deꝰ magnꝰ potēs
⁊ terribil̄. Et Malach̄. j. Si ego dn̄s
vbi est timor meus. Tertio īducit
ad d̄i timorē vniuersal̄ creatura. Nā
oīs creatura īuitat nos ad timēduz
deū. qr timor ex amore causat̄. om̄ia
v̄o clamāt deū amādū. Un̄ Aug. ait
Respexi celū ⁊ terrā ⁊ oīa q̄ ī eis sūt ⁊
oīa mihi clamāt vt diligā te dn̄e. Cū
igit̄ omīs amās timeat ne offendat
amantē. iō oīa inuitāt ad timēdū de
um. Hinc Apoc̄. xiiij. Angelꝰ habens
euāgeliū eternū clamauit oībꝫ gētibꝫ
dicēs. Timete dn̄m ⁊ adorate eum q̄
fecit celū ⁊ terrā. Et vt clariꝰ ītelligāꝰ:
ecce angelꝰ q̄ sup̄ nos ē clamat deū ti
mendū. ⁊ creature q̄ extra nos sūt. qr
oīa elemēta ⁊ elemētata punita sūt ꝓ
peccato hoīs Gen̄. iij. Maledicta ter
ra in opere tuo: spinas ⁊ tribulos ger

minabit tibi. Itez creature que infra nos sunt: vtpote infern⁹ ⁊ dānati clamant deū timendū. qꝛ ibi ipsi q̄ deuz nō timuerūt penā patiunt̄ acerbissimā ⁊ perpetuā. Et qꝛ beata anna deuz oīm sūme timebat. iō merito d̄ ea dicit̄. Mulier timēs deuz ip̄a laudabit̄. Uñ ex his thematꝫ verbis ad honorē beate anne duo declarem⁹ salutis documenta scilicet

Primū timoris multiplicē distictionē. ibi. Mulier timēs deū.

Secūdū beate anne felicē laudationē. ibi. Ip̄a laudabit̄.

Primū documētū ex v̄bis thematis dixi declarādū timoris multiplicē distinctionē. cū dicit̄. Mulier timens deū. ad denotandū ꝙ nō sit laudanda illa que timet verecundari de bono ope vel de salute ꝓpria. Unde sciēdū ꝙ magister in. iij. di. xxxiiij. distinguit multiplicē timorē scz

Primū naturalem.
Secūdū mundanū.
Tertiū humanū.
Quartū seruilem.
Quintū initialem.
Sextū filialem.

Primū itaqꝫ timorē mgr̄ distinguit naturalem. quo q̄libet timet ⁊ horret quicq̄d nature est ꝯtrariū vel nociuū ⁊ iste timor nō est meritori⁹ vel demeritorius. qꝛ non subiacet libero arbitrio. hoc timore om̄is homo timet in mari. in ꝑiculo. ⁊ p̄cipue ī morte. Uñ xp̄s vt verū corpus se habere ostēderet īminente passiōe cepit tedere ⁊ pauere. q̄ licet s̄m iudiciū rōnis ardentissimo amore ꝓ nostra salute optaret passionē. tñ naturaliter horrēs eā orabat d̄. Pater si fieri pōt transeat a me calix iste. Isto timore fugit helias a facie hiezabel. iij. Regꝫ. xix. q̄ tñ s̄m rōnē dicebat. Tolle q̄so dñe aīaz meam. Istū timorē etiā sancti viri cōiter habēt in morte. vt si q̄d est in eis purgandū ipso pauore purget̄. vel quia timet aīa separi a carne ⁊ ītrare regionē sibi ignotā. Uñ in vitas patrū legit̄. ꝙ cū quidā patrū desideraret videre quō aīa iusti d̄ corpe egrederet̄. trāsiēs ꝑ q̄ndā villā vidit quēdā peregrinū solū ī platea iacentē ac in extremis laborātē. ⁊ ecce michael ⁊ gabriel de celo descēdētes ⁊ ei assistētes vn⁹ ad dextrā. alter ad sinistrā. rogabant aīam ex dei p̄cepto vt egrederet̄. Que timēs nolebat corp⁹ relinquere. dixit michael ad gabrielē. Sume hāc aīaz vt egrediamur. Rñdit gabriel. Missi sum⁹ a dño vt sine dolore ⁊ violētia eijciat̄. Cūqꝫ hec clamarēt ad dñz misit dñs cytharistā dauid cū cātoribꝫ celestis hierusalē. q̄ꝝ cāt⁹ audiēs aīa pegrini īter man⁹ āgeloꝝ exijt ⁊ cū gaudio ī celū ducta ē. Nā iste timor d̄r naturalis ñ a natura īstituta sꝫ destituta. qꝛ iste timor ē ꝓ pctō p̄moꝝ ꝑentū īflict⁹. si eī nō peccassent null⁹ mō timeret mortē. qꝛ null⁹ moreret̄. Uerū tamē nō sine causa est iste timor a d̄o īflictus. qꝛ si naturaliter hoīes non timerēt nō esset gloriosū pati mortez ꝓ deo ⁊ iusticia. sil̄r fierēt mlta mala videlicz latrocinia. rapine. adulteria ⁊c̄ sꝫ ⁊ neqꝫ leges eēnt firme exq̄ nō timerēt d̄ ꝑiculo suo. Insuꝑ vix hoīes ad deū ꝯuerterent̄. Hinc Prouerb. xv. Per timorē dei declinat oīs a malo. sicut rex Niniue audita cōminatione de subuersiōe ciuitatis indut⁹ ē sacco Jone. ij. Secūdus timor est mūdanus quo timet hō amittere tꝑalia: vt pote res. famā. honorē. dignitatez. filios. vel timet nō ꝯsequi q̄ desiderat ⁊ nō habet. ⁊ h̄ intātū ꝙ p̄eligit facere ꝯ deū vel eius mandata: ne habita perdat: vel vt desiderata consequatur.

hic eī timor nascit̄ ex nimio amore re
rū tpaliū. Isto timore peccauit hero/
des occidēs pueros volens occidere
xp̄m dn̄m nostꝝ ne auferret ei regnū
Matth. ij. Itē iudei Job. xj. ī tractatu
de xp̄i morte dicebāt. Ne forte veniāt
romani ꝛ tollāt nostrū locū ꝛ gentez.
Silr̄ pilat⁹ timēs amittere p̄sidentie
dignitatē xp̄m tradidit ad mortē. cuz
tn̄ ore ꝓprio dicebat. Nullā cām mor/
tis īuenio in isto hoīe. O q̄z mlt̄i nr̄is
tpib⁹ ꝓ tpaliū timore ꝑdūt aīaz suaz.
ꝑdūt deū suū. ꝑdūt regnū eternū. acq̄
runt infernū. alij ne infamen̄t ꝑiurāt
alij ne dānificen̄t. Sz ꝯtra hec clama
uit xp̄s dn̄s Matth. xvj. d. Quid em̄
ꝓdest hoī si mundū vniuersū lucret̄.
aīe v̄o sue detrimētū patiat̄. aut quā
dabit hō cōmutationē ꝓ aīa sua. Nā
sancti viri tpalia nihil reputāt amitte
re ꝓ deo q̄n poti⁹ cū gaudio amittūt.
iuxta illud Heb. x. Et rapinam bono
rū vestroꝝ cū gaudio suscepistis. Un̄
refert Grego li. dial̄. ꝙ cū q̄dā maliti
osus īcēdisset oīa bōa stephani viri di
ꝛ q̄dā plāgēs diceret ei. Ue pr̄ q̄d tibi
ꝯtigit. Ille nihil reputās ꝑdidisse plā
gebat illi⁹ pctm̄. ꝛ se dicebat eē exone/
ratū. Terti⁹ timor ē hūan⁹. q̄ scz q̄s
nimis timet pelli sue ꝛ nascitur ex ni/
mio amore ꝓprij corpis ꝛ vite p̄sentꝫ.
ꝛ iste timor ē culpabilis. iō ꝓhibet sal
uator Matth. x. di. Nolite timere eos
q̄ occidūt corpus. aīam āt nō pn̄t oc/
cidere. Triplici em̄ rōne non debet ti
meri mors ꝓ veritate. Primo rōne
hūane īpotentie. qꝛ anīe nihil pōt ho/
mo nocere sed tm̄ corpi. sic̄ nec ille ē ti
mēdus q̄ tm̄ vestimentū pōt scindere
ꝛ nō corpus. Hinc Chrys. ait. Corp⁹
vestimētū ē aīe. Et Job. x. Pelle ꝛ car
nib⁹ vestisti me. Secūdo corpalis ꝑse
cutio nō ē timēda rōne diuine ꝓuidē/
tie. qꝛ a diuina ꝓuidētia gubernātur
oīa etiā minima aīalia. multo magꝫ
vita ꝛ mors iustoꝝ. ḡ firmissime de/
bes tenere ꝙ null⁹ pōt tibi nocere ni
si inq̄ntū diuīa ꝓuidētia ꝑmittit. cui⁹
ꝑmissio cedit tibi in bonū Matth. x.
Nōne duo passeres asseveneūt ꝛ vn⁹
ex illis nō cadet in terrā sine p̄re vr̄o.
Hinc ē ꝙ nō excusant̄ q̄ metu dn̄orū
suoꝝ peccāt. Tertio nō est timēda cor
poralis ꝑsecutio rōne resurrectionis
qꝛ in integrū resurget corpus lesū. iu
xta illud Matth. x. Capillus de capi
te vestro nō ꝑibit. ḡ multo plus mem
brū incisū q̄d dolet. Sed diceres. vtꝝ
talis timor est peccatū mortale. Rn̄/
det Tho. ij. ij. q. cxxv. ꝙ qn̄ aliq̄s timo
re alicui⁹ mali tpalis vel etiā mortis
cōmittit aliq̄d q̄d ē diuina lege ꝓhibi
tū. vl̄ omittit aliq̄d q̄d ē p̄ceptū. tunc
peccat mortal̄r al̄s venialit̄. Quar
tus timor ē seruilis q̄ s̄m Augu. ē qn̄
aliq̄s timore gehēne nō peccat. nō ha
bēs respectū ad amorē iusticie vel of/
fensam dei. Un̄ Aug⁹. Inimic⁹ iusti/
cie ē q̄ solo timore pene n̄ peccat. ami/
cus aūt ei⁹ ē q̄ ei⁹ amore n̄ peccat. Sz
diceres. vtꝝ timor seruilis ē donū spi
ritussctī. Rn̄det sctūs Bona. sup. iij.
di. xxxiiij. ꝙ dona spūssancti sūt ī mul
tiplici differētia. Nā quoddā donū ē
a s. s. sed nō cū s. s. vt timor seruil̄ q̄ pre
parat ad spm̄ salutꝫ. iuxta illd. j. Job.
iiij. Timor nō est ī charitate. quoddā
donū ē a ss. ꝛ cū ss. qꝛ ꝑ ip̄m ꝯsecrat̄ ha
bitaculū ss. ꝛ tal̄ ē charitas. quoddaz
donū ē a ss. ꝛ aliqn̄ cū ss. aliqn̄ sine ss.
sic̄ donū ꝓphetie vel scie. Timor igit̄
seruilis ē sic̄ aurora q̄ ē a sole. nō tn̄ cuz
sole. q̄d etiā ptz ꝑ exēplū q̄d refert Uī/
cēti⁹ ī speculo moral̄. li. j. di. ꝙ parisi⁹
q̄dā scholarꝫ mortu⁹ ē valde penitēs ꝛ
cōpūct⁹ ꝛ ꝯfessus. q̄ post mortē appa
ruit suo mgr̄o. cū āt ille eū quereret d̄
statu rn̄ dit se dānatū. Cui mgr̄. nōne

penituisti ⁊ ꝯfessus fuisti. At ille. Sic
sꝫ h̄ egi timore gehēne ⁊ nō amore d̄i
Hinc est ꝙ pauci saluāt̄ q̄ differūt pe
nitere vsqꝫ ad articulū mortꝭ. et iō sic
dꝫ hō penitere amore ꝙ si nūq̄ more
ret̄: nūq̄ iudicaret̄: si nō esset pena in
ferni. si nō gl̄ia ꝑadisi. tn̄ ꝓpter amorē
sui creatoris optimi doleret ꝙ tā piū
tā bonū dn̄m offendit suis peccatis.

Quint⁹ timor ē initial' q̄ q̄s timet
penā ⁊ erubescit culpā ꝯmissaꝫ sꝫ pl⁹
dei offensam. Ecc̄i. j. Initiū sapientie
timor dn̄i Hic timor hꝫ duos ocl'os
dextꝝ ad declinādū culpā. sinistꝝ ad
cauendū penā. Isto timore timet q̄s
amittere bonū ⁊ incurrere malū. Ti
met eī separi a deo quē amat ⁊ puni
ri ꝓ culpa. sꝫ timor separatiōis p̄ncipa
lior est. Iste autē timor d̄r initialis. qꝛ
est initiū salutis ⁊ ducit ad ꝑfectā ca
ritatē. de q̄ Aug⁹. tale exemplū ponit
de acu ⁊ serico. nā qn̄ videm⁹ ꝯiunge
re duos pānos tūc ac⁹ p̄cedit. sericū
v̄o sequit̄. acus remouet̄ sꝫ sericuꝫ re
manet ꝯiungēs pānos. Sic in ꝓposi
to deū ⁊ hoīem ꝯiūgit timor ⁊ amor.
timor foras mittit̄ sed caritas rema
net. ꝓpterea d̄r. j. Joh. iiij. Perfecta ca
ritas foras mittit timorē. Hic em̄ ti
mor facit om̄ia adimplere ad salutez
necessaria. Sicut exemplū refert Ce
sari⁹ in suo dyalogo de q̄daꝫ vsurario
dicens. Q, dū quidā vsurari⁹ ꝯtritus
⁊ ꝯfessus q̄reret vtꝝ elemosyne fctē d̄
vsuris deo essent accepte. Rn̄dit sa
cerdos ꝙ nō. Uis inq̄t scire q̄ꝫtū deo
oblatū de vsuris est charū. Ait: volo.
Uade inq̄t ⁊ imple cistā vnā de pani
bus male acq̄sitꝭ ⁊ claude diligent̄. q̄
ꝑacto ecce die crastina oēs illi panes
v̄si sūt ī bufones. Territ⁹ vsurari⁹ ait
Quid faciā dn̄e vt ego euadā bufōes
infernales. Uade inq̄t sacerdos ⁊ red
de vnicuiqꝫ qd̄ suū est. ⁊ demū pone
te ī mediū haꝝ ranaꝝ ⁊ pernoctabis
ibi. Mira v̄tus timoris: statī homo
cōtritus iussa cōpleuit. Mane facto
sunt reꝑta nuda ossa hoīs in cista: et
totū corp⁹ a vermib⁹ ꝯsumptū. q̄ se
pultus in cimiterio claruit miracul'.
Nulla em̄ rana pōt cimiteriū ītrare:
q̄ si ītrauerit moriet̄ statim. Sext⁹
timor est filial' siue cast⁹ q̄ timet q̄s of
fendere deū sic ꝙ si ꝓpt̄ pctm̄ nō sepa
ret̄ a deo: tn̄ a pctō abstineret ne ip̄m
offenderet. Hinc dic̄ sctūs Tho. ij. ij.
q. xix. ꝙ filialis timor est q̄ hō timet
peccare nō ꝓpt̄ penā sꝫ ꝓpter amorem
p̄ris eterni. vl' ꝓpt̄ separatōꝫ ab eo: nō ꝓ
pter ꝓpriū cōmodū sꝫ ꝯditōꝫ ei⁹ qui ti
met̄. Sic fili⁹ timet offendere p̄rem ꝓ
pter amorē. ⁊ iō d̄r timor filialis. Uel
sic̄ vxor ꝑuat castitatē ꝓpt̄ amorē viri
sui etiā si sciret ꝙ nūq̄ scire vel vindi
care posset vir su⁹. Et iō d̄r etiā timor
castus. Et iste timor ꝑmanet ī eternū
iuxta illd̄ ps̄. Timor dn̄i sctūs ꝑma
net ī seculū secl'i. Hūc timorē habuit
sanct⁹ p̄r Sisoy. de q̄ sic habet̄ ī vitas
patꝝ ꝙ instāte ei⁹ obitu ꝯuenert̄ mul
ti patres ⁊ subito facta est facies eius
quasi fulgore radiās. ⁊ dixit. ꝯsolami
ni frēs. ecce Abraā venit ad vos. Et
paulo post. Ecce chorus ꝓphaꝝ. ⁊ p⁹
ecce sctī apl'i ⁊ sctī angeli. ⁊ cū videret̄
loq̄ ⁊ q̄rerent q̄d loq̄ret̄. rn̄dit. ecce ve
nerūt sancti angeli tollere aīaꝫ meā.
⁊ ego supplico eis vt paululū sustine
ant ꝓpt̄ pn̄iam agēdā. Et cū dicerent.
abba nōne tu īdiges pn̄ia. ait. In ve
ritate dico vob̄ ꝙ necdū p̄ncipiū pe
nitētie me fecisse memī. ⁊ sic coḡuerūt
ꝙ ꝑfect⁹ esset ī timore dn̄i. Hoc ꝓfe
cto timore plena fuit btā anna. ideo
est laudāda ī seculū secl'i. Timeam⁹
⁊ nos charissimi magnū deū nostrū
q̄ hꝫ potestatē sup corp⁹ et animam ⁊
potest vbiqꝫ punire pctōres. Expulit

nãq; angelos peccãtes d celo. p̃mos
parẽtes d ꝑadiso. ac totũ mũdũ dele/
uit diluuio. ⁊ est tã optim⁹ ꝙ nũq̃ ꝑ̃t
ex sua natura bona pctm̃ ꝑtrãsire im
punitũ. Preueniam⁹ igr̃ charissimi
⁊ puniam⁹ nosipi. qꝛ horrẽdũ est inci
dere in man⁹ dei. Scd̃m salut; do
cumẽtũ ex p̃missis themat; ꝟbis de/
clarem⁹ btẽ anne felicẽ laudatiõez cũ
dr. ipa laudabit̃ ꝓpter filialẽ timorez.
Circa h̃ est sciendũ ꝙ laus seu honor
sm phm. j. ethicoꝝ. est exhibitio reue
rentie in testimonium ꝟtut; et sic soli
boni ⁊ ꝟtuosi sunt honorãdi. Sz ꝓ/
pter ꝟtutẽ q̃s p̃t honorari duob⁹ mo
dis. Uno mõ ꝓpter ꝟtutẽ ꝓpriã pu/
ta castitatẽ. hũilitatẽ. caritatẽ ⁊c. Alio
mõ p̃t q̃s honorari ꝓpter ꝟtutẽ alie/
nã. sic̃ plat⁹ honorat̃ etiã mal⁹ ñ ꝓpter
suã maliciã sz ꝓpter ꝟtutẽ sibi subdito
rũ q̃ qd̃ãmõ sũt ĩ ipo. Jõ dic̃ b. Petr⁹
j. cano. ij. Subiecti estote om̃i hũane
creature ꝓpter deũ nõ tm̃ bõis ⁊ mo
dest; sz etiã discol'. Cui⁹ rõ ẽ. qꝛ gerit ꝑ
sonã dei ⁊ cõitat;. Hic apl's Ro. xiij.
Qui ptãti resistit d̃i ordinatõi resistit
qꝛ pñs vita est qd̃dã op⁹ negociatio/
nis. de q̃ rõ est reddenda. Sz qꝛ vide
mus ꝙ in reddẽda rõe rõcinãtes po/
nũt vnũ denariũ (forte viliorẽ) ꝓ mil
le florenis ⁊ q̃dĩu durat exactio rõis
nollet inde amouere ꝓ decẽ florenis
nõ ꝓpter se sz ꝓpter repñtatõz. Facta
tñ rõcinatiõe remanet idẽ denari⁹ se
tm̃ repñtãs. Sic p̃lat⁹ viciosus q̃dĩu
est p̃lat⁹ dz honorari ꝓpter repñtatõz
sz dũ deponet̃ saltẽ in morte remane
bit sol⁹. ⁊ tũc ĩtelliget q̃d ei ꝓfuit p̃la/
tio. q̃d honor. q̃d suꝑbia. q̃d deniq;
delicie. Illi ꝟo q̃ sunt boni p̃lati: pro
pter se et ꝓpter alios sunt honorãdi.
Jõ dicit apl's. Qui bñ p̃sunt duplici
honore digni habeant̃: maxime q̃ la/
borant in ꝟbo et doctrina. hec notat
Tho. ij. ij. q. lxij. ar. iiij. In. iij. ꝟo sen/
ten. dic̃ ꝙ honor nõ debet̃ nisi rebus
diuĩs. vñ qꝛ ꝟtus diuinos fac̃. iõ so/
lũ ꝓprie honor ꝟtuoso hoĩ debet̃. ⁊ iõ
hanc beatã annã triplici rõne dicim⁹
honore dignã scz

Primo rõne dignificatiõis
Scd̃o rõne affectiõis
Tertio rõne ꝟtutũ plenitudinis

Prĩo itaq; b. annã dicim⁹ laude di/
gnã rõne dignificatiõis. qꝛ intãtũ di/
gnificata ꝙ ipa sit sup oẽs ĩpatrices ⁊
mũdi reginas. qꝛ min⁹ sanct⁹ in celo
est maior dñs hui⁹ mũdi dñis. qd̃ ꝓ
bat saluator Mat. xj. di. Inter natos
mulieꝝ nõ surrexit maior iohe bapti
sta. et subdidit ibidẽ. Qui minor est ĩ
regno celoꝝ: maior ẽ illo. Scd̃o btã
anna est laude digna rõne affectõis
qꝛ magna dilectõe afficit̃ ad nos ⁊ ꝓ
mouet bonũ nr̃m vnacũ nepote iesu
bñdicto ac alijs nepotib⁹ sex mũdi iu
dicib⁹. necnõ filia sua gl'iosa Maria
O sctã radix d̃ q̃ tot ⁊ tales rami pul
lularũt. O btã ⁊ laude digna ml'ier q̃
sic celũ tua ꝓgenie decorasti. Tertio
btã anna est laude digna rõne ꝟtutũ
plenitudĩs. ipa nẽpe fuit plena ꝟtute
pietatis erga paupes. Sicem̃ legit̃
de ea. ꝙ Joachim accepit vxorẽ noĩe
annã. q̃ habuit sororẽ noĩe hysmeriã.
Nec aũt genuit Elizabeth ⁊ ipa Jo/
hannẽ baptistã. Anna ꝟo tres viros
habuisse dr. s. Joachim. Cleopham ⁊
Salome. De ioachim vnã filiã vide/
licet mr̃em dñi genuit ⁊ eã ioseph tra
didit. q̃ a s. s. xp̃z dñm genuit. Joachi
mortuo accepit Cleopham: ⁊ genuit
ex eo filiã noĩe Mariã quã Alpheo ĩ
ꝯiugẽ sociauit. q̃ genuit Jacobuz mi
norẽ. iustũ Joseph: Symonẽ ⁊ iudaz
Mortuo cleopha accepit btã Anna
tertiũ viꝝ Salome. de q̃ genuit filiaz
quã similiter nominauit mariã (sal/

ua grāmatica) si decē genuisset om̄es marias noīasset ꝓpter gratiositatē ꝑ me marie. ⁊ hec genuit iacobū maio/rē ⁊ iohannē euāgelistā. Cū em̄ vigin ti ānis sine ꝓle essent ⁊ singulis ānis substātias suas ī tres ꝑtes diuiderēt vnā tēplo dñi ⁊ ꝓuiētib⁹ ī eo. aliā pau peribꝫ ⁊ ꝑegrinis: tertiaꝫ sibi ⁊ fami/lie retinētes votū fecerūt dño vt si ꝓle visitaret eos ei dedicarēt. Dñs aūt re sperit eoꝝ piū affectū ⁊ dedit hāc ꝟgi/nē gl̄iosā ꝑmū ī cui⁹ ꝓle bñdicenť oēs tribꝫ terre. Itē fuit plena deuotiōe. qꝛ filiā suā post ablactatōꝫ in tēplū dño tradidit. O sctīssima mulier q̄ regē ce li habes nepotē. o gl̄iosa dña q̄ regi/nā celi habes filiā. o pia mr̄ sex aplos habes nepotes. ꝟe timebas dñm de um qui te tali inaudita fecunditate laudauit. Rogemus ⁊c̄.

De eadem Sermo. lxiij.

Ra pro no bis qꝛ mulier sancta es Judith. viij. c. Nec ꝟba ad lr̄am dicebāt iudei in bethulia ha bitātes ad sanctā iudith. vt ꝑ ipi⁹ oꝛo nē de⁹ misericors eriꝑet eos a ꝑiculo holofernis. q̄ q̄dē nos dicam⁹ hodie ad sanctā an naꝫ vt ꝑ ei⁹ oꝛonē libere mur a ꝑiculo eť ne mortis. Si aūt vo lum⁹ vt ꝑ eā obtineam⁹ qđ petimus q̄ttuoꝛ mōis debemus rogare scꝫ

Primo fideliter.
Secundo humiliter.
Tertio vtiliter.
Quarto ꝑseueranter.

Primo inq̄ꝫ vt ꝑ b. annā obtineam⁹ qđ petim⁹ tūc fideliter petam⁹. vt vi/delicet credam⁹ ꝙ ipa erga deuꝫ pōt nobis succurrere. cui⁹ nepotū vnus ē rex gl̄ie. ali⁹ cācellari⁹ sūmi regis. q̄n qꝫ demū iudices toti⁹ mūdi. cui⁹ filia rū vna ē regina celi. alia mater duoꝝ apl̄oꝝ. tertia q̄ttuoꝛ apl̄oꝝ xp̄i mat̄ ē Jō taꝫ sancta radix ab exordio mūdi nō extitit in suis nepotibꝫ q̄ facili⁹ ex/audiať. Magna igiť fiducia inuoce/mus eā. qꝛ đꝛ Jacꝫ. j. Postulet ī fide nihil hesitās. q̄ aūt hesitat nō estimet ꝙ aliq̄d accipiat. Nā vt dic̄ Astesan⁹ in sūma lib. iij. ꝙ sancti in celo duobꝫ mōis dicunť oꝛare ꝑ nob. Uno mo/do suis meritꝫ q̄ hic acq̄sierūt. ⁊ sic q̄t bona oꝑa fecerūt vel passi sūt cuꝫ tātꝫ dicūť ꝑ nob oꝛare. ⁊ sic vulnera xp̄i di cunť oꝛare ꝑ nobis. Isto mō btā āna exaudiri digna ē cui⁹ merita multa ⁊ magna sūt exquo reginā celi genuit ⁊ nutriuit matrē sūmi đi. Alio mō san cti dicunť oꝛare ꝑ pctōribꝫ ī celo votꝫ suis qñ. s. affectū suū exponūt diuine volūtati. ⁊ hac oꝛone nūq̄ꝫ oꝛant nisi qñ vidēt deū velle dare aliq̄d alicui ī tercedētibꝫ tñ sctis. Et etiā isto mō ex/audiri digna ē beata anna. qꝛ de⁹ no ster misericoꝛs vult nos omnes sal/uos facere dūmodo nos velimus. sꝫ quia nos etiā volumus ideo btā an na suis votis apud deū obtinere po terit om̄ibus volētibus saluari. Si dicas. tamē dicit̄. j. Joh. v. Est pecca/tū ad mortē ñ ꝑ illo dico vt roget q̄s. Ergo videť ꝙ nō ītercedat ꝑ mortal'r peccātibꝫ. Dicēdū ꝙ ibi ītelligiť finali ter īpenitēs vl' p̄scitus ꝑ q̄bus sancti nō oꝛant exq̄ nūq̄ꝫ coꝛrigūť. Unū Eccs vij. Nemo potest coꝛrigere quē deus despexerit. sed quia nos nescimus ali quos finaliter dānandos. ideo q̄ꝫdiu sūt in presenti vita oꝛabim⁹ pro om nibus. Hinc Aug⁹. De quocūqꝫ pes/simo in hac vita constituto nō est vti qꝫ desperandū nec ꝑ illo imprudēter oꝛatur pro quo nō desperať. Se/cūdo vt ꝑ beatā annā īpetrem⁹ qđ pe tim⁹ tūc hūiliter petam⁹. qꝛ đꝛ Ecc̄i xxxv. Oratio humiliantis se nubes

id est sanctos penetrat. Tertio vt a
btā anna exaudiamur tūc vtiliter pe
tam⁹. i. ꝑm desideriū rōnis nō sensu/
alitat⁹ petēdo vindictā inimicoꝝ aut
ꝓpriā ⁊ iordiatā delectationē seu tpa/
liū multiplicationē. qꝛ in talib⁹ deus
vix aut nō exaudit. Uñ Aug⁹. Nouit
em̄ medicus q̄d ꝓ sua q̄d ꝯtra suā sa/
nitatē poscat egrot⁹. ⁊ iō ꝯtraria petē
tis nō facit voluntatē vt faciat sanita
tē. ⁊ aliqñ dat nō hoc ex misericordia
sed ex sua vindicta. vt dicit idē Aug⁹
di. De⁹ q̄dā negat ꝓpiti⁹ q̄ ꝯcedit ira/
tus. Quarto vt a b. anna exaudia/
mur tunc petam⁹ ꝑseuerāter. Nā ꝑse
uerātia ipetrat̄ qd̄ petit̄. sicut arbor ñ
cadit p̄mo ictu. ⁊ lapis cauat̄ frequē/
ti aque casu. iō dicit saluator Luc. xj.
Et ille si ꝑseuerabit pulsans ⁊ si non
dabit illi eo ꝙ amic⁹ ei⁹ sit ꝓpter im/
probitatē ei⁹ dabit ei q̄tq̄t hꝫ nccari/
os. iō orātes fideliter. hūiliter vtiliter
ꝑseuerāter dicam⁹. Ora ꝓ nobis ⁊c.
In q̄b⁹ q̄dē v̄bis ad honorē btē anne
duo notem⁹ salutis documēta in pñ
ti sermone exiliter declaranda scꝫ

Primo nostrā multimodā inopi/
am. ibi. Ora pro nobis.

Secūdo suā oīmodā sufficientiaꝫ
ibi. Quia mulier sancta es.

Primū documētū notandū dixi no/
strā multimodā inopiā in eo qd̄ dicit̄
ī themate. Ora pro nobis. qꝛ scꝫ mul
tū indigem⁹ suffragio ad salutē. et h̄
ꝓpter tria potissime scꝫ

Prīo ꝓpt̄ ꝯcupīe male inclinationē
Scd̄o ꝓpt̄ electōis p̄ue approbatōꝫ
Tertio ꝓpt̄ p̄liatōis varie īsultatōꝫ

Primo inq̄ꝫ indigem⁹ auxilio ad sa/
lutē ꝓpt̄ male ꝯcupīe inclinationē. sp
em̄ ip̄a inclinat hoīeꝫ ad malū natu/
raliter. Nā tripl'r pōt ītelligi ꝙ q̄s sit
sine ꝯcupīa: aut vt ē pena: aut vt ē cul
pa: aut vt ē īclinās ad mala. Primo
mō hō nō pōt esse sine ꝯcupiscētia na
turalit̄. qꝛ h̄ derogaret diuine iusticie
q̄ hāc penā inflixit nature ꝓpt̄ pctm̄ p̄
mi hoīs. Et iō ꝑm Apl'm Ro. vij. dr̄
lex. vbi sic dicit. Cōdelector dei legi ꝑꝫ
īteriorē hoīeꝫ. video aūt aliā legē ī mē
bris meis repugnātē legi mētis mee
⁊ captiuū me ducentē in lege pctī q̄ ē
ex mēbris meis. Dr̄ aūt ꝑm Aug⁹. cō/
cupiscētia lex qꝛ legitime factū est vt q̄
nō obedit suo supiori. i. rōni ⁊ deo ꝙ
nō seruiat ei suū īferi⁹ scꝫ corp⁹. sup̄ te
ē dñs tu⁹. īfra te est caro tua. serui me
liori vel supiori vt seruiat tibi vilior ⁊
īferior. ꝯtēpsisti supiorē: torq̄ris ab in
feriore. Jō dicit repugnātē legi mētis
mee. Hec ille. Hinc Amb. sup. vij. ca.
Ro. dicit. Quicq̄d em̄ pctōris ē in di/
ctis in factis in ꝯcupiscētijs nō oritur
nisi ex mala ꝯcupiscētia que a pctō fa
cta ē. Scd̄o mō hō nō pōt esse sine cō
cupiscētia naturalit̄ q̄ ē culpa. qꝛ dr̄. j.
Job. j. Si dixerim⁹ qꝛ pctm̄ nō habe
mus nosip̄os seducim⁹ ⁊ v̄itas ī no/
bis nō ē. Et Eccs. vij. Nō ē hō in terra
q̄ nō peccet. Et btūs Aug. li. d̄ baptis/
mo ꝑuuloꝝ dic̄. Non p̄stat̄ in baptis/
mo vt lex pctī q̄ est in mēbris extigua
tur ⁊ ꝓrsus nō sit. nisi forte miraculo
ineffabili creatoris. et h̄ fit ꝑ gr̄am vt
sic extinguat̄ ꝯcupiscētia ꝙ nō sit cul/
pa. sicut ī btā v̄gine extinctā credim⁹
Idē Aug. li. de lapsu mūdi sic ait. Cō
cupiscētia de q̄ nati sum⁹ q̄ꝫdiu viui/
mus q̄tidie minui pōt. finiri nō pōt.
minuit̄ aut ꝑ gr̄aꝫ diuinā. aut ꝑ resi/
stētie ꝯsuetudinē. sicut equ⁹ modera/
ti⁹ vadit cuꝫ freno q̄ꝫ rupto freno: sic
hō v̄tuosus min⁹ infestat̄ a ꝯcupiscē
tia ꝓpter virtutū assuetudinē q̄ꝫ vitio
sus. Tertio mō hō naturaliter nō p̄t
esse sine ꝯcupiscētia q̄ est inclinās ad
mala. Sicut em̄ naturaliter lapis tē
dit ad ima: ita ꝯcupiscētia hoīs ad vi

tia. Et si cōcupiscentie ꝓhibite in lege ꝯsentiat etiā si nullū ꝟbū dicat vel faciat mortaliter peccauit. ⁊ ꝓpter consensū in peccatū eternaliter dānabit̄. qꝛ dicit̄ Jac. j. Cōcupiscētia cū ꝯceperit parit peccatū. Et Exo. xx. Nō ꝯcupisces. Ubi glo. Aug. sic ait. Nō cōcupiscere oīno ꝑfecti est. nō ire post ꝯcupiscētias luctatoris. Ideo dr̄ Ecc̄i. v. Ne seq̄ris in fortitudine tua cōcupiscētias cordis tui. Quidā nāqꝫ p̄cedūt ꝯcupiscētias suas sicut illi q̄ ꝓuocant ⁊ ꝓcurāt etiā cū suis dānis ⁊ expēsis. Quidā ꝟo ꝯcomitant̄ ꝯcupiscentias sicut illi q̄ in illicitis cogitatiōib⁹ īmorant̄. Quidā aūt sequūt̄ sicut illi q̄ cōsentiūt eis. O brutalis ꝯcupiscētia. o execrabilis delectatiōis cōplacētia. q̄ꝫ multos decipis ⁊ a suo vero d̄o auertis. nō solū stultos quoꝝ infinit⁹ ē numer⁹. sed etiā sapiētes ⁊ in lege doctissimos. Nā quosdā impellit impetus gule. quosdā impet⁹ ire. alios appetitus vane gl̄ie ⁊ plurimos p̄cipitat tē pestas luxurie. ⁊ sic fallit opinio Socratis vt dicit ꝑhus. j. ethicoꝝ. q̄ tenebat ꝙ sciētia nūq̄ꝫ possit supari a passiōe. qꝛ inq̄t forti⁹ nō vincit̄ a debiliore. scīa ꝟo ꝓpter suā certitudinē ē fortior passiōe. Sed ꝓfecto veri⁹ dic̄ Arestoteles. vij. ethicoꝝ. ꝙ ꝯcupiscētia superat ⁊ obnubilat iudiciū rōnis ꝯtra scientiaꝫ. Qd̄ ꝓbat̄ autoritate ⁊ rōne. Primo autoritate saluatoris Luce. xij. dicentis. Seruus q̄ cognouit volūtatē dn̄i sui ⁊ nō fec̄ plagis vapulabit multis. Deinde Jac. iiij. Scienti bonū ⁊ nō faciēti peccatū est illi. Secūdo ꝓbat̄ rōne ꝙ ꝯcupiscentia ligat ⁊ obnubilat iudiciū rōnis. quia sicut somnus ⁊ ebrietas ligant. ita concupiscentia. Unde cū multū intenditur vsū rōnis totaliter supat. sicut experientia videmus ex vehemētia ire. odij vel cōcupiscentie multos insanire. O igit̄ deus misericors cur hanc pestez non tollis totaliter ab homine in baptismo. ecce q̄ꝫ multi peūt ꝑ ip̄am cōcupiscentiā. Et respōdet Tho. sup. iiij di. iiij. ꝙ pena eternalis tollit̄ per baptismū q̄ debebat̄ ꝑsone ex pctō originali scꝫ carētia diuine visiōis. sed pena tꝑalis ex peccato originali īflicta ꝑ baptismū nō tollit̄ triplici rōe. Primo ꝓpter eq̄tatē diuini iudicij q̄ sentētiā mortis dictauit d̄ morte ade ⁊ posterioꝝ. Un̄ sicut a morte null⁹ euadet. sic nec a cōcupiscētia naturaliter. qꝛ ip̄a cōcomitat̄ mortē. Secūdo de⁹ cōcupiscentiā nō tollit in baptismo ꝓpter passiōis xp̄i vtilitatez. qꝛ si tolleret cōcupiscentiā ab hūana natura filius nasceret̄ īmunis a culpa. nec indigeret regenerari a xp̄o deo ꝑ baptismū. ⁊ sic nō regratiaret̄ xp̄o de sua regeneratōe. Tertio cōcupiscētia nō tollitur ꝑ baptismū ꝓpter multiplicē vtilitatē. qꝛ licet nō tollat ip̄am. tamē baptismus sic debilitat vt nō dominet̄ hoīb⁹ nisi volentib⁹. sed poti⁹ ꝑ eā q̄s meritū acq̄rit ei resistēdo ac se humiliet in tanta miseria ⁊ humilit̄ clamet ⁊ dicat. O sancta anna ora ꝓ nobis qꝛ ⁊c̄. Secūdo indigem⁹ ad salutē auxilio dei ⁊ sanctoꝝ ꝓpter praue electiōis approbationē. Nā seducti a concupiscentia liberuꝫ arbitrium distrahit̄ ne s̄m rōnē eligat sꝫ erret. Un̄ peccatores quattuor mōis errant. s. eligendo nō eligenda. appetendo nō appetēda. faciēdo nō faciēda. omittēdo nō omittēda. Primo em̄ peccatores errāt eligendo nō eligēda. qꝛ oīs homo rōne vtens ex sua electione dānabit̄ vel saluabit̄. Ideo dicit̄ Ecc̄i. xv De⁹ ab initio ꝯstituit hominē ⁊ reliq̄t eū in manu cōsilij sui. adiecit p̄cepta ⁊ mādata sua. si volueris mādata cō

seruare conseruabunt te. apposuit ti
bi aquã ⁊ ignem. ad qđ volueris por
rige manũ. añ hoiez mors ⁊ vita. bo/
nũ ⁊ malũ qđ placuerit dabit̃ illi. O
q̃z multi cogunt̃ dicere illud Sap̃. v
Errauimus a via veritatis: ⁊ lumen
iusticie nõ illuxit nobis scz cõcupiscẽ/
tia excecatis. Hinc Berñ. in quodaz
sermone. Quare inquit peccas. qr ne
scis quid facis. Absit. quia cogeris vt
facias. Absit. sed qr placet vt sic faci/
as. Secũdo pctõres errãt appetẽ/
do nõ appetẽda. sicut illi q̃ despectis
eternis toto corde desiderãt tpalia va/
na ⁊ trãsitoria. Un̄. j. Timoth. vj. dr.
Radix oim maloꝝ cupiditas. quã q̃
dã appetẽtes errauerũt a fide. Et be/
atus Aug⁹ sup Gen̄. ad litterã ĩ glo/
sa sic dic̃. Qui em̃ pecuniã appetit. de
cipi ⁊ cape appetit. Et subdit. Tales
errauerũt a fide oino xp̃m deserẽtes.
Tertio errãt peccatores faciẽdo nõ
faciẽda. Ideo dicit̃ Prouer. xiiij. Er/
rãt oẽs q̃ mala opant̃. Et vere errant
qr si attenderẽt q̃d soluit̃ ꝓ malo neq̃
q̃z facerẽt. Quarto pctõres errant
omittẽdo nõ omittenda. Multi nã/
qz negligũt bene facere dicentes. De/
us nõ dãnat ꝓ q̃bus xp̃s crucifixus
est. de q̃bus dicit̃ Job xv. Nõ credat
frustra errore decept⁹. q. d. Non cre/
dat pctõr ꝙ sine vera penitẽtia salua
bit̃. Tertio indigem⁹ ad salutẽ au
xilio dei ⁊ sanctoꝝ ꝓpter p̃liatiõis va
rie insultationẽ. qr vt dr Job. vij. Mi
litia ẽ vita hoĩs sup terrã. Ideo cõtra
multiplicẽ hostiũ insultũ sic auxiliuz
petebat in li. meditationũ Bern̄. di.
Adiuua me de⁹ me⁹ qm̃ inimici mei
animã meã circũdederũt: corpus scz
mũdus ⁊ diabolus. Corpus fugere
nõ possũ nec fugare. circũferre illđ ne
cesse est mihi ꝑimere nõ licet. qm̃ alli
gatũ ẽ mihi. cũ v̄o illud ĩpinguo ho/
stem meũ mihi nutrio. ip̃a de subuer
sione mea fedus iniit cũ diabolo: vt/
pote de peccato nata: in peccato nu/
trita: nimis corrupta ab ip̃a origine.
sed multo amplius vitiata praua cõ
suetudine. Hinc est ꝙ iugiter maluz
machinat̃. imo nõ est vnũ momentñ
quo decipere nolit. ip̃a suam inhabi
tat regionẽ. aĩa autẽ exul ⁊ peregrina
quã pulsare nõ cessat. Hec est que ba
culo nostro nos cedit: ⁊ manus nr̃as
cingulo ligat: vt caro que data est in
adiutoriũ fiat nobis in ruinã. grauis
lucta ⁊ graue ꝑiculũ aduersus dome
sticũ hostẽ pugnare. qđ si oculis vide
remus ad quantã maliciã nos mo/
uet mirũ esset toti mũdo ꝙ vix salua/
ret̃ vn⁹ hõ. Hõ em̃ iste carnalis mul
tos annos mecũ vixit: cibũ de manu
mea sumpsit: in sinu meo dormiuit.
cũ voluit mecũ colloquiuz habuit. h̃
iure hereditario seru⁹ me⁹ esset. Sed
qr a iuuẽtute delicate nutriui: virge
pepci ꝯtumax effect⁹ est. quẽ informa
re nequeo. cec⁹ ẽ sed ⁊ surd⁹ ⁊ mutus.
rebellis virtuti ⁊ veritati. inimic⁹ cru
cis xp̃i vẽdet ĩnocentẽ: viceuersa vult
crucifigere crucifixũ. Ambulat ĩ ma/
gnis ⁊ mirabilib⁹ sup se vt vult. arro
gãtia q̃z ei⁹ pl⁹ q̃z fortitudo. audax ẽ.
nullũqz reueret̃. irreuerẽs est. dicit in
insipiẽtia sua. nihil est de⁹. odit disci/
plinã ⁊ ꝓijcit dñm post dorsũ. Mun
dus v̄o circũcingit me vndiqz ⁊ ꝑ q̃n
qz partes corporis sagittis suis vul/
nerat. respicit ocul⁹ ⁊ mentis sensum
auertit. audit auris ⁊ intentionẽ cor/
dis inflectit. odoratus cogitationez
bonaz impedit. Os loquitur ⁊ fallit.
tactus tangit ⁊ male agit. ardor libi/
dinis ex parua occasione nisi ilico re/
spuatur ⁊ expuatur subito vt fur to/
tũ corpus occupat incẽdit ⁊ vrit. Dei
de turpi delectatione miserã animaz

intus maculat. ad extremũ domũ si
bi ꝑ ꝯsensum occupat: de qua vix eij/
citur nisi misericordia subueniat re/
dẽptoris. Laqueos em̃ parauit ĩ au
ro ⁊ argento ⁊ in ꝑsonaꝝ pulcritudi
ne ⁊ in omnib⁹ illis quib⁹ abutimur
Nec solũ parauit laqueũ sed ⁊ viscuꝫ
Uiscus est amor possessiõis. affectus
cognationis. cupiditas honoris. vo
luptas carnis. q̃b⁹ aĩa inuiscat̃ et irre
titur ne pẽna ꝯtemplatiõis superne
hierusalem discurrere possit. Porro
diabolũ quẽ vt incorporeũ videre nõ
possum ⁊ ideo min⁹ caueo: q⁊ mente
vaga sic eũ circũstare hesito: tetendit
arcũ suũ ⁊ in eo parauit sagittas su/
as vt sagittet me. Sagitte diaboli sũt
ira: gula: inuidia: luxuria ⁊c̃. quibus
anima vulnerat̃ sicut corpus ꝑ ferꝝ
sauciat̃. Heu mihi: ve mihi. q⁊ vndi/
q̃ bella: vndiq̃ tela assunt mihi vn/
diq̃ tẽtamẽta vndiq̃ ꝑicula. non ha
beo quocũq̃ vertã me huc illuc: nul/
la securitas. O igit̃ peccator peruerse
O hõ decepte. O miser captiue. cla/
ma ad dñm deũ ⁊ ip̃ius sctõs et om/
nes angelos ⁊ pete deuotissime vt cu
stodiant ⁊ defendãt a tã multimodis
insidiãtib⁹ ⁊ querẽtibus animã. quia
si neglexeris: peribis. Si vero clama
bis ad dñm dicet. Clamabit ad me ⁊
ego exaudiã eum: eripiã eũ ⁊ glorifi/
cabo eum. Eripiet ꝓfecto: quia fide/
lis est ipse ⁊ nõ patit̃ nos tẽtari supra
id quod possumus: sed faciet cũ tẽta
tione prouentũ vt possimus resistere
vt dicit apl'us. j. Chor̃. x. Unde Ber/
nardus. Demonũ est suggestiões ma
las ingerere: nostꝝ est non cõsentire.
Humanũ est peccare: diabolicum ĩ
peccatis ꝑseuerare. saluificum emen
dare: angelicũ est se custodire. Nã q̃ti
ens inquit peccato resistimus diabo
lum suꝑamus. angelos letificamus
deũ honoramus: imaginẽ suã in no
bis ornamus Ip̃e em̃ deus nos hor
tatur vt pugnemus. adiuuat vt vin/
cam⁹. certãtes spectat. deficiẽtes sub
leuat ⁊ vincentes coronat. Hec ille.
Ecce charissimi multiformis inopia
nostra ad salutẽ. Scd̃m documen
tũ notãdũ dixi sctẽ anne ad nostrã sa
lutẽ ꝓcurandã om̃imodã sufficiẽtiaꝫ
ꝓ eo q̃ d̃r in themate. q⁊ ml'ier sctã es
Exq̃ em̃ sctã est ⁊ deo dilecta facile ad
iuuare põt nos apd̃ deũ vt ⁊ nos san
cti efficiamur. q⁊ q̃cũq̃ hic in mũdo
isto sanctus nõ efficit̃ in futuro nũq̃
efficiet̃. Unde trib⁹ v̄tutib⁹ possum⁹
sancti effici. s.

Primo ꝑ charitatẽ verã.
Secundo ꝑ voluntatẽ bonã.
Tertio ꝑ patientiã ꝑfectã.

Primo nãq̃ scti effici possum⁹ ꝑ ca/
ritatẽ verã dei ⁊ hoĩs. q⁊ charitas v̄a
tria in nob̃ efficit. s. exclusionẽ mortal'
culpe. collatiõꝫ gl'ie. ⁊ ostẽsionẽ ꝑfecti/
oris vite. Primo inq̃ diuĩa charitas
efficit in nobis exclusionẽ culpe mor
talis. qd̃ nulla v̄tus sine charitate p̃t
facere. q⁊ cetere v̄tutes p̃nt sil' esse cũ
pctõ mortali p̃ter charitatẽ. sic̃ fides ĩ
formis p̃t esse ĩ corde pctõris. Juxta
illud Jac̃. ij. Fides sine opib⁹ mortua
Sil'r spes põt esse cum pctõ mortali
al's oĩs mortaliter peccãs esset despe
ratus. sꝫ h̃ est falsum. Sil'r vigilãs ie
iunãs ⁊ ꝑegrinãs põt esse cũ peccato
mortali qd̃ corruptio sctĩtatꝫ est. sꝫ ca
ritas q̃ sanctũ facit esse cũ pctõ mor/
tali nõ põt. Cui⁹ rõ est. q⁊ hec q̃ttuor
sil' eẽ nõ p̃nt. vicꝫ vt ĩ eodẽ tꝑe in aliq̃
sp̃ũssctũs maneat ⁊ recedat. manet eĩ
ꝑ charitatẽ: ⁊ recedit ꝑ pctm̃ mortale
g̃ charitas et pctm̃ mortale nunq̃ sil'
stare p̃nt Scd̃o hec duo sil' esse ñ p̃nt
scꝫ esse dignũ vita eterna: et eẽ dignũ
morte eterna. sꝫ ꝑ charitatẽ homo est

dignus vita eterna ꝛ ꝑ pctm̄ mortale
eterna morte. g̃ sil' stare nō pñt. Ter/
tio hec duo sil' esse ñ pñt. s. auerti a d̄o
ꝛ ꝯuerti ad deū. sꝫ ꝑ charitatē mēs cō
iūgit' deo. ꝑ pctm̄ v̄o mortale auertit'
a deo. g̃ ꝛc̄. Quarto hec duo sil' esse
nō pñt. s. viuere spūalit' ꝛ mori spūa/
liter. sꝫ ꝑ charitatē viuit hō spūalit'. ꝑ
pctm̄ v̄o mortale morit' spūalit'. g̃ sil'
eē nō pñt. iō q̄ hꝫ charitatē sanct⁹ est.
Uñ Aug. d̄ laude charitat⁹. Habere
oīa sacramēta ꝛ mal⁹ esse p̄t. hr̄e aūt
charitatē mal⁹ eē nō p̄t. Hec Tho. in
q̄stionib⁹ disputat⁹ d̄ v̄tutib⁹. Se/
cūdo charitas efficit ī nob. collatōem
gl'ie q̄ ī manifesta dei cognitōe ꝯsistit
iuxta illd̄ Joh. xvij. Hec ē vita eterna
vt cognoscāt te solū verꝫ deū ꝛ quem
misisti ib̄m xp̄m. Sꝫ dei māifesta co/
gnitio habet' ꝑ charitatē. iuxta illud
Joh. xiiij. Si q̄s diligit me diliget' a
pr̄e meo ꝛ ego diligā eū ꝛ māifestabo
meip̄m. ei ꝛc̄. Tertio caritas efficit
oñsionē ꝑfectior⁹ vite. ꝑfectio em̄ vite
xp̄iane ē ex vniōe ad deū. q̄ꝛ vnūq̄d̄q̄
d̄r ꝑfectū in q̄ꝫtū vltimū finē attingit:
ꝛ maxīe deū. sꝫ ꝑ caritatē hō ꝯiūgitur
d̄o vt d̄r. j. Joh. iiij. Qui manet ī cari/
tate ī d̄o manet ꝛ de⁹ ī eo. Hic ad Col'
iij. Sup oīa caritatē habete q̄d ē vin
culū ꝑfectōis. Et d̄r vīculū ꝑfectōis ꝓ
eo ꝙ caritas q̄dāmō oēs v̄tutes ꝯne
ctit vel ligat ī vnitatē ꝑfectā. q̄ q̄dē vī/
culo tā ꝑfecto suauiꝛ vtili trahūt' q̄cū
q̄ꝫ saluāt'. iuxta illd̄ Osee. xj. Traham
eos ī vincl'o caritat⁹. g̃ q̄ꝫdiu q̄cūq̄ꝫ hꝫ
caritatē tādiu sctūs ē. Secūdo scti
effici possum⁹ ꝑ volūtatē bonā. q̄ q̄dē
tūc d̄r eē bona q̄n ꝯformat' diuīe vo/
lūtati. q̄ꝛ sic d̄s nō p̄t eē mal⁹ sic nec il
le q̄ ei debite ꝯformat'. iō sctūs erit. iu
xta illd̄ Mat. vij. Qui fac̄ volūtatem
p̄ris mei q̄ ī cel' est ip̄e ītrabit ī regnū
celoꝝ. Certū āt ē ꝙ nullū coinq̄natū
intrat ī illd̄. Apoc̄. vlt'. sꝫ tm̄mō sctūm
Jō si scti volum⁹ eē debem⁹ volūtatē
dei ī oīb⁹ facere. q̄ꝛ ip̄e fec̄ ꝛ faciet no/
strā. Primo em̄ fecit nostrā volūtatē
et desideriū. desiderabam⁹ em̄ suā in
carnatōꝫ. vitā. passionē ꝛ resurrectōꝫ
Esa. liij. Nos desiderauim⁹ eū despe
ctū ꝛ nouissimū viroꝝ. viꝝ dolorū et
scientē infirmitatē. O de⁹ et'ne. o pie
xp̄e cū q̄nta paupꝫtate labore ꝛ morte
fecisti nr̄am volūtatē. ꝛ adhuc vis fa
cere eternalit' remunerādo. Quid igr̄
a nob affectas. certe vt tuā volūtatē ī
pleam⁹. Ecce ꝑati sum⁹ vt nr̄am vo/
lūtatē tue ꝯformem⁹. sꝫ ex sacra scp̄tu
ra intelligim⁹ tuā volūtatē vt caueа/
mus nos a pctis. iuxta illd̄ apostoli.
Hec est volūtas dei sanctificatō vr̄a
Itē est volūtas tua ī h̄ vt cor nostruꝫ
igne charitatis exardescat. iuxta illd̄
Lu. xij. Ignē veni mittere in terraꝫ et
q̄d volo nisi vt ardeat ꝛc̄. Itē est volū
tas tua ī h̄ vt misericordes sim⁹ s̄m
q̄d ꝑ te dicis Math. ix. Eūtes discite
q̄d est: misericordiā volo ꝛ ñ sacrifici/
um. In q̄b⁹ oīb⁹ btā anna volūtateꝫ
suā ꝯformauit volūtati diuīe. Uñ le
git' d̄ ea ī legēda d̄ natiuitate gl'iose v̄
ginis ꝙ bōa sua ī tres ꝑtes diuidebat
vnā mīstr⁹ tēpli. scd̄aꝫ paupib⁹ ꝛ pere
grinis. ꝛ t'tiā ad vsū retiebat. vt patet
ibidē. g̃ sctā ml'ier ē ꝛ erat sꝑ Tertio
scti effici possum⁹ ꝑ patiaꝫ ꝑfectā. Nā
dic̄ saluator Mat. v. Bti pacifici q̄/
niā filij dei vocabūt'. Oēs āt q̄ filij dei
vocāt' ꝑ gr̄aꝫ scti sūt iō q̄n aliq̄s cano
nizat' tūc inq̄ri dꝫ si ꝑsecutōnes susti/
nuerit. vij. q. j. oīs q̄ gemebat. ꝛ illa cū
charitate sustinuerit. j. q. j. vide q̄ntū.
Talis em̄ fuit btā anna q̄ habuit bo
nā volūtatē: patiam ac dei charitatē.
ideo sancta veraciter fuit ꝛ ē. Que no
bis impetret gr̄am et tandē gloriam
Ad quā nos ꝑducat ꝛc̄.

De sctā Martha hospita xp̄i ser. lxiiij

Mlier que
m dā martha noīe excepit il
lū in domū suā Lu. x. ca.
Ad honorē btē marthe ꝟgīs. xp̄i ma/
trisq; ip̄i⁹ marie ac discipulo⁊ ei⁹ ho
spite hec ꝟba rōnabilit̄ dicūt̄. In q̄b⁹
a tribꝰ specialiter cōmendat̄ scz
Primo a sua ꝯditiōe.
Secūdo a sua denoīatiōe.
Tertio a sua actiōe.
Primo nāq; ꝟgo p̄clara martha xp̄i
hospita cōmēdat̄ a sua ꝯditiōe. cū dr.
Mlr q̄dā. Nec eī dictio nō derogat
ꝟgītati sue sz exp̄mit sexū. sic̄ Gen̄. ij.
dr. Edificauit dn̄s de⁹ costā quā tule
rat d̄ adā ī mlierē. ⁊ tn̄ tūc eua fuit ꝟ/
go. Silr̄ creator mūdi mr̄ez suā ꝟgīez
vocat mulierē Job. ij. Quid mihi ⁊ ti
bi mlr. Et Job. xix. d̄ cruce dixit. Mu
lier ecce fili⁹ tu⁹. qd̄ iō dictū putādū
ē. qr si dixisset. O chara genitrix mea.
o dilecta mat̄ mea. o mea maria: ad
q̄ntā amarā passiōez me nutristi. ecce
iā erit tibi fili⁹ iste iohes. cor mat̄nuz
scissū cōpassiōe fuisset. Nec āt xp̄i ho/
spita martha ꝟgo dicta ē mlr ī laudē
oīm ꝟginū ⁊ mulier⁊ ꝓ eo q̄ ī tali fra
gili sexu corpale seruitiū exhibuit cre/
atori mūdi. Mulier eī dr q̄si moll' vl'
molliēs. qr suis seruitijs molliuit for
tē dei filiū intātū vt ad ip̄i⁹ nūciatōez
vēiret ⁊ fratrē suū lazar⁊ q̄driduanū
suscitaret a morte. Un̄ dr Job. xj. Di
ligebat āt iesus marthā ⁊ sororē eius
mariā ⁊ lazar⁊. Magna ꝓfecto ē laus
⁊ vtilitas quē mundi creator diligit.
Scdo hec b. martha xp̄i hospita cō
mēdat̄ a sua denoīatōe. cū dr. Mar/
tha noīe. qd̄ q̄dē sctm̄ nomē sepi⁹ repli
cat̄ ī euāgelijs. ⁊ a saluatore geminā/
do dr. Martha martha sollicita es.
Uix em̄ ī toto euāgelio inuenit̄ vt ali
cui⁹ idē nomē saluator geminādo di/
xerit nisi isti⁹ sue hospite. et Act̄. ix. sau
lo dixit. Saule saule q̄d me ps. ⁊c̄. Et
forte ꝓpt̄ ip̄i⁹ significatōz. Nā martha
dr a marte. i. a bello. qr subtilit̄ dispu
tādo cū xp̄o ꝯfessa ē generalē resurre/
ctionē ac xp̄i diuinitatē. Sic em̄ legit̄
Jo. xj. dixit martha ad iesū. Dn̄e si fu/
isses hic fr̄ me⁹ nō fuisset mortu⁹. sz ⁊
nūc scio qr q̄cūq; poposcer⁊ a deo da/
bit tibi de⁹. Dixit illi iesus. Resurget
fr̄ tu⁹. Dic̄ ei martha. Scio qr resurgz
ī resurrectiōe in nouissimo die. Dixit
ei iesus. Ego sū resurrectio ⁊ vita qui
credit ī me etiā si mortu⁹ fuerit viuet.
⁊ oīs q̄ viuit ⁊ credit ī me nō morieť ī
eťnū. Credis hoc. Ait illi. Utiq; dn̄e.
ego credidi qr tu es xp̄s fili⁹ dei viui
⁊c̄. Uel dr martha a bello. qr actiuaz
vitā agebat. q̄ q̄dē quoddā certamen
spūale ē īter mltos labores tenere pa
tiētiā. iō dr ei a saluatore Lu. x. Mar
tha martha sollicita es ⁊ turbaris er
ga plima. Et b. Greg. vj. mora. sic ait.
Qui ꝯtēplatōis arcē tenere desiderāt
p̄us se ī cāpo ꝑ exercitiū opis ꝓbent.
Tertio btā xp̄i hospita cōmēdat̄ a
sua actiōe. Ut em̄ dicit sā. Tho. i. iij.
di. xxxv. Uita actiua p̄ncipalit̄ ꝯsistit
ī optimo agibili erga ꝓximū. sic̄ vita
ꝯtēplatiua in optīo intelligibili erga
deū. Nā p̄ncipalis act⁹ vite ꝯtēplati/
ue ē cōtēplari deū vel in seip̄o vel ꝓut
relucet ī creatur⁊. sz act⁹ p̄ncipalis vi/
te actiue ꝟsat̄ in opibꝰ misericordie.
Hic Gre. sup Ezech. Actiua vita ē pa
nē esuriēti tribuere. ꝟbo sapiētie nesci
entē docere. errantē corrigere ad hūi/
litatis viā supbientē ꝓximū reuocare
infirmātē visitare. ꝑegrinū colligere.
Talis fuit btā xp̄i hospita. de q̄ dicit̄.
Mlier q̄dā martha noīe excepit illū
iesū. illū ꝟginis natū. illū mūdi crea
torē. illū hoīm redemptorē in domū

suā cordis ⁊ edis. Uñ ī p̄senti sermōe ex his thematis ꝟbis tria notem⁹ documēta ad gloriā p̄dilecte xp̄i hospitꝫ declaranda scilicet

Primo eius figuralē rep̄sentatōz. ibi. Mulier quedā martha ⁊c̄.

Secūdo opis laudabilē executiōz ibi. Excepit illū ⁊c̄.

Tertiū executi opis vtilē fructificationē. ibi. In domū suā.

Primū documētū ex ꝟbis thematis declarādū dixi btē marthe figuralē rep̄sentationē. cū dr̄. Mlr̄ q̄dā martha noie. Nā ī martha figurabat̄ vita actiua q̄ laborabat circa dñi corpalē necessitatē. ⁊ in magdalena vita ꝯtēplatiua q̄ intenta erat dulcedini ꝟbi dei Uñ Aug. in ome. Remāserūt g̃ in duabus feminis due vite: ambe inocentes: ambe laudabiles: sꝫ vna laboriosa: altera ociosa. nll̄a facinorosa quā cauere debꝫ laboriosa. nulla desidiosa quā cauere debet ociosa. Erāt g̃ in illa domo iste due vite ⁊ ip̄e fons vite in martha erat imago p̄sentiū. in maria futuroꝝ. qđ agebat martha ibi sumus. qđ agebat maria h̄ spam⁹ Uñ has duas vitas adiuicē cōpantes habēt se sic̄ excedētia ⁊ excessa. Nā simpliciter ⁊ absolute loq̄ndo melior est vita ꝯtemplatiua q̄ꝫ actiua. alioq̄n qñ martha suscipiēs dñm ī domū suā īterpellabat dñm occupata ī cura ministrādi di. Dñe nō ē tibi cure ꝙ soror mea reliq̄t me solā mīstrare. dic g̃ illi vt me adiuuet. certe si vita ꝯtēplatiua melior nō eēt dñs ꝓtin⁹ dixissꝫ marie Surge ⁊ adiuua sororē tuā: sed dixit Martha martha sollicita es ⁊ turbaris erga pl̄ima. Porro vnū ē nc̄cariū Maria optimā ꝑtē elegit q̄ nō auferet̄ ab ea. Ecce patet ꝙ ꝑm dñi sententiā vita ꝯtēplatiua p̄fert̄ actiue. Uerū tamē ꝑm q̄d in tribꝫ sese excedūt scꝫ

Prīo qꝛ hec p̄or ē: illa ꝑmanētior.

Secundo quia hec laboriosior est illa suauior.

Tertio qꝛ hec ꝓximis fertilior: illa sibi vtilior.

Primo iste due vite. s. actiua ⁊ ꝯtemplatiua sese excedūt in h̄. qꝛ actiua est p̄or nō ꝑfectiōe sed tp̄e. qꝛ vita actiua disponit ad ꝯtēplatiuā. Uñ Isido. de sūmo bono sic dicit. Qui p̄us in vita actiua ꝓficit bñ ad ꝯtēplationē ascendit. Et btūs Grego. vj. moral̄. Qui inquit ꝯtēplatiōis arcē tenere desiderāt p̄us se in cāpo ꝑ exercitiū opis ꝓbent vt sollicite sciāt si nulla mala iā proximis irrogant. Si irrogata a ꝓximis eq̄nimiter portāt. si obiectꝫ bōis tp̄alibꝫ neq̄q̄ꝫ mēs letitia soluit̄. si subtractis nō nimio merore sauciat̄. ac deinde ꝑpēdāt si cū ad seip̄os introrsus redeūt in eo ꝙ sp̄ūalia rimant̄ neq̄q̄ꝫ se cū tp̄aliū vmbras trahūt vel fortasse tractas manu discretōis abigūt. hec ille. Ad hoc dicit beatus Tho. ij. ij. q. clxxxij. ꝙ exercitiū vite actiue cōp̄mit ⁊ q̄etat interiores passiōes aīe ex quibus phantasmata ꝓueniūt ꝑ que cōtēplatio impedit̄. Hinc est ꝙ beatus Frāciscus volens suos fratres ad cōtēplationē ꝓmouere in p̄ncipio ꝯuersiōis eoꝝ mittebat eos ad hospitalia vt ibi in hūilibus exercitijs se p̄us disponerēt. Uita ꝟo ꝯtēplatiua excedit actiuā in h̄ qꝛ ip̄a ē ꝑmanētior. hic eī incipit dei ꝯtēplatio ⁊ nūq̄ꝫ terminabit̄ etiaꝫ in vita futura sed ibi ꝑficiet̄ Hinc Aug⁹ vlt. de ciui. dei. In celesti ait vita vacabim⁹ ⁊ videbim⁹ amabimus ⁊ laudabimus. ideo dixit saluator Luce. x. Maria optimā ꝑtē elegit q̄ nō auferet̄ ab ea. Qđ tractās Aug. ī li. de ꝟbis dñi dicit. A te martha auferet̄ aliq̄n onus necessitatis. non em̄ cum veneris ad illam patriam inue

nies pegrinũ quẽ suscipias. nõ esuriẽ
tem quez reficias ꝛc. A te igit̃ auferet̃
opus vite actiue. nõ q̃si sit malũ sz vt
qđ est meli⁹ det̃. qꝛ auferet̃ a te labor
vt req̃es det̃. Cui⁹ ablatõnis rõz dicit
Tho. ij. ij. q. clxxxj. Jõ post hãc vitam
vita actiua finiet̃. qꝛ vita actiua occu
pat̃ circa exteriora q̃ ĩ futura vita ces
sabunt qñ corp⁹ erit nõ aĩale (vulgo
toplalaudo) sz spũale. Uita autẽ con
templatiua ꝟsat̃ circa interiora que
nũq̃z cessabũt. Qđ ꝯfirmat Augu. in
fine đ ciui. dei dicẽs. De⁹ aũt sine fine
videbit̃. sine fastidio amabit̃. sine fati
gatiõe laudabit̃. h̃ mun⁹: hic affectus
hic actus erit ĩ oĩbꝫ Scđo vita acti
ua ꝛ ꝯtemplatiua sese excedũt. qꝛ acti
ua ẽ laboriosior q̃z ꝯtẽplatiua. iõ dic̃
marthe xp̃s. Solicita es ꝛ turbarꝫ er
ga plurima. i. s̃m Aug. Circa multa
es occupata. Uult em̃ occurrere qñ
mĩstrat ꝛ aliqñ nõ p̃t. q̃ritur qđ deest
distendit̃ anim⁹. ꝛ sic ex laboriositate
solicita excludit vanũ ociũ: qđ multã
maliciã docuit. Uita ꝟo ꝯtẽplatiua
licet nõ sit laboriosior: est tñ suauior.
Juxta illud p̃s. Uacate. s. ꝑ ꝯtempla
tionẽ ꝛ videte. s. in se ꝛ in suis creaturꝫ
qm̃ suauis ẽ dñs. Hinc Aug. ĩ omel'.
Maria sedebat secus pedes dñi di
cit. Intenta erat Martha quõ pasce
ret dñm. intẽta Maria quõ pasceret̃
a dño. A martha cõuiuiũ dño para
batur. in cuius ꝯuiuio iã Maria io
cundabat̃. Et infra. Mira em̃ suaui
tate tenebat̃ Maria. qꝛ ꝑfecto maior
est refectio mentis q̃z ventris. O de⁹
eterne. O saluator xp̃e q̃z dulcis es te
cogitãtibꝫ. q̃z suauis te desiderãtibus
adhuc in p̃nti vita. ꝛ quid eris tunc ĩ
futura. Certe illud qđ oculus nõ vi
dit. auris nõ audiuit. nec in cor hoĩs
ascẽdit. Leuemus igit̃ charissimi cor
da nostra in p̃senti ad deum nostruz
recogitãtes suã ineffabilẽ bonitatem
qua ipse beatus est: suã misericordiã
qua vult nos beatificare. suã charita
tem qua nos sibi elegit in seruos spe
ciales supra multorũ regnoꝝ homi
nes. ꝛ sic degustemus suã dulcedinez
ꝑ contemplationẽ dulcissimã. Hinc
Sapiẽtie. viij. dicit̃. Non habet ama
ritudinem cõuersatio illius. nec tedi
um conuictus eius: sed gaudium et
leticiam. Et rationẽ dat beat⁹ Grego
rius sup Ezechielẽ dicens. Cuz aliq̃s
ipsum quem amat viderit in amore
ipsius amplius inardescit. O pie xp̃e
q̃z suauiter te intuebatur ista tua san
cta hospita dicens in corde suo. Tu
es christus filius dei viui cui ego ser
uire non sufficio. dic ergo sorori mee
vt me adiuuet. quia etiã totus mun
dus tibi seruire non sufficit. O mi re
demptor si in p̃nti vita nos pctõres
semel tm̃ visibiliter possemus oscula
ri pedes tuos ꝑ nobis cõfixos: eius
dulcedo nunq̃z a corde nostro excide
ret. Tertio vita actiua ꝛ ꝯtempla
tiua sese excedunt. quia actiua est ꝓxi
mis fertilior. quia ip̃a intẽdit saluti ꝓ
ximoꝝ. Unde Grego. sup Ezechielez
dicit. Uita cõtemplatiua pascit̃ a do
mino. sed vita actiua pascit dominũ
Jdeo dicit sanctus Thomas. iij. scri
pto sniaꝝ. dist. xxxv. ꝙ vita ꝯtempla
tiua aliqñ intermittit̃ ratione vtilita
tis ꝓximoꝝ vt eorundẽ vtilitati đser
uiatur. sicut oratio. deuotio. vl' ferui
da scripture lectio ꝓpter p̃dicatiõem.
p̃dicatio em̃ ꝛ audientia ꝯfessiõis seu
administratio alioꝝ sacramẽtorũ est
officiũ actiuoꝝ. g̃ ego ĩmerit⁹ q̃ p̃dico
officiũ marthe tenẽdo xp̃m ĩ vob pa
ne ꝟbi dei pasco. vos ꝟo deuote au
diẽtes cũ maria: ip̃m xp̃i ꝟbũ reficit.
qꝛ xp̃i ꝟba sunt q̃ dico. iuxta illđ Lu.
x. Nõ vos estis q̃ loq̃mini sed spirit⁹

patris vr̄i q̄ loq̄t̄ in vob. Hinc Aug⁹ in omel. Cōuenit̄ inq̄t. statis audit̄ inq̄tū h̄ agit̄ marie sil̄es est̄: ⁊ facili/us vos qd̄ agit maria facitis q̄z ego q̄ p̄rogo. si q̄d tñ dico xp̄i ē: iō vos pa/scit. Uñ vita actiua īpedit ⁊ tēplatiuā exq̄ circa mlta occupat̄. ⁊ templatiua v̄o circa vnū. tñ btā v̄go siml̄ vtrāq̄z agebat. vt dic̄ Anſ. Jō ī ei⁹ assūptiōe legit̄ euāgelium de martha ⁊ maria. qñ em̄ ip̄a manib⁹ aliq̄d faciebat vel cū filio ꝓcurabat aut ip̄m respiciebat sp̄ cor ei⁹ in deo ardebat mira sp̄uali suauitate. iō sub cruce mira cōpassio ne ⁊ fodiebat̄. Uita aūt ⁊ tēplatiua li/cet nō sit maioris vtilitat̄ ꝓximoꝝ q̄z actiua: est tñ sibi vtilior. q̄ ip̄a est ma ioris meriti q̄z actiua. qd̄ tripliciter ꝓ bo. s. aucte. rōe ⁊ signo. Prīo inq̄z pro bo aucte Gre. sup̄ Ezech. dicēt̄. Ma/gna sūt vite actiue merita s̄z vite ⁊tē/platiue potiora. Scd̄o h̄ idē ꝓbo rōe sic. Meritū maḡ ⁊sistit ī dilectōe dei q̄z ꝓximi. s̄z ī vita ⁊tēplatiua hō maḡ ⁊sistit in dilectōe dei q̄z ꝓximi: in acti/ua v̄o magis ꝓximi q̄z dei. g̃ vita ⁊tē/platiua est maioris meriti q̄z actiua Quicūq̄z igit̄ officiū marthe agit bñ facit. q̄ v̄o officiū marie: facit melius Tertio ꝙ vita ⁊tēplatiua sit maioris meriti q̄z actiua ꝓbo signo. Nā labor exterior vt dic̄ Tho. ī. iij. scp̄to sn̄iaꝝ. dis. xxxv. opat̄ ad augmētū p̄mij acci dētalis. charitas v̄o ⁊templatōis ad augmētū p̄mij essentialis. p̄miū ei ac cidētale est gaudiū ꝓueniēs d̄ creatu/ra. essentiale v̄o qd̄ ꝓuenit d̄ creatore Sz q̄ multo dulcior ē creator oīz q̄z oēs mūdi creature ⁊c̄ Scd̄m docu mētū declarādū ex v̄bis thematis est opis actiue vite laudabilis executio: ꝓ eo ꝙ d̄r. excepit martha illū iesum ī domū suā. op⁹ ei tūc laudabilit̄ exeq̄t̄ si fiat cum trib⁹ scz

Primo cum fide vera.
Secūdo cum spe certa.
Tertio cū intētione recta.

Primo op⁹ laudabilit̄ exequet̄ si fiat cū vera fide. Quia licet infideles faci ant bonū de genere: tñ nō laudabili ter exq̄ sine fide sūt. q̄ d̄r ad Heb. xj. Sine fide īpossibile ē placere d̄o. ⁊ q̄/cūq̄z deo nō placz: nec ei⁹ opa placēt. q̄ d̄r Geñ. iiij. Respexit dn̄s ad abel ⁊ ad mūera ei⁹. Pri⁹ ei de⁹ respicit fi/dē ei⁹ cui⁹ opa vult acceptare. Se/cūdo op⁹ laudabilit̄ exequet̄ si fiat cū spe certa. i. sciens op⁹ suū deo placere q̄ si q̄s faceret bonū: ei⁹ opinio dice/ret esse malū. iā esset malū q̄ ⁊ ⁊ sciaz faceret. Tertio op⁹ laudabilit̄ exeq̄ tur si fit cū intētiōe recta. Pro q̄ ē sci endū ꝙ aliqñ bonū fit sine intentiōe. aliqñ cū mala intētōe. aliqñ cū bona intētiōe. aliqñ intētio fit sine opatōne Prīo dixi ꝙ aliqñ bonū op⁹ fit sine ī tentōe sicut illoꝝ q̄ aut ebrietate aut amētia nō hñt intētionē ad bonū qd̄ faciūt. s̄z sic̄ bruta aīalia ducūt̄ instin ctu nature. sic tales hoīes ⁊suetudīe. ⁊ taliū opus deo ītātū est acceptū sic̄ brutoꝝ nūq̄z eterna mercede remu/nerādū. q̄ ītētio ita ē necessaria etiā ī admīstratōne sacr̄oꝝ ꝙ ea p̄termissa nihil agit̄. exēpli gr̄a. si sacerdos sine ī tentōe faciēdi xp̄ianū illū quē bapti/zat baptizet nō ē ille baptizat⁹. silr̄ si dicat v̄ba absolutōis ad ⁊fitētē dor/miēs vel nō intēdēs absoluere a pctis nihil agit. similit̄ si missaz celebret si/ne intētiōe ⁊secrādi: nihil agit. Silr̄ si xp̄ian⁹ vadit ad ecclesiā vel dat elemo synā ⁊c̄. sine ītētiōe s̄z tm̄ ex ⁊suetudīe nihil meret̄ Scd̄o bonū op⁹ aliqñ fit cū mala ītētōe. vtpote aliquis dat elēosinā. vel fac̄ ⁊uiuiū paupib⁹ vel ie iunat ⁊c̄. vt īde glorie t̄ nihil ex h̄ mere tur s̄z poti⁹ peccat: l̄z op⁹ sit de genere

bonoꝝ.qꝛ dicit saluator. Attēdite ne iusticiā vestrā faciatꝫ corā hoīb⁹ vt videamī ab eis. qđ tractās Aug⁹. dicit Intētio q̄ppe cordis hūani q̄ dirigat̄ et q̄d expectet intuēdū. Si eī vult videri ab hoīb⁹ bona opa sua gl'iam et vtilitatē suā ponit añ hoīes ꝛ hāc ī cōspectu hoīm q̄rit. nihil eoꝝ q̄ đ hac re dñs p̄cepit īplenit. et infra. Se q̄ppe gl'ificari voluit nō deū. ꝛ suā quesiuit vtilitatē. nō dilexit dñi volūtatē. de q̄bus dic̄ apl's. Oēs eī q̄ sua sunt q̄rūt nō q̄ iesu xp̄i. O de⁹ misericors q̄ꝫ mlta bona spernes ꝓpter intētionē prauaꝫ quā hoīes reputāt q̄si nihil. cū tñ maior sit q̄ꝫ opus. iō đꝛ. Intētio tua opi tuo nomē īponit. i. ex itentōne noīat̄ op⁹ bonū vel malū. Tertio dixi ꝙ aliqñ opus bonū fit cū bona itētōne Intētio v̄o tūc ē bona qñ intēdit ad finē bonū ꝑ bona media. nā si intēderent bonū finē ꝑ malū mediū nō essꝫ bona intētio. vt si vellet pauꝑi subuenire: ita tñ ꝙ ab aliq̄ furaret̄. vl' mētiri vt aliquē a malo retrahat. iō dicit Bern̄. ad Eugeniū. Ad h̄ ꝙ ocul⁹ sit simplex. i. intētio bona: necessario req̄runt̄ duo. s. ꝙ v̄itas sit ī electōe. ꝛ caritas in intētione. i. amet qđ est amādum: ꝛ eligat qđ est eligēdū. Nā ī malo ope sufficit sola mala intentio. sed in bono nō sufficit. qꝛ req̄rit̄ ꝙ bonū bñ intēdat. rō est qꝛ plus requirit̄ ad edificatiōem q̄ꝫ destructionem. Dicit sctūs Bonauē. in. ij. dis. xlj. q. vl. ꝙ nō sufficit ad meritū bone actōnis si hō referat ad deū intētiōe habituali omnia sua opa que facturus est ī die vel in anno. sed requirit̄ vt referat ī deuꝫ opus suū: saltē in p̄mordio illi⁹ opationis ad quā alia ꝯsequēter se habēt ꝛ sic om̄ia ex p̄mo ope sequētia erunt meritoria dūmodo op⁹ sequēs directā habet ordinatōꝫ ad primū opus.

Uñ si q̄s itēdit ꝓ đo dare. c. florenos: ꝛ incipit hodie dare vnum cogitādo actualit̄ de deo. postea det alios: tūc nihil đ deo cogitando. Sil'r si q̄s vouet ieiunare q̄rta feria ad honorem corpis xp̄i. vl' sabbato ad honorē marie v̄gīs actualit̄ cogitādo đ eis. si postea ꝑficiat̄ nō cogitādo đ eis. sil'r religiosi intēdētes p̄mo portare religiōis pōdus: q̄cq̄d faciūt qđ ad obs̄uātiaꝫ sue religionis spectat ex p̄ma itētōne est meritoriū ad salutez. nisi qđ absit ꝯtraria intētio supueniat. puta doleat se talia vouisse. Si aūt aliud op⁹ bonū facere vellet qđ nō ꝑtineret ad religionē. oporteret tūc ꝙ intentio renouaret̄. ꝛ sic valeret. scias g̃ magnā ꝑtātē tue bone intētiōis. qꝛ si intēdis opus tuū dare potes patri vl' matri vel alteri ad purgatoriū. si sic intēdis dare potes deo vel aliis ī celū. ꝛ cum tāta vtilitate q̄ꝫtum intēdis. Hic glo. sup illud Mat. xij. Bon⁹ hō ꝛc. dicit q̄ntū bonū intēdis tantū facꝫ. qđ clarius exponit sanct⁹ Bonauē. ī. ij. dist. xl. ar. j. q. ij. ꝙ si ly tātū ꝛ q̄ntū sunt aduerbia: sic veꝝ est ꝙ q̄ntū actus intēdendi ē magis intēsus in bonitate vl' malicia tātū opatio exterior ē bōa vl' mala. Si v̄o ly tantū ꝛ q̄ntū sunt nomina: tūc dicūt q̄ntitatē ex ꝑte intēti. ꝛ sic nō est veꝝ generaliter. qꝛ nō semper intētio mēsurat̄ opi exteri⁹ facto. qꝛ frequēter hō intēdit magnū bonū ꝛ nō facit. ꝛ minimū bonū ex hūilitate ꝛ facit magnū. Quarto aliqñ intentio fit sine opatōe. nā paup intendit bōa opa mlta facere. puta nudos vestire. elemosynā facere. ꝛ postea nō potest. vel ieiunare et infirmitate superueniēte nō p̄t. dic̄ sctūs Bonauē. vbi sup̄. ꝙ si q̄s hꝫ facultatē ꝛ oportunitatē bñ opandi nō sufficit intentio si vero facultas nō adest tunc sufficit

Ex qbꝫ aduerte ꝙ q̄dā hñt mlta opa cū modica bona intētiōe. ⁊ tl'es parui sunt ī ꝯspectu dei. Quidā hñt pauca bona opa cū magna intētōe. ⁊ tl'es magni sunt ī ꝯspectu dei. Quidā aūt hñt multa bona opa cū maxīa intētiōe. ⁊ tl'es maximi sunt ī ꝯspectu dei O hō si vis magnꝰ esse corā deo tunc habeas magnū ꝓpositū cauēdi a peccato mortali. sic ꝙ vsqꝫ ad mortē nō velis peccare. ⁊ iterꝫ habeas intētiōeꝫ faciēdi opꝰ miscōie. tal' fuit b. Martha que solicitabat quō decent' fuire possit dō hoī xp̄o Jō ad h̄ icitat sacra scp̄tura Heb. xij. di. Hospitalitatem nolite obliuisci. ꝑ hāc eī q̄dā placuer̄t deo: angel' hospitio recept'. Nā abraam angl'os meruit hospitari. similit' Thobias. sꝫ certe dñꝫ angl'oꝝ meruit b. martha. Si tu dic'. ⁊ ego libēt' reciperē xp̄ꝫ dñm hospitio. Dico tibi ꝙ falsuꝫ dic' qꝛ si paupes nūc nō recipis neqꝫ ip̄m recipes. q̄ ait Matt. x. Qui vos recipit me recipit. seq̄t' Qui āt nō recipit vos: amen dico vob ꝙ tolerabiliꝰ erit ī die iudicij terre sodomoruꝫ q̄ꝫ ciuitati illi vl' etiam domui. Magnū igr̄ valde ēsi q̄s recipit ī hospitiū pauperē mēdicū. maiꝰ si pauperez sacerdotē. maximū si pauperē ep̄m vel papā. sꝫ btā martha recepit paupes xp̄i discipl'os. Jtē recepit pauperem ⁊ hūilē matrē dei. Jtē recepit paupez regē gl'ie. nō tm̄ sel' sꝫ sepesepiꝰ. Uñ xp̄s in mūdo ñ habuit aliō hospitiuꝫ ita freq̄ntatū sic istō. ō q̄ etiā ad mortem inde iuit ⁊c. Tertiū documētū declarādū ex v̄bis themat' ē executi operis vtil' fructificatio cū dr̄. Recepit ī domū suā. Est eī domꝰ corpal'. ⁊ ē domus material'. ē etiā domꝰ spūal'. Ad corpalē domū recepit mr̄ dei maria: vl' etiā cōicātes sꝫ aliter q̄ꝫ mr̄ dei. Ad spūalē domū recipiūt penitētes ꝑ g̃tiam. ad materialē v̄o domū recipiūt misericordes. sic b. martha. ⁊ hi dicere pñt illō Ecc̄i. xxiiij. Et q̄ creauit me requeuit ī tabernacl'o meo. ⁊ hmōi receptiōis xp̄m mltiplex ē fructꝰ. videlicꝫ

Primo ī dei cognitōꝫ illumiat.
Scdo a pctis oībꝫ iustificat
Tertio bona tpalia mltiplicat.
Quarto ī terra mirificat
Quinto finaliter beatificat

Primꝰ recipe xp̄ꝫ ī domū ī suis pauperibꝫ fructꝰ ē qꝛ ī dei cognitōeꝫ illumiat. Nā vt dr̄ Luc. vlt'. ꝙ iesus ibat cū duobꝫ discipul' ī emaus. ⁊ loq̄bat' cū eis ⁊ nō euꝫ cognoscebāt. ⁊ dū ip̄m coegissent ire cū ip̄is ad hospitiū: ibi illumiati coḡuerūt. Ex q̄ hr̄ vt dic̄ beatꝰ Gre. ꝙ hospites cogēdi sūt venire ad hospitiū. qꝛ sepiꝰ hō ex opibꝫ magis coḡscit deū ⁊ viā salut' q̄ꝫ ex p̄dicatiōe. Hinc Grego. de duobꝫ discipul' Audiēdo illumiati nō sunt. faciendo illumiati sūt. Scdꝰ fructꝰ illorū q̄ recipiūt xp̄m ē: qꝛ a pctis oībꝫ iustificat. sic ptꝫ ī Zacheo Luc. xix. cui dñs remisit culpā iustificādo ip̄m. cui ⁊ dixit. Hodie salꝰ huic domui fctā ē. et h̄ merito. qꝛ nō libēter habitāt ī vno hospitio xp̄s ⁊ diabolꝰ. vbi eī paup ī xp̄i noīe recipit': xp̄s recipit'. Juxta illud Mat. xxv. Qd̄ vni ex mīmis meis fecistis mihi fecist'. Jō inde exire cogit' diabolꝰ vbi p̄us habitabat ꝑ mortale pctm̄ Tertiꝰ fructꝰ hꝰ opis est qꝛ bona tpalia mltiplicat. sic pꝫ. iij. Re. xvij. vbi ꝓpt' hospitalitatē helye ꝓphe mlieri vidue mltiplicata fuit farinula ⁊ lechitꝰ olei. Jtē d̄ oleo vidue mltiplicato hr̄. iiij. Reg. iiij. Quartꝰ fructꝰ hꝰ opis ē ꝙ ī terra mirificat. sic ptꝫ de b. Gregorio q̄ xp̄ꝫ meruit hospitio recipe ⁊ d̄ alijs. p̄serti patꝫ de ista sctā xp̄i hospita. q̄ draconē magnū suo cīgulo alligatū occidi fec̄. Sil'r legit' ꝙ

dū apd̄ auinionē int̄ vrbē ⁊ fluuiū ro
dani p̄dicaret. iuuenis q̄dā vltra flu
uiū ꝯsistēs ⁊ ei⁹ v̄ba audire desiderās
cū nauigio careret nud⁹ natare cepit
sz vi flumīs rapit̄ ⁊ suffocat̄. cui⁹ cor/
pus scd̄a die īuētū añ pedes sctē mar
the resuscitādū pñtat̄. Ipsa v̄o ī cruc
modu3 solo ꝓstrata sic orauit. O dñe
iesu xp̄e q̄ oliz resuscitasti dilectū tuu3
lazaꝝ fratrē. respice mi hospes chare
ad fidē circūstātiū ⁊ resuscita hūc pue
rū. ⁊ app̄hēsa manu ei⁹ mox surrexit
⁊ sacrū baptisma suscepit. Quint⁹
fruct⁹ hui⁹ misericordie opis ē q2 fina
lit̄ btīficat. Jō d̄r Esa. lviij. Egenos va
gosq3 īduc ī domū tuā. Et seq̄t̄. Et glo
ria dñi colliget te. vbi sic dic̄ glo. Pre
be tectū ⁊ accipe celū. Et Matth̄. xxv.
dicet saluator ī iudicio. Uēite bñdicti
p̄ris mei. Et seq̄t̄. Hospes erā ⁊ colle/
gistis me. Uñ legit̄ ꝙ dū videret aīaz
soror3 sue ab āgelis felicit̄ deferri cla/
mauit ad eā d. O dilecta mi soror q̄re
me ī corpe viuā vt ꝓmiseras nō visi/
tasti. sz mi dilecta iā viuas cū magr̄o
tuo ⁊ hospite meo. statī martha exitū
suū p̄sciēs suos admonuit vt accēsis
lumīaribꝫ circa se vsq3 ad obitū vigi/
larēt. Audita āt hac fama ꝯuenit in/
numera mlt̄itudo hoīm. Et ecce no/
cte media añ trāsit⁹ sui diē custodib⁹
sōno g̃uat3. irruit vēt⁹ vehemēs q̄ oīa
lumīaria extinxit. Illa v̄o malignoꝝ
spirituū turbā cernēs cepit orare exci
tās vigiles vt lumīaria reaccēderēt. In
terī soror sua accēsa face reaccēdit lu/
mīaria. d. Ecce charissima veni sic̄ ꝓ/
miserā te visitare dū viueres. ⁊ dū al/
loq̄rēt̄ ꝓprijs noībꝫ dulcit̄ noīantes ve
nit ip̄e xp̄s di. Ueni dilecta hospita et
vbi ego sū illic mecū er3. tu me ī terra
suscepisti hospitio tuo. ego te recipiaz
hospitio meo in celo. ⁊ īuocātes te ex/
audiā amore tuo. ven:ētes īterim cu/
stodes mirabāt̄ d̄ accēsis lumīarib⁹.
Appropinq̄nte exit⁹ sui hora iussit se
sup̄ cinerē ī terrā poni ⁊ crucē añ sete/
neri. iussitq3 vt passio s̄m Lucā lege/
ret̄. ⁊ cū diceret̄ P̄r ī man⁹ tuas: btm̄
emisit spm̄ q̄ xp̄m suscepat ī domū su
am. quō v̄o sit sepulta ptz ī legenda.

De sancto Petro ad vincula Ser
mo. lxv.

Irupisti vī
d cl̄a mea tibi sacrificabo ho
stiā laudis ⁊ nomē dñi īuo
cabo Ps̄. cxv. Hec nāq3 verba regra
tiādo dicebat dauid cui⁹ vincula pec
catoꝝ de⁹ misericordit̄ rupat. Eadez
etiā verba potuit dicere btūs petrus
cui⁹ vincula pedū ⁊ etiā pctōꝝ p̄ āge/
lū soluerat. q̄ typū gerit hoīm pctōrū
ꝯstrictoꝝ. q̄ eodē mō q̄ btūs petr⁹ eli/
berāt̄. Nā d̄ eo Act̄. xij tria notant̄ scz.
Primū angel⁹ carcerē illumīauit.
Secūdū angelus petrū tetigit.
Tertiū ip̄m abire p̄cepit.
Primū dixi qd̄ notat̄ de btō petro ꝙ
angel⁹ dñi carcerē illumīauit. Sic q̄
libz pctōr mortal'r peccās methapho
rice ī ignorātie ē tenebris ⁊ ligat⁹ du/
abus catenis. s. affectu pctī ⁊ difficul
tate bōi. ⁊ etiā dormit īter duos mili/
tes q̄ sūt reat⁹ ad et̄nā penā ⁊ odiū di
ꝓ q̄bꝫ nūq̄3 posset surgere ⁊ eliberari.
nisi angel⁹. i. gr̄a diuina illuminaret
aīam hoīs ad videndū diuinā mise/
ricordiā q̄3 ꝓna est penitētibꝫ. diuinā
iusticiā q̄3 austera ē peccātibꝫ obstina
tis. Hic Ps̄. Dñe ī lumīe tuo videbi
m⁹ lumē. Abijciam⁹ g̃ carissimi opa
tenebraꝝ ⁊ īduamur arma luc3 sic vt
ī die hōeste ābulem⁹. Scd̄o āgel⁹ dñi
tetigit pe ⁊ sic excitauit di. Surge ve
locit̄. ⁊ statī cecidert̄ catene d̄ māib⁹ e⁹
sic spūal'r pctōres tāgit angel⁹. i. diuīa

BIBLIOTEKA GŁÓWNA w Poznaniu Uniw. im. A. Mickiewicza

gr̃a. ⁊ excitat qñ timorẽ mortꝫ vel sup
plicij ĩfernalis ĩmittit in cor hoĩs qñ
videlicet dat ĩtelligere ꝙ post paucos
dies debet mori. ⁊ si ĩ illo statu ꝑseue/
rauerit eternal'r dãnari. ex q̃ ꝯsidera/
tiõe euigilat ad penitẽtiã. qꝛ dic̃ Hie/
ro. Facile ꝯtẽnit oĩa q̃ se sꝑ cogitat mo
rituꝝ. Tertio angel⁹ petrũ abire p̃
cepit di. Circũda tibi vestimẽtũ ⁊ seq̃/
re me. ⁊ eduxit eũ ꝑ ꝑmã ⁊ secundã cu
stodiã. ⁊ dũ venissent ad portã ferreã
hec vltro apta ẽ eis ⁊ ꝯtinuo discessit
angel⁹ ab eo. petr⁹ estimabat se visuꝫ
videre sꝫ postea dixit. Nũc scio ꝟe q̃a
dñs misit ãgelũ ⁊ liberauit me d̃ ma/
nu herodis. Sic spũaliter pctõribꝫ p̃
cipit abire de statu culpe ad statũ gr̃e
⁊ indui vestibꝫ ꝟtutũ educẽdo euꝫ de
tẽtatiõibus carnis ⁊ diaboli. ⁊ ferrea
porta. i. adit⁹ regni celestis aptus ẽ ꝑ
spem firmã. ⁊ regratiãdo dicere inci/
pit. Dirupisti vincula mea ⁊c̃. Ex qb⁹
q̃dẽ ꝟbis tria salutis (gr̃a dei) decla/
remus documẽta scꝫ

Primũ d̃ vinculoꝝ multiplicitate
ibi. Dirupisti vincula ⁊c̃.

Secũdũ de absolutõis autoritate
ibi. Et nomen dñi ⁊c̃.

Tertiũ de apl'i liberatõis gratiosi
tate. ibi. Sacrificabo ⁊c̃.

Primũ dixi documentũ ex thematis
verbis declarãdũ de vinculoꝝ seu ca
thenaꝝ multiplicitate. cũ d̃r. Dirupi/
sti vincula mea. Exq̃ em̃ in plurali d̃r
vincula dat̃ ĩtelligi ꝙ sint multa. ⁊ iõ
in sacro eloq̃o ĩuenim⁹ sex vĩcula scꝫ

Primũ vinculũ nature corrupte.
Secũdũ vĩculũ ꝯsuetudinis p̃ue.
Tertiũ vinculũ culpe noxie.
Quartũ vinculũ eccl'ie sancte.
Quintũ vinculũ pene gehenne.
Sextũ vinculũ dilectiõis ꝑfecte

Primũ itaqꝫ vinculũ in sacro ĩueni/
mus eloq̃o nature corrupte. q̃ diuĩa
sentẽtia ligauit adã cũ oĩbus suis po
steris ꝓpt̃ pctm̃ inobediẽtie ad multi
plicẽ miseriã vicꝫ: famẽ: sitim: estũ: fri/
gus: ĩfirmitates: obprobria: mortem
amarissimã: ac rebellionẽ carnis ad
spm̃. iuxta illd̃ Gen̄. viij. Cũcta cogi/
tatio cordis hũani ꝓna sũt ad maluꝫ
ab adolescẽtia sua. Istis eĩ vinculis li
gat⁹ hõ ducit̃ ꝑ varia desideria ⁊ va/
na. In q̃rũ ꝑsona Apl's loq̃t̃ Ro. vij.
d. Uideo aliã legẽ ĩ mẽbrꝫ meis repu
gnãtẽ legi mẽtꝫ mee ⁊ captiuũ me du/
centẽ in legẽ pctĩ q̃ ẽ in mẽbris meis.
Infelix ego hõ q̃s me liberabit de cor
pore mortis hui⁹. Et subdit. Gr̃a dei
ꝑ iesũ xp̃m. De h̃ etiã vinculo d̃r Osee
xj. In vinculis adã trahã eũ. Hoc ni/
miꝝ vĩculũ ẽ tã forte ꝙ dei excelsi filiũ
ꝯstrinxit q̃ꝫtũ ad penalitates ac ei⁹ pi
aꝫ genitricẽ. ĩ h̃ vinculo ĩ cruce mortu
us ẽ vt nos solueret a pctõrũ nexib⁹.
Nã xp̃s dñs in sua bñdicta incarna/
tiõe assumpsit defect⁹ nr̃os. nõ tñ oẽs
sꝫ tm̃ illos q̃ ñ ꝯtrariãt̃ gr̃e ⁊ ꝟtuti. vt
famẽ: sitim: passionẽ: ignorantiã. tñ ⁊
carnis rebellionẽ nõ assumpsit. Sed
quare pijssime saluator nõ tulisti ĩ ba
ptismo tꝑalis pene vinculũ: id ẽ pro/
nitatẽ ad malũ multiplicẽqꝫ miseriã.
cũ sic nos dilexeris vt tuo pio cruore
laueris. Apocꝫ. j. Nõne meli⁹ esset ꝙ
essem⁹ securi ⁊ firmi ⁊ seruirem⁹ tibi
corde ꝑfecto. Modo ꝟo licꝫ gratiose
tulisti eternã penã: id est carentiaꝫ vi/
sionis diuine. tñ ꝑtẽ funis seu vincu/
li in collo nostro dimisisti ex quo mise
rias nõ tulisti. Ad qd̃ rñdet Alexã. de
Ales in xp̃i ꝑsona. in. iiij. ꝑte sũme. de
effectu baptismi. ar. j. ⁊. ij. ꝙ hoc fecit
ꝓpter multas dignas rõnes. Primo
ideo vt homo recognoscat miseriã su
am in quã venit ꝓpter ꝑmoꝝ parẽtũ
transgressionẽ. ⁊ hmõi cõsideratio re/
trahat euꝫ a peccatis que de⁹ sic odit

q̄ neq̄ fuim⁹ ꝑ seminalē rōem|ī adā
⁊ ecce funē pctōꝝ ei⁹ portam⁹. vt me/
rito dicere possimus illd̄ ps̄. Funes
pctōꝝ circūplexi sūt me. ⁊ ita ista affli
ctio apiat oculos nr̄os vt d̄ cet̄o cau/
tiores sim⁹ vexatiōe intellectū dante
Esa. xxviij. Scd̄o iō de⁹ nō tulit ī ba/
ptismo has miserias vt hō in tantis
miserijs se humiliet. Quia h̄ oīpotēs
de⁹ in ꝯsistorio sue maiestatis diffini
uit q̄ null⁹ ascēdat in celū ad sedes su
perboꝝ angl̄oꝝ nisi q̄ se hūiliauerit.
⁊ h̄ ꝓclamauit. ⁊ euangelista Lucas
sup h̄ instr̄m ꝯfecit dicēs. xiiij. ca. Qui
se hūiliat exaltabit̄. Et iō merito hec
patimur. qꝛ si cū tātis miserijs super
bim⁹ ⁊ deo reluctamur: q̄d facerem⁹
si essem⁹ sine miseria. g̃ hūiliem⁹ nos
ꝯsiderātes miseriā nr̄am ⁊ pr̄is Adā.
Zacha. xiij. Adā exēplū meū ab ado/
lescētia mea. Tertio q̄z iō h̄ deus fec̄:
vt ꝑ taliū miseriaꝝ exercitium mere
amur ⁊ ī v̄tutib⁹ ꝓficiam⁹. vt iustus
de⁹ habeat q̄d iuste p̄miet ī nob̄. Si
em̄ mors nō esset: tot martyres nō fu
issent remunerati. qꝛ si nō ē inimic⁹:
nō est pugna. si nō ē pugna nō est vi/
ctoria. si nō est victoria nō est corona
A p̄mo igit̄ ad vltimū ē bona ꝯsequē
tia. quā ꝯcludit apl̄s. j. ad Thim̄. ij.
di. Nō coronabit̄ nisi q̄ legitime cer/
tauerit. Quarto iō xp̄s dn̄s ꝑmisit
tl̄es mis̄ias sup nos vt d̄ tātis mole
stijs celestē patriā desiderem⁹. Hinc
Gre. ait. Mala q̄ nos h̄ p̄mūt ad de
um ire ꝯpellūt. ⁊ Michee. ij. d̄r. Sur
gite ⁊ abite qꝛ n̄ habet̄ h̄ req̄ez. Si eī
cū tāt̄ miserijs sic diligim⁹ mūdū: q̄d
facerem⁹ si sine mis̄ia eēm⁹. certe nul
lus saluaret̄. ⁊ iō dn̄s nos eiecit d̄ pa
diso voluptat̄ ne mūdū ml̄tū dilige
rem⁹. Quinto iō de⁹ funē pctōꝝ dimi
sit in collo nr̄o post baptismū vt fides
habeat meritū. ⁊ ne hoīes ꝓpter tp̄ale
cōmodū venire videāt̄ ad baptismū.

Secundū vinculū in sacro eloq̄o
inuenim⁹ vinculū ꝯsuetudīs praue:
qd̄ ex trib⁹ funiculis ꝯnectit̄. Primus
vocat̄ cathena vinculās. secūdus la/
que⁹ colligās. terti⁹ frig⁹ ꝯgelās. Pri
mū itaq̄ funiculū praue ꝯsuetudinis
dixi cathenā vinculantē. Nā sicut q̄s
ferrea cathena vinculat⁹ difficult̄ li/
berat̄. sic q̄ praua ꝯsuetudine ligatur
Vn̄ Aug. li. viij. ꝯfessionū. Ligat⁹ in/
quit erā nō alieno ferro sz mea ferrea
volūtate. velle meū tenebat inimic⁹:
⁊ inde mihi cathenā fecerat ⁊ ꝯstrin/
xerat. O de⁹ et̄ne q̄z ml̄ti sūt isto vīcu
lo ꝯstricti ⁊ heu neq̄ sentiūt. estimāt
em̄ q̄ qn̄ ip̄is placz tūc īcipiūt bonū ⁊
ꝑseuerāt ī eo. sz certe sic̄ auis falco ne/
scit se ligatuz nisi qn̄ volare inceperit
tūc sentiet. Sic praue ꝯsuetudini de/
diti. Hinc comestor in summa de vi/
cijs ait. O violēta ꝯsuetudo q̄zta ē tua
potētia. q̄ de libertate facis seruitutē.
de volūtate necessitatē. de ꝯtingēte ī/
possibilia. Vn̄ Aristo. iij. ethicoꝝ dic̄
q̄ habitus mali postq̄z sunt genera/
ti nō subiacēt volūtati: ⁊ tn̄ dicūt̄ vo/
lūtarij a p̄ncipio. sic̄ q̄ ꝓijcit lapidem
licet p̄us voluntate ꝓijciat: postea tn̄
nō hz volūtatē retrahēdi. sic hō alliga
tus male ꝯsuetudini. Scd̄s p̄ue con
suetudīs funicul⁹ vocat̄ laque⁹ ligās
qꝛ sicut auis que incidit in laqueum
nō liberabit̄ nisi cū excoriatiōe pedis
sic hoīs mala ꝯsuetudo vix tollit̄ nisi
ꝑ sepatōz aīe ⁊ corpis. Vn̄ Grego. in
moral̄. ait. Sepe nōnulli a p̄uis acti
bus exire cupiūt. sz qꝛ eorūdē actuuz
pōdere p̄munt̄: ī male ꝯsuetudīs car
cere inclusi a semetip̄is exire non pn̄t
De h̄ Anſ. d̄ sil̄itudib⁹ talē scribit sil̄i/
tudinē. Quadā vice pr̄ q̄dā puerū cū
aue ludentē ꝯspexit: q̄ pedē filo inni/
xum hn̄s sepe ip̄a laxi⁹ ire ꝑmittebat̄

auolare nitēs a puero ꝑ filū retrahe/
bat̄. qđ pr̄ intuēs rupto filo auē auo/
lare fec̄. q̄ facto puer plorat. ⁊ pr̄ exul/
tās aduocat astātes di. Cōsiderastis
iocū pueri. Et ill' ꝯsiderasse rñdētibus
ait. Sic diabol⁹ iocat̄ cū hoīb⁹ q̄s su/
is laq̄is irretitos ꝑ diuersa vicia per/
trahit. Terti⁹ funicul⁹ ꝯsuetudis p̄/
ue vocat̄ frig⁹ ꝯgelās. nā sic̄ frig⁹ flui
dā aquā īdurat. sic ꝯsuetudo volūta/
tē q̄ naturalit̄ essꝫ v̄tibilis indurabit
Vñ phs. j. rethor̄. dic̄. Cōsuetū fit ve/
lut īnatū. Et idē. x. ethi. Cōsuetudo in
q̄t difficil'ē ad dimittendū qꝛ nature
assimilat̄. Et idē đ memoria ⁊ remini
scētia dic̄. Cōsuetudo est q̄si alt̄a nat̄a
Cui⁹ ip̄e rōꝫ assig̃t. j. rethor̄. Quia ait
natura ē sp̄. ꝯsuetudo sepe. Sepe v̄o
ꝓpinquū ē ei qđ ē sp̄. ꝓpterea đꝛ đ ma/
le assuet̄ Hiere. xiij. Si ethyops pōt
mutare pellē suā: ⁊ pard⁹ varietates
suas. sic ⁊ vos potest̄ bñfacere cuꝫ di
dicerit̄ malū. Hic ē ꝙ hoīes magna
pctā ꝑuipēdūt qꝛ ī ꝯsuetudinē duxer̄t
inde fit vt q̄ ꝑus horruer̄t postea dili
gāt. Vñ Aug⁹. ī ench. ait. Pctā q̄uis
mag̃ ⁊ horrēda cū ī ꝯsuetudinē vene/
rint. aut ꝑua aut nulla eē credāt̄ vsqꝫ
adeo: vt nō solū occultāda sꝫ etiā p̄di
cāda ⁊ diffamāda videāt̄. qm̄ scp̄tū ē.
Laudat̄ pctōꝛ ī desiderijs aīe sue. O
dñe de⁹ pic q̄re p̄ncipes ꝑuipēdūt op
p̄ssionē paupeꝝ ⁊ īiustā exactōꝫ. qꝛ di
dicer̄t vt ꝯsueuer̄t. Quare hoīes ꝑ mo
dico reputant ꝑiuriū. qꝛ ꝯsueuerunt
Quare stipēdiarij ñ curāt de pctō ra/
pine. qꝛ ꝯsueuerūt. Et cur ebriosi reci
diuāt cū tñ ꝯfiteāt̄. qꝛ ꝯsueuer̄t. iō dic̄
Aug. sup ps̄. ꝙ vicere ꝯsuetudinē du
ra ē pugna. nā sic̄ equ⁹ male assuetus
vix corrigit̄ nisi ꝑ ꝯriā ꝯsuetudinē. sic
ꝯsuetudo ꝯsuetudie vicit̄. sic̄ ferꝝ fer/
ro acuit̄. Tertiū vīculū īuenim⁹ in
sacro eloq̄o vinculū culpe noxie. ⁊ hꝫ
ml'tos funicl'os. qꝛ dic̄ Aug. ꝙ q̄ pec/
catū pctō addit: funē nectit q̄ suspēda
tur. ⁊ iō tres funiculos spēales h⁹ vī/
culi mali culpe referam⁹. Prim⁹ đꝛ ī
fidelitat̄. Scđs desꝑabilitat̄. Terti/
us exēplaritat̄. Prim⁹ inq̄ꝫ funicul⁹
pctōꝝ đꝛ infidelitat̄. ⁊ h̄ ē nō solū infi
deliū sꝫ etiā xp̄ianoꝝ v̄bo dei ñ credē
tiū sꝫ dicētiuꝫ nō eē tā dura ⁊ horrida
in futuro secl'o sicut dicunt p̄dicato/
res. nec ē tā horribil' diabol⁹ sicut pin
git̄. veꝝ ē ꝙ ñ taꝫ horridus. sꝫ millies
horribilior. ita ꝙ mille hoīes viso de/
mone morerēt̄ q̄usqꝫ vnū pr̄ nr̄ dice/
ret̄. vt hr̄ ī vita spatꝝ. Itē dicūt nō sūt
tot pctā mortalia q̄t dicūt p̄dicatores
qꝛ si tot eēnt null⁹ saluaret̄. Quis pōt
caste viuere. rñdeo. q̄ vult saluari. nā
si tātā diligētiā haberēt hoīes circa cō
tinētiā q̄ntā circa vas vini possent ꝯti
nere. qꝛ postq̄ꝫ aduerterīt ꝙ vas efflu
it vl' stillat. oīb⁹ postposit̄ statī refici/
unt. ml'to mag̃ deberēt soliciti esse đ
ꝯtinētia corꝑis ⁊ aīe. Scđs culpe fu/
nicul⁹ đꝛ desꝑabilitatis. ⁊ h̄ ē q̄ñ cogi
tāt ꝙ ip̄i ñ saluabūt̄ dicētes. Perdi/
dim⁹ qđ habuim⁹ cur iā volum⁹ ali/
q̄d boni facere. O stulta ⁊ maledicta
lingua q̄ cū tuo pctō momētaneo vis
diuinā miscđiā īfinitā exhaurire. nō/
ne hō es. nōne ī foro miscđie es. deus
pi⁹ ñ dānat te: si tu nol'. qꝛ dic̄ apl's. j.
Thim̄. ij. Oēs hoīes vult saluos fieri
nā si vellet dānare cur dedissꝫ tibi an
gelū suū ī custodē. cur ꝑ te fuissꝫ mor
tu⁹. iō dic̄ Aug̃. Nec crimis q̄ntitas.
nec vite enormitas. nec tēpoꝝ diutur
nitas excludit a miscđia dei. si mutet̄
volūtas. Terti⁹ funicul⁹ culpe đꝛ ex
emplaritas. ⁊ h̄ ē eoꝝ q̄ dicūt iste facit
hoc. ⁊ ille illđ. ⁊ iā ē cōis mod⁹ sic viuē
di. vl' qꝛ ill' licꝫ ita facere. ⁊ q̄re mihi ñ
liceret Illi st̄ viri sapiētes l' clerici siue
religiosi. Et ego dico tibi ꝙ si eēnt an/

geli ꝛ ꝯ ꝺi p̄cepta facerēt ip̄i dānarent̄
Quartū vinculū ī sacro eloq̄o iue/
nim⁹ vinculū eccl'ie sancte q̄ ligāt̄ ex/
cōicati: īterdicti vel suspēsi vt nec pos/
sint eccl'iam ītrare. de isto vīculo dixit
saluator petro Math. xvj. Qd̄cunq̄z
ligauer⁹ sup terrā erit ligatū ꝛ ī celis.
ꝛ isto vinculo ligāt̄ solū ꝯtumaces vl'
mortal'r peccātes. ꝛ tales sūt mlti ip̄o
facto a iure. Sz ad clarā hui⁹ dicti in
telligētiā sciendū q̄ duplex est excōica
tio. s. ab hoīe ꝛ a iure. Ab hoīe qñ p̄ ci/
tationē vel denūciationē excōicat̄ q̄s
a iudice ꝓpt̄ ꝯtumaciā vel aliq̄d pec/
catū mortale. A iure v̄o ē duplex vicz
maior ꝛ mīor. Excōicatio mīor qñ q̄s
p̄ticipat cū excōicato in v̄bis ꝛc. de q̄
q̄libet curatus pōt absoluere. et pōt
incurrere q̄s sine pctō mortali. Ma/
ior v̄o excōicatio incurrit̄ in mult⁹ ca
sib⁹. Primo cū q̄s man⁹ violētas inij
cit in clericū religiosū vel monialē vt
habet̄. xvij. q. iiij. Si q̄s suadente dia
bolo. Ad hoc vt incurrat q̄s in excōi/
cationez requirit̄ dol⁹. ꝛ iō si indelibe
rate vel ex ioco vel cā correctiōis inij/
ciat man⁹ ñ īcurrit ī excōicationē. Sz
si ex violētia claudat ostiū sup clericū
aut retineat frenū equi vel spuit ī ip/
sū incidit in excōicationē s̄m Hostiē.
Secūdo incurrūt excōicationē incen
diarij locoꝝ sacroꝝ. extra de sentē. ex/
cōica. ca. Cōquesta. Tertio q̄ frangūt
loca ꝛ inderapiunt bona ibi reposita
extra de sentē. excō. c. Cōquesti. Quar
to q̄ asserit romanā eccl'iaz nō esse ca/
put oīm eccl'iaꝝ. nec ei tāq̄z capiti obe
diēdū. j. q. j. Nulli phas. Et sic oēs scis
matici ꝛ heretici sūt excōicati. Quīto
q̄cūq̄z p̄ se vel p̄ aliū noīe suo vel alie/
no ab ecclesijs vel p̄sonis eccl'iasticis
ꝓ p̄sonis vel reb⁹ q̄s nō causa negoci
atōis deferūt vel deferri faciūt exigūt
aliq̄d pedagiū. i. theloniū vel guida/
giū. extra ꝺ censi. ꝛ exactio. tribu. li. vj.
ca. Quāq̄z. Sexto q̄ hereticos vel rece
ptos seu defensores aut fautores eo/
rū sciēter traderet eccl'iastice sepultu/
re. extra ꝺ hereti. c. Quicūq̄z. li. vj. Se
ptimo q̄ in cymiterijs sepeliūt tp̄e int̄
dicti vel ī eccl'ia corp̄a defunctoꝝ pu/
blice excōicatoꝝ interdictoꝝ aut ma/
nifestoꝝ vsurarioꝝ. extra de sepult. c.
eos. Tñ ī iure ꝯcedit̄ sepl'tura tp̄e int̄
dicti vir⁹ eccl'iasticis tm̄. Octauo q̄dā
mulieres ꝛ eaꝝ fautores q̄ vocant̄ be
gine. q̄ nulli ꝓmiserūt obediētiā ꝛ ge/
runt se ꝓ religiosis. extra de religiosis
do. c. Cū de q̄busdā. in clemen. Nono
religiosi q̄ dicūt aliq̄ v̄ba in p̄dicatōe
vel ꝯfessiōe vt retrahāt audiētes a so/
lutiōe decimaꝝ. extra de excessib⁹ p̄la
toꝝ. c. Cupiētes. Decimo q̄cūq̄z cleri/
ci vel religiosi inducūt aliq̄s ad vouē
dū vel iurādū seu ꝓmittēdū vt sepul/
turā eligāt apud coꝝ eccl'ias aut vt iā
electā vlteri⁹ nō mutēt. extra ꝺ penis
Cupiētes. in clemē. Undecimo q̄ p̄fi/
dis heretic⁹ arma: equos: ferrū: plū/
bū: lignamīa: sal: oleū: vinū victualia
vel alia q̄cūq̄z ad vsū hoīm p̄tinentia
submīstrāt p̄ se vel p̄ suos subditos.
aut deferri p̄mittūt sūt excōicati p̄ ꝓ/
cessū ānualē curie rōane. sil'r q̄ infide
lib⁹ sil'ia deferūt. Duodecimo q̄ dep̄/
dant̄ romipetas q̄ illuc vadūt cā de/
uotiōis. sil'r q̄ dāt ꝯsiliū auxiliuz ꝛc. p̄
ꝓcessū curie. Tredecimo q̄ aliquē co/
gūt celebrare in loco interdicto. vl' ad
audiendū missam ꝛc. ꝯuocāt excom/
municatos vel interdictos vel inter/
dictis prohibent ne exeant ꝛ qui mo/
niti non exeant. extra de senten. excōi.
ca. Grauis. in clemē. Quartodecimo
q̄ sciēter ꝯtrahūt matrimonia cū con
sanguineis vel affinibus vel cū mo/
nialibus vel alijs in iure ꝓhibitis. ex
tra ꝺ ꝯsangui. ꝛ affi. c. eos. in clemen.

Quītodecimo dñi tpales q̄ subditꝫ suis interdicunt ne p̄latis vel p̄sonis ecclesiasticis q̄cq̄ꝫ vēdāt vel emāt ab eis bladū molāt panē coquāt. ⁊ hmōi obseq̄a exhibere. extra de emuni eccl̄ie. c. eos. li. vj. Sextodecimo p̄ticipātes cū excōicatis ī crimīe ꝓpt̄ q̄d sūt excōicati dādo eis ꝯsiliū ⁊ fauorē si cuꝫ illis sūt excōicati. extra d̄ sentē. excō. c. lxxxj. Cōcubine. Decimoseptimo q̄ īgrediūt̄ monasteriū sancte clare nisi in casib⁹ in eaꝝ ꝯstitutiōib⁹ exp̄ssis. vt patet ex bulla Grego. ix. q̄ incipit Et si oīm. Et hodie eoꝝ absolutio reseruat̄ pape vt ptꝫ p̄ bullā Eugenij. iiij. Sil'r q̄ ingrediunt̄ monasteria ordinis p̄dicatoꝝ. Decimooctauo ꝯfessores q̄ absoluūt ab excōicatiōe p̄ ꝓcessū curie excōicatos p̄terq̄ꝫ in articulo mortꝫ. Sil'r dispēsantes seu absoluētes d̄ voto vltra marino. sctōꝝ petri ⁊ pauli. scti iacobi. ⁊ castitatꝫ. vt patet ī extraua. Sixti iiij. q̄ īcipit. Et si dñici. Quintū vinculū ī sacro eloq̄o inuenim⁹ vinculū pene gehēne q̄ ligant̄ dānati in inferno q̄d ē sentētia dei altissimi. de q̄ saluator Matth. xxij. Ligatis pedib⁹ et manib⁹ mittite eū ī tenebras exteriores ibi erit fletus ⁊ stridor dentiū. Et Sap̄. xvij. Una inq̄t catena tenebrarū erāt oēs īclusi. Sextū vīculū ē dilectiōis p̄fecte q̄ de⁹ diligit̄ sup̄ oīa. et q̄ de⁹ trahit ad se oēs saluādos. iuxta illud Job. vj. Nemo venit ad me nisi p̄r q̄ misit me traxerit eū. Hoc vinclo oram⁹ trahi dicētes illd̄ Cantꝫ. j Trahe me p⁹ te. Scd̄m salutꝫ documētū ex p̄missis thematꝫ v̄bis īsinuat̄ d̄ absolutionis autoritate. cū d̄r. Et nomē dñi inuocabo. Nā oīa eccl̄ie sacr̄a mīstrāt̄ p̄ īuocationē noīs dñi. Hinc Aug. ait. Accedit v̄bū ad elementuꝫ ⁊ fit sacr̄m. Uñ d̄ absolutōe p̄dictoꝝ vīculoꝝ ꝯsiderem⁹ autores. Nā d̄ p̄mo vinculo de⁹ absoluit ī morte vel potius ī resurrectōe vniuersali bonos tm̄ De scd̄o absoluit lib. arbi. p̄ gr̄am. De tertio absoluitur hō a duob⁹ cā. s. p̄ncipali q̄ ē de⁹. iuxta illd̄ Esa. xliij. Ego ip̄e suꝫ q̄ deleo iniq̄tates vr̄as. scd̄o a cā instrumētali vicꝫ. sacerdote absoluēte. sic̄ em̄ videm⁹ ad sensū in captiuis q̄ absoluūt̄ a rege ⁊ a milite sꝫ aliter ⁊ aliter. a rege vt autoritatē habēte. a milite vt exeq̄nte. De⁹ em̄ pepigit cū eccl̄ia vt q̄ñcūqꝫ v̄ba absolutōis p̄ferūt̄ sup̄ attritū cū debita intētiōe remittat̄ pctm̄. nisi ꝯfitēs ponat obicez. De q̄rto absoluit̄ hō p̄ hñtē auc̄tatez. De q̄nto vicꝫ de vinculo gehēne null⁹ absoluit̄ qꝛ illi ligāt̄ vīculo et̄ne mortis. De sexto. s. dilectōis p̄fecte vinculo de⁹ nullū absoluit sꝫ poti⁹ fortificat. Uerūtn̄ hō p̄ suā volūtatē p̄t rūpe q̄ñcūqꝫ voluerit. ⁊ se alligare vīculo magno pctī. Tertiū salutꝫ documētuꝫ ex p̄missis thematis v̄bis īsinuat̄ debtī petri apl'i liberatōis gratiositate. cū d̄r. Tibi sacrificabo hostiā laudis. Quia em̄ de⁹ ip̄m liberauerat a vīculo pctī. iō ip̄e ad honorē eius sacrificauit se dño p̄ mortē: q̄d sacrificiū ē deo acceptū. Rogem⁹ igit̄ ⁊c̄.

De sancta Maria ad niues
Sermo. lxvj.

Go mater

e pulchre dilectōis ⁊ timoris ⁊ agnitōis ⁊ sctē spei Ecc̄i. xxiiij. Uerba hec dicta sūt a sapiente ī p̄sona v̄gīs gl'iose. q̄ q̄dē sp̄ūsancto illustrat⁹ cog̃uit q̄ vna v̄go oriret̄ ī mdo q̄ deū altissimū pareret. essetqꝫ plena dei dilectōe: timore: agnitōe: et oīb⁹ v̄tutib⁹. iō dic̄. Ego mr̄ pulchre dilectōis ⁊c̄. Nā amor sine dilectōie ē (triplex. s.

Prim⁹ gratuitus.
Secūdus naturalis.

Tertius vitiosus.

Primꝰ inq̃ amor est gratuitꝰ q̃ ſm Aug. ē rectiſſima animi affectio q̃ deꝰ diligit ꝓpt̃ ſe ⁊ ꝓximꝰ ꝓpter deū. ⁊ huiꝰ amoris finis eſt bonū incōmutabile id ē deus. nō em̄ hz reſpectū hic amor ad ꝓpriū cōmoduz ꝑncipal'r. qr q̃cq̃d amat refert ad ip̄m deū. Hinc Aug. ait. Minꝰ te dñe amat q̃ tecuz aliq̃d amat qđ nō ꝓpt̃ te amat. Gl'ioſa itaq̃ mr̃ dei maria iſto amore amabat filiū. ꝓpterea ſine tedio ei ſuiebat quī potiꝰ ineſtimabili ſuauitate fouebat oſculabat. Unde Bern. ait. Ubi amor nō labor ſz ſapor īuenit. Et Aug. Qui amat nō laborat. Oīs em̄ labor non amātibꝫ g̃uis ē. ſolū amor ē qđ nomē difficultatꝭ erubeſcit. amemus ⁊ nos xp̄m ⁊ facile videbit oē difficile. Hec ille. Secūdꝰ amor ē natural' q̃ q̃s natural'r afficit ad aliquē ex īclinatione naturali ſic pr̃ ad filiū. vir ad vxorē ⁊c. Et iſte amor ſm pb̄m nec ē laudādus nec culpādꝰ. Hinc Grego. in omel'. Sūt nāq̃ q̃dā q̃ amorē ſuū carnal'r īpēdūt q̃bꝫ ſacra eloq̃a nō cōtradicūt. ⁊ tñ illa ſublimia dilectōis premia nō aſſequūt. qr amorē ſuū nō ſpiritual'r ſz carnal'r īpēdūt. Aliud ē qđ ſpōte īpedit nature ⁊ aliđ ē qđ ex p̄ceptis dñicis debet obediētie. Sepiꝰ tñ iſte amor natural' eſt occaſio multoꝝ maloꝝ. h̄ amore q̃dā filijs ꝑ vſuras ⁊ rapinas q̃rūt tꝑalia. h̄ amore ꝑentes retrahūt filios a dei ſeruitio. vt oſtendāt ſm Chryſ. ꝙ genitores ſūt corporū ⁊ nō aīaꝝ. Et iō dic̄ ſaluator Luce xiiij. Qui ñ odit patrē ſuū ⁊ mr̃ez ⁊ vxorē ⁊ filios ⁊ fr̃es adhuc aūt ⁊ aīaz ſuam nō pōt meꝰ eē diſcipulꝰ. Btā ꝟo ꝟgo diligebat filiū naturali amore ⁊ inde accēdebat ad diuinū filij amorē ꝯſiderādo ꝙiſte quē brachijs baiulat eſt creator oīm ⁊ filiꝰ ip̄ius. Tertiꝰ amor ē vitioſus q̃ q̃s diligit aliū ꝓpt̃ ſuā delectationē vel voluptatē. ⁊ huiꝰ amorꝭ cā ē creatura. iō ē vitioſus quē excludit ſapiēs ī ꝑſona ꝟgīs di. Ego mr̃ pulchre dilectōis. nō vitioſe. Cōſequēter laudat eā de đi timore agnitōe ⁊ ſctā ſpe. Nā iſtis ꝟtutibꝫ venit ad ſalutē. in cuiꝰ ſignū hodie q̃ttuor precipua feſta ſūt. Primū ꝟgīs gl'ioſe. iđo đr. Ego mr̃ pulchre dilectiōis. Sic ē ī dilectio ceteras ꝟtutes excellit: ſic ip̄a oēs ſctōs. Secūduz ē btī oſualdi regꝭ ⁊ martyrꝭ. ꝓpterea ſubdit timoris. qr ꝑncipes ⁊ reges niſi ī timore dñi ſe teneāt cito corruūt. Tertiū eſt btī dñici ꝯfeſſorꝭ ⁊ ducꝭ ordīs p̄dicatorū. iō đr agnitiōis. qr ip̄e deū ag̃uit ⁊ alios agnoſcere fecit ꝑ ſuā p̄dicationē. Quartū ē ſctē affre martyrꝭ q̃ fuerat publica peccatrix. iō ſubinfert. et ſctē ſpei. q̃ multuz ē nc̄caria oībꝫ potiſſime talit peccātibꝫ. ⁊ vt btā ꝟgo ſe oñdat taz iuſtis q̃ꝫ pctōribꝫ matrē dilectā dic̄. Ego mater ⁊c. In q̃bus q̃dē verbis ipſa a tribꝫ ſpecialiter cōmendat ſcz

Primo a materuali dignitate. ibi Ego mater.

Secundo a virtuali nobilitate. ibi Pulchre dilectōis ⁊c. (cte' ſpe

Tertio a fiduciali pietate. ibi. ⁊ ſan

Primo dixi ꝙ ipſa gl'ioſa ꝟgo ex his thematis ꝟbis cōmēdat amaternali dignitate. cū đr. Ego mat. Ex q̃ em̄ dic̄ ī ꝑma ꝑſona ⁊ nūero ſingl'ari ego innuit ip̄iꝰ ſingularē maternitatē. cuius q̃dē admirabilis mat̃nitas extēdit ad oīa bona q̃ ſūt hec tria ſcz

Primo ad deū creatorē.

Secūdo ad hoīem peccatorē.

Tertio ad totū mundū renouātē.

Prīo nāq̃ ꝟgīs marie mat̃nitas admirāda extēdit ad deuz creatorē oīm: ita ꝙ quē celi cape nō poterāt ip̄a ſuo gremio ꝟgīali nob ꝯtulit. Sz diceres

vtruz btā ꝟgo vere dicat̄ mat̄ dei exq̄
xp̄m non genuit ſm diuinitatē ſz ſm
hūanitatē. Rñdet̄ q̄ d̄ h̄ olim fuit du
bitatio in eccl̄ia. p̄ſertim qꝛ d̄ꝛ q̄ xp̄s
ſm natiuitatē diuinā habz patrē ſine
mr̄e: ſz poſtea ī ꝯcilio epheſino deter/
minatū eſt q̄ ip̄a ꝟe dicat̄ mr̄ dei. Uñ
Cyrill⁹. Si q̄s nō ꝯfitet̄ ſanctā ꝟginē
dei genitricē anathema ſit. Et Johes
Damaſce. ait. Theotocon. i. dei geni/
tricē vere ſanctā mariā p̄dicam⁹. Si/
militer eccl̄ia ſancta in ip̄ius laudez
ſic orat dicēs. Poſt ptū ꝟgo inuiola/
ta ꝑmāſiſti dei genitrix intercede ꝓ no
bis. Et in letanijs orat dicēs. Sācta
dei genitrix ora ꝓ nobis. Cui⁹ rōnem
declarat ſanct⁹ Tho. i. iij. ꝑte. q. xxxv.
dicēs. Uere d̄ꝛ mater dei ꝟgo maria
qꝛ quicq̄d ꝯuenit diuīe nature ꝛ hūa
ne pōt attribui illi ꝑſone. Cōcipi autē
ꝛ naſci illi attribuit̄ ꝑſone ꝛ hypoſtaſi
ſm illā naturā in qua ꝯcipit̄ ꝛ naſcit̄.
Cuz g̊ in ip̄o ꝯceptiōis p̄ncipio fuerit
hūana natura aſſūpta a diuina ꝑſo/
na ꝯueniēs eſt dicere deū ꝯceptū ꝛ na
tū de virgine. Nā aliq̄ mulier ideo d̄ꝛ
mater alicui⁹ q̄ eum ꝯcepit ꝛ genuit.
Sic beata ꝟgo d̄ꝛ vere mater dei. nō
q̄ mater ſit diuinitatꝫ. ſz qꝛ ꝑſone ha/
bētis diuinitatē ꝛ hūanitatez ē mater
ſm hūanitatē. ideo ꝓpter cōicationez
idiomatū vere d̄ꝛ mater dei. O q̄nta
dignitas eſt eſſe matrē dei oīpotētis.
ꝛ q̄ztū mirabile q̄s queſo explicabit.
Hinc Damaſ. ſup Miſſus ē. Quali
ter inquit factū eſt vnū de⁹ ꝛ hō mi/
rant̄ angeli. pauent celi. vox ſilet. mēſ
deficit cū deū ſic in vna puella in ſuo
vtero capit vt pacē ſanctis vitā mor/
tuis ꝯferat. Secūdo deniq̄z virgi/
nis marie maternalis dignitas extē/
dit̄ ad hominē peccatorē. Nā ip̄a ſola
eſt mater oīm ſaluādorū q̄ habet du/
os filios. vnū naturaliter genitū qui
dicit̄ p̄mogenitus Luce. ij. Pepit fi/
liū ſuū p̄mogenitū ſine dolore. Pri/
mū vero d̄ꝛ reſpectu ſecūdi. ꝛ aliū fili
um habet ſpūaliter genituz. i. oēs ele
ctos. Uñ de ea d̄ꝛ Sap̄. vij. Omniū ē
mater. Qd̄ Albertus ſup Miſſus eſt
exponit de ꝟgine ſubdens. Quia inq̄t
mater habet q̄ttuor ꝓprietates reſpe/
ctu filioꝝ que ſunt genitura cura pri
oritas ꝛ dignitas. Primo itaq̄z ē ma
ter oīm genitura. qꝛ ip̄a vnū filiū ge/
nuit. i. xp̄m ꝛ oēs ꝑ ip̄m regenerauit.
Regenerati reuera ſumus ꝑ baptiſ/
mi ſacramentuz cuius efficacia eſt a
xp̄i paſſiōe. Illa ſancta humanitas ē
a virginis vtero exorta. Uñ Bern̄. de
ip̄a virgine gl̄ioſa dicit. Tu mater d̄i
tu mater rei. tu mater iudicis. tu ma
ter exulis cū ſis ergo vtriuſq̄z mat̄ di
ſcordiā inter filios ſuſtinere nequis.
Idē. Puto q̄ iā ſpernere me nō pote/
rit deus os meū caro ꝛ frater meus.
Secundo quoq̄z beata virgo eſt ma
ter oīm electoꝝ cura. qꝛ oībus ineffa
biliter ꝓuidet natura ꝛ gratia ad hoc
violentāte. Nā ſi ſolū natura tā fortiſ
eſt vt om̄e gen⁹ aīantiū: beſtiaꝝ: piſci
um: auiū ꝛ ſerpentiū venenatoꝝ co/
gat̄ fouere fetus ſup̄ ſuū poſſe. q̄d tūc
erit de matre noſtra gratioſa maria.
de q̄ Bern̄. ait. Aduocatū queris ad
matrē recurre. audiet matrē fili⁹ au/
diet ꝛ filiū pat̄. O hō ſecuꝝ habes ac/
ceſſū ad deū vbi habes filiū añ patrē
ꝛ matrē añ filiū fili⁹ oñdit patri lat⁹
ꝛ vulnera. mat̄ oñdit filio pect⁹ ꝛ vbe
ra. nulla pōt eſſe repulſa vbi tot ꝯcur
rūt charitatis inſignia. Propter hoc
dicit ſapiēs in ꝑſona ꝟgnis. Nūc er/
go filij audite me. ꝛ in q̄ audiam⁹ ſub
didit dicēs. Trāſite ad me oēs q̄ ꝯcu
piſcitꝫ me ꝛ a generatōib⁹ meis adim
plemini. Tertio beata virgo eſt mat̄
p̄oritate. nā ſic̄ mulieres ꝓuecte etatꝫ

vocam⁹ matres d̄ cōi mō loq̄ndi. sic
btā v̄go d̄r mr̄. de q̄ Prouer. viij. d̄r.
Dn̄s possedit me ī initio viaꝝ suarū
an̄q̄ q̄cq̄ faceret a p̄ncipio. necdum
erāt abyssi ⁊ ego iā ꝯcepta erā. Quot
q̄t eī salui facti sūt ⁊ erūt h̄ fuit vl' erit
ꝑ fidē xp̄i explicitā vel īplicitā siue ī ve
teri siue ī nouo testamēto. Christ⁹ v̄o
nat⁹ est ex hac v̄gine. g̊ est oīm mater

Quarto btā v̄go ē mr̄ oīm electoꝝ
dignitate. sicut eī abbatisse ⁊ alie p̄la/
te vocāt̄ matres: etiā si sint iuuēcule.
sic dignitate btā v̄go tā hoīm q̄ āge/
loꝝ d̄r mr̄. qꝛ gr̄a ⁊ gl'ia om̄i pura cre
atura est dignior. De gratia q̄dez ait
Hiero. in s̄mōe de assumptōe sic. Le
teris gr̄a ꝑ ꝑtes p̄stat̄. marie v̄o sil' se
totā infudit plenitudo gr̄e. De gl'a āt
ait Bern̄. sic. Quātū gratie adepta est
p̄ ceter⁊ hoīb⁹ ī terr⁊: tātū obtinet gl'ie
singularis in cel'. Tertio q̄z mater
nalis dignitas v̄gīs extendit̄ ad vni
uersum mūdū renouantē. Renoua/
bit̄ siq̄dē ꝑ xp̄m terra aq̄ aer celū ⁊c. ⁊
etiā sp̄ūalis creatura. Jō d̄r Ro. viij.
Oīs em̄ creatura īgemiscit ⁊ parturit
vsq̄z adhuc expectās reuelatōz filioꝝ
dei. i. gl'ificatōz sctōꝝ in corꝑe ⁊ aīma
qd̄ erit in fine mundi. qꝛ tūc creatura
corꝑalis renouabit̄ liberata a corru
ptiōe: ⁊ corꝑa celestia a motu. ideo d̄r
Apoc̄. penl'. c. Uidi celos nouos ⁊ ter
rā nouā. i. īnouatā. Eiusdē. xxj. Et di/
xit q̄ sedebat ī throno. Ecce noua fa/
cio oīa. Maria v̄o d̄r mr̄ oīm horuz
qꝛ q̄cq̄d est causa cause: ē causa causa
ti. sz btā v̄go est causa xp̄i qꝛ mat̄ ei⁹.
g̊ causa renouatōis oīm. ⁊ ꝑ ꝯsequēs
mr̄ oīm. Qd̄ admirās Ans̄. dic̄. O fe/
mina mirabilit̄ singl'ar⁊ ⁊ singl'ariter
mirabilis ꝑ quā elemēta renouātur:
hoīes saluāt̄ ⁊ angeli reintegrant̄. O
femīa plena ⁊ supplena gratia. d̄ cui⁹
plenitudīs gratia reuiuiscit oīs crea
tura. Jō dicit Hiero. Si oīm nostrū
mēbra verterēt̄ in linguas: beatā ma
riam null⁹ laudare sufficerz. altior eī
est celo. ꝓfundior abysso. deū em̄ quē
creatura nō capit: ip̄a gestauit Se
cūdo tādē dixi q̄ ip̄a btā v̄go ex p̄mis
sis thematis v̄bis cōmēdat̄ a v̄tuali
nobilitate cū d̄r. pulcre dilectōnis: ti/
moris ⁊ agnitiōis. Ubi a trib⁹ v̄tuti
bus cōmendat̄. s.

Primo a pcti immunitate
Scd̄o a vite exēplaritate.

Tertio a passiōis xp̄i cōicabilitate
Primo nāq̄z btā v̄go cōmēdat̄ a pctī
immunitate. Sic ꝓfecto dilexit d̄i fi
li⁹ suā piā matrē q̄ nūq̄z ꝑ aliqd̄ pec/
catū tradidit eā in man⁹ inimici dia/
boli: sz p̄seruauit ip̄az ab originali et
actuali taz mortali q̄z veniali pctō. g̊
merito d̄r mat̄ pulcre dilectōis. Hic
Cāt̄. iiij. d̄ ea d̄r. Tota pulcra es ami
ca mea ⁊ macula nō ē in te. Qd̄ ꝓbat̄
tripl'r. vicz auctoritate rōne ⁊ figura.
Primo īmunitatē v̄gīs ꝓbemus au
ctoritate. Dicit em̄ Ansel. li. de ꝯceptu
virginali. Decebat inquit vt illi⁹ ho/
minis ꝯceptus fieret de matre puris
sima q̄ ea puritate niteret qua maior
sub deo nequit intelligi. Sz puritas
angeloꝝ que est sub deo essz maior si
aliquo peccato beata virgo aliq̄ndo
fuisset infecta. Hinc Aug. li. de natu
ra ⁊ gratia ait. De matre dn̄i dum de
pctīs agit̄: nullā ꝓrsus volo hr̄e q̄stio
nem. Scd̄o h̄ idē ꝓbem⁹ ratiōe tali.
Sicut em̄ ꝑsona fuit habēs origina/
le pctm̄ in aīa ⁊ corꝑe vt om̄es hoīes
sunt. ⁊ fuit ꝑsona q̄ nec in aīa nec ī cor
pore habuit sicut xp̄s dn̄s. ita ꝯgruū
fuit inuenire mediū (qꝛ extrema non
pn̄t esse sine medio) que qd̄ammodo
hr̄et ⁊ qd̄ammō nō hr̄et. ⁊ hec est v̄go
btā q̄ ī carne qd̄ammō habere videt̄.
quia eius caro fuit obnoxia pene. sz

in aīa nō habuit. ⁊ hāc rōz tāgit sctūs Bonauē. sup. iij. dis. iij. Tertio ꝙ btā ꝟgo īmunis sit a pctō: ꝓbem⁹ figura Nā btā ꝟgo figurata fuit ꝑ archam. aīa ꝟo ei⁹ ꝑ vrnā ī q̄ māna positū fuit. vrna aūt illa ꝑus fuit īpleta māna q̄z posita ī archā. Sic aīa btē virginis ꝑus saltē ꝑ gr̄am fuit impleta gr̄a q̄z carni vnita. Et h̄ testat̄ miracl̄m diei hui⁹ ꝑ descēsum niuiū Scdo q̄z beata ꝟgo ꝯmendat̄ a vite exēplaritate qꝛ dr̄ ꝙ sit mr̄ timor⁊. Dr̄ ei Prouer. xv. Per timorē dei declinat oīs a malo. Propt̄ea hec dei mr̄ dedit oīb⁹ exemplū timor⁊ ī oīb⁹ actib⁹ ne pereāt. Hoīes ei aut sūt ī ꝓspitate aut in aduersitate. aut ī hoꝝ medietate Illis q̄ dē q̄ sunt in ꝓspitate naturaliū tꝑalium seu spūaliū bonoꝝ dedit exēpluz timor⁊ ne supbiāt. q̄ cū essz ditissima se hūiliauit di. Respexit hūilitatē ancille sue. Disce igr̄ exēplū vite a ditissima mr̄e dñi ⁊ te hūilia. Si em̄ diues reb⁹ tꝑalib⁹. si pulcer statura. si bon⁹ p̄dicator. si d̄uot⁹. si doctor leg⁊. si misericors es ⁊c̄. timore retineas ne d̄ illis supbias ⁊ corruas. Sic fec̄ btā ꝟgo q̄ cū ab angelo futura mr̄ dei dicere t̄: ipa se hūiliādo dixit. Ecce ancilla dñi. Scdo his q̄ sūt ī tribulatōne dedit exēplū patie. Magnā q̄ppe habebat ipa ꝟgo gl̄iosa tribulatōz qñ suū filiū añ ipi⁹ ocl̄os ligatū ducebant ꝑ plateas ciuitatis hierl̄m qñ videbat sanguinolentū spinis coronatū: ⁊ sic nudū ī cruce leuatū ⁊ int̄ clauos se girantē. audiebat clamātē sitio. ⁊ ei subuenire neq̄bat. Sz ī tot ⁊ tāt⁊ tribulatiōib⁹ se nō dilaniauit. nec crines suos euulsit: neq̄z iudeos maledixit sed sp patiēs extitit Tertio q̄ sūt ī medietate. i. nec sūt ī ꝓspitate nec ī tribulatōe dedit btā ꝟgo exēplū vite ne ocient̄: sz laborēt orēt ⁊ d̄o gr̄as agāt. ipa em̄ id faciebat. iō d̄ ea dr̄ ꝓuer. vlti. et panē ociosa nō comedit. Uñ dic̄ Ecc̄i xxiiij. Nūc g̊ filij audite me. btūs qui audit me ⁊ vigilat ad fores meas q̄ti die ⁊ obs̄uat ad postes ostij mei. q̄ me inuenerit īueniet vitā ⁊ hauriet salutē a dño. i. q̄ didicerit exēplū vite mee ꝑueniet ad salutē Tertio dixi ꝙ beata ꝟgo ꝯmēdat̄ a passiōis xp̄i cōmunicabilitate. qꝛ dr̄ mr̄ agnitōis Sola q̄ppe hec ꝟgo fide firma tꝑe xp̄i passionis iesum filiū dei fore ag̊scebat. alij oēs tā apl̄i q̄z sctē ml̄ieres titubabāt ī fide. qꝛ p̄dixerat xp̄s Matt. xxvj. Uos oēs scādalū patiemī in me nocte hac Nā vt dicit magn⁹ Alber. Tꝑe passionis xp̄i ī q̄druplici differētia erāt homines. Quidā nec habebāt fidez nec cōpassionē. vt infideles iudei ⁊ gentiles. Quidā habebāt cōpassionez: sed nō fidē. vt Johānes. Maria magdalena ⁊ cetere sorores marie. que cum matre cōpatiebant̄: lachrymabant̄ ⁊ flebāt tāq̄z sup fratre suo. sed ī tantis penis existentē nō credebāt fore deuz Quidam fidē habebant sicut latro: sed nō cōpassionem. quia ꝓpter acerbitatem sue passionis cōpassionē nō potuit habere. vt dicit idem Albert⁹. qui paulo post xp̄m defunctus ē. Et ideo sola virgo mater habuit fidem ⁊ compassionē que deū verū fore credebat xp̄m ⁊ innocentē sciebat. videsq̄z illam maiestatem tam irreuerēter tractari. quia faciem sputis maculari. regem glorie spinis coronari. ⁊ nudum suspēdi. ac ante suos ocl̄os sanguinem effundi. Ideo compatiebatur dulcissimo filio suo. Hic Damascenus ait. Dolores quos beata ꝟgo effugit pariens: in passione filij cum vsura reddidit. Hinc ⁊ beatus Gregorius sup illud Job. xix. Pelli mee ꝯsumptis carnibus adhesit os meū

ait. Per os xp̄s. ꝑ carnē discipuli desi
gnant̄ q̄ tp̄e passiōis fuerūt ꝯsumpti
recedēdo. ꝑ pellē mulier. i. beata v̄go
designat̄. Huic adhesit os. i. xp̄s ꝑ ve
rā fidē ⁊ ꝯpassionē. ⁊ sic in ip̄a sola die
sacri sabbati remāsit vera fides xp̄ia
na. Propterea deuoti sabbatuz solēt
ieiunare ob honorē v̄ginis gl̄iose qd̄
valde gratū ē ei, vt patet ī milite Hū
garo. Tp̄e nāq; sigismūdi imp̄atorꝫ ī
trāsalpinis ꝑtibꝫ erāt duo p̄ncipes fra
tres. alter daan: alter merche wayno
de vocati. Cūq; vterq; p̄ncipatū am
biret vnꝰ aliū hostilit̄ ꝑseq̄bat̄. Unde
daan turcoꝝ auxilio fratrē suū mer
che fugauit d̄ regno. Qui ad sigismū
dū imp̄atorē coactꝰ venit p̄sidiū ꝯtra
daan postulaturꝰ. Qui eidē iclinatus
stephanū lasouch bonū cū armatoꝝ
mltitudine illuc deputauit. ꝯ quē in
finita turcoꝝ ⁊ walachorū mltitudo
venit pugnatura. vbi magnificꝰ ste
phanꝰ p̄fatꝰ q; paucissimi erāt respe
ctiue: cū suis deuictꝰ extitit. Cuz vero
duo anni vel citra p̄terissent q̄dā cau
sa vidēdi ossa interfectoꝝ ad cāpū certa
minis d̄ hūgaria accesser̄t. dūq; tātas
hoim ⁊ iumētoꝝ iterfectoꝝ admira
rēt̄ costas vocē hūanā tenuē ⁊ difficilē
audierūt. attoniti hīcinde respiciētes
neminez vidēt q̄re se fātasmate illudi
arbitrāt̄. Et dū curiosꝰ auscultarent
audiebāt nomē dn̄i nr̄i iesu xp̄i ⁊ gl̄o
se v̄gīs crebrꝰ recitari. Qui vocē inse
q̄ntes int̄ arida ossa vnū solū caput i
uener̄t viuū ī herbis succrescētibꝫ (O
regīa gl̄iosissima. o pia pctōꝝ aduo
cata quō te magnificemꝰ q̄ oībꝫ te po
stulātibꝫ g̃tiose subuēis) Uidētes igit̄
ip̄m ⁊ ī eo linguā solā moueri admi
rāt̄. Quibꝫ ait. Quid admiramī xp̄ia
nus inq̄t sū ⁊ miles hūgarꝰ. iō ꝑ amo
re crucifixi q̄rite mihi sacerdotē vt ꝯfi
tear. Interrogatus cur tāto tp̄e ī estate
feruida: hyeme gelida ⁊ pluuia vixis
set. Rn̄dit. Btā v̄go maria me fouit.
⁊ nisi ꝯfitear mori nō ꝑmittit. Rursꝰ
q̄rūt. q̄d s̄uitutꝫ eidē īpēdisti vt tantis
bn̄ficijs obseq̄ret̄. Rn̄dit. Uigilias se
ptē festiuitatū eiusdē sp̄ in pāe ⁊ aq̄ ie
iunaui. ⁊ festiuitates sūma cū deuoti
one celebraui. ⁊ oēz spem vite ⁊ mortꝫ
ī ea habui. Post hec facta ꝯfessiōe de
uotꝰ v̄gīs marie miles q̄euit in pace

Tertio dixi q̄ beata v̄go ex p̄missis
thematis v̄bis cōmendat̄ a fiduciali
pietate. cū d̄r. Spei sancte mr̄. Spes
v̄o duobꝫ mōis accipit̄. Uno mō ꝑ q̄
dā generali fiducia. Alio mō ꝑ specia
li v̄tute theologica. ⁊ sic s̄m magistꝝ
in. iij. dis. xxvj. spes est certa expectatio
future bt̄itudinis ex gratia dei et me
ritis ꝓprijs ꝓueniens. ⁊ sic sine ꝓprijs
meritis nō bn̄ sperat q̄s beatitudinē.
Spes v̄o generaliter est fiducia q̄dā
siue ex ꝓprijs siue alienis meritis ꝓue
niēs. ⁊ vtroq; mō v̄go maria d̄r mat̄
sancte spei. Primo q; ꝑ suū filiuz ha
bemꝰ gratiā ꝑ quā opꝰ nostꝝ quātū
libet modicū erit meritoriū vite eter
ne. Alio mō generaliter ip̄a v̄go gl̄io
sa d̄r mater sancte spei. q; habet ma
gnū posse apd̄ regē gl̄ie. Triplici au
tē rōne pōt q̄s apud regē terrenū ha
bere magnū posse: ita apd̄ regē celi. s.

Primo rōne parentele.

Secundo rōne gratie inuēte.

Tertio rōne seruitutis impense:

Primo nāq; apud regē terrenū p̄t q̄s
habere magnū posse rōne parentele.
sicut videmꝰ ad sensuz q̄ reges fauēt
mltū suis ꝑentibꝫ ⁊ fr̄ibꝫ. sic b. v̄go hz
magnū posse apd̄ regē celi. q; dilectis
simꝰ filiꝰ eiꝰ ē quē nūq̄z offendit corde
ore ⁊ ope. iō q̄cq̄d petierit ⁊ voluerit ī
petrabit. qd̄ figuratū ē. iij. Reg. ij. vbi
dixit salomō bersabee matri sue. Pe
te mater mea qd̄ vis neq; est phas vt

auertã faciẽ meã a te. Hinc Aug⁹. in
orõne ad dñaz. O maria multũ inq̃t
gaudeo ⁊ mltũ audeo. mltũq; gaudi
uz mltã mihi fac̃ audaciã. mira loq̃r
sz sic ẽ. nos eĩ tibi teq; nob̃ mira vicissi
tudo ꝯfederat. vt scz ꝓ nob̃ habeas id
esse qd̃ es. nos v̄o ꝑ te qd̃ sum⁹. Si eĩ
nulla p̃cessisset trãsgressio non fuisset
subsecuta nr̃a redẽptio. ⁊ si nõ essz ne
cessariũ redimi nõ eẽt necessariũ te pa
rere redẽptorẽ: vt q̃d necessario ꝓ pec
catoribꝫ orares si deesset q̃ peccasset:
vt q̃d mater fieres saluatoris si nul
la esset ĩdigẽtia salutis. Secũdo q̃s
hz magnũ posse apd̃ regẽ terrenũ rõe
gr̃e iuẽte: sic̃ videm⁹ ꝙ rex ad aliquez
afficit̃ sine gener⁊ illi⁹ nobilitate vl̃ fa
mulat⁹ vtilitate. sz qr ẽ ĩ ei⁹ gr̃a: ita be
ata v̄go iuenit gr̃az sup̃ hoĩes ⁊ etiaz
angelos. Jõ dixit angel⁹ Luce. j. In
uenisti gratiã apd̃ deũ. ⁊ nõ solũ apd̃
deũ sz etiã apud totũ mundũ. Unde
Bern̄. Maria d̃r gr̃a plena qr d̃o an
gelis ⁊ hoĩbꝫ g̃ta. Deo ꝑ hũilitatẽ. an
gelis ꝑ v̄gitatẽ. hoĩbꝫ ꝑ fecũditatẽ. O
igit̃ maria iuẽtrix gr̃e. o v̄a mr̃ ꝓlis di
uine. o mr̃ misericordie. ad te clamat
misera eua cũ sua ꝓle ꝓ gr̃a iuẽta quã
ip̃a ꝑdiderat. redde pia v̄go miser⁊ fi
lijs illi⁹ ne retineas alienũ: aut si po
tes denega: vl̃ aliã ꝑsonã te misericor
diorẽ oñde. qr ⁊ si peccauim⁹ tñ ĩ te cõ
fidim⁹ q̃ es mr̃ sctẽ spei. Un̄ Anſ. Nõ
dubites o hõ si ambos offendisti. s. fi
liũ ⁊ matrẽ recurre ad eos. qr si ambo
sũt offensi. ambo sũt pijssimi. Cõfugi
at igit̃ re⁹ ad iusti dei piã matrẽ. refu
giat re⁹ offẽse mr̃is ad benignũ filiuz
⁊ dicat. De⁹ q̃ fact⁹ es fili⁹ feĩe ꝓpt̃ mi
seriã. femĩa q̃ facta es mr̃ d̃i ꝓpt̃ mise
ricordiã. aut misereami mihi ĩpie pec
cãti. aut oñdite mihi mag⁊ misericor
des ad q̃s ego miser fugere valeam.

Tertio q̃s hz magnũ posse apd̃ re
gẽ t̃renũ rõe ſuitut⁊ ĩpẽse. g̃tũ ꝓfecto ẽ
seruitiũ regi ĩ ꝓspitate debite ĩpẽsũ: sz
g̃tissimũ in mag̃ nc̃citate. Sic rex re
gũ xp̃s ad tantã pauꝑtatẽ deuenerat
vt pene nihil hr̃e videbat̃. eo tũc hec g̃
ta mat̃ ei ſuiuit: lacte pauit: vestibꝫ ĩ
duit: cũ tribulato tribulabat̃: cũ fati
gato fatigabat̃: cũ afflicto affligebat̃
ꝓ q̃bꝫ magnũ posse hz apud regẽ gl̃ie
Nã si g̃tũ reputat si q̃s pauꝑi ĩ ei⁹ noĩe
exhibet charitatẽ. certe grati⁹ reputa
ret si ep̃o pauꝑi subuẽiret. ⁊ g̃tissime
si sctõ alicui vl̃ pape. Hec v̄o v̄go ip̃i
sũmo regi ⁊ sacerdoti xp̃o lauit ñ tm̃
pedes sz ⁊ freq̃nter man⁹ ⁊ caput. O
cũ q̃nta deuotõe ei ſuiebat. o quanta
dulcedine ip̃m ãplexabat̃. o q̃z suauit̃
osculãdo ad se strĩgebat. Jõ tã rõe pa
rẽtele q̃z gr̃e iuẽte ⁊ ſuitut⁊ ĩpẽse p̃t oĩ
bus subuẽire. Sz ⁊ de btissimo rege
Osualdo legit̃ sic. ꝙ fuit rex anglorũ
oĩ v̄tute plen⁹. elemosynaꝝ largitiõe
p̃ cũct⁊ ꝓmptissim⁹. nũq̃z ad mẽsaz se
debat pusq̃z mlta milia pauperꝝ pa
sceret. ⁊ d̃ manibꝫ suis elẽosynã facere
satagebat. Quadã v̄o die cũ ad mẽsã
sederz venerũt ꝑegrini petẽtes elemo
synã. Cũq; dapifer nũciassz regi tunc
pi⁹ rex accipiẽs scutellã aureã d̃ q̃ ip̃e
legumĩa comedebat dedit mĩstro di
cẽs. Da illis. Nõ eĩ expedit ꝙ dñs me
us iesus xp̃us q̃ vẽit ad me in forma
peregrini recedat vacuus: ne forte cũ
ego ad ipsum iuero dimittat me a se
vacuũ. Quidã ãt ep̃s sctũs Aydanus
noĩe ĩ ip̃o die pasce assidebat ibi. q̃ ac
cipiẽs dextrã reg⁊ ⁊ deosculãs ait. hec
dextra reg⁊ osualdi nũq̃z putrescat qr
ꝑ eã mlti pauꝑes recreãt̃. ⁊ ita factũ ẽ
Hic pi⁹ rex post matutinũ nũq̃z sole
bat dormire sz orõibꝫ ⁊ lachrymis ĩsi
stere. eccl̃ias circũire. hospitalia visita
re. ⁊ ĩfirmis singul̃ p̃bẽs vite nc̃caria
carnez domabat ⁊ aĩam xp̃o ac beate

virgini ꝯmẽdabat. q̃ꝝ p̃sidio cũ vxo/
re sua ĩ v̄ginitate vixit. Quidã em̃ he
remita Symeon nomĩe cũ ĩ heremo
xxvij. annis vixisset. petiuit a dño cuꝫ
q̃ remunerari deberet. ⁊ habuit rñsũ
ꝙ cũ Osualdo rege: q̃ dolẽs venit ad
regẽ. rex v̄o indut⁹ erat regalib⁹ vesti
bus. ĩ carne flagellata ciliciũ habuit.
stipat⁹ mlt̄itudine militũ. Ad quẽ ac
cessit heremita dicẽs. Dñe ex pte dñi
secretũ habeo pãdere. q̃ ad regiũ cubi
le introduct⁹ narrauit eidẽ seriẽ reue
latiõis. Tũc pi⁹ rex gr̃as egit d̄o: ⁊ de
posuit purpureũ ĩdumẽtũ. ⁊ oñdit il
li carnẽ vulneratã cũ cilicio. Tunc ex
pauit heremita ⁊ ait. Uere ĩ secl̄o ma
gni meriti ẽ rex osuald⁹. da dñe deus
vt in die iudicij ĩueniar sic̃ rex Osual/
dus. Hic eĩ sctũs rex regnauit nouez
annis: ⁊ arma mouit ꝯ infidelẽ ducẽ
britonũ q̃ frẽz suũ Gãfridũ occiderat
⁊ vidẽs mlt̄itudinẽ paganoꝝ crucez
erigẽs flexis genib⁹ orauit vt suo pau
co exercitui victoria daret d̄ celo. vbi
diuĩa assistẽte v̄tute victor extitit. Ite
rum ꝯ gentẽ incredulã bellũ cõmisit:
in q̃ rursus crucẽ erexit. Tpe v̄o ꝯfli/
ctus vidit aĩas suoꝝ militũ p angl̄os
ad celũ duci: ⁊ ait. Dñe iesu iã let⁹ mo
riar. qꝛ video milites meos morte tri
umphari. ⁊ irruẽtib⁹ ĩ eũ infidelibus
hec dicebat. Miserere aĩab⁹ dñe. vñ
exiuit ꝓuerbiũ. Miserere aĩab⁹ dñe
dixit ad terrã corruẽs rex Osualdus
vbi occiso eo amputar̃t infideles ei⁹
caput ⁊ brachia: ⁊ suspẽderũt ĩ palo.
nocte v̄o descẽdebat de celo lux mag̃
sup ipsius sacra ossa que illumĩabat
totam ꝓuinciã. Rogemus igitur be
atam virginẽ genitricẽ dei vt meritis
ipsius ⁊c̃.

De eadem virgine gloriosa Ma
ria ad niues.

Sermo. lxvij.

Enedicite glaci
es et
b niues dño: bñdicite noctes ⁊
dies dño. Daniel̄. iij. ca. Ad
gl̄iaꝫ sacratissime v̄ginis marie quã
hodie gl̄iosus deus p miraculũ niui
um reddidit gl̄ificandã. bñ premissa
v̄ba ꝯueniũt laudi ipsi⁹. q̃ q̃dẽ clama
bant tres pueri quasi vno ore de for
nace ignis ardentis; bñdicẽtes ⁊ lau/
dãtes deũ dicẽdo. Bñdicite oĩa opa
dñi dño. Ubi dicit Lyra. ꝙ nulla cre
atura ꝓprie laudat deũ nisi creatura
rõnal̄ q̃ ab eo recipit rõnem ⁊ intelle
ctum q̃b⁹ capax ei⁹ est. Alie aũt crea/
ture dicunt̄ deũ laudare improprie.
qꝛ dant hoĩ materiã laudãdi. vel in/
quantũ pficiũt ea ad que ordinant̄ a
deo. Et hodie glacies ⁊ niues noctes
⁊ dies nunc pfecerũt voluntatem dei
excelsi sup etiam naturã. Uñ sanctus
Thomas in questionib⁹ disputatis
de potentia dei dicit. ꝙ de⁹ tripliciter
facit mirabilia. s.

Aliqñ supra naturã.
Aliqñ ꝯtra naturam
Aliqñ p̃ter naturam.

Primo deus aliqñ facit mirabile su
pra naturã creataꝝ inq̃ꝫtũ fac̃ aliquẽ
effectũ quẽ nullo mõ põt natura face
re: sicut fuit facta incarnatio filij dei.
vt virgo pareret ⁊ deum pareret. Ul̄
sicut erit electoꝝ gl̄ificatio vl̄ mortu/
orũ resuscitatio. Secundo de⁹ aliqñ
fac̃ mirabile ꝯ naturã creature. nũq̃ꝫ
v̄o ꝯ naturã sue diuĩtat̄. sic̃ qñ ĩ nat̄a
remanet ꝯria dispositõ ad effcm̃ quẽ
de⁹ fac̃: sic̃ tres pueros ꝯseruauit illesos
in camino ignis remanẽte v̄tute cõ/
burẽdi. qꝛ eoꝝ vincl̄a ꝯbussit ac mini
stros reg̃ ꝯsũpsit. sꝫ ipi viuebãt ibi in
medio vẽti roris flãtis. iõ laudabant
deũ in fornace dicẽtes. Bñdicite oĩa
opa dñi domino ⁊c̃. Tertio domin⁹

aliqñ facit mirabile p̄ter naturā. qñ
scz ꝓducit aliquē effectū quez natura
ipa pōt ꝓducere. nō tñ illo mō q̄ deus
sic cū aliquē sanat in instanti ab infir
mitate: qđ etiā natura possit facere sz
successiue. Sic de⁹ hodie fec̄ p̄ter na-
turā. qꝛ licet natura possit producere
glacies ⁊ niues: nō tñ tali mēse vel in
modū tēpli. ita ꝙ al's nō essz. ⁊ his oī
bus modis sol⁹ de⁹ fac̄ mirabilia. vt
dic̄ ps̄. Qui facit mirabilia mag̃ sol⁹
Et Job. v. Qui fac̄ mag̃ ⁊ inscrutabi-
lia, inscrutabilia ꝓfecto sunt creatō ce
li ⁊ terre. pctōris hoīs redēptio. nō tñ
miramur. Uñ Gre. Mira sūt om̄ia
opa dei sz eoꝝ mlta sine admiratiōe
ꝑtrāsierūt. Si eī hō mortu⁹ resuscitet̄
in admiratōz oēs exiliūt: ⁊ q̄tidie hō
q̄ nō erat nascit̄ ⁊ nemo mirat̄ dum ꝓ
culdubio om̄ib⁹ ꝯstat ꝙ pl⁹ sit creare
qđ nō erat q̄z repare qđ erat. Et quia
hodie de⁹ oīpotēs ꝑ miraculuz niuis
nob manifestauit laudē genitric̄ filij
sui. iō sic̄ tres pueri laudātes ⁊ gl'ificā
tes đ fornace h⁹ secl'i clamem⁹ dicētes
Bñdicite glacies ⁊ niues dño. Ex q̄-
bus q̄dē v̄bis ad honorē hodierne fe
stiuitat̄ q̄ttuor declarem⁹ vtilia nr̄e
salutis documēta. s.

Primo glaciei ꝓprietatē q̄ signifi-
cat dei genitricē v̄ginē.

Secūdo niuis ꝓprietatē q̄ repñtat
sanctū Osualdū regē.

Tertio diei significatōez q̄ indicat
btm̄ dñicū p̄dicatoꝝ ducē

Quarto noct̄ ꝓprietatē q̄ notat be
atā Affram olim peccatricē.

Primo nāqz declarem⁹ glaciei ꝓprie
tatē. deinde aliaꝝ reꝝ ī themate posi
taꝝ. qꝛ hodierna die ē festū gl'iose vir
ginis Marie. sctōꝝqz Osualdi regis
Dñici ꝯfessor̄ ⁊ Affre btē. q̄ ꝑ q̄ttuor
in themate posita intelligunt̄. Igit̄
primo declaremus glaciei ꝓprietatē.
que significat dei genitricē. ⁊ propter
quattuor. s.

Primo ꝓpter suā originationē.

Scđo ꝓpter suā actionē.

Tertio ꝓpter suā ꝯseruationē

Quarto ꝓpter suā resolutōem

Primo inq̄z declarādo glaciei ꝓprie-
tatē q̄ significat beatam mariaz ꝓpt̄
suā originatōz. Nā sic̄ ptz ad sensum
glacies ex aq̄ originalit̄ generat̄. Per
aquā v̄o ī scp̄tura sepe gr̄a dei signifi
cat̄. iuxta illđ Job. iiij. Aquā quā ego
dabo fiet ī eo fons aq̄ saliētis in vitā
eternā. Et eiusdez. vij. In die magno
festiuitat̄ iesus clamabat di. Si q̄s
sitit veniat ⁊ bibat ⁊ đ vētre ei⁹ fluent
aq̄ viue. Qđ exponēs euāgelista dicit
Hec āt dicebat de spū quez accepturi
erāt credētes ī eū. vt ptz. sic̄ glacies est
aq̄ ꝯgelata. sic v̄go maria gr̄a robo-
rata. q̄ ꝑ aquā significat̄. Uñ Hiero.
in ser. de assumptōe Aue inq̄t gr̄a ple
na. ⁊ bñ plena. qꝛ ceter̄ ꝑ ꝑtes p̄stat̄:
marie v̄o sil'se totā infudit gr̄e pleni-
tudo. Et infra. Cū gr̄a replet̄. cū spū-
sctō ꝑfūdit̄. cū v̄tute altissimi obum-
brat̄. fit p̄ciosior merit̄: celsis sublimi
or fastigijs. pulcrior sctitate. gl'iosior
suoꝝ p̄rogatiuis meritoꝝ. ita vt null'
iā vsib⁹ sit ipa eadēqz mancipāda nisi
diuis. Jō dic̄ Rayneri⁹ ī sū. ti. incar-
natio. c. vj. ꝙ libeꝝ arbitriū marie ex
pñtia dei in ip̄i⁹ mēte ⁊ ventre sic fuit
roboratū ī bono vt đ cetero nec mor-
talit̄ nec venialit̄ peccare potuit. ⁊ sic
hūana fragilitas fluida tāq̄z aqua: ī
maria ita fortificata est quasi glacies
Hinc Bern̄. Propriū inq̄t pctm̄ ma
ria nō habuit ⁊ ab alieno lōge īnocēs
fuit. Et b. Aug. Si oēs scti ⁊ sctē inter
rogarent̄ vtꝝ sine pctō essent: dicerēt
illud. j. Job. j. Si dixerim⁹ qꝛ peccatū
nō habemus: ipsi nos seducimus et
veritas in nobis nō est. Ideo duz de

pctis agit̃ d̃ maria ꝓpter honorẽ dñi nullã volo hr̃i q̃stionẽ. Scd̃o glacies ꝓpt̃ ꝓprietatẽ sue actiõis significat beatã mariã. Sic̃ eĩ glaciei ꝓprietas ẽ infrigidare sibi ꝯiũcta. ita ꝟgo btã infrigidat ab estu cupidinũ terrenaꝝ ⁊ carnis ip̃m q̃ ei adheret ꝑ dilectiõez ⁊ spem. Vñ Anſ. Sic̃ oĩs a te auersus necesse ẽ vt ĩtereat. ita ad te cõuersus ĩpossibile ẽ vt ꝑeat. ⁊ btũs Berñ. Maria sinũ miscd̃ie oĩb̃ aꝑit: vt de eiꝰ plenitudĩe recipiãt vniuersi. Idez q̃cq̃d deo vis offerre ꝑ os marie commẽdes ⁊ obtinebis. Hic Chryſ. Tribularer nimiũ si marie nescirẽ patrociniũ. Jõ canit eccl'ia sic Oĩs hõ oĩ hora hãc adora ⁊ ĩplora eiꝰ p̃rocinia. ſz ⁊ ip̃a plẽa gr̃a ad se ĩuitat di. Ecc̃i. xxiiij In me oĩs gr̃a vie ⁊ ꝟtut⁊. ĩ me om̃is spes vite ⁊ veritat⁊. trãsite ad me oẽs q̃ ꝯcupiscitis me ⁊ a generatõib̃ meis adimplemĩ. fructꝰ em̃ meꝰ sup̃ mel dulcis ⁊ hereditas mea sup̃ mel ⁊ fauum. O dei genitrix ꝟgo certe saporosior oĩ specie aromatica ⁊ dulcior melle fructꝰ tui vẽtr⁊ bñdictꝰ ihs xp̃s.

Tertio ꝓpt̃ suã ꝯseruatiõz glacies significat beatã ꝟginẽ. qꝛ sicut glacies ꝯseruat̃ in estate ꝑ paleas. ita ꝟgo benedicta mlt̃itudinẽ ꝟtutũ ĩ se ꝯſuat hũilitate. vñ ⁊ dixit Luc̃. ij. Respexit hũilitatẽ ancille sue. Hic Berñ. Neq̃ q̃z vltra oẽs hoĩes exaltata fuiſſz: nisi vltra om̃es hoĩes se hũiliasset. ꝓpt̃ea dic̃ Aug. Facta ẽ hũilitas marie scala celest⁊ ꝑ quã deꝰ descẽdit de cel'ad terrã. vbi ꝟgo btã dat exẽplũ om̃ibus q̃ ꝯseruare volũt habitas ꝟtutes. ip̃a ꝓfecto sciebat dignitatẽ suã q̃ eẽt mr̃ dei: dña mũdi: regina celi. ſz ex his se nõ extulit. qꝛ sciebat scp̃tum Ecc̃i. iij. Quãto maior es hũilia te ĩ oĩb̃. dicit Grego. Qui inq̃t ceteras ꝟtutes sine hũilitate ꝯgregat q̃si q̃ puluerẽ ĩ manu ad ventũ portat Quarto glacies ꝓpt̃ suã resolutõz significat beataz ꝟginẽ. Nã glacies licet videat̃ ⁊ sit frigida ⁊ dura: tñ resoluit̃ ĩ mollẽ aquã ⁊ liq̃dã ⁊ q̃ñq̃z calidã. ⁊ sic ex q̃ p̃us facta fuerat illa ex ip̃a glacie generatur Sic int̃ beatã ꝟginẽ ⁊ deũ q̃daz ꝯ̃ria ⁊ ꝯ̃dictoria fuerãt. ſz in ꝟgine ꝯcordata sunt. Primo ĩpossibile erat deum nõ generare. iuxta illd̃ Esa. lxvj. Ego q̃ aliis generatões tribuo: nũq̃d ipse sterilis ero. Scd̃o ĩpossibile erat deũ generare nisi deũ. iuxta illd̃. ij. de aĩa. Unũq̃d̃q̃z natũ est facere q̃le ip̃m est Tertio ĩpossibile erat deũ cũ alia ꝑsona generare. Quarto impossibile erat ꝟginẽ sine alia ꝑsonaꝝ generare ſz flauit spũs dei ad hãc glaciẽ duraz ꝟginẽ mariã ⁊ fluxerũt liq̃de aq̃. ⁊ tũc necesse fuit ꝟginẽ generare ⁊ nõ aliũ q̃z piũ deũ. ⁊ nõ d̃ alio q̃z de deo. Ulteriꝰ deꝰ ñ potuit generare d̃ se nisi deum infinitũ. mortalẽ. eternũ. insensibilẽ. ĩpalpabilẽ. ĩuisibilẽ. ſz ꝟgo generauit d̃ se veꝝ deũ hoĩez. tꝑalẽ. mortalem. palpabilẽ. visibilẽ. sensibilẽ. mendicũ sub forma ſui suppositũ sub natura creata. O inexcogitabil' ꝟtꝰ ꝟginis. O inexplicabil' fortitudo hũilis ꝟgis q̃ vim fecit ĩ domo reg⁊ eterni. ⁊ (vt ita dicã) vulnerauit diuinũ cor. ꝓpterea ꝯq̃rit̃ dñs de ea Cañ. iiij. Vulnerasti cor meũ soror mea spõsa mea vulnerasti cor meum. Ubi glo. Pro amore carnem assũpsi ⁊ p̃mis vulneribꝰ ĩ cruce vulnerasti cor meuz. Hec igit̃ ẽ btã glacies q̃ iã dicere põt. q̃ me genuit genui ego ip̃m. vñ ĩ celo gl'iose oñdit sctis di. Uidete hũc deũ q̃ me fec̃: ego feci ip̃m. igit̃ hec caro de carne mea. h̃ os de osse meo. videte inq̃z fructũ vẽtris mei ⁊ gustate eiꝰ suauitatẽ ⁊ ĩplemĩ d̃ eo. Hic ẽ q̃ deꝰ dei filius ⁊ ꝟgis natꝰ dignitatẽ sue genitri-

cis voluit declarare cãdore frigide ni
uis miraculose. vñ ꝛ ip̄m festũ noiat̃
festũ marie ad niues. Quõ aũt h̃ fcm̃
fuerit ptz ĩ breuiario Scdo declare
mus niuis ꝓprietatẽ q̃ repñtat beatũ
osualdũ regẽ. cꝰ festũ hodie agit eccia
ꝑ eo ꝙ dr̃ ĩ themate. Niues bñdicite
dño. Assil̃at̃ ãt b. Osualdꝰ niui ꝓpter
q̃ttuor ꝓprietates eiꝰ. s.

Primo ꝓpter eiꝰ generatiõz
Scdo ꝓpter eiꝰ opationẽ.
Tertio ꝓpter eiꝰ albedinẽ
Quarto ꝓpter eiꝰ liq̃factõz

Primo dixi ꝙ b. osualdꝰ assil̃at̃ niui
ꝓpt̃ generatõz niuis. Dic̃ em̃ Aresto.
ꝙ nix generat̃ ĩ nube frigida: minꝰ tñ
frigida q̃ꝫ est illa in q̃ grãdo ꝯgelat̃. ꝛ
h̃ testat̃ mollicies niuis. qꝛ caliditas
admixta nubi ꝓhibet ꝑtes vehemẽti
us aggregari sz descẽdere sine strepi/
tu. Sic b. osualdꝰ ĩ sublimi dignita/
te genitꝰ cꝰ mr̃ erat achia soror sci ad
mũdi regꝫ q̃ nõ fuit ꝯgelatꝰ ꝑ auari/
ciã: sz sine strepitu vane gl̃ie faciebat
opa bona. Sic em̃ legit̃ d̃ eo. Osual/
dus rex angloruz btissimꝰ oĩ virtute
plenꝰ: solebat pꝰ matutinũ nũq̃ꝫ dor
mire. sz orõibꝫ ꝛ lacrimis insistere: ec
clesias circũire: ꝛ hospitalia visitare.
infirmis p̃bẽs singul̃ vite necessaria.

Scdo b. osualdꝰ assil̃at̃ niui ꝓpter
eiꝰ opatiõz. Dic̃ em̃ Bartholomeꝰ li.
de ꝓprietatibꝫ rerꝫ ꝙ nix mal̃ herbis
est nociua. sz bonis vtil̃. Sic sanctus
rex Osualdꝰ iniustꝫ ꝛ malefactoribus
iusticie rigorẽ infligebat sciẽs illud di
ctũ Sap̃. xiiij. Rex q̃ ĩ iusticia iudicat
soliũ eiꝰ ĩ eternũ manet. ꝛ illud. Dili/
gite iusticiã q̃ iudicatꝫ terrã. bõis v̄ꝛ
pauꝑibꝫ vtil̃ fuit ꝑ opa miscdie sciẽs
ꝑ h̃ opꝰ miscdiã ꝯseq̃ posse. iuxta illd̃
Mat. v. Btĩ misericordes qm̃ ipi mi/
sericordiã ꝯseq̃nt̃. Uñ sic legit̃ de ipso
Elemosynaꝝ largitõe p̃ cũctꝫ ꝓmptis
simꝰ: nũq̃ꝫ ad mẽsaz sedebat prius q̃ꝫ
mlta milia paupeꝝ pasceret ꝛ de eiꝰ
manibꝫ elemosinã facere satagebat.
Quodã v̄o die pasce cũ ad mẽsam se
deret venerĩt ꝑegrini cã petẽde elemo
syne. ꝛ cũ dapifer nũciassz regi paupe
res el̃ynã expectaturos. tũc piꝰ rex cũ
oĩa iã victualia eẽnt distributa: acci/
piẽs discũ argẽteum fec̃ ꝯfrigi ꝛ dari
egenis dicẽs mĩstro. Da ill̃. nõ em̃ ex/
pedit ꝙ dñs meꝰ ihs xp̃s qui veĩt ad
me ĩ forma pauꝑis recedat vacuꝰ: ne
forte cũ ego venero ad eum dimittat
me a se vacuũ. Quidã aũt ep̃s lindi/
franẽs Aydanꝰ noĩe vir sctũs q̃ ad de
xterã regꝫ residebat accipiẽs dexteraz
regꝫ osualdi ꝛ eã deosculãs ait. hec de
xtera regꝫ osualdi nũq̃ꝫ putrescat qꝛ ꝑ
eã mlti paupes ꝛ ꝑegrini recreãt̃. ꝛ ita
factũ ẽ Tertio b. rex osualdꝰ assil̃at̃
niui ꝓpt̃ eiꝰ albedinẽ. qꝛ sic̃ nix sua al
bedĩe alia alba excedit. sic b. iste rex v̄
ginitate sua. qꝛ aliq̃ꝛuz v̄gĩtas assil̃a
tur albedini lilij. iuxta illud Cañ. ij.
Sic̃ liliũ ĩter spinas sic amica mea ĩ
ter filias. Aliq̃ꝝ v̄o vestibꝫ albis. Ju
xta illd̃ Apoc̃. vij. Amicti stol̃ albꝫ pal
me ĩ mãibꝫ eoꝝ. Sz hꝰ scti regꝫ v̄gini
tas assil̃at̃ niui ꝓpt̃ eiꝰ cãdorẽ. qꝛ dic̃
Tho. ij. ij. Uirgitas tanto ẽ acceptior
q̃nto ꝑ illã maiꝰ aliq̃d ꝯtẽnit̃ vt d̃o ad
hereat̃. sz iste sctũs rex cũ vxore viuẽs
ꝓuauit v̄gĩtatẽ qd̃ ẽ vltra facultatem
hũane fragilitatꝫ. Hãc v̄o ꝯꝓuauit ꝑ
tres v̄tutes. vicz ꝑ ꝯtinẽtiã. sui victori
am ꝛ orõnis ĩstãtiã. Prĩo b. rex osual
dus ꝯꝓuauit v̄gĩtatẽ in mr̃imonio ꝑ
ꝯtinẽtiã cibi et potꝰ qꝛ castitas ẽ sobri
etatꝫ filia: et nutrit̃ ab ea sic̃ luxuria a
vẽtrꝫ ĩgluuie. vñ Ber̃. Periclitat̃ casti
tas ĩ delicijs. hũilitas in diuitijs. pie
tas ĩ negocio. caritas ĩ h̃ neq̃ꝫ secl̃o. ꝛ
v̄itas ĩ mltiloq̃o. hic Eph̃. v. Nolite ĩ
ebriari vino ĩ q̃ ẽ luxu. ꝓpt̃ea sctũs iste
rex ieiũabat se macerabat. Scdo suã
v̄gĩtatẽ ꝯꝓuabat ꝑ sui victoriã. dz eĩ q̃

libet ꝯtinēs pugr̄e ꝯ̄ mot⁹ illicitos q̄r dicit Aug. Int̄ oīa xp̄ianoꝝ certamīa duriora sūt p̄lia castitatis vbi q̄tidiana pug̃ ⁊ rara victoria. Et Cassianus li. collationū. Maior inq̄t v̄t⁹ ē castitatē obs̄uare q̄ꝫ demōes expellere Ad idē Bern̄. Cū muliere ꝯuersari ⁊ nō ledi mai⁹ miraculū ē q̄ꝫ mortuos suscitare q̄d min⁹ ē nō potes vis q̄ credaꝫ tibi q̄ mai⁹ facere posses. Uñ legit̄ d̄ b. osualdo. q̄ duꝫ q̄dā heremita noīe symeō. xxvij. ānis i heremo vixisset petiuit a dño cū q̄ remūerari deberet. et rñsū habuit q̄ cū osualdo rege. et dolēs venit ad regē q̄ i die solēni vidit eū īdutū vestib⁹ regalib⁹ ⁊ gl̄iose īcedētē sꝫ ab ītra flagellatū corp⁹ cilicio tegebat. ⁊ heremita ingemiscēs cepit cogitare. O de⁹ et̄ne sic ꝓ tāta gl̄ia mūdana remūeras sic̄ ꝓ hūili abiectōe. ⁊ accedēs ad regē secreto adiurauit euꝫ ꝑ nomē dñi vt suā vitā eidez exponeret ꝓp̄t̄ reuelationē quā habuit i deserto q̄ duxit eū i cubiculū ⁊ aureis depositis oñdit cruētatā carnē cū cilitio. q̄ videns heremita dixit. Uere magn⁹ sctūs ē in secl̄o rex osuald⁹. Tertio v̄gītatē ꝯseruauit ꝑ orōnis īstātiā. q̄libet eī castus dꝫ īplorare diuinū auxiliuꝫ vt se adiuuet. sic̄ Crisant⁹ int̄ oscula puellarū orabat dicēs. Exurge dñe ī adiutoriū mihi. dic aīe mee sal⁹ tua ego suꝫ. Quis istā pugnā a diabolo excitataꝫ vincere p̄ualet nisi tua ꝓ eo fuerit dextera dimicata. Errat q̄ putat castitatē ꝑfectā suis nisib⁹ obtinere. iō b. osuald⁹ instāter dñm orabat cū lachrymis aut supin⁹ aut flexis genib⁹ gr̄as d̄o agebat. Quarto b. osual. assil̄at̄ niui ꝓp̄t̄ ei⁹ liq̄factionē. Nā sic̄ nix flante vēto calido resoluit̄: sic b. rex īstictu. ss. ꝓ iusticia martyr occubuit. Sic em̄ legit̄ d̄ eo q̄ fr̄e ip̄i⁹ Camfrido ab ip̄ijs ꝑempto ducē britonū supueniētē cuꝫ mlt̄ꝫ: ip̄e erecto vexillo crucꝫ flexis genib⁹ orās cū paucꝫ deuicit. Nono v̄o regni sui āno etatꝫ v̄o. xxxviij. rex mericioꝝ q̄ añcessorē suū ꝑemerat venit ꝯ̄ eū. q̄ erecta cruce cū p̄liarēt̄ vidit aīas suoꝝ militū ab āgelis ī celū deferri et dixit. Dñe iesu xp̄e iā let⁹ moriar. et sic irruētib⁹ ī eū ip̄ijs hec dicebat. Miserere aīab⁹ dñe. Uñ exiuit ī ꝓuerbium Miserere aīab⁹ dñe dixit ad t̄rā corruēs rex osual. caput v̄o ip̄i⁹ cuꝫ brachijs āputatꝫ ī stipite ignominiose suspēderūt. q̄ postea mlt̄ꝫ claruit miracul̄. nā sup̄ ossa ei⁹ lucida colūna vsq̄ꝫ ad celū ꝓtēsa descēdebat illustrās totā ꝓuinciā. Tertio declarem⁹ diei ꝓ p̄etatē q̄ īdicat b. dñicū p̄dicatoꝝ fr̄m ducez. de q̄ sctā eccl̄ia hodie festiuat ꝓ eo q̄ d̄r ī thēate. Dies bñdicite dño. significat̄ āt b. d. ꝑ diē ꝓp̄t̄ q̄tuor diei ꝓ

Prīo tenebras pellit. (p̄etates. s.
Secūdo gaudiū parit.
Tertio securitatē inducit.
Quarto viā ostendit.

Prīo dixi q̄ ꝑ diez significat̄ b. dñic⁹. q̄r sic̄ dies expellit tenebras: ita b. dñicus. Uñ legit̄ d̄ eo q̄ ex hyspanie ꝑtib⁹ villa q̄ d̄r calagora p̄r̄e felice. mr̄e v̄o iohāna noīe f̄m carnē duxit originez c⁹ mr̄ añ ip̄i⁹ ortū vidit ī sōnis se catulū gestātē ī vt̄o ardētē ī ore facl̄aꝫ baiulātē q̄ egress⁹ ex vt̄o totā mdi fabricā īcēdebat. Cuidā etiā matrone q̄ ip̄ꝫ ex sacro fonte suscepat videbat̄ q̄ puer dñic⁹ stellā fulgidā haberet ī fronte q̄ totū orbē illustrabat. Scd̄o b. do. assil̄at̄ diei q̄r dies gaudiū ꝑit. iuxta illud Eccēs. xj. Dulce lumē ⁊ delec. ē oculis videre solē. Sic vita bn̄ d. letificauit totū mūdū sua v̄a doct̄na meritꝫ ⁊ exēplis. nā ip̄e ꝯfutauit hereticos vtꝫ ī legēda d̄ carta ī ignē ꝓiecta ⁊c̄. Tertio b. do. assil̄at̄ diei. q̄r sic̄ dies securitatē ābulādi ꝑit. iuxta illd̄ Job. xj. Qui am

bulat ī die nō offēdit qꝛ lucē hꝰ mdi vi
det: sic b. d vtz ī legēda. Quarto b. do.
assimilat diei qꝛ sic dies viā ostendit
Joh. xij. Qui ambulat ī tenebrꝫ nescit
q̄ vadat. Sic b. dñicꝰ oñdit viā ad pa
triā: vt patet in ipius legēda valde lu
culēter. Quarto declaremꝰ noctis ꝓ
prietatē q̄ notat b. affrā olim peccatri
cē de q̄ hodie eccl'ia festiuat ex eo qꝛ dꝛ
ī themate. noctes bñdicite dño. i. pec
catores olim. iā v̄o ꝯuersi ꝛ misericor
diā ꝯsecuti. Assil'at āt b. affra peccatꝛ
nocti ꝓpt q̄ttuor noctꝫ ꝓpetates. s.

Prima qꝛ est lesiua.
Secūda qꝛ est humida.
Tertia qꝛ est frigida.
Quarta qꝛ est quieta.

Prio em̄ b. affra assil'at nocti. qꝛ nox
ē lesiua. s. pedū ī nocte ābulātiū Joh.
xij. Qui ābulat ī nocte offēdit. Et Ps
Fiāt vie illoꝝ tenebre ꝛ lubricū ꝛ āge
lus dñi ꝑseq̄ns eos: ita b. affra in no
cte pcti leserat pedē. i. affectū suū t're
na ꝯcupiscēdo ꝛ carnalia. O deꝰ eterne
q̄ꝫ dure sūt lesi tales q̄ mō ñ sentiūt sꝫ
postea dicēt illō Sap. v. Errauimus
a via v̄itatꝫ ꝛ sol iusticie nō illuxit nob
Scdo b. affra assil'at nocti qꝛ nox hu
mida ē. iō sōni ꝓuocatiua: ita ipa ī de
lectatōe carnali obdormierat. Tertō
b. affra assil'at nocti qꝛ sic nox natura
lit est frigida: sic ipa ifriguerat ab illo
igne diuino. de q̄ Lu. xij. dic. saluator
Ignē vēi mittere ī terrā ꝛ q̄d volo nisi
vt ardeat. Quarto b. affra assil'at no
cti. qꝛ sic nox ē q̄eta ꝛ ī ea hoies q̄escūt
ita b. affra finē sue vite p̄us posuerat
ī delectatōe carnis. Uñ legit d̄ ea ꝙcū
ꝓgenitores affre eēnt cultui venerꝫ de
diti ipa cū ācillis suis meretricio se de
dicauerat. harū ꝓstibulū. Narcissus
eps cū felice diacono ꝑsecutōez diocle
tiani deuitās igrās īgressus ē. ꝛ p̄mo
turpi amore suscepꝰ. postea xp̄iano
rū eps cognitꝰ ē. affra pedibꝫ eiꝰ post
salutꝫ v̄ba ꝓuoluit ꝛ ꝯuertit. Deinde
xp̄iani q̄rūt. sꝫ affra sub lini fasciculis
eos abscōdit. Tūc affra ep̄m ad hila
riā mr̄ez suā duc q̄ etiā ꝯuersa xp̄iana
efficit. Tūc demō clamabat se iniuste
a suis hītatōibꝫ eijci. Deide narcissus
domū hilarie affre mr̄is ī eccl'iaꝫ ꝯse
crauit. Affra v̄o cū solita exercere ne
gligit gayo accusat. Cui cū iudex pa
ganꝰ diceret deū xp̄ianoꝝ meretrices
abhorrere: ꝛ xp̄m hītare ī talibꝫ ñ pos
se. Affra rñdit xp̄m ꝓ pctōribꝫ venisse
Jubet ī īsula lici flumīs cremari. mr̄
v̄o ꝛ ancille dū eā sepelissent ibidē cō
p̄hēse ī igne cremāt. Bñdicite igitur
glaties ꝛ niues dño.

De trāsfiguratiōe dñi Ser. lxviij.

Ic est filius

h meꝰ dilectꝰ ī q̄ mihi bñ ꝯpla
cui ip̄m audite Math. xvij

Hec sūt v̄ba di p̄ris ad dilectū filiuꝫ
suū iesū: moysen: heliā ꝛ tres discipu
los: petrū vicꝫ: iacobū ꝛ iohez ꝓlata ī
mōte thabor. in q̄bꝫ admonet et nos
vt ip̄m magistrū nostrū audiamus.
Uñ in tribꝫ legibꝫ debemus ip̄m ma
gistrū v̄itatis iesum audire scꝫ

Primo in lege increata.
Secūdo in lege indita.
Tertio in lege imposita.

Prio q̄dē mgr̄m nr̄m iesū debemꝰ au
dire ī lege īcreata q̄ s̄m sctm̄ Tho. j. ij
q. xciij. ar. j. ē directiua oīm actionū ꝛ
motionū a q̄ oē bonū deriuat. cui sub
ijciūt oēs creature. bti ei subijciunt. qꝛ
q̄cq̄d vult deꝰ ꝛ ipi volūt. subijciūt de
inde ei creature irrōnales dū sequūt
īstinctū nature s̄m cuiꝰ ipulsū agūt vl
q̄escūt. subijciūt insup dānati. qꝛ eternis
penis sūt dediti a q̄bꝫ se eximere ñ va
lēt. pctōres solū nollēt subijci q̄ se ñ cō
formāt diuīe legi sꝫ ꝛ ipi sub ijcient in

penis. in ista lege debem⁹ audire filiū dei viui q̄ ait. Ego sū via ṽitas ⁊ vita Si g̊ nō vis errare attēde ad dei filiū q̄ via ē. si ñ vis d̄cipi ip̄e ṽitas ē. si vis nō mori vita ē. Scd̄a lex ē natural' q̄ mēti rōnali ē indita vl' inserta. ⁊ hec est illa quā saluator p̄dicauit Lu. vj. di. Prout vult⁊ vt faciāt vob̄ hoīes et vos facite ill'. Et hec ē īuariabil' apud oēs tā fideles q̄z infideles. vt d̄r dis. v. c. naturale. Naturale ius ab exordio rōnal' nature ñ variat̄ tp̄e sz īmutabile p̄manet. ꝓp̄tea null⁹ xp̄ian⁹: nullus pagan⁹ p̄t se excusare si dānabit̄. quia hāc legē scp̄tā hz ī corde. Hīc apl's ad Ro. ij. Gētes inq̄t q̄ legē nō hn̄t q̄ leg⁊ sūt faciūt ip̄i sibi lex st̄ oñdētes legem scp̄tā ī cordib⁹ suis. Jō ñ potuit cayn se excusare d̄ fratricidio q̄z uis nondū erat illa lex Nō occides. Sil'r oēs q̄ ī diluuio p̄ier̄t nō potuer̄t se excusare d̄ pctō luxurie licz nōdū fuit p̄ceptū illd̄ Nō mechaber⁊. q̄z ꝯscīa eoꝝ rep̄hēdebat eos d̄ malicia Tertia lex ē īposita. nā cū lex ꝯscīe seu īserta fuit obnubilata ꝓp̄t̄ pctā. clemens de⁹ p̄ moysen d̄dit legē scp̄tā ī mōte sinay cū magnis t̄roribꝫ. q̄ q̄dē lex declarat legē nature. ⁊ ī hac lege dēm⁹ ip̄m xp̄m dn̄m audire q̄ d̄clarat p̄cepta d̄calogi d. Mat. v. Audist⁊ q̄z dictū ē antiq̄s. ñ occides ⁊c. ⁊ final'r ait Mat. xix. Si vis ad vitā ingredi s̄ua mādata. Ad hūc q̄ppe mgr̄m dirigit nos d̄s p̄ d. Hic ē fili⁹ me⁹ dilec. ī q̄ mihi ꝯpla. ip̄m ⁊c. In q̄bus q̄dē ṽbis de hodierna solēnitate duo īsinuāt̄ salut⁊ documēta ī p̄nti s̄mōe gr̄a dei declarāda. s.

Primū filij dei īcarnatōis veritas ibi. h̄ est fili⁹ me⁹ ⁊c. (audite.

Scd̄m xp̄i dn̄i leg⁊ vtilitas. ibi. ip̄z

Primū itaq̄z dixi documētū d̄clarandū ex p̄missis themat⁊ ṽbis filij dei īcarnatōis ṽitatē cū d̄r. Hic ē fili⁹ me⁹ dilect⁹. q. d. null⁹ dz d̄ h̄ dubitare quē ego p̄ ora ꝓp̄haꝝ p̄nūciaui. ⁊ īauditis miracul' declaraui. ⁊ nūc voce mea p̄clamaui. s. q̄ ih̄s sit ṽe fili⁹ dei ⁊ ver⁹ ī lege messias p̄missus quē adhuc iudei expectāt futuꝝ. Que q̄dē ṽitas licz a catholic⁊ tāta firmitate teneat̄ q̄ nostrū q̄libet p̄ ea defensanda p̄at⁹ esset mori. tñ tū ꝓp̄t̄ magnā deuotōz ad incarnatōz filij dei. tū ꝓp̄t̄ ip̄i⁹ ṽitatē declarādā. tū etiā ꝓp̄t̄ aliq̄s ī fide vacillātes hāc ṽitatē p̄bem⁹ tripl'r. s.

Primo auctoritatib⁹

Scd̄o figura

Tertio rationib⁹

Prīo inq̄z illā ṽitatē q̄ iesus xp̄s ē ṽe fili⁹ dei p̄bem⁹ auc̄tib⁹. exq̄ eī h̄ sacruz secretū excedit facultatē ītellect⁹ nr̄i. iō p̄bem⁹ sacra scp̄tura diuinit⁹ data q̄ nō p̄t eē test⁊ falsitat⁊. Uñ d̄r Gen. xlix Nō auferet̄ sceptꝝ de iuda ⁊ dux d̄ femore ei⁹ donec veīat q̄ mittēd⁹ ē: ⁊ ip̄e erit expectatio gētiū. Sz mō videm⁹ ad sensū q̄ regimē ablatū ē ab eis p̄s̄tim q̄ tp̄e nat⁹ ē xp̄s. nā p̄r herodis fuit ydume⁹ ⁊ sic alienigena. ꝓp̄tea iudi tp̄e mort⁊ xp̄i dixer̄t. Regē ñ hēm⁹ nisi cesarē. Sil'r p̄bem⁹ h̄ idē p̄ illd̄ Dañ. ix vbi angel⁹ gabriel īstruxit eū d̄ tp̄e aduēt⁹ xp̄i di. Septuagīta hebdomade abbreuiate st̄ sup̄ ppl'm tuū ⁊ sup̄ vrbē tuā sctāz vt ꝯsumet̄ p̄uaricatio ⁊ finē accipiat pctm̄: ⁊ deleat̄ īiq̄tas. ⁊ adducat̄ iusticia sempiterna. ⁊ īpleat̄ visio ⁊ ꝓphetia ⁊ vngat̄ sctūssctōꝝ. i. xp̄s Ad h⁹ ꝓphetie ītelligētiā sciēdū q̄ hebdomada ī sacra scp̄tura dupl'r accipit̄ Uno mō p̄ tp̄e. vij. dieꝝ. ⁊ h̄ mō cōiter accipit̄ Leui. xxxiij. Alio mō accipit̄ p̄ tp̄e. vij. annoꝝ. vt Leuit. xxv. d̄r. Nūerab. vij. hebdomadas ānoꝝ q̄ faciūt q̄dragītanouē ānos. ⁊ q̄nq̄gesim⁹ d̄r iubile⁹ ān⁹. Cōstat āt q̄ gabel danieli locut⁹ fuit d̄ hebdomadis ānoꝝ. he aūt

hebdomade vndecūq; incipiāt siue a tpe reg; Sedechie. siue a tpe reg; Darij. siue a tpe reg; artaxersis: iā diu est impletū: cū ab eo tpe fluxerūt plus q̄ mille trecēti anni. Qd dictuz iudei nō valētes negar. qdā ex ipsis dicūt q̄ natus ē: sz cū āgel' viuit. eo mō q̄ moyses vixit. xl. diebꝫ ī mōte synai. et expectat p̄ceptū domī q̄ndo veiat ad eos. Alij eoꝝ dicūt q̄ ē vltra montes caspios. Alij v̄o dicūt q̄ vadit p mōm sic pauper et leprosus et hūiliatus ꝓpt̄ pctā ppl'i. ſm q̄ dr Esa. liij. Et nos reputauimus eū q̄si leprosū. tal' āt varietas ostēdit q̄ dictū eoꝝ sit ficticiū Scdo īcarnatōez iesu benedicti ꝓbē⁹ figura Dañ. ij. vbi dr. q̄ vidit nabuchodonosor statuā magnā cuius caput erat ex auro optīo. pectus āt et brachia ex argēto puro. vēter et femora ex ere. tibie āt ferree fictiles ꝛc. Seqt̄. abscisus ē lapis de mōte sine māibꝫ ꝛ percussit statuā ī pedibꝫ eius ferreis et fictilibꝫ: et ꝯminuit eā. per quā statuā designt̄ q̄tuor reg̃ sibi ī orbe succedentia. ſm q̄ Daniel diuitus inspiratus exposuit. Primū ē regnū chaldeoꝝ quod sig̃ficat̄ per caput de auro. qꝛ tunc maxīe viguit sapīa q̄ per auꝝ significat̄. Secūdū regnū persaꝝ quod subiecit sibi regnū chaldeoꝝ. et significat̄ p pectus de argēto. qꝛ tūc vigebat eloq̄ntia q̄ p argētū rōe sonorositat; sig̃ficat̄. Tertium regnū grecoꝝ seu alexādri quod sibi subiec̄ regnū psaꝝ. et desig̃t̄ per femora erea. qꝛ tūc abundauit luxuria. Quartū regnū ē romāoꝝ qd subiec̄ regnū grecoꝝ et alia reg̃ mūdi. et significat̄ p ferꝝ. qꝛ sic̄ ferꝝ domat oīa metalla. ita regnū romanū alia reg̃. p lapidē v̄o abscisuz de mōte sine māibꝫ significat̄ ihs xp̄s marie filius siue regnū ei⁹ cui subijciēdū erat regnuz romanoꝝ. Et ī h̄ (vt dicit lyra) tā catholici q̄ hebrei expositores ꝯcordāt. tūc h̄ sic supposito. qꝛ romanū īpium tpe cōstātini īpator; subiectū ē p verā fidē iesu xp̄o. Qui Cōstātin⁹ btm̄ siluestꝝ papā coronauit et eccl'iam magnifice dotauit. ꝛ dum equuz ascēderet imperator sellā eius tenuit. g̃ ip̄e iesus xp̄s ē filius dei īcarnatus ꝛ ī lege ꝓmissus

Tertio īcarnatōz dñi iesu ꝓbemus rōnibꝫ. licz em̄ absolute demōstrari n̄ possit q̄ dei filius īcarnaret̄ p rōez. tn̄ ex suppositōe ꝛ ꝓmissiōe dei poterim⁹ ꝓbare rōibꝫ. Pr̄ia rō ē ex statu totius veter; testamēti. nā deus ꝓmiserat filiuz suū īcarnari ex iudeis. ꝓpt̄ea q̄ diu ipsi filij isrl' fuer̄t ꝟuiētes deo: fuer̄t in statu ꝓspero. et aliq̄n̄ si fuer̄t captiuati et afflicti h̄ fuit ꝓpt̄ pctā eoꝝ. sicut in captiuitate babylonica. ante quaz captiuitatē fuerūt idolatre pessimi et occisores ꝓphetaꝝ ītātū q̄ repleuerunt hierl'm sanguīe ꝓphetaꝝ vsq; ad os. vt dr. iiij. Re. xxiiij. p eo q̄ retrahebāt ipsos a pctis. Jō deus dedit eos ī captiuitatē babilonicā. q̄ tamē nō durauit nisi p. lxx. ānos. Captiuitas ipsoꝝ moderna ē plusq̄ mille q̄drīgēt; ānis et h̄ ꝓpt̄ maius pctm̄ q̄ fuisset idolatria vl' occisio ꝓphetaꝝ. q̄d pctm̄ maximuz ē abnegatio xp̄i filij dei v̄i. psecutio et occisio illius p manuz pylati q̄ ꝓbauit iudeis se fore filiuz dei quadrupl'r. q̄ꝝ neutꝝ potuerunt negare Pr̄io testimonio dei pr̄is q̄d dedit de filio Mat. xvij. di. Hic ē filius meus j. Joh. v. Si testimoniuz hoīm accipimus testimoniuz dei mai⁹ ē. Scdo h̄ idē ꝓbauit testimonio Johā. baptiste dicēs Joh. v. Vos misist; ad iohannē et ille testimoniuz ꝓhibuit de me. s. dicēs. Nō sum ego xp̄s. sz ostēdit q̄s ille ē cum dixit. Ecce agnus dei. Joh. j. Tertio xp̄s se dei filiuz ꝓbauit fore testimonio mirabilium opeꝝ suorum.

dī. Joh. v. Opa q̄ ego facio ip̄a testio/niū ꝑhibēt de me. Hic cecꝰ natꝰ dice/bat iudeis Joh. ix. Scimꝰ qꝛ pctōres nō exaudit deꝰ. Iteꝝ. Nisi eēt hic a d̄o nō poterat facere q̄cq̄ꝫ. Nā xp̄us dn̄s freq̄nter dicebat se dei filiū: qd̄ si falsū dixisset: peccasset. ⁊ miracula facere n̄ potuisset. Quarto h̄ idē ꝓbauit ꝑ testi moniū scripture dicēs Joh. v. ꝙ moy ses esset accusator eoruꝫ. qꝛ inq̄t si illi credidissetis crederetis forsitan ⁊ mi/hi. Sꝫ ꝑfidi iudei vidētes se totiēs cō/fusos corā ppl'o quoꝝ laudē q̄rebant plus q̄ꝫ dei: decreuerūt occidere eū. q̄ existēs in vinculis corā pilato hāc v̄i/tatē fassus ē di. Propterea veni ī mū dū vt testimoniū ꝑhibeā veritati. Se cūda rō sumit̄ de statu totiꝰ veteris te stamēti q̄ est talis. In quocūq̄ implē tur oīa que in veteri testamēto ꝯtinē/tur de messia ille ē verꝰ messias. sꝫ in xp̄o oīa implent̄. ḡ ⁊c. Nā matris eius ꝯditio exp̄mit̄ Esa. vij. Ecce alma ꝯci piet. Locꝰ natiuitatis eius Michee v. Et tu bethleē effrata ⁊c. Modꝰ cō/uersatiōis eius Zacha. ix. Ecce rex tuꝰ venit tibi māsuetꝰ ⁊ ipse pauꝑ Genꝰ mortis Esa. liij. Oblatꝰ est qꝛ ip̄e volu it. Et Ps̄. Foderūt manꝰ meas. ḡ ip̄e ē verus filiꝰ dei viui. Hec ꝓfecto ē v̄i/tas indubia ⁊ fidei catholice fūdamē tū. Quare em̄ veneramur sic beatam virginē. qꝛ credimus ꝙ sit mater dei. Quare iohannē baptistā. qꝛ credimꝰ ꝙ sit filij dei p̄cursor ⁊ baptista. Qua/re honoramꝰ beatū petꝝ. qꝛ credimꝰ fore vicariū filij dei. Cur ceteros apo stolos. martyres. cōfessores ⁊ v̄gines q̄ fecerūt innumera miracula. qꝛ au/sterā vitā duxerūt ⁊ tormēta passi sūt amore filij dei. Un̄ hanc v̄itatē ꝙ xp̄s est filius dei viui examinauerūt in tri plici fornace tanq̄ꝫ auꝝ ⁊ semꝑ lucidi or exijt. Prima fornax tribulationis fuit iudeoꝝ. q̄ videntes ꝙ cōuersi ad hanc veritatē. de iudeis plus attende bant ad xp̄i doctrinā q̄ꝫ ad cerimoni/as legis indignati fuerūt. ⁊ ꝯtra apo/stolos ⁊ fideles fecerūt ꝯcilia. in q̄bus vexauerūt d̄i sanctos. sicut Actꝫ. v. Et p̄ceperunt ne hoc sanctū nomē p̄dica rent. Qui dixeruut. Obedire oportet deo magis q̄ꝫ hoībus. Qui videntes ꝙ nec sic possēt nocere illis: cogitaue/runt vnā subtilē nequiciā ꝙ docti vi/ri de iudeis baptisarent̄ ⁊ ꝓbarēt sim plicibus ꝙ esset impossibile ꝙ eternū fieret tꝑale. infinitū finitū. dn̄s ꝑuus. Et demū docerēt ꝙ cerimonie legꝫ ve teris ad salutē essent necessarie. sꝫ hoc facere nō potuerunt. ideo expulerunt eos de iudea. Apostoli v̄o ꝯtra eos ꝓ testando dixerūt Actꝫ. xiij. Uobis pri/mū oportebat verbū dei p̄dicare. sed qꝛ indignos vos iudicatis eterne vi/te. ecce ꝯuertimur ad gētes. sic em̄ no/bis p̄cepit deꝰ. Secūda fornax ardēs fuit succensa a gentibus. Dispsi itaq̄ discipuli ꝑ vniuersū mundū hanc ve ritatē ꝙ xp̄s est filiꝰ dei posuit int̄ eos qui ip̄os capiebāt cruciabāt ⁊c. Sed qꝛ faciebant magna miracula in no/mine iesu. ideo ml'ti potissime roma/ni dicebāt ꝙ nō possent negare xp̄i di uinitatē in cuiꝰ noīe tot fiūt miracl'a. Sed nollent recipe ī deū. qꝛ inquiūt. nimis supbus ⁊ auarus deus ē. Su perbus quidē quia ita vult ꝙ nullus alius deus adoretur. Auarꝰ vero q̄a sicut ip̄e fuit parcꝰ: ita vult ꝙ sui cul/tores sint parci in victu et vestitu ⁊c. Tertia vero fornax succēsa ē ab here/ticis qui plus q̄ꝫ centuꝫ hereses cōtra hanc veritatem inuenerunt. vt habe tur. xxiiij. q. iij. Quiddaꝫ. Et semꝑ ip̄a veritas lucidior extitit. qꝛ deꝰ pater di cit. Hic est filius meꝰ dilectus. Se cūdū salutis documētuꝫ ex premissis

ꝟbis themat⁊ declarāduz erit xp̄i dn̄i leg⁊ vtilitas: cū dr. Ip̄m audite. s. ī sua lege q̄ oēs alias leges excellit tā diuinit⁹ datas q̄z hūanit⁹ īpositas. Pro q̄ sciendū ꝙ q̄libet lex ꝯueniēter data q̄ttuor debet habere ꝯditiōes scz

Primo vitia extirpare.
Secūdo mores hoīm ordinare.
Tertio ad felicitatē inducere.
Quarto veritatē lucide tradere.

Pr̄ia dixi ꝯditio leg⁊ ē ꝙ debz vitia extirpare. Ad h̄ eī leges sūt date vt q̄s p̄uata monitio cohibere a pctō nō potuit. metu penaꝝ a mal' retrahāt. Jō dicit Apl's. j. Timoth. j. Lex iustis nō ē posita sz iniust⁊ ⁊ nō subdit⁊ īpijs et pctōribꝫ scelerat⁊ ⁊ ꝯdēnat⁊. p̄ricidis ⁊ matricidis. homicidis et fornicarijs ⁊c. Et si q̄d aliđ sane doctr̄ne aduersat̄ in tali tn̄ vitioꝝ extirpatōe lex hūana deficit. qꝛ mlt̄a mala nō pōt cohibere Cui⁹ rō est hec. qꝛ lex cōitati dat̄. ī cōitate ꝟo pauci īueniūt̄ ꝟtuosi ⁊ plures defectuosi. Et iō sicut puer⁊ aliq̄ ꝑmittūt̄ q̄ ꝑfecte etat⁊ hoībꝫ n̄ ꝑmitterēt̄: sic aliq̄ cōitati ꝑmittūt̄. Sicut lex ciuilis meretrices ꝑmittit ī ciuitate ne cōitas fornicatiōe turbet̄. nō qꝛ pctm̄ non sit sz diuīo iudicio relinq̄t puniēda. Hic Aug. li. de li. ar. Tolle meretrices đ ciuitate ⁊ oīa ꝑturbabis libidine. Sil'r lex moysaica diuinitus data aliq̄ mala minora permisit sicut libellum repudij Exo. xxiiij. ne vxores occiderent̄ ⁊ tradere ad vsurā Deut⁊. xxiij. ne fr̄es suos grauarēt sz extraneos. Cui⁹ rō ē qꝛ lex illa fuit data rudi ppl'o ⁊ dure ceruic⁊. iō dicebat saluator Mat. xix. Ad duriciā cordis vr̄i ꝑmisit vob̄ moyses dimittere vxores vr̄as. Sz lex xp̄i ꝑfectissima nullū malū ꝑmittit. Un̄ dixit xp̄s dn̄s Mat. xij. Dico aūt vob̄ ꝙ de oī ꝟbo ocioso qđ hoīes locuti fuerint reddēt rōnē. Quid tūc fiet đ vitu periosis ⁊ scurrilibꝫ ꝟbis. Secūda ꝯditio leg⁊ bōe ē mores hoīm ordīare ad bonū. Un̄. ij. ethic. dr. Intētō cuiuslibz legislatoris ē ciues facere bonos sz ī h̄ hūana lex deficit. qꝛ nō pōt de secret⁊ cordis hoīs iudicare. sz solū đ actibꝫ exterioribꝫ q̄s videt. qꝛ dr. j. Reg. xvj. Hō videt q̄ patēt. de⁹ āt intuebit̄ cor. Sil'r lex moysi a đo dato aīm solū ī duobꝫ p̄cept⁊ exp̄sse ꝓhibebat. s. in vitio mechie ⁊ auaricie. Et iō q̄dā cogitabāt ꝙ odire fratrē n̄ eēt pctm̄. Un̄ h̄ declarauit saluator Mat. v. di. Audistis qꝛ dictū ē antiq̄s. Nō mechaberis. Ego āt dico vob̄. Quicūqꝫ viderit mulierē ad ꝯcupiscēdū eā iā mechat⁹ ē in corde suo. Sil'r dixit. Audistis q̄a dictū ē antiq̄s. nō occides. ego āt dico vob̄ Quicūqꝫ irascit̄ fr̄i re⁹ erit iudicio ⁊c. Ex q̄bꝫ oībꝫ ptz ꝙ saluator⁊ lex non solū ꝓhibet exteriorē actū sz etiā īteriorē. iō excellit alias leges. Tertia cōditio leg⁊ bōe ē hoīem ad felicitatē inducere. sz hūana lex n̄ pōt nisi ad hūanā felicitatē īducere q̄ ē pacific⁹ stat⁹. hō āt f̄m ītellectū ē īmortal' q̄ est p̄ncipal' ꝑs hoīs. vt hr̄. x. ethic. Jō opz aliā felicitatē extra istā vitā assig̃re. q̄ ē vita eṫna ad quā etiā lex moysi nō poterat adducere. qꝛ dr Joh. j. Lex ꝑ moysē data ē. gr̄a ⁊ ꝟitas ꝑ iesū xp̄m facta ē. Sz iesus xp̄s felicitatē verā ꝓmisit d. Penitētiā agite appropinq̄bit em̄ regnū celoꝝ. Quarta ꝯditio leg⁊ bōe ē ꝟitatē plane tradere. qꝛ lex q̄ dat̄ cōitati nō pōt seruari a mlt̄itudine si ē g̃uis ⁊ īuoluta. Nā ī mlt̄itudine pl'es sūt rudes q̄z īgeniosi. Sz lex hūana ꝓpt̄ varietatē ⁊ diuersitatē ꝯsuetudinum diuersimode tradit̄. Sil'r lex moysi sub figura data ē. j. Cor⁊. x. Oīa ī figura cōtigebāt ill'. Sz lex xp̄i dn̄i q̄ latebāt ī figura māifestauit. Propterea dicebat Lu. xxiij. Uēit hora cū iā nō ī ꝓuerbijs

loq̄r vob. sz palā d̄ p̄re ānūciabo vob.
O sctissima lex xp̄i. o v̄a regula viuen
di. o v̄a via ad vitā eūdi. nunq̄z sctissi
ma trinitas olim p̄ribꝫ ita exp̄sse fuit
dulcorata sic̄ p te. iā vna vetl'a pl⁹ itel
ligit d̄ sctā trinitate q̄z doct⁹ pl'o vl' sci
ens socrates. aut eloq̄ns demostenes
Tu eī sacra lex xp̄i extirpas vitia. in
struis bonos mores. īducꝫ ad felicita
tē eternā. ꝛ lucide tradis v̄itatez. Jō p
bis q̄tuor d̄ te lex xp̄i dic̄ Ps̄. Lex dn̄i
scz iesu īmacl'ata. qꝛ nullū vitiū p̄mit
tit. ꝯuertēs aīas. act⁹ īteriores ordinā
do. testimoniū dn̄i fidele. qꝛ ad felici
tatē p̄missaz fidelit' p̄ducit. sapiam p̄
stās p̄uul'. qꝛ v̄itatē lucide tradit oībꝫ
Merito igit' de⁹ p̄r clamat cūctꝫ saluā
dis. Jp̄m xp̄m meū audite ī sua lege.
O igit' xp̄e legislator optīe. o fili v̄gīs
marie. ecce de⁹ p̄r celestꝫ te dixit audiē
dū. dic g̃ nob q̄d debeamus facere q̄d
credere. q̄d vitare. en p̄ati sumus vsq̄z
ad mortē tibi obedire. Suscipe serui
tutē paupeꝝ tuoꝝ. illumīa corda nr̄a
ꝛ dirige in viā salutꝫ et̄ne. Dic p̄pterea
mgr̄ optime tuā volūtatē. Qui rn̄det
Audi ppl'e me⁹ docui v̄bo ꝛ exēplo cō
traria saluti vitare vitia q̄bꝫ rotūdus
mūd⁹ plen⁹ ē. Primo docui vitare su
p̄biā. qꝛ veni ī maxīa hūilitate ī vesti
bꝫ v̄bis ꝛ gestibꝫ: vt regē me oīb⁹ ī exē
plū darē d. mat. xj. Discite a me qꝛmi
tis sū ꝛ hūilis corde. O doctor et̄ne vi
te q̄z vtilē lectionē saluādis dedisti. du
as dūtaxat dictiōes s. mititatē ꝛ hūili
tatē. Mitꝫ v̄o ille ē q̄ iniuriā nulli in
fert sz illā suffert patiēt'. q̄cūq̄z has du
as dictiōes didicerit ꝛ s̄uauerit pl⁹ il
li ꝯfert q̄z p̄ter istas si sciret vires her
barū: cursus sydeꝝ: cōplexiōes hoīm
ꝛc. Scd̄o pi⁹ mgr̄ docuit vitare aua
riciā v̄bo ꝛ exēplo. qꝛ vēit ī mag̃ paup
tate. ꝛ dixit Mat. xix. Quā difficile sal
uant' q̄ pecuniā possidēt. Facili⁹ est ca
melū trāsire p foramē ac⁹ q̄z diuitē in
trare ī regnū celoꝝ. Tertio docuit vi
tare luxuriā. iō matrē v̄ginē elegit. ip̄e
v̄gītatē seruauit a v̄gīe demōstrari ꝛ
baptisari voluit ꝛ dixit Mat. v. Qui
viderit mulierē ad ꝯcupiscēdū. eā iaz
mechat⁹ ē ī corde. De h̄ fetidissimo vi
tio d̄r. xxxiij. q. vij. ca. nō solū. Int' cete
ra vitia capitalia maximi scelerꝫ ē lu
xuria. qꝛ h̄ vitio tēplū dei violat'. Naz
si q̄s mētit' in eccl'ia vel sup̄bit nō vio
lat' ꝛc. Quarto docuit vitare gulā di.
Lu. xxj. Attēdite ne corda vr̄a grauēt'
crapula ꝛ ebrietate. Quīto docuit vi
tare irā di. Mat. v. Qui irascit' fr̄i suo
re⁹ erit iudicio. Mgr̄ igit' bon⁹ xp̄us
nō solū hec sz etiā oīa pctā vitare do
cuit. Merito igit' audiam⁹ eū hic ꝛ in
iudicio di. Uenite bn̄dicti ꝛc.

D eadem Sermo. lxix.

Assumpsit ie
sus petrū ꝛ iacobū ꝛ iohem
fratrē ei⁹ ꝛ duxit illos ī mon
tē excelsū seorsū ꝛ trāsfigurat⁹ ē an̄ eos
Matth. xvij. c. Saluator em̄ humāi
generꝫ volēs suis charissimis discipu
lis ꝛ ī eis oīb⁹ nobis sue claritatē lu
cis demōstrare. transfigurat⁹ fuit an̄
eos. Tria tamen ante suā transfigu
rationē p̄misit scz:

Primo discipulos assūpsit.
Secūdo montē ascendit.
Tertio orationē p̄misit.

Primo nāq̄z an̄ suā trāsfiguratōz sal
uator discipulos suos tres assūpsit. s.
petrū iohez ꝛ iacobū reliq̄s sub pede
mōtꝫ dimissis. q d̄ fecit sapiēter p̄pt' no
strā īstructionē moralē vt q̄ volumus
transfigurari p vite fulgide ꝯuersatio
nē. debem⁹ assūmere moralit' ista tria
p tres discipulos significata. Assuma
mus p̄mo petrū q̄ agnoscēs interp̄ta
tur. Quicūq̄z eī vult trāsfigurari a vi

ta culpe ad vitā gr̄e debet hr̄e cogniti
onē veri dei sui ⁊ ꝓximi. Ex cognitiōe
veri d̄i generat̄ eiusdē dilectio. ⁊ exclu
dit̄ a corde hoīs desp̄atio. ⁊ q̄s nō dili
geret r̄cognitū deū ī q̄ nihil ē nisi dile
ctiōe dignū. Est em̄ tot⁹ suauis. totus
dulcis. tot⁹ bon⁹. clemēs et pi⁹. Hinc
Anſ. Quid homūcio ꝑ diuersa vaga/
ris. ama vnū bonū ī q̄ sūt oīa. ⁊ Aug.
De⁹ est tale bonū ꝙ null⁹ amittit nisi
decept⁹. null⁹ q̄rit nisi monit⁹. nullus
īuenit nisi purgat⁹. ⁊ deinde q̄s despe
raret si diuinā pietatē recog̊sceret q̄ sic
vult nr̄az salutē vt ꝓ ea vnigēitū mor
ti tradidit. certe si pi⁹ de⁹ nr̄ nos ꝑde/
re vellet diu iā ꝑissem⁹. ſz nō vult mor
tē pctōr̄ eṫnā. Scd̄o dz cognitōz sui
hr̄e q̄ vult spūal'r trāsfigurari q̄z vilis
ē q̄z negligēs ad bonū. q̄z ꝓn⁹ ad ma/
lū. q̄z breuis tp̄is. q̄z īcerte mort̄. ex hac
q̄dē cognitōe generat̄ hūilitas ⁊ exclu
dit̄ p̄sūptio. Tertio dz trāsfigurād⁹
spūal'r hr̄e cognitionē ꝓximi ꝙ vnius
dn̄i seru⁹ ē cū eo. vni⁹ leg̃. vni⁹ fidei ⁊
vni⁹ finis: puta btitudinis. Ex ista co
gnitōe generat̄ ꝓximi cōpassio ⁊ exclu
dit̄ crudelitas. Debz ꝓinde transfigu
rand⁹ spūal'r secū assumere iacobū q̄
luctator vel supplātator īterp̄tat̄ vt sic
luctādo vīcat hec tria p̄lia. carnis ꝯcu
piscētias. mūdi fallacias ⁊ diaboli ne
q̄cias. q̄z nō coronabit̄ nisi q̄ legitime
certauerit. Deīde trāsfigurād⁹ spūal'r
dz secū ⁊ iohēz hr̄e q̄ īterp̄tat̄ gr̄a ex q̄
q̄s dz bonū feruēter īcipe. studiose ꝓse
qui. ⁊ ꝑseuerāter ꝯsūmare sic paul⁹ q̄
dicebat. Gr̄a dei sū id q̄d sū. ⁊ gr̄a eius
ī me vacua nō fuit ſz sp̄ in me mansit.

Secūdo saluator an̄ suā transfigu
rationē p̄misit h̄ ꝙ in montē excelsuz
ascēdit ad designādū ꝙ necesse ē oīb⁹
q̄ deū videre desiderāt vt nō ī infimis
voluptatib⁹ iaceāt ſz sp̄ ad celestia de
sideria se erigāt sic Apl'us q̄ dicebat.
Nr̄a ꝯuersatio ī celis ē. Tertio sal/
uator an̄ suā trāsfigurationez p̄misit
orationē ad designādū ꝙ q̄ ad sup̄na
desideria anhelat iā deuoti⁹ orat deū
quē ꝑ fidē q̄si p̄ntē ītuet̄. Quāto eī alti
us ꝑ v̄tutū grad⁹ ascēderit: tanto de/
uoti⁹ orabit. iō dic̄ euāgelista. Assum
psit iesus ⁊c̄. In q̄ q̄dē euangelio tria
notem⁹ salut̄ nr̄e documēta scz

Prīo dn̄i nr̄i iesu xp̄i transfigura/
tionē mirabilē. ibi. Assūpsit iesus ⁊c̄.

Scd̄o mutuā collocutionē ineffa/
bilē. ibi. Et ecce appa. ⁊c̄.

Tertio p̄fate visiōis occultationez
vtilē. ibi. Descendētib⁹ autē ⁊c̄.

Primo dixi ꝙ in euangelio notemus
dn̄i nr̄i iesu transfiguratōz mirabilē:
cū d̄r. Assūpsit iesus petrū iacobuz et
iohem fr̄ez ei⁹. ⁊ duxit illos in montē
excelsū seorsū ⁊ transfigurat⁹ ē an̄ eos
⁊ resplēduit facies ei⁹ sic sol. vestimēta
autē ei⁹ facta sūt alba sicut nix. Sup̄
q̄ dicit Lyra ꝙ ī ista transfiguratione
nō mutauit lineamēta corp̄is vl' figu
rā. ſz d̄r transfigurat⁹ ꝓp̄t claritat̄ vul
tus ei⁹ īmēsitatē. Ad cui⁹ clariorē ītel
ligentiaz tria circa hanc materiaz oc/
currūt dubia declaranda scz

Primū vtr̄ iste splendor in xp̄i cor
pore fuerit dos claritatis.

Secundū vtr̄ ab oculo nō glorio/
so natural'r videri possit dos claritat̄

Tertio quō in beatis reluceat dos
claritatis.

Primū dubiū ē vtr̄ splēdor seu clari
tas ista ī dn̄i nr̄i trāsfiguratiōe fuerit
dos claritat̄ btōr̄ quā hīturi sūt ī su/
is corp̄ib⁹ p⁹ generalē resurrectōz. Ad
q̄d rn̄det Tho. ī. iij. p. sūme. q. xlv. ar.
ij. sic. Nō ē inq̄t dicēdū sic dic̄ Hugo d̄
sctō vic. s. ꝙ xp̄s assūpsit q̄ttuor dotes
dotē claritat̄ ī trāsfiguratōe. agilitat̄
ambulādo sup̄ mare. subtilitat̄ egre
diendo de clauso v̄gīs vtero. ⁊ dotē ī/

passibilitatꝫ ĩ cena qñ dedit corpꝰ suũ ad edẽdũ sine h̃ ꝙ pateret̃. Cꝰ rõ ẽ. q̃a dos noĩat q̃ndã claritatẽ naturalem claritas ãt illa siue fulgor q̃ in corpe xp̃i in trãsfiguratõe apparuit miraculosus fuit: sic̃ ⁊ h̃ipsum ꝙ ambulauit sup̃ vndas marꝫ. ⁊ ꝙ v̄go ꝯcepit ⁊ peperit. ⁊ alia hmõi. Qđ clariꝰ declarãs Nico. de lyra sup̃. xvij. Math. dicit ꝙ aĩa xp̃i a p̃ncipio creatõis sue fuit gloriosa p̃ aptã dei visionẽ ⁊ p̃fectã fruitionem. verũtñ ex diuĩa dispositõne fiebat vt gl̃ia aĩme xp̃i nõ redũdaret ad corpꝰ: vt sic corpus eiꝰ esset passibile ⁊ mortale ad soluẽdũ p̃ciũ redẽptiõis bũane. Et eodẽ mõ ex diuĩa ordinatione factũ ẽ vt ĩ hora trãsfigurationis gl̃ia aĩe redũdaret ad corpꝰ vt oñderet̃ discipul' gl̃ia future resurrectiõis: nõ tm̃ aĩe sꝫ etiã corpis. vt sic animarent̃ ad seq̃ndũ xp̃m ĩ acerbitate passionis ad quã eos ĩuitauerat capl'o p̃cedẽti. Et sic pꝫ ꝙ claritas illa ĩ transfiguratiõe fuit claritas gl̃ie q̃ztũ ad essentiã sꝫ nõ q̃ztũ ad modũ. qꝛ fuit eiusdem rõnis cũ illa claritate q̃ erit ĩ corporibꝫ gl̃iosis. sꝫ nõ fuit ibi p̃ moduꝫ qualitatꝫ p̃manẽtis sic̃ in beatis. sꝫ p̃ modũ passiõis trãseũtis. ⁊ iõ ista claritas nõ dꝫ dici dos gl̃ie qꝛ dos đ sua rõne ĩportat q̃litatẽ p̃manentẽ. Et est sil'e de lumĩe aĩam pauli eleuante ad vidẽdũ diuinã essentiã ĩ raptu: qđ fuit eiusdẽ rõis cũ lumĩe eleuãte animã btõꝝ. Verũtñ nõ fuit ĩ paulo per modum qualitatꝫ p̃manẽtis: sed per modum passiõis trãseuntis. iõ ex tali eleuatione siue visione nõ fuit Paulus btũs. qꝛ beatitudo ĩportat p̃manẽtiã Hec lyra. Et subdit̃. Vestimẽta eiꝰ facta sunt alba sicut nix. Nã s̃m Augu. Candor vestiũ p̃cedebat a faciei splẽdore. ⁊ ita fuit v̄a mutatio ĩ facie: sed nõ in veste. Nõ sub̃am v̄e carnis amisit: nec corpis v̄itatẽ subtraxit: sꝫ splendorẽ addidit: ⁊ ex refulgẽtia facici etiã vestis fuit venusta. vt sic cũ tãta faciei ⁊ vestis claritate animaret discipl'os ad p̃ferẽda acerba tormẽta p̃ tãta gloria. ac si dicat. Ecce p̃ modicã ⁊ momẽtaneã afflictiõꝫ p̃ noĩe meo q̃ntã gloriã ⁊ q̃lẽ habebitꝫ. Uidete diligenter ⁊ ꝯsiderate attẽte: ⁊ penas mũdi parui pẽdite. qꝛ maior his erit stipẽdiũ vr̃m visio. s. mee diuĩtatꝫ. O xp̃e deꝰ pulcerrime: q̃s nõ pateret̃ p̃ te. Quis nõ moreret̃ p̃ te. tu em̃ es vita: v̄tus ⁊ totius bonitatꝫ fontal' origo. Secũdũ dubiũ est vtꝝ ab ocl'o nõ gl̃ioso naturaliter videri possit dos claritatꝫ. Ad qđ rñdet Tho. in. iiij. scp̃to sen. dist. xliiij. ar. iiij. q. ij. ꝙ videri põt. Qđ p̃bat sil'itudine ⁊ auc̃te. Primo similitudĩe sic Nos inq̃t assil'abimur claritati quaꝫ xp̃s ĩ trãsfiguratõe habuit. vt dic̃ glo. sup̃ illđ Phil'. iij. Reformabit corpꝰ hũilitatꝫ nr̃e ꝯfiguratũ corpi claritatꝫ sue. sꝫ claritas illa fuit visa ab ocul' discipuloꝝ nõ gl̃iosis in trãsfiguratiõe g̃ videri poterit. Scđo h̃ p̃bat auctoritate Sap̃. v. vbi đr̃ ꝙ ĩpij videntes claritatẽ iustoꝝ ex h̃ ĩ iudicio torq̃bunt̃. sꝫ h̃ nõ essꝫ nisi claritatẽ viderẽt Verũtñ necessario nõ videbũt. vt dic̃ idẽ sctũs Tho. sicut nũc coloratũ obiectum oculis velit nolit necessario videbit̃. nõ sic aũt de corpe gl̃ioso. qđ p̃bat sic qꝛ inq̃t discipuli corpꝰ dñi post resurrectõꝫ viderũt nõ intuẽdo claritatẽ eiꝰ. Et erit iõ qꝛ ĩ corpe gl̃ioso erit sũma obediẽtia corpis ad aĩaꝫ. g̃ ĩ volũtate aĩe erit ꝙ corpꝰ suũ videat̃ vl' ñ videat̃. sic̃ h̃ pꝫ exẽplo dñi Lu. vlt̃. qui qñ voluit disparuit ab ocul' discipl'orũ in emaus euntiũ. Sil'r color corporꝫ gl̃iosi erit ĩ ptãte aĩe vt p̃ ip̃m immutet visuꝫ vl' nõ ĩmutet. vl' vt occultet corpꝰ qđ est post se. vel non occul-

tet. Cōtrariū tñ tenet Scot⁹ sup q̄rto d. ꝙ nulli⁹ creat̄e volūtas naturaliter p̄t ipedire actōz naturalē alteri⁹ creature. sic q̄ꝫtumcūq; vellet q̄s ne ignis agat i stupā sibi appositā. sz tñ pōt ab īuicē r̄mouere vt sic ñ agat i eā. sic nulla q̄litas actiua p̄cise q̄ corpi subest ipi q̄ ad ei⁹ iperiū. ⁊ iō q̄libz btūs q̄ hz claritatē qñ ē ꝓximat⁹ ocl'o gl'ificato l'ali q̄liter ꝓporcionato ñ gl'ificato: nc̄c̄e ē q̄ꝫtū ē ex pte sui ꝙ īmutet illd. Sed ꝙ claritas xp̄i resurgēt; ñ īmutauit oculos discipl'oꝝ. h̄ fuit p ei⁹ potētiā dīnā qz ds est p̄mū agēs cuiuslibz creat̄e ⁊ coagēs. ⁊ qñ ip̄e ñ coagit tūc creatura desinit agere. p̄t āt eē ꝙ ds ad volūtatē btī ñ coagat claritati qñ vult nō videri suaz claritatē. qd ñ fit īmediate a volūtate btī: sz ad suū velle ds occl'tat O ds eterne o pie xp̄e q̄ꝫ btūs hō q̄ mō tibi fuit ⁊ tādē tātā claritatē ꝯsequet̄.

Tertiū dubiū erat quō i btis reluceat dos claritat;. i. vñ ⁊ p quē modum habeat originē. Ad qd ml'tiplex ē modus dicēdi doctoꝝ. Scot⁹ ei sup q̄rto dic ꝙ illa btōꝝ claritas ñ ē alid q̄ꝫ pfectio color; ꝯueniēt; corpi gl'ioso f̄m suam ꝯplexiōz ⁊ merita. Quilibet īquit btūs hēbit venustū pulcꝝ ⁊ dlectabilē colorē ⁊ nō oēs eūdē. sz sic hic: ita ⁊ ibi aliū colorē hēbit coleric⁹: aliū sanguineus. ⁊ sic d alijs ꝯplexiōibꝫ. Et lz q̄libet habeat excellēter pulcꝝ ⁊ dlectabilē colorē f̄m suā ꝯplexiōz ꝯueniētē: erit tñ dr̄ia īter illos f̄z exigētiā meritorū suoꝝ. iuxta illd. j. Chor. xv. Sic stella differt a stella i claritate. ⁊ alia ē claritas sol': alia lune ⁊ alia stellaꝝ. sic erit d claritate i corpibꝫ btōꝝ. Uocat autē hmōi pulcꝝ colorē claritatē inq̄ꝫtū est nat⁹ se māifestare. sic ei oē māifestū dicim⁹ eē claꝝ. Ali⁹ mod⁹ dicēdi ē Durādi di. ꝙ sic videm⁹ i corpibꝫ bñ tersis ⁊ polit; ex reflexiōe radioꝝ sol' vl' alteri⁹ lucidi magnā causari claritatē. ⁊ tāto maiorē q̄ꝫto materia ē mag; polita. sic auꝝ vl' tabula d aurata aut gladi⁹ bñ limatus. ita corpa gl'iosa erūt ml'tum polita ⁊ tersa ⁊ p ꝯñs ml'tū lucida ex icidētia radioꝝ sol' ⁊ alioꝝ lumīariū. ⁊ istoꝝ rō ē. qz i aīa ē claritas spūal' ⁊ in corpe dz eē claritas corpal'. iō Terti⁹ mod⁹ dicēdi ē ꝙ corpa gl'iosa erūt clara: ñ ab ip̄a aīma sz immediate a d o. Quart⁹ mod⁹ dicēdi ⁊ cōior ē ꝙ corpa gl'iosa erūt colorata ⁊ v̄e lucida ñ solū ex r̄flexiōe lumīs alic⁹ sz ab ip̄a aīa btā redūdāte i corpus. q̄ q̄dē dos ñ d̄r dos aīe qz corpi erit qd̄dā ꝑpetuuz. lz sit ab ip̄a aīa. Jō d̄r Mat. xiij. Fulgebūt iusti sic sol i reg. pa. eoꝝ. ⁊ Sap. iij Fulgebūt iusti ⁊ tāq̄ꝫ scin. i arūdineto discurrēt. ⁊. j. Cho. xv. Semiat̄ i ig̃bilitate et resur. i gl'ia Hic i h̄ euāgelio d̄r ꝙ resplēduit facies xp̄i sic sol. vbi dicit glo. Plus certeq̄ꝫ sol sz nō hūit maius cui cōparet. Ex q̄bus collige ꝙ h̄ hūile corpus nr̄m terreuz in q̄ d o fuimus post resurrectōz hēbit pulcritudinē dlectabilissimi color; ꝯueniētē f̄m suaz ꝯplexiōez et exigētiā meritoꝝ. ⁊ fulgebūt iusti plusq̄ꝫ sol septupl'r. iuxta illud Esa. xxx. Erit inq̄t lux lūe sic lux solis. et lux sol' septēpl'r clarior Corpa ei btōꝝ ornabūt celestē ciuitatē sic stelle fulgētes Oīm aūt btōꝝ claritatē excellit claritas dei genitrix sic merit; lōge excessit. Sup oīa āt illustrabit totā celestē hierl'm gl'iosū xp̄i corpus: qd teste btō petro tā pulcꝝ erit vt etiā angl'i d siderēt i eū ꝓspicere. Uñ d̄r Apoc. xxj. Nō egebit ciuitas illa sole neq; luna: vt luceāt i ea. sed claritas dei illumīabit eā. et lucerna eius erit agnus. O q̄ꝫ gl'iosa erit illa ciuitas. O q̄ꝫ felices incole qui ex ipsa claritate habebūt omniū beatoꝝ noticiā: sicut isti tres apostoli in monte thabor nullo docente

cogñuerũt ex gl'iosa claritate xp̃i moy/
sen z helia. Nõ em̃ erit necesse vt q̃ren
do qs ibi dicat. Quis fuit adã p̃mus
parẽs. qs abraã. qs xp̃s dñs .q̃ virgo
maria. Scõm salutẽ documentuz
notem⁹ mutuã collocutionẽ ineffabilẽ
ex euãgelio. cũ dr. Et ecce apparuerũt
illis moyses z helias ẽ. vbi euangeli
sta triplicẽ locutionẽ exp̃mit. s.

Primã locutionẽ ꝓphetícã.

Scõam locutionẽ apl'icã.

Tertiã locutionẽ diuinã.

Prio nãq; euãgelista exp̃mit locutio
nẽ ꝓphetícã dicẽs. Et ecce apparuerũt
ill' moyses z helias. moyses. s. fm aiaz
i corpe assũpto sicut q̃ñ ãgeli appent.
Helias adhuc viu⁹ i ꝓpa aia z corpe
portat⁹ ꝺ gadiso. Per qꝺ oñdit q̃ xp̃s
ẽ dñs vite z mortẽ. qz habebãt testio/
niuz ab helia qui adhuc erat viu⁹ z a
moyse q̃ iã fuerat mortu⁹. z xp̃s i me/
dio eoz. s. p̃ncipũ veterẽ z nouí testa/
mẽti. iuxta ꝑs. Principes ppl'oz cõ/
gregati sũt cũ deo abraã. loq̃bant em̃
moyses z helias cũ iesu. q̃d ãt loq̃bãt
ꝺr Lu. ir. q̃ dicebãt excessũ ei⁹ quẽ cõ/
pletur⁹ erat i hieru[illegible]. i. passionẽ ei⁹ z
ip̃i⁹ seriẽ recitabãt coꝝ iesu i q̃ fuit ex/
cessus amorẽ: dolorẽ z pauptatẽ. Lo
qui ãt eoz ẽ gr̃az redẽptois futuraz p
xp̃m fiendã testimonijs legẽ z ꝓphetarũ
p̃figuratã cẽ oñdere. Nõ sic tã loq̃bãt
ista xp̃o q̃ñ nesciẽti sz cũ adorabãt z gr̃
tias agebãt ꝺ aduẽtu ei⁹ i carnẽ. z for
te dicebãt. O btã caro q̃ cui⁹ passionẽ
saluabimur: sic ẽ p̃figuratũ i lege z p/
phet̃ q̃ꝺ ꝓsortio discipulo⁹ tuo⁹ du
rissime ligatũ trahẽt te tãq̃ agnũ ad
imolãdũ. z oẽs tui discipuli cbarí tũc
te derelinq̃nt. O gl'iosa facies quã cõ
spuet̃. o sctissime man⁹ quã ligabunt
o reuerẽdũ caput q̃ꝺ spinis p̃ nob co
ro nabit̃. z finaliť ꝺ sacrũ corp⁹ in cru
ce morietur. Scõaz locutionẽ euãge/
lista exp̃mit i euãgelio locutionẽ apl'i
cã. Nã petr⁹ videꝭ tãtaz gl'iaz in xp̃o
tãq̃ ceterí feruẽtioz dixit. Dñe bonũ ẽ
nos hic cẽ si vis faciam⁹ ꝺ tria tabna
cula. tibi vnũ. moysi vnũ z helie vnũ
Ubi dicit Lyra q̃ btitudo eẽntial'r cõ
sistit i aspectu claro diuinatis z pfecta
ei⁹ fruitiõe. accidẽtaliť ãt ꝓsistit i aspe
ctu hũanitatis xp̃i z delectatõe ꝓseqñ/
te p quã siẽ p istrumẽtũ ꝓiũctũ diuina
ti sũt sctí adducti ad gl'iaz. Isti apl'i q̃
fuerũt ꝺ admissi ad videdũ trãsfigu/
rationẽ xp̃i nõ viderũt ip̃i⁹ diuinitatẽ
sicẽ paul⁹ i raptu q̃ vidit diuinã essen
tiã. sz isti tm̃ ei⁹ hũanitatẽ i forma tã
gl'iosa. z tm̃ in ei⁹ aspectu sic fuerũt de
lectati q̃ voluissent ibi ꝑpetuo mane
re. Jõ dicẽ petr⁹. Bonũ ẽ nos hic esse.
Un Remigi⁹. Uisa dñi maiestate et
duoz seruoz petr⁹ adeo delectatus ẽ
vt cũcta tpalia obliuiõi traderet z ibi
i ꝑpetuũ vellet manere. Si ãt petrus
sic accẽsus ẽ q̃nta erit suauitas z dul/
cedo videre regẽ i decore. z itereſſe cho
ris sctoz oĩm z angeloz. Hec ille. O
q̃nta gl'ia. o q̃ntũ bonũ in p̃tia videre
nudã diuinitatẽ. eẽntiã i q̃ ẽ oĩs bõi ori
go. si sic attraxit gl'iosa facies xp̃i visio
petrũ vt diceret. Dñe bonũ ẽ nos ꝺ eẽ
si vis faciam⁹ zc. nõ em̃ dixit q̃ taber
naculũ vellz facere sibi z duobꝫ socijs
sz itẽdebat q̃ ipe maneret cũ dño. Jo
hãnes cũ moyse. z iacobꝫ cũ helia. Et
vt dicẽ Lu. ix. c. loq̃bat petr⁹ nesciẽs q̃d
diceret. Sicẽ ei hõ ex magẽ passione ti/
morẽ vel amorẽ. p̃rũpit i aliq̃ ꝟba si/
ne p̃meditatiõe. ita petrus ex magẽ de
uotiõe z delectatõe dicẽ. Bonuz ẽ nos
hic esse. Sz certe petr⁹ nesciebat q̃d di
ceret. qz i via p̃tiaz q̃rebat: nesciẽs q̃ i
celo ẽ loc⁹ btitudinis. Tum qz absq;
gustu mortis imortalis vite statũ vo
lebat hẽre. Tũ etiã qz i solo xp̃i hũani
tatẽ aspectu btitudinez ponebat. Uñ

De trāsfiguratōe domini

Aug. Quid dicis sctē petre. mūdꝰ perit
ꝛ tu secretū q̄rꝫ. vides tot gētes ī vnū
ꝯuenire ꝛ tu q̄etē diligis. vides tene/
bras mūdi ꝛ tu lumē abscōdis. Hic
etiā Damas. Nō est inq̄t petre tibi bo
nū vt xp̄s ibi moret. qm̄ si ibi māsissꝫ
neq̄q̄ claues obtinuisses regni. Et vt
dic̄ Chrys. Petrꝰ q̄a audiuit ꝙ opor
teret euꝫ hierosolymā ire. ꝛ ibi multa
pati adhuc timet ꝑ xp̄o. sꝫ post īcrepa
tionē nō audet ap̄te dicere rursus. ꝓ/
pitiꝰ esto tibi. sꝫ idē occulte ꝑ alia sig̃
īsinuat. iō dicebat. bonū ē ꝛc̄. Nā dn̄s
petro non rn̄dit. qꝛ licet ex feruore de
uotōis loq̄ret dn̄o. tn̄ qꝛ īprudēter in
terrogauit di. Dn̄e si vis faciamꝰ hic
tria tabernacula. iō rn̄sionē dn̄i non
meruit. Qui autē dn̄o vult facere ta/
bernaculū p̄paret cor suū ꝛ īueniet lo
cū dn̄o tabnaculū deo iacob. Tertō
euāgelista exp̄mit locutionē diuinaꝫ
di. Adhuc eo loq̄nte ecce nubes luci/
da obūbrauit eos. ꝛ ecce vox de nube
di. Hic ē filiꝰ meꝰ dilectꝰ in q̄ mihi bn̄
cōplacui ip̄m audite. ꝛ audiētes disci
puli ceciderunt ī faciē suā ꝛ timuerūt
valde. Ubi est nobis sciendū ꝙ deus
loquit̄ tripliciter scꝫ

Primo in se ineffabiliter.
Scd̄o ꝑ angelos mirabiliter.
Tertio ꝑ hoīes multipliciter.

Primo deꝰ oīpotēs loq̄t̄ ī se semel tm̄
ꝛ ieffabilit̄. i. pr̄ generat filiū q̄ patris
v̄buꝫ d̄r. ꝛ hec ē vnica generatio ꝛ eter
na. Un̄ Job. xxxiij. Semel loq̄t̄ deus
ꝛ scd̄o idip̄m nō repetit. qꝛ eadē gene/
ratiōe mō generat verbuꝫ qd̄ caro fa
ctū ē q̄ an̄ oīa secula. Hinc ps̄ ait. Se
mel locutꝰ ē dn̄s. duo hec audiui ꝛ ti/
bi dn̄e misericordia. qꝛ reddes vnicui
q̄ iuxta opa sua. i. deꝰ pat̄ vnica gene
ratōe generat filiū ꝑ quem creauit ex
misericordia ꝛ glorificat ex iusticia.

Scd̄o deꝰ loq̄t̄ ꝑ āgelos mirabilit̄
qn̄. s. suā voluntatē ꝑ ip̄os innotescit.
Un̄ Grego. ij. mora. dic̄. Deꝰ āgel' loq̄
tur cū eis volūtas eiꝰ ītima videnda
māifestat̄. Quā q̄dē d̄i volūtatē āgeli
mirabil'r hoīb̄ loquūt̄ sic̄ diffusiꝰ de/
clarat idē b. Grego. xxviij. mora. dicēs
Aliqn̄ deꝰ loq̄t̄ v̄bis ꝑ angelū cuꝫ ni/
hil ī imagine on̄dit̄ sꝫ v̄ba solū audiū
tur. sic̄ Job. xij. dn̄o dicēti. Pr̄ clarifi/
ca filiū tuū vt filiꝰ clarificet te: ꝓtinus
rn̄det̄. Clarificaui ꝛ iterꝫ clarificabo. ꝛ
h̄ ꝑ āgelū. Aliqn̄ deꝰ ꝑ āgelos loquit̄
reb̄ tm̄ cū nihil d̄r v̄bo. sꝫ ex ip̄a visio
ne futura ītelligit. sic̄ ezechiel vidit ele
ctrū. nihil tn̄ audiuit sꝫ intellexit q̄d si
gnificaret. electꝝ v̄o ex argēto ꝛ auro
rutilat ꝛ significabat xp̄m deū ꝛ hoīeꝫ
Aliqn̄ deꝰ ꝑ āgelos v̄bis sil' ꝛ reb̄ lo/
q̄t̄ sic̄ ade post culpā. q̄ cū abscōdisset
se a facie dei dū dn̄s deambularet ad
aurā pꝰ meridiē audiuit ab āgelo ver
ba īcrepatōis ī dn̄i ꝑsona dicētꝫ. Adā
adā vbi es. ꝛ sic post meridiē significa
bat ꝙ iā a feruore v̄itatis adā recesse
rat ꝛc̄. Aliqn̄ deꝰ loq̄t̄ ꝑ āgelos qn̄ ima
gines on̄dūt ocul' cordis. sic̄ iacob sb̄
nixā scalā d̄ celo vidit. sil'r petrꝰ linthe
um reptilib̄ ꝛ q̄drupedib̄ plenuꝫ vi
dit ī extasi raptꝰ. qꝛ si ocl'is corpis hec
vidisset petrus ī extasi nō fuisset. Ali/
qn̄ loquit̄ deꝰ ꝑ āgelos quādo assum
ptis corporib̄ ex aere oculis corpali/
bus apparēt. sicut abrae tres angeli
ī specie triū virorꝫ q̄s suscepit hospitō
ꝛ cibaria eisdē p̄pauit. sil'r loth. sil'r be
ate v̄gini in annūciatiōe q̄ tūc locuti
sunt. sed vt dicit magnꝰ Albertus li.
ij. sui cōpendij. ꝙ tunc angelus sicut
nō profert sonū in organis materia/
libus s̄m naturā: ita nec circulariter
immutat mediū. sicut est in voce na/
turali. Unde vox angeli nō audit̄ ni/
si ab illo ad quē dirigitur. Et ē simile
in apparitiōib̄ angelorꝫ quos q̄daꝫ

vidēt: ⁊ alij eq̄ ꝓximi nō vidēt. vt patz in helyseo ⁊ puero ei⁹. iiij. Regū. viij. Nō em̄ videbat puer ei⁹ angl'os sicut ip̄e licet parit̄ essent. Aliqn̄ deus loq̄tur ꝑ angelos hūanis cordib⁹ cum ꝑ eos secreta sua inspirat. Vn̄ Zacharias ꝓpha ait. Et dixit ad me angel⁹ q̄ loq̄bat̄ in me. Aliqn̄ de⁹ loq̄t̄ ꝑ angelos de celestib⁹ substātijs. sic̄ hic ī trāsfiguratōe de nube facta ē vox. Hic ē fili⁹ me⁹ ⁊c̄. Aliqn̄ ꝑ angl'os loq̄tur ꝺ terrenis substātijs. sic̄ balaam de ore asini. Aliqn̄ de⁹ loquit̄ ꝑ angl'os ꝺ celestib⁹ ⁊ terrenis substātijs sil'. sicut ad moysen ī mōte de igne ⁊ rubo. O de⁹ infinite v̄tutis q̄z mirabilis es ī tuis opib⁹. o q̄z ꝓfundus ⁊ impscrutabilis

Tertio deus loquit̄ ꝑ hoīes multipliciter. Primo ꝑ opatōz. Actuū. ij. Agab⁹ tulit zonā pauli. O si audirē⁹ quāta bona nob̄ oñdit: certe caueremus ip̄i⁹ offensam. Scdo de⁹ loquit̄ ꝑ hoīes ꝑ vocis formatiōz. sic̄ in ꝑdicatiōe vel in salutarib⁹ ꝯsilijs. iō dicit Mat. x. Nō vos est⁹ q̄ loq̄mini sz spirit⁹ p̄ris v̄ri q̄ loquit̄ in vob̄. Idē Luce. xxj. Ego dabo vob̄ os ⁊ sapiētiam nō est credēdū q̄ materialiter apostoli duo ora habuissent: sed idē dicebat̄ dei qn̄ loq̄bant̄ diuina. ⁊ dicebat̄ eorū qn̄ loq̄bant̄ hūana. Hoc est qd̄ dicit apl's Heb. j. Multipharie multisq̄z modis olim loq̄ns de⁹ p̄rib⁹ in ꝓphetis. nouissime v̄o locut⁹ est nob̄ ī filio suo quē ꝯstituit heredē vniuersorū ꝑ quē fec̄ ⁊ secl'a. O charissimi christifideles audiam⁹ iā dei ⁊ v̄gīs filiū bn̄dictū ad duo solūmō v̄ba nos instruētē ⁊ dicētē Matt. xj. Discite a me q̄z mitis suz ⁊ hūil' corde. Hec ꝓfecto ē lectio xp̄iani quā mgr̄ angelo ꝝ in hora mort⁹ a q̄libet ī terrogabit. ⁊ q̄ scierint ⁊ s̄uauerint tm̄ saluabūt̄. Jō clamat de⁹ p̄r de nube oīb⁹ saluādis di.

Hic ē fili⁹ me⁹ dilectus ip̄z audite. Et audiētes discipl'i cecidert̄ ī faciē suā et timuert̄ valde. Et accessit ih̄s ⁊ tetigit eos di. Surgite nolite timere: leuantes aūt ocl'os suos neminē vidert̄ nisi solū ih̄m xp̄m Tertiū salutis documētū ex euāgelio notem⁹ p̄fate visionis occultatōz vtilē cū d̄r. Et descendētib⁹ ill'ꝺ mōte p̄cepit ill'di. Nemini dixerit⁹ visiōz donec fili⁹ hoīs a mortuis resurget. Hoc āt saluator p̄cepit ml't⁹ ꝺ caus̄. Prīo vt addiscam⁹ ex h̄ ne laudes hoīm appetā⁹. Scdo s̄m Theophilū ne hoīes audiētes tā gloriosa ꝺ eo dici postea scādalizarēt̄ videntes eū crucifigi. Tertio s̄m hilariū q̄z tūc debebāt eē testes v̄itatis qn̄ s.s. erāt ꝯfirmati. Quarto s̄m Damas. q̄z alij discipl'i adhuc īpfecti ꝯtristati fuissent q̄ ip̄az visiōz n̄ vidissēt. ⁊ iudas īcitat⁹ fuissz ad tradēduz saluatorem. Quīto ne mr̄is sue marie cor amaricarēt dicēdo ei q̄ moyses ⁊ helyas ignominiosas pēas passuꝝ eū p̄dixert̄ q̄ fuit tā pulcer. tā splēdid⁹. tā suauis Vn̄ ip̄a visio trāsfiguratōis fctā fuit circa p̄ncipiū veris. s. sabbato q̄ttuor tp̄m qn̄ legit̄ h̄ euāgeliū. Festū v̄o ei⁹ celebrat̄ isto die. q̄z apl'i s̄m dn̄i preceptū tacuert̄ vsq̄z ad hāc diē. sz hodie cepert̄ publice p̄dicare v̄bo ⁊ scp̄to. vn̄ Petr⁹. ij. cano. j. c. scribit. Nō īdoctas fabulas secuti notā fecimus vob̄ dn̄i nr̄i v̄tutē. sz specl'atores fctī illi⁹ magnitudīs. accipiēs eī a d̄o p̄re honorē ⁊ gl'iaz voce delapsa ꝺ celo ad eū huiuscemodi a magnifica gl'ia. h̄ ē filius me⁹ dilec. ī q̄ mihi ꝯpla. ip̄z au. ⁊ hāc vocē nos audiui⁹ ꝺ celo allatā cū esse m⁹ cū ip̄o ī mōte scō ⁊ hēm⁹ firmiorez ꝓphicū s̄mōz cui bn̄facit⁹ credētes. credā⁹ igr̄ k̄mi dn̄z iesū trāsfiguratū d̄i filiū ⁊ credentes fiducial'r ꝑ v̄ba ⁊ opa bōa petā⁹ vt det h̄ gr̄az ⁊ ī futo gl'iaz.

De sancto Laurentio

De sancto Laurentio martyre.
Sermo.lxx.

Igne me ex/
aminasti ⁊ nō est inuēta in
me iniq̄tas.ps̄.xvj. Nec ꝟ
ba btūs Laurēti⁹ optime potuit dice
re dn̄o dū volueret̄ ī craticula super
ignē ardētē. Sciebat nimiꝝ ꝙ de⁹ nō
recipit ī celestē gl̄iaz quēq̄ nisi p̄us ꝟ
ꝓbet ī camīo tribulatiōis.iō dicebat
Petr⁹ Actuū.xiiij. Per ml̄tas tribu
bulatōes oportet nos ītrare ī regnū
celoꝝ. Quocirca ē sciēdū ꝙ hoīes q̄t/
tuor solēt ꝓbare ꝑ ignē: ita de⁹ scz

Primo aurum
Scd̄o argentum
Tertio figuli lutū
Quarto ferrum

Primo nāq̄z solēt hoīes ꝓbare aurū
in fornace si est puꝝ. Per auꝝ ꝟo qd̄
alia metalla excellit intelligit̄ p̄latus
quē dn̄s vult ꝓbare ī fornace tribula
tiōis. iuxta dictū Job.xxiij. Proba/
uit dn̄s q̄si auꝝ qd̄ ignē ꝑtrāsit. Sed
qꝛ beat⁹ laurētius fuit tāq̄z auꝝ rōne
p̄liatiōis.qꝛ fuit archidiacon⁹ q̄ excel
lebat subditos fulgore vite sicut auꝝ
alia metalla. Illi vero q̄ sic sup̄ alios
nō lucēt nō debēt p̄latōis officiū susci
pere.qꝛ dic̄ Gre.ī pasto. Nō dz hoīm
ducatū suscipe q̄ nescit bn̄ viuēdo p̄i/
re. Scd̄o solent hoīes ꝑ ignē ꝓbare
argētū si valeat. Sic de⁹ suos p̄dica/
tores q̄ dicūt̄ argētū tū rōe fulgide vi
te.tū rōe sonorositat⁹. Sz qꝛ beatus
laurētius fuit accept⁹ p̄dicator.iō ip̄z
vna cū alijs examīauit.vt iā dicāt illd̄
p̄s. Igne nos examīasti sic̄ examinat̄
argētū. Tertio hoīes solēt examīa
re ꝑ ignē vas figuli.iuxta illd̄ Ecc̄i.xx
vij. Uasa figuli ꝓbat fornax: ⁊ hoīes
tētatio tribulatōis. Et qꝛ btūs laurē/
ti⁹ ī vase fictili corꝑis habebat p̄ciosū
thesauꝝ virginitat⁹: patīe: charitatis
⁊c̄.iō de⁹ ꝓbauit ip̄m. Thob.xij. dixit
angel⁹. Quia accept⁹ eras deo: neces
se erat vt tēptatio ꝓbaret te Quarto
hoīes ꝑ ignē solēt ꝓbare ferrū ad ali/
qd̄ op⁹ aptū vt ei⁹ rubigo purgetur.
Sic btūs laurēti⁹ tāq̄z lapis viuus
erat locād⁹ ī celeste palatiū q̄ nullum
coinq̄natū intrat.iō debebat ꝓbari.
Juxta illd̄.j.Cho.iij. Alij edificant li/
gnū.alij fenū.alij stipulā. vniuscuius
qz op⁹ q̄le sit ignis ꝓbat. Et qꝛ beat⁹
laurēti⁹ fuit sine rubigīe mortal' pctī.
iō merito dicere potuit. Igne me ⁊c̄.
In q̄bꝫ q̄dē verbis ad honorez gl̄iosi
xp̄i milit⁹ laurētij tria insinuāt̄ salut⁹
documēta dei gr̄a declarāda.s.

Primū examīatōis acerbitas.ibi.
igne me.
Scd̄m examīati stabilitas.ibi.ex/
Tertiū examīati di/ (amīasti
gnitas.ibi.⁊ nō ē inuēta ⁊c̄.

Primū dixi documētū qd̄ ex p̄missis
themat⁹ verbis insinuat̄ declarāduz
examīatōis acerbitas: cū dr̄.igne. Ig
nis eī int̄ alia elemēta mag⁹ ē actiu⁹.
citi⁹ ⁊ pl⁹ ledit. ꝓpt̄ea pena acerba no
mine ignis exp̄mit̄ ī sacra scp̄tura sic̄
dic̄ saluator Mat.xxv. Ite maledicti
in ignē eternū: nullū excipiēdo.cuz tn̄
ꝑuulos cū origīali pctō decedētes: di
cit Bonauē.nō puniri pena sensus.
sz tm̄ pena dāni. Et iō ī sacra scp̄tura
q̄ntuplex ignis repit̄.s.

Prim⁹ ignis gr̄e q̄ est fouēdus
Scd̄s ignis malicie q̄ ē fugiēdus.
Terti⁹ ignis tp̄al' pene q̄ ē sustinēd⁹
Quart⁹ ignis material' flāme. q̄ est
superandus.
Quint⁹ ignis gehēne q̄ ē horrēdus

Prim⁹ itaq̄z ignis ī sacro eloq̄o inue
nit̄ ignis gr̄e q̄ ē fouēd⁹ Quia ipse dei
altissimi fili⁹ ꝓpterea veīt ī hūc mūdū
vt istū ignē gr̄e in cordibus pctōrum

frigidis reaccenderet. vñ dicebat Lu. xij. Ignē veni mittere in terrā z qd vo lo nisi vt ardeat. Et in vitate magnā materiā cōbustibilē apposuit ad hūc ignē gre accendendū in mūdū venies hic ꝓgrediēs z de mūdo egrediēs. O q̄ta paupate z hūilitate venit. O q̄n ta charitate fatigatiōe z pietate docu it. O q̄ta acerbitate p nobis mortem subijt. Si qs hec freq̄nt ad cor suū ap ponat reuera exardesceret. Dr aūt diui na gra ignis ꝓpt ꝓprietates q̄s mate rialis hz ignis. Prima ꝓprietas est q alta edificia in puluerē redigit. sic gra elatos hūiliat vt se incinerādos vaci ter reputēt. iuxta illud Beñ. iij. Pul uis es z in puluerē reuerter. Scōa p prietas ignis q illumiat. sic gra illu minat mentē tenebrosam. Hāc pete bat Zacharias Lu. j. di. Illuminare bis q̄ i tenebris z i vmbra mort sedēt Tertia ignis ꝓprietas q solidat vt pz in testa vl luto. sic gra corda timore li q̄facta ꝓsolidat. Vnc ait Bre. Petr⁹ añ spūssctī aduentū vna mulieris vo ce pculsus dū mori timuit vitā nega uit. Sz p⁹ aductū spūssctī vires etiaz p̄ncipū cesus p̄mit. Quarta ignis p ꝓprietas ē q q̄dā indurata liq̄fac. vt pz de cera. sic gra. Nā duz cor marie ma gdalene sic liq̄fecit vt tantū lachryma ret q pedes dñi lauaret. Et quicūq boc igne in p̄ti nō arserit necesse ē q igne infernali ardeat. ne tñ ad hūc q̄s deueniat: totis viribꝫ laboret hūc gre ignē ꝓcrere z ꝓseruare. Nā ignis ma terialis duobꝫ modis querit z inuenit Primo peritiōe sicut faciūt homines a suis vicinis petēdo. ita ignis gre pe tentibꝫ dabit: maxime si cū deuotiōe petat. Vñ ps. ait. In meditatōe mea exardescit ignis. Secūdo ignis acq̄ri tur p fortē collisiōnē lapidis vel cali bis vel alterius rei. Sic ignis gratie p castigationē z macerationē cor pis Leui. x. Ignis egressus est a facie do mini. Scōo deniq̄ inuētus ignis cō seruat duobꝫ modis. Primo p ap po sitionē cinez. sic ignis gre p cogitat ōz mortis ꝓseruat. Beñ. iij. Memen. to hō q̄ cinis es z in cinerem reuerteris Scōo ꝓfuat ignis p cōbustibiliū ap positionē. sic ignis gre p multiplican onē bonoz opez. i cui⁹ figura dr Le uit. vj. Ignis in altari meo sp ardebit quem nutriet sacerdos submittēs li gna p singl'os dies. vbi dic Lyra q sa cerdos apponebat ibi tm̄ duo ligna. in qbꝫ designant duo p̄cepta charita tis: dei vicz z primi. a qbꝫ oia opa bo na egredi debēt. Jst modis btūs lau renti⁹ q̄ siuit z ꝓfuauit ignē diuīe gre: qua intātū ardebat q̄ p dilatiōe mor tis fleret dicēs ad Sixtū papā. Quo sine filio ꝓperas pater. q̄ sacerdos san cte sine dyacono ꝓgredet. Secūd⁹ ignis in sacro eloqo inuenitur ignis malicie. vt pote ire. inuidie. supbie. lu xurie. q̄ quidē ignis ꝓpter tria dicitur Primo qz sicut ignis materialis cor poralia cōsumit. ita malicia spūalia bona. Jobel. j. Ignis comedit speciō sa deserti. Scōo sic ignis deformat q̄ ambit z lābit. ita malicia. Esa. xiij. Fa cies ꝓbuste vult⁹ eoz. Tertio sic ignis horrorē generat. ita malicia i aīa exce cat. Juxta illō ps. Supcecidit ignis z nō viderūt solē. Ecce certe vbiq̄ ardet ira. vbiq̄ luxuria. vbiq̄ auaricia. vbi qz inuidia. vbiq̄ gula. vt impleat illō ps. Incenderūt igni sanctuariū tuuz polluerūt. s. iuidia tabernaculū nois tui. Bñ q̄ppe dicebat Job. Tot⁹ mū dus in maligno. i. in malo igne posi tus est. O aīa xpi dñi sanguie redem pta fuge ignē ire: auaricie: luxurie. q̄a si sup te ceciderit cōbureris z nisi peni tueris ꝓbis. Vnc psalmista ait. Su

percecidit ignis ⁊ nõ viderunt solem. Hunc malicie ignẽ beatus Laurẽti⁹ extinxerat. Ideo dicere poterat. Igne me examinasti ⁊ nõ est inuenta in me iniquitas. Tertius ignis in sacro eloquio inuenitur ignis tempal' pene. de quo ait p̃s. Transiuimus per ignẽ ⁊ aquã ⁊ induxisti nos in refrigerium. Hunc ignẽ beatus Laurenti⁹ sustinuerat. Ideo dicebat. Dñe Jesu christe deus d̃ deo miserere mei serui tui. quia accusatus nõ negaui nomẽ sctm̃ tuũ. interrogatusq; te xp̃m confessus sum. Quart⁹ ignis in sacro eloq̃o inuenitur ignis material' flamme. de q̃ Dañ. iij. d̃r. Tres pueri missi sunt in fornacẽ ignis ardẽtis. Hunc ignẽ b. Laurẽti⁹ supauit. nã cum ip̃m mĩstri Decij sup cratẽ ferreã extẽdissẽt ⁊ prunas supposuissent: dixit ad Ualeriũ. Disce miser: q̃r carbones tui sũt mihi refrigeriũ tibi aũt eternũ p̃stant suppliciũ. q̃r ip̃e dñs scit ꝙ accusatus nõ negaui eũ. iterrogat⁹ xp̃m ꝯfessus sum. assat⁹ gr̃as ago. Quint⁹ in sacro eloquio inuenit̃ ignis gehẽne. De quo d̃r Deut̃. xxxij. Ignis succẽsus est in furore meo ⁊ ardebit vsq; ad inferni nouissima. ⁊ iste ignis ẽ valde horrendus ⁊ valde timẽdus. quia vrit sine intermissiõe. sine termĩatiõe. ⁊ sine mitigatiõe. q̃ nõ vrit alios q̃ꝫ pctõres Sꝫ circa h̃ queritur vtꝫ ille gehenne ignis sit material': spiritual': siue imaginari⁹. Ad qd̃ rñdet Rich. in. iiij. dis. xliiij. ꝙ circa hoc fuerunt diuersi errores. Nam Auicenna. ix. methaph. dicit. ꝙ ibi est ignis methaphoric⁹ siue similitudinari⁹ qui resurrectõem corporꝫ non credebat: sꝫ dicebat ꝙ aĩma cum sit incorporea: igne corporeo puniri nõ potest. cui⁹ dictum secuti sunt quidam doctores catholici dicentes ꝙ ille ignis nõ est corporeus: sꝫ est q̃dam spiritualis pena que ꝓpter suuꝫ acumen d̃r methaphorice ignis. q̃r iquiunt: cum diuina potẽtia possit reprobos cruciare sufficiẽter spũali pena: supfluũ fuisset in inferno ponere corporeũ ignem. ⁊ hoc ꝓbant ꝑ illud Lu. xvj. vbi diues dixit ꝙ lingua sua cruciat̃ in flãma. Cõstat aũt ꝙ aĩma linguã nõ hẽbat. sꝫ est locutio methaphorica. A sil'i d̃ igne inferni ẽ locutio methaphorica. Sꝫ h̃ dictũ ẽ erroneũ ꝓut dic̃ Rich. ⁊ s. Tho. in. iiij. di. xliiij ⁊ Greg. iiij. dyal'. Ignẽ gehẽne corpeũ esse nõ ambigo. ⁊ Aug⁹. xxj. d̃ ciui. dei c. x. Gehẽna illa qd̃ ⁊ stagnum ignis ⁊ sulphuris d̃r: corpore⁹ ignis ẽ. Ad dictum aũt dãnati diuitis dicendũ ꝙ q̃ ad linguã est locutio methaphorica. quo vero ad ignem realis. Secũdo quidã dixerũt ꝙ ignis inferni tm̃modo est imaginarius. ⁊ ꝙ anime p⁹ mortem nõ puniunt̃ ꝑ corpalia: sꝫ ꝑ similitudĩes corporꝫ. sicut dormiẽtes somniant ⁊ imaginant̃ ꝙ torqueantur diuersis penis. sꝫ hoc est erroneũ. Ratõ s̃m Tho. quia imaginatio est potentia quedã vtens organo corpali. ideo nõ potest esse ꝙ tales imaginatões fiant in anima a corpe separata. sicut est ĩ anima somniãtis Tertio quidam dicunt ꝙ in inferno est ignis materialis eiusdem speciei cum nr̃o igne. qd̃ dictum ꝓbant tripl'r. s. autoritatibus rationib⁹ ⁊ exemplis. Primo inq̃ꝫ ꝓbant ignem materialẽ esse in inferno autoritatib⁹ innumeris. sic̃ Esa. vlti. d̃r. Ignis eoꝝ non extinguet̃. Et. p̃s. Pluet sup eos laq̃os: ignis sulphur ⁊ spiritus ꝓcellaꝝ pars calicis eoruꝫ Sed ⁊ ip̃a veritas ait Mat. xiij. Exibunt angeli ⁊ separabunt malos de medio iustorum ⁊ mittent eos in caminũ ignis ardẽtis. Et eiusdẽ. xxv. dicet his qui a sinistris eius erunt. Ite

maledicti in ignē eternū. Secūdo ignem inferni esse materialez doctores probant ratiōibus. Primo ratiōe diuine iustitie que exigit vt sicut sancti in celo corpore z aīa p̄miabūtur: ita reprobi in inferno corpore z aīa puniant. sed si ibi corporalis ignis non esset: corpe z aīa puniri nō possent. et ideo dicit Grego. Sicut auctori suo corpe z aīa deliquerūt: sic aīa z corpore puniunt. Secūdo hoc idē pbāt ratiōe diuine ordinatiōis. Naz deus sic ordinauit vt p quę quis peccat p hec puniatur. sed quidā peccant in visu. quidā in auditu zē. ergo necesse est q̄ puniant i auditu corpali igne Sap. xj. Per que quis peccat: p hec z torq̄t

Tertio quoq; q̄ in inferno sit ignis materialis pbemus exemplis. Nam refert Grego. in .iij. dialo. q̄ in sabina ciuitate quedā sanctimonialis fuit q̄ carnis continentiam habebat. sed lingue, p̄cacitatez nō declinabat. hec dum in ecclesia sancti laurētij fuisset sepulta ante martyris altare a demonib⁹ secata vna p̄s illesa p̄mānsit altera cremata: ita vt mane adustio visibiliter appareret. Loquar igit fidens omnibus xp̄i z veritat̄ ac bonitatis inimicis: vt pote luxuriosis: superbis: auaris furibus: latronib⁹: piuris: sodomitis z q̄buslibet mortaliter peccātib⁹ q̄ nisi penituerit̄is eternis ignib⁹ corpore z aīa puniemini. Heu miseris. heu insipientib⁹. heu dei inimicis. q̄s eorum poterit habitare cū igne deuorāte nō vno die aut vno anno. plus dico. nō mille annis. amplius loquar. nō mille milibus annis. sed i eternū et vltra ardebūt in oīnibus sensibus corporis z anime potentijs. Sed quia beatus laurentius primū ignē quesiuit et foluit. Secūdū fugit z extinxit. Tertiū z quartū patienter sustinuit. Quītū vero valde phorruit. Secundū deniq̄ documētū ex p̄missis thematis verbis insinuatur declarandū examinati stabilitas. cuius dicit. Examinasti me Tāte nāq; stabilitatis erat bt̄us laurentius supra firmā petrā christū fundatus. q̄ nec blandimētis nec terroribus potuit a deo euelli z a fidei veritate flecti. Pro quo sciendū sm̄ scm̄ Bonauē. in .ij. di. xxiij. ar. j. q. iij. q̄ nostre stabilitatis examinatio a triplici principio fit scilicet

Primo a deo oīpotente.

Secūdo a carne inclinante.

Tertio a diabolo instigante.

Primo dixi q̄ examinatio seu rētatio nostra fit a deo oīpotente que optima z desideranda est. quia deus non rētat nisi ad bonū nostrū. aut vt eruditat sicut philippū apostolū di. Joh. vj. Unde ememus panes vt comedāt hi. Hec autē dicebat tentans eū. Aut ideo vt virtutem occultā alicuius alterī manifestet. sicut Beñ. xxij. dicitur. Tētauit deus abraam in īmolatiōe filij ysaac: vt ip̄ius fidei noticia z obedientia alijs manifestetur. Ideo dicitur Jac. j. Deus est intentator malorum. Deus eī neminē tentat vt scilicet peruertat. Propterea ip̄ius tentatio est optanda. Jac. j. Oīe gaudiuz existimate fratres cū in tentatiōes varias inciderit̄is. Hinc. v. q. v. c. Non oīnis qui parcit amicus est. nec omnis qui verberat inimicus est. Melior a eī sunt vulnera amici. q̄s voluntaria oscula inimici. Melius est cum seueritate diligere q̄s cū lenitate decipere. Et infra. Qui phreneticuz ligat: z qui litargicū excitat. ambos amat. Quis potest nos amplius amare q̄s de⁹. z tñ nō solū nos docere suauiter: verūetiā salubriē terrere nō cessat. hec Aug. q̄ Uincētiū donatistaz. Sed di.

quare ille misericors deus suos filios et seruos sic examinat. nonne melius foret quod conseruaret eos in dulcedine deuotionis et in illa deuotione fuirent ei vsque ad mortem. Respondent doctores quod hoc facit propter multas electorum vtilitates. s.

Primo propter peccatorum purgationem.
Secundo propter cordis humiliationem.
Tertio propter primorum compassionem.
Quarto propter dilectionis ostensionem.
Quinto propter virtutis conseruationem.
Sexto propter malorum punitionis designationem.

Primo itaque piissimus deus hic examinat electos propter purgationem peccatorum. frequenter enim in sanctis est aliquid purgabile: puta venialia saltem peccata. ideo hic purgantur misericorditer ne in purgatorio puniantur pro eis acriter. Unde Augustinus. ait. Quod lima ferro. fornax auro. flagellum grano hoc facit tribulatio hominis iusto. Et b. Hiero. Rubigo peccati sine igne tormenti consumi non potest. Secundo deus examinat propter cordis humiliationem sine qua non est homini spes salutis. Grego. Dum vitia nos tentant proficientes in nobis virtutes humiliant: vt vicz homo cognoscens suam fragilitatem ad diuinum auxilium confugiat. Dicit enim sanctus Bonauentura. quod aliquando deus subtrahit deuotionis dulcedinem intantum quod videtur homini deus durus et immisericors in dando gratiam tam ardenter petenti. Nec autem tribulatio est tam valida quod homo ex ea quasi insanit. et nec comedere nec bibere appetit exquo illum abesse cogitat quem desiderauerat: esurierat et sitierat. In quorum persona dicit Job xxx. Clamabo ad te domine et non exaudies me. sto et non respicis. commutatus es mihi in crudelem. Sed talis humilitate cordis expectet dei misericordiam patienter credens quod deus iustus est. ideo nunquam gratiam suam aufert ab eo nisi ille per peccatum mortale recedat ab ipso. Tertio examinat deus misericors propter primorum compassionem vt vicz homo sciat compati fratri suo tribulato. Propterea xpus permisit se a petro ter negari quia futurus eius vicarius erat vt sciret compati peccantibus. Unde dicitur Eccli. xxxiiij. Qui non est tentatus qualia scit. vir expertus in multis cogitabit multa. Quarto dominus pius examinat homines propter vere dilectionis ostensionem. Nam tribulatio est pignus salutis eterne. et ideo dum tribulatio venit homini pignus salutis eterne datur illi. Hinc dicitur. ij. Timoth. iij. Flagellat deus omnem filium quem recipit. et v. q. v. Non osculatur pater semper filium sed aliquando castigat. ergo quando castigatur qui diligitur pietas circa eum exercetur. Facit enim xpus secundum sanctum Bonauentura. sicut peregrinus portans sacculum. fessus non dat ignotis ad portandum sed bene notis: d. Charissime porta paululum sacculum victualium et in hospitio pariter comedamus. Saccus xpi ponderosus est tribulatio quam vsque ad fatigationem portauit et tibi tamquam filio ad portandum dedit. porta igitur libens. quia in hospitio mortis delicata experieris cibaria quam in ea sunt recondita Similiter magni amoris est signum cui rex dat suum calicem. Calix vero xpi est tribulatio iuxta illud Luce. xxij. Pater si fieri potest transeat a me calix iste. Hunc ipse bibit et nobis ad bibendum porrexit. et contentari potest seruus de cypho domini sui. quia dicit dominus omnium Jo. xv. Non est discipulus maior domino suo Si me persecuti sunt et vos persequentur. O deus meus quam dulciter amasti hunc gloriosum martyrem Laurentium. cui tam multum dedisti bibere de picario tribulationis vt flagellaretur: incarceraretur: cruciaretur. et tandem in crate ferrea cremaretur. certe magna fuit tua dilectio erga ipsum. Contra hoc faciunt multi quia si in aliquo tribulatione non exaudiantur temporaliter improperantes querulantur et murmurant. Quinto deus examinat homines propter virtutis conseruationem ne homo in virtuosis operibus superbiat et pereat. de

primit deus tale aliqua tribulatione Sicut Paulum q̄ ait. ij. ad Chor. xij. Ne magnitudo reuelationū extollat me datus est mihi angelus sathane q̄ me colaphizet. ꝓpter q̄ ter dñm rogaui vt auferret a me Et dixit dñs. Sufficit tibi gra mea. Legit etiam in collatoib⁹ patr̄ q̄ cū quidā patrū faceret miracula ꝓpter que popul⁹ ipm bonorare: petiuit dñm vt demon ipz veraret. z quattuor diebꝫ ꝑmissus est a demone verari. z ita populi declinauit applausum. Sexto pius deus examinat homines ꝓpter malorꝫ punitionis designatōem. Nā si amici dī cū tanta tribulatiōe intrauerīt regnū dei. quāta putam⁹ pari inimicos dei in inferno. Unde Gregori⁹. iij. moralium li. ait. Quid est q̄ Job dei testimonio p̄ferr̄: z tñ plagis vsq̄ ad sterquilinū sternit. Quid est q̄ Johānes dei voce laudat. z tñ ꝑ temulentis vbis in saltationis ꝑmū mozit. Quid est q̄ omnipotēs deus sic vehemēter i hoc seculo despicit quos sic sublimiter ante secula elegit. Hinc ergo vnus quisq̄ colligat q̄d illic sint passuri q̄s reprobat si hic sic cruciat quos amat Nec ille. Nec igit est illa via ad celuz quā p̄dicabat xp̄s Marb. vij. dicens Cōtendite intrare p angustā portam quia arta est via que ducit ad vitam. O de⁹ eterne q̄z arta est ista porta vbi Paulus amisit caput. Bartholomeus pellē. Laurenti⁹ decorē corpis. Beatus igit vir q̄ a dño corripit. Job. v. Quia dicit Gregori⁹. Parcit hic de⁹ vt in eternū feriat. ferit hic vt i eternū parcat. Propterea dic Aug⁹. Dñe hic vre hic seca vt in eternū parcas. Examinatio siquidē tribulatiōis iustis et reprobis hic cōmunis est. q̄ vt dicit Grego. electi cū reprobis admixti sē. Sed sm Aug⁹. Si vis ꝓbare in ecclesia dei q̄ sunt granū z qui sunt palea adhibe oris iudicium. i. ꝓfia alīq̄ cōuicio. si steterit granū est. si palea recedet in altū ꝑ tumorē superbie. Secūda examiatio est a carne que est fugiēda. quia vix potest esse sine pctō saltez veniali. vt dicit magister in. ij. dis. xxj. Unde dicit beatus Jacobus. c. j. Nemo cum tētatur dicat quoniam a deo tētetur. deus em̄ intētator malorꝫ est. Ipe em̄ neminē tētat. s. inducendo ad peccatū. vnusquisq̄ vo tētatur a concupiscētia sua abstractus z illect⁹ Super qbꝫ dicit Lyra. Nec argumētū valet q̄ deus sit actor peccati: exq̄ potentie aīe z actus eaꝝ sunt a deo. q̄ actus peccati inquātū act⁹ est aliqđ bonuz. z ideo reducit in deū sicut in causam efficientē. Sed inq̄ntū malus: est priuatio. nec habet causam efficientē sed deficientē. s. malicia volūtatis vl eius defectū. sicut motus claudicatiōis est a virtute gressiua effectiue. q̄ nisi ambularet non claudicaret. deformitas aūt talis motus est ex curuitate tibie

Tertia examinatio est a diabolo q̄ ab infirmis in virtutibus ēfugienda a ꝓfectis vero appetenda. Sicut beatus Franciscus dicebat demonibus. Quicquid inquit a diuina vtute est vobis ꝑmissum facite in corpe. scio ei q̄ nō potestis facere amplius nisi inq̄ntū dñs ꝑmiserit. Examinat aūt hostis astutus multipliciter. de q̄ Leo i quodā sermone ait. Non desinit antiquus hostis decptionū laqueos vndiq̄ ptendere: nouit cui adhibeat est⁹ cupiditatis. cui gule illecebras igerat cui infundat virus iuidie. nouit quē meroze concutiat: oim discutit z sue⁹tudines: ventilat curas: scrutat affectus. z ibi querit causas nocendi: vbi quē viderit studiosi⁹ occupari. Nec ille. Sz hec oia beat⁹ Laurētius trib⁹

ꝯsideratōib⁹ supauit. q̄b⁹ ⁊ nos debe/
mus supare. s.

Prīo ꝯsideratōe eterni supplicij
Scdo ꝯsideratione celest⁹ p̄mij.
Tertio ꝯsideratōe passiōis xp̄i.

Prīo nāq; debem⁹ examiatōes ⁊ tēta
tiōes vndecūq; subortas supare cōsi/
deratōe eterni supplicij. qr si h̄ nō susti/
nuerim⁹ aduersa patiēter: oportebit
sustinere infernalia tormēta q̄ sūt mul
to lōgiora ⁊ duriora. Vñ Bern̄. Dur⁹
multis videt̄ h̄ sermo. abnega temet/
ip̄m ⁊ tolle crucē tuaz. sz multo duri⁹
erit audire illā sniam. Ite maledicti ī
ignē eternū. Scdo debem⁹ supare
tētationes ꝯsideratōe celestis premij.
dabit̄ q̄ppe ꝓ modica vexatiōe ineffa
bilis gl̄ia. Hinc Grego. Cōsideratio
p̄mij minuit vim flagelli. Tertio de
bem⁹ tolerare aduersa ꝯsideratōe pas
sionis xp̄i. Si em̄ rex celest⁹ cū tantis
tribulationib⁹ ⁊ passionib⁹ iuit in re/
gnū suū. iuxta illud Luc̄. vlt̄. Oporte
bat xp̄m pati ⁊ ita ītrare ī gl̄iam suā.
q̄nto magis nos oportet pati. Hinc
Gre. ait. Si passio xp̄i ad memoriaz
reuocet̄ nihil duꝝ qd̄ nō eq̄nimit̄ to/
leret̄. Quō aūt b. Laurēti⁹ ⁊ q̄ passus
est luce clari⁹ ptz ī sua legēda. ex q̄bus
intelliget q̄libet ꝙ merito dicere pote
rat illd̄ p̄s. Igne me examiasti ⁊c̄. Ro
gemus igit̄ charissimi ⁊c̄.

De eodem
Sermo. lxxj.

Ecce ī celo te/
stis me⁹ ⁊ ꝯsci⁹ me⁹ ī excelsis
Job. xvj. c. Licet hec v̄ba di
xerit Job patriarcha de se: tñ rōnabi/
liter eadē dicere potuit beat⁹ Laurēti
us q̄ de oīb⁹ q̄ faciebat a deo solū vi/
deri affectabat p̄ncipalit̄. Jō dicebat.
Ecce ī celo testis me⁹ ⁊c̄. vbi duo insi/
nuant̄ de b. Laurētio. s.

Primū sue bone opatōis honor
Scdm sue bone ꝯscie nitor

Primū dixi ꝙ ī p̄missis v̄bis insinu
atur b. Lau. opatiōis honor. qr lz ple
nus erat bonis ⁊ v̄tuosis opib⁹: tñ d̄
eis noluit extolli nec humanā laudez
q̄rere. iō dicit. Ecce ī celo ⁊c̄. Nā hono
ris exhibitio quandā testificatiōem v̄
tutū denotat. iō dic̄ ph̄s. viij. ethicoꝝ
ꝙ hoīes q̄ volūt honorari: testimoni/
um sue excellētie querūt. tam nobilis
em̄ res est v̄tus ꝙ nullus honorād⁹
est nisi virtuosus. qr d̄r. iij. ethicorum
Honor est p̄miū v̄tutis: ⁊ quātūcūq;
honoret̄ v̄tuosus: adhuc maioris ho
noris ē dignus Jō dicit ph̄s. iij. ethic̄.
Virtuti pfecte nō est ꝯdignus honor
Vñ testimoniū v̄tutis reddit̄ quattu
or modis. Primo corde. ⁊ sic redditur
deo. quia deus est inspector cordium
Bonus em̄ homo q̄cq̄d boni habet:
debet deo regratiari. nec multū cura/
re de hoīm oblocutiōe nisi scādaliza/
ret quēpiā. Hinc Grego. Om̄is inq̄t
q̄ ex eo qd̄ agit terrenas laudes appe
tit: testē in terra querit. q̄ autē in suis
actib⁹ om̄ipotēti placere studet: testez
se habere in celo ꝯsiderat. Scdo testi/
moniuz v̄tutis reddit̄ ore cum aliq̄s
ore refert virtutē alicui⁹ ip̄m laudan
do. ⁊ tale testimoniū nō ꝯuenit homi
ni facere de se ꝓpter se. Juxta illd̄ Job
ix. Si iustificare me voluero os meū
ꝯdemnabit. qr iustus vt dic̄ sapiens:
in p̄ncipio accusator ē sui. pōt tamen
v̄tutes suas ꝓnūciare in ꝓfectū alio/
rum. sicut apl̄us multa laude digna
dicit de se. ij. Chor̄. xij. Ne pusilli scan/
dalizētur ī fide ⁊c̄. Tertio testimoniū
v̄tutis reddit̄ corpe cū q̄s v̄tutem ali
cuius declarat inclinatiōe: obseq̄o ⁊c̄.
Quarto testimoniū v̄tut⁹ reddit̄ mu/
nere cum q̄s alicuius v̄tuositatē oñ/
dit oblatis muneribꝰ. Sic b. Lau. oī

bus his mōis testimoniū reddidit fō ti ꝟtutū. corde ip̄m diligēdo ⁊ in ipsū credēdo. ore ip̄m ꝯfitendo. corpe pro ipso ignis lesionē sustinēdo. munere: thesauꝝ eccl'ie paupib⁹ ī noīe dñi ero gādo. Jō dicebat ipse ꝺ his oīb⁹. Gratias tibi ago dñe. qꝛ accusat⁹ nō te negaui. interrogat⁹ te xp̄m ꝯfessus sū. ⁊ assat⁹ gr̄as ago. Merito eī ꝟtuosus gr̄as dꝫ agere deo etiā ī penis sic beatus Lau. qꝛ ꝟt⁹ tā nobilis ē ꝙ ꝓpt̄ hāc de⁹ angeli ⁊ scti tā singl'arit̄ diligūt ꝙ pr̄ vel mat̄ nūq̄ꝫ sic dilexerūt vnigenitū filiū. Scdo in p̄missis ꝟbis insinuat̄ b. Lau. bone ꝯscie nitor cū dicit Et ꝯscius me⁹ ē in excelsis. Cōsci⁹ em̄ noster ē xp̄s q̄ scit nostrā naturā ꝑ experientiā. scit nāqꝫ esuriē: famē: fatigā ⁊ mortē. Jō dicit Ps̄. Jp̄e cog̊uit figmētū. i. fragilē ꝯditionē nr̄aꝫ. Sꝫ beati Laurē. ꝯscia iā ꝑfecta ꝟtutib⁹ erat. iō xp̄m scire se dicebat. Scire em̄ dei ē approbare. nescire ꝟo reprobare. sicut Matth. xxv. ꝺr stult⁹ ꝟgīb⁹. Amē dico vobis nescio vos. Sciuit xp̄s ꝯsciētiā bti Lau. approbādo qꝺ paucoꝝ ē qꝛ dicit Rich. Quāto maiorē gr̄am a deo accipim⁹: tāto acriori remordentis ꝯscie stimulo vrgemur q̄tiens peccamus. q̄ꝫdiu em̄ in nobis ip̄a ꝯscientia aliq̄d imꝑfectiōis inuenit ei⁹ nos respect⁹ cōfundit ⁊ cruciat. Hui⁹ itaqꝫ stimul⁹ nūq̄ꝫ finit̄ donec oīs imꝑfectio de medio tollat̄. Sic erat de beato Lau. q̄ dicere poterat. Igne me examinasti ⁊ ē īuēta ī me iniq̄tas Propterea dic̄. Ecce in celo testis me⁹ ⁊c̄. In q̄b⁹ q̄dē ꝟb ad honorē b. Lau. martyr⁹ duo ꝺclarabūt̄ salut⁹ documēta. s.

Primo testiū diuersitas. ibi. Ecce ī celo testis me⁹.

Secundo cōsciētie bōe vtilitas. ibi Et cōscius me⁹ in excelsis.

Primū documētū declarādū dixi ad honorē bti Laurētij esse testiū diuersitatē ex eo ꝙ dicit. Ecce testis me⁹ in celo. q. d. quorundā testes sunt in mundo: quorundā in inferno. meus ꝟo in celo. ideo triplices sūt martyres. quia martyr testis ꝺr latine scilicet.

Primi sūt testes seu martyres mūdi qui falsi sunt.

Secūdi sūt testes seu martyres diaboli qui iniqui sunt.

Tertij sunt testes seu martyres xp̄i dñi qui boni sunt.

Primi testes q̄ ⁊ falsi dicūt̄ martyres mūdi q̄ ꝟbo corde ⁊ ope sūt mūdani diligētes trāsitoria loq̄ntes de eis. tñ fatigātes ꝓ eis. ⁊ hi dicunt̄ falsi testes qꝛ vt dicit sctūs Tho. j. ꝑ. sūme. q. xvj ꝙ falsitas ꝯsistit in re: in sermone ⁊ in mente. Primo falsitas cōsistit in re. si res est falsa vel negociū. Ideo dic̄ Arestote. in p̄dicamentis. ca. de substātia ꝙ in eo ꝙ res est vel nō est dicit̄ oratio vera vel falsa. ⁊ sic mundialia diligendo falsū. testant̄ falsum. quia nō sunt diu ꝑmansura. Hinc Hiero. Si mūdus cultello veritatis aperiret̄ nihil ī eo nisi falsitas appareret. Aug⁹. Vincula huius mūdi habent veram asperitatem ⁊ falsam iocunditatē. certum dolorem ⁊ incertā voluptatem. durū laborem ⁊ timidaꝫ quietem. rem plenam miserie spem beatitudinis inanē. Secundo falsitas consistit in sermone. quādo quis aliquid promittit ⁊ non dabit vel aliud dabit. sic mundū protestantes ꝓmittunt magnum gaudiū. longam vitam. ideo laborāt pro mundo superbe incedentes gaudentes. de quibus dicitur Job. xiiij. Breues dies hominis sūt. Et Jac. iiij Que ē vita nostra. vapor ad modicuꝫ parēs. Tertio falsitas cōsistit in mēte quādo q̄s ceca mente sequit̄ mundū iudicās pro magno tꝑalia ⁊ pro par-

uo spūalia ñ recogitādo ꝙ oīa mūda
na sūt tāq̄ vmbra Job.xxvij. Diues cū
dormierit nihil secū aufert. Et b. Ber.
Mūd⁹ īexorabilē ꝯstituit ianitorez q̄
de oīb⁹ q̄ mūdi sūt nihil asportare ꝑ
mittit. Hinc etiā Ps. Relinq̄nt alie
nis diuitias. Om̄es igit̄ q̄ ꝓ tp̄alib⁹ se
morti exponūt q̄ auare q̄rūt. q̄ illicite
lucrant̄ mūdū falsū ⁊ malignū testāt̄
false. Cōtra q̄s clamat dauid ī ps. Fi
lij hoīm vt q̄d diligit⁹ vanitatē ⁊ q̄rit⁹
mēdaciū. Nā mēdaciū nō solū ī v̄bis
sz etiā ī opib⁹ ē. Uñ Amb. ⁊ hr̄. xxij. q. ij
Cauete fr̄es oē mēdaciū. Nā q̄ amant
mēdaciū nati sūt ex diabolo. mēdaciū
ē nō solū in v̄bis sz etiā in factis simu
lat⁹. mēdaciū ē dicere se xp̄ianū ⁊ opa
xp̄iani nō facere. Scd̄i testes sūt mar
tyres diaboli q̄ iniq̄ sūt crudeles: ho
micide: odiosi: raptores ꝑ q̄ ꝓtestātur
diabolū. Magnū em̄ est testimoniū
oris sz mai⁹ signi seu opis. isti v̄bis di
abolū nō testant̄ sz fact⁹. de q̄b⁹ Bern.
Sūt inq̄t q̄ laborē ⁊ dolorē sustinēt et
nō est eis ꝑs in dño. Sicut raptores
frig⁹ ⁊ estū sustinētes die noctuq̄z lori
cis ⁊ armis eq̄tātes ⁊ fatigantes ⁊ isti
cruciant̄ ꝓ diabolo: sic̄ viri martyres ꝓ
xp̄o dño. Ecce videmus q̄tidie quō hi
falsi ⁊ iniq̄ testes affligunt̄. Nā fur su
spēdit̄: latro trucidat̄: homicida capi
te plectit̄: adulter īfamia denigrat̄. de
istis testib⁹ d̄r Prouer. xix. Testis fal
sus nō erit impunit⁹. Et eiusdē. xxij. c.
Testis mēdax ꝑibit. s. eternal̄r. Ter
tij boni testes q̄ sūt: xp̄i dñi sūt testes ⁊
tales dupliciter testant̄ dñm suū. s. spi
ritual̄r ⁊ corpal̄r. Spūales xp̄i mar
tyres ꝓtestāt̄ xp̄m ꝑ sex v̄tuosa opa. s.

Primo ꝑ patientiā verā.
Scd̄o ꝑ pauꝑtatis tolerantiā.
Tertio ꝑ verā ꝯtinentiā.
Quarto ꝑ ꝓximi cōpassionē.
Quinto ꝑ inimicoꝝ dilectionē.
Sexto ꝑ elemosynaꝝ largitionē.

Primo xp̄i spūales testes seu marty
res testificāt̄ ip̄m ꝑ verā patiētiā ī ad
uersis. Uñ Gre. Martyres eē possu
mus etiā si ferro colla ñ subdim⁹. q̄a
sine effusiōe sanguis martyres eē pos
sum⁹ si patiētiā in aīo veracit̄ custodi
mus. Nā aduersitates ꝓ iusticia tole
rare ē mai⁹ signuz gr̄e q̄z mortuos su
scitare: cecos illumiare:: leprosos mū
dare. de q̄ Amb. Patiētiā inq̄t maio
rē reputo miraculis. q̄z natura ñ dat
patiētiā in aduersis sz dei gr̄a. q̄z dicit
Aresto. viij. ethic. Triste fugit natura
iō īpatiētes vacuos se ostēdūt dei gr̄a
ꝑ murmurationē. Jō Grego. Qualis
vnusq̄sq̄z apud se lateat illata ꝯtume
lia ꝓbat. q̄z electi ī aduersis bn̄dicunt
reprobi v̄o maledicūt. j. Pe. ij. Beati
estis si q̄d patimini ꝓpt̄ iusticiā. in lō
ga em̄ tribulatōe positi dicere possūt
illd̄ Ps. Qm̄ ꝓpt̄ te mortificamur to
ta die. Scd̄o martyres xp̄i spūales
testificant̄ deū ꝑ pauꝑtat⁹ tolerātiā in
vbertate. Uñ Bern. Qd̄ martyriū g̃
ui⁹ q̄z int̄ epulas esurire int̄ vestes al
gere. int̄ diuitias pauꝑtatē sustinere.
Nā hr̄e delectabilia ⁊ nō expiri est ma
gni meriti. Jbi em̄ natura vincit̄ q̄ ap
petit delectabilia. Dic̄ igit̄ Hugo d̄ sā
cto victo. Gaudeat q̄ pōt ꝑce viuere.
Parca em̄ vita occidit vitia: libidinē
extinguit: v̄tutē nutrit: aīm roborat:
mētē ad celestia eleuat. Tertio spū
ales xp̄i martyres ip̄m testificāt̄ ꝑ v̄az
ꝯtinētiā. Nā vite ꝯtinētia ⁊ castitas est
quoddā gen⁹ martyrij. q̄z vbi maior
pug̃ ibi gl̄iosior ē victoria sz in obſuā
tia castitat⁹ mag̃ ē pugna ꝯ carnē p̄ser
tim in iuuenib⁹. Hic Aug. Int̄ oīa in
q̄t xp̄ianoꝝ certamīa duriora sūt pre
lia castitat⁹. vbi q̄tidiana pug̃ et rara
victoria. iō v̄ginib⁹ debet̄ aureola sic̄
martyrib⁹ ⁊ p̄dicatorib⁹. Cui⁹ rō ē. q̄a

martyres vincūt mūdū: ꝓdicatores dia-
bolū: z ꝟgies seipas. ꝛō coronāt. Nō
eīm coronabīt nisi q̄ legitime certaue-
rit. Quarto spūales xpi martyres
īpm testāt̄ ꝑ primi cōpassionē. Unde
Grego. Qui dolores exhibet in aliena
necessitate crucē portat i mēte. Sic ꝟ-
go maria iuxta crucē filij ꝑ cōpassiōz
martyr. imo pl⁹ q̄z martyr effecta ē. q̄z
oia vulnera q̄ fili⁹ sustinuit in corpe
ipa i aia sustinuit. Qui igit̄ afflictz cō-
patit̄ signū ē q̄ ille sit de xpi mēbro. q̄z
dic̄ Greg. Nō alit̄ redēptorz nr̄i mem
bra efficimur nisi adherēdo z cōpatiē
do primis. z q̄nto q̄s pl⁹ dolores sen
tit primo ꝑ tāto melior coꝛā deo erit.
Talis b. Lau. erat q̄ etiā i nocte reqre
bat paupes z eis elēosynā diuidebat.
q̄sdā eoꝝ etiā a cecitate corpis libera
uit. Jō ꝺr laurēti⁹ bonū op⁹ opat⁹ ē
q̄ ꝑ signū crucis cecos illumiauit z the
sauros eccl'ie dedit pauplb⁹. Quin
to xpi spūales martyres testant̄ īpm
ꝑ inimicoꝝ dilectionē. de q̄ Greg. ait.
Ferre ꝓtu meliā z odiēt̄ diligere mar
tyriū ēi occulta cogitatiōe. Magnuz
ei bōitatis signū ē optare illi bonū q̄ ti-
bi optat maluz. sil'r diligere eum q̄ te
odit. z orare ꝑ illo q̄ te ꝑsequit̄. q̄z hec est
regula xpi z doctrina. Regulā ei⁹ dixi
q̄z ipe. ꝑ crucifixoꝛiby oꝛauit. Docēnaz
dix. q̄z. Matth. v. ait. Diligite inimi-
cos z bñ facite his q̄ oderūt vos. z ora
te ꝑ ꝑsequentiby z calūniātiby vos. vt si-
tis filij ꝑris vr̄i q̄ i celis ē. Un. Aug. Eli-
ge o hō mō q̄ tibi placuerit si inimi-
cū nō dilexerit. ꝓpitiū deū hze nō poterit
si ho dilexerit nō solū amic⁹ sz etiā filij
dei ee mereberis. Talis fuit b. Laurē. q̄
volēs reuocare valerianū ei⁹ inimicū
dicebat. Disce miser q̄z carbōes tui mi
hi refrigeriū. tibi āt eternū suppliciū ꝑ-
stāt. q̄z ipe dñs nouit q̄ accusat⁹ ñ ne
gaui eū. interrogat⁹ xpm ꝓfessus suz
assat⁹ gīas ago. Nec cogita q̄ illō in-
iuriose direrit decio. s. Ecce ait miser.
iā assasti vnā grē: gyra aliā z māduca
q̄z ipm voluit reuocare a malo pudo
re. quē ꝓus reuocauerat amoze z ño-
re. ꝛō ꝑmittit̄. dixit hilari vultu. Se
xto xpi spūales martyres ipm testant̄
elemosynaz largitiōe: potissime cum
q̄s i pauptate largā elemosynā facē siē
fecit illa vidua quā dñs cōmendauit
d. Nec vidua pl⁹ ceterz obtulit. q̄z oia
q̄ habuit dedit. Ex hac itelligere poteri-
mus q̄ paup tā magno affectu ꝑt da
re vnū denariū q̄ ꝑualebit vnū flore
nū quē diues daret cuz miozi affectu.
q̄z ꝺr. iij. q. vij. Affect⁹ offerētis pl⁹ pla
cet deo q̄z mun⁹. Et. xiiij. q. v. De⁹ plus
respicit ad psonā q̄ dat elemosynaz q̄z
ad datū. Nō ei iā xps tua bucella pa-
nis vel potu idiget q̄ sedet ad dexterā
dei ꝑris. sz esurit aiam tuā vñ quipen
dit si elemosynas das ei z ñ teipz. Jō
b. Lau. aiaz coꝛp⁹ z res obtulit. Se
cūdo xpi veri z pfecti martyres ipz te-
stant̄ ꝑ corpale martyriū mortē subeū-
undo. ad qō duo necessaria reqrunt̄:
scz cā z forma. Prio ad corpale mar-
tyriū reqrit̄ cā vt sit bōa. ne vicz q̄s se
occidi ꝑmittat ex supbia aut rācoze. sz
ꝑ bono faciēdo z malo vitādo. Un̄ di-
cit sctus Tho. ij. ij. q. cxiij. q̄ oia opera
virtutū fm q̄ referūt̄ i deū sūt ꝓtestati-
ones fidei. z sic pñt eē cause martyriī.
qz vt dic̄ Aug⁹. Pena nō facit marty
rē sz cā. Et ꝑcipua cā ē q̄drup lex q̄ fac
coꝛpalē martyrē. Prīa cā ē fides cū q̄s
ꝑ vitare fidei patit̄. sicut btus iacob⁹
stephan⁹ z alij martyres. de q̄b⁹ Heb
xj. ꝺr. Terati sūt. lapidati sūt. in occisi-
one gladij occisi sūt. et hi oēs testimo-
nio fidei ꝓbati inuēti sūt. De his dicit
Leo papa. Oī inq̄t postposito dubio
q̄ ꝑ fide xpi moꝛit celeste pmiū cōsequit̄.
Secūda cā bmōi martyriī ē vitas. cū

dens

angust

De sancto Laurentio

scz ḋs mori ꝓ ꝟitate z iusticia redar/ guēs crimia z nolēs cōsentire malis. Sic fact⁹ est martyr iobes baptista q̄ arguebat herodē ō adulterio. Sic eti am nos debem⁹ pati ꝓ iusticia debi/ to loco z tpe. qz dicit Aug. Meli⁹ est ꝓ ꝟitate pati suppliciū q̄z ꝓ adulatione ꝙsecq̄ bñficiū. Tertia cā corpalis mar tyrij ē eccl'ie libertas: cū scz ḋs ꝓ eccl'ie libertate patī. Et sic sctūs Tho. Can tuarien. epūs fact⁹ ē martyr. q̄ dicere pt illud ꝑs. Zel⁹ dom⁹ tue comedit me Quarta causa cū quis patī ꝓo obe/ dientia sancte matris ecclesie, z sic bea tus Laurētius ex iussu sixti distribu/ it thesauros eccl'ie: in quo humiliter obediuit nō curans penā sequentem. Sed diceres. vtq̄ subire mortē ꝓo p̄ dictis sub salut̄ necessitate teneamur Rñ det sanctus Bonauē. ī. iij. senten tiarū. q̄ subire mortē intentiōe placē/ di deo potest esse tripliciter. Uno mo do quādo necessitas adest vel deserē/ di fidem aut iusticiā aut amittēdi vi/ tā. z sic de necessitate salutis tenet qui libet mortē p̄ligere. Unc Aug. Me lius est deo dilecto mori q̄z eo offenso viuere. Alio mō quādo est oportuni/ tas manifestandi diuinā gloriā z edi ficandi eccl'iā. licet nullus coartet. si cut beatus Laurentius qui se sponte dixit pecuniā exp̄ēdisse. z talis nō tene tur de necessitate salutis se manifesta re. Uñ legimus sanctos fugisse ante mortē se occultādo quousq̄ potuerūt Tertio subire mortez pōt esse ꝓpter ħ q̄ vitā suā habet exosam ꝓpter deside riū future vite. z sic nō licet. Ideo pri/ mū martyriū est necessitatis. secūdus est superogatiōis. z tertiū crudelitat̄. Unde Aug⁹. illos q̄ seipsos p̄focant aut p̄cipitio collidūt ꝓpter p̄sentis vi te odiuz dicit sceleratissimos homici/ das z crudelissimos. Secundo ad corporale martyriū requirit forma. z hec est patientia z pseuerātia vsq̄ ad mortez. quia dicit Tho. ij. ij. q. c. xxiij. ar. iiij. q̄ ad p̄fectū martyriū nō soluz requirit tolerātia carceris vel rapina bonoꝝ tpaliuz nisi ex his sequat etiaz mors. O q̄z felices aie que p̄dictis ꝟ/ tutib⁹ testant xp̄m. O q̄z glorioſi bo/ mines q̄ corporali sua passiōe testant xp̄m. Qui ait. Qui me cōfessus fuerit corā hoib⁹ ꝙfitebor z ego euz corā p̄re meo. O q̄z suauiter mō ꝙfitet beatum Laurentiū d. Pater eterne ecce iste ꝓ mea dilectiōe mori voluit. Ecce ange li mei: iste ꝓ me mortuus est zc. Me/ rito igit̄ b. Laurē. dicere pōt eternal⁹ Ecce i celo test⁹ me⁹ xp̄s de⁹ zc. Se cundū documentū declarādū dixi ex verbis thematis bone ꝙscientie vtili/ tatem ꝓ eo q̄ ōz. z cōscius meus ē in excelsis. Uñ bone ꝙscientie vtilitas cō sistit in quattuor scz

Primo qz assecurat.
Secūdo qz proximū edificat.
Tertio qz hominē excusat.
Quarto qz cor purificat.

Primo sic̄ dē bōe ꝙscientie vtilitas ꝙsi stit in hoc q̄ hoiem assecurat de vita eterna. Qui em̄ habet bonā conscien/ tiā ille quodāmodo iam habet vitam beatā in spe. qz dicit Aug⁹. Ille sperat qui bonā conscientiā gerit. quez vero pungit conscientia mala retrahit se a spe. Et beat⁹ Bern̄. li. ō ꝙsideratiōe sic ait. Magne diuitie ꝙscientia bona. z reuera q̄d dulci⁹ in rebus creatis aut ditius in terra. q̄d securi⁹ et q̄tius ħ thesauro. Cōscientia em̄ bona titulus est religiōis: ager bñdictiōis: ort⁹ de/ licia ꝝ: arca dei: gaudiū angelo ꝝ: the/ saurus regni: habitaculū spūssancti: liber signatus. z clausus z in die iudi cij apiendus. Nihil iocūdius z securi us bona cōscientia p̄mat corpus tra/

bat mūdus. terreat diabol⁹ tñ secura erit ꝯsciētia. Sz de mala ꝯsciētia dicit̄ Sap̄. xvij. Semp̄ p̄sumit seua ꝑtur/bata ꝯscia. Scd̄a vtilitas bone cō/sciētie ē qꝛ ꝓximū edificat. bone em̄ cō sciētie hō nihil facit vñ ꝓxim⁹ scādali/zetur. sic̄ beatus paul⁹ dicebat Actuū xxiij. Studeo sine offendiculo ꝯsciaz habere bonā ad deū ⁊ ad hoīes. Sed d̄ male ꝯsciētie hoīe d̄r Ecc̄s. vij. Scit ꝯscientia tua ꝙ tu crebro maledixisti aliis. Tertia vtilitas bone ꝯsciētie est qꝛ hoīem excusat corā deo. Uñ Augu. ⁊ habet̄. xj. q. iij. Custodi. Qñ deus iudex erit alius testis q̄z ꝯsciētia tua ñ erit. inter iustum iudicē et cōsciētiā tuam noli timere nisi causam tuaz. Jō bona ꝯsciētia ꝯtra totū mūdū defen/sabit. Hinc Sene. de moribus dicit. Supat ꝯsciētia quicq̄d finxerit lingua Et beatus Bern̄. Sanū īquit vas ē ꝯsciētia: ⁊ seruādis secretis idoneum. nullis patēs insidijs. nullis violētijs cedens. vtpote nec manu nec ocul' accessibilis. q̄cq̄d ibi posuero secur⁹ suz seruabit viuo: restituet defuncto. q̄cūqz iero mecū erit: sp̄ secū ferēs deposi/tū qd̄ seruādū accepit. Uñ xp̄iana aīa si tua ꝯscia fuerit bona: sp̄ iocūda esse potes. qꝛ dic̄ Isid̄. sic. Si nūq̄z vis eē tristis bñ viue. Cōsciētia em̄ rea sp̄ est in pena. qꝛ nulla pena g̅uior ꝯscia mala. rō est qꝛ q̄cūqz ibit sp̄ secū portat cō tristātē se. s. ꝯsciam. Quarta vtilitas bone ꝯscie qꝛ sp̄ cor hoīs purificat. q̄c/q̄d mali cog̅uerit h̄ vitādum obligat. ita ꝙ si ꝯriū faceret iā peccaret: etiaz si bonū esset illud qd̄ faceret ꝓhibente sua ꝯscia. Exēpli gr̄a. si leuares festu/cā dicēte tua ꝯscia eē pctm̄: esset pctm̄. sz si malū faceres dicēte ꝯscia ꝙ eēt bonū: h̄ nō esset bonū. Dic̄ em̄ san. Thomas sup. ij. di. xxxix. ar. iij. ꝙ ꝯsciētia recta absolute obligat. erronea v̄o nō nisi s̄m q̄d ⁊ sub ꝯditiōe. quia nō ligat nisi inquantū ꝯsciētia credit̄ recta. verbi gratia. Si aliquis habeat ꝯsciētiaz furandi vt pascat pauperē: al's peccare se credat ⁊ nō furat̄ peccat. Cui⁹ rō est qꝛ app̄hendit illud malū sub rōne boni. ⁊ sic ista ꝯscia durante si omittit furari bonitatē ꝯtemnit. Si aūt furatur nō excusatur a pctō: qꝛ debuisset īuestigare veꝝ. al's tyrāni q̄ sanctos occiderūt nō peccassent. qꝛ Job. xvj. d̄r. ꝙ arbitrātes se obsequiū prestare d̄o. Uñ beatissimus Laurētius habuit securam ꝯsciam. ideo nō timuit mori ꝓ veritate. Habuit ꝯscientiā rectam: ideo ꝓximū edificauit. cor suū pacifi/cauit. vt patet in sua legēda. Jō dice/re merito potuit. Ecce testis meus in celo ⁊ ꝯscius me⁹ in excelsis. Qui pro nobis intercedēdo obtineat h̄ merito sue passionis gratiaz ⁊ in futuro glo/riam. Ad quā ꝑducat nos pater ⁊ filius ⁊ spiritussanctus Amen.

De sancta Clara virgine.
Sermo. lxxij.

Qua lux ori

n ri visa est gaudiū honor et tripudiū apd̄ oēs populos Hester. viij. c. Hec v̄ba licet ad litterā dicta sint de dña Hester dū irā Assueri reg̅ mitigauit ne filij isrl' occiderēt̄. tñ ad honorē btē Clare merito accipi pñt. q̄ sua sanctissima vita illumīauit vniuersum mūdū. ⁊ gaudiū attulit d̄ quadruplici luce. s.

Primo de luce sp̄ūali.
Secūdo de luce morali
Tertio de luce intellectuali
Quarto de luce sup̄naturali

Prīo dixi ꝙ btā clara gaudiū attulit suo ortu de luce sp̄ūalis gratie. de q̄ d̄r Job. iij. Lux venit in mundū ⁊ di/

lexerunt homines magꝫ tenebras q̃ꝫ lucē. Nā suffragijs ⁊ meritis multis impetrauit gr̃am: sicut sorori sue Agneti ⁊ matri sue q̃ ad similia vota conuerse in monasterio vita sancta seruierunt dño Secūdo btā Clara attulit gaudiū suo ortu de luce morali: q̃ est ꝯuersatio lucida illuminās ab exteriori. de q̃ saluator Mat. v. ait. Luceat lux vr̃a corā hoīb⁹ vt videāt opa vestra bona ⁊ gl̃ificēt p̃rem q̃ in celis est. Sz valde mirꝫ videt̃ q̃ idē dei filius in alio loco dic̃. Attēdite ne iusticiam vr̃am faciatꝫ corā hoīb⁹ vt videamini ab eis. Ad qd̃ breuiter respōdet Grego. dicēs. Sic fiat op⁹ exterius vt tñ intētio maneat ī occulto. iō quādo dixit saluator. Luceāt opa vr̃a ⁊c̃. subdit. vt gl̃ificent p̃rem ⁊c̃. Ac si dicat. nō faciatis op⁹ bonum vt vos gl̃ificent. sed intēdatꝫ vt fiat ad gl̃iaz dei Tertio btā Clara suo ortu attulit gaudiū de luce intellectuali q̃ est v̄ginalis castitas. q̃ ab interiori illumiat. Sapie iiij. O q̃ꝫ pulcra est casta generatio cū claritate. Dr̃ aūt hec v̄tus intellectualis qr̃ ē v̄tus angelica, iuxta illd̃ Hieronymi. In carne p̃ter carnē viuere ñ est vita hūana sz angelica. Hāc v̄o v̄tutē btā Clara amore xp̃i ꝓuauit illibatā. Quarto btā Clara gaudium attulit suo ortu de luce supnaturali. i. dei filio xp̃o. quē cognouit: amauit: ī spōsum elegit ⁊ ei fidelit̃ ꝓuiuit. De q̃ luce ait ip̃e saluator Joh. viij. Ego sū lux mūdi. Et ista lux illumiat hoīem quēlibet veniētē in hūc mūdū. sic̃ gl̃iosam Clarā illumīauit. ⁊ ita totū luce resp̃sit seculū. iō optime d̃r. Noua lux oriri visa ē ⁊c̃. Uñ ex his v̄bis tria ad honorē beate Clare declarem⁹ salutis documenta. s.

Primo lucis ꝓprietatez. ibi. Noua lux oriri visa est.

Secundū gaudij modalitatē. ibi. gaudiū honor ⁊ tripudiū

Tertiū honoris ei⁹ sublimitatem. ibi. apud om̄es populos.

Primo ex p̃missis thematꝫ v̄bis insinuat̃ declarādū lucis ꝓprietas cū d̃r. Noua lux oriri visa ē. Nā a lucꝫ claritate d̃r Clara. q̃ luce nihil p̃ciosius videt̃ in reb⁹ creatꝫ Propterea ip̃e dei filius luci cōparat̃. j. Joh. j. De⁹ lux est ⁊ tenebre nō sunt ī eo vlle. Est tñ d̃s lux increata ⁊ essentialis. cui etiā btā Clara ē similis. qr̃ ad imaginē ⁊ sil̃itudinē eius creata. Sz nunc ip̃am assimilemus luci create ꝓpt̃ nouē lucis ꝓprietates que sil̃itudinarie inueniunt̃ in beata Clara. scz

Primo qr̃ ē p̃mitiua ī exordijs.
Scd̃o qr̃ est reductiua a deuijs.
Tertio qr̃ ē mltiplicatiua ī medijs
Quarto qr̃ ē declaratiua ī dubijs.
Quinto qr̃ ē letificatiua ī gaudijs.
Sexto qr̃ ē coinq̃nata a spurcicijs.
Septīo qr̃ ē illumīatiua ī tenebris
Octauo qr̃ ē ꝯfortatiua ī egris
Nono qr̃ ē decoratiua ī essentijs.

Primo itaq̃ꝫ btā Clara assil̃at̃ luci ꝓpter eius ꝓprietatē. qr̃ lux ē p̃mitiua ī exordijs. Uñ dicit Sap̃. Primo omnium creata est lux. Qd̃ declarat moyses Gen̄. j. dicens. Dixit deus. fiat lux ⁊ facta est lux. ⁊ h̄ p̃mo oīm. Hanc lucem dicit mgr̃ in scolastica historia fuisse quādā nubē lucidissimā que suo circūitu exercuit officiū solis vsq̃ꝫ ad diē q̃rtū qñ creat⁹ fuit sol. Sed alij dicunt hāc lucē fuisse solem tūc creatū ī sua materia subali. itaq̃ postea d̃ ip̃a nube disposit⁹ sit sol q̃rta die. Hec autem lucis ꝓprietas bñ ꝯuenit btē Clare que extitit prima plantula ac p̃mū sidus ordinis inclusarum monialiū sancti Frācisci. Nā sic legit̃ de ea q̃ in assisina vrbe nobilibus orta parētib⁹

cuz mr̃ ei⁹ noĩe ortulana nobilẽ hanc
plãtulã vteri sui gestaret ĩ ortulo. ⁊ ꝑ-
tui iã vicina añ crucẽ crucifixũ exora-
ret vt eã de part⁹ ꝑiculo liberaret salu
briter: audiuit vocẽ dicentẽ sibi. Ne ti-
meas mlr̃ qꝛ quoddã lumẽ salua pa
ries qđ ip̃m mundũ illumĩabit Quo
edocta oraculo iã natã infantulã cla-
rã vocauit: ĩdubitãter tenẽs đ ea ma-
nifestandã a deo ꝓmissam claritatez.

Secũda deniqꝫ lucis ꝓprietas qẽ
directiua a deuijs sicut exꝑientia do-
cet. Et saluator ait Job. xj. Qui ambu
lat in nocte offendit: qꝛ nescit q̊ vadit.
Offendit aũt ad aliq̃d se impingẽdo.
vel lubricũ patiẽdo: aut cadẽdo vl̃ viã
rectã dimittẽdo. Sꝫ ĩ luce citi⁹ auer-
tit se ⁊ p̃cauet a p̃dictꝫ. ⁊ si iterdũ erra-
re ꝯtigerit redibit ad viã v̄itatis. Ita
spũalr̃ existẽtes in tenebris pctõꝝ fre-
quẽter errãt: aut faciẽdo qđ non debe
rẽt: aut omittẽdo qđ facere deberẽt. et
tales dicturi sũt illđ. Sap. v. Errauimus
a via v̄itatis: ⁊ sol iusticie non il
luxit nob. Nec v̄o btã clara nũq̃ ob-
errauit a via v̄itatis ꝑ aliq̃đ mortale
pctm̃. Sic eĩ legit̃ de ea q̃ tã dono na
ture q̃ gr̃e mira pietate afficiebat̃ ad
pauꝑes: ita q̃ sibi subtrahẽs delicata
cibaria clã ꝑ nũcios pauꝑib⁹ destina-
bat. Ip̃a v̄o odore iesu in deuota oro
ne replebat̃ q̃ sub vestib⁹ p̃ciosis cili-
ciũ gerebat. ac cũ lachrymis v̄ginita-
tẽ suã deo cõmẽdabat. Audiẽs tũc ce-
lebre nomẽ frãcisci ĩ spũ vehemẽti a đo
missi ad eũ se ꝯtulit: ⁊ cordis sui arca-
nũ eidẽ aperuit. q̃ tãq̃ dei ꝑanymph⁹
xp̃i casta ꝯnubia v̄gini ꝑsuasit. Cui⁹
demũ p̃ris ꝯsilijs clara se totalit̃ ꝯmi
sit. Iubet angelic⁹ frãcisc⁹ vt festũ pal
maꝝ honorifice cũ ceterꝫ ꝑageret iocũ
de. ⁊ tandẽ in ip̃a sequẽti nocte mũda
nũ gaudiũ in luctum ꝯuerteret dñice
passiõis. In p̃fixa igit̃ nocte domo et
ꝯsãguineis derelictꝫ ip̃a ad sãctã mari
am de angelis festinauit cuz honesta
societate: vbi fr̃es sacras obseruabãt
vigilias in aula sũmi regꝫ. prudẽtẽ vir
ginẽ obuiã xp̃o spõso venientẽ cũ lam
pade nõ vacua receperũt. Eiqꝫ coraz
altari v̄gis matrꝫ dei crines totonde
rũt. deĩde habitu religiõis indutã ad
monasteriũ vicinũ sanctimõialiũ scti
pauli monachoꝝ nigroꝝ ꝓ custodia
ad tp̃s collocauerũt. Inde tãdẽ ad ec-
clesiã scti michael̃ đ pauso trãstulerũt
ĩtra ciuitatẽ assisij. Et finalr̃ ĩ eccl̃ia sã
cti damiani extra muros vnacũ soro
re sua agnete ⁊ mr̃e ꝯcluserũt. O deus
et̃ne. o xp̃e fili v̄gis marie. q̃ fortis est
amor bonitatꝫ tue q̃ hãc delicatã v̄gi
nẽ violẽter q̃si extraxit de domo p̃na
ĩ silẽtio noctꝫ relictꝫ om̃ib⁹: nõ curãdo
amore tui detractoꝝ v̄ba ĩfamatoria
Nec ẽ em̃ illa lux q̃ mortalib⁹ deuiuz
seculi hui⁹ cauẽdũ demõstrat cuz sua
pietate ad pauꝑes. austeritate ad se ⁊
charitate ad deũ. Tertia lucꝫ ꝓprie-
tas qꝛ lux ẽ multiplicatiua in medijs
Cũ em̃ sol orit̃ subito radi⁹ ei⁹ diffun-
dit̃ ⁊ multiplicat̃ ab oriẽte in occidẽs.
meridiẽ ⁊ aq̃lonẽ. Propterea dixit do
min⁹ ad Job. xxxviij. Si scis ꝑ quãvi
am spargit̃ lux. q. d. scire nõ vales. q̃a
nõ paulati sꝫ subito se diffũdit. Sic b
clara luci assil̃ata postq̃ ĩ eccl̃ia sãcti
damiani ꝯclusa fuissꝫ ⁊ a btõ frãcisco
sic bñdicta. sic olim fr̃es rebecce dum
miserãt eã de domo sua ĩ sponsã isaac
dixerũt Gen. xxiiij. Soror nr̃a es cre-
scas ĩ mille milia ⁊ possideat semẽ tu
um portas inimicoꝝ suoꝝ. Crescente
ibi fama ip̃i⁹ subito ceperũt v̄gies de
oĩb⁹ mũdi ꝑtib⁹ relictꝫ mũdanis gau
dijs in odorez xp̃i post ip̃am currere.
Que sic fuit p̃maria nouitate vite ita
magistra hũilitatꝫ oĩm pedes ablue-
bat. ⁊ q̃si empticia oĩb⁹ deuote seruie-

bat: seqꝫ sequẽdi xp̃m formã p̃bebat.
Quarta lucꝫ ꝓpetas. qꝛ declaratiua
ẽ in dubijs. Nã qñ q̃s ẽ in tenebrꝫ ⁊ du
bitat de coloribꝫ vel aliq̃ alia re. ad lu
cẽ certificat. Sicut exẽplũ habemꝰ. iij.
Regꝫ. iij. de duabꝫ meretricibꝫ coram
salomone ꝯtendẽtibꝫ quaꝝ vna cuiꝰ
filius erat sublatꝰ ⁊ viuꝰ dicebat. Cũ
surrexissez mane vt darẽ lac filio meo
apparuit mortuus. Sed clare depre
hendi hunc nõ esse filiũ meũ quez ge/
nuerã. Sic beatus Frãciscus in ma/
gno fuit dubitatiõis agone positus:
vtꝝ ipe ⁊ sui fr̃es deberẽt orõni aut p̃
dicatiõi magis intẽdere. qꝛ ꝓ vtraqꝫ
ꝑte magna ꝓbatio videbat. Prĩo qꝛ ĩ
orõne esse eligeret. qꝛ ĩ orõne videt cu
mulꝰ gratiaꝝ. in p̃dicatione distribu
tio donoꝝ celitꝰ acceptoꝝ. Scdo q̃a
ĩ orõne ẽ purificatio ĩterioꝝ affectuũ
ĩ p̃dicatiõe ꝟo pulueri̇satio pedũ spũ
aliũ ⁊ distractio circa mlta. ⁊ relaxa/
tio discipline. Tertio qꝛ inq̃t ĩ oratiõe
deũ alloq̃mur ⁊ audimꝰ. ⁊ q̃si angeli
cã vitã agẽtes int̃ ãgelos ꝯuersamur
In p̃dicatiõe aũt multꝫ oportet cõde
scẽsionibꝫ vti ad hoĩes: puta cogitare:
audire ⁊ loq̃ de eis. Sꝫ ꝓ altera par/
te argumẽtũ erat qꝛ vnigenitꝰ dei filiꝰ
descẽdẽs de celo p̃dicatiõi ĩstitit. cuiꝰ
exẽplũ oĩm alioꝝ excellit. ⁊ quẽ vir dei
totis conatibꝫ imitari intẽdebat. As/
sumẽs igit̃ fratrẽ masseũ cũ socio mi/
sit ad sanctã clarã tanq̃ ad lucẽ decla
ratiuaꝫ dicens. qꝛ supplicit̃ deũ roga
ret vt dignaret̃ indicare q̃d sibi magꝫ
placeret scꝫ an oratiõi vel p̃dicationi
insisteret. Que oratiõi se dedit. et dñs
ꝓtinus reuelauit qꝛ oĩno deberet p̃di
care ⁊ orationẽ nõ penitus dimittere
Ideo ipa ait fratri masseo. Nec dicit
dñs vt dicas patri Francisco qꝛ ipsuꝫ
nõ ꝓpter se vocauit tm̃ sed vt multos
lucret̃ ꝑ eũ. Que frater masseus redi/
ens retulit beato frãcisco. ⁊ extũc cer/
tificatus feruẽtius p̃dicauit. Quin
ta lucis ꝓprietas qꝛ est letificatiua in
gaudijs. Eccẽs. xj. Delectabile ẽ oculis
videre solẽ. qꝛ naturaliter hõ tristat̃ in
tenebris: sic patet in incarceratꝫ. Sic
beata clara luci assil'ata gaudio spũa
li replebat oẽs ad se veniẽtes. Nã vna
vice dñs papa venit videre eã cũ car
dinalibꝫ pluribꝫ. ⁊ dũ tpe prandij mẽ
sa pauperuꝫ soroꝝ deberet benedici:
beata clara suppliciter rogabat dñm
apostolicũ vt eaꝝ mensam dignaret̃
benedicere. sed dñs papa renuit: q̃n
potius p̃cepit vt ab ea corã eo benedi
ceret̃. O mira res statim post ipius be
nedictionẽ in singulis fragmentꝫ pa/
nũ signũ crucis apparuit. Qd̃ viden
tes oẽs qui aderãt repleti sũt gaudio
⁊ admiratõe. iõ ex deuotõe de panibꝫ
sibi reſuauere. Sexta lucꝫ ꝓpetas
qꝛ est incoinq̃nata in spurcitijs. Naꝫ
ipm lumen transiẽs ꝑ imũda: vtpote
cadauer: lutum: stercus ⁊c. non co/
inq̃nabit̃. Sic beata clara transiẽs ꝑ
maculosam huiꝰ vite viã ĩmaculata
ꝑmansit. Vñ legit̃ qꝛ dũ ciuitas ĩ qua
erat beata clara obsideret̃ ab infideli
bus ⁊ prope esset vt tota ciuitas cape
ret̃. ascendẽtibus illis per murũ istis
resistere nõ valentibus iam monaste
riũ hostes intrabant. Cuius ciuitatꝫ
ciues citius concurrũt ad beataꝫ cla/
rã. adiuua inquiũt nos dña. ecce ciui
tas ẽ capta. Ipa ꝟo audiẽs hec expor
tari fecit corpꝰ xp̃i. ⁊ in mẽsa honorifi
ce collocãs ait orando. Domine iesu
xp̃e verus spõsus virginũ. ecce inimi/
ci tui ĩmaculatã virginũ castitatẽ vo/
lũt fedare. si placet tue benignitati p̃/
serua eas. vel si ita placitũ ẽ tibi vt in/
q̃nate seruiamꝰ tua fiat volũtas. ⁊ ec
ce de ipo ꝓpitiatorio vox q̃si puerilꝫ au
dita est dicẽs. Ego semꝑ custodiã vos

Et illa. Dñe mi: etiã hanc ciuitatẽ que magna pietate afficit ad nos. Et iterꝝ vox ait. Grauamĩa patiet: sꝫ meo munere defendet. O mira hꝰ v̄gis oratõ ꝑ quã qđ armata ciuiũ manꝰ efficere nõ potuit v̄tus orõnis effecit. Mox hostes excecati sunt relicto mõasterio vt etiã ab obsidio ciuitatꝭ aufugiũt. ideo in huiꝰ rei memoriã cũ mõstrãtia depingit ipius imago. Septima lucis ꝓprietas. qꝛ ẽ illumĩatiua in tenebris. nõ em̃ aliud est tenebra q̃ꝫ p̄uatio lucis. ideo adueniẽte luce nõ erũt tenebre. Hinc Esa. ix. Ambulãtibꝫ in regione vmbre mortis lux orta est vt scꝫ tenebras effugaret. Sic btã clara luci assil'ata repellit suis meritꝭ tenebras: nõ solũ spũales sꝫ ĩterdũ corpales. Vñ legit ꝙ Jacobꝫ q̄dã filiꝰ spoletine cecꝰ effectꝰ: ita ꝙ duodecim ãnis sꝑ ducẽ itinerꝭ seq̃bat. Hic cum iuxta põtẽ naruie q̄dã nocte dormiret: apparuit ei q̄dã dña ĩ somnis dicẽs. Jacobe q̃re nõ venis ad me assisiũ vt liberarerꝭ. Qui mãe cõsurgẽs duobus alijs cecꝭ recitauit visiõꝫ. Rñdert illi. Dñaꝫ q̃ndã audiuimꝰ nup ĩ assisina vrbe migrasse cuiꝰ meritꝭ mlta miracula fiũt. Quo audito statĩ venire cepit. Nocte v̄o seq̃nti apđ spoletaꝫ hospitatꝰ eandẽ cernit visiõꝫ. Igit assisiũ ꝑueniẽs cũ magna difficultate ad v̄ginis tumbã ꝑuenit. Quo añq̃ꝫ ꝑuenisset calciamẽta deposuit. vestes exuit. collũ corrigia cinxit. ⁊ sic humilit sepulcꝝ ꝯtingẽs lentũ somnũ ĩcurrit. Surge inq̄t btã Clara qꝛ liberatꝰ es. Qui ꝑtinꝰ exurgẽs nullã hñs cecitatem sꝫ clare ꝑ Clarã vidẽs: Clarã magnificare cepit: atqꝫ ad ipsius laudes alios inuitauit Octaua lucis ꝓprietas: qꝛ est ꝯfortatiua in egris. qđ patet ad sensum. qꝛ de nocte qñ radiꝰ solaris deest infirmi grauius se habent Similiter quando etiã in die aer ẽ tenebrosus seu nube obuolutꝰ: aliquã parit tristiciã. Sic beata Clara lãguidis in mũdo labili suo ortu multꝭ impetrauit gr̃am spiritussancti: ꝑ quaꝫ letificati sunt. ad Roma. viij. Ipe spiritus adiuuat infirmitates nostras. Hinc de ea canit eccl'ia. Honorat xp̄i dextera ꝑ sanitatũ munera virginis mausoleuꝫ. sanat egros ⁊ vulnera vt benedicãt opa que fecit deus deum.

Nona lucis ꝓprietas est: qꝛ est decoratiua in essentijs. Nam si lux nõ essꝫ nec album nec nigꝝ: nec rubeum seu viride esset alicuiꝰ reputationis. ĩmo nec visus hoĩs possꝫ inter colores discernere. quia homo sine lumine: est q̃ si cecus. Propterea btã Clara bñ assimilat luci. que ordinẽ soroꝝ multiplici virtutũ lumine decorauit. Primo maxima pauꝑtate. quã vidẽs Innocentiꝰ tertiꝰ p̄mã notulã regl'e cum lachrymis inscp̄sit cogitãs O q̃lia deberemꝰ nos viri assumere ꝓ deo si virgines fragiles ⁊ delicate tã beniuole assumũt ꝓ eo. Propterea Grego. ix. ip̄is ꝯdescendẽs de ꝓfessione tã arte regl'e voluit eas absoluere. Clara v̄o clara voce rñdit. Sanctissime pr̄ de peccatis absolui cupio sꝫ nõ de ꝯsilijs iesu xp̄i. Sꝫ hꝰ ꝓfecto nõ est mirãdũ. qꝛ qñ nõ habebãt necessaria ab hoĩbus habebant a deo Quadã em̃ die dñ hora prãdij vnicꝰ solꝰ panis esset in monasterio cuiꝰ ꝑtẽ btã Clara fratribꝫ destinauit. reliquã v̄o ꝑtẽ in q̄nq̃gĩta particulas ſm soroꝝ numeꝝ diuidi iussit. facta orõne a btã Clara tãtũ creuerũt ille ꝑticule panũ vt cuilibꝫ de cõuentu sufficerẽt. Alio quoqꝫ tꝑe dum ꝓ oleo petendo ire deberẽt: btã Clara lauato vase ⁊ facta oratione vas oleo plenũ ĩuentũ ẽ. Illustrauit deniqꝫ dictã soroꝝ regulã diuersis virtutibus

Sicut em̄ vbi radij solares reuerberant apparēt inumeri athomi. ita exemplo h⁹ btē Clare (q̄ luci assil'at) etiam mīma pctā i sororib⁹ magna videbant. O q̄z pulcre illumīauerat suuz ꝯuentū obediētia pauptate ⁊ castitate. Quid em̄ pulcri⁹ vita v̄ginū casta de q̄b⁹ Sap̄. xiiij. O q̄z pulcra ē casta generatio cum claritate. O q̄z pulcra lux visa ē oriri q̄ sic lucet oīb⁹ Secūdū q̄z documētū ex p̄missis thematis v̄bis insinuat declarādū gaudij modalitas cū d̄r. Gaudiū honor ⁊ tripudiū. s. est ex ortu noue luc⁹ h⁹. Uerūtn̄ nō oē gaudiū ē laudabile: p̄sertim q̄d ꝯcipit ex reb⁹ pessimis. q̄r nō ē hōestū iō sil' dicunt gaudiū ⁊ honor. Uñ ꝯsiderandū est solicite ꝙ laudabile gaudiū ex septē causat. s.

Primo ex ꝯtritiōis dolore.
Scdo ex cōpassionis merore.
Tertio ex ꝯscientie nitore
Quarto ex iusticie amore
Quinto ex dilectōis feruore.
Sexto ex tribulatōis ꝑpessione.
Septimo ex btitudīs certificatōe.

Prīo nāq̄z dixi ꝙ laudabile gaudiuz causat ex ꝯtritōis dolore. d̄ q̄ d̄r Prouer. xiiij. Cor q̄d nouit amaritudinez aīe sue i gaudio ei⁹ nō miscet alienus id est diabol⁹ vl' hō malign⁹. sz scz miscet de⁹. q̄r de⁹ ⁊ tota celest⁹ curia gaudēt de ꝯtritōe pctōris. iuxta illd̄ dictū saluator⁹ Luc. xv. Gaudiū ē angel' d̄i sup vno pctōre pniam agēte quia s̄m Gre. Lachryme penitētiū sūt vina angeloꝝ. Hinc Aug⁹. ait. Pctōr de pctō doleat ⁊ de dolore gaudeat. Si igit cupis magnū ꝯuiuiū facere regi glie ⁊ regīe celi ⁊ toti celesti curie doleas d̄ pctis tuis cū gaudio. q̄r de⁹ tibi dedit hāc gr̄az ad se ꝯuertētē. Scdo laudabile gaudiū causat ex ꝯpassiōis merore qñ recogitata xp̄i dñi passiōe cōpatit illi q̄s magnū certe causat gaudiū. de q̄ Esa. xij. Hauriet⁹ aq̄s. scz lachrymaꝝ ī gaudio de fontib⁹ saluatoris. i. de xp̄i vulneribꝫ. In hui⁹ figura Judic. xiiij. In ore leonis mortui mel fuit īuētū Leo ē saluator d̄ tribu iuda cui⁹ ꝯsiderata morte gaudiū inuenit. O q̄z suaue est cum flēte xp̄o flere. O q̄z dulce est cū patiēte xp̄o cōpati. ille nouit q̄ gustauit. Tertio laudabile gaudium causat ex ꝯscie nitore. De q̄ Ecc̄i. xxx. d̄r. Nō ē oblectamētum sup cordis gaudiū. Et Isid. ait. Si n̄ vis tristari bñ viue. secura eī mens ē iuge ꝯuiuiū. Nulla pena g̃uior ꝯscia mala Rō est. q̄r ab alijs ꝯtristātib⁹ p̄t se hō elongare sz nō a rea ꝯscia. Quarto gaudium laudabile causat ex iusticie amore. qñ vicz videt ꝙ mali puniūt. Hinc p̄s. ait. Letabit iust⁹ cū viderit vindictā. nō desiderio vidicte sz amore iusticie Quīto laudabile gaudiū causat ex dilectōis feruore qñ q̄s dulciter ꝯtēplat deū in se vl' in creaturis. De h̄ dicit p̄s. Gustate ⁊ videte q̄niaz suauis ē dñs Sexto laudabile gaudium causat ex tribulatōis ꝑpessione qñ q̄s ꝓ deo patiēter aduersa tolerat. Hinc Jac. j. Om̄e gaudiū existimate frēs cū ī tētatōnes varias incideritis

Septimo gaudiū laudabile causat ex btitudīs certificatōe. qñ quis ꝑ reuelationē certificabit de sua salute. Hoc est q̄ppe gaudiuz gaudioꝝ. Juxta illud Lu. x. Gaudete qm̄ noīa vestra scp̄ta sunt ī celis. His oīb⁹ modis btā Clara laudabilit gaudebat. quia mīma pctā lugebat amare. ꝯpatiebatur xp̄o passo. afficiebatur amore dei Uñ legit ꝙ post sacras exhortationes freq̄nt rogabat ip̄a btm̄ Frāciscuz vt saltē sel' comederēt sil'. quā petitōz vir dei nō admittebat. Socij āt btī p̄ris dixerūt. Pr̄ videt ꝙ iste rigor non sit

ſm caritatē. qꝛ Clarā tā ſctāꝫ nō exau
dis cū tāta inſtātia petētē. p̄ſerti ꝙ ad
tuā exhortatiōꝫ mūdū reliq̄rit. Tunc
beat⁹ Frāciſc⁹ ait. Si vob videt exau
diā eā. rn̄derūt. Pr̄ digna ē Rn̄dit be
atus pr̄. Et mihi placet. ſꝫ volo ꝙ fiat
apud ſanctā mariā de angel'. ibi p̄mo
tōſa fuit ꝛ xp̄o deſpōſata. Ordīauit igi
tur diē in q̄ cū ſororib⁹ aliq̄b⁹ veniret
q̄ ip̄a die veniēs locū deuote viſitans
hora prādij: hūilis frāciſc⁹ fecit mēſaꝫ
ſup terrā pari. vbi ip̄e p̄mū ſedit. dein
de btā Clara. iteꝝ vn⁹ ſctūs ſoci⁹ bea
ti p̄ris. ꝛ deinde vna ſoroꝝ. ꝛ ſic dein/
ceps. Pro p̄mo aūt ferculo cepit bea
tus Frāciſc⁹ loq̄ ꝺ deo tā ſuauit ꝙ oēs
audiētes ꝛ ip̄e fuer̄t rapti ī deū. q̄b⁹ ſic
ſedētib⁹ ocul' ac manib⁹ in celū directꝫ
videbat hoīb⁹ ꝺ aſſiſio ꝛ ꝺ bythauio.
ꝛ circūcirca ꝙ ſctā eccl'ia de angel' ꝛ to
tus loc⁹ ꝛ ſilua q̄ erat circa locū cōbu/
rerēt. ꝓterea vt loco ſubuenirēt veni
re feſtinabāt. appropinq̄ntes āt vide/
rūt oīa fore illeſa. ītrātes locū viderūt
ſctōs dei ī extaſi ꝛ ſtatī coḡuerūt ꝙ ille
erat ignis diuin⁹ q̄ ip̄os tāto amore ī
flāmauerat. valde igit edificati illi re/
ceſſerūt. Sꝫ ꝛ hi ſcti diuīa repleti dul
cedine ꝺ cibo ꝑuū curauer̄t Poſt hec
btā Clara cū ſuis ad ſctm̄ Damianū
iuit. videntes eā ſorores valde gauiſe
ſunt. qꝛ timebāt ne mitteret eā ad ali/
ud mōaſteriū gubernādū. ſic̄ miſerat
germanā ſuā Agnetē florētiā ꝓ abba
tiſſa. huic etiā dixerat. para te ad viaꝫ
Tertiū deniq̄ documētū ex p̄miſſiſ
thematꝫ v̄bis inſinuat honorꝫ ip̄ius
btē Clare ſublimitas cū ꝺr. Apꝺ oēs
populos ſit gaudiū ꝛ honor. qꝛ orta ē
noua lux. i. btā Clara. vn̄ xp̄s dn̄s eaꝫ
honorauit ī triplici loco. ſ.

Primo in via
Scꝺo in morte
Tertio poſt mortē

Primo ihs xp̄s honorauit beatā cla/
ram ī via: vitā ꝑfectā ei tribuēdo. ma
gnus certe honor eſt tꝑaliter. ſi rex ter
renus alicui dat ſuū palliū ꝛ equum
vt ſic ſeq̄t eū. Sic̄ fecerat rex Aſſuerus
mardocheo. de q̄ Heſter. vj. ꝺr. Sic
honorabit quēcūq̄ꝫ rex honorare vo/
luerit. Primo igit beatā Clarā ſedere
fecit ſup ſuū equū. i. artā vitā pnīe. ī q̄
xp̄s ſederat. Sic em̄ legit de ea ꝙ tan
ta abſtinētia macerabat corpus ſuuꝫ
vt ꝑ duas q̄dragesimas q̄s ordo con
ſueuit ieiunare. trib⁹ tm̄mō diebus ī
hebdomada panē ſolū ꝛ aquā guſta/
uit. alijs v̄o dieb⁹ oīno nihil. ſol' dieb⁹
dn̄icꝫ modico vino ſi habebat vtebat
interdū veſtē de pelle porci quā hiſpi/
dauerat tōſura piloꝝ ad carnē defere
bat. nōnūq̄ꝫ ciliciū de pilis eq̄ꝝ nodo
ſe ꝯſtrictū circa corp⁹ cordul'. tꝑe ſani
tatꝫ nuda humo vtēs ꝓ lecto. durū li/
gnū capiti ſubſternebat. frequēter in
orōne ꝓſtrata ī faciē lacrimis terrā in
fundebat. Scꝺo rex gl'ie xp̄s īduerat
eā charitatꝫ pallio q̄ ꝺr veſtꝫ nuptial'.
Mat. xxij. Amice quō huc ītraſti non
hn̄s veſtē nuptialē. Nā germanā Ag
netē lacrimis ſuis ad ordinē vna cuꝫ
mr̄e induxit. Qꝺ audiētes conſangui
nei ſeptē viri furore repleti Agnetem
educere ꝓperāt. q̄ recuſante. q̄dā ꝑ ca/
pillos. q̄dā pugnis cedēdo extraxerūt
ip̄a v̄o auxilium dei ꝛ b. Clare īplora
bat. q̄ ꝓ ip̄a cepit deū rogare. O mira
res tāto pōdere ſ. ſ. fixit ꝙ laniatis cri
nib⁹ ꝛ veſtib⁹ eā mouere nō potuerūt
inſup patrui man⁹ pl'ib⁹ dieb⁹ dolor
cruciauit. Recipiēs eā b. Clara ꝑ ma
nus b. Frā. attōſam dn̄o ꝑpetuo cōſe/
crauit. Tertio rex gl'ie xp̄s Clarā pati
entia adornauit. qꝛ xxviij. ānis ī egri/
tudīs lecto patiēs fuit. pānos faciens
delicatos ꝓ corꝑali. Scꝺo honora
uit Clarā rex gl'ie chriſt⁹ ī morte. vt di

cat merito d ea illd Prouer.vl. Date ei defructu opeꝝ suoꝝ ⁊ laudẽt eam ĩ portis opa eiꝰ. Nã.xlij.annis ĩ artissima pauptate ⁊ austeritate viuẽs sedecim diebꝫ añ transitũ sine cibo fuit. sacris tñ exhortatõibꝫ oẽs ꝯfortabat. q̃ ad vnã soroꝝ se ꝯuertẽs ait. O filia vides ne regẽ quẽ ego video. deinde vidit turbã v̄ginũ cũ aureis coronis intrantẽ cũ mltitudine. int̃ q̃s vnã sole pulcriorẽ ꝯspexit. q̃ Clarã amãtissime amplexata ẽ. ⁊ corpꝰ dilecte sponse filij sui mire pulcritudis pallio cooꝑuit. taliq̃ suaui honore scdo die b. Laurẽtij martyrꝫ migrauit ad suũ p̃dilectũ spõsum xp̃m Tertio rex gl̃ie xp̃s eã honorauit post mortẽ. nã ad ipsiꝰ exeq̃as papa Innocẽtiꝰ q̃rtꝰ affuit cum clero ⁊ pplo. ꝓ q̃ dũ (solito more) Requiẽ ꝓ defunctꝫ vellẽt cãtare. dixit papa p̃dictꝰ. ꝙ merito de ea officiũ v̄ginũ esset cãtandũ. Sꝫ dñs Hostiẽsis dixit morosiꝰ in h̄ fore agẽdũ. q̃ tãdeꝫ sumpto themate. Vanitas vanitatũ de ꝯtẽptu mundi nobili eã ſmone cõmendauit. Sup oĩa iã dicta honorauit eã xp̃s dñs in celesti gl̃ia. Ad quã nos meritis ipsiꝰ ꝑducat q̃ sine fine viuit ⁊ regnat Amen.

De assumptiõe v̄ginis gl̃iose.

Sermo.lxxiij.

Ve est ista

q que ascẽdit de deserto delicijs affluẽs ĩnixa sup dilectũ suũ. Cañ.viij. Ad v̄ginis mr̃is dei gl̃iam hec v̄ba angeli admiratiue dicere poterãt in eius assumptõne. Vñ ſm Frãciscũ maronis q̃ttuor sunt q̃ admirationẽ inducunt. scꝫ

Primo quãdo res est magna.
Secundo quando res est sola.
Tertio quando res est noua.
Quarto quando res est occulta.

Primo nãq̃ admiratiõem induc̃ qñ res magna est: sicut fuit diluuiuꝫ tp̃e Noe. Gen̄.vij. Tunc em̄ hoĩes admirabant̃ de tã vehemẽti aquaꝝ inũdatione. sic in assumptõe beate virginis angeli admirabant̃ vidẽtes archam deiferã ĩ qua olim fuerat esca vniuersorum a terra assumi ĩ sublime. Secundo q̃ꝫ hoĩes admirant̃ qñ res ẽ sola. sicut fuit diuisio marꝫ rubri. Exo. xiiij. Sic angeli merito mirabãtur in assumptõe v̄ginis. qꝛ purã creaturã nullã viderant tã excellenter assumi. Quã vidẽtes filie syon. i. aĩe sctẽ. btissimã p̃dicauerũt ⁊ regine laudauer̃t eã

Tertio admirãt̃ hoĩes qñ res ẽ noua sicut fuit statio solis tp̃e Josue. q̃a antea nõ fuerat factũ. Sic angeli mirabant̃ in assumptõe v̄gis vidẽtes ꝙ illi erat innixa quẽ angeli oẽs adorãt ⁊ ptãtes tremũt Quarto admirãtur hoĩes qñ res ẽ occulta. i. causa eiꝰ ad plenuꝫ nõ cognoscit̃. sic tp̃e passionis xp̃i mirabant̃ eclypsim: cuius causaꝫ ignorãtes ph̄i athenis consecrauerũt aram deo q̃ talia mirabilia faciebat: quẽ vocauerũt deum ignotũ. Sic angeli mirabant̃ in v̄gine tãtã gl̃iaꝫ tp̃e assumptiõis. Si dicas. nũq̃d angeli hec ignorauerũt. Rñdet tibi sanctus Bonauẽ. in.ij.di.xj. ꝙ in angelis ẽ duplex cognitio. s. a natura et a gr̃a. Cognitione em̄ naturali angeli nec ꝓficiunt nec deficiunt. nisi q̃ꝫtũ ꝑ exp̃ientiã ꝓficiunt. sic dicit apl̃us de xp̃o. Didicit ex his q̃ passus est obedientiam Alia cognitio est in angelis a gratia ĩfluente que nõ sp̃ reuelat̃: sꝫ ꝓ loco et tp̃e. Deus em̄ est speculũ voluntariuꝫ ⁊ que vult ⁊ quãtũ vult ⁊ cui vult reuelat. ꝓpterea admirari poterant angeli de v̄gine ⁊ mõ assumptiõis eius Vñ Bern̄. Generatiõem ⁊ assumptionẽ marie q̃s enarrabit. ꝙ si oculus

nõ vidit nec auris audiuit nec in cor
hoīs ascendit q̄ p̄parauit deꝰ diligēti
bus se. q̄d tūc p̄parat deus gignenti ⁊
p̄ oībus diligenti se q̄s eloquit̄. Hinc
Hiero. ī ser. d̄ assūptiōe. Nll̄i dubiū ē
q̄n totuz ad gl̄iam laudis eiꝰ ꝑtineat
q̄cq̄d digne genitrici sue fuerit impē/
sum. Ex quo timeo ne forte sicut im/
probus: ita ⁊ indignus laudator īue/
niar. cū nec sanctitas nec facūdia sup
petat vt gloriosam virginē digne lau
dare queam. Unde si tantus sanctus
ad laudandū se indignū arbitrat̄. cer
te nos admirantes cū angelis deuo/
ta mente dicere possumus. Que ē ista
que ascendit ⁊c̄. In quibus quidē ver
bis ad honorez virginis gloriose tria
insinuāt̄ documēta (christi gratia) de/
claranda scz

Primū querētis ꝯueniēs questio.
ibi. Que est ista que ⁊c̄.

Secūdū retardatiōis sufficiēs rō.
ibi. Delitijs affluens.

Tertiū assūpte v̄ginis decens lo/
catio. ibi. Innixa sup ⁊c̄.

Primū siquidē documentū ex p̄mis/
sis verbis thematis insinuat̄ declarā
dū querētis ꝯueniēs interrogatio: cū
d̄r. Que ē ista q̄ ascēdit. Nā sancti dei
angeli vidētes in hac virgine mlt̄a d̄i
dona admirabant̄ pie. inter que cōsi/
derātes ⁊ querentes hec tria videlicet

Primo ꝯditiōis dignitatē.

Secundo v̄ginis charitatē.

Tertio assumptiōis integritatē.

Primo inq̄z angeli ꝯsiderabāt ⁊ mi/
rabant̄ v̄ginis marie dignitatē chari
tatē ⁊ aīe ⁊ corpis integritatez. ꝓpter q̄
tria tres admirādas fecerūt questio/
nes quas quidē nos qr peccatores su
mus ⁊ ignorātes. ꝓphete ⁊ sancti viri
sapienter soluūt. Primo angeli vidē
tes ꝯditiōis maternalis dignitatē. q̄
scz ip̄a virgo deū infinitū īmortalē oī
potentez ⁊ totius orbis dominatorez
genuit ad mortalitatē: infirmitatez ⁊
seruitutē. ⁊ q̄ xp̄s rex angeloꝝ tantaz
reuerentiā īpēdebat mr̄i vt sup se īniti
ꝑmitteret: ac sup oēs āgelos archāge
los cherubin ⁊ seraphin extolleret. iō
primā ex hac admiratiōe fecerūt istaz
questionē. Que est ista que ascendit ꝑ
desertū sicut virgula fumi ex aroma/
tibus myrrhe ⁊ thuris. ⁊ vniuersi pul
ueris pigmentarij Cant. ij. Ascende/
bat nēpe hec virgo de hoc nequā secu/
lo. sicut virgula diminutiue: id ē par/
ua virga per humilitatē. erecta tñ ⁊ al
ta ꝑ maternalē dignitatē ⁊ dei ꝯtēpla
tionē. ex aromatib̄ myrrhe ꝑ sensuuz
mortificationē. ⁊ thuris ꝑ odoriferaz
orationē. ⁊ vniuersi pulueris pigmē/
tarij ꝑ omniū virtutū ⁊ gratiaꝝ perfe
ctionē. Angeli em̄ ꝯsiderantes matrē
dei q̄z digna ⁊ humilis. cōtēplatione
alta. moribus cōposita. oratiōe odo/
rifera ⁊ tā ꝑfecta q̄ nihil ei petenti de/
us vellet negare. Ideo ipsi ex deuota
consideratione querebant dicentes.
Que est ista. Quibus sic admiratiue
querentibus respondet Esa. ca. xj. di/
cens. Hec est virga d̄ qua dixi. immo
spūssanctus ꝑ os meū. Egredieť vir/
ga de radice iesse. ⁊ flos. i. xp̄s de radi
ce eius ascendet. de qua virga Bern̄.
sic ait. O virgo virga sublimis: inquā
tū sublime verticē sanctū erigis: quia
vsq̄z ad sedentē in throno vsq̄z ad do/
minū maiestatis. O virgo vere plan
ta es celestis. preciosior cūctis. sancti/
or vniuersis. O vere lignum vite qd̄
solum dignū fuit portare fructum sa
lutis eterne. Hec ille. O angeli sum/
mi dei celestes famuli. audite beatuz
Augustinū que sit illa que ascēdit. Et
respondet. Ista inquit est mater d̄i re
gina celi. porta ꝑadisi. Exq̄ igit̄ est ma
ter dei s̄m Damas̄. debuit sublimari

ad filiũ sicut filius ad eã descenderat. Exq̃ aũt est regina celi. iõ vos angeli q̃ habuistꝫ ꝑ̃us solũ regẽ ĩ celo. mõ habetꝫ reginã vr̃az. exq̃ v̄o ẽ dña mũdi ḡ hoies deuoti si calũniã patimĩ a diabolo ĩsidiãte. a mdo fallẽte. a carne seducẽte. appellare ad eã poteritꝫ tanq̃ ad augustaz. ⁊ miserebit̃. qꝛ mr̃ ẽ mie. Et si iusticia diuĩa clausissꝫ vobis celi portã recurrite ad eã. qꝛ porta ẽ facta ꝑadisi. Uñ Jnno. Aue dei mr̃ alma q̃ ex dignitate q̃ d̃i mr̃ es impare potes angel' ⁊ demõib. cõpesce demones vt nõ noceãt. ꝑcipe angel' vt nos custodiant. Scdo q̃z ãgeli admirãt̃ v̄ginis hui⁹ charitatẽ. videbãt nimiꝝ cor. v̄gineũ triplici amorꝫ lãcea trãsfixũ scꝫ

Primo amore materno.
Scdo amore gratuito.
Tertio amore mutuo:

Primo nãq̃z ãgeli videbãt cor v̄gĩs trãsfixũ amore materno quẽ ad filiuꝫ habebat sup oẽs ꝑentes alios. qꝛ aliorũ ꝑentũ amor diuidit̃ ĩ pr̃ez ⁊ matrẽ sꝫ ipa exq̃ sine pr̃e cõcepit ꝑfect⁹ amor vulnerabat cor ei⁹ erga filiũ. q̃ dicere poterat illd̃ Prouer. Ego fili⁹ erã vnicus matrꝫ mee. Scdo deniq̃z amore angeli videbãt cor v̄gineũ cõfixum amore ḡtuito. qꝛ sciebat prudẽs v̄go suũ filiũ fore deũ pr̃ib olim ꝓmissuꝫ ⁊ ĩ se cõpletũ. se q̃z ĩtelligebat ex dignitate maternitatꝫ reginã celi dñaz mũdi. ꝓ q̃b sup oẽs alios cũ amore ḡtuito regratiabat̃ deo. Grego. Cũ augẽt̃ dona: rões etiã crescũt donoꝝ. Tertio amore cor v̄gĩs videbat̃ vulneratũ amore mutuo. qꝛ videbat ꝙ ei⁹ dilect⁹ fili⁹ sup oẽm purã creaturã eã diligerꝫ. iõ ⁊ ipa reamabat mutuo amore. Hic Amb. Nihil inq̃t sic ĩsertum ẽ mẽti hũane q̃z reamare amãtẽ. Unde ãgeli hec ꝯsiderãtes scdaz q̃stionez deuotã fecer̃t dicẽtes. Que ẽ ista q̃ ꝓgredit̃ q̃si aurora ꝯsurgẽs pulchra vt lũa electa vt sol. terribilis vt castroꝝ acies ordĩata. Uidẽtes ãgeli ĩ v̄gine tã splẽdidã charitatẽ q̃ ei⁹ corp⁹ efferebat vt lunã. aĩaz vt solẽ. ⁊ ꝓgrediẽdo letificabat oẽs sicut aurora. ⁊ terrebat demones sic̃ hostes ordĩata belli acies. hec admirãdo q̃rebãt. Que ẽ ista. Cañ. v. Quib rñdet psaltes dauid ps̃. xliiij. di. Hec ẽ illa de q̃ dixi. Astitit regina a dextrꝫ tuis in vestitu deaurato: circũdata varietate. Hec em̃ astitit qꝛ nũq̃z ꝑ aliqd̃ pctm̃ cecidit. a dextris. i. in potioribꝫ bonis gl'ie. in vestitu deaurato id ẽ fulgida charitate. circũdata varietate. i. ꝑuilegio oĩm sctõꝝ q̃rũ oĩm ꝑfectionẽ obtinet ĩ celo. Jõ tã chara ẽ d̃o vt si sola sua persona eẽt ex vna ꝑte. ex alia oẽs scti ⁊ etiã angeli (ponẽdo impossibile) ⁊ vna illarũ partiũ deberet annihilari. illã vnã matris sue personã magis eligeret ꝑseruare q̃z tot sanctos. tot angelos. ⁊ nũc pl⁹ fac̃ ad petitionẽ eius q̃z ad intercessionẽ omniuꝫ electoꝝ. Tertio angeli cõsiderãtes assũptiõis integritatẽ. i. cũ ante generalez omniũ resurrectionẽ corpe ⁊ aniã gloriosa de tam vilissimo mũdo tam splendide ascendebat. ideo admirantes querebant dicentes. Que est ista q̃ ascendit de deserto delitijs affluẽs innixa super dilectũ Cantꝫ. viij. Mirãdum reuera fuit ꝙ de deserto mũdo ĩmunis ascendit. de quo deserto dicit̃ Deutꝫ. viij. Ductor fuit dñs deus tu⁹ in solitudine in qua erat serpens flatu adurẽs: scorpio ⁊ dispas. Jn hoc itaq̃z mũdo deserto est serpens. i. diabolus adurens mẽtes hoĩm ad ambitionẽ accendẽdo. Est etiã scorpio. i. carnalis delectatio que ꝑ̃us blandit̃. sed postea pungit. Dispas v̄o est gen⁹ serpentis qui quẽ momorderit siti ꝑibit ⁊ significat auariciã q̃ semꝑ sitire facit

homies. De his trib⁹ nõ pñt se cauere hoies q̃n interdũ nõ pũgant aliq̃ntulum. Sola hec regĩa gl'ie ĩtacta ⁊ ĩcoinq̃nata ascẽdit delicijs affluẽs ꝺ isto mũdo penurie spũal' loco. Sũt autẽ delicie generales: spẽales ⁊ singl'ares Generales sũt cões oĩb⁹ beat⁹ sic visio deitat⁹ ⁊ xp̃i hũanitatis. Spẽales delicie sunt q̃ aliq̃b⁹ tm̃ debẽt. sic ꝟgibus aureola ĩ capite. alba vestis ĩ corpe. ĩ ore canticũ ineffabile ⁊ ꝯsortiũ nobile de q̃b⁹ Apoc. xiiij. Amicti stol' albis sequunt agnũ q̃cũq̃ ierit. ⁊ cãtabãt cãticũ nouũ qꝺ nemo potat dicere nisi illa cẽtũ ⁊c. Tertie delicie sũt singl'ares q̃ vni tm̃mõ ꝑsone ⁊ nõ alijs ꝯueniũt He aũt delicie ꝑfecti⁹ hñt eẽ in ꝟgine maria. Alie siq̃dẽ hñt aureolã. hec autẽ coronã. xij. stellaꝝ. Apoc. xij. Alie induunt alba veste. hec aũt ẽ amicta sole. Alie gaudẽt ꝺ ꝟgĩtate. hec ꝟo de ꝟginitate ⁊ fecũditate. Alie associãt agnũ ꝺi q̃ tollit pctã mꝺi. hec aũt innixa sup dilectũ filiũ quẽ genuit. Et iõ ãgeli admirãtes ꝺ tãta nouitate q̃rentes dicebãt. Que ẽ ista ⁊c. Quib⁹ o pia mr̃ rñde tu sola q̃ sis: ⁊ cur dei filio ĩnixa sis. ⁊ cur tant⁹ donis plena sis. Et rñdet Ecci. xxiiij Ego inq̃t mr̃ pulcre dilectõis timor⁹ ⁊ agnitõis ⁊ sancte spei In me oĩs gr̃a vie ⁊ ꝟitat⁹. ĩ me oĩs spes vite ⁊ ꝟtut⁹. ⁊ infra. Transite ad me oẽs q̃ ꝯcupiscit⁹ me ⁊ a generatõibus meis adimplemĩ. spũs em̃ meus sup mel dulc⁹: ⁊ hereditas mea super mel ⁊ fauũ. Nolite g̃ mirari dei angl'i qꝛ innixa sum filio dei regi vr̃o qꝛ iustũ ẽ. Ego etenĩ ip̃m baiulaui brachijs meis. strinxi cordi meo. ⁊ de⁹ iust⁹ ẽ. iõ reddet vnicuiq̃ ſm opa sua. Sz et de assumptõe ip̃i⁹ cũ corpe ⁊ aĩa nõ ẽ dubitãdũ. qꝺ ꝓbem⁹ tripl'r. s.

Primo sctõꝝ auctoritatib⁹.

Scꝺo magistroꝝ rõnib⁹

Tertio reuelatiõib⁹

Primo itaq̃ eã corpe ⁊ aĩa digne assumptã ꝓbem⁹ sctõꝝ auctib⁹. Dic em̃ ps̃. Surge dñe ĩ requiẽ tuã tu ⁊ archa sanctificatõis tue. Surrexit dñs ib⁹ nõ q̃ ad diuĩtatẽ nec q̃ ad aĩam q̃ nunq̃ cecidit. sz q̃ ad corp⁹ qꝺ post mltas iniurias ꝑ mortẽ cecidit ac resurrexit. archa ꝟo sctĩficatõis fuit corp⁹ mr̃is: in q̃ sic in archa testamẽti fuerũt loco ꝟge figural' sceptꝝ diuĩtat⁹. loco tabule leg⁹ aĩa xp̃i sapiẽtissima. loco mãne dulcedo carnis xp̃i. Hec igr̃ archa sãctificatõnis. i. plena sctis reb⁹ surrexit corpe ⁊ aĩa ꝑ assumptõz ĩ req̃em etnã Qꝺ testat Aug. dicẽs. Thronũ dei tabernaculũ xp̃i thalamũ dñi. i. corpus marie necesse ẽ ibi esse vbi ip̃e ẽ. Hũc thesauꝝ digni⁹ ẽ in celo ſuari q̃z ĩ t̃ra.

Scꝺo q̃ btã ꝟgo sit corpe ⁊ anima assumpta ꝓbem⁹ magistroꝝ rõnib⁹. Prĩo ex pte diuĩe iusticie sic. Nõ mĩoris mũdicie fuit corp⁹ btẽ ꝟgĩs q̃z aliorũ sctõꝝ. sz corpa alioꝝ sctõꝝ ĩ diuersis mũdi ptib⁹ miro mõ venerant. g̃ iustũ est q̃ honor q̃ alijs minorib⁹ ĩpendit huic nõ neget. Sz qꝛ sepulcrũ ei⁹ nõ ita freq̃ntant fideles sic aliorũ sctõꝝ. g̃ relinq̃t q̃ aĩa ⁊ corpe sit assũpta. Scꝺa rõ btĩ Hiero. sumit ex pte diuĩe bonitat⁹ q̃ tal' est. Boni filij ẽ parẽtes honorare. iuxta illꝺ Exo. xx. Honora p̃rem ⁊ matrẽ. sz xp̃s tã bon⁹ existit fili⁹ ⁊ tã cara vita sue mr̃is q̃ eã p̃seruauit in ꝯceptõe a pudore ⁊ in ptu a dolore. g̃ sequit q̃ xp̃s q̃ nõ venit soluere legẽ mr̃ez honorauit: corpe ⁊ aĩa assumẽdo. Tertio h̃ idẽ ꝓbem⁹ reuelatiõib⁹ factis diuersis sctis. puta btõ Bernardo. btẽ Elizabethvidue. ac beato Anthonio ꝺ ordine fratꝝ minoꝝ Qui stomachat⁹ fuit ꝯ sctm̃ Hieronymũ ꝓ eo q̃ exp̃sse nõ scripsit beataz ꝟginem corpe ⁊ anima assumptaz. Jõ

in festo suo noluit ire ad matutinum de q̃ frater soci⁹ multum mirabat̃. ꝙ nõ videret ip̃m in choro more solito. existimãs eũ fore infirmũ aut somno g̃uatum. venit videre eũ: qui videns vigilantẽ abscessit. Post modicũ venit angel⁹ dñi di. Cur nõ ĩteres matutino. Qui rñdit se ĩdignatũ btõ Hieronymo. qꝛ exp̃sse ñ asseruit beatã v̄ginẽ corpe et aĩa assumptã. Cũq; ãgelus discessisset: venit btã v̄go cuꝫ sanctoꝝ multitudine et ĩgẽti lumĩe dicẽs beato Anthonio ꝙ surgeret et iret ad matutinũ. q̃ ait. O dña gl̃ie ego nolo ire donec certificer de tui corpis gl̃ificatione. Tũc btã virgo certificauit. et btm̃ Hieronymũ excusauit di. ꝙ ipse debuit scribere ea q̃ scp̃tur⁹ ꝓbare poterat. Secure inq̃t de cetero corpore ꝛ aĩa me assũptã predicabis. q̃b⁹ dictis disparuit. Et mox b. Hieronym⁹ astitit di. Jõ sic de ip̃a v̄gis assumptione ex diuĩa scp̃seraꝫ volũtate: vt deuote sciscitãtes ip̃a dña reuelãdo certificaret: sic̃ tibi factum ẽ. O igit̃ gl̃iosa dña dig̃ dei altissimi mr̃. O charitate splẽdida. O corpe et aĩa beata: ĩtercede ꝓ deuot⁹ famulis in te plurimũ ꝯfidentib⁹ Secundũ deniq; documẽtum ex thematis verbis insinuat̃ virginis marie retardatiõis sufficiẽs rõ: cũ d̃r. Delicijs affluẽs de deserto. h̃ est dicere. q̃ rõne ip̃a post filij sui ascẽsionẽ remansit in hoc deserto mũdo. Nonne decenti⁹ fuisset ꝙ tam charã matrem xp̃s dñs filiali amore amplexatã corã oĩm ocul' de vili mũdo secũ duxissꝫ ad reg̃ felicia Qd̃ reuera merebat̃ iuste qꝛ ip̃a filiũ ne ab herode occideret̃ in egyptũ trãstulit. sꝫ ꝛ ĩ om̃ib⁹ tribulatõib⁹ ei⁹ ꝑticeps fuit. p̃sertim q̃ñ tpe passionis aĩam ipsi⁹ gladi⁹ cõpassionis ꝑtrãsiuit. Ad qd̃ rñdet̃. Si filius eius dilectus secum in celũ eam duxisset: digne et iuste fecisset. sꝫ ad tp̃s h̃ dimittendo melius fecit potissime triplici ratione. s.

Primo rõne doctrinatõis
Scd̃o rõne ꝯsolatõis
Tertio rõne deuotiõis.

Primo nãq; btã virgo est retardata ab assumptiõe in celũ ad temp⁹ rõne doctrinatiõis. vt videlicet apl'orum ꝛ euãgelistaꝝ esset doctrix ꝛ magistra ĩ his que ad mysteriũ incarnatiõis ꝑtinent. vtpote annũciatiõis. ꝯceptiõis. visitatõis. natiuitatis. adoratõis magoꝝ. trãslatiõis in egyptũ. ꝛ amissionis in triduo. De q̃b⁹ d̃r Luc̃. ij. Maria aũt ꝯseruabat oĩa v̄ba hec ꝯferẽs ĩ corde suo. Hinc Ansel. li. de excellẽtijs virginis ait. Erat vt mihi videtur necessaria ac vtilis fidei nostre cõuersatio sua post ascensionẽ dñi inter apostolos. qꝛ licet ip̃i ꝑ sp̃m̃scm̃ edocti fuerint omnẽ veritatẽ incõparabilit̃. tñ manifestius ipsa ꝑ eundẽ spiritum ĩtelligebat ꝓfunditateꝫ veritatis. ac ꝑ illam multa eis reuelabãtur que nõ simplici sciẽtia. sꝫ ꝛ experimento didicerat d̃ mysterijs xp̃i. Et infra. Nec dilatio sue assumptiõis ĩmẽsitati amoris ꝛ gaudij sui aliquã iacturã inferre valebat: sed ipsa ꝑfectio amoris et gaudij. ꝙ se illic esse videbat vbi deũ quem p̃ ceteris amabat magis velle sciebat. Nec ille. Jdeo bene dicit̃. Delicijs affluens: siue in mũdo viuens: siue de mundo exiens Secũdo ip̃a retardata fuit ratione cõsolatiõis. cõsolabatur siquidẽ plãtulas noue christiane fidei. ad quã cõfluebãt d̃ diuersis mũdi partib⁹ videndi gratia quã admirabantur ꝛ querebant que dilectus filius loquebat̃ sibi dũ erat paruulus quomodo de mysterio ĩcarnationis disseruit. quomodo passioneꝫ suaꝫ p̃dixit et que secreta ei reuelabat

Mater aũt misericordie oẽs ad se venientes maternali affectu cõsolabat̃. ⁊ spirituali dulcedine repletos remittebat ad ꝓpria. O quanta deuotione videbant eam. o quanta dilectiõe audiebant. o quanta suauitate recedebant consolati ab ea. de qua sanctus Ignatius sic scribit beato iohãni euãgeliste. Ignatius christifere marie seruus. ⁊ qui mecum sunt fratres iohãni sancto seniori de tua mora dolem⁹ grauiter. si tua absentia ꝓtendat̃ mltos de nostris destituet. Sũt hic multe de nostris mulieribus mariaꝫ iesu videre cupientes ⁊ quotidie a nobis discutere volentes vt eaꝫ contingant ⁊ vbera tractẽt que dominũ iesũ aluerunt. ipaꝫ enim ⁊ salome quã diligis filiam anne hierosolymis apud eam quinqꝫ mensibus cõmorans. et quidam alij noti referunt omniũ gratiarum habundã. ⁊ vt dicunt in persecutionibus est hilaris. in penurijs ⁊ indigentijs non querula. iniuriantib⁹ grata. ⁊ molestata letatur. nostre noue religionis ⁊ penitentie magistra. ⁊ apud fideles omniũ operũ pietatis ẽ ministra. humilibus est deuota ⁊ humilibus quidẽ deuotius humiliatur Et vt a fide dignis narrat̃ in maria iesu humane nature natura sanctitatꝭ angelice sociat̃. Nec ⁊ talia excitauerit viscera nostra ⁊ cogũt valde desiderare aspectũ hmõi. O q̃ꝫ breuiter ⁊ salubriter hic descripta est regula marie. Quid em̃ deo chari⁹ q̃ꝫ in ꝑsecutione esse hilarẽ ⁊ letã. Quid accepti⁹ q̃ꝫ ĩ penurijs nõ eẽ querulã ꝯtra deũ. Quid vtilius q̃ꝫ in oĩbus opib⁹ pietatꝭ ministrare. Tertio q̃ꝫ btẽ v̄ginis assũptio fuit retardata ad tps rõne deuotiõis: vt videlicet nos nouos xp̃i milites sua deuota vita accẽderet ad deuotionẽ. Nã tria a sanctis doctorib⁹ tradunt̃ de ip̃ius vita. in q̃bus totuꝫ tps suũ mõ cõmuni expẽdebat. videlicet oꝛõne: ꝑegrinatiõe: ⁊ manuũ opatiõe. Ut em̃ ex dictis sanctoꝝ Bernardi et Hieronymi extrahit̃. hec fuit regula ⁊ vita marie. A media nocte q̃n captiuitas filij ĩnotuerat ei. vsqꝫq̃ homines secure p̃nt ambulare ꝯtẽplationi: oꝛõni: gemitib⁹: ⁊ amarꝭ instabat lachrymis. hora v̄o ad hoc debita ꝑegrinatiõi instabat: visitãs loca cene: oꝛõnis: captiõis: flagellatiõis: crucifixiõis: tumlatõis: ascẽsiõis filij sui. Inde reuersa cibũ sumebat. postea operi manuũ vacabat. Hec dixi mõ cõi. qꝛ q̃ntas suauitates ⁊ angelicas reuelatiões habuerit sicut nõ valem⁹ exp̃mere ita incautũ ẽ negare. O cũ q̃nta iocũditate recordabat̃ de angelica salutatiõe. de elizabeth visitatiõe. d̄ xp̃i natiuitate. de magoꝝ adoratione. O q̃nta cõpassiõe cogitabat filij sui passionẽ. o q̃nta deniqꝫ dulcedine ip̃i⁹ ascẽsiõeꝫ. credo ꝙ freq̃nter rapiebat̃ ad visionẽ eẽntie diuĩe. Dic̃ em̃ Linconiensis angelice hierar. li. iiij. Nec hesitãdũ existimo: q̃n ei btissime ꝯtigerit in hac vita plurics manifestari nõ ꝑ enigmata seu figuras diuine eẽntie visio btã ⁊c̃. Nã si paulo ⁊ moysi ꝯcessũ ẽ ipsaꝫ eẽntiã videre mlto magis marie.

Tertiũ ex p̃missis thematis verbis documentũ insinuat̃ virginis assumpte decens locatio: cũ dicit̃. Innixa super dilectum suum. Ipsa nãqꝫ attigit ad filiũ sup̄ oẽs angelos ⁊ aĩas sctõrũ ſm ꝙ canit eccl̃ia. Exaltata ẽ sã cta d̄i genitrix sup̄ choros angeloꝝ ad celestia regna. Ad cui⁹ clariorẽ intelligentiã tres ꝓponam⁹ q̃stiones scꝫ

Primã de loco a quo sit assũpta.
Secũdã de mõ q̃liter sit deducta.
Tertiã de situ quo sit locata.

Prima igitur questio ẽ de loco a quo

est assũpta q̃ ẽ mirabilis q̃ztũ ad tria
Primo q̃ztũ ad angelicã apparitiõz.
Secũdo q̃ztũ ad apl'oꝝ ꝯgregationẽ
Tertio q̃ztũ ad xp̃i vocatiõez q̃ oĩa pa
tẽt ex legẽda. Secunda q̃stio est de
mõ q̃liter sit deducta q̃ est celebris. q̃a
tota ei celestis curia obuiã venit. Vñ
Hiero. Hodierna die credendũ ẽ ce/
lestez exercitũ festiue d̃i genitrici obui
am vẽisse. eãq; ingẽti lumĩe circũfulsis
se. ⁊ vsq; ad thronũ d̃i cũ laudib⁹ ⁊ cã/
tic⁹ spũalib⁹ pduxisse. O q̃ntũ gaudiũ
tũc fuit cũ vidẽs xp̃s dñs suã piã ma/
trẽ olim secũ ĩ tribulãtõib⁹ amarica/
tã mõ gl'ose assumi. O q̃lis leticia filij
⁊ mr̃is maxĩe de gl'iosa visiõe filij quẽ
antea viderat ĩ cruce pallidũ. facie cõ
sputũ. spinis coronatũ. O q̃ntũ tripu
diũ ade dũ p̃mo tãte d̃i mr̃i obuiauit
di. O de⁹ me⁹ hui⁹ caro de carne mea
os de osse meo. gaudeo igit̃ mõ ⁊c̃.

Tertia q̃stio est de situ. vbi btã vir/
go sit locata. si directe sup nr̃m emis/
periũ. vel ad ptẽ orientalẽ. aq̃lonarez.
occidẽtalẽ vel meridionalẽ. Pro cui⁹
ĩtelligẽtia p̃mo q̃rẽdũ ẽ. vtrũ celũ em/
pyreũ sit rotũduz siue orbiculare. Si
sic: tunc aut aliq̃ ps ei⁹ erit vacua. aut
ml'to pl⁹ distat corp⁹ xp̃i ab aliq̃bus
beatis q̃z celũ a terra. cũ ab vna circũ
ferẽtia celi ad aliã terra in medio cõsi
stat. g̃ si nõ ẽ ponere q̃ aliq̃ ps celi em
pirei sit vacua hĩtatiõe btõꝝ. nec ẽ po/
nere tantã distãtiã int̃ xp̃m ⁊ alios be
atos. Si v̄o nõ sit orbicularis figure
celũ empyreũ eadez rõne nec crystalli/
nũ. nec firmamẽtũ. Ad qd̃ dicẽdũ s̃m
oẽs astronomos ⁊ theologos q̃ celuz
oẽ habet orbicularẽ figurã q̃ sibi cõpe
tit rõne simplicitat⁹ capacitat⁹ pfectio
nis ⁊ mobilitat⁹. Ad illd̃ v̄o qd̃ obijcie
bat̃ quõ tũc ĩplebit̃ sctõꝝ corpib⁹. dicẽ
dũ q̃ si nõ h̃r certũ p quẽ modũ locent̃
ibi scti. tñ q̃cũq; mõ dicat̃ siue q̃ in se/
micirculo celi empyrei sint. siue q̃ ĩ to
to nihil ĩpedit vtrũq; poni. Si em̃ in
toto sũt: tũc v̄tutẽ visiuã habent adeo
potentẽ q̃ xp̃m ita videre poterũt de
lõge sicut de ꝓpe. Si sũt in vna pte ce/
li empyrei altera nõ ẽ vacua nec sup/
flua. sicut magnũ palatiũ reg⁹ nõ ẽ va
cuũ q̃zuis nõ ĩpleant oẽs ptes inhabi
tatores. facit tñ ad ostẽsionẽ regal' ma
gnificẽtie. ⁊ hoc meli⁹ sciem⁹ qñ vide/
bim⁹. nihilomin⁹ tñ quidã opinãtur
in pte oriẽtali fore beatoꝝ mãsionẽ. ex
hoc q̃z d̃r q̃ xp̃s ascẽderit versus illaz
ptẽ. Ps̃. Qui ascendit sup celũ celi ad
orientẽ. Alij rõnabili⁹ vt videt̃ dicunt
q̃ sit versus aq̃lonarẽ ptẽ. ⁊ pbãt p il/
lud Esa. xiiij. de lucipero dicẽte. In ce
lũ ascendã ⁊ sedebo in mõte testamẽ/
ti in lateribꝫ aq̃lonis. Huic ꝯcordare
videt̃ Ps̃. di. Fundat̃ exultatiõe vni/
uerse terre. mons sion latera aq̃lonis
ciuitas reg⁹ magni. Ad quã ptẽ ẽ stel/
la maris q̃ rep̃sentat mariã. de cui⁹ as
sumptiõe mirãtes angeli dicũt. Que
est ista. cuius interuentu ⁊c̃.

De eadem Sermo. lxxiiij.

Ignũ ma/
gnũ apparuit ĩ celo mu
lier amicta sole ⁊ lũa sub
pedib⁹ ei⁹ Apoc̃. xij. c. Hec v̄ba scribit
beat⁹ iohes euãgelista. cui dñs reue/
lauit in insula pathmos totã seriem
vniuersalis eccl'ie sub diuersis signis
inter q̃ hoc fuit magnũ. ideo dic̃. Si/
gnũ magnũ apparuit. ⁊ significat be
atã virginẽ mariã q̃ fuit magna. quia
magni dei vera mater. Fuit in celo q̃z
existẽs in terra celestẽ vitaz duxit. Fuit
mulier q̃ztuz ad sexũ. tñ virgo p̃clara
q̃ztũ ad statũ. Fuit demũ sole amicta
quia xp̃o sole iusticie fecũda. cui⁹ sub
pedibus luna describit̃. quia oĩs va/
nitatis mutabilitatẽ ⁊ imperfectionẽ

conculcauit. Uñ hec xpitia virgo fuit magnũ signũ quadrupliciter scz

Primo fuit signũ magne gratie.

Secũdo fuit signũ magne glorie.

Tertio fuit signũ magne itelligẽtie

Quarto fuit signũ magne reuerẽtie

Primo nãq; vgo gloriosa fuit signũ magne gratie in incarnatione filij dei demonstrate z date. Magna eñ q̃n potius inenarrabilis gratia data est populo xp̃iano ex xp̃i incarnatõe. maior certe q̃ olim fuit datio legis. Ideo dr Joh. j. Lex p moysen data est. gratia z veritas p ihesũ christũ. cui⁹ signuz fuit hec virgo. Unõ angelus in nocte natiuitatis christi ad hoc signũ misserat pastores dicens. Annũcio vobis gaudiuz magnũ qõ erit oñi populo ze. Et infra. Et hoc vobis signũ. inuenietis infantẽ pannis inuolutũ et positũ in p̃sepio. qõ bene fuit p̃figuratuz Esa. vij. Nam tẽpore achaz regis reges syrie z israel ascenderũt cõtra hierusalẽ. dñs autẽ misit Esaiã ad achaz ne timeret eos. Qui sicut idolatra z incredulus nõ credidit Esaie. ideo Esaias dixit ei q̃ peteret signũ sue liberationis erquo sibi nõ credebat dicens. Pete tibi signũ a dño deo tuo in profundũ inferni scz per suscitationẽ alicuius mortui. siue in excelsum supra sicut tẽpore Josue stationẽ solis. Iste vero achaz noluit petere signuz dicẽs q̃ hoc esset tẽtare deum. Cũ autem cognouisset Esaias q̃ achaz p̃pter incredulitatẽ non mereretur liberationẽ signũ non dedit ei sed domui iacob dicens. Audite ergo domus dauid nũquid paruũ est vobis molestos eẽ hominibus qui molesti estis z deo. p̃pter hoc dabit dñs deus ipe vobis signũ. Ecce virgo concipiet z pariet filiũ z vocabitur nomen eius emanuel. id est nobiscum deus. Quasi dicat. hoc magis est signum gratie scz incarnatio filij dei ex virgine q̃ resuscitatio mortui vel statio solis. hoc est signũ liberationis ab eterno periculo. Secundo beata virgo fuit signũ magne glorie. Magna eñ gloria potitur in celo. de qua Hiero. in sermone hodierno inquit. Neq; in mundo loc⁹ dignior fuit virginalis vteri templo. in quo dei filiũ suscepit. nec in celo sublimior regali solio quo mariam marie filius sublimauit. De hoc signo dicit Eccl. xliij. A luna signũ diei festi. a littera est in principio lunaris mensis. Luna eñ aspectibus hominũ occultatur. z tamẽ a sole illuminat. Sed z hec virgo hodie oculis hominuz absconsa. in sua assumptione illustrata est gloria a tota trinitate. Hinc Prouerb. xj. Mulier gratiosa inuenit gloriam nouam. Et merito quidez inuenit gloriam nouã in celo que amissaz gratiam inuenit in terra. iuxta illud angeli gabrielis. Inueniſti gratiam apud deum. Tertio virgo immaculata fuit signũ magne intelligentie Signũ enim ducit in cognitionem signati. sicut si quis thesaurũ cũ absconditur tunc signat vt facilius inueniat. Sic virgo maria supra omnẽ aliam creaturam in filij dei z sui cognitionẽ Hoc enim signuz sic ducit nos in dei filiuz vt non solum credamus. sed et sub sacramẽto adoremus et realiter sumamus: ac per hoc diuerse nationes in vnitatem fidei congregemur. De hoc signo dicit Esa. xj. Leuabit signum in nationes et congregabit israel. z dispersos iuda colliget a quatuor plagis terre. Hodie hoc signuz dominus leuauit per assũptionẽ ad celsitudinez glorie. z nos in ip⁹ festo sicut videtis congregauit vt de ei⁹ gl'ia gaudeam⁹. Hinc Hiero. Hodie nã

q̃ gloriosa sp̃ virgo celos ascendit ro
go gaudete. qr (vt ita fatear) ineffabi/
liter sublimata cũ xp̃o regnat in eter/
nũ. regina mũdi hodie de terris et de
pñti seculo neq̃ eripit̃. iterũ dico gau
dete qr secura d̃ sua ĩmarcessibili glo
ria. Ad illud hortat̃ etiã sancta eccl̃ia
dicẽs oĩbus nobis. Hodie maria vir
go celos ascẽdit gaudete. Quarto
virgo beata fuit signũ magne reuerẽ/
tie. iõ dicit Hiero. in hodierno sermo/
ne. Nulli dubiũ est q̃n totũ ad gloriã
ei⁹ ptineat q̃cq̃d digne genitrici sue ĩ/
pensũ fuerit. Et infra. Timeo ne indi
gnus laudator inueniar: pfecto cum
nec sanctitas nec facũdia suppetat vt
beatã z gloriosã virginẽ digne lauda
re queã. Qm̃ quicq̃d hũanis põt dici
verbis min⁹ ẽ a laude celi. qr diuinis
est z angelicis excellẽtius laudata pre
coniis. a pphet̃ quidẽ p̃nũciata. a pa/
triarchis figuris z enygmatib⁹ p̃figu
rata. ab ãgelo venerabiliter salutata.
Hinc Bern̄. Utinã mihi eẽnt tot lin/
gue q̃t stelle celi z oẽs possem ĩ laudez
genitric̃ dei ꝯuertere. nec minimã ei⁹
exp̃mere valerẽ v̄tutẽ. Cui⁹ rõnez assi
gnat Petr⁹ damiani dicẽs. Qualiter
eã laudare poterit mũdan⁹ hõ p̃ ver/
bũ trãsitoriũ q̃ de se genuit v̄bũ quod
manet ĩ eternũ. iõ d̃r. Signũ magnũ
apparuit zc̃. In q̃b⁹ q̃dez v̄bis gl̃iosa
virgo a trib⁹ special̃r cõmendat̃ scz

Prĩo a significatiõis magnitudi/
ne. ibi. Signũ magnũ.

Secũdo a denoĩatiõis celsitudine
ibi. Apparuit mulier.

Tertio a glorificatiõis lumine ibi
Amicta sole zc̃.

Primo inq̃ btã virgo cõmendatur a
significatiõis magnitudine: cũ dicit̃.
Signũ magnũ. Nã s̃m sanctũ Tho.
iiij. scripto sententiaꝝ. di. j. q. j. triplex
est signũ scilicet

Primũ mẽoratiuũ q̃d ẽ d̃ p̃terito.
Scd̃m demõstratiuũ q̃d ẽ de pñti.
Tertiũ p̃nosticũ q̃d ẽ de futuro.

Primũ signũ magnũ ẽ remẽoratiuũ
q̃d est de p̃terito. de q̃ signo h̃r Gen̄. ix
dixit dñs ad noe. Arcũ meũ ponaz in
nubibus celi z erit signũ federis inter
me z inter terrã. Cũq̃ obduxero nubi
bus celũ apparebit arc⁹ me⁹ in nubi
bus. z recordabor federis mei q̃d pe/
pigi vobiscũ: z cũ oĩ aĩa viuẽte. Ubi di
cit Lyra q̃ arc⁹ d̃i siue iris licet fuerit
in nubib⁹ etiã p̃⁹: nõ tñ ĩ signũ feder̃
inter deũ z hoĩem: sicut aliq̃ ꝯtingit
in hũanis q̃ lapis magn⁹ q̃ diu stetit
in aliq̃ loco ĩmobilis: de nouo statui
tur in signũ alicui⁹ distinctõis: vt po/
te hereditatũ vel regnoꝝ. Sic h̃ ma/
gnũ signũ scz gloriosa virgo apparu/
it in signũ mẽoratiuũ in triplici celo:
scz sup̃substãtiali: rõnali z materiali.
Primo btã v̄go apparuit in celo su/
persubstãtiali. i. in sancta trinitate. s̃z
em̃ Bonauẽ. sup̃. ij. di. ij. celũ ẽ nomen
ĩpositũ ad significãdũ corp⁹ q̃d ẽ sur/
sũ. z ẽ ꝯtinuũ secretũ z quietũ. Et quia
hec triplex ꝓprietas repit̃ in celsitudĩe
diuinitat̃. ideo ip̃a d̃r celũ. Est eĩ am/
pla ĩmensitate v̄tutis: secreta ꝓfundi
tate cognitiõis. quieta tranquillitate
delectatiõis. Hoc em̃ ẽ celũ ad q̃d lu/
ciper cupiebat ascendere. q̃ licet in sũ/
mitate celi empyrei existeret. tamẽ di/
cebat illd̃ Esa. xiiij. Ascẽdã sup̃ altitu/
dinẽ celi z sil̃is ero altissimo. In h̃ ce/
lo v̄go btã apparuit eternalit̃ p̃ordĩa
ta ĩ matrẽ filij d̃i. iõ dic̃ Sapiẽs Pro
uer. viij. ĩ p̃sona ei⁹. Dñs possedit me
in initio viaꝝ suaꝝ anteq̃ q̃cq̃ face/
ret a p̃ncipio. nondũ erãt abyssi z ego
iã ꝯcepta erã. necdũ fõtes aq̃rũ erupe
rãt. necdũ mõtes g̃ui mole ꝯstiterant
añ om̃es colles ego parturiebar. Ad/
huc terrã nõ fecerat z flumina et car/

dies orbis terre. qñ p̄ꝑabat celos ad/
erā. s. q̄si ī signū memoratiuū diuītati
cui eternal'r sic placuit ipa ꝙ a nulla
alia ꝑsona voluit nasci. iō si añ mille
ānos nata fuissz añ suā natiuitatē fi/
li⁹ dei añ tot ānos ab ea nat⁹ fuisset. et
si adhuc nōdū fuisset nata fili⁹ dei nō
dū fuissz nat⁹. ⁊ si nūq̄z fuisset nascitu
ra nūq̄z fili⁹ dei fuissz nascitur⁹ ꝓpt̄ in
fallibilē ordinatōz dei. Et iō ꝓpter me
moriā h⁹ magni signi nob ꝓtūc inco/
gniti. sz ī celo diuinitatꝫ manifesti: vt
dic̄ sanct⁹ Bernardin⁹ de senis in suo
quadragesimali. Quicq̄d ꝯdescēsiōis
generi hūano de⁹ ꝯtulit ītuitu huius
nobil' signi fec̄. s. ꝙ p̄mos parētes ad
pniam reꝑuauit ne ꝑirēt ꝓpt̄ trāsgres/
sionē. Gen̄. iij. Noe ī diluuio inūdāte.
Gen̄. vij. Abraam ꝺ cede chaodorlao
mor. Gen̄. xiiij. Isaac de ismaele. Ge/
nes. xxj. Jacob de esau. Gen̄. xxvij. Ju
daicū ppl'm ꝺ egypto ꝺ impia manu
pharaonis. Exo. xij. Et ꝺ mari rubro
Exo. xiiij. De manu diuersoꝝ tyrāno/
rū. vicz Nabuchodonosor. Dan̄. iij. ꝺ
captiuitate babylonica. Esa. xxxiij. Et
vt inq̄t breuit̄ cūcta cōp̄hendā om̄s li
beratiōes ⁊ īdulgētias factas ī veteri
testamēto nō ambigo deū fecisse solū
ꝓpter hui⁹ bn̄dicte puelle reuerētiam
⁊ amorē q̄bꝫ eā de⁹ ī suā p̄destinatōez
p̄honorādā cūctis opibꝫ suis ab eterno
p̄ordinauit. Nec ille. Hinc bn̄ dicit̄ ꝺ
ea in ps̄. Elegit eā de⁹ ⁊ p̄elegit eam.
Uñ Bern̄. Prouide factor omnium
vt homo fieret nasciturus de homīe
talem sibi debuit eligere q̄n poti⁹ con
dere qualē ⁊ se decere sciebat ⁊ sibi pla
cituram nouerat. Uoluit igit̄ v̄ginez
esse de qua immaculata īmaculatus
ꝓcederet omniū maculas purgatur⁹
Uoluit ⁊ humilē de qua mitis et hu/
milis corde prodiret. Beata em̄ v̄go
fuit magnum signū magni signi hu/
militatis. quia post xp̄m nullus san/
ctorum tantā habuit humilitatē q̄n/
tam ipsa. Et hoc ꝓpter tria. Primo q̄r
debuit illum totaliter recipere in se q̄
est super om̄es. ideo humiliari debu/
it infra omnes: vt recte dicat. Respe/
xit humilitatē ancille sue. In cuius si/
gnum ex tota serie euangelij non legi
mus eam aliquod miraculuz in vita
fecisse sicut alij sancti. Nā sola vmbra
petri sanabat infirmos. Actu. v. Sz
iam exaltata in celū mille milia mira
cula facit. quia recessit de loco humi/
liatiōis ⁊ miserie. Secūdo debuit hu
millima esse quia debebat sup om̄es
choros angeloꝝ exaltari. Uñ Bern̄.
Nunq̄z sup choros angeloꝝ sublima
ta ascendisses nisi p̄us infra om̄s ho
mines sublimata descendisses. Ter/
tio vero debuit esse humillima. quia
sicut ꝑ superbiā Eue mors intrauit ī
mūdum. ita ꝑ humilitatē Marie vi/
ta reddita est. Ideo canit̄ de ea. Mor
tem quā femina intulit: femina fuga
uit. Secundo hoc signum magnū
apparuit in celo ratōnali. i. in ecclesia
militante: que est ꝯgregatio hominū
rationaliū. De hoc celo ꝺr Apoc̄. xxj.
Celum nouū ⁊ terra noua. quod tūc
apparuit quando filius dei ex ea in/
carnatus nasci voluit Sicut em̄ arc⁹
dei siue iris tunc datus est in signum
quādo Noe de archa egressus fuerat
sic hoc signū tunc ⁊ expost cognouit ec
clesia ꝙ esset signū federis ⁊ recordati
onis. Recordemur igit̄ charissimi in
tuendo hoc signum federis in conce/
ptione passiua: que concepta ē ab oī
labe peccati. Intueamur deinde hoc
signum in cōceptione actiua. Nec nā
q̄z virgo plus meruit vno solo cōsen/
su. s. conceptionis filij dei. q̄z omnes
creature siue angeli siue homines in
cunctis suis actibus motibus ⁊ cogi

ratõibꝫ. Nã oẽs q̃ meruerũt b: meruerunt aliquã mẽsurã gr̃e z ĩ futuro aliquẽ gradũ gl'ie. hec ꝙ illo felici ꝓsensu meruit extinctionẽ fomitis. ꝑ matũ ozbis. dñum mũdi sup oẽs puras creaturas. plenitudinẽ oĩm gr̃aꝝ. oĩum virtutũ: oĩm donoꝝ: meruit fecũditatẽ in virginitate. filĩ dei eẽni maternitatẽ. In ꝑcu ꝙ tã ligat oĩpotẽtẽ fascia. iaz pfectũ fedꝫ injt cũ eo qz oscular. tã abipa ĩ vlnis portar. tã ĩ circũcisiõe cruciar zc. Tertio b signũ magnũ appariuit ĩcelo materiali hodie. ꝺ q̃ Beñ. s. In ꝓncipio ꝺs creauit celũ z terrã. ad b hodie letãtibꝫ beatꝭ: mirãtibꝫ angelꝭ introducta p filiũ vbi eẽnũ fecit gaudĩ festũ. Uñ Hiero. ĩ hmõe ꝺ assumptõe Hec inqt ẽ pñtis diei festiuitas ĩ qua gl'iosa z felix ad ethereũ puenit thalamũ. q̃ ꝓfecto festiuitas sic̃ z ꝟgo incõparabil'ẽ ceterꝭ ꝟginibꝫ. ita z icõpabil'est oĩm sctõꝝ festiuitatibꝫ z admiranda etiã ꝟtutibꝫ ãgelicꝭ. vbi ꝑ certo apparuit ĩ signũ federꝭ aduocãs erga filiũ ꝑ oibꝫ. Uñ Bern̄. Per te accessuz habem⁹ ad filiũ o btã iuẽtrix gr̃e: genitrix vite: mr̃ salutꝭ. copiosa caritas tua nr̃oꝝ opit ml'titudinẽ pctõꝝ. dña nã mediatrix nostra. tuo filio nos pñta. tuo filio nos ꝟmẽda. Jdẽ. Securũ accessũ hõ bz ad deũ vbi mediatorẽ cause sue filiũ bz añ pẽz. matrẽ añ filium xp̃s nudato corpe pti oñdit latꝰ z vulnera. maria filio peccꝰ zvbera. nll'a pt ibi eẽ repulsa vbi tot ꝟcurrũt caritatꝭ insignia. Laudemꝰ igit̃ carissimi bac ꝺo carã ꝟginẽ. magnũ nrẽ salutis signũ quã laudãt ãgli. qz canit ecclesia. Assũpta ẽ maria ĩ celũ gaudẽt angeli laudãtes bñdicũt dñm Ad qõ sic horat Bern̄. Jlle inqt solꝰa laude ꝟginis taceat q̃ eã sel'invocatã ĩ suis necessitatibꝫ sibi senserit defuisse. Scõm signũ est demõstratiuũ qõ ẽ de pseñti Tale signũ fuit ꝟga Assueri regꝭ. ꝺ q̃ Hester. iiij. ꝺz. Oẽs fui regꝭ z cuncte q̃ sub ditione eiꝰ sũt nozũt. puincle ꝙ sine vir siue ml'ier nõ vocatꝰ interiꝰ intrauerit atriũ absqz vlla cunctatione statĩ interficiat. nisi forte rex aureã ꝟgã ad eã tetẽderit ꝓ clemẽtie sig̃. Que q̃dẽ virga clemẽtie significat gl'iosam ꝟginẽ. iuxta illõ Esa. xj. Egrediet ꝟga de radice yesse: z flos ꝺ radice eiꝰ ascẽdet. Nũc assueruꝰ. i. ꝺs pẽ extẽdit circa eã. s. hester q̃ sigficat ecclĩaz ꝟgã aurea. m. i. beatã mariã quã tenebat ĩ mãu sua. i. ꝓ quã ab oi casu pcti. q̃. s. ecclesia accedẽs osculata ẽ sũmitatẽ virge. id ẽ filiũ virgis ĩ sacra cõione i signuz clemẽtie. De q̃ virga dic̃ Bern̄. O virgo virga sublimis i q̃tũ sublime erigis ꝟticẽ vsqz ad celos z vsqz ad sedẽtẽ in throno. Uñ cui hec ꝟga btissima maria ñ fuerit extẽsa ĩ signũ clemẽtie pibit z iterficiet eẽna morte. Nic signatꝰ i epl'a ad btãz ꝟginẽ. Jmpossibile ẽ aliquẽ saluari o ꝟgo nisi ꝑ tuũ auriliũ et fauorẽ. Lassianꝰ li. collationuz Tota salꝰ bũani generꝭ ꝓsistit ĩ ml'titudie gr̃ie marie z fauorꝭ. Qõ sic attestat btus Bern̄. O ꝟgo bñdicta: ꝑ te dat reis venia. egrꝭ medela. iustꝭ gr̃ia angel'letica. sctis gl'ia. Jã ei o aia xp̃i sanguie redẽpta: ꝺ cetero nõ est locus despatõis et formidis. qz ꝟga clemẽtie ẽ a ꝺo pẽ inclinata. sic̃ virga facilĩ flectit. ita btã ꝟgo deuotꝭ suspiriꝭ Et sicut virga eruditiõr insolẽtes: sic vita virgis crudeles q̃ est tota pia: tota suauis zc. teste Bernardo et dicente. Reuolue inquit diligẽtius euãgelice hystorie seriẽ vniuersam: et si q̃d forte increpatoriũ: durum et asperum iueneris in maria ipam de cetero suspectam habeas et ad eã accedere verearis Tertiũ signũ ẽ pnosticũ qõ ẽ de futuro. de quo signo habetur Exodi.

iij. dixit dñs ad moysen. Hoc habebis signū ꝙ miserim te cū eduxerꝫ ppl'm ꝺ terra egypti īmolabis deo sup montē istū. Sic b. ꝟgo ē signuꝫ future btitudinis seu libatōis pfecte. qꝛ ex se natū nutriuit diligent' īmolādū ī mōte caluarie. ex cui⁹ īmolatōe nūc residet cuꝫ filio ī mōte gl'ie. q̄ ē certū signū nr̄e btificatōis future. qꝛ dic̄ phs li. pꝛoꝝ. Oīs effect⁹ sue cause signū esse pōt. iō optīe ꝺꝛ de ea. Signū magnū apparuit in celo empyreo. qꝛ illa deifera ꝟgo cū īmēso lumīe ꝛ iubilo collocata ē ī dextera filij sui. iuxta illꝺ Ps̄. Astitit regina a dextrꝫ tuis tā gl'iose vt etiā angelici spūs mirarent' ꝛ dicerēt illꝺ Cant. vl. Que ē ista q̄ ascēdit de deserto delitijs affluēs īnixa sup dilectum suum.

Secūdo ex p̄missis thēatis verbis gl'iosa ꝟgo cōmēdat' a denoīatōis celsitudine. qꝛ ꝺꝛ. Apparuit ml'r. Dr̄ aūt ml'r a sexu. qꝛ sp fuit ꝛ ē ꝛ erit ꝟgo. iuxta illꝺ Esa. vij. Ecce ꝟgo ꝯcipiet ꝛ pariet filiū. vbi dicūt hebrei ꝙ dictio hebraica ibi sit posita. s. haalma. q̄ ꝯꝫ Lyrā etiā absolute ñ significat ꝟginē sꝫ iuuenculā aspectib⁹ hoīm abscōditā: ita ꝙ de ei⁹ ꝟgītate non dubitat'. ꝛ maxīe qñ p̄ponit' he vt healma. Nec īueniūt' ī scp̄tura nisi tres. s. rebecca Gen̄. xxiiij vbi ꝺꝛ. Puella decora nimis virgoqꝫ pulcherrima ꝛ īcognita viro. Et maria soror moysi Exod. ij. vbi ꝺꝛ. Exiuit puella ꝛ vocauit matr̄ ē pueri. In hebreo hr̄. exiuit healma. et ista q̄ scribit' Esa. vij. Et qꝛ due p̄me fuer̄t ꝟgīes eadē rōe tertia. Nā si adolescētula ꝟgine nō existēte pareret filiū nullū eēt miraculū. de⁹ āt p ꝓphetā ꝓmiserat hāc pariturā tāq̄ magnū signū di. Ecce dñs ip̄e dabit vob signū. qꝛ ecce ꝟgo ꝯcipiet ꝛc̄. Uñ hec alma ꝟgo ꝓpt' suā singularē excellētiā pluribꝫ noīb⁹ noīat'. de q̄bus assumamus quinqꝫ scꝫ

Primo noīat' gratia plena.
Secūdo vocat' maria.
Tertio appellat' mulier.
Quarto nūcupat' maris stella.
Quinto ꝺꝛ misericordie mater.

Primo dixi ꝙ b. ꝟgo vocata ē maria Dicit em̄ phs. iiij. methaph. ꝙ nomīa debēt īponi a ꝓprietate ei⁹ cui īponūt'. Btā aūt anna postq̄ pepit hāc ꝟginē ei īposuit nomē maria. Tū qꝛ vt dicit Hiero. p̄monita fuerat ab angelo. qꝛ si io hi añ ei⁹ ꝯceptionē nomē datū fuerat: multo magꝫ huic deifere ꝟgini. Tū etiā qꝛ vidēs suā magnā g̃tiositatē vocauit mariā. q̄ tādē duas filias peperit q̄s sil'r vocauit marias. ꝛ si plures pepisset oīb⁹ ꝓpter gratiositatē prime filie ideꝫ nomē īposuisset. Maria ꝟo p lr̄as sic interp̄tat'. m. i. mater vniuersoꝝ. a. i. aduocata pctōꝝ. r. i. regl'a saluādoꝝ. i id ē iaculū inimicoꝝ. a. id ē auctrix meritoꝝ. Prīo siq̄dē interp̄tat' mat' vniuersoꝝ. Uñ Bern̄. O mater dei ꝛ hoīs. o mat' rei ꝛ iudicꝫ. o mater regꝫ ꝛ exulis. cū sis mat' vtriusqꝫ ñ decet vt int' filios discordiā eē permittas. Dr̄ aūt nō solū mr̄ dei ꝛ hoīs sed vniuersoꝝ inq̄tū p eā oīa renouant'. Hic Anſ. Hec ē illa femīa mirabilit' singulis ꝛ singl'arit' mirabilis. p quā elemēta renouant'. īferna euacuāt'. homīes saluāt'. Hec ē illa feīa plena ꝛ sup plena gr̄a. de cui⁹ plenitudīs redūdātia reuiuiscit oīs creatura. Scd̄o maria īterp̄tat' aduocata pctōꝝ. Aug Maria p̄ oīb⁹ sctis impetrat īducias trāsgressoribꝫ vt renūciēt suis erroribus. Tertio īterp̄tat' regula saluandoꝝ. de q̄ Amb. li. de ꝟgītate. Ip̄a docet q̄rere deū. nullū ledere. oīb⁹ bñ velle. maioribꝫ assurgere. eq̄lib⁹ nō inuidere. iactantiā fugere. rōnē seq̄. virtutē amare. Qñ ista fastidiuit hūilez qñ risit debilē. qñ vitauit inopez. nihil in

oculis toruũ. nihil in verbis ꝓcar. nihil in actu verecũdũ. Quarto ĩterp̃tat̃ iaculũ inimicoꝝ. Berñ. Nõ taꝫ timẽt hostes quãlibet castroꝝ aciem sic̃ demões nomẽ marie. Quĩto maria ĩterp̃tat̃ auctrix meritoꝝ. de q̃ sic dicit Berñ. Queramꝰ inq̃t gr̃aꝫ ꝑ mariã qꝛ q̃ q̃rit ĩuenit ꝛ pulsanti apiet̃. ip̃a oĩbꝫ oĩa facta oĩbꝫ sinuꝫ misericordie aperit vt de plenitudĩe eiꝰ recipiãt vniuersi. Scd̃o maria v̄go vocat̃ gr̃a plena. Nã celestis nũciꝰ gabriel ĩ salutatiõe subticuit nomẽ eiꝰ d. Aue gr̃a plena. O angele sctẽ dei clamamꝰ ad te filij adã. cur tãte v̄ gĩs nomẽ oblitꝰ aut nesciꝰ ĩ salutatiõe tacuisti. Et rñdebit ꝙ ita debuit fieri. Quia Lyra sup̃. ij. c Luc̃. dic̃. ꝙ aliq̃n nomẽ ĩponit̃ alicui ex aliq̃ dono d̃i g̃tuito. sic̃ Math̃. xvj. dictũ ẽ simoni. Tu es petrꝰ. q̃ p̃us vocabat̃ simõ. sil̃r paulꝰ antea vocabat̃ saulꝰ. Sic angelꝰ bñ salutauit: nec nomen eiꝰ ig̃rauit qd̃ loco suo exp̃ssit d. Ne timeas maria. Sꝫ iõ sic salutauit vt exp̃meret gr̃e copiositatẽ. Uñ Hiero. Ceterꝫ ꝑ ꝑtes dat̃: marie v̄o totã se ĩfudit plenitudo gr̃e. Tertio b. v̄go appellat̃ mlr̃ ꝑ filiũ suũ. Joh̃. ij. Quid mihi ꝛ tibi ẽ mlr̃. Et eiusdẽ. xix. Mlier ecce filiꝰ tuꝰ. Sic em̃ appellat̃ ip̃a virgo q̃druplici de cã. Tũ ꝓpt̃ sexũ. tũ ꝓpter noĩs significationẽ. Mlr̃ ei d̃r q̃si mollis aer. qꝛ de facili ĩclinabil̃. sic sup̃ oẽs sctõs ꝛ sctãs subuẽit pctõribꝰ. Tũ etiã ꝓpt̃ dei bñficiũ erga eã q̃ voluit vt de fragili sexu nasceret̃. ꝛ eã sic sb̃limaret vt eẽt sup̃ oẽꝫ purã creaturaꝫ ꝛ vera mr̃ dei. Uñ dic̃ sctũs Tho. sup̃ j. di. xlij. ar. iij. Licet deꝰ potuerit btãꝫ v̄ginẽ facere meliorẽ ĩ ꝑfectiõe accidẽtali vt aliã mulierẽ: tñ nõ potuit facere vt eẽt melior mr̃ ꝛ meliorꝫ mr̃. ꝛ ordinata ad maiꝰ bonũ: ita ꝙ his tribꝫ ñ p̃t aliq̃d fieri meliꝰ. s. hũanitate xp̃i. btitudĩe creata ꝛ v̄gĩe btã. qꝛ hec tria habẽt q̃ndã dignitatẽ ĩfinitã ex bono infinito qd̃ ẽ deꝰ. Nã hũanitas xp̃i hꝫ dignitatẽ infinitã ex hoc ꝙ ẽ cõiuncta d̃o in vnitate ꝑsone. Et beatitudo creata habet dignitatẽ infinitã ex hoc ꝙ ẽ dei fruitio. ꝛ beata virgo ex hoc ꝙ est mat̃ dei. Ex hac ꝑte nõ põt eis aliq̃d fieri meliꝰ. sicut nõ põt aliq̃d meliꝰ esse deo. Uñ licet deꝰ in ꝑfectiõe accidẽtali creaturã possit in ĩfinitũ facere meliorẽ: nõ tñ in ꝑfectiõe eẽntiali. qꝛ sicut ẽ numerꝰ vel mẽsura in rebꝫ creatꝫ. sic etiã pulchritudo ꝛ bõitas. Uerbi gr̃a Deꝰ nõ põt facere q̃ternariũ maioreꝫ. qꝛ si fieret maior iã nõ esset q̃ternariꝰ sic quãlibet rẽ respectu vniuersi deus non potuit facere meliorẽ. qꝛ dei perfecta sũt opa. Dicit̃ demũ mlier beata virgo ꝓpter certitudinẽ ꝑfecte sue gl̃ie iã cõplete. s. in aĩa ꝛ corꝑe. qꝛ sicut nullũ corpus solũ d̃r mlier: sic nulla aĩa sola. Sic em̃ corpꝰ xp̃i ĩ triduo mortꝫ sue nõ dicebat̃ hõ. Uñ demonstrato tũc corꝑe xp̃i nõ fuit verꝫ dicere. h̃ corpus ẽ hõ. sed verũ fuit dicere. h̃ corpꝰ est deus. qꝛ deitas in ꝑsona filij non fuit ab aĩa ꝛ corꝑe xp̃i sepata. ideo beata maria merito dicit̃ mulier quando aĩa ꝛ corpore iam glorificata. Uñ Augꝰ. xij. de ciui. dei. Sicut xp̃s ẽ glorificatꝰ in corpore ꝛ aĩa: ita pie credendũ est ꝙ virgo beata est beatificata in corꝑe ꝛ aĩa. Qd̃ ꝓbat multis ꝑsuasionibus. Prĩo qꝛ hoc cõpetit diuĩe potentie: q̃ si potuit eã ꝯseruare in virginitatis pudore: cur nõ incorruptaꝫ a putredine. de q̃ potẽtia dicit Ps̃. Oĩa q̃cũqꝫ voluit fecit. Scd̃o h̃ ꝯuẽit sue sapĩe. qꝛ sapiẽs architector oñdit suaꝫ sapĩam in erectiõe ꝓprie domꝰ in q̃ eligit habitare. Sic sapĩa dei p̃ris. iuxta illd̃ Prouer. ix. Sapĩa edificauit sibi domũ. Tertio ꝯuenit diuĩe iusticie

Justū eī ē vt q̄ alioꝝ sctōꝝ corpa: imo etiā instr̄a tormētoꝝ: vt sunt crux: claui: corona ꝛc. i tāto honore hr̄i fec̄ i terra. corpꝰ q̄z digne mr̄is i maiori honore hr̄i faceret si esset i terra. sz qꝛ i celis est: iō ibi honorat̄. Quarto cōuenit h̄ etiā diuīe bonitati. Boni em̄ filij ē honorare mr̄em in vita ꝛ i morte. Juxta illud Exo. xx. Honora pr̄em tuum et mr̄em. sz qꝛ xp̄s bonꝰ marie filiꝰ non venit soluere legē sz adimplere. iō honorauit eā corpe ꝛ aīa assumēdo. Juxta illd̄ ps̄. Surge dn̄e i requiē tuam tu ꝛ archa sanctificatōis tue. Sz dicur statim i die ascēsiōis sue filiꝰ mr̄ez secū in celū nō assumpsit. qꝛ dic̄ Uincentiꝰ i specl̄o hystoriali q̄ anno duodecimo ē assumpta post filij ascēsionē Nōne debuissz dicere. O mi cara mat̄ tu me ꝯcepisti: genuisti: ꝛ mox adorasti. me q̄z timore herodis cū esses tenera puella sup pectꝰ tuū i egiptū portasti. ꝛ i oībꝫ tribulatōibꝫ meis pticeps fuisti. veni mō mr̄ dilecta cuz filio ad eternū gaudiū. Rn̄det̄ q̄ xp̄s h̄ tūc n̄ fec̄ sz hodie ꝓpt̄ q̄ttuor. Primo ꝓpt̄ fideliū eruditōz ꝛ ꝯsolatiōz. Erudiebat em̄ euāgelistas. Un̄ Matheꝰ scp̄sissz de tribꝫ magis ꝛ stella ꝛ inocētū occisione nisi ip̄a docuissz. Sil'r btūs Lucas quō sciuissz gabrielē archangeluz ad eā missum. deinde xp̄i ꝯceptōz ꝛ natiuitatē ꝛc. Jō dic̄ Hiero. i q̄dā s̄mōe. Xp̄s pꝰ ascēsionē v̄ginē misit i terr̄ vt apl'icus grex erudiret̄ de his q̄ audierat ꝛ viderat. Scd̄o dimisit i terris in testimoniū v̄itat̄ filij. qꝛ videbāt i ea filiū sic̄ in signo signatū Tertio ꝓpter fidei augmētatōz. Bern̄. sup Stabat iuxta crucē: dic̄. Pꝰ ascēsiōz xp̄i q̄si ad limīa sctōꝝ ita ad v̄ginē mariā adhuc in carne viuētē fuit pegrinatio fideliū cupiētiū videre illd̄ celeste fidele et diuinū ꝓdigiū. Quarto xp̄s mr̄ez misit in terr̄ ꝓpt̄ sui meriti augmētatōem ꝛ ꝯpletiōz. qd̄ meritū hodie fuit pfectū qꝛ hodie ex visiōe dilecti filij sic iflammata ē vt nollet d̄ cetero sine filio viuere. ꝛ pꝰ felicia colloq̄a i mag̃ dulcedine filio reddidit aīaz. Un̄ Dionysiꝰ dic̄ vnūquēq̄z apl'm i laudē xp̄i ꝛ v̄ginis s̄monē fecisse: ꝛ sic corpꝰ suū n̄ statim fuit i celū ductū: sz p aliqd̄ tps in valle iosaphat collocatū vt diceret̄ v̄e mortua. Jō canit eccl'ia. mortē subijt tpalē: nec tn̄ mortis nexibꝫ dep̄mi potuit q̄ filiū d̄ se genuit icarnatū. Quarto btā maria nūcupat̄ mar̄ stella ab eccl'ia di. Aue mar̄ stella d̄i mr̄ alma ꝛ h̄ ꝓpt̄ ꝓprietatē illiꝰ stelle. illa eī stella dirigit nautas mar̄. sic v̄go btā hoīes in hꝰ mūdi mari existētes. Un̄ Bern̄. Si iudicij horrore pterritꝰ. si baratro desp̄atōis icipias absorberi mariā cogita. mariā iuoca. nō recedat a corde. nō recedat ab ore Nā ip̄az cogitās nō erras. ip̄az rogās nō desperas. ip̄az sequēs nō deuias. ip̄a tenēte n̄ corruis. ip̄a ꝓtegēte nō metuis. ip̄a duce nō fatigar̄. ip̄a ꝓpicia puenis Quinto beata v̄go d̄r miscd̄ie mr̄ ab eccl'ia dicente. Salue regina miscd̄ie vita dulcedo ꝛ spes nostra salue. Ipsa em̄ ꝯueni entius d̄r regina seu mater misericordie q̄z regina iusticie vel sapiētie. quia in sapiētia intelligit̄ potentia. sed non ecōuerso. In misericordia v̄o intelligitur sapiētia ꝛ potētia ꝛ nō ecōuerso. Melius etiā dicit̄ regīa misericordie q̄z regina gl'ie vel iusticie ꝓpter regni latitudinē. Nam gl'ia tm̄ est in cel' nō in terra nec in inferno. iusticia magis in inferno. sed misericordia vbiq̄z est. Meliꝰ etiam dicit̄ regina misericordie q̄z regina reginaꝝ vel dn̄a domīarum. qꝛ hec importat excellētiaz respectu maioꝝ vel minoꝝ. iō nō diceret̄ regina peccatorum vel demonum ꝛc.

De assumptiõe beate virginis

Jõ optime dr regina miscdie. cui⁹ rõ ẽ
qr ipa btã vgo in possessiõe filij est re
gina. sz ꝓpriũ filij sui ẽ misereri semp ⁊
pcere. ⁊ sic ẽ regina ĩ latissimo reg̃. qa
dr in ps. Misicordia ei⁹ sup oĩa opa
ei⁹. Uerũtñ sup oĩa pdicta noĩa habz
vnũ excellẽtius nomẽ qd est mr vi dei
qd ꝓprie nulli creature ꝯuenit: nec ĩ ce
lo nec ĩ terra: sz sola gl'ia t illo. Q, aũt
maria sit mr veri dei ⁊ regina miseri/
cordie: q oĩb ad se ꝯfugiẽtib miseret.
ptz in h exẽplo. Sic em legit ĩ vita spa
trũ. q Julian⁹ apostata existẽs ĩ pside
p magicã artẽ aduocauit demonem ⁊
misit ĩ occidẽtẽ vt ĩde reportaret rñsũ.
Cũ aũt demon ad quendã locũ venis
set: p decẽ dies ibidẽ ĩmobil' stetit. qr q
dam monach⁹ ibidẽ die ac nocte ora
bat. Et eo sic sine effectu reuerso dixit
Julian⁹. Quare tãtũ tardasti. q rñdit
Expectaui p decẽ dies publicũ mona
chũ si forte cessaret ab orõne ⁊ trãsire
possez. cũqz nõ cessaret redij nihil agẽs
Tũc indignat⁹ Julian⁹ dixit q cuz il/
luc veniret vindictã d illo mõacho fa
ceret. Cũ g̃ de psis victoriã sibi demo/
nes ꝓmitterẽt. sophista su⁹ dixit cuidã
xpiano. Quid putas nũc fac fabri fili
us. Et ille. Sepulcr parat Juliano.
Dũ igit cesareã capadocie deuenisset:
sctũs Basili⁹ eidẽ occurrit: ⁊ tres pa/
nes ordeaceos eidẽ ꝓ munere misit.
Qui indignat⁹ recipe ꝯtẽpsit ⁊ ꝓ pani
bus sibi fenũ misit dicẽs. Pabulum
aĩaliũ irrõnabiliũ nob misisti: recipe
qd misisti. Rñdit Basili⁹. Nos qd co
medim⁹ tibi misim⁹. tu vo nob dedi/
sti vñ bestias tuas nutris. Ad h indi
gnat⁹ Julian⁹ rñdit. Cũ psas subege
ro: hãc vrbẽ destruã ⁊ arabo vt farri/
far mag; q̃z homofar noiet. Sequẽti
vo nocte vidit Basili⁹ ĩ eccl'ia sctẽ ma
rie ĩ visu multitudinẽ angelor ⁊ ĩ me
dio eor quandã feminã ĩ throno stã/
tem ⁊ astãtib dicẽtẽ. Uocate mihi ci/
to Mercuriũ q Julianũ apostatã oc
cidat q me ⁊ filiũ meum blasphemat
Erat aũt Mercuri⁹ miles qdaz q ab
ipo Juliano ꝓ fide xpi fuerat iterfect⁹
⁊ in ipa eccl'ia sepult⁹. Statimqz mer
curius cũ armis suis q ibi seruabant
affuit: iussus ab ea vt ĩ pliũ se ꝑparet
Expgefactus Basili⁹ apto monumẽ
to mercurij nec corp⁹ ibidẽ nec arma
repit Tũc custodẽ q arma asportauit
requsiuit Ille vo cũ iuramẽto affirma
bat vespe ibi fuisse. Inde igit Basili⁹
recedẽs ⁊ mane illuc rediẽs ĩuenit ibi
dem corp⁹ ⁊ arma ⁊ lãceã sanguĩe cru
entatã. Et ecce qdã de exercitu rediens
dixit. Cũ Julian⁹ ĩ exercitu moraret:
ecce qdã miles ignot⁹ cũ suis armis ⁊
lancea veniẽs ⁊ calcarib vrgẽs equũ
audaci mẽte iulianũ pforauit. ⁊ subi/
to abscedẽs nusq̃z cõparuit. Ipe vero
Julian⁹ dũ adhuc spiraret sanguine
suo manũ suã ĩpleuit ⁊ ĩ aera ꝓiec di/
cẽs. Uicisti galilee vicisti. sicqz in his
vocib misabilit expirauit. Ab oĩbus
suis insepult⁹ relinqt. ⁊ a psis excoriat
⁊ de corio suo regi psar substratoriuz
efficit. Ecce ptz quõ regĩa miscdie ad/
iuuat. Tertio btã vgo in pmissis v
bis themat; ꝯmẽdat a gl'ificatõis lu/
mĩe cũ dr. Amicta sole. Uñ gl'iosa vir
go q̃druplici sole fuit amicta. s.

Primo sole gr̃e.
Scdo sole gl'ie
Tertio sole diuĩe essentie
Quarto sole psecutõis humane

Primo btã vgo fuit amicta sole gr̃e.
de quo dr in ps. In sole posuit taber/
naculũ suum. i. in gratiosa maria. Di
citur aũt gratia sol. quia sicut sol iter/
ptatur sup om̃ia lucẽs. sic btã vgo su
per om̃es sctõs ⁊ angelos. Juxta illd
Hiero. Ceteris p partes dat gr̃a. ma
rie vero totam se infudit plenitudo

gratie. vt sic̄ sol lucēs viā oñdit. sic be/
ata ꝟgo i hac vita declarat viā ad pa
triā. nā q̄bꝫ iste gr̄e sol non lucet nunc
tūc dicturi sunt illd̄ Sap̄. v. Errauī/
mus a via ꝟitatꝫ ⁊ lumē iusticie nō il
luxit nob̄ ⁊ sol nō est ortꝰ nob̄. qꝛ iste ē
ordo diuinaꝝ gr̄aꝝ influxꝰ vt prius a
deo descēdat i xp̄i aīam bñdictā. dein
de ad aīam ꝟginis mr̄is. deinde in se
raphin ⁊ i alios sctōs angeloꝝ ordīes
demū i eccl̄iam militantē Scd̄o be
ata ꝟgo fuit amicta sole gl̄ie. de h̄ so/
le dicit saluator Matt. xiij. Fulgebūt
iusti sicut sol i regno p̄ris mei. Dr̄ aūt
btē ꝟginis gl̄ia sol. qꝛ sic̄ sol fm̄ My/
salach est maior in q̄ntitate ⁊ dignita
te ⁊ claritate oībꝫ celi lumīaribꝫ. sic be
ata ꝟgo. Nā vt dicit Dionysiꝰ. In re/
gno celoꝝ oīa inferiorū dona in supe
rioribꝫ i tāta excellētia sunt q̄ q̄si nul/
la est cōpatio. nisi sicut est circūferētia
ad suū centrū. Uñ btā Maria hodie
est exaltata sup̄ oēs angeloꝝ ordines
iuxta illud Exaltata ē sctā dei genitrix
sup̄ choros angeloꝝ. iō oēs puras cre
aturas simul sumptas excedit ip̄a in
gl̄ia. Sic̄ em̄ i vnico seraphim plus ē
de gl̄ia q̄ꝫ sit in oībꝫ inferioribꝫ. ita in
ip̄a cū sit supra seraphin. vt ptꝫ i ordi
ne graduū eccl̄iasticorū. Quicq̄d p̄nt
ordines inferiores: pōt etiā ordo sacer
dotalis ⁊ ampliꝰ. sic est de btē ꝟginis
gl̄ia intelligendū. Hinc Augꝰ. in q̄dā
s̄mone de natiuitate ꝟginis ait. Ip̄ꝫ
celū q̄d penetrasti necnō cuncta que i
eo sunt ꝯtenta noua ⁊ ineffabili gl̄ia
decorasti. priorēq̄ꝫ eiꝰ gl̄iam vltra q̄ꝫ
dici pōt tua p̄ñtia magnificasti Ter
tio beata ꝟgo fuit amicta sole diuine
essentie. De hoc sole canit eccl̄ia dicēs.
Ex te em̄ ortꝰ ē sol iusticie xp̄s deꝰ nr̄.
q̄ hodie suā charā mr̄em amplexataꝫ
p̄duxit ad thronū sibi digne deputa/
tū. Uñ Bern̄. Deniq̄ꝫ ip̄a mlier ami/
cta sole. i. īduta ieffabili claritate: ami
cta inq̄ꝫ lumīe sicut vestimēto. de quo
ait apl̄s. Induimī vestimētū dñm ie
sum xp̄m Quarto ꝟgo gl̄iosa indu
ta erat sole p̄secutōis hūane. de q̄ sole
dr̄ Job. viij. de semīe i lapidē proiecto
q̄d orto sole aruit. i. orta tribulatōe. sꝫ
p̄fecto tribulatio nulla potuit eā p̄ i
patiētiā exurere quā ꝟtꝰ altissimi mi/
rabilit̄ obūbrauerat. Juxta illud Sa
lomonis dictū. Sapiēs vt sol perma
net: stultꝰ vt luna mutat̄. O q̄nta gl̄ia
O q̄nta leticia. O q̄nta iocūditas ho
die facta ē in celo. nō solū ip̄e btē Ma
rie: sꝫ etiā oībꝫ aīabꝫ ⁊ angel̄ beatꝫ qui
vidētes p̄us eā amaritudīe tp̄e passi/
onis filij repletā tāta mō gl̄ia rutilan
tē dicebāt ei. Que ē ista q̄ p̄gredit̄ qua
si aurora ꝯsurgēs: pulcra vt luna. ele
cta vt sol. terribil̄ vt castroꝝ acies or/
dinata. ⁊ alijs rñdētibꝫ. Hec ē sola mr̄
⁊ ꝟgo. hec ē q̄ dñm oīm genuit ⁊ nutri
uit. hec est q̄ olim fuit plena amaritu
dine. hec est p̄ quā oībꝫ pctōribꝫ venia
gr̄a ⁊ gl̄a dōabit̄. hec ē q̄ dic̄ illd̄ Ecc̄i.
xxiiij. Trāsite ad me om̄es q̄ ꝯcupisci
tis me ⁊ ab ista mea generatōe imple
amini. i. fructu vētrꝫ mei. hec ē q̄ dic̄ il
lud Ecc̄i. vlt̄. Uidete qm̄ nō soluꝫ mi/
hi laboraui sꝫ oībꝫ exq̄rētibꝫ ꝟitatem:
hec est signū magnū in isto celo empy
reo. hec ē mulier amicta sole ⁊ lūa sub
pedibꝫ. hec regina nr̄a ⁊ gl̄ie. Ad quā
meritꝫ eiꝰ p̄ducat quē genuit ⁊ lacta/
uit viuentē cū deo p̄re ⁊ sp̄ūsctō sine fi
ne seculoꝝ Amen.

De sctō Ludouico ep̄o ⁊ ꝯfessore
Sermo. lxxv.

Ade et vēde

v oīa q̄ habes ⁊ da paup̄ibꝫ et
thesauꝝ habebis i celo ⁊ ve/
ni seq̄re me. Matt. xix. Hec sunt ꝟba
mgr̄i ⁊ consiliarij celestis christi Jesu

cuidã volẽti viã pfectõis scire dicta. q̃ q̃dẽ is gl'iosus põtifex Ludouic⁹ pfe/cte obseruauit tãq̃ salubre ꝯsiliũ. Circa qd̃ est sciẽdũ nobis ꝙ a tribus d̃bemus q̃rere ꝯsilium. s.

Primo a deo.

Scdo a primo

Tertio a ꝓprio aĩo.

Primo dixi ꝙ ꝯsiliũ debem⁹ q̃rere a deo q̃ nũq̃ fallit nec fallit. q̃ oĩa scit et sp bonũ vult. Hinc Thob. iiij. d̃r Benedic deo ⁊ pete ab eo vt vias tuas dirigat ⁊ oĩa ꝯsilia tua ĩ ipo pmaneãt. ⁊ Ecci. j. In oĩbus depcare ꝯsiliũ altissimi. Sic fec̃ q̃dã iuuenis q̃ genuflexo rogabat dñm ihm di. Mgr̃ bone q̃d faciã vt vitã eternã pcipiã. Qui dixit illi. pcepta nosti. nõ adulterer⁊. nõ furtũ facias ⁊c̃. Qui ait. Hec oĩa a iuuẽtute mea ꝑuaui. Et ihs ĩtuit⁹ illũ dilexit eũ ⁊ dixit. Unũ tibi deest. vade ⁊ vẽde oĩa q̃ habes ⁊c̃. Qui abijt trist⁊. Jesus aũt dixit. q̃ difficile saluat̃ q̃ pecuniã possidet. facili⁹ est camelũ trãsire p foramẽ ac⁹ q̃ diuitẽ ĩtrare ĩ regnuz celoꝝ. Scdo q̃z ꝯsiliũ est req̃rẽdum a primo timẽte deũ ⁊ nõ a dissoluto. q̃r d̃r Ecci. xiiij. Qui sibi nequã cui bonus erit. Cõsiliũ aũt vt d̃r in tractatu de dogmatib⁹ phoꝝ d̃ trib⁹ dz eẽ. Primo d̃ honesto tm̃. Scdo d̃ vtili. Tertio d̃ ꝯflictu vtriusq̃. Dubitam⁹ eniz vtꝝ honestũ an turpe sit fcm̃. Deinde de duob⁹ honest⁊ q̃d sit honesti⁹ Sil'r de vtilib⁹ q̃d sit vtili⁹. Sil'r de pugna vtili ⁊ honesta. ĩ q̃ examiatõe honestũ est vtili pferẽdũ. ⁊ bonũ cõe ꝓprio ⁊ sũme qd̃ ẽ ad honorẽ d̃i. Tertio ꝯsiliũ est req̃rẽdũ a ꝓprio aĩo siue ꝯscia si sit honestũ vtile vl' delectabile ⁊ ad salutẽ necessariũ. Hinc Ecci. xxxij. d̃r. Oĩa fac cũ ꝯsilio ⁊ p⁹ factum nõ penitebis Sic q̃ppe faciebat b. Ludouic⁹ q̃r in deuota orõe petebat dei altissimi ꝯsiliũ. ⁊ etiã a frib⁹ minorib⁹ ac a ꝓpria cõsciẽtia. iõ meruit exaudiri intãtũ ꝙ regnũ mũdi ꝯtẽpsit. ⁊ q̃ hr̃e potuit pauperib⁹ dedit. ⁊ ita secut⁹ ẽ xp̃m dñm ĩ vita pfecta. Uñ ex p̃missis v̄bis ad honorẽ ipi⁹ scti tria insinuãt̃ salut⁊ documẽta (gr̃a xp̃i) declarãda. s.

Primo d̃ xp̃i euãgelicis ꝯsilijs. ibi Uade ⁊ vẽde oĩa ⁊c̃.

Scdm de xp̃i seq̃ndis vestigijs. ibi. sequere me.

Tertiũ de thesauri celestis p̃mijs. ibi. ⁊ habebis thesauꝝ ⁊c̃.

Primũ siq̃dẽ documentũ ex p̃missis themat⁊ v̄bis insinuat̃ de xp̃i euãgelicis ꝯsilijs: cũ d̃r. Uade ⁊ vẽde oĩa q̃ habes ⁊ da paupib⁹. vade a statu cõi saluãdoꝝ ad statũ pfectõis. q̃r nisi q̃s renũciauerit oĩb⁹ q̃ poss. nõ p̃t me⁹ eẽ discipul⁹. s. pfect⁹. Cõsiliũ eĩ xp̃i ꝓut diuidit ꝯ p̃ceptũ est psuasio melior⁊ boni ad qd̃ nõ tenemur tẽtione necessitatis salut⁊. q̃r p̃ceptoꝝ obꝑuãtia est d̃ necessitate salut⁊. sz non ꝯsilia nisi q̃ voto se ad illa obligarũt. Jõ ꝑm magnũ Albertũ differẽtia ẽ int̃ p̃ceptũ ⁊ xp̃i ꝯsilium. Prima q̃r p̃cepta ꝑuare ẽ necessitat⁊ ad salutẽ oĩb⁹. iuxta illd̃ Mat. xix Si vis ad vitã ingredi ꝑua mãdata. Sz ꝯsiliũ ẽ volũtat⁊. Scda differẽtia q̃r lex vet⁹ dedit p̃cepta sz noua supaddidit ꝯsilia: p̃cepta ipa pficiẽtia. Jõ dicebat xp̃s Mat. v. Nõ veni soluere legẽ sz adimplere. Nã ꝯsiliũ ptinet ad pfectos. p̃ceptũ ad pficiendos. pmissio v̄o ad ĩpfectos. phibitio v̄o ad puersos. Hic j. Thim̃. j. Lex iust⁊ ñ ẽ posita sz ĩiust⁊ pctõrib⁹ p̃icidis ⁊c̃. Tertia differẽtia q̃r p p̃cepta declinam⁹ pctã p ꝯsilia aũt occasiões pctõꝝ. Quarta differẽtia int̃ p̃ceptũ ⁊ ꝯsiliũ ẽ q̃r p p̃ceptũ negatiuũ penã fugim⁹. p ꝯsilium v̄o merita cumulam⁹. Ad cui⁹ clariorẽ intelligentiã duo declarem⁹ dubia

Primũ si in oĩbus actib⁹ ⁊ doctri/
nis debeam⁹ xp̃m sequi.
Secũdũ q̃ sũt ⁊ q̃t euãgelica ꝯsilia
Primũ nãq; dubiũ declarãdũ ẽ vtrũ
in oĩb⁹ actib⁹ ⁊ doctrinis debeam⁹ se
qui xp̃m dñm. Ad qđ rñdet s. Bona.
i li. đ apologia paupeꝝ ꝙ i xp̃o q̃dru
plices act⁹ ⁊ doctrine repiunt̃. Primi
respiciũt excellẽtie dignitatẽ et sũt illi ĩ
q̃b⁹ relucet diuĩa sapĩa vel potẽtia. sic̃
sũt reuelare cordis secreta. facere mi/
racula. suscitare mortuos. ⁊ ĩ his nõ ẽ
imitãd⁹ nisi ab illis q̃b⁹ dedit ptãtez
hmõi sicut apl'is ⁊ alijs q̃b⁹ voluit. et
iõ null⁹ tenet̃ ꝙ sciẽter furẽ dispẽsat o/
rẽ habeat sic̃ xp̃s. nec miracl'a facere. ĩ
mo tal' act⁹ nec ẽ desiderãd⁹. qꝛ etiã dã
nati fecerũt miracl'a. Math. vij. In il
la die. s. iudicij ml'ti dicẽt mihi. nõne ĩ
noĩe tuo ꝓphetauim⁹ ⁊ v̄tutes ml'tas
fecim⁹ ⁊c. Scđi act⁹ ĩ xp̃o respiciũt cõ
descẽsionẽ sue misericđie sic̃ intẽsse nu
ptijs ꝯuersari cũ pctõrib⁹ q̃ ad dei ho
norẽ fieri pñt ⁊ in q̃b⁹ mag̃ đi miscđia
relucet. Hic dicebat Apl'us. j. Tim̃. j.
Fidelis sermo ⁊ oĩ acceptõe dign⁹. q̃a
xp̃s iesus vẽit ĩ hũc mũdũ pctõres sal
uos facere. Et saluator mat. ix ait. Nõ
vẽi vocare iustos s; pctõres. Tertij ac
tus ĩ xp̃o respiciũt obligatõz salut; ne
cessarie sic̃ obꝑuatio p̃ceptoꝝ decalo/
gi vt s̃. patuit. Quarti act⁹ xp̃i respici
unt ĩformatõz vite pfecte. sic̃ ꝑuare vir
ginitatẽ: pauptatez ⁊ obedire supiori/
bus ꝓpt̃ deũ. ⁊ ĩ his nõ tenet̃ q̃s seq̃ xp̃z
nisi volũtarie ad ea se astrinxerit. Unde
Aug. Uouere q̃dẽ ẽ volũtat; s; redde/
re ẽ nc̃citat;. meli⁹ ei ẽ deuotũ eẽ ĩ mio
rib⁹ q̃z ĩdeuotũ ĩ maiorib⁹ ꝓmissiõib⁹
meli⁹ pfecto ẽ nuda p̃cepta ꝑuare q̃z se
ad xp̃i ꝯsilia obligare ⁊ ĩ illis negligẽ/
tẽ eẽ. Secũdũ dubiũ declarãdũ ẽ q̃
⁊ q̃t sũt euãgelica ꝯsilia. Ad qđ dicen/
dũ ꝙ ad min⁹ sũt duodecim q̃ vt dixi
mus nõ obligãt. verũtamẽ si q̃s cõtẽ/
neret vel nõ bõa iudicaret ꝑm Scotũ
peccaret mortal'r. qꝛ eũ ꝯtẽneret cui⁹ ẽ
ꝯsiliũ. Primũ igit̃ xp̃i cõsiliũ ẽ de pau
ptate vt vicz q̃ habeat qđ vẽdat vl' do
net aut ĩ testamẽto reseruet. h̃ cõsiliuz
xp̃s exp̃ssit Luc. xiiij. di. Qui nõ renũ
ciat oĩbus q̃ possidet nõ põt me⁹ eẽ di
scipul⁹. Scđm ꝯsiliũ ẽ xp̃i de obedien
tia Matth. xvj. Si q̃s vult venire p⁹
me abneget semetip̃m ⁊ tollat crucez
suã ⁊ sequat̃ me. hoc cõsilio nihil alti/
us ⁊ deo accepti⁹. qꝛ đr. j. Re. xv. Ma
ior ẽ obediẽtia q̃z victime. Greg. Obe
diẽtia iure victime anteponit̃. qꝛ in vi
ctima aliena caro. in obediẽtia ꝓpria
volũtas ĩmolat̃. Tertiũ saluator; cõ
siliũ est de castitate Math. xix. dicẽtis
Sũt eunuchi q̃ se castrauerũt ꝓpt̃ re/
gnũ celoꝝ. Et. apl's. j. Cor;. vij. ait. De
v̄ginib⁹ p̃ceptũ dñi nõ habeo. cõsiliũ
aũt do tãq̃z misericordiã ꝯsecut⁹ a do
mino vt sim fidelis. Ista tria sũt cõsi/
lia p̃ncipalia ad q̃ reducũt̃ alia. qꝛ oẽ
qđ est in mũdo malũ ex radice triplici
pullulat. aut ex concupiscẽtia carnis
aut cõcupiscentia oculoꝝ aut supbia
vite. Sz p̃dicta tria cõsilia elõgãt ab
his trib⁹ obediẽtia a supbia. castitas a
cõcupĩa carnis. pauptas a concupĩa
ocl'oꝝ. Quartũ xp̃i cõsiliũ ẽ đ inimico
rũ dilectõe Mat. v. Diligite inimicos
vr̃os. Istđ cõsiliũ q̃ztũ ad affectũ ẽ p̃ce
ptũ vt vicz nll'i affectem⁹ malũ ĩ aĩa
corpe ⁊ reb⁹ nocumẽtũ. nisi iusticia di
ctãte ⁊ nõ liuore vindicte. Sz q̃ztũ ad
dilectõz effect⁹ ẽ cõsiliũ vt vicz oĩb⁹ no
bis ĩiuriãtib⁹ bñfaciam⁹. sec⁹ ĩ extrẽa
nc̃citate. qꝛ tũc ẽ p̃ceptũ iuxta illđ Am
bro. Pasce fame moriẽtẽ si nõ pauisti
occidisti. Quitũ xp̃i cõsiliũ ẽ đ mãsue/
tudĩe Mat. v. Si q̃s te pcusserit ĩ vnã
maxillã: p̃be ei ⁊ alterã. i. sis pat⁹ pati
ent̃ tolerare si etiã percusserit ĩ altera

h aūt xp̄i cōsiliū ē de lesiōe corpis. Ad
idē referr̄ ablatō rex cū dic̄ ibidē. Qui
tecū vult ī iudicio ꝯtēdere ⁊ tollere tu
nicā tuā: relinque ei ⁊ palliū. Nota ꝙ
multipliciter ꝯtingit sua repetere co/
rā iudice. aut cū ꝯtentōe ⁊ fraude. ⁊ h
nulli licet. aut cū charitate. ⁊ h licz im
pfectis. g̃ sua repetere ꝯsiliū ē impfect
⁊ p̄ceptū pfectis. illis v̄o q̄ renūciaue
rūt ꝓprietati nō licet repetere sua in iu
dicio vt sua sz vt ꝯgregatiōis. Sextū
xp̄i ꝯsiliū ē misericordie sic̄ illud Luc̄.
vj. Om̄i petēti te tribue. Et illd̄. Uade
⁊ vēde oīa q̄ habes ⁊ da paupib. Ubi
nota ꝙ dare supfluū ē nc̄citat. iuxta il
lud Lu. xj. Qd̄ supest date elemosynā
⁊ ecce oīa mūda sūt vob. Sed dare ea
q̄b ⁊ nos egem⁹ ē ꝯsilij. Septimū xp̄i
ꝯsiliū ē de simplicitate v̄borū. de quo
Mat. v. ait saluator. Sit s̄mo vr̄ ē ē.
nō nō. i. si affirmatio vl̄ negatō ē ī cor/
de sic fiat etiā ī ore. Octauū xp̄i ꝯsiliu z
est de vitāda occasiōe pctī Mat. xviij
vbi dicit xp̄s. Si ocul⁹ tu⁹ scādalizat
te erue eū ⁊ ꝓijce abs te. s̄m Aug. Ad
litterā: nullū mēbrū est p̄scindendū. sz
occasio peccādi. pōt aūt occasio pecca
ti esse ex aspectu. ⁊ tūc si ex mala fit in/
tētiōe ocul⁹ sinister scādalizat. siue ex
bōa ītentiōe ocul⁹ dexter. vel pōt eē oc
casio pctī ex ꝯtactu: ⁊ sic man⁹ vel pes
scādalizat. Nonū xp̄i ꝯsiliū est de recti
tudine intentiōis. sicut Matth. v. di/
cit xp̄s. Attēdite ne iusticiā vestrā faci
atis corā hoīb vt videamini ab eis.
Ibidez. Nesciat sinistra tua q̄d faciat
dextera tua. Grego. Sic fiat opus in
publico vt tn̄ intētio maneat ī occul/
to. Decimū xp̄i ꝯsiliū est de ꝯformita/
te opis ⁊ doctrine: cū dicit Mat. xxiij.
Dicūt em̄ ⁊ nō faciūt alligāt onera g̃/
uia ⁊ īportabilia ⁊ imponūt ī hume/
ros hoīm. digito aūt suo nolūt ea mo
uere. Undecimū xp̄i ꝯsiliū ē de vitan/
da sollicitudine: cū dic̄ Matt. vj. No
lite solliciti eē. Pro q̄ sciēdū ꝙ triplex ē
sollicitudo. s. laudabilis: tolerabilis ⁊
vitupabilis. Pria inq̄z sollicitudo est
laudabilis. ⁊ hec ē de spūali ꝓuidētia.
de q̄ Apl's p̄latis Ro. xij. ait. Qui p̄est
in sollicitudine. Et. j. Cor. vij. Qui si/
ne vxore ē sollicit⁹ ē q̄ sūt dei quō pla/
ceat deo. Secūda sollicitudo ē tolera
bilis. ⁊ hec ē d̄ cura tpaliū q̄ ad corpis
nc̄citatē Luc̄. x. Martha martha sol
licita ē ⁊ turbar erga plurima. Ter/
tia sollicitudo ē vitupabil'. ⁊ hec ē d̄ su
pflua diuitiarꝝ ꝯgregatiōe. de q̄ Ecc̄s
ij. Pctōri dedit deus afflictionē vt ad
dat ⁊ cōgreget. ⁊ hec ē vanitas ⁊ cassa
sollicitudo mētis. Duodecimū xp̄i cō
siliū ē de fr̄na correctiōe. d̄ q̄ Matth.
xviij. ait saluator. Si peccauerit in te
frat̄ tu⁹ vade int̄ te ⁊ ip̄m solū corripe
eū q̄ si te audierit lucratus eris fratrē
tuum. Ubi nota ꝙ corripe ꝓ mortali
pctō ꝓ debito tpe ⁊ loco. p̄sertim qn̄ ē
spes emēde ē p̄ceptū. sz corripe ꝓ vēia
li ē cōsiliū. Un̄ quādocūqz q̄s omittit
fraternaz correctionē ꝓ loco ⁊ tēpe de
mortali credens ꝙ emendaret̄ ꝑ sua
monita peccat mortaliter siue sit eius
subditus siue p̄latus siue socius dile
ctus. O deus eterne. o pie xp̄e vide de
solio maiestatis tue q̄z pauci corripi/
unt sic alios ⁊ q̄z paucissimi corripiūt̄

Secūdū salutis documentū ex pre
missis thematis verbis īsinuat̄ d̄ xp̄i
sequēdis vestigijs cuz dicit̄. Sequere
me. Quilibet em̄ saluand⁹ debet seq̄
christum. quia dixit Job. xij. Si quis
mihi ministrat me sequat̄. Et. j. Pet.
ij. In hoc em̄ vocati estis quia christ⁹
passus est pro nobis vobis relinquēs
exemplū vt sequamini vestigia eius.
Si queras. In quo debemus chri/
stum sequi. Respondetur ꝙ in via p̄/
ceptorū ⁊ consiliorum. et hoc quinqz

modis.scilicet
Primo velociter
Scdo sapienter
Tertio feruenter
Quarto letanter.
Quinto perseueranter
Primo nãq; debem⁹ xp̄m dn̄m nr̄m seq̄ velocit̄: nõ differẽdo de die in diẽ. sicut q̄dã faciũt q̄s xp̄s ex mag̃ charitate vocauit ĩterna inspiratõe ⁊ qñq; coegit aliq̄ tribulatõe vl̄ infirmitate intãtũ vt etiã voto ad h̄ se obligarent sz obtẽta aliq̄ dignitate remãserũt. q̄s hortat̄ sapiẽs Ecc̄i.ij. Fili ne tardes cõuerti ad dn̄m ⁊ ne differas de die ĩ diem. ne forte veniat dies iudicij ⁊ ĩ tp̄e vindicte disp̄dat te. Et apl̄s Ro.xiij. Hora ẽ iã nos de somno surgere. Ecce nũc san⁹ es. mĩstros sacr̄oꝝ habes. sz ⁊ miscd̄ia dn̄i plena ẽ terra. cur igit̄ post xp̄m ire recusas. certe scias te a diabolo inuisibilit̄ illaq̄atũ. Si igr̄ modo xp̄m seq̄ nõ vis: ĩ morte si dãnaberis tibi ĩputabis. q̄z dicet tibi xp̄s illd̄ Prouer.j. Uocaui sz renuist̄ venire. extẽdi man⁹ meas ⁊ nõ erat q̄ aspiceret. Js nimiꝝ gl̄iosus põtifex Ludouicus valde tẽpestiue ⁊ velociter iuit post xp̄m Sic eĩ legit̄ d̄ eo q̄ pater ei⁹ erat Karol⁹ rex sicilie. mr̄ ꝟo Maria: filia stephani q̄rti reg̃ hungarie. alta sui gener̄ recusauit sap̄e. ⁊ ĩ etate existẽs tenera sub tenello pectore senilez gestare se oñdebat aĩm. Ductus in catholoniã cũ duob⁹ suis fratrib⁹ dat⁹ obses ꝓ liberatõe p̄ris vbi infra septẽniũ sub instructiõe fratꝝ minoꝝ in p̄mitiuis sciẽtijs ⁊ sacra pagina sic ꝓfecit vt putaret̄ hec scĩa mag̃ infusa diuinitus q̄z acq̄sita humanit⁹. In orõne ꝟo sedul⁹ ⁊ deuot⁹ mentẽ ad deuz eleuatã habebat. ⁊ confessiõe p̄missa missas audiebat deuote. In magnis ꝟo solẽnitatibus cũ p̄p̄atione multa corpus sumebat dn̄icũ. Fact⁹ autẽ sacerdos quasi dieb⁹ singul̄ celebrabat Castitatis amator intãtũ existebat q̄ nisi cũ mr̄e vel sororib⁹ nullo vnq̄z tẽpore solus cũ sola muliere loquebat̄. Sobrietate cibi ⁊ pot⁹ cũ apl̄o corp⁹ suũ castigabat assidue. seq̄z sua mãu aliqñ aũt alicui⁹ fratris cõsortis cum cathenis disciplinans. Jste igit̄ est ille iuuenis sanct⁹ ⁊ ꝟgo q̄ xp̄i ꝯsilia perfecte adimpleuit. Jste ẽ inq̄z q̄ post xp̄m velociter cucurrit. Jste est ille q̄ dicere ꝟe potuit xp̄o. Hec oĩa a iuuentute mea ꝟuaui. Scdo vestigiũ xp̄i d̄bemus seq̄ sapiẽter ne vltra vires laborando in vigilijs orõnib⁹ ⁊ castigatõibus ꝑ indiscretõem in via deficiam⁹. Jõ dicit apl̄s Rom̄.xij. Rõnabile sit obsequiũ vr̄m. Quia diabol⁹ nullum maius machinamẽtũ inuenire põt q̄z vt ĩ via dei indiscrete ꝓcedat̄. Tertio xp̄i vestigia debem⁹ seq̄ feruenter ⁊ nõ pigre. sicut q̄dã faciũt. dn̄s em̄ cuidã in Apocal̄. ij. ĩproꝑat di. Habeo aduersum te pauca q̄z charitatẽ p̄mã id ẽ feruorẽ p̄mũ reliquisti. Quapropter memẽto vñ excideris ⁊ age penitentiã ⁊ p̄ma opa fac. Jbidem.iij.ca. Utinã esses calidus vel frigidus sed quia tepidus es forte incipiã te euomere. Quarto debem⁹ vestigia xp̄i sequi letãter. q̄z dicit apl̄s. ij. Chor̄.ix. Hilarẽ em̄ datorẽ diligit de⁹. Quinto debemus xp̄m sequi ꝑseuerant̄. ita q̄ nullius amore vel odio declinem⁹ a vestigijs eius. sicut ip̄e nec iniuria ⁊ blasphemia iudeoꝝ nec fletibus matris descendit viuus de cruce: sz ꝓ nobis ibidem mortuus est vt nos perseuerare in bono doceret exemplo et ꝟbo Matt.xxiiij. Qui autẽ ꝑseuerauerit vsq; in finem hic saluus erit. His omnibus modis beat⁹ Ludouic⁹ secutus ẽ xp̄m. non certe ipsuz retraxit

amor pentū q̄ fortꝫ ē vt mors. n̄ amor
dn̄andi. q̄n potiꝰ amore xp̄i renuncia
uit iuri p̄mogeniture. neq; amor sui
q̄n eligeret vitā ap̄licā ꝑm xp̄i dn̄i nr̄i
salutare ꝯsiliū dicētꝫ. seq̄re me. Ter
tiū salutꝫ documentū ex p̄missis the/
matꝫ ꝟbis insinuat̄ d̄ thesauri celestis
p̄mijs cū iterponit̄: ⁊ habebis thesau
rū in celo. Nā iter alia hec tria sc̄ xp̄m
seq̄ntiū premia. Primū qr h̄ illumi/
nāt̄ spēali gr̄a. ⁊ i futuro spēali gl̄ia. iu
xta illd̄ Joh. viij. Qui seq̄t̄ me nō am/
bulat i tenebrꝫ: sꝫ hēbit lumē vite. Se
cūdū qr xp̄s tl̄es specialit̄ secū mane/
re fac̄. Joh. xij. ait saluator. Qui mihi
mīstrat me seq̄t̄: ⁊ vbi ego suꝫ illic ⁊ mi
nister meꝰ erit ⁊c̄. Tertiū p̄miū xp̄m
seq̄ntiuꝫ ē mag̃ honorificētia. quia d̄r
Ecc̄i. xxiij. Gl̄ia magna ē seq̄ dn̄ꝫ. Hic
saluator Marc̄. viij. Qui me ꝯfessus
fuerit honorificabit eū p̄r meꝰ q̄ est in
cel̄. Et qr btūs Ludouicꝰ ep̄s xp̄m p/
fecte secutꝰ fuit. iō ipsuꝫ rex gl̄ie christꝰ
honorificauit i triplici loco. s.

Primo in vita
Scdo in morte
Tertio post mortē

Prīo dixi q̄ christꝰ honorificauit bea
tū Ludouicū i vita vt d̄ ipso dicatur
merito illd̄. Amauit eū dn̄s ⁊ ornauit
eū: stolā gl̄ie induit eū. Sic ei legit̄ de
eo q̄ rediens de catholonia vbi ꝓ p̄re
fuit obses ꝑ septēniū. votū qd̄ ibi fece/
rat d̄ intrādo religionē fratꝝ minorū
voluit adimplere i ꝯuētu fratꝝ. sꝫ vi/
dens q̄ timore regꝫ ipsum frēs recipe
nō auderēt: votū ipsuꝫ solēniter itera
uit. Cui suadēte Bonifacio papa vt
episcopatū tholosane eccl̄ie susciperet
rn̄dit. q̄ nullatenꝰ suscipe vellet nisi p̄
us votū qd̄ fecerat ꝯpleret. Sic tādē
habitū suscepit ⁊ i manibꝫ general̄ mi
nistri expressam fec̄ ꝓfessionē. Deinde
dn̄s ihs honorificauit ipsuꝫ dignita/
te episcopali in q̄ q̄libet die missaꝫ de/
uote celebrabat. officiū episcopatꝰ fi/
deliter exercebat. Mira ꝟo cōpassiōe
afficiebat̄ ad paupes q̄bꝫ largas faci
ebat elemosynas. Inq̄ri fec̄ q̄ntitatez
reddituū episcopatꝰ ⁊ sibi ꝓ modera/
tis expēsis aliq̄d reseruās: residuū to/
tū in sustētandis paupibꝫ ordinauit.
Ipse solꝰ vigintiq̄nq; paupibꝫ quos
in sua domo reficiebat q̄tidie aquaꝫ
ꝓprijs manibꝫ infundebat: manuq;
sua ipsis fercula apponebat ⁊ panes
scindebat: in eis christo ꝟuire delectās
Judeos ⁊ gētiles inducebat ad baptis
ma. ⁊ quosdā eoꝝ d̄ sacro fonte leua/
bat. Scdo christꝰ btm̄ Ludouicuꝫ
honorauit i morte. nā totiꝰ vite eiꝰ de/
cursus fuit vigintitriū annoruꝫ et sex
mensiū. Qui morti appropinquans
dū corpꝰ christi sibi deferret̄. licet vix
peditare valeret: tn̄ cū magna reuerē
tia christo obuiā ꝑrexit. sūpta deuote
cōione aliquādiu i orōne ꝑmāsit. ⁊ de
mum accepto crucifixo i lecto genu/
flexo osculatꝰ ē. ⁊ tādē felicit̄ migrauit
ad dn̄m christū. ⁊ mortua facies pul/
crior q̄ꝫ antea videbat̄ apparuit: vt a
multꝫ dormiēs putaret̄. In ipsa autē
hora sui obitꝰ q̄dā frater mīor existēs
in orōne remotꝰ a loco nesciēs de obi
tu eiꝰ vidit animā eiꝰ a multitudine
angeloꝝ deferri i ꝑadisum voce ma/
gna dicētiū. Sic fiet seruiēti deo i mū
dicia ⁊ puritate. Sil̄r q̄dā miles no/
mine Hugo: dum fierēt exeq̄e ꝓ eo a
fratribꝫ marsilie: vidit ipsum i capite
chori cū habitu corda ⁊ mātello stātē
leta facie quousq; exeq̄e durarēt. Con
simili etiaꝫ modo vidit dn̄s Raymū
dus vicarius Marsilie. ⁊ dicto post
missam. requiescāt in pace. disparuit

Tertio christꝰ dn̄s btm̄ Ludouicū
honorauit post mortē. Nā statiꝫ post
eiꝰ mortē ꝑ iuocatiōꝫ nomīs eius mi/

racula fieri ceperũt. claudi receperũt gressum. palytici sanitatẽ. ceci visum. z vt fidedignis testimoniis probatuz est duodecim mortui sunt resuscitati meritis ipius. Quidã puer octo ãnorum cũ sub lecto pentũ reptus fuisset mortuꝰ rigidꝰ z frigidus. facto p pentes voto ad beatũ Ludouicũ fuit resuscitatꝰ. Quedã etiã mlr cũ post longã febrẽ loquelã pdidisset p mensem integrũ. adducta ad sepulchruz beati ludouici sibi loquela est restituta. Cũ vir quidã miraculis huiꝰ sancti detraheret z euersionẽ faciei z oculoꝝ turpitẽ incurrisset. sicqz p duos dies manẽs tandẽ ad eius sepulchrum se deuouit offerẽs caput de cera. q anteqz exiret de ecclia pfecte sanatus est. Vir qdaz passus guttã in manu brachio vẽtre z humero. facto voto ad sepulchrꝝ eiꝰ statim sanatꝰ ẽ meritis beati ludouici. q abstt z vẽdidit christi amore oia q habuit z dedit pauperibus. sicqz secutꝰ christum iuit ad eũ. Rogemꝰ igit rẽ.

De sancto Stephano rege Vngarorum Sermo. lxxvj.

Erte videtis quẽ elegit dñs. qm̃ nõ est similis ei in oi pplo. j Reg. x. Hec vba charissimi dicũt de saule pmo rege israel ad litterã. cũ eadẽ verba rõnabiliter dici possunt de beato stephano pmo rege hungarie. q gentẽ suã idolatrie deditã meruit quertere ad deuz. Jdeo elegit eum dñs de suo pplo ad tria. s.

Primo ad faciendã iustitiã.

Secũdo ad extirpãdã gẽtis malitiã.

Tertio ad sue gẽtis gloriã.

Primo dixi q dñs deꝰ elegit btm̃ stephanũ regẽ ad faciendã iustitiã inter regnicolas. ad illud pfecto qlibet pnceps plerum̃ rex instituit. iuxta illud Sap. j. Diligite iustitiã q iudicatis terrã. Nã fm Macrobiũ iustitia ẽ virtꝰ reddẽs vnicuiqz qđ suũ ẽ: vtpote maiori reuerẽtiã. eqli dilectionez. minori correctiõz. Et qz sic iustitia sũpta oim vtutũ ẽ pfectio. Jõ a pho. v. ethic. pulcherrima vtutuz vocat q maxie decet pncipẽ: vt nõ timore amore odio vel fauore quertat iustitiã. qz ille rex iustꝰ z eternꝰ éribilẽ sentẽtiã dixit ô iniustis Matth. v. di. Jn q̃ iudicio iudicaueritis: iudicabimi. z in q̃ mẽsura mensi fueritis: remetiet vobis. Et Esa. v. Ue q̃ iustificatis impiũ p munerib⁹. Js etem̃ gl'iosus rex stephanꝰ deũ pre oculis habẽdo iudicabat. insup iniuste iudicãtes acriꝰ puniebat. Nã quẽdã iudicẽ iustũ excoriari fecerat. Secũdo dñs elegit ipm̃ ad extirpandaz gẽtis sue malitiã. q̃ qdẽ gẽs hũgarica erat malicia obstinata. dure cervicis occisoꝝ sceleꝝ. ecclias quoꝝ deuastatrix. idolatrie dedita. cui rebellãti si aliũde dominꝰ misisset pdicantez pterui⁹ reluctati fuissent. Sz huic btõ regi dixit illud Hiere. j. Ecce pstitui te sup gẽtes z regna vt destruas. s. maliciam. dissipes puersos. edifices fidẽ. z plãtes virtutes. Tertio qz hunc deus sanctũ regẽ elegit dominus ad gentis z suipsius gloriã. quia gentẽ suaz effecit (gratia dei) talez vt dicat gens sancta. populus acquisitionis. quẽ de tenebris deus vocauit in admirabile lumẽ suum vt vtutes eiꝰ enarret. Sui quoqz gloriã habuit. quia sue vite sanctitate inter omnes fideles reges celebris extitit. Jnsuper in sua gente fm reuelationẽ diuinitus factã primus meruit regia corona insigniri. Quamobrem oibus demonstrari potest sic. Certe videtis quem elegit dominus zc. Jn quibus quidẽ verbis btus rex stephanꝰ a tribu specialiter cõmendat. s.

De b. Stephāo rege Hūgaroꝝ

Primo de ipi⁹ electiōis cognitiōe. ibi. Certe videtis quē elegit ꝛc.

Secūdo de ipi⁹ electiōis rōne. ibi. Qm̄ nō est silis ꝛc.

Tertio de ipi⁹ ꝑfectiōis opatione. ibi. In vniuerso ppl'o ꝛc.

Primo nāqꝫ b. stephanus ex p̄missis thematis v̄bis cōmēdat̄ de ipi⁹ electionis cognitiōe: cū d̄r. Certe videt̄ quē elegit dn̄s. Electio siq̄dē ipi⁹ scti regis fuit manifesta tā q̄ ad regiā dignitatē q̄ꝫ q̄ ad salutē eternā. Ad cui⁹ clariorē noticiā sciēdū ꝙ electio ē triplex scꝫ

Prima diuina tm̄

Secūda humana tm̄.

Tertia hūana ꝛ diuīa simul.

Prima nāqꝫ electio est diuīa tm̄ q̄ eligit aliq̄s ad aliquā dignitatē seu gr̄aꝫ ꝛ tādē ad salutē eternā. Si dicas vtrū hec diuīa electio possit aliq̄ mō cog̃sci Ad qd̄ rn̄det sctūs Tho. j. ij. q. cxij. ar. v. ꝙ aliq̄d cognosci pōt tripl'r vicꝫ certitudinal'r: supnatural'r ꝛ ꝯiectural'r Primo itaqꝫ aliq̄d cognoscit̄ certitudinalit̄. qn̄ alicui⁹ rei p̄ncipiū certitudinal'r cognoscit̄. ꝛ ita in hac vita nullus pōt se certitudinaliter scire electū ad salutē. qꝛ p̄ncipiū gr̄e. i. de⁹ ꝓpt̄ sui excellētiā ē a nobis ignot⁹. iō d̄r Eccs ix. Sūt iusti ꝛ sapiētes ꝛ eoꝝ opa ī manu dn̄i. nemo scit tn̄ vtꝝ odio ac amore dign⁹ sit. etiā si sciat se hō n̄ eē ī mortali pctō. tn̄ certitudinalit̄ nescit se electū. qꝛ nescit q̄ꝫdiu stat in tali statu. iō dicebat Apl's. j. Cor. iiij. Nihil mihi ꝯscius sū. sed tn̄ in h̄ iustificat⁹ nō suꝫ. Secūdo cognoscit̄ aliq̄d supnaturaliter ꝑ diuinā reuelationē. sicut xp̄us dn̄s reuelauit electionē apl'oꝝ. Lu. x. di. Gaudete qꝛ noīa vr̄a scripta sūt in celo. Et Apl's Ro. viij. dicebat. Cert⁹ sū qꝛ nulla creatura poterit me separe a charitate q̄ ē in xp̄o iesu. Isto mō btūs rex stephan⁹ sciuit se a dn̄o fore electū ad salutē eternā. ꝛ tandē ad gloriā. Quia adhuc in vtero matr̄ nec existēs dictū fuit p̄ri ei⁹ sic. de te inq̄t filius nascet̄. hic erit vn⁹ ex regib⁹ electis a dn̄o coronā vite secular̄ cōmutaturus eterna. Un̄ sic legit̄ de eo. Ea siq̄dē tēpestate q̄ gēs hunoꝝ eccl'iam dei depopulabat̄. erat in ea gēte p̄nceps q̄dā q̄rt⁹ ab illo q̄ īgressiōis hūgaroꝝ in pānoniā dux p̄m⁹ fuit noīe Geysa. seuer⁹ q̄dē ꝛ crudelis in suos. miseri cors autē ad alienos. marie xp̄ianos Hoc q̄ꝫ notādū diligēter ē ꝙ duabus vicib⁹ īgressi sūt hūgari in pānoniaꝫ. Prīo bendegū fili⁹ thorde tētauit de scithia venire q̄ tn̄ defūct⁹ extitit q̄ habuit tres filios d̄ genere kadar. s. ethele: keue ꝛ budā. Hi anno dn̄i. ccccxvij venerūt cū maxīa multitudine. tādeꝫ chaba fili⁹ athile iteꝝ regressus in scithiā. ꝛ ibi genuit ed. Ed v̄o vgiel. Ugiel aūt eliud. Eliud almas q̄ q̄dē iō sic vocat⁹ est. qꝛ mater ei⁹ vidit in sōnis de ventre ei⁹ crescere pulcherrimā arborē in q̄ erant generosi reges ꝛ duces ꝛ sic factū fuit. qꝛ sancti reges de ea ꝓcesserūt vicꝫ stephan⁹: emeric⁹: ladislaus: ludouic⁹ ꝛc. Sōn⁹ em̄ hūgarico idiomate alom d̄r. ꝛ inde almas vocat⁹ extitit. q̄ copiosa ml'titudine hunoꝝ scd̄a vice egressus in pānoniā. et ꝓpe titulīā occis⁹ est q̄ genuerat arpad ꝛ iste fuit primus dux. Arpad genuit zolthan. q̄ genuit toxon. q̄ genuit geysam ꝛ michlem. Geysa igit̄ existēs q̄rtus dux statuit libertateꝫ intrandi regnū suū cleric̄ monachis ꝛ xp̄ianis. ꝛ ꝯcessit licentiā adeūdi p̄ntiā suā. quid plura. Adest tp̄s celit⁹ dispositū credidit ip̄e ꝛ baptisat⁹ ē cū suis. Cunqꝫ nimiū eēt sollicit⁹ de domādis rebellib⁹ ꝛ baptisandis ac ep̄atib⁹ statuendis mirabili eū dn̄s visiōe nocte quadaꝫ ꝯsolat⁹ ē. Nā fecit sibi astare iuuenem

delectabilē q̄ dixit ei. Pax tibi xp̄i ele/
cte. iubeo te de sollicitudine tua secu/
rū. nō tibi ꝯcessuz ē qđ meditaris. qꝛ
man⁹ pollutas hūano sanguie gestas
sz de te fili⁹ nascet q̄ hec oīa disponet.
hic em̄ erit vn⁹ ex regib⁹ electis a dño
coronā vite secular⁹ cōmutatur⁹ eter
na. Uerūtn̄ viꝝ tibi a deo destinatuz
honorabilit̄ suscipe. ꝛ exhortationib⁹
ei⁹ assensū p̄be. Exꝑgefact⁹ p̄nceps vi
sionē p̄us stupēs secū. deinde cū xp̄i fi
delib⁹ tractās expassis manib⁹ hūilit̄
pauimēto herēs se ꝛ filiū nascituꝝ fu
sis lachrymis đo ꝯmēdauit. Dūqꝫ sic
miraret̄ de dicta visiōe nūciat̄ ei btm̄
adalbertū bohemiēsis eccl'ie p̄sulē ad
se fore ventuꝝ. Cui obuiā honorifice
cū xp̄i fidelib⁹ ꝓcessit. ꝛ iuxta visionez
se ei obediētie filiū ꝑ oīa oñdit. Fit igi
tur ꝯgregatio gētis indomite ꝛ ad btī
ep̄i exhortationez baptisant̄ multi. ac
eccl'ie edificāt̄. fit magna in ppl'o đi ex
ultatio. Tūc īplet̄ illa Esa. ꝓphetia. c.
ix. Ppl's gētiū q̄ ābulabat ī tenebris
vidit lucē magnā. lux luc⁹ ē de⁹ dei fi/
li⁹ quē postmodū fide clari⁹ viderūt
ꝑ doctrinā btī stephani. Cūqꝫ mt̄ bea
ti stephani reg⁹ nr̄i eēt vicina ꝑtui ap
paruit ei b. stephan⁹ leuita ꝓthomar/
tyr: leuitico habitu indutus q̄ dixit ad
eā. Cōfide ī dño mulier qꝛ filiū paries
cui in hac gēte p̄mū corona debet̄ ꝛ re
gnū: meūqꝫ nomē illi impones. Cui
mlr̄ admirās ait. Quis es dñe vel q̄
noīe nūcupar⁹. Rñdit. Ego sū stepha
nus ꝓthomartyr. q̄ p̄m⁹ ꝓ xp̄i nomīe
martyriū ꝑtuli. q̄ dicto disparuit. Na
scit̄ interea fili⁹ dicto p̄ncipi quē añqꝫ
ꝯciperet̄ dñs nouit ꝛ nomē ei ꝑ btm̄ ste/
phanū ꝓthomartyrē indidit. Quē be/
atus adalbert⁹ ep̄s stergonij baptisa
uit. ip̄mqꝫ stephanū s̄m reuelationez
nūcupauit. Iste q̄ppe ē cui dñs dicere
potuit illud Hiere. j. Prius q̄ꝫ te for/
marē noui te. Creuit itaqꝫ iste puer a
dño dat⁹ etate ꝛ moribꝫ ac grāmatice
artis scīa a dicto ep̄o ē ibut⁹. Postea
pater illi⁹ a singulis baronib⁹ regni
sacramentū fidei exegit. ꝛ ita post se re
gnatuꝝ p̄fecit. Ip̄e deniqꝫ p̄nceps gey
sa defunct⁹ ē anno dñi. dccccxcvij. Et
sic claret quō ist⁹ sancti reg⁹ electio ad
regnū ꝛ salutē suꝑnatural'r a đo est re
uelata. Tertio q̄z electio sciri pōt cō
iectural'r ꝑ aliq̄ signa. ꝛ h̄ mō p̄t se hō
scire fore electū. de q̄ sctūs Tho. vbi s̄
ponit q̄ttuor signa. Primū si q̄s non
pūgit̄ mortali crimīe. nec in affectiōe:
nec ī actiōe. i. nec in actu nec in habitu
nec ī volūtate. Uñ Ps̄. ait. In hoc co
gnoui qm̄ voluisti. s. saluare. qm̄ non
gaudebit inimic⁹ me⁹ suꝑ me. Tunc
em̄ diabol⁹ gaudet suꝑ nos cū pecca/
re ꝯspicit. Ad h̄ dicit b. Bern̄. q̄ deus
tripl'r p̄seruat electos a pctīs. Primo
cū occasiones pctī ab eis aufert: puta
diuitias: honores: sanitatē ꝛc. Scđo
cū dat resistētiā ꝯtra tētatiōes. Tertō
cū affectū satiat sua gratia ne in vitijs
delectent̄. Facit em̄ misericors deus si
cut mater volens pueꝝ amouere a la
cte amaricat māmas. Hinc. ij. Tim̄.
ij. Nouit dñs q̄ sūt eius vt discedant
ab oī iniq̄tate. q̄ si nō discedis ab om̄i
iniq̄tate nō credas te fore electū. Se/
cundū signū electiōis ē. si q̄s nō affici
tur mūdi culmīe. h̄ ē: nō aspirat ad di
gnitates tꝑales. Uñ Grego. ait. Eui/
dentissimū signū reproboꝝ est super/
bia. electoꝝ v̄o hūilitas. Tertiū diui
ne electionis signū est. si quis nō gra/
uat̄ alieno ere. id est alienā rem vl' pe/
cuniā nō ꝯcupiscit ꝯtra dei preceptū.
nec rapit aliena. quia dicit Aug⁹. Te
nes aliena: tener⁹ a diabolo. Quartū
diuīe electiōis signū ē si q̄s delectatur
dei dulcedine in oīone vl' ꝯtēplatiōe.
Ps̄. Gustate ꝛ videte qm̄ suauis ē do

minus. Et tunc vt ait Apl's Ro. viij. Ipe spūs scz dulcedinis testimoniū ꝑ hibet spiritui nostro ꝙ sum⁹ filij dei. Hinc Bern̄. Dubitātes ex aliq̄ vtruz d̄o placeam⁹. nec vnq̄z meliorē certitudinē capim⁹ q̄z cū veracit̄ lachrymātes oram⁹ Hec ille. Presertim cū seriem passiōis xp̄i ruminamus cōpassiua mente. qꝛ ꝓ illo beata virgo cū oībus sanctis ītercedit vidēs filiuz portare ī aīa beniuole quē aliqn̄ ipa portauit ī suis brachijs. Hec eī q̄tuor electiōis diuīe signa gl'iosus rex stephanus ī se habuit. Cauebat reuera se ab oī pctō studiose. deinde cū talis ꝛ tantus eēt rex hūiliabat se in puluere dicens illud Ps̄. Exaltat⁹ autē hūiliatus sum ꝛ ꝯturbat⁹. Nō deniq̄z rapiebat aliena sz poti⁹ sua ꝓpria erogabat paupib⁹ largissime. Dieb⁹ etiā et noctib⁹ delectabat̄ diuīa dulcedine. Ex his igit̄ sciebat se a dn̄o electum fore. Sunt siq̄dē ꝛ alia electōis signa de q̄bus aliq̄ adiūgam⁹ p̄missis. Quintū igit̄ electōis diuīe signū ē ꝟbi dei libēs auditio. ꝛ h̄ ponit saluator Joh. viij. di. Qui ex d̄o ē: ꝟba dei audit. Et eiusdē. x. Oues mee vocē meam audient. Quid em̄ ē ꝟbuz dei aliud q̄z cib⁹ aīe. Math. iiij. Nō ī solo pane viuit hō sz in oī ꝟbo qd̄ ꝓcedit de ore dei. Sic̄ eī corp⁹ sine cibo materiali viuere n̄ p̄t: ita aīa sine dei ꝟbo. Un̄ Gre. ī omel'. ait. Cib⁹ eī mētis ē sermo d̄i. ꝛ q̄si accept⁹ cib⁹ stomacho lāguēte reijcit̄ quādo audit⁹ sermo in vētre mēorie n̄ tenet̄. Idē in alia omel'. Si inq̄t verba dei audit q̄ ex d̄o ē ꝛ audire ꝟba eius nō pōt q̄squis ex illo nō ē. iterroget se vnusq̄sq̄z si ꝟba dei in aure cordis ꝑcipit ꝛ ītelliget vn̄ sit. Is nimiꝝ sanct⁹ rex dei ꝟbū auide non solū audiebat sz alioꝝ cordib⁹ inserebat. Sic em̄ legit̄ de eo ꝙ post p̄ris obitū adolescēs sedit in p̄ris solio cepitq̄z cogitare q̄liter subiectū sibi ppl'm ad vni⁹ dei fidē copularet. Sz qꝛ ītelligebat id minime sine pace fieri. pace igit̄ vndiq̄z reformata desideriū suū ad qd̄ anhelabat l̄ris ꝛ nuncijs curauit significare. Audiētes igitur ml'ti p̄sbyteri ꝛ clerici abbates ꝛ monachi relictis ꝓprijs sedibus venire in hungariā ceperunt ꝛ ibi verbuz dei predicare. Inter quos ꝛ astricus abbas vnacū suis aduenit qui honorifice susceptus ac ad radicē montis ferrei cenobiū ꝯstruxit. ꝛ fidē predicabat ꝛ multos baptisabat. ex q̄bus aliqui ab infidelibus repellebātur. aliqui vulnerabantur. Sic̄ Bonifacius missus ad partes inferiores vulneratus extitit in capite q̄ licz mortē euasit: palmā tn̄ nō amisit. Sextū diuīe electōis signū est ꝑpessio tribulationū ꝓ xp̄o si est in ꝑsonā ꝓpriā. Si ꝟo iniuria est cōtra deuz debet vīdicari. Un̄ sathanas qn̄ voluit diuinum honorem sibi vsurpare. dicens. Matth. iiij. xp̄o dn̄o. Hec oīa tibi dabo si cadēs adoraueris me. fuit a xp̄o repulsus dicens. Uade sathana nō tētabis dn̄m deū tuuz. Nā ꝯtra hūc xp̄i militē insurrexerūt nobiles d̄ symigio ꝛ de zala ꝓuincijs cū infinita ppl'orū multitudine. ceperūtq̄z seruos ei⁹ cedere. possessiōes vastare. vrbes desolari. asserētes nullo mō a ritu parētū discedere. nec vnq̄z fidē catholicā recipere. Dux igit̄ sanctus sub vexillis sāctoꝝ georgij martyris ꝛ martini confessoris obuiā eis ꝓcessit qui tunc castrum wesprimien̄. obsederant. Quibus debellatis dux victor de eoꝝ possessionibus ꝛ agris dotauit monasteriū sancti martini in loco q̄ dicit̄ sacermons: vbi sanct⁹ martinus oratiōis locum sibi elegerat duz in pannonia degebat. Sicq̄z factum est post de-

bellationē Atthon q̄ in nijr morabat̄ ꝙ infra septēniū gēs hūgaroꝝ fidem suscepit catholicā. Erat em̄ dux Stephan⁹ corpe paru⁹: aīo magnus. audax. bellicosus. prudēs ⁊ christum colens. Post h̄ regnū hūgarie ī decē ꝑtes diuidēs ⁊ ī ill' episcopat⁹ decē instituēs Stergoniēsem eccl'iam metropolim oīm p̄fecit. q̄bꝫ demū episcopatibꝫ alios duos rex ladisla⁹ scūs vna cū fratre suo Geysa suꝑaddidit. Secūda electio ē hūana tm̄. Hoīes autē freq̄nt̄ eligūt opulētos sapiētes ⁊ potētes. de q̄bꝫ d̄r Baruch. iij. Fuerūt gigātes nomīati a p̄ncipio viri famosi: statura magni sciētes bella ñ hos elegit dñs ⁊c̄. Et lꝫ dñs hos nō eligat: tñ dñari ꝑmittit ꝓpt̄ pctā subditoꝝ. Uñ Job. xxxiiij. Qui regnare fac̄ hypocritam ꝓpt̄ pctā ppl'i. Et Osee. viij. Regnauerūt ⁊ nō ex me. p̄ncipes extiterūt ⁊ nō cog̃ui eos. Sꝫ hūc btm̄ ducē stephanū tāq̄ digne dignū oēs regni barones elegerūt ī regē ꝟm dei bñplacitū. Tertia electio ē diuīa ⁊ hūana simul. ⁊ hec ē qñ hoīes legitīe ⁊ ꝟm diuinū bñplacitū eligūt aliquē ad aliquā dignitatē. sic̄ Mathiā ī apl'm elegerūt apl'i. Act. j. Sic beat⁹ Stephanus fuit elect⁹. Nā Astricū abbatē quē in ecclesia colocēsi pōtificem statuerat āno q̄rto p⁹ p̄ris obitū sctūs rex romā destinauit vt ep̄at⁹ p̄dictos pontifex roman⁹ auc̄te sua muniret. ac vt ip̄ꝫ iuxta diuinā reuelatōeꝫ regia insigniret corona. Eodē q̄ꝫ tpe Miska polonorū dux fidē cū suis recepat xp̄ianaꝫ. q̄ etiā diademate regio se petebat fulciri. Cui⁹ petitōꝫ annuēs papa coronaꝫ iā eidē ꝑari fecerat trāsmittēdā. Sꝫ qꝛ nouit d̄s q̄ sunt ei⁹. ecce ip̄a nocte per visum angel⁹ astitit xp̄i vicario dicēs. Crastina die hora p̄ma ignote gentis nūcios ad te venire cognouerꝫ q̄ suo duci a te coronā regiā cū bñdictōe flagitabūt. Coronā igit̄ quā p̄ꝑare fecisti absq̄ cūctatōe eoꝝ duci mittere cures sibi em̄ ꝓ vite meritꝫ scito deberi. Iuxta igit̄ h⁹ visiōis modū seq̄nti die hora p̄ma abbas Astric⁹ ad papā venit q̄ fidelit̄ suū exeq̄ns officiū ac gesta beati stephani referēs eū regia dignitate fore dignū declarauit. q̄ tot infideles auxilio dei ad fidē ꝯuertit xp̄ianā. Quibꝫ papa auditꝫ valde gauisus est iō cūcta ꝓut fuerāt postulata cōcessit. crucē insuꝑ ferēdā añ regē ī signū apostolat⁹ misit. Ego inq̄ens sum apl'ic⁹. Ille v̄o merito xp̄i apl's est: ꝑ quē sibi xp̄s talē ppl'm ꝯuertit. Itaq̄ ip̄e astricus cū gaudio ad ꝓpria redijt. Uñ anno dñi millesimo p̄mo Stephanus dux ī ciuitate albēsi letātibꝫ cūctꝫ coronat⁹ ē. Qui statī decretū statuit ꝙ nullus aliū hostilit̄ īuaderet: viduas ⁊ orphanos ñ opp̄meret ⁊c̄. Accepit tādē vxorē sororē henrici īꝑatoris nomine keslam q̄ postea fundauit eccl'iaꝫ ⁊ vesprimiēsem. Ex q̄bꝫ oībꝫ luce clari⁹ pꝫ btī regꝫ stephani electio a dño deo ad salutē et̄nā. g̃ bñ d̄r d̄ eo. certe videtꝫ ⁊c̄

Scd̄o ex p̄missis thematꝫ v̄bis beat⁹ stephan⁹ ꝯmēdat̄ ab ip̄i⁹ electōnis rōe cū d̄r. ꝙ nō sit sil'is ei. q̄re. s. debuit eligi a deo. Pro q̄ ē nob sciēdū ꝙ duplex est diuīa electio. s.

Prima eternalis.

Scd̄a tꝑalis

Prīa nāq̄ dei electio ē eternal' q̄ ē idē qd̄ p̄destinatio siue receptio vni⁹ ⁊ nō alteri⁹. nullā penit⁹ hñs cām. Reprobatio v̄o nūq̄ ē sine causa. qꝛ nullus dānat̄ nisi ꝓ pctō. d̄ q̄ Augꝫ. li. de p̄destinatōe ponit tale exēplū. Si vn⁹ habet duos debitores iuste. si ab vno exigit ⁊ alt̄i remittit: nulli fac̄ iniuriam sꝫ vni iusticiā alteri misericordiā. Sic ꝑ suā magnā misericordiaꝫ voluit et

elegit vt saluemur. ꝺ q̃ apl's ad Eph.
j. ait. Elegit nos añ mũdi ꝯstitutõem.
vt essem⁹ scti ⁊ imaculati i ꝯspectu ei⁹
Jõ hãc electõz dei null⁹ potest p̃ueni/
re. qꝛ nulla creatura ẽ eterna. Dic mi/
hi q̃d fecisti vl' q̃d deo tuo dedisti vt te
hoiem crearet: ⁊ int' xp̃ianos nasci fa/
ceret. certe nihil facere vl' dare potui/
sti q̃ oĩno ñ fuisti. Uñ bñ dic̃ saluator
Joh. xv. Nõ vos me elegist̃ sz ego vos
elegi. Et vt dic̃ Aug. li. de p̃destinatio
ne sctõꝝ. nec iõ elegit qꝛ futuros tales
nos esse p̃sciuit. sz iõ elegit vt essemus
tl'es p electõz. Jdẽ in li. retractationũ
ait. Elegit q̃s voluit g̃tuita miscdia. ñ
qꝛ fideles futuri erãt. sz vt fideles eẽnt
Uñ igr̃o gẽs hũgarica olim idolatrie
dedita meruisti vt fidelis fieres. an p
blasphemiã creator̃ tui. an p sangui/
nis martyꝝ effusionẽ. an p eccl'ie xp̃ia
ne deuastatõem. an forte p abomina
bilẽ tuã idolatriã. O gẽs olim deo ex/
osa ⁊ xp̃ianis infesta nũc inclita: certe
misericors de⁹ f̃m suã misericordiaz
te saluã fec̃. age g̃ dignas deo gr̃as. qꝛ
nõ fac̃ talit̃ oĩ natõni Scd̃a electio
dei est tpalis q̃ q̃s eligit̃ tpalit̃ ad ali/
qd̃ negociũ. Hoc mõ dico ꝙ bonum
op⁹ nostꝝ põt esse causa alteri⁹ boni
opis. qꝛ ẽ ordo ĩ donis diuis. Unde ⁊
ipsa v̄go gl'iosa vt esset electa ĩ matrẽ
dei v̄tutib⁹ ꝓmeruit. vt dicit sanctus
Bonauẽ. in. iij. di. v. ar. ij. Sil'r Abdi/
as vt eligeret̃ in ꝓph̃am meruit ex eo
ꝙ pauerat cẽtũ q̃nq̃ginta ꝓphetas. ꝓ/
ut dicit Hiero. in ꝓlogo sup Abdiam
Mereri igit̃ possum⁹ a d̃o tpalit̃ ml'/
tiplici v̄tute ex q̃b⁹ disponimur ad di
uinã electõz. Primo v̄tute hũilitatis
sic̃ btã virgo hũilitate meruit fieri dei
mr̃. Lu. j. Quia inq̃t respexit hũilitatẽ
ancille sue. Et saluator Lu. xiiij. Qui
se hũiliat exaltabit̃. Sic̃ b. stephanus
q̃zto maiora dona gr̃e ⁊ deuotõis sen
tiebat recepisse a d̃o: tãto mag̃ se hũi
liabat. sicqꝫ ad maiora dona se p̃para
bat Scd̃o meret̃ q̃s tpalit̃ suã ele/
ctõz v̄tute emulatõis. i. vidicta diuini
honor̃. sic̃ Jehu. iiij. Re. x. meruit vt
posteritas ei⁹ eligeret̃ ĩ regẽ sup israel
eo ꝙ zelo dei succẽsus occidit ꝓphetas
Baal. Sil'r Nũeri. xxv. phinees q̃ oc/
cidit ambos fornicãtes elect⁹ fuit ĩ sa/
cerdotẽ. Sic b. Stephan⁹ zelo dei suc
census voluit xp̃m vindicare de sara
cenis terrã sanctã occupãtib⁹. iõ votũ
fecerat ire ĩ hierl'm ꝯ xp̃i noĩs ĩimicos
vt vbi rose⁹ sanguis dñi ihu effusus
est ĩ redẽptõz nr̃az: ibi effunderet̃ ⁊ su/
us. Sz tũc votũ ip̃z ex cert̃ causis ad
implere nequit sz redemit edificando
mõasteriũ q̃d ẽ situ sup̃ ⁊ varadinuz ĩ
honorẽ b. stephani ꝓthomartyr̃. po/
stea v̄o dño ꝯcedẽte cũ socero suo hen
rico ĩpatore iuit hierl'imã. ac p fortes
man⁹ hũgaroꝝ ꝓstrati fuerũt sarace/
ni. q̃d vidẽs ĩpator spolia eoꝝ q̃qꝫ no
bilia eidẽ ꝯcessit. ip̃e v̄o oĩa ĩ diuinuz
erogauit honorẽ. Nã hierl'ymis mo/
nachoꝝ cenobiũ edificauit p̃dijs ⁊ vi
neis ad q̃tidianũ victũ sufficiẽtib⁹ do
tauit. Jnde veniens ꝯstantinopolim
ibi q̃z eccl'iam magnã erexit. demum
declinãs romam vbi sub titulo beati
Stephani ꝓthomartyr̃ hospitale cõ
struxit hũgaris limina apl'oꝝ visitan
tibus. vbi duodecim canonicos ĩsti/
tuit cũ victualiũ abũdãtia. Jnde tan
dem gl'iose redijt ad ꝓpria p domios
⁊ barones almanicos honorifice asso
ciatus. O beatũ viꝝ dei altissimi zela
torẽ. O sanctũ regẽ gentẽ suã exaltãtẽ.
O deuotũ p̃ncipez pietatis ⁊ miscdie
opa exercentẽ. q̃nta debem⁹ amplecti
deuotiõe. q̃nta deniqꝫ gr̃arum actiõe.
q̃ntis suspirijs ⁊ lachrymatiõe. Uere
o hungari cecidit corona capitis vr̃i.
vbi sunt mõ principes dei zelatores

ex te ꝓgeniti. Ecce eccl'ias ⁊ monaste/
ria q̄s btūs rex ille mag̃ deuotōe ⁊ dili
gētia erexit: dotauit ⁊ d̄o ꝑuiētib⁹ reple
uit. nūc seculariū cupida man⁹ occu/
pauit. ⁊ vbi diuīe laudes resonabant
flagellatiōes ⁊ deuote or̄ones fiebāt.
ibi heu mō scelestoꝝ clyentū calcaria
tinniūt. ac cāt⁹ theatrales ꝑstrepunt.
vitupia: scurrilia v̄ba ⁊ alia īaudita
ꝑpetrant̄. Tertio meret̄ q̄s tꝑaliter
eligi a dn̄o v̄tute miseratōis. sic̄ Act⁹.
x. corneli⁹ cēturio. q̄ cū eēt gētilis facie
bat ml'tas elēosynas ⁊ or̄ones vt de⁹
dignaret̄ sibi on̄dere viā salut⁹. Et ec/
ce de⁹ misit illi angelū nūciās vt d̄ iop
pen vocari faceret btm̄ petrū apl'm q̄
doceret eū viaꝫ salut⁹. Jō dic̄ saluator
Mat. v. Btī misericordes qm̄ ipi mi
sericordiā ꝯsequēt̄. Sic etiā b. stepha/
nus meruit suā electiōꝫ. Nā null⁹ vn
q̄ꝫ ꝑegrin⁹ ⁊ paup sine subsidio ⁊ ꝯso/
latiōe ab eo recessit. Un̄ q̄tidianas lar
git̄ īstituit fieri elēosynas. plerūq̄ pro
prijs manibus elēosynas diuidebat.
Quadā eī nocte nemīe sciēte sol⁹ saccū
pecūie tulit. ⁊ more solito paupes vis
tare ꝑrexit. paupes āt ī distributōe ele
mosyne se disturbātes scti reg⁹ barbā
euulserūt. insup deiectū ī terra ꝯculca
rūt. q̄ īde surgēs ⁊ gaudio ꝑfus⁹ ad be
atissimā v̄ginē se ꝯtulit t̄re ꝓstrat⁹ g̃/
tias agēs sic ait. Ecce regīa celi tuū re
gē quē sup h̄ regnū instituisti tui mili
tes quō honorauerunt. ecce barbe q̄s
euulserūt. Quippe si h̄ ab aduersario
mihi illatū fuisset ꝑ tuū me vlciscerer
auxiliū. sꝫ sc̄ ēs h̄ mihi ī et̄na retribui
felicitate nūc exulto ⁊ gr̄as ago. ac ver
ba dn̄i mei reuoluo. q̄ dixit. Et capill⁹
de capite vr̄o nō ꝑibit. O potētissime
p̄nceps. o īuictissime rex. nōne tu sara
cenoꝝ acies penetrabas. nōne tu es q̄
ml'tos gladio ꝯfodiebas amore xp̄i ī
ebriat⁹. ⁊ quō nūc ꝯculcaris pedib⁹ ce
coꝝ aridorūq̄ mānib⁹ sinis euellere tu
as barbas. Quarto meret̄ q̄s suaꝫ
electionē a deo virtute or̄onis. Hinc
mgr̄ in. j. di. xlj. Orand⁹ ē de⁹ vt velit
nostrā salutez. qm̄ si voluerit necesse ē
vt fiat. Et saluator Lu. xj. dixit. Quic/
q̄d or̄ātes petit⁹ credite q̄ accipiet⁹. et
fiet vob. Sic btūs rex orabat cū vigili
arū ꝓlixitate ꝑ se ⁊ gēte sua. Un̄ legit̄
q̄ q̄dā vice cū eēt in exercitu cū impa/
tore ceter⁹ ī exercitu dormiētib⁹ nocte
surrexit ad or̄ādū vbi celesti ꝯsolatiōe
ꝑfusus (mira res) ecce sctūs d̄i vnacū
papiliōe in q̄ orabat a t̄ra eleuat⁹ taꝫ
diu pepēdit in aere donec vir dei in se
reuersus a cōtēplatiōe spm̄ relaxauit
Quidā etiā tūc or̄oni dedit⁹ erat q̄ h̄ vi
dēs stupefact⁹ mirabat̄. Cognoscens
aūt rex btūs hāc rē illū cognouisse ad
se vocato ne cuiq̄ꝫ dū viueret reuelare
debeat cōminādo p̄cepit. O desiderā/
da hui⁹ reg⁹ deuotōis dulcedo q̄ v̄tu
te sua molē corꝑis ad deū dilectū ele/
uabat. Hic nimiꝝ ē rex a deo dilect⁹.
cui nō ē sil'is. Tertio ex p̄missis the
matis verbis beat⁹ rex cōmēdat̄ d̄ ip
sius ꝑfectōis oꝑatiōe: cum d̄r. In vni
uerso ꝑpl'o. s. ꝑ tunc nō erat ei sil'is in
oꝑe ꝑfectiōis. Cui⁹ q̄dē oꝑatio ꝑfectio
nis claret in triplici suo statu scꝫ

Primo in vita.
Secūdo in morte.
Tertio post mortē.

Primo nāq̄ꝫ reg⁹ btī oꝑatio v̄tuosa
claruit ī vita. q̄ꝫ dū adhuc viueret ml'
tos sanauit suis merit⁹. q̄b⁹ q̄dē mitte
bat bucellā panis aut fruct⁹. ⁊ ill' gu/
statis statim sanabāt̄. Aliq̄b⁹ v̄o mit/
tebat herbā odoriferā suis manib⁹ cō
trectatā. ad cui⁹ mox olfatū sanabāt̄.
Scd̄o deniq̄ꝫ ipi⁹ oꝑatio ꝑfecta cla
ruit ī morte. Nā filij sui ꝑuuli vicꝫ ot/
to ⁊ alij q̄ꝝ noīa tacēt̄ diu añ mortē re
g⁹ decesserūt. sol⁹ btūs dux emericus

remāserat quē credebat p⁹ se regtuꝝ erga quē diuīa sepesepi⁹ ꝯspexerat mysteria. spū q̄z ꝓphetie eūdez plenū cog̃uerat. ꝓpterea mltū afficiebat ad euz. Sz dño disponēte ē factū vt octo annis añ pr̄is obitū migraret ī celuz p⁹ gl'ia coronād⁹ ī cel' q̄z tpali honorād⁹ corona ī terris. De cui⁹ trāsitu rex ipse plurimū cōtristat⁹ extiterat. sz trigesima die p⁹ illi⁹ obituz tristicia fuit cōmutata ī gaudiū dū beat⁹ duxvarijs cepit choruscare miraculis. Tandez dño reuelāte diē sui obit⁹ pi⁹ ipe rex p̄ cognouit. accersitisq̄z ep̄is et p̄mis ac nobilib⁹ hungarie exhortat⁹ eos vt in fide fixi starēt. ac vt iusticiā oīb⁹ administrarēt. famaq̄z sui trāsit⁹ p regnū veloci⁹ diffusa ceperūt nobiles z ignobiles. clerici z vulgi ad illū cōfluere. Ipe ꝟo corpe dñi nr̄i iesu se muniēs in die assūptōis ꝟginis marie quā ī patronā assūpserat eleuatis in celuz manibus testamētalit' h̄ regnuz eidē cōmēdauit. Tādē diuti⁹ orās btm̄ d̄o reddidit spm̄. O q̄ntus luct⁹ oīm baronuz z nobiliū. maxime aūt paupeꝝ. o tūc audires flet⁹ vsq̄z ad sydera more vngarico extollētes. ip̄mq̄z deploratum honorifice sepelierunt in eccl'ia btē ꝟginis albe quā ipe viuēs cōstruxerat.

Tertio pfectio opatiōis claruit p⁹ mortē ei⁹. Nā post q̄dragintaq̄nq̄z annos cepit miraculis choruscare. ex h̄ arguūt aliq̄ q̄ illis q̄dragītaq̄nq̄z annis fuerit ī purgatorio exq̄ nō fuerūt facta miracula p ip̄m vsq̄z tunc. Sed hoꝝ opinio nō est valida. qz dicit beatus Grego. q̄ multoꝝ corpa venerantur in terris quoꝝ aīe sunt in penis. z sic existens in purgatorio qñq̄z fac̄ miracula sicut exēplificat beat⁹ Grego. Uñ elapsis xlv. annis beat⁹ rex ladislaus voluit sanctū regē cathalogo sāctoꝝ ascribi facere. Cunq̄z adesset dñi pape legat⁹ lapidē desup tumbā reg̃ positū nullis modis leuare valuerūt Reuelatū āt fuit cuidā mōacho z cuidā sanctimōiali q̄ lapis iō leuari nō possit qz rex salomō in captiuitate reg̃ ladislai detineret. Quo libertati restituto lapis q̄si sine pōdere leuat⁹ est Tandē q̄nto die post festū assūptiōis ꝟginis gloriose sublato lapide dñs legatus vnacū rege ladislao archiep̄is z ep̄is pactis vesperis accessit ad tumbā regis marmoreā in qua inuenerūt aquā rubeā mixtam oleo q̄si odore redolentē. Et dū ossa supnatātia excepissent z sigillum cū anulo z manu dextra nō inuenissent. ceperūt aquā oleo mixtā in argentea caldaria exhaurire sed quāto magis liquor ille effundebat; tāto magis tūba replebat. Quo viso haustā aquā refuderūt. nec tñ refusa reliquā augmētauit. Interī monachus q̄dā noīe mercuri⁹ assistēs ne q̄d rapet de reliquijs a rege ē redargutus. Cui tristi in choro residēti iuuenis q̄dā albis indut⁹ pannū inuolutū tradidit dicēs. Hūc tibi commēdo seruandū cū tps fuerit manifestādū. Qui in angulo eccl'ie pannū expādit. ibiq̄z integrā viri dei manū dextrā cū anulo cernēs expauit: atq̄z secū clam in suū monasteriū deportauit: vbi s̄z tēp⁹ a iuuene p̄fixū māifestauit. Rex ꝟo congregatis episcopis z regni primatib⁹ dextere illi⁹ diem statuit celebritatis. Quid ē fr̄es q̄ ceter̃ mēbris resolutis dextra sola remansit. nisi q̄a cū eadē dispsit dedit paupibus. ergo iusticia eius manet in seculuz seculi. Ex his om̄ibus certe videtis luce clarius q̄ nō est ei similis in vniuerso populo quem domin⁹ elegit. Rogem⁹ igitur zc.

De eodē sancto rege Sermo. lxxvij.

Ecce cõstitui te sup gẽtes ⁊ regna vt euellas ⁊ destruas ⁊ dispdas ⁊ dissipes ⁊ edifices ⁊ plantes. Hiere. j. Que vba ad lr̃az licz dicta sint ad hieremiã ꝓphaz. tñ eadẽ optĩe ꝯueniunt btõ Stephano p̃mo regi hũgaroruz quẽ dñs deꝰ ꝯstituit sup diuersas gentes ⁊ regna vt euellat ⁊ destruat. Uñ ĩ vbis p̃missis tria notãt. s.

Primo instituẽt aũctas.
Secũdo instituti generalitas
Tertio institutõis vtilitas.

Primo dixi ꝙ notat aũctas instituẽtis. s. dei cũ dic. Ecce cõstitui te sup. q. d. Ego instituo te nõ tu te. qꝛ nemo sibi sumit honorẽ: nisi q̃ vocat a d̃o tãq̃ aaron. Nã ꝯ dei ĩstitutos p̃ncipes dñs clamat p Osee ꝓpham. viij. c. di. Ipi regnauerũt ⁊ nõ ex me. p̃ncipes extiterũt ⁊ ñ cogñui. Et quõ sapiẽtissimꝰ deus nõ cogñscit tl̃es q̃ oĩa scit sz vbe tales nõ cognoscit. i. nõ approbabit. sicut d̃ fatuis vginibꝰ dic Matt. xxv. Amen dico vob: nescio vos. Scit igit deꝰ talium maliciã ⁊ pmittit: nõ tñ approbat. Uñ d̃r Job. xxxiiij. Qui regnare facit hypocritã. i. regnare pmittit ꝓpt pctã ppl̃i. Secũdo in vbis thematis notat instituti regꝫ stephani generalitas cũ d̃r. sup gẽtes ⁊ sup reg. Sũt em̃ q̃ corrigũt mĩores q̃ p gentes designant ⁊ timẽt maiores q̃ p reges sigficant. sz q̃libet tenet corripe oẽs sibi sb̃iectos p loco et tpe oportuno. qꝛ dicit beatꝰ Gre. sup illud Ezech. iij. Si dicẽte me ad impiũ morte morierꝫ et non annũciaueris ei Ubi subditus ex sua culpa morit: ibi is q̃ p̃est qm̃ tacuit reus mortis tenet. Licet em̃ non om̃es emẽdent ex correctione. iuxta illd̃ Ecclesiastes. vij. Nemo põt corripe quez deꝰ despexerit. i. reprobauerit. tñ qꝛ nescimus discernere inter p̃destinatum et reprobatũ q̃dĩu viuimꝰ debemus om̃es indifferẽter corripe maiores et minores vt ordo iusticie teneat ⁊ alij eoꝝ exemplo terreant. ipi q̃z mali saltem timore pene si non amore iusticie cessent peccare. q̃bꝫ si dãnabunt etiaz pdest correctio. qꝛ minorẽ penã habebunt: etiã exquo minꝰ deliq̃rũt. Istis respectibꝫ beatꝰ rex Stephanꝰ emendabat regna et gẽtes nõ parcẽdo maiori vel minori. Tertio in vbis thematis notat institutõis vtilitas cum d̃r. vt euellas et destruas. q. d. O princeps q̃cũq̃z sis: ego ꝯstitui te ad istũ finem vt scz euellas delectatõem quaz diabolꝰ plãtat ĩ corde: q̃d ẽ valde difficile euellere. eo ꝙ ĩnate sunt nob. Deinde cõstitui te vt destruas cõsensum tãq̃z malũ fructũ q̃ ex delectatõe nascitur. et dispdas opꝰ q̃ ꝯsensus vestitur et dissipes ꝯsuetudinẽ prauã qua q̃s quasi incarceratꝰ tenet. Sicq̃z implebitur illud Matt. xv. Omis plãtatio quã nõ plãtauit pr̃ meꝰ celestis eradicabit. Postremo vt edifices in fide ⁊ moribꝫ supra firmã petrã xp̃m. ⁊ plãtes vtutes et bona opa salutꝫ eterne. Tal̃ fuit beatissimꝰ Stephanꝰ hũgaroꝝ rex p̃mus apl̃s et p̃dicator. q̃ destruxit de suis regnis errorẽ infidelitatis. maliciã praue ꝯsuetudinis destruxit. vicia dissipauit. ecclesias multas edificauit. fidẽ xp̃ianã plãtauit. bñ cõsiderans verba dñi dicẽtis. Ecce ꝯstitui te sup gentes et regna vt euellas ⁊ destruas et dispdas et dissipes ⁊ edifices et plantes. In quibus quidem verbis tria notemus nostre salutꝫ documenta: in p̃senti sermone ad honorem beati Stephani auxilio dei d̃claranda. scz

Primo dñi dei ꝓuidẽtiã certaz. ibi Ecce ꝯstitui te sup gẽtes et regna

De b. Stephano rege Hũgaroꝝ.

Scdo bti stephani opatõz solicitaz ibi. vt euellas ⁊ destruas ⁊c.

Tertio eiusdẽ opis fructificatiõem manifestã. ibi. vt edifices ⁊ plãtes

Primũ documentũ notem⁹ ad honorẽ bti stephani declarãdũ dñi dei ꝓuidentiã certã cũ dr ĩ ꝟbis thematis. Ecce ꝯstitui te sup gẽtes ⁊ regna. Prouidẽtia em̃ dei ẽ tã mag̃ circa oĩa creata vt nihil dimittat sine sui gubernatiõe: etiã mimũ pũctũ q̃ oĩa creauit in põdere ⁊ mẽsura. Uñ circa dei taz arduã ꝓuidẽtiã notem⁹ tria. s.

Primũ ẽ ꝙ nulla creatura sine dõ põt se gubernare.

Secundũ est ꝙ de⁹ qñqꝫ ꝓuidet ꝑ creaturã creature.

Tertiũ est ꝙ aliqñ de⁹ ꝓuidet bõis ꝑ bonos: aliqñ ecõuerso.

Primũ est circa dei ꝓuidẽtiã ꝙ nulla creatura sine dõ p̃t se gubernare. sꝫ indiget creatorꝫ sui ꝓuidẽtia. Cõtra hãc ꝟitatẽ indubiaz diuersi diuersimode errauerũt. Quidã eĩ negauerẽt diuinã ꝓuidentiã dicẽtes ꝙ oĩa a casu ⁊ fortuna ꝯtigerẽt. ⁊ tl'es sc̃ ĩg̃rãtia dei ⁊ sui excecati ac mag̃ ꝯcupiscẽtia obnubilati nõ valẽtes ĩtellectũ eleuare ad diuina ⁊ spũalia. iõ ipis tꝑalia magna vidẽt ⁊ spũalia nll'a. ĩmo ipi⁹ sũmi dĩ cognitio nulla ẽ ĩ eoꝝ cordib⁹. in q̃ꝝ ꝑsona dic̃ ps̃. Dixit insipiẽs. i. cogitauit. nõ est dꝰ. Tales insipiẽtes ⁊ carnales sic viuẽtes sine cognitõe dei ꝑibũt cuz iusta snĩa dei. Quidam ꝟo ñ oĩno negant dei ꝓuidẽtiã sꝫ dicũt ꝙ deus nõ curat d̃ istꝫ inferiorib⁹ creaturꝫ nec etiam d̃ hũanis actib⁹. qꝛ dꝰ vnũquẽqꝫ dimisit ĩ suo libero arbitrio. In horũ ꝑsona dr Job. xxij. Circa cardines celi ꝟsat̃ nec nr̃a ꝯsiderat. ⁊ ꝓbare intendũt sic. Oẽ a dõ ꝓuisum ẽ rectũ ⁊ ordinatũ. ⁊ ꝑ oppositũ oẽ inordĩatũ ẽ improuisuz. sꝫ ĩordinatũ ẽ ꝙ mali p̃ferãt̃ ⁊ stulti prudẽtib⁹. ⁊ ꝙ ꝟu⁹ regnet. Juxta illd̃ Eccs. x. Uidi q̃si alid̃ malũ sb̃ sole stultũ positũ ĩ dignitate sublimi. Uñ dicũt insup ꝙ si diuĩa ꝓuidentia circa hũanos act⁹ eẽt: tũc ñ ꝑmitteret bonos opp̃mi a mal'. sꝫ bonis bona ⁊ mal' mala admĩstraret. Hinc Hiere. xij. dr. Justa loq̃r ad te dñe. q̃re via ĩpioꝝ ꝓspat̃. bñ ẽ oĩb⁹ q̃ p̃uaricãt̃ ⁊ inique agũt. Quib⁹ rñdet Tho. sup. j. di. xl. ar. ij. ꝙ lꝫ nõ videat̃ nob̃ rectũ vl' ordinatum ꝙ bonis mala ⁊ mal' bona eueniãt eo ꝙ ĩg̃ram⁹ cãm ipi⁹: tñ apd̃ deũ h̃ est ordinatũ eo ꝙ ipe cog̃scit rõnẽ ꝟm quã diuĩa ꝓuidẽtia oĩa ordĩat. sic̃ medic⁹ cog̃scit q̃re q̃busdã egrꝫ dat calida ⁊ qñqꝫ frigida. qd̃ artẽ medicĩe ignorãs mirat̃. Uñ Job. xxj. dic̃ ꝓuidentiã dei negãtib⁹. Audite me et obstupescite ⁊ supponite digitũ ori vr̃o. ⁊ ego qñ recordat⁹ fuero ꝑtimesco: et ꝯcutit carnẽ meã tremor. Quare g̃ impij viuũt sublimati sc̃ ꝯfortatiqꝫ diuitijs semẽ eoꝝ ꝑmanet corã eis. ꝓpinq̃rũ turba ⁊ nepotũ corã eis. dom⁹ eoꝝ secure sc̃ ⁊ pacate ⁊ ñ est ꝟga dei super illos. ⁊ infra. Tenẽt tympanũ ⁊ cytharã ⁊ gaudẽt ad sonitũ organi. ducũt ĩ bonis dies suos ⁊ ĩ pũcto ad inferna descẽdũt. Nos igit̃ catholici tenemus ꝓuidentiã dei circa oĩa etiã mĩma sic̃ a filio dei didicim⁹ q̃ ait. Et capilli capitis vr̃i oẽs numerati sc̃. Idẽ Mat. x. Passer nõ cadet ĩ terrã sine p̃re vr̃o Quã q̃dẽ catholicã ꝟitatẽ. s. ꝙ dei ꝓuidentia se extendat ad oĩa ꝓbemus tripliciter. scꝫ

Primo magnis rõnib⁹

Scdo veris auctoritatib⁹

Tertio manifestis sil'itudinibus

Primo dei ꝓuidẽtiã circa oĩa ꝓbem⁹ magnis rõnib⁹. Primã rõz assignat Alex. d̃ ales ĩ p̃ma ꝑte sũ. dicẽs. Illud qd̃ nõ ẽ ex se ñ p̃t se gubnare ex se. quia

semp depēdet ab eo a q̄ est. sz nll'a cre/
atura ē ex seip̄a sz a d̄o. g̃ depēdet a d̄o
z iō oīs creatura indiget gubernatōe
z ꝓuidētia dei sui creator. Scd̄az rō
nē tāgit b. Gre. ī omel'. di. ꝙ oīs crea/
tura aliquā imꝑfectōz hz in se: iō mu
tabilis d̄r. sola aūt natura incōp̄hēsi/
bilis a statu suo nescit moueri. iō ne/
cesse est vt mutabilitas creature sp̄ iu
uet̄ ab incōmutabili bono. Vñ Gre.
Oīa in nihilū tenderēt sicut de nihilo
facta sunt si v̄tus diuīa nō ꝯseruaret
Hinc Job. iiij. di. Ecce q̄ ei ꝑuiunt nō
sunt stabiles z ī angelis suis repit p̄/
uitatē. q̄zto magꝫ nos q̄ domos lute/
as inhabitam⁹. O igit̄ aīa xp̄i sangui
ne redempta cognosce tuā fragilitatē
qz tā fragilis es ꝙ in pūcto si de⁹ crea
tor tu⁹ te nō respiceret z nō sustētaret
mox nihil fieres. ecce deus tu⁹ die ac
nocte sup̄ te vigilat. de te curat. tibi d̄
necessitate ꝓuidet. ama igit̄ deū tuuz
q̄ nūq̄z tui obliuiscit̄. z age ei gr̄as de
bñficijs nec vnq̄z de tua tribulatōe ei
impropes. sz dic illud Job. Sic̄ dño
placuit ita factū est: sit nomē dñi bene
dictum. Scd̄o ꝓuidentiā dei circa
oīa ꝓbemus verꝫ autoritatib⁹. d̄r em̄
in ps̄. Qui dat escam iumētis ipsorū
z pullis coruoꝝ inuocātib⁹ eū. Et bea
tus Aug⁹. lib. de agone xp̄iano dicit.
Om̄is creatura vni deo z dño subie/
cta est. z om̄s diuīe ꝓuidētie seruiunt
sz alij obediūt tāq̄z filij z faciūt quod
bonū est. alij v̄o ligant̄ tāq̄z serui. z fit
d̄ illis qd̄ iustū est. boni vero sunt qui
tota volūtate z virtute deo seruiunt.
Et Sap̄. xij. De⁹ ipse est deus cui cura
est de oīb⁹. Idem. Attingēs a fine vsq̄z
ad finē fortiter disponensq̄z oīa suaui
ter. qd̄ ꝯfirmat saluator dicēs Luc̄. vj
Estote misericordes sicut z pat̄ vester
celestis misericors est. q̄ solē suuz oriri
facit sup̄ bonos z malos. z pluit sup̄
iustos z iniustos. Et Mat. vj. Si fe/
nū agri qd̄ hodie est z cras in clibanū
mittit̄ de⁹ sic vestit. q̄nto magis vos
modice fidei. nolite g̃ soliciti esse dicē/
tes. Quid māducabim⁹ aut q̄d bibe/
mus aut q̄ opiemur. scit em̄ pr̄ vester
qz his indiget ꝛc̄. Tertio ꝓuiden/
tiā dei circa oīa ꝓbem⁹ manifestis sili
tudinib⁹. Nā ꝓuidētia dei ꝑm Hugo.
de sctō vic. est qua de⁹ curat de oīb⁹ q̄
fecit z nihil relinq̄t ex oīb⁹ q̄ ꝑtinēt ad
ip̄m. vñ de⁹ assil'at̄ artifici. Artifex eī
dom⁹ circa domū hec q̄ttuor fac̄ Pri
mo cogitās d̄ domo faciēda p̄cōcipit
finē dom⁹. puta īhabitatōz ꝓpter quā
fit dom⁹. Scd̄o disponit ordinē ꝑtiū
dom⁹ ad inuicē. s. ꝙ fundamētū sit sb̄
parietib⁹ z paries sub tecto. Tertio ī
mēte sua ꝓponit dare oīa necessaria q̄
ad eā ꝑtinēt. Quarto artifex actualit̄
exequit̄ z ꝑficit oīa q̄ ꝯcepat. Sic a si/
mili dei ꝓuidētia hec q̄ttuor fac̄. Pri/
mo de⁹ p̄cognoscit finē ꝓpt̄ quē creatu
ras facit q̄ finis ē diuersimode d̄i bo/
nitatē ꝑticipare. Scd̄o disponit ordi/
nem creaturaꝝ ad inuicē. distinxit eī
vniuersum ꝑm diuersos stat⁹ ꝓducē/
do creaturas corꝑales z spūales. Ter
tio ꝓposuit dare cuilibet creature id ꝑ
qd̄ possit attingere finē suū. scz angelo
dare ītellectū ꝑ quē deū ītelligere pos/
set. celo stellas ꝑ quas inferiora fecun
daret. hoī sensum z rōem q̄b⁹ viā salu
tis īueniret. Quarto de⁹ hec q̄ ꝓposu/
it actualiter fac̄ cuilibet necessaria dā
do ꝑm ꝙ ei expedit. O de⁹ eterne diues
in miscd̄ia quō ꝓuides hoī d̄ diuersis
tuis bonis z ip̄e te nō recog̃scit. iō nō
regratiat̄ sz vtit̄ illis ꝯtra tuā legē q̄si
ip̄e creasset. Scd̄o circa dei ꝓuidētiaz
notādū ꝙ q̄nq̄z de⁹ ꝓuidet ꝑ creatu/
rā creature. Dicit em̄ Alex. de ales. j. ꝑ
te sum. ꝙ aliq̄n de⁹ ꝑ aliā creaturaz ꝓ
uidentiā habet. qd̄ non est ex defectu

dei sz ex defectu creature Q, em̄ aliq̄s
ꝑ seip̄m ꝓuidere nō pōt alteri ex trib⁹
causis ꝯtingit. Primo ē ex defectu il/
lius q̄ ꝓuidet. qꝛ nō p̄t ꝑ se explere qd̄
vult. sicut ī regno tꝑali rex tꝑal' ꝑ ali/
um ꝓuidet ī multꝫ. qꝛ v̄tus regꝫ est li/
mitata ⁊ nō sufficit toti regno. Sz ī re
ge et̄no null⁹ pōt esse defect⁹. cui⁹ v̄t⁹
nō est limitata sz infinita. ⁊ iō ꝑ seip̄m
creature ꝓuidet. Uñ Greg. in moral'.
Mūdū ꝑ seip̄m regit q̄ ꝑ seip̄z ꝯdidit
Et Damascen⁹. Nō ē ꝯueniēs aliū eē
factorē mūdi et aliū eē ꝓuisorem. Se
cūdo ꝙ aliq̄s ꝑ se nō ꝓuidet alicui ē ex
defectu illi⁹ cui ꝓuisio fieri deberet q̄
nō pōt a deo suscipe ꝓuidētiā īmedia/
te. Sic dei ꝓuidētia gubernat creatu
ras inferiores ꝑ supiores. sic̄ ꝓuidz ir
rōnabilib⁹ ꝑ hoīes. ⁊ hoīb⁹ ꝑ angelos
eo ꝙ creature inferiores ñ sc̄ suscepti/
ue īmediate ꝓuisiōis diuīe. ⁊ sic veꝝ ē
sol⁹ de⁹ ꝑ se ꝓuidet oīb⁹ creaturꝫ p̄nci/
palit̄ et autoritatiue. ⁊ h̄ etiā veꝝ ē ꝙ
ꝓuidet ꝑ alios instrumētal'r. qꝛ ꝑ q̄cū
qꝫ ꝓuidet alicui siue bona siue mala:
dicunt̄ dei instr̄a Et sic Atthila rex hu
noꝝ dicebat btō Lupo ep̄o se esse fla
gellū magni dei. ꝑ quē q̄si totū mdm
afflixerat de⁹ eoꝝ demeritꝫ exigētibus
Tertio ꝙ aliq̄s nō ꝓuidet ꝑ se alicui
est ꝓpter vtilitatē illi⁹ ꝑ quē fit ꝓuisio
sic̄ de⁹ vult ꝓuideri paupib⁹ a diuiti/
bus ꝓpt̄ vtilitatē diuitū. sil'r vult doce
ri q̄sdā ꝑ alios ꝓpter vtilitatē docētiū.
Ip̄e v̄o de⁹ altissim⁹ exñs oīa ī oīb⁹ in
tuet̄ oīm actionū modū ⁊ finē. scruta
tur renes et corda. i. affectiōes carna/
les ⁊ spūales. O sapiētissime de⁹ quis
peccare auderet corā tua maiestate si
hec ꝑfecte cognosceret ⁊ v̄itatē crede/
ret. Tertio circa dei ꝓuidētiā notā/
dū ꝙ aliqñ de⁹ ꝓuidet bonis ꝑ bonos
aliqñ ꝑ malos ⁊ aliqñ mal' ꝑ bonos.
Uñ Aug. li. lxxxiij. q̄stionū dicit. Fieri
pōt vt ꝑ bonū hoīem et ꝑ malū dei ꝓ
uidētia opitulet̄. verūtñ ꝑ q̄scūqꝫ fiat
bōis sp̄ cedit ī bonū. iuxta illd̄ Rom̄.
viij. Scim⁹ qm̄ diligētib⁹ deū oīa co/
operāt̄ ī bonū. Ex q̄b⁹ claret ꝙ d̄i ꝓui
dētia sic oīb⁹ ꝓuidet ꝑ se p̄ncipaliter:
aut ꝑ aliū instrumētaliter ꝙ nihil īor
dinatū relinq̄t. Nā hūgaroꝝ gentē cō
stituerat p̄us xp̄ianoꝝ et iustorū fla/
gellū q̄ pene totā eccl'iam suis crude/
lib⁹ cedib⁹ amaricauerat. vndecī mi/
lia v̄ginū occidēdo ⁊ alios nōnullos
Q, aūt de⁹ īꝑscrutabili ꝓuidētia ip̄az
hungaricā gentē ad id instituerit ptz
ex mō egressiōis ip̄oꝝ de scithia. qui
egressi ꝓpter varia itinerꝫ ꝑicula tēta/
bant reuerti. sz de⁹ ꝯ eos bestias s̄pē/
tes et volucres īmittēdo coegit ad fla
gellandū xp̄ianoꝝ vicia exire. vñ p̄m⁹
eoꝝ rex Atthila noīe: hūc titulū habu
it. Ego rex Atthila fili⁹ Bendegū. ne/
pos magni Nemproth. flagelluz dei
magni. met⁹ orbis ⁊c. Insup̄ instituit
de⁹ hāc gentē fortē in scutū xp̄ianitatꝫ
ꝯtra magnū thurcū. q̄ꝝ sanguīe et os
sibus replete sunt montiū ꝯualles di
uersoꝝ regnoruz. vt sancta xp̄ianitas
eoꝝ ꝓbitate ac audaci insultu optata
pace potiret̄. Presertim aūt diuīa di/
gnatio elegit hunc ap'licum regē Ste
phanum de ip̄a gēte: et ꝯstituit euz vt
regnaret sup̄ eos in iusticia et iudicio
de cui⁹ institutōe sic legit̄. Ea siq̄dem
tempestate qua gens ip̄a dei eccl'iam
depopulabatur: erat in ea p̄nceps q̄/
dam quartus a secundo ingressionis
in pānoniā Geysa nomine. Unde s̄m
Isid̄. li. xv. et. xvj. Pānonia a pēninis
alpib⁹ est vocata quibus ab italia se/
cernit̄: regio fortis est. et solo leta a tri
bus fluuijs danubio que olim hyster
vocabat̄ scz ⁊ saua ac tycia est vallata
Habet āt ab oriēte mesiam. ab euro
hystriam. ab affrico aūt pēninos ha/

bet alpes. ab occasu galliã belgicã. a se
ptẽtrione danubiũ limitẽ q̃ germani-
am p̃terfluit. Est em̃ terra spatiosissi-
ma ⁊ fertilissima mõtib⁹ ⁊ siluis mu-
nitissima. mltis fluminib⁹ ⁊ aquis ir
rigua. venis aureis ⁊ alijs metallis di
tissima. sal etiã optimũ ĩ q̃busdã mõ-
tib⁹ effodit. ꝓpter pascua vberrima fe
ris et pecudib⁹ adimplet. gleba eius
valde ẽ frugifera ⁊ vinifera in multis
locis. Hanc terrã ꝑm Orosiũ huni. q̃
vulgariter hungari appellant a quo
dã fluuio vngh nomine. vbi prius ca
strametati fuerãt collecto agmine oc-
cupauerunt ⁊ expulsis inde incolis a
primeua sua origine nomẽ gẽti ⁊ p̃rie
indiderũt. quã quidẽ terrã bis intra-
uerũt. Primo em̃ ĩtrauit fortissimus
atthila cũ fratrib⁹ suis scz buda: keue
bela ⁊ ladicha. Atthila in ea genuit
aladariũ q̃ sine ꝓle decessit. ⁊ chaba. q̃
patre mortuo expulsus redijt ĩ scithi-
am vbi genuit edemen ⁊ ed. Ed genu
it vgyel. qui genuit eliud. qui genuit
almas. qui genuit arpad E. t iste secũ-
do egrediens cum multis capitaneis
hunoꝝ ꝓpe thytel ẽ occisus qui genue
rat arpad: iste est primus princeps se
cunde ingressiõis. ⁊ genuit zotaz. qui
genuit toxon: genuit geysam patrẽ be
ati stephani reg. q̃ geysa fuit crudel' ĩ
suos. misericors tamẽ in alienos p̃ci-
pue in xp̃ianos. statuit securũ aditu⁊
in suũ ducatũ intrare volentibus cle-
ricis ⁊ monachis ex quoꝝ ꝯuersatiõe
(illustrante christi gratia) fidem chri-
sti suscepit. cepitq; cogitare quõ crude
les gentis sue domaret. ac episcopat⁹
ordinaret. vt patet in legenda. Se-
cundũ documẽtũ ad honorẽ beati ste
phani notem⁹ ⁊ declarem⁹ ex verbis
thematis ip̃ius beati regis opationẽ
solicitã cũ d̃r. Ut euellas ⁊ destruas di
sperdas ⁊ dissipes ⁊c. Quilibet ei p̃ri-
ceps tenet vitia euellere. scismata de-
struere. ⁊ mores bonos inserere. q̃r d̃r
ij. ethic̃. Cuiuslibet legislatoris inten
tio est ciues facere bonos. Omnis siq̃
dem princeps q̃ manifesto delicto nõ
ꝯtradicit dãnatõis sententiã incurrit
si facere poterit bono mõ. Uñ Grego.
Qui inquit ꝓximi mala ꝯspiciũt ⁊ silẽ
tio p̃tereũt quasi cõspectis vulnerib⁹
vsuz medicaminis subtrahũt. ⁊ ideo
mortis auctores fiũt q̃ qd̃ vidẽt cura
re nolũt. Et btũs Aug⁹. Tu vuln⁹ fra
tris ꝯtẽnis tu eũ perire vides ⁊ negli-
gis. peior es tacendo q̃z ille cõmitten-
do. Ideo ĩ om̃i principe saluãdo hec
tria sũt necessaria scz.

Primo iudicij equitas.
Secũdo iusticie seueritas.
Tertio vite ꝓprie puritas.

Primo dixi q̃ in principe saluãdo re
quirit equitas iudicij. vt recte iudicet
liberãdo innocentẽ ⁊ ꝯdẽnãdo puersũ
Dicit nãq; sanct⁹ Tho. iij. p̃te. sũme. q
lix. ar. j. q̃ ad iudicium faciendu⁊ tria
requiruntur. Primo potestas sudi-
tos cohercendi. al's null⁹ vnq̃z d⁊ se ĩ
tromittere ad prelaturam. quia dici-
tur Ecc̃i. xvij. ca. Noli querere fieri iu
dex nisi valeas virtute irrumpere ini
quitates. ne forte extimescas faciẽ po-
tentis et ponas scandalum in agili-
tate tua. Hanc potestatem habuit be
atus Stephanus rex. qui nemini per
uerso parcebat. etiã palatino vel ma-
gnifico. Unde quendam palatinum
propter iniustum iudicium excoriari
fecerat. Secundo ad iudicium requi
ritur zeli rectitudo. vt scilicet non ex
odio vel liuore. sed ex iusticie amore
iudicium proferat. iuxta illud quod
habetur distin. xlv. ca. disciplina. Di-
sciplina vel misericordia multum de
stituitur si vna sine altera teneatur. tu
tius tamẽ ⁊ gratius ẽ vt misericordia

De b. Stephano rege Hũgarorũ

ꝑdomiet. qꝛ ꝺꝛ Jacꝫ. ij. Judicium sine misericordia erit illi q̃ nõ fecerit misericordiã. Tertio ad iudiciũ reqrit sapiẽtia ad discernẽdũ verũ a falso. bonũ a malo. Sap̃. vj. Audite reges & intelligite. Seqt. Ad vos ḡ reges sũt hi sermões mei vt discatꝫ sapiaꝫ & ne excidatis. hãc vtiqꝫ ipe salomõ petebat a ꝺo ij. Regꝫ. iij. di. Da fuo tuo coꝛ docile vt ꝓplm tuũ iudicare possit & discernere iter bonũ & malũ. Nic Eccs. iiij. Melioꝛ ẽ puer pauper & sapiẽs rege stulto & sene q̃ nescit ꝓuidere in posterũ q̃ de carcere cathenisqꝫ ꝙs egredit ad regnũ. Hec oĩa habuit beatus rex stephan⁹. ĩõ destruxit errores varios & inseruit diuinã dilectionẽ. Nam ꝺꝛ Sap̃. vij. Neminẽ diligit de⁹ nisi q̃ cũ sapia inhabitat. Ecõtrario de insipiẽte rege ꝺꝛ Eccĩ. x. Rex insipiẽs perdet ꝓplm suũ. Secũdo ĩ ꝓncipe saluãdo reqrit iusticie seueritas. iuxta illud Esa. xxxij. Ecce in iustícia regnabit rex & sapiẽs erit. Nullũ em̃ regnũ põt durare sine iusticia sꝫ dissipabit. ĩõ melius eẽt ignẽ ĩducere in aliq̃ regnũ q̃z iniusticiã. qꝛ ignis cõsũptꝫ cõbustibilibus cessat. sꝫ iniusticia nõ solũ ꝓpria sꝫ & aiam ꝙsumit & regnũ demolitur. Unꝺ Aug. li. de ciui. dei d. Remota iusticia q̃ꝺ sũt regna nisi latrocinia. Jõ dicit Lyban⁹ de. xij. abuꝰ. seculi. Justicia regꝫ par ꝓplorꝫ. tuta mẽ subditorũ vnitas plebis. munimẽtũ gẽtis. gaudiũ hoim. Ue autẽ regno vbi potẽtia iusticia. vbi volũtas sentẽtia. vbi oĩs seuicia. Ue ꝓncipi q̃ suos subditos ḡuat iniustꝫ exactiõibꝫ. Ue in q̃z ꝓncipi q̃ ꝓtra ꝙsuetudinẽ illegitime vexat suos ꝓpinatione sui vini & ceruisie. Ue illis oĩbꝫ q̃ iobagiões suas deuorant inordinata dica & angaria q̃bus loq̃ꝺ dñs Machee. iij. c. di. Audite ꝓncipes iacob & duces domus ísrael. nũquid nõ vestrũ scire ẽ iusticiã & iudiciuꝫ qui odio habetis bonũ & diligitis malũ. q̃ violẽter tollitis pelles eoꝝ desup eis & carnẽ eoꝝ desup ossibꝫ eoꝝ. Qui comederũt carnẽ ꝓpli mei & pellem eoꝝ desup excoriauerũt. ossa eoꝝ ꝓfregerũt & ꝺiscerpserũt sicut ĩ lebete. tũc clamabũt ad dñm & nõ exaudiet eos & absco ꝺet faciẽ suã ab eis. O hungaria o hũgaria. recessit a te cũ tuis sanctis regib⁹ iusticia. periit clemẽtia. inũdauit malicia. ĩõ p te rara victoria. qꝛ declinasti a lege ĩstituta. Nã b. rex stephan⁹ hãc legẽ instituerat q̃ null⁹ aliũ bostil'r inuaderet. nemo vicinũ sine iudicio lederet: viduas & orphanos null⁹ oppmeret. Tertio in ꝓncipe saluãdo requirit vite ꝓprie puritas. Dicit ei Jsiꝺoꝛ⁹ de sũmo bo. Reges & ꝓncipes sicut ceteros statu dignitatis excedunt sic moꝛibꝫ & scia alios ꝓcellere debent. Magna ꝓfecto intentiõe debẽt ꝓncipes suã innocentiã custoꝺire. qꝛ ꝺicit Aug. q̃ ꝓncipes & reges huⁱ⁹ seculi ꝺ quãto in seculo sũt altioꝛes: de tanto ad malũ ꝓniores. ideo qꝛ neminẽ habent quẽ timẽt si deũ ꝓ oculis non habent. Hinc Jsiꝺ. de sũmo bo. Difficile ẽ ꝓncipẽ ad melius regredi si vitijs fuerit implicat⁹. ppli em̃ iudicẽ metuũt & a malo sub legibꝫ cohercẽt. reges autẽ & ꝓncipes solo dei timoꝛe & metu gehenne cohercent. Ideo subdidit idez. Qui inquit recteꝛ titur potestate factꝫ debet ostendere formã iusticie. Unde extra de ꝓstitutionibꝫ. ca. oĩes. ꝺicit. Qꝺ quis iuris in alterũ statuit eo ipe ꝓtra se vti debet. Magna igit gloria claret huⁱ⁹ sancti regꝫ stephani exquo ipe ibi seruauit iusticiã & mentis puritatem scz in dignitate regali vbi ebullire solet iniusticia ex potentia. inuidia ex superbia. cupiditas ex auaricia. luxuria ex ocio & gula ꝛc. Beatus

igit̄ iste rex nr̄ Stephan⁹ q̄ potuit trās
gredi ⁊ nō est trāsgressus: facere mala
⁊ nō fecit: q̄n poti⁹ oīb⁹ iusticiā impen
dit. Nā eos q̄ sexaginta viros besseo/
rū veniētes ad audiēdū ꝟbū dei cum
multo auro ⁊ argēto spoliarūt: suspē/
di iussit in diuersis regni ꝯfinib⁹. In/
sup dissipauit ⁊ dispdidit errores gē/
tiles de hūgaria. Nā de zala ritū gen
tiliū volētes defensare ꝯsurrexerūt ad
uersus regē in magna mltitudīe spo
liātes ciuitates ⁊ villas: occidētes re/
gis ꝟuos. Qui dū ciuitatē ⁊ visprimi/
eñ. obsiderēt rex ipe cū suis sb vexillo
btōꝝ Martini confessoris ⁊ Georgij
martyris aggressus eosdē deuicit. ⁊ d
p̄da victoꝝ ⁊ possessionib⁹ eorundez
monasteriū ꝯstruere cepit in loco vbi
btūs Martin⁹ dū in pānonia dege/
ret orōnis locū p̄elegerat: q̄ sacer mōs
dicebat̄ tūc. Tertiū documētuz ad
bonorē btī stephani regī ex ꝟbis the/
matis notem⁹ declarādū ipi⁹ opatōis
fructificatōem manifestā cū dr. Cōsti
tui te vt edifices ⁊ plātes. Edificauit
em̄ dño duo tēpla. s.

Primo materiale
Scdo spirituale.

Primo em̄ btūs rex Stephan⁹ dño
edificauit tēpla materialia Nā regnū
hūgarie in decē ꝓuincias distinxit. ⁊ ī
eis decē ep̄atus instituit. strigoniēsez
ꝟo eccl̄iam eis metropolim ⁊ magi/
strā p̄fecit. Deinde q̄rto p⁹ obitū p̄ris
anno astricū p̄sulē Colocenſ: qui alio
noīe Anastasi⁹ noīabat̄ ad apl̄icū de
stinādū deputauit vt se regia corona
insignire dignaret̄. intētūq̄ salutis fe/
lici⁹ possit p̄ficere. Eodē tpe miska po
lonoꝝ dux ꝓ eodē negocio ad btōruz
apl̄oꝝ successorē legatum miserat. vt
ptz in legēda. Postmodū cū Henri/
co impatore ꝯ saracenos armata ma
nu ꝓficiscēs ⁊ deo auxiliāte eosdez de/
uincens hierosolymis monasterium
monachoꝝ ꝯstruxit ⁊ p̄dijs ac vineis
ad victū necessarijs ditauit. Rome
q̄z sub titulo beati ꝓthomartyris ste/
phani hospitale ꝯdidit: in q̄ duodeciz
canonicos ordinauit. qd etiaz muro
circūcinxit cū domib⁹ ⁊ hospitijs hun
garoꝝ causa deuotiōis apl̄oꝝ limīa
visitantiū. Cōstantinopoli q̄z vrbe ec
clesiā mirifici opis cū necessarijs suis
oīb⁹ donauit. Et sic euulsis erroribus
plātauit ⁊ edificauit dei domū Se
cundo btūs Stephan⁹ hūgaroꝝ pri
mus rex edificauit tēpla spūalia. s. cor
da fideliū. De q̄b⁹. j. Chor̄. vj. Nescitis
q̄ mēbra vr̄a tēplū sunt spiritussancti
Hec aūt tēpla edificauit ex lapidibus
viuis. i. ꝟtutib⁹. in vita. in morte ⁊ p⁹
mortē. Primo tēplū deo edificauit in
vita pietatis ⁊ miscdie opib⁹ intantū
vt nullus vnq̄z pegrinus ⁊ hospes si/
ne solamīe tristis ab eo abscessit. No/
cturnas etiā vigilias in lauādis xp̄ifi
delium pedib⁹ ⁊ in abscōdendis in si/
nu paupeꝝ elemosynis trāsigere sole
bat. Quadā nocte spūali tact⁹ moni/
tu sol⁹ nemīe sciēte sacculū pecūia ple
nū secū ferēs solito more paupib⁹ di/
stribuēdū portauit. ⁊ ī ip̄a distributio
ne suborta disturbatōe paupeꝝ viro
dei paupes barbā euulsert. ob h̄ mi/
les xp̄i gaudio replet⁹ añ dei genitri/
cis imaginē se ꝓstrauit gr̄as agendo
clamabat. Regina celoruz ⁊ mea en
quē tu regem instituisti tui milites sic
honorarūt. in q̄ gr̄as agēdo exulto: sci
ens eū q̄ dixit. Et capill⁹ d capite vr̄o
nō peribit. His dictis spēalem sensit
deuotōis gr̄am ⁊ spūs leticiā. Scdo
deo templū edificauit in morte. Naz
cū lōga egritudine laboraret quattu
or palatini statuerūt ip̄m occidere. et
vnus eoꝝ iā die aduesperascēte īgres/
sus est ad iugulanduz regem: ensem

nudatū sub clamide tenēs .sz celesti ī/
pulsu gladi⁹ corruit ⁊ īuitū ī terrā red
didit. Statim rex audiēs cāz inq̄siuit
At ip̄e ad reg̃ vestigia ꝓuolut⁹ veniā
īpetrauit patefact̃ tradimētis .reliq̄s
v̄o digna mulctauit vltione. Deinde
appropinq̄nte extrema die ꝯgregatis
baronib⁹ ⁊ nobilib⁹ lōgo ꝑmōe eosdē
in fide catholica adhortando robora
uit. ⁊ eis valedicēs se ⁊ regnū in mani
bus gl̄iose v̄ginis testamentalit̄ lega
uit. sicq̄ ī die assumptōis v̄gīs gl̄iose
anno dñi millesimotricētesimo q̄rto
beatā deo reddidit aīam Morq̄ plā
ctus magn⁹ exort⁹ est diuitū ⁊ paupe
rum clericoꝝ ⁊ secularīū .cepert̄ nāq̄
vndiq̄ ꝯcurrere: ⁊ sctm̄ fun⁹ ī eccīa di
genitricis ciuitate albaneñ. sepelier̄t.

Tertio deo tēplū edificauit p⁹ mor
tem. nā interiect̃ q̄dragintaq̄nq̄ an/
nis dū beat⁹ rex Ladisla⁹ vellet eleua
re eū de terra: lapis supposit⁹ tāto fu/
it pōdere grauat⁹ vt nullo mō reuol/
uere possent. Uñ cuidā incluse reuela
tū fuit q̄ q̄dīu Salomon rex ī capti
uitate teneret̄ lapis reuolui minime
possit. Dimissus ip̄e sic facile lapis re
uoluit̄ ac si nil pōderis habuissz. sub
lato sic lapide miri odor̃ fragrantia
sentit̄. ceperūt signa ⁊ ꝓdigia choruscа
re. ceci visum recipiūt. surdi auditum
palitici curāt̄. puer ibidem septēnis a
natiuitate ꝯtract̃ genibus et neruis
manib⁹ portabat̄ a pētib⁹. q̄ vt sepul/
crū ꝯtigit mox sanitatē recepit. Cuius
dā mlier̃ fili⁹ cū inter hec spm̄ exalas/
set: ei⁹ corp⁹ iuxta reg̃ tumbā mr̄ de/
posuit ⁊ inde viuuz recepit. Scdo v̄o
die assumptōis facta missa accesser̄t
tumbā viri dei vbi tātā odor̃ suauita
tem senserūt vt putarēt pleriq̄ se fore
in paradiso. aperiētes tumbā q̄ plēa fue
rat aq̄ paꝝ rubea q̄si oleo ꝑmixta. ī q̄
q̄si in balsamo q̄euerūt ossa p̄ciosa. q̄
bus in lintheamīe mūdissimo colle/
ctis: sz anul⁹ in dextra reg̃ posit⁹ non
est reptus. Jussu igit̄ reg̃ portant̄ cal
daria argētea: vt ibi exhausta aq̄ īue/
niret̄. verūtn̄ q̄zto mag̃ exhauriebat̄.
tāto mag̃ augebat̄. iō refusa aqua ni
hil augmēti fecit. Uñ int̄ alios q̄ndaz
monachū rex increpauit vt hinc disce
deret. q̄ rubore ꝑfusus discessit. ⁊ dū ī
choro resideret trist̃. q̄dā lintheamen
inuolutū dedit eidē di. Accipe ⁊c. q̄re
al's: ⁊ suo tpe reuela. q̄ accipiēs īuolu/
tum lintheamē ⁊ ꝓcedēs retro altare
explicauit ⁊ inuenit dexterā scti regis
cū anulo integrā. qua visa gaudio re
plet⁹ iteꝝ cōplicuit ⁊ cū gr̄arum actōe
ad monasteriū suū zenthiogh voca/
tum cū om̄i veneratōe portauit. ⁊ tā/
dem suo tpe sctō regi Ladislao q̄ sibi
angel⁹ dexterā scti Stephani reg̃ de/
disset reuelauit. q̄ ꝯuocat̃ ep̄is festuz
dextre stephani reg̃ celebrādum insti
tuit. qd̄ mō ꝯsuetudo non colit: sed tn̄
pia deuotiōe ī ciuitate albaneñ. posi/
tam olim miscdie opib⁹ plenā omnis
ppl's venerat̄. Rogem⁹ igit̄ piū regez
vt ip̄e intercedat ⁊c.

De sancto Bartholomeo apl'o.
Sermo .lxxviij.

Vssit rex expo
liari
i Jonathan vestimentis ⁊ in
dui eum purpura .j. Mach
abeoꝝ .x. Ad gloriam beati Bartho/
lomei apl'i hec v̄ba merito dicuntur.
q̄ licet ad lr̄am sint dicta de ip̄o Jona
tha. cōueniunt tn̄ btō Bartholomeo
ꝓpter tria .s.

Primo ꝓpt̄ iubētis intētionē
Scdo ꝓpt̄ noīs interp̄tatōz
Tertio ꝓpt̄ expoliatōis rōnē

Primo inq̄z p̄fata v̄ba b. Bartho. op
time ꝯueniūt ꝓpt̄ iubētis intētionem
qz sicut ille rex Alexāder ob singularē

amorē iusserat expoliari ionathā ve/
stimētis suis. sic rex regū xps b. Bar.
ex magā charitate pmisit expoliari pel
le sua. neq; eī ipe apl's tale genº mor
tis sustinere potuisset sine magā chari
tate. iuxta illud Joh. xv. Maiorē cha
ritatē nemo hz vt aiam suā ponat qs
p amicis suis. Magā siqdez charitas
mutua xpi dñi z serui Bart. apparet
ex hoc qz rex xps pellē suā p apl'm laniari
pmisit. iuxta illō Eph. v. Tradidit se/
metipm oblationē z hostiā i odorē su
auitatis. vicenersa beatº apl's pellē su/
am detractā dedit p laniata pelle xpo
dño vt dicat illō. j. Regū. xviij. Expoli
auit se ionathas tunica z dedit illam
dauid. Diligebat eī eū qsi aiam suā
ionathas. i. beatº Barth. expoliari se
pmisit pelle sua qsi tunica. z dedit da
uid. i. xpo quē diligebat plus qz aiam
suā. Secūdo qz pmissa vba bñ cō
uenīūt b. Bar. ppt nois interptatiōz
Nā ionathas interptat donū colūbe
qō bñ cōpetit b. Bar. q fuit donū ssi. in
spē colūbe demōstrati. Tertio dicta
vba b. Bar. conuenīūt ppt expoliatōis
rōnē. qz sicut ionathas iō fuit expolia
tus vt honestº purpura indueret. ita
btūs Bar. fuit exconiatº vt gl'ia idue
ret. Vñ triplici de cā hoies solēt vesti/
mēta sua deponere. Primo qñ incale
scūt vt calorē mitigēt. Sic b. Bar. illo
igne succēsº quē xps Lu. xij. dixit mit/
tere i terrā vt ardeat voluit pellē depo
nere vt gl'ia reficeret. Secūdo solēt ho
mines vestes deponere vt labor' fatigā
mitigēt. Sic b. Bar. q ml'tū laborauе
rat i vinea dñi p dicādo. baptizando.
ābulādo. orādo. Nā cēties i die z cēties
i nocte genuflectebat pº laborē tantū
voluit deponere vt qescat i eīna gl'ia
Tertio solēt hoies vestes deponere vt
nouā induāt. pīerim dū regī ospectuz
adeūt. qz ōr Hester. xiij. q nullº sacco
iduº intrauit ad regē assuerū Sic b.
Barth. voluit apparere ospectui regī
gl'ie. iō deposuit pmū vestimētū cum
pelle sua z induº gl'ia astat añ cōspe/
ctū iesu xpi regis iudeoz z celoz. q̄ op
time dicunt de ipo p tractra vba. Jussit
rex zc. In qbꝫ qdē verbis ipe a duobº
specialiter cōmendat sc;

Primo a passiōis genere z afflicti/
one. ibi. Jussit rex zc.

Secūdo a passiōis decore z remu
neratiōe. ibi. Et iduit eū pur. zc.

Primo dixi q ex pmissis themat' ver
bis gl'iosus xpi apl's Bar. cōmendat
a passiōis sue genere z afflictiōe cū ōr
Jussit rex expoliari ionathā vestimen
tis suis. Et qbꝫ innuit q ipe acerbuz
genº mortis sustinuit p xpo in sui ex/
coriatiōe. Magnº pfecto amor ferue
bat in corde q libēter sustinuit pell'de
tractionē a corpe. Hoc qz notādū ē q
p vestimētū b. Bar. itelligit pellis sua
iuxta illō Job. x. Pelle z carnibꝫ vesti
sti me. qz sic indumētū corpis ē vestis
ita aīe corpº z pellis. Et iō in sacro elo
qo qntuplex vestimētū repit sc;

Primū vestimētū vtutis.
Secūdū vestimētū cupiditatis.
Tertiū vestimentū fragilitatis.
Quartū vestimētū necessitatis.
Quintū vestimētū claritatis.

Primū itaqz vestimētū repit in sacro
eloquio vestimētū vtut'. qz sic corpus
vestibꝫ ita aīa ornat vtutibꝫ. hac veste
tpe innocētie adā erat indutº solū nō
tñ erubescebat. z erit vltima vestis qz
in resurrrectiōe nulliº vestimētū rema
nebit sz cōburet ab igne ofla grationis.
ad qō dignādū renati i baptismo al
ba veste induūt. qz tūc aīa baptisati a
deo vtutibꝫ ornat. iō tūc dic sacerdos
baptizās. Accipe veste cādidā quā ima
culatā pferas añ tribunal xpi vbi pnci
pal'iter vbi ē ad vestē vtutū. qa illa

vestis materialis corrumpetur. sz vestis virtutis bene custodita nunquam. de qua dicitur Apoc. xvj. Beatus qui custodit vestimenta sua omni tempore ne nudus ambulet. s. coram toto mundo et sic in vestibus diuersi colores inueniuntur. sic in virtutibus diuersi actus quibus anima adornatur. Igitur anima xpi sanguine redempta vis aurea veste eternaliter indui sua decem precepta dei ex charitate. et tunc de te dicetur illud Ps. Corona aurea super caput eius. Uis alba veste sequi xpm quocumque ierit sua castitate. et tunc de te dicetur illud Apoc vij. Hi qui amicti sunt stolis albis qui sunt et vnde venerunt. Et respondet illud Apo. xiiij. Hi sunt qui cum mulieribus non sunt coinquinati. hi sequuntur agnum quocumque ierit. Si vis lazoreo siue aereo vestimento indui constans esto. Si vis nigro indui serua humilitatem. hec erunt vestimenta tua quibus astabis coram rege glorie eternaliter. Si quis autem hec virtutum vestimenta sordidauerit vel dilaniauerit dicetur illi in iudicio illud Mat. xxij. Amice quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem. Et illo obmutescente. quia excusatio locum non habet coram iusto iudice. dicet rex xps angelis ministris suis. Ligatis manibus et pedibus mittite in tenebras exteriores. ibi erit fletus et stridor dentium. O terribile verbum veritatis. o formidolosa sententia veri iudicis super quem nostrum habet existentium cades. certe super omnes non seruantes dei precepta. super omnes fures: latrones: superbos: auaros: gulosos: iracundos: infideles: hereticos: incantatrices: vsurarios: symoniacos: periuros: falsos iudices: homicidas etc. Unde a virtutum vestimento nunquam se beatus Barth. expoliauit. quia rex regum xps nulli habet precepit quin potius precepit tale vestimentum indui. Col. iij. Induite nouum hominem qui secundum deum creatus est in iusticia veritatis. Alio quin Esa. ix. dicitur. Uestimentum mixtum sanguine erit in combustionem et cibus ignis. Secundum vestimentum in sacro eloquio reperitur vestimentum cupiditatis seu malicie. de quo saluator Math. xxiiij. consulit sic dicens. Qui in agro est. s. penitentie: non reuertatur tollere tunicam suam. i. conuersationem pristinam malam. Et beatus Grego. ait. Quid enim sunt terrena omnia nisi quedam corporis indumenta. Hoc vestimento iussit rex regum expoliari discipulos suos di. Lu. x. Nolite portare sacculum neque peram neque calciamenta. Hic. Col. iij. ait Apl's. Deponentes omnia indignationem. maliciam: blasphemiam: turpem sermonem de ore vestro ne emiseritis. nolite mentiri in uicem expoliantes vos veterem hominem cum actibus suis. Quid vero sit vetus homo dicit beatus Grego. in ome. Quid inquit vetus quid carnalis homo nouerat nisi sua retinere: aliena rapere si posset: concupiscere si non posset. Igitur homo licet iuuenis sis etate. tamen es vetus si talis concupiscentia in te regnat. Sz si vis vt renouetur iuuentus tua accipe modum renouandi a ceruo. de cuius natura sic legitur. quod grauatus cornibus et senectute vadit ad cauernam vbi scit serpentem latitare. et intromittit flatum vt serpens inde exeat. quem egressum occidit et deglutit. et tandem vehementi cursu ad fontem properat fortiter bibens de aqua. et inflatus veneno serpentis per calore cursus totum serpentem periter et cum aqua euomit. et sic cornua pilos et vetustatem deponit. Sic homo debet facere moraliter si vult renouari vt primo vadat ad cauernam cordis sui vbi per pctm serpens diabolus latitat. in quem immittat flatum contritionis quod exire cogitur. tandem occidet per firmum propositum amplius non recidiuandi. et deglutiat per detestationem et currat ad fontem pnie in quem est aqua diuine misericordie. et bibat et euomat per confessionem. et ita renouabitur. nec amplius reinduat hoc malicie vestimentum. sz dicat illud Cantic. v. Expoliaui me tunica. quomodo induar illa. Unde dz quilibet deponere hanc tunicam propter sex scilicet

Primo propter diuinam dilectionem.

Secūdo ꝓpter nimiā infatuationē
Tertio ꝓpt̄ angustā ꝑtrāsitionē.
Quarto ꝓpt̄ ꝑiculosaꝫ militationē
Quīto ꝓpt̄ cupidā īsatiationē.
Sexto ꝓpt̄ īfructuosā derelictionē
Primo nāq̄ q̄libet dꝫ deponere tuni
cā cupiditatꝭ ꝓpt̄ diuinā dilectionē qꝛ
sine ea nullꝰ ꝑt saluari. nec aliq̄d sine
ea placet deo. Grego. Nihil hꝫ viridi/
tatꝭ ramꝰ boni opis si nō maneat ī ra
dice charitatꝭ. Sꝫ qꝛ vt dicit Augꝰ. li.
lxxxiij. q̄stionū. Uenenū charitatꝭ ē cu
piditas. vbi em̄ regnat cupiditas: ibi
nō manet dei charitas. Et merito ve/
neno charitati ꝯrio assil'at̄ cupiditas
qꝛ charitas ignis d̄r Lu. xij. Ignē veni
mittere in terrā ꝛ q̄d volo nisi vt arde
at. Uenenū aūt vt dicit Auicēna nūq̄ꝫ
manet in igne. Et phs li. ꝓbleumatū
ait. ꝙ ignis natural'r inimicat̄ venēo
qꝛ nūq̄ꝫ in igne stat. sed aut extinguit:
aut ꝓsilit de igne. Uñ de Thyberiade
cesare d̄r ꝙ dū mortuꝰ fuisset ꝛ eiꝰ ca/
dauer f̄m ritū gētiliū debuissꝫ crema
ri ꝛ incinerari. tūc cor illiꝰ alijs mēbrꝭ
igne ꝯsūptꝭ nō potuit cremari: stupēti
bus oībꝫ qꝛ causā ig̃rabāt. q̄dā ex phi
losophis dicebāt ꝙ h̄ eēt ex ꝯstellatiōe
in q̄ natꝰ fuisset. alij v̄o aliud dicebāt
Quidā aūt phisicꝰ ait ꝙ impator īto/
xicatꝰ veneno īterijt. ꝛ venenū ad cor
ꝯgregatū nō ꝑmittit cor igne ꝯsumi.
scisso aūt corde ꝛ eiecto veneno ꝯsum
ptū ē. Sic ad ꝓpositū ignis diui amo
ris nō pōt ardere ī corde veneno cupi
ditatꝭ pleno. Secūdo h̄ vestimētuꝫ
cupiditatꝭ ē deponēdū ꝓpter nimiā ī/
fatuationē. Nā cupidi sūt infatuati et
sil'es vermibꝫ ī nocte volātibus ad lu
mē cādele vbi cōburūt̄. ita cupidi trā/
sitorijs capiunt̄. Hic Apl's. j. Timo.
vj. ait. Qui volūt diuites fieri īcidunt
in laqueū diaboli. ꝛ ī tētatiōes ꝛ desi/
deria ml'ta ꝛ vana q̄ mergūt hoīeꝫ in
interitū. Tertio vestimētū cupiditatꝭ
ē deponēdū ꝓpter angustā ꝑtrāsitōeꝫ
qꝛ ait ipa v̄itas Math. vij. Arta ē via
q̄ ducit ad vitā. Jō oneratꝰ terrenis ñ
pōt ꝑ eā trāsire. Hic saluator ait mat.
xix. Faciliꝰ ē camelū trāsire ꝑ foramen
acꝰ q̄ꝫ diuitē ītrare ī regnū celoꝝ. Et li
cet vtrūq̄ꝫ sit īpossibile. tñ scd̄ꝫ magꝭ ē
īpossibile q̄ꝫ p̄mū. qꝛ ordīata dei potē
tia camelꝰ ire pōt ꝑ foramē acꝰ q̄ om/
nia pōt q̄ nō ꝯdicūt legibꝫ a deo statu
tis. Sꝫ cupidꝰ siue diues q̄ diuitias
plꝰ diligit q̄ꝫ deū. ordinata dei poten
tia in celū intrare nō pōt eo ꝙ ꝯtradic̄
illi dei legi. Deutꝭ. vj. Diliges dñm de
um tuū ex toto corde tuo. Quarto
vestimētū cupiditatꝭ ē abijciēdū ꝓpter
ꝑiculosā militationē. Nā q̄libet xp̄ia/
nus debet pugnare cū hoste diabolo.
si vult coronari. ij. Timoth. ij. Nō co/
ronabit̄ nisi q̄ legitime certauerit. Et
Job. vij. Militia ē vita hoīs sup t̄rā.
Et Eph. vj. Nō ē nobis colluctatio ad
uersus carnē ꝛ sanguinē scꝫ solū. sꝫ ad
uersus principes ꝛ potestates ꝛ recto
res tenebraꝝ haꝝ. Sꝫ qꝛ hostis nr̄ di
abolꝰ nudꝰ ē tꝑalibꝫ. qñ v̄o vestitꝰ cū
nudo pugnat citiꝰ ad terrā deijcit̄. f̄m
Grego qꝛ habet vñ teneat̄. Cupidus
em̄ tot vestibꝫ ē indutꝰ q̄t res tꝑales ī
ordinate diligit. Grego. Quid em̄ sūt
terrena oīa nisi q̄dā corꝑis indumen
ta. Propterea si vincere volumꝰ nu/
di saltē in affectu luctari cū nudo de/
bemꝰ. Quīto vestimentū cupidita/
tis ē dimittendū ꝓpter cupidā insati
ationē. Nā vt dicit Eccs. v. Auarꝰ nū
q̄ꝫ implebit̄ pecūia. Hic Prouer. xxx.
Tria sūt insatiabilia. ꝛ q̄rtū q̄d nūq̄ꝫ
dicit sufficit. s. īfernꝰ. o s vulue. t̄ra q̄ ñ
satiat̄. ignis v̄o nūq̄ꝫ dic̄ sufficit. Pri/
mū g̃ īsatiabile ē infernꝰ. q̄ licet q̄tidie
infinitas aīas deuoret. tñ adhuc ñ di
cit sufficit. sꝫ post iudiciū qñ totalit̄ re

plebit̃ tũc dicet satis ẽ. Secũdũ insati
abile ẽ carnalis ꝯcupia. q̃ licet in iuuẽ
tute satiari nõ possit. sꝫ in senectute re
frigescẽte calore naturali coget̃ dicere
sufficit. Tertiũ insatiabile ẽ terra q̃ si/
tit aquã. tñ in maxima inũdantia di/
cit sufficit. Quartuꝫ v̄o insatiabile est
ignis q̃ nũq̃ꝫ dicit sufficit. qꝛ dic̃ ph̄s
ij. de aĩa. Ignis crescit in infinitũ per
appositionẽ cõbustibiliũ. et significat
auariciã. que quãto plus cõgregat tã
to plus appetit sicut ignis. Uñ Poe
ta. Crescit amor numi q̃ntũ ip̃a pecu
nia crescit. Et Hiero. Oĩa vitia cũ ho
mine senescũt sola auaricia iuuenes/
cit. De cui⁹ insatiabilitate dicit Aug⁹.
li. d̄ verbis dñi. Que auiditas cõcupi
scentie cũ ꝛ ip̃e belue habeãt moduꝫ.
tũc em̃ rapiũt qñ esuriũt. parcũt autẽ
p̃de cũ fulciũt̃ satietate. Insatiabilis
aũt sola auaricia diuitũ que semp̃ ra
pit ꝛ nũq̃ꝫ satiat̃. nec deũ timet nec ho
minẽ veret̃. nec patri parcit. nec ami/
co fidẽ seruat. viduã opp̃mit. paupe/
rẽ inuadit. testimoniũ falsũ fert. res oc
cupat mortui quasi q̃ faciũt nõ mori
ant̃. q̃ est ista aĩaꝝ insania amittere vi
tã. appetere mortẽ. Sexto vestimẽ/
tũ cupiditatis ẽ amittendũ ꝓpt̃ infru
ctuosam derelictionẽ. qꝛ in morte sal/
tẽ ĩfructuose dereliquũt̃. Uñ Ps̃. Ne
timuerꝫ cũ diues fact⁹ fuerit hõ ꝛc̃. qm̃
cũ interierit nõ sumet hec oĩa. Idem.
Relinquẽt alienis diuitias suas. ꝛ se
pulchra dom⁹ eoꝝ in eternũ. Ideo di
uitie assimilant̃ fimo q̃ ꝯseruatus ni/
hil facit nisi feces. sparsus ĩ cãpis ger
minare facit: sic diuitie. Uñ Ps̃. Dis/
persit dedit paupib⁹ iusticia eius ma
net in seculũ seculi. Hoc em̃ cupidita/
tis vestimẽto expoliauit se beat⁹ Bar.
qñ auꝝ: argentũ ꝛ lapides p̃ciosos a
rege sibi missos recipe renuit. vt pa/
tet ĩ legẽda. sciens ꝓ certo q̃ h̄ cupidi/
tatꝫ vestimẽtũ frig⁹ auaricie nõ aufert
sꝫ auget. de q̃b⁹ d̄r Aggei. j. Opuistis
vos ꝛ nõ estis calefacti. Nõ ẽ possibile
q̃ istud temporale corp⁹ ꝛ aĩam satiet
Esa. xxviij. ca. Pallium breue vtrũq̃ꝫ
operire non est. Ergo querendum est
palliũ charitatis diuĩe q̃d sufficiat. sic̃
Apl's q̃ dicebat. j. Tim̃. vj. Habentes
alimẽta ꝛ q̃b⁹ tegamur his ꝯtẽti sum⁹
Tertiũ q̃ hoĩes ĩduũt̃ ẽ vestimentũ
fragilitatꝫ. h̄ ẽ corp⁹ hũanũ. de q̃ Job
x. ait. Pelle ꝛ carnib⁹ vestisti me. Isto
vestimẽto fuit ĩdut⁹ ꝛ ẽ indut⁹ rex gl̃ie
q̃d tp̃e passiõis sue rubricauerũt suo
sanguĩe. de q̃ angeli ĩ ascẽsiõe mirãtes
q̃rebãt ꝛ dicebãt illd̄ Esa. lxiij. Quare
rubrũ ẽ indumẽtũ tuũ q̃si calcãtꝫ ĩ tor
culari. Iõ q̃ppe fieri p̃missũ ẽ vt alioꝝ
oĩm nĩm tale vestimẽtũ lauaret̃ inde
ꝛ dealbaret̃. iuxta illud Apoc̃. xxij. La
uerũt stolas suas ꝛ dealbauerũt eas
in sanguine agni. Sꝫ heu qꝛ vestimẽ
tũ p̃cioso xp̃i sanguine lotũ pleriq̃ꝫ de
nigrant praua ꝯsuetudine. de quib⁹
dicit̃ Hiere. xiij. Si mutare põt ethi/
ops pellem suã ꝛ pardus varietates
suas. sic ꝛ vos poteritis bñfacere cuꝫ
didiceritis male agere. O hõ dei reue
ra ꝓpter dñi honorẽ q̃ hoc vestimẽto ẽ
indut⁹ deberes custodire corpus tuũ
ꝛ etiã alioꝝ. Sed ho ꝛ iterũ ho. quia
non sine lachrymis videre vel dicere
possum⁹ q̃ꝫ crudeliter dilaniauerunt
hoc vestimentũ in passiõe ꝛ nũc quo/
tidie in pauperꝝ opp̃ssione. de quib⁹
dicit ip̃a v̄itas Matth̄. xxv. Qd̄ vni ex
mĩmis meis fecistis: mihi fecistꝫ. Hoc
fragilitatis vestimentũ beat⁹ Barth̄
a nullo laniauit. q̃n poti⁹ suũ amore
christi diligenter deposuit. Quartũ
qd̄ in sacro eloquio inuenit̃ vestimen
tũ iuste necessitatꝫ. de q̃ Esa. ait. lviij.
Cũ videris nudũ opi euꝫ. Diuitie em̃
xp̃ianoꝝ sunt victus et amictus. sine

em̄ cibo nō pōt esse: sine vestimēto v̄o nō pōt bñ esse. Uerūtñ nōnulli ꝓpter corꝑis indumētum tꝑale ꝑdunt eterne gl̄ie vestimētuz. Qd̄ potissime fieri solet septē modis.

Primo rōne p̄ciositatis
Scd̄o rōne curiositatis
Tertio rōne intētionis
Quarto rōe scādalizatiōis
Quinto rōne suꝑfluitatis
Sexto rōne ꝓfessionis
Septimo rōne vilitatis.

Primo itaqꝫ ī vestibꝫ solēt hoīes peccare rōne p̄ciositatꝫ. Jō apl's rep̄hēdit spēaliter ml̄ieres q̄ ad hoc ꝓne sunt. j. Thi. ij. dicēs. Nō ī p̄ciosis vestibꝫ. secꝰ tñ essꝫ si h̄ faceret aīo placēdi viro suo vel nubēdi volūtate. al's rep̄hēdit̄ p̄ciositas in vestibꝫ. Uñ ait Gre. in ome. Nemo q̄ppe vestimēta p̄ciosa nisi ad inanē gl̄iam q̄rit vt honorabilior ceteris videat̄. Jdē. Sūt inq̄t nōnulli qui cultū subtiliū vestiū putāt nō eē pctm̄ qd̄ si culpa nō esset: neq̄q̄ ꝼmo dei taꝫ vigilāter exp̄meret ꝙ diues q̄ torq̄batur apd̄ inferos purpura ꝛ bysso īdutus fuisset. Quia lꝫ suꝑbia ꝼm beatū Bern̄. latitet ī cinere ꝛ cilicio qñqꝫ: tñ spēalē nidū facit ī purpura: bysso ꝛ veste p̄ciosa. Dic igit̄ mihi o hō. q̄d cogitas qñ te pōpose induis. si cogitas ꝙ deo ꝑ h̄ magis placeas vel hoībꝫ appareas: vide bñ. ego em̄ credo ꝙ plus intēdis hoībꝫ ī h̄ placere. qꝛ ī silua vel in cāpo ac etiā in ꝓpria domo vbi nullus vl' pauci vidēt nō sic te adornas sicut vbi multi vidēt. Et reuera si ītelligerēt hoīes q̄ causa vestimētoꝝ p̄morū fuit. qꝛ añ pctm̄ adā ꝛ eua nudi nō erubescebāt: nō sic suꝑbirēt. Jtē si ītelligerēt ꝙ p̄ma materia vestiū fuit vil' scꝫ pellis. Gen̄. iij. Fec̄ deꝰ ade ꝛ vxori sue tunicas pelliceas. Deinde successu tēpoꝝ ventū ē ad lanā purā q̄ mollior est q̄ꝫ pellis. postea ad cortices herbarum. s. ad linū. tādē ad stercora v̄miū scꝫ sericū. nouissime ad auꝝ argētum gēmas ꝛ lapides p̄ciosos. qd̄ deo valde displicet. Jn cuiꝰ signū legit̄ ꝙ primus int̄ romanos q̄ vsus fuit purpura fulmine ꝑcussus īterijt exēpluꝫ existēs se seq̄ntiū. O igr̄ insipiēs lutū. O futura esca v̄miuꝫ: q̄d ī veste preciosa suꝑbis. q̄d dei magni ꝯ te irā ꝓuocas intellige q̄d fuisti. q̄d es ꝛ q̄d eris. Uñ Aug. ait in quodā ꝼmone. O hō si ꝯsideras q̄d ꝑ os. q̄d ꝑ nares: q̄d ꝑ ceteros corꝑis meatꝰ egrediat̄: nūq̄ꝫ viliꝰ sterquiliniū te inuenisti. Hūiliatō igitur tua in medio tui est. Magna siq̄dem fatuitas est cineri ꝛ pulueri facere saccum de auro ꝛ purpura: qualis est hō. Gen̄. iij. Puluis es ꝛ in puluerem reuerteris. Scd̄o vestimētum corꝑis est rep̄hensibile rōne curiositatis. s. quādo nouū modū quis adinuenit vel frequēter mutat: nūc in breue: nunc in longū. nunc istius nūc alterius coloris. Jn quibꝫ ostēdit se mētem instabilē habere. Juxta illd̄ Eccī. xix. Amictus hoīs annunciat de illo. Jdeo ꝯtra tales clamat dominꝰ Sophonie. j. Uisitabo suꝑ om̄es q̄ induti sunt veste ꝑegrina. O hūgari habitu mutati certe si venirent aui ꝛ prot aui vestri: nō vos cognoscerēt ex mutatione habitus vestri. Tertio vestimētū est rep̄hēsibile rōne intētōis. puta si q̄s mouet̄ ad se ornandū vt alios ꝓuocꝫ ad lasciuiā: est mortale. Unde Augꝰ. Cōcupiscere ꝛ velle ꝯcupisci criminosum est Quarto vestimētū est rep̄hensibile rōne scādalizatōis: qñ ex alicuius ornatu q̄s scandalizat̄ ita ꝙ est occasio dijudicandi talē suꝑbū vel lasciuū. aut incitat̄ ad sil'e faciēdū Uñ dicit Alex. d̄ ales. suꝑ. ij. sentētiaꝝ. ꝙ licet ꝼm nobilitatē ꝑsone ꝛ dignitatem

officij seu ꝯsuetudinē t̄re p̄t q̄s vti p̄ciosis vestib⁹. ita tñ ꝙ absit libido ī volūtate ⁊ scādalū ī exteriori ope Quinto vestimētū est rep̄hēsibile rōe sup̄fluitatꝭ. Nec aūt sup̄fluitas attēdit̄ r̄spectu nūeri. vt cū q̄s hꝫ vestes sup̄ suam ꝯditiōem. q̄b⁹ dic̄ Jobes bap. Lu. iij. Qui habet duas tunicas vnā det nō habēti Prima em̄ ē necessitatꝭ. Scd̄a est sup̄fluitatꝭ quā retinere nō pōt. alioq̄n efficiet̄ fur ⁊ latro. Un̄ Amb. ⁊ hr̄di. xlvij. Nudoꝝ indumētū ē q̄d tu recludis Scd̄o sup̄fluitas attēdit̄ respectu forme vt cū vestꝭ est nimis lata vel lōga. q̄d ē valde rep̄hēsibile. q̄d em̄ aliud est cauda vestimēti q̄ pulueres in platea excitāt̄ q̄ꝫ thuribulū diaboli

Sexto vestimētū est rep̄hēsibile rōne ꝓfessiōis. vt cū cleric⁹ defert habitū nō ꝯueniētē honestati clericali. de q̄b⁹ extra. de vita ⁊ hone. cle. c. clerici. d̄r ꝙ nō debēt deferre vestes īcisas. i. lingua/tas nec varij coloris. nec rubeas. nec virides. nec nimis longas. nec nimis breues. neqꝫ de serico sꝫ de lana: nō nimis p̄ciosa nec nimis vilia. dis. xj. c. j. Cōtra h̄ faciūt illi q̄ dignitati clericali inimicant̄. in pedib⁹ sunt sic̄ milites ocreati. ī cingul' armati. in pectore sic̄ mulieres fibulati. ī capite sic̄ ciues laici. in tōsura dūtaxat vidēt̄ clerici. Similit̄ q̄dā religiosi ī pedib⁹ sc̄ stipendiarij. ī calcarib⁹ missam celebrātes. in habitu sicut mlieres pallio īduti. ī capite solū monachi. ī aīa v̄o q̄d sint deus dijudicet Septimo vestimētū ē rep̄hēsibile rōe vilitatꝭ. Nimia em̄ vilitas p̄sertim ī notabilib⁹ p̄sonis designat sup̄biā. Quō aūt be. Bartholome⁹ fuit īdut⁹ hac veste descripsit diabolus. vt ptꝫ ī legēda Quintū in sacro eloq̄o inuenit̄ vestimētū claritatꝭ. De q̄ Ecc̄i. xv. Stolā iocūditatꝭ īduit eum dñs. Scd̄o ex p̄missis thematis v̄bis btūs Bar. cōmēdat̄ a passionis decore ⁊ remuneratōe cū d̄r. ⁊ indui eū purpura. Quō aūt h̄ fuit fctm̄ patet in legēda.

De eodē Sermo. lxxix.

Bto fidelis

e vsqꝫ ad mortē: ⁊ dabo tibi coronā vite. Apoc. ij. c. Ad gl'iam btī Bartholomei apl'i q̄ fideliter ſuiuit xp̄o dño iō hodie accepit coronā vite et̄ne. Recog̃uit em̄ ꝙ ſuire deo nihil aliō ē q̄ꝫ reg̃re. iō deuote ſuiuit. Un̄ q̄libet tenet̄ ſuire dño d̄o suo q̄ttuor de causis. s.

Primo causa creatiōis.
Scd̄o causa dotatiōis
Tertio causa emptiōis.
Quarto causa ꝓmissiōis.

Prīo q̄libet tenet̄ ſuire dño deo suo rōne creatiōis. q̄r teste ps̄. Ip̄e d̄s fec̄ nos ⁊ nō ip̄i nos. Creauit v̄o ad suū ſuitiū: non ad vanitates: ociositates vl' ad peccādū sꝫ ad se laudāduꝫ. Un̄ Esa. xliiij. Formaui te: seru⁹ meus es tu. Jō dicūt naturales ꝙ ī hoīe tot sūt mēbra q̄t dies ī anno: ad designāduꝫ ꝙ hō om̄i tp̄e oīb⁹ mēbrꝭ tenet̄ d̄o ſuire. Hinc Bern̄. sup̄ illd̄ ps̄. Quid retribuā dño ꝓ oīb⁹ q̄ retribuit mihi dicit O bone iesu q̄d ego sum respectu tue maiestatꝭ. ⁊ si millesies milies me r̄pēderē tibi nō recōpensarē. Dicam⁹ igit̄ cū Thobia. c. xij. Pater quā mercedē dabim⁹ ei: aut q̄d dignū poterit eē ei⁹ bn̄ficijs q̄m om̄ib⁹ bonis repleti sumus p̄ eū. Scd̄o q̄libet tenet̄ ſuire deo rōne dotatiōis. q̄m nō solum creauit sꝫ īsup̄ dotauit. ⁊ vt breuit̄ ꝯp̄hendam oīa q̄cūqꝫ habem⁹ bona ab ipso habemus. Juxta illud Jac. j. Omne datū optimū ⁊ om̄e donum p̄fectum desursum ē descēdēs ⁊c. Jō dic̄ Aug⁹ Oīa subiecta sc̄ hoī vt hō subiectus sit

deo soli. Hinc mgr̄ in .ij. di. j. Fact⁹ est hō ꝓpter deū vt ei seruiret. ⁊ mund⁹ ꝓpter hoīem vt hoī seruiret ⁊ posit⁹ est in medio vt seruiret ⁊ ei seruiret. De q̄ Apl's. j. Cor. iij. Oīa vr̄a sūt: vos aūt xp̄i. Certe si hō seruiret deo solum ꝓpter hoc ꝙ sibi peccatū aliqn̄ remisit. vel ꝙ ab eterna morte p̄seruauit hacten⁹ mille annis nō sufficeret. Tertio q̄libet tenet deo seruire rōne emptōis qr ipe p̄cioso sanguīe ⁊ vita ꝓpria redemit nos ab eterna morte. iuxta illud j. Pet. j. Sciētes ꝙ nō corruptibilib⁹ auro vel argēto redēpti estis. sz p̄cioso sanguīe q̄si agni īmaculati xp̄i. De q̄ p̄cio admirās Apl's. j. Cor. vj. dicit. Empti est p̄cio magno. Jō dr Esa. lx. Gens ⁊ regnū q̄d nō seruierit tibi pibit. Quarto q̄libet tenet deo seruire fideliť rōne ꝓmissiōis. qr suis seruis ꝓmisit se ⁊ suā btitudinē dicēs Joh. xij. Ubi ego sū illic ⁊ mīster me⁹ erit. vbi ⁊ se p̄cinget ⁊ ministrabit suis seruis. iuxta illud Esa. lxv. Ecce serui mei comedent ⁊ vos esurietis. ecce serui mei bibēt ⁊ vos sitietis. ecce serui mei letabunť ⁊ vos cōfundemī. ecce serui mei laudabūt p̄ exultatiōe cordis et vos clamabitis pre dolore cordis. Jō charissimi in oīb⁹ exhibeam⁹ nosmetipsos sicut dei ministros in multa patientia: in ieiunijs. Seruiam⁹ aūt puro corde sine crimīe sicut btissim⁹ bartholome⁹ apl's seruiuit fideliť ⁊ pseuerāter vsqz ad mortē. ⁊ accepit iaz coronā vite coronā aureā. cui ⁊ dixit dn̄s. Esto fidelis ⁊c. In q̄b⁹ q̄dē v̄bis ad honorez hui⁹ btī apl'i bartholomei duo salutis declarem⁹ documenta scz

Primo btī bartholomei fidelitatz mltiplicitatē. ibi. Esto fidel' vsqz ⁊c.

Secūdo ip̄i⁹ remūeratiōis copiositatē. ibi. Et dabo tibi coronā vite.

Prīo dixi ꝙ ad honorē btī bartho. declarem⁹ ei⁹ fidelitatz mltiplicitatē: cū dr. Esto fidelis vsqz ad mortē. Nō sufficit ꝓfecto eē fidelē ī vno ope tm̄ vl' ad tps. sz vsqz ad mortem. iuxta illud Mat. xxiiij. Qui pseuerauerit vsqz ī finē h̄ salu⁹ erit. Fidelitas em̄ vt dic̄ sanct⁹ Tho. j. ij. q. lxx. ar. iij. ē p quā deo ⁊ ꝓximis nō nocem⁹. neqz p fraudē neqz p dolū. Que q̄dē fidelitas laudať ī q̄ttuor generib⁹ hoīm scz

Primo in seruo ad dn̄m.

Secūdo in amico ad amicū.

Tertio in p̄lato ad subditū.

Quarto in magistro ad discipulū.

Primo dixi ꝙ fidelitas laudať ī ſuo ad dn̄m. Serui em̄ suis dn̄is tria tenenť vicz fidelitatz ꝯstantiā. obediētiā ⁊ reuerētiā. Primo serui tenēť dn̄o fidelitatz ꝯstātiā vt sint fideles damna dn̄oꝝ p̄custodiētes ⁊ bōa eoꝝ augmētātes in q̄ntū p̄nt. ⁊ ita fideliť laborēt ī ip̄oꝝ absentia sicut ⁊ in p̄sentia. Und Eph. vj. Nō ad oculū seruiētes q̄si hoīb⁹ placētes sz vt ſui faciētes volūtatē dn̄i ex aīo cū bōa volūtate ſuiētes sic dn̄o ⁊ nō hoīb⁹. Naz sicut seru⁹ nollet ꝙ diminueret aliq̄d de ꝓmissa mercede: ita nec debet d̄ labore debito diminuere al's fraudē cōmittit ⁊ peccat cōtra illud ius naturale. Oīa q̄cūqz vultis vt faciāt vobis hoīes: ⁊ vos facite illis. Ita fidel' fuit b. Barth. dn̄o suo xp̄o ꝙ ip̄i⁹ honorē sp augmētabat. ⁊ q̄si ꝯtinue corā dn̄o astabat iuste iusticiam faciēdo. Un̄ legiť ꝙ iniustū lucrū abominabať. qr cū q̄dā ml'r vas plenū oleo attulisset iniuste forte cōq̄sitū vt ad lāpadē btī Bar. infunderet. sed q̄ntūcūqz vas sup lāpadē inclinabať. nihil inde exibat cū tn̄ digitos īmitterēt ⁊ oleū liq̄dū palparēt. Tūc quidaz exclamauit di. Nō placz btō bar. vt h̄ oleū in suā lāpadē ponať. iō īfuderūt ad aliā lāpadē secure. Secūdo ſui

tenent suis dñis obedientiã in licitis. Hic Eph. vj. Serui obedite dñis carnalibus cuz timore z tremore in simplicitate cordis vestri sicut christo. nõ recalcitrantes z ad iracundiã ꝓuocãtes. quia dicit Ro. xiij. Omis anima potestatib⁹ sublimioribꝫ subdita sit. nõ est em̃ potestas nisi a dño deo. itaqꝫ qui ptãti resistit: dei ordinationi resistit. Ut em̃ serui addiscerẽt virtutez obedientie dñs oim venit ad seruos z eos docuit in mũdũ veniẽs. iuxta illud Job. viij. Que placita sũt ei facio semp. In mũdo ꝓgrediẽs. Luc. ij. Et erat subdit⁹ illis. Ubi Ber. Quis erat subdit⁹. Rñdz. de⁹. Quibꝫ. rñdz. Hominibꝫ. xp̃s marie z ioseph. obediẽtiã deinde docuit de mũdo exiẽs. Nã de⁹ pater magnã obedientiã ĩposuerat ei vt hic trigĩtatribꝫ ãnis hũilit nos doceret. z postmodũ ꝓ nob crudeli morte moreret. Jp̃e ꝟo dixit Pr̃ fiat volũtas tua. Jõ ĩ cruce ĩclinato capite emisit spm̃ tãqꝫ ver⁹ obediẽs. Uñ. Phil. ij. Xp̃s fact⁹ ẽ ꝓ nob obediens vsqꝫ ad mortẽ. Tertio serui tenẽt suis dñis reuerẽtiã in locutõe z opatõe. cogitantes ꝙ dñs de⁹ ꝯstituit in seruili ꝯditione eos. Nec debẽt detrahere dñis vl dñabꝫ suis dicẽdo. Ille vel illa talit z tã pc⁹ vel pca ẽ z hmõi. qꝛ dic̃ Ps̃. Detrahentẽ secreto ꝓximo suo hũc pseq̃bar. Et. vj. q. j. Sũma iniq̃tas ẽ detrahere. Uñ scptũ ẽ. Oĩs q̃ detrahit ꝓxio suo: homicida ẽ. z oĩs homicida ñ habet ptẽ ĩ regno xp̃i z d̃i. Jõ dicit Berñ. Detractor z libẽs auditor vterqꝫ diabolũ portat ille ĩ lĩgua h ĩ auribꝫ. sicqꝫ reuereat dñm ĩ corde ꝑ fidelitatẽ. ĩ ore ꝑ honorificẽtiã. ĩ ope ꝑ iusticiã. Scdo fidelitas laudat ĩ amico ad amicũ. nã fm pbm. viij. ethic̃. triplex ẽ cã amicicie fm ꝙ triplex ẽ bonũ. s. bonũ simplicit siue honestũ. bonũ d̃lectabile z bonũ vtile. Et q̃libet amic⁹ amat amicũ ꝓpter dicta bona. Qui em̃ amat amicũ ꝓpter honestũ bonũ. qꝛ ẽ virtuosus vel bonus amat ꝓpter se. sꝫ q̃ amat ꝓpter delectabile vel vtile qd̃ ei ꝓuenit nõ amat ꝓpter se amicũ sꝫ ꝓpter aliud Jõ dicit ph̃s ibidẽ ꝙ oẽs hoĩes amiciciã querũt: iuuenes ꝓpter delectabile: senes ꝓpter vtile. Unde verus amic⁹ tenet in tribus suo amico scꝫ

Primo beniuolentiã.
Secundo concordiã.
Tertio beneficentiã.

Primo nãqꝫ ver⁹ amic⁹ tenet amico beniuolẽtiã q̃ ꝯsistit in ĩteriori affectu z sine hac amicicia eẽ nõ p̃t. qꝛ ñ ẽ possibile aliq̃s esse amicos nisi p̃us facti fuerint beniuoli. Jõ dicit Tullius d̃ amicicia ꝙ in hoc differt amicicia a ꝓpinq̃tate. qꝛ a ꝓpinq̃tate beniuolẽtia tolli põt. ab amicicia vero nõ. Unde beat⁹ Bar. fuit ver⁹ xp̃i amic⁹ z nr̃. xp̃i qꝛ beniuolẽtiã habebat ad xp̃i honorẽ sicut xp̃us habuit beniuolentiã ad ip̃m ꝓ q̃ z mortu⁹ est. iõ dicebat. Uos amici mei estis si feceritis que ego p̃cipio vob. Ad nos etiã b. Bar. habuit beniuolẽtiã. qꝛ nostrã salutẽ suo labore z morte ꝓcurauit. Scdo ver⁹ amic⁹ tenet suo amico ꝯcordiã q̃ cõsistit in affectu z ĩ vnanimi actu. i. ꝙ eadẽ velint z nolint z eadẽ eligãt. ĩ q̃bꝫ cõsistit rõ ꝯcordie. Uñ ꝯcordia d̃r q̃si vnitas cordiũ. q̃ ĩ amicis p̃cipue dꝫ eẽ. qꝛ fm Tulliũ amicoꝝ ẽ idẽ velle z idem nolle. Hec ãt ꝯcordia dꝫ eẽ ĩ q̃nqꝫ. s. in aspectu. ĩ ꝯuictu. ĩ affectu. ĩ colloq̃o z ĩ obseq̃o. Primo ꝯcordia amici dꝫ eẽ ĩ aspectu. Rõ: qꝛ q̃libet amic⁹ delectabiliter videt amicũ z boni noticia z p̃sentia delectat. quã noticiã z p̃ntiã facit visus. Scdo ꝯcordia amici dꝫ eẽ ĩ ꝯuictu. Nihil eĩ sic ẽ ꝓpriũ amicoꝝ sic ꝯuiuere. sicut em̃ ꝑ mutuã delectatio

nē fouet̄ amicicia ita ꝑ lōgā absentiaꝫ obliuiscit̄. Unde nō ꝯuiuātibus amicis dr̄ Eccl̄.iiij. Ue soli.s.q̄ est sine amico.sine xp̄o.sine deo. qꝛ cum ceciderit nō habet subleuantē se. Tertio concordia amicoꝝ dꝫ esse in affectu vt se mutuo diligāt. O q̄ꝫ pauci sunt tales amici:sꝫ multi sunt amici solo ore sed nō corde. de q̄bus Eccl̄.xxxvij. dr̄. Est amicꝰ solo noīe sꝫ nō re. Qd̄ ꝓhibetur j. Job.iij. Nō diligamꝰ v̄bo et lingua sed opē et v̄itate. Uerbo et lingua diligit q̄ dilectōꝫ in effectu non ostendit multa ꝓmittit et nō dat.vel si dat. nō tñ ordinata intētiōe. Unde Aug. q̄ꝫ multi sunt q̄ iactātie causa mlta distribuunt:mlta donāt.et nihil aliud q̄runt nisi hūanā laudē ꝛ gl̄iam popularez plenā vētꝫ:nulla stabilitate solidataꝫ. Tales amici sine affectu sꝫ v̄bo ꝛ lingua solū sepiꝰ nocēt:sic̄.ij. Re.xx.dr̄ q̄ Joab dixit ad Amasam. Salue mi frater.ꝛ tenuit dextra manu mētum amase q̄si deosculās eū ꝛ effudit viscera eiꝰ in terrā. Sic Judas dixit saluatori Aue rabbi:qui tñ osculo tradidit eū. Lu.xxij. Juda osculo filiū homīs tradis. Hinc Eccl̄.vij.dr̄. Est amicus scꝫ falsus q̄ ꝯuertit̄ ad inimiciciaꝫ et q̄ odium rixam ꝛ ꝯuiciū denudabit.q.d. Est amicus falsus q̄ leuiter ꝯuertit̄ nūc ad amiciciā:nūc ad inimiciciam. ꝛ de facili denudabit qd̄ in corde habet.iō mala q̄ scit de amico reuelat. et q̄ nescit fingit. Hinc Eccl̄.xviij. Occasiones q̄rit q̄ vult recedere ab amico. ꝛ taliū amiciciā aduersitas ꝓbabit: ñ ꝓspitas.sicut Job.vj.dicebat. Necessarij q̄ꝫ mei recesserūt a me.ꝛ Treñ.j. Oēs amici eiꝰ spreuerūt eū int̄ angustias. Unde Prouer.xix. Diuitie addūt amicos plurimos.a pauꝑe aūt hi q̄s habuit sepant̄. Legitur em̄ q̄ quidaꝫ hō pauꝑ inuenit multū thesaurum.ꝛ volens ꝓbare amicos misit vxorē ad suos amicos vt diceret. Uenite charissimi reportemus in domū viꝝ meum:quia atrociter est vulneratꝰ. Ex quibus quidā dixerunt Nos nō ibimus:sed q̄cquid ipse inuenit: ipe habeat. Alij vero veri amici ꝛ fratres q̄dam dixerunt. Eamus ꝛ curam eius geramus.ꝛ veniētes inuenerūt eū sanum. Qui dixit illis. O vos mei veri amici qui amiciciā in aduersis ostendistis:vos meremini ꝑticipes fieri tāti thesauri ꝑ me inuenti: ꝛ oñdit ipsis thesaurum. Sic beatꝰ Bartholomeꝰ inuenit thesauꝝ xp̄m:in quo sunt absconditi om̄es thesauri sapiētie ꝛ scientie dei. Ad quez vocat veros amicos sub modica afflictione ieiunij:vigilie ꝛc̄. Quarto cōcordia vere amicicie debet esse in colloquio vt secure manifestet secreta sua. Quia dicit̄ Eccl̄.viij. Nō omni homini manifestes cor tuum. Unde beatꝰ Ambrosiꝰ lib.iij.de officijs. Solatiū ait vite huius ē:vt habeas cui pectꝰ tuū apias:vt colloces tibi fidelem virū qui in ꝓsperis ꝯgratuletur tibi:qui in tristibus compatiatur:in persecutionibꝫ adhortetur.facilis vox ꝛ congrua.totꝰ sum tuus:sꝫ paucoꝝ est effectus. Nam ꝛ saluator secreta sua solis amicis reuelauit:dicens Job.xv. Uos autē dixi amicos. qꝛ omnia quecūq̄ꝫ audiui a p̄re meo nota feci vobis.scꝫ ad salutē necessaria. Quinto ꝯcordia vere amicicie debet esse in obsequio.qd̄ debꝫ fieri liberaliter.quia si inuitꝰ bñfacit vel ꝓpter seip̄m nō est verus amicus. Ideo dicit Ambrosius. In bñficio ꝯferēdo plus animꝰ q̄ꝫ cēsus operat̄ Tertio verus amicus tenet̄ amico beneficētiam:q̄ fit ī exteriori effectu.iō dicebat saluator. Uos amici mei estꝫ si feceritꝫ q̄ p̄cipio vob.q.d.alit̄ nō. Ex q̄bꝫ patꝫ

q̄ beat⁹ Bar. habuit fidelē amiciciaz ad xp̄m ⁊ ad nos. qꝛ fuit beniuol⁹: cō cors ⁊ benefic⁹. Tertio fidelitas laudat̄ ī dño ad subditū ī q̄ttuor. s.

Primo in ꝓuisione
Scdo in correctiōe.
Tertio in dilectiōe
Quarto in cōpassione.

Prīo dixi q̄ fidelitas dñi laudat̄ ad subditū in ꝓuisione necessaria. s. in cibo: in potu vestitu ⁊c. qꝛ eandē fidelitatem tenent̄ dñi ꝑuis sic̄ ⁊ serui dñis Ephe. vj. Et vos dñi eadē facite illis. Nā seruoꝝ est esse solicitos quō bñ et fideliter seruiāt. dñoꝝ ꝟo est videre q̄ serui habeāt necessariā sustētatiōz. tādem cōpleto seruitut⁊ tpe tenētur mercedem ꝑsoluere. Juxta illud Thobie iiij. Et merces mercēnarij tui apud te oīno nō remaneat. sz statim mercedez ei restitue. qꝛ h̄ est vnū de pctis clamātibus ad deum. Jaco. v. Ecce merces opariorꝝ q̄ fraudata est a vob̄ clamat ⁊ clamor eoꝝ in aures dñi sabbaoth introiuit. O quot sunt mō tales q̄ violēter tenēt mercedē seruientiū eis. et tal̄ rapina iudicabit̄ a deo. Prouerb. xxij. Nō facias violētiā paupi qꝛ pauper ē. dñs em̄ iudicabit cām ei⁹. ⁊ cōfiget eos q̄ ꝯfixert̄ aīaz ei⁹ Nā defraudatio mercedis ꝯpat̄ homicidio. iuxta illud Ecc̄i. xxiiij. Qui effundit sanguinē ⁊ q̄ fraudē fac̄ mercēnario fratres sūt

Tertio dñi tenent̄ seruis fidelitatē correctōis si delinquūt. qꝛ tenent̄ reddere rōem ꝓ ip̄is si grauiter peccāt in domib⁹ ip̄oꝝ. vt hr̄ extra de hereticis. c. q̄ alios. Qui alios ab errore ñ reuocat dū pōt: seip̄m errare demonstrat. iō dñi ⁊ dñe tenent̄ vt subiectos īstruant ieiunare. missam audire. eucharistiam sumere. ꝯfiteri ⁊c. q̄ si nō fecerit dñt eos dñi arguere: al̄s culpa redūdat ad ip̄os. vt dr̄. xxiij. q. iij. c. Qui p̄t obuiare ⁊ ꝑturbare ꝑuersos ⁊ nō fac̄ nihil aliud est q̄z fauere impietati eorum. nec caret scrupulo societatis occulte q̄ manifesto facinori desinit obuiare. Et. xj. q. iij. c. Qui ꝯsentit peccantib⁹ erit apud deū ⁊ hoīes maledict⁹. Si ꝟo emēdauerit culpātes magnū lucrū habebit. qꝛ dr̄ Jaco. v. Qui conuerti fecerit pctōrem ab errore vie sue saluabit aīam suā a morte Tertio fidelitas dñi ad seruos ꝯsistit ī dilectōe videlicz vt sint caritatiui ⁊ benigni ad eos. Hic Eph. vj. Remittētes minas sciētes qꝛ ⁊ illoꝝ dñs ⁊ vr̄ in cel̄ est. sic̄ em̄ q̄libet dñoꝝ vellet suū dñm clemētē ⁊ piū: sic dz ⁊ ip̄e se hr̄e. Sen̄. Sic cū inferiori viuas quēadmodū supiorez tecū viuere velis. Cōtra h̄ faciunt quidam dñi q̄ sp̄ sunt iracūdi: amari ad seruos: nō loq̄ntes ꝟba pacifica eisdē de q̄b⁹ Ecc̄i. iiij. Noli esse sicut leo ī domo tua euertēs domesticos tuos. et opp̄mens subiectos tibi. Rō est quia dñi ⁊ ꝑui sunt eq̄les in trib⁹. s. rōne p̄ncipij. rōne medij. ⁊ rōne finis. Primo ꝑui sunt sil̄es dñis rōe p̄ncipij. qꝛ oēs sum⁹ d̄ terra creati. Gen̄. j. Formauit de⁹ hoīem d̄ limo terre. iō scribit̄ Sapiētie. vij. Nemo ex regib⁹ alid̄ habuit natiuitat⁊ initiū. Habem⁹ em̄ vnū p̄rem spūalē deū. Mat. xxiij. Un⁹ ē p̄r vr̄ q̄ in cel̄ est. oēs vos frēs est⁊. ⁊ Job. xxxiij. Ecce ⁊ me sicut ⁊ te fecit de⁹. ⁊ de eodē luto ego q̄z format⁹ sum. Itē habem⁹ vnū p̄rem carnalē. s. Adam. Jō de⁹ noluit in p̄ncipio plures homies formare. aliq̄s de auro. aliq̄s d̄ argēto: sz vnū de terra ne vn⁹ alteri se p̄poneret ⁊ despiceret sz se inuicē amarent Scdo serui ⁊ dñi eq̄les sunt ex parte medij. qꝛ oēs ī hac miserabili vita sumus mortales ⁊ breuis vite. Heb. ix Statutū est hoīb⁹ seml̄ mori. Et Job xiiij. Breues dies hominis sūt. scilicz

diuitū paupex dñox z fuox. ⁊ō quilibet pōt dicere illō Job. xvij. Uētus est vita mea. Noli igit extolli. qz ōr Eccl. xxxij. Rectorē te posuerūt noli extolli. ⁊z esto in illis q̄si vn⁹ ex illis. Et eiusdē r. Rex bodie ē z cras morief. vade igit z respice ossa mortuox z vide q̄ sit differētia inter fuū z dñm Tertio dñi z serui sunt eq̄les ex pte finis. qz oēs incinerabūf. iuxta illō Eccl. xlj. Dia q̄ de terra sunt ī terrā reuertent. vñ sicut ser⁹ sic z dñs dicere pt illō Job. xvij. Putredini dixi p̄ me⁹ mr̄ mea et sorox mee. vermib⁹. ⁊ō Eccl. x. Quid superbis tra z cinis. Aug⁹. O hō agnosce te mortalē z frāges elatiōz. Un Eccl. vij. In oīb⁹ operibus memorare nouissima tua. z ī eēnū nō peccabis. Quarto fidelitas dñi ad fuos ꝓsistit ī ꝓassione. vt si fuerint infirmi z ōfectuosi. qz dic̄ Piero. Hoc vult ōs vt vnius cuiusq; alteri⁹ angustias sentire debeā⁹ vt ꝓprias. z. j. Job. iij. Qui viderit frēz suū necessitatez h̄e z clauserit viscera sua ab eo quō caritas dei manet ī eo. q. d. nullo mō. Quia dic̄ idē. j. can. iij. c. Qui nō diligit frēm suū quez videt: deū quē nō videt quō diligere pt. Jō btus Greg. ait. Mm⁹ primū amare quincā q. prio in necessitate ñ ꝓpatf Ut em̄ dic̄ Aug. xix. de ciui. dei. q iusti nō dñandi cupiditate imperāt. ⁊z officio ꝓsulēdi. vñ dñatio mūdial⁹ solum durat inf hoies mortales: z p⁹ iudicium cessat platio. vt dic̄ mgf i. ij. dis. vj. Quādiu durat mūd⁹ angeli angelis demonib⁹ demōes z hoies hoib⁹ presunt. Jō dic̄ Bler. sō alex. ij. p. fū. q. cxcvj q̄ seruit⁹ violētie q̄ p pctō ē introducta in statu innocētie nō fuisset. qz nec peccatū fuisset mō deficiēte cā deficit z effect⁹. Fuisset tñ fruct⁹ beniuolētie. qz si hō in statu innocētie stetisset: filij ei⁹ honorē z reuerētiā ei fecissent ac corporalit seruissent. vt q̄ñ voluisset comedere fruct⁹ detulissent z silia. Sciēdū igit circa h̄ ē q̄ platio ad tria ordinat. s. ad supplendū. ad corrigēdū z ad ordinādū seu dirigēdū. Primo dñium ē ordinatū ad supplēdū vel defendēdum subditos. z sic ppl's p reges defenfat ꝫ q̄s se iuuare nō pt. z tale dñiuz ante pctm̄ nō fuisset qz nihil fuisset qđ hoi nocuisset. Scōo dñiū ordinat ad corrigēdū malos mores z ad violētādu⁹ ad opa vtuosa. z nec tale dñiū fuisset in statu innocētie. qz nulli⁹ voluntas ꝓtradixisset bono. Tertio dñiū ordinat ad dirigēdū subditos ī his q̄ agēda sunt. z tale dñiū fuisset ī statu illo. qz vn⁹ hō etiā tūc maiori lumīe intelligētie vel sapie fuisset p̄dit⁹ z agēdis alios direxisset. Cui⁹ rō ē. qz stat⁹ innocētie tūc nō fuisset altior ⁊z nūc status angelox. ⁊z stat⁹ angl'ox sic ē q̄ vn⁹ ordo dñatio appellat. ali⁹ p̄ncipat⁹. alius ptās. ḡ tale dñium fuisset ī statu innocētie. mō vo dilapsi sum⁹ ad fuitutē. ignorātiā. malitiā. infidelitatē. puersitatē. ⁊ō iā q̄rit inf dispēsatores vt fidel'q̄s inueniat. O dñe xp̄e. O saluator pie: respice de solio maiestatis tue sup filios adā z vide q̄ fere oēs appetūt sublimari. dñari. p̄cipere. etiā ꝫ salutē aiax suax q̄rētes oīs q̄ sua sunt nō que Jesu xp̄i. de q̄b⁹ ōr Eccl's. vij. Dominat⁹ hō homini in malum suuz de quib⁹ mirātur angeli quasi si vnus mus velit dñari sup alios. Quarto fidelitas cōmendat in magistro ad discipulum. cui⁹ quidē fidelitas in trib⁹ consistit. s.

Primo vt impedimēta excludat
Scōo vt dicēda impleat
Tertio vt ponderāda moneat.

Primo dixi q̄ magistri fidelitas ꝓsistit in h̄ q̄ impedimēta doctrine excludat. Impedimentum vo sane doctri

ne est malicia ⁊ auaricia. iō dr Ephe. iiij. Oīs ſmo mal⁹ nō ꝓcedat ex ore ve stro. ſz si q̄s bon⁹ vt p̄stet edificatōem audiēti. Et. j. Pe. iiij. Si q̄s loquit̄ q̄ si ſmones dei. qr dic̄ apl's. Corrūpūt bonos mores colloq̄a p̄ua. Et salua tor. Ex abūdātia cordis os loquitur. Quicq̄d em̄ frequēti⁹ versat̄ in corde: h̄ erūpit ex ore. iō sic̄ herba cognoscit̄ odore. sic hō ſmone. Aliud q̄z impedi mentū est auaricia q̄ mētem occupat ad terrena. Nā etiā gētiles ph̄i abhor rebāt diuitias ne impedirēt̄ in studio ph̄ie. Un̄ dr Luce. xvj. q̄ dū saluator docebat iudeos de via salut⁹: ip̄i deri debāt eū qr auari erāt Scdo fideli tas mgr̄i ꝯsistit in h̄ vt dicēda p̄us ip̄e faciat: exēplo xp̄i Actu. j. Qui cepit fa cere ⁊ docere. Hinc Amb. sup Beati i maculati. Antea vita q̄z doctrina q̄rē da est. vita bona sine doctrina gratiā hz. Doctrina sine vita bona ītegritatē nō habet. qr ſm Gre. Cui⁹ vita despi cit̄ restat vt ⁊ ei⁹ p̄dicatio ꝯtemnat̄. et Ecc̄i. xx. Sapiēs in v̄bis ꝓduc̄ seip̄m. nihilomin⁹ tn̄ doctrina bona a quo cūq̄z dicat̄ nō est ꝯtēnenda. qr dicit sal uator Mat. xxiij. Sup cathedrā mo ysi sederūt scribe ⁊ pharisei. q̄cūq̄z dixe rint vob̄ facite. ſm aūt opa eoꝝ nolite facere. dicūt em̄ ⁊ nō faciūt. super quo Chryſ. Si bn̄ vixerint eorum lucruz. si bn̄ docuerint vestꝝ. accipite igit̄ q̄d est vestꝝ. nolite discernere q̄d est alie num. Idē ibidē. Doctrinā accipiam⁹ nō mores. Apib⁹ herbe nō sunt neces sarie sed flores. sic ⁊ vos flores doctri ne colligite ⁊ ꝯuersatiōem relinquite. Frequēter em̄ de malo hoīe doctrina ꝓcedit bona. sic̄ terra vilis preciosum auꝝ ꝓducit. nunq̄d ꝓpter vilē terram p̄ciosum auꝝ ꝯtēnit̄. sic ⁊ vos doctri nam accipite ⁊ mores relinq̄te. Tl'es em̄ in dei iudicio excusatiōem nullaz habebūt. qr dicit apl's Roma. ij. Tu qui aliū doces: teip̄m non doces. q̄ p̄ dicas nō furandū furaris. q̄ dicis. nō mechanduz mecharis ⁊c̄. Existimas aūt hoc o homo q̄ iudicas eos qui ta lia agunt ⁊ facis ea quia effugies iu dicium dei: ꝓpter q̄d inexcusabilis es o hō om̄is q̄ iudicas. in q̄ em̄ iudicas aliū: teip̄m ꝯdemnas Tertio fideli tas magistri ad discipulū cōsistit in h̄ vt ponderanda seu vtilia moneat. vn̄ Ecc̄i. xxj. dr. Uerba sapientum statera ponderabunt̄. Et ibidē. xxviij. c. Uer bis tuis facito staterā. Hinc ph̄s dic̄ i p̄ncipio methaphi. q̄ ad sapientē p̄ti net ꝯsiderare altissimā causam p quā de omnib⁹ iudicat. ⁊ ſm quā de om̄i bus ordinat. Debet igit̄ magister fide lis docere discipulū de fine vite hoīs: scz morte. de fine boni op̄is: q̄ est deus gl'iosus. de fine mali op̄is q̄ est ignis etern⁹. hec est fidelis doctrina. Hanc docuit magister celestis dicēs d̄ bōis Uenite bn̄dicti patris mei p̄cipite re gnum. de malis v̄o. Ite maledicti in ignē eternū. Hāc docebat apl's dicēs Uolo loq̄ q̄nq̄z verba ī eccl'ia. i. q̄ sunt credenda. q̄ sunt faciēda. q̄ sunt vitan da. que sunt desiderāda. ⁊ q̄ sunt ꝯtē nēda. hec docuit xp̄s fili⁹ dei viui. dicēs Mat. xj. Discite a me qr mitis sum et humilis corde. O sancta lectio. O be atū studiū. O facilis doctrina: due so lummodo dictiōes. s. mititas et hūili tas. hec debet quilibet fidelis mgr̄ do cere. qr dicit saluator Luce. vj. Perfe ctus oīs erit si sit sicut magister eius. Et vt dr Mat. xxiij. Magister vester vnus est xp̄s. Sed modernis tp̄ibus multi docēt ⁊ legunt suis discipul' ma terias de lasciuijs. vt Ouidiū de arte ⁊ similes que audire ⁊ legere ꝓhibita sunt. dis. xxxvij. c. Sacerdotes. ⁊. c. le gant̄, ⁊. c. ideo. Unde beat⁹ Bar. quia

fuit xpi ver⁹ z fidelis seru⁹. ió bñ se habuit ad dñm. qz fuit fidel' ei⁹ amic⁹ et nr̃. ió aiam suã posuit p nob. qz fuit fidelis plat⁹. ió nob fideliter ꝓcurauit salutẽ. Tandẽ qz fuit fidelis magister ió fideliter nos docuit ad illa qb⁹ ve/rã vitaz inuenire possum⁹. Sic q̃z bñ dicit de eo. Esto fidelis vsq; ad mortẽ Ad quã fidelitatẽ docendã tenent pa trini. de ꝑse. di. iij. Vos añ oia. videlicet vt doceãt puer baptisatũ quem tenuerũt symbolũ z oꝛonem dñicã. Si/militer pentes tenẽt docere filios ad credo, pater nr̃ z decẽ ꝓcepta. z q̃ ex negligẽtia omittũt vident peccare mortaliter. sil'r q̃ nõ addiscũt cũ possint addiscere cũ sint necessaria ad salutez. suffi/cit tñ sc re iplicite. vt si queant. adorare deos alienos si sit ꝓtra dei ꝓceptuz z ille rñdent q̃ sic. z idẽ intelligẽdũ de alijs. Secũdo ad honorẽ bti Bar. er ꝑmissis thematis vbis declarem⁹ ipius remũeratois copiositatẽ: cũ oꝛ. Et dabo tibi coꝛonã vite. qui quõ hodie adeptus fuit eã patet in legenda. Rogemus xẽ.

De sancto Augustino epo Sermo. lxxx.

Edit illi do

dominus scientiã sanctoꝛũ honestauit illũ in laboribus suis. z compleuit labores illius Sap̃. x. ca. Ad gliaz btissimi antistitz z doctoꝛis augustini quẽ dñs de⁹ mirifice illustrauit sui z sanctoꝛ scientia honestauit epali infula. ci⁹ q̃z laboris fruct⁹ cõmutauit eterna gl'ia. Jõ sciẽtia est necessaria potissime ꝓpter quat tuoꝛ scilicet

Primo ad vitandũ vitia.
Secũdo ad determinãdũ iudicia.
Tertio ad gubernãdũ regna.
Quarto ad ꝓsequẽdũ eẽna bona.

Primo dixi q̃ sciẽtia est necessaria ad vitandũ vitia. Nã errores nõ possunt cognosci nisi ꝑ scientiã. Vñ ex defectu sciẽtie fuit q̃ olim colebãt multos deos Sap̃. xiij. Nõ cognoscẽtes q̃s esset oim artifex aut ignẽ: aut aerẽ: aut gyꝛ stellaꝛ: aut aquã: aut solem rectores oꝛbis terraꝛ putauerũt. Nã vitia ne cognoscant z euitent palliant se colore ꝛ̃tutũ. vt dissoluta ꝙuersatio socialis charitas vult dici. crudelitas iusticia vult appellari. auaricia discreta ꝑ uidẽtia noiari ꝛc. sz ꝛ̃a scientia discernit inter bonũ z malũ. inter veꝛ z falsũ: inter tpale z eternũ. Secũdo scientia est necessaria ad determinãduz iudicia. nõ eñ iudicia iuste determiari possunt nisi sollerti discussiõe. q̃z q̃/dã cognoscibilia sũt sup facultatẽ itellectus nostri. sicut trinitas ꝓsonarũ z vnitas eẽntie diuine q̃ ꝑ bũilitatẽ z deuotionẽ debet inuestigari nõ ꝑ curiositatẽ. qz oꝛ Sap̃. iij. Altioꝛa te ne quesieris. Quedã sũt cognoscibilia infra itellectũ sicut materialia subiecta sensibus. vt albũ nigrũ. z ista sine difficultate põt q̃s cognoscere. Quedã vo sũt iuxta intellectũ vt veꝛ z falsũ. z ista cũ difficultate põt q̃s discernere. ió scientia ad ista ẽ necessaria. Vñ z salomõi dictũ ẽ. iij. Reg̃. iij. Quia postulasti tibi sapiaz ad discendũ iudiciũ: ecce feci tibi ꝛm ꝛmões tuos z dedi tibi cor sapiẽs z itellectũ. Tertio ẽ necessaria ad gubernãdũ regna vl' familiaz. hõ ei ꝑ sciaz memit ꝑterita. dispõit pñtia. z puidet oꝛ futuro. q̃ sũt necaria in gubnatõe cuiuslibz rei. Hic Sap̃. vj. Mlt'itudo sapiẽtiũ sanitas oꝛbis traꝛ ẽ z rex sapiẽs stabilimentũ ppli. Plato etiã dicebat respublicas foꝛe beatas si sapia eas gubernarẽt vt q̃ eas gubernãt sapie vacarẽt. Jõ oꝛ Sap̃. viij. ca. Per sapientiam habebo claritatem

ad turbas ꝛ honores apd̄ seniores et iuuenes. disponā ꝑ ip̄am ppl'os ꝛ natiōes mihi erūt subdite. ꝓpter ista ei facte sunt leges. decreta ꝛ decretalia. q̄ꝫuis male ꝑuent̄. modicū ꝓfecto valet bonas leges condere ꝛ male seruare.

Quarto scia ē necessaria ad ꝯsequēdū eterna bona. qꝛ d̄r Sap̄. vij. ꝙ deꝰ neminē diligit nisi q̄ cū sapīa gradit̄. si quē aūt deꝰ nō diligit eterna bōa nō vult sibi dare. Diligere ei aliquē ē velle ei bonū. Et qꝛ btūs Aug. habuit scientiā sctōꝝ. qꝛ euitauit vitia. iuste iudicauit iudicia. vtilit̄ rexit familiā religiosā ac ppl'm sibi cōmissū. ꝛ exinde ꝯsecutꝰ ē eterna bona. iō merito d̄r de eo. Dedit illi dn̄s sciam s. ꝛc̄. Ex q̄bꝫ q̄dē v̄bis tria notemꝰ salutꝫ documēta ad honorē btī Augustini declarāda. s.

Primo btī augustini oīmodā sciētiā. ibi. Dedit illi dn̄s sciaꝫ ꝛc̄.

Secūdo ip̄iꝰ vite excellētiā. ibi. Honestauit illū in ꝛc̄.

Tertio eiusdē copiosam gl'iaꝫ. ibi. Cōpleuit labores ꝛc̄.

Prīo nāq̄ ex themat̄ v̄bis notemus beati augustini oīmodā sciam: cū d̄r. Dedit illi sciam ꝛc̄. Oīs em̄ scia ē bōa d̄ se. Jō dicit ph̄s. j. methaph̄. ꝙ om̄es hoīes natura scire desiderāt. Cuiꝰ rō ē. qꝛ vnūquodq̄ naturaliter appetit suā ꝑfectionē. cognitio v̄o ꝑficit intellectū qd̄ est p̄cipuū in hoīe. vn̄ appetit scire vt ꝑficiat̄. ꝛ sic sapientiā atq̄ sciētiā stulti despiciūt. Q, aūt dicit Augꝰ di. xxxviij. Quāuis. ꝙ sunt quedā que melius ē nescire q̄ꝫ scire. nō ꝙ scientiā culparet sed abusū scie. sicut dic̄ Apl's Qui se existimat scire nondū scit quō oporteat scire. Hinc. j. ad Corꝫ. viij. c. Scia īflat: charitas edificat. Et Ecc̄s j. In multa scia multa est indignatio. qd̄ lucidiꝰ declarās Bern̄. dicit. Sūt quidā q̄ scire volūt vt sciant ꝛ curiositas ē. Sūt quidā q̄ scire volūt vt sciāt̄ ꝛ vanitas ē. Sūt q̄ scire volūt vt sciaꝫ vēdāt. ꝛ turpis q̄stꝰ ē. Sūt q̄ scire volūt vt edificēt ꝛ edificēt̄. ꝛ caritas ē. Vn̄ sciēdū nobis ē ꝙ duplex ē sciētia. Prima ē acquisita humanitus cuius inuentores cōmuniter fuerūt gentiles ꝛ reprobi homines. In gramaticalibus principalis dicit̄ Pristianus. In rhethoricis Tullius. Inter poetas magnus fuit Homerꝰ. apud grecos. sed apud latinos maior Virgilius. q̄ vltra infidelitatē fuit turpissimus moribus. Inter hystoriographos p̄cipui Valerius maximus in prosa. Lucanus in metro. In logicalibus Aristoteles effulsit ꝛ totius philosophie monarcha. Arithmetricā dicit̄ de primioribus Pythagorā inuenisse qui et sine fide fuit. Tubalcāi musicā. Astrologiā Athlas. ꝛ Ptolomeus mlta addidit. Geometriā Euclides. Medicinā Hesculapius p̄mꝰ docuisse refert̄ sed auxit Galienꝰ. Hypocras ꝛ Auicēna. q̄ om̄es ꝛ si deū cognouerūt. tamē nō sicut deū glorificauerūt. sꝫ euanuerūt in suis desiderijs. ideo deꝰ tradidit eos in reprobū sensū. Hoc ideo ꝑmisit sapientissimꝰ deus vt nō glorificet se sapiens ne glorieť in sua sapīa nec potens in potentia. nec deijciatur talia nescius. quia sine talibus saluari potest. Sed tn̄ tales doctrine nō debent contēni quo ad vera ꝛ vtilia. ex quo eoꝝ inuentores fuerunt vitiosi. qd̄ ꝓbatur tripliciter scꝫ scriptura. natura et figura. Primo inq̄ doctrine gentiliū nō sunt contēnende. ꝓbemus scriptura. Dicit̄ ei Sap̄. xij. Vani sūt om̄es hoīes in quibus nō est scientia dei. Gentiles em̄ scierūt deū vnū ꝛ oī potētē. qꝛ cognouerūt aliq̄d bonū scꝫ corpeā creaturā. aliq̄d meliꝰ sic̄ spūalē creaturā. aliq̄d optimū: vtpote horuꝫ

creatorē. Hinc Prouer.ij. Si sciētia placuerit aīme prudētia ꝯuabit te. Et eiusdē.xix. Ubi nō ē scia ibi ñ est aīme bonū. Scdo ꝙ aliq̄ doctrīa sit bōa ꝓbem⁹ natura. qꝛ natura oīm appetit bonū. vt dic̄ phs.j.ethi.ꝛ.j.metaphiꝭ. Oēs hoīes natura scire desiderāt Ratio est. qꝛ sic̄ bonū ꝑficit volūtatez: ita scia ītellectū. Hinc Grego.in moral'. Qui ea q̄ dei sc̄ sapiūt a dño sapiūt. q̄ ea q̄ dei sunt nesciūt a dño nesciuntur Uñ q̄ ṽitatē nesciūt: xp̄m nesciūt q̄ est ṽitas eṫna. Ueritas ṽo ꝯtinet vt frequēter ī doctrinis gētiliū. Jō dic̄ Ambro. Ueritas a q̄cūq̄z dicat a spūsctō ē licet aliqñ non sit cū spūsctō. Uñ si q̄d vtilitatꝫ īuenit in doctrinis gētiliū: ab eis recipiēdū est tāq̄z ab iniustꝫ possessoribꝫ. Aug.ad Macedoniū. Oms q̄ sibi gaudere vidētur acq̄sitis eisq̄z vti nesciūt alienū possidere ꝯuīcūt. Hoc em̄ certe alienū nō est qd̄ iure possidetur. h̄ aūt iure qd̄ iuste. h̄ aūt iuste qd̄ bñ. Jō ꝯcludit apl's. Quecūq̄z scp̄ta sc̄ ad nr̄am doctrinā scp̄ta sc̄. siue dicta gentiliū siue fideliū. Tertio ꝙ doctrine gentiliū nō sunt ꝯtēnende ꝓbemus figura. Hr̄ dis.xxxvij. ꝙ p̄cepit dñs filijs israel vt spoliarēt egyptum auro ꝛ argento: moralit̄ instruēs vt si aurū sapie siue argentū eloquētie apud poetas inuenimus: in vsum salutiferuz eruditōis vertamus. Ueꝝ ꝓpt̄ abusū scientia reprobat̄ nō ꝓpter seip̄am sic̄ dicit Ambro. ꝙ astronomia ꝛ astrologia ꝛ hmōi despecta sunt quia nihil valent ad salutē: sz mittūt in errorem ꝛ qui his studēt curā aīe nō habēt. di. xxxvij. Hinc etiā Scire em̄ ꝑm se non est malū. al's scia maloꝝ nō esset ī d̄o qd̄ est absurdū dicere. sed ꝑ accidens in scientijs acquisitis pōt ēsse pctūm. ꝛ hoc dupl'r. aut ex ꝑte cognoscētꝫ: aut ex parte cognoscibilis. Ex parte eniz cognoscentis peccatū potest esse in scientia dum ꝓpter studiū alicuius scie impediret̄ ab executōe officij ad qd̄ tenetur. Sicut si sacerdos curatus ꝓpt̄ studiū rhetorice vel pb̄ie omitteret p̄dicare vel ꝯfessiones audire. aut cum nimiū delectaret̄ q̄s in talibꝫ ꝛ vtiliora ꝯtēneret. sicut btūs Hieronym⁹ ꝓpter ornatū eloquētie Ciceronis prophetaꝝ dicta tāq̄z inculta abhorrebat ideo a deo flagellat⁹ fuerat. Scdo ex ꝑte cognoscibilis in scia pōt esse peccatum dū scibile est inclinās d̄ facili ad pctm̄. sicut nigromantia vl' astronomia ꝛc̄. vel cū scibile excedit potētiam cognoscētis. sic̄ trinitas dei et vnitas essentie. De qua Esa.vij.dr. Nisi credideritis nō intelligetis. Et Prouerbi. xxv. Qui scrutator est. s. temerarie maiestatis. opprimetur a gl'a. Jstam em̄ scientiā acquisitā habuit btūs Augustinus q̄ sic dicit lib. ꝯfessionum de se. Omnes libros artiū quas liberales vocāt tūc neq̄ssimus malaꝝ cupiditatum seruus ꝑ meip̄um legi ꝛ intellexi quoscūq̄z legere potui. sz qꝛ deus ē verax: omnis aūt homo mendax. hinc est ꝙ doctrine hominū reperiunt̄ cuz admixtione erroris. sola autem sacra doctrina est plena veritate. quia a p̄ma veritate tradita. Unde secūda scientia est infusa. De qua.ij. Pe.j. Spiritusancto inspirati locuti sunt sancti dei homīes. Ad quā req̄rit̄ humilitas Juxta illud ps̄. Declaratio sermonū tuoꝝ illuminat ꝛ ītellectū dat paruulis. Et hoc est qd̄ ait christus Matth̄ xj. Abscondisti hec a sapientiēbꝫ ꝛ prudentibꝫ ꝛ reuelasti ea paruulis. Rationem cui⁹ dicit Grego. Quia obstaculum veritatis est elatio mētis. Et Ptolome⁹ ait ꝙ int̄ sapiētes ille sapiētior q̄ ꝛ hūilior. Et Prouerbioꝝ.xvj. Ubi humilitas ibi ꝛ sapiētia. Et quia

auctores sciētiaꝝ secularium siue acq̄si
taꝝ fuerunt sup̄bi. Ro. j. Dicētes se sa
pientes stulti facti sunt: hinc ē ꝙ scien
tia inflat. charitas autē edificat. q̄ ica
luerunt sancti apl̄i ⁊ doctores. Uñ q̄
dam amic⁹ beati Augustini Pontia
nus noīe recitauit vitā ⁊ miracl̄a ma
gni Anthonij. cui⁹ exemplo vehemen
ter exarsit. ita ꝙ sociū suuz Alpiū tur
bat⁹ inuasit ⁊ fortiť exclamauit. Quid
patimur. Quid audim⁹. Surgunt ī
docti ⁊ celū rapiunt: ⁊ nos cuz doctri
nis nr̄is ī infernū demergimur. Hec
ꝓfecto sciētia est vtilis ad salutem. Ju
xta illud. ij. Thimo. iij. Oīs doctrina
diuinit⁹ reuelata vtilis ē ad docēduz.
ad arguendū. ad corripiēduz. ad eru
diēdum ad iusticiā Hec siq̄dē scientia
diuinitus infusa ad vitā dirigit eť nā
Insup̄ oēz docet sciam moraliter: vt
patet discurrendo. Docet enī grāma
tica recte loq̄: recte scribere. sz in infu
sa scientia calam⁹ est humana lingua
Juxta illud ps̄. Lingua mea calam⁹
scribe velociter scribentis. sz ip̄am lin
guam nemo recte loqui naturaliť p̄t
docere. Uñ Jac̄. iij. Linguā null⁹ do
mare potuit. est eī inquietū malū ple
na veneno mortifero. sz eaz docuit sci
entia dei in lingue specie missa apl̄is ī
die penthecostes. Rethorica docet or
nate loq̄ hoīb⁹. sz scientia infusa docet
tam ornate orare vt p̄ueniat princi
pes angeloꝝ ꝯiuncti psallentibus. et
potētissimum p̄ncipum p̄ncipē deuz
inclinet ad dādum petita. sicqz vincit
inuincibilē ⁊ ligat omnipotentē. sicut
patet in Moyse. Logica v̄o docet ve
rum a falso discernere ī humanis: sz
sciētia infusa docet etiam diabolicas
suggestiones ⁊ tētationes discernere.
sicqz humana logica ꝯcludit hoībus
sz diuina etiā demōib⁹. Arithmetrica
docet numerare res. sz infusa scientia
docet numerare sua pctā dei bñficia ⁊
numeꝝ dieꝝ vt sciat q̄d desit ei ⁊ ītel
liget ꝙ ml̄to plura sunt dei beneficia
q̄z gutte ⁊ arene maris. ītelliget deni
qz ꝙ mille anni añ oculos dei tāq̄z di
es hesterna q̄ p̄terijt. ⁊ intelliget totuz
tempus ab initio vsqz ad finem esse si
cut momētum Musica humana do
cet dulciter cantare cum ꝓportiōe vo
cum ⁊ sonoꝝ. sed scientia infusa docet
dulciter deū laudare corde: ore ⁊ ope
re. vt dicat deus illud Cañ. iij. Sonet
vox tua in auribus meis: vox eī tua
dulcis et facies tua decora. Geome
tria humana docet mensurare res: sz
scientia infusa docet mēsurare mores
⁊ amores si deum diligat sup̄ omnia
⁊ alia iuxta suā ꝯueniētiam. Itē mēsu
rat longitudinē eternitatis. breuitatē
tempis. vtilitatez boni operis. Astro
nomia humana docet cursum celi et
stellarum. sed scientia infusa docz ad
uentum xp̄i solis iusticie et stellaꝝ. id
est apl̄oꝝ ⁊ sanctoꝝ vitaz. Hec est v̄a
scientia. hanc addiscite. in hac glorie
mini. quia dicit dñs p̄ Hiere. ix. Non
glorietur sapiēs in sapientia sua. ne
qz potens in potentia sua. neqz diues
in diuitijs suis. sed qui gloriatur in b̄
glorietur scire ⁊ nosse me. Ad quā no
ticiam valet cognitio sui. Uñ Augu.
breuissime orans dicebat. Deus me⁹
nouerim me. nouerim te. Et Seneca
Principium salutis est cognitio sui.
vera enim sui cognitio ducit ad d̄i co
gnitiōem. O deus eterne q̄z multi de
cipiūtur sapientum ignorantes quid
sunt in vita in moribus. Undē Ber̄.
Multi multa sciūt ⁊ seip̄os nesciunt
Quid em̄ ꝓdest scire vires herbarum
ꝓprietates elementoꝝ. cursus syderū
⁊ huiusmodi se neglecto. quasi dicerz
nihil. Et tales vtiqz sunt similes de
monib⁹. q̄ multa sciunt ⁊ tamen cum

tanta scientia eternaliter dānabūtur. Beatus ꝟo augustin⁹ habuit scientiam acquisitā ⁊ infusaꝫ. Ideo bene dr. de eo. dedit illi dñs scientiā sanctoruꝫ

Scdm documētū ex verbis thematis declarem⁹ beati augustini vite excellentiā. quia dicitur. Honestauit illū dñs in laborib⁹ suis. Nā honestas hominis consistit specialiter in trib⁹ scilicet

Primo in animi dispositiōe.
Secūdo in boni opis executiōe.
Tertio in ꝓximi edificatione.

Primo dixi ꝙ honestas hominis consistit in animi dispositione. iuxta illud Psalmiste. Om̄is gloria filie regis ab intus. Quando em̄ homo est bene dispositus in anima per omnes virtutes: puta fidem. spem ⁊ charitatem. ac bonā ⁊ laudabilē volūtatē. ⁊ fidē verā. tunc dicit̄ honorabilis. qꝛ iaꝫ ē fili⁹ dei ꝑ fidē. Joh. j. Quotquot autē receperūt eū dedit eis potestateꝫ filios dei fieri his qui credūt in nomine eius. Sic ecōtrario. sine fide om̄is potens et prudens reputat̄ inhonestus. Nec aūt hōestas vt dicit sanct⁹ Tho. ij. ij. q. vj. causat̄ a deo interius mentē mouente ꝑ gratiā ad ascensū q̄ est prīcipalis actus fidei. Hinc dicit̄ Eph. ij Gratia salui estis ꝑ fideꝫ nō ex vobis ne quis gloriet̄. donū em̄ dei est. et sic nō qui seip̄m cōmendat ille probat⁹ ē sed quē deus cōmendat. Secūdario ⁊ instrumentaliter causat̄ etiā aliquibusdam alijs scꝫ miraculi visione. auditiōe doctrine ⁊c̄. Unde tres sūt cause verē fidei scilicet

Prima supior reuelatio.
Secūda exterior ꝑsuasio.
Tertia interior assensio.

Primo ad causam vere fidei est superior reuelatio. ea em̄ que sunt fidei excedunt rationeꝫ humanam. ideo nō fit per hominis contemplationē. sed per reuelationē immediatam. sicut ꝓphetis ⁊ apostolis. vel mediante predicatore. iuxta illud Roma. x. c. Quomodo predicabunt nisi mittant̄. Secundo ad causam fidei requiritur exterior persuasio: vtpote visum miraculum. vel predicatoris documentuꝫ que tamē non sunt sufficienter inductiua ad credendū. quia multi audierunt sermonē christi ⁊ apostoloruꝫ ac aliorum. ⁊ quidā crediderūt quidam non. Similiter multi viderūt miracula. quidam crediderunt quidā nō. que si fuisset sufficiens causa. omnes credidissent. Tertio ad causam fidei requirit̄ īterior assensio. Unde di. xlv ca. de iudeis dicitur. Sicut homo ꝓprij arbitrij voluntati serpentis obediens perijt. sic vocāte se gratia dei ꝓprie mentis conuersione credēdo saluatur. Assensus autem mentis dicit̄ determinato cogitationis ad aliquid quā aliquid non precedit. Consensus vero dicit̄ determinatio voluntat̄ ad vnū quod ratio bonuꝫ iudicat. Et sic differentia est inter assentire et cōsentire. quia assentire dicitur esse intellectus. consentire vero voluntatis. Voluntatis error cōtingit propter quattuor scilicet.

Primo ꝓpter ignorantiā.
Secūdo ꝓpter impotentiā.
Tertio ꝓpter maliciā.
Quarto ꝓpter superbiā.

Primo voluntatis error causat̄ propter ignorantiā. eligendo nō eligēda sic̄ pctōres q̄ dicturi sūt ī iudicio illud Sap̄. v. Errauim⁹ a via ꝟitat̄ et lumē iusticie ñ illuxit nob. Scdo volūtat̄ error causat̄ ꝓpt̄ maliciā sic̄ errāt illi q̄ despect̄ et̄nis bōis toto corde desiderāt tpalia vana ⁊ transitoria de q̄bꝫ. j. Thi. vj. Radix oīꝫ maloꝝ ē cupiditas

quã q̃ appetẽtes errauerũt a fide. Uñ Aug. sup Geñ. ad lr̃am ait. Qui pecuniã appetit decipi ⁊ cape appetit: ⁊ sb̃dit. Tales errauerũt a fide oĩno xp̃m deserẽtes. Hinc etiã b. Hiero. ⁊ hr̃. xj. q. iij. Estimãt q̃dã in eo tm̃ deũ negari cũ sub ꝑsecutiõe q̃s a gẽtib⁹ cõ p̃hensus se confiteri renuit xp̃ianũ eẽ. Ecce apl's oĩbus q̃ ꝑuersa sũt fact⁹ deũ negari asserit. xp̃s sapĩa iusticia. ⁊ v̄itas sctĩtas ⁊ fortitudo. negat̃ ꝑ ĩsipiẽtiã sapiẽtia. ꝑ iniq̃tatẽ iusticia. per mẽdaciũ v̄itas. ꝑ turpitudinẽ sctĩtas. ꝑ ĩbecillitatẽ aĩ fortitudo. q̃tiẽscũq̃ vincimur pctis: totiẽs deũ negam⁹. Quarto volũtat⁹ error causat̃ ꝓpter supbiã. sicut errauerũt ph̃i in fide de ꝓprio ingenio ꝯfidẽtes. iõ stulti facti sũt. Nã error est falsũ putare ꝑ v̄o vl' verꝝ ꝓ falso. Sic errauerat beatus augustin⁹ elat⁹ de suo ingenio. inciderat em̃ in errorem manicheoꝝ q̃ xp̃m nõ verã carnẽ assũpsisse dicunt. ⁊ resurrectionẽ carnis negant. ⁊ in eo ꝑ nouẽ annos dũ adhuc esset adolescẽs ꝑmasit. Ad hũc etiã errorẽ deuenerat vt arborẽ plorare diceret dũ fructus vel foliũ de ea tolleret̃. Mater v̄o eius monica noĩe xp̃ianissima ꝓ eo plurimũ flebat q̃ in via ꝑditiõis filiũ sciebat. Uñ semel cũ quadã linea lignea stare se videret tristez. cui iuuenis astitit ⁊ causam sue tristicie req̃siuit. Que ait. Perditionez filij mei deploro. Cui ille ait. Esto secura. vbi tu: ibi ⁊ ille. ⁊ ꝯtinuo filiũ suuz iuxta se stare vidit. Hoc cũ augustinus retulisset ait augustin⁹. Falleris mat̃ falleris. nec sic dictũ est tibi. sꝫ vbi ego ibi tu. Ecõtra illa dicebat. Non sic filimi dictũ est vbi ille ibi tu. sꝫ vbi tu ibi ille. Rogabat igit̃ mat̃ beatũ Ambrosiuz ep̃m vt ꝓ filio suo intercederet. q̃ oportunitate deuictus ꝓphetica voce dixit. Uade secura. qꝛ impossibile ẽ vt filius tantaꝝ lachrymaꝝ pereat. Unde mediolanẽses petierũt a symacho prefecto romanoꝝ doctorẽ in rhetorica. qui misit augustinũ vbi tunc beatus ambrosius p̃sulabat̃. Mater v̄o augustini quiescere nõ valens cũ magna difficultate ad eũ venit ⁊ iam filium necvere manicheũ necvere catholicũ inuenit. Cepit aũt augustin⁹ audire sermonẽ beati ambrosij attente. ⁊ dum semel multis rõnibus errorem manicheoꝝ refutasset. omnis mox error a corde augustini recessit. ⁊ tunc se cepit dicere xp̃ianũ. Et dum in ecclesia sicut tunc moris erat librũ occulte ei dedissent tanq̃ verecundo. in quo symbolũ cõtinebatur. Ip̃e vero in altũ ascendit ⁊ alta voce pronunciauit mirante roma gaudebit ecclesia. ⁊ dũ baptizatus fuisset cuz filio adeodato valde ingenioso incepit beatus Ambrosius Te deũ laudamus. Et augustinus subiũxit. Te eternũ patrẽ. ⁊ sic alternatis vicibus complesse dicunt̃. Et tunc cepit in fide feruenter ⁊ deuote laborare: ita q̃ oĩm errantiũ ora cõcluderet. om̃ibus gratiose fidẽ declararet. Secũdo honestas hoĩs cõsistit in operis boni executiõe. honeste aũt bonũ opus exequimur tripliciter. s.

Primo frequẽter.
Secũdo sapienter.
Tertio diligenter.

Primo bonũ exeq̃mur honeste si frequẽtamus vt sint multa Eccs. ix. Qd̃cũq̃ põt facere man⁹ tua ĩstãter opare. Et Bern̄. Nullũ vnq̃ seruũ dei inueniat nec dies nec hora nisi in exercitij labore. vel ꝓficiendi studio vel experiẽdi dulcedine. aut fruendi gaudio. Talem se fatet̃ fuisse beatus augustinus ĩ li. ꝯfes. di. Tu dñe sagittaueras cor meũ charitate tua. ⁊ gestabã v̄ba tua transfixa in visceribꝫ meis. ⁊ exem

pla seruoꝝ tuoꝝ quos de nigris lucidos z de mortuis viuos feceras. con gesta in sinū cogitatiōis mee vrebant z cōsumebant grauē torporē. Uñ legitur dñi adhuc in carne viueret z q̄daz relegeret vidit demonē ante se trāsire librū in humeris baiulantē. quez adiurauit vt scripta ibi pandat. Qui ait Peccata hominū sunt scripta vndiqz collecta. quē librū p̄cepit sibi dari. z reperit scriptū q̄ quadā vice cōpletoriū ex oblīuione dimiserat. Uñ p̄cepit diabolo vt suū p̄stolaretur aduentuz qui ecclesiam ingressus completoriū cum deuotis oratōibus perfecit. Reuersus librū eidem restituit. z diabolus crebro librū reuoluens cū omissionis peccatū nō repisset dixit. Turpiter decepisti me. quia peccatū tuū virtute orationis delesti. Secūdo honeste exequimur bonū si sapienter opamur dñi nihil reprehensibile aut fedū in nr̄is opibus miscemus. in cuius figura dicit Leuitī. xix. Agrū tuū nō seras diuerso semine. id est bonuz opus nō admisces malo. quia dicitur Eccl̄s. ix Qui in vno peccauerit multa bona perdet. Et Jacī. ij. Quicūqz totā legez seruauerit offendat autē in vno. factus est omniū reus. id est ira dānabilī p vno mortali sicut p oībus. licet nō sentiat tantā penā p vno sicut p oīnibus. vñ beat⁹ augustin⁹ tā sapienter se custodiebat a superbia z vanitate vt etiam minima peccata p̄fiteretur que apud nos nulla videnī: puta p̄fitebaī q̄ dñi puer erat ludebat ad pilā dñi ad scholas ire debebat. Itē q̄ nolebat addiscere nisi a parentib⁹ vel magistro vrgereī. Itē q̄ fabulas poetaꝝ dñi eēt puer libēter legebat. z Dydonē mortuā propter amorē plorabat. Itē q̄ de mensa parentū aliquid furabatur vt pueris ludentibus dediſſet. Item q̄ in ludo pueroꝝ fraudulentias fecisset. Tertio honeste exequimur bonum si diligenter facimus. id est ex charitate. ſ. Lorſ. x. Omnia in gloriam dei facite. Hinc Berñ. Humilitas hominē deo subiecit. iusticia deducit. obediētia cōducit. patientia producit. perseuerantia introducit. puritas coniūgit. charitas vnit. z sic charitas est virtus honestior. iuxta illud Apostoli. Maiorum est charitas. Nam diligenter opus facimus: dum fit ex bono subiecto: id est charitate. ex bono affectu: id est deuotione. ex bono obiecto. id ē de operibus misericordie zc̄. Quarto honestas laboris homis consistit in primi edificatione. quilibet em̄ tenet̄ p̄ximū edificare z nō scādalizare. quia dicit Matb. xviij. Ue homini illi per quē scandalum venit. Beatus aūt augustinus edificauit primū vt patet in legenda sua. Unde beatus Remigi⁹ Hieronymū z quosdā alios doctores cōmemorans sic cōcludit. hos oīes Augustinus ingenio z scientia vicit. Naz licet Hieronymus ser milia volumina Origenis se legisse fateat. iste tamen tanta scripsit vt non solū diebus ac noctibus scribere libros eius non possit. sed nec legere quidē occurrat. Volusianus aūt sic de eo dic̄. Legi dei deest quicquid augustinū cōtigerit ignorare. Hic beatus Prosperli. de vita contēplatiua dicit. Augustinus episcop⁹ acer ingenio. suauis eloquio. secularis litterature peritus. in ecclesiasticis laboribus operosus. in quotidianis disputationibus clar⁹. in oīni sua actione compositus. in questionibus soluēdis acutus. in cōuincendis hereticis circūspectus. in expositione fidei nostre catholicus. in explanandis scripturis canonicis cautus. Berñ. quoqz sic scribit de eo. Au-

gustinus hic est validissimus malleꝰ hereticoꝝ. Ecce patet vite eius excellẽtia. Tertio itaq; ex thematis ꝟbis declaremus beati augustini copiosaꝫ gloriam: cũ dicit. Et dñs cõpleuit labores illius. Qui em̃ per talia (vt prediximus) virtutũ opera multa merita cumulauit merito copiosam gloriam assecutus est post felices labores. Cuius quidẽ gloria licet luculent̃ clareat in sua legẽda. tamẽ specialiter insinuat̃ in quodã miraculo quod solẽt imp̃mere in p̃ncipio li. moraliũ beati Grego. pape qd̃ si sagaciter ꝑspexeris intelliges ꝙ dñs deus honestauit ipsũ in laboribꝰ suis dãs ei scientiã sanctoꝝ. Qui tandẽ cõpleuit labores ip̃iꝰ De cuiꝰ iã laboris fructu copioso feliciter iocũdat̃ i eterno gaudio. Ad qd̃ ꝑ merita ip̃ius nos ꝑducat piꝰ saluator marie virginis natus. Qui cũ p̃re ꝛ spũsancto viuit ꝛ regnat sine fine in secula seculoꝝ Amen.

De decollatione sancti iohannis baptiste Sermo. lxxxj.

Male tractauerũt illũ q̃ a vẽtre mr̃is ꝯsecratꝰ ẽ ꝓpha Eccl̃i. xlix Hec verba charissimi licet ad litterã ꝓferant̃ de Hieremia ꝓpheta q̃ sanctificatus fuit in vtero: vt habet̃ Hiere. j. Anteq̃ exires de vẽtre sanctificaui te ꝛ ꝓphetã in gentibꝰ dedi te. quẽ male tractauerunt ponẽtes in lacu vbi non erat aqua: sed lutũ vt ibi moreret̃ in angustia ex quo imminens periculũ ciuitati hierusalem ꝓphetabat. tamẽ rõnabiliter intelligũtur de beato iohanne baptista ip̃a eadem verba ꝓpter tria scꝫ

Primo ꝓpter pctĩ imunitatẽ.
Secũdo ꝓpter officij dignitatẽ.
Tertio ꝓpter pene acerbitatẽ.

Primo dicta verba thematis bñ conueniũt sancto iohãni ꝓpter pctĩ imunitatẽ. Sicut em̃ Hieremias sanctificatus fuit adhuc in vtero matris sue ita iste beatꝰ iohãnes dũ esset sex mẽsiũ in vtero matris visitatus a beata virgine que dei filiũ in vtero habebat ex eius mox p̃sentia ita spũsancto repletus ꝛ sanctificatus vt dñm omniũ adesse intelligeret. atq; gestu ꝓphetaret ꝛ matrẽ spũsancto repleret Luc. j. Ecce vt facta est vox salutationis tue in auribus meis exultauit in gaudio infans in vtero meo. Secundo dicta verba bene cõueniunt beato iohãni propter officij dignitatẽ quia sicut Hieremias a domino constitutus ẽ ꝓpheta. ita beatus iohannes q̃ fuit ꝓpheta ꝛ plus q̃ꝫ ꝓpheta. Tum quia i vtero ꝓphetauit. Tũ quia omniũ ꝓphetarũ ꝓphetias terminauit dũ saluatorẽ mũdi xp̃m quez alij ꝓcul ꝟbis ꝛ signis ꝓphetauerunt ip̃e digito demõstrauit dicẽs. Ecce agnꝰ dei ecce q̃ tollit peccata mũdi Joh. j. Ideo dixit saluator de eo Math. xj. Oẽs ꝓphete vsq; ad iohannẽ ꝓphetauerũt. ꝛ si vultis scire ip̃e ẽ helias. Tum etiã qꝛ ipse post mortẽ ꝓphetauit in limbo patribus existentibus. Tertio verba p̃fata bene conueniũt beato iohanni ꝓpter pene acerbitatẽ. sicut em̃ hieremias captiuitate afflictus fuerat: ita beatus iohãnes. iuxta illud Marci. vj. Herodes misit ac tenuit iohannez et vinxit eũ in carcerẽ ꝓpter herodiadez vxorẽ philippi fratr̃ sui. Dicebat em̃ iohãnes herodi. Nõ licet tibi habere vxorem fratris tui. Ecce charissimi sitã innocẽs in vtero sanctificatꝰ ꝙ angelus noĩat̃ a saluatore Matth. xj. ꝓpter puritatẽ tã crudeliter tractari ꝑmissus est. talis ac tantꝰ ꝓpheta de q̃ Mat. xj. Inter natos mulieꝝ nõ sur-

rexit maior Johāne baptista. Jō nos
pctōres in tribulatōe patientes sim⁹
iste em̄ mūdus loc⁹ est amaritudinis
z flet⁹ ac afflictōis. Est insup loc⁹ pu/
gne z ꝓbatōis. Un̄.ij.ad Thimo.iij.
Om̄es q̄ pie volūt viuere ī xp̄o ꝑsecu/
tiōem patient̄. Et Judith.viij. Om̄es
qui ab initio placuerūt deo ꝑ varias
tribulatōes trāsierūt fideles. sic̄ et rex
eoꝝ xp̄s. de q̄ Luc̄.vlt̄. Oportuit xp̄m
pati z ita intrare in regnū dei. Simi
liter iste q̄ est magn⁹ corā dn̄o: inuen/
tus fuit minimus ꝑ penā corā homi
nib⁹ De quo dicit̄. Male tractauerūt
illum amicū spōsi: ꝓpbam z plus q̄ꝫ ꝓ
phetam. lucernā ardentē. patrinū xp̄i
sanctificatum ī vtero. p̄cursorē salua/
toris. Unde ex p̄missis thematis ver
bis a duob⁹ specialiter beatus Johēs
cōmēdatur. s.

Primo a crudeli morte tolerata. ibi
male tractauerūt illū

Scdo a sua vita īmaculata. ibi. q̄
de vētre mr̄is zc̄.

Primo dixi ꝙ beatus Johēs bapti/
sta cōmēdatur a crudeli morte tolera
ta ex verbis thematis cū dr̄. male tra
ctauerūt illum. s. Herodes: herodias
ac sui cōplices q̄ fuerūt mali et crude
les in corde: in ore: z in ope. Primo q̄
dem herodes z herodias fuerūt ma/
li in corde ꝑ inordinatū amorē. Om̄is
em̄ malicia pctī in corde habet origi/
nem. Juxta illud Matth.xv. De cor/
de exeūt cogitatōes male: homicidia:
adulteria. Un̄ legit̄ in historia scola/
stica ꝙ iste herodes antipas fili⁹ ma/
gni herodis romā ꝓficiscens ꝑ fratrē
suū Philippū cū vxore fratr⁹ sui Phi
lippi cōposuerat vt eā a suo fratre in
vxorē reciꝑet. z vxorē suā filiā Arethe
regis repudiaret. Qd audiēs ip̄a filia
arethe regis spōte ad p̄rem redijt. Et
iste herodes rediēs a roma Herodia
dem secū vi abstulit. z tā Philippum
q̄ꝫ herodē agrippā q̄ꝫ etiam arethā re/
gē in inimiciciā ꝯcitauit. Uidēs autē
Johānes ex tam nephādo facto peri/
culum z bellū cōcitari inter regna ar/
guebat herodem dicēs. Non licet tibi
s̄m legē habere vxorem fratris tui eo
viuente. Tu igit̄ es in culpa et causa
tāte discordie oriende. Et qz s̄m Jose/
phum Johēs baptizās magnū popu
lum cōgregauerat. Ideo herodes me
tuebat Johem. z fingebat se ip̄m libē
ter audire z ad vocē ip̄i⁹ mlta faciebat
Un̄ Marc̄.vj.dr̄. Herodias aūt insi
diabat̄ illi z volebat occidere euz. s̄m
Lyrā ne herodes ꝑ Johem emēdatus
eaz redderet viro suo. z sequit̄. nec po
terat. herodes em̄ metuebat Johem:
sciens eū viꝝ sanctū z iustum. z custo
diebat eum. z audito eo multa facie/
bat z libēter eum audiebat. s̄m Lyrā
ficte hoc faciebat. quia in corde cōtra
ip̄m cogitabat. Nam in historia sco/
lastica dr̄. Credibile est ꝙ herodes cū
vxore de nece Johis sub tali occasiōe
faciēda tractauerit. Et hieronymus ī
glo. Ideo forte iurauit vt occasionez ī
ueniret eum occidēdi. Nā si illa patr⁹
aut matris interitū postulasset: hero
des nō vtiq̄ꝫ ꝯsensisset. O deus eterne
q̄ꝫ malū est cor inordinato amore de
prauatū. ecce sanctū necat. iusticiā ꝑ/
uertit. scādalum parat. z penit⁹ nullū
ꝑiculū suū formidat. Hec em̄ sūt pec/
cata cordis. cogitatio. delectatio. ꝯsen
sus in malū. desideriū mali. peruersa
voluntas. infidelitas. indeuotio. pre/
sumptio. desꝑatio. timor male humi
liās. amor male accēdēs. suspitio. īui/
dia. ira. odiū. exultatio ī aduersis ꝓxi
mi. ꝯtēpt⁹ paupeꝝ. īepta leticia. tristi/
cia. īpatiētia. suꝑbia. auaricia. ypocri/
sis. ambitio dignitatū. vana gl̄a d̄ bo
nis nature gratie z fortūe. verecūdia

de paupib; amicis ꝯtẽpt⁹ admonitio
nũ in misericordia. Si hec ꝛ silia ĩ cor/
de tm̃ versent̃ nõ merent̃ penã ab ho/
mine. vt hr̃ de pe. dis. j. §. cogitatio. q̃a
suis terminis sunt ꝯtẽta. Uerũtñ sine
dubio ꝯsensus cogitatõis ĩ pctm̃ mor
tale: est mortale. vt dic̃ sanct⁹ Bona/
uen. in. ij dis. xxiiij. iõ eterna pena puni/
etur a deo q̃ cordis inspector est. Hic
Sap̃. j. dr̃. In cogitatõib; ĩpij erit iter
rogatio. Uñ supbũ ꝛ tumidũ cor diu
se celare nõ põt q̃n manifestet exterius
sicut vesica mltũ inflata necesse est ꝙ
aut distendat̃ aut rũpat̃. Ita cor He/
rodis supbũ multũ latere nõ potuit:
sz misit ꝛ tenuit iohem ꝛ vinxit eum ĩ
carcerẽ. Uñ dr̃. xiiij. q. v. c. penale. ꝙ in
carcerãs aliquẽ iniuste siue sit iudex si
ue nõ: tenet̃ de oĩ dãno ei dato ad r̃sti
tutõem ꝛ etiã satisfacere de ĩiuria. Et
q̃cũq; p̃uatus aliquẽ incarcerauerit:
etiã ꝓ manifesto crimĩe: capite punit̃
de iure ciuili. vt. C. de coarta. l. omẽs.
lib. xij. Dicit tñ san. Tho. ij. ij. q. lxv. ꝙ
s̃m ordinez iusticie ei q̃ hz vniuersal'r
de actib; ei⁹ ꝛ vita disponere licet ĩcar
cerare aut in penã aut in cautelaz. vt/
pote q̃ libtate a d̃o sibi data male vs⁹
est vel male vteret̃. Ex his perpende o
hõ q̃ztũ bonũ est libertas q̃ p̃cellit au/
rũ ꝛ argentũ. iõ dic̃ poeta. Nõ bñ ꝓ to
to libertas vẽdit̃ auro. Sz q̃ꝛ b. iohes
nõ abutebat̃ sua libertate: iõ herodes
peccauit ipm̃ ĩcarcerãdo. O q̃z mlti se
quunt̃ nũc herodẽ in h̃: q̃b; nõ sufficit
certe ꝯfiteri solũ sz ꝛ satisfacere. q̃d vix
de centũ fac̃ vn⁹ Scdo male tracta
uerunt illũ sctm̃ Johem Herodes et
sui q̃ fuerunt mali ĩ ore. Exq̃ em̃ hero
des fuit carnal'. Johes v̄o spũalis. iõ
dissilia volebãt. Et btũs Johes d̃ ma
licia ipm̃ herodẽ arguebat. ille vero ei
insidias parabat. Juxta illd̃ Ecci. xxj.
Audiet luxuriosus ꝛ displicebit ei. Et
Prouer. xv. Nõ amat eũ pestilẽs q̃ se
corrigit. nec ad sapiẽtes g̃dit̃. Jõ mor
tis modũ btĩ iohis sic disposuit: vt ex
morte ipsi⁹ popul⁹ nõ ꝯcitaret̃. Unde
dr̃ ĩ euãgelio. Cũ dies oportun⁹ acci/
disset herodes ĩ die natal' sui cenã fec̃
p̃ncipib; ꝛ tribunis ꝛ p̃mis galilee. et
cũ introisset filia herodiadis ꝛ saltas/
set ꝛ placuisset herodi simulq; recum
bẽtib;. ei ꝓmisit sub iuramẽto vt q̃cq̃d
peteret etiã si dimidiũ regni sui daret
ei. Que cũ exisset. dixit mr̃i sue. q̃d pe/
tam. At illa. Caput iohis baptiste. Ex
q̃b; ptz ꝙ p̃us herodes ꝛ herodias cõ
dixerũt de tali mortẽ mõ. q̃ꝛ nõ est ve/
risil'e ꝙ ꝓpter saltatiõez vni⁹ puelle di/
midiũ regni daret ꝛ ꝙ si petissz caput
herodis vel mr̃is dedisset. Ecce ptz ꝙ
oĩm malorũ instr̃m est mala lingua.
ꝑ eã eniz fiũt seditões. disponunt̃ fur/
ta: latrocinia: vsure: luxuria: homici/
dia ꝛc̃. Prouer. xiiij. Mors ꝛ vita in
manib; lingue. ꝛ Ecci. xxviij. Multi
ceciderũt in ore gladij: sz nõ sic sicut ꝑ
linguã. Herodes ei suũ scelus h̃ pessi
mum disposuit ꝑ tria mala media ꝑ
petrare. scz

Primo ꝑ ꝯuiuiũ voluptuosum
Scdo ꝑ iuramentũ flagiciosum
Tertio ꝑ saltũ ꝑniciosum

Primo inq̃z herodes disposuit occi/
dere Johez ꝑ ꝯuiuiũ voluptuosũ. q̃d
ꝓhibet saluator di. Lu. xxj. Attendite
ne corda vr̃a grauent̃ crapula ꝛ ebrie
tate. Hinc Symon de cassia. Ue qui
cum leticia hui⁹ mũdi celebrãt ingres
sum: obliuioni tradentes egressum.
vterq; turpis ꝛ plenus miserijs. ille
ad temporalitatem: iste ad eternita/
tem miserie vel glorie. Et Ecclesiasti/
ci. vij. dicitur. Melius est ire ad do/
mum luctus q̃z ad domũ ꝯuiuij. nã
in illa finis cunctoꝝ admonet̃ hoĩm.
ꝛ viuens homo cogitat q̃d factur⁹ sit.

Hic Eccs.xj. Si annis multꝫ vixerit hō ⁊ in his oībus letꝰ fuerit memīsse dꝫ tenebrosi tpis ⁊ dieꝝ multoꝝ. Secūdo herodes disposuit occidere iohānē ꝑ iuramētū flagitiosū. Nā vt dicit sāctꝰ Tho.ij.ij.q.lxxxix.ar.iij.ꝙ iuramētū licitū debet habere tres comites.s. iudiciū. ṽitatē ⁊ iusticiā. alꝫ ē flagitiosū. Primo debet hr̄e iudiciū discretionis vt hō nō iuret incōsiderate sꝫ deliberate discutiēdo ꝯsciaꝫ. iō dicit saluator Math.v. Nolite iurare neqꝫ ꝑ celū qꝛ thronꝰ dī ē. neqꝫ ꝑ t̄rā qꝛ scabellū pedū eiꝰ ē. Quia ꝟm Alex. de Ales iurare ē deū ī testē īuocare nō creaturaꝫ ꝟm se. Jō dicit Tho. vbi s̄. ꝙ sepe deus etiā in pn̄ti manifestat p̄sentiā suā iniuste iurāti. aliqn̄ ꝑ īspirationē incutiendo timorē. aliqn̄ ꝑ facti denudatōꝫ qd̄ fuit occultū. aliqn̄ ꝑ penā mētiētis ⁊ tūc sil' ē testis ⁊ iudex. Et sic iurare ꝟꝫ se nō ē malū: sꝫ ei tm̄ q̄ male vtit̄ eo. sic eucharistia ē bona bn̄ sumēti sꝫ nocet male sumēti. Secūdꝰ comes iuramēti liciti ē ṽitas vt sit veꝝ qd̄ iurat̄ ⁊ veracit̄ intēdat facere ita ꝙ non aliter sit in corde q̄ꝫ in ore. Quia dicit Jsid̄ .⁊ hr̄.xij.q.v. Quacūqꝫ arte ṽboꝝ q̄s iuret. deꝰ tn̄ q̄ ꝯscie ē testꝫ ita accipit sic̄ ille cui iurat̄ ītelligit. Et dupl'r ꝑiurꝰ reus fit. qꝛ nomē dī īuanū assumit. et ꝓximū dolo capit. ⁊ sic ꝑiuriū ꝑpetrat. sicut fecit herodes in cuiꝰ iuramento nō fuit iudiciū ⁊ ṽitas sꝫ mēdaciū. vn̄ mgr̄ ī.iij.di.xl. Periuriū ē mēdaciū iuramēto firmatū. Tertiꝰ comes liciti iuramēti ē iusticia: ita ꝙ iustū sit ⁊ licitū qd̄ iurat̄ nullā īcludēs iniq̄tateꝫ: alꝫ nō obligat. qꝛ dicit Jsid̄. In male ꝓmissis rescinde fidē ⁊ ī turpi voto muta decretū. Hic dicit sctūs Bonauē. super.iij.di.xl. ꝙ q̄ cōpellit̄ ad ꝑiurāduꝫ nō excusat̄ a mortali pctō. qꝛ volūtas cogi n̄ p̄t. sil'r q̄ cogit ꝑiurꝰ ē. Ex q̄bꝫ intelligere possumꝰ ꝟm qd̄ notat fr̄ Angelꝰ de Claua. ī sūma sua ꝙ iuramētū ī multꝫ casibꝫ n̄ obligat. Prīo si iurat̄ aliq̄d qd̄ ē pctm̄ mortale. qꝛ vergit ī īteritū salutꝫ et'ne. Un̄ q̄ iurauit spolia diuidere nō tenet̄ qꝛ dꝫ reddere. vl' qd̄ iurat̄ ē pctm̄ veniale qꝛ ṽgit ī dispēdiū ꝓprie salutꝫ. ita ꝙ nō tā cito hō ꝑuenit ad salutē cū venialibꝫ sicut sine eis Scd̄o qn̄ illd̄ qd̄ iurat̄ ē ꝯ ꝯsilia euangelica: puta ꝙ nō efficiet̄ ep̄s religiosꝰ ⁊c. iō male faciūt laici dicētes clericis iura ꝙ nō efficieris ep̄s. ⁊ h̄ tibi dabo. Tertio n̄ obligat iuramētū qn̄ excludit opꝰ pietatis: puta ꝙ nihil dabit ꝓ deo vel nō ꝯsulet ꝓrīo. vl' nō ꝯsolabit̄ vl' nūq̄ꝫ erit fideiussor. qꝛ deꝰ nō acceptat illd̄ iuramētū cui dicit ꝯriū di. Quecūqꝫ vultꝫ vt faciāt vob̄ hoīes ⁊ vos eadeꝫ facite illis. Quarto qn̄ qd̄ iurat̄ ex se ē īdifferēs: tn̄ meliꝰ eēt facere ꝯriū sic̄ qn̄ q̄s iurat ꝙ nō tenebit talē ī suo seruitio. vel nō loquet̄ cū tali d̄ tali re. vl' nō ibit ad domū suā. vl' nō coquet ad furnū suū: cū tn̄ meliꝰ eēt facere ꝯriū. Quīto qn̄ iuramentū ē ꝯ bonū publicū. sic̄ qn̄ iurauit ꝙ sb̄trahet se ab onere publico. Sexto qn̄ iuramētū ṽgit ī dispēdiū ꝓprie salutꝫ corꝑalis vl' mutilatōis. qꝛ tūc nō tenet̄ nisi eēt īfligenda ex iusticia. qꝛ sic teneret̄. Septimo nō obligat qn̄ q̄s iurat ex calore iracūdie. qꝛ tūc ibi nō ē iudiciū rōnis. Octauo qn̄ iuramētū ē metu extortū ⁊ aīm obligādi se n̄ habuit. Nono qn̄ res venit ad hūc statū ꝙ temerariū eēt iuramētū īplere sic̄ miles iurauit vl' negociator ꝙ de cetero nō militet vel negociet̄ ⁊ iā ē pauꝑ effectꝰ ꝙ bn̄ viuere alit̄ nō possit. Decimo nō obligat iuramētū qn̄ cui p̄stitū ē frangit fidē iuranti. Undecimo qn̄ mādatū supiorꝫ vult ꝯriū iuramēto: puta iuraui tibi dare decem florenos ⁊ iudex precipit ne ti-

bi dem. Duodecimo nõ obligat iura
mẽtũ qñ cõmutat̃ in meli⁹. sicut q̃ iu/
rauit pegrinationẽ ⁊ efficit̃ religiosus.
Tertiodecimo nõ obligat iuramẽtuz
eos q̃ subdunt̃ alteri⁹ ptãti: puta vxor
q̃ iurauit pegrinatõz vel abstinẽtiam
sil'r seru⁹ monach⁹ ⁊c. qꝛ nõ pñt iple/
re cũ eis ꝯdicit̃. Quartodecimo nõ ob
ligat qñ q̃s iurat icaute. ⁊ ꝓpt̃ aliquaz
necessitatẽ iplere nõ põt. sicut mr̃ q̃ iu/
rauit filiũ ꝟberare. Ex q̃bꝫ oĩbꝫ patet
ꝙ herodes nõ obligabat̃ ad suũ iura
mẽtũ iplẽdũ sz solũ occasionez q̃rebat
occidẽdi eũ dolose. iõ xp̃s ip̃m appel/
lauit vulpẽ Lu. xiij. dicẽs. Dicite vul/
pi illi. ecce eijcio demonia ⁊ sanitates
pficio hodie ⁊ cras: ⁊ tertia die consu/
mor. Tertio herodes disposuit oc/
cidere iohez p saltũ puelle pniciosum
Nã chorea oẽs sensus hoĩs ad pctã i
citat. iõ dicit Guilhel. Chorea ẽ circu/
lus cui⁹ caput ẽ diabol⁹ qui ibi acuit
gladiũ suũ ad occisiõez aĩaꝝ. O mise/
ricors de⁹ q̃z ml'ti pierẽt ꝓpt̃ chorizatõz
o q̃z ml'ta pctã ibi cõmittũt̃. ibi odiuz
ibi vana gl'ia. ibi supbia ⁊c. Hic Esa.
iij. Eleuate sũt filie siõ ãbulauerẽt extẽ/
to collo nutibꝫ ocl'oꝝ ibãt. composito
gressu plaudebãt pedibꝫ. Et Augus.
Oĩs mot⁹ seu salt⁹ petulãtie ẽ salt⁹ in
pfundũ cloace ⁊ iferni. Idẽ. d. x. chor/
dis. Meli⁹ ẽ die dñica arare q̃z chori/
zare. meli⁹ ẽ. i. min⁹ malũ ẽ. capiẽdo cõ
patiuũ ip̃ropẽ: die dñica lanaz texere
q̃z ipudice saltare. Et certe meli⁹ ẽ. q̃a
aliq̃ vtilitas ẽ i textura vl' agricultura
sz prsus nll'a i saltu nisi q̃dã demẽtia.
Uñ si asin⁹ ita saltaret sicut videmus
facere choreatrices dicerẽt. Certe ꝯfu/
sũ ẽ caput asini. Ecce si eẽt risibile i bru
to cur ñ magꝫ i hoĩe. Jõ dicit fr̃ Ange/
lus d Claua. in sũma ꝙ chorizare cõ/
currẽtibꝫ his septẽ excusãt a pctõ. Pri
mũ tp̃s debitũ. ne. s. fiat i tp̃e penitẽtie
puta ieiunio vel oꝛoni deputato: vt i
rogatiõibꝫ. Scd̃m psona ꝯueniẽs. nã
eccl'iastic⁊ psonis ꝓhibet̃ siue i nuptijs
siue i p̃mitijs noui sacerdot⁊. xlvj. dis.
c. clericũ. Tertiũ mod⁹ honest⁹: puta
ne fiat cũ cãtibꝫ ꝓuocãtibꝫ ad libidinẽ
vel gesticulatõibꝫ seu ornamẽtis lasci
uis ⁊ inhonestis. Quartũ recta inten
tio ne fiat itẽtiõe ꝓuocãdi ad libidinẽ
vel supbiã. Quintũ loc⁹ apt⁹ ne fiat i
cymiterio eccl'ia vel claustro. Sextuz
raritas chorizatiõis. qꝛ dicit Rod. ꝙ
choreas ducens ex ꝯsuetudine peccat
mortal'r. Septimũ stabilitas chorizã
tis ne i fine corrũpat̃ itẽtio q̃ icepit bo
na itẽtiõe. O de⁹ et'ne vbi ẽ tal' chorea
ꝙ ista oĩa ibi sint. Igit̃ timẽdũ ẽ ꝙ for
te sicut chorea filie herodis sit cũ pctõ
⁊ aĩaꝝ pic'lo. Tertio herodes et sui
cõplices fuerũt mali in ope. Quia pu
ella saltatrix ꝯsulta mr̃e intrauit ⁊ di/
xit. Uolo vt ꝓtin⁹ (timuit ne herodes
retractaret iuramẽtũ) des mihi in di/
sco caput iohis baptiste. ⁊ ficte ꝯtrista
t⁹ ẽ rex ꝓpt̃ iusiurãdũ. vultu ꝯtristaba
tur sz mẽte letabat̃. O ipie herodes si
male iurasti tũc muta decretuz. meli⁹
ẽ vxorẽ cũ filia ꝯtristari q̃z d̃i sctm̃ occi
di. Et misso spiculatore. i. occisore p̃ce
pit afferri caput iohis i disco. i. scutel/
la. q̃si dãs escã d̃r disc⁹. Sz di. vtꝝ spi
culatores ⁊ tortores sint i statu dãna
tiõis. Rñdet Tho. ij. ij. q. lxiiij. ar. vj.
ꝙ si iudex fert sentẽtiã ꝯ aliquẽ q̃ mãi/
festũ errorẽ ꝯtinet. tũc spiculator ñ dz
exeq̃ talẽ sententiã. al's peccat mortali
ter. Si ꝟo sentẽtia iudic⁊ ñ ꝯtinet ma
nifestũ errorẽ. tũc nõ peccat tortor exe
quẽdo. ⁊ sic põt esse in statu saluatõis
nisi abutat̃ officio: puta occidat liuo/
re vidicte vl' causa auaricie. Ex his pa
tet ꝙ herodes ⁊ sui: mali in corde: ma
li in ore: mali i ope male tractauerũt
sanctũ ex vtero. in vita incarcerando

in morte turpit occidēdo. post mortē ossa eiꝰ ꝯburēdo. Discipuli em̄ b. iohis tulerūt corpꝰ sine capite ⁊ sepelierunt vbi mlta fiebāt miracula. iō ipz exhumatū Julianꝰ apostata ꝯburi iussit. Et licet herodes fuit malꝰ: tn̄ corpꝰ sāctū sepeliri ꝑmisit: non tn̄ cū capite ne resurgeret. Qd̄ hodie iudices nō faciunt dū morti adiudicatoꝝ ⁊ occisorū corpa sepeliri nō ꝑmittūt. sz a volucribus laniari. O q̄z absurdū est carnez xp̄iani bestijs ⁊ volucribꝫ dare. Jō dr xiij. q. ij. q̄situ. ꝙ cadauera ꝑ suis sceleribꝫ occisoꝝ post ꝯfessionē d̄o ꝑactam licet tādē ad eccl̄iaz deferri ⁊ ꝑ eis missa celebrari. Dic̄ tn̄ Hostiē. ꝙ h̄ nō debet fieri sine licētia iudicꝫ. Et qr ab vtero mr̄is sue sctm̄ iohem male tractauerūt: iō ip̄i a deo male tractati sunt. Nā herodes missus ī exiliū ⁊ ibi miserabilit mortuꝰ ē. Herodias silr cū eo Uel vt q̄dā dicūt fuit subito mortua dū caput Johānis ī manu tenerz ⁊ ei insultaret diuīo iudicio ī eiꝰ faciem insufflauit ⁊ subito corruit mortua. Filia q̄z eiꝰ cū sup glaciē ludēdo discurreret: subito sub pedibꝫ crepuit et suffocata est aq̄s. Judei etiā a Tyto et Uespasiano occisi ꝑtim ⁊ captiuati ⁊ dispersi triginta ꝑ denario vēditi. Julianus demū apostata male tractatꝰ est qr dei plaga ꝑcussus ab hostibꝫ excoriatꝰ: ⁊ de eiꝰ corio scabellū regi ꝑsarū fuit fabricatū. ⁊ sic d̄s malos male ꝑdidit Scd̄o b. iohannes ex p̄missis thematꝫ v̄bis ꝯmēdat a sua vita īmaculata cū dr. q̄ ex vētre mr̄is ꝯsecratꝰ ē ꝓpha. Iste eī b. Joh. habuit triplicē vitā laudabilē. s.

Primo qr hūit vitā hūanitatꝫ sctāz
Scd̄o qr habuit vitā angelicā
Tertio qr habuit vitā diuinā

Primo b. iohes habuit vitā hūanitatis sctām. qr n̄ curauit d̄ cibo et potu corpali nec d̄ ornamēto vestimētoꝝ q̄ vestitꝰ erat ornamēto v̄tutū. nec d̄ domicilio cuiꝰ mēs demorabat ī celo. in terris em̄ degebat sz celestibꝫ mysterijs gaudebat. Nā celos aptos vidit. vocem p̄ris audiuit. spm̄sctm̄ ī spē colūbe aspexit. filij diuītatē aguit: quē suo digito demōstrauit. Cuiꝰ caput ī quo fuerūt bti oculi q̄ hec videt datū ē puelle. in q̄ ille aures q̄ talia audierūt. in q̄ labia ⁊ lingua q̄ de xp̄o testimoniuz ꝑhibuerūt: ⁊ p̄mū regnū celoꝝ p̄dicarunt. Johis igit immaculata vita cognoscit ex ꝯstantia. ex reuerētia. ⁊ ex diligentia. Fuit em̄ ꝯstans quo ad se. reuerēs q̄ ad xp̄m. diligēs q̄ ad discipulos. Primo fuit ꝯstās q̄ ad seip̄m. licz sciuit ꝙ Herodes eū q̄siuit ad occidēdū: tn̄ nō fugit nec ꝑterritꝰ fuit. Hinc Chrys. Qd̄ herodes illi faciebat ī malo: h̄ ille suscipiebat ꝑ bn̄ficio. ira illiꝰ quasi dei bn̄ficio fruebat. quia verū gaudiū est sctōꝝ exire de mūdo. Cū eī decollari debuit stabat ī medio carceris ⁊ voce magna clamauit di. Xp̄e fili dei viui quē digito demōstraui: baptizaui: sup quē spm̄sctm̄ vidi: tibi cōmēdo spm̄ meū. sicq; detractū violenter in terrā sanctū caput amputatum est. Secūdo fuit reuerēs ad xp̄m quē nō audebat baptizare. Jō dr. Baptista ꝯtremuit nō audēs sanctū dei verticem tāgere. De quo ip̄e dicebat. Nō sum dignus vt soluā corrigiam eius calciamēti. Tertio habuit magnā diligentiā ad discipulos suos. qr nō sic debebāt afficiebātur ad xp̄m sz īuidebāt ꝙ plures ibāt ad xp̄m q̄z ad iohānem. iō ip̄os ad iesum misit de carcere. Chrys. sup Mat. Missus Johannes ī carcerē nō de suo ꝑiculo solicitꝰ erat. sz de discipuloꝝ salute cogitabat iō misit discipl'os ad xp̄z vt miracula eiꝰ viderēt ⁊ cōuerterentur ab errore.

Et btūs Gre. sup Ezech. Nullū d̄o ta
le sacrificiū sic̄ zel⁹ aīaꝝ. qꝛ melior est
apud deū vn⁹ iust⁹ q̄ꝫ tot⁹ mūd⁹ pctō
rib⁹ plen⁹. Scd̄o b. Jobes habuit vi/
tā angelicā. Sic̄ eī angeli ꝓcurant ho
minū salutē eos purgādo ⁊ illuminā
do. ita b. Jobes. iō d̄r lucerna ardēs ⁊
lucēs. Lu. j. Ut ꝯuertat corda patꝝ ī
filios ꝑare dño plebē ꝑfectam. Hinc
Chrys. Jobes spē hō: gr̄a angel⁹. cor/
poretenebat̄ in carcere sꝫ aīa in celo.
sil'is paulo Phil'. iij. Nr̄a ꝯuersatio ī
cel' est. Tertio b. Jobes habuit vitā
diuinā. qꝛ nō viuebat amore domesti
co ex eo q̄ sctōs senes p̄rem ⁊ mr̄ez re/
liq̄rat domi adhuc ī tenera etate ⁊ ha
bitauit ī deserto. neqꝫ viuebat mūda
no amore. qꝛ carnē suā mirabilit̄ cru/
ciabat vt ꝟe dicere poterat. Uiuo ego
iā nō ego viuit ꝟo ī me xp̄s. Et qꝛ vi/
tam habuit spūalē angelicā ⁊ diuinā:
iō habuit etiā mortē p̄ciosam. iuxta il
lud ps̄. Preciosa ī ꝯspectu dñi mors
sctōꝝ ei⁹. Sꝫ si fuit p̄ciosa ip̄i⁹ vita qꝛ ī
maculata: q̄re mors tā d̄specta. nōne
meli⁹ videret̄ q̄ vixisset ī pace. ī deuo/
tiōe. ī sctitate. Certe h̄ fuit meli⁹ vt ꝓ
iusticia cū amara morte moreret̄. ad
innuēdū q̄ oēs iusti ⁊ d̄o cari h̄ ama/
ricabūt̄. ⁊ dei inimici ī futuro acerbio
ra patiēt̄. Uñ Gre. ī. iij. li. mora. admi
rans dic̄. Dū btī Job vulnera crucia
tusqꝫ ꝯsidero: repēte mēt̄ oc'los ad Jo
hānē reduco ⁊ nō sine g̃uissima admi
ratōe ꝑpēdo q̄ ille ꝓp̄hie spū ītra ma
tris vteꝝ replet⁹ atqꝫ (vt ita dixerim)
pusq̄ꝫ nasceret̄ renat⁹. ille amic⁹ spōsi.
ille q̄ int̄ natos ml'ieꝝ maior nēo sur/
rexit. ille sic ꝓp̄ha ⁊ pl⁹ q̄ꝫ ꝓp̄ha ab ini/
q̄s in carcerē mittit̄ ⁊ ꝓ puelle saltatu
capite trūcat̄. ⁊ vir tāte seueritat̄ ꝓ ri
su turpiū morit̄. nūq̄d nō credim⁹ ali
q̄d fuisse qd̄ ī ei⁹ vita illa sic despecta
mors tegeret. sꝫ qñ ille vl' in cibo pec/
cauit qui locustas solūmō ⁊ mel silue
stre edit Quid demū vl' d̄ q̄litate sui te
gmīs deliq̄t: q̄ cameloꝝ pilis corpus
oꝑuit. Quid d̄ ꝯuersatōe sua offende/
re potuit q̄ d̄ heremo ñ recessit. Quid
illū loq̄citatis noxa polluit q̄ disiun/
ctus lōge ab hoīb⁹ fuit. Quid est g̃ q̄
Job dei testimonio p̄fert̄. ⁊ tñ plagis
vsqꝫ ad sterq̄liniū sternit̄. Quid est q̄
iobes dei voce laudat̄ ⁊ tñ ꝓ temulēt̄
ꝟbis ī saltatōis p̄miū morit̄. Quid ē
q̄ oīpotēs de⁹ sic vehemēter ī h̄ seculo
despicit q̄s sic sublimit̄ añ secl'a elegit
Qm̄ idcirco sic eos p̄mit ī infimis. q̄a
videt quō remuneret ī sūmis. Hic g̃
vnusq̄sqꝫ colligat q̄d illic sint passuri
q̄s reprobat si hic sic cruciat q̄s amat
Hec ille. Igit̄ nō sine cā male tracta/
uerūt illū q̄ de vētre mr̄is ꝯsecrat⁹ ē ꝓ
pheta. q̄ cū ꝟgib⁹ ē ꝟgo. cū martyrib⁹
martyr. cū heremit̄ heremita. cū apl'is
apl'us. insup amic⁹ spōsi: p̄co iudic̄. q̄
ꝑ copiosa sua merita īpetret nobis h̄
gr̄am ⁊ tādē illic gl'iaꝫ. Ad quā nos ꝑ
ducat quē digito demōstrauit: xp̄s re
gnās cū p̄re ī vnitate s. s. de⁹ in secula
seculoꝝ Amen.

De natiuitate ꝟginis gl'iose
Sermo. lxxxij.

Domus quā

d edificare volo talis eē dꝫ vt
in cūctis regionib⁹ noīet̄. j.
Paral'. xxij. Ista ꝟba optīe ꝯueniunt
solēnitati gl'iose ꝟgīs. q̄ ad lr̄aꝫ sūt ꝟ/
ba dauid regis q̄ volebat domū dño
edificare. sꝫ ꝓhibit⁹ fuit a dño ꝓp̄t̄ ml'/
ti sanguīs effusionē. sꝫ ꝯcessum fuit fi
lio suo salomoni q̄ significat xp̄ꝫ. Nā
de⁹ dei fili⁹ cupiēs ꝑ susceptōꝫ huma/
ne nature nobiscū habitare: nullā di/
gnā domū ī mūdo īuenit q̄ talē dñm
recipe digna fuisset. iō optuit eam de/
nuo edificare vt merito dicat̄ d̄ ea illd̄

Prouer.ix. Sapia edificauit sibi domũ. Sapia q̃ppe dei p̃ris xp̃s edificauit btãm ꝟginem ĩ q̃ hitauit corpaliť nouẽ mẽsibꝫ. q̃re ip̃a merito dom⁹ dei appellať. Sciẽdũ tñ ꝙ dom⁹ in sacra scp̃tura mltiplr̃ accipiť. s.

Prio ꝑ ꝯgregatõe fideliũ generali
Scdo ꝑ edificatõe ꝟtutũ spũali
Tertio ꝑ edificatõe lapidũ maťiali
Quarto ꝑ ĩhitatõe btõꝝ eťnali
Quito ꝑ inhitatõe filij d̃i singl'ari.

Primo dixi ꝙ dom⁹ ĩ scp̃tura accipiť ꝑ ꝯgregatõne fideliũ generali. de q̃ d̃r i. Thim̃.iij. Scias quõ in domo dei opteat te ꝯuersari q̃ est eccl'ia dei viui id est ꝯgregatio fideliũ in q̃ fundamẽtũ est xp̃s fili⁹ dei viui. sup q̃d supedificamur cemẽto caritatꝫ. Hic Ephe.ij. In q̃ ꝛ vos coedificamĩ in habitacl'm dei ĩ spũsctõ. hãc domũ dei nihil magis destruit q̃ꝫ ꝑuersa clericorũ vita. Hinc Chrys. ꝛ hr̃.viij.q.j.c.q̃lis. Ualde inq̃t eccl'iam destruit laicos meliores esse q̃ꝫ clericos. ꝛ licꝫ q̃dã clericoꝝ sint mali. tñ ꝟtutẽ sacr̃oꝝ mĩstrãt. q̃a dic̃ Augu. ꝛ hr̃.j.q.j. Spũsctũs ĩ sctã eccl'ia ita opať vt reꝓbos fugiat ꝛ tñ ꝑ eoꝝ mĩsteriũ reprobos colligat. sic̃ ꝑ missas: ba ptisma ꝛ absolutões. Et ĩ hac dei domo q̃dã sť noĩe tm̃. q̃dã re ꝛ nomĩe sic̃ existẽtes ĩ gr̃a Scdo domus accipiť ꝑ edificatõe ꝟtutũ spũali. ꝛ sic aĩa d̃r dom⁹ dei ĩ q̃ xp̃s habitat ꝑ ꝟtutũ infusiõꝫ. Hinc Maximus ĩ s̃mone d̃ vno martyre ait. Xp̃s ĩ cordibꝫ fideliũ suoꝝ ꝑ fidẽ hitare dignať Dicit eĩ apl's. In ĩteriori hoĩe habitare xp̃m ꝑ fidẽ ĩ cordibꝫ nr̃is Tertio dom⁹ ĩ scp̃tura accipitur ꝑ materiali edificatõe lapidũ vbi ꝯueniũt fideles ad audiẽdũ dei ꝟbũ ꝛ ꝑcipiẽdũ eccl'ie sacr̃m. d̃ q̃ dic̃ apl's. j. Thim̃.iiij. Uolo ĩ eccl'ia orõnes fieri Et saluator Luce.xix. Dom⁹ mea dom⁹ orõis vocabitur Quarto dom⁹ ĩ scp̃tura accipiť ꝑ inhabitatõe btõꝝ eťnali. d̃ q̃ ps̃. ait. Btĩ q̃ habitãt ĩ domo tua ĩ secl'a secl'orũ laudabũt te Quinto deniq̃ꝫ domus accipiť ĩ scp̃tura ꝑ inhabitatiõe filij d̃i singl'ari. d̃ q̃ Ecc̃i.xxiiij. d̃r. Qui creauit me req̃euit ĩ tabernacl'o meo. Quã q̃dẽ domũ fili⁹ dei singulariť elegit ꝛ fundauit. Premissis ãt oĩbꝫ modis btã ꝟgo p̃t dici dom⁹ dei. q̃r ĩ congregatõe fideliũ ẽ p̃cipua ĩ aĩa ꝟtutibus plena. ĩ btitudine p̃ma. Hec igr̃ dei dom⁹ ẽ tal' ꝙ tã ĩ regiõe celesti t̃restri q̃ꝫ infernali noĩať. Uñ ex his ꝟbis tria insinuãť documenta salutꝫ ad honorẽ ꝟgis declarãda. s.

Primũ d̃ hui⁹ dom⁹ fundatõe. ibi. Dom⁹ quã edifi. ꝛc̃.

Scdm d̃ hui⁹ dom⁹ adornatõe. ibi talis esse debet.

Tertiũ d̃ hui⁹ dom⁹ denoĩatõe. ibi vt ĩ cũctꝫ regiõibꝫ ꝛc̃.

Primũ documẽtũ ex p̃missis thematis ꝟbis insinuať d̃ h⁹ dom⁹ fundatõne cũ d̃r. Dom⁹ quam edificare volo. Nã s̃m pb̃m.iiij.phis. Unũq̃dq̃ꝫ naturaliť ꝟtiť ad locũ sue nať ꝯueniẽtẽ vt ibi q̃escat ꝛ delecteť. sic̃ talpa ĩ terra piscis ĩ aq̃. auis ĩ aere. salamandra ĩ igne. Sic de⁹ cui⁹ delitie sť eẽ cũ filijs hoĩum. vt cũ hoĩbꝫ hitare possꝫ q̃siuit sibi locũ ꝯdecẽtẽ. iuxta illd̃ Ecc̃i.xxiiij. In oĩbꝫ req̃eꝫ q̃siui. ꝛ nõ ĩueniẽs tãdẽ edificauit sibi hãc dignã domũ. d̃ q̃ loq̃mur mariã vt dicat. Qui inq̃t creauit me req̃euit ĩ tabnacl'o meo. ibi posuit tricliniũ deitatꝫ. Circa cui⁹ dom⁹ dei fundatõꝫ tria notem⁹ q̃r preciosa dom⁹ ab his tribꝫ laudať. s.

Prio ab artifice q̃ fundauit. (uit
Scdo a maťia excellẽti d̃ q̃ fabrica
Tertio a loco eminẽte q̃ sblimauit

Prio inq̃ꝫ dom⁹ q̃uis ꝯmẽdať ab artifice q̃ eã fũdauit si ẽ sapiẽs. ꝛ hui⁹ do

mus fundator ē ipe ds creator ⁊ fabricator oīm: d q̄ ps̄. ait. De⁹ fundauit eā in eternū. Dic ei Amb. i examerō q̄ bonus artifex p̄mo fundamētū poit. vñ ⁊ d̄ mat̄iali dei domo d̄r de ꝯse. dist. j. Nemo eccl̄iaz edificet añq̄z ciuitatis eps veniat ⁊ ibidē crucē figat. publice atriū designet. ⁊ ipe dz lapidē p̄mariū ponere. Sic i h⁹ dom⁹ dei edificatiōz ille celest̄ ciuitat̄ eps veit q̄ Joh. x. dixit. Ego sū pastor bon⁹. q̄ ⁊ aiaz suam posuit ꝓ ouib⁹ suis. Jō angel⁹ gabriel dixit marie Lu. j. dñs tecū. Ubi est sciēdū s̄m mgr̄m i. j. li. sniaꝝ. q̄ ds d̄r eē in oib⁹ reb⁹ tripl̄r. s. ꝑ p̄ñtiā potētiam ⁊ eēntiā. Insup̄ i sctis q̄rto mō vicz ꝑ gr̄az i p̄ñti ⁊ gl̄iam i futuro. qꝛ gl̄ia ē ꝯsūmata gr̄a. oib⁹ q̄ppe his modis erat dñs i btā v̄gīe Nā ꝑ p̄ñtiā d̄r de⁹ eē in creatur̄ qꝛ nouit oīa intima creature. iuxta illd̄ Heb. iiij. Oīa nuda ⁊ apta s̄t ocul̄ ei⁹. In btā autē v̄gīe fuit dñs ñ solū qꝛ nouit oīa ītima ei⁹ puta affectōes ⁊ cogitatōes: sz etiā approbauit oēs act⁹ ei⁹ vt sctissimos. nū q̄z ei aliq̄d ipa cogitauit aut dixit vl̄ fecit qd̄ d̄o ñ placuisset. Scd̄o de⁹ d̄r eē i creatur̄ ꝑ potētiā: qꝛ dat oib⁹ v̄tutē opandi. Hic saluator Joh. xv. ait. Sine me nihil potest̄ facere. Sz qꝛ v̄tutē dedit btē v̄gini ꝑfecti⁹ q̄z alteri qꝛ sine virili semīe: iō dñs ꝑfecti⁹ cū v̄gine fuit. Tertio de⁹ d̄r eē i creatur̄ ꝑ eēntiam. qꝛ ꝯseruat creata i esse. iuxta illd̄ Gre. Oīa inq̄t i nihilū tēderent nisi ea man⁹ oīpotēt̄ ꝯseruaret. iō d̄r Act. xvij. In ipo ei viuim⁹ mouemur ⁊ sumus s̄m Lyrā sic i cā efficiēte Nā ds causat in nob̄ viuere moueri ⁊ eē. ⁊ sic ē ītimior nob̄ q̄z nosipi. qꝛ ꝯiūgit p̄ncipia intrīseca. ⁊ q̄zto ꝑfecti⁹ eē dedit creature. tāto ꝑfecti⁹ d̄r de⁹ ibi eē ꝑ eēntiā. Sed btē v̄gini dedit nobilissimū eē i aīa et corpe. g̃ bñ dixit ei angel⁹: dñs tecum

Quarto sup̄ hos dictos modos deus d̄r eē i sctis ꝑ gr̄az. iuxta illd̄. j. Joh. iiij De⁹ charitas ē ⁊ q̄ manet i charitate i deo manet ⁊ ds i eo. Isto etiā mō ꝑfecti⁹ fuit i ipa v̄gīe q̄ oib⁹ maiorē gr̄az habuit. Quinto vltra dictos modos i sola v̄gīe fuit stupēdo ⁊ iaudito mō a secul̄. s. ꝑ corpalē p̄ñtiā. ita q̄ nunq̄z fuit nec fiet sic cū aliq̄ creat̄a. qꝛ exñs i vtero v̄gis cū iacēte iacebat. cū sedēte sedebat. cū dormiēte dormiebat. cū ābulāte ābulabat. cū stāte stabat. Ideo iste sūm⁹ artifex ⁊ pōtifex venit a sūmo celo ad fundādū hāc domū dei cuius aduētū angel⁹ p̄nūciat di. Dñs tecuz. Uñ Augu. i s̄mōe d̄ natiuitate v̄gis ait. Tecū dñs i corde. tecū i ventre. tecū i vtero. tecū i auxilio. Sic deniq̄ dictus pōtifex fixit in ea crucē ⁊ desig̃uit atriū icludēdo vniuersas v̄tutes ⁊ g̃tias. Eccl̄i. xxiiij. In me oīs gr̄a vie ⁊ v̄itat̄. i me oīs spes vite ⁊ v̄tut̄. Posuit postmodū p̄mariū lapidē in quē xp̄ianitas nr̄a ē supedificata. iuxta illud. j. Cor. iij. Fūdamētū alid̄ nēo pōt ponere p̄ter illd̄ qd̄ positū ē. ⁊ Eph. ij. Ipo sūmo angulari lapide xp̄o iesu i q̄ edificatio ꝯstructa crescit i tēplū sanctū i dño in q̄ ⁊ vos coedificami in habitacl̄m dei i s. s. Et iste lapis xp̄s. j. petri. ij. d̄r lapis offensiōis ⁊ petra scādali. O q̄z g̃uit offendit iudas ad hūc lapidē se: dū ipie ip̄z iudeis tradidit. O q̄z dure ipegerūt iudei cū xp̄z filiū fore dei negauerīt. O q̄z salubrit̄ edificatis t̄ xp̄iani ꝑ hūc lapidē. b̄ reuera ē lapis ille d̄ q̄ ps̄. ait. Lapidē quē reprobauerūt edificātes b̄ fact⁹ ē i caput anguli. ꝯiūgēs vtrūq̄z ppl̄m gētilē vicz ⁊ iudaicū ꝯuersū. ipe igit̄ fundamētal̄ ⁊ angular̄ est. i. p̄mus ⁊ nouissimus.

Scd̄o q̄z dom⁹ ꝯmendat̄ a mat̄ia excellēti de qua fabricat̄. puta lapide. luto. auro. argento ⁊c. Sic hec dei

dom⁹ ē cōmēdabilis. qꝛ de lapidib⁹. i. generatiōib⁹ regū ducū ⁊ ꝓphetaꝝ. ꝺ q̄ cāit eccl'ia sic. Regali ex ꝓgenie maria exorta refulget. In hui⁹ figura. iij. Regꝫ. v. dꝛ. Precepit rex vt tollerēt lapides grādes ⁊ lapides p̄ciosos. i. virtutes ī fūdamētū dom⁹ dñi. Loc⁹ em̄ ſm pb̄m. iiij. phisicoꝝ dꝫ ꝓportionari locato. Cū igit̄ dei fili⁹ oīm sit nobilissim⁹ ⁊ dignissim⁹. iō dig̃ dom⁹ debuit ei p̄pari ī q̄ illas sctissimas nuptias vniōis nature hūane celebraret. Hic Alex. de Ales ait. Neq̄q̄ p̄elegisset eaꝫ nisi esset ceterꝫ creaturis dignior. deo dilectior. trinitati gratiosior. ⁊ vniuersis excelsior. Vn̄ fabricator celoꝝ ⁊ creator angeloꝝ hanc domū sibi formauit de istis materijs scꝫ

Prīo carnē ꝟgīs vt domū stellarē.
Scdo aīaꝫ ꝟgīs vt domū solarē.
Tertio naturā vtriusq̄ꝫ vt domū re

Prīo dixi ꝙ de⁹ carnē ꝟgīs (galeꝫ. formauit vt domū stellarē siue de stellis. Ad cuius veritatis ꝓbationē adducamus tres sapientes. Primo de lege nature accedat balaā fili⁹ Beor. qui vidit marie carnē formari in mūdicia stellari. ⁊ ꝓphetādo Nume. xxiiij dixit. Orietꝫ stella ex iacob. ⁊ bene dicit̄ stella. qꝛ stella est splendida nullā habens grauedinē vt dicit pb̄s. ij. de celo. Ita mūdissima maria in qua nullus languor vel fex membroꝝ fuit. sꝫ sicut in statu innocētie fuere adam et eua que hodie nata est. de qua eccl'ia dicit. Stella maria hodie ꝓcessit ad ortū. Sed diceres. qualis ⁊ quāta fuit btā virgo ſm carnē. Ad qd̄ dicendū ꝙ ex scp̄tura autētica nō habet̄ ei⁹ q̄litas ⁊ quātitas sꝫ vbi deficit scp̄tura recurrēdū est ad rōnē. ſm rōnē vero doctores sic eā describūt. Quo ad q̄ntitatē fuit virgo elegans ⁊ alta. gracilis ⁊ pulchre disposita. Cuius ratiōeꝫ dicunt. Dicit inquiūt pb̄s. ij. de aīa. ꝙ vnūquodq̄ natū est facere tale quale ip̄m est. vt si natura nō errauerit proles assimilat̄ parentib⁹ in qualitate ⁊ quātitate. In hac vero virgine in filij ꝯceptione natura errare non potuit. cuius artifex spūssanct⁹ fuit. Sꝫ quia filius eius fuit magne stature ergo et ip̄a. De qualitate autē dicūt doctores ꝙ in colore fuit alba ⁊ rubea. Cui⁹ rō est qꝛ dicit Johannici⁹ ꝙ iste color ab equalitate humoꝝ ꝓcedit. alij vero colores ab inequalitate. In statura aūt sic fuit naturaliter regulata ꝙ caput: oculi: facies: labia. et oīa lineamenta corporis fuerūt bene inuicē ꝯuenientia. Fuit igitur tam pulchra ſm carnē vt dicit Bern̄. ꝙ ioseph vir eius nō fuit ausus respicere eam. Hinc etiaꝫ in hystoria grecoꝝ legit̄ ꝙ beatus dionysius supplicauit beato iohanni euangeliste tanq̄ꝫ custodi virginis vt eā videre posset. Qui cū eā vidisset cecidit ī terrā quasi mortuus. Tandē ad se reuersus dixit. Nisi solidatus essem ī fide nō aliū deū crederē q̄ꝫ eaꝫ. Accedat etiā secūdus sapiēs de lege scripta salomon q̄ de carne virginis dicit Prouerb. vlt. Fortitudo ⁊ decor indumentū eius. i. caro eius. Accedat ⁊ tertius sapiēs de lege gratie ille illuminatus Aug⁹. q̄ de ea ait. Quis poterit in huius aīa siue carne loc⁹ eē vitioꝝ q̄ ad celi vicē ꝯtinētis oīa dñi tēplū ē effecta. O beate augustine. īmo quē celi cape nō poterāt hec suo cōp̄hēsū vtero nobis attulit. Iō bene figurat̄ ꝑ arcam noe de qua Gen̄. vj. dꝛ. ꝙ ī illa erat fenestra vitrea ꝑ quā aque diluuij non intrauerūt. sed tm̄ ip̄a lux q̄ oīb⁹ in arca illuminabat. Moraliter ꝑ arcaꝫ intelligit̄ corpus virginis in quo ver⁹ ille noe. i. xp̄s req̄euit. fenestra vitrea ī arca est auditus virginis ꝑ quem lux

diuīe gr̄e angelo nūciāte ītrauit. quaz gr̄az oīb⁹ in arca. i. eccl'ia sctā ꝑticipauit. nihilo min⁹ tñ aque diluuij. i. pctinū. q̄ꝫ ꝑ fenestrā alicui⁹ sensus ei⁹ ītrare potuerūt. Secūdo deniq̄z artifex celestis aīam v̄ginis formauit vt domū solarē. qd̄ ꝓbem⁹ testimonio legis nature scripte ⁊ gr̄e. Naz ī lege nature Job p̄uidēs hāc v̄ginē de ea sic dic̄ ca. xxxj. Uidi solē. i. aīam v̄ginis fulgere ⁊ lunā. i. corp⁹ ip̄i⁹ incedere clare ⁊ letatū ē cor meū. Sil'r ī lege scripta dauid ait. In sole posuit tabernaculū suum. i. in aīa v̄ginis posuit tabernaculū suū. qꝛ vt dicit b. Aug⁹. ꝙ beata v̄go pri⁹ ꝯcepit mēte dei filiū q̄ꝫ vtero. Itē de lege gr̄e dic̄ Amb. Quid em̄ nobili⁹ dei mr̄e. qd̄ splēdidi⁹ ea quā splēdor elegit. Et vt inq̄t de ceter⁹ ei⁹ v̄tutibꝫ taceā. v̄go erat nō solū corꝑe sed ⁊ mēte. Et Apoc⁹. xij. d̄r. Mlr̄ amicta sole. Tertio artifex celestis naturā vtriusq̄z anīe. s. ⁊ corꝑis v̄ginis formauit vt domū regalē vt nō sit ei sil'is ī vniuerso mūdo. de q̄ ait Hiero. in ser. de assūptōe. Quid nos tātilli. qd̄ actione pusilli. i. ei⁹ laudib⁹ referam⁹ cū si oīm nostꝝ mēbra v̄terēt̄ ī līguas eā laudare sufficeret null⁹. altior celo ē d̄ q̄ loq̄nitimur. abysso ꝓfūdior cui laudes dicere conamur. Si inq̄t celū te vocē: altior es. si matrē gētiū: p̄cedis. si formā dei te appellē: dig̃ existis. si dñam angeloꝝ: ꝑata eē ꝓbaris. qd̄ igit̄ de te digne dicā: nescio. Tertio domus cōmēdat̄ a loco eminēte q̄ sublimat̄. nā si dom⁹ ī loco ameno edificat̄ laudabilior existit. In figura d̄ famoso templo salomōis d̄r ij. Paral'. iij. ꝙ cepit edificare salomō domū dñi ī hierl'ez ī mōte moria q̄ demonstrat⁹ fuerat dauid p̄ri suo ī loco quē ꝑauerat dauid ī arca hermō hiebuz ei de p̄cepto dñi ꝑ ꝓphetā gad ꝓ eo ꝙ āgel⁹ ꝑcuteret populū ꝓpter peccatū nūeratōis ppl'i. ī q̄ altari obtulit dauid deo sacrificiuz sup qd̄ descēdit ignis ī signū diuīe acceptatōis ⁊ ꝯsūpsit sacrificiū. j. Para. xxj. Igit̄ dei dom⁹ v̄go gl'iosa est edificata ī altissimis cacumib⁹ mōtiū. d̄ q̄ Ps̄. Fūdamēta ei⁹ ī mōtib⁹ sctis. s. patris filij ⁊. ss. In mōte p̄ris cui attribuitur potētia. In mōte filij cui appropatur sapia. In mōte spūs scti cui attribuit̄ clemētia. Propterea hec dei domus cadere nō potuit nec ꝑ īfirmitatē sic̄ petr⁹ ⁊ alij discipuli tꝑe passiōis xp̄i. neq̄z ꝑ ig̃rātiā sic̄ paul⁹ dicebat. j. Tim̄. j. Ig̃rās feci ī incredulitate. qꝛ ñ erat fūdat⁹ sup mōtez diuīe sapīe tūc. neq̄z ꝑ maliciā sic̄ iudas crudel' q̄ ꝑsecut⁹ ē hoīez īopē ⁊ cōpūctū corde mortificare. qꝛ nō erat fūdat⁹ sup montez clemētie. ss. sic̄ btā v̄go dei dom⁹ in cuius ꝑsona ait Sapiēs. Ecc̄i. xxiiij. In me oīs gr̄a vie ⁊ v̄itatis. ī me oīs spes vite ⁊ v̄tut⁹. Nā gr̄a opponit̄ malicie: v̄itas ig̃rātie. v̄t⁹ īfirmitati. Cōsideremus igit̄ charissimi hāc dei domuz ꝑ artificē oīm ī mōte altissimo fūdataz. ⁊ admirātes dicam⁹ illud Gen̄. xxviij. Quā terribil'. i. venerabilis ē loc⁹ iste nō ē hic aliud nisi dom⁹ dei ⁊ porta celi. Et illd̄. ij. Machab. iij. Qui in celis hz hītationē. visitator ⁊ īhabitator est loci illi⁹ ī secula. Secūdū q̄z documētū ex p̄missis themat⁹ v̄bis īsinuat̄ de hui⁹ dom⁹ dei adornatōe: cū dicit̄. Talis eē dz. h̄ ē dicere tā pulchra. tā ornata ꝙ dig̃ sit suscipe regē celi. Naz sic̄ eccl'ia materialis adornat̄ exteri⁹ diuersis vasis ꝑa mētis ⁊ cortinis. īteri⁹ v̄o dotat̄ īdulgētijs ⁊ p̄uilegijs. sic beata v̄go extitit adornata exteri⁹ moꝝ honestate. interi⁹ v̄o v̄tutū ⁊ gr̄aꝝ plenitudīe intātū ꝙ dñs oīm dilexit eaz. Uñ sicut materialis eccl'ia ad tria cōsecrat̄: ita beata virgo scz

Primo in apothecā medicinaliuz vnguentorum.

Scdo ī thesaurariā celestiū donoꝝ

Tertio ī scolā moraliū documētoꝝ

Prīo nāqꝫ btā ꝟgo est ꝯsecrata ī apothecā medicinaliū vnguētoꝝ sic̄ eccīa materiaľ ī q̄ sť septē sacr̄a ꝯ oīa īfirmitatū aīe genera. Sꝫ vñ sť hec sacr̄a: nōne a xp̄i passiōe. vt dic̄ Aug. li. xviij. de ciui. dei. Xp̄s āt dñs vñ exiuit ad op⁹ redēptōis nr̄e: nōne ď ista domo tāqꝫ spōsus de thalamo. O igiť aīa xp̄i sāguine redēpta si es vulnerata peccatꝭ multꝭ: recurre ad hāc dei apothecam qꝛ dic̄ de ea Bern̄. Copiosa charitas tua nr̄oꝝ opit multitudinē peccatoꝝ

Scdo dom⁹ dei materiaľ ꝯsecrať ī thesaurariā celestiū donoꝝ: q̄ sť indulgētie: ꝛ ꝓuenerūt ex supabūdātia meritoꝝ passiōis xp̄i. cui⁹ mīma gutta sāguīs vľ sudoris suffecissꝫ ad oīm peccatoꝝ expiatōꝫ. Sic̄ eī rex ꝓ redimendis captiuis dat copiosū thesauꝝ cuius cētesima ꝑte r̄dimi possēt. Sic rex celoꝝ xp̄s ďdit meritū sue passiōis in māib⁹ petri Mat. xvj. di. Tibi dabo claues regni celoꝝ. ꝓp̄t̄ea thesaurari⁹ diuīe potētie ē Petr⁹. thesaurari⁹ sapientie ē Paul⁹. sꝫ thesauraria diuīe misericordie ē btā maria. ď q̄ Ber̄. sic ait. Queram⁹ gr̄am ꝑ mariā. qꝛ q̄ q̄rit inuenit ꝛ pulsanti apieť. ipa eī oīb⁹ oīa facta ē. oīb⁹ sinū mis̄icordie apit: vt ď plenitudīe ei⁹ accipiāt vniuersi. captiuus redēptōꝫ. eger curatōꝫ. tristꝭ ꝯsolationē. pctōꝝ veniā. iust⁹ gr̄aꝫ. angel⁹ leticiā. fili⁹ dei carnis sub̄aꝫ Tertio sicut dom⁹ dei materiaľ ꝯsecrať ī scolaꝫ moraliū documētoꝝ vt ibi fiāt p̄dicatiōes: exhortatōes: misse: p̄ces ꝛc̄. Sic b̄ dei viui tēplū in q̄ ē oīs doctrīa morū Uis g̃ aīa deuota addiscere fundamētum ꝟtutū: hūilitatē: accede et disce ī hac domo. q̄ cū essꝫ dei mr̄: ancillam se appellat. vis patīam. vis pietatē ꝛc̄. vis ꝙ p̄ces tue a deo exaudiāť accede ad hāc dei domū. ꝛ ꝑ fenestras isti⁹. i. ꝑ os mitte illas ad aures diuinas ꝛ exaudiet. qꝛ in figura dixit dñs Salomōi. ij. Paraľ. vij. Audiui inq̄t orōꝫ tuā ꝛ elegi locū istū mihi ī domū sacrificij. si clausero celū ꝛ pluuia non fluxerit ꝛ p̄ce[illegible] vt locuste deuorēt terrā. ꝛ misero pestilētiā ī ppľm meū. cōuersus āt ppľs egerit pnīaꝫ a vijs suis pessimis: ego exaudiā ď celo ꝛ ꝓpicius ero pctīs eoꝝ. ocľi q̄ꝫ mei erūt apti ꝛ aures mee erecte ad orōꝫ ei⁹ q̄ ī loco isto orauerit. elegi eī ꝛ sctīficaui locuꝫ istū vt sit nomē meū ibi ī sempiternū: ꝛ ꝑmaneāt ocľi mei ꝛ cor meū ibi cunctis diebꝫ. Uñ cū suaui leticia gaudeam⁹. qꝛ hodie ē ꝑfecta ī h̄ mdo ď q̄ venit ad nos dei fili⁹ Ad h̄ hortať eccľia dicēs. Cū iocūditate natiuitatē beate marie celebrem⁹ vt ipa ꝓ nob̄ intercedat ad dñm ih̄m xp̄m. Sꝫ sollerť videam⁹ carissimi ꝙ oēs ī hac domo ornati ꝟtutib⁹ sim⁹. qꝛ sic̄ ī die palmaꝝ saluator expulit oues boues ꝛ numularios ď sua domo. sic repellet q̄ sť cū boue ruditatꝭ. cū oue vane ītētōis. cū colūba gľie vane. qꝛ tľes sūt cāpsores id ē denariū mutuātes. aīaꝫ suā ad ďi imaginē creatā venalē exponūt ꝓ modica delectatōe carnali ꝛ emūt eťnū īferni tormētū Tertiū deniqꝫ documētū ex p̄missis thematꝭ ꝟbis īsinuatur ď h⁹ dei dom⁹ denoīatiōe cū ďr. vt in cūctꝭ regiōib⁹ noīeť. Nā hec ꝟgo intelligēs ꝙ ipa ī toto mdo essꝫ noīanda ꝓphetice ďcātauit dicēs. Ex h̄ btāꝫ me dicēt oēs generatōes. Lu. ij. ꝛ eiusdē. j. ďr. ꝙ nomē ꝟgīs erat maria. Qď q̄dē hodie crediť sibi fuisse impositu. qꝛ femīe nō circūcidebāť. sic̄ viri octauo die q̄b⁹ tūc noīa īponebāť. ꝛ sic hodie h̄ noīe est vocata s̄m reuelatiōem

angelicā. Uidēs eī sctā anna mat̄ ei⁹ ī ea tātā ꝟtutū et moꝝ ꝑfectōꝫ: gr̄a isti⁹ postea q̄tq̄t ꝑiebat filias oēs isto noīe maria vocabat. Circa cui⁹ denoīatōꝫ duo ꝯsiderem⁹. s.

Primo noīs ꝟginis cōeꝫ vocatiōꝫ
Scd̄o noīs ꝟgīs spēalē īterp̄tatōꝫ.

Primo inq̄ꝫ circa denoīatōꝫ ꝟgīs notem⁹ nominis ꝟginis cōeꝫ vocatōeꝫ. nā hec ꝟgo cōit̄ int̄ alia his trib⁹ noī/bus vocat̄. vicꝫ Gr̄a plēa. Marꝫ stel/la. et Maria. Primo q̄dē vocata ē ḡtia plena ab angelo gabriele Lu. j. q̄ ī salutatōe nō noīauit mariā: sꝫ gr̄a plenā di. Aue gr̄a plena. postea eccl̄ia addidit in salutatōe h̄ nomē Maria. O Gabriel archāgele q̄ es nunci⁹ dei al/tissimi. d̄ ꝯsistorio sctē trinitatꝫ missus cur venisti cū tāta ignorātia aut irre/uerētia. ꝙ hāc dei domū q̄ in cunctis regiōib⁹ ē digna noīari nō nominasti g̃ videt̄ ꝙ aut nescisti. aut eā nō honorasti. q̄re misera ꝓles Eue cōq̄rit̄ ꝯ te. Sꝫ reuera dicere pōt Gabriel rōnabiliter se excusando ꝙ optime scienter ꝛ reuerēter eā salutauerit eo ꝙ digniori nomine eā vocauit. s. gratia plenam. Sicut videm⁹ ad sensum ꝙ cū aliq̄s ad gradū digniorē assumit̄: mutat̄ illi⁹ nomē. sic fuit de Petro. q̄ añ q̄ꝫ ꝯstitueret̄ vicari⁹ xp̄i Symon vocabat̄. sꝫ in illa ꝯstitutōe saluator mutato noīe sic ip̄m vocauit Mat. xvj. Tu es Petrus. Silr̄ paul⁹ q̄ p̄us vocabat̄ saulus. Sic angel⁹ mutauit nomē Marie in salutatōe q̄ mr̄ dei esse debebat nec tñ ig̃rauit ei⁹ nomē q̄ postea exp̄ssit di. Ne timeas maria. Et bñ ꝯuenit dici gr̄a plena. qꝛ nec deo nec alteri sic cōuenit. In deo em̄ est gr̄e plenitudo datiue. sꝫ ī maria susceptiue sup̄ oēm purā creaturaꝫ. Hinc Hiero. ait. Et ꝟe plena gr̄a. qꝛ ceterꝫ ꝑ ꝑtes dat̄. marie ꝟo totā se infudit plēitudo gratie.

Scd̄o ip̄a cōiter noīat̄ marꝫ stella. rōne ꝓprietatū q̄s hꝫ illa stella q̄ est īcorruptibilis ī sub̄a. est aliis sup̄ior clarior ꝛ vtilior in q̄litate. apparꝫ etiā fore parua: licet sit magna in quantitate. Est etiā q̄si sine motu ꝛ occasu. qꝛ ē vicina polo. iō tā modic⁹ ei⁹ circūitus ē ꝙ nō videat̄ moueri q̄ꝫtū ad statuꝫ. insup̄ attrahit ferrū q̄ntū ad effectum. Sic maria nulla culpa extitit corrupta. ac oīb⁹ sctis ꝛ angelis sup̄ior clarior et vtilior nob̄. q̄ licet sit parua humilitate: tñ ē magna dignitate. Modicus ē etiā circūit⁹: qꝛ ī morte statim ad filij brachiū euolauit. insup̄ attrahit ad filiū ferrea corda pctōꝝ īduratoꝝ. Et iō ꝓ his oīb⁹ d̄ ea sic ait Bern̄. Si insurgāt vēti tētationū: si īcurras scrupulos tribulationū. respice marꝫ stellā: voca mariā. ip̄a ē nobil̄ illa stella ex Jacob orta: cui⁹ radi⁹ vniuersuꝫ mundū irradiat. cui⁹ splēdor ī sup̄nis p̄fulget ꝛ inferos penetrat. Si iracundia aut auaricia: aut carnis illecebra nauiculā ꝯcusserit mētꝫ: respice mariam. Si ꝯsciētie feditate cōfusus iudicij terrore desp̄atiōis baratro īcipias absorberi: in p̄iculis. in angustijs. in reb⁹ dubijs Mariā inuoca: Mariā cogita: nō recedat ab ore tuo. nō recedat a corde: vt impetres orōnis ei⁹ auxilium. deferas ꝯuersatōis ei⁹ exēpluꝫ Ip̄am sequēs nō deuias. ip̄am cogitās nō desperas. ip̄am rogās ñ erras Ipsa tenēte nō corruis. ipsa ꝓtegente nō metuis. ipsa duce nō fatigarꝫ. ipsa ꝓpicia ꝑuenies: ꝛ sic in temetip̄o experieris. qꝛ dictum ē nomē ꝟginis Marie: marꝫ stella. Tertio cōiter nomē ꝟginis vocatū est Maria ab angelo ꝛ a parētib⁹ ac aliis oīb⁹ Scd̄o igr̄ cōsiderem⁹ hui⁹ noīs spēalē interp̄tatōꝫ Primo interpretatur Maria amarum mare. qꝛ miro modo fuit ama/

ricata tpe xp̄i passiōis. iuxta illd̄ Luc̄. ij. Tuā ip̄ius aīam ꝑtrāsibit gladius Secūdo ꝑ lr̄as sic īterp̄tat̄ maria. m. id ē mr̄ vniuersoꝝ. a. i. arca thesauro/rū. r. i. regula viatoꝝ. i. id ē iaculū ini/micoꝝ. a. i. aduocata pctōꝝ. De quib⁹ legit̄ ꝙ quedaꝫ mulier a demone sibi visibiliter ī forma hoīs apparēte ml̄/tas molestias sustinebat: multaqꝫ re media nūc aque benedicte aspsionez. nūc h̄. nūc illud adhibebat. sꝫ nec sic il le cessabat. Quidā autē vir sanct⁹ sibi ꝯsuluit vt cū ad eā accederet illa eleua tis oculis sctā maria adiuua me ꝓti/nus exclamaret. qd̄ cū illa fecisset dia bolus quasi lapide ꝑcussus territus stetit. ꝛ postmodū dixit. mal⁹ diabol⁹ ītret ī buccellā illi⁹ q̄ te istud docuit. ꝛ statim euanuit. nec ad eā postmoduꝫ accessit. Hec igit̄ ē dom⁹ refugij ab ho ste. Hec dom⁹ ē īpetrādi veniaꝫ. Hec ē dom⁹ dei q̄ a d̄o edificata ē lapidib⁹ virtutū ꝛ gr̄aꝝ repleta donis vt ī cū/ctib⁹ vniuersi ꝑtib⁹ noīando inuocet̄. Rogemus igit̄ ꝛ nos ꝛc̄.

De eadem Sermo. lxxxiij.

Egredietur

e ꝟga d̄ radice iesse ꝛ flos d̄ radice ei⁹ ascēdet Esa. xj. ca. Ubi ꝓpheta spiri/tusancto illustrat⁹ describit ortū ꝛ na tiuitatē ꝟginis marie matr̄ dei veri. eā designās ꝑ virgā de radice iesse ex/ortā. q̄ alio noīe vocat̄ Isai. ꝛ est pater dauid ꝓphete. Ex hoc ostēdens ꝓphe ta ꝙ ꝑ dei ꝓmissionē xp̄s descēdit d̄ se mine dauid. Promiserat em̄ de⁹ ipsi dauid de suo semine filiū dei nascitu/rū. ij. Reg̃. vij. Suscitabo semē tuuꝫ post te qd̄ egredieť de vtero tuo et fir/mabo regnū ei⁹. Et sequit̄. Ego ero ei in patrē. ꝛ ip̄e erit mihi in filiū. Genea logia igit̄ ꝟginis marie fuit de tribu iuda ꝛ semīe regio. inde ē ꝙ in euange lio xp̄s vocat̄ fili⁹ dauid. q̄ inter cete/ros duos filios habuit scꝫ nathā ꝛ sa/lomonē. ꝛ ex stirpe ipsius nathan de/scēdit virgo maria. qꝛ ex generatione nathā leui genuit melchij ꝛ pātheraꝫ. Pāthera ꝟo genuit barpātherā. bar/panthera ꝟo genuit ioachim. ioachiꝫ aūt virginē gloriosā. de cui⁹ natiuita/te sancta mater eccl̄ia solēniter gaudꝫ dicēdo. Cū iocūditate natiuitatē bea/te marie celebrem⁹ vt ip̄a ꝓ nobis in t̄cedat ad dn̄ꝫ iesū xp̄m. Un̄ ꝓpha eā nasciturā describit laudādo a trib⁹ .s.

Primo ab origine sctā.
Secūdo a ꝓprietate digna.
Tertio ab vtilitate magna.

Primo q̄dē ꝓpheta Esaias nascitu/rā ꝟginē describit laudādo ab origine sancta dicens ꝙ de radice iesse propa gareť q̄ fuit sanctus ꝓpheta. ꝛ interp̄/tat̄ refrigeriū qꝛ ex ip̄i⁹ ꝓpagine hūa/no generi solaciū venit. Matthe⁹ em̄ euāgelista natiuitatē ꝟginis solēniter describit ꝑ. xlij. generatiōes. vicꝫ ꝑ q̄t/tuordecī iudices vsqꝫ ad dauid. ꝛ ꝑ q̄t tuordecī reges q̄ fuerūt vsqꝫ ad trāsmi gratōꝫ babylonis. ꝛ ꝑ q̄ttuordecī pō/tifices q̄ fuerūt vsqꝫ ad iacob. ostēdēs ex h̄ generationē xp̄i q̄ fuit rex iudex et sacerdos. Quia fuit rex. ideo Matth̄ ij. magi q̄rētes dicebant. vbi est q̄ na/tus ē rex iudeorū. Quia iudex ideo d̄r Act̄. x. Ip̄e est ꝯstitut⁹ iudex viuoꝝ et mortuoꝝ. Quia fuit sacerdos. ideo di cit̄ de eo in Ps̄. Tu es sacerdos ī et̄/nū s̄m ordinē melchisedech. Hec em̄ marie generatio magna laude est di/gna. Unde Chrys̄. Non estimes te ꝑ/ua audire cū audis hanc generatiōeꝫ valde em̄ ineffabile est ꝙ deus d̄ mu liere nasci dignat⁹ est ꝛ hoīes ꝓgenito res h̄re. Ineffabile quidē est ꝛ p̄ter na ture ordinē vt virgo generaret. et sup̄

hūanā inuestigationē vt deꝰ sit ⁊ hō q̄ generat̄. ⁊ ē sup̄ nr̄e originis ꝯditiōz vt sanctꝰ sctōꝝ generet̄. qꝛ oēs ī pctis ꝯcepti sumꝰ excepta hac v̄gine cū filio. iō dicit Esa. Egrediet̄ v̄ga de ra. ⁊c̄. Dic̄ em̄ Bartho. li. de ꝓp̄etatib; reꝝ. xvij. ꝙ licet radix ī sua substantia sit valde mollis. v̄tute tn̄ inati caloris lapides duros penetrat. Hec est em̄ illa radix sctā iesse q̄ v̄tute altissimi diuinaz petrā. i. xp̄z penetrauit. quē ꝯcepit genuit ⁊ pauit. Scdo ꝓpha Esa. v̄ginez nasciturā ꝓphetādo laudat a ꝓp̄etate. d. Egrediet̄ v̄ga. Prop̄etas em̄ virge ē. qꝛ crescēdo sursū tēdit. cū inclinat̄ se reflectit. ac īsolētes corrigit. Primo v̄ga sic̄ sursū tēdit: sic btā v̄go īdies creuit ī diuīa ꝯtēplatōe. Hic Bern̄. O v̄go v̄ga sublimis ī q̄ztū sublime erigꝫ verticē vsqꝫ ad celos ⁊ vsqꝫ ad sedētez ī throno. Deīde sic̄ virga dū īclinat̄ se reflectit: sic btā v̄go dū rogat̄ exaudit. Ansel. Oē bonū ꝑditū ī adā recupat̄ ꝑ mariā. Itē sic̄ v̄ga īsolētes corrigit: sic maria obstinatos affligit. Affligit v̄o dū nō subuenit. Un̄ Ans. Sic̄ o beata v̄go oīs a te auersus ⁊ a te despectꝰ necesse ē vt ꝑeat: ita oīs ad te ꝯuersus ⁊ a te respectꝰ īpossibile ē vt ꝑeat. Hic Hester. iiij. Oīs q̄ nō vocatꝰ ītrauerit atriū absqꝫ vlla cūctatōe statim īterficiat̄. nisi forte rex aureā virgā ad eū tetēderit ꝓ signo clemētie. Tertio Esaias ꝓpha nasciturā v̄ginē laudat ab vtilitate magna ip̄iꝰ natiuitatꝫ. di. Et flos de radice eiꝰ ascēdet. i. xp̄s q̄ ē flos floꝝ. salꝰ hoīm. gl̄ia angeloꝝ. creator oīm. cuiꝰ sctā mat̄ hodie egressa est d̄ radice iesse. corde igit̄ ⁊ anio xp̄o canamus gl̄iaz in hac sctā solēnitate p̄celse genitricꝫ dei marie. de cuiꝰ vteri radice ascēdit xp̄s deꝰ noster. Un̄ btā v̄go in p̄missis thematꝫ v̄bis a tribus notabiliter cōmēdat̄ scz

Primo a figurali declaratiōe. ibi. Egrediet̄ virga.

Secūdo ab humanali ꝓpagatiōe. ibi. De radice iesse.

Tertio a filiali generatione. ibi. Et flos de radice eiꝰ ⁊c̄.

Primo dixi ꝙ btā v̄go ex ꝓpositꝫ thematis v̄bis cōmēdat̄ a figurali declaratiōe: cū d̄r. Egrediet̄ v̄ga. Oēs em̄ ꝓphetie ⁊ figure ac legꝫ cerimonie p̄ncipaliter declarabāt ⁊ ostēdebant xp̄m iesū. iuxta illd̄ Mat. xj. Oīs lex ⁊ ꝓphe vsqꝫ ad iohānē ꝓphetauerūt. qꝛ quē ꝓphete v̄bis dixerāt: figurꝫ repn̄tauerāt iohānes hunc digito demōstrauit. Et qꝛ vt sanctꝰ doctor Bonauē. sup. iij. dicit. Si hō lapsus nō fuisset nihilominus filiꝰ dei īcarnatꝰ fuissz. nō q̄dē ad patiēdū sz ad btīficādū. Decreuerat eī deꝰ ab eterno hoīez btīficādū ī corpe ⁊ aīa. iō filiū de mlīere nascituꝝ ⁊ hūc ⁊ hāc ꝓpter ꝑsone dei dignitatē ꝓphetijs ⁊ signis declarari. Dic̄ em̄ Hugo in suo dialogo ꝙ deꝰ multꝫ mōis opari d̄r. Est nāqꝫ opꝰ creatōis. ē etiā opꝰ dispositōis. ē opꝰ ꝓpagatiōis. ⁊ ē opꝰ gubernatōis. Opꝰ creatōis an̄ oēz diem fecit. opꝰ dispositōis sex diebus cōpleuit. opꝰ ꝓpagatiōis vsqꝫ in finē seculi nō deerit. ab ope gubernatōis vsqꝫ ī eternū nō cessabit. Declarat̄ nāqꝫ virgo gloriosa in his oībus dei operibus multipliciter scz

Primo in ope creatiōis.

Secundo in ope dispositiōis.

Tertio in ope ꝓpagatiōis.

Quarto in ope gubernatōis.

Primo itaqꝫ btā v̄go declarat̄ in ope creatōis in lucꝫ ⁊ ꝑadisi situatōe. Sic em̄ sapīa diuīa creauit oīa vt eēnt bona ⁊ vera in se. ⁊ rep̄sentarēt aliq̄d a se Jō dic̄ Apl's. j. Corꝫ. x. Oīa ī figura cōtingebāt illis. Sic̄ em̄ lex vetꝰ figura fuit legꝫ noue vbi ꝓponebant̄ figure

tm̄. sic noua vbi ꝓponūt̄ figure ⁊ res
scz corp⁹ xp̄i accidētib⁹ velatū. qꝛ est fi
gura future gl̄ie. Un̄ diuīa sapia p̄fi/
gurauit ī creatōe reꝝ in ꝑadisi ⁊ lucis
situatōe ip̄az beatā v̄ginē. ⁊ h̄ ꝓpt̄ q̄tu
oꝛ ꝓprietates ꝑadisi. Primo ꝓpter si
tū. qꝛ ꝑadisus ē ī altissimo mōte ī oriē
te vt dic̄ Amb. ī exame. Et sctūs Tho.
j. ꝑ. q. cj. ar. ij. Cōueniēter inq̄t ī oriēta/
li ꝑte qꝛ credēdū ē ꝙ in nobilissimo lo
co toti⁹ terre sit ꝯstitut⁹. Nā ꝑs orien
talis ē nobilioꝛ sic̄ ꝑs dextera ī homīe
Jō ꝑm ph̄m. ij. celi. Oriēs ē dextera ꝑs
celi. Sic ꝯueniēter maria dꝛ ꝑadisus
in mōte diuīo sita ab eterno. Ps̄. Fū
damēta ei⁹ in mōtib⁹ sctis scz patre et
filio ⁊ spūsctō. Hinc Anſ. Maria in
mēte diuīa erat añ mūdi ꝯstitutionez
p̄ordinata. Et Prouer. viij. Necdum
erāt abyssi ⁊ ego iā ꝯcepta erā. Secū/
do de⁹ p̄figurauit beatā v̄ginē ī ꝑadi
si creatiōe ꝓpter aerē tꝑatuz. Dicit em̄
Damaſ. li. ij. ꝙ ꝑadisus est loc⁹ tꝑatis
sim⁹. ibi nec ventoꝝ inq̄etudines. ibi
nec nebule nec frig⁹ nec est⁹. qd̄ testat̄
arboꝝ ⁊ floꝝ pulchritudo. ⁊ sic ꝑadi/
sus ē vniuerse pulchritudīs ꝓmptua
riū. Sic in maria nec vent⁹ superbie
nec nebula sordiditat̄ nec frig⁹ iniq̄/
tatis. Hoc testat̄ Hiero. di. Quicq̄d ī
maria gestū ē totū puritas. sanctitas
gr̄a ⁊ v̄itas. qꝛ in ea innocēs. i. xp̄s de
bebat habitare. Bern̄. Decuit virginē
virginū singulari p̄uilegio vitā duce/
re sctītatis absq̄ oī pctō q̄ pctī mortis
q̄ debebat parere ꝑemptorē. Tertio
de⁹ p̄figurauit beatā mariā in ꝑadisi
creatiōe ꝓpter copiosū fructū. Naz in
ꝑadiso est abūdātia fructuū in cuius
medio ē lignū vite. Sic in maria fru/
ctus moꝝ ⁊ honestatis ac in ei⁹ vtero
lignū qd̄ comestū affert vitaz Joh. vj.
Ego sū panis viu⁹ q̄ de celo descēdi si
q̄s manducat ex h̄ pane viuet ī et̄nū.
Et hic ē fruct⁹ bn̄dict⁹ vētr̄ ei⁹. de q̄ co
medūt angeli ⁊ aīe btē. Hinc Hiero.
Uere hort⁹ ē delitiaꝝ ī q̄ ꝯsita sūt vni
uersa floꝝ genera ⁊ odoramēta v̄tu/
tū. Et Cañ. iiij. dꝛ. Hortus cōclusus
fons signat⁹ emissiōes tue ꝑadisus.
Quarto de⁹ p̄figurauit beatā mariaz
in ꝑadisi creatiōe ꝓpter ei⁹ fluuiū. qꝛ
dꝛ Ben̄. ij. Fluui⁹ egrediebat̄ de loco
voluptatis ad irrigandū ꝑadisū q̄ di
uidit̄ ī q̄ttuoꝛ flumīa. Sic ip̄a maria
ē ꝑadisus in q̄ fons gr̄aꝝ xp̄s corꝑal̄r
habitauit. de cui⁹ plenitudīe nos oēs
accepim⁹ Joh. j. Hui⁹ gratiā btā ma
ria diuidit in q̄ttuoꝛ flumīa. Unū ad
p̄latos. Secūdū ad subditos. Tertiū
ad actiuos. Quartū ad ꝯtēplatiuos.
oībus affluēter. Un̄ Bern̄. Paradi/
sus delitiaꝝ vere es tu maria. Nā es
fons vite q̄ ex oꝛe altissimi ꝓdijt d̄ me
dio vētr̄ tui exiuit. atq̄ inde in q̄tuoꝛ
ꝑtes se diuidēs ad irrigādū aridū mū
dū emanauit. ⁊ oīs q̄ bibit ex eo nō si/
tiet in eternū. Jdē. Toti⁹ gr̄e plenitu/
dinē de⁹ posuit ī mariā. Nā si q̄d spei:
si q̄d gr̄e ⁊ virtutis ex ea nouim⁹ redū
dare. Et Ecc̄i. xxiiij. In me oīs gr̄a vie
⁊ v̄itat̄. in me oīs spes vite ⁊ v̄tutis.
Trāsite ad me oēs q̄ ꝯcupiscitis me ⁊
a generatōib⁹ meis adīplemī ⁊c̄. Dei/
de de⁹ etern⁹ ip̄am p̄figurauit in luc̄
creatōe. vt em̄ dic̄ mgr̄ in. ij. dist. xiij. ꝙ
de⁹ creauit p̄mo quādā lucidā nube/
culā. q̄ tunc causabat diē ⁊ noctē. de q̄
tandē ꝑm opinionē doctoꝝ facta ē sol
die q̄rto. Hec igit̄ ē illa lux maria de
qua sic canit eccl̄ia. Natiuitas tua d̄i
genitrix v̄go gaudiū annūciauit vni/
uerso mūdo. ex te em̄ ort⁹ ē sol iusticie
xp̄s de⁹ noster. Secūdo de⁹ verus de
clarauit virginē mariā in oꝑe disposi
tiōis reꝝ creataꝝ. mira nāq̄ ꝑfectōne
diuina sapiētia disposuit vniuersū. vt
si aliq̄s de⁹ aliūde vēiret ⁊ videret (qd̄

ē ipossibile) quō grauissima terra fir/
miter stat in medio emisperij. quō in
ea vermes ⁊ bestie discurrūt ac herbe
⁊ arbores crescūt: frondent ⁊ fructifi/
cāt. quō aqua nō operit terrā cū sit li/
q̄da ⁊ maior terra in quantitate. quō
in ea pisces viuūt diuersi generis. quō
aer defert lucē ⁊ sonū. ⁊ quō volucres
inhabitant ⁊ volitant. quō deniq̄ sol
⁊ lune ac stelle circūeūt ac aerē immu
tant. pluuiā ⁊ ventū ⁊ nubes causant
⁊ terrā fecūdant. Insup̄ miraret̄ quō
infiniti angeli laudāt deū creatorē su
um. Et ex dispositiōe rer̄ intelligeret
quō nō solū sunt res in se sed etiā figu
re alior̄: potissime si intelligeret quā/
te figure virginē mariā p̄figurarunt.
⁊ intelligeret ꝙ deꝰ creator ex ea natꝰ
est in vnitate p̄sone. ⁊ quō illa infinitā
dignitatē dei ⁊ virginis declarāt coge
ret̄ dicere. Ista vere om̄ia nūq̄ meliꝰ
fieri potuerūt. ⁊ vere eternū meret̄ tor
mentū q̄ ꝯtra voluntatē tam optimi
dei quicq̄ facit posito ꝙ nō eēt creatu
ra ip̄ius. q̄ in deo est tanta potentia
q̄ de nihilo creauit. tāta misericordia
ꝙ homo fieri voluit. tanta iusticia ꝙ
reprobos punit. tanta sapientia ꝙ ele
ctā matrē in figuris demonstrauit. tā
ta bonitas ꝙ ei ꝓuiētes beatificat. Q,
aūt ip̄a virgo virginū in om̄ibus cre
aturis sit p̄figurata patet p̄ sanctoruz
doctor̄ dicta. Dicit em̄ Hiero. in ser.
de assumptiōe. Profecto cū nec sācti/
tas nec facūdia suppetat vt beataz et
gloriosaz virginē digne laudare queā
qm̄ vt ver̄ fatear q̄cquid hūanis pōt
dici verbis minꝰ est a laude celi. q̄ di
uinis ē ⁊ angelicis excellētius lauda/
ta p̄conijs. a p̄phetis quidē p̄nūciata
a p̄riarchis figuris ⁊ enygmatibꝫ p̄fi/
gurata. ab euāgelistis exhibita ⁊ mō/
strata. ab angelo. venerabiliter ⁊ offi/
ciosissime salutata. Et btūs Ber̄. sup̄
Missus ē. O mirāda ⁊ oī honore di/
gnissima hec virgo nō ē nouit̄ inuēta
nec fortuitu sz a seculo a deo p̄electa.
a patribꝫ ⁊ patriarchis p̄figurata. q̄d
moysi mōstratum est in rubo et igne.
aaron in virga ⁊ flore. ⁊ gedeoni i vel
lere ⁊ rore. h̄ Esaias vidit in btā v̄gie
salomō in forti muliere. Quid fuit ru
bus moysi flāmas emittēs ⁊ nō ardēs
nisi maria pariēs ⁊ dolorē nō sentiēs.
Quid virga aaron florida nec hume
ctata designat nisi mariā ꝯcipientē et
virū nō cognoscentē. Quid vellus ge/
deonis de carne tonsū ⁊ in area posi/
tū signat nisi sumptā d̄ marie v̄ginis
vtero carnē absq̄ detrimento virgini
tatis. Idē ibidē sic dic̄. Scrutare scri/
pturas ⁊ p̄ba q̄ dicta sūt cēvera. vt em̄
pauca d̄ pluribꝫ loquar. hec ē mulier
q̄ caput ꝯtriuit venenati serpētis duz
oīmodā maligni suggestionē tam de
carnis illecebra q̄z de mētis superbia
duxit ad nihilū. Et vt cursu quodā p̄/
currā figuras. Hec est illa lux quā di
xit deꝰ vt fieret de q̄ factꝰ ē sol. Hec est
vera virago sūpta d̄ viro suo iesu xp̄o
Hec ē illa bn̄dicta arca noe de lignis
leuigatis et īputribilibꝫ fabricata ab
illo vero noe iesu qui solus inuētꝰ est
iustus atq̄ p̄fectus in generatiōe hu/
mana. Hec est ⁊ illa benedicta sara. i.
(p̄nceps nō solū hoīm sz ⁊ angelorū)
de qua risus hūane leticie iesus qua/
si alter isaac est ortus. Hec est illa san
cta rebecca que filio luctanti iacob p̄
grande mysteriū oībus electis luctā/
tibꝫ ꝯtra diabolū benedictionē p̄cura
uit paternaz. Hec est benedicta scala
quā vidit iacob cui singulariter dn̄s
est innixus ⁊ ad eius obsequiū angeli
ascendūt ⁊ descendūt. Hec est illa felix
rachel q̄ ver̄ ioseph peperit. qui nō so
lū factus ē princeps fratrū ⁊ dn̄s egy/
pti sed ⁊ angelor̄ ⁊ hominū. Hec est

rubus ille moysi: flāmas q̄dem emit/
tens ſz nō ardens. qꝛ Maria filiū pe
perit: ſz in cōceptu pudorem ⁊ dolorē
nō ſenſit. Hec ē illa v̄ga moyſi q̄ mare
diuidit trāſituris ſue ꝯuerſatōnis exē
plo. et aquā gr̄e de xp̄o bibituris edu/
xit ſue orōnis ſuffragio. Hec eſt thro/
nus veri Salomonis: ⁊ ſoliū de ebo
re grande q̄ d̄ īmaculata v̄gītate ſua
ſoliū ieſu p̄parauit. Hec eſt illud tem
plū magnū ⁊ famoſum cū tot ſculptu
ris ⁊ colūnis ⁊ mirabilib⁹ figur⁊ in q̄
malle⁹ ⁊ ferrū nō ſunt audita cū edifi
caret. qꝛ cū xp̄m ꝯcepit nihil eſt audi/
tum de opatione virili ſz v̄tute ſpiri/
tuſſcti. Hec eſt illa bn̄dicta v̄go de q̄
ſibi mutuo ꝯueniūt Eſaias ⁊ Hiere/
mias. Nouū (inq̄t Hieremias) faciet
dn̄s ſup terrā: mulier circūdabit viꝝ
Si dixiſſet infantē vel puulū: nec no/
uum videret nec miꝝ. ſz vir erat Ihs
necdū etiā nat⁹: ſapīa quidez nō etate
nec corpis ſz animi vigore. Hanc q̄z
nouitatem Hieremie Eſaias lucidiſ/
ſime aperit cū dicit. Dabit ip̄e dn̄s vo
bis ſignum. Ecce v̄go ꝯcipiet ⁊ pariet
filium. Hic eſt ille fili⁹ v̄gis quē Hie
remias nomīat viꝝ quē nouo ſigno
mlier in vtero circūdedit. Hec etiam
ap̄d eundē eſaiā eſt v̄ga de radice ieſ/
ſe de q̄ flos ihs aſcēdit ad p̄ſonalē filij
dei vnionē. ſup quē ſeptē dona ſpūſſā
cti req̄eſcūt. Hec ē ille mons p̄fectiōis
de q̄ ſine manib⁹ humani opis lapis
xp̄s abſcidit: q̄ fact⁹ eſt ī caput anguli
⁊ p̄cuſſit ſuo potēti ꝯuerſatiōis exem/
plo totā ſtatuā ambitōis humane. vt
ei⁹ humilitas ī electis creſcat ī mōtem
magnū: ⁊ repleat vniuerſam terrā ec
cleſie ſcte. Uides q̄z ſtupendū h̄ vnū d̄
v̄gine miraculū factū q̄d tot miracl'a
p̄uenerūt. Un⁹ q̄ppe fuit ſpūs p̄phaꝝ
licet diuerſis modis ſignis ⁊ tp̄ibus
eandē rem diuerſi nō diuerſo ſpū ⁊ p̄/
uiderunt ⁊ p̄dixerunt. Hinc canit ſic
eccl'ia. Natiuitas Marie v̄gis q̄ noſ
lauit a labe crimīs celebret hodie di/
es ē leticie. d̄ radice ieſſe p̄paginis. hāc
eduxit fons veri luminis manu ſapi
entie tēpluz ſue gr̄e. ſtella noua nouit
orit: cui⁹ ortu mors nr̄a morit. eue la
pſus iā reſtituit in maria. Ut aurora
ſurgēs p̄gredit: ſic luna pulcra deſcri
bit: ſup cūctas vt ſol erigit virgo pia.
Te ſignarūt ora p̄phetica tibi canit ſa
lomon cātica cāticoꝝ. Te vox angeli
ca p̄teſtat. Un̄ etiā btūs Aug. ſic dicit
Oēs p̄phetie q̄ nō ſolū ī v̄bis ſt: veruz
etiā ſacra ſacerdotia tabernaculū ſiue
tēplū altaria ſacrificia ſiue cerimonie
dies feſti ⁊ q̄cq̄d aliud ad illā ſuitutē p
tinet d̄ ea ſignificata ⁊ p̄nūciata ſunt
q̄ p̄pt vitā eternā fideliū in xp̄o īpleri
cernim⁹: ⁊ īplenda ꝯfidim⁹. potiſſime
tn̄ deſignat in archa dei ⁊ noe. Quia ſi
cut archa dei facta fuit de lignis īpu/
tribilib⁹ ī q̄ ꝯtinebat māna: v̄ga moy
ſi ⁊ tabule teſtamēti. ita btē v̄gis caro
integerrima q̄ ꝯtinebat māna diuini
tat⁊. v̄gā regie poteſtat⁊. ⁊ tabulam. i.
aīam xp̄i ſapīa plenā Silr archa noe
fuit fabricata d̄ lignis leuigat⁊. q̄ etiaz
fuit linita bitumie int⁹ ⁊ foris. ī q̄ ſal/
uata eſt a diluuio oīs aīma. Hec tria
maxīe repiunt ī maria. Primo ſic fu/
it ꝯpoſita moribꝫ vt nihil īdecētie ī ea
apparuit. Un̄ Amb. Uirgo erat ⁊ cor
pore ⁊ mēte. corde hūil'. v̄bis grauis.
aīo prudēs. loquēdi partior. legendi
ſtudioſior. intēta opi. v̄ecūda ſmone.
nō ī mlto diuitiaꝝ ſz ī p̄cio pauperis
ſpem reponēs. arbitrio mēt⁊ deū non
hoīem q̄rēs. nullū ledere: cūct⁊ bn̄ vel
le. maioribꝫ aſſurgere. eq̄lib⁹ nō īuide
re. iactātiā fugere. qn̄ illa vl' vultu leſit
pentes. qn̄ faſtidiuit hūilē. qn̄ riſit de/
bilem. quādo vitauit inopē. nihil tor/
uū ī oculis. nihil p̄cax ī verbis. nihil

in actu incultū. nō gestu fractior. ñ in cessu solutior. nō vox petulātior vt ipsa spēs corpis fieret simulacꝝ mētꝫ et figura ꝓbitatꝫ. Jō dic̄ san. Bonauen. sup. iij. di. iij. ꝙ q̄dā iudei asserūt d̄ ea ꝙ q̄ꝫuis essꝫ pulcerrima a nullo vnq̄ꝫ hoim fuit ꝯcupita. qꝛ ex plenitudie g̃tie ī eiꝰ mēte fiebat refulgētia in eiꝰ facie q̄ in intuētibꝫ ꝯcupiam rep̄mebat

Scdo d̄r archa intꝰ ꝛ forꝫ bitumie linita. Sic v̄go ē custodita vt nll'a peccati stilla possit penetrari Gen̄. iij. Ipsa ꝯteret caput tuū. Caput eī tētātꝫ est suggestio. qd̄ ip̄a btā v̄go ꝯtriuit. q̄a nūq̄ꝫ ad īgressum mētꝫ admisit. g̃ nec veniale nec mortale ꝯmisit Tertio d̄r ꝙ ī archa salui facti sꝫ a diluuio extra quā oēs alij ꝑierūt. sic ī v̄gis meritis sperātes saluabūt. ꝛ extra ip̄iꝰ spez existētes dānabūt. Hinc Orosiꝰ super cātica. Quos nō saluat d̄i iusticia: saluat marie miscd̄ia infinita. Cuiꝰ rō ē hec. qꝛ sic xp̄s oīm credētiuz ē frat̄. sic maria oīm mr̄. Uidemꝰ āt ꝙ res vix est tā difficil' quā nō tētet ꝑficere maternꝰ amor. sic gallina cū sit aīal debile ꝑ ꝯfuādis pullis aggredit̄ fortiores se. vt miluos: canes: aq̄las. quāto feruētiꝰ btā mr̄. Jō pctōr oīm auxilio destitutꝰ ad eā securꝰ recurrat. qꝛ dicit Aug. li. retractationū. Nisi spōte veliz scio me nō posse ꝑire p̄ pietate marie. Et Bern̄. in ꝑmōe. O pctōr si ad maiestatē dei nō audes accedere: ñ liq̄fias q̄si cera a facie ignis. ſz vade ad mr̄ez miscd̄ie oñde sibi tuoꝝ pctōꝝ vulnera: ꝛ ip̄a oñdet filio suo materna vbera. et filiꝰ oñdet ꝑ te latꝰ ꝛ vulnera p̄ri pr̄ nō negabit filio postulāti. nec filiꝰ mr̄i interpellāti. nec mr̄ negabit pctōri flēti. Cuiꝰ cāz dat dicēs. Maria mater dei oīpotētꝫ. mat̄ florꝫ ꝛ rorꝫ. mat̄ agni ꝛ leonis. mat̄ vite ꝛ v̄tutꝫ. mater lucꝫ ꝛ pacꝫ. mat̄ vie et v̄itatꝫ. mat̄ ꝑuiꝛ regꝫ. mat̄ dei et hoīs. mat̄ pastoris et panis. tēplū dei. sacrariuz spūssctī. Jō ip̄a clamat illd̄ Ecc̄i. xxiiij. Ego mater pulcre dilectōis. ꝛ īfra. Trāsite ad me oēs q̄ ꝯcupiscitꝫ me. o miscd̄ie ianua. o paradisi porta. o pctōꝝ refugij archa maria. q̄d dabis si ad te ibimꝰ. Et rñdet. ꝛ a generatōibꝫ meis adiplebimī

Tertio deꝰ p̄figurādo voluit declarare b. v̄. ī ope ꝓpagatōis ī virge repñtatōe. Jō dic̄ ꝑ ꝓp̄ham. Egre. v̄ga de radice iesse. Uñ dicit Bartholomeꝰ li. xvij. de ꝓprietatibꝫ reꝝ. ꝙ v̄ga triplici ꝯponit̄ suba. s. ex cortice ligno ꝛ medulla. Mediāte em̄ medulla vegetat̄. mediāte ligno sustētat̄. mediante cortice ab exteriori defensat̄. Sic hec v̄ga virgo maria ī sui ꝓpagatōe a tribꝫ decorat̄. vicz ab honestate moꝝ ꝑ corticez designātē. a nobilitate ꝑentū ꝑ arborē designātē. a copiositate donoꝝ ꝑ medullā repñtantē. ꝑ has erecta sicut virga versus celū crescendo sꝑ tendebat. Uñ Anſ. Nihil eq̄le marie. nec aliq̄d maiꝰ ea nisi solꝰ deꝰ. Et Bern̄. Quātūcūq̄z donuz sit alicui datuz: tāte virgini nō credimꝰ esse negatū. Dicit em̄ Isid. xvij. et hiim̄. ꝙ v̄ga vtunt̄ ꝑhi reges et magistri. viatores: agroꝝ dimēsores: legati: nuncij ac pastores. Ex q̄bus debemꝰ intelligere ꝙ hec v̄ga dauidica maria oībꝫ adminiculuz p̄bet Hinc Bern̄. in ꝑmōe. Queramꝰ inq̄t frēs gratiā ꝑ mariā. qꝛ q̄ q̄rit inuenit. ip̄a oībꝫ oīa facta ē. oībꝫ sinū miscd̄ie apit vt de plenitudine eius accipiant vniuersi. captiuꝰ redēptōz. eger curationē. tristꝫ ꝯsolatōz. pctōr veniā. iustꝰ gratiā. angelꝰ leticiam. filiꝰ dei carnis subam. deniq̄z tota trinitas gloriam.

Quarto deꝰ declarauit b. v̄. in ope gubernatiōis in totiꝰ vniuersi ꝯseruatione. quicquid em̄ beneficij et gratie impēsum ē nō soluz generi humano:

sz ꝛ toti vniuerso gr̃a ꝛ fauore ip̃i⁹ im
pensũ. iõ Fulgẽti⁹. Celũ ꝛ terra diu ru
issent si nõ maria p̃cibꝫ ꝛ meritꝫ sustẽ
tasset. Uñ ip̃a ẽ tã chara apd̃ deum vt
oẽs hoies ꝛ angelos ꝛ oia q̃ celi ambi
tu ꝯtinent̃ poti⁹ p̃mitteret annihilari
q̃z solã marie p̃sonam. O igit̃ dignissi
ma p̃sona. o v̄go dei genitrix maria p̃
tue natiuitatꝫ merita rogat te adã cũ
p̃le misera vt ĩpetres veniã ꝛ gratiaꝫ.

Secũdo btã v̄go cõmẽdat̃ ab hũa
nali p̃pagatiõe ex themat̃ v̄bis p̃ eo
q̃ d̃r. De radice iesse. Sic̃ em̃ arbor a
radice recipit incremẽtũ q̃ licet latitet
in terra ꝛ sit despectior ip̃a arbore: tñ
ei⁹ v̄t⁹ manifestat̃ ĩ folio flore ꝛ fructu
sic iesse ꝛ alij p̃phete reges et sacerdo
tes licꝫ fuerint hoies hũiles hĩtãtes ĩ
terra. tñ p̃ p̃pagationẽ manifestauer̃t
suã dignitatẽ. qꝛ ex eoꝝ germĩe pullu
lauit hec sctissima v̄go maria q̃ tãdeꝫ
p̃duxit florẽ iesũ xp̃m. Pro cui⁹ clari
ori intelligẽtia hic tres questiões sub
oriunt̃ declarande scꝫ

Prĩa q̃ fuit necessitas vt v̄go ma
ria de radice p̃phetaꝝ descẽderet.

Secũda q̃ fuit vtilitas vt ip̃i⁹ p̃pa
gatõꝫ euãgelista tã solẽnit̃ describeret

Tertia q̃ fuit ꝯgruitas vt iustos ꝛ
pctõres in ip̃a genealogia poneret.

Prima dixi q̃stio declaranda ẽ ista. q̃
fuit necessitas vt ip̃a v̄go maria de ra
dice p̃phaꝝ descẽderet. Ad quã rñdet̃
q̃ necesse fuit p̃pt̃ q̃tuor. Primo vt p̃
missũ ĩpleret̃. Scdo vt fides catholi
ca firmaret̃. Tertio vt iude⁹ ꝯfũderet̃
Quarto vt xp̃ian⁹ hũiliaret̃. Prima
necessitas vt v̄go ip̃a de radice p̃phe
taꝝ descẽderet ẽ vt p̃missũ ĩpleret̃. De
creuerat em̃ de⁹ hoiem ab eterno beati
ficandũ ĩ corpe ꝛ aĩa vt ei adhereret p̃
dilectionẽ ꝛ ip̃o frueret̃. sꝫ ipse p̃ pctm̃
sep̃auit se a deo. iuxta illd̃ Esa. lix. Ini
q̃tates vr̃e diuiserũt int̃ vos ꝛ deũ ve
strũ ꝛ abscõderũt faciẽ ei⁹ a vob̃ qd̃ est
magni odij signũ ac btitudinis impe
dimẽtũ. sꝫ misericors de⁹ ĩ ira sua nõ
ꝯtinuit mĩam suã sꝫ p̃misit sctis p̃ribꝫ
mira mĩa p̃ficiẽdũ d. abrae. In semĩe
tuo bñdicẽt̃ oẽs gẽtes Gen̄. xxij. Et q̃a
abraã habuit duos filios. s. isaac ꝛ ys
mael. iõ dictũ ẽ ei. In isaac vocabit̃ ti
bi semẽ. s. p̃missũ. Et isaac habuit etiã
duos filios vicꝫ iacobũ ꝛ esau. de q̃bꝫ
dicit dñs p̃ Malach. j. Jacob dilexi.
esau aũt odio habui. Jacob aũt genu
it. xij. filios. q̃. xij. p̃riarche dicũt̃. De q̃
aũt istoꝝ nasceret̃ semen nesciebat̃ qd̃
se interponeret inter deuꝫ ꝛ hoiem re
formãdo pacẽ. g̃ dixit dñs ad moysen
Deutꝫ. xviij. Prophetã suscitabo eis d̃
medio fratꝝ suoꝝ similẽ tibi. ponã v̄
ba mea in ore ei⁹. Qui aũt v̄ba eius q̃
loq̃t̃ in noĩe meo audire noluerit ego
vltor existã. Uñ vt meli⁹ intelligamus
hãc auctem sciendũ q̃ iacob q̃ ꝛ israel
vocat̃ habuit q̃ttuor vxores ex q̃b⁹ p̃
cesserũt. xij. p̃riarche. Prima fuit Lya
q̃ genuit sex filios ꝛ vnã filiã scꝫ rubẽ.
symeõ. leui. iudã. isachar. zabulõ ꝛ dy
nã vt patet Gen̄. xxxv. Secunda vxor
ei⁹ fuit rachel q̃ solũ genuit duos fili
os. scꝫ ioseph ꝛ beniamin. Tertia fuit
bala ancilla rachelis q̃ etiã genuit tm̃
duos filios. s. dan ꝛ neptaliꝫ. Quarta
fuit zelpha ãcilla lye q̃ etiaꝫ gẽuit solũ
duos filios. s. gad ꝛ aser. mõ iste p̃phe
ta p̃missus de medio fratꝝ nõ potuit
esse de filijs bale. quia nõ habuit nisi
duos filios. ꝛ in duobꝫ nõ est mediũ.
nec potuit de filijs zelphe p̃pter eãdeꝫ
causam. silr̃ nec d̃ filijs rachelis. ergo
oportuit q̃ sit de filijs lye. q̃ fuerũt se
ptẽ. ꝛ in septẽnario ẽ mediũ q̃rt⁹. nũe
rãdo g̃ ip̃i⁹ filios q̃rtus erit iudas. p̃
mus ruben. scd̃s symeõ. terti⁹ leui. q̃r
tus iudas. q̃nt⁹ isachar. sext⁹ zabulõ.
vltĩa dyna. Ergo d̃ iuda debuit vẽire

ꝓpheta ꝓmissus q̄ se mediū īterpone
ret int̄ deū ⁊ hoīem. Uenit igit̄ ꝑsona
filij q̄ ē media in trinitate. iō ad h̄ desi
gnādū reformando pacē sp̄ mediū te/
nuit. pacē īchoās. pacē ordinās. pacē
ꝯfirmās. pacē publicās. ⁊ pacē conser
uās. Primo mediator dei ⁊ hominū
xp̄s iesus pacē inchoās mediū tenuit
q̄ ī media nocte ē īcarnat⁹. iuxta illd̄
Sap̄. xviij. Dū mediū silētiū tenerent
oīa ⁊ nox in suo cursu mediū iter h̄ret
omp̄s ſmo tu⁹ dñe exiliēs d̄ celo a re
galib⁹ sedib⁹ venit. Angel⁹ em̄ venit
ad v̄ginē hora ꝯpletorij q̄n pulsat̄ ad
aue maria. ⁊ post salut̄ colloq̄a v̄go ī
media nocte ꝯsensit. Sil'r ī media no
cte nasci voluit Luc̄. ij. q̄r pastores cu
stodiebāt vigilias noct̄. Sil'r in me/
dio vniuersi. s. ī t̄ra ad quā tāq̄ ad me
diū tēdūt pōderosa. iuxta illud Ps̄.
Ueritas d̄ t̄ra orta ē. ⁊ ī medio marie
id ē ī vtero q̄ ē mediatrix pctōꝝ. Hinc
Bern̄. Ad mariā velut ad mediuz dei
currūt q̄ ī celo sūt ⁊ q̄ ī īferno. ⁊ q̄ nos
p̄cesserūt. ⁊ q̄ nos sum⁹. ⁊ q̄ nos sequū
tur. ⁊ nati natoruz ⁊ q̄ nascent̄ ex illis.
Secūdo mediator tenuit mediuz or/
dinādo pacē. Prīo postq̄ nat⁹ ē posi
tus fuit ī medio aīaliū. s. bouis ⁊ asini
Abac̄. ij. Per bouē q̄ rumīat ītelligūt̄
ꝯtēplatiui q̄ ꝯsiderāt d̄i opa ⁊ bn̄ficia.
per asinū ītelligūt̄ actiui q̄ onera por/
tāt. q̄s mediator ꝯiūxit. Sil'r Lu. ij. d̄r
q̄ cū eēt annoꝝ. xij. inuēt⁹ ē ī medio do
ctoꝝ. Sil'r Lu. iiij. cū voluissent ip̄m
p̄cipitare de mōte ip̄e trāsiēs ꝑ mediū
illoꝝ ibat. Sil'r Lu. xxij. erudiēs disci
pulos ad pacē stetit ī medio di. Ego ī
medio vestrū sū sic̄ q̄ ministrat. Ter/
tio xp̄s mediator ꝯsūmādo pacē stetit
ī medio. Joh̄. xix. Crucifixerīt cū eo du
os latrones hinc ⁊ īde mediū aūt iesū
Sil'r ī medio t̄re voluit mori. iuxta il
lud Ps̄. De⁹ aūt rex nr̄ añ secula. i. et/
na ordinatōe rex: opatus ē salutē ī me
dio terre. Quarto xp̄s mediator pub/
licādo pacē reformatā stetit in medio
Joh̄. xx. Post resurrectionē stetit ī me
dio discipuloꝝ ⁊ dixit. Pax vob̄. q. d.
iāiam reformata ē pax ꝑ passionē me
az. Un̄ de eo d̄r. j. Tim̄. ij. Mediator
dei ⁊ hoīm hō iesus xp̄s cui⁹ testamē/
tū ꝯfirmatū ē tp̄ib⁹ suis. Quinto xp̄s
mediator pacē publicatā ꝯfirmando
stat in medio nostrū sub sacramento
eucharistie. Septē em̄ sunt ecclesie sa/
cramēta quoꝝ mediū ē eucharistia. s.
baptism⁹. ꝯfirmatō. pnīa eucharistia
ordo sacer. matrimoniū ⁊ extrema vn
ctio. Qd̄ viderat Joh̄. Apoc̄. j. Uidi ī/
quit in medio septē cādelabroꝝ aure/
oꝝ similē filio v̄ginis. Bn̄ g̊ dictū est
moysi a dn̄o. Prophetā suscitabo eis
de medio fratrū suoꝝ scz de radice ies
se. Secūdo fuit necesse vt v̄go d̄ ra/
dice ꝓphetaꝝ descenderet vt fides ca/
tholica ꝯfirmaret̄. Naz firmitas fidei
catholice est ex scriptura veteris testa
mēti q̄ descripsit totā seriē aduēt⁹ xp̄i.
Tertio fuit necesse vt virgo de radi
ce ꝓphetaꝝ descēderet vt iude⁹ ꝯfūde
ret̄. Judei eī ꝓpt̄ honorē v̄ginis ⁊ xp̄i
exq̄ de eis erāt nascituri int̄ oēs natio
nes fuerūt exaltati. mō v̄o ꝯfusi. q̄r p̄/
dixerat dn̄s moysi. Qui aūt ip̄m audi
re noluerīt ego vltor existā. O de⁹ mi/
sericors quō vlt⁹ es eos q̄ abomīabi/
liores oīb⁹ natiōib⁹ nō habētes regez
⁊ regnū. sz qd̄ maximū ē neq̄z tui gr̄az
Quarto necesse fuit v̄ginē d̄ ꝓphe/
tis descēdere vt xp̄ian⁹ erudiret̄ ⁊ hūi
liaret̄. q̄r si iust⁹ de⁹ suā nationē tā du
re afflixit ꝓpt̄ pctm̄: quō tūc alienis ꝑ
cet. Secūda q̄stio q̄ fuit vtilitas vt
v̄ginis marie ꝓpagationē euāgelista
matthe⁹ tā solēnit̄ describeret. R̄ndet̄
q̄ fuit īexplicabilis vtilitas. q̄r si hec v̄
go adhuc nata n̄ fuissz nec deus īcar/

uat⁹ fuissz: ⁊ ꝑ ꝯseq̄ns nec hō redēptus nec celū aꝑtū fuissz. Uñ Aug. ī ſmonibus. Sūma dei sapia nullā in massa hūani generꝫ inuenit viā ꝑ quā vt disposuit ī mūdū veniēs ei⁹ subuenirz luctuose ꝑditōi donec ad illā de q̄ loquimur ṽginē vētū ē. Tertia q̄stio q̄ fuit ꝯgruitas vt euāgelista iustos ⁊ peccatores ī xp̄i genealogia poneret. Ad quā rñdet ſm Hiero. vt q̄ ꝓpt̄ pctōres venerat de peccatricib⁹ nascēs oīz peccata deleret. Uñ ⁊ ī ꝯsequētib⁹ Raab meretrix ⁊ ruth moabitꝫ ponit̄. ⁊ Bersabee vxor vrie. Ueꝝ he mlieres excusant̄ a tāto si nō a toto. q̄ ꝯuerse tādez fuerūt sctē. Tertio btā ṽgo maria ex p̄missis themat⁹ ṽbis ꝯmēdat̄ a filiali generatōe. ibi. ⁊ flos de radice ei⁹ ascēdet. Sic ei a ṽga ascēdēs humor ꝓducit florē: ⁊ a flore ꝯmēdat̄ ṽga. ita a nat̄a ṽgis sūpsit hūanitatē dei fili⁹. ⁊ ab eo tādē ⁊ ī t̄ra ⁊ ī celo dignificata est mr̄. Dr̄ āt xp̄s flos silitudinarie ꝓpt̄ tres florꝫ ꝓprietates. s.

Primo qꝛ visum reficit
Scdo qꝛ olphatū ꝑficit.
Tertio qꝛ fructū ꝓducit.

Primo itaq̄ xp̄s dr̄ flos. qꝛ sic̄ visum refic̄ flos: sic xp̄s dñs. de q̄ btūs petr⁹ dic̄. In quē desiderāt angl̄i ꝓspicere. Et ſm Aug. Xp̄s pulcer ī p̄sepio. pulcer ī mr̄is gremio. pulcer ī crucꝫ patibulo. pulcer ī celi solio. Scdo dicit̄ xp̄s flos. qꝛ sic̄ flos olfatū reficit si attractet̄. sic xp̄s si recogitet̄ ī passiōe q̄lē charitatez exhibuit. Eph̄. v. Tradidit semetip̄m ꝓ nob̄ oblatōz ⁊ hostiā deo in odorē suauitatꝫ. Ad hūc odorē currūt oēs sctī ⁊ aīe btē dicētes illd̄ Cañ. j. In odorē currem⁹ vngētoꝝ tuorum.

Tertio xp̄us dr̄ flos. qꝛ sic̄ flos ex se fructū ꝓduc̄. sic xp̄s suis causat et̄naz dulcedinē: vt dicāt sui illd̄ Cantic̄. ij. Sub vmbra illi⁹ quē desideraui sedi ⁊ fruct⁹ ei⁹ dulcꝫ gutturi meo. q̄ ꝓductus ē de ṽga de radice iesse ⁊c̄.

De exaltatiōe sctē crucis.
Sermo. lxxxiiij.

Go dominus

e hūiliaui lignū sublime: ⁊ exaltaui lignū hūile. Ezech̄. xvij. c.

Nec ṽba dicūt̄ ad gl̄iosaz solēnitatez exaltatōis sctē crucꝫ. In q̄b⁹ duo lig̃ īsinuant̄. s.

Primū sublime sz hūiliatū
Scdm hūile sz exaltatū

Primū iq̄z lignū sblime sz hūiliatū ītelligit̄ dñs ihs q̄ dscēdendo hūiliauit se ꝑ scalā tres g̃d⁹ hñtē. s. vsq̄z ad carnē vsq̄z ad mortē ⁊ vsq̄z ad crucē. Qd̄ notat apl's Phil'. ij. di. Exinaniuit semet ip̄z for. ser. ac. ecce p̄m⁹ g̃d⁹. fact⁹ obe. vsq̄z ad mortē. ecce scd̄s. mortē āt crucꝫ ecce t̄ti⁹ g̃d⁹. Magna ꝓfecto fuit hūilitas qñ splēdor d̄i p̄ris se hūiliauit vsq̄z ad carnis nr̄e lutū. maior qñ vita ꝑpetua hūiliauit se vsq̄z ad mortꝫ suppliciū. sz r̄uera maxīa ⁊ iestiabil' hūilitas qñ rex āgl'oꝝ hūiliauit se vsq̄z ad patibulū latronū. vñ tādē dscēdit ī infernū ad sctōs p̄res Scdz lignū insinuat̄ hūile sz exaltatū qd̄ ē sctā crux. q̄ q̄dē duplex ē. s. mat̄ial' ⁊ spūal'. Material' crux fuit lignū vilitatꝫ. qꝛ hmōi d̄ lignis vilib⁹ ꝑabat̄. Fuit īfructuositatis. qꝛ q̄ztūcūq̄z plātabat̄ ī mōte caluarie: fructū faciebat nullū. Itē fuit ig̃bilitatꝫ. qꝛ fuit suppliciū latronū. sed p⁹ xp̄i dñi passiōz ē exaltatū qꝛ vilitas trāsijt ī p̄ciositatē. vñ dixit b. ādreas apl's Salue crux p̄ciosa q̄ decorē de mēbrꝫ dñi suscepisti. Infructuositas crucis mutata ē ī fertilitatē. d̄ q̄ Cañ. vij. dr̄. Ascēdā ī palmā ⁊ app̄hēdā fruct⁹ eius Ig̃bilitas q̄z crucꝫ ī sblimitatē ē mutata. aug. d̄ ea sic di. crux q̄ erat suppliciū latronū trāsijt ad frōtes īpatoꝝ. Crux

BIBLIOTEKA GŁÓWNA w Poznaniu Uniw. im. A. Mickiewicza

ꝟo spũalis ẽ carnis mortificatio siue
ꝟa pnia. d q̃ saluator Math. xvj. ait.
Qui vult venire p⁹ me abneget semet
ip̃m ⁊ tollat crucez suã ⁊ seq̃t me. Qd
tractãs Gre. i omel. ait. Min⁹ q̃ppe
est abnegare qd hz. valde ãt ml'tũ est
abnegare qd ẽ. Et infra. Nec tñ suffic̃
relinq̃re nr̃a nisi relinq̃m⁹ ⁊ nos. Sz
q̃ ibim⁹ extra nos. Et ip̃e rñdet dicẽs.
Alid sum⁹ p pctm̃ lapsi. alid p naturã
ꝯditi. alid qd fecim⁹. alid qd facti su-
mus. Relinq̃m⁹ nosmetipos quales
peccãdo fecim⁹: ⁊ maneam⁹ q̃les p g̃-
tiã facti sum⁹. Ecce q̃ sup̃b ad xp̃m cõ
uersus hũilis fact⁹. Si luxuriosus ad
ꝯtinẽtiã vitã mutauit: semetip̃m reli-
q̃t. ip̃e q̃dẽ est p naturã sz ñ p maliciã.
Et iõ si saluari volum⁹: necesse est vt
hãc crucẽ portem⁹. qr dic̃ ip̃a veritas.
Qui ñ baiulat crucẽ suã ⁊ seq̃t me: nõ
est me dign⁹. Ab eis tm̃ q̃ sic portant
crucẽ exaltabit̃. de q̃ exaltatõe dr. Ego
dñs hũiliaui ⁊c̃. In q̃b q̃dez ꝟbis ad
honorẽ exaltate cruc̃ tria insinuãt̃ sa-
lut̃ documẽta gr̃a di declarãda. s.

Primũ d sancte cruc̃ potestate. ibi
ego dñs.

Scdm de crucis assil'atiõis digni-
tate. ibi. hũiliaui ⁊c̃.

Tertiũ d ei⁹ exaltatõis ml'tiplicita
te. ibi. ⁊ exaltaui ⁊c̃.

Primũ itaq̃ documẽtũ ex premissis
themat̃ ꝟbis insinuat̃ d ptãte sancte
cruc̃ cũ dr. Ego dñs. Ip̃e em̃ dñs do
minãtiũ ⁊ rex regũ xp̃s magnã ptãtez
exercuit i cruce. potissime hãc triplicẽ
potestatẽ. s.

Primo deũ p̃rem pacificauit.

Scdo diabolũ religauit.

Tertio hoiem nobilitauit

Primã nãq̃ xp̃s dñs i cruce exercuit
ptãtẽ q̃ deũ p̃rez oĩpotẽtẽ pacificauit
cũ genere hũano. Procurãte em̃ dia-
bolo hõ ex inobediẽtia fructũ sumpse
rat de ligno vetito. ⁊ deũ benignũ ĩtã-
tũ ꝯ se ꝓuocauerat q̃ ei oĩno fontẽ mi
sericordie clauserat: maledicẽs ip̃i hoĩ
terre ⁊ ſpẽti: ex cui⁹ suggestiõe hõ pec-
cauerat. Hinc Josue. xj. dr. Dñi ei vo
lũtas fuit vt pugnarẽt. s. demões ꝯ is-
rael. i. hoiez ordinatũ ad dei visionẽ ⁊
nõ mererẽt̃ vllã clemẽtiã. Sz dñs ihs
p hoĩe moriẽs i cruce deũ p̃rez placa-
uit ⁊ insup clemẽtiã ĩpetrauit In cui⁹
figura dr Exo. xxx. Dep̃cabit̃ aaron su
per cornua altar̃ sel' p annũ i sangui-
ne q̃ oblat⁹ ẽ p pctõ ⁊ placabit sup eo
in generatõib⁹ vr̃is. Aaron. i. xp̃s: sa-
cerdos i eternũ cũ ꝓprio sanguĩe sup
cornua cruc̃ dep̃cat⁹ ẽ deũ p̃rez p hu-
mano genere. De q̃ Heb. v. dr. Cũ cla
more valido offerẽs se cũ lachrymis
exaudit⁹ ẽ p sua reuerẽtia Scdaz de
niq̃ xp̃s dñs i cruce ptãtez exercuit q̃
fortẽ diabolũ religauit q̃ antea tã po-
tens erat q̃ hoiez tẽtare poterat ⁊ vin
cere. qr peccãdo se fecerat seruũ diabo
li. Sz xp̃s dñs i cruce a tali ptãte libe
rauit. De q̃ sic loq̃t̃ mgr̃ i. iij. di. xix. In
cideram⁹ inq̃t in ptãtẽ hui⁹ seculi q̃ se-
duxit Adã ⁊ seruũ fecit. cepitq̃ nos q̃-
si ꝟnaculos. i. empticios possidere. sz
redẽptor captiuatori nr̃o tetẽdit mus
cipulã crucẽ suã: posuit ei q̃si escã san-
guinem suũ ⁊ corp⁹. ille aũt sanguinẽ
fudit nõ debitoris ꝓpt̃ qd recessit a de
bitorib⁹. Ille q̃ppe ad h̃ sanguinez fu
dit vt nr̃a pctã deleret. nõ em̃ tenebat
nos nisi vinculis pctõꝝ nr̃oꝝ: venit il
le alligauit fortẽ vinculis passiõis sue
intrauit in domũ eius. i. corda eorũ
vbi ipse habitabat ⁊ vasa eius. i. nos
eripuit q̃ ille impleuerat amaritudĩe
sua. de⁹ aũt nr̃ sua faciẽs fudit amari
ritudinẽ ⁊ ĩpleuit dulcedĩe largiẽs ad
optionẽ filioꝝ dei. Sz di. a q̃ rede-
mit nos xp̃s. videt̃ q̃ non a deo. quia
nemo emit quod suum est. nec a di-

abolo qꝛ hoīe peccāte deꝰ ñ ꝑdidit do
miniū sup hoīes ⁊ nō obligabat dia/
bolo. Ad qd̄ rñdet seraphicus doctor
Bonauē. sup. iij. dis. xix. ꝙ hō venūda
tus fuerat vt faceret mala. ⁊ sic se ſuū
fecerat pcti ⁊ supplicij. ī his oībꝫ deti/
nebat autoritate diuīe snīe ⁊ iusticie.
⁊ iō p̄cium redēptōis optebat ei offer
ri. q̄ damnū passus fuerat q̄ est deus.
Propt̄ea xp̄s dñs ī cruce offerēdo su
um sanguinē deo pr̄i nō diabolo: re/
demit nos a ſuitute diaboli peccati ⁊
supplicij licꝫ diabolꝰ nullū ius hr̄et ī
hoīe: tñ hō iuste detinebat in vinculis
eiꝰ. qꝛ ꝑ culpā trāsierat d̄ manu misi/
cordie ad manū diuīe iusticie. ⁊ sic de
manu iusticie ꝑ manū miscd̄ie sumꝰ
redēpti. Vñ dic̄ magnꝰ Albertꝰ. ꝙ añ
xp̄i passionē diabolꝰ habuit duplicē
manū. s. attrahentē in culpā: ⁊ impel
lentē ad limbū Sꝫ xp̄s dñs p̄mā ma
nū diaboli debilitauit sua morte Se
cundā penitꝰ amputauit vt iā nō pos
sit tātū tēptare q̄ꝫtū vellet nec aliquez
iustum ducere ad loca penalia Hinc
Hiero. ait. Debilis est hostꝫ neminez
potēs vincere nisi volentē ꝯsentire. Et
Aug. Diabolꝰ ꝯ resistētes ē sic mirmi/
lio. i. formica alata. sꝫ ꝯtra ꝯsentiētes
est sic fortꝫ leo. Nā sicut Ezech. ix. c. vi/
dit septē viros hñtes gladios in ma/
nibꝫ suis trāseūtes ꝑ mediā hierl'm. q̄
oēs q̄s inuenerūt non signatos signo
thau interfecerūt. sꝫ signatos nō lese/
rūt. Sic demones q̄ ꝑmittēte deo nō
signatos signo crucꝫ pñt tētare ⁊ occi/
dere gladio tētationū. sꝫ signatos fu/
giūt sicut canis vidēs baculū q̄ ꝑcus/
sus ē. Qui q̄dē crucꝫ baculꝰ sic dꝫ imp̄
mi a frōte incipiēdo ⁊ descēdēdo vsqꝫ
ad ventrē. deinde ad sinistrā ducendo
manū ⁊ tādē ad dextrā inde postea ad
pectꝰ. oñdēs ꝙ xp̄s descēdit de celis in
vterꝫ v̄gīs. inde exiēs ad sinistram tri
bulationū ⁊ passionū. inde resurgēs
ascēdit ad dexterā gl'ie. ⁊ nūc regnat ī
potioribꝫ bonis gl'ie et'ne Tertiam
ptātē in cruce exercuit xp̄s ꝙ hoīez mi
serꝫ nobilitauit. Nā in statu innocētie
hoī data fuit dñatio sup viuētia ī ter/
ra: in aq̄s ⁊ in aere. Gen. j. Dñamini
bestijs terre: piscibꝫ marꝫ: ⁊ volatilibꝫ
celi. ꝑ crucē aūt xp̄s dñium accepit su
per oīa etiā celestia. Mat. vlti. ait sal/
uator Data est mihi oīs ptās in celo ⁊
ī terra. ⁊ h̄ executiue. qꝛ ab exordio cō
ceptōis habuit ptātē virtualit̄. Hinc
est ꝙ angelꝰ cognoscēs dignitatē natu
re hūane nō se ꝑmisit adorari sicut in
veteri testamēto. Sꝫ Iob̄i euāgeliste
adorare volenti dixit Apoc. xix. Uide
ne fecerꝫ ꝯseruꝰ tuꝰ sum ⁊ fratꝝ tuorū
habētiū testimoniū ih̄u. O pia pote/
stas crucifixi q̄ nob̄ deū p̄rem recōcili
auit vt simꝰ filij dei. O nimia potētia
q̄ diabolum religauit. O memorāda
clemētia q̄ sic hoīez ꝑditū nobilitauit
vt iā nō sit hospes. sꝫ ciuis sanctorum

Sꝫ diceres: q̄re xp̄s dñs voluit ex/
altari in cruce. nōne suffecisset si in ter
ra ꝑ hoīe mortuꝰ fuisset. Ad qd̄ rñdet
ꝙ ꝓpter tria. s.

Primo vt ip̄ꝫ euidētiꝰ ītueamur.
Scd̄o vt ip̄ꝫ feruētiꝰ āplectamur.
Tertio vt ad ip̄m efficacius attra/
hamur.

Primo dixi ꝙ xp̄s dñs ī cruce fuit ex
altatꝰ vt ip̄m exaltatū euidētiꝰ intuea
mur. h̄ est qd̄ dr̄ Iob. viij. Cū exalta/
ueritꝫ in cruce quē nūc ignoratꝫ in ter
ra positū: tūc cognoscetꝫ ī cruce exalta
tum. Exaltatꝰ aūt xp̄s ꝓponit se tibi vi
te signū. veritatꝫ speculū. vite librum.
Vñ Esa xlix. Exaltabo ad populū si/
gnū meū. dū intuemur xp̄ꝫ ī cruce ex/
altatū: tūc videmꝰ qd̄dā signū in quo
dirigimur in viā pauꝑtatꝫ: qꝛ nudus
pepēdit. In viā hūilitatꝫ qꝛ volūtarie

se obtulit. In viã benignitatꝭ qꝛ ꝓ cru
cifixoribꝫ exorauit. In viã obediẽtie qꝛ
pr̃is volũtatẽ adimpleuit. In viã ꝑse/
uerãtie qꝛ de cruce descẽdere noluit. ḡ
xp̃s in cruce positꝰ ẽ in signũ cui ꝯtra/
dicet̃. Luc̃.ij. Quia auari ꝯtradicunt
pauꝑtati. suꝑbi hũilitati. iuidi carita/
ti. ꝯtumaces obediẽtie. iracũdi patien
tie ꝛc̃. Sꝫ tu o aĩma deuota. o celestis
margarita. o xp̃i sanguĩe redẽpta. au
di q̃d dic̃ Aug. in de v̄a religiõe. To/
ta vita xp̃i ĩ terrꝭ disciplina moꝝ fuit.
Uide igit̃ oĩa ꝛ fac ꝑm exẽplar qđ tibi
mõstratũ est in mõte. s. caluarie. et dic
sic. Quid exeam. q̃d loq̃r. q̃d retribuã
dñe. fecisti de corꝑe tuo mihi speculuꝫ
nec tm̃ speculũ sꝫ etiã vite libꝝ. in quo
oĩa salutꝭ ꝯtinent̃ documẽta. iuxta il/
lud p̃s. In libro tuo oẽs scribent̃. Re
uolue igit̃ ꝛ vide qꝛ dr̃ Esa. xxxiiij. Re
quirite diligẽter in libro dñi et legite.

Scđo xp̃s dñs in cruce exaltatꝰ est
vt ip̃m ĩ cruce feruẽtiꝰ amplectamur,
et ex h̃ fiduciali ꝰ ad ip̃ꝫ accedamus. q̃
em̃ ex nimio amore ꝓ nob̃ posuit ani
mã suã. petẽti nõ põt negare pctõꝝ ve
niam. Uñ Esa. xxx. dr̃. Propterea ex/
pectat deꝰ vt misereat̃ ꝛ iõ exaltabitur
parcẽs vob̃. glo. exaltabit̃ ĩ cruce. Hic
Bern̄. suꝑ Cañ. ꝑmõe. vj. ait. Pecca/
ui pctm̃ grãde turbat̃ ꝯscia mea sꝫ nõ
ꝯturbat̃ qꝛ vulneruꝫ dñi recordabor
Q, aũt qñqꝫ deꝰ nõ ꝑcit sꝫ punit. h̃ iõ
est. qꝛ nõ est q̃ opponat se ꝛ irascẽtẽ te/
neat. Dicit enim dñs illud Ezech̃. xxij.
Quesiui đ eis viꝝ q̃ interponeret pa/
cez ꝛ staret ex aduerso ꝯ̃ me ne dissipa/
rem eos nec ĩueni ꝛ effudi suꝑ eos in
dignatõꝫ meã. Q, aũt fragil̃ hõ p̃t oĩ
potẽtis dei indignatiõꝫ ꝯtinere ptꝫ de
Moyse cui dñs dicebat Exo. xxxij. Di
mitte me vt irascat̃ furor meꝰ suꝑ eos
vt deleã eos. Tertio xp̃s dñs ĩ cru
ce est exaltatꝰ vt ad ip̃m efficaciꝰ attra
hamur. q̃ꝫto em̃ ꝓ nob̃ passus est be/
niuolẽtiꝰ: tãto attrahit efficacius. Uñ
Job̃. xij. dicebat. Ego cũ exaltatꝰ fue/
ro a terra: om̃ia trahã ad meip̃ꝫ. q. d.
Ego iõ exaltatꝰ sum a terra vt sim ca/
put vosqꝫ mẽbra. Attrahit v̄o vinclo
magne charitatꝭ. Juxta illud Osee. xj.
Trahã eos in vinculo charitatis. O
magna charitatꝭ dilectio. O ineffabil̃
clemẽtia nr̃i saluatoris q̃ tua ignomi
nia ꝯq̃sisti nob̃ gl̃iaꝫ. tua acerba mor
te vitam. tuo labore requiẽ. q̃d ad hoc
te coegit: certe tua maxima charitas.

Scđm ex p̃missis thematis v̄bis ĩ
sinuat̃ documẽtũ de crucꝭ assil̃ationis
dignitate cũ dr̃. humiliaui lignũ sub/
lime. qđ quidẽ crucis lignũ ẽ sublima
tũ in sui assil̃atõe. qꝛ septẽ rebꝫ nobili/
bus assimilat̃. s.

Primo celi claui.
Scđo iudicis tribunali
Tertio cathedre magistrali
Quarto lucerne ardenti.
Quinto vexillo triũphãti
Sexto ipsi torculari
Septimo statere mẽsurãti.

Prĩo dixi q̃ sctã crux assil̃at̃ claui celi
qꝛ sic̃ cũ claue ostiũ in duo reserat̃. sic
hac cruce ostiũ q̃ est xp̃s dñs Johã. x.
Ego sum ostiũ: in duo fuit diuisus. qꝛ
corꝑe ĩ cruce remanẽte: aĩa ĩ infernuꝫ
descẽdit. ꝛ ita aꝑtũ ẽ regnũ celorum. đ
hac claue dic̃ dñs Esa. xxij. Dabo suꝑ
humeꝝ eiꝰ clauẽ dauid. ꝛ btũs hiero/
nymꝰ ait. Sãguis xp̃i ꝑadisi clauis ẽ.

Scđo sctã crux assil̃at̃ tribunali iu
dicꝭ. đ q̃ Leo papa sic ait. O ieffabilis
gl̃ia passiõis ĩ q̃ ꝛ tribunal dñi. et iu/
diciũ mũdi. ꝛ ptãs ẽ crucifixi. In h̃ tri
bunali xp̃s latronẽ blasphemuꝫ eter/
ne morti sentẽtiauit. supplicãtem v̄o
sibi ad glorie ꝑticipatõem. Uñ Amb̃.
Auctor humani generis in cruce exi/
stens pietatꝭ officia diuidebat. ꝑsecu/

tiōz apl'is.pacē discipulis.corp⁹ iude
is.patri spiritū.latroni ꝑadisū.pctōri
bus infernū.xp̄ianis crucē pnīe ꝯmē/
dauit. Tertio sctā crux assil'at cathe
dre magistrali.de q̄ Aug⁹ sup Johez
dic̄.Lignū vite ī q̄ erāt fixa mēbra mo
rientis cathedra erat xp̄i docentis. O
mgr̄i boni veri discipuli videte titulū
sue lectiōis sup̄ caput ip̄i⁹ ⁊ addiscat⁊
quem non solū videatis ⁊ addiscatis
verūetiā ope cōpleatis. Iste est em̄ nr̄i
mgr̄i titul⁹. Jesus nazaren⁹ rex iudeo
rū. Jesus.i.saluator. Matth.j. Jp̄e ei
saluū faciet ppl'm suū a pctis eoꝝ .na
zaren⁹.i.florid⁹.vbi innuit̄ ꝙ ei⁹ disci
puli v̄tutū floribꝫ debēt adornari sic
⁊ ip̄e. Deide d̄r rex iudeoꝝ.ꝑ qd̄ īsinu/
at̄ ꝙ sui discipuli eterna corona debēt
coronari. Istis siq̄dē intētiōibꝫ debe/
mus audire hūc magistꝝ.vt vicz sal/
uemur.v̄tutibꝫ adornemur.⁊ finalit̄
coronemur. Vn̄ de cruc⁊ cathedra do
ctor v̄itat⁊ xp̄s septē v̄ba docuit. Pri/
mū ē magne charitat⁊ dicēs Lu.xx iij
Pater ignosce illis.qꝛ nesciūt q̄d faci
unt. Vbi dicit glo.ꝙ multi audito h̄
v̄bo pietatis cōuersi sūt. Et Hiero.in
glo. Hiere.dic̄ ꝙ ad hāc vocē tria mi/
lia hoīm sūt ꝯuersi.⁊ in die pentheco/
stes in p̄dicatiōe petri sunt in fide soli
dati. Et venerabilis Beda sup h̄ ver/
bo:pater ignosce illis:sic ait. Respice
dn̄e de sanctuario tuo ⁊ d̄ excelso celo/
rū habitaculo in thesauro sancto san
ctā hostiā quā offert tibi maxim⁹ pon
tifex nr̄ sanct⁹ puer tu⁹ dn̄s iesus xp̄s
ꝑ pctis fratꝝ suoꝝ.esto g̊ placabil' su/
per malitie nr̄e multitudinē.ecce san/
guis fratris nr̄i abel clamat ad te pro
nobis de terra di. Pater ignosce illis
Quo v̄bo audito ille indoct⁹ latro cō
trito corde ad magistrū ꝯuersus ait:
Memēto mei dn̄e dū vener⁊ ī regnuz
tuū. Scd̄m igit̄ v̄bū benignū pi⁹ ma
gister ꝓtulit di. Lu.xxiij. Amē dico ti/
bi hodie mecū eris in ꝑadiso. Para/
disus aūt sic interp̄tat̄.ꝑadisus.i.pa/
rās dei visionē. O xp̄e crucifixe.h̄ tuū
benignū v̄bū ē ꝯsolatio ad te veracit̄
etiā ī extremis ꝯuersis.qꝛ n̄ dixisti la/
troni. dimitte nūc.nōne vides afflicti
ones meas ⁊ irrisiōes. nonne cernis
amaricatā matrē meā.nec dixisti.ieiu
nabis tu homicida cētū hebdōadas.
vel dabis tātā elemosynā.sz hodie me
cū eris in ꝑadiso ⁊c. Tertiū v̄bū mgr̄
bon⁹ de sua cathedra ꝓtulit v̄bū pie/
tatis di. Joh.xix. Mulier ecce fili⁹ tu⁹
Sz cur pie xp̄e vidēs flentē matrē nō
dixisti. Charissima mat̄ ecce vide mō
ad q̄ntā afflictiōz me genuisti fouisti
⁊ nutriuisti.quia forte cor v̄gineū scis
sū cōpassiōe fuisset. Sz stabat an̄ cru
cez ⁊ filij sui v̄ba audiebat ac ei⁹ vul/
nera ⁊ sanguinē defluentē aspiciebat.
ibiqz hausit gr̄e plenitudinē quaz po/
stea effudit abūde.iuxta illud Esa.xij.
Hauriet⁊ aq̄s de fontibꝫ saluatoris.
Quartū v̄bū magister me⁹ de sua ca/
thedra docuit verbū amoris dicens.
Hely hely lamazabathani Matth.
xxvij.qd̄ ē īterp̄tatū. de⁹ me⁹ de⁹ me⁹
vt q̄d dereliq̄sti me. Clamauit em̄ pi⁹
doctor ꝓpter tria. Primo ꝓpt̄ v̄itatis
hūane nature ostēsionē. Secūdo ꝓpt̄
passiōis sue magnitudinē. Terto ꝓpt̄
astātiū attentā auditōez. O q̄z amaro
corde audiebat mr̄ pia filij sui clamo
rē ī penis.cui⁹ vocē dulcit̄ q̄nq̄z audi/
erat p̄dicātē. Quītū v̄bū ꝓtulit magr̄
pi⁹ de sua cathedra v̄buz anxietatis.
Joh.xix.di. Sitio. Dicūtem̄ doctores
ꝙ corpal'r sitiebat.qꝛ humor rōne pe/
ne fuit exalat⁹.alij dicūt ꝙ qꝛ pēdebat
in calore solis.iō sitiebat.alij v̄o dicūt
ꝙ nr̄am salutē sitiebat.iō dicit Bern̄.
Dn̄e pl⁹ te cruciat sitis q̄z crux. de cru
ce siles.de siti clamas qui oīm salutē

affectas. oĩm gaudiũ ꝓcuras. z tũc ip
ſũ potauerũt aceto z felle. Sextũ ꝑte/
rea pl⁹ doctor de ſua cathedra ꝓtulit
vbũ d. Joh. xix. Cõſũmatũ ẽ. qõ vbuz
doctores diuerſimode exponũt. Prio
ſic. ꝙſũmatũ ẽ. i. implete ſũt ſcꝑture de
mea ꝙceptõe: natiuitate: ꝙuerſatiõe z
morte. Scõo ſic. ꝙſũmatũ ẽ. patrũ de
ſideriũ z filij obſequiũ impletũ ẽ Ter
tio ſic. ꝙſũmatũ ẽ. i. hũane nature redẽ
ptio gfecta ẽ. Quarto ſic. tot z tãtas pe
nas ſuſtinui q vita mea penit⁹ cõſũ/
mata ẽ. Septimuz nouiſſime doctor
bon⁹ ꝓtulit vbũ deuotõis dicẽs Luc
xxiij. Pater in man⁹ tuas cõmendo
ſpiritũ meũ. z hec dicẽs expirauit. In
ꝓmo vbo docemur inimicꝫ igſcere. in
ſecũdo de remiſſiõe pctoꝝ ſpem habe
re. in tertio meſtos ꝙſolari. in qrto in
tribulatõe patientiã habere. in quito
oĩm ſalutẽ deſiderare. in ſexto ꝓ oĩm
ſalute orare. in ſeptimo vbo docemur
vſq ad mortẽ in bonis opib⁹ ꝑmane
re. O veri mgri xpi diſcipule ſi didice/
ris z ſeruaueriſ in iſtis pauc vbis plus
ꝓficies ꝙ ſi addiſceres curſus ſyderũ
naturas herbaꝝ. z cõplexiões hoĩm.
qz ſine illis ſaluari poteriſ. ſine iſtꝫ nõ.
Quarto ſctã crux aſſiſtãt lucerne lucẽ/
ti. de q̃ Lu. xj. dr. Nemo accẽdit lucer
nã z ponit eã ſub modio ſz ſup cãdela
brũ. Nec lucerna ẽ xp̃s ꝓis ſplendor
q̃ lucẽs in teſta humanitatꝫ illumiat
oẽz hoĩez veniẽtẽ in hũc mundũ. et b̃
vbo z exẽplo. vñ Chryſ. Lucerna vni
uerſalis ẽ eccl'ia. cãdelabrũ crucꝫ eſt li
gnũ. Xp̃s igit̃ poſit⁹ ẽ in cruce vt oĩbus
luceat luce gr̃e. Quito xpi crux aſſiſtãt
vexillo triũphãti. iuxta illõ Eſa. xj. Le
uabit ſignũ in natiões z ꝙgregabit di
ſperſos iſrl'. Nã ſic i bello milites diſ
ſi ꝙgregãt ſub vexillo ꝓncipis: ita xpi
ani debẽt ꝙgregari ſub vexillo crucꝫ ſe
mortificãdo z crucifigẽdo ne ab inimi
cis capiant z occidant. Vnde Hal'. v.
ait Ap'ls. Qui xpi ſũt carnẽ ſuã cruci/
fixerũt cũ vitijs z ꝙcupiſcẽtijs. ſic ap'ls
q̃ dicebat. Caſtigo coꝛp⁹ meũ z in ſui
tutẽ redigo. Jõ ſub b̃ vexillo triũpha/
uit ipe. ſil'r petr⁹: andreas: iacob⁹: ſte/
phan⁹ zc. Sexto ſctã crux aſſiſtãt tor/
culari. iuxta illud Eſa. lxiij. Torcular
ſol⁹ calcaui. i. crucẽ vbi ſanguis ipi⁹ fu/
it exp̃ſſus. Septimo ſctã crux aſſiſtãt
ſtatere meſurãti. ſic canit eccl'ia dicẽs.
Statera facta ẽ coꝛpis. In hac ſtate/
ra ſoluit ꝑciũ nr̃e redẽptõis. Sic vna
ps ſtatere cũ inclinat altera eleuat: ſic
vna ps declinauit vſq ad inferos de
ſcẽdẽdo vt nos exaltaret i celũ. Ex pre/
miſſis reuera ꝓz dignitas ſctẽ crucꝫ q̃
tã nobilib⁹ reb⁹ aſſiſtãt. Tertiũ ex p̃
miſſis thẽatꝫ vbis iſinuat documẽtuz
de ſctẽ crucꝫ exaltatõis m'ltiplicitate:
cũ ór. Exaltaui lignũ bũile. Qõ q̃dẽ li/
gnũ crucꝫ in triplici loco ẽ exaltatũ ſcz

Primo in xp̃o patiẽte.
Secũdo in eccl'ia militãte.
Tertio in eccl'ia triũphante.

Primo loco dixi q crux fuit exaltata
i xp̃o patiẽte. magẽ certe ẽ dignitas cru
cis q ille rex angelo ꝓz eã eleuauit ſup
ſuũ doꝛſũ z portauit ad locũ ſue paſſi
onis. qõ p̃dixerat Eſa. c. xxij. di. Dabo
ſup hũez ei⁹ clauẽ dauid. Secũdo
loco ſctã crux ẽ exaltata i eccl'ia milita
te. z b̃ dupl'r. Uno mõ i ipi⁹ veneratõe
Alio mõ in ei⁹ recuꝑatõe. Prio mõ di
xi q ſctã crux exaltat̃ i eccl'ia in ſui ve/
neratõe. qz adorat̃ adoratione latrie.
Unde Ps. Adorabim⁹ i loco vbi ſtete/
rũt pedes ei⁹. Et Eſa. lx. Locũ pedu
meo ꝓz gl'ificabo. Et certe mirabile vi/
det̃ plerisqꝫ q b. ẽgo dñi mr̃ exñs ñve
neraꝛ tali veneratõe ſic ſctã crux. qz tñ
adorat̃ adoratõe ipdulie. cũ tñ ipa fi/
liũ iuoluit z veſtiuit. crux vo ſpoliauit
ipa xp̃m lacte pauit. crux vero felle et

aceto potauit. ip̄a xp̄m nutriuit: crux ꝟo occidit. Ad qd̄ rn̄det san. Tho. iij. pte sum. q. xxv. ꝙ imagies seu sancta crux pn̄t ꝯsiderari dupl'r. Uno mō vt sunt imagies dei ꝟgis vel sctōꝝ. et sic eadē veneratōe venerāt̄ q̄ imaginatū Alio mō vt sunt q̄dā res vt lapis vl' lignū. ꝛ isto mō nulla veneratio eis debet̄. imo idolatria ꝯmitteret̄ sic adorādo. Un̄ Augu. li. iij. d̄ doctrīa xp̄iana ait. Nō h̄ venerat̄ qd̄ videt̄ ꝛ trāsit. sz illud poti⁹ q̄ talia cūcta referēda st̄. Dic̄ tn̄ mgr̄ Robt⁹ holkot sup li. Sap̄. ꝙ latria ē honor soli deo debit⁹. g̊ nō dz exhiberi imagini vl' cruci. qꝛ q̄ honorat honore latrie ꝯfitet̄ illd̄ eē deū. ꝛ sic aliud a deo essz de⁹. Jō inq̄t videt̄ mihi dicēdū ꝙ nec adoro imaginem xp̄i qꝛ lignū. nec qꝛ imago xp̄i ē. sz adoro xp̄m corā imagīe vl' cruce. qꝛ ē imago vel crux xp̄i ꝛ excitat me ad adorandū xp̄m. Scd̄o crux xp̄i exaltata ē ī sui recupatiōe a Cosdroe. vt pz ī legenda

Tertio crux xp̄i exaltabit̄ ī eccīa triumphante. Quia vt dic̄ Rich̄. in. iiij. Sctā crux ī die iudicij apparebit gloriosa ꝛ durabit ī eternū. Hoc ē qd̄ dic̄ saluator Mat. xxiiij. Tūc apparebit signū filij hoīs. Et canit eccl'ia dicens Hoc signū crucꝭ erit in celo ꝛc̄. Rogemus igit̄ crucifixū ꝛc̄.

De eadem Sermo. lxxxv.

Euabit signū inationes ꝛ ꝯgregabit ꝓfugos isrl' ꝛ dispꝭsos iuda colliget a quattuor plagꝭ terre. Esa. xj. c. ad gl'iaz exaltate crucꝭ rōnabilit̄ ītelligūt̄. Quā q̄dē crucē xp̄s rex angl'oꝝ ꝛ hoīm tāq̄ signuz sue victorie eleuabit ad xp̄ianos d̄ diuersis natōibꝫ ꝯgregatos spēaliter in quattuor locis. s.

Primo inter scapulas
Scd̄o in vertice
Tertio in fronte.
Quarto in pectore

Primo itaq̄z signū regꝭ xp̄i. i. crux imp̄mit̄ xp̄ianis natōibꝫ ī baptismo īter scapulas ad desig̃ndū ꝙ suscipit iugū xp̄i suaue. Mat. xj. Sup q̄ Hilarius Quid iugo xp̄i suaui⁹ q̄d h̄ onere leuius. s. a culpa abstinere: bonū velle: malū nolle. om̄s amare. nullū odisse nec odire. et̄na ꝯseq̄. pn̄tibꝫ n̄ capi. nolle īferre alteri qd̄ sibi ꝑpeti sit molestum.

Scd̄o signū regꝭ xp̄i eleuatur ꝛ imp̄mit̄ in baptismo xp̄iane natōi ī ꝟtice vbi ē cella ꝛ sedes memorie: ad desig̃ndū ꝙ sp̄ debemus h̄re memoriā crucifixi. Hinc Heb. xij. Recogitate eū q̄ talem sustinuit a pctōribꝫ aduersus semetip̄m ꝯ̄dictiōez vt nō fatigemī animis vr̄is deficiētes. Grego. Si passio xp̄i ad mēoriā reuocet̄ nihil tā duꝝ qd̄ nō equanimit̄ toleret̄. Et. j. Pe. iiij. d̄r Xp̄o passo ī carne (non deitate) ꝛ vos eadē cogitatōe armamī. i. ei⁹ passiōez recogitate memorit̄ ꝑati sil'ia ꝓ eo pati. Et merito. qꝛ dic̄ Orige. Tāta ē ꝟt⁹ crucꝭ xp̄i vt si ī mēte fidelit̄ habeat̄ nulla libido pcti: nulla p̄ualere p̄t īuidia sz ꝯtinuo ad memoriā ei⁹ tot⁹ peccati ꝛ mortꝭ fugat̄ exercit⁹ Tertio signū regꝭ xp̄i exaltat̄ ꝛ imp̄mit̄ ī baptismo ī frōte vbi est sedes pudorꝭ ad designādū ꝙ nō debem⁹ erubesere crucifixuz. īmo de eo gl'iari sic̄ apl's ad Gala. vj. Mihi aūt absit gl'iari nisi ī cruce dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i: ꝑ quē mihi mūd⁹ crucifix⁹ ē ꝛ ego mūdo. sup q̄ Aug. ī glo. sic dicit ꝑ quē. s. ꝑ xp̄z crucifixū mihi mūd⁹ crucifix⁹ est vt me nō teneat. ꝛ ego mūdo vt nō teneā mūdū. Nā aliq̄ st̄ q̄ nec st̄ crucifixi mūdo nec mūd⁹ eis. vt q̄ curāt de mūdo ꝛ mūd⁹ de eis ꝛ hi solū ī ista vita btitudinē posuert̄. ꝛ h̄ est pessimū. Aliq̄ nō sūt crucifixi mūdo: sed mūd⁹ eis. qꝛ curāt d̄ mūdo. sz n̄ d̄ ip̄is

De exaltatiõe ſctẽ crucis

mũd⁹. Aliq̃ autẽ ſt crucifixi mõo ſz nõ eis mũd⁹. qz licet ipſi nõ curãt ỗ mõo tñ mund⁹ curat de eis. Vñ Aug. Cõ/tẽnere mõm ỽtuſ eſt. ꝓtẽni a mõo ſe/curitaſ ẽ. q ſi vtrũq; hñt nõ põt: ſaltez ꝑmuz habeaſ. ſ. ꝓtẽnere mõm. Magẽ gl'ia eſt i xp̃i cruce gl'iari. nõ munda na ptãte: diuitijs: vl' fortitudine ſz in tribulatõe. Vnde Hugo ỗ ſctõ victo/re exponẽs ꝑfata ỽba dic̃. Triplex eſt crux. ſ. xp̃i. latronis dextri z latronis ſi niſtri. In cruce xp̃i ẽ gl'iatio. In cruce latronis dextri ẽ ꝓſolatio. In cruce la tronis ſiniſtri ẽ ꝓfuſio. In p̃ma cruce eſt pena ſine culpa. In ſc̃a eſt pena ꝑ culpa z remiſſio. In tertia ẽ pena ꝓ culpa z dãnatio. Dicũt ei hoies qñ pe nã ſuſtinẽt: ſi meruiſſem⁹ nõ erubeſce rem⁹. nũc ãt iniuſte pati ignomioſuz eſt nob. O oculi q̃ nõ vidẽt: imo ſi ꝓ culpa pateꝛ erubeſce. ſi ſine culpa glo riare. Latro magꝛ vis eẽ q̃z chriſtian⁹ z forte ſiniſter blaſphematoꝛi⁹. nõ de/xter ꝓfeſſoꝛi⁹. Tu enĩ ꝑ culpa pateris nec cognoſcꝛ nec iudicẽ venerarꝛ. ſi ſal tẽ dexter fuiſſes: culpã hũiliꝛ agnoſce/res. penã patienꝛ ferres. z mox veniã inuenires. Hec ille. Quarto ſignuz regꝛ chriſti exaltat̃ i baptiſmo i natiõe chriſtiana i pectore vbi eſt ſedes ſapie ad deſignãdũ q ỽa z ꝓfecta ſapia ẽ co/gnitio crucifixi. vt dic̃ apl's. j. Choꝛ. ij. Nõ ei iudicaui me aliq̃d ſcire inꝛ vos niſi ieſum z hũc crucifixũ. z. j. Choꝛ. j. Nos ãt predicam⁹ chriſtũ crucifixum iudeis q̃dẽ ſcãdalũ. gẽtib⁹ ãt ſtulticiaz ipſis autẽ vocatꝛ iudeis atq; grecꝛ xp̃z dei ỽtutẽ z dei ſapiam. i. nos predicã⁹ chriſtũ crucifixũ eẽ dei ỽtutẽ q̃ oia ſũt creata. pctã dimiſſa. demonia fugata aĩa ỽtutib⁹ illuſtrata. z miracl'a facta z q̃cũq; ſaluãt ſaluãt ꝑ crucẽ. quã pre dicare iudeis eſt ſcãdalũ. qz ꝓpꝛ ſui ſce lerꝛ rubozẽ iraſcũt ꝫ p̃dicatoꝛes. genti bus ỽo ẽ ſtulticia q̃ nihil ĩtelligere vo lũt niſi qõ ꝓtinet ad hũanã ſapiẽtiam. Merito igꝛ ꝫ ſignũ magni regꝛ xp̃i ẽ eleuatũ ad nationẽ xp̃ianã ipz ſpecialiꝛ veneratẽ. Vñ ex p̃miſſis themat̃ ver/bis ad gl'ioſaz exal..tõz ſctẽ crucꝛ tria notem⁹ myſteria i p̃ñti ꝑmõe gr̃a cru/cifixi declarãda. ſ.

Primũ ſctẽ crucꝛ laudabiliẽ exalta/tionẽ. ibi. leuabit ſignũ i natões ẽ.

Scõm eiuſdẽ crucꝛ ſalubꝛẽ fructifi catiõz. ibi. z ꝓgregabit diſpſos ẽ.

Tertiũ ppl'i fidel' notabiliẽ m'tipli catiõz. ibi. a q̃ttuoꝛ plagꝛ terre.

Primũ myſteriũ ad honorẽ ſctẽ crucꝛ ex ỽbis thematis dixi notari ipſi⁹ ſctẽ crucis laudabiliẽ exaltatõez ex eo q̃ ỗꝛ leuabit. i. exaltabit ſignũ in nationes. qõ q̃dẽ ſignũ rex nr̃ xp̃s exaltauit ſpe/cialiter in trib⁹. ſ.

Primo ĩ m'tiplici p̃figuratõe

Scõo in veraci veneratõe

Tertio i ſagaci ꝓſitione

Primo nãq; rex nazaren⁹ xp̃s ſuũ ſi/gnũ crucẽ exaltauit i multiplici p̃figu ratiõe. ꝫ eñ lignũ crucꝛ ꝑ qõ mori vo luit z mũdũ redimere decẽs fuit ꝓfi gurari in veteri teſtamẽto ſicut z alia redẽptiõis inſignia. iõ ipa p̃figuratur in quattuoꝛ. ſ.

Primo i ligno vite ꝓpꝛ vite repatiõz

Scõo in ara abrae ꝓpter ỽe hoſtie immolatiõem

Tertio i ỽga moyſi ꝓpꝛ miraculo/rum opatiõnẽ

Quarto i ſerpẽte eneo ꝓpter tẽrato/rũ liberatiõnẽ.

Primo dixi q̃ lignũ crucꝛ laudabiliꝛ ẽ p̃figurat̃ in ligno vite ꝓpꝛ vite repatõ nẽ. nã ỗꝛ Ben. ij. Lignũ vite in medio paradiſi. i q̃ ligno tria notãt̃ q̃ ꝓueniunt ſctẽ cruci. vicz vt⁹. qz lignũ vite ỗꝛ. ſit⁹ qz i medio eſſe deſcribiꝛ. fruct⁹. qz pa/radiſi ỗꝛ. Primo inquã notat̃ virtus

cruc̃. qz ꝺr lignū vite. esus eī illi⁹ ligni tate erat ꝟtutꝫ vt si qs ex ipo comediſſet z añ pctm̃ z p⁹ pctm̃ phibebat infirmitatē z mortalitatē. Dic Aug. in li. ꝺ qstionib⁹ veterꝫ z no. reſt. ſic dic̃. Esus arboris vite corruptoꝝ corpis inhibebat. deniqz etiã p⁹ pctm̃ potuit ꝛsolubilis ꝑmanere si ꝑmiſſū fuiſſz illi ede re de arbore vite. ſz ꝓpt culpã inobedientie z ingratitudinis de lignō vite ne hō p⁹ pctm̃ comederet. phibit⁹ ẽ a ꝺo: dicẽs ad angelos. Videte ne forte ſumat de lig̃ vite z viuat i eternū Beñ. iij. Dic tm̃ Alex. ꝺ Ales. iij. q. xiij. ar. xx q cã imortalitatꝫ in ꝓmo hoie fuit duplex. ſ. intrinſeca q̃ fuit vis ꝓtectiua ipius aie quã habuit a ꝺo in ſtatu innocẽtie. Alia cã extrinſeca ſcz esus lignivite cui⁹ esus ſemel ꝑseruabat corp⁹ a corruptõe vſqz ad determiatū tps. q̃ finito idiguiſſet itez ꝺ lig̃ vite ſumere. Lignū ꝟo crucꝫ p ꝺ figuratū hz ꝟtutẽ ꝑſeruãdi a culpa. ꝑpetuãdi i gr̃a z gl̃ia ſ ꝺe eo ꝺr Prouer. iij. Lignū vite est his q̃ apphẽderint eã. z q̃ tenuerit eaz beat⁹. Notanter dicit. z q̃ tenuerit eã. qz nō ſufficit ad ſalutẽ apphẽdere et nō tenere pſeuerãter. iuxta illud Apo. iij. Tene qꝺ habes ne ali⁹ accipiat coronã tuã. Scꝺo lignū crucꝫ ꝑfigurat i lignо vite q̃ntū ad ſitū. qz erat in medio padiſi terreſtr. Sic lignū vite ſpualiſ ſcã. ſ. crux ẽ i medio padiſi ſpual'. i. eccleſie eo q̃ de⁹ opat⁹ ẽ ſalutẽ i medio tre. Dic Hilari⁹ ſup illꝺ Luc̃. xxiij. Venerũt in locũ q̃ vocat calvarie: ſic ait. Locus aũt crucꝫ talis ẽ vt poſit⁹ i medio terre ad capeſcendã dei cognitoꝝ vniuerſis gentib⁹ cẽt eccl̃ia. Jo dicit Alex. de Ales vbi ſ. Ipe dei fili⁹ vt lignū vite in medio poſit⁹ ſine ꝓpria⁹ acceptione oib⁹ ſe offerẽs oc̃s ad ſe attrahens oib⁹ ſeip̃m imptiẽs. Tertio sic̃ lignuz vite ꝺſcribit⁹ a fructu qz erat arbor ꝑadiſi. Nã i alijs lignis erat alimẽtū. ſuꝛta illꝺ Beñ. ij. De oi lig̃ padiſi cõede. In iſto ꝟo lig̃ vite nō ſolũ erat alimẽtũ ſz z ſignũ. ſignificabat em̃ crucẽ xpi Jo Aug⁹ li. de ciui. dei ſup illo Cant. iij. Emiſſiões tue padiſus. dic̃ q̃ p lignа fructifera ſignificant ſcti. p lignū ſcie boni z mali ſignificat libez volun tatis arbitriū. p lignuz vite ſignificat xps vl' crux xpi. iõ ꝺr Ezech. xxxj. O me lignū padiſi nō ẽ aſſil'atū illi. ſ. xpo vel cruci xpi. tū rõne charitatꝫ qz ibi oñſa fuit maxia charitas. tū rõne bũilitatꝫ qz ibi fuit ſũma bũilitas. tū rõe penalitatꝫ. qz oiz ſctõz excedebat penal. vñ Joh. damaſ. ſic ait. Oib⁹ ꝓclositoꝝ btã crux. p nullũ ei aliꝺ ẽ euacuata mors pctm̃ ſolutũ. infern⁹ ꝺepꝺat⁹. reſurrectio donata. ꝟt⁹ ad ꝓtenẽdũ pñtia. ad pſtinã ꝫtatudinẽ reuerſio directa zc̃.

Sz ꝺi. vtz q̃libet paſſio xpi ſine morte ſuffeciſſet ad liberatõez hũani generꝭ. Rñdet Alex. in. iij. p. ſũ. q. viij. ar. x. q̃ differẽtia ẽ int̃ liberatoꝝ z redẽptoꝝ hũani generꝭ. Si loq̃mur ꝺ liberatõe ſic xps cũ ſit ꝺe⁹ z infinite potẽtie abſqz oi paſſiõe mõ alio. ſ. ſolo ꝟbo potuit liberare hoiem. Si ꝟo loq̃mur ꝺ redẽptiõe hũani generꝭ ſic dico q̃ ad redẽptionẽ duo req̃rũt̃. ſ. q̃ntitas pcij. z deputatio pcij. Prio req̃rit̃ ad emptioz q̃ntitas pcij ſeu eq̃litas. Verbi gr̃a. ſi q̃s emeret libz valẽtẽ. xx. florenos deẽ florenis ñ eẽt mera emptio. ſz ꝑtim emptio: ꝑtim donatio. Scꝺo ad emptiões req̃rit̃ deputatio pcij. ꝟbi gr̃a. ſi q̃s alicui daret maꝛ pciuz q̃z aliq̃ res valeret nō tñ deputaret i pciũ. nō diceret emere. Sic i ꝓpoſito mĩma paſſio xpi q̃ntũ ad ſufficiẽtiã ſuffeciſſet i redẽptioz humani generꝭ cũ ſit infinite dignitatis. Et ꝺr. v. ethico. q̃ pena tanta ꝑm dignitatẽ ei⁹ in quem fit. Vnꝺe dicit Berñ. Minima gutta ſanguinis

suffecissz ad redẽptionẽ hũani generꝭ. potuisset aũt vna gutta sanguis effũdi sine morte. ⁊ sic absqꝫ morte satisfacere. Sꝫ q̃ꝫtũ ad deputatõꝫ p̃cij deus pater ⁊ xp̃s alias passiões eiꝰ ñ deputauit absqꝫ morte ĩ redẽptõꝫ ꝓpt̃ tria. scꝫ p̃ciũ: exẽplũ ⁊ sacr̃m. Prĩo deꝰ pr̃ ⁊ xp̃s alias passiões suas ñ deputauit in p̃ciũ redẽptõis p̃ter mortẽ ꝓpt̃ p̃ciũ vt p̃ciũ hũani generꝭ nõ solũ eẽt ĩfinite v̄tutꝭ. sꝫ eẽt eiusdẽ generis q̃ hõ tenebat̃ vt d̃ morte ꝑ mortẽ redimeret. qd̃ tãgit̃ Heb. ij. vt ꝑ mortẽ destrueret eũ q̃ habebat mortꝭ imperiũ. Scd̃o ꝓpt̃ exẽplũ vt homĩes iã nõ timerẽt mori. Tertio ꝓpt̃ sacr̃m vt nos moriamur pctõ. Secũdo lignũ sctẽ crucꝭ p̃figurat̃ ĩ ara abrae ꝓpt̃ vere hostie ĩmolationẽ. Ad cuiꝰ euidẽtiã notãdũ ꝙ triplex fuit cã passiõis xp̃i. s. beniuolẽtia obediẽtia ⁊ culpa. Prima cã mortis xp̃i fuit beniuolẽtia dei ad hũanũ genus. s̃m ꝙ d̃r Job. iij. Sic deꝰ dilexit mũdũ vt vnigenitũ suũ daret. ⁊ Ro. viij. Propo filio suo nõ pepcit deꝰ sꝫ ꝓ nob̃ oĩbꝫ tradidit illũ. Et h̃ ẽ in figura Gen̄. xxij. dixit dñs ad abraã. Tolle filiũ tuũ quẽ diligis isaac. ⁊ offeres euꝫ in holocaustũ sup̄ vnuꝫ montiũ quez mõstrauero tibi. Glo. Abraã p̄sonaꝫ gerit dei p̃ris. isaac xp̃i. ⁊ sic̃ abraaꝫ: sic deꝰ pater vnicũ filiũ obtulit ĩ victimã ꝓ oĩbꝫ nob̃: ita vt dicat deꝰ pr̃. Accipe xp̃m meũ ⁊ redime teip̃m ⁊ xp̃s cuilibet. Accipe me ⁊ redime te. Uñ Ansel. Quid misericordiꝰ dici põt pctõri eternis supplicijs deputato q̃ꝫ accipe filium meũ ⁊ da ꝓ te. ⁊ filiꝰ dicit. p̃sto suꝫ Accipe me ⁊ redime te. Bern̄. O q̃nte ẽ miscd̃ie regẽ gl̃ie ꝓ vili vermicl̃o crucifigi. Et sicut isaac ligna holocausta portauit sup̄ hũeros suos: ita xp̃s humerꝭ suis portauit crucẽ Job. xix. Et baiulãs sibi crucẽ. Secũda cã passionis xp̃i in cruce fuit obediẽtia. sic eĩ d̃r Phil. ij. Xp̃us factꝰ obediens vsqꝫ ad mortẽ. Uñ d̃r. Pergebãtqꝫ p̄it̃ ⁊ p̄ triduũ venerũt ad locũ quẽ p̃cepat dñs id ẽ ad locũ caluarie tertio die. Allegorice. nõ iussus ẽ abraã subito filiũ occidere sꝫ triduo ad ĩmolãdũ ducere vt ĩ lõgitudĩe tp̄is tẽtatio augeret̃ vt per triduũ pr̃ filiũ intueret̃. cibũ cũ eo sumeret. ĩ gremio reclinaret. exĩde patrꝭ viscera cruciarẽt̃. Ul̃ p̃ma dies añ legẽ. scd̃a sub lege. tertia sub gr̃a. Cũqꝫ ꝯcidisset abraã lig̃ edificauit altare. i. crucẽ. deinde isaac ligatꝭ pedibꝫ ⁊ manibꝫ sup̄ lig̃ ẽ positꝰ. sic xp̃s ĩ lig̃ ẽ appẽsus. Et ecce angelꝰ dñi dixit. Ne extendas manũ ĩ pueꝝ ⁊ vidit abraã arietẽ herẽtẽ cornibꝫ quẽ ĩmolauit ꝓ filio. sic xp̃i diuĩtas pati nõ potuit sꝫ hũanitas. Tertia cã xp̃i passiõis fuit culpa qꝛ si hõ nõ peccasset xp̃s crucifixꝰ non fuisset. Hic Esa. liij. Uulneratꝰ ẽ ꝓpt̃ iniq̃tates nr̃as. attritꝰ ẽ ꝓpt̃ scelera nostra. cuiꝰ liuore sanati sumꝰ. Uñ p̄acto sacrificio dixit deꝰ abrae. In semĩe tuo bñdicẽt̃ oẽs gẽtes. qd̃ iã ĩpletũ est in xp̃i passiõe. Ps̃. Cõuertẽt̃ ad dñm vniuersi fines terre. Tertio lignuꝫ sctẽ crucꝭ p̃figurat̃ in v̄ga moysi ꝓpter miracl̃oꝝ op̄ationẽ. Sex em̄ miracl̃a fecit cũ v̄ga moyses. Primo aquã in sanguinẽ ꝯuertit. Secũdo mare diuisit. v̄gã ĩ colubrũ mutauit. pharaonez ꝓstrauit. aquã de petra eduxit. aquaꝫ amarã ĩ dulcẽ cõuertit. Prĩo moyses cũ v̄ga aquã ĩ sãguinẽ ꝯuertit Exo. vij dixit dñs ad moysen. Tolle v̄gã tuaꝫ sup̄ aq̃s egypti ⁊ eleuãs p̄cussit aquã flumĩs q̃ v̄sa ẽ ĩ sãguinẽ. ⁊ ꝓpt̃ penã qꝛ egyptij p̄uulos iudeoꝝ ĩ flumĩe necauerant. vel sic deꝰ pr̃ v̄ga. i. sctã cruce p̄cussit flumẽ diuĩe sapĩe xp̃m. ⁊ v̄sũ ẽ in sãguinẽ qꝛ totꝰ xp̃s fuit sanguinolẽtꝰ Job. xix. Unꝰ militũ lãcea latꝰ ap̄uit ⁊

exiuit sãguis ⁊ aq̃. Secũdo ĩ colubrũ mutauit. corã pharaone ꝓiecit ꝟgã ⁊ ꝟsa ẽ ĩ colubrũ Exo. vij. Et magi pharaonis silr̃ ꝓiecerũt ꝟgas ⁊ ꝟse sũt in dracones. sꝫ ꝟga aarõ deuorauit eos qđ ꝑm Lyrã potuit fieri triplr̃. Uno mõ ꝑm apparẽtiã. qꝛ demões ꝟtute q̃rũ fiebat mutatio ꝟgaꝝ magoꝝ pharaonis nõ pñt ĩmutare naturã reꝝ vt dicit Aug. sꝫ solꝰ deꝰ. tñ ipa natura sb iacet q̃ꝫtũ ad motũ localẽ. iõ demões potuerũt ꝟgã a magꝰ ꝓiectã ĩpceptibiliť sensui hũano tollere ⁊ loco eaꝝ ꝑpẽtes aliũde asportatos põere. Alio mõ ħ potuit fieri sic ꝙ demões cõmouerẽt hũores ĩterioꝝ sensuũ ad exteriora. ⁊ sic ꝑiť ad organa sensuũ aliq̃s formas reducere ac si venirẽt ab extra. ⁊ sic videnť eis aliq̃ eẽ extra q̃ tñ nõ sũt. Tertio mõ ħ potuit fieri ꝙ demões ꝑ motũ localẽ pñt applicare actiua naturalia passiuis. ⁊ sic sequũť effectꝰ naturales. Nã ex virgis possent generari serpẽtes naturaliť ꝑ multas trãsmutationes. demões tñ ħ subito pñt facere, ⁊ iõ sic ꝟga ipa deuorauit ꝟgas magoꝝ: ita virtꝰ sctẽ crucꝫ oĩm magoꝝ superauit maleficia. patꝫ ħ đ sctis aplis petro: paulo: simone mago: de sctõ iacobo hermogene: simone ⁊ iuda ⁊c.

Tertio ꝟga moysi mare diuidit Exo. xiiij. dixit dñs ad moysen. Tu eleua ꝟgã tuã ⁊ extẽde manũ tuã sup mare et diuide illud vt gradianť filij isrl̃ ꝑ mediũ marꝫ ꝑ siccũ. Sic sancta crux eleuata cũ ipo xpo iter celi aperuit Joh. xix. Unus militũ lãcea latus eiꝰ aperuit. Ubi Aug. Uigilãti ꝟbo euãgelista vsus ẽ vt nõ diceret. latꝰ eiꝰ ꝑcussit aut vulnerauit. sed aꝑuit. vt illic q̃dã mõ vite ostiuꝫ pãderet vñ sacra ecclie manauerũt sine q̃bꝫ ad vitã q̃ vera vita ẽ nõ ĩtrať. Et dic̃ Aug. ꝙ. xij. fuerunt diuisiões aquaꝝ ꝑm nũeꝝ tribuuꝫ vt singuli tribꝫ vias suas meãdi haberẽt ꝑm illud Ps. Qui diuisit mare rubꝝ ĩ diuisiões. Et tribꝫ iuda ꝑmo ĩgressa ẽ. iõ ipa ꝓmeruit regnũ. Judei ꝟo dicũt ꝙ fuit tm̃ vna diuisio qđ plꝰ placꝫ Nicolao de lyra. Quarto ꝟga moyses pharaonẽ ꝓstrauit. qꝛ đꝛ Exo. xiiij. ad moysen. Extẽde manũ tuaꝫ sup mare vt reuertať mare ad egyptios reuerse qꝫ sũt aque ⁊ cooꝑuerũt currꝰ ⁊ eq̃tes ⁊c. sic ꝑ crucẽ. Glo. qꝛ oĩa pctã ꝑ crucẽ ĩ baptismo dimissa sũt ⁊ potentia diaboli sb̃mersa. Quĩto ꝟga moysi aquã đ petra eduxit vt đꝛ Num̃. xx. Percussit virga bis silicẽ ⁊ egresse sunt aq̃ largissime. Glo. Augꝫ. Petra erat xp̃us ꝑm qđ dic̃ Aplꝰ. j. Corꝫ. x. Sꝫ duꝫ petra virga ꝑcutiť crux xp̃i figurať. Lig̃ eĩ accedẽte ad petrã. i. xp̃m gr̃a manauit qua sitis interior mitigať. Secundo moyses virga aquã amarã in dulcẽ ꝯuertit. vt patet Exo. xv. vbi đꝛ ꝙ filij israel nõ poterãt bibere de marath aquas eo ꝙ essent amare. ⁊ murmurauit ex hoc populus ad moysen di. Quid bibemꝰ. At ille clamauit ad dominũ q̃ ostẽdit ei lignũ qđ cũ misisset in aquas ĩ dulcedinẽ verse sũt. Lignũ qđ dñs ostẽdit ẽ lignũ crucꝫ qđ cũ mittiť in aquas tribulatõis dulcorať aq̃. qꝛ cogitando ꝙ ille q̃ sine peccato venerat sine flagello ⁊ cruce hinc nõ exiuit. quãto minꝰ nos qui cũ peccato ĩtrauimus. ergo si ille pro nobis talia passus est: qualia nos debemus pro ipo ⁊ ꝓ nob pati. Quarto sctã crux p̃figurata est in serpente eneo ꝓpter tẽtatoꝝ liberationẽ. de quo đꝛ Joh. iij. Sicut exaltauit moyses serpentẽ ĩ deserto: ita exaltari oportet filiũ hoĩs vt oĩs qui credit in ipm nõ pereat sed habeat vitã eternã. Prefigurat autẽ hic serpens xp̃m in ligno pendentẽ triplici rõne. scꝫ ꝓpter eris ꝓprietatẽ. ꝓpter

serpentis sil'itudinẽ. ꝓpter inspiciẽtis vtilitatez. Primo serpens ille in palo eleuatus figurat xp̃m in cruce eleuatũ ꝓpter eris ꝓprietatẽ. vt em̃ dr̃ Numeri. xxj. q̃a popul⁹ murmurauit de mãna dicẽs. Aĩa nostra nauseat sup̄ cibo isto leuissimo dñs indignat⁹ misit serpẽtes ignitos a q̃bus ꝑcussi moriebant̃ Et moyses clamauit ad dñm Cui dñs. Fac serpentẽ eneũ ⁊ pone in signũ. ⁊ qui ĩtuebit̃ nõ ꝑibit. qd̃ ita factũ est. Uñ sicut es ẽ sonabile cõuocãs populũ sic cãpana: ita xp̃s clamauit in mũdũ veniẽs vagiẽdo. in mũdo ꝓgrediens p̃dicãdo. de mũdo exiẽs flẽdo. Hic Heb. v. Cũ clamore ⁊ lachrymis orauit ⁊ exaudit⁹ ẽ ꝓ sua reuerentia. Secũdo serpens in palo significat xp̃m crucifixũ ꝓpter serpentꝫ similitudinẽ. qꝛ sicut ille serpens venenuz nõ habuit sed figura fuit serpentis venenosi. sic xp̃s nõ habuit peccatuz venenũ aĩe. Jacꝫ. ij. Peccatũ cũ ꝯsũmatum fuerit generat mortẽ. sed sil'is fuit nobis peccatoribꝫ. Ro. viij. Misit de⁹ filiũ suũ in sil'itudinẽ carnis pctĩ. Tertio significat crucifixum serpens propter vtilitatem inspicientis quia sicut tunc inspicientes exaltatum serpentem liberabant̃ a veneno ⁊ morte sic modo intuentes xp̃m in cruce ei cõformando se iustificabunt̃. Hic Aug. in sermõe. Qui intuebant̃ serpentez liberabãt̃. sic ⁊ mõ quẽcũqꝫ momorderit astutia sathane intueat̃ xp̃m in ligno pendentẽ. ibi em̃ mors occisa est: dñs semꝑ viuit. Iste vero serpẽs a filijs israel honorifice fuerat reposit⁹ in hierusalẽ. tandẽ ꝓpter sup̄stitionez rex Ezechias cõminuit: vt patet. iiij. Re. xviij. Q, ãt crux xp̃i sit efficax remediũ dicit Bern̄. in meditatiõibꝫ. Cũ pungit caro. cũ pulsat turpis cogitatio recordabor vulnerũ christi in cruce ⁊ resisto. nõ inuenio tã efficax remediũ in oĩb⁹ tẽtatiõibꝫ sic̃ crucꝫ meditatio xp̃i ⁊ vulnerꝫ ei⁹. Idẽ. Deficiciẽte mihi iusticia ⁊ sctĩtate. deficiẽtibus meritꝫ succurret mihi xp̃i passio. Uñ bea. Aug⁹ Si beneficiũ passiõis abesset nẽo ad deũ spem habere posset: sed mõ ꝑ crucẽ ⁊ passionẽ ei⁹ aĩamur. Chrys. Tribularer nimiũ ⁊ desperarẽ si nõ passione xp̃i aĩarer. ⁊ sic patet exaltatio xp̃i crucꝫ in multiplici p̃figuratiõe. Secũdo xp̃s rex exaltauit suũ signũ crucis in veraci adoratiõe. qꝛ adorat̃ adoratiõe latrie. iuxta illud Ps̃. Adorabimus in loco vbi steterũt pedes ei⁹. Et Esa. lx. Locũ pedũ meoꝝ glorificabo. Ad cui⁹ ĩtellectũ est sciendũ s̃m q̃ dicit mgr̃ in. iij. di. ij. q̃ triplex ẽ adoratio scꝫ dulia: iperdulia ⁊ latria. Dulia ẽ veneratio seu reuerẽtia debita rõnali creature sup̄iorẽ ordinẽ tenenti sicut sctis dñis ⁊c̃. Jꝑdulia aũt ẽ honor dignior dulia q̃ debet̃ excellentissime creature ꝓpter diuinã ꝑticipationẽ vt carni xp̃i assũpte a v̄bo diuio vel beate v̄gini matri dei. Latria v̄o ẽ honor soli deo debit⁹. Uñ circa venerationẽ imaginũ dr̃ q̃ xp̃i imago ⁊ crux ⁊ aliorũ sctõꝝ imagines dupl'r pñt ꝯsiderari. Uno mõ vt sũt quedã res: puta aurũ vel argẽtũ lapis aut lignũ. ⁊ sic nulla reuerẽtia ẽ eis exhibẽda. qꝛ sic idolatriã cõmitteret q̃s ea venerãdo. Secũdo mõ possũt ꝯsiderari vt rep̄sentant iesũ xp̃m: aut virginẽ mariã seu sctõs. ⁊ sic venerãt̃ eadẽ veneratiõe qua imaginatũ venerat̃. Et sic crux xp̃i vl' imago venerat̃ adoratiõe latrie. Corp⁹ vero xp̃i consideratũ vt ẽ creatura tm̃. ⁊ beata virgo venerantur adoratione iperdulie. alij sancti adoratiõe dulie. Et hec est opinio Tho. in. iij. ꝑte sũ. q. xxv. ⁊ in. iij. di. ij. Sꝫ ꝯtra ip̃m dic̃ magister Robert⁹ Holgot sup̄ li. Sap̄.

sic. Quia latria ē honor soli d̄o debit⁹ sed nulla imago ē deus. ḡ nulli imagini debet̄ talis honor. imo ꝯdictiōez includit ꝙ latria sit honor soli deo debitus. ⁊ ꝙ debeat̄ imagini vl' cruci xp̄i quia q̄ honorat aliquid honore latrie confitet̄ illud esse deū. ḡ si q̄s licite posset adorare imaginē adoratiōe latrie possit licite confiteri aliud a deo eē deum. Jō aliter potest dici ꝙ nulla adoratione licet imaginē adorare. qr vera adoratio est in spiritu ⁊ veritate. Job iiij. ⁊ Augustin⁹ in Enchyridion. Fide spe ⁊ charitate colit̄ de⁹ q̄ nullo mō debem⁹ in creaturā dirigere. qr tñ ꝓpter imaginē xp̄i excitamur ad adorāduz xp̄m ⁊ corā imagine adoratōz facim⁹ iō d̄r large loquēdo ꝙ imaginē adoramus. Un̄ dicit idē doctor. Uidet̄ mihi dicendū ꝙ nec adoro imaginē christi quia lignū. nec qr imago sz adoro xp̄z corā imagine xp̄i. qr est ipsius imago ⁊ excitat me ad adorandū. O igit̄ anima xp̄iana ꝑ xp̄i crucē ab et̄na morte redempta vbicūqz videris xp̄i crucez adora deuoti⁹ ip̄m q̄ ꝓ te talē mortez dignat⁹ est subire. ⁊ sic exaltabis sctāz xp̄i crucē. Tertio xp̄s rex exaltauit suū signū in sagaci ꝯq̄sitōe. ablatū em̄ fuerat h̄ salutꝫ signū a xp̄ianis ꝓpt̄ eorum pctm̄ mltiplex ꝑ Cosdroe regem sz dn̄s recupauit ꝑ Eracliū impatorē vt patet ī legēda Scd̄m mysterium sctē crucꝫ declarem⁹ crucis salubrē fructificatōem. qr d̄r in themate. Et ꝯgregabo ꝓfugos isrl' ⁊c. Uoluit em̄ xp̄us suā crucem exaltari ꝓpter q̄nqz vtilitates. scilicet.

Primo ꝓpter manifestatōz.
Scd̄o ꝓpter suā dilectōem.
Tertio ꝓpter nr̄am recōciliatōem.
Quarto ꝓpt̄ celestꝫ regni aptiōem
Quīto ꝓpt̄ nr̄am viuificatōz

Primo itaqz lignū crucꝫ ē exaltatum ꝓpter dei manifestatōz. Natura eī diuina ē multū subtil'. ita ꝙ licet sit ī oībus: tñ non ab oībꝫ ꝑcipit̄. iō dic̄ Esa. xlv. Uere tu es de⁹ abscōdit⁹ saluator isrl'. Et Job. xxiij. Si ad oriētem iero: nō apparet. si ad occidentē nō intelligam eū. si ad sinistrā q̄d agā nō apprehendā eū. si ad dextrā nō videbo eum Sz iā xp̄s de⁹ nr̄ sic̄ res ꝑdita in palo suspēsa om̄ibꝫ visibil' manifestat⁹ est ⁊ cognit⁹. Job. viij. Cū exaltauerit̄ filiū hoīs in cruce tūc cognoscet̄ qr ego sū scz qui ꝓ salute vr̄a missus suz. O igit̄ aīa mea dilecta in xp̄i cruce redempta si amisisti xp̄m ī cruce inuenies. Quia dicit Bern̄. Cognouim⁹ te ī cruce bone iesu: qr tu es fugientiuz reuocator. reuertētiū redēptor. ꝟuiētiū tibi remunerator: orphanorū ꝓtector. Sic q̄qz aīa mea ī cruce cog̊sces hūilitatē: obedientiā ⁊ patiētiā Scd̄o lignū crucꝫ est exaltatū ꝓpter dei dilectiōez q̄ erat magna ī se: nō tñ sic apparebat nobis foris ꝟm ꝙ dicebat Esa. lxiij. Ubi ē zelus tu⁹ vbi ē fortitudo tua ⁊ multitudo miꝟationū tuaꝝ. Et ps̄. Ubi sunt miꝟicordie tue antiq̄ dn̄e. Mō v̄o iā manifestauit suā dilectōz ad nos quā añ secl'a habuit. j. Job. iij. In h̄ cognouim⁹ charitatē qm̄ ille aīaz suā posuit ꝓ nob. Jō dic̄ Aug. Nesciui quō me de⁹ diligeret nisi ꝓ me mori eligeret. Ibi em̄ rupti sunt oēs fontes amoris fons oculoꝝ ad flendū. fons oris ad clamandū. fons manuū pedū ⁊ laterꝫ ad lauandū. ⁊ sic factū est diluuiū misericordie. ad quā refugiamus om̄es

Tertio crucꝫ lignū est exaltatū ꝓpt̄ nr̄am recōciliatōz. qr ibi auertit deus pr̄ irā suā a nob. Col'. j. Pacificans ꝑ sanguinē crucꝫ ei⁹ ⁊c Quarto signū sancte crucis est exaltatū propt̄ regni celestis apertionē. Nam cū ea christ⁹ tanq̄z cum claue aperuit om̄ibꝫ celuz

Jō dr Esa.xxiiij. Dabo clauē dom⁹ dauid sup humeꝝ eius. ⁊ Damas. Crux xpi est clauis ꝑadisi. Jō dic mgr ī.iiij. dis.iiij. ꝙ nec circūcisio nec baptismus aperuit ianuā celest⁊ regni nisi hostia salutar⁊.i.cruc⁊.ꝺ q̄ Heb.x. Habem⁹ fiduciā in introitu sctōꝝ ī sanguīe xpi

Quinto lignū cruc⁊ est exaltatū ꝓpt nr̄am viuificatōz. Nā ꝑ vetitū lignuz eram⁹ mortificati. sz ī h̄ ligno viuificati. Ber. In arbore cruc⁊ dn̄ice pēdet oīs sal⁹ vite nr̄e. Et btūs Amb. Sicut pomū ī arbore: sic xp̄s ī cruce. q̄ est bn̄dictus fruct⁹ vētr⁊ marie. Ad quam palmā ascēde secure aīa mea ⁊ app̄hende fruct⁹ ei⁹: qr nō sunt ꝓhibiti. Tertio circa exaltatōem sctē cruc⁊ declarem⁹ tertiū mysteriū ppl'i fidel' notabilē mltiplicatiōez ꝓ eo ꝙ dr. ⁊ dispsos Juda colliget a q̄ttuor plag⁊ t̄re. In cruce eī ꝓ oīb⁹ mortu⁹ est vt oēs ad fidei vnitatē ꝯgreget. Juxta illd Job.xij. Et ego si exaltat⁹ fuero a t̄ra oīa trahā ad me ip̄m. Sz nūquid lapides bestias aut alia irrōnabilia xp̄s ad se ꝑ crucē traxit. certe solū rōnales creat̄as oēs q̄ntū ad sufficiētiā sue passiōis. nō q̄ꝫtuz ad efficaciā. iō hec auc̄tas mltipl'r exponit̄. Primo sic f̄m Aug. Oīa trahā scz trahibilia. ⁊ f̄m Gāfridū om̄ia trahā. s. celestia sil' ⁊ terrena. Celestia. i. deum p̄rem traxit ad miserādū pctōrib⁹ terrestria. i. pctōres ad pn̄iam. Un̄ sic ḡue natural'r ꝑ se nō pōt sursum ferri nisi trahat̄ ab alio. ita cor hūanuz tendens ad inferiora n̄ pōt eleuari sursū nisi tractū Juxta illd Job.vj. Nēo pōt venire ad me nisi pat̄ q̄ misit me traxerit eū. Sz di. q̄re hūc trahat ⁊ nō illū Rn̄det Tho. ī postilla sup Job. De h̄ in generali rō pōt assiḡri: sz nō ī spēali Primo ī generali hec ē rō q̄re istū trahit ⁊ nō illū vt ī istis appareat īmensitas diuīe miscdie ⁊ ī illis ordo diuine iusticie. Sz in spēali q̄re illum trahat ⁊ illū nō rō nō pōt assignari. Jō dicit Aug. Si nō traher⁊: roga vt traharis Hoc etiā pz ꝑ exēplū ī lapidib⁹ dom⁹ q̄re artifex aliq̄s ponat ī inferioribus aliq̄s ī supioribꝫ rō ī generali ē dispositio dom⁹: sz ī spēali q̄re istū h̄ posuit ⁊ illū ibi: h̄ depēdet a volūtate artific⁊ de q̄ noli q̄rere si nō vis errare. Sz attēde ad eleuatū signū cruc⁊ ⁊ cōformate crucifixo vt h̄ merear⁊ gr̄am ⁊ ī futuro gl'iam Amen.

De beati Francisci stigmatib⁹ Sermo.lxxxvj.

Vidi alteꝝ angelū ascendentē ab ortu solis habentē signū dei viui et clamauit voce magna. Apoc.vij. Hec v̄ba f̄m auctorē ꝯformitatis intelligūt̄ de viro angelico btō videlicz Frācisco quē beatus Johānes euāgelista imaginaria preuidens visiōe a q̄ttuor descripsit. s.

Primo a sil'itudine spūali.
Scdo a locatione materiali
Tertio ab honoratōe regali
Quarto ab officij executōe salutari

Primo nāqꝫ sanct⁹ Johānes euāgelista descripsit btm̄ Frācisc̄ū a sil'itudīe spūali: cū dic̄. Uidi alteꝝ angelū. angelus em̄ est spūal' creatura p̄eminēs corꝑali. hoīes v̄o spirituales siue excellentes sanctitate ꝓpter vite ꝑfectiōz frequēter nominant̄ angeli. sic̄ Apoc. ij. ep̄us ecclesie ephesi dr angel⁹. Sil'r Johes baptista Malach.iij. Qd xp̄s dn̄s bn̄ exposuit de Johanne Math. xj. dicens. Hic est de quo dictum est. Ecce ego mitto angelū meum qui p̄parabit viam ante faciē meā. Sic beatus Franciscus dicitur hic angelus de quo Apocal'.vj.⁊.vij.c. dic̄ Johes. Et vidi cū aperuisset sigillū sextumet

ecce terremot⁹ magn⁹ fact⁹ est. ⁊ sol factus ē niger tāq̄ sacc⁹ cilicin⁹. ⁊ lūa facta ē sicut sanguis. ⁊ stelle d̄ celo ceciderūt sup̄ terrā. Post hec vidi inq̄t q̄ttuor angelos stātes sup̄ q̄ttuor angulos terre tenētes q̄ttuor ventos celi ne flarent sup̄ terrā. neq̄ sup̄ mare neq̄ sup̄ vllā arborē. Et vidi alter̄ angelū ascēdētē ab ortu solis habētē signū dei viui. ⁊ clamauit voce magna q̄ttuor angelis q̄b⁹ datū ē nocere terre ⁊ mari dicēs. Nolite nocere terre ⁊ mari neq̄ arboribꝫ q̄adusq̄ signem⁹ ꝑuos d̄i nostri ī frōtibꝫ eor̄. Sigillū istud sextū apertū fuit tp̄e friderici imp̄ator⁹ regis siculor̄. Tūc em̄ magn⁹ terremot⁹ factus ē. q̄r mag̃ p̄secutio ī sctā eccl̄ia. nā ꝓp̄t diuisionē int̄ ip̄m ⁊ papā ⁊ cardīales de p̄tib⁹ infideliū multos saracenos ꝯduxit ad destruēdas eccl̄ias ⁊ fideles ⁊ p̄seq̄ndos clericos ⁊ religiosos Tūc sol. i. dn̄s papa fact⁹ ē niger. id ē diu nō ē inuēt⁹. imo postea vt simplex sacerdos venetijs ē inuēt⁹. Luna tota facta ē sanguis. i. eccl̄ia facta ē sanguinolēta interfectiōe cardinaliū: clericor̄ ⁊ religiosor̄. Stelle de celo militātis eccl̄ie ceciderūt. i. multi p̄lati īperatori adherētes p̄ excōicatōz ab ecclesia sūt deiecti. p̄ q̄tuor angelos tenētes q̄ttuor vētos celi p̄nt intelligi angeli mali ī q̄ttuor mūdi p̄tib⁹ īpedientes vētos gr̄e ne flarēt. Hoc em̄ tp̄e q̄n ista fiebāt iste angelic⁹ vir frācisc⁹ ascēdit ⁊ clamauit ⁊c̄. Secūdo sctūs iohānes descp̄sit gl̄iosū frācisc̄ū a locatione materiali cū dic̄. Ab ortu solis. q̄r d̄ ciuitate assisij egressus q̄ ad ortū solis ē respectu rome. vel ab ortu sol̄ iusticie. i. xp̄o miss⁹ ē. Tertio b. iohes descripsit sctm̄ frācisc̄ū ab honoratiōe regali d̄i. Hn̄tē signū d̄i viui. i. stigmata dn̄i q̄d ē signū reg⁹ gl̄e q̄ nullū sic sicut ip̄m honorauit. Quarto deniq̄ btūs iohes descripsit sctm̄ fran. ab officij executōe salutari dicēs. Et clamauit voce magna p̄dicatōis: op̄is ⁊ miraculor̄ oīb⁹ vt īsignirent̄ signo passionis xp̄i p̄ iugē mēoriā ne eisdē nocere possent demōes. Ergo optīe d̄ gl̄ioso p̄re fran. dicūt̄ p̄fata v̄ba. Vidi alterū angelū. Ex q̄b⁹ paupe⁹ pater frā. a trib⁹ specialiter cōmēdat̄ scz.

Primo a p̄sonali dignitate. ibi. Vidi alter̄ angelū ascendentē ⁊c̄.

Secūdo a speciali xp̄i charitate ibi Habentē signū dei ⁊c̄.

Tertio a mirabili vtilitate. ibi. Et clamauit voce ⁊c̄.

Primo nāq̄ gl̄iosus xp̄i ꝯfessor francisc⁹ ex p̄missis themat⁹ v̄bis cōmendat̄ a p̄sonali dignitate: cū d̄r. Vidi alter̄ angelū ascēdētē ab ortu sol̄. Angelus d̄r nūci⁹ siue missus. Sic b. fran. fuit angel⁹ q̄r missus a sūmo d̄o. Circa cui⁹ missionē q̄ ei⁹ p̄sonā dignificāt beat⁹ iohānes tria insinuat scz.

Primo terminū missiōis.

Secūdo modū p̄gressiōis.

Tertio situ p̄uentiōis.

Primo siq̄dē b. iohes īsinuat t̄minuz missiōis bti frācisci. a q̄ vicz termīo sit missus: cū dic̄. Ab ortu sol̄. i. a xp̄o domino q̄ d̄r oriēs. Zach. vj. Ecce vir oriens nomē ei⁹. Et q̄ gl̄iosus frācisc⁹ sit a xp̄o missus p̄bem⁹ q̄drupl̄r. s.

Primo p̄phetica denūciatōe.

Secundo diuina vocatiōe.

Tertio veridica visiōe.

Quarto autētica testificatōe.

Primo itaq̄ q̄ btūs frācisc⁹ sit angelus siue legat⁹ xp̄i dn̄i a latere missus p̄bem⁹ p̄phetica denūciatiōe. De ipso nimir̄ p̄mlta añ tp̄a p̄ph̄auit sybilla q̄ fuit tp̄e reg⁹ p̄ami ⁊ troiani belli. q̄ p̄dixit xp̄m vētur̄ ⁊ ap̄los ⁊ euangelistas electur̄. Deide subdidit de beato frā. sic inq̄ens. In vltima etate humi-

liabit deus et humiliabit ples diuia. iunge
tur humanitati deitas. iacebit i feno ag
nus. et puellari officio educabit deus et
homo. sig precedet apd iudeos. mlr vetustis
sima puerum concipiet. i. elizabeth iohem.
Boethen. i. stella orb mirabilr duca
tum prestabit ad ortum scz xpi tribus magis.
hic habes pedes. xxxiij. i. annos. sexqz
pollices. i. menses eliget sibi ex piscato
ribus deiectis numerum duodenarium. i. xij.
apl'os. vnumqz diabolum. i. iudam non i gla
dio belloue. Eneadem vrbem. i. romam re
gesqz subijciet. sz in hamo piscatoris. i.
deiectione et paupie superabit diuitias et
superbiam conculcabit. morte propria mortu
os suscitabit. et cum mactabit viuet et re
gnabit. et cum consumabunt oia fiet resur
rectio. bonos iudicabit et malos. Hic
quattuor aialia surgent in testimonium. id
est quattuor euangeliste nomen agni i tuba
concinent. serentes iusticiam legemqz irreprehensi
bilem. i. euangelium. Cui condicet a bestia. i.
antixpo. Et surget stella mira. i. paulus
habes quattuor aialium imaginem. eritqz i
tuba mirabili. danatos. i. gentiles illu
minabit. h gladiabit: moriens illustra
bit. porro gliosus exitus eius. Erit aut be
stia horribilis. i. machometus ab oriente
veniens. cuius rugitus vsqz ad gentes punicas
id est africanas audietur. cuius capita se
ptem. sceptraqz innumera. pedes. i. anni
dclxiij. hic condicens agno vt blasphemet
testamentum eius. Postea subdidit de bea
tis dnico et francisco dicens. Stelle quoqz due
id est ordo minorum et predicatorum consiles pri
me stelle insurgent contra ipsum et non obtine
buntur vsqz dum veniat abomiatio: et volun
tas altissimi consumet. Hec illa. Insup
abbas ioachim vir eximie sctitatis spu
prophetico sic dicit de istis ordinibus. Erunt
duo viri vnus hinc alius inde. vnus ytalus
id est francisc. alius hyspanus. i. dnicus. Pri
mus columbinus. secundus coruinus. Et se
quit. Ordo enim columbinus per mare aquilo
nare transibit vsqz ad nouissima tpa
duraturus. aspa pascua gustabit. regi
na austrie proteget et fouebit eum i amari
tudine sua. flumen eufraten transibit. vn
dam et impetum. eius sua predicatione mitiga
bit. aspa reducent in planum in sermone
eius. terra salsuginis. i. egypti ad dnm
conuertet per ipsum. Multe gentes per ipsum ad
dnm conuertent. Gens idolatra cuius lingua
ignorabit de finibus terre veniens missa
a deo i adiutorium terre promissionis. et vt
ipsa cognoscat deum patrem omnipotentem et filium
eius vnicum dnm nrm ad fidem conuertet ca
tholicam. Futurum est enim quod ordo columbinus
viriliter se opponet contra mortis angelum
et contra eum predicando maxima multitudo de
filijs ipius ordinis martyrio ad deum tran
sibunt. Hec ille. Is siquidem sanctus quod ore
de beato fran. prophetauit: demonstrauit ope
Nam depingi eum fecit i ecclia scti marci
venetijs super ostium sacristie cum stigma
tibus sic hodie cernentibus claret. Scdo
deniqz quod be. fran. sit xpi dni missus seu
legatus probemus diuina vocatione. De eo ei
sic dicit Bona. quod semel egressus ad me
ditandum i agro dum adhuc esset secularis et
deambularet iuxta ecclia quandam scti
damiani quam minabat per nimia vetusta
te ruinam. et istigante se spu eandem cam oratio
nis itrasset. prostratus ante imaginem cruci
fixi non modica fuit spus consolatione re
pletus. Cumqz lachrymosis oculis itenderet
in dnicam crucem vocem de ipsa cruce ad se
miro quodam modo factam corpeis audiuit
auribus ter dicentem. Francisce repara
domum meam que vt cernis tota destrui
tur. Ad cuius stupende vocis commoniti
onem vir dei primum quidem perterritus dehinc
gaudio repletus protinus exurrexit totum se
recolligens ad perficiendum mandatum
de reparatione materialis ecclie. licet prin
cipalis intentio ad eam ferretur quam
xps suo sanguine acquisiuit. sicut eum
postea spiritussanctus edocuit. Collecta

tandē pecunia ad illā eccl'iaz se ꝯtulit Et dū sacerdos eccl'ie pecuniā recusaret recipe: ad q̄ndā fenestrā illā ꝓiecit. ⁊ ipe ī illa morā aliq̄ꝫdiu ꝯxit Tertio insup ꝙ b. Frā. fuit angelus xp̄i seu legat⁹ a latere missus ꝓbem⁹ veridica visiōe. Prima nāq; visio fuit oñsa cuidā sacerdoti Siluestro ciuitatꝫ assisij q̄ cū p̄mo vitā frācisci ⁊ fratꝝ ꝓpt̄ nouitatē rei q̄dā hūano spū abhorreret. h vt scribit b. Bonauē. videbat ī somnis totā assisij ciuitatez a dracōe mag̃ circūdari. p̄ cui⁹ magnitudīe regio tota videbat̄ exterminio subiacere. Cōtuebat̄ p⁹ h̄ crucē q̄ndaz aureā ex ore frācisci ꝓcedētē. cui⁹ sūmitas celos tāgebat. cuiusq; brachia ꝓtēsa ī latū vsq; ad mūdi fines videbāt̄ extēdi. Ad cui⁹ aspectū draco ille teter penit⁹ effugabat̄. Hoc dū sibi tertio monstraret̄ diuinū estimans fore miraculū viro dei ⁊ frib⁹ ꝑ ordinē enarrauit. ac ñ ml'tū p⁹ btō frā. mūdū relinq̄ns adhesit Cui⁹ vite sctitas autēticā reddidit visionē. qꝛ loq̄bat̄ cū d̄o sic̄ amicus solz loq̄ cū amico. Scd̄a etiā visio mōstrata fuit Innocētio pape tertio. de q̄ refert sctūs Bona. ꝙ dū btūs frā. cū socijs ꝓponeret adire p̄ntiā sūmi pōtificis ꝓ ꝯfirmatōe regule obtinēda: xp̄s vicariū suū ꝑ visionē ꝯmonere fec̄: vt supplicāti pauꝑculo benignū p̄beret assensum. Uidit nāq; ī somnis pontifex ipe roman⁹ lateranēsem basilicaz ruine iā fore ꝓximā. quā q̄dā hō pauperculꝰ ⁊ despect⁹ ꝓprio dorso submisso ne caderet sustētabat. Cū igr̄ dei famul⁹ suis cōparuisset ꝯspectib⁹: ve in q̄t h̄ est ille q̄ ope ⁊ doctrina xp̄i sustentabit eccl'iam. Uñ p̄cipua deuotione ad ip̄m affect⁹ petitōi ei⁹ se inclinauit Tertia deniq; visio hr̄ ī legēda btī dominici. q̄ dū se ad vrbē ꝓ ꝯfirmatione sui ordis ꝯtulisset: nocte orās vidit in spū xp̄m ī aere existētē: ⁊ tres lanceas ī manu tenētē: atq; ꝯ mūdū eas vibrātē. Cui velocit̄ mr̄ benigne occurrens q̄d nā vellet facere inq̄siuit. Et ille. Ecce inq̄t tot⁹ mūdus trib⁹ vicijs ē fedatus. supbia vicz: auaricia ⁊ luxuria. ⁊ iō his lāceis ip̄m volo ꝑimere. Tunc v̄go ad ei⁹ genua ꝓcidēs ait. Fili dulcissime iusticiā tuā dignerꝫ tꝑare cum miscd̄ia. habeo em̄ fidelē suū ⁊ strēnuum pugilē q̄ vbiq; discurrēs mūduz expugnabit ⁊ tuo dñio subiugabit. aliū q; suū sibi ī adiutoriū dabo. Tūc beatū Dñicū v̄go mr̄ xp̄o p̄ntauit. obtulitq; sctm̄ frācisc̄ū. q̄s xp̄s dñs acceptauit. Sctūs v̄o dñic⁹ sociū suū ī visiōe diligēter ꝯsiderās quē añ nō viderat: ī crastino īuētū ī eccl'ia cog̃uit. ⁊ ī amplex⁹ ⁊ oscula sctā ruēs dictā visionez sibi ꝑ ordinē enarrauit. ⁊ extūc factuz est eis cor vnū in dño. Quarto q̄q; ꝙ beat⁹ Frācisc̄us sit missus a christo dño ꝓbem⁹ autētica attestatōe. Nam papa Gregori⁹ non⁹ ī ꝓsa quā fecit d̄ btō Francisco q̄ incipit Caput draconis: sic dicit. Uerꝫ de xp̄i latere nouus legat⁹ mittit̄. in cui⁹ sacro corꝑe vexillum crucꝫ cernit̄. Et Alexāder papa q̄rtus in p̄uilegio de stigmatib⁹ sil'ia dicit. Ex q̄b⁹ claret ꝙ gl'iosus Frācisc̄us a xp̄o missus est alter angel⁹ Scd̄o circa dignitatē ꝑsone btī frācisci sctūs Johes insinuat modū ꝓgressiōis dicens. Uidi alterꝫ angelū ascendētem. qꝛ p̄mus angel⁹ luciper supb⁹ descendit de celo empyreo. Juxta illud Lu. x. Uidebā sathanā sic̄ fulgur d̄ celo cadentē. Et ideo toto conatu cadere ad inferiora ꝓcurat. xp̄s aūt qui ascendit subleuare. Hinc est ꝙ mali angeli nō dicunt̄ dei nuncij: licet inueniat̄ in sacra scriptura ꝙ etiā angeli mali mittant̄ a deo. sic̄. iij. Regū. vlt̄. dixit dñs ad sp̄m mendacij. Egredere et fac ita.

De stigmatibus scti Frācisci

Et ps. Immissiões p angelos malos Ubi glo. dic̄ q mali angeli mittūtur. qđ ex hoc ee pt Mat. viij. q mali spirit⁹ rogabāt xp̄m dicētes. Mitte nos in porcos. z tñ ex hoc nō dic̄t dei angli vl nūcij. Cui⁹ rōez assigt san. Bonauen. sup. ij. di. x. dicēs q i exercitio dyaboli duo ꝓsiderāt. s. ptās z vsus potestat⁹. Ptās a deo ēi collata. sz ptātis vsus nō est a deo ꝓcipiēte: sz pmittēte poti⁹. Sic mli pdicatores ñ ascēdūt vtutibus sz poti⁹ descēdunt scādalose viuēdo. z tales nō mittunt a deo. de q̄bus dixit xp̄s dñs Mat. vij. Multi dicēt mihi i die illa. Nōne i noie tuo ꝓphetauim⁹: z in noie tuo demonia eiecim⁹ z in noie tuo vtutes multas fecimus Tūc ꝓfitebor qz nūq̄ noui vos. Discedite ināt a me q opami iniqtatez. Rō aūt ḡre tales pdicatores sūt multi est ista. qz descēdere p vīa vicio⁹ est facile sz ascēdere ad montē vtutū est difficile. Uñ poeta ināt. Facil' descēsus auerni sz reuocare ad auras: surſum q̄z attollere gdū hoc⁹ hic labor est. Dic etiam pbs in li. ethico⁹ q vt⁹ z scīētia sit circa difficilia Et h est qđ dic̄ saluator Mat. vij. Arta ē via q ducit ad vitā p quā dz ascēdere q ad societatē angl'oz vult puenire. Modū vo vmōi ascēsionis ps. explicat dicēs. Ascēsiões i corde suo dispoſuit i valle lachrymarū. s. pñtis vite. Idē clari⁹ h declarat dicēs Ibūt scti de vtute i vtutē. p qđ iter videbit de⁹ deo⁹ i syon. In cui⁹ figura iacob cū in itinere ꝓstitut⁹ i loco materiali tēpli dicit⁹ m reqeſceret: dormiendo vidit scalā de celo ysq̄ ad terrā ptingentē. cui i summitate de⁹ erat innixus pmittēs ei dare terrā illā z semini ei⁹ q desigt vitā etnā. Brad⁹ aūt h scale sc̄ttuor ḡus q̄rēdo sic declarat ps. Quis ināt ascēdet i montē dñi. z rñdz p gd⁹ dicēs. Innocēs manib⁹ z mundo corde. q nō accepit i vanū aiam suam. nec iurauit i dolo prio suo. Primus igr gd⁹ ē hūilitas inocētie. p quē (fm xpi doctrinā) q̄sto q̄s magr se humiliauerit. tāto magr exaltabit. Luce xiij. Vera aūt hūilitas vt ait Ber. est q̄ q̄s verissima sui cognitōne sibi vile scit. Ver⁹ eñ hūilis itelligit qz puluis z cinis est z vmis. corp⁹ hūs plenum putredine. subditū inumer⁹ doloribꝫ sup alia a ialia. Quo ad aiam vo plenū ꝓcupiscētijs z ignorātijs ita vt etiam optim⁹ existēs nescit vtruz amore aut odio dei dign⁹ sit Eccs. ix. Sūt iusti atq̄ sapientes z opa eorum in manu dñi. Nescit tñ homo vtr̄ odio aut amore dign⁹ sit. Insup hō nō est sufficiēs ex se aliq̄d boni cogitare. z sic deprehendens q nihil sit ex se: nō ō suis pre sumit viribꝫ sz totū deo attribuit. z ita ad ipm ascēdit. Sz q̄s q̄so sic ascendit ad deū sic hūil Frācisc⁹. de q̄ legit. Ꝺ cū q̄dā ex socijs ei⁹ eleuat⁹ i orōe vidiſ set in celo i ꝓspectu diuīe maiestat⁹ sedē ornatissimā. z ignorās cui para ēet Cupiēs ār h scire audiuit vocē dicētez Sedes ista fuit vni⁹ ex pmioribꝫ ḡgelis q lapsi sunt de celo. q para ē hūillimo Frācisco. sic̄ puat⁹ ea supbissimus angel⁹. Qui q̄dē frat⁹ p⁹ visionē iterrogauit btm frācisc̄ū q̄d de se sentiret cū in tāta mūdi veneratōne ess. Rñdit. Fateor tibi q reputo me maximū peccatorē oim. Et cū ille diceret. quō potes te reputare peiorē homicidis: adulter⁹ zc. cū lōge sis ab his. Rñdit. peiorē me existimo qz ꝓsidero q gr̄az mihi ꝓcessam si illi haberēt meli⁹ z feruētius ea⁹ exeq̄rent. ex q̄bꝫ ille cognouit verā fuisse visionē Scōs gd⁹ scale p quā itur ad celū est puritas mentis q efficit hoiem angelicū. iuxta illō Hieronymi. In carne ꝑter carnē viuere: ñ est hūana vita sz anglica. Dic Chrys.

sup Mat. ait. Perfecta est ꝯuersatio vbi carnal' corrũpit' ꝺlectatio. ⁊ Sap. vj. Incorruptio fac̃ ꝓximum ꝺo. Ad istũ g̃dũ ascẽderat b. Frãcisc⁹ de q̃ legitur. ꝙ dũ carnis tẽtatõe vrgeret̃ intãtũ ꝙ flagellis sedare nõ possz ĩ media hyeme se nudãs fec̃ septẽ globos ꝺ niuibꝫ dicẽs sibijpsi. Ista maior ẽ vxor tua. hi duo filij. alie due filie. isti duo seruus ⁊ ancilla. vesti igr̃ eos qꝛ frigore moriũt̃. ꝙ si g̃ue ẽ tibi ꝓ hmõi solicitari. g̃ ſui soli dño ꝺo. ⁊ sic flãmã libidĩs frigore niuis extinxit Terti⁹ g̃d⁹ scale celi ẽ vite austeritas. ꝺ q̃ ait apl's ad Gal'. v. Qui xp̃i sũt carnẽ suã crucifixerũt cũ vicijs ⁊ ꝯcupiscẽtijs. ⁊ Bern̄. Per illꝺ qꝺ mortificam⁹ mẽbra nr̃a q̃ sunt sup terrã rursus xp̃z ĩduim⁹. Ad hũc reuera g̃dũ ascẽderat btũs Frãciscus de q̃ san. Bonauẽ. sic ait. Attẽdẽs illꝺ apl'i ꝟbũ. Qui xp̃i sũt carnẽ suã crucifixerũt cũ vicijs. tãte disciplĩe rigiditate sensuales appetitus arcebat vt vix necessaria sumeret sustẽtatõi nat̃e ꝓpter qꝺ cocta cibaria sanitatꝫ tpe vix admittebat. admissa ꝟo admixtõe cinerꝫ aut aq̃ supinfusiõe vt plurimum reddebat insipida. nuda hum⁹ lectus ei⁹. ceruical lignũ vl' lapis. q̃t insup vigilias faciebat. q̃t disciplinas. q̃t suspiria. q̃t pectorꝫ tõsiones. q̃ cilicia. tacendo poti⁹ ꝑtrãseam⁹ q̃z aliq̃d loq̃ de ill' ad plenũ p̃sumam⁹ Quart⁹ grad⁹ scale celi ẽ patiẽtie stabilitas. ꝺ q̃ Gre. ait. Mala q̃ nos ꝺ p̃mũt ad deuz ire cõpellũt. Et qꝛ ꝑ hos g̃d⁹ btũs Franciscus ascẽdit. s. hũilitatꝫ. puritatꝫ. austeritatꝫ. ⁊ lõganimitatꝫ. Jõ volabat sic̃ seraphim angel⁹. Qual' autẽ sit seraphin aliq̃lit̃ describit Esa. vj. c. dicens Vidi dñm sedẽtẽ sup soliũ excelsum ⁊ eleuatũ. ⁊ seraphin stabãt sup illud. i. iuxta illꝺ. sex ale vni. ⁊ sex ale alteri. duabꝫ velabat faciẽ eius. duabꝫ velabat pedes. ⁊ duabus volabat. ⁊ clamabat alter ad alterũ. sctũs. sctũs. sctũs dñs de⁹ sabbaoth. plena ẽ oĩs t̃ra gl'ia ei⁹. Ista angl'oꝝ exclamatio nõ ẽ aliud q̃z q̃dã admiratio cũ reuerẽtia ꝺ diuina maiestate. Sex ale sũt sex ꝑfectiões q̃bꝫ ascẽdebat b. Frãcisc⁹. Prime due ale sunt ꝯtẽplatio diuĩe maiestatꝫ ⁊ consideratio ei⁹ bonitatꝫ Scꝺe ale sũt amor dei ⁊ ꝓximi. Tertie due ale sũt abiectõ sui ⁊ ꝯtẽpt⁹ mꝺi. His etenĩ alis sublatus ꝺ terra frãcisc⁹ volabat tanq̃z seraph. Propt̃ea ihs xp̃s dei fili⁹ ĩ specie seraph eidẽ apparẽs mira pietate ip̃m suis stigmatibꝫ stigmatizauit. vt iã sue passiõis textũ ĩ eo renouatum ĩspiciã⁹. ⁊ alterꝫ seraph Frãciscũ legitĩe vocem⁹. Tertio ꝺ missiõe b. frãcisci ⁊ ꝑsonali dignitate sctũs Johes ĩsinuat sitũ ꝑuẽtiõis dicẽs. Vidi alterꝫ ãgelũ ascẽdẽtẽ. ad quẽ aũt sitũ ꝺclarat ps̃. di. Ascẽdit sup cherubin. Sup̃ cherubin aũt nõ ẽ ali⁹ ordo q̃z seraphin. g̃ vt pie credit̃ int̃ illos ꝓxim⁹ ꝺo hz mãsionẽ ꝑpetuã. sic̃ fidelis legat⁹ a xp̃o missus. ꝑacto legatõis officio ad ip̃m ẽ reuersus. vt ptz ĩ q̃dã reuelatõne. Legit̃ em̃ ꝙ nobil' Rodulfus in venetijs ex deuotõe festũ btĩ frãcisci colebat et ciues vt poterat ad celebrãdũ illud ꝓuocabat Et qꝛ ĩ dicta ciuitate cõsuetudo erat ꝙ ĩ p̃dicto festo ter p̃dicaretur. in vtrisq̃z vicz vesp̃is ⁊ mane. Cũq̃z in p̃mis vesp̃is p̃dicaret sctũs frat̃ Gerardus de mutina. q̃ postea mlt̃ claruit miracul'. adeo cepit b. frãciscũ magnificare vt dicto nobili ⁊ alijs videbat̃ ꝙ post xp̃m ⁊ beatã ꝟginẽ null⁹ essz maior eo. ꝓpt̃ qꝺ dict⁹ nobil' turbat⁹ qꝛ p̃ oĩbꝫ sic p̃tulerat. Surgẽs ꝺ p̃dicatiõe venit ĩ domũ. vidẽtes ãt ciues qui ab ip̃o fuerãt ĩuitati crediderũt ꝙ ꝓpt̃ aliqua p̃parãda iret. illi ibidẽ ſ̃monis finẽ p̃stolãtes. Qui mox ꝙ ad domũ ꝑ

uenit somno arrept⁹ ĩ ꝑadisuz ducit.
vbi vidẽs xp̃m. beatã v̄ginẽ. ⁊ oẽs or/
dines sctõꝝ et angl'oꝝ. q̄ ꝓcessionalit̄
ibãt oẽs ⁊ xp̃o dño ac v̄gini mr̃i reue/
rentiã exhibebãt. Sz is cũ btm̃ Fran/
ciscũ ibi nõ videret: dixit angl'o q̄ ipsũ
ducebat. Ubi ẽ sanct⁹ Frãcisc⁹ d̄ q̄ fra
ter Gerard⁹ tam alta dicebat. q̄ rñdit
Expecta ⁊ videbis statim eũ cũ suis ĩ
q̄loco sit. Et mox vidit ꝙ christ⁹ eleua
uit brachiũ dextꝝ ⁊ d̄ ipsi⁹ vulnere la/
terali exibat btũs Frãcisc⁹ singl'ari glo
ria decorat⁹ cũ vexillo crucꝫ explicãdo
in manib⁹ ⁊ p⁹ ip̃m maxĩa mltitudo
fratꝝ et alioꝝ deuotoꝝ. Tũc dixit an
gel⁹. Quia btũs frãcisc⁹ sp̄ xp̃i passiõz
fuit suauiter meditat⁹ cũ suis. ⁊ ĩ mũ/
do in his q̄etari et amaricari cõsueue
rat. iõ in xp̃o est ꝑpetua ei⁹ mãsio ꝓut
cernis. Quo viso exꝑgefact⁹ ad locuz
fratꝝ veniẽs ĩuenit adhuc frẽm gerar
dũ p̄dicãtẽ. q̄ finita dict⁹ nobil' visiõez
p̄fatã oĩb⁹ enarrauit. Qui non multo
post edificauit ad honorẽ btĩ francisci
locũ iuxta venetias q̄ hodie vocat̄ sã/
ctus frãcisc⁹. ip̄z locũ decẽter dotauit.
⁊ demũ omĩb⁹ ꝓ dño erogat̄: deuota
ipsi⁹ vxor facta vna sororuz sctẽ Clare
ip̄e v̄o fact⁹ ẽ frat̄ minor ⁊ spẽal' filius
btĩ frãcisci. vt sic sit ꝓxim⁹ in fut̄o xp̃o
dño. Ex q̄b⁹ claret ꝙ iste gl'iosus frãci
scus q̄npoti⁹ alter angel⁹ ascendit ad
vitã ꝑfectã cũ signis filij dei viui oĩb⁹
clamãdo vt ipsuz seq̄nt̄ ĩ hũilitate: pu
ritate: vite austeritate: ac lõganimita
te. Uñ canit̄ d̄ eo. Hũc sequãt̄ huic iũ
gant̄ q̄ ex egypto exeunt ĩ q̄ duce clara
luce vexilla regꝫ ꝓdeũt. Scdo gl'io/
sus xp̃i ꝯfessor frãcisc⁹ ex p̄missis the/
matis v̄bis cõmendat̄ a xp̃i mirabili
charitate cũ d̄r. Habẽtẽ signũ dei viui
Magna siq̄dẽ ⁊ ĩaudita christi chari
tas ꝯprobat̄ erga btm̃ frãciscũ ꝓ eo ꝙ
insignijs eũ sue sctissime passiõis de/
corauit. qd̄ fuit mirabile triplici rõne
scz rõne materie. rõne forme. rõe vite.
Primo nãqz btĩ frãcisci stigmatizatõ
fuit mirabil' rõne materie. qz in mate
ria dura. s. ĩ loco ossoso ⁊ neruoso vbi
nõ opat̄ aliq̄d imaginatio ꝑ se. sic̄ ple/
riqz opinant̄ ꝙ ex vehemẽtissima ima
ginatõe frãcisc⁹ illa stigmata habue/
rit ⁊ nõ miraculose. q̄ ad suũ ꝓpositũ
allegãt Auicẽnã ĩ sexta ꝑte naturaliuz
dicẽtẽ. Q, imaginatio fortꝫ põt corp⁹
trãsmutare. qd̄ tñ nõ ẽ intelligẽdũ de
oĩb⁹. qz dic̄ s. Tho. ĩ. iij. ꝑ. q. xiij. ꝙ ima
ginatio si sit fortꝫ põt corp⁹ trãsmuta/
re quãtũ ad aliq̄. puta q̄ꝫtũ ad casum
de trabe ĩ alto posita. qz faceret homi
nem cadere fortis imaginatio casus.
q̄ imaginatio nata est esse p̄ncipium
mot⁹ local'. vt d̄r. iij. de aĩa. Sil'r q̄ꝫtũ
ad alterationẽ q̄ est ꝑm calorẽ ⁊ frigus
sic̄ imaginatio rei tristãde pallidũ effi
cit. rei v̄o desiderãde rubicũduz. Alie
v̄o dispositões corꝑales q̄ nõ habent
naturalẽ ordinẽ ad imaginatõz ñ trãs
mutant̄ ab ea q̄ntũcũqz sit fortꝫ. puta
figura man⁹ vl' pedis vl' aliq̄d simile.
Ex q̄ patet ꝙ xp̃s dñs btm̃ frãciscũ ex
magna charitate mirabilit̄ stigmati/
zauit. qz ĩ dura materia manuũ ⁊ pe/
dum imaginatio nõ habebat actuz ĩ/
mutatõis. Scdo hec stigmatizatõ
fuit mirabil' rõne forme. non em̃ erat
tm̃ aꝑtura ĩ manib⁹ ⁊ pedib⁹ ⁊ latere.
sz in manib⁹ ⁊ pedib⁹ videbãt̄ claui fa
brefacti. de q̄b⁹ ita dic̄ sctũs Bonauẽ.
In manib⁹ ⁊ pedib⁹ apparere ceperũt
signa clauoꝝ ipsoꝝ capitib⁹ ĩ interio/
ri ꝑte manuũ ⁊ suꝑiori pedũ apparẽ/
tibus ⁊ coꝝ acumĩb⁹ existentib⁹ ex ad
uerso. Erãtqz clauoꝝ capita ĩ manib⁹
⁊ pedibus rotũda ⁊ nigra. ip̄a v̄o acu
mina oblonga retorta ⁊ reꝑcussa que
de ipsa carne surgẽtia reliquã carnez
excedebãt. reꝑcussio clauoꝝ adeo ꝓmi

nēs erat vt intra curuationē arcualez faciliter īmitti valeret digit⁹ man⁹. sic ab ip̄is ip̄e accepi q̄ ocul' ꝓprijs ꝯspexerūt. Idē de trāsitu mortis bt̄i francisci ait. Cernebant̄ in mēbris illis felicib⁹ claui ex ei⁹ carne virtute diuina mirifice fabrefacti. sicq; carni eidē vniti q̄ dū a ꝑte q̄libet p̄merent̄ ꝓtin⁹ q̄si nerui ꝯtinui ꝛ duri ad ꝑtē oppositā resultabāt. De mō aūt hmōi stigmatizatiōis p̄fatus sctūs Bonauē. in maiori legēda sic scribit. Dū inq̄t celestiū desideriorū ardētiori flāma eēt succēsus supnaꝝ īmissionū dona cumulatius cepit sentire. ꝛ dū q̄dā tenera cōpassione in xp̄m trāsformaret̄. quodā mane in latere mōtis orās. vidit quasi sp̄em vni⁹ seraph sex alas tā fulgidas q̄z ignitas habentē de celoꝝ sublimitatib⁹ descēdere. q̄ veniēs ad locū ꝓpinquuz viro dei nō solū alat⁹. sz ꝛ crucifix⁹ apparuit. Nec vidēs vehementer obstupuit mixtūq; dolori gaudiū mens ei⁹ incurrit dū in grat. oso xp̄i aspectu q̄ndā leticiā ꝯcipiebat. ꝛ cruc⁹ affixio ip̄i⁹ aīam dolor⁹ gladio ꝑtransibat. dispārēs itaq; visio post archanū ac familiare colloquiū mentē ip̄i⁹ seraphico interi⁹ inflāmauit desiderio. Carnē ꝟo crucifixo ꝯformi exteri⁹ insigniuit effigie. statimq; ceperūt ī manib⁹ ꝛ pedibus ei⁹ apparere signa clauoꝝ. Et infra. Dextrū q̄z lat⁹ q̄si lācea trāsfixū rubra cicatrice obductū erat qd̄ sepe sāguinē sacrū effundēs. tunicā ꝛ femoralia in tāta copia resꝑgebat vt postmodū fratres socij ei⁹ ea lauātes indubitāter aduerterēt q̄ sicut in manib⁹ et pedib⁹: sic ꝛ in latere famul⁹ dn̄i exp̄ssam haberet sil'itudinez crucifixi. O si videres signacula xp̄i innouata in eo ꝓfecto vt angelū alteꝝ mirarer⁹ repletus deuotiōe. Nā illa sūt signa nostre redēptōis. b̄ vexillū salutifeꝝ. b̄ sigillū regis regū. quē sic alloquit̄ sctūs Bonauē. Eia nūc strēnuissime miles xp̄i. fer arma inuictissimi duc⁹. ad cui⁹ intuitū oēs pugnatores dn̄i exercit⁹ animāt̄. Tertio q̄z stigmata bt̄i frācisci fuerūt miraculose īpressa rōne vite. n̄ em̄ potuisset ꝑ naturā viuere duobus annis sic plagat⁹ in q̄nq; spasmosis ex q̄b⁹ ꝯtinue fluebat sanguis cū dolore magno. nō solū corpis sz ꝛ cordis ex mēoria passiōis dn̄ice. neq; vsus est ꝓ toto tpe illo aliq̄ medicina curatiua. nisi q̄ frater leo q̄libet die hebdomade inter clauos illos mirabiles ꝛ reliquā carnē ad retinēdū sanguinē et mitigādū dolorem īmittebat aliq̄s petiolas excepto die iouis de sero ꝛ ꝑ totū diē vener⁹. qꝛ tūc nullū remediū voluit vir dei apponi vt amore xp̄i ꝓ ipso crucifixi ꝛ ip̄e sentiret dilecti dolorē. ex visiōe ei illoꝝ stigmatū fr̄ leo aliqn̄ tā tā deuotōz ꝯcipiebat q̄ q̄si expirabat freq̄ntib⁹ singultib⁹ ī stupore salutari mutat⁹. nec tn̄ in illis sacr⁹ stigmatib⁹ causabat̄ aliq̄ īmūdicia abomīabilis aut fetor. sz gratissim⁹ odor exalabat. insuꝑ vulnera sanabat. Un̄ sctūs Bonauē. ait. q̄ cū apud ilerdā vir q̄dā iohānes noīe b. frā. deuot⁹. adeo sero q̄dā fuisset vulneꝝ atrocitate ꝯcisus vt vix crederet̄ suꝑuictur⁹ ī crastinū apparēte sibi p̄re sctissimo ꝛ vulnera illa sacr⁹ ꝯtingēte manib⁹ hora eadē sic ītegre sospitati reddit⁹ ē vt mirabilē cruc⁹ signifeꝝ oī veneratione dignū ꝓclamaret oīs illa regio. Nāc igit̄ stigmatizatōz a xp̄o factā ꝛ miracul' īnūer⁹ cōfirmatā null⁹ nisi īfidelis vel heretic⁹ dubitat. cū saluator Mat. xviij. dicat Qui eccl'iam nō audit sit tibi sic̄ ethnicus ꝛ publican⁹. Sctā em̄ mat̄ eccl'ia approbauit. sicut Nico. iij. in. vj. decretaliū. extra de ver. sig. exijt qui semīat. Sil'r Bn̄dict⁹ papa. xij. bullā fecit de

stigmatibꝫ. Itẽ Alexã. papa. iiij. Silr cardinales ipa sacra stigmata ꝟbo et scripto extulerũt. sic sctũs Bona. dñs Rayneri⁹ de viterbio. dñs Thomas de capua hymnũ fecit ꝺ eo in q̃ dic̃ sic Reg⁹ signũ ducẽ dignũ insignit mãu latere. Nã ⁊ Grego. papa. ix. añq̃ꝫ btm̃ frãciscũ cathalogo sanctoꝝ ascriberet scrupulũ ĩ corde hẽbat q̃ ad vuln⁹ laterale. nocte ꝟo q̃dã (sic idẽ põtifex referebat cũ lachrymis) btũs frãcisc⁹ eidẽ facie dura apparuit. cui⁹ cordis hesitationẽ redarguẽs eleuauit brachiũ dextrũ vulnusq̃ꝫ detexit ac fialã poposcit. q̃ porrecta videbat̃ sanguĩe ex lateris vulnere ĩplere. Qui extũc ad illud sacꝝ miraculũ tãta cepit deuotõe affici vt nullo mõ pati posset q̃n seuera ĩcrepatiõe feriret q̃ ipa stigmata ĩpugret. Ex q̃bꝫ claret hũc fuisse angelũ ascẽdẽtẽ cũ sig̃ filij ꝺi viui. Cur ãt h̃ redẽptiõis signũ xps dñs nõ imp̃ssit aliis sctis. ille nouit q̃ cũcta creauit. suaq̃ꝫ pia morte nos redemit. Tertio deniq̃ꝫ beat⁹ frãcisc⁹ ex p̃missis themat⁹ ꝟbis cõmẽdat̃ a sue p̃dicatõis speciali vtilitate: cũ ꝺr. Clamauit voce magna. ⁊ certe tã magna q̃ tot⁹ mũdus ad ipi⁹ clamorẽ ꝯtremuit. q̃ hereticos fugauit. somnolẽtos excitauit. penitẽtes aĩauit. xp̃i passionẽ in mẽtibꝫ fideliũ renouauit. de gl̃ia q̃ꝫ et̃na spez dedit. Ad quã nos p̃ducat ⁊c̃.

De sancto Mattheo apostolo et euangelista Sermo. lxxxvij.

On veni vocare iustos sꝫ pctõres Mat. ix.

Charissimi hec sũt ꝟba redẽptoris q̃ venit in hunc mundũ p̃ piam ĩcarnationẽ pctõres saluos facere curãdo pcti morbũ ac ꝯficiendo eisdẽ remediũ. q̃ꝺ ipe ĩ hodierno euãgelio explicat. Ubi tria exp̃sse ĩsinuat scꝫ

Primo se medicũ appellat.
Secũdo sui aduẽtus cãm declarat
Tertio pctõribꝫ fiduciã p̃stat.

Primo dixi q̃ redẽptor nr̃ ĩ hodierno euãgelio medicuꝫ se appellat di. Nõ ẽ op⁹ medic⁹ valẽtibꝫ sꝫ male habẽtibꝫ Is etem̃ aĩaꝝ medic⁹ vidit hũc egrotũ mattheũ triplici morbo lãguidũ ⁊ curauit. Lãguebat reuera morbo cupiditat⁹ ociositat⁹ ⁊ vanitat⁹ Prĩo inq̃ꝫ lãguebat morbo cupiditat⁹ q̃ꝛ postposito creatore ⁊ eterno bono appetebat auide terrena ⁊ vilia q̃ mentẽ se amãtium inficiũt ⁊ sordidãt. Unũ Aug⁹ ait Talis vnusq̃sq̃ꝫ ẽ q̃lis sua dilectio. si terrã amas: terra es. Et iõ in euangelio nõ ꝺr. Uidit iesus viꝝ sꝫ hoĩez. ab humo dictũ. Gen̄. j. Formauit de⁹ hominẽ de limo terre. Secũdo q̃ꝫ matthe⁹ publican⁹ lãguebat ociositatis morbo. de q̃ ꝺr Eccl̃i. xxxiij. Mltã maliciã docuit ociositas. Tria em̃ sũt loca hoĩm. s. celũ infern⁹ ⁊ terra. Celum deputatũ ẽ ad q̃escendũ Matth̃. viij. Multi veniũt ab oriẽte ⁊ occidente ⁊ recũbẽt cũ abraã isaac ⁊ iacob ĩ regno celoꝝ. Infern⁹ deputat⁹ ẽ ad iacendũ Esa. xiiij. Subt̃ te sternet̃ tinea ⁊ operimentũ tuũ erũt vermes. Mũd⁹ ꝟo deputat⁹ ẽ ad laborãduꝫ Job. v. Sic auis ad volãdũ: sic hõ nascit̃ ad laborãdũ. Sꝫ q̃ꝛ matthe⁹ nõ laborabat h̃ ĩ mũdo existẽs. sꝫ alioꝝ sudore pascebat̃. iõ ꝺr ꝺ eo ĩ euãgelio sedẽtẽ. Tertio ipe lãguebat morbo vanitat⁹ appetẽdo secularẽ dignitatẽ. iõ ꝺr de eo. Sedẽtẽ in theloneo. Secũdo ĩ hoc euãgelio saluator cãm sui aduẽt⁹ declarat d. Nõ veni vocare iustos sꝫ peccatores. Propterea q̃ppe nasci voluit circũc idi. p̃egrĩari. p̃dicare. pati ⁊ mori. vt pctõres ad se vocet. Uide igit̃ peccator ne tant⁹ saluatoris labor ĩ te sit cassus. Tertio ĩ h̃ euãgelio saluator

pctōribꝫ ad se reuertētibꝫ magnā fiduciā p̄stat exēplo. qꝛ cū pctōribꝫ publicꝫ comedebat ꝛ bibebat. Uerbo qꝛ dicebat phariseis īuidis. Eūtes discite q̄d est: misericordiā volo ꝛ nō sacrificiuꝫ. ac si dicat. oībꝫ pat⁹ sū misereri. qꝛ non veni vocare iustos ꝛc̄. Uñ ex xp̄i dñi gestꝫ ꝛ ꝟbis circa ꝯuersionē btī Matthei factꝫ tria notem⁹ salutꝫ documēta gr̄a dei declarāda. s.

Primū d̄ saluatorꝫ g̃tiosa pietate.
Scd̄m de phariseoꝝ ꝑuersa malignitate.

Tertiū d̄ btī apl'i famosa dig̃tate.
Primū siq̄dē ex xp̄i dñi gestꝫ notem⁹ documētum d̄ ipsi⁹ saluatoris g̃tiosa pietate Magna certe pietas saluatoris apparet in expectatione peccatorꝫ ad pniam. q̄ mox vt peccat mereretur eternalit̄ damnari. sꝫ ipse xp̄s pietate plenus expectat ꝑ annū ꝛ q̄nq̄ per decem annos vt ꝯuertat̄ qd̄ nō fecit āgelis peccātibꝫ. Hinc Bern̄. ait. Mag̃ plane oīno misericordia dñi ī expectatione est. nō em̄ peccantē angeluꝫ expectauit: sꝫ p̄cipitauit de celo. hoīem ꝟo nō solū expectauit sꝫ naturā eius assumens circūibat ciuitates ꝛ castella p̄dicando: vocādo: cū eis comedēdo, vt ad pniam redirēt. Int̄ q̄s vidit hunc publicanū Mattheū quē ad se vocauit. ꝛ añ oculos oīm pctōꝝ locauit tā q̄ꝫ claꝝ speculū vt in ip̄o intueant̄ xp̄i dñi pietatē. Et reuera pulcre relucet ī ipso diuīa christi pietas si hec tria cōsideremus. s.

Primo statū matthei ꝑiculosum.
Scd̄o vocatōis xp̄i modū g̃tiosuꝫ
Tertio vocati susceptū amorosuꝫ.
Primo si ꝯsideram⁹ matthei statū periculosum ī eo relucet xp̄i magna pietas erga pctōres. Fuit eī matthe⁹ ī statu dānatiōis eterne ꝓp̄tea publicanus dicebat̄. qꝛ negociijs saluti sue ꝯtrarijs occupat⁹ erat. Nā s̄m Ray. q̄nq̄ sūt negocia q̄ vix vel nūq̄ꝫ sine peccato fieri p̄nt. videlicꝫ. Cura rei familiarꝫ. militia. ꝓcuratio. admīstratio. mercātia. Ista patēt de pe. dis. v. q̄litas. ꝛ. ca. falsas. Itē dis. xxv. c. qualis. ꝛ dis. lxxxviij. ca. ꝯsequēs. Sꝫ Hostieñ. duo supaddit. s. aduocatiōem ꝛ ep̄at⁹ officiū q̄ nihil est miseri⁹ ꝛ ꝑiculosi⁹ si ꝑfunctorie id est negligēter res agat̄. dis. xl. c. ante om̄ia. Quedā aūt sunt negocia que licita sunt vt piscari. sartire. arare ꝛc̄. vñ Grego. in omel'. Piscatorē Petrum: Mattheū ꝟo thelonariū scim⁹. et p⁹ ꝯuersionē suā ad piscatiōem petr⁹ redijt. Matthe⁹ ꝟo ad thelonei negocium nō resedit. qꝛ aliud est victū ꝑ piscatōem q̄rere. aliud thelonei lucrꝫ pecuniā augere. Sūt eī pleraq̄ꝫ negocia q̄ sine pctis exhiberi aut vix aut nulla tenus p̄nt. q̄ g̃ ad pctm̄ implicāt ad h̄ necesse est vt post ꝯuersionē anim⁹ nō recurrat. De hoc etiā Aug⁹. quez allegat magister in. iiij. dis. xvj. dic̄. Si miles vel negociator vel alicui officio deditus qd̄ sine pctō exerceri nō possit. si culpis grauioribꝫ irretit⁹ ad penitētiam venerit. vel q̄ bona alteri⁹ īiuste d̄tinet. vel q̄ odiū ī corde gerit recog̃scat se verā pniam nō posse ꝑagere nisi negociū relinquat vl' officium deserat ꝛ odiū ex corde dimittat. ꝛ bona q̄ iniuste abstulit restituat: interim q̄cquid boni facere pōt hortamur vt faciat vt de⁹ cor illi⁹ illustret ad pniam. Stat⁹ aūt matthei publicani erat tal' q̄ sine pctō g̃ui exercere nō poterat qꝛ thelonearī⁹ erat. ac negociatiōi illicite operā dabat. insuꝑ bona tꝑalia vltra modū cupiebat. ꝓp̄t̄ q̄ tria dubia h̄ occurrunt declarāda. s.

Primū q̄ req̄rūt̄ ad veꝝ theloneū.
Secundum quibus d̄ causis sit licita negociatio.

Tertiū q̄bus modis illicite cupiū
tur bona tp̄alia.
Primū dubiū dixi declarādū q̄ req̄/
runt̄ ad verū theloneū Ad qd̄ rñdet̄ q̄
tria. Primū autoritas illi⁹ q̄ hz ptātē
instituēdi theloneū: vt impator vl' rex
Secundū vt fiat ex iusta cā: puta pro
pace tuēda. vel p via repanda. Pro/
pterea illi q̄ nec pontē repant nec viaz
a latronib⁹ vel furib⁹ tuent̄: nec aliq̄d
aliud faciūt p q̄ theloneū ē institutuz.
si saluari volūt tenent̄ ad restitutōem
Tertiū req̄rit̄ ad verū theloneuz vt sit
moderatū ne paupes nimiū grauent̄
extra de v̄boꝝ significatiōe. sup q̄bus/
dā. vñ illi q̄ nouū theloneū ex se insti/
tuūt vl' antiquū aggrauāt. q̄t denarij
exigunt̄ sic ibi ꝯ iusticiā: tot penas ac/
cidētales habebūt ī inferno q̄dīu du
rat theloneū. Et quicūq̄z a clericis vl'
religiosis aut eoꝝ bonis q̄ nō cā nego
ciationis portāt aliq̄d exigūt ip̄o fctō
excōicati erūt. extra de censib⁹ z exactō
nibus tributoꝝ. li. vj. c. Quāq̄z. Se
cunda deniq̄z q̄stio declarāda ē ista q̄
bus ex causis sit licita negociatio. Ad
qd̄ rñdet san. Tho. ij. ij. q. lxxvij. ar. iiij
q̄ solum triplici de causa mercātia est
licita. scilicet

Primo rōne satisfactōis
Scdo rōne pietatis
Tertio rōne auxiliationis

Primo mercātia rōne satisfactōis ē li
cita vt p eā sibi z sue familie ſm decen
tiā sui stat⁹ satisfacere possit ī victu: ve
stitu zc. Scdo mercātia ē licita rōe pi
etatis: vt cū q̄s iō fac̄ negociatōem vt
paupibus inde ꝓuideat: z nō agit ad
sui necessitatem q̄z nō indiget. Tertio
mercātia ē licita rōne auxiliatōnis. vt
cū mercatōi se dat hō ꝓpt̄ vtilitatē rei/
publice ne res necessarie ad victū de/
sint ī aliq̄ patria z inde lucꝝ accipit. ñ
p vltimo fine sz q̄si p sui laboris stipē
dio. Preter has igit̄ causas q̄ñ quis
mercator efficit̄ aut vt solū subam tē
poralē ꝯgreget. aut vt diuitijs honore
tur. vel vt voluptati sue liberi⁹ satisfa
ciat ꝓhibitū est. dis. xlvij. c. oīs. Ex his
patet q̄ in statu ꝑiculoso sunt illi q̄ ne
gociant̄ ꝓpt̄ seculi vanitates sibi vxori
vel filijs impēdēdas vt ita ambitiose
incedāt sicut nobiles. Et sepe implet̄
de illis illud Eccs. iiij. Un⁹ ē z secūdū
nō habet: nō filium nō fratrē z tamen
laborare nō cessat: nec satiant̄ ocl'i ei⁹
diuitijs. nec ī cogitat dicēs. cui laboro.
z fraudo aīam meā bōis. Et qd̄ mira
bili⁹ ē licz sint mlti tales: nō tñ sibi for
mant ꝯsciētias. Sil'r turpe lucꝝ d̄r a
doctorib⁹ emere res sine necessitate tē
pore q̄ min⁹ valēt z ꝯseruare vt tempe
oportuno chari⁹ vendāt. Hinc. xiiij. q
iiij. c. Quicūq̄z tp̄e messis vel vīdemie
nō necessitate sz cupiditate comparāt
annonā vel vinū z ꝯseruāt vsq̄z q̄ ven/
datur denarijs quattuor vel septem
ampli⁹: h̄ turpe lucꝝ dicim⁹. Uñ dic̄
Scot⁹ sup. iiij. dist. xv. z sctūs Tho. ij.
ij. q. lxxvij. q̄ chari⁹ vēdere aut vilius
emere rem q̄z valeat ē iniustū z illicitū
Illud autē dictū. res tantū valet q̄ztū
vendi pōt. hz locuz ī foro impatoris z
nō in foro creatoris oīm. Dicūt tamē
Scot⁹ z s. Tho. vbi sup̄. q̄ ī his tribus
casib⁹ licet chari⁹ vendere. Primo q̄ñ
res portat̄ de vna patria ad aliā. Se
cundo q̄ñ res venal' est meliorata q̄z
fuit p̄us. z h̄ p industriā vēditorꝭ. Ter
tio q̄ñ quis emit vinuz vel fruges tp̄e
quo abundabat et ꝯseruauit z custo/
diuit ꝓuidēs necessitati cōitatꝭ princi
paliter z nō tm̄mō causa lucri. O de⁹
eterne hic q̄s ē et laudem⁹ ip̄m. Certe
nō solum laici h̄ nō faciūt. sz nec cleri/
ci q̄bus districti⁹ ē ꝓhibituz. ij. Thim.
ij. Nemo militans deo implicat se ne
gocijs secularibus. Et. lxxxviij. dist. c.

negociatorē. Ubi Hiero. dic̄. Negociatorē clericū. ex inope diuitē. ex ignobili gloriosū. q̄si quosdā pestes fuge. Pena aūt clericoꝝ q̄ negocijs secularib⁹ se immiscēt ē. q̄ si se nō correxerint debēt deponi. Uñ. xcj. di. ca. Clericus d̄r. Qui ꝓ emēdo aliq̄d in nūdinis vel in foro deambulāt ab officio suo remoueant̄ vel degradent̄. Et extra. ne clerici vel monachi. c. ſm instituta p̄decessoꝝ nostroꝝ sub intermiatōe anathematis ꝓhibemus ne clerici vel monachi causa lucri negocient̄. Si q̄s autē oppositū hui⁹ ꝯstitutōis fecerit deponi debet. null⁹ tñ deponit̄ nisi ꝓ mortali. Ergo bñ implet̄ mō illud Hiere. vj. A maiore vsq̄ ad minorē oēs auaricie studēt. Tertiū dubiū declarādū erat istud. q̄bus modis illicite cupiunt̄ et possident̄ bōa tꝑalia. Ad q̄d rñdet̄ q̄ q̄ttuor mōis. Prīo ꝯcupiscēdo bona tꝑalia ꝯtra deū ⁊ ei⁹ iusticiā sicut illi ꝯcupiscunt ad malū finē q̄ dicunt. Ha ille ribaldus diues non audet laute viuere de bonis. ſz si ego haberē sic ⁊ sic viuerē. Scd̄o tꝑalia illicite possident̄ per vsurā: furtū: rapinā. Tertio tꝑalia illicite possident̄ ab his q̄ sua bona nō ad honorē dei ⁊ ꝓximi necessitatē ac ꝓpriā vtilitatē expendūt ⁊ tales possūt dānari si etiā res iniustas nō possideāt sicut Lu. xvj. Diues epulo nō legit̄ diuitias iniuste possedisse ſz q̄ illicite expēdebat q̄tidie epulādo. purpura ⁊ bysso se īduēdo. ac suꝑflua pauꝑib⁹ nō dādo. iō dānat⁹ est. Dicūt em̄ pleriq̄ stulti q̄ ī suꝑfluo ornatu in ludis: in gula ⁊c̄. expēdūt bona. hec mea sunt. ⁊ q̄ volo dispēso. ⁊ tñ falsū dicunt. q̄r dicit Apl's. j. Cor. iiij. Quid habes q̄d nō accepisti. Et Aug. Quāto pl⁹ de terrenis tua eē dic̄: tanto pl⁹ mētiris. Dedit em̄ tibi de⁹ ad bene dispēsandū q̄ q̄ñq̄ dicet. Redde rōnē villicatōis tue. Quarto tꝑalia illicite possident̄ ab his q̄ nimis auare retinēt: ita q̄ nō dāt pauꝑib⁹ ī necessitate ꝯstitutis. de q̄b⁹ d̄r di. xlvij. c. Sicut hi. Neq̄ mīoris ē criminis habēti tollere. q̄z cū possis indigēti denegare. O dñe de⁹ me⁹ q̄d fiet de istis exactoribus dicaꝝ q̄ extorquent a miseris ⁊ postea furant̄ sibi retinēdo. q̄ se excusantes dicūt. Ego recepi ꝓ stipēdio seruitij mei ⁊ hi decepti dānabūt̄ nisi peniteāt ⁊ restituāt ablata. Scd̄o xp̄i pietas apparet si ꝯsideremus gratiosū moduz vocatiōis beati mathei. Nā sicut euāgelica testat̄ veritas. Dū p̄teriret dñs iesus vidit hoīem in theloneo sedētez mattheū noīe. Uidit inq̄z oculo pietatis ml'tis diaboli laqueis irretitū. vidit diuina p̄cepta ꝯtemnētē. vidit circa suā salutē negligentē. vocauit eū interiori inspiratiōe ⁊ exteriori sermone dicens. Sequere me. O ineffabilis pietas xp̄i saluatoris. o īestimabilis misericordia nr̄i redēptoris qui sic currit post pctōres sic fatigat̄ ꝓ illis. Cur bone iesu tā feruēter ambulabas p⁹ peccatores tuos vtiq̄ inimicos. nōne sufficiebat tibi tua eterna gl'ia. nōne sufficiebat seruitiū mille miliū angeloruz. Cur hoc faciebas. certe illa īeffabilis pietas tua te coegit ad talia facienda. Uñ Bern̄. in ser. xxij. ad iesū ait. Omnino ꝓpter mansuetudinē que de te p̄dicat̄ currem⁹ post te dñe iesu. Audiētes q̄ pauꝑes nō spernas. pctōres nō horreas. nō horruisti latronē confitētē. non peccatricē lachrymantē. non sedentē in theloneo. nō supplicātē publicanū. non negantē discipulū. non ꝑsecutorem discipulorū. non ip̄os crucifixores tuos. Hec ille. Expergiscimini igitur peccatores ⁊ audiatis vocez piā christi vocantis ⁊ dicentis. Uenite ad me pctōres. ecce vlcisci dissimulo.

Aug. Quanto plus de terre

gratiā deo datā multiplicabo ⁊ eternaz gl'iam p̄stabo sic̄ feci matheo publicano. Hinc Bern̄. Qd̄ de⁹ ⁊ saluator nr̄ semel ⁊ i vno loco visibilit̄ opar i dig̃tus ē. h̄ etiā nūc vbiqz terraꝝ in corde opat̄ iuisibiliter. Tertio pietas xp̄i apparet si ꝯsiderem⁹ vocati susceptuz amorosū. euāgelic⁹ em̄ testat̄ text⁹ q̄ postq̄z matthe⁹ publican⁹ piā xp̄i vocātis audiuit vocē statim surrexit ⁊ secut⁹ ē eū. ⁊ fecit ei ꝯuiuiū i domo sua. Audiētes v̄o h̄ pctōres ⁊ publicani q̄ talē magnū pctōrē messias i suū ꝯsortiū recepisset. ceperūt ad ip̄m recurrere tpaliū sitibūdi tāq̄z ad fontē misericordie. egri ad medicū famelici ad panē viuū. ceci ad lumē saluificū. cū q̄b⁹ ex innata sua pietate comedebat loq̄bat̄eos docebat. ⁊ regnū celeste ill' ꝓmittebat. corā eis īfirmos sanabat. O xp̄e de⁹ pie. o saluator aīe mee q̄z clare declarasti tuā pietatē in isto vno publicano quē de faucib⁹ diaboli extraxisti. pie ip̄m vocasti. benigne suscepisti cū eo gratiose comedisti. ip̄m a phariseis murmurātib⁹ defendisti. pctā oīa ei remisisti. cū apl'is apostolū ordinasti. cū euāgelistis euāgelistā. cū martyrib⁹ martyrē ꝯsecrasti. O magna tua misericordia. o ineffabilis charitas. o inexplicabilis pietas. bn̄ dic̄ ps̄. Misericordie tue ml'te dn̄e. Et v̄e tā ml'te q̄ null⁹ suffic̄ enarrare. Idē ps̄. Quis sapiēs ⁊ ītelliget hec ⁊ enarrabit misericordias dn̄i. q. d. null⁹. Hinc habet̄ xxvj. q. vj. ca. his q̄. Misericordie dn̄i nec mensuras pōere nec tpa diffinire possum⁹. Et d̄ pe. di. j. c. qꝛ diuinitat̄ natura clemēs ē ⁊ pia magisqz ad indulgētiā ꝓna q̄z ad vindictā. q̄ n̄ vult mortē pctōr̄ sed vt conuertat̄ ⁊ viuat.

Secūdū salutis documētuz ex xp̄i dn̄i gestis in ꝯuersione matthei notemus de phariseoꝝ ꝑuersa malignitate. Uidētes nāqz ꝑuersi ⁊ sup̄bi pharisei māsuetudinē xp̄i cū pctōrib⁹ cōuersantē iuidebāt: detrahebāt: ac temerarie ip̄m iudicabāt. Dicebāt em̄ discipulis q̄re cū pctōrib⁹ ⁊ publicāis mā ducat ⁊ bibit mgr̄ vester. q̄si dicāt f̄m Lyrā. Uere vos fatui estis q̄ talē magistrū seq̄mini. Sz pi⁹ xp̄s rn̄dit eis ꝑ rōnē ⁊ autoritatē di. Nō ē necessarius sanis medic⁹ sed infirmis. ac si dicat. Uos estimat̄ iustos ⁊ sanos i aīa. iō me medicū nō vult̄ hr̄e sz isti bn̄. Secūdo allegauit dictū Osee. vj. c. dicēs. Eūtes discite q̄d ē h̄ dictū Osee. misericordiā volo ⁊ nō sacrificiū. Nō ei veni vocare iustos sz pctōres ad penitētiā. Un̄ phariseoꝝ malignitas i duob⁹ ꝑpēdit̄ i ꝯuersiōe bti matthei scz

Primo in temerarie iudicando.

Secūdo i temerarie arguēdo.

Primo itaqz phariseoꝝ malignitas attēdit̄ i temerarie iudicādo. q̄ ex hoc q̄ xp̄s dn̄s cū pctōrib⁹ ꝯuersabat̄ iudicabāt ip̄m fore pctōrē. Un̄ sciendu̅z q̄ iudiciū temerariū ex trib⁹ orit̄. Primo ex sup̄bia. Nā veri hūiles se existimant alijs inferiores ⁊ seip̄os dijudicāt. ⁊ inueniūt in se plures defect⁹ q̄z i alijs. qꝛ null⁹ defectū cognoscūt sicut suū. sz mod⁹ sup̄boꝝ ē q̄ seip̄os dimittūt indiscussos. ⁊ alioꝝ defect⁹ ventilant. sil'es sūt oculis corꝑeis q̄ alia a se vidēt. tales fuerūt superbi pharisei.

Secūdo temerariū iudiciū orit̄ ex malicia iudicātis. Sic̄ ei q̄s mal⁹ existēs: sic iudicat de alijs. Hinc Chryf. sup̄ Matth. Oīs hō f̄m se existimat alteꝝ. Tertio temerariū iudiciū orit̄ ex eo q̄ q̄s male afficit̄ ad aliū. Unde Aug. Certū ē q̄ d̄ malo īcerto neminē iudicarē quē tāq̄z meip̄m diligerē. Et Chryf. li. de ꝯpūctōe cordis. Si ei q̄d boni dicat̄ de inimico nō credit̄ sz confirmat̄. qd̄ ꝓhibet saluator Mat. vij.

di. Nolite iudicare ⁊ nõ iudicabimini nolite ꝯdẽnare ⁊ nõ ꝯdẽnabimi. Ubi dic̃ Lyra. ꝙ aliq̃s põt malũ iudicare de ꝓrio mlt̃ipl'r. Uno mõ ex euidẽtia facti. cũ aliq̃s iudicat aliquẽ homici/dã. qꝛ vidit eũ inf̃ficere hoĩez. ⁊ h̃ nul/lũ ẽ pctm̃. Alio mõ ex signis euidẽttb⁹ vt si aliq̃s iudicet aliquẽ fornicatorez qꝛ vidit aliquẽ nudũ cũ nuda. solũ cũ sola. ⁊ h̃ sil'r nullũ ẽ pctm̃. Tertio mõ ex signis leuib⁹ aliq̃s dubitare ĩcipit d̃ bonitate fratr⁹. ⁊ hoc peccatũ veniale est. qꝛ ꝓcedit ex hũana infirmitate. ⁊ h̃ ꝓprie nõ dicit̃ iudiciũ sed suspicio. Unũ Aug. sup. j. Cor⁹. iiij. ait. Si suspitões vitare nõ possum⁹ qꝛ hoĩes sum⁹. iu/dicia tñ aut diffinitiuas sentẽtias ꝯti nere debem⁹. Scd̃s grad⁹ hui⁹ iudi/cij ẽ qñ ex talib⁹ signis firmiter tenet ĩ aĩo ꝙ frater sit mal⁹. ⁊ hoc ꝓprie d̃r iu/diciũ. qꝛ ĩportat firmã sentẽtiã. ⁊ hoc ẽ peccatũ mortale. si peccatũ fuit mor/tale d̃ q̃ iudicauit. vbicũq̃z hec tria cõ curr̃t fit mortale tale iudiciũ. Primũ vbi signa violẽta nõ sunt. Scd̃m vbi sentẽtia ẽ diffinita. Tertiũ vbi maluz qd̃ iudicat ẽ mortale. Tertius grad⁹ hui⁹ iudicij ẽ qñ ex leuib⁹ signis nõ so lũ p̃dicto mõ iudicat. sz etiã ꝓcedit ad punitõz fratr⁹ qd̃ ẽ graui⁹. Secũdo malignitas phariseoꝝ attẽdit̃ ĩ teme/rarie arguẽdo q̃ nõ solũ iudicabant ĩ corde sz etiã arguebãt dicẽtes. Quare cũ publicanis ⁊ pctõrib⁹ ⁊c̃. Nõ em̃ vi debãt trabẽ in oculis ip̃oꝝ ⁊ eijcere vo lebãt festucã q̃ nõ erat in ocl'o xp̃i. sed poti⁹ plen⁹ erat v̄tutib⁹ oĩbus. vide/bant sanctã ei⁹ vitã. ꝓfundã sapiaz d̃i in eo miracula multa facere corã eis. q̃ oĩa ad malũ iudicabãt. Insup cor/dis secreta eoꝝ reserabat. Unũ dicebat Nõ ẽ op⁹ valẽtib⁹ medic⁹ sz male ha/bẽtib⁹. Nõ em̃ veni vocare iustos sed pctõres. O pie xp̃e si pctõres vẽisti vo care ecce nos oẽs hic existẽtes sumus peccatores ad te reuertentes. suscipe igit̃ nos solita pietate. Tertiũ salu/tis documentũ ex xp̃i gestis in ꝯuersi one bt̃i matthei notem⁹ ip̃ius famo/sam dignitatẽ. quẽ sic ĩ suũ ꝯsortiũ co/pulauit xp̃s vt nec murmure pharise oꝝ nec alioꝝ oblocutõe dimitteret q̃n poti⁹ inter euãgelistas vt p̃mus esset instituit. ⁊ vt ei⁹ euãgeliũ frequẽti⁹ le/geret̃ in eccl'ia. Deinde totã terraz egy/pti vnacũ rege ⁊ regina ꝑ ip̃m ad se cõ uertit. vt patet in ei⁹ legẽda. de cui⁹ mi raculis vnũ referam⁹ qd̃ in libro qui vocat̃ pantheon habet̃. Discipuli em̃ apl'i ip̃o anno q̃ occisus ẽ ꝓ dño ꝓpter ꝑsecutõz iudeoꝝ cũ magna victualiũ dispositiõe nauẽ ꝯscẽderũt volẽtes ꝓ/ficisci p̃dicare xp̃m in regionẽ quã do min⁹ vellet. Qui cũ multũ in mari la borassent ĩuenerũt quandã imaginẽ in medio mari ad modũ puelle ⁊ vi/dẽtes territi sũt qꝛ manu sua ĩdicabat ad vnã ꝑtẽ declinare. q̃ cũ declinassẽt viderũt splẽdidissimã regionẽ vbi vi/sus ẽ q̃dã mons aure⁹ ad quẽ cũ ma/gna difficultate applicantes ⁊ ascẽdẽ tes inuenerũt quãdã ciuitatẽ ex auro ⁊ lapidib⁹ p̃ciosis miro mõ edificatã in quã ꝑ portã apertã ĩtrauerũt sz ibi dẽ neminẽ viderũt. Et dũ sic deambu larẽt viderũt eccl'iam mirifico ope fa/ctã. sup cui⁹ altare erat imago btẽ vir ginis. post hec venerũt ad quoddã vi ridariũ vbi viderũt duos nobiles se/nes sedẽtes iuxta mẽsaz q̃ eisdẽ hebrai ce loq̃ ceperũt interrogãtes quõ xp̃us dñs ẽ occisus. ⁊ quõ apostoli sunt dis/persi. ⁊ si tot⁹ iam mundus fidẽ susce/pit catholicã. q̃ oĩa vt nouerãt narrã tes. tandẽ ⁊ ip̃i q̃sierunt si illa ciuitas esset ꝑadisus. R̃nderũt ꝙ nõ. sed ꝓpe esset ꝑadisus. Sz isti inquiũt odor su auissim⁹ quẽ sentitis exit de ꝑadiso q̃

est tãte vtutis q̃ hoiez ꝯseruat. in cui⁹ signũ vobis videt̃ q̃ solũ trib⁹ diebus fuissetis. sz exq̃ exulastis de vr̃a ciuitate trecẽti anni sũt iã trãsacti. ⁊ ecce vos estis ita recẽtes q̃si trib⁹ annis nauigassetis. ꝓpterea tollite de auro et gẽmis isti⁹ ciuitatꝫ ⁊ portate vobiscũ i testimoniũ. Et mox vt nauẽ ꝯsederitꝫ de albabũt̃ capilli vr̃i sic̃ lana alba. et repẽte vt ad vr̃az ciuitatẽ ꝑuenietis refe retis hec ⁊ statim moriemi. Sz si q̃s vestrũ ẽ sacerdos cõicet vos corꝑi ⁊ sãguini xp̃i. Quib⁹ debite ꝑactis nauez descẽderũt ⁊ statim dealbati sũt. sicut enoch ⁊ helias p̃dixerãt. Et diuio nutu q̃dã vent⁹ ipulit nauẽ trib⁹ diebus ad p̃fatã ciuitatẽ. Uidẽtes illi aquaz ⁊ montẽ cognoscebãt locũ. Sz qꝛ exq̃ ciuitas alio mõ situata fuerat admirabant̃ valde. egressos de naui viderũt hoies de ciuitate. ⁊ illi mirabãt̃. qꝛ nũ q̃z tãtos ⁊ tã pulchros senes simul vidissent q̃ tandẽ ceperũt narrare oĩa q̃ cũ eis gesta fuerũt ⁊ inclinatis capitibus req̃erũt i pace. Rogem⁹ ⁊c̃.

De eodem Sermo. lxxxviij.

Vidit iesus hominẽ sedẽtẽ i theloneo mattheũ noĩe ⁊ ait illi. seq̃re me. ⁊ surgẽs secut⁹ ẽ eũ Mat. ix. c. Ad gl̃iaz hui⁹ cancellarij xp̃i ⁊ apl̃i v̄ba p̃fata rõnabiliter dicunt̃. q̃ etiã ad lr̃am de eo habent̃. Uñ de⁹ quadrupliciter intuet̃ homines scz

Primo om̃es generaliter.
Secũdo diligentes amicabiliter.
Tertio penitẽtes misericorditer.
Quarto peccantes seueriter.

Primo dixi q̃ de⁹ respicit ⁊ videt generaliter oẽs. Prouerb. xv. In omni loco oculi dñi ꝯtẽplant̃ bonos et malos. Uidet em̃ generaliter iuuenes et senes. diuites ⁊ pauꝑes. nobiles ⁊ ig̃biles. iuxta illud ps̃. De celo domin⁹ respexit super filios hominũ. s. in luce ⁊ i tenebris. i publico ⁊ secreto vt videat si ẽ itelligẽs aut req̃rẽs deũ. Hic ad Heb. iiij. Oĩa nuda ⁊ aꝑta sũt oculis ei⁹. ideo vbiq̃z boni et virtuosi esse debem⁹. qꝛ dicit Boeci⁹ in de ꝯsolatiõe Magna ẽ nobis indita necessitas ꝓbitatis cũ om̃ia agam⁹ añ oculos iudicis cuncta cernẽtis. Secũdo de⁹ videt diligẽtes amicabiliter. s. amore p̃ueniẽdo ⁊ in amore p̃seruãdo. Sap̃. iiij. Gr̃a ⁊ misericordia dei in sanctis ei⁹. ⁊ respect⁹ in electis ei⁹. Et Ps̃. ait. Oculi dñi sup̃ iustos. Tertio videt de⁹ penitentes misericorditer. Sic respexit niniuitas Jone. iij. Uidit deus oꝑa eoꝝ. i. penitentiã. Hoc certe debemus deprecari vt respiciat nos oculo sue misericordie dicẽtꝫ illud ps̃. Protector nr̃ aspice de⁹. qꝛ hic respect⁹ dei multos habz effect⁹. Prio respectus dei facit timoris incussionẽ. iuxta illd̃ Ps̃. Qui respicit terrã ⁊ facit eam tremere. i. terrenũ pctõrẽ facit timere. sic̃ re⁹ in ꝯspectu iudicis terret̃. Uñ Ecc̃i xx. Rex q̃ sedet in solio iudicij dissipat oẽ malũ intuitu suo. s. incutiẽdo timorẽ ꝑ quẽ peccator declinat a malo. De q̃. xj. q. iij. Qui oĩpotẽtẽ metuit nec cõtra deuz nec ꝯtra eccl̃iam nec ꝯtra instituta patrum facit. Ideo d̃r. ij. Machab. xij. Honora eũ qui vniuersa respicit scz vt non facias in eius p̃sentia qd̃ times facere i mea. qꝛ d̃r Ecc̃i. xxiij Oculi dñi lucidiores sole circũspiciẽtes oẽs vias hominũ ⁊ ꝓfũdũ abyssi.

Secũdo respect⁹ deitatis oꝑat̃ boni ꝓpositi inspirationez. Qd̃ figurat̃. j. Regꝫ. j. vbi dicit̃. Respexit dominus annaz que prius erat sterilis ⁊ peperit sexum virilem. Et sic deus respiciens peccatorez dat boni propositi inspiratõz ꝯcipiendi; et opus virtuosũ

parere facit. sic̄ de filio ꝓdigo dic̄ Augu. Propositū bonuz redeūdi ad patrē nō habuisset si aspectu misericordie caruisset Tertio respect⁹ diuinitatꝫ causat oīs miserie liberatiōz. Exo. iiij. Uidēs vidi afflictiōem populi mei: et descendi liberare eos. s. de miserijs. sic nos petere debem⁹ miscdie sue visionē dicēdo illud Dañ. ix. Aperi oculos tuos et vide tribulatōem nr̄am. et cogita de nob. Et Ecc̄i. xxxvj. Respicias in nos et oñde miserationuz tuaꝝ lucem dñe. Quarto visio dei opat̄ cordis ꝯtritiōem. De qua Luc̄. xxiij. Respexit dñs petꝝ ⁊ egressus fleuit amare. Nimiꝝ oculi dñi erāt q̄si flamma ignis cor pctōris liq̄faciētes. Istꝫ oculis etiā vidit btm̄ Mattheū. ⁊ ꝺ statu eterne dānatiōis reuocauit di. Seq̄re me. q̄ surgēs secut⁹ ē eū. Quarto de⁹ videt peccātes obstinatos seuerit̄ puniēdo. iuxta illꝺ Ecc̄i. v. In pctōres respicit ira ei⁹. Et ps̄. Uidit dñs et ad iracūdiā ꝯcitat⁹ ē. q̄ꝛ ꝓuocauerūt euz Hoc oculo sinistro vidit sodomitas quos demersit. ⁊ videbit ī iudicio omnes pctōres obstinatos q̄s eternalit̄ dānabit. q̄ꝛ ī p̄m seq̄ noluerūt. sic̄ btūs Matthe⁹ de quo ꝺr in euangelio. Uidit iesus hoīem sedentē. Uñ ex his v̄bis thematis ad gl̄iaz dei ac bti matthei honorē (qui om̄ib⁹ peccatoribus positus est ī exemplū ꝯuertēdi ad dominum) tria notemus salutis nostre documenta. s.

Primo ꝯuertēdi modū g̃tiosū. ibi. Uidit ih̄s hoīez sedentē ī theloneo.

Scd̄o sequēdi studiū v̄tuosuz. ibi. ⁊ ait illi Seq̄re me.

Tertio ꝑueniēdi ꝓpositū amorosū. ibi. ⁊ surgēs secut⁹ est eū.

Primū siq̄dē salutꝫ documentū notemus ꝯuertendi modū gratiosuz. quē habuit btūs Matthe⁹ ī sua vocatōe ad innuendū ꝙ om̄es peccatores illo modo faciliter cōuerti possunt. Ad cuius conuersionis modū tria sunt necessaria q̄ in beato Mattheo dicūtur fuisse. videlicet

Primo diuine gr̄e infusio
Scd̄o hūane miserie ꝯsideratio
Tertio detestāde culpe remissio

Primo nāq̄ ad modū ꝯuersiōis peccatoꝝ est necessaria infusio diuīe gr̄e. sine qua null⁹ vnq̄ pctōr ad deū ꝯuerti poterit. Qꝺ ꝓbemus tripl̄r. s. autoritatib⁹: ratōnib⁹ ⁊ figuris. Primo ꝙ peccator sine gr̄e infusione ad deū cōuerti nō poterit ꝓbemus autoritatibus. Dicit em̄ Chryſ. sup Matth. ꝙ hoīes corruētes ī pctā mortalia efficiunt̄ mēbra diaboli. ⁊ nisi valida manu misericordie dissoluant̄ eternalit̄ peribūt. Hinc sanct⁹ Tho. ij. ij. q. cix. ar. vj. dicit. Gratia diuina ꝺr auxiliūz diuinū mouens ad bonū. Quod dupliciter contingit: aut ꝑ exteriores occasiones ⁊ incitatiōes ad salutē. vtputa p̄dicatores: exempla: terrores: egritudines ⁊ flagella ⁊c̄. Aut ꝑ interiorez instinctū cor ad bonū interi⁹ mouēs Juxta illud Prouer. xxj. Cor regis in manu dei: ⁊ quocūq̄ voluerit vertet illud. Et ita gratia preueniet hominē vt bonū velit. Hinc sanct⁹ Augustinus de correptione ⁊ gratia dic̄. Gratia sola homines liberātur a malo. sine qua nullū prorsus siue volendo et amando siue agendo faciunt bonuz. Et Isidorus ꝺ summo bono. Hominis bonū superna gratia vt inueniat preuenit. ⁊ postq̄ preuenerit facit. atq̄ ad indignā mentē veniens facit in ea meritum qꝺ remuneret qui soluz īuenerat quod puniret. Bern̄. ī s̄mōe. Triplicē gr̄am diuinitus accipimus vnā qua conuertimur. aliā qua in tētatione adiuuamur. tertiā qua ꝓbati

remuneramur. ⁊ sic triplex est gr̄a. s. p̄ueniēs: cōcomitās ⁊ subseq̄ns. q̄d luculēter declarat b. Gre. xxxiij. moral. sup̄ illo Job. Quis ante dedit mihi vt reddā ei. dicēs. Nemo q̄ppe vt diuina illū gr̄a subsequat̄ p̄us aliq̄d cōtulit deo. Nā si nos deū bn̄ op̄ando p̄uenimus. vbi ē q̄d ꝓpha ait. Misericordia ei⁹ p̄ueniet me. Si q̄d nos bōe op̄ationis grat̄ dedim⁹ vt ei⁹ gr̄am mereamur. vbi ē q̄d dic̄ apl̄us. Gr̄a saluati estis p̄ fidē. ⁊ h̄ nō ex vob̄ s̄z dei donū ē nō ex op̄ib̄ vr̄is. Si nr̄a dilectio deuz p̄uenit. vbi est q̄d Jobes apl̄s dic̄. Nō q̄si nos dilexerim⁹ deū. s̄z q̄r ipse prior dilexit nos. vbi ē q̄d p̄ Osee dn̄s dicit. Diligā vos spōtanee. Si sine ei⁹ munere nr̄a v̄tute deū seq̄mur. vbi est q̄d p̄ euāgeliū v̄itas ꝓtestat̄ dicēs. Sine me nihil potestis facere. vbi est q̄d ait Nemo pōt venire ad me nisi pr̄ q̄ misit me traxerit eū. Ubi ē q̄d iteruz dicit Nō vos me elegistis sed ego elegi vos Si saltē dona bonoꝝ opeꝝ v̄tute nostra bn̄ cogitādo p̄uenim⁹. vbi est q̄d rursum p̄ paulū tā subtiliter d̄r. Non q̄r sufficiētes sim⁹ aliq̄d cogitare a nobis q̄si ex nob̄ s̄z sufficiētia nr̄a ex d̄o ē. Nemo g̊ deū meritis p̄uenit vt tenere eū possit q̄si debitorē. s̄z miro mō eque oīb̄ ꝯditor ⁊ q̄sdā p̄elegit ⁊ q̄sdā in suis prauis moribꝫ iuste derelinq̄t. nec tn̄ electis suis pietatē sine iusticia exhibet. q̄r hic eos duris afflictōnib̄ premit. nec rursus reprobis iusticiaz sine misericordia exercet. q̄r hic equanimit̄ tolerat q̄s q̄nq̄z ī p̄petuū dānat. Nec ille. Et Titū. iij. Nō ex op̄ib̄ iusticie q̄ fecim⁹ nos s̄z s̄m suā misc̄diaz saluos nos fecit. Si dicas: exq̄ salus homīs est a dei gr̄a p̄ncipaliter: ⁊ nō a libero arbitrio. g̊ si q̄ damnant̄ nō debet eis imputari. q̄r de⁹ sua gr̄a eos nō p̄ueīt Ad hoc dicendū est ꝙ ideo damnant̄ q̄r ad gr̄am se nō p̄p̄auerūt q̄ oīb̄ presto est. sicut lumē solis oculos habentibus. mag̃ em̄ dei gr̄a ꝯquerit̄ d̄ malis dicēs. Ecce me dei donū tale q̄ homines filij dei efficerent̄. nō ē q̄ querat nō est q̄ me recipiat. O aīa mea a celesti patria elōgata ⁊ inferno vicina clama ad deū tuū humilit̄ ꝓ gr̄a ne p̄easora vt adiuuer̄: supplica vt a tāt̄ malis eruar̄. q̄r nisi dn̄s custodierit ⁊ adiuuauerit te: ꝓculdubio habitabis in inferno eternis ardoribus īuoluēda. O aīa mea misera recognosce ꝙ deus tu⁹ nō te fecit iudicē suū vt ipsi⁹ vias dijudicādo dicas. q̄re huic dat gr̄az ⁊ nō illi. om̄es sum⁹ de massa p̄ditōis ⁊ damnari debuim⁹ nisi d̄s sua gr̄a succurrisset. ergo q̄ damnant̄ ex mera dei iusticia. q̄ v̄o saluāt̄ ex dei infinita misericordia. cui⁹ vniuerse vie misc̄dia et v̄itas. Un̄ Symon de cassia dic̄. Qui creauit hoīem ad imaginē suā ille prenoscit oīm volūtates ⁊ dispositōes q̄z faciles sunt ad auersionez ⁊ difficiles ad ꝯuersionē. iō sepe mens hoīm hesitat cur illi gr̄a nō dat̄. nō ē verior causa q̄z de⁹ nouit corda hoīm. q̄ ꝓmptior est ad dādā gr̄am q̄z hō ad recipiendā. Scd̄o ꝙ hō sine gr̄e infusiōe ad deum suū ꝯuerti nō poterit: ꝓbem⁹ rōnib̄. Primo ꝓbem⁹ rōne op̄atōis gr̄e quā rōz ponit sctūs Tho. sup̄. j. di. xv di. Gr̄a est q̄ p̄parat voluntatez hoīs vt bonū velit. s̄z nemo voluntatē habet immutare nisi q̄ eā creauit ⁊c̄. Secundo hoc idē ꝓbemus rōne ꝯuersionis. Nam ꝯuersio ad vltimū finez fit p̄ motionē superioris vt inferior conuertatur. vtputa animus milit̄ ꝯuertitur ad pugnandū ex motione ducis exercitus. Sic deus intendit nob̄ dare eternam beatitudinez: que excedit omnē facultatē nostre nature. ideo necesse est vt ad eā dirigat sua gratia ⁊c̄.

Tertio ꝙ hō sine gr̄a ad deū ꝯuerti ñ
pōt ꝓbem⁹ rōne germiatiōis. Nā nec
granū germiat sine terra nec terra si/
ne grano. nec g̃nū ⁊ terra sine ymbre.
Sic semē ē v̄bū dei. terra aīa homīs.
ymber diuīa gr̄a. Uñ Anſ. li. j. d̄ gr̄a ⁊
lib. ar. dic̄. ꝙ sicut terra spinas ⁊ tribu
los. ⁊ q̄sdā herbas nō necessarias ꝑ se
germiat. vite v̄o necessarias nō sine se
mine: sic hō ꝑ se p̄t cogitare vana ⁊ no
xia. Ea v̄o q̄ sūt saluti necessaria non
pōt sine gr̄a d̄i. qꝛ gr̄a ⁊ libeꝝ arbitriū
ita se habēt ad ea q̄ sūt salutis sic̄ pr̄ et
mr̄ ad ꝓlez. Uñ sicut sine pr̄e ⁊ matre
ꝓles nō nascit̄: ita sine gr̄a ⁊ li. ar. hō ñ
saluat̄. Tertio q̄z ꝙ hō sine gr̄a ad de/
um suū ꝯuerti nō pōt ꝓbem⁹ figuris.
Nā petr⁹ apl's tā diu a negatōe nō fu
it reuersus donec a xp̄o fuit intuit⁹. q̄
significat gr̄am. Secūda figura ꝙ hō
sine dei gr̄a ꝯuerti ñ pōt ad deū habet̄
iij. Regꝫ. xix. in helia ⁊ heliseo. Ubi d̄r.
ꝙ helias venit ad heliseū arātē ī cāp is
q̄ misit sup illū suū palliū ⁊ statim re/
lictꝫ bobꝫ q̄b⁹ arabat cucurrit post he
liā. ⁊ trāsiēs tulit par boū ⁊ mactauit
⁊ coxit carnes ⁊ dedit ppl'o ⁊ comedit.
⁊ surgēs secut⁹ ē eū Spūal'r ver⁹ heli
as xp̄s de⁹ nr̄ venit ad heliseū. i. mat/
theū ꝑsonal'r vel ad quēlibet pctōrē cō
uertēdū cū gr̄a quē īuenit arantē ī cā/
pis. i. d̄ terrenis negociātē. xp̄us misit
palliū. i. diuinitatē hūanitate pallia/
tā ⁊ traxit eū. Qui relictis oībꝫ īmola/
uit par boū. i. corp⁹ ⁊ aīam coxit in ca
mino charitatis. ⁊ dedit ppl'o. i. ad vti
litatē fideliū. Ecce patet ꝙ helise⁹ non
iuit post heliā nisi pallio tract⁹. sic pec
catores nō vadūt ad deū nisi gr̄a tra/
cti. ⁊ h̄ ē q̄d d̄r in themate. Uidit ocl'o
carnis foris ſz oculo gr̄e int⁹ cū quo ⁊
traxit. Secūdo ad modū ꝯuertēdi
pctōribꝫ ē necessaria hūane miserie cō
sideratio sine q̄ null⁹ adultoꝝ vēit ad
deū. Cui⁹ rō ē. qꝛ diuīa gr̄a nō agit ni/
si in materia sibi apta. sic̄ ignis ñ agit
in aquā ſz rē siccā. Et qꝛ subiectū gr̄e ē
hūilitas. Sic̄ igit̄ liq̄r nō p̄t eē sine cō
tinēte: sic gr̄a sine hūilitate. Jō d̄r Jac.
iiij. De⁹ supbis resistit: hūilibꝫ aūt dat
gratiā. Uera autē hūilitas ē ex ꝯside/
ratiōe ꝓprie fragilitatis ⁊ excellētie sui
ꝯditoris voluntaria mētis īclinatio.
Hic Bern̄. dic̄. In v̄itate didici nihil
ita efficax eē ad gratiam ꝓmerēdā reti
nēdā ⁊ recupandā q̄ꝫ si oī tpe inuenia
ris corā deo nō alta sapiēdo ſz te hūili
ando. Et b. Greg. Quanto q̄s min⁹ se
videt: tāto min⁹ sibi displicet. ⁊ quāto
maiorꝫ gratie lumē ꝑcipit: tāto ampli
us rep̄hēsibilē se eē cog̃scit. Uñ Bern̄.
Scio neminē posse saluari sine sui co
gnitōe. Quō v̄o debes te cog̃scere idē
docet ī meditatōibꝫ di. Scd̄m exterio
rē hoīez de pentibꝫ istis venio q̄ me fe
cerūt añ dānatū q̄ꝫ natū. pctōres ī pec
cato suo genuerūt pctōrē. de pctō suo
nutrierūt miseri miseruz. in hāc lucis
miseriaz īduxerūt. ⁊ nihil ex eis habeo
nisi miseriā ⁊ pctm̄. ⁊ hoc corruptibile
corp⁹ q̄d gesto. Ad illos v̄o festino q̄
morte corpis hinc exierūt. cū sepulcra
eoꝝ īspicio nihil ī eis īuenio nisi cine/
rē: vermē: fetorē ⁊ horrorē. Q̄d ego suz
illi fuerūt. ⁊ q̄d ip̄i sunt ego ero. Quid
sū g̃. hō de hūore liq̄do. postea plorās
⁊ eiulās tradit⁹ sū mūdi hui⁹ exilio. ⁊
ecce iā morior plen⁹ iniq̄tatibꝫ ⁊ abo/
miatōibꝫ. Jāiā pñtabor añ districtuz
iudicē de opibꝫ meis rōnē redditurus
Ue mihi misero. heu mihi cū venerit
dies ille iudicij ⁊ apti fuerint libri cō/
scie ī q̄bꝫ oēs conat⁹ mei ⁊ cogitatiōes
pñte dño recitabūt̄. tūc demisso capi/
te p̄ ꝯfusiōe ꝯscie ī iudicio stabo trepi/
dus ⁊ obnoxi⁹: vtpote cōmēorās scele
rū cōmissa meoꝝ. Et tūc dicet̄ de me.
Ecce hō ⁊ opa eius. Et infra. Quanto

qꝫ etiā diuti⁹ expectat nos dn̄s vt nos
metip̄os emēdem⁹: tāto districti⁹ iudi
cabit si neglexerim⁹. Et cū q̄nto tp̄e vi
tā istā desideram⁹: tāto pl⁹ viuim⁹. et
q̄ꝫto pl⁹ viuim⁹: tāto ampli⁹ peccam⁹
ꝛ q̄nto vita ē lōginq̄or: tāto culpa īnu
merosior. ꝛ q̄nto īnūerosior culpa: tā/
to innūerosior pena. Heu nob̄ q̄ hīta
mus in terris ꝛ nō euigilam⁹. Quoti/
die crescūt mala ꝛ subtrahūt̄ bōa. assi
due variat̄ hō ꝑ ꝓspa ꝛ aduersa. et ig̃/
rat qn̄ moriat̄. Sicut em̄ stella choru
scās ī celo velocit̄ currit ꝛ deficit. et sic̄
scintilla ignis cito extīguit̄ ꝛ in pulue
rez redigit̄: sic hō. Hec ille. O igit̄ filij
adā miseri cogitate fragilitatē vr̄az et
nolite sup̄bire sꝫ hūiliami ad gr̄az. O
pctōres miseri recurrite ꝓ gr̄a ad fōtē
misericordie crucifixū xp̄m. q̄ etiaꝫ la
troni circa se pēdēti ꝛ hūiliāti largit⁹ ē
g̃tiā. īmo ꝛ ꝓ suis crucifixoribꝫ deū pa
trē exorauit. Hic Bern̄. Quid ꝯuerso
nō ignoscit̄ dū effusio sāguīs ig̃scebat̄
Et Leo papa. Nullū pctōrē despicit q̄
pctōres redimere vēit. Un̄ licꝫ ꝯuersio
pctōr⁹ sine gr̄a nō sit. tn̄ dic̄ magn⁹ al
bert⁹ ī cōpēdio. li. x. c. ij. ꝙ sic̄ creatura
ꝓ sua defectibilitate suo p̄ncipio indi
get vt sit in esse nature: sic idē p̄ncipiū
id ē de⁹ sua bonitate īfluere nō cessat
creature rōnali vitā spūalē: vt bn̄ sit in
eē gr̄e. quā hr̄e nō pōt sine deo largito
re. Uerūtn̄ inexcusabil̄ ē hō si nō reci/
pit se disponendo. qꝛ misericors deus
aperuit venā gr̄e ꝛ misericordie ad quā
īuitauit scp̄tura viua voce: p̄dicatiōe:
actiōe. Fili⁹ eī d̄i xp̄s nullū pctōrē suā
fragilitatē cog̃scētē a se repulit. Bern̄.
Oīno ꝓpt̄ mā̄suetudinē q̄ de te p̄dicat̄
currem⁹ ī odorē vnguētoꝝ tuoꝝ p⁹ te
bone iesu. audiētes q̄ nō spernis pctō
res. nō horres pauperē. n̄ spreuisti ꝯfi
tentē latronē. nō lachrymātē peccatri/
cē. nō chananeā supplicātē. nō dep̄hē/
sam in adulterio. nō sedentē in thelo/
neo. nō orantē publicanū. nō p̄secuto
rē discipuloꝝ. nō negātē discipulū. nō
tuos crucifixores. Hec em̄ ꝛa sui co/
gnitō q̄ꝫ fragil̄ fuerat fuit ī btō math.
statim vt xp̄s ip̄m vocauit. iō dic̄ idez
de se. Uidit hoīez sedentē. nō dic̄ viꝝ sꝫ
hoīez fragilē sedētē: a bonis opibꝫ va/
cuū. gr̄a īdignū. mlt̄ supplicijs dignū
ꝓpt̄ pctā sua in q̄bꝫ q̄escebat ꝛ delecta
bat̄ ī vanis ꝛ trāsitorijs rebꝫ mūdi. iō
nō d̄r simpl̄r sedētē. sꝫ sedentē in thelo
neo. Ubi nota ꝙ ī scp̄tura septē sedes
maledicte legunt̄. Prima ē sedes car/
nalitatis in q̄ sedēt luxuriosi: gulosi ꝛ
lasciui. De hac d̄r Exo. xxxij. Sedit po
pul⁹ mā̄ducare ꝛ bibere. ꝛ surrexerūt
ludere. Scd̄a sedes ē cupiditatis ī q̄
sedēt auari: mercatores falsi: sil̄es ara
neis capiētibꝫ muscas q̄ sunt miseri ꝛ
ceci nō vidētes spūalia ꝛ eterna sed so
lū terrena. de q̄bꝫ d̄r Luc̄. xviij. Lec⁹ se
debat sec⁹ viā mēdicās. In tali sede se
debat b. matthe⁹. qꝛ in theloneo. Ter
tia sedes ē pōpositat̄ in q̄ sedēt sup̄bi ī
vestimētis eq̄s ꝛc̄. De q̄bꝫ Ecc̄i. v. Se/
des ducū sup̄boꝝ destruxit de⁹. Quar
ta sedes ē crudelitat̄ in q̄ sedēt dn̄i ini
qui: falsi iudices: pauperꝝ opp̄ssores.
De q̄b⁹ Ecc̄i. xj. Tyrāni sederūt ī thro/
no. Quīta sedes ē p̄uitat̄ in q̄ sedēt he
retici: symōiaci ꝛ alij viri eccl̄iastici p̄ri
monio xp̄i abutētes. De his d̄r Mat.
xxiij. Sup̄ cathedraꝫ moysi sederunt
scribe ꝛ pharisei q̄cūqꝫ dixerīt vob̄ faci
te. s̄m opa aūt eoꝝ nolite facere. Se/
xta sedes ē falsitat̄ in q̄ sedēt mēdaces
detractores. murmuratores ꝛc̄. De q̄
bus Ps̄. Sedet ī insidijs cū diuitib⁹
in occultis vt īterficiat īnocentē in fa/
ma ꝛ honore. Septima sedes ē tepidi
tatis in q̄ sedēt tepidi. accidiosi. delica
ti. De q̄b⁹ Nume. xxxij. Nūq̄d fratres
vr̄i vadūt ad pugnā ꝛ vos hic sedetis.

O q̃ beat⁹ vir q̃ ĩ aliq̃ p̃missaꝝ sediuꝫ nõ sederit: qꝛ he sc̃ cathedre pestilentie ps̃. Beat⁹ vir q̃ nõ abijt ĩ ꝯsilio ĩpioꝝ ꝛ ĩ via pctõꝝ nõ stetit. ꝛ ĩ cathedra pestilẽtie nõ sedit. Quia q̃cũq̃ ĩ ill' sederit b̃ in inferno postea eternalit̃ ligat⁹ sedebit. Ps̃. Sedẽtes ĩ tenebris et vmbra mortꝭ vinctos ĩ mendicitate ꝛ ferro. Hãc fragilẽ sedẽ ĩtelligẽs b. Mat. statim ad xp̃i vocẽ surrexit d̃ ea. Tertio q̃ꝫ ad modũ ꝯuersiõis pctõris ad deũ ẽ necessaria detestãde culpe remissio. qꝛ cor pctõris ĩdurat̃ ꝑ pctm̃. ita ꝙ inhabil' efficit̃ ad gr̃aꝫ suscipiẽdã. immo resistit ip̃i gr̃e. sic̃ duꝝ se tãgẽti: nisi de⁹ molliat ꝛ culpã remittat ac suũ habitaculũ efficiat. qd̃ de⁹ petit a nob̃ dicẽs Prouer. xxiij. Fili p̃be cor tuum mihi. nõ dic̃ accõmoda sꝫ p̃be. vt nihil iurꝭ ꝑm carnis desideriũ habeas d̃ cetero ĩ eo. vt nihil velis. nihil sapias nisi qd̃ deuꝫ velle cognoscis. vt si offers ei fidẽ: ex corde offer. Ro. x. Corde credit̃ ad iusticiam. Si pn̄iam: ex corde. Johel'. ij. Cõuertimi ad me ĩ toto corde vestro. Si ꝑuitiuꝫ: ex corde exhibe. Deut'. x. Seruias dn̄o deo ex toto corde tuo. Hoc ei p̃pare ẽ ei⁹ instinctui cõsentire. ꝛ sic exclusa culpa xp̃s occupat ꝛ habitat ĩ corde ꝑ gr̃aꝫ. qd̃ notatur ĩ themate cũ d̃r. Mattheũ noĩe. qd̃ interp̃tat̃ a dn̄o donat⁹. nõ ei sine mag̃ dono ꝛ vtilitate remittit culpã ꝛ inhabitat cor. Scd̃m salutꝭ documẽtuꝫ notem⁹ ex p̃missis themat̃ v̄bis seq̃ndi xp̃m studiũ v̄tuosum. ex eo qꝛ d̃r. ꝛ ait illi. s. b. mattheo. seq̃re me. Nã xp̃s dn̄s ꝑ triplicẽ viaꝫ iuit ad p̃rem ꝑ q̃s b. Mat. secut⁹ est ip̃m. s.

Primo ꝑ viã obediẽtie ꝛ charitatꝭ.

Scd̃o ꝑ viã mũdicie ꝛ castitatꝭ.

Tertio ꝑ viã tristicie ꝛ austeritatis

Primo nãq̃ xp̃s iuit ad p̃rem ꝑ viaꝫ obediẽtie ꝛ charitatꝭ. Phil'. ij. Xp̃s factus ẽ ꝓ nob̃ obediẽs vsq̃ ad mortem. De⁹ ei filio suo magnã ĩposuerat obedientiã dicẽs. Uade ꝛ ĩ assumpta humanitate doceas hoĩes viã salutis te oĩb̃ exẽplũ p̃bẽdo ꝛ tãdem moriarꝭ ex charitate ꝓ eisdẽ. Jõ b. Matthe⁹ cog̃scẽs xp̃i charitatẽ ꝛ obediẽtiã. ip̃e etiaꝫ obediẽdo volũtati ei⁹ secut⁹ ẽ ip̃m ꝛ ꝑuenit in celũ. iuxta illd̃ Mat. vij. Qui facit volũtatẽ p̃ris mei q̃ in cel' est ip̃e intrabit ĩ regnũ celoꝝ. Notant̃ dic̃ volũtatẽ p̃ris. qꝛ om̃s pctõres sequentes ꝓpriã volũtatẽ nõ p̃nt seq̃ xp̃m. Propria aũt volũtas (ꝑm Bern̄. ĩ ꝑmone de naaman) est q̃ nõ est cõmunis d̃o et hoĩb̃. sꝫ nr̃a tm̃. qñ qd̃ volum⁹ non ad honorẽ dei: nõ ad vtilitatẽ proximi sed ꝙ solũ satisfaciam⁹ ꝓprijs motib̃ animoꝝ. cui recte ꝯtrariat̃ charitas q̃ nõ q̃rit que sua sunt sꝫ alioꝝ. Qd̃ dissuadet̃ Ecc̃i. xviij. Post ꝯcupiscentias tuas nõ eas ꝛ a volũtate tua auertere qꝛ dic̃ Osee. x. Cõfundet̃ isrl' ĩ volũtate sua. Nã ꝓpriã volũtatẽ duo mala sequunt̃. Primo malũ culpe qꝛ q̃cunq̃ fiũt ex ꝓpria volũtate ñ sũt placita d̃o etiã si essent de genere bonoꝝ. Hinc Esa. lviij. In die ieiunij vr̃i ĩuenit̃ volũtas vr̃a. Et sequit̃. Nũq̃d tale ẽ ieiunium qd̃ elegi. Secundũ malũ ẽ malum pene hoc est dãnatio. Bernard⁹ Quid odit de⁹ aut q̃d punit nisi ꝓpriam volũtatẽ. cesset g̃ ꝓpria volũtas et infern⁹ nõ erit. Anſ. li. de silitudinib̃. Sicut inq̃t dei volũtas ẽ origo oĩs boni. sic ꝓpria volũtas ẽ origo oĩs mali. Ideo obediẽtia ꝑ quã ꝯtemnit̃ ꝓpria volũtas. vt dic̃ sctũs Tho. ij. ij. q. ciiij post virtutes theologicas est maxima omniũ v̄tutũ. Cui⁹ rõ est. quia quãto bonũ quod cõtemnit̃ ꝓpter deũ ẽ maius tanto v̄t⁹ ꝓpter quã ꝯtemnit̃ ẽ nobilior. sꝫ cũ sint tria bona creata. s. exteriora: corꝑea ꝛ ĩteriora. i. voluntatis

p obediētiā ꝯtēnit bonū volūtatꝫ qua
oībꝫ aliꝭ dñat. Uñ Gre. tractās illd
j. Reg. xv. Melior est obediētia q̄ vi
ctime dic. Obediētia victimis iure p̄
ponit. qꝛ p victimas aliena caro. per
obediētiā ꝓpria volūtas mactat. In
hac secut⁹ xp̄m be. Matthe⁹. hac via
xp̄s vsq̄ ad mortē obediuit p̄ri. obedi
uit mr̄i ⁊ Joseph. Lu. ij. Erat subdit⁹
illis. Obediuit ⁊ ipsis inimicis se ī ma
nibꝫ eoꝝ tradēdo. Eo mō ⁊ b. matthe
us q̄ audierat dicentē. seq̄re me Se
cūdo xp̄s dñs ambulauit ad p̄rem p
viā mūdicie ⁊ castitatꝫ. Juxta illud ꝓ
uer. iij. Uie illi⁹ vie pulcre. nā v̄go v̄gi
nis fili⁹ v̄ginū spōsus hāc v̄tutem p̄
mo ip̄e de celo attulit. ⁊ mr̄em suā oī
bus ī hac magistrā dedit, iō nos si vo
lum⁹ ire p⁹ ip̄m: oꝑtet q̄ p viā castita
tis vadam⁹. qꝛ d̄r Apoc. xxj. Nec ītra
bit in eā aliq̄d coinq̄natū aut abomi
nationē faciēs. Et Matt. v. Btī mdo
corde q̄m ip̄i deū videbūt. Nō dic mū
do corpe. qꝛ mūdi corpe ⁊ ñ mēte sil'es
sunt sepulcrꝫ dealbatꝫ. Matt. xxiij. ac
etiā pilato q̄ lauit man⁹ ⁊ nō mētem.
iō xp̄m ad mortē sentētiauit Tertio
itaq̄ xp̄s iuit ad p̄rem p viā tristicie ⁊
penalitatꝫ. ita q̄ vnū diē nō legim⁹ de
eo ꝯsolatōis q̄usq̄ fuit hic nobiscum.
iō dicebat discipul'. Tristis est anima
mea vsq̄ ad mortē. Uñ legit nunq̄ ri
sisse sꝫ freq̄nter fleuisse. ⁊ sic cū tristicia
⁊ pena intrauit ī regnū celoꝝ. iuxta il
lud Lu. vl. Nōne hec oportuit xp̄z pa
ti ⁊ ita ītrare ī gl'iam suā Nos q̄q̄ per
eandē viā debem⁹ eū seq̄. qꝛ d̄r Actuū
xiiij. Per mltas tribulatiōes oportet
nos ītrare ī regnū dei Ad h̄ hortat sal
uator Math. vij. di. Intrate p angu
stā portā. qꝛ lata porta ⁊ spaciosa via
est q̄ ducit ad ꝑditōz ⁊ mlti ītrāt p eaꝫ
q̄ angusta porta ⁊ arta via ē q̄ duc ad
vitā ⁊ pauci sunt q̄ inueniūt eā. Reue
ra pauci et vtinā nō paucissimi. Ber.
Dñe om̄es volūt ad te venire ⁊ pauci
post te ire. oēs cupiūt exenia sctōꝝ sed
pauci imitant vitā eoꝝ cū nō de deli
cijs ad delicias sꝫ p tribulatōes et la
bores dꝫ fieri īgressus. iō Hiero. Nul
lus labor dur⁹. nullū tp̄s longū debꝫ
videri p q̄d acq̄rit regnū dei. Per hāc
viam rex celoꝝ iuit. ⁊ nos se seq̄ eadeꝫ
via voluit. Uñ Aug⁹. Satellites vo
luptatū diuitias ꝑniciose populi ap
petebant. paup esse voluit. honoribꝫ ⁊
imperijs inhiabāt. rex fieri noluit. car
nales filios magnū bonum putabāt
tale. ꝯiugiū ꝓlēq̄ ꝯtēpsit. contumelias
supbissime abhorrebāt. om̄e gen⁹ ꝯtu
meliaꝝ sustinuit. Iniurias intolera
biles esse arbitrabant. q̄ maior īiuria
q̄ iustū innocenter ꝯdēnari. Dolores
corpis execrabant. flagellat⁹ atq̄ cru
ciat⁹ est. Mori metuebāt: morte mul
ctatus ē. ignominiosum mortis gen⁹
crucē putabāt: crucifixus est. Et infra
Nō em̄ pctm̄ cōmitti pōt nisi cū appe
tunt ea q̄ ille ꝯtempsit: aut fugiunt q̄
ille sustinuit. Hec ille. Et venerabilis
Beda. Qui dic se ī xp̄o manere dꝫ sic
ille ambulauit ⁊ ip̄e ambulare. i. non
ambire terrena. ñ caduca lucra secta
ri: ⁊ fugere honores. oēm mūdi ꝯtem
ptū ꝓ celesti gl'ia amplecti libent. cun
ctis ꝓdesse. iniuriā nulli inferre. ⁊ sibi
illatas patiēter sufferre. sꝫ ⁊ inferētibꝫ
a dño veniā postulare. nunq̄ suā sed
ꝯditoris gl'iam querere. et q̄s valet se
cum ad supna erigere Hec ⁊ hmōi ge
rere est vestigia xp̄i seq̄. Btūs v̄o mat
the⁹ ista oīa studiosissime īpleuit ideo
optīe saluatorꝫ vocātꝫ vocē audierat.
seq̄re me. O q̄ felix. o q̄ secur⁹ q̄ ī hac
via sequit christū. qꝛ null⁹ reproborū
nullus malignantiū p eā ire poꝑit. iu
xta illud Osee vlti. Quia recte vie dñi
iusti ābulabūt ī eis. p̄uaricatores v̄o

corruent in eis. Uocat em̄ hodie xp̄s om̄es pctōres ī isto sctō euāgelista vt sequāt ip̄m dicēs cuilibet. Seq̄re me ⁊ sic̄ btm̄ mattheū iustificabo te. gr̄az dabo. datā ꝯseruabo. ꝯseruatā mltipli cabo. mltiplicatā glificabo. Ecce nūc vlcisci dissimulo. dulciter voco. si nūc nō venis: nec tūc qñ dicā. Uenite bñ/ dicti p̄ris mei ⁊c̄. Tertiū salutꝫ do/ cumētū ex themat ꝫ ꝟbis notem⁹ pue/ niēdi ꝓpositū amorosum cū d̄r. Et sur gens secut⁹ ē. Nō curās vie difficulta tē sic̄ multi delicati. de q̄b⁹ Bern̄. Du/ rus multꝫ hic videt̄ ꝑmo. Abnega te/ metip̄m ⁊ tolle crucē tuā ⁊ seq̄re me. sꝫ reuera durior erit audire. Ite maledi cti ī ignē eternū. Uñ b. matthe⁹ dicere poterat illud ps̄. Uiā mādatoꝝ tuoꝝ cucurri cū dilatasti cor meū. q. d. Pri us sedebā ī via ꝑditōis ⁊ eterne mortꝫ sꝫ postq̄ꝫ vocasti me dñe ihu dilatādo cor meū tua gr̄a iā curro vsqꝫ dū pue nero nō curando vie austeritatē neqꝫ mortꝫ acerbitatē. sꝫ terminum attēdo dñꝫ te ꝯsidero: viā scio. Quō aūt ierit ⁊ ꝑuenerit hodie: patꝫ ī legēda. quem tāq̄ꝫ exēplar clarū pctōꝝ nos pctōres eadē via imitemur. s. pnīe. q̄ viā amisi mus innocētie vt parit̄ ꝑueniam⁹ ad ip̄m xp̄ꝫ q̄ ē via ꝟitas ⁊ vita et̄na. Ad quā meritꝫ suis ꝑducat idē q̄ cū p̄re et spūsctō viuit ⁊ regnat in secula.

De sctō Michaele ⁊ oīb⁹ angelis.
Sermo. lxxix.

Angeli eoruꝫ semp̄ vidēt faciē p̄ris mei q̄ ī cel' est. Mat. xviij. Hec ꝟba charissimi dicebat amator aīaꝝ xp̄s. in q̄b⁹ dignitatē hoīs extollebat ex eo q̄ null⁹ q̄ꝫ tūcūq̄ꝫ paup̄ dꝫ irrideri ⁊ cō temni. q̄ꝫ excelsus de⁹ sic dignificauit q̄ ei ī custodiā angelū suū deputauit

Propt̄ea angl'i st̄ ab ip̄is hoīb⁹ val/ de honorādi. potissime triplici d̄ cā. s.

Primo rōne custoditōis
Scd̄o rōne ministratōis.
Tertio rōne ciuilis associatōis.

Primo dixi q̄ angeli dei sunt ab hoī bus valde honorādi rōne custoditōis Cuilibet em̄ hoī dat⁹ est a deo angel⁹ bon⁹ ī custodē vt ī mūdo int̄ mlta pe/ ricula dirigat ⁊ ab incursu demonum defendat. al's null⁹ ex se posset saluari Uñ Hiero. ī omel'. ait. Nō ei possꝫ tu ta esse hūana infirmitas int̄ tot ⁊ tan tas hostꝫ illi⁹ insidias nisi sctōꝝ ange/ loꝝ munirēt auxilio. Hic ps̄. ait. An/ gelis suis de⁹ mādauit de te vt custo/ diāt te ī oīb⁹ vijs tuis. Scd̄o q̄ꝫ ange li dei sunt ab hoīb⁹ valde honorandi rōne mīstratōis. nā angeli sunt mīstri regꝫ gl'ie sciētes ei⁹ volūtatē. seruiētes ei ī feruore bone volūtatis. cui⁹ ⁊ nos serui sum⁹. licet fragiles. q̄ vidētes no strā insufficiētiā in diuio ꝟuitio adiu/ uant nos. ⁊ qñ oram⁹ orōnes nr̄as d̄ ore nr̄o rapiūt ⁊ d̄o presentāt ac effica cius ibi ꝓponūt si vidēt deū velle fieri ꝑ orōnes hmōi. Faciūt ei sic̄ aduocati q̄ recipiūt ꝟba simplicia ab ore īdocti ⁊ subtili⁹ ⁊ efficaci⁹ ꝓponūt corā iudi/ ce. Uñ angel⁹ dixit Thob. xij. Qñ tu orabas ⁊ mortuos sepeliebas ego ora tionē tuam obtuli dño deo Tertio angeli sunt valde honorādi ab hoīb⁹ rōne ciuilis associatōis. In futura ei vita erim⁹ eternalit̄ ꝯciues eoꝝ. iuxta illud Mat. xxij. Erūt hoīes sic̄ angeli dei. ⁊ ideo ipsi angeli gaudēt d̄ nr̄a bo na ꝯuersatōne ꝓut dicebat saluator Lu. xv. Gaudiū inq̄t est angelis d̄i su per vno pctōre pniam agēte. q̄ nō solū iō nob̄ deseruiūt. sꝫ etiā vt eoꝝ augea tur accidētale p̄miū q̄ꝝ essentiale pre miū augeri aut minui nō pōt q̄ sp̄ vi/ dēt faciē p̄ris q̄ ī cel' est. In q̄b⁹ q̄dē ver

bis tria insinuāt salutꝫ documenta ꝺ angel' dei declarāda.s.

Primū ꝺ āgl'ica dig'tate.ibi.angeli
Scdꝫ ꝺ hūana necessitate.ibi.eoꝝ.
Tertiū ꝺ celica iocūditate.ibi.sp ꝛc

Primū nāqꝫ documētum ex p̄missis thematꝫ ꝟbis insinuat de angelica dignitate cū ꝺr. Angeli.q̄ sunt creature ī tellectuales subtiles ꝟtuosi ꝛ dignitate maximi. q̄ꝝ dignitas nobis manifestat ex quattuor.s.

Primo ex creatōis nobilitate
Scdo ex locatiōis sublimitate.
Tertio ex mlt'itudīs copiositate
Quarto ex adhesiōis sagacitate.

Primo itaqꝫ angeloꝝ dignitas nob manifestat ex creatōis nobilitate. Uidem⁹ em̄ ꝙ om̄is artifex ī p̄ncipio sue opatōnis se manifestare satagit. Sic de⁹ volēs se oñdere creaturꝫ suis nobilissimū artificē sue bonitatꝫ sapiaꝫ tāqꝫ in speculo ī natura angelica oñdit Uñ vt opposita iuxta se posita magꝫ elucescāt de⁹ creauit nobilissimā naturā ꝛ vilissimā summā ꝛ infimaꝫ angelicā ꝛ informē materiaꝫ. Geñ.j. In p̄ncipio de⁹ creauit celū ꝛ terrā. p celū intellige angelicā naturā. p terrā īformē materiā: quā tādem distinxit. Qꝺ etiā beat⁹ Gre. videt insinuare dicēs q̄rto dyalogoꝝ. De⁹ inq̄t creauit tres spūs vitales. Unū q̄ carne tegit ꝛ cuꝫ carne morit. Aliū q̄ carne tegit sꝫ cum carne nō morit. Tertiū q̄ carne non tegit nec morit. Prim⁹ est iumētorum. Scds hoim. Terti⁹ angeloꝝ. quā q̄dem angeloꝝ naturā de⁹ oīm sex nobilitatibus dotauit ꝓtin⁹ vt creauit. Primo dotauit speciositate.ita ꝙ excellit vni⁹ angeli claritas solis pulcritudinē. Uñ Anselmus ait. Si vnus angel⁹ staret ī celo ꝛ oñderet suā speciositatē et essent tot soles q̄t stelle. vni⁹ angeli speciositas extingueret sua claritate om̄es tot soles.sicut modo solis claritas claritatē stellaꝝ. Sꝫ mali angeli de ista claritate in obscuritatem. de sciētia in ignorātiam. de innocētia in culpā. de dilectōe in odiū dei ꝛ suorū seruoꝝ ceciderūt. Scdo ex creatiōe angel⁹ hꝫ fortitudinē. vn⁹ em̄ angelus voluit totū firmam̄tū in q̄ mīma stella notabilit maior est tota terra. Tertio ex creatōe angeli hñt dignitatē immortalitatꝫ.nō q̄dē ex ꝓpria natura: sꝫ ex volūtate diuina. Quarto angeli ex creatiōe hñt intellect⁹ acutiē ita ꝙ vn⁹ angelus pl⁹ intelligit q̄ꝫ oēs mūdi sapientes et doctores. p̄sertim boni angeli sunt tāqꝫ specula opposita alteri speculo diuitatis vt fm suā capacitatem reluceat in eis q̄ sunt in diuina p̄sciētia. Quinto angeli ex creatiōe hñt libertatē arbitrij pfecti⁹ q̄ꝫ hōies. quia āgeli sunt ꝯfirmati ī eligēdo bonum: adeo ꝙ iā malū eligere nō p̄nt. sed homines sunt peccabiles q̄ꝫdiu viuunt. Sexto angeli ex creatōe hñt dignitatē incorporeitatꝫ: ita ꝙ nō grauāt mole corpis. sꝫ hñt velocitatē tātā ꝙ ī ictu oculi p̄nt mlt'a miliaria plustrare ac ī vno paruo grano mille angl'i p̄nt eē. Mag̃ igit ē angl'oꝝ dignitas q̄ sic fortes īmortales decori sapiētes vident dei faciē. Scdo q̄ꝫ dignitas angelica manifestat ex locatōis sublimitate qr ip̄i creati ꝛ locati sunt ī celo empyreo. nos ꝟo ī h̄ mdo. illi ī mōte gl'e. nos aūt in valle miserie. Cui⁹ rōem Tho. in.ij.dis.ij.ar.ij.assignat triplicē.s.

Primo rōne ꝯtemplatiōis diuine.
Scdo rōne general' p̄sidētie.
Tertio rōne ꝟtualis influētie

Primo inq̄t angeli st̄ creati ī celo rōe ꝯtēplatōis diuīe vt deū pulcerrimuꝫ oīm ītueāt ī q̄ est om̄is btitudo ꝛ vita et'na ꝓut ꝺi fili⁹ docuit. Joh.xvij. Hec est inq̄t vita et'na vt cognoscāt te solū

deū patrē ⁊ filiū quē misisti. Et licet q̄
cūq; ierint angeli sp̄ in d̄o sūt ⁊ deū vi
dēt. tñ celū empyreū ē eis deputatū ꝓ
pter loci decentiā qd̄ iter oīa corp̄alia
ē pulcherrimū. sic em̄ oīo vbiq; ē exau
dibilis. tñ loc⁹ deputat⁹ oīoni ē eccl'ia
Scd̄o angeli sūt creati in celo rōne p̄
sidētie. Presidēt ei ⁊ dñant̄ sup̄ oīa cor
poralia. iō decet vt sint ī loco sup̄iori.
Tertio angeli sūt creati ī celo rōne v̄
tualis īfluētie. qr ip̄i īfluūt ad ista īfe
riora. Vñ Gre. ī moral'. ait. Terra nā
q; aere fecūdat̄. aer v̄o ex celi q̄litate di
sponit̄. sic iumētis hoīes. hoīb⁹ angeli
archāgeli v̄o angelis p̄sūt. Sz di. q̄s
ē loc⁹ ꝯueniētior demōib⁹. rñdet Tho.
in. ij. di. iij. ar. iij. q̄ ī demōib⁹ tria pos
sum⁹ ꝯsiderare. s. intellectualē naturā
mortalē culpā. ⁊ vtilitatē nostrā. Pri
mo f̄m intellectualē naturā ꝯueniret
eis celū empyreū. Secūdo f̄m morta
lē culpaz ꝯueniret eisdē īfern⁹. Tertio
f̄m nostrā vtilitatē ꝯuenit eis aer iste
caliginosus. nō quidē ad p̄tē sup̄iorez
q̄ ē valde lucida. nec ad p̄tē īferiorē q̄ ē
nobis valde ꝓpinq̄ ne nobis sint mul
tū infesti. sed in p̄te aer⁹ media q̄ ē ob
scura ⁊ inde luctāt̄ nobiscū vsq; ad diē
iudicij. ⁊ est valde vtile resistentibus il
lis. qr dicit Apl's. ij. Thimoth. ij. Nō
coronabit̄ nisi qui legitime certauerit
Legitime aūt ñ certat qui nō habz re
sistētes. Propterea dicit sanct⁹ Bona
uentu. q̄ demones adhuc non cruciā
tur igne infernali. Sed vt dicit magi
ster in. ij. Alternatis vicibus descēdūt
ad infernuz ad torquendas animas
damnatoꝝ. Tertio angeloꝝ digni
tas manifestat̄ ex sue mlt'itudinis co
piositate. qr angeli sunt multi. Ideo
eoꝝ numerus est p̄mo maximus. se
cundo incognitus. tertio excessiuus.
Primo inq̄z angeloꝝ numer⁹ ē maxi
mus. qr dicit Dionysius. xiiij. c. celest⁹
hierarchie. q̄ angeli in quadā maxīa
multitudine sūt oēm materialē mul
titudinē excedētes. Ex q̄ patz q̄ nūer⁹
angeloꝝ excedit multitudinē stellarū
celi. multitudinez herbaꝝ ⁊ arboꝝ ac
folioꝝ eaꝝ. Huic cōcordat Lyra sup̄
illud Daniel'. vij. Milia miliū mini
strabāt ei. ⁊ decies centena milia assi
stebant ei. Sicut videmus ad sensuz.
q̄ sup̄iora excedūt īferiora in magni
tudine. Sz qr ī angelis material' ma
gnitudo nō est. ideo ista inferiora exce
dūt f̄m numeꝝ. Secūdo dixi q̄ nūe
rus angeloꝝ est nobis incognit⁹. q̄cū
q; eos numero numerem⁹ nō suffici
mus numerare. iuxta illud Job. xxv.
Nūq̄d ē nūer⁹ militū ei⁹. Ubi glo. dic̄
A nobis q̄dē ē incognit⁹. sz a d̄o cogni
tus. Hic Ps̄. Qui nūerat multitudi
nē stellaꝝ ⁊ oīb⁹ eis noīa vocat. Nā di
cit Hiero. q̄ vnaq̄q; aīa hz angelū ad
sui custodiā deputatū. ⁊ tñ nescimus
nūeꝝ hoīm in h̄ mūdo existētiū. q̄b⁹ vt
dic̄ Gre. deputat̄ angel⁹ de īfimo cho
ro. ī q̄ plures sūt angeli q̄z hoīes ī mū
do. In scd̄o choro erūt decies tm̄. In
tertio cēties tm̄. In quarto milies tm̄
⁊c̄. Tertio deniq; nūer⁹ angeloꝝ ē ex
cessiu⁹. ita q̄ maior ē numer⁹ angelo
rū stātiū siue btōꝝ q̄z ruentiū siue dā
natoꝝ. Cui⁹ rōnē assig̃t mgr̄ ī. ij. di. vj
d. Quia inq̄t āgeli sūt nature ītellectu
ales. hoīes v̄o sensuales nature. āgeli
mag⁹ sequūt̄ ītellectū q̄z hoīes. ⁊ hoīes
sensū q̄z ītellectū. Jō plures steterūt d̄
angelis q̄z ceciderūt. de hoīb⁹ v̄o pl'es
dānabunt̄ q̄z saluent̄. qr sensū magis
sequūt̄ q̄z intellectū. O dñe iesu xp̄e si
hoīes sequerent̄ ītellectuz intelligerēt
vtiq; q̄d ꝓdesset momentanea pecca
ti delectatio. q̄d superbie elatio. q̄d ini
mici vindicatio. Insup̄ intelligerēt q̄n
tū bonū sit deo optimo seruire petā vi
tare. v̄tutes amplecti. O filij adā mise

ri.o ꝓles eue insensata.pēsa bñ q̄z vere
cundū erit in iudicio coraz tā copiosa
multitudine militū curie celest; expro
brari ꝓ pctō luxurie.auaricie.gule ꝛc.
Dicet q̄ppe tūc pi⁹ saluator illis. O ca
dauer vile.o hō ꝯfusiōe digne. cur a/
misisti tot gaudia eterna .cur tātū ho
norē.cur tātū decorez.cur talē societa/
tē.cur te obligasti eternis penis.cur ele/
gisti societatē demonuz .cur acq̄euisti
carnis appetitui. Sciendū tñ ꝙ in iu
dicio plures erūt āgeli ꝛ hoīes salua/
ti q̄z demōes ꝛ dānati vt de⁹ laudet in
mltitudine electoꝝ. Ecci.xliiij. In ml
titudīe electoꝝ hēbit laudē. Et.ij. Pa/
ral.xxxij.dr. Nolite timere .multo em̄
plures nobiscū sunt q̄z cū ill. Quar/
to dignitas angelica manifestat ex ad
hesiōis sagacitate. Nā post creatōz sta
tim se lucifer sup̄ illud qd sibi p̄fixū fu
erat a diuīa regl'a erexit ꝛ seduxit mul
titudinē angeloꝝ.bonis ꝟo ei fortiter
resistētib⁹ factū ē p̄liū magnū in celo.
Si q̄ras.q̄ pctō peccauit lucip vt cor
rueret.de⁹ ei fieri noluit qꝛ h̄ eēt ipos/
sibile.qꝛ dicit phs. Nihil volitū nisi p̄
cognitū.sz qꝛ diuinā eēntiā nō cog̃sce/
bat apte.igit fieri deus nō appetebat
Certe si dei boni faciē vidisset nū q̄z ce/
cidisset.qꝛ tā dulcis ē ꝙ nihil ꝯ illā ap
petere potuisset. Ad qd dicit sctūs Bo
nauē.in.ij.di.ij.ar.j.q̄ē loq̄ de peccato
luciperi q̄ztū ad triplicē statū.s.q̄ztum
ad inchoatōz:ꝯsūmatōz ꝛ ꝯfirmatōz.
Lucip em̄ pctm̄ suū inchoauit in p̄sū
ptiōe.qꝛ vidēs suā pulchritudinē for/
titudinē:scie sue altitudinē p̄sūpsit.cō
sūmatū aūt ei⁹ pctm̄ fuit in ambitōe
quia appetijt omnino quod supra se
erat ad quod peruenire nō potuit.s.
vt nulli⁹ dominio subderet qd ē soli⁹
dei.Cōfirmatū ꝟo ē ei⁹ peccatū in dei
odio. Uidēs em̄ non posse assequi qd
appetijt iō statim odire cepit bonita/
tē dei.ꝛ hoc separauit ip̄m a dō .ꝛ in hoc
odio stat obstinat⁹.ꝛ tūc factū ē p̄liuz
magnū in celo. Michael ꝛ angeli ei⁹
p̄liabant cū dracone ꝛ draco pugna/
bat ꝛ angeli ei⁹ ꝛ nō p̄ualuerunt neq;
loc⁹ eoꝝ inuētus est ampli⁹ ī celo. Di
cit em̄ sctūs Bonauē.in.ij.ꝙ reale bel
lū fuit inter angelos. boni fortiter ad
herebāt deo .illi ꝟo fortiter odiebant
deū ꝛ suos angelos. ꝛ iō istud belluz
fuit in volūtate. Nā oē bellū causat ex
dissensiōe volūtat;.ꝓpterea deiecti sūt
de amenissimo celo. O de⁹ equissime.
o dñe iuste quō tā nobilissimā creatu
rā tuā ꝓpter vnū sup̄bie pctm̄ exclusi/
sti a regno tuo eternaliter. nō curādo
ei⁹ fortitudinē.scie subtilitatē.decoris
pulchritudinē. Hinc.ij. Pe.ij. Angel
peccātib⁹ nō pepcit. O tu vilis sup̄be.
o hō ꝓterue. q̄d cogitas fiet de te q̄ es
puluis ꝛ cinis. Certe nisi in penitētia
hūiliatus fueris.ac pia xp̄i passio suc
currerit eternaliter cū sup̄bis demoni
bus dānaberis.dico iteꝝ dānaberis
dānaberis. Secūdū salutis docu/
mentū ex p̄missis thematis verbis in
sinuat declarādū de hūana necessita/
te:cū dicit. Eoꝝ angeli.tā fragilis q̄p/
pe ē humana conditio ꝙ indiget an/
gelico suffragio.al's nō posset de for/
ti aduersario triūphare. de quo Job.
xlj. Non est potestas super terraz que
possit ei cōparari. Ideo deus miseri/
cors ordīauit āgelicū subsidiū. Heb.
j. Om̄es sunt administratorij spirit⁹
propter eos qui hereditatē accepturi
sunt missi in ministeriū. Uñ ꝑm sctm̄
Tho.in.ij.di.x.ar.j.triplex est angelo/
rū bonoꝝ officiū scz

Primū assistendi.
Secūdū resistendi.
Tertiū insistendi.

Primū āgeloꝝ officiū ē officiū assistē
di. Assistūt em̄ diuīe ꝯtēplatōi.sic regi

dicūt assistere q̄ īmediate regī faciē vi
dēt ⁊ ipi⁹ secreta cog̃scūt. ita regi gl'ie il
li angeli dicūt assistere q̄ īmediate ab
ip̄o illumiatōes ꝑcipiūt ⁊ ad alios in
feriores trāsfundūt. a q̄b⁹ tādē ad nos
deriuāt. Et tales st̄ i trib⁹ chorī supio/
rib⁹ exn̄tes. q̄ s̄m q̄sdā nunq̄ ad exterio
ra mittunt. Scd̄m bonoꝝ angl'o/
rū officiū ē resistere diabolice tētatōni
cohibēdo ne noceāt. Nā s̄m san. Tho
mā i. ij. di. xj. q. ij. ar. v. triplex pug̃ d̄r eē
int̄ angl'os. q̄r angel⁹ bon⁹ resistit ma/
lo ⁊ mal⁹ bono. ⁊ bon⁹ bono. Dico pri
mo q̄ angel⁹ bon⁹ resistit malo ne tā/
tū noceat q̄ntū cupit. Hinc Apoca. xx.
d̄r q̄ angel⁹ bon⁹ ligauit diabolum.
Scd̄o q̄ angel⁹ mal⁹ resistat bono p̄z
Apoca. xij. vbi d̄r. Draco pugnabat ⁊
angeli ei⁹ ⁊ nō p̄ualuer̄t. Tertio q̄z
angel⁹ bon⁹ resistit bono qn̄ nō ꝑmit
tit ei aliq̄d facere q̄usq̄z a d̄o determi/
nabit. Nā ambo boni angl'i corā deo
ꝓponūt bona ⁊ mala opa regni vel ex
ercit⁹ cui⁹ custodes sūt siue sint paga
ni siue xp̄iani Accepta tādē diuīa snīa
vn⁹ cedit alt̄i. Un̄ Dan̄. x. angel⁹ Mi
chael p̄nceps iudeoꝝ loq̄ns d̄ alio an
gelo bono p̄ncipe ꝑsaꝝ dic̄. Princeps
regni ꝑsaꝝ restitit mihi vigīti ⁊ vnodi
eb⁹. Ex q̄b⁹ ītellige q̄ nullū bellū d̄uin
cit̄ nisi p̄us ī dei ꝯsistorio diffiniat̄ vin
cendū ꝓpt̄ sua demerita. O igr̄ dn̄e de
us me⁹ q̄z mirabil'es ī tuis dispositōi
bus. O dulcissime de⁹ certe mirabili
or ⁊ amabilior ī teip̄o Tertiū q̄z of/
ficiū angeloꝝ ē insistere nr̄e saluatōni
Btitudo em̄ ē supra facultatē hoīum
naturalē. ad quā ꝑuenire nō valet ꝓ/
pria v̄tute. s̄z miscd̄ia diuīa ꝓuidit eis
de angelica custodia. de q̄ dic̄ Hiero.
Magna q̄ppe dignitas aīaꝝ vt vna
q̄q̄z ab exordio natiuitatī hēat angl'm
sibi d̄putatū. Dat̄ aūt angel⁹ ad custo
diā in vtero mr̄is ne fet⁹ a diabolo suf
focent̄. egressis de vtero ne a baptis/
mi gr̄a īpediāt̄. ꝓgressis ne pctis ma/
culent̄. mortuis vt ad deū deducant̄.
Ex q̄b⁹ p̄z mag̃ dei pietas ⁊ miscd̄ia er
ga hoīes. Un̄ Bern̄. Benign⁹ es dn̄e
iesu q̄ nō es ꝯtēt⁹ nr̄oꝝ fragilitate car
nis muroꝝ: s̄z supaddis angelicaz cu
stodiā. Qd̄ ꝯsiderabat btūs ip̄e idem
Bern̄. ⁊ cū admiratōe aiebat sic. Dn̄e
q̄d est hō aut fili⁹ hoīs q̄r reputas eū
deniq̄z mittis ei vnigenitū filiū tuū. ī/
mittis ei sp̄m̄sctm̄. ꝓmittis etiā vultū
tuū. ⁊ illos btōs sp̄ūs ꝓpt̄ nos mittis
in custodiā nr̄am. Hinc ps̄. Angel'su
is de⁹ mādauit d̄ te vt custodiāt te ī oī
bus vijs suis. Super q̄ dic̄ Bern̄. O
q̄ntā d̄z tibi inferre h̄ v̄bū reuerētiam
afferre deuotōz. ꝯferre fiduciā. reuerē/
tiā ꝓ p̄ntia. deuotiōz ꝓ beniuolētia. fi/
duciam ꝓ custodia. Caute g̃ ambula
vbi st̄ angeli sic eis mādauit de⁹ vt cu
stodiāt te ī oīb⁹ vijs tuis. ī q̄uis diuer
sorio. ī q̄uis angulo habe reuerētiā co
rā angelo tuo. nec facere audeas illo
p̄nte qd̄ me p̄nte nō auderes. Un̄ bo
ni angeli circa tria genera hoīm solēt
exercere suū officiū. s.

Primo circa pctōres
Scd̄o circa penitētes
Tertio circa opantes

Primo nāq̄z angl'i circa pctōres suuz
officiū exercēt ī trib⁹ actib⁹. Primus
act⁹ ē ꝓhibere ne peccēt. Nā vidētes an
geli hūanā naturā inclinabilem ⁊ ad
pctm̄ ꝓnā. aut ex naturali īclinatione
aut p̄ua ꝯsuetudīe siue corrupta volū
tate retrahūt a loco vbi peccarēt vl' ter
rēdo aut pctī actū vilē on̄dēdo. aut ali
ud negocium īterponēdo. Hec patēt
Nūe. xxij. ī balaā q̄ mercede corruptus
ibat ad maledicēdū israeli. cui angel⁹
occurrit euagīato gladio. deīde occur
rit ī loco āgusto duaꝝ maceriaꝝ. post
modū ī loco artissimo vbi asina eius

nec ad dextrā nec ad sinistrā poterat de-
clinare. q̄ dū vrgebat locuta ē ei: dic hi-
storiā. Scd̄o act⁹ angl'oꝝ bonoꝝ ē ar-
guere d̄ pctō cōmisso. ita ꝙ si hoīes n̄
pn̄t cohibere ne peccēt. de ꝑpetrato tn̄
pctō arguūt eos. aliqn̄ terrēdo ī som-
nis. In h⁹ figura Judicū. ij. angel⁹ dn̄i
descēdit ad locū flētiū ⁊ īcrepauit d̄ tri-
bus eos. Prīo d̄ īgratitudie liberati-
onis d̄ egipto. Scd̄o d̄ īgratitudie col-
lati bn̄ficij. Tertio de p̄uaricatōe mā-
dati diuī di. Eduxi vos d̄ egypto ⁊ in-
troduxi vos ī terrā ꝓ q̄ iuraui p̄ribus
vr̄is ⁊ p̄cepi ne feriret⁊ fed⁹ cū habita-
toribꝫ terre. Tertiū actū circa pctōres
angeli exercēt. qꝛ eos excitāt sic Petrū
Act. xij. di. Surge velocit. ⁊ nō solū ex-
citāt sꝫ qn̄qꝫ retrahunt: sicut Gen. xix.
Loth cogebāt exire d̄ sodomis. Scd̄o
circa penitētes boni angl'i tres act⁹ ex-
ercēt. Prīo illumīant ad pnīam. sicut
Thobiā eiusdē. xij. angel⁹ illumīauit
de felle piscis. sic pctōres d̄ amaritudi-
ne pnīe. Scd̄o purgāt labia ad pure
ꝯfitēdū. sic Esa. vj. Angel⁹ labia Esaie
purgauit calculo ignito sumpto d̄ al-
tari. qui postea clamabat di. Ue mihi
qꝛ tacui. Tertio gaudēt ad satisfactōꝫ
pctōris. Lu. xv. Gaudiū ē angelis dei
sup̄ vno pctōre pnīam agēte. Tertio
circa op̄antes boni angl'i op̄a exercēt
tria. Prīo eos ꝯsolāt sic xp̄m dn̄m in
orōne positū Lu. xxij. angel⁹ conforta-
bat. ⁊ Zach. j. rn̄dit angel⁹ q̄ loq̄bat in
me v̄ba ꝯsolatoria. Scd̄o inflāmant
affectū hoīs infrigidatū ꝑ torporem.
Un̄ ps̄. Qui fac⁊ angl'os tuos spūs ⁊
mīstros tuos ignē vrētē. Tertio boni
angeli arcēt diabolicas malicias Dic̄
eī Aug. li. de diuīatōibꝫ demonū. De-
mones terrenoꝝ amatoribꝫ maleficia
suadēt se cogitatōibꝫ eoꝝ ꝑ q̄dā imagi-
naria īmiscēdo siue vigilātibꝫ siue dor-
miētibꝫ. h̄ mō decepte sūt mlieres q̄dā
q̄ putāt ī noct⁊ silētio eq̄tare ⁊ cōuiuia
facere ⁊c. q̄ꝝ solū fantasias mouet dy-
abol⁹ ip̄is ī lecto iacētibꝫ. ⁊ tl'es angl'i
boni nō dimittūt nisi ille p̄us errēt ī fi-
de. qꝛ tunc diabol⁹ accipit ptātē sup̄ il-
las. Ex q̄bꝫ om̄ibꝫ recollige ꝙ excepto
xp̄o dn̄o oēs hoīes hn̄t angl'm sibi de-
putatū ad custodiā. etiā ip̄e antixp̄s:
q̄ lꝫ sit dānād⁹. tn̄ angel⁹ ip̄ꝫ a ml'r⁊ pec-
cat⁊ retrahet q̄ faceret si angl'm n̄ hr̄et
⁊ ita maiorē sentiret ī inferno penam
O igit̄ magni dei mag̃ miscd̄ia q̄ etiā
cū suis īimic⁊ tātā fac̄ miscd̄iaꝫ. ⁊ certe
pl⁹ iust⁊. Tertiū salut⁊ documētuꝫ
ex p̄missis themat⁊ v̄bis notem⁹ d̄cla-
randū d̄ celica iocūditate cū d̄r. Sem-
per vidēt faciē p̄ris q̄ ī cel' ē. Cui⁹ facies
est taꝫ delectabil' videre ꝙ ocul⁹ nō vi-
dit nec aur⁊ audiuit nec ī cor hoīs ascē-
dit. Dic̄ mgr̄ ī. ij. di. ix. ꝙ tres sunt ī ce-
lo hierarchie. s. sup̄ior. media. ⁊ inferi-
or. ⁊ ī singul' sūt tres ordīes seu chori ā-
geloꝝ. In sup̄iori sūt seraphin cheru-
bin ⁊ throni. In media sunt dn̄atōes
ptātes v̄tutes. In inferiori sūt p̄ncipa-
tus archangl'i angl'i. d̄ oībꝫ his p̄dict⁊
chor⁊ aliq̄ corruerūt ⁊ facti sūt demones
Sꝫ q̄ ꝑstiterūt sūt ꝯfirmati ex tribꝫ. s.

Primo ex natura
Scd̄o ex gratia
Tertio ex gloria

Prīo dixi ꝙ ꝯfirmatio bonoꝝ angl'o-
rū ī bono ē ex nat̄a. qꝛ spūal' nat̄a solū
sel' ē v̄tibil'. nō sic aūt hūana nat̄a Se-
cūdo ꝯfirmatōꝫ angl'i hn̄t ex gr̄a. qꝛ de-
us eis spēalē dedit gr̄aꝫ q̄ eos ꝯserua-
uit Tertio ꝯfirmatōꝫ angl'i bōi ha-
bēt ex gl'ia. qꝛ vidēt faciem dei suauissi-
mā totalit̄ cui adheserūt. nihil eī vidēt
extra illaꝫ bonitatē qd̄ meli⁹: nobili⁹ ⁊
dulci⁹ essꝫ. ꝓp̄tea ip̄ꝫ deū admirantes
replēt̄ oī gaudio. ⁊ ei gr̄as agētes bn̄-
dicūt ī secula seculoꝝ.

De eodem Sermo. xc.

Qui facis angelos tuos spūs ꝛ mīstros tuos ignē vrētē Ps.ciij. Ad gloriā hodierne festiuitatꝭ rōnabiliꝫ hec ꝟba applicanꝫ. qꝛ sancta maꝫ eccl'ia hodie de oībꝫ spiritibꝫ angelicꝭ festiuat q̄ sūt oēs mīstri dei altissimi. q̄s etiā nobis mīstrādos deputauit. iuxta illd̄ Heb j. Oēs sūt admīstratorij spūs in mīsteriū missi ꝓpꝫ eos q̄ hereditatē capiunt salutꝭ. qd̄ ꝯuenit ex triplici ꝑte scꝫ

Primo ex ꝑte diuīe sublimitatis.

Secūdo ex ꝑte āgelice charitatis.

Tertio ex ꝑte hūane infirmitatis.

Primo dixi q̄ āgeloꝝ custodia hoībꝫ ꝯuenit ex ꝑte sublimitatis diuīe. decebat reuera deū vt hoīez angelice custodie deputaret triplici rōne vicꝫ. ꝓpꝫ altitudinē diuīe potētie. ordinē diuīe sapiētie. ac dulcedinē diuīe misericordie

Primo deū decꝫ vt hoīes ꝑ āgelos custodiat. ꝓpꝫ altitudīez sue potētie. q̄ exq̄ ē potētissimꝰ ñ solū vult honorari ī se sꝫ etiā ī suis ꝟuis. iō ñ suffic̄ altitudini diuīe potētie vt āgeli solū mīstrēt sibi. sꝫ etiaꝫ ad oñsionē sue potētie ħ ab eis exigit vt mīstrēt suis ꝟuis. Scd̄o decꝫ diuinā sapīaꝫ vt āgeli hoībꝰ mīstrēt. diuīa eī sapīa hūc ordinē īstituit cōꝟuat ꝛ exeq̄ꝫ vt postrema ꝑ media deducāꝫ ad sūma. Angelꝰ āt tū rōe īmortal' nature. tū rōe gr̄e ꝯsūmate mediū tenꝫ īter deū ꝛ hoīez lapsū. iō decēs ē vt āgeli mīstrēt ꝛ dirigāt hoīes ī via salutis

Tertio ħ decꝫ diuīe mīe dulcedinez q̄ aꝑuit sinū hoī lapso ne in aliq̄ sibi desit qd̄ spectat ad eꝛnā salutē. ꝛ iō cū hō venūdatꝰ ē. i. ꝑmissus ē vt faceret malū mīstrauit ei filij sui sāguinis p̄ciū ꝑ qd̄ redēptꝰ ē vt faceret bonū. Et qꝛ hꝫ aduersariū īpugnātē dedit ei ministꝝ fortē custodiētē vt sic hūana miseria ex nulla ꝑte remaneret sine diuīe mīe p̄sidio. Hec ī. ij. sentē di. ix. Neqꝫ eī ħ ministeriū derogat sublimitatibꝫ āgelicꝭ qꝛ ꝛ eoꝝ rex xp̄s curaꝫ generꝭ hūani ex miscd̄ia suscipiēs mīstrauit. iuxta illd̄ Job. xiij. Ego ī medio vr̄m sū sic̄ q̄ ministrat. Idē. Filiꝰ hoīs nō venit mīstrari sꝫ mīstrare. Secūdo ex ꝑte angelice caritatꝭ ꝯuenit eoꝝ custodia hoībꝫ. ex q̄ eī āgeli sūt pleni charitate ꝛ feruent d̄i dilectōe ac hoīm. vidētes ruinā angelicā ex hoībꝰ reformādā ac naturaꝫ eiꝰ a suo rege assūptā. Uidēt deniqꝫ q̄ sepe diabolꝰ ī hoīe rōnē seducit. volūtatē allicit. ꝟtutē oꝑatiuā opp̄mit. d̄ q̄ ꝯq̄riꝫ Bern̄. di. Undiqꝫ bella vndiqꝫ tētamēta nusq̄ꝫ ē securitas. īmo vbiqꝫ inimici seueritas. iuxta illd̄. j. Pet. v. Aduersariꝰ vr̄ dia. circūit tāq̄ꝫ leo ru. q̄rēs quē deuo. qd̄ vidētes āgeli ex magna charitate adiuuāt nos. Ps. Angel' suis deꝰ māda. de te vt cust. te. ꝛc̄.

Tertio ex ꝑte hūane īfirmitatꝭ decet angel' custodire hoīez q̄ ē valde īpotēs respectu sui inimici. de q̄ Job. xl. Nō ē ꝑtās sup̄ terrā q̄ ei cōꝑari possit. iō necesse ē adiutoriū celeste vt securi simus d̄ salute. Hiero. Neqꝫ eī tuta eē posset hūana īfirmitas inꝫ tot ꝛ tantas antiq̄ hostis īsidias nisi sāctoꝝ āgeloꝝ muniret̄ p̄sidijs. g̃ nos custodiunt ꝛ adiuuāt mīstri dei oīpotētis. de q̄bꝫ dic̄ thema. Qui facꝭ angelos tu. s. ꝛc̄. Uñ sctī altissimi d̄i āgeli ex p̄missis thēatꝭ verb̄ a tribꝫ specialiter cōmēdanꝫ scꝫ

Primo a sue naturenobilissima essentia. ibi. Qui facꝭ āgelos tuos spūs.

Secūdo a nr̄e miserie vtilissima custodia. ibi. Et ministros tuos ꝛc̄.

Tertio a sue diligētie potentissima victoria. ibi. Ignē vrentē.

Primo itaqꝫ sctī dei altissimi āgeli cōmēdanꝫ ex ꝟbis thematꝭ a sue nature nobilissima eēntia: cū d̄r. Qui facꝭ angelos tuos spūs. ꝟm Lyraꝫ. i. spūales

ſubſtãtias. Et qz ſũt ſubſtãtie ſpũales iõ difficile ẽ eoz eẽntias itelligere hoi bus. qz vt dic̃ pbs. Intelligẽtẽ oportz fantaſmata ſpeculari. Uñ ſãc. Tho. j. p. q. lxxxvij. etiã dic̃ q exq̃ itellect⁹ nr̃ ſm ſtatũ pñtis vite nihil itelligit niſi quertẽdo ſe ad fantaſmata. z ſic ſbſtãtias imateriales q̃ ſub ſenſu z imaginatõe nõ cadunt ſm modũ cognitionis nr̃e itelligere nõ poſſum⁹. Uñ ſa/ducei vt ỏr Act̃. xxiij. nõ dicũt eẽ reſurrectionẽ mortuoz neqz ãgelũ neqz ſpiritũ. Phariſei aũt vtrũqz ꝓfitẽt. Sil'r nos catholici a deo z ei⁹ filio inſtructi ꝓfitemur deũ ſpm̃ nobiliſſimũ z ãgelos ſpũales ſubſtãtias. qõ etiã alic̃ p/bare poſſum⁹ tripl'r. ſ.

Primo autoritatib⁹.

Secũdo rõnibus.

Tertio reuelatõibus.

Primo q̃ angeli ſint pbem⁹ autoritatib⁹ ſacre ſcpture vbi ỏ angelis erpſſa fit mẽtio. Nã Geñ. xix. c. ỏr. q venerũt duo angeli ſodomã veſpe. Et. xxij. Angel⁹ dñi de celo clamauit di. Abraam abraã. Et Exo. xiiij. Angel⁹ dei pcedebat caſtra iſrl̃. z cũ eo piter colũna nubis. Et. xxiij. Mittã angelũ meũ q̃ pcedat te z cuſtodiat i via itroducat qz te ad locũ quẽ ꝓpaui tibi. Et Num̃. xxij Cũ vidiſſet aſina ſtantẽ ãgelũ cecidit ſub pedib⁹ ſedẽt̃. Sil'r Tob. v. Egreſſus tobias inuenit iuuenẽ ſplẽdidiſſimũ ſtantẽ pcinctũ ad ambulãdũ z ig/rãs q̃ angel⁹ dei eẽt ſalutauit eũ et dixit. Uñ te habemus bone iuuenis. Et Eccl̃i. v. Ne dicas coꝛã angelo tuo nõ ẽ puidẽtia. Et Pſ. cxlviij. Adorate eum oẽs angeli ei⁹. Ibidẽ. Laudate eũ oẽs angeli ei⁹. Hinc Dañ. iij. Angel⁹ aut̃e dñi deſcẽdit cũ azaria z ſocijs ei⁹ i fornace Baruch. vij. Angel⁹ me⁹ erit vobiſcũ. Judith. xiij. Uiuit dñs q̃m cuſtodiuit me angel⁹ ei⁹. z in multꝭ alijs veteris teſtamẽti locꝭ. ſz z in nouo teſtamento ſacra angelos eẽ teſtat̃ ſcpturа Mat. xviij. ſaluator ait. Erũt hoies ſic angeli dei i celo. Et eiuſdẽ. xviij. Angeli eoruz ſp videt faciẽ pris mei q̃ in celis eſt. Et xxiiij. cap̃. Mittet angelos ſuos cum tuba. Et. c. xxv. Cũ venerit filius hois in maieſtate ſua z oẽs ãgeli ei⁹ cũ eo. Et xxvj. c. An putas qz nõ poſſum⁹ rogare patrẽ meũ z exhibebit mihi mõ pl⁹ q̃ duodecim legiões angelor̃. Et Job. v. Angel⁹ ãt dñi ſm tps deſcẽdebat i piſcinã. z Act̃. xij. Miſit dñs ãgelũ ſuũ z eripuit me de manu herodis. Et inumer⁹ alijs ſcpture no. te. locꝭ legũt̃ ãgeli eẽ ſubtiles eẽntia inũerabiles. Secũdo ỗ idẽ pbem⁹ rõnib⁹. Prima rõ ẽ cõplemẽtũ ſiue pfectio vniuerſi. dicit Deo. c. xxij. Dei pfecta ſũt opa. Uñ ſic̃ videm⁹ q̃ de⁹ aliq̃d creauit corpeam creaturã vt lapidẽ: lignũ: terrã. quedã mixtũ vt hoies z bruta. q̃dã pure ſpũalẽ vt angelos. Si em̃ ẽ dare vnũ extremũ z mediũ. tunc etiã ẽ dare aliud extremũ. ſz corpalis creatura eſt extremũ q̃dã. hõ aũt mediũ. q̃ ẽ dare aliõ extremũ. ſ. creaturã pure ſpũalẽ. et talis ẽ angel⁹. Hic Bre. iij. dial'. dic̃. Deus tres vitales ſpũs creauit. Unuz q̃ carne tegit̃ z cũ carne morit̃. aliũ q̃ carne tegit̃ ſz cũ carne ñ morit̃. Tertiũ q̃ nec carne tegit̃ nec morit̃. ꝓm⁹ ẽ bruto rũ. ſcõs ẽ hoiz. tertⁱ⁹ ãgelor̃. Scõa rõ q̃ ãgeli veracit̃ ſũt. pbem⁹ rõe gubnatõis. de⁹ ei oĩa ordiauit vt iferiora a ſuperioribus gubnẽt̃. Uñ Tho. j. p. q. xlv. dicit q̃ cũ vniuerſũ ꝓfect corpalib⁹ z ſpũalib⁹ ſic create ſũt ſpũales creature q̃ ad creaturã corpalẽ aliquẽ ordinẽ habeãt z toti creature corpali pficiãt. q̃ cõcordat cũ b. Bre. i moral'. q̃ dic̃. Et rebus ſenſibilib⁹ diſcim⁹ q̃d de inſenſibilib⁹ atq̃ itelligibilib⁹ ſentiam⁹. ter/

ra nāq; aere fecūdat̄.aer v̄o ex celi q̄li
tate disponit̄:sic iumētis hoīes.hoīb
angeli.archāgeli v̄o angel' p̄sūt. Nec
ille. Uniuersus itaq; mūd⁹ iste sensibi
lis q̄si q̄dā liber ē script⁹ digito d̄i viui
z singule creature q̄si figure q̄dā sunt
ad manifestādā q̄dāmō inuisibilē po
tētiā sapīam z bonitatē dei q̄ q̄lib; hō
rōnalis legere pōt inter q̄s potissime
reluceāti angel' vt admiremur d̄i po/
tentiā sapīaz z bōitatē ꝯsiderando cre
aturā corpalē z spūalē.ecce aīam cū q̄
loq̄mur intelligim⁹ z viuim⁹ ītellige
re nō possum⁹ plene q̄nto mag; ange
licā naturā.sz sufficit eos credere esse
multos subtiles z īmortales vt admi
remur z ad deū referēdo dicam⁹ illud
Ps̄. Quā magnificata sunt opa tua
dn̄e oīa ī sapīa fecisti. O dn̄e de⁹ īmē/
se potētie z bonitat; oīa nob creasti eti
am mirabiles āgelos. O igit̄ aīa mea
expgiscere de sōno negligētie z dic illd
ps̄. Uenite filij z narrabo vob q̄nta fe
cit de⁹ aīe mee. Tertio ꝙ āgeli sunt
veracit̄ ꝓbem⁹ reuelatōib .hoīes em̄
qz sunt sensuales.iō angeli dicunt̄ se/
pe appuisse sensibilit̄. Dic̄ em̄ Aug.li.
xvj.d̄ ciui.dei.ꝙ āgeli in assūpt; corpi
bus abrae appuerūt q̄ visi sunt ab eo
z a tota familia ei⁹.a loth z a sodomi
tis q̄ excipe volebāt eos de domo loth
vi vt abuterēt̄ eis ꝓpt̄ q̄d submersi sūt
tali autē visiōe nō videt̄ nisi corp⁹.cuz
ḡ angeli nō habeāt sibi natural'r vni/
ta restat ꝙ assumāt aliunde.s.fm san
ctū Tho.vbi s̄.de aere ꝯdēsando ip̄m
v̄tute diuīa q̄ntuz necesse ē ad talē re/
p̄ntatōz.q̄d corp⁹ licet videat̄ viuū nō
tn̄ ē viuū.ita ꝙ videt̄ hr̄e oc'los aures
z nares z cetera sensuū īstrumēta.tn̄ ꝑ
illa organa angel⁹ nō sentit.qz nō ꝓ/
pterea format̄ tale corp⁹ vt angel⁹ ꝑ il
lud sentiat.sz ad h̄ vt ꝑ hmōi organa
v̄tutes spūales angelo ꝝ denotent̄, si
em̄ ꝑ tales oc'los videret z nō al's tūc
retro se q̄ sunt nō posset cog̃scere q̄d ē
falsū. Sil'r locutio ī tali corpe assum
pto nō ē v̄e locutio sz aliq̄d locutōi si/
mile inq̄ztū āgel⁹ format ꝑ tale corp⁹
ī aere sil'es vocib hūanis. Comestio
em̄ vera fieri nō pōt.qz comestio īpor
tat sumptōz cibi ꝯuertibil' in substan/
tiā comedētis.ad quā nō ē tale aptuz.
iō dixit raphael Tob.xij. Cū essem vo
biscū ꝑ volūtatē d̄i videbar q̄dē man/
ducare z bibere.sz ego cibo z potu īui
sibili vtor.neq; tale corp⁹ assūptū ha/
bet carnē aut ossa aut sāguinē ī venis
sic̄ aliud corp⁹.iō saluator dixit p⁹ suā
resurrectōz discipul' ip̄m fātasma pu/
tātib Lu.vl. Uidete man⁹ meas z pe
des meos qz ego ip̄e sū palpate z vide
te qz spūs carnē z ossa nō hz sic̄ me vi/
det; hr̄e. Sil'r in no.te.freq̄nti⁹ īueni/
mus āgelos appuisse sic̄ Lu.j.c. Ap/
paruit zacharie āgel⁹ dn̄i stās a dextr;
altar; incēsi.z qz v̄bis ei⁹ nō credebat
mut⁹ effect⁹ fuit. Deinde eodē ca.dicit̄.
Missus ē gabriel angel⁹ a d̄o in ciui
tatē galilee cui nomē nazareth ad v̄gi
nē despōsatā viro cui nomen erat io/
seph d̄ domo dauid z nomē v̄gīs ma
ria.vbi ip̄a v̄go āgelo nūciāte cōcepit
deū z hoīez. Sil'r Act̄.xij.d̄r. Angelus
dn̄i astitit z lumē refulsit ī habitaculo
carcer; ꝑcussoq; latere petri excitauit
eū di. Surge velocit̄ z ceciderūt cate/
ne d̄ manib ei⁹.z mlte sūt tales reue/
latōes. Un̄ z ī ve.te.oēs reuelatōes fa
cte fuer̄t ꝑ āgelos ꝓut dic̄ b.stephan⁹
Act̄.vij. Sz z mali āgeli freq̄nt̄ appa
ruisse legūt̄ tā bōis q̄z mal'.sic̄ pz ī euā
gelijs. Et Act̄.xix.d̄r. Tētauer̄t q̄dā de
circūstātib exorcistis īuocare sup eos
q̄ hēbāt malos spūs nomē dn̄i iesu d.
Adiuro vos ꝑ iesuz quē paul⁹ p̄dicat
Erāt autē sceue iudei p̄ncipis sacerdo
tū septē filij q̄ h̄ faciebāt. Rn̄dēs autē

spūs neq̄ dixit eis. Jesū noui ꝛ paulū scio. vos autē q̄ est. Et īsiliēs hō ī eos in q̄ erat demoniū pessimū. et dn̄at⁹ ē ambo ꝝ. h̄ āt notuꝫ factū ē oīb⁹ iudeis atq̄ gētilib⁹ q̄ habitabāt ephesi. O q̄t vidim⁹ taliū ocul' nr̄is. o q̄ crudeliter vexari ꝯspexim⁹ ꝛ adhuc miseri dulcedine pn̄t vite excecati nō credūt d. Jā filij apparerēt si eēnt demones. ꝛ certe ille sic dicēs ex corde ē vn⁹ d̄ filijs ip̄o ꝝ iuxta illd̄ Job. viij. Uos ex pr̄e diabolo est. Jō indubie ē tenēdū q̄ sūt angeli bōi ꝛ etiā āgeli mali. Sꝫ his p̄t̄missis reuertamur ad ꝓpositū pscrutādo essentiā nobilissimā angeli q̄d sit. Und̄ s̄m Damas. angel⁹ ē substātia intellectualis sp̄ mobil'. arbitrio libera. īcorporea. d̄o mīstrās. īmortalitatē suscipiēs s̄m gr̄aꝫ ꝛ nō s̄m naturā. cui⁹ sb̄stātie speciē ꝛ terminū sol⁹ q̄ creator ē nouit. Dr̄ p̄mo suba ītellectual' ꝛ n̄ rōnal'. qꝛ rō cog̃scit vnū p⁹ aliud. qꝛ rōcinatio nihil aliō ē q̄ discursus a cā incausatū. ītellect⁹ āt ē sine inq̄sitōe ꝛ cōpositōe: iō ꝯpetit nature magꝫ simplici vt āgelo. rō v̄o min⁹ simplici vt hoī Pro q̄ ē sciēdū q̄ āgeli p̄cellūt hoīes ī q̄tuor. Prīo in creatōis dignitate. q̄a āgeli digni⁹ sūt creati q̄ hoīes. s. in die dn̄ica q̄ ē dies leticie in celo q̄ nihil est nobili⁹. ꝛ p̄mo int̄ oēs. hoīes v̄o post āgelos in die tristicie vicꝫ sexta feria ī terra q̄ ē elemētū vili⁹. iō hō ꝓp̄t pctm̄ ade fact⁹ ē mortal'. angel⁹ v̄o īmortal' Un̄ Gre. Sic nāq̄ īmortal' ꝯdit⁹ ē vt si nō peccasset etiā mori non potuisset

Secūdo angeli p̄cellūt hoīes in vite puritate. omēs em̄ angeli qui in celo pstiterūt nūq̄ peccauer̄t sꝫ ī oīb⁹ d̄i voluntatē fecer̄t. hoīes v̄o ad min⁹ venial'r peccāt. Eccs. vij. Nō ē hō ī t̄ra q̄ faciat bonuꝫ ꝛ nō peccet. excepta b. virgine q̄ ē exaltata sup̄ choros āgelorū.

Tertio āgeli excellūt hoīes ī seruitij facilitate. Nā vn⁹ hō ī s̄uiēdo d̄o vna die pl⁹ fatigat̄ q̄ oēs āgeli ab ītio mūdi: qꝛ corp⁹ qd̄ corrūpit̄ agg̃uat aīam

Quarto āgeli p̄cellūt hoīes in p̄mij citiori pceptōe. qꝛ ip̄a die q̄ creati sūt ꝛ ꝯuersi ad deū bōi āgeli mox pcepert̄ p̄miū eēntiale. i. visiōeꝫ d̄i. ꝛ sūt iā pl⁹ q̄ sex milia ānoꝝ. hoīes nō nisi p⁹ mortē xp̄i ꝛ ip̄oꝝ. qꝛ dixit saluator Mat. xx. Cū sero factū eēt. i. mors: dixit dn̄s vinee ꝓcuratori suo. voca oparios ꝛ redde ill' mercedeꝫ. Dr̄ scd̄o ī diffinitōe sp̄ mobil' nō de loco ad locū sꝫ mobilitatē nature hꝫ vl' ītelligētie vl' volūtatis qꝛ sp̄ ītelligit ꝛ vult aliq̄d. ꝛ s̄m Gre. ī nihilū reuerterēt̄ nisi māu oīpotēt̄ sustētarēt̄. Jdē ī mor̄. Sola nat̄a īcōp̄hēsibil' a statu suo nescit moueri q̄ ab eo qd̄ sp̄ idē ē nescit īmutari. Nā si āgelorū suba a mutabilitat̄ sue motu fuisset aliēa neq̄q̄ ī reprob̄ spiritib⁹ a sue btītudīs arce cecidissꝫ. Dr̄ t̄cio arbitrio liba. Nā vbicūq̄ ē ītellect⁹: ibi ē li. ar. ꝛ vbicūq̄ ē ītellect⁹: ibi ē estimatio ꝛ electio. Jō dic̄ Bona. ī. ij. di. q̄ triplex ē li. ar. s. diuinū āgelicuꝫ ꝛ hūanū. Diuinū ē d̄ necītate sp̄ ad bonū det̄minatū: ita q̄ de⁹ sp̄ libe eligit bonū. Angelicū v̄o ē tm̄ sel' v̄tibile ad bonū vl' malū ꝛ postea illd̄ sp̄ libe elegit. hūanū v̄o ē freq̄nt̄ v̄tibile eo q̄ se nō total'r p̄t cōuertere. exq̄ ꝯstat ex sēsu ꝛ ītellectu. hic Alex. ij. p. q. vij. dat rōnē hui⁹ di. Om̄e creatū ē v̄tibile vl' s̄m eē vl' s̄m electōꝫ sꝫ āgel⁹ ē creat⁹. g̃ v̄tibil'. nō s̄m eē cū sit īmortal': sꝫ s̄m electionē. Un̄ Job. iiij. dicit. Ecce q̄ ei seruiūt nō sunt stabiles ꝛ in angel' suis repit p̄uitatē. Dr̄ q̄rto ī corpea. qꝛ angel⁹ nō hꝫ corp⁹. hꝫ tn̄ q̄dāmō ꝓprietatē corpis: qꝛ sic̄ corp⁹ est in loco: sic ꝛ angel⁹. Dic̄ em̄ magn⁹ alber. ī cōpēdio. li. j. q̄ aliq̄d ē in loco circūscp̄tiue ꝛ diffinitiue. sic̄ corp⁹ sic est in vno loco q̄ nō in alio. ꝛ cuꝫ h̄ locuꝫ

circũscribit seu occupat sibi. Aliq̃d ꝟo est ĩ loco diffinitiue tm̃. sic̃ angel⁹ q̃ sic est ĩ vno loco ꝙ tũc nõ ẽ ĩ alio. nõ tñ occupat locũ. vñ mille angeli possent in vno g̃no esse. Aliq̃d est ĩ loco ꝑtim circũscriptiue ⁊ ꝑtim diffinitiue sicut corpus xp̃i sub sacr̃o. ita ꝙ sic ẽ sub hostia ꝙ nõ vbiq̃: nec tñ excedit hostie mẽsurã. Aliq̃d est ĩ loco nec sic nec sic. sic de⁹ ⁊ h̃ iõ. qꝛ ñ diuidit̃ ꝑ materiã vt corp⁹ nec ꝑ suppositũ vt ãgel⁹ sꝫ eẽ ei⁹ vbiq̃ ei ẽ ꝓpriũ. qꝛ dat oĩb⁹ creat⁹ eẽ. qñ vero d̃s d̃r veĩre vl̃ recedere solũ ꝑ effectuꝫ facti d̃r. Hinc Aug. De⁹ q̃ te dimittit q̃ it nisi a te placato ad te ꝑ irã. O de⁹ magne. o infinite potẽtie: ecce pctõres te nõ timẽt q̃ tñ tuũ eẽ exire nõ pñt. iuxta illud ps̃. Si ascẽdero ĩ celũ tu illic es. si descẽ. ad ĩfer. ades. Dr̃ q̃nto. deo mistrãs. qd̃ ĩtelligit̃ d̃ q̃cũq̃ obseq̃o. et sic tã assistẽtes q̃ꝫ mĩstrãtes mĩstrant. Heb. j. Oẽs sũt admĩstratorij spũs. q̃n poti⁹ etiã demões q̃ sũt tortores d̃i. Dr̃ sexto. ĩmortalitatẽ suscipiẽs s̃m gr̃am nõ s̃z naturã. qꝛ nll̃a nat̃a ex se ꝑter diuinã hꝫ ĩmortalitatez. sꝫ sic̃ oĩa creata sũt a d̃o: ita oĩa ꝯs̃uãt̃ ꝑ ip̃z. Dr̃ vltimo cui⁹ sub̃e spẽm ⁊ terminuꝫ sol⁹ creator nouit. Per h̃ oñdẽs ꝙ null⁹ ĩ mundo possit declarare naturã angl̃icã qꝛ hõ nõ ꝑt ĩtelligere. Cui⁹ rõꝫ dic̃ Lyra sup xxiij. act⁹ apl̃oꝝ. Quia inq̃t hõ ĩtelligit cũ fantasmate. vñ si vult ĩtelligere angelũ: format sibi fantasma cuiusdam pulcerrimi hoĩs alati. Si vult ĩtelligere deũ: format sibi fantasma cuiusdã reg⁹ magni. sꝫ certe ñ tal̃ ẽ angelus nec d̃s. qꝛ ĩcorpore⁹ ⁊ ĩeffabil̃. qꝛ facit angl̃os suos spũs ⁊c̃. Scd̃o altissimi d̃i ãgl̃i ex themat⁹ ꝟbis ꝯmẽdãt̃ a nr̃e miserie vtilissima custodia cuꝫ d̃r mĩstros tuos. ip̃i eĩ angl̃i assistunt diuine ꝯtẽplatõi. ĩsistũt hũane custoditõni. resistũt diabolice tẽtatõi. Vñ ex ãgeloꝝ custodia q̃ttuor possum⁹ intelligere. scilicet

Primo angelice custodie ꝟitatem
Scd̃o hũane ĩdigẽtie necessitatẽ
Tertio angelice nature charitatẽ
Quarto diuĩe ꝓuidẽtie bonitatẽ

Primo nimiꝝ ex ãgl̃oꝝ custodia ĩtelligere possũ⁹ eoꝝ custodie ꝟitatẽ. mlti nãq̃ hoĩes potissime pctõres ñ credũt ꝙ ãgl̃i altissimi d̃i eos die noctuq̃ custodiãt ⁊ a malo r̃trahãt. exq̃ eosdẽ corꝑeis ocul̃ ñ vidẽt. Jõ h̃ ita eẽ vt hoĩes sint g̃ti d̃o ⁊ ãgel̃ custodiẽtib⁹ ꝓbem⁹ tripl̃r. s. auc̃tib⁹. rõib⁹ ⁊ exẽplis Prĩo itaq̃ ꝙ ãgl̃i sint hoĩꝫ custodes: ꝓbem⁹ auc̃tib⁹. Nã glo. sup illd̃ Esaie lxij. Sup muros tuos ꝯstitui custodes dic̃. ꝙ custodes hoĩꝫ sũt ãgl̃i. Et p̃s. Angel̃ suis d̃s mã. ⁊c̃. Sup q̃ Ber̃. sic ait. O q̃ꝫtã dꝫ tibi h̃ ꝟbũ ĩferre reuerẽtiaꝫ. afferre deuotõꝫ. ꝯferre fiduciã. reuerẽtiã ꝓ pñtia. deuotõꝫ ꝓ beniuolẽtia. fiduciaꝫ ꝓ custodia. Caute g̃ãbula vbi sũt angl̃i. sic eis mãdauit d̃s vt custodiãt te ĩ oĩb⁹ vijs tuis. ĩ q̃uis diuersorio. ĩ q̃uis angulo reuerẽtiã hẽas corã angl̃o tuo. nec facere audeas illo pñte qd̃ me pñte nõ auderes. Jdẽ. Benignissim⁹ es dñe ihu q̃ nõ es ꝯtẽt⁹ nr̃orũ fragilitate muroꝝ carnis sꝫ angelicam custodiã supaddis. Sꝫ ⁊ ip̃a veritas xp̃s Mat. xviij. dic̃. Angeli eorũ sp̃ vidẽt faciẽ p̃ris mei q̃ ⁊c̃. Scd̃o h̃ idẽ ꝓbem⁹ rõe. Rõ eĩ dictat vt q̃ꝫdiu puer ẽ ꝑuul⁹ hẽat directorẽ. sic̃ videm⁹ in scolis pueros hr̃e pedagogos. Sꝫ j. Cor̃. xiij. apl̃s statũ vie assil̃at statui puerili. g̃ hõ ĩ pñti via custodit̃ ab angel̃ donec ꝑueniat ĩ etatẽ ꝑfectã. Secũdo rõe ꝓbat̃ sic. qꝛ d̃s vult hoĩes ꝓmouere ad et̃nã btĩtudinẽ sup̃ facultatẽ hũanã ad quã nõ ꝑt ꝑuenire ex se tũ qꝛ fragil̃. tũ qꝛ hꝫ fortissimũ aduersariũ diabolum. Juxta illud Eph. vj.

nõ est nob̃ colluctatõ aduersus carnẽ
ꝛ sanguinẽ.s.solũ.sꝫ aduersus ꝑncipes
ꝛ ptãtes:aduersus mundi rectores te
nebraꝝ harũ .g̃ necesse ẽ vt ab angelo
adiuuet̃ Tertio h̃ idẽ ꝓbem⁹ exẽplis
Dr̃ em̃ Act̃.xij.q̃ dũ petr⁹ angelũ libe
rasset d̃ carcere ꝛ iuisset ad domũ ma
rie mr̃is marci ꝛ pulsassꝫ.puella vidẽs
ip̃m p̃ gaudio nõ apuit:sꝫ iuit et dixit
illis.Cui dixerũt.isanis. Illa ãt dice/
bat.nõ insanio:sꝫ sic ẽ. Ille ṽo dixerũt
forsitan angel⁹ ei⁹ ẽ. Uñ legit̃ in vita
scti iob̃is euãgeliste q̃ dũ duo discipu
li ip̃i⁹ abissent retro.corã eis suscitauit
quendã iuuenẽ q̃ dixit eis. Uidi d̃mo
nes gaudẽtes d̃ vob̃:ꝛ angelos ṽros
tristes.hãc aũt tristiciaꝫ insinuauerũt
tm̃mõ resurgẽti.sic etiaꝫ d̃r Esa.xxxiij.
Angeli pacꝫ amare flebãt. Sꝫ vt dicit
sctũs Tho.sup.ij.dist.xj. Angeli boni
tristari nõ pñt.qꝛ sc̃ iã i pfecta felicita/
te.iõ si aliq̃ dãnabũt̃ de ill' q̃s custodi/
unt nõ dolẽt nec tristãt̃:sꝫ volũtatẽ su/
am ꝯformãt diuĩe.oñdũt tñ qñq̃ tri/
sticiã ad vtilitatẽ alioꝝ.sic legit̃ Q, dũ
q̃dã nouici⁹ egressus fuisset de ordine
seq̃bat̃ ip̃m q̃dã hõ pulcerrim⁹ q̃ inq̃si
uit tristis vñ veniret. Et ille.q̃d tibi cu
ra est d̃ mea via. Cui rursus.certe ma
gna cura inest mihi d̃ te. ꝛ q̃si flẽs dice
bat. Ego em̃ sum angel⁹ tibi ad custo
diã deputat⁹.ꝛ null⁹ custodie mee de/
putat⁹ perijt.sꝫ tu vis perire redeũdo
ad secl'm. Qui his auditꝫ cõpũct⁹ ait.
Nec ego ꝑibo sꝫ reuertar.q̃ iteꝝ ĩgres/
sus ordinẽ laudabil'r vixit Scd̃o ex
angl'oꝝ custodia ĩtelligere possumus
hũane ĩdigẽtie necessitatẽ.exq̃ em̃ hõ ẽ
tã fragil' ad bonũ ꝑficiẽdũ:ꝛ ꝓnus ad
malũ.iõ d̃s ei ꝯtulit adiutoriũ angeli
cam custodiã vt ꝓficiat ĩ bonum gr̃e.
nec cadat ĩ malũ culpe.vl' si cadat re/
surgat:aut nõ totiẽs cadat. Uñ sic d̃s
nõ deficit ĩ creãdo ita ñ defic̃ ĩ gub̃nã/
do. Dic̃ tñ Tho.i.ij.dis.xj.q̃ sic̃ diuine
ꝓuidẽtie ẽ sic ĩpedire mala vt tñ ꝯditio
nature saluet̃.ita etiã d̃ custodia ãgl'o
rum q̃ ẽ diuĩe ꝓuidẽtie executio vt nõ
cogãt hoĩem ne li.ar.ꝑiret ꝛ rõ meriti.
Nõ igr̃ estimes hõ q̃ angel⁹ ꝑ tp̃s ca/
piẽdo retrahat a malo ꝛ iducat ad bo
nũ .sꝫ subtilit̃ sic̃ bona ꝯsuetudĩe vl' ṽe
cũdia. Uñ exq̃ angl'i ad hoĩꝫ necessita
tẽ sc̃ deputati:iõ aĩe sepate nõ hñt ãge
los.qꝛ iã sc̃ extra statũ merẽdi. nec pñt
ꝓficere nec deficere. Sil'r xp̃s dñs nõ
habuit angelũ deputatũ ad custodiẽ/
dũ:exq̃ erat ver⁹ ꝯp̃hẽsor ꝛ bonũ ei⁹ ĩ/
pediri nõ pot̃at vl' ꝓmoueri. Dr̃ tamẽ
Lu.xxij.ãgelũ ꝯfortasse eũ ĩ passiõe ñ
custodiẽdo sꝫ ꝯg̃tulãdo ei⁹ fortitudĩ.si
cut hõ natural'r ꝯfortat̃ ĩ tribulatõne
ad pñtiã amicoꝝ. Alij ṽo hoĩes ĩ pñti
vita exñtes hñt angl'os sibi deputatos
Hiero. Mag̃ ẽ dignitas aĩaꝝ vt vna
q̃q; hẽat ab ortu sue natitatꝫ in sui cu/
stodiã ãgl'm d̃legatũ Hic ṽo ãgel⁹ nũ
q̃ꝫ hoĩeꝫ ex toto dimittit q̃lẽcũq̃ pctõ/
rẽ.etiã ip̃ꝫ antixp̃m.cui etiã ĩb̃ ꝓdest q̃
ñ ꝑmittit tã mlt̃a mala facere q̃ꝫ tavel
let.iõ nõ hẽbit tã mlt̃a tormẽta Dic̃ tñ
san. Tho.ij.ꝑte.q.xl.q̃ si angel⁹ relin/
q̃t hoĩeꝫ loco:nõ tñ relinq̃t q̃ ad custo
die effectũ.qꝛ etiã cũ ẽ ĩ celo recog̃scit q̃
circa hoĩeꝫ agãt̃.nec ĩdiget mora mag̃
tp̃is ad motũ localẽ sꝫ statĩ põt adesse
Dr̃ tñ relinq̃re s̃m q̃d inq̃ꝫtũ nõ ꝓhibꝫ
oĩa nocumẽta.vl' qꝛ expõit tribulatõi
bꝫ.vl' qꝛ iusto dei iudicio ab aliq̃ pctõ
ñ retrahit.nũq̃ꝫ tñ sic relinq̃t q̃n aliq̃s
effect⁹ custodie seq̃t̃. Tertio ex angl'oꝝ
custodia ĩtelligere possum⁹ ãgelice na
ture caritatẽ.q̃ lꝫ sp̃ videãt dulcissimã
dei p̃ris faciẽ.tñ iõ ꝓp̃t nimiã caritatẽ
erga nos nõ dimittũt nos sine custo/
dia. O q̃ꝫ dulcissima ẽ visio faciei dei
p̃ris ĩ q̃ ẽ oĩs delectatio et beatitudo.
De qua Petr⁹ apl's. In quẽ desiderãt

angeli ꝓspicere. In ipa ꝙppe videt vo
luntatē ei z caritatē qli nos dilexit. Uñ
z ipi gntū i eis ē ꝓcurāt nobiscū vt ipis
in ifimo choro remanētibꝫ nos trans/
ferrēt ad sūmuz: z vt habeāt socios ad
laudādū z glorificādū rā bonū z pul
chrū deū. Quarto ex angelorꝫ custo/
dia itelligere possumꝰ diuie pudētie
bonitatē q oēs saluare vult. In cuiꝰ si
gnū strēnuis militibꝫ muniuit boiez
ꝑ aduersariū. Hic Ber. sup Qui habi
tat. Quid sub tāꝭ custodibꝫ timeamꝰ
nec supari nec seduci ꝓmittūt q custo
diūt nos i oibꝫ vijs nris. fideles sunt.
prudētes sūt. potētes sūt. iō deꝰ gliose
deꝰ eterne. deꝰ miserecors z pie si mea
pdītio tibi placeret. cur tali custodia
me defensares. o deꝰ benigne si eterna
mea mors letificaret te z tibi placeret
tā diu dānare mꝭtoties potuisses. sed
expectasti ad penitētiā. iussisti angelis
tuis vt tāꝗ fidelē famulū qnpotꝰ fi/
liū custodiāt. Tertio āgeli altissimi
dei cōmēdāt ex themate ꝛbis a sue di
ligētie potētissima victoria: cū dr. ignē
vrentē facis angelos tuos dñe deus.
Sic ei ignis excedit alia elemēta i ac/
tiualitate: sic angeli creaturas i ptāte
Uel fm Tyrā angeli dicūt ignis vrēs
qz freqnt legūt ignis appuisse spē. si
cut moysi i rubo ardēti Exo. iij. vocat
ēn angelꝰ ille dñs. qz ꝓsonā dñi repñ
tabat vt dic Bze. Sillr. iiij. Reg. ij. in
trāslatōe belie q facta ē misterio ange
lorꝫ i curru igneo. Uñ angelꝰ dr ignis
vrēs ꝓpter tres ꝓprietates ignis scz

Primo qz ignis potēter agit.

Secūdo qz ignis idefinēter vrit.

Tertio qz ignis decēter illumiat.

Prio dici ꝙ angelꝰ dr ignis. qz sic ig/
nis materiat potēter agit i rē cōbusti/
bilē: sic angelꝰ in boiez sibi deputatū.
Nā angelꝰ tētatoz dissoluit. Sic patz
Daniel. iij. i figura vbi angelꝰ dñi de/
scēdit i fornacē z excussit ignē de ea. z fe
cit mediū fornaci. qsi vētū rorī flantē:
sic faciet spūaliꝫ aie tētate. Itē celeriter
oīones z bona opa do repntat Tob.
xij. dixit raphael āgelꝰ. Qñ orabas tu
z nurꝰ tua sara cū lachrymis ego ob/
tuli memoriā oīonis. Itē qz a peccatoꝛ
excitat cito. dicēs Actoꝛ. xij. Surge velo
citer. Itē ptātes ꝛrias arcet. ptz Tob.
viij. vbi dr ꝙ angelꝰ ligauit asmodeū.

Secūdo angelꝰ dr ignis. qz sic ignis
idefinēter vrit: sic angelꝰ sp ardet i dei
amore. iuxta illud Matth. xviij. An/
geli eorꝫ sp vidēt faciē patris. Tertio
angelꝰ dr ignis. qz sicut ignis decēter
illumiat: sic angelꝰ. qđ fit dupliꝫ. Uno
mō ad sensū qñ visibiliē apparens de
aliq re docet. Alio mō ad intellectū. z
talis illumiatio ꝓfecta ē. qz hꝰ diabolꝰ
nō pōt facere sz bñ ꝑmū. Pro q sciēdū
q tripliꝫ pōt itellectꝰ z affectꝰ hūanꝰ ac
cēdi siue illumiari efficiēdo: excitādo z
adiuuādo. Primo mō solꝰ deꝰ illumi
nat z accēdit. sic ignis accēdit ligā. Se/
cūdo mō. s. excitādo ꝓcupiscibile pōt il/
lustrare siue accēdere sic ligna dicunt
accēdere ignez. Tertio mō adiuuādo
pōt angelꝰ illumiare z accēdere amo/
uēdo fantasmata q ipediūt itellectuz.
de q ponit exēplū Alex. ij. p. q. xxxix. sic
i speculo materiali obiecto alteri rep/
sentanti ibi repntata: sic āgelꝰ illustra
tus obiicit se itellectui. Et qz ē specꝰ m
volūtariū solū illa itelligit q ipe vult
vt itelligat. z sic q exiccat ligna dr ignē
incendere. Uerūtn imittere vel creare
nouas cogitatōes nō pōt sz solꝰ deꝰ. q
facit angelos suos spiritus. cui est bo
nor z gloria rē.

De scō Hieronymo Sermo. xcj.

Fidelis ser uus z pru
dens quē ꝓstituit dñs sup fa/
miliā suā vt det illis cibū i tpe

Matth. xxiiij. Nec charissimi sūt verba nostri redēptoris. in q̄bus seruuz suū a tribꝰ cōmēdat scz.

Primo a fidelitatis virtute.

Secūdo a prudentie nitore.

Tertio a ꝓuisionis sollicitudine.

Primo nāq; saluator cōmēdat seruū suū a fidelitatis virtute. q̄ specialr̄ ꝯsistit in dñi sui ac suiꝑpi⁹ cognitōe. vt videlicet dñi sui bona nō dissipet q̄nimmo mlt̄iplicet ac ip̄m in oībus honorificet ac circa sibi iniunctū officiū tā/q̄z rōnē redditur⁹ inuigilet. Unde dicit saluator tales seruos beatos Lu. xij. Btī inq̄t sūt ſui illi q̄s cū venerit dñs inuenerit vigilātes. Tal' fuit b. Hierony. q̄ valde multiplicauit fidē. et sacre scripture ītellectū oībꝰ cōicauit. ac in oībꝰ dñi dei gl'iaz q̄siuit. Unde Seuerus. Hieronym⁹ inq̄t p̄ter fidei meritū dotēq; v̄tutū non solū latinis atq; grecꝫ sz etiā hebraicꝫ ita lr̄is īstruct⁹ est vt se illi in oī scīa nēo audeat cōpare. cui iugis aduersus malos pugna ꝑpetuūq; certamē. odert eū heretici. q̄r eos īpugr̄e ñ desijt. odert eū clerici. q̄r vitā eoꝝ īsectabat̄ ꝛ crimīa Sz plane boni oēs imitāt̄ ꝛ diligūt. Scdo dñs seruū suū cōmēdat a prudētie nitore. q̄ ſm Lyrā ī ꝓlogo sup epl'az iude ꝯsistit in q̄tuor. Primo ī ꝯtēptu ꝓspitatꝫ tpalis ob amorē ꝑpetue felicitatꝫ. ꝺ q̄ ꝺr Eccēs. iiij. Melior ē puer paup ꝛ sapiēs rege stulto ꝛ sene q̄ nescit p̄uidere ī posteꝝ ꝙ de carcere catenisq; q̄s egredit̄ ad regnū. Scdo prudētia siue sapiētia ꝯsistit ī sustinentia aduersitatis obtētu ꝑpetue q̄etꝫ. ꝺ q̄ Prouer. xxiiij. Uir sapiēs fortꝫ ꝛ doct⁹ robust⁹. Tertio prudētia ꝯsistit ī amore fraternitatis cōsideratiōe celestis vnitatis. de q̄ Eccī. j. Dilectio dei honorabilis sapiētia ꝛc. Quarto ꝯsistit prudētia in fuga carnalis voluptatꝫ. Unde Prouer. xxiij ꝺr. Audi fili mi et esto sapiens. noli eē in conuiuijs potatoꝝ. Talis prudēs seu sapiēs fuit beat⁹ Hiero. q̄ de se ad eustochiū ita scribit. Quotiēs inq̄t ī heremo ꝯstitut⁹ ꝛ in ista vasta solitudīe q̄ exusta solis ardoribꝰ horridū mōachis prestabat habitaculū putaui me romanis delitijs īteresse. horrebāt mēbra sacco deformia. squalida cutꝫ sitī ethiopice carnis adduxerat. q̄tidie lachryme. q̄tidie gemit⁹. ꝛ si q̄n repugn/tez somn⁹ oppssisset īminēs nude humo vix ossa herētia colligebā. de cibis taceo cū etiaz lāguētes mōachi aq̄ vix frigida vtant̄. Tertio saluator ꝯmēdat seruū suū a ꝓuisiōis sollicitudine dicēs. Ut det illis cibuz in tpe. Tal' fuit beat⁹ hieronym⁹ q̄ cibū v̄bi dei dedit oībꝰ. iō dñ de eo ꝺr. Fidelis seru⁹ ꝛ prudēs ꝛc. In q̄bꝰ q̄dē v̄bis tria insinuant̄ ad honorē gloriosi hieronymi declaranda scz.

Primū prudētie acceptio. ibi. Fidelis seru⁹ ꝛ prudēs.

Secundū prudētie opatio. ibi. quē ꝯstituit dñs sup ꝛc.

Tertiū prudētie administratio ibi. Ut det illis cibū in tpe ꝛc.

Primū nāq; documentuz ex p̄missis thematis verbis insinuat̄ declarādū prudētie acceptio: cū ꝺr. Fidelis seru⁹ ꝛ prudēs. ad insinuandū ꝙ prudētia aliq̄ ē sine fidelitate q̄ nō ē laudāda. iuxta illꝺ Rom. viij. Prudētia carnis mors ē. Et iō prudētia ī scp̄tura mlt̄iplicit̄ accipit̄ vt dic̄ Uincē. in spe. morali. li. j. p. iij. Prima ē natural' q̄ extēdit̄ etiaz ad bruta aīalia q̄bꝰ a natura ē īditū vt sibi ꝓuideāt. sic̄ agn⁹ naturalit̄ stati nat⁹ cog̃scit balatū mr̄is ꝛ fugit lupū quē al's nūq̄z vidit. Propterea ex sacra scp̄tura monēt̄ hoīes discere prudētiā ab aīalibꝰ. sic̄ Job. xij dicit̄ Interroga iumenta et docebunt te. et

Prouer. vj. Uade ad formicā o piger
⁊ ꝯsidera vias eiꝰ ⁊ disce sapiaz q̄ cum
nō habeat ducē q̄. s. oñdat. nec p̄cepto
rē q̄ iubeat. nec p̄ncipez q̄ cōpellat pa/
rat i estate cibū sibi. Mag̃ q̄ppe ē ve/
recūdia hoī rōnali cū destinat̃ discere
ab irrōnali aīali ⁊ puo. Sic̄ in scolis
magnꝰ pudor ē si magnꝰ etate docet̃ a
pusillo. Scd̄a prudētia ē puersoꝝ. et
sic hoīes callidi dicūt̃ prudētes q̄ sunt
subtiles ad fallēdū vl̄ nocendū. Hoc
mō d̄r prudēs latro. de q̄bꝫ d̄r Hiere.
iiij. Sapiētes sūt vt faciāt mala: bene
aūt facere nesciūt. Tertia ē pruden
tia mūdanoꝝ q̄ ꝯsistit circa acq̄sitōz ⁊
ꝯseruatōz tp̄aliū. tales plerūq̄z plꝰ stu
dent circa t̄rena q̄z viri sp̄uales circa
talia. de q̄bꝫ d̄r Lu. xvj. Filij huiꝰ seculi
prudētiores filijs lucꝭ sūt in generatōe
sua. Et sepenumero tl̄es plꝰ sapiūt q̄z
oꝑtet sape. nō tñ ad sobrietatē sz ad va
nitatē. De q̄bꝫ Bern̄. sup Cañ. ꝟ. xxxvj
Sape ad sobrietatē ē vigilātissime ob
seruare q̄d scire magꝭ p̄usve oporteat
tp̄s em̄ breue ē: ꝓ breuitate tp̄is festīa
ea scire p̄us q̄ senserꝭ viciniora saluti.
Uñ ⁊ apl̄s. Qui se putat aliquid scire
nondū scit quō oꝑteat eū scire. Uides
quō fructū ⁊ vtilitatē scie ī mō sciendi
ꝯstituit. modū sciēdi dico vt scias q̄ or
dine. q̄ studio. q̄ fine q̄q̄z nosse oꝑteat.
Quo ordie vt illd̄ p̄us q̄d maturiꝰ ad
salutē. Quo studio vt illd̄ ardentiꝰ q̄d
vehemētiꝰ ad amorē. Quo fine vt non
ad inanē gl̄iaz vl̄ curiositatē: sz tm̄ ad
edificatōez. Sūt nāq̄z q̄ scire volūt eo
fine tm̄ vt sciāt. ⁊ turpis curiositas ē.
⁊ sunt q̄ scire volūt vt sciant̃: ⁊ turpis
vanitas ē. Et etiā sunt q̄ scire volūt vt
sciam suā vendāt. s. ꝓ honoribꝫ: digni
tatibꝫ: pecunia ⁊c̄. ⁊ turpis questꝰ est.
Sz sunt q̄ scire volūt vt edificēt̃. ⁊ pru
dētia est. Et sunt q̄ scire volūt vt edifi/
cent. ⁊ charitas ē. Hoꝝ em̄ solū vltīa
duo nō inueniūt̃ in abusione scientie
Reliqui audiāt beatū Grego. in pa/
storali. Qui inquit acceptā ad adiuto
rium scientiā negligūt: hāc ꝯtra se ī te/
stimoniū vertūt. ⁊ de lumīe sciētie au/
gent supplicia. q̄d ꝓfecto acceperāt vt
possent delere pctā. tātoq̄z illic g̃uiora
tormenta ꝑcipiūt quāto hic malū nō
deserunt q̄d ipsi ꝯdemnāt. Hinc veri
tas ait. Seruus sciēs volūtatē domi
ni sui ⁊ nō faciēs plagꝭ vapulabit ml̄/
tis. Uerūtamē d̄r Prouer. j. Sapien
tiā atq̄z scientiā stulti despiciūt. ⁊ ideo
scientia in se nō est mala sz ꝑ accidens
ꝯtingit esse malā. ⁊ hoc duobꝫ modis
scz Primo ex ꝑte cognoscibilis. Se/
cūdo ex ꝑte cognoscētis. Primo inq̄z
sciētia est mala q̄ñ cognoscibile de fa/
cili inclinat ad malū sicut nigroman
tia. Et sic nulla scīa in se ē culpāda. vñ
Prouer. iij. d̄r. Beatꝰ hō q̄ inuenit sa
pientiā ⁊ q̄ affluit prudētia melior est
negociatio eiꝰ auri ⁊ argēti. Scd̄o sci/
entia est rep̄hensibil̄ ex ꝑte cognoscētis
q̄ñ vltra vires seu ingeniū cognoscen
tis est aliq̄d scibile. Jō d̄r Ecc̄i. iij. Alti/
ora te ne quesieris ⁊ fortiora te ne scru
tatus fueris. vel q̄r cognoscēs ꝓpt̃ ali/
quā sciam minus vtilē omitteret vti/
liora salutis sue vel alterius. sicut con
fessiones audire. p̄dicare ⁊c̄. vel quan
do ex ꝯtemptu vnius melioris veni/
ret in amorē supfluum minꝰ vtilioris
Sicut beatus Hieronymus faciebat
Unde sic de eo legit̃. Cū Tulliū ⁊ pla
tonem legeret ⁊ displiceret ei liber pro
phetaꝝ eo q̄ sermo incultus sibi vide
retur. circa medium quadragesime ī/
firmatur: ⁊ morti appropinquās: ita
q̄ in solo pectore calor palpitabat ce/
teris membris frigefactis. Dū g̃ exe/
quie funeris pararēt̃: subito ad tribu
nal iudicis rapit̃. ⁊ interrogatꝰ cuius
ꝯditionis esset: xp̄ianū se esse ꝓfitetur

De sancto Hieronymo

Ad quē iudex. Mētiris inqt: ciceroni
anus em̄ es ⁊ nō xp̄ian⁹. Ubi ei ē the/
saur⁹ tu⁹ ibi ē ⁊ cor tuū. At ip̄e obmu/
tuit Judex v̄o durissime eū cedi iussit
Qui cepit clamare dicēs. Miserere mei
de⁹ miserere mei. Tūc q̄ astabāt preca
bant̄ vt veniam tribueret adolescenti
Ipse aūt Hieronym⁹ iurare cepit ⁊ di
cere. Dn̄e si vnq̄z habuero codices se/
culares aut si legero te negabo. Qui
sic dimissus subito reuiuiscit. lachry/
misq̄z se repit totū ꝑfusum. ⁊ ex v̄beri/
bus q̄ an̄ tribunal suscepat scapulas
terribiliter liuiētes habebat. Tāta p⁹
hec diligētia diuīos codices legit q̄z ta
gētiliū p̄us vnq̄z legerat. Un̄ bene d̄r
dis. xxxvij. c. si q̄d veri. Quātū distat de
xp̄i aduētu inter p̄dicatōz angeloꝝ et
ꝯfessionē demonū tantū int̄ auc̄tem ꝓ
phetaꝝ ⁊ curiositatē sacrilegaꝝ scp̄tu
raꝝ Quarta prudētia ē laudabil̄ q̄
ꝯsiderat p̄terita. ordinat p̄ntia ⁊ p̄ui/
det futura. ⁊ ista ex sacr̄ scp̄turis ple/
rūq̄z haberi pōt Hinc di. xxxviij. c. Si
iuxta apl̄m paulū xp̄s dei v̄tus est et
dei sapia. scp̄turaꝝ ignorantia xp̄i est
ignorātia. Heu nūc p̄us volūt sacraz
scp̄turā docere q̄z discere ⁊ eē mgr̄i p̄us
q̄z discipl̄i. De q̄bꝫ hiero. ī epl̄a ad pau
linū p̄sbyteꝝ. Agricole cemētarij fabri
lignoꝝ ⁊c. absq̄z doctore nō p̄nt eē qd̄
cupiūt. qd̄ medicoꝝ est ꝓmittūt medi
ci. tractāt fabrilia fabri. sola scp̄turaꝝ
ars est quā sibi oēs passim vendicant
hāc garrula an⁹. hāc delir⁹ senex. hāc
sophista v̄bosus. hāc vniuersi p̄sumūt
lacerāt. docēt an̄q̄z discāt. alij adducto
sup̄cilio grādia v̄ba trutināt̄ inter mu
lierculas de sacris lr̄is philosophātur
Uerūtn̄ melior est hūilis ⁊ īdocta do/
ctrina ad salutē plerūq̄z q̄z sup̄ba ⁊ in/
docta ph̄ia. Hinc Bern̄. in meditat̄.
ait. Multi mlt̄a sciūt ⁊ seip̄os nesciūt
melior ꝓfecto esset q̄ seip̄m sciret q̄z sci
re cursus sideꝝ: naturas hoīm ⁊ v̄tu
tes herbaꝝ. qꝛ sine ill̄ saluari pōt. sine
his nō Scd̄m ex p̄missis thematis
v̄bis insinuat̄ documētū declarāduz
de prudētie opatōe cū d̄r. quē ꝯstituit
dn̄s sup̄ familiā suā. ita q̄ habit⁹ pru/
dētie p̄ institutōz ad aliqd̄ officiū d̄du
cit̄ ad actū. Un̄ ad nr̄m ꝓpositū q̄nq̄z
act⁹ prudētie declarem⁹. s.

Primo actū doctrinatiōis
Scd̄o actū ꝯsideratiōis
Tertio actū cautionis
Quarto actum exercitatōis
Quinto actum solicitudinis.

Primū itaq̄z actum prudētie declare
mus actū doctrinatōis. nā q̄ vult effi
ci v̄e prudēs nō dz inniti suo ītellectui
sz dz doceri ab alijs. Hinc Prouerb.
iij. Ne innitaris prudētie tue. īmo su/
per oīa dz petere a dn̄o deo sic̄ Salo/
mon. iij. Re. iij. petebat dicēs. Dabis
s̄uo tuo cor docile vt possim iudicare
populū tuū ⁊ discernere int̄ bonum ⁊
malū. Sic beat⁹ Hieronym⁹ natus ī
oppido stridonis qd̄ dalmacie ⁊ pan
nonie ꝯfiniuz tenet. Hic adhuc puer
romā adijt. relinq̄ns domū p̄entes et
sororē ꝓpt̄ xp̄i amorē. ⁊ ibi lr̄is latinis
grecis ⁊ hebraic̄ plene eruditus est. in
grāmatica Donatum habuit p̄cepto
rē. Scd̄s prudētie act⁹ ē cōsideratio
qn̄ mēs intēte cogitat īuestigare v̄ita
tē ꝯferēdo p̄terita cū p̄ntibꝫ. Et tal̄ ꝯsi/
deratio v̄sat̄ circa tria. s. circa deū. cir/
ca seip̄m. ⁊ circa ꝓximū. In deo dz ꝯsi
derare summā potētiā q̄ potissime re
lucet in mūdi creatiōe. summā sapiaz
in mūdi gubernatōe. ⁊ oīm ītētionuz
cognitione. summā miscd̄iaz in hoīs
redēptōe. summā iusticiā ī maloꝝ pu
nitōe. sūmā dulcedinē ī iustoꝝ gl̄ifica
tione. Scd̄o prudēs dz ꝯsiderare se/
ipsuz vt post dei veniat ī sui cognitōz
Dz siq̄dē ꝯsiderare q̄d est s̄m corporis

bernardus

Stridonis

fragilitatē. q̄d ſm aīe dignitatē. quid ſm culpe iniq̄tatē. de hac ꝯſideratōne ait Bern̄. Nō natꝰ de mlīere breui viuēs tpe repleť multꝫ miſerijs tpis mētis ⁊ corpis hō ď humo. limꝰ ď limo. ī terra viuēs ⁊ ī terrā rediēs. natꝰ ad laborē nō ad honorē. repleť mltis miſerijs. dico miſerijs. ſi vigilas. ſi q̄eſcas. q̄cūq; te ꝟtas qm̄ ī ſordibꝫ es generatus. in tenebris es formatꝰ. ī peccatis natꝰ. in laboribꝫ educatꝰ. Quid ḡ ſup bis vilis cinis ⁊ puluis. cuiꝰ ꝯceptus culpa. naſci miſeria. viuere pena. mori anguſtia. Tertio prudēs dꝫ ꝯſiderare ꝓximū ne ſcādalizet. qꝛ dic̄ ſaluator Mat. xviij. Ue illi ꝑ quē ſcādalū veīt. Hec q̄ppe tria gl̄ioſus Hieronymus ſtudioſe ꝯſiderabat. ideo prudēs erat Primo nāq; ꝯſiderabat dei maieſtatem bonitatē ⁊ eq̄tatē. vñ ꝓpe mortem ſuā cōicare volēs. poſtq̄ꝫ corpꝰ dñi vidit adiutorio fratꝝ ſe ꝓſtrauit ī terrā: ⁊ lachrymās voce q̄ poterat clamans dicebat. Dñe q̄s ego ſuꝫ vt ſim dignꝰ q̄ ſub tectū meū ītres. meruit hec peccator hō. cerce nō ſum dignꝰ. tu Moyſi noluiſti vno ictu ocl̄i te mōſtrare ⁊ nūc tātū humilias te vt dignerꝫ ad hominē publicanū ⁊ pctōrē deſcēdere. tu es creator. tu es meꝰ redēptor. tu director ⁊c̄. Scđo ꝯſiderabat ſeip̄m q̄ ſcꝫ hic pōt mereri. iō affligebat corpꝰ ſuū ieiunijs: vigilijs: effuſione ſanguinis

Na ſic de eo ſcribit Augꝰ. ad Cyrilluꝫ Alter hō Helyas. alter hō Samuel. alter hic Johes baptiſta q̄ carnē macerauerūt. nō minorꝫ vite gl̄ioſus hieronymꝰ heremita q̄ ꝑ q̄driennium in heremo tm̄ feraꝝ ſociꝰ extitit. vinum ⁊ ſicerā aliqualiť nō guſtauit. ab om̄i carniū ⁊ piſciū eſu abſtinuit. coctū q̄d nō niſi in vltima egritudine bis comedit. cilicino ſacco carnē ſuā macerans deſup pāno vilissimo tegebat ſe. nō niſi fructibꝫ aut herbaꝝ folijs aut radicibꝫ paſtus. ī die poſt veſpas ſe orōibꝫ p̄bens. deinde vſq; ad horā ſextaꝫ noctis ꝯtinue vigilabat. poſtmodū ſomno feſſus ī terra dormiēs vſq; ad noctē mediā q̄eſcebat. leuiſſima pctā venialia ita deflebat vt q̄ſ exiſtimaſſꝫ eū hoīem īteremiſſe. ter ī die ꝯtinue carnem ſuā diris ꝟberibꝫ flagellabat ita vt ex eiꝰ corpe riuuli ſanguinis effluebant. O deꝰ eterne q̄d nos facere deberemꝰ ſi tal' ac tātus ſanctꝰ ſic faciēs adhuc diē iudicij metuēs ſic dicebat. Siue comedā ſiue bibā ſiue aliq̄d aliđ faciam ſp illa terribil' vox tube videť ſonare in auribus meis. ſurgite mortui Tertio iſdē ꝯſiderabat ꝓximi vtilitatē iō licet irrideret: tñ totis viribꝫ laborabat ī ſcp̄tura ſacra. Vñ dicebat in ꝓlogo ſup Dañ. Si aut fiſcellā iūco texerem aut palmaꝝ folia cōpilarem. aut in ſudore vultꝰ mei comederē panem ⁊ vētris opꝰ ſolicita mēte tractarē. nullus inuiderꝫ. nemo rep̄hēderet. nunc aūt qꝛ iuxta ſaluatorꝫ ſn̄iam volo cibū opari q̄ nō ꝑit: error mihi geminꝰ iungiť. corrector vicioꝝ falſariꝰ vocor ⁊ errores nō auferre ſed ſerere dicor.

Tertiꝰ deniq; actꝰ prudētie đr cautiōis qñ q̄s cauet vicia ⁊ opať ꝟtutes ac diſcernit ea q̄ hñt ſpēm mali. iō dic̄ apl's Phil'. v. Uidete quō caute ābuletis q̄ potiſſime locū hꝫ in ꝑſecutiōe. Jō ſcribit b. Hieronymꝰ ad helyodorū. Erras frať erras ſi putas vnq̄ꝫ ꝑſecutōꝫ te ñ pati. ⁊ tūc maxīe obpugnaris cū te obpugnari ñ ſentꝫ. Hāc ꝓfecto ꝑſecutōꝫ gl̄ioſus hiero. ſenſit. qꝛ cū eſſet trigintanouē annoꝝ in romana ecc̄ia p̄ſbyť. cardinal' ordinatꝰ ē. Mortuo aūt Liberio papa Hieronymꝰ dignus ſūmo ſacerdotio ab oībꝫ acclamať. Sꝫ dū q̄rūdā clericoꝝ ⁊ monachoꝝ redargueret vitā indignati ei in

fiſcella

De sancto Hieronymo

sidias pauerūt. sic q dū btūs Hiero. ad matutinas solito more surgerz camisiā mulierʒ quā sui emuli iuxta lectū ei⁹ posuerāt repit suū credēs sup pelliciū iduit. z sic ad ecclīaz ꝓcessit. Qūaūt fecerūt inimici ei⁹ vt ipm suspectū de crimine redderēt. Qō vir dei intelligēs locū tāte vesanie dedit z romā relinquēs venit ad Gregoriū nazāzenū ꝓstātiopolitane vrbis epz. a q lras sacras didicit z demū iñ ad heremū ꝓpe rauit. Quart⁹ deniq; prudētie act⁹ ꝺr exercitatōis. nā q prudēs ē ꝺz se i bōis opib⁹ exercitare: pīsertim i mīsticoꝛdie opib⁹. Sic gl'iosus Hieronym⁹ ita se i opib⁹ pietatiʒ exercitauit vt ñ solū boi bꝰ. vezetiā irrōnabilib⁹ pietatē ipēderet sīc cuidā leoni claudicāti. vt pz i legēda. Quint⁹ prudētie act⁹ ē solicitudinis. q em ꝺe prudēs est solicit⁹ est circa suū officiū. Sic gl'iosus Hiero. de heremo venit bethleē: vbi i ore speluce in q dñs nascēs iacuit sibi monimētū. i. cellulā ꝓstruxit. vbi senio gūatus funē sursum ligari fecerat z illo se erigēs op⁹ z curā explebat fratrū ibidē. Postea cū eēt octogintaocto annoꝝ z ser mēsiū hora cōpletoriū felicit migrauit ad dñm. Ipa hora Seuer⁹ beati martini discipul⁹ lōge positʒ trib⁹ viriʒ deuotʒ cū essʒ i diuis lectiōib⁹ audiuit in celo cantū suauissimū oīm musicorum instroꝝ vincēs suauitatē q celuz terra z oīa resonabant. de q stupefacti eleuātes oculos i celū viderūt lucez septies sole clariorē. de q vox ad eos ait. Nolite mirari. qz hodie rex reguz xps aie btī Hieronymi ereūti de b seculo nequā cū angel' occurrit. Hodie pīarche. ꝓphe apli martyres zc. Lertium documētū salutʒ ex pmissis thematʒ vbis insinuat declarādū prudētie admīstratio cū ꝺr. Ut det ill' cibū i tpe. Libus vo aie in sacro eloqo vbū dei vel gīa ei⁹ siue ecclie sacim exꝑmitque q̄dē gl'iosus xpi ꝓfessoꝝ fidelit̄ administrauit in vita z post mortē. Primo inquā in vita. qz olim vnusquisq; in ecclīa canebat qō volebat. Sz thodosi⁹ imperatoꝝ rogauit Damasū papā vt vnifoꝛmitatē ordinaret i diuino officio. q cōmittēs btō Hiero. Ipe vo psalteriū p ferias distinxit. z gl'ia pīi fine cuiuslibet psalmi dicēdū addidit. Deinde euāgelia z epl'as p anni circulum instituit ꝑter cantū. Insup totaz sacrā scripturā trāstulit ac cōmētatus ē. Unde Jsiō. in li. ethimol'. ait. Hieronymus triū linguaꝝ exterit⁹ peritus cui⁹ interptatio ceteris anteferēt. Hinc ceteroz seuer⁹ Hieronym⁹ inqt ꝑter fidei meritū doctoꝝ vtrū. nō solū latinis arq; grecis. sz etiā hebreis ita lr̄is instructus est vt se illi in oi scia nemo audeat cōparare. cui iugʒ aduersus malos pugna. oderūt eū heretici. qz vitāz coꝝ z insectat z crimia. sz plane boni oēs z imitant z diligūt. Scō cibū spūalē gloriosus Hiero. admīstrauit p mortē suis meritʒ. Unde Cyrill⁹ sic scribit de eo. Qui cū corp⁹ ei⁹ vellēt ō terra effodere z in sepulcro marmoreo collocare. ꝓgregatʒ epīs videūt corp⁹ sctissimū i medio fouee tāq; i aere a nulla pte retrā ꝓtingēs z incorruptū q̄ō eleuātes cū odore tā suaui q̄lē olpbat⁹ boiz nō sentit. tādē collocatū i altari vt a populo sancte reliq̄e vider̄t. q̄t eo die sint miracula facta null⁹ valet exꝑmere. cecidecim ipas reliq̄as tāgētes vīuz receperūt. tres demoniaci vincti a multis boib⁹ in ecclīam deportari. prīm⁹ liberati sunt. Mulierʒ cuiusdā filiꝰ paruulus z vnic⁹ i ecclīa p mltitudie suffocat⁹. quē mr̄ lugēs recepit z i fouea vbi corp⁹ btī hieronimi iacuerat. posuit dicēs. Sctē hieronyme hinc nō recedā donec restituas mihi filiū. mira-

bilis de⁹ in sanctis suis. statim em̄ vt corp⁹ pueri defūcti terrā tetigit eidez aīa est ꝯiūcta. Hec vidēs q̄dā vir corp⁹ filij sui de sepulchro in q̄ ꝑ triduuz steterat extractū ad foueā ipam currēs iactauit q̄ ilico resurrrexit. O de⁹ eterne o pie xp̄e q̄z multis miraculis hūc tuum dilectū hierony. reddidisti gl'iosū q̄ nō explicat sermo pauꝑcul⁹. Uerū tamē duo ex illis ad deuotionē audiētiū referam⁹. Scribit em̄ sic Cyrillus btō Aug⁹. Post obitū inq̄t gl'iosi hiero. q̄dā heresis inter grecos surrexit q̄ ad latinos vsq̄z deuenit. q̄ nitebat̄ rōnib⁹ ꝓbare q̄ aīe btōꝝ vsq̄z ad diē iudicij qn̄ corpi vniunt̄ visiōe diuīa priuabunt̄. sup̄ q̄ re ꝯtristati ep̄i ꝛ fideles ꝯuenerūt. ꝛ hier'ymitā⁹ ep̄s ieiuniū idixit ꝛ orōes. Mira res ecce trib⁹ expletis dieb⁹ orōnū. ip̄a nocte gl'iosus hiero. suo p̄dilecto Eusebio oranti apparens. benigneq̄z eu⁹ ꝯfortās dixit. Nō timeas q̄z finis huic pestifere secte erit ponēdus. Tūc b. eusebi⁹ vidēs ip̄m ī tanto lumīe p̄ gaudio dulces lachrymas effundēs q̄ntū poterat clamare cepit. Pater me⁹ hiero. es. pat̄ meus hiero. es. certe teneā te nec dimittā. nec sine filio quē dilexeras gradieris pat̄ Ad quē beat⁹ hiero. Cōfortare fili vigesima die me seq̄ris ī gaudio sine fine. Sz Cyrillo cūctisq̄z fratrib⁹ nūcia: vt die crastina iuxta p̄sepe dn̄i vbi corpus meū humatū fuerat ꝯueniāt taz catholici q̄z heretici ꝛ triū hoīm cadauera inhūata q̄ in hac vrbe sūt defuncti ibi portari facias sup̄ q̄ saccū q̄ vtebar pones. q̄ mox vite p̄stine restituēt̄ quib⁹ om̄ibus ꝑactis statim surrexerūt ꝛ publice veritatē testabant̄ de gloria beatoꝝ ꝛ penis dānatoꝝ. q̄ a fletu nō cessabant. O dn̄e deus meus qualia isti resuscitati dicebant. Si mortales ꝓpēderēt certe nō eēt tāta malicia: tāta iniusticia. Silr̄ alia heresis a sabiniano inuenta surrexit q̄ dicebat in xp̄o duas volūtates ꝛ qn̄q̄z ꝯtrarias ꝛ ꝓbare conabat̄ ꝑ illud euāgelij. Pater si fieri pōt trāseat a me calix iste. eliciens ex hoc grauissimas q̄stiōes. Dicebatq̄z q̄ xp̄s multa voluit vna volūtate q̄ noluit altera. de qua heresi q̄dam opus fecerat qd̄ glorioso hieronymo ascribebat. Quodā igit̄ die dn̄ico tā catholici ep̄i q̄z heretici ꝯuenerūt ad eccl'iam ꝛ disputarūt vsq̄z ad vesperas. ꝛ pre om̄ibus sabinianiste probabant suas falsitates cū p̄dicto libello Siluanus ꝟo ecclesie nazareth archiep̄s nō valens ferre tantā beati hieronymi iniuriā q̄ tanta deuotiōe afficiebat̄ ad beatū hieronymū. vt in oī ope suo diuinū nomē et sancti hieronymi p̄mitteret. ꝓpterea q̄si ab oīb⁹ hieronymus dicebat̄: insurrexit cōtra heresiarchā ip̄m īcrepās vtrisq̄z sibi ꝯuicia inuicē ꝓ posse dicētib⁹. Sic tādē q̄euerūt q̄ si sanct⁹ hieronymus on̄deret h̄ op⁹ in sequētis diei hora nona nō esse suū. tunc heresiarcha capite plecteret̄. Sinautē siluan⁹ archiep̄s sil'em subiret penā. Statuto die heresiarcha letus in eccl'iam cū neq̄cie filijs veniēs discurrēsq̄z q̄rebat dei seruū tanq̄z leo rugiens deuorare. Stabat aūt ꝛ fideliū cōtio. q̄libet scti hieronymi nomen acclamās. Deniq̄z cū nihil miracl'i appareret. cepit seuire heresiarcha vt qd̄ siluan⁹ ꝓmiserat ipleret. q̄ ad locuz q̄ decollādus erat intrepidus ꝛ gaudēs accessit. Et oēs ep̄os catholicos sic cōfortabat. Exultate fratres si nō exaudiar meis neq̄cijs merui. post hec genua flectens. Sctē inq̄t hiero. adesto mihi si placet q̄z q̄z maiori sim dignus pena tn̄ ne falsitas locū teneat veritati succurre. Qd̄ si phas non est propitius esto mihi in hora mortis. Hec di

cẽs collũ p̄buit spiculatori .q̄ ensez cũ eleuasset.ecce gl'iosus hieronym⁹ manu tenẽs ensem.siluano impat vt surgat.Deinde heresiarchã dire d falsitate increpãs.sicq; vt ab oĩm oculis euanuit mox heresiarche caput terrã tetigit tãq; si ense spiculator⁷ fuiss; detrũcatũ. Hoc vidẽtes oẽs stupefacti.deo grãs egerũt ⁊ btõ hieronymo.q̄ sic v̄itatẽ defensauit sicut dñi seru⁹ fidelis ⁊ prudẽs ꝯstitut⁹ sup familiã suã. quez nos q̄z rogem⁹ ⁊c.

De sancto Frãcisco Sermo.xcij.

Idi in medio septẽ candelabroꝝ aureoꝝ sil'ez filio hoĩs Apoc ⁊. Ad gl'iaz gl'iosi xp̄i ꝯfessor⁷ francisci hec v̄ba rõnabilit dicũt.q̄ i medio septẽ ordinũ sctõꝝ vicz angelorũ.p̄riarchaꝝ.ꝓphaꝝ.apl'oꝝ.martyꝝ.ꝯfessoꝝ virginũ.q̄si i medio septẽ cãdelabroꝝ vbi lucet lumẽ diuĩe gl'ie sil'is ẽ filio v̄ginis marie vt merito dicat de eo illd Ecc̄i.xlv. Similẽ illũ fecit in gloria sãctoꝝ. Dicit autor ꝯpẽdij.li.j.q̄ triplex ẽ dei similitudo scz

Prima equalitatis.
Secũda exp̄sse imaginis.
Tertia v̄o imitatiõis.

Prima ita q̄z dei sil'itudo ẽ eq̄litat⁷.⁊ sic fili⁹ ẽ imago ⁊ sil'itudo bonitat⁷ paterne. Hãc em̄ sil'itudinẽ q̄dã mõ luci per appetijt dũ dixit Esa.xiiij. In celũ ascẽdã ⁊ sil'is ero altissimo. Certe non dicebat de celo empyreo q̄z ibi erat. sz de celo trinitat⁷ deifice ad qd nõ ꝑuenit. Sil'r eua appetijt hãc dictã sil'itudinẽ dũ ei diabol⁹ ꝑsua sit d. Eritis sic dij sciẽtes bonũ ⁊ malũ. Hinc glo.sup illd Ps. Que nõ rapui tũc exoluebã dic̄.p̄m⁹ hõ ⁊ diabol⁹ voluer̄t rape diuĩtatẽ ⁊ amiserũt felicitatẽ. Hãc q̄dãmõ d̄i sil'itudinẽ appetũt oẽs sup̄bi et inobediẽtes dei p̄cept⁷ ⁊ suis p̄lat⁷.cũ sol⁹ de⁹ ẽ q̄ alicui obedire nõ teneat.iõ hec d̄i sil'itudo nulli ẽ appetẽda .quia trahit ad iferna. Uñ subdit Esa.xiiij. Quõ cecidisti lucip q̄ mane oriebaris corruisti i terrã. Et ifra. Uerũtñ ad infernũ detraher⁷ i ꝓfũdũ laci. Scd̄a d̄i sil'itudo ẽ exp̄sse imaginis .⁊ ita hõ ẽ sil'itudo d̄i. Hic Gen̄.j. Faciam⁹ hominẽ ad imaginẽ ⁊ sil'itudinẽ nr̄az.qd dupl'r põt itelligi. Uno mõ s̄m glosã hebraicã sic aĩa ẽ creata ad d̄i imaginẽ ⁊ sil'itudinẽ ꝓpt̄ q̄sdã ꝓprietates. Sicut ei de⁹ replet totũ mũdum (Hiere. xxiij. Celũ ⁊ t̄rã ego ipleo dic̄ dñs) ita aĩa replet totũ corp⁹ Itẽ sic de⁹ ẽ vnic⁹ i vno vniuerso:ita aĩa i vno corpe Itẽ sic de⁹ videt oĩa ⁊ nõ videt (Exo.xxxiij. nõ videbit me hõ ⁊ viuet.i.vtẽs sensibus) ita aĩa videt exteriora ⁊ ip̄a a nemĩe videt. Itẽ sic de⁹ nõ dormit (Ps. Ecce ñ dormitabit neq; dormiet q̄ custodit isrl') ita aĩa ñ dormit.tñ dormiẽte corpe ip̄a nõ p̄t suas opatões exercere.q̄z tũc ligata sũt istrumẽta aĩe scz sensus.q̄z s̄m pb̄m sõn⁹ ẽ ligatiuũ sensuũ. Secũdo a doctoribꝫ catholic⁷ sic itelligit.hõ fact⁹ ẽ i naturalibꝫ.s.mẽoria itelligẽtia ⁊ volũtate ad d̄i imaginẽ ⁊ ad d̄i sil'itudiez i g̃tuit⁷.⁊ i h̄ debẽ⁹ ei sil'es eẽ:puta iusticia:inocẽtia:misericordia.ꝓptere a i celo speciali⁹ assilabimur ei. iuxta illd.j. Job.iij. Scim⁹ qm̄ cũ apparuerit sil'es ei erim⁹. Tertia q̄z dei sil'itudo ẽ imitatõis. q̄nto ei q̄s ꝯformi⁹ imitat⁹ fuerit filiũ d̄i int⁹ p dilectõz exteri⁹ p v̄tutũ opatõz:tãto ei sil'ior erit. De p̄mo dic̄ Hugo.lib.d arra spõse. Scio aĩa mea q̄ dũ deũ diligꝫ i ei⁹ sil'itudinẽ trãsformar⁷ sic ferꝝ ignitũ sil'is erit igni. In h̄ gl'ios⁹ pauperꝝ patriarcha fran.mirifice ⁊ modo al's iaudito extitit similis intus et extra filio virginis Marie.vt decenter

beat⁹ Johes euãgelista dicat d̃ eo. Uidi ĩ medio septẽ cãdelabroꝝ ⁊c̃. Ex q̃bꝫ ꝟbis duas sil'itudĩes btĩ frã. ad xp̃m dñm notem⁹. s. extrinsecã ⁊ ĩtrinsecã. h̃ est sil'itudinẽ ĩ corpe ⁊ ĩ aĩa Quas ĩ duobꝫ ꝟmõibꝫ (xp̃i gr̃a) declarem⁹. Primũ igr̃ ꝟmonẽ d̃ btõ frãcisco d̃clarẽ⁹ ĩ septẽ articul' ꝟm q̃ xp̃o dño assil'atur spẽalit' extrinsec⁹ in septẽ. s.

Primo in ꝓphetica denũciatõe.
Scd̃o in natali reclinatiõe.
Tertio in multiplici ꝑsecutõe.
Quarto in discipuloꝝ electiõe
Quinto in miraculoꝝ opatiõe
Sexto in stigmatũ insignitiõe.
Septimo in finali denudatiõe.

Primo nãq; dixi q̃ gl'iosus xp̃i cõfessor Frã. assil'at' xp̃o filio hoĩs extrĩsece in ꝓphetica denũciatõe. Dr̃ em̃ Amos iij. Nõ faciet dñs ꝟbũ q̃n p̃us loq̃tur ad ꝓphas suos. Ex q̃ ꝟbo ꝓphe ptz argumẽtũ. i. rei ꝟitas. q̃ ml'ti scti ⁊ si nobis nõ patẽt: st̃ ꝑ ora ꝓphaꝝ p̃nũciati mũdo affuturi. illi p̃sertim q̃ capiti ꝑfectõis spẽali⁹ cohesert. de q̃bꝫ q̃dã manifestãt' ꝑ scp̃turã. sic̃ Jsaac Gen̄. xviij ⁊ Samson Judicũ. xiiij. ac Samuel j. Re. j. ⁊ Johes bap. Luc̃. j. ĩ q̃bꝫ ĩnuit' etiã alios sil'r ꝑfectos fuisse p̃nũciatos Et sic̃ caput oĩs ꝑfectõis xp̃s dñs per ora ꝓphaꝝ est p̃nũciat⁹ añq̃z veniret. ita b. Fran. Uñ sic̃ rex potẽtissimus d̃ vno suo regno ad alid̃ ire visitaturus volẽs nõ suffic̃ vnũ aut duos mittere nũcios sz pl'es aduẽtũ reg⁹ denũciãtes ita est de rege regũ xp̃o. ꝓ q̃ venit prĩo abraã pr̃iarcha. de cui⁹ semĩe nascitur̃ de⁹ xp̃m repromisit. Gen̄. xxij. In semine tuo bñdicẽt' oẽs gẽtes. Scd̃o venit moyses. ⁊ cũ abraã habuissz duos filios: h̃ de iudeis nascituruz predixit Deut̃. xviij. Prophetã de gẽte tua ⁊ de fratribꝫ tuis suscitabit tibi dñs de⁹ tuus ip̃m audies. Tertio venit Esaias hic. vij. ca. p̃dixit de q̃li matre nasceret̃ dicẽs. Ecce ꝟgo ꝯcipiet ⁊ pariet filiũ. ⁊ vocabit' nomẽ ei⁹ emanuel. i. nobiscuz de⁹. Quarto venit Micheas. q̃. c. v. p̃dixit ciuitatẽ natiuitat⁹ dicẽs. Tu bethleem effrata ꝑuul⁹ es in milibꝫ iuda: ex te mihi egredieť q̃ sit dñator in isr'l. Quinto venit Abacuc q̃ determĩauit lectũ q̃ p̃mo locari debeat dicẽs q̃ ĩ p̃sepio. c. iij. Dñe audiui auditũ tuuz et timui. ꝯsideraui op⁹ tuũ ⁊ expaui ĩ mediũ duũ aĩaliũ. i. bouis ⁊ asini. Sexto venit Zacharias q̃ p̃dixit modũ ꝯuersatiõis ei⁹. c. ix. di. Ecce rex tu⁹ venit tibi mãsuet⁹: ⁊ ip̃e pauꝑ sedens suꝑ asinã ⁊ pullũ ei⁹. Uenit Dauid q̃ p̃dixit gen⁹ mort⁹ ei⁹ dicẽs ĩ ei⁹ ꝑsona. Foderũt man⁹ meas ⁊ pedes meos. Et breuiter diuersi diuersis tp̃ibꝫ resurrectõnem: ascẽsionẽ ⁊ aduẽtũ ad iudiciuz p̃dixerunt q̃ in ip̃o sunt cõpleta ⁊ cõplebunt': hec oĩa in veteri lege. ⁊ sicut xp̃s dñs in lege veteri. sic btũs frãcisc⁹ ĩ lele noua fuit p̃nũciat⁹. Prĩo ꝑ verticez ꝓphaꝝ marie filiũ ih̃m Lu. xij. dicẽtez de ordine minoꝝ. Nolite timere pusillus grex qꝛ cõplacuit pr̃i vr̃o dare vobis regnum. Scd̃o ꝑ cancellariũ xp̃i Johem Apocal'. vij. btũs Franciscus fuit p̃nũciat⁹ dicẽs. Uidi alteꝝ angelum ascẽdẽtẽ ab ortu sol' h̃ntem signũ dei viui. ⁊ totũ illud capl'm vsq; ad sextum sigillũ exponit autor ꝯformitatũ. lib. j. d̃ btõ frã. Uñ sctũs Bonauẽ. orauit deũ ꝓ reuelatõe h⁹ ꝓphie. cui dixit angel⁹ q̃ ad lr̃am ĩtelligit' de beato frãcisco q̃ fuit angel⁹ rõne puritatis ⁊ missiõis. ⁊ habuit signũ filij dei. id est stigmata xp̃i. ⁊ ascẽdebat qꝛ p̃m⁹ angelus luciper descẽderat. Tertio beatus Frãcisc⁹ fuit p̃nũciat⁹ ꝑ apl'm gẽtium Gal'. vlt'. dicẽtẽ. Ego stigmata dñi ih̃u in corpe meo porto. q̃ tñ nõ fuit a xp̃o stigmatizat⁹. nisi q̃ fuit lapidatus ꝓ

xp̄o ī lystris. g̃ meli⁹ ītelligit̃ de b. fran/
cisco. vt d̄r extra de v̄bo. signi. exijt q̄ se
minat. ꝓpe p̄ncipiū. li. vj. Nec ē cui at
testāte apl'o nemo de cetero dz eē mo
lestus: quā regulā xp̄s passiōis sue sti
gmatib⁹ ꝯfirmauit. Quarto beat⁹ frā
ciscus fuit p̄nunciat⁹ ꝑ abbatē Joach/
im centū vel pl'ib⁹ annis añq̄z veniret
dicēs. Erūt duo viri vn⁹ hinc ali⁹ inde
vn⁹ colūbin⁹ ali⁹ coruin⁹. i. frācisc⁹ et
dñicus. et post duos istos veniet alter
ordo saccis vestit⁹ sub cui⁹ tp̄e appare
bit fili⁹ iniq̄tat⁹. i. antixp̄s. Quinto be/
at⁹ frācisc⁹ fuit p̄nūciat⁹ ꝑ Sibillam
tp̄e reg⁹ p̄ami. vt patuit sup̄ in s̄mone
de stigmatib⁹. Sexto ip̄m p̄nūciauit
q̄dā abbas vltramarin⁹ dicēs mlta d̄
ei⁹ ⁊ fratꝝ sanctitate. vñ mādauit mo
nachis suis ꝙ qñ ī ꝑtib⁹ illis btm̄ frā
ciscū vel frēs viderēt cū cruce et oī re/
uerētia p̄cedere deberēt. ⁊ sic fuit factū
qñ beat⁹ frācisc⁹ cū duodecim fratri/
bus ad soldanū ꝑgeret. ex q̄b⁹ oīb⁹ pz
ꝙ sctūs frācisc⁹ sil'is fuit xp̄o dño filio
v̄ginis in ꝓphetica denūciatōe Se
cundo btūs frā. assil'at̃ xp̄o ī natali re
clinatōe. nā sic̄ xp̄s dñs tp̄e sue natiui
tat⁹ fuit reclinatus in presepiuz: sup̄ q̄
exultauerūt angeli gauisi hoīes ac de
mones territi. Sic ī natali btī frācisci
Primo inquā dei fili⁹ altissimi fuit re
clinat⁹ in presepiū. ptz Lu. ij. vbi d̄r ꝙ
btā mr̄ pānis eū īuoluit ⁊ reclinauit ī
presepiū. Ecce p̄ma req̄es filij dei. sed
durior vltima ī cruce. Legit̃ q̄z de btō
frācisco ꝙ mr̄ ei⁹ pica noīe aduenīēte
part⁹ tp̄e nusq̄z pere potuit. sz instāter
petiuit vt portaret̃ ad stabulū iumto
rum in q̄ruz presepio pepit hunc xp̄o
dño ꝯsil'em franciscū. Scd̄o deniq̄z tē
pore natiuitat⁹ christi āgeli exultaue/
runt Luc̄. ij. dicētes. Gl'ia ī altissimis
deo ⁊ ī terra pax hoīb⁹ bone volūtat⁹
Sil'r tp̄e natiuitatis btī frācisci venit
q̄dam decorus aspectu petēs elemosi
nā in specie ꝑegrini. Deinde puer̄ na/
tum sibi p̄ñtari instāter poposcit. Cū/
q̄z nutrix nollet tener̄ puerū illi dare:
ille v̄o cū īportun⁹ extitisset ī petendo
tandē iussu mr̄is ei oblatus est puer.
quē benigne amplexat⁹ bñdixit ac ab
humero dextro signū illi cruc⁹ īp̄mēs
dixit astantib⁹. In vico isto hodie nati
sunt duo pueri. iste vn⁹: ⁊ alter alius.
Iste erit de melioribꝫ hoīb⁹ de mūdo
sz alter de peiorib⁹. iō custodite hūc. q̄r
ei demones insidiant̃. Ex his opinari
possum⁹ ꝙ beat⁹ frācisc⁹ adhuc ī vte/
ro sanctificat⁹ fuerit. quē angelus añ
baptisma sic amplexabat̃. sicq̄z ange/
lus disparuit. Tertio in xp̄i natiuita/
te gauisi sunt homīes. vt btā v̄go Jo/
seph ⁊ pastores gl'ificātes ⁊ laudātes
deū in om̄ib⁹ q̄ audierāt ⁊ viderāt. sic̄
dictū est ad illos Lu. ij. Itē tres magi
adorauerūt ip̄m oblatis muneribus
Matth. ij. Deinde in die purificatōis
Symeon ⁊ Anna exultauerūt Lu. ij.
Sic de ortu btī frācisci gauisus est p̄/
mo abbas Joachim dicēs. O q̄ztum
gauderē si tātū p̄rem videre mererer.
Itē gauisi sunt Enoch ⁊ Helyas vt in
legēda frīs Bñdicti de aretio hr̄. Cuz
idem frater de ꝑtib⁹ vltramarinis re
diret ad galliā sup̄ueniente mar⁹ tēpe
state ꝓ alleuiatōe nauis sorte vt alter
Jonas missus est in mare. quē ange/
lus dñi susceptū duxit ī ꝑadisum vbi
interrogat⁹ ab Enoch ⁊ Helya cuius
ordīs esset rñdit. ꝙ btī frā. At illi dixe/
rūt. Ergo frācisc⁹ venit. rñdit sic. At il/
li ceperūt gaudere dicētes ꝙ tp̄s anti/
xp̄i ī ꝓximo esset. ⁊ tūc ip̄i ꝑ martyriuz
in celū ascēsuri. ⁊ dictū frēm cū leticia
ducētes ī ꝑadisum om̄ia oñdert̃ eidē.
Qui tādē suscept⁹ ab angelo añ alios
de sua naui locatus est in portu an/
chone. Tertio beat⁹ Frāciscus assi

milat extrinsece xpo dño ī mltiplici p/
secutiōe. Nā ipe dei filiꝰ ī etate adhuc
puerili existēs psecutionē herodis pas
sus ē fugiēs in egyptū. ⁊ postea vsq; ad
patibulū cruc; vnā diē eiꝰ nō legimꝰ si
ne tribulatōe. iō vult etiā suos hic pa
ti dicēs Job. xv. Si me psecuti sunt et
vos psequent. Et Apl's. ij. Timo. iij.
Oēs q̄ pie volūt viuere in xpo: psecuti
one patient. Sic b. frā. psecutōibꝫ ml'
tū xpo assilat vt vere dicat illud Job
xxiij. Vestigia eiꝰ secutꝰ ē pes meꝰ. Vñ
autor ꝯformitatū lib. j. ꝯformitate. v.
dic̄ q̄ hō multꝫ mōis pbat si ē patiēs
Primꝰ modꝰ patiēdi est in verboꝝ ī/
iuriosoꝝ īpositiōe. hūc modū passus
ē xps qñ iudei dicebāt Job. viij. Sa/
maritanꝰ es ⁊ demoniū habes. Sic
be. fran. v̄bis īiuriosis luto ⁊ saxis īse
cutꝰ fuit ab adolescētibꝫ ⁊ puerꝫ assisij
Secūdꝰ modꝰ patiēdi ē nō cōpati ī p
secutiōe. hūc passus ē piꝰ xps qñ p iu
dā suū collateralē aplm traditus fuit
in mortē. qd̄ Ps. p̄uidēs ꝓphetauerat
dicēs. Nō ē recordatꝰ facere misericor
diā sz psecutꝰ ē hoīez inopē ⁊ cōpūctuz
corde mortificare. Sic be. fran. psecu/
tus ē a pr̄e suo verberatꝰ ligatꝰ. ⁊ sicut
xpo pia mat eiꝰ cōpatiebat: ita b. frā.
quē soluerat furtim ⁊ abire pmiserat.
Tertiꝰ patiētie modꝰ ē in alioꝝ despe
ctiōe. hūc q̄z passus ē xps dū p̄dicaret
ꝯtra malos ⁊ auaros iudeos ipi pau
perē xpm irridebant ⁊ despiciebāt Lu
ce. xvj. Specialiter tñ herodes spreuit
eū ⁊ indutū veste alba remisit ad pyla
tū. Sic b. fran. regē āgeloꝝ dñm ma/
iestatꝫ imitatꝰ tegmina vilia sumēs.
quē eps imolēsis expulit cōfusibiliter
Quartꝰ patiētie modꝰ est in tpaliū p/
uatōe. hūc passus ē xpus dñs qñ oēs
discipuli eius relicto co fugerūt ac dū
vestimētis suis spoliauerūt. Ps. Di/
uiserunt sibi vestimenta mea ⁊ sup ve
stē meā miserunt sortē. Sic beatꝰ frā.
ita resignauit oīa tpalia patri suo co
rā epo q̄ ⁊ ipa femoralia reiecit se nu/
dari nō horruit amore illius q̄ nudꝰ
p nobis ī cruce pepēdit. Vñ etiā eius
germanꝰ irridebat vidēs eū tpe ītensi
frigoris trementē ait cuidā. Pete in/
q̄t a fratre francisco de sudore eiꝰ pro
vno denario. Cui sanctus dei respon
dit. Chare vendā sudorē meū regi ce/
lesti. ideo nō pōt emere. Quintus pa/
tientie modus est in sui occisiōe. hunc
passus est xps qñ flagellatū ac spinis
coronatū suspendētes in cruce occide
rūt patientissimuz. q̄ existēs in agone
mortis p suis occisoribꝰ orauit dicēs
Pater ignosce illis qz nesciūt q̄d faci/
unt. Sic beatꝰ frāciscus mori volēs
amore christi p se mortui tribꝫ vicibus
voluit ire ad ptes infideliuz. vbi dñs
reseruauit a morte illa vt ipm p se trās
figeret hasta charitatꝫ ⁊ sacris insigni
ret stigmatibus ne suo fraudaret desi
derio. Ps. Desideriū pauperꝝ exaudi
uit dñs. Sextꝰ patiētie modꝰ est in su
is psecutionē ⁊ iniuriā pati. hunc pas
sus est ⁊ patit christus qz eo ad celum
ascendente iudei quosdā de suis occi/
derunt sicut stephanū ⁊ iacobū. quos
dam flagellauerunt sicut apostolos.
quos postea expulerunt de iudea ad
gentiles quos om̄es p̄ter iohannem
euangelistā occiderūt. sed et mō patit
xps dominꝰ in suis quos iniuste affli
gunt qd̄ sibi reputat inferri. iuxta illd̄
Matth. xxv. Quod vni ex minoribus
fecistis: mihi fecistis. Ideo Actꝫ. ix. sau
lo dicebat. Quid me psequeris. Sic
beatus franciscus persecutionē patit
in suis fratribꝫ a puersis hoībꝫ ac etiā
a demonibꝫ. Vñ demon p quendā de
moniacū dixit. q̄ dū fratres capitulū
celebrarēt demones in q̄dā valle. xvij
milia fuerūt ꝯgregati tractaturi quō

ordini possent nocere. diuersis diuersa dicētibꝫ. tūc eoꝝ q̄dā ait. Vos nescitis q̄cq̄. sz si hoc efficere poterimus q̄ pueri docti z magnates ad istū ordinē recipiant. soluet ordo. qz pueri taz artā viā nō possunt sufferre. magna tesl pauptatē. docti vo hūilitatē nō poterūt hr̄e. q̄ facto rigor ordinis soluet: qō verbū oibꝫ placuit. Quarto beatus fran. assilat xp̄o dño in discipulos ꝛ electōe. Nā sic xp̄s filiꝫ ꝗgis Lu. vj. ex discipulis suis elegit. xij. q̄s z aplos nominauit. z b. ꝓter mltiplicē figure adimpletiōz. vt em̄ dic̄ Lyra q̄ p̄mo figurati fuerūt. xij. apli p. xij. filios iacob qui fuerūt p̄ncipes in ve. te. sic isti in nouo Secūdo p. xij. lapides sublatos ō iordane. Isti em̄ apli sūt. xij. lapides viui cti cemēto charitatꝫ ipsi xp̄o tāq̄ p̄mario lapidi. Tertio designant p. xij. boues sustētantes mare eneū. i. lauatoriū. Isti em̄ apli sustētant mare. i. doctrinā sacroꝝ i q̄bꝫ lauant aie. Et breuiter isti. xij. apli designant p. xij. ꝓphetas in vno volumie annūciātes mūdi terminū z aduētū iudicis. Isti sūt in Apoc̄. xij. stelle illustrātes totū mundū. Isti sūt. xij. fūdamēta ip̄i⁹ spūalis hierl̄em supne. qz p eos habem⁹ trāsitū ad patriā. Sic b. frā. xij. specialeꝫ socios elegit ip̄is aplis correspondētes Nā sic vn⁹ eraplis fuit p̄uus z se suspēdit: ita vn⁹ soci⁹ bti frā. frater iohes ō capella egressus de ordie leprosus factus ex ipatiētia se suspendit. z sic alij apli vitā z doctrinā ꝓuauerūt xp̄i: ita isti. xj. socij bti frā. Et qz longū foret de singulis loq̄ specialit. ió generalit. dico q̄ quidā ex socijs bti francisci ad diuinā sapiam volabat sicut aq̄la iohānes: z iste fuit frater Bernard⁹. q̄daz fuit raptus in celū sicut paul⁹. z b fuit frater egidius. quidā loq̄bat cū deo sicut amicus cū amico sicut moyses. z iste fuit frater siluester ꝛc. Quito beatus fran. assilat xp̄o dño extrinsece i miraculoꝝ opatōe. Nā sicut xp̄s dñs tres mortuos legit in euāgelio resuscitasse. Sic beat⁹ fran. ij. li. ꝓformitatū. Jtē aquā cōmutauit xp̄s in vinuz. ita b. fran. Et sic mūdus cōmot⁹ fuit ad xp̄i multa miracula: ita ad b. frā. ꝑtute xp̄i facta. Et vt clarescāt ei⁹ miracula in toto vniuerso declarant ei⁹ miracula xp̄i ꝑtute facta. Incipiam⁹ em̄ p̄mo a p̄mo celo vbi sūt angeli miracula b. fran. Sicut em̄ regi gl̄ie xp̄o seruiebāt angeli Matb. iiij. ita beato fran. Nā cū esset infirm⁹ desiderauit p recreatiōe aliquā melodiaz audire. venit angel⁹ dñi pulsans cytharā. ad cui⁹ pulsum tāta fuit suauitate repletus vt putaret se ad aliud seculū migrasse: z ꝓtin⁹ sanatus est. Jtē cū alio tpe infirmaret dixit fratri Bernardo q̄ desideraret comedere auicl̄as. Cui ille. Un̄ pater hic hr̄e poterim⁹. Ecce angel⁹ portauit auē bn̄ ꝓparatā dicēs Accipe serue dei q̄ tibi mittit de⁹. de q̄ comedisset statim qualuit. Secūdo descēdendo ad elemēta in q̄bꝫ miracula fecit. in igne em̄ in domo fridericī imperatoris q̄ quandā infamē mulierē recluserūt in hospitio bti fran. que sollicitaret ip̄m ad peccatū. Ille vo ignē ardentē dilatauit z i medīū iacuit discens. Veni iaceas si vis. Que territa clamare cepit. At illi q̄ p rimas ostij auscultabant irruentes viderūt virū dei iacere in igne. in cuius habitu nec ardor erat ignis. Jtem in aeris elemēto dū semel in nocte obscura iret p paludes iuxta padū vbi via erat difficilis. dixit socius eius q̄ peteret dñm vt eisdez lucem ꝓbeberet. Qui dixit. Potens est de⁹ facere si sue dulcedini placuerit. z statim lux illuminauit aeres vt nō solū viam: sed z ex altera ꝑte cla

re viderēt flumen. Item in aqua fecit miracula cū cuiusdā pauperis hominis vectabatur asello. et ille aspero ex itinere fatigat⁹ nimio sitis ardore deficeret. cepit clamare ⁊ dicere ꝙ nisi biberet statim spiritu⁊ exalaret. Uir dei audiens de asello ꝓsilijt ⁊ manus i celū ꝓtendens cepit orare quousq; se ex auditū sensit. ⁊ tunc homini illi dixit. Uade ad petrā ⁊ illic aquā viuā reperies quā tibi xp̄s de lapide misericorditer bibendā produxit. de qua hō bibens ꝯfortatus est. Itē miracula fecit in arboribꝫ Nā senis in loco antiquo beat⁹ fran. baculum suū in terrā fixit quē de mane inuenit fronduisse. Itez miracula ipse fecit in irratiōabilibus qꝛ auibꝫ ipsis p̄dicauit. q̄ tanq̄ꝫ rōnales attente audierūt ⁊ nō nisi licentiati recesserūt. Item cū hyrundines garrirent ⁊ impedirent ei⁹ p̄dicationē q̄bꝫ vt silentiū imposuit tacuerūt ⁊ nulla illaꝝ mora fuit vsq; ad finē sermōis. quo finito garritū reassūpserūt. Itez beat⁹ franc̄. miracula fecit in hoībus multis. Nā mulier quedā quā vir suus in diuino ꝑturbabat seruitio cum esset nobilis accessit ad dei seruuz rogans sup̄ hoc eū. Cui ille. Uade inq̄t ⁊ dic viro tuo ex ꝑte dei ⁊ mei ꝙ nunc ē tēpus misericordie ⁊ postea iusticie. q̄ quidē verba cū viro retulisset protinus mutat⁹ est ⁊ suadēte vxore pluribus annis celibē vitam duxit. postea vno die defuncti in vno sūt tumulati sepulchro. Itē vir q̄dā nobilis ante p̄dicationē ex deuotōe inuitauit beatū fran. q̄ vnacū cōiuge sua accessit ad p̄dicationē viri dei. relinquēs ancillaz ꝓ vnico filio ⁊ coquina. que ait. Ibo ad sermonē viri dei ⁊ statim reuertar simea interim explicans pueꝝ in caldariā aqua feruenti plenaz intinxit ⁊ ibidē dimisit. Ancilla ipsa deuotione verboꝝ oblita est cito redire. sed finita p̄dicatiōe cū redissent oēs viderunt pueꝝ in aqua extinctū. Prudens tamen nobilis p̄cepit coniugi ⁊ familiene corā dei sancto tristē vultū ostēderent. vñ pueꝝ recluserūt in quādā arcā postea sepeliendu⁊. Tp̄e v̄o prādij dixit beatus fran. Date mihi poma. q̄ dixerūt ꝙ tunc poma nō haberēt. At ille. In arca forte ē. Qua apta ecce puer surrexit in sinistra ⁊ dextera duo poma tenēs dicens. babu. O quale fuit tunc gaudiū nobili ⁊ familie. certe tristicia in leticiā cōmutata: meror ī gaudiū. Iste ꝓfecto est ille sanct⁹ q̄ a vertice vsq; ad plantā pedis miracul' choruscauit. nā capilli ip̄ius rasi cuiusdā medici domus scissuram reformauit oculi xp̄m ⁊ beataz virginez sepesepi⁹ viderūt. os eius allocutū est freq̄nter eos. in corde ei⁹ totā xp̄i dilecti passionē gerebat. in māibꝫ pedibꝫ ⁊ latere eius stigmata sancta. Uñ bene d̄r de eo illud Ecc̄i. xlv. Similē illū fecit in gl'ia sanctoꝝ. i. ope miracl'oꝝ ⁊c̄. Sexto be. fran. sil'is fuit xp̄o dño in stigmatū insignitiōe. Sicut em̄ xp̄s dñs fuit cōfixus in cruce materiali clauis materialib⁹: sic beat⁹ frā. clauis amoris in cruce sp̄uali penitētie. Uñ si q̄s quereret ab eo de suis stigmatibꝫ dicēdo illō Zach. xiij. Que sūt plage iste in medio manuū tuaꝝ. ipse statim respondebit. His plagat⁹ suz in domo eoꝝ q̄ me diligebant scz p̄ris filij ⁊ spiritussancti. Xp̄s v̄o plagat⁹ est in domo eoꝝ qui eū odiebant. s. pylati ⁊ iudeoꝝ. De mō v̄o stigmatizatōis patuit supra in sermōe de stigmatibꝫ sacr̄. Septimo beat⁹ fran. fuit sil'is xp̄o domino ī finali denudatiōe. Saluator etem̄ seculi xp̄s in cruce nud⁹ pepēdit vt patet ex euāgelijs. iō pia mater sua de cruce nudū depositū de b̄ specialit̄

plorabat dicēs. O fili mi dulcissime q̄ cūcta creasti z diuersis adornasti colo ribꝰ. nūc nudꝰ iaces corā me sanguīe rabefactꝰ. Sic b. fran. anno vigesimo a sua q̄uersiōe z biennio ab ipressione sacroꝝ stigmatū vt dicit san. Bonauē tu. scies se ex hac vita migraturꝝ ad sā ctam mariā de portiuncula se deferri poposcit. vt vbi p virginē dei matrem spiritū ꝓcepat pfectois z gre ibidē bra uiū pcipet retributois etne. Deductꝰ igit ad locū pfatū sup nudā humuz se totū deposuit. manu sinistra dextri la teris vulnꝰ ne videret vt potuit obte xit facieꝝ serena solito more ī celū le uata cepit magnificare altissimū p̄ eo q̄ ab oībꝰ expeditꝰ trāsiret ad ipsū. Hora igit sui trāsitꝰ instāte fratres fe cit ad se vocari filios circūsedētibꝰ co rā paupeꝝ p̄triarcha. cuiꝰ oculi iā cali gauerant nō senio sz lachrymis. exten dit sup eos manꝰ in modū crucis ꝓ eo q̄ hoc signū sp amabat. fratribꝰ taz p̄ sentibꝰ q̄z absentibꝰ in crucifixi nomie bñdixit exhortatꝰ eos ad vestigia rp̄i sectāda. postea euāgeliū fm iohēz ab illo loco Ante diē festuz pasce sibi legi poposcit vt in eo vocē dilecti pulsantis audiret. a q̄ solū paries carnis diuīū gebat. cūctis in eū cōpletis mysteriis oraās z psallēs vir sanctꝰ obdormiuit in dño. z aia illa sanctissima in eterne claritatis abyssū absorpta est. Eadez hora miste in terra laboris Augꝰ no mine vir vtiqz sanctꝰ in hora vltima posit cū iā diu amisissz loquelā: subi to exclamauit di. Expecta me p̄ expe cta. ecce iā venio tecū. Querētibꝰ autē fratribꝰ cui sic loq̄reꝰ dixit. Ecce video beatū patrē franciscū ī celū cūtē imen so lumie fulgentē. q̄bꝰ dictis z ipe emi sit spiritū. Fit igit cōcursus ppl'oꝝ ad mirandū spectaculū. Erat eīm silicu/ do clauoꝝ nigra q̄si ferrū. vulnꝰ autē lateris rubeū. z ad orbicularitatē q̄n/ dā carnis ꝓtractōe reductū rosa pul/ cherrima videbat. caro vo reliq̄ q̄ pri us ex infirmitate z natura ad nigredi nez declinabat candore nimio renite scēs secūde stole pulchritudinē p̄tēde/ bat. Cū igit in candida carne claui ni grescerent. vulnꝰ lateris ruberet nō ē mirandū q̄ videntibus leticiā ingere/ bat. lachrymabant filij ꝓ subtractiōe tā amabilis patris. sed nō modica p/ fundebant leticia duz in eo deosculā/ bant signacula sūmi regis. z miracu/ li nouitas planctū vertebat in iubilū Uñ virtus dei ad ipius patris inuo/ cationē. cecis visū. surdis auditū. mu tis verbū. claudis gressum restaura/ uit. letaliē vulneratos sanauit. Et q̄s etiam nunc non sentiat ipsius suffra/ giū si deuote inuocet. Accedam⁹ igit charissimi ad pium patrē christi stig/ matū baiulū xp̄i.

De eodem Sermo. xciij.

Idi in dex/

tra dei sedēs sup thronū li brū sep̄tū int⁹. z forīs sigīlū sigillis septē Apoc. v. c. Que q̄dē vba accipi possūt ad gl'iaz seraphici patris nr̄i fr̄acisci quē dñs iesus xp̄s virtutib⁹ adornauit int⁹. z foris imitatōe mor sibi ꝓformē effecit. Dicit aūt beat⁹ frā/ cisc⁹ liber triplici rōne sez

Primo rōne doctrine.

Secūdo rōne scripture.

Tertio rōne signature.

Primo dixi q̄ beat⁹ francisc⁹ ꝺr liber rōne doctrine. q̄ sine libro non discit doctrina. Uñ liber fm ethymologiaz q̄si libra q̄ vber ꝺr. Hic q̄dā ait. Haurit aquā cribro q̄ discere vult sine libro. z ali⁹. Nihil valet in bell' vir ier mis: sic cleric⁹ sine libris bellis. Jō dñs ōs oīb⁹ deū d[illegible] volētibꝰ ac viā salutis reqrē

tibꝫ ꝓposuit hūc gl'iosuꝫ frā. vt ꝺ eo tā/
q̄ꝫ de libro dei addiscam⁹ ꝟtutes. ī eo
q̄dē oīa ad salutē necessaria repiunt̄.
Hinc ps̄. Et ī libro tuo om̄s scribent̄
Scdo btūs frā. ꝺr liber rōe scp̄ture
qꝛ ip̄m int⁹ ꝛ forꝫ scp̄sit fili⁹ dei viui. q̄
nō legit̄ aliquā legē scripsisse nisi Aba
garo regi lr̄am misisse. ac ꝓ adultera
in terra scripsisse. Mod⁹ em̄ scribēdi
ꝯuenit in cordibꝫ hoīm. iuxta illꝺ Hie
remie. xxxj. dic̄ dn̄s. Dabo legē meam
in visceribꝫ eoꝝ. ꝛ ī cordibꝫ eoꝝ scribaꝫ
eā. Ip̄e em̄ dei fili⁹ xp̄s suā legē scp̄sit ī
cordibꝫ apl'oꝝ ꝛ euāgelistaꝝ. q̄ postea
de corde suo scripser̄t ī codicibꝫ. Cui⁹
rō est excellētior mod⁹ scribēdi. scripta
em̄ ordinant̄ ad imp̄ssionē in cordibꝫ
legentiū. tūc sic ꝓbādo. excellētiori do
ctori excellētior mod⁹ docēdi debet at/
tribui. sꝫ excellētior mod⁹ est doctrinā
in mētibꝫ imp̄mere. sic fec̄ xp̄s q̄ꝫ in li/
bro sic faciūt alij. ꝓp̄t̄ea xp̄s dn̄s beati
frācisci aīaꝫ inscp̄sit ꝟtutibꝫ tāq̄ꝫ libꝝ
figuris. Tertio ip̄e ꝺr liber rōne si/
gnature. Nā xp̄s dn̄s hūc libꝝ vt essꝫ
autētic⁹ sigillis sue passiōis sigillauit
sacris vicꝫ stigmatibꝫ Nā scripturam
tria faciūt autētica. Prim auc̄tas. Tā
to em̄ est magꝫ autētica scp̄tura: q̄nto
digniorē habuit auctorē. Hui⁹ ꝟo au
ctor fuit de⁹ oīm. g̃ si lr̄am pape vl' im
perator⁹ aut regꝫ sigillatā nemo audꝫ
infringere aut ei ꝯire. q̄nto magꝫ vite
ꝛ regule btī frācisci. q̄ clamat oībꝫ illꝺ
Gal'. vl. De cetero inq̄t nēo mihi mole
stus sit. Ego eī stigmata dn̄i ihu ī cor/
pore meo porto. Scdm qꝺ scp̄turā
facit autētica est localitas. Nā imp̄ato
res ꝛ etiā reges solēt notabile edictuꝫ
scribere in notabili ciuitate vel castro
Sic rex iudeoꝝ xp̄s scp̄sit ī castro suo
nobili corde. s. scti frā. suā regulā seu vi
tā. Tertiū qꝺ scp̄turā fac̄ auctētica est
scribēdi modalitas. Solēt magni dn̄i
sua p̄cepta scribere facere ī dura mate
ria. puta ꝑgamēo: vl' sculpere ī lapide
vt ī lōgū custodiāt̄. sic xp̄s dn̄s ī imor
tali aīa btī frā. ac ꝑgameno viuo cor/
poris ip̄i⁹ vt nūq̄ꝫ deleāt̄ passiōis ei⁹
insignia ab eo. tria solēt scp̄turā delere
vicꝫ ignis: aq̄: vetustas. sꝫ ꝺ btō frācis.
nec aq̄ delectatōnis carnal'. nec ignis
auaricie. nec vetustas ꝯsuetudis p̄ue
potuit delere. iō nō p̄t dici ꝺ eo illꝺ ps̄
Deleāt̄ ꝺ libro viuētiū ꝛ cū iustꝫ ñ scri/
bant̄: q̄npoti⁹ illꝺ Apoc̄. Uidi ī dextra
dei sedētꝫ sup̄ thronū ꝛc̄. q̄ ē liber sic ex
trinsec⁹ septē sigill' sig̃t⁹. ita etiā ītrīsec⁹
Jō in p̄nti s̄mōe septē ip̄i⁹ sil'itudines
ad xp̄m declarem⁹ ī q̄bꝫ ī aīa ei⁹ sp̄eali
ter xp̄o dn̄o assil'at̄. s.

Primo in feruēti dilectōe
Scdo in tētationū sup̄atōe
Tertio ī paup̄tatꝫ amplexatiōe.
Quarto in sui hūiliatione.
Quinto ī cogitationū p̄cognitōe
Sexto in orōnū frequētatiōe
Septimo ī sp̄uali delectatōe

Prio itaq̄ꝫ b. frā. assil'at̄ xp̄o ītrinsece ī
feruēti dilectōe. Aīa xp̄i amore hūani
generꝫ q̄si ebria sitiebat ei⁹ salutē ꝛ eter
nā felicitatē. iō circūibat ciuitates ꝛ ca
stella. p̄dicabat ꝟbū diuinū. cōgrega/
bat nouū ppl'm sue noue legꝫ obs̄ua/
torē. nō horrebat pctōres. q̄nimo ꝓ eis
aduocabat ꝛ defendebat. ꝓ eis dura
ꝟba ꝟbera ꝛ mortꝫ supplicia sustine/
bat. vñ ī cruce clamās dicebat. Sitio
salutē vr̄am mi dilecti hoīes. Sic be/
atus frā. cū sigillis filij dei viui circūi/
bat ciuitates villas ꝛ castra. p̄dicabat
fatigā ꝛ obprobria sustiebat: s̄monez
miracul' ꝯfirmabat. Et vt apti⁹ ad sa
lutꝫ viā eos reducere posset ex feruēti
dilectōe oīm ꝯditionū hoībꝫ regulaꝫ
ordinauit. Nā tres ordines instituit.
vicꝫ fratꝝ minoꝝ. dn̄aꝝ paupeꝝ ꝛ pe
nitētiuꝫ. de q̄bus ꝺr in antiphona sic.

Tres ordies h ordinat. pmũq; fratꝝ
noiat minoꝝ. pauperꝝq; fit dñaꝝ me
dius. sz penitẽtũ terti⁹ capit sexũ vtrũ/
q;. In pmo em̃ sunt soli viri. i scdo so/
le femie. in tertio viri ꝛ mlieres quẽ q/
libet põt assumere siue sacerdos siue
miles. siue i ꝯiugio existentes. siue vi/
due mlieres. Uñ dicti ordies figurãt
in archa noe in q̃ tres ordines fuerũt
scz supior: medi⁹: ꝛ inferior. In supio/
ri ordie aues habitabant. i medio ho
mines. i inferiori fere. Per volucres
significãt frẽs minores q̃ sic aues ñ se
rũt sz de⁹ pascit eos. ac i aere volitant
pẽna ꝯtẽplatõnis. Per hoies designt
viri ꝛ mlieres i ordine penitẽtiũ existẽ
tes. q̃ hũanit viuũt vita actiua. Per
feras indomitas intelligunt sorores
paupes q̃ ppetue ꝛ fortit clause sunt i
monasterio q̃si fere idomite. Et iõ de
btõ frãcisco bñ põt itelligi illd Dañ. iij
Nabuchodonosor ait optimatib⁹ su/
os. Nõne tres viros misim⁹ i medio
ignis cõpedites. ꝛ ecce video viros q̃t
tuor solutos ꝛ ambulantes in medio
ignis. ꝛ nihil corruptõis i eis ẽ. ꝛ spẽs
q̃rti silis filio dei. Quattuor ei st fun/
datores regle q̃s rex regũ xp̃s victos
regulari voto misit i fornacẽ ignis. i.
regulas vbi dei dilectõe ardẽt. Isti ãt
sunt Basili⁹ int grecos. Scds Bñdi
ctus. Terti⁹ Augustin⁹. Quart⁹ Fran
ciscus dei filio silis i feruẽti dilectõne
ꝛ ignita. Hui⁹ aũt dilectõnis signa q̃
ponit Albert⁹ i cõpẽdio i eo verificãt.
Diligẽs ei de dilecto sepe loqt: cogitat
ꝛ sine tedio ei obseqt. res ꝛ corp⁹ p ipo
exponit. offensam cauet. offensuz pla
cat: diligit et odit h qd ille. alios addi
lecti amiciciã trahit. ab eo data mune
ra non alienat. ꝯsiliis eius acqescit. fi/
ducialit ab eo petit Uñ q̃q̃q̃ mlta sint
dilectõis diuine signa. ista tñ tria sũt
potissima vicz Primũ qꝛ diuia dile/
ctõe plena lãguet. scdm qꝛ delectat. ter
tiũ qꝛ liquidat. Primo inq̃z aia dile/
ctiõe plena lãguet q̃ ad effectũ pcti. qꝛ
dilectũ offendit. q̃ ad defectũ boni. q̃a
q̃tũ vellet pati nõ sufficit q̃ ad affectũ
dei. qꝛ differt btitudo quã appetit. hec
oia signa dilectõis habuit btũs fran.
qꝛ tãdiu se afflixit ꝛ fleuit donec certifi
cat⁹ fuit de remissiõe pctõꝝ vsq; ad no
uissimũ q̃drantẽ. Itẽ trib⁹ vicib⁹ iuit
vsus ptes infidelium vt p dilecto suo
xp̃o pati posset. Itẽ feruent cupiebat
eẽ cũ xp̃o. iõ mortẽ ipaz sororẽ vocabat
Scdo deniq; dilectio dei delectat. iu/
xta illd ps̃. Memor fuit dei ꝛ delecta
tus sum. Tertio q̃dẽ dilectio dei aiaz
liq̃dat: vt dicat illd Cañ. v. Aia mea li
q̃facta ẽ vt dilect⁹ me⁹ locut⁹ est mihi
Uñ san. Bonauẽ. ait de ei⁹ dilectione.
Una q̃ppe dieꝝ dũ seq̃strat⁹ orarz ap
paruit ei xp̃s ihs veluti cruci ꝯfix⁹ ei/
dẽ tã efficacit ingerẽs illd euãgelicuz.
Qui vult venire p⁹ me abneget semet
ipm et tollat crucẽ suã ꝛ sequat me. vt
mentẽ ipi⁹ intrisec⁹ incẽdio dilectiõis
adureret et absinthio cõpassiõis iple/
ret. Nã et ad pmisse visiõis ꝯtuitũ liq̃
facta est aima eius: et memoria passi
onis xp̃i visceribꝫ cordis eius adeo i/
pressa vt crucifixi plagas oculis men
tis iugiter cerneret. et vix exteri⁹ a la/
chrymosis gemitib⁹ cõtinere valeret.

Si queras vtꝝ xp̃s p se immedia/
te aut p suũ angelũ apparuit btõ frã
cisco quãdo sacris stigmatib⁹ ipm in/
signiuit. Ad hãc questionẽ quidã dice
re voluerunt q̃ nõ fuit xp̃s i psona p/
pria: nec p summũ angelũ seraphim:
sz p angelũ inferiorꝫ ordis. Rõnem p
mi dicũt q̃ xp̃s dñs ascẽdẽs i celũ nõ
descẽdet nisi ad iudiciũ. et pbare conã
tur p Augustinũ dicentẽ Sursum est
dñs donec finiatur seculũ. Itez quia
inquiunt humanitas i christo sic fuit

dignificata q̄ aliā formā puta seraph vel sil'em nō assūpsit sup se. exā est sup oēs angelos. Et hi dicūt q̄ fuit angelus q̄ btō frā. appuit de iferiori choro nō de supiori. Cui⁹ rō ē. qz iquiūt dicit mgr in di. x. scōi li. q̄ de ill' trib⁹ chorīs supiorib⁹ nō mittunt ad exteriora ministeria. dicunt tñ oēs administratorij spiritꝰ missi in ministeriū ad Heb. j. Quia supiores medijs medij iferioribꝰ diuinas reuelatiōes nūciāt. Ad dictū ꝟ firmat p b q̄ i ānūciatōe ỽgis angel⁹ nō fuit de supiori ordie. g̃ nec hic p locuz a maiori. Sz ōr seraphim ingñtū inquiūt icēdere venerat btm̃ fran. sicut Esa. vj. ōr. Volauit ad me vnus de seraph. Glo. ōr seraph qz eū icēdere venerat calculo ignito de altari sūpto. Sz reuera fallūt hi sēsibꝰ suis initentes. qz pi⁹ mūdi redēptor p se apparuit btō fran. qō. pbare poterim⁹ auctē: exēplo z reuelatōe. Primo q̄ xp̄s dñs p se fuerit i spē seraph q̄ btō frā. appuit. pbem⁹ auctē p Ubertinū in li. q̄ dr arbor vite. q̄ dicit q̄ ille q̄ i spē seraph apparuit btō fran. fuit xp̄s dñs. Secūdo ħ idē pbem⁹ exēplo. Naz btō petro ap'lo liberato a carcere appuit p se xp̄s quē q̄siuit di. Dñe q̄ vadis. Cui xp̄s. Vado romā iterꝫ crucifigi. Sil'r Actꝫ. ix. paulo ap'lo p se apparēs dixit Ego sū iesus nazarenꝰ quē tu pseqris Sil'r btē marthe hospite sue xp̄s dicit apparuisse. z alijs nonnullis. Jō dicit Lyra sup illō Job. xvj. Modicū et iā nō videbitis me. z iterꝫ modicū z videbitis me. qz vado ad patrē. q. d. qñ in celū ascendā ertūc nō videbitꝭ me cōsiderādo. tū ex spēali gr̃a appuit alicui⁹ sicut btō iohi euāgeliste. cadē rōne z btō frā. Hoc ỽo qz alat⁹ in spē seraph appuit nō obuiat tali apparitioni. qz aliqñ in spē hortulani apparuit. z aliqñ in spē pegrini: puta duob⁹ discipulis eūtib⁹ in emaus Lu. xxiiij. vbi dicē Bre. q̄liis fuit in cordib⁹ discipulorꝫ talis eis appuit. Sic btō frā. igne charitatꝭ accēso appuit i spē seraph q̄ charitate dei ardere ōr. Tertio q̄ xp̄s dñs in ꝓpria psona appuit. pbem⁹ reuelatōe diuia q̄ nō pōt eē testꝭ falsitatꝭ. Cū em̄ q̄dā fr̃ laic⁹ z q̄dez deuot⁹ deuote oraret be. frā. vti ipm̃ certificaret. de b si xp̄s dñs in ꝓpria psona fuissz dū sacra stigmata eidē ip'sserat. Et ecce btā ỽgo cū sctō frā. appuit eidē dicēs q̄ xp̄s dñs p seipm̃ isignuit btm̃ frā. qb⁹ dictis disparuit. Si dicas q̄re xp̄s fili⁹ dei altissimi voluit hūc sctm̃ frā. suis sacrꝭ stigmatib⁹ vulnerare. Rñdeō q̄ sextuplici de cā. Prio ꝓt passiōis xp̄i renouatōz. Nā sua pia passio ab hoiz cordib⁹ pene erat abolita ita vt vix inueniret alicꝭ q̄ ei cōpatiebat. Sz mi⁹ sericors de⁹ nūcꝭ dimisit electos sine aduocatōio. Primo tpe infideliū misit ap'los istar fulgurꝭ gr̃a spūssancti ignitos. deide tpe tyrānorꝫ misit martyres istar lapidū ignitorū postea tpe hereticorꝫ misit doctores istar luminū fulgidorꝫ. Nouissime tpe ꝓspitatꝭ qñ ecclesia ē iā bñ ditata tpalib⁹ et xp̄i passione ī ea frigescente misit btm̃ frā. vt xp̄i pauptatē erigeret iflāmaret. z xp̄i passionē renouaret. Et qz dicē Aug. q̄ cognitio vtr̄ q̄busdā signis ducētib⁹ ī sua sigta. ō xp̄s dñs cū signis sue passiōis misit i mūdū btm̃ frā. vt visis seu auditꝭ ip̄i⁹ sacris stigmatib⁹ recordemur de dñi passiōe. regtiemur de nr̃a redēptōe. iuxta illud Ecci. xxix. Br̃az fideiussorꝭ tui ne obliuiscarꝭ. Dedit em̄ aiam suā p te. qpterea sicut magnifici reges mēoria digna facta sua faciunt depingere in mēoriā futuro ꝟ ita rex celestis redēptōis mirabile op⁹ suū ī beato fran. descpsit. Secūdo xp̄s dñs insigniuit btm̃ fran. ppr̄ affect⁹ ei⁹ re-

uelationē. Exquo em̄ oēstudiū ei⁹ fu/
it circa crucifixū vt p̄ter eū nihil ama/
ret. nihil appeteret. ⁊ in nullo alio glo
riaret. vt ꝟe dicere poss ⁊ illud Gal. vj
Mihi aūt absit gl̄iari nisi ī cruce dñi
nostri iesu xp̄i. Amor em̄ ꝟtutē hz trās
formādi amantē. Hic Hugo d̄ sā. vic.
ait. Scio aīa mea qr q̄cq̄d dilig̃ in ei⁹
sil̄itudinē trāsformar̃. Et in aīa beati
francisci feruebat xp̄i passio. iō for̃ eti
am ostēsa ē in ei⁹ carne. iuxta illd̄ Pro
uerb. vj. Nūq̄d pōt hō abscōdere ignē
in sinu suo vt vestimēta ei⁹ nō ardeāt

Tertio xp̄s dñs insigniuit b. fran.
ꝓpter optati martyrij ꝯsūmatōz. Op/
tabat ꝓfecto ꝓ suo dilecto mori. tn̄ su⁹
p̄dilect⁹ xp̄s noluit vt ꝑ ifideles mar/
tyriū suū cōsūmaret̄ sz vt desiderio nō
fraudaret̄ cū suis passiōis īsignijs pal
mā martyrij obtinere. Hinc Ps̄. De
sideriū aīe eius tribuisti ei. qr ꝯtinuis
duob⁹ annis ip̄a sacra stigmata por/
tauit in corpe suo vt expiret̄ xp̄i passio
nē. Quarto xp̄s ipse seruū sibi dile/
ctū franciscū insigniuit sic ꝓpt̄ iusticie
diuīe cōprobatōz. Nā bn̄ diuīa dictat
iusticia. iuxta illd̄ Sap̄. xj. vt ꝑ q̄ quis
peccat ꝑ hec ⁊ torqueat̄: sic ꝑ q̄ q̄s me/
ruit: ꝑ hec ⁊ p̄mieť. iuxta illd̄ Matth.
xvj. Fili⁹ hoīs vētur⁹ ē cū angelis su/
is: ⁊ tūc reddet vnicuiq̄ ſm opa sua.
Sz qr b. frā. ꝑ iugē xp̄i passiōis mēo/
riā multa meruerat. iō xp̄s dñs añ di
em iudicij voluit in eo oñdere q̄ꝫ ḡtuz
⁊ meritoriū sit recordatio passiōis ip̄i
us. Uñ dic̄ magn⁹ albert⁹ ꝙ pl⁹ valet
q̄tū ad charitat̃ accēsiōz simplex me/
ditatio passiōis xp̄i q̄ꝫ toto anno ieiu
nare ī pane ⁊ aqua. Quinto xp̄s do
minus sue passiōis īsignijs adorna/
uit be. fran. ꝓpter militie xp̄i aīationez
vt ex h̄ oēs fideles aīent̄ ad pugnādū
fortiter ꝯ diabolū mūdū ⁊ carnē. Sic
em̄ maxime ꝯfortant̄ milites vidētes
vexilla regis ⁊ forti⁹ pugnāt. sic vexil/
lū suū erexit ī isto btō duce vt forti⁹ re
sistam⁹ īimico nr̄o. Sexto xp̄s dñs
voluit btm̄ frā. īsignire sic ꝓpt̄ districte
regule approbatōz. Nā be. fran. distri
ctā regulā: vitā vicz xp̄i ⁊ apl̄or̄ ordīa
uit. iō vt null⁹ ꝯ hāc sūmi pōtificiū xp̄i
lr̄am possit calūniari suis muniuit si
gillis. Uñ Nico. iij. ī declaratōe regl̄e
extra de ꝟbo. sig. Exijt q̄ semiat. li. vj.
dic̄ sic. Ip̄a regula minor̄ euangelico
fundat̄ eloquio. vite xp̄i roborat̄ exē/
plo. fundator̄ militantis eccl̄ie apl̄o/
ruz eiusq̄ sermōib⁹ actibusq̄ firmat̄.
O igit̄ sācte pat̄ frācisce. xp̄i charitate
vulnerate. o xp̄i vexillifer p̄clare. inflā
ma nos caritate gelidos corde. ⁊ duc
in viā salutis eterne. Secūdo q̄z b.
frā. fuit similis xp̄o intrinsece in tēta/
tionū supatōe. Nam sicut dñs satha/
nā trib⁹ vitijs ip̄m tētātē supauit. Pri
mo dñm tētauit de gula dicēs Mat.
iiij. Si filius dei es dic vt lapides isti
panes fiant. quē superauit verbo dei
dicens. Scriptū est. Nō in solo pāe vi
uit hō sed in om̄i ꝟbo dei. Secūdo sa
than tentauit dñm de supbia dicens.
Si fili⁹ dei es mitte te deorsū. Quem
iter̄ supauit ꝟbo dei dicēs. Scriptū
est. Nō tētabis dñm deū tuū. Tertio
dñm tētauit de auaricia dicens. Hec
om̄ia tibi dabo si cadens adoraueris
me. Quē iter̄ supauit verbo dei dicēs
Scriptū est. Dñm deū tuū adorabis
⁊ illi soli seruies. Sic beat⁹ fran. sup/
biā cordis vicit hūili sui reputatione.
Nā si aliq̄ cogitatio occurrebat cordi
ꝓtin⁹ corā oibus culpaz suā dicebat.
deīde auariciā supauit paupr̄ate: dū
om̄ia pro xp̄o dimisit. Tandē gulā su
perauit abstinētia. Nā sanitatis tēpo
re vix vel raro cocta admittebat ciba/
ria. Uñ sciendū ꝙ diabolus neminez
adulto r̄ absq̄ tentatōe dimittit exire

de h̄ mundo. Hinc Bern̄. Premoni/
tos inq̄t vos volo eē neminē absq̄ tē/
tatiōe esse victuꝝ. Tētat igr̄ ī deserto:
in ciuitate ⁊ ī loco sacro. vt patz d̄ xp̄o
Pl⁹ tn̄ de gula ocio ⁊ luxuria hoīem
infestat. Bern̄. Diabolus ī adiutorio
carnis ꝯfidit. qꝛ pl⁹ nocet domesticus
hostis. q̄ nō meli⁹ vincit̄ q̄ꝫ fide ⁊ mise
cordia. Primo inq̄ꝫ diabol⁹ vinci p̄t
fide. iuxta illd̄. j. Pe. v. Frēs sobrij esto
te ⁊ vigilate qꝛ aduersari⁹ vr̄ diabol⁹
tāq̄ꝫ leo rugiēs circuit q̄rēs quē deuo/
ret. cui resistite fortes ī fide. Ber̄. Non
miꝝ videri pōt si fides nequaq̄ꝫ vicit
q̄ nec viuit. Jō āt btm̄ frāciscū supare
nō valuit. qꝛ ī fide fort⁊ fuit. Scd̄o di/
abol⁹ vinci pōt miscd̄ia exq̄ ip̄e crude/
lis est. Hinc. ij. Pe. ij. d̄r. Nouit de⁹ pi
os eripe de tētatione Et glo. sup illud
ps̄. Misericordia mea dic̄. De nulla
re ita vicit̄ diabol⁹ sicut d̄ misericordia
Sic vicit btūs Frācisc⁹ q̄ misericordia
⁊ pietate plen⁹ fuit. Un̄ adhuc secula
ris existēs ꝓposuerat vt petētib⁹ oībus
ꝓ posse subueniret. maxime q̄ diuinū
allegaret amorē Tertio deniq̄ꝫ bea
tus frācisc⁹ intrinsece sil'is fuit xp̄o in
paupertat⁊ amplexatōe Nā sic̄ xp̄s dn̄s
summe diligebat paupertatez. qꝛ ꝓpter
paupes venerat ī hūc mdm̄. iuxta illd̄
ps̄. Propt̄ miseriā inopū ⁊ gemitum
pauperꝝ nūc exurgā dic̄ dn̄s. ⁊ Lu. iiij
ait saluator. Spūs dn̄i sup me eo q̄
vnxerit me: paupib⁹ euāgelizare misit
me. Un̄ Bern̄. ait. Omniū bonorum
eterna ī cel' affluentia suppetebat. sed
paupertas nō inueniebat̄ ī eis. Hāc ita
q̄ꝫ fili⁹ dei ꝯcupiscēs descēdit vt eā sibi
assumeret. ⁊ sua estimatōe illam nob̄
faceret p̄ciosam. O q̄ꝫ fortiter amplex
atus fuit xp̄s paupertatē ī mūdo veni/
ens. ī mūdo ꝓgrediēs. ⁊ de mūdo exi/
ens. nat⁹ est in aliena domo. adult⁹ fa
ctus caruit domicilio. Mat. viij. Vul
pes foueas habent ⁊ volucres celi ni
dos. fili⁹ aūt hoīs nō hz vbi caput su/
um reclinet. paup ī pecunia. ī possessi
one ⁊c̄. De mūdo v̄o egrediēs nudus
exiuit ac postea in alieno sepulcro tu/
mulat⁹. Sic btūs frā. paupertatē āple/
xat⁹ ē vt vsq̄ ad mortē ī victu: vestitu
edificijs: ⁊ oīb⁹ paupertatez tenuit. Un̄
dicebat paupertatē oīum v̄tutū eē regi
nā. q̄ ī rege regū xp̄o ⁊ regīa mr̄e ei⁹ sic
p̄stant̄ refulsit. In h̄ reuera offendeba
tur visus ei⁹ si q̄d in frīb⁹ cerneret qd̄
paupertati mīme ꝯueniret Un̄ sā. Bo/
uanen. sic de eo ait. Nēo tā auri q̄ꝫ iste
cupid⁹ paupertat⁊. nec thesauri custodi
endi solicitior vll⁹. q̄ꝫ iste h⁹ euāgelice
margarite. cū a principio regule vsq̄
ad mortē tunica: corda ⁊ femoralibus
diues in sola videret̄ gl'iari penuria ⁊
egestate gaudere. Si qn̄ em̄ paupio/
rē se quēpiā s̄m exteriorē hītū cerneret
seip̄m ꝓtin⁹ arguēs excitabat ad sil'e.

Quarto insup btūs pr̄ nr̄ ītrinsece
fuit sil'is xp̄o dn̄o nr̄o ī sui hūiliatiōe.
Sic̄ em̄ xp̄s ī suis v̄bis ⁊ actib⁹ tā hu
mil' extitit vt oīb⁹ exēplar se ꝓponeret:
dicēs Mat. xj. Discite a me qꝛ mit⁊ sū
⁊ hūil' cord̄. Sic b. frā. extitit hūillim⁹
De q̄ san. Bonauē. sic ait. Oīm v̄tutū
custos ⁊ decor hūilitas. sic viꝝ dei sui
iur⁊ effecerat: vt q̄ꝫuis mltiplici v̄tute
fulgeret. tn̄ minoꝝ mīm⁹ sibi videbat̄
ꝓterea laudes abhorrebat hoīm: sed
gaudebat ī vituperijs ⁊ obprobrijs. si
aliqn̄ a ppl'o laudabat̄: tunc se a socio
vilipēdi ꝓcurabat. q̄ cū violēt̄ diceret
ei. Tu es vn⁹ idiota simplex ⁊ rustic⁹.
ip̄e āt bn̄dicebat ꝓ his di. Bn̄dict⁹ sis
fr̄: ī v̄itate ita ē. ⁊ tl'ia decēt audire filiū
petri bernardonis. O d̄s me⁹ vbi ē mō
v̄a hūilitas. certe recessit d̄ t̄ra nr̄a Ec
ce clare vides tu dn̄e d̄s cordiū scruta
tor q̄ tā religiosi: clerici q̄ꝫ etiā laici. in
sup viri ⁊ ml'eres oēs laudari appetūt

Quīto nāq; btūs Frā. fuit xp̄o dño intrinsece silis ī cogitationū p̄cogniti one. Ip̄e eī dñs xp̄s oēs hoīm cogita/ tiōes nouit. iō freq̄nter mal' dicebat. Ut q̄d cogitat; mala in cordib; vestr; Hinc Heb. iiij. dr. Uiu⁹ est em̄ sermo dei ⁊ efficax ⁊ penetrabilior oī gladio ancipiti. ⁊ ptingēs vsq; ad diuisionez aīe ⁊ spūs. cōpagū q̄z ac medullaꝝ. et discretor cogitationū ⁊ intētionū cor/ dis. Ubi Lyra dic̄ q̄ licz aliq̄ doctores dicāt ip̄am cogitatōz nr̄am eē cogno/ scibilē pur; substātijs spūalib;. tn̄ de ī tentōe cognitōis ip̄i ꝯcordāt ⁊ ꝯcedūt q̄ est cognoscibil' soli dō. Uerbi gr̄a. si cogitē de mlīere dicūt q̄ h̄ p̄t cog̃scere angel⁹ bon⁹ siue mal⁹ etiā ex naturali bus. sz si cogitē de mlīere intētōe deci/ piēdi vel ad bonū informandi cog̃scit sol⁹ de⁹. ⁊ ꝓterea dr. j. Re. xvj. De⁹ ītu etur cor. Sic btūs Frā. p̄sciebat occul ta cordiū ⁊ mlta de futur;. Nā cū q̄dā frater nollet p̄lato suo obedire: beat⁹ pr̄ in cella existēs vidit diabolūz collo ei⁹ insidentēz freno tenentē. Nūciauit igit̄ illi vt collū obediētie iugo submit teret. q̄ se hūiliauit. disciplinā suscepit ⁊ sic diabolū effugauit Dū ī mōte ma neret aluerne: vn⁹ ex socijs cupiebat aliq̄d scp̄tū manu ei⁹. grauē em̄ patie bat̄ tētationē: nō carnis sz spūs. p hoc credebat euadere. sz qr erat humilis ⁊ pudorat⁹ pādere hec nō audebat sed eidem spūs dei reuelauit. igit̄ a fratre iussit portari attramentū ⁊ cartā in q̄ laudes dei scribēs eidē obtulit. ⁊ mox tētatio ab eo abscessit. ip̄a q̄z litterula in posteꝝ remediū sanitatis pl'ib; cō/ tulit. Itē q̄dā tpe venerūt ad beatū pr̄em tres pueri florētini. ⁊ tūc pr̄ san/ ctus habebat ī manib; q̄nq; fic⁹. duas dedit duob; puer;. tertio v̄o d̄dit tres dicēs illi. Fili mi adhuc tu eris filius me⁹. nō post multū ordinē ingressus fact⁹ deuotissim⁹. q̄ int̄ alia habebat ī ꝯsuetudine vt recedēs loco salutatōis dicebat. Bn̄dictū sit nomē dñi nr̄i ie/ su xp̄i ⁊ sua passio bn̄dicta. ⁊ btissima v̄go maria. ⁊ tota celest; curia. Cui sel' btā v̄go apparuit portās illi pomuz pulcerrimū. q̄ req̄siuit q̄d h̄ pomuz si/ gnificarz. Rn̄dit btā v̄go. Fili mi. istd̄ h̄ significat q̄ cū tu dic; h̄ dulcissimū v̄bū Bn̄dictū sit nomē dñi ⁊c. tale po mū p̄ pte tua ī paradiso pn̄tat̄ filio meo Itē cognouit g̃uē tētationē fratris ru phini. Itē cognouit mortē vicinā mili tis sui hospit; Sexto q̄z btūs Fran cisc⁹ fuit silis intrinsece xp̄o dño ī ora/ tionū frequētatōe. Nā sic xp̄s dñs per noctabat ī orōe. sic b. frācisc⁹ aliq̄n plā gebat dñi passionē. aliq̄n alioꝝ pctā. interdū sua delicta. aliq̄n facie ⁊ ocul' in celū eleuat; ac manib; erect; p totā noctē nihil aliud dicebat: nisi de⁹ me⁹ ⁊ aīa. ⁊ magnis lachrymis admirans diuinā excellentiā aliq̄n p totā noctez nihil aliud dicebat: nisi Sanctissime dñe vellē te diligere. Cui xp̄s apparēs dixit. Quid vis frācisce. Tūc ad pedes ei⁹ se ꝓiecit dicēs. Dñe ego tibi cor meū ⁊ corp⁹ meū dedi. ⁊ h̄ desiderarē si pl'a scirē facere p tui amore. Cui xp̄us ait Cōcedo tibi hāc gr̄az. Hinc Bonauē. dic̄. q̄ sepe replebat nemora gemitib; loca spargebat lachrymis. pectora ma nu tundebat. nūc rn̄debat iudici. nūc supplicabat pr̄i. nūc colludebat spōso nūc loquebat̄ amico. aliq̄n veniebat ad eū btā virgo portās xp̄m in vlnis. aliq̄n xp̄s p seip̄m. aliq̄n cū beato Jo/ hanne euāgelista. aliq̄n tota deuotōe accēdebat̄ q̄ eleuabat̄ supra arbores O btm̄ viꝝ quē carnea moles non p̄/ mebat sz deuotio ad celum eleuabat.

Septīo ⁊ vltimo b. frācisc⁹ fuit silis intrinsece xp̄o dño ī spūali delectatōe Nam ab instāti ꝯceptionis sue aīma

ei⁹ vnita ꝟbo diuio btā fuit ⁊ ꝟm ꝑtē
supiorē rōnis habuit oē gaudiū. Sic
b. frā. si non tale tñ magnū habuit de
deo gaudiū. q̄ em̄ fideliť ⁊ deuote ꝟui
unt xp̄o: ī ei⁹ ꝟuitio adhuc ī pñti senti
unt magnā dulcedinē ex amore. qꝛ di
cit Bern̄. Ubi amor nō labor sꝫ sapor
⁊ ps̄. Qui fingis laborē in p̄cepto. q̄a
reuera nō est labor ī deuoto dei ꝟuitō
Uñ Bern̄. Multi inq̄t vidēt nostras
tribulatōes. sꝫ nō vidēt nr̄as ꝯsolatio
nes. magna ei mľtitudo dulcedīs suc
quā largiť de⁹ sequētib⁹ se. ⁊ nō īueniť
in terra suauiť viuētiū. absit h̄ a nobis
vt maiores ī spū nō inueniam⁹ ꝯsola
tōes q̄ꝫ illi ī q̄lib⁹ corpis feditate. Hic
etiā btūs Gre. ait. Dulce ē esse ī huma
nis reb⁹. sꝫ eis tm̄ q̄ spūalia nō gustāt
qꝛ gustato spū desipit oīs caro. Exp̄
dictis clarꝫ ꝙ gľiosus frācisc⁹ d̄r liber
septē sigillis int⁹ ⁊ foris signatus Qd̄
etiā attestāť septē eidē crucꝫ apparitio
nes. Prima cū esset adhuc secularꝫ et
ob amorē paupis regꝫ xp̄i vestē suam
dedisset cuidam militi nobili ⁊ egeno
Nocte seq̄nti vidit ī somnis palatiuꝫ
speciosum militarib⁹ armis plenū. si
gnaculo crucꝫ signatꝫ. dictūqꝫ est ei ꝙ
hec oīa tua erūt ⁊ tuoꝝ si crucꝫ vexillū
ꝯstāter assumis. Scd̄a apparitio: dū
seľ seq̄strat⁹ oraret apparuit sibi xp̄us
veluti crucifix⁹. ad cui⁹ ꝯtuitū sic liq̄fa
cta ē aīa ei⁹ ⁊ memoria passiōis sic cor
di imp̄ssa vt xp̄i plagas oculis mētis
q̄si iugiť cerneret ⁊ vix a lachrymosis
clamorib⁹ se ꝯtineret. Tertia appari
tio ī eccl̄ia scti Damiani q̄n xp̄s dixit
ei de cruce dicēs. Frācisce frācisce fran
cisce. vade repa domuꝫ meā. Quarta
apparitio: dū frater siluester adhuc es
set secularꝫ p̄sbyter. vidit ꝙ draco ma
gnus vellet deuorare totā ꝓuinciā il
lam. sꝫ de ore btī frācisci crux aurea ꝓ
cederet q̄ draconē fugabat. Quīta ap
paritio crucis q̄n frater pacific⁹ vidit
btm̄ frācisc̄ū duob⁹ ensib⁹ trāsuersaliť
in modū crucꝫ decoratum. Sexta q̄n
idē pacific⁹ thau lr̄am. i. signū sctē cru
cis in frōte frācisci vidit coloꝝ varieta
te ei⁹ faciē decorantē. Septima crucis
apparitio fuit q̄n apd̄ arelatē beatus
Anthoni⁹ de crucꝫ titulo p̄dicaret: vi
dit frať Monald⁹ btm̄ frācisc̄ū ī for
ma crucifixi ad ostiū capľi frib⁹ bñdi
centē. q̄ licꝫ tūc agerꝫ ī remotꝫ. h̄ igr̄ ē il
le alť angel⁹ hñs signū dei viui. h̄ de
niqꝫ ī medio septē cādelabroꝝ aureo
rū siľis filio ꝟgīs marie. h̄ ꝓrsus liber
int⁹ ⁊ forꝫ scp̄t⁹ ⁊ septē sigillis signatus
Qui igiť hūc ꝑseq̄ť: xp̄m dñm ꝑsequiť
q̄ ꝟo hūc sequiť vita eťna potieť. Ad
quā nos ꝑducat xp̄s ⁊c.

De eodem Sermo. xciiij.

Vicūqꝫ hāc
q regulā secuti fuerint pax sup
illos ⁊ miscd̄ia ⁊ sup isrľ dei:
Gal. vlť. c. Ad gľiaꝫ seraphici p̄ris frā
cisci ꝟba p̄missa rōnabiliť dicūť. q̄ ī re
gula euāgelica xp̄m secut⁹ ē. iō ꝑuenit
ad eternā pacē ⁊ miscd̄iaꝫ quā se seq̄n
tib⁹ ꝓmittit euāgeliū. Uñ hāc regulā
euāgelicā sequi tres homines conati
sunt. scilicet.

Prim⁹ se obtulit ⁊ reprobať.
Scd̄s seq̄ tardauit ⁊ inuitať.
Terti⁹ alijs se īplicauit ⁊ īcrepať

Primo dixi ꝙ q̄dā spōte obtulit se seq̄
regulā euangelicā ⁊ reprobať ꝓpter ī
tentionē malā. vnde dixit xp̄o. sequar
te quocūqꝫ ieris. ꝟbum q̄dem fuit bo
num sꝫ intētio mala. qꝛ volebat seq̄ ꝓ
pter questū ⁊ honorē tempalez. Ideo
christus nō ꝟbo sed intētioni ei⁹ respō
dit dicens. Uulpes foueas habent et
volucres celi nidos: filius autē homi
nis nō hꝫ vbi caput suū reclinet. Qd̄
exponēs Chryſ. dicit. Duo em̄ intēde

bat iste in seq̄la xp̄i ꝓpt̄ miracula q̄ cre
debat discere ⁊ facere. s. lucꝝ. ⁊ sic erat
vulpis. ⁊ vanā gl'iam ⁊ sic erat auis.
et iō d̄r ei. Uulpes foueas habēt. q. d.
Quid me q̄ris ꝓpt̄ diuitias cū nec di/
uersoriū. nec mēsam. nec candelabrū.
nec etiā vbi caput reclinē ī mundo ha
beā q̄ nō carēt volucres ⁊ vulpes. ⁊ cer
te multi sunt hodie tales q̄ iō faciunt
orōnes vt deꝰ eis det honores ⁊ res tē
porales qd̄ intelligētes etiā pauperes
mēdici sic petūt elemosynā. Date inq̄/
unt elemosynā vt deꝰ det vob̄ bonam
fortunā: ꝓsperitatē ⁊ honorē. nō dicūt
vt deꝰ det vob̄ gr̄am ⁊ gl'iaz. qꝛ sic dicē
do nō possent tātū hr̄e. Scd̄o q̄daz
regulā euāgelicā tardauit seq̄ ⁊ ad hāc
inuitat̄. Uñ subdit̄ Luce. ix. ⁊ ait dñs
ad alteꝝ. Seq̄re me. ille aūt dixit. Do
mine ꝑmitte me p̄mum ire et sepelire
p̄rez meū. Dixitqꝫ ei ih̄s. Sine vt mor
tui sepeliāt mortuos suos. vbi Cyrillꝰ
dicit. Erat aūt pr̄ senectute grauatꝰ. ⁊
iō putabat debitū esse ꝟuare legē: ho/
norare p̄rem: sustētare senem vsqꝫ ad
mortē et sepelire. sꝫ ꝓfecto maior pr̄ q̄
vocabat̄ dei filiꝰ excusabat a mādato
legꝫ mosayce: et maiꝰ opꝰ miscd̄ie qd̄
est euāgelizare et aīas saluare excusa/
bat a minori. qd̄ ē putridū corpꝰ sepe/
lire. iō subdidit saluator. Tu aūt vad̄
et annūcia regnū dei. p̄ferēda est pie/
tas q̄ deo tenemur amori ꝑentū. deus
em̄ cū nō essemꝰ ad esse nos conduxit
parētes aūt sunt mīstri ītroitꝰ ad esse.
Hinc Augꝰ. Amandꝰ genitor. sꝫ p̄po
nēdus ē creator Tertio q̄daz se secu
laribus negocijs īplicauit. iō tardans
increpat̄. Uñ subdit̄ Luc. ix. Sequar
te dñe sꝫ p̄mum ꝑmitte me renūciare
his q̄ domi sunt Et ait ad illū ih̄s. Ne
mo mittēs manū ad aratrū ⁊ respici/
ens retro aptꝰ ē regno dei: Per aratꝝ
intelligit̄ pnīa: q̄ ꝑ ꝯtritōz q̄si q̄daz vo
mere scindit̄ cor. ⁊ qd̄ subtꝰ fuerat ꝑ cō
fessionē apit̄. ⁊ glo. lateral' dic̄. Om̄is
arans si retro respicit aut inutilē aut
tortuosum facit sulcū. Nā ꝟm litteraz
arans si retro respicit pōt saluari. sed
spūalit̄ loq̄bat̄ saluator d̄ illo q̄ cepit
seq̄ eū: et occasiōes q̄rit redeūdi. Hinc
Cyrillꝰ Bñ ꝓmisit iste sꝫ q̄rere renūciā
do his q̄ domi sunt licentiando se ab
eis oñdit q̄ vtcūqꝫ diuisus sit. ⁊ Ber.
Qui amicꝫ ꝯsulit legat qm̄ inimici ho
minis domestici eiꝰ. et tal' auersus nō
est aptꝰ regno dei. cuiꝰ figura hr̄ Gen.
xix. qꝛ vxor Loth respiciēs retro versa
est ī statuā sal'. vbi glo. Uxor Loth eo/
rū genꝰ figurat q̄ gr̄a vocati retro mē/
te aspiciūt et ad ea q̄ reliq̄rāt redire ꝯtē
dūt. ꝯtra q̄s d̄r. Nemo mittēs manuz
ad aratꝝ ⁊c̄. Et b. Hiero. Uxor Loth
in salē ꝯuersa est exēpluz facta vñ alij
salient̄. Uñ xp̄s ait. Memētote vxorꝫ
Loth vt nos q̄si sale ꝯdiret ne negli/
gētes essemꝰ: sꝫ prudēter caueremus.
Statua ei q̄si hō liniamēta corpis hz
sꝫ sensu caret. sil'r q̄ retro respiciēdo ad
carnalia desideria aspirat q̄si formaz
hoīs hz sꝫ sensu mētis caret. Deniqꝫ sa
por salis cibos cōdit: sic casus maloꝝ
bonos erudit. Uxori ei Loth exp̄sse ñ
fuerat p̄ceptū ne retro respiceret sꝫ ip̄i
Loth ī q̄ etiā vxori fuit p̄ceptū vt ꝑ vi
rū trāsiret ad mulierē p̄ceptū. Respe/
xit em̄ vxor Loth retro mala intētiōe:
vt sodomoꝝ maliciaz approbaret ac
diuinā iusticiā blasphemaret. Abraā
etiā respexit incēdiū sodomoꝝ sꝫ bona
intētiōe. q̄re ip̄e nō fuit mutatꝰ. sic qui
mala intētiōe sunt ī regl'a xp̄ianitatis
sunt q̄si statue neq̄entes seq̄ xp̄z. quos
apl's admonet dicēs. Quicūqꝫ hāc re/
gulā ⁊c̄. Uñ ex p̄missis v̄bis ad hono
rem bt̄i frācisci ac vtilitatē salutis nr̄e
tria notemꝰ documēta gr̄a dñi xp̄i de/
claranda. scꝫ

Primū religiōis distinctionez. ibi. Quicūqz hāc regulā secuti ꝛc.

Secūdū distincte religiōis cōmendatōz. ibi. Pax sup illos ꝛ miscdia.

Tertiū cōmēdate religiōis exp̄ssionē. ibi. Et sup israel dei ꝛc.

Primū documētū ex p̄missis v̄bis declarādū dixi religiōis distinctōz. ꝓ eo qꝛ dr̄. Quicūqz hāc regulaz. Exq̄ dicit hāc regulā. innuit ꝙ etiā sit alia regula quā hoīes sequūt̄ sup q̄s ñ erit pax ꝛ misericordia sz ira ꝛ tribulatio. ꝛ tal' regula ē oīm īfideliū hereticoꝝ scismaticoꝝ maloꝝ xp̄ianoꝝ ī pctis suis delectantiū ac demonū inuidoꝝ. de q̄rū regula nūc nō est ad ꝓpositū. sz d̄ regula saluandoꝝ. de q̄ loquit̄ Apl's dicēs Quicūqz hāc secuti fuerint ꝛc. Uñ religio capit̄ tripliciter scz

Primo generaliter.

Secūdo specialiter.

Tertio singulariter.

Primo inq̄z religio capit̄ general'r ꝓ q̄libet xp̄iano seu baptisato. vt hr̄ extra d̄ homi. c. ꝓ hūani. li. vj. vbi dr̄ xp̄iana religio. Et sic dr̄ r̄ligio a religādo qꝛ xp̄iana religio nos obligat d̄o tāq̄z īdeficiēti p̄ncipio ad p̄cepta ad credēda ꝛ faciēda. Primo dixi ꝙ xp̄iana religio obligat oēs tā mares q̄z femīas tā secl'ares q̄z regulares ad p̄cepta decalogi. iuxta illud Matth. xix. Si vis ad vitā īgredi s̄ua mādata. Mādata v̄o d̄i licet sint multa tñ ad duo reducta sūt. s̄m qd̄ dr̄ Matth. xxij. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo. ꝛ ꝓximū tuū sic̄ teip̄m. Quō aūt te diligas docet sic Aug. d̄ disciplina xp̄iana. Attēde quō te dilig̃. Profecto em̄ si te interrogē vtꝝ dilig̃ te. rñdes qꝛ diligis q̄s se odit. g̃ nō dilig̃ iniq̄tatē si te diligis. Nā si dilig̃ iniq̄tatē non ego dico audi Ps̄. Qui diligit iniq̄tatem odit aīam suā. Quid dicā de carne q̄ ꝑs vilior ē hoīs. Si aīam odit: carnez quō diligit. Jā g̃ q̄ dilig̃ iniq̄tatē quō tibi volebas ꝓximū cōmitti vt diligas eū tāq̄z te. hō q̄ ꝑdis te. Ergo o xp̄iane dilige v̄e fratrē tuū ꝛ odi odio ꝑfecto. iuxta illud Ps̄. Perfecto odio oderā illos. Ubi glo. Perfectū odiū est odire culpā ꝛ diligere nat̄az. oēs eī sum⁹ fratres ex vno p̄re ꝛ mr̄e. s. adā ꝛ eua ꝓcreati q̄ ad nat̄alē fr̄nitatē. ꝛ ēt q̄ ad ip̄ūalē nati sum⁹ ab vno p̄re d̄o ab vna matre eccl'ia. ꝛ oēs habē⁹ vnuz baptisma vnā fidē vnā hereditatē ī celo. vñ aug. Oēs fr̄es sum⁹ s̄m qd̄ hoīes sum⁹ q̄nto mag̃ s̄m qd̄ xp̄iani sum⁹. Jdē. Uoluit d̄s vnicū hoīez formare ī p̄ncipio a q̄ oēs hoīes ꝓcederēt vt tāq̄z fr̄es oēs se amarēt. nec sic factū legim⁹ ī angel' vl' aīalib⁹ brut̃. Hic saluator q̄ nō venit legē soluere sz adīplere dic̄ Joh. xv Hoc ē p̄ceptū meū vt diligat̃ īuicē sic̄ dilexi vos. ꝓp̄t qd̄ ñ solū debem⁹ amicos ꝛ bonos diligere sz etiā inimicos. Mat. v. Diligite inimicoo vr̄os bñfacite his q̄ oderūt vos ꝛ orate ꝓ ꝑseq̄ntib⁹ ꝛ calūniātib⁹ vos. sup q̄ Aug. De diligēdis inimic̃ null⁹ vnq̄z se excusare poterit. qꝛ sūt mēbra sibijnuicē xp̄iani q̄ꝝ caput xp̄us ē Eph. j. Jp̄m dedit caput sup oēz eccl'iaz. sz ꝓp̄etas mēbrorū ē ꝙ nobili⁹ nō despicit ignobili⁹. sicut ocul⁹ pedē ꝛc. sic dñt ꝛ xp̄iani. Jtez qd̄libet mēbrū ꝓ sua possibilitate alteri subuēit sic̄ ocul⁹ nō solū sibi vidz neqz man⁹ solū sibi laborat. sz oīb⁹ membr̃. īmo vnū mēbꝝ alteri īpēsū siue bonū siue malū sibi reputat. Uñ si ledit̄ pes os dic̄ cur me lesisti. si manui aliqd dat̄ os dic̄. reg̃tior tibi. si corp⁹ affligit̄ os dic̄. cur me affligꝫ. Sic etiā mēbrū nostꝝ ꝛ caput xp̄s dic̄ Mat. xxv. Qd̄ vni ex minimis meis fecistis: mihi fecist̃. iō religio xp̄iana obligat ad diligēdū deū super om̄ia. ꝓximū sicut

seipm. qꝛ dr. j. Joh. iij. Qui non diligit fratrẽ suũ manet ĩ morte. Secũdo religio xp̃iana obligat ad credẽda vt sciat fidei articulos. s. Cõfiteat vnũ deũ in eẽntia ⁊ trinũ in ꝑsonis. ⁊ ꝙ dei filius ĩcarnatꝰ sit de v̄gine maria crucifixus mortuꝰ ⁊ resurrexit ascendẽs ĩ celũ. inde vẽturꝰ iudicare viuos ⁊ mortuos. ⁊ oẽs malos ad eternũ ignẽ deputabit. iuxta illd̄ Athanasij. Qui bona egerũt ibũt in vitã eternã. q̄ v̄o mala in ignẽ eternũ. Hec ẽ fides catholica quaꝫ nisi q̄sqꝫ fideliť firmiterqꝫ crediderit: saluꝰ esse nõ poterit. O xp̃i sãguĩe redẽpta aĩa. o oẽs fideles existentes in religiõe xp̃iana. attẽdite ⁊ credite quõ dei filiꝰ rex angelorꝫ ⁊ gl'ie crudeli morti se ꝓ aĩabꝫ vr̃is exposuit. vnicã aĩaꝫ habet custodite ne ꝑeat eť naliter. Bern̄. in meditatõibꝫ. Totꝰ siq̄dẽ mũdus ad vniꝰ anĩe p̃ciũ estimari nõ põt. Nõ em̄ ꝓ toto mũdo deꝰ xp̃s aĩaꝫ suã dare voluit. quã tñ ꝓ aĩa humana dedit. quã g̃ cõmutationeꝫ dabit hõ ꝓ aĩa sua. q̄ ꝓ nobis dat illam. Nõne dei filiꝰ cũ esset in sinu p̃ris a regalibꝫ sedibꝫ ꝓ ea descẽdit vt eaꝫ a ꝑtãte diaboli liberaret. Agnosce hõ q̃ꝫ nobilis ẽ hec aĩa tua ⁊ q̃ꝫ grauia fuerunt vulnera tua ꝓ q̄bꝫ fuit xp̃m dñm vulnerari necesse. Si nõ eẽnt hec ad mortẽ sempiternã nũq̃ꝫ ꝓ eorꝫ remedio d̄i filiꝰ moreret. noli g̃ vilipẽdere aĩe tue passionẽ cui a tãta maiestate tantã vides adhiberi cõpassionẽ. fudit xp̃s lachrymas ꝓ te: laua ⁊ tu ꝑ singulas noctes lectũ tuũ cordis ꝯtritiõe. Hec ille. Tertio itaqꝫ r̃ligio xp̃iana obligat ad faciẽda vt xp̃ianꝰ exerceat se ĩ septẽ misericordie opibꝫ. ĩ tribulatiõe ⁊ ĩ deuotiõe. Primo xp̃ianꝰ debet se exercere in opibꝫ misericordie. sic̃ xp̃s dñs ⁊ magister docet Mat. xj. Discite a me qꝛ mit sũ ⁊ hũilis. Jõ em̄ suũ nomen nob̄ cõicauit vt nos ei ꝯformemus. a xp̃o em̄ noĩamur xp̃iani. Un̄ Aug. de vita xp̃iana dicit. Nemo eĩ q̄dcũqꝫ nomẽ sine cã sortiť. si sutor dicať necesse ẽ, vt calciamenta fiãt ab eo. voceť q̄s faber aut artifex: artis ꝑitia facit vt negociator suo noĩe nuncupeť. tu g̃ quõ xp̃ianꝰ diceris in q̄ xp̃iani nullꝰ apparet effectꝰ. xp̃iani iusticie. bonitat. ĩtegritatis. patiẽtie. castitatis. prudentie hũilitat. ĩnocẽtie. pietat ẽ nomẽ. ⁊ tu quõ tibi illud vsurpas. cui de tã plurimis pauca nõ subsistũt. Xp̃ianꝰ ille ẽ q̄ nõ noĩe tm̄ sꝫ etiã opẽ ẽ xp̃ianꝰ. ille ẽ q̄ exẽplo xp̃i nec inimicos nouit odire sꝫ magꝫ aduersantibꝫ sibi bñfacere: et ꝓ hostibꝫ exorare. Nã ⁊ q̄ aliquẽ ledere ꝑatꝰ ẽ ille xp̃ianũ se eẽ mẽtiť. xp̃ianꝰ ille ẽ q̄ põt iustissima voce dicere. Neminẽ nocui hoĩeꝫ. iuste vixi cũ oĩbus. Hec ille. Sꝫ neqꝫ ille putet se xp̃ianuꝫ q̄ nll'a opa mĩe exhibet alteri. iuxta illud. j. Joh. iij. Qui habuerit substãtiã huiꝰ mũdi ⁊ viderit fratrẽ suũ nccĩtatẽ patiẽtẽ ⁊ clauserit viscera sua ab eo quõ charitas d̄i p̃ris ẽ ĩ illo. Hic Aug. d̄ disciplina xp̃iana. Xp̃s ipse dedit tibi ipse q̃rit a te. qui dedit tibi erubesce xp̃iane ille diues pauꝑ eẽ voluit vt haberes pauꝑes q̄bꝫ dares. da aliq̄d fr̃i tuo. da aliq̄d ꝓxĩo tuo. tu diues es. ille pauꝑ ẽ. vita ista mala ẽ sed inq̄re futurã. sil' ãbulat ĩ mdo ⁊ sil' nõ vult pati. vt ĩ futuro etiã sil' gauderet. Sꝫ forte dic ego diues ille pauꝑ. sil' ãbulat an nõ. q̄d ẽ q̄d dic ego diues ille pauper. nisi ego oneratꝰ ille leuis. sarcinã tuã cõmemoras põdꝰ tuũ laudas. Et q̄d ẽ grauiꝰ. ꝯstrinxisti ad te sarcinã tuam. iõ nõ potes porrigere manũ. onerate xp̃iane ligate q̄d te iactas quid te laudas. Solue vincula tua laudẽt te vicinorꝫ labia. minue de sarcina tua. ⁊ illũ adiuuas ⁊ te releuas inter has

voces laudātes. sarcinā tuā xp̄s petit
ꝛ nō accipit. ꝛ offendis nomē pietatis
crudelib⁹ vocib⁹ ꝛ dicis. ꝛ q̄d seruo fi/
lijs meis ꝛ successorib⁹. xp̄m illi oppo
nit. filios suos mihi p̄ponit. Ita vere
magna iusticia vt habeat vñ luxurieť
fili⁹ tu⁹: egeat dñs tu⁹. Nō attendens
xp̄iane q̄d dñs dic̄. Qđ vni ex mīmis
meis fecist̄ mihi fecist̄. nō legisti. nō ti
muisti. ecce q̄s eget ꝛ filios tuos nūe/
ras. Hec ille. ~~Scđo religio xp̄iana~~
obligat vt xp̄ian⁹ se exerceat ī patienti
tribulationū ꝑpessiōe. nec murmuret
ꝯ deū in infirmitate vl' pauꝑtate, sz in
oīb⁹ deo gr̄as agat: ac fiducialiť eťnā
remuneratiōz expectet. Quia dic̄ Au/
gu. sup ps̄. Credidisti ī xp̄m. q̄re credi
disti. q̄d tibi ꝓmisit: si felicitatē hui⁹ se
culi tibi ꝓmisit xp̄s. murmura aduer
sus eū q̄n vides infidelē felicez. Quid
tibi ꝓmisit felicitat̄ nisi ī resurrectōne
mortuoꝝ. Quid āt ī hac vita ip̄e ꝓmi
sit. An dedignaris ſue ꝛ discipule qđ
dñs ꝛ mgr̄. nōne ab ip̄o audis. nō est
seru⁹ maioꝛ dño suo. Ille ꝓ te dolores
flagella: crucē: mortē: obprobria por/
tauit. ꝛ q̄d iusto debeť qđ tibi pctōri ñ
debeť. Hic Beda sup illđ Jac̄. j. Om̄e
gaudiū existiate frēs cū ī tētatōes va/
rias inciderit̄ dic̄. Ne īdignemī frēs
mei si mali ī mūdo florēt. vos ꝟo pa/
timī. qꝛ nō est xp̄iane dignitat̄ ī tpali/
bus exaltari sz poti⁹ deꝑmi. mali ni/
hil hn̄t ī celo. vos nihil in mūdo. sed
spe illi⁹ boni ad qđ tēdit̄ q̄cq̄d cōtige/
rit gaudere debetis. Tertio religio
xp̄iana obligat ad deuotiōez. que ſm
Tho. est magna volūtas ſuiēdi ꝛ pla
cēdi deo. Et ſm Ber̄. deuotio est ferui
dus mētis affect⁹ vt bonū ꝓmpte faci
at ꝛ malo viriliť resistat. Nō ei est par
uū eē xp̄ianū. q̄ interp̄tať vnct⁹. vt sic̄
vncta rota celeri⁹ currit: sic xp̄ian⁹ ꝓm
ptius opeť bonū. Dic̄ em̄ Auḡ. đ vita
xp̄iana ꝙ olim ꝓphe reges ꝛ sacerdo/
tes inungebanť. ꝛ tā magnū fuit ip̄i⁹
vnctōis mysteriū vt ī iudaico ppl'o ñ
om̄s illđ sz satis pauci de pl'ib⁹ accipe
mererēť. mō ꝟo nō sic̄ sub lege fuerat
sz oēs in ꝓphas ī sacerdotes vngunť ꝛ
reges. qđ magne charitat̄ est indiciū.
Uñ Aug. de spū ꝛ lr̄a dic̄. Miser ego
q̄ztū deberē diligere deū meū q̄ fec̄ me
dū nō erā. redemit cū ꝑierā. nō em̄ erā
ꝛ de nihilo me fec̄. nō lapidē. nō arbo/
rē. nō aliqđ de aīalib⁹. sz voluit me esse
hoīem. dedit viuere sentire ꝛ discerne/
re. reduxit me de exilio. redemit me de
ſuitio. vocauit noīe suo vt memoria/
le suū sp̄ eēt apđ me. vnxit me oleo le/
ticie q̄ ip̄e erat vnct⁹: vt ab vncto eēm
vnctus ꝛ a xp̄o dicerer xp̄ian⁹. O igiť
xp̄iane sctē regule religiose nō te repu
tes irreligiosū. qꝛ tu es ī sctissima ꝛ im
maculata regl'a xp̄ianitat̄. cui⁹ regu/
le obligatio est ſuare decē p̄cepta. ab/
renūciare diabolo: mūdo ꝛ pōpis ei⁹
ac exercere septē miscđie opa. Hec est
deo cara regl'a. hec ē saluti tā necessa/
ria vt extra eā null⁹ oīno saluať. De q̄
Jaco. j. sic dicit. Religio mūda ꝛ īma
culata apđ deuz ꝛ p̄rem hec ē. visitare
pupillos ꝛ viduas ī tribulatōe eoꝝ ꝛ
īmaculatū se custodire ab h̄ seculo ꝛc̄.

Scđo regl'a seu religio capiť spēali
ter. ꝛ sic religiosi dicūť oēs clerici secl'a
res. Nā in eo ꝙ q̄s đo impēdit debitā
religionē: pōt dici religiosus. vt ptz. j.
q. j. c. null⁹. Et tl'es vltra alios fideles
debēt h̄re nouē. s. Prīo sciam lr̄aꝝ. vt
pz di. xxxvj. Scđo dñt h̄re hospitalita
tē. xlij. di. ꝑ totū. Tertio debent h̄re ho
nestatē in habitu. extra de vi. ꝛ ho. cle.
vbi đr. ꝙ coronā ꝛ tonsurā habeāt cō/
gruentē Quarto debēt ſuare castitatē
Quinto debēt laudes debitas exolue
re. Sexto debēt ī suis bñficijs residere
Septimo debēt eē sine crimīe. di. xxv.

ꝑ totũ. Dicit em̃ Tho. in. iiij. dis. xxiiij. ꝙ q̃tiẽs ĩ mortali suũ exercẽt officium totiẽs mortalit̃ peccãt nisi ĩ articl'o necessitat⁊ in q̃ etiã laicis licerz. vt baptizare in necessitate. Octauo debẽt a negociatõe esse remoti. Nono debẽt esse sobrij ⁊ nõ vindicatiui. Hinc Greg. in q̃dã omel'. Cũ clericũ videm⁹ admonẽdus ẽ q̃ten⁹ sic viuat vt exẽpluz vite secularib⁹ p̃beat ne si q̃d ĩ illo rep̃hẽditur ex ei⁹ officio: ip̃a religiõis estimatio ꝯtrarieť. Idẽ in pastorali. Nẽo ampli⁹ ĩ eccl'ia nocet q̃z q̃ ꝑuerse agẽs nomẽ vl' ordinẽ sctitat⁊ hz. delinq̃ntẽ nãqz hũc redarguere nemo p̃sumit. ⁊ ĩ exemplũ vehemẽter extẽdit̃ qñ ꝑ reuerẽtiã ordis pctõr honorat̃. Uerũtñ ꝓpt̃ pctm̃ aliq̃ꝝ nõ ẽ ꝯtẽnenda religio clericalis. qꝛ plures legũt̃ ĩ cathalago sanctoꝝ de ip̃is q̃z de laicis: except⁊ martyrib⁹. Tertio regula seu religio accipit̃ singularit̃ seu ꝓprie ꝓ illis religionib⁹ q̃ sunt approbate ꝑ sedẽ apl'icã. et sť q̃ttuor. Pria basilij. Scda Bñdicti. Tertia Augustini. Quarta Frãcisci. sub q̃b⁹ militãt om̃s ꝓprie religiosi except⁊ carthusiẽsib⁹ q̃ hñt sua statuta ⁊ hi ꝓprie dicũt̃ religiosi. vt ptz extra d̃ voto. c. ꝙ votũ. li. vj. In p̃ma em̃ religione. s. xp̃iana induunt̃ alba veste in baptismo ad designãdũ aĩe purificatiõz ⁊ v̄tutũ infusiõz. In scda scz clericali religiõe induũt̃ distincta veste a secularib⁹ ppl'is: ad desig̃ndũ honestaz vitã ⁊ ꝯuersatõz. In tertia. s. regl'ari ĩduunt̃ distĩcta etiã a veste clericali ꝑm regl'az: ad desig̃ndũ ꝙ sť deputati ad ꝑpetuũ dei ꝑuitiũ. vñ si religiosi nõ sť in gr̃a. tũc sť sic testa sine nucleo. ⁊ pyla añ tabernã sine vino. Pria igit̃ religio ẽ necessaria ad salutẽ. Scda ad salut⁊ admĩstratõz. Tertia ad deuotiõz

Scdm documẽtũ ex themat⁊ v̄bis declarãdũ ẽ religiõis distincte cõmendatõ. qꝛ d̃r. pax sup̃ illos ⁊ miſicordia Ubi ei copiosi⁹ ĩuenit̃ pax ⁊ miscdia sine gr̃a inter illas p̃missas tres religiones illa ẽ melior. sz ĩ p̃ma vt pl'imuz sunt actiui. g̃ circa ml'ta turbãt̃. In secũda admĩstratorij: iõ soliciti. In tertia v̄o ꝯtẽplatiui: iõ q̃etati. p̃ma igit̃ ẽ bona. scda melior. tertia optĩa. qd̃ ꝓbemus tripliciter. s.

Primo autoritatib⁹.

Scdo rõnib⁹

Tertio figuris

Primo itaqz ꝙ stat⁹ regular⁊ sit optimus ꝓbem⁹ autoritatib⁹. qꝛ ẽ ꝯsilium saluator⁊ Mat. xix. dicẽt⁊. Si vis ꝑfect⁹ eẽ vade ⁊ vẽde oĩa q̃ habes ⁊ da pauperib⁹ et seq̃re me. Et b. Hiero. ad heliodoꝝ. Licz ꝑuul⁹ ex collo pẽdeat nepos. licz ĩ limĩe iaceat p̃r. licz sparso crine et scissis vestib⁹ vbera quib⁹ nutrierat mat̃ oñdat. ꝑcalcato ꝑge p̃re. siccis oculis ad vexillũ cruc⁊ euola solũ pietat⁊ gen⁹ ẽ in hac re fuisse crudelẽ. Idẽ ad Julianũ. Extruis mõasteria ml't⁹ a te ꝑ insulas dalmacie monachoruz numer⁹ sustentat̃. sz meli⁹ faceres si ⁊ ip̃e sctũs int̃ sctõs viueres. Hic beat⁹ Aug. et hr̃ di. xlvij. quantũlibet. Simplicit̃ fateor charitati vr̃e corã dño d̃o nr̃o q̃ ẽ testis mihi sup̃ aĩam meã. ex q̃ deo ꝑuire cepi: qm̃ sic difficile sum expert⁹ meliores q̃z q̃ ĩ mõasterio ꝓfecerũt. ita nõ suz deteriores expt⁹ q̃z q̃ ĩ monasterio defecerũt. Idẽ. Meli⁹ ẽ in minori eẽ deuotũ q̃z ĩ maiori ĩdeuotum. ml'ti tñ ĩ secl'o deuotiores sť q̃z aliq̃ in mõasterio. vt oñdat̃ miscdia dei diffusa ĩ oẽs ꝯtritos corde. qd̃ valde mirũ eẽt si sup̃bia vbiqz d̃essz. sz qꝛ mõ vbiqz reg̃t sup̃bia vl' auaricia: nõ ẽ valde mirũ si ibi regnet ĩdeuotio. Nã d̃ celo angelũ deiecit sup̃bia. Judã auaricia d̃ saluator⁊ scola. Uñ Aug. Sup̃bis angel' nõ ꝓfuit celũ. cõstat g̃ qꝛ superbis

hoīb⁹ nō erit vtile monasteriū. z Bec. Mag ē ꝓfusio magꝝ valde q̄ seculares ardētiores ꝓnitiosa desiderant q̄s nos vtilia. citi⁹ illi ad mortē ꝓperāt q̄s nos ad vitā. Scō q̄ stat⁹ regl'aꝛ sit optimus ī vita p̄nti, pbem⁹ triplici rōne. ſ.

Primo rōne finis.

Secūdo ratione satisfactionis.

Tertio ratione absolutionis.

Prio q̄dē q̄ stat⁹ regl'aꝛ sit optim⁹ ꝑ hāc rōne finis. Dic̄ em̄ san. Tho. ij. q. clxxxviij. ar. vj. q̄ cōparatio vni⁹ religionis ad aliā attēdit ex pte finis. Et qz cōparatio q̄ attēdit ex pte finis est absoluta eo q̄ finis q̄rit ꝓpter se. ſō ille status q̄ ordinat ad finē nobiliorē est melior alijs. Primū em̄ gradū tenet ille stat⁹ q̄ ordinat ad docendū. Secūdū gradū q̄ ordinat ad ꝓtēplandū. Tertiū q̄ ordinat ad corpal'r opandū. Secūdo ſ idez, pbem⁹ rōne satisfactionis. hō ei ꝑ elemosynā pōt satisfacere ꝑ oībus pctis. iuxta illō Dañ. iiij. Elemosynis redime pctā tua o rex. ſz tria bona offert religiosus deo. ſ. tpale. i. res exteriores q̄s est bonū. corpale. i. ipſū corp⁹ q̄s ē melio⁹. ſpūale q̄s ē optimū. Prio res tpales religiosus offert deo nō solū q̄ hz. ſz totū mūdū quē ꝓcupiscere potuit. Un Bre. ī ome. Sz forte aliq̄s tacit' secū cogitatōib⁹ dicat advocē dñi. iſte piscator. ſ. sectis andreas q̄d aut q̄ntuz dimiſit q̄ pene nihil habuit. Sz hac ī re ffes charissimi affectū poti⁹ debem⁹ pēsare q̄z cēſū. multū dereliq̄t q̄ sibi nihil retinuit. Et īfra Ā seq̄ntib⁹ tāta dimissa sūt q̄nta a nō seq̄ntib⁹ ꝓcupiſci potuerūt. nemo igit' cū q̄sdā ꝓspicit multa dereliq̄sse dicat imitari volo h⁹ mūdi ꝓtēptores ſz q̄d relinquā nō habeo; multa ffes reliq̄st' si desider⁹ ffrenis renūciast'. Exteriora ei nr̄a deo q̄ntūlibet pua sufficiunt cor nāq̄ z nō subam pēsat. neq̄ ꝓpendit q̄ntū ī ei⁹ sacrificio ſz ex q̄nto ꝓferatur. Nā si exteriorē ſubaz pp̄edim⁹ cēce sec̄i negociatores nr̄i ꝓpetuā āgelorū vitā dat' retib⁹ z nauī mercati sūt. est i matōz q̄ppe p̄cij nō hz ſz regnū ōi tantū valet q̄ntū habes. Scō religios⁹ deo offert nobiliorē z maiorē elemosynā. ſ. tpm corp⁹ z ipi⁹ corpis vitā q̄ est maior oīb⁹ bōis tpalib⁹. vn⁹ ei digi⁹ ꝑualet totū mōi aur. q̄d tūcvna manus. z q̄d totū corp⁹ qō q̄s deo offert Job. ij. Pellē ꝑ pelle z oīa q̄ hz bō dat ꝑ aīa sua. i. vita sua. Un sequit' q̄ q̄ totā vitā dat ōo ꝑ religiōis ingressū tā magnā elemosynā facē q̄ null⁹ rex ō reb⁹ tpalib⁹ facere pōt. Tertio religios⁹ offert ōo adhuc ista maiorē elēosynā scz aīaz ꝑ ꝓfectiā z obedientiā q̄ ē tāta elēosyna q̄ maior sub celo dari nō pōt. iuxta illō Eccī. xxv. Nō ē dig̃ pōderatio ꝓfectꝰ aīe. Et. j. Reg. xv. Melior est obedientia q̄s victima. Bre. sup Ezech. Quia ꝑ victimā aliena caro. ꝑ obedientiā ꝓpria volūtas mactat' q̄ō ē maxime ōo acceptū. Hic. viij. q. j. Scien dū. Volūtatē alteri subijcere ꝓpt' deuz ē ꝑcipuū sacrificiū. Jō dic̄ Aug. li ō ꝉginitate. Nemo q̄ntū puto ausus fuit ꝉginitatē ꝑferre monasterio. Ergo si q̄s ꝑ elemosynā tpalē remissiōz pctō rū ꝓsequit'. multo magꝝ ꝑ elemosynaz tpalē corpalē z spūalē simul. Jdeo religiōis ingressus ſz Bern. dicit' scōm baptisma li. de ꝑcepto z dispēsatiōe sic dicentē. Audire vultis a me vnde intercetera penitentie institura monasteri alis disciplina hāc meruit ꝓgatiuā vt scōm baptisma nūcupet'. Arbitror ob pfectam mūdi renūciationē et singularē excellentiā vite spūalis que ꝑminet vniuersis vite humane generibus. quia hmōi conuersatio ꝓfessores z amatores suos dissimiles hoīb⁹ silles angelis facit. imo diuinā in hoīe

reformat imaginẽ ꝯfigurãs xp̃o ĩstar baptismi. Tertio ꝙ stat⁹ religiosus ĩ vita sit optim⁹ ꝓbem⁹ rõne absolutõnis. nã ĩgressus religiõis absoluit ab oĩ voto tꝑali qđ q̃s in seculo implere posset. vt đr de voto ⁊ voti redẽ. c. scripture. Tertio ꝙ stat⁹ religionis sit optim⁹ in vita pñti ꝓbem⁹ figurꝫ. nã ſm san. Bonauẽ. ĩ li. de reformatione mẽtꝫ. religiosi p̃figurati sũt ꝑ tres familias leuitaꝝ: q̃ p̃ ceterꝫ filijs isrl̃ deputati fuerãt ad cultũ sãctuarij. s. gersonite: merarite ⁊ caathite. Gersonite in ꝓfectiõe castroꝝ portabãt cortinas et tectũ tabernaculi ⁊ vela ⁊ queq̃ tactu mollia. Merarite v̄o portabãt tabulas colũnas ⁊ vectes tabnaculi. ⁊ illa q̃ dura erãt. Caathite aũt portabant ip̃m sãctuariũ. i. arcã đi ⁊ altare ⁊ mẽsam ꝓpositõis cũ vasis suis: inuoluta tñ ⁊ coopta. Spũaliter tabernaculuꝫ ẽ vita iesu xp̃i quã plene null⁹ portare põt. qꝛ nõ ad mensurã recepit spirituꝫ sanctitatis. sꝫ vn⁹ imitat̃ in h̃: ali⁹ in h̃ Per gersonitas significant̃ illi religiosi q̃ refugiũt austerã vitã sanctitatis sꝫ laxã vitã seruãt q̃ solũmõ cauẽt se a pctis mortalib⁹. ⁊ talẽ vitã ꝓ mag̃ habẽt. vñ gersonite aduene interp̃tant̃. In erectõe tabnaculi isti ad occidentẽ castrametabant̃ post tabernaculũ. qꝛ isti ĩ futuro in hũiliori gl̃ie splendore collocabũt̃. Per meraritas significãt̃ religiosi nimis dure affligẽtes se ieiunijs: vigilijs ⁊ alijs laborib⁹ corꝑalib⁹ qđ putãt sũmũ in religiõe: ignari celestis ꝯsolatiõis. Merarite em̃ interp̃tant̃ amaricãtes q̃ v̄sus aq̃lonẽ respectu tabnaculi collocabant̃: vbi minor solis ẽ ardor. qꝛ ⁊ in gl̃ia q̃ntuꝫ defuit ꝑfectio virtutũ. tantũ de gl̃ie fulgore deficiet. Caathite significant v̄tuosos q̃ in corde se studẽt v̄tutib⁹ ornare ĩ q̃ habitat de⁹. Nã cor ẽ dei sãctuariuꝫ. ⁊ portãt deũ velatũ q̃ꝫdiu ꝑ fidẽ ambulant. ⁊ hi in erectõe castroꝝ versus austrũ collocabant̃ vbi ẽ maior feruor ⁊ lux diei. qꝛ hi ĩ gl̃ia suꝑexaltabũt̃. Vñ p̃orib⁹ duab⁹ familijs dñs iussit dari plaustra. i. curr⁹ ad subuehẽdũ onera sed filijs caath nõ dedit: sꝫ ꝓprijs hũeris portabãt. qꝛ tã in hũanis ordinatiõib⁹ q̃ꝫ corꝑis castigatõnib⁹ ꝓmittit̃ aliq̃ remissio. ĩmo iubemur vt rõnabile sit obsequiũ nostrũ. sed in v̄tutuꝫ studijs nll̃a remissio dat̃. qꝛ nũq̃ꝫ ĩdulget̃ nob̃ vt sim⁹ vitiosi: iracũdi: auari: suꝑbi ⁊c. Vide igit̃ o xp̃iana anĩa de q̃ familia vis esse in pñti. qꝛ ita erꝫ in futuro. Tertiũ documẽtũ declarãdũ ex v̄bis themat̃ insinuat̃ cõmẽdate religiõis exp̃ssio: cũ đr. Et suꝑ isrl̃ dei sit pax ⁊ misericordia. Vbi specialr̃ exp̃mit̃ bti frã. stigmatizatio quẽ xp̃s dñs suis sacrꝫ stigmatib⁹ insigniuit in manib⁹ ⁊ pedib⁹ ac latere. vt ptꝫ in legenda in multꝫ miraculis. iõ đr. Quicunq̃ꝫ hanc regulã secuti fuerint ⁊c.

De sancto Luca euangelista Sermo. xcv.

Salutat vos

Lucas medic⁹ charissim⁹ Coll̃. iiij. In his v̄bis p̃dicator gẽtiũ paul⁹ cõmẽdabat beatuꝫ euangelistã lucã collocensib⁹ cuꝫ hoc et nobis om̃ibus a magna charitate dicẽs. Salutat. i. salutẽ optat vob̃. q̃libet em̃ existẽs in charitate ſꝫ Rich. de san. vic. tria tenet̃ ꝓximo. ⁊ quartũ suꝑaddit̃ scꝫ

Primo suũ posse in subsidijs.
Secũdo suũ nosse in ꝯsilijs.
Tertio suũ velle in desiderijs.
Quarto suũ agere in obsequijs.

Primo dixi ꝙ oĩs charitatiu⁹ hõ tenetur ꝓximo suũ posse in subsidijs. vt si diues q̃s ẽ: tꝑalibus subuenire tenet̃

alijs in necessitate ꝯstitutis. alioq̄n fi
dē suā ꝑdet. qꝛ dꝛ. vij. q. j. c. oīs. Qui ne
gāt misericordiā faciendā necessitatez
patiētibꝫ ip̄m xp̄z negāt q̄ ē misericor
dia ⁊ ꝟitas. Beatꝰ ꝟo lucas nō nega
uit: sꝫ oīa sua erogauit: ⁊ seip̄m sup̄im
pēdere studuit. Nā ī oībꝫ tribulatiōi
bus paulū apl'm seq̄bat̄: alijs ip̄m de
serētibꝫ. ꝓpterea dicebat apl's. ij. Tim̄.
iiij. Lucas ē mecū solꝰ. Scdo q̄z q̄
libet tenet̄ ꝓximo suū nosse ī ꝯsilijs. iu
xta illd Lu. x. Dilige ꝓximū tuū sic̄ te
ip̄m. h̄ fecit beatꝰ lucas q̄ euangelica
ꝯsilia ꝯscp̄sit. insup̄ actꝰ apl'oꝝ vbi cō
sulit vitā apl'icā Primos ad sufferēdū
aduersa Actꝫ. v. dicēs. Ibāt apl'i gau
dētes a ꝯspectu ꝯcilij q̄m digni habiti
sūt ꝓ noīe iesu ꝯtumeliā pati. Secun
do cōsulit vitā cōmunē amore xp̄i di.
Actꝫ. iiij. Erāt illis oīa cōia. Tertio cō
sulit animi eleuationez ad deū Actꝫ. j.
dicens. Erant vnanimiter ꝑseueran
tes in orōne. Tertio deniq̄z q̄libꝫ te
net̄ ꝓximo suū velle in desiderijs. iux
ta illud Luce. vj. Quodcūq̄z vultis vt
faciāt vob̄ hoīes: ⁊ vos facite illis. qd̄
impleuit beatus lucas omniū salutē
volendo ⁊ procurādo. Quarto ho
mo tenetur proximo suū agere in ob
sequijs. etiā inimicꝫ. iuxta illud Mat
thei. v. Benefacite his qui oderūt vos
Hec om̄ia faciebat beatꝰ lucas euan
gelista. de quo Hierony. ī prologo sic
ait. Seruiens deo sine crimine octo
gintaquattuor annoꝝ obijt in bythi
nia plenus spiritusancto. hic em̄ faci
ebat duram penitentiā. Jō dꝛ de eo ī
collecta. Qui crucꝫ mortificationē iu
giter in suo corpe portauit. Ecce q̄z sā
cte incepit: qꝛ ab innocētia. q̄z laborio
se ꝯtinuauit: qꝛ cū dura pnia. q̄z feli
citer ꝯsūmauit: qꝛ cū sp̄ūssancti p̄ntia
Jō merito dicūt̄ d̄ eo p̄missa ꝟba. Sa
lutat vos lucas ⁊c. In q̄bꝫ q̄dē verbis
ip̄e a tribꝫ specialit̄ cōmēdat̄ scꝫ

Prīo a ꝯditōis nobilitate. ibi. Lu
cas medicꝰ.

Secūdo a sanationis vtilitate. ibi.
Salutat vos.

Tertio a ꝯuersatōis dignitate. ibi.
Charissimus.

Primo nāq̄z ex p̄missis thematis ver
bis beatus lucas cōmendat̄ a nobili
tate ꝯditōis: cū dꝛ. Lucas medicus.
Inter artes em̄ mechanicas nō ē vti
lior arte medēdi. quia īmediate post
animā corpꝰ est charius. Circa cuiꝰ sa
nitatē cōseruandā exercet̄ talis ars. ido
dꝛ Ecc̄i. xxx. Nō est census sup̄ sanita
tē. Un̄ sanctꝰ lucas fuit triplicis artis
seu cōditiōis scꝫ

Primo fuit arte medicꝰ.

Secūdo fuit pictor egregius.

Tertio fuit xp̄i ⁊ apl'oꝝ cācellariꝰ.

Primo itaq̄z beatꝰ lucas fuit arte me
dicꝰ. vt dicit Hiero. in ꝓlogo. ⁊ iō ē ho
norādꝰ. iuxta illd Ecc̄i. xxxviij. Hono
ra medicū ꝓpt̄ necessitatē. i. qꝛ ē tibi ne
cessariꝰ. exq̄ hō freq̄nter varijs lāguo
ribꝫ infirmet̄. Debet igit̄ medicꝰ tripli
ci honore honorari. s. subueniētie obe
dientie ⁊ reuerētie. Primo medicꝰ de
bet honorari honore subueniētie ꝓpt̄
suū laborē: ꝓpterea Aug. rep̄hēdit q̄s
dā dicens. Quidā nolūt dare honorē
suū medico. q. di. Qui sic agūt retinēt
mercedē mercēnarij. Scdo medicꝰ dꝫ
honorari honore obediētie. vt. s. a q̄bꝫ
ip̄e interdicit eger abstineat. q̄ ꝟo ipse
ꝓpinat: eger sumat. qꝛ dꝛ Ecc̄i. xxxviij.
Altissimꝰ de terra creauit medicinā ⁊
vir prudēs nō abhorrebit eā. Contra
qd̄ faciūt mlti rudes ⁊ p̄sūptuosi. nul
lū medicoꝝ ꝯsiliū vl' medicinā volen
tes recipe. sed dicētes. Scit deus q̄n ⁊
quō debebo mori deo me cōmitto. sꝫ
ꝓfecto h̄ ē fatuitas pessima. qꝛ h̄ ē deū
tētare. Nā deꝰ bn̄ scit q̄n ⁊ q̄lit̄ debeas

mori. non tñ te suspẽde. qꝛ anticipas mortẽ. cur accipis cibũ cũ deꝰ sciat qñ debeas mori. ꝓpterea dr. xxiij. q. iiij. d tyris. Quãuis neminẽ sciamꝰ certissime vltra terminũ sibi a deo p̃fixũ esse victuꝝ. oĩbꝫ tñ lãguẽtibꝫ nõ incõgrue medemur. Optet igit̃ hoĩes agere aliqua nõ vt ꝑ talia diuinã dispositiõez ĩmutẽt q̃ est ĩmutabilis: sꝫ vt ꝑ actꝰ suos impleant q̃sdã effectꝰ ꝟm ordinẽ a deo dispositũ. Hinc san. Tho. ij. ij. q. lxxxiij. ar. ij. A diuia inq̃t ꝓuidẽtia non solũ disponit̃ q̃ effectꝰ fiant: sed etiã ex q̃bꝫ causis fiant ꝛ q̃ ordine eueniant. Et licet ipe deꝰ sanet oẽs infirmitates principaliter. tñ hoc cõiter facit ꝑ causas secũdarias vt ꝑ medicinas. Uñ si q̃s ita certꝰ esset de diuino bñficio sic beata agatha certe nõ esset necessariũ medicinã carnalẽ recipe. sed sufficeret ꝙ deꝰ alio mõ sanaret. Nã cũ Quincianus iussissꝫ mãmillas beate agathe abscindi ꝛ in carcerẽ recludi. ꝛ ꝓhibuisset ingressũ medicoꝝ. ꝛ panẽ ꝛ aquã sibi mĩstrari. ecce circa mediã noctẽ venit ad eam quidã senex quẽ p̃cedebat puer luminis portitor diuersa ferens medicamẽta. ꝛ dixit. Uidi qꝛ mãmilla tua curari potest ideo veni. Cui beata agatha. Medicinã carnalẽ corpi meo nũ q̃ exhibui. sed habeo dñm iesũ q̃ solo verbo curat oĩa. Et subridẽs senior dixit. Et ego sũ apostolꝰ eiꝰ ꝛ sanauit eam. Tertio medicus debet honorari honore reuerẽtie. a quo q̃s tanta bñficia recipit: puta corpis sanitatẽ. Sed ꝓfecto multo plus debet reuereri ille a quo quis recipit anĩe sanitatẽ. Uñ sciendũ est nobis ꝙtriplex est medicꝰ scꝫ

Primus corpalis.
Secũdus spũalis.
Tertius supnaturalis.

Primꝰ inq̃ꝫ medicꝰ ẽ corpalis qui curat corpus. ꝛ certe bonũ est ip̃m curare vt deo seruiat. sed nõ est bonũ curare vt delectationi vacet aut vanitatibus insolescat. Nã hõ debet se p̃cauere a cibo q̃ infirmat̃: al's peccat. qꝛ nõ facit qd̃ dicit Ps̃. Fortitudinẽ meam dñe ad te custodiã. i. ꝓpt̃ ꝟuitiũ tuum. Uñ illi q̃ infirmant̃ currũt ad phitonissas ꝛ filios ducũt ad carmĩatrices q̃ nõ curãt sꝫ potiꝰ occidũt. Et ꝓfecto meliꝰ esset ꝙ taliũ filij morerent̃ q̃ꝫ sic carmĩarent̃. Augꝰ. Meliꝰ ẽ deo dilecto mori q̃ꝫ eo offenso viuere. Scd̃s medicꝰ est spũalis. angelꝰ scꝫ vel sacerdos q̃ coopant̃ medico supnaturali. Raphael em̃ interp̃tat̃ medicina dei qui curauit tobie cecitatẽ. Et nũc angeli multos vellent curare a morbo spũali sed ip̃i egri q̃npotiꝰ mortui nolũt. De q̃bꝫ cõquerũt̃ dicẽtes illd̃ Hiere. lj. Curauimꝰ babylonẽ ꝛ nõ est curata: recedamꝰ ab ea. Sacerdos em̃ curat verbo exhortatõis aut sacramẽtoꝝ administratiõe. Sic curauit beatus lucas ꝟbo predicatõis: aut scp̃to euãgelice ꝟitatis. Uñ supbiã curauit hũilitate. c. xiiij. Qui se exaltat: hũiliabit̃. qꝛ ꝯria ꝯrijs curant̃. Hic q̃ꝫ sciendũ ꝙq̃druplex ẽ modꝰ curãdi corpal'r ita etiã spũal'r. Primꝰ modꝰ curandi corpal'r ẽ ꝑ minutiõez. Spũal'r h̃ mõ curant̃ ĩfirmitates auaricie. qꝛ sic ĩ minutõe sanguis putridꝰ ex toto abijcit̃ supfluꝰ diminuit̃: necessarius retinet̃ Sic in curatõe auaricie iniuste acq̃sita oĩno sũt restituẽda. supflua paupibus eroganda. necessaria retinenda. His modis curauit lucas medicꝰ cũ factũ zachei describẽdo. xix. ca. ait. Ecce dimidiũ bonoꝝ meoꝝ dñe do paupibꝫ. ꝛ si aliquẽ defraudaui reddo q̃druplũ. Scd̃s curandi modꝰ est ꝑ sudorẽ. Isto modo curant̃ lachrymantes sicut maria magdalena Luc̃. vij.

Tertiꝰ v̄o modꝰ curādi est ꝑ diete ob
seruatiōem. sic curāt̄ infirmitates gu
le. Lu. xxj. Attēdite ne corda vr̄a g̃uēt̄
crapula ⁊ ebrietate. Quartꝰ curandi
modꝰ est ꝑ amarā potionē. sic curant̄
infirmitates luxurie. O igit̄ homo d̄i
si vis in aīa curari suscipe huiꝰ medici
charissimi ꝯsiliū ne retineas res alie-
nas. q̄n potiꝰ ꝓprias amore dei elargi-
re. deinde sis abstinēs: ꝯtinēs: ⁊ d̄ pec-
catis cōmissis lachrymās Tertiꝰ q̄z
medicꝰ ē sup̄natural'. ⁊ iste ē xp̄s filius
dei viui. de se Mat. ix. sic dicēs. Non
est opꝰ valētibꝫ medicꝰ sz male haben
tibꝫ. Et btūs Aug. Tūc inq̄t venit de
celo magnꝰ medicꝰ q̄n ꝑ totū mundū
magnus iacebat egrotꝰ. Uidēs em̄ de
us pr̄ totū mundū varijs infirmitati
bus languidū ex magna pietate mi-
sit filiū ꝓpriū vt ꝓprio sanguīe sanaret
Hinc p̄s. ait. Misit v̄bū suū ⁊ sana-
uit eos. ⁊ eripuit eos de interitiōibꝫ. i.
mortibꝫ eoꝝ. Et Esa. liij. Uere languo
res nostros ipse tulit: ⁊ dolores nr̄os
ipse portauit. Modū aūt hmōi sana-
tionis dicit Bern̄. q̄ deus sanauit ho
minē ꝑ silia. Sz sicut dictū est: sanitas
corꝑalis aliquādo cōfert̄ abstinētia q̄
est summa medicina. aliq̄n minutiōe
aliquādo potione. q̄nq̄z ꝯfectiōe. Sic
xp̄s dn̄s sanauit nostras mltimodas
infirmitates Primo abstinētia: ieiu-
nādo q̄draginta diebꝫ ⁊ xl. noctibus.
Matth. iiij. Itē sanauit minutōe: q̄n
ꝑ flagella: spineā coronā: clauos ⁊ lan
ceam expressus fuit innocēs eius san
guis. Unde Esa. liij. d̄r. Ipse autē vul
neratus est ꝓpter iniq̄tates nr̄as: cuiꝰ
liuore sanati sumꝰ. Et Augꝰ. ꝯtra q̄n-
q̄z hereses ait. Fusus est sanguis me-
dici ⁊ factus medicamentuz frenetici.
Item gustū noxie delectabilē Ade sa-
nauit potione fellis ⁊ aceti. Sic enim
decebat vt dicit Gregorius in omel'.
Nam sicut arte medicine calida frigi
dis: frigida calidis curant̄. ita celestis
medicus obuiantia adhibet medica-
menta peccatꝫ. Itē sanauit cōfectione
mirabili ⁊ p̄ciosa: dum in vnū electu-
arium ꝯfecit deū aīam ⁊ suā carnē. ad
q̄d iā inuitat Joh. vj. dicens. Ego suz
panis viuus q̄ de celo descēdi. Si q̄s
māducauerit ex hoc pane viuet ī eter-
num. O pie xp̄e. o aīaꝝ medice. nōne
tu es creator celi ⁊ terre. nōne dn̄s tu
es vniuerse creature. ⁊ ecce ex maxima
charitate īuitas ad sumēdū te vt inde
sanemur ⁊ in eternū viuamꝰ. Acceda
mus igit̄ charissimi ad ip̄m fide spe ⁊
caritate. q̄z ip̄e xp̄s dn̄s ē ꝑmo dei pa-
tris. d̄ q̄ Sap. xvj. Nō herba nec ma-
lagma sanauit eos sz ꝑmo tuꝰ q̄ sanat
oīa Ipse q̄ppe est q̄ vno ꝑmōe ad iudi
cium om̄es mortuos suscitabit. Joh.
v. Audiēt mortui vocē filij hoīs ⁊ qui
audierint viuēt. Iste deniq̄z est ille sa-
maritanus medicꝰ de q̄ Luce. x. dicit̄
expoliatū hoīem. i. hūanū genꝰ priua
tū gratuitis vulneratū in naturalibꝫ
a latronibꝫ infernalibꝫ. alligatuz v̄bo
p̄dicationis ⁊ exēplo bone oꝑatōis ī-
posuit in iumentū suū. id est dolores
eius ipse in ꝓprio corꝑe portauit. ⁊ as-
signauit stabulario. id est. p̄lato eccl'ie
Altera die. i. post suam resurrectiōem
ꝓtulit duos denarios. i. noui ⁊ veterꝫ
testamenti intelligentiā: q̄n discipulis
aperuit sensum vt intelligerēt scriptu
ras. dicens. Curā infirmi habe. et q̄d
superogaueris: cū rediero. s. ad iudici
um. reddam tibi. O dn̄e deus eterne:
ecce de tanto beneficio nobis impēso
non tibi regratiamur. non te vt decet
amamus. Certe si quis medicoꝝ vnū
oculū sanaret regratiaremur ei. mul-
to magis si resuscitaret corpꝰ mortuū
quod nullus facere potest. iuxta illud
psalmiste. Nūq̄d medici suscitabūt et

De sancto Luca euãgelista

ꝓfitebunt tibi.q.d.nõ. Cui⁹ rõ est.qa dr in postꝑdicamẽtꝫ.q nõ fit de ꝑuatione regressus ad habitũ.s. naturalẽ. ḡbon⁹ medic⁹ ẽ q curat coꝛp⁹.ſz meliꝰ oꝛ q aiam.optim⁹ ꝛbo q ꝛtrũqz. ꝛ h est ieſus xp̃s fili⁹ dei viui.Sz dr.qr deus dedit ꝛtutẽ herbis lapidibꝫ ꝛ ꝛbis.iõ q̃rit vtꝛ liceat ꝑ aliq̃ ꝛba vl̃ ſcꝑta curare.vl̃ ꝓpr̃ eutãda picta ſecũ portare Ad qõ rñdet ſanc.Tho.ñ.ñ.q.xcvj.q ſic ſeptẽ ꝓditõibꝫ.Prĩa cõditio q ꝛba illa nõ ꝓtineãt ad iuocatõez demonũ ecp̃ſſe vel implicite.Scõa q nõ ꝓtineant ignota ꝛba. Tertia ne verba illa aliq̃d falſitatꝫ cõtineãt.Quarta ne ibi ꝓtineanr̃ caracteres niſi ſignum crucꝫ Quinta ne ſpes habeatr̃ i mõ ſcribẽdi vel ligãdi.vt̃ die dñico. vl̃ ad orientẽ reſpiciẽdo ꝛc.Sexta q talia ꝛba p̃ncipaliꝫ expectẽt hãe efficaciã a diuina virtute.Septima q hoꝝ ꝛboꝝ effectus cõmittat diuine volũtati.q ſcit an talis ſanatio illi expediat vl̃ nõ. Iſti ꝓditõibus ꝑuatꝫ licz ſcta ꝛba ſecũ portare ꝛ cũ illꝫ curare. Scõo b.Lucas euangelista fuit pictor egregi⁹:q imaginez btẽ ꝛgis ꝛ ei⁹ filij ꝺuote depinxit. Sz circa h̃ due vtiles q̃ſtiões declarabũt. Prĩa vñ ſẽ picture introducte i eccl̃iaz catholicã.Scõa q̃re ſunt introducte. Prĩa q̃ſtio declarãda ẽ hec. Vñ ſunt introducte i eccl̃iaz ſctãz picture:ex q̃ phibet Deuteꝛ.vij.vbi dr. Ne forte decepti faciatꝫ vob̃ ſculptã ſilitudinẽ aut imaginẽ maſculi vl̃ femie. Itẽ Exo.xx. Nõ facias ſculptã ſilitudinẽ neqz eoꝝ q ſẽ i ceꝛ.neqz q ſẽ in tra.neqz eoꝝ q ſunt in aq̃s. Ad hãc q̃ſtionẽ rñdet doc.q a tribus ſẽ imagies ſeu picture i eccl̃iaz introducte. Prĩo vt dr i eccl̃iaſtica hiſt. a xp̃o dño q abagaro regi ediſſe ſuaz imaginẽ lintheo impreſſaz miſit. Silr btẽ Veronice ſuã imaginẽ ſindone i p̃ſſam tradidit:q mõ hr rome, ꝺ q ſic legit in q̃dã hiſto. q cũ Tiberi⁹ ceſar gui teneret ifirmitate:nũciat ei q medic⁹ q̃dã ẽ hieꝛlymis q ſolo ꝛbo curat oẽs ifirmitates. neſcies q ip̃m pilat⁹ occidiſſet.vñ Voluſianũ celeri⁹ miſit trãs ptes marinas ad pilatũ vt medicũ illũ citi⁹ eidẽ mittat. Qui ceſarꝫ ꝑceptũ pilato referẽs.pilat⁹.xiij.dieꝝ inducias petijt fr̃it⁹ ꝺ xp̃i morte inocẽti Infra illõ tp̃s Voluſian⁹ iterrogauit q̃ndã nobilẽ dñaz vbi ih̃m medicũ inuenire poſſz.q ait.Veu dñs me⁹ ꝛ ꝺs erat ieſus quẽ pilat⁹ iniuſte crucifixit. Tũc ille ꝓtriſtat⁹ ait.Uehemẽt doleo qz iuſſiõz dñi mei iplere ñ valeo. Cui Veronica ait Cu dñs meus ꝑdicãdo circũiret ciuitates et caſtella:ꝛ ꝑſentia ip̃i⁹ carere nollẽ.iõ ip̃i⁹ imaginẽ mihi depĩgere ꝓcurabat:vt ſaltẽ figura ei⁹ imagis mihi eſſz ſolatiũ. Cũqz linteũ pictori deferrẽ obuiũ habui dñm q̃ q̃ renderẽ inq̃ſiuit. Cui cũ cãm aperuiſſem:mox accepto linteo ſue venerabilis faciei imaginẽ ip̃reſſam mihi tradidit.quã ſi dñs tu⁹ deuote intuebir̃ ꝓtinue ſanabir̃.Cui voluſian⁹. Eſt ne illa imago auro vl̃ argẽto cõpabil̃.ait illa. Nõ:ſz pio affectu deuotõis. Tecũ igit̃ ꝓficiſcar:ꝛ imaginẽ ceſari intuẽdã deferã.Cũqz romã pr̃ veniſſent dixit voluſian⁹ ceſari. Jeſuz medicũ a te desideratũ pilat⁹ iniuſte occidit.ſz ſi deuote ei⁹ imaginẽ aſpexerꝫ ſanaberis.Qui pãnis ſericꝫ via ſterni iuſſit.ꝛ ira imaginẽ ſaluatorꝫ ſibi p̃ntari.q viſa ſtatiz ſanat⁹ ẽ.Ponti⁹ ꝺo pilat⁹ capt⁹ romã ducit̃ ꝛ ibi occidit.Scõo pictura eſt ꝛ troducta ab apl̃is.Nã b.Lucas vt p dixim⁹ imaginẽ ꝛgis mr̃is ꝛ filij ꝺuote depinxit.Tertio i ſctãz eccl̃iaz pictura ẽ introducta a ꝓcilio vbi fere mille ep̃oꝝ fuit ꝓgregatio.Baptizato ei cõſtãtino imperatore a ſilueſtro papa pri mũ imago ſaluatorꝫ pr̃ietib⁹ ꝺpicta oi

ppl'o romano visibil' appuit. Nam ꝛ antea fuerūt imagines in tabul' depicte sꝫ nō ī piete. Secūda deniq; q̄stio declarāda q̄re dicte picture ī eccl'iam sctāꝫ sūt ītroducte. Ad quā rn̄det Bona. in. ij. di. ix. ar. j. q. ij. ꝙ ꝓpt̄ tria. Primo ꝓpt̄ simpliciū ruditatē vt ī eis possint apti⁹ sacr̄a nr̄e fidei cernere q̄ nō pn̄t scp̄turas legere. Secūdo ꝓpt̄ affectus nr̄i tarditatē. Nā affect⁹ nr̄ magꝫ excitatur ꝑ ea que vidꝫ q̄ꝫ per illa q̄ audit. ꝛ iō depingūt̄ sctōꝝ gesta vt hoīs affect⁹ excitet̄ ad eos imitādū. Nā qn̄ videt in figura bartholomeū excoriatū. petrū crucifixū. paulū capite truncatū ꝛc. dicit intra se. O dn̄e deus isti habuerūt deū sic̄ ego. sil'ia corpa. sic̄ illis ita mihi regnū celoꝝ ꝓmisisti. certe ꝛ ego debeo aliq̄d pati ꝓ te. Tertio pictura ē introducta ꝓpt̄ mēorie labilitatē vt simplices ea q̄ audiūt retinere n̄ valētes recordent̄ saltē eoꝝ q̄ vidēt in imaginib⁹. Propt̄ hec p̄dicta Gre. papa sic scripsit Sēnio marsilieñ. episcopo. Et hr̄ d̄ ꝯse. di. iij. c. ꝑlatū. Perlatū ad nos fuerat ꝙ īcōsiderato zelo succēsus sctōrū imagines sub hac q̄si excusatiōe ne adorari debuissent ꝯfregeris. Et qꝛ eas adorari vetuisti oīno laudam⁹. fregisse v̄o rep̄hēdim⁹ Quero dic fr̄ a q̄ sacerdote auditū ē q̄d fecisti. aliud ē em̄ picturaꝫ adorare aliō ꝑ picture historiā q̄d sit adorāduꝫ addiscere. nā q̄d legētib⁹ scp̄tura h̄ idiotis p̄stat pictura cernētib⁹. ī ipsa ig̃rātes vidēt q̄d seq̄ debeāt. ī ipsa legūt q̄ lr̄as nesciūt. Q, aūt ī veteri lege ꝓhibita fuerat pictura dei: h̄ iō qꝛ tūc de⁹ nōduꝫ figurabil' erat. qꝛ nōdū īcarnat⁹ sicut mō. Un̄ male faciūt q̄ sanctā trinitatē depingūt cū trib⁹ ꝑsonis vel capitib⁹ ꝛ ꝓlixa barba. qꝛ simplices d̄ facili credūt ꝙ tal' sit de⁹ pr̄ ꝛ fili⁹ ꝛ spūssanct⁹. ꝛ tn̄ q̄cūq; sic credit heretic⁹ ē. Tertio btūs lucas fuit xp̄i ꝛ apl'oꝝ cācellari⁹ qꝛ descp̄sit vitā xp̄i iesu ī euāgelio. ꝛ vitā apl'oꝝ ī actib⁹ apl'oꝝ. Iste igit̄ ē beatus lucas medic⁹ aīaꝝ. ipse est pictor imaginis v̄gīs ꝛ xp̄i. ac cācellari⁹ eiusdē. Scd̄o ex p̄missis themat⁹ v̄bis beat⁹ lucas cōmēdat̄ a sanatōis vtilitate: cū d̄r. Salutat vos. i. salutez optat. Utilis certe ē medic⁹ q̄ sanat aīas ab et̄na morte ꝛ egritudie sempit̄na. Pro q̄ ē nob sciēdū ꝙ sanitas aīaꝝ nostraꝝ ꝯsistit ī septē eccl'ie sacramētis. q̄ q̄dē efficaciā habēt a xp̄i dn̄i passione. Q, aūt ī septē sacramentis īstituit rō hec ē. qꝛ cōiter oēs sum⁹ subiecti septē infirmitatib⁹ spūalib⁹. vicꝫ pctī originalis. mortal'. venialis. malicie. cōcupiscētie. ig̃rātie ꝛ īpotētie ad bonū. Et iō ad eripiēdū nos ab istis mortalitatib⁹ diuīa clemētia oī tpe ꝓuidit de remedio salut⁹ hūano generi. nō tn̄ taꝫ vtilit̄ sic̄ tpe noue leg⁹. nā tpe legis nature in remediū ꝯ originale fuit oblatio cū fide. Tpe v̄o leg⁹ scripte fuit circūcisio in masculis ꝛ fides ꝑentū ī femellis. Sꝫ tpe legis noue xp̄s ꝑ se expresse vel implicite instituit septem remedia in septē sacramētis ꝯtra septē p̄dictas infirmitates. Baptismū em̄ īstituit ꝯtra originale p̄ncipal'r. penitētiā ꝯ mortale. extremā vnctōꝫ ꝯ veniale. eucharistiā ꝯ infirmitatē malicie. ꝯfirmatōꝫ ꝯ debilitatē ad bonū. ordinē ꝯ ignorantiā. matrimoniū ꝯ cōcupiscentiā. Un̄ de istoꝝ septē sacr̄oꝝ effectib⁹ breuit̄ tractemus. Prima igit̄ aīaꝝ medicina ē baptism⁹ q̄ digne suscipiētib⁹ delet oēm culpā originalē. īmo etiā actualē si īuenerit siue mortalē siue venialē. ꝛ restituit p̄mā īnocentiā q̄ ad aīaꝫ. Insuꝑ extīguit suscipienti ignē eternū inferni ac etiā purgatorij. relaxat etiā satisfactionē quam homo deberet facere ī vita ꝓ pctīs suis.

De sancto Luca euāgelistā

Insup imp̄mit caracterē i aīa ip̄az ornātē. ip̄sāqz replet oi ⁊tute ad salutē necessaria. ꝓterea si q̄s infidel occidisz p̄ez m̄ez yl' m̄tos x̄pīanos ⁊ etiā dei sctōs q̄ tādē debite ⁊ i bona fide suscipet baptismū. ⁊ eo suscepto more/rel̄ statim ad celū euolaret. O pie de⁹ o misericors de⁹. o dulcissime x̄pe q̄n ta bona nob ꝓtulisti tua sctissima passiōe. ⁊ q̄s p̄ tanto dono digne poterit seruire vel regtiari. certe null⁹. Hinc m̄res ꝑpēdāt q̄ suos filios mori p̄mittūt sine baptismo q̄nto eos bono p̄riuāt. q̄ hereditate celesti. Ille ⁊o q̄ fer⁹ extinguūt ⁊ abortiuū p̄curāt sūt omni belua crudeliores. q̄ suis filijs de necessarijs p̄uidēt. Sciēdū tñ q̄ triplex ē baptism⁹. s. sāguis. flamis ⁊ flumis Baptism⁹ sāguinis ē martyriū cū p̄positio suscipiēdi baptismū si facultas ꝺdesset. ⁊ ē cōis tā adultis q̄ ꝑuulis. Quia dic̄ pet⁹ de palude in. iij. q̄ puer in vtero possit martyrizari sic ⁊ sanctificari. nō tñ baptisari. Hñ q̄n multi er occidūt p fide x̄pi vel p ⁊tutib⁹ q̄ñ ē p̄gnās tā m̄lier q̄ puer martyr efficit tñ caracter i isto baptismo nō ip̄mit. Sctōs baptism⁹ ē flamis. ⁊ ē ꝓpositus suscipiēdi baptismū anteq̄ suscipiat. ⁊ h solū ꝙuenit habētib⁹ vsū rōis. nec ip̄mit caracterē. verūtñ caret eccl'iastica sep̄ltura: licet eccl'ia oret p illl'. Tert⁹ ē baptism⁹ flumis ad quē oēs tenētur tā magni q̄z qui Job. iij. Nisi q̄s renat⁹ fuerit ex a q̄ ⁊ spūsctō nō p̄t videre regnū dei. Hoc ei salut⁹ medicamētū ē tāq̄s emplastr⁹ q̄ sanat vuln⁹ pcti q̄ in necessitate tā a viris q̄z a mulieri b⁹ p̄t administrari. Secundū medicamētū ē sacr̄m ordinis q̄ q̄s deputat ad ſpecialē sacr⁹ admīstratōz. Tertiū salutis medicamentū ē ꝓfirmatio ⁊ ē q̄ hō deputat ad fidei firmā ꝓfessionē ⁊ defensionē. ⁊ in his trib⁹ sacramētis imp̄mit caracter. iō nunq̄z debent iterari. Alia ⁊o oia sacra p̄nt iterari. Quartū q̄z medicamētū ē extrema vnctiōis sacr̄m q̄ō sol⁹ sacerdos administrat. ⁊ delet pcm̄ veniale atq̄ cōfert corp̄is sanitatē si expediat infirmo. h tñ sacr̄m nō est necessitat⁹. Sz si q̄s id ⁊tēneret dānare. ⁊ iō nō debet ministrari pueris ante vsū rōnis q̄ nesciūt reuerēter suscipe sz adultis. ⁊ tm̄ sel' in vna infirmitate etiā si vltra annū p̄tēdat. Quintū aie medicamētū est sacramētū eucharistie in q̄ verus dei filius de ⁊gine nat⁹ ac p̄ hoib⁹ passus imolat deo p̄i. Sextū aie medicamētuz ē pnia ꝟ actuale mortale ⁊ ē q̄ q̄s ꝓteri/ta mala plangit ⁊ futura nō cōmittit Et hz tres ptes q̄ sūt ꝟitio ꝓfessio et satisfactio. In ꝓfessiōe tpe. platōis ⁊/bo⁊ absolutōis gr̄a infūdit nisi q̄s ponat obicē. Septimū aie medicamētū ē sacramētū matrimonij p q̄ō fit legitima ꝓiūctio mar⁹ ⁊ femie. Et ē institutū ꝓp̄ plis ꝓcreatōz ad laudē dei actu/tationē fornicatōis. ⁊ fit p ⁊ba de p̄senti. ratificat tñ i facie eccl'ie p solēnitatē. Sed dī. quō sacra gratiā ꝓferāt et an aliq̄d causent in aīa suscipientis. yl' tm̄ sūt signa q̄dā. Circa hanc q̄stionē duplex ē doctor⁹ opinio. Quidā ei dicūt vt Scot⁹ ⁊ alij q̄ sūt cā tm̄ sine q̄ non ꝓferāt gratia. q̄z ex diuina pactiōe cuz ecclesia fit vt recipiēs sacramētū recipiat gratiā nisi ponat obicē ⁊ recipit gratiam nō a sacramēto q̄ō nō ꝓtinet sed a deo. ⁊ fm̄ istos nulla ⁊t⁹ causalitas q̄/tie nec caracter⁹ vel ornat⁹ aie ē in sacramētis. Sz a deo solo ista fiūt. Et p se adducūt mgr̄m in. iij. dicētē. Data sūt sacra vt hō q̄rat salutē. nō ab illis sed a deo in illis Sz h q̄busdaz videt absurdū dicētib⁹ q̄ absurduz ē dicere q̄ de⁹ nō aliter agat in sacris ad iustificandum q̄z demon in sortilegio ad

malefaciendū. Nā ex pactōe demonis herba vel carta posita sub lecto vl' al's nihil penit⁹ agit sz diabol⁹ agit. Similiter qñ incātat serpēs: tūc diabol⁹ venenū mortificat vl' restringit ī serpēte Sic ī ꝓposito si sacr̄a nihil agerēt videret absursum. Scd̄a igit opinio ē scti Tho. ⁊ alioꝝ q̄ est cōmunior dicētiuz ꝙ sacr̄a sunt causa gr̄e dispositiua. Dicunt em̄ ꝙ ex susceptōe sacr̄i duo cōsequent̄ ī aīa. s. res ⁊ sacr̄m. sacramētum vt caracter vl' aliq̄s ornatus: res ipsa gr̄a. Cā p̄mi sacramēta sunt efficiētes causa scd̄i sunt disponētes tali dispositōe q̄ est necessitat. Uñ Aug. Uñ inq̄t tāta vis aq̄ vt corp⁹ tāgat ⁊ cor abluat. O btē Augustine certe a benedicta xp̄i passiōe a q̄ sacr̄a hñt efficaciaz vt ꝑ illa efficiamur filij dei. Quis igit tantū xp̄i bñficiū hoī impēsuz recogitat. Quis deniq̄z dignas ꝓ illis gr̄as agit. certe null⁹. attamē humiliemus aīas nr̄as sacramētis q̄ sunt creature q̄ antea creatori nō obediuim⁹ vt ꝑ illa queram⁹ gr̄am: ⁊ ꝑ gr̄am gl'iam q̄ ē origo ⁊ finis sacr̄oꝝ Tertio beatus Lucas ex p̄missis themat̄ v̄bis commēdat a sue ꝯuersatōis dignitate: cuz d̄r. charissimus. Reuera fuit charissimus xp̄o: btē v̄gini. paulo apl'o ⁊ omni xp̄iano ppl'o. vt ptz ī ei⁹ legēda. Rogem⁹ igit ip̄m vt suis merit̄ copiosis impetret nob hic gr̄am ⁊ tādē gloriaz Ad quā ⁊c̄.

De eodem Sermo. xcvj.

Dicit dominus. dabo legē meā ī visceribus eoꝝ ⁊ ī cordib⁹ eoꝝ scribam eā. Hiere. xxxj. c. Ad laudē gl'iosi Luce euāgeliste xp̄i videlicz cācellarij rite hec v̄ba p̄assumunt q̄ ad litteraz de noua lege intelligunt. quā redemptor mūdi in corde beati Luce scripserat. Q, aūt dicta verba intelligant de noua lege: claret ex p̄cedētib⁹ ibidem. vbi sic d̄r. Ecce dies veniēt dicit dominus. ⁊ feriā domui isrl' ⁊ domui iuda fedus nouū: nō ꝑm pactuz qd̄ pepigi cū p̄rib⁹ eoꝝ ⁊c̄. Sz h̄ est pactū qd̄ feriam cū domo israel post dies illos dic̄ dñs. Dabo legē meam ⁊c̄. Que q̄dez a sancto Luca descripta lex cōmēdatur a tribus. s.

Primo ab autoritate.
Scd̄o a dignitate
Tertio ab vtilitate.

Primo nāq̄z cōmendat ab autoritate lex euāgelica a btō Luca descripta. qr autor ipsi⁹ p̄ncipal' de⁹ est. Uñ dicit Hiero. in ꝓlogo suꝑ Lucā. Sancto ī stigāte spū in achaie ꝑtib⁹ hoc scripsit euāgeliū. iō noīat euāgeliū eternum. Apoc̄. xiiij. Uidi angelū dei volantē ꝑ mediū celū hñtē euāgeliū eternuz. Dr̄ v̄o eternū qr ab eterno deo inspiratū ⁊ finalit̄ ad et̄nā vitā directiuū. iō d̄r. dic̄ dñs. Scd̄o euāgeliū Luce euāgeliste cōmēdat a dignitate. qr ml'ta q̄ solus Lucas scribit credūt a btā v̄gine ei reuelata q̄ ꝯseruata fuerunt ī corde ip̄i⁹. vicz de annunciatiōe: natiuitate. Qd̄ btūs Lucas insinuat dicēs. Sic̄ tradiderūt nob q̄ ab initio ip̄i viderūt ⁊ mīstri fuerūt ꝑmonis. Cū em̄ dupl'r ꝯsueuit fieri testimoniū. s. de visis ⁊ d̄ auditis. ideo vt ait Aug⁹. dñs voluit hr̄e duos testes de visis. s. Mattheū ⁊ Johem. duos de audit̄. s. Marcuz et Lucā. Quos q̄dē ꝓpt̄ officij eoꝝ dignitatē multipl'r voluit p̄figurari. Prīo Ezech. j. in sil'itudine q̄ttuor aīalium qr nos docēt ad q̄ttuor. vicz ad credēda et faciēda: ad fugiēda ⁊ ad appetēda. Scd̄o p̄figurant Gen̄. ij. in q̄ttuor flumīb⁹ egrediētib⁹ de ꝑadiso totā t̄rā irrigātib⁹. Tertio ī q̄ttuor cornib⁹ altar̄ holocaustoꝝ Exo. xxvij. Quarto

in q̃ttuor vẽtis mortuos viuificãtib⁹. Ezech. xxxvij. Quito ĩ q̃ttuor fabr⁹ cornua heresis deijciẽtib⁹. Zach. j. Sexto in q̃ttuor aĩalib⁹ añ ⁊ retro oculatis. Apoc. iiij. Tertio euãgeliũ btĩ luce cõmẽdat̃ ab vtilitate salutari. Magna ꝓfecto vtilitas ꝯtinet̃ ĩ eo. iõ Paul⁹ d̃ eo ita scribit. ij. Chor. viij. Misim⁹ etiam cũ illo fr̃em nr̃m cui⁹ laus ẽ ĩ euãgelio ꝑ oẽs eccl̃ias. Uñ iste sctũs medicus nob̃ vtilissimã medicinã ꝓpinauit Est eĩ triplex medicina. vicz curatiua melioratiua ⁊ ꝑseruatiua. Hãc triplicem btũs lucas nob̃ ĩ euãgelio ꝓpinauit. Primo curatiuã q̃ est pnĩa. oĩnes spũales morbos curãs. Hãc celestez medicinã. iiij. c. dic̃ nob̃ attulisse dicẽs Sanare ꝯtritos corde. ꝑdicare captiuis remissionẽ. ⁊. c. v. dic̃. Nõ veni vocare iustos sz pctõres ad pnĩaz. Porrexit deinde nob̃ medicinã melioratiuã q̃ auget sanitatẽ. ⁊ hec ẽ obseruatio ꝯsilioꝝ xp̃i. cui⁹ ꝯsilia hoĩez meliorẽ ⁊ ꝑfectiorẽ faciũt. iõ dic̃. c. xiij. Oĩa q̃cũq; habes vẽde ⁊ da paupib⁹. Deinde medicinã ꝑseruatiuaz dedit. q̃ est vitatio occasionũ peccãdi ⁊ malaꝝ societatũ. di. xxj. c. Attẽdite ne corda vr̃a grauentur crapula ⁊ ebrietate. ⁊. xij. c. Attẽdite a fermẽto phariseoꝝ q̃d ẽ hypocrisis. Hec oĩa fiũt ꝑ legẽ diuinã de q̃ dic̃ dominus. Dabo legẽ meã ĩ visceribꝰ eoꝝ ⁊c. Uñ ex his thematis v̄bis ad honorem beati Luce tria notemus salutis doc[illegible]mẽta. s.

Primo legũ distinctionẽ. ibi. dabo legem meam

Scd̃o eaꝝ cõparationem. ibi. in visceribus eoꝝ.

Tertio christi leg⁹ fructificatõz. ibi. in cordib⁹ eoꝝ scribã.

Primũ itaq; documẽtũ ad honorem beati Luce ex p̃missis v̄bis thematis notem⁹ legũ oĩm distinctiõem. q̃ dr̃. legẽ meã. ad innuẽdũ q̃ sit etiã alia lex ab ista lege diuĩa. q̃ vt dic̃ Tho. j. ij. q. xc. ar. iiij. q̃ lex ẽ q̃dã ordinatõ rõnis ad bonũ cõe ab eo q̃ curã cõitatis habet ꝓmulgatã. Quintuplex em̃ lex reperitur. s.

Prima eterna siue diuinalis
Scd̃a insita siue naturalis
Tertia imposita siue humanal̃.
Quarta scripta siue figuralis.
Quinta infusa siue rõnabilis

Prima igit̃ lex d̃r eterna siue diuinal̃ Que s̃m Tho. p̃ma scd̃e. q. xcj. ar. j. est eternꝰ diuĩe sapĩe ꝯceptꝰ s̃m q̃ ordĩat̃ ad gubernatõz reꝝ ab ip̃o p̃cognitaꝝ Scd̃m aũt btm̃ Aug⁹. lib. d̃ li. ar. Lex et̃na ẽ sũma rõ cui sp̃ obtp̃andũ est. ꝓpter quã mali miserã ⁊ boni bonã vitã merent̃. ꝓpt̃ quaz illa q̃ tp̃al̃ est fert̃ recteq; mutat̃ Huic eĩ legi oĩa subijciunt̃ tã angl̃i q̃z hoĩes: elemẽta: bestie ⁊ pisces ac demões. Dic̃ circa h̃ Alex. iij pte sũme. q. xij. q̃ ad quãlibet legẽ concurrũt tria. vicz. auc̃tas. v̄itas ⁊ bonitas. Prĩo rõne p̃ncipij legi debet̃ autoritas. q̃ nõ põt eẽ p̃ncipiũ legis nisi hñs auc̃tẽ. Scd̃o rõe forme leg⁹ debetur legit̃ v̄itas. q̃ lex nũq̃z fert̃ sine rõne recta. Tertio rõe finis legi debetur bonitas. q̃ lex nõ ordinat̃ nisi ad bonũ. igit̃ lex eterna respicit p̃rem ⁊ filiuz ⁊ sp̃m scm̃. Scd̃a lex ẽ insita siue natural̃; q̃ ĩmediate deriuat̃ a lege et̃na. q̃ s̃m Tho. j. ij. q. iiij. ar. ij. inclinat ad bonũ faciẽdũ ⁊ malũ vitandũ. Hinc p̃s. Quis oñdit nob̃ bõa. Rñdet. Signatũ est sup̃ nos lumẽ vult⁹ tui dñe. id ẽ. lex natural̃ est lumẽ natural̃ cognitõnis boni ⁊ mali. Et Rom̃. iij. Cũ gentes q̃ legẽ nõ hñt natural̃r q̃ leg⁹ st̃ faciunt oñdunt legẽ scriptã in cordibus suis. Ubi glo. ⁊ si nõ hñt legẽ scriptaz. habent tamen legez naturalẽ. qua q̃sq; intelligit ⁊ sibi conscius est: et quid

bonũ ⁊ q̃d sit malũ. Uñ pagani male faciẽtes nõ pñt se excusare dicẽtes. nesciuim⁹. sic ñ potuit se excusare Layn: qꝛ occidit frẽm suũ innocẽtẽ abel dicẽdo. nesciui ꝙ homicidiũ eẽt pctm̃. licet adhuc nõ fuerit illa lex. ñ occides. Similit̃ q̃ ĩ diluuio ꝑierũt dicẽdo. nesciuim⁹ ꝙ luxuria eẽt pctm̃. lꝫ adhuc nõ fuisset data illa lex. nõ mechaberꝫ. Similit̃ sodomite ⁊c. Jõ dic̃ ps̃. Pctũm meũ ꝯ me ẽ sp̃. Hec em̃ lex naturalis ita directe deriuat̃ ab eẽna lege ꝙ nullus papa: null⁹ p̃nceps p̃t dispensare q̃n obliget sp̃. Et hãc ꝯfirmauit etiam saluator Lu. vj. di. Qđcũqꝫ vultꝫ vt faciãt vob̃ hoĩes ⁊ vos eadeꝫ facite illis. Hec eĩ lex trés hꝫ ꝓprietates. s. qꝛ ẽ cõmunis. ĩmutabil̃. ⁊ ĩdelebil̃. Prĩo lex natural̃ ẽ cõis oĩbꝫ tã diuitibꝫ q̃ꝫ pauperibꝫ: magnis ⁊ ꝑuis. Dic̃ tm̃ s. Tho. vbi sup̃. ꝙ verꝫ ẽ in cõi si ꝑm rõnẽ agãt sꝫ nõ in spẽali. Uñ ꝯtingit ꝙ aliq̃s hꝫ rõem deprauatã vl̃ passiõe vel mala ꝯsuetudĩe vl̃ dispositõe nature q̃ nõ ligat̃ a lege nature ꝑm estimatõeꝫ suaꝫ sic̃ luxuriosus passiõe deuictus libere iudicat fornicãdũ q̃ trãsacta passione iudicaret nõ fornicãdũ. Sil̃r Juli⁹ cesar dic̃ libro de bello gallico. ꝙ apud germanos olim latrociniũ non reputabat̃ iniquũ cũ tm̃ directe sit ꝯ legem nature. sic̃ mõ apđ stipẽdiarios rapĩa effusio sanguĩs ñ reputat̃ sꝫ maximũ pctm̃ ipis est tradimẽtũ. Scđo ꝓprietas legꝫ natural̃ est ꝙ est ĩmutabilis. ita ꝙ nihil de ea p̃t subtrahi sꝫ sp̃ eadẽ est. Jõ đr dis. v. Naturale ius ab exordio rõnalis nature nec variat̃ tp̃e sed ĩmutabile ꝑmanet. Tertia ꝓprietas legꝫ natural̃ est ꝙ a corde ẽ indelebilis q̃ꝫtũ ad p̃ncipia cõmunissima q̃ oĩbꝫ nota sunt. qꝛ etiã infideles dicũt furtũ vl̃ fornicatõꝫ ⁊ cetera hmõi fore pctm̃ Sꝫ q̃ꝫtũ ad ꝑticularia in aliquo deleri põt ꝑm qđ rõ impedit̃ ꝑ ꝯcupiscẽtiã malas ꝯsuetudines vel ꝑsuasiones. ⁊ sic viciũ ꝯ naturã nõ reputabat̃ pctm̃ vt dic̃ apl̃s Ro. j. Uñ dic̃ Alex. iij. ꝑte summe. q. xxv. ꝙ illđ qđ ꝯtinet lex nature ĩplicite: lex scp̃ta ꝯtinet explicite. v̄bi gr̃a lex nature dic̃. Nõ facias alij qđ tibi fieri non vis. Lex scripta dicit Nõ occides. nõ fureris ⁊c. p̃cepta em̃ legis nature nõ tenemur ĩplere ex caritate. sꝫ p̃cepta legis diuĩe. iuxta illđ j. Thim̃. j. Finis p̃cepti est charitas. iõ lex nature hoĩem instigat ad diligẽdũ deũ sup̃ oĩa. nõ tm̃ ad h̃ ꝑducit. qꝛ sine charitate h̃ fieri nõ põt. ꝓpt̃ h̃ dicit Lyra sup̃ illo v̄bo euãgelij. Tollis qđ ñ posuisti ⁊ metis vbi nõ seminasti. Q, de⁹ eternã salutẽ nõ semĩauit in p̃ncipijs nature: q̃re tm̃ exigit ab homĩe qꝛ ipe parat⁹ est adiuuare. O q̃ꝫ mlt̃i nõ curãt hãc nature legẽ. O q̃ꝫ detestabilia agũt ꝯ ꝓpriã ꝯsciam eoꝝ Tertia lex est scp̃ta siue hũanal̃. q̃ ꝑm Tho. j. ij. q. cvij. ar. j. Est qđdã dictamẽ rõnis quo dirigũt̃ hũani act⁹. Hec eĩ lex deriuat̃ a lege nature. ⁊ ꝑm Jsiđ. li. ethimol̃. v. plures fuerũt q̃ legẽ dederunt qꝛ p̃mus q̃ dedit legẽ grecꝫ fuit Foroneus rex p̃m⁹. qui dedit egyptijs fuit mercuri⁹ torgemist⁹. p̃m⁹ q̃ đdit leges lacedemonijs fuit Ligurgus. Jste fecit legẽ ꝙ ciues haberẽt libertatẽ eligẽdi magistratus ⁊ rectores. Jste diuisit terrã tã in domibꝫ q̃ꝫ in vineis ⁊ predijs ꝑ equale ne q̃s alio potẽtior esset Jste fecit vt iuuenes tm̃ vna veste per annũ vterent̃. nec ꝑmisit aliquẽ culti⁹ ꝓgredi nec lauti⁹ epulari. Jste oĩa nõ pecunia sed messiũ cõpensatõe cõparari iussit. pueros p̃mo ad agrũ duci iussit nõ ad foꝝ vt p̃mos nõ in luxuria sꝫ in labore agerẽt annos. nec p̃us ad vrbem reduci q̃ꝫ viri facti eẽnt. maximũ honorẽ non diuitum ⁊ potentũ

Lex Ligurgia

sed senũ esse statuit. Demũ vt suis le/
gibus eternitatẽ daret iureiurãdo ob
ligauit ciues nihil mutaturos prius
q̃ reuerteret. ipse ꝓfectus cretã volun
tarie ꝑpetuũ exiliũ egit: ⁊ moriẽs ossa
sua in mari abijci iussit ne lacedemo/
nes se solutos a iureiurando crederẽt
si ossa reportarent. Romanis p̃mus
dedit legẽ Numa q̃ vetustate atq; in/
curia perierũt tandẽ a Cõstantino ce/
sare. Postea Theodosius minor. De
inde Justinianus abbreuiauit: corre
xit ⁊ ad duodecĩ libros coartauit. quẽ
Codicẽ iustinianũ appellauit. Huius
v̄o legis institutõis causa est vt mali/
cia hominũ coerceat. q̃. ij. ethicorũ d̄r
Cuiuslibet legislatoris intẽtio ẽ ciues
facere bonos. sed bonitas moris hoĩ
nõ est manifesta qui nõ videt cor. nec
malicia sed bonitas vel malicia facti
ideo lex factũ punit vl' remunerat nõ
cogitatum. Nã in cõmunitate cui lex
preponit quidã sunt proni ad v̄tutes
quidam v̄o ad vicia. ideo ꝑ leges ex/
primitur pena transgressoꝝ. ⁊ sic vir/
tuosi nõ subijciunt legi sz viciosi. Hic
j. Thimo. j. d̄r. Lex iustis nõ est posi/
ta sed iniustis ⁊ nõ subditis. impijs ⁊
pctõribꝫ sceleratis ⁊ ꝯtaminatis p̃ri/
cidis ⁊ matricidis hom[illegible]dis et forni
carijs ⁊ cetera. et si q̃d alio sane doctri
ne aduersatur. Justũ em̃ et bonũ nul
la lex coartat si lex est iusta et bona. q̃
etiã sine h̄ vellet facere quod lex iubet
Quarta lex est scripta siue figural' seu
mosayca. quã dñs dedit filijs israel ꝑ
moysen in mõte cũ maxĩo terrore cho
ruscatõne et fulgure q̃ fuit necessaria
sup̃ legẽ nature. q̃ ꝑ legem hõ dirigit
act⁹ suos ad vltimũ finẽ. hõ v̄o ordĩa
tur ad finẽ sup̃naturalẽ. s. eternã beati
tudinem. ideo necesse fuit a deo dari
talem legẽ homini ꝑ quã ꝑueniret ad
talẽ finẽ. Unde vt dic̃ Tho. ij. ij. q. cxxvij

Lex vetus ꝯtinebat tria. videlicz. mo
ralia. cerimonialia ⁊ iudicialia. Ra/
tio cui⁹ est. q̃ lex dz dari s̄m ꝓprietatẽ
ppl'i quẽ obligat. sz ĩ ppl'o tria erãt. scz
instinct⁹ rõnis. ꝓnitas male ꝯsuetudi
nis. stat⁹ veritatꝫ nõdũ ĩplete Unde ꝓpt̃
rõnis instinctũ dedit moralia. ꝓpt̃ nõ
dum ĩpletã tp̃is veritatẽ dedit cerimo
nialia. ꝓpter malã ꝯsuetudinez dedit
iudicialia. Et q̃ adhuc ĩ ppl'o xp̃iano
remanet instinct⁹ rõnis. iõ remanẽt p̃
cepta decalogi. Hec em̃ lex vet⁹ licz sit
bona: tñ est imꝑfecta. iuxta illud Ro.
vij. Lex q̃dẽ sancta ⁊ mãdatũ sanctuz
iustũ ⁊ bonũ. tñ ad finẽ intentũ non ꝑ
ducebat sz solũ disponebat sic̃ medici
na est ꝑ se bona q̃ hoĩem sanat. illa ãt
imꝑfecte bona q̃ hoĩem adiuuat sz sa
nare nõ põt. talis fuit lex vetus. Ro.
vij. Nihil ad ꝑfectũ ꝑduxit lex vetus.
Quinta lex est infusa siue rationalis.
quã ihs marie fili⁹ docuit ĩ assumpta
humanitate. ⁊ spũsscũs infudit cordi
bus discipuloꝝ q̃ noluit scribere ĩ pel
libꝫ mortuis viuã legẽ. vel excidere in
petris vel alijs. Cui⁹ rõnez dic̃ Tho.
vltima ꝑte summe. q. xlij. ar. iiij. q̃ nõ
fuit ꝯueniens q̃ xp̃s legẽ suã scriberet
ꝓpter q̃nq; rõnes. Prima ne deroga
ret dignitati sue. q̃ oportuisset scribe/
re miracula ⁊ sanctitatis opa ꝑ ipsuz
facta. ⁊ famã quã habuit in populis.
que om̃ia essent in laudẽ sui. q̃ licet si/
ne sup̃bia scribere potuisset. in mẽtibꝫ
tñ hoĩm nõ caruisset arrogãtie nota.
Scd̄a ratio est ne tolleret autoritatez
suã spirituisancto. licet em̃ ĩdiuisa sint
opa trinitatꝫ ad extra s̄m Augusti. in
enchiri. tamẽ cõmendat̃ patris auto
ritas in mundi creatiõe. autoritas fi/
lij in mũdi redemptõe. autoritas spi/
ritussancti in hoĩm interna inspirati/
one. ⁊ scripturaꝝ ꝑ sanctos ꝯscriptiõe
Unde Gregorius dicit in ꝓlogo mo/

ral'. q̄ sacre scp̄ture autor ē spūssanct⁹ ⁊ apl's. ij. Tim̄. iij. q̄ sacra scp̄tura ē diuinitus īspirata ⁊ vtilis ad docēduz. Q, autē ad spm̄sanctū ptineat scribere patet q̄ scp̄tura fit p digitos. spūssanct⁹ v̄o dicit̄ digit⁹ dei Lu. xj. Manus em̄ ⁊ lingue doctoꝝ nō sunt nisi instrumentū spūssancti. Un̄ dixit dauid. Lingua mea calam⁹ scribe. Tertia rō q̄ xp̄s nō debuit scribere suā legē in aliq̄ libro ē ꝓpt̄ suā excellētiā singularē. scripta em̄ ordināt̄ ad imp̄ssionē in cordib⁹ auditoꝝ. tūc sic excellētiori doctori excellētior mod⁹ dz docēdi attribui. Sz excellētior mod⁹ ē doctrinā in mētib⁹ imp̄mere sicut fecit xp̄s: q̄z scribere in libro. Un̄ Pythagoras ⁊ Socrates ac antiq̄ ph̄i q̄ fuerūt doctores excellētissimi hūc modū seruauerūt q̄ nunq̄z p se scripserūt aliq̄s libros. Quarta rō ē vt legē veterē distingueret a noua. Lex em̄ vet⁹ d̄r scp̄ta. si v̄o noua eēt scp̄ta etiā posset dici scripta. q̄ v̄o illa fuit lex tior⁹. iō fuit scripta ī codicib⁹. ista aūt lex amor⁹ ideo in cordib⁹. Quinta rō q̄ xp̄s nō debuit scribere suā legē ꝓpter regiā dignitatē q̄ fuit rex iudeoꝝ. regum vero gesta scribunt̄ p notarios ⁊ cancellarios. d̄ quib⁹ vn⁹ fuit beat⁹ lucas euāgelista. in cui⁹ cor spūssanctus oīa suggessit.

Secūdū documētū ex themat⁹ verbis notemus legū p̄dictaꝝ ad inuicē compationē. quia dicit̄. Dabo in visceribus eoꝝ. Lex em̄ vetus data erat in tabulis lapideis. humana v̄o in pergamenis. naturalis in corde tamē cō naturaliter. lex noua in corde p gr̄az. Ideo oīm legū nobilior est lex eterna Deinde lex noua est melior q̄z vet⁹ ꝓpter sex rōnes scz

Primo ꝓpter bonitatē.
Secūdo ꝓpter claritatē.
Tertio ꝓpter eternitatē.
Quarto ꝓpt̄ miracl'oꝝ v̄tuositatez.
Quinto ꝓpt̄ opeꝝ facilitatē.
Sexto ꝓpt̄ ꝓmissoꝝ īcōpabilitatez.

Primo dixi q̄ lex noua ē melior q̄z vetus ꝓpter bonitatē. q̄ in lege veteri p̄mittebant̄ aliq̄ inutilia: puta libell⁹ repudij exactio vsure ab extraneis natiōib⁹. Jō etiā Ezech. xx. d̄r. Dedi eis p̄cepta nō bona scz in cōpatiōe noue legis. q̄ lex vetus qd̄ p̄cipit nō pficit q̄ non adiuuat gratia sz lex noua p̄cipit ⁊ adiuuat gr̄a vt pficiat̄ quod p̄cipit. Hinc Aug. li. de spiritu ⁊ littera dicit. Lex mandatū bonū habet: littera demonstrāte: sed nō spiritu adiuuante. q̄ d̄r Job. j. Lex p moysen data ē: gratia ⁊ v̄itas p iesū xp̄m facta ē. Un̄ lex ī se est bona: sed mult⁹ fuit occasio mali. sicut etiaz d̄r de scientia. j. Cor⁹. viij. Sciētia inflat charitas edificat. Naz in iudeis multi fuerunt imp̄fecti. ideo illa lex debuit eis imponi que ip̄is cōueniret sicut in ciuitate alia lex imponit̄ pueris ⁊ alia adultis. Secūdo lex noua est melior q̄z vet⁹ ꝓpter noticie claritatez. q̄ licet in veteri lege fuerit aliqualis noticia vni⁹ dei ⁊ etiā xp̄i in quodā generali. nō tamen fuit ibi noticia explicita trinitatis p̄sonaꝝ ī vnitate essentie. nec p ꝯsequēs incarnatōnis. Cui⁹ rō est. q̄ sicut cognitio naturalis ꝓcedit de imp̄fecto ad p̄fectū. vt d̄r. j. phisicoꝝ. Un̄ ⁊ pueri p̄mo vocāt oēs mulieres matres. ⁊ oēs viros patres sed postea distinguūt: ita similit̄ sup̄naturalis cognitio minor fuit ī lege veteri q̄z in noua in q̄ xp̄s veritatez lucide reuelauit. propter qd̄ dicit Job xvij. Pater manifestaui nomen tuuz hominibus. Jp̄e em̄ exp̄sse manifestauit trinitatē personaꝝ patrē noīando a q̄ eternaliter ꝓcessit p generatōz di. Job. xvj. Exiui a patre ⁊ veni in mundum scilicet per carnis assumptionē.

Spiritūsanctū manifestauit ꝓmittē
do. Joh.xv. Cū venerit paclit⁹ quem
ego mittā vob a patre spiritū veritat⁹
ecce ꝓcessio ab vtroq3.noīauit etiā ex/
p̄sse trinitatē ꝑsonaꝝ in forma baptis
mi Matth.xxviij. Eūtes inq̄t docete
oēs gētes baptisantes eos in noīe pa
tris ⁊ filij ⁊ spūssancti. Manifestauit
etiā vnitatez eēntie diuīe dicēs Joh.x.
Ego ⁊ pr̄ vnū sum⁹. Et h̄ ē qd̄ dic̄ Joh
j.cano.v.c. Tres sūt q̄ testimoniū dāt
in celo.pater:verbū ⁊ spūssanct⁹.⁊ hi
tres vnū sunt. In hui⁹ figura moyses
loq̄bat ad ppl'm velata facie.vt habe
tur Exo.xxxiiij.ad significādū ꝙ myste
ria fidei nr̄e erāt figur⁹ ⁊ enygmatib⁹
velata.sz in xp̄i passiōe velū tēpli scis/
sū ē.ad denotādū ꝙ manifestata erāt
iā q̄ p̄us latebāt sub velamīe. Vn̄ pa/
tres ve.te.poterāt dicere illud.j.Cor⁹.
xiij. Ex ꝑte cognoscim⁹ ⁊ ex ꝑte ꝓpheta
mus.i.īpfecte. Q, aūt sacrificia leg⁹ ve
ter⁹ sint īpfecta ostēdit Apl's Heb.x
di. Impossibile ē sanguīe thaurorū et
hyrcoꝝ auferri pctā.⁊ sic ex ꝑte operis
opati.i.sacrificij.nō dimittebat pctm̄.
sz ex ꝑte opis opant⁹.i.ꝓpt̄ deuotionez
offerētis ⁊ fidē. Attn̄ illa sacrificia non
fuerūt vana.qr ꝑ illa multa p̄figura/
bat pfectū sacrificiū eucharistie q̄ non
solū sacr̄m sz etiā sacrificiū agn⁹ ille ī/
maculat⁹.de q̄ Joh.j. Ecce agn⁹ d̄i ec
ce q̄ tollit pctā mūdi. Et.j. Joh.iiij. Ip
se ē ꝓpitiatio ꝓ pctis nr̄is nō ꝓ nostris
tm̄:sz ꝓ totius mūdi.g̃ ⁊c̄. Quid dica/
mus aūt de cerimonijs leg⁹ veter⁹ re/
spectu leg⁹ noue q̄ sūt vmbre hui⁹. Et
si nūq̄z aliud attēderēt iudei ⁊ pagani
nisi excellentiā cerimoniaꝝ ī ritu xp̄ia
no istud solū deberet illumīare cecita
tē ip̄oꝝ vbi sūt mirabilia sacerdotū et
pōtificū ornamēta altar⁹.insup ⁊ cali
ces de auro argēto eccl'ie miro ope fa
bricate.turres plene cāpanis.deuoti/
ones inclinatōes vbi diuersi religiosi
totā ꝑuitio dei viri deputātes vitā cū
maximis ardoribꝫ spūs ⁊ lachrymis
gr̄as referētes deo ꝓ vniuersis benefi
cijs. O de⁹ bone q̄ talia p̄stitisti tuis.
o de⁹ iuste quō honorē ⁊ salutē tulisti
a iudeis te blasphemātibꝫ ⁊ tuā doct/
nā ꝓijciētibꝫ. Tertio lex noua ē melior
q̄z vet⁹ ꝓpt̄ eternitatē.qr nulla heresis
nulla secta manebit vsq3 in finē mun
di.sz solū lex xp̄i ꝯ oēs insidiātes. cui⁹
rōnez dicebat gamaliel Act⁹.v. Si in
q̄t ꝯsiliū aut op⁹ ē ex hoībꝫ dissoluet.si
v̄o ē ex deo nō poteritis dissoluere: ne
forte ⁊ d̄o repugnare videamī. Et sal/
uator Matth.xxiiij. Celū ⁊ terra trāsi
būt:verba aūt mea nō trāsiēt.q.d.lex
mea sine fine durabit.qr v̄ba xp̄i sunt
lex ei⁹. Q, aūt hec xp̄i lex sit dei sic pro
bat Aug.ꝯ epl'am fundamēti. Quis ei
tantā mltitudinē ad pctm̄ ꝓnā ad le/
gē ꝯriā carni ⁊ sanguini ꝑuandā īdu/
ceret nisi deus. Hinc xp̄s Lu.xxij.di/
xit. Ego rogaui ꝓ te petre vt nō defici
at fides tua.⁊ tu aliqn̄ ꝯuersus cōfir/
ma fratres.lex v̄o vet⁹ cessauit ꝑm qd̄
Hieremias p̄dixerat.c.xxxj. Ecce dies
veniēt dicit dn̄s ⁊ feriaz domui isrl'.id
ē ppl'o xp̄iano fedus nouū nō ꝑm pa
ctū qd̄ pepigi cū p̄ribꝫ cū educerē eos
de egypto. Quarto lex noua ē melior
q̄z vet⁹ ꝓpt̄ miraculoꝝ v̄tuositatē. nā
in hac fide facta sūt tot miracula. ⁊ ta
lia ꝙ nūq̄z fieri potuerūt hūana v̄tu/
te.s.īfirmitatū sb̄ita curatio.mortuo/
rū resuscitatio.q̄ diuīa solūmō v̄tute
fieri potuit.de⁹ aūt nō potuit eē testis
falsitatis.mittēs xp̄s paupes ⁊ hūiles
discipulos suos p̄dicādū īuocato ip̄i/
us noīe innūera faciebāt miracl'a. Jō
Rich.j.de trini.ca.ij. Dn̄e si error ē ī fi
de xp̄iana a te decepti sum⁹.nā tantis
signis confirmata est ꝙ non nisi a te
fieri potuerunt. Hinc August.li.xxij.

de ciui. dei. Quid em̃ incredibili⁹ q̃ q̃ ad legẽ p̃riã carni ⁊ sanguini doctores pauci ⁊ rudes ⁊ pauges ad fidẽ pluri mos sapiẽtes ꝓuerterẽt. ℔ spẽalit̃ ptz in mltis fidei rebellãtib⁹. s. ꝺ̃ Paulo ꝑus ꝓsecutore. Augustino. Dionysio. Lyp/ ano ꝑus mago. Jõ Joh. v. dicebat sal uator. Opa q̃ ego facio illa testimoni um ꝓhibẽt ꝺ̃ me. si mihi ñ vult⁹ crede re operib⁹ credite. Uñ testes ⁊ ꝑdicato/ res h⁹ leg⁹ ⁊ spõte diuersa passi sunt tormẽta ⁊ mortes. Ualꝺ ei piculosuz esset ℔ dure viuere: bonorẽ nõ q̃rere et ꝑ falsitate morꝛ. quod nun q̃ fecissent

Quinto lex noua ẽ melior q̃ vet⁹ ꝑ pter opꝰ facilitatẽ. qz ẽ facilior ad ser uãdũ q̃ lex vet⁹. ꝓbat Tho. j. ij. q. cvij ar. iiij. aucte Mat. xj. dicẽte. Ueite ad me oẽs q̃ laboratis ⁊ onerati estis et ego reficiã vos. Et subdit. Jugũ em̃ meuz suaue ẽ ⁊ on⁹ meũ leue. Qꝺ exponens Remigi⁹ ꝺ̃. Non ait venite pediby: ſz moribꝰ: nõ corꝑe ſz fide. Oẽs: nõ ꝺ̃ ille vl̃ iste ſz oẽs. qz ꝺs ñ est acceptor ꝑ sonaꝝ. Ꝺ̃: q̃ laboratis ī pauꝑtate: ī tri ſticijs ⁊c. Bre. iij. moral. Aſpexꝝ etiã iu gũ ⁊ duꝝ fuituris ẽ subesse tpalibus. ambire terrena. retinere labẽtia. velle stare ī nõ stãtib⁹. appetere q̃dẽ trãseun tia: ⁊ cũ trãseũtib⁹ velle trãsire. Unde Alex. ī. iij. ꝑte sum. q. xiiij. ar. xiij. ꝺ̃ q̃ ꝑcepta legis veteris tã ex ꝑte actꝰ exterio ris q̃ etiã ex ꝑte ꝑceptorꝝ mltiplicita/ tẽ erãt gnioza q̃ noue legis. vt ptz ī ꝑce ptis noue ⁊ veteris legis. Jõ ꝺ̃cebat Pe trus Act. xv. Cur tẽtatis iugũ fuituris ponere q̃ nec nos nec pres nr̃i porꝛ tare q̃uim⁹. Ex ꝑte tñ actꝰ interior⁹ ꝺ̃f ficili⁹ est ꝑceptũ noue legis q̃ veteris. qz in noua lege ꝓhibenꝺ̃ iteriozes motus animi q̃ ī veteri exp̃sse nõ ꝓhibenꝺ̃. Et ꝑpter ℔ Mat. vij. Arta ẽ via q̃ ducit ad vitã. Ubi Bre. sup Ezech. sic ait. Quã nis caritas sit lata via ꝑ angusta ⁊ ar dua boues ducit ad trã. Et subdit. sa/ tis angustuz est oia ꝑtermittere. vnũ solũ deũ diligere. ꝑspera non ambire aduersa ñ timere. Tertio q̃ facilioz sit obseruatio noue legis q̃ veteris: patz ex ꝑte affectus. lex em̃ vetꝰ ꝺ̃ lex timoris lex ℞o noua lex amoris. Aug. Breuis differẽtia legis ⁊ euãgelij timoꝛ amoꝛ mõ ex timore tardi⁹ ⁊ difficili⁹ opat̃ qs qz ꝺ̃. v. ethicoꝝ. Uñs ℞tutẽ ꝑmpte ⁊ delectabilit̃ opat̃. nõ bñs ℞tutẽ tarde ⁊ melãcolice. Ex amore ℞o faciliter qs opat̃. iõ ꝺ̃. j. Joh. v. Mãdata ei⁹ gra/ uia nõ sunt. ℑm Aug⁹. amãti. iõ ꝺ̃cit. ꝓfessionũ. Qui amat nõ laborat. om/ nis ei labor nõ amãtib⁹ gnis ẽ. solum amor est qꝺ nomẽ difficultatis erube scit. Jdẽ ibidẽ. Amor nõ sentit amari/ tudies ſz dulcedinẽ. qz sopor amor est dulcedo sic̃ sopor odij amaritudo. Jdẽ in lib. de ℞bis dñi. Oia seua ⁊ imania facilia: ⁊ ꝑe nulla efficit amor. Et qꝺ pl⁹ est etiã ipa mors q̃ est finis omniũ terribiliũ: suauis facta ẽ oib⁹ xp̃ianis Jdẽ de sctã viduitate. Nullo mõ one/ rosi sunt labores amãtium. ſz ipi dele ctant sic̃ venantiũ aucupãtiũ ⁊ piscã/ tium. Et subdit rõem. In eo qꝺ amat aut nõ laborat. aut labor amat. Sed euãgeliũ est lex amoris. iuxta illꝺ. Di liges dñm deũ tuũ ex toto corde tuo: ⁊ primũ tuũ sic̃ reip̃m. q̃ facilioz q̃ lex vetꝰ q̃ timorẽ inducit. O btã lex. o sctã lex euãgelica q̃ bona es: q̃ suauis: q̃ vtilis. ⁊ ecce pauci sr̃ q̃ fm te viuũt q̃ ꝺ̃ te gl̃ianꝺ̃. ⁊ tñ tibi ꝓtrariãt. te diligũt ℞bo ſz odiũt facto Sexto lex noua est melior q̃ vetꝰ. ꝓpr̃ ꝓmissoꝝ incom pabilitatẽ. Nã lex vetꝰ ꝑmittebat tria se fuãtib⁹. vicz subaz tpalẽ. vitã tpalẽ ⁊ pacẽ tpalẽ. Primo lex vetꝰ ꝑmittebat subaz tpalẽ. Esa. j. Si audieritis me et volueritis bona trre comedetis. De vita tẽ porali Leui. xviij. Custodite leges me

as atq; iudicia q̄ faciēs hō viuet ī eis. De pace v̄o tpali Leui. xxvij. Dabo vobis pacē in finib; v̄ris: dormiet; et nō erit q̄ exterreat. Sz noua lex ꝓmittit ꝛ dat bona spūalia spēalit̄ tria. celoꝝ regnuz. vitā et̄nā. et pacē sine fine. De p̄mo dicit saluator Math. iij. Pniam agite appropinq̄bit vob̄ regnū celoꝝ. Et eiusdē. xxv. Ueite bn̄dicti p̄ris mei ꝑcipite ꝑatū vob̄ regnū a ꝯstitutione mdi. De scdo Mat. xix. Oīs q̄ reliq̄rit domū aut frēs aut sorores aut patrē aut mr̄em aut vxorem aut filios aut agros ꝓpt̄ nomē meuz: cētuplū accipiet et vitā eternā possidebit. i. gr̄am ī pn̄ti et gl̄iaz ī futuro. De tertio Jo. xv. Pacē meā relinq̄ vob̄ pacē meā do vobis. i. q̄lis ego suz talē do. ego eternus sum: iō eternā pacē do vob̄. O q̄s non laborat ꝓ eterno regno celoꝝ. O q̄s n̄ conat̄ ꝓ eterna vita btōꝝ. O q̄s nō sudat ꝓ pace sempit̄na. certe fatu⁹ ꝛ d̄cept⁹. Tertiū salut; documētū ex premissis themat; v̄bis notem⁹ leg; xp̄i fructificatōz cū d̄r. scribā legē meam ī cordib; eoꝝ. cui⁹ q̄dē fruct⁹ st̄ infiniti qꝛ ducit ad vitā finitā quā adept⁹ est iā b. Lucas euāgelista. q̄ vixit s̄m euāgeliū sine crimīe nō hn̄s vxorē. sz v̄go v̄ginē spōsum xp̄m seq̄ndo ꝑuenit ad vitā. Ad quā nos ꝛc̄.

De festo vndecim miliū v̄ginum Sermo. xcvij.

Imile est regnū celoꝝ decē v̄gīb; q̄ accipiētes lāpades suas exierūt obuiā spōso et spōse. Mat. xxv. c. Uerba sunt redēptoris nr̄i iesu bn̄dicti sb̄ sil̄itudīe loquētis. Cui⁹ rōem b. Gre. in omel. dicit. Regnū celoꝝ frēs charissimi idcirco terrenis reb; sil̄e esse d̄r vt ex his q̄ anim⁹ nouit surgat ad incognita q̄ nō nouit. q̄ten⁹ exēplo visibiliū se ad īuisibilia rapiat ꝛ ꝑ ea que vsu didicit q̄si ꝯfricat⁹ īcalescat: vt ꝑ h̄ q̄d sciat notū diligere discat ꝛ incognita amare. iō pijssim⁹ xp̄s oēs volēs saluare ꝛ ad agnitōz veritatis venire loq̄bat̄ freq̄nt̄ ꝑabolice sic̄ ꝛ ī p̄missis v̄bis. q̄ rōnabilit̄ ad honorē vndecim miliū virginū capiūt̄. d̄ q̄b; scta ecc̄lia hodie solēnizat. vbi tria nob̄ necessario sunt ꝑscrutāda. s.

Prīo q̄d ꝑ regnū celoꝝ ītelligat̄
Scdo q̄d ꝑ decē virgīes significet̄
Tertio q̄d ꝑ lāpades denotet̄

Primū itaq; ꝑscrutādū ē q̄d ꝑ regnū celoꝝ ītelligat̄. q̄circa ē nob̄ sciēduz q̄ regnū celoꝝ ī sacra scp̄tura m̄lta significat. Nā aliq̄n̄ significat ip̄m xp̄m iuxta ipsi⁹ dictū q̄d dicebat iudeis obstinatis. Auferet̄ a vob̄ regnū dei. i. ego q̄ ꝓcurabo meis regnuz celoꝝ. Scdo regnuz celoꝝ accipit̄ ꝓ dei gr̄a. iuxta illud saluator;. Regnuz dei ītra vos ē. id est gr̄a dei q̄ ē arra gl̄ie ꝛ ꝑducit ad regnū celoꝝ. Tertio regnuz celoꝝ accipit̄ ꝓ māsiōe btōꝝ. iuxta illd̄ saluatoris. Mlti ab oriēte ꝛ occidēte veniēt ꝛ recūbent cū abraā Jsaac ꝛ Jacob ī regno celoꝝ. Quarto accipit̄ ꝓ ecc̄lia militāte: vt h̄ d̄r Sil̄e est regnū celoꝝ decē v̄ginib; q̄d tractās Gre. ī omel. dic̄ sic. Sciēdū nob̄ ē q̄ sepe ī sacro eloq̄o regnū celoꝝ pn̄tis tp̄is ecc̄lia d̄r. de q̄ et in alio loco dn̄s dicit. Mittet filius hoīs angl̄os suos ꝛ colligēt de regno ei⁹ oīa scādala. neq; eī in illo regno beatitudīs ī q̄ pax sūma ē īueniri scādala poterūt q̄ colligāt̄ Scdm ꝑscrutādum ē q̄d ꝑ decē virgīes significet̄ per q̄s s̄m Gre. vniuersitas fideliuz significat̄ q̄ ꝓpt̄ ītegritatē fidei v̄gīes vocāt̄ ꝛ iō oēs viri ꝛ m̄lieres xp̄iani v̄gīes dicūt̄. iuxta illd̄. ij. Chor̄. xj. Despōdi vos scz ꝑ fidē: vni viro v̄ginē castā exhibere xp̄o. Hic Aug. ī s̄mōe. Qui ait se absti

net ab illicito visu. ab illicito auditu. ab illicito tactu. ab illicito gustu. ab illicito odoratu. ꝑ quā ipaz integritatē virginis nomē accepit. z ō vnaq̄q; aīa xp̄iana virgis nomē hz. Tertiū per scrutāduz ē q̄d p lāpades denotet ꝑm Greg. bona opa significāt p lāpades. iuxta illō. Sint lūbi vīi p̄cicti z lucerne ardētes ī manib⁹ vīs. lucernas q̄p pe ī manib⁹ portam⁹ cū p̄mis nīis luc; erēpla mōstram⁹. Jdē. Qui recte credūt z iuste viuūt p̄udētes sūt. qui aūt ꝑfitēt fidē z nō agūt ad salutē opa fatui dicūt. Jdē. Quid ꝓdest si redēptori nō fide iūgimur. moꝛib⁹ ār disiūgimur. Vñ Jac; .ij. Fides sine opibus mortua ē. ī fructuosa. z ꝑm Hilariuz vasa lāpadis sūt corda būana. oleū ē bonū op⁹ī charitate factū. Vñ Bern. Sbtrahe oleū lāpas nō lucet. tolle caritatē virgīas nō placet. Ne vero .q. milia virgies habuerūt fidē cū charitate z bōa opatōe. ō de eis merito dicūt ꝑfata ẏba Sile ē re. zc. Vñ ex bis verb ad honorē eaz tria notē⁹ salutaria documēta gīa xp̄i ī p̄nti ꝑmōe de

Prio ẏginū distinctōz va (clarāda. s. tia ibi. Sile ē regnū ce. decē virgib⁹.

Scdo eaz cōmēdatōz optimā. ibi. Que accipiētes lāpades suas.

Tertio ipaz obsecutōz inclitā. ibi. Exierūt obuiā spōso z sponse.

Primū documētū declarādū ex p̄tactis thematis ẏbis notem⁹ ẏginū distinctionē variā. p eo q̄ ōr. Sile ē reg. ceł. decē ẏginib⁹. z postea subdit. Quiq̄z aūt ex eis erāt fatue z q̄nq; p̄udētes. Ad q̄ rū q̄dē distinctōz ꝑm s. Tho. ij. ij. q. clij ar. ij. notem⁹ hec tria vicz

Primo q̄n ẏginitas incipit.

Secūdo q̄n ẏginitas ꝑficit.

Tertio q̄n virginitas deficit.

Primo inq̄z notē⁹ q̄n ẏgitas icipit. lz ei hoies ex sua natiuitate bñt materiam ẏgitatis: puta integritatē carnis. nō tñ tūc bñt ꝑfectā cām ẏgitatis q̄ ē ꝓpetuū ꝓpositū fuādi ẏgitatē ꝓp deū. et ō q̄n tale ꝓpositū hīe p̄nt z bñt. tūc ẏginitatis ẏtutē bñt. Vñ Aug. li. ō ẏgi. dic. Nec nos in ẏginib⁹ p̄dicam⁹ q̄ ẏgies sūt sz q̄ deo dicate pia ꝓtinētia ẏgies. Jō nisi habeāt ꝓpositū ꝓpetue fuādi virgitatē ñ bēbūt aureolā ẏginū q̄z dic Aresto. q̄ natura nec meremur nec demeremur nec laudamur nec vituperamur. Vñ dic Tho. vbi s. q̄ virginitas ꝑm q̄ ē virt⁹ ipoꝛtat ꝓpositū voto firmatū ꝓpetue virgitatis fuāde ō pueri vel etiā adulte q̄ nō feceꝛt votū sz bñt ꝓpositū nō fuādi virgitatē ñ mereꝛ aureolā: etiā si ẏgitate moriāt q̄z aureola ōr ꝓp obtētā victoriā ī pugna excellēti rōne p̄mij ꝑuilegiati. z ex tres ꝑuilegiatas victorias ī trib⁹ pugnis tres aureole sumūt. Tres ei sūt spēales hoīm inimici. s. caro. mūd⁹ et diabol⁹. Jn pugꝫ carnē totaliꝛ vincūt virgies. ō ipis debeꝛ aureola. Jn pugna ꝫ mūdū vincūt martyres. ō ipis etiā debeꝛ aureola. in pugꝫ vero ꝫ diabolū ꝑfecte vincūt p̄dicatores q̄ hostē nō solū a se sz etiā a cordib⁹ aliorū remouent. igit̄ sil̄r ipsis debeꝛ aureola. Sed dic. exq̄ aureola debeꝛ rōne excellētis pugne ī ꝓtinēdo videꝛ q̄ btā virgo virginū nō habebit aureolā. q̄z in ꝓtinēdo nullaz sustinuit pugnā exq̄ a fomite seu inclinatiōe ad malū nō fuit ifestata. z vbi nō ē pugna nō ē victoria. vbi vero nō ē victoria nō ē p̄miuz. Sz vt dic Bern. btā virgo. p culdubio fuit sctā anteq̄; nata z iferiozes vires aie nūq̄z mouebāt sine arbitrio rōnis p totā vitā suā. Ad q̄ rñdet Tho. sup .iij. di. xlix. q̄ btā virgo hz aureolā q̄; uis nō habuerit p tētatiōnē pugnā q̄ ē a carne. bñt tñ p tentatōis pugnā q̄ ē ab hoste. q̄ etiā xp̄m tētauit Mat. iij.

Uerūtn̄ dic̄ Inno. ꝙ n̄ mereť q̄s cū ab
hoste tētať. qꝛ tētatꝰ ē saluator. Jō dic̄
Ruptꝰ sup̄ li. Sap̄. ꝙ iste t̄minꝰ victo
ria dic̄ dn̄iuꝫ rōis sup̄ carnē ꝛ cōnotat
resistētiā q̄ n̄ fuit ī xp̄o nec ī v̄gine ma
ria. Sꝫ qꝛ fuit ī eis plenū dn̄iū rōnis
Jō xp̄s ꝛ maria hn̄t aureolā ex alia cā
eis debitā q̄ꝫ nob̄. Scd̄o circa distictōꝫ
v̄ginū notemꝰ qn̄ v̄gītas ꝓfic̄. nā ac/
tus ē meritoriꝰ qn̄ a v̄tute charitatꝭ ꝓ/
cedit. ꝛ iō si ītegritas sit ī carne ꝛ volū/
tas d̄ īcorruptōe ꝯuāda ꝓpť deū n̄ sit ī
mēte. tūc vt dictū ē tal' carnis ītegritas
n̄ ꝓficit nec mereť aureolā. tn̄ ꝓpť inte
gritatē carnis hēbit aliqd̄ gaudiū. vn̄
Hiero. ad Eustochiū. Uirgītatꝭ diffi
nitio ē sctm̄ eē corpe ꝛ spū. qꝛ carnē vir
gineā h̄re n̄ ꝓfic̄ si mēte q̄s nupserit. Et
Aug. ꝯ Jouinia. dicit nō valere v̄gies
carne n̄ spū q̄ꝝ corpꝰ ē ītegꝝ. sꝫ aīa cor
rupta. sꝫ illa v̄gītas hostia xp̄i ē cuius
nec mētē cogitatio nec carnem libido
maculat. Jdē li. de v̄ginibꝫ. Deꝰ nō q̄/
rit pulchrā carnē sꝫ pulchram mētē. j.
Thes. iij. Nec ē volūtas d̄i sctificatio
vr̄a. Et Hugo d̄ bono ꝯscie. Deꝰ q̄ est
amator mūdicie cor pollutū pctis nō
p̄t īhabitare. Sꝫ o deꝰ mūdissime mlť
ti sūt nūc vt dic̄ Chrys. sup̄ Mat. q̄ stu
dent corpis castitatē. adulteriū v̄o cō
mittūt mētꝭ. Cōtra q̄s dn̄s dic̄ Mat.
v. Qui viderit mulierē ad ꝯcupiscēdū
eā iā mechatꝰ ē in corde suo. g̃ volūtas
sine ope peccat mortalr̄. Tertio circa
v̄ginū distinctōꝫ notemꝰ qn̄ v̄ginitas
deficit. Cū em̄ ꝓpositū ꝑpetuū volūta
tis d̄ īcorruptōe amittit̄: et delectatio
carnis appetit̄ ꝛ expit̄ tūc v̄gītas ꝑdit̄
nec vlteriꝰ q̄ ad aliq̄d recupať. qd̄ ꝓba
tur auc̄tibꝫ. Prīo auc̄te Amos. v. d̄r:
Uirgo isrl' cecidit nō adijciet vltra vt
resurgat. Et Hiero. sup̄ dicto v̄bo ad
eustochiū. Audēter loq̄r cū oīa possit
deꝰ suscitare nō p̄t v̄ginē pꝰ ruinā. va/
let q̄dē libare d̄ pena sꝫ nō pōt corona
re corruptā. Et Jsid̄. d̄ sū. bono. Om̄e
pctm̄ ꝑ pnīaꝫ recipit vulneꝝ sanitatē.
v̄gītas āt si labať ad ītegritatez nulla
pnīa repať. Quas auc̄tates Hugo d̄
san. vic. ꝛ san. Tho. exponūt. Primo
Hugo dicit ꝙ si d̄ corruptōe carnis ī
telligit̄. h̄ stultū ē sentire ꝙ hō carnē su
am viciare posset ꝛ deꝰ sanare nō pos/
set. Si etiā d̄ corruptōe cordis ītelligi
tur. h̄ etiā stultū ē ītelligere ꝙ hō pecca
re possit. ꝛ deꝰ iustificare nō possit. Si
autē illd̄ idcirco nō posse d̄r deꝰ. qꝛ fa
ctū ē. ꝛ qd̄ factū ē nō p̄t eē non factū. iō
Hiero. veꝝ dixit cū dixit. ꝙ deꝰ pꝰ rui/
nā v̄ginē suscitare nō p̄t. h̄ nō dixit qꝛ
lapsū v̄gineū repare nō p̄t. sꝫ qꝛ nō p̄t
facere q̄n fuerit corrupta. pōt tn̄ inte/
gritatē mētꝭ ꝛ corpis repare. Nec Hu
go. Sāctꝰ v̄o Tho q̄rit. vtꝝ deꝰ possit
v̄ginē corruptā repare. Et rn̄det ꝙ in
v̄ginitate p̄mū ē ītegritas mētꝭ ꝛ cor/
porꝭ. ꝛ sic deꝰ p̄t repare v̄ginē post rui
nā. pōt eī mētē reītegr̄e ꝑ gr̄aꝫ. ꝛ corpꝰ
ꝯsolidare ꝑ miraculū. Scd̄a cā inte/
gritatꝭ ē ꝙ mlr̄ nō fuit cognita viro et
q̄ꝫtū ad h̄ deꝰ nō pōt repare v̄ginez pꝰ
ruinā. nō em̄ pōt facere vt ea q̄ iā ē co/
gnita nō fuerit cognita. sic̄ nō p̄t face/
re deꝰ ꝙ illud qd̄ factū ē nō sit factū. ne
qꝫ ea q̄ v̄a sūt eoip̄o q̄ v̄a sūt sint falsa
qꝛ īplicat ꝯdictōꝫ. Jō q̄ virgītatē amit
tit nō recupat materiā v̄gītatꝭ: vtpu/
ta ītegritatē carnis. pōt tn̄ recupare v̄
ginitatꝭ ꝓpositū ꝛ finalit̄ p̄miū eēntia/
le. Ex q̄bꝫ ptꝫ virginū distictio. Un̄ q̄/
dā nec sūt carne nec mēte v̄gies sꝫ solū
noīe ꝓpť exteriorē habitū quē deferūt:
puta sertū. ꝛ tales sūt oēs hypocrite. ꝯ
q̄s clamat dn̄s Mat. xxiij. Ue vob̄ hy
pocrite q̄ estꝭ sil'es sepulchrꝭ dealbatis
q̄ forꝭ appent hoībꝫ speciosa. intꝰ ple/
na sūt ossibꝫ mortuoꝝ. Scd̄e v̄gies
sūt carne sꝫ nō mēte. ꝛ tales sūt virgies

fatue nõ hñtes oleũ.i.nitorẽ ꝯscie seu hũilitat⁊.q̃s sic hortat̃ b. Gre.i omel'. di. Sepe vos fr̃es charissimi admo⁊neo p̃ua opa fugere. mdi hui⁹ inq̃na mẽta deuitare. s⁊ hodierna scti euãgelij lectiõe cõpellor dicere vt et bona q̃ agit⁊ cũ cautela timeatis. ne p̃ h̃ qd̃ a vob̃ rectuz gerit̃ fauor aut gr̃a hũana req̃rat̃ ne appetit⁹ laudis subripiat. ⁊ qd̃ foris oñdit̃:int⁹ a mercede euacuetur. Nã hõ sine virginitate saluari poterit:sine hũilitate v̄o nũq̃z.iõ ad h̃ venit rex celoꝝ xp̃s vt nos viã hũilitatis doceret exẽplo p̃iter ⁊ v̄bo di. Math. xj. Discite a me qr mit⁊ sũ ⁊ hũil' corde ⁊ ꝓpt̃ hãc v̄tutẽ b. v̄go se ĩ matrẽ d̃i electã gl'iat̃ di. Lu.j. Respexit hũilitatez ancille sue. Tertie v̄gines sũt mẽte ⁊ nõ corpe q̃ vicz ꝯ eaꝝ volũtatẽ violãt̃ Uñ Hiero. Pudicicia ẽ v̄t⁹ aĩ q̃ violẽtiã sp̃ nõ sentit:licet ĩfert̃ corpi:nõ tñ anĩo.talib⁹ illesa castitas duplicat̃ sic̃ fert̃ beatã luciã dixisse pascasio. Si inuitã me fecer⁊ violari:mihi duplicabitur castitas ad coronã. nõ em̃ inq̃nat̃ corp⁹ nisi de ꝯsensu mẽtis. Et sic tales duplex meritũ habebũt. vnũ ꝓ castitate custodita.aliud ꝓ iniuria passa.dato etiã q̃ tal' violẽt̃ opp̃ssa ꝯcipiet neq̃z ex h̃ v̄gitat⁊ meritũ p̃dz.qr h̃ meritũ ñ p̃dit̃ extra mr̃imoniũ nisi solũ p̃ peccatũ.s⁊ ibi nõ ẽ pctm̃.qr s̃m Aug⁊. Nihil pctm̃ nisi volũtariũ. Quarte v̄gines sũt mẽte ⁊ corpe.de q̃b⁹ Aug. Virginitas ẽ ĩ carne corruptibili p̃petue icorruptiõis meditatio. Et Hiero.in epl'a. Virginal' diffinitio ẽ eẽ sctãz corpore ⁊ spũ. Uñ glo.iij. Reg⁊.vj.dicit. Altior ꝓfessio v̄tut⁊ altiorez dz tenere viã viuẽdi.q̃ eĩ abrenũciato ꝯiugio v̄ginitatẽ ꝯsecrãt mores vt oportet v̄ginitati cõdignos ostẽdãt.abstineãt ab ociosis verb̃:ira:rixa:detractiõe:habitu ĩpudico:comesatiõib⁹: potatiõib⁹: atq̃z hmõi.⁊ vigilijs sctis:orõnib⁹:lectõib⁹:elẽosynis ⁊ hmõi vacẽt. Cuius rõ.qr ꝯcupĩa delectatõis ml'tũ ĩclinat ⁊ allicit mẽtẽ ociosã:ita q̃ null⁹ ex se p̃t s̃uare mẽte ⁊ corpe castitatẽ.iuxta illd̃ Sap̃.viij. Scio qr ꝯtinẽs eẽ nõ possũ nisi tu des. Incõtinẽs tñ ꝓpt̃ea nõ excusat̃.qr de⁹ p̃sto ẽ volẽtẽ ꝯtinere adiuuare.maior⁊ eĩ v̄tut⁊ ẽ gr̃a q̃z ꝯcupĩa. licz ip̃a sit mag̃ s̃m vires hũanas .q̃a statĩ vt cogitat d̃ hmõi actib⁹ mẽs sibi adheret nõ discernẽdo an sint licite vl' illicite tales delectatões. Jõ ph̃us.vij ethic̃.assil'at hmõi delectatõz cani.canis eĩ vt audierit sonũ extra domũ statĩ latrare ĩcipit.nõ aduertẽdo si illeveniẽs sit amic⁹ vel inimic⁹.sic ẽ ꝯcupĩa carnal'. Hic ẽ q̃ ꝓpt̃ suã ꝓnitatẽ multos vicit. Aug.d̃ singl'aritate clericoꝝ Crede mihi ep̃s loq̃r vidi pestẽ illã de ijcere cedros libani ⁊ abietes.d̃ q̃ꝝ casu ñ min⁹ dubitabã q̃z ambrosij ⁊ hieronymi. Et Job.in collatõib⁹. Ne credas luto carnis tue oĩb⁹ dieb⁹ vite tue donec etiã obuiauer⁊ xp̃o. Nõ eĩ es fortior sãsone.sãctior dauid.sapiẽtior salomõe.q̃ oẽs hac peste corruerũt. Hic Ber̃. Cũ ml'iere ꝯuersari ⁊ ñ ledi maius miraculũ ẽ q̃z mortuos suscitare. qd̃ min⁹ ẽ facere nõ poteris.vis q̃ credã tibi mai⁹ facere possis. Et s̃m Hiero. Tãta ẽ securitas viri cuz extranea ml'iere sic̃ palee cũ igne. O igit̃ fratres mei.o leticia cordis mei.o futuri ciues celi.fugite occasiõz luxurie.qr tale malũ ẽ q̃ quẽcũq̃z irretire potuerit: nihil alid̃ cogitare p̃mittit. Hic Apl's.j.Cor⁊.vj. Fugite fornicatõz. Sup̃ q̃ Aug. Cũ alijs nẽpe vitijs p̃t expectari cõflict⁹ s⁊ hãc fugite ne approximet⁊.qr nõ alit̃ vici p̃t meli⁹. Sz di.g̃ oĩm aliorũ pctõꝝ ⁊ criminũ vt dic⁊ peior ẽ luxuria Ad qd̃ rñdet Bonauẽ.sup.ij.li.sentẽ. di.xxxiij.q̃.xij.mõis d̃r vnũ pctm̃ ma

ūis altero. Primo causalitate. et sic pctm̄ diaboli ꝺr maiꝰ alijs cuiꝰ inuidia mors ītrauit in orbē terraꝝ. Secūdo generalitate. z sic pctm̄ p̄mi pentis ē maiꝰ. qz i totū genꝰ hūanū se diffudit. Tertio vnū pctm̄ ꝺr maiꝰ alco enormitate. z sic pctm̄ iude ꝺr maxim̄ qz dñm totiꝰ mūdi ieſuz xp̄m vēdidit. Quarto īgratitudie. z sic illiꝰ pctm̄ est maiꝰ q̄ plura gr̄aꝝ dona recepit vane Quīto pctm̄ maiꝰ altero ꝺr pcḱosita te. z sic pctm̄ īgr̄atie ꝺr maxim̄ ū. qz īgr̄ātia ē mꝝ erroꝝ. O si ifidelis nō ignoraret suū falsū ritū certe deuotꝰ peniteret q̄z mḱri xp̄iani nūc. Sexto ſepabilitate. z sic pctm̄ cupiditaſ ꝺr maxim̄. qz alia vitia cū hoie senescūt sola auaricia iuuenescit. Septio īportunitate. z sic pctm̄ ſuppbie ꝺr maxim̄. qa etiā in īp̄is bōis opib ꝫsurgit. Octauo vnū pctm̄ ꝺr alio maiꝰ ipugnatōe z sic peccatū in ſpiritū ſanctū ꝺr maxim̄. qz īpugnat venā gr̄ie z remiſſiōis Nono rone maioris offense. z sic peccatū idolatrie ꝺr maxim̄. Decio rōe facilitaſ reſiſtēdi. z sic peccatū adefuit maxim̄. vt dic̄ mgr̄. qz nulla ic̄linatōz i natura habebat ad peccatū. Undecimo rone maioꝛ ip̄robitatis. z sic vniuſcuiuſq; peccatū p̄t ee maiꝰ ꝫ q̄ cū maiori ip̄robitate z libidie ꝑpetrat Duodecimo vnū peccatū ꝺr maiꝰ altero rone ꝓnitaſ. z sic peccatū luxurie ē maxim̄ ad q̄ hoies cōiter ꝓniores sūt q̄z ad alia pcā. Vide igit vbi multi cadūt: tu ne cadas. Secūdū doctrinā declarādū ex vbis thematis notemꝰ vginū cōmēdatōz optimā. qz dicit. Acceperūt lāpades suas. Accipe ei lāpades ē cū honestate ire. qz q̄ male agit: odit lucē. Sic Jouinianꝰ hereticꝰ q̄ vt dic̄ san. Tho. i ſū. ꝫ gētiles dicebat vgitatē nō ee meliorē mr̄imōio. Sz ille error destruit trplicit scz

Primo auctoritatib.

Scdo rōnibus.

Tertio ſilitudinib.

Prio dirī q vgitas ē melioꝛ mr̄imonio ꝓbat auctib scr̄aꝝ. Dic ei Aug. li. de virgitate. Certa rone scptura aꝝ auctoritate nec peccatū ee nuptias inuenim̄ nec eas bono vginal aut vidualis ꝓtinētie eq̄uim̄. Idē de scta viduitate. Bōa ē pudicicia ꝫiugalis. sz melioꝛ ē ꝓtinētia virginal vel vidual. Et Amb. de virginitate. Pulchritudinē nō pōt q̄s maiorē estimare decore virginitatis q̄ amak a rege. ꝓbat a iudice dedicak a dño. ꝫsecrak deo. Dic Hiero. ad nataliū dic̄. Virginitas purpura ē regalis q̄ q̄sq; indutꝰ fuerit cūctis eminētioꝛ erit. Et ī ō ꝫcludit Apl'us. i. Corꝰ. vij. di. Qui mr̄imonio iūgit vgine suā scz ꝓtinere nolētē bñ facit. z q̄ nō iūgit. s. ꝓtinere volētē melꝰ facit. Idez ibidē. Dico inuptꝰ z viduis bonū ē illi si sic ꝑmaneāt sic̄ z ego. q̄si nō ꝓtineāt nubāt tm̄ in dño. qz melꝰ ē nubere q̄z vri. Ubi Hiero. air. Apl's melꝰ dicit nubere q̄z vri. adolescentula vidua q̄ ꝓtinere nō pōt marituz potꝰ accipiat q̄z diabolū. Laudat ei scptura virgitatē ob amorē dei ꝫseruādā nō aliq̄ corrūpēdam. qz sic illa mr̄imoniū melius dicit. Un Aug. li. de virginitate. Felicioꝛ mihi videt mḱier nupta q̄z virgo nuptura. habz ei illa q̄ ista cupit. Secūdoq̄z q virgitas sit melioꝛ mr̄imonio ꝑbat rōnib ſcz

Primo rone ꝫsilij melioꝛ.

Secūdo rone accepti operis.

Tertio rone ipedimēti amotiōis.

Quarto rone exēpli saluatoris.

Quīto rone p̄cij cariꝛoris.

Sexto rone p̄mij ampliꝛis.

Pria rō q virgitas sit melioꝛ q̄z mr̄imoniū ē ꝫsiliū melꝰ. Nā sic ꝑceptuz ē de necario q̄d salutē: ita cōsiliū de me

lioꝛi bono. z iō apl's ꝟginitatē ꝓsulit. I. Cho. vij. di. De virgīb' p̄ceptū dñi nō habeo ꝓsiliū āt do tāq̄ miscōiaz ꝓsecutus a dño vt sim fidel'. Bonū ē em̄ sic esse. s. ī virgitate. z saluatoꝛ Mat. xix. Sūt eu nuchi q̄ seip̄os castrauerūt p̄ pter regnum celoꝝ. q̄ pōt capē capiat Cōsiliū ꝟo nō ē ō ipossibili nec de inutili sz de meliozi bono. Scōo ꝟ idez p bem' rōe acceptioꝛ opio. Sic̄ ei actō mētis actiōz excellit corpis. z actō vite ꝓtēplatiue actiōi vite actiue. sic virgi/nitas q̄ ad ꝓtēplatōz ordīat est melioꝛ mr̄imonio qō ordinat ad mr̄iplicatiōnē. plus q̄ ad actiuā vitaz ꝓtinet. Ūñ mr̄imoniū replet trā: virgitas āt celū z sic adeq̄t āgel'. iuxta illō Matt. xxij. Erūt hoies sic̄ angli ōi. Vnde Amb. ō virgitate. Supgredit virgitas ꝓditōz hūane nature p quā hoies āglis assimilāt. maioꝛ tū victoria virginū q̄ ā/geloꝝ. qꝛ angli sine carne viuūt. virginitas ī carne triūphat. z Iero ī ser. ō assum. virgis. Jn carne p̄ter carnē viuere ñ ē vita hūana sz anglica Tertio q̄ virgitas sit melioꝛ mr̄imonio. pbat rōe amotōis ipediñti. qꝛ dī. I. Coī. vij Mlier inupta z virgo cogitat q̄ dñi sc̄ vt sit sc̄a z corpe z spū. q̄ āt nupta ē: cogitat q̄ sc̄ mōi quō placeat viro. Et itez. Qui sine vxoꝛe ē solicit' ē q̄ sc̄ dñi quō placeat ō. q̄ āt cū vxoꝛe ē: solicit' est q̄ sc̄ mōi quō placeat vxoꝛi z diuis' est. Nā ī mr̄imonio opteꝫ ītēdere quō placeat ꝓiugi. optz ītēdere cure domestice z nutritōi puꝛoꝝ. Dic̄ etiā sērūs Tho. ij. q. clxxvj. q̄ vsus corpal' co/pule retrahit aīm ne totali ītēcōe feratur ī deū z ī diuīa ac ī dei fuitiū. z ꝟ tū ꝓter solicitudinē domestice cure. tuz etiā ꝓter vehemētiā ōlectatōis. ex cui' freq̄ntī expientia augeī ꝓcupīa. vt dic̄ pbs. iij. etb. Jn statu vero virgitat' ñ oꝛ hoiez eē solicitū ō. puisiōe ꝓiugī vl' filioꝝ. nec ligat affect' dilectōis ad ipos nec exagitat spūs zelotipie: nec q̄rit heredes diuites faciat. nec q̄rit generos vl' nuꝛ' nec suos affiniū suoꝝ. sz p ser. p dño ē solicit' Quarto q̄ virgitas sit melioꝛ mr̄imonio. pbat rōne exēpli saluatoꝛis. nā q̄cq̄d xp̄s elegit ī viaz cō fuauit oi alio ē nobili'. sz xp̄s mr̄em virginē elegit z virginē virgi ꝓmēdauit z ipe virgitatē fuauit. ḡ virgitas ē melioꝛ mr̄imonio. ō q̄ sic ait Amb. Quāta virgitatis gr̄a q̄ meruit a xp̄o eligi vt esset corpale ōi tēplū ī q̄ corpal' hitaret plēitudo diuitatis. virgo mōi salutē virgo pepit vitā vniuersoꝝ. Quito q̄z q̄ virgitas mr̄imōio sit melioꝛ. pbat rōe p̄cij cariorꝛ. tāti ei virgitas p̄cij ē q̄ nihil ei eq̄bit. Juxta illō Eccl. xxvj. Ois pōderatio ñ ē ꝓdig ꝓtinēt' aie. i. oīs res q̄tūcūq̄ sit magni pōderꝛ ñ ē ꝓdigna ad ꝓpatiōz aie ꝓtinēt'. iō admiratiue ōr Sap. iij. O q̄ pl'cra ē casta generatio cū claritate. Tria em̄ solēt admirari. s. qō raꝝ. qō pulcꝝ qō magnū z sic sapiēs mirat virgitatē q̄si raꝝ. sciens q̄ m'ti sūt mōi q̄b' virgitas viciatur. iō bñ vulgariter ōr. Qō raꝝ caꝝ vilescit q̄tidianuz. Scōo mirāt hoies qō pulcꝝ. z tal' ē virgitas ō q̄ Aug. O fulgida virgitas gēma virtutum. germana ag̃loꝝ. lux aiaꝝ. lāpas ecclīaꝝ Nā sic̄ lāpas illumīat hītaculū z facit iocundū: sic virgitas vitā virtuosam. Tertio hoies mirāt qō magnuz. z sic virgitas ē dei donū magnū. de q̄ Cassian' ī coll'. patꝝ. Maioꝛ ē virt' castitatē tenere q̄z ōmōes expellere. Sexto castitas seu virgitas ē melioꝛ mr̄imonio rōe p̄mij āpliorꝛ. nā illō ē maiꝛ bonū cui dat maiꝛ p̄miū. sz ꝓiugat' dat fructꝰ tricesimꝰ. virgīb' vero fructꝰ centesimꝰ. Mat. xiij. Attulit fructū aliud tricesimū. aliō sexagesimū. aliō centesimū Per p̄mū p̄miū mr̄imoniū. p sc̄oz

viduitatꝫ. ꝑ tertiū ꝟgitatꝫ exp̄mit̄. O igit̄ hoīes vani. o voluptate decepti. o delectatōe infatuati q̄ꝫtū thesauꝝ ꝑui pēditꝫ fortit̄ nō custodiēdo q̄nportius pleriq̄ꝫ vestꝝ cū detrimēto sub̄e tp̄alis ac fame laboratis ꝓ destructōe casti/tatꝫ seducēdo ꝟgīes illasq̄ꝫ ꝛ vos eter/nis penis obligādo. O dolēdū malū. O flēdū ꝑiculū. teste Greg. Momēta neū ē qđ delectat: et̄nū aūt qđ cruciat

Tertio etiā q̄ castitas ꝟginalis sit melior q̄ꝫ mr̄imoniū ꝓbat̄ sil̄itudib̄. Nā Hiero. ad Nicolaū sic dic̄ đ ꝟgi/nitate viduitate ꝛ mr̄imonio. Uirgi/nitas thesauro nobilissimo. s. auro. vi duitas ꝯpat̄ argēto. mr̄imoniū ferro. vt sit ꝟgitas auꝝ. viduitas argētum. mr̄imoniū ferrū. Scđo ꝟgitas ꝯpat̄ sol' vl' lucis claritati. viduitas aurore vl' stelle. mr̄imoniū nocti vel lune. vt sit ꝟgitas sol. viduitas aurora. matri moniū luna. Tertio sic. ꝟgitas cōpat̄ ꝑadiso. viduitas portui. mr̄imoniuꝫ pelago. vt sit ꝟgitas ꝑadisus. vidui/tas portꝰ. mr̄imoniū pelagꝰ. Quarto sic. vt sit ꝟgitas diuitie. viduitas me/diocritas. mr̄imoniū pauꝑtas. Quin to sic vt sit ꝟgitas regia. viduitas dn̄a mr̄imoniū ācilla. Sexto sic vt ꝟgitas pax. viduitas redēptio. ꝯiugalitas ca ptiuitas. Jō dicit ph̄s. vij. ethi. Nō ei ꝯtingit q̄ idē hō sit prudēs ꝛ icōtinēs. qꝛ prudēs ē ꝟtuosus q̄ non deducit̄ a passiōib̄ sꝫ potiꝰ regit eas. Genes. iiij. Subtꝰ te erit appetitꝰ tuꝰ. Tertiuꝫ documētū declarādū ex thematꝫ ꝟbis notemꝰ ꝟginū vndecī miliū obsecutō nē cū đr. ꝛ exierūt obuiā spōso ꝛ spōse. exierūt eī obuiā xp̄o ꝑ deuotā orōeꝫ. ꝑ patrie exulatōꝫ. ꝑ mortꝫ toleratōꝫ. ꝛ ꝑ eterne bt̄itudis possessiōꝫ. vt pꝫ ī earū dē legēda. Ad quā nos meritꝫ ip̄aꝝ ꝑ ducat xp̄s ꝟginū spōsus q̄ cū patre et spūsctō viuit et regnat ꝑ īmensa secu/loꝝ secula Amen.

De sctis Symone ꝛ Juda apl'is.
Sermo. xcviij.

Go vos ele/

e gi đ mđo ꝛ posui vos vt eatꝫ ꝛ fructū afferatꝫ ꝛ fructus vr̄ maneat. Joh. xv. Uerba st̄ xp̄i dn̄i ī q̄ bus apl'is đclarabat suū bn̄ficiū exhi bitū ꝓ eo q̄ đ mđi hꝰ ꝑicul' ip̄os segre gauerat ꝛ ad suā piā scolā ordīauerat Nā int̄ alia mđi ꝑicl'a st̄ hec. s.

Primū qꝛ ī eo n̄ ē charitas dei p̄ris
Scđm qꝛ plenū ē diaboli laqueis.
Tertiū qꝛ eiꝰ s̄ui st̄ famuli demōis
Quartū qꝛ amatores suos priuat eternis bonis

Primū siq̄dē mđi ꝑicl'm vn̄ xp̄s suos elegit apl'os apparet ex h̄. qꝛ ī mđo n̄ est charitas dei p̄ris. iuxta illđ. j. Joh. ij. Nolite diligere mđm neq̄ꝫ ea que ī mūdo st̄. Cuiꝰ cāꝫ subdit dicēs. Quia si q̄s diligit mđm: nō ē charitas đi pa tris ī eo. Ubi sciēdū q̄ ī scp̄tura multi plicit̄ accipit̄ mūdꝰ. Primo ꝓ essentia vniuersi q̄ a nob̄ videt̄. de q̄ Joh. j. Et mūdꝰ ꝑ ip̄ꝫ factꝰ est. ꝛ hec n̄ est odio ha bēda. qꝛ ē valde bonū s̄m se. q̄ꝯsidera ta aliq̄lit̄ veniemꝰ ad dei noticiā. Ro ma. j. Inuisibilia dei a creatura mđi id est hoīe ꝑ ea q̄ facta st̄ ītellecta ꝯspi/ciunt̄. sempit̄na q̄ꝫ diuitas et ꝟtꝰ eiꝰ. Alio mō mundꝰ accipit̄ ꝓ deo p̄re. Jo hā. j. In mūdo. i. ī đo p̄re erat. Tertio mō mundꝰ accipit̄ ꝓ hoīb̄ delectatōꝫ sensualitatꝫ seq̄ntib̄. Joh. j. ꝛ mđs eū nō cog̃. qꝛ. j. Cor. ij. Carnal' hō n̄ ꝑcipit q̄ st̄ spūs dei. et Jaco. iiij. Amicicia hꝰ mđi inimica est deo. De h̄ mđo salua tor elegit hos apl'os Scđm deniq̄ꝫ mđi ꝑicl'm appet đ q̄ apl'i st̄ electi. qꝛ ē plenꝰ diaboli laq̄is. A tergo eī laquei diaboli st̄ đlectatōes pctōꝝ p̄teritoꝝ. Aug. Nullū scelꝰ deo tā abominabile

fit q̃ꝫ p̃terita dimissa remiscendo gaudere. Itē a ꝑte anteriori sūt malevolūtates. Itē laq̃us sup̄ nos ē timor inordinat⁹. ꝯ quē ait saluator Mat. x. Nolite timere eos q̄ occidūt corp⁹. Laq̃us ifra nos ē amor īordinat⁹ ad tp̄alia. Tertiū mūdi ꝑiculū ē. qꝛ fui ei⁹ sūt famuli demōis. iō dicit xp̄us dn̄s Matth. vj. Nēo pōt duob⁹ dn̄is fuire. Et Apl's Gal. j. ait. Si adhuc hoībus placerē: xp̄i fu⁹ nō essem. Uidete dn̄i mei quō fui diaboli fuiūt ip̄is. ī estate portāt g̃ues vestes. īduūt se magno studio ꝛc̄. Quartū mūdi ꝑiculuꝫ de q̄ apl'i sūt electi apparet ex h̄ qꝛ mūdus amatores suos p̄uat et̄nis bōis Hic Aug. Sp̄ inq̄t mūdana excluserūt hoīes a btā vita. Et iō dicebat saluator Joh. xviij. Regnū meū n̄ ē de h̄ mūdo. q. d. regnū meū ꝛ regnū mūdi hn̄t ꝯrias p̄cticas. ꝓp̄tea d̄ ist⁹ p̄dictis ꝑicul' istos apl'os elegerat. q̄b⁹ ꝛ dicebat. Ego vos elegi d̄ mūdo ꝛc̄. In q̄b⁹ q̄dē v̄bis scti apl'i simō ꝛ iudas a trib⁹ spēaliter cōmendant̄ scꝫ

Prīo ab electōis rōne. ibi. Ego vos (elegi.

Secūdo ab electoꝝ fructificatiōe. ibi. Ut fructū ꝛc̄.

Tertio a fructuū ꝑduratōe. ibi. Et fruct⁹ vester ꝛc̄.

Primo dixi ꝙ btī apl'i ex v̄bis thematis cōmēdant̄ ab electōis rōne: cuꝫ d̄r. Ego vos elegi de mundo ꝛ posui vos q. d. isti⁹ vestre electōis rō nō ē alia q̃ꝫ mea volūtas ꝛ mea erga vos caritas Et nō vos me elegistis in dn̄m sꝫ ego vos in fuos elegi sine vestr⁹ merit⁹. sꝫ vt ex mea electiōe sitis scti. Un̄ christ⁹ dn̄s elegit hos apostolos specialiter ad ista quinqꝫ scꝫ

Prīo ad familiarit̄ secū ꝯuersādū.

Scd̄o ad feruēter fidē p̄dicādū.

Tertio ad fideliter mundū regēdū

Quarto ad libēter mortē sb̄eundū

Quīto ad v̄acit̄ iudiciū decernēdū

Primo dixi ꝙ mundi saluator elegit hos apl'os ad familiarit̄ secū ꝯuersādū. In v̄itate mirificū donū ē ꝙ ex tot milib⁹ hoīꝫ mōi istos btōs apl'os ad suā scholā ꝛ ꝯuersationē elegit. ex q̄ electiōe valde sūt dignificati. iuxta Ps̄. Nimis honorati sūt amici tui de⁹ nimis ꝯfortat⁹ ē p̄ncipat⁹ eoꝝ. Uere magn⁹ honor ꝛ magna ꝯsolatio fuit conuersari cuꝫ deo īcarnato. videre faciē ei⁹ gratiosā. ītueri mirabilia copiosa ꝑ ip̄m facta. audire v̄ba vite et̄ne. alloqui eū. De q̄b⁹ dicebat ip̄e de⁹ īcarnatus Lu. x. Btī oculi q̄ vidēt q̄ vos videtis ꝛc̄. Multi eī reges ꝛ ꝓphete voluerūt videre q̄ vos videtis ꝛ nō viderūt. audire q̄ audit⁹ ꝛ n̄ audier̄t. Hāc q̄dē apl'oꝝ ꝯuersatōꝫ cū xp̄o psal. ītelligēs dicebat. Prīcipes ppl'oꝝ cōgregati sūt cū deo abraā. i. cū xp̄o. q̄ spēaliter d̄r de⁹ abraā. qꝛ ei p̄mū fuerat promissus. Isti igit̄ p̄ncipes ꝯstituti sup̄ oēm terrā multotiēs sunt ꝯgregati cū xp̄o deo abraā. Primo qn̄ vocati sūt ad apostolatū Marci. iij. vbi d̄r ꝙ ascēdit iesus in mōtē ꝛ elegit q̄s voluit. ꝛ fecit ꝙ eēnt apl'i. vbi exp̄munt̄ noīa singuloꝝ. Secūdo q̄ꝫ isti apl'i ꝯgregati sunt cū deo incarnato in vltima cena Lu. xxij. dicēs eis. Desiderio desideraui vobiscū māducare h̄ pasca añq̃ꝫ patiar. ꝛ ibi eoꝝ pedes lauit. ꝓlixo sermone eos docuit. insup̄ oēs ī ep̄os ꝯsecrauit dādo ptātē ꝯficiēdi corp⁹ ꝛ sanguinē suū. vt dic̄ glo. di. xxj. ca. In nouo testamēto. ibidē eos ad sue hūilitatis imitationē īuitauit di. Exēplū em̄ dedi vob̄ vt quēadmodū ego feci vob̄ ita ꝛ vos faciat⁹. O aīa mea aīa mea: ꝯsidera q̃ꝫ dulce fuit osculū dei incarnati qn̄ pedes apl'oꝝ osculabatur. q̃ꝫ dulce fuit audire ei⁹ exhortatōꝫ. et q̃ꝫ suaue corp⁹ ip̄ius ꝛ sanguinē sumere.

Uñ Bern̄. O bone iesu q̄ dulcit̄ cuz
hoīb ꝯuersat⁹ es. q̄ mag̃ ⁊ abūdātis/
sima dona eis largit⁹ es. q̄ dura ⁊ as
pera ꝑ eis pass⁹ es. dura v̄ba. duriora
v̄bera. durissima cruc̄ tormēta. Ter
tio apl'i terre p̄ncipes ꝯgregati sūt cū
deo abraā post resurrectiōz. vbi dedit
eis ptātē ligandi ⁊ soluēdi di. Job. xx.
Accipite spiritū sanctuz q̄ꝝ remiserit̄
pctā remittunt̄ eis. Ibidez ostēdit eis
vulnera sua. discipuli v̄o gauisi sunt
viso dño. Quarto apl'i ꝯgregati sūt
in ascēsiōe dñi Act̄. j. qñ vidētib illis
eleuat⁹ ē in celū. Quīto ꝯgregati sūt
in die pēthecostes Act̄. ij. qñ apparue
runt disꝑtite lingue. seditq; sup̄ singu
los eoꝝ et repleti sunt spiritusancto.
Uñ tunc spiritussanct⁹ dotauit apo/
stolos istis q̄ttuor videlicet

Primo cordis innocētia.
Secūdo terrenoꝝ displicētia.
Tertio p̄ceptoꝝ obseruātia.
Quarto aduersitatis tolerātia.

Primo inq̄z spūssanct⁹ dotauit apo/
stolos cordis innocētia cuz q̄ xp̄o ꝑfe
cte adheserūt. Ps̄. Innocētes ⁊ recti
adheserunt mihi. Supbi v̄o auari; i/
uidi: crudeles xp̄o adherere nō pñt. qz
nō sunt ei⁹ discipuli sz diaboli. Nā xp̄i
discipuli ī sua schola pietatē ⁊ hūilita
tē discūt. iuxta illd̄ Math. xj. Discite a
me qz mit̄ suz. Glo. neminē ꝯtēnēdo.
⁊ humil' corde. neminē ledēdo. Secū
do q̄z spūssanct⁹ dotauit apl'os t̄reno
ruz displicētia: al's ip̄m xp̄m dñm seq̄
ñ potuissēt. iuxta illd̄ Lu. xiiij. Nisi q̄s
renunciauerit oīb q̄ possidz non pōt
me⁹ eē discipul⁹. Jō ī ꝑsona oīm apl'o
ruz dicebat petr⁹ Mat. xix. Ecce nos
reliq̄m⁹ oīa ⁊ secuti sum⁹ te. Sup q̄ di
cit Ber̄. Petre bñ fecisti q̄ oīa reliq̄sti
qz illū currētē seq̄ onerat⁹ nō poteras
q̄ exultauit vt gigas ad currēdā viaz.
Tertio spūssāct⁹ dotauit apl'os xp̄i
tribulatōis socios p̄ceptoꝝ obseruan
tia. oīa eī q̄ a xp̄o audierūt p̄cepta ob
ꝑuauer̄t apl'i. alit̄ ei⁹ amici eē nō potu
issent. iuxta illud Job. xv. Uos amici
mei est̄ si fecerit̄ q̄ p̄cipio vob. Quar/
to spūssāct⁹ dotauit apl'os xp̄i aduer/
sitat̄ tolerātia. alit̄ xp̄m seq̄ nō potuis
sent. q̄ dicebat illd̄ Job. xv. Si me ꝑse
cuti sunt ⁊ vos ꝑseq̄nt̄. Nō em̄ ē disci/
pul⁹ sup̄ magistꝝ. ⁊ Apl's. ij. Tim̄. iij.
Oēs q̄ pie volunt viuere ī xp̄o: ꝑsecuti
onē patient̄. Isti reuera apl'i bñ didi/
cerāt sui mg̃ri lectionē. Nā eoꝝ inimi
cos idoloꝝ pōtifices dux cū vellet oc/
cidere nō ꝑmiserunt sed dixer̄t. Mg̃r
nr̄ xp̄s nos nō docuit occidere sz mor
tuos viuificare. O igit̄ hō dei si vis eē
qd̄ vocar̄. h̄ ē xp̄ian⁹ ver⁹ ⁊ xp̄i discipu
l⁹ habeas cordis innocentiā. terreno
rū displicētiā. p̄ceptoꝝ obꝑuātiā ⁊ ad/
uersitat̄ tolerātiā. Hec de celesti scho
la mg̃r angeloꝝ xp̄s secū adduxit ⁊ ad
ea sibi dilectos docuit. Scd̄o xp̄us
dñs elegit hos apl'os ad fidē feruēter
p̄dicādū. Mat. x. Cōuocat̄. xij. disci.
dedit eis ptātē spirituū īmundoꝝ ⁊c.
Uolēs clemēs xp̄s oēs hoīes ab eter/
na morte eripere: ⁊ ad sempiternā vi/
tam dirigere hos suos electos apl'os
sua gratia ignitos misit vt in oēm ter
ram exiret sonus eoꝝ p̄dicatiōis. ⁊ ig
niti ignitam legem predicarent. Ni
etem̄ vt dicit̄. j. ad Cor̄. j. non fuerunt
multuz sapientes. nō multū potētes.
nō multū nobiles ꝑm carnē. sed reue/
ra celestes. de q̄bus pōt intelligi illud
Ps̄. Celi enarrāt gloriā dei. Nā quē/
admodū celi velociter cucurrerunt in
p̄dicādo nudis pedibus: palliolo cō/
tecti: amore animarū inebriati. v̄tute
dei totius mundi sapientiā ⁊ potenti
am subiugauerunt. qz dicit Apl'us. j.
ad Cor̄. j. Infirma mundi elegit de⁹
vt confundat fortia. Isti igitur veri/

p̄dicatores p̄dicabāt gl'iam dei ⁊ non
suā. sic mō pleriq; faciūt. Predicabāt
q̄ppe modū incarnatōis filij dei p̄di-
cationis ꝯuersatōis ⁊ passionis. Hic
Paul⁹. j. ad Cor̄. j. ait. Predicamus
xp̄m ⁊ hūc crucifixū. Tertio q̄z xp̄s
dn̄s elegit hos apl'os ad mūdū fideli
ter regendū. de q̄bꝫ ait ps̄. Constitues
eos p̄ncipes sup̄ oēm terrā. Nā andre
as apl'us est p̄nceps terre achaieñ. in
grecia. Jacobꝫ maior princeps t̄re hy
spanie licet ī iudea sit occisus. Thōas
est p̄nceps indie. Jacobꝫ minor hie-
rosolymitanorū. Philippus scythie.
Bartholomeus armenie et Liconie.
Matthe⁹ ethyopie. Symon mesopo
tamie. Thade⁹ egypti. ambo tn̄ p̄sis
p̄sident. Petr⁹ v̄o romane vrbi p̄nci-
pat̄ ⁊c̄. Un̄ xp̄s de⁹ nr̄ misit istos ī hūc
mundū sic sol radios. sic rosa suū odo
rem. sic ignis scintillas. Ut em̄ sol ī ra
dijs suis apparet. sicut rosa ī suo odo
re sentit̄. sicut ignis in scintillis inspici
tur. sic apl'oꝝ v̄tutibꝫ xp̄i p̄ntia ⁊ potē
tia cognoscit̄. O Jesu pie. O saluator
xp̄e cur nō misisti fortes reges diuites
⁊ tyrannos ad mūdū ꝯuertendū ⁊ re-
gendū. s; hos humiles: patientes: be-
nignos ⁊ mites. certe iō vt innotescat
tua diuina ptās p̄ eos. ⁊ impleantur
tua v̄a dicta. Dixeras em̄ Johis. xiiij.
Qui credit in me op̄a q̄ ego facio ⁊ ip̄e
faciet ⁊ maiora hoꝝ faciet. ⁊ ita factuz
est. Tu em̄ tres mortuos suscitasti: isti
aūt innumeros. tu paucos in iudea
ꝯuertisti ad verā fidē. isti v̄o q̄si totuz
mundū. ⁊ ad iudiciū de suis regiōibꝫ
veniēt cū infinita multitudīe. Andre-
as cū ppl'o achaie q̄ ibi saluati sūt ⁊c̄.

Quarto xp̄s dn̄s elegit istos apl'os
ad mortē gaudent̄ subeūduz. certe nō
elegit ad sup̄biēdū. nō ad ociādū. non
deniq; ad epulādū s; ad patiēdū. Hec
siq̄dē est xp̄i amicicia q̄ in p̄nti aliq̄s
ad tribulatiōez deputat sic istos suos
frēs. ex h̄ oñdit futurā gl'iaz fore īesti-
mabilē. iuxta illd̄ Ro. viij. Nō st̄ ꝯdi-
gne passiōes p̄nt̄ tp̄is ad fu. glo. q̄ re-
ue. in nob̄. Quos eī elegit xp̄s: ill' etiaz
occasionē tribuit q̄bꝫ ad ip̄m p̄ueniūt

Quīto deniq; mūdi redēptor elegit
apl'os ad iudiciū secū v̄acit̄ discernē-
dū. nā ip̄i iudicabūt oēs mūdi hoīes:
siue q̄ añ nos fuerūt siue q̄ nascēt̄. Et
h̄ est qd̄ saluator ait Mat. xix. Uos q̄
secuti est̄ me sedebit̄ sup̄ sedes. xij. iu-
dicātes. xij. tribꝫ isrl'. i. totū mūdū. q̄z si
cut p̄. xij. tribꝫ ītelligūt̄ oēs gētes. quia
al's paul⁹ apl's ñ iudicaret q̄ nō est de
xij. ita p̄ sedes. xij. oēs mōi ꝯtēptores.
Un̄ s̄m Albtū magnū q̄nq; sūt modi
iudicādi ⁊ ita q̄nq; erūt iudices. Pri-
m⁹ iudicādi mod⁹ ē p̄me auct̄. i. a se
ip̄o hn̄s oēz auctē sentētiādi: p̄miādi:
siue dānādi. ⁊ sic sola sctā trinitas iudi
cat q̄ sola ē q̄ a se hz auctē. Scd̄s mo-
dus iudicādi ē auct̄ scd̄e siue delega-
te. ⁊ ita xp̄s dn̄s iudicabit oēs s̄z hūa-
nitatē. Juxta illd̄ Jo. v. Pr̄ ñ iudicat
quēq̄z s; oē iudiciū dedit filio. q̄z filius
hoīs ē. Terti⁹ mod⁹ iudicādi ē assess-
rie dignitat̄. sic iudicabūt apl'i et viri
p̄fecti q̄ cū iudice eminēti⁹ sedebūt ⁊ iu
dicabūt tāq̄z meli⁹ sciētes leges ⁊ regni
ꝯsuetudīes q̄bꝫ sciēdis operā dederūt
mūdana ꝯtēnētes. q̄bꝫ dic̄ dn̄s. Uos
q̄ reliq̄stis oīa ⁊ secuti est̄ ⁊c̄. Quartus
iudicādi mod⁹ ē approbatōis q̄ iudi
cabūt oēs sctī ⁊ etiā angl'i approbādo
dicēt. Just⁹ es dn̄e ⁊ rectū iudiciū tuū
Quint⁹ mod⁹ iudicādi ē manifestatō
nis. ⁊ ita etiā damnati ⁊ demones iu
dicabunt manifestantes peccata iu-
dicandoꝝ: dicēdo ꝯtra aliū. tu male-
dicte hoc hic ⁊ hic fecisti. tu h̄ p̄suasisti
⁊c̄. O de⁹ eterne q̄z terribile erit h̄ iudi
cium vbi nullū malū latebit null⁹ p̄-
ce vel p̄cio se excusare poterit: s; quod

iustū erit q̄sq̄ accipiet. Debem⁹ ꝓfecto reuereri istos mūdi iudices vt nobis gr̄am ipetrēt. q̄ maledictoꝝ terribilez euadam⁹ sniam. Scdo scti apli Symon ⁊ iudas ex p̄missis themat⁹ verbis ꝯmēdant̄ ab electoꝝ fructificatōe. cū dr̄. Posui vos vt eat⁹ ⁊ fructū afferat⁹. Pro q̄ sciendū ꝙ tripl'r possum⁹ fructificare. s.

Primo cum anima
Scdo cum corpe.
Tertio cum vtroq̄

Prio nāq̄ possum⁹ fructificare cum aīa bona volēdo vl' de deo meditādo Nā i hoīe ē duplex ps. s. rō ⁊ sensualitas: q̄ alit̄ noīant̄. hō īterior ⁊ exterior spūs ⁊ caro. Per rōz v̄o hō ē hō. ꝑ quā distinguit̄ a brut⁹. Unde dr̄. j. methaph. Aīalia imagiatōib⁹ ⁊ memorijs viuūt hō v̄o rōe ⁊ itellectu. ꝓpt̄ qd̄ illd̄ qd̄ hō agit f̄m dictamē recte rōis illd̄ dr̄ ꝓpe agere vl' velle. ⁊ illd̄ agit inq̄tū hō ⁊ cū illo meret̄. Illd̄ v̄o qd̄ agit f̄m ipulsū sensualitat⁹ nō dr̄ ꝓprie agere vel velle qr nō ꝯuenit ei f̄m ꝙ hō ē sz ꝓut ꝯueit cū brut⁹. Ideo radix fructificatōis seu merēdi est i aīa rōnali. veꝝ tn̄ ip̄a rō vl' intellect⁹ ex se nō sufficit ad merēdū vitā eternam. Jō dic̄ Lyra sup. viij. c. ad Ro. ꝙ sic̄ de⁹ ꝑ influxū generalez mouet creaturas ad ꝑfectōes suas naturales. sic ꝑ influxū spēalē mouet creaturā rōnalē ad bonū supnaturale. et tal' vocat̄ instinct⁹ diuin⁹. Hūc aūt instinctū q̄dā repellūt ⁊ nō fructificāt. q̄dā sequūt̄. ⁊ hi meret̄. d̄ q̄b⁹ Ro. viij. dr̄ Quicūq̄ em̄ spū dei agūt̄ hi filij d̄i st̄. ḡ meriti p̄ncipiū est ab aīa ⁊ a gr̄a dei principali⁹ tn̄ a diuīa gr̄a. Aīa igit̄ diuina gr̄a illustrata mltū merēdo fructificat resistēdo vicijs. Hic Bern̄. ait Quotiēs restiter⁹ totiēs coronaberis. Propterea p⁹ baptismū remanet in nob̄ ꝓnitas ad malū vt resistētes eidē mereremur. Unde Aug. d̄ v̄bis dn̄i. Ecce baptizati oēs iustificati st̄. restat tn̄ pugna cū carne: mūdo ⁊ diabolo. Et b. Amb. sup Lucā. Corona inq̄t ꝓposita est. subeūda st̄ certamīa. nēo poterit coronari nisi vicerit. nemo pōt vincere nisi ante certauerit. ipi⁹ q̄z corone maior est fruct⁹ vbi maior est labor. Itē aīa pōt mereri volēdo mlta bona Hinc Gre. Nō ē vacua man⁹a munere qn̄ archa cordis plēa ē bona voluntate. Itē aīa pōt fructificare alioꝝ miserijs cōpatiēdo. Gre. Qui cōpassionē exhibet aliene necessitati: crucē portat in mēte. Scdo q̄z possum⁹ fructificare cū corpe: deo cū ip̄o ꝯuiēdo. Et licet cū corpe sine bona intētōe nō mereamur. tn̄ qn̄q̄ sufficit p̄ma intētio. vt primo q̄s cū intēdit ire romaz amore dei ⁊ ibi sp̄ meret̄. q̄zuis ꝯtinue hō nō intēdat. Sil'r q̄ vult dare elemosynā ⁊ q̄ vult ire ad eccl'iaz cā dei: suffic̄ p̄ma intētio. ⁊ ita mereri possum⁹ cū oībus corpis mēbris. Prio cū ocul' vidēdo i firmos ⁊ eis cōpatiēdo. vl' vidēdo corpus xp̄i ⁊ ip̄m adorādo. aut vidēdo celum terrā ⁊ oīa creata. ⁊ ex h̄ deū creatorē laudādo. Scdō possum⁹ fructificare cū auribꝫ v̄ba dei audiēdo. Tertio possum⁹ fructificare cū ore deum orādo aut ꝓximū īstruēdo. vl' insolentes arguēdo vl' deū laudādo. Quarto possum⁹ fructificare cū pedib⁹ ꝑegrinādo. Itē cū manib⁹ bōa opando vel elemosynā porrigēdo aut ī orōe extendēdo ⁊c̄. Tertio possum⁹ fructificare cū corpe ⁊ aīa qn̄ aīa ⁊ corp⁹ actualiter st̄ i bono ope: ita ꝙ corp⁹ agit bona vl' patit̄ molesta. ⁊ hec acceptat aīa Reuera mltū possem⁹ sic fructificare miseꝝ corp⁹ mortificādo. Hic Col. iij Mortificate mēbra vr̄a q̄ st̄ sup terrā Lucꝝ ꝓfecto ē q̄cq̄d poter⁹ boni d̄ corpore exigere. qr stati ad t̄rā ibit. vbi n̄

potest fructificare sz vermibꝫ scaturire sunt tñ plerique ꝑm carnē viuētes ⁊ dicentes. Certe nō possumꝰ nos ab istꝫ pctis p̄cauere ⁊ falsum ē. qꝛ si tātaz diligētiam adhiberēt de ꝑuāda castitate q̄ztā de custodia sui vini possent ꝯtinere. nā vt audiūt ꝙ vinū de vase stillat aut effluit oībꝫ dimissis studēt restringere. sz qñ sentiūt ꝙ aīa ad mortē stillat ꝑ prauā cogitatōz nec aduertunt. Silr multi dicūt: nō possumꝰ vigilare: nō possumꝰ iciunare: nō possumꝰ orare. ⁊ falsum dicūt. qꝛ si cētū ducati darent eis vt vna nocte vigilarēt libēter suscipent. ⁊ ecce deꝰ plꝰ dabit ꝓ vno pr̄ nr̄ q̄z mille ducati valerēt. O igit̄ filij adā increduli d̄ futura mercede. O pctōres somnolēti si ītelligeretꝫ q̄ntuz bonū ē h̄ deo ꝑuire. ⁊ q̄ztū potestis fructificare certe feruētiꝰ laboraretꝫ. Vñ Hiero. Nullꝰ labor durꝰ: nulluz tps longū videri dz q̄ glia eternitatꝫ acq̄rit. Si ꝟo es piger ad bñ opandū cōsidera mercedē ⁊ xp̄i passionē. nā si doles caput: ītuere spineā coronā. pedes respice clauos ⁊c. Gre. Si passio xp̄i ad memoriā reuocet̄ nihil duꝝ qd̄ nō eq̄nimit̄ toleret̄. Idē. Cōsideratio premij minuit vim flagelli. Tertio hi scti apl̄i ex themat̄ ꝟbis cōmēdātur a fructuū ꝑduratōe cū dr. ⁊ fructꝰ vester maneat. Aīme em̄ sunt īmortales ⁊ illas lucrati sūt d̄o ꝓ q̄bꝫ xp̄s passus ē. Hic Gre. Nullū sacrificiū deo g̃tiꝰ q̄z lucꝝ aīaꝝ. quō ꝟo suis laboribꝫ ⁊ passionibꝫ eas lucrati st̄. pz in legēda

De eisdem Sermo. xcix.

Vos amici mei estis si feceritꝫ q̄ p̄cipio vob. Jo. xv

Ad laudē beatoꝝ Simonis ⁊ Jude apl̄oꝝ hec verba dicunt̄. q̄ q̄dē sunt ꝟba saluatoris eis loquētis. in q̄bus oñdit ip̄is magnā suā beniuolētiam. qꝛ ille altissimꝰ filiꝰ dei rex angeloꝝ dignat̄ ꝑuos q̄npotiꝰ suas creaturas ⁊ miseros vocare amicos. ⁊ vere amicꝰ nr̄ e[illegible] xp̄s dñs. qd̄ ptz ꝑ effectuz Naz amicꝰ q̄ ē in ꝓspis tria dz amico q̄ est in infortunijs. s.

Prīo ꝓmpte ad sua bñficia vocare
Scd̄o spōte eidē sua bona cōicare.
Tertio tarde eidē dz mala ītimare.

Primo nāqꝫ amicꝰ q̄ est in ꝓsperis dz amicū ꝓmpte ad sua bñficia vocare. Luiꝰ rō est. qꝛ cū vnꝰ amicꝰ sciat amicum de suis bonis gaudere ⁊ delectari. ⁊ h̄ ei fit delectabile: expedit vt cito vocet amicos ad sua bñficia vt ea eis cōicet cito. qꝛ dr Prouer. iij. Ne dicas amico tuo vade ⁊ reuertere: cras dabo tibi cū statim posses dare. q. d. nō solū benefac amico tuo sed etiam cito qꝛ q̄ cito dat bis dat. Hinc Seneca. Tantū demis gratie quantuz addis more. ⁊ Prouer. vj. Discurre festina ⁊ suscita amicū tuū. Sic xp̄s deꝰ dei altissimi filius vere facit hoc amicicie signum. qui cū esset diues nos ꝟo miseri ⁊ inopes venit ad nos ⁊ vt natus est statim cepit vagitu nos vocare ad sue diuinitatis diuitias. Tandē p̄dicans sua sanctissima lingua vocauit dicens Matth. xj. Venite ad me omnes. potissime peccatores vocabat cū quibꝫ amiciciā in incarnatōe ꝯtraxit. dicens Matth. ix. Nō veni vocare iustos sed peccatores. Secundo amicus qui est ī ꝓsperis debet amico spōte sua bona cōmunicare qui est in infortunio. quia dū auxiliū p̄statur īdigenti ⁊ nō querenti tunc beneficiū fit honestius maius ⁊ delectabilius: eo ꝙ dans magis delectatur ex seipso faciens opus virtuosum non rogatus ⁊ recipiens beneficiū minus verecūdatur cū nō petit q̄z cū petit. ⁊ sic magis accendit̄ ad redamanduz. Amici

De vera amicicia

cia em̄ quandā vicissitudinē amoris habet. ideo cum q̄s amat aliq̄d quod nō redamat: d̄r ibi amor ꝫ nō amicicia. verbi gr̄a. licet homo amet vinuꝫ vel inanimata: est amatio sed ñ amicicia. qꝛ inanimata ꝛ irrōnabilia non possunt reamare. i. ꝙ amic⁹ velit bonum amico gr̄a amici. nō gratia sui. al's nō esset beniuol⁹ amico ꝫ sibijpsi sicut cum hō amat vnā vestē vel aliq̄d hmōi. Sic verus amicus noster xp̄s gratuite nobis cōmunicauit sua maxima ꝛ memoria digna bn̄ficia vt reamemus ip̄m ꝓpter bonitatē suam. q̄s em̄ ausus fuisset petere ip̄m dicendo. Pijssime xp̄e moriaris ꝓ me māsuetissime ꝛ liberalissime: da mihi corp⁹ tuū in cibū ꝛ sanguinē tuū in potum. Quis queso ausus fuisset petere. fac me fieri filiū dei. ꝛ hec oīa ꝓprio motu disposuit. vñ ꝛ post ꝯsecratiōeꝫ eucharistie dixit. Hec quotiēscūqꝫ feceritis ī mei cōmemoratōem facietis. i. ꝯsiderate si aliquādo audistis tantā dilectionem amici ad amicū: quantā ego feci vobis. iō ꝛ vos facite hec in memoriam mee dilectōis. Tertio amicus q̄ est in ꝓsperis amico q̄ est in infortunijs debꝫ tarde mala intimare que ei euenire ꝯtingāt. Cui⁹ rō est. qꝛ sicut est oppositū in opposito: sic ꝓpositum in ꝓposito. Sicut em̄ amic⁹ bona sua cito debet amico intimare vt ip̄m delectet. sic mala tarde nūciare vl' penitus omittere ne ip̄m ꝯtristet. Quilibet em̄ amic⁹ ver⁹ cauet amici tristiciā dum potest bono mō. Et vt dic̄ ph̄s. ix. ethicoꝝ. Q, si est infortuniū maximū: tūc debet amico significare vt iuuetur ab eo. Sic vero amico nostro maximū ī fortuniū ꝯtigerat. s. infortuniū capitalis mortis. ad quaꝫ se disponebat ab ip̄a hora incarnatōis: veꝝ non ita expresse reuelabat suis amicis. i. apl'is. sed instante hora sue passionis manifeste reuelauit dicēs Matth. xx. Ecce ascēdimus hierosolymā ꝛ fili⁹ homīs tradet̄ p̄ncipib⁹ sacerdotū: ꝛ ꝯdemnabunt eū morte. Iteꝝ Luc. xxij. Man⁹ tradētis me mecū est ī mēsa. In q̄ tñ ī fortunio nullus ip̄m adiuuit. non petrus q̄ dicebat. Parat⁹ sum ire tecuꝫ ꝛ in mortē ꝛ in carcerē. non Thomas q̄ dicebat. Eamus ꝛ nos moriamur cū eo. om̄es em̄ fugerūt ip̄m in vinculis dimittēdo. Unde dicere poterat illud Job. vj. Necessarij quoqꝫ mei recesserunt a me. qꝛ vt dicit̄ Treñ. j. Omnes amici eius spreuerūt eum inter angustias. q̄b⁹ dicebat. Uos amici mei estis si feceritis ꝛc̄. Uñ ex his verbis tria ꝓ p̄senti sermone notemus salutis documenta ad gloriā horuꝫ apostolorñ declaranda. s.

Primo amicicie distinctiōem. ibi. Uos amici mei estis

Secundo amicicie operatiōeꝫ. ibi si feceritis.

Tertio xp̄i p̄cepti impletōem. ibi q̄ p̄cipio vobis

Primū ex p̄missis thematis verbis notemus salutis documentū amicicie distinctiōem pro eo quia d̄r. Uos amici mei estis. Ex quo datur intelligi ꝙ quidā homines nō dicunt̄ christi amici. ꝫ potius inimici crucis christi: rursum crucifigētes filiū dei in semet ipsis. id est quantū in eis est faciūt talia ꝓ quib⁹ xp̄s voluit crucifigi. Und̄ amicicia in p̄senti distinguitur ī quadruplicem. s.

Primo quedā est ficta

Scd̄o quedam est mala.

Tertio quedā est vera.

Quarto quedā est ꝑfecta.

Primo dixi ꝙ q̄daꝫ amicicia est ficta vel falsa. q̄ fit tripl'r. videlicet Primo quādo est in solo noīe ꝛ nō ope. Eccl'i.

xxxvij. Est amicus solo noīe ⁊ nō re. et talis est sine veritate. iō dicit̄. j. Job. iij Nō diligamus verbo ⁊ lingua: sꝫ ope ⁊ veritate. Hic Tulli⁹ de amicicia. Ille inquit est verus amic⁹ q̄ om̄ia bōa sua amico cōicat. et mala amici facit sua. qui v̄o aliter amat: fictus ē amicus ⁊ nomīetenus. ⁊ tales falsos amicos habet xp̄s dn̄s q̄ dicūt̄ xp̄iani nomīe: sed sunt eius inimici ope. de q̄b⁹ Apl's dicit. Confitent̄ se verbis nosse deū. factis autē negant. ⁊ hec est christi maxīa charitas ꝙ etiam talib⁹ benefecit. iuxta illud Roma. v. Cū essemus inimici deo reconciliati sumus per mortem filij ei⁹. Et Job. xv. Maiorem charitatē nemo habet vt aīam suaꝫ ponat quis pro amicis suis. Secundo falsa amicicia fit quādo est in ore ⁊ non in corde. talis fuit amicicia ioab ad amasam. ij. Regꝫ. xx. vbi dicitur ꝙ ioab dixit ad amasam. Salue mi frater. ⁊ tenuit dextera manu mentum amase quasi osculans eum et effudit viscera eius ī terraꝫ. talis amic⁹ christi fuit iudas q̄ ip̄m vocauit magistrū. osculo vero tradidit eū in manus inimicorū ad mortez. Tal' amicus omniū hominū in p̄senti vita est mundus. qui ostendit dulcedinez. affert amaritudinem. saltem in morte quando facit intelligere ꝙ nihil profuit d̄lectari; gloriari ⁊c̄. Ideo dicitur Ecc̄i. vj. Est amicus qui conuertit̄ ad inimiciciā ⁊ qui odiū ⁊ rixam ⁊ conuiciuꝫ denudabit. Et beat⁹ iacob⁹. Qui amicus est huius mūdi; inimicus cōstituetur d̄i. Tertio falsa amicicia fit quando quis amiciciā tenet in ꝓsperitate sed non in aduersitate. de q̄bus dicitur Ecc̄i. xiij. Si largitus fuerꝫ assumet te. ⁊ si non habueris relinquet te. Et Prouer. xix. Diuitie addūt amicos plurimos. a paupe autē hi q̄s habuit separant̄. scꝫ qꝛ non fuerunt veri amici. de q̄bus Ecc̄i. vj. Est amic⁹ socius mense ⁊ nō ꝑmanet in tp̄e tentationis. Ideo dicit Isid̄. li. iij. de sūmo bono. ꝙ amicicia in ꝓsperitate est incerta. quia nescitur an felicitas diligatur vel persona. Cassiodorus. Necessitas probat amicū. Hinc Salustius Verus ait amicus nunq̄ꝫ fuit qui aliquando amic⁹ eē desijt. tales amicos christus modo haberet mltos si promitteret dare diuitias temporales. Sed qꝛ ip̄is ꝓmittit paupertatē paucos habet. sꝫ quasi om̄es diligūt mūdum ⁊ parentes. s̄m quid vero xp̄m. Sicut legitur in legenda barlaam ꝙ quidā habuit tres amicos vnū dilexit plus q̄ꝫ seip̄m. secundū sicut se. tertiū minus q̄ꝫ se. Unde necessitate coactus iuit ad p̄mū quē plus q̄ꝫ seipsuꝫ dilexerat. cui ⁊ dixit. Charissime recordare quō te amauerim. ecce nūc citatus sū corā imꝑatore in capitali sentētia. veni ⁊ adiuua me ibi. Cui ille. Certe mihi nō expedit ꝓ te mori si excessisti tu videas ego alios amicos habeo cū q̄bus delectari oportet. verūtamē do tibi pānos q̄bus data sententia super te ligare possis oculos. Inde tristis ad secūdū abijt amicū. q̄ etiaꝫ ait. Ueꝝ est ꝙ fuisti amicus sed non expedit mihi tecū mori. vadā tamen tecū vsqꝫ ad portā imꝑatoris ⁊ inde reuertar. Abijt igit̄ tristis vsqꝫ ad tertiū quē minus q̄ꝫ se dilexerat. Cui ⁊ ait. Charissime ego nō sicut debui te dilexi. verūtamen necessitate coactus rogo vt venias ⁊ intercede ꝓ me qꝛ citatus sū capitalē subire sententiā. Cui ille hilaris ait. Uere mihi es bonus amicus ideo tecū paratus sū ire vsqꝫ ad mortē. p̄m⁹ igit̄ amic⁹ ē mūd⁹. scd̄s pentes terti⁹ xp̄s. Declara ꝑ singula. Secunda amicicia ē mala scꝫ amicicia q̄ ē inc̄

prauos. de q̃ Lu. xxiij. Facti sũt amici herodes ⁊ pylatus. Uñ inter prauos nõ põt esse vera amicicia. qđ ꝓbemus tripliciter scz.

Primo autoritate.

Secũdo ratione.

Tertio similitudine.

Primo ꝓbemus autoritate ꝙ int̃ p̃uos vera amicicia fieri nõ possit. qꝛ p̃ui sũt inq̃eti in aĩa. ⁊ amici volũt suos amicos sibi ꝯformes eẽ. Uñ Greg. in pastoral'. Cuꝫ caute maloꝝ amicicijs iũgimur eoꝝ culpis ligamur. Et ponit rõnẽ dicens. Ab illo q̃ sũme rectus est eo ip̃o iã discrepat q̃ maloꝝ amicicijs vita nostra nõ discrepat. Jõ dicit Jsi. Meli⁹ ẽ maloꝝ habere odiũ q̃ꝫ ꝯsortiũ. Secũdo ꝙ iter malos amicicia nõ possit eẽ ꝓbem⁹ rõne quã notat phs. ix. ethic̃. ꝙ illi⁹ amicicia ẽ mala. ⁊ iõ vitãda q̃ nõ vult facere iusticiã sꝫ prau⁹ ẽ talis. qꝛ vult sibi oĩa ad placitũ etiã cũ detrimẽto alteri⁹. g̃ veram amiciciã hr̃e nõ põt. volũt nãqꝫ praui vt eis alij cõicẽt oĩa sꝫ ip̃i nõ alijs. de q̃bus Tulli⁹ đ amicicia dicit. Pleriqꝫ ꝑuerse ne dicã ĩpudenter hr̃e talẽ amicũ volũt q̃les ip̃i eẽ nolũt q̃ ꝙ ip̃i ñ tribuũt amicꝫ hec ab ip̃is desiderãt. Sic mlti vellẽt amiciciã xp̃i vt eis faceret oĩa ꝑm eoꝝ volũtatẽ. ip̃i v̄o nolũt facere xp̃i. q̃ dic̃. Uos amici mei estꝫ si feceritis q̃ ⁊c̃. Secũda rõne inter p̃uos vera amicicia fieri nõ põt. qꝛ int̃ amicos debet esse ꝯcordia. sed in aĩo mali est semꝑ discordia. qui autẽ in se est discors quõ cũ alijs concordare poterit. Rõ v̄o hui⁹ discordie est. qꝛ aĩa ñ ꝑm om̃es potẽtias suas est coniũcta corpori. s. ꝑm intellectũ ⁊ voluntatẽ. et ꝑm has aĩa fertur in verum et bonuꝫ simpliciter. sꝫ ꝑm potẽtias sensitiuas aĩa est coniuncta corpori. ⁊ ideo ei⁹ cognitio fertur sup̃ apparens veꝝ et ei⁹ appetitus sensitiu⁹ sup̃ apparẽs bonũ. sicut ponit exemplũ Auicẽna đ luce ignis q̃ a ꝑte sup̃iori qua nõ ꝯiũgit̃ materie cõbustibili est clara sed a ꝑte qua ꝯiungit̃ ẽ obscura. O igit̃ aĩa spõsa xp̃i veri scz amici noli ꝯiungi tp̃alibus ⁊ sensibilib⁹: sed ꝯiũgere deo hoc ẽ optimũ. de q̃ Ps̃. Mihi aũt adherere deo bonũ est. Tertio ꝙ int̃ malos esse vera amicicia nõ põt ꝓbem⁹ sil'itudine tali. sic̃ opposita in vno sb̃iecto eẽ nõ p̃nt vt vbi albũ ibi ⁊ nigrũ Sic amicicia que est maximũ bonuꝫ esse cũ prauis non põt. Tertio quedã amicicia est vera. ⁊ ꝑm Tulliũ đ amicicia est idẽ velle ⁊ idẽ nolle scz in bõis ⁊ qui hanc falsificant maiori pena sũt digni q̃ꝫ qui falsificant pecuniã. quia amicicia melior q̃ꝫ pecunia. Uñ Arestoteles. Quẽadmoduꝫ amicicia om̃i thesauro est preciosior. sic cõmentator fraudis circa ip̃am deterior est fraudatore circa aurum ⁊ argentuꝫ. O q̃ꝫ multi defraudant xp̃ianorum ip̃am amiciciã cũ christo in baptismo vl' penitentia initam potissime hypocryte. fingentes se christi amicos. quasi christus esset cecus estimãtes tales vt eorũ corda nõ cognoscat plena malicia sed om̃ia nouit Heb. iiij. Om̃ia nuda ⁊ aperta sũt oculis eius. Quarta amicicia est ꝑfecta. Perfectũ v̄o. iij. ethic̃. đr cui nihil deest. Jlle igitur habet ꝑfectam amiciciã qui in omnibus licitis facit voluntatem amici sed etiam in cõsilijs sicut fuerunt apostoli ⁊ christi discipuli ac nunc viri perfecti se totaliter ⁊ sua dño deputantes ⁊ christo adherẽtes cuius amicicia om̃i tempe omni loco ⁊ modis om̃ibus ẽ firma. O q̃ꝫ beatus qui vere seruus ẽ christi. o q̃ꝫ beatior qui amicus erit christi. o q̃ꝫ beatissimus ille qui vere frater đr xp̃i. Unde Augus. Magna dignatio

cũ seruus bon⁹ esse nõ possit si prece/
pta dñi sui nõ fecerit. hinc amicos su/
os voluit ĩtelligi vñ boni ꝓui pñt ꝓba
ri. põt igit̃ esse ⁊ seru⁹ ⁊ amic⁹ q̃ bonus
est seru⁹ sz ⁊ frat̃. Magna igit̃ est chri
sti clemẽtia erga hoĩes. magna chari/
tas. magna pietas. aliqñ em̃ seruos:
aliquãdo fratres: interdũ amicos ap
pellauit. Et ꝟe amicus cõprobat̃. ꝺ q̃
Aug⁹. lib. de salute aĩe dic̃. Aĩa insigni
ta dei imagine: redempta xp̃i sanguĩe
spõsata fide: dotata spũ: ornata ꝟtuti
bus. deputata cũ angel̃. fulcita diuis
dilige illũ a quo dilecta es. intẽde illi
qui intẽdit tibi. quere querentẽ. ama
amantẽ. Scias ꝙ qualẽ te paraueris
deo talẽ oportet vt appareat tibi. De⁹
em̃ q̃ suauis ⁊ mitis ⁊ multe mis̃icor
die ẽ suaues mites ⁊ dulces ⁊ humiles
req̃rit. Elige illũ vnicũ p̃ om̃ib⁹ amic⁹
tuis q̃ cũ oĩa subtracta fuerint tibi: so
lus ipe fidẽ seruabit tibi in die sepul/
ture tue: cũ oẽs amici tui recedẽt a te
ille te nõ derelinq̃t sz tuebit̃ te a rugiẽ
tib⁹ paratis ad p̃dã ⁊ ꝑducet te ꝑ igno
tam regionẽ ꝑ plateas suꝑne hierl̃m
⁊ ibi collocabit añ faciẽ maiestat̃ sue
vt audias illud canticuz melos vbi ẽ
canticũ leticie. Nec ille. Scdo ex p̃/
tactis themat̃ ꝟbis notem⁹ amicicie
oꝑatiõem. qꝛ addit̃ fecerit̃. qꝛ in ami/
cicia nõ sufficit cordial̃ amor. sz req̃rit̃
exterior amicicie demõstratio ĩ opere.
Uñ ad verã amicicie oꝑatiõem q̃ttu/
or requirunt̃. s.

Primo mutua dilectio.
Scdo bonoꝝ cõmunicatio
Tertio volũtatũ ꝯformatio.
Quarto secretoꝝ reuelatio.

Primo dixi ꝙ ad amicicia z req̃rit̃
dilectio mutua. qꝛ dic̃ Amb. li. de offi.
ꝙ inter dispares amicicia esse nõ põt.
⁊ sic xp̃s vt esset amic⁹ nr̃ nobis voluit
assil̃ari. Hinc Heb. ij. Debebat ꝑ oĩa
fratrib⁹ assil̃ari vt misericors fieret. ⁊
ad Phil̃. ij. Exinaniuit semetip̃m for
mã serui accipiẽs. Et Aug. sup ps̃. Fa
ctus est ꝑticeps nr̃e hũanitat̃ vt hõ ꝑ
ticeps fieret sue diuĩtat̃. Sic nos de/
bemus ip̃m q̃ nob̃ se assil̃auit dilige/
re ac mores ei⁹ addiscere. qꝛ dic̃ Joh.
xiij. Exemplũ dedi vobis vt ⁊ vos ita
faciatis. Jdẽ. Mãdatũ nouũ do vob̃
vt diligatis inuicẽ sicut dilexi vos. vñ
Aug⁹. Amet hõ deũ vt amet̃ a deo. cũ
autẽ amat nihil aliud vult q̃z amari.
sciens amare se sciat saluare. Amans
aũt cũctis renũciat affectib⁹. ⁊ toto so
li intendit amori in reddendo vicem.
Amor em̃ ⁊ amãs. aĩa ⁊ de⁹. creator ⁊
creatura inuicẽ mutuo currũt. tñ si ex
toto se diligũt nihil deest vbi totuz est
Aĩa q̃ amat aduersa nõ formidat pa
uet q̃ nõ amat. trahit̃ desiderijs. dissi/
mulat meritis. maiestati oculos clau
dit. voluptati aꝑit. vanitati intẽdit. ꝺ/
ceptioni ꝑgit. libidini vrit. odiũ ducit
irã excitat. suꝑbiã portat. facies colo/
rat. hypocrisim parat Scdo ad ope
ratiõem amicicie req̃rit̃ bonoꝝ cõica/
tio. qꝛ dic̃ ꝓbs. ix. ethi. ꝙ oẽs amicicie
sunt in cõmunicatione. Sic xp̃s dñs
ex quo om̃ia sua nob̃ cõmunicauit. iõ
verus amicus nr̃ est. Berñ. Dedit oĩa
sua vt eẽnt oĩa tua. Et apl̃s. j. Cor̃. iiij.
Quid habes qd̃ nõ accepisti. Ex chri/
sti reuera amicicia magna ẽ salutis fi
ducia. Uñ Aug⁹. dicit. Murmuret ĩ/
quantũ valuerit insipiẽs ⁊ inanis co/
gitatio mea dicẽs. Quis em̃ es tu aut
quãta erit gl̃ia. quib⁹ meritis illa ob/
tinere speres. Et ego fiducialit̃ respon
debo. Scio cui credidi ⁊ cert⁹ sum qꝛ ĩ
charitate nimia adoptauit me dñs ĩ
filiũ: qm̃ verax est in ꝓmissione. potẽs
in exhibitione. ⁊ licet ei om̃ino facere
qd̃ vult. nõ possum terreri multitudi
ne pctõꝝ si mors dei in mentẽ venerit

quoniã pctã mea illã vincere nõ pñt. Claui ꝛ lancea clamãt mihi ꝙ vere re cõciliat⁹ sum xp̃o si eũ amauero. Longinus aperuit mihi xp̃i lat⁹ lancea in cruce ꝛ ego ĩtrabo ꝛ requiescã ibi secure. Hec ille. Ecce quõ xp̃s ver⁹ amicus cõicat sua bona suis amicis. Cõsimiliter dꝫ xp̃i amic⁹ de suis dare xp̃o ĩ ꝑsona pauperũ. qꝛ ad h̃ docuit xp̃s dicens. Facite vob̃ amicos de mãmona iniq̃tatis. Tertio ad opatõem amicicie req̃rit̃ volũtatũ ꝯformatio. quia ſm Tulliũ: amicoꝝ ẽ idẽ velle. amic⁹ enim ẽ alter ego. qd̃ fit ꝑ volũtatũ cõformationẽ. amicicia v̄o ita cõiungit amicoꝝ animos vt sit vnũ ex duob̃. Debem⁹ igit̃ amici nr̃i xp̃i volũtatem facere. qꝛ ip̃e fecit nostrã moriẽs redimendo nos. Uolũtas aũt ipsi⁹ est vt vicia detestemur. virtutes amplectamur. ꝛ vt omniũ hoĩm salutẽ optem⁹ qꝛ xp̃s oẽs hoĩes vult saluos fieri. potissime pctõres ad pniam ꝯuerti. Juxta illud Mat. ix. Misericordiã volo ꝛ nõ sacrificiũ. Quarto ad opatõez amicicie requirit̃ secretoruꝫ reuelatio Uñ saluator dicebat Joh. xv. Jã non dicã vos seruos sꝫ amicos. qꝛ q̃cunqꝫ audiui a patre meo nota feci vobis.

Sed diceres. tũc discipuli tot ꝛ tanta scierũt sicut xp̃s si oĩa eis reuelauit Rñdet Grego. ꝙ duplex ẽ cognitio d̃ diuinis. s. ꝑfecta ꝛ imꝑfecta. Imꝑfecta habet̃ hic ꝑ fidez q̃ est p̃libatio future beatitudinis ꝛ cognitõis quã habebimus ĩ patria. ſm illud. j. Chorin. xiij. Nũc cognosco ex ꝑte. i. imꝑfecte. tũc cognoscã sicut ꝛ cognit⁹ sum. Jõ ſm Augu. ponit p̃teritũ ꝓ futuro ꝓpt̃ certitudinẽ. vt sit sensus. i. oĩa q̃ audiui a pr̃e meo nota feci vob̃. i. faciã qñ vos introducã ad pr̃is visionẽ. oĩa enĩ q̃ scit fili⁹ scit ꝛ pr̃. qñ g̃ reuelabit nob̃ patrẽ reuelabit oĩa nobis q̃ scit. qꝛ dic̃ Ber̃. Ibi magistꝝ semel vidisse est om̃ia didicisse. et beat⁹ Greg. Quid est qd̃ nõ vident q̃ videntẽ oĩa vidẽt. Sanctus v̄o Tho. dicit ꝙ sic intelligit̃. Om̃ia q̃cũqꝫ audiui a pr̃e meo nota feci vob̃. id est. oĩa q̃ ad vestrã ꝛ alioꝝ salutẽ ꝑtinẽt. Nã null⁹ ĩtellect⁹ creat⁹ põt cõp̃hẽdere totaliter oẽm dei sciam cũ sit ĩfinita. homĩs v̄o app̃hensio est finita Modo ſm ph̃m finiti ad infinitum nulla ẽ ꝓportio. vñ nos veri xp̃i amici nũc debem⁹ ei reuelare oĩa cordis nostri secreta. iuxta illud Esa. xliij. Narra si q̃d habes vt iustificer. Hic Prouer. xxviij. Qui abscõdit scelera nõ dirigeť. q̃ aũt ꝯfessus fuerit miscdiaꝫ cõsequeť. ꝛ Ecc̃i. iiij. Nõ ꝯfundar ꝓ aĩa tua dicere veꝝ. Et de pe. dis. j. vbi. Ubi est taciturnitas ꝯfessiõis: ibi non ẽ speranda venia crimĩs. Quicũqꝫ suã occultat ꝯfessionẽ nõ est ver⁹ xp̃i amic⁹. qꝛ dic̃ Amb̃. Nihil occultat amicus si ẽ ver⁹. dic̃ notãter nihil. qd̃ negat oẽm modũ. Tertiũ salut̃ documẽtũ ex p̃missis thematis v̄bis notem⁹ p̃cepti xp̃i adimpletiõꝫ cũ d̃r. q̃ p̃cipio vobis q. d. vos ita estis amici mei si feceritis q̃ p̃cipio. ꝛ nõ estis si nõ ĩplet̃. Uñ p̃ceptũ xp̃i ẽ de charitate. iuxta illd̃ Joh. xv. Hoc ẽ p̃ceptũ meũ vt diligat̃ inuicẽ sic̃ dilexi vos. Jõ debem⁹ implere ꝓpter tria. s.

Primo ꝓpt̃ dilectõis modalitatez
Scd̃o ꝓpt̃ iussionis leuitatẽ.
Tertio ꝓpt̃ scp̃ture auc̃tẽ.

Primo xp̃i p̃ceptũ d̃ fraterna dilectõne debemus implere ꝓpter dilectiõis modalitatẽ. Modũ ei xp̃s ĩ suis p̃ceptis nob̃ dedit v̄bis ꝛ fact̃. v̄bis cum dixit. h̃ ẽ p̃ceptũ meũ vt diligat̃ ĩuicẽ. fact̃ cũ subiũxit. sic̃ dilexi vos. Sup̃ q̃ Gre. q̃rit. ꝛ idẽ rñdꝫ di. Cũ cũcta sacra eloq̃a plena sint dñic̃ p̃cept̃ q̃d est qd̃ de sola dilectõe q̃si d̃ singulari mãda/

to dñs dicit. Hoc ē p̄ceptū m. vt d. ⁊c̄. Et rñdet. Dñica p̄cepta ⁊ mlta sunt ⁊ vnū. multa ꝑ diuersitatē opis: vnuz ī radice charitatis. Sic̄ mlti arbor⁊ rami ex vna radice ꝓdeūt: sic mlte v̄tutes ex vna charitate generāt̄. Quicq̄d igit̄ p̄cipit̄: ī sola charitate solidat̄. nec hz aliq̄d viriditat⁊ ram⁹ boni opis si nō manet in radice charitatis. Hinc Aplus testat̄ Ro. xiij. d. Nemini q̄cq̄z debeat⁊ nisi vt inuicē diligat⁊. q̄ eī ꝓximū diligit: legē impleuit. Et iō cōcludit. j. Tim̄. j. Finis p̄cepti est charitas. c⁹ q̄dē dilectōis saluator modū dedit cum ip̄e nos tripliciter dilexit. s.

Primo dulciter.

Scdo sapienter.

Tertio fortiter.

Primo dixi q̄ saluator modū dādo ī dilectiōe dilexit nos dulcit̄. ī eo q̄z carnē induit ī q̄ nobiscū ꝯuersādo inuēt⁹ ē ī silitudīe carnis pcti. De hac etiā dilectōe dicebat Job. iij. Sic de⁹ dilexit mūdū vt vnigenitū suū daret. Sic etiam nos cū ꝓximis nr̄is dulcit̄ ꝯuersemur. neminē turbādo. sed q̄ntū ī nob̄ ē cū oīb⁹ pacē hñdo. j. Tim̄. ij. Quietā ⁊ tranq̄llā vitā agam⁹ in oī pietate. h̄ est eī bonū ⁊ acceptū corā deo ⁊ saluatore nr̄o. q̄z dr̄. j. Job. iij. Si q̄s viderit fr̄ez suū nec̄itatē hñtē ⁊ clauserit viscera ei⁹ ab eo quō mānet̄ charitas p̄ris in eo. Et Jac⁊. ij. Si frat̄ ⁊ soror nudi sūt ⁊ īdigēt victu q̄tidiano ⁊ dicat aliq̄s illis. ite ī pace vt calefaciamī ⁊ saturemī ⁊ nō dederit⁊ eis ea q̄ nec̄aria sūt corpi q̄d ꝓderit vob̄. q. d. nihil. Scdo xp̄s dilexit nos sapiēter. q̄z mala nr̄a ñ dilexit sz destruxit. Jō dr̄. j. Tim̄. ij. Vult oēs hoīes saluos fieri. ⁊ ad agnitionē v̄itat⁊ venire. ⁊ sic nos debem⁹ ꝓxios sapiēter diligere. vt si mali sūt: odio hē amus eoꝝ maliciā ⁊ diligam⁹ ꝑsonā. h̄ ē q̄d dicit saluator. Si q̄s venit ad me ⁊ nō odit patrē suū ⁊ mr̄ez ⁊ vxorē ⁊ fratrē ⁊ sororē nō pōt me⁹ eē discipulus. h̄ ē ꝑfectū odiū. de q̄ Ps̄. Perfecto odio oderā illos. Glo. dic̄. Maliciā odiebā ⁊ ꝑsonā diligebā. iō saluator Mat. v. dicebat. Diligite īimicos v̄ros vt sit⁊ filij p̄ris v̄ri q̄ ī cel̄ē. h̄ xp̄us fec̄ Ro. v. Cū inimici eēm⁹ recōciliati sum⁹ ꝑ mortē ei⁹. g̃ ⁊ nos dēm⁹ ꝑsonā peccāt⁊ ꝓxī diligere ꝓpt̄ deū. q̄z si deuz diligim⁹ ⁊ ei⁹ filiū diligim⁹ cū sane mēt⁊ vl̄ san⁹ sic̄ dū īsane mēt⁊ vel egrot⁹ ē

Tertio xp̄s dilexit nos fortit̄ q̄z vsq̄z ad mortē Eph̄. v. Xp̄us dilexit nos et tradidit semetip̄m ꝓ nob̄ hostiā ⁊ oblatōz d̄o placētē ī odorē suauitat⁊. Et. j Job. iij. In h̄ cog̃uim⁹ caritatē d̄i. q̄m ille aīam suā. i. vitā suā ꝓ nob̄ posuit. Sic nos debem⁹ vitā nr̄am ꝓ ꝓximo morti exponere. sic faciebat Paul⁹. ij Cor⁊. xij. Ego inq̄t libētissime īpēdar ꝓ aīabus v̄ris. Et Act⁊. xxj. Nō solū alligari sz ⁊ mori pat⁹ sū. sz q̄ nō dat substātiā quō dabit vitā. Scdo xp̄i iussionē de fr̄na dilectōe debem⁹ īplere ꝓpt̄ p̄cepti leuitatē. h̄ eī p̄ceptū charitatis ē leue. sic q̄ tā a paupe q̄z diuite: sano: īfirmo: sene: iuuene pōt portari. q̄z dr̄ Prouer. xiiij. Doctrina prudētū ē facilis. nō eī ē necesse adire ph̄os vl̄ mare circūire nec celū ascēdere vt h̄ p̄ceptuz q̄s intelligat. Hic Deut⁊. xxx. Mādatū h̄ q̄d p̄cipio tibi hodie nō est supra te. nec ꝓcul positū. neq̄z in celo situ. neq̄z trans mare posituz. sed iuxta te est sermo suauis valde in ore tuo ⁊ ī corde tuo vt facias illud. j. Job. v. Mandata eius grauia non sunt. ideo nullus excusationem habere poterit ī die iudicij de p̄cepto christi. quia lectio facilis ⁊ breuis. Unde Aug⁹. Breue p̄ceptū tibi p̄cipit̄ ama ⁊ fac q̄d vis. Et infra. Radix sit in te dilectiōis ⁊ non potest de ista radice nisi bonum exi-

re. Idez. Ibi latet qd patet in diuinis sermõibꝫ q̃ charitatẽ seruat in moribꝫ Tertio xp̃i p̃ceptũ de fraterna dilectione debem⁹ ĩplere ꝓpt̃ scripture autoritatẽ. nã tã veteris q̃z noue legis scriptura admonet. In veteri Leuit. xix. Diliges ꝓximũ tuum sicut teip̃m. In noua Joh. xv. Hoc est p̃ceptũ meũ vt diligatis ꝛc. Adeo em̃ ẽ necessaria huius p̃cepti executio ꝙ deus seip̃m diligere nõ reputat si ꝓximũ nõ diligim⁹ iuxta illud. j. Joh. iiij. Qui non diligit fratrẽ suũ quẽ videt deũ quẽ nõ videt quõ diligere põt. Idẽ. Si q̃s dicit. diligo deũ ꝛ fratrẽ suũ odit: mendax est. ꝛ non solũ mendax: sed ꝛ homicida. j. Joh. iij. Oĩs q̃ odit fratrẽ suũ: homicida est. His igit̃ de causis isti sãcti apostoli simon ꝛ iudas eius fratres et v̄i amici dilexer̃t deũ sup̄ oĩa ꝛ ꝓximũ sic̃ seip̃os. ꝑ q̃bus saluãdis multa laborauerũt ꝛ tandẽ mori voluerũt: vt patet in legenda ip̃oꝝ amen.

De oĩbus sanctis Sermo. c.

Ex meus et

r deus meus beati q̃ habitãt in domo tua in secula seculoꝝ laudabunt te Ps̃. lxxxiij. Ad gloriosam hui⁹ diei solennitatẽ p̃missa v̄ba dauid merito applicant̃. qꝛ beati ĩ se existunt in celo empyreo vbi glorificant ꝛ laudãt deũ ꝛ dñm ac regẽ suuz miro laudis p̃conio q̃ merito ẽ laude dign⁹ triplici potissime de causa scz

Primo exquo est de⁹ btõs ex bonitate sua creauit.

Secũdo exquo ẽ rex eos ex pietate cõseruauit.

Tertio exquo est dñs ip̃os ex liberalitate beatificauit.

Primo itaqꝫ beati laudãt deũ exquo ip̃os ex bõitate sua creauit ꝛ nõ ex eorũ meritis. qꝛ nõ meruerũt q̃ nec tũc fuerũt: nec ex necessitate aliqua illos creauit. qꝛ bonoꝝ nostrorũ non indiget deus. Sed vt dicit̃ Prouerb. xvj. Uniuersa ꝓpter semetip̃m opatus est deus: id est ex rõne sue bonitatis. e q̃bus duas creaturas solũ in suaz recepit amiciciã. angelos videlicet ꝛ hoĩes vt ꝑ v̄ba Aug. declarat mgr̃ in. ij. di. j. c. v. dicẽs. Credim⁹ reꝝ creataꝝ celestiũ vel terrestriũ: visibiliuz vel inuisibiliũ nullã causam esse nisi bonitatez creatoris. q̃ est vn⁹ verus deus cuius tãta est bonitas vt sũme bonus beatitudinis sue q̃ et̃nalit̃ beat⁹ ẽ alios velit eẽ ꝑticipes quã vidit ꝛ cõicare posse. ꝛ oĩno minui nõ posse. Illd igit̃ bonũ q̃ ip̃e bon⁹ erat sola bonitate ꝛ nõ necessitate alijs cõicare voluit. Et q̃a nõ valet eius bonitatis aliquis particeps eẽ nisi ꝑ intelligẽtiã. q̃ q̃nto mag̃ ĩtelligit̃: tãto pleni⁹ habet̃ Fecit igit̃ deus creaturã rõnalẽ q̃ sũmũ bonũ ĩtelligeret. ĩtelligẽdo amaret. amãdo possideret. possidẽdo frueret̃. Hec ille. Et si oĩa creata q̃bus de⁹ suã btitudinez nõ ꝑticipat ꝑ suo modulo laudãt suũ creatorẽ cũ his q̃ receperunt ab eo. vt auis volitãdo. serpens reptãdo. piscꝫ natãdo. arbor virendo ꝛc. quãto magis deberet homo laudare deũ quez ad suã imaginẽ creauit. mũdi dñz cõstituit. ab eterna morte filij sui morte redemit. ꝛ et̃nã btitudinẽ ei repromisit. h̃ ẽ seip̃m. in q̃ ẽ oĩs dulcedo. Aug⁹. Ip̃e ẽ quẽ amat oẽ qd amare põt siue sciẽs siue nesciẽs. ip̃e est quẽ nẽo amittit nisi decept⁹. quẽ nemo q̃rit nisi admonit⁹. quẽ nẽo inuenit nisi purgat⁹

Secũdo beati laudant regẽ suũ qꝛ eos ex pietate cõseruauit in esse nature ꝛ gratie. Nã creatura seip̃am nõ potest ꝯseruare sic̃ nec creare sz a d̃o ꝯseruat̃. Hic Gre. Oĩa inq̃t ĩ nihilũ tenderent sic̃ de nihilo facta sũt nisi manus

di sustētaret. Tertio deniq; beati laudāt deū dñm suū. qr ex sua liberalitate eos beatificauit remūerādo sup̄ merita remuneratōe illa quā oculꝰ nō vidit. auris nō audiuit. nec in cor hominis ascēdit. Quā quidē Ps̄. ꝯsiderās dicebat. Rex meꝰ ⁊ deus meꝰ ⁊c̄. In quibꝫ quidē verbis ad omniū sanctorū gloriā quattuor salutis documenta insinuant̄ declaranda scz

Primū summa liberalitas domī. ibi. Rex meus ⁊c̄.

Secūdū p̄cipua nobilitas cōsortij ibi. Beati q̄ ⁊c̄.

Tertiū maxima amenitas loci. ibi In domo tua ⁊c̄.

Quartū immēsitas gaudij. ibi. In secula seculoꝝ ⁊c̄.

Primū documētū declarandū ex thematis v̄bis insinuat̄ sūma dñi liberalitas: cū dr. Rex meꝰ ⁊ deꝰ meꝰ. q̄ licet sit dñs ⁊ deus oīm. specialiter tñ ē hominū p̄ carnis assūptōz. q̄bꝫ tā liberalis ē q̄ se ⁊ sua oīa eis dedit. Nā suā vitā in redēptionē. carnē in cibū. sanguinē in potū. ⁊ se repromisit ī p̄miū. Unde s̄m san. Tho. p̄miū ē duplex vicz eēntiale ⁊ accidētale. Essentiale est ip̄a creatrix diuina natura siue gaudiuz qd̄ ab ip̄a īmediate p̄uenit. Accidentale v̄o ē gaudiū qd̄ ab aliq̄ creatura causat̄. Ex ip̄a diuina essentia liberalissima tria bona essentialia dant̄ aīe immediate. Sil'iter ex ip̄a xp̄i hūanitate iteꝝ tria bona dantur homini. Sicq; ī toto sex p̄cipua bona dabūtur a deo homini scilicet

Primū dos visionis.
Secūdū dos dilectionis.
Tertiū dos tentionis.
Quartū sūma honoratio.
Quintū sūma p̄uilegiatio.
Sextū sūma sensuū p̄fectio.

Primū itaq; donū dixi qd̄ dabit̄ aīe hoīs īmediate a diuīa eēntia dos visionis diuīe in qua ꝯsistit tota merces gaudiū ⁊ exultatio btōꝝ. De pulchritudine huiꝰ visiōis dicit Aug. sic. Tāta est ibi pulchritudo diuine lucis. q̄ si nō liceret eā ꝯtemplari nisi solū vnius diei mora p̄pter hoc solū innūerabiles anni pleni delitijs recte meritoq; ꝯtēnerent̄. Ideo mallē esse in inferno ⁊ videre deū q̄z in celo et nō videre eū. Uidētes itaq; illā sūmā pulchritudinē p̄fundent̄ leticia inenarrabili ac inde quodā lumīe beatifico eleuabūt̄ sup̄ se ad admirādū: laudandū ⁊ glorificādū deū veꝝ. iuxta illud Esaie. lx. Tunc videbis ⁊ afflues et mirabit̄ et dilatabit̄ cor tuū. Sic deniq; cōuertetur ad deum vt extra ⁊ contra ip̄m nihil desiderare poterit. quia dic̄ Augꝰ xxij. de ciuita. dei. Ipse deus erit finis desideriorū nostrorū qui sine fine videbit̄. sine fastidio amabit̄. sine fatigatiōe laudabit̄. Et s̄m Albertū magnū sine medio scz deferente sicut nūc aer est mediū deferens lucē. ⁊ sine medio obnubilante. qr tunc tollet̄ speculū et enygma. al's creatura ⁊ nō creator fieret terminus desideriozꝝ nostroꝝ. At tamen nō videbimus sine medio disponēte scz lumine glorie. Hinc Ps̄. In lumine inquit tuo videbimus lumen. Unde sanctus Tho. j. par. summe. q. xij. ait. q̄ facultas videndi diuinā essentiā nō cōpetit intellectui p̄ naturā sed p̄ lumen glorie. Inde ē q̄ angeli lapsi in celo nō viderūt diuinam essentiā: vt dicit Lyra sup̄ epistolaz iude apostoli. Et magister in. ij. dicit q̄ angeli ante lapsū nō fuerūt beati. beatitudo em̄ consistit in īmediata dei visione. Unde Bern̄. in meditatiōibus In beata ait vita amabimꝰ sine modo. videbimus sine termino. coherebimus sine medio. O aīa mea totis vi/

rib⁹ stude huic liberali regi seruire vt ip̄m in suo decore videre merear⁊ .i q̄ ē fons ⁊ origo oīs boni. qđ testat̄ An/sel. li. ꝓsologion dicens. Excita nūc te aīa mea ⁊ erige tuū intellectū. ⁊ cogi/ta quantū potes. quale ⁊ quantuz sit illud bonū qđ ꝯtinet iocunditatē om niū bonoꝝ. ⁊ nō quale in rebus crea/tis sumus experti. sed tanto differen/ter quanto differt creator a creatura. qui hoc bono fruet̄ q̄d illi erit. certe q̄c quid volet erit. ⁊ quicq̄d nolet nō erit Quid ergo ꝑ multa vagaris homun cio querēdo bona aīe tue ⁊ corꝑis tui. ama vnū bonū in quo sunt oīa bona ⁊ sufficit. Hec ille. Hāc q̄ppe summā bonitatē om̄es electi vident. nō tn̄ cō p̄hendūt. qꝛ quantūcūqꝫ ītelligāt bo/nitatez eius melior est. quantūcunqꝫ sentiant eius dulcedinē dulcior ē. q̄n/tūcūqꝫ experiant̄ eius delectationē de lectabilior est. Ideo dicit san. Tho. li. iij. ꝯtra gentiles. ca. lv. ꝙ licet beati vi deant deū totū eo ꝙ cū sit simplicissi/mus in eo nō est dare partē que pate at ⁊ ꝑtē q̄ lateat. nō tn̄ vident deuz to taliter: id est om̄ibus modis q̄bꝫ esset visibilis in sua īmēsitate. Huiusmo/di autē defect⁹ nō est ex ꝑte dei q̄ se be/atis om̄ibus offert ad intuenduz sed causat̄ ex ꝑte vidētis qui nō potest cō/p̄hendere illā diuinitatis īmensitatez ac bonitatis eius infinitatē. vnus ta men alio ip̄am diuinitatē limpidius videbit ꝑm ꝙ cū maiori gratia ⁊ cha/ritate aggredit̄ ad videndū. sicut oēs hoīes eundē solem nō vniformiter vi dent. sed vnus alio eminenti⁹ ꝑm acu men visus sui. Hanc nimiꝝ visionez ꝓphete ⁊ sancti multū desiderabant. de q̄ sic loq̄bant̄. Nā Job. xxxiij. dicit̄. Videbit faciez eius in iubilo. Et Esa. xxxiij. Regē in decore suo videbūt. s. q̄ hic ei in cordis mundicia seruierūt. qꝛ dicit̄ Apoc⁊. vlti. Serui ei⁹ seruient ei ⁊ videbunt faciē ei⁹. O q̄ꝫ piū. o q̄ꝫ gra tū. o q̄ꝫ suaue est videre regē reguz oīa creantē: om̄ia conseruantē: om̄ia bo/na in se continentē. Pro hoc solo bo/no mortui sunt martyres. penitentia afflicti confessores qui modo gaudēt in celis. Sed ⁊ nunc fideles certant ꝑ hoc bono om̄ia facientes: om̄ia susti/nentes. Secūdo a liberali rege deo beati dotant̄ dote dilectiōis q̄ꝫtuz ad animā. postq̄ꝫ em̄ viderint dei maie/statē mox ineffabili dilectiōe diligent: cognoscentes ꝑfecte q̄ꝫtū deus dilexe rit eos ab initio nondū existētes. ⁊ dū inimici eius fuissent et quando ami/ci eius facti sunt in perpetuum. Hec autem dilectio erit inter deum ⁊ san/ctos. inter angelos et sanctos. inter sanctū ⁊ sanctū. Primo inq̄ꝫ hec dile/ctio erit īter deū ⁊ sanctos cuz magna iocunditate. quia si gloriat̄ quis cum in regis terreni dilectiōe fuerit. quan to magis gaudet quis de dilectiōe re gis celestis perpetua. Sed diceres. vtrū deus plus diligat vnū sanctū q̄ꝫ aliū. Rn̄det san. Tho. in. iij. dis. xxxij. ꝙ si attēdimus ad affectū dilectionis sic deus nō diligit vnū magis q̄ꝫ aliū qꝛ nō plus afficit̄ ad vnū q̄ꝫ ad aliū. si cut pater q̄ pl⁹ diligit vnū filiū q̄ꝫ aliū qꝛ talis dilectio affectus nō est in deo que fit ꝑ dilatationē cordis. Si autez attendimus ad effectuz dilectiōis: sic plus diligit vnū sanctū q̄ꝫ aliū. qꝛ dat ⁊ vult ei maius bonū ⁊ maiorē glori/am. O aīa saluanda ꝓfecto tūc cogno sces ꝑfecte q̄ntuz te deus tuus dilexe/rit in p̄senti offerēdo gratiā: expectan do ad penitentiā: remouēdo pcti neq̄/ciā. ⁊ sic supra tua merita dedit sempi ternā gloriā. Scđo in patria dilectio erit inter angelos ⁊ sanctos. Nam si i p̄senti angeli sic nos diligenter custo/

diũt vt ꝓmouerent q̃tũ in eis est vsq; ad summũ choꝝ eoꝝ. q̃d tũc erit quã/do erimus ꝯciues eoꝝ ⁊ amici pariter deũ om̃ipotentẽ collaudãtes. Ter/tio quoq; dilectio erit in patria inter sanctũ ⁊ sanctũ. non erit certe ibi rixa. nõ ira. nõ inuidia. sicut hic interdũ in ter p̃rem ⁊ filiũ. Tertio a liberali re ge ⁊ deo beati dotabunt̃ dote tẽtionis siue fruitionis. Nã statim vt deitatez viderint ⁊ amabunt ac ei firmiter ad herebunt: certi efficient̃ ꝙ nunq̃ hoc ĩ estimabile bonũ amittent. nũq̃ trista bunt̃: nunq̃ esuriẽt vel sitiẽt: nũq̃ ali quã molestiã habebũt. Sz absterget deus omnẽ lachrymã ab oculis sctõꝝ ⁊ iam nõ erit amplius neq; luct⁹ ne/q; clamor. Unde Berñ. ait. O ciuitas celestis: secura mansio. incole q̃eti. ho mines nullã indigentiã habentes. O q̃ gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei

Quarto insup ex parte corpis san/cti dotabũtur a liberali rege summa honoratione. quã homo in p̃senti val de appetit. ⁊ querit vt honoret̃ verbis ⁊ factis. verbis vt laudent. factis vero vt ei obediant. Sz reuera hoc tale est ac si vnus mus ab alio laudari et illi se preponi querat in regimine. Unde hic mũdi honor q̃uis modicus sit: ta men nemo potest ad plenũ ipsum ha bere. ⁊ dato ꝙ om̃ib⁹ p̃poneret̃: nõ tñ potest impare ventis mari stellis ⁊c̃. In futuro aũt etiã minor sanct⁹: verꝝ ⁊ pfectũ honorẽ ꝯsequet̃. Unde ipse li beralissimus deus qualẽcũq; paupe rem vel abiectũ aut peccatorẽ penitẽ/tem ducet ad suũ palaciũ ⁊ induet eũ regia veste. ⁊ imponet ei coronam re/gni sui ⁊ imperabit: ⁊ om̃is creatura ei obediet. Sicq; deus liberalis ipsuz deũ faciet. ſm illud. ij. Pe. j. Magna donauit vobis vt efficiamini diuine consortes nature. Hoc autẽ verifica/tur nõ soluz in magnis sanctis vl̃ tm̃ apostolis: sed etiã in minimo sancto. Unde ps̃. Ego dixi dij estis ⁊ filij excel si om̃es. quia minor sanctoꝝ erit ma ior dñs q̃ esset dñs toti⁹ mũdi. Et h̃ ꝓbatur triplici rõne. Primo ratiõe ex tensionis. Quia vt dictũ est, null⁹ do/minus terren⁹ potest impare celo: ter re: mari ⁊ oĩb⁹ creaturꝫ. Sanct⁹ v̄o in patria habebit ptãtem sup om̃es cre/aturas ⁊ demões ac dãnatos. Si di/cas. quõ in celo minor sanct⁹ erit rex vel regina: cũ nõ habeat cui imperet. Rñdeo ꝙ licet oĩs p̃latio cessz post iu diciũ: tñ minim⁹ sanct⁹ erit fili⁹ regis eterni. ⁊ tãta erit sanctoꝝ ⁊ angeloruz charitas ad inuicẽ vt vbicunq; volet minim⁹ sanct⁹: statim ibi erit tota cu/ria celestis. Secundo beat⁹ est maior dñs dño totius mũdi rõne duratõis quia duratio mundi ad plus cẽtũ an nis durat: celestis aũt in sempiternũ Ideo dicit Berñ. O q̃ gloriosum ẽ il/lud regnum in quo reges ꝯueniũt ad laudandũ ⁊ glorificandũ eum qui est rex regũ ⁊ dominus dominantium.

Tertio beatus est maior dominus dño totius mũdi rõne consolationis quia domin⁹ vite p̃sentis est semp ti/midus. nũc timet venenũ: nunc ꝓdi/tiones: nũc furtũ: nunc damnũ. Sed rex celestꝫ secura corona coronabit eos Unde Sap̃. v. Accipient regnũ deco/ris ⁊ diadema speciei de manu domi ni. Secundo liberalissimus rex et deus dotabit beatos ex parte corporꝫ summa priuilegiatione. Nam hec li/beralitas in trib⁹ claret. Quia omnes peregrinos quãtũcũq; suos inimicos tamen ad se reuertẽtes facit ciues. Et nõ tm̃modo ciues sz ⁊ domesticos et heredes. ⁊ insup ꝑpetuos habitatores De his autẽ facit instrumẽtũ publicũ Unde Apoc̃. iij. Scribam super eum

nomē meū.glo.qđ ē eternū. Et nomē
ciuitatis noue hierl'm.glo.a ciuitate
ciuis dr.ꝛ nomē meū nouū qđ est fili/
us dei.hec em̄ tria erunt scp̄ta in suis
frōtib⁹.etern⁹ ciuis fili⁹ dei.Apocalip̄.
xiiij.Habentes nomē eius ꝛ nomē pa
tris ei⁹ scriptū in frōtib⁹ suis. Unde si
irēt ad limbū statim cognoscerent ꝙ
essent filij dei ꝛ ciues celici. O igit̄ quō
nūc gaudēt ꝛ regnāt pctōres q̄ fuerūt
hic dei inimici:nūc v̄o coheredes xp̄i
in eternū.ad Ephes.ij. Jam non estis
hospites ꝛ aduene sꝫ estis ciues sctōꝝ
ꝛ domestici dei. Tertio liberalissi/
mus rex ꝛ deus dotabit beatos ex p/
te corp̄is summa sensuū p̄fectione.q̄a
postq̄ꝫ resurgēt corp̄a glorificabūtur
ꝛ p̄ficientur om̄es corp̄is sensus. Pri
mo visus.nā oculi corp̄ales diuinaꝫ
essentiā videre nō possunt.nec animā
nec angelū. Ratio est.quia obiectum
visus est color,sed in illis nō est color
Alia ratio de diuina essentia. quia q̄c
quid videt̄:aut s̄m totū aut s̄m p̄tem
sꝫ totaliter deus videri nō poterit. q̄a
est immēsus. Nec s̄m partē. quia ī eo
p̄s non est. Sed visus sic p̄ficitur s̄m
Scotū sup̄ quarto.dis.xlix.ꝙ ab aliq̄
extrinseco nō potest impediri. Et sic vi
det vno intuitu subter ꝛ supra.retro si
cut ante.de longe sicut de prope.par/
uum sicut magnū,vnde existens ī oc/
cidente potest videre athomū q̄ est in
oriente. Ibi videbis gl'iosam xp̄i hūa
nitatē oculo tuo.ibi regeꝫ glorie olim
p̄ te spinis coronatū.ibi vulnera p̄ te
suscepta. Ibi genitricē dei mariā. Ibi
rosas martyꝝ.ibi lilia virginū.ibi vi/
debis virentes ꝯfessores Secundo
auditus p̄ficiet̄ intantū ꝙ vnus bea/
tus audiet vocē ꝛ cantū omniū sctōꝝ.
Quia dicit sanctus Tho.in quarto.
dis.xlix.ꝙ post resurrectōeꝫ in celo erit
specialis vox beatoꝝ. Item discernet
vnum ab alio in cantu sonis ꝛ vocib⁹
Item sine obstaculo audiet sonum đ
longe sicut de prope. Item vnus san/
ctus ī suo cantu nō tm̄ vnū sonū red/
det:sed plures ꝛ diuersos. sicut orga/
num facit vno flatu diuersos sonos.
Unde Apocal'.xiiij.dicit̄ ꝙ vocē quaꝫ
audiuit beatus Johānes quasi citha
redarum citharizantiū in citharis su
is.ꝛ terra resonet ꝛ celū in voces eorū
O quantū gaudium erit audire om/
nium sanctoꝝ cantū quo laudant de
um suū.Esa.lj.Gaudiū et leticia īue/
nitur in ea:gratiarū actio ꝛ vox laudis
O quanta exultatio erit audire ange
lorum iubilū. Job.xxxviij. Ubi eras
cum me laudarēt astra matutina: et
iubilarent om̄s filij dei. Sed certe su
per om̄ia erit dulcissima allocutō xp̄i
benedicti. Unde Cant̄.ij. Sonet vox
tua in auribꝰ meis.vox em̄ tua dulc̄:
ꝛ facies tua decora Tertio p̄ficietur
ibi olfatus vbi corpus gloriosuꝫ erit
odoriferꝝ.sic̄ odor balsami bt̄i erūt an
te te qui sentitur de longe sicut de p̄pe
ꝛ omniū simul. Excedit autē omniūꝫ
alioꝝ odores odor xp̄i iesu. Ecc̄i.xxiiij
Quasi balsamū nō mixtum odor me
us. Et suo odore saluifico trahit ad se
omnes beatos. Cañ.j. Currem⁹ post
te in odorem vngentoꝝ ꝛc̄ Quarto
perficietur sensus gustus in plena dei
delectatione. Nā dicit Rich.sup̄ q̄rto
dis.xlix.ar.iij.ꝙ ex gloria anime q̄daꝫ
dulcedo redundabit in sensum gust⁹:
que causabit in gustu ꝛ lingua q̄ndaꝫ
suauissimā humiditatē atqꝫ saporem
quē gustabūt sancti in p̄petuū qui ex/
cedit in infinitū omniū ferculoꝝ mū/
di huius saporē. Unde etiā Thomas
dicit in quarto scripto sn̄iaꝝ.ꝙ etiam
viscera nō erunt vacua sed quadam
humidi suauitate plena Quinto p̄/
ficietur sensus tactus in amplexu xp̄i

dñi Cant.ij. Leua eius sub capite meo et dextera illius amplexabitur me. O fres charissimi seruiamus ad placitũ suuz huic liberalissimo deo et regi q̃ tã liberalis ad oẽs suos. qz rex meus et ds meus.

Scdm documẽtũ erit tractãdũ de p̃cipua nobilitate ꝯsortij. Uñ dr. Bti q̃ habitant. Oẽs em̃ beati in p̃ria reges erũt et nobiles: et nullus inuenietur ignobilis et ĩfirmus. sz oẽs fulgebũt vt sol in ꝯspectu dei Mat. xiij. Hec aũt societas cõmendabilis ẽ a tribus scz

Primo a sanctoꝝ charitate.
Secũdo a beatoꝝ multitudine.
Tertio a bonoꝝ varietate.

Primo societas ẽ cõmẽdabilis a sctõrũ charitate. qz sicut dicit Richar. in. iiij. di. xlix. Quilibet btũs diligit beatũ sic seip̃m. et de bono eius gaudet sic de proprio. Hinc Ans. li. ꝓsologiõ. Si amicicia queritur nulla inuenitur maior q̃z in celo habetur. Ibi em̃ diligũt deũ plus q̃z seip̃os. et deus illos plus q̃z illi seip̃os. q̃a illi aliũ et se inuicẽ ꝑ illũ diligũt. et illi se et alios diligit ꝑ seip̃m. Hec ille. Ibi em̃ erit caput nostrũ xp̃s: nosqz membra eius. Uidemus aũt q̃ nullũ mẽbꝝ inuidet honori alterius sz potius cõgaudet Uñ Gre. i moral. Tãta vis i illa p̃ria oẽs satiat vt qd in se vnusq̃sqz nõ accipit: h̃ se in alio accepisse exultet. Una tñ erit btitudo leticie q̃z uis nõ vna sit sublimitas vite. Scdo hec societas ẽ cõmẽdabilis a btõꝝ mltitudie. Sãcti em̃ ingẽti mltitudie erũt vt nullus nũerare possit Apoc. vij. Uidi inq̃t iohes turbã magnã quã nẽo dinũerare poterat ex oĩbꝫ gẽtibꝫ et tribubꝫ et pplis. et linguis stãtes ante thronũ dei. Nã sicut stelle celi et terre pulueres ac arene maris nõ p̃nt nũerari: sic electi. Hinc Gen. xv dixit dñs abrae añq̃z filiũ haberet. Respice celuz et nũera stellas si potes. Et subiũxit. Sic erit semẽ tuũ. Et eiusdẽ. xiij. c. dixit deus abrae. Faciaz semen tuũ sic puluerẽ terre. quẽ si homo põt nũerare. semẽ q̃z tuũ potit numerare. Per semẽ aũt abrae intellgũt electi. Jõ sãcta mr̃ eccl'ia sic canit. Signifer sanctus michael repñtet eas i lucẽ sanctã. quã olim abrae ꝓmisisti et semini eius. Jõ electi pene innũerabiles erũt vt dicit Job. xxv. Nunq̃d est nũerus militũ eius. q. d. non. Et mgr̃ in. ij. di. ix. inducẽs beatũ Greg. di. q̃ tot homies saluabũt q̃t angeli remãserunt: ita di. Supna illa ciuitas ex angel' et hoĩbꝫ ꝯstat ad quã tãtos hũani generis ascẽdere q̃ntos illic cõtigit ãgelos remãsisse. sic scp̃tũ ẽ. Cõstituisti terminos pplorꝝ iuxta nũerꝝ filioꝝ isrl'. id ẽ angeloꝝ. Et qz angeli pene innũerabiles sũt vt dicit Tho. j. p. q. l. q̃ angeli inq̃ztũ sũt ĩmateriales substãtia i q̃dã maxima multitudine sunt omnez materialẽ multitudinẽ excedẽtes. Cui ꝯcordat Diony. iiij. c. celestis hierach. di. Multi sunt dei exercitus supnaruz mentiũ infirmã et ꝯstrictã excedentes nostraꝝ materialiũ cõmensurationẽ. Sic q̃z btĩ erũt multi et innũerabiles vt sic deus hẽat laudẽ in mltitudine electoꝝ. Et h̃ ẽ qd dauid in ꝑsona xp̃i patri loq̃ntis dicit. Dinũerabo eos et super arenã multiplicabũt. O q̃z iocundũ. o q̃z gl'iosũ erit cũ tãta multitudie laudare deũ creatorẽ: certe nullus exp̃mere põt: vt dicit Greg. Que eĩ lĩgua dicere vel q̃s intellectus cape sufficit illa supne ciuitatis q̃nta sint gaudia angeloꝝ choris interesse. cum btissimis spiritibꝫ gl'ie ꝯditoris assistere. vere nec oculus vidit nec auris audiuit nec in cor hoĩs ascẽdit. Tertio btõꝝ societas ẽ cõmẽdabilis a btõꝝ varietate. qz sicut ĩ mũdo hic nõ inueniunt duo homies pares oĩno ĩ merito s̃m cõem doctoꝝ opinionẽ. Et glo. sup illud Eccl. xliiij.

Nõ est inuẽtus sil'is illi q̃ ꝯseruaret le
gẽ excelsi. ita in p̃miijs variãt. qꝛ p̃miũ
correspõdet merito. et sic in illa sũma
ciuitate duo btĩ nõ ĩueniunt oĩno pa
res. ĩmo ⁊ in angel' qꝛ ꝟm Tho. j. p. q.
l. vni⁹ ordinis nõ sũt eiusdẽ speciei sic
petrus ⁊ paul⁹. Rõnẽ dat di. Ea q̃ cõ
ueniũt in specie ⁊ differũt ĩ nũero tm̃
ꝯueniũt in forma. ⁊ distinguũt mate
rialiter. sed angeli nõ sũt compositi ex
materia ⁊ forma. Vñ sequit q̃ impos
sibile ẽ duos angelos esse vni⁹ speciei.
Et qꝛ dicit phs i. iij. methaph. q̃ ĩ his
q̃ sũt eiusdẽ speciei nõ ẽ inuenire p̃us
⁊ posteri⁹. sed in angelis etiaꝫ vni⁹ or
dinis sũt p̃mi medij ⁊ vltimi ꝟm Dio
ny. g̃ nõ sũt eiusdẽ spẽi. nec per ꝯseq̃ns
eiusdẽ meriti. Nã ꝟm Ubertinũ ange
li adheserũt deo ꝟm elegantiã suoruꝫ
naturaliũ: vt subtiliores forti⁹ adhese
rũt deo: ⁊ ipi limpidi⁹ cõtẽplant diui
nitatẽ ac dulci⁹ amãt. Vñ dicit Anto
nin⁹ florentin⁹ in sũma q̃ minimus
angelus in celo ẽ pfect⁹. ⁊ ali⁹ eiusdeꝫ
ordinis excedit ĩ vno gradu pfectiõis
terti⁹ iteꝝ illũ. ⁊ q̃rt⁹ sil'r. ⁊ sic de alijs.
qꝛ spẽs reꝝ sunt sicut nũeri. vt dr. viij.
methaph. In q̃bꝫ etiã nũer⁹ addit vnã
vnitatẽ sup ĩmediate p̃cedẽtẽ. sic terna
ri⁹ addit vnũ ad binariũ ⁊c. ita q̃libet
angel⁹ cũ sit alteri⁹ speciei ab alio ad
dit pfectiõis maiorẽ gradũ naturaleꝫ
⁊ sic maiorẽ gradũ glorie. Vñ Apl's. j.
Cor. xv. Stella differt a stella in clari
tate: sic ⁊ resurrectio mortuorum. Pẽ
sa igit aĩa xp̃i sanguine redempta: in
signita dei imagine, deputata cuꝫ an
gelis quãta ibi gaudia vbi gaudes d̃
beatitudine alteri⁹ sicut de tua. ⁊ si nõ
ita intense. i. fortiter: tñ ita extẽse. i. d̃ oĩ
bus gaudebis de q̃bꝫ oẽs beati. Naꝫ
q̃tiẽs b. v̄go filiũ baiulauit in vlnis q̃
tiẽs lactauit. q̃tiẽs balneauit. q̃tiens
cor ip̃ius tp̃e passionis gladi⁹ dolor
ꝑtrãsiuit. quotiẽs orauit: et breuit q̃c
quid fecit hoc cognosces ⁊ d̃ oĩbꝫ gau
debis sicut ip̃a: licꝫ nõ ita fortit. q̃ xp̃s
in p̃sepio iacuit. q̃ ĩ egyptũ fugit. q̃ p̃
dicauit ⁊c. de oĩbꝫ gaudebis. ĩmo ab
exordio mũdi nullũ sacrificiñ deo ac
ceptũ fuit d̃ q̃ nõ gaudebis nulla pec
ctor tõsio. nulla oro. nullũ p̃ nr̃. nlla
martyrũ cruciatio. nulla ꝯfessoꝝ affli
ctio d̃ q̃ ñ gaudeb. Nũera igit felix aĩa
si potes celi gaudia. iõ dic Ber. Mer
ces sctõꝝ tã mag̃ ẽ q̃ nõ põt mẽsurari
tã mlta q̃ ñ p̃t nũerari. tã copiosa q̃ ñ
põt finiri: tã p̃ciosa q̃ nõ põt estimari
Hinc ⁊ Aug d̃ ciui. dei. Acq̃ri põt: esti
mari nõ põt. Tertio in p̃missis ver
bis insinuat maxima amenitas loci
ibi. In domo tua. qꝛ sancti erũt in lo
co amenissimo. i. ĩ celo empyreo. Cu
ius q̃dẽ amenitas ex tribꝫ cognoscit.

Primo ex ei⁹ speciositate.
Scdo ex ei⁹ luminositate.
Tertio ex ei⁹ magnitudine.

Prĩo dixi q̃ amenitas loci cognoscit
ex ei⁹ speciositate. Nã dicit Apl'us ad
Ro. j. Inuisibilia dei ꝑ ea q̃ facta sũt ĩ
tellecta ꝯspiciũt. Si em̃ reges palacia
habent speciosa ⁊ thalamũ decoratũ.
q̃ntã putas pulchritudinẽ celest p̃rie
vbi rex reguꝫ ⁊ creator oĩm cũ sũmis
angelis ⁊ sponsa eccl'ia ac rege gl'e fi
lio eternal'r gl'iat. Cõsidera terrã q̃ est
q̃si stabulũ plenũ stercoribꝫ: ⁊ tñ abũ
dat auro: argẽto: lapidibꝫ p̃ciosis: flo
ribꝫ ⁊c. q̃d tũc erit ibi. Ps. Quaꝫ dile
cta tabnacula tua dñe v̄tutũ. Scdo
amenitas loci cognoscit ex ei⁹ lumio
sitate. licet em̃ illa celestis ciuitas ful
geat miro modo. tamẽ tanq̃ sol iusti
cie corpus christi illuminat. ⁊ sicut lu
na corp⁹ virginis. ⁊ sic stelle corpa ele
ctoꝝ. Unde Apoc. xxj. ciuitas illa nõ
eget sole et luna. nam claritas dei il
luminabit eam. et lucerna eius est

agnus. z Matth. xiij. Fulgebūt iusti sicut sol. O aīa deuota cogita lucē illā quāta erit vbi erūt inumera sanctorū corpa. Tertio amenitas loci cognoscitur ex loci magnitudine. Nā ista lata terra est minima elemētorū. qz aq̄ decies maior ea. aer decies aqua. z ignis silr decies. Celū aūt empyreū est quasi infinite magnitudinis. Baruch. iij. O israel q̄ magna est dom⁹ dei. Naz ibi sunt fm Dionysiū tres hierarchie. z quelibet tres hz chozos. In superiori hierarchia sunt seraphin cherubin z throni. In media sunt dñationes: principatus z potestates. In vltima sunt virtutes archangeli z angeli. Sz diceres vtz oīes boies ad hos angloꝝ chozos assument. Rñdet Bona uen. in scdo. dis. ix. q. vij. q̄ sup nouem ordines addet decim⁹ ordo. ita q̄ ad quēlibz ordinē aliq̄ assumentur electi sed nō oīs. qm̄ sicut aliqui licet pauci ꝓter excellentiā merito ꝓ supra quēlibet erūt ordinem vt beata virgo. ita erūt aliqui qui nō erūt tanti meriti q̄ alicui angelo equarent. vt pueri baptizati q̄ solum merito xpi saluātur. z isti decimū ordinē ꝓstituūt. Hinc Luce. xv. celestī patria significatur p mulierem decē dragmas habentē ad est. nouē ordines angeloꝝ z naturaz humanaz. Quarto in p̄missis verbis notatur imm̄ēsitas gaudij. ibi. i secula seculoꝝ laudabūt te. Valde gloriosum erit illud regnū in quo oīs sancti cū xpo exultāt sine fine. Dē q̄ Aug⁹. Quanta inquit illa felicitas in q̄ nullum erit malum: nullū latebit bonuz vacabunt dei laudibꝫ qui erit oīa i oībꝫ. quoꝝ gaudiū erit pfectuz ex omni gte. s.

Primo supra se
Secundo infra se.
Tertio intra se

Quarto extra se

Primo gaudebūt de hꝫ q̄ est supra se id est de dei visione in qua ꝓsistit tota merces scoꝝ. vltra quā ñ possunt pl⁹ desiderare. Psal. Satiabor cū apparuerit gl'ia tua. Scdo gaudebūt de his que sunt infra se. s. de supplicioꝝ infernaliū euasione. qz sancti videbūt damnatos quō puniunt fm Tho. in iij. dis. vlt. Vñ Esa. vlt. Egredientur z videbunt cadauera viroꝝ q̄ p̄uaricati sunt in me. Nam vidētes patrez vl matrē in penis nō cōpatiuntur. vt dicit Johānes nyder i p̄ceptorio. Quia maior generatio. scz dei aduenit cui se ꝓformant z de eius iustitia letantur. ps. Letabitur iustus cū viderit vindictam Tertio gaudebūt de his que sunt intra se. s. de aie z corpis gl'ificatione. Unde Aug⁹. Ibi nihil extra q̄ appetāt. nihil intra q̄ fastidiāt. ibi vita sine morte. iuuentus sine senectute

Quarto beati gaudebūt ō celi pulcritudine extra se z de mūdi innouatione. ac de sanctoꝝ iocunditate. necnō de loci speciositate. Ibi dicetur beatis illud Cañ. v. Comedite amici z bibite z inebriamini charissimi. O dē⁹ e ne quanta dulcedine tunc inebriabūtur electi ab vbertate domus tue. exultāt et letant ac dicūt. Rex noster z dē⁹ noster qui habitamus beati i domo tua in secula seculoꝝ laudabim⁹ te. quia aliam talē impossibile est inuenire vl cogitare domū ac gaudiuz huiusmodi. q̄ nec auris audiuit zc. Narrat de transitu gl'iosi Hieronymi q̄ beatus Aug⁹. volens tractatuz facere de gl'ia celestis patrie cepit cogitare quō aut q̄d scriberet. Cū q̄z eius spūs deficeret in cōtemplando celestē patriam venit in mentem vt glorioso Hieronymo l'as mitteret q̄ doceret dignaret quid de gaudio celesti scribere posset.

Cũ aũt lr̃am icepisset ĩ hũc modum. Fratri hieronymo Salutẽ. Ecce subito lux magna ip̃am domum repleuit odorq; mirabil' redolebat. Cũq; sup̃ h̃ Augustiu⁹ mirarer̃ ecce vox de luce insonuit di. Augustine expecta modicũ ⁊ videb. nã facili⁹ ẽ mũduz cõtinere pugillo q̃z illd̃ ꝑficere qd̃ conaris. Et Aug. Quis es tu q̃ mihi loq̃r. Et ille. Ego inq̃t suz aĩa hieronimi q̃ hac hora corp⁹ mortale deposui. ⁊ ecce nunc vado ĩ celũ ꝑennit̃ regnatura cuz xp̃o Sicq; p⁹ dulce colloquiũ recessit lux. sz odor suauissim⁹ remãsit.

De eodẽ festo Sermo. cj.

Audẽ dicite

Ideo nr̃o oẽs sctĩ ei⁹. ⁊ qui timetis eum pusilli ⁊ magni Apoc. xix. c. Ad gl'iam oĩm sctõꝝ de q̃bus hodierna die sctã solẽnizat mr̃ ecclesia hec ip̃a v̄ba rõnabilit̃ dicũt̃. q̃a ip̃i eternalit̃ btĩ ex suauissima dei visione assurgũt ad laudãdũ gl'iãdũ ⁊ bñdicẽdũ deũ optimũ sp̃ dicẽtes illd̃ Apocal'. vij. Bñdictio ⁊ claritas ⁊ sapĩa et gr̃aꝝ actio honor v̄t⁹ ⁊ fortitudo deo nr̃o ĩ secl'a secl'oꝝ Amẽ. Et h̃ est qd̃ dic̃ ps̃. Btĩ q̃ habitãt ĩ domo tua dñe ĩ secula seculoꝝ laudabũt te Jõ ⁊ nos ad illud exhortãtes dicũt. Laudez dicite deo nr̃o oẽs sctĩ ei⁹. q̃z etiã eccl'ia militans dz se ꝯformare triũphãti. ideo et nos viatores debem⁹ deũ nostꝝ laudare ꝓpter q̃nq;. s.

Primo ꝓpt̃ excitandũ affectũ
Scd̃o ꝓpter eleuãdũ intellectũ
Tertio ꝓpt̃ retrahẽdũ affectũ
Quarto ꝓpt̃ exhibẽdũ debitũ
Quinto ꝓpt̃ ꝓuocãdũ ꝓximũ.

Primo dixi q̃ deũ debem⁹ nos viatores laudare ad excitãdũ ĩteriorẽ affectũ. affect⁹ em̃ nr̃ ẽ tard⁹ ad laudãduz deũ ex vnione aĩe ad corp⁹. iuxta illd̃ Sap̃. ix. Corp⁹ qd̃ corrũpit̃ aggrauat aĩam. iõ dz exerceri ĩ dei laude vt incalescat. ps̃. Sic̃ adipe ⁊ pinguedine repleat̃ aĩa mea. vt sic̃ de pleno vase fit eructuatio: ita ab aĩa repleta deuotõe ⁊ dei dulcedine ꝓcedit laus. iõ subdidit. ⁊ labijs exultationis laudabit os meũ. Nõ igit̃ põt eẽ deuotio ĩ cord̃ q̃n q̃nq; nõ ꝓrũpat ĩ voce. iuxta illd̃ Mathei. xij. Ex abũdãtia cordis os loquit̃

Scd̃o deũ debem⁹ laudare ad eleuãdũ in deũ intellectũ nr̃m. Nã ꝑ diuinã laudẽ hõ ꝑ intellectũ ⁊ affectum ascẽdit ĩ deũ. Un̄ ps̃. Sacrificiuz laudis honorificabit me. Cui⁹ ratõ est. q̃z nemo offertd̃o sacrificiũ laudis q̃ malus ẽ. q̃z nemo deũ laudat quõcunq; clamet q̃ mal⁹ est. Si em̃ laudat ⁊ bñ viuit bon⁹ ẽ et laudat deũ. ⁊ ĩ ipsi⁹ laude cog̃scit iter salut̃ ad xp̃m. iõ subdidit ps̃. Jllic. i. in laude mea q̃ ẽ iter ad deũ. oñdã illi salutare meũ. i. xp̃z. al's nõ est speciosa laus in ore peccatoris.

Tertio deũ nostꝝ deũ veꝝ debem⁹ laudare ꝓpt̃ retrahẽdũ affectũ laudãtis a ꝯrijs. ꝑ h̃ eĩ q̃ hõ deũ laudat eleuat̃ in ip̃m. ⁊ sic retrahit̃ ab his q̃ sunt ꝯ deũ vt fixius inhereat ei quẽ laudat sicut freno dirigit̃ equ⁹ ne erret. Unde Esaie. xlviij. Laude mea infrenabo te ne intereas. Retrahit em̃ de⁹ hominẽ laude sua ab his q̃ st̃ ꝯ ip̃z his tribus vicz. Prĩo bñficijs ꝯsolatõnũ sanitatũ ⁊ reꝝ terrenaꝝ. Scd̃o flagellis. s. dolore egritudinũ: terrore cõminationũ et amissiõe bonoꝝ tpaliũ Tertio custodijs angl'oꝝ q̃ nobiscũ iũgũt̃ in dei laude s̃m illud ps̃. Preuenerũt p̃ncipes. i. angeli ꝯiuncti psallẽtib⁹ Quarto deũ debem⁹ laudare ĩ terr̃ sic̃ faciunt sctĩ in cel' ꝓpt̃ exhibenduz debituz deo obsequiũ vt hõ ei s̃uiat s̃m totuz qd̃ hz a deo ĩ corpe vicz et aĩa laudando. Esa. lxiij. Miserationuz dñi recor

dabor laudez dñi sup oibꝫ q̄ reddidit nobis.q.d.miscdias dñi mente reuoluā.z laudabo eū sup oibꝫ mihi collatis.z sup omibꝫ malis mihi indultis

Quinto deū debem⁹ laudare ꝓpt̄ ꝓximū ꝓuocādū ad dei laudē vt gaudeant cū gaudētibꝫ:z fleāt cū flētibꝫ. Nā laus oris ꝓdest etiā audiētibꝫ inq̄ntū ꝓuocant̄ ad laudādū deū. Unde ps. In dño laudabit̄ aīa mea audiāt māsueti z letent̄. Igit̄ charissimi magnificate dñm mecū z exaltem⁹ nomē eius in idipsum.clamātes q̄z ad excelsum celum frībꝫ nr̄is sctis dicētes. Laudē dicite deo nr̄o oēs scti ei⁹ q̄ timet̄ deum pusilli z magni q̄ est̄ frēs nr̄i:licz vos iā beati. Unde ex p̄tact̄ thematis verbis ad gl'iosaz solēnitatē hui⁹ diei tria notemus salut̄ documēta gr̄a dei auxiliāte declarāda.s.

Primo laudationē dei deuotā. ibi Laudē dicite deo nr̄o

Scdo exultatiōem sanctoꝝ plenaz ibi.oēs scti q̄ timet̄ deū

Tertio mltiplicatōz sctōꝝ copiosaz ibi.pusilli z magni

Primū siquidē documētū salutis declarandū notem⁹ ex p̄missis v̄bis thematis dei viui laudatōz deuotā cū dr̄ Laudē dicite deo. Nā ad laudē suam obligauit de⁹ magn⁹ oēm creaturam iuxta modulū suū. z h̄ ex dono bonitat̄ sue q̄ eos creauit z decēter dotauit Ad cui⁹ q̄dē documēti itelligētiaz tria nob̄ sunt inuestigāda.s.

Primū vtrū deus magn⁹ sit vere laudandus

Scdm vtꝝ i futo sit voce laudād⁹

Tertiū cur de⁹ excelsus ab oibꝫ ꝑfecte sit laudandus.

Primū inuestigādū dixi vtꝝ de⁹ magnus v̄e sit laudād⁹. Circa hāc q̄stiōz dixerūt q̄dā q̄ de⁹ omīpotēs nō sit ab aliq̄ creatura laudād⁹ Rōz cui⁹ dicūt talē.qz dic̄ pb̄s.j.ethicoꝝ. Optimoruz nō est laus sz aliq̄d mai⁹ vl̄ meli⁹ laude.sz de⁹ est optimoꝝ optimū.g̃ ei non debet̄ laus sz aliq̄d mai⁹ laude. Hinc Ecc̄i.xliij. Maior est em̄ oi laude. Et p̄s. Laudate eū s̄m mltitudinez magnitudis ei⁹.sz ei⁹ magnitudo ē infinita.creatura vero ē finita.g̃ a creatura deo nō debet̄ laus. Ad qd̄ rn̄det Rayneri⁹ i summa titulo d̄ laude dei. Qz i deo duo possum⁹ ꝯsiderare.s.suā entitatē z nr̄am vtilitatē. Primo ei in deo possum⁹ ꝯsiderare suā entitatē q̄ est icōprehēsibilis z ineffabil'.z sic ē maior omī laude:nō solū hūana sz z angl'ica qz q̄licūqz laud̄ laudet̄ illa sūma maiestas deitatis sp̄ adhuc infinities maiori laude est digna.z sic ei debet̄ laus maior.videlicet reuerētia z honor latrie. Unde in psal. Hieronymi dr̄ loco te decet hymnus. Tibi silet laus de⁹ scz q̄ztū ad tuā entitatē z tibi reddet̄ votū in hierl'm.s.quantū ad nr̄am vtilitatē Et ideo quantū ad hoc deus vere est laudādus ab omībꝫ.qd̄ ꝓbem⁹ q̄dru pliciter.scz

Primo scriptura.
Secundo natura
Tertio figura
Quarto iactura

Primo inquā q̄ de⁹ altissim⁹ vere ē laudādus ꝓbem⁹ scp̄tura Deut.xxvj. Quas creauit i laudē z nomē z gl'iaz suā vt sis popul⁹ sanct⁹.z Esa.xliij. Populū istū formaui laudē meā narrabit. Et ps. Bn̄dicā dñm i oī tp̄e:semp laus ei⁹ i ore meo. Idē. Magnificate dñm mecū z exaltem⁹ nomē ei⁹ i idipsum. Iteꝝ. Magn⁹ dñs z laudabilis nimis in ciuitate dei nr̄i. Et iteꝝ Lauda aīa mea dñm laudabo dñm in vita mea:psallam deo meo q̄zdiu fuero Et Dan.iij. Bn̄dict⁹ es dñe de⁹ patrū nostroꝝ z laudabilis z gloriosus i se-

cula. Et tota sacra scptura clamat do
minũ deũ laude dignũ Scdo etiaz
pbem⁹ natura q de⁹ excelsus sit vere
laudãd⁹. qz oim naturã celestiũ z ter/
restriũ ipe ꝯdidit. Job. j. Oia p ipsum
facta sunt. quã incõprehẽsibili sapien
tia sua diuersificauit. De qbꝫ Job. xxx
viij. Quis posuit ĩ visceribꝫ hoĩs sapi
entiã. vel qs dedit gallo ĩtelligentiam
qs enarrauit celoꝝ rõnẽ z ꝯcentuz celi
qs dormire faciet. z ibi multaꝝ reruz
naturas admirãs. qz rõem nõ põt hõ
cõprehẽdere eoꝝ q valde bona sũt. iu/
xta illud Gen. j. Uidit de⁹ cũcta q fece
rat z erãt valde bona. sz oia creata sic
a te non sunt maxime irrõnabilia. ita
nõ sunt ꝑm se laudãda. qz dicit pbus
q natura nec laudamur nec vitupa/
mur. sz eoꝝ creator ĩ eis ẽ laudandus
tãqꝫ artifex ĩ effectu. et iõ ad magni di
laudẽ inuitam⁹ celũ: terrã: aquã: ignẽ
solẽ lunã vt laudẽt deũ. q ꝑm Lyrã ab
solute deũ nõ laudãt exq̃ sunt inaiata
tñ dicunt deũ laudare inq̃ntũ pficiũt
ea ad q ordinata sunt. vel inquãtum
sunt materia nob ad laudãdũ deũ oĩ
potentẽ. O deus excelse. O inuicte po
tẽtie qꝫ magn⁹ es z qꝫ laudabilis ĩ tuis
factis. O de⁹ pie certe mlto laudabili
or in teipso: q es tot⁹ suauis dulcis et
eterna vita sctoꝝ Tertio q deus ex
celsus sit ꝟe laudãd⁹ pbemus figura
Nã dic sctũs Tho. q ĩ veteri lege ꝓpo
nebant figure tm̃ sine rebꝫ figuratis.
In noua ꝟo lege res: tñ cũ figuris sic
corp⁹ xpi sub alia tñ specie. In pria ꝟo
erũt res sine figurꝫ. qz tũc videbimus
sicut ẽ. mõ stat⁹ noui testamenti ẽ figu
ra pie celestꝫ. sz qz ĩ nouo testamẽto h
est op⁹ fideliũ: potissime clericoꝝ z reli
gioso⁹ vt deũ die ac nocte laudem⁹. z
ad h sunt institute decime: oblatões z
elemosyne vt auxilio illoꝝ laus dei ñ
deficiat de ore ipsoꝝ. ipsi ꝟo ĩ certꝫ ho
ris canonicis deũ p se z p oĩbꝫ laudãt
dicẽdo in matutinis. Dñc labia mea
aperies z os meũ annunciabit laudẽ
tuã. tandẽ inuitatoriũ. Regẽ martyꝝ
dñm venite adorem⁹. et tandẽ ad dei
laudẽ inuitãt celũ terrã z oia q ĩ eis st
angelos hoĩes rõnales et res insensi/
biles dicẽdo. Laudate dñm de cel' z c
ad significãdũ q in celo phẽnis laus
est sanctoꝝ. Uñ Bern. Discam⁹ deuz
laudare ĩ terris qd qñqꝫ facturi sum⁹
in celis. Quarto q de⁹ oim sit vere
laudãdus pbem⁹ iactura. Tãta ei est
iactura et damnũ deũ nõ laudãtium
hic q nũqꝫ laudabũt in patria. sz ĩ in/
ferno vlulãdo maledicẽt se: diabolũ.
et deũ laude dignũ. iuxta illd. Male
dicũt regi suo et deo viuẽti. Saluãdi
ꝟo incipiũt h laudẽ dei et nunqꝫ tãdẽ
cessabunt ab ea. qz dicit glo. sup illud
Laudẽ dicite deo oẽs scti ei⁹. laudẽ di/
cere est bñ viuere. Ecci. xv. Nõ ẽ speci/
osa laus in ore pctõris. hec est deo ac/
cepta hostia. hec dei laus sup sacrifi/
cia Uñ ps. Nũqꝫ carnes thaurorum
mãducabo aut sanguinẽ hircoꝝ po/
tabo. Si esuriero nõ dicã tibi mee sũt
oẽs fere siluaꝝ iumẽta ĩ mõtibꝫ et bo/
ues. Et seqt. Immola deo sacrificiuz
laudis z redde altissimo vota tua. hic
est q scti viri vita voce et deuz lauda/
bãt et alios ad h incitabãt sic legit de
btõ Frãcisco ĩ antiphona. Laudans
laudare monuit: laus illi semp affuit
laus inquã saluatorꝫ iuitat aues: be/
stias et creaturas alias ad laudẽ ꝯdi/
toris. Cui⁹ rõz dic Aug. de ciui. dei di/
cẽs. Ipe de⁹ q est oia ĩ oĩbꝫ finis erit de
siderioꝝ nostroꝝ q sine fine videbitur
sine fastidio amabitur. sine fatigatiõe
laudabitur. h munus. hic affect⁹. hic
actus pculdubio erit omibꝫ sicut vita
eterna cõis est oĩbꝫ. Idẽ lib. ꝯfess. Ue/
re felix esset q posset diuie laudi semp

insistere. Scdm inuestigãduz vtꝝ ĩ futuro deꝰ sit voce laudãdus an solũ mente. Ad qd rñdet sanctꝰ doctor Bonauẽ. ꝙ super hoc nõ habeť certitudo nec ꝑ autoritates nec ꝑ rõnes cogẽtes cuz vtraqꝫ ꝑs sit ꝓbabilis ⁊ vtraqꝫ ꝑs teneať a diuersis. Quidã em̃ dicũt ꝙ in celo empyreo nõ erit laus vocalis. sed mẽtalis tã ab angelis q̃ꝫ ab aĩabꝰ beatis. tum qꝛ nõ cõpetit locatis in celo empyreo. quia ibi vocẽ nõ possunt formare. Nã vox sic formať ꝙ pulmo attrahit aerem ⁊ attractuz dirigit ad vocalez arteriã ⁊ inde ad guttur ⁊ palatuz. tandẽ mediante lingua formať ⁊ ĩ aerẽ emittiť. In celo vero empyreo nõ erit aer. nullꝰ certe sonus põt eẽ nisi in aere. ⁊ sic videť ꝙ ibi non erit vox nec laus vocalis. tum quia tanta erit mentalis laus ꝙ vocalis locum non habebit. Hinc glo. super illud. Benedic aĩa mea dño dicit. Clama g̃ voce si est homo q̃ audiat hoc. sed quia audit deꝰ. ergo benedic. i. lauda anima mea dñm. Et si qñqꝫ vocalis laus exp̃miť in sacra scriptura ad mentalẽ laudẽ est referẽda. sicut diciť Esa. vj. ꝙ angeli clamãt sanctꝰ sanctꝰ sctũs. siliter in p̃fatiõe angeli nõ cessant vna voce dicẽtes sanctꝰ ⁊c. ⁊ tñ ãgeli nõ hñt pulmonẽ: nec os nec linguã q̃bus vocem formarẽt. Quãdocũqꝫ ꝟo angeli mõstrati sũt laudare vocaliť h̃ fuit ꝑ imaginariã visionẽ. Uñ Greg. Laus angeloꝝ est in ip̃a admiratiõe ꝯtẽplationis. sed qꝛ angeli duz ministrãt aliq̃s reuelatiões interdũ corpa assumunt ⁊ ꝑ illa loquũtur ad nostrũ solocium Aliis aũt magis placet ꝙ in p̃ria erit laus vocalis. qd ꝓbemꝰ tripliciter. s.

Primo autoritatibꝰ.
Secũdo rationibus.
Tertio reuelatiõibꝰ.

Primo quidẽ ꝙ ĩ patria erit laus vocalis: id est ꝙ deus voce a beatis hominibꝰ laudabiť ꝓbemus autoritatibus. Dicit em̃ Ps̃. Benedicã dñm in om̃i tp̃e: semꝑ laus eiꝰ in ore meo. Dicit semꝑ. i. hic ⁊ in futuro. Idem. Exultatiões dei in gutture eoꝝ. Glo. dicit. ꝙ in patria vocali laude laudabunt deũ beati. iuxta illud Esa. lj. Gaudiuz ⁊ leticia inuenieť ĩ ea gratiarũactio et vox laudis. Scdo ꝙ in patria erit vox laudis ꝓbemꝰ rõnibꝰ. ⁊ hoc q̃ꝫtuz ad hoĩes q̃ habẽt ad id ĩstrumẽta. ⁊ h̃ p̃mo ratione perfectõis vniuersi. Sicut em̃ erũt creature insensibiles vt celũ terra q̃ laudabũt deũ suũ soluz esse suo. ⁊ erũt creature rõnales sicut ãgeli q̃ laudabũt deũ suũ solũmõ mente: ita etiã erũt creature sicut hoĩes beati q̃ laudabũt deũ mẽte ⁊ voce. vt sic nõ solũ animꝰ laudz deũ: verũetiã lĩgua ⁊ totus hõ ferať in diuinã laudẽ. Et si querať quõ hoc fieri possit. Dicũt doctores ꝙ illa vocis formatio nõ erit ꝑ aeris aspirationẽ ⁊ respirationẽ: sed q̃ si naturaliter erit beatis cõplantata hec vocis formatio. vel ꝙ celũ empyreũ ita deseruiat corpibꝰ gloriosis ad formationẽ vocis sicut modo aer iste corpibus nõ gl̃iosis s̃m ĩmensam potestatis diuine sapientiã. Secundo h̃ idẽ ꝓbemꝰ rõne creatõis. Dicit eĩ ph̃s iij. de aĩa. ꝙ deꝰ ⁊ natura nõ faciũt frustra. sꝫ deꝰ ⁊ natura dedit hoĩ linguaz ad se laudãdũ cũ illa. g̃ videť ꝙ suos nõ p̃uabit ea: q̃n potiꝰ remunerabit. nã si alioꝝ mẽbroꝝ officio nõ p̃uabit g̃ nec officio lingue. Btĩ certe ocl̃is videbũt. auribꝰ audiẽt. naribꝰ sentiẽt. pedibꝰ p̃ñt ambulare. manibꝰ tãgere. q̃re g̃ lingua nõ clamare. Pro q̃ ẽ sciendũ ꝙ lingua data ẽ hoĩ ꝓpť q̃ttuor. s.

Primo ad exp̃mendũ.
Scdo ad erudiendũ.
Tertio ad ꝯsolandũ.

BIBLIOTEKA GŁÓWNA w Poznaniu Uniw. im. A. Mickiewicza

Quarto ad deū laudandū.
Primo dixi ꝙ lingua est data hoī ad mētis ꝯceptū exp̄mēdū. Uñ Aug. ī enchi. Uerba ꝓpterea sūt instituta non ꝑ q̄ hoīes seinuicē fallant sed ꝑ q̄ vnusquisq; in noticiā cogitatiōes suas ꝓferat. Hic phs ꝑiherme. Uoces sunt signa eaꝝ passionū q̄ sunt in aīa. Et q̄ ad istud officiū lingua in p̄ria nō erit necessaria. qꝛ manifesta erūt oīm corda. j. Cor. iiij. Illumīabit abscōdita tenebraꝝ scz q̄ ad manifestatōz cordiuz reproboꝝ. ꝛ māifestabit ꝯsilia cordiū q̄ ad manifestationē cordiū electoruz. Hinc Aug. de verbis dñi. Tūc ꝯscia nr̄a penetrat̄ ꝛ mēs vniuscniusq; alteri⁹ ab oculis nō abscōdit̄ scz si beatus voluerit. Secūdo lingua data est hoī ad erudiēdū Esa. iiij. Dñs dedit mihi linguā eruditā vt sciā sustētare eū q̄ lapsus est in ꝟbo. nec q̄ ad istud officiū lingua erit necessaria qꝛ oēs erūt sapientes ꝛ docti. iuxta illud Hiere. xxxj. Nō docebit vltra vir ꝓximū suuz di. Cognosce dñm. oēs eū cognoscēt a minimo vsq; ad maximū. nō ꝓfecto q̄s ī terrogabit ab alio ibi di. Quis ē dñs iesus. q̄ beata ꝟgo. q̄s sanct⁹ petr⁹ sed statim oēs cognoscēt. Tertio līgua data ē hoī ad ꝯsolandū dicēdo. nō tristeris ꝛc. Uñ [illegible] Tibie ꝛ psalterium dulcē faciūt melodiaz sup vtroq; lingua suauis scz ad ꝯsolāduz. Et nec q̄ ad h̄ officiū erit lingua necessaria in p̄ria. qꝛ oēs erūt ꝯsolati gaudētes ꝛ leti Esa. xxxv. Gaudiū ꝛ leticiaz obtinebunt fugiet dolor ꝛ gemit⁹. Et Apoc. vj. Absterget deus oēm lachrymaz ab oculis sctōꝝ ꝛ nō erit vltra clamor neq; gemit⁹ nec dolor. Quarto līgua data ē ad laudādū deū. Ecci. lj. Dedit mihi dñs linguā mercedē meā ꝛ ī ip̄a laudabo eū. Et Ps. Exultabit līgua mea iusticiā tuā. ꝛ q̄ ad istud officiuz sp̄ manebit. Et ꝙ lingua q̄ ad h̄ officium remanebit ꝓbem⁹ tertio reuelationibꝫ. Nā Apoc. vij. sic fuit reuelatuz iohāni. Uidi turbā magnā quā dinumerare nemo poterat ex oībus gētibꝫ ꝛ tribubꝫ ꝛ ppl'is ꝛ linguis stātes ante thronū ī ꝯspectu agni amicti stolis albis ꝛ palme ī manibꝫ eoꝝ ꝛ clamabāt voce magna dicētes. Sal⁹ d̄o nostro q̄ sedz sup thronū ꝛ agnū. Et eiusdē. xix. c. Uox de throno exiuit di. Laudē dicite deo nr̄o oēs sancti ei⁹. ꝛ qui timet eū pusilli ꝛ magni. Et audiui q̄si voces tube magne. ꝛ sic̄ vocē aq̄ruz multaꝝ. ꝛ sicut vocē tonitruoꝝ mlt̄orū dicētiū alleluia. Qm̄ regnauit dñs de⁹ noster oīpotēs. gaudeam⁹ ꝛ exultem⁹ et dem⁹ gl'iaz ei. Uñ dic̄ Remigius ꝙ tūc cessabūt oēs lingue: sz tm̄ remanebit hebraica q̄ credit̄ fuisse p̄ma. iuxta illud Sopho. iij. Quia nūc reddā ppl'is labiū electū vt inuocent oēs in noīe dñi. Alij aūt dicūt ꝛ meli⁹ ꝙ oīm nationū linguas sciēt ꝛ ꝑ quā volūt laudabūt deuz suū. iuxta illud Apoc. vij. Uidi turbā magnā ex omibus gētibꝫ tribubꝫ ꝛ līguis. O q̄z felix ppl's. o q̄z beata natio. o q̄z benedict⁹ homo q̄ custodit linguā suā a malis. q̄ eternaliter deū est laudaturus. o q̄z dulcē cantū ibi formabit q̄libet. ꝛ vniuscuiusq; vox sine obstaculo audiet̄. Incipiet em̄ xp̄s homo cui⁹ vocez audientes oēs electi dicent. Sonet vox tua in auribꝫ meis. vox em̄ tua dulc̄. ꝛ facies tua decora nimis. Deinde beata ꝟgo dicēs. Magnificate dñm mecū ꝛ exaltem⁹ nomē ei⁹. Deide oēs dicētes. Magn⁹ dñs ꝛ laudabil' nimis in ciuitate dei. Uñ Bern̄. O q̄z gl'iosū ē regnū in q̄ ꝯueniēt ad laudādū ꝛ glorificādū eū q̄ est rex regū ꝛ dñs dñantiū. Tertiū inuestigandū cur deus excelsus sit ꝑfecte laudandus. Rn̄det̄

q̄ ꝓpter duo.s.

Prīo ꝓpt̄ suū nobilissimū obiectū
Scdo ꝓpt̄ suū ꝑfectissimū effectū

Primo inquā de⁹ ab oīb⁹ ꝑfecte ē laudand⁹ ꝓpter suū nobilissimū obiectū id est ꝓpter suā suauissimā ⁊ optimaꝫ essentiā in q̄ est oīs boni ⁊ delectatōis origo. Vñ Anſ. ad diligēdū ⁊ laudandum deū sic hortat̄. Excitare ait nunc aīa mea ⁊ erige totū intellectū ⁊ cogita q̄ntū potes. Si em̄ p̄dicta delectabilia sunt: cogita ⁊ quale ⁊ q̄ꝫtū sit bonum illud qđ ꝯtinet iocūditatē oīum bonoꝝ. nō q̄le in reb⁹ creatis sumus experti. sꝫ tāto differētius q̄ꝫto creator a creatura. Si em̄ bona est vita creata: quantū est bona creatrix. si amabilis est sciētia ⁊ sapīa in cognitōe reruꝫ ꝯditaꝝ. q̄ꝫ amabilis est sapientia que oīa ꝯdidit ex nihilo. Deinde si mlte et magne sunt delectatiōes in reb⁹ delectabilib⁹: q̄lis ⁊ q̄nta est delectatio ī illo q̄ fecit illa delectabilia. Qui illo bono fruit̄ q̄d illi erit. ⁊ quid illi non erit Certe q̄cq̄d volet erit ⁊ qđ nolet eē nō erit. Jlli q̄ppe erūt bona corꝑis et aīe qualia nec ocul⁹ vidit: nec aur⁹ audiuit: nec cor cogitauit. Quid ꝑ multa vagaris o hō q̄rēdo bona aīe ⁊ corꝑis tui. ama vnū bonū in quo sunt oīa ⁊ sufficit. desidera vnū bonū qđ est omne bonū ⁊ satis est. Quid em̄ desideras caro mea. ibi est q̄cq̄d amas. q̄cq̄d desideras. Hec ille. Scdo q̄ꝫ deus est laudādus ꝓpt̄ suū ꝑfectissimū effectū id est ꝓpter creatiōem: dotatiōem ⁊ gubernationē vniuersi ī q̄ null⁹ defectus sꝫ oīa ordīauit optīe. ita q̄ nihil vltra addi possit. q̄ oīa singillatim ꝯsiderantes extollēt voces cū maxīa mētis admiratōe ⁊ dicēt illđ. j. Thi. j. Regi seculoꝝ īmortali ⁊ īuisibili soli deo honor ⁊ gl'ia in secl'a secl'oꝝ. Quia tu es qui oīa tā pulcre: tam nobiliter ordinasti me q̄ꝫ ad tuā imaginē ⁊ sil'itudinē sine meis meritis creasti. Tu me nutristi. tu custodisti. tu instruxisti. tu pctā remisisti. tu gr̄am tuā dedisti. tu pro memori voluisti. tu me beatificasti. tu angelis me coequasti. ī aīa ⁊ corꝑe glorificasti. tu filiū dei fecisti. ⁊ ecce tuā dulcissimā faciē mihi oñdisti. in cui⁹ visione gaudeo: iocūdor ⁊ exulto. Jn et̄nū q̄ꝫ tecū regno. iō laudēt te celi et terra: mare ⁊ oīa opa tua amen. sꝫ ⁊ anima mea cor ⁊ corp⁹ laudē dicūt tibi cū oībus sanctis tuis ꝓ q̄b⁹ incarnatus laborasti: p̄dicasti: miracula fecisti. obprobria sustinuisti. vincula: flagella: spineā coronā ⁊ mortē Scdm itaq̄ documētū notem⁹ ex themat⁹ verbis declarandū sctōꝝ exultatōꝫ plenā cuꝫ đr. Om̄es scti ei⁹ q̄ timetis eū. s. timore filiali ⁊ reuerētie: q̄ est sctūs tīor. p̄s Timor dñi sanct⁹ ꝑmanet ī secl'm scl'i Vñ sanctoꝝ exultatio erit plena ex oī parte. scilicet

Primo ex ꝑte suꝑiori
Scdo ex ꝑte inferiori
Tertio ex ꝑte vndiq̄ exteriori
Quarto ex ꝑte interiori.

Primo dixi q̄ sctōꝝ in beatitudīe exultatio erit plena ex ꝑte suꝑiori đ summi dei suaui visione q̄ tā dulciter intuebitur q̄ nihil ꝯtra illū desiderat̄. ps̄. Satiabor cū apparuerit gl'ia tua. Et Aug. xxij. de ciui. dei. Jp̄e de⁹ erit finis desideriorꝝ nostroꝝ. Hic Esa. lx. Tūc videbis ⁊ afflues ⁊ mirabit̄ ⁊ dilatabit̄ cor tuū. Hoc ꝓculdubio desiderabant ꝓphe apl'i ⁊ martyres. Jdeo dicitur Job. xxxiij. ca. Uidebūt faciē eius ī iubilo. ⁊ Esa. xxxiij Regē in decore suo videbunt. Apoc. vlt̄. Serui ei⁹ seruiēt ei ⁊ videbūt faciē eius. Hoc optabat Philippus apl's dicens Jobis. xiiij. Dñe oñde nobis p̄rem ⁊ sufficit nob. Hoc desiderant nō solum homines:

sz ꝛ ipi angeli.j. Pet.j. In quē deside/
rant angeli ꝓspicere. Propt hāc visio
nem fuit petr⁹ crucifix⁹. Paul⁹ capite
truncatus. Bartholome⁹ excoriatus.
Stephan⁹ lapidat⁹. ac martyres pas
si ignes. vincula. flagella. carceres. be
stias. obprobria. dāna ꝛc. O de⁹ etne
q̄ztū bonū lucrabit q̄ tuā faciē videre
merebit. O deus iuste q̄ztū damnum
viceuersa incurret q̄ hac ꝑuat⁹ fuerit.
h ꝓfecto damnū maioris ē pōderꝫ q̄z
eterna inferni flāma. vñ ꝛ dānati di/
cunt qꝛ multū dānificati Scdo san
ctoꝝ exultatio erit ex pte inferiori d et/
ne pene euasioue. sm em̄ Tho. ꝛ alios
sup. iiij. dis. vlt. dānati nō videbūt glo
riam beatoꝝ sz bñ btī penā eoꝝ. Esa.
vlt. Egredient ꝛ videbūt cadauera eo
rum q̄ ꝑuaricati sunt ī me. vidētes tñ
ibi suos ꝯsanguineos puta p̄rem ma
trē frēs ꝛc. nō dolebūt sup ipos qꝛ ma
ior generatio iā aduenit. s. filiatio dei
ꝯ quē illi offenderūt Tertio exulta
tio sctōꝝ erit plena ex pte exteriori vn
diqz. Uñ Aug⁹. li. d li. ar. ait. Tāta est
pulcritudo iusticie. tāta ē iocunditas
lucis eterne vt etiā si nō liceret ampli/
us ī ea delectari q̄z vni⁹ diei hora ꝓpt
hoc solū innumerabiles vite hui⁹ di/
es pleni delicijs ꝛ affluētia bonorum
tpaliū: recte ꝛ merito dspicerēt Tot igi
tur sunt gaudia q̄t q̄libet hz in se vel ī
alijs: ꝛ ea soli⁹ dei noticia ꝯprehendit
et illi quos dei misicordia infinita vo
luerit ea scire. Tātū nāqz gaudebit q̄s
qz de bono alteri⁹ q̄ztū de suo ꝓprio. s.
extēsiue. i. de oīb⁹ gaudebit: nō tñ ita ī
tense. i. ita suauit. al's nō esset maius
gaudiū beate v̄ginis q̄z mīmi saluati
qd est falsum. qꝛ licet gaudeat de oīb⁹
opib⁹ ei⁹ q̄b⁹ ꝛ quotiēs ꝓcurauit cū fi
lio sz tñ ipa dulcius ꝛc. Jō dic Aug. d
ciui. dei. Qd de⁹ ꝑparauit diligētibus
se: spe nō attingit. charitate nō cōpre/
henditur. desideria ꝛ vota transgredi
tur. acquiri potest. estimari nō potest
Ad idē dic Bern. Merces sanctoꝝ tā
magna ē q̄ nō pōt mēsurari. taz mlta
q̄ nō pōt numerari. taz copiosa q̄ nō
pōt finiri. tā p̄ciosa q̄ nō pōt estimari
Nā ibi gaudebūt de pulcritudine celi
de innouatiōe mūdi. de naturarū co/
gnitiōe Quarto exultatio sctōꝝ erit
plena ex pte interiori vidētes se aīma
ꝛ corpe gl'iosos: fortes: īmortales: splē
didos: agiles: eternos ciues celi quin
poti⁹ filios etni dei ineffabilit gaudēt
Uñ Aug. li. de corpis ꝛ aīe misera vi/
ta. O caro illā vitā amplecti debuisti
vbi vita sine morte. vbi iuuēt⁹ sine se/
nectute. vbi lux sine tenebris. vbi gau
dium sine tristicia. vbi pax sine discor
dia. vbi voluntas sine iniuria. vbi re/
gnū sine mutatōe Jō o saluāda aīma
nō sit tibi duꝝ ī istis pauc⁹ dieb⁹ affli/
ctio pnie. puta ieiuniū. elemosina. orō
vigilie ꝛc. ꝓpt tale bonū Tertiū eti/
am documētū notem⁹ ex themat⁹ ver
bis multiplicatōz sctōꝝ copiosam cū
dr. Pusilli ꝛ magni laudē dicite deo.
In beatitudīe em̄ vn⁹ aliū excedit. sic
stella differt a stella ī claritate. Jō sciē/
dum est q̄ ī beatitudine duodecim st
ordines btōꝝ. Prim⁹ ꝛ infimus ordo
btōꝝ ī gl'ia ē pueroꝝ baptizatoꝝ q̄ nō
ꝓprijs merit⁹: sz merito passionis xp̄i
bñdicti sunt saluati. Jō dic Bonauē.
sup. ij. di. ix. q̄ sicut aliq̄ licet pauci ꝓpt
excellentiā meritoꝝ cōstituti sunt sup
choros angeloꝝ. vt v̄go beata. ita eti
am q̄dā infra choros angeloꝝ. vt pu/
eri p̄mo baptizati q̄ nō meruerūt ī pu
gna sicut alij hoīes aut angl'i. de q̄bus
dr Apoc. xij. Factū est p̄lium magnuz
in celo Michael ꝛ āgl'i ei⁹ pugnabāt
cū dracone. ꝛ isti pueri exñtes īfra cho
ros angl'oꝝ laudāt deuz cū isto suaui
cātico dicētes. Gratias agim⁹ tibi opti

me creator dulcis redēptor. qr tā tēpe
stiue eduxisti nos d̄ carnis carcere q̄
ꝯ istā tuā suauē diuinitatē nūq̄ aliqd̄
actuale pctm̄ ꝑpetrauimus. O q̄ pla
cidus. o q̄ suauis iste cant⁹ q̄ figura/
tus ē Apoc. vij. vbi dicit iohēs. Uocē
quā audiui q̄si cytharedoꝝ cytharizā
tiū in cytharis suis ⁊ terra resonabat
in voces eoꝝ. Secund⁹ ordo in beati
tudine est inferior chor⁹ angeloꝝ q̄rū
officiū est sp̄ diuinā essentiā ꝯtempla
ri. ac nos die noctuq̄ custodire. Ter/
tius ordo est ordo archangeloꝝ quo
rū officiū ē de arduis instruere: vt de
natiuitate xp̄i ⁊ fact⁹ ei⁹ ac ꝓphetias re
uelare. Quartus ordo ē ordo v̄tutuꝫ
quoꝝ officiū ē miracula facere. Quin
tus ordo est ordo potestatū quoꝝ of/
ficiū ē ptātes demonū arcere ne tātuꝫ
noceāt q̄ntū cupiūt. Sext⁹ ordo est or
do p̄ncipatuū quoꝝ officiū est ꝓuin/
cias regere docere etiā homīes vt exhi
beant reuerentiā vnicuiq̄ ſm decen/
tiā hoīm. Septim⁹ ordo ē ordo dñati
onū quoꝝ officiū est docere p̄latos et
dños quō subditos regant ⁊ dirigāt.
Octauus ordo est ordo thronoꝝ in q̄
bus relucet rectitudo diuī iudicij. ho/
rū officiū est veritatē dei quā ip̄i a d̄o
accipiunt ad inferiores transfundere
Nonus ordo ē cherubin. i. pleni scien
tia quoꝝ officiū est promouere homi
nes ad diuinā cognitionē. quia scien/
tie plenitudinē quā ip̄i a deo accipiūt
inferioribꝫ trāsfundūt. Decim⁹ ordo ē
seraphin. i. in amore dei ardētes quo
rū officiū est alios ad incendiū diuini
amoris ꝓmouere. ⁊ formaꝫ vere dile/
ctionis tribuere. Undecimus ordo si
ue sedes ē dei genitricis marie que ex
altata est supra choros angeloꝝ rati/
one dignitatis materne. cuius officiū
ē ꝓ oībꝫ intercedere q̄ est mediatrix in/
ter xp̄m filiū suū ⁊ hoīes q̄ totā celestē
curiaꝫ letificat. Duodecim⁹ ordo siue
stat⁹ ē xp̄i filij d̄i viui cui⁹ officiū ē ſm
hūanitatē recōciliare pctōres deo p̄ri
⁊ ſm diuinitatē ⁊ hūanitatē glorifica/
re oēs. iuxta illud Joh. xvij. Nec est vi
ta eterna vt cog̃scāt te deū patrē ⁊ quē
misisti iesū. Mō hoīes oēs bt̄i except⁹
pueris baptizatis vt p̄tactū ē assumē
tur ad choros angeloruꝫ. iuxta illud
Matth. xxij. Erūt hoīes sicut angeli
dei. Sꝫ q̄ in q̄ choro collocent̄ de h̄ du
plex ē opinio. Nā tenēt quidā sic. q̄ sic
in celo sūt tres hierarchie. et in q̄libet
hierarchia sunt tres chori: sic in eccl̄ia
militāte sūt tres stat⁹ saluādoꝝ. ⁊ in q̄
libet statu sūt hoīes triplicis ꝯditōis
⁊ sic ſm nouē choros sunt nouē condi
tionū homīes. Et ideo eccl̄ia militās
correspōdet triūphanti vt ſm has cō
ditiones in celo collocent̄. Iste autem
tres hierarchie terrestres sunt laycoꝝ
clericoꝝ ⁊ religiosoruꝫ. In hierarchia
laicoꝝ sunt hoīes in triplici conditōe
Aut em̄ sunt in matrimonio: aut ī vi
duitate: aut in v̄ginitate. Illi igit̄ qui
sūt in matrimonio locabunt̄ ī choro
angeloꝝ. q̄ v̄o in viduitate: cū archā/
gelis. q̄ aūt in v̄ginitate: cū v̄tutib⁹.
In hierarchia etiaꝫ clericoꝝ sunt sub
triplici officio. Aut em̄ sūt altari serui
entes vt accoliti: aut corpus xp̄i conse
crant vt sacerdotes: aut alios ꝯsecrā/
tes vt ep̄i. Et sic p̄mi locabunt̄ int̄ po
testates. secūdi int̄ p̄ncipat⁹. tertij int̄
dñatiōes. In hierarchia q̄ꝫ religioso/
rū sil̄iter sūt in triplici officio. Primi
vere penitētes. secūdi p̄dicantes. tertij
ꝯtēplantes. Primi igit̄ locabunt̄ cuꝫ
thronis. secūdi cū cherubin. tertij cuꝫ
seraphin. Alia vero opinio tenet que
mihi magis placet q̄ cuiuscunq̄ sta/
tus q̄s hic existat qui cuꝫ maiori hūi/
litate et charitate hinc egredietur illic
altius locabitur. iuxta illud Lu. xiiij.

Qui se hũiliat exaltabit̃. Ista tñ gr̃a
di dũ ꝑuenerim⁹ ibi certissime cogno
scem⁹ ꝑ exꝑientiã. laborem⁹ tñ charis/
sime corone aĩe mee. ⁊ mercedes san/
guinis xp̃i aĩe xp̃iane: vt ꝑ verã peni/
tentiã ꝑueniam⁹ ad sũmi dei p̃sentiã
vbi cũ angeloꝝ multitudine alij alios
exhortãtes dicam⁹. Laudẽ dicite deo
nr̃o oẽs sancti angeli ⁊ sancti homĩes
pusilli ⁊ magni. Sic q̃z gl̃iosus deus
habebit laudez in medio electoꝝ. ad
quã laudẽ nos ꝑducat iesus xp̃us ꝓ
nobis crucifixus. q̃ cũ patre ⁊ spũsan/
cto viuit ⁊ regnat ꝑ ĩmensa seculoꝝ se
cula: Amen.

De aĩabꝫ ĩ purgatorio Sermo. cij.

Iseremini

m mei miseremini mei saltẽ
vos amici mei. q̃ manus
dñi tetigit me Job. xix. Licet hec v̄ba
beat⁹ Job dixerit de se ĩ magna tribu
latiõe positus. tñ hec possunt clama/
re clamore mẽtis aĩe q̃ sunt in acerbis
simis purgatorij penis. vbi tm̃ spiri/
tus affligit̃ igne corꝑali. q̃ hic ꝟm di/
uine iusticie eq̃tatẽ obligati remanse/
rũt. nõ in ꝑpetuã penã sed tꝑalez. quã
oportet soluere in purgatorio multi/
plici ratiõe scz

Primo rõne bonitatis diuine.
Secũdo rõne lucis diuine.
Tertio rõne diuine iusticie.

Primo dixi ꝙ necessariũ ẽ purgari in
purgatorio rõne diuĩe bonitatis. q̃a
sicut sũma bonitas nõ patit̃ ꝙ aliq̃d
bonũ remaneat irremuneratũ. ita sũ
ma dei iusticia nõ patit̃ ꝙ malũ rema
neat ĩpunitũ. q̃ talis ẽ natura diuĩa
ꝙ vbiq̃z ꝑsequit̃ pctm̃. Vñ Aug. Pu/
nitur⁹ est de⁹ peccatũ p̃ueni illũ puni
tu nõ ille. q̃ si te dimittis cũ pctõ etiaz
veniali ĩ manibꝫ d̃i. nescis certe q̃z for
tẽ manũ incurris. Jõ dic̃ Apl's. Hor/
rendũ ẽ incidere in man⁹ dei viuẽtis.

Secũdo necessariũ ẽ ĩ purgatorio
puniri peccatũ rõne lucis diuine. Tã
ta em̃ est dignitas illi⁹ lucis diuine ꝙ
eã soli mũdi oculi pñt videre. iuxta il/
lud Matth. v. Bti mundo corde qm̃
ip̃i deũ ⁊c̃. Oportz igit̃ vt añq̃z veniat
ad aspectũ diuĩe lucꝫ vt habeat ĩnocẽ
tiã baptismalẽ. q̃ nullũ coinq̃natum
poterit ibi intrare Apocꝫ. xxj. Et si essz
q̃s inq̃nat⁹ in celo. tñ diuĩe lucis splẽ
dorẽ videre nõ possz. Jõ aĩe in purga
torio existẽtes patiẽter volũt p̃us pu/
rificari in purgatorio ꝟm diuinã legẽ
quã iã sciũt q̃ dictat ꝙ vbi imago dei
ꝑ peccatũ fuerat deformata reformet̃
ꝑ acerbã ignis penã. Tertio neces/
sariũ ẽ aĩas in purgatorio mũdari rõ
ne iusticie diuĩe. q̃ hic peccauerunt ꝑ
delectationẽ. ꝟm diuĩe iusticie eq̃tatez
oportet vt purgent̃ ꝑ penã acerbã. q̃
ꝟm Grego. ꝯria ꝯtrarijs curant̃. Ac q̃
spõte ꝯtẽpsit sũmũ bonũ. ⁊ se subdidit
inferiori delectatiõi seu pctõ dignuz ẽ
vt subdat̃ postea inferioribꝫ penis. q̃
post satisfactionẽ ꝯdignã statim euo/
labit in celũ. Vbi ẽ nobis scienduz ꝙ
nõ sꝑ purgant̃ aĩe saluande in purga
torio. i. in ꝑte inferni. vbi cõiter ẽ locus
purgatorij. sed ex dispẽsatiõe diuĩa q̃
dã purgant̃ ⁊ cruciant̃ extra illũ locũ.
quedã vbi peccauerũt. quedã vbi ami
ci sui morant̃. Et h̃ tũ ꝓpter leuiorẽ pu
nitionẽ. Tũ ꝓpter celeriorẽ liberatiõz.
Tũ ꝓpt̃ nostrã ĩstructõz. Tũ ꝓpt̃ cul
pe in loco ꝑpetrationẽ. Iste em̃ aĩe vbi
cunq̃z puniant̃ freq̃nter. hodie tamen
conquerunt̃ coram deo specialiter de
q̃ttuor generibꝫ hoĩm. Primo ꝯque/
runt̃ d̃ heredibꝫ: filijs: filiabꝫ: vxoribꝫ:
q̃ eoꝝ bona habẽt: nec eis subueniũt.
sed poti⁹ pulchras vestes inde sibi fa/
ciũt. Dicũt igit̃ illd̃ Job. xix. Quare ꝑ/
seq̃mini me sicut deus ⁊ carnibꝫ meis

saturamini. Secūdo ꝯquerūt̄ d̄ amicis q̄bus hic plura beneficia fecerunt Tertio de his cōquerunt̄ q̄ testamēta apud se detinēt. Quarto ꝯquerunt̄ d̄ his q̄ elemosynas defunctoꝝ recepert̄ nec orant ꝑ eis. cōtra q̄s dicūt. Miseremini mei miseremini mei saltē vos amici mei. q̄ manus dñi tetigit me. Debem⁹ igitur animab⁹ misereri specialiter in trib⁹ scz

Primo in pietatis exhibitiōe.
Secūdo in testamētoꝝ executōe.
Tertio in suffragioꝝ cōicatiōe.

Primo dixi q̄ debem⁹ aīab⁹ defunctꝫ ꝛ in penis purgatorij cruciatis misereri in pietatis exhibitiōe. Debemus pietatē ꝛ humanitatē ip̄is impendere ſm eccl'ie catholice debitū ritū. q̄ q̄dez in trib⁹ specialiter ꝯsistit scz

Prīo ī debita corpoꝝ tumulatōe.
Secūdo ī ꝯdigna aīaꝝ ꝯsideratōe.
Tertio in benigna eaꝝ cōpassione.

Primo in q̄ꝫ pietatis exhibitio ꝯsistit ī debita corpoꝝ tumulatiōe. Omniū nāq̄ hoīm debem⁹ corpa honorifice sepelire. quoꝝ resurrectionē ad vitaꝫ eternā credimus. Unde Gen. xlix. iacob benedicēs filijs p̄cepit eis dicens. Sepelite me cū patrib⁹ meis in spelunca duplici. Et. ij. Regꝫ. ij. dauid dixit viris zabes galaad. q̄ sepelierāt saulem Benedicti vos a dño q̄ fecistis misericordiā hāc cū dño vestro saul ꝛ sepelistis. Et di. xxj. c. nūc autē in gloria. q̄ si q̄s mādaret corp⁹ suuꝫ nō sepeliri sic̄ marcellinus papa in detestatiōeꝫ idolatrie cōmisse nō esset īplendū. Hinc ꝛ Aug. li. de ciui. c. xiiij. Nō sunt ꝯtēnēda ꝛ abijciēda corpa mortuoꝝ maxīe viroꝝ iustoꝝ q̄bus tanq̄ꝫ organis ac vasis ad oīa opa bona sanct⁹ vsus est spūs. Sed diceres. vtꝝ ꝑsit in charitate moriētib⁹ eccl'iastica sepultura. ꝛ loquor de his q̄ habēt aliq̄d purgabile

Rñdꝫ Rich. in. iiij. di. xlv. q̄ nō ꝓdest ꝑ se sed ꝑ accidēs. Et hoc triplici rōne Primo ꝓpter mīstroꝝ eccl'ie orōneꝫ. Nā illi q̄ eccl'ie deseruiūt frequēti⁹ tenent̄ ceteris parib⁹ ꝑ ip̄is orare. Secūdo ꝓdest ꝓpter sanctoꝝ deuotionē. Credendū nāq̄ ē q̄ sancti ad quoruꝫ honoreꝫ fabricata est eccl'ia. orāt ꝑ eis q̄ sepeliunt̄ in eccl'ia vel cymiterio eoꝝ honori dedicato. vt habet̄. xiij. q. iij. c. Nō estimemus. Unde q̄libet adult⁹ sane mentis libere potest vbicūq̄ voluerit locoꝝ eligere sepulturā. vt habet̄ xiij. q. ij. c. ꝛ ait. Exceptis religiosis q̄ ī suis monasterijs sunt sepeliēdi. extra eodē ca. religiosi. li. vj. Tertio ꝓdest ecclseiastica sepultura ꝓpter memoriā inspiciētiū maxime amicoꝝ vel ꝯsanguineoꝝ. Qui vidētes recordabunt̄ d̄ eis ꝛ orōnes faciūt ꝑ ip̄is. Unde Gre. in iiij. dialogo. Cū inquit grauia peccata nos depmūt hoc ꝓdest mortuis si ī eccl'ia sepeliant̄ q̄ eoꝝ ꝓximi quotiēs ad eadē sacra loca ꝯueniūt. suoꝝ q̄ꝫ sepulchra aspiciūt recordant̄. et pro eis dño p̄ces fundūt. Nā quos peccata g̅uia depmūt nō ad absolutionē sꝫ potius ad maiorē dānatiōis cumulū eorū corpa in ecclesijs ponūt. Sūt autē multi q̄bus eccl'iastica denegat̄ sepultura. ex q̄bus referam⁹ nouez genera hoīm. Primo nullus infidelis nec iudeus nec hereticus debēt ī loco sacro sepeliri. de ꝯse. di. j. Eccl'ia. ꝛ ca. sequēti Et si sepulti fuerint debēt exhumari ꝛ foris ꝓijci. ac parietes eccl'ie debēt radi. ꝛ sic postea ꝯsecrari. Secūdo q̄ moriūtur in torneamētis nō debēt in loco sacro sepeliri q̄ꝫuis peniteant. ꝛ eis eucharistia nō neget̄. carebunt tamē ecclesiastica sepultura. extra de torneamētis. cap̄. j. Tertio qui seip̄os occidunt. xiij. q. ij. ca. quibus. Et intelligēdum est ſm Guilhel'. si se interficerūt

et desperatione vel iracundia. Quar/to de quo manifestū est non esse con/fessum nec communicasse in anno se/mel. extra de pe. z re. ca. oīs. Et hoc intellige nisi in articulo mortis signa contritiōis ostendat. Quinto mona/chus qui reperit proprietarius in fi/ne vite qui debet sepeliri in sterquili/nio. extra de statu mona. ca. sup quo/dam. Sexto si blasphemus dei mori/tur absq; penitentia pestq; blasphe/mauerit. extra de maledicis. in fi. Se/ptimo quilibet notoriꝰ peccator si mo/rit in peccato mortali manifesto. xiij. q. ij. Nō estimemus. Ad probandum autē correctionē alicuius sufficit vn⁹ testis. xxvj. q. v. c. qui recedunt. Octa/uo qui sunt excōmunicati: interdicti. tales qui sepelit excōicationē incurrit extra de sepul. ca. eos. in clemen. No/no vsurarij manifesti nō sunt ecclesia/stica sepultura sepeliendi. extra ō vsu, ca. quia. Un narrat Uincētius in spe/culo mora. li. iij. q quidam monachi quendā vsurariū sepelierūt in sua ec/clesia qui singulis noctibꝰ videbat sur/gere de sepulchro. z cū candelabrꝫ ver/berabat monachos dicēs. Isti ōi ini/mici salutē quā mihi promittebant cō/ferre nō possunt z pecuniā meā babu/erunt. Cūq; hoc sepe fieret adiuraue/runt eū vt quiesceret. Qui respondit. Quiescere nolo q̄diu inter sancta suz/sicq; effossū est corpus z extra proiectū. Et nota bene q̄nūq; debes sepulturā emere quacūq; re vel pecunia. immo potiꝰ in agro sepelias patrē aut mātez quia graue peccatū est emere sacrū vl' vēdere. extra de symonia. Ad apostoli cā. Et. xiij. q. ij. Nereyda. Nunq; ei ter/ra ecclie vel cymiterij vendi pōt. imo si mille florenis fabricata fuisset aliq tumba marmorea si christianus i ea sepultus est vendi nō potest. qz locus factus est religiosus. O christiane q̄n/te dignitatis sit tuū corpus ex hoc in/telligere poteris. Secūdo exhibitō pietatis ꝓsistit in cōdigna aia ꝓ consi/deratiōe. Ubi est sciendū q̄ q̄ decedūt ex hac vita sunt in quadruplici diffe/rentia put notat extra de cele. misse. c. Cum marthe. vbi sic dicit. Defuncto/rū alij sunt valde boni: alij valde ma/li: alij mediocriter mali: alij mediocri/ter boni. Unde suffragia que fiūt a fi/delibꝰ in ecclesia ꝓ valde bonis actio/nes sunt gratiarum. ꝓ valde malis ꝓsolatiōes viuorum. Expiatiōes vo ꝓ mediocriter bonis. z ꝓpitiationes ꝓ mediocriter malis. Uecibi. Et glosa super illo verbo iuestiget dicit. q̄ me/diocriter mali dicunt qui habēt mul/ta peccata venialia. z mediocriter bo/ni qui pauca. Qui igit nō vadūt i pur/gatorium primi sunt valde boni. z isti sunt in quadruplici differentia. Pri/mi sunt baptisati q̄ si moriunt statim/ euolant in celū. in cuius signū baptisa/to christo celi aperti sunt Matth. iij. Secūdi sunt q̄ faciūt dignos fructus penitētie. i. fm exigentiaz delicto ꝓ. Et isti similiter euolant in celum. In hui⁹ signum ezechieli aperti sūt celi Ezech. j. Tertij sunt viri ꝓfecti qui in regulari obseruantia proficiūt in gradu perfe/ctiōis. In huius signū iohānī i Apo/calypsi aperti sūt celi. Quarti sūt mar/tyres qui statim euolant in celum. In cuius signū Act. vij. stephano apruz/ est celum. Hi igit nō vadunt in pur/gatoriū; sed statim euolant in celum. quia sunt valde boni. Secundo qui/dam sunt valde mali. z nec isti vadūt ad purgatorium sed in infernum. Et isti similiter sunt in quadruplici diffe/rentia. Primi omes infideles Mat/thei vlti. Qui vero non crediderit con/dēnabitur. Secūdi sūt oēs scismatici

Tertij om̄s heretici. Quarti sunt oēs falsi xp̄iani q̄ decedunt in pctō mortali. De quib⁹ Aug⁹. de ciui. dei dic̄. Arbitror tres ꝑtes mūdi fore dānandas: de quarta aūt parte quid dicam nisi qd̄ dicit Johānes. Totus mūd⁹ ī maligno posit⁹ est. qꝛ sunt sup̄bi: luxuriosi ꝛc̄. hi om̄es vadūt in infernū. Et isti sunt multi. qꝛ testimonio saluatoris. Multi sunt vocati: pauci vero electi. Unde Anſ. Si q̄s vult esse de salute certissim⁹: debet facere vt sit de numero paucissimoꝝ. p̄cepta em̄ paucissimi tenēt. Tene g̃ p̄cepta vt sis d̄ numero paucoꝝ nō multoꝝ. qꝛ multi sunt vocati: pauci v̄o electi. Tertio q̄dam sunt mediocrit̄ boni vel mediocriter mali. Et sil'r sunt in q̄druplici differētia qui vadūt in purgatoriū. Primi sunt q̄ satisfactiōe iniuncta necdū cōpleta decedunt. verūtamē si tantā haberent ꝯtritōem q̄ sufficeret ad delendum pctm̄: libere euolarēt sicut ille latro Luc̄. xxiij. cui dictū est. Hodie mecum eris in paradiso. Nā ꝯtritio ē magna ꝑs satisfactōis: vt dicit Hieronymus. Apud deū inq̄t nō tm̄ valet mēsura tp̄is q̄ꝫ doloris. nec abstinētia tātū ciborū q̄ꝫ mortificatio vicioꝝ. Secundi vadūt in purgatoriū q̄ penitentiam iniunctā cōpleuerūt. sꝫ illa pnīa ex ignorātia vel negligētia confessoris sufficiēs nō fuit. Hi ſm iusticiā diuinam complebūt ī purgatorio residuum: de⁹ em̄ nullū pctm̄ dimittit īpunitum. Un̄ pnīa aut est maior aut eq̄lis aut minor. Si maior: tūc reliquū cedet sibi ad gl̄iam. si eq̄lis: tūc sufficit ad satisfactōꝫ. si minor: residuū cōplebitur in purgatorio. Aug⁹. li. de pnīa Baptizatus ad horā securus hic exit. fidelis bene viuens securus hinc exit. agens pnīam ꝛ recōciliatus dum sanus est securus hinc exit. agens vero pnīam ad vltimū ꝛ reconciliatus si securus hinc exit: ego nō sum secur⁹. tene ergo certū ꝛ dimitte incertū. Tertij vadūt ad purgatoriū q̄ cuꝫ veniali pctō decedūt. q̄ significant̄ ꝑ lignū: fenum ꝛ stipulā. j. ad Thim. iij. Alij edificant lignū. alij fenū. alij stipulā. vniuscuiusq̄ꝫ opus q̄le sit ignis ꝓbat Un̄ ligna tardius cremant̄: fenū ꝛ stipula eo citius. sic quedā peccata venialia st̄ grauiora alijs. eoꝝ scꝫ q̄ magis delectati sunt in tp̄alib⁹. Refert̄ q̄ soror sancti Damiani ꝛ Cosme stetit ī igne purgatorij ꝑ annū eo q̄ semel choreā cum maximo desiderio prospexit. O deus q̄d erit tūc his qui cum magna pompa ꝛ corrupta intentione chorizant. ꝛ sic alios ad peccatū inclinant. Certe nisi penituerint: in inferno ardebunt. Quarti vadūt in purgatorium q̄ pctm̄ mortale ꝑ sufficientē ꝯsciētie examinatōem obliti sunt confiteri

Sed diceres. vtꝝ paruuli ante baptismū q̄ decedunt crement̄ aliq̄ igne Uidetur q̄ sic. qꝛ saluator neminē excepit. sꝫ dicit. Ite maledicti ī ignē eternum. Respōdet sctūs Tho. in quarto. q̄ nomīe ignis intelligit̄ om̄is pena ꝓpter suā actiualitatē. ꝛ sic erunt in igne. id est in pena damni. qꝛ diuinaꝫ essentiā nō videbunt Tertio pietatis exhibitio ꝯsistit in benigna animarū cremantiū ꝯpassione. Anime em̄ ī purgatorio existētes habent duplicez penam. s. penaꝫ damni ꝛ penā sensus Quia ſm Rich. in quarto. dis. xlix. ar. iij. q. j. Pena causat̄ duplicit̄. scꝫ ex absentia boni amati. ꝛ ex presentia mali oditi. Et vtroq̄ꝫ modo pena purgatorij maior est qualicūq̄ꝫ pena tempali Cuius ratio est. qꝛ affectus q̄ desiderat̄ summū bonū post hanc vitam ab aīab⁹ sanctis īmensior est q̄ꝫ effect⁹ alicuius rei tp̄alis. ꝛ sic vehementissime

desiderant pfecte ꝓiungi deo. intelligẽtes q̄ iam tps adesset nisi pena retardaret. O cū quanto affectu desiderãt videre diuinã maiestatẽ in qua ẽ omnis beatitudo. O quãto amore appetunt regiã dignitatẽ ꝫ nõ ꝓmittuntur imo sunt in igne materiali vbi nõ dia bolus vel angelus: ꝫ iusticia diuina ita acerbissime ac durissime vrit q̄ ñ esset in mũdo tã tyrannus ꝛ ferrei cordis q̄ si videret quãtũcũq; ignotũ vel etiaz inimicũ sic atrociter cruciari q̄n ad misericordiã ꝛ cõpassionem moueretur. De quo igne ait mgr̃ in. iiij. dist. xlix. Ignis ille ꝫ eternus nõ sit: miro tñ mõ grauis est. excellit em̃ penã quã vnq̄ passus est aliq̄s in hac vita. Nũ q̄ em̃ in carne mortali inuẽta est tanta pena: licet martyres multa passi sẽtorm̃ẽta. imo nec excogitari pñt tales lesiones q̄tũcũq; q̄s cogitaret. O feralis crudelitas filioꝝ ꝛ filiaꝝ boim. O duricia cordis amicoꝝ. si videret solũ in nr̃o igne matrẽ suã: aut patrez aut filium ardentẽ nec posse mori sed clamantẽ. Cõpatere cõpatere dilecte fili: q̄s nõ cõpateret. q̄s omia bona ꝓ eo nõ daret. Quid aũt est in illo igne. O de⁹ me⁹ nõ est fides: nõ est credulitas qz etiã sancti in q̄b⁹ est ꝟa fides hunc ignẽ timẽt. vt legit̃ de btõ Bre. q̄ cum oraret ꝓ aĩa traiani imperatoris pagani venit angel⁹ ꝛ dixit Quia oras ti pro aĩa pagani iõ eligẽ q̄d vis. aut duob⁹ diebꝫ ī purgatorio cruciaberꝭ: aut toto tpe vite tue infirmitatib⁹ varijs ꝯuaberis. Qui mox ꝑelegit infirmitatẽ toti⁹ vite. Itẽ aĩa cuiusdã fratrꝭ minoris steterit ī purgatorio. xij. diebꝫ. q̄ duo decimo die apparẽs cuidã fratri dixit q̄ pl⁹ in q̄t elegissem stare ducẽtꝭ annis in artissima pnia q̄ꝫ. xij. diebꝫ ī purgatorio. Rõ h⁹ est. qz de⁹ pl⁹ põderat modicã penã volũtariã q̄ꝫ multã nõ tam voluntariã. Laborem⁹ igr̃ charissimi vt ꝓ pniam ꝛ indulgẽtiaz ac elemosynam euadam⁹ pene acerbitatẽ. qz licz clamẽt aĩe cremãde. Miseremini mei miseremini mei saltẽ vos amici mei: tñ pauci ꝓsiderãt. sic fiet ꝛ vob. Secũdo nãq; debem⁹ aĩab⁹ ī purgatorio existentib⁹ misereri in testamẽto ꝓ executione. vt vicz fm legata cito distribuant. ne in tãto igne aĩe cruciãde dimittant. Quocirca tria dubia erũt declaranda. videlicz

Prio vtr̃ testamẽta pñt infringi

Secũdo vtr̃ executores teneantur statim exequi.

Tertio vtr̃ dilatio executõis ꝓiudicet aĩe testatoris

Primũ dubiũ dixi q̄ ẽ istud. Utrum testamẽta possunt infringi. Ad hoc respondet Rich⁹. in. iiij. dis. xlv. q̄ si testamentũ est irrõnabiliter factũ. ita q̄ non fit ꝓtra equitatez iuris naturalis nec diuini nec positiui. ꝛ tũc nullo mõ est infringendũ Aut testamẽtũ est irrõnabiliter factũ: ꝛ sic debet infringi. Est ãt testamẽtũ irrõnabile tripliciter. s.

Primo rõne testatoris.

Scõo rõne rei testate.

Tertio rõne modi testãdi

Primo testamentũ est illicitũ rõne testatoris cũ scz nõ potest facere testamentum. Nam neq; eps: neq; religiosus: neq; fatuus potest facere testamentũ nisi episcopus vel sacerdos haberent bona de patrimonio vel ꝓprio laboze artificio vel doctrina ante q̄ essẽt episcopus vel sacerdos: de quibus potest facere testamẽtum. Non autez de ecclesie bonis. extra de testa. c. q̄ nos.

Ratio est. quia bonorum ecclesie solum sunt dispensatores. tamen pōt ō reb⁹ eccl̃ie elemosynã facere. Scõo religiosus nõ pōt facere testamentum: cum reruz ꝓprietas non sit sua. xix. q.

iij.c. Quia. Tertio fatu⁹ nō pōt facere testamētū q̄ tp̄e ordinatiōis testamēti nō ē cōpos sue mēt⁹ .extra d̄ succes. ab intestato.c.cū dilectus. Secūdo testamētū est irrōnabilit̄ factū rōne rei testate.cū vicz q̄s facit testamētū de re quaz nō habet vel de reb⁹ q̄ nō ꝑtinēt ad eū.vt de illis q̄ sūt ꝑ vsurā vl' fraudes ⁊ hmōi.q̄ restitutio debet̄ cert⁹ ꝑsonis.secus dū restitutio illoꝝ esset i certa. Tertio testamētū ē irrōnabil'r factū rōne modi testādi:puta cū q̄s exheredat suos heredes q̄ nō merentur dās oīa eccl'ijs. Talis fac̄ ꝯ eq̄tatē iuris natural'.⁊ nō ē seruandū etiā si det eccl'ijs.xvij.q.vl.q̄cūq̄. Secūdū dubiū vtꝝ executores testamētoꝝ teneātur cito.s.infra annū executionē īplere. Rn̄det Rich.i.iiij.di.xlv.q̄ aut executores habēt bona legata i sua ptāte aut nō habēt. Si habēt.tūc implere tenēt̄ q̄citi⁹ pn̄t.q̄ debitores sūt ill' q̄b⁹ legata sūt.sic̄ d̄r.ff.de re vendi. In oīb⁹ obligatōib⁹ in q̄b⁹ dies nō ponit̄ p̄senti die debet̄. Hinc ⁊.xiij.q.ij. Qui obligatiōes defunctoꝝ aut negāt ecclesijs aut difficile reddūt tāq̄ egētiū necatores excōicēt̄. Si aūt executores nō habēt bona in ꝓmpto debent facere q̄ntū in eis ē vt rehabeāt ⁊ distribuant. Exēplum de illo milite q̄ in bello karoli magni equū legatū retinuit sibi.ꝓ q̄ rapt⁹ ē a demōib⁹. Dic̄ tn̄ Tho. in q̄tli.q̄ si executor ꝑ modicū tp̄s elemosynas dare differt vt reb⁹ defuncti meli⁹ vēdit⁹ pl'es elēosynas inde facere possit laudabil'r h̄ fac̄. Tertiū q̄z dubiū erit declarādu⁊ vtꝝ defunctus sentiat detrimētū.q̄ tardant̄ elemosyne q̄s legauit. Rn̄det san. Tho.in q̄tlibeto q̄ q̄ntū ad meritū elemosyne nl' lū detrimētu⁊ patit̄ ex dicta retardatione.q̄ siue retardant̄ siue nō legata. tn̄ meritū in celo nō ꝑdit̄. Sz q̄ntū ad effectū elemosyne.i.q̄ citi⁹ liberet̄ d̄ pena detrimentū patit̄.q̄ quousq̄ solutio fiat ꝓ eo tādiu ī purgatorio punit̄ aīa ad penā obligata. Tales hodie d̄ igne purgatorij clamāt dicētes. Miseremini mei miseremī mei saltē vos amici mei. Et infra. Quare inquiūt ꝑ seq̄mini me sicut de⁹ ⁊ carnib⁹ meis.i. bonis tp̄alib⁹ q̄ cū sudore acq̄siui saturamī .de quib⁹ dixit dn̄s Matth.vj. Amē dico tibi non exibis inde donec reddas nouissimū q̄drātē. Un̄ legit̄ d̄ acerbitate pene purgatorij q̄ q̄dā frater petiuit aliū q̄ stati vt moreret̄ missam ꝓ eo diceret.q̄ sicut ꝓmisit ita fec̄. q̄ cōpleta defunct⁹ frater illi appuit ⁊ dixit. O frater q̄re tuū ꝓmissū nō ꝑuasti ⁊ me in igne annis viginti stare fecisti. Cui fr̄ rn̄dit. Adhuc nō sūt tres hore cōplete exq̄ mortu⁹ es.⁊ missā ꝓmissā celebraui.necdū corp⁹ tuuz adhuc ē sepultū. At ille. Certe tūc tot āni mihi visi sunt ex acerbitate penaꝝ .ego em̄ habui ex diuīa reuelatōe q̄ si vna missa diceret̄ ꝓ me ꝓtin⁹ liberarer.iō dn̄s de⁹ retribuat tibi vicem. Tertio debemus misereri aniabus in purgatorto existētibus in suffragioꝝ cōicatione. Nā sicut ad seueritatē diuine iusticie ꝑtinet bonos ꝓpter venialia ī purgatorio puniri.ita ꝑtinet ad bonitatē diuīe misericordie easdez ꝑ suffragia eccl'ie releuari.ꝓsunt em̄ eccl'ie suffragia nō ad meritū vite eterne:sz ad absolutōz pene. Nā si toti⁹ mūdi thesaurū daret q̄s ꝓ aīa illi⁹ defuncti post illi⁹ mortē:nullū gaudiū ꝓ h̄ ī celo h̄ret nisi p̄us in testamēto illd̄ legassz. Un̄ circa hanc cōicationē suffragioꝝ tres declarabunt̄ q̄stiones scz

Prima q̄b⁹ suffragijs iuuāt̄ aīe defunctoꝝ.

Secūda vtꝝ suffragia ꝑ malos facta ꝓsint illis.

Tertia vtꝝ missa ꝓ defūct⁹ tātū eis

valeat sicut alia.
Pria itaqz q̄stio declarāda erat ista.
vicz q̄bꝫ suffragijs adiuuant̄ aīe defū
ctoꝝ. Ad qd̄ rn̄det Ray. ꝙ suffragia ꝓ
sunt ad absolutionē pene a q̄ possunt
absolui q̄ttuor mōis. Primo ꝑ inter
cessionē ipi⁹ capitis. s. xpi. ⁊ sic iuuant̄
ꝑ oblationē altaris offerendo deo pa
tri suū dilectuz filiū q̄ ē aduocat⁹ apd̄
patrē. Secūdo liberāt̄ aīe purgāde ꝑ
intercessionē q̄si ꝑuatā mēbroꝝ. id ē ꝑ
orōnes sctōꝝ q̄ sunt mēbra xpi ⁊ ciues
sctōꝝ ꝓmouētes bonū ciuiū suoꝝ su/
is ītercessiōibꝫ. Tertio aīe liberant̄ ꝑ
modū redēptōis pene. ⁊ sic liberant̄ ꝑ
elemosyne largitōz. Quarto liberāt̄ ꝑ
modū solutōis pene. ⁊ ita liberāt̄ ꝑ ie/
iuniū: vigiliā: ꝑegrinatōez ⁊c. Ad ista
em̄ q̄ttuor alia satisfactōis opa redu/
cūt̄. Scd̄a deniqz q̄stio erat ista. vtꝝ
suffragia ꝑ malos mīstros facta pro
sint defunctis. Rn̄det san. Tho. i. iiij
di. xlv. ꝙ suffragia ꝑ malū mīstrū fiūt
triplr̄. Primo tāq̄z ꝑ actorē. sic qn̄ fiūt
ex ꝓprio motu. ⁊ sic nō ꝓsunt nisi forte
ꝑ accidēs: vt qn̄ mal⁹ dat elēosynā ali/
cui pauꝑi bono q̄ ex h̄ excitat̄ ad oran
duz ꝓ defunctꝫ illi⁹ q̄ dedit elēosynaz.
O dn̄e de⁹ q̄z magnū dānū patiūt̄ di/
uites q̄ faciūt̄ largas elēosynas. et tn̄
sunt i mortali pctō. qr aut retinēt alie
na bōa: aut odiū i corde ⁊c. Scd̄o suf
fragia pn̄t fieri ꝑ malū. vt mīstꝝ pub
licū d̄i ⁊ toti⁹ eccl̄ie. sic cū sacerdos ma
lus celebrat missaz vel exeq̄as mortu
oꝝ faciēs cui⁹ suffragia ꝓsūt ill'. q̄a il/
le ītelligit̄ facere i cui⁹ noīe fit. Tertio
suffragia ꝓ defunctꝫ pn̄t fieri ꝑ malū
mīstꝝ vt mīstꝝ ꝑuate ꝑsone: puta ser
uū ancillā ⁊c. ⁊ h̄ nō ipedit: qr seru⁹ est
instrumētuz dn̄i aīatū. Tertia que
stio erat. vtꝝ missa ꝓ defunctꝫ eq̄liter
valeat defuncto sic alia. Rn̄dz Tho.
vbi s̄. ꝙ in officio misse duo sunt, s. sa
crificiuz ⁊ orōnes. q̄ztū est ex ꝑte sacrifi
cij eq̄liter ꝓdest missa de q̄cūqz dicat̄.
qr in oibꝫ idē ē sacrificiuz. s. xp̄s iesus.
Sz ex ꝑte orōnis magꝫ ꝓdest illa in q̄
sunt orōnes ad hoc determiate vt Re
quiē eternā. Iste tn̄ ꝓfect⁹ recōpensari
pōt ꝑ maiorē deuotionē vel ei⁹ q̄ dicit
missam: vel ei⁹ q̄ facit dicere: vel ꝑ ei⁹
sancti ītercessionē cui⁹ suffragiū iplo/
rat̄. ꝓpterea n̄ debet missa de die omit
ti ꝓpter requiē si speciale festū vel dies
dn̄ica occurrerit. sed illa cōmēoratio
cuz collecta tantuz valet ac si missa ꝓ
defūctꝫ diceret̄. Un̄ charissimi clamāt
mō aīe dicētes. O parētes nr̄i. o amici
o filij miseremini ⁊c.

De eisdē aīabus Sermo. ciij.

Ancta ergo

s ⁊ salubrꝫ ē cogitatio pro de
functꝫ exorare vt a pctis sol
uant̄. ij. Machab. xij. Que q̄dē verba
rōnabiliter inducunt̄ ad subueniēdū
aīabꝫ in purgatorio existētibꝫ q̄ ꝓpt̄ pe
nitētiā nō cōpletā vel aliqd̄ pctm̄ ve/
niale s̄m rigorē diuīe iusticie sunt po/
site in ignē vt purgent̄. Pro q̄bꝫ ora
re est salubre ꝓpter q̄ttuor scz

Primo ꝓpt̄ nr̄az hūiliatiōem.
Secūdo ꝓpt̄ ipoꝝ orōnē.
Tertio ꝓpt̄ meriti augmētatōz.
Quarto ꝓpt̄ misericordie ꝯsecutōz.

Primo nāqz salubre ē orare ꝓ defun/
ctis ꝓpt̄ nr̄az hūiliatōz. Qn̄ ei q̄s orat
ꝓ ipis tūc recordabit̄ d̄ suijpsi⁹ morte
sicqz hūiliabit̄. Un̄ Aug. de v̄bis dn̄i.
agnoscat hō se mortalē ⁊ frāgat elatōz
Eccl̄i. x. Quid suꝑbis terra ⁊ cinis. Et
beat⁹ Gre. Despecti iacēt i putredie q̄
ꝑus tumescebāt ivanitate. Un̄ igit̄ fa
stus ⁊ suꝑbia cuius ꝯcept⁹ culpa na/
sci miseria. viuere pena. mori angu/
stia. Profecto qui hec frequēter reco/
gitāt mundi pōpā ⁊ carnis delectati/

ones nō reputāt sz quipēdāt. vñ Hie
ro. Facile ꝓtēnit oia q. se cogitat mori/
tuz. Job. j. Nud⁹ egressus sum ō vte/
ro mris mee: z nud⁹ reuertar illuc. Ec
cli. xl. Cū morīt hō hereditabit bestias
serpētes et vmes. Dz igit facere homo
rōnalis sicut facit bestia irrōnal. vt scz
cauda. i. mors memoria repellat va/
na desideria qsi muscas. Vnc Greg.
iij. moral. Qui carnis desideriis anhe
lat: qd aliud facit qz vmes amat. qd
em sit carnis suba testāt sepulcra. salu
bre est certe hec cogitare. qz ōr lib. ō do
no timoris. ꝙ cū quidā miles flagici/
osus nullā ꝓsus pnīaz vellet suscipe
ab Alexādro papa: dedit ei anulū suū
ꝙ ꝓ pnīa portaret tali ꝓdictō ꝙ cum
anulū inspiceret de morte sua cogita/
ret. Qō cū pluribz diebz feciss: venies
ad papā dixit se patā ad oia pnīe opa
Vñ Bern. Quid faciem⁹: nūqd ma/
nebim⁹. nūqd pactū cū morte fecim⁹
absit. Jō attēdamus qō dic Hugo de
claustro aie. Fuge luge attēde dēpca/
re. Fuge mūdū qz vanitas. luge pctm
qz iniqtas. attēde carnē qz fragilis. de
pcare deū qz misericors Scō etiam
salubre ē orare ꝓ defunct ꝓptē ipōrz
orōem. Dic ei Aste⁹ i ſma. li. iij. ꝙ
orare ꝓ alio ē op⁹ charitat. Jn purga
torio at existētes iā sunt ꝓfirmati i ca/
ritate. ió si dū fuerūt b nobiscū i charī
tate nōdū ꝓfirmati orabāt ꝓ nob. veri
sile est ꝙ efficaci⁹ orēt iā ꝓfirmati. Si
em vt qdā dicūt orōnes eoz nō ꝓsunt
aut ideo qz in pena sunt. z sic etiā ora/
tiones nre nō ꝓdessent q sum⁹ in diuer
sis penis. aut ió qz iā extra statū merē
di sunt. z tūc etiā orōes sctōz nō ꝓdes
sent. qō ē falsum. qz dic ecclia. Sācte
petre ora ꝓ nob rē. Vñ erūtes in pur/
gatorio orant ꝓ sibi subuenientibus.

Tertio qz salubre ē orare ꝓ defun/
ctis ꝓptē meriti augmētatōz. suffragia
em ꝓ eis facta i nos redūdāt. Naz fm
Amb. Omne qō defunctis impendit
totū ad salutē nr̄am ꝓfert: vt impleat
illud ps. Orō mea in sinu meo ꝙuerte
tur. Si terrenū regē videres detētum
laborare vt euaderet. z postea i suo
regno te ditaret. Sic debes reges cele
stes detentos liberare vt inde tandez
nobis subueniāt. Quarto salubre ē
orare ꝓ defunctis ꝓpter misericordie cō
secutiōem. Nā fm dei legē misericordi/
am ꝙsequim⁹ exq̄ eis subueniēdo mise
remur. Juxta illud Matth. v. Beati
misericordes: qm ipsi misericordiam
ꝙsequent. Bene igit ōr. Sancta et sa/
lubris est cogitatio ꝓ defunctis rē. In
quibus quidez verbis de animabus
purgandis tria insinuantur salut̄ do
cumēta ad eoz z nr̄az vtilitatē (auxi/
lio dei) declarāda. s.

Primū subuentōis rō. ibi. sctā z sa
lubris ē cogitatio.

Secundū subuētōis mod⁹ z ordo
ibi. ꝓ defunct exorare

Tertiū liberatiōis fructificatō. ibi
vt a pctis saluāt

Primū salut̄ documētū declarādū i
sinuat subuētōis rō. qre scz debem⁹ ꝓ
mo aiabz i penis exīntibz subuēire cuz
ōr. Sctā z salubr̄ ē cogitatio ꝓ defun
ctis exorare Vñ debem⁹ ipis subueni
re qntuplici rōne. s.

Primo ꝓptē scripture exhortatiōz.
Scō ꝓptē nature iclinatōz
Tertio ꝓptē pene afflictōz.
Quarto ꝓptē aie qrulatōz
Quito ꝓptē iusticie recōpēsatōz

Primo dixi ꝙ aiabz i pena purgatorij
existētibz dēm⁹ subuēire ꝓptē scripture
exhortatōz. Dr ei Eccli. vij. Mortuo nō
phibeas gr̄az. z ps. Intēde aie mee et
liba eā. hic Eccli. xxxviij. Memēto iudi
cij mei sic erit z tuuz mihi heri z hodie
tibi. et Beda. Indign⁹ est oi suffragio

q̄ defunctoꝝ ī memoꝛ fuerit ī ꝺ seculo
Aug. Maḡ pietas ē illos iuuare q̄ se
iuuare nō ꝑnt. Nā tā veteꝛ ꝗ̄ noui te
stamēti scꝑture loquūt ꝛ exhoꝛtant vt
aiabꝫ purgādis succurramꝰ. ꝫ illos q̄
dicūt. auaricia sacerdotū adiuenit cō
memoꝛatoꝝ aiaꝝ. qō falsum ē ꝛ ꝫ scri
pture sacre vitat̄. Eccī. iij. Elemosinā
ꝑis tui nō erit ī obliuiōe. ꝛꝑ pctō ma
tꝛis restituet tibi bonum. i. ꝑ subsidio
ꝑis ꝛ mꝛis fiet tibi bñ. ꝛ in themate.
Sctā ḡ ꝛ salubꝛ est cogitatio ꝓ defun
ctis exoꝛare. ꝛ ꝑ ꝫrīū ꝑnitiosum est ne
gligere ꝓ defunctꝭ nō oꝛare. Scōo
debemꝰ aiabꝫ purgādis subuenire ꝓ
pter nature ī clīnatoꝝ. Lex ꝑfecto natu
re dictat q̄ aīalia eiusdē nat̄e sibi ꝑa
tiāt Eccī. xiij. Oīne aīal diligit sibi sīle
Si ꝫ faciūt irrōnalia. mlto magis de
bēt facere rōnalia. Et Gal. vj. Alter al
terꝰ onera poꝛtate. ꝛ sic adimplebitis
legē xp̄i q̄ dictat Mat. vij. Oia q̄cūq;
vultꝭ vt faciāt vob hoies eadē facite il
lis. Quia oꝛ Eccī. xxj. Intellige q̄ ꝑti
mi tui sunt ex teipo. Nos em̄ libenter
vellemꝰ libari de tali igne ꝑ aliq̄ꝝ ad
iutoꝛiū. ḡ nos ꝑm posse nostꝝ labore
mus ꝓ eaꝝ liberatōe. Nunc. j. Job. iij.
Qui viderit frēm suū necessitatē pati
entē ꝛ clauserit viscera sua ab eo: quō
caritas dei manet ī eo. ꝛ Matb. xxiij.
Oēs em̄ frēs estꝭ vos. vbi Aug. Oīns
frēs sumꝰ ꝑm q̄ hoiesꝫ to magis ꝑm
q̄ xp̄iani sumꝰ ꝛ ex fide xp̄i. ḡ faciamus
iuxta illō. j. Macb. v. Cōuenit em̄ ec
clesia maḡ cogitare q̄d facerēt fratꝛi
bus ī tribulatōe. Ecce carissimi ꝓueni
mus: ḡ cogitemꝰ de fꝛibꝰ nꝛis pentib
et amicis quō eos liberemꝰ. Si ꝯo in
coꝛde tuo cogitas. certe nō ē necesse vt
oꝛem vl̄ elemosinā faciā ꝓ meis. q̄ fu
erūt tā deuoti q̄ statim celū adierūt. vl̄
tā mali q̄ moꝛ dānati sunt. ḡ ī vanuꝫ
laboꝛare nolo. Sꝫ a diabolo ē ista co
gitatio. q̄ si ip̄is ꝓdesse nō potest. tibi
ꝓdest. Unꝫ Aug. Certꝰ sum q̄ nullum
opꝰ suffragiū ꝓ defunctꝭ amittꝭ. si illis
nō ꝓderit q̄ nōdū in tali statu sunt. ri
bi aūt meritū erit. Dic̄ em̄ Tho. super
iiij. q̄ opus suffragiū ꝓ alio factuꝫ ha
bet duplicē effectū. est et expiatiuū pe
ne illiꝰ ꝛ meritoꝝ vite et̄ne nob. et ḥ
inq̄tū fit ex radice caritatꝭ. Tertio
debemꝰ aiabꝫ purgādis subuenire ꝓ
pter pene earum afflictōeꝝ. Nam ꝑm
Tho. sup. iiij. In purgatorio aiaꝝ du
pler ē pena. Una dāni. s. carētia diuīe
visiōis. Alia sensus ō afflictōe ignis. et
vtraq; maioꝛ est ꝗ̄ maxia pena mōi:
etiā si mīma sit pena purgatoꝛiū. Istō
ꝓꝝ de pena dāni. q̄ affectꝰ q̄ desidera
tur summū bonū pꝰ hāc vitā imēsioꝛ
est ꝗ̄ affectꝰ alicuiꝰ rei ꝛpaī in hac vita.
q̄ tā ꝛps aduenit vt fruaī diuīa ꝓtem
platōe. De pena sensus ē vex q̄ aic in
purgatorio sunt ī tāta pena quā nēo ī
terꝭ passus est aut excogitare potuit.
Aug. Ignis purgatoꝛiū ē duꝛioꝛ ḡ q̄c
q̄d excogitari ꝑt. licꝫ ei martyres inꝰ
merabilia passi sīt toꝛmēta. vt Laurē
tius. Petꝰ. Bartholomeꝰ. Katheria
zē. tū nūq̄ ī eis talꝭ pena inuēta ē. Unꝫ
Aug. ait. Brauꝰ est esse ī purgatorio
ḡ̄ diu pōt ocuꝰ claudi ḡ̄ fuit pena in
craticula sctī Laurētiī. ꝛ subdit. Qui
purgatoꝛiū petit: nescit q̄d petit. Jō
scribit Jacobꝰ epūs tusculanꝰ q̄ q̄dam
mortuꝰ ꝑcibꝰ cuiusdā sctī resuscitatuꝭ
de purgatorio ad agēdū ḥ pniam. q̄
ita se affligebat q̄ ī sepulcꝭ habitabat
in niue in glacie ꝛ igne se voluꝛabat.
Interrogatꝰ cur ḥ faceret rñdit. Si la
cus añ me totꝰ igneꝰ eēt: malleī eo me
vsq; ad diē iudicij eē vt cuaderē penā
purgatoꝛiū. Jō dic̄ Lbryꝭ. Intēde aie
mee ḡ̄sctiq; penas seculi: rotū leue erit
respectu pene purgatoꝛiū. Nā dic̄ Au
gu. q̄ iste ignis hic in mūdo est velut

ignis depict⁹ in ardore respectu pene purgatorij. Et cuz ꝑm eūdē pctā mag̃ siue ꝑua nō pñt esse ipunita. Jō purgādus ē igne purgatōis q̄ distulit fructū ꝯuersiōis. Purgatorij em̄ ignis lz sit corꝑalis sicut ignis inferni. differt tū ab igne inferni in h̄ ꝙ iste vrit cū fine. ille v̄o sine fine. Uñ mgr̄ in. iiij. di. xlix. Et si iste ignis scz purgatorij eṫn⁹ nō sit: miro tñ mō cruciat. excedit eniz oēm penā mūdi. Uñ ꝑm Tho. sup q̄rto. Ignis purgatorij dupl'r pōt ꝯsiderari Uno mō vt ē res corporea. ⁊ sic ñ hz agere ꝺ natura sua ī spm̄. Alio mō ꝓut est instrum̄tū diuīe iusticie vindicātis. ⁊ h̄ mō ordo diuīe iusticie exigit vt aīa q̄ hz cōbustibilē materiā cōburat̄. ⁊ sicut gladi⁹ de natura sua nō hz aliquē occidere sz sumpt⁹ alicui⁹ manib⁹ vulnerat. Sic ille ignis ꝺ manu dñi dei oīpotētis mirabilit̄ vrit. ñ cruciat ibi angelus suos futuros ꝯciues nec diabol⁹ cui⁹ ꝑtārē iā purgandi superauerūt: sz iusticia diuīa vt ꝑdictū ē O igit̄ si videres p̄rem vel mr̄em aut frēs aut amicos imo inimicos in tali pena cruciari cuz oīb⁹ bonis tuis eriperes eos. O increduli. O excecati nihil curātes de suis parētib⁹. q̄ de ipsis hic tot̄ affectib⁹ curauerūt. Jlli ꝓculdubio q̄ h̄ ita esse credūt laborāt totis viribꝫ ꝓ suis ⁊ ꝓ se ne ad talez penam trāseant. Sic btūs Grego. magis elegit ī tota vita grauē infirmitatē q̄z duob⁹ dieb⁹ cruciari ī purgatorio. qz sciebat acerbitatē illi⁹ ignis. Legit̄ ei ꝙ q̄dam abbas dū moreret̄ ⁊ frēs tractarent de eligēdo abbate eos rogauit vt eligerēt suū auūculū. ⁊ ita factum est. Mortuo abbate habebat purgatorium ī fonte ⁊ abbas elect⁹ amic⁹ defuncti deambulās ī orto circa fontē audiuit lamētabilē vocē ⁊ interrogauit q̄d ibi essz. rñdit. Ego sum q̄ndaz abbas amic⁹ tu⁹ ⁊ crucior h̄ ꝓ eo ꝙ ꝓcurauite eligere ī abbatē. Cui ille. Nō est tibi magna pēa qz ī aq̄ refrigerar̄. rñdit aīa illi⁹. Uade fer eneū cādelabꝝ ꝺ ecclesia ⁊ mitte ī fontē ⁊ videbis. Allato cādelabro ⁊ ī fonte misso dissoluebat̄ sic cera a facie ignis. Ecce q̄zta pena illi⁹ erat in aq̄ ⁊ q̄nta ē in purgatorio. Nā dic̄ Tho. sup. iiij. ꝙ ꝺ lege cōi purgatorij loc⁹ ē ꝑs inferni. verꝫ tñ ꝑm dispēsatōz diuinā q̄daz aīe puniūt̄ extra illū locū ꝓpt̄ celeriorē liberatōz aut nostrā informatōz aut eaꝝ leuiorē punitionē seu ꝓpterea qz ī illo loco peccauit vbi punit̄. sic exēpla scribit de his beatus Gre. in. iiij. dyalo. lib. Quarto debem⁹ aīab⁹ purgandis subuenire ꝓpt̄ q̄rulationē eaꝝ q̄ ꝯq̄rūt̄ de q̄nqz generib⁹ hoīm. s.

Prīo ꝺ his q̄ bōa derelicta vsurpāt
Scdo ꝺ his q̄ hereditates dissipāt.
Tertio ꝺ his q̄ ꝺ bōis odiose litigāt
Quarto ꝺ his q̄ eoꝝ debita retētāt.
Quīto ꝺ his q̄ testam̄ta ꝓcrastināt.

Primo q̄dē aīe ī purgatorio existētes ꝯquerunt̄ ꝺ illis q̄ derelicta sibi vsurpant. heu qꝺ sepe ꝯtingit vt q̄ moriendis seruiūt q̄cq̄d pñt rape subtrahūt. vel etiā ꝯtingit ī illis q̄b⁹ aliq̄ ꝯmiserūt morituri secrete ad man⁹ dātes vt postea dent heredib⁹ vl' eccl'ie siue paupibus q̄ ipsi infideles amici sibi totalit̄ vsurpāt. ⁊ tales duplex furtū ꝑpetrāt. qz spoliāt tā viuos q̄z mortuos. viuos suba: q̄ accepta fideli⁹ orarēt ꝓ aīa legātis. mortuos v̄o qz liberatōz ñ habebūt de penis nisi ꝑus ipi vl' alij satisfaciāt ꝓ eis. vñ de⁹ q̄ est pr̄ orphanorū ⁊ iudex viduaꝝ nō ꝑmittet h̄ inultū. De q̄b⁹ Esa. xxxiij Ue q̄ ꝑdar̄: nōne ꝑdaber̄. Ex dei eī iusticia qñqz pl⁹ ꝑdunt q̄z recipiūt. qñqz corrigūt̄ infirmitate. qñqz pauꝑtate: etiā ī heredib⁹ exq̄ alioꝝ heredes ꝑuauerūt. iuxta il-

lud ps̃. Fiãt filij ei⁹ orphãi ⁊ vxor ei⁹ vi
dua: filij ei⁹ mendicẽt ⁊ eijcient ꝺ hĩta/
tionib⁹ suis: eo ꝙ nõ ẽ recordat⁹ facere
miscdiaz. Scdo q̃z aĩe ꝯquerunt de
suis heredib⁹ q̃ ipis hereditates dere
lictas dissipãt: ꝺ illis aĩab⁹ nõ subue/
niẽdo sz p̃ue ꝯsumẽdo. q̃b⁹ dicũt illud
Job. xix. Miseremĩ mei miseremĩ mei
saltẽ vos amici mei qꝛ man⁹ dñi teti/
git me. q̃ꝝ graues ĩiq̃tates oñdũt tres
Primo qꝛ ĩmisericordes sũt nõ cõpati
entes eoꝝ exilio. iõ nõ merẽt diuinam
miscdiam. Uñ Amb. Indignũ est illi
deũ esse ꝓpitiũ q̃ crudel' est in ꝓximuz.
Et Jac. ij. Judiciũ sine miscdia fit illi
q̃ nõ facit miscdiaz. Secundo qꝛ ĩgra
ti sunt de bñficijs eis impẽsis nõ reco
lẽtes q̃ntis laborib⁹ q̃ntꝫ curꝫ eos nu/
trierũt ⁊ custodierũt. si em̃ vincti fuis/
sent tp̃alit' p̃entes abstraxissent de ore
ꝓprio ⁊ illos redemissent: ipi v̄o eorũ
obliuiscũt. ꝯ q̃s ꝺr [illegible] iij. Quã male
fame est q̃ relinq̃t p̃rem: ⁊ maledict⁹ ẽ
a deo q̃ exasperat m̃rem. Tertio tales
oñdũt infidelitatẽ qꝛ parentes ꝯfide/
bãt de eis vt ipis tãdẽ subuenirent. iõ
q̃sierũt cuz laborib⁹ mlta bona eis vt
nõ oporteret eos ita grauit' laborare.
sz diligẽti⁹ seruirẽt ꝺo ⁊ studiosi⁹ ora/
rẽt ꝓ se. Tertio aĩe ꝯquerunt de ill'
q̃ de bonis eoꝝ litigãt. mlti enĩ dũ vi
uũt paucos hñt amicos. sz cũ moriũt
habebũt mltos: nõ ꝙ ꝺ aĩab⁹ curarẽt
sz ꝺ bonis tp̃alib⁹. Hinc ĩcipiũt lites:
rixe: iuramenta: falsa testimonia: mu
tuo sibi detrahũt. O q̃z magn⁹ meror
põt h̃ esse aĩab⁹ defunctoꝝ ꝙ occasi/
one bonoꝝ suoꝝ q̃ ita g̃uit' acq̃sierũt
tãta mala oriũt de q̃b⁹ sperabãt ꝯsola
tionẽ. Que s̃m Aug. li. de cura ꝓ mor/
tuis. scire p̃nt ex reuelatõe angl'oꝝ vel
aĩaꝝ ꝺ mũdo decedẽtiũ. vl' ex diuia re
uelatõe sic cog̃scũt q̃d boni ꝓ eis fit et
a q̃b⁹ Quarto aĩe ĩ purgatorio ꝯq̃/
runt de his q̃ debita eis retẽtant ⁊ no
lũt ꝑsoluere: siue filij retineãt bona tẽ
poralia. siue amici susceptã ꝓ eis peni
tẽtiã. siue sacerdotes vl' paupes ñ orã
tes q̃b⁹ aliq̃ data sũt vt orarẽt ꝓ illa aĩa
q̃b⁹ dic̃ illa aĩa illꝺ Job. xix. Quare ꝑse
q̃mĩ me sic̃ ꝺs ⁊ carnib⁹ meis saturamĩ
vn⁹ eĩ ꝓ alio p̃t facere pniam. sic̃ legit̃
Q, q̃dã mlier mltas diuitias a viro
sibi derelictas cuz amatorib⁹ suis ꝯsũ
psit. Cũ aũt senuissz ⁊ deformis et de/
paupata fuissz ab oĩb⁹ derelicta est: ꝓ
q̃ cepit mltũ ꝯtristari. Cui diabol⁹ ap
parẽs ait. Ne tristerꝫ: fac qꝺ docebo et
dabo tibi diuitias ⁊ amaberꝫ vt p̃us
Que spopõdit. Cui diabol⁹ q̃t tuor p̃/
cepit. Primo ꝙ ĩ domo sua ꝑmitterz
familie luxuriari ⁊ q̃cũq̃z vellẽt. Scdo
ꝙ paupes de die hospitaret ⁊ ꝺ nocte
expelleret. Tertio ꝙ dũ veniret ad ec/
clesiã deberet fabulari ⁊ alios ĩ orõne
⁊ p̃dicatõe ĩpedire. Quarto ꝙ nũq̃z de
berz ꝯfiteri nec h̃ alicui reuelare. Hec
oĩa mis̃a fec̃. P⁹ h̃ infirmata horta/
bat̃ a filio ad ꝯfitẽdũ ⁊ sacr̃a ꝑcipiẽdũ
q̃ rñdit. Gratꝫ ẽ h̃ qꝺ loq̃rꝫ qꝛ ꝑdita sũ
Sz cũ fili⁹ cũ lachrymis ĩstaret oĩa ei
patefec̃. q̃ ꝯsolari eã cepit ne desparet.
qꝛ fili⁹ dei g̃uit' passus ẽ ꝓ pctõribus ⁊
dei miscdia maior ẽ q̃z oĩs nr̃a mis̃ia.
⁊ ꝙ sparet ĩ spe venie ac si ꝯfiteret oĩa
dimitteret pi⁹ de⁹. ⁊ ĩpe ꝓ ea vellz peni
tere. At illa. Tarde ẽ iã. Cui fili⁹. solũ/
mõ ꝯfitere. oẽ põd⁹ pctĩ sup̃ me r̃cipio.
ex q̃b⁹ ꝯsolata iussit venire sacerdotez
⁊ dũ fili⁹ iret ꝓ ꝯfessore: diabol⁹ ita ter
ribilit' appuit ꝙ p̃ terrore mortua est
añq̃z ꝯfessor veniret. Tũc fili⁹ ꝯfessus
ꝓ ea suscepit pniaz septẽnẽ quã deuo/
te ꝯpleuit. Et p⁹ septẽãnos appuit ei
m̃r ⁊ retulit ei g̃ras qꝛ aĩam ei⁹ salua/
uerat ⁊ penã extinxerat. Quinto aĩe
de purgatorio ꝯq̃rũt ꝺ his q̃ testamẽ/
ta soluer̃ ꝓcrastinãt. ꝺr eĩ. xiij. q. ij. vltĩa

Ultima volũtas hoĩs moriẽtis oĩb⁹ mõis ẽ adĩplenda tãto citi⁹ q̃nto posset. Dic̃ etiã Rich. sup. iiij. di. xlv. q̃ testamẽtũ rõnabil'r factũ ita q̃ nõ sit cõtra eq̃tatẽ iur⁹ diuini vl' positiui nũq̃ ẽ infringẽdũ. Est aũt testamẽtũ irrationabiliter factũ triplici rõne scz

Primo rõne testatoris.

Secũdo rõne rei testate.

Tertio rõne modi testãdi.

Primo testamẽtũ ẽ irrõnabil'r factuz rõne testator⁹ cũ scz ille facit testamentũ q̃ facere nõ põt. sic̃ eps de reb⁹ ecclesie. mõach⁹ seu religiosus vel fatuus.

Secũdo testamẽtũ ẽ irrõnabil'r factũ rõne rei testate: cũ vicz q̃s fac̃ testamẽtũ de reb⁹ q̃ ad ip̃m nõ ptinẽt sic̃ cõq̃sit⁹ d̃ vsura: rapina: furto ꝛc̃. d̃ q̃b⁹ restitutio ẽ faciẽda. secus si essent icerta.

Tertio testamẽtũ ẽ illicitũ rõe mõi testãdi: puta cũ q̃s exhereditat heredẽ sine culpa legãs. xvij. q. vl. q̃cũq̃. Al's testamẽtũ dz ꝯz legata solui cito. O q̃ml'ti sũt q̃vsq̃ ad mortẽ differũt soluere testamẽta dicẽtes. Disponã tpe mortis. ꝛ tales sp sũt ĩ mortali pctõ. q̃ dic̃ Scot⁹ sup. iiij. q̃ sic̃ pctm̃ ẽ attractio rei aliene: ita etiã ẽ pctm̃ ĩuito dño retinere. Est etiã ꝯ frnã caritatẽ q̃ q̃libet vellet vt sibi cito solueret̃ suũ. g̃ et ipse ita dz facere ꝓxio. Quĩto debemus aĩab⁹ purgandis misereri ꝓpt̃ iusticie d̃i recõpẽsatõez. q̃ tã acuta ẽ q̃ nulluz malũ ĩpunitũ ptrãsibit ꝯm Aug. Jõ q̃ cũ mortali pctõ hic egrediũt̃: talibus nõ ẽ miserãdũ. q̃ stati vadũt ĩ ĩfernuz ad et̃nã penã q̃b⁹ nec de⁹ vnq̃ miseret̃ nec ill' ẽ miserãdũ q̃ sine oĩ pctõ exibũt q̃ stati euolãt ĩ celũ. sz his q̃ cũ venialib⁹ pctis vel nõ pacta pnĩa exibũt. vt ptz d̃ pe. di. vij. §. fi. vñ ill' solũmõ possum⁹ subuenire q̃ ĩdigẽt ꝛ pñt iuuari. iõ btis nõ. q̃ nõ ĩdigẽt. nec dãnat⁹. q̃a iuuari nõ pñt. q̃ sunt abscisa mẽbra.

Dic̃ em̃ Apl's Ro. xij. Ml'ti vnũ corpus sum⁹ ĩ xp̃o. in corpe v̄o hũano natura p vnũ mẽbꝝ supplet ĩdigẽtiã alteri⁹. Hic ẽ q̃ suffragia mẽbroꝝ eccl'ie pñt ꝓdesse mẽbr⁹ indigẽtib⁹. q̃ v̄o per mortẽ nõ desinũt mẽbra eiusdẽ corpis iõ suffragia viuoꝝ pñt eis ꝓdesse etiã defũct⁹. Ad h̃ figurãdũ corp⁹ xp̃i ĩ missa ĩ tres ptes diuidit̃. Una ps ĩ calicẽ mittit̃ ĩ sãguinẽ. ꝛ due extra reꝯuãt̃. q̃a corp⁹ xp̃i mysticũ ĩ trib⁹ ptib⁹ ẽ nũc. s. ĩ t̃ra. ĩ purgatorio ꝛ ĩ celo Jlli eĩ q̃ iã sũt ĩ celo absorpti sũt a gl'ia. iuxta illd̃ ps̃. Jnebriabũt̃ ab vbertate dom⁹ tue. existẽtes v̄o ĩ mdo ꝛ ĩ purgatorio sũt extra btitudinẽ adhuc. Scd̃m salut⁹ documẽtũ ĩ themat⁹ v̄bis ĩsinuat̃ subuẽtõis mod⁹ ꝛ ordo: cũ d̃r. ꝓ defũct⁹ exorare. Mod⁹ eĩ subuẽtõis aĩaꝝ ĩ purgatorio existẽtiũ ꝯm b. Gre. fit p q̃tuor scz. Aut oblatõib⁹ sacerdotũ: aut p̃cibus sctõꝝ: aut elemosynis charoruz. aut ieiunijs cog̃toꝝ. vt hr̃. xij. q. ij. Nõ estimem⁹. ꝛ c. aĩe. Jn q̃b⁹ ẽ tal' ordo ꝯz Ray. q̃ op⁹ charitat⁹ q̃d dirigit̃ ĩ deuz ẽ meli⁹ q̃ q̃d dirigit̃ in hoĩez. g̃ oblatio sacerdotũ ꝛ oro sctõꝝ sũt meliores q̃ elemosyne ꝛ ieiuniũ. q̃ in sacr̃o altar⁹ ẽ ip̃e xp̃s. ꝛ ibi ei⁹ rep̃sentat̃ passio q̃ nihil est efficaci⁹ ad remissionẽ ꝛ gratiã. de cõse. di. ij. c. quid sit. Uñ tria requirunt̃ ad hoc vt animabus ꝓsint dicta suffragia scilicet

Primo vt subueniẽs sit in gratia.

Scd̃o vt sb̃ueniat cũ ĩtẽtõe debita.

Tertio vt cui sb̃uẽit̃ meruerit ĩ vita

Primo dixi q̃ ad h̃ vt suffragia ꝓsint aĩabus requirit̃ q̃ subueniẽs sit ĩ gr̃a q̃ ꝯm Rich. in. iiij. di. xlv. ar. iiij. q̃ñ ille q̃ mandat aliqua suffragia fieri vel facit ẽ ĩ charitate. tũc valet etiã si añq̃ illa ꝑficiant: cadat in mortale. si vero q̃ñ fieri ordinauit fuit sine gratia et añq̃ incipiãt vel ꝑficiãt sit in gr̃a non

valēt nisi denuo illā ordiatōz acceptz vñ dū actoz ꝑncipal' ē i gr̄a ⁊ mīster sine gr̄a. si ē mīster publicus eccl'ie sic̄ sacerdos valet suffragiū ꝑ ip̄m factū. si ꝟo nō ē public⁹ eccl'ie mīster sz singl'ar⁊ ꝑsona vt cū illo facit distribuere elemosynā vl' q̄d tale. tūc etiā valz. qꝛ malicia mīstri nō nocz opi bōi actor⁊. sz si actoꝛ suffragij eēt i mortali absolute ꝓdesse nō possent talia suffragia nisi ꝑ accidēs. ⁊ ex ꝯnti: puta cū ꝑ elēosynas mali hoīs bōi paupes excitati orēt ꝓ defūct⁊ ill' ꝓ q̄bꝫ ille mal⁹ dedit. Secūdo ad h̄ ꝙ suffragia defūct⁊ ꝓsint req̄rit̄ debita ītētio. qꝛ qñ q̄s aliq̄ opera bona ad h̄ facit fieri vel ꝑ se facit intētiōe tali vt illis ꝓsit q̄bꝫ intēdit. tūc talia opa bona efficiūt̄ eoꝝ ꝓ q̄bꝫ fiūt q̄ si eis a faciēte data. vñ pñt eis valere ad satisfactionē implēdā: vel ad aliq̄d qd̄ statū suū nō īmutet. Nā si oēs misse in mūdo ꝓ vna aīa purgāda dicerētur: ⁊ īestimabiles elemosyne ꝓ ea largirent̄ nūq̄z in btitudine maiorē gl'az h̄ret ꝓpt̄ hmōi suffragia. sz illā solam quā hic ꝑ volūtatē suā meruit. iō dicit̄ cōiter. Meli⁹ ē dare vnū obolū ꝓ se in vita q̄z vnū aureū montē post vitā q̄s daret ꝓ aliq̄. qꝛ post mortē q̄ fiūt solū liberāt a pena ⁊ nihil addūt in gl'ia. ꝓ illo ꝟo vno obolo eternaliter gaudebit quē volēs dedit. Sil'iter si in testamēto ip̄e viuēs legasset. qꝛ elemosyna diceret̄ volūtaria. iō nō solū satisfactoria. verumetiā meritoria. Tertio ꝙ suffragia ꝓsint defunct⁊ req̄rit̄ vt cui subuenit̄ ꝑus meruerit in vita ꝑsenti Vñ Aug. in enchi. c. lxv. Dū in hac vita viuerēt meruerūt vt hec sibi postea ꝓdesse possent. Et. ij. Cor⁊. v. Unusq̄sq̄z ꝓpriā mercedē accipiet ꝓut gessit in corpe. Nā tpibꝫ nr̄is cuiusdā ꝑdiuitis genitrix defuncta tres solū missas fecit celebrare dicens cū redargueret̄ de tanta auaricia. tñ dicūt sacerdotes ꝙ vna missa ꝑponderat pctō toti⁹ mūdi ⁊ nō intelligēs miser ꝙ licet vnius misse efficacia sufficiat ꝓ peccato totius mūdi. tñ xp̄s dñs meritū sue passiōis ꝑticipat ꝑm deuotionē ei⁹ q̄ missaz dicere facit. Tāta em̄ charitas mouere posset aliquē ꝙ vnā aīam liberaret de purgatorio si vnā missam dicere faceret qd̄ ali⁹ sine tali charitate cū viginti missis nō posset facere. Vñ q̄rit̄. si sacerdos ꝓmisit vnā missaz dicere d̄ dña. ⁊ alteri eodē die dicere ꝓ aīabus pr̄is ⁊ matr⁊. ⁊ tertio ꝓ salute aīe sue an sufficiat si vnā missam dicat d̄ dña cū illa oꝛone. De⁹ q̄ nos patrez et matrē ⁊c̄. ⁊ cū illa oꝛone. Op̄s sempit̄ne de⁹ miserere famulo tuo ⁊c̄. ītēdēs oībus tribꝫ satisfacere. Rñdet̄ ꝙ sufficit q̄ztū ad spēalē efficaciā. Pro quo nota ꝙ in q̄libet missa respectu oper⁊ opati tres sūt vtilitates scz generales q̄ valent seu ꝓsunt oīb⁹ tā viuis q̄z defunctis in charitate existētibꝫ. ⁊ de ista vtilitate sacerdos nō habet ordinare Singulares vtilitates sūt illi⁹ qui celebrat si sit in charitate ⁊ nec hoc debz alteri applicare. Speciales vtilitates valent illis ꝓ quibus dicere faciunt. ⁊ q̄ztū ad hoc oībus tribꝫ predictis satisfecit. quia in missa est meritū passionis xp̄i que est infiniti valoris ⁊ eaz xp̄s cōicat ꝑm deuotionē eoꝝ q̄ dicūt vel dicere faciūt. ⁊ sic intelligit̄ illd̄ dictū de conse. di. v. ca. nō mediocriter. ꝙ nō min⁹ valz vna missa ꝓ om̄ibus q̄z si singulariter ꝓ quolibz diceret. verūtamē si sacerdos ꝓprio motu sic vellet trib⁹ satisfacere non satisfaceret. qꝛ ibi tm̄ ē vnius intentio scz sacerdotis. Hec aūt intelligūt̄ de sacramētis i q̄bus specialius est efficacia xp̄i passionis q̄z i aliis bonis opibꝫ. qꝛ si in casu ml'ti siml' baptisant̄. q̄libz tñ habebit

Tertiū salutꝫ documētū ex thematis ꝟbis insinuat̄ liberatōis fructificatio: cū d̄r. vt a pctis soluāt̄. cui⁹ tāta est fructificatio vt mox aīa liberata ad gl̄iam trāffert̄. ad quā ꝛc̄.

De sctō Emerico ꝯfessore. Ser. ciiij

Cognouit eū

c ī bn̄dictōib⁹ suis. ꝯfuauit illi miscdiā suā ꝛ īuenit gr̄am corā ocul' dn̄i. Ecc̄i. xliiij. Hec nāq; sacra ꝟba bn̄ ꝯueniūt btō Emerico duci regꝫ vngarie filio: quē dn̄s de⁹ cog̃uit. i. approbauit ī vite sctītate. q̄a cognitio dei est ip̄i⁹ approbatio. q̄ lz oīa sciat. iuxta illd̄ Heb. iiij. Oīa nuda et apta st̄ ocul' ei⁹. tn̄ illa spēal'r d̄r nosse q̄ approbat. sic q̄nq; fatuis ꝟgib⁹ dic̄ Amē dico vob. nescio. i. n̄ ap̄pbo vos Hūc ꝟo ꝟginē ducē cog̃uit ī his trib⁹ virtutibus. s.

Primo in ꝓfunda hūilitate.
Scd̄o in nitida castitate.
Tertio in placida sobrietate.

Prīo dixi q̄ dn̄s de⁹ cog̃uit btm̄ Emericū ducē ī ꝓfunda hūilitate. q̄ lz d̄ sublimi ꝓgenie nat⁹ q̄r regia stirpe genit⁹ sp̄ tn̄ sui generꝫ dignitatē ī ꝟuitutē generosi regꝫ xp̄i redegit adhuc ī iuuenili etate ip̄m deuote imitādo vt dicere possit illd̄ Job. xxiij. Uestigia ei⁹ secui⁹ est pes me⁹. ī hūilitatꝫ scz via. Que q̄dē hūilitas spēalit̄ hz tres grad⁹ Prim⁹ subijcere se maiori vl' p̄lato. ꝛ hec ē magna. Secūd⁹ subijcere se eq̄li. ꝛ ista est maior. Terti⁹ subijcere se mīori amore xp̄i. ꝛ ista ē maxīa. iuxta illd̄ Lu. xxij Qui maior ē vr̄m fiat sic̄ minor. Hos q̄ppe grad⁹ hūilitatꝫ bn̄ hūit b. Emeric⁹. Ip̄e eī obediebat d̄o nō solū in p̄ceptꝫ sz etiā ī ꝯsilijs. deinde p̄ri ad cui⁹ volūtatē m̄rimoniū ꝯxit. licz ī eo vsq; ad mortē ꝟgitatē ꝟuauit. Insuper suo famulo amore xp̄i ꝟuiebat. Scd̄o deniq; d̄s oīm ip̄z cog̃uit ī nitida castitate q̄ ꝯsil'r hz tres spēales grad⁹. Nā q̄dā ꝟuāt castitatē ꝯiugalē. ꝛ ista ē mag̃ q̄r ei debet̄ fruct⁹ tricesim⁹. Quidā hn̄t castitatē vidualē. ꝛ ista ē maior. q̄r ei d̄bet̄ fruct⁹ sexagesim⁹. q̄dā hn̄t castitatē ꝟgialē. ꝛ ista ē maxīa. q̄r ei debet̄ fructus cētesim⁹ Mat. xiij. hāc hūit gl'iosus dux emeric⁹ Tertio dn̄s oīm cognouit b. emericū ī placida sobrietate q̄ sil'r tres hz g̃d⁹. Prim⁹ ē ī abūdātia ꝟuare tp̄antiā. ꝛ ista ē mag̃. Scd̄s ī penurijs ꝟuare patīam. ꝛ ista est maior. Terti⁹ ī abūdātia ꝟuare īopiā. ꝛ ista ē maxīa. hāc reuera hūit b. dux emeric⁹ q̄ lz eēt regꝫ fili⁹ ī oī rez affluētia nutritus: militūq; ml'titudie circūdat⁹: hec oīa tāq̄z vana ꝯtēnebat. ieiunabat. vigilabat. corpus suuz castigabat. ꝓpterea d̄s ꝯfuauit illi miscdiam suā vt p̄ hūilitatē castitatē ꝛ sobrietatē gr̄az īuenit corā ocul' dn̄i ne vnq̄z p̄ pctm̄ mortale separet̄ ab eo. ꝛ vt merito dicat̄ d̄ eo. Cog̃uit eū ī bn̄dic. ꝛc̄. In q̄b⁹ q̄dē ꝟbis gl'iosus dux emeric⁹ a trib⁹ spēal'r cōmēdat̄. s.

Primo a donoꝝ s. s. infusione. ibi. (cog̃uit eū ꝛc̄.
Scd̄o a donoꝝ ip̄oꝝ ꝯfuatōe. ibi.
Tertō a s. s. dono (ꝯfuauit illi ꝛc̄
rū manifestatōe. ibi. ꝛ īuenit gr̄az ꝛc̄.

Prīo itaq; b. dux emeric⁹ ex p̄missis thematꝫ ꝟbis ꝯmēdat̄ a donoꝝ s. s. infusiōe cū d̄r. ꝯg̃uit eū do. ī bn̄. suis. nā dn̄i bn̄dictō ē gr̄e seu donoꝝ spūaliū largitio. q̄ ꝟm magnū Albtū duplex ē scz g̃tis data ꝛ g̃tū faciēs. Donū gr̄e g̃tis date ē p̄ q̄d vn⁹ hō coopat̄ alt̄i ad h̄ q̄ ad deū reducat̄. donū ꝟo gr̄e gratū faciētꝫ ē p̄ q̄d hō īmediate d̄o ꝯiūgit̄ et d̄r gr̄a. q̄r sup̄ facultatē ꝛ p̄sone meritū q̄d q̄dē donū gratū faciēs ē septiforme put enūerat Esa. c. xj. Primū donuz sapie. Scd̄z donū ītellect⁹. Tertiū donū ꝯsilij. Quartū donū fortitudinis.

De sancto Emerico

Quintū donū scie. Sextū donū pietatis. Septimū donū timor. Primū q̄dē donuz s. ſ. ōz donū sapie qō opponit̄ vicio luxurie. Hāc sapia ōz q̄ sapida scia: cui nō sapit carnis delectatio. ſz tm̄ de⁹ z sacra scptura de deo. Unō Hiero. ait. Una sacrā scpturā z vicia carnis nō amab. Est āt multiplex sapientia. sic describit Jaco. sue epl'e. iij. c. Pria ē terrena q̄ ꝓsistit i ꝓgregatōe diuitiaꝝ tpaliū. Illi ei dicūt sapientes i b̄ mōdo q̄ sciūt p q̄scunq; vias diuitias ꝓgregare. de q̄ ōz. Ibat. ij. Sapia b⁹ mōdi stulticia ē apō deuz. Hāc xpi sapia ē ꝓtenere mōm z blādicias ac minas Scōa sapia est aial' siue carnal' q̄ cōsistit in degustatōe delectationuz carnalium. ō q̄ Ro. viij. Prudentia carnis mors ē. Tertia sapia ē diabolica q̄ ꝓsistit i excogitatōe malicia vel i oppressiōe pauper. ō istis ōz Hiere. iiij. Sapientes sunt vt faciāt mala. bñ autē facere nesciunt. hi ei sciunt alios decipe. verba sua cōponere. facta palliare. mētiri. furari. vel latrocinari zc. Quarta sapia est virtualis q̄ est donuz dei siue sapia desursum descēdēs. ō q̄ dic̄ Grego. Sapia iustor ē va diligere. falsa deuitare. bona gr̄a exhibere. mala libēter tolerare. nullā vltionē q̄rere. Quā q̄dē sapiaz b. Jaco. sic describit. ca. iij. Que āt sursum ē sapia pmuz q̄dē pudica est. deinde pacifica: suadibil': bonis ꝓsentiēs. plena miscōia. ñ iudicās sine simulatōe. Primꝰ igit̄ actꝰ hꝰ domi est q̄ hoiem ducit ad custodiā castitat̄ i visu auditu z tactu. Scōs eꝰ actꝰ est q̄ pacificat hoiem in ꝓpria ꝓscia ac cum aliis. Tertiꝰ eiꝰ actꝰ ē sapientie q̄ hoiem efficit obedientē z ꝓsentiente diuine inspiratōni siue bono⁹ consilio. Quartꝰ actꝰ ipsiꝰ est q̄ cor hominis replet misericordia z pietate. Quintus actꝰ ē q̄ neminē temere iudicat. iuxta illud Mat. vij. Nolite iudicare z non iudicabimini. Er q̄bꝰ dat intelligi q̄ impudici: ꝓtumaces: prerui z temerarie iudicātes nō hñt hoc spūsancti donum sapie. Sz q̄ beatꝰ dux Emericꝰ erat castꝰ: pacificꝰ: bonis ꝓsentiēs: pius zc̄ iō b̄ dono fuit illustratꝰ. Sic em̄ legit̄ de eo q̄ cū vetustissimam bti Georgij martyr̄ ecclīam i veſpzimiēsi ciuitate fundatā cā ozōmis intrasset. vno tm̄ ꝓcētus famulo. vbi in ozōe q̄d deo acceptius offerret apud se tractabat. subito lumē totū eccl'ie edificiū cū ingēti claritate circūfulsit. de q̄ vox diuina sic insonuit. Preclara est mihi virginitas virginitatem mētis z corpis a te exigo. hanc offer: in hoc perstta ꝓpositō. Ille aūt nō in se p̄sumēs sz ad dei gr̄am tā q̄ ad venā miscōie ꝓfugies ait. Domine deꝰ vniuersitat̄ inspector z hūane imbecillitatis adiutor q̄ aufers spm̄ pncipuz. terribilis apud reges terre: bñ placitū tuū in me pficere noxios mortq̄ ꝰ aiam militāt roze tue miscōie extinguē. q̄ vbo diuine ꝓsolatōis ꝓfortatus famulo suo q̄ huic diuino colloq̄o et alijs sepe aderat iterdixit ne cuiq̄z vsqz ad sui obituz agiret. Interea virgo generosa brō emerico desponsat̄ vt ex vtraq; regali linea regia posteritas succederet. Jp̄e aūt carnalē generatiōnē q̄ corruptibil' est ꝓposito virginitatis postponēs ieiunijs corpꝰ macerabat. aiaz vo pane vbi dei saturabat ne caro ei dñaret. sicq; intactā suam vt virginitatē. O mirāda iuuentis huius ꝓtinētia O p̄dicāda eiꝰ deuotōis excellētia. qui fonte lachrymaz extinxit carnis incēdia. flāmā poztās in gremio nō vrebatur. grande em̄ est z vltra naturā mortalem flāmā adolescētie facib⁹ succensam animi virtute restringere. magnus igit̄ labor castitat̄: sz ꝓfecto maius pmiuz. q̄ tpal' est eiꝰ pugna sz remune-

ratio eterna. Scdo deniqz dñs oim co
gnouit b.eme.dono itellectus.qd op
ponit se vitio gule q obnubilat itelle/
ctū quē luxuria excecat.donū itaqz in
tellect⁹ iuuat nr̄m intellectū ad cogni
tionē diuiōꝝ ad quā hūan⁹ intellect⁹
naturalr nō pōt attigere.s.q de⁹ sit tri
nus i psonis ⁊ vn⁹ i eēntia.⁊ q ille fili
us di altissimi sit icarnat⁹ ⁊ passus ⁊c.
iō dic saluator Mat.xj. Cōfiteor tibi
pr̄ dñe celi ⁊ t̄re qr abscōdisti hec a sa/
pientibꝫ ⁊ prudētibꝫ ⁊ reuelasti ea puu
lis. Hic dic Uicē.i spe.mo.lib.j.p.iiij.
di.v.q donū itellect⁹ nūqz sbtrahit ab
his q sūt i caritate q̄tūcūqz sint idiote
sz adest i ill q sūt ad salutē necaria.qd
qdē donū q̄tuor bōa i hoie opat. Pri
mo mētē hoīs eleuat ad cognitōz diui
noꝝ ⁊ intellectū sacre scpture.h dono
doctores scti illumiati declarauerūt
nob fidē catholicā.ps. Da mihi itelle/
ctū ⁊ scrutabor legē tuā ⁊ custodiā illā
i toto corde meo.h certe dono s.eme.
illustrat⁹ ꝯsolabat in diuia dulcedie i
tātū vt desipiebat ei tot⁹ mūd⁹. Scdo
donū itellect⁹ duc hoiez ad pniaz.duz
ei pctōr h dono illumiat⁹ icipit se itel
ligere qd ē.vbi ē.qd agit.q tēdit. quez
offēdit.q̄zta bōa omisit.q̄nta mala cō
misit ꝯ ifinitū bonū q ē iust⁹ ipm p ill
punitur⁹ incipit flere:penitere:ꝯfiteri
⁊c. O dñe de⁹ q̄z mlti legūt sacrā scptu
rā audiūt fmōz.nec tñ itelligūt q̄z bre
uis sit mūdana delectatio.q̄z itolera/
bil eterna cruciatio.q̄z iestimabil btā io
cūdatio.iō dic ppha. Intellect⁹ bon⁹
oib⁹ faciētibꝫ eū.certe bon⁹.qr ex pctō
re facit sctm̄. Quis q̄so istigabat hunc
angelicū iuuenē ad plāgēdū.ad carnē
macerādū.ad se hūiliādū.reuera h ss.
donū. Tertio donuz intellectus facit
hominē supplicare do cognoscēs pec/
cati feditatē ⁊ sui fragilitatē.rogat de/
um vt iuuet ab eo sine quo nihil ē san
ctū nihil validū. Sic aplus post suā
conuersionē supplicabat deo Act. ix.
Ecce em̄ orat. Quarto hoc donū spiri
tussancti facit intelligere miserias mi
seroꝝ.vt cū est frigus intelligit egeno
rū nuditatē.cū abūdat victualib⁹ in/
telligit penuriā pauperꝝ.de qbus ps.
ait. Beatus qui intelligit sup egenuz
⁊ pauperez in die ma.li.eū do. Insup
intelligit deo seruientiū vtilitatē et eo
rūdē vtutes ideo eos honorat. Hoc
donū intellectus habuit beat⁹ emeri/
c⁹. De q legit q quodaz tpe beat⁹ rex
stephanus ad eccliam sancti martini
quaz ipe in monte sctō fundauerat et
egregia monachoꝝ ꝯgregatiōe deco/
rauerat vnacuz filio suo emerico cau
sa orōnis aduenit.sz rex sciēs pueri p/
cellens meritū.dū pacta pcessiōe fres
ad salutandū regē accessissent ipe pu
erū pmisit.q ss.repletus singuloꝝ me
rita intelligēs.singulis ineqliter oscu
la distribuit.vni qdē vnū.alij tria.alij
qnqz.nouissime vni septē oscula mlti
plicauit.quā rē b.rex tacitus ꝯsidera
bat ⁊ admirabat. Finita missa cur in
eqlit oscula distribuisset inqsiuit. Cui
b.eme.singloꝝ merita māifestās.⁊ fz
hāc cōsideratōz oscula ineqlit dedisse
pr̄ez edocuit. Cui vo septena oscla mlt
tiplicauerat vginalē vitā duxisse asse
ruit.cui⁹ dicti vitas h mō cōpta ē.pau
cis ei diebꝫ intpositꝫ b.rex stepha.duo
bus solūmō mistrꝫ adhibitꝫ vigilias ⁊
orōnes fratꝝ i dicto mōasterio explo
rabat. Cunqz expleto matutinali offi
cio ceterꝫ i lecto se collocātibꝫ illi soli q
bus b.eme.oscla dederat diuisi i eccle
sie secretioribꝫ angulis i cōspectu dei
vigilabāt.cūqz sctūs rex ad singlos ac
cessissz eos salutādo.singul rupto silē
tio regiā maiestatē venerātibꝫ.nouissi
me ad frez noie mauꝝ veniens quē se
ptenis oscul b.eme.ꝯmēdauerat.nec
blādicijs nec cōminationibus regijs
responsionē ab eo potuit extorquere.

Mãe ꝟo facto cũ fr̃es ex more capl'm celebrarẽt rex ip̃e affuit vt aĩm fratris mauri d̃ hũilitate tẽtaret mlta religioni ꝯria eidẽ obijciẽs. cui maur⁹ nullaꝫ ꝯdictõꝫ fec̃. Ex h̃ b. rex rata eẽ coꝯuit filij sui ꝟba. iõ fr̃em mauꝝ põtificali dignitate q̃nqꝫ eccl'ijs sublimauit. Tertio de⁹ oĩm coꝯuit b. emericũ dono cõsilij. qd̃ opponit̃ vitio ire. Nã ira agit p̃cipitant̃ ⁊ nõ cũ ꝯsilio vt deliberaret q̃d sit agẽdũ ⁊ q̃d nõ. iuxta illd̃ Jacꝫ. j. Jra viri iusticiã d̃i ñ opat̃. Pro q̃ sciẽdũ ꝙ ẽ triplex ꝯsiliũ. s. hũanũ: euãgelicũ ⁊ diuinũ. Primũ ꝯsiliũ ẽ hũanũ qd̃ ad prudẽtẽ ꝑtinet. Scd̃m ẽ euãgelicũ qd̃ ẽ meliorꝫ bõi electio. nã bonũ ẽ ꝯiugiũ. melior ꝯtinẽtia. optĩa ꝟo ꝟgĩtas. de hac dic̃ Apl's. j. Corꝫ. vij. De ꝟginibus p̃ceptũ dñi nõ habeo. ꝯsiliũ autẽ do tãq̃ misericordiã ꝯsecut⁹ a dño vt sim fidel'. Et saluator Math. xix. Qui põt cape capiat. Cõsiliũ ꝟo diuinuꝫ ẽ donũ ꝯsilij. qd̃ dat aĩe leticiã spũalẽ et pacificat cũ d̃o ⁊ ꝓxĩo. Rõ ẽ qꝛ de⁹ inhabitat talẽ aĩaꝫ. iuxta illd̃ Prouerb. viij. Ego sapĩa habito ĩ ꝯsilijs. ⁊ iõ dat ꝑseuerãtiã ĩ bono. sine isto ãt s. s. dono hõ ꝓponit sꝫ nõ ꝑficit. Ps̃. Cogitauerũt ꝯsilia q̃ nõ potuerũt stabilire. magno igit̃ cordis affectu dꝫ h̃ s. s. donuꝫ peti a d̃o. iuxta illd̃ Tob. iiij. Om̃i tpe bñdic deũ ⁊ pete ab eo vt vias tuas dirigat ⁊ oĩa ꝯsilia tua ĩ ip̃o ꝑmaneant. Hoc q̃ppe dono illumĩat⁹ b. emeric⁹ in ꝟginitate ꝑseuerauit cũ ꝯiuge sua.

Quarto dñs de⁹ coꝯuit btm̃ emericũ dono fortitudĩs qd̃ se oppõit vitio accidie. qd̃ q̃dẽ q̃tuor bona opat̃ ĩ homĩe. Prĩo excitat hoĩeꝫ ad bñ agẽduꝫ fortit̃ ⁊ sollicite opandũ dicẽs illd̃ ps̃. In d̃o meo trãsgrediar muꝝ. i. oẽ qd̃ posset hũane ĩfirmitati obuiare. Ecõtrario q̃ nõ hñt h̃ donũ. ss̃. de facili fatigant̃ ĩ d̃i ꝟuitio. de q̃bꝫ Gre. ĩ mora. Terrẽo inq̃t iudici tota die astare fortes sũt ⁊ ĩ ꝟuitio d̃i vni⁹ hore spacio lassant̃. Scd̃o h̃ donũ d̃i nõ ꝑmittit aĩm molliri ĩ ꝓsperꝫ. Tertio nõ ꝑmittit frãgi ĩ aduersis. Quarto dat victoriã cõtra vitia: carnẽ: mũdũ ⁊ diaboluꝫ. sine h̃ ss̃. dono null⁹ triũphare p̃t de illis. Beat⁹ em̃ emeric⁹ h̃ dono triũphauit de suis meritꝫ. Sic nãq̃ legit̃ de eo ꝙ fuit rigid⁹ q̃ ad se sꝫ pi⁹ ad alios. Naꝫ inter multa fercula regalia solo pane q̃nq̃ ꝯtẽtabat̃. lecti q̃ꝫ molliciẽ abhorrebat. ⁊ licꝫ desuꝑ regiũ ferret amictũ tñ int⁹ ciliciũ portabat ac alijs q̃escentibꝫ ĩ oꝛonibꝫ ⁊ psalmis cũ xp̃o ip̃e vigilabat. O iuuenis angelice. o ꝟgo cõiugate. o flos ⁊ gl'ia gẽtis hũgarice. q̃ꝫ fortis extitisti ĩ bello spũali. ⁊ q̃s nũc ẽ de p̃ncipibꝫ tue gẽtis q̃ ĩ illis velit imitari. sꝫ ⁊ q̃s repit̃ etiã inter populares hoĩes q̃ tãta fulciret̃ spũs fortitudine certe cecidit corona capitꝫ nr̃i. ecce vna die ĩchoam⁹ bonũ. ⁊ alia die desistim⁹

Quĩto pi⁹ de⁹ coꝯuit ip̃m b. emericũ dono scĩe qd̃ se oppõit vitio auaricie. qꝛ res tpales facit scire q̃ꝫ viles sint ⁊ bõa et̃na q̃ꝫ sint p̃ciosa. Hic Aug. super. j. Corꝫ. xij. ait. Scĩa ẽ lumẽ dirigẽs hoĩeꝫ in vsu tpaliũ. Differũt ãt donuꝫ sapĩe ⁊ scĩe. qꝛ donũ sapĩe ducit hoĩeꝫ ad cognitõꝫ diuĩoꝝ. sꝫ donũ scĩe ad cognitõꝫ hũanoꝝ. Hoc em̃ scĩe donũ q̃tuor generat in hoĩe. Primo docet veracit̃ q̃d credere debeat ⁊ q̃d nõ. qꝛ dic̃ san. Tho. ij. ij. q. ix. ar. iij. ꝙ hõ naturali lumĩe nõ põt attĩgere ad cognitiõeꝫ diuĩoꝝ. sꝫ nec̃e ẽ vt iuuet̃ a ss̃. ꝑ donuꝫ scĩe. Secũdo docet h̃ donũ scire q̃ sũt ꝟa bona ⁊ q̃ sunt vera mala. ⁊ q̃ sunt agenda ⁊ q̃ vitãda. iõ facit vitare suꝑbiã sciens ꝙ est vanitas. auariciã sciens ꝙ est iniq̃tas. luxuriã sciẽs ꝙ momẽtaneũ est qd̃ delectat sed eternũ qd̃ cruciat. Tertio hoc donũ docet hoĩeꝫ

bñ ꝯuersari. Dicit em̄ mgr̄ in .iij. dist. xxxix. ꝙ ꝑ donū scientie bñ scim⁹ ꝯuersari in medio praue ⁊ ꝑuerse natiōis. Quarto hoc donū docz debitā tꝑaliū administratōz. Uñ dic̄ Aug⁹. ꝙ actio q̄ bñ vtimur reb⁹ tꝑalib⁹ dono scie deputat̄. Rō ē qꝛ creature sunt ꝑ q̄b⁹ hō occasionalit̄ auertit̄ a d̄o. iuxta illud Sap̄. xiiij. Creature sunt in muscipulā pedib⁹ insipiētiū. Sexto de⁹ oīm cognouit b. emericū dono pietat⁹ qd̄ opponit̄ vitio inuidie. verūtñ triplex pietas in eloquio sancto repit̄. Una ē naturalis q̄ q̄s naturali inclinatiōe cōpatit̄ miserijs alioꝝ. ⁊ illis subuēit q̄ntū pōt. et hoc nō est hoc ss. donuz de q̄ loq̄mur. qꝛ etiā infideles talia exercēt opa. Secūda pietas ē v̄tualis ꝓut est v̄tus politica ꝑtinens ad iusticiā ad quā ꝑtinet ꝑentib⁹ ⁊ cōsanguineis exhibere pietatē. Hanc pietatez habuit beat⁹ emeric⁹ qꝛ pater ei⁹ rex stephanus scripserat de hoc sibi legē in q̄ primo ꝯtinebat̄ de fidei catholice obs̄uātia. Secūdo de moribꝫ q̄liter se habeat. Tertio de reuerentia ꝑsonis ecclesiasticis exhibēda. Quarto de dilectōe p̄ncipū. Quinto de susceptōe paupeꝝ ⁊ eorundē sustētatōe. Sexto de defensione iusticie in regno. Tertia pietas ē gratuita q̄ reddit hoīem deo gratū. q̄ q̄dē pietas vt dicit sanc. Tho. in .iij. di. xxxiiij. ar. v. ē donū ss. qd̄ mouet ad releuādas miserias ꝓximoꝝ ex aliq̄ respectu diuino inq̄ꝫtuz scz sunt filij dei vel imagine dei insigniti. q̄ q̄ttuor facit in hoīe. Primo facit deuz reuereri ⁊ obseq̄ ei absqꝫ spe mercedis in p̄senti vel in futuro. ita ꝙ si nunq̄ꝫ esset extremū iudiciū. inferni suppliciū. ⁊ celi gaudiū. deo tñ ꝓpter suā bonitatē vellet seruire ei⁹ p̄cepta implēndo. Secūdo facit sacramēta reuereri ⁊ verba diuina deuote audire. Tertio facit ꝑentibus obedire ⁊ eisdē deuote seruire ñ motu naturali sed amore diuino. Cuius signū est ꝙ si tales molestent̄ a parētibus. nihilominus seruire nō desistunt. Quarto pietas facit hoīem omnib⁹ misereri ꝯstitutis ī miserijs: siue corꝑalibus siue spiritualib⁹. Hinc. j. Timoth. iiij. Pietas ad oīa vtilis est ꝓmissionē habens vite q̄ nunc est ⁊ future. Ubi glo. ait. Om̄is sūma xp̄iane religiōis in misericordia ⁊ pietate cōsistit. Hoc q̄ppe dono illuminat⁹ fuerat beat⁹ emeric⁹. d̄ q̄ legit̄ ꝙ modico cōtētus sopore ꝑ singulas noctes cūctis se in lectis collocantib⁹ vt regiaz decet sobolē duab⁹ cādelis ante se lucētibus in psalmis deo decantādis ī uigilabat. ⁊ in vniuscuiusqꝫ psalmi fine veniā a deo cū cordis ꝯtritione postulabat. Qd̄ pater eius caute ꝑ rimā parietis ꝓspiciebat. nulli tñ suoꝝ manifestabat. sed gaudens de tanta filij sui sanctitate deo gratias agebat dicēs illd̄ Ben̄. xxvij. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni cui benedixit dominus deus me⁹. Septimo de⁹ oīm cognouit b. emericū dono timor⁹. qd̄ se opponit vitio suꝑbie. Nā suꝑbus ē p̄sumptuosus: hūilis v̄o timorat⁹. d̄ hoc timore Ps̄. Initium sapie timor dñi. Idē. Timor dñi sanct⁹ ꝑmanet ī seculū seculi. Scd̄o b. emeric⁹ ex premissis thematis v̄bis cōmēdat̄ a donoꝝ ss. ꝯseruatiōe: cū d̄r. Cōs̄uauit illi misericordiā suā Nā multis dant̄ a deo p̄dicta ss. dona. sꝫ pauci ꝑseuerāt in illis. Uñ Bern̄. ait. Multis datur gratia conuertendi. sed pauc⁹ gratia perseuerādi. Beatus v̄o emeric⁹ multiformis gr̄e donis a d̄o dotat⁹ in breui expleuit tꝑa mlta. qꝛ in iuuentute añq̄ꝫ tꝑali coronaret̄ corōa et̄na coronat⁹ ē. iuxta illd̄ Sap̄. iiij. Rapt⁹ est ne malicia mutaret sensū ei⁹ aut fictō

malicie deciꝑet aīam ei⁹. Est āt sciēdū
ꝙ q̄tuor ꝟtutib⁹ ꝯſuāt diuīa dona. s.
Primo humilitate.
Secundo puritate.
Tertio discretionis eq̄tate.
Quarto timoris virtute.
Primo dixi ꝙ spūssancti dona ꝯſuā
tur hūilitate. Unde Gre. Hūilitas inq̄t
ē custos oīm ꝟtutū ⁊ ꝯſuatrix earuz.
Hinc Esa. lxvj. dr. Sup quez req̄escet
spūs me⁹ nisi sup hūilē ⁊ q̄etū ⁊ tremē
tē ſmōes meos. Et Ber. Hūilitas ait
ē caput oīm ꝟtutū ⁊ obtinet ꝑncipa/
tū. ⁊ ꝑma ceteraꝝ tāq̄z ipaꝝ ꝯſuatrix
Nā sic̄ videm⁹ ad sensū ꝙ ignis sb̄ ci/
nere ꝯſuat: sic ignis spūssctī sub cine/
re hūilitat. O dñe de⁹. o xp̄e pie respi/
ce de solio maiestat tue ⁊ vide q̄z pau
ci sūt tui veri imitatores in hūilitate.
sz pene oēs in p̄ciosis vestimēt ⁊ gem
mis ornat volūt te q̄rere ⁊ nō in cine
re ⁊ luto hūilitat. q̄ tñ inuenire nequi
būt. qꝛ dicit Ber. Qui xp̄m nō q̄sierit
in sceno ip̄m nō īueniet in celo. Se/
cūdo donū ss. ꝯseruat ꝑ ꝟtutē purita/
tis. Nā sic̄ ī vase puro p̄ciosus liq̄r re
ponit: sic donū ss. qd̄ ē p̄ciosissimuz in
corde puro ꝯſuat Sap. j. In maliuo
lā aīaz ñ ītroibit sapia nec habitabit ī
corpe sb̄dito pctis. Tertio donū ss.
ꝯſuat ꝑ discretōis eq̄tatē. Unde Bern.
Nō hz inq̄t callid⁹ host machinamē/
tū efficaci⁹ ad tollendā de corde hoīs
dei dilectionē q̄z si efficere pōt vt in ea
īcaute ⁊ sine rōe ambulet. iō dr. j. Cor.
x. Qui se existimat stare videat ne ca/
dat. Quarto donū ss. ꝯſuat ꝑ timo/
ris ꝟtutē. qꝛ dic̄ Hiero. Nlla res nos
ab oī pctō sic seruat īmunes sic̄ timor
dñi ⁊ timor supplicij. Uere has predi
ctas ꝟtutes: puta hūilitatē: puritatē:
discretionē ⁊ timorē habuit sāct⁹ eme
ric⁹. Cogitabat em̄ mūdialis vite bre
uitatē. supplicij eternitatē. p̄sertim dī
bonitatē. ideo optime conseruauit spi
ritussancti dona dñs deus ex sua mi
sericordia. Tertio beatus emeric⁹
cōmendat ex p̄missis thematis ꝟbis
a donoꝝ spūssancti manifestatiōe: cū
dr. Et inuenit gratiā corā oculis dñi.
Manifestauit aūt deus in ip̄o dona
spūssancti tpe mortis ⁊ post mortez.
Primo inq̄z tpe sue mort. qꝛ pr̄ eius
beat⁹ rex stephan⁹ ꝯuocat regni hun
garie barōib⁹ a singulis sacr̄m exegit.
vt post se regnatuꝝ p̄ficerēt ac diade/
mate ip̄m īsignirēt Sz dñs d̄s suū di
lectū ꝯfessorē p̄us voluit corona gl̄ie
coronare q̄z tpali. iō octo annis añ pa
tris obitū migauit in celū coronādus.
qd̄ sic manifestatū ē. Nā eadē hora sā/
ctus eusebi⁹ cesaree palestine metro/
politan⁹ cū in ꝓcessiōe vnacū clero et
ppl̄o incederet. sonū angelice dulcedi
nis in excelso audiuit de q̄ celū ⁊ terra
resonabat. apertisq̄z oculis cordis vi/
dit aīam beati emerici filij reg hūga/
rie inestimabili gl̄ia duci ī celū. Cūq̄z
sanct⁹ eusebi⁹ de h̄ stuperet audiuit ꝓ
tin⁹ de celo vocē dicētē. Sic honorabi
tur q̄ d̄o ī mūdicia ſuierit. Ip̄a q̄z vi/
sio ⁊ melodie dulcedo cuidam archi/
diacono ꝑ orōnē scti eusebij reuelata
ē. Scd̄o dñs māifestauit ī btō emeri/
co dona ss. p⁹ mortē. nā tot ⁊ tāt signis
choruscauit tricesim⁹ dies sui obit⁹ vt
oīb⁹ in regia vrbe albēsi morātib⁹ nō
dies meror sz gaudij eēt: sed ⁊ patrē d̄
filij sui morte amaricatū letū efficeret
Unde mult ip̄i⁹ miraculis vnuz īsi/
gne referam⁹. Nā in theutonia fuit q̄
dā sceleratissim⁹ noīe korardus q̄ cō
pūct⁹ cū de enormib⁹ peccat absoluti
onē habere neq̄ret trist accessit ad xp̄i
vicariū. q̄ eundē ob sceleꝝ enormitatē
lorica induit ac duabus cathenis cir
cūcinxit. Deinde pctā sua in charta cō
sep̄ta sigilloq̄z ꝓp̄o ꝯsignata eidē tradi

dit dicēs. Uade ⁊ sctōꝝ visita reliq̄as ⁊ vbi dn̄s sua tecū oñderit magnalia ibi dissoluent̄ cathene cuꝫ lorica. ⁊ dle bunt̄ scp̄ta d̄ carta hac. et apiet̄ sigillū hoc. Qui post multa sctōꝝ perlustrata loca venit hierosolymam credens ibi remissionē habere vbi sanguis xp̄i ꝓ redemptōe est effusus. Sꝫ deus volens honorare hūc beatū Emericum ibi noluit illi sua ostendere mirabilia Audiēs igit̄ ille celebrē scti Stephani sanctitatē: venit nouissime ī hūgariaꝫ ad sepulcrū eiusdē. q̄ ibi lachrymis ex deuotōe ꝑfusus voto se ex fiducia magna astrinxit dicēs. Hinc nō recedaꝫ donec sciam q̄nti meriti sis apud deū Quē mox sopor opp̄ssit. ⁊ ecce ei astitit btūs Stephan⁹ dicēs. Scias ꝙ merita mea tibi nō suppetūt: sꝫ vade ad tumulū filij mei q̄ seruiuit deo in v̄gini tate. ⁊ est tāti meriti apd̄ deū ꝙ ipse tibi sufficere poterit. Qui exꝑgefact⁹ statim cōsurgēs let⁹ iuit in eadem eccl̄ia ad tumbā beati Emerici ⁊ supplex cepit ip̄m inuocare. Mirabilis deus ī sctis suis. ecce cūct⁹ audiētib⁹ cū grandi sonitu ceciderunt cathene. ⁊ lorica dispersa est ꝑ eccl̄ie pauimētū Ad cui⁹ sonitū om̄es accurrūt ⁊ vidēt dei magnalia Sigillū etiā sūmi pōtific⁹ fractū intuent̄. Sꝫ neq̄ vestigia lr̄arum apparēt ī carta. Sup q̄ p̄posit⁹ eccl̄ie vna cū canonic⁹ ac clero ac pp̄lo gl̄ificauit deū: q̄ sic cog̃uit ⁊ sublimauit beatū Emericū ꝯseruās illi suā miscd̄iaꝫ Per cui⁹ merita gl̄iosa ⁊ nob̄ ꝯcedat hic gr̄am ⁊ ī futuro gl̄iam Amē

De eodem festo btī Emerici Sermo. cv.

Piritus tuus bon⁹ deducet me in t̄raꝫ rectā. p̄s. cxlij. Hec ꝓfecto v̄ba dicebat gl̄iosus dux ⁊ v̄go Emericus reg⁹ hūgarie fili⁹ dū ī p̄nti vita de bono ī meli⁹ spūscō dirigēte ꝓficiebat q̄usq̄ ad terrā viuētium plen⁹ bonis opib⁹ ꝑuenit: vbi sūma rectitudo est. Ad quā t̄rā eūtib⁹ nob̄ tria st̄ ꝯsiderāda. scilicet.

Primo termin⁹ a q̄ amouemur
Scd̄o mediū ꝑ qd̄ dirigamur
Tertio termin⁹ ad quē d̄ducamur

Prīo dixi ꝙ eūtib⁹ nob̄ ad t̄rā viuētium necessariū ē nob̄ ꝯsiderare a q̄ separamur termīo. qꝛ a nob̄. i. a ꝓp̄a volūtate. iuxta illd̄ Ecc̄i. xviij. A volūtate tua auertere. ⁊ Math. xvj. Si quis vult venire p⁹ me abneget semetip̄ꝫ. i. recedat a ꝓp̄a volūtate. qꝛ dic̄ Greg. Nisi q̄s a seip̄o deficiat ad eū q̄ supra ip̄m ē nō appropinq̄t. Uolūtas v̄o ꝓpria s̄m Ber̄. ē q̄ nō ē cōis d̄o ⁊ hoīb⁹. i. q̄ nō fit ad dei honorē ⁊ ꝓxī vtilitatē. Idē. Quid ē qd̄ odit d̄s aut punit nisi ꝓpriā volūtatē. tolle ꝓpriā volūtatē ⁊ ī fern⁹ nō erit. Osee. x. Cōfundet̄ israel ī volūtate sua. g̃ ab ea debem⁹ recedere a q̄ null⁹ p̄t nisi ꝑtrahat̄. Scd̄o iō ꝯsiderem⁹ mediū ꝑ qd̄ dirigamur qd̄ est spūs dn̄i q̄ deducit int̄ alia ꝑ tria. vicꝫ ꝑ timorē. ꝑ castigatōꝫ ⁊ ꝑ amorē. Primo gr̄a dei siue spūs dei deduc̄ volūtatē hoīs a malo ꝑ timorē īmissum. ꝓuer. xv. Timore dn̄i oīs hō declinat a malo. ⁊ Ecc̄i. ij. Qui timēt dn̄m requirūt q̄ bn̄placita st̄ ei. Iteꝝ Judith. xvj Qui timēt te magni erūt apd̄ te ꝑ oīa id est h̄ ⁊ ī futuro. cū eī aīa misera cog̃uerit ꝑ dei gr̄aꝫ ꝙ ē ī medio hostiuꝫ. ꝙ ibit ꝯtinue ad moriēdū. tādē ad iudicium. deinde ad suppliciū nisi vitā emēdet: tūc īcipit resilire a mala volūtate. ⁊ q̄s ista ꝯsiderās audeat ī pctīs ꝑmanere. d̄ q̄b⁹ Ber̄. In iudicio vndiq̄ ert̄ āgustie. hic pctā accusātia. īde t̄rēs iusticia. sb̄t⁹ horridū chaos. desup iudex irat⁹. int⁹ ꝯscīa vrēs. for⁹ mōs ardēs. si

tūc iust⁹ vix saluabit̄: pctōr sic dep̄hen
sus ī quā ptē se auertet: latere erit īpos
sibile. appere ītolerabile. iudex erit ve
hemēt̄ irat⁹. snīa sel' lata erit īmutabil'
tortores horribiles q̄ nūq̄ miserētur.
tormēta erūt sine īteruallo. timor con
turbat te cū terra apiet̄ corā te. corru/
es ī stagnū ignis ardēt̄ ⁊ fetēt̄. ignis
exteri⁹ carnē ꝯburet. ⁊ v̄mis int⁹ ꝯsciē
tiā corrodet. ibi eris sine fine ⁊ sine spe
miscdīe. oīa q̄z gehēne supplicia supa/
būt deū nō videre ⁊ bonis carere oīb⁹

Scdo spūs dei trahit volūtatē ca/
stigatōe. puta infirmitate: damno ⁊c.
Osee. xj. In funicul' adā traham eum
Gre. Mala q̄ nos h̄ p̄mūt ad deū ire
cōpellūt Tertio dei spūs trahit ꝓpri
am volūtatē amore sui qn̄ īmittit co/
gitare cū q̄ta charitate sit creat⁹ ad di
imaginē. ⁊ cū q̄nta dilectōe sit redēpt⁹
ab eterna morte. de q̄ saluator Joh. iij
Sic de⁹ dilexit mūdū vt vnigenitum
suū daret vt oīs q̄ credit ī eū nō peat.
Hinc Ans. Quid misericordi⁹ dici pōt
pctōri eternis supplicijs deputato q̄z
accipe filiū meū ⁊ da ꝓ te. ⁊ filius. p̄sto
sum. accipe me ⁊ redime te. Tertio
ꝯsiderem⁹ terminū ad quem deduca
mur q̄ ē de⁹ ⁊ lex ei⁹. iuxta illd. Justicie
dn̄i recte letificātes corda. Recte q̄p/
pe st̄ leges q̄ dictāt deo creatori seruire
voluptatib⁹ ꝯtraire. mūdū calcare Et
talis est lex xp̄i dulc̄ ⁊ suauis. Math
xj. Jugū em̄ meū suaue ē ⁊ on⁹ meū le
ue. Greg. Pro amore ei⁹ oīs psecutio
hz dulcedinē. oīs afflictio ꝯsolatōem.
In hac lege btūs Emeric⁹ deduct⁹ est
ad terram rectā ducēte ip̄m bono spū
dn̄i. Un̄ ex p̄missis v̄bis ad honorem
bt̄i emerici duc̄ tria notem⁹ salut̄ do
cumēta in pn̄ti s̄mone dei gratia de/
claranda. s.

Primo varij spūs distinctōem. ibi
spūs tuus bonus

Scdo boni spūs opatōem. ibi. de/
ducet me.

Tertio nr̄i spūs quietatōz. ibi. ī ter/
ram rectam.

Primū itaq̄z documētū declarādum
dixi ex p̄tact̄ v̄bis varij spūs distincti
onē ꝓ eo q̄ dr̄. spūs tu⁹ bon⁹. ꝑ h̄ inu/
ens q̄ sit etiā spūs mal⁹ q̄ abduc̄ pec/
catores ꝑ diuersa vicia ad inferni sup
plicia. Jō sciēdū q̄ q̄druplex spūs di/
stinguit̄ in sacra scp̄tura. s.

Primus humanus.
Secundus diabolicus.
Tertius angelicus.
Quartus diuinus.

Prim⁹ spūs dr̄ human⁹ q̄ s̄m partez
inferiorē. i. sensualē est a deo auersus.
ad visibilia ꝯuersus: īmo ad noxia: q̄
facilis est ad seducēdū. debil' ad opan
dū. ⁊ fragil' ad resistēdum. Et null⁹ ab
ista infirmitate ī hac vita naturaliter
pōt liberari. sic̄ necessitas moriēdi q̄z/
diu viuit hō n̄ tollit̄. ita necessitas pec
cādi saltē venialit̄ ꝯseq̄t̄ vitā pn̄tē. ido
dr̄ Gen̄. viij. Sēsus ei ⁊ cogitatio hūa
ni cordis ī maluz ꝓna sunt ab adole/
scentia sua. Et Eccs. ij. Cūcti dies eius
doloribꝫ ⁊ erūnis pleni st̄. Hinc Bern̄
in meditatōib⁹. Nō iste quē gesto īfor
mare nō valeo. cec⁹ ē sz ⁊ mut⁹ surd⁹ ī
ueterat⁹ dieꝝ maloꝝ. rebell' v̄tuti ⁊ v̄i
tati. inimic⁹ cruc̄ xp̄i: vēdit īnocentez.
viceuersa vult crucifigi crucifixū. ⁊ in
fra dic̄. In insipiētia sua nihil est deus
tabescit bonis ⁊ mal' pascit̄ alienis et
īmūdis cogitatōib⁹ vacat; quatitur ⁊
nō fatigatur. ⁊ sic in illis transgrediēs
de die in diē. de nocte in noctem. Un̄
merito quilibet clamare pōt ad deuz
altissimum: ⁊ dicere illud Hiere. xv.
Ue mihi mater mea: quare genuisti
me virum rixe. virum discordie ī vni
uersa terra. Sed certe vt dicitur ad
Roma. viij. Qui s̄m carnē sunt: que

carnis sūt sapiūt. Et ifra. Si ſm car/
nē vixerit moriemi. si āt spū facta car
nis mortificauerit viuet. Et hi solū/
mō itelligunt miseriā ⁊ piculū suū. sic
be. Ber. q̄ sic dicebat. Si me ñ ispicio
meip̄m nescio. si autē me ispicio meip
sū tolerare nō possuz. tāta in me inue
nio q̄ digna sunt rep̄hēsiōe ⁊ ꝯfusiōe. ⁊
q̄nto sepi⁹ me discutio: tāto pl'es abo
miatōes in angul' cordis mei inuēio.
ex q̄ nāq̄z peccare cepi nūq̄z vnā diez si
ne pctō trāsire potui: nec adhuc pecca
re cesso. sz de die in diē. de hora i horaz
pctā pctis addo ⁊ ea p̄ oculis hēo. nec
gemo nec fleo. qd̄ vtiq̄z ē mort̄ idiciū
⁊ eterne dānatōis signū. a q̄ dānatiōe
spūs hūan⁹ nūq̄z p se cauere se poterit
exq̄ ē spūs vadēs ⁊ ñ rediēs. iō d̄r Job
xxxij. Spūs ē i hoib⁹. ⁊ inspiratio om̄i
potētis dat intelligētiā boni. s. ⁊ mali.
boni ad opandū. mali ad fugienduz.
Dicit em̄ Aug. Gr̄a ē lumē aie faciens
hoiez pctm̄ suū cog̃scere. Idē. Nolētez
gr̄a p̄uenit vt velit volentē subseq̄t vt
possit. Jō petit eccl'ia in collecta dicēs
Tua nos dñe gr̄a sp̄ p̄ueniat ac seq̄t.
Hinc Esa. xxvj. Oia opa nr̄a opat⁹ es
nob dñe. Qd̄ ꝯfirmat saluator Jo. xv.
dicēs. Sine me nihil potestis facere.
g̃ ſm Aug. de correctōe ⁊ gr̄a. Gr̄e d̄i
ē q̄cq̄d boni agim⁹. O igit hūane spiri
tus iflate sup̄bia. o excecate ꝯcupiscen
tia cur nō ꝯsideras vias tuas. cur nō
te būilias ad d̄i misericordias. cur d̄o
nō ag̃ de bōis gr̄as. ecce nihil bōi ad
salutē ex te vales facere. clama igr̄ ad d̄i
ifinitā misericordiā dicēdo. Et spm̄ re
ctū inoua i visceribꝫ meis. Scd̄us
spūs ē diabolic⁹. de q̄ Luc. xj. Cū imū
dus spūs exierit ab hoie ābulat p lo/
ca arida q̄rēs requiē ⁊ nō iueniēs dic.
Reuertar i domū meā vñ exiui. et vi/
det scopis mūdatā ⁊ ornatā vadit ⁊ as
sumit septē spūs neq̄ores se. ⁊ ingressi
habitāt ibi. ⁊ fiēt nouissima hois illi⁹
peiora p̄oribꝫ. Hic autē spūs cū spiri/
tu hūano. i. sensualitate fed⁹ inijt vt p
dāt totū hoiez et̄nal'r. Uñ Bern̄. Dia
bol⁹ cōfidit de adiutorio carnis. qm̄
mag̃ nocet domestic⁹ hostis. Illa v̄o
ad subuersiōz meā fed⁹ cū illo inijt: vt
pote de pctō nata. in pctō nutrita. ni/
mis corrupta ab origine: sz mlto am
pli⁹ viciata p̄ua ꝯsuetudie. Hic dicit
magn⁹ Alb. i ꝯpēdio q̄ spūs malign⁹
decipit hoies q̄ttuor mōis. Prio sua
dēdo bonū ꝓpt̄ malū. vt dare elemo/
synā q̄ exinde gl'iet. Secūdo suadēdo
malū sub spē boni. sic p̄iurare ꝓ reb⁹
terrenis alteri⁹ ꝯsuādis. cū tñ ꝓ nll'a
re deberet peierare. Tertio decipit dis
suadēdo bonū tāq̄z nociuū. vt cuz dis/
suadet ꝓbo viro religiōis ingressū ne
egrediēs inde tādē peniteat bonuz fe/
cisse. Quarto d̄cipit diabol⁹ dissuadē/
do malū vt ad pei⁹ reducat. sic qñ sua
det tp̄antiā i victu ⁊ sōno vt q̄s icidat
i idiscretā abstinētiā ⁊ amētiā. ⁊ ꝓfecto
exq̄ d̄r mille artifex hz mille mōs nocē
di. Uñ Bern̄. in meditatōibꝫ. Diabo/
lū quē vt incorp̄eū videre nō possū iō
min⁹ caueo. Et ifra. Laq̄os p̄auit i au
ro ⁊ argēto ⁊ in p̄sonaꝝ pulchritudie.
⁊ in oibꝫ illis q̄bꝫ abutimur: cuz illis
male delectamur imediate illaquea/
mur. nec solū p̄auit laqueū: sz ⁊ viscū.
Uisc⁹ ē amor possessiōis. affect⁹ cogi/
tatiōis. cupiditas honor̄ ⁊ voluptas
carnis. q̄bꝫ aīa iuiscat ⁊ irretit ne pen
na ꝯtēplatōis sup̄ne hierusalē discur/
rere possit. Sagitte diaboli sūt ira: gu
la: luxuria ⁊c. q̄bꝫ aīa vulnerat sic cor
pus ferro sauciat. ⁊ q̄s ē q̄ ei⁹ iacula ig
nea possit extiguere. Et Leo papa in
ſmōe. Nō desinit hostis antiqu⁹ dece
ptionū laq̄os vndiq̄z p̄tendere. nouit
cui adhibeat est⁹ cupiditat̄ cui gule il
lecebras igerat. cui apponat icitamē/

tũ luxurie. cui ĩfũdat vir⁹ inuidie. no/
uit quez merore ꝯcutiat. oĩm discutit
ꝯsuetudines. vẽtilat curas. scrutat̃ af
fect⁹. ⁊ ibi q̃rit causas nocẽdi vbi quez
viderit studiosi⁹ occupari. hec ille. Et
iõ nll'a ꝑsona i hac vita ẽ secura. null⁹
loc⁹. null⁹ ordo. nullũ tp̃s. nll'a etas.
Uñ idẽ Ber̃. Nusq̃z ẽ securitas fratres
mei neq̃z ĩ celo neq̃z ĩ ꝑadiso. ml'to mi
n⁹ in mdo. in celo em̃ cecidit angelus
sub pñtia deitat̃. Adaz ĩ ꝑadiso ĩ loco
voluptat̃. iudas ĩ mdo ĩ schola salua
tor̃. Idẽ. Si ei ocul' videremꝰ ad q̃n/
tã maliciã nos mouet mir̃ eẽt toti mũ
do ꝙ vix saluaret̃ vn⁹ hõ. Nã ex angeli
ca natura astute aggredit̃. et ex longa
malicie exꝑientia cito fallit. Magnã
nãq̃z accepit a d̃o ptãtem vt q̃nq̃z cor
poral'r affligat. sic̃ videm⁹ ĩ obsessis.
q̃nq̃z sanguinẽ ad maliciã ĩcitãdo. q̃n
q̃z mirabiles imaginatões imp̃men/
do. Diabol⁹ ei nõ ẽ ĩmissor malaꝝ co/
gitationũ sz ẽ incẽsor. lz absolute nesci
at hoĩm cogitatões tñ opinat̃. Tũ ex
cordis motõe. Tũ etiã ex fantasmatũ
formatiõe in cerebro. ⁊ illas aut ignit
aut debilitat si suspicat̃ bonũ fore. Ne
cesse igit̃ ẽ oĩb⁹ nob̃ vt clamem⁹ ad do
minuz dicẽtes. De ore leõis libera me
⁊ a cornib⁹ vnicorniũ aĩaz meã. Ter
ti⁹ spũs ẽ ãgelic⁹. de q̃ ad Heb. j. Oẽs
sũt admĩstratorij spũs ĩ mĩsteriũ mis/
si ꝓp̃t̃ eos q̃ hereditatẽ capiunt salut̃.
Qui q̃dẽ ĩ se hñt puritatẽ ⁊ simplicita
tẽ. ad deũ habẽt ꝯformẽ volũtatez. ad
nos v̄o magnã charitatẽ vidẽtes taz
fragiles nos ꝯ tã fortes hostes ⁊ astu
tos pugnãdo nõ sufficere. ex diuĩa or/
dinatõe custodiũt nos sp̃. iuxta illud
Ps̃. Angel' suis de⁹ mãdauit de te vt
custodiãt te ĩ oĩb⁹ vijs t. iõ nũc hostes
repellũt. nũc informãt. nũc orões no/
stras ad deũ ꝑferũt. Ber̃. Discurr̃t an/
geli int̃ nos ⁊ deũ fidelissime portan/
tes nr̃os gemit⁹ ad deũ ⁊ gr̃am fidelis/
sime reportãtes. Et beat⁹ Hiero. ait.
Perferũt angeli cogitatões ⁊ deside/
ria in ꝯspectu dei. Apoc̃. viij. ascendit
fum⁹ aromatũ d̃ manu angeli ĩ cõspe
ctu dñi. Quid ẽ fum⁹ arõatũ nisi orõ/
nes ⁊ desideria electoꝝ q̃ ĩpi repñtant
d̃o efficaci⁹ q̃z dicta sũt. sic̃ aduocat⁹ ef
ficaci⁹ ꝓseq̃t̃ materiaz a simplici hoĩe
auditã. Uñ Job. xxxiij. d̃r. Si fuerit ꝓ
eo angel⁹ loq̃ns miserebit̃ ei⁹. Et Za/
charie. j. dixit angel⁹. Uq̃z quo dñe ex/
ercituũ nõ misereberis hierusalẽ ⁊ vr
biũ iuda q̃b⁹ irat⁹ es. si em̃ angeli post
deũ nos nõ adiuuarent null⁹ nostrũ
ad ultoꝝ saluari posset. q̃z dicit beat⁹
Hiero. Neq̃z tuta esse posset hũana ĩ
firmitas int̃ tot ⁊ tãtas hostis illi⁹ ĩsi/
dias nisi sanctoꝝ angeloꝝ muniret̃ p̃
sidio. Magnas g̃ agam⁹ gr̃as deo q̃
tã fortissimis celi militib⁹ vitã nostrã
muniuit. ⁊ ãgel' ĩpis deuote ꝟuiam⁹.
q̃ ꝓ nob̃ die ac nocte libenter seruiũt.

Quart⁹ spũs ẽ diuin⁹. s. pr̃ ⁊ fili⁹ et
spũssanct⁹ in vna eẽntia. de q̃ Job. iiij
Spũs ẽ de⁹. Est em̃ iste spũs suauis
bon⁹ misericors. ⁊ oĩs bõitatis ⁊ dul/
cedinis fons ⁊ origo. q̃ aliq̃n nob̃ ꝓui
det mediãtib⁹ angel'. q̃nq̃z ĩmediate ꝑ
suã gr̃am ⁊ nũq̃z cessat hoĩes adiuua
re etiã suos inimicos. q̃z vt dic̃ Greg.
Oĩa in nihilũ tẽderẽt nisi man⁹ dei su
stẽtaret. Cui singuli nostꝝ dicãt. Spi
rit⁹ tu⁹ bon⁹ deducet me in terrã. i. in
viã salutis ⁊ inde in locũ felicitatis.

Secũdũ salut̃ documẽtũ notem⁹
ex themat̃ verbis boni spũs dei opa/
tionẽ: cũ d̃r. Deducet me. Btitudo em̃
ẽ q̃d supnaturale bonũ ad quã hõ or
dinat̃: sz ex naturalib⁹ ꝑuenire nõ põt
nisi deducat̃ a d̃o ꝯditore nature. Cu
ius q̃dẽ spũs opatiões salutares licet
sint ml'te: tñ eminẽti⁹ in btõ duce eme
rico relucẽt he tres scz

Primo mentē ipi⁹ dulcorauit
Scdo mentē ipi⁹ eleuauit
Tertio ipm in bono ꝯſuauit.

Primo dixi ꝙ ſpūs bon⁹ dñi mentez beati Emerici dulcorauit. Natura ei ſpūs diuini ē ꝙ ex toto corde ſibi ſuiē/tib⁹ q̄ndā ſpūalē dulcedinē infundat. iuxta illd ps̄. Quā magna mltitudo dulcedinis tue quā abſcōdiſti timen/tib⁹ te. Notāter dic̄. abſcondiſti. qꝛ ſm Bern̄. Delicata ē diuīa ꝯſolatio ꝛ non dabit̄ admittētib⁹ alienā. nec īueniet̄ ī terra ſuauit̄ viuētiū. De hac dulcedīe dr̄ Sap̄. xij. O q̄ bon⁹ ꝛ ſuauis ē ſpūs tu⁹ dñe. Certe bon⁹ ꝛ ſuauis q̄ fac̄ ter/rena deſipere. voluptates abijcere. pe/nitētiā eligere. Hinc Gre. Suaue eſt eſſe in reb⁹ hūanis ſz eis tm̄ q̄ ſpūalia nō guſtāt. Guſtato nāq; ſpū d̄ſipit oīs caro. Hāc ꝓfecto dulcedinē ſpūs ībi/berat iſte btūs dux emeric⁹ a puericia iō abhorrebat delicias ꝛ mdi pōpas. ſz die ac nocte ītēdebat ſuaui orōi. Un̄ legit̄ de eo ꝙ b. Emeric⁹ modico ꝯtēt⁹ ſopore ꝑ ſingl̄as noctes cūct̄ ſe ī lectiſ collocātib⁹ ꝛ vt regiā decet ſobolē du/ob⁹ cādelabr̄ an̄ ſe lucētib⁹ ī pſalmis deo decātādis īuigilabat. Et ī vniuſ/cuiuſq; pſalmi fine veniā cū cordis cō tritione a deo poſtulabat. Qd̄ pr̄ eius caute ꝑ rimā parietis ſepe ꝓſpiciebat. nulli tn̄ ſuoꝝ manifeſtare volebat. O quāta ſuauitate tenebat̄. o q̄nta dul/cedine replebat̄ cui oīa terrena deſipi ebant Scda oꝑatio ſpūs dñi in be ato Emericio eſt ꝙ mentez ipi⁹ ſupra ſe eleuauit vt p̄terito ꝝ pn̄tiū ꝛ futuro rum certā cognitionē hr̄et. Nam ſm Nicolaū de Lyra in ꝓlogo ſuꝑ pſalte rium eleuatio tal̄ mētis ſiue cognitio fit ſm grad⁹. Prim⁹ grad⁹ ē cū alicui reuelat̄ aliqua viſio ꝛ cuz h̄ ei⁹ intelli/gentia. ſicut Hieremias. c. j. vidit ollā ſuccenſam cui⁹ facies erat a facie aq̄/lonis. ꝛ intellexit ꝑ hoc deſignari exer citum babylonis ventuꝝ ad combu/rendum hieruſalē. Unde nec pharao nec rex balthaſar nec cayphas habue runt mentē eleuatā. Licet enim Pha rao ī ſomnis vidit ſeptē ſpicas ex vno calamo ꝓcedentes. ſimiliter ſeptē bo/ues pingues ꝛ ſeptē macilentos q̄ ſu/perauerūt pingues. vt habetur Gen̄ xlj. Et Balthaſar in vigilia vidit ma/num ſcribentē in pariete. Mane the/tel phares. Dan̄. v. quia nō habuerūt intelligentiā. Sed Joſeph ꝛ Daniel q̄ intellexerūt. Ideo dicit̄ Dan̄. x. Intelli gentia opus eſt in viſione. Eadem rō ne Cayphas Job. xj. qui dicebat. Ex/pedit vobis vt vnus moriatur hō ꝓ populo ꝛ non tota gens pereat. Intē debat em̄ ſolū dare cōſiliū ꝙ innocēs chriſtus magis deberet mori q̄ Ro/mani tollerent locū ꝛ gentem. Propt̄ hoc non fuit ꝓpheta ꝓprie loquendo: ſicut aſina Balaam non fuit animal rationale: q̄uis per linguā eius fue/rit prolatū verbū rationale: āgelo ipi us linguam mouente: abſq; tamē co/gnitione aſine. Sic ꝛ Cayphas a ſpi/ritu ſancto dicebat. nō tamen ſicut ſpi ritu ſſanct⁹ flagitabat ipe intelligebat

Secūdus gradus eleuatōis men tis ſiue reuelatiōis eſt quādo non fit aliqua viſio vel apparitio: ſz auditur vox inſtruens de aliquo ſuꝑnaturali ter. ſicut. j. Regum. iij. Samuel audi uit vocē dñi loquentis: nec tamen vi/dit aliquā effigiem ſibi apparentem. Quod patet ex hoc quia credidit ꝙ he ly ſacerdos loqueret̄ ei. ꝛ iſte grad⁹ ele uatōis mēt̄ ē excellētior q̄ p̄m⁹. qꝛ vo cibus q̄s certificat̄ mag̃ q̄ figur̄ tm̄.

Terti⁹ grad⁹ eleuatiōis mētis ē qn̄ non ſolum auditur vox inſtruens: ſz etiam cū hoc ꝑſona aliqua loquens. Eſt iſte grad⁹ reuelatōis eſt excellētior

p̄dictꝰ duobꝫ gradibꝫ. q̄ variat̄ triplici
ter. qꝛ ꝑsona apparēs aliqñ ē hō sctūs
sicut. ij. Mach. xv. hr̄ ꝙ Onias iaꝫ de
functus apparuit iude machabeo di
cens ei de hieremia ꝓpha sil'r apparē/
te. hic ē q̄ multū orat ꝓ ppl'o ⁊ vniuer
sa ciuitate sancta hierl'm. Aliqñ q̄ ap/
paret est angelꝰ. sic̄ cōit̄ fuit ī veteri et
nouo testō Lu. j. btē v̄gini gabriel. Ali
qñ q̄ apparet ē effigies repñtās ipsuꝫ
deū. sic̄ Esa. vj. dr̄. Vidi dñm sedētem
sup̄ soliū excelsuꝫ. ⁊ infra Audiui vocē
dicētꝫ mihi. quē mittā ⁊ q̄s ibit ꝓ nob
⁊ dixi. Ecce ego mitte me. Et iste g̃dus
reuelatōis est excellētior aliꝫ duobꝫ p̄
dictꝫ. Nūc reuelatōis g̃dū habuit be/
atꝰ Emericꝰ; de q̄ legit̄ ꝙ dū nocte q̄/
dā orōnis cā secreto vno tm̄ ꝯtētus fa
mulo antiq̄ssimā q̄ ī ciuitate ⁊ vespri/
mieñ. ad honorē scti Georgij fabrica/
ta ē intraret eccl'iaꝫ: ibiq̄ꝫ orōni vacās
q̄d acceptabilꝰ deo offerret penes se
tractaret. subito lumen cū ingēti clari
tate totū eccl'ie circūfulsit edificiū. in q̄
vox diuīa de supnis sic intonuit. Pre
clara ē v̄gītas, v̄ginitatē a te mentꝫ et
corpis exigo. hāc offer. ī h̄ ꝑsta ꝓposito
Ille aūt nō in se p̄sumēs sꝫ ad gratiaꝫ
tāq̄ꝫ ad verā medicinā ꝯfugiēs ait Do
mine deꝰ vniuersitatꝫ inspector ⁊ hūa
ne ībecillitatꝫ adiutor q̄ aufers spiritū
p̄ncipū. ⁊ terribil'es apd̄ reges t̄re bñ
placitū in me ꝑfice ⁊ noxios motꝰ q̄ ꝯ
aīam militāt rore miscdie tue extīgue
Tādē mīstro q̄ huic ⁊ aliꝫ diuīs my/
steriꝫ aderat ne cuiq̄ꝫ rem hmōi vsq̄ꝫ
ad obitū apiret obsecrādo īterdicebat
Qui tādē ex paterna dispositōe v̄ginē
regiā despōsauit cū q̄ in v̄ginitate vi/
uēs carnē suam ieiuniꝫ macerabat ⁊
aīam orōe reficiebat ne carnis titilla/
tio dñaret. O mirāda iuuenis ꝯtinen
tia q̄ fonte lachrymaꝝ extinxit amorꝫ
incēdia. Quartꝰ q̄ꝫ gradꝰ eleuatōis
mentꝫ siue reuelatōis ē q̄ñ sine appa/
ritione alicuꝰ signi vel figure sensibil'
capit̄ v̄itas d̄ occultꝫ ꝑ diuinā reuela
tionē. ⁊ iste gradꝰ reuelatōis ē excellen
tior p̄dictꝫ. Sic̄ ille diceret̄ melioris ī/
genij q̄ sine sil'itudinū manuductione
ad capiēdā v̄itatē instrueret̄. Et in isto
g̃du spūssctūs aliqñ eleuat mentē ali
cuiꝰ de p̄ñti tm̄ ⁊ nō de futuro; nec d̄ p̄
terito. Sic̄ Actuū. x. de nūciꝫ cornelij
dixit spūssctūs petro. Ecce viri tres q̄
rūt te. ⁊ sic facta est reuelatio de p̄senti
nō tm̄ de p̄terita visiōe cornelij q̄ vidit
angelū sibi dicentē. mitte viros ī Jop
pen ⁊ accersi symonē. h̄ dicet tibi q̄d te
oporteat facere. Quā visionē Petrus
postea cog̃uit ꝑ reuelatōꝫ cornelij. Si
milit̄ nec cog̃uit descēsuꝫ s. s. sup̄ corne
liū ⁊ eiꝰ amicos audiētes v̄bū dei. ꝓpt̄
qd̄ h̄ vidēs petrꝰ fuit valde admiratꝰ
qd̄ nō fuissꝫ si p̄cog̃uisset. Aliqñ vero
spūssctūs tāgit mētē ⁊ eleuat tm̄ de p̄/
terito. sic̄ moysi facta fuit reuelatō cre
atiōis celi ⁊ t̄re cum dixit. In p̄ncipio
creauit deꝰ celū ⁊ terrā. Aliqñ āt spūs/
sctūs eleuat mētē alicuiꝰ tm̄ d̄ futo. sic̄
Gen. xxij. Isaac bñdicēs filio suo Ja/
cob cog̃uit ea q̄ circa eū erūt futura. ta
mē ipm̄ p̄ñtē non cog̃uit. qꝛ credebat
ipꝫ eē esau. nec cog̃uit ꝯsiliū rebecce p̄/
teritū qd̄ dederat Jacob ꝓ petitōe bñ
dictōis p̄ne. Aliqñ āt s. s. eleuat mētez
de p̄ñti ⁊ futo sil'. sic̄ Gen. xlix. Jacob q̄
p̄ senectute videre ñ poterat manassen
⁊ effraym p̄ñtes ꝑ spm̄ ꝓpheticū cog̃uit
ꝓpt̄ qd̄ cācellatꝫ manibꝫ dexterā super
iuniorē posuit q̄d eēt futuꝝ vtriq̄ꝫ p̄di
xit. Aliqñ v̄o s. s. eleuat mētē ī cognitō
nē de p̄ñti p̄terito ⁊ futuro sil'. sic̄ Luc.
j. dr̄. ꝙ elizabeth ad salutatiōeꝫ marie
repleta est spūsctō. ⁊ exclamauit ⁊ di/
xit. Bñdicta tu ī mulieribꝫ ⁊ bñdictus
fructꝰ vētrꝫ tui. Ubi patet ꝙ cognouit
filium dei esse in vtero presentialiter.

seqtur. Et btā q̄ credidisti. s. angl'o nū
ciāti. vbi pz q̄ fuit illustrata d̄ mō ꝯce
ptōis p̄terito. Sil'r fuit edocta d̄ futu
ro. iō dixit. Perficiēt̄ i te ea q̄ dicta sūt
tibi a dño. Spūsscūs eī opat̄ in mēti
bus hoīm ꝓut vult. Sic etiā eleuaue
rat mētē bti Emerici ducꝭ. Uñ legit̄ d̄
ipo q̄ dū sel'btūs rex stephan⁹ ad ec/
clesiā bti martini quā ipe i sctō monte
pānonie ichoauerat: ꝛ egregia mona
cho ꝝ ꝯgregatōe decorauerat cā orōis
vna cū filio aduenit. rex sciēs pueri p̄/
cellēs meritū: honorē q̄ eū decuit ipē/
dit filio. qꝛ pacta ꝓcessiōe filiū p̄us sa
lutāduꝫ p̄misit. puer āt emeric⁹ spūscō
replet⁹ ꝓut ei reuelauerat ſm h̄ frībus
oscula ineq̄lit̄ distribuit. alij q̄dē vnū
alij tria. alij q̄nqꝫ. postremo vni septē
oscula mltiplicauit. quā rē oīb⁹ intuē
tib⁹ pr̄ admirabat̄. ꝛ finita missa de h̄
ꝑcūctat⁹ a filio cur ineq̄lit̄ frīb⁹ oscula
distribuit. q̄ singl'oꝝ merita corā pr̄e ꝑ
tractās. vicꝫ. q̄ꝫto tp̄is spacio i virtute
ꝯtinētie ꝑstitissent ꝛ sub ea ꝯsideratōe
alijs plura. alijs pauciora. illi ꝟo cui
septē mltiplicauit ꝟginalē vitā ꝑduxis
se asseruit qd̄ h̄ mō cōptū ē. vt pz in ser
mone p̄cedēti Tertio q̄ꝫ spūs bon⁹
dñi btm̄ emericū i bono ꝯſuauit sine
q̄ null⁹ in bono ope ꝑseuerare p̄t. qꝛ si
cut necesse est creature vt creet̄ a dño.
ita necesse ē vt ꝯſuet̄ i bono. iō dicebat
saluator. Oīs plātatō quā pr̄ me⁹ cele
stis nō plātauit eradicabit̄. Sꝫ assistē
te gr̄a talia ꝑficit opa q̄ nō possꝫ ex na
tura. Aug⁹. Scti pr̄es inspiratōe diui
na fecer̄t difficilia q̄ qd̄ āmō nob̄ vidē
tur ipossibilia. ꝛ h̄ ē qd̄ dic̄ apl's Ro.
viij. Sil'r aūt ꝛ spūs adiuuat infirmi
tatē nr̄am. Et. j. Chor̄. xv. Habūdāti⁹
illis oīb⁹ laborauī. ꝛ subdit. nō ego sꝫ
gr̄a dei mecū. Jō ꝯcludit ps̄. di. Mi/
sericordia ei⁹ subseq̄t̄ me. s. i bono icho
ato ad ꝑficiēdū. Et Phil'. j. Qui cepit
in vob̄ op⁹ bonū ꝑficiet. Hinc. j. Pet̄.
vlt̄. De⁹ aūt oīs gr̄e q̄ vocauit vos in
eternā gl'iam suā in xp̄o ih̄u modicuꝫ
passos ipe ꝑficiet ꝯfirmabit solidabit
qꝫ. Hoc spū ꝯfortat⁹ beat⁹ Emericus
sup̄ fragilitatē hūane nature int̄ deli/
cias diuitias ꝛ honores i iuuētute cū
ꝟgine sibi despōsata ꝑseuerauit i ꝟgi
nitate: hūilitate ꝛ vite austeritate ac d̄
uotiōis sanctitate. i q̄b⁹ ꝑ se ꝑmanere
nō potuisset Tertiū salutꝭ documē
tum ex thematꝭ ꝟbis declarādū ē nr̄i
spūs q̄etatio cū d̄r. Deducet i terrā re/
ctam. i. in eternā gl'iaꝫ q̄ d̄r terra viuē/
tium. nr̄a ꝟo terra moriētiū. Jbi ei be
ati viuūt ſm rectitudinē rōnis deum
sup̄ oīa diligēdo ꝛ ꝓximos sic̄ seip̄os.
Nā i p̄nti appetit⁹ noster est ita fame
licus q̄ si totū mdm cū oīb⁹ bonis ha
beret satiari nō posset. sed in terra vi/
uentiū dicet illud ps̄. Satiabor cum
apparuerit gl'ia tua. Bern̄. Aīa oīb⁹
occupari pōt: satiari aūt nō. nisi eo ad
cui⁹ imaginē creata est. Et beat⁹ Aug.
de ciui. dei. Si hō illd̄ summū bonuꝫ
attingit: in illo oīa bona ꝑcipit. Nā il
lud solum est optimū ꝛ veꝝ bonū qd̄
om̄ia bona p̄cellit sine quo nulla na/
tura subsistit. nulla doctrina instruit.
nullus vsus expedit. ibi om̄ia secura
sunt: nulla bona deficiūt. h̄ bono spūs
beati Emerici q̄etatus in terrā rectaꝫ
deductus est. vt patet in visione beati
eusebij cesarien̄. palestine. q̄ vidit ani/
mā beati emerici existēs tūc i ꝓcessiōe
cum ingēti exultatōe ab angelis dedu
ci in celū. vbi q̄ postulat a deo ipetrat
sicut patet de Conhardo alemano vt
patꝫ in legēda. q̄ ei veniā pctōꝝ mira
culose impetrauit. Rogem⁹ igr̄ ꝛ nos
vt nob̄ etiā impetret spm̄ bonum dñi
qui deducat in terrā rectā viuentium
vbi sine fine videbitur pater fili⁹ ꝛ spi/
ritussanctus

De sancto Martino episcopo

De sancto Martino epo
Sermo.cvj.

Recinxisti

p me vtute ad bellum ⁊ sup plantasti insurgētes in me subtus me.ps.xvij. Charissimi hec v ba licz dauid dixerit de seipo. tn rōna biliter intelligi pñt de btō martino q̄ triumphauit de trib humani gener inimicis.s.

Primo de diabolo q̄ ē inuisibilis.
Scdo de mdo q̄ ē infatigabilis.
Tertio de carne q̄ est insepabilis

Prio nāqz beat martin triūphauit de diabolo q̄ ē host inuisibil.iō vbiqz valde timēd.j.Pe.vlt. Aduersari vr̄ diabol circūit tāqz leo rugiēs q̄rens quē deuoret.cui resistite fortes in fide Cōtra hūc hostē b.martin fortiter di micauit ⁊ eū vicit:nō solū iuisibilit sz etiā visibilit. apparuit eī ei diabolus purpurat ⁊ diademate nitēs dicēs se eē xpm. Qui ī spū itelligēs fore īimicū dixit. Dñs me nō purpuratū nec dya demate nitentē se vētur pmisit. Ego euz nisi ī ea forma q̄ passus ē videro: nō credā. Ad hāc vocē diabol dispa ruit ⁊ cellā fetore repleuit. Ecce quō p muz inimicuz vicit b.martin. Jō bñ dr̄ martin q̄si martē.i. bellum tenēs.

Scdo q̄z triūphauit d mdo q̄ ē infa tigabil.mltos q̄ppe se seq̄ntes fatiga uit ⁊ tādē īcinerauit ⁊ adhuc vadit ve locit ⁊ sequūt ip̄z mlti.de qb Jac.iiij. dr̄ Qui amic ē mūdi īimic ꝯstituit di Et b.Gre.ait. O vita pñs q̄z mltos de cipis q̄ dū fug nihil es.duz vider vm bra es.duz exaltar fum es. dulc es stult.amara sapiētib.q̄ te amāt:non te cog̃scunt.q̄ te fugiunt ipi te itelligūt alijs te lōgā pmitt vt decipias:alijs breuē vt ī desperatōez īducas. Hunc etiā inimicuz dei ⁊ sui miles xpi mar tin pcinct paupt̄ate ac humilitate su perauit.qr p ipm nō cucurrit:sz post xpm. Un dr̄ de eo q ocul ac manib ī celuz sp intendēs īuictuz ab orōe spm nō relaxabat.sz duc sui xpi auxilium poscebat Tertio ipe triumphauit d tertio hoste.s.carne q̄ est insepabilis.q̄ vt dicit apl's:ꝯcupiscit aduersus spm ⁊ spirit aduersus carnē. Hinc Tulli ait. Nulla capitalior pest est q̄z volu ptas corpis. ꝓpterea pmonet apl'us Col.iij. Mortificate mēbra vr̄a q̄ sūt sup terrā. Qd salubre ꝯsilium ipe sic te nuit vt etiā tpe sue mortis noluit mo ri nisi in cinere ⁊ cilicio.cui austeritati vite ꝯsonat sui nomis ethimologia. Martin em dr̄ q̄si martyr vnus: q̄ est pcinct xpi miles supplantās mun dum carnē ⁊ diabolū. Un ex pmissis vbis beat Martin a duob spēalit cōmendatur.s.

Prio a spēali certamīe.ibi. Precin xisti me vtute ad bellum.

Scdo a notabili iuuamīe.ibi.⁊ sup plātasti insurgētes ⁊c.

Primo dixi q beat martin ꝯmēdat ex his vbis themat a spēali certamie cū dr̄. Precinxisti me vtute ad belluz. sic em in bello materiali req̄runt ar ma ⁊ indumēta bellica.ita ī spūali ar ma ⁊ īdumēta spūalia q̄ sunt vbū dei ⁊ virtutes.⁊ ī vtrisqz armis beat mar tin legitime certauit. Pro q̄ ē notan dum q triplex est militia.s.

Prima militia laycalis
Scda militia clericalis
Tertia militia spiritualis

Prima igit militia est laycal. qñ quis per arma bonū pacis procurat. de q̄ dicit Aug.li.de verbis dñi. Milita re nō est delictū.sz ꝓpter pdā militare peccatum est. Jdem ad Bonifacium Noli estimare neminem deo placere posse qui armis bellicis mistrat. In

his erat san. dauid cui dñs tã magnũ
testimoniũ ꝑhibuit. In his erat ille cẽ
turio q̃ dño dixit. Dñe nõ sũ dign⁹ vt
ĩtres sub tectũ meũ. xxiij. q. j. noli. Vñ
Luce. iij. Milites veniẽtes ad iobem
baptistã dixerũt ei. Quid faciemus et
nos scz ꝓ nostra salute. Non dixit di/
mittatis militiã. sed quid. Neminem
ꝯcutiatis nec calũniaz faciatis. estote
ꝯtenti stipẽdijs vestris. Hec reuera ẽ
regula militantiũ quã q̃ obseruãt vi/
uent. Sed qꝛ modernis tꝑibꝫ multi
z q̃si oẽs calũniãt: rapiũt: spoliãt: vul/
nerãt: discordiã poti⁹ suscitãt q̃z extin/
guũt. tales sunt lorica diaboli induti
quẽ imitant q̃ ab initio homicida fu/
it. Iõ b. Aug. ꝓꝑ taliũ ꝑiculũ sepe di/
cere solebat. Tria inq̃t didici a mgr̃o
meo Ambrosio. Primũ ꝙ nemi mili
tare ꝯsulo. Secũdũ ꝙ neminẽ matri/
monio tradi ꝓcurabo. Tertiuz ꝙ ad
ꝯuiuiũ inuitat⁹ nõ ibo. Verũtñ vt oĩs
laicaliter militans vere possit dicere.
cũ bea. mar. illud verbũ thematꝫ. In
duisti me virtute ad bellũ: tria debet
habere in se q̃ bea. mar. in ista militia
habebat. s. bonã volũtatẽ hũilitatez z
pietatẽ. Primo inq̃z miles dz habere
bonã volũtatẽ vt pugna ei⁹ fiat ad ho
norẽ diuinũ z vtilitatez reipublice. vt
nõ furia suꝑbia aut ꝓꝑa vindicta im
pellat ad effundẽdũ hũanũ sanguiez
sz iusticia z necessitas. z tal' etiã si mo/
rit̃ viuit. si vincit̃ vincit. qꝛ dominus
ẽ iustus. z q̃ ꝓ iusticia morit̃ ꝓ dõ mo
rit̃. z q̃ ꝓ dõ morit̃ viuet ĩ eternũ. iõ Ecc̃i
iiij. Usqz ad mortẽ certa ꝓ iusticia. vñ
Aug. ad Bonifaciũ ait. Hoc ꝑmũ co
gita qñ armarꝫ ad pugnaz ꝙ vt⁹ tua
etiã corꝑalis donuz dei ẽ. si cogitab de
dono dei nõ facies ꝯ dñm. Hãc q̃ppe
bonã volũtatẽ habuit b. mar. q̃ saba/
rie pãnonioꝝ oppido oriũd⁹. sz intra
italiã papie alit⁹. cui⁹ pr̃ fuit tribun⁹
militũ. q̃ sub cõstãtino z iuliano mili
tauit licet inuit⁹. qꝛ ab infantia mens
ei⁹ circa ecc̃lias erat z monasteria. Et
cũ eẽt ãnoꝝ. x. se cathecuminũ fieri po
stulauit. z extũc heremũ intrasset nisi
carnis ĩfirmitas obstitisset qd̃ postea
deuot⁹ ĩpleuit. Cũ aũt cesares decre/
uissent vt veteranoꝝ filij ꝓ ꝑentibꝫ mi
litarẽt. Martin⁹ ĩ git̃ cũ eẽt ãnoꝝ. xv.
a pr̃e capt⁹ z catenat⁹ ad militãdũ vr
get̃. Ex his claret b. mar. bõa volũtas
Scdo miles dz hr̃e hũilitatẽ. nũq̃z em̃
sic dz hõ se hũiliare q̃z qñ vadit ad ex/
tremã hũilitatẽ. i. mortẽ. stipẽdiũ em̃ ẽ
ꝑciũ vite militꝫ tꝑale. Sz moderni mi
lites sũt ꝑsũptuosi: suꝑbi elati: hũilita
tis inimici. pl⁹ ẽ eoꝝ arrogãtia q̃z po/
tẽtia. de q̃bꝫ Ber̃. ĩ ser. sic ait. Quis b o
milites tã stupid⁹ error ac furor tãtis
sũptibꝫ ac laboribꝫ militare. stipẽdijs
v̄o nullis: nisi aut mortis aut crimis
oꝑitis eq̃s sericꝫ z pẽdulis nescio q̃b⁹
q̃s pãniculos loricꝫ suꝑinduitꝫ. depin
gitꝫ hastas: clypeos z sellas: frena z cal
caria auro z argẽto circũornatꝫ. et cuz
tãta põpa pudẽdo furore et ĩpudenti
stupore ad mortẽ ꝓperatꝫ. militaria st̃
hec ĩsignia an mlĩebria poti⁹ ornamẽ
ta. nũq̃d forte hostil' mucro reuerebit̃
auꝝ. gẽmis ꝑcet. serica penetrare ñ po
terit. hec ille. Et certe tales nec reputãt
hũiles q̃lis fuit b. mar. Nã magni ꝑn
cipis existẽs fili⁹ vno cõtẽtus famulo
cui viceuersa ministrabat. calciamen
ta detrahebat z extergebat. ac cibũ si/
mul cũ eo capiebat. Tertio miles dz
hr̃e pietatẽ si vult saluari vt vicz ꝓ mi
serabilibꝫ ꝑsonis orphanis z viduis.
nõ solũ sua: verumetiã sanguinẽ si ne
cesse fuerit effundat. Sic dux xp̃iani/
tatꝫ xp̃us ex sua pietate seip̃m obtulit
in ara crucis. Ideo dicit Apl's. j. Ti/
moth. iiij. Exerce te ad pietatẽ. Nã cor
poral' exercitatio. s. ieiunioꝝ: vigiliaꝝ

De sancto Martino episcopo

ꝛ hmōi ad modicū vtilis ē. pietas aūt
ad oīa valet. Hinc Amb. ait. Oīs sū/
ma xp̄iane religiōis in pietate ꝛ mise
ricordia ꝯsistit. quā aliq̄s sequens ꝛ si
lubricuꝫ patiat̄ carnis sine dubio va/
pulabit sꝫ nō ꝑibit. qđ ītellige de eo q̄
penitet. Uñ etiā dñs iesus cū miseri/
cordia ꝛ pietate finale iudiciū t̄minā/
dū p̄dixit dicēs Mat. xxv. Uenite bñ
dicti p̄ris mei ꝑcipite regnū qđ vobis
ꝑatū ē a ꝯstitutiōe mūdi. Esuriui em̄
ꝛ dedistis mihi manducare ꝛc̄. Hanc
xp̄i dñi lectionē bñ didicerat b. marti
nus in militia adhuc laicali. q̄ oīa q̄
hr̄e poterat pauꝑibꝫ erogabat. Quo/
dā em̄ hyemali tp̄e cū frig⁹ p̄ter solitū
inferbuisset ꝑ portā ambianēsiū cum
militibꝫ trāsiēs quendā nudū obuiaꝫ
habuit q̄ militibus supplicabat vt sui
misererent̄ ne frigore ꝑiret. plerosq̄ ei
tūc frig⁹ intēsuꝫ extinxerat. quē oēs cū
p̄terirēt mar. ītellexit illū sibi refuari.
sꝫ q̄d ei daret nō hēbat. q̄ iaꝫ oīa ī op⁹
sil̄e ꝯsumpserat. Accepto igit̄ ense cla/
midē diuidit in duas ꝑtes ꝛ ꝑtē ex pi/
etate pauꝑi tribuit. reliq̄ rursus indu
itur. Sequēti em̄ nocte cū se sopori de
disset vidit xp̄m clamide sua indutū:
quē iubet̄ martin⁹ agnoscere. audiuit
deniq̄ xp̄m dicentē angelis. Marti/
nus adhuc cathecumin⁹ hac veste me
ꝯtexit. O felix vestimētū q̄ rex gl̄ie īdui
dignat̄. hic certe impletuꝫ extitit illud
Matth. xxv. Qđ vni ex minimis me/
is fecistis mihi fecist̄. O pie xp̄e. o ma
gister misericordie q̄d audituri sūt illi
milites q̄ nō solū alios nō vestiūt. sꝫ ꝛ
vestitos pauꝑes spoliāt. certe si tu es
vere filius dei vera igit̄ dixisti. ꝓpterea
audiēt illđ t̄ribile dictū Ite maledicti
ī ignē eternū. et̄nū eternū attēde eter/
nū. Cū igit̄ martin⁹ eēt annorū. xviij.
baptisari se fecit. ꝛ ad instantiā sui tri/
buni q̄ expleto tribunat⁹ officio se ab/
renūciatuꝝ seculo ꝓmittebat ꝑ bien/
niū militauit. Interea irruētibꝫ intra
galliam barbaris iulianus cesar con
tra eos militibꝫ pugnaturis pecuniā
distribuebat. Beat⁹ v̄o martinus no
lens ampli⁹ militare nec stipendiū ac
cipere iō cesari ait. Xp̄i miles suꝫ ego
pugnare mihi nō licet. Indignat⁹ iu/
lianus dixit. q̄ metu mortis militie
resignaret. Cui b. martin⁹ ait. Si hoc
nō fidei sꝫ ignauie deputat̄. cras iner
mis signo tm̄ crucis munit⁹ penetra
bo cuneos hostiū. Uñ custodiri iube
tur vt inermis barbaris obijciat̄. Sꝫ
die sequēti hostes legatōꝫ mittūt se et
sua dātes. nō em̄ ē dubiū talē victoriā
datā meritis b. marti. Et qꝛ deo dile/
cti scitote q̄ multi sūt milites q̄ nō ha
bēt p̄dictas v̄tutes. Jō đr de pe. di. v.
Falsas. Et mgr̄ in. iiij. dis. xiiij. Miles
vel negociator vel alicui officio dedi/
tus qđ sine pctō mortali exercere nō
pōt recognoscat se verā penitētiā non
posse ꝑagere nisi officiū resignet. alie/
na restituat. aut odiū in corde dimit/
tat. Interiꝫ q̄cq̄d boni pōt hortamur
vt faciat vt de⁹ cor ei⁹ emolliat. Se
cūda deniq̄ militia ē clericalis q̄ se de
bent armare ꝯ errores scripturaꝝ au
toritatibꝫ. Uñ Hiero. ꝛ hr̄. xvj. q. j. Si
clericat⁹. Titillat đsideriū tuū discas
qđ possis docere. ne sis miles añq̄ ty
ro. Arma ei clericoꝝ sūt sacre scp̄ture
sctōꝝ p̄rocinia or̄oes ac lachryme. hic
dic̄ Amb. xxiij. q. viij. cōuenior. Aduer
s⁹ milites ꝛ gothos arma mea lachry
me mee sūt. ꝓfecto ñ debēt clerici alijs
armis intēdere. qꝛ đr. ij. Tim̄. ij. Ne/
mo militās deo īplicet se negocijs se/
cularibꝫ vt ei placeat cui se ꝓbauit. pos
sūt tñ assistere iuste bellātibꝫ eosdeꝫ ex
hortādo ꝛ eis sacr̄a mīstrādo. vt đr. xx
iij. q. viij. Igit̄. Hāc nāq̄ militiā p⁹ lai
calē b. mar. sic assumpsit. Relicta em̄

militia ad sctm̄ Hylariuz pictauien̄. ep̄m ꝑrexit: a q̄ ī acolitū ē ordinat⁹: ꝫ est ī militē clericalē deputat⁹. vbi tribꝫ his ꝟtutibꝫ xp̄o fideliť militauit. s.

Primo patientia
Scdo orōnum instantia
Tertio magna fiducia

Prīo dixi ꝙ beat⁹ martinus ī militia clericali xp̄o militauit ꝑfecta patīa: q̄ oēs clerici armari debent si cū xp̄o volūt regr̄e. Unū Gre. Qui desiderat n̄ excludi ab hereditate celesti ⁊ ꝯsortio filioꝝ dei assuescere dz tribulatōes et a se nō abijciat sz sp̄ patiēť sustineat. qꝛ ꝟm Aug. null⁹ ꝟu⁹ xp̄i sine tribulatōe est. si putas te nō hr̄e tribulatōes: non dū cepisti eē xp̄ian⁹. Nā sine hūilitate null⁹ saluabiť. ꝑ patīaz ꝟo cog̃sciť hominis hūilitas. Unū Gre. ait. Perfacile ē vestē ꝯtēptā hr̄e. īclinato capite incedere. velū sup̄ oc̄los mittere. sz verū hūilez patīa oñdit. De patīa ꝟo beati martini sic legiť. In somnis nāq̄ monet vt visitet ꝑentes idolis deditos. q̄ ꝓfect⁹ inť alpes īcidit ī latrōes. Cūq̄ securim ī caput ei⁹ vibrasset vn⁹: ali⁹ ꝟo ictū retinuit feriēt̄: vinct̄ tn̄ p⁹ tergum manibꝫ vni eoꝝ tradiť custodiēdus. q̄ cū interrogaret eū si timuissz securim. rn̄dit nūq̄ se ita fuisse securuz. qꝛ inq̄t scio miscōdiaz dei ī tētatōibꝫ fore affuturā. Cui p̄dicās ad xp̄i fidē cōuertit. q̄ ad viam ip̄m reducēs postea laudabilē duxit vitā. Beat⁹ ꝟo martinus ad domū ꝑueniēs mr̄ez ad fidez ꝯuertit: pr̄e ī errore remanēte. Cunq̄ ibidē p̄dicaret ꝯ arrianos publice cediť ⁊ ꝺ ciuitate eijciť. Quadā etiā vice dū veste hispida ⁊ aspa nigro ⁊ pēdulo pallio circūtect⁹ sup̄ asellū ꝓcederz eq̄s ecōtra veniētibꝫ expauefact̄ milites ī terrā se p̄cipites dederūt. Arripiētes ꝓterea martinū g̃uiť ꝟberauerť. ille ꝟo q̄si mui⁹ dorsū cedētibꝫ p̄bebat sz eo mag̃ illi feriebāt q̄ videbāt ꝟbera ꝯtēnere. Dū aūt milites vellent ire eq̄ eoꝝ fixi ī terra ꝑmanebāt ⁊ flagellati velut saxa se nō mouebāt Qui ꝫ miraculo se recog̃scētes peccasse corā btō martino ꝯfessi sť pctm̄ suū. ille eis licētiā dedit. ⁊ sic ꝓgressi sť. Scdo q̄z b. vir militia clericali militauit xp̄o orōnū instātia. de q̄ dic̄ saluator Lu. xviij Oportet sp̄ orare ⁊ nō deficere. Glosa Nō cessat orare q̄ non cessat bn̄facere Magn⁹ valde ē orōis fruct⁹ ad quaz inducit saluator ꝟbo ⁊ exēplo. ideo ꝺr Eccī. xxxv. Orō humiliāt̄ se nubes penetrat. Hinc etiā Bern̄. ait. Nemo vestrum frēs ꝑuipēdat orōz suā. Dico eī vob̄ ꝙ añq̄z exeat de ore vr̄o ille eā scribi facit in libro suo. ⁊ vnū e duobꝫ īdubitāter sperare debem⁹. qꝛ aut dabit qꝺ petim⁹: aut nō nouit esse vtili⁹ Si vis igiť patiēter aduersa tolerare: ora Si vis tētatiōes sup̄are ora. Si vicia cupis extirpare ora. Si vis celestium dulcedinē degustare ora. Multū em̄ valet orō iusti assidua. Jac̄. v. Unū animauit orātes saluator Lu. xj. dicens. Oīs q̄ petit accipit ⁊ q̄ q̄rit īuenit. Nā ⁊ sancti si q̄d difficile īpetrare intendebant. puta siue infirmos curare. siue mortuos suscitare: p̄us orabāt ⁊ sic īpetrabāt. Sic̄ beat⁹ Martin⁹ de q̄ legiť ꝙ in orōe fuit assidu⁹: ocul' ac manibꝫ sp̄ in celū intēt⁹. inuictū ab orōne sp̄m̄ non relaxabat. Nulla vnq̄z hora p̄terijt q̄ aut orōni aut lectōi nō incūberet. Unū in orōe existētē sepe beata ꝟgo visitabat Aliq̄n apl'i. īterdū sancta agnes ⁊ sancta tecla audiētibus foris discipulis cū eo loquebanť. Ideo suis orōnibꝫ tres mortuos r̄suscitasse legiť Nā iuxta pictauiū mōasteriū ordinauerat vbi quendā cathecuminū hūit qui sine baptismo decesserat: hunc resuscitauit Aliū q̄z q̄ se laq̄o suspēderat

De sancto Martino episcopo

Tertiū ꝟo q̄ndā tuuenē ī medio cāpi vbi paganoꝝ aderat mlt̄itudo p̄cibꝫ suscitauit. qđ vidētes pagani oēs ad fidē ꝯuersi sunt. Tertio bea. Martinꝰ in militia clericali militauit xp̄o dño in magna fiducia. Debet em̄ q̄libet miles xp̄i ꝯfidere de deo ī om̄ibus p̄sertim in aduersis. de quibꝫ ps̄. Qui ꝯfidunt ī dño sic̄ mons syon: nō ꝯmouebit̄ in et̄nū ꝛc̄. Debemꝰ ꝓfecto ī oībꝫ ꝑiculis ꝛ tētatōibꝫ ꝯfidere in deo ꝛ īuocare nomē eiꝰ. ps̄. Inuocabit me ꝛ ego exaudiā eū. Idē. Protegā eū quoniā cognouit nomē meū: cū ip̄o sum ī tribulatōe: eripiā eū ꝛ gl̄ificabo eum. Ecce dñs deꝰ q̄d ꝓmisit q̄ verax ī ꝓmissis potēs in reddēdis. mis̄icors ī auxilijs Jō vocamꝰ ip̄m p̄rem nr̄m: dicendo Mat. vj. saluatore ad h̄ docēte. Pat̄ noster q̄ est in cel̄. vere tāq̄ꝫ in p̄re ī d̄o totā fiduciā posuerat btūs martinus Nā cuꝫ quandā arborē pini diabolo dedicatā vellet succidere: obsistebant rustici gētiles: de q̄bꝫ dixit vnus. Si in deo tuo fiduciā habes: nos hāc arborem abscindemꝰ ꝛ tu illā suscipe. et si (vt dicis) tecū est deꝰ tuꝰ euades. Quo annuēte ligauerunt ip̄m sub dicta arbore. ꝛ dū succisa esset ꝛ versus euꝫ declinasset: signū crucꝫ opposuit ꝛ ꝓtinꝰ arbor in aliā ꝑtē rediēs: rusticos qui ī tuto loco erāt fere oppressit. ceteri viso miraculo ad fidē ꝯuersi sunt. O igr̄ beate antistes martine. O xp̄i miles ī clite. O suscitator mortuoꝝ magnifice. resuscita nos tuis sanctis meritis a tribꝫ mortibꝫ. cordis videlicet oris et opis. vt patīa prediti ꝛ orōni deuote dediti totā fiduciā ī dño d̄o habeamꝰ

Tertia insuꝑ militia est spūalis. in qua q̄libet adultꝰ seu doli capax debꝫ militare ꝯtra mđm carnē ꝛ diaboluꝫ: si vult saluari. Un̄ Job. vij. d̄r. Militia est vita hoīs suꝑ terrā. Et apostolꝰ Epb̄. v. Nō est nob̄ colluctatio aduersus carnē ꝛ sanguinē. s. soluꝫ. sꝫ aduersus p̄ncipes ꝛ rectores. i. demones tenebraꝝ haꝝ. i. existētes ī aere caliginoso. Hinc Amb̄. ꝛ hr̄. xvij. q. j. nō ē. Uoluntariū sibi militē eligit xp̄s. volūtarium sibi seruū actionat̄ diabolꝰ. Et hoc est qđ d̄r Ecc̄i. xv. Deus ab initio creauit hoīeꝫ ꝛ reliq̄t illū ī manu ꝯsilij sui. adiecit mādata ꝛ p̄cepta sua si volueris mādata ꝯs̄uare: ꝯseruabunt te apposuit tibi aquā ꝛ ignē: ad qđ volueris porrige manū. Ex q̄bꝫ dat̄ intelligi ꝙ q̄ spūaliter ꝯtra vicia nō vult militare damnabit̄. ij. Thim̄. ij. Nō coronabit̄ nisi q̄ legitīe certauerit. Ad qđ certamen Chrysost. sic hortat̄. Tu ait xp̄iane delicatꝰ es miles si putas sine pugna posse vincere: sine certamīe dimicare. exercevires. attēde pactū. aspice spōsionē quā scꝫ fecisti in baptismo seruare fidē: abrenunciare diabolo ꝛ pompis eius. O deꝰ eterne. O pie xp̄e q̄ꝫ forti inimico iubes nos certare scꝫ diabolo. Nō em̄ est ptās ī terra que ei compari possit. Job. xlj. Et id̄o nisi tu adiutor extiterꝫ certe vincere nō poterimus. Sꝫ tu adiutor fortis nob̄ s̄m tuū ꝓmissum nō deficies ꝛ tūc in nomine tuo spernemꝰ insurgētes in nos Sic̄ btūs martinꝰ tuo auxilio oīa vicia insurgētia vicit ꝯtrarijs ꝟtutibus Suꝑbiā vicit hūilitate. qꝛ factꝰ ep̄us sꝑ hūili sede. s. tripedi vsus ē. vbi nō ferens ppl̄i tumultū duobꝫ fere miliaribus extra vrbē monasteriū instituit ꝛ ibi cū octuagīta discipul̄ ī mlt̄a abstinētia vixit Nā ibi vinuꝫ nemo nouerat nisi quē infirmitas coegissꝫ. mollior habitꝰ ibi ꝓ crimīe erat. plurime iō ciuitates ex illis sibi ep̄m eligebāt. irā q̄ꝫ mag̃ pietate ꝛ mititate deiec̄. Un̄ q̄dam die solēni cū ad eccl̄iam tenderꝫ pauꝑ q̄dā secutꝰ est nudꝰ petens amo

re dei vestē. Qui ꝓtin⁹ p̄cepit archidi/
acono suo vt egenū vestiret. Sz cū il/
le distulisset secreto tunicā suaz egeno
tribuit. Cūqz moneret̄ ab archidiaco
no vt solēnia ꝑageret. rn̄dit se ire non
posse nisi ꝑus pauꝑ vestiat̄. Archidia
con⁹ irat⁹ ī foro tunicā q̄nqz argenteis
emēs valde curtā q̄ d̄r penula. q̄si pe/
ne nulla. ⁊ illaz ad pedes ep̄i ꝓiecit. q̄
ep̄s indut⁹ cui⁹ manica vsqz ad cubi/
tū. lōgitudo v̄o vsqz ad genua ꝓtēde/
bat̄. sic sacr̄ idut⁹ desuꝑ ad altare pro
cessit. dū v̄o missaz celebraret globus
igne⁹ suꝑ caput ei⁹ appuit. ⁊ dū leua/
ret man⁹ ad deuz manic̄ lineis retro
labētib⁹ brachia ei⁹ remāserūt nuda.
Mox ab angelis torques gēmate de
ferunt̄. ⁊ ei⁹ brachia decēter ornant̄. O
miles gl̄iose martine. o triūphator vi
ctoriose q̄z seriose supplātasti tria p̄lia
mūdi vicz carnis ⁊ diaboli. Mundū
em̄ ꝑ ei⁹ ꝯtēptibilitatē. carnē ꝑ vite au
steritatē. diabolū v̄o ꝑ hūilitatē. Se
cūdo ex p̄missis themat̄ v̄bis b. mar
tin⁹ cōmendat̄ a diuī auxilij notabili
iuuamine: cū d̄r. Et supplātasti insur
gētes in me subt⁹ me. Nā sine diuino
auxilio nihil possum⁹ facere neqz vin
cere. ꝓterea debem⁹ diuinū implora
re auxiliū in oīb⁹ tētatōib⁹ ⁊ armari v̄
tutib⁹ sic b. martin⁹ auxilio dei trium
phauit. qz sꝑ notabile dei iuuamē sibi
affuit in trib⁹ p̄sertim p̄lijs scz

Primo ꝯ hoīem ꝑuersum.
Secūdo ꝯ repugnās elementū.
Tertio ꝯ insidiantē diabolū.

Primo dixi q̄ diuinū auxiliuz affuit
btō martino ꝯ hoīem ꝑuersū. Cū em̄
plebs thuronica ep̄o careret petierūt
sctm̄ mar. ab hylarione viro d̄i ī ep̄m.
Quidā tn̄ ex ep̄is q̄ aderant Defensor
noīe resistebat ꝓ eo q̄ deformis esset
habitu ⁊ victu. tn̄ ꝓ ꝯcordia psalteriū
q̄dā aperuit ⁊ p̄mo occurit ille versus
Ex ore infantiū ⁊c̄. vt destruas inimi
cū ⁊ defensorē. ⁊ ita ille defensor ab oī/
bus ē ꝯfutat⁹. ⁊ beat⁹ martin⁹ ī ep̄m
electus. Secūdo q̄z diuinū auxiliū
affuit ei ꝯtra repugnās elementū. se/
mel em̄ quoddā phanū succēdi fec̄ ⁊ ī
de in domū illi vicinaz flāma ferebat̄
agēte vēto. Sz b. mar. suꝑ tectū dom⁹
ascēdēs mediū se int̄ ignē ⁊ domū op/
posuit. mox flāma ꝯtra vim vēti torq̄
tur vt q̄dā ꝯflictus int̄ elemēta videre
tur. Tertio diuinū auxiliū affuit be
ato martino ꝯ insidiantē diabolū. nā
vir dei cū causa discordie sedāde can/
dacensem diocesim iuisset ibidē virib⁹
suis cepit destitui. suisqz discipul̄ mor
tē sibi īminere p̄dixit. Qui oēs flentes
dicebant. Cur nos pater deseris. aut
cui nos desolatos reliquis. Inuadēt
em̄ gregē tuū lupi rapaces. salua em̄
sunt tua merita nostri potius misere
re. Tunc pius pastor suoꝝ fletu mo/
tus ⁊ ip̄e sic orauit. Domine si adhuc
populo tuo sum necessarius nō recu/
so laborē fiat voluntas tua. Iste ē ille
dei virtute p̄cinctus miles q̄ ⁊ regē cu
piebat videre. ⁊ de suoꝝ meritis triū/
phare. Et cū rogaretur a discipulis vt
in tanta infirmitate aliquod stramē/
tū sibi sterneret̄. Respōdit. Nō decz fi
lij xp̄ianū mori nisi in cinere ⁊ cilicio.
Cūqz hic xp̄i miles suꝑ cineres ⁊ cilici
um supin⁹ iaceret. ⁊ celū intēderet cō/
sulebāt sui vt corpusculū mutatōe la
teris releuaret. rn̄dit. Sinite fratres
sinite celū poti⁹ respicere q̄z terrā vt spi
rit⁹ ad deū dirigat̄. Et hec dicēs vidit
astare diabolū. Quid inq̄t astas h̄ cru
enta bestia. nihil ī me funestū repies.
quia sinus abrae me expectat. O cru/
delis bestia quid tunc ibi querebas.
nonne ip̄e fuit gemma sacerdotū. nō
ne exēplar monachoꝝ ⁊ pugnādoꝝ q̄
etiā tp̄e mortis sue cinere ⁊ cilicio pre/

cict⁹ pugnabat. Post hec orās ⁊ psal/
lens obdormiuit in dño vbi cāt⁹ an/
gelic⁹ auditus est. ⁊ duo milia mona
choꝝ ꝯgregati. ⁊ mltitudo ppl'oꝝ flē/
tiū sup piū patrē martinū ⁊ xp̄i fidelē
militē. Qui ꝑ nobis ⁊c̄.

De eodē Sermo. cvij.

I sciret pa/
terfamilias q̄ hora fur ve/
niret vigilaret vtiqꝫ ⁊ nō si
neret ꝑfodi domū suā ⁊ vos estote pa
rati Luce. xij. Ad laudē beati martini
ep̄i merito hec ꝟba dicunt̄ q̄ fuit pat̄/
familias vigilās ad aduētuꝫ mortis
quā multi nūc mortaliū obliti sunt ⁊
ignorant. Uñ cuilibet saluando nece
est scire hec tria scꝫ

Primo discretōꝫ boni ⁊ mali.
Secūdo verā cognitionē sui.
Tertio ꝑfectā bonitatē dei.

Primo nāqꝫ cuilibet saluādo necesse
ē scire totalē discretionē bōi ⁊ mali. qꝛ
īproperat̄ illis q̄ hoc ignorāt. Deut. j.
Ignorāt distātiaꝫ boni ⁊ mali. Unde
Gre. in mora. Qui eī lucē videt scit q̄d
de tenebris estimet. q̄ ꝟo cādorē lucis
ignorat etiā obscura ꝑ lucidis appro
bat. q̄d esse poterit ꝑiculosius q̄ꝫ non
scire dijudicare inter bonū ⁊ malum.
Oīs eī hō nec agere scit bonū: nec eui/
tare malū q̄n poti⁹ tales freq̄nter faci
unt maluꝫ studiose. de q̄bꝫ d̄r. Hiere.
iiij. Sapiētes sūt vt faciāt mala. bene
aūt facere nescierūt. Secūdo cuili/
bet saluādo necesse ē scire veraꝫ sui co/
gnitionē. q̄ꝫ fragilis. q̄ꝫ inclinabilis tē
tatōibꝫ. ⁊ q̄ꝫ icert⁹ de hora mortꝭ. Eccs
ix. Nescit hō finē suū sꝫ sicut pisces ca/
piunt̄ hamo. sic homīes tpe malo. Et
Matth. xxiiij. Uigilate qꝛ nescitis diē
neqꝫ horā Si em̄ sciret hō in quantis
peccatis iacet. si sciret q̄lia tormēta ꝑ
illis pati debet. si sciret q̄ statim post
aliq̄t dies vilescit ꝑfecto despiceret su/
perbiā. abijceret auariciā. Hinc Gre.
Despecti iacēt in putredine q̄ p̄us tu/
mescebāt in vanitate. Bern̄. Quid fe/
tidi⁹ hoīs cadauere. q̄d horribil⁹ mor
tuo hoīe. cui⁹ erat gratissim⁹ amplex⁹
in morte fit horribilis aspect⁹. Quid
igit̄ ꝑsunt mille floreni. pingues equi
multi famuli. fauor. honor. voluptas
q̄ oīa dimissurus es. nudus exiēs que
saltim colas ꝑ aīam tuaꝫ hic mittēdo
substantiā ⁊ deportādo culpā ꝓpt̄ illa
ꝯtractā. Hic. j. Tim̄. vj. Nihil intuli/
mus in hūc mūdū. neqꝫ aliq̄d depor/
tabim⁹. Job. j. Nud⁹ egressus suꝫ de
vtero matrꝭ mee. nud⁹ reuertar illuc.
Ps̄. Relinquēt alienis diuitias suas
Et Bern̄. Mūd⁹ inexorabilē ꝯstituit
ianitorē q̄ nihil q̄ mūdi sūt sinit depor
tare sꝫ ea tm̄ q̄ q̄s hꝫ in aīa. Idē in me
ditatiōibꝫ. Statim p̄sentabor añ di/
strictū iudiceꝫ de oībꝫ opibꝫ redditur⁹
rōnē, ⁊ dicet̄. Ecce hō ⁊ opa ei⁹. Quicu
qꝫ hoīm hec intelligeret ꝑfecto meli⁹
esset q̄ꝫ si sciret cursus sydeꝝ. vires her
baꝝ. qꝛ hec ē salutifera scīa. Deut. xxxij
Utinā saperēt ⁊ ītelligerēt ac nouissi/
ma ꝓuiderēt. Et h̄ ē q̄d dicit saluator.
Si sciret pr̄familias q̄ hora fur veni/
ret vigilaret vtiqꝫ ⁊ nō sineret īprouī/
se domū corpis ꝑfodi a morte. iō ⁊ vos
estote ꝑati. Tertio cuilibet saluādo
ē necesse scire ꝑfectā d̄i bonitatē. qꝛ de
us hoc specialiter exigit a nob. iō dicit
Osee. vj. Misericordiā volo ⁊ non sa
crificiū. ⁊ sciētiā dei pl⁹ q̄ꝫ holocausta.
Et Hiere. iiij. Stult⁹ popul⁹ meus
me nō cognouit. Glo. Que est maior
stulticia q̄ꝫ boue cognoscēte dñm suū
⁊ asino p̄sepe dñi sui. israel dñm suuꝫ
nō cognoscere. Utilitatē em̄ scire p̄di/
cta dic̄ Bern̄. sup cātica. Utraqꝫ inq̄t
cognitō scꝫ boni ⁊ mali: tui ⁊ dei ē tibi
necessaria ad salutēꝫ vt neutra carere

valeas cũ salute. qꝛ ex noticia tui vẽit in te timor dei. atqꝫ ex noticia dei vẽit in te amor dei. Sic ecõtra de ignorãtia tui venit supbia. de ignorãtia d̃i venit despatio. iõ dicit Aug. Felix q̃ se cognoscit. Beat⁹ em̃ martin⁹ adhuc in via felix erat. qꝛ sciebat discernere bonũ a malo. sciebat humanã fragilitatẽ atqꝫ diuinã bonitatẽ. Jõ bonũ ardẽti⁹ elegerat: se arti⁹ affligebat. ꝛ deũ super oia diligebat. attendẽs qd̃ dixerat saluator. Si sciret paꝛ̃familias q̃ hora fur veniret ꝛc̃. Ex q̃bꝫ q̃dẽ ꝟbis ad honorẽ sancti antistitis martini q̃ttuor notanꝛ̃ salutis documẽta gratia d̃i declaranda scꝫ

Primũ ig̃rãtie mag̃ ꝑiclositas. ibi. Si sciret pr̃familias q̃ hora.

Scd̃m vigilantie pia studiositas. ibi. Uigilaret vtiqꝫ.

Tertiuꝫ custodie ardua sedulitas ibi. Et nõ sineret ꝑfodi domũ suã.

Quartũ ꝓuidẽtie ꝓmpta sagacitas ibi. Et vos estote parati.

Primũ documẽtũ salutꝫ ex ꝟbis thematis declarãdũ dixi ꝙ erit ignorãtie magna ꝑiculositas cũ d̃r. Si sciret pr̃familias. q d. ignorat suũ periculum sed si sciret p̃caueret sibi. Unde ad clariorẽ intelligentiã ignorantie considerandũ nobis est ꝙ triplex est ignorantia scilicet

Prima est vtilis.

Secũda est tolerabilis.

Tertia est culpabilis.

Prima itaqꝫ ignorantia est vtilis. et est illa qua q̃s ignorat q̃ ei essent occasio pcti. vt d̃r di. xxxviij. ca. q̃ꝫuis. Naꝫ meli⁹ foret hoĩbus nescire nigromantiã. mulieribꝫ incantatiões: carminatiões: demonũ inuocatões. ꝛ alias superstitiões q̃ꝫ illas scire. qꝛ sciẽtes vix se a peccatis possũt p̃cauere. Similiꝛ̃ scholaribꝫ multis bonũ esset nõ legere vel studere Ouidiũ de arte. qꝛ vana sciẽtia vanũ generat cogitatũ. Secũda ignorãtia est tolerabilis. ꝛ est illa qua q̃s ignorat q̃ nõ expedit scire. sicut astrologiã. geometriã. arithmetricã. qꝛ tales sciẽtie licet in se ꝯtineãt veritatẽ ꝟm Hiero. nõ tñ ducũt ad pietatẽ. vt habeꝛ̃ di. xxxvij. Si q̃s grãmaticã. Jmmo hꝫ maxie astrologia multũ curiositatꝫ. ꝛ aliq̃n noxie vanitatis

Tertia ignorantia est culpabilis. ꝛ est illa q̃ q̃s ignorat que scire teneꝛ̃. Dicit em̃ sanc. Tho. j. ij. q. lxxvj. ꝙ oẽs teneꝛ̃ scire cõiter ea q̃ sũt fidei ꝛ vniuersalia iuris p̃cepta. singuli aũt que ad suũ statũ seu officiũ ꝑtinent. Et beat⁹ Aug. dicit. sicut habeꝛ̃ de conse. di. iiij. cap̃. Uos ante oĩa. ꝙ patrini debent docere q̃s tenuerũt in baptismo symbolũ ꝛ orationẽ dominicã. Uñ parentes q̃ nõ docẽt filios ꝛ filias signare se dicẽdo. In noĩe patris ꝛ filij ꝛ spũssãcti amẽ. Et credo: ꝛ decẽ p̃cepta. et paꝛ̃ noster. videnꝛ̃ peccare mortaliter q̃ndo omittũt ex negligentia eos docere vel doceri facere si possunt. Similiꝛ̃ nõ excusanꝛ̃ a mortali qui nesciẽtes talia nõ addiscũt si possunt cũ sũt necessaria ad salutẽꝫ. Aduerte tñ ꝙ q̃s põt scire p̃cepta: puta si interrogaꝛ̃. adorare deos alienos est ne ꝯtra d̃i p̃ceptũ. R̃nderet sic. Similiter furtũ facere ẽ ꝯtra p̃ceptũ vel fornicari ꝛc̃. tali enim sufficit licet nesciat ordinate dicere. Et idẽ possit dici de aliq̃ qui nescit credo. tñ si interrogareꝛ̃. Deus est vn⁹ ẽ neverũ. responderet sic. Similiꝛ̃: iesus xp̃s est ne fili⁹ dei. Similiter credis ꝙ sit natus de virgine. ꝛ respõderet sic. sufficeret sibi licꝫ nesciret p̃fatũ credo. Et idẽ dicendũ ẽ de pater noster. ꝙ quando q̃s scit ꝙ ẽ oranduꝫ ꝛ petẽda salus ꝛ gratia ac pctõꝝ remissio ꝛ hmõi. licꝫ nesciret dicere pater nr̃ ꝙ excusareꝛ̃. tñ

ꝯsulendū ē oīb⁹ vt tā credo q̄ꝫ pater nr̄
ꝛ p̄cepta dei addiscant ꝛ inquirāt dili
gēter. nec verecundent̄ talia etiā ī sene
ctute ꝑquirere cū q̄bus saluabūt̄. Ue
rū leui⁹ est multo talia in puericia ad
discere q̄ꝫ in senectute. ꝛ ideo nō excu-
sant̄ nescientes aliqui. Dicit em̄ mgr̄ ī
ij. di. xxij. ꝙ triplex est ignorantia. s. eo
rū q̄ scire nolūt q̄ tn̄ pn̄t. ꝛ pctm̄ ē ꝛ nō
excusat. ꝛ eoꝝ q̄ scire volūt sꝫ nō pn̄t q̄
excusat. ꝛ est pena pctī: nō pctm̄. ꝛ eoꝝ
q̄ simplicit̄ nesciūt nec ꝓponētes scire
q̄ neminez plene excusat: sꝫ sic fortasse
vt min⁹ puniat̄. Ex q̄b⁹ ītelligere pos
sumus triplicē ignorantiā scꝫ

Primā inuincibilē.
Secundā crassam.
Tertiā affectatā.

Primā dixi ignorantiā inuincibilē q̄
p̄uat inuincibiliter rōnē. sicut in furi-
oso ꝛ in infante. q̄ nullo mō vti pn̄t rō
ne ꝛ volūtate. g̊ tales oēs excusat igno
rantia tā a pena q̄ꝫ a culpa: nisi ex cul
pa amisissent vsū rōnis sicut ebrij. q̄a
tales nō excusat a toto sed a tāto. i. nō
ē tā magnū pctm̄ sicut sine tali impe-
dimēto eēt. Secūda ignorātia cul-
pabilis d̄r crassa siue supina q̄ q̄s ne-
gligit scire ea ad q̄ tenet̄. sicut iudex: p̄-
latus: officialis: medic⁹: parochialis:
ex quoꝝ ignorantia ꝑiculū aīe vel cor
porꝫ pōt euenire. et tales nō excusant̄
a toto sꝫ a tanto. q̄r q̄libet scire tenet̄ q̄
ad suū spectāt officiū. Et hmōi igno-
rantia d̄r crassa vel supina. q̄r sic̄ cras-
sus difficulter v̄tit se ad aliq̄d facien-
dū. vel q̄ iacet supin⁹ nō videt q̄ circa
ip̄m sūt. tn̄ facillime posset videre si se
v̄teret. sic q̄dā ignorātes nō apponūt
diligentiā vt scirēt. tū ꝓpter negligētiā
tū ꝓpt̄ verecūdiā. ꝯ q̄s dicit Gre. nazā-
zen⁹. Optabile ē ꝛ mihi ꝑcharuꝫ vsqꝫ
ad vltimā senectutē addiscere. quoniā
q̄dē nll̄a etas ad ꝑdiscēdū sufficere p̄t.
Et Aug. de trini. Nec pigebit mihi si-
cubi hesito q̄rere. nec pudebit me sicu
bi erro discere. Hinc etiā Sen̄. ī epl̄a
Tādiu discēdū ē q̄ꝫdiu nescias si ꝓuer
bio credim⁹ q̄ꝫdiu viuas. Ber̄. ī epl̄a.
Mlta sciēda nesciūt̄ aut sciēdi īiuria
aut discēdi desidia. aut inq̄rēdi verecū
dia. ꝛ q̄dē hmōi ignorātia nō hꝫ excu-
sationē. Uerūtn̄ q̄ laborat ꝓ viribꝫ sci
re q̄ sūt sibi necessaria: puta si ē rustic⁹
vel mulier aut mercator. et hmōi va-
dit libēter ad p̄dicatōes ꝛ alia loca vbi
declarāt̄ talia. ꝛ facit q̄d cōiter faciunt
alij ꝛ ꝯuenit facere. Si ē religiosus li-
bēter īterrogat de his q̄ ꝑtinēt ad suū
officiū ne erret. tūc tal̄ ig̊rātia excusat
eū ab oī pena etiaꝫ excōicatōis in iure
posita. ꝛ q̄ ad foꝝ aīe etiaꝫ ab oī culpa
excusat. vt ptꝫ ī ca. fi. Qui mr̄i. ac. pn̄t.
Ig̊rātia tn̄ facti excusat sꝫ nō iurꝫ diui
Exēplū. Recepisti palliū alteri⁹ ex ig̊-
rātia estimādo fore tuū: excusat tal̄ ig̊
rātia. iꝫ si recepisti sciēs eē alteri⁹ igno-
rans tn̄ ꝙ furtū sit iure diuino ꝓhibi
tū nō excusat tal̄ ignorātia. Tertia
ignorātia culpabil̄ d̄r affectata. ꝛ est q̄
q̄s nō vult scire: īmo affectat ignora-
re vt liberi⁹ peccet. q̄ ignorantia nec ex
cusat nec alleuiat sed q̄nq̄ꝫ aggrauat.
Uñ Bern̄. de duodecim gradibꝫ. Fru
stra sibi de infirmitate vel ignorantia
blandiunt̄ q̄ vt liberius peccent liben
ter ignorant vel infirmantur. Et cer-
te tales quid aliud faciunt q̄ꝫ clausis
oculis ad eternū inferni ignem vadūt
Et s̄m Gregori. Oculos quos culpa
clausit pena aperit. O deus eterne q̄t
nūc sunt in mūdo ꝛ etiā in ista ciuita-
te qui nolunt audire de sup̄bia. alij d̄
vsura. alij de luxuria. alij de eternis tor
mētis ne molestet eos audire. q̄b⁹ dic̄
saluator. Si sciret paterfamilias ꝛc.

Secūdū salutis documentū ex the
matis v̄bis declarādū dixi ꝙ dicitur

vigilātie pia studiositas: cū dr. q̄ hora fur veniret vigilaret vtiq̄. Magno ꝓfecto studio ē vigilādū ꝯ raptores ⁊ fures aiaꝝ ⁊ vtutū. Nā q̄ntuplices sūt fures aiaꝝ siue spūaliū vtutū. s.

Primus est negligentia
Secūdus ē carnis ꝯcupiscētia
Tertiꝰ est mūdi astutia.
Quartus est diaboli fraudulētia.
Quintus est mortis assistentia

Primꝰ nāq̄ fur ꝯ quē est vigilādū dr negligētia: q̄ q̄dē tāq̄ fur appropinq̄t occulte sub specie boni ꝓponēdo hoī. h̄ est g̅ue tibi vel īportabile. vl' alijs tpibus facias h̄ opꝰ vt meliꝰ ꝑficias. d q̄bus dr Hiere. xlviij. Maledictꝰ q̄ fac̄ opꝰ dñi negligēter. Rich. Quātuz negligis tātū decrescis Iste itaq̄ fur subtrahit hoī p̄ciosum ⁊ irrecupabilē thesauꝝ. s. tps salutꝭ in q̄ acquirere possemus vitā eternā. Jō dic̄ Chryſ. Omī rei magꝭ ē ꝑcēdū q̄ tpi. auꝝ si ꝑdiderꝭ recupare poterꝭ: tps vo p̄teritū nūq̄. Hinc Ecc̄i. iiij. Fili obserua tps. Contra hūc furē. i. ꝓpriā negligentiā vigilemus charissimi ꝑ boni opis studiuz. Ad qd̄ sic hortat̄ btūs Gre. Nemo in huiꝰ vite itinere torpeat ne locū in patria ꝑdat. Et Ecc̄s. ix. Qd̄cūq̄ pōt manus tua opari instāter fac. qr nec scīa nec ratō nec opus est apud inferos. s. quo tu ꝓperas ꝑ negligentiā. Negligētes em̄ locū nō habebūt in celo. qr ibi reddet̄ vnicuiq̄ ſm opa sua. nec ī isto mūdo. qr dr Job. v. c. Sicut auis ad volādum: sic homo nascit̄ ad laborez ideo oportebit eos ire in infernum.

Secundus fur contra quē est vigilandum dr carnis ꝯcupiscētia. Ueniet em̄ querulose cōquerens defectus. quia iam sitit: iaz esurit: iā debilis est desiderans refici. Multis pro certo etiā sapientibꝫ arguendo cōcludit suggerens illis dicēdo Tu es tenuis: subtilis ⁊ magna negocia expeditur⁹. nō potes ieiunare. nō potes vigilare ⁊c. Uñ verꝝ est qd̄ dicit Bern̄. Gestantes inq̄t inimicū nostꝝ circūferimꝰ laqueum nostꝝ. s. carnem. que ꝯcupiscit aduersus spm̄. Jdeo Ecc̄s. xij. dr. Ne credas inimico tuo ī eternū. i. carni. de q̄ Ecc̄i. xvij. Nihil nequius q̄ quod caro excogitare poterit. Est em̄ caro ingrata ad bñficia. sicut mala terra q̄nto plus impinguat̄: tāto plus ꝓducit de herba mala. iuxta illud Deut̄. xxxij Impinguatus incrassatus dilatatus recalcitrauit: ⁊ dereliquit deū factorē suū. Jdeo hortat̄ apl'us ad Rom̄. xiij Curā carnis ne ꝑfeceritis ī desiderijs Cuiꝰ rōem dic̄ Gre. sic. Ubi caro reqescit: ibi spūs deficit. Jdē. Uñ mō caro suauiter viuit: inde in eternū spūs interibit. Quia subtrahit p̄ciosum thesaurū castitatis. De q̄ thesauro dicit Sapiēs. Nō est digna pōderatio ꝯtinētis aīe. Ergo īuigilādū est ꝯ hūc furem ꝑ carnis castigatiōz. iuxta illud. j. ad Chor̄. ix. Castigo corpꝰ meū ⁊ in ſuitutē redigo: ne cū alijs p̄dico ip̄e reprobꝫ efficiar. Hinc Roma. viij. Si ſm carnē vixeritꝭ moriemī. ſz si spū facta carnis mortificaueritꝭ viuetis. Et beatꝰ Grego. Quicq̄d delectatōis carni subtrahimus: in spiritu īuenimꝰ.

Tertius fur ꝯ quē est vigilāduz dr mdi astutia: qui venit sub specie amicicie. ⁊ blandit̄ hoī nūc ꝑ patientiam: nūc ꝑ sapientiā: nūc ꝑ honorē. De q̄ fure dicit Aug. ī didascolicon. Mūdus de q̄nto blandit̄ de tāto periculosior. Iste em̄ fur homī furat̄ dei amiciciaz Juxta illud Jac̄. iiij. Qui vult amicus esse huiꝰ mūdi inimicꝰ dei ꝯstituet̄. Jō ꝯtra hūc furē ē vigilādū ꝑ ip̄iꝰ ꝯtēptuz j. Joh. ij. Nolite diligere mdm neq̄ ea que in eo sunt. Uñ merito mundꝰ est ꝯtēnendus ꝓpter q̄nq̄. s.

De sancto Martino episcopo

Primo ꝓpter discessionē.
Scdo ꝓpter inq̄nationē
Tertio ꝓpter excecatōem
Quarto ꝓpter defectōem
Quinto ꝓpter deceptōem

Primo inquā vigilandū est ꝯ furem mundū ꝓpter discessionē. Mūdus ei est ꝓditor aīaꝝ, iō dei inimicꝰ. iuxta illud Jaco. iiij. Adulteri nescitꝫ qꝛ amicicia huiꝰ mūdi inimica ē deo. Et quō pacē hr̄e pōt q̄ est regis regū inimicus vbiq̄ꝫ regnātis. Job. ix. Quis resistet ei ꝛ pacē habebit, q. d. nullꝰ. Ita em̄ ordinauit deꝰ q̄ q̄ vult cū ipo hr̄e pacez in mūdo patiat̄ aliq̄d aduersitatis. iuxta illd̄ Job. xvj. In mūdo p̄ssurā habebitis: in me aūt pacē Scdo vigilandū est ꝯ furē mundū ꝓpt̄ inq̄nationem. immūdꝰ nāq̄ mundꝰ inq̄nat n̄ vestimētū ſz aīam i eo ꝯuersantꝫ. ideo sancti dei gr̄a illustrati nō frustra clamāt ꝯtra ip̄z. Aug. Si te delectat mūdus: sp̄ es imūdꝰ. Et Chry. sup̄ Mat. Difficile ē viꝝ i mūdo positū iusticiaꝫ ſuare īmaculatā. Cuiꝰ rōem assignat beatꝰ Jobes p̄ma canonica. c. ij. Om̄e qd̄ est i mdo aut est ꝯcupīa carnis aut oculoꝝ: aut sup̄bia vite. Et ista sꝫ que aīam inq̄nāt. Leuate igit̄ oc̄los mētis charissimi ꝛ circūspicite mūdū ꝛ videbitꝫ q̄ filij adā aut laborāt i mūdo ꝓpter auariciā: aut ꝓpt̄ ꝯcupiscētiā voluptuosam. aut ꝓpt̄ sup̄biā. Qd̄ itelligēs b. martinꝰ noluit remanere inter hoīes mūdialit̄ viuētes ſz factꝰ ē religiosus. Un̄ legit̄ de eo. Pānonie ꝑtibꝰ ortꝰ. vt ptz i legēda Tertio vigilandū nob̄ est ꝯ furē mūdū ꝓpt̄ excecatōz. qꝛ nō solū subtrahit ſz etiā excecat. ij. Chor. iiij. Deꝰ huiꝰ seculi excecabit mētes infideliū, sic em̄ cecꝰ nō videt laq̄os ꝛ foueas, sic etiā mūdani nō vidēt oīa delectamēta mūdi fore penalitates. De quo Eccs. ij. Dixi i corde meo affluā delicijs. fruar bonis. ꝛ in oībus inueni vanitatē ꝛ afflictōz sp̄us, iō d̄r j. Job. v. Totꝰ mūdꝰ i maligno positus ē. Sz ecce excecatꝫ mūdꝰ abscōdit laqueū. abscōdit p̄iculū cum modico gaudio. cū p̄ua delectatiōe. q̄bꝫ tn̄ dic̄ saluator Lu. xix. Si coḡuisses ꝛ tu. s. fleres. qꝛ h̄ mūdus non est locꝰ leticie sed vallis lachrymaꝝ. q̄ ḡ hic rident et gaudent mēdaciter dicūt in Salue regina illud Exules filij eue ad te suspiramus gemētes ꝛ flentes i hac lachrymaꝝ valle Quarto vigilādū nobis est ꝯtra furē mundū ꝓpt̄ defectionē. d̄ quo. j. Job. ij. Mūdꝰ trāsit ꝛ ꝯcupiscētia eiꝰ. Clamat vbiq̄ mūdꝰ dicēs. Ego deficio. ego mutor. ego alteror. ego sū instabil': q̄ me sequunt̄ fatigāt̄. ꝛ tandē ꝑ me cede affligunt̄. Un̄ Bern̄. Ubi sunt amatores mūdi q̄ an̄ pauca tp̄a nobiscū fuer̄t. nihil ex eis remāsit nisi cineres ꝛ v̄mes. ꝛ infra. Ubi risus: vbi iocus: vbi iactātia: vbi arrogātia. heu de tāta leticia q̄nta tristicia. post tātaꝫ voluptatē q̄ꝫ grauis miseria. de tanta exultatōe i magna tormēta ceciderūt q̄cq̄d eis accidit tibi accidere pōt quia homo es d̄ humo. limꝰ de limo. terra es de terra venis ꝛ i terrā reuerterꝫ subito qn̄ dies vltīa venerit: ꝛ forsitā hodie erit. Ps̄. Defecerūt i vanitate dies eoꝝ. Un̄ dānati ꝯq̄rēdo dicunt illud Sap̄. v. Quid nob̄ ꝓfuit sup̄bia ꝛ diuitiaꝝ iactātia: oīa trāsier̄t velut vmbra. Quīto vigilādū est nob̄ ꝯ furez mundū ꝓpter deceptiōez, q̄ nō solū furat̄ ſz etiā decipit. qꝛ oīa mūdialia bona apparēt ſz nō sꝫ nisi ſm apparētiā. ſm qd̄ dic̄ Hiero. Si mundꝰ cultello v̄itatis apit̄ nihil in eo nisi falsitas reperit̄. Nā q̄cquid est in eo aut est p̄ns: aut futuꝝ aut p̄teritū. si p̄ns sic est instabile. si futuꝝ sic est incertuz. si p̄teritum tunc nihil est. Ideo dicit Augꝰ.

Mūd⁹ cū arridet fallit ⁊ in ꝑicl'o po/
nit ⁊ decipit. Jdē in ser. d̄ mōte dñi. O
mūde īmūde q̄ntos seduxisti q̄ꝫ mul/
tos decepisti. Legit̄ em̄ ꝙ dū obijt be.
Bernard⁹ tūc obiert̄ q̄ngēti hoīes d̄ q̄
bus duo descēdert̄ ad purgatoriū. so/
lus sctūs bern̄. ascēdit in celū sine pur
gatorio. alij oēs ī īfernuꝫ descēdert̄. O
de⁹ iuste q̄d facies istis mūdū ⁊ volu/
ptatē seq̄ntib⁹. certe sep̄abis eos a reg̃
tuo. qꝛ dicit Chrys. Mūdialia opa sp̄
hoīez excluserūt a vera vita. Propter
p̄dicta dicit saluator Mat. xvj. Quid
ꝓdest hoī si mundū vniuersuꝫ lucret̄.
aīe v̄o sue detri. ⁊c. Ubi Hiero. Quid
ꝓdest tibi si habeas potētiā octauiani
diuitias cresi. longeuitatē enoch. pul/
chritudinē absalōis. fortitudinē sam/
sonis. cū tādē corp⁹ dat̄ v̄mib⁹ ⁊ anīa
demonib⁹. Jō dilectissimi ī xp̄o sobe ⁊
iuste ⁊ pie viuam⁹ in h̄ secl'o expectan
tes beatā spē ⁊ aduētū gl'ie magni d̄i.
Nō ꝑmittam⁹ nos decipi vel excecari
a mūdo. Sic b. marti. dirupit laq̄os
mūdi reputādo bōa ei⁹ q̄lia sūt in v̄i
tate. Auꝝ eī q̄d alid̄ ē q̄ꝫ rubea t̄ra. q̄d
argētuꝫ nisi alba t̄ra. sꝫ hoīm malicia
fecit tā cara. Quart⁹ fur ꝯ quē debe
mus vigilare d̄r diaboli fraudulētia.
Diabol⁹ em̄ facit sic fur q̄ dimittit vi/
lia ⁊ rapit p̄ciosa. sic diabol⁹ nō rapit
auꝝ. nō argētū ⁊c. sꝫ p̄ciosā aīaꝫ ad d̄i
imaginē creatā q̄ p̄ciosior ē oīb⁹ visibi
lib⁹ reb⁹. Hic dicit Gre. Diabol⁹ ñ cu
rat vt nr̄a tollat sꝫ vt charitatē in nob
feriat. sicq̄ꝫ ꝑ odiū ⁊ irā aīam p̄ciosum
thesauꝝ rapit. de q̄. ij. Cor. iiij. Habe
mus thesauꝝ hūc īvasis fictilib⁹. quē
etiā xp̄s tāti p̄cij estimauit vt solo pre
ciosanguīs sui redimi possit. Debem⁹
igit̄ charissimi tot⁹ virib⁹ ꝯ hūc furem
vigilare ei⁹ tētatiōib⁹ resistēdo. ⁊ mox
dei auxilio sup̄abim⁹. Jac. iiij. Resi/
stite diabolo ⁊ fugiet a vob. Et Bern̄.

Illi⁹ ē mala suggerere. nr̄m v̄o nō cō
sentire. Dr̄ eī diabol⁹ leo rugiēs q̄rens
quez deuoret. tñ ē ligat⁹ ꝑ xp̄i bñdicti
passionē vt neminē possit mordere ni
si ad ip̄m trāseuntē ꝑ ꝯsensū pcti. iō di
cit Isid. Nō ei⁹ ptās sed nr̄a volūtas
mācipat nos diabolo. Quē b. mar. su
perauit etiā visibilit̄. Un̄ legit̄ ꝙ dū ꝑ
dei reuelatōꝫ iret v̄sus pānoniā vt pa
rētes ꝯuerteret ad fidē: appuit ei dia/
bol⁹ in spē hūana req̄rēs q̄ tenderet. q̄
ait. Quo dñs vult. Et ille q̄cunq̄ꝫ inq̄t
ibis vbiq̄ꝫ diabol⁹ tibi aduersabit̄. cui
b. mar. Dñs mihi adiutor nō timebo
q̄ d faciat mihi hō. q̄ statim euanuit.
Alio q̄ꝫ tp̄e purpurat⁹ appuit vt patꝫ
in legēda. Tertio v̄o in morte insidi
abat̄ ei. O xp̄e de⁹ q̄d facit tūc ist⁹ mū/
di amatorib⁹ plenis crimīb⁹ in morte
si etiā tali sctō insidiabat̄. Quīt⁹ fur
ꝯ quē debem⁹ vigilare d̄r mort⁹ assistē
tia. qꝛ mors sic fur occulte ⁊ vbiq̄ꝫ ap
propinq̄t. Aug. de v̄bis dñi. Mors ē
certa. hora incerta vt sp̄ sit suspecta. Et
j. Thes. v. Dies dñi sicut fur ī nocte ve
niet. hic em̄ fur furat̄ corp⁹ ab anīa et
aīaꝫ a corp̄e. ac op⁹ meritoriū ab vtro
q̄ꝫ. iō ꝯ hūc furē vigilādū ē ꝑ iugē mēo
riaꝫ ei⁹ ac exercitiū bonoꝝ opeꝝ. Ecc̄i
xiiij. Añ obitū opare iusticiā si sic fece/
ris p̄occupas ei⁹ aduentū. vt si veniat
nō noceat. qꝛ dicit Aug. de disciplina
xp̄iana. Nō pōt male mori q̄ bñ vixe/
rit. sic beat⁹ martin⁹ q̄ vigilauit sp̄ ad
mortē. ⁊ iō lōge añ p̄sciuit suū obituꝫ.

Tertiū salut⁹ documētū ex thema/
tis v̄bis insinuādū declarat̄ custodis
ardua sedulitas: cū d̄r. Et nō sineret ꝑ
fodi domū suā. Quilibet em̄ debet cu
stodire corp⁹ et aīam ꝑ tres v̄tutes ꝑ
q̄s custodiuit beat⁹ martin⁹ scꝫ.

Primo ꝑ v̄tutē discretiōis.
Secūdo ꝑ v̄tutē afflictiōis.
Tertio ꝑ v̄tutē orōnis.

Primo dixi q̄ be. martin⁹ custodiuit se p̄ v̄tutē discretōis. Discretio nāq; ꝯ Bern̄. sup̄ cātica oī v̄tuti ordinē p̄stat modū tribuit ⁊ decorē. Discretio n̄ solū ē v̄t⁹ sz ⁊ q̄dā mōderat̄x ordīatrixq; affectuū. Un̄ Cassian⁹. Antiquus hostis nō habet machinamētū mai⁹ ad tollēdā gr̄am de corde hoīs q̄z cū efficere poterit vt indiscrete q̄s agat. Idē in collatōib⁹ patr̄ dicit. q̄ antiq̄ p̄res venerūt ad antoniū q̄rētes int̄ se. que nā v̄t⁹ hoīez ad p̄fectōez recto tramite veheret vt diaboli īsidias euitaret. et rn̄dit q̄sq; qd̄ sibi videbat̄. Un⁹ dixit. vigilia ⁊ sobrietas, alter ieiuniū et castigatio. terti⁹ hūilis oīo. quart⁹ paup̄tas ⁊ obediētia. q̄ntus pietas ⁊ misericordia. q̄r in iudicio xp̄s misericordie recordabit̄. Sz b. anto. dixit. Hec oīa q̄dē necessaria sūt. sz discretio magis q̄ est v̄t⁹ p̄ncipal'. q̄r q̄dā senex hec oīa hēbat sz carēs discretōe a diabolo sup̄at⁹ fuit. Quantā v̄o discretōez habuit b. mar. in oīb⁹ suis actib⁹ ptz. q̄a etiā diabolū purpura īdutū recog̃uit Sz di. quō debz se habere hō qn̄ ei talis apparitio fieret. Rn̄det̄ ꝯz sanctuz Bonauē. sup̄. iij. di. ix. q̄ p̄mo si ꝯtigeret talis apparitio hō nō debz statim credere. nec simpl'r sine ꝯditōe adorare adoratiōe latrie q̄ soli deo ē exhibēda. nec excusaret̄ ip̄m adorādo ratiōe ignorātie. q̄r hz triplex remediuz p̄ qd̄ pōt errorē vitare. Primū ē remediuz sacre scripture q̄ auisat hoīes vt in talib⁹ sint discreti. Math̄. xxiiij. Multi veniēt in noīe meo dicētes. Ego sum xp̄s. Secūdū remediū ē oīonis int̄ne q̄ ad deū dz hō recurrere vt cor ei⁹ illustret. Tertiū remediū ē suspēsio credulitat̄. nō em̄ dz hō cito credere. q̄r q̄ cito credit leuis ē corde Ecc̄i. xix. sz dz p̄bare. iuxta illud. j. Joh̄. iiij. Nolite oī spūi credere sz p̄bate spūs si ex d̄o sūt.

Sic̄ fecit beat⁹ mar. cū ei app̄uit diabol⁹ in forma reg̃ in purpura et diademate ⁊ leta facie. quē intuēs ip̄e stupid⁹ ꝯticuit. Tādē inq̄t diabol⁹. martine agnosce quē col': ego sū xp̄s. martin⁹ iterꝫ pl⁹ admirās tacuit. Rursuz aūt diabolus. Martine cur dubitas credere cū me videas q̄r ego sū xp̄us. Tūc ait ille. Jesus non se purpuratū aut diademate coronatū ⁊ renitentez ventuꝫ p̄dixit. Ego eum nisi in ea forma q̄ passus ē ⁊ stigmata eius videaz nō credā. Ad quā vocē diabol⁹ disparuit ⁊ totā cellaz fetore repleuit. Hui⁹ exēplo hō in talib⁹ apparitōib⁹ dz esse discret⁹. Scd̄o dicit Bonauē. q̄ huiusmōi apparitiōes nō sūt desiderāde vt fiāt. nā q̄ eas desiderat peccat. q̄r talis hz q̄ndā elatōez cordis q̄si putet se dignū hmōi reuelatōib⁹. Tertio dic̄ q̄ si fiāt sūt mag̃ ex hūilitate formidāde. Nā beata v̄go maria turbata ē in sermone angeli. ⁊ cogitabat q̄lis esset ista salutatio. ⁊ sic hō dz se hūilit̄ h̄re ad ista. Sic̄ legit̄ d̄ q̄dā p̄re cui diabolus in spē xp̄i apparuit. ⁊ ipse clausis oculis dixit in hac vita se nolle videre xp̄m. ⁊ sic diabol⁹ ex ei⁹ hūilitate cōfusus euanuit. Sil'e legit̄ de q̄dā fratre cui app̄uit diabol⁹ dicēs se esse dei angelū: ⁊ ab eo ad ip̄m missū. Cui frater vide ne decipiaris ne forte ad aliū sis missus. q̄r ego nō sū dign⁹ angelica visitatiōe. ⁊ ille ꝯfusus disparuit ⁊c̄. Sz nūc q̄dā elati desiderāt visiōes ⁊ orāt deū vt reuelatio fiat eis q̄si ex magna v̄tuositate ⁊ sāctitate iā digni sint. Et ideo de⁹ ex iusticia sua q̄nq; p̄mittit illis apparere fantasticas apparitiōes vt fiant fatui p̄pter suā indiscretionē. Jō san. Bonauē. dicit q̄ nō sufficit bona intētio ad bona op̄a sed etiā discretio ne fiat dei tentatio vltra vires faciendo. Secūdo b. martin⁹ custodi-

uit se p̄ v̄tutē afflictōis siue tribulatio
nis. Nā seip̄m affligebat volūtarie of
ferēdo d̄o cor ꝯtritū ⁊ hūiliatū ⁊ corp⁹
castigatū flagellatū ⁊ vulneratū. dicē
do cū apl'o. j. Cor. ix. Castigo corpus
meū ⁊ in seruitutē redigo ⁊c. Unde cū
in morte ꝯtinue supin⁹ iaceret ⁊ celū i
tuereť: rogabať a mōachis circūstāti
bus vt mutatōe laterꝫ se alleuiaret. et
vt palea subt⁹ se sterneret. q̄ ait. Non
decet hoīem xp̄ianū nisi i cinere ⁊ cili
cio mori. sciēs reuera illd̄. ij. Thim̄. iij
Qui pie volūt viuere i xp̄o p̄secutiōez
patiēť. Et Act. xiiij. Per mltas tribu
latōes oz nos ītrare i reg. ce. Jō btūs
martin⁹ p̄secutōz passus ē libēť ab ho
minib⁹. qz i patria p̄dicās ꝯ p̄fidiā ar
rianā a ppl'o cesus ⁊ expulsus ē. Silr
a militib⁹ q̄s eq̄ p̄iecerāt t̄riti ab asino
btī martini. vt ptz i legēda. Silr a ru
sticis q̄ ligātes eū lignū pini sup̄ ip̄m
inciderūt. sz ip̄e sig̃ crucꝫ declinatā iaz
ad se arborē ad aliā p̄tē declinare ꝯpu
lit. Btūs igr̄ vir q̄ suffert tētatōez. qm̄
cū p̄bat⁹ fuerit accipiet coronam vite
Jac. j. Tertio btūs martin⁹ custo
diuit se p̄ v̄tutē orōis d̄uote. Orōis ei
v̄t⁹ tāta ē vt null⁹ adultoꝝ sine ip̄a sal
uari pōt saltē mētali. Lu. xviij. Optet
sp̄ orare. Quā b. martin⁹ cū tāto feruo
re faciebat vt sua orōe tres mortuos
legiť resuscitasse. Jtē sua orō hūit effi
caciā ꝯ infirmitates. ꝯ ignē. ꝯ demōes
Nā qn̄qz scti d̄ celo veniebāt ad ip̄m ⁊
sensibiliť loq̄bāť cū eo audiētib⁹ foris
discipul'. Quartū salutꝫ documētuz
ex themat⁹ v̄bis declarādū insinuať p̄
uidētie p̄mpta sagacitas cū d̄r. ⁊ vos
estote parati. Nā beat⁹ Martin⁹ se p̄
parauerat ad xp̄i aduentuz i morte p̄
tria sp̄ealiter. s.

Primo p̄ verā cōpassionem
Scd̄o p̄ p̄fectā humiliatōem
Tertio p̄ dignā assecuratōem

Prīo nāqz btūs martin⁹ se ad mortē
in tota vita sua p̄p̄auerat p̄ verā p̄xi
mi cōpassiōz. compatiebať ei ex corde
paup̄ib⁹. igr̄ null' reb⁹ parcebat sz oīa
eis dabat. qn̄qz etiā cappā vt ptz in le
gēda. ⁊ tūc i missa a deo mirabiliť fuit
adornat⁹: cui etiā glob⁹ igne⁹ app̄uit
sup̄ caput Scd̄o btūs martin⁹ se p̄
parauit p̄ p̄fectā hūiliatōez. qz etiam i
ep̄atu hūilitatē mōasticā ꝟuauit n̄ resi
dēs i sede ep̄ali Tertio b. martin⁹ se
p̄p̄auit ad mortē p̄ dignā assecuratōz
Bonā etiā fidē hūit d̄ sua salute. vnde
mōachis flēdo dicētib⁹. cur nos p̄r de
seris ⁊c. ⁊ ip̄e dicebat. Dn̄e si adhuc po
pulo tuo sū necessari⁹ nō recuso labo
rē. O virū btm̄ q̄ nec mori timuit: nec
viuere recusauit: qz sciebat q̄ fur veni
ret: iō se p̄p̄auerat. Rogem⁹ igiť ⁊c.

De sctā Elizabeth filia regꝫ hūgarie
Sermo. cviij.

Epleta ē spi

r ritusctō elizabeth. Lu. j. Licz
charissimi p̄missa v̄ba dicā
tur ad lr̄az d̄ sctā elizabeth mr̄e iob̄is
bap. cū btā v̄go maria hn̄s i vtero fi
liū dei visitauerat eā: tn̄ dicta v̄ba rō
nabiliť dici pn̄t d̄ alia btā elizabeth re
gis hūgarie filia triplici rōe. s.

Prīo p̄pť diui muner⁹ largitatem.
Scd̄o p̄pť sui nois idētitatē
Tertio p̄pť ꝯsil'is op̄is ꝯformitatē.

Prīo dixi q̄ p̄tacta v̄ba cōueniūt btē
elizabeth p̄pť diui mūer⁹ largitatē. q̄a
sic illa mr̄ scti iob̄is q̄druplici mēsura
spūssci fuit r̄pleta: sic etiā ista. q̄s mēsu
raꝝ d̄rias īsinuat saluator Lu. vj. di.
Mēsurā bonā ⁊ ꝯfertā ⁊ coagitatā et
sup̄effluētē. Mēsurā igr̄ bonā hūit b.
Eliza. i sui iustificatōne. d̄ q̄ Ro. v. d̄r.
Caritas d̄i diffusa ē in cordib⁹ nr̄is p̄
sp̄m̄scm̄ q̄ dat⁹ est nob. Jtē hūit mēsu
rā ꝯfertam i alioꝝ ꝯuersione. multos

q̄ppe ꝑ feruētē orōz ⁊ exēplarē opatiōz
ꝯuertit ad dn̄m deū isrl̄. Nā liberalis
de⁹ sup̄ illd̄ qd̄ ei ad salutē fuerat ne/
cessariū ꝯtulerat ad ꝯuersiōz aliorū
ignitā charitatē. i aduers̄ ꝯstātiā. in fa
ciēdis miracul̄ potētiā. Hūit q̄z men/
surā coagitatā i sui ꝯfirmatōe. q⁊ nun
q̄z legit̄ mortaliter peccasse. postremo
habuit mēsurā supeffluentē i elemosy
naꝝ copiosa largitōne. q⁊ etiā vite sue
necessaria pauꝑib⁹ erogabat. Pota/
uerat em̄ d̄ illo fonte d̄ q̄ saluator Jo.
vij. ait. Qui credit i me flumia d̄ vētre
ei⁹ fluēt aq̄ viue. Hoc āt dicebat d̄ spi
ritu quē accepturi erāt credētes i eum

Scd̄o deniq̄z p̄fata v̄ba ꝯueniunt
btē elizabeth ꝓpt̄ nois idētitatē. q⁊ ābe
vocate st̄ elizabeth. qd̄ iterp̄tat̄ d̄s me
us cog̃uit. vl̄ dei mei septima. Nā de⁹
dei fili⁹ xp̄s eā cog̃uit dū se in v̄ginis
mr̄is vtero illi manifestauit ac spūscō
repleuit ⁊ ꝓphetare fec̄. Jstā v̄o cogno
uit: dū se iā in celo regnantē ei mōstra
uit dicēs. Si tu vis esse mecū ego ero
sp̄ tecū. Dicūt̄ etiā ambe dei mei septi/
ma. q⁊ ambe septēplici spūsscti dono
replete. Tertio dicta v̄ba bn̄ ꝯueni
unt huic sctē ꝓpt̄ opis ꝯformitatē. am
be ei opib⁹ miscd̄ie isistebāt. illa tertiā
ptē bonoꝝ sibi reſuabat vn̄ familiaz
suā sustētabat. ista v̄o oīa bona a deo
recepta xp̄o obtulit. Aīaz ꝑ deuotam
orōem. corp⁹ ꝑ religiōis susceptōz. bo
na tp̄alia ꝑ elemosyne largitiōz. ꝓpt̄ q̄
merito d̄r. Repleta ē spūscō elizabeth
filia reg̃ hūgarie. In q̄b⁹ q̄dē v̄bis ad
honorē btē elizabeth tria insinuāt̄ do/
cumenta. s.

Primū d̄ spūsscti gr̄e q̄dditate. ibi
spiritusancto

Scd̄m de eiusdē acq̄sitōnis moda
litate. ibi. repleta est

Tertiū d̄ gr̄e inuente suauitate. ibi
Elizabeth.

Primū dixi docum̄tū ex p̄missis the
mat̄ v̄bis declarādū d̄ spūssci gr̄e q̄d
ditate cū s. s. ipleta dicat̄ btā elizabeth
Quid āt sit spūssctūs notū ē fidelib⁹ q̄
est vna p̄sona i sctā trinitate. h̄ tn̄ acci/
pit̄ ꝑ ei⁹ dono. s. ꝑ gr̄a. Cui⁹ q̄dē gr̄e q̄d
ditas tripl̄r optie p̄t notificari. s.

Primo diffinitione

Scd̄o diuisione.

Tertio similitudine

Primo itaq̄z q̄dditas gr̄e h̄ est q̄d sit
gr̄a s̄m rē p̄t notificari diffinitōe. Dif/
finiūt autē doctores sup. ij. sniaꝝ. dis.
xxvj. sic. Prīo san. Tho. Gr̄a ait ē ad/
iutoriū diuinū creature g̃t̄ impēsum
Jsi. v̄o sic diffinit. Gr̄a ē diuie miscd̄ie
donū ꝑ qd̄ bone voluntat̄ est exitus.
Et Chrys̄. Gr̄a inq̄t ē sanitas mētis ⁊
dilectio cordis. Ul̄ sic s̄m alios. Gr̄a ē
forma. s. accidental̄ a deo g̃t̄ data. i. si
ne merit̄ g̃tū faciēs hn̄tē ⁊ op⁹ ei⁹ bo/
num reddēs. Cōit̄ tn̄ ⁊ meli⁹ sic diffini
tur. Gr̄a ē q̄dē nitor aīe a d̄o īmediate
creat⁹ ⁊ creature rōnali īfusus dignū
faciēs vita eterna. Dr̄ p̄mo q̄dā nitor
seu splēdor aīe. q⁊ ip̄am ⁊ dirigit i suis
actib⁹ sine q̄ aīa nō p̄t debite recogno
scere suā fragilitatē: d̄i maiestatē: pene
inferni acerbitatē ⁊ et̄nitatē ac gl̄ie ce
lest̄ īmēsitatē. Scd̄o d̄r a d̄o īmediate
creat⁹ ad excludēduz q̄rundā opionez
dicētiuz q̄ de⁹ posset tantā potētiā cō/
ferre alicui creature vt illa possz crea/
re. qd̄ ē falsum. q⁊ ad creatōz req̄rit̄ po
tētia infinita. Un̄ si oēs angl̄i ⁊ scti ac
btā v̄go cuz eis vellēt vnā gr̄az creare
nō possent. licz a d̄o īpetrare possent.
Hinc ps̄. Gr̄am ⁊ gl̄iam dabit dn̄s.
Ecce liq̄t p̄ciositas doni diui. qd̄ solū
mō a summa trinitate causat̄. ⁊ ꝑ me
rituz ipsi⁹ hoīs in nos deriuat̄. Tertō
d̄r creature rōnali infusus. q⁊ gr̄a nus
q̄z habet locū post deū nisi i angelo vl̄
homine. Unde nec in vestib⁹ aut cali/

cibus deo ꝙsecratꝰ.nec in eccl̃ie lapidi
bus.imo nec iã aq̃ baptismatꝰ realiter
ꝓtinet gr̃a.licꝫ p illũ gr̃a infundat nisi
ponat obex. Quarto ꝺr dignũ faciens
vita eterna. Nam sine ꝺono nec car
nis mortificatio.nec elemosynaꝝ lar/
gitio.imo nec martirij ꝓpessio ꝑ ꝺo ac
cepta.vt ꝛcludit apl's.j.Coꝛ.xiij.Ma
gnas igit̃ gr̃as referam⁹ deo gl̃ioso.q̃
nob sine nr̃is meritꝭ tã p̃ciosuꝫ digna
tur dare donũ.ſꝫ z q̃tiẽs pdim⁹ p pec
catũ mortale totiẽs pat⁹ ẽ restituere.
dũmo nos sim⁹ idonei ad recipiẽduꝫ
Hinc.ij.Pet.j.ꝺr.Magn̄ z p̃ciosa do/
na donauit nob vt efficeremur ꝙsortes
diuine nature.ꝺ dono ꝺr repleta Eliza
beth Scꝺo gr̃e ꝙdditas notificatur
diuisione cui⁹ vnicã ponã diuisionez.
q̃dã est gr̃a gratꝭ data.q̃dã gratũ faci
ens. Br̃a gratis data est manifestatõ
spũs ad vtilitatẽ.vt scia:eloquentia:p
phetia:p q̃ prim⁹ põtreduci ad deuꝫ
mediãte tale gr̃aꝫ hñte. quã etiaꝫ pñt
br̃e hoies in mortali pctõ existẽtes.nõ
igit̃ multũ affectes tale dei donũ. sed
pot⁹ hũilitatẽ charitatẽ z gr̃am gratũ
faciẽtẽ.q̃ fm q̃sdã idẽ est cum caritate.
Dicit̃ em extra de summa trini. z fide
catho.i clemẽ.i glo.q⁹ mlti theologi di
cũt idẽ in re habitũ gr̃e z charitatis.tũ
qz charitas z gr̃a hñt eaſdẽ operatiões.
tũ qz dic̃ Aug.xv.de trini.loquens de
charitate.q⁹ nullũ est isto dono excellẽ
tius.ſꝫ excellẽti⁹ spũsscti donũ ẽ gr̃a.tũ
qz si essent habit⁹ distincti possent se/
parari ab inuicẽ.z ita aliqs eẽt ꝺo·gt⁹
ſꝫ nõ char⁹:qꝺ iplicat ꝛdictioꝫ. Sctũs
ꝙ Tho.j.ij.q.cx.ar.iiij.aliũ dic̃ habi
tũ gr̃e z charitatꝭ.tũ qz gr̃a ꝓparat lo/
cũ charitati.tũ qz charitaſ subiectũ ẽ
potẽtia aie:puta volũtas.gr̃e ꝙ sub/
iectũ est tota aie essentia.qz p gr̃am re
generamur i filios dei.iuxta illꝺ Joh.
i.Nisi q̃s renat⁹ fuerit ex aq̃ z ſ.ſ.non
põt videre regnũ dei. generatio ꝙ p/
us termiat ad eẽntiã q̃ ad potentias

Tertio q̃ddas gr̃e notificat̃ situ
dine. Assim⁹ igr̃ ad pñs trib⁹ rebus
excellẽtib⁹ Primo assimilat̃ vite.qz sicut
aia sua pñtia dat vitã corpi z corpus
mortuũ ꝺr ex ei⁹ absentia. sic gr̃a dat
vitã aie.iõ i sacra scptura exñtes i gr̃a
viui noiant̃.z econtrario carentes ipsa
mortui appellãt. Vñ saluator cuidaꝫ
seq̃ se voleti dixit Matt.viij. Dimitte
mortuos sepelire mortuos suos. Qꝺ
ꝛfirmat apl's.j.Thoꝛ.xiij.di. Br̃a dei
sum id qꝺ sum. Sed esse z viuere fm
pbm idẽ st. Scꝺo gr̃aꝫ diuinã assim/
mus aq̃. Sic ei aq̃ extinguit ardoꝛẽ sitis
coꝛpal'.sic gr̃a sitim spũalẽ.qz bois ap
petit⁹ ita ẽ sitibũd⁹ q⁹ nullũ tpale põt
eũ satiare.vt pꝫ ꝺ Alex.magn̄.q̃ cũ opi/
nionẽ cuiusdã pbi audiẽs q⁹ extra hũc
plures mũdi eẽnt hmõi:suspirauit di
cẽs. O si possem z oẽs possidere. Sed
gr̃a hãc tpaliũ sitim extinguit.sicut in
apl'o paulo extixeratq̃ dicebat.j. Thi
mo.vj. Ñtes alimẽtaꝫ qhꝺ tegamur
his ꝛtenti sum⁹. ꝙrea dixit saluator Jo
hã.iiij. Qui bibit ex aq̃ hac quam ego
dabo nõ sitiet i eternũ. Tertio gr̃a assi/
milat̃ vestimẽto opteti. sic ei turpis est
hõ nud⁹ coꝛã solẽniꝺ⁹ gsonis. sic aia si
ne gr̃a. Cui dicet̃ illꝺ Matt.xxij. Salte i
morte. Amice quõ huc itrasti nõ hñs
vestẽ nuptialẽ. Ait illo obmutescẽte di
cet rex ministris. Ligat̃ manib⁹ z pedib⁹
mittite eũ in tenebras exteioꝛes. ibi erit
fletꝰ z stridoꝛ dentiũ. Ecce ex pdictis clarꝫ
gr̃e diuine q̃ddas diffinitõe diuisione
z similitudie Scõm fmõis documentũ
ex p̃missis themat̃ ꝙbis erit declarã/
dũ de gr̃e acq̃sitõis modalitate cũ ꝺr/
Repleta ẽ. Necesse reuera ẽ q̃rere gtiã
vt eã repleti saluemur. sine q̃ nulli est
sal⁹. Pro q̃ sciẽdũ q⁹ btã Elizabeth in
septem gradib⁹ acquisiuit. vbi tãdem

cognouit gratie largitorē deū Jō ō ea dici pōt illō Dañ.iij. Septē tpa mutabunt sup te donec cognoscas altissimū. Hec autē septē tpa sunt septē ipsius status salutares.s.

Primus status virginalis
Secūdus status maritalis.
Tertius status vidualis
Quartus status regularis
Quintus status actiualis
Sextus status spiritualis.
Septim⁹ stat⁹ supnalis

Primo nāq; btā elizabeth q̄siuit gtiā in statu v̄ginali: vbi p tres v̄tutes inuenit.s.p deuotā orōnē. p vanitatum mūdi ꝯculcatōz.z p v̄bi diui auditōz Primo inquā btā elizabeth q̄siuit gtiam p deuotā orōem. q̄ fm Damascenum ē eleuatio mētis in deū. Uerūtñ ad ℔ q̄ qs p eā inueniat gratiā req̄rūt multe ꝯditōnes fm Ray.z Hostien. Primo q̄ orō fiat fidel'.i. cuz magna fiducia dz qs petere a deo gtiam. Jac. j. Postulet in fide nihil hesitās. q̄ aūt hesitat ñ estimet q̄ aliq̄d accipiat. nullus est certe loc⁹ dubitādi. q2 ō deo patre dr Lu.xj. Jp̄e p̄ dabit sp̄m bonuz petētib⁹ se. De filio Job.vij.dr. Jesus clamabat dicēs. Si qs sitit veniat et bibat z de vētre ei⁹ fluēt aq̄ viue. ℔ autē dicebat de sp̄ū quem accepturi erāt credētes in eū. De sp̄ūsctō q̄z Ro.viij Jp̄e sp̄ūs postulat.p nob gemitib⁹ inenarrabilib⁹. Jtē req̄rit ad orōnē qua gratia inuenit q̄ sit humil'. Ideo dicit Eccī.xxxv. Orō humiliāt se nubes penetrat. Jtē dz esse discreta vt petat ad salutem necessaria. Alio q̄n dicet xp̄s orātib⁹ illō Mat.xx. Nescit q̄d petat Jtē orō gratiā impetrās dz esse secreta: ad quā docet saluator Matth.vj. di. Tu aūt cū orauer intra cubiculū tuum z clauso ostio ora p̄em tuum. Jtē orō exaudibilis dz esse pura. Uñ Aug. Orōis inq̄t pure ē magna virt⁹ quia velut fidelis nunci⁹ mādatum peragit. z penetrat q̄ caro ñ penetrat. Jtē debet esse lachrymosa. Jō dic Augustin⁹ sup Thobiā. Orō deum lenit. lachryma cogit. hec vngit: illa pungit Deinde oratio exaudibilis debet esse operosa. Jō dr Thob.xij. Bona est orō cū ieunio z elemosyna. Talē orabat btā Elizabeth z iō dei gratiā inuenit. Scō o ipa quesiuit z inuenit dei gr̄az p vanitatū mūdi ꝯculcatōz. q̄ licet pura nutrita: ñ ea refutabat itelligēs illud qō dicit Hiero. Uita mūdi non vita sz mors. vita fallax. vita mendax nūc flores z statim arescit. momenta nea z caduca q̄ ꝙto magis crescit: tāto magis decrescit. O vita plena laqueis q̄t in mūdo boies il' aquecas. q̄t p te iā sustinēt tormēta infernalia O q̄z btūs q̄ tuas cognoscit fallacias z tuas non curat vanas blādicias. q̄z beatissim⁹ q̄ te bñ puat⁹ est. Tertio btā elizabeth q̄siuit gratiā p diuini v̄bi auditiōem. Nā p eā gratia dat. vt dr Act.x. Oz loquēte petro cecidit sp̄ūsctūs sup oēs q̄ audiebāt. Oz aūt beata Elyzabeth p p̄dicta q̄siuit z inuenit dei gr̄am. sic de ea legit. Elyzabeth andree regis hūgarie filia: dū nata fuisset in oppido sorosspatbach. z in delicijs nutrita omnia puerilia ꝙtēpsit. cepitq; bonis opibus assuescere. ludos spernere vanitatis. Cū adhuc essz ānquēnis in eccl'ia sic in orōne pseuerabat vt ei⁹ sodales z ancille vix eā auellere valerēt. Cum aūt cā ludi coetance eā inseq̄rent: illa v̄sus capellā fugiebat vt ex ℔ eccl'iam intrādi oport⁹ unitatē caperet z alias ad intrandū eccl'iam inuitaret. Que ꝙgredies genuflectebat. z lz scpture peritiā ñ h̄eret: tñ corā oculis suis sepe plat terū expādebat. vt q̄ammō se legere fingeret ne velut occupatā aliq̄s ipe/

diret. puellis etiã pauꝑculis oĩa q̃ habere poterat erogabat: inducẽs eas vt sepe dñicã or̃onẽ dicerẽt ⁊ v̄ginem crebro salutarẽt. Quadã die duꝫ reliquias panis ⁊ alioꝝ q̃ de prãdio remãserãt in vestimẽti gremio pauꝑibꝫ d̄ferret cui obuiãs pr̃ q̃rit q̃d hꝫ in vestimẽti gremio. q̃ ꝑtrita dixit se portare rosas. q̃s cũ pater vellet videre ecce nutu dei oẽs ciboꝝ reliq̃e verse sũt in rosas pulcherrimas ⁊ odoriferas. Quã rẽ pat̃ postea cognoscẽs benedicebat altissimũ in sue filie sanctitate. O deꝰ eterne q̃d faciet hec maritata si sic ĩcepit virgo tenera. ⁊ demũ q̃d factura ẽ religiosa. Ne v̄o mdi successus nim ium blãdiri videret q̃tidie de ꝓsperis aliq̃d sibi detrahebat. vestimẽtoꝝ aũt lasciuos abusꝰ sp̄ abhorruit ⁊ ĩ his honestatẽ dilexit. Nã dies solẽnes sollicite custodiebat. vt nulla rõne pateret añ missaꝝ solẽnia cyrothecaꝝ vsꝰ. nec manicas sibi cõsui ꝓpt̃ qd̄ solita erat ad h̄ se voto ꝯstringere ne q̃s possꝫ eã a suo ꝓposito reuocare. in or̃onibꝰ v̄o ⁊ meditationibꝫ passiõis xp̃i erat assidua ⁊ deuota. Nã certũ numeꝝ orationũ sibi indixerat. quẽ si aliq̃ occupatiõe ĩpedita ꝑficere nõ potuisset. et ab ancillis lectũ ingredi coacta fuisset in lecto cũ celesti spõso vigilãs deuotius ꝑsoluebat. Missam v̄o cũ tãta deuotiõe audiebat ⁊ reuerẽtia q̃ tp̄e eleuatiõis corꝑis xp̃i manicas si ꝯsute eẽnt soluebat. monilia deponebat ⁊ cetera capitis ornamẽta in imo locabat. Simili etiã mõ faciebat dũ sanctũ legeretur euãgeliũ vt dñi v̄bis assensũ ⁊ piũ p̄beret auditũ. Secũdo q̃z in statu ꝯiugali be. elyzabeth quesiuit ⁊ ĩuenit gratiã ꝑ tria v̄tutũ exercitia vicꝫ ꝑ or̃onis assiduitatẽ. ꝑ vite austeritatẽ. et ꝑ viscerosam pietatẽ. Primo dixi q̃ be. elyzabeth quesiuit ⁊ inuenit gratiã in statu maritali ꝑ or̃onis assiduitatẽ. d̄ q̃ dicit Aug. Deũ nemo videt nisi q̃ bene orat bñ studet ⁊ bñ opat̃. Per or̃onẽ em̄ homo bñ ordinat̃ ad deũ. ꝑ vite austeritatẽ ad seip̄m. ꝑ pietatẽ vero ad ꝓximum. Propterea d̄r Tob. iiij. Om̄i tẽpe benedic deũ ⁊ pete ab eo vt vias tuas dirigat. Secũdo ip̄a gratiam dei quesiuit in statu cõiugali ꝑ vite austeritatẽ. quia dicit Apl's Gal'. v. Qui xp̃i sũt carnẽ suã crucifixerũt cuꝫ vitijs ⁊ ꝯcupiscẽtijs. Idem. ij. Cor. iij. Carnalis hõ nõ ꝑcipit ea q̃ sunt spũs d̄i. Tertio beata elyzabeth quesiuit ⁊ inuenit dei gratiã ꝑ pietatẽ. quia dicit Augꝰ. Qui terrena diligenti cura custodit celestis patrie perennẽ thesauꝝ amittit. Quez thesaurũ nullus hominũ habere potest nisi qui pauperibus solacia prebet aut per seip̄m pauꝑ est Hinc Petrus damiani ait. Nũq̃z d̄o charus erit qui vel affectũ elemosyne non habuit. vt qui videlicet non habet facultatẽ habeat saltem bonaꝫ voluntatẽ. per dictas virtutes beata elyzabeth sic quesiuit dei gratiam. Legitur enim de ea q̃ cum lantgrauio ludouico duci thuringie esset desponsata a patre. venit ad eam nuncius qui hec ei referret. vt autem hec ipsa audiuit que amore christi virginitatez volebat seruare. tacta valde dolore cordis sertuꝫ quod habebat in capite ꝓiecit in fontem supra quem orabat et amarissime flens seip̄am domino cõmendauit. Sed reuera domini fuit voluntas vt om̄es status susciperet. in quibus oĩbus exẽplũ vite sctẽ p̄beret. Certe nõ est tã deuotus. tam religiosus. ⁊ tã sanctus qui edificationis exẽplũ nõ inueniat in eiꝰ cõuersatõe vite ⁊ nimis aridũ gelidũ ⁊ rigidũ cor sine lachrymis posset attẽte totã eiꝰ vitã legere vel audire. Suscepto igit̃ cõ

lugali statu. ḡnte fuerit deuotōie. ḡn te austeritatis vite. quanteḡ pietatis iā attēdamus. In oīone tāri seruoris erāt vt etiā ancillas q̄ circa ornatū oc cupant gradu ꝓcito ꝓueniret. In no cte sepissime surgēs cū xp̄o vigilabat. z vt oīonū sacrificia dō pinguia red deret seipam abūdantia irrigabat la chrymaꝝ. Quadā nocte surgēs ad oīo nē diu stare in ipa nō valuit ꝓpē suaz infirmitatē. Lūḡ aliḡntulū caput in clinasset ad somnū affuit i visu mater ei⁹ q̄ tristis ait. Filia mea dilecta tuis oīonib⁹ subleua dolorē meū quē pa tior ꝓpē negligētiā meā. Que euigilās ꝓtin⁹ oīoni se dedit cū lachrymis ꝓ li beratōe sue genitricis. Que cū rurs⁹ ca put reclinass z adest aīa mr̄is cū gau dio di. Bñdicta sit hora in q̄ te genui. qz ꝓ oīonē tuā sū liberata ō penis pur gatorij z nūc vado in celū. de q̄ re be. elizabeth dō ime̅sas egit gr̄as. Ipa ei statuerat cū suis ancillis vt si media nocte nō surgeret ad oīonē pede calci trādo excitaret. z dū semel vna ācilla rū sic eā excitare volēs pedes mariti ce pit calcitrare. dux z miles sentiēs du re reḡsiuit. cognita tn̄ vitate cōḡeuit. Sepe a viri thoro abstinēs noctes du cebat i somnes. Cū aut̄ sūma cogeret necessitas nō lecti mollicie reḡrēs: sed sup tapetia strata dormiebat. mirabi li etiā austeritate suū corp⁹ mortifica bat vigilijs z ieiunijs. nonnūq̄ etiā ꝓ man⁹ ācillaꝝ i cubicl'o se faciebat for titer verberari vt flagellato ꝓ se xp̄o vi cē repēderet. tantā deniq̄ abstinentiā faciebat vt i mēsa mariti iter delicata ferc̄la pane simplici esset ꝓtēta. Con fessor eī conrad⁹ noīe indixerat sibi vt de cibis mariti nihil q̄rigeret de q̄ bus sanā ꝓscientiā nō haberet qō tan ta diligētia obſuabat vt alijs delitijs abūdantib⁹ ipa cibis grossioribꝰ a fri bus mioribꝰ de claustro petitis vtere tur. sepe ad mensā sedēs cibos manu ꝓtractabat ne supstitōis notā incurre ret. sed alijs diuidebat. Quadā vice i itinere cū esset fatigata cū viro suo et multa fuissent oblata q̄ nō credebāt ō iustis laboribꝰ acq̄sita. ipa abstinu it. z cuz ācillis nigz panē calida aqua madefactū comedit. ob ḡ vir su⁹ q̄sdā iustos reddit⁹ sibi assīguit vt ide cū an cillis viueret. Asserebat etiā vir su⁹ q̄ hec z ipe faceret si turbatōz familie nō timeret. Ipa vo b. elyzabeth vt humi litatē z austeritatē vite magis obſua ret ꝓfessori suo obedientiaz ꝓmiserat. saluo tn̄ iure ꝓiugali. Deniq̄ tāta pie tate ferebat ad paupes vt oim inopi am subleuare curabat. z vt liberi⁹ il lis subueniret sepe pauperū filios de fonte leuabat q̄bus ꝓpr̄ijs manib⁹ ve stes faciebat. Un̄ hāc inclitā dn̄az oēs paupes matrez vocabant. Accidit vt cuidā paupcule quoddā bonū vesti mentū daret. Illa vo tantū donū ac cipiēs ꝓ gaudio ad terrā cecidit quasi mortua. qō vidēs b. elyza. ne cā mor tis illi⁹ fieret doluit. sed ꝓ ea facta oīo ne sana surrexit. Si aut̄ quādo non habebat quid egētib⁹ tribueret orna menta sua vendere faciebat. Quodaz em̄ tpe fames magna facta ē z vir ei⁹ ad curiā friderici imperatoris accesse rat. Ipa vero omnē annonā collegit. congregatisq̄ vndiq̄ pauperib⁹ quo tidie necessaria prebebat. Item sitien tes potabat. Quadam die dum cerui siam multis pauperibus dedisset in uentum est ꝙ vas nullam diminuti onē pertulit. Item peregrinos z pau peres ipa suscipiebat. domū nāq̄ ma ximā sub altissimo castro ꝓstruxerat. in qua infirmoꝝ puerozūq̄ paupeꝝ magnā multitudinez fouebat. Item sepulture mortuozū pauperum sepe

aderat. z ꝓ ꝓijs manib⁹ funera cōtre/
crabat. Semel vidit qđ dā fun⁹ in ec/
clesia non bñe vestē q̄ ogirek. Ac illa ve
lū capitī sui explicās z in ptes ꝓcidens
cozp⁹ inuoluit. O pietate plena. o xp̄i
discipula vera: certe bñ didiceras lecti
onem cui magistri xp̄i. scis nēpe debi/
te rñdere in iudicio cū mg̃r examina/
uerit dicēs. Nud⁹ erā z opuist̄ me. Uñ
adhuc in pñti magister pietatis xp̄s
sic oñdit op⁹ brē elyzabeth sibi gratuz
fore. Nā qdā dux iter agens p turingi
am: lātgraui⁹ Ludouic⁹ illi obuiā p/
cessit rogās vt ad castr̄ suū declinarz
Qui seq̄ nullaten⁹ voluit nisi sibi pro
mitteret vt deuotā ꝓiugē suā illi oñde
ret cui⁹ sanctitat̄ fama mūdū repleue
rat. q̄ pmisso dux cū duce z milites cū
militib⁹ tenētes dexteras ꝓsolāt. Inte
rim hora prādij dū cibi allati fuissent
ait dux. nō comedā neq̄ bibā nisi p̄us
dñam elizabeth videā. Mādat igitur
vir ei⁹ vt dña elizabeth ad ꝓuiuium p
cedat. Que cepit cogitare q̄d agerz: eo
q⁹ decēti veste careret q̄s in vsus pau
pez erogauerat. ideo illac ire distulit
Sz vir suus de mēsa surgēs z ingres/
sus in cubiculū ꝓiugis eā dure repbē
dit: cur ad ei⁹ mādatū venire ꝓtēpsisz
Illa ⁊o pie excusans se stati ituram. p
misit. viro suo emisso se. pstrauit i oro
ne cū lachrymis petēs deuz vt mariti
sui honoꝛi puideret. Et ecce angel⁹ do
mini deferēs ei vestē de auro ꝓtextam
gēmis z lapidib⁹ ornatā. z coronā au
reā dicēs. Accipe spōsa xp̄i has vestē z
coronā q̄s rex angelorum tibi misit. q̄
elemosyne tue venerūt i memoriā co/
rā dño. Quib⁹ induta egressa ē ad cō/
uiuiū. admirātib⁹ puell' vñ vestē tale
bñet cū oia scirēt paupib⁹ erogara. In
mēsa q̄s sua gratiositate z colloq̄o di/
uino hospitē ducē magn̄ refecit q̄s exq̄/
sitis dapib⁹. de q̄ dux ipe valde edifi/
catus let⁹ abibat ad ꝓria. Tertio be
ata Elizabeth q̄siuit gratiā in statu vi
duali. Ipa em̄ maritū induxerat vt ō
terra sancta saracenos expugnarz vt
vbi xp̄i sanguis effusus est: ipe quoq̄
sanguinē funderet. In illo nāq̄ itine/
re dux ipe spm̄ deo reddidit. z ita ipsa
ad statū viduale deuenit. In q̄ p̄ria
q̄siuit z inuenit gr̄am. s. p patiam. per
vite ꝓtinentiā. z p finalē pseuerātiam.
vt patz in legēda ei⁹. Nā cū moꝛs viri
sui p totaz turingiā fuisset diuulgata:
ipa tāq̄ pdigaz dissipatrix a q̄busdaz
vasallis turpiter ē eiecta ō castro. Ad/
uenīēte igit̄ nocte in domo cuiusdā ta
bernarij in loco vbi porci iacebāt se re
cepit: ml'tas agēs deo gr̄as q⁹ in tāta
ciuitate null⁹ eam hospitio recepisset.
Hora deniq̄ matutinali ad ecclesiaz
fratr̄ mioꝛ p̄gēs rogat vt p sua tribu
latōe gr̄as deo ageret̄ z Te deū lauda
mus decātaret̄. q̄ō ipi deuote fecerūt.
Sequēti tandē die domū cuiusdā sui
emuli cū filijs z ancillis ingredi ē iusſ/
sa arto valde loco sibi assignato. vbi
dū ab hospite plīmū g̃uaret̄ parietib⁹
valefecit dicēs. Libenē hoīb⁹ valeface
rem si beneficos inuenirē. Cōpulsa igit̄
ad locuz ꝓrē redijt vñ filios suos ad
diuersa loca alendos destinauit. O fi
lia sctā reg̃ hūgarie. O ꝓsoꝛs ducis tu/
ringie nō esset ꝓsuetudo neq̄ expediēt
q⁹ tu cum porcis habitaꝛes. Quadaz
nāq̄ die cū iret p viam strictā et luto/
sam sup quosdā lapides ibi positos.
quedā vetula cui multa antea benefi
cia ꝓtulerat sup eosdē lapides trāsitēs
nō ei cessit sed in lutū cadere fec̄. Sur
gens inde brā elizabeth vestim̄ēta sua
lutosa ridens tergebat. deinde ad tan
tam inopiā deuenit vt penit⁹ nihil ha
beret sed cū ancillis linum aut lanaz
filabat. z vendēs vite necessaria eme/
bat. Uñ abbatissa ei⁹ matertera con/

patiẽs ei ad ep̄m ꝛ verbrigiẽsem eã du
xit. Sꝫ ip̄a cũ in diuitijs auunculi sui
nollet ꝑmanere eã caute retinuit: vo/
lens secũdis nuptijs tradere. Qđ au/
diẽtes puelle v̄gies q̄ secũ ꝯtinẽtiã vo
uerãt se in mlt̄ ceperũt lachrymis af/
fligere. Quas btã elizabeth sic ꝯsolata
est. Cõfido inq̄t ĩ đo cui⁹ amore ꝯtinẽ/
tiã voui ꝙ meũ custodiet ꝓpositũ. ꝛ si
aliđ facere nõ potero ꝓpriũ nasum de
trũcabo vt saltẽ sic ĩepta fiã coniugio
Interiꝫ nũciat̄ ꝙ ossa viri sui fuissent
reportata. q̄re ep̄s iubet vt obuiet ossi
bus. q̄ deuote ꝛ cũ lachrymis suscepit
Tandẽ ꝯuersa ad deũ ait. Gr̄as ago
tibi dñe. qꝛ in susceptõe ossiũ viri mei
ꝛ militis tui me ꝯsolari dignatus es.
Tu scis dñe qꝛ ip̄m te amantẽ multũ
amauerim. Et nũc iocũdum eẽt mihi
viuere cũ eo tali ꝯditõe vt cũ eo ꝑ totũ
mũdũ mẽdicarẽ. tñ te teste ꝯ̄ tuã volũ
tatẽ vno crine ip̄m nõ reuocarẽ. iõ ip̄ꝫ
ꝛ me tue gr̄e recõmendo. ꝛ sic ossa viri
sui gremio terre honorifice tradũt̄. O
magna auiditas isti⁹ sctẽ ad mẽdicita
tis pauꝑtatẽ. ecce nũc mẽdici cupiunt
ditari. hec v̄o regia stirps cupit mẽdi
care amore xp̄i Quarto q̄ꝫ btã Ely/
zabeth gr̄am q̄siuit ꝛ ĩuenit ĩ statu re/
gulari ꝑ tria v̄tutũ exercitia .s. ꝑ ꝓm/
ptaꝫ obediẽtiam. ꝑ pauꝑtat̄ obs̄uan
tiam. ꝛ ꝑ castitatẽ ꝓmissam: vt vere di
cat ip̄a. Regnũ mũdi ꝛ oẽm ornatuꝫ
secl̄i ꝯtẽpsi ꝓpt̄ amorẽ dñi mei ih̄u xp̄i
quẽ amaui ĩ quẽ credidi: quem dilexi
Nã post mortẽ sui mariti suscepit ter/
tiũ ordinẽ penitẽtiũ sctĩ Francisci. in q̄
q̄nta pauꝑtate: obedientia ꝛ castitate
vixerit habet̄ in legẽda sua. Nã pauꝑ/
tatis amatrix ob amorẽ pauꝑis chri/
sti volebat mẽdicando hostiarim ire.
sed cõfessor su⁹ h̄ fieri ꝓhibuit. induit
tñ habitũ religiosum đ panno griseo
vili ꝛ despecto. palliũ eĩ deferẽs đ pan
no alteri⁹ coloris ꝓlõgatuꝫ. manicas
etiã tunice de pãno alteri⁹ coloris ru/
ptas repeciabat. Pr̄ v̄o suus potens
rex hũgarie audiẽs filiã suã ad tantaꝫ
deuenisse pauꝑtatẽ: comitẽ quendaꝫ
ad eam misit vt ad paterna limĩa ho
norifice r̄duceret. Qui cernẽs eã ĩ tam
vili habitu humiliter sedẽtem ꝛ lanaꝫ
filantẽ p̄ admiratione exclamans di/
xit. Nunq̄ꝫ filia regis tam vili habitu
apparuit nec lanã filare aliq̄n̄ visa est
Cũ g̊ de sua reductõe vehemẽter insta
ret: illa nullo mõ acq̄euit malẽs cum
pauꝑib⁹ in pauꝑtate degere q̄ꝫ cũ di/
uitib⁹ abũdare. Ut aũt anim⁹ ei⁹ to/
tus ĩ deũ transiret. eiusq̄ꝫ deuotio nul
lum h̄ret impedimetũ: rogauit dñm
vt oĩm tꝑaliũ ꝯtẽptũ sibi tribueret. et
vt filioꝝ suoꝝ naturalẽ dilectõnem a
suo corde euelleret. ac ꝯ̄ om̄s ꝯtumeli
as ꝯstantiã largiret̄. Finita orõne di/
xit ancillis. Exaudiuit inq̄t dñs orõꝫ
meaꝫ. qꝛ iam oĩat ꝑalia reputo vt ster
cora. sꝫ ꝛ đ filijs meis nõ pl⁹ q̄ꝫ đ alijs
ꝓximis curo. mei q̄ꝫ obprobria ꝛ ꝯtu
melias ꝑuipẽdo ꝛ nihil iã diligere vi/
deor nisi deũ. Tanta deniq̄ꝫ hũilitate
se deprimebat vt nullaten⁹ pateret̄ ꝙ
ancille eaꝫ dñam appellarẽt sꝫ simpli
cit̄ ad eaꝫ loq̄rent̄ sic̄ ad inferiores. scu/
tellas ꝛ alia coq̄ne vtẽsilia lauabat. et
ne ab ancillis ꝓhiberet̄ illas tunc ad
alia loca destinabat ꝛ dicebat. Si vi/
tam aliã magꝫ despicabilẽ ĩuenissez: il
lam elegissem. Itẽ castitatẽ ꝓmissam
summo studio custodiebat ĩ visu ĩ au
ditu ꝛ ĩ alijs sensib⁹. Quinto ip̄a q̄si
uit ꝛ inuenit gr̄am ĩ statu actiuali ĩ q̄
ꝑ tria v̄tutuꝫ exercicia q̄siuit. s. ꝑ dele/
ctatõis elongatõem. ꝑ feruentẽ orõeꝫ.
ꝛ ꝑ passionis xp̄i meditatõem. Nam
ꝓpt̄ marie magdalene ꝯtẽplatiõis q̄e/
tem officiũ marthe nõ omisit. postq̄ꝫ
em̄ religiosuꝫ habitũ assumpsit sedu

le pietatis opibꝫ deseruiuit. Cū eñ ꝓ
dote sua duo milia marcaꝝ recepissꝫ
ꝑtē paupibꝫ distribuit. de reliq̄ ꝟo in
marburck magnū hospitale ꝯstruxit
vbi pauperꝝ ꝟuitio tanq̄ hūilis xp̄i se
ancillā mancipauit. nā pauꝑes infir/
mos balneabat ⁊ in lectis collocabat
ac cooꝑiebat tāta charitate vt ācillis
sepe diceret. q̄ꝫ bene nobiscū agit̄ q̄ do/
minū iesū sic balneam⁹ ⁊ tegim⁹. cir/
ca q̄s tātū erat sollicita vt q̄ndā pue/
rū monoculū ⁊ scabiosū vna nocte sex
vicibꝫ suis brachijs ad loca nec̄itatis
portauerit. ⁊ pānos ei⁹ fetidos libent̄
lauerit. Itē q̄ndā mulierē mirabil'r le
prosam sepe abluens in lecto colloca
bat: vlcera tergēs ⁊ ligās medicamen
ta adhibebat. vnguesq̄ ꝑscindēs eius
pedibꝫ ꝓstrata corrigia calciamēti ei⁹
soluebat. Cōtigit aūt vt balneū horri
dū leprosi naturali horrore abhorre/
ret sed in se reuersa ⁊ hostē domesticuꝫ
id ē corp⁹ ꝓpriū subiugare volēs dixit
sibijp̄i. Que es tu pctōꝝ scenis detur/
pata q̄ ꝯtēnis isti⁹ infirmi vulnera fe/
tida. Mox inaudito feruore vtraq̄
manu hauriēs aquā balnei fetidi im
mūdi ⁊ scabiosi ebibit vt sic seip̄am su
peraret. Ip̄a q̄ꝫ īfirmos ad ꝯfessionez
⁊ sacrā vnctōꝫ studiose īducebat ⁊c. Et
dū q̄dā vetula nollet oīno ꝯfiteri casti
gatōibꝫ verbeꝝ eā īduxit ad ꝯfessionē
Cū ꝟo a pauperꝝ vacabat obsequijs
filabat lanā ⁊ ꝑciū qđ inde accipe po/
terat paupibꝫ erogabat. Ordiauerat
aūt vt tp̄e q̄ paupibꝫ nec̄aria mīstra/
bat si q̄s ausus fuisset in p̄iudiciū ali/
oꝝ locū mutare vt iteꝝ elemosynā ac
ciꝑet capilloꝝ trūcatōe puniret̄. Ipsa
eñ succincta eisdē mīstrabat. ꝯtigit q̄
q̄dā puella mira capilloꝝ pulchritu/
dine pollēs vēit ad hospitale. nō vt ele
mosynā accipet sꝫ vt sororē suā īfirmā
visitaret. q̄ cuꝫ hīcide trāseūdo locum
mutaret ducta ē ad b. ely. tāq̄ꝫ legis p̄
uaricatr̄x. cui⁹ capillos ꝓtin⁹ detrūcari
fec̄. ip̄a pl'imū flēte ⁊ reluctāte. Et duꝫ
q̄dā astātiū illā īnocētē assererēt ait b.
ely. saltē decetero cū tāta capilloꝝ am
bitōe nō poterit ad choreā ire. Introga
ta igit̄ puella an aliq̄n salubre ꝓposi/
tū habuisset. Rn̄dit q̄ iā diu assūpsis
set hītū illi⁹ ordīs si mag̃ nō fuissꝫ ei ī
capillis delectatio. Cui illa. Chari⁹ in
q̄t mihi ē q̄ tu amisisti capillos q̄ꝫ si fi
li⁹ me⁹ fuissꝫ ī īperiū sblimat⁹. Conti/
nuo puella habitū ordīs īduit. ⁊ ī ho/
spitali cū be. ely. laudabilē vitā duxit.
Quadā die īgressa ad īfirmos reppit
ibi q̄ndā pueꝝ nouit̄ apportatū infir
mū ⁊ a natiuitate mutū. quē cū intro
garet q̄ re īdigeret ille caput mouēdo
īdicabat nō posse loq̄. Cui illa ait. p̄ci
pio tibi ī noīe dn̄i nr̄i iesu xp̄i vt dicas
q̄bꝫ īdiges. At ille statī surrexit san⁹. ⁊
cepit loq̄ di. A ntītate mea mut⁹ exn̄s
nūc loq̄r ⁊ sū san⁹. Ad h̄ miraculū scā
elyza. statī reuersa ē ī cellā suā. ppl's āt
magnificabat deū ī famula sua. Alio
q̄ꝫ tp̄e q̄dā infirm⁹ introgat̄ ab ea q̄d
desideraret comedere. q̄ rn̄dit q̄ recen
tes piscicl'os. ⁊ cū nusq̄ꝫ īuenirēt̄ b. ely.
ꝯfidēs de diuīa pietate accessit ad vici
nū fontē vbi nūq̄ꝫ fuit visus aliq̄s pi/
scicul⁹. ibi vas hausit plenū aq̄. qđ sta
tī nutu dī īpletū ē piscibꝫ. cui obuians
ꝯfessor su⁹ dixit. Dn̄a vn̄ hēs piscicl'os
Illa rn̄dit. đ isto fōte. ꝯfessor āt volēs
ꝓbare h̄ miraculū arripiēs peluiꝫ fu/
dit spicicl'os. ⁊ di. n ūq̄d maga eecta
es. vn̄ p̄cipio tibi vt statī tl'es pisces đ
isto fōte mihi portes. q̄ flēs abijt ⁊ vt p̄
us pisces portauit. de q̄bꝫ cū eger gu/
stassꝫ ꝓtin⁹ ꝯualuit. Alio tp̄e q̄dā puer
ē portat⁹ ad eaꝫ sic cec⁹ a natiuitate q̄
nec sedes erāt oculoꝝ. ⁊ ad precē īpor/
tunā parentū pueri oratione facta si/
gnū crucis īpressit. qui statim oculos

cũ clara luce accepit. Itẽ ꝯfessor suus adduxit q̃ndã suũ fratrẽ g̃uit̃ ĩ capite vulneratũ p̃cipiẽs ei. vt signo crucꝭ cõsignaret. q̃ obediẽs ꝯsignauit. ⁊ statiz sanitati ẽ restitut⁹. Sexto b. elyza. q̃ siuit ⁊ inuenit gr̃am in statu spũali ꝑ tria v̄tutũ exercitia vicz ꝑ diuinã ꝯtẽplationẽ. ꝑ fraterne salutis acq̃sitionẽ ⁊ ꝑ ociositatis euitatõz q̃ oĩa in ei⁹ cõtinent̃ legẽda. Nã post salutaria opa vite actiue se trãstulit ad vitã ꝯtẽplatiuã cũ maria magdalena in q̃ mirabili suauitate reficiebatur ⁊ iocũdas lachrymas sepe fundebat vt simul flẽs videret̃ ⁊ gaudens. ⁊ dicebat de his q̃ vultũ in fletu deformãt ⁊ tristant̃. Q, hi deũ terrere videt̃. dẽt dño q̃d habẽt cũ hilaritate. Itẽ celestes visiões ĩ sua ꝯtẽplatiõe nõnũq̃z videbat. Nã q̃daz die sacro q̃dragesimali in eccl'ia exñs sic ad altare fixos tenebat ocl'os ac si ibidẽ d̃i p̃sentiã miraret̃ vbi ꝑ magnã morã diuĩa ꝯsolatiõe ẽ repleta. Inde domũ reuersa dũ se ꝓpt̃ debilitatez in ancille gremiũ appodiasset: ita vt ꝑ fenestrã ad celũ aspiceret tanta hilaritate ẽ ꝑfusa vt etiã mirabilis risus seq̃retur. Cũq̃z diu iocũda visiõe fuisset letificata. subito in lachrymas ẽ ꝯuersa rursus oculos apiens p̃stina ꝯsolatõne ẽ refecta. Iteꝝ oculis clausis pristinis lachrymis irrigabat̃. ⁊ sic vsq̃z ad cõpletoriũ factũ ẽ. veꝝ dũ diu tacens nihil loq̃ret̃. postea ꝓrupit ĩ hec v̄ba. Ita dñe tu vis eẽ mecũ ⁊ ego tecum ⁊ nũq̃z volo a te separi. Postmodũ cuz ab ancillis rogaret̃ vt ad dei honorẽ ⁊ ip̃aꝝ edificatõez ꝓpt̃ d̃i amorẽ q̃d viderat ĩdicaret. q̃ illaꝝ ĩportunitate deuicta ait. Uidi celũ apertuz ⁊ iesuz ad me vultũ benignissimũ ostẽdentẽ. de q̃ multũ iocũdabar. Cũ v̄o se abscondebat a me tristabar ⁊ flebã. Tãdẽ mihi dixit, Si tu vis eẽ mecũ ego sꝑ ero tecũ. Cui ego rñdi sic audistis. Cũ autẽ interrogaret̃ de visiõe quã circa altare viderat. rñdit. Uidi q̃ ñ licz enarrare. Sepe etiã cũ ĩ or̃one ꝑsisteret ei⁹ facies miro mõ resplẽdebat ⁊ ex eius ocl'is q̃si radij solis ꝓcedebãt. Et ideo ei⁹ or̃o tanti erat feruorꝭ vt etiã alios inflãmaret. Nã quendã iuuenẽ nimis seculariter indutũ ad se vocãs ait illi. Fili mi video te nimis dissolute viuere cũ deberes tuo creatori seruire. vis igit̃ q̃ ꝓ te deũ exorẽ. Ait. Uolo dña. ⁊ id vehemẽter exposco. Cũq̃z ip̃a or̃oni se dedisset ⁊ iuuenẽ sil'r orare iussisset. iuuẽis alta voce clamare cepit dicẽs. Cessa dña cessa ab or̃one. Cũ aũt illa nõ cessaret sz eo deuoti⁹ oraret clamare iteꝝ iuuenis cepit di. Cessa dña q̃z tot⁹ deficio ⁊ cõburor. Nã tanto fuerat calore succẽsus vt tot⁹ sudãs et fumãs corp⁹ et brachia hincinde iactaret. Mlt̃i igit̃ accurrũt ⁊ vestes illius madidas sudore inueniũt. ⁊ tãti caloris q̃ illoꝝ man⁹ ferre nõ possent. ipso adhuc clamãte totus ardeo ⁊ ꝯsumor. Ut v̄o b. elyzabeth or̃onez cõpleuit. iuuenis estuare cessauit q̃ gr̃a illustrat⁹ ad se rediẽs ordinẽ fratꝝ mĩorũ ĩgressus ẽ vbi tãtũ feruorẽ fouere posset. Septio b. elyza. q̃ siuit ⁊ ĩuẽit g̃tiam ĩ statu sup̃nali. i. in gl'ia. q̃z gl'ia ẽ ꝯsũmata gr̃a. ibi. Et ꝯseruauit eã pen̄niter. Tertio ex p̃missis thẽatꝭ verbis insinuat̃ gr̃e inuẽte suauitas: cuz d̃r. Elyzabeth repleta ẽ spũsctõ. cui⁹ suauitatẽ iã degustat. quã ĩsinuat diuĩa vocatio. angelica decãtatio. ⁊ auiũ cõgregatio. ac miracl'oꝝ choruscatio. vt patẽt ĩ ei⁹ legẽda. Appropinq̃nte eĩ tẽpore q̃ dñs dilectã suã remũerare voluit. dñs vocauit eam di. Ueni electa mea in p̃pata tibi tabernacl'a. q̃ post febre correpta dũ faciẽ suã v̄sus pietẽ teneret audita ẽ a circũstãtib⁹ dulcissi

mā ꝓmere melodiā. de q̄ cū vna ancil
laꝝ eā īterrogaret dixit. Auicula q̄dā
int̄ me ⁊ pietē taꝫ suauiter canit ꝙ me
silr ad ꝯcinnēdū ꝓuocauit. in sua v̄o
egritudine sp̄ hilaris extitit ⁊ nūq̄ ab
orōne cessauit. Ultima v̄o die añ eiꝰ
trāsitū dixit circūstantibꝫ. Quid face/
retis si ad vos diabolꝰ veniret. Post
paululū diabolū licētiās exclamauit
dicēs tribꝫ vicibꝫ. Fuge fuge fuge mi/
ser. Deinde dixit. Ecce appropinq̄bit
media nox in q̄ xp̄s de v̄gine nascivo
luit ⁊ in p̄sepio req̄euit. ⁊ eccl̄iastic̄ se
muniēs sacramētis ait. Ecce iā venit
hora in q̄ op̄s deꝰ eos q̄ amici eiꝰ sunt
ad celestes nuptias euocauit. ⁊ hec di
cēs emisit sp̄m. Corpꝰ v̄o eiꝰ q̄tuor di
ebus inhūatū iacuit. de q̄ odor arōa/
ticꝰ ꝓcedebat. cūctosq̄ reficiebat. tunc
vise sūt auicule ml̄te sup̄ cacumen ec
clesie ꝯgregate q̄ nūq̄ ī illa ꝓuincia vl̄
al̄s vise sūt q̄ tā suaui modulatōe cā/
tabāt vt cūctos in admiratōꝫ cōuerte
rēt. Uñ nō ē dubiū q̄n fuerint angeli
sctī de celo missi vt exeq̄as sctē d̄i cum
gaudio celebrarēt. In ipsa v̄o die sui
obitꝰ fuit magnꝰ luctꝰ pauperꝝ eā flē/
tiū. Sꝫ ip̄a die tristicia ꝯuersa ē ī leti/
ciā. q̄ ꝫ septē mortui sūt resuscitati et se
ptuaginta ceci illumīati. nōnulli q̄q̄
diuersis lāguoribꝫ eius merit̄ curati.
Rogemꝰ igit̄ ⁊ nos vt ītercedat ꝓ no
bis ad dñm deū ⁊ obtineat h̄ gr̄am q̄
ip̄a fuit plena ⁊ tādē gl̄iam Amen.

De eadē Sermo. cix.

Si dederit
hō oēm substantiā do/
mus sue ꝓ dilectōe q̄si
nihil despiciet eā Cañ.
viij. c. Ad honorē gl̄iose elyzabeth reḡ
hūgarie filie p̄missa v̄ba rōnabil̄r di
cunt̄. q̄ bōa a deo sibi collata ꝓ dilecti
one d̄i distribuit. Insup̄ seip̄am sup̄/
impēdit modicū reputās dare tp̄alia
sola ꝓ illiꝰ dilectōe q̄ se ꝓ ea in mortez
tradidit. Debemꝰ em̄ ⁊ nos libēter da
re tp̄alia paupibꝫ ꝓ dilectōe xp̄i. q̄ā se
⁊ sua nob̄ tradidit. q̄ ꝫ s̄m san. Tho. ij.
ij. q. xxxij. ar. iiij. triplex ē generalꝰ vtili/
tas talis dati seu elemosyne scꝫ

Primo corp̄alis ex substantia.
Secūdo sp̄ūalis in via.
Tertio eternalis in patria.

Prima nāq̄ vtilitas elemosyne ex di
lectōe date ē corp̄alis ex substātia. ip̄a
em̄ cū sit corp̄alis hꝫ solū effectuꝫ cor/
poralē inq̄ꝫtū supplet defectū corp̄alē
ꝓximorū: puta reficit cibꝫ ⁊ potꝰ: libe
rat redēptio ⁊c. Scd̄a vtilitas elēo/
syne ex dilectōe date ē sp̄ūal̄ in via taꝫ
ex p̄te īducēt̄ q̄ꝫ ex p̄te efficacie ꝯseq̄n/
tis. Primo elēosyna corp̄alis hꝫ vtili
tatē ex p̄te īducētis q̄ ē amor d̄i inq̄ꝫtū
scꝫ q̄s ꝓpt̄ amorē d̄i ⁊ ꝓximi dat elemo
synā corp̄alē q̄ inq̄ꝫtū corp̄alis nō h̄ret
vtilitatē sp̄ūalē ex se sꝫ ex charitate q̄ ī/
ducit ad h̄ faciēdū. Secūdo etiā ex p̄/
te efficacie ꝯseq̄ntis elemosyna corp̄a/
lis hꝫ vtilitatē sp̄ūalē inq̄ꝫtū ꝓximꝰ cui
dabit̄ orabit ꝓ datore. Hic Ecc̄i. xxix.
Cōclude elemosynā in sinu paupis. ⁊
hec ꝓ te orabit ⁊ liberabit ab oī malo
Ip̄a q̄ppe elēosyna data liberat a cul/
pa p̄terita. p̄seruat a futura Jd̄o dicit̄
Tob. iiij. Elēosyna ab or̄ pctō liberat.
⁊ nō patit̄ aīas ire ī tenebras. Et Lu.
xj. Date elemosynā ⁊ oīa mūda sūt vo
bis. Ecc̄i. iij. Ignē ardētē extinguit aq̄
ita elemosyna ꝯcupiscētiā a q̄ orit̄ om
ne pctm̄. Tertio elemosyna corp̄al̄
hꝫ vtilitatē eternalē in p̄ria. Uñ sup̄ il
lo v̄bo Lu. xvj. Facite vob̄ amicos de
māmona iniq̄tatis vt cū defecerit̄ re
cipiant vos in eterna tabernacl̄a Au
gust. in li. de v̄bis dñi sic ait. Qui sūt
q̄ habebūt eterna tabernacula nisi sā
cti dei. ⁊ q̄ sūt q̄ ab eis recipiēdi sunt in

eterna tabernacula nisi q̄ eoꝝ indigē/
tie fuiūt. Cui⁹ rō ē qꝛ elēosyna oēs dei
amicos dāti obligat. oēs aūt d̄i ami/
ci aut sūt ī celis: aut ī purgatorio: aut
in terra q̄s oēs elemosyna ꝑ datore ī/
tercedere obligat. iuxta illd̄ Matth.
xxv. Qd̄ vni ex minimis meis fecistis
mihi fecistis. Ubi Hiero. sic ait. In oī
paupe xp̄s esuriēs pascit. sitiēs potat.
ꝛ sic de alijs misericordie opib⁹. iō glo
riosa elyza. oēm substantiaꝫ dom⁹ sue
dedit paupib⁹ in elemosynā ꝑ dilectō
ne dn̄i iesu xp̄i. et q̄si nihil reputabat.
sꝫ sp̄ plus dare affectabat. Nota v̄ba:
signa ꝛ mysteria. Nā charitas ē imp̄/
ciabil'. qꝛ q̄cq̄d dat ꝑ ea nihil reputat
Naꝫ charitas nihil celat: nihil negat:
nihil subtrahit: nihil diuidit: sꝫ oīa ꝑ
amato dat. sicut hec sctā elyza. Bn̄ igi
tur d̄r de ea Si dederit ꝛc̄. In q̄b⁹ ver
bis tria notem⁹ salutis documēta ad
honorē be. elyzabeth declaranda scꝫ

Primo substātie ei⁹ mltiplicitatez.
ibi. Si dederit hō oēm sub̄am ꝛc̄.

Secūdo bōe itētōis volūtatez. ibi.

Tertio cause colla (Pro dilectōe.
tōis p̄ciositatē. ibi. q̄si nihil despiciet.

Primū igit̄ documētū ad honorē sā/
cte elyza. declarādū notem⁹ ex p̄tactis
v̄bis substātie b. elyza. multiplicitatē.
qꝛ d̄r Si dederit hō oēm substātiā do
mus sue. Habuit eī b. elyza. in sua do
mo triplicē substātiā scꝫ

Primo substātiā tp̄alē.

Secūdo substantiā corp̄alē.

Tertio substantiā spiritualē.

Primo ip̄a sancta elyza. in domo sua
habuit sub̄am tp̄alē multā nimis. qꝛ
erat filia reg⁊ hūgarie. tandē ꝯsors lu
douici duc⁊ thuringie. ꝛ hāc penitus
dedit paupib⁹ ꝓp̄t dei charitatē q̄ ꝯsu
lit mult⁊ sacre scp̄ture loc⁊. Dr̄ eī Pro
uer. xxj. Facere misericordiā ꝛ iudiciū
mag⁊ placꝫ d̄o q̄ꝫ victime. Et Osee. vj
Misericordiā volo ꝛ n̄ sacrificiū. Eph.
iiij. Estote īuicē benigni: misericordes
Et di. lxxxviij. ca. In singul' mīa pleni
tudo v̄tutū ē. Et Hiero. dis. lxxxvj. ca.
Qui clemētiā n̄ habꝫ nec idut⁹ viscera
mīe etiā si mltuꝫ spūal' sit n̄ adipleuit
legē xp̄i. Qui dic̄ Lu. vj. Date ꝛ dabit̄
vob. Un̄ Aug. Dic̄ eī xp̄s. da mihi de/
di tibi. habuisti me largitorē. habe me
debitorē. Dr̄ eī Prouer. xxj. Qui obtu
rat aurē suā ad clamorē paupis ꝛ ip̄e
clamabit ꝛ n̄ exaudiet̄. Aug. Idip̄m vi
det̄ iustū vt q̄ a potentiori vult iuuari
adiuuet ip̄e īferiorē ī q̄ ē ip̄e potētior.
Uult āt misericors d̄s vt hō misereat ꝑ
ximo dādo elēosynā n̄ solū vt ī h̄ ei assi
milet̄ sꝫ etiā vt ip̄e iuste recipiat bona
tp̄alia spūalia ꝛ et̄na. Prio itaq̄ hō
misericors iuste recipit a d̄o bōa tp̄alia
iō d̄r P[illegible]. Alij diuidūt ꝓp̄a ꝛ di
tiores fiūt. alij rapiūt aliena ꝛ sp̄ sunt
ī egestate. Secūdo recipit misericors
bona spūalia Prouerb. xix. Fenerat̄
dn̄o qui miseret̄ paupis. q. d. qui dat
pauperi nō fenerat̄ pauperi: sed dn̄o.
qꝛ quicq̄d dat paupi totū dn̄o dat ad
lucrū. qꝛ ip̄e reputat sibi factū Greg.
Qd̄ paupi tribuit̄ nō dat̄ sꝫ cōmodat̄.
Et Aug. Miser hō q̄d fenerar⁊ hoī. fe
nerare d̄o ꝛ cētuplū accipies ꝛ vitā et̄/
nā possideb. Ad lr̄aꝫ. h̄ veꝝ ē de bonis
tp̄alib⁹. nō em̄ q̄s paupior efficit̄. sꝫ di
tior q̄ semē suuꝫ seminat in agro q̄ af/
fert fructū tricesimū sexagesimū ꝛ cen
tesimuꝫ. ergo multo magis qui semi/
nat in agro spūali. Agri autē pietatis
sūt paupes. Hinc Aug. Prebe lutuꝫ
ꝛ accipe deū. p̄be tectū ꝛ accipe celum
Tertio misericors hō iuste recipit bo
na et̄na. iuxta illd̄ Math. xix. Si vis
p̄fect⁹ eē vade ꝛ vende oīa q̄ habes et
da paupib⁹ ꝛ seq̄re me ꝛ hēb thesaurū
in celo. quē nec ocul⁹ vidit nec aur⁊ au
diuit nec ī cor homīs ascēdit. Hinc. j.
Tim̄. iiij. Corp̄alis exercitatō ad mo
dicū vtilis est. pietas aūt ad om̄ia va

let. ꝓmissionē hñs vite q̄ nūc ē ⁊ futu/
re. Gre. in moral'. Apud deū mai⁹ est
donū mētis q̄ꝫ muner⁊. Cui⁹ rōꝫ assi/
gnat dicēs. Exteriora nāq̄ largiēs ali
q̄d extra seip̄m tribuit. q̄ v̄o fletū ⁊ cō/
passionē ꝓxio tribuit aliq̄d ei de seip̄o
dedit. Un̄ dic̄ san. Tho. ij. ij. q. xxxj. Q.
misericordia ē cōpassio miserie alteri⁹
id est passio aliene miserie ī nr̄o corde
⁊ ē ꝓprie ad alteꝝ nō ad seip̄m nisi ꝑm
q̄ndā silitudinē. qꝛ ad seip̄m nō est ꝓ/
prie miscōia sꝫ dolor: puta cum pati/
mur aliq̄d crudele ī nob. Ita etiam si
sint ꝑsone nob ꝯiūcte ī eoꝝ miserijs n̄
miseremur sꝫ dolem⁹ sic̄ ī nr̄is vulne/
rib. in alienis v̄o malis miseremur.
⁊ sine hac cōpassiōe nūq̄ꝫ est elemosy/
na dāda. Cui⁹ rō est. qꝛ nō subueniret
aliq̄s miserie aliene nisi vellet eū non
esse miseꝝ. ⁊ qꝛ sibi diplicet aliena mi/
seria. iō subuenit. Et iō ꝑm septē mise/
rias hoīs septē sunt opa misericordie
sex in vita ⁊ septima post mortē. Pr̄ia
miseria est fames: q̄ corrūpit interius
huic em̄ cōpatiēdo adhibet adiutoriū
q̄d est pascere esuriētē. ⁊ ꝑ hāc hō p̄ꝑua
tur a morte. q̄d fec̄ btā elizabeth. Un̄
legit̄ ꝙ cū adhuc eēt ꝑuula ī domo pa
terna reliq̄as porrigebat egenis. hoc
faciēti sel' obuiauit rex pr̄ ei⁹ īterrogās
q̄d haberet ī gremio. q̄ rn̄dit. Rosas
inq̄t habeo. Et ille. Oñde mi charissi/
ma filia. Que aperiēs sinū reliq̄e cibo
rum ꝯuerse sunt ī rosas pulcerrimas
Un̄ dicere poꝛat illd̄ Job. xxxj. Ab īfā
tia mecū creuit miseratio. Quā rē pat̄
postea certitudinalit̄ ītelligēs gl̄ifica/
uit deū om̄ipotentē q̄ tali ꝓle ip̄m do
tauit. Maritata tandē dū maxīa fa/
mes facta fuisset ⁊ vir eius in curiam
Friderici impatoris militatur⁹ acces/
sisset. ip̄a miserās sup̄ paupes omnez
ānonā collegit ⁊ ꝯgregat⁊ vndiq̄ꝫ pau
peribꝫ distribuit Scd̄a miseria ho/
minis interi⁹ ꝯsumēs ē sitis ꝯtra quā
est scd̄m op⁹ miscōie. s. potare sitientez
q̄d bn̄ impleuit btā elizabeth. de q̄ le/
git̄. ꝙ dū quadā vice ceruisiā mlt⁊ pau
peribꝫ distribuissꝫ: inuentū est vas re
pletū ac si nihil de eo receptuꝫ fuisset.
Tertia miseria hūana est exterior scꝫ
nuditas corpis. ⁊ huic miserie subue/
nit̄ ꝑ tertiū op⁹ miscōie. vicꝫ vestitum
nudoꝝ. q̄d etiā legit̄ fecisse btā Elyza/
beth. qꝛ nulli rei ꝓpt̄ paupes ꝑcebat.
nō auro nō gēmis nō vestimēt⁊ sericis
sꝫ oīa vēdere faciebat vt sic satisfacerꝫ
inopie paupeꝝ. iō oēs paupes eaꝫ nō
dn̄am sꝫ mr̄em appellabāt. vn̄ cōtigit
semel dū cuidā paupcule p̄ciosuꝫ suū
vestimētū amore illi⁹ q̄ nud⁹ ꝓ hoībꝫ
mori voluit dedisset: illa p̄ gaudio in
terrā cadēs iacebat q̄si mortua. quod
ip̄a vidēs ne moreret̄ facta ꝓ ea orōne
erexit Quarto miseria hūana exteri
or est q̄ ꝓuenit ex intēperie aeris. s. ca/
lidi: frigido vēto vl' pluuia. ⁊ huic sub
uenitur ꝑ quartū op⁹ miscōie. s. per su
sceptiōem hospitū. q̄d fecisse legit̄ bea/
ta Elyzabeth. Nā sub alto castro ma/
gnam domū ꝯstrui fecerat vbi paupe
res: debiles: ꝑegrinos recipiebat ⁊ q̄li
bet die nō obstāte quauis tempestate
veniebat ad visitādū eos. ⁊ sꝑ aliquid
puerulis orphanis secū deferebat: pu
ta globos vitreos ⁊ talia. Semel v̄o
dum talia portaret casu ceciderūt vi/
tra ollicule super scapulas. ⁊ mira res
nulla fractura repta fuit ī eis Quin/
ta miseria intrinseca ꝓuenit ex intem/
perie humoruꝫ. scꝫ infirmitas contra
quā ē illud opus misericordie: visita/
re infirmos. Quod beata Elyzabeth
legitur fecisse. Quodā tempe ingressa
ad infirmos repperit ibi quēdam in/
firmū pueꝝ nouiter ibi portatū: a na
tiuitate quidē mutū. Quē cū interro/
garet q̄ re īdigeret. ille caput mouēdo

indicabat se nō posse loq̄. Cui ip̄a. pre
cipio tibi in noīe dñi nr̄i ihu xp̄i vt di
cas q̄bꝫ rebꝫ indiges. At ille statim sa
nus surrexit ⁊ exclamauit dicens. A
natiuitate sp̄ mut⁹ fui ⁊ infirm⁹. nunc
v̄o loq̄r san⁹. Ad qd̄ miracl'm sctā Eli
zabeth reuersa est ī cellā. ppl's aūt ma
gnificauit deū in famula sua. Alio q̄z
tp̄e quendā infirmū interrogauit q̄d
desideraret. q̄ ait. recētes pisciculos. et
cuz iurando assererēt astātes q̄ nusq̄z
inueniri possent: ip̄a ꝯfidēs d̄ dei mise
ricordia accepta pelui accessit ad fon/
tē: vbi nūq̄z ampli⁹ visi sūt pisces. hau/
sit peluim plenā piscicul' ⁊c. req̄re in le
gēda. Silr̄ d̄ illo cui nec sedes ocl'orū
⁊c. Sexta miseria hūana ꝓuenit ex
causa extrinseca ꝓuatio libertat̄. sicut
detētio in carcere: ꝯ quā ē redēptio ca/
ptiuoꝝ. Qd̄ miscd̄ie op⁹ fecit btā Ely/
zabeth. qz suis p̄cibꝫ multis sanitatez
obtinuit. vt ptz ī legēda. Septima
miseria hūana est post hāc vitā ex h̄ q̄
iam mortē incurrit. ꝯ quā ē sepultura
mortuoꝝ. qd̄ fecisse legit̄ b. Elizabeth
Nā corp̄alit̄ mortuos visitabat. ⁊ eis
de pāno ꝓuidebat Cōtigit sel' q̄ quen
dā mortuū dū videret nō h̄re pānos
ad tegēdū ocl'os: mox pietate cōmota
velū capit̄ sui explicauit ⁊ ī duas par
tes diuidēs vnā reinduit. alia v̄o mor
tuū cooꝑuit. O v̄e discipulaz xp̄i. o v̄e
mirādā miscd̄ie bñ didicerat lectōem
a celesti mgr̄o. s. opa miscd̄ie q̄ sep̄abū
tur saluādi a dānādis: dicēte dño. esu
riui ⁊ dedist̄ mihi mā. ⁊c. Secūdā
sub̄am ī sua domo btā elizabeth hūit
corp̄alē. i. ꝓpriū corp⁹ qd̄ etiā totuz de/
dit ꝑ xp̄o suo dilecto. Hec ei sub̄a me
lior est carior ⁊ deo acceptior. q̄a dicit
Gre. Min⁹ q̄ppe est abnegare qd̄ ha
bes. mltum aūt ē abnegare qd̄ es. nec
sufficit hoī relinq̄re sua: sz ⁊ reliq̄re se/
metip̄m. Sic fecisse d̄r hec sctā Elyza/
beth. Cū ei ꝑ dote duo milia marcaꝝ
recepisset: ꝑtē pauꝑibꝫ distribuit. d̄ re/
liq̄s v̄o ī marburck magnū hospita/
le ꝯstruxit: assumpto hītu religioso ꝑ/
uitio paupeꝝ se ꝑpetuo mācipauit tā
q̄z hūil' xp̄i ancilla. vbi paupes balne
abat. infirmos ī lect̄ collocabat ⁊ coo
periebat tā diligēter vt ancillis dicerz
q̄z bñ nobiscū agit̄ q̄ dñm ihm xp̄z sic
balneam⁹ ⁊ tegim⁹. Intātū ei erat cir/
ca infirmos solicita vt q̄ndā puerum
monoculū ⁊ scabiosum vna nocte sex
vicibꝫ ad loca necessitat̄ suis brachijs
portauit. ⁊ suos fetidos pānos lauit.
Cōtigit vt q̄ndā mlierē horribiliter le
prosam abluēs sepe ī lecto collocabat
vlcera tergēs. medicamēta adhibens
ac vngues p̄scindēs. ac ei⁹ pedibus ꝓ
strata corrigias calciamenti soluebat
Cōtigit vt balneū fetidū ⁊ horridū le/
prosi naturali horrore abhorreret: sz ī
se reuersa dixit sibijpsi. Que es tu pec
catoꝝ sceno deturpata vt ꝯtēnas isti⁹
infirmi fetida vulnera. mox inaudito
feruore vtraq̄z manu hauriēs aquaz
balnei fetidi ⁊ ī sanie pleni ebibit vt sic
seip̄am sup̄aret. O inaudit⁹ feruor pi/
etatis. o ineffabil' xp̄i amor q̄d facit. ec
ce hāc regis filiā ī purpura nutritam
ancillis ancillā fec̄ Tertiā sub̄az be
ata elizabeth ī sua domo hūit sp̄ualez
quā etiā ꝑ dilecto xp̄o dedit. ⁊ hec ē ma
ior ⁊ melior ac deo acceptior q̄z tp̄alis
aut corp̄alis. Vñ glo. sup̄ illo Thob.
iiij. Si multū tibi fuerit abūdant̄ tri
bue: dic̄. Volūtas a deo pensat̄ nō da
ti quantitas. Et Ambrosi⁹. Qui mul
tum dat vt diues. ⁊ q̄ paꝝ dat vt pau
per. si equa volūtas est: equalem mer
cedem premij essentialis habebunt.
Hinc di. xlij. quiescam⁹. ⁊ in fine. xlv.
distinctionis d̄r. q̄ deus in elemosina
plus pensat animū benignū q̄z datuz
⁊ quod plus est: vbi deficit facultas

sufficit cōpassio. Unde Aug. sup ps. Coronat deus intus bonā volūtatē vbi non inuenit facultatē. nēo dicat nō habeo charitas nō de sacculo erogat. Et be. Hiero. Nō q̄ntū sz q̄nto desiderio deder deus cōsiderat. Unde saluator Luce xxj. vidit q̄ndā viduā paupculā mittētē in erario minuta duo. ꝛ dixit. Uere dico vobis. qꝛ vidua hec paup plus q̄ꝫ oēs misit. Nā ex abūdāti miserūt oēs. hec aūt ex illo qđ illi deerat oēz victuz suū quē habuit misit. Sic hec scā ꝛ đo dilecta elyzabeth nō solū subaz tpalez ꝛ corpalē magno affectu xp̄o dedit. sz ꝛ seipam ꝛ aiam p obediētiā libenter īpēdit. Unde legit q̄ oībꝫ p deo erogatis ad tantā deuenit pauptatē vt ipa cuz puellis filaret lanā ꝛ īde viueret. Qđ audiēs andreas rex hūgarie pr̄ eius misit quendā comitē cū solēni apparatu vt gl̄iose reduceret filiā suam. Qui cernēs eā ī tā vili habitu sedētē ꝛ filātez p admiratōe exclamauit di. Nūq̄ꝫ filia regis tā vili habitu appuit. nec lanaz filare aliq̄n visa. Ueniat igit tua serenitas ad suū regnū ibidē regnare gl̄ose Illa vo nō acq̄euit malēs cū paupibꝫ cū xp̄o egere q̄ꝫ cū diuitibꝫ in diuitijs abūdare. Unde hec sctissima de hac domo. s. spūali substantiā suā ad oīa misericordie opa spūalia dedit sicut dederat tpalē substantiā. Nā sz sā. Tho. ij. ij. q. xxxij. ar. ij. sicut septē sūt opa misericordie corpalia: ita etiā septē sūt opa mīe spūalia. s. docere ignorātē ꝯsulere dubitātē. castigare delinq̄ntē. ꝯsolari tristē. supportare onerosū. remittere īiurianti. orare p peccāte in te. Cuius rō talis ē. qꝛ defectus spūal cui p spūalē elēosynā subuenit aut ē defectus pene in intellectu specl̄atiuo. ꝛ sic ē docere ignorantē. aut ē defectus pene ī itellectu practico. ꝛ sic ē ꝯsulere dubitantē. aut defectus ē ī affectu. ꝛ sic ē ꝯsolari tristē. aut ē defectus culpe cū spe emēdatōis. ꝛ sic ē castigare delinq̄ntē. aut ē defectus culpe ī alio sine spe emēdatōis. ꝛ sic nō restat nisi diuinū auxiliuz īplorare qđ ē orare. aut ē defectus in pr̄io q̄ꝫtū ad culpā. ꝛ sic indiget remissiōe. aut ē defectus q̄ꝫtū ad penā. ꝛ sic īdiget supportatōe. Hec em̄ oīa īpleuit b. elyzabeth. Primo nāq̄ꝫ docebat oēs ad viā salutis. n̄ solū exēplis sz ꝛ vbis. Unde cū q̄dā vetula penitus ꝯfiteri nollet eaz exhortatiōe p̄uia cū castigatōe ꝯfiteri cōpulit. Secūdo ꝯsulebat dubitātibꝫ. ordīauerat em̄ vt dū ipa annonā paupibꝫ succincta mīstraret oēs paupes suo ordine ꝯsederēt. si q̄s aūt hīcinde discurreret capilloꝝ detrūcatōe puniret. Quedā aūt puella q̄ mira capilloꝝ pulchritudine pollebat veniēs ad hospitale nō cā elēosyne sz visitare sororē suā īfirmā q̄ accusata q̄si p̄uaricatrix legis eius. igit capillos abrasit inuite. ꝛ cuz diceret q̄ nō fuisset ī culpa ait. Ipa saltē decetero nō gl̄iet đ capillis. Unde q̄siuit eaz si aliq̄n habuisset bonū ꝓpositū. q̄ rn̄dit q̄ sepius sz gl̄ia capilloꝝ retrahebatur. Tūc ipa exhilarata ait. Charius mihi ē q̄tu hodie capillos amisisti q̄ꝫ si filius meus in īperiū sublimatus fuisset. Et illa. Quid faciā iā. Cui b. elyzabeth. seruias nobiscū xp̄i paupibꝫ. ꝛ ita fec̄ oībꝫ diebꝫ vite sue. Tertio castigabat delīq̄ntes. Cū q̄dā mlr̄ ī hospitali filiā peperisset b. elyzabeth eā de sacro fōte leuauit ꝛ nomē suū ei īposuit. ꝛ necessaria mr̄i īfantis mīstrauit ita q̄ manicas de pellicijs ancille sue auferens ei ad inuoluēdū pueꝝ tradidit. ꝛ ꝓprios calceos sibi tradidit. Post tres aūt septimanas mulier dimissa infante cū viro suo latēt aufugit. sed b. elyzabeth orōni se dedit ꝛ vltra ꝓgredi nō valentes redierūt. q̄s ipa dure redarguit đ tanta īgratitudine. Quarto ꝯsolabat

tristes. Nā cū eps webrigieñ. auūculꝰ
sui mariti vellet eā scdis nuptijs tra/
dere post viri sui obituz: ⁊ inde ancille
tristarent q̄ ꝓpositū habebāt ꝯtinētie.
dicebat ꝯsolās eas di. Cōfido in deo
cuiꝰ amore ꝯtinētiā voui ꝙ meū ꝓpo
sitū custodiet. ⁊ si aliud facere nō pote
ro nasū ꝓpriū detrūcabo vt sic saltē in
epta fiā ad maritādū. Quīto suppor/
tabat onerosos. Cū eī semel ꝑviā stri
ctā ꝑ q̄sdā lapides ꝓpt lutū ibi positos
iret. vetula q̄dā paup cui ipa mlta be
neficia ꝯtulerat ꝯ se veniēs eā in lutū
trusit. q̄ surgēs patiēter ferēs cū hilari
tate vestes maclatas detergebat. Se
xto iniuriāti pctā remittebat. Nā au/
dita morte mariti sui quez induxerat
ꝑ amore xp̄i gētiles expugnare de tra
sctā. vasalli de castro ipam excluserūt
tāq̄z dissipatricē. Nocte ipa aduenien
te in domo cuiusdā tabernarij serece
pit vbi porci iacebant mag̃s d̄o agēs
gr̄as ꝙ i tanta ciuitate nullꝰ eaz hospi
tio suscepit. Hora deniq̄z matutinali
ad eccl̄iaz fratꝝ mīoꝝ ꝑgēs rogat fr̄es
vt d̄o gr̄as agerēt de sua pauptate op
tata ⁊ Te deū laudamꝰ solēniter decā
tarēt. qd̄ ⁊ factū ē. Seq̄nti igit̄ die do/
mū cuiusdaz sui emuli ingredi iussa ē
arto loco sibi assignato. vbi dū ab ho
spite plurimū g̃uaret̄ pietibꝫ valefecit
di. Libent̄ hoibꝫ valefacerē si bñficos
inuenirē. Cōpulsa igit̄ ad locū porē re
dijt vbi porci manebant. ⁊ inde incli/
tos filios suos ad diuersa loca alēdos
deputauit. O filia regꝫ hūgarie. o con
sors ducꝫ thuringie nō hactenꝰ fuit cō
suetudo tuos generosos natos d̄ sta/
bulo porcino ad militandū mittere.
Septimū deniq̄z opꝰ misericordie spi
ritual̄ exercuit orādo ꝑ pctōribꝫ. Legi
tur em̄ ꝙ dū quēdā iuuenē secl̄arit̄ in/
dutū ad se vocassz ait ei. Fili mi video
te nimis dissolute viuere cuz deberes
tuo creatori ꝑuire. Vis igit̄ fili vt deū
ꝑ te exorē. At ille. volo dña: ⁊ id vehe/
mēter exposco. Cūq̄z orōni se dedissz ⁊
iuuenē silr̄ orare iussisset. iuuēis alta
voce clamare cepit. cessa dña cessa ab
orōne. ⁊ illa eo attētiꝰ oraret altiꝰ cla/
mauit di. Cessa dña q̄z iā deficio ⁊ cō/
buror. nā totꝰ sudabat ⁊ estuās fuma
bat vt corpꝰ ⁊ brachia hincinde iacta
ret. ad quez multi accurrētes exuētes
vestibꝫ madefactꝫ ꝑ sudore calorē illiꝰ
suis manibꝫ attractātes ferre nō pote
rāt. Qui gr̄a accēsus talē charitatꝫ fer/
uorē volēs augmētare ordinē fratruz
mīoꝝ ē igressus magno deuotōis fer
uore ꝑuiēs xp̄o. Ecce ptz ꝙ gl̄iosa ely/
zabeth oēz subam domꝰ sue dedit pro
suo dilecto iesu xp̄o dño. Secūduz
salutis documētū ex thēatꝫ v̄bis d̄cla
rādū notemꝰ bōe intētōis volūtatē cū
d̄r. Pro dilecto si dederit oēm subam
suā q̄si nihil despiciet eā. Pretactas eī
subas domꝰ q̄dā dāt ꝯ charitatē. q̄dā
sine charitate. ⁊ q̄daz ꝑ charitate. Illi
eī dāt suā sbam ꝯ charitatē q̄ i pctis ⁊
cū pctōribꝫ sua bōa ꝯsumūt. sic filiꝰ ꝑ
digꝰ dissipauit subam viuēdo luxuri
ose. q̄ dicūt. suba mea in īferioribꝫ t̄re.
Illi v̄o dāt subam suā sine charitate q̄
tribuūt amicꝫ carnalibꝫ nō ꝓpt̄ deū sz
ꝓpt̄ amorē carnalez. ⁊ isti dicere pñt il
lud ps̄. Suba mea q̄si nihilū ē añ te.
Illi v̄o dant suā subam cuz charitate
q̄ bona sua ꝑ amore dei ⁊ ꝓximi vtili/
tate distribuūt. ⁊ hi dicūt. Substātia
mea apud te ē dñe. Distributio eī bo/
noꝝ fit bona intentiōe ⁊ bona volun
tate tripliciter scz

Primo cū fiet charitatiue.
Secūdo cū fiet secrete.
Tertio cū fiet iuste.

Primo eī elēosynaꝝ distributio tunc
bōa fiet intētōe cū fiet cū charitate: ita
ꝙ charitas inducat ad subueniendū

al's elemosyna nō ē meritoria. qꝛ dicit apl's. j. Coꝛ. xiij. Si distribuero ī cibos paupeꝝ oēs facultates meas: caritatē aūt nō habeā: nihil mihi ꝓdest. Sic faciebat btā Elyzabeth. In hꝰ signum vbi ipa deficiebat tꝑalibus: ille cuius amoꝛe cūcta distribuerat mox ad placitū sibi subueniebat. sic̄ pꝫ ī alio ſmone de illa veste quā angelicꝫ manibꝰ p̄paratā eidē tꝑe necessitatꝫ xp̄s destinauit. Scdo q̄ꝫ elemosyna tūc fiet bona volūtate cuꝫ fiet secrete. Ad qd̄ saluator nr̄ sic docet Mat. vj. Cū g̃ facis el'ynam noli tuba canere añ te sic̄ hypocrite faciūt ī synagogꝫ ꝛ vicis vt honorificent̄ ab hoībꝰ. Amē dico vob̄ receperūt mercedē suā Te aūt faciēte elemosynā nesciat sinistra tua quid faciat dextra tua: vt sit elemosyna tua in abscōdito. ꝛ pr̄ tuꝰ q̄ videt ī abscōdito reddet tibi. Uñ Chryſ. Nec fera. ſ. inanis gl'ia: ē apta furari eū q̄ nō vald̄ vigilat. occulte em̄ īgredit̄ ꝛ oīa q̄ intus sunt insensibilit̄ aufert. ꝛ subdit ibidē. Ubi em̄ res agit̄ gl'iosa: ibi facilꝰ īuenit locū gl'iatōis occasio. ꝛ iō intētiōeꝫ gl'ie p̄mo dñs excludit. p̄ oībꝰ eī vicijs carnalibꝰ ꝑiculosiꝰ h̄ esse intellexit. et subdit cām. Cū em̄ oīa mala ſuos diaboli vexent: ꝯcupiscētia vane gl'e magis vexat ſuos dei q̄ꝫ seruos diaboli. Hinc Aug. Nesciat sinistra tua q̄d faciat dextra. i. ne intētōi se īmisceat hūane laudis appetitꝰ. Et pr̄ tuꝰ q̄ videt ī abscōdito reddet tibi. Ubi Chryſ. Impossibile est em̄ vt opꝰ bonū hoīs ī abscōdito dimittat deꝰ: sꝫ ī h̄ secl'o manifestat ꝛ in illo gl'ificat. qꝛ gl'ia dei ē. Et subdit. Si g̃ vis habere īspectores eorū q̄ agis ecce habes: nō angl'os aut archangl'os: sꝫ dñm vniuersoꝝ. Sed ꝯ hoc xp̄i ꝯsiliū faciūt mō homies carnales supbi elati q̄ faciūt grāde ꝯuiuium cū exq̄sitis cibarijs aç vino optīo suis ciuibꝰ amicis ꝛ fratribꝰ. arbitrantes se obsequiū p̄stare deo. licꝫ pauperes fame ꝛ siti crucient̄. Sꝫ certe nō sic impij nō sic: sꝫ sicut xp̄s ꝑdocuit Luc. xiiij. ita faciendū est. vbi dixit. Cū facꝫ ꝯuiuiuꝫ aut cenā noli vocare amicos neqꝫ fratres neqꝫ cognatos neqꝫ vicinos neqꝫ diuites: ne forte ꝛ ipsi reinuitent: ꝛ fiet retributio. Sꝫ cū facꝫ prandium paupes voca ꝛ claudos debiles ꝛ cecos: ꝛ beatꝰ eris. quia nō habēt retribuere tibi. Retribuet̄ em̄ tibi in resurrectione mortuoꝝ. Taliter ꝓfecto faciebat beata Elizabeth que vt securius hec ꝑficeret paupeꝝ pueros d̄ sacro fonte leuabat Tertio deniqꝫ elemosyna tūc fiet bona intētione cuꝫ fiet iuste. id est. de iuste acquisitis ꝛ proprijs bonis: nō de spolijs et rapinis. De quibꝰ Ecc̄i. xxxiiij. Immolātis ex ī iquo oblatio est maculata coraꝫ dño Et Prouerb. xxj. Hostie impioꝝ ab ominabiles que offeruntur ex scelere Ecc̄i. xxxv. Noli offerre munera praua ꝛ elemosynā prauā. nō em̄ suscipiet illa sed detestabit̄ ea. Idē. ca. xxxiiij. Qui offert sacrificiū de suba pauperꝫ: quasi qui victimat filiū in ꝯspectu patris. Unde multi nobiles a suis subditis extoꝛquent iniuste bona vt inde faciant cōuiuia ꝓ suis parentibꝰ. construunt ecclias: restaurāt calices: que tamen displicēt deo. Uñ Hiero. Ingratū est spirituisancto q̄cquid obtuleris neglecto eo ad qd̄ tenerꝫ. Tenet̄ eī dñs tꝑalis subditꝫ ꝯſuare iusticiaꝫ nō autē ad hoc vt faciat calices de rapina. Beata em̄ Elyzabeth sic se a male ablatis custodiebat vt sepesepiꝰ solo pane aqua madefacta cū ancill' reficiebat̄. Qd̄ intelligēs eiꝰ maritus q̄ndam possessionē sibi sepauit vt d̄ illa salua ꝯsciētia vineret: dicēs ꝛ se ita viuere nisi familie sue turbatōꝫ timeret

De sancta Elizabeth

Tertiū ex ꝑtacꝯ thematis ꝟbis note. nō documētum cause collatiōis ꝑ ꝯositarē. i. q̄ ꝑciosus q̄ dulcꝯ q̄ sua/uis deꝰ est ꝑ cuiꝰ dilectiōe oēm ſubam dedit btā elizabeth ſciēs certitudinaliꝛ ꝙ nō posset placere deo ꝛ mōdo. iō ꝓtē/ ꝑſit tpalē dulcedinē ꝑeligēs eternā. ꝗa dicit Bern̄. Sic igniſ ꝛ aq̄ ſil'ſtare nō ꝑt. ſic nec tpales ꝛ ſpūales delicie Et bn̄s Amb. Qui ꝓtēnit tpalia merebi/ tur sempiterna. h̄ ē dictu. q̄ ꝓtēnit mū/ dum merebit xp̄m. q̄ ꝺr thesaurꝰ ꝑcio/ ſus. iuxta illō Mat. xiij. Simle ē regnū celoꝝ thesauro abscōdito i agro. quez q̄ inuenit abscōdit ꝛ vadit ꝛ vēdit oia q̄ ḃz ꝛ emit ag̃ illū. Thesaurꝰ ē xp̄i di/ uinitas. ager ei⁹ caro. Col. ij. In eo ſt abscōditi oēs thesauri ſapie ꝛ ſcie. Dī aūt abscōditꝰ. qz diuīras i xp̄i carne ñ videbat nisi ꝑ effectū opis miracl'osi. Esa. xlv. Uere tu es deꝰ absc̄ditꝰ. Nā ſua potētia absc̄debat in humilitate maiestas ī acerbissima passiōe. Hic ē ager q̄ ptulit triticū panis angl'ici oē deleeramentū in se hn̄tem. Iste ē the/ saurꝰ desideratꝰ: quē q̄ qrit inuenit si oīa ḃy vēdit ꝛ emit. Un̄ Greg. Agrum cōpat oīa ḃy vēdit ꝛ q̄ secl'i voluptatiḃy renūciat. Hūc thesaurꝝ emerat sibi be/ata Elizabeth. de q̄ bn̄ ꝺr Prouer. vl. Cōsiderauit agꝝ ꝛ emit illū. ꝛ ꝑ illius gaudio alia ꝓuidit. Sz hūc cogita/ bat: hūc corde ruminabat. iuxta illud Mat. vj. Ubi est thesaurꝰ tuꝰ ibi est ꝛ coꝛ tuū. Oō ptz ex h̄. qz dū ossa sui ma/ riti fuissent reportata ex ꝓsultu ep̄i. ꝓ/ cessionalit obuiauit. q̄ ḃ vīsis dixit cū lachrymis. Gratias ago tibi dn̄e ihesu qz in ſuscepc̄oe ossū viri mei cōsolari me dignat⁹ es. tu scis dn̄e qz licz ip̄m amantē te amauerim. nq̄uis iocūdū esset mihi cū eo viuere tali ꝓditioneyt cū ip̄o ꝑ totū mōm mēdicarez. tn̄ teste te ip̄m ꝓ tua volūtatē nō reuocarē cuz vno crine. Jp̄m igit ꝛ me tue gr̄ie recō/ mendo. O mirabil' dilectio hꝰ femine ad xp̄m. cui nihil ꝑter ip̄sum sapiebat Un̄ appꝛopinq̄nte tpe q̄ dn̄s ihs ſuā dilectā remunerare voluit apparens ei ꝛ ad eternū regnū vocās ait. Uenī electa mea ī ꝑpata tibi tabernacula. ꝛ post febre coꝛripit. Dū q̄ ꝟsa facie ad ꝓcē iacerꝛ: cepit mira ſuauitate cāta/ re. iterrogata ab ancillis cur ꝑter soli/ tū moꝛē i tali egritudie cāraret. rn̄dit. Auicula q̄dā se inē me ꝛ ꝓcē ponens tā dulcit canit vt ꝛ me ad sil'r ꝓcinēdū puocaret. In ſua ꝟo egritudine sp hi/ larꝭ extitit. ꝛ nūq̄ ab oꝛōe cessauit. Ul/ tima ꝟo die añ ei⁹ trāsitū dixit ancillis Quid faceretꝭ si ad vos diabolꝰ veni/ ret. Post paululū alta voce triby vici/ bus repulit diabolū di. Fuge fuge fu/ ge miser. deinde dixit. Ecce appꝛopin/ q̄bit media noꝛ i q̄ xp̄s ō ꝟgine nasci voluit ꝛ in p̄sepio reqeuit. Et munēs se sacramēt̄ ait. Ecce iā venit hoꝛa i q̄ oīpotēs deꝰ eos q̄ amici ei⁹ sc̄ ad ce/ lestes nuptias euocauit. ꝛ hec dicens emisit spm̄. Cuiꝰ coꝛpꝰ q̄ttuoꝛ diebus inhumatū iacuit de q̄ odoꝛ mirificus redolebat oīes reficiēs. Fit i illo die oīm paupeꝝ luctꝰ ꝛ clamoꝛ ad sidera omniū q̄ etiā alioꝝ trīsticia pariē ꝛ le/ ticia. qz septē mortui sunt resuscitati. septuaginta q̄z ceci illuminati: ꝛ alij a diuersis infirmitatiḃy curati. Tūc vi se sunt tā mlte auicule supꝛa ecclesiaz ꝙgregate q̄ nūq̄ alibi vise sc̄. q̄ tam su/ aui cātatiōe cantabāt vt cūctos in ad miratōz verterēt. vñ nulli dubiū quin fuerint angl'i scti de celo missi vt eiꝰ ex equias cū gaudio celebrarēt que oēm ſubam domꝰ dederat ꝑ dilecto christo Rogemus igit eam vt nobis hic sua pia intercessione impetret gratiā ꝛ tā/ dem gl'iam. Ad quam ꝓducat deꝰ tri/ nus ꝛ vnus.

Bernar.

De sancta Katherina ꝟgine ⁊ martyre. Sermo.cx.

Mlte filie cõ
m gregauerũt diuitias: tu vero
supgressa es vniuersas Pro
uerb.vlt. Ad honorẽ gl'iose ꝟgis Ka/
therine hec ꝟba rõnabilit dicũt que ĩ
oĩbꝫ diuitijs alias om̃es excellit ꝟgi/
nes. Nã in sacro eloq̃o triplices inue
nimus diuitias in q̃bꝫ alias ip̃a excel
lit manifeste.s.

Primo diuitias materiales.
Scdo diuitias spũales
Tertio diuitias supnales.

Primo dixi q̃ ĩ sacro eloq̃o ĩueniunt
diuitie materiales. puta ĩ auro: argẽ/
to: gẽmis ⁊ alijs rebꝫ mobilibꝫ ⁊ imo/
bilibꝫ. de q̃bꝫ dic̃ Sap̃. Diuitie cõgre/
gate ĩ malũ dñi sui. ⁊ certe ĩ malũ. q̃a
nũq̃ꝫ ꝑm suã volũtatẽ p̃t q̃s eas hr̃e vl'
expẽdere. sꝫ q̃ hoĩes incõsiderati ꝯcu/
piscũt tales diuitias: h̃ ꝓuenit ex tribꝫ
Primo ex h̃ q̃ hoĩes ml'tũ diligũt cor
pus honores ⁊ p̃latões ⁊ ꝑm estimati
onẽ putant q̃ p̃dicta ꝑ diuitias adipi
scant. iuxta illd̃ Eccs.x. Pecunie obe
diũt oĩa. Scdo iõ q̃ nõ ꝯsiderãt ma/
la q̃ oriũt ex ip̃is diuitijs q̃ oĩm malo
rũ sũt fomẽta.j. Thim̃.vj. Radix oĩm
maloꝝ ẽ cupiditas. ⁊ infra Qui volũt
diuites fieri incidũt ĩ laqueũ diaboli:
⁊ ĩ desideria multa ⁊ vana ⁊ nociua q̃
mergũt hoĩez ĩ interitũ. Tertio hoĩes
vani iõ acq̃rũt diuitias q̃ nõ p̃nt tali
bus satiari exq̃ p̃mꝰ hõ ex visibilibꝫ oc
casionalit cecidit sola ea diligit ⁊ q̃rit
⁊ ĩuisibilia q̃si nec sint negligit. Unde
Ber̃. Auarꝰ terrena esurit vt mẽdicꝰ fi
del' ꝯtẽnit vt dñs. ꝓpt̃ea taliũ diuitia/
rũ ꝑiculũ dic̃ saluator Mat.xix. Faci/
lius ẽ trãsire camelũ ꝑ foramen acꝰ q̃ꝫ
diuitẽ ĩtrare ĩ regnũ celoꝝ. Scde diui
tie st̃ spũales q̃ ꝯsistũt ĩ ꝟtuos opibꝫ ĩ
q̃bꝫ tãto erimꝰ ditiores q̃ꝫto ꝟtuosio/
res. vñ Gre. ait. Uere diuitie nõ sunt
opes sꝫ ꝟtutes. si frẽs ꝟe diuites eẽ cu
pitꝫ ꝟas diuitias amate. q̃ꝫ bone aũt
he spũales diuitie sint oñdit Berñ. sic
di. Hũilitas d̃o subijcit. iusticia dedu
cit. ꝑseuerãtia ĩtroduc̃. caritas vnit q̃d
est maximũ bonũ. ps̃. teste. Mihi ĩq̃t
adherere d̃o bonũ ẽ Tertie deniq̃ꝫ di
uitie ĩ sacro eloq̃o ĩueniũt supnales q̃
st̃ gl'ia seu p̃ntia diuĩtatꝫ. Augu. Qui
deũ hꝫ oĩa hꝫ. q̃ d̃o caret nihil hꝫ. Pri
me igr̃ diuitie st̃ bone ĩ se: tñ ml'toꝝ st̃
occasio dãnatõis q̃ eis vti nesciũt Am
bro. Discãt ñ ĩ facultatibꝫ crimẽ hr̃i. sꝫ
his q̃ vti nesciũt facultatibꝫ. Scde di/
uitie st̃ meliores ⁊ tertie optĩe. Jõ b. ka
the. p̃mas ꝯtẽpsit ꝓpt̃ scdas. ⁊ ꝑ scdas
q̃siuit fortit̃ tertias. ꝓpt̃ea bñ d̃ ea d̃r.
Ml'te filie ꝯgre. di. tu ꝟo sup. ⁊c̃. In
q̃bꝫ q̃dẽ ꝟbis btã kathe. a duobꝫ spẽa
liter cõmendat̃. s.

Primo a diuitiaꝝ spũaliuꝫ copia.
ibi. Ml'te filie ꝯgre. ⁊c̃.

Scdo a ꝟginũ oĩm p̃eminẽtia. ibi
tu ꝟo supgressa ⁊c̃.

Prĩo dixi q̃ b. kathe. ex p̃missis the/
matꝫ ꝟbis ꝯmẽdat̃ a diuitiaꝝ spũali/
um copia cũ d̃r. Ml'te filie ꝯgreg. ⁊c̃.
Uirgies eĩ dei ꝟtutibꝫ ꝑuenerunt ad
gl'iaꝫ. Ista tñ ĩ ml'tꝫ videt̃ illis ditior q̃
spũales diuitias q̃siuit ꝑ hec tria. s.

Prĩo ꝑ mũdialiũ abiectõꝫ totalez.
Scdo ꝑ potẽtũ rep̃hẽsiõꝫ rõnalem
Tertio ꝑ sapiẽtũ ꝯuersiõꝫ mirabilẽ

Prĩo nãq̃ꝫ b. kathe. spũales diuitias
q̃siuit ꝑ mũdialiũ diuitiaꝝ ꝯtẽptũ. li/
cet eĩ oẽs cetere dei ꝟgies fuerĩt mũdi
ꝯtẽptrices. nll'a tñ eaꝝ sic videt̃ ꝯtẽpsis
se sic̃ ip̃a. q̃ nll'a illaꝝ hũit taꝫ solẽnes
occasiões peccãdi. q̃ hũit tꝑaliũ affluẽ
tiã. q̃ Costi regꝫ filia. hũit deniq̃ꝫ volũ
tatẽ liberã. q̃ sola ĩ palatio remãserat
nec erat sb̃ alicuiꝰ dñio. hũit insup ad/

mirabilē corpis pulcritudinē. q̄ mlta
rū ꝟginū occasio ē delinq̄ndi. Itē scie
subtilitatē q̄ se sciret excusare ⁊ defen/
dere. sz hec oīa xp̄i amore ꝯtēpsit totali
ter: sciēs ꝓfecto ꝙ ista tpalia sūt falsa va
na ⁊ modica. Prīo inq̄z tpalia sūt falsa
⁊ deceptoria ꝑm qđ dic̄ Chry. li. j. curi/
aliū. Nouerca ait ꝟtutū ē ꝓspitas mū
dial' q̄ suis sic applaudet vt noceat et
infelici cursu sic fortunā obseq̄t vt ī fi/
ne ꝑniciez opet. ꝓpinat dulcia: ⁊ letale
vir⁹ īmiscet. qm̄ risus dolore miscebit
⁊ extrema gaudij luct⁹ occupabit. Ec
ce quō suos amatores mūd⁹ decipit ⁊
in fine ꝯfūdit. Hoc q̄z testat b. Bern̄.
sup Cañ. di. Filij adam gen⁹ auaꝝ q̄d
vob cū t̄renis diuitijs q̄ nec ꝟe nec vr̄e
sūt. auꝝ ⁊ argētū ꝟe t̄ra ē rubea ⁊ alba.
quā sol⁹ hoīz error fac̄ vt ea magis re
putet p̄ciosa. deniq̄z si ꝟa sūt cur n̄ faci/
unt vos bonos. Si vr̄e sūt tollite vobi
scū. velit⁊ nolit⁊ sic̄ nihil ī hūc mđm in
tulist⁊. ita đ eo exire optebit. q̄ ꝟe diui/
tie n̄ sūt opes sz ꝟtutes. q̄s secū hō por/
tet vt ī et̄nū diues fiat. hic Hiero. ait.
Si mđs iste cultello ꝟitat⁊ apiret ni/
hil ī eo nisi falsitas appareret. Falsari
us q̄ppe ē q̄ aliđ dat q̄z ꝓmittit. aut oī
no n̄ dat. aut n̄ tātū dat. Sz mđs iste
ꝓmittit lōgā vitā ⁊ n̄ dat postea. Itē ꝓ
mittit dulcedinē ⁊ dat amaritudinez.
ꝓmittit mlta ⁊ soluit modica. ꝓpt̄ea đ
seq̄ntibꝫ mđm dic̄ Hiero. ī testamēto
Quid đ his qui ī caduc⁊ suis diuitijs
gl'iant dicā. q̄ p⁹ fetide carnis ī cinerez
reuersure curā ambulāt. alios ꝯtēnen
do depmūt nobilitate ⁊ dignitate va
na. ⁊ leui siq̄dē stultoꝝ hoīz īsufflatōe
extollūt ac se ob h̄ illā credūt attingere
gl'iaz quā sol' hūilibꝫ ⁊ mđi ꝯtēptoribꝫ
pi⁹ dn̄s p̄pauit. Quid đ his vt ꝯuenit
dixeriz ve ve ve vob q̄ ad celoꝝ reg̃ di
uitiaꝝ itinere festinat⁊ qm̄ facili⁹ ē ca/
melū trāsire ꝑ foramē ac⁹ q̄z diuitē in/
trare ī regnū celoꝝ. nō mea sūt hec ver/
ba sz xp̄i. si hec reuocabil' sn̄ia ē. xp̄s oī
no đs nō ē. Celū idē inq̄t ⁊ terra transi
būt: ꝟba aūt mea n̄ trāsibūt. Ululate
igit̄ o vos miseri vēto instabiles fortu
ne nobiles ⁊ potētes q̄ alios ꝯfundit⁊
⁊ ꝯculcat⁊. qz h⁹ mđi vanitatibꝫ digni
tatū excecati vr̄e breuis vite tela velut
a texēte forte hac nocte succidet. ⁊ in in
ferno sine fine cruciabimī q̄ cuz hoībꝫ
nō laborat⁊. sz ⁊ laborātes viuere n̄ ꝑ/
mittit⁊. iō nō cū hoībꝫ sz cū demōibus
flagellabimī. q̄nto maior eī in mūdo
gl'ia tāto ī inferno maior p̄pat̄ pena.
Si xp̄s verax ē ⁊ oīa q̄ ex ore ei⁹ audi/
ui mēdacia nō sūt. hmōi hoīm vix vn⁹
apt⁹ īuenit̄ regno dei de mille. q̄ vero
mihi nō credūt: p⁹ modicū ī tormētis
positi sentiēt. Hec ille. Scđo q̄z b. ka
the. intelligēs ista tpalia nō solū falsa:
⁊ vana ⁊ caduca q̄ nihil p⁹ se reliquūt
vt p̄dictū ē nisi tormēta ꝟa. De q̄bus
Hugo li. j. de aīa dic̄. Dic mihi vbi sūt
amatores mđi q̄ añ pauca tpa nobi/
scū fuer̄t. nihil ex eis remāsit nisi fetor
⁊ vermes: hoīes fuerūt sic̄ ⁊ tu: come/
derūt biber̄t ⁊ riserūt: ī bonis dies su/
os duxerūt ⁊ ī pūcto ad īferna descen/
derūt. h̄ caro eoꝝ ꝟmibꝫ ⁊ illic aīa eter
nis đputata ē cruciatibꝫ. donec rursus
infelici ꝯsortio colligati sempit̄nis in/
uoluāt̄ ardoribꝫ. Quid ill' ꝓfuit īanis
gl'ia. breuis leticia. mđi pōpa. carnis
voluptas. false diuitie. mag̃ familia.
vbi risus. vbi ioc⁹. vbi chorea. heu de
tāta leticia q̄nta nūc tristicia. heu post
tātā voluptatē q̄z g̃uis miſia. heu pro
tot delicijs q̄zta sūt ꝑsoluta tormenta.
Tertio insup btā Rathe. sciēs tpalia
nō solū falsa ⁊ vana (vt p̄dictū ē) sz eti/
am modica. qz dic̄ Ber̄. Sic̄ terra q̄si
pūct⁹ ē respectu celi. ita oīa bona terre
stria sūt nihil ī ꝯparatōe supni boni. Hic
Gre. in omel'. Si inq̄t consideremus

ḣ ꝛ q̄nta sūt q̄ nob ꝓmittūt in cel' vile scūt aio oīa q̄ habenti terr̄. frena nā/ ꝙ subst̄ātia pōd⁹ ē nō subsidiū. tpalis vita eſne vite cōpata mors non⁹ ē di cēda q̄ vita. ipe ei q̄tidian⁹ defect⁹ cor ruptōis q̄d ē aliō q̄ q̄dā plixitas mor tis. Que aūt lingua dicere vel intellect⁹ capę ſuffic. q̄nta ī ſupna p̄ria ſint gau dia angelo⁹ choris intereſſe cū btiſſi mis ſpiritib⁹ gl̄ie ꝓditor̄ aſſiſtere p̄ſ/ tē diuultū cernere. nllo mort̄ meru af fici. Nec ille. Propꝛea b. ẏgo ka. tpa lia cōtēpſit tāq̄ falſa vana ꝛ modica. vt ꝓ illa ẏas bōas et mlras acq̄reret diuitias. Sic ei legit de ea q̄ cū eēt an nor̄. xiiij. p̄ce ei⁹ coſto rege mortuo ip ſa ſucceſſit ī regnū ꝛ tāde baptizata et facta xp̄i ſpōſa oēs delicias ꝛ diuitias xp̄i amore cōtēpſit. Secūdo b. kath. q̄ſiuit diuitias ꝓ potētū reꝑhenſiones rōnalē. Ipa nēpe diuīo igne ſuccenſa cōſtāter reꝑhēdebat de malicia ꝛ erro re imperatorē ꝛ oratores. Nec aūt cōſtā tia in ea cauſabat ex trib⁹ ſcz

Primo ex primi charitate.

Secūdo ex diuine iuſticie eq̄tate.

Tertio ex firme ſpei ſtabilitate.

Prio nāq̄ cōſtātia reꝑhēdēdi imperatorē in b. ka. cauſabat ex primi charitate. vidēs p̄clara ẏgo tot aias xp̄i ſangui ne redēptas ad imolandū diabolo cō pelli. deū vex ꝛ creatorē ex abnega/ ri ꝛ blaſphemari vitā ꝓ illis poſuit vt illas ꝺo cōgregaret tāq̄ diuitias im/ mortales Job. xv. Maiorē charitatē nēo hz vt aiam ſuā ponat q̄s ꝓ amicꝭ ſuis. Magnū ꝓfecto lucrū ē lucꝛ aia rū. de q̄ dic̄ Bre. q̄ nullū deo accepta bilī⁹ ſacrificiū q̄s pōt offerre q̄q̄ lucrū aiaꝛ. Cui⁹ rō ē. q̄ dic̄ Bern̄. Si aiam videres reſpectu ei⁹ derideres oīa q̄ ſꝰ ſubt⁹ terrā ſupꝛ ꝛ ſupꝛ. Scōo b. kath. cōſtāter reꝑhēdebat potētes ex diuine iuſticie eq̄tate. Diuīa ei eq̄tas req̄rit q̄ hō ponat corp⁹ ſuū ꝓ aīa ꝓximi vel ꝓ iuſticia. iuxta illud Eccl̄i. iiij. Uſq̄ ad mortē certa ꝓ iuſticia. Uñ hec ẏgo xp̄i ſpōſa ē exēplū oīm ducū nobiliū ꝛ iu/ dicū ac alioꝛ hoīm ꝓ iuſticia certātiū Nō q̄ppe dicebat. ſi locuta fuero reꝑ/ hēdēdo ipatorē tot bōa ꝓdā. regnuꝫ a/ mittā. verecūdiā ꝛ ifamiā incurrā. tor mēta ꝛ mortē ſubibo. Sꝫ beu mō mlꝰ ti timore tpaliū aut pēaꝛ puertūt iu/ ſticiā vēdūt xp̄m q̄ dic̄. Ego ſū via veri tas ꝛ vita. ꝛ ſe excuſādo dicūt. Si hec facerē amitterē oīa bona. inſup ribal/ dus vocarer. ſed reuera meli⁹ ē ꝓpt iu ſticiā vocari ribaldū q̄ꝫ ꝓtra eā vocari dn̄m. Tertio cōſtātia b. kathe. cau ſabat ex ſpei ſtabilitate. Sperabat ei q̄ ipatorē cuꝫ ſuis poſſet reuocare ab idolatria ad xp̄iānā fidē. Nā dic̄ Jſid. de ſūmo bo. q̄ nō ꝺz q̄s p̄ſūptuoſe ꝛ ſi ne neceſſitate fidē catholicā ꝓfiteri. p̄/ ſerī vbi null⁹ ſpat fruct⁹ Magnū cer te fructū ſpabat vt cōſecuta eſt ex ei⁹ fi dei cōfeſſiōe b. kat. vt ptz ī legēda ꝛ in alio ſmone. Uñ cū ceſar finito ſacrifi cio eā interrogaſſet de pgenie reſpōdit. Scriptū ē. nec te collaudes nec te cul/ pauer̄ ipe. Uñ cōfiteor mea pgenie ñ tūore ſactātie. ſꝫ būilitat̄ amore. Ego ei ſū kat. coſti reḡ filia. q̄ q̄uis in pur pura nata ꝛ nutrita ac liberalib⁹ diſ/ ciplinis nō mediocriter iſtructa. Nec tñ oīa cōtēpſi ꝛ ad dn̄z ieſū cōfugi. Dñ aūt q̄s tu colis nec ſe nec alios iuua/ re poſſūt. Cui rex. Si ita eſt vt aſſeris q̄ totus mūdus errat ꝛ tu ſola veruꝫ dicis. Cū tamē oīe verbū in ore du/ orum vel triū teſtiū confirmet. Si an gelus eſſes ꝛ celica virtus adhuc tibi nemo credere deberet. quāto magꝭ cū femina fragilis eſſe ꝓbaris. Cui illa. Ne obſecro ceſar a furore te vinci per mittas. Uñ dictū ē ꝓ quēdā. Tu ſi aio rexeris rex eris. ſi corpe ſeruus. Et rex

ait. Ut video pestifera calliditate nos illaq̄are dispōis. dū ꝑ exempla ꝓhoꝝ nos ꝓtrahere niteris. ⁊ ita b. ꝟgo hec īmortales diuitias ꝯgregauit ⁊c̄. Tertio q̄z ip̄a ꝯgregauit diuitias spūales ꝑ sapiētū ꝯuersionē mirabilē. nā totꝰ mūdi notabiliores sapiētes deuicit. ⁊ ad xp̄m ꝯuertit. qđ fecit ꝑ tria scz

Primo ꝑ gratiā spēalē.
Secūdo ꝑ rōnē naturalē.
Tertio ꝑ ꝯsensū rōnalē.

Prīo itaq̄z dixi ꝙ b. ka. sapiētes ꝯuertit ꝑ spēalē gr̄az. Sine gr̄a ei frustra laborat ꝑmo p̄dicatoris. iō dic̄ saluator Matth. xxiij. Unꝰ ē mgr̄ vester. Idem Joh. vj. Nēo venit ad me nisi pr̄ q̄ misit me traxerit eū. s. ꝑ gr̄az q̄ sepiꝰ dat̄ ꝑ dei ꝟbū. Nā illis oratoribꝫ hec ꝟgo si nō p̄dicasset: ad viā salutꝫ nō vēissent. qꝛ fidē nō habuissent. Sine fide ꝟo īpossibile ē placere đo Heb. xj. Et Ro. x. Fides ex auditu. auditꝰ aūt ꝑ verbū xp̄i. Et Gre. in omel'. Predicatio inq̄t p̄uenit ⁊ tūc ad mētꝫ nr̄e hītaculū dn̄s venit. Scđo b. ka. ꝯuertit sapiētes ꝑ rōnē naturalē. Un̄ legit̄ đ ea. Uidēs em̄ cesar sapie ꝟgīs dicte obuiare nō posse mādat occulte ꝑ lr̄as vt oēs sapiētes de ꝓuincijs circūiacētibꝫ ad alexandriā ꝯueniāt. Adducti igit̄ sūt celerit̄ oratores q̄nq̄ginta q̄ alios ī sapia excellebāt. q̄bꝫ int̄rogātibꝫ cur đ remotis orbis ꝑtibꝫ tot ī vnū sapiētes eēnt adducti cesar rn̄dit. Est apđ nos puella sensu ⁊ sapia īcōpabilis. q̄ oēs sapiētes ꝯfutat ⁊ đos nr̄os demōia fore affirmat. quā si supaueritꝫ mag̃ honore accepto. regio mūere ad ꝓp̄a redibitis. Cui vnꝰ stomachāti voce rn̄dit. O magnū impatorꝫ ꝯsiliū. q̄ ob vniꝰ puelle ꝯflictū sapiētes mūdi de remotis ꝑtibꝫ aduocauit. cū vnꝰ ex nr̄is clyētulis eā poterat leuissime ꝯfutare. Et rex ait. Poterā ⁊ ego eā vi ꝯpellere ad sacrificādū. sz meliꝰ iudicaui vt vestris argumētis deuincat̄. Adducat̄ aiunt puella corā nob̄ vt ag̃scat se nūq̄z sapiētes vidisse. Qđ cū b. ꝟgo ag̃uisset se totā dn̄o cōmēdauit. Et ecce ei āgelꝰ astitit ꝯfortās eā. asserēsq̄z ꝙ nō solū ab ill' vici nō posset. sz ⁊ illos oēs ꝯuerteret. ⁊ ad palmā martyrij destinaret. q̄ dū corā īpatore adducta fuissz dixit Quali iudicio ꝯ̄ vnā puellā q̄nq̄ginta oratores opponis ꝓ victoria remunerādos. me āt sine mercede pug̃re cōpellis. Erit tn̄ mihi merces dn̄s iesꝰ xp̄s. q̄ ē merces ⁊ corona ꝓ se certātiū. Tūc incipiēs ip̄a ꝟgo cepit ꝓbare đi filiū īcarnatū ꝑ dicta ꝓhoꝝ. qꝛ sapiētes ipsi exq̄ gētiles erāt. iō scp̄turas nō recipiebāt. sz eas dū dicebāt̄ ꝑuipēdebāt. Un̄ b. ka. īduxit eos ꝑ rōes naturales forte sic di. O sapiētes ego vob̄ oñdā ꝑ rōnes naturales ꝙ oēs dij vr̄i sūt demonia. ⁊ verꝰ deꝰ vnꝰ ē q̄ creauit celū ⁊ terrā mare ⁊ oīa q̄ ī eis sūt. et iste ē vnꝰ in eēntia ⁊ trinꝰ in ꝑsonis. Q, aūt sit vnꝰ ꝓbo tali rōne. qꝛ ī oī creatura īueniūt̄ hec tria. s. mlt̄itudo ordo ⁊ īpfectio qđ sic patet. Oīs em̄ mlt̄iudo ab vnitate trahit originez. nec̄e g̃ ē oīs mlt̄itudis vnū eē p̄ncipiū qđ ē deꝰ. Silr̄ oīs ordo hz p̄us ⁊ posteriꝰ. ⁊ sic optet ꝙ vnū habeat p̄ncipiū. Itē vnū impfectū ab aliq̄ simplr̄ ꝑfecto trahit originē. ⁊ h̄ ē deꝰ. Intelligite hec o sapiētes q̄ nulla via potestis negare. Cōsiderate ī creaturis corꝑalia q̄ sūt bōa. ꝯsiderate deinde spūalia q̄ sūt meliora. ⁊ iā necesse erit ꝯsiderare optimū qđ ē deꝰ oīz creator. nā si duo dij vel plr̄es dij eēnt. vel vterq̄z insufficiēs esset: vel alter superflueret. Si aūt aliq̄d deesset vni qđ alter haberet vnꝰ eoꝝ nō esset deꝰ. O sapiētes ecce mēs hūana intelligit vnū deū ⁊ pōt intelligere eius trinitatē sic. Nā illud bonuz qđ sup oīa ē. si eēt sine

sapīa esset q̄si res fatua. ⁊ iō mens hu
mana intelligit deū hr̄e sapīam ab eo
genitā ⁊ hic ē filiꝰ. Et qꝛ sapīam suā di
ligit. ⁊ ille amor d̄r spūssctūs. Hec de
j. li. sentē. di. iij. Itē ē repire plres natas
pluriū psonaꝝ. sic̄ pz ī hoīe ⁊ ī angelo
Silr̄ est repire plures naturas vnius
psone. sic̄ patz ī hoīe in q̄ alia ē natura
cerebri. alia stomachi. alia oculorum
alia manuū. g̃ vt vniuersum pficiat̄:
necesse ē repire plres psonas vniꝰ natu
re. ⁊ hec est sctā trinitas. O igit̄ viri elo
quētes ītelligite vnū deū esse ī eēntia.
⁊ trinū ī psonis q̄ vos creauit. sapiētia
dotauit. ⁊ p filiū suū. i. sapīaz suā rede
mit. Nā cū illō summū bonū ī sua bo
nitate eēt btm̄ ⁊ nulliꝰ īdigerz auxilio
aut ꝯsolatōe: vidit suā bonitatez alijs
posse cōicare. ⁊ ex h̄ n̄ posse minui cre
auit rōnalē creaturā q̄ illō sūmuz bo
nū intelligeret. ītelligēdo amarz. amā
do ab eodē sūmo bono btīficaret̄. Ne
aūt ab h̄ fine deficeret creauit sibi ad
iutoriū oīa alia. q̄ aut creauit ꝓpt̄ ho
minē. aut vniuersi decorē. Sz qꝛ ex spi
ritibꝫ rōnabilibꝫ q̄dā añ coꝝ btīficati
onē ex se voluerīt eēt btī. ꝓpt̄ea iuste pdi
derūt sūmā btītudinē ⁊ ī sua obstinati
malicia deiecti fuerīt d̄ celo: diaboli ef
cti Qui vidētes p̄mū hoīez ī loco ame
no padisi p diuinū adiutoriū ascēdere
posse ad locū vñ ipi corruerīt. vnꝰ eoꝝ
ex īuidia ī specie ꝓpētis accessit ad mu
lierē ⁊ eā mēdacijs suis ad īobediētiaz
induxit. p̄cepat eī viro ⁊ mlieri deꝰ vt
d̄ oī ligno padisi comederent. excepto
fructu vniꝰ ligni. q̄ dei p̄ceptū trāsgre
diētes expulsi st̄ d̄ padiso. q̄ ꝓm diuinā
iusticiā btīficari n̄ poterāt sine ꝯdigna
satisfactōe. quā ipi cū sint finiti facere
nō poterāt. qꝛ ꝯ infinitū bonū pecca
uerāt. Jō ipa sapīa. i. dei filiꝰ volēs su
am oñdere miscdiā sic̄ oñderat potēti
am ī reꝝ creatōe. ⁊ sapīaz ī eaꝝ ordina
tiōe assumpsit hūanitatē. ⁊ sic ī vnam
psonā ꝯuenit d̄s ⁊ hō. d̄ ꝟgīe ꝯceptꝰ ⁊
natꝰ. Qui suā deitatē ꝓbauit diuinis
miraculꝰ. puta illumīatōe cecoꝝ. mū
datōe leprosoꝝ. resuscitatōe mortuo
rū. ⁊ oīm infirmitatū curatōe. q̄ ꝓ ho
minibꝫ se hūiliās ⁊ legē p̄dicās. sua in
nocēte morte satisfec̄ ꝓ pctō p̄moꝝ pa
rētū. Jpe q̄z a morte die tertia resurre
xit. ⁊ pꝰ mlta testimonia mltꝫ vidētibꝫ
in celū ascēdit. vñ expectat̄ ad iudiciū
generale reddēdꝰ vnicuiqꝫ ꝓz opa sua.
Jlli ꝟo diaboli d̄ celo deiecti vsurpāt
sibi diuinū honorē. vos ꝟo q̄ eos coli
tis nisi destiteritꝫ cū illꝰ ad eternū ignem
ibitꝫ. Hec ē fides xp̄iana ⁊ ꝟa ꝓ cuius
ꝟitate cū patīa sustinemꝰ flagella cru
ciatꝰ ⁊ mortē certa spe expectātes pꝰ re
surrectōz vitā eternā. Hec etiā q̄dam d̄
pbis ꝓm suū ītellectū senserūt. sic̄ So
crates q̄ dixit. q̄ p̄us canē q̄ plres de
os coleret eo q̄ canis essz opꝰ nature
sz idola opa hoīm. Et Aresto. d̄ vnita
te dei. j. celi. Sic̄ inq̄t vnicꝰ ē mūdus.
ita vnꝰ ē motor seu p̄nceps. qꝛ si eēnt
duo motores vnꝰ eēt supfluꝰ. vl̄ alius
req̄reret aliū mōm. O igr̄ vos sapiētis
simi viri ītelligite ⁊ credite vt saluemī
ac ꝯuertimī ab his vanis ad deū veꝝ
viuū oīpotētē creatorē vr̄m Tertio
b. Katherina ꝯuertit oratores ad deū
p ꝯsensū rōnalē. nā oēs illi sapiētes il
lustrati diuīa gr̄a ceperīt ꝯferre ad īui
cē dicētes. Certe hec ē infallibil̄ ꝟitas ⁊
ꝟe deꝰ loq̄t̄ d̄ hac ꝟgīe. O dñe d̄s nr̄ ī
q̄zto errore manifesto hactenꝰ fuimus
O q̄ dānabilit̄ perissemꝰ nisi hāc veri
tatē didicissemꝰ. Tūc īpator audiens
hec furore repletꝰ cepit increpare eos.
cur ab vna puella se vinci pmitterēt.
Unꝰ āt int̄ eos doctior ait. Nouerꝫ ī
perator qm̄ nullꝰ añ nos stare potuit
q̄n statī vinceret̄. Hec āt puella ī q̄ spi
ritꝰ dei loq̄t̄ sic nos ī admiratōz īduxit

vt ꝯ xp̄m aliq̄d dicere nesciamus. aut penit⁹ formidem⁹. Uñ ꝯstāt̄ fatemur ꝙ nisi ꝓbabiliorē sn̄iam de dijs tuis ꝓtulerꝫ. ecce oēs ꝯuertimur ad xp̄z. Audiēs aūt hec tyrān⁹: iussit ī medio ciuitatꝫ eos oēs igne cremari. Cum āt illi dolerēt ꝙ sine baptismo decederēt: ait btā katherina. Ne timeatis qꝛ effusio sanguis vob̄ ꝓ baptismo cōpensabit̄: ꝛ ꝓ vite corona. Cunqꝫ in ignē iniecti fuissent: ita aīas dño reddiderunt vt nec capilli quidē nec vestimēta coruꝫ ab igne lederent̄. Ex p̄missis ptꝫ quō btā ꝟgo katherina diuitias q̄sierit ꝑ mūdi abiectōꝫ. potētuꝫ rep̄hensionē. ꝛ sapientū ꝯuersionē Scd̄o deniq̄ꝫ b. katherina ex p̄missis thematꝫ verbis cōmendat̄ a ꝟginū oīm p̄eminētia: cū d̄r. Tu ꝟo supergressa es vniuersas. Ipsa siquidē excellit alias potissime ī quattuor. s. In sapiētie perspicacitate In cōstantie firmitate. In cōuersoruꝫ nobilitate. Et in sepulture honorabilitate. Nulla q̄ppe sanctaꝝ ꝟginuꝫ legitur tā sapiēs ꝛ erudita liberalib̄ artibus fuisse. ac tā ꝯstāter inter aduersa ꝛ ꝓspera stetisse. Insup tā solēnes ꝑsonas ad deū ꝯuertisse. Nā quinquaginta oratores impatricē ac Porphirium cū ducētis militib̄. vt liquet in alio sermone: ac in legenda. Insuper postq̄ꝫ decollata fuisset: de corpe ipsi⁹ lac ꝓ sanguine emanauit mirabiliter Tandē sctm̄ eius corp⁹ ab angelis in montē synai a loco decollatōis pl⁹ q̄ꝫ viginti dieꝝ itinere deductū ꝛ ibidem honorifice sepultū est. Ex cui⁹ ossibus oleum manat qd̄ debiliū membra sanat. Que intercedat ꝓ nobis ad dñm nostrū iesuꝫ xp̄m. qui est in gloria patris. Ad quā nos ꝑducat pater ꝛ fili⁹ et spiritussanctus Amen.

De eodem festo.

Sermo. cxj.

Enerunt nu

v ptie agni ꝛ vxor ei⁹ p̄ꝑauit se et datū est illi vt cooperirꝫ se bissinū splēdēs. Apoc. xix. Ad gl̄iaꝫ beatissime ꝟgīs ꝛ martyrꝫ katherīe rite p̄missa dicūt̄ ꝟba q̄ exñs spēal̄ xp̄i spōsa se p̄ꝑauit ad nuptias ei⁹. Sciēduꝫ tñ ꝙ q̄druplices sūt nuptie. s.

Prime carnales
Scd̄e sacramentales
Tertie spirituales.
Quarte eternales

Prime nuptie dixi ꝙ sūt carnales. i. inter viꝝ ꝛ feminā q̄s d̄s īstituit ī paradiso de q̄b̄ d̄r Lu. xvj. Sic̄ fuit ī dieb̄ noe ita erit ī dieb̄ filij hoīs. edebāt ꝛ bibebant ꝛ ducebāt vxores et dabātur ad nuptias vsqꝫ in diē q̄ intrauit Noe in archā: et venit diluuiuꝫ ꝛ disperdidit om̄es. Et iste nuptie sūt bone si debito mō fiāt. si em̄ male eēnt nūq̄ꝫ creator mūdi cū pia sua matre īterfuisset nuptijs. vt hr̄ Joh. ij. Uerūtñ plene sunt solicitudinib̄. iuxta illud. j. Chor̄. vij. Qui cū vxore ē solicit⁹ ē q̄ sūt mūdi ꝛ diuisus ē. Et iō b. kathe. ad has nuptias nō se p̄ꝑauit. qꝛ et si bone et licite sunt tñ turpes sūt Scd̄e nuptie sunt sacrales q̄ sūt int̄ xp̄m et ecclesiā. q̄ q̄dē dicūt̄ nuptie ad silitudinē nuptiaꝝ carnalium. Nā sic̄ d̄s creauit Adā ī agro damasceno. et tādem posuit ī paradisū voluptatꝫ vbi īmisit soporē in eū. tulitq̄ꝫ vnā de costis ei⁹ et edificauit ī mlierē quā dñs tādē sibi ꝯiūxit ī vxorē. d̄ q̄b̄ demum oēs ad vitā mortalē sum⁹ generati. Sic de⁹ fec̄ in scd̄o Adā. i. xp̄o: quē de terra bñdicta ꝟginis Marie formauit. et ꝯ pctm̄ voluptatꝫ Ade posuit ī crucē amaritudīs vt repatio corespōderet lapsui. ibiq̄ꝫ īmisit ī euꝫ soporē mortꝫ. ꝛ aperiēs lācea lat⁹ ei⁹: formauit inde ecclesiā cui⁹ sponsus est iā

xp̄s.iuxta illd̄ Job.iij. Qui hz spōsam spōsus est. Et iā q̄cūq; ex isto sponso ⁊ sponsa.i.xp̄o ⁊ eccl̄ia nati nō fuerunt eterna vita viuere nō poterūt. Job.iij Nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aqua ⁊ spūsā/cto nō p̄t videre regnū dei. Hic Mat thei.xxij.de istis d̄r. Sil'e est regnū ce/loꝝ hoī regi q̄ fecit nuptias filio suo. id ē de⁹ pater xp̄o filio. Ad q̄s nuptias vocamur ꝑ p̄dicationes. Ad has nu/ptias nō venit synagoga. ideo ē repu/diata. Cui⁹ figura hr̄ Hester.j. vbi d̄r q̄ assuer⁹ rex fecit grāde cōuiuiū cun/ctis p̄ncipib⁹ regni ꝑsaꝝ ⁊ medorū. et regina vasthi vocata venire recusauit ad regis imperiū. iō repudiauit eam rex. ⁊ ipi⁹ loco p̄elegit hester reginam quā adamauit plus q̄ꝫ oēs mulieres Ad has siq̄dē nuptias b.kathe. se p̄pa uit oīb⁹ v̄tutib⁹. Tertie nuptie sūt spūales.i.inter xp̄m ⁊ aīam fidelē.iu/xta illd̄.ij.Cor.xj. Despōdi vos vni vi ro v̄ginē castā exhibere xp̄o. Et Osee.ij Despōsabo te mihi in fide i iusticia et iudicio ⁊ misericordia ⁊ miseratōib⁹. Ad has etiā nuptias b.kathe. se p̄pa/uit ꝑ susceptōez baptismi in q̄ sic spō/sus dotat sponsā in despōsatiōib⁹: ita xp̄s aīaz. Unde Hugo de arra spōse dic̄ Spōsū habes ⁊ nescis pulcherrimū oīm ⁊ faciē ei⁹ nō vidisti. Ille te vidit. qꝛ nisi te vidisset nō te diligeret. nolu/it adhuc seip̄m tibi p̄sentare. ⁊ iō mu/nus misit arraz dedit pign⁹ amoris.

Quarte nuptie sūt eternales. qn̄ aīa exuta a carne introducit̄ ad ꝯspectuz sūme trinitat̄ ītuendū. vbi sꝑ gaude/bit. De istis d̄r Apoc.xix. Gaudeam⁹ ⁊ exultem⁹ ⁊ dem⁹ gl'iaz ei qꝛ venerūt nuptie agni. ⁊ vxor ei⁹ se p̄pauit. Cer/te hec dilectissima xp̄i spōsa b.kathe. hodie ad has nuptias diuersis cruci/atib⁹ ⁊ morte se p̄pauit. Iō merito de ea d̄r thema p̄tactū. Venerūt nuptie ag. ⁊c̄. In q̄b⁹ q̄dē v̄bis tria salutaria ad honorē sc̄tē ka. notāt̄ documēta. s.

Primo be.kathe. vtilis despōsatio ibi. Venerūt nuptie agni.

Secūdo v̄gis despōsate nobil' pre paratio. ibi. Et vxor ei⁹ p̄pauit se.

Tertio v̄gis p̄pate ineffabilis p̄mi atio. ibi. Et datū ē illi vt ⁊c̄.

Primū documētuz dixi q̄ notem⁹ ex p̄missis v̄bis b.katherine vtilē despō sationē: cū d̄r. Venerūt nuptie agni.i. xp̄i q̄ despōsauit sibi singulariter hāc virginē sup̄ ceteras. in signū illi⁹ ꝓp̄o anulo eā subarrauit. Huius autē de sponsatiōis vtilitas magna est. Ma gna quidez ⁊ ineffabilis dignitas ē eē spōsam regis angeloꝝ ⁊ creatoris vni uersoꝝ. Dicit nāq; magister in.iiij.di. xxxj. q̄ tria sūt bona matrimonij car/nalis scz fides: ꝓles ⁊ sacramētū. Sic etiā in matrimonio spūali. Primū ei bonū in matrimonio corporali est fi/des. vt neuter alieno thoro maculet̄. Sic spiritualiter anima christi spon/sa tenet̄ triplicem fidem. Prima est vt solū deum casto corde diligat. et alie/num amorē nō admittat. Unde Aug⁹. Minus te dn̄e amat qui tecuz aliq̄d amat. Et Bern̄. Nō caste diligit deuz q̄ aliquid diligit p̄ter eū. Unde quotiēs quis mortaliter peccat: totiēs aīa ei⁹ efficit̄ adultera negās sponsū. Hic.xj. q.iij. Estimant quidā in eo tm̄ deū ne gari si in ꝑsecutiōe q̄s a gentibus con p̄hensus se confiteri renuerit christia/nū esse. Ecce Apl'us oībus que ꝑuer/sa sunt factis deū asserit negari. Chri stus sapientia est iusticia ⁊ veritas sā/ctitas fortitudo. Negat̄ per insipien/tiam sapientia. per iniquitatē iusticia ꝑ mendaciū veritas. ꝑ turpitudinē sā ctitas. ꝑ ībecillitatē āt fortitudo. q̄tiēs/cūq; vincimur vitijs atq; pctis totiēs deū negam⁹. Scd̄a fides ē vt oīa bōa

nob̄ a d̄o collata ad suū bñplacitū fi/
delit̄ expēdam⁹ sic̄ faciūt fideles spōse
Ro.xij. Obsecro vos ꝑ misericordiaz
d̄i vt exhibeat⁊ corꝑa vr̄a hostiā viuē/
tē sctāz d̄o placētē vt ꝓbet⁊ q̄ sit volūtas
d̄i bōa.bñplacens ⁊ ꝑfecta. Tertia fi/
des ē vt d̄i gl̄iaz ī oib⁹ oꝑib⁹ nr̄is q̄ra/
mus.iuxta illd̄.j.Cor⁊.x. Oīa ī gl̄iam
d̄i facite.hec qꝛ īfideles nō faciūt.ideo
xp̄i spōse eoꝝ aīe nō sūt. Sz d̄i. vtꝝ īfi
delitas sit pctm̄. Rñdz Tho.ij.ij.q.x.
q̄ īfidelitas ē pctm̄.qꝛ ꝯriat̄ v̄itati fi/
dei. Uerūtñ īfidelitas p̄t dupl̄r accipi
Uno mō ꝑm purā negatiōez vt dicat̄
q̄s īfidelis ex eo q̄ nō hz fidē.sic̄ sūt illi
q̄ nihil audierūt de fide nō hñt sic rōez
pctī sz mag⁊ pene.qꝛ talis ig̊rātia diui
noꝝ ex pctō p̄moꝝ ꝑentū ē ꝯsecuta. q̄
em̄ sic sūt īfideles nō dānant̄ ꝓpt̄ pec/
catū īfidelitat⁊.sz ꝓpt̄ alia pctā q̄ cōmi
serūt q̄ sine fide remitti nō pñt. Jō dic̄
xp̄s d̄ talib⁹ Joh.xij. Si nō venissez ⁊
eis locut⁹ nō fuissez pctm̄ nō haberēt
Uñ īfideles q̄ extra xp̄i fidē moriunt̄.
aut cū pctō mortali ⁊ hi dānabūt̄.aut
cū pctō veniali ⁊ hi facta purgatōe de
vēialib⁹ actualib⁹ descēdūt ad limbū
pueroꝝ.aut sine pctō actuali sic̄ pueri
⁊ hi sil̄r in limbū. Secūdo mō p̄t capi
ꝑm ꝯrietatē ad fidē.qꝛ scz q̄s audita fi
de ꝯtēnit vel repugnat ei.⁊ sic infideli
tas ē pctm̄.qꝛ cū oē pctm̄ formalit̄ ꝯsi
stat ī auersiōe a d̄o.tāto aliq̄d pctm̄ ē
g̊ui⁹:q̄nto mag⁊ hō ꝑ ip̄m sepat̄ a d̄o.
hō aūt maxīe ꝑ infidelitatē sepat̄ a d̄o
Dic̄ em̄ fides v̄a in corde hoīs. Opti/
mus de⁹ īeffabilia bona p̄ꝑauit suis
⁊ seip̄m eis ordinauit. Spes dic̄ mi/
hi. Cōstituit de⁹ me⁹ illa. Charitas di
cit. Ego ꝑ dilectōz occupabo illa.has
p̄fatas fidelitates b.kathe.erga spon
sū suū diligēter obꝑuauit. Uñ legit̄ q̄
erat in alexādria ditissim⁹ rex q̄dē no/
mīe costus pagan⁹.q̄ carēs ꝓle ml̄ta
dijs offerebat sacrificia vt ꝓle ip̄m fe/
cūdarēt.sz nihil ꝓficiebat. Tan dē ꝯsu
lēs ꝑhos dixerūt q̄ ad sortē fusile ido/
lū faceret.qd̄ faciēs crux exiuit de for/
nace.⁊ vidēs signū xp̄ianoꝝ valde do
luit.nihilomin⁹ tñ iuxta idola erexit.
q̄ mox corruerūt ⁊ penit⁹ cōminuta sc̄
cui supplex sacrificiuz obtulit dep̄cās
ꝓ ꝓle habēda. Cui pauc⁊ euolutis tꝑi
bus hec b.femella nata ē. Cui qd̄ no/
mē īponeret ꝯsuluit ꝑhos.⁊ int̄ alios
Alphorabi⁹ katherinā.i. vniuersalez
ruinā eo q̄ ī erectōe signi crucis idola
vniuersa ruerāt appellauit.q̄ tandē li
beralib⁹ studijs tradita in eis sup̄ ali/
os in breui ꝓfecit. Et q̄rto decimo eta
tis sue anno p̄re mortuo in regnū suc
cessit. Et qꝛ erat ditissima sapientissi/
ma ⁊ pulcherrima.a mult⁊ regū filijs
in spōsam petebat̄. Cūqz vn⁹ instaret
eā in ꝯiugē hr̄e ꝓmissis ⁊ minis a ma
tre q̄z Sila ad id īclinaret̄. Rñdit q̄
nulli vnq̄z copulari vellet nisi q̄ eēt tā
diues sapiēs ⁊ pulcher sic̄ ip̄a. Cui mr̄
Mi ꝓfecto filia nūq̄z talē tibi ꝯiugez
habebis. Uñ q̄dā heremita solitari⁹ ⁊
fidelis hītabat ꝓpe ciuitatē q̄ oēs ad se
veniētes ꝯsolabat̄.ad quē mr̄ filiā ad/
duxit vt ex ip̄i⁹ v̄bis ad mr̄imoniū ī/
clinaret̄. Cūqz heremita causaz ꝑcun/
ctat⁹ cur mr̄imoniū recusaret. Rñdit
nullū sup̄ se dñari velle nisi tā diuitez
sapientē ⁊ pulchrū.erat em̄ incredibil̄
pulchritudinis. Cui heremita in spū
ait. Noui ego quēdā reg⁊ filiū te opu/
lētiorē sapiētiorē ⁊ formosiorē. Ad qd̄
v̄bū vehemēter anhelabat se scire p̄di
ctū reg⁊ filiū. Heremita v̄o ait. Ecce ī
pictura porrigo tibi ei⁹ imaginē ⁊ ma
tris.quez deuotissime adora vt se tibi
māifestet. Uidēs v̄o imaginē v̄ginis
⁊ filij.magno desiderio accēsa.secū ad
suū detulit palatiū suppliciter rogās
virginem vt suum filium ei reuelet.

Cū q̄ obdormiſſz vidit ſe in ineſtima
bili auro adornato palatio. z i eo ipaz
ꝥginē gl̄iosam filiū i vlnis hꝫtē ineffa
bili pulcritudine. cui mr̄ inqt. Fili cha
rissime hec te cupit hr̄e in ſpōsum ſi eā
velis hr̄e. Et fili⁹. Nolo ait dilecta mr̄
q̄ ſordida z abominabil' eſt. Quibus
auditſ expgefacta katherina lacrimis
tota pfusa. q̄ nō placuerit regis filio.
Jō facta die accessit ad solitariū. z ei te
xtū visiōis serioſe aperuit. Et heremi
ta. Scio ego inqt balneū q̄ aiaz mū
dat. in q̄ ſi lota fuerſ placebis illi⁹ regſ
z ꝥgis filio. verūtñ preexigit ꝥa fides
Dū aūt i fide plene erudita fuiſſet eaz
baptizauit. Alia nocte ſil'em vidit visi
onē. ac audiuit mr̄em dicentē. Fili mi
vnice dilecte iā hec ꝥgo aq̄ salutſ lota
est ſi eā velis hr̄e i ſpōſam. Et fili⁹ intu
it⁹ benigni⁹ eā ait. Diligo eā q̄ tā pul
cra ē. ipamq̄ mihi deſpōſabo. z accipi
ens anulū digito katherine imiſit di
censſ. Eſto ꝥgo ſpōſa regſ regū angelo
rū z hoīm. q̄b pactſ visio diſparuit. z
ipa euigilās aci digito ſuo anulū filij
dei reperiēs gaudio ienarrabili pfusa
cepit laudare gl̄ificare z bñdicere deū
dei filiū ſuū ſpōſum. z mox aīo muta
ta ſe illi i oīb conformare ſatagebat.
Hec p̄dicta z ſi ſint ſcp̄ture apocriphe
nō tñ dicim⁹ q̄ ſint falſe Scōm bo
num nuptiaz coꝛpaliū eſt bonū ꝓlis
Sic ſpūaliū nuptiaz bonū ē virtuoſi
opis. Et ſic mulier ꝓcipit cū delectatō
ne. ſz parit cū dolore. Job. xvj. Muli
er cū parit triſticiā habet. ſz cū peperit
nō meminit pſſure. ſic eſt de partu bo
noz opez. Un Bern⁹. Primo videri
tolerabile. Deinde nō tā graue. Poſt
leue z delectabile. Et Aug⁹. Tot ger
minis ꝓles ex te gignis q̄t bona opa
z ꝥtutū exercitia de te pfers. igit' ſic ex
filijs cognoſcetis parētes. ſic ex opib
bomines. Nā cōcipiūt p bonā intētio
nem cogitātes q̄ breue ſit tps in q̄ ſa
lus acq̄rit. Jtē q̄ lōga pena dānatis.
Vnde ꝛ Eſa. xxvj. A timore tuo ꝓcepi
mus z peꝛim⁹ ſpm̄ ſalutſ. Quidā nec
ꝓcipiūt nec pariūt. q̄dā aūt ꝓcipiūt ſz
nō pariūt. de q̄b Eſa. xxxvij. Uenerūt
filij vſq̄ ad partū z ꝥtus nō eſt pariē
di. ſic illi q̄ habēt volūtatem ocioſam.
Prouer. xiij. Vult z ñ vult piger. vult
q̄dē cogitatōne. ſz nō vult opatiōe. q̄d
nō ſufficit ſi fieri p̄t. Juxta illd di. lxxx
vj. Nō eſt ſatſ bñ velle ſz z bñfacere. ne
q̄ ſatis eſt iteꝛ bñfacere niſi id ex bo
no fonte ꝓcedat. b̄ eſt ex bona volū ta
te ꝓficiſcat. Sic btā Katherina ex bo
na intētiōe erat aſſidua i bonis opib
Poſt q̄ ſic baptizata z affidata fuerat
ordinatſ virſ induſtrijs ad regni regi
men ipa cuz familia ieiunijs z oꝛōib
ac elemoſynaz largitōib dño ꝥuiens
oīa gubernabat. puide. Tertio ad
nuptias coꝛpales req̄rit ſacr̄m. i. inſe
parabilitaſ. j. Cho. vij. Dis q̄ mr̄imo
nio iuncti ſunt p̄cipio nō ego ſed dñs
vxorē a viro nō diſcedere z vir vxoꝛez
nō dimittat Sic i nuptijs ſpūalibus
aīa nō debet dimittere ſpōſuz ſuū xp̄z
q̄ ôr Hiere. xvij. Dñe oēs q̄ te dere
linquūt ꝓfundenk: recedētes a te i ter
ra ſcribenk. quia dereliquerūt fontem
aquaz viuentiū. Uñ hec beata virgo
ſuū ſponſum nec damno reꝛ tpaliuz
nec ꝓmiſſionib bonoꝛuz. nec terꝛoꝛe
penaz dereliquit. Nā cum eſſet iā an
noz. xvij. z i palatio diuitijs z famul'
pleno remanſiſſet. audiens animali
um mugitus z cantantiū plauſus in
quirī iuſſit quid hoc eſſet. Quidaz re
uerſus retulit Maxentiū impatoꝛez
ideo tam diuites q̄ paupes ꝓuocaſſe
vt idolis imolarēt. nolēres quoq̄ co
geret diuerſis penis. Quib auditſ aſ
ſumptis ſecū aliquibus ſigno crucis
ſe munies illuc accessit. ibiq̄ multos

xp̄ianos ad sacrificia ꝯpelli ꝯsperit. d̄ q̄ corde saucia ad īpatorē accessit ꝛ ait. Salutatōꝫ tibi ꝓferre ꝛ dignitas ꝛ rō monebat si creatorē celoꝝ agscere ꝛ a dijs aīm reuocares. Stāsqꝫ añ tēpli ianuā mlta syllogistice ꝛ allegorice cū īpatore disputauit. Deinde ad cōe colloquiū rediēs dixit. Nec tibi tanq̄ꝫ sapiēti ꝓtuli. nūc aūt q̄re īcassū hāc multitudinē ꝯgregasti ad colēdā stulticiā idoloꝝ. mirarꝫ h̄ tēplū manu artificū factū. mirarꝫ p̄ciosa ornamēta q̄ velut puluis añ faciēvēti erūt. mirare potiꝰ celū terrā ꝛ oīa q̄ in eis sūt. ꝛ ornamēta eoꝝ solē lunā ꝛ stellas. mirare famulatū eorū ab initio mūdi vsqꝫ in finez nō fatigant. Et cū h̄ aduerterꝫ interroga ꝛ disce q̄s sit eoꝝ potētior. Cū autē ip̄m ip̄o donāte intellexerꝫ nec similez illi īuenire valueris ip̄m adora. ip̄m glorifica. Jp̄e ē em̄ rex regū. Cūqꝫ de īcarnatōe filij plurimū disputasset stupefactꝰ cesar ñ valuit ad h̄ rn̄dere. Tādē ad se reuersꝰ dixit ad eā. Sine nos o mulier finire sacrificiū. et post h̄ tibi respōsa reddemꝰ. Precepit igit̄ eā ad palatiū duci ꝛ custodiri. admirās nimiū eiꝰ prudētiā ꝛ corpis pulchritudinē. Erat em̄ speciosa valde ꝛ incredibili pulchritudine oīm oculis admirabil̄ videbat̄. O magnū fidei sacramētū q̄ hec tenera v̄go sic certauit. o magnū xp̄i desideriū qd̄ eaꝫ sic ꝯfortauit. vt talē ac tātū īpatorē īpterrita argueret. Scd̄m salutare documētū ex p̄missis themat̄ v̄bis īsinuat̄ v̄gīs huius despōsate nobilis p̄patio: cuꝫ d̄r. Et vxor eiꝰ se p̄pauit. Nec siq̄dē virgo gl̄iosa se p̄pauit ad eternales xp̄i nuptias p q̄ttuor virtutes scꝫ

Primo p v̄ginitatis mūdiciā.
Secūdo p charitatis excellentiā.
Tertio p diuinā sapientiā.
Quarto p fortitudinis ꝯstantiā.

Primo itaqꝫ bea. kathe. se p̄pauit ad xp̄i eternas nuptias p v̄ginitatis mundiciā que quidē v̄tus sūme ē acceptabilis spōso xp̄o. iuxta illud Ecc̄i. xxvj. Om̄is pōderatio nō est ꝯdigna ꝯtinētis aīe. Rō cuiꝰ est. qꝛ v̄ginalis castitas in t̄ra ē vita angelica. de q̄ Chrys. sup Matth. Oēs v̄tutes spūales sūt res angelice p̄cipue tn̄ castitas. p hāc singulariter hoīes angelis similant̄. Hinc Augꝰ. Qui nō nubent nec vxores ducūt sicut angeli in terris sūt. immo ꝛ angelos trāscēdūt s̄m Ambro. li. de viduis. Maior inq̄t est victoria v̄ginū q̄ꝫ angeloꝝ. Angeli em̄ sine carne viuūt. v̄gines in carne triūphant. Jō Hiero. i ser. de assūptōe. In carne p̄ter carnē viuere ñ ē t̄rena vita sꝫ celestis. Uñ ī carne āgelicā gl̄iaꝫ acq̄rere maiorꝫ meriti ē q̄ꝫ h̄re. esse angelū felicitatis est. esse v̄o virginez v̄tutis. Et hoc v̄gines obtinēt ex gratia qd̄ angeli habent ex natura. Jdē. In om̄i sexu ꝛ gradu virginalis pudicicia obtinet p̄ncipatū. Notāter dicit sexu ꝛ gradu Duo em̄ sunt sexus masculinus et femininus. In masculino tenet principatū xp̄s. In feminino virgo maria. Similiter in om̄i gradu. In ꝓphetis iohannes baptista. In p̄dicatoribus paulus. In euangelistis iohānes. In martyribꝫ stephanꝰ. In cōfessoribꝫ nicolaus. Ecce v̄tus p quā b. kathe. preparauit se vt xp̄o accepta foret. iuxta illud Prouer. xxij. Qui diligit cordis mundiciā hēbit regē amicū. Et Sap. iiij. O q̄ꝫ pulchra ē casta generatio cuꝫ claritate. Licet em̄ oēs sancte fuerint deo accepte: ista tn̄ singulariter. quia nulla eaꝝ habuit tā solēnes occasiōes q̄bꝫ castitas p̄iclitat̄. q̄ sunt q̄nqꝫ. vicꝫ. affluētia resoluēs. oportunitas inducēs. iuuētus lasciuiens. libertas effrenās. pulchritudo alliciēs. grādis q̄p

pe labor ꝛ vltra hũanũ posse inter tot castitatis hostes ſuare virginitatem.

Secũdo b. kathe. se p̃pauit ad eternas xp̃i nuptias charitatis excellẽtia sine q̃ nec v̄ginitas nec aliꝰ opꝰ placz deo. Bern̄. Lãpas sine oleo: castitas sine charitate. subtrahe oleũ lãpas nõ lucet. tolle charitatẽ castitas nõ placz iõ breuibꝫ v̄bis ꝯcludit Apl's. Si tradidero corpꝰ meũ ita vt ardeã charitatẽ aũt ñ habeã nihil mihi ꝓdest. Hec igit̄ ẽ vest̄ nuptial'. hec decor salut̄. ꝺ q̃ Aug. Quãtũ in te crescit ꝺi amor: tãtũ in te crescit pulchritudo. qꝛ ip̃a charitas ẽ aĩe pulchritudo. Uñ Hugo ꝺ laude charitatis. O bona charitas ꝑ quã deũ diligimꝰ deũ eligimꝰ ꝛ ad deuz currimꝰ. ad deũ ꝑuenimꝰ. deũ possidemꝰ. iõ nota ĩ corde tuo scribendo. qꝺ dic̄ glo. sup̄ Apoc̄. vj. Nullũ ꝑmittit deus cadere q̄ ei ſuit vero amore.

Tertio p̃pauit se b. kathe ad eternas xp̃i nuptias ꝑ diuinaz sapĩaz q̃ tũc ꝺr diuĩa qñ ducit hoĩez ad ꝺi ꝛ veraz sui noticiã ꝛ hũilitatẽ. sapĩa v̄o mũdana ĩflat sine charitate. de q̃ Ber̄. sup̄ Cañ. Uinũ secl'ar̄ scĩe inebriat q̄dẽ: sz curiositate nõ charitate. ĩplẽs nõ nutriẽs. ĩflãs nõ edificãs. ingurgitãs nõ cõfortãs. Idẽ de ꝯtẽpt. Sapĩa mũdi t̄rena aĩalis diabolica inimica ẽ salut̄. suffocatrix vite. mr̄ tepiditatis eiꝰ q̃ deo solet vomitũ ꝓuocare. iõ dicit Greg. Ualde difficile ẽ vt is q̄ se sapiẽtẽ estĩat mẽtẽ ad hũilitatẽ reducat ꝛ recte p̃dicãtibꝫ credat sensũqz ꝑuersitat̄ abijciat. Cuiꝰ rõnẽ dat b. Hiero. d. ꝺ filio ꝓdigo. Demonũ cibꝫ ẽ carmĩa poetarũ secl'aris sapĩa. rhetoricorũqz põpa verborꝫ. Btã v̄o ka. habuit sapĩam q̃ desursũ ẽ. ꝛ ẽ pudica. bõis ꝯsentiẽs. suadibilis. plena misericordia. Uñ sic legit̄ ꝺ ea q̄ veniẽs cesar ꝺ tẽplo ad palatiũ dixit Katherine. Audiuimꝰ tuã eloq̃ntiã ꝛ mirati sumꝰ tuã prudẽtiã. sz ĩ deorꝫ sacrificijs occupati oĩa plene ĩtelligere nequimꝰ. nũc ãt ab initio ꝓgeniẽ tuã req̄rimꝰ. Et b. kath. rñdit. Scp̄tũ ẽ. nec te collaudes nec te culpauer̄ ip̃e. Cõfiteor meã ꝓgeniẽ nõ tumore iactãtie: sed hũilitatis amore. Ego em̄ suz kathe. costi regis filia. Et patet legenda in sermõe ãni p̃cedẽtis vsqz ibi. ita aĩas dño reddiderũt vt nec capilli nec vestimẽta ab igne lederent̄. Quarto q̃z b. kath̄. se p̃pauit ad eternas xp̃i nuptias ꝑ fortitudinis ꝯstãtiã. Fortitudo nãqz ẽ oĩm v̄tutũ rectrix ꝛ ꝯſuatrix. iõ dic̄ Arest. iij. ethico. q̄ ampliori laude digna est fortitudo q̃z castitas. Difficiliꝰ em̄ ẽ tristia tolerare q̃z retrahere se a delectabilibꝫ. puri em̄ cordis hoĩes p̃nt esse v̄e fortes. qꝛ dic̄ b. Gre. Neq̃q̃z terret exteriꝰ nũerꝰ hoĩm quez nõ deuastat interiꝰ turba vitiorꝫ. Idẽ in moral'. Miꝛ nõ ẽ si q̄s bona ĩchoet. sz valde mirabile ẽ si intẽtiõe recta ĩ bono ope ꝑduret. Sz di. vtꝛ hõ teneatur ex charitate subire mortẽ ꝓ xp̃o. Rñdet sanctꝰ doctor Bonauẽ sup̄. iij. di. xxix. ar. ij. q̄ aut adest necessitas vl' defendẽdi iusticiã: aut amittendi vitã ꝛ sic q̄libet tenet̄ magis mori deo dilecto q̃z viuere eo offenso. ꝛ hoc intellige si dat̄ optio vel q̄ iusticia deserat̄. vel q̄ vita ꝑdat̄. Sil'r cuz q̄s videt q̄ per mortẽ suã põt seruari iusticia vl' fides ꝛ ꝑsecutio nõ ẽ ꝑsonalis sed vniuersalis. tũc tenet̄ de p̃cepto sustinere mortẽ. sic̄ fecit b. kathe. qꝛ ꝑsecutio maxentij fuit vniuersalis ꝯ fidẽ catholicã. et ex morte b. kathe. fides multũ defensabat̄ ꝛ infirmi xp̃iani aĩabant̄. Aut adest solũ oportũitas manifestãdi diuinã gl'iaz ꝛ edificandi eccl'iaz. et tunc mortẽ subire nõ ẽ nec̄itat̄ sz superogatõis. qꝛ ad eã nõ tenent̄ oẽs sz p̃lati. infirmi v̄o possũt fugere donec cõp̃hen

dant̄. si ꝟo iā cōprehēsi fuerint: necesse est ꝓ fide ⁊ ꝟitate magis mori q̄ꝫ non defendere seu negare. Beata em̄ Katherina fecit sicut in xp̄i charitate pfecta que vsqꝫ ad mortē defendit fidem Vñ legit̄ ꝙ Maxentiꝰ nec blandicijs nec terroribꝫ eaꝫ a fide potuit euellere q̄ dicebat. O ꝟgo generosa tue iuuentuti cōsule. ⁊ post reginā in palacio secunda vocaberꝭ: ⁊ imagine tua in medio ciuitatis fabricata velut dea adoraberis. Cui virgo. Desine talia dicere q̄ scelus sunt etiā cogitare. Ego me christo spōsam tradidi. ille gl̄ia mea. ille amator meꝰ. ille dulcedo ⁊ dilectō mea. ab eius amore nec blaldimenta nec tormēta poterūt reuocare. Tūc ille furore repletus iussit eā spoliatam scorpionibꝫ cedi: ⁊ cesam ī obscuꝝ carcerem tradi. ibiqꝫ diebꝫ duodecim fame cruciari. Maxentio aūt ꝓ negocijs regni extra cōfinia ꝓcedente regina nimio amore sancte katherine succensa cum p̄ncipe militū nomīe Porphirio ad carcerem media nocte iuit. Que vidit carcerē īestimabili claritate fulgentez: ⁊ angelos plagas virginis perungētes Cui virgo eterna gaudia predicauit: ⁊ ad fidē conuertēs martyrij coronā eidē predixit. Cunqꝫ omnia Porphirius audisset: ad pedes virginis ꝓcidit: ⁊ cū ducentis militibus fidem suscepit. Ip̄am em̄ beatā Katherinaꝫ christꝰ ꝑ candidā columbā cibo de celo refouebat Deinde eidē cū multitudine angeloꝝ ⁊ ꝟginuꝫ apparuit dicēs. Agnosce filia creatorē tuū ꝓ cuius amore laboriosum subijsti certamen. constās esto quia ego tecuꝫ sum Rediensqꝫ imꝑator eā sibi presentari iussit ⁊ videns eā splendidiorē quā fame putabat afflictā cogitans ꝙ aliq̄s eam sustētasset: custodes torquere cepit. Illa vero ait. Ego cibū ab homīe non accepi sꝫ xp̄s ꝑ angelū me enutriuit. Cui imꝑator. Recōde oro quod moneo in corde. ⁊ noli dubijs ſmonibus respondere. nō te quasi famulaꝫ possidere cupimus sed regina potēs triumphabis. Cui virgo. Attēde et tu obsecro ⁊ iudicij examine decerne. quē magis eligere debeo. an potentē: eternum: gloriosuꝫ. aut mortalē infirmū ⁊ ignobileꝫ ac deformē. Tūc imꝑator indignatꝰ ait. E duobꝫ vnū elige tibi. aut sacrifica vt viuas. aut exq̄sita tormēta subi vt ꝑeas. Et illa. Quecunqꝫ tormenta potes cogitare ne differas. qꝛ carnē ⁊ sanguinē ꝓ xp̄o offerre desidero sic̄ ip̄e ꝓ me seip̄m obtulit. Tunc quidā p̄fectꝰ furēti regi suasit vt infra triduū quattuor rotas ferreis serris ⁊ clauis acutissimis circūseptas prepararet vt eā tam horribile tormētū dissecaret ac ceteros xp̄ianos terrerꝫ. Ordinatūqꝫ est vt due vno ordine voluerentur. ⁊ due ꝯtrario impetu agerent̄ vt sursum ⁊ deorsuꝫ diuiderent. Tūc virgo deū exorauit vt ad laudē sui nominis ⁊ populi ꝯuersionē dissiparet. Et ecce angelꝰ molā illā tāto īpetu cōcussit ꝙ q̄ttuor milia gentiliū inꝛemit Regina aūt q̄ desuꝑ aspiciebat ⁊ vsqꝫ tūc se celauerat descēdens ⁊ imꝑatorē durius de hoc increpauit. Rex ꝟo furore repletꝰ cū regina sacrificare nollet iussit p̄us extractꝭ mā̄millis decollari. Que dū ad martyriū duceret̄ katherinā rogat vt deū ꝓ se dep̄caretur. Que ait. Ne timeas a deo dilecta regina. qꝛ hodie tibi ꝓ trāsitorio regno cōmutabit̄ eternū. ⁊ ꝓ mortali sponso tibi eternū acq̄res. Mīstri igit̄ extra ciuitatē ferreis hastilibꝫ mā̄millas eius euellūt ⁊ pꝰ caput p̄cidūt. cuiꝰ corpus porphiriꝰ rapiens sepeliuit. Scd̄o die cūd̄ corpe regīe q̄stio fierꝫ porphiriꝰ exclamauit. ego sū q̄ xp̄i famlā sepeliui ⁊

christi fidem recepi. Tunc rex terribilem rugitum emittens exclamauit. O me miserum ecce porphirius qui erat vnic⁹ anime mee custos decept⁹ ē. Qđ suis militib⁹ dū referret illi pro tin⁹ rnderūt. Et nos xp̄iani sumus et mori p xp̄o pati. Tūc cesar furore repl et⁹ pcepit oēs cū porphirio decollari. z corpa eor canib⁹ dimitti. Ecce pater b. kathe. ppatio cū q̄ntis milit⁹ doctorib⁹ z regia iuit ad celi nuptias O mag̃ charitas. o mag̃ fortitudo. o bt̄a sapia z v̄gīal' mūdicia. qb⁹ tm̄ placuit hec v̄go sp̄so xp̄o vt i oib⁹ ꝫ oēs felicit̄ triūpharet. Tertio ex p̄missis th̄eat' v̄bis ilinuat v̄gis b⁹ ppate iefabil' p̄miatio: cū dr. Et datū est illi vt cooperiret se bissinū splēdēs. Bissinū ei ē gen⁹ lini cādidissimi qđ mlt' laborib⁹ pficit. z sig ficat p̄miū celeste qđ dabit̄ p merito bōi opis. iuxta illđ. j. Cor. ix. Unus q̄s ꝓpriā mercedē recipiet ꝫz suū laborē. Premiū ei corrnd̄ meritō. qr meritū dr illđ bonū op⁹ qđ hic facim⁹. p̄miū vo qđ p illo ope dabit̄. z sic p mag̃ merito magnū p̄miū dabit̄ ꝫz s. vo Tho. sup. iij. di. xxix. ar. iiij. meritū magnū ex trib⁹ mēsurari pōt scz

Primo ex magnitudine charitat'.
Secūdo ex pmptitudie volūtatis.
Tertio ex arduitate opis.

Prio meritū magnū mēsurat̄ ex magnitudie charitat'. Quāto ei act⁹ maiorē charitate i formal⁹: tāto magis ē meritoriⁿ. sic̄ q ē i mag̃ gr̄a reg' p quo ope mag' merek ꝫ alⁱ q ñ. ei i tali gr̄a p mag̃. Scđo meritū mēsurat̄ ex pmptitudie volūtat'. op⁹ ei qđ ē absolute coactū z iuolūtariū ñ ē meritoriū nec p̄mio dignū. sic̄ bruta ñ p̄miabūt̄. qa nō agūt libere ꝫz ipellūt̄ ab istictu nature. Tertio meritū z p ꝓseq̄ns p̄miū mēsurat̄ ex arduitate opis. qđo ei op⁹ ē mag' difficile ceter' p̄ib⁹: tāto ē meritoriū z p̄mio dignū. Et qr be. k. plena caritate. libera volūtate z ardua opatiōe. qr magnā penā scz mortē subijt p mag̃ magni di amore. g̃ mag̃ p̄mio ē digna. Un̄ legit̄ q cesar dixit b. ka. q̄z uis arte magica reginā mori fecer' tm̄ si resipuer' p̄ma i palatio er'. hodie igitur aut dijs sacrifica aut caput amittes. cui v̄go. Parata mgt sū p xp̄o ad oia sustinēda. Data tāde sn̄ia sup eam decollari iubeb. Que cū ad locū deducta fuisset erectis oculis celū orauit d. O spes z sal⁹ credētiū. o dec⁹ z gl'a v̄gi nū iesu rex bōe obsecro te vt q̄cūq; passiōis mee mēoriā egerit: i exitu aie vl' i q̄cūq; necitate te p me iuocauerit tue ꝓpitiatōis ꝓseq̄nk effectū. Facta ē vox ad eā di. Uem dilecta mea sp̄sa mea ecce tibi celi ianua apta ē: qđ postulasti ipetrasti. Deide cū decollata fuisset p sanguie lac emanauit. Angeli autē corp⁹ ei⁹ accipiētes ad mōtē synai pl⁹ q̄z viginti diex itinere a loco decollatiōis deduxerūt. z ibidē honorifice sepelierūt. ex cui⁹ ossib⁹ oleū manat qđ debiliū mēbra sanat. Rogem⁹ igit̄ et nos charissimi sp̄ōsū ei⁹ xp̄m ob meritū passiōis sue p̄pate sp̄ose kathe. vt b nob det gr̄am z tāde gl'iam rē.

De dedicatiōe ecclesie Sermo. cxij.

Sanctificauit

tabnaculū suū altissim⁹. Ps̄ xlv. Charissimi hodie scr̄a mr̄ eccl'ia recolit diē dedicatiōis hui⁹ scte eccl'ie i q̄ sacra suscipit'. eruditōz salutis vīe auditis. z pctōz remissiōz accipit'. iō debet' magnā facere reuerētiaz huic scto loco. Nā trib⁹ reb⁹ituitu dei est magna reuerētia exhibēda scz

Primo ꝓsonis ꝓsecratis.
Secūdo locis deo dicatis.
Tertio reb⁹ diuīo cultui mācipat'.

Primo qdē dixi q ituitu di ē magna

reuerētia exhibēda ꝑsonis ꝯsecratꝫ, sic̄ pape: epis: sacerdotib⁹ ⁊ aliis virꝫ religiosis. nō solū sctis canonizatꝫ. q̄a dic̄ Rich. sup. iiij. di. xxiij. q̄ sacerdotes habēt septē ꝑuilegia q̄b⁹ excellūt oēs mūdi hui⁹ ꝑncipes. septē ei sūt ordies ī sacerdote ⁊ ī q̄libet recipit spēalē gr̄az. iō ipis dic̄ saluator Lu. x. Qui vos sp̄nit me sp̄nit. ipi ei sūt ꝑui regꝫ celestꝫ ⁊ eterni q̄ nos habēt vocare ad nuptias celestes. ꝓpt̄ea q̄ ꝯtūelijs affecerit eos rex celestis ꝑdet illos ⁊ ciuitates eoꝝ succēdet igni. vt dr̄ Mat. xxij. Hinc Ecc̄i vij. dr̄. In tota ania tua time deū ⁊ sacerdotes ei⁹ sctifica. nō ei debes in eis ꝯsiderare pctm̄ d̄ q̄ ipi rn̄debūt ī iudicio sꝫ poti⁹ deū reuereri ī eis. q̄ pctm̄ ipoꝝ admīstratōz sacr̄oꝝ n̄ ipedit. Secūdo deniq̄ reuerētia ē exhibēda locꝫ d̄o dicatꝫ. n̄ ꝓpt̄ea certe q̄ illi lapides vel illa lig̃ possent ī se hr̄e sctitatē seu g̃tiā cū sint res īaiate. sꝫ iō q̄ ibi de⁹ inhabitat ꝑ spēale bn̄ficiū. iuxta illud. ij Mach. iij. Qui ī celis hꝫ hitatōz visitator ⁊ īhabitator ē loci illi⁹. Et Gen. xxviij. Terribil'. i. reuerēd⁹ ē loc⁹ iste n̄ ē hic alid̄ nisi dom⁹ d̄i. Tertio īsup reuerētia ē exhibēda rebus diuīo cultui mācipatꝫ. vt sūt calices corpalia ⁊ pamēta altarꝫ ⁊c̄. ita q̄ mūda ꝑuēt. nec ꝑ mlieres aut laicos lauēt. vt dr̄ de ꝯse. di. j. c. nēo. Et extra d̄ custodia eucharistie. Precipim⁹ vt oratoria vasa mīsterij corpalia ⁊ palle altarꝫ mda ⁊ nitida ꝯꝑuēt. Cōtra h̄ faciūt illi q̄ sudaria seu fasciolas hn̄t mūdiores q̄z corpalia q̄ nimiꝝ nō excusant a mortali pctō. Itē dic̄ glo. de ꝯse. di. j. c. ligna. q̄ ligna eccl'ie dedicate nō debēt ad alid̄ op⁹ iūgi nisi ad aliā eccl'iaz. vl' igne cōburēda sūt. vl' ad ꝓfectū mōasteriorū fr̄ib⁹. q̄ dr̄. xiiij. q. iij. Que sel' sūt d̄o cōsecrata ī vsus laicoꝝ nō debēt deputari. ꝓpt̄ h̄ dr̄. Sctificauit ta. ⁊c̄. Un̄ ī pn̄ti ꝑmōe de dedicatiōe eccl'ie tria declaremus salutis documēta scꝫ

Primo eccl'ie ꝯsecratōis rōnē.
Scd̄o eccl'ie ꝯsecratōis actionē.
Tertio eccl'ie ꝯsecrate ꝓphanatōez.

Prīo nāq̄ declarem⁹ eccl'ie ꝯsecrationis rōnē. q̄re vicꝫ eccl'ia ꝯsecrat̄. Cui⁹ q̄dē q̄ntuplicē rōnē possum⁹ assig̃re. s.

Primo vt diabol⁹ inde expellat̄.
Secūdo vt ibi rei ꝓtegant̄.
Tertio vt ibi orōnes exaudiant̄.
Quarto vt ibi laudes d̄o ꝑsoluāt̄.
Quīto vt ibi sacramēta porrigant̄.

Prīo siq̄dē eccl'ia ꝯsecrat̄ iō vt īde diabol⁹ expellat̄. Quia sic̄ aliq̄ dom⁹ duꝫ regie maiestati occupat̄ ibi inimic⁹ n̄ ꝑmittit̄ māere: sic dū eccl'ia d̄o ꝯsecrat̄ ibi diabol⁹ stare nō ꝑmittit̄. Un̄ dr̄ extra d̄ īmunitate eccl'ie ⁊ cymiterioꝝ. c. debet. li. vj. Sit ad eccl'iaz hūil' ⁊ d̄uotus īgressus. sit ī ea q̄eta cōuersatō. d̄o g̃ta. īspiciētib⁹ placita. Seq̄t̄. Nullus ibi seditōz excitet. ꝯclamatōz moueat īpetū ve cōmittat. Et saluator ait. Domus mea dom⁹ orōnis vocabit̄. orōne v̄o repellit̄ diabol⁹. Un̄ Gre. refert ī. iiij. dial'. li. q̄ cū q̄dā eccl'ia arrianoꝝ fidelib⁹ reddita cōsecraret̄. ⁊ reliq̄e sctī sebastiani ⁊ b. agathe illuc delate fuissent. ppl's ibidē cōgregat⁹ porcū subito ītra suos pedes huc illucq̄ discurrere senserūt. q̄ fores eccl'ie repetens a nullo videri potuit. oēsq̄ in admirationē cōmouit. Qd̄ iccirco dn̄s on̄dit vt cūctꝫ patesceret. q̄ d̄ loco eodē īmūdus hitator exiret. Seq̄nti aūt nocte magn⁹ ī eiusdē eccl'ie tectꝫ strepit⁹ fact⁹ ē ac si ī hac aliq̄s errando discurreret. Scd̄a iteꝝ grauior son⁹ īcreuit. Tertia v̄o nocte tāto t̄rore īsonuit. ac si oīs illa eccl'ia a fūdam̄tꝫ fuissꝫ euersa. statīq̄ recessit, nec āpli⁹ illa antiq̄ hostꝫ inq̄etudo appuit. sꝫ ꝑ t̄rorꝫ sonitū quē fecit īnotuit q̄ a loco quē diu tenuerat

coact⁹ exibat. hec b. Bre. Scõo eccia ꝓsecrař vt ibi rei ꝓtegař. Quicũqz ei ad eccl'iaz ꝓsecratã ꝓfugerit: ꝑ vim i de extrahi ñ dz nec⁹ ỗ cimitio. vt ỗz. xvij. q. iij. c. sic ãtiq⁹. Excipiř public⁹ latro z nocturn⁹ ỗpopulator agroꝝ. Silr di cit Hostiꝫ q̃ ꝓfugit ad coꝛp⁹ xpi ẽ defensand⁹: iz ñ sit i iure expssuz. q̃a vbi maioꝛ ẽ rõ: ibi mai⁹ ius. Nã mlier tãgẽs fimbriã xpi sanata ẽ. sic zc. Tertio eccie ꝓsecrař vt ibidẽ oꝛões exaudiant. iz ei vbiqꝫ pñs sit ỗs et vbiqꝫ exaudiat debite oratẽ. tñ vt dic̃ Ly. sup. iij c. Joh. eligiř eccl'ia ad oracõũ triplici ex cã. Prio ꝓpř loci ꝓsecratiõz. i q̃ spẽalez deuotõz ꝓcipiũt oratẽs. Sic. iij. re. viij salomõ ỗdicato tẽplo ait. Quicũ ꝓ rogauerit i loco isto exaudies eũ in loco habitaculi tui i celo. zcũ exaudieris ꝓpicius eris. Scõo adorã⁹ i eccia ꝓpř sctitatis siḡ q̃ ibi ꝓtinet. iõ saluator dicebat Mat. xxj. Dom⁹ mea do. oꝛois vo. et aug. In oratorio inchr nẽo aliq̃d agat nisi ad q̃ factũ ẽ: vñ z nomẽ accepit. Scti ei ad q̃z reuerẽtiã ỗdicata est eccl'esia spẽal'r ꝑ oratibꝫ ibidẽ inf'cedunt. Sic legiř i histo. sara. li. ij. q̃ cũ gẽs huno ỗ pãonia fuissz egressa obsedeř vrbẽ meteles. iz añ ꝓz vellent appuit i eccl'ia b. stephani q̃busdã religiosis sancti⁹ stephan⁹ loqns cũ beatis apl'is Petro z paulo vt rogarẽt cũ eo dñz ne ciuitas illa ỗstrueret i q̃ oratoriũ suum m'ltũ freq̃ntabař. Cui illi dixeř. q̃ ciuitas ꝓpř maliciã suã erat cremanda excepto oratorio suo z ꝓtẽtis i illo. et ita factũ ẽ. Tertio adoram⁹ i eccl'ia ꝓpř ꝓcursũ m'ltoꝝ. vt oꝛõ magis fiat exaudibil'. Dic̃ ei saluator Mat. xviij. Ubi duo vl' tres ꝓgregati fuerit i noie meo in medio eoꝝ sũ. z Hiero. Impossibile ẽ ꝓces m'ltoꝝ ñ exaudiri. Adoram⁹ ãt ỽsus oratẽ: fm Damas. li. iij. triplici rõe. Prio vt patriã nr̃az nos reqre re oñdam⁹. Scõo vt ad xpz crucifixũ respiciam⁹. Tertio vt veniẽtẽ iudicez nos expectare mõstrem⁹. ait ei sic. Dep̃adisũ i oriẽte plãtauit vñ boiez transgressoꝛẽ exulẽ feč. z añ ꝑadisũ ex oriẽte bitare feč. Antiquã igr̃ patriã exq̃rẽtes z ad ipz aspicientes deũ ad oriẽtẽ adoram⁹. Sz z dñs crucifix⁹ ad occidẽtez respiciebat. z ita adoram⁹ ad ipz respicientes. Et assumpt⁹ i celũ ad oriẽtẽ sursum ferebař. z ita ipz apl'i adoraueruñ. Sicqz velet quẽadmodũ videř eum eũtẽ i celũ. ipz igr̃ expectates ad oriẽtẽ adorã⁹. hec Damas. Et q̃b⁹ dař intelligi q̃ et ꝓpte ỗi ñ ẽ necesse oratꝛi vt q̃rat locũ. qz vbiqꝫ pñs ẽ. Jõ dicebat apl'us j. Thi. ij. Volo viros orare i oi loco. sz ex ꝓpte oratꝛ expedit aptũ ad oracõũ loq̃ rere vbi deuot⁹ facere possit. isto docuit saluator Mat. vj. di. Tu ãt cũ oraueris intra cubi. tuũ. z clau. ostio oratoriez tuũ Quarto eccia ꝓsecrař vt ibi laudes ỗ ꝓsoluař. qz dic̃ s. Tho. ij. ij q. xcj. arti. ij. q̃ q̃libz hõ obligař laudare deũ sb pẽa dãnatõnis eẽne. qz ad hoc creat⁹ ẽ. iuxta illũ Deut. xxvj. Oẽs gentes creauit i laudẽ z gl'iaz nois sui Nã oĩs creatꝛa ꝑ modulo suo laudat creatoꝛẽ suũ. s. bestie. pisces. aues. vmes. lapides. ligna zc. q̃b⁹ ỗs ñ ꝑmisit vitaz eẽnã. Propẽea pl̃. inuitat oẽs creatas ad ỗi laudẽ dñi. Laudẽt illũ celi z terra mare z oĩa reptilia i eis. Sup q̃ dic̃ Ly ra. q̃ nll'a creatꝛa ꝓpe laudat deũ nisi creatꝛa rõnal'. Alie ãt creatꝛe dicũř laudare deũ ipropꝛe. qz boi sũt mactia laudãdi deũ. Nã q̃ñ vides fulgidũ solez. pulcrã lunaz. ỗcoras stellas. pulcros floreſ zc. ỗbes laudare pl'critudiez creatoꝛ. De magnitudie creatꝛ debes laudař ỗi potẽtiã. ỗ dispositõe earũdẽ ỗi sapiaz. sic ei faciebat b. frã. ỗq̃ canit. laudãſ laudař mõuit. laus illi sp affuit laus i ipz saluatoꝛ imitat aues bestiaſ

ꝛ creaturas alias ad laudē creatorꝫ. ꝺ eo
dē. Quicq̄d ī rebꝫ repit delectam̄ti r̄ge
rit ī gl'iaꝫ factorꝫ Quodā nāq̄ tpe duꝫ
iret ī via fessus sedit sb̄ vna arbore. ve
nit ibi auis philomena cepitq̄ dulcit̄
cātare ī arborꝫ ramusclo. Tūc b. Frā.
exhilaratꝰ spū ait. Soror mea philo
mena laudemꝰ deū alt̄natim. ꝛ videa
mus si tu vīces me ī ꝺi lauꝺ an ego te
Cūq̄ b. frā. alta voce cū mag̃ deuotōe
cepissꝫ cātādo deū laudare. q̄ cessādo ī
cepit ꝛ philomēa. tādē b. frā. fatigatus
cessauit qꝛ tūc erat eger. auis v̄o cāta
bat. Tūc īgemuit vir dei cū lacrimis
di. O dulcꝫ dñe Jhu: ecce ista auicula
cui vitā et̄nā ñ ꝓmisisti supauit in tua
lauꝺ me cui vitā ꝓmisisti. adiuua igit̄
dñe ꝺs īfirmitatē hūanā. Uñ lꝫ oī tpe
ad id apto dēmꝰ laudare deū. iuxta il
lud ps̄. Bn̄dicā dñꝫ ī oī tpe sp laus eꝰ
ī ore meo. tñ eccīa scā īstituit. vij. horas
canonicas ī q̄bꝫ clerici ꝛ r̄ligiosi ꝓ se ꝛ
pplo xp̄iano tenēt̄ deū laudare. s. ma
tutinū. ꝑmā. tertiā. sextā. nonā. vesparꝫ
ꝛ ꝯpletoriū. Cuiꝰ rō ē ista. qꝛ he hore ꝑ
alijs st̄ ꝑuilegiate Nā media nocte xp̄s
dñs natꝰ ē. ꝛ eadē hora captꝰ ligatꝰ il
lusus ꝛ examīatꝰ. ꝓpt̄ea ad mēoriā ho
rū laudamꝰ deū ī matut. ps̄. Media
nocte surgebā ad ꝯfitēduꝫ tibi. Hora
āt ꝑma diei xp̄s dñs ad tēplū docēdꝰ
ibat ꝛ ppl's ad eū manicabat. i. mane
festinabat. Lu. xxj. In ip̄a hora ligatꝰ
pilato fuit pñtatꝰ. ac eadem resurgēs
ml'ieribꝫ appuit. Jō hac hora deo lau
des exoluimꝰ ꝛ xp̄o dño gr̄as agimꝰ.
Hora deniq̄ t̄tia xp̄s dñs flagellatꝰ
spinis coronatꝰ: illusus ē ꝛ linguis iu
deoꝝ crucifixꝰ ac ad mortē sentētiatꝰ.
Eadē q̄ꝫ hora spūssctūs apl'is missus
est. iō hac hora laudē dicimꝰ ꝛ gr̄as ꝺo
Hora aūt sexta xp̄s dñs ꝓ nr̄a salute
nudꝰ clauis cruci affixꝰ ē. ꝛ ī ip̄a cruce
eleuatꝰ sanguīe sacro ꝺfluēte. ac ī ipsa
hora fatigatꝰ ex itinere sedebat sup̄ fō
tē. iō hac ip̄a hora laudes ꝛ gr̄as xp̄o
passo ꝛ docēti exoluimꝰ. Hora v̄o no
na xp̄s ī cruce clamans ꝛ orās emisit
spm̄. miles latꝰ eiꝰ lācea ꝑforauit. Ea
dē hora r̄surgēs ī celū ascēdit. apl'i q̄q̄ꝫ
ip̄a hora orare ꝯsueuer̄t. iō de his deo
laudes agimꝰ ī sua eccīa. Hora v̄o ve
spertina sacr̄m corpis ꝛ sanguīs sui cō
fec̄. pedes discipl'oꝝ lauit. ac eadē ho
ra ꝺ cruce depositꝰ ē. ꝓ q̄bꝫ ꝺo laudes
dic̄ eccīa catholica. Hora q̄dē ꝯpleto
rij xp̄s dñs orās sanguīeas guttas su
dauit. ꝛ ꝯpletꝫ sue passiōis miserijs se
pultꝰ ē. iō ꝺ his laudes agit eccīa sctā.
ꝺ q̄bꝫ p̄s. Septies ī die laudē dixi tibi
Ad p̄fatas igr̄ horas cl'ici ī sacrꝫ existē
tes ꝛ religiosi tā stricte tenent̄ fm̄ Pa
normitanū sup. c. dolētes. extra ꝺ cele
mis. q̄ etiā papa ñ posset dispēsare q̄n
tenerēt̄ sub pena mortal' pcti ꝑsoluere
nisi legitīo īterueniēte īpedim̄to. l' sal
tē q̄ aliq̄d ī recōpēsaꝫ dicerēt vl' facerēt
ad ꝺi laudē. Quanto eccīa ꝯsecrat̄ vt
ibi sacr̄a porrigāt̄. nā eccīa ꝯsecrata ef
ficit̄ q̄i tabna ꝺi ī q̄ sacr̄a ꝯtinēt̄ ꝛ mini
strāt̄. Qꝺdā eī sacr̄m dat̄ itrātibꝫ in fa
miliā xp̄i. vt baptismꝰ. q̄ddā augētibꝫ
familiā xp̄i vt mr̄imōiū. q̄ddā mīstrā
tibꝫ vt ordo. q̄ddā pugnātibꝫ vt cōfir
matio. q̄ddā īfirmātibꝫ vt pnīa. q̄ddā
esuriētibꝫ vt eucaristia. q̄ddā exeūtibꝫ:
vt extrema vnctio. iō bñ ꝯsecrat̄ eccl'ia

Scd̄m q̄ꝫ salutare docum̄tū de de
dicatōe eccīe ꝺclaremꝰ ꝯsecratōis eius
dē actōꝫ. q̄ vicꝫ actu seu q̄bꝫ cerimonijs
dꝫ ꝯsecrari. Quattuor nimiꝝ actꝰ sūt
necessarij ī eccl'iaꝝ ꝯsecratōe. s.

Primo ep̄s ter eccl'iaꝫ circūiēs ad
hostium clamitat.

Scd̄o ip̄aꝫ int̄iꝰ ext̄iusq̄ aq̄ irrigat

Tertio ī pauim̄to ꝺ cinere ꝛ sabu
lo alphabetū scriptitat.

Quarto ī eccīe ꝑietibꝫ cruces notat

Primꝰ dixi actꝰ in eccl'ie ꝯsecratõe ē nec̄ariꝰ triplex circũitꝰ. nã ep̄s ter circũit eccl'iaꝫ ꝯsecrãdã. ⁊ q̄libet viceveniens ad ianuã ꝑcutit cũ bacl'o pastorali di. Ap̄ite portas p̄ncipes vr̄as. Istũ aũt ritũ ꝯsecrãdi Siluester papa primus fieri istituit. fuerũt tñ a tp̄e apl'orũ loca dedicata. q̄ a q̄busdã oratoria a q̄busdã eccl'ie appellabant̄. vbi xp̄iani d̄i v̄bũ audiebãt ac eucharistiã sumebãt. Instituit v̄o papa Siluester hũc ꝯsecrãdi modũ rõnabil'r ad significãdũ ꝯsecratõꝫ aĩe rõnal' q̄ ē tẽplũ d̄i viui. De h̄ Aug. ĩ ser. de dedicatõe ait. Quotiẽscũq; fr̄es charissimi altar⁊ vl' tẽpli festiuitatẽ colimꝰ si fidel'r ⁊ diligẽter attẽdimꝰ ac sctẽ ⁊ iuste viuimꝰ. q̄c/q̄d ĩ tẽplis mãufact⁊ agit̄: totũ in nob̄ spũali edificatõe cõplet̄. Nõ eĩ mẽtitꝰ ē ille q̄ ait. Tẽplũ d̄i sanctũ ē q̄d est⁊ vos Triplex igit̄ ep̄i circũitꝰ significat triplicẽ circũitũ xp̄i quẽ fecit ꝓ aĩa sctĩficãda. Primꝰ q̄ de celo vẽit ĩ munduꝫ. Scd̄s q̄ de mũdo descẽdit ad limbũ. Tertiꝰ q̄ d̄ limbo resurgẽs ascẽdit ĩ celũ. Triplex v̄o ostij ꝑcussio significat q̄ xp̄s dñs triplex ius hꝫ ĩ aĩa q̄re sibi dꝫ ap̄iri. Est eĩ sua creatõe redẽptiõe ⁊ gl'ificatõis ꝓmissiõe. Trina aũt eiꝰ ꝓclamatio significat trinã eiꝰ ptãtẽ. s. in celo. ĩ mdo ⁊ ĩ iferno. iuxta ill̄d Mat. vl. Data ē mihi oĩs ptãs ĩ celo ⁊ ĩ terra.

Scd̄s deniq; actꝰ ad ꝯsecrandũ ecclesiã nec̄ariꝰ ē q̄ ep̄s ĩteriꝰ ⁊ exteriꝰ aq̄ bñdicta eã irriget. Que q̄dẽ aq̄ fit ex q̄tuor rebꝫ vicꝫ aq̄ vino sale ⁊ cinere ad significãdũ q̄ ꝑ q̄ttuor expellit̄ diabolus d̄ tẽplo aĩe. s. ꝑ aquã lachrymaꝝ. ꝑ vinũ leticie spũalis. ꝑ sal discretõis. et ꝑ opa vere hũiliatiõis. Aq̄ eĩm ē aptiꝰ elemẽtũ ad ꝯsecrãdũ eccl'iaꝫ ⁊ purgandum spiritualẽ maledictiõeꝫ. q̄r terra cũ fructu suo maledictiõeꝫ accepit qñ ex fructu eiꝰ facta fuit deceptio. Uñ dixit dñs ade. Maledicta t̄ra ĩ op̄e tuo aq̄ v̄o maledictõi ñ sb̄iacuit. Hic ē q̄ dñs legit̄ comedisse pisces. sꝫ ñ exp̄sse carnes nisi d̄ agno paschali ꝓpt̄ leg⁊ p̄ceptũ. Tp̄ibꝫ etiã ieiunioꝝ piscibꝫ vtilicet ⁊ nõ carnibꝫ. iõ eccl'ia bñ aq̄ cõsecrat̄. Tertiꝰ insup̄ actꝰ nec̄ariꝰ ad ecclesie ꝯsecratõꝫ ē q̄ ep̄s in eccl'ie pauimẽto alphabetũ ex cinere ⁊ sabulo siue arena lr̄is grec⁊ ⁊ latĩs scribit ĩ modũ cruc⁊ ĩcipiẽdo ex trãsuerso angulo oriẽt⁊ vsq; ad angulũ occidẽt⁊ ad significãdũ q̄ ppl's iudaicꝰ ⁊ gẽtilis fidel' ꝑ crucẽ xp̄i vniũt̄. q̄ ãt trãsuersal'r scribitur h̄ iõ. q̄r ppl's iudaicꝰ q̄ pꝰ erat dexter: factꝰ ē sinister. ⁊ ecõuerso ppl's gẽtilis q̄ pꝰ erat sinister: factꝰ ē dexter. Q̄ ãt crux ex trãsuerso ducit̄ significat q̄ vnũ testm̄ ĩ alio ꝯtinet̄. sic̄ Ezech. j. c. rotã vidit ĩ rota. Uñ pauimẽtũ eccl'ie sãcte ē fũdamẽtũ fidei. lr̄e v̄o sũt articuli fidei q̄ docẽt vt fideles se cinerẽ ⁊ puluerẽ reputẽt. sic̄ abraã Gen̄. xviij. dicebat dño. Loq̄r ad dñm meũ cũ sim cinis ⁊ puluis. Quartꝰ q̄ꝫ actꝰ ad ecclesie ꝯsecratõꝫ nec̄ariꝰ ē q̄ ĩ p̄ietibꝰ ecclesie ꝯsecrate cruces scribunt̄. vt vicꝫ demões ĩde expulsi vidẽtes signũ magni reg⁊ terreant̄. ⁊ iteꝝ illuc ĩgredi ñ p̄sumãt. Mltũ q̄ppe ip̄i timẽt signuꝫ crucis sic̄ canes baculũ q̄ ꝑcussi sunt. Uñ Chryſ. ait. Ubicũq; demões signũ dñicũ viderĩt fugiũt. timẽtes baculũ q̄ plagã accepert̄. Jõ ẽt ĩ tẽplo spũali. h̄ ē: ĩ aĩa dꝫ xp̄i crux erigi ꝑ mẽoriã fiduciã ⁊ vite abstinẽtiã vt xp̄s libent̄ ĩhabitet ĩ tẽplo suo. Tertiũ salutare documẽtũ d̄ eccl'ie dedicatõe declaremus eiꝰ ꝓphanatõꝫ. Nã vt dicit glosa extra de cõse. eccl'ie vel alta. c. ꝓposuisti q̄ eccl'ia in tribꝫ casibꝫ ē recõsecranda. Primꝰ qñ nescit̄ qñ fuit cõsecrata. nec apparet aliquod signũ nec scriptura nec testes. vt habet̄ d̄ cõse. di. j. c. eccl'ie.

qꝛ nõ d̃ꝛ iteratũ qđ nescit̃ factũ. Scđs casus si ꝑietes sũt ꝯbusti et decrustati ꝛ licet nõ corruãt. si tñ cõburant̃ modo p̃dicto sũt recõsecrãde. qꝛ cõsecratõ ꝛ linitio fit in ip̃is ꝑietib⁹ vt dic̃ glo. đ ꝯse. c. eccl̃ie. sec⁹ si tm̃ tectũ ꝯburit̃ Tertiꝰ casꝰ qñ eccl̃ia ẽ recõsecrãda qñ ꝑietes ita corruerit̃ ꝙ denuo oportet reficere etiã de eisdẽ lapidib⁹. qꝛ nõ ẽ ip̃a eccl̃ia p̃ma: ex q̃ forma q̃ dat eẽ rei fuit mutata. al's nũq̃z ẽ eccl̃ia recõsecrãda. sꝫ qñ ꝓphanat̃ solũ ẽ recõciliãda. qđ fit i tribus casib⁹ scꝫ

Primo si effusiõe sãguis polluit̃.
Secũdo si excõicat⁹ in ea sepelit̃
Tertio si semẽ đ adulterio ibi effũdit̃

Primo dixi ꝙ eccl̃ia ẽ recõciliãda ꝛ ñ recõsecrãda qñ effusiõe sãguis polluitur ex ꝯtẽtõe vel vidicta. sec⁹ si occidit̃ a casu sic̃ si lapis vel lignũ cadẽs occideret aliquẽ. Et significat spũaliter ꝙ aĩa q̃ ẽ tẽplũ đi polluit̃ ꝑ auariciã. q̃a auar⁹ ꝛ vsurari⁹ ẽ q̃si vir sanguinũ dũ ꝑ fraudẽ ꝯsumit inocẽtꝫ sãguinẽ Prouer. xxx. Sãguisuge due sũt filie dicentes sꝑ affer affer. sꝫ certe mõ peior nata ẽ q̃ clamat. tolle tolle violent̃. ad cuius clamorẽ vsurarij ꝛ tyrãni vsurpãt alioꝝ bõa de q̃b⁹ faciũt elẽosynas calices ꝛ erigũt altaria. ac ꝯstruũt ecclesias. nõ itelligẽtes ꝙ deo ñ sũt accepta iuxta illđ Hiero. Ingratũ inq̃t ẽ spũi sancto q̃cq̃d obtuleris eo neglecto ad qđ teneris. Quilibet aũt tenet̃ restituere aliẽa. Uñ legit̃ ꝙ cũ q̃daꝫ vsurari⁹ eccl̃iaꝫ đ vsuris ꝯstruxissꝫ ꝛ ep̃m ad illi⁹ dedicatõꝫ iuitassꝫ. Cũq̃ ep̃s cũ clero officiũ dedicatõis ageret vidit diabolũ stãtẽ p⁹ altare i habitu ep̃ali q̃ dixit ep̃o. Quare eccl̃iaꝫ meã ꝯsecras cessa iã qꝛ ad me ꝑtinet ei⁹ iterdictio. q̃a de vsurꝫ ẽ edificata. Quo dicto ep̃s inde cũ clericꝫ ꝛ ppl'o fugit. ꝛ diabol⁹ illã ꝓtin⁹ cũ magno strepitu destruxit.

O de⁹ et̃ne q̃t sũt mõ i ista ꝓuincia taꝫ clerici q̃ꝫ laici q̃ pl⁹ student auaricie q̃ꝫ saluti ꝛ ꝯscie. certe ĩplet̃ nũc illud Hiere. viij. A mimo vsq̃ ad maximũ oẽs studẽt auaricie. Uñ Ber̃. Quẽ inq̃t dabis mihi de nũero p̃positoꝝ q̃ nõ magis iuigilẽt subditoꝝ euacuãdis marsupijs q̃ꝫ extirpãdis vitijs. qđ significat̃ ꝑ tẽpli ꝓphanatõꝫ a ieroboam. iij. Regꝫ. xij. q̃ duos vitulos fecit ponẽs vnũ in dan. aliũ in bethel. q̃s fecit ꝓpt̃ auariciã ne regnũ ad roboã veniret.

Scđo q̃ꝫ eccl̃ia ẽ recõciliãda si excõmunicat⁹ in ea sepelit̃ vl' ab ep̃o excõicato cõsecrat̃. vel pagan⁹ i ea sepult⁹ ẽ qꝛ corꝑa taliũ ꝓijciẽda sũt inde si discerni p̃nt ab alijs. ꝛ postea recõcilianda vt habet̃ de ꝯse. di. j. eccl̃iam. Et significat ꝙ spũale đi tẽplũ ꝓphanat̃ ꝑ gulã. Gulosus em̃ ẽ q̃si pagan⁹ ꝛ idolatra q̃ deũ veꝝ nõ colit sꝫ suũ ventrez iuxta illđ Phil'. iij. Quoꝝ de⁹ vẽter est ꝛ gl'ia eoꝝ in ꝯfusiõe. Tal' ãt eccl̃ie ꝓphanatio bñ figurata ẽ ꝑ nabuzardã q̃ interp̃tat̃ princeps cocoꝝ. iij. Regꝫ. xxv. Tertio eccl̃ia material' ẽ recõciliãda si semen ex adulterio ibi effundit̃. quia dicit̃. xxxiij. q. vij. ca. nõ solum. et sunt verba Isido. Inter cetera inquit vitia septẽ capitalia maximi celeris ẽ luxuria qua templũ dei violat̃. Nam si quis mentit̃ vel suꝑbit in eccl̃ia ip̃a nõ violat̃ sed effusiõe seminis polluit̃ vt dicit̃ de cõse. di. j. c. ecclesijs. Et significat ꝙ spũale dei templũ ꝓphanat̃ ꝑ superbiã que est quasi quoddã adulteriũ cũ diabolo: vero sponso xp̃o derelicto. Qđ figurat̃. j. Machab. j. per antiochũ qui fuit suꝑbissimus ꝛ ambiciosus ꝛ dei domũ ꝓphanauit. Uñ licꝫ p̃dicta tria pctã: puta auaricia gula ꝛ suꝑbia eccl̃iaꝫ materialẽ ꝛ spũaleꝫ ꝓphanẽt. suꝑ oĩa tñ eccl̃iaꝫ catholicaꝫ đstruit vita mala clericoꝝ ꝛ religioso

rum. vt dicit Chryſ. ⁊ habet. viij. q. j. q̄
lis. Ualde etiā deſtruit laicos melio-
res eſſe q̄ clericos. O igitur humilis
chriſte reſpice de ſolio maieſtatis tue:
⁊ vide ſtatū ⁊ ruinā ſancte eccl'ie Quia
venerūt gētes. i. gētiliter viuentes viri
eccleſiaſtici in hereditatē tuam. pollu-
erunt tabernaculū nomis tui De qui
bus dicit Bern̄. Honorati incedūt d̄
bonis dn̄i cui honorem non deferūt.
Inde is quē quotidie vides meretri-
cius nitor. hiſtrionic⁹ habit⁹. regi⁹ ap
paratus: inde auꝝ in frenis et ſellis ⁊
calcarib⁹ pl⁹ calcaria q̄ altaria fulgēt
Idem ad Eugeniū papā. Miꝝ inq̄t
eſt de clericis ꝙ aliud eſſe aliud vide-
ri volunt. milites em̄ ſunt in geſtu. cle
rici ſunt in queſtu: ſed neutrū in actu.
Et cum vtrūq̄ ꝯcupiſcūt vtrūq̄ deſe-
runt. vtrūq̄ cōfundunt. Unuſquiſq̄
autē ait apl'us in ſuo ordine reſurget
iſti v̄o in quo. Sed qui ſine ordīe pec
cauerunt: ſine ordine peribūt. Et q̄ n̄
laborant vt ruſtici: nec euāgelizant vt
clerici. nec pugnant vt milites nec vi-
uunt vt hoīes. vnde cuꝫ in labore ho-
minum nō ſint ideo nō flagellabunt̄
cum hominib⁹ ſꝫ cū demonib⁹. Et q̄a
nullū ſeruāt ordinē ideo ꝓijcient̄ vbi
nullus ordo eſt: ſed ſempiternus hor
ror inhabitat. Nec omnia in vulgari
populo dicēda nō ſunt ne exoſi reddā
tur populo. ⁊ v̄a myſteria ſacramēto-
rum ab eis ꝑcipienda ꝯtemnant̄ que
nullo prorſus pacto ſunt paruipēdē-
da. quia clerici quidā licet ſimus ma-
li: tn̄ plures de nobis ſunt boni et ca-
thalogo ſanctoꝝ plures q̄ alij inſcri-
pti. ⁊ ſi ſumus mali: tn̄ populo ꝓfici-
mus: quib⁹ melius eſt habere caput
languidū q̄ nullū. vt ſpiritualē vitaꝫ
ꝑ nos habeat. Hinc Aug⁹. ⁊ habetur
j. q. j. Spūſſanctus inq̄t in ſancta ec-
cleſia ita opatur vt reprobos fugiat.
⁊ tamē ꝑ eoꝝ miniſteriū reprobos col
ligat. Propterea dilectiſſimi vnuſq̄ſ-
q̄ noſtrum ꝓpriā examinet ꝯſcientiaꝫ
⁊ de alioꝝ vita nō dijudicet ſi nō vult
poſtea iudicari ⁊ ꝯdemnari. Sꝫ ſciat
quō in domo dei oporteat ꝯuerſari q̄
eſt eccleſia dei viui. j. ad Thi. iiij. Re-
uera ſi ſic facere conabimur: extūc ta-
bernaculi cordis noſtri inhabitator
chriſtus ſanctificabit illud hic ꝑ grati
am ⁊ poſtea ꝑ eternā gl'iam. Ad quaꝫ
nos ꝑducat ipſe qui roſeo ſanguine
ſuo nos redemit ⁊ viuit ⁊ regnat cum
patre ⁊ ſpiritu ſancto in ſecula ſeculo-
rum Amen.

Sermones perutiles de ſanctis
Biga ſalutis intitulati. a quodā
fratre hūgaro In ꝯuētu Peſthi-
eñ. fratrum minoꝝ de obſeruā-
tia cōportati. Impenſis quoq̄ ⁊
ſumptibus ꝓuidi viri Johānis
ryman ꝑ īduſtrium Henricum
Gran̄ in impiali oppido Hage-
naw inibi incolam diligentiſſi-
me impreſſi ac emendati Finiūt
feliciter Anno ab incarnatiōe do
mini Milleſimo quaterq̄ cente
ſimo nonageſimo nono. xiiij. die
menſis Julij.

In nomine

...ŁKA GŁÓWNA
w Poznaniu
Uniw. im. A. Mickiewicza

BIBLIOTEKA UNIW. W POZNANIU
Inc. 31. Cz
INKUNABUŁY